

SZINONIMÁK, ROKON ÉRTELMŰ SZAVAK
ADATBÁZISA

SZINONIMÁK,
ROKON ÉRTELMŰ SZAVAK
ADATBÁZISA

Főszerkesztő
KISS GÁBOR

TINTA KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST

Főmunkatárs
TEMESI VIOLA

Lektor
T. SOMOGYI MAGDA

Szerkesztők
BALÁZSI JÓZSEF ATTILA, BENCÉDY JÓZSEF, FAZAKAS EMESE,
SPANNRAFT MARCELLINA, NEMODA JUDIT, VILLÓ ILDIKÓ

A szerkesztésben közreműködtek
BEREGSZÁSZI ANIKÓ, BÓDI ZOLTÁN, FERCSIK ERZSÉBET, GILICZE GÁBOR,
GYENESE ILONA, HADAS EMESE, LŐRINCZ JENŐ

Számítástechnikai munkatársak
SZABÓ MÁRIÓ ÉS SZAKÁCS ZOLTÁN

Technikai munkatársak
BANKÓ ÁGNES, BANKÓ KÁROLY, IVÁN ÁGNES, MIKLÓ JUDIT

© TINTA Könyvkiadó

Minden jog fenntartva.
A mű sem részleteiben, sem egészében nem reprodukálható semmilyen eljárással
a jogtulajdonos előzetes engedélye nélkül.

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ	6
KORÁBBI SZINONIMASZÓTÁRAK, SZÓGYŰJTEMÉNYEK	6
<i>A SZINONIMÁK, ROKON ÉRTELMŰ SZAVAK ADATBÁZISÁNAK JELLEGE</i>	7
<i>A SZINONIMÁK, ROKON ÉRTELMŰ SZAVAK ADATBÁZISÁNAK A FELÉPÍTÉSE</i>	7
A SZÓCIKKFEJ	7
A címszók	7
A SZÓCIKKTEST, A SZÓCIKK SZERKEZETE	8
A szinonimabokor	8
A szólások	10
Az ellentét	10
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	11
AZ ANYAGGYŰJTÉSHEZ FELHASZNÁLT SZÓTÁRAK	12
EGYNYELVŰ SZÓTÁRAK	12
KÉTNYELVŰ SZÓTÁRAK	12
SZÓLÁSOK ÉS KÖZMONDÁSOK GYŰJTEMÉNYE	13
RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK	14
A, Á	15
B	63
C	134
Cs	143
D	165
E, É	187
F	281
G	354
Gy	369
H	380
I, Í	435

J.....	461
K.....	475
L.....	590
Ly.....	631
M.....	631
N.....	729
Ny.....	747
O, Ó.....	759
Ö, Ö.....	775
P.....	796
R.....	835
S.....	874
Sz.....	903
T.....	953
Ty.....	1013
U, Ú.....	1013
Û, Ü.....	1023
V.....	1030
W.....	1078
X.....	1078
Z.....	1079
Zs.....	1087

ELŐSZÓ

Korunkban jelentősen megnőtt az információ terjedésének sebessége, és a nap mint nap ránk zúduló hír mennyisége is jóval nagyobb, mint a régebbi korokban volt. Ennek a gyakran nyomasztó információmennyiségnek egyre nagyobb része ma már képi megfogalmazásban jut el hozzánk, de a legjelentősebb információátadó közeg mégiscsak az írott, a nyomtatott szöveg. Éppen ezért nem mindegy, hogy a szerző (a közlő) milyen pontosan, milyen hatásfokkal juttatja el a befogadóhoz, az olvasóhoz közlendőjét.

Ma, mikor oly sokat emlegetjük az európai egységesülést, integrációt, és sokat is teszünk érte, nem szabad megengednünk, hogy ennek során nemzeti önazonosságunk, identitásunk sérüljön. Anyanyelvünk, a magyar nyelv nemzeti kultúránk hordozója. Örködnünk kell fölötte, elő kell segítenünk szabatos, színes, helyes használatát. Időről időre, a nyelvtudomány új eredményeit felhasználva, egyrészt nyelvtanokban kell mind pontosabban leírnunk használatának szabályait, másrészt szókincsünk elemeit a nagy szótáríró elődök – Szenczi Molnár Albert, Pápai Páriz Ferenc, Bod Péter, Ballagi Mór, Czuczor Gergely, Fogarasi János, Balassa József, Országh László, Hadrovics László és mások – nyomdokain haladva különböző típusú szótárakban kell számba vennünk.

A *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisa* a magyar szavak kincsestára. Mit jelent ez? Gazdag tára a rokon értelmű szavaknak, más néven szinonimáknak, és tájékoztatja a használót a szavaknál nagyobb egységek, a szókapcsolatok és a szólások jelentéséről és így felhasználásuk módjáról is. Feltünteti egy-egy szó jelentésének ellentéteit, ha vannak ilyenek.

A *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisa* a nyelvészet, azon belül is a jelentéstan és a lexikológia legújabb eredményeinek figyelembevételével, korszerű eszközök (számítógépek, célprogramok) felhasználásával készített tudományos igényű adatbázis. Hatékonyan kívánja segíteni az anyanyelvének tudatos és igényes használatára törekvő felhasználót.

KORÁBBI SZINONIMASZÓTÁRAK, SZÓGYŰJTEMÉNYEK

A magyar szavakat a rokonértelműség, szinonimitás szempontjából két terjedelmesebb és több kisebb szótár dolgozta fel a *Magyar szókinccsár* megjelenése előtt. 1907-ben jelent meg PÓRA FERENC *Magyar rokonértelmű szók és szólások kézikönyve* című munkája, amely 800 fogalomkör köré csoportosította a szinonim szavakat. Ez mindmáig a magyar nyelv egyetlen fogalomköri szótára. Szóanyaga mára nagymértékben elavult. 1978-ban látott napvilágot O. NAGY GÁBOR és RUZSICZKY ÉVA *Magyar szinonimaszótára* (Akadémiai Kiadó), amelyben a szerzők elsősorban az Akadémiai Kiadónál 1959–1962 között megjelent *A magyar nyelv értelmező szótárának* hét kötetét dolgozták fel a szigorúan értelmezett szinonimitás szempontjából. A *Magyar szinonimaszótárban* a szerzők 12500 címszó köré 30000 lexikai egységet csoportosítottak. (E szótár diákok számára átdolgozott változatát 1998 elején adták ki RUZSICZKY ÉVA szerkesztésében *Szinonimaszótár diákoknak* címmel [Helikon Kiadó].) A kisebb szinonimaszótárak, -gyűjtemények közül említést érdemel BALASSA LÁSZLÓ *Garmada – Rokon értelmű szócsoportok és írói kifejezésformák* című gyűjtése (Tankönyvkiadó Vállalat, 1958) valamint TÓTFALUSI ISTVÁN *Színes szinonimaszótára* (Háttér Kiadó, 1997).

A SZINONIMÁK, ROKON ÉRTELMI SZAVAK ADATBÁZISÁNAK JELLEGE

A *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisa* 25500 vastag betűs címszót tartalmaz. A szócikkeiben található szavak száma 80600.

A 25500 szócikket 42300 szinonimasor (jelentés) építi fel. Az adatbázisban 14400 szinonimasor ellentétes jelentése található meg.

A szavakon felül több mint 3800, a szavaknál nagyobb lexikai egységet – szólást, szóláshasonlatot – tartalmaz a szótár 760 címszó alá besorolva.

A *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisában* felsorakoztatott 80600 szó között a mai köznyelv szavain kívül szép számmal szerepelnek régi, régies, nyelvjárási, népi és idegen hangzású szavak, de nem maradtak ki a diáknyelv lexikai elemei és a szleng jellegű kifejezések sem. Nem hagytuk ki a napjainkban sajnálatos módon oly gyakran használt „durva” szavakat sem, de itt mértéktartóan jártunk el.

Szándékunk szerint az adatbázisban a magyar anyanyelvűek megtalálják és kiválaszthatják egy-egy szónak a tágran értelmezett szinonimái közül a számukra legalkalmasabbat. A szerkesztők nagy bőségben felajánlják a címszó szinonimáit, s a gyakran eltérő hangulatú, különböző használati körű szinonimák közül a választást átengedik a felhasználónak, mert bíznak ösztönös anyanyelvi érzékében, kompetenciájában.

A szerkesztők úgy vélik, hogy a *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisa* hasznos segédeszköz lehet a gondos, pontos, igényes magyar nyelvű szövegek készítéséhez. Az adatbázis a magyar anyanyelvűek legszélesebb köre számára készült, a „hivatásos” tolforgatók (az újságírók, a fordítók, a tanárok, a szerkesztők) mellett mindenki eredményesen használhatja, aki igényesen, pontosan, színesen kívánja kifejezni magát. A magyar nyelv oktatásának is jól használható segédeszköze.

Gazdag tartalma révén a *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisa* újabb szókészletteni, jelentéstani, frazeológiai és stilisztikai kutatások kiindulópontjává válhat.

A SZINONIMÁK, ROKON ÉRTELMI SZAVAK ADATBÁZISÁNAK A FELÉPÍTÉSE

Az adatbázis szoros betűrendbe sorolt szócikkekből áll; a szócikkek szócikkfejből és szócikktestből épülnek fel.

A SZÓCIKKFEJ

A szócikkek élén álló szócikkfejben a címszók tipográfiailag kiugratva helyezkednek el, kövér, groteszk betűtípussal szedve. Ha a címszónak van alakváltozata, azt vesszővel elválasztva szintén vastagon szedve közöljük.

Az *e-t* *ö*-vel váltakozva használt címszókat általában az *e* betűnél vettük fel. Tehát a *föl* igekötős igék nagy része a *fel*-nél található.

A címszók

A nyomtatott szótárak hagyományának megfelelően a szerkesztők a gazdag anyagot vastag betűs címszókhoz rendelték hozzá. Mint már említettük, az adatbázis 25500 címszót tartalmaz, ezek kiválasztásához elsősorban *A magyar nyelv szépprózai gyakorisági szótára* (szerk.: FÜREDI MIHÁLY – KELEMEN JÓZSEF, Akadémiai Kiadó, 1992), a *Képes diákszótár* (szerk.: GRÉTSY LÁSZLÓ – KEMÉNY GÁBOR, Akadémiai Kiadó, 1992) és a *Magyar–angol szótár* (Kisszótár sorozat, ORSZÁGH LÁSZLÓ, Akadémiai Kiadó, 1993) címszóállományát vettük figyelembe. E szótárak egyesített címszóállományát vizsgáltuk felül és bővítettük ki saját gyűj-

tésünkől napjaink új keletű szavaival, valamint azokkal, melyeket valamilyen szempontból fontosnak, jelentősnek tartottunk, de az említett szótárakban nem található meg. Nem címszók a ritka, kevesek által ismert szavak, hiszen az olvasó majd minden esetben egy gyakori szónak keresi a szinonimáját, nem pedig fordítva.

A homonimák. – A magyar szótári hagyományoknak megfelelően a homonimákat, az azonos alakú – de különböző jelentéstartalmú – címszókat arab, emelt indexszámmal különítettük el egymástól. Pl.: **ég¹, ég²; vár¹, vár².**

A címszavak szófaja. – A címszó után a szófaj megjelölése vagy rövidítése következik álló szedéssel kerek zárójelben. Pl.: **cipő** (fn), **vitatkozik** (ige). A szófajok jegyzékét és rövidítéseiket a „Rövidítésjegyzék” 1. pontja tartalmazza.

Az azonos eredetű, de jelentésükben és szófajukban különvált kettős, esetleg többszörös szófajú címszókat római számmal különböztetjük meg. Pl.: **apró I.** (mn), **apró II.** (fn); **uralkodó I.** (mn), **uralkodó II.** (fn). A címszót minden római számmal jelölt szófaj előtt kiírtuk a könnyebb használhatóság érdekében, annak ellenére, hogy ezeket nem tekintjük önálló lexikai egységnek.

Több esetben a két szófajú szavakat – elsősorban a színneveket, a népneveket – nem bontottuk szét főnévi és melléknévi jelentésre, hanem egyetlen szócikkben soroltuk fel szinonimáikat. Ekkor a címszót kettős szófaji minősítéssel láttuk el. Pl.: **lengyel** (mn és fn); **kék** (mn és fn); **korhely** (mn és fn).

A SZÓCIKKTESZT, A SZÓCIKK SZERKEZETE

A szócikk a címszót követően egy vagy több szinonimabokorból tevődik össze. Ezekben soroljuk fel a címszó rokon értelmű szavait a címszó jelentései szerint bokrokba rendezve. Az egyes szócikkekben található szinonimabokrok sorrendjének megválasztásához a *Magyar értelmező kéziszótár* (szerk.: JUHÁSZ JÓZSEF és tsai, Akadémiai Kiadó, 1972) jelentésszerkezetét vettük figyelembe.

A szinonimabokor

A különböző jelentésekhez tartozó szinonimabokrokat az áttekinthetőség kedvéért mindig új bekezdésben helyeztük el (kivéve az első jelentés szinonimáit, melyek folytatólagosan következnek a szófaji megjelölés után). Az egyes szinonimabokrokat üres káró jel (◊) vezeti be.

A szinonimákról. – A címszó szinonimáiként szókincsünknek azokat az elemeit soroltuk be, melyek jelentése a címszóéhoz többé-kevésbé közel áll. Gyakran érezzük szükségét, hogy valamely szó helyett pontosabb, találóbb kifejezést keressünk. Olykor változatosságra törekedve igyekszünk elkerülni egy-egy szó unalmas ismétlődését. Ehhez kíván segítséget nyújtani a *Szinonimák, rokon értelmű szavak adatbázisa*. Az ajánlott új szó, a szinonima bizonyos szempontból – hangulati, stílári értéke révén – találóbba is teheti mondanivalónkat, mint azt az elsőnek nyelvünkre kívánczó szó tette volna. Az alá- és fölérendelt viszonyban lévő fogalmakat, szavakat általában nem vettük fel szinonimaként. Ugyanígy a legtöbb esetben nem soroltuk fel szinonimaként a valamely gyűjtőfogalom alá tartozó, egymásnak mellérendelt fajtaneveket sem.

A szinonimák összegyűjtéséről. – Az első lépés szinonimapárok, szinonimasorok gyűjtése és számítógépes szinonima-adatbázis felépítése volt. A gyűjtés során 28 szótárt dolgoztunk fel, s ezek között szerepeltek egynyelvű (értelmező, táj-, szak- és csoportnyelvi szótárak), valamint kétnyelvű szótárak is. Az adatbázis szavaknál nagyobb frazeológiai egységeket – szókapcsolatokat, szólásokat, szóláshasonlatokat – is tartalmaz, ezért szólásgyűjtemények is vannak a források között. A feldolgozott szótárak jegyzéke az előszó végén található meg. A gyűjtés befejezését követően számítógép és célprogramok segítségével a címszavakhoz hozzárendeltük mindazon szinonimapárokat, szinonimasorokat, melyekben az adott címszó

előfordult. Az így kapott nyersanyag többfordulós, pontos, manuális megszerkesztésével váltak a szócikkek véglegessé.

A szerkesztők a szinonimasorokban helyet foglaló adatokat úgy rendezték, hogy a címszó jelentéséhez közelebb álló szinonimák a sor elején álljanak, míg a címszó jelentésétől távolabb levő szavak a sor vége felé helyezkedjenek el. Rendezési elv volt még, hogy a stílusértékében közömbös, köznyelvi szinonim szó közelebb álljon a címszóhoz, mint a színezettebb stílusú, illetve valamely nyelvi rétegbe tartozó szinonima.

Az elhatároló jelek. – A szinonimákat rendszerint vessző (,) választja el egymástól. Ha egy szinonimabokron belül két vagy több aljelentés rokon értelmű szavait soroljuk fel, az aljelentéseket függőleges vonal (|) tagolja. Pl.:

bak (fn) ◊ állvány, faragószék (*táj*) | fűrészbak, fűrészláb (*táj*)

költ (ige) ◊ kifizet, kiad, elkölt | ráfordít, áldoz, beleöl ...

A minősítések. – A szavak akkor kapnak minősítést, ha valamely szónak sajátos stílusárnyalata, az általánostól, a megszokottól eltérő csoportnyelvi használata van. A minősítés (rövidítése) mindig a szinonima után áll kerek zárójelben, dőlten szedve. Pl.:

álmodozik (ige) ◊ ... révedez (*vál*) ...

kórház (fn) ◊ ... ispotály (*rég*) ...

A címszó általában nincs minősítve. Ha azonban valamely jelentése minősítést kap, akkor a minősítés az adott jelentéshez tartozó szinonimabokor élén áll a sor elején, és kettőspont követi. Ebben az esetben tehát a címszó minősítéssel ellátott jelentésének rokon értelmű szavait soroltuk fel. Pl.:

aréna (fn) ◊ (*szleng*): veszekedés, vita ...

gyűlés (fn) ◊ (*rég*): kelés, duzzanat, tályog

Bizalmas (*biz*) minősítéssel jelöltük a fesztelen társalgás nyelvében előforduló szavakon kívül a gyermeknyelv szavait és a bizalmas, familiáris stílusban használatos szavakat is. Pl.: *klassz, letol, stramm, rásóz*.

Durva (*durva*) minősítéssel láttuk el a közönséges, az alantas stílusú beszélgetésben elhangzó bántó, sértő szavakat. Pl.: *poházik, kurva, valag, sarházi*.

Az idegen (*id*) stílusminősítést kapták azok a szavak, amelyeket az átlagos magyar nyelvhasználó idegennek, idegenszerűnek érez. Pl.: *evidens, appendix, team, manifesztál, kompendium, komprehenzív*.

Pejoratív (*pej*) minősítéssel a lekicsinylő használatú és rosszállást, megvetést, helytelenítést kifejező szavakat, szójelentéseket jelöltük. Pl.: *csürhe, taknyos, firkász, lebujs*.

A régies, régi (*rég*) minősítésű szavak a magyar anyanyelvűek számára ma már nem igen ismertek, kevesen használják őket. Pl.: *mustra, áristom, stallum, rivalg*.

A szak, szakmai (*szak*) minősítésű szavak csak szűk szakmai csoportokban vagy csak valamely tevékenységi körben, tudományágban használatosak. Pl.: *aljzat, narkotizál, moratórium, kolerikus*.

A szleng (*szleng*) minősítésű szavak szókinszünknek azok az újabb képződményei, elemei, amelyek csak a kevéssé igényes, humoros nyelvhasználatban és az alvilág nyelvében, az argónyelvben, a diáknyelvben és a legfesztelebb társalgás nyelvében fordulnak elő. Pl.: *menő, simlis, tarhál, rinyál*.

A tájnyelvi (*táj*) minősítésű szavak a paraszti, vidéki étellel kapcsolatosak, függetlenül attól, hogy a nyelvjárások többségében vagy csak egyikében (voltak) használatosak. Pl.: *csimota, csetres, pacuha, szüle*.

Tréfás (*tréf*) minősítést kaptak a kedélyes tréfálkozásra használatos szavak mellett a szójátékon alapuló vidám hangzású szavak is. Pl.: *konyhagyalázó, birkanyírás, búzruđ, távrecsegő*.

Választékos (*vál*) minősítéssel láttuk el az emelkedettségre törekvő nyelvhasználat szavait és a szépirodalmi alkotásokból ismert ritkább szavakat. Pl.: *kebel, rabiga, megittasult, tovaszáll*.

A használt minősítéseket a „Rövidítésjegyzék” 2. pontjában soroljuk fel.

A vonzat. – Az egyes szinonimáknak általában nem tüntetjük fel a mondattani kapcsolódást jelölő vonzatát. Azonban az adott jelentés megértését, egyértelműsítését olykor elősegíti a vonzat feltüntetése. Ilyenkor a könnyen érthető rövidítésekkel jelölt vonzat csúcsos zárójelben áll. Pl.:

gondol (ige) ◊ ... talál (vmilyennek) ...

udvarol (ige) ◊ ... jár (vki után) ... forgolódik (vki körül) ...

A címszó vonzata a szinonimabokor élén áll, és kettőspont (:) követi. Pl.:

bír (ige) ◊ (vkivel): féken tart, kordában tart

folyik (ige) ◊ (vmiből): származik, ered, jön, következik

Az értelmi kiegészítés. – A szinonimát értelmi kiegészítéssel, használati körének megnevezésével láttuk el, ha az segíti helyes használatát. Az értelmi kiegészítés állhat a szinonima előtt és után is. Álló betűvel szedve szögletes zárójelben ([]) áll. Pl.:

hamar I. (hsz) ◊ ... könnyen [felejt] ...

tüzel (ige) ◊ lő, lövöldöz, [fegyvert] elsüt

Ha az értelmi kiegészítés a címszóra vonatkozik, a szinonimabokor élén, a sor elején áll, és kettőspont követi. Pl.:

bamba (mn) ◊ [arc, tekintet]: kifejezéstelen, üres, tompa

üt (ige) ◊ [óra]: jelez, kakukkol

A szólások

A szinonimák sorát a címszó adott jelentéséhez közeli értelmű frazeológiai egységek: szólások, szóláshasonlatok követhetik. Ezek sorát a vastagon szedett **Sz:** vezeti be. A szólásokat egymástól pontosvesszővel választjuk el.

Az ellentét

Az ellentétes jelentésű szavakat a szinonimabokorban a rokon értelmű szavak felsorolása után (ha vannak szólások, azokat követően) tele káró jellel (♦) bevezetve adjuk meg. Az ellentétek szedése kis kapitális. Számuk legfeljebb három, s vessző (.) vagy függőleges vonal (|) választja el egymástól őket. Pl.:

kemény (mn) ◊ szilárd, acélos, törhetetlen ♦ PUHA, LÁGY, RUGALMAS

ütemes (mn) ◊ gyors, folyamatos, tempós ♦ LASSÚ, KOMÓTOS, KÉNYELMES

vagyonos (mn) ◊ gazdag, módos, jómódú ... ♦ SZEGÉNY, NINCSTELEN, CSÖRŐ

A szerkesztők (CHR. AGRICOLA és E. AGRICOLA szerzőknek *Wörter und Gegenwörter – Antonyme der deutschen Sprache* című, Lipcsében 1977-ben megjelent műve alapján) a következő négy, egymást kiegészítő szempontot vették figyelembe az ellentétes jelentésű szavak kiválasztásakor.

1. Két szó között ellentétes a jelentés, ha a résztvevők nézőpontjából rajzolódik ki az ellentétes cselekvés. (Pl.: *ad – kap, nyer – veszít*.)

2. Két szó, két jelentés között ellentétes a jelentés, ha egymást felváltva jelennek meg, feltételezik és kölcsönösen kizárják egymást. (Pl.: *apály – dagály, kisbetűs – nagybetűs*.)

3. Két szó között ellentétes a jelentés, ha az egyik jelentése pólusszerűen áll a másikéval szemben, és a két szélső pólusú jelentés között közbenső lépcsők (esetleg „semleges” jelentések) is elhelyezkednek. (Pl.: *forró – [langyos] – hideg, hosszában – [átlósan] – keresztben*.)

4. Két szó között ellentétes a jelentés, ha azt megvilágítja egy följük rendelhető közös szó. (Pl.: *kétkezes – négykezes* [zongorajáték], *személy – teher* [vonat].)

Az ellentétes jelentésű szavak megadása során megpróbáltuk elkerülni az automatikusan képezhető ellentétes jelentések gyakori felsorolását. (Pl.: *alkalmas – alkalmatlan; helyes – helytelen.*)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A főszerkesztő hálás köszönetet mond áldozatos munkát végzett munkatársainak. Különösen hálás Kiss Lajos akadémikusnak és Pusztai Ferenc egyetemi docensnek, akik folyamatosan bátorították és szakmai tanácsaikkal segítették. Köszönettel tartozik Kemény Gábor professzornak is, aki a munkálat kezdetén közreműködött az adatbázis arculatának kialakításában.

Kiss Gábor

AZ ANYAGGYŰJTÉSHEZ FELHASZNÁLT SZÓTÁRAK

EGYNYELVŰ SZÓTÁRAK

Értelmező szótárak

BARÓTI SZABÓ DÁVID: Kisdéd szó-tár, Kassa, 1792

CZUCZOR GERGELY–FOGARASI JÁNOS: A magyar nyelv szótára I–VI., Pest, 1862–1874

JUHÁSZ JÓZSEF–SZÓKE ISTVÁN–O. NAGY GÁBOR–KOVALOVSKZY MIKLÓS: Magyar értelmező kéziszótár, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1972

Rétegnyelvi szótárak

FAZAKAS ISTVÁN: Jasszok, zsarók, cafkavágók, Fekete Sas Kiadó, Budapest, 1991

KISS TAMÁS: Bakaduma, Zrínyi Kiadó, Budapest, 1995

KARDOS TAMÁS–SZÜTS LÁSZLÓ: Diáksóder, Falukönyv-Ciceró Kiadó, Budapest, é. n.

ZOLNAY VILMOS–GEDÉNYI MIHÁLY: A régi Budapest a fattyúnyelvben, Fekete Sas Kiadó, Budapest, 1996

Tájszótárak

SZINNYEI JÓZSEF: Magyar tájszótár I–II., Hornyánszky Viktor Könyvkereskedése, 1893, 1897–1901

CSÜRY BÁLINT: Szamosháti szótár I–II., Magyar Nyelvtudományi Társaság, Budapest, 1935, 1936

BÁLINT SÁNDOR: Szegedi szótár I–II., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1957

B. LŐRINCZY ÉVA: Új magyar tájszótár I–III., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 1988, 1992

Idegen szavak szótárai

TOLNAI VILMOS: Magyarító szótár, Budapest, 1928

TÓTFALUSI ISTVÁN: Vademecum, Móra Ferenc Könyvkiadó, Budapest, 1983

BAKOS FERENC: Idegen szavak és kifejezések szótára, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1994

Rokon értelmű szavak szótárai:

PÓRA FERENC: Magyar rokonértelmű szók és szólások kézikönyve, Budapest, 1907

BALASSA LÁSZLÓ: Garmada – Rokon értelmű szócsoportok és írói kifejezésformák, Tankönyvkiadó Vállalat, Budapest, 1958

Egyéb

JOLSVAY ALAJOS–STEINMANN HENRIK–SZILY ERNŐ: A magyar állatvilág szótára, Natura, Budapest, 1977

CSAPODI VERA–PRISZTER SZANISZLÓ: Magyar növénynevek szótára, Mezőgazdasági Kiadó, Budapest, 1966

BALÁZS GÉZA–EÖRY VILMA–KISS GÁBOR–SOLTÉSZ KATALIN–T. SOMOGYI MAGDA: Jókai-szótár, Unikornis Kiadó, Budapest, 1992

KÉTNyelvű Szótárak

SZENCZI MOLNÁR ALBERT: Dictionarium Latinoungaricum, Noribergae, 1604

BLOCH MÖRICZ: Új kimerítő német–magyar zsebszótár, Pest, 1847

FINÁLY HENRIK: A latin nyelv szótára, Franklin Társulat, Budapest, 1884

- HALÁSZ ELŐD: Német–magyar szótár, I–II., kilencedik, változatlan kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1988
- ORSZÁGH LÁSZLÓ: Angol–magyar nagyszótár, I–II., ötödik, átdolgozott kiadás, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1976
- PETIK LÁSZLÓ: Magyar–angol szinonimaszótár, Major Bt., Solymár, 1992
- ANDRÁS T. LÁSZLÓ–KÖVECSES ZOLTÁN: Angol–magyar szlengszótár, Maecenas Könyvkiadó, Budapest, 1991

SZÓLÁSOK ÉS KÖZMONDÁSOK GYŰJTEMÉNYE

- MARGALITS EDE: Magyar közmondások és közmondásszerű szólások, Kókai Lajos, Budapest, 1896
- O. NAGY GÁBOR: Magyar szólások és közmondások, Gondolat, Budapest, 1982

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

1. A szófajok rövidítése

(ige)	ige
(fn)	főnév
(mn)	melléknév
(szn)	számnév
(nm)	névmás
(hsz)	határozószó
(msz)	módosítószó
(nu)	névutó
(ksz)	kötőszó
(isz)	indulatszó
(ign)	igenév

2. Stílusminősítések

(<i>biz</i>)	bizalmas
(<i>tréf</i>)	tréfás
(<i>vál</i>)	választékos
(<i>pej</i>)	pejoratív
(<i>durva</i>)	durva
(<i>szleng</i>)	szleng
(<i>szak</i>)	szaknyelvi
(<i>táj</i>)	tájnyelvi
(<i>id</i>)	idegen
(<i>rég</i>)	régi, régies

3. Jelmagyarázat

◇	a szinonimasorok előtt áll
◆	az ellentétek előtt áll
	jelentésárnyalatok elkülönítése
Sz:	szólás, szóláshasonlat
< ... >	vonzat
[...]	értelmi kiegészítés

A, Á

abajgat (ige) ◇ háborgat, zaklat, piszkál, nyaggat, nyúz, bánt, szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), molesztál, macerál (*biz*), vegzál (*rég*), buzerál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY

◇ (*táj*): óbégat, nyivákol, vernyákol (*táj*)

abbahagy (ige) ◇ félbehagy, félbeszakít, félbenszakaszt (*rég*), abbaszakít (*rég*), félbe-szerbe hagy (*rég*), félretesz, felad, félhagy <vmivel>, elhagy <vmit>, leáll <vmivel>, megszüntet, megszakít, beszüntet, szüneteltet, megszűnik <vmit tenni>, leszokik <vmiről>, eláll <vmitől> **Sz:** leteszi a lantot; szegre akasztja a cipőt; szegre akasztja a kesztyűt; bemonlja az unalmast (*szleng*); hagyja a fenébe; hagyja a francba; bedobja a törülközőt (*szleng*) ◆ BEFEJEZ, VÉGIGCSINÁL, FOLYTAT

abbamarad (ige) ◇ félbemarad, félbeszakad, megszakad, megáll, megszűnik, vége szakad, elakad, [eső] eláll, [zaj] elül | elhallgat, elalszik ◆ FOLYTATÓDIK

ABC-áruház (fn) ◇ ábécé (*biz*), szupermarket, élelmiszerbolt, bolt, üzlet

ábécé (fn) ◇ betűrend, ábécérend, alfabétum (*rég*), alfabetikus sorrend, ábécésor

◇ olvasókönyv, ábécéskönyv

◇ (*biz*): ABC-áruház, szupermarket, élelmiszerbolt, bolt, üzlet

ábécéskönyv (fn) ◇ ábécé, olvasókönyv, alfabétum (*rég*)

abesszin (mn és fn) ◇ abessziniai, etióp, etiópai

ablakkeret (fn) ◇ ablakráma

ablakmélyedés (fn) ◇ ablakfülke

ablakos (fn) ◇ üveges, üvegező (*rég*), ablakcsináló (*rég*)

ablakpárkány (fn) ◇ ablakdeszka, ablakszemöldök, ablakhíd (*rég*), könyöklő (*táj*), ablakkönyök (*táj*), párkány

ablakrács (fn) ◇ ablakrostély, biztonsági rács

ablakredőny (fn) ◇ redőny, roló, ablakroló, roletta, gördülőredőny | relaxa

ablakrózsa (fn) ◇ rózsaaablak, rozetta

ablaktábla (fn) ◇ ablakszem, üvegtábla, ablakfiók (*táj*), ablakkarika (*táj*), ablaktányér (*táj*) | spaletta, zsalu, zsalugáter

◇ ablakszárny

abnormális, abnormis (mn) ◇ rendellenes, természetellenes, rendhagyó, szabálytalan, különös, szokatlan, torz, visszás, fonák, beteges, hülye (*durva*) ◆ NORMÁLIS, RENDES, SZOKVÁNYOS

abortusz (fn) ◇ vetélés, abortálás, magzatvesztés (*szak*), művi vetélés, méhkaparás, kaparás (*biz*), küret (*szak*), magzatelhajtás, terhességmegszakítás, angyalcsinálás (*rég*)

ábra (fn) ◇ illusztráció, szövegvéskép, kép, rajz, grafika, ábrázolás, diagram (*szak*), figura (*rég*), forma (*rég*)

◇ (*szleng*): helyzet, szituáció, tényállás

abrak (fn) ◇ takarmány, abraktakarmány, szemestakarmány, lótakarmány, lótap

◇ (*szleng*): enniváló, táplálék, étel, élelmiszer, eledel, eleség, élelem, elemőzsia, fogás, kaja, zaba (*szleng*)

ábránd (fn) ◇ ábrándkép, ábrándvilág (*vál*), ábrándozás, álom, álomkép, délibáb, vágyálom, légvár, utópia, tündérvéskép (*vál*), illúzió, fantazma, fantazmagória, képzelgés, képzelődés, fantázia, elképzelés, képzemény (*rég*) ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

ábrándos (mn) ◇ álmodozó, merengő, elmerengő, álmatag, regényes (*rég*), méla, képzelgő, fellejzáró ◆ FÖLDHÖZRAGADT, GYAKORLATIAS, REALISTA

◇ fellegekben járó, irreális, illuzórikus, illuzórikus (*vál*), délibábos ◆ REALIS

ábrándozik (ige) ◇ álmodozik, álmokat sző, ábrándokat sző, ábrándokat kerget, mereng, mélézik, a fellegekben jár, légvárakat épít, fantáziál, képzelődik, képzoleg, révedezik | andalog (*rég*)

ábrázat (fn) ◇ arc, arculat (*rég*), orca, kép (*biz*), fizimiska (*biz*), fiziognómia (*vál*), pofa (*durva*), pofázmány (*szleng*), cifferblatt (*biz*), képes fele <vkinek>, pónem (*szleng*), pofalemez (*szleng*), pofográfia (*rég*)

◇ (*rég*): ábra, kép

ábrázol (ige) ◇ lerajzol, megrajzol | fest

◊ megjelenít, megelevenít, élénk állít, élénk tár, leír, bemutat, szemléltet, megrajzol, jellemez, érzékeltet, lefest, feltüntet <vmilyenek>, kifejez, tükröz, képet ad

abroncs (fn) ◊ kerékabroncs, ráf (*táj*), pánt, vasalás, gumiabroncs, gumiköpeny

abrosz (fn) ◊ asztalterítő, asztalkendő, terítő, asztalruha (*táj*)

◊ (*táj*): lepel, lepedő, ponyva

abszolút I. (mn) ◊ teljes, tökéletes, százszázalékos, hiánytalan, örök érvényű [igazság], fenntartás nélküli [bizalom] ♦ FOGYATÉKOS, TÖKÉLETLEN, VISZONYLAGOS

◊ korlátlan, abszolutisztikus, egyeduralmi, önkényes, önkényúri, önkényuralmi, önhatalmú, feltétlen, korlátozatlan, totális ♦ KORLÁTOZOTT

abszolút II. (hsz) ◊ (*biz*): teljesen, abszolúte

abszolvál (ige) ◊ végbizonyítványt szerez

◊ befejez, végrehajt, elintéz

◊ (*rég*): fölment, feloldoz

absztinens (fn és mn) ◊ antialkoholista, önmegtartóztató, bornemissza (*rég*) | józan, mértékletes ♦ ISZÁKOS, RÉSZEGES, BORISSZA (*rég*)

absztrakt (mn) ◊ elvont, elvonatkoztatott, elméleti, teoretikus, gondolati, spekulatív, filozofikus, akadémikus ♦ KONKRÉT, KÉZZELFOGHATÓ

◊ nonfiguratív

abszurd (mn) ◊ képtelen, lehetetlen, elképesztő, bizarr, groteszk, fantasztikus, esztelen, értelmetlen ♦ MEGSZOKOTT, MINDENNAPI, SZOKVÁNYOS

abszurdum (fn) ◊ abszurdítás, képtelenség, lehetetlenség, esztelenség, értelmetlenség, ostobaság

acél (fn) ◊ (*rég*): vas, kard, penge

acélos (mn) ◊ edzett, szívós, kemény inú, keménykötésű, erős, vasgyúró ♦ ERŐTLEN, PUHA, PUHÁNY

◊ hajlíthatatlan, megingathatatlan, tántoríthatatlan, határozott, sziklaszilárd ♦ HATÁROZATLAN, BEFOLYÁSOLHATÓ

◊ [hang]: érces, csengő, zengő

acéloz (ige) ◊ edz, erősít, megkeményít, keményít

ács (fn) ◊ építőmester, bárdolómester (*táj*)

acsarkodik (ige) ◊ áskálódik, ellenségeskedik, fenekedik (*rég*), bosszút forral, acsarog (*táj*), agyarkodik (*táj*), ordít

ácsingózik (ige) ◊ áhítozik, vágyik, vágyakozik, vágyódik, kíván, sóvárog, epekedik, epedezik, eped, óhajt, áhít

◊ álldogál, ácsorog, állong (*rég*)

ácsmunka (fn) ◊ ácsolás, ácsolat, állványzat, gerendázat, szaruzat (*táj*)

ácsol (ige) ◊ épít, farag, gyárt (*rég*)

ácsorog (ige) ◊ álldogál, állong (*rég*), várakozik, ácsingózik (*táj*), dángubál (*táj*), ámbolyog (*táj*), meredezik (*táj*) ♦ MEGY, HALAD

◊ lebzsel, tétlenkedik, helébel (*rég*)

ad (ige) ◊ odaad, adogat, átad, nyújt, átnyújt, odanyújt, oszt, osztogat, juttat ♦ KAP | ELVESZ

◊ [ruhadarabot]: felad, húz <vmit vkire>, ráhúz, ráad, bújtat <vmibe>, belebújtat <vmibe>

◊ tesz, hozzátesz, hozzáad, vegyít, hozzávegyít

◊ odaad, ajándékoz, juttat, adományoz, adakozik, spendíroz (*biz*) | felajánl | elad, árul, árusít ♦ KÉR, VESZ

◊ átenged, rendelkezésre bocsát, biztosít

◊ szolgáltat <vmit>, ellát <vmivel>

◊ hagy, enged, engedélyez, [időt] kiszab

◊ eredményez, létrehoz | terem, megterem

◊ nyújt, kölcsönöz, felruház <vmivel>

◊ kiad, kibocsát, [hangot] hallat

◊ előad, bemutat, játszik, eljátszik | megjátszik, mutat, tettet

◊ [összejövetelt]: tart, rendez

◊ <vmire>: törődik <vmivel>, gondja van <vmire>, gondot fordít <vmire>

◊ közvetít, sugároz

adag (fn) ◊ fejadag, rész, dózis, porció | kvantum (*rég*), hányad

adagol (ige) ◊ feloszt, szétoszt, kimér, porcióz (*táj*), kiporcióz, dozíroz (*vál*)

◊ berak, betesz

adakozik (ige) ◇ ad, adományoz, jótékonykodik, alamizsnálkodik (*rég*), spendíroz (*biz*), ajándékoz, [pénzt] osztogat ◆ KÉREGET

adakozó (mn) ◇ bőkezű, gavalléros, áldozatkész, nagylelkű, alamizsnálkodó, jótékony, jótékonykodó, adonyi (*táj*) ◆ FÖSVÉNY, SZÜKMARKÚ, ZSUGORI

adalék (fn) ◇ adat, hozzáadás, hozzátétel, kiegészítés, járulék
◇ adalékanyag

ádámcsutka (fn) ◇ pajzsporc (*szak*), nyeldekklő, ádamalma (*táj*), ádamfalat (*táj*), ádamkörte (*táj*), gégecsutka (*táj*) | gége

adás (fn) ◇ közvetítés, sugárzás, műsor, műsorsugárzás, program ◆ VÉTEL

adásvétel (fn) ◇ adás-vevés, áruforgalom, üzlet, üzletkötés, bolt, forgalom, kereskedés, kereskedelem

adat (fn) ◇ adalék, tény, értesülés, információ, bizonyíték

adatgyűjtés (fn) ◇ összegyűjtés, vizsgálódás, tanulmányozás, kutatás, búvárkodás

adatszolgáltatás (fn) ◇ adatközlés

ádáz (mn) ◇ vad, elvakult, engesztelhetetlen, könyörtelen, véres, bős (vél), bősziült, felbősziült, esküdt [ellenség], dühös, dühöd, nekidühödött, elkeseredett, gonosz, megveszekedett (*táj*) | indulatos, erőszakos, kegyetlen, veszett (*rég*), mérges (*rég*) ◆ BÉKÉS, NYUGODT, SZELID

◇ szörnyű, pusztító, dühöngő, tomboló, iszonyú, iszonyatos, borzasztó

addig (hsz) ◇ odáig, eladdig (*vál*), addiglan (*rég*), míglen (*rég*), addigelé (*táj*)
◇ azalatt, aközben, azonközben (*rég*)

addigra (hsz) ◇ akkorra, akkorára (*táj*), ekkorára (*táj*)

adjuztál (ige) ◇ kikészít, csinoz (*szak*), felszerel | átszerkeszt, átfésül, átjavít, átdolgoz
◇ (*táj*): út, ver, ütlegel, püföl

adminisztráció (fn) ◇ ügyintézés, ügykezelés, ügyvitel, adminisztrálás, igazgatás
◇ apparátus, közigazgatás, államigazgatás, kormányzat, bürokrácia (*rég*)

adó¹ (fn) ◇ adóállomás, adóberendezés, adótorony, leadóállomás, rádióállomás, rádióadó, televízióállomás, televízióadó, tévéadó, átjátszóállomás, adókészülék
◇ csatorna, tv-csatorna

adó² (fn) ◇ járulék, illeték, jövedelemadó, dézsma (*rég*), tized (*rég*), kilenced (*rég*), harács (*rég*), porció (*rég*), sarc (*rég*), esztendei jövedelem (*rég*)

adóállomás (fn) ◇ adó, adóberendezés, adótorony, leadóállomás, rádióadó, rádióállomás, tévéállomás, televízióállomás, televízióadó, tévéadó, átjátszóállomás, adókészülék

adóbehajtás (fn) ◇ adószedés, egzekúció (*rég*)

adócső (fn) ◇ adólámpa, elektroncső

adódik (ige) ◇ előfordul, előadódik, megesis, akad, kerül, kerülkőzik (*táj*), találkozik (*rég*)
◇ [alkalom]: nyílik, kínálkozik, jön
◇ származik, következik, fakad, ered, folyik, támad | létrejön, keletkezik

adófizetés (fn) ◇ adózás, adólevonás, sarc (*rég*)

adófizető (mn és fn) ◇ adózó, adókötelezett, adóköteles, adóviselő, adóalany, tributárius (*rég*), kontribuens (*rég*)

adogat (ige) ◇ ad, kézről kézre ad, adogál (*táj*), adosgat (*táj*) | passzolgat, tologat
◇ szervál (*szak*)

adóhátralék (fn) ◇ adótartozás, restancia (*biz*)

adóköteles (mn) ◇ adó alá eső, adókötelezett, tributárius (*rég*)

adoma (fn) ◇ anekdota, vicc, élc (*rég*), történet

adomány (fn) ◇ ajándék, felajánlás, hozzájárulás, támogatás, dotáció, segedelem (*rég*), könyöradomány, alamizsna, obulus, prezent (*rég*), ófera (*táj*)
◇ adománybirtok

adománybirtok (fn) ◇ donáció, adomány, beneficium (*rég*), hűbérbirtok, javadalom

adományoz (ige) ◇ ad, ajándékoz, juttat, adakozik, spendíroz (*biz*), donációzik (*rég*), kiutal
◇ ráruház, átruház

adományozás (fn) ◇ adomány, ajándék, ajándékozás, donáció (*rég*)

adományozó (fn) ◇ ajándékozó, adakozó, legator (*rég*), donátor (*rég*)

adoptál (ige) ◇ örökbe fogad, magához vesz, nevére vesz, nevére írat, örökből tart (*táj*)

adós (mn és fn) ◇ tartozó, hátralékos, eladósodott, sáros (*szleng*), lógó (*szleng*)

adósság (fn) ◇ tartozás, kölcsön, hátralék, kötelezettség, hiány, sár (*szleng*)

adótorony (fn) ◇ adó, adóállomás, leadóállomás, átjátszóállomás | televízióadó, tévéadó, televízióállomás | rádióadó, rádióállomás

adott (mn) ◇ jelenlegi, szóban forgó, illető, mostani, fennálló, meglevő, létező, tényleges
◇ meghatározott, bizonyos, konkrét

adottság (fn) ◇ körülmény, helyzet, viszonyok, lehetőségek, feltételek

◇ tehetség, alaptermészet, rátermettség, képesség, hajlam, érzék, fogékonyság, beállítottság, hajlandóság, alkat

adó-vevő I. (mn) ◇ kereskedő, kufárkodó (*rég*), áruló (*rég*)

adó-vevő II. (fn) ◇ rádió, televízió, antenna, adó-vevő állomás, átjátszóállomás

adózás (fn) ◇ adófizetés, adórendszer

adózik (ige) ◇ adót fizet, kontribuál (*rég*) | hódol <vminek>

◇ <vmiért>: bűnhődik, lakol, megfizet

adu (fn) ◇ ütőkártya, tromf (*rég*)

◇ (*biz*): nagyágyú (*szleng*), visszavágás, döntő érv

afelé (hsz) ◇ arra, oda, amarra, abba az irányba ◆ AFELŐL, ONNAN

afelől (hsz) ◇ arról, aziránt, attól, amiatt, azért | onnan, amonnan, abból az irányból ◆ ETTŐL, EZÉRT | INNEN

affektál (ige) ◇ szenved, kényeskedik, finomkodik, finnyáskodik, ceremóniázik, kéreti magát, negédeskedik (*rég*)

◇ színlel, tettet, pózol, megjátsza magát, negélyez (*rég*)

afféle (nm) ◇ olyanféle, olyasféle, olyasmi, olynemű (*rég*) ◆ EFFÉLE

affér (fn) ◇ összeütközés, nézeteltérés, összetűzés

◇ (*rég*): lovagias ügy, párbaj, becsületbeli ügy

◇ (*rég*): viszony, liezon, kaland

aforizma (fn) ◇ szállóige, aranykőpés (*biz*), bölcsesség, kádencia (*rég*)

ág (fn) ◇ faág, gally, hajtás, vessző, venyige, ág-bog, suháng (*táj*)

◇ leszármazás, származás, eredet

◇ szál, vonulat [cselekményé]

◇ ágazat, szak, szakág, domínium (*rég*) | szárny

ágál (ige) ◇ gesztikulál, hadonászik, motollál (*táj*) | szónokol, handabandázik, hetvenkedik, nagyzol, pofázik (*durva*), szájhősködik, hangoskodik, fontoskodik, felvág

◇ vitatkozik, tiltakozik, szájaskodik, kapálódzik <vmi ellen>

agancs (fn) ◇ szarv, címer (*rég*), ágazat (*rég*)

ágas I. (mn) ◇ sokágú, ágas-bogas, elágazó, szétágazó

ágas II. (fn) ◇ ágasfa, pózna, rúd, oszlop, tartóoszlop

◇ (*rég*): akasztófa

ágas-bogas (mn) ◇ ágas, sokágú, szétágazó, csáklós (*táj*), igres-ágas (*táj*), ágbogas

◇ (*vál*): bonyolult, bonyodalmas, szövevényes, kusza, szerteágazó

ágaskodik (ige) ◇ lábujjhegyre áll, nyújtózik, nyújtózkodik, gebeszkedik (*táj*), ácsingózik (*táj*), lábaskodik (*táj*), pipiskedik (*táj*)

◇ felemelkedik, felmagasodik

◇ [indulat]: feltámad, felforr

◇ lázad, lázong, lázadozik, makrancoskodik, támad, acsarkodik

ágazat (fn) ◇ szakág, ág, szakterület, szektor

◇ hitágazat

ágazik (ige) ◇ [fa] ágasodik

◇ ágakra szakad, szétválk, elágazik, szétágazik, kétfelé hasad (*rég*)

ágens (fn) ◇ ügynök, kém, spion, besúgó | közvetítő, ügyvivő

◇ cselekvő (*szak*)

agáve, agává (fn) ◇ amerikai agáve, manilakender, százéves áloé (*rég*)

agg I. (mn) ◇ aggott (*rég*), elaggott, öreg, idős, vén, vénhedt, elvénhedt, éltés, élemedett, koros, tisztos korú, hajlott korú, előrehaladott korú, elvénült (*rég*) | szenilis ◆ FIATAL, IFJÚ

◇ régi, avult, elavult, avatag, ásatag, ó (*rég*), ódon, ősi, ősrégi, özönvíz előtti, avitt ◆ MODERN, KORSZERŰ

agg II. (fn) ◇ aggastyán, öregember, vénember, vénség, apó, apóka, öreg csont, vén csont ◆ FIATALEMBER, IFJÚ

aggik (ige) ◇ öregszik, vénül, korosodik | elavul ◆ FIATALODIK

aggály (fn) ◇ aggodalom, aggódás, fenntartás, szorongás, kétség, kétely | bizonytalanság, aggályoskodás, skrupulus

aggályos (mn) ◇ aggodalmaskodó, aggódó, szorongó, kételkedő, bizonytalan | aggályoskodó
◇ aggasztó, nyugtalanító

aggályoskodik (ige) ◇ aggódik, kételkedik, aggodalmaskodik, tele van aggodalommal, szorong, nyugtalanodik, emészt magát, emésztődik, bizonytalanodik, skrupulizál (*biz*)

aggastyán (fn) ◇ agg, öregember, vénember, matuzsálem, vénség, öreg csont, vén csont, pátriárka, apó ◆ FIATALEMBER, IFJÚ

aggaszt (ige) ◇ gyötör, kínoz, nyugtalanít, háborgat, bánt, izgat, nyomaszt, idegesít, emészt | felzaklat, felkavar ◆ MEGNYUGTAT

aggasztó (mn) ◇ gyötörő, kínzó, nyugtalanító, kellemetlen, izgató, nyomasztó, ijesztő, fenyegető, riasztó, rémítő, félelmetes, vészjósoló, baljóslatú, balsejtelmű (*vál*) ◆ DERŰS, MEGNYUGTATÓ, SZÍVDERÍTŐ

aggat (ige) ◇ akaszt, függeszt, lógat, felköt, csemmeszt (*táj*)
◇ (*rég*): fércel, tűz
◇ (*táj*): zavar, alkalmatlankodik, lábatlankodik, láb alatt van, útban van

aggkor (fn) ◇ aggság, öregkor, vénség, öregség, tisztos kor, hajlott kor, élemedett kor, előrehaladott kor ◆ FIATALSÁG, IFJÚKOR

agglegény (fn) ◇ legényember, öreglegény, nőtlen, aggfí (*rég*), rideglegény (*rég*), egyedülember (*táj*), kanbagoly (*táj*) ◆ NŐS, HÁZASEMBER, HÁZAS

aggodalmas (mn) ◇ aggódó, féltő, nyugtalan, aggályos, aggodalmaskodó | gyöttrődő, szorongó ◆ NYUGODT

aggodalmaskodik (ige) ◇ aggódik, aggályosodik, tele van aggodalommal, nyugtalanodik, emésztődik, emészt magát, szorong, eszi magát, skrupulizál (*biz*), évelődik (*táj*), rémlődik (*táj*)

aggodalom (fn) ◇ aggódás, aggály, félsz, szorongás, lelki gyötirelem, idegesség, gond, nyugtalanság, feszültség, félelem, balsejtelem, aggság (*táj*), bűgond (*rég*), epeség (*rég*), aggalom (*rég*), rinya (*szleng*)

aggódik (ige) ◇ aggodalmaskodik, aggályosodik, izgul, félt <vkit>, nyugtalanodik, idegeskedik, szorong, gyöttrődik, emészt magát, emésztődik, fél, tart <vmitől>, eszi magát, aggóskodik (*táj*), aggságoskodik (*táj*), epeszt magát (*rég*), töprenkedik (*rég*), trémázik (*szleng*), görcsöl (*szleng*) ◆ BIZAKODIK

aggódó (mn) ◇ aggodalmas, aggodalmaskodó, aggályos, aggályoskodó, nyugtalan, izgatott, szorongó, tükkön ülő, aggó (*rég*)

aggszűz (fn) ◇ vénlány, vénkisasszony, öreglány (*biz*) ◆ ASSZONY

agilis (mn) ◇ buzgó, ügybuzgó, serény, dinamikus, szorgos, szorgalmas, vállalkozó szellemű, lendületes, tevékeny, erőteljes, aktív, tetterős, mozgékony, élelmes, életrevaló, fürge, eleven, élénk, igyekvő ◆ LUSTA, PASSZÍV

agitáció (fn) ◇ agitálás, rábeszélés, meggyőzés, buzdítás, propaganda, mozgósítás
◇ izgatás, lázítás, bujtogatás

agitál (ige) ◇ rábeszél, unszol, buzdít, kapacitál | reklámoz, népszerűsít
◇ izgat, lázít, bujtogat | korteskedik

agónia (fn) ◇ haldoklás, haláltusa (*vál*), halálküzdelem (*vál*), végvonaglás

agonizál (ige) ◇ haldoklik, halódik, haláltusáját vívja, halálán van, a végét járja, az utolsókat rúgja
◇ pusztulóban van, tönkremegy
◇ (*szleng*): aggályoskodik, aggódik

agrár (mn) ◇ mezőgazdasági, földművelési, földművelésügyi, agrárius (*rég*)

agrármérnök (fn) ◇ mezőgazdasági mérnök, mezőgazdász, agronómus, mezőgazda (*rég*), gazdamérnök (*rég*)

agresszió (fn) ◇ lerohanás, letámadás, offenzíva, invázió
◇ erőszak, agresszivitás, erőszakosság

agresszív (mn) ◇ erőszakos, támadó, rámenős, harcias, brutális, durva ◆ BÉKÉS, SZELÍD

agresszor (fn) ◇ támadó, betolakodó, elnyomó, betörő

ágrólszakadt (mn) ◇ szegény, nincstelen, ínséges, szűkölködő, nyomorult, nyomorgó, koldus, csóró, földhözragadt, rongyos, toprongyos, égaljai (*táj*), kócipor (*táj*), jöttment, hasztalan, hazátlan, sehonnai ◆ GAZDAG, JÓMÓDÚ, TEHETŐS

agronómus (fn) ◇ mezőgazdasági mérnök, agrármérnök, mezőgazdász, mezőgazda (*rég*), gazdamérnök (*rég*)

agy (fn) ◇ agyvelő

◇ ész, értelem, elme, felfogóképesség, szürkeállomány

◇ fej, fő, kobak (*biz*)

◇ (*rég*): koponya

◇ kerékagy | puskaagy, puskatus

ágy (fn) ◇ ágyikó, fekhely, fekvőhely, hálóhely, nyoszolya (*rég*), tollasbál, vacok, pamlag, heverő, kerevet, dívány, kanapé, rékamié, szófa (*rég*), pircs

◇ meder, fenék, alj, bemélyedés

◇ ágyás, veteményeságy, virágágy

agyafúrt (mn) ◇ ravasz, furfangos, leleményes, körmönfont, csavaros, fortélyos, csalafinta, dörsölt (*biz*), fifikus, fineszes (*szleng*), fúrteszű (*rég*), rafinált, agyas-fejes (*táj*), csavaros eszű, csavaros észjárású, trükkös (*biz*), cseles, minden hájjal megkent, éles eszű, eszes ◆ EGYÜGYŰ, OKTONDI, MAFLA

agyagáru (fn) ◇ fazekasáru, cserépáru, cserép, kerámia

agyagedény (fn) ◇ cserépedény

agyagipar (fn) ◇ fazekasság, fazekasipar, agyagművesség, keramika, kerámiaipar

agyalágyult (mn) ◇ gyengeelméjű, hibbant, bolond, ütődött (*biz*), hígvelejű, idióta, kretén, hülye, szenilis
◆ ESZES, OKOS

agyar (fn) ◇ (*szleng*): fog

◇ [állaté]: szemfog, metszőfog

ágyás (fn) ◇ ágy, veteményeságy, virágágy

ágyaz (ige) ◇ megágyaz, beágyaz, beveti az ágyat, ágyat vet, ágyal (*táj*), vackol (*biz*)

agyba-főbe (hsz) ◇ [ver]: nagyon, mértéktelenül, dagadtra, kékre-zöldre, félholtra, összevissza, ripityára

agybaj (fn) ◇ elmebaj, örület, téboly, elmebetegség, dili (*pej*)

ágybetét (fn) ◇ matrac, sodrony, sodronybetét, ágysodrony, szalmazsák

◇ (*szleng*): utcalány, utcanő, kurva (*durva*), ribanc (*durva*), riherongy (*táj*), repedsarkú (*durva*), szotyka (*táj*), cemende (*táj*), cafka (*szleng*), ringyó, szajha

ágyék (fn) ◇ szeméremtáj, szeméremtájék, szeméremtest, fantájék, lágyék, alhas

agyhártya (fn) ◇ agyburok, meninx (*szak*)

agyhártyagyulladás (fn) ◇ meningitis (*szak*), periencephalitis (*szak*)

ágyhuzat (fn) ◇ ágynemű, ciha (*táj*), ágyciha (*táj*), ágyhég (*táj*), ágybeli (*táj*)

ágykabát (fn) ◇ hálókabát, hálórékli (*táj*), hálóköntös (*táj*)

agykéreg (fn) ◇ kéreg, kéregállomány, szürkeállomány, corticalis (*szak*)

ágymelegítő (fn) ◇ termofor, villanypárna

ágynemű (fn) ◇ ágyhuzat, ágyruha (*táj*), ágyruha (*táj*), ciha (*táj*), ágybeli (*táj*)

agyoncséplelt (mn) ◇ elcséplelt, elkoptatott, banális, unalmas, sablonos, lapos, közhelyes, lejáratott, elnyűtt ◆ EREDETI, ÚJ

agyoncsigáz (ige) ◇ elcsigáz, agyonhajszol, kifáraszt, kimerít, kidögleszt (*szleng*), agyonkinoz ◆ FELFRISÍT, FELDOB

agyondicsér (ige) ◇ magasztal, agyba-főbe dicsér, az egekig dicsér, dicshimnusz zeng <vkiről> ◆ SZID, ÓCSÁROL

agyondozogat (ige) ◇ agyonhajszol, kizsigerel, kizsákmányol, kiszipolyoz, kiszívja a zsírját <vkinek>

agyonhallgat (ige) ◇ elhallgat, eltussol, elken (*biz*), elpalástol, elleplez, eltitkol ◆ KIFECSEG | LELEPLEZ, ELÁRUL

agyonkinoz (ige) ◇ agyongyötör, agyoncsigáz

agyonlő (ige) ◇ lelő, főbe lő, leuffant, leterít, ledurrant (*biz*), golyót repít a fejébe, ólmot repít a fejébe (*rég*), golyót ereszt <vkibe>

agyon sújt (ige) ◇ agyonüt, agyonvág, megöl, meggyilkol

agyonüt (ige) ◇ agyoncsap, agyonvág, agyonver, agyonzúz, megöl, leüt, meggyilkol, letaglóz, agyon sújt (*vál*), agyonduvaszt (*táj*), megszuvaszt (*táj*)

◇ [időt]: elüt, eltölt

agyonver (ige) ◇ összever, agyoncsépel, agyoncsap, agyonüt, agyonvág, megöl, meggyilkol, fűbe ver (*táj*), agyonpáhol (*táj*), kilocsentja az agyvelejét, kikészít (*szleng*), kinyír (*szleng*), kicsinál (*szleng*)

agyrém (fn) ◇ rémkép, rém, rémlátás, rémlátomás, látomás, fantazma (*rég*), fantazmagória, kényszerképzet, örület, örültség, vízió, képzelődés, lázalom, fantom, kiméra (*vál*), lidércnyomás

agyszélhűdés (fn) ◇ agyvérzés, agyhűdés (*rég*), szélütés, gutaütés, guta, szélhűdés (*rég*), apoplexia cerebri (*szak*)

ágytál (fn) ◇ kacska | bili

ágyterítő (fn) ◇ ágytakaró

ágyú (fn) ◇ tarack, mozsár, löveg, nehézlöveg, pattantyú (*rég*), buff (*szleng*)

ágyúdörgés (fn) ◇ ágyúdörej (*vál*), ágyúszó, ágyúmoraj, ágyúzás, ágyúlövés

ágyúgolyó (fn) ◇ golyó, golyóbis (*rég*), lövedék, kartács, vasteke (*rég*), ágyúteke (*rég*)

ágyútalp (fn) ◇ lövegtalp (*szak*), lafetta (*szak*), ágyúfa (*rég*)

ágyúz (ige) ◇ ágyútűz alá vesz, lő, ágyúval lő, bombardíroz (*rég*)

ágyúzás (fn) ◇ ágyúlövés, ágyútűz | ágyúdörej (*vál*), ágyúdörgés, ágyúszó, ágyúmoraj

agyvelő (fn) ◇ agy, agykéreg, szürkeállomány, encephalon (*szak*)

◇ ész, értelem, elme

agyvérzés (fn) ◇ agyszélhűdés (*rég*), agyhűdés (*rég*), guta, gutaütés, szélütés, szélhűdés (*rég*), apoplexia (*szak*)

ahány (nm) ◇ amennyi

◇ valahány, valamennyi

ahelyett (hsz) ◇ helyette, helyébe ◆ EHELYETT

áhít (ige) ◇ áhítzik, kíván, megkíván, óhajt, vágyik, vágyakozik, vágyódik, kívánkozik, sóvárog, eped, epedezik, epekedik, ácsingózik, szomjazik, szomjúhozik (*vál*), emészti a vágy <vmiért> ◆ ELUTASÍT, IDEGENKEDIK

áhítat (fn) ◇ ájtatosság, áhítatosság, buzgóság, buzgalom, elmélyülés | istentisztelet

◇ tisztelő, csodálat, bámulat, rajongás, imádat, hódolat, odaadás, bálványozás

áhítatos (mn) ◇ ájtatos, istenfélő, istenes, buzgó, hitbuzgó, buzgóságos (*rég*), imádságos, kegyes (*rég*), jámbor

◇ hódoló, odaadó, csodáló, rajongó

áhítózik (ige) ◇ áhít, vágyik, vágyakozik, vágyódik, kívánkozik, sóvárog, eped, epedezik, epekedik, ácsingózik, szomjazik, szomjúhozik (*vál*), emészti a vágy <vmiért>, kíván, óhajt

ahogy, ahogyan (hsz) ◇ amint, miként, amiként, miképpen, amiképpen, valamint (*rég*)

◇ amennyire

◇ mihelyt, amint, miközben, midőn (*rég*)

ahol¹ (hsz) ◇ hol (*vál*), holott (*rég*), aholott (*rég*)

◇ bárhol, akárhol, valahol, akármerre, bármerre, valamerre

ahol² (hsz) ◇ (*táj*): ott ◆ ITT, EHOL

ahonnan (hsz) ◇ ahonnét (*táj*), amerről, merről (*vál*), honnan

◇ bárhonnan, valahonnan

ahova, ahová (hsz) ◇ hova (*rég*), amerre

◇ bárhova, bármerre, akárhova, akármerre

ajak (fn) ◇ szájszél, szája széle, száj

ajakrúzs (fn) ◇ szájrúzs, szájfesték, ajakpirosító, rúzs

ajándék (fn) ◇ ajándéktárgy, adomány, jutalom, figyelmesség, meglepetés, prezent (*rég*), vásárfia (*táj*) | jegyruha (*rég*)

ajándékoz (ige) ◇ ad, ajándékba ad, prezentál, kedveskedik <vmivel vkinek>, testál <vkire vmit> (*táj*), adományoz, spendíroz (*biz*)

ajándékozás (fn) ◇ adakozás, kedveskedés, figyelmesség, adományozás

ajánl (ige) ◇ javasol, javall, indítványoz, tanácsol, rekkommendál (*rég*), indikál, proponál (*rég*), kommendál (*rég*) | [könyvet] dedikál ◆ LEBESZÉL

◇ felajánl, szentel

◇ [árut] kínál

ajánlás (fn) ◇ javaslat, javallat (*vál*), indikáció (*szak*) | pártfogás, pártolás, beajánlás, protezsálás (*biz*) | dedikáció, dedikálás

◇ ajánlólevél, referencia (*vál*)

ajánlat (fn) ◇ javaslat, javallat (*vál*), tanács, indítvány

ajánlatos (mn) ◇ célszerű, célravezető, célirányos, helyes, helyénvaló, tanácsos, javasolt, ajánlott, javallott (*vál*), javallatos (*táj*), üdvös, érdemes, hasznos, kívánatos, előnyös, kedvező ◆ HELYTELEN, KÁROS

ajánlkozik (ige) ◇ felajánlkozik, kínálkozik, vállalkozik, jelentkezik, kínálkodik (*táj*)

ajánlólevél (fn) ◇ ajánlás, referencia (*vál*)

ajánlott (mn) ◇ ajánlatos, javasolt, javallott (*vál*), indikált, tanácsos

ajnároz (ige) ◇ kényeztet, elkényeztet, dédelget, babusgat, dajkál, becéz, tenyerén hord, kedvében jár, istenít

ájtatos (mn) ◇ áhítatos, istenfélő, istenes, buzgó, hitbuzgó, vallásos, jámbor, kegyes (*rég*), kenetteljes, devótus (*rég*), apostolképű (*táj*) ◆ HITETLEN, ISTENTAGADÓ

◇ szenteskedő, kenetes, álszent, hipokrita, képmutató

ajtó (fn) ◇ bejárat, bemenet, kapu, ajtónyílás, kapuzat (*táj*)

◇ [átvitt értelemben]: bejárás (*táj*), belépés, [vmibe vezető] út

ajtófélfá (fn) ◇ ajtótok, ajtófél (*táj*), ajtószárfá (*táj*), ajtó mellék (*táj*)

ajtónálló (fn) ◇ ajtóőr (*rég*), kapus, portás, palotás (*rég*), ajtós (*táj*), janitor (*rég*), cerberus (*biz*), tornácórzó (*rég*)

ájul (ige) ◇ elájul, elalél, alél (*vál*), eszméletét veszti, összerogy, összeroskad

ájulás (fn) ◇ eszméletvesztés, eszméletlenség, alélás, öntudatlanság, önkívület, ájultság, aléltság, ájulat (*vál*)

ájult (mn) ◇ eszméletlen, öntudatlan, alélt, kába, kábult

ajzószer (fn) ◇ élénkítő, élénkítőszer, izgatószer, doppingszer, serkentő, stimuláns (*szak*)

akác (fn) ◇ akácfa, koronafa (*táj*), krisztuskoronafa (*táj*), bagrenafa (*táj*)

akácia (fn) ◇ mimóza, valódiakác

akácós (fn) ◇ akácliget, akácérdő

akad (ige) ◇ megakad, elakad, szorul, beszorul, beleszorul

◇ beleakad, fennakad, akaszkozik

◇ <vkire, vmire>: ráakad, talál, rátalál, lel, rálel, meglel, bukkan, rábukkan, előtalál (*táj*)

◇ adódik, előadódik, előtűnik, kerül, kerülközik (*táj*), van, találkozik (*rég*), található, kínálkozik, kapószik (*táj*), tűnik

akadály (fn) ◇ gát, torlasz, kordon, barikád, akadék (*táj*)

◇ nehézség, korlát, bökkenő, bibi (*biz*), buktató, bonyodalom, ellenállás, fal (*vál*), diffikultás (*rég*), aggság (*táj*), béklyó (*vál*)

akadályoz (ige) ◇ gátol, gáncsol, hátráltat, útjába áll, hendikeppel, megakaszt, blokkol, dorongot vet <vki elé>, lábat vet <vkinek> | feltartóztat, feltart, visszafog, visszatart, visszahúz, bénít, fékez, nehezít, korlátoz, késleltet, [tervet] keresztbe tesz, keresztbe tesz <vkinek>, útját állja, útjában van, akadályt gördít <vki, vmi elé>, akadályt gördít az útjába, betart <vkinek> (*szleng*), gátat vet <vminek>, obstruál (*rég*) ◆ ELŐMOZDÍT, ELŐSEGÍT

◇ feltart, útban van, láb alatt van, lábatlankodik, hátramozdít

akadálytalan (mn) ◇ szabad, akadály nélküli, gáttalan, korlátlan, sima, zökkenőmentes, zavartalan, gördülékeny, súrlódásmentes

akadékoskodik (ige) ◇ kötözködik, kötekedik, gáncsoskodik, kellemetlenkedik, kicsinyeskedik, bakafántoskodik (*rég*), hepciáskodik (*biz*), kukacoskodik, szöröz (*biz*), szörözalat hasogat, okvetetlenkedik, okoskodik, tudálékoskodik, aggatódzik (*rég*), aggályoskodik, skrupulizál (*biz*), kekeckedik (*szleng*), kapcászkodik (*táj*), akációskodik (*táj*), szarozik (*szleng*), gecizik (*szleng*), köcsögöskodik (*szleng*) **Sz:** a kákán is csomót keres; minden kákán csomót keres; aggatódik, mint a csipkebokor; aggatja a lábát; a hajszálat is meghasítja

akadékoskodó (mn) ◇ kötözködő, kötekedő, gáncsoskodó, tudálékos, okoskodó, háklis, bakafántos (*rég*), akadékos, akadékvető (*rég*), kicsinyeskedő, kukackodó, szörözálhasogató, szöröző (*biz*), fontoskodó, okvetetlenkedő, kukacoskodó, hepciás (*biz*), szekánt (*biz*), szekáns (*biz*), bojtortjános (*táj*), hapiás (*táj*), hapiáskodó (*táj*) ◆ ELNÉZŐ, NAGYVONALÚ

akadémia (fn) ◇ tudományos társaság, tudós társaság (*rég*)

◇ főiskola

akadémikus I. (mn) ◇ akadémiai

◇ iskolás, maradi, vaskalapos

◇ elvont, elméleti, teoretikus, spekulatív ◆ GYAKORLATIAS, PRAKTIKUS

akadémikus II. (fn) ◇ akadémiai tag

akadozás (fn) ◇ elakadás, megszakadás, dőcögés | hebegés

akadozik (ige) ◇ elakad, el-elakad, megszakad, dőcög, kihagy, akadozik-bakadozik (*táj*)

◇ hebeg, hebeg-habog

akar (ige) ◇ szándékozik, szándékszik, szándékában áll, igyekezik, el van szánva <vmire>, szándékol (*vál*), készül <vmire> | törekszik, iparkodik, tör <vmire>, tervel, tervez, igényel <vmit>

◇ kíván, óhajt, vágyik, vágyakozik

akár I. (hsz) ◇ mint, vagy ... vagy

akár II. (ksz) ◇ mint, szakasztott

akarás (fn) ◇ szándék, törekvés, elszánás, eltökélés, elhatározás, igenlés

◇ akarat

akarat (fn) ◇ akarás, törekvés, szándék, igyekezet, iparkodás | akaraterő

◇ elhatározás, célkitűzés

◇ követelés, kívánság

akaraterő (fn) ◇ lelkerő, jellemerő, akarat

akaratlan (mn) ◇ szándéktalan, szándékolatlan, automatikus, önkéntelen, véletlen, spontán, ösztönös ◆ SZÁNDÉKOS, TUDATOS

akaratos (mn) ◇ makrancos, dacos, makacs, makacskodó, engedetlen, csökönyös, konok, önfejű, nyakas, keményfejű, keménynyakú, megátalkodott, fejes (*táj*), agyaskodó (*rég*), fatermészetű (*táj*) **Sz:** nem enged a negyvennyolcból ◆ ENGEDELMES, SZÓFOGADÓ, KEZES

akaratoskodik (ige) ◇ makacskodik, nyakaskodik, dacol, makrancoskodik, csökönyösködik, fejeskedik (*táj*) ◆ SZÓT FOGAD, ENGED, ENGEDELMESKEDIK

akaratosság (fn) ◇ makacsság, csökönyösség, konokság, önfejűség, dac, makranc (*rég*)

akárcsak (ksz) ◇ szakasztott, akárha (*vál*), éppen olyan

◇ mint, akár

akárhány (nm) ◇ bármennyi, akármennyi, amennyi csak, ahány csak

akárhogy, akárhogyan (hsz) ◇ akármiképp, akármiképpen, bárhogy, bármint, bárhogyan, bármiképpen

akárhol (hsz) ◇ bárhol, ahol csak, akármerre, bármerre, mindenütt

akárhonnan (hsz) ◇ akárhonnét, bárhonnan, bármiből, bárhonnét, ahonnan csak, akármerről

akárhova (hsz) ◇ bárhova, bármerre, akármerre, ahova csak, akármibe

akárki (nm) ◇ akárcicsoda, bárki, valaki, pityipalkó (*biz*), akárki emberfia, bárki emberfia, boldogboldogtalan, fű-fa virág, herköpáter (*táj*)

akárméddig (hsz) ◇ bárméddig

akármelyik (nm) ◇ bármelyik, bármely

◇ akárhányadik

akármennyi (nm) ◇ bármennyi, amennyi csak, valahány, akárhány, ahány csak

akármerre (hsz) ◇ bármerre, akárhova, bárhova, akárhól, bárhol

akármerről (hsz) ◇ bármerről, akárhonnan, bárhonnan

akármí I. (nm) ◇ akármicsoda, bármi | akármilyen, bármilyen

akármí II. (fn) ◇ valami, vacak, bigyó (*szleng*), izé (*biz*), bizgentyű (*szleng*), ketyere (*biz*), dolog, etvasz (*szleng*)

akármikor (hsz) ◇ bármikor, valahányszor csak, amikor csak

akármilyen (nm) ◇ bármilyen, bármiféle, akármiféle, bárminemű, akármínemű (*rég*), akármínő (*rég*), bármíszzerű (*rég*), bárminő (*vál*), bármi néven nevezendő

akarnok (fn) ◇ törtető, karrierista, stréber (*biz*), könyöklő, biciklista (*szleng*)

◇ zsarnok, diktátor, önkényeskedő

akarózik, akarózik (ige) ◇ kedve van, szándékozik, szándékában áll, készül, akar

akarva-akaratlan (hsz) ◇ akarva, nem akarva, akaratlanul ◆ TUDATOSAN, SZÁNDÉKOLTAN

akaszódik (ige) ◇ akad, beleakad, akaszódik (*táj*), ragad, tapad, kötül (*táj*)

◇ kapaszkodik, fogódik, csimpaszkodik, csipeszkedik (*táj*), csimpajkodik (*táj*), függeszkedik, aggatódik (*táj*), akaszódik (*táj*)

akaszt (ige) ◇ függeszt, lógat, biggyeszt, aggat, csemmeszt (*táj*)

◇ kapcsol, hozzákapcsol, hozzáerősít, csatol ◆ ELOLDOZ

◇ felköt, felhúz, fellógat

akasztó (fn) ◇ ruhaasztó, vállfa, fogas

◇ hurok, fül, karika, kampó, horog, fűlecs (*rég*)

akasztófa (fn) ◇ bitó (*vál*), bitófa, törvényfa (*rég*), lámpavas (*biz*), haloványfa (*táj*), búfelejtő (*táj*), búoszlató (*táj*)

akasztófaumor (fn) ◇ fekete humor, galgenhumor (*rég*)

akasztófáraláló (fn) ◇ gonoszttevő, gazember, gazfickó, lator, akasztófavirág, akasztófa címere, köténivaló (*táj*), kötélrevaló (*táj*), akácfáraláló (*táj*), akasztófa-rángató

akasztófavirág (fn) ◇ gazember, gazfickó, akasztófáraláló, akasztófa címere, köténivaló (*táj*), kötélrevaló (*táj*), akácfáraláló (*táj*), akasztófa-rángató

akcentus (fn) ◇ hangsúly, nyomaték

◇ kiejtés, ejtésmód, kiejtésváltozat (*szak*), hanghordozás, hanglejtés, hangárnyalat

akció (fn) ◇ tevékenység, tett, cselekvés, cselekedet, ténykedés, cselekvéssorozat ◆ TÉTLENSÉG

◇ vállalkozás, megmozdulás, mozgalom, eljárás, beavatkozás, bevetés, közbelépés, kampány

◇ [sportban]: támadás, kezdeményezés

◇ (*szak*): hatás ◆ REAKCIÓ, ELLENHATÁS

aki (nm) ◇ ki (*rég*), amelyik

akképp, akképpen (hsz) ◇ akként (*vál*), olyképpen (*rég*), olyformán, oly módon, úgy

aklimatizálódik (ige) ◇ alkalmazkodik, megszokik, hozzászokik, beleszokik, beilleszkedik ◆ ELSZOKIK

◇ [növény, állat]: meghonosodik ◆ KIPUSZTUL, KIHAL

akkor (hsz) ◇ akkoriban, akkortájt, akkortájban, aznap, akkoron (*rég*), azidótt (*vál*), az idő tájt, olyankor, olyantájban, annak idején, akkoridén (*táj*), akkoront (*táj*) | azután, ezután, aztán ◆ MOST, MA

◇ tehát

◇ abban az esetben, ha

akkora (nm) ◇ olyan, annyira [nagy]

akkorára (hsz) ◇ akkorra, addigra ◆ EKKORRA, EDDIGRE

akkord¹ (fn) ◇ hangzat, összhangzat (*rég*), összecsengés | harmónia

akkord² (fn) ◇ akkordrendszer | akkordbér, teljesítménybér, darabbér, akkordmunka, szakmány (*táj*) ◆ NAPSZÁM, IDŐBÉR, ÓRABÉR

akkordbér (fn) ◇ teljesítménybér, darabbér ◆ ÓRABÉR

akkordmunka (fn) ◇ szakmánymunka, szakmány (*táj*)

akkori (mn) ◇ akkorbéli (*táj*) ◆ MOSTANI, MAI

akkoriban (hsz) ◇ akkor, akkoron (*rég*), akkortájt, akkortájban, akkorjában (*táj*), azidótt (*vál*), azon idő tájt

akkorra (hsz) ◇ addigra, akkorára (*táj*)

akkortájban, akkortájt (hsz) ◇ akkor, akkoriban, akkortájban, olyantájt (*táj*), akkorta (*táj*), akkorjában (*táj*), akkoron (*rég*), azidótt (*vál*)

akkreditál (ige) ◇ elfogad, hitelesít | felhatalmaz, megbíz, meghatalmaz

◇ hitelez

akkumuláció (fn) ◇ fölhalmozás, felhalmozódás, felgyülemelés, halmozódás, akkumulálás, akkumulálódás

akkumulátor (fn) ◇ áramgyűjtő, akku (*biz*), tározó

akkurátus (mn) ◇ gondos, pontos, precíz, alapos, igényes, pedáns, aprólékos, rendszerető, minuciózus (*id*) | lassú, megfontolt ◆ HANYAG, PONTATLAN, HIBÁS

◇ (*táj*): takaros, díszes

akna¹ (fn) ◇ vágat, üreg, katlan, gödör

◇ tárna, aknafolyosó, járat, mina (*rég*), táró (*szak*)

◇ világítóakna

akna² (fn) ◇ aknagránát, robbanólövedék, robbanóakna, taposóakna

◇ (*szleng*): széklet

aknamunka (fn) ◇ intrika, ármány (*vál*), ármánykodás, áskálódás, fondorlat, fondorkodás, cselszövés, mőszerolás (*szleng*), fűrás (*biz*), furkálás (*biz*), diverzió (*id*), felforgatás

aknász (fn) ◇ bányafelügyelő, bányafelügyelő, bányamester

◇ aknaelhelyező, aknaszakértő

akol (fn) ◇ juhakol, karám, juhodály, istálló, hodály, cserény (*táj*), birkaistálló, baromlak (*rég*), kutrica (*táj*), ól (*rég*)

ákombákom (fn) ◇ firka, firkálás, irkafirka, krikzkraksz, firkálmány, macskakaparás (*biz*), macskavakarás (*rég*), szarkaláb, ákombák (*rég*), tyúkkaparás (*rég*) ◇ GYÖNGYBETŰ

aközben (hsz) ◇ azalatt, addig, azonközben (*rég*), időközben, ugyanakkor | eközben, ezalatt

akrobata (fn) ◇ légtornász, artista, légművész (*rég*), voltigeur (*rég*)

akta (fn) ◇ ügyirat, irat, ügydarab, okmány, okirat, följegyzés

aktatáska (fn) ◇ irattáska, diplomatatáska

aktív (mn) ◇ tevékeny, serény, buzgó, ügybuzgó, agilis, energikus, tetterős, mozgékony, dolgos, munkás, szorgalmas, szorgos, fáradhatatlan, lendületes | működő ◆ PASSZÍV, LUSTA, TÉTLEN

◇ tényleges, tevőleges (*rég*)

aktíva (fn) ◇ követelés | üzleti vagyon ◆ PASSZÍVA, ADÓSSÁG

◇ aktivista, pártmunkás

aktivitás (fn) ◇ cselekvőképesség, tetterő, tettvágy, elevenség, élet | tevékenység, ténykedés, működés, munkálkodás ◆ TÉTLENSÉG, SEMMITTEVÉS, PASSZIVITÁS

aktivizál (ige) ◇ működésbe hoz, megmozgat, munkára bír, serkent, mozgósít ◆ LEÁLLÍT, MEGSZÜNTET

aktuális (mn) ◇ időszerű, alkalmoszerű, napi, esedékes, mai, jelenlegi, mostani, pillanatnyi ◆ ELAVULT, IDEJÉTMŰLT

aktus (fn) ◇ cselekedet, cselekvés, tett, eljárás, művelet

◇ közösülés, szeretkezés, koitusz (*szak*), dugás (*szleng*), kefélés (*szleng*), baszás (*durva*)

◇ (*rég*): felvonás

akusztika (fn) ◇ hangtan

◇ hangzás, kicsengés

akut (mn) ◇ heveny, rohamos ◆ IDŰLT, KRÓNIKUS, TARTÓS

◇ sürgős, sürgető, égető

akvarell (fn) ◇ vízfestmény, vízfestés | vízfesték

akvárium (fn) ◇ haltartály, üvegmedence

akvirál (ige) ◇ szerez, gyűjt, beszerez

ál (mn) ◇ hamis, tettetett, pseudo-, látszat-, mű-, koholt, talmi, csinált, állítólagos ◆ EREDETI, IGAZI, VALÓDI

alá (hsz) ◇ alája, lefelé, le, alulra, lejjebb ◆ FÖLÉ, FEL, TETEJÉRE

aláaknáz (ige) ◇ aknásít

◇ aláás, gyengít, bomlaszt, tönkretesz, feldúl, felforgat, veszélyeztet ◆ ALÁTÁMASZT, MEGERŐSÍT, ÖSSZEFOG

alabárd (fn) ◇ hellebard (*rég*), naginata (*id*)

alább (hsz) ◇ lejjebb, lentebb, alul, alacsonyabban, aljabb (*táj*), alábbacska (*táj*), mélyebbre, mélyebben ◆ FELJEBB

◇ [szövegben]: az alábbiakban, a következőkben, a későbbiekben, a továbbiakban ◆ FENTEBB, AZ ELŐBBIEKBEN, A KORÁBBIAKBAN

◇ olcsóbban, alacsonyabb áron ◆ DRÁGÁBBAN

alábbhagy (ige) ◇ mérséklődik, csökken | apad, csitul, csillapodik, csillapul, csendesedik, lelohad, lanyhul, enyhül, kisebbedik, lecsihad (*táj*), alábbszáll, [fájdalom] szűnik, megjuházdik (*táj*) ◆ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK, NÖVEKSZIK

alábbi (mn) ◇ további, következő

alábbszáll (ige) ◇ leereszkedik, leszáll, süllyed, esik, lejjebb száll ◆ EMELKEDIK, FELSZÁLL

◇ alábbhagy, mérséklődik, csökken, enyhül, apad, csitul, csendesedik ◆ FOKOZÓDIK, ERŐSÖDIK

alábecsül (ige) ◇ lebecsül, lekicsinyel, lefitymál, ócsárol ◆ NAGYRA TART, FELDICSÉR

alábukik (ige) ◇ lebukik, alámerül, lemerül, lesüllyed | leesik, lezuhan ◆ FELEMELKEDIK, FELBUKKAN, FELJÖN

◇ [nap]: lemegy, lebukik, lenyugszik, leszáll, lehanyatlík, aláhanyatlík ◆ FELKEL

alacsony (mn) ◇ kis, kicsi, kicsiny, pöttöm, apró termetű, csipisz, kurta, dugó, töpszli, törpe, kerti törpe (*szleng*), babszem, Babszem Jankó, vakarcs, vakaré, mélynövésű, porbafingó (*durva*), seggdugasz (*durva*), alátermett (*rég*), csököti (*táj*), kisszerű (*táj*), szélébe szabott (*táj*) **Sz**: ki se látszik a földből; alig látszik ki a földből; nem állt az esőre; akkora, mint a kutya ülve; hosszú, mint a karalábé kétrét; létráról szedi a földiepret; kettéfűrészelt őriás; megállt a növésben; összetement a mosásban ◆ MAGAS, NYŰLÁNK

◇ csekély, sekély, jelentéktelen, elhanyagolható, kevés ◆ TEKINTÉLYES, KIUGRÓ, JELENTŐS

◇ (*vál*): hitvány, alantas, silány, alpári, parlagi, nemtelen (*rég*), triviális (*rég*) ◆ KIVÁLÓ, NAGYSZERŰ

alacsonyrendű (mn) ◇ alsórendű, fejletlen, kezdetleges ◆ MAGASRENDŰ, FEJLETT
 ◇ silány, hitvány, alantas, olcsó, értéktelen, gyarló, alávaló, fajsúlytalan, színvonalatlan ◆ KITŰNŐ, KIVÁLÓ

aláfest (ige) ◇ alapoz
 ◇ [zenével] kísér

aláfestés (fn) ◇ alapozás | alapozórétteg
 ◇ zenekíséret | háttérzene

alagcső (fn) ◇ dréncső (*szak*), talajcső, szivárgócső, levezetőcső, lefolyócső, csatorna

alagcsővezés (fn) ◇ talajcsővezés (*szak*), dréncsővezés (*szak*), drénezés (*szak*), csatornázás

alagsor (fn) ◇ szuterén, pince

alagút (fn) ◇ tunel (*rég*)

aláhull (ige) ◇ lehull, leesik | [kar, fej] lehanyatlík, [haj] leomlik

aláhúzó (ige) ◇ kiemel, hangsúlyoz, nyomatékosit, kidomborít, súlyt helyez <vmire>, felhívja a figyelmet <vmire> | megjelöl

aláír (ige) ◇ láttamoz, szignál (*biz*), parafál, előttemez (*rég*), szubszkribál (*rég*), aláírkant, alákanyarít, aláskribál (*biz*), alákezel (*táj*), ellenjegyez
 ◇ (*biz*): elfogad, helyesel, beleegyeznek, egyetért, elismer, jóváhagy, nyugtáz ◆ ELLENEZ, VISSZAUTASÍT

aláírás (fn) ◇ szignó (*biz*), kézjegy, névalírás, paraf, manu propria (*rég*), szignatúra (*id*) | autogram

alája (hsz) ◇ alá, alulra ◆ FÖLÉJE, FÖLÉ, FÖLŰLRE

alak (fn) ◇ forma, idom, alakzat, körvonal, kontúr, formátum, külső, küllem, külszín, kinézet, megjelenés, irám (*táj*) | testalkat, termet, felépítés
 ◇ (*biz*): személy, egyén, valaki, férfi, pofa (*szleng*), muki (*szleng*), fráter, flótás, fickó, haver (*biz*), pasas (*biz*), pacák (*szleng*), szivar (*biz*), krapek (*szleng*), tag (*szleng*), manusz (*szleng*), muksó (*szleng*), ürge (*szleng*), fazon (*szleng*), ipse (*biz*)
 ◇ szereplő, hős, figura, ember

alakít (ige) ◇ formál, formáz, gyúr, idomít <vmihez>, fejleszt, változtat <vmivé>, képez, készít, csinál
 ◇ megjelenít, megszemélyesít, megformál, előad, megtestesít, játszik, eljátszik, figurál (*rég*)
 ◇ szervez, alapít, létrehoz, létesít, alkot, kreál, létrehív, életre hív

alakítás (fn) ◇ formálás, kiformálás, megformálás
 ◇ [szerep]: megjelenítés, ábrázolás, kreáció, megszemélyesítés, előadás, játék
 ◇ szervezés, alapítás, létrehozás, létesítés

alakítható (mn) ◇ formálható, hajlítható, nyújtható, gyúrható, képlékeny, flexibilis, kalapálható, kovácsolható, átalakítható, megváltoztatható, plasztikus | befolyásolható, nevelhető, idomítható ◆ RIDEG, MEREV, HAJLÍTHATATLAN

alakos I. (mn) ◇ (*rég*): áruhás, álarcos
 ◇ alakoskodó

alakos II. (fn) ◇ (*rég*): komédiás, bohóc, maskara, figurás

alakoskodás (fn) ◇ színlelés, képmutatás, kétszínűség, kétszínűsködés, tettetés, disszimuláció (*id*)

alakoskodik (ige) ◇ színlel, színészkedik, kétszínűsködik, tetteti magát, megjátssza magát, teszi magát, komédiázik, szimulál, disszimulál | tündérkedik (*rég*), csalfáskodik (*rég*)

alaktalan (mn) ◇ formátlan, idomtalan, ormótlan, szabálytalan, amorf, deformált, difformis (*id*) ◆ FORMÁS
 ◇ elmosódott, bizonytalan, homályos, ködös, szétfolyó

alaktan (fn) ◇ morfológia (*szak*), formatan (*rég*)

alakul (ige) ◇ alakot ölt, formát ölt, formát nyer, képződik, érlelődik, keletkezik, formálódik, idomul (*vál*), szövődik, kovácsolódik, módosul | szerveződik, létrejön, létesül
 ◇ változik, fejlődik, válik <vmilyenné>, lesz <vmilyenné>, átváltozik, lesz ◆ MEGREKED

alakulás (fn) ◇ formálódás, változás, módosulás, fejlemény, lefolyás, lebonyolódás ◆ ÁLLANDÓSÁG, VÁLTOZATLANSÁG

alakulat (fn) ◇ [katonai]: egység, kötelék, csapat, csapattest, csapategység, osztag, csoport, legénység
 ◇ képződmény, formáció (*szak*), alakzat, képlet | terepalakulat

alakváltozás (fn) ◇ deformálódás, deformáció, torzulás | átváltozás, átalakulás, metamorfózis (*szak*)

alakváltozat (fn) ◇ alakpár, dublett (*szak*)
 ◇ allomorf (*szak*)

alakzat (fn) ◇ alak, forma, idom (*vál*), körvonal, kontúr, sziluett, rajzolat, figura, figuráció
 ◇ [katonai]: kötelék, formáció (*szak*), alakulat, harcalakzat

alámerül (ige) ◇ lemerül, elmerül, lesüllyed, elsüllyed, lebukik, alábukik, alászáll ◆ FELBUKKAN, FELSZÍNRE KERÜL

◇ [nap]: lemegey, lebukik, alábukik, aláhanyatlik, lehanyatlik, lenyugszik, leszáll ◆ FELKEL

alamizsna (fn) ◇ adomány, könyöradomány, kenyéradomány (*rég*), kolduskenyér (*rég*), baksis (*rég*) | éhbér

alamizsnálkodik (ige) ◇ adakozik, jótékonykodik ◆ KÉREGET, KOLDUL

alamuszi (mn) ◇ alattomos, ravasz, ravaszkodó, sunyi, sunnyogó (*rég*), lapító, képmutató, álnok, fondorlatos, sötétbehegedülő (*táj*), lapútyimatyi (*táj*) ◆ EGYENES, NYÍLT, ŐSZINTE

◇ (*táj*): álomszuszék, lusta, rest, tunya, pepecs (*rég*) ◆ DOLGOS, TEVÉKENY, SERÉNY

◇ (*táj*): mamlasz, bátortalan, félénk, gyámoltalan, gyáva, anyámasszony katonája, mafla, pipogya, ügyefogyott, tutyimutyi, nyimnyám, teddide-teddoda ◆ BÁTOR, HATÁROZOTT, TALPRAESETT

alant I. (hsz) ◇ lenn, lent, alul, mélyen ◆ FENN, FENT, A MAGASBAN

alant II. (mn) ◇ (*rég*): alantas, közönséges, alpári, pórias ◆ POLGÁRI, ARISZTOKRATIKUS

alantas I. (mn) ◇ aljas, közönséges, hitvány, alávaló, pórias, alpári, vulgáris, útszéli, goromba, bárdolatlan, faragatlan, durva, nemtelen (*rég*) ◆ ELŐKELŐ, FENNKÖLT, EMEKEDETT

◇ (*rég*): alsóbbrendű, alacsony rangú, plebejus, népi ◆ MAGASABB RENDŰ, ARISZTOKRATIKUS, ÚRI

alantas II. (fn) ◇ beosztott, alárendelt | alattos (*rég*) ◆ FŐNÖK, PARANCSNOK

alany (fn) ◇ lény, szubjektum (*szak*), személy, egyén, páciens, jogalany, adóalany

◇ facsemete, vadonc (*szak*)

alanyeset (fn) ◇ nominatívus (*szak*)

alap (fn) ◇ aljzat, alapzat, talpazat, lábazat, talpkő, fundamentum, bázis, alépitmény (*szak*), ágyazat, kő, fenék, támaszték, alp (*rég*) | telek, házhely, fundus (*rég*) ◆ TETŐ, CSÚCS, FELÉPÍTMÉNY

◇ talaj

◇ lényeg, kiindulópont, alapfeltétel, alapeszme, veleje <vminek>, kvintesszencia (*id*), szubsztrátum (*szak*), alfa | motívum, indíték, ok, motiváció, rugó

◇ háttér, előzmény | irányelv, szabvány, mérték, norma

◇ forrás, tőke, törzsvagyon (*rég*), pénzalap

alapállás (fn) ◇ alaphelyzet, pozitúra, kiinduló helyzet

◇ álláspont, vélemény

alapanyag (fn) ◇ nyersanyag, hozzávaló, kiindulóanyag, alkotórész

alapbér (fn) ◇ alapfizetés, alapkereset, törzsfizetés ◆ PÓTLÉK, BÉRKIEGÉSZÍTÉS

alapelem (fn) ◇ alkotórész, alkotóelem, összetevő, komponens (*szak*), kellék

◇ alapismeret, alaptétel

alapelv (fn) ◇ alaptétel, alapeszme, vezérelv, irányelv, princípium (*szak*), alapigazság, axióma (*szak*), sarktétel, sarkkő (*vál*), sarkigazság, koncepció

alapeszme (fn) ◇ alagondolat, téma, motívum, mondanivaló, tartalom, koncepció, elgondolás, idea | alapelv

alapfal (fn) ◇ alapzat, talpazat, fundamentum, alaptest, alappillér, fenékfal (*rég*), kőágyazat (*rég*)

alapfeltétel (fn) ◇ előfeltétel, sine qua non (*id*)

alapfizetés (fn) ◇ alapbér, törzsfizetés

alapfogalom (fn) ◇ alapismeret, elemi ismeret

alapfok (fn) ◇ pozitívus (*szak*)

◇ kezdő szint, alapszint ◆ FELSŐFOK

alapfokú (mn) ◇ bevezető, előkészítő, alapozó, elemi, kezdetleges, kezdő ◆ FELSŐFOKÚ, EGYETEMI, HALADÓ

alagondolat (fn) ◇ alapeszme, vezérelv, alapelv, princípium (*szak*), vezérgondolat, vezéreszme, idea

◇ alaptéma, motívum, alapötlet, mottó, jelige, jelmondat, indíték

alaphang (fn) ◇ zöng

◇ hangnem, hangvétel, hangütés, tónus | beszédmodor, szóhasználat

alapigazság (fn) ◇ alaptétel, alaptörvény, alapelv, sarkigazság, sarktétel, axióma (*szak*), evidencia, princípium (*szak*)

alapismeret (fn) ◇ elemi tudás, előképzettség, rudiment (*rég*)

alapít (ige) ◇ létesít, létrehoz, megszervez, szervez, felállít, megteremt, életre hív, kezdeményez, életre kelt, elindít, megnyit, elkezd, kreál, alkot, gründol (*rég*), fundál (*rég*), instituál (*rég*) ◆ MEGSZÜNTET, FELSZÁMOL

◇ épít <vmire>, alapoz, számol <vkivel, vmivel>

alapítás (fn) ◇ létesítés, létrehozás, megszervezés, felállítás, megteremtés, életre keltés, megalakítás, fundáció (rég) ◆ MEGSZÜNTETÉS

alapító I. (mn) ◇ létesítő, létrehozó, megteremtő, megindító, életre hívó, életre keltő, elindító, alapítványtevő, fundátor (rég), adományozó

alapító II. (fn) ◇ ős, szülő

alapítvány (fn) ◇ fundáció (rég), vagyonadomány, donáció (rég), beneficium (rég), legatum (rég)

alapján (nu) ◇ nyomán, segítségével, szerint, megfelelően, értelmében, után

alapkiképzés (fn) ◇ újonckiképzés, keltető (szleng), nyúlgyimi (szleng), óvoda (szleng)

alapkő (fn) ◇ talpkő, fenékkő (rég), fundamentum (rég)

alaplap (fn) ◇ alapsík

◇ talplemez, alaplemez, aljlemez

alapokmány (fn) ◇ alapítólevél, charta (szak)

alapos (mn) ◇ megalapozott, nyomós, komoly, jogos, döntő, indokolt, motivált [gyanú, ok] ◆ KOMOLYTALAN, ALAPTALAN

◇ gondos, pontos, részletes, aprólékos, elmélyült, precíz, beható, pedáns, korrekt, körültekintő, lelkiismeretes, akkurátus (rég), tüchtig (biz), átfogó, kimerítő, derekas, tüzetes ◆ FELÜLETES, HANYAG

◇ jelentős, gyökeres, mélyreható, teljes, radikális, átfogó, totális, intenzív, drasztikus, döntő ◆ FELSZÍNES, JELENTÉKTELEN

alaposan (hsz) ◇ részletesen, mélyrehatóan, töviről hegyire, behatóan, kimerítően, istenigazában, istenesen, tüzetesen, körültekintően, gondosan, okszerűleg, szőrszálhasogatóan, hogy jobban se kell, ától cettig (biz), belterjileg (rég) ◆ FELÜLETESEN, FELSZÍNESEN

◇ pontosan, tökéletesen, precízen, jól, hibátlanul, akkurátusan (rég) ◆ FÉLIG-MEDDIG, SLENDRIÁNUL (biz)

◇ nagyon, rendesen, kiadósan, derekasan, tisztességesen, istenigazában, istenesen, csúnyán, keményen, cefetül, magyarmiskásan (rég) ◆ KICSIT, LÁTSZÓLAG, TESSÉK-LÁSSÉK

alaposág (fn) ◇ részletesség, tüzetesség, gondosság, lelkiismeretesség, pontosság, precizitás, aprólékoság, pedantéria ◆ FELÜLETESSÉG, FELSZÍNESSÉG, SLENDRIÁNSÁG (biz)

alapoz (ige) ◇ előkészít, ágyaz (szak)

◇ aláfest, bevon <vmivel>, grundíroz (rég)

◇ [véleményt vmire]: alapít, épít, számít, bázíroz (biz)

alaprajz (fn) ◇ tervrajz, fenékrájz (rég), körvonalrajz, vázlat

alapszabály (fn) ◇ státútum (rég), szabályzat, rendtartás, artikulusz (rég) | alaptörvény, alkotmány

alapszerv (fn) ◇ alapszervezet, sejt (rég)

alapszín (fn) ◇ főszín | tónus

alaptalan (mn) ◇ megalapozatlan, indokolatlan, megokolatlan, légből kapott, motiválatlan, valótlan, képzelt, kitalált, kiagyalt, költött, koholt, fiktív, hamis, illuzórikus, irreális, szófia (rég) | jogtalan, jogosulatlan, törvénytelen, igazságtalan ◆ MEGALAPOZOTT, INDOKOLT | JOGOS

alaptermészet (fn) ◇ jellemsajátság, adottság, karakter, konstitúció (szak) | természet, alapvonás, vérmérséklet, temperamentum, alkat

alaptétel (fn) ◇ saroktétel, alapelv, alapigazság, axióma (szak), posztulátum (id)

alaptőke (fn) ◇ kezdőtőke, alapítótőke, indulótőke, törzsvagyon (rég), bankalap, erőforrás, fonds (szak), stock (id)

alaptörvény (fn) ◇ alkotmány, alapszabály, charta, főparancs, maxima (rég), státútum (id), tízparancsolat

alapul (ige) ◇ alapszik, nyugszik, épül <vmire>, származik <vmiből>, következik <vmiből>, gyökerezik <vmiben>

alapvető (mn) ◇ fontos, lényeges, elengedhetetlen, nélkülözhetetlen, meghatározó, kulcsfontosságú, lényegbevágó | életbe vágó, égető, létfontosságú | fő, elemi, fundamentális, sarkalatos, szubsztanciális (szak), konstitutív (szak), kardinális (vál) ◆ LÉNYEGTELEN, MELLÉKES, NÉLKÜLÖZHETŐ

◇ ősi, elsődleges, első, primer ◆ MÁSODLAGOS, SZEKUNDER

◇ gyökeres, mélyreható, radikális, szükségszerű, jelentős, döntő ◆ LÁTSZÓLAGOS, FELSZÍNES

alapvonal (fn) ◇ nullavonal, zérusvonal

◇ gólvonal (szak), kapuvonal (szak), adogatóvonal (szak)

alapvonás (fn) ◇ jellemvonás, sajátosság, karakterisztikum (id), jellegzetesség

alapzat (fn) ◇ alap, aljzat, lábazat, talpzat, alapfal, fundamentum (vál), bázis, fenék (rég) ◆ TETŐ, CSÚCS

álarc (fn) ◊ maszk, maskara, maszka, álca (*rég*), vendégarc (*rég*), álruha, lárva (*rég*), torzkép (*rég*), alak (*rég*)

◊ lepel, fátyol, máz, jelmez

álarcosbál (fn) ◊ jelmezbál, maskarabál, maszkabál (*táj*), maskarádé (*rég*), farsangi bál

alárendel (ige) ◊ alávet, szolgálatba állít, szubordinál (*rég*) | leigáz ◊ FÖLÉRENDEL, FÜGGETLENÍT

◊ háttérbe szorít, mellőz, kiiktat

alárendelt I. (mn) ◊ mellékes, másodrendű, másodlagos, másodosztályú, szekunder (*szak*), alsóbbrendű | függő, szubalternus (*szak*), alávetett ◊ ELSŐRENĐŰ, FONTOS, PRIMER

alárendelt II. (fn) ◊ beosztott, alkalmazott, szolgál, alantas (*rég*), másodhegedűs (*biz*) | vazallus, hűbéres, alattvaló ◊ FŐNÖK, VEZETŐ

alarm (fn) ◊ riadó

alászáll (ige) ◊ leszáll, leereszkedik, alámerül, lemegy, lehanyatlík | [égitest] lenyugszik ◊ FELEMELKEDIK, FELKEL

◊ leülepedik | lesüllyed

◊ sírba száll, meghal

alászolgája (msz) ◊ (*rég*): viziontlátásra, ajánlom magamat

alátámaszt (ige) ◊ megtámogat, aladúcol, felpolcol, feltámaszt, biztosít, megszilárdít, megtámaszt, stabilizál, kiékel, aláácsol, gerendáz, fixál

◊ megerősít, igazol, helybenhagy, fenntart, bizonyít, okadatul ◊ CÁFOL, TAGAD, VISSZAUTASÍT

alatt (nu) ◊ keresztül, által, át, folyamán, közben, során

◊ idejében, korában

alattomban (hsz) ◊ titokban, dugva, észrevétlenül, feltűnés nélkül, suba alatt, suttyomban, titkon, lopva, orvul, orozva, lappangva, a háta mögött <vkinek>, hátulról mellbe, stikában (*biz*), sundám-bundám (*biz*), szórhúztában (*táj*), in obscuro (*rég*) ◊ NYÍLTAN, EGYENESEN, BECSÜLETESEN

alattomos (mn) ◊ sunyi, rosszindulatú, rókalelkű (*vál*), fondorlatos, fondorkodó, jellemtelen, álnok, ármányos, ármánykodó, csalárd, kétszínű, körmönfont, rosszban sántikáló, sanda, alamuszi, sumák (*szleng*), faramuci (*biz*), orv (*rég*), sötétbehegedülő (*táj*), bogoshuska (*táj*) **Sz:** a szeme sem áll jól; hátulról mellbe szúr; olyan, mint a sanda mészáros ◊ EGYENES, ŐSZINTE, BECSÜLETES

alattvaló (fn) ◊ jobbágy, hűbéres, vazallus | állampolgár, beosztott, alárendelt ◊ URALKODÓ, KIRÁLY, CSÁSÁR

alávaló (mn) ◊ aljas, gyalázatos, becestelen, megvetendő, elvetemült, bitang, galád, gonosz, gaz, hitvány, semmirekellő, semmiházi, jellemtelen, senkiházi, nyavalyás, cudar, ganéj (*szleng*) **Sz:** akasztófára sem jó; alábbvaló a faszúnál; alábbvaló a sajtukucacnál; alábbvaló az élő húsba esett nyúiné!; eb ágyában termett; gaz anyának váltott gyermeke; nem érdemli, hogy rásüssön a nap; nem jó fában ringatták; nincs annyi becsülete, mint a kijáró kutyának; pokolban kotlották, világra költötték; rongyon gyűlt ◊ BECSÜLETES, NEMES, TISZTESSÉGES

◊ értéktelen, hitvány, silány, gyatra, vacak ◊ BECSES, ÉRTÉKES

◊ [hazugság]: szemenszedett, égbekiáltó

alávet (ige) ◊ ledob, lehajít

◊ (*rég*): hatalma alá hajt, uralma alá hajt, leigáz, legyőz, meghódít, szolgaságba dönt, rabigába dönt (*vál*) ◊ FELSZABADÍT

◊ kényszerít, kötelez ◊ FELMENT, MENTESÍT

◊ [aláveti magát]: elfogad <vmit>, engedelmeskedik, beleegyezik, hozzájárul, vállal, belemegy, belenyugszik, tudomásul vesz, alkalmazkodik, elvisel, eltűr, elszenved | behódol ◊ VISSZAUTASÍT, MEGTAGAD

aláz (ige) ◊ megszegyenít, lealacsonyít

alázat (fn) ◊ tisztelet, hódolat, deferencia (*rég*) | meghajlás, főhajtás ◊ FENNHÉJÁZÁS, ÖNTELTSÉG, GÖG

alázatos (mn) ◊ megalázkodó, alázatoskodó, meghunyászkodó, szolgálalkú, behódoló, hajlongó, hajbókoló, jámbor, lakájtermészetű, szervilis (*pej*), udvariaskodó | engedelmes, készséges, ragaszkodó, szerény, devotus (*rég*) | tiszteletteljes, tiszteletadó, tisztelettudó **Sz:** a maga árnyékának is köszön; meglapul, mint a jó tojó tyúk ◊ FÖLÉNYES, ÖNTUDATOS

albán (mn és fn) ◊ siptár, szkipetár, orbonász, arnauta (*rég*), arnót (*rég*)

albatrosz (fn) ◊ viharhadár

albérlő (fn) ◊ lakó, bérlő, szobaúr (*rég*), cimmerherr (*rég*) ◊ FŐBÉRLŐ

albizottság (fn) ◊ szekció

album (fn) ◇ képekönny, ábrakötet (*rég*), gyűjtemény, fényképalbum, fényképkönyv (*rég*) | emlékkönyv
 ◇ nagylemez, lemez

álca (fn) ◇ lárva
 ◇ álarc, maszk, maskara, álruha

álcáz (ige) ◇ színlel, megtéveszt
 ◇ takargat, leplez, titkol, elrejt, eltakar, palástol, elkendőz, elfátyoloz, eldug, rejteget, homályba burkol, elhallgat, kamuflál (*rég*) ◆ FELTÁR, MEGMUTAT, NAPVILÁGRA HOZ

álcázás (fn) ◇ leplezés, takargatás, palástolás, titkolás, kendőzés, fátyolozás, falazás, kamuflázs (*rég*) ◆ FELFEDÉS, FELTÁRÁS, LELEPLEZÉS

alcím (fn) ◇ kiegészítés, kiegészítő cím | fejezetcím

áld (ige) ◇ dicsér, magasztal, dicsőít, hálaalkodik, tisztel, imád, imába foglal, jól szól (*rég*) ◆ ÁTKOZ, ÓCSÁROL, SZID

áldás (fn) ◇ kegyelem, kegy, malaszt, jóakarát ◆ ÁTOK, BAI, SZERENCSETLENSÉG
 ◇ jóváhagyás, beleegyezés, igenlés, hozzájárulás ◆ ELUTASÍTÁS
 ◇ haszon, előny, nyereség, szerencse | bőség ◆ KUDARC, HÁTRÁNY, VESZTESÉG

áldásos (mn) ◇ boldog, szerencsés, magasztos, üdvös, kedvező, gazdag, eredményes, termékeny, gyümölcsöző, bőséges, jövedelmező, produktív, sikeres ◆ EREDMÉNYTELEN, MEDDŐ, TERMÉKETLEN

áldatlan (mn) ◇ kellemetlen, bajos, balszerencsés, vészhozó, rossz, kedvezőtlen, előnytelen, káros, ártalmas, baljóslatú, ominózus, átkos | rendezetlen, fejetlen, zűrzavaros ◆ KELLEMES, SZERENCSES | RENDEZETT

áldomás (fn) ◇ pohárköszöntő, felköszöntés, felköszöntő, tósz, jókívánság, szerencsekívánát, üdvözlés
 ◇ (*táj*): evés-ivás, dínomdánom
 ◇ (*rég*): áldozatbemutatás

áldott (mn) ◇ magasztalt, áldásos, dicsőített, dicsért, üdvös, kiválasztott, boldog, szent ◆ ÁTKOZOTT, ÓCSÁROLT, SZIDOTT
 ◇ szerencsés, örvendetes, kedvező, gazdag, bővelkedő, sikeres ◆ SZERENCSETLEN, SOVÁNY, SIKERTELEN

áldoz (ige) ◇ [szertartásban]: felajánl, bemutat
 ◇ [vmely ügyért vmit]: odaad, szentel
 ◇ <vmire>: költ, kiad, ráfordít, rászán, fordít

áldozás (fn) ◇ odaadás, szentelés
 ◇ szentáldozás, úrvacsora, communio (*szak*)

áldozat (fn) ◇ mise, szentmise, szertartás, bemutatás, felajánlás, obláció (*rég*), sacrificium (*szak*), ófera (*szak*), holokauszum (*rég*)
 ◇ mártír, vértanú
 ◇ sértett, szenvedő alany, károsult, balek, pali (*rég*) | martalék, zsákmány, préda
 ◇ önmegtadadás, önfeláldozás, lemondás, önmegtartóztatás

áldozatkész (mn) ◇ áldozatos, segítő, odaadó, önfeláldozó, nemes lelkű, jótékony, szamaritánus (*rég*), önzetlen, irgalmas, adakozó ◆ ÖNZŐ, ÖNÖS, EGOCENTRIKUS

áldozatkészség (fn) ◇ önzetlenség, irgalmasság, jótékonyosság, bőkezűség, adakozás, altruizmus (*szak*) | lemondás, önfeláldozás, abnegáció (*rég*) ◆ ÖNZÉS

áldozatos (mn) ◇ áldozatkész, odaadó, önfeláldozó, lelkiismeretes, önzetlen ◆ ÖNZŐ

áldozópap (fn) ◇ miséspap, áldozár (*rég*)

alelnök (fn) ◇ elnökhelyettes, másodfőnök (*rég*), másodelnök (*biz*) ◆ ELNÖK

alélt (mn) ◇ ájult, öntudatlan, eszméletlen, kába, kábult, bódult, elkábított, elbódított, érzéketlen, élettelen, eltompult ◆ ÉBER
 ◇ lankadt, kókadt, törődött, fáradt, elpilledt, eltikkad, kimerült | zsiabdadt, ernyedt ◆ FRISS, FITT (*biz*), ÉLETTELE

aléptmény (fn) ◇ alapzat, aljzat, alapozás, alap ◆ FELÉPÍTMÉNY

alezredes (fn) ◇ óbesterlajtinánt (*rég*), ales (*biz*)

alfa (fn) ◇ kezdet, alap, alapfeltétel ◆ OMEGA, VÉG

alföld (fn) ◇ síkság, sík (*vál*), róna, rónaság, lapály, pusztaság ◆ HEGYVIDÉK, DOMBVIDÉK

alga (fn) ◇ moszat

algebra (fn) ◇ számtan, betűszámán (*rég*), betűszámvetés (*rég*)

alhadnagy (fn) ◇ kishadnagy (*biz*), alhangya (*biz*), kishangya (*biz*)

álhaj (fn) ◇ vendéghaj, paróka, műhaj

álhír (fn) ◇ rémhír, tévhír, szóbeszéd, vakhír, kacsa (*biz*), pletyka, mendemonda, valótlanság, hazugság, koholmány ◆ VALÓSÁG, TÉNY, REALITÁS

alibi (fn) ◇ mentség, igazolás, máshollét (*rég*)
 ◇ kibúvó, ürtügy

alig (hsz) ◇ nemigen, kevéssé, kissé, kismértékben, ritkán, elvétve, hébe-hóba, alig-alig ◆ GYAKRAN
 ◇ nehezen, bajosan, ügyyel-bajjal, éppen csak, éppen hogy csak, szűken ◆ KÖNNYEDÉN
 ◇ alighogy, amint, mihelyt

alig-alig (hsz) ◇ alig, kevéssé, kicsit, éppen hogy csak, félig-meddig, szegről-végről [ismer], távolról [ismer], aligis-alig (*táj*), aligos-alig (*táj*), aligocska (*táj*), éllel-féllel (*táj*) ◆ NAGYON, KÖZELRŐL

aligha (hsz) ◇ bajosan, nemigen, nehezen, nem egykönnyen, alig, aligsem (*táj*), bajjal (*táj*) **Sz:** kötve hiszem; megeszem a sapkám, ha...; megeszem a kalapom, ha... ◆ VALÓSZÍNŰLEG, ALIGHANEM, BIZONYÁRA

alighanem (hsz) ◇ valószínűleg, valószínűen, hihetőleg, bizonyára, remélhetőleg, feltételezhetően, feltételezhetőleg, minden bizonnyal, emberi számítás szerint, kétségkívül, alkalmasint ◆ ALIGHA

alighogy I. (ksz) ◇ mihelyt, amint, ahogy, miután ◆ KÉSŐBB

alighogy II. (hsz) ◇ alig, éppen hogy, éppen csak hogy, aligsághogy (*táj*), ügyyel-bajjal, nehezen, szűken

alispán (fn) ◇ viceispán (*rég*), vicispán (*rég*) ◆ FŐISPÁN, KIRÁLYBÍRÓ (*rég*)

alj (fn) ◇ (*táj*): alom
 ◇ (*táj*): ocsú, búzaalj (*táj*)
 ◇ völgy, láb, fenék, aljzat, alap, ágy | talpazat, talp, állvány ◆ TETŐ, HEGYTETŐ
 ◇ aljnővényzet
 ◇ szoknya
 ◇ csészealj, tányérka, kistányér

alja I. (fn) ◇ feneke <vminek>
 ◇ vége, maradék, maradvány
 ◇ alakja <vminek>, utója <vminek>, seprő, üledék, zacc, cankó (*táj*)
 ◇ (*pej*): sópredék, csőcselék, szemét (*biz*), hitványa <vminek> ◆ SZÍNE-JAVA, VIRÁGJA

alja II. (mn) ◇ aljas, hitvány, semmirekellő ◆ NEMES, ERÉNYES, ERKÖLCSŐS

aljas (mn) ◇ alávaló, gonosz, elvetemült, becstelen, gyalázatos, sötét, hitvány, alantas, galád, bitang, álnok, elaljasult, cudar (*vál*), gaz (*vál*), nemtelen (*rég*), erkölcstelen, gátlástalan, jellemtelen, immorális, utolsó, romlott, rongy (*vál*), infámis (*rég*), szemét (*biz*), tetű (*szleng*), mocskos, csuba (*táj*), cemendek (*táj*) ◆ NEMES, BECSÜLETES, TISZTESSÉG

aljasság (fn) ◇ alávalóság, hitványság, gonoszság, gaztett, becstelenség, gyalázat, galádság, gázság (*vál*), erkölcstelenség, jellemtelenség, romlottság, gazemberség, komizság, disznóság, szemétség (*szleng*), pizsokság (*biz*) ◆ NEMESSÉG, BECSÜLETESSÉG, TISZTESSÉG

alkalmas (mn) ◇ megfelelő, felhasználható, hasznavehető, célszerű, odaváló, rátermett, képzett, ügyes, jó, hozzáértő, való <vmire>, képes <vmire>, beillik, alkalmas (*táj*), rávaló (*táj*) ◆ ALKALMATLAN, HASZNAVEHETETLEN

alkalmasint (hsz) ◇ valószínűleg, valószínűen, hihetőleg, gyaníthatólag, vélhetőleg, sejthetően, jószerivel, jörendin (*rég*), jószerint (*rég*), talán, esetleg ◆ ALIGHA

alkalmasság (fn) ◇ rátermettség, ügyesség, talpraesettség, képesség, hozzáértés, szakértelem, jártasság, fogékonyság, tehetség, adottság ◆ ALKALMATLANSÁG, KÉPTELENSÉG
 ◇ (*rég*): eszköz, jármű, alkatosság

alkalmatlan (mn) ◇ képtelen, hasznavehetetlen, tehetetlen, ügyetlen, impotens, élheterlen **Sz:** alkalmas, mint a vak a tetűfogásra ◆ ALKALMAS, MEGFELELŐ
 ◇ időszerítlen, kedvezőtlen, rossz, szerencsétlen ◆ IDŐSZERŰ
 ◇ terhes, nyűgös, bosszantó, idegesítő ◆ KELLEMES

alkamatlankodik (ige) ◇ zavar, háborgat, zaklat, lábatlankodik, kellemetlenkedik, okvetetlenkedik, szerencsétlenkedik, terhére van, a nyakán lóg <vkinek>, útban van, láb alatt van, feltart <vkit>, feltartóztat, akadályoz, hátráltat, hátramozdít, aggat (*biz*), inkommodál (*id*), kaszmatol (*táj*), botránkodik (*táj*), csetlőrozik (*táj*), keleficél (*táj*) | beavatkozik, közbeszól, beletűzi az orrát <vmibe>

alkamatlanság (fn) ◇ képtelenség, cselekvőképtelenség, tehetetlenség, erőtlenség, gyengeség, impotencia, impossibilitás (*rég*) ◆ ALKALMASSÁG, KÉPESÉG, ERŐ
 ◇ időszerítlenség, kényelmetlenség, kellemetlenség, inkommoditás (*id*) ◆ IDŐSZERŰSÉG

alkalmaz (ige) ◇ használ, felhasznál, igénybe vesz, bánik <vmivel>, boldogul <vmivel>, él <vmivel> | gyakorol, űz, folytat
 ◇ foglalkoztat, szerződtet, fogad, felfogad, fölvesz, megbíz, kenyeret ad <vkinek> (*rég*), fizet, bérel, felbérel, szegődtet (*táj*) ◆ FELMOND, ELBOCSÁT

◇ vonatkoztat, foganatosít, átvizs, átfordít, lefordít, ráhúz <vmit vmire> (*biz*) | átdolgoz, adaptál, átültet, hangszerel

alkalmazás (fn) ◇ alkalmaztatás, munkaviszony, állás, munka, szolgálat, foglalkozás, munkakör ◆ MUNKANÉLKÜLISÉG, MUNKÁTLANSÁG
 ◇ használat, felhasználás, gyakorlat, praxis ◆ MELLŐZÉS
 ◇ adaptáció, feldolgozás, átültetés

alkalmazható (mn) ◇ alkalmas, használható, felhasználható, gyakorolható, átvehető, érvényes, hasznavehető, applikábilis ◆ HASZNÁLHATATLAN, ALKALMATLAN

alkalmazkodás (fn) ◇ igazodás, illeszkedés, simulás, akkomodáció (*szak*), konformizmus (*szak*), mimikri (*szak*), helyezkedés, opportunizmus, megalkuvás (*pej*) ◆ HAJTHATATLANSÁG, KEMÉNYség, ÖNFEJÚSÉG

alkalmazkodik (ige) ◇ igazodik, illeszkedik, idomul, simul, beilleszkedik, adaptálódik, hozzászokik, megszokik, hozzáedződik, akklimatizálódik (*szak*), akkomodálódik (*id*), szabja magát (*rég*), tartja magát <vmihez>

alkalmazkodó (mn) ◇ simulékony, hajlékony, rugalmas, flexibilis, összeférhető, engedékeny, készséges, kezes (*biz*), jámbor, szelíd, kezelhető, konformista (*pej*), opportunista ◆ MEREV, KEMÉNY, ÖSSZEFÉRHETETLEN

alkalmazkodóképesség (fn) ◇ hajlékonyság, simulékonyosság ◆ MEREVSÉG, KEMÉNYFEJÚSÉG

alkalmazott I. (mn) ◇ gyakorlati, tapasztalati ◆ ELMÉLETI, TEORETIKUS
 ◇ felhasznált, átültetett, adaptált

alkalmazott II. (fn) ◇ dolgozó, munkavállaló, munkaerő, beosztott, segéd ◆ MUNKÁLTATÓ, FŐNÖK
 ◇ cseléd, szolgáló, bejárónő, szolga (*rég*), béres (*rég*), szegődményes (*rég*) ◆ GAZDA

alkalmaztatás (fn) ◇ alkalmazás, szerződtetés, foglalkoztatás, állás, munkaviszony ◆ MUNKANÉLKÜLISÉG

alkalmi (mn) ◇ alkalmoszerű, ritka, véletlenszerű, alkalom szülte, szórványos, időszaki, esetleges, átmeneti, ideiglenes ◆ GYAKORI, ÁLLANDÓ
 ◇ estélyi [ruha, cipő] ◆ HÉTKÖZNAPI
 ◇ olcsó, leértékelt, filléres, akciós ◆ DRÁGA, LUXUS

alkamlig (hsz) ◇ alkamligadtán, ritkán, véletlenül, időnként, átmenetileg, esetenként, esetlegesen, egyszer-egyszer, hébe-hóba, néha, néhanapján, kivételesen ◆ GYAKRAN, GYAKORTA

alkalom (fn) ◇ lehetőség, mód, esély, helyzet, sansz (*biz*), körülmény, apropó, okkázio, ziccer (*biz*) | időpont
 ◇ ünnep, összejövetel, szórakozás, buli (*biz*)

alkalomadtán (hsz) ◇ alkamligadtán, alkamligadtán, esetenként, adandó alkalmmal, ritkán, néha, olykor, olykor-olykor, egyszer-mászor, egyszer-egyszer, néhanapján, adott esetben, ha az alkalom úgy hozza ◆ GYAKRAN, GYAKORTA, SŰRŰN

alkat (fn) ◇ felépítés, szerkezet, forma, struktúra, konstrukció | testalkat, termet, idomzat (*rég*)
 ◇ alaptermészet, természet, egyéniség, adottság, vérmérséklet, temperamentum, konstitúció (*szak*), habitus, típus

alkatrész (fn) ◇ alkotóelem, alkotórész, tartozék, kellék, hozzávaló, komponens (*szak*), összetevő, rész

alkímia (fn) ◇ aranycsinálás, titkos vegyészlet, bűvegyészlet (*rég*)

alkirály (fn) ◇ helytartó, kormányzó, régens | nádor, palatinus

alkohol (fn) ◇ szesz, borszesz, denaturált szesz, etilalkohol (*szak*), spiritusz | szesz ital, ital, itóka (*biz*), tütü (*biz*), pia (*szleng*), szeszko (*szleng*), védőital (*szleng*)

alkoholista (mn) ◇ iszákos, részeges, alkoholbeteg (*szak*), italos, nagyívó, korhely, borissza, ivós, iszos (*biz*), kocsmatöltelék, kortyondi (*táj*), itkányos (*táj*), borbogár (*táj*), piás (*szleng*), szivacs (*szleng*) ◆ JÓZAN, MÉRTÉKLETES, ABSZTINENS

alkoholizmus (fn) ◇ alkoholbetegség (*szak*), iszákosság, részegesség, részegeskedés ◆ JÓZANSÁG, MÉRTÉKLETESÉG, ABSZTINENCIA

alkoholtilalom (fn) ◇ szesztilalom, prohibíció (*id*)

alkony, alkonyat (fn) ◇ szürkület, napnyugta, naplemente, napszállta, kora este, sötétedés, félhomály, estpír (*rég*), esthajnal (*rég*), éjkorány (*rég*), napeste (*rég*), naphajlat (*táj*), napszentület (*táj*), napáldozat (*táj*), szürkönvet (*táj*), sűrvedés (*táj*) ◆ HAJNAL, PIRKADAT, VIRRADAT

◇ (*vál*): hanyatlás, pusztulás, vég ◆ VIRÁGZÁS, FELVIRÁGZÁS, KEZDET

alkonyodik (ige) ◇ alkonyul, bealkonyul, esteledik, sötétedik, besötétül, homályosodik, szürkül, éjjeledik, estelek (*rég*), hankalodik (*táj*), honkorodik (*táj*) **Sz:** leszáll az alkony; leszáll az este; lemenőben a nap; lenyugszik a nap; a nap nyugovóra tér; vajasára ér a nap; leáldozik a nap ; leszentül a nap ◆ HAJNALODIK, PIRKAD, VIRRAD

alkörmös, alkörmös (fn) ◇ berzseny, karmazsinbogyó

alkot (ige) ◇ létrehoz, teremt, kreál, csinál, készít, formál, előállít, produkál, képez, konstruál, épít, szerkeszt, összeállít ◆ MEGSEMISÍT, LEROMBOL

◇ költ, szerez, komponál, kigondol, kitalál, kimódol, kieszel (*biz*), kiagyal, kifundál (*biz*)

alkotás (fn) ◇ teremtés, létesítmény, létrehozás, kreáció ◆ MEGSEMISÍTÉS, PUSZTÍTÁS

◇ komponálás, költés, ihlet

◇ műalkotás, mű, műemkek, opusz, szülemény (*biz*), elmeszülemény (*biz*), alkotmány (*rég*)

alkotmány (fn) ◇ alaptörvény, alapszabály, szabályzat, charta (*rég*), konstitúció (*rég*)

◇ (*rég*): alkotás, teremtmény | építmény, szerkezet, konstrukció, csinálmány, alkotvány (*rég*), tákolmány

alkotmányos (mn) ◇ szabályozott, alkotmánybeli, törvényes, állampolgári, konstitucionális (*rég*) ◆ ALKOTMÁNYELLENES

alkotó I. (mn) ◇ teremtő, létrehozó, kreatív ◆ PUSZTÍTÓ, ROMBOLÓ

◇ cselekvő, ható, termelő, produktív | alapító, létesítő, építő, aktív ◆ PASSZÍV

alkotó II. (fn) ◇ teremtő, kreatőr, Isten | feltaláló, kitaláló, génius

◇ művész, szerző, komponista

◇ alkotóelem, elem, alkotórész, összetevő, komponens (*szak*) ◆ EGÉSZ

alkotóelem (fn) ◇ alkotórész, elem, összetevő, komponens (*szak*), alapelem, tényező, formatívum (*rég*), ingrediencia (*rég*)

alkotóerő (fn) ◇ alkotóképesség, teremtőerő, génius, tehetség, kreativitás, teremtőképesség, ihlet, lendület

alkotórész (fn) ◇ alkotóelem, alkatrész, elem, elementum (*rég*), összetevő, komponens (*szak*), hozzávaló, kellék | tényező

alku (fn) ◇ egyezkedés, alkudozás

◇ megegyezés, megállapodás, egyezség, egyezmény, konszenzus, egyezés (*rég*) | szerződés, fogadás, tukma (*rég*), paktum (*rég*), üzlet, ügylet, tranzakció

alkudozik (ige) ◇ alkudik, alkuszik, alkuba bocsátkozik, egyezkedik, tárgyal, negociál (*rég*), paktál (*rég*), traktál, cigánykodik (*táj*), árguvál (*táj*) **Sz:** alkudozik, mint cigány a lóra

álkulcs (fn) ◇ tolvajkulcs, betörőszerszám, nyitóvas (*szak*), sperhakni (*biz*), dártili (*szleng*)

alkusz (fn) ◇ ügynök, pénzügynök, tőzsdeügynök, tőzsdés (*biz*), közvetítő, szenzál (*rég*), negociátor (*rég*), tőzsdér (*rég*)

alkuszik (ige) ◇ alkudik, alkudozik, egyezkedik, tárgyal, egyeskedik (*táj*), csaklizik (*táj*), kocolódik (*táj*), ortályoskodik (*táj*)

áll¹ (ige) ◇ álldogál, ácsorog, vár, rostokol, várakozik, posztol (*rég*), strázsál, silbakol (*rég*), szobrozik (*szleng*), dekkol (*szleng*), parkol, vesztegel ◆ MEGY, HALAD, MOZOG

◇ pang | szünetel, megakad ◆ FOLYIK | FOLYTATÓDIK

◇ érvényes, érvényben van, hatályos, él ◆ ÉRVÉNYTELEN, MEGSZŰNIK

◇ mered, emelkedik, feláll, égnek áll, magaslik, magasodik, tornyosul, toronylik

◇ van, található, elhelyezkedik, fekszik

◇ <vkin vmi>: múlik, függ <vkitől vmi>

◇ <vki vmit>: bír, tűr, visel, elvisel, elszenved

◇ [állja a szavát]: tart, megtart, érvényesít

áll² (fn) ◇ állkapocs, állkapca (*táj*), állcsont

állag (fn) ◇ konzisztencia (*szak*)

◇ (*szak*): szubsztancia (*szak*)

◇ állomány (*szak*)

állam (fn) ◇ államszervezet, álladalom (*rég*)

◇ ország, nemzet, birodalom, státus (*rég*), impérium (*rég*)

államalapítás (fn) ◇ országalapítás

államapparátus (fn) ◇ államszervezet, államigazgatás, közigazgatás

állambiztonság (fn) ◇ államvédelem

◇ közbiztonság

államcsíny (fn) ◇ puccs

államellenes (mn) ◇ kormányellenes, kormányzatellenes, anarchista, felforgató

államelnök (fn) ◇ államfő, köztársasági elnök

államférfi, államférfiú (fn) ◇ politikus, honatya, kormányférfi (*rég*), státusférfi (*rég*), országlár (*rég*)

államforma (fn) ◇ kormányzási forma

államfő (fn) ◇ államelnök, köztársasági elnök

államgazdaság (fn) ◇ államháztartás, költségvetés, nemzetgazdaság

államgépezet (fn) ◇ államszervezet, államapparátus

államháztartás (fn) ◇ államgazdaság, állami költségvetés, büdzsé (*rég*)

állami (mn) ◇ kormányzati, kormány-, hivatalos, kincstári (*biz*)

◇ nemzeti, országos | hazai, belföldi, honi, itthoni ◆ KÜLFÖLDI

államigazgatás (fn) ◇ közigazgatás | kormányzat, államapparátus, államgépezet, kormányzás, kormány, kabinet

◇ (*rég*): rendőrség, policia (*rég*)

államkincstár (fn) ◇ állampénztár, államkassza, fiskus (*rég*), kincstár

államkölcson (fn) ◇ kölcsön | békekölcsön (*rég*)

◇ államkötvény, állampapír, államhitel

államminiszter (fn) ◇ tárca nélküli miniszter

államosít (ige) ◇ állami tulajdonba vesz, kisajátít, állami birtokba vesz, társadalmasít, lefoglal, nacionalizál (*rég*), köztulajdonba vesz, kommunizál ◆ PRIVATIZÁL, MAGÁNOSÍT

államosítás (fn) ◇ állami tulajdonba vétel, kisajátítás, nacionalizálás (*rég*), társadalmasítás ◆ PRIVATIZÁLÁS, MAGÁNOSÍTÁS

állampapír (fn) ◇ államkötvény

állampénztár (fn) ◇ államkincstár, államkassza, államháztartás, fiskus (*rég*), büdzsé (*rég*)

állampolgár (fn) ◇ polgár, honpolgár, választópolgár, lakos, alattvaló (*rég*)

állampolgári (mn) ◇ polgári, alanyi

állampolgárság (fn) ◇ honosság, indigenátus (*szak*)

államrend (fn) ◇ államrendszer, államberendezkedés, államforma

államrendőrség (fn) ◇ államrendészet, állambiztonság, államvédelem

államsegély (fn) ◇ állami támogatás, szubvenció (*szak*), kongrua (*szak*)

államszövetség (fn) ◇ föderáció, konföderáció, unió, liga, szövetség

államtanács (fn) ◇ tanács | díván (*rég*)

államügy (fn) ◇ közügy, politikai ügy, politikum | közmegebízás (*rég*)

államügyész (fn) ◇ ügyész, vádló, a vád képviselője, közvádló (*rég*)

államvagyon (fn) ◇ közvagyon, államkincstár

államvizsga (fn) ◇ záróvizsga, végszigorlat

állandó (mn) ◇ változatlan, maradandó, szilárd, mozdulatlan, konstans (*szak*), statikus (*szak*), stabil, fix (*biz*), oszlopos | végleges, határozott, bizonyos ◆ VÁLTOZÓ, ÁTMENETI, BIZONYTALAN

◇ szüntelen, folytonos, örökös, örök, elmúlhatatlan, szakadatlan, szakadatlan, folyamatos, tartós, permanens | egymásra következő, egymást követő, szünni nem akaró | kiapadhatatlan ◆ IDEIGLENES, MULANDÓ, ÁTMENETI

◇ rendszeres, szokásos, megszokott, rendes, elmaradhatatlan, gyakori, ismétlődő ◆ ALKALMI, RITKA, RENDSZERTELEN

állandóan (hsz) ◇ szüntelenül, egyfolytában, szakadatlanul, folyton, folytonosan, folyvást, örökösen, éjjel-nappal, éjt nappallá téve, mindig, minduntalan, sülve-főve, unos-untalan, furtonfurt (*rég*), feszt (*táj*), mindváltig (*táj*), minduntig (*táj*), furtonosan (*táj*) ◆ RITKÁN, NAGY NÉHA, EGYSZER-MÁSSZOR

◇ tartósan, változatlanul, szilárdan, maradósan (*rég*) ◆ ÁTMENETILEG, IDŐLEGESEN

állandósít (ige) ◇ megszilárdít, stabilizál, megerősít, véglegesít, fixál, rögzít ◆ GYENGÍT, BOMLASZT

◇ konzervál, tartósít | rendszeresít, szabványosít, standardizál

állandósul (ige) ◇ megszilárdul, rögzül, stabilizálódik, megállapodik, meghonosodik ◆ VÁLTOZIK, ALAKUL

◊ megöröködik (*táj*), megörökbödik [betegség] (*táj*) ♦ ELMÚLIK

állapot (fn) ◊ közérzet, hógylét, egészségi állapot, kondíció, erőnlét, kondi (*biz*), forma (*biz*)

◊ helyzet, állás, státusz, körülmény, szituáció

◊ stádium, fok, szakasz, fázis, fokozat, szint

állapotos (mn) ◊ terhes, várandós, másállapotban van, teherben van, gyermeket vár, babát vár (*biz*), áldott állapotban van, anyai örömkök elé néz, gravida (*szak*), viselő, várós (*táj*), hozós (*táj*), boldogállapotos (*táj*), vastag (*táj*) | hasas (*táj*), vemhes

állás (fn) ◊ álláshely, alkalmazás, munkaviszony, hivatal, munka, hely, munkahely, státusz, poszt, pozíció, stallum (*rég*), foglalkozás, szolgálat, munkakör, megélhetés, kenyérkereset

◊ őrhely, őrállás, őrség | lesállás, les

◊ szín, kocsiállás | bokszt [istállóban]

állásfoglalás (fn) ◊ vélemény, véleménynyilvánítás, nyilatkozat, megnyilatkozás | kiállítás, elkötelezettség, hitvallás

álláshely (fn) ◊ státushely, státusz, munkahely, munka, hely, állás

állásközvetítő (fn) ◊ munkaközvetítő, állászerző, cupringer (*rég*)

álláspont (fn) ◊ nézet, felfogás, vélemény

◊ nézőpont, szempont, szemszög, beállítottság

állástalan (mn) ◊ állás nélküli, munkanélküli, munkátlan, dologtalan, kallódó, facér (*biz*) **Sz:** maga ura, senkinek sem parancsol; pénzáros az ingenuzodában (*szleng*) ♦ DOLGOZÓ, ELFOGLALT

◊ (*táj*): formátlan, ormótlan

állat (fn) ◊ barom (*rég*), bestia, jószág (*táj*), pára, dög (*pej*)

◊ [emberre]: vadállat, barom, dúvad, szörnyeteg, monstrem (*rég*) ♦ ANGYAL, TÜNDEK

állati (mn) ◊ animális, zoogén (*szak*) ♦ EMBERI

◊ állatias, ösztönös, durva, vad, nyers, elvadult, alantas, brutális, embertelen, bestiális ♦ EMBERSÉGES

◊ (*szleng*): rendkívüli, haláli (*szleng*), pokoli, baromi (*szleng*), oltári (*szleng*)

állatidomítás (fn) ◊ állatszeliidítés, betanítás, dresszúra

állatkert (fn) ◊ zoo, menazséria (*rég*), állataskert (*táj*) | vadaskert, vadaspark

állatkör (fn) ◊ állatöv, zodiákus, égkör (*rég*), barkör (*rég*)

állatmese (fn) ◊ fabula

állatorvos (fn) ◊ állatgyógyász (*rég*), veterinárius (*rég*), lódoctor (*táj*), barom orvos (*táj*), lóorvos (*táj*), marhadoktor (*táj*), körömfonó (*táj*), döggész (*pej*), lóbuló (*szleng*)

állatság (fn) ◊ ostobaság, hülyeség, baromság (*durva*), marhaság (*biz*)

állatsreglet (fn) ◊ menazséria (*rég*), állattárlat (*rég*) | állatkiállítás, állatbemutató

állatszeliidítő (fn) ◊ állatidomító, állatidomár, idomár, tréner

állattan (fn) ◊ állatrendszertan, zoológia, zoográfia, állatisme (*rég*)

állatvásár (fn) ◊ baromvásár (*rég*)

állatvilág (fn) ◊ fauna (*szak*), állatország

álldogál (ige) ◊ ácsorog, állong (*rég*), várakozik, támolyog (*rég*), szobrozik (*szleng*), silbakol [ör] (*rég*), ácsong (*táj*), állbovál (*táj*), állongál (*táj*) | időz, lebzsel, tétovázik, habozik, vesztegeti az idejét, mulatja az időt (*táj*) ♦ MEGY | CSELEKSZIK, TESZI A DOLGÁT

allergia (fn) ◊ túlérzékenység

állhatatlan (mn) ◊ ingatag, ingadozó, változékony, billenékeny, szeszélyes, gyenge ♦ ERŐS, ÁLLHATATOS

◊ megbízhatatlan, inkompetens (*id*), verzetilis, következetlen, szöszegő, kétkulacos, szavajátszó (*rég*), hitszegő, köpönyegforgató **Sz:** arra hajlik, amerre a szél fújja; ingadozik, mint a nádszál; csepűfonálon áll a hite; állhatatlan, mint a szél; fordítgatja az ingét; fordítja hitét, mint a kását; szellő a hite ♦ KÖVETKEZETES, MEGBÍZHATÓ

◊ csapodár, hűtlen, csélcsp ♦ HŰSÉGES

állhatatos (mn) ◊ kitartó, hűség, hű, rendületlen, rendíthetetlen, hajthatatlan, eltántoríthatatlan, szilárd, jellemes, gerinces, megbízható, becsületes, következetes, konzekvens, stabil, megingathatatlan, tántoríthatatlan ♦ GERINCTELEN, HŰTLEN, MEGBÍZHATATLAN

állhatatosság (fn) ◊ kitartás, hűség, szilárdság, jellemzilárdság, következetesség, konzekvencia, perszeverancia (*id*), rendületlenség, stabilitás ♦ ÁLLHATATLANSÁG, GERINCTELENSÉG

állít (ige) ◊ helyez, tesz, rak, igazít

◊ emel, épít, létesít, felhúz, alapít ♦ LEBONT, LEROMBOL

◇ mond, kijelent, bizonygat, hangsúlyoz, biztosít, megerősít, rögzít, leszögez, hangoztat, vall, deklarál | esküdözik, fogadkozik | kardoskodik <vmi mellett> ♦ TAGAD

állítás (fn) ◇ kijelentés, nyilatkozat, vélemény, ítélet, mondomány (rég), affirmáció (rég), predikátum | tétel, tézis

◇ megerősítés, bizonyítás, igenlés, fogadkozás ♦ TAGADÁS

állítható (mn) ◇ szabályozható, igazítható, változtatható, variálható, módosítható

állítmány (fn) ◇ predikátum (szak), mondat (rég) ♦ ALANY

állító (mn) ◇ igenlő, megerősítő, bizonygató, pozitív, affirmatív ♦ TAGADÓ

állítólag (hsz) ◇ a hírek szerint, amint hírlik, azt mondják, azt hallani, azt csiripelik a verebek

állítólagos (mn) ◇ feltételezett, feltehető, úgynevezett, valószínűsített, vélt | költött, fiktív, koholt, hamis, ál ♦ BIZTOS | VALÓDI, IGAZ

állkapocs (fn) ◇ állcsont, áll, mandibula (szak), állkapca (táj)

álló (mn) ◇ álldogáló, ácsorgó, várakozó, veszteglő, mozdulatlan, nyugvó ♦ MOZGÓ, KÖZLEKEDŐ

◇ függőleges, vertikális (szak), merőleges, függvényes (rég) ♦ VÍZSZINTES, FEKVŐ, HORIZONTÁLIS

állóképesség (fn) ◇ erőnlét, erő, kondíció, kondi (biz) | kintartás, szívósság, lelkiesség, elszántság

állomány (fn) ◇ létszám, kontingens, keret

◇ személyzet

◇ készlet, felszerelés, leltár, ellátmány

◇ állag (szak), álladék (rég)

állomás (fn) ◇ megálló, megállóhely, pályaudvar, vasútállomás, stáció (rég)

◇ telep, támaszpont, poszt, őrhely

◇ állomáshely

állomásépület (fn) ◇ állomás, vasútállomás, vasúti épület, indóház (rég)

állomáshely (fn) ◇ állomás, poszt, tartózkodási hely

◇ hadállás (rég)

állomásozik (ige) ◇ tartózkodik, marad, stacionál (rég), táborozik, állomásol (rég), tanyázik (biz), megszáll

állott (mn) ◇ romlott, ó, poshadt [víz, étel], peshedt (táj), penyvedt (táj), pállott (táj) | áporodott, nehéz, rossz, búszos (táj) ♦ FRISS, JÓ

állóvíz (fn) ◇ tó, tavacska, tonya (táj) | mocsár, posvány, ingovány, holtág ♦ FOLYÓ

◇ mozdulatlanság, állandóság, változatlanosság ♦ VÁLTOZÁS, ÉLET

állvány (fn) ◇ állványzat, állás (táj), szerkezet, bak (biz) | pulpitus (rég)

◇ talp, láb, alapzat, talapzat, posztamentum

◇ tartó, polc, pult, téka, stélázi (biz)

állványoz (ige) ◇ alátámaszt, dúcol

◇ állásoz (szak)

alma (fn) ◇ (szleng): nincs, vége, semmi, tárgyaltan, almás (szleng)

almanach (fn) ◇ évkönyv, zsebkönyv, kalendárium

◇ (rég): gyűjtemény, szöveggyűjtemény

almárium (fn) ◇ szekrény, pohárszék, bufet (táj), ládácska (rég)

almás (mn) ◇ (szleng): tárgyaltan, nincs, nem jön össze (biz), ugrik (szleng), alma (szleng)

álmag (mn) ◇ ábrándozó, merengő, ábrándos, réveteg | lassú, tétova, elmélázó (vál), méla (vál), bávatag (vál), bódult, kábult, álmos, bamba ♦ FRISS, ENERGIKUS, HATÁROZOTT

álmatlan (mn) ◇ virrasztó, éjszakázó, éber, vigiáns (rég) ♦ ALVÓ

◇ [éjszaka]: átvirrasztott, álomtalan (táj)

álmatlanság (fn) ◇ ébrenlét, éberség, élénkség, forgolódás, insomnia (szak) ♦ ALVÁS, ÁLOM

álmélkodás (fn) ◇ csodálkozás, ámulat, ámulás, meglepődés, csodálat, bámulat, szájtátás (pej)

álmélkodik (ige) ◇ ámuldozik, ámul, bámul, elcsodálkozik, ámul-bámul, csodálkozik, meglepődik, szájtátja, elképed, elhűl, hüledezik, eláll a szemé-szája, ásingol (táj), csábélkodik (táj) Sz: egyik ámulatból a másikba esik

álmodik (ige) ◇ álmat lát

◇ álmodozik, ábrándozik, fantáziál, képzelődik, képzel, álmokat sző, álmokat kerget, remél, reménykedik, bizakodik

álmodozás (fn) ◇ ábrándozás, merengés, révedezés, fantáziálás, képzelődés, képzelgés

álmodozik (ige) ◇ álmodik, ábrándozik, mereng, révedez (*vál*), álmokat sző, ábrándokat sző, álmokat kerget, képzelődik, fantáziál, tűnődik, a csillagokat számlálja, méléz (*vál*), elandalodik (*vál*)

álmodozó (mn) ◇ ábrándozó, ábrándos, merengő, révedező, képzelődő, méléző, fellegekben járó, ábrándokat kergető, romantikus, idealista, fantaszta (*pej*) ◆ REALISTA, JÓZAN

álmos (mn) ◇ fáradt, alhatnék (*táj*), alhatnékja van (*táj*), aluszékony, álomittas, pisla (*táj*), szunyi (*táj*) **Sz:** akkorákat pislog, mint az uralági ökör; álmos, mint a Pilátus macskája; Apagyra készül a szeme; elaludna egy tál pitéért; elaludna egy tepsi máléért, ha soha meg nem adnák is; hívja az ágy; keresztbe áll a szeme; laposakat pislant; majd eldől az álmoságtól; majd leragad a szeme; olyanokat pislog, mint egy füles tallér ◆ ÉBER

◇ lomha, tunya, rest, lusta ◆ FÜRGE

◇ álmosító, egyhangú, monoton, lassú, vontatott, egykedvű ◆ FRISS

álmosító (mn) ◇ unalmas, untató, egyhangú, monoton, szürke, színtelen, eseménytelen, érdektelen, szellemtelen, fakó ◆ ÉRDEKES, VÁLTOZATOS, ESEMÉNYDŰS

◇ altató, kábító, bódító, narkotizáló (*szak*) ◆ ELÉNKÍTŐ, SERKENTŐ, STIMULÁLÓ

álmoskönyv (fn) ◇ jóskönyv

álnév (fn) ◇ fedőnév, inkognitó, kriptonima (*szak*), pszeudonima, művésznév, felvett név, költött név (*rég*)

álnok (mn) ◇ alattomos, aljas, csalárd, hamis, gonosz, kétszínű, kétkulacsos, hazug, ravasz, rókaelkű, sunyi, képmutató, fondorlatos, hamis lelkű, becstelen, cinok (*táj*), tarkalelkű (*táj*), hipokrita **Sz:** angyal a szava, de ördög a szíve; báránybőrben farkas; olyan, mint az áspiskígyó; soha egyenesen nem állnak a szavai; szentéletű vasfazék, csak a füle kormos; tele a szája Istennel, a szíve pedig ördöggel; vizet prédikál, bort iszik ◆ EGYENES, NYÍLTSZÍVŰ, BECSÜLETES

alom (fn) ◇ alj, alzat, aljazó (*táj*), szalma, széna, vacok

álm (fn) ◇ alvás, szendergés, szundítás, szundikálás, bóbiskolás ◆ ÉBRENLET

◇ álmoság ◆ ÉBERSÉG

◇ álmokép, álomlátás | látomás, vízió | vágyálm, ábránd, képzelődés, fantázia, káprázat, délibáb, illúzió ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

álmokör (fn) ◇ aluszékonyosság, álmoság | letargia, tespedtség ◆ ÉBERSÉG, ELEVENSG, FRISSESG

álmoszuszék (fn) ◇ hétalvó, mormota, hétlusta, aluszékony, álmoszuszi (*biz*), álmostáska (*táj*), álompipók (*táj*), álomtarisznya (*táj*), álomzsák (*táj*) **Sz:** a hét aluvók közül való; jó alvókája van; már a hatodik falut járja a koldus, mikor az ágyából fölkel; tiszteli a hét aluvó szenteket; alszik, mint a bunda; alszik, mint a tej

álmovilág (fn) ◇ mesevilág, ábrándvilág, álomország, meseország, káprázat, képzelődés, illúzió ◆ REALITÁS

alosztály (fn) ◇ alfaj, alrend, alkategória, szubdivízió

alpakka (fn) ◇ újezüst, tulaezüst, pakfon, kínaezüst (*rég*), argéntán, fehérrez

alpári (mn) ◇ közönséges, durva, bárdolatlan, parlagi, faragatlan, műveletlen, útszéli, otromba, olcsó, vulgáris, silány, alantas, böszme (*táj*), bugris, bunkó, triviális (*rég*) | obscén ◆ MAGASZTOS, MAGASRÓPTŰ, FINOM

alpesi (mn) ◇ alpi, alpin, havasi, hegyi

alpinizmus (fn) ◇ hegymászás, sziklamászás

álsruha (fn) ◇ álöltözet, álöltözék, jelmez, maszka, maskara (*biz*), álca (*rég*), bugyola (*rég*) | álarc, lepel

alsó I. (mn) ◇ lenti, alulso, al- | földszinti ◆ FENTI | EMELETI

◇ alsóbbrendű, alárendelt, alsóbb fokú, alsóbb rangú ◆ FELSO, FÖLÉRENDELTELT

alsó II. (fn) ◇ alsónadrág, alsónemű, alsóruha, fehérnemű, gatyá (*biz*), gatyó (*biz*) ◆ FELSŐRUHÁZAT

alsóbbrendű (mn) ◇ alsórendű, alárendelt, al- | kezdetleges, primitív, szubaltern (*id*) ◆ FÖLÉRENDELTELT, FŐ- | FEJLETT

◇ alacsonyrendű, alantas, alábbvaló, inferioris (*rég*) ◆ FELSŐBBRENDŰ

alsóbbrendűség (fn) ◇ alárendeltség, függés, inferioritás | kezdetlegesség, primitívség ◆ FELSŐBBRENDŰSÉG

alsóház (fn) ◇ alsótábla ◆ FELSŐHÁZ

alsónadrág (fn) ◇ alsónemű, alsó (*biz*), gatyá (*biz*), alsógatyá (*biz*), alsótextil (*biz*), lábravaló (*rég*), szűkgatyá (*táj*), lenge magyar (*biz*)

alsónemű (fn) ◇ alsóruha, alsóruházat, fehérnemű, alsó (*biz*), alsótextil (*biz*) ◆ FELSŐRUHA

alsóruha (fn) ◇ alsóruházat, alsónemű, fehérnemű, alsó (*biz*), alsótextil (*biz*) | alsósoknya, fersing (*táj*) ◆ FELSŐRUHA

alsós I. (mn) ◊ alsó tagozatos ♦ FELSŐS, FELSŐ TAGOZATOS

alsós II. (fn) ◊ kisdíák, elemista (rég)

◊ kaláber (rég), kalábriász (rég)

alsósoknya (fn) ◊ pendely (táj), jupon (rég), cotillon (rég), alsóruha (táj), alsórokolya (táj), alsólén (táj), pöndöl (táj), bufándli (táj), hosszúing (táj), fersing (táj)

álszemérem (fn) ◊ prüdéria, prüdség, szemérmeskedés, szemforgatás

álszent (mn) ◊ képmutató, szenteskedő, ájtatoskodó, kegyeskedő, farizeus, sunyi, szemforgató, kenetteljes, paposkodó, hipokrita, alakoskodó, kétszínű, hamis ♦ ŐSZINTE, EGYENES, NYÍLT

alszik (ige) ◊ aluszik (vál), nyugszik, hál (vál), nyugovóra tér (vál), álomra hajtja fejét (vál), bólint (táj), durmol, szundizik, horkol (biz), alukál (biz), hajcsizik (biz), hajcsikál (biz), csicsikál (biz), csucsukál (biz), csucsul (táj), tentél (biz), tentézik (biz), kum (biz), kummant (táj), aludál (táj), buvál (táj), dormitál (táj), szunyal (szleng), döglük (durva) | szendereg, szundikál, bóbiskol, szunnyad, szundít, szunyókál, sundizik (biz) **Sz:** húzza a lóbőrt; alszik, mint a bunda; alszik, mint a mormota; alszik, mintha fejbe verték volna ♦ ÉBREN VAN, FELÉBRED

által (nu) ◊ keresztül, segítségével, útján, révén

általában (hsz) ◊ általánosságban, általában véve, egészében véve, többnyire, rendszerint, rendszeren, mindent egybevéve, szokás szerint, javarészt, nagyjából, szokásszerűen, általában (táj), általán (táj), átlagvéve (táj), nagyrészt

◊ különben, egyébként

általános (mn) ◊ általános érvényű, egyetemes, univerzális, átfogó, generális, egyetemleges, elvont, általós (táj) ♦ EGYEDI, KONKRÉT, SPECIÁLIS

◊ elterjedt, közkeletű, ismert, szokásos, elfogadott, bevett, uralkodó, gyakori, mindennapos ♦ RITKA, SZOKATLAN

általánosít (ige) ◊ tipizál, generalizál, egyetemesít, kiterjeszt ♦ EGYEDÍT, LESZŰKÍT

általánosítás (fn) ◊ tipizálás, generalizálás, generalizáció ♦ EGYEDÍTÉS, LESZŰKÍTÉS

általánosság (fn) ◊ egyetemesség, univerzalitás, egyetemlegesség ♦ EGYEDISÉG

◊ felszínesség, semmitmondás, közhely

altat (ige) ◊ ringat, álomba ringat, nyugtat, csicsígat (táj), csucsujgat (táj), csucsultat (táj), alít (táj), szenderít (rég), hunyvat (rég) | kábít, bódít, érzéstelenít, narkotizál (szak) ♦ ÉBRESZT, KELT

áltat (ige) ◊ ámit, félrevezet, hiteget, ígérget, kecs eget (vál), megtéveszt, becsap, rászéd, bolondít, szédít (biz), átráz (biz), átver (biz), etet (szleng) **Sz:** orránál fogva vezet; lóvá tesz; uja köré csavar

altató I. (mn) ◊ álmosító, álomhozó | kábító, narkotizáló (szak) | nyugtató, andalító, zsongító ♦ SERKENTŐ, ÉBRESZTŐ

altató II. (fn) ◊ altatószer, nyugtató, narkotikum (szak), álompor (rég), álomszer (rég), álomital (rég), alutó (rég), mákony (rég) ♦ SERKENTŐSZER

◊ altatódal, bölcsődal, altatónóta (rég)

altatószer (fn) ◊ altató, nyugtató, narkotikum (szak), dormitívum (szak), álompor (rég), álomszer (rég), álomital (rég), alutó (rég), mákony (rég), hypnoticum (rég) ♦ SERKENTŐSZER, IZGATÓSZER

altatódal (fn) ◊ altató, bölcsődal, altatónóta (rég), dajkarim (vál), dudorékolóvers (táj)

alternatíva (fn) ◊ lehetőség, esély, kilátás, sansz (biz), választás, possibilitás (id)

altest (fn) ◊ altáj, alhas, has, abdomen (szak)

altiszt (fn) ◊ tiszthelyettes, tisztos (biz), őrmester, káplár (rég), alkáplár (rég), konstábler (rég), sarzsi (táj) ♦ TISZT

◊ (rég): hivatalnoksegéd, hivatalsegéd, törvényszolga | pedellus (rég)

aludtfej (fn) ◊ tarhó (táj), taroh (rég), szerdek (táj)

alul (hsz) ◊ lent, lenn, mélyen, alatt (vál), alattka (táj) ♦ FELÜL, FENN, FENT

◊ lejjebb, alább, olcsóbban, kevesebbért ♦ FELÜL, FÖLÖTT, DRÁGÁBBAN

aluli (mn) ◊ lenti, mélyen levő ♦ FELÜLI, FENTI

alulírott (mn) ◊ nevezett

alulmarad (ige) ◊ veszít, veszt, vereséget szenved, kudarcot vall, kikap (biz) ♦ GYŐZ, NYER, DIADALMASKODIK

alulról (hsz) ◊ lennről, mélyről, nulláról (biz), alulnén (táj), alulnat (táj), alulonnét (táj), alulfelől (táj) ♦ FELÜLRŐL

alumínium (fn) ◊ magyar ezüst (rég)

aluszékony (mn) ◇ álomszuszék, hétalvó, mormota **Sz:** jó alvókája van; ágy terhe; kialudná a krumplit a földből

alvad (ige) ◇ sűrűsödik, kocsonyásodik, angad (*táj*) ◆ HÍGUL

alvadt (mn) ◇ sűrű, besűrűsödött, összecsomósodott, száraz, fekete [vér] ◆ FOLYÉKONY

alvajáró (fn) ◇ holdkóros, szomnambul (*szak*), noctambulus (*szak*), lunátikus (*rég*), álomjáró (*rég*), álombolygó (*rég*), éjbolygó (*rég*), hobolygó (*táj*), holdas (*táj*)

alvás (fn) ◇ álom, pihenés, nyugalom (*rég*), szendergés, szieszta (*biz*), szundítás, szundikálás, szunyókálás (*biz*), bóbiskolás, szundi (*biz*), csucsuka (*biz*), alvászat (*biz*), hunyó (*szleng*), szunya (*szleng*), buva (*rég*) ◆ ÉBRENLÉT, VIRRASZTÁS, FENNLÉT

alváz (fn) ◇ (*szleng*): láb, tappancs (*biz*), virgács (*szleng*), csülök (*szleng*), pata (*szleng*), pipa (*szleng*), mankó (*szleng*)

alvég (fn) ◇ faluvég, alsófalú, alsó, alsószer (*táj*), alsóvég (*táj*), alszeg (*táj*) ◆ FELVÉG, FELSZEG (*táj*)

◇ (*biz*): macskaasztal (*biz*) ◆ ASZTALFŐ

alvilág (fn) ◇ pokol, infernó (*id*), árnyékbirodalom (*vál*), Hadész (*vál*), a holtak országa ◆ MENNYORSZÁG, MENNY, ÉG

◇ bűnözés, maffia

ám I. (hsz) ◇ bizony, igazán

ám II. (ksz) ◇ ámde, de, csakhogy, azonban, bár, hanem, ámbár, ámbátor, habár, noha, jóllehet

ama (mn) ◇ amaz, az a, azon ◆ EME, EMEZ

amarillisz (mn) ◇ délszaklilium, mexikólilium, télililium

amatőr (mn) ◇ műkedvelő, laikus, dilettáns, avatlatlan | öntevékeny | fuser (*szleng*), botcsinálta, pancser (*szleng*), kontár ◆ HIVATÁSOS, AVATOTT, PROFI

amaz (mn) ◇ az, ama, ezen ◆ EMEZ, EZ, EME

amazon (fn) ◇ hősnő, női harcos

◇ sportlovasnő

ámbár (ksz) ◇ bár, habár, noha, jóllehet, de, ellenben, mégis, holott, pedig, ámbátor

ambíció (fn) ◇ becsvágy, törekvés, nagyravágyás, buzgalom, törtetés, nagyratörés, érvényesülési vágy, dicsvágy, nagyralátás (*rég*), dicsszomj (*rég*) | iparkodás, buzgóság

ambicionál (ige) ◇ törekszik <vmire>, vágyik <vmire>

◇ ösztönöz

ambiciózus (mn) ◇ becsvágyó, nagyravágyó, nagyra törő, törtető, könyöklő (*pej*), dicsvágyó, nagyralátó (*rég*) | buzgó, lelkes, iparkodó, igyekvő, törekvő ◆ VISSZAHÚZÓDÓ, SZELÍD, SZERÉNY

ambulancia (fn) ◇ járóbeteg-rendelés

◇ járóbeteg-rendelő, mozgókórház, kötözőhely

ámde (ksz) ◇ de, ám, azonban, mindazonáltal, deám (*táj*)

ameddig (hsz) ◇ amíg, míg, meddig, amennyire, valamíg (*rég*)

amellet (hsz) ◇ azonkívül, azonfelül, ráadásul, tetejében, még hozzá, hozzá még, sőt még

amely (nm) ◇ mely, ami (*biz*), ki (*táj*), valamely (*rég*) | amelyik

amelyik (nm) ◇ melyik, ki (*táj*), amely

ámen I. (msz) ◇ úgy legyen!

ámen II. (fn) ◇ vége, befejezés

◇ jóváhagyás, beleegyezés

amennyiben (ksz) ◇ ha, hacsak, feltéve, hogyha, akkor

◇ ugyanis, hiszen, tudniillik

amerikai (mn és fn) ◇ amerikaius (*biz*), ami (*biz*), amcsi (*szleng*), jenki (*pej*)

amerikáner (fn) ◇ fűrógép, mellfurdancs (*szak*), kézifurdancs (*szak*), tokmány (*szak*)

amerre (hsz) ◇ ahova, merre (*vál*), ahol

amerről (hsz) ◇ ahonnan, merről (*vál*), ahonnet (*táj*)

amfiteátrum (fn) ◇ teátrum, körszínház | cirkus

ami (nm) ◇ mi (*vál*) | amely, mely, amelyik

amiatt (hsz) ◇ azért, azonkért (*rég*) | avégett, avégből, azért, hogy | afelől, arról, aziránt

amiért (hsz) ◇ azért, mert

amíg I. (hsz) ◇ míg (*vál*), ameddig, míglen (*rég*), valamíg (*rég*)

amíg II. (ksz) ◇ miközben, mialatt, amikor, mikor, azalatt

amiként (hsz) ◇ miként, ahogyan, amiképpen, ahogy

amikor I. (hsz) ◇ mikor (*vál*), miközben, mialatt, amíg, ahogy, mihelyt, midőn (*rég*), amidőn (*rég*), mikoron (*rég*), mihelyst (*táj*)
 ◇ valahányszor

amikor II. (ksz) ◇ ha
 ◇ hiszen, hisz, elvégre, pedig, bár

amily, amilyen (nm) ◇ milyen (*rég*), mily (*rég*), aminő (*rég*) | amekkora

amint I. (hsz) ◇ ahogy, ahogyan, miképpen

amint II. (ksz) ◇ miután, ahogy, mihelyt, mihelyst (*táj*)

amióta (hsz) ◇ mióta, azóta, hogy

ámít (ige) ◇ félrevezet, áltat, hiteget, bolondít, szédít (*biz*), megtéveszt, becsap, kábít, kecsget, rászed, átver (*biz*), etet (*szleng*)

amneszia (fn) ◇ közkegyelem (*szak*), kegyelem, közbocsánat (*rég*)

ámokfutó (fn) ◇ futóbolond, örült, eszeveszett

amortizál (ige) ◇ (*szak*): törleszt
 ◇ (*szak*): leír

amott, amottan (hsz) ◇ ott, ottan, távolabb, ahajt (*táj*), amahol (*táj*)

ámpolnavirág (fn) ◇ pletykakata, tarka pletyka, zebravirág

ampulla (fn) ◇ fiola, üvegcsé

amputál (ige) ◇ csonkol (*szak*), levág, leoperál, [végtagot] eltávolít

amúgy (hsz) ◇ úgy, egyébként, különben

ámul (ige) ◇ álmélkodik, ámul-bámul, ámuldozik, egyik ámulatból a másikba esik, csodálkozik, hüledezik, elképed Sz: tátva marad a szája; leesik az álla; szemé-szája eláll; bámul, mint borjú az új kapura

ámulat (fn) ◇ bámulat, csodálkozás, csodálat, álmélkodás, hüledezés, elképedés, meglepetés, meglepődés

ámuldozik (ige) ◇ ámul, álmélkodik, bámul, csodálkozik, ámul-bámul, hüledezik, elképed, tátva marad a szája, leesik az álla

amulett (fn) ◇ talizmán, szerencsetárgy, bűvereklye (*rég*), fétis, kabala

anakronisztikus (mn) ◇ kortévesztő
 ◇ korszerűtlen, idejétmúlt ◆ IDŐSZERŰ, MODERN, KORSZERŰ

anakronizmus (fn) ◇ kortévesztés
 ◇ korszerűtlenség

analekta (fn) ◇ szöveggyűjtemény, szemelvénygyűjtemény

analfabéta (fn) ◇ írástudatlan ◆ ÍRÁSTUDÓ
 ◇ műveletlen, tudatlan, tanulatlan, iskolázatlan, járatlan, hozzá nem értő, tájékozatlan, hatókör <vmihez> | tapasztalatlan ◆ KULTURÁLT, MŰVELT

analizál (ige) ◇ elemez, boncol, taglal, vizsgál, tanulmányoz, obszervál (*id*) ◆ ÖSSZEGEZ, SOMMÁZ, SZINTETIZÁL

analízis (fn) ◇ elemzés, vizsgálat, boncolgatás, tanulmányozás, taglalat (*rég*) | pszichoanalízis, lélekelemzés, lélekbúvárkodás ◆ ÖSSZEGEZÉS, SZINTÉZIS

analóg (mn) ◇ hasonló, egyező, megegyező ◆ ELTÉRŐ

analógia (fn) ◇ hasonlóság, hasonlatosság, hasonneműség, egyezés, rokonság, megfelelés, párhuzam

ananász (fn) ◇ gyümölcskirály (*rég*)

anarchia (fn) ◇ zűrzavar, fejetlenség, szervezetlenség, felfordulás, felbolydulás, háborgás, összevisszaság, rendtelenség, rendbontás, rendbomlás (*rég*) ◆ REND, FEGYELEM

anatómia (fn) ◇ kiközösítés, kiátkozás

anatómia (fn) ◇ bonctan

analfító (mn) ◇ érzelmes, bódító, szívdöglesztő (*biz*), szívcsédítő, elringató, altató, elbájoló ◆ FELZAKLATÓ

andalog (ige) ◇ sétál, sétálgat, ballag, mendegél, labodázik (*táj*), kószál, ödöng, lődörög, ténfereg ◆ SIET
 ◇ (*rég*): mélézik, mereng, álmodozik, ábrándozik, révedez (*rég*)

anekdota (fn) ◇ adoma, eset, história, elbeszélés, történet, sztori (*biz*), tréfa

angol (mn és fn) ◇ ánglius (*rég*), angliai, angolszász, brit, szigetországi

angolbarát (mn) ◇ anglofil, angломán

angolkór (fn) ◇ rachitis (*szak*), csontsenyv (*rég*)

angolmustár (fn) ◇ fehér mustár

angolna (fn) ◇ kigyóhal (*rég*)

ágy (fn) ◇ asszonyrok, sógornő, sógorasszony

◇ ágyika (*táj*), nagynéni

angyalgyökér (fn) ◇ angelikagyökér, angyelika

angyal (fn) ◇ védangyal, őrangyal, nemtó (*rég*) | főangyal, arkangyal, kerubim, kerub, szeráf | puttó ◆
ÖRDÖG, SÁTÁN

◇ tündér, jótét lélek, jó lélek

◇ [megszólításként]: kedves, szerető, szerelmese <vkinek>, édes, aranyos, drága

angyali (mn) ◇ tündéri, jóságos, elragadó, égi, mennyei, éteri, földöntúli ◆ GONOSZ, ÖRDÖGI

ánizs (mn) ◇ bécsikömény

animál (ige) ◇ buzdít, lelkesít, bátorít, biztat, élénkít

ankét (fn) ◇ értekezlet, ülés, vitaülés, konferencia, tanácskozás | körkérdés

anorák (fn) ◇ esőkabát, esőköpeny, viharkabát, dzseki, orkándzseki, széldzseki

antagonisztikus (mn) ◇ kiengesztelhetetlen, kibékíthetetlen

antialkoholista (mn és fn) ◇ alkoholelles, absztinens, bornemissza, józan ◆ ALKOHOLISTA, ISZÁKOS
◇ alkoholmentes, népellenes

antidemokratikus (mn) ◇ demokráciaellenes, népellenes

antifasiszta (mn és fn) ◇ fasisztaellenes, náciellenes

antik (mn) ◇ ókori, klasszikus

◇ régi, ódon, ó (*rég*), ősrégi, régimódi, régies ◆ MODERN

antiklerikális (mn) ◇ egyházellenes

antikvárium (fn) ◇ böngészde (*rég*), régiségkereskedés (*rég*)

antipátia (fn) ◇ ellenszenv, idegenkedés, utálat, ellenézés, visszatetszés, averzió (*vál*) ◆ ROKONSZENV,
SZIMPÁTIA, VONZÓDÁS

antipatikus (mn) ◇ ellenszenves, visszatetsítő, kiállhatatlan ◆ SZIMPATIKUS, ROKONSZENVES,
MEGNYERŐ

antiszemita (mn és fn) ◇ zsidóellenes, zsidógyűlölő ◆ FILOSZEMITA

antológia (fn) ◇ gyűjtemény, szöveggyűjtemény, versgyűjtemény, szemelvénygyűjtemény, florilegium
(*vál*), válogatás, összeállítás, verscsokor (*vál*), versfűzér (*rég*), kresztomátia (*szak*)

anya (fn) ◇ édesanya, szülőanya (*vál*), anyu, anyuka, anyuci, anyus, mama, mamika, mami (*biz*), muter
(*szleng*), mamus, mamuska, mamóka, szüle (*táj*), anyámasszony (*táj*), anyika (*táj*), családanya

anyacsavar (fn) ◇ csavaranya, anya (*biz*), anyasróf, muter (*biz*), muttedli (*rég*)

anyag (fn) ◇ matéria (*rég*), szubsztancia (*rég*) | nyersanyag ◆ SZELEM

◇ ruhaanyag, textil, textília, szövet, kelme

◇ tárgy, tartalom, téma, szüzsé

◇ (*szleng*): kábítószer, drog, narkó (*biz*), por (*szleng*), fű (*szleng*), kocsz (*szleng*) | alkohol

anyagcsere (fn) ◇ metabolizmus (*szak*), bélműködés

anyag (mn) ◇ materiális, fizikai, testi, érzelmi, érzékletes, kézzelfogható, földi, világi ◆ SZELLEMI,
ÉRZÉKFŐLÖTTI, TRANSCENDENS

◇ vagyoni, gazdasági, kereseti, pénzbeli, pénzügyi, pénzügyi, pénzügyi, pénzügyi, pénzügyi, pénzügyi | szociális

anyagias (mn) ◇ üzleties, merkantil, pénzsóvár, nyereségvágyó, nyereségahajhászó, pénzszerető, bírvágyó
(*rég*), kapzsi

anyagatlan (mn) ◇ testetlen, éteri, szellemi ◆ ANYAGI, TESTI, MATERIÁLIS

anyajegy (fn) ◇ tűzfolt, lencse, lentigo (*szak*), naevus (*szak*), anyajel (*táj*), jegyeeske (*táj*)

anyakönyv (fn) ◇ matrikula (*rég*), egyházkönyv (*rég*), keresztlőkönyv (*rég*)

anyányi (mn) ◇ kifejtett, fejlett, érett, felnőtt, eladó, anyási (*táj*) **Sz**: eladósorban van; elbírná már az anyja
kínját

anyaország (fn) ◇ anyaállam ◆ GYARMAT, KOLÓNIA

anyáskodik (ige) ◇ gondoz, gondoskodik <vkiről>, gyámolít, törődik <vkivel>, dajkalkodik (*rég*)

anyatej (fn) ◇ női tej ◆ TÁPSZER

◇ (*szleng*): alkohol, szeszes ital

annyi (mn) ◇ olyan sok, olyan nagy

annyiban (hsz) ◇ annyiból (*táj*)

anyó, **anyóka** (fn) ◇ öregasszony, öreganyó, vénasszony, néni, nénike, mámi, nyanya (*szleng*), nyanyó
(*táj*), banyóka (*táj*), szüle (*táj*), manó (*táj*)

anyós (fn) ◇ napa (*táj*), napamasszony (*táj*), másikanyó (*táj*) ◆ APÓS

anyu, anyuka (fn) ◇ anya, édesanya, anyuci, anyus, anyuska, mama, mami (*biz*), mamus, mamuska, muter (*szleng*), anyika (*táj*), nyuszi (*táj*) ◆ APU

apa (fn) ◇ édesapa, édesatya (*vál*), atya (*vál*), atyus (*biz*), nemző (*vál*), papa, papi (*biz*), apu, apuka, apuci (*biz*), apika (*táj*), apsika, szüle (*táj*), tata (*biz*), táti, tatus, fater, apámuram (*rég*), az örege <vkinek> (*biz*) | családapa ◆ ANYA

◇ ős, előd, ősapa

apáca (fn) ◇ szerzetesnő, nővér, soror (*rég*), máter, anya, tisztelendő anya, zárdaszűz (*rég*), kedvesnővér, néne (*rég*), papasszony (*rég*)

apacs (fn) ◇ (*rég*): vagány (*biz*), huligán, jassz (*rég*)

apad (ige) ◇ süllyed, hűtlyed (*táj*), szállad (*rég*) ◆ ÁRAD

◇ fogy, fogyatkozik, csökken, kevesbül, kevesbedik ◆ GYARAPODIK, NÖVEKSZIK, EMELKEDIK

◇ (*vál*): alábbhagy, alábbszáll, mérséklődik, lohad, csillapodik, csitul, megcsappan ◆ FOKOZÓDIK, ERŐSBŐDIK

apai (mn) ◇ atyai (*vál*)

apály (fn) ◇ apadás ◆ DAGÁLY

◇ pangás, visszaesés, mérséklődés, megfogyatkozás ◆ FELLENDÜLÉS

apanázs (fn) ◇ pénzsegély, segély, járadék, juttatás, életjáradék, évjáradék, hópénz (*rég*), szubvenció (*szak*), dotáció

apaszt (ige) ◇ csökkent, kisebbit, kevesbít, redukál, mérsékel, enyhít, szűkít, gyengít, leszállít, lohaszt, lelohaszt ◆ FOKOZ, NÖVEL, BŐVÍT

◇ [kötésben, horgolásban]: fogyaszt ◆ SZAPORÍT

apát (fn) ◇ rendfőnök, kolostorfőnök, perjel, házfőnök | abbé

apátia (fn) ◇ egykedvűség, fásultság, közöny, közönyösség, közömbösség, érzéketlenség, részvétlenség, érdeketlenség, nemtörődömség, letargia, levertség, lehangoltság, tompultság, életuntság, életunalom (*rég*), szplín (*id*) ◆ LELKESEDÉS, IZGATOTTSÁG

apatikus (mn) ◇ egykedvű, fásult, közönyös, közömbös, szentvelen, letargikus, érzéketlen, kedvetlen, levert, életunt, mész (*biz*), szplínes (*id*) ◆ LELKES, IZGATOTT

apátság (fn) ◇ kolostor, monostor, rendház, szerzetsház (*rég*)

apellál (ige) ◇ hivatkozik

◇ folyamodik, fordul <vkihez>, felfolyamodik (*rég*)

◇ (*rég*): tiltakozik, fellebbez

apelláta (fn) ◇ ellenvetés, kifogás, tiltakozás

◇ fellebbezés (*szak*)

aperitif (fn) ◇ étvágygerjesztő, étvágycsináló

áperthe, ápertén (hsz) ◇ nyíltan, kereken, kertelés nélkül, kerek pereg

apó, apóka (fn) ◇ bácsi, bácsika, öregember, atyus, tata (*biz*), tatus, papa | nagyapa, nagyapó, nagypapa

apokrif (mn) ◇ hamisított, kétséges eredetű

◇ névtelen, anonim, titkos | kétes hírű

ápol (ige) ◇ gondoz, gondot visel <vkire>, gondoskodik <vkiről, vmiről>, ellát, gyógyít, gyógykezel, kezel, kúrál, dajkál, bábál (*táj*), bágorgat (*táj*)

◇ tisztán tart, rendben tart, művel, karbantart

◇ [kapcsolatot]: fenntart, tart, erősít | [tervet] melenget

◇ (*rég*): apol (*rég*), ölel, csókol

ápolatlan (mn) ◇ gondozatlan, elhanyagolt, slendrián, lompos, slampos, rendetlen, mosdatlan, piszkos, koszos, kotroncos (*szleng*) ◆ ÁPOLT, RENDES, TISZTA

ápoló (fn) ◇ betegápoló, gondozó

ápolónő (fn) ◇ ápolónővér, gondozónő, nővér, nővérke, kedvesnővér (*rég*), madám (*rég*), sveszti (*biz*)

ápolt I. (mn) ◇ gondozott, rendezett, rendes, rendben tartott, takaros, nett (*biz*), karbantartott, tiszta ◆ ÁPOLATLAN, ELHANYAGOLT, GONDOZATLAN

ápolt II. (fn) ◇ beteg | elmebeteg

áporodott (mn) ◇ állott, pállott, megbüdösödött, bűdös, bűzhödött (*rég*), bűzhödött (*rég*), romlott, poshadt, bannys (*táj*), tószagú (*táj*) ◆ FRISS

◇ [helyiség]: szellőzetlen, levegőtlen, fülledt, dohos, dohszagú, bűzös, rekedt (*rég*)

◇ [levegő]: nehéz, dögletes, elhasznált, rossz ◆ FRISS, ÜDE, ILLATOS

após (fn) ◇ ipa (*táj*), másikapó (*táj*) ◆ ANYÓS

apostol (fn) ◇ követ, küldött, hitkövet (*rég*), tanítvány

◇ hirdető, szószóló

apparátus (fn) ◇ szervezet, adminisztráció, bürokrácia, gépezet, személyzet

◇ jegyzetanyag, segédeszköz

◇ (*rég*): berendezés, készülék, szerkezet, eszköz, mechanizmus | felszerelés, apparatúra

◇ szervrendszer

apraja-nagyja (fn) ◇ mindenki, mindnyájan, mindahányan, valamennyien, fiatalja-vénje

apránként (hsz) ◇ fokozatosan, fokonként, fokról fokra, lépésről lépésre, kevesenként, kevesével (*táj*), egyenként, lassanként, apródonkint (*táj*), kicsinyenként (*táj*), csip-pel-csup-pal (*táj*), kicsinyként (*táj*) ◆

TÖMEGÉVEL, EGYSZERRE

április (fn) ◇ tavaszho (*rég*), negyedho (*rég*), Szent György hava (*rég*)

aprít (ige) ◇ apróz, darabol, tördel, hasogat, metél, darál, porít (*rég*), vág, összevág, vagdal, szegdel (*rég*), transzíroz, szeletel, tör, zúz, sziláncsol (*táj*), szeckáz (*táj*), aprogat (*táj*)

◇ (*táj*): üt-vág, kaszabol, öldös

apró I. (mn) ◇ apróska, csöppnyi, kis, kicsi, kicsiny, kicsike, parány, kised (*rég*), pici, picike, piciny, icipici, picuri, picurka, icurka-picurka, incifinci, parányi, pinduri, pindurka, pirinyó, csepp, cseppnyi, pöttöm, törpe, öklömmnyi, körömmnyi, körömfeketényi, mákszemnyi, miniatűr, mikroszkopikus, aprószerű (*táj*), csiripcsup (*táj*), mikimáki (*táj*) ◆ HATALMAS, NAGY, ÓRIÁSI

◇ apró-cseprő, csekély, jelentéktelen, lényegtelen, szóra sem érdemes, csip-csup, dibdáb, bagatell, elhanyagolható, mellékes, pitiáner (*biz*), piti (*biz*) ◆ FONTOS, JELENTŐS

apró II. (fn) ◇ aprópénz, váltópénz ◆ PAPIRPÉNZ, bankó

◇ (*biz*): apróhirdetés

apró-cseprő (mn) ◇ apró, apróska, kicsi, kicsiny, pici, parányi, cseprő-csuprő (*táj*), csiribiri (*táj*) ◆ HATALMAS, NAGY, ÓRIÁSI

◇ kisszerű, jelentéktelen, lényegtelen, pitiáner (*biz*), elhanyagolható, mellékes, haszontalan, dibdáb, csip-csup, piszlicsáré (*biz*), vicik-vacak, vacak, bagatell, szir-szar (*durva*) ◆ FONTOS, JELENTŐS, LÉNYEGES

apróska (mn) ◇ apró, kicsi, pici, picike, piciny, parányi, pindurka, picuri, pinduri, csepp, cseppnyi, pöttöm, icipici, incifinci, ipri-apró (*táj*) ◆ NAGY, HATALMAS, ÓRIÁSI

apród (fn) ◇ fegyvernök, fegyverhordozó

◇ (*rég*): követő

aprófa (fn) ◇ gyújtós, alágyújtós, szilánk, éleszték (*táj*), langalló (*táj*), gerjesztő (*táj*)

apróhirdetés (fn) ◇ apró

aprójószág (fn) ◇ baromfi, szárnyas, háziszárnyas, aprómarha (*rég*), aprólék (*táj*), majorság (*táj*) ◆ SZÁMOSÁLLAT (*táj*)

aprólék (fn) ◇ belsőség, faradék (*rég*), ázalék (*táj*)

◇ (*rég*): apróság

◇ aprójószág (*táj*)

aprólékos (mn) ◇ részletes, részletező, részletekbe menő, akkurátus, kimerítő, mélyreható, alapos, tüzetes, minuciózus (*id*), szubtilis (*vál*), babra (*táj*)

◇ pedáns, a nyúl farkán csomót köt, hajszálat hasogat ◆ FELÜLETES, SLENDRIÁN

aprómunka (fn) ◇ pepecs munka, babramunka ◆ ELNAGYOLÁS

aprópénz (fn) ◇ apró, váltópénz, pénzérme, érme, fempénz ◆ PAPIRPÉNZ, BANKÓ, BANKJEGY

apróság (fn) ◇ csecsebecse, encsembencsem, műtyürke, mismás, aprólék (*rég*)

◇ gyerek, kisgyerek, kicsi, poronty (*biz*), csöppség, csimota (*táj*), emberpalánta, aprószent (*rég*), apró-cseprő (*rég*)

◇ csekélység, semmiség, kicsiség, csip szem (*táj*)

apróvad (fn) ◇ kisvad ◆ NAGYVAD

apróz (ige) ◇ aprít, metél, darabol, aprogat (*táj*)

◇ [lépést]: aprít, szaporáz, megkettőz

apu, apuka (fn) ◇ apa, édesapa, apuci (*biz*), apus (*biz*), apuska, papa, papi (*biz*) ◆ ANYU, ANYUKA, ANYUCI

ár¹ (fn) ◇ vételár, ellenérték, csereérték, díj, taksa (*rég*)

ár² (fn) ◇ áradat, vízáradat, áradás, árhullám, áramlat, özönvíz, vízőzön, özön, árvíz, tengerár, sodor (*rég*) ◆ APÁLY

ara (fn) ◇ menyasszony, jegyes, mátká

arab (mn és fn) ◇ arabs (*rég*), arabus (*rég*), mór (*rég*), izmaelita (*rég*), szerecsen (*rég*), szaracén (*rég*)

árad (ige) ◇ dagad, duzzad, emelkedik, nő, megárad, kiárad, kiönt, kilép a medréből ◆ APAD, CSÖKKEN

◇ folyik, ömlik, patakzik, hömpölyög, folyamlík (*rég*), dől, zubog, tolu

◇ [fény, illat]: áramlik, terjed | [érzés] sugárzik

◇ [panasz]: dől, ömlik, folyik

◇ [tömeg]: özönlik, tódul, zúdul

áradás, áradat (fn) ◇ ár, árvíz, árhullám, kiöntés, vízár, víztolulás (*rég*), inundáció (*rég*), vízforgatag, vízhullám, dagály

◇ özön, özönlés, zuhatag, lavina

◇ sokaság, tömeg

áradozik (ige) ◇ ömleng, lelkendezik, lelkesedik, olvadozik, magasztal ◆ FANYALOG, LESZÓL

áram (fn) ◇ villanyáram, villany, villamosság, elektromos áram, elektromosság, villanyerő

◇ (*rég*): áramlás, áramlat

áramfejlesztő (fn) ◇ generátor, dinamó, aggregátor

áramforrás (fn) ◇ tápegység, battéria (*rég*)

áramlás (fn) ◇ áramlat, sodrás, folyás, özönlés, fluxus (*id*)

áramlat (fn) ◇ áram, áramlás, özönlés, özön

◇ irányzat, mozgalom, tendencia, trend, irányvonal

áramlik (ige) ◇ folyik, ömlik, hömpölyög, zajlik (*vál*), árad, zúdul, kering, cirkulál | terjed, közlekedik (*szak*) ◆ CSÖPÖG, SZIVÁROG

◇ hatol, behatol, tódul, dől, özönlik

árammérő (fn) ◇ ampermérő

◇ áramszámláló, villanyóra

áramszolgáltatás (fn) ◇ áramellátás, energiaellátás (*szak*)

áramvonalas (mn) ◇ (*szleng*): elegáns, jó alakú, jó formájú

aranka (fn) ◇ Boldogasszony haja, aranyfonalfű, fűnyűg (*rég*), fonalfűnyűg (*rég*), görényfű (*rég*), fecskefonál (*táj*), köszvényfű

arany (fn) ◇ színarany

◇ aranypénz, aranyforint, aranyérem, dukát (*rég*), körmöci (*rég*), sárga csikó (*táj*) | kincs, vagyon, gazdagság, pénz

◇ [jelzőként]: aranyszín, aranszínű, aransárga, aranyló | ritka, drága

arány (fn) ◇ arányosság, méretarány, mértékviszony, nagyságviszony, hányad, kvóta (*szak*), ráta (*rég*), méregyen (*rég*), menzúra (*id*), proporció (*id*), megosztás

◇ aránypár (*szak*)

◇ méret, nagyság, mérték, dimenzió, mérv (*vál*)

◇ összhang, megfelelés

aranyalap (fn) ◇ aranyfedezet

aranyásó (fn) ◇ aranymosó, aranybányász, aranyász (*táj*)

aranybánya (fn) ◇ kincsesbánya, aranymező

aranycsináló (fn) ◇ alkimista

aranyér (fn) ◇ súly (*rég*), vérkór (*rég*), hemorroidák (*szak*), visszértágulat, visszérgyulladás

◇ aranytelér

aranyeső (fn) ◇ aranyzapor, sárgaakác

aranyfedezet (fn) ◇ aranyalap, aranytartalék | hitel, biztosíték

aranyfűst (fn) ◇ aranyozás, aranyhártya, aranyfólia, aranyfuttatás, aranybevonat, levélarany, festékarany, aranypili (*rég*)

◇ látszat, külszín

aranygaluska (fn) ◇ borzaskati (*táj*)

aranyifjú (fn) ◇ nőcsábász, szoknyavadász, bájgúnár

◇ szépfiú, világfű, ficsúr, bártöltelék, zsúrfű, divatfi, divatbáb, dandy (*rég*), arslán (*rég*), lion (*rég*), uracs (*rég*), gigerli (*rég*), diszhím

aranyigazság (fn) ◇ életigazság, életbölcesség, bölcesség, aranymondás, aforizma, arany szabály, jeles mondás, velős mondás, szentencia (*rég*)

aranykezű (mn) ◇ ügyes, rátermett, hozzáértő ◆ KÉTBALKEZES, ÜGYETLEN

aranykor (fn) ◇ virágkor, virágzás, fénykor, hőskor, kiteljesedés ◇ HANYATLÁS

aranyköpés (fn) ◇ bemondás (*biz*), aranymondás, tréfa, móka, vicc, élc (*rég*), sziporka, elmésség, elméncség (*rég*), szellemesség | beköpés (*szleng*), benyögés (*szleng*), behörgés (*szleng*)

aránylag (hsz) ◇ viszonylag, relatíve (*vál*), a körülményekhez képest, nagyjából, többé-kevésbé, annyira-amennyire

◇ (*táj*): arányosan, egyformán

aránylik (ige) ◇ viszonyul, viszonylik

aranymálkó (fn) ◇ sárgarigó, aranyállú (*táj*), aranyáruló (*táj*), aranymál (*táj*), aranyosmálé (*táj*), sármálingó (*táj*)

aranymetszés (fn) ◇ [könyvszélél]: aranymetszet, aranyozás

aranymező (fn) ◇ aranylőhely, aranybánya, aranyércbánya

aranyműves (fn) ◇ ötvös, ékszerész

aranyos (mn) ◇ aranyozott, aranyfestéses, aranyveretes, arannyal futtatott, arannyal átszótt, aranszázból sodort, aranszázból font

◇ aranyló, aranszínű, aranyfényű

◇ bájos, kedves, kellemes, megnyerő, rokonszenves, nyájas, barátságos, szeretetre méltó, helyes, jószágos, meleg szívű | szemrevaló, csinos, takaros, herceg (*biz*), helyre, ügyes | csábitó, csábos, kísértő, elbájoló, bűbájos, drága, elbűvölő, elragadó, lenyűgöző, megejtő, lebilincselő, gyönyörű, gyönyörűséges, cukor, cukorfalat, cukros, csecse (*biz*), ennivaló (*biz*), édes

arányos (mn) ◇ részarányos, aránylagos (*táj*), aránylott (*táj*), szabályos, kiegyensúlyozott, kiegyenlített, harmonikus, egybevágó, proporcionált ◆ ARÁNYTALAN

◇ szemrevaló, jó alakú, deli, csinos, bájos, formás, helyes | harmonikus ◆ ARÁNYTALAN, IDOMTALAN, FORMÁTLAN

aranyozott (mn) ◇ aranyos, aranyfestéses

aránypár (fn) ◇ arány, arányosság, méretarány, mértékviszony, nagyságviszony, viszonzszám, méregegyen (*rég*), proporció (*id*)

aranypénz (fn) ◇ koronaarany, tallér, aranycsikó, aranyforint, kőrmöci (*rég*), aranyérem, aranyérme, sárga csikó (*táj*)

arányszám (fn) ◇ viszonzszám, mértékszám, tényező, mutatószám, jelzőszám, indexszám, modulus (*szak*)

aranszínű (mn) ◇ arany, aranszín, aransárga, királysárga, aranyos, aranyló | sárga

aranyzóke (mn) ◇ aranyhajú

aranyvessző (fn) ◇ aranyosvessző, aranyruta

aránytalan (mn) ◇ mértéktelen, túlméretezett, túlzott, egyenlőtlen ◆ ARÁNYOS, EGYENLETES

◇ idomtalan, ormótlan, otromba, szabálytalan, iromba (*vál*), esetlen, idélen, formátlan, torz, aszimmetrikus, irdatlan (*táj*), diszproporcionált (*id*), ametrikus (*id*) ◆ ARÁNYOS, FORMÁS

aránytalanság (fn) ◇ egyenlőtlenség, aszimmetria, eltérés, idomtalanosság, diszproporció (*id*), ametria (*id*) ◆ ARÁNYOSSÁG

aranytarték (fn) ◇ aranyalap, aranyfedezet

árapály (fn) ◇ tengerjárás, tengerjáték

arasz (fn) ◇ [jelzői haszn]: arasznyi, csekély, kicsi, rövid, apró

arasznyi (mn) ◇ kicsi, apró, rövid, kurta, csekély

araszol (ige) ◇ mászik, kúszik

áraszt (ige) ◇ [fényt, levegőt]: kibocsát, lövell, kilövell, ont, záporoztat, zúdít

◇ [lelkiállapotot]: sugároz, lesír <vkiről vmi>, lerí <vkiről vmi>

arat (ige) ◇ betakarít, begyűjt, takar (*táj*), sarlóz, kaszál, vág, levág, behord, [szőlőt, gyümölcsöt] szüretel

◆ VET

◇ [halál, járvány]: pusztít, tombol, dúl

◇ [sikert, diadalt]: elér, szerez

aratás (fn) ◇ betakarítás, szüret, terménybetakarítás, kaszálás, aratat (*táj*), takarás (*táj*)

◇ termés, terméshozam, terméseredmény | jövedelem, haszon

◇ pusztítás, dúlás

arató (fn) ◇ kaszás, aratómunkás, rendvágó

árbc (fn) ◇ árbcórúd

◇ zászlótartó, zászlótartó rúd

arborétum (fn) ◇ élőfagyűjtemény, fűvészkert, botanikus kert, dendrarium (*id*)

arc (fn) ◇ orca, ábrázat, pofa (*durva*), pofalemez (*szleng*), pofázmány (*szleng*), fizimiska (*biz*), pofi (*biz*), pónem (*szleng*), cifferblatt (*id*) | arckifejezés, kép, nézés, tekintet, pillantás
 ◇ arculat, külső, megjelenés, alak | egyéniség, mivolta, imázs

arcápolás (mn) ◇ szépségápolás, kozmetika

arcátlan, orcátlan (mn) ◇ szemtelen, pimasz, szégyentelen, szemérmetlen, pofátlan (*durva*) **Sz:** szemtelen, mint a piaci légy; van bőr a képén; van bőr a pofáján; kidobják az ajtón, bejön az ablakon; ráfér a pofájára (*táj*); szem nélkül való (*táj*); nincs arca, csak pofája (*táj*); sem orcája, sem pofája (*táj*); sem orcája, sem szégyene (*táj*); bagaria az orcája (*táj*); disznóbőr az orcája (*táj*); bivalybőr van a képén (*táj*); bocskor a pofája (*táj*); bocskorbőr az orcája (*táj*) ◆ ELŐZÉKENY, TISZTELETTUDÓ, UDVIARIAS

◇ gyalázatos, botrányos, felháborító, vérlázító, példátlan, elképesztő

arcátlanság (fn) ◇ szemtelenség, pimaszság, pofátlanság (*durva*), szemérmelenség, szégyentelenség ◆ UDVIARIASSÁG, ELŐZÉKENYSÉG, TISZTELETTUDÁS

◇ gyalázatosság

árcédula (fn) ◇ árjelzés, árcímke

arcél (fn) ◇ oldalnézet, profil

arcfesték (fn) ◇ szépitőszerszám, smink, kendőzőszer (*rég*)

archaikus (mn) ◇ ősi, ős, ősrégi, őseredeti, ókori, antik | ódon, régi, ásatag, hajdani, hajdankori
 ◇ [kifejezés]: elavult, divatjamúlt, idejétmúlt, ódivatú, régimódi, ősdi, túlhaladott, régies ◆ MAI, KORSZERŰ, DIVATOS

archeológia (fn) ◇ régészet, régiségtan

archeológus (fn) ◇ régész, régiségbűvár

architektúra (fn) ◇ építészet, építőművészet
 ◇ szerkezet

archívum (fn) ◇ gyűjtemény, irattár, okmánytár, levéltár, dokumentumgyűjtemény

arcjáték (fn) ◇ arckifejezés, mimika

arckép (fn) ◇ képmás, portré | jellemzés, jellemrajz

arcképfestő (fn) ◇ portréfestő, portretista

arckifejezés (fn) ◇ arcjáték, mimika

arckrém (fn) ◇ arckenőcs, arcápoló kenőcs

arculat (fn) ◇ (*rég*): arc, ábrázat
 ◇ jelleg, forma, megjelenés, imázs, kép

arculcsapás (fn) ◇ arculütés, pofon, pofonütés, pofoncsapás, nyakleves, füles, pofleves (*rég*), poflé (*rég*), tasli (*biz*), csárdás (*biz*), frász (*biz*), flemm (*szleng*) ◇ SIMOGATÁS
 ◇ sértés, bántás, meggyalázás, megszegényítés, szembeköpés, szemköztköpés, sárba tiprás, sárba rántás, lábba tiprás ◇ DICSÉRET

arcvonal (fn) ◇ tűzvonat, csatavonal, élvonal | front, frontvonal, harcvonal ◆ HÁTORSZÁG
 ◇ tömörülés, egységfront
 ◇ homlokzat
 ◇ (*rég*): arcvonás

árcsökkenés (fn) ◇ áresés, ármérséklődés, ármódosulás, olcsóbbodás, árzuhanás, árlejtés (*rég*) ◆ ÁRDRÁGULÁS

árcsökkenés (fn) ◇ árleszállítás, leértékelés, ármódosítás, olcsóbbítás, árengedmény, engedmény ◆ ÁRDRÁGÍTÁS, ÁREMELES

árdrágítás (fn)
 ◇ áremelés, árfelhajtás

árdrágító (fn) ◇ üzér (*rég*), nyereszskedő, spekuláns

áremelés (fn) ◇ árdrágítás, árfelhajtás, felár ◆ ÁRCSÖKKENTÉS

áremelkedés (fn) ◇ drágulás, árdrágulás ◆ ÁRCSÖKKENÉS

aréna (fn) ◇ küzdőtér, pálya, sportpálya, stadion, küzdőfövény (*rég*), küzdohomok (*rég*) | porond, szorító
 ◇ szintér
 ◇ (*szleng*): veszekedés, vita, balhé (*biz*), cirkusz, patália, műsor (*biz*), ricsajozás, ramazúri, csetepaté, hühó

árenda (fn) ◇ haszonbérlet, haszonbér, bérlemény, bérlet, bér

árengedmény (fn) ◇ árcsökkenés, árleszállítás, leértékelés, ármérséklés, árleengedés, koncesszió (*szak*), skontó, bonifikáció, rabatt (*szak*) | árkedvezmény ◆ ÁREMELES

áresés (fn) ◇ árzuhanás, árcsökkenés ◆ ÁREMELKEDÉS

árfolyam (fn) ◇ kurzus, napi ár, piaci ár, árszió (*rég*), folyóár (*rég*), árkeret (*rég*)

argó (fn) ◇ tolvajnyelv, alvilági nyelv | szleng, csibésznyelv, jassznyelv | diáknyelv
◇ [szakmai] zsargon

argumentum (fn) ◇ érv, bizonyíték, okadat (*rég*), indok, észok (*rég*)

árgus (mn) ◇ [szem]: szigorú, gyanakvó, éber

ária (fn) ◇ dal, dalbetét, énekbetét, énekszám, szóló

áringadozás (fn) ◇ árhullámozás, árfluktuáció

áristom (fn) ◇ börtön, fogház, fogda, tömlöc, zárka | sitt (*szleng*), kóter (*rég*), dutyi (*biz*), karcser, cella, börtöncella, stekli (*szleng*), kalitka, kaszni (*biz*), steka (*szleng*), áresz (*szleng*), hüvös (*biz*), bála (*szleng*), kaptár (*szleng*)
◇ szabadságvesztés, fogság, őrizet, letartóztatás

arisztokrácia (fn) ◇ főnemesség, főrend, a főurak, a mágnások, a felső tízezer (*rég*)
◇ elit, színe-java <vminek>, krém (*szleng*) ◆ TÖMEG, KÖZNÉP

arisztokrata I. (fn) ◇ főnemes, főrend, főúr, nagybirtokos, nemes, mágnás ◆ PÓR

arisztokrata II. (mn) ◇ főnemesei, főrendi, főúri, kékvérű (*biz*) ◆ NÉPI, PÓRIAS

◇ arisztokratikus, úri (*pej*), előkelő, exkluzív, disztíngvált, válogatott ◆ KÖZÖNSÉGES, EGYSZERŰ

arisztokratikus (mn) ◇ arisztokrata, úri, nemesi, kékvérű (*biz*), patríciusi (*rég*) ◆ NÉPI, PÓRIAS, PARASZTOS

◇ előkelő, választékos, válogatott, első osztályú, elit, exkluzív ◆ EGYSZERŰ, ÁTLAGOS, KÖZÖNSÉGES

árjegyzék (fn) ◇ árlista, katalógus, árszabás, dijszabás, díjjegyzék, tarifa, költségjegyzék, lajstrom (*rég*) | árlap, ártábla
◇ (*rég*): számla

árkád (fn) ◇ boltív, bolthajtás, boltozat
◇ oszlopsor, pillérsor, árkádsor

arkangyal (fn) ◇ főangyal, védőangyal, kerub

árcol (ige) ◇ csatornáz, barázdál, kanellíroz (*rég*), kanalizál (*rég*)
◇ sáncol

árkon-bokron (hsz) ◇ [át]: tuskön-bokron (*táj*), ungon-berken (*táj*), hanyatt-homlok, lóhalálában, eszeveszetten, ész nélkül, fejjel a falnak, hübelebalázs módjára, vakon
◇ [túl]: messze, hetedhét országon túl, az óperenciás tengeren túl

árkus (fn) ◇ ív, ívpapír, papírív, papírlap, lap
◇ [jelzőként]: ívnyi, ív nagyságú

árkülönbözet (fn) ◇ árkülönbség, árdifferencia

árlap (fn) ◇ árjegyzék, ártábla, árlista, tarifa
◇ tőzsdelap

árléjtés (fn) ◇ versenytárgyalás, tender
◇ árcsökkentés
◇ (*rég*): árverés, kótyavetye (*biz*)
◇ ártáblázat, árgrafikon

árlészállítás (fn) ◇ árcsökkentés, engedmény, árengedmény, leértékelés, diszkontálás, ármérséklés, árleengedés, árkedvezmény ◆ ÁREMELÉS, DRÁGÍTÁS

ármádia (fn) ◇ hadsereg, had, sereg
◇ (*táj*): csoport, csapat | tömeg

ármány (fn) ◇ fondorlat, fondorkodás, fondorság (*rég*), cselszövés, szövevény, cselszövény (*rég*), csel, intrika, áskálódás, mesterkedés, machináció (*biz*), összeesküvés, aknamunka, mőszerolás (*szleng*)

ármánykodik (ige) ◇ fondorlatoskodik, fondorkodik, fondorog (*rég*), intrikál, cselte szó, összeesküszik, cselte vet, áskálódik, csalárdkodik, machinál (*biz*), mesterkedik, alattomoskodik, mőszerol (*szleng*) **Sz**: kígyókövet fúj <vki ellen>; fújja a hályogkövet; főzi a kapcát

ármányos (mn)
◇ fondorlatos, fondor (*rég*), cselszövő, intrikus, gonosz
◇ [szerkezet]: elmés, ügyes, fortélyos, furfangos, ördögös

ármegállapítás (fn) ◇ árszabás, árszabályozás, árrögzítés

ármentesítés (fn) ◇ árvédelem, árvízvédelem, vízmentesítés, vízrendezés

árny (fn) ◇ árnyék, homály, sötétség, ború, borulat ◆ FÉNY

◊ árnyalak, szellem, kísértet, jelenés, fantom, rém, démon, hazajáró lélek
árnyalat (fn) ◊ szín, színárnyalat, fokozat, színezet, tónus, valór (*id*), árnyéklat (*rég*)
◊ különbség, eltérés, nüansz (*id*)
árnyas (mn) ◊ árnyékos, ernyős (*rég*), enyhet adó, árnyat adó, árnyékot adó, homályos, borús | hús, hűvös
◆ NAPSÜTÖTTE, NAPOS, VILÁGOS
árnyék (fn) ◊ árny, homály, borulat, sötétség ◆ FÉNY
◊ árny, árnyalak, szellem, kísértet, fantom, rém, démon, hazajáró lélek | látszat, tünemény, árnykép, árnyékkép
◊ bánat, szomorúság, levertség, melankólia, mélabú, ború ◆ DERŰ, JÓKEDV
◊ (*rég*): árnyékszék, WC
◊ (*táj*): kocsiszín, fészter
árnyékliliom (fn) ◊ árnyliliom, funkia
árnyékol (ige) ◊ árnyékba borít, árnyékba von, árnyékot vet <vmire>, beborít, befed, elrejt, eltakar, elsötétít, árnyékozik (*táj*), előz (*táj*) ◆ FELFED, MEGVILÁGÍT
◊ árnyal, satíroz, vonalkáz
árnyékos (mn) ◊ árnyas, ernyős (*rég*), homályos, borús, hús, hűvös
◊ árnyat adó, árnyékot adó ◆ NAPSÜTÖTTE, NAPOS, VILÁGOS
árnyékszék (fn) ◊ vécé, WC, illemhely, toalett, latrina, budi (*szleng*), klozet, klotyó (*szleng*), mosdó, félreeső hely, félrehely, Pilátus konyhája, szüleményhely, bizonyos (*táj*), reterát (*rég*), putraszék (*rég*), póc (*rég*), póce, perváta (*rég*), budórnya (*táj*), budár (*rég*) **Sz:** ahova a császár is gyalog jár
árnyoldal (fn) ◊ hátrány, hátulütő, kivetnivaló, hiba, hiányosság, tökéletlenség, bökkenő, nehézség, buktató, árnyéklat (*rég*), éjoldal (*rég*) ◆ ELŐNY, POZITÍVUM
árok (fn) ◊ barázda, vajat, kanális, csatorna, vályú, vízlevezető, sánc, csurgó (*táj*), lefolyó, lefolyóka, befolyó, meder, ágy, gödör, mélyedés, bevágás, árkolat (*táj*), garád (*rég*), horhos (*táj*), vágat
◊ orkesztra, zenekari árok
◊ ránc, redő
árokpart (fn) ◊ árokszél, töltés, töltésoldal, földtöltés, mart (*táj*)
aroma (fn) ◊ íz, zamat, buké | illat
◊ eszencia, kivonat
arra (hsz) ◊ affelé, arrafelé, oda ◆ ERRE, EFFELÉ, ERREFELÉ
◊ ott ◆ ITT
◊ aztán, akkor, annak következtében, eredményeképpen
arrább (hsz) ◊ arrébb, odább, odébb, távolabb ◆ ERRÉBB, KÖZELEBB, IDÉBB
arrafelé (hsz) ◊ affelé, arrának (*táj*) ◆ ERREFELÉ
◊ ott, azon a tájon ◆ ITT, EZEN A TÁJON
aravaló (mn) ◊ alkalmas, rátermett, hivatott
◊ célszerű, alkalmas, megfelelő, odavaló, hasznavehető
arrogáns (mn) ◊ kihívó, öntelt, fennhéjázó, felfuvalkodott, pökhendi, pöffeszkedő, nagymellű, rátarti, hivalkodó, fölényes, szemtelen, tiszteletlen, pimasz, arcátlan, pofátlan (*durva*), impertinens (*rég*) ◆ SZERÉNY, VISSZAFOGOTT
arról (hsz) ◊ onnan, onnét (*táj*) ◆ ERRŐL, INNEN
◊ afelől, aziránt ◆ EFELŐL, EZIRÁNT
árszabás (fn) ◊ díjszabás, ármegállapítás, taksa, tarifa, díjtétel
◊ árjegyzék, díjjegyzék
árszint (fn) ◊ árszínvonal
arszlán (fn) ◊ gavallér, világfí, aranyifjú, divatfi, dendi, gigerli (*rég*), ficsúr, divatbáb (*rég*)
árt¹ (ige) ◊ kárt okoz, kárt csinál, kárt tesz, rosszat tesz, rongál, kárára van <vkinek, vminek>, ártalmára van <vkinek, vminek>, bánt, bántalmaz, bajt okoz, bajt csinál, megkárosít, ártogat (*táj*) ◆ HASZNÁL
árt² (ige) ◊ [ártja magát vmibe]: beleártja magát, beleavatkozik, avatja magát <vmibe> (*rég*), közbeavatkozik, közbelép, beleüti az orrát
ártáblázat (fn) ◊ árgrafikon, árlejtés (*rég*), árjegyzék, katalógus
ártalmas (mn) ◊ ártó, káros, kártékony, bomlasztó, pusztító, rontó, bajcsináló, romboló, vészes, lélekromboló, veszélyes, veszedelmes, perniciosus (*id*), kedvezőtlen, rossz, egészségtelen, egészségrontó ◆ JÓTÉKONY, HASZNOS, ÁRTALMATLAN

ártalmatlan (mn) ◇ veszélytelen, bátorságos (*rég*), inoffenzív (*id*) | ártatlan, jámbor, jó szándékú, szelíd, jóindulatú ◆ ÁRTALMAS | ROSSZINDULATÚ

ártalom (fn) ◇ kár, kártétel (*rég*), baj, sérelem, sértés, hátrány, bántalom, ártás | károsodás, sérülés, vitium (*id*) ◆ HASZON

ártatlan (mn) ◇ tiszta, hótiszta, tiszta lelkű, romlatlan, mocsoktalan, szeplőtlen, makulátlan, feddhetetlen, hamvas, harmatos, erkölcsös, angyali, angyaltiszta (*rég*), ibolyakék szemű (*szleng*), kőkényszemű (*szleng*) | szeplőtlen (*rég*), szűz, szűzi, szűzies, érintetlen, virgo (*id*) **Sz:** ártatlan, mint a ma született bárány; tiszta, mint a szemenszedett búza ◆ ROMLOTT, ERKÖLCSTELEN, BECSTELEN

◇ büntelen, véten, vétektelen (*rég*), vétetlen (*rég*) ◆ BŰNÖS, VÉTKES, HIBÁS

◇ ártalmatlan, veszélytelen, tapasztalatlan, jámbor, békés, jóságos, szelíd, jóhiszemű, gyermeki, gyermeklelkű, gyermeteg, gyermekded, naiv, együgyű, balga ◆ VESZÉLYES, ÁRTALMAS

◇ (*táj*): tehetetlen, magatehetetlen ◆ ÉLETERŐS

ártatlanság (fn) ◇ tisztaság, romlatlanság, makulátlanság, feddhetetlenség, tisztalelkűség, erényesség, erkölcsösség, innocencia (*rég*) | szüzesség, szűziesség, szeplőtlenség (*rég*), érintetlenség, hamvaság ◆ ERKÖLCSTELENSÉG, ROMLOTTSÁG, BECSTELENSÉG

◇ büntelenség, vétlenség, hibátlanság ◆ BŰNÖSSÉG, VÉTKESSÉG

◇ jámborság, ártalmatlanság, kegyesség, gyermetegettség, naivság, naivitás, gyermekdedség, együgyűség ◆ VESZÉLYESSÉG

ártér (fn) ◇ arterület, dagálytér, hullámtér

artézi (mn) ◇ [kút]: fűrott, fűrt

articsóka, articsóka (fn) ◇ olaszparéj

artikulálatlan, artikulátlan (mn) ◇ tagolatlan, érthetetlen ◆ ARTIKULÁLT, TAGOLT

artista (fn) ◇ akrobata, trapézművész, légtornász, erőművész, kötéltrancs, varietéművész, cirkuszművész

áru (fn) ◇ árucikk, cikk, kereskedelmi cikk, iparcikk, termék, gyártmány, portéka | teheráru, rakomány, szállítmány, fuvar

◇ (*szleng*): csinibaba, csaj (*szleng*), spinkó (*szleng*), bőr (*szleng*)

árubehozatal (fn) ◇ import, behozatal ◆ EXPORT, KIVITEL

árucikk (fn) ◇ áru, cikk, kereskedelmi cikk, iparcikk, termék, gyártmány, portéka

áruda (fn) ◇ üzlet, bolt, kereskedés, elárusítóhely, butik, kimérés, pavilon, bódé, bodega

árufelesleg (fn) ◇ árudömping

áruforgalom (fn) ◇ kereskedelem, kereskedés | adásvétel | piac, vásár

áruhalmozó (mn és fn) ◇ raktározó, felvásárló

áruház (fn) ◇ üzletközpont, bevásárlóközpont, ABC, ABC-áruház, ábécé (*biz*), szupermarket, hipermarket, diszkontüzlet, raktáráruház, árucarnok (*rég*), magazin

áruhiány (fn) ◇ mankó (*rég*)

árujegy (fn) ◇ árcédula, cédula, címke, felirat, etikett (*rég*)

◇ védjegy, márka, jelzés, jegy, bélyeg, embléma, gyári jel, gyárjegy, származási jel

árukészlet (fn) ◇ raktárkészlet, választék, kínálat, kollekcio, szortiment (*id*)

árukivitel (fn) ◇ export, kivitel ◆ IMPORT, BEHOZATAL

áru (ige) ◇ árusít, áruba bocsát, ad, elad, forgalmaz, forgalomba hoz, kínál, megvételre kínál, értékesít, kereskedik <vmivel>, mér ◆ VESZ, VÁSÁROL

áru (fn) ◇ árusítás, áruba bocsátás, eladás, forgalmazás, értékesítés, kereskedés ◆ VÉTEL, VÁSÁRLÁS

◇ hitszegés, hűtlenség, szöszegés, illojalítás, júdáscsók, elpártolás, aposztázia (*vál*), átverés (*biz*), átejtés (*biz*), perfidia (*rég*), hívtelenség (*rég*), lázadás, zendülés, felkelés ◆ HŰSÉG

árukodik (ige) ◇ besűg, beárul, megmond, köp, beköp, köhög (*szleng*), dalol (*szleng*), befűj (*szleng*), spiclikedik, vamzol (*szleng*), vamzerol (*szleng*), bemőszerol | vádolkodik, vádaskodik, júdaskodik (*táj*), denúciál

◇ vall <vmiről>, mutat <vmire>, utal <vmire>

áru I. (mn) ◇ hitszegő, renegát, köpönyegforgató, kétkulacos, szöszegő, perfid, illojalis, kétszínű, képmutató, hűtlen, hitesegett (*rég*), hívtelen (*rég*) ◆ HŰSÉGES, ÁLLHATATOS, LOJÁLIS

◇ árulkodó [jel]

áru II. (fn) ◇ spion, spicli (*biz*), besűgő, denúciáns (*id*), renegát, kollaboráns (*id*), júdás, pribék, janicsár, traditor (*id*), párttűtő, higany (*szleng*)

áruminta (fn) ◇ mintadarab, mutatvány, mutatványdarab, mustra (*rég*)

árumintavásár (fn) ◇ kiállítás, bemutató, vásár

áruraktár (fn) ◇ raktár, árucsernok (*rég*), áruszín (*rég*), magazin (*rég*) | diszkont, raktáráruház

áru-rej-tegető (mn és fn) ◇ spekuláns, feketéző (*szleng*)

árus (fn) ◇ elárusító, eladó, kereskedő, boltos, kalmár (*rég*), kupec, szatócs (*rég*), kufár (*rég*), kofa, bódés, vándorárus, házaló, ügynök, nepper (*biz*), mozgóárus, kolportőr (*rég*) ◆ VEVŐ, VÁSÁRLÓ, KUNCSAFT (*biz*)

árusít (ige) ◇ árul, áruba bocsát, ad, elad, forgalmaz, forgalomba hoz, értékesít, kereskedik, kínál, mér, megvételre kínál ◆ VESZ, VÁSÁROL

árusítás (fn) ◇ árulás, áruba bocsátás, eladás, forgalmazás, értékesítés, kereskedés, kalmárkodás, üzletelés ◆ VÉTEL, VÁSÁRLÁS

árusítóhely (fn) ◇ stand, placc (*biz*) | bolt, üzlet

áruszámla (fn) ◇ számla, bizonylat, blokk, faktúra (*rég*)

árva (mn és fn) ◇ elárvult, árvaságra jutott, apátlan-anyátlan, lelenc, menhelyi, szülőtlén (*rég*), árvika (*táj*), gólyaköltött

◇ társtalan, magányos, elhagyatott, gazdátlan, elanyátlanodott, egyedül való

◇ egyetlen egy, egy szál, egy teremtett [lélek], egy megveszekedett, egy huncut [vas, fillér]

árvácska (fn) ◇ kerti árvácska, viola, árvaviola, háromszínű ibolya, viola tricolor (*szak*), szentháromságfű, árvavirág (*táj*), bársonyka (*táj*), császárszakáll (*táj*)

árvaház (fn) ◇ menhely, gyermekmenhely, gyermekotthon, csecsemőotthon, lelencház (*rég*)

árvalányhaj (fn) ◇ hajka, lányhaj, hajfű

árvaszék (fn) ◇ árvabíróság (*rég*)

árvédelem (fn) ◇ árvízvédelem, ármentesítés

árverés (fn) ◇ árverezés, aukció, licitálás, licitáció, kótyavetye (*rég*)

árverez (ige) ◇ licitál <vmire>, ráígér, felülígér

◇ kótyavetyél (*rég*), dobra üt, dobra ver

árvíz (fn) ◇ ár, áradat, áradás, árhullám, özön, vízőzön, vizár, víztömeg, dagály, inundáció (*rég*), kiöntés, özönvíz

árvízvédelem (fn) ◇ árvédelem, ármentesítés

arzen (fn) ◇ arzenikum, egérkő, légykő, mireny (*rég*)

arzenál (fn) ◇ fegyvertár, fegyverraktár, hadszertár (*rég*), hadszertelep (*rég*), lőszerraktár | fegyvergyűjtemény | készlet, tár, raktár, lerakat, tárház

◇ fegyvergyár

◇ ismeretanyag, tudás

ás (ige) ◇ felás, váj, kotor, túr, feltúr, kimélyít, mélyeszt (*táj*), kiváj, forgat [földet], üreпит (*rég*) | kiás, bányászik, kihantol, exhumál, előkapar ◆ ELSIMÍT, PLANÍROZ (*rég*), BETEMET

◇ elás, elhantol (*vál*), elföldel, eltemet

◇ feltár

ásatag (mn) ◇ ősi, ódon, ósdi, elavult, divatjamúlt, régi, régimódi, korszerűtlen, idejétmúlt, avatag, begyepesedett, avított, özönvíz előtti ◆ MAI, KORSZERŰ, DIVATOS

◇ fosszilis

ásatás (fn) ◇ feltárás, leletmentés, exkaváció (*id*)

ásít (ige) ◇ ásítozik, ásint (*táj*), tátong (*táj*) **Sz:** előreküldi a párnákat; előreküldi az ágyvetőt; tátogat, mint a fiaszarka

ásítás (fn) ◇ ásítózás, tátongás (*táj*)

ásítózik (ige)

◇ ásít, tátong (*táj*)

◇ atkozik, unja magát

áskálódás (fn) ◇ intrika, fondorkodás, fondorlat, cselszövés, ármány (*vál*), machináció (*biz*), mesterkedés, aknamunka, fűrás (*biz*), fenekedés (*rég*), rágalom, rágalmazás, megrágalmazás, vádaskodás, becsmérés, ócsárlás, megszólás, leszólás, kibeszélés

áskálódik (ige) ◇ áskál, intrikál, fondorkodik, machinál (*biz*), ármánykodik, ellenségeskedik, aknát ás, cselet szó, praktikál, bemárt, fűrészel <vkit>, fűr <vki> (*biz*), mőszerol, fenekedik (*rég*), árulkodik, rágalmaz, megrágalmaz, becsületébe gázol, vádaskodik, ráfog <vmit vkire>, becsmérés, ócsárol, megszól, leszól, lepiszkol, leránt, kibeszél **Sz:** rakja a tüzet <vki alatt>; vágja a fát <vki alatt>; vermet ás <vkinek>

aspektus (fn) ◇ nézőpont, szempont, szemszög, nézet, álláspont, tekintet | eshetőség, lehetőség, kilátás

aspiráció (fn) ◇ törekvés, szándék, vágy, folyamodás
 ◇ beszipantás
 ◇ hehezet

aspiráns (mn és fn) ◇ pályázó, folyamodó, jelölt, várományos
 ◇ tudósjelölt, doktorandusz

áspis (fn) ◇ (rég): áspiskígyó, vipera, pápaszemes kígyó

ásvány (fn) ◇ kő, közet, érc, mineralia (*id*), mineral (*id*), bányászna (*rég*), ásadék (*rég*), ásovány (*rég*)

ásványtan (fn) ◇ közettan, mineralógia

ásványvíz (fn) ◇ keserűvíz, kristályvíz, savanyúvíz, borvíz, csevice (*táj*), gyógyvíz, forrásvíz ◆ CSAPVÍZ, KÚTVÍZ

ász (fn) ◇ [kártyában]: tausz (*id*), disznó, zsír, ütőkártya
 ◇ (*szleng*): jó, kiváló, kitűnő, remek, elsőrangú, pompás, csodás, nagyszerű, ragyogó, klassz (*biz*), nagymenő (*szleng*), tanár, professzor (*szleng*), szakember, penge (*szleng*)

aszal (ige) ◇ szárít, megszárit, elhervaszt, elfonnyaszt, megfönnyaszt, szikkaszt, száraszt (*táj*)

aszalt (mn) ◇ aszú, száraz, szárított, elhervadt, fonnyadt, töppedt
 ◇ (*biz*): aszott, sovány

aszály (fn) ◇ szárazság, csapadékhiány, vízmentesség, vízhiány, esőhiány, aszúság (*rég*)
 ◇ (*rég*): tüdővész, aszkór, szárazbetegség (*táj*)

aszerint (hsz) ◇ úgy, annak megfelelően, akképpen, olyanformán, annálfogva, azért

aszfalt (fn) ◇ szurok, bitumen
 ◇ útburkolat, flaszter, burkolat

aszfaltbetyár (fn) ◇ kapcabetyár, csibész, gazember, fenegyerek | nócsabász, szívtipró

aszik (ige) ◇ aszalódik, szárad, töpped, ráncosodik, fonnyad, sorvad, senyved, hervad, zsugorodik, guzsorodik (*táj*) ◆ KITELIK
 ◇ soványodik, fogy, vékonyodik, összemegy, töpörödik, satnyul ◇ HÍZIK

aszimmetria (fn) ◇ egyenlőtlenség, aránytalanság, egyenetlenség ◆ SZIMMETRIA, ARÁNYOSSÁG

aszimmetrikus (mn) ◇ egyenlőtlen, aránytalan, szabálytalan, részaránytalan (*rég*), egyoldalú ◆ SZIMMETRIKUS, ARÁNYOS

aszkéta I. (fn) ◇ remete, fakír, dervis

aszkéta II. (mn) ◇ önmegtartóztató, önsanyargató, önmegtadó, szerzetesi, kolostori, klastromi, absztinens (*vál*), spártai, puritán ◆ FÉKTELEN, ZABOLÁTLAN, HEDONISTA

aszociális (mn) ◇ antiszociális, emberkerülő, mizantróp, zárkózott, társadalomellenes, közösséggellenes, társaságkerülő ◆ BARÁTKOZÓ, BARÁTSÁGOS, NYÍLT

ászek (fn) ◇ gerenda, kantárfá, aljfa, párnafa, vánkosfa, alapgerenda, küszöbgerenda

aszott (mn) ◇ aszalt, fonnyadt, kiszáradt, összeszáradt, töppedt, összezsugorodott, apadtas (*táj*) | száraz, szikkadt, kiégett, megvéhnéd (*rég*)
 ◇ ráncos, töpörödött, pergamenszerű, ráncosodott, petyhüdt, hervadt, sovány, gérces (*táj*), eltepedt (*rég*) ◆ ÜDE, TELT

aszpik (fn) ◇ kocsonya, zselé

asszimiláció (fn) ◇ hasonulás, hasonítás, asszimilálódás, asszimilálás, beolvadás ◆ ELHASONULÁS, DISSZIMILÁCIÓ

asszimilál (ige) ◇ hasonít, beolvaszt, magába olvaszt, bekebelez, felszív, elnyel, áthasonít (*szak*)

asszimilálódik (ige) ◇ hasonul, alkalmazkodik, idomul, hozzáidomul, beolvad

asszisztál (ige) ◇ segítkezik, közreműködik, segít

asszisztens (fn) ◇ segítő, közreműködő, helyettes, kiségitő
 ◇ munkatárs, tanársegéd

asszó (fn) ◇ csörte, összecsapás | mérkőzés

asszociáció (fn) ◇ képzetársítás, gondolatársítás, képzetkapcsolás, képzettársulás
 ◇ társítás, társulás, kapcsolat, egyesítés

asszociál (ige) ◇ társít, kapcsol, kapcsolatba hoz, összefüggésbe hoz, összehoz (*biz*), összekapcsol, hozzákapcsol, hozzáköt ◆ ELVÁLASZT, SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT

asszony (fn) ◇ hitves, feleség, nej, pár, házisárkány (*biz*), oldalborda (*biz*), hátizsák (*szleng*), oldalkocsi (*szleng*) ◆ FÉRJ

◇ nő, nőszemély, asszonyember (*táj*), asszonyszemély (*táj*), fehércseléd (*rég*), fehérnép (*táj*), fehérszemély (*táj*), vászonceléd (*rég*), néember (*pej*), hölgy, dáma, tyúk (*szleng*), muff (*szleng*), spiné (*szleng*), spinkó (*szleng*) ♦ FÉRFI, EMBER

◇ (*rég*): úrnő, nagyasszony, fejedelemnő

asszonyi (mn) ◇ asszonyos, női, nőies, feminin (*id*)

asszonyka (fn) ◇ menyecske, fiatalasszony, teremtés

asszonynép (fn) ◇ asszonyok, nők, fehérnép (*rég*), vászonnép, hölgykoszorú

asszonyság (fn) ◇ (*rég*): úrhölgy, úriasszony, úrnő, dáma

asztag (fn) ◇ boglya, kazal, kalangya(*táj*), kepe (*táj*), kereszt, rakás

asztalfoglalás (fn) ◇ asztalrendelés, rezerválás (*id*)

asztalitenisz (fn) ◇ pingpong

asztalka (fn) ◇ toaletasztal, konzol

asztalkendő (fn) ◇ abrosz, terítő, asztalterítő, szalvéta, szervéta (*táj*) | konyharuha

asztalnemű (fn) ◇ asztalteríték, teríték

asztalos (fn) ◇ faműves, asztalgyártó, ládacsináló (*táj*), csomótaszigáló (*táj*)

asztalosság (fn) ◇ asztalosemestesség, asztalosságma, asztalosipar

asztaltársaság (fn) ◇ kompánia, társaság, vendégkoszorú

asztalterítő (fn) ◇ abrosz, asztalabrosz (*táj*), terítő

asztma (fn) ◇ fojlás (*táj*)

asztrológia (fn) ◇ csillagjóslás, horoszkópkészítés

asztrológus (fn) ◇ csillagjós

asztronómia (fn) ◇ csillagászat

asztronómus (fn) ◇ csillagász

aszú I. (mn) ◇ száraz, kiaszott, kiszáradt, megaszalódott, aszott, fonnyadt | kiégett [mező], kiszikkadt ♦ VIRULÓ, ZÖLD

◇ (*rég*): sovány, ráncos ♦ TELT

aszú II. (fn) ◇ aszúbor, aszúszőlő

át (nu) ◇ által, keresztül, végig, véges-végig, keresztül-kasul, túlra

◇ révén, közvetítésével, útján

◇ folyamán

átad (ige) ◇ ad, odaad, átnyújt, odanyújt, továbbít, továbbad, átpasszol (*biz*)

◇ felavat, rendelkezésre bocsát

◇ átenged, átruház

◇ [energiát]: kisugároz

◇ közöl, tolmácsol, továbbmond, továbbít, továbbad, elmond, elbeszél

◇ [átadja magát vminek]: belemérl, belemélyed, belefelejtkezik, beletemetkezik

◇ [átadja magát vkinek]: rábízta magát <vkire>, alárendeli magát <vkinek>, aláveti magát <vkinek>

átadás (fn) ◇ átnyújtás, kézbesítés, továbbítás, továbbadás

◇ felavatás, avatás, megnyitás

◇ passz, továbbítás

átalakít (ige) ◇ átfómál, átdolgoz, átír, átváltoztat, adaptál, megváltoztat, transzformál, módosít, átgyúr, helyesbít, kiigazít, megújít, megreformál, modifikál (*szak*), megmásít, revideál, átjavít, kijavít, újjáalakít, adjusztál (*szak*), travesztál (*szak*), átigazít, átvarázsol | hamisít, megront ♦ FENNTART, MEGTART, KONZERVÁL

◇ átszervez

átalakítás (fn) ◇ átdolgozás, átírás, adaptálás, alkalmazás, transzformálás, transzformáció, modifikáció (*szak*), módosítás, helyesbítés, kijavítás, korrekció, átjavítás, megváltoztatás, megmásítás, reform, konverzió, felújítás

◇ átszervezés, újjászervezés

átalakul (ige) ◇ módosul, változik, megváltozik, elváltozik, átídomul (*rég*), transzformálódik | átváltozik, újjáalakul, kicserélődik, átsap, átlényegül (*vál*), válik <vmivé>, lesz <vmivé>, átmegegy <vmibe> (*szleng*)

átalakulás (fn) ◇ módosulás, változás, megváltozás, elváltozás, átváltozás, metamorfózis (*szak*), transzformálódás, transzformáció, átídomulás, megújulás (*vál*), megújulás, reform ♦ VÁLTOZATLANSÁG, ÁLLANDÓSÁG, STABILITÁS

átalány (fn) ◇ pausálé (*id*)

átall (ige) ◇ szégyell, restell, vonakodik, visszariad, idegenkedik, iszonyodik

átáll (ige) ◇ átmegy

◇ átpártol, áttér, átszökik, dezertál, csatlakozik

◇ vált, változtat, módosít | átszerveződik, átidomul (*rég*), módosul

átállít (ige) ◇ áthelyez, áttesz

◇ átkapcsol, átigazít, beszabályoz, áthangol

◇ átszervez, átalakít, módosít | átképez, átminősít

átállítás (fn) ◇ áthelyezés

◇ átkapcsolás, átigazítás

◇ átképzés, átminősítés

atavizmus (fn) ◇ visszaütés, visszafajzás, ösréütés

átázik (ige) ◇ átítatódik, átmedvesedik, megázik, elázik, pacallá ázik, ronggyá ázik ◆ MEGSZÁRAD, KISZÁRAD

átbillen (ige) ◇ átfordul, átlendül, átbukik, átcsap ◆ VISSZABILLEN, VISSZAFORDUL

átbocsát (ige) ◇ átenged, átérészt, átmeneszt ◆ ELSZIGETEL, VISSZATART

átbújik (ige) ◇ keresztülbújik, átfurakszik | átkúszik, átcsúszik

átbukik (ige) ◇ keresztülesik, átesik, átbukfencezik, átbillen, átfordul, átbuskázik (*táj*)

átcikázik (ige) ◇ átvillan, felvillan, átfut, átszel

átcsap (ige) ◇ átterjed, továbbharapózik, elharapózik, tovaterjed, terjed | végigsöpör, végigszáguld

◇ átfordul, átbillen

◇ átváltozik, átalakul

átcserél (ige) ◇ felcserél, kicserél, átvált | becserél, visszacserél

átcsoportosít (ige) ◇ átrendez, újrendez, újraosztályoz, átszervez

átcsúszik (ige) ◇ átkúszik, átbújik, átmegy, átsiklik, átvergődik, átevickél

átdob (ige) ◇ átvet, áthelyez, keresztüldob, áthajít, áthány, áthajigál, átlök

◇ (*biz*): átjuttat, átküld

◇ (*szleng*): becsap, átejt (*biz*), átráz (*biz*), átver (*biz*), megtéveszt, félrevezet, rászed, szédít (*biz*), áltat, kijátszik, bolondít, bolondá tesz

átdolgoz (ige) ◇ átfómál, módosít, javít, átfésül, változtat, tökéletesít, megváltoztat, csiszol, igazít <vmin>, felülvizsgál, átnéz, átír, átszövegez, átfogalmaz, átalakít, átgyúr, modifikál (*szak*), korrigál | alkalmaz, feldolgoz, átültet, adaptál, transzformál, aktualizál (*id*) ◆ MEGHAGY, MEGŐRIZ, FENNTART

átdolgozás (fn) ◇ módosítás, változtatás, javítás, csiszolás, tökéletesítés, igazítás, felülvizsgálás, átnézés, átfogalmazás, átírás, átszövegezés, átalakítás, átgyúrás, modifikálás (*szak*), korrekció ◆ MEGŐRZÉS, FENNTARTÁS

◇ átültetés, színrevitel, adaptálás | változat, feldolgozás, átírat, variáció, adaptáció, parafrázis (*id*)

ateista (mn) ◇ istentagadó, hitetlen, istentelen, vallástalan, pogány | vallásellenes, szkeptikus, szabadgondolkodó ◆ HÍVÓ, ISTENFÉLŐ, VALLÁSOS

ateizmus (fn) ◇ istentagadás, hitelenség ◆ ISTENHIT, HIT

átejt (ige) ◇ (*szleng*): becsap, félrevezet, megtéveszt, beugrat, rászed, elbolondít, megcsal, megtréfál, felültet (*biz*), bepaliz (*biz*), átráz (*biz*), átver (*biz*), átvág (*szleng*), megetet (*szleng*), befirol (*szleng*), meghintáztat (*szleng*), átcsesz (*szleng*), átbasz (*durva*) Sz: a bolondját járhatja <vkivel>; lóvá tesz; csöbe híz (*szleng*); átdob a palánkon (*szleng*)

átél (ige) ◇ végigél, keresztülél, megtapasztal, végigszenved, átmegy <vmin>, keresztülmegy <vmin>, átesik | kiáll, átvészel, kibír, eltűr, elvisel

◇ átérez, azonosul, beleéli magát

átélés (fn) ◇ megtapasztalás, végigszenvedés, kiállás, kibírás, eltérés ◆ KÍVÜLMARADÁS, ELHATÁROLÓDÁS

◇ beleélés, beleézés, azonosulás, empátia | odaadás ◆ KÍVÜLÁLLÁS, KÖZÖMBŐSSÉG, KÖZÖNY

átellenben (hsz) ◇ szemben, szemközt, odaát, túl, túlhan (*táj*), ellenbenát (*táj*), ellenbenáltal (*táj*), vizaví (*rég*)

átenged (ige) ◇ átérészt, keresztütlenged, át bocsát | átüt <vmin>, átszivárog, átszűrődik | csöpög, szivárog ◆ VISSZATART, VISSZAFOG

◇ lemond, megválnak, átad, rendelkezésre bocsát, odaad, átruház, ráruház, felad, átjátszik (*biz*), cedál, átpasszol (*biz*) ◆ MEGTART, MEGŐRIZ, RAGASZKODIK <VMIHEZ>

átépít (ige) ◇ átalakít, felújít, renovál, korszerűsít, modernizál, újjáépít | átrendez, átszervez, átstrukturál ◆ MEGHAGY

átépítés (fn) ◇ újjáépítés, átalakítás, felújítás, renoválás, korszerűsítés, modernizálás | átrendezés, átszervezés, átstrukturálás

átér (ige) ◇ keresztülér, körbeér | körülér, átfog

◇ átjut, megérkezik

◇ átnyúlik, átterjed, áthúzódik, átmegegy

átérészt (ige) ◇ keresztülereszt, átenged, keresztülenged, átbocsát | átüt <vm-in>, átszűrődik, átszivárog, csöpög ◆ VISSZATART, VISSZAFOG

◇ (táj): átenged, átad, rendelkezésre bocsát ◆ MEGTART, MEGŐRIZ

átérésztöképesség (fn) ◇ átbocsátóképeség (*szak*), vezetőképeség (*szak*)

átérez (ige) ◇ átél, beleéli magát, beleérzi magát, együtt érez, megért

átértékel (ige) ◇ újraértékel, felülvizsgál, újragondol, ellenőriz, módosít, revidéal

átértékelés (fn) ◇ újraértékelés, felülvizsgálat, revidálás (*id*)

átésik (ige) ◇ keresztülesik, átzuhan, áthull, átpottyán, átbukik, keresztülbukál (*táj*), keresztülbucskázik (*táj*), keresztülrogy (*táj*)

◇ átél, átmegegy, keresztülmegegy, elszenved, eltűr, elvisel | túlesik, túljut, kiáll, kibír

átévez (ige) ◇ átcsónakázik, áthajózik, átszel, átkel

átfázik (ige) ◇ áthűl, átfagy (*biz*), megfázik, összefagy (*biz*), áthűtözik (*táj*), elfázódik (*táj*) Sz: átjárja a hideg; csontjáig hatol a hideg; megveszi az isten hidege ◆ FELMELEGSZIK

átfésül (ige) ◇ átkutat, átvizsgál, bejár, cirkál

◇ átdolgoz, rendbe tesz, kijavít, átnéz, ellenőriz, adjusztál (*szak*)

átfog (ige) ◇ körülfog, átkarol, átölel, átkulcsol, karjába zár, keblére szorít, keblére ölel, átfon, átövez (*vál*), átnyalából, átkapcsol (*táj*) | körülvesz, átér

◇ áttekint, átlát, megért

◇ felöllel, magában foglal, tartalmaz, kiterjed <vmire>

átfogó (mn) ◇ széles körű, sokoldalú, terjedelmes, kiterjedt, részletes, alapos, sokrétű, beható, kimerítő, általános, egyetemes, összefoglaló, globális, univerzális, multidiszciplináris (*id*) ◆ SZŰK KÖRŰ, KORLÁTOZOTT

átfolyik (ige) ◇ keresztülfolyik, végigfolyik, keresztüláramlik | átömlik, átcsorog, átcsöpög, átszivárog

átfon (ige) ◇ átész, átfűz | átölel, körülfog, karjába zár, átkarol, átnyalából ◆ KIBONT | ELENGED

átfordul (ige) ◇ megfordul, átbillen | átváltozik, átmegegy <vmibe>, átcsap <vmibe>

átforrósdik (ige) ◇ átűzesedik, áthevül, átmelegszik, felmelegedik, átmelegedik, átizzik, átfűlik (*rég*) ◆ KIHŰL, LEHŰL

átfűr (ige) ◇ keresztülfűr, kifűr, kilukaszt, átyukaszt, perforál | átdőf, átszűr, átsegez

átfűrás (fn) ◇ átyukasztás, kifűrás, kilyukasztás, perforáció | átdőfés, átszűrás

átfűrődás (fn) ◇ átyukadás, kilyukadás, átszűrődás, perforálódás | perforáció

átfut (ige) ◇ keresztülfut, keresztülszalad, végigszalad, átszalad, keresztülrohan, átnyargal (*biz*), átszáguld, átrobog (*biz*), átlóhol, átvágtat | átvillan, átcsikázik, átsuhan

◇ átnéz, áttekint, belelapoz, végiglapoz, átolvas, végignyálaz (*biz*), átpörget

átfűz (ige) ◇ átűjt, áthúz, keresztülhúz, átdug, keresztüldug

átgázol (ige) ◇ átkel, átállból <vkin> (*táj*), átvádol (*táj*), átal (*táj*) | átvergődik

◇ eltapos, eltipor, lesöpör, betonba tapos (*szleng*)

átgondol (ige) ◇ végiggondol, meggondol, megfontol, mérlegel, fontolóra vesz, figyelembe vesz, meghány-vet, alszik rá egyet, elmélkedik, megrág (*biz*), kérődzik <vm-in> (*biz*), morfondírozik

átgondolt (mn) ◇ megfontolt, tudatos, céltudatos, tervezett, tervszerű, megalapozott, ésszerű, racionális, logikus, érett, józan, bölcs ◆ MEGGONDOLATLAN, ELHAMARKODOTT, ELSIETETT

átgurul (ige) ◇ átgördül, átgörög, keresztülgördül | átmegegy, keresztülmegegy, áthalad | átkerekez, átkocsizik

átgyúr (ige) ◇ átfurmál, átalakít, átdolgoz, megváltoztat, módosít, modifikál (*szak*), átfésül | átnevel

áthág (ige) ◇ átlép, átmegegy, átjut, átkel, áthalad, túljut

◇ megszeg, megsért, semmibe vesz, felrüg (*biz*), megtör, beleütközik, túllép, megtagad, violál (*rég*) ◆ MEGTART, TISZTELETBEN TART

áthajózik (ige) ◇ átszel, átvitorlázik, átévez

áthajt (ige) ◇ átterel, átkerget, áthajszol, átűz

◇ átmegegy, áthalad, átautózik, áthajtat (*rég*), átkocsizik

◇ keresztülvisz, keresztülhajszol, kierőszakol, elfogadtat

áthajt (ige) ◇ átfordít, lapoz

áthalad (ige) ◇ keresztülhalad, átmegy, keresztülmegy, átkel, átjut | [sugárzás] áthatol

◇ [út]: átvezet, átmegy, átszel

áthallatszik (ige) ◇ keresztülhallatszik, áthallik (*táj*), átszívárog, átszüremlik, átszűrődik

áthangol (ige) ◇ átállít, átszabályoz, behangol

áthárít (ige) ◇ átruház, átenged, áttol, átpasszol (*biz*)

áthárul (ige) ◇ átháramlik, átszáll, áttolódik | átkerül

áthasonul (ige) ◇ átalakul, átformálódik, átváltozik, átidomul (*rég*), megmásul (*rég*), asszimilálódik

áthat (ige) ◇ [érzés]: átjár, betölt, eltölt, beleivódik <vmibe>, penetrál (*id*)

◇ (*rég*): áthatol, átjut

átható (mn) ◇ [hang]: erős, éles, hangos, fülhasogató, rikácsoló, fülsértő ◆ KELLEMES

◇ [fájdalom]: heves, intenzív, metsző, kízó, mardosó ◆ ENYHE

◇ [hideg]: csípős, dermesztő

◇ [szag]: maró, szúrós, orrfacsaró, penetráns (*id*)

◇ [tekintet, pillantás]: fűrkésző, kutató, mély, mélyreható, szúrós ◆ FELÜLETES

áthatol (ige) ◇ keresztülthatol, átmegy, keresztülmegy, keresztüljut, átjut, áttör, áttörtet, átnyomakodik, átfurakodik, keresztülfurakodik, átgázol (*pej*), átvádol (*táj*)

◇ átszívárog, átszűrődik

◇ áthat, átjár, eltölt, penetrál (*id*)

áthatolhatatlan (mn) ◇ átjárhatatlan, járhatatlan, áthághatatlan (*vál*), sűrű, úttalan, felderíthetetlen, megközelíthetetlen, szövevényes, kusza, impermeábilis (*szak*), impenetrábilis (*rég*) ◆ ÁTJÁRHATÓ | BELÁTHATÓ | ÁTERESZTŐ

áthelyez (ige) ◇ átrak, átvisz, eltesz, elmozdít, elhelyez, áttelepít, átköltöztet, átírányít, átdob (*biz*), átvezényel, transzferál (*szak*), diszlokál (*id*) ◆ VISSZAHELYEZ, VISSZARENDEL, VISSZAVESZ

áthelyezés (fn) ◇ áttétel, átrakás, átvitel | átszállítás, áttelepítés, átköltöztetés, átírányítás, átvezénylés (*szak*), transzfer (*szak*), transzpozíció (*id*), transzlokáció (*id*)

áthevül (ige) ◇ átforrósodik, áttüzesedik, átizzik, átmelegszik, átmelegedik, felmelegszik, hőnfut (*szak*) ◆ KIHŰL

◇ felhevül, fellelkesül, fellelkesedik, felbuzdul ◆ ELCSÜGGED, ELKEDVETLENEDIK

áthidal (ige) ◇ [ellentéteket]: kibékít, kiegyenlít, összeegyeztet, megold, elsimít, enyhít, eltüntet, applnál (*id*)

◇ összekapcsol, összeköt, átal (*táj*)

áthív (ige) ◇ átszól, átkiabál, áttelefonál | átszólít, átrendel, átkér, átcsábít

áthívat (ige) ◇ átszólít, átúzen, átkér, átkéret, átrendel, átparancsol

áthoz (ige) ◇ átszállít, áticipel, áthurcol (*biz*), áttelepít, átköltöztet ◆ OTTHAGY

áthurcolkodik (ige) ◇ átköltözik, áttelepül, áttelepszik, átrakodik, átpakol ◆ VISSZAKÖLTÖZIK, VISSZARAKODIK

áthúz (ige) ◇ átvonszol, átvontat

◇ átfűz, átdug, átbújtat

◇ kihúz, kitoról, töröl, kiikszel, érvénytelenít, hatálytalanít, deleál, sztomíroz (*szak*), annullál (*szak*)

◇ keresztülhúz, meghüsiít, megakadályoz

◇ átvonul

áthúzás (fn) ◇ törlés, érvénytelenítés, hatálytalanítás, megsemmisítés, semmissé nyilvánítás, sztomírozás (*id*), annullálás (*id*) ◆ MEGERŐSÍTÉS

átilla (fn) ◇ zubbony, mente, dolmány, huszárdolmány, díszkabát, díszmagyar

átír (ige) ◇ lemásol, átmásol, tisztáz, átvezet (*szak*) | transzkribál (*id*), sifírozás (*szak*)

◇ átfogalmaz, átszövegez, átkölt, átalakít, átsziláz, átdolgoz, átígazít, kijavít, átgyúr, módosít, megváltoztat, átformál, átkomponál

◇ átesz, átültet, átdolgoz, feldolgoz, adaptál

átírányít (ige) ◇ átvezényel, átutasít, átparancsol, átküld, elküld, áthelyez

átírás (fn) ◇ átmásolás, tisztázás, másolat, kópia, tisztázata | transzliteráció (*id*), transzliterálás (*id*), transzkripció (*id*), transzkribálás (*id*), sifírozás (*szak*)

◇ átfogalmazás, átdolgozás, javítás, változtatás, stilizálás

◇ átírat, átdolgozás, feldolgozás, adaptálás, adaptáció (*id*), parafrázis

átirat (fn) ◇ átdolgozás, feldolgozás, adaptáció | variáció, változat ◆ EREDETI

átismétel (ige) ◇ átvesz, felelevenít, gyakorol, átnéz, átfut, emléz (rég)

átítat (ige) ◇ átáztat, átjár, szétterjed <vmiben>, telít (szak), impregnál (szak), szaturál (szak), degeszt (rég), átszivat (táj) | benedvesít, bevizez, bemárt ◆ KISZÁRÍT, VÍZTELENÍT

◇ [ézés]: áthat, eltölt, átjár, előnt

átjár (ige) ◇ keresztüljár, átmegy, áthalad

◇ [ézés]: áthat, eltölt, átítat, előnt

◇ átfürödik, áthatol, keresztülhatol, keresztülhat (rég)

átjárás (fn) ◇ átkelés, áthaladás, átvonulás, átmenés, átmenetel | átjáró, passzázs

átjáró (fn) ◇ aluljáró, felüljáró, átkelőhely, folyosó, sikátor, köz, utcácska, passzázs, korridor (rég)

átjön (ige) ◇ keresztüljön, átkel, áthalad, keresztüljut | áttelepül, átkerül | átszereződik ◆ MARAD, OTT MARAD

átjut (ige) ◇ átmegy, átér, keresztülmegy, végighalad, átfér, áthatol, átkerül, átsikerül (táj) | általtörekedik (táj), legyőz, legyúr, leküzd ◆ BENNREKED, BENNMARAD

átkapcsol (ige) ◇ átcsatol, átszerel | átállít, átvált, vált, átáll

átkarol (ige) ◇ átölel, megölel, átfog, átfon, átkulcsol, magához szorít, keblére ölel, karjába szorít, karjai közé kap, karjába zár, átnyalából, körülkulcsol (rég) ◆ ELENGED

◇ (rég): bekerít, körülkerít, körülvesz, körülzár, körbezár, karcsol (rég)

átkel (ige) ◇ átmegy, áthalad, átvonul, keresztülmegy, átlából (táj), átgázol, átvádol (táj), átalmegy (táj), átcsékél (táj) | áthajóz, átevez, átvitorlázik

átkelés (fn) ◇ áthaladás, átjárás, átvonulás, átmenés, átutazás, általmenés (táj), általbódorgás (táj)

◇ átjáró, átkelő, átkelőhely, gázló, rév, kompjárat

átkelőhely (fn) ◇ gyalogátkelőhely, gyalogátkelő, zebra, átjáró | rév, kompállomás, gázló

átképez (ige) ◇ átnevel, átminősít | átállít, átirányít

átkínlódik (ige) ◇ végigkínlódik, végigsz szenved, átvergődik, átküszködik, végigveszködik (táj) | átvész

átkísér (ige) ◇ átvezet, átsegít, áttámogat

átkoz (ige) ◇ átkot mond, átkot szór <vkire>, átkokkal sújt, elátkoz, elvárázsol | átkozódik, káromol, szid, szidalmaz, korhol, piszkol, kígyót-békát okád rá, lehord (biz), leszúr (biz), karsol (táj), kápol (táj) ◆ ÁLD, DICSÉR

átkozódik (ige) ◇ átkokat szór, szitkot szór, szitkozódik, gyalázkodik, mocskolódik (táj), piszkolódik, káromkodik, mennydörög, káromol, pokolba küld, fenyegetőzik, kápolódik (táj), átkolódik (táj), átkózik (táj), átkozolódik (táj)

átkozott (mn) ◇ elátkozott, átkverte, istenverte, átkokkal sújtott, kárhozott (vál), szerencsétlen, balvégzetű (vál), balsorsú | tiltott, tilalmas, bűnös

◇ gonosz, ördögös, pokoli | komisz, gaz, gyalázatos, fertelmes | nyomorult, nyavalyás, nyamvadt, vacak ◆ ÁLDOTT

◇ dermesztő, kutya, állati [hideg]

átköltözik (ige) ◇ átköltözködik, áthurcolkodik, átrakodik, átpakol (biz), átvonul (tréf), áttelepedik | áttelepül, átjön

átköt (ige) ◇ átkötöz, összekötöz, bekötöz, körülköt, becsomagol, rögzít, összeszűjáz, átövez (vál), megerősít | kötést cserél, bepólyál, bebonyál (táj) ◆ KIOLDOZ, KIBONT

átkutat (ige) ◇ átvizsgál, átnéz, végignéz, végigkeres, végigpásztáz, átfésül, motoz, tűvé tesz, végigbongész, összekeres, végigkotorász (biz), felhajhász (táj), kiszlel (táj) | megmotosz

átküld (ige) ◇ átvitet, átjuttat, továbbít | átszalajt, átparancsol, átutasít, átirányít, átdelegál (szak)

átlag I. (fn) ◇ átlagérték, középérték, középátlagos, közép-, standard (id) | többség, zöm ◆ SZÉLSŐSÉG | KISEBBSÉG

átlag II. (hsz) ◇ átlagosan, átlagban, középértékben

átlag III. (mn) ◇ átlagos, közepes, középszerű, közép-, szürke, sablonos, tucát, köznapi, közönséges, mindennapi, általános ◆ KIVÉTELES, RENDKÍVÜLI, SZÉLSŐSÉGES

átlagember (fn) ◇ közember, az utca embere, közkatona (rég), közlegény (rég), tucatember, kispista (szleng), Kovács János (szleng), béla (szleng), géza (szleng), tizenkettő egy tucát (tréf) ◆ ZSENI, GÉNIUSZ

átlagos (mn) ◇ átlag, közepes, középszerű, szokványos, szokásos, mindennapi, hétköznapi, mindennapos, mezei, megszokott, sablonos, sematikus, tucát, elcsépelet, banális, semmitmondó, elkopott, szürke, egyszerű, rendes, normális, közönséges, semleges ◆ SZÉLSŐSÉGES, RENDKÍVÜLI, KIVÉTELES

átlagteljesítmény (fn) ◇ teljesítménynorma, norma, átlag

atlasz (fn) ◇ térképgyűjtemény, térképkönyv (*szak*), térképalbum

◇ fejszám (*szak*)

átlát (ige) ◇ keresztüllát

◇ átfog, áttekint, megért, felfog, rájön, ráébred, ráeszmél, észlel, észrevesz, fölfog, tisztába jön, kiismer

átlátszik (ige) ◇ keresztüllátszik, áttetszik, átüt, áttűnik, átszillog, átviláglik

átlátszó (mn) ◇ áttetsző, fényáteresztő, vékony, kristálytisztá, tiszta, üvegtiszta, vízserű, vízszínű, fátýolszerű, pókhálószerű, általlátszós (*táj*), transzparens (*id*) | világos, fényes ◆ ÁTLÁTSZATLAN, HOMÁLYOS, ZAVAROS

◇ leplezetlen, félreérthetetlen, kendőzetlen, egyértelmű, kétségtelen, bizonyos, tagadhatatlan, evidens, nyilvánvaló, magától értetődő, kézzelfogható, szembetűnő, szembeszökő, vitán felül álló, egyenes, nyílt, világos, tiszta ◆ MEGTÉVESZTŐ, FÉLREÉRTHEŐ, ZAVAROS

átlép (ige) ◇ áthalad, átmeq, keresztülmeq, túljut, keresztüllép, átlábol (*táj*), általmeq (*táj*)

◇ kilép, elszakad <vhonnan> | átigazol, átszerződik ◆ MARAD, RÖGZÜL, GYÖKERET ERESZT

◇ [szabályt]: áthág, megsért, megszeg, keresztülhág, általhág, túllép ◆ MEGTART, BETART, KÖVET

◇ [életkört]: betölt, elér

atléta (fn) ◇ sportoló, versenyző, bajvívó, bajnok

◇ atlétatrikó, atléta | póló, alsónemű, fehérnemű

atlétatermetű (mn) ◇ magas, izmos, vállas | kisportolt, atlétaalkatú | deltás (*biz*), badis (*szleng*) ◆ GYENGE, NYAMVADT, NYÁPIC

átló (fn) ◇ átmérő, átszegő, átfogó, diagonális, általmenő (*rég*)

átlukaszt, átlukaszt (ige) ◇ kilyukaszt, átfúr, kifúr, keresztülfúr, átszúr, keresztülszúr, átdőf, keresztüldőf, átluggat, perforál, áttör, kiváj, kivés, átüt, rést üt, áthatol, megfúr ◆ BETÖM, TÖMÍT, BEFOLTOZ

◇ (*biz*): lelő, keresztüllő, lepuffant

átmásol (ige) ◇ lemásol, másol, átír, leír, tisztáz, kiír, átrajzol, átnyom, kopíroz, pauzíroz (*rég*) | stencilez, fénymásol, xeroxoz

átmeq (ige) ◇ átlép, keresztülmeq, keresztülhalad, áthalad, végigmeq, átjut, átutazik, áthajt, átkel, átszel, átvág, átvonul, átlábol (*táj*), átgázol, átvádol (*táj*), átszáll, átfárad, áthatol, átfér, átjön | átível, áthidal

◇ meglátogat, átugrik, vizitel (*rég*), megnéz, átnéz, rányitja az ajtót (*biz*)

◇ átpartol, átáll, átvált | kerül, jut, átkerül | megváltozik, átalakul ◆ MARAD, GYÖKERET VER

◇ leviszágázik, letesz <vizsgát>, befejez <osztályt> ◆ MEGBUKIK

átmenet (fn) ◇ átváltozás, átalakulás, fejlődés, változás, reform, áttűnés, átmenetel, áthasonulás, átvédlés

átmeneti (mn) ◇ ideiglenes, időleges, pillanatnyi, múltó, mulandó, múltékony, kísérleti, futólagos, ideig-óráig tartó, kérészeletű, tiszavirág-életű, rövid, provizórius (*id*), efemer (*id*), alkalmi, epizodikus, momentán (*biz*), temporárius, tranzitórius, interim (*rég*) ◆ MARADANDÓ, VÉGLEGES, VÉGÉRVÉNYES

◇ közbűlső, közbenső, köztes, változékony, változó, bizonytalan, ideényjellegű, időszaki ◆ ÁLLANDÓ, STABIL, VÁLTOZATLAN

átmenetileg (hsz) ◇ ideiglenesen, időlegesen, jelenleg, áthidaló megoldásként, alkalmilag, futólag, pillanatnyilag, ideig-óráig, kis ideig, egy ideig, egyelőre, ad interim (*rég*), provizorikusan, mostanság, mostanában, most éppen ◆ VÉGLEGESEN, ÖRÖKRE, AMÍG VILÁG A VILÁG

átmenő (mn) ◇ átutazó, áthaladó, tranzit, túlkelő (*rég*) | áthidaló, átívelő

átment (ige) ◇ átmenekít, átsegít, megment, megőriz

átmérő (fn) ◇ keresztmetszet, szélesség, vastagság, vaskosság, diaméter (*szak*), kaliber (*szak*), átméret (*táj*), áttálló (*rég*)

átminősít (ige) ◇ átértékel, átsorol, átrangsorol, átkvalifikál, átesz, átrak, átállít, átképez | kinevez, előléptet | lefokoz, visszaminősít

atmoszféra (fn) ◇ légkör, levegő, légnomás, gözkör (*rég*)

◇ környezet, hangulat, miliő, környék, aura | kedélyállapot, kedv, lelkiállapot, diszpozíció (*szak*)

◇ (*szleng*): ittasság, nyomás (*biz*), borgöz ◆ JÓZANSÁG

átmedvesedik (ige) ◇ átázik, átítatódik, megvizesedik, átvizesedik, megnyirkosodik, átmedveződik (*táj*), átlevel (*táj*), átszivalkodik (*táj*), ázalog (*táj*), átnyesül (*táj*) ◆ KISZÁRAD, MEGSZÁRAD, KISZIKKAD

átnevel (ige) ◇ megnevel, átformál, átképez, átgyúr, ránevel

átnéz (ige) ◇ keresztülnéz, átkukucska, átlés, átpillant

◇ átmeq, átugrik | felügyel <vkire>, vigyáz <vkire>, ellenőriz, figyelemmel kísér, szemmel tart

◊ <vkn>: keresztülnéz, semmibe vesz, levegőnek néz ♦ FIGYELEMBE VESZ, EMBERSZÁMBA VESZ

◊ végignéz, elolvas, átolvas, átismétel, átböngész, átlapoz, végigpásztáz, végigfut, megnéz, áttekint, átfut, átvizsgál, megvizsgál, ellenőriz, átkutat, kontrollál, tanulmányoz, szemrevételez, revideál, átszámol, átgusztál (*táj*), átnézel (*táj*), átnyálaz (*szleng*)

átnyújt (ige) ◊ átad, odaad, odanyújt, rendelkezésre bocsát, átruház, ráruház, prezentál, átméltat (*táj*) ♦ ELVESZ, VISSZAVESZ, MEGFOSZT

átnyúlik (ige) ◊ átér, áthúzódik, átterjed, átmegy, elér, kiterjed, folytatódik

átok (fn) ◊ rontás, csapás, kárhozat, rossz kívánság, szitok, átkozódás, átkozat (*rég*), gyalázat, romlás, balsors, balszerencse, balvégzet (*rég*), szerencsétlenség, baj, vész, veszedelem, gyötrelem, nyomorúság, pusztulás, betegség, kór, métely, kín, maledikció (*rég*) ♦ ÁLDÁS, SZERENCSEKÍVÁMAT, BENEDIKCIÓ (*rég*)

◊ [egyházi]: kiközösítés, kiátkozás, anatóma (*id*), interdiktum (*id*) ♦ KEGYELEM, VISSZAFOGADÁS, MEGBOCSÁTÁS

átolvas (ige) ◊ átnéz, elolvas, átfut, átböngész, átlapoz, végignéz, végigolvas

◊ (*táj*): átszámol

atom (fn) ◊ parány (*rég*), atomus (*rég*)

atombomba (fn) ◊ atomfegyver, nukleáris fegyver, A-bomba

atomerőmű (fn) ◊ atomreaktor, atommáglya

atomfegyver (fn) ◊ atombomba

atommag (fn) ◊ nukleusz

atomreaktor (fn) ◊ atomerőmű, atommáglya

átölel (ige) ◊ megölel, átkarol, átfog, körülfog, körülölel, körülvesz, átkulcsol, átfon, körülfon, karjába szorít, karjába zár, megszorít, magához szorít, általfog (*rég*), általkulcsol (*rég*), nyakába borul, keresztülolel (*táj*) ♦ ELTOL, ELLÖK, ELTASZÍT

átöltözik, átöltözködik (ige) ◊ ruhát vált, ruhát cserél, átvedlik (*szleng*)

átpártol (ige) ◊ átáll, átmegy, átül, cserbenhagy, faképnél hagy, dezertál, átvádol (*táj*), átvált (*táj*), áttér, kilép, elbúcsúzik, átnyergel (*biz*), áttáncol (*szleng*), lelécel (*szleng*), kiszáll a buliból (*szleng*) ♦ MARAD

átrág (ige) ◊ keresztülrág, kirág, átlukaszt, keresztülkoptat (*rég*) ♦ BETÖM, BEFOLTOZ

◊ átvergődik, áttanulmányoz, végigolvas, végigkérődzik

◊ [problémát]: megbeszél, agyonbeszél, agyondumál (*szleng*)

átragad (ige) ◊ áttevődik, átterjed, ráragad

átrak (ige) ◊ áttesz, áthelyez, átpakol, átrendez, áttelepít ♦ OTTHAGY, ÚGY HAGY

átrendez (ige) ◊ átcsoportosít, átszervez, újraosztályoz, újrarendez, újjászervez, átstrukturál, megújít, átalakít, reformál, megváltoztat

átrepül, átröpül (ige) ◊ keresztültrepi, átszáll, átszel, átvág, átvonul, áthalad, átkel, átrepdes (*rég*), átmegy, általéd (*táj*)

atrocitás (fn) ◊ kegyetlenség, kegyetlenkedés, vérengzés, erőszakoskodás, durvaság, kíméletlenség | sérelem

átruház (ige) ◊ ráruház, áthárít, átenged, elidegenít, átad, átír, nevére ír, hagyományoz, cedál (*id*), rátábláz (*szak*), ráterhel, átörökít, testál, örökül hagy | elenged [követelést], lemond, felad ♦ MEGTART

átruházás (fn) ◊ ráruházás, átengedés

átruházható (mn) ◊ átengedhető, eladható, továbbadható, elidegeníthető, forgalomképes, átörökíthető ♦ ELIDEGENÍTHETETLEN

átsiklik (ige) ◊ átsuhan, keresztülsiklik, átszáguld, áthalad, végighalad, átjut

◊ elkerüli a figyelmét, figyelmen kívül hagy, átugrik, mellőz, kihagy | áttér [más témára] | elnéz, megbocsát, szemet huny ♦ FIGYELEMBE VESZ

átsüt (ige) ◊ megsüt, átpirít

◊ áthatol, átvilágít, átszűrődik | átizzik, érződik

átszalad (ige) ◊ átfut, átrohan, átmegy, keresztülszalad | átlátogat

◊ végigfut [érzés]

átszáll (ige) ◊ átrepül, átkel, keresztülszárnyal, átszállítózik (*rég*)

◊ átül

◊ átöröklődik, öröklődik, hagyományozódik, rászáll, átszármazik, átháru, átháramlik, átmarad (*táj*)

átszállóhely (fn) ◊ megállóhely, állomás, megálló

átszel (ige) ◊ átrepül | átkel, keresztiez, áthajózik, átevez, átúszik | áthalad, átmegy, végigfut, keresztülmegy, végigmegegy | átível

◇ átmetsz, átvág

átszellemlül (ige) ◇ elmerül, révületbe esik, átél, beleéli magát <vmibe>, rajong, ábrándozik, álmodozik, felmagasztosul

◇ (rég): meghal, elhunyt, átszenderül

átszellemlült (mn) ◇ emelkedett, magasröptű, fennkölt, magasztos, szublimis (vál), apotheizált (rég) ◇ EGYSZERŰ, PÓRIAS

◇ ábrándos, rajongó, elmerült ◇ FÖLDHÖZRAGADT

◇ (rég): elhunyt, halott, megdicsőült

átszerel (ige) ◇ átalakít, megváltoztat, átállít

◇ átrak, átesz ◇ OTTHAGY

átszervez (ige) ◇ átrendez, újjászervez, átcsoportosít, újrarendez, újjáalakít, újraosztályoz, átformál, átstrukturál, átprofilíroz, reorganizál (id), megváltoztat, átállít, átalakít, megreformál, ésszerűsít, javít, megújít ◇ MEGHAGY

átszervezés (fn) ◇ újjászervezés, átalakítás, átrendezés, átcsoportosítás, reform, ésszerűsítés, racionalizálás

átszivárog (ige) ◇ átszűrődik, keresztülszivárog, átcsőpög, átfolyik, keresztülfolyik, áthatol, átüt, átítatódik, átívódik, átszivárokodik (táj), csuromkodik (rég) ◇ FELSZIKKAD, KISZÁRAD, ELTÖMÖDIK

◇ áthallatszik, átszüremlik, átszüremkedik, átsejlik | átmegy, átjut, átterjed

átszól (ige) ◇ átüzen, áttelefonál, áthív, odaszól <vkinek>

átszökik (ige) ◇ átlopózik, átlopakodik, átoson | átáll, átpartol, megszökik, dezertál | átlóg (biz), megpattan (szleng), lelép (szleng) ◇ MARAD

◇ (rég): átszőkell, átugrik, keresztülugrik

átszúr (ige) ◇ keresztülszúr, felnyársal, átbök, keresztülbök | befürödik, átfúr, átdőf

átszűr (ige) ◇ megszűr, leszűr, megtisztít, filtrál, derít (szak), átsajtol, átszivárogtat (rég), általcsepegtet (rég) | átereszt

átszűrődik (ige) ◇ átszivárog, átcsőpög, átfolyik, átszüremlik, átszüremkedik | átsüt [napfény], áttör [fény], átfénylik, áttetszik | áthallatszik

áttanulmányoz (ige) ◇ átvizsgál, megvizsgál, átnéz, megnéz, átrág, végigtanulmányoz, betekint <vmibe>

áttekint (ige) ◇ (vál): átnéz, átpillant

◇ átlát, felfog, megért, megismer, átfog (vál)

◇ ismertet, vázol, összefoglal, átfut, végigfut

áttekintés (fn) ◇ vázlat, összefoglalás, kép, helyzetkép, leltár, jegyzék, recenzió (szak), tájékoztató, keresztmetszet, kivonat, színopszis (szak), rezümé, konspektus (id)

◇ elképzelés, tudás, ismeret

áttekinthetetlen (mn) ◇ zavaros, bonyolult, kusza, rendezetlen, kaotikus, komplikált, homályos, zűr-zavaros, zilált, sötét, érthetetlen, anarchikus ◇ ÁTLÁTHATÓ, RENDEZETT, VILÁGOS

áttekinthető (mn) ◇ átlátható, világos, rendezett, tiszta, egyszerű, logikus, érthető, egyértelmű ◇ ZAVAROS, KUSZA, HOMÁLYOS

áttelel (ige) ◇ téli álmat alszik, kitelel

áttelepedik, áttelepül (ige) ◇ átköltözik, elköltözik, kivándorol, emigrál, disszidál (pej) | átül, átvándorog, áthelyezkedik ◇ VISSZATELEPÜL

átter (ige) ◇ átáll, átmegy, átvált, átcsap, átugrik, átnyergel (biz), vált

◇ átkeresztelkedik, kitér, megtér, konvertál (rég), átgónik (táj), átpartol

◇ (táj): átfér

átterjed (ige) ◇ elterjed, áthúzódik, átcsap, átharapózik, átjut, átnyúlik, átér, átragad

áttesz (ige) ◇ átrak, áthelyez, átköltöztet, átjuttat, átvisz | elhalaszt ◇ VISSZATESZ, VISSZAHOZ

◇ átír, átalakít, lefordít, átültet, transzponál (szak), transzformál

áttelesz (mn) ◇ átlátszó, fényáteresztő, vékony, hártýyszerű, leheletvékony, fátyolszerű, átlátszó (id), opaleszcens (id), diafán (id) ◇ ÁTLÁTSZATLAN

attitűd (fn) ◇ magatartás, viselkedés, hozzáállás, habitus

◇ mozdulat, testtartás

áttör (ige) ◇ átszakít, átlukaszt, átvág, [falat] megbont, áthatol, keresztülmegy, utat tör, átvergődik, keresztülnyomakszik

◇ passzíroz, átpasszíroz, átnyomkod, átszűr

áttörés (fn) ◇ változás, fejlődés, előrelépés

◇ passzírozás, átnyomkodás

attrakció (fn) ◇ mutatvány, produkció, kunszt (*biz*), bravúr, szenzáció (*biz*), műsorszám

◇ nevezetesség, látványosság, látnivaló, érdekesség, vonzerő

átuگریک (ige) ◇ keresztülugrik, keresztülveti magát, átszökken, átvizs [akadályt], átugordik (*táj*)

◇ átszalad, átrándul, átlátogat, átmegy ◆ HAZAJÖN

◇ átsiklik <vmi fölött>, kihagy, mellőz, [szótagot] elnyel ◆ FIGYELEMBE VESZ

◇ áttér, [témát] vált ◆ FOLYTAT

átuşzik (ige) ◇ átszel, átkel

◇ [hang, kép]: áttűnik, átváltozik

átuţal (ige) ◇ elküld, expediál, átesz, kifizet, rendelkezésére bocsát, utalványoz, postáz, felad, eljuttat, továbbít, transzferál (*id*)

átuţalás (fn) ◇ utalványozás, kifizetés, transzfer (*szak*)

átuţazás (fn) ◇ áthaladás, átszelés

átuţazik (ige) ◇ átautózik, áthalad, átszel, keresztüluţazik, átmegy

átuţazó I. (mn) ◇ áthaladó, tranzit, átmenő

átuţazó II. (fn) ◇ turista, kiránduló, idegen ◆ HELYBELI

átuţazóvízum (fn) ◇ tranzitvízum

átuţtet (ige) ◇ átesz, átrak, áthelyez, átplántál, átvizs, meghonosít, áttelepít

◇ átdugványoz

◇ (*vál*): lefordít, átesz, transzponál

◇ [szervet] behelyez, beoperál

átuţ (ige) ◇ átllyukaszt, átszúr, kilyukaszt, átszakít, áttör

◇ [labdát]: átvág, átad, szervál (*szak*) ◆ TART

◇ átlátszik, átszivárog, áttűnik, érződik, átszűrődik, kiűt (*táj*)

átvág (ige) ◇ átmetsz, átvág, elvág, átnyízá

◇ [labdát]: átűt, átrűg

◇ [utat] levág, lerövidít | átűt, keresztűlmeűg

◇ (*szleng*): becsap, átver (*biz*), átráz (*biz*), palira vesz (*szleng*), áteűt (*biz*), rászed, átcsesz (*durva*), átkűr (*durva*), átbasz (*szleng*), csőbe húz (*szleng*)

átvált (ige) ◇ átcserél, becserél, kicserél, lecserél (*biz*), átöltűzik

◇ áttér, átcsap

◇ [pénzt]: bevált, vált, konvertál (*szak*) ◆ VISSZAVÁLT

◇ átkapcsol, átállít, módosít, átalakít [váltót] | átkapcsolódik

◇ (*táj*): átpártol ◆ MARAD, KITART

átváltozik (ige) ◇ átalakul, megváltozik, elváltozik, transzformálódik, átlényegűl, átvedlik

átváltoztat (ige) ◇ átalakít, megváltoztat, módosít, átdoľoz, átűyr, megmásít, újjáalakít, újjáformál, transzformál

◇ elvárásol, eltűntet ◆ MEGTART, MEGŐRIZ

átver (ige) ◇ (*szleng*): becsap, rászed, félrevezet, megtűveszt, áteűt (*biz*), átvág, átráz (*biz*), lóvá tesz, felűltet (*biz*), csőbe húz (*szleng*), bepaliz (*biz*), beugrat, bolondűt járata <vkivel>, meűtet (*szleng*)

átvergűdik (ige) ◇ átverekszű magát, keresztűltűr, átűzol, túljűt

átvesz (ige) ◇ kézhez vesz, kézbe vesz, megűog, elkap, megszerez, elfogad, átűállal, magára vűállal

◇ elsajűtít, eltanul, [modort, divatot] felvesz, [szokásra] rákap

◇ megtanul, átismétel

átűveszel (ige) ◇ átél, túlél, kiáll, kibűr ◆ BELEHAL, BELEROKKAN, BELEPUSZTUL

átűvetel (fn) ◇ elfogadás, kézűhezvétel

◇ befogadás, recepcűo (*id*) ◆ VISSZAUTASÍTÁS, KIZÁRÁS, ELUTASÍTÁS

◇ közűlés, másodkűzűlés, utánkűzűlés

átűveű (fn) ◇ befogadó, elfogadó, megajándekűzűt | címűzet

átűvezet (ige) ◇ keresztűlűvezet, átvűvisz, keresztűlűvisz, átűvezérel, átkűsér

◇ [űt, hűd]: átűmegű <vmin, vűova>, átvűvisz

◇ átűtesz, átűmásol, átűr

átűvilágűt (ige) ◇ átűsűgűroz

◇ rűntűgenez, megűrűntűgenez

◇ átűvizűgál, megűvizűgál, felűlvűvizűgál

átvillan (ige) ◇ [érzés, gondolat]: felöltik, átsuhan, átfut
 ◇ [fény]: átcikázik, végigcikázik

átvissz (ige) ◇ átjuttat, áthelyez, átcipel, átszállít, áttelepít, továbbít, transzportál (*id*), transzferál (*id*)
 ◇ [út, híd]: átvezet, keresztülvisz, keresztülvezet, átmegy, áthalad, átér
 ◇ átkönyvel, áttesz
 ◇ [magasugró] átugrik

átvitel (fn) ◇ átszállítás, továbbítás, áttétel, áttevés, átruházás, transzfer (*szak*), transzport (*biz*)
 ◇ áthozat

átvitt (mn) ◇ [jelentés]: képes, képletes, metaforikus ◇ KONKRÉT, SZÓ SZERINTI

átvizsgál (ige) ◇ megvizsgál, felülvizsgál, ellenőriz, kontrollál, tanulmányoz, rovincsol (*szak*), elemez, analizál, boncolgat, szemügyre vesz, szemlét tart, szemrevételez, végigbongész, átnéz, végignéz, revidéál, átkutat, átfésül, szondáz, kitapint, kikutat, végére jár

átvonul (ige) ◇ átmegy, áthalad, keresztül megy | átröpül, átkel

atya (fn) ◇ apa, édesapa, szülő, nemző, apu, papa, api (*biz*), öreg (*biz*), fater (*szleng*) | ósapa, ős, előd ◇ UTÓD, SARJ
 ◇ szerző, alkotó, létrehozó, alapító, kezdeményező
 ◇ pap, lelkész, lelképásztor, pásztor, szerzetes, páter, barát
 ◇ Isten, Atyaisten, Atyaúrsten

atyafi (fn) ◇ rokon, koma (*táj*), vérrokon, sógor
 ◇ parasztember (*biz*)

atyafiság (fn) ◇ rokonság, család, komaság, pereputty (*biz*), sógorság (*rég*), hozzátartozók, vérség (*rég*)

atyai (mn) ◇ apai, családapai, paternális (*id*)
 ◇ lelképásztori, szerzetesi ◇ VILÁGI

augusztus (fn) ◇ nyárutó, Kisasszony hava (*rég*)

aukción (fn) ◇ (*rég*): árverés, kótyavetye (*rég*), áresés, kiárusítás

aula (fn) ◇ [császári, pápai] udvar, udvartartás
 ◇ díszterem, díszcsarnok, fogadóterem, váróterem, zсібongó

ausztrál (fn és mn) ◇ ausztráliai

ausztriai (mn) ◇ osztrák, sógor (*biz*)

autentikus (mn) ◇ hiteles, eredeti, valódi, megbízható, mérvadó, hamisítatlan, hitelt érdemlő, jogos, törvényes, érvényes, megalapozott, legális | illetékes, hivatott, feljogosított, mértékadó ◇ HAMIS

autó (fn) ◇ személygépkocsi, személyautó, gépkocsi, kocsi, gépjármű (*szak*), automobil (*rég*), batár (*rég*), járgány (*biz*), szekér (*szleng*), tragacs (*szleng*), verda (*szleng*), tütü (*biz*)

autóbusz (fn) ◇ busz, társasgépkocsi (*szak*), kisbusz, mikrobusz, minibusz

autóbuszvezető (fn) ◇ buszvezető, buszsofőr, sofőr

autogejzer, autogejzír (fn) ◇ vízmelegítő, melegvíz-szolgáltató készülék (*szak*), bojler

autogram (fn) ◇ aláírás

autógyár (fn) ◇ gépkocsigyár, gépjárműgyár

autójavító (fn) ◇ autószerelő műhely, gépjárműjavító, gépkocsiszerviz, autószerelv, szerviz

automata I. (fn) ◇ robot, automatum (*rég*)

automata II. (mn) ◇ önműködő, automatikus, önjáró

automatikus (mn) ◇ önműködő, önjáró, automata
 ◇ önkéntelen, reflexszerű, akaratlan, spontán, gépies, ösztönös ◇ TUDATOS

autonóm (mn) ◇ önálló, independens (*id*), szuverén, önrendelkezési, önkormányzatú, független, szabad ◇ ALÁRENDELTE, ALÁVETETT, FÜGGŐ
 ◇ öntörvényű

autonómia (fn) ◇ önkormányzat, öngazgatás, önrendelkezés, önállóság, önrendelkezési jog
 ◇ öntörvényűség ◇ FÜGGÉS, ALÁRENDELTSÉG

autópálya (fn) ◇ autószeráda, szeráda, autóút

autópark (fn) ◇ gépkocsipark, gépjárműpark

autós I. (mn) ◇ gépkocsizó, autózó, gépkocsis

autós II. (fn) ◇ sofőr, vezető, gépkocsivezető, gépjárművezető, úrvezető (*rég*) ◇ GYALOGOS

autószerelő (fn) ◇ autójavító, gépkocsiszerelő, szerelő

autószerencsétlenség (fn) ◇ autóbaleset, gépkocsibaleset, karambol | csattanás

autótaxi (fn) ◇ taxi, bérkocsi, bérautó

autóút (fn) ◇ gépkocsiút, műút (*rég*), autópálya, autósztráda

autóvezető (fn) ◇ sofőr, gépkocsivezető, úrvezető (*rég*)

autózik (ige) ◇ autókázik, kocsizik, kocsikázik (*biz*), hajt (*biz*), teker (*szleng*), repeszt (*szleng*), vezet, furikázik (*biz*)

avagy (ksz) ◇ vagy

avar (fn) ◇ lombszőnyeg, levélszőnyeg, haraszt, csalit (*táj*), szórfű (*rég*)

avas (mn) ◇ megromlott, romlott ◆ FRISS, TISZTA, JÓZÚ
 ◇ (*táj*): dohos, rothadt, penészes
 ◇ (*rég*): régi, ó (*rég*), ősi, avított, kopott, vásott, viseltes, ócska, avatag (*rég*) | régimódi, elavult, idejétmúlt

avasodik (ige) ◇ megromlik, megbűdösödik, romlik

avat (ige) ◇ felvesz, beiktat, [tanoncot] felszabadít, [tudományos fokozatra] promoveál (*id*)
 ◇ átat, felavat
 ◇ [textilneműt]: beavat, áztat

avatás (fn) ◇ beiktatás, felvétel, promóció (*id*), kanonizálás | átatás
 ◇ áztatás

avatatlan (mn és fn) ◇ járatlan, tapasztalatlan, illetéktelen, laikus, kívülálló, tájékozatlan, műkedvelő, amatőr, szakszerűtlen, hozzá nem értő, dilettáns, kontár ◆ JÁRTAS, SZAKAVATOTT, PROFI (*biz*)

avatkozik (ige) ◇ <vmibe>: keveredik, elegyedik, ártja magát, beleártja magát, beleszól, beleüti az orrát

avatott (mn) ◇ jártas, járatos, tapasztalt, hozzáértő, szakértő, szakavatott, hivatásos, profi (*biz*) ◆ JÁRATLAN, TAPASZTALATLAN

avégett (hsz) ◇ azért, avégből, avégre, abból a célból, azzal a céllal, amiatt ◆ EZÉRT, EVÉGETT, EVÉGBŐL

averzió (fn) ◇ idegenkedés, ellenszenv, ellenérzés, antipátia, undor, utálat, irtózás ◆ VONZÓDÁS, VONZALOM, ROKONSZENV

avított (mn) ◇ elviselt, viseltes, elkoptatott, kopott, ásatag, elhasznált, ócska, nyútt, elnyútt, ősi, divatjamúlt, ódivatú, avult ◆ ÚJ, DIVATOS, MENŐ

ávós (fn és mn) ◇ ÁVH-s, elhárító, államvédelmis

avult (mn) ◇ idejétmúlt, ősi, avított, egykori, ódivatú, divatjamúlt, régies, elévült, ó (*rég*)
 ◇ (*táj*): kopott, nyútt, elnyútt, viseltes ◆ ÚJ, KORSZERŰ, DIVATOS

axióma (fn) ◇ alapigazság, alaptétel, alapelv, sarkigazság, kánon (*rég*), zsinórmérték

azalatt (hsz) ◇ amíg, miközben, időközben, aközben, közben, azonban, addig, ugyanakkor ◆ EKÖZBEN, EZALATT, EDDIG

azáltal (hsz) ◇ azzal ◆ EZÁLTAL, EZZEL

azaz (ksz) ◇ más szóval, mármint, illetve, illetőleg, vagyis, tudvalevőleg, tudniillik, tehát, vulgó (*rég*) | hát, hogyismondjam, szóval, mindent összevéve, egyszóval, alias (*id*)
 ◇ mégpedig, úgymint

azelőtt (hsz) ◇ megelőzően, előzőleg, addig, előbb, előzetesen
 ◇ régebben, régente, korábban, hajdan, hajdanában, egykor, egykoron, régen, valaha, valamikor, annak előtte, addigélé (*rég*) ◆ KÉSŐBB, AZUTÁN, UTÓBB

azért (hsz) ◇ annak okáért, annálfogva, amiatt, avégett, következőleg, következőképpen, tehát, annak következtében
 ◇ ilyenformán
 ◇ persze, valóban, rihtig (*biz*), vittig (*rég*)
 ◇ (*szleng*): a hecc kedvéért, balhéból, brahiból, juszt, csak
 ◇ céljából, végett, érdekében ◆ EZÉRT

ázik (ige) ◇ átázik, nedvesedik, vizesedik
 ◇ úszik (*vál*) ◆ SZÁRAD, SZIKKAD

azonap (hsz) ◇ ugyanaznap, akkor, akkora (*vál*), akkora (*rég*) ◆ MÁSKOR, MÁSNAP

azonban (ksz) ◇ de, hanem, mégis, mindazonáltal, mindamellet, csakhogy, ám, ámde, ezzel szemben, egyébiránt, viszont, csak

azonfelül (hsz) ◇ ráadásul, azonkívül, még, sőt, tetejébe

azonképpen (hsz) ◇ úgy, szintűgy, szintén, ugyanúgy, egyenlőképpen (*rég*) ◆ EKKÉPPEN

azonkívül (hsz) ◇ továbbá, azonfelül, amellet, ráadásul, sőt még, még hozzá, mi több, tetejében, másfelől, mellékesen, valamint, egyébként, különben ◆ EZENKÍVÜL, ALAPVETŐEN, FŐKÉNT

azonnal (hsz) ◇ hamarosan, mindjárt, gyorsan, nyomban, haladéktalanul, sietve, máris, express, tüstént, sürgősen, sürgősséggel, rögtvest, egyszeriben, rögtön, jókor, késlekedés nélkül, menten, azonmód, azon

melegében, legott (*rég*), prompt (*biz*), stante pede (*id*), íziben (*táj*), üstöllést (*táj*), ahajt (*táj*), mindjáron (*táj*) ♦ KÉSŐBB, SOKÁRA

azonnali (mn) ◇ pillanatnyi, rögtöni, közeli, gyors, közvetlen, prompt (*biz*) ♦ KÉSŐBBI

◇ sietős, sürgős, sürgető, haladéktalan, halaszthatatlan, szorongató, halasztást nem tűró ♦ RÁÉRŐS, KÉSLEKEDŐ

azonos (mn) ◇ megegyező, egyező, egyenlő, ugyanazon, egyforma, ugyanolyan, megfelelő, konform (*id*), adekvát, egyenértékű, ekvivalens, egynemű, egybehangzó, egybevigó ♦ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ, MÁSFÉLE

◇ változatlan, állandó ♦ VÁLTOZÓ

azonosít (ige) ◇ felismer, identifikál (*id*), agnoszkál (*szak*),

◇ összevet, egybevet

◇ [azonosítja magát]: azonosul, együttérez, egyetért

azonosság (fn) ◇ megegyezés, egyezés, megfelelés, identitás (*id*), egyenlőség, egyformaság, egyenértékűség, egybevágóság (*szak*), ekvivalencia (*szak*) ♦ ELTÉRÉS, KÜLÖNBÖZŐSÉG, MÁSFÉLESÉG

azonosul (ige) ◇ egybeforr, egybeolvad, azonosítja magát ♦ ELTÉR, KÜLÖNVÁLIK

◇ átél, beleéli magát ♦ ELHATÁROLÓDIK

azontúl (hsz) ◇ azután, továbbá, a későbbiekben ♦ EZENTÚL, EZUTÁN

◇ azonkívül

azóta (hsz) ◇ attól fogva, attól kezdve, amióta, azótától (*táj*)

aztán (hsz) ◇ azután, utána, majd, később, azt (*táj*) ♦ AZELŐTT, ELŐBB

◇ továbbá, és, meg

ázat (ige) ◇ nedvesít, bemárt, átítat, átáztat, avat, öntöz, bevizez, befröcsköl, permetez, fűroszt, tunkol (*biz*) ♦ KISZÁRÍT

◇ (*táj*): szapul, gyaláz, megszól, becsmérel ♦ DICSÉR, ELISMER

azúr (mn és fn) ◇ égszínű, égszínkék, égkék, világoskék, elevenkék, ultramarinkék, kék

azután (hsz) ◇ aztán, utána, majd, utóbb, később, rövidesen, utólag ♦ MOST, RÖGTÖN, HALADÉKTALANUL

◇ továbbá, hasonlóképpen, dettó, másodsor, pro secundo (*id*)

azzal (hsz) ◇ azután, máris, azáltal

ázsiai (mn) ◇ keleti

◇ [állapotok]: elmaradott, zűrzavaros

ázsio (fn) ◇ érték, bec | nimbusz, renomé

◇ (*szak*): felár, árfolyam, értékkülönbözet

B

bab (fn) ◇ paszuly (*táj*), faszuly (*táj*), faszulyka (*táj*), fuszulyka (*táj*), törökborsó (*táj*)

báb (fn) ◇ bábu, marionett, bábfigura, figura

◇ (*táj*): játékbaba, baba

◇ divatbábu, divatbáb

◇ sakkfigura, sakkbábu

◇ tekebáb, baba

baba (fn) ◇ játékbaba, báb (*táj*)

◇ csecsemő, újszülött, kisbaba, pólyás, pólyás baba, bébi (*biz*), szopós (*rég*), csecsszopó (*rég*), kicsi, pici, palánta, poronty (*biz*), apróság ♦ FELNÓTT

◇ kedves, szerető, szerelmes

◇ báb, bábu, tekebáb

◇ (*biz*): csaj (*szleng*), mókus, nőcske (*pej*), pipi (*szleng*), dög (*szleng*), bőr (*szleng*), spinkó (*szleng*)

◇ (*szleng*): [jelzőként] tetszetős, jópofa

bába (fn) ◇ (*táj*): bábaasszony, szülésznő, madám

◇ (*táj*): boszorkány

◇ (*rég*): vénasszony, öregasszony

babahintőpor (fn) ◇ púder, hintőpor
babakelengye (fn) ◇ babaruha, csecsemőruházat, csecsemőkelengye
babakocsi (fn) ◇ gyerekkocsi
babaruha (fn) ◇ gyerekruha, csecsemőruha, babakelengye, játruha (*rég*)
babászkodik (fn) ◇ (*vál*): segédkezik, közreműködik
babér (fn) ◇ illatfa, laurus
 ◇ babérlevél, albertlevél
 ◇ babérkoszorú | dicsőség, borostyán (*rég*)
babérkoszorú (fn) ◇ babér, borostyánkoszorú (*rég*)
 ◇ elismerés, dicsőség, diadalkoszorú
bábjáték (fn) ◇ marionett
bábjátékos (fn) ◇ bábos, bábszínész
babkáv (fn) ◇ szemes kávé, kávé ◆ PÓTKÁVÉ
bábkormány (fn) ◇ árnyékkormány
bableves (fn) ◇ paszulyleves (*táj*), fuszulykaleves (*táj*)
babona (fn) ◇ tévhit, hiedelem, bozsena (*táj*), szupersztíció (*id*), balhit (*rég*), bűbáj (*rég*)
babonás (mn) ◇ hiszékeny **Sz**: fél a kakukkszólástól is
 ◇ (*vál*): csodás, csodálatos, elbűvölő, igéző
babos (mn) ◇ (*táj*): pettyes, tarkás, foltos, pöttyögetett
bábos (fn) ◇ bábsütő (*táj*), mézeskalácsos
 ◇ bábjátékos, bábszínész
babrál (ige) ◇ tapogat, hozzányúl, piszkál, birizgál, fogdos, babirgál (*táj*), baszkurál (*táj*), bizirgél (*táj*), bizergál (*táj*), csesztet (*szleng*), buzerál (*szleng*), cseszeget (*durva*)
 ◇ pepecsel, piszmog, bibelődik, vacakol, szöszmötöl, motoszkál
babramunka (fn) ◇ aprómunka, piszmogás, pepecselés, pepecs munka, bibelődés
bábu (fn) ◇ tekebáb, tekebábu, kuglibábu
 ◇ báb, bábfigura
 ◇ sakkbábu, sakkfigura, figura
 ◇ (*rég*): baba, játékbaba, buba (*táj*)
babusgat (ige) ◇ dédelget, becéz, becézget, kényeztet, dajkál, ringat, cirógat, bususgat, ölelget, csókolgat, ajnároz ◆ FEGYELMEZ, BÜNTET, FENYÍT
bacillus (fn) ◇ baktérium, baci (*biz*)
bácsi (fn) ◇ nagybácsi, nagybátya, bátya, bátyó
 ◇ öregember, vénember, apó, apóka, bá, bácsika, atyó (*táj*), papa (*biz*) ◆ ŐCSI (*biz*), ŐCSKÓS (*biz*), IFJÚ
bácsika (fn) ◇ bácsi, öreg, apó ◆ ŐCSKÓS (*biz*), IFJÚ
badar (mn) ◇ ostoba, buta, bolond, dőre, zagyva, sületlen, képtelen, értelmetlen, abszurd, kelekótya, zavart, zavaros, hebehurgya ◆ ÉRTELMEZ, OKOS, MEGFONTOLT
badarság (fn) ◇ ostobaság, zagyvaság, sületlenség, képtelenség, abszurditás, értelmetlenség, szamárság, butaság, bolondság, marhaság, zöltség, bárgyúság, se füle, se farka, duma (*szleng*), hülyeség ◆ BÖLCSESSÉG, OKOSSÁG, JÓZANSÁG
bádog (fn) ◇ horganylemez, pléh, lemez
 ◇ (*táj*): kanna, vizeskanna | mérőedény
bádogos (fn) ◇ üstfoltzó, üstkészítő, drótosztó (*rég*), kolompár (*táj*)
bagó (fn) ◇ pipamocsok
 ◇ (*biz*): dohány, cigaretta, cigi (*biz*), Staub (*szleng*)
 ◇ [bagóért]: olcsón, potom áron, potom pénzért, fillérekért
bagoly (fn) ◇ halálmadár, kukik
bagolyborsó (fn) ◇ (*táj*): csicseriborsó
bagózik (ige) ◇ dohányzik, cigarettázik, füstöl (*biz*), cigizik (*biz*), Staubol (*szleng*), spanglizik (*szleng*)
bágyadt (mn) ◇ fáradt, gyöngé, kimerült, lankadt, alélt, pilledt, vértelen, hervadt, beteges, kókadtt, nyomott, mazna (*táj*), gornyadt (*táj*), gernya (*táj*) ◆ FRISS, ÉLÉNK
 ◇ erőtlén [mosoly], szintelen, fakó, élettelen, halvány, elmosódott, halk, gyér, tompa [fény] | gyenge, harmatos, színvonaltalan ◆ ERŐS, HATÁROZOTT, ERŐTELJES

baj (fn) ◇ kellemetlenség, bosszúság, csapás, gond, vesződség, sérelem, ártalom, kalamajka, bonyodalom, balszerencse, szerencsétlenség, szenvedés, bánat, szomorúság, fájdalom, vereség, bukás, pech, kalamitás (*rég*), malőr (*biz*), mizéria (*biz*), probléma, balhé (*szleng*), bökkenő, bibi (*szleng*), ciki (*szleng*), gubanc (*szleng*), gáz (*szleng*), slamasztika (*biz*), galiba ◆ SZERENCSE, HASZON, ELŐNY

◇ kár, kártétel, bántódás

◇ vesződség, vesződés, nehézség

◇ hiba, fogyatkozás, fogyatékoság ◆ REND, RENDEZETTSÉG

◇ havibaj, menstruáció, menses, vérzés (*biz*)

◇ (*rég*): párviadal, küzdelem, affér (*biz*), lovagias ügy, tusa, viadal, viadalom (*rég*), csatározás

báj (fn) ◇ szeretetreméltóság, kedvesség, bájosság, csinosság, kecsesség, kellem, grácia (*vál*), sarm (*biz*), sikk (*biz*), csáberő, vonzerő ◆ ESETLENSÉG, RÚTSÁG, FÉLSZEGSÉG

◇ búbáj (*rég*), büvölet, igézet, varázs, boszorkányság

◇ (*szleng*): hímvesző, szerszám, löcs (*durva*), izé, fasz (*durva*), fark (*biz*), füttykös (*szleng*), füttylő (*biz*), füttyi (*biz*), kuki (*biz*), pöcs (*durva*), bille (*táj*), mucu (*táj*), puca (*táj*), pucuka (*táj*)

bájjal (fn) ◇ varázsital, varázsfőzet, varázsszer

bajkeverő (fn és mn) ◇ uszító, felbujtó, izgató, bujtogató, felforgató, cselszövő, áskálódó, lázító, intrikus, malefaktör (*rég*), szarkeverő (*durva*) ◆ BÉKÍTŐ, BÉKESZERZŐ

bajlódás (fn) ◇ vesződés, vesződség, küszködés, törődés, szarakodás (*szleng*), tökölés (*szleng*)

bajlódik (ige) ◇ vesződik, veszkődik (*táj*), fáradozik, erőlködik, küszködik, nyüglődik, gyózködik, viaskodik, tusakodik, bibelődik, kínlódik, tökölődik (*durva*), bajmol (*táj*), bajmolódik (*táj*), babrákol (*táj*)

◇ szenved, betegeskedik, kínlódik

bajnok (fn) ◇ győztes, nyertes, győző, nyerő, az első, herosz, matador, sampion (*id*), király (*szleng*) ◆ VESZTES

◇ (*rég*): bajvivő, harcos, hős, vitéz, levente (*rég*), viador

◇ (*vál*): védelmező, szószóló

bajnokság (fn) ◇ sportverseny, kupa, mérkőzéssorozat

bajos (mn) ◇ fáradtságos, megerőltető, nehéz, nehézkes, bonyolult, problémás (*biz*), kényes, vesződséges ◆ EGYSZERŰ, KÖNNYŰ

bájós (mn) ◇ vonzó, búbájós, szemrevaló, csinos, elbájoló, csábos, aranyos, megnyerő, üde, kecses, elragadó, elbűvölő, megejtő, helyes, kedves, sármos, bájdús (*rég*) ◆ CSÚNYA, VISSZATASZÍTÓ, ELLENSZENVES

◇ idilli

bajtárs (fn) ◇ katonatárs, fegyvertárs, küzdőtárs, szövetséges, harcostárs ◆ ELLENSÉG

◇ (*tréf*): házastárs

◇ barát, sorstárs, pajtás, cimbor, társ, kamerád (*rég*), koma (*táj*), kenyeres (*rég*)

◇ versenytárs, sporttárs ◆ ELLENFÉL

bajtársias (mn) ◇ baráti, segítő, egyetértő, támogató, szövetséges ◆ ELLENSÉGES, ÖNZŐ, EGOCENTRIKUS

bajusz (fn) ◇ szőr, pihe, legénytoll (*táj*)

◇ (*táj*): kacs, inda

bajvívás (fn) ◇ vívás, lovagi torna, párviadal (*rég*), öklelés (*rég*), baj (*rég*)

bak (fn) ◇ hím, kos, kan ◆ NÖSTÉNY

◇ állvány, faragószék (*táj*) | fűrészbak, kecskeláb (*táj*)

◇ kocsiülés

◇ (*szak*): ütköző, cölöpverő

baka (fn) ◇ gyalogos, közkatona, talpas (*rég*), tócsakerülő (*tréf*), vitéz (*rég*), fika (*rég*), bakancsos (*rég*) ◆ TISZT

bakacsin (fn) ◇ (*rég*): gyászlepel

bakafántos (mn) ◇ akadékoskodó, kötekedő, zsémbes, izgága, kukacos, házsártos, zsörtölődő, gáncsoskodó, szörszálhasogató, hepciás (*biz*), panyóka (*táj*)

◇ (*táj*): makacs, indulatos ◆ UDVARIAS, ENGEDÉKENY, MEGÉRTŐ

bakafántoskodik (ige) ◇ akadékoskodik, kötekedik, zsémbel, kukacoskodik, szőröz, zsörtölődik, gáncsoskodik, panyókál (*táj*)

bakancs (fn) ◇ égenzicipő, surranó (*szleng*), csizma (*rég*)

bakcsó (fn) ◇ vakvarjú (*rég, táj*)

bakfis (fn) ◇ serdülőlány, kamaszlány, süldőlány (*rég*), csitri (*biz*), fruska, lányka, tinédzser, tini ◆ HÖLGY

baki (fn) ◇ nyelvbotlás, elszólás
 ◇ félrelépés, tévedés, melléfogás, baklövés, ballépés, gikszer (*biz*), hiba

baklövés (fn) ◇ melléfogás, tévedés, hiba, balfogás (*vál*), kisiklás, gikszer (*biz*), ügyetlenség, ballépés, botlás, tapintatlanság, elszólás, baki (*biz*), elnézés, megmondatlanság, blamázs, malőr (*biz*), blama (*biz*), fäls, gaff (*rég*) ◆ SIKER, TELJESÍTMÉNY, TELITALÁLAT

bakó (fn) ◇ hóhér, ítélet-végrehajtó, kínzó (*rég*)

baksis (fn) ◇ borralaló, pénzadomány, kenőpénz, csúszópénz, sáp

baktat (ige) ◇ ballag, bandukol, kocog, mendegél, kutyagol, caplat, cammog, [ló] poroszkál ◆ VÁGTAT, SZÁGULD, IRAMODIK

bakter (fn) ◇ pályaőr, váltóőr
 ◇ éjjeliőr
 ◇ csósz, őr, ármás (*táj*)
 ◇ (*szleng*): smasszer (*szleng*), börtönőr, fegyőr | sasszem (*biz*), bobi (*szleng*)

bakterház (fn) ◇ őrház

baktérium (fn) ◇ bacilus, baci (*biz*)

bakugrás (fn) ◇ kitérés, kihagyás, ugrás

bal (mn) ◇ bal oldali ◆ JOBB
 ◇ (*rég*): téves, helytelen, hamis ◆ JÓ, HELYES

bál (fn) ◇ táncmulatság, estély, ünnepség, muri (*biz*), buli (*biz*), parti (*biz*)
 ◇ (*biz*): felfordulás, zürzavar, céció (*biz*), kalamajka, balhé (*biz*)

bála (fn) ◇ köteg, göngyöleg, nyaláb, kötet (*rég*)
 ◇ (*szleng*): börtön, dutyi (*biz*), sitt (*szleng*), sitkó (*szleng*)

baldachin (fn) ◇ ágymennyezet, tető, szuperlát (*rég*), ágysátor (*rég*)

baiek (fn) ◇ (*biz*): mamlasz, tökfílkó, tökføj, fajankó, balfácán (*biz*), balfék (*biz*), palimadár (*szleng*), pali (*szleng*)

balerina (fn) ◇ táncosnő, balett-táncosnő, táncművésznő

baleset (fn) ◇ szerencsétlenség, balszerencse, balsors, komplikáció, incidens
 ◇ karambol, gázolás, összeütközés, csatt (*szleng*) ◆ SZERENCSE, SIKER

balett (fn) ◇ táncjáték

balettszoknya (fn) ◇ túllszoknya, tüsszi (*szak*), tütü (*szak*)

balett-táncosnő (fn) ◇ balerina, táncosnő, táncművésznő (*szak*)

balfedezet (fn) ◇ balhalf (*rég*), baloldali középpályás

balga (mn) ◇ együgyű, ostoba, naiv, botor, buta, dőre, balgatag, oktondi, bárgyú, gyermek, butus, bolond, értetlen, tudatlan, tökkelütött, fajankó | oktalan, sületlen ◆ OKOS, RAVASZ

balhé (fn) ◇ (*biz*): botrány, veszekedés, lárma, zürzavar, felfordulás, vita, patália, kalamajka, ramazúri, cirkusz, zrí (*szleng*), verekedés, bunyó (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): baj, kellemetlenség, probléma, slamasztika
 ◇ buli (*biz*), mulatság, móka, csíny
 ◇ büntett, bűncselekmény
 ◇ (*szleng*): hadgyakorlat

balhiedelem (fn) ◇ tévhit, balhit (*rég*)

baljós, baljóslatú (mn) ◇ balsejtelmű (*vál*), vészjósló, komor, sötét, homályos, nyomasztó, aggasztó, nyugtalanító, fenyegető, riasztó, félelmetes, hátborzongató, kísérteties, ijesztő, ominózus, kárhózas, szerencsétlen ◆ SZERENCSES, KEDVEZŐ, BIZTATÓ

balkezes (mn) ◇ balos, balog (*táj*), sete (*táj*), suta (*táj*), balogsuta (*táj*) ◆ JOBBKEZES
 ◇ kétbalkezes, ügyetlen, suta ◆ ÜGYES

balkon (fn) ◇ erkély, lodzsa

ballag (ige) ◇ bandukol, baktat, mendegél, megy, lépked, kullog, cammog, andalog, battyog, slattyog (*biz*), sétál, poroszkál, kutyog (*táj*), ballagdál (*táj*), ballókal (*táj*), bandikál (*táj*), bandukál (*táj*) ◆ SIET, ROHAN
 ◇ [iskolától] búcsúzik

ballaszt (fn) ◇ nehezék, holt súly, holtteher
 ◇ (*vál*): kölönc (*táj*), kolonc
 ◇ (*szak*): kavicság [siné]

ballépés (fn) ◇ botlás, hiba, tévedés, megtévelyedés, vétség, kisiklás, gikszer (*biz*), baki (*biz*), melléfogás, baklövés | félrelépés

ballon (fn) ◇ léggömb, luftballon, lufi (*biz*), széllabda (*rég*)
 ◇ ballonszonda
 ◇ légballon, hőlégballon, léghajó, [kosaras] léggömb
 ◇ tartály, gömbtartály
 ◇ ballonkabát
 ◇ ballonvászon, ballonselyem
 ◇ (*szak*): bura, villanybura
 ◇ (*szak*): gumiabroncs, gumitömlő, belső

bálna (fn) ◇ cet, cethal (*táj*)

balog (mn) ◇ balkezes, balos, balogsuta (*táj*) ◆ JOBBKEZES
 ◇ ügyetlen, suta, kétbalkezes | félszeg ◆ ÜGYES

baloldali (mn és fn) ◇ balos, szocialista, kommunista ◆ JOBBOLDALI

balos (mn) ◇ baloldali ◆ JOBBOLDALI
 ◇ balkezes, balog (*táj*), balogsuta (*táj*) ◆ JOBBKEZES
 ◇ ügyetlen, félszeg, suta ◆ ÜGYES

balsejtelem (fn) ◇ félelem, szorongás, aggodalom, balérzet (*rég*) ◆ BIZAKODÁS, REMÉNY

balsiker (fn) ◇ sikertelenség, kudarc, felsülés, leégés, bukás, vereség, fiaskó, krach (*rég*), égés (*szleng*), csőd (*szleng*), bukta (*szleng*), bukfenc (*szleng*) ◆ SIKER, DIADAL, GYŐZELEM

balsors (fn) ◇ balvégzet (*rég*), vaksors (*rég*), balcsillag (*rég*), balszerencse, fátum ◆ JÓSORS, JÓSZERENCSE

balszerencse (fn) ◇ szerencsétlenség, balvégzet (*rég*), sorscsapás, csapás, végzet, balsors, megpróbáltatás baj, pech, malőr (*biz*) ◆ SZERENCSE, JÓSZERENCSE, MÁZLI

balta (fn) ◇ fejsze, szekerce, bárd, fokos, fokosbalta, balaska (*táj*)

bálterem (fn) ◇ táncterem, tánc helyiség

balul (hsz) ◇ rosszul, szerencsétlenül, kedvezőtlenül ◆ SZERENCSESEN

bálvány (fn) ◇ istenszobor, bálványszobor, bálványkép, totem, totemoszlop, totemállat | idol (*szak*), fétis
 ◇ ideál, eszmény
 ◇ (*táj*): kapufélfá, bálványfa, kapubálvány, oszlop

bálványoz (ige) ◇ istenít, imád, rajong, körülrajong, dicsőít, felmagasztal, magasztal, felértékel, hódol <vkinek>, csodál, bámul, tömjénez ◆ LEBECSÜL, LENÉZ, MEGVET

balzsam (fn) ◇ kenőcs, kenet, gyógyír, ír, orvosság | [lelki] vigasz, enyhülés, enyh (*rég*)

bamba (mn) ◇ ostoba, bárgyú, buta, együgyű, mamlasz, mafla, bumfordi, mulya, oktondi, élheterlen, fajankó, tökfilkó, bugyuta, gügye (*biz*), lüke (*biz*), méla, nehézfejű, málé, málészájú, balga, szájatí, szátyók (*táj*), bámész (*táj*), álmatag, táté (*táj*), muszujka (*táj*), bambószkodó (*rég*) ◆ OKOS, ESZES
 ◇ [arc, tekintet]: kifejezéstelen, üres, tompa ◆ ÉRTELMES, KIFEJEZŐ

báméskodik (ige) ◇ nézelődik, bámul, száját tátja, áméskodik (*táj*), bávászskodik (*rég*), bambálódik (*rég*), bambul, máléskodik (*táj*), mulyászskodik (*táj*), tátogat (*táj*) | meresztí a szemét, nagy szemeket meresztí

bámul (ige) ◇ rámered, rámeresztí a szemét, tátja a száját, rászégezi a szemét, meresztí a szemét, nagy szemeket meresztí, rajta felejtí a szemét, legelteti a szemét, fixíroz (*biz*), stíról (*szleng*), gusztál (*szleng*), kukkol (*szleng*), skubizik (*szleng*), kocványon lóg a szeme (*biz*) **Sz**: néz, mint borjú az új kapura; három szemmel néz; úgy néz, mint a pápai béka a kocsonyában; néz, mint a sült compó; úgy néz, mint a bagoly; úgy néz, mint a lyukas zsompor
 ◇ csodál, imád, rajong, felnéz <vkin>, csügg <vkin>, tisztel, becsül, nagyra tart | csodálkozik, meglepődik, álmélkodik, ámul, elhül, értetlenkedik, elképed, megdöbben ◆ LENÉZ, SEMMIBE VESZ

bámulat (fn) ◇ csodálat, csodálkozás, álmélködés, rajongás, imádat, elragadtatás, lelkesedés ◆ LENÉZÉS, MEGVETÉS

bámulatos (mn) ◇ bámulatra méltó, bámulatba ejtő, csodálatos, csodálatra méltó, nagyszerű, csodás, rendkívüli, fantasztikus, lenyűgöző, fenomenális, káprázatos, mesés, tüneményes, pompás, szenzációs (*biz*), fenséges, meglepő, elképesztő, klassz (*szleng*), óriási, kolosszális (*biz*) ◆ SZOKVÁNYOS, MINDENNAPOS

bán¹ (ige) ◇ sajnál, szán, szán-bán, fájjal, szomorkodik, kesereg <vmi miatt>, búsul <vmi miatt> ◆ BÜSZKE <VMIRE>

◇ (táj): elvész, károsodik, csorbul

bán² (fn) ◇ kormányzó, nádor

banális (mn) ◇ elcsévelt, agyoncsévelt, elkoptatott, elnyűtt, megszokott, szokványos, sablonos, hétköznapi, prózai, mindennapi, mindennapos, közönséges, átlagos, lapos, semmitmondó, üres, szürke, konvencionális, triviális ◆ ÚJSZERŰ

bánásmód (fn) ◇ viselkedésmód, elbánás, eljárás, kezelés

bánat (fn) ◇ szomorúság, szomorkodás, bánkodás, bú (vál), búbanat, búsulás, búslakodás, mélabú, búsongás (rég), elkeseredés, elkeseredettség, keserűség, keserv, ború, rosszkedv, kedvetlenség, lehangoltság, levertség, letörtség, boldogtalanság, csüggedtség, melankólia, depresszió, szívfájdalom, szívbaj (rég), szívaggály (rég), fájdalom, szenvedés ◆ ÖRÖM, DERŰ, JÓKEDV

◇ bűnbánat, megbánás

bánatos (mn) ◇ szomorú, szomorkás, bánkódó, bús, búsuló, mélabús, búskomor, búbanatos, búvalbélt, elkeseredett, kesergő, rosszkedvű, kedvetlen, lehangolt, levert, letört, boldogtalan, csüggedt, vigasztalan, örmötlen, elszontyolodott, komor, deprimált, depressziós | melankolikus, elégikus, borongós, borús, keserű, gyászos ◆ JÓKEDVŰ, VIDÁM, DERŰS

bánatpénz (fn) ◇ foglaló, letét, zálog, előleg, biztosíték, vinkulum (rég), előpénz (rég), bánatbér (rég) | kötbér (szak)

banda (fn) ◇ (pej): galeri, kompánia, bűnszövetkezet, bűnbanda, rablócsapat | bagázs, klikk

◇ társaság, csapat, csoport, baráti kör, brancs (biz)

◇ cigányzenekar, rajkózenekar, népi zenekar

◇ (táj): munkacsapat

bandavezér (fn) ◇ (pej): főkolompós (pej), vezető, főnök, fejes (szleng), góré (szleng), hangadó, főmufti (szleng), bossz (szleng), bandagazda (táj) ◆ BANDATAG

bandita (fn) ◇ gonosztevő, rabló, gengszter, bűnöző, rablógyilkos, gazember, gazfickó, csirkefogó, útonálló (rég), zsvány (rég), betyár (rég), huligán, briganti, haramia, gyilkos, bérgyilkos

bandukol (ige) ◇ ballag, baktat, kullog, mendegél, andalog, poroszkál, lépeget, lépdél, cammog, csoszog, csángál (táj), laftat (táj), bukdácsol (táj) ◆ SIET, ROHAN

bandzsa (mn) ◇ kancsal, kancsi (biz), sanda (táj), sandal (rég), csókaszemű (táj), kecskeszemű (táj), bancsókos (táj)

bandzsít (ige) ◇ kancsalít, kancsit

◇ (táj): sandít

bánik (ige) ◇ viselkedik <vkivel>, foglalkozik <vkivel>, nevel, eljár <vkivel szemben>, viseltetik <vki iránt>

◇ kezel, használ, alkalmaz, működtet, dolgozik <vmivel>, manipulál, [fegyvert] forgat

bank (fn) ◇ pénztintézet (szak), takarékpénztár, takarékbiz | hitelintézet, hitelszervezet (szak)

◇ bankház, pénzcarnok (rég)

◇ [szerencsejátékban]: játékalap, pénzalap

bankár (fn) ◇ pénzember, tőkepénzes, banktulajdonos, bankvezér (rég), bankigazgató | pénzváltó (rég) | hitelező, uzsorás

◇ [társasjátékban]: bankos

bankbetét (fn) ◇ takarékbetét

bankett (fn) ◇ díszvacsora, díszebéd, társasvacsora (rég), társasebéd (rég), lakoma, díszlakoma (rég), estély, fogadás, közébd (rég), ünneplakoma (rég)

bankjegy (fn) ◇ papírpénz, bankó, papirospénz (rég), banklevél (rég), banknóta (rég), bankcédula (rég), bankócédula (rég), bankbilét (rég), pénzjegy (rég)

bankó (fn) ◇ papírpénz, bankjegy, papirospénz (rég), banklevél (rég), banknóta (rég), bankcédula (rég), bankócédula (rég), bankbilét (rég), pénzjegy (rég)

◇ (rég): bot, bunkó

bánkodik (ige) ◇ búsul, búslakodik, búsong, szomorkodik, szomorog (táj), bánatoskodik (táj), kesereg, sajnál, emésztődik, emésztí magát, kesergél (táj), hervadozik (vál), borong (vál), sóhajtozik Sz: lógatja az orrát, lógatja a fejét, fáj a szíve, emésztí a bú ◆ ÖRÜL, ÖRVENDEZIK

bankzámla (fn) ◇ bankbetét, folyózámla, betétszámla, takarékbetét

banktisztviselő (fn) ◇ bankhivatalnok, bankos, bankista (rég)

bánt (ige) ◇ bántalmaz, megüt, megver, kezét emel <vkire>, sért, sérteget, gúnyol, heccel, inzultál, gonoszskodik, komiszskodik ◆ DÉDELGET, BECÉZ, AJNÁROZ

- ◊ háborgat, háborít, zaklat, nyaggat, nyüstöl (*biz*), abajgat, idegesít, bosszant, ingerel, szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), molesztál | piszkál, fogdos ♦ BÉKÉN HAGY
- ◊ elkedvetlenít, lehangol, elkomorít, elcsüggeszt, keserít, fáj, szomorít, aggaszt | gyötör, kínoz | irritál, izgat, nyugtalanít ♦ MEGNYUGTAT, FELVIDÍT | ELCSITÍT
- bántalmaz** (ige) ◊ bánt, megüt, megver, kezét emel <vkire>, sért, gúnyol, heccel, gonoszkozik, komiszkozik ♦ DÉDELGET, BECÉZ, AJNÁROZ
- bántalom** (fn) ◊ bántás, bántalmazás, bántódás, megbántás, sérelem, szidalom, sértés, molesztálás, inzultus, igazságtalanság, méltatlanság ♦ DICSÉRET, ELISMERÉS
- ◊ betegség, kór (*rég*), baj
- bántó** (mn) ◊ kellemetlen, ízléstelen, fülsértő [hang], éles [hang], erős, vakító [fény], rikító [szín] ♦ KELLEMESE
- ◊ sértő, lealacsonyító, gúnyos, megalázó, kellemetlen, bosszantó, zavaró, visszataszító, visszatetsző, pimasz, udvariatlan, faragatlan, goromba, barátságtalan, maró, fullánkös [megjegyzés] ♦ DICSÉRŐ, UDVARIAS
- bántódás** (fn) ◊ fájdalom, szenvedés, kín, baj, sérelem, sérülés, bántalom, kár, károsodás, ártalom
- banya** (fn) ◊ vénasszony, boszorkány, boszorka, vasorrú bába, szipirtó (*pej*), csoroszllya, vén szatyor, satrafa, sárkány, bányarém, vén tyúk, öreglány (*szleng*), nyanya (*szleng*), banyó (*táj*), szipa (*táj*), agglant (*táj*), bába (*rég*), szüle (*rég*)
- bányaipar** (fn) ◊ bányászat, bányaművelés, ércikitermelés
- bányalég** (fn) ◊ sújtólég, bányagáz, fojtólég, durranólég, viheder (*rég*)
- bányarém** (fn) ◊ rondaság, csúfság, banya
- ◊ bányakísértet, szellem
- bányász** (fn) ◊ vájár, bányamunkás, aknász, csillés, hevér (*rég*), kőfejtő (*rég*), kövész (*rég*), bányaműves (*rég*), ércásó (*rég*), kohász (*rég*)
- bányászat** (fn) ◊ bányaipar, bányaművelés, ércikitermelés
- bányászik** (ige) ◊ fejt, kifejt, kitermel, ás, kiás, bont, kiaknáz, váj, kiváj, jöveszt (*szak*)
- ◊ felkutat, kutakodik, keresgél, megkeres, utánajár, átkutat, kikutat
- baptista** (mn és fn) ◊ újrakeresztelő, bolondista (*táj*)
- bár¹** (fn) ◊ mulató, mulatóhely, éjszakai mulató, night-club, koktélbár, lokál, italmérés
- ◊ bárszékény, italszékény
- bár² I.** (ksz) ◊ noha, ugyan, pedig, de, ellenben, ámbár, holott, jóllehet, habár, bárha (*vál*), ámbátor, annak ellenére, mindazonáltal, mindannak dacára
- bár² II.** (hsz) ◊ bárcsak, vajha (*rég*), bárha (*vál*)
- ◊ (*táj*): legalább
- barack** (fn) ◊ kajszibarack, kajszii, sárgabarack, rózsabarack
- ◊ őszibarack, őszii
- ◊ barackfa
- ◊ barackpálinka
- ◊ fejre koppintás, tojás, bunyu (*táj*)
- barakk** (fn) ◊ faépület, felvonulási épület, fakunyhó, faház, bódé, bodega
- barangol** (ige) ◊ bolyong, csavarog, csatangol, tekereg, kujtorog, kóborol, kóborog, kódorog, kószál, kóricál (*táj*), kalandoz, bolyog (*táj*), ögyeleg, utazgat, kirándul, vándorol, jár-kel, kolbászol (*szleng*), csalámboz (*táj*), babukkol (*táj*)
- bárány** (fn) ◊ juh, birka, jerke (*táj*), bárányka, bari (*biz*), barika (*biz*), beruska (*táj*), büрге (*táj*), diszke (*táj*) ♦ FARKAS
- ◊ húsvéti bárány, Isten báránya
- bárányfark, bárányfarkok** (fn) ◊ bókoló amaránt, csüngő amaránt
- bárányfelhő** (fn) ◊ gomolyfelhő (*vál*), bárányfelleg, cirrokumulusz (*szak*)
- bárányhimlő** (fn) ◊ varicella (*szak*), báránycséc (*táj*), birkakanyaró (*táj*), kecskehimlő (*táj*), himlő
- báránypirosító** (fn) ◊ alkanna, homoki pirosító, lánypirosító, pirosítógyökér
- barát¹** (fn) ◊ jóbarát, cimbora, társ, szövetséges, pajtás, kenyeres pajtás (*táj*), pajtii (*biz*), cimbi (*biz*), bajtárs (*rég*), kenyeres (*rég*), puszpajtás (*pej*), drusza (*táj*), kebelbarát, bratyi (*biz*), atyafi (*táj*), koma (*táj*), amigó (*szleng*), haver (*szleng*) ♦ ELLENESÉG
- ◊ szerető, partner, pár, kedves, szerelmes, élettárs, társ, völegény, udvarló, lovag (*biz*), gavallér (*rég*), hódoló (*rég*), tisztelő, imádó (*rég*), fiúja <vkinek>, sráca <vkinek> (*szleng*), hapsija <vkinek> (*szleng*)

barát² (fn) ◇ szerzetes, fráter, testvér, csuhás (*pej*), kámszás (*rég*), monak (*rég*)

baráti (mn) ◇ pajtási, bajtársi, segítő, haveri (*szleng*)

◇ barátságos, meghitt, bizalmas, emberséges, családias, familiáris, közvetlen, fesztelen, nyílt, őszinte, békés, szívélyes, szíves, kedves, kellemes, meleg, jóleső, jóindulatú, nyájas ◆ ELLENSÉGES, BARÁTSÁGTALAN, RIDEG

barátkozik (ige) ◇ haverkodik (*biz*), pajtáskodik (*rég*), komázik (*táj*), cimborál, cimboráskodik (*táj*), bratyizik (*biz*), amicázik (*rég*), fraternizál (*rég*), szövetkezik, jóban van <vkivel>, érintkezik, összejár <vkivel>, kendőzközik (*táj*)

◇ ismerkedik, megbarátkozik, szokik, megszokik, hozzászokik, izlelget, kóstolgat ◆ ELLENSÉGESKEDIK | ELHATÁROLJA MAGÁT, ELZÁRKÓZIK

barátnő (fn) ◇ barát, barátné (*rég*), leánypajtás (*rég*), asszonybarát (*táj*), bratyina (*táj*), haverina (*szleng*)

◇ szerető, partner, pár, kedves, szerelmes, élettárs, menyasszony, csaja <vkinek> (*szleng*), nője <vkinek> (*szleng*)

barátság (fn) ◇ cimboraság, pajtáság, haverság (*szleng*) | bajtársiasság, testvériesség, cinkosság, szövetség, rokonszenv, szimpátia, szolidaritás ◆ ELLENSÉGESKEDÉS, ELLENTÉT, ELLENSZENV

◇ jóindulat, szívesség

barátságos (mn) ◇ baráti, barátkozó, nyájas, édesded (*rég*), szívélyes, szíves, jóindulatú, kedves, kedélyes, megnyerő, közvetlen, készséges, szelíd, békés, emberséges, vendégszerető, családias, atyafiságos (*rég*) ◆ BARÁTSÁGTALAN, MOGORVA, NYERS

◇ lakályos, otthonos, otthonias, meghitt, bensőséges, intim, vonzó, derűs, kellemes, hívogató ◆ SIVÁR, KIETLEN, RIDEG

barátságatlan (mn) ◇ zord, komor, kedvetlen, kedélytelen, rosszkedvű, misz, rideg, durva, nyers, goromba, mogorva, morcos, morgós, kellemetlen, fagyos, jeges, elutasító, visszautasító, hűvös, merev, morózus, mord (*vál*), kimért, ellenséges, szúrós, tuskés, bántó, udvariatlan, érzéketlen, undok, emberkerülő, kummogós (*táj*) **Sz:** olyan, mint a kölcsönkérés ◆ BARÁTSÁGOS, KEDVES

◇ sivár, kietlen, csúnya, hideg, borús, kopár, pusza, zord ◆ OTTHONOS, LAKÁLYOS, MEGHITT

barázda (fn) ◇ vajat, vágat, bevágás, rovat (*rég*), rovás (*rég*), irdalás (*rég*), bemetszés, huzagolás, horony (*szak*), bemélyedés, árok, vonal, csik

◇ redő, ránc

barázdabillegető (fn) ◇ leánykamadár (*táj*), billegény (*táj*)

barázdál (ige) ◇ (*táj*): szánt

◇ ráncosít ◆ KISIMÍT, ELSIMÍT

◇ hornyol

barbakán (fn) ◇ kapuerőd, elővédmű, védőmű (*szak*), kapuvédő bástya, őrtorony, kapuelővár

barbár (mn) ◇ műveletlen, civilizálatlan, primitív, nevetlen, tanulatlan, tudatlan, kulturálatlan, faragatlan, parlagi, közönséges, vulgáris, pallérozatlan, csiszolatlan, bárdolatlan, útszéli ◆ KULTURÁLT, KIFINOMULT

◇ erőszakos, vandál, elvadult, vadóc (*rég*), nyers, zord, érzéstelen, otromba, köszívű, durva, kéméletlen, embertelen, kegyetlen, brutális, állatias | zabolátlan, vad, szertelen ◆ HUMÁNUS, EMBERSÉGES, SZELÍD

barca (fn) ◇ (*rég*): igazolás, igazolvány, igazolószelvény | biléta, jegy

barcsak (hsz) ◇ csak, vajha (*rég*), bár, bárha (*vál*)

bárd¹ (fn) ◇ szekerce, fejsze, balta, fokos, topor (*rég*), pallos, tagló (*rég*), nyaktiló (*rég*), tomahawk (*id*), balaska (*táj*), székács (*táj*), hasogató (*táj*)

bárd² (fn) ◇ (*rég*): énekes, költő, lantos, dalnok, dalos, énekmondó, trubadúr (*rég*), regős, jokulátor, igric (*rég*)

bárdolatlan (mn) ◇ modortalan, nevetlen, udvariatlan, tapintatlan, kulturálatlan, műveletlen, faragatlan, csiszolatlan, pallérozatlan, gyalultatlan (*rég*), közönséges, parlagi, alpári, útszéli, vulgáris, pórias, falusi, parasztos, durva, nyers, barbár, otromba, mucsai (*durva*), tahó (*biz*), tuskó (*biz*), bunkó (*biz*) ◆ KIFINOMULT, PALLÉROZOTT, KULTURÁLT

bárgyú (mn) ◇ bamba, mulya, mamlasz, bugyuta, együgyű, gyámoltalan, mafla, nehézkes, buta, ostoba, béna (*szleng*), stupid, gügye (*biz*), tompa agyú, tompa elméjű, tökfílkó, tökfej, tuskó (*biz*), fajankó, balga, dőre, plömplöm (*biz*), lütyő (*táj*) ◆ ESZES, OKOS

◇ sületlen, blőd ◆ SZELLEMEK

bárhogy, bárhogyan (hsz) ◇ akárhogy, akárhogyan (*vál*), bármiképpen, akármiképpen, bárhogy is, akárhogy is, bármi módon, bármilyen módon, akármilyen módon, bármint (*vál*) ◆ SEHOGY, SEMMIKÉPPEN

◇ bármennyire, akármennyire

bárhól (hsz) ◇ akárhól, akármerre, bármerre ◆ SEHOL, SEMERRE

bárhonnan (hsz) ◇ bármerről, akármerről, akárhonnan, akárhonnét, bárhonnét ◆ SEHONNAN, SEMERRŐL

bárhová (hsz) ◇ bármerre, akárhová, akármerre ◆ SEHOVÁ, SEMERRE

bari (fn) ◇ barika, kisbárány, kisbirka, báránka, jerke (*táj*), beruska (*táj*)

barikád (fn) ◇ torlasz, akadály, útkadály, korlát, kordon, sorompó, kerítés, védőfal

barka (fn) ◇ beske (*táj*), pimpó (*rég*), cicamaca (*táj*)

bárka (fn) ◇ csónak, ladik, dereglye, teknő, hajó (*rég*)

◇ kocsi, batár

barkácsol (ige) ◇ fabrikál, fúr-farag, eszkábál, faragcsál, farag, javít, összetakol, készít, összeállít, bütököl (*biz*), ezermesterkedik

bárki (nm) ◇ akárki, valaki, mindenki, ki-ki, akárcicsoda, boldog-boldogtalan ◆ SENKI

barlang (fn) ◇ üreg, odú, sziklaüreg, sziklaodú, odor (*táj*), vápa (*rég*), kaverna (*rég, vál*), grotta (*rég*), lyuk, lík, verem, nyílás, hézaghely (*rég*)

◇ rejték, rejtekhely, búvóhely

bármédig (hsz) ◇ akármédig ◆ SEMEDDIG

bármely (nm) ◇ akármely | bármelyik, akármelyik ◆ SEMELYIK

◇ bármilyen, akármilyen ◆ SEMMILYEN

bármelyik (nm) ◇ akármelyik, valamelyik ◆ SEMELYIK

bármekkora (nm) ◇ akármekkora

bármennyi (nm) ◇ akármennyi, akárhány, bárhány (*vál*) ◆ SEMENNYI

bármennyire (hsz) ◇ akármennyire ◆ SEMENNYIRE

bármerre (hsz) ◇ akármerre | bárhol, akárhól | akárhova, bárhova ◆ SEMERRE, SEHOL, SEHOVA SE

bármi (nm) ◇ akármí, akárcicsoda ◆ SEMMI

bármikor (hsz) ◇ akármikor, mindig, mindenkor (*vál*), amikor csak ◆ SEMMIKOR, SOHA

bármilyen (nm) ◇ bármily (*vál*), bárminemű, bárminő (*rég*), akármilyen, bármely, bármelyik, bármiféle, mindenféle, akármely, akármelyik ◆ SEMMILYEN

barna (mn és fn) ◇ sötétbarna, szürkésbarna, négerbarna, dióbarna, olajbarna, kakaóbarna, csokoládébarna, csokoládészínű, csokiszínű, kávébarna, kávészínű | vörösbarna, barnásvörös, barnapiros, bronzszínű, bronzbarna, rozsdabarna, rozsdaszínű, őzbarna, gesztenyebarna, gesztenyeszínű, dohánybarna, dohányszínű, aranybarna | világosbarna, homokszínű, homokbarna, fahéjszínű, zsemleszínű, seprőszínű (*rég*)

◇ napbarnított, napégetett, lesült, leburnult, kreol, sötét, cigányos **Sz**: elmehet olvasva a cigányok közt

barnul (ige) ◇ sötétül, sötétedik, feketedik, sül, pirul, pörkölődik, karamellizálódik ◆ VILÁGOSODIK

◇ lesül, leburnul

◇ barnállik

◇ (*táj*): esteledik, sötétedik ◆ PIRKAD

barom (fn) ◇ jószág, marha, lábajószág (*rég*) | szarvasmarha, igavonó, igásállat

◇ [jelzőként is]: állat, ökör, hatökör, tuskó (*biz*), bunkó, tahó (*biz*), disznó, marha, idióta, hülye, durva, ostoba, műveletlen, faragatlan, modortalan ◆ OKOS, MŰVELT

barométer (fn) ◇ légnyomásmérő, légsúlymérő (*rég*), légmérő (*rég*)

baromfi (fn) ◇ szárnyas, háziszárnyas, pipi (*biz*), aprójószág (*táj*), aprómarha (*rég*), aprólék (*táj*), apróság (*táj*), csőrös (*táj*), majorság (*táj*)

baromfiudvar (fn) ◇ tanyaudvar, gazdasági udvar, baromfifutó, baromfifarm, baromfitenyésztő telep, majorság (*táj*)

baromság (fn) ◇ marhaság (*biz*), ostobaság, butaság, badarság, ökörség (*durva*), szamárság, hülyeség, értelmetlenség, állatság, örültség, zagyvaság

bárónó (fn) ◇ bárókisasszony, baronesz (*id*)

◇ báróné

bársony (fn) ◇ velúr, plüss

bársonyos (mn) ◇ puha, bársonypuha, finom, sima, bolyhos, selymes, simogató, harmatos, üde ◆ DURVA, ÉRDES

◇ [hang]: meleg, kellemes, megnyugtató, lágy, gyöngéd
 ◇ [szín, fény]: elmosódó, tompa
 ◇ [vörösbőr]: testes, fanyar
bársonyvirág (fn) ◇ bársonyka, büdöske, büdösrózsa, büdösszegfű
basa (fn) ◇ pasa, kormányzó
 ◇ zsarnok, kényúr, kiskirály, türannosz (*id*)
basáskodik (ige) ◇ hatalmaskodik, zsarnokoskodik, önkényeskedik, erőszakoskodik, terrorizál, parancsolgat, nyomorgat, sanyargat, elnyom, atyaistenkedik (*táj*)
bástya (fn) ◇ védőbástya, bástyatorony, védőmű (*szak*), védmű (*szak*), védfal (*rég*), várszög (*rég*), rondella, fokvár (*rég*), torony
 ◇ védelmező, támasz
basszus (fn) ◇ basszista
batár (fn) ◇ hintó, kocsi
 ◇ (*biz*): bárka
bátor I. (mn) ◇ vakmerő, merész, hősiesség, heroikus, hősi, rettenthetetlen, tette kész, rendíthetetlen, rendületlen, tantoríthatatlan, belevaló (*biz*), vagány (*biz*), elszánt, vérszemes, férfias, oroslánszívű, derék, derekas, tetterős, magabiztos, kurázsiz (*rég*), vitéz, merős (*táj*), félénkietlen (*rég*), tökös (*szleng*)
Sz: Bátorban lakik; Batori nemzetségből való; belekezd, ha benneveszt is; ellenáll akárki ellen; ember a talpán; ennek az apja is ember volt; ez ám az ember!; ezer a lelke; hét ördögtől se fél; legény a gáton; magyar anya szülte; minden ütközetben első; neki merne menni az eleven ördögnek; nekimegy a sebzett oroslánnak is; nem ijed meg a maga árnyékától; szemébe mer nézni akárkinek; talán a halállal is áldomást ivott ◆ GYÁVA, BÁTORTALAN, IJEDŐS
bátor II. (ksz) ◇ (*rég*): ámbár, ámbátor, noha, jóllehet
bátorít (ige) ◇ biztat, buzdít, lelkesít, ösztönöz, készlet, motivál, sarkall, ösztökél, nógat, noszogat, serkent, lelket önt <vkibe>
bátorító (mn) ◇ biztató, buzdító, lelkesítő, ösztönző, ösztökélő, serkentő ◆ ELRETTENTŐ, ELCSÜGGESZTŐ, INTÓ
bátorkodik (ige) ◇ mer, merészel, merészkedik, veszi magának a bátorságot
 ◇ (*táj*): bizakodik
bátorság (fn) ◇ merészség, mersz, lélekjelenlét, kurázsiz (*biz*), virtusz, hősiesség, vagányság (*biz*), rettenthetetlenség, elszántság, vakmerőség, vitézség ◆ GYÁVASÁG, FÉLÉNKSÉG, FÉLSZ
bátortalan (mn) ◇ félénk, félős, félszeg, gyáva, nyúlászívű, ijedős, pipogya, kishitű, határozatlan, szégyenlős, megszeppent, tétova, tétovázó, reszkető, tartózkodó, ijeszke (*táj*), félékeny (*táj*), begyulladás (*szleng*) ◆ BATOR, MAGABIZTOS, MERÉSZ
bátya (fn) ◇ fivér, testvérbátya ◆ ÖCS
 ◇ (*táj*): nagybátya, bácsi, bá (*táj*)
bátyu (fn) ◇ holmi, csomag, motyó (*biz*), cókómók, hóbelevanc (*biz*), cucc (*biz*), tarisznya, betyárbútor (*táj*), butyor (*táj*), bugyor (*táj*), pakk (*biz*), poggyász, málha, tereh (*rég*)
bauxit (fn) ◇ alumíniumérc
báva (mn) ◇ bavatag, bamba, bámész, bámésszkodó, szájtáti
 ◇ buta, ostoba
bazár (fn) ◇ zsbáru-kereskedés, zsibi (*biz*), szatócsbolt
bazilika (fn) ◇ főtemplom, székesegyház
bázis (fn) ◇ alap, kiindulás, kiindulópont, alapeszme
 ◇ alapzat, talp, talpazat, talpazat, fundamentum (*vál*)
 ◇ (*szak*): támaszpont, táborhely, telep
bazsarózsa (fn) ◇ (*táj*): pünkösdirózsa, peónia, pevenyerózsa
be (hsz) ◇ befelé, befele, bele, bé (*táj*) ◆ KI, KIFELE
bead (ige) ◇ betesz, benyújt, bevisz, átad, lead, [gyógyszert] bevétet <vkivel>, belediktál
 ◇ elhítt, bebeszél (*biz*), bemesél, bedumál (*szleng*)
 ◇ [kérvényt]: benyújt, beküld, betérjeszt
 ◇ [iskolába]: beírat, elhelyez ◆ KIVESZ
 ◇ [labdát]: berúg, továbbít, passzol
 ◇ (*rég*): beáru, bevádol, felad, beköp (*szleng*)

beadvány (fn) ◇ kérvény, kérelem, kérés, felterjesztés, kereset (*szak*), ügyirat, kérelmezés, folyamodvány, petíció, bejelentés

beágyaz (ige) ◇ beveti az ágyat, összerakja az ágyat, beágyal (*táj*) ◇ MEGÁGYAZ
 ◇ rögzít, beilleszt, belefoglal, beerősít, beleépít

beáll (ige) ◇ behúzódik, bemegy ◇ KIMEGY
 ◇ belép, csatlakozik, munkába áll, munkát vállal, felcsap <vminek>, elszegődik, [állást] elfoglal, beszerződik, elmegy <vminek> ◇ KILÉP, FELMOND
 ◇ [évszak]: beköszönt, bekövetkezik, elkezdődik, megkezdődik ◇ VÉGET ÉR, BEFEJEZŐDIK
 ◇ (*szleng*): lerészegedik, berúg, elkábul, felönt a garatra ◇ KIÓZANODIK, ÉSZHEZ TÉR

beállít (ige) ◇ betesz, behelyez, berak, odarak, beleállít
 ◇ szabályoz, beigazít, megigazít, hangol, beüzemel, jusztiroz (*id*) ◇ ELÁLLÍT
 ◇ betoppan, befut, betér, bevetődik, beköszön, megjelenik, felbukkan, meglátogat, felkeres, odadugja az orrát, betámít (*táj*) ◇ TÁVOZIK
 ◇ feltüntet <vkit vmilyennek>, lefest <vkit vmilyennek>
 ◇ (*biz*): lerészegszik, berúg, felönt a garatra

beállítás (fn) ◇ behelyezés
 ◇ szabályozás, beigazítás, jusztirozás (*id*) | átállítás, korrekció
 ◇ elrendezés, szemszög, aspektus, szemlélet

beállítottság (fn) ◇ meggyőződés, szemléletmód, szemlélet, felfogás, alapállás, hozzáállás, orientáció, viselkedés, magatartás

beáramlás (fn) ◇ beözönlés, betódulás, invázió, benyomulás ◇ KIÁRAMLÁS, KITÓDULÁS

beáramlik (ige) ◇ beárad, beözönlik, betódul, benyomul, bezúdul, behatol, befolyik, beömlik, besereglik, becsődül ◇ KIÓZÖNLIK, KIZÚDUL, KICSÖDÜL

beanyoz (ige) ◇ megszépít, felderít ◇ TÖNKRETESZ

beáruul (ige) ◇ bevádol, besúg, följelent, bepanaszol, elárul, megmond, kiad, elmond, bejelent, befekétít, befest (*táj*), felad, bemond (*szleng*), befúj (*szleng*), beköp (*szleng*), bemószerol, bemárt (*szleng*), beáztat (*szleng*), bezeng (*szleng*), denunciál (*id*) ◇ MEGVÉD, TAKARGAT, FALAZ

beavat (ige) ◇ megismertet, bevezet, belevon, felvilágosít, kitanít
 ◇ (*rég*): beiktat, belajstromoz
 ◇ [textílt] beáztat, impregnál (*szak*)

beavatkozás (fn) ◇ beleavatkozás, közbeavatkozás, beleszólás, közbelépés, intervenció (*szak*), akció, intézkedés
 ◇ [orvosi]: műtét, operáció, kezelés

beavatkozik (ige) ◇ beleavatkozik, közbeavatkozik, interveniál (*szak*), beleszól, közbelép, belekotnyeleskedik (*biz*), beleártja magát, beleüti az orrát

beavatott (mn) ◇ bennfentes, illetékes, bejáratos, bizalmas, tájékozott ◇ KÍVÜLÁLLÓ, IDEGEN

beázik (ige) ◇ átázik, átnedvesedik, vizesedik, nyirkosodik ◇ KISZÁRAD

beáztat (ige) ◇ áztat, megnedvesít, benedvesít, átmedvesít, bemeit, átítat ◇ MEGSZÁRÍT, SZIKKASZT
 ◇ (*szleng*): beáruul, besúg, bevádol, bemárt (*szleng*), beköp (*szleng*), lebuktat (*szleng*)

bebalzsamoz (ige) ◇ mumifikál (*szak*)

bebarangol (ige) ◇ bebolyong, bekóborol, bekószál, becsámborog, bejár, végigjár, beutaz, bekalandoz, bekasmatol (*táj*)

bebeszél (ige) ◇ elhítt, bemesél, bemagyaráz, bedumál (*szleng*), bead (*szleng*)

bébi (fn) ◇ baba, kisbaba, csecsemő, csecsszopó, pólyás, apróság, csöppség, kicsi, pici, kised, kisgyermek, palánta, csemete (*biz*), poronty (*biz*), csimota (*táj*)
 ◇ (*szleng*): nő, lány, csaj (*szleng*)

bebizonyít (ige) ◇ igazol, beigazol, tanúsít, megerősít, demonstrál, megmutat, kimutat, bizonyít, megmagyaráz, megindokol, meggyőz <vkit>, alátámaszt, megtámogat, verifikál (*id*), kifejtt, feltár, megvilágít ◇ MEGCÁFOL, MEGDÖNT

bebocsát (ige) ◇ beenged, beereszt, betessékel, ajtót nyit <vkinek>

bebocsátás (fn) ◇ bebocsátattás, beengedés, beeresztés ◇ KIZÁRÁS, KIREKESZTÉS

beborít (ige) ◇ befed, elfed, betakar, elborít, befut, eltakar, letakar, beburkol, ráborít, leborít, beterít, leterít, bevon, behúz
 ◇ ellep, belep ◇ KITAKAR, FELFED
 ◇ bedönt, beleborít, befordít, belefordít, beönt

beborul (ige) ◇ elborul, befelhősödik, elfelhősödik, elfelhősül, elsötétedik, elsötétül, elhomályosodik (*táj*), bedugul (*táj*), fellegesül (*táj*), besimul (*táj*), elszontyolodik (*táj*) **Sz:** lóg az eső lába ◆ KIDERÜL, KITISZTUL

◇ bedől, beledől, befordul, belefördul, beleborul

bebőrösödik (ige) ◇ [tej]: bebőrödik (*táj*), bepillésedik, bepillézik (*táj*), megfőlösödik, [jég] becserjegezik (*táj*)

bebörtönöz (ige) ◇ börtönbe zár, börtönbe vet, bezár, elzár, becsuk, lecsuk, leültet, sötétre tesz, hűvösre tesz (*biz*), lakat alá tesz, rács mögé tesz, tömlőcbe vet, betömlőcöz (*rég*), bedutyiz (*biz*), bekasztliz (*szleng*), bekóteroz (*táj*), áristál (*táj*), kivon a forgalomból (*szleng*), sítire vág (*szleng*), lesittel (*szleng*), besittel (*szleng*), bevarr (*szleng*), megmázsál (*szleng*), bebáláz (*szleng*) ◆ KIENGED, SZABADLÁBRA HELYEZ, SZABADON BOCSÁT

bebugyolál (ige) ◇ begöngyöl, betakar, betakargat, bepólyál, bepólyáz, becsavar <vmibe>, beburkol, becsomagol, beteker, bebagyulál (*táj*), bebónyál (*táj*), bebókáz (*táj*), bepongylól (*táj*) | befásliz, bekötöz ◆ KIBONT, KIGÖNGYÖL

bebújik, bebúvik (ige) ◇ belebújik, felvesz, felölt, magára vesz, magára ölt, felhúz, felránt, magára ránt, magára kap ◆ LEVET

◇ bemászik, bekúszik ◆ KIBÚJIK, KIKÚSZIK

beburkol (ige) ◇ becsavar, becsomagol, beteker, bepólyál ◆ KICSAVAR, KIBONT

◇ [füst, kód]: befed, elborít, beborít, betakar, eltakar

◇ kipadlóz, kicsempéz | beborít, befed

◇ (*szleng*): elfogyaszt, megeszik, felfal, bezabál (*durva*), bepakol (*biz*)

bebútoroz (ige) ◇ berendez

becéz (ige) ◇ becézget, kényeztet, babusgat, dédelget, ajnároz, tutujgat (*táj*), kedvesget (*táj*), tutul (*táj*) ◆ KORHOL

becipel (ige) ◇ bevisz, behoz, behord, behordoz, behurcol, bevonszol, becepel (*táj*) ◆ KICIPEL, KIHORD

becitál (ige) ◇ behívat, beszólít, beidéz, berendel, beparancsol, magához kéret, bekéret, megidéz

becs (fn) ◇ érték, ár, ázsió

◇ megbecsülés, tisztelet, respektus (*id*)

◇ [becsben tart]: tisztel, becül, nagyra tart, sokra tart, respektál (*id*)

becsap (ige) ◇ becsuk, bevág, bezuppant (*táj*), bedördít (*táj*) ◆ KIVÁG, KINYIT

◇ behajít, bedob

◇ [eső]: behatol, beesik, betódul, beárad, bevág, bever

◇ rászéd, félrevezet, ámit, bebolondít, beugrat, kifog <vkin>, felültet (*biz*), áthintáz (*szleng*), átvág (*szleng*), lóvá tesz, bolonddá tesz, áprilist járat <vkivel>, megcsal, megkárosít, megrövidít, becsábít (*táj*), bekefél (*táj*), bekavarint (*táj*), bekormoz (*táj*), eláztat (*táj*), kifirundevancigol (*biz*), átdob (*szleng*), átkúr (*durva*), átráz (*biz*), átejt (*biz*), átver (*biz*), bebóvliz (*szleng*), bedüt (*szleng*), beetet (*szleng*), befirol (*szleng*), belógat (*szleng*), bepaliz (*biz*), kidribliz (*szleng*), kistrinyáz (*szleng*), megfirkál (*szleng*) **Sz:** áprilist járat <vkivel>; átvág, mint szart a palánkon (*durva*); beadja a maszlagot; beköti a szemét; bolondot járat <vkivel>; csöbe húz; elküld az erdőbe (*szleng*); falhoz állít (*szleng*); hályogot húz a szemére; hídba tesz (*szleng*); huszonnyolcra vesz (*szleng*); kiszedi a szeme szórét; leüt a lábáról; lúddá tesz; mézesmadzaggal megköt; palira vesz (*szleng*); port hint a szemébe; vízre visz

◇ (*táj*): bevakol

◇ [állatot]: bekerget, behajt, beterel ◆ KICSAP, KIHAJT, KITEREL

◇ (*rég*): beront, betör, beüt, befordul, betér

becsapódik (ige) ◇ becsukódik, bevágódik, betevődik, bezuppan (*táj*) ◆ KIVÁGÓDIK, KINYILIK

◇ [eső]: beesik, becsap

◇ csalódik, felsül, megjárja, pórul jár, befürdik <vmivel> (*szleng*), pofára esik (*durva*), bemázsál (*táj*), csúffá lesz (*táj*), felcsúfolódik (*táj*)

becsavar (ige) ◇ belesavar, belescavaroz, becsavaroz, besrófol, belesrófol ◆ KICSAVAR, KICSAVAROZ

◇ [haját]: felcsavar, beteker, felteker, berak

◇ begöngyöl, belegöngyöl, belegöngyölget, betakar, betakargat, beburkol, bebugyolál, becsomagol, bepólyál, bebagyulál (*táj*), bebónyál (*táj*), bebókáz (*táj*) | befásliz, bekötöz ◆ KIBONT, KIGÖNGYÖL

becsempész (ige) ◇ belecsempész, becsen, belecse, becúsztat, belecúsztat, belop, belelop, beoroz, besuvaszt, belesuvaszt, beszusztterol (*biz*), beleügyesget (*táj*), bemesterkél (*táj*) ◆ KICSEMPÉSZ, KILOP, KICSSEN

becsepegtet, becsöppögtet (ige) ◇ belecsepegtet

◇ (*biz*): elhíttet, elhint (*biz*), bead (*szleng*)

becserél (ige) ◇ kicserél, elcserél, cserébe ad, felcserél

◇ átvált, bevált

becses (mn) ◇ értékes, kedves, drága, megbecsült, becsben álló, becsben tartott, nagybecsű, féltve őrzött, sokra tartott, nagyra becsült | megbecsülhetetlen, felbecsülhetetlen ◆ ÉRTÉKTELEN

◇ tisztelt, szeretett, nagyra becsült

becsíp (ige) ◇ becsíptet, odacsíp, beszorít

◇ berüg, beiszik, becsicscent (*biz*), bepityizál (*táj*), bepityókázik (*táj*), becsodálkozik (*táj*), beimádkozik (*táj*), bekortyint (*táj*), bekóstol (*táj*), betütükél (*táj*), bekap (*rég*), bekaparás (*rég*), a fejébe száll az ital, a lábába száll az ital **Sz**: felönt a garatra ◆ KIJÓZANODIK

◇ (*rég*): letartóztat, becsuk, bezár

◇ (*táj*): [lovat] befog

becsippett (mn) ◇ ittas, italos, itókás (*táj*), boros, beborozott, beszeszelt, szeszes, becsicscentett (*biz*), kapatos, mólés (*biz*), pityókás (*biz*), bepityókázott (*biz*), mámoros, kótyagos, spicces, borgőzös, borközi állapotban van, tütüs, illuminált, van benne egy kicsi (*biz*), van benne egy kis nyomás (*szleng*), gazos a feje (*táj*) **Sz**: fejébe állt Boris néni; nagy fejjel van (*táj*); meleg már a füle töve (*tréf*); fél keréken van (*táj*); fél kengyelben áll (*táj*) ◆ JÓZAN

becslés (fn) ◇ értékelés, felmérés, mérlegelés, taksálás, saccolás (*biz*), evalváció (*id*)

becsmérel (ige) ◇ ócsárol, cseputl, szapul, gyaláz, leszól, sérteget, áztat (*rég*), rágalmaz, rágalmakat szór <vkire>, megszól, pocskondiáz (*pej*), lemarház, fitymál, szid, mocskol (*táj*), piszkol (*táj*), simfel (*biz*), böcsmöl (*táj*), kisebbít (*táj*), legyepül (*táj*), pocskéol (*táj*), fumigál, dehonesztál (*id*) ◆ DICSÓÍT, MAGASZTAL

becsomagol (ige) ◇ beburkol, begöngyöl, bebugyolál, bebagyulál (*táj*), bepólyál, bepólyáz, becsavar, beteker, betakar, bebónyál (*táj*), bebókáz (*táj*), bebongyol (*táj*), bepongyolál (*táj*) ◆ KICSOMAGOL, KIGÖNGYÖL

◇ berak, bepakol, összecsomagol

becstelen (mn) ◇ aljas, alávaló, alantas, romlott, züllött, nemtelen (*vál*), becsvesztes (*rég*), galád, gaz, hitvány, silány | infámis (*rég*), erkölcstelen, tisztességtelen, amorális, immoralis, inkorrekt, jellemtelen, arzenos (*szleng*), geci (*durva*), simlis (*szleng*), sötét (*biz*), sumák (*szleng*), unfrankó (*szleng*) **Sz**: akasztottak jobbat is nála (*táj*) ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES

◇ szégyenletes, szégyenteljes, megszégyenítő, szégyellni való, gyalázatos, arcpirító, dicstelen, csúfos, lealázó, lealacsonyító, megalázó ◆ DICSÉRETES, DICSÓ

◇ (*táj*): szemtelen, tolakodó ◆ SZERÉNY, VISSZAHÚZÓDÓ

◇ (*táj*): értéktelen, hitvány, ócska ◆ ÉRTÉKES, BECSES

◇ (*táj*): idomtalan, otromba | utálatos, csúnya

becstelenség (fn) ◇ aljasság, alávalóság, gyalázat, romlottság, züllöttség, galádság, gázság, hitványság, erkölcstelenség, tisztességtelenség, inkorrekttség, jellemtelenség, korruptság, becsületlenség (*táj*) ◆ BECSÜLET, TISZTESSÉG

becsuk (ige) ◇ bezár, betesz, behúz, beránt, behajt | megszüntet ◆ KINYIT

◇ [szemet]: behuny, lehung, lecsuk

◇ bezár, elzár

◇ (*biz*): bebörtönöz, rács mögé tesz, lecsuk, leültet, hűvösre tesz (*biz*), bekasztliz (*szleng*), kivon a forgalomból (*biz*), lesittel (*szleng*), sítire vág (*szleng*)

becsukódik (ige) ◇ bezáródik, bezárul, betevődik, csukódik, záródik, csapódik, lezárul, lezáródik, bebillen (*táj*) | [szem] bekoppan (*táj*), behunyódik ◆ KINYÍLIK

◇ (*táj*): bezárkózik, becsukatkozik (*táj*)

becsúszik (ige) ◇ belecúsúzik, beleszalad, besikamlík (*táj*), besuvad (*táj*) ◆ KIMÁSZIK, KIKEVEREDIK

◇ bejut, behatol, beszivárog, belopózik, belopakodik, besurran, besettenkedik, besündörög, beoson, beügyeskedi magát

becsúsztat (ige) ◇ belecúsúztat, bedug, beledug, bejuttat | betol

◇ betesz, becsempész, belecsempész, becsen, belop, belelop, beoroz, besuvaszt, belesuvaszt, besuszterol (*biz*), bemesterkél (*táj*)

becsül (ige) ◇ felbecsül, megbecsül, felmér, értékel, felértékel, taksál, saccol (*biz*), megsaccol (*biz*), esztimál (*id*)

- ◊ megbecsül, elismer, értékkel, tisztel, nagyra tart, sokra tart, becsben tart, respektál, felnéz <vkire>, meghajol <vki előtt>, méltányol, méltat, vesz <vmibe> (táj) ♦ LENÉZ, MEGVET, LEBECSÜL
- ◊ (táj): magáz
- becsület** (fn) ◊ becsületérzés (vál), feddhetetlenség, tisztesség, korrektség
- ◊ kötelességtudás, kötelességérzet, lelkiismeret ♦ BECSTELENSÉG, HITSZEGÉS
- ◊ megbecsülés, renomé (biz), respektus (id), presztízs
- ◊ tisztelet, tisztességtudás, illem, illemtudás, illendőség, illedelem, emberség, jóindulat, tisztelés (táj), móres (táj), reverencia (id)
- becsületes** (mn) ◊ megbízható, tisztességes, erkölcsös, erényes, derék, jóra való, jellemes, gerinces, karakteres, talpig ember, megvesztegethetetlen, tisztakezü, morális, igaz, feddhetetlen, egyenes, egyenes lelkű, őszinte szívű, rendes, korrekt, gáncstalan, frankó (szleng), kóser (szleng)
- ◊ lelkiismeretes, kötelességtudó ♦ BECSTELEN, HITSZEGŐ, MEGBÍZHATATLAN
- ◊ szabályszerű, szabályos, sportszerű, fair (id) | rendes, megfelelő, kielégítő ♦ SZABÁLYELLENES, SPORTSZERÜTLEN
- ◊ (táj): nagy, jókora, derekas, istenes (biz)
- becsületsértés** (fn) ◊ rágalmazás, megrágalmazás, meggyalázás, gyalázkodás, meghurcolás, vádaskodás, hitelrontás, befeketités, bemártás, lejáratás, dehonesztáció (id)
- becsületszó** (fn) ◊ becsszó (biz), parola (rég), bizonyoszó (táj)
- becsüs** (fn) ◊ becslő, árszabó, ármegállapító
- becsvágy** (fn) ◊ dicsőségvágy, dicsvágy, nagyravágyás, igyekezet, igyekvés, törekvés, ambíció, velleitás (id), nagyralátás (rég)
- becsvágyó** (mn) ◊ dicsőségvágyó, dicsvágyó, dicszomjas (rég), nagyravágyó, igyekvő, iparkodó, buzgó, törekvő, nagyra törő, nagyralátó (rég), ambiciózus
- bédekker** (fn) ◊ útikalauz, útikönyv
- bedolgoz** (ige) ◊ beledolgoz, eldolgoz, felhasznál, belevesz, belefoglal, beépít, beilleszt, beleilleszt, beleszó, betold, betesz, beszúr
- ◊ (táj): megmunkál, megművel
- bedöglik** (ige) ◊ elromlik, meghibásodik, felmondja a szolgálatot, lerobban (szleng), megadja magát (tréf), bemondja az unalmast (szleng), kifingik (szleng), kipurcan (szleng), beadja az ipart (szleng), beadja a kulcsot (szleng), bekrepál (szleng) | [bomba, gránát] befullad, csütörtököt mond ♦ MŰKÖDIK
- ◊ meghíusul, megbukik, kudarcba fullad, csődöt mond, füstbe megy, befellepszik <vminek>, befuccsol (biz) ♦ SIKERÜL
- bedől** (ige) ◊ beomlik, leomlik, leborul, ledől, ledül (táj), berogy, berogyik, beszakad, beroskad, leszakad, összeszakad, beduvad (táj)
- ◊ beledől, befordul, belefordul, beesik, beleesik, belepottyan, behuppan, belezuhan, beleszédül, beleroskad, beborul, beleborul, bebükken (táj)
- ◊ beömlik, beözönlik, beárad, bezúdul, betódul, beáramlik, besereglik, becsődül, benyomul, betör
- ◊ (táj): átfordul, átdől
- ◊ (táj): benyúlik, lejt
- ◊ beugrik <vkinek> (biz), felül (biz), bevesz <vmit>, lépre megy, bekapja a horgot (biz), bekapja a legyet (biz), behidal (szleng), beül a hintába (szleng), beveszi a kefét (szleng)
- bedönt** (ige) ◊ beledönt, befordít, beleborít, belefordít, beborít, betaszít, beomlaszt, beledüt (táj), bedüt (táj), ledönt
- ◊ (szleng): felhajt, megszik, lehörpint, bedob, lecsúsztat a torkán, bevedel, behajít a gallérja mögé (tréf), bekap (biz), benyakal (biz), benyal (szleng), benyom az inge alá (szleng), bepuszil (szleng), beszlopál (szleng)
- bedug** (ige) ◊ beledug, betol, beletol, benyom, belenyom, benyomkod, belenyomkod, beletöm, beletömököd, betöm, begyömöszöl, becsúsztat, belecsúsztat ♦ KIHÚZ, KICSEMPÉSZ
- ◊ [protekciónál]: bejuttat, benyom, berak, beprotezsál
- ◊ <vkít vhoval>: bezár, lecsuk, becsuk ♦ KIERESZT
- ◊ bedugaszol, eldugaszol, eldugít, becsinál (táj), betöm, beletöm, betömít, eltöm, eltömít ♦ KINYIT, KIDUGASZOL
- ◊ (táj): elfed, eltakar
- bedugaszol** (ige) ◊ bedug, eldugaszol, eldugít, becsinál (táj), bezár, lezár, betöm, betömít, eltöm, eltömít | visszazár ♦ KINYIT, KIDUGASZOL

beenged (ige) ◇ beereszt, bebocsát, ajtót nyit
 ◇ befogad, szállást ad | bevesz, felvesz ◆ KIREKESZT
 ◇ [gólt]: beszéd (*biz*), bekap, beereszt, belepkéz (*szleng*)

beépít (ige) ◇ beleépít, beszerel, beerősít, beilleszt, beleilleszt, beköt (*szak*) ◆ KIBONT
 ◇ [tervbe]: belevesz, bedolgoz, beilleszt
 ◇ beszervez, bejuttat ◆ KILÉPTET, KIZÁR

beér (ige) ◇ beérkezik, megérkezik, befut, bejön, odaér, odaérkezik, célba ér, beleér (*táj*)
 ◇ utolér, elér, felzárkózik, behoz, megközelít, befog (*biz*) ◆ LEMARAD, HÁTRAMARAD
 ◇ befed, letakar, eltakar, beborít, elborít, átér
 ◇ beleér, benyúlik, belenyúlik, belóg, belelóg, becsüng, belecsüng, belehajlik
 ◇ megelégszik <vmennyivel>, megelégedik <vmennyivel>, megéri (*táj*)

beereszt (ige) ◇ beenged, bebocsát, ajtót nyit <vkinek>
 ◇ befogad, szállást ad, bevesz, felvesz ◆ KIREKESZT
 ◇ [ruhába]: beleilleszt, betold, beletold
 ◇ [alkatrészt] beékel
 ◇ [gólt]: beenged, beszéd (*biz*), bekap, belepkéz (*szleng*)
 ◇ [padlót, parkettát]: beken, bemázol, bedörzsöl, viaszoz, viaszol, vikszel (*biz*)
 ◇ (*táj*): [ajtót] becsuk

beérik (ige) ◇ megérik
 ◇ kifejlődik, kiteljesedik, megérlelődik, kiforr, kifortja magát, kifutja magát

beérkezett (mn) ◇ elismert, hírneves, híres, híres-neves, híres-nevezetes, elhíresedett (*rég*), világhíres, világhírű, befutott, sikeres, tekintélyes, jó nevű, nagynevű, menő (*szleng*) ◆ SIKERTELEN, ISMERETLEN

beérkezik (ige) ◇ beér, odaér, megérkezik, odaérkezik, befut, bejön, berobog
 ◇ célba ér, célt ér, sikert arat ◆ ELBUKIK, ELKALLÓDIK
 ◇ (*táj*): berüg, lerészegedik ◆ KIJÓZANODIK

beerősít (ige) ◇ beleerősít, bever, beszorít, beleszorít, rögzít, beépít, beleilleszt, beszerel, beágyaz ◆ KIBONT, KILAZÍT

beesett (mn) ◇ [arc]: belapult, sovány, szikár, csontos, megviselt, nyúzott ◆ TELT, KEREK
 ◇ [szem]: karikás, mélyen ülő
 ◇ [mell]: lapos, horpadt

beesik (ige) ◇ beleesik, bedől, beledől, befordul, belefordul, belepottyan, behuppan, belezuhan, beleszedül, beroskad, beleroskad, beletántorodik, beborul, beleborul, bedől (*táj*), beledől (*táj*), bebükkén (*táj*)
 ◇ [eső]: befolyik, becsorog, becsepeg, beszivárog, behull, bever, becsap, bevág
 ◇ bebukik, bebotlik, befut, bezuhan, besuppan (*táj*) **Sz**: bevágódik, mint a féltégla (*tréf*)
 ◇ [arc]: soványodik, belapul
 ◇ [szem]: karikásodik

beesteledik (ige) ◇ bealkonyodik, bealkonyul, besötétedik, bebarnul (*táj*), beszürkül (*táj*) **Sz**: leszáll az este; beáll az est; leszáll az alkony; lemegy a nap; leáldozik a nap (*vál*); lenyugszik a nap; leszáll a nap; leszentül a nap (*táj*); lehanyatlík a nap; lebukik a nap; alábukik a nap; estére fordul az idő ◆ VIRRAD, HAJNALODIK, PIRKAD

befagy (ige) ◇ [folyó, tó]: megfagy, bejegesedik, beáll, bepillézik (*táj*), bőrdzlik (*táj*), bebőrdzlik (*táj*), becserjéjezik (*táj*), begérazik (*táj*), behártyásul (*táj*), bepelyhedzik (*táj*), bepókhálósodik (*táj*), göcsörödik (*táj*) ◆ FELOLVAD, FELENGED
 ◇ [terv, remény] meghiusul, [tárgyalás] megszakad, elakad ◆ FOLYTATÓDIK

befárad (ige) ◇ belép, bemegy, bejön, besétál, beljebb kerül

befászliz (ige) ◇ bepólyál, bepólyáz, bebugyolál, bebagylál (*táj*), becsavar, beteker, körülteker, körülköt, körülkötöz, bekötöz

befecskendez (ige) ◇ belefecskendez, belövell, injekcióz, injektál (*id*), injiciál (*id*), belő (*szleng*)
 ◇ befröcsköl, telefröcsköl, összefröcsköl

befed (ige) ◇ betakar, letakar, beborít, elfed, lefed, beterít, beburkol, befedez (*rég*)
 ◇ belep, ellep, benő, elborít ◆ KITAKAR

befejez (ige) ◊ bevégez, elkészít, elvégez, végez <vmivel>, véget vet <vminek>, pontot tesz <vmire>, tető alá hoz, [megbízást] teljesít, abszolvál | megcsinál, végrehajt, véghezvisz, végbevisz, lezár, elfogyat (*táj*), konzummál (*id*), perfektuál (*id*), egzekvál (*rég*), finisel (*szak*) **Sz:** felteszi a pontot az i-re ◊ ELKEZD, HOZZÁFOG, NEKILÁT

◊ abbahagy, félbeszakít, felhagy <vmivel> ◊ ÚJRAKEZD, FOLYTAT

◊ végére ér <vminek>, túljut <vmín>, [iskolát] kijár, [tanulmányokat] abszolvál, letud <vmít>

befejezés (ige) ◊ bevégzés, vég, lezárás, zárlat (*szak*), finis, finálé, zárójelenet, zárszó ◊ KEZDET, KEZDÉS, START

befejezetlen (mn) ◊ bevégzetlen, elvégzetlen, abbahagyott, abbamaradt, megszakadt, félbemaradt, félbehagyott, félbeszakadt, félkész, töredékes, csonka, hiányos, hézagos, foghíjas, fragmentális (*id*), imperfekt (*id*) ◊ BEFEJEZETT, LEZÁRT

befejezett (mn) ◊ elvégzett, bevégzett, végleges, kész, megformált, kerek, teljes, egész, komplett ◊ BEFEJEZETLEN, FÉLBEMARADT

◊ megváltoztathatatlan, megmásíthatatlan, elvégzett, elintézett, visszafordíthatatlan, kész [tény] ◊ NYITOTT, ELDÖNTETLEN

befejeződik (ige) ◊ bevégződik, végződik, véget ér, vége szakad, végéhez ér | lebonyolódik, lezárul, lezáródik, bezárul, záródik, beszúnik (*táj*), kitelik (*táj*) ◊ ELKEZDŐDIK, MEGINDUL, ELINDUL

befekétít (ige) ◊ rágalmaz, megrágalmaz, bevádol, megvádol, gyaláz, pocskondiáz, szapul, becsmérel, bemocskol, mőszerol, besároz, hírbe hoz, rossz hírbe hoz, rossz híret költi, veszett nevét költi (*rég*), veszett híret költi (*rég*), befest (*táj*) ◊ TISZTÁZ, TISZTÁRA MOS

befektet (ige) ◊ [pénzt]: fordít <vmire>, áldoz, fektet <vmibe>, beruház, investál, belefeccol (*szleng*), belegazolja a pénzét <vmibe> (*szleng*), belepumpál (*szleng*)

befektetés (fn) ◊ beruházás, investálás, investíció (*szak*)

befér (ige) ◊ belefér, becsúszik, bemegy, belemegy, beleillik, átfér, betér (*táj*), beletér (*táj*), eltér (*táj*), elfér, megfér (*táj*) ◊ KIMARAD, KISZORUL

◊ (*táj*): belekerül, belejut

beférkőzik (ige) ◊ beférkezik (*táj*), befurakszik, befurakodik, beszivárog, betolakodik, betolakszik, beszemtelenkedik, befészkezi magát, beszerkőzik (*táj*)

befest (ige) ◊ beszínez, bemázol, bepíngál (*biz*), bepamacsol (*biz*), bepacsomagol, bekenceficél (*biz*), bepancsol, beken, bepiktorol (*táj*)

◊ (*táj*): befekétít, bevádol, lefest ◊ FELDICSÉR

befog (ige) ◊ [tenyerével]: elzár, betapaszt

◊ (*rég*): átér, átfog, körülvesz, körülfog

◊ befogat, beszorít, beerősít, rögzít, becsikorít (*táj*)

◊ <vkít vmire>: igénybe vesz, igényt tart <vkire> | dolgoztat

◊ beér, utolér, felzárkózik <vkihez>, bekorcol (*táj*)

◊ megfog, bepíszkít, összepíszkít, bekoszol, összekoszol, összemocskol, bemaszatol, összemaszatol, beken, bemázol, összemázol, beszennyez, befen (*táj*)

◊ felszerszámoz, hámba fog, járomba fog

◊ (*rég*): elfog, fogságba ejt, bebörtönöz, betömlöcöz (*rég*), letartóztat

◊ (*táj*): [idő] eljön, megkezdődik, beáll, beköszönt

befogad (ige) ◊ magába zár

◊ magába fogad, felfog, megért, felér ésszel, appercipiál (*id*), recipiál (*id*)

◊ szállást ad, elszállásol, otthont ad, hajlékot ad, elhelyez, odavesz, elkvártélyoz (*rég*), menedéket nyújt, becsap (*táj*), beprimil (*táj*) ◊ ELUTASÍT, ELKÜLD

◊ bevesz, beenged, iktat, inkorporál (*id*) ◊ KIZÁR

◊ (*táj*): megfogad, felfogad, szolgálatba fogad ◊ FELMOND, ELKÜLD, ELBOCSÁT

befogadóképeség (fn) ◊ térfogat, űrtartalom, köbtartalom, kapacitás

befolyás (fn) ◊ hatás, behatás, ráhatás, befolyásolás, influencia (*id*), ingerencia (*tréf*), szuggesztíó

◊ tekintély, tekintet (*rég*), beleszólás, presztízs, auktoritás, renomé (*biz*), reputáció (*id*), respektus (*id*)

befolyásol (ige) ◊ hat, kihát, hatással van, hatást gyakorol, befolyással van, manipulál, motivál, influál (*rég*), instruál (*id*), szuggerral, impresszionál (*id*)

befolyásos (mn) ◊ tekintélyes, jelentékeny, fontos, vezető, nagy hatalmú, hosszú a keze, messzire elér a keze, menő (*szleng*), nagymenő (*szleng*), nagyfejű (*szleng*), nagykutya, hangadó, irányadó, iránymutató, illetékes, mértékadó, mérvadó ◊ JELENTÉKTELEN, SENKIHÁZI, NÍMAND (*biz*)

befolyik (ige) ◇ belefolyik, beesik, beszívárog, becsorog, becsepeg, beszűrődik, beszüremlik, beáramlik, beárad, beömlik, beözönlik, betódul, behatol ◆ KIFOLYIK

◇ [növény]: beborít, elborít, befed, betakar, benő, ellep, belep, befut

◇ [pénz]: bejön, begyűlik, összegyűlik ◆ KIÁRAMLIK

◇ (rég): befolyik <vmibe>, hat <vmire>, részt vesz <vmiben>, beleszól <vmibe>, beleszólása van <vmibe>

befon (ige) ◇ összefon, becsavar, besodor, összesodor, csomóba köt | befelefon ◆ KIBONT, KIBOGOZ

◇ körülfon, körülvesz, körülfog

◇ behálóz, elcsábít, befűz (*biz*), megfőz (*biz*), meghódít, elcsavarja a fejét <vkinek>, elbolondít, magába bolondít, megnyer, hálójába ejt, hálójába kerít, rabul ejt, megigéz, elbűvöl, ujjja köré csavar

◇ (táj): befal, megeszik

befordít (ige) ◇ befordít, beborít, bedönt, beledönt, beleborít, betaszít, beledűt (*táj*), bedűt (*táj*)

befordul (ige) ◇ bekanyarodik, behajt, bevág, becsap, bemegegy, bejön, belép, betér, betoppan, beállít, beköszön, betámít (*táj*) ◆ KIKANYARODIK, KIFORDUL, KIMEGY

◇ falnak fordul

◇ belefordul, bedől, beledől, beborul, beleborul, beleesik, belepottyan, behuppan, belezuhan, beleszédül, beletántorodik, bekavarodik (*táj*), beserül (*táj*), betekeredik (*táj*) ◆ KIMÁSZIK, KIEVICKÉL

beforr (ige) ◇ beforrad, összeforr, összeforrad, beheged, behegesedik, bevarasodik, begyógyul, meggyógyul, összenő, benő, bejavul (*táj*), besebzik (*táj*), bebőrödik (*táj*), elforjra magát (*táj*)

◇ (táj): [lekvár] megsűrűsödik, besűrűsödik

befőtt (fn) ◇ kompót, dunsztos (*táj*), befősz (*táj*)

befőz (ige) ◇ tartósít, eltesz, elrak, konzervál

◇ belefőz <vmit vmibe>

◇ (táj): becsap, rászed

befullad (ige) ◇ [lövédék]: megpuffan

◇ [motor]: beáll, befektet, bedöglik

◇ [tűzhely]: kialszik

◇ [széna, takarmány, gabona]: megfülled, befülled, megdohosodik

◇ (*biz*): [terv, vállalkozás] meghiúsul, csődöt mond, kudarcba fullad, dugába dől, hajótörést szenved, fuccsba megy (*biz*), befuccsol (*biz*)

befurakodik (ige) ◇ benyomakodik, beférkőzik, beügyeskedi magát, bejut, behatol, belehatol, befuramodik (*táj*)

◇ [közösségbe] befurakszik, betolakszik, betolakodik, benyomul, becsempészi magát, [több személy] beszívárog, beszemtelenedik, beépül, beszerkőzik (*táj*), beférkezik (*táj*), befürödik (*táj*)

befürödik (ige) ◇ belefürödik, behatol, belehatol, beleszűrődik

◇ (táj): befurakodik

befut (ige) ◇ beszalad, berohan, belohol, bevágtat, beszáguld, benyargal ◆ KIROHAN

◇ megjön, megérkezik, beesik, bezuhan (*szleng*) | berobog, [vonat] begördül ◆ KIJÖN | KIROBOG

◇ beérkezik, célba ér

◇ feltör (*biz*), élre tör, feljön, felküzd magát, célba ér, sikert arat, beérkezik

◇ [futónövény]: benő, belep, ellep, befolyik <vmit>

◇ [pára]: bevon, ráarakódik <vmire>

befuttat (ige) ◇ beborít, bevon

befűt (ige) ◇ begyújt, tüzet rak, [kazánt] felfűt, bedurrant (*tréf*), betüzel (*táj*), beböfönt (*táj*), bedörrent (*táj*), behevít (*táj*), bekongat (*táj*), beperneszt (*táj*)

◇ [helyiséget]: átfűt, bemelegít, felmelegít

◇ <vkinek>: elintéz <vmit>, megtáncoltat, megszorogat, elbánik <vkivel>, kitol <vkivel> (*biz*), betesz <vkinek> (*szleng*), alátesz <vkinek> (*szleng*), betart <vkinek> (*szleng*)

befűz (ige) ◇ [tűbe cérnát]: beleölt, bedug, beledug, behúz

◇ (*szleng*): becsap, rászed | behálóz, elcsábít, meghódít, elbolondít, magába bolondít

beherjed (ige) ◇ [készülék]: bemelegszik

◇ felmérgesedik, felmérgelődik, dühbe gurul, bedühödik, feldühödik, felpaprikázódik, indulatba jön, felhergelődik, begorombul, felingerlődik, felbosszankodik, megharagszik, felbőszül, felfortyan, elönti a méreg, elönti az epe, kijön a sodrából, kijön a béketűrésből, haragra gerjed, haragra lobbán, begőzől (*szleng*), begurul (*szleng*), bepipul (*szleng*), bepöccen (*szleng*), bepörög (*szleng*), berág (*szleng*), kiakad

- (*szleng*), zabos lesz (*szleng*) **Sz:** felkapja a vizet (*szleng*); eldurran az agya (*szleng*); felforr az agyvíze (*szleng*); felmegy a cukra (*biz*); lila haját kap (*szleng*); kimegy a fázis (*szleng*) ♦ MEGNYUGSZIK, LECSILLAPODIK
- ◇ felizgul, rájön a bakhatnék (*szleng*), rájön a kangörcs (*szleng*)
- begombolkozik** (ige) ◇ visszahúzódik, elzárkózik ♦ FELENGED, FELOLDÓDIK
- begónia** (fn) ◇ félszeglomb, ferdelevél, húsgvirág, jegecske, jégvirág, pléhlevél, szőlővirág (*táj*)
- begöngyöl** (ige) ◇ belegöngyöl, bebugyolál, beburkol, betakar, bepólyál, bepólyáz, becsavar, becsomagol, beteker, körülcsavar, körülteker, bebagyulál (*táj*), bebónyál (*táj*), bebongyol (*táj*), bepongyolál (*táj*), befonolít (*táj*) ♦ KIBONT, KIGÖNGYÖL, KICSOMAGOL
- begörbít** (ige) ◇ meggörbít, meghajt, behajlít, behajt, elhajlít, meghajlít ♦ KIEGYENESÍT
- begörbül** (ige) ◇ meggörbül, meghajlik, behajlik, elhajlik ♦ KIEGYENESEDIK
- begöröcsöl** (ige) ◇ göröcsöt kap, göröcsbe rándul
- ◇ (*táj*): becsomóz, beköt ♦ KICSOMÓZ, KIBONT
- begubózdik, begubózik** (ige) ◇ [hernyó]: bebábozódik
- ◇ magába zárkózik, visszahúzódik, elhúzódik, visszavonul, elvonul, elzárkózik, begombolkozik ♦ FELENGED, FELOLDÓDIK
- ◇ (*táj*): meghal
- begurul** (ige) ◇ begördül, behengeredik, begömböroddik (*táj*), bekarikázik (*táj*)
- ◇ feldühödik, megdühödik, indulatba jön, elönti a méreg, kijön a sodrából, kijön a békétűrésből, méregbe gurul, felpaprikázódik, felhergelődik, begorombul, felingerlődik, felbosszankodik, megharagszik, felbőszül, felfortyan, fellobban, felizgatja magát, haragra lobban, begerjed (*szleng*), begőzöl (*szleng*), bepipul (*szleng*), bepöccen (*szleng*), bepörög (*szleng*), berág (*szleng*), kiakad (*szleng*), zabos lesz (*szleng*) **Sz:** falra mászik (*szleng*), felkapja a vizet (*szleng*), elborul az agya (*szleng*), felforr az agyvíze (*szleng*), felmegy a cukra (*biz*), lila haját kap (*szleng*), kimegy a fázis (*szleng*)
- begy, bögy** (fn) ◇ elögyomor
- ◇ (*tréf*): gyomor, has
- ◇ (*táj*): mell, kebel
- ◇ (*táj*): sípnyelv
- begyakorol** (ige) ◇ betanul, megtanul, elsajátít, besulykol, bemagol, beverkliz (*biz*), beidegez (*rég*), beemléz (*rég*), beszajkóz, bebifláz (*biz*)
- begyepesedik** (ige) ◇ befűvesedik, bepázsitosodik
- ◇ [gondolkodásban]: eltompul, hátramarad, berozsdásodik, betokosodik
- begyes, bögyös** (mn) ◇ (*táj*): melles, kebles, telt keblű, dús keblű, nagy mellű, csecses (*táj*), telt, gömbölyded
- ◇ (*táj*): rátarti, hetyke, peckes, nyalka, kevély, büszke, önérzetes, dőlyfős
- ◇ (*táj*): falánk
- begyógyul** (ige) ◇ beforr, meggyógyul, beforrad, összeforr, összeforrad, beheged, behegesedik, bevarasodik, behúzódik, összenő, benő, bejavul (*táj*), bebőrözdik (*táj*), besebzik (*táj*), elforja magát (*táj*)
- begyömöszöl** (ige) ◇ belegyömöszöl, beledug, bedug, benyom, belenyom, benyomkod, belenyomkod, beletöm, beletömköd, begyűr, belegyűr, beleerőltet, beleerőszakol, beszorít, bezsúfol, beszuszakol (*táj*), beleszuszakol (*táj*), beledömöcköl (*táj*), belecsmöszöl (*táj*), begyomákol (*táj*), begyömköd (*táj*)
- begyújt** (ige) ◇ befűt, tüzet rak, bedurrant (*tréf*), betüzel (*táj*), felfűt, bebőffent (*táj*), bedörrent (*táj*), behevít (*táj*), bekongat (*táj*), bepernyeszt (*táj*)
- ◇ [motort]: beindít, elindít, berúg
- ◇ (*táj*): felingerel, felbosszant, kihoz a sodrából <vkit>, feltüzel
- begyullad** (ige) ◇ [tűz]: meggyullad, begyúl, meggyúl, belobban, lángot vet, lángra kap, lángra lobban, fellobban, lobbot vet (*vál*) ♦ KIALSZIK
- ◇ [szerves anyag]: befüllik, befülled, megdohosodik, erjed
- ◇ [motor, rakéta]: beugrik, beindul, indul, pöccen (*szleng*)
- ◇ megijed, bejied, megriad, megrémül, begazol (*biz*), berezel (*biz*), betojik (*biz*), megszeppen, inába száll a bátorsága, frászt kap (*szleng*), rájön a frász (*szleng*), rájön a szívbjaj (*biz*)
- ◇ [seb]: elmérgesedik, elförmed (*táj*), elvetemül (*táj*)
- ◇ (*táj*): felbosszankodik, haragra lobban, kijön a sodrából, kifogy a békétűrésből

begyűjt (ige) ◇ összegyűjt, egybegyűjt, összeszed, összehord, egybehord, felhalmoz, összehalmoz, [pénzt] beszéd ◆ KIAD, ELHERDÁL

◇ [termést]: betakarít, leszüretel, felgyűjt (*táj*), megszed, behord, beraktároz, takar (*táj*), takarít (*táj*)

◇ elfog, letartóztat, bezsponn (*szleng*), beszípkáz (*szleng*), beakaszt (*szleng*), bevisz, levegőbe emel (*szleng*), kivon a forgalomból (*szleng*)

behajít (ige) ◇ behajlít, bedob, beledob, belök, belelök, bevág (*biz*), belevág, belevet, begór (*táj*) | [ablakot] betör, bezúz, behajt (*táj*)

◇ befal, felfal, felhabzsol, belapátol (*biz*) | felhajt, lehajít, felhörpint, lehörpint

◇ (*táj*): becsíp, lerészegedik

behajlít (ige) ◇ meghajlít, elhajlít, begörbít, meggörbít, behajt, meghajt (*táj*), megdönt, előrehajlít ◆ KIEGYENESÍT

behajt (ige) ◇ beteret, bekerget, behajszol, becsap (*táj*), beüz (*táj*) ◆ SZÉTSZÉLESZT

◇ befordít, beirányít

◇ megfizettet, beszéd, bevasal, inkasszál (*szak*), kasszíroz (*id*), megvesz <vkin> (*táj*)

◇ bekanyarodik, befordul, betér, bemegy, bevág

behajt² (ige) ◇ behajlít, begörbít, meggörbít, meghajt, meghajlít, elhajlít, megdönt, előrehajlít, meghorgaszt (*rég*) ◆ KIEGYENESÍT

◇ ráhajt | [ajtót] becsuk, betesz, bezár, behúz

behálóz (ige) ◇ átszó, beborít, benő

◇ elcsábít, megfőz (*biz*), befon (*biz*), befűz (*szleng*), meghódít, elbolondít, rabul ejt, megnyer, megigéz, elbűvöl, elcsavarja a fejét, magába bolondít, hálójába ejt, hálójába kerít

behasad (ige) ◇ bereped, megreped, elreped, beszakad, felhasad, meghasad, elhasad, végighasad, végigreped, kettéhasad, kettéreped, fölreped

behasít (ige) ◇ bevág, berepeszt, beszakít, bemetsz, beró

◇ (*táj*): [fát] felhasogat, berepeget (*táj*)

behatás (ige) ◇ hatás, ráhatás, befolyás, tekintély, súly

beható (mn) ◇ alapos, mélyreható, mélyenszántó, mély, átfogó, részletes, részletező, részletekbe menő, gyökeres, kimerítő, tüzetes, nagyfokú, elmélyült, intenzív ◆ FELÜLETES, SEKÉLYES

behatol (ige) ◇ belehatol, bejut, benyomul, betolakszik, betör, belemélyed, [éles tárgy] belevágódik

beheged (ige) ◇ behegeseedik, beforr, beforrad, összeforr, összeforrad, begyógyul, meggyógyul, bevarasodik, behúzódik, összenő, benő, bejavul (*táj*), besebzik (*táj*), bebőrödik (*táj*), elforrtja magát (*táj*) ◆ KIFAKAD

behémót (mn és fn) ◇ nagy termetű, termetes, megtermett, testes, tagbaszakadt, robusztus, drabális, dromedár, brontes (*rég*), tenyeres-talpas, nagydarab, jókora, óriási, ormótlan, idomtalan, behemed (*táj*), bosztoróc (*táj*), gebencs (*táj*), mahomet (*táj*), benga (*szleng*), böhöm (*biz*), dromi (*szleng*), melák (*biz*), lóbaszó (*durva*) ◆ APRÓ, PÖTTÖM, FILIGRÁN

behív (ige) ◇ behívat, behí (*táj*), beszólít, beszólíttat, berendel, beidéz, megidéz (*szak*), becítál, kiszól <vkiért>, kiüzen <vkiért>, bekér, beparancsol, beinvítál ◆ ELBOCSÁT, KIKERGET

◇ [katonának]: bevisz, bevonultat, beránt (*biz*), beszípkáz (*biz*), bekíván (*táj*), felszerel, besoroz | mozgósít ◆ LESZEREL

behívat (ige) ◇ beinvitáltat, beszólíttat, berendeltet, kiüzen <vkiért>, kiszól <vkiért>, bekéret, beparancsol, berendel, beidéz, megidéz (*szak*), becítál, beinvítál ◆ ELBOCSÁT, ELKERGET

behizelgő (mn) ◇ kedves, megnyerő, nyájas, szívélyes, szívhez szóló, megvesztegető ◆ UNDOK

◇ fiúbemészó, dallamos, andalító, melodikus, harmonikus ◆ DISSZONÁNS

behődol (ige) ◇ meghődol <vkinek>, beadja a derekát, aláveti magát <vkinek>, megadja magát, leteszi a fegyvert, meghátrál, visszavonul, kapitulál (*szak*), kiszolgáltatja magát, meghajol, megalázkodik, meghunyászkodik, fejet hajt, lefekszik <vkinek> (*szleng*) ◆ ELLENÁLL <VKINEK>, SZEMBESZÁLL <VKIVEL>

behord (ige) ◇ bevisz, becipel, becepel (*táj*), behurcol, bevonszol, bevontat, beszállít, befuvaroz, behoz ◆ KIHORD, KIVISZ

◇ (*táj*): [terményt] betakarít, begyűjt ◆ SZÉTSZÓR

behorpad (ige) ◇ benyomódik, belapul, bemélyed, begörbül

behoz (ige) ◇ bejuttat, behord, bevisz, becipel, behurcol, bevonszol, bevontat, beszállít, befuvaroz, becepel (*táj*) | bekísér

◇ [jáványt]: behurcol, elterjeszt

◇ beszállít, importál ◆ KIVISZ, EXPORTÁL
 ◇ [szokást]: bevezet, elterjeszt, meghonosít, rendszeresít, meggyökereztet, átültet, átplántál
 ◇ megtérít, visszatérít, visszafizet, kiegyenlít, visszaad | helyrehoz, pótol, jóvátesz, ledolgoz, ellensúlyoz
behozatal (fn) ◇ árubehozatal, import ◆ KIVITEL, EXPORT
behurcol (ige) ◇ bejuttat, bevisz, bevonszol, behord, becipel
 ◇ [betegséget]: bejuttat, elterjeszt, behoz
behurcolkodik (ige) ◇ beköltözik, beköltözködik, betelepedik, betelepszik ◆ KIKÖLTÖZIK, KIHURCOLKODIK, KITELEPSZIK
behúz (ige) ◇ bevonszol, bevontat, beráncigál, beránt, bevon ◆ KITOL
 ◇ [ajtót]: becsuk, betesz, behajt, bezár ◆ KINYIT
 ◇ [függőnyt]: összehúz, ráhúz ◆ ELHÚZ, SZÉTHÚZ
 ◇ [nyereményt]: besöpör
 ◇ [szoknyát]: összeráncol, összehúz, szűkít
 ◇ (*biz*): bebolondít, beugrat, megcsal, becsábít (*táj*), befőz (*táj*), átráz (*biz*), átejt (*biz*), megkárosít, megrövidít
 ◇ bevon <vmit vmivel>, beburkol, befed, beborít
 ◇ [vonalat]: beír <vhova>, striguláz
 ◇ odaüt, odavág, odasóz (*biz*), odateremt, bepancsol (*szleng*), lekever
 ◇ (*táj*): [gödört] betemet, elegyenget | [sírt] felhantol ◆ KIÁS
 ◇ (*táj*): betér, bemegy
 ◇ (*táj*): berüg, lerészegedik
behúzódik (ige) ◇ meghúzódik, meglapul, elbújik, elrejtőzik, elrejtőzködik, megbújik, elhúzódik, meghúzza magát, megvonja magát (*rég*), elrejtezik (*táj*) ◆ ELŐJÖN
 ◇ (*táj*): befelhősödik, beborul ◆ KIDERÜL
behüt (ige) ◇ lehüt, jegel, bejegel, jégre tesz, befrissel (*táj*) ◆ FELMELEGÍT, FELHEVÍT
beidegződik (ige) ◇ begyakorlódik, rögzül, belerögződik <vkibe vmi>, automatizálódik, fixálódik (*id*), vérévé válik <vkinek vmi>
beidéz (ige) ◇ behív, behí (*táj*), beszólít, berendel, bekér, beparancsol, megidéz (*szak*), behívat, becítál
beigazol (ige) ◇ igazol, bebizonyít
beigazolódik (ige) ◇ bebizonyosodik, bebizonyul (*táj*), bejön (*biz*) ◆ MEGCÁFOLÓDIK
beijed (ige) ◇ megjíed, megrémül, megriad, begyullad (*biz*), bekakál (*biz*), berezel (*biz*)
beiktat (ige) ◇ hivatalba állít, kinevez, inagurál (*id*), installál (*rég*) ◆ ELBOCSÁT, ELMOZDÍT, FELMOND <VKINEK>
 ◇ beír, beleír, feljegyez, bekönyvel, lajstromoz, inskribál (*id*), bejegyez, regisztrál, felvesz, bevezet, [nyilvántartásba] besorol
 ◇ közbeiktat, beleszó, betold, betesz, befértet, beszúr, beleszúr, bedolgoz, beledolgoz, belevesz, belefoglal, beilleszt, beilleszt
beilleszkedik (ige) ◇ beilleszkedik, beleillik, belesimul
 ◇ alkalmazkodik, hozzáidomul, megszokik, megmelegszi, megmelegedik, megtalálja a helyét, feltalálja magát, akklimatizálódik
beilleszt (ige) ◇ beilleszt <vmibe>, beépít, beleépít, beerősít, belefoglal, beköt (*szak*), behelyez, beállít, beleállít, beigazít, [vájatba] beágyaz, betesz, bedug, becsúztat, berak, belerak ◆ ELTÁVOLÍT, KIVESZ
 ◇ beír, beleír, bedolgoz, beledolgoz, beleszó, beépít, betold, beszúr, beleszúr, belefoglal, bejegyez, közbeiktat, felvesz, bevezet, besorol, besuszterol (*biz*), interkalál (*id*), interpolál (*szak*)
beillik (ige) ◇ beleillik <vmibe>, beilleszkedik, belesimul, belepaszol, belepászol (*táj*), belevág
 ◇ <vminek>: felér <vmivel>, alkalmas <vminek>, megfelel <vminek>, való, beválik <vminek> (*táj*)
beindít (ige) ◇ megindít, elindít, üzembe helyez
 ◇ [motort]: berüg, begyújt, bekurbli (*biz*), felkurbli ◆ KIKAPCSOL, LEÁLLÍT
 ◇ megindít, megkezd, elkezd, hozzáfog <vmihez>, belekezd, kezdeményez ◆ ABBAHAGY
beindul (ige) ◇ megindul, elindul, megkezdődik, elkezdődik, kezdetét veszi ◆ BEFEJEZŐDIK, VÉGET ÉR
 ◇ [üzlet]: hasznot hajt, hasznot hoz ◆ CSÖDBE MEGY
beint (ige) ◇ behív, behí (*táj*) ◆ ELBOCSÁT, ELKERGET, ELZAVAR
 ◇ <vkinek> (*szleng*): elutasít **Sz**: elküld a fenébe (*szleng*); elküld a francba (*szleng*); elküld a pokolba; elküld melegebb éghajlatra (*szleng*)
beír (ige) ◇ beleír, befirkant (*biz*), bejegyez, feljegyez, bemásol, inskribál (*id*)

- ◊ bedolgoz, beledolgoz, beiktat, közbeiktat, belevesz, belefoglal, beilleszt, beleilleszt, beleszó, betold, beszúr, beleszúr
- ◊ berajzol, belerajzol
- ◊ [vonalat]: behúz, striguláz
- ◊ (rég): beleír
- ◊ (táj): besoroz
- beírat** (ige) ◊ bejegyeztet, lajstromba vétet, lajstromoztat, nyilvántartásba vétet
- ◊ [iskolába]: felvetet, bead
- beiratkozik** (ige) ◊ feliratkozik, bejelentkezik
- beismer** (ige) ◊ bevall, megvall, elismer, belát ♦ TAGAD
- beismerés** (fn) ◊ bevallás, megvallás, vallomás, elismerés, konfesszió (rég) ♦ TAGADÁS
- beivődik** (ige) ◊ beleivődik, beszívődik <vmibe>, beissza magát <vmibe>, beenyész (rég), felszívődik, áthat, átítat, átjár, bejár (táj), megjár (rég)
- bejár** (ige) ◊ bejárogat
- ◊ végigjár, összejár, bebarangol, bekóborol, bebolyong, becsavarog, becserkész, átfűsül, bekalandoz, bekószál, becsámborog, becankózik (táj), bekóricál (táj), bekórászol (táj), nyakába vesz <vmit>
- ◊ [hír]: elterjed, tovaterjed, befut
- ◊ (táj): átjár, átítat
- ◊ (táj): kitart, eltart, elég <vmeddig>, futja <vmeddig>
- bejárat** (fn) ◊ bemenet, bejáró (rég), bejárás (táj), kapu, ajtó, porta, portál (rég), portálé (rég), entrée (id) | száj, nyílás, torok ♦ KIJÁRAT, KIJÁRÁS
- bejáratos** (mn) ◊ járatos, bennfentes, otthonos, beavatott, általjárós (táj), benyalatos (táj), benyalós (táj), járás (táj) ♦ IDEGEN
- bejárónő** (fn) ◊ háztartási alkalmazott, takarítónő, maris (szleng), házirézi (szleng)
- bejegyez** (ige) ◊ beír, beleír, feljegyez, bemásol, felvesz, befirkant (biz), nyilvántartásba vesz, beiktat, elkönyvel, bekönyvel, lajstromoz, inskribál (id), bevezet, besoroz
- bejelent** (ige) ◊ jelez, jelentést tesz, tudat, tudósít, tájékoztat, értesít, tudomására hoz, avizál (rég), informál
- ◊ [műsort]: bemond, bekonferál, beolvas
- ◊ hírül ad, beharangoz, kihirdet, dobra ver (rég)
- ◊ beárul, megmond, árulkodik <vkire>, bepanaszol, feljelent, besúg, befúj (szleng), beköp (szleng), beszámol (szleng), felad, denunció (id), bevádol, megvádol
- bejelentés** (fn) ◊ kijelentés, nyilatkozat, közlemény, közlés, tudósítás, hír, tájékoztatás, deklaráció, kommuniké (szak)
- bejgli** (fn) ◊ mákos tekercs, mákos patkó, diós tekercs, diós patkó, tekercs
- ◊ (szleng): lepedő, pokróc
- bejön** (ige) ◊ belép, befárad, betoppan, befut ♦ KIMEGY
- ◊ [versenyen]: célba ér, befut
- ◊ megérkezik, beköszönt, megkezdődik ♦ ELMÚLIK
- ◊ (biz): beválik, bevág (biz), beüt (biz), sikerül, sikerál (biz), összejön (biz)
- ◊ [pénzösszeg]: befolyik, összegyűl, összegyűlik
- ◊ elterjed, divatba jön
- bejövétel** (fn) ◊ bejövés, megérkezés ♦ KIMENETEL, KIVONULÁS
- ◊ [magyarok bejövetele]: honfoglalás
- bejut** (ige) ◊ bemegy, behatol, benyomul, beférkőzik, befurakodik, bevergődik ♦ KIMEGY, KIJUT
- ◊ bekerül ♦ KIMARAD
- bejuttat** (ige) ◊ [állásba]: elhelyez, beajánl, besegít, benyom, bedug, beóferol (táj)
- ◊ beküld ♦ KIKÜLD
- ◊ becsempész, belop ♦ KICSEMPÉSZ
- béka** (fn) ◊ német rák, breki (biz), brekus (biz), bekejóska (táj), körmöshal (táj)
- ◊ [birkózásban]: parterre (id)
- ◊ (táj): bicepsz, kétféjű izom (szak)
- békaember** (fn) ◊ könnyűbúvár, búvár
- békanyál** (fn) ◊ békahártya (táj), békahínár (táj), békalencse (táj), békakása (táj)
- ◊ (táj): ökörnyal

bekanyarodik (ige) ◇ befordul, betér, bekanyarul (*táj*), behajt, bevág, becsap

bekap (ige) ◇ befal, fölfal, lenyel, lecsúsztat, megeszik, bekebelez, megkajál (*szleng*), beharap (*táj*), betermel (*szleng*), bedob | felhajt, legurít (*szleng*) ◆ KIKÖP

◇ becsip, berüg, beszik (*biz*), bekávêzik (*szleng*), becsiccsent (*biz*) ◆ KIJÓZANODIK

◇ [gólt]: beszed (*biz*), beenged, beereszt, belepkéz (*szleng*)

bekapcsol (ige) ◇ összekapcsol, becsatol, összecsatol, összefűz, begombol, bekaszt (*táj*), bepeckel (*táj*) | beköt ◆ KIKAPCSOL, SZÉTKAPCSOL, KIAKASZT

◇ beindít, elindít, megindít, kinyit, felhúz, felkurbli ◆ KIKAPCSOL, LEÁLLÍT

◇ bevon, beszervez, bevesz

bekapcsolódik (ige) ◇ [kapocs]: becsukódik, összecsucódik, összezáródik, bezáródik ◆ KIKAPCSOLÓDIK, SZÉTNÝLIK

◇ csatlakozik, belép ◆ KIVÁLIK, LEVÁLIK, KÜLÖNVÁLIK

béke (fn) ◇ békeidő, pax (*id*), salom (*id*), sólem (*szleng*) | békekötés, békeszerződés, fegyverszünet, fegyvernyugvás ◆ HÁBORÚ, HARC, ELLENSÉGESKEDÉS

◇ békesség, egyetértés, összhang, harmónia, barátság ◆ BÉKÉTLENSÉG, VISZÁLY, DISZHARMÓNIA

◇ nyugalom, nyugság (*táj*), nyugalmasság, csend, csendesség, háborítatlanság, zavartalanság ◆ NYUGTALANSÁG, ZÜRZAVAR, ZAKLATOTTSÁG

bekebelez (ige) ◇ anektál (*szak*), csatol, kapcsol, magába olvaszt, asszimilál, elfoglal, meghódít, megszerez ◆ FELSZABADÍT, FÜGGETLENÍT

◇ elfogyaszt, megeszik, behabzsol, felfal, bezabál (*durva*), bekajál (*szleng*), beburkol (*szleng*), besimogat (*táj*), betestesít (*rég*)

békebeli (mn) ◇ század eleji, ántivilágbeli, régi, egykori, ódon

békebontó (mn) ◇ békeszegő, békétlen, békétlenkedő, kötekedő, verekedő, civakodó, bajszerző, galibaszzerző, egységbontó, pártoskodó ◆ BÉKEKÖTŐ

bekecs (fn) ◇ félkábát, zubbony, ködmön, börmellény, berbécs (*táj*), zeke (*táj*), birkamellény (*táj*), bujka (*táj*), csurapé (*táj*), besmet (*id*)

békeegyezmény (fn) ◇ békeszerződés, békekötés, békepaktum, békealku (*rég*) ◆ HADÜZENET

békeértekezlet (fn) ◇ békekonferencia, béketárgyalás, békegyűlés, békekongresszus, béketalálkozó

békefelhívás (fn) ◇ békekiáltvány, békeajánlat, békejavaslat ◆ HADÜZENET

békegyűlés (fn) ◇ béketárgyalás, békekonferencia, békeértekezlet, békekongresszus, béketalálkozó

békeharc (fn) ◇ békemozgalom, békeoffenzíva

békekonferencia (fn) ◇ békeértekezlet, béketárgyalás, békegyűlés, béketalálkozó

békekongresszus (fn) ◇ békeértekezlet, béketárgyalás, békegyűlés, béketalálkozó

békekötés (fn) ◇ békeszerződés, békeegyezmény, békealku (*rég*) ◆ HADÜZENET

békétlet (ige) ◇ békít, kibékít, megbékít, összebékít ◆ ÖSSZEUGRASZT, VISZÁLYT SZÍT

békemozgalom (fn) ◇ békeharc, békeoffenzíva

beken (ige) ◇ bemázol, befest, beecsetel, bepacsomagol (*biz*), bemaszatol, besikál (*táj*), beborít, befed, bevon

◇ (*rég*): bemooskol, mocskol

békepárti (mn) ◇ békebarát, békeszerető, háborúellenes, pacifista ◆ MILITARISTA

béképzelt (mn) ◇ öntelt, önhitt, önelégült, elbizakodott, gögös, dolyfös, fennhéjázó, kevély, hiú, nagyképűsködő, tudákos (*táj*), tudálékos, mindentudó (*pej*), nagyokos, kisokos (*biz*), felfuvalkodott, pöffeszkedő, felvágós, pókhendi, fölényeskedő, nagyképű, rátarti, magahitt (*rég*), nagyra tartja magát, sokat tart magáról, el van telve magával ◆ ALÁZATOS, SZERÉNY

békér (ige) ◇ bekéret, behozat ◆ KIAD

bekeretez (ige) ◇ berámáz, keretbe foglal, rámába foglal

bekerít (ige) ◇ körülkerít, körülhatárol, [kerítéssel] körülvesz

◇ [várost, kikötőt]: körülfog, körülzár, szorongat, ostromol, ostrom alá vesz, ostromzár alá vesz

◇ (*rég*): berekeszt, bekelepcél (*rég*)

◇ (*rég*): bebugyolál, bugyolál, bekendőz

bekerül (ige) ◇ belekerül ◆ KIKERÜL

◇ bejut, bemegy, behatol, benyomul, beférkôzik, befurakodik ◆ KIJUT

◇ bevetődik, betéved, becseppen

békés (mn) ◇ békeszerető, békétűrő, szelíd, jámbor, barátságos, kedves, higgadt **Sz:** fát lehet vágni a hátán ◆ HARCIAS, AGRESSZÍV, KÖTEKEDŐ

◇ zavartalan, háborítatlan, idillikus, idilli, nyugodt, nyugalmas, nyugodalmas (*vál*), békességes, csendes, kiegyensúlyozott, harmonikus ♦ NYUGTALAN, ZAKLATOTT, ZAJOS

békesség (fn) ◇ béke, nyugalom, csend, csöndesség, egyetértés, összhang, harmónia, kiegyensúlyozottság ♦ ZÚRZAVAR, ELLENSÉGESKEDÉS, NYUGTALANSÁG

békeszerető (mn) ◇ békebarát, békepárti, pacifista, békés, békülékeny, csendszerető (*rég*), jámbor ♦ HARCÍAS, AGRESSZÍV, KÖTEKEDŐ

békeszerződés (fn) ◇ békekötés, békeegyezmény, békepaktum, békealku (*rég*) ♦ HADÜZENET

békétárgyalás (fn) ◇ békeértekezlet, békekonferencia, békemegbeszélés, béketalálkozó, békekongresszus

békétlen (mn) ◇ zúgolódo, lázongó | nyugtalan, zaklatott, diszharmonikus | veszekedős, zsémbes ♦ SZELÍD, JÁMBOR, BÉKETŰRŐ

békétűrés (fn) ◇ türelem, önuralom, hidegvér, nyugalom, nyugodtság, békétűrelem (*táj*), türedelem (*rég*), tolerancia ♦ TÜRELMETLENSÉG, INTOLERANCIA

békétűró (mn) ◇ békés, békeszerető, türelmes, toleráns, jámbor, szelíd, jótét, nyájas, birkatűrelmű, galambpéjú **Sz:** dohányt lehet vágni a hátán; fát lehet vágni a hátán (*táj*); bírja cérnával (*szleng*); bírja madzaggal (*szleng*) ♦ BÉKÉTLEN, TÜRELMETLEN, KÖTEKEDŐ

békedés (szleng) (fn) ◇ rész, szakasz, egység, szövegrész, passzus (*vál*), alinea (*id*)

◇ (*szak*): paragrafus, cikkely, törvénycikk, szakasz

bekiált (ige) ◇ bekiabál, beszél ♦ KIKIABÁL, KIKIÁLT

◇ behív, beszólit, berendel, becsódit ♦ KIKÜLD, KIPARANC SOL

bekísér (ige) ◇ bevezet, betessékel, beenged ♦ KIKISÉR

◇ bevisz, előállít, őrizetbe vesz, letartóztat ♦ ELENGED, SZABADON ENGED

békít (ige) ◇ békéltet ♦ ÖSSZEGRASZT, USZÍT

◇ engesztel, nyugtat, csillapít, csitít, csendesít **Sz:** sőt vet a tűzre ♦ HERGEL, INGEREL, IZGAT

béklyó, békó (fn) ◇ lánc, kötél, szij, gúzs, nyűg (*rég*)

◇ (*rég*): bilincs, rablánc, olvasó (*tréf*)

◇ rabság, kötöttség, megkötöttség ♦ SZABADSÁG

bekonferál (ige) ◇ bejelent, bemutat, beajánl, bevezet

◇ (*szleng*): elmond, beszámol

bekopogtat (ige) ◇ bekopog, bezörget, bekocog (*táj*), bekocogtat (*táj*), bedübögtet (*táj*)

◇ betér, felkeres, látogat, meglátogat, beugrik, benéz

◇ (*vál*): beköszön, bejelentkezik, jelentkezik

beköltözik (ige) ◇ beköltözködik, behurcolkodik, bekvártélyozza magát (*biz*), befészkei magát, behúzódik, megtelepszik, betelepszik, betelepedik ♦ KIKÖLTÖZIK, ELKÖLTÖZIK

◇ [érzés, hangulat]: úrrá lesz <vkin>, eluralkodik <vkin>, befészkei magát <vkibe>

beköszönt (ige) ◇ betér, belép, benéz, beállít, bekopogtat, bevetődik, betoppan, beugrik, meglátogat

◇ beáll, megkezdődik, elkezdődik ♦ ELMŰLIK

beköt (ige) ◇ összeköt, összekötöz, megköt, összecsomóz, összefűz ♦ KIKÖT, KIBONT, KICSOMÓZ

◇ [sebet]: bekötöz, bepólyál, befásliz ♦ KIOLDOZ

◇ [könyvet, füzetet]: becsomagol, beburkol, beborít, befed ♦ KICSOMAGOL, KIFEJT

◇ odaköt, megköt ♦ ELOLD, ELENGED, KIENGED

◇ bekapcsol, üzembe helyez ♦ KIKAPCSOL

◇ rögzít, beépít, beleilleszt, beleerősít ♦ KIVESZ, KIEMEL

bekötöz (ige) ◇ beköt, összekötöz, átköt ♦ KIKÖTÖZ

◇ bepólyál, körültkerget, bebugyolál, befásliz, bebancsókál (*táj*)

bekövetkezik (ige) ◇ megtörténik, megeshik, eljön, elkövetkezik, előáll, elérkezik, beteljesedik, megvalósul, realizálódik, beüt (*szleng*), beáll ♦ ELMARAD, VÁRAT MAGÁRA

bekukkant (ige) ◇ benéz, bepillant, betekint, beles, bekukucsál, bekukkint (*táj*)

◇ meglátogat, benéz, beállít, beugrik, betoppan, betér, felugrik, felmegy **Sz:** bekukkant, mint Bolond Istók Debrecenbe

beküld (ige) ◇ beszalaszt, bezavar, bekészttet (*táj*) ♦ KIKÜLD

◇ bead, benyújt, bejuttat, bevitet, felterjeszt

◇ bevászlást, delegál

békülékeny (mn) ◇ engedékeny, engesztelhető, konciliáns (*id*) ♦ HARAGTARTÓ

bekvártélyoz (ige) ◇ elszállásol, beszállásol, szállást ad, beköltöztet, elhelyez, állomásoztat, befogad, hajlékot ad ◆ KILAKOLTAT

bél (fn) ◇ húr (*rég*), pucor (*táj*), intestinum (*id*), bendő (*rég*), gyomor (*rég*)

◇ gyümölcsbűs, gyümölcsbű ◆ HÉJ, KÉREG, BUROK

◇ belseje <vminek>, belső rész, közepe <vminek> ◆ KÜLSEJE <VMINEK>, KÜLSŐ RÉSZ

belakik (ige) ◇ beeszik, jóllakik, degeszre eszi magát ◆ ÉHEZIK

belát (ige) ◇ belelát ◆ KILÁT

◇ áttekint, átlát, végiglát

◇ elismer, tudomásul vesz, megért, fejet hajt <vmi előtt>, felfog, tisztába jön <vmivel>, beismer, koncedál (*szak*) ◆ TILTAKOZIK, VISSZAUTASÍT

belátás (fn) ◇ belelátás, betekintés

◇ méltánylás, elnézés, megértés, könyörület, szájalom

◇ megítélés, felfogás, megfontolás, ítélet, ítélőképesség, vélemény

beláthatatlan (mn) ◇ végeláthatatlan, áttekinthetetlen, határtalan, végtelen, láthatártalan (*rég*) ◆ ÁTLÁTHATÓ

◇ előre nem látható, kiszámíthatatlan, átláthatatlan, felmérhetetlen ◆ KISZÁMÍTHATÓ, VÁRHATÓ

belázasodik (ige) ◇ felmegy a láza, felszökik a láza, kigyullad (*táj*) ◆ LEMEGY A LÁZA

belbecs (fn) ◇ (*rég*): belérték (*rég*) ◆ KÜLCSÍN (*vál*)

belead (ige) ◇ beletesz, belevegyít, elvegyít, belekever, hozzáad, hozzátesz ◆ KIVESZ

◇ [erőt, energiát]: ráfordít <vmire>, beleöl, rááldoz, befektet

beleakad (ige) ◇ beakad, megakad, fennakad, belegabalyodik, belecimpajgózik (*táj*), beleragózik (*táj*)

◇ beleköt, beleakaszódik, belekapaszódik

◇ (*rég*): elakad, megakad, belesül, belezavarodik, bakizik (*biz*)

beleaprít (ige) ◇ belevagdál, belevagdós, belevág, belemetél, beledarabol, beletördel, belemorzsol, beleszegdel (*táj*)

beleárt (ige) ◇ [beleártja magát]: beleavatkozik, beleelegyedik (*vál*), belekontárkodik, beleüti az orrát, belekotyol (*táj*), belebakalászik (*táj*), belekapcáskodik (*táj*), belekotyog (*biz*), beledumál (*szleng*), belekavar (*szleng*), belepofázik (*durva*), beleugat (*durva*), közbepofázik (*durva*), közbeugat (*durva*)

beleavatkozik (ige) ◇ beleszól, beleártja magát, belefolyik, belekontárkodik, beleüti az orrát, beleszél, beletenyerel (*biz*), belenyálaz (*szleng*), belekotyol (*táj*), belenyikkan (*táj*), belebocsátkozik (*rég*), beleelegyedik (*rég*)

◇ közbelép, közbeavatkozik, közbeszól, interveniál (*szak*)

belebeszél (ige) ◇ belevág a szavába, belekotyog (*biz*), beleszól, közbeszól, közbevág, belekap a szavába, belekotyol (*táj*), belenyikkan (*táj*) | beledumál (*szleng*), belekavar (*szleng*), belepofázik (*durva*), beleugat (*durva*), közbepofázik (*durva*), közbeugat (*durva*) | beleavatkozik, beleártja magát, beleüti az orrát ◆ VÉGIGHALLGAT

belebolondul (ige) ◇ megőrül, beleőrül, belezavarodik, megzavarodik, esztét veszti, belehaborodik, belepistul (*biz*), belekábul, behülyül, belebőszül (*táj*)

◇ beleszeret, belehaborodik, lángra lobban <vki iránt>, beleesik, belezúg, odavan <vkiért>, belegabalyodik, belebojtorodik (*táj*), belebomlik (*táj*) ◆ KIÁBRÁNDUL, KISZERET, CSALÓDIK

belebonyolódik (ige) ◇ belegabalyodik

◇ belezavarodik, belekeveredik, belevész ◆ KIKEVEREDIK

belebotlik (ige) ◇ megbotlik <vmiben>, beleütözik, nekiütözik

◇ <vkibe>: összetalálkozik, összefut, összeakad | megismerkedik

◇ <vmibe>: ráakad, rátalál, rábukkan

belebújik (ige) ◇ bebújik, felvesz, felhúz, magára ölt, felölt

◇ belemélyed, beleássa magát, beletemetkezik

belebukik (ige) ◇ beleesik, belefördül, beleborul, beledől, belebukfencezik, belebüklik (*táj*)

◇ kudarcot vall, rajtaveszt, megbukik <vmi miatt>, tönkremegy, csődöt mond, lebög

belecsavar (ige) ◇ becsavar ◆ KICSAVAR

◇ belefacsar, belecsepegtet, belecsergat, kiprésel

◇ belegöngyöl, beleteker ◆ KIGÖNGYÖL

beledőf (ige) ◇ beledők, beleszúr, belevág, belemárt, belemérit, belesuttant (*táj*) ◆ KIHÚZ

◇ <vkibe>: belegázol, megsért, megbánt, véris sért

beledug (ige) ◇ bedug, beletol, belenyom, beletesz, belerak, beleilleszt, belepizlint (*táj*) | belerejt, belecsempész, belecúsztat ♦ KIVESZ, KIHÚZ

beleegyezés (fn) ◇ jóváhagyás, hozzájárulás, elfogadás, helybenhagyás, szentesítés, megerősítés, helyeslés, igenlés, áldás, ámen, engedélyezés, engedély, megengedés, engedelem (*rég*), egyetértés, konszenzus (*szak*) ♦ HELYTELENÍTÉS, VISSZAUTASÍTÁS, TILTAKOZÁS

beleegyeznek (ige) ◇ hozzájárul, belemegegy (*biz*), rábólint, rááll, elfogad, jóváhagy, helybenhagy, engedélyez, megenged, belenyugszik, beletörődik **Sz**: beadja a derekát; kötélnek áll; rúdnak áll (*táj*); igent mond <vmire>; áldását adja <vmire> ♦ VISSZAUTASÍT, TILTAKOZIK, ELLENEZ

beleéli (ige) ◇ [beleéli magát]: beleérzi magát, beleképzeli magát, átél, átérez | beleringatja magát, belelovalja magát | megbarátkozik, megszokik, hozzászokik

beleér (ige) ◇ belenyúlik, belelóg, belec süng
◇ (*táj*): beér, megérkezik

beleerőltet (ige) ◇ belegyömöszöl, beleprésel, beletöm, beletömköd, belenyom, belenyomkod, belenyomorít, beleszorogat, beszorít, beleszterol (*biz*), beledömöcköl (*táj*), beleszuszakol (*táj*)
◇ beleerőszakol, belekényszerít, belediktál (*biz*), belebeszél (*biz*), beledisputál (*rég*)

beleért (ige) ◇ hozzáfért, odaért, belegendol, hozzágondol, beleszámít, beleszámol, belesorol, belefoglal, belevesz, implikál (*szak*) ♦ ELTEKINT <VMITŐL>

beleértve (hsz) ◇ beleszámítva, belegendolva, hozzászámítva, hozzágondolva, hozzávéve, befoglalva, inkluzíve (*id*), ki nem mondva, burkoltan, impliciten (*id*)

beleesik (ige) ◇ behull, belepottyan, belezuhan, belebukik, beleborul, belefordul, beledől, beleszédül, beletántorodik, behuppan, belebukik (*táj*), beleszottyán (*táj*), belesuppan (*táj*) | belekerül, belekeveredik ♦ KIMÁSZIK, KIKECMEREG
◇ beletartozik, beleszámít, hozzászámít
◇ (*biz*): beleszeret, belebolondul, belegabalyodik, belezúg (*biz*), belepistul (*biz*) ♦ KIÁBRÁNDUL, CSALÓDIK, KISZERET

belefárad (ige) ◇ beleun, ráun, elun, belefásul, elfásul, elege lesz <vmiből>, megelégel

belefér (ige) ◇ elfér, belemegegy, beletér (*táj*)

belefog (ige) ◇ hozzáfog, nekifog, belekezd, elkezd, hozzálát, nekilát, elindít, beindít, nekivág, belevág (*biz*), nekiveselkedik, nekirugaszkodik, nekidurálja magát, belebocsátkozik, belekap, beleugrik, belemegegy, beleveti magát ♦ BEFEJEZ, ABBAHAGY, ELKÉSZÜL <VMIVEL>

belefoglal (ige) ◇ befoglal, beágyaz, beleágyaz
◇ beleilleszt, beleépít, beletold, belevesz

belefogódzik (ige) ◇ belekapaszkodik, belecimpaszkodik, megfogódzik <vmiben>, megkapaszkodik <vmiben>

belefojt (ige) ◇ belefúllaszt, beleől, beledögleszt (*durva*), belenyuvaszt (*táj*), beleveszékít (*táj*)
◇ belefójtja a szót, torkára forrasztja a szót, letorkol, elnémit, elhallgattat, elnyom

belefojlik (ige) ◇ beleömlik, beleárad, beleáramlik, beleszorog, beletorkollik, belefut
◇ beleszól, beleavatkozik, közbeavatkozik, beleszólása van <vmibe>

belefúj (ige) ◇ belelehel, belefúvint (*táj*), behuhukol (*táj*)

belefúllad (ige) ◇ belefűl (*vál*), belepustul, belevész, belenyuvad (*táj*)

belefűrődik (ige) ◇ belesűrődik, beleszalad, belemélyed

belegabalyodik (ige) ◇ belegubancolódik, beleakad, belegombolykózik ♦ KIKEVEREDIK, KIKECMEREG
◇ belebonyolódik, belezavarodik, belesül, belekavarodik, belekeveredik, belebojtorkodik (*táj*) ♦ KIMAGYARÁZKODIK, KIMÁSZIK, KIVÁGJA MAGÁT
◇ (*biz*): beleszeret, belebolondul, beleesik (*biz*), belezúg (*biz*), belepistul (*biz*), belehabarodik ♦ KIÁBRÁNDUL, ELHIDEGÜL, KISZERET

belegázol (ige) ◇ belemegegy, belelép, belelábbad, beletoccsan, beletapicskol (*táj*)
◇ [tömegbe]: belerohan
◇ <vkibe, vmibe>: beletapos, beletipor, beledőf, megsért, lábbal tipor

belegendol (ige) ◇ beleképzeli, hozzágondol, hozzáfért, beleért
◇ [belegendolja magát vmibe]: beleéli magát
◇ végiggondol, átgondol, meggondol, megfontol, fontolóra vesz, felmér, mérlegel, elmélyül <vmiben>

belégzés (fn) ◇ belélegzés, beszívás, inspiráció (*szak*) ♦ KILÉGZÉS, EXSPIRÁCIÓ (*szak*)

belegyömöszöl (ige) ◇ beletöm, beletömököd, belenyom, belenyomkod, belegyűr, belegyűr (*táj*), beleeröltet, beleprésel, belezsúfol, beleszuszakol (*táj*), belesömöszöl (*táj*), belegyöm (*táj*), belesömöszköl (*táj*), beledöbrököl (*táj*), belegyűrököl (*táj*)

belehal (ige) ◇ meghal, belepusztul, beleveszik, belevész, belegebed, beledöglök (*durva*), rámegey <vmire>, elvzrik, elvisz <vkít vmi>, a sírba visz <vkít vmi>, az életével fizet <vmiért>, beleveszekedik (*táj*) ◆ TULÉL

beleharap (ige) ◇ megharap, ráharap <vmire>, belekap, belemar
◇ [láng]: belekap

belehel (ige) ◇ belélegez, szív, beszív (*biz*), beszí (*táj*), beszippant, inhalál (*szak*) ◆ KIFÚJ, KILÉLEGEZ
◇ befúj (*szleng*), befű (*táj*), behomályosít, bepárasít

beleilleszkedik (ige) ◇ beilleszkedik, beleillik, odaillik, beletartozik, harmonizál <vmivel>, passzol <vmihez> (*biz*) ◆ KILÓG, ELÚT
◇ alkalmazkodik, megszokik, megtalálja a helyét, feltalálja magát, akklimatizálódik

beleillik (ige) ◇ beilleszkedik, besimul, beletalál <vmibe>, odaillik, belevág <vmibe>, harmonizál <vmivel>, passzol <vmihez> (*biz*) | belevaló <vmibe>, beletartozik ◆ KILÓG

beleizzad (ige) ◇ megizzad, összeizzad <vmit>, átizzad <vmit>
◇ elfárad, kimerül

belejön (ige) ◇ beletanul, beledolgozza magát, begyakorol, belegyakorolja magát, beletörekedik (*táj*), beleszokik, belezökken <vmibe>, belemelegedik, belemelegszik, belelendül, beleándorodik (*táj*), belezeledik (*táj*), belezelődik (*táj*) **Sz:** belejön, mint kiskutya az ugatásba
◇ (*rég*): [fájdalom] beleáll ◆ KIÁLL, MEGSZŰNIK, ELMŰLIK

belekap (ige) ◇ belenyúl, belesípád (*táj*) | beleharap, belemar, megharap, megmar
◇ belefog, belekezd, elkezd ◆ ABBAHAGY, FELHAGY <VMIVEL>

belekapaszkodik (ige) ◇ belefogószik, belefogószik, megfog, belekárol, megmarkol, megragad, megszorít, belesimpaszkodik, belesimpajgózik (*táj*), belesimpajkodik (*táj*) ◆ ELENGED
◇ beleköt, beleakaszkodik, fennakad

belekárol (ige) ◇ karját a karjába ölti, karon fog, belekapaszkodik, belefogószik, belesimpaszkodik (*biz*)

belekerül (ige) ◇ belejut, belekeveredik, belesodródik, beleszik ◆ KIMARAD
◇ <vmennyibe>: kerül, belejön (*biz*), kóstál (*biz*), lesz | beletelik

belekever (ige) ◇ hozzákever, belevegyít, elegyít <vmit vmibe>, közélegyít, belekavar, hozzátesz, hozzáad
◇ belesodor, belemárt, beleránt, belevisz, behúzó, belebonyolít, belevon, belesudaraz (*táj*), belegabalyít (*táj*) ◆ KIHAGY, TÁVOL TART, VISSZATART

belekeveredik (ige) ◇ belesodródik, belebonyolódik, belegabalyodik, belemászik, beleártja magát, belebojtorkodik (*táj*), beleelegyedik (*táj*), behederedik (*táj*), belekevergőzik (*táj*) | belezavarodik, belesül, bakizik (*biz*) ◆ KIMÁSZIK, KIKÁSZÁLÓDIK
◇ (*szleng*): beleszeret ◆ KIÁBRÁNDUL

belekezd (ige) ◇ elkezd, nekikezd, hozzákezd, belefog, hozzáfog, nekifekszik, nekifog, nekilát, hozzálát, belevág (*biz*) | megkísérel, megpróbál, belekap, [vállalkozást] beindít, rázendít, elindulószkodik (*táj*) ◆ ABBAHAGY, BEFEJEZ
◇ beleharap, beleeszik

belekóstol (ige) ◇ megkóstol, megízlel, belenyál, beleharap, beleeszik
◇ megpróbál, kipróbál, megtapasztal, ismerkedik <vmivel>

beleköp (ige) ◇ belepök (*táj*), behákol (*táj*)
◇ <vmibe> (*szleng*): megzavar, felborít, beleavatkozik, beleártja magát

beleköt (ige) ◇ <vmibe, vkibe>: kifogásol, helytelenít, fennakad, belekapaszkodik, kikezd <vkivel>, kötözködik, kötekedik, kritizál, kákán is csomót keres, belekapcskodik (*táj*), belebojtorkodik (*rég*) ◆ BÉKÉN HAGY, NYUGTON HAGY

bélel (ige) ◇ kitöm, kipárnáz, kivattáz, [kemencét] vasal (*szak*), dublíroz (*szak*)
◇ (*tréf*): teletöm, telerak

belelapoz (ige) ◇ beletekint, belenez, beleolvas, belekukkant, belepillant, belenyálaz (*biz*), beleszagol (*biz*), belepislant (*biz*) ◆ ÁTTANULMÁNYOZ

belelát (ige) ◇ átlát <vmin>, keresztütlát <vmin>, kiismer
◇ <vkibe>: veséjébe lát

belélegez (ige) ◇ belehel, beszív (*biz*), inhalál (*szak*), inspirál (*szak*) ◆ KILÉLEGEZ, KIFÚJ, EXPIRÁL (*szak*)

belélegzés (fn) ◇ belégzés, beszívás, inhalálás (*szak*), inspiráció (*szak*) ◆ KILÉLEGZÉS, KILÉGZÉS, EXSPIRÁCIÓ (*szak*)

belelendül (ige) ◇ belemelegszik, belejön

belelép (ige) ◇ beletapos, belegázol, belemegy, beletoccsan, beletapicskol (*táj*), beleszottyán (*táj*) ◆ KIKERÜL, ÁTLÉP

belelóg (ige) ◇ beleér, belenyúl, belec süng

belelő (ige) ◇ beleeerszt, beledurrant, beledurrogat (*táj*), golyót repít <vkibe, vmibe>

◇ [fájdalom] (*táj*): belenyilallik, beleáll ◆ ELMŰLIK, KIÁLL

belemagyaráz (ige) ◇ beleért, belegondol, hozzágondol, tulajdonít

belemar (ige) ◇ beleharap, belekap, belekarmol, belec súp

◇ megbánt, megsért, belerúg, beledőf, belegázol ◆ KIENGESZTEL

belemarkol (ige) ◇ belemarékol (*táj*), belemaricskol (*táj*), vesz <vmiből>

◇ belekapaszkodik, belefogózik, megmarkol, megragad, megszorít ◆ ELENGED, ELERESZT

belemárt (ige) ◇ belemérit, megmárt, beáztat, átáztat, bevizez, megnedvesít ◆ KIVESZ, KIEMEL

◇ beleszúr, belemélyeszt, belevág, beledőf, belenyom ◆ KIHŰZ

◇ (*biz*): belekever, bajba kever, gyanúba kever, beleránt, kompromittál (*id*) ◆ TISZTÁZ, TISZTÁRA MOS

belemászik (ige) ◇ [kellemetlenségbe]: belemegy, belekeveredik ◆ KIMÁSZIK | KISZÁLL, ABBAHAGY

belemegy (ige) ◇ belelép, belegázol, beletapos, belép ◆ KILÉP, KIJÖN

◇ [kés, tüske]: beleszalad, belec súszi, belevág (*biz*)

◇ [szembe]: beleszik, behull, bekerül

◇ belefér, befér, beletér (*táj*)

◇ belekezd, belefog, beleugrik, belebocsátkozik, belemászik ◆ KILÉP, KISZÁLL, ABBAHAGY

◇ beleegyezik, hozzájárul, rááll, kötélnek áll, beletörődik, belenyugszik, helybenhagy, elfogad, engedelmeskedik ◆ ELLENÁLL, ELLENKEZIK

belemelegszik (ige) ◇ belelendül, nekihevül, belejön, belemertül, nekilekesedik, beleándorodik (*táj*), belezeledik (*táj*) ◆ BELEFÁRAD, BELEUN

belemélyed (ige) ◇ belesüpped, belesüllyed, belenyomódik, belenyomul, behatol, belehatol, belefúródik

◇ elmélyed <vmiben>, belemertül, beletemetkezik, beleássa magát, befeledkezik, befelejtkezik, átadja magát <vminek>, belebonyolódik, belegabalyodik, belebújik (*biz*)

belemertül (ige) ◇ belemártózik, belesüllyed, belesüpped, lemerül ◆ FELBUKKAN, KIEMELKEDIK, FELEMELKEDIK

◇ belemélyed, elmélyed, befeledkezik, befelejtkezik, beleássa magát, beletemetkezik, átadja magát <vminek>, belemelegszik, beleveti magát, beletimporodik (*táj*), beleándorodik (*táj*), belegabalyodik (*táj*)

beléndek (fn) ◇ bolondító beléndek, bolondítófü, belénd (*rég*), böling (*rég*), csalmatok (*táj*)

belenéz (ige) ◇ belepillant (*biz*), beletekint, belepilant, belekukkant (*biz*), belebámul, belemered

◇ belelapoz, belenyálaz, átlapoz, beleolvas, belekandít (*táj*), felüt <vmit> ◆ ELOLVAS, VÉGIGOLVAS

belenyom (ige) ◇ belemélyeszt, beleeerszt, belemárt, beleszúr, beledug, belepérésel, beleeöltet, beleszorít, belegyömszöl ◆ KIHŰZ

◇ [injekciót]: bead, befecskendez

belenyugszik (ige) ◇ beletörődik, elfogad, eltűr, beleegyezik, megbékél <vmivel>, megbékül, megnyugszik <vmiben>, megadja magát <vminek>, napirendre tér <vmi fölött>, túlteszi magát <vmiin>

◆ LÁZAD, ELLENSZEGÜL

belenyúl (ige) ◇ belekap, beleér

◇ beleavatkozik, közbeavatkozik, közbelép, belekapcáskodik (*táj*)

belenyúl (ige) ◇ beleér, belelóg

◇ eltart <vmeddig>, elhúzódik <vmeddig> ◆ BEFEJEZŐDIK, ABBAMARAD

beleolvad (ige) ◇ belefolyik

◇ egybeolvad <vmivel>, belevész <vmibe>, belemosódik <vmibe>

◇ beolvad, asszimilálódik | egyesül, fuzionál ◆ KIVÁLIK

beleömlik (ige) ◇ belefolyik, beleárad, belezúdul | beleborul, beledől

◇ [folyó]: beletorkollik, beleszakad (*rég*)

belep (ige) ◇ ellep, befed, betakar, bevon, beborít, körülvesz

◇ benő, befut, befolyik ◆ SZABADON HAGY

belép (ige) ◇ bemegy, betoppan, befordul, benyit, betér, bebújik, betoppint (*táj*), beserül (*táj*)

◇ beáll, munkába áll, szolgálatba lép | bekapcsolódik, betársul ◆ KILÉP, KIUGRIK
belépés (fn) ◇ bemenetel, bejövétel, behatolás, bejutás ◆ KILÉPÉS, KIJÖVETEL
 ◇ beiratkozás, jelentkezés, csatlakozás, affiliáció (*id*) ◆ KILÉPÉS, KIUGRÁS
belépő (fn) ◇ jegy, belépőjegy, belépőkártya, biléta (*táj*), tikett (*id*)
 ◇ belépődíj, belépti díj, beugró (*szleng*)
 ◇ előszoba, hall, bejárat, entrée (*id*)
belépődíj (fn) ◇ belépti díj, belépő, beugró (*szleng*)
belépőjegy (fn) ◇ belépő, belépti jegy, jegy, biléta (*táj*), tikett (*id*)
belepusztul (ige) ◇ belehal, belevész, belefúllad, beledöglök, belegebéd (*biz*), beleveszekedik (*táj*) ◆ TÚLÉL
beleragad (ige) ◇ beletapad, ráragad, rátapad
 ◇ (*biz*): belemarkol, belekapaszkodik, belecsmaszkodik (*biz*), belecsimpajgózik (*táj*)
belerak (ige) ◇ berak, beletesz, belepakol, belerámol, beledug ◆ KIVESZ, KIRÁMOL
belerohan (ige) ◇ beleszalad, belefut, belegázol | beleütözköz, nekirohan, nekivágódik, nekiütözköz, nekimegy, összeütözköz, nekicsapódik ◆ KIKERÜL, ELKERÜL
belerűl (ige) ◇ megrűg, fenéken billent
beles¹ (ige) ◇ benéz, bepillant, bekukucskál, bekukkant, bekandikál, beleselkedik, bekukkint (*táj*)
beles² (mn) ◇ (*táj*): étkes, nagyevő, nagy étkű, nagy étvágyú, bélpoklos (*táj*), haspók ◆ ÉTVÁGYTALAN, KÁKABÉLŰ
béles (fn) ◇ borjúbánatos (*táj*), kőttes (*táj*)
belés (fn) ◇ belső, burkolás, burkolat ◆ KÜLSŐ, HUZAT
belesül (ige) ◇ beleég, odaég, leég, beleragad, leragad
 ◇ <vki vmibe>: belezavarodik, elakad, megakad, bakizik (*biz*), leblokkol (*biz*), betlizik (*szleng*)
beleszagol (ige) ◇ beleszippan, beleszimatol
 ◇ belekóstol, beleszagol ◆ ELMÉLYED <VMIBEN>
 ◇ (*biz*): belezajong, beleszimatol (*biz*), belekukkant, átnéz, átlapoz, átpörget, tanulmányoz
beleszalad (ige) ◇ belefut, belerohan
 ◇ behajít, beleütözköz, nekimegy, nekiütődik, nekicsapódik, összeütözköz, karambolozik, megnyomja a fenekét (*szleng*)
 ◇ összefut <vkivel>, összetalálkozik <vkivel>, beleütözköz <vkibe>
 ◇ [kés]: belemegy, belefűródik
beleszámít (ige) ◇ beleszámol, belevesz, beleért, hozzászámít, hozzáért, belekalkulál, hozzávesz, beletud, betud ◆ KIHAGY
 ◇ beletartozik, beleesik, beleértődik ◆ KIMARAD
beleszédül (ige) ◇ beleájul, beleesik, belezuhan, belefordul
 ◇ elszédül <vmitől>, megszédül <vmitől>, megtántorodik <vmitől>
 ◇ (*biz*): beleszeret, belebolondul, belegabalyodik (*biz*), belehabarodik, beleesik (*biz*), belezúg (*biz*) ◆ KIÁBRÁNDUL, KISZERET, KIÓZANODIK
beleszeret (ige) ◇ beleszerelmesedik, szerelmes lesz <vkibe>, szerelemre lobban, szerelemre gyúl (*vál*), rabul ejti a szívét <vkinek> (*vál*), belebolondul, lánggra lobban <vki iránt>, belehabarodik, belegabalyodik (*biz*), beleszippan (*biz*), belegárgyul (*biz*), beleszédül (*biz*), szívről esik neki, belezuhan (*biz*), beleesik (*biz*), belezúg (*biz*), belebojtorodik (*táj*), belekozmásodik (*táj*), belebodajkózik (*táj*), belebomlik (*táj*) ◆ KIÁBRÁNDUL, CSALÓDOK, KISZERET
beleszokik (ige) ◇ hozzászokik, belejön, beletanul, megbarátkozik <vmivel>, begyakorol, belezökken, beletörődik, beletörök, belenyugszik, belerögzik (*táj*), belegyaludik (*táj*) ◆ ELSZOKIK, KIESIK <VMIBŐL>, KIJÖN <VMIBŐL>
beleszól (ige) ◇ közbeszól, közbevág, közbevet, belebeszél, közbebeszél, belekiabál, belekotyog (*biz*), belekotnyeleskedik, belekottyant (*biz*), belebakkant (*táj*), belegalagyal (*táj*), belekoffant (*táj*), belepofázik (*durva*), belegugat (*durva*), belenyálaz (*szleng*), szavába vág, megakaszt, megszakít, félbeszakít ◆ VÉGIGHALLGAT, MEGHALLGAT
 ◇ beleavatkozik, belefolyik, beleüti az orrát, beleértja magát, belekontárkodik
 ◇ hozzászól
beleszúr (ige) ◇ beledőf, belenyom, belemélyeszt, beleereszt, [rovar] beleszíp, [tűvel] belebök, beleölt
 ◇ [szövegbe]: beszúr, betold, beiktat
beletalál (ige) ◇ eltalál, célba talál, beletrafál (*biz*) ◆ MELLÉLŐ

beletanul (ige) ◇ belejön, begyakorol, belegyakorolja magát, belendül, bedolgozza magát, kitanul <vmit>, beleszokik, hozzászokik, beletörekedik (*táj*) ◆ ELFELEJT

beletelik (ige) ◇ belekerül, eltart <vmeddig>, tart <vmeddig>

beletemetkezik (ige) ◇ belemélyed, belemélyül, belemérül, befeledkezik, befelejtkezik, beléssa magát, beleagyarkodik (*rég*) ◆ ELHANYAGOL, FÉLVÁLLRÓL VESZ

beletesz (ige) ◇ belerak, behelyez, beledug, beilleszt, beleeröltet, belesusztol (*biz*), behelyezett (*táj*), belead, hozzátesz, hozzákever ◆ KIVESZ

beletörlik (ige) ◇ beleszakad, bennmarad
 ◇ (*biz*): beletörődik, beleszokik, belenyugszik ◆ ELLENÁLL, TILTAKOZIK, FELLÁZAD

beletörődik (ige) ◇ belenyugszik, tudomásul vesz, elfogad, megbarátkozik <vmivel>, megbékél, beleegyezik, belemeleg, meghódol, megadja magát, kiegyezik, megalkuszik, meggyaludik (*táj*), belegyőződik (*táj*) ◆ LÁZAD, SZEMBESZEGÜL, TILTAKOZIK

beleun (ige) ◇ megun, elun, ráun, megeléged, belefárad, belefásul, a könyökén jön ki <vmi>

beleüt (ige) ◇ belever, belekalapál, belevág, belescap, beleszó (*táj*), belesiccsent (*táj*)
 ◇ [villám]: belescap, belevág

beleütközik (ige) ◇ nekiütközik, összeütközik, nekimegy, belefut, belerohan ◆ KIKERÜL
 ◇ belebotlik, találkozik, összetalálkozik, összefut <vkivel>, beleszalad <vkibe, vmibe>

belevág (ige) ◇ beleaprít, belevagdal, beledarabol
 ◇ beleszúr, beledőf, belemárt, belemélyeszt, belesuttant (*táj*)
 ◇ megvág, megsért, felsebez, belemetsz, belenyisszant
 ◇ beledob, behajít
 ◇ [villám]: beleüt, belescap
 ◇ [fájdalom]: belehasít, belenyilallik ◆ MEGSZÚNIK, KIÁLL
 ◇ belekezd, hozzáfog, nekirugaszkodik, nekiveselkedik, nekivág
 ◇ belebeszél, közbevig, közbeszól, megakaszt, félbeszakít, belekottyant (*táj*) ◆ VÉGIGHALLGAT

belevegyít (ige) ◇ belekever, hozzákever, hozzátesz, belekavar, beletesz, belead, elegyít, egybeolvaszt ◆ KÜLÖNVÁLASZT

belever (ige) ◇ beleüt, belekalapál, beleszögel, beledöngöl, beledömöcköl (*táj*), belesömöszöl (*táj*)
 ◇ belesulykol, eszébe vés, agyába vés, fejébe ver, belekalapál, megtanít, rászoktat

belevesz (ige) ◇ hozzávesz, hozzáért, beleért, hozzászámít, beleszámít, belefoglal, beilleszt, beledolgoz, belesző, bevesz, betold, felvesz, belevon, bevon
 ◇ [vki beleveszi magát vmibe]: elrejtőzik, meghúzódik, beveszi magát
 ◇ [vmi beleveszi magát vmibe]: átitat, átjár, beleivódik ◆ KIHAGY, KIZÁR

belevész, beleveszik (ige) ◇ belepustul, belehal, beledöglik (*durva*) | eltűnik, elenyészik
 ◇ (*biz*): beleszeret, belebolondul, behabaroedik (*biz*), belepistol (*biz*), beleszik (*biz*)
 ◇ belemélyed, belemérül, belebonyolódik, befeledkezik, befelejtkezik, beletemetkezik

belevet (ige) ◇ beledob, behajít, belevág, belescap
 ◇ [beleveti magát vmibe]: beleugrik | beleül, belefekszik, beledobja magát | belefog, belevág

belevon (ige) ◇ beavat, bevesz | belekever, beleránt, behúz ◆ KIHAGY
 ◇ beilleszt, belevesz, beletold ◆ KIHAGY

belezavarodik (ige) ◇ összezavarodik, belebonyolódik, belegabalyodik, belekeveredik, belesül, elakad, belebőszül (*táj*), belebőszledik (*táj*) | eszt veszti <vmi miatt> ◆ KIVÁGJA MAGÁT
 ◇ (*szleng*): beleszeret, behabaroedik, belebolondul, beleszik (*biz*), belezug (*biz*) ◆ KIÁBRÁNDUL, CSALÓDIK

belföld (fn) ◇ haza, hon, szülőföld, szülőhaza, pátria ◆ KÜLFÖLD

belföldi (mn) ◇ hazai, honi, itthoni, otthoni, helyi, helybeli, bel-, idevaló, idevalósi, belső, bennszülött, magyar, magyarországi, őshonos, endemikus (*szak*), honföldi (*rég*) ◆ KÜLFÖLDI, IDEGEN

bélgáz (fn) ◇ szél, szellentés, pú (*biz*), fíng (*durva*), alhang (*táj*), posz (*táj, rég*)

bélgörcs (fn) ◇ hasgörcs, hascsikarás, kólíka (*táj*), köldöksömör (*rég*), szélkín (*rég*)

belgyógyász (fn) ◇ belorvos (*rég*)

bélhurut (fn) ◇ hasmenés, gyomorrontás, gyomorhurut, vékonybélgyulladás (*szak*), enteritis (*szak*), diaré (*id*)

beljebb (hsz) ◇ belrébb (*táj*), bennebb (*táj*), bentebb (*táj*) ◆ KIJEBB, KINTEBB (*táj*)

bélműködés (fn) ◇ emésztés, anyagcsere

belop (fn) ◇ becsempész, bedug

◇ [belopja magát]: beoson, besurran, belopakodik, belopódzik | behízelgi magát, a kegyeibe férközik <vkinek>

belopódzik, belopózik (ige) ◇ belopakodik, beoson, besurran, besettenkedik, besompolyog, beszökik, besündörög, beóvakodik, beorozkodik (*táj*), besurran (*táj*), besittyen (*táj*), besutyan (*táj*), becsullankodik (*táj*), beslisszol ◆ KISURRAN, KIOSON

belorusz (mn és fn) ◇ fehérorosv

belovagol (ige) ◇ benyargal, bevágtat, beüget, beléptet

◇ [lovat]: idomít, betör, betanít, dresszíroz, megszelídít

belők (ige) ◇ belelők, betaszít, beletaszít, bedönt, betol, benderít (*biz*), besöndörít (*táj*), betaszint (*táj*), betaszajt (*táj*)

◇ [ajtót]: benyom

◇ (*szleng*): megiszik, felhajt, felhörpint, bedob (*biz*)

bélpoklos (mn) ◇ (*rég*): leprás, poklos

◇ falánk, nagyevő, beles (*biz*), haspók (*biz*), sáska (*biz*), zabálás (*durva*), étkes (*táj*), nagyétkü, nagyétü (*táj*), nagyétvágyú (*táj*), zabagép (*szleng*), lóbelü (*szleng*), bélgép (*szleng*) ◆ ÉTVÁGYTALAN, KÁKABÉLÜ (*táj*)

belpolitika (fn) ◇ belügy ◆ KÜLPOLITIKA

bélrenyhesség (fn) ◇ székrekedés, székszorulás, szorulás, dugulás, obstipáció (*szak*) ◆ HASMENÉS

bélsár (fn) ◇ széklet, szék (*vál*), ürülék, salak, végtermék, kaka (*biz*), kaki (*biz*), bogyo (*biz*), üríték (*rég*), emésztet (*rég*), fos (*durva*), szar (*durva*), kula (*szleng*), fekália (*szak*), trágya, piszok, ganáj (*táj*), ganaj (*táj*), excrementum (*szak*), fécesz (*szak*)

belső I. (mn) ◇ benső, benti, bel-, intern (*id*)

◇ titkos, rejtett, eldugott, lelki ◆ KÜLSŐ, LÁTHATÓ

◇ bensőséges, bizalmas, kebelbeli, meghitt, mély, magán-, személyes, saját, privát, szubjektív, intim, konfidenciális (*rég*) ◆ NYILVÁNOS, KÖZÉRDEKŰ

belső II. (fn) ◇ lélek, lelkivilág, belvilág (*rég*)

◇ gumibelső, gumitömlő, kerékpártömlő, bicikligumi, tömlő

belsőleg (hsz) ◇ belülről ◆ KÜLSŐLEG

bélszín (fn) ◇ vesepecsenye, bifsztek (*id*)

belterjes (mn) ◇ szakszerű, mély, alapos, okszerű, beható, intenzív

belterület (fn) ◇ belváros, városközpont, centrum ◆ KÜLTERÜLET, PEREMVIDÉK, KERTVÁROS

belügy (fn) ◇ belpolitika | magánügy ◆ KÜLPOLITIKA, KÜLÜGY

◇ belügyminisztérium

belül (hsz) ◇ benn, bent, belsejében, bévül (*táj*), belől (*táj*) ◆ KÍVÜL, KINT

◇ lélekben, magában, titokban, rejtve, szíve mélyén, gondolatban

belülről (hsz) ◇ bentről, bévünnet (*táj*), bennőt (*táj*), belülnén (*táj*) ◆ KÍVÜLRŐL, KINTRŐL

◇ szívből, mélyről, lélekből

belváros (fn) ◇ központ, városközpont, a város szíve, városmag, belterület, centrum, city (*id*) ◆ KÜLVÁROS, PEREMVIDÉK, ELŐVÁROS

belvilág (fn) ◇ belmagasság, belméret

◇ (*rég*): lelkivilág

belviszály (fn) ◇ bevillongás, beharc, beháború, polgárháború, testvérháború, ellenségeskedés, széthúzás

bélyeg (fn) ◇ postabélyeg

◇ jel, jelzés, jegy, ábra, védjegy, nyom, billog (*táj*)

◇ szegénybélyeg, bűnbélyeg, szegényfolt, folt, pecsét, szenny, szeplő, makula (*id*), stigma ◆ GLÓRIA

◇ ismérv, jellegzetesség, ismertetőjel, jellemző, attribútum (*szak*)

◇ (*szleng*): LSD, tripp (*szleng*), lecsó (*szleng*)

bélyegez (ige) ◇ pecsétel, stempliz (*biz*), megjelöl, billogoz (*szak*), bélyeget süt <vmire> | frankíroz (*rég*), felbélyegez

◇ blokkol (*szak*)

◇ <vkít vmilyennek>: minősít, értékkel, megbélyegez, stigmatizál

bélyeggyűjtő (fn) ◇ filatelista (*szak*)

bélyegilleték (fn) ◇ illeték, bélyegdíj (*rég*)

bélyegző (fn) ◇ pecsétnyomó, pecsét, jelbeütő, stempli (*biz*), stambília (*id*), bélyegzővas, billog (*táj*), bilyog (*táj*)

bélyegzőpárna (fn) ◇ festékpárna, pecsétpárna, párna

bemagol (ige) ◇ memorizál, emlékezetébe vés, bevés, betanul, megtanul, beszajkóz, bevág (*biz*), bebifláz (*biz*), beemléz (*rég*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*) ◆ ELFELEJT

bemárt (ige) ◇ belemerít, alámerít, benedvesít, átitat, beáztat, bevizez
◇ (*biz*): befeketít, megrágalmaz, bevádol, hírbe hoz, rossz hírbe kever, áskálódik, beáruul, felad, besúg, eláztat (*biz*), fúr (*biz*), bemószerol, benyálaz (*szleng*) ◆ TISZTÁZ, TISZTÁRA MOS

bemásol (ige) ◇ lemásol, beír, átír, bekopíroz, letisztáz

bemászik (ige) ◇ bekúszik, bebújik ◆ KIMÁSZIK

bemázol (ige) ◇ beken, befest, beszínez, bepingál (*biz*), bepacsomagol (*biz*), bekenceficél (*biz*), bepamacsol (*biz*), bekalamázol (*rég*)
◇ összeken, összemaszatol, bepiszkol, bepiszkít, beszennyez, bekoszol, bemocskol ◆ KITISZTÍT
◇ <vkinek> (*szleng*): megüt, behúz <vkinek>, nyom <vkinek>, bemos <vkinek> (*szleng*), bepancsol <vkinek> (*szleng*)

bemegy (ige) ◇ begyalogol, betér, belép, bejut, befárad, bekutyagol, beköszön, bekukkant, befut, beteszi a lábát, beszáll, betakarodik, bemenekül, bemerészkedik, behajt (*rég*), behúz (*biz*), bebezzeg (*táj*), bekövetkezik (*táj*), belődul (*táj*), bevakarodik (*táj*), bekutyanyik (*táj*) | berukkol (*táj*), bevonul ◆ KIMEGY, KILÉP, KIJUT
◇ [folyadék vmibe]: befolyik, beszivárog
◇ belemegy, belefér

bemelegít (ige) ◇ fölmelegít, átmelegít, felfűt ◆ KIHÚT
◇ [motort]: túráztat, járat
◇ (*szak*): edz, előkészül, melegít

bemelegítés (fn) ◇ (*szak*): edzés, felkészülés, melegítés, rákészülés (*biz*)

bemelegszik (ige) ◇ bemelegedik, felmelegszik, átmelegszik, elfűled (*táj*), elfűlik (*táj*) ◆ KIHŰL
◇ [motor]: beindul, megindul

bemélyedés (fn) ◇ rovatka, vajat, vágat, horpadás, törés, hasadék, repedés, rés, hézag, horony, nút (*id*)
◇ behorpadás, lakúna (*szak*) ◆ KIEMELKEDÉS

bemenet (fn) ◇ bemenetel, belépés
◇ bejárat, bejáró, kapu, ajtó
◇ input (*szak*) ◆ KIMENET, KIJÁRAT, OUTPUT (*szak*)

bemesél (ige) ◇ <vkinek vmit>: bebeszél, elhítt, bead (*biz*)

bemocskol (ige) ◇ bepiszkol, összepiszkol, bekoszol, összekoszol, beszennyez, besároz ◆ KITISZTÍT
◇ meggyaláz, megbecstelenít, megszeplősit (*vál*), megszentségtelenít, befeketít, lábbal tipor, sárba ránt, profanizál (*vál*) ◆ TISZTÁRA MOS

bemond (ige) ◇ bejelent, bekonferál, beolvas, közöl, közzétesz, közread, kihirdet, licitál (*szak*)
◇ (*biz*): beáruul, besúg, fölrad, följelent, denunciál (*id*) ◆ ELTITKOL, FEDEZ

bemondó (fn) ◇ műsorközlő, beszélő, narrátor, konferanszié, szpiker (*id*)
◇ (*rég*): beadó, feladó, áruló, vádló

bemutat (ige) ◇ <vkit vkinek>: megismertet, összeismertet, összehoz (*biz*), összehoronál
◇ megmutat, felmutat, kirak, kitesz, szemlére tesz, kiállít, demonstrál, elétár, feltár, elérterjeszt, prezentál ◆ MEGTART, ELREJT, ELTITKOL
◇ előad, színre visz, eljátszik, tolmácsol, tálal (*biz*), prezentál
◇ [gyakorlatot] végrehajt, elvégez, [áldozatot] felajánl, [misét] celebrál
◇ ábrázol, megjelenít, leír, lefest, szemléltet, érzékeltet, ismertet, fejteget, példáz, jellemez, megvilágít, megmagyaráz, illusztrál

bemutakozás (fn) ◇ ismerkedés
◇ szereplés, fellépés, prezentáció (*id*), premier, debütálás (*id*), entrée (*id*)

bemutakozik (ige) ◇ megismerkedik, összeismerkedik
◇ színre lép, fellép, debütál (*id*)

bemutató (fn) ◇ premier, bemutatkozás, színre lépés
◇ parádé, díszszemle, díszfelvonulás, díszmenet, szemle, mustra (*rég*), kiállítás

béna (mn) ◇ megbénuult, mozgásképtelen, mozgássérült, mozgásgátolt, mozgáskorlátozott, munkaképtelen, rokkant, nyomorék, szélütött, szélhűdéses, fogyatékos, paralitikus (*szak*), inaszakadt (*rég*), szélhűdt (*rég*), bonka (*táj*), bincsök (*táj*), lázár (*táj*) ◆ MOZGÉKONY, ÉLÉNK, EGÉSZSÉGES

◇ dermedt, meredt, tehetetlen

◇ (*szleng*): ügyefogyott, ügyetlen, szárnyaszegett, suta, gyámoltalan, tehetetlen, képtelen, erőtlen, gyöngye, nehézkés, kétbalkézes, tesztesza (*biz*), nyehe-nyühe (*táj*), nyámnyila, tesztesza (*táj*), tohonya, impotens, fakezű, pancser (*szleng*), gacsos (*szleng*), fuser (*szleng*), töketlen (*szleng*) ◆ ÜGYES

bencés (mn) ◇ Benedek-rendi, Szent Benedek-rendi, benediktinus, benő (*biz*), fekete barát (*táj*)

bendő (fn) ◇ (*biz*): has, gyomor, pocak, poci (*biz*), haskó (*biz*), hasi (*biz*), potroh (*biz*)

benedvesít (ige) ◇ megnedvesít, bevizez, benedvez, megmárt, bemárt, átitat, átátzat, megnyirkosít, befőröcsköl, belocsol, bespriccel, benyálaz, kastol (*táj*) ◆ KISZÁRÍT, MEGSZÁRÍT

benépesedik (ige) ◇ benépesül ◆ ELNÉPTELENEDIK, KIHAL

◇ megtelik, telezsúfolódik ◆ KIÜRÜL

benépesít (ige) ◇ betelepít, kolonizál ◆ ELNÉPTELENÍT

◇ megtölt, betölt, telezsúfol, teletöm ◆ KIÜRÍT

benvez (ige) ◇ indul, jelentkezik, feliratkozik, [részvételt] bejelent ◆ LEMOND

benéz (ige) ◇ betekint, beles, bepillant, bebámul, bekíváncsiskodik, bekukucskál, benyit, bekukkant, bepislant (*táj*), bekuccsant (*táj*), bevillant (*táj*) ◆ KINÉZ, KITEKINT

◇ meglátogat, látogatást tesz, felkeres, vizitel (*szak*), bekopogtat, beállít <vkihez>, betér, beugrik, belöttyen (*táj*)

benn, bent (hsz) ◇ idebenn, idebent, belül, odabenn, odabent, bévül (*táj*), itt bent (*táj*) ◆ KINN, KINT, KÍVÜL

bennfentes (mn) ◇ bejáratos, járatos, otthonos, beavatott, bizalmas, meghitt, intim, benyalatos (*táj*), benyalós (*táj*), szakmabeli, brancsbeli (*biz*) **Sz:** ismeri a dörgést; tudja a dörgést; ismeri a széljárást ◆ KÍVÜLÁLLÓ, IDEGEN, OUTSIDER (*id*)

bennlakó, bentlakó (fn) ◇ kollégista, internista (*biz*) ◆ BEJÁRÓ

bennszülött I. (mn) ◇ őshonos, ősi, őseredeti, ős-, hazai, honi, tősgyökeres, helyi, helybeli, törzsökös, autochton (*id*) ◆ IDEGEN

bennszülött II. (fn) ◇ őslakos, őslakó, indigéna (*rég*) ◆ TELEPES

benő (ige) ◇ befut, belep, befed, beborít, felver, ellep, felburjánzik, befolyik, körülfoly

◇ beforr, beheged

benső I. (mn) ◇ belső, benti, meghitt, lelki, intim, szívből jövő, kordialis (*rég*) ◆ KÜLSŐ | LÁTHATÓ

benső II. (fn) ◇ lélek, lelkivilág, belvilág (*rég*)

bensőség (fn) ◇ bizalmasság, meghittség, melegség, közvetlenség, közelség, szívesség, barátságosság, átélés, áhitat, intimitás (*id*), kordialitás (*rég*) ◆ RIDEGSÉG, TÁVOLSÁGTARTÁS, BIZALMATLANSÁG

◇ (*táj*): bensőség | pacal

bensőséges (mn) ◇ átélt, meghitt, családias, meleg, szíves, szívélyes, otthonos, bizalmas, intim, szoros, testi-lelki, kordialis (*rég*) ◆ RIDEG, TÁVOLSÁGTARTÓ

bent, benn (hsz) ◇ idebent, idebenn, odabent, odabenn, belül, belsejében, bévül (*táj*) ◆ KINT, KÍVÜL

bénulás (fn) ◇ paralízis (*szak*), paraplegia (*szak*), parézis (*szak*), bénultság, tehetetlenség, mozgásképtelenség, mozgássérülés, mozgáskorlátozottság

bénultság (fn) ◇ bénaság, mozgásképtelenség, mozgássérülés, mozgáskorlátozottság, bénulás, bénulat (*rég*), inaszakadtság (*rég*), erélytelenség, képtelenség, tehetetlenség, fásultság ◆ MOZGÉKONYSÁG, ÉLÉNKSÉG

benzin (fn) ◇ üzemanyag, hajtóanyag, kakaó (*szleng*), motalkó (*biz*), nafta (*szleng*), szaft (*szleng*), nyál (*szleng*)

benzinkút (fn) ◇ töltőállomás, üzemanyagtöltő állomás, benzintöltő állomás, üzemanyag-felvevő állomás (*szak*)

benzintartály (fn) ◇ üzemanyagtartály, tank

benyiló (fn) ◇ oldalszoba, mellékszoba, különszoba, alkóv, hálófülke, beugró, kabinet (*rég*), szeparé (*rég*)

benyit (ige) ◇ belép, bemegy, beszél, betoppan, beugrik, bekukkant, becsoszánik (*táj*)

benyom (ige) ◇ belenyom, bemélyeszt, beszuszakol (*táj*)

◇ betol, belök, betaszít, befeszít, betaszígal, beüt, behorpaszt, belapít, betör, bezúg

◇ [ételt]: bedob (*biz*), bekap (*biz*), belapátol (*biz*), bevág (*biz*), bepuszil (*szleng*), betermel (*szleng*), kivégez (*szleng*)

◇ [munkahelyre]: beprotezsál, bejuttat, bedug (*biz*), berak
benyomás (fn) ◇ hatás, élmény, érzés, érzet, kép, tapasztalat, impresszió
benyomul (ige) ◇ benyomakodik, behatol, betör, beront, bejut, beüt, beverekedi magát | betolakodik, befurakodik, beférkőzik, beigyeskedi magát, beszemtelenkedik ◆ KIRONT, KITÖR
 ◇ betődül, betolul, beömlik, beárad, beáramlik, beözönlik
benyújt (ige) ◇ bead, előterjeszt, beterjeszt, javall, folyamodik, prezentál, instanciázik (*rég*), proponál, bejelent ◆ VISSZAVON
benyúlik (ige) ◇ beszögellik, beér, beleér, belóg, behajlik, beékelődik, bemélyed ◆ KILÓG, KIÉR
 ◇ tart <vmedig>, eltart <vmedig>
beolt (ige) ◇ beajt, szemez, berak (*táj*), nemesít
 ◇ oltást ad, immunizál (*szak*), vakcinál (*id*)
 ◇ belenevel, belecsepegtet, beleplántál (*vál*), beleültet, meggyökereztet <vkiben vmit>
beolvad (ige) ◇ egyesül, eggyé válik, asszimilálódik, hasonul, elvegyül, belesimul, elkeveredik, idomul, fuzionál ◆ ELKÜLÖNÜL
beolvas (ige) ◇ bemond [híreket]
 ◇ odamondogat, szemére hány, felró <vkinek vmit>, fejére olvas <vmit>, fejéhez vág, megmondja a magátét, odamond, odamond, megmossa a fejét, kipakol
beolvaszt (ige) ◇ egyesít, egységesít, hasonít, integrál, asszimilál, felszív, magába szív
 ◇ összevon, bekebelez ◆ SZÉTVÁLASZT
beomlik (ige) ◇ összedől, összeomlik, összeroskad, összeesik, összerogy, összecuklik, romba dől, megsemmisül, elpusztul, földre rogy
 ◇ beszakad, belyukad, bedől, besüllyed
beordít (ige) ◇ bekiált, bekiabál, bekurjant (*biz*), beszél
beoson (ige) ◇ belopakodik, belopószik, beszökik, becsúszik, becsusszan, besurran, besettenkedik, besündörög, besompolyog, belopja magát, becsempészi magát, beférren (*táj*)
beoszt (ige) ◇ részekre oszt, felbont, tagol
 ◇ [időt]: ütemez, feloszt
 ◇ gazdálkodik <vmivel>, sáfárkodik <vmivel> (*rég*)
 ◇ <vkit vho>: irányít, átírányít, tesz, helyez
 ◇ besorol, osztályoz, rangsorol, kategorizál, klasszifikál (*rég*), fajtáz (*rég*), szortíroz (*biz*)
beosztás (fn) ◇ osztályozás, besorolás, kategorizálás, rendszerezés, csoportosítás, beskatulyázás (*pej*)
 ◇ fokbeosztás, skála, lépték, mérték
 ◇ elrendezés, elhelyezés, diszpozíció (*szak*), sorrend, egymásutániség, tagolás
 ◇ munkakör, feladatkör, szerepkör, hatáskör, ügykör, reszort (*id*), poszt (*biz*), tisztt (*vál*), foglalkozás, stallum (*rég*) | rang, tisztség, pozíció
 ◇ gazdálkodás, takarékoság, spórolás, ökonómia (*szak*)
beosztott (fn) ◇ alárendelt, alantás, alkalmazott, kutyaütő (*táj*) ◆ MUNKAADÓ, FŐNÖK, ELŐLJÁRÓ
beömlik (ige) ◇ betődül, benyomul, beözönlik, beáramlik, beárad, bezúdul ◆ KIÖMLIK, KITÓDUL, KIÁRAD
 ◇ betorkollik, beágazik, befolyik, beleszakad (*rég*) ◆ KIÁGAZIK, KIFOLYIK
beönt (ige) ◇ beleönt, betölt, beletölt, kitölt
 ◇ (*szleng*): berúg, beiszik, beszív (*biz*), leittasul, bekávézik (*szleng*), becsicscent (*biz*), bepityókázik (*biz*), becsíp, van egy kis nyomása (*szleng*), elázik, felönt a garatra, bevedel, becsókol (*szleng*), beszittyózik (*szleng*), betörülkőzik (*szleng*), betintázik (*szleng*), beseggel (*durva*), bepíál (*szleng*) Sz: leissza magát a sárga földig ◆ KIJÓZANODIK
beöntés (fn) ◇ hashajtás, bélmosás, irrigálás (*szak*), purgálás (*rég*), befecskendezés (*vál*), kimosás, állóvet (*rég*), klistély (*rég*)
bepakol (ige) ◇ becsomagol, berak, betesz, behelyez, berámol ◆ KICSOMAGOL, KIRAKODIK
 ◇ (*tréf*): elfogyaszt, megeszik, belakik <vmivel>, befal, bekebelez, felhabzsol, bezabál (*durva*), bekajol (*szleng*), beburkol (*szleng*), bepofáz (*szleng*)
bepaliz (ige) ◇ becsap, rászéd, átver (*biz*), átejt (*biz*), félrevezet
 ◇ rávesz, rábeszél, beugraszt, megtéveszt
bepanaszol (ige) ◇ bejelent, beáru, beperel, panaszt emel <vki ellen>, panaszt tesz <vki ellen>, megvádol
beparancsol (ige) ◇ behívat, berendel, beidéz, becítál
beperel (ige) ◇ pert indít, feljelent, bepanaszol, bevádol, bebírósít (*táj*)

bepiál (ige) ◇ (*biz*): berüg, lerészegedik, beszív (*biz*), bekávézik (*szleng*), becsicscent (*biz*), bepityókázik (*biz*), becsíp, van egy kis nyomása (*szleng*), beiszik (*biz*), leittasul, elázik, felönt a garatra, bevedel, becsókol (*szleng*), beszittyózik (*szleng*), betörülködik, betintázik (*szleng*), beseggel (*durva*) **Sz**: leissza magát a sárga földig ◆ KIJÓZANODIK

bepillant (ige) ◇ benéz, betekint, beles, bekukkant, bekukucskál, bekíváncsiskodik, bekandikál

bepiszkít (ige) ◇ bepiszkol, beszennyez, összeken, bekoszol, összekoszol, bemaszatol, összemaszatol, bemocskol, foltot ejt <vmin>, elrondít (*táj*), befén (*táj*), bepocskol (*táj*), betojkol (*táj*) ◆ MEGTISZTÍT, KIMOS

◇ megbecstelenít, meggyaláz, szégyenbe hoz, szégyent hoz <vmire, vkire>, lebecsmérel, lepocskondiáz, megrágalmaz, ócsárol, megszeplősit, besároz, sárba tipor ◆ MEGDICSŐIT, FELMAGASZTAL

◇ becsinál, berezel (*biz*), berosál (*szleng*), bekakál (*biz*), beszarik (*durva*), bepisál (*durva*), belőköl (*táj*)

bepiszkol (ige) ◇ bepiszkít, beszennyez, összeken, bekoszol, összekoszol, bemocskol, besároz, összemaszatol, foltot ejt <vmin> ◆ KIMOS, KITISZTÍT

◇ megrágalmaz, gyaláz, sárba tipor, hírbe hoz, rossz híret költi, becsületébe gázol, megszeptségtelenít, profánál, profanizál (*vál*) ◆ DICSŐIT

bepiszkolódik (ige) ◇ beszennyeződik, bekoszolódik, bemocskolódik, bemaszatolódik, besározódik, ellocskosodik (*rég*), belustosodik (*rég*), elrondul (*táj*), bepocskolódik (*táj*), bemázgálódik (*táj*) ◆ KITISZTUL, MEGTISZTUL

bepólyál, bepólyáz (ige) ◇ betakar, betakargat, becsomagol, begöngyöl, becsavar, bebugyolál, beburkol, beteker, beköt, körülteker, bekendőz (*táj*), begombótáz (*táj*), bebókáz (*táj*), bepongyolál (*táj*), bebónyál (*táj*), bekötöz, befásliz ◆ KITAKAR, KICSOMAGOL, KIBONT

beporoz (ige) ◇ bepúderez, behintőporoz, behint, beszór

◇ megporoz, pollinizál (*id*), megtermékenyít

beporzás (fn) ◇ pollinizáció (*id*), megtermékenyítés

bepótol (ige) ◇ helyrehoz, behoz, ledolgoz, jóvátesz, belesinál (*táj*)

bepörög (ige) ◇ (*biz*): megdühödik, feldühödik, dühbe gurul

◇ (*biz*): megőrül, megzavarodik, megháborodik (*vál*), elmegy az esze

bepúderez, bepúderoz (ige) ◇ beporoz, beszór, behint | elkendőz, eltüntet, eltitkol

bér (fn) ◇ munkabér, munkadíj, fizetés, fizetség, illetmény, jövedelem, kereset, járandóság, díjazás, javadalmazás, tiszteletdíj, honorárium, zsold (*szleng*), hópénz (*rég*), gázsi (*biz*), keresmény (*rég*), kommcióné (*rég*), sallárium (*rég*), ángária (*rég*)

berak (ige) ◇ berámol, berakosgat | bepakol (*biz*), betesz, behelyez, beilleszt, beiktat, beágyaz, belefoglal, beszúr, beépít

◇ [munkahelyre]: bejuttat, beprotezsál, bedug (*biz*), benyom (*biz*)

◇ [szoknyát]: ráncol, redőz, pliszíroz (*szak*), guvríroz (*rég*)

◇ [haját]: becsavar, bodorít, hullámosít, göndörít, besüt, lokniz (*szak*), ondolál (*szak*) ◆ KIFÉSÜL

◇ [ajtót]: bezár, becsuk, betesz, behajt ◆ KINYIT

berakás (fn) ◇ behelyezés, beillesztés, beágyazás, beépítés

◇ ránc, redő, redőzet, pliszé

◇ intarzia, famozaiak

◇ becsavarás, bodorítás, hullámosítás, göndörítés, ondolálás (*szak*)

beraktároz (ige) ◇ felhalmoz, készletez, félretesz, begyűjt, tárol, bespájzol (*biz*)

berámáz (ige) ◇ bekeretez, keretbe foglal

beránt¹ (ige) ◇ besodor, behúz

◇ [ajtót]: becsap, bevág, becsuk ◆ KINYIT, KIVÁG

◇ (*szleng*): rászed, becsap, belekever <vkít vmibe>

beránt² (ige) ◇ [ételt]: besűrít, sűrít

bérbeadás (fn) ◇ kiadás, bérlet

bérbeadó (fn) ◇ kiadó, szállásadó, főbérlő, háziúr, tulajdonos ◆ BÉRLŐ

bérc (fn) ◇ hegycsúcs, csúcs, hegyorom, orom, hegytető, sziklafok, kőszál, kőszirt, hegyhát, bércfok (*vál*), hegyfok (*vál*) ◆ HEGYLÁB

◇ (*táj*): domb, halom, magaslat ◆ VÖLGY

bércsökkenés (fn) ◇ bérleszállítás, keresetcsökkentés, fizetéscsökkentés ◆ FIZETÉSEMELÉS, BÉREMELÉS

berék (fn) ◇ liget, csaltit, cserjés, bozót, pagony (*rég*), erdőcske, fenyér (*rég*), ciheres (*táj*), ciher (*rég*), sór (*rég*)

◇ (táj): ingovány, mocsár, láp, lapály

berekeszt (ige) ◇ befejez, bezár, lezár, bevégez, feloszlat, véget vet <vminek>, felfüggeszt, megszakít, elnapol ◆ ELKEZD, MEGNYIT

◇ (rég): becsuk, bezár, bedug ◆ KIENGED, KINYIT

bérel (ige) ◇ bérbe vesz, kölcsönöz, kölcsönvesz, kivesz, árendál (rég), aboníroz (rég), prenumerál (rég), szubszkribál (rég) ◆ BÉRBE AD, KIAD

bérelszámolás (fn) ◇ bérszámfejtés, bérszámítás, bérmegállapítás

bérelszámoló (fn) ◇ bérszámfejtő

béremelés (fn) ◇ fizetésemelés, jövedelemnövelés, fizetésjavítás (rég) ◆ BÉRCSÖKKENTÉS

bérenc (fn) ◇ csatlós, lakáj (pej), zsoldos (pej), uszályhordozó (rég), komornyik, fullajtár, csahos (pej), szekértoló, mameluk (rég)

berendez (ige) ◇ bebútoroz, felszerel, arranzsál (rég), arranzsíroz (rég) ◆ LESZEREL

◇ megszervez, megtervez, beoszt, organizál

berendezés (fn) ◇ bebútorozás, felszerelés, rendbehozás

◇ bútor, bútorzat, felszerelés, kellék, szerelvény (rég), tartozék, hozzávaló, belsőség (rég), garnitúra, ajriktum (táj)

◇ készülék, gép, szerkezet, műszer, masina (biz), masinéria (táj), szerkentyű (biz), felszerelés, szerszám, eszköz

◇ berendezkedés, rendszer, kormányzat, államigazgatás, hatalom, államapparátus, mechanizmus

berendezkedik (ige) ◇ letelepedik, elhelyezkedik, etabliozza magát (rég)

◇ felkészül

bereped (ige) ◇ felreped, behasad, beszakad

berepülés (fn) ◇ próbarepülés | betolakodás, légtérsértés

béres (fn) ◇ cseléd, napszámos, bérmunkás, zsellér, agrárproletár (rég), fizetéses (rég), szolga, szolgalegény, mindenes, udvaros ◆ GAZDA

bereteszel (ige) ◇ bezár, berigliz, becsuk, befergettyül (táj), bezárol (táj) ◆ KIRETESZEL, KINYIT

berезel (ige) ◇ (biz): becsinál (biz), bekakál (biz), beszarik (durva), bepiszkit (vál)

◇ (szleng): megjíjed, bejied, beresál (szleng), rájön a frász (szleng), begyullad, betropecol (szleng) ◆ MEGNYUGSZIK

bérezés (fn) ◇ díjazás, fizetés, bérrendszer, munkabér-rendszer, bérskála

bérgyilkos (fn) ◇ orgyilkos, fejdadász, brávó (rég), killer (id), spadassin (id)

bérház (fn) ◇ lakóház, bérkaszárnya, bérpalota

berkenye (fn) ◇ süvöltény (rég), barkóca (rég), fojtóska (táj)

bérkocsi (fn) ◇ konflis, fiáker, bérhintó, komfortábli (rég), társaskocsi (rég), birzsa (táj) | bérautó, taxi, géperejű bérkocsi (rég)

bérlemény (fn) ◇ bérlakás | haszonbérlet, bérlet, árenda (rég)

bérlet (fn) ◇ haszonbér, árenda (rég) | bérlemény

◇ előfizetés, abbonement (rég), járatás, bérletjegy (rég)

bérlő (fn) ◇ lakó, haszonbérlő, albérlő, bennlakó, árendás ◆ BÉRBEADÓ

bérmentes (mn) ◇ díjtalan, ingyenes, térítésmentes, díjmentes, illetékmentes, portómentes (rég) ◆ TÉRÍTÉSKÖTELES, PORTÓS

bérmentesít (ige) ◇ díjtalanít, ingyenesít, frankíroz (rég) ◆ PORTÓZ

bérmentve (hsz) ◇ bérmentesen, ingyen, semmiért, szerelemből (biz), frankó (id), potyán (biz), ingyen és bérmentve (tréf), a két szép szeméért (szleng)

bérmunka (fn) ◇ bedolgozás, szakmány (rég), napszámos munka

bérmunkás (fn) ◇ munkavállaló, alkalmazott, proletár, bérrabszolga (rég), cseléd

berobban (ige) ◇ beront, bevágódik, berobog

berobog (ige) ◇ beérkezik, befut

◇ bevágódik, beront, besiet, megjön, beviharzik, beszáguld ◆ KIRONT, KIVIHARZIK

berohan (ige) ◇ betör, beront, benyargal, beszáguld, beviharzik, betörtet, bezubogtat (táj) ◆ KIROHAN, KIRONT

beront (ige) ◇ berobban, berobog, berohan, bevágódik, bevágtat, beviharzik ◆ KIVÁGTAT, KIROBOG, KIROHAN

◇ (rég): betör, bezúz, beüt, belyukaszt, beszakít

berozsdásodik (ige) ◇ megrozsdásodik, oxidálódik (szak) | korrodálódik (szak)

berreg (ige) ◇ zakatol, búg, kattog, kerreg, birreg-berreg (*táj*), surrog, csörög

◇ (*táj*): raccsol

◇ (*táj*): [juh] üzekedik, párosodik, közösül

bérrögzítés (fn) ◇ bérmegállapítás, bérbefagyasztás

berúg (ige) ◇ [labdát]: belő, bevág, bepöcköl, bepöccint

◇ betör, beszakít

◇ [motort]: beindít, begyújt

◇ lerészegedik, leittasul, beitalozik, leissza magát, beszív (*biz*), bekávézik (*szleng*), becsicscent (*biz*), bepityókázik (*biz*), becsíp, van egy kis nyomása (*szleng*), beszik (*biz*), elázik (*biz*), megmámosodik, illuminálódik (*vál*), benyakal (*biz*), beállít (*biz*), leszopja magát (*durva*), beszeszel (*biz*), betütükél (*táj*), betankol, becsodálkozik (*táj*), bevedel, becsókol, benyal, bekáfol (*biz*), beszittyózik, betintázik, bepiál (*szleng*), beseggel (*durva*), megszoromodik (*táj*) **Sz**: általteszi magát déleesti órákra; felönt a garatra; félrecsapja a csákóját; föltette Szent Anna kontyát; lecsípi az életet; leissza magát a sárga földig; a pohár fenekére néz; majmot fog; meghúzza a nagyharangot; megkeni a gigáját (*táj*); meglocsolja a gégéjét; megverte a bélit; ráköszöntött a búcsúsokra ◆ KIJÓZANODIK

beruház (ige) ◇ befektet, fejleszt, investál, ráfordít, rááldoz, belekölt

beruházás (fn) ◇ befektetés, investálás, fejlesztés, szerzeményezés (*szak*)

◇ tőkebefektetés

berukkol (ige) ◇ [katonának]: bevonul, beáll ◆ LESZEREL

berzenkedik (ige) ◇ lázadozik, méltatlankodik, tiltakozik, ellenkezik, ellenszegül, dühösködik, mérgeskedik, mérgelődik, ágál <vmi ellen>, dohog, morog, dacoskodik, kapálódzik, hörcsögösködik (*táj*), böstörködik (*táj*), pezderkedik (*táj*), berzeng (*táj*), gebeszkedik (*táj*) ◆ ELFOGAD, BELETÖRÖDİK

besároz (ige) ◇ összesároz, bepiskol, bekoszol, beszennyez, bemocskol, befröcsköl, berondít ◆ LEMOS, LETISZTÍT, KITISZTÍT

◇ meggyaláz, megszégyenít, megrágalmaz, megbecstelenít, megszeplősít, lepocskondiáz, profanizál (*vál*) ◆ DICSÉR, TISZTÁRA MOS

◇ [fálat] betapaszt, [sárral] bever

besavanyodik (ige) ◇ megsavanyodik

◇ [hangulat]: elkedélytelenedik, elsavanyodik

besegít (ige) ◇ bejuttat, beajánl ◆ KIFÜR (*biz*), KITÜR (*biz*)

◇ [munkában]: segít, részt vesz

besereglik (ige) ◇ bemegey, becsődül, beárad, begyúl, beáramlik, benyomul

besétál (ige) ◇ beballag, beslattyog (*biz*), bebaktat, beséfindál (*táj*) | befárad

◇ [csapdába]: beleesik

besiet (ige) ◇ beszalad, befut, berohan, beiparkodik, bepucol (*szleng*), behúz (*szleng*)

beskatulyáz (ige) ◇ beoszt, besorol, bekategorizál

besorol (ige) ◇ beoszt, kategorizál, rendszerez, beskatulyáz (*pej*), rangsorol, minősít, osztályoz, csoportosít, szortíroz (*biz*), fajtáz (*rég*), lajstromoz, klasszifikál (*rég*), rubrikáz (*rég*), katalogizál, bevesz, szubszumál (*id*)

besoroz (ige) ◇ bevonultat, behív, újoncoz (*rég*), verbuvál (*rég*), mozgósít, bevesz (*biz*), asszentál (*rég*), rekrutál (*rég*), toboroz (*rég*), behagy (*táj*) ◆ LESZEREL, ELBOCSÁT, ELKÜLD

◇ beiktat, közbehelyez

besóz (ige) ◇ megsóz | bepácol, tartósít, eltesz (*rég*)

besötétedés (fn) ◇ sötétedés, esthajnal (*rég*), szürkület, esthomály, alkony, alkonyat ◆ PIRKADAT, HAJNAL, VIRRADAT

besötétedik (ige) ◇ esteledik, beesteledik, alkonyodik, bealkonyodik, alkonyul, bealkonyul (*vál*), leszáll az este, szürkül ◆ VIRRAD, HAJNALODIK, PIRKAD

◇ beborul, befelhősödik, elfeketedik, elszomorodik (*vál*), elhomályosodik ◆ KIDERÜL, KITISZTUL, KIVILÁGOSODIK

beste (fn és mn) ◇ rossz, bitang, gyalázatos, gonosz, gaz, hitvány, kurafi (*rég*) ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES

bestia (fn) ◇ fenevad, vadállat, állat, dúvad, szörnyeteg, barom, ragadozó

◇ [jelzőként is]: dög, szajha, perszóna (*pej*), kurva (*durva*), boszorkány, boszorka, démon, vámpír, vamp (*rég*)

bestiális (mn) ◇ embertelen, durva, állatias, kegyetlen, brutális, vérszomjas ◆ EMBERSÉGES, KEDVES

besűg (ige) ◇ spiclikedik, felad, beárul, lebuktat (*szleng*), beköp (*szleng*), beénekel (*szleng*), befűj (*szleng*), feldob (*szleng*), felnyom (*szleng*), kipakol (*szleng*), bemószerol (*szleng*), vamzerol (*szleng*), denunciál (*id*) | feljelent

besugároz (ige) ◇ fénybe borít, beragyog, bearanyoz

besugárzás (fn) ◇ sugárkezelés, radioterápia

besűgő (fn) ◇ áruló, spicli (*biz*), spion, kém, júdás, beépített ember, titkos ügynök, hálózati személy, informátor, fül (*biz*), füles (*szleng*), delátor (*id*), denunciáns (*id*), szaglár (*rég*), rendőrkopó, spigó (*szleng*), igazmondó (*szleng*), mószer (*szleng*), kiber (*szleng*), furulya (*szleng*), pacsirta (*szleng*), tégla (*szleng*), szikofanta (*id*), vamzer (*szleng*)

besurran (ige) ◇ belopódzik, belopakodik, belopja magát, beoson, besompolyog, beorozkodik (*rég*), besündörög, besettenkedik, beóvakodik, becsusszan (*biz*), beszökik, beslisszol, befirren (*táj*), besetteg (*táj*), beszolgál (*táj*)

besuszerol (ige) ◇ (*biz*): beiktat, beprésel, beeröltet, benyom, begyömöszöl, becsempész, becúsztat

besüpped (ige) ◇ besüllyed, bemélyed, behorpad, megereszkedik, megroggyan, beomlik, beszakad

◇ belenyomódik, elmerül, emerül

besüt (ige) ◇ beéget, bebélyegez, megbélyegez, billogoz (*szak*)

◇ betűz, bevilágít, beragyog

◇ [hajat]: göndörít, bodorít, hullámosít, becsavar, lokniz (*szak*), ondolál (*szak*)

beszabályoz (ige) ◇ beállít, beigazít, beüzemel, jusztiroz (*id*)

beszagul (ige) ◇ beleszagul, beleszimatol, beszaglász

◇ benéz, bemegy, betér, beugrik, beszalad

beszakad (ige) ◇ beomlik, beroskad, bedől, leszakad, besüpped, besüllyed, behorpad, belyukad

◇ betörik, behasad, bereped, kettéválik

beszáguld (ige) ◇ befut, berohan, belohol, berobog ◆ KIFUT, KIROHAN

beszajkóz (ige) ◇ bemagol, emlékezetébe vés, bevés, memorizál, betanul, megtanul, beverkliz (*biz*), bevág (*biz*), bebefláz (*biz*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*), beemléz (*rég*)

beszalad (ige) ◇ befut, belohol, benyargal, bepucol (*szleng*), beinal, beiszkol, bemenekül ◆ KISZALAD, KIFUT, KIISZKOL

◇ benéz, betér, beszagul, beszaglász, belátogat, beugrik

beszáll (ige) ◇ berepül, beröppen ◆ KIREPÜL, KISZÁLL

◇ beül, helyet foglal, felszáll ◆ LESZÁLL

◇ (*rég*): meghál <vhol>, megszáll

◇ <vmibe>: hozzájárul, betársul, belép, csatlakozik, beugrik ◆ KISZÁLL, KILÉP

beszállásol (ige) ◇ elhelyez, elszállásol, bekvártélyoz (*rég*), beköltöztet, befogad, szállást ad

beszállít (ige) ◇ bevisz, behoz, befuvaroz, behord ◆ KIVISZ, KIFUVAROZ

beszámít (ige) ◇ bekalkulál, hozzászámol, belevesz, beleért | beletartozik, beleesik, beleértődik ◆ FIGYELMEN KÍVÜL HAGY, KIHAGY | KIMARAD

◇ <vkinek vmit>: betud, jóváír, figyelembe vesz, számon tart, felró, tulajdonít

beszámíthatatlan (mn) ◇ labilis, abnormális, abnormis, tökéletlen, bolond, dilis, gyengeelméjű, gyagyás, terhelt, egzaltált ◆ ÉPELMÉJŰ

beszámol (ige) ◇ jelent, jelentést tesz, tájékoztat, tudósít, közöl, elmond, hírül ad, nyilvánosságra hoz, számot ad, referál, tudat, bevall ◆ ELTITKOL, ELHALLGAT, TAKARGAT

beszámoló (fn) ◇ jelentés, tájékoztatás, tudósítás, riport, hír, közlemény, krónika, referátum (*szak*), ismertetés, előadás, recenzió (*szak*), összefoglalás, expozé (*szak*), számadás, előadmány (*rég*)

beszari (mn) ◇ (*szleng*): ijedős, félénk, félős, gyáva, pipogya ◆ BÁTOR, MERÉSZ

beszed (fn) ◇ [ruhát]: bevesz, begyűjt, összeszed ◆ KIOSZT, KITEREGET

◇ [járandóságot]: behajt, inkasszál (*szak*), kasszíroz (*id*), bevasal, bevételvez ◆ KIAD, KIFIZET

◇ [orvosságot]: bevesz, lenyel ◆ KIKÖP

◇ dacizik (*rég*), szekundál (*rég*), beszekundázik (*szleng*)

◇ [gólt]: beenged, beereszt, bekap, belepkéz (*szleng*)

beszéd (fn) ◇ megszólalás, közlés, szóáradat, szóözön, élőszó, duma (*szleng*), traccs (*biz*), csacsogás, szpics (*szleng*), hadova (*szleng*), blabla (*biz*), sóder (*szleng*), vaker (*szleng*), szósz (*szleng*), sermó (*szleng*), smonca (*szleng*), halandzsa (*biz*), szöveg (*szleng*), rizsa (*szleng*) ◆ HALLGATÁS

◇ kifejezésmód, beszédmód, stílus, beszédstílus

- ◊ beszélgetés, társalgás, tárgyalás, diskurálás, diskurzus, eszmecsere, párbeszéd, dialógus, csevegés, terefere | közölnivaló, mondanivaló, megbeszéltnivaló, beszéltnivaló
- ◊ szóbeszéd, pletyka, mesebeszéd, mese habbal
- ◊ szónoklat, prédikáció, oráció (*rég*), dikció (*rég*), felszólalás, előadás, szózat, tiráda (*vál*), szpícs (*szleng*)
- beszédés** (mn) ◊ közlékeny, bőbeszédű, cserfes, nyelves, csacsogó, fecsegő, locsi-fecsi, szösztyár, szószaporító, bőszerű, elokvens (*rég*), ékesszóló ♦ HALLGATAG, SZÓFUKAR, KUKA
- ◊ kifejező, sokatmondó, meggyőző, árulkodó ♦ KIFEJEZÉSTELEN, ÜRES
- beszédhiba** (fn) ◊ beszédzavar
- beszédképesség** (fn) ◊ kifejezőképesség, szóképeség, ékesszólás, beszélőke (*táj*), sváda (*biz*)
- beszédmód** (fn) ◊ hangnem, hanghordozás, kifejezésmód, előadásmód, szólásmód, szóhasználat, beszédmodor, nyelvezet, stílus, szójárás (*rég*) | akcentus (*rég*)
- beszédrész** (fn) ◊ (*rég*): szófaj
- beszédzavar** (fn) ◊ beszédhiba
- beszeg** (ige) ◊ körülszeg, szegélyez, körülűz, szélez, karimáz, korcoz, keretez, paszományoz (*rég*), endlíz (*szak*), elvarr
- beszél** (ige) ◊ szól, mond, közöl, jár a szája, jártatja a száját, nyilatkozik, nyelvel, kotyog, blablázik, rizsál (*szleng*), szövegel (*szleng*), dumál (*szleng*), traccsol (*biz*), szpícsel (*szleng*), gagyog (*biz*), pofázik (*durva*), prézsmítál (*rég*), sóderol (*szleng*), nyomja a sódert (*szleng*), vakerol (*szleng*), hadóvál (*szleng*), povedál (*szleng*), vakerál (*szleng*), löki a szöveget (*szleng*) ♦ HALLGAT
- ◊ szót vált *<vkivel>*, tárgyal, társalog, diskurál, cseveg, csacsog, locsog, fecseg, tereferél, karattyol (*biz*) | telefonál, felhív
- ◊ előad, szónokol, felszólal, nyilatkozik, dikciózik (*id*), prédikál, papol, magyaráz
- ◊ [írasmű vmiről]: mutat, vall, utal, szól *<vmiről>*, tartalmaz *<vmít>*
- ◊ (*szleng*): elárul, beköp, besúg, spicliskedik, felad, dalol (*szleng*) ♦ TARTJA A SZÁJÁT
- ◊ tükröz, kifejez, elárul, árulkodik *<vmiről>*
- beszélget** (ige) ◊ társalog, társalkodik, tárgyal, eszmecsere folytat, szót vált, diskurál, diskurzust folytat, dumál (*szleng*), dumcsizik (*biz*), cseveg, fecseg, cseverészik, fecserészik, tereferél, trécsel (*biz*), traccsol (*biz*), trafikál (*rég*), kaszinózik (*biz*), konverzál (*rég*), tislizik (*rég, biz*), pletykál, pletyóz (*szleng*) ♦ HALLGAT
- beszélgetés** (fn) ◊ társalgás, eszmecsere, diskurzus, párbeszéd, konverzáció (*rég*), szóváltás, traccs (*biz*), terefere, csevegés, csevej, fecsegy (*rég*), fecsegés, locsogás, purparlé (*rég*), pletykálás, дума (*szleng*), dumcsi (*szleng*), interjú, riport ♦ HALLGATÁS
- beszélő I.** (mn) ◊ beszédés, sokatmondó, kifejező, kifejezésteljes, meggyőző ♦ SEMMITMONDÓ, ÜRES, KIFEJEZÉSTELEN
- ◊ csacsogó, locsogó, fecsegő, csacska, lepcsés (*táj*), szószaporító, pletykás ♦ KEVÉS BESZÉDŰ, HALLGATAG
- beszélő II.** (fn) ◊ előadó, szónok, orátor (*rég*), kommentátor, riporter, közvetítő, tudósító, bemondó, narrátor, mesélő
- beszélőképesség** (fn) ◊ sváda (*biz*), beszélő (*biz*), beszélőke (*táj*)
- beszély** (fn) ◊ (*rég*): elbeszélés, novella, mese, rege, történet
- ◊ (*rég*): előadás, elmondás
- beszenyez** (ige) ◊ bepiszkol, bepiszkít, bemocskol, összesároz, bemaszátol, bemázol, összekoszol, besároz, összeken, foltot ejt *<vmin>*, összefröcsköl, összespíccel, összepacáz, bepocskol (*táj*), összecsúnyít (*rég*) ♦ KITISZÍT, KIMOS
- ◊ meggyaláz, megbecstelenít, megront, pocskondiáz, becsmérel, ócsárol, megrágalmaz, sárba ránt, befeketít, szeplősít, megszenségtelenít, profanizál (*vál*) ♦ MAGASZTAL, DICSOÍT, FELDICSER
- beszerel** (ige) ◊ beépít, behelyez, beilleszt ♦ KISZEREL, KIVESZ, KIEMEL
- beszerez** (ige) ◊ megvesz, megvásárol, megkap, hozzájut, előteremt, szert tesz *<vmire>*
- ◊ megszerz
- ◊ [állásba] (*táj*): beajánl, bejuttat, behelyez, beóferol (*táj*), elszerez (*rég*)
- beszervez** (ige) ◊ *<vkit hvova>*: bevon, bevesz, beépít, beléptet, megagítál, bejuttat *<hvova>*, beszípkáz, megnyer *<vkit vminek>*
- beszerzés** (fn) ◊ megvétel, vétel, megvásárlás, bevásárlás, vásárlás, hozzájutás, szerzeményezés (*szak*)
- beszerző** (fn) ◊ vásárló, vevő, anyagbeszerző, sáfár (*rég*)
- beszív** (ige) ◊ belélegez, beszippant, belehel, inhalál (*szak*) ♦ KILÉLEGEZ, KIFÚJ
- ◊ felszív, magába szív, felítat, beiszik (*biz*), elnyel, abszorbeál (*szak*) ♦ KIENGED

◇ (*szleng*): berúg, beszik (*biz*), benyakal (*biz*), betintázik, beszélzel (*biz*), bevedel, felönt a garatra, bepíál (*szleng*), bekávézik (*szleng*) ♦ KIJÓZANODIK

beszivárog (ige) ◇ behatol, infiltrál (*rég*), befolyik, beszívódik, beivódik, behat (*rég*)

◇ [főny, hang]: beszűrődik, beszüremlik (*vál*), beszüremkedik (*vál*)

◇ beszállingózik | beférkőzik, befurakodik

beszól (ige) ◇ beköszön, benéz, bekukkant, betér, beugrik

◇ (*szleng*): közbekiabál, bekiált, belepofázik (*durva*), beledumál (*szleng*), belebőfög (*durva*), belevakerál (*szleng*)

beszolgáltat (ige) ◇ bead, lead, átad

beszolgáltatás (fn) ◇ beadás ♦ KIADÁS, SZÉTSZTÁS

beszólít (ige) ◇ bekér, behív, behívat, beidéz

beszorít (ige) ◇ beleszorít, benyom, beprésel, begyömöszöl, beeröltet, beszufol | beszúr, beiktat, betold

◇ befog, becsíptet, beerősít, becsikorít (*táj*), beszoriszt (*táj*)

◇ sarokba szorít, bekerget <vhova>, behajt, bekényszerít

beszorul (ige) ◇ beragad, akad, megakad, bedugul, betömődik, beékelődik, bereked (*táj*) ♦ KISZABADUL

◇ meghúzza magát <vhol>

◇ [sportban]: behúzódik, védekezik ♦ KITÖR, TÁMAD

besző (ige) ◇ belesző, bestoppol

beszúr (ige) ◇ beledőf, bedőf, belebök, beledug, belétűz, belenyom ♦ KIHÚZ

◇ beilleszt, betold, beékel, közbevet, közbeiktat, beiktat, interpolál (*szak*)

beszüntet (ige) ◇ megszüntet, abbahagy, befejez, bevégez, leáll <vmivel>, véget vet, visszavonul,

felüggeszt, lezár, felszámol, likvidál ♦ FOLYTAT

beszűrődik (ige) ◇ beszivárog, beszüremlik (*vál*), beszüremkedik (*vál*), behatol, beivódik, befolyik

betábláz (ige) ◇ megterhel, ráterhel, elnehezít (*rég*), betabuláz (*rég*), intabulál (*rég*), bekebelez (*rég*)

◇ [időt]: lefoglal, beoszt, beütemez

betakar (ige) ◇ beborít, beterít, befed, beburkol, bebugyolál, bepátyókál (*táj*), körülvesz, bevon,

becsomagol, begöngyöl | elborít, ráborul <vmire>, eltakar ♦ KITAKAR, KIBONT, KICSOMAGOL

◇ (*táj*): [rétet] learat, [termést] betakarít

◇ [melegágyat]: árnyékol, beárnyékol

◇ (*szleng*): megver, megüt, helybenhagy, lekever (*biz*), leken egyet (*biz*), behúz <vkinek>, leápol (*szleng*), bemos (*szleng*)

betakarít (ige) ◇ [termést]: learat, lekaszál, levág, leszüretel, leszed, összegyűjt, behord, begyűjt, behoz,

szüretel, felhalmoz (*vál*), bemagol (*táj*) ♦ LÁBÁN HAGY, LÁBON HAGY, OTTHAGY

betakarószik, betakarózik (ige) ◇ beburkolószik, befedi magát, betakarkodik (*táj*) ♦ KITAKARÓSZIK

betálal (ige) ◇ feltálat, felad, felszolgál, szervíroz

betanít (ige) ◇ kiképez, megtanít, begyakoroltat, bemagoltat, szájába rág, fejébe ver, kitanít, kioktat,

idomít, betör, treníroz, edz, dresszíroz, abrikol (*rég*)

betanul (ige) ◇ begyakorol, megtanul, elsajátít, bemagol, memorizál, emlékezetébe vés, beszajkóz,

beverkliz (*biz*), bevág (*biz*), bebifláz (*biz*), beemléz (*rég*), emlékezetébe ró (*rég*), beleokul (*rég*), benyal

(*szleng*), beseggel (*durva*) ♦ ELFELEJT

betársul (ige) ◇ társul, csatlakozik, belép, beszáll, beszegődik, beáll, szövetezik, bekapcsolódik

betapaszt (ige) ◇ betöm, befed

◇ beragaszt

◇ [száját, fület]: befog

betart (ige) ◇ beletart, benyújt

◇ [szabályt]: megtart, figyelembe vesz, követ, teljesít, igazodik <vmihez>, alkalmazkodik,

engedelmeskedik, eleget tesz, tartja magát <vmihez>, ragaszkodik <vmihez>, hű <vmihez>, szót fogad

♦ MEGSÉRT, MEGSZEG, ÁTHÁG

◇ <vkinek> (*szleng*): akadályoz, gátol, gáncsol, hátráltat, késleltet, lassít, nehezít, feltartóztat, visszatart,

úttját állja, betesz <vkinek> (*biz*) | [labdarúgásban] megakaszt, akaszt ♦ SEGÍT, TÁMOGAT

beteg I. (mn) ◇ keresőképtelen

◇ gyengélkedő, nyavalyás (*biz*), rossz bőrben levő, lázas, kórságos (*rég*), maródi (*rég*), kólikás (*táj*),

jóltehetetlen (*táj*), bajos (*táj*), döngrováson van (*durva*) **Sz:** hálni jár belé a lélek; nyomja az ágyat; olyan

egészséges, mint a falhoz vert macska; se tehetek, se mehetek; sóban van ♦ EGÉSZSÉGES, GYÓGYULT, ÉP

◇ bolond, ütődött (*biz*), féleszű, hibbant, zavart, tökéletlen | ferde hajlamú, perverz, abnormális, fajtalan (*rég*) ♦ NORMÁLIS, ÉPELMÉJŰ, EGÉSZSÉGES
 ◇ hitvány, gyatra, ócska, gyenge ♦ KITŰNŐ, NAGYSZERŰ
beteg II. (fn) ◇ páciens, ápolat (*vál*), kór (*rég*), ispotályos (*rég*), kriptaszökevény (*táj*), mécsbélgergő (*táj*)
betegágy (fn) ◇ kórágy (*rég*)
betegállomány (fn) ◇ betegszabadság, táppénz (*biz*)
betegápolás (fn) ◇ beteggondozás, gyógykezelés, orvoslás
betegápoló (fn) ◇ ápoló, nővér, gondozó | [katonai] szanitéc
betegbiztosítás (fn) ◇ társadalombiztosítás, tébé (*biz*)
beteges (mn) ◇ betegeskedő, gyenge, rossz bőrben levő, erőtlén, nyápic, csenevész, nyavalyás, satnya, nyavalygós, görhes, kóros, kehes, ványadt, gernya (*táj*), sápkóros (*táj*), hitvány, gőthős (*táj*), kornyadt (*táj*), halmiváló (*táj*), konyhagyázáló (*tréf*) ♦ ERŐS, EGÉSZSÉGES
 ◇ természetellenes, rendellenes, kóros, torz, ferde, elferdült [elme], morbid | egészségtelen, fals, visszás, fonák ♦ KIEGYENSÚLYOZOTT, EGÉSZSÉGES, ÉP
betegeskedik (ige) ◇ gyöngélkedik, nyavalyog, szenved, nyavalyáskodik, kínlódik, sínylődik, kornyadozik, gunnyaszt, bágyadozik (*táj*), bajlódik (*táj*), döglődik (*durva*), gőthösködik (*táj*), nyomja az ágyat, rossz bőrben van, rossz színben van **Sz:** benne van a fene, mint az őszi malacban; gyenge lábbon áll az egészsége
beteglátogatás (fn) ◇ vizit, orvosi szemle
betegség (fn) ◇ baj, kór, nyavalya, bántalom, gyengélkedés, rosszullet, bágyadság (*rég*), fertőzés, infekció (*szak*), ragály, metyél (*táj*), elváltozás, vész, járvány, veszedelem (*rég*) ♦ EGÉSZSÉG
betegszabadság (fn) ◇ betegállomány, táppénz (*biz*)
betegszállító (fn) ◇ mentőautó, mentő (*biz*), beteghordó
betegszoba (fn) ◇ gyengélkedő, kórda (*rég*), kórterem, gyengusz (*szleng*)
betekint (ige) ◇ benéz, bepillant, bekukkant ♦ KINÉZ
 ◇ bepillant, áttanulmányoz, tájékozódik <vmiről>, átvizsgál, ellenőriz, szemügyre vesz, beleolvas, átfut
betekintés (fn) ◇ benézés, belátás, bepillantás, bekukkantás, bekukucskálás
 ◇ tanulmányozás, tájékozódás, vizsgálat
bételdió (fn) ◇ bételpálma, arékadió, arékapálma
betelepedik, betelepszik (fn) ◇ beköltözik, bevándorol, behordozkodik (*táj*) ♦ KIKÖLTÖZIK, KIVÁNDOROL, ELHURCOLKODIK
 ◇ beül, befekszik ♦ FELÁLL, FELKEL
betelepít (ige) ◇ beköltöztet | benépesít ♦ KILAKOLTAT, KIUTASÍT
 ◇ beültet, beplántál, meghonosít <vhol vmit> ♦ KIGYOMLÁL
betelik (ige) ◇ megtelik ♦ KIÜRÜL
 ◇ <vki vmivel>: megeléggel, megun, ráun, eltelik <vmivel>
 ◇ betegjesedik, megtörténik, bekövetkezik, megvalósul, elérkezik ♦ ELMARAD, MEGHIÚSUL, UGRIK (*szleng*)
 ◇ [nem tud betelni vmivel]: élvezzi, gyönyörködik <vmiben>
betegjesedik (ige) ◇ betegjesül, bekövetkezik, betelik, bevégeződik, eljön, elérkezik, megbizonyosodik (*táj*)
 ◇ [jóslat]: megvalósul, valóra válik, teljesül, realizálódik, beválik
betemet (ige) ◇ betöm, betölt, behány, bevet, betakar, beföldel, elhantol, bekapar ♦ KIÁS, KIMÉLYÍT
betér (ige) ◇ befordul, bekanyarodik
 ◇ bemegegy, belép, benéz, beugrik, beköszön, betéved, belátogat, bekukkant, beszalad, betoppan
 ◇ (*táj*): befér
beterjeszt (ige) ◇ benyújt, prezentál, bead
 ◇ előterjeszt, előad
betessékel (ige) ◇ behív, beinvitál, bevezet
betesz (ige) ◇ berak, elhelyez, bedug | [labdát] bedob, berúg ♦ KIVESZ, KIEMEL
 ◇ [állásba]: beoszt, besorol, bejuttat, beszerez, kiközvetít
 ◇ [írásművet vhol]: megjelentet, közzétesz, publikál, közöl
 ◇ beiktat, betold, beékel, beilleszt, beszúr ♦ KIHÚZ, TÖRÖL, SZTORNÍROZ (*szak*)
 ◇ [ajtó]: becsuk, bezár, behajt ♦ KINYIT
 ◇ <vkinek> (*szleng*): elbánik <vkivel>, tönkretesz, megfúr (*biz*), [tervet] megtorpedöz (*biz*), kikészít (*szleng*), betart <vkinek> (*szleng*)

betét (fn) ◇ takarékbetét, bankbetét

◇ üvegbetét

◇ intarzia, berakás

betétkönyv (fn) ◇ takarékkönyv, takarékbetétkönyv

betétlap (fn) ◇ pótlap

betetőz (ige) ◇ befed, becserepez, bezsindelyez (*rég*), behéjaz (*rég*)

◇ kiteljesít, bevégez, végrehajt, véghezvisz, befejez, megkoronáz

betéve (hsz) ◇ könyv nélkül, kívülről, fejből, emlékezetből, kordéra (*rég*), álmában is

betéved (ige) ◇ bevetődik, besétál, betér, becseppen, bekeveredik (*táj*)

betevő (fn) ◇ enniváló, táplálék, eledel, falat

betílt (ige) ◇ [könyvet]: elkoboz, indexre tesz | [egyesülést] feloszlat ◆ TERJESZT

◇ feloszlat, elhallgattat, elfojt, lever, megszüntet ◆ ENGEDÉLYEZ, BÁTORÍT, HOZZÁJÁRUL

betintáz (ige) ◇ összetintáz, bepacáz, bekékít

betintázik (ige) ◇ (*szleng*): berúg, beiszik (*biz*), lerészegedik, leittasul, beitalozik, becsíp, feltankol (*szleng*), leissza magát, felönt a garatra, benyakal (*biz*), beállít (*biz*), leszopja magát (*biz*), beszeszel (*biz*), beszív (*biz*), beítókál, betütükél (*táj*), becsodálkozik (*táj*), beccicsent (*biz*), bepityókázik (*biz*), bekávézik (*szleng*), bepíál (*szleng*), betörülködik (*szleng*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*), bekáfol (*szleng*), megmámorosodik, van egy kis nyomása, illuminálódik (*vál*), megszorodik (*táj*) ◆ KIJÓZANODIK

betődül (ige) ◇ beáramlik, beárad, beözönlik, bezúdul, behatol, benyomul, befolyik, becsorog, besereglik, becsődül, betör, becsarangozik (*táj*), beháramlik (*táj*) ◆ KITÓDUL, KIÖZÖNLIK, KIÁRAD

betokosodik (ige) ◇ betokozódik ◆ KIFAKAD, FELFAKAD

◇ begyepesedik, elparlagiasodik, berozsdásodik

betol (ige) ◇ benyom, belök, betaszít, betaszígal, becsúsztat, bedőf ◆ KIHÚZ, KIBONT, KIRÁNT

betolakodik, betolakszik (ige) ◇ befurakodik, benyomul, benyomakodik, behatol, betör, berohan, beront, benyuródik (*táj*)

◇ beszemtelenedik, beoráclankodik (*vál*), belopakodik, besompolyog, bepofátlankodik (*durva*), beszemétkedik (*durva*), beveszi magát, befészkei magát

betolakodó (mn és fn) ◇ behatoló, betörő, birtokháborító, agresszor

betold (ige) ◇ beiktat, beszúr, beilleszt, közbeiktat, közbevet, közbetold ◆ KIVESZ

betonfedezék (fn) ◇ bunker, óvhely, fedezék, erőd

betonozás (fn) ◇ betonkészítés, betonmunka

betonvas (fn) ◇ betonacél, vasbetét, acélbetét, rúdacél

betoppan (ige) ◇ beállít, megérkezik, megjön, ott terem, belép, benyit, becsöppen, bevetődik, beugrik, betér, beköszönt, bebotlik, bekukkant, benéz, befut, beront, berobban, betámit (*táj*), megjelenik, feltűnik
Sz: beugrik, mint Bolond Istók Debrecenbe; pofafürdőt vesz (*szleng*); odatolja a pofáját (*durva*); odatolja a képét; beteszi a lábát; beeszi a fene

betölt (ige) ◇ beletölt, beleönt, beönt, megtölt <vmivel> | betöm, teletöm

◇ [illat, hang]: áthat, átjár, megtölt

◇ [sokaság teret]: ellep, elfoglal

◇ [eszme, hangulat]: eltölt, uralkodik, áthat

◇ [állást, munkakört]: ellát, elvégez, teljesít

◇ [életévet]: elér, megér (*vál*), túlhalad, elhagy, átlép

betöltetlen (mn) ◇ kitöltetlen, szabad, üres, lakatlan, tiszta, fehér

◇ [állás]: megüresedett, ellátatlan, megürült, vákás (*id*) ◆ BETÖLTÖTT, FOGLALT

betöm (ige) ◇ beletöm, belepréssel, belezsúfol, összezúszol, beszuszakol (*táj*), belegyömöszöl, belegyűr

◇ betölt, feltölt, kitöm, teletöm, telerak, [fogat] plombál, bedugaszol, bedug, eldugaszol, eldugít, elzár, tömit, cementál (*szak*), eltortaszol, elrekeszt, becsinál (*táj*), betemet

betör (ige) ◇ kitör, beüt, bezúz, bever, beszakít, benyom, berúg, bedönt, átüt, rést üt, átlukaszt

◇ [állatot]: idomít, gyakoroltat, kiképez, betanít, szoktat, megfégez, dresszíroz (*szak*), fegyelmez, megzaboláz, háziasít, megszelidít, belovagol

◇ <vkit>: rászoktat, rábír, rákényszerít, rászorít

◇ feltör, rabol, fosztogat

◇ beront, behatol, előzőnöl, végigpusztít, benyomul, berohan, beárad

betörés (fn) ◇ kitérés, bezúzás, beszakítás, átütés, átlukasztás

◇ lakásbetörés, tolvajlás, lopás, rablás, fosztogatás, kifosztás
 ◇ hadjárat, roham, agresszió (*szak*), megrohanás, lerohanás, invázió, berontás, benyomulás, offenzíva, előzőnlés, megszállás, bevonulás
 ◇ front, frontbetörés
betörík (ige) ◇ beszakad, beomlik, kitörik, beroskad, befakad (*táj*)
 ◇ megszelídül, megszokik, megjuhászodik (*vál*)
betörő (fn) ◇ rabló, tolvaj, zsvány (*rég*), haramia, martalóc | bankrabló, kasszafűró, srenker (*szleng*), mackós (*szleng*), szarka
betud (ige) ◇ beleszámít, beszámít, számba vesz
 ◇ tekint <vminek>, tulajdonít <vminek>
betuszkol (ige) ◇ betaszígal, belökdös, beterel, betuszkál (*táj*)
betű (fn) ◇ írásjegy, betűjegy, betűjel, írásjel, ákombákom, szarkaláb, irkafirka, littera (*id*), graféma (*szak*)
 ◇ (*táj*): ími-olvasni tudás ◆ IRÁSTUDATLANSÁG, ANALFABETIZMUS
 ◇ írásbeliség, irodalom
 ◇ (*biz*): hang, beszédhang
betűkészlet (fn) ◇ karakterkészlet (*szak*), font (*szak*)
betűrend (ige) ◇ betűsor (*rég*), ábécé, ábécésor, ábécérend, alfabétum (*rég*), alfabetikus sorrend
betűrim (fn) ◇ előrim, alliteráció (*id*)
betűtípus (fn) ◇ betűfajta
betűvetés (ige) ◇ írás, írásmód, kézírás, szépírás | firka, macskakaparas, irkafirka
betűz¹ (ige) ◇ szótogol, silabizál, olvas, böngész, baggat (*táj*), bécéz (*táj*)
betűz² (ige) ◇ beszúr, bedőf ◆ KIHÚZ
 ◇ bevarr, összetűz ◆ SZÉTBONT, SZÉTFEJT
 ◇ besüt, beragyog, bevilágít
betyár I. (fn) ◇ szegénylegény, útonálló, rabló, zsvány (*rég*), haramia, lator, gonosztevő, bandita, briganti, himpellér, martalóc, lőkötő, lótolvaj, csirkefogó, gazember, gazfickó, járkálóember (*táj*)
 ◇ rosszcsonot, rosszposztó, csibész, hétérdög, gézengúz, kópé ◆ KISANGYAL
betyár II. (mn) ◇ semmirekellő, hitvány, semmiházi, mihaszna
 ◇ huncut, haszontalan, pajkos, játékos, szertelen, csintalan, csínytevő
 ◇ rossz, keserves, komisz, cudar, kutya-
betyárbutor (fn) ◇ holmi, cókómók, cucc (*biz*), batyu, motyó (*biz*), hóbelevanc (*biz*)
beugrat (ige) ◇ beleugrat
 ◇ belevisz, beleránt
 ◇ félrevezet, megtéveszt, lóvá tesz, becsap, rászed, átver, felültet (*biz*), bolonddá tesz, kijátszik, szédít (*biz*), elbolondít, megtréfál, orránál fogva vezet, túljár az eszén, áztat, ujjá köré csavar, átejt (*biz*), elszédít (*biz*), lépre csal, jégre visz, csöbe húz (*szleng*), bepaliz (*biz*), befürdet (*szleng*), falhoz állít (*szleng*)
beugrik (ige) ◇ beszökellik (*vál*), bevetődik, beveti magát, beleveti magát
 ◇ besiet, beszalad, bemenekül, beiszkol, bepucol (*biz*)
 ◇ benéz, bekukkant, betér, felkeres, vizitel (*rég*), látogatást tesz, ellátogat, beszél, beköszön
 ◇ <vkinek vmi>: megért, felfog, veszi a lapot (*biz*), leesik a tantusz (*biz*)
 ◇ (*biz*): bedől <vkinek> (*biz*), felül, lépre megy, bekapja a legyet (*biz*), bekapja a horgot (*biz*), elhisz <vmit>
 ◇ <vki helyett>: beszáll, fellép
 ◇ beszögellik, bemélyed
 ◇ [motor]: megindul, beindul, begyullad, pöccen (*szleng*)
beugró (fn) ◇ beszögellés, bemélyedés, zug, fülke, alköv, kabin | benyíló, belépő
 ◇ (*szleng*): jegy, belépőjegy, belépődíj
beutazik (ige) ◇ bejár, bebarangol, bekóborol
 ◇ belép
beül (ige) ◇ beleül, leül, betelepszik, beleveti magát <vmibe>, bevágja magát <vmibe> ◆ KISZÁLL
beültet (ige) ◇ teleültet, bevet, fásít, beplántál, erdősít, parkosít ◆ PARLAGON HAGY
beüt (ige) ◇ bever, bekalapál
 ◇ bedőf, beledőf, beszúr, beleszúr, beleüt, belever
 ◇ [pecsétet]: belenyom, bepecsétel, billogoz (*szak*), bélyegez
 ◇ betör, beszakít, behorpaszt

◇ (*rég*): beront, benyomul, berohan
 ◇ (*biz*): beválik, sikerül, szuperál (*biz*), virágzik
beütemez (ige) ◇ beiktat, beilleszt, megtervez, tervbe vesz
beütés (fn) ◇ beszakítás, beverés
 ◇ (*rég*): betörés, berontás
 ◇ tulajdonság, vonás, jellegzetesség
beüvegez (ige) ◇ [ablakot] becsinál (*rég*)
bevádol (ige) ◇ megvádol, vádat emel, vád alá helyeztet, feljelent, perel, beperel, törvénybe idéz, keresetet indít, perbe fog, pert indít, bíróság elé állít, törvény elé állít, felad, becitál (*rég*), beidéz, inkulpál (*rég*), bepanaszol, beáruul, bemószol (*biz*), bemárt (*biz*), ráveri a cinket (*szleng*)
bevág (ige) ◇ belevág, megvág, elvág, bemetsz, behásít, felhasít, bevagdal, bevagdós, felsebez
 ◇ [ajtót]: becsap, beránt, becsuk, betaszít, bezuppant (*táj*) ◆ KINYIT
 ◇ bedob, behajít, becsap
 ◇ [bevágja magát vmibe]: beveti magát, beleveti magát
 ◇ [ételt, italt]: felfal, fal, zabál (*szleng*), habzsol, bekap, lehajít, lehajít, legurít (*szleng*), bedob (*szleng*), burkol (*szleng*)
 ◇ (*biz*): memorizál, emlékezetébe vés, betanul, megtanul, beverkliz (*biz*), beszajkóz (*biz*), bebefláz (*biz*), beemléz (*rég*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*) ◆ ELFELEJT
 ◇ [eső]: bever, beesik
 ◇ (*biz*): beüt, sikerül, jól sült el, virágzik, beválik
 ◇ (*szleng*): berúg, beszik (*biz*), benyakal (*biz*), beszeszel (*biz*), bevedel, felönt a garatra, bepíál (*szleng*), betintázik (*szleng*), bekávészik (*szleng*) ◆ KIJÓZANODIK
bevágódik (ige) ◇ becsapódik, becsukódik
 ◇ [kötélék]: bemélyed, benyomódik
 ◇ beesik, bezuhan
 ◇ (*biz*): behézelgi magát, megkedvelteti magát, kegyeibe férközik <vkinek>, belopja magát a szívébe <vkinek>, benyalja magát (*szleng*)
bevakol (ige) ◇ betapaszt, beburkol, beborít, bevon, behúz, bepucol (*biz*)
beválik (ige) ◇ alkalmas, megfelel, való <vmire>, szuperál (*biz*)
 ◇ beteljesül, bebizonyosodik, sikerül, bejön (*biz*), beugrik, beüt (*biz*), bevág (*biz*)
bevall (ige) ◇ megvall, kivall (*vál*), beismer, elismer, elmarad, meggyón, vallomást tesz, feltárja a szívét, kinyilatkoztat, bejelent, felfed, köp (*szleng*), kipakol (*szleng*), köhög (*szleng*), dalol (*szleng*) ◆ LETAGAD, TAGAD
bevallás (fn) ◇ beismerés, elismerés, gyónás, vallomás, elmondás, konfesszió (*rég*), deklaráció ◆ TAGADÁS
bevált (ige) ◇ felvált, átvált, becserél, konvertál (*szak*)
 ◇ beteljesít, kielégít, valóra vált, teljesít, megvalósít
bevált (mn) ◇ kipróbált, járt [út], probatum est (*id*) ◆ ÚJ, JÁRATLAN
bevándorlás (fn) ◇ betelepítés, immigráció (*id*) ◆ KITELEPÜLÉS, EMIGRÁCIÓ
 ◇ bejárás, bebarangolás, beutazás
bevándorló (mn és fn) ◇ jövevény, immigráns (*id*), menekült ◆ ŐSLAKOS, BENNSZÜLÖTT
bevándorol (ige) ◇ immigrál (*id*), beköltözik, betelepedik, megtelepszik, letelepszik ◆ EMIGRÁL, KITELEPÜL
 ◇ beutazik, bejár, végigjár
bevár (ige) ◇ megvár, kivár, várakozik <vkire, vmire>
bevarr (ige) ◇ beölt, összevarr, megvarr, összetűz, bestoppol | szűkít, bevesz | belevarr, belehímez ◆ KIFEJT, KIBONT
 ◇ (*szleng*): lecsuk, bebörtönöz, fogdába zár, bekasztliz (*szleng*), rács mögé dug (*biz*), hűvösre tesz (*biz*), lesittel (*szleng*), bekóteroz (*táj*)
bevasal (ige) ◇ [pénzt] (*biz*): kierőszakol, kicsikar, kizsarol, kikényszerít, koprésel | behajt, visszaszerez
 ◇ (*táj*): megpatkol
 ◇ (*táj*): megbilincsel
bevásárlás (fn) ◇ vásárlás, beszerzés, vétel, komissió ◆ ELADÁS, ÁRUSÍTÁS, PIACOZÁS
bevásárlótáska (fn) ◇ cekker (*biz*), szatyor, táska, necc (*biz*)
bevásárol (ige) ◇ megvásárol, megvesz, beszerez, komissiózik (*id*)

- ◇ (*biz*): megjárja <vkivel, vmivel>, ráfizet, befürdik <vkivel, vmivel> (*szleng*), rossz vásárt csinál
- bevégez** (ige) ◇ befejez, elvégez, végez <vmivel>, megtesz, elkészít, véglegesít, felépít, tető alá hoz, végrehajt, véghezvisz, teljesít, betetőz, megvalósít, kivív, konzummál (*id*), perfektuál (*id*) ♦ FÉLBESZAKÍT, ABBAHAGY
- ◇ véget vet <vminek>, berekeszt, lezár, felszámol, bezár, felhagy <vmivel> ♦ ELKEZD, HOZZÁFOG, NEKILÁT
- bever** (ige) ◇ beüt, bekalapál
- ◇ <vmijét vmibe>: beleüt, belevág, megüt
- ◇ betör, beüt, beszakít
- ◇ [sárral] (*táj*): összefröcsköl, befröcsköl, összespriccel, besároz, ráspriccel
- ◇ [eső]: becsap, bevág, beesik
- ◇ beüz, bekerget, bezavar
- ◇ <vkinek> (*szleng*): közösül, kefél (*durva*), megbasz (*durva*)
- ◇ <vkinek> (*szleng*): behúz, beakaszt, bemos
- bevés** (ige) ◇ kivés, metsz, marat, gravíroz (*szak*), ró, beleró, rávés
- ◇ memorizál, megjegyez, emlékezetébe vés, betanul, megtanul, beverkliz (*biz*), bemagol, beszajkóz, bevág (*biz*), bebefláz (*biz*), beemléz (*rég*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*) ♦ ELFELEJT
- bevesz** (ige) ◇ behúz, beemel
- ◇ [orvosságot]: beszed, bekap, lenyel
- ◇ elhisz, bedől <vminek>, beugrik <vminek>, bekapja a horgot, lépre megy
- ◇ [pénzt]: bevételez, beszed
- ◇ [várat, várost]: elfoglal, megszáll
- ◇ felvesz, befogad | besoroz | beilleszt, beiktat, betold, bedolgoz, beszúr
- ◇ [vki beveszi magát vhoval]: elrejtőzik, elbújik, meghúzódik, meghúzza magát
- ◇ [vmi beveszi magát vmibe]: átítat, átjár, beleivódik <vmibe>
- bevet** (ige) ◇ bedob, behajít
- ◇ [beveti magát vmibe]: beleveti magát, beleül, beletelepszik
- ◇ [ágyat]: beágyaz, megvet
- ◇ beültet, beplántál
- ◇ harcba vet, csatasorba állít
- bevétel** (fn) ◇ hozam, jövedelem, kereset, haszon, forgalom, kassza, nyereség, profit, javadalmazás, bér, fizetés, fizetség, keresmény (*rég*), income (*id*) ♦ KIADÁS, VESZTESEG, OUTCOME (*id*)
- ◇ megszállás, okkupáció (*rég*), meghódítás, leigázás
- bevételez** (ige) ◇ beszed, bezsebel, zsebre rak, zsebre tesz, zsebre vág, bevesz, inkasszál (*szak*), elkönyvel
- bevetés** (fn) ◇ bedobás, behajítás, betaszítás
- ◇ hadművelet, támadás, harctevékenység, akció
- bevetődik** (ige) ◇ betéved, betoppan, beállít, bebottlik, beesik, beugrik, betévelyedik, ott terem, belődörödik (*táj*), betalálkozik (*táj*), beténfereg (*táj*), bevetemedik (*táj*)
- bevett** (mn) ◇ elterjedt, túlnyomó, általános, szokásos, megszokott, elfogadott, meghonosodott, hagyományos, bevezetett, divatos, elismert, konvencionális, közhasználatú, közkeletű, begyökerezett, meggyökeresedett, megrögzött, rögzült, megcsontosodott, jóváhagyott, kipróbált ♦ SZOKATLAN, ÚJ, ÚTTÖRŐ
- bevezet** (ige) ◇ bevisz, bekísér, besegít, betámogat, betessékel ♦ KIKÍSÉR
- ◇ [ismeretbe]: beavat, megismertet <vmivel>
- ◇ [út, ajtó]: bemegy, nyílik, bevisz ♦ KIVEZET
- ◇ beilleszt, bejuttat, bedug ♦ KIHÚZ
- ◇ [adatokat]: bejegyez, beír, beiktat ♦ TÖRÖL
- ◇ [divatot, szokást]: kezdeményez, behoz, elterjeszt, rendszeresít, meghonosít, divatba hoz, elfogadta, megveti az alapját <vminek>, lerakja az alapját <vminek>
- ◇ [módszert, törvényt]: életbe léptet ♦ MEGSZÜNTET
- ◇ [mondanivalót]: előkészít, elkezd ♦ BEFEJEZ
- bevezetés** (fn) ◇ bekísérés, besegítés, betessékelés
- ◇ bevezető, előszó, előjáték, nyitány, előhang, előbeszéd (*rég*), előversengés (*rég*), introdukció (*szak*), prefáció (*id*), prelúdium (*id*), beköszöntő, prolóógus, preambulum (*szak*) ♦ UTÓSZÓ, VÉGSZÓ, EPILOGUS
- ◇ előkészítés, előtanulmány, előismeret, propedeutika (*id*) ♦ BEFEJEZÉS

bevezető I. (mn) ◇ előljáró, előkészítő, megnyitó, ajánló, kezdeményező, előzetes, kezdő, alapfokú ◆ ÉRDEMI | HALADÓ

bevezető II. (fn) ◇ bevezetés, előszó, előhang, előjáték, nyitány, előbeszéd (*rég*), introdukció (*szak*), prefáció (*id*), prelúdium (*id*), prológos, preambulium (*id*) ◆ UTÓSZÓ, VÉGSZÓ, EPILOGUS

bevilágít (ige) ◇ besüt, betűz, besugárzik, beragyog, bepislákol
 ◇ beragyog, megvilágít

bevisz (ige) ◇ bevezet, behoz, behord, behurcol, becipel, beszállít, bevontat, bevonszol | beszerel ◆ KIVISZ
 ◇ előállít, bezsuppol (*szleng*), elkap, letartóztat ◆ ELENGED
 ◇ [katonának]: behív ◆ LESZEREL

bevizel (ige) ◇ bepisil (*biz*), behugyozik (*durva*)

bevezet (ige) ◇ összevizez, benedvesít, megnedvesít, bevizesít, megmárt, bemárt, bespiccel, meglocsol, belocsol, megöntöz, befecskendez, bepermetez, belucskol, összelucskol, belatyikol (*táj*) ◆ MEGSZÁRÍT, KISZÁRÍT

bevon (ige) ◇ behúz, beborít, betakar, befed, belep, ellep
 ◇ beken, bemázol, bevakol, malteroz, összemázol, kipingál, befest, befuttat, festékezt, alapoz, galvanizál (*szak*), galvánozt (*szak*), bekandíroz (*szak*), kencéz (*szak*), firmiszez (*szak*), eloxál (*szak*)
 ◇ levon, leereszt, bevesz | visszavon, visszavesz
 ◇ beszervez, bekapcsol

bevonat (fn) ◇ borítás, burok, burkolat, kéreg, takaró, huzat | firmisz (*táj*), lepedék, zománc, lakkréteg, politúr (*szak*), fénymáz, lenolajkence, glazúr (*táj*), film, futtatás | máz, cukorbevonat, cukorjég, cukormáz, tortabevonat

bevontat (ige) ◇ behúz, behúzat, bevitet

bevonul (ige) ◇ bemasíroz, benyomul, bemenetel ◆ KIVONUL, KIMASÍROZ
 ◇ bemegy, bejön, belép
 ◇ [katonai]: berukkol (*táj*), beáll, szolgálatba áll, szolgálatba lép, bemarsol (*rég*) ◆ LESZEREL, OBSITOT KAP (*rég*)

bevonulás (fn) ◇ bemasírozás, benyomulás, menetelés
 ◇ bemenés, bejövétel, belépés ◆ KIVONULÁS
 ◇ berukkolás, beállítás, szolgálatba állás, szolgálatba lépés, bemarsolás (*rég*) ◆ LESZERELÉS

bezár (ige) ◇ beretteszel, belakatom, lelakatom, lakatra zár, kulcsra zár, bekulcsol, bekapcsol, behorgol (*táj*) | behajt, becsuk betesz ◆ KIZÁR, KINYIT, KIBONT
 ◇ <vkít vho>: rázár <vmit>, berekeszt
 ◇ bebörtönöz, tömlőcbe vet, lecsuk, bekasztliz (*szleng*), hűvöstre tesz (*biz*), leültet ◆ KIENGED
 ◇ berekeszt, befejez, megszüntet, lehúzza a rolót (*biz*) ◆ ELKEZD, HOZZÁFOG, NEKILÁT

bezárkózik (ige) ◇ magára zár <vmit>, bezárkódik (*táj*), becsukózik (*táj*), becsukózkodik (*táj*), becsukódik (*táj*) | félrevonul, elvonul ◆ ELŐJÖN, MUTATKOZIK

bezárólag (hsz) ◇ beleszámítva, beleértve, hozzászámítva, inkluzíve (*id*)

bezárul (ige) ◇ bezáródik, becsukódik, lecsukódik, összecsucukódik, záródik
 ◇ befejeződik, lezárul, véget ér ◆ MEGNYÍLIK, ELKEZDŐDIK

bezupál (ige) ◇ továbbbszolgál, bezupázik (*táj*) ◆ LESZEREL

beúz (ige) ◇ betör, beüt, beszakít, belök, bever
 ◇ [papírt]: megőröl

bezzeg (hsz) ◇ annál inkább, pedig, persze
 ◇ igazán, tényleg, bizony

bezzebel (ige) ◇ megkaparint, ráteszi a kezét, megszerez, szert tesz, megkap, eloroz, hozzájut, bevételez, összekapar (*biz*), profitál, sápol, hasznot húz
 ◇ zsebre tesz, zsebre vág, zsebre dug ◆ KIAD, SZÉTSZÓR

biankó (mn) ◇ üres, kitöltetlen

bibe (fn) ◇ [birtokszóként]: gyengéje, Achilles-sarka, sebezhető pontja
 ◇ sebecske, sérülés, bibi (*biz*)

bibelődik (ige) ◇ babrál, vacakol, piszkál, pepecsel, foglalatoskodik <vmivel>, pizmog, babirgál (*táj*), bizgelődik (*táj*), csecsebecsél (*táj*), kotorászik, pizmoldódik (*rég*)
 ◇ vesződik, bajlódik, erőlködik, kínlódik, bajoskodik (*táj*)

bibi (fn) ◇ (*biz*): seb, sérülés, sebesülés, szűrés, sebhely, horzsolás, zúzódás, fakadékcocsa (*rég*)
 ◇ (*biz*): bibe, akadály, baj, bökkenő, nehézség, gát, torlasz, galiba

bíbic (fn) ◇ libuc (*táj*)

bíbircsók (fn) ◇ szemölcs, lencse, kinövés, dudor, bigyó (*biz*), bíbircs (*táj*), bíbircsó (*táj*), csimbók (*táj*), süly (*táj*) | pattanás, pörsenés

◇ (*táj*): himlőhely

biblia (fn) ◇ szentírás, az Írás, a könyvek könyve, a kinyilatkoztatás, Septuaginta, Vulgata, Ó- és Újszövetség, Ó- és Újtestamentum

◇ alapmű

bibliái (mn) ◇ biblikus, szentírási, szentírásbeli ◆ APOKRIF

◇ matuzsálemi [kor]

bibliográfia (fn) ◇ könyvészet, könyvtártudomány, könyvtudomány

◇ irodalom, szakirodalom, irodalomjegyzék, forrásjegyzék, dokumentáció, repertórium (*szak*), címjegyzék

bíbor (fn) ◇ [jelzőként is]: bíborvörös, bíborszín, bíborpiros, bíboros (*vál*), lilászvörös, purpur (*id*), csigavérszín (*rég*)

◇ bíborszövet, bisszus (*id*)

◇ (*táj*): bíborhere

◇ (*rég*): bársony

bíboros (fn) ◇ kardinális, bíbornok (*rég*)

bíborpiros (mn és fn) ◇ bíbor, bíborvörös, bíborszínű, lilászvörös, piros, skarlátpiros, vérpáros, purpur (*id*), csigavérszínű (*rég*)

biccent (ige) ◇ bölint, köszön, fejével int, jelt ad ◆ FEJÉT RÁZZA

◇ (*táj*): sántít, biceg, húzza a lábát

biccentés (fn) ◇ bölintás, köszönés

◇ (*táj*): sántítás

biceg (ige) ◇ sántít, sántikál, húzza a lábát, bicékel (*táj*), bicereg (*táj*), libbent (*táj*), sajnálja a lábát

◇ inog, billeg, dőcög, kacsázik, imbolyog

◇ [ritmus]: hibás, akadozik, dőcög, sántít, botladozik

bicepsz (fn) ◇ felsőkarizom, karizom, kétféjű izom, muszkli (*biz*), béka (*tréf*)

bicikli (fn) ◇ kerékpár, bringa (*biz*), bicaj (*biz*), canga (*biz*), keró (*biz*), vasparipa (*táj*), drótszamar (*táj*), tandem, kenyérgőzös (*tréf*), velocipéd (*rég*)

biciklista (fn) ◇ kerékpáros, kerékpározó

◇ (*pej*): karrierista, törtető

biciklizik (ige) ◇ kerékpároznak, karikáznak, kerekezik (*biz*), pedálozik, tapossa a pedált, teker (*biz*), bicajozik (*biz*), bringáznak (*biz*)

◇ (*szleng*): közösül

bicsaklik (ige) ◇ ficamodik, marjul, nyaklik (*táj*)

◇ [hang]: gikszeréz, nyeklik

bicsérdista (mn és fn) ◇ vegetáriánus, vegetárius, nyerskosztevő

bicska (fn) ◇ zsebkés, tollkés, penicilus (*rég*), bicsak (*táj*), kusztora (*táj*), bugylibicska (*táj*), gyíkleső (*táj*), békanyúzós (*tréf*), halef (*szleng*), bőkö (*szleng*)

bidé (fn) ◇ ülőmosdó, altestmosó

bifláz, biflázik (ige) ◇ memorizál, tanul, emlékezetébe vés, betanul, magol, megtanul, beverkliz (*biz*), beszajkóz, bevág (*biz*), bebifláz (*biz*), beemléz (*rég*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*) ◆ ELFELEJT

bifsztek (fn) ◇ marhasült, bélszín, vesepecsenye

bigott (mn) ◇ vakbuzgó, fanatikus, rajongó, megszállott, hitbuzgó, vakhitű (*rég*), szenteskedő, szentfázék, entuziaszta (*id*), dogmatikus, dogmatista (*id*) ◆ MÉRTÉKTARTÓ, MÉRSÉKELT, JÓZAN

biggyeszt (ige) ◇ [szájt]: félrehúzó, lebiggyeszt, csempít (*táj*)

◇ tesz, rak, helyez, akaszt, odaakaszt, odakapcsol, felfüggeszt, felaggat, odaragaszt, illeszt | mellékel, csatol, hozzátész, hozzátold, hozzákapcsol, hozzáfűz, kiegészít

bigyó (fn) ◇ függő, csecsebecse, bizsu, műtyürke, fityegő

◇ bíbircsók, szemölcs

◇ izé (*biz*), akármí, micsoda, valami, szerkentyű (*biz*), ketyere (*szleng*), bizgentyű (*szleng*), mifene (*biz*), etvasz (*szleng*)

bika (fn) ◇ tenyészbika | szarvasbika, bivalybika

◇ nagy kan, csődör, falubikája, kandúr, [férfi] szexpartner

◇ [jelzőként]: erős, izmos, deltás (*biz*), kajajos [férfi] (*szleng*), izompacsirta (*tréf*), deltatamati (*szleng*)

bikaviadal (fn) ◇ bikaharc, tauromachia (*id*), bikahecc

bikfic (fn) ◇ (*biz*): kölyök, fickó
 ◇ (*táj*): ostoba, oktondi, számár (*biz*)

bikini (fn) ◇ fürdőruha | csípőbugyi, bikinibugyi

biléta (fn) ◇ (*táj*): belépőjegy, jegy, menetjegy
 ◇ vámcédula, cédula, bárca, levélke
 ◇ (*táj*): jelvény, kitüntetés

bili (fn) ◇ éjjeliedény, éjjeli, serbli (*biz*), bigyó (*táj*), binni (*táj*), trón (*biz*)

biliárd (fn) ◇ angol biliárd | karambolos biliárd | snooker (*id*), pool (*id*)

billincs (fn) ◇ rabbillincs, vas, rablánc (*vál*), karkötő (*szleng*), kézvas, kézibéklyó, kézlánc, kurtavas (*rég*), csincsér (*táj*), karperec (*szleng*), mancsóva (*rég*), rózsafüzér (*szleng*), béklyó, gúzs, nyűg
 ◇ rabság, megkötöttség ◆ SZABADSÁG

billeg (ige) ◇ inog, imbolyog, támolyog, tántorog, dülöngél, libeg, ingadozik, hajladozik, himbálózik, hintázik, lötyög-fityeg (*táj*)

billen (ige) ◇ dől, megdől, félrehajlik, csuklik, nyaklik, rezdül, lingázódik (*táj*)

billenőkosci (fn) ◇ billenőautó, billencs (*rég*), dömper

billent (ige) ◇ megdönt, dönt, [fejet] biccent

billentyű (fn) ◇ gomb, nyomógomb, kapcsológomb, kioldógomb, kakas, ravasz, taszter (*id*), drükker (*szak*)

billentyűzet (fn) ◇ billentyűsor, tasztatúra (*id*), klaviatúra (*szak*), manuál (*szak*), taszter (*id*)

billikom (fn) ◇ serleg, kupa, ivókupa, kehely, duska (*rég*), pohár

billog (fn) ◇ (*táj*): bélyeg, jel, jelzés, jegy, stigma, beégetett kép (*rég*)
 ◇ (*táj*): bélyegző, bélyegzővas

bimbó (fn) ◇ virágkezdemény
 ◇ (*táj*): rügy, hajtás, sarj
 ◇ mellbimbó, csecs

bimbózik, bimbózik (ige) ◇ rügyezik, [rügy] kipattan, feslik ◆ HERVAD, FONNYAD, SZÁRAD
 ◇ születőben van, születik, születőfélben van, alakul ◆ HALÓDIK, ELHAL, MEGSZÚNIK

bimbóske (fn) ◇ kelbimbó, brokedli (*biz*)

biográfia (fn) ◇ életrajz, élettörténet, memoár, életírás (*rég*)

biológia (fn) ◇ élettan, élettudomány, élővilág (*rég*), természetrajz (*rég*), természetismeret (*rég*), biosz (*szleng*), bigyológia (*szleng*), dögtan (*szleng*), döglött világ (*szleng*), bonctan (*szleng*)

biológiai (mn) ◇ természetrajzi

biológus (fn) ◇ élettanász (*tréf*)

bír (ige) ◇ elbír, megbír
 ◇ [bírja magát]: jó erőben van, erős
 ◇ elvisel, eltűr, kibír, kiáll, áll
 ◇ (*szleng*): szeret, kedvel, tetszik <vkinek vmi>, csíp (*szleng*), komál (*szleng*), vonzódik <vkihez>
 ◇ képes, tud, győz
 ◇ <vkít vmire>: rábír, rábeszél, rávesz, kényszerít, késztet, indít <vmire> ◆ LEBESZÉL
 ◇ (*rég*): birtokol, birtokában van, van <vmije>, rendelkezik <vmivel>, bírlal (*szak*)
 ◇ [nyelvet]: tud, ismer, beszél
 ◇ <vkivel>: féken tart, kordában tart

bíral (ige) ◇ értékel, minősít, véleményez, kritizál, megbíral, kifogásol, helytelenít, rosszall, leszól, kiveséz, ledorongol, leránt, ostoroz, cikiz (*biz*) ◆ ELFOGAD, DICSÉR, MÉLTAT

bíralat (fn) ◇ kritika, kifogás, kifogásolás, helytelenítés, rosszallás, ledorongolás (*biz*), lerántás (*biz*), levágás (*biz*) ◆ DICSÉRET, MÉLTATÁS, ELISMERÉS
 ◇ méltatás, műbíralat, recenzió (*szak*), ismertetés, értékelés, elemzés

bíraló I. (mn) ◇ ismertető, értékelő, kritizáló, kifogásoló, rosszalló, boncolgató, szórszálhasogató ◆ MÉLTATÓ, DICSÉRŐ, ELISMERŐ

bíraló II. (fn) ◇ kritikus, recenzens (*szak*), műbíraló, műítész (*rég*), ítész (*rég*), szakértő, opponens (*szak*), zsűritag

bíráskodás (fn) ◇ ítélkezés, ítéllehozatal, joggyakorlat, törvénykezés, tárgyalás
 ◇ igazságszolgáltatás, jogszolgáltatás, judikatúra (*id*)

bíráskodik (ige) ◇ ítélkezik, ítél, ítéletet mond, tárgyal, törvénykezik, törvényt ül, igazságot oszt, igazságot szolgáltat, törvényt lát (*rég*), széket ül (*rég*)

bírizgál (ige) ◇ piszkál, babrál, motoz, fogdos, nyúlkál <vmihez>, búgat (*táj*), buzerál (*szleng*), nyektet (*táj*), toszogat (*táj*), játszik <vmivel>

◇ <vmi vkit>: nyugtalanít, bosszant, háborgat, aggaszt

◇ feszeget, firtat

birka (fn) ◇ juh, házijuh, ürü [herélt], bárány, bari (*biz*), berbécs (*táj*), bürge (*táj*), toklyó (*táj*), canga (*táj*)

◇ birkahús

◇ [személy]: türelmes, ostoba, bárgyú **Sz**: fát lehet vágni a hátán

birkahús (fn) ◇ birka, juhhús, ürühús

birkózás (fn) ◇ dulakodás, veszekedés, összecsapás, küzdés, viaskodás, viadal, tusakodás, tusa, pankráció (*szak*), birakozás (*táj*), birokrácia (*táj*)

birkózik (ige) ◇ dulakodik, tusakodik, viaskodik, küszködik, huzakodik, gyúr, tusáz, hempereg, birokrácia, öltre megy, csülökre megy (*tréf*), birakodik (*táj*), küzdölődik (*táj*), győzködik (*táj*)

◇ <vmivel>: küzd, igyekezik, erőlködik, vívódik, bajlódik, hadakozik

birkózó I. (mn) ◇ viaskodó, küzdő, dulakodó, tusázó (*rég*)

birkózó II. (fn) ◇ díjbirkózó, pankrátor (*id*)

bíró (fn) ◇ ítélőbíró, rendőrbíró, hadbíró, békebíró, ítélőmester (*rég*), törvénytevő (*rég*), igazlító (*rég*), törvénylátó (*rég*), seriff (*id*), kádi (*rég*)

◇ játékező, játékbíró, döntőbíró, mérkőzésvezető, célbíró, versenybíró, sípmester

bírodalom (fn) ◇ állam, ország, impérium (*rég*), világhatalom, regnum (*rég*), monarchia, királyság, császárság, államközösség, nemzetközösség, tartomány, álladalom (*rég*)

◇ (*vál*): világa <vminek>

bíroság (fn) ◇ törvényszék, ítélőszék (*rég*), büntetőbíroság, büntetőtörvényszék, kúria (*rég*), tábla (*rég*), ítélőtábla (*rég*), tribunal, törvény, judícium, vértörvényszék, járásbíroság, semmitőszék, hadbíroság

bírs (fn) ◇ bírsalma, bírsóka (*táj*) | birskörte

bírság (fn) ◇ büntetés, pénzbírság, pénzbüntetés, pönalé (*rég*), homágium (*rég*), kötbér (*szak*), bánatpénz, bírságpénz, büntetésipénz, kártérítés, megbírságolás, szankció ◆ JUTALOM, PÉNZJUTALOM

bírsalma (fn) ◇ bírs, bűzosalma (*táj*), bírsóka (*táj*)

birtok (fn) ◇ tulajdon, vagyontárgy, vagyon, javak, jószág, tőke, ingatlan, marha (*rég*)

◇ földbirtok, uradalom, javadalom, gazdaság | ültetvény, farm, telek, házhely, beneficium (*rég*), donáció (*rég*), hitbizomány, bonum (*id*)

◇ bírás, birtoklás

birtokol (ige) ◇ birtokában van, tulajdonol, van <vmije>, rendelkezik, hatalmában tart, ural, bír (*rég*), ura <vminek>, posszideál (*rég*), posszedál (*rég*), bírlal (*rég*) ◆ NÉLKÜLÖZ

birtokos I. (fn) ◇ tulajdonos, posszessor, posszidus (*rég*), tulaj (*szleng*)

◇ földbirtokos, gazda ◆ NINCSTELEN, CSELÉD

birtokos II. (mn) ◇ birtokló, bírlaló (*rég*)

biszexuális (mn) ◇ biszex (*biz*), langyos (*biz*), sztereó (*szleng*) ◆ HETEROSZEXUÁLIS, MONOSZEXUÁLIS

bisztró (fn) ◇ falatozó, gyorsbüfé, büfé

bitang I. (fn) ◇ gazember, zsvány (*rég*), gonosztevő, szélhámos, csirkefogó, lator, gazfickó, himpellér, csaló, svindler (*biz*)

◇ jöttment, ágrólszakadt, hazátlan, földönfutó, sehonnai, csavargó

◇ (*táj*): fattyú

bitang II. (mn) ◇ elvetemült, hitvány, semmirekellő, jellemtelen, gaz, alávaló, semmiházi, mihaszna, ebadta, züllött, senkiházi

◇ gazdátlan, uratlan, eltévedt, kallódó, szökött, elkóborolt, kóricáló (*táj*), elbitangolt (*táj*)

bitangol (ige) ◇ (*táj*): kóborol, csavarog, csatangol, csámborog, cselleng, kóborog

◇ (*táj*): tékozol, pazarol, veszteget, prédál (*rég*), rongál, pusztít

◇ (*táj*): bitorol

bitó (fn) ◇ bitófa, akasztófa, szegyenfa (*rég*)

bitorló (mn és fn) ◇ trónbitorló, uzurpátor (*id*), trónrabló (*rég*) ◆ VÁROMÁNYOS

bitorol (ige) ◇ kisajátít, megkaparint, uzurpál (*id*), bitangol (*táj*)

bitumen (fn) ◇ szurok, aszfalt, aszfaltközet

bivaly (fn) ◇ bivalybika, bivalytehén, bivalyborjú

◇ (*biz*): fajankó, ökör, hatökör

bíz (ige) ◇ <vkire vmit>: rábíz, megbíz <vkit vmivel>

◇ meghatalmaz, felhatalmaz, megkér, ráruház <vkire vmit>, hárit, áthárít

◇ [vkire, vmire bizza magát]: ráhagyatkozik ♦ GYANAKODIK, KÉTELKEDIK

bizakodik (ige) ◇ bízik, hisz, remél, reménykedik, reménységet táplál, számít <vmire>, elvár ♦ KÉTELKEDIK, KÉTSÉGBEESIK, CSÜGGED

bizakodó (mn) ◇ derülátó, optimista, reménykedő, csüggedetlen (*vál*), rózsás színben lát <vmit>, rózsaszínben lát <vmit> ♦ BORÚLÁTÓ, CSÜGGEDT, KÉTSÉGBEESETT

bizalmas I. (mn) ◇ meghitt, intim, baráti, közvetlen, közeli, mesterkéletlen, keresetlen, mély, fesztelen, familiáris, családias, bensőséges, testi-lelki, konfidenciális (*rég*), őszinte, bizodalmas (*rég*) ♦ FORMÁLIS, RIDEG, BARÁTSÁGTALAN

◇ belső, titkos, diszkrét, magántermészetű, magán-, privát, személyes, magánjellegű, zártkörű ♦ KÖZÉRDEKŰ, PUBLIKUS, KÖZISMERT

bizalmas II. (mn) ◇ bizalmi ember, intimus (*id*)

bizalmaskodik (ige) ◇ komázik (*táj*), pajtáskodik, cimborál, bratyzik (*biz*), fraternizál (*rég*), szincerizál (*rég*), konfidenskedik (*rég*)

bizalmatlan (mn) ◇ tartózkodó, rezervált (*id*), zárkózott, óvatos, gyanakvó, kimért, kételkedő, hitetlenkedő, kéteskedő (*rég*), szkeptikus, pesszimiztikus, skrupulózus (*biz*), tamáskodó ♦ HISZÉKENY, BARÁTSÁGOS, NAIV

bizalmatlanság (fn) ◇ tartózkodás, óvatosság, fenntartás, aggály, gyanakvás, gyanakodás, kétely, kétkezés, hitelenség, hitetlenkedés, szkepticizmus (*id*), pesszimizmus, skrupulus, diffidencia (*rég*), tamáskodás ♦ BIZALOM, HISZÉKENYSÉG, NAIVITÁS

bizalmi I. (mn) ◇ bizalmas, magántermészetű, magánjellegű, magán-, privát, egyéni, zártkörű, személyes, belső, intim, diszkrét

bizalmi II. (fn) ◇ megbízott

bizalom (fn) ◇ bizakodás, bizodalom (*rég*), hit, remény, hitel, reménykedés, jóhiszeműség, optimizmus, meggyőződés ♦ KÉTELY, KÉTELKEDÉS, SZKEPTICIZMUS (*id*)

bizalomgerjesztő (mn) ◇ bizalomkeltő, bizalomébresztő, megnyerő, szavahihető | hitelt érdemlő, hiteles, derék, jóra való, bizalomra méltó ♦ GYANÚS | MEGBÍZHATATLAN

bizarr (mn) ◇ furcsa, fura, szokatlan, különös, sajátos, torz, groteszk, meghökkentő, abszurd, szeszélyes, extravagáns (*id*), excentrikus, bogaras, hóbortos, rigolyás, raplis (*biz*), különcködő ♦ ÁTLAGOS, KÖZÖNSÉGES, SZOKVÁNYOS

bízik (ige) ◇ bizakodik, hisz, megbízik, remél, reménykedik, biztosra vesz, meg van győződve <vmiről>, bizalommal viseltetik, bizodalmazik (*rég*), bizalmát veti <vmibe>, épít <vmire>, nem veszti el csüggedését (*tréf*) ♦ BIZALMATLANKODIK, KÉTELKEDIK, KÉTSÉGBE VON

bizomány (fn) ◇ (*rég*): megbízatás, meghagyás, hagyomás (*rég*), komisszió (*id*), konszignáció (*szak*)

bizományi (fn) ◇ bizományi áruház, hasznáلتcikk-kereskedés

bizony I. (msz) ◇ igazán, valóban, tényleg, csakugyan, igenis, bezzeg, persze, hát, ám, ugyan, bizigen (*táj*), debízott (*táj*), biz (*táj*)

bizony II. (mn) ◇ bizonyos (*rég*)

bizonyára (hsz) ◇ biztosan, bizonyosan, valószínűleg, remélhetőleg, feltehetően, feltehetőleg, feltételezhetően, bizonynyal, minden bizonynyal, emberi számítás szerint, mindenesetre, bizvást, alkalmasint, alighanem, előreláthatólag, kétségkívül, okvetlenül ♦ ESETLEG, TALÁN

bizonygat (ige) ◇ erősítget, erősködik, kitart <vmi mellett>, fogadkozik, esküszik, esküdözik, fenntart, mondogat, kardoskodik, hangoztat, érvel, állít, bizonykodik (*táj*) ♦ TAGAD, CÁFOL, ELUTASÍT

bizonyít (ige) ◇ igazol, alátámaszt, argumentál (*szak*), bizonytságot tesz, tanúsít, tanúságot tesz, hitelesít, nem hagy kétséget <vmi felől>, megerősít, demonstrál, dokumentál, adatol, okadatol, megmutat, szemléltet, kimutat, levezet, affirmál (*szak*) ♦ CÁFOL, KÉTSÉGBE VON

bizonyítás (fn) ◇ megerősítés, alátámasztás, igazolás, indoklás, hitelesítés, tanúság, demonstráció, okfejtés, dokumentáció, argumentáció (*id*), okvetés (*rég*), érvelés, beigazolás, bizonylat, bizonyíték | [tudományos] levezetés ♦ CÁFOLAT

bizonyíték (fn) ◇ bizonytság, tanúbizonytság, tanújel, dokumentum, érv, argumentum, hivatkozás, adat, bizonyítvány (*rég*) | büntárgy, bűnjel, corpus delicti (*id*)

bizonyítható (mn) ◇ igazolható, kimutatható, a valóságnak megfelelő, az igazságnak megfelelő, igaz, tényszerű

bizonyítvány (fn) ◇ bizonylat, igazoló irat, tanúsítvány, bizonyosságlevél (*rég*), tanúlevél (*rég*), papír (*biz*), írás | értesítő, oklevél, bizi (*biz*), végbizonyítvány, index, diploma, anyaszomorító (*szleng*), bizonyíthvány (*szleng*), mérgesítő (*szleng*), számárkönyv (*szleng*), számárpasszus (*szleng*)

◇ (*rég*): bizonyosság, bizonyíték

bizonykodik (ige) ◇ (*táj*): erősködik, bizonygat, kardoskodik, esküdözik **Sz**: égre-földre esküdözik; minden szentekre esküdözik; megesküszik a lelke üdvösségére ◆ ELBIZONYTALANODIK, FELAD

bizonylat (fn) ◇ bizonyítvány, belég (*rég*), elismervény, nyugta, bon, igazolás, tanúsítvány, áruszámla, dokumentum, faktúra (*rég*)

bizonynal (hsz) ◇ bizonyára, bizonyosan, biztosan, kétségtelenül, kétségkívül, feltétlenül, okvetlenül, valóban ◆ ESETLEG, TALÁN

bizonyos (mn) ◇ biztos, egyértelmű, határozott, konkrét, hiteles, csalhatatlan, elvitathatatlan, megalapozott, kétségbevonhatatlan, kétségtelen, félreérthetetlen, félreismerhetetlen, nyilvánvaló, cáfolhatatlan, megcáfolhatatlan, megingathatatlan, megdönthetetlen, szilárd, tagadhatatlan, vitán felül álló, vitathatatlan, tuti (*biz*), frankó (*szleng*) ◆ BIZONYTALAN, KÉTES

◇ valamelyes, valamilyen, némely, némiszerű (*rég*)

◇ adott, meghatározott

bizonyosan (hsz) ◇ biztosan, bizonyára, bizonynal, minden bizonynal, bizvást, kétségkívül, kétség nélkül, kétségtelenül, száz százalékgig, tagadhatatlanul, vitathatatlanul, vitán felül, bizton (*rég*), tutira (*szleng*) ◆ ESETLEG, TALÁN

bizonyosság (fn) ◇ meggyőződés, bizonyosság (*rég*) ◆ BIZONYTALANSÁG, INGADOZÁS

bizonyosság (fn) ◇ bizonyíték, tanúbizonyosság, bizonyító jel (*rég*), tanújel ◆ CÁFOLAT

◇ (*rég*): bizonyoságtétel, tanúság, tanúságtétel, tanúskodás, tanúvallomás, tanúbizonyosság

◇ bizonyosság, meggyőződés

bizonytalan (mn) ◇ kétes, kétséges, kétségbevonható, kérdéses, esetleges, kétértelmű, többértelmű, félreérthető, homályos, ködös (*vál*), megkérdőjelezhető, vitatható, vitás, dubiózus (*id*), hajszálon függ ◆ BIZONYOS, BIZTOS

◇ [időjárás]: kiszámíthatatlan, szeszélyes, változékony

◇ ingatag, labilis, ingó, dülöngélő, tántorgó, imbolygó, ingadozó, támolygó, instabil (*id*), gyenge ◆ HATÁROZOTT, KATONÁS

◇ habozó, ingadozó, bizonytalankodó, határozatlan, tétova, tétovázó, hezitáló, döntésképtelen, téveteg, vacilláló (*biz*) ◆ EGYÉRTELMŰ, ELKÖTELEZETT, ELTÖKÉLT

bizonytalankodik (ige) ◇ habozik, tétovázik, ingadozik, hezitál, vacillál (*biz*) **Sz**: azt se tudja, mihez kapjon

bizonytalanság (fn) ◇ kétértelműség, vitathatóság, zavarosság, ködösség, homályosság ◆ EGYÉRTELMŰSÉG

◇ bizonytalankodás, határozatlanság, habozás, hezitálás, tétovázás, tétovaság, ingadozás, kétség, aggály, kétely (*vál*) ◆ HATÁROZOTTSÁG

bizonyul (ige) ◇ <vminek>: minősül, látszik, tűnik, mutatkozik

◇ <vkire vmi>: rábizonyul

bizottság (fn) ◇ választmány, komisszió (*rég*), komité (*rég*), bizottmány (*rég*)

biztat (ige) ◇ bátorít, buzdít, lelkesít, lelket önt <vkibe>, nógat, noszogat, ösztönöz, ösztönöz, sarkall, serkent, stimulál, tüzel, sarkantúzó, bizgat (*táj*) ◆ ELCSÜGGESZT, LELOMBOZ (*biz*)

◇ késztet, rábeszél, rávesz, unszol

◇ (*táj*): ingerel, uszít, bujtogat ◆ LEHÜT

◇ kecs eget <vmivel>, kilátásba helyez, ígér | hiteget ◆ LEBESZÉL, ELTÁNTORÍT

biztatás (fn) ◇ bátorítás, buzdítás, lelkesítés, nógatás, noszogatás, ösztökélés, ösztönzés, sarkallás, serkentés

◇ késztetés, rábeszélés, unszolás | kecs egetés, ígélet

biztató (mn) ◇ bátorító, buzdító, lelkesítő, nógató, noszogató, ösztönző, sarkalló, serkentő

◇ ígéretes, kecs egető, reményre jogosító, sokat ígérő, reménykeltő ◆ CSÜGGESZTŐ, ELSZOMORÍTÓ

bizton (hsz) ◇ bizonyosan, biztosan, bátorságosan (*rég*)

biztonság (fn) ◇ nyugalom, bátorság (*rég*), biztonlét (*rég*), biztosság (*rég*)

◇ [épületé]: szilárdság, megbízhatóság

◇ bizonyosság, határozottság ◆ VESZÉLY, KOCKÁZAT, RIZIKÓ

biztonsági l. (mn) ◇ védő, óvó, védelmi, biztonságtechnikai

biztonsági II. (fn) ◇ testőr, őr, gorilla (*biz*), elhárító, mandiner (*biz*)

biztonságos (mn) ◇ biztos, megbízható, veszélytelen, bátorságos (*rég*) ◆ VESZÉLYES, KOCKÁZATOS, RIZIKÓS (*biz*)

biztos (mn) ◇ bizonyos, cáfolhatatlan, megcáfolhatatlan, kétségtelen, egyértelmű, félreérthetetlen, nyilvánvaló, kétségbevonhatatlan, óhatatlan, hiteles, hitelt érdemlő, megtámadhatatlan, vitán felül álló, vitathatatlan, halálbiztos, holtbiztos, mérget lehet rá venni, bizodalmas (*táj*), biztosságos (*táj*), fix (*biz*), zihér (*szleng*), hőtfix (*szleng*), hőtziher (*szleng*), hőtziaci (*szleng*), frankó (*szleng*), tuti (*biz*), hétszentség (*szleng*) ◆ BIZONYTALAN, KÉTSÉGES, KOCKÁZATOS

◇ elkerülhetetlen, feltartóztatathatlan

◇ határozott, megalapozott, megingathatatlan, rendíthetetlen, rendületlen, szilárd, sziklaszilárd | megbízható, stabil, állandó, rendszeres, fix (*biz*) ◆ HATÁROZATLAN, INGADOZÓ, MEGBÍZHATATLAN

◇ biztonságos, bátorságos (*rég*)

biztosan (hsz) ◇ bizonyára, bizonyosan, bizonynyal, bizvást, kétségtelenül, kétségbevonhatatlanul, kétségen kívül, kétségkívül, okvetlenül, tagadhatatlanul, vitathatatlanul, bizton (*rég*) ◆ ESETLEG, TALÁN

biztosít (ige) ◇ ad, juttat, megad, nyújt, szolgáltat, garantál, kezeskedik <vmiről>, fedez | lefoglal, leköt, rezervál

◇ megőriz, megóv, oltalmaz, véd, védelmez, őriz, asszekurál (*id, rég*)

◇ biztosítást köt <vmire>

◇ <vkít vmiről>: bizonygat, erősítget, kezeskedik <vmiről>

biztosítás (fn) ◇ megerősítés, megóvás, megszilárdítás, védelem

◇ asszekuráció (*id, rég*), bizonygatás (*rég*)

biztosíték (fn) ◇ zálog, jelzálog (*szak*), óvadék, kaució (*rég*) | garancia, jótállás | kezesség

◇ árammegszakító

biztosító (fn) ◇ biztosítótársaság

◇ személyi biztosító, biztonsági | testőr

biztosítótű (fn) ◇ dajkatű, zihérájsztű (*biz*), biztostű (*táj*)

bizvást (hsz) ◇ bizonyosan, bátran, bizalommal, nyugodtan, nyugodt lélekkel, bizonyára, biztosan, teljes joggal, bizottan (*táj*), bizvásan (*táj*)

bizsereg (ige) ◇ csiklandik, viszket, zsihbad, zsihog, bizseg (*táj*), bizserékel (*táj*), bizserél (*táj*), bizsog (*táj*), sajog

bizsu (fn) ◇ divatékszer, csecsebecse, zsuzsu (*rég*), fityegő, mütyür, mütyürke

blabla (fn) ◇ (*biz*): mellébeszélés, halandzsa (*biz*), hanta (*szleng*), kamu (*szleng*), sóder (*szleng*), duma (*szleng*), hegyi beszéd (*szleng*)

blama (fn) ◇ (*biz*): blamázs, baklövés, felsülés, megszegyenülés, szegyenvallás (*rég*), égés (*szleng*), pofára esés (*durva*)

blamál (ige) ◇ (*biz*): megszegyenít, szegyent hoz <vkire>, szegyenbe hoz, szegyenbe ejt (*vál*), kompromittál, lejárat, leéget (*biz*)

blamázs (fn) ◇ (*biz*): blama (*biz*), baklövés, felsülés, szegyen, megszegyenülés, szegyenvallás (*rég*), égés (*szleng*), pofára esés (*durva*)

blanketta (fn) ◇ űrlap, nyomtatvány, fehérlet (*rég*), üreslevél (*rég*)

blazírt (mn) ◇ unott, fásult, egykedvű, életunt, megcsömörlött, érdektelen, közönyös, kedvetlen, indolens (*id*), apatikus, érzéketlen, rezignált, flegmatikus, letargikus, mész (*biz*) ◆ ÉRDEKLŐDŐ, FIGYELMES

blicc (ige) ◇ [járművön]: lóg, potyázik (*biz*)

◇ [iskolában]: mulaszt, kerüli az iskolát, lóg, kibújik <vmi alól>

blokad (fn) ◇ ostromzár, ostromgyűrű, körülzárás, zárlat, zár | embargó

◇ (*szak*): érzéstelenítés

blokk (fn) ◇ írótümb, jegyzetfüzet, jegyzettümb, notesz

◇ számlócédula, számla, áruszámla

◇ bélyegblokk | bélyegsorozat

◇ épülettümb, háztümb, tümbház

◇ [politikai]: paktum (*rég*), szövetség, tümb, tömörülés

blokkol (ige) ◇ gátol, akadályoz, megakaszt, megállít | [sportban] sáncol

◇ bélyegez | leszámláz, számláz

blöff (fn) ◇ dicsekvés, kérdés, felvágás, nagyozás, elképesztés, humbug, porhintés, megtévesztés

blöfföl (ige) ◇ nagyozol, dicsekszik, felvág, henceg, handabandázik

◇ megtéveszt

boa (fn) ◇ óriáskígyó, anakonda

◇ nyakprém, nyakbavaló, prémstóla, szőrmegallér

◇ (szleng): himvessző

bóbigol (ige) ◇ szundikál, szundít, szunyókál, bicékel (táj), bicked (táj), bólogat (táj), kukkad (táj), kukkadozik (táj), gyökönt (táj), gyökönt (táj), bunyít (táj), bókol (táj), szendereg, fújja a kását (tréf)

bóbita (fn) ◇ búb, tollbokréta, tollcsomó, tollpamat

◇ fityula, főkötő

boci (fn) ◇ borjú, kisborjú, bocikó (táj)

bocs¹ (fn) ◇ medvebocs, mackó, medveköltyök, kölyökmedve (rég)

bocs² (msz) ◇ (biz): bocsánat, pardon, elnézést

bocsánat (fn) ◇ megbocsátás, felmentés, bűnbocsánat, feloldozás, kegyelem, grácia (rég), pardon (rég)

◇ elnézés, engedelem (rég) | elnézést, pardon (rég), bocs (biz), ezer bocs (biz) ◆ BÜNTETÉS, MEGROVÁS, ÍTÉLET

bocsánatkérés (fn) ◇ mentegetődzés, mentegetőzés, megkövetés

bocsánatkéző (mn) ◇ mentegetődző, bűnbánó

bocsánatos (mn) ◇ (rég): megbocsátható, menthető, bocsátandó (rég) ◆ HALÁLOS | MEGBOCSÁTHATATLAN

bocsát (ige) ◇ helyez, juttat

◇ [fényt]: áraszt, lövell, szór, enged, ereszt

◇ enged, ereszt, küld, meneszt ◆ VISSZATART

bocsátkozik (ige) ◇ ereszkedik

◇ [tevékenységbe]: belefog, belekezd, hozzálat, kezdeményez, nekifog, nekilát, elegyedik

bocskor (fn) ◇ talpsaru, lábi öltözet (rég)

◇ (szak): csülökkosár

bocskoros (fn) ◇ (pej): műveletlen, faragatlan, elmaradott, paraszt, bunkó

◇ [nemes] (rég): földetlen, földnélküli, szegény, nincstelen, hétszilvafás

bódé (fn) ◇ házikó, kunyhó, hajlék, butka (táj), putri | örbódé

◇ áruda, stand, elárúsító hely, pavilon

bodega (fn) ◇ italmérés, borozó, falatozó, talponálló

◇ (szleng): örbódé, kalyiba

bódít (ige) ◇ kábít, mámorít, zsongít

◇ ámit, bolondít, becsap, bolonddá tesz

◇ (biz): szédít <vkit>, füz <vkit> (biz) ◆ KIJÓZANÍT, KIÁBRÁNDÍT

bódító (mn) ◇ kábító, mámorosító, mámorító, mákonyos, búfeledtető, zsongító, bolondító, szédítő ◆ KIJÓZANÍTÓ

bodnár (fn) ◇ hordókészítő, kádár, pintér (rég)

bodobács (fn) ◇ fényköltő, mezei poloska, suszterbogár (táj)

bodorít (ige) ◇ göndörít, hullámosít, kunkorít, becsavar, besüt, berak, lokniz (szak), ondolál (szak), fodorít (rég), pödör (rég) ◆ KIEGYENESÍT, KIFÉSÜL

bodros (mn) ◇ (táj): fodros, fodrozott

◇ göndör, bondor (táj), bodréjos (táj), bongyor (táj) ◆ EGYENES

bódul (ige) ◇ kábul, szédül, tompul, zsibbad (szleng)

◇ (rég): megbolondul, megőrül, megbomlik az elméje

bódulat (fn) ◇ bódultság, kábultság, kábulat, mámor, szédület, zsibbadtság | eszméletlenség ◆ ÉBERSÉG, JÓZANSÁG

bódult (mn) ◇ kábult, kótyagos, öntudatlan, mámoros, szédült, zsibbadt (szleng) ◆ JÓZAN

◇ (rég): zavart, bomlott, bomlott elméjü

bodza (fn) ◇ bodzabokor, bodzafa, gyepűbodza, csete (táj), borza (táj, rég)

bog (fn) ◇ (táj): csomó, csombók (táj), göb (táj), görcs (táj), bincsó (táj), bincsök (táj), göcs (táj)

◇ [fán]: büttyök, göcsört, dudor, görcs, kidudorodás

bogáncs (fn) ◇ számartóvis, számarkóró, bogáncskóró (táj)

bogár (fn) ◇ (biz): rovar

◇ (táj): légy

◇ (táj): méh

◇ hóbort, mánia, rigolya, rögeszme, szeszély, vesszőparipa, dili, rapli (*biz*), hepp (*szleng*)
bogaras (mn) ◇ hóbortos, bolondos, mániás, rigolyás, faksznis, szeszélyes, különc, különcködő, dilis, dilinős (*biz*), háklis (*biz*), raplis (*biz*), hangyás (*szleng*), habókos (*táj*), hóborkás (*táj*)
bogarászik (ige) ◇ keresgél, kutat, kutatgat, böngész
 ◇ piszmoz, pepecsel
boglár (fn) ◇ (*rég*): ékszergomb, díszcsat, csat, kapocs
boglarlka (fn) ◇ boglárvirág, szironták (*rég*)
boglya (fn) ◇ szénaboglya, kazal, asztag, kalangya (*táj*)
boglyakemence (fn) ◇ (*táj*): búbos kemence, búbos, banyakemence
boglyas (mn) ◇ borzas, fészületlen, gubancos, kócos, bozontos, torzonborz ◆ SIMA, RENDEZETT
bognár (fn) ◇ kerékgyártó, kerekes, kerékács (*rég*), kocsigyártó, szekérgyártó, kollár (*táj*)
bogos (mn) ◇ (*táj*): csomós, görcsös, göcsörtös, bütykös ◆ SIMA
 ◇ (*táj*): bonyolult, nehéz, szövevényes
bogoz (ige) ◇ <vmihez>: köt, hozzáköt, csomóz <vmire> ◆ ELOLDOZ, KICSOMÓZ
 ◇ bont, bontogat, old, oldoz ◆ ÖSSZEGUBANCOL
 ◇ csomóz, köt <vmihez> | csipkét ver
bogrács (fn) ◇ főzőüst, üst, kondér, kotla (*táj*)
 ◇ (*szleng*): rohamsisak
bogyó (fn) ◇ bubúcs (*táj*), bingyó (*táj*), bodocs (*táj*)
 ◇ [állati] ürülék, ganéj
bohém I. (fn) ◇ (*biz*): művészlélek, művészember, művész
bohém II. (mn) ◇ könnyelmű, gondtalan, kedélyes
bohó (mn) ◇ bohókás, bolondos, csapongó, csacska, csintalan, játékos, játszi, mókás, tréfás, pajkos, ugribugri, bolyhó (*táj*), bolyókás (*táj*), golyhó (*rég*), gyermekteg ◆ KOMOLY, SZIGORÚ
bohóc (fn) ◇ harlekin, clown (*id*), paprikajancsi, pojáca, bajazzo (*vál*), böhönc (*táj*), csúf (*rég*), buffó | ripacs, csepürágó (*pej*)
 ◇ tréfacsináló, tréfamester, viccmester, heccmester, mókamester
bohókás (mn) ◇ bohó, mókás, mosolygató, bolondos | tréfás, vicces, mulatságos
bohózat (fn) ◇ burleszk, paródia, szkeccs (*id*), vígjáték, komédia (*szak*) ◆ TRAGÉDIA, SZOMORÚJÁTÉK
bója (fn) ◇ jelzőbója, világítóbója, úszó
bojkott (fn) ◇ embargó, kiközösítés, kirekesztés, kizárás, elszigetelés, izolálás, kapcsolat-megszakítás
bojkottál (ige) ◇ kiközösít, kirekeszt, kizár, elutasít, elszigetel, izolál, mellőz
bojler (fn) ◇ forróvíz-tároló, melegvíz-tároló, vízmelegítő, autogejzír (*rég*) | gázbojler, villanybojler
bojt (fn) ◇ rojt, pamacs, pompon, csömbök (*táj*), bakló (*táj*)
 ◇ (*rég*): oltóág, csemete
bojtár (fn) ◇ pástorsegéd, kisbéres, juhászbojtár
bojtorján (fn) ◇ bogáncs, samártövis
bók (fn) ◇ dicséret, komplement (*rég*), széptevés
 ◇ (*rég*): térdbók, térdhajtás, pukedli (*rég*)
boka (fn) ◇ [állaté]: csánk, csüd
bokafix (fn) ◇ bokazokni
bokály (fn) ◇ kancsó, serleg
bokasüllyedés (fn) ◇ harántsüllyedés, lúdtalp (*biz*), rucatalp (*táj*)
bokazokni (fn) ◇ bokafix
bóklászik (ige) ◇ járkál, jár-kel, bolyong, andalog, botorkál, lézeng
bókol (ige) ◇ dicsér, szépeket mond, teszi a szépet, csapja a szelet, udvarol, hizeleg, szépeleg, komplementez (*rég*), komplementíroz (*rég*), komplementumoz (*táj, rég*)
 ◇ (*rég*): hajladozik, hajlong, meghajtja magát, pukedlizik (*rég*)
 ◇ (*táj*): bóbiskol
bokor (fn) ◇ cserje, cseprente (*táj*)
 ◇ (*rég*): bozót, csalit
 ◇ (*táj*): csokor, szalagcsokor, masni (*biz*)
bokorbab (fn) ◇ bokorpaszuly, gyalogbab, gyalogpaszuly
bokormeggy (fn) ◇ törpemeggy
bokréta (fn) ◇ csokor, virágcsokor, csokréta (*biz*), bukéta (*rég*), bokrét (*táj*)

◇ sisaktoll, kócsagtoll, forgó | [kukoricáé] címer (*táj*)

boksz¹ (fn) ◇ öklölvívás, öklözés, bunyó (*szleng*)

boksz² (fn) ◇ cipókrém, cipópaszta, cipókenőcs, suviksz (*biz*), cipőfénymáz

boksz³ (fn) ◇ páholy, fülke, rekesz | istállórekesz, loállás

◇ tartály, konténer

bokszer (fn) ◇ bokszológyűrű

bokszmérkőzés (fn) ◇ öklölvívó-mérkőzés, bokszmeccs, öklölharc, öklözés, bunyó (*szleng*), verekedés, viadal, harc, összecsapás, ütközet, összeütközés, mérkőzés, erőpróba

bokszol¹ (ige) ◇ öklöz, püföl, bunyózik (*szleng*), öklölharcot vív

bokszol² (ige) ◇ [cipőt]: beken, fényez, fényesít, suvickol (*biz*)

bokszoló I. (mn) ◇ verekedő, öklöző, bunyózó (*szleng*)

bokszoló II. (fn) ◇ öklölvívó, bunyós (*szleng*)

boldog (mn) ◇ vidám, víg, elégedett, megelégedett, örvendező, örömteli, örömtias, jókedvű, kedélyes, jovialis (*rég*), derűs, eleven, nyugodt, békés, gondtalan, szerencsés, sugárzó, lelkes, ujjongó, elragadtatott, fellelkesült, emelkedett, mámoros, rajongó, eksztatikus (*id*), szívderítő, idilli **Sz:** madarat lehetne vele fogatni; majd kiugrik a bőreből; majd kibújik a bőreből; a mennyben érzi magát ◆

BOLDOGTALAN, SZERENCSETLEN, SZOMORÚ

◇ (*rég*): áldott, szerencsés, gazdag ◆ **SZEGÉNY**

boldog-boldogtalan (fn) ◇ akárki, bárki, bárki emberfia, akárkicsoda, pityipalkó (*biz*), fű-fa (*pej*) ◆ **SENKI**

boldogít (ige) ◇ felvidít, felderít, megörvendeztet, gyönyörködtet, lelkesít, elragad, üdvözít (*vál*), szerencsétlet (*rég*), szerencsész (*táj*), szerencsésít (*táj*) ◆ **ELSZOMORÍT, BÁNT, MEGKESERÍT**

boldogság (fn) ◇ öröm, jókedv, vígság, gyönyörűség, élvezet, boldogulás, jólét, megelégedettség, elégedettség, megelégedés, jómód, szerencse, nyugalom, békesség, zavartalanság, gondtalanság, elragadtatás, révület, eksztázis, örömmámor, ujjongás, eufória, lelkesültség, diadalittasság, üdvözültség, üdv, paradicsom, éden ◆ **BOLDOGTALANSÁG, BÁNAT, SZENVEDÉS**

boldogtalan (mn) ◇ bánatos, bús, szomorú, rosszkedvű, csüggedt, levert, mélabús, búskomor, lehangolt, nyomott, elcsüggedt, kedveszegett, vigasztalan, kiegyensúlyozatlan, deprimált, depressziós, siralmas, kedvezőtlen, fájdalmas, borús, szerencsétlen, peches, nyomorult, szánalmas, balsorsú, balsikerű, elhagyatott, kitaszított, sorsüldözött, számkivetett, megalázott ◆ **BOLDOG, VIDÁM, SZERENCSES**

boldogul (ige) ◇ előrelép, előrejut, előremegy, előlép, avanszál (*id*), előretör, halad, érvényesül, érvényre jut, viszi <vmire>, érvényt szerez, gyarapszik, fejlődik, erősödik, sikert arat, virágozik, virágját éli, prosperál, célt ér, emelkedik, föllendül, jól megy <vkinek>, reuzál (*id*) **Sz:** felviszi az Isten a dolgát; zöld ágra vergődik; életmagra kap (*táj*); düllore jut; emelkedik a számrálétrán (*pej*)

◇ <vmivel>: elintéz <vmit>, megbirkózik <vmivel> ◆ **MEGBUKIK, ELBUKIK**

boldogult (mn) ◇ megboldogult, Istenben boldogult, boldog emlékezetű, elhunyt, elhalálozott, meghalálozott (*rég*), megholt, üdvözült, dicsőült, megdicsőült, volt, egyszeri, egykori, néhai

bolero (fn) ◇ [női] kabátka

bolha (fn) ◇ bósi (*táj*), feketemarha (*táj*), kukusz (*táj*)

bolhászcodik (ige) ◇ bolhászódik (*táj*), bolházódik (*táj*)

◇ tesz-vesz, készülődik, pepecsel, tollászcodik

bólint (ige) ◇ biccent, bólogat, bakkan (*táj*), bukkán (*táj*), bakol (*táj*)

◇ <vmire>: igenel, helyesel, jóváhagy, egyetért, beleegyezik, belemegy (*biz*) ◆ **RÁZZA A FEJÉT**

◇ (*táj*): bóbiskol, szendereg, szundikál, szunyókál, alszik, bólogat (*táj*) ◆ **VIRRASZT, ÉBREN VAN, FENN MARAD**

bólogat (ige) ◇ biceget (*táj*), bickel (*táj*), bólingat, bótkat (*táj*), bólongat (*táj*)

◇ <vmire>: igenel, helyesel, jóváhagy, egyetért, beleegyezik, belemegy (*biz*), bólint <vmire> ◆ **RÁZZA A FEJÉT**

◇ (*táj, rég*): szundikál, bóbiskol

boldond I. (mn) ◇ örült, gyengeelméjű, elmebeteg, elmebajos, tébolyult, eszelős, eszeveszett, eszement, zavart elméjű, féleszű, félkegyelmű, tébolyodott, agyalágyult, beszámíthatatlan, háborodott, hibbant, hülye, hígvelejtű, agyatlan, ütődött (*biz*), pszichopata (*szak*), rögeszms, mániás, bogaras, dilis, dilinyós (*biz*), esztelen, esztelen, eszeficomodott, együgyű, mafla, kótyagos, botor, badar, hóbortos, hóbörödött (*táj*), idétlen, zagyya, kerge, csajbókos (*táj*), kolontos (*táj*), félcédulás, félnotás, félnadrag, flepnis (*biz*), sügönye (*biz*), rigolyás, kretén, flúgos (*szleng*), lökött (*szleng*), nyomott, nyomi (*szleng*), sügér, bohó

(*rég*), füves (*rég*), golyós (*szleng*), balyóka (*táj*), bódi (*táj*), csába (*táj*), csánbókos (*táj*), csuba (*táj*), dideli (*táj*), kanyókás (*táj*), bódult (*táj*) **Sz:** Alföldön zarándokoskodik az esze; anyja hasában sem volt esze; baj van a káptalanban; beírták a bolondok könyvébe; bolond fáról puffant; bolondgombát evett; disznón keres gyapjút; elment a jó dolga; elszalasztotta az eszét; forgószél van a fejében; hat pénteken se jöhet eszére; hiányzik egy deszkája; hol okos, hol bolond; kivették a kerekét; kóvályog az esze; lágyára esett a sulyok; legelni küldte az eszét; Lipótmezőre való; lóg egy dongája; maszlagot evett; mind esze, mind mesze; mindig kuckóban ül, még sincs otthon; motoz van a fejében, mint a bolond birkának; nem talál újtára az esze; nem tud eszével számot vetni; nincs ki egészen; nincs ki húszra; nincs ki neki a kupa; nincsenek otthon nála; odahaza felejtette az eszét; olyan ember, aki a meszet issza meg tej fejében; olyan, mint aki az ablakfával elszaladt; olyan, mint akitől az Isten őrizzen; se tú, se cérna; visszára beszél ♦ NORMÁLIS, ÉPESZŰ

◊ értelmetlen, meggondolatlan, hebehurgya, hebrencs (*táj*) ♦ HIGGADT, MEGFONTOLT

◊ [ötlet]: képtelen, komikus, ésszerűtlen, fura, furcsa, különös, szokatlan, valószínűtlen, abszurd, groteszk ♦ ÉRTELMESES

bolond II. (fn) ◊ bohóc, mulattató, buffó

bolondgomba (fn) ◊ mérges gomba

bolondít (ige) ◊ szédít (*biz*), bódít, maszlagol (*biz*), kormoz (*szleng*), etet (*szleng*), elhíthet <vkivel vmit>, félrevezet, megtéveszt, kijátszik, megcsal, becsap, rászéd, lóvá tesz, beugrat, bepaliz (*biz*), átejt (*biz*), átver (*biz*), átdob (*szleng*), hülyít (*biz*), szórakozik <vkivel> (*biz*), átráz (*biz*), javatít (*táj*) | ámit, áltat, hiteget

◊ [magába bolondít]: elcsábít, behálóz, befűz (*biz*), elcsavarja a fejét

bolondokháza (fn) ◊ elmeeggyógyintézet, ideggyógyintézet, örültekháza, diliház (*biz*), bolondház (*rég*), tébolyda (*rég*), zárt intézet (*biz*), vigyorgó (*szleng*), mosolygó (*szleng*)

◊ kapkodás, felfordulás, zsbívásár, zúrzaivar, ribillió, cirkususz, hacacaré (*táj*), kupleráj (*pej*), dzsumbuj (*biz*)

bolondóra (fn) ◊ bolondság, bolondéria, hülyeség, hisztéria, hiszti, hóbort, dili, szeszély, ésszavarodás (*táj*)

bolondos (mn) ◊ szeszélyes, hóbortos, bolondozó, bohó, bohókás, habókos (*táj*), kelekótya, félkótya (*biz*), csajbókos (*táj*), dilinyó (*szleng*), elvarázsolt (*szleng*), hangyás (*szleng*) ♦ JÓZAN, KOMOLY, MEGFONTOLT

◊ kiszámíthatatlan, furcsa, bizarr, meghökkentő ♦ SZOKVÁNYOS, SABLONOS

bolondozik (ige) ◊ tréfálkodik, viccelődik, humorizál, bohóckodik, komédiázik, mókázik, figurázik (*táj*), játszik, szórakozik, vigad, mulatozik, dévajkodik (*rég*), pajzánkodik, csintalankodik, ingerkedik, kötődik, kötekedik, ugrat, rászéd, pukkaszt, esztelenkedik, bomlik, komolytalankodik, hülyéskedik (*biz*), hülyül (*biz*), kergül, marhaskodik (*biz*), marhul (*biz*), barmul (*szleng*), ökörkodik (*szleng*), murizik (*biz*), izetlenkedik (*rég*), bagatellázik (*táj*), bodázik (*táj*), borgátáskodik (*táj*), csajláskodik (*táj*), kólikázik (*táj*), mátékedik (*táj*), gajálkodik (*táj*) **Sz:** felvette a csörgősapkát; rájött a bolondóra; úgy játszik az eszével, mint a kutya a farkával

bolondság (fn) ◊ örültség, örület, téboly

◊ butaság, ostobaság, oktalanság, dőreség, számárság, hülyeség, marhaság (*biz*), dili, bolondóra (*biz*), sületlenség, zagyvaság, badarság, balgaság, bárgyúság, beszámíthatatlanság, esztelenség, lehetlenség, hagymáz, képtelenség, abszurdum, bohóság ♦ MEGGONDOLTSÁG, BÖLCSESÉG

bolondul (ige) ◊ <vkiért, vki után>: kedvel, szeret, szerelmes <vkibe>, imád, bele van esve (*biz*), bele van zúgva, bele van habarodva, fülíg szerelmes, rajjong, sóvárog, odavan, bomlik, bukik rá (*szleng*), bolondja <vkinek>, él-hal <vkiért>

◊ <vmiért>: bolondja <vminek>, megszállottja <vminek>, rajjong, él-hal

bólongat (ige) ◊ (*táj*): bólogat, bólingat

bolsevik (mn és fn) ◊ bolsevista, bolsi (*biz*), vörös, balos, kommunista, komcsi (*biz*) ♦ MENSEVIK (*szak*)

bolsevizmus (fn) ◊ kommunizmus, bolsizmus (*biz*)

bolt¹ (fn) ◊ boltozat, boltív, bolthajtás, árkád

◊ (*rég*): sírbolt, temetőbolt (*rég*)

bolt² (fn) ◊ bolthelyiség, üzlet, üzlethelyiség, elárusítóhely, kereskedés, áruház, áruada (*rég*), butik, shop (*id*), store (*id*), magazin, konzum (*rég*)

◊ (*biz*): üzletkötés, [üzleti] ügy, ügylet

bolthajtás (fn) ◊ boltozat, boltív, árkád, arcus (*id*), bóggni (*szak*)

bolthajtásos (mn) ◇ boltíves, boltozatos, boltozott, boltos (*rég*), íves, ívelt, csúcsíves, árkados, karajos (*táj*)

bolti (mn) ◇ üzleti, áruházi | kereskedői, kereskedési

boltvív (fn) ◇ bolt, bolthajtás, boltozat, csúcsív, árkád

boltvíves (mn) ◇ bolthajtásos, boltozatos, boltozott, boltos (*rég*), félköríves, csúcsíves, árkados, íves, ívelt, karajos (*táj*), tekerelütes (*táj*)

boltos¹ (mn) ◇ (*rég*): boltozatos, boltíves, bolthajtásos

boltos² (fn) ◇ elárúsító, eladó, árus, kereskedő, kiskereskedő, kalmár (*rég*), üzér (*rég*), szatócs (*rég*), szerárus (*rég*), görög (*rég*), zsidó (*rég*)

boltozat (fn) ◇ bolt, bolthajtás, boltív, ívezet, csúcsív, árkád ◆ PADLÓZAT

boltozatos (mn) ◇ bolthajtásos, boltíves, boltozott, boltos, félköríves, csúcsíves, árkados, íves, ívelt, karajos (*táj*), tekerületes (*táj*)

boly (fn) ◇ hangyaboly

◇ csapat, csoport, társaság, gyülekezet, sokadalom, csödület, tömeg, sokaság, sereg, raj, trupp (*táj*), nyüzsgés

bolygat (ige) ◇ [ügyet]: feszeget, piszkál, firtat, vizslat

◇ háborgat, zaklat, zavar, nyugtalanít, izgat | kotorász, kutat, kutakodik (*táj*), kutaszkodik (*táj*), stenkerol (*szleng*), hajdorgat (*táj*), bozgat (*táj*), kotonoz (*táj*), motorász (*táj*)

bolygó I. (mn) ◇ bolyongó, bujdosó, tévelygő, csavargó, kalandozó, kalandor, barangoló, csatangoló, kóborló, kódorgó, hányt-vetett, száműzött, bolygatag (*rég*)

bolygó II. (fn) ◇ égitest, planéta, glóbusz | műhold, szatellit (*id*)

bolyhos (mn) ◇ (*táj*): borzas, torzonborz, bozontos, kócos, göndör, bodros

◇ vattaszerű, szőrös, molyhos, gyapjas, pelyhes, pihés, bolyposztó (*táj*), bölyhös (*táj*), bumhos (*táj*), csepűs (*táj*) ◆ SIMA

bolyong (ige) ◇ bolyog (*vál*), kering, köröz, kóborog, kóborol, kóvályog, kódorog, barangol, vándorol, kószál, kalandozik, csatangol, ténfereg, császál, jár-ke, járkál, kujtorog, ögyeleg, ödöng, lödörög, lézeng, cselleng, bujdosik, bujdoklik, tébolyog (*rég*), bókászik, cserkészik, bódolog (*táj*), bojász (*táj*), csilleng (*táj*), kalézol (*táj*), zakánbol (*táj*), babudol (*táj*), bócorog (*táj*)

bomba I. (fn) ◇ pokolgép, robbanólövedék, robbanószer, robbanóanyag, plasztikbomba

bomba II. (mn) ◇ pompás, remek, kitűnő, szemrevaló, csinos, klassz (*biz*)

bombabiztos (mn) ◇ ellenálló, holtbiztos | bombaálló

bombasiker (fn) ◇ kasszasiker, bestseller (*id*)

bombatámadás (fn) ◇ bombázás, légitámadás

bombáz (ige) ◇ ágyúz, lövöldöz, durrogtat, kartácsol, bombardíroz (*rég*), bumáz (*táj*)

◇ támad, ostromol, rohamoz, megrohan, ráront, rárohan, eláraszt, rombol | zaklat, gyötör, zargat (*biz*), nyaggat, molesztál, háborgat, szekíroz (*biz*), abajgat, buzerál (*szleng*), macerál (*biz*)

bombázás (fn) ◇ bombatámadás, bombavetés, bombardírozás (*rég*), bombardozás (*rég*), légitámadás

bombázó I. (fn) ◇ bombázógép, bombavető, vadászbombázó, szőnyegbombázó

◇ jó csaj (*szleng*), jó bőr, csinibaba, szexbomba ◆ BANYARÉM (*szleng*)

bombázó II. (mn) ◇ szívdőglesztő (*biz*), dögös (*szleng*) ◆ HERVASZTÓ

bomlás (fn) ◇ szétbomlás, széthullás, szétesés, feloszlás, szétmállás, porladás, rothadás, sorvadás, hervadás, lazulás, züllés, zúrzavar, anarchia, destrukció (*id*), dezorganizáció (*id*) ◆ REND, VIRÁGZÁS

bomlaszt (ige) ◇ ront, rombol, rohaszt, korhaszt, dekomponál (*id*), aláaknáz, zülleszt, demoralizál, destruál (*vál*), dezorganizál, atomizál ◆ EGYESÍT, ÉPÍT

bomlik (ige) ◇ [csomó]: bomladozik, foszlik, feslik, fölfeslik, szétválk, kioldódik, kibogozódik, kikötődik

◇ oszlik, szétoszlik, mállik, korhad, szétmegy

◇ hanyatlik, pusztul, romlik, szétesik, széthull

◇ <vkiért, vki után>: bolondul, rajong, imád

◇ bolondozik, vadul

◇ (*rég*): megbomlik, megtébolyodik, eszét veszti

bon (fn) ◇ utalvány, kötelezvény, nyugta, értékjegy, számla | kupon

bonbon (fn) ◇ cukorka, csokoládé, édesség, praliné, nyalánkság, csemege, desszert, bombó (*táj*), bombóc (*táj*), bombonné (*táj*)

boncol (ige) ◇ [testet]: felnyit, felvág, szétvág, szétdarabol

◇ boncolgat, elemez, analizál (*szak*), vizsgál, kutat, fűrkész, tanulmányoz, szemügyre vesz, szemrevételez, részletez, bonckés alá vesz (*vál*)

bonctan (fn) ◇ anatómia

bong (ige) ◇ (*vál*): zúg, bűg, bonog (*táj*), döng, morajlik, zeng, cseng, visszhangzik, hangzik, szól

bont (ige) ◇ szétszed, szétbont, szétfejt, fejt, szétszerel ◆ ÖSSZEÁLLÍT

◇ [csomót]: kibont, old, oldoz, kiold, kiköt ◆ CSOMÓZ, BEBOGOZ

◇ [üveget]: kidugaszol, kinyit, felnyit, felbont ◆ VISSZAZÁR

◇ [kapcsolatot]: megszüntet, megszakít ◆ LÉTESÍT, ÁPOL

bontakozik (ige) ◇ [rügy]: bomlik, feslik, fakad

◇ fejlődik, kifejlődik, kibontakozik

bontatlan (mn) ◇ lezárt, érintetlen, sértetlen, eredeti, originál (*id*), hiánytalan, csomagolt ◆ MEGBONTOTT

bontogat (ige) ◇ oldoz, old, kifűz, felold, kibogoz, felfejt, szétfejt, boncírál (*táj*)

bonyodalom (fn) ◇ probléma, nehézség, bökkenő, akadály, baj, zavar, szorultság, szorult helyzet, vesződség, szövevény, kellemetlenség, bosszúság, dilemma, komplikáció, slamasztika, bizonytalanság, félreértés, gubanc (*szleng*), gond, hűhó, teketória, ribillió, útvesztő, labirintus, felhajtás, felbolydulás, alkalmatlanság, válság, galiba, ágbog (*rég*), bonyolulat (*rég*), bonyoltság (*táj*), galamuta (*táj*), galibaság (*táj*), kalamitás (*rég*)

◇ cselekmény, fordulat

bonyolít (ige) ◇ komplikál, kuszál, összekuszál, összezavar, összegabalyít, gabalyít, megnehezít, kever (*rég*), kavár (*szleng*) ◆ EGYSZERŰSÍT, KÖNNYÍT

◇ lebonyolít, elintézt, intéz

bonyolódik (ige) ◇ összekuszálódik, gabalyodik, bogozódik, szövődik, alakul ◆ EGYSZERŰSÖDIK

◇ <vmibe>: belebonyolódik, beleakad, belekeveredik ◆ KIKECMEREG

bonyolult (mn) ◇ bonyodalmas, szövevényes, komplikált, bonyolódott, összebonyolódott, összebonyolított, tekervényes, körülményes, kusza, nyakatekert, zavaros, összetett, komplex (*id*), sokrétű, szerteágazó, áttekinthetetlen, körmönfont, cikornyás, sallangos, konfúzus (*rég*), ágas-bogas, faramuci (*biz*), kelepécés (*rég*), hurkos (*rég*), szubtilis (*id*) ◆ EGYSZERŰ, VILÁGOS, ÁTTEKINTHETŐ

bor (fn) ◇ borital, borocska, szőlőnedű, a hegy leve, gondúz, búkergető, bűfelejtő, hordóitlélék, erszénypusztító (*tréf*), tütü (*biz*), löre (*táj*), vinkó, vinum (*id*), acsari (*táj*), csiger (*táj*), csavirga (*táj*), borsca (*táj*), lotty (*táj*), fickó (*táj*), borika (*táj*), kotulé (*tréf*), csövidinka (*tréf*)

bóra (fn) ◇ buköszél

borág (fn) ◇ (*rég*): szőlővessző, venyige

borbély (fn) ◇ fodrász, férfifodrász, hajnyíró, borotvás (*táj*), szakállverő (*tréf*), frizőr (*id*), tonsor (*id*), figaró (*rég*)

◇ (*rég*): sebész, felcser, seborvos, sebgyógyító

borbolya (fn) ◇ sóskafa, leánysom (*táj*), sóskaborbolya

borda (fn) ◇ oldalcsont

◇ bordaszelet, koftlett (*rég*), karaj

◇ kiemelkedés, kidudorodás

bordal (fn) ◇ ivódal, mulatóvers, csutora (*rég*), dőzsdal (*rég*), anakreoni dal (*szak*)

bordázat (fn) ◇ bordázás, redőzet, erezet, mintázat

◇ (*tréf*): feleség, oldalborda (*biz*)

bordély (fn) ◇ bordélyház, nyilvánosház, piros lámpás ház, örömtanya, örömház, lebuj (*szleng*), kupleráj, kupi (*szleng*), jaki (*rég*), kurvaház, műintézet (*tréf*), roszház, kurvalak (*szleng*), barlang (*rég*), barlanghely (*táj*), kupolda (*szleng*), húsvásár (*szleng*)

bordó (mn és fn) ◇ bordóvörös, bordópiros, borvörös, sötétvörös, sötétpiros, meggyzsinű, meggyvörös, meggypiros, lilásvörös, céklavörös, bíborpiros

borgőzös (mn) ◇ ittas, spicces, boros, borközi [állapot], mámoros ◆ JÓZAN

borház (fn) ◇ (*táj*): prэшház, pinceprэшház, bortanya, borospince, borpince, sajtóház (*táj*), kolna (*táj*)

◇ csapszék, kocsmá, lebuj (*szleng*), csárda, ivó, borozó, borkimérés, borharapó

borissza (fn és mn) ◇ borbarát, borivó, borkedvelő, boriszák (*rég*), boroshordó (*tréf*), borzsák (*rég*), korhely ◆ BORNEMISSZA

borít (ige) ◇ dönt, fordít

◇ önt, zúdit

◇ terít, ráborít

◇ fed, burkol, takar, lep, ellep
boríték (fn) ◇ levélboríték, koperta (*rég*), kuverta (*táj*)
 ◇ borító, borítólap, fedél, fedőlap
 ◇ (*rég*): borítókas
 ◇ (*rég*): burok, burkolat, tok
borítólap (fn) ◇ borító, könyvborító, fedél, fedőlap, burkolat
borízú (mn) ◇ savanykás, savanyú, fanyar, kesernyés ◆ ÉDES
 ◇ [hang]: rekedtes, reszelős, recsegő, érdes, rezes ◆ KELLEMES, BÁRSONYOS
borjú (fn) ◇ boci, kisboci, vitulus (*id*), bece (*táj*), boca (*táj*), beci (*táj*), bőle (*táj*), búbece (*táj*)
 ◇ [katonai]: hátizsák, puttony, hátitáska, hátibőrönd, torniszter (*rég*)
borkorcsolya (fn) ◇ harapnivaló, rágcálnivaló
borlap (fn) ◇ borjegyzék, italjegyzék, itallap
bornemissza (mn) ◇ antialkoholista, vízivó, vízissza (*rég*), absztinens (*vál*), önmegtartóztató, mértékletes, józan ◆ ISZÁKOS, ALKOHOLISTA, BORISSZA
borogat (ige) ◇ jegel, hűsít, priznicel
 ◇ [edényeket]: leborít, felfordít, lefordít, lefordítgat, borítgat, döntöget, borongat (*táj*)
 ◇ (*táj*): felborít, feldönt, feldöntöget
borogatás (fn) ◇ priznic (*id*), pakolás, kataplazma (*id*), umslág (*rég*)
 ◇ felborítás, feldöntés
boróka, borókafenyő (fn) ◇ borsfenyő, aprófenyő, gyalogfenyő, borókabokor, fenyőbokor
 ◇ gyalogfenyőbogyó, borókabogyó
borókapálinka (fn) ◇ fenyőpálinka, boroviczka, gin (*id*), fenyővíz (*táj*), mókuszvíz (*tréf*)
borona¹ (fn) ◇ tüskéshegy, boronológép
borona² (fn) ◇ (*táj*): gerenda, épületfa
 ◇ (*táj*): deszkakerítés
boronál (ige) ◇ fogasol, egyenget, elsimít
borong (ige) ◇ felhősödik, befelhősül, borul, beborul, sötétlik ◆ KIDERÜL, KIVILÁGOSODIK, KITISZTUL
 ◇ méléz, búsong, szomorkodik, mereng ◆ VIDUL
borongós (mn) ◇ felhős, felleges, homályos, borús, borult, árnyas, ködös, sötét, morzsongós (*táj*) ◆ DERÜLT, TISZTA
 ◇ szomorú, bús, bánatos, mélabús, komor, búskomor, levert, vigasztalan, lehangolt, letargikus, depresszív, melankolikus, nyomott ◆ DERŰS, VIDÁM, JÓKEDVŰ
boroshordó (fn) ◇ átalag (*rég*)
 ◇ borissza, boriszák (*rég*) ◆ BORNEMISSZA
borospohár (fn) ◇ kupa, kehely, serleg
borostás (mn) ◇ szőrös, borotvátlan, koszpitos (*táj*), szúrós, tüskés, sündiszónó (*biz*), bokorarcú (*szleng*)
 ◆ BOROTVÁLT, SIMA
borostyán¹ (fn) ◇ (*rég*): babér, bajfa (*rég*)
borostyán² (fn) ◇ borostyánkő, szukcinit (*id*)
borosüveg (fn) ◇ borospalack, palack, butélia (*rég*), flaska (*biz*)
borotva (fn) ◇ beretva (*táj*), borbélykés (*rég*), penge, kés, zselet, kacor (*rég*), pofagyalu (*szleng*), sertebludózer (*szleng*) | önborotva | villanyborotva
borotvaecset (fn) ◇ borotvapamacs, pamacs, borotválkozóecset, borbélyecset, ecset
borotvál (ige) ◇ beretvál (*táj*), kacoroz (*rég*), levág, lenyír
borotvátlan (mn) ◇ borostás, szőrös, tüskés, szúrós, szakállas ◆ BOROTVÁLT, SIMA
borotvapenge (fn) ◇ zselet, zseletpenge
borotvaszappan (fn) ◇ borotvahab, borotvakrém
borozik, boroz (ige) ◇ borozgat, öblöget, kvaterkázik, iszik, iddogál
borozó (fn) ◇ poharazó, csapszék, borharapó, bormérés, borkimérés, borpince, borkóstoló, italmérés, italbolt, kocsmá
borravaló (fn) ◇ paraszolvencia (*id*), hálapénz, sáp (*biz*), baksis, kenőpénz, csúszópénz, jatt (*szleng*), farkapénz (*táj*)
borsfű (fn) ◇ borsika, borsikafű, csombor
borsmenta (fn) ◇ borsosmenta
borsó (fn) ◇ (*táj*): bab

◇ (*szleng*): csikló

borsószik, borsózik (ige) ◇ [a háta]: lúdbőrizik, lúdbőröz, hideg futkos a hátán | idegenkedik <vmitől, vkitől>, viszolyog, irtózik, undorodik, fél

borsos (mn) ◇ fűszeres, erős, csípős

◇ [ár]: drága, jókora, magas, tetemes ◆ ALACSONY, MÉLTÁNYOS

◇ sikamlós, pikáns, szaftos (*biz*), pajzán, trágár, kétértelmű, malac (*biz*) ◆ SZALONKÉPES

borsoz (ige) ◇ fűszerez, ízesít

borszesz (fn) ◇ etilalkohol, alkohol, spiritusz

bortermelés (fn) ◇ szőlőtermelés, szőlőművelés, szőlészet

bortermelő (mn és fn) ◇ szőlőművelő, szőlőtermelő

bortermő (mn) ◇ szőlőtermő

ború (fn) ◇ borulat, árnyék, félhomály | felleg ◆ NAPSÜTÉS, VERŐFÉNY

◇ szomorúság, bánat, búsongás ◆ DERŰ, JÓKEDV, VIDÁMSÁG

borul (ige) ◇ beleborul, bukfacezlik <vmibe>

◇ dől, feldől, fordul, esik

◇ ömlik, hullik, omlik

◇ roskad, rogy, ereszkedik, nehezedik, dől

◇ <vmi vmire>: ráborul, elborít, elfed, eltakar, takar, ellep, lep

◇ felhősödik, fellegesedik, fellegzik (*vál*), homályosodik, sötétül, elborul, beborul ◆ DERŰL

borulátás (fn) ◇ pesszimizmus, sötétenlátás, defetizmus (*id*)

borulátó (mn és fn) ◇ pesszimista, pesszimiztikus, kishitű, melankolikus, sötéten látó, reményvesztett, defetista (*id*) ◆ OPTIMISTA, DERŰLÁTÓ, BIZAKODÓ

borult, borús (mn) ◇ felhős, felleges (*vál*), borongós, esős, szürke, ködös, esőre hajló, viharos, sötét, homályos, bogdányos (*táj*) ◆ DERÜLT, NAPFÉNYES, VILÁGOS

◇ melabús, melankolikus, lehagolt, szomorú, bánatos, bús, búskomor, komor, levert, nyomott, deprimált, morózus, gyászos ◆ DERŰS, ÉLETVIDÁM

borvíz (fn) ◇ (*táj*): ásványvíz, savanyúvíz, csevice (*rég*)

borvörös (mn és fn) ◇ gránátszín, bordó, sötétvörös, mélyvörös

borzad (ige) ◇ megremeg, megborzong

◇ irtózik, iszonyodik, undorodik, utál, émelyeg, borsószik a háta, berzed (*táj*), retteg, reszket, fél ◆ VONZÓDIK

borzalmas (mn) ◇ borzasztó, szörnyű, szörnyűséges, iszonyú, iszonyatos, réműletes, rémséges, rémes, irtózatos, hátborzongató, rettenetes, embertelen, félelmetes, megrendítő, megdöbbentő, ijesztő, hajmeresztő

◇ kegyetlen, gyötrelmes, gyötrő ◆ CSODÁLATOS, KELLEMES, VONZÓ

◇ [hsz-szerűen]: nagyon, szerfelett, igen

borzalom (fn) ◇ borzadás, borzadály, borzadalom (*rég*), iszony, iszonyat, irtózat, undor, rettenet

◇ szörnyűség, rémség, gabság, rémtett

borzas (mn) ◇ fésületlen, kócos, loboncos, felborzolt, torzonborz, bozontos, kusza, kuszált, boglyas, gubancos, bongyor (*rég*), kosztros (*táj*), zilált, boncos (*táj*), csapzott, bozdor (*táj*), gypár (*táj*) ◆ SIMA, RENDEZETT

borzasztó I. (mn) ◇ borzalmas, rettenetes, rettentő, irtózatos, iszonyatos, félelmetes, szörnyű, szörnyűséges, hátborzongató, rémes, réműletes, dermesztő, ijesztő, hajmeresztő, borzadalmas (*táj*), éktelen, pokoli, rettegett, horribilis ◆ KELLEMES, MENNYEI

borzasztó II. (hsz) ◇ nagyon, borzasztóan, iszonyúan, szörnyen, szerfölött, fenemód

borzasztóan (hsz) ◇ nagyon, rendkívül, módfelett, szerfelett, felettébb (*vál*), irtón, rettentően, átkozottul, irtózatosan, rémségesen, szörnyen, megdöbbentően, roppantul, rettenetesen, kutyaúl, iszonyúan, fenemód, kegyetlenül, szörnyűségesen, embertelenül, félelmetesen, szörnyűmód, rém (*biz*), marhamód, pokolian (*biz*) ◆ ALIG, ÉPPEEN CSAK, ÉPPHOGY

borzeb (fn) ◇ tacskó, dakszli

borzol (ige) ◇ összeborzol, felborzol, kócol, összekócol, kuszál, berzel (*táj*), bodraz (*táj*) ◆ MEGFÉSÜL

◇ felborzaszt

borzong (ige) ◇ reszket, remeg, vacog, didereg, cidrizik (*biz*), citerázik (*biz*) **Sz:** rázza a hideg; a hideg leli; vacog a foga; futkos a hideg a hátán; lúdbőrizik a háta

◇ irtózik, iszonyodik, viszolyog

borzongás (fn) ◇ remegés, reszketés, cidrizés, didergés, vacogás, hideglelés, hidegrázás, libabőr, lúdbőr, lúdbőrzés

boszorka, boszorkány (fn) ◇ varázslónő, mágus, lidérc (*táj*), bába (*táj*), boszor (*táj*), boszi (*biz*), szépasszony (*rég*), gonosztevő asszony (*rég*) ◆ TÜNDÉR

◇ banya, sárkány, satrafa, hárpia (*id*), csoroszlya, szipirtó, vén szatyor, fúria, ördög boronája (*rég*)

◇ bestia, némbér, dög ◆ ANGYAL

boszorkányos (mn) ◇ igéző, varázslatos, ördögös, mágikus, bűvös-bájos, bűbajos

boszorkányság (fn) ◇ ördögösség, boszorkaság (*táj*), bűbáj, bűbájosság, varázserő, mágia, báj (*rég*)

boszorkányszombat (fn) ◇ ördögyszombat

bosszankodik (ige) ◇ felbosszankodik, mérgelődik, dühöng, orrol, füstölög, forttyog, hergelődik (*táj*), indignálódik (*rég*), dül-fül, haragszik, prűszköl **Sz:** eszi a méreg; nyeli a mérgét; bántja a csőrét <vmi>; szúrja a szemét <vmi>; eszi a fene <vmi miatt>; eszi a kefét (*szleng*)

bosszant (ige) ◇ <vkit vmi>: bánt, piszkál, idegesít, nyugtalanít

◇ <vkit vki>: zaklat, ingerel, idegesít, molesztál, nyaggat, háborgat, haragít, nyúz, szurkál, piszkál, bökdös, hergel, dühít, mérgesít, gyötör, ugrat, bánt, kellemetlenkedik, macerál (*biz*), szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), bizgat (*táj*), böllenkedik (*táj*), szurkapiszkal, frocliz (*biz*), pikíroz (*rég*), cukkol, húz (*szleng*), zrikál (*szleng*), buzerál (*szleng*) **Sz:** borsot tör az orra alá; tormát reszel az orra alá; zongorázik az idegein; trambulinnak nézi az idegeit ◆ NYUGTAT, CSITÍT

bosszantó (mn) ◇ terhes, kínos, kellemetlen, zavaró, nyugtalanító, bántó, fülsértő [hang], idegesítő, bősztító, mérgesítő ◆ KELLEMES, MEGNYUGTATÓ

bosszú (fn) ◇ bosszúállás, megtorlás, elégtétel, retorzió, revans (*id*), leszámolás, szankció ◆ MEGBOCSÁTÁS

◇ bosszúvágó ◆ BÉKEVÁGY

◇ dac, bosszantás, trucc (*biz*)

bosszúálló (mn) ◇ bosszúsomjas, bosszúvágó, engesztelhetetlen, kíméletlen, könyörtelen, kérlelhetetlen ◆ BÉKÉS, BÉKETŰRŐ, JÁMBOR

bosszús (mn) ◇ ingerült, haragos, dühös, bosszankodó, zsémbes, neheztelő, epés, pipa (*szleng*), indulatos, zabos (*biz*), ideges, felindult, zaklatott, mogorva, mérges ◆ NYUGODT, HIGGADT, BÉKÉS

bosszúság (fn) ◇ bosszankodás, neheztelés, harag, mérge, ingerültség, indignáció (*id*), indignálódás (*id*), égedelem (*táj*)

◇ kellemetlenség, baj ◆ ÖRÖM

bosszúvágó (mn) ◇ bosszúsomjas, vérsomjas, bosszúálló, haragtartó ◆ BÉKEVÁGYÓ, JÁMBOR, BÉKÉS

bot (fn) ◇ vessző, husáng, dorong, karó, pózna, virgács, fűtykös, pálcika, furkósbot, bunkósbot, bunkó, rúd, celőke (*táj*), csögös (*rég*)

◇ sétabot, sétapálca, pálca, istáp (*rég*)

◇ horgászbót

◇ ütleg, botozás, botbüntetés

◇ (*szleng*): láb, virgács (*szleng*), futómű (*szleng*)

botanika (fn) ◇ növénytan, fűvészet (*rég*)

botanikus (fn) ◇ növénytantudós, növénytanos (*biz*), fűvész (*rég*)

botladozik (ige) ◇ csetlik-botlik, bukdácsol, támolyog, tántorog, dülöngél, ingadozik, imbolyog, botorkál, botlog (*táj*), botlakozik (*rég*)

◇ [beszédben]: akadozik

◇ [ritmus]: döcög, biceg, sántít

botlás (fn) ◇ botladozás, csetlés-botlás

◇ hiba, baklövés, melléfogás, gikszer (*biz*), félrelépés, félrecsúszás, kisiklás, ballépés, tévedés, lapszus (*id*)

botlik, botol (ige) ◇ csetlik-botlik, botladozik, döccen, gyarlik (*táj*), bakik (*táj*)

◇ félrelép, téved, melléfog, hibázik, vétkezik

◇ [ritmus]: döccen, sántít

◇ <vkibe>: belebotlik, rábukkan, ráakad, rálel, rátalál, összefut <vkivel>

botor (mn) ◇ balga, balgatag, ostoba, buta, nehézfejű, esztelen, dőre, oktalan, oktondi, badar, bárgyú, bamba, hülye, balyóka (*táj*) ◆ OKOS, ÉRTELMEZ, ESZES

botorkál (ige) ◇ botladozik, bukdácsol, tántorog, támolyog, csetlik-botlik, dülöngél, bakalász (*táj*), botolog (*táj*), csötönöz (*táj*)

◇ tévelyeg

botrány (fn) ◊ skandalum, skandál (*rég*), spektakulum, húhó, cirkusz, grimbusz (*biz*), jelenet (*biz*), muri (*biz*), balhé (*szleng*), zrí (*szleng*), kravál (*biz*)

◊ gyalázat, csúfság

botrányos (fn) ◊ skandalózus (*rég*), felháborító, gyalázatos, megbotráncoztató, szégyenletes, égbekiáltó, vérforraló

bóvli I. (fn) ◊ tömegáru, tömegcikk, kacat, szemét (*biz*), lom, vacakság, ócskaság ◊ ÉRTÉK, KINCS

bóvli II. (mn) ◊ silány, selejtes, értéktelen, rossz minőségű, hitvány, vacak, rossz, olcsó, filléres, snassz (*biz*), gagyí (*szleng*) ◊ MINŐSÉGI, ÉRTÉKES, BECSSES

boy (fn) ◊ kifutó, küldönc | liftes, liftkezelő, londoner (*szak*)

bozontos (mn) ◊ torzonborz, borzas, kócos, fésületlen, összekuszált, kusza, lompos, csapzott, loboncos, boglyas, turcos (*táj*)

◊ (*rég*): bozótos

bozót (fn) ◊ aljnövényzet, sűrű, erdőalja, sarjúerdő, cserjés, rekettyés, cseplez (*táj*), ciher (*táj*), csekmet (*táj*), csohó (*táj*), kaszálófenék (*rég*)

bő (mn) ◊ tág, tágas, terjedelmes, széles, elálló, kényelmes, lötyögős, buggyos, lezser, laza, téres (*vál*) ◊ SZŰK, SZOROS

◊ bőséges, kiadós, gazdag, szapora (*táj*) ◊ SZŰKÖS, SZEGÉNYES

◊ részletes, közelebbi ◊ ELNAGYOLT, RÖVID

böbeszédű (mn) ◊ beszédes, szöszátyár, közlékeny, fecsegő, dagályos, szószaporító, locsogó, locska (*rég*), locsi-fecsi, lafátyoló (*táj*), nyelves, pletykás, szóbó, csacska, hebrencs (*táj*), nagy dumájú (*szleng*), dumás (*szleng*), dumaláda (*szleng*), pletykabusz (*szleng*), szófóso (*durva*) | terjengős, hosszadalmas **Sz:** álmában is beszél; amit elkezd, sohase tud belőle kigázolni; attól fél, hogy a nyelve megpenészedik, ha gyakran nem forgatja; be nem áll a malom; csak azt bánja, hogy aludtában nem szólhat; csoda, hogy eddig el nem kopott a nyelve; de jó volna a nyelve a szőlőbe kereplőnek; egész teste nyelv; elbeszél egy óráig a kutya farkáról; ha a bőrét dobra vonnák, kétszer jobban szólna; ha a száját bevarnák, a fülén szólna; ha annyi pénze volna, mint szava, dúsgazdag volna; ha felkötnék, sem állaná meg a hallgatást; ha kereplő volna a szája, eddig a város megsüketült volna; ha szajkó lett volna, nem kellett volna a nyelvért felválni; ha szóból lehetne,

tornyot építene; habzik bele a szája, úgy jár a nyelve; hosszú lére eresztí az ételt; jól felválták a nyelvért; kacsát evett vele az édesanyja; nagypénteken kereplővel fogják a nyelvért agyonütni; nem fontak a nyelvéért; nem vethet hús ember annyit, amennyit ő egyedül beboronál; nyelve a legfrissebb egész testében; rakoncátlan nyelvé; semmi bába nem ér a nyelvével; tele van szóval, mint a duda széllel; Tordai hasadék a szája; van ám jó fenőkőve ◊ SZŰKSAVÚ, SZÓFUKAR, SZÓTLAN

bödön (fn) ◊ tartály, kanna, puttony, veder, bodonka (*táj*)

bödül (ige) ◊ felbög, harsog, ordít, bömböl, kiált

bödületes (mn) ◊ nagy, óriási, hatalmas, irdatlan, kolosszális

◊ ostoba, képtelen

böffen, böffent (ige) ◊ bőfög, öklendezik, bökked (*táj*)

◊ (*szleng*): közbevet, mond

bőfög (ige) ◊ ökrendik, böffen, böffent, büfizik (*biz*), bökken (*táj*), bufogat (*táj*), kérődzik (*rég*)

bög (ige) ◊ bömböl, ordít, bögödik (*táj*)

◊ [szél]: morajlik, orgonál, zúg

◊ sivalkodik, sír, óbégat, rí, üvölt, rikolt

bögő (fn) ◊ nagybögő, brúgó, barbora (*rég*), gordon (*rég*), barabolya (*rég*)

bögöly (fn) ◊ pöcsik, lólégy, babócs (*táj*), bagócs (*táj*), brungó (*táj*), dongács (*táj*), marhakergető légy (*rég*), baromkergető fenebogár (*rég*)

bögős (fn) ◊ nagybögős, brúgós (*táj*), barborás (*rég*), gordonos (*rég*)

bögre (fn) ◊ csupor, csésze, findzsa (*táj*), szilke, fazék, bögörce (*táj*), korsócska (*rég*)

◊ (*szleng*): vagina (*szak*), hüvely | lány

bögyörő (fn) ◊ (*táj*): himvessző, füttyülő (*biz*), füttyi (*biz*), bille, pöcs (*durva*), kuki (*biz*), kukac (*szleng*)

◊ (*táj*): angyalbögyörő, burgonyametélt, krumplinudli, nudli, burgonyasodralék

böjt (fn) ◊ jejunium (*id*) | nagyböjt

◊ koplalás, éhezés | fogyókúra, diéta | önmegtartóztatás

◊ inség, szükség, nélkülözés ◊ BŐSÉG, BŐVELKEDÉS

böjtől (ige) ◊ péntekel (*rég*)

◇ koplal, éheznek | fogyókúrázik, diétázik ◆ ZABÁL (*szleng*), FAL, HABZSOL

bök (ige) ◇ <vmi>: szúr, döf, gyak (*táj*), szurdal (*rég*)

◇ (*táj*): öklel, szarval

◇ <vmire>: rámutat

bökdös (ige) ◇ bökdöd, szurkál, döfköd, gyakdos (*rég*), taszigál, lököd

◇ csipked, bosszant, ingerel, piszkál ◆ BÉKÉN HAGY

◇ mutogat

bökezü (mn) ◇ adakozó, nagylelkű, gavallér, gavalléros, gáláns, gálántos (*táj*), nagyvonalú, nagystílú, jótékony, nagyszívú, aranyzívú, altruista (*vál*), generózus (*id*), kuláns (*id*) **Sz**: fizet, mint a köles; fizet, mint a katonatiszt; nem számolja a fillért; az utolsó ingét is odaadja; aranyból van a szíve ◆ FÖSVÉNY, ZSUGORI, FUKAR

bökezéség (fn) ◇ nagylelkűség, adakozás, jótékonyosság, gavalléria, galantéria, munificencia (*rég*), generozitás (*id*), liberalitás (*rég*) ◆ FÖSVÉNYSEG, ZSUGORISÁG, FUKARSÁG

bökkenő (fn) ◇ akadály, nehézség, bibe, bibi (*biz*), göcs (*rég*), feneség, baj, hátulütő, probléma, árnyoldal, akadáék, bötönet (*táj*)

bököd (ige) ◇ bökdös, bököget

◇ bosszant, ingerel, piszkál, csipked

bökvers (fn) ◇ gúnyvers, csasztuska (*id*), rigmus

bölcs I. (mn) ◇ okos, tanult, tudós, művelt, képzett, intelligens, megfontolt, higgadt, meggondolt, józan | mély értelmű, átgondolt, lényeglátó, salamoni ◆ BALGA, BUTA, OKTALAN

bölcs II. (fn) ◇ filozófus, bölcselő, gondolkodó

bölcsélet (fn) ◇ filozófia, bölcsészet, bölcsészettan (*rég*), bölcselem (*rég*), bölcselkedés

bölcselkedik (ige) ◇ (*rég*): filozofál

◇ okoskodik, elmélkedik, gondolkodik

◇ fontoskodik, körülményeskedik, tudálékoskodik

bölcselő (fn) ◇ filozófus, gondolkodó, teoretikus, bölcsész

bölcsesség (fn) ◇ éleselmjűség, judícium (*id*), intelligencia, éleslátás, lényeglátás, eszeség, sapientia (*id*), élettapasztalat ◆ BALGASÁG, BUTASÁG

◇ aranyigazság, aranyköpés (*biz*), aforizma, életigazság

bölcsességfog (fn) ◇ cigányfog (*táj*)

bölcsész (fn) ◇ (*rég*): filozófus, bölcselő, gondolkodó

◇ bölcsészhallgató, bölcsészettan-hallgató, filosz (*biz*), filozopter (*id*)

bölcsészet (fn) ◇ filozófia, bölcsélet

◇ bölcsészkar

bölcső (mn) ◇ rengő (*táj*), ingató (*táj*) ◆ SÍR

◇ (*rég*): szülőföld, szülőhely

bölcsődal (fn) ◇ altatódal, altató

bölcsőde (fn) ◇ csecsemőotthon, bölcsi (*biz*), dedó (*biz*)

bövény (fn) ◇ bizon (*id*), buffalo (*id*), begyend (*táj*)

böllér (fn) ◇ hentes, vágólegény, mészáros, bébillér (*táj*)

◇ (*rég*): kupec, csiszár

böllőmbika (fn) ◇ dobosgém (*táj*), nádibika (*táj*), vízibika (*rég*)

bömböl (ige) ◇ bög, üvölt

◇ [ágyú]: morajlik, zúg, dörög

◇ bög, ordít, óbégat, bököl (*táj*), koákol (*táj*)

böngész, böngészik (ige) ◇ tallóz, keresgél, gyűjtöget, babrikál (*táj*), csikészik (*táj*), kórász (*táj*), mezerél (*táj*)

◇ olvasgat, nézeget, bogarászik, bolház | silabizál, betűz

bőr (mn) ◇ epidermisz (*id*), felhám, hám, derma (*id*), membrán (*id*)

◇ gerezna, írha

◇ (*biz*): futball-labda, labda, laszti (*biz*), foci (*biz*), tők, bőrbogyó (*biz*)

◇ kéreg, háncs, héj

◇ föl, hártya, pilk (*táj*)

◇ (*biz*): öltözet, ruha

◇ (*szleng*): nő

bőrbaj (fn) ◊ bőrbetegség, dermatózis (*id*)

bőregér (fn) ◊ denevér, bőrmadár (*táj*), szárnyasegér (*táj*), tendenevér (*rég*), púpdenevér (*rég*), ciciegér (*táj*), estilapatyika (*táj*), tündelevény (*rég*)

bőrgyógyászat (fn) ◊ dermatológia (*id*), dermatoterápia (*id*)

bőrkeményedés (fn) ◊ bőrvastagodás, bütyök, tyúkszem

bőrlabda (fn) ◊ futball-labda, labda, bőr (*biz*), bőrbogyó (*biz*), laszti (*biz*), foci (*biz*), tők

bőrönd (fn) ◊ utazóbőrönd, koffer, hajókoffer, utazótáska, útításka, poggyász, málha

börtön (fn) ◊ büntetés-végrehajtási intézet, büntetőintézet, tömlőc (*rég*), fegyház, fegyintézet, fogház, foghely (*rég*), fogda, zárka, áristom (*rég*), kóter (*rég*), dutyi (*biz*), sitt (*szleng*), siti (*szleng*), karcser (*rég*), szanatórium (*szleng*), internátus (*szleng*), kaszni (*biz*), josó (*táj*), hűvös (*biz*)

◊ börtönbüntetés, szabadságvesztés, fogság, rabság

börtönbüntetés (fn) ◊ börtön, fogság, rabság, fekvő nyolcas (*tréf*), hajvágás (*tréf*), mázsa (*szleng*)

börtönőr (fn) ◊ fogházőr, fegyőr, foglár, hajdú, smaszter (*szleng*), cikler (*szleng*), varjú (*szleng*), bakter (*szleng*), tömlőctartó (*rég*), porkoláb (*rég*), poroszló (*rég*), profosz (*rég*), börtönész (*táj*)

börtöntöltelék (fn) ◊ börtönviselt, gazfickó, akasztófavirág, gonosztevő

börtönviselt (mn) ◊ rovott múltú, büntetett, börtöntöltelék, befestett (*szleng*)

börze (fn) ◊ tőzsde

bőség (fn) ◊ tágasság, méret

◊ bővelkedés, fölőslég, többlet, túltengés, abundancia (*id*) | gazdagság, jólét, jómód ♦ INSÉG, NYOMOR, SZÜKÖSSÉG

bőséges (mn) ◊ kiadós, gazdag, tartalmas, fényűző, burjánzó, dús, dúslakodó (*vál*), pazar, luxusos (*rég*), lukulluszi [lakoma], túlradó, busás, jókora, dusás (*táj*), opulens (*rég*) ♦ SZÜKÖS, ÍNSÉGES, NYOMORÚSÁGOS

◊ részletes, alapos, kimerítő ♦ RÉSZLEGES, HIÁNYOS, FELÜLETES

bősz (mn) ◊ gyűlölködő, ádáz, vérengző, brutális, barbár, kíméletlen, vad, kegyetlen, fékezhetetlen, féktelen

◊ tomboló, heves, vad ♦ SZELÍD

◊ (*tréf*): szenvedélyes, lelkes, odaadó, dühöd, megszállott, fanatikus

bőszít (ige) ◊ dühít, dühösít, feldühít, mérgesít, felmértesít, cukkol, heccel, haragra gerjeszt, felingerel, kihoz a sodrából ♦ MEGNYUGTAT, CSITÍT, CSILLAPÍT

bőszült (mn) ◊ bősz, dühöd, dühöngő, ádáz, esztelen, féktelen, fékevesztett

◊ tomboló, vad ♦ NYUGODT, BÉKÉS, KIEGYENSÚLYOZOTT

bővelkedik (ige) ◊ dúskál <vmiben>, dúslakodik <vmiben>, fűrdik <vmiben>, bővében van <vminek>, tobzódik <vmiben> ♦ NYOMOROG, SZÜKÖLKÖDIK, NÉLKÜLÖZ

◊ hemzseg, rajzik, nyúzsóg

bővérű (mn) ◊ vérmes, heves, tüzes, szenvedélyes ♦ HIDEGVÉRŰ, HALVÉRŰ, HŰVÖS

bővít (ige) ◊ nagyobbít, tágít, kiterjeszt, szélesít, megnöveszt, szaporít, felnagyít, fejleszt, megerősít, erősít, emel, fokoz

◊ gyarapít, növel, gazdagít ♦ SZŰKÍT, CSÖKKENT

bővül (ige) ◊ tágul, terjed, nagyobbodik, növekedik, növekszik, terjeszkedik

◊ gyarapodik, gyarapszik, szaporodik, gazdagodik, gazdagszik ♦ SZŰKÜL, CSÖKKEN, VISSZASZORUL

brácsa (fn) ◊ mélyhegedű, viola (*szak*), nagyhegedű (*rég*), öreghegedű (*rég*)

brancs (fn) ◊ (*biz*): kompánia, banda, társaság, társulat, galeri, csoport, közösség

◊ szakma, céh, klikk, érdekcsoport, kör

bratyzik (ige) ◊ barátkozik, fraternizál (*rég*), komázik (*táj*), cimborál, pajtáskodik, haverkodik (*biz*), bizalmaskodik

bravó (msz) ◊ éljen!, nagyszerű!, remek!, vivát!

brávó (fn) ◊ (*rég*): bérgyilkos, orgyilkos

bravúr (fn) ◊ mersz, merészség, elszántság, hősiesség, legénykedés, remeklés, fegyvertény, hőstett

◊ mutatvány, attrakció, kunszt (*biz*)

bravúros (mn) ◊ parádés, virtuóz, technikás, pompás, mesteri ♦ LAPOS, HÉTKÖZNAPI

◊ vakmerő, huszáros, hősi, vitézi, merész, elszánt, bátor

brazil (mn és fn) ◊ braziliai

brekeg (ige) ◊ kuruttyol, vartyog, kvartyog (*táj*), kvárog (*táj*)

◊ (*szleng*): beszél, karattyol, bőfög, kaffog, pampog

bricsesz (fn) ◇ lovaglónadrág
 ◇ térdnadrág, sportnadrág
bricska (fn) ◇ homokfutó, cséza, kabriolet (*rég*)
brigád (fn) ◇ munkabrigád, munkacsapat, munkaközösség, team, gárda
 ◇ osztag, különítmény
 ◇ (*rég*): dandár
brigadéros (fn) ◇ dandárparancsnok (*rég*), dandártábornok
 ◇ (*tréf*): brigádvezető
brigádvezető (fn) ◇ munkavezető, előmunkás, csoportvezető, brigadéros (*tréf*)
briganti (fn) ◇ útonálló, rabló, betyár (*rég*), zsvány (*rég*), haramia, bandita, lator, gonosztevő, martalóc, gengszter, bűnöző
 ◇ gazember, gazfickó, gézengúz, csibész, csirkefogó, lókötó, szélhámos, huligán, himpellér, aszfaltbetyár, imposztor (*rég*)
brikett (fn) ◇ tojásszén (*szak*), széntéglá, sajtolt szén
briliáns I. (fn) ◇ gyémánt, brill (*biz*)
briliáns II. (mn) ◇ tökéletes, káprázatos, remek, elsőrendű, kiváló, pazar, pompás, kitűnő, mesteri ◆ SILÁNY, VACA
brillíroz, brillírozik (ige) ◇ remekel, jeleskedik, csillog, tündököl, ragyog, sziporkázik
bringa (fn) ◇ (*biz*): kerékpár, bicikli, bicaj (*biz*), canga (*szleng*), keró (*biz*), vasparipa (*táj*), drótszámár (*táj*), tandem, kenyérgőzös (*tréf*), velocipéd (*rég*)
brit (mn és fn) ◇ angol, nagy-britanniai
bróker (fn) ◇ tőzsdeügynök, értékpapír-kereskedő
bronz (fn) ◇ barnaréz (*rég*)
 ◇ bronzérem
brosztű (fn) ◇ brosz, melltű, kitűző
brosúra (fn) ◇ füzet, könyvecske, tájékoztató, prospektus, ismertető, propagandaanyag
 ◇ röpirat, vitairat, röplap
brummog (ige) ◇ dörmög
 ◇ zsörtölődik, mormog
brutális (mn) ◇ állati, állatias, vadállati, bestiális, kegyetlen, kíméletlen, embertelen, barbár, vad, vérengző, vérszomjas, baromi, könyörtelen, hidegvérű, durva, nyers, borzalmas, irgalmatlan ◆ SZELÍD, ANGYALI, FINOM
brutalitás (mn) ◇ durvaság, kegyetlenség, erőszakosság, atrocitás
bú (fn) ◇ (*vál*): bánat, szomorúság, bánkodás, levertség, mélabú, melankólia, búskomorság, letörtség, kétségbeesés, keserűség, keserv, szívfájdalom, rosszkedv, csüggedés, kedveszegettség ◆ VIDÁMSÁG, DERŰ, ÉLETÖRÖM
búb (fn) ◇ kinövés, kidudorodás, púp (*táj*)
 ◇ bóbíta, tollbokréta, bugolya (*rég*)
búbánat (fn) ◇ (*vál*): bú (*vál*), bánat, bánkodás, búslakodás, szomorúság, lesújtottság, szívfájdalom, búskomorság, mélabú, keserűség, keserv, kesergés, elkeseredés, rosszkedv, levertség ◆ VIDÁMSÁG, DERŰ, ÉLETÖRÖM
buborék (fn) ◇ bugyborék (*táj*), légbuborék, légüreg (*szak*), buggy (*táj*)
 ◇ szappanbuborék
buci (fn) ◇ cipó, vekni
bucka (fn) ◇ halom, domb, dombocska, domborulat, kupac, hant, rakás, földtúrás, földhányás, hepehupa, torlasz, kiemelkedés, magaslat
 ◇ hóbucka ◆ GÖDÖR, MÉLYEDÉS
bucskázik (ige) ◇ (*táj*): bukfencet vet, bukfencet hány, hengerbucskázik (*táj*)
búcsú' (fn) ◇ elköszönés, búcsúvétel, istenhozzád (*vál*), végszó, búcsúszó, agyó (*biz*), pá (*biz*) ◆ ÜDVÖZLÉS, KÖSZÖNTÉS
 ◇ elválás, eltávozás, búcsúzás
búcsú? (fn) ◇ bűnbocsánat, megbocsátás, indulgencia (*id*), egyháznap, patrocínium (*id*)
 ◇ búcsújárás, körmenet, zarándokolás, zarándoklat, processzió (*rég*)
búcsúelőadás (fn) ◇ búcsúfellépés, búcsúszereplés, búcsúkoncert, búcsúest, záróest ◆ PREMIER
búcsúfia (fn) ◇ vásárfia

búcsújárás (fn) ◇ búcsú, zarándoklat, felvonulás, processzió (*rég*), ájtatosság
 ◇ (*biz*): jövés-menés, sürgés-forgás, járkálás, forgalom

búcsúzás (fn) ◇ búcsú, elválás, búcsúvétel

búcsúzik (ige) ◇ elköszön <vkitől>, búcsút mond, búcsúzkodik, búcsút vesz, istenhozzádot mond
 <vkinek>, elvállik <vkitől> | megvállik <vmitől> ◆ KÖSZÖNT, ÜDVÖZÖL

búcsúzkodik (ige) ◇ <vkitől>: búcsúzik, búcsút vesz, búcsút mond, elköszön

búcsúzódó (mn és ige) ◇ elköszönő, távozó, visszavonuló

búcsúztat (ige) ◇ útnak indít, útjára bocsát
 ◇ temet, sirat, elparentál (*rég*)

búcsúztató (fn) ◇ gyászbeszéd, nekrológ, halotti beszéd, parentáció (*rég*), sírbeszéd, megemlékezés,
 emlékbeszéd | búcsúbeszéd
 ◇ temetés

budapesti (mn) ◇ pesti (*biz*), fővárosi, székesfővárosi (*szak*) ◆ VIDÉKI

búg¹ (ige) ◇ zúg, berreg, duruzsol, dohog, [gép] zakatol
 ◇ [galamb]: turbékol, bulikol (*rég*), szól, burukkol (*táj*), bukkurúz, krúgat (*táj*), kurrog (*táj*)
 ◇ [ének, ima]: zsong, morajlik

búg² (ige) ◇ [sertés] (*táj*): párizik, rühet (*táj*), görög (*táj*), kanoz (*táj*)

buga (fn) ◇ fűrtvirágzat, bugavirágzat
 ◇ (*táj*): gubacs, guba (*táj*)
 ◇ öntecs (*szak*), lemeztuskó (*szak*)

buggyos (mn) ◇ puffos, bő ◆ SZOROS, SZŰK

búgócsiga (fn) ◇ búgattyú, zúgattyú (*rég*), búgató (*rég*), bongócsiga (*táj*), pörgettyű

bugris (mn) ◇ bárdolatlan, faragatlan, modortalan, pallérozatlan, nevetlen, udvariatlan, közönséges,
 útszéli, alpári, parlagi, primitív, nyers, otromba, tanulatlan, iskolázatlan, durva, böszme (*táj*) ◆ JÓL
 NEVELT, UDVARIAS, FINOM LELKŰ

bugyborékol (ige) ◇ gyöngyözik, bugyog, fortyog, buzog, zubog, forr, pezseg, habzik, bugyborog (*rég*)

bugyelláris (fn) ◇ (*rég*): erszény, pénztárca, buksza (*biz*)

bugyi (fn) ◇ bugyogó (*rég*), kismadrág, alsónadrág, alsó

bugylibicska (fn) ◇ bugylikés (*táj*), bugyli (*táj*), zsebkés, tollkés, penicilus (*rég*), bicsak (*táj*), kusztora
 (*táj*), gyíkleső (*táj*), békanyúzó (*tréf*), halef (*szleng*), bökő (*szleng*)

bugyog (ige) ◇ bugyborékol, csörgedezik
 ◇ buzog, zubog, forr, fő, lobog, pezseg, gyöngyözik, fortyog, habzik

bugyogó (fn) ◇ bugyi, kismadrág
 ◇ salavári (*rég*), alsónadrág
 ◇ örvény, zúgó

bugyolál (fn) ◇ göngyöl, burkol, takar

bugyor (fn) ◇ batyu, csomag, motyó (*biz*), poggyász, celecula (*táj*), cucolék (*táj*)

bugyuta (mn) ◇ (*biz*): ostoba, buta, mafla, mulya, bárgyú, oktondi, ügyefogyott, bamba, teszetosza (*táj*),
 nyehe-nyühe (*táj*) ◆ OKOS, TALPRAESETT

búj (ige) ◇ <vkit>: csüng <vkin>, lóg <vkin>, bújik <vkibe>
 ◇ [könyvet]: tanulmányoz, olvas
 ◇ keres, látogat

buja (mn) ◇ kéjsóvár, élvhajász, zabolátlan, féktelen, mértéktelen, szenvedélyes, tomboló, túlfűtött,
 gyönyörteljes, kicsapongó, szemérmetlen, erotikus, érzéki, érzéki, érzékcsiklandó, nagyvérű,
 fehérmájú [nő] ◆ SZŰZIES, SZEMÉRMES
 ◇ sűrű, dús, gazdag, burjánzó, bőséges, tenyésző, szapora ◆ RITKA, GYÉR, KOPÁR

bujdokol (ige) ◇ (*vál*): bujdosik, bujkál, rejtőzik, lappang

bujdosik (ige) ◇ rejtőzködik, bujkál, buddog (*táj*)
 ◇ vándorol, bolyong, bujdokol (*vál*), kóborol

bujdosó (fn) ◇ hontalan, hazátlan, menekült, száműzött, emigráns

bújik (ige) ◇ bebújik, beveszi magát | belemélyed, beletemetkezik, belevész, belemertül
 ◇ [ruhadarabba]: belebújik, felhúz, magára húz, felölt, magára ölt ◆ LEVESZ, LEVET
 ◇ <vki vmi elől>: bujkál, kerül <vkit> | lapít, lapul ◆ ELŐJÖN
 ◇ <vkibe>: hozzásimul, hozzátapad ◆ ELHÚZÓDIK

bujkál (ige) ◇ menekül, bujdosik, bujdokol (*vál*), rejtőzködik, bolyong, kóborol, rejtőzik, lapul, dekkol (*szleng*), ligetel (*táj*)
 ◇ <vki, vmi elől>: bújik, kerül <vkit>
 ◇ [betegség]: készülődik, lappang, közeleg
 ◇ játszadozik, enyeleg, bújócskázik | ólálkodik

bújócska (fn) ◇ bújódsi, hunyócska, hunyózás, hunyóka, hunyódsi

bujt¹ (ige) ◇ bújtat, dugványoz, buktat, [szőlőt] homlít (*táj*)

bujt² (ige) ◇ bujtogat <vki, vmi ellen>, izgat, lázít, biztat, nógat, loval, heccel, hergel, ingerel
 ◇ [tüzet, szenvedélyt]: szít, éleszt ◆ OLT, CSITÍT, NYUGTAT

bújtat (ige) ◇ rejteget, dugdos, dug, rejt ◆ KIAD
 ◇ átdug, áthúz
 ◇ [ruhadarabba]: bebújtat, bedug
 ◇ (*táj*): [szőlőt] bujt, buktat, homlít (*táj*)

bujtogat (ige) ◇ bujt, uszít, izgat, biztat, tüzel, lázít, loval, bőszt, provokál, piszkál, heccel, hergel, ingerel

bujtogató (mn és fn) ◇ uszító, izgató, lázító, felforgató, zavarkeltő, bajkeverő, ármányos, cselszövő, intrikus, provokátor, agitátor (*rég*), agent provocateur (*id*)

bukás (fn) ◇ elesés, esés, zuhanás, lerogyás, összeecsuklás, elvágódás
 ◇ összeomlás, vereség, kudarc, balsiker, fiaskó, pléh (*szleng*), felsülés, sikertelenség, eredménytelenség, tragédia, megsemmisülés, meghiúsulás, katasztrófa ◆ EREDMÉNY, SIKER, GYŐZELEM
 ◇ fizetésképtelenség, tönkremenés, tönkrejutás, csőd, krach (*rég*), bankrott (*rég*), leégés (*szleng*), bukta (*szleng*)
 ◇ évismétlés, bukti (*biz*), elhasalás (*biz*), bukovina (*szleng*), szaltó (*szleng*), zakó (*szleng*)

bukdácsol (ige) ◇ botladozik, csetlik-botlik, bukdosik (*táj*), dülöngél, tántorog

bukéta (fn) ◇ (*rég*): csokor, virágcsokor, bokréta, csokréta (*biz*)

bukfenc (fn) ◇ fejenátfordulás, hengerbóc (*rég*), ördögkerék, hengerbucka (*táj*), bakfitty (*rég*), trambucka (*rég*), bucska (*táj*), kecskebuka (*rég*)
 ◇ (*szleng*): baksiker, kudarc, csőd

bukfencezik (ige) ◇ bucskázik, bukfencet vet, bukfencet hány, hengerbucskázik (*táj*)

bukik (ige) ◇ esik, elesik, elvágódik, feldől, felborul, elterül
 ◇ lemerül, merül, lebukik, alámerül, alábukik
 ◇ [égitest]: lenyugszik, lemegy, alászáll, letűnik, hanyatlik ◆ FELKEL, FELJÖN
 ◇ megbukik, elhasal (*biz*)
 ◇ [üzleten]: veszít, leég, befuccsol (*szleng*), rámegy a gatyája (*szleng*) ◆ NYER
 ◇ elbukik, elzüllick
 ◇ <vkire>: vágyik, kíván, szeret

bukkan (ige) ◇ <vmire>: rábukkan, rátalál, ráakad, rálel

buksi I. (mn) ◇ nagyfejű, boglyas
 ◇ (*táj*): ostoba, együgyű, buta, bamba, oktalan, balga, dőre ◆ OKOS
 ◇ (*táj*): konok, önfejű, akaratos, csökönyös ◆ ENGEDÉKENY

buksi II. (fn) ◇ (*biz*): fej, fejecske, kobak

buksza (fn) ◇ pénztárca, tárca, erszény, bugyelláris (*rég*)
 ◇ (*szleng*): lány, nő
 ◇ (*szleng*): női szeméremtest, vagina (*szak*), muff (*szleng*), pina (*durva*), kéjbarlang (*szleng*)

bukszus (fn) ◇ puszpáng, télizöld, kruspán (*táj*)

bukta (fn) ◇ (*szleng*): kudarc, bukás, balsiker, leégés (*biz*), betli (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): aknavető

buktat (ige) ◇ gáncsol
 ◇ [vizsgán]: elhúz (*biz*), meghúz, megvág ◆ ÁTENGED
 ◇ alámerít, lemerít
 ◇ megdönt, megbillent, feldönt
 ◇ [szőlőt]: bújtat (*táj*), bujt, homlít (*táj*)

buktató (fn) ◇ akadály, gát, nehézség, probléma ◆ SEGÍTSÉG, TÁMOGATÁS
 ◇ (*szleng*): detektív, nyomozó, szimat (*szleng*), farkas (*szleng*)

buli (fn) ◇ (*biz*): mulatság, muri, eszem-iszom, vigalom, összejövetel, szórakozás, parti (*biz*), banzáj (*szleng*), hepaj (*szleng*), hejhejuja (*biz*)

◇ (*szleng*): vállalkozás, üzlet, munka, meló (*szleng*) | büntett, büntény, bűncselekmény, balitács (*szleng*), balhé (*szleng*), bűnvádi (*szleng*)

bulvár (fn) ◇ körút

bulvárlap (fn) ◇ pletykalap

bumeráng (fn) ◇ hajítófa, hajítófegyver

bumfordi (mn) ◇ esetlen, mamlasz, félsszeg, kétbalkezes, ügyetlen, együgyű, bamba, tökfilkó, balga, málé, málészájú, melák (*biz*), balek ◆ KECSSE, SIKKES (*biz*)

bumlizik (ige) ◇ utazik, utazgat

◇ vándorol, csatangol, kószál, csavarog, flangál

bunda (fn) ◇ prém, szőrme, szörzet, írha, gyapjú, gerezna

◇ szörmekabát, szörmebunda, ködmön, suba, guba

◇ (*tréf*): haj, bozont

◇ panír, bevonat

◇ (*biz*) [sportban]: összejátszás, csalás, szélhámosság, megvesztegetés

◇ (*szleng*): szeméremszörzet, fanszörzet, muff (*szleng*)

bundáz (ige) ◇ paníroz (*biz*)

bungaló (fn) ◇ faház, lak, nyári lak, vikendház, dácsa (*szleng*), kulipintyó

bunker (fn) ◇ fedezék, óvóhely, betonfedezék (*szak*), betonerőd, erőd

bunkó I. (fn) ◇ bot, dorong, füttykös, furkó, husáng, sulyok, verőfa

◇ (*szleng*): rendőr

bunkó II. (mn) ◇ (*szleng*): tahó (*táj*), udvariatlan, modortalan, barátságtalan, faragatlan, bárdolatlan, goromba, durva, alpári, közönséges, műveletlen, nevetlen, kulturálatlan, civilizálatlan, betonfejű (*szleng*), dinnye (*szleng*) ◆ UDVARIAS, KÉSZSÉGES, KULTURÁLT

bunkósbot (fn) ◇ bunkó, furkósbot, füttykös, husáng, dorong, furkó, verőfa, csőszbőgató (*táj*), komakisérő (*táj*)

bunyó (fn) ◇ (*szleng*): verekedés, csetepaté, cséplés, csihpuhi, bántalmazás, ütlegelés, püfölés,

összetűzés, pofozkodás, tusakodás, birkózás, balhé (*szleng*), hepaj (*szleng*), haddelhadd

◇ (*szleng*): verés, ütleg, hirig (*szleng*), ruha (*szleng*), zakó (*szleng*), gyepa (*szleng*)

◇ (*biz*): ökölvívás, öklözés, boks, bokszmérkőzés, bokszmeccs

bunyózik (ige) ◇ (*szleng*): verekedik

◇ (*biz*): öklöz, bokszol

bura (fn) ◇ borítóüveg | lámpabura

◇ (*szleng*): fej, kobak (*biz*)

burgonya (fn) ◇ krumpli, kolompér (*táj*), csicsóka (*táj*), pityóka (*táj*), földialma (*táj*), csucsorka (*táj*), svábtök (*rég*, *tréf*), kutyatök (*rég*, *tréf*), bandurka (*táj*), tartuflí (*id*, *rég*)

burgonyabogár (fn) ◇ kolorádóbogár, krumplibogár

burgonyapüré (fn) ◇ krumplipüré, burgonyapép, krumplipapi (*biz*), tört krumpli (*táj*)

burgundi (fn) ◇ (*táj*): burgundi répa, takarmányrépa (*táj*), marharépa, kerekrépa

burján (fn) ◇ (*táj*): gaz, gizgaz, dudva, gyom

burjánzik (ige) ◇ tenyészik, nő, szaporodik, virul, terjed, lombosodik (*táj*), burjad (*táj*), elharapózik ◆ PUSZTUL, KIHAL, KIVESZ

burkol (ige) ◇ betakar, takar, becsavar, begöngyöl, göngyöl, bebugyolál, bugyolál, becsomagol, beborít, befed, beköt, bepólyáz, bebéngyel (*rég*) ◆ KITAKAR, KICSOMAGOL, KIBONT

◇ (*vál*): álcáz, leplez, kendőz ◆ KIMUTAT

◇ kikövez, kicsempéz, bevakol, betapaszt

◇ (*szleng*): eszik, kajál (*szleng*), zabál (*szleng*), fal, tömi a majmot (*biz*)

burkolat (fn) ◇ kövezet, aszfalt, flaszter, makadám

◇ burkolás, burok, héj, kéreg, hártya, hüvely, tok, lepel, palást, ponyva, bevonat, huzat, csomagolás, boríték

burkolódzik (ige) ◇ burkolja magát, takaródzik, betakaródzik

◇ álcazza magát <vmivel>

burkolt (mn) ◇ leplezett, rejtett, titkos, álcázott, homályos, elmosódott, implicit (*szak*), kifejezetlen, kifejtetlen, palástolt, indirekt | hallgatólagos, kimondatlan ◆ NYÍLT, EGYENES, ŐSZINTE

burkus (fn) ◇ porosz, német

burleszk (fn) ◇ bohózat, komédia, vígjáték, paródia ◆ TRAGÉDIA

burnót (fn) ◇ (*rég*): dohány, tubák (*rég*), portubák (*rég*)

burok (fn) ◇ héj, hüvely, hártya, kéreg, bőr, hancs

◇ magzataburok

burukkol (ige) ◇ (*táj*): turbékol, búg

burzsoá (fn és mn) ◇ tőkés, burzsuj (*rég*) ◆ MUNKÁS, PROLETÁR

◇ polgár, nyárspolgár

burzsoázia (fn) ◇ polgárság, tőkésosztály ◆ PROLETARIÁTUS, MUNKÁSOSZTÁLY

bús (mn) ◇ szomorú, bánatos, kedveszegett, levert, csüggedt, vigasztalan, lógó orrú, lehangolt, borongós, örömtelen, elszontyolodott, szontyoli (*biz*), melankolikus, elégikus, deprimált, boldogtalan, komor ◆ VIDÁM, VÍG, DERŰS

◇ (*rég*): bős, bősziült, haragos

busa (mn) ◇ [fej, homlok]: nagy, erős, széles

◇ [haj, szemöldök]: dús, sűrű, tömött, vastag

◇ komor, haragos, keserű

◇ (*rég*): önfefű, makacs, nyakas, konok

◇ [hang]: mély, vastag, öblös, telt

busás (mn) ◇ gazdag, bőséges, dús, tetemes, jókora, tisztos, opulens (*rég*) ◆ ÍNSÉGES, SZŰKÖS, SOVÁNY

búskomor (mn) ◇ bánatos, bús, búnak eresztí a fejét, levert, lehangolt, mélabús, elbúsult, búsuló, szomorú, szomorkodó, kedveszegett, életunt, enervált, kedélybeteg, elszontyolodott, kedvetlen, melankolikus, szplines (*rég*), csüggeteg, világfájdalmas, deprimált, depressziós, gyászos, búvalbélelt (*biz*), mélakóros (*rég*), bánatbeteg (*táj*) **Sz**: olyan, mint a fanciesali feszület (*táj*) ◆ BOLDOG, ELÉGEDETT, JÓKEDVŰ

búslakodik (ige) ◇ búsul, szomorkodik, kesereg, bánkódik, búsong, lógatja az orrát, nehéz a szíve, bucsálkodik (*táj*), sóhajtozik, siránkozik ◆ ÖRVENDEZIK, ÖRÜL, VIGAD

búsul (ige) ◇ búsong (*vál*), búslakodik, búnak eresztí a fejét, szomorkodik, kesereg, sóhajtozik, bánkódik, el van szontyolodva, le van lombozódva (*biz*), el van kenődve (*biz*), maga alatt van (*szleng*), le van hervadva, el van kámpicsorodva, lógatja az orrát, emészti magát, emésztdődik (*rég*), árválkodik (*táj*), búskodik (*táj*), búsonkodik (*táj*), bozsenkol (*táj*), öli a bánat, marcangolja a bánat, nyomja a szívét <vmi> **Sz**: örül, mint az ablakos, mikor hanyatt esik; száraz ágon ül; örül, mint akinek az orra vére csepeg ◆ ÖRÜL, ÖRVENDEZIK, UJJONG

busz (fn) ◇ autóbusz, omnibusz (*rég*), ikarusz (*biz*), fakarusz (*tréf*)

◇ (*szak*): sínrendszer

buta (mn) ◇ butácska, butuska, bugyuta, ostoba, oktalan, nehéz fejű, tompa agyú, tompa elméjű, fafejű, fajankó, csirkeeszű, tyúkeszű, korlátolt, sötét, értetlen, gyengeelméjű, idióta, imbecillis, kretén, agyalágyult, gügye, süsü (*biz*), sükebóka (*táj*), sügönye (*biz*), bárgyú, tökkelütött, tökfej, tökfilkó, balga (*vál*), botor (*vál*), dóre (*vál*), gyagya, gyagyás, tökéletlen, lüke, löhölé (*szleng*), ökör, hatökör, számár, dinka (*szleng*), dinnye (*szleng*), hígagyú, hígeszű, húgyagyú (*durva*), seggfej (*durva*) | műveletlen, tanulatlan, iskolázatlan, pallérozatlan, kulturálatlan, bárdolatlan, analfabéta

Sz: buta, mint az ágyú; buta, mint a csizmatalp; buta, mint a tők; csepün csomót, tojásban szórt keres; csizmaszárbá szorult az esze; egy csepp esze sincs; eminens, mint juhok között a számár; feje, mint egy hordó, esze, mint egy dió; fejébe nem fér az esze; ha a patikában árulnák, ott is venne észet; ha szarva volna, szánthatnál rajta; hamarabb megstül a málé, mint az ő esze; hitelbe adta az észet; játsza a bölcsét; káposztalé van a fejében; kása az esze; kevés a só a sórtartóban; kevés a sütnivalója; kevés a vágott dohánya; korpa van a fejében; kuckóban nevelkedett; megbódul a csizmája; nincs egy garas ára esze; nincs esze, mint a lónak; nyúl fark az esze; okos, csak az a kár, hogy kevesen tudják; okos, mint a tavalyi fokos; okos, mint a bányai kos; okos, mint a nádíveréb; olyan buta, mint az állat; olyan buta, mint hat pár rendőresizma; olyan ember, mint aki a szappant megette; olyan okos, hogy tizenkét ökör sem tudná kigondolni az észet; olyan, mint a bot; otthon felejtette az észet; szája se áll arra, hogy okosat mondjon; széllelbélelt eszű; szórkapca az esze; több esze van egy cserebogárnak; többet járt az iskola mellett, mint az iskolába; tők annak a koponyája, nem csont; tökkel ütötték a fejét; van nála huszárló is okosabb; víz van a fejében ◆ OKOS, ESZES, BÖLCS

◇ képtelen, értelmetlen ◆ ÉSSZERŰ, LOGIKUS

◇ (*táj*): életlen, tompa ◆ ÉLES

butaság (fn) ◇ oktalanság, ostobaság, tanulatlanság, tudatlanság, hülyeség, bolondság, műveletlenség, badarság, döreség, balgaság, botorság, korlátoltság, esztelenség, bárgyúság, gyerekség, gyerekesség ◆ OKOSSÁG, TUDÁS, BÖLCSÉSSÉG

◇ képtelenség, zagyvaság, sületlenség, szamárság, csacsiság, marhaság (*biz*), baromság (*durva*), ökörség (*durva*)

butáskodik (ige) ◇ csacsiskodik

butélia (fn) ◇ (*táj*): borosüveg, üveg, palack, butella (*rég*), flakó, flaska, flakon, butykos

butik (fn) ◇ üzlet, divatüzlet, bolt, áruda, kereskedés

◇ (*rég*): csapszék, ivó, italmérés, krájlzeráj (*rég*)

butít (ige) ◇ eltompít, hülyít (*biz*)

◇ kábít ◆ OKOSÍT, KITANÍT, FELVILÁGOSÍT

bútor (fn) ◇ bútorzat, berendezés, garnitúra

bútorhuzat (fn) ◇ bútorszövet, ülészhuzat, bútokárpit, kárpit

bútoroz (ige) ◇ berendez, bebútoroz ◆ KIÜRÍT

bútorozatlan (mn) ◇ berendezetlen ◆ BÚTOROZOTT

bútorozott (mn) ◇ berendezett ◆ BÚTOROZATLAN

bútorszállító (fn) ◇ speditőr (*biz*)

bútorzat (fn) ◇ berendezés, lakásberendezés, szobaberendezés, garnitúra, interieur (*id, rég*)

butykos (fn) ◇ üveg, butélia, flaska, palack | demizson

búvár (fn) ◇ könnyűbúvár, békaember, hidrióta (*rég*)

búvárkodik (ige) ◇ kutat, feltár, fürkészk, fürkészik

◇ érdeklődik, vizsgálódik

búvóhely (fn) ◇ rejtékely, menedék, menedékhely, fedezék, kuckó, mentsvár

búza (fn) ◇ gabona, kenyérgabona, élet (*táj*), triticum (*szak*)

búzadara (fn) ◇ gríz (*biz*)

búzakalász (fn) ◇ búzafej, búzafő (*táj*)

búzatábla (fn) ◇ búzaföld, búzamező

búzavirág (fn) ◇ kékkonkoly (*táj*), kékvirág (*táj*), imola (*rég*), dédike (*táj*), égvirág (*táj*), katószeme (*táj*)

buzdít (ige) ◇ lelkesít, biztat, serkent, sarkall, agitál, ösztönöz, ösztökél, bátorít, inspirál, motivál, felkarol, szorgalmaz, sürget, noszogat, üz, nógat, felvillanyoz, felpezsdít, lelkesedést önt <vkibe>, életet önt <vkibe>, unszol, sarkantyúz, mozgósít, megmozgat, tüzel, késztet, felgyújt (*vál*), felizzít (*vál*), tűzbe hoz, belehajszol, felpiszkál, kénytet (*táj*), gyurmol (*táj*), animál (*id*), stimulál, rábeszél, rávesz, rábír ◆ LELOHASZT, LEHÚT, ELBÁTORTALANÍT

buzdítás (fn) ◇ lelkesítés, biztatás, serkentés, sarkallás, ösztönzés, ösztökélés, bátorítás, unszolás, inspiráció, nógatás, felbátorítás, rábírás, rávésés, agitáció (*id*), animálás (*id*), exhortáció (*id*), stimulus (*szak*)

buzerál (ige) ◇ fogdos, tapogat, tapizik (*szleng*), izgat, ingerel, nyúlkál, babrál, birizgál (*biz*)

◇ zaklat, zargat (*biz*), zavar, háborgat, idegesít, bosszant, piszkál, inzultál, molesztál, szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), macerál, vegzál (*rég*), abajgat, cseszeget (*durva*), csesztet (*szleng*), baszogat (*durva*) ◆ BÉKÉN HAGY, LESZÁLL <VKIRÓL> (*szleng*)

buzeráns (mn és fn) ◇ (*szleng*): homoszexuális, homokos (*szleng*), buzi (*durva*), buznyák (*szleng*), buzgó (*szleng*), meleg (*szleng*), langyos (*biz*) ◆ HETEROSZEXUÁLIS, HETERÓ (*biz*)

buzgalom (fn) ◇ buzgóság, buzgólkodás, igyekezet, szorgalom, hév, ügybuzgóság, igyekvés, iparkodás, törekvés, tűz, sürgés-forgás, fáradozás, odaadás, lendület, lobogás, tetterő, felbuzdulás, ambíció, stréberség ◆ RESTSÉG, LUSTASÁG, TUNYASÁG

◇ áhítat

buzgár (fn) ◇ fakadóvíz, forrás, kútfő

buzgó (mn) ◇ tettekész, lelkes, lelkesült, szorgalmas, rajongó, erlagadtatott, megittasult (*vál*), tevékeny, agilis, fáradhatatlan, szívós, serény, aktív, szorgos, heves, odaadó, tüzes, vehemens, ügybuzgó, iparkodó, igyekvő, ambíciózus, stréber (*biz*) ◆ REST, TUNYA, HENYÉLŐ

◇ jámbor, istenes, áhítatos, ájtatos, hitbuzgó, vakbuzgó, bigott, fanatikus, elvakult

◇ (*szleng*): homoszexuális, homokos (*szleng*), buzeráns (*szleng*), buzi (*durva*), buznyák (*szleng*), meleg (*szleng*), langyos (*biz*) ◆ HETEROSZEXUÁLIS, HETERÓ (*biz*)

buzgólkodik (ige) ◇ tevékenykedik, serénykedik, iparkodik, szorgoskodik, buzog, igyekszik, sürgölődik, sürög-forog, nyüzög, ágál, mozgolódik, törí magát, fáradozik, stréberkedik (*biz*), munkálkodik, korteskedik (*rég*) ◆ HENYÉL, LUSTÁLKODIK

◇ áhítatoskodik, ájtatoskodik

buzgóság (fn) ◇ odaadás, buzgalom, iparkodás, fáradozás, igyekvés, törekvés, tevékenykedés, serénykedés, munkakedv, sürgölődés, lendület, nekibuzdulás, felbuzdulás, lelkesedés, rajongás, igyekezet, szorgalom, szenvedély, szenvedelem (rég), stréberség (biz), ambíció, hév (vál), vehemencia ◇ LAGYMATAGSÁG, KÖZÖNY, FÁSULTSÁG

◇ ájtatosság, áhitat, istenesség, hitbuzgóság, bigottság (pej), elvakultság ◇ KÖZÖNY, KÖZÖMBŐSSÉG

buzi (mn és fn) ◇ (szleng): homoszexuális, meleg (szleng), langyos (biz), himringyó (biz), homokos (szleng), köcsög (szleng), buznyák (szleng), buzgó (szleng), buzeráns (durva) ◇ HETEROSZEXUÁLIS, HETERÓ (biz)

buzog (ige) ◇ pezseg, bugyog, erjed, zubog, forr, fortyog, fő, gyöngyözik, bugyborékol, habzik, örvénylik, buzgólkodik, szorgoskodik, lelkesedik, rajong, nyüzsg, igyekszik, iparkodik, serénykedik, bugyozik (táj) ◇ HENYÉL, LUSTÁLKODIK, LOPIJA A NAPOT

◇ ömlik, árad, zúdul

buzogány (fn) ◇ csatacsillag (rég), buzdogány (rég)

búbájós (mn) ◇ javas, büvös, büvölő, vajákos, varázserejű, varázsos, mágikus, mitikus, boszorkányos, ördöngös, tündéri, táltos

◇ bájos, büvös-bájos, szép, vonzó, csinos, megnyerő, elbájoló, szemrevaló, gyönyörű, elbűvölő, csábító, szépséges, elragadó, káprázatos, lenyűgöző, megejtő, magával ragadó, megragadó, varázslatos, bámulatos, csodálatra méltó, igéző, ragyogó, ennivaló (biz) ◇ CSÚNYA, CSÚF, RÚT

büdös I. (mn) ◇ bűzös, bűzhödt (rég), büzlő, szagos, orrfacsaró, stiches (biz), dögletes, áporodott, penetráns, bakszagú, büdi (biz), kanszagú (biz) **Sz:** büzlik, mint a trágyadomb; büzlik, mint a görény; büdös, mint aki kakot nyúzott ◇ ILLATOS, JÓ SZAGÚ

◇ <vkinek vmi>: nincs nyévre, vonakodik <vmitől>, ódzkodik <vmitől> (táj), húzódozik <vmitől>, derogál

◇ semmirekellő, aljas, gonosz, átkozott, hitvány, haszontalan, rohadt (durva) ◇ RENDES, BECSÜLETES

◇ [tagadásban]: megveszekedett, árva

büdös II. (fn) ◇ büdösség, bűz ◇ ILLAT

◇ [személy]: semmirekellő, haszontalan

büdösség (fn) ◇ bűz, bűzösség, ájer ◇ ILLAT

büdzsé (fn) ◇ költségvetés, államháztartás, államkassza, állampénztár

büfé (fn) ◇ falatozó, étkezde, kantine, kocsmá (táj), kricsmi (szleng), bőfőgő (szleng), topogó (szleng)

bükkfanyelv (fn) ◇ zsargon

bükkös (fn) ◇ bükkerdő, bükkös erdő, bükkfaerdő, bükkfás

bűn (fn) ◇ büntett, bűncselekmény, büntény, véték, vétség, mulasztás, hiba, botlás, ballépés, szenny, erkölcstelenség, gonoszított, gaztett, gabság, gonoszság, istenkísértés, jogsértés, kihágás, túlkapás, törvénytelenység, törvényszegés, deliktum (rég), balitács (szleng), balhé (szleng), bűnvádi (szleng) ◇ ERÉNY, ÁRTATLANSÁG, FEDDHETETLENSÉG

bűnbánat (fn) ◇ büntudat, megbánás, töredelem (rég), sajnálkozás, önvád, lelkiismeret-furdalás, lelkifurdalás, vezeklés, szánom-bánom, magába szállás, penitencia (id) ◇ MEGÁTALKODOTTSÁG, KONOKSÁG

bűnbánó (mn) ◇ büntudatos, töredelmes, sajnálkozó, bánkódó, bocsánatkérő, mentegetőző, megtört, vezeklő ◇ MEGÁTALKODOTT, KONOK, KEMÉNYNYAKÚ

bűnbarlang (fn) ◇ büntanya, lebuja (szleng)

bűnbocsánat (fn) ◇ feloldozás, felmentés, bocsánat, megbocsátás, abszolúció (szak), könyörület, megváltás | kegyelem, mentesítés, amnesztia ◇ BÜNTETÉS, ÍTÉLET

bűncselekmény (fn) ◇ bűn, büntett, büntény, bűnügy, vétség, törvényszegés, törvénytelen, törvénytelenesség, jogsértés, deliktum (rég), véték, móka (szleng), stikli (biz), buli (biz), balhé (szleng), balitács (szleng), bűnvádi (szleng)

bűnhődik (ige) ◇ megbűnhődik, lakol, meglakol, elszenved, felel <vmiért>, vezekel, adózik, fizet, megadja az árát, megissza a levét, ráfázik (szleng), megjárja, megkeserül <vmit> ◇ MEGÜSSZA, MEGMENEKÜL, MENTESÜL

bűnjel (fn) ◇ bizonyíték, büntárgy (rég), corpus delicti (id), indicium (rég)

bűnlajstrom (fn) ◇ bűnjegyzék

bűnös I. (mn) ◇ hibás, vétkes, ludas <vmiben>, törvénytelen, törvénytörő, jogsértő, felelős, terhelt, turpis (biz), csihés (táj), bünfentes (táj), leveles (táj), cinkes (szleng), kozmás (szleng), sáros (szleng) ◇ VÉTLEN, FEDDHETETLEN, ÁRTATLAN

◇ istenkáromló, erkölcstelen, tisztátalan ◇ ERÉNYES, ISTENFÉLŐ

bűnös II. (fn) ◇ tettes, bűnöző, gonosztevő, bűnelkövető, elkövető, delikvens (*rég*)

bűnöző (fn) ◇ bűnös, vétkes, bűnelkövető, törvényszegő, gonosztevő, tettes, gazember, zsvivány (*rég*), betyár (*rég*), ganef (*szleng*), haramia, gengszter, maffiózó, játékos (*szleng*)

bűnrészes (fn) ◇ büntárs, tettestárs (*szak*), bűnsegéd (*szak*) | cinkos, cinkostárs, cimbor, kollaboráns (*id*), belebeszélő (*szleng*), násznagy (*szleng*), bűnbánó kabóca (*szleng*)

bűnszövetkezet (fn) ◇ bűnbanda, maffia, klikk, banda, klán, camorra

bűntárs (fn) ◇ bűnrészes, tettestárs (*szak*), bűnsegéd (*szak*), bűnpártoló, cinkos, cinkostárs, cimbor, kollaboráns (*id*), belebeszélő (*szleng*), násznagy (*szleng*), bűnbánó kabóca (*szleng*)

bűntény (fn) ◇ bűncselekmény, büntett, törvénytelenység, törvénytértés, gonosztett, gaztett, jogsértés, balitács (*szleng*), balhé (*szleng*), bűnvádi (*szleng*)

büntet (ige) ◇ megbüntet, fenyít, sújt, megbírságol, szankcionál (*id*)

büntetés (fn) ◇ fenyítés, fenyíték, megtorlás, bírság, bírságolás, fegyelmezés, szankció, retorzió, penitencia ♦ DICSÉRET, JUTALOM, KEGYELEM

büntetett (mn és ige) ◇ rovott múltú, börtönviselt, refes (*biz*), sok van a rovásán, rovas [ember] (*rég*)

büntető I. (mn) ◇ fenyítő, megtorló, fegyelmező, bűnvádi, szankcionáló ♦ JUTALMAZÓ, DICSÉRŐ

büntető II. (fn) ◇ büntetődobás, büntetőrúgás, tizenegyes

büntetődobás (fn) ◇ [vzilabdában]: büntető, négyméteres, négyes
◇ [kézi- és kosárlabdában]: büntető, hétméteres, hetes

büntetőrúgás (fn) ◇ [labdarúgásban]: tizenegyes, büntető

büntett (fn) ◇ bűncselekmény, bűn, büntény, törvényszegés, törvénytelenység, törvénytértés, vétség, vétek, jogsértés, büntetendő cselekmény (*szak*), deliktum (*rég*), törvénytíprás, jogtíprás, bűnvádi (*szleng*) ♦ JÓTETT

bűntudat (fn) ◇ lelki furdalás, lelkiismeret-furdalás, önmarcangolás, önmardosás, önvád, önkritika, aggály

bűnügy (fn) ◇ bűneset (*szak*), bűncselekmény

bürokrácia (fn) ◇ (*biz*): bürokratizmus, aktatologatás, paragrafusrágás, akadémikuskodás, szörszálhasogatás
◇ hivatali gépezet, apparátus, adminisztráció

bürokrata (fn) ◇ hivatalnok, tisztviselő
◇ (*biz*): aktatologató, paragrafusrágó, betűrágó, tintanyaló, aktakukac, csinovnyik (*rég*)

bürok (fn) ◇ bolondpetrezselyem, mérgepetserezselyem

büszke (mn) ◇ önérzetes, magabiztos, öntudatos, magabízó (*vál*) ♦ KISHITŰ, SZERÉNY
◇ <vkire, vmire>: nagyra van <vmivel>, dagad a büszkeségtől

◇ kevély, gögős, dölyfös, rátarti, rátartós (*táj*), hetyke, kivagyiság, fennhéjázó, felfuvalkodott, pökhendi, karót nyelt, nyársat nyelt, arrogáns, hencegő, felvágós, elbizakodott, pöffeszkedő, nagymellű, hivalkodó, kérkedő, beképzelt, önelégült, önhitt, öntelt, fölényes, leereszkedő, nagyképű, páváskodó, elbizott, begyes (*táj*), kitarit (*táj*), gangos (*táj*) Sz: a bíró kocsisa sem kevélyebb nála; feltartja az orrát, mint a zámolyi borjú; fenn hordja a fejét; fenn van a lován, létrát kell tenni melléje, hogy leszállhasson; kevély, mint a kanpáva; kevély, mint a pulykakakas; nagy mellet van; neki a bíró is csak fitty; nem hajlik a dereka; rátartja magát, mint a mécs; úgy feszít, mint két malac egy zsákban ♦ SZERÉNY, ALÁZATOS

◇ (*rég*): délceg, nyalka, kényes (*táj*)

◇ emelkedett, magasztos, méltóságteljes, fenséges, fejedelmi, uralkodói, fennkölt | nagyratörő, nagyralátó ♦ EGSZERŰ

büszkélkedik (ige) ◇ kérkedik, dicsekszik, kevélykedik, parádézik, tetszeleg, hivalkodik, páváskodik, pöffeszkedik, tüntet <vmivel>, hetvenkedik, fitogtat, fölfuvalkodik, el van telve magával, fenn hordja az orrát, nagyra van <vmivel>, henceg, felvág, anzágal (*biz*), adja a bankot (*szleng*), döngeti a mellét, dülleszt a mellét, begyegtet magát (*táj*), begyeskedik (*táj*), felhőjjal (*táj*) ♦ SZERÉNYKEDIK

büszkeség (fn) ◇ önérzet, öntudat, beképzeltség, önhittség, kérkedés, kivagyiság, elbizakodottság, hetykeség, rátartiság, gög, pöffeszkedés, dölyf, fennhéjázás, hivalkodás, kevélység ♦ SZERÉNYség, ALÁZAT, EGSZERŰség

◇ [vminek a büszkesége]: dísz, kiválósága

bütyköl (ige) ◇ (*biz*): szerel, barkácsol, fabrikál, javít, toldoz-foldoz, foglalatoskodik <vmivel>

bütyök (fn) ◇ csomó, dudor, dudorodás, kidudorodás, csomósodás, kinövés, göcs, bog (*táj*), görcs, göcsört (*táj*), bőrkeményedés, tyúkszem, kamó (*táj*), bűcök (*táj*), buckó (*táj*)

◇ (*szleng*): vakarcs, tökmag, mitugrász, porbafingó (*durva*), seggdugó (*durva*), seggdugacs (*durva*), kettéfürészelt óriás (*tréf*), tőpörtyű (*biz*), harmatverő (*tréf*)

bűvész (fn) ◇ varázsló, mágus, szemfényvesztő, illuzionista, zsonglőr, boszorkánymester

büvészet (fn) ◇ bűvészkedés, bűvészmutatvány, zsonglörködés, kunszt, szemfényvesztés, mágia, varázslás

◇ ügyesség, fogás, ámitás, hókuszpókusz (*biz*)

büvészkedik (ige) ◇ zsonglörködik, varázsol, elvarázsol

◇ ügyeskedik, mesterkedik, ámit

bűvészmutatvány (fn) ◇ bűvészkedés, zsonglörködés, szemfényvesztés, trükk

◇ ügyeskedés, mesterkedés

bűvöl (ige) ◇ (*rég*): igéz, varázsol, bájol, megigéz, megbabonáz, elbűvöl, megbűvöl, elvarázsol, megront

◇ fűz <vkit>

bűvös (mn) ◇ igéző, boszorkányos, varázslatos, varázsos, varázsserejű, mágikus, csodával határos, hipnotikus, delejes (*rég*), magnetikus (*rég*), ördögös ◆ UTÁLATOS, KELLEMETLEN

◇ csodálatos, lenyűgöző, elbűvölő, bűbajos, vonzó, imádatra méltó, elragadó, bájos, kellemes ◆ HÉTKÖZNAPI, KÖZÖNSÉGES

bűz (fn) ◇ bűdösség, oroszlánszag (*tréf*), stich (*szleng*), kandesz (*szleng*) ◆ ILLAT, AROMA

bűzlik (ige) ◇ szaglik, bűdösödik, bűzölög, bukéja van (*szleng*), stichje van (*szleng*) ◆ ILLATOZIK

◇ <vkinek vmi>: gyanús

bűzös (mn) ◇ bűdös, bűzhödöt (*rég*), fojtó, orrfacsaró, dögletes, poshadt, áporodott, oroszlánszagú (*biz*), penetráns ◆ ILLATOS, BALZSAMOS

C

cafát (fn) ◇ foszlány, hulladék, cafrang (*táj*)

◇ (*pej*): könnyű nőcske (*pej*), kurva (*durva*), prostituált, ribanc (*durva*), utcalány, ringyó (*durva*), rima (*rég*), riherongy (*táj*), cemende (*táj*), cafka ◆ HÖLGY, ÚRINŐ

cafka (fn) ◇ utcalány, utcanő, prostituált, prosti (*szleng*), örömlány, félvilági nő, kurva (*durva*), kurtizán (*vál*), kokott (*rég*), perdita (*rég*), riherongy (*táj*), ringyó, ribanc (*durva*), rima (*táj*), szajha, lotyó (*durva*), repedsarkú (*durva*), szotyka (*táj*), cemende (*táj*), ká (*szleng*), kéjné (*rég*), céda

cáfol (ige) ◇ megcáfol, megdönt, kétségbe von, elutasít, tagad, ellentmond <vminek>, visszaver [érvet], halomra dönt, elvitat, dementál (*id, rég*), refutál (*rég*), meghazudtol ◆ MEGERŐSÍT, ALÁTÁMASZT, BIZONYÍT

cáfolat (fn) ◇ elutasítás, tagadás, ellentmondás, ellenérv, visszautasítás, visszaverés, elvitatás, protestálás (*rég*), dementálás (*id, rég*), refutálás (*rég*), ellentetés ◆ EGYETÉRTÉS, MEGERŐSÍTÉS, ALÁTÁMASZTÁS

cáfolhatatlan (mn) ◇ tagadhatatlan, kétségbevonhatatlan, kétségtelen, biztos, elvitathatatlan, megtámadhatatlan, letagadhatatlan, vitán felül álló, megdönthetetlen, apodiktikus (*szak*) ◆ KÉRDÉSES, VITATHATÓ, BIZONYTALAN

cafrang (fn) ◇ cifraság, sallang, cikornya, rojt, bojt, dísz, díszítés, cicoma, bakalló (*rég*), boncs (*rég*), boncsok (*rég*), fityélék (*rég*)

◇ (*táj*): könnyű nőcske (*pej*), prostituált, ribanc (*durva*), utcalány, kurva (*durva*), ringyó (*durva*), szajha, rima (*táj*), riherongy (*táj*), cemende (*táj*), cafka, cafat

cakk (fn) ◇ fog, fogazás, csipkézés

◇ (*rég*): hajhullám, hajfürt | cangli (*táj*)

cakkos (mn) ◇ csipkés, csipkézett, fogazott, fűrészes, fűrészfogas, fogas, egyetlen

cakompakk I. (fn) ◇ (*táj*): holmi, fölszerelés, cókómók, caklipakli (*biz*)

cakompakk II. (hsz) ◇ (*táj*): mindenestül, összesen, teljesen, együtt, együttesen, cakpakk (*biz*)

cammog (ige) ◇ vánszorog, vonszolja magát, csoszog, döcög, kutyagol, totyog (*biz*), baktat, mendegél, bandukol, kullog, ballag, lepeg (*táj*), taslog (*táj*), bicskadozik (*táj*) ◆ SIET, ROHAN, VÁGTAT

cápa (fn) ◇ kutyahal (*rég*)

caplat (ige) ◇ lépked, ballag, baktat, vánszorog, kutyagol, caflat (*táj*), slatymog (*táj*)

cech (fn) ◇ (*biz*): számla

cécó (fn) ◇ (*biz*): mulatozás, multság, muri (*biz*), buli (*biz*)

◇ hühó, cirkusz, felfordulás, civakodás, botrány, hajcihő (*biz*), hercehurca (*biz*), balhé (*szleng*), vakparádé (*táj*), felhajtás, kalamajka, csinnadratta

céda I. (mn) ◇ erkölcstelen, parázna, ledér, feslett ◆ TISZTESSÉGES, ERKÖLCSÖS, KOMOLY

◇ (*táj*): mihaszna, haszontalan

◇ (*táj*): rakoncátlan (*táj*)

◇ (*táj*): rendetlen, hanyag, lompos

céda II. (fn) ◇ szajha, kéjnök, könnyű nőcske (*pej*), prostituált, kurva (*durva*), ribanc (*durva*), utcalány, ringyó (*durva*), lotyó, rima (*táj*), riherongy (*táj*), cemende (*táj*), cafka ◆ HÖLGY, ÚRINŐ, DÁMA

cédé, CD (fn) ◇ CD-lemez, kompaktlemez, compact disc (*id*)

◇ CD-lejátszó, CD-ROM

cédula (fn) ◇ papírdarab, cédulka, papírlap, noteszlap, címke, sajtupapír (*biz*), cetli (*biz*), fecni (*biz*)

◇ biléta (*rég*), igazolás, bárca (*rég*)

céduláz (ige) ◇ jegyzetel, kijegyez, följegyez, címkéz

cefre (fn) ◇ pálinskaseprő, löre (*táj*), csiger (*táj*), csevice

◇ (*rég*): kurva (*durva*), ringyó, ribanc, ágyas, cafra, szajha, cafka, cemende (*táj*), riherongy (*táj*), rima (*táj*)

cég (fn) ◇ vállalat, üzletház, intézmény, szervezet, firma, vállalkozás

cégér (fn) ◇ cégtábla, címtábla, reklám, hirdetés, jelvény, sild (*biz*)

◇ (*rég*): jel, jegy, mutató

◇ ürügy, álcázás

cégéres (mn) ◇ megjelölt, címeres, címkézett, cégjelzéses, márkás

◇ hírhedt, hétpróbás, megrögzött, megsontosodott, kötnivaló (*táj*), köztöznivaló, javíthatatlan, notórius, bitang, megbélyegzett, akasztófára való | hitvány, becstelen

cégjegyzék (fn) ◇ szaknévsor, szakmai regiszter, nyilvántartás

cégjelzés (fn) ◇ márka, gyári jel, védjegy, bélyeg

cégtábla (fn) ◇ cégér, címtábla, címer, jelvény, sild (*rég*)

cégtulajdonos (fn) ◇ főnök, tulaj (*szleng*), góré (*szleng*), séf (*szleng*)

cégvezető (fn) ◇ igazgató, főnök, ügyvezető, menedzser

céh (fn) ◇ közösség, testület, liga, ipartestület (*rég*), egyesület, társulat

céhbeli (mn és fn) ◇ szakmabeli, hivatásos, mesterember, céhtag (*rég*) ◆ KONTÁR

◇ (*táj*): szajha, ringyó, cafka, utcalány, utcanő, prostituált, kurva (*durva*)

cekker (fn) ◇ (*biz*): szatyor, táska, bevásárlószatyor, bevásárlótáska

cékla, céklarépa (fn) ◇ vörösrépa (*táj*)

cél (fn) ◇ célkitűzés, terv, program, törekvés | elképzelés, elgondolás, szándék, óhaj, célzat, intenció (*id*) | rendeltetés, értelem, destináció (*id*) ◆ OK

◇ végállomás, célállomás ◆ KIINDULÓPONT

◇ céltábla, céltárgy, célpont, csapás (*szak*), löirány (*szak*)

célállomás (fn) ◇ végállomás, rendeltetési hely, végcél

célegyenes (fn) ◇ befutó, finis

célirányos (mn) ◇ célravezető, célszerű, megfelelő, hasznos, alkalmas, hasznot hajtó, hatékony, helyénvaló, hasznavehető, értelmes, meggondolt, józan, tanácsos ◆ CÉLTALAN, HASZONTALAN

célkitűzés (fn) ◇ cél, szándék, terv, irányvonal, vezérelv, elhatározás, előirányzat, törekvés, elgondolás, intenció (*id*), program, kívánság ◆ OK, INDÍTÉK, MOTIVÁCIÓ

cella (fn) ◇ börtöncella, zárka, fogda, hűvös (*biz*), kalitka (*szleng*), egyes (*szleng*), kaszni (*biz*), sitt (*szleng*), áresz (*szleng*), áristom (*rég*), kóter (*rég*)

◇ kamra ◆ TEREM, CSARNOK

céllövészet (fn) ◇ célbalövés, céllövés

cellux (fn) ◇ ragasztószalag

céloz (ige) ◇ megcéloz, célba vesz, irányoz, puszkavégre fog, célol (*táj*) | kitűz

◇ utal, célzást tesz, megpendít, célozgat, sejtet, jelez, felvet, odavet, érzékeltet ◆ KIMOND, KIFEJT, ELMOND

célpont (fn) ◇ cél, céltábla, céltérség, objektum (*szak*)

◇ célkitűzés, törekvés, szándék, terv, elgondolás, rendeltetés, előirányzat, végcél ◆ KIINDULÓPONT, KIINDULÁS

célravezető (mn) ◇ célszerű, hasznos, eredményes, használható, hasznavehető, hatékony, hathatós, alkalmas, ajánlatos, kifizetődő, megvalósítható, keresztülvihető, helyes, helyénvaló, gyakorlatias,

előnyös, kedvező, célirányos, józan, ésszerű, bölcs, alkalmazható, találó, gyümölcsöző, járható, effektív, praktikus, applikábilis ♦ ELHIBÁZOTT, FELESLEGES, CÉLSZERŰTLEN

célszalag (fn) ◇ célvonal, cél ♦ STARTVONAL, RAJTVONAL

célszerű (mn) ◇ célravezető, hasznos, használható, hasznavehető, alkalmas, alkalmazható, hatékony, gyakorlati, ajánlatos, előnyös, kedvező, jótékony, megvalósítható, keresztülvihető | hathatós, életrevaló, kifizetődő, gyakorlatias, praktikus, célirányos, megfelelő, oportúnus (*id*), helyénvaló, helyes, ésszerű, tanácsos, racionális, józan, elfogadható, járható, indokolt ♦ HASZNÁLHATATLAN, FŐLŐSLEGES, CÉLSZERŰTLEN

célszerűtlen (mn) ◇ ésszerűtlen, helytelen, felesleges, irracionális, indokolatlan, hiábavaló, haszontalan, unpraktikus, alkalmatlan, főlősleges, oktalan, gyakorlatiatlan ♦ CÉLSZERŰ, HELYES, TALÁLÓ

céltábla (fn) ◇ cél, célpont

céltalan (mn) ◇ hiábavaló, hasztalan, haszontalan, értelmetlen, hatástalan, hasznavehetetlen, felesleges, kárba vészett, tervszerűtlen, elégtelen, erőtlen ♦ ÉRTELMEZ, HASZNOS

céltudatos (mn) ◇ célratörő, meggondolt, szándékolt, tervszerű, eltökélt, átgondolt, megfontolt, lényegre törő, törekvő, kitartó, szilárd, határozott, biztos, megingathatatlan, rendíthetetlen, tántoríthatatlan, törhetetlen, elszánt, következetes, rámenős, szívós, macakos ♦ HATÁROZATLAN, HABOZÓ, BIZONYTALAN

◇ szándékos, akaratlagos, szántszándékos

célzás (fn) ◇ célzogtatás, utalás, hivatkozás, említés, sejtetés, példálózás, sugalmazás, sugallás, intés, ajánlat, figyelmeztetés, mellékkértelem, allúzió (*id*)

célzat (fn) ◇ szándék, cél

◇ (*rég*): utalás, sejtetés, példálózás

célzatos (mn) ◇ szándékos, szándékolt, megfontolt, elhatározott, kitervelt, tudatos, meggondolt, kiszámított, előkészített, tervszerű, eltökélt, irányzatos, sokat sejtető, tendenciózus (*id*), intenciózus (*rég*)

♦ ÖNKÉNTELEN, VÉLETLEN, SPONTÁN

cent (fn) ◇ [tagadó kifejezésekben]: fillér, garas, fitying, fabatka

centenáris (mn) ◇ centenáriumi

center (fn) ◇ középcsatár, centercsatár (*rég*)

◇ (*id*): üzletközpont, bevásárlóközpont, üzletház, bevásárlócentrum

centiméter (fn) ◇ centi (*biz*), cm

◇ centiméterszalag, mérőszalag, mérőrúd, centi (*biz*)

centrális (mn) ◇ központi, középső

◇ fontos, lényeges, központi ♦ SZÉLSŐ, OLDALSÓ, PERIFERIÁLIS

centralizál (ige) ◇ központosít, egyesít, összpontosít, összehoz (*biz*) ♦ DECENTRALIZÁL, SZÉTBONT, SZÉTSZÓR

centrifuga (fn) ◇ facsarógép | pörgettyű, pörgetőgép

centrifugál (ige) ◇ kiröpít, kipörget, pörget

◇ kifacsar, kicsavar, víztelenít

centrifugális (mn) ◇ röpítő, kipörgető

♦ CENTRIPETÁLIS

centripetális (mn) ◇ központkereső [erő]

♦ CENTRIFUGÁLIS

centrum (fn) ◇ központ, középpont, gócpont, közép, mag, fókusz ♦ SZÉL, SZEGÉLY, PEREM

◇ belváros, városközpont ♦ KÜLTERÜLET, PEREMKERÜLET, KÜLVÁROS

◇ középpárt, centrumpárt

cenzor (fn) ◇ ellenőr, felülvizsgáló, vizsgáló, bíráló

◇ (*rég*): vizsgáló biztos, vizsgabiztos

cenzúra (fn) ◇ ellenőrzés, felülvizsgálat, revízió | szigorlat ♦ SAJTÓSZABADSÁG

cenzuráz (ige) ◇ ellenőriz, átfésül, átvizsgál, felülvizsgál, kihagy, töröl, kivág, kihúz, meghúz (*biz*)

◇ (*rég*): szigorlatozik

cerberus (fn) ◇ ör, ajtónálló, portás, felvigyázó, csósz, testőr

ceremónia (fn) ◇ szertartás, ünnepség, ünnepély, pompa, hókusz-pókusz (*biz*), parádé

◇ szertartásosság, formáság, formalitás, külsőség, körülményesség, körülményeskedés, teketória, cirkusz, felhajtás ♦ EGYSZERŰSÉG, VISSZAFOGOTTSÁG, TERMÉSZETESSÉG

cérna (fn) ◇ cérnaszál, fonal

◇ [kifejezésekben]: türelem, béketűrés

cérnaszál (fn) ◇ cérna, fonal
ceruza (fn) ◇ plajbász (*biz*), firkafa (*szleng*), cerka (*biz*), íróka (*táj*), irón (*rég*), íróvessző (*rég*), palavessző (*rég*)
 ◇ (*szleng*): himvessző, füttyi (*biz*)
ceruzahegyező (fn) ◇ ceruzafaragó, faragó, daráló (*szleng*), hegyka (*szleng*)
cet (fn) ◇ bálna, cethal
cethal (fn) ◇ cet, bálna
cetli (fn) ◇ (*biz*): cédula, papírdarab, papírdarabka, fecni (*biz*)
cézár (fn) ◇ császár, imperátor (*id*), uralkodó, despota, diktátor ◆ ALATTVALÓ, RABSZOLGA
 ◇ főnök, nagyfiú (*biz*), kiskirály
cezúra (fn) ◇ lábmetszet (*szak*), sormetszet (*szak*), dierézis (*szak*) | szünet, időköz, pauza
 ◇ választóvonal, határvonal | megszakítás
cián (fn) ◇ ciánkáli
ciánozás (fn) ◇ (*szleng*): házkutatás
cibál (ige) ◇ húzgál, rángat, ráncigál, huzigál, megtépáz, tépáz, tépdes, húz, vonszol, szaggat, cibáz (*táj*), cincál (*táj*), csupáz (*táj*), gyámbál (*táj*), gyámbász (*táj*), gyepál (*táj*)
cibere (fn) ◇ korpaleves, szilvaleves, keszőce (*rég, táj*)
cica (fn) ◇ macska, skodri (*biz*), cicus, cicuka, cicóka, cirnos (*biz*), cirus (*táj*), micur (*táj*), macsek (*biz*), gyalogszörös (*táj*)
 ◇ kislány, kedves, cicababa
 ◇ (*szleng*): vagina (*szak*)
 ◇ (*táj*): hajfonat, varkocs
 ◇ (*táj*): fogó, fogócska, cicázás
cicajáték (fn) ◇ cicázás, fogó, fogócska, cica
cicamosdás (fn) ◇ arcosás | macskamosdás
cicázik (ige) ◇ enyeleg, szerelmeskedik, évdik, incselkedik, ingerkedik, cicál (*táj*), kacérozik (*táj*), flörtöl, macáz (*táj*), kancafincáz (*táj*)
 ◇ fogócskázik
cici (fn) ◇ (*biz*): mellbimbó, emlőbimbó | mell, kebel, emlő, begy (*biz*), didi (*biz*), csecs, csöcs (*durva*), tőgy (*durva*), tejsárda (*szleng*), tejsarnok (*szleng*), didkó (*szleng*), dudu (*szleng*), lökhárító (*szleng*), csucsuka (*táj*)
cickafark (fn) ◇ cickóro, cickfark, cickfarkok, cickafarkkóro (*táj*), egérfarkkóro (*rég*), egérfarkúfü (*rég*)
cicoma (fn) ◇ dísz, díszítés, cifraág, cafrang, ékítés, ékesség, díszítmény, ruhadísz, műtyürke, sallang, csecsebecse, cikornya, feldíszítés, pucc (*biz*), cifrázkodás, csicsa (*szleng*) ◆ EGYSZERŰSÉG, DÍSZTELENSÉG
cicomáz (ige) ◇ szépítget, ékesít, díszít, piperéz, cifráz, kicifráz, tarkít, cikornyáz (*rég*), ékit (*vál*), ékesget (*rég*), ficeréz (*rég*), ficserez (*táj*), csicsáz (*szleng*)
cidrizik (ige) ◇ fázik, fagyoskodik, remeg, reszket, didereg, borzong, vacog
 ◇ fél, retteg, idegeskedik, frászban van (*biz*), citerázik (*biz*), trémázik (*szleng*), be van gazolva (*biz*), be van rezelve (*biz*), be van szarva (*durva*), majrészik (*szleng*)
cifra I. (mn) ◇ tarka, tarkabarka, színes, sokszínű, díszített, díszes, ékes, hímes (*rég*), feltűnő, csiricsaré, csicsás (*biz*), rikitó, izléstelen, hivalkodó, kirívó, kiabáló (*biz*), puccos (*biz*), cikornyás, sallangos, túldíszített, cicomás, cafrangos, cincos (*táj*), csicsós (*táj*), hacacérés (*táj*), fínc-fánc (*táj*), csecsés (*rég*), piperés (*rég*), kendett (*rég*) ◆ FEHÉR, EGYSZERŰ, DISZKRÉT
 ◇ (*táj*): bonyolult, cikornyás, tekervényes, kacskaringós, körülményes
 ◇ furcsa, bizarr, meghökkentő, különös
cifra II. (fn) ◇ (*rég*): dísz, díszítés, sallang, cifrázat, cikornya, cicoma
 ◇ (*táj*): hasmenés, hasmars (*biz*), szapora (*táj*), fosás (*durva*)
 ◇ [birtokszóként]: neheze, dandárja
 ◇ (*rég*): nulla, zéró, zérus
cifrákodik (ige) ◇ feltűnősködik, piperézi magát, piperészkedik, fitogtatja magát, hivalkodik, páváskodik, kényeskedik, pípeskedik (*táj*)
cifráz (ige) ◇ díszít, felékesít, ékesít, szépít, tarkáz, fodroz, hímez, kivarr (*táj*), paszományoz (*rég*), dekorál, díszbe öltöztet, cicomáz, piperéz, cikornyáz, cafrangoz (*rég*), ficeréz (*rég*) ◆ ELCSÚFÍT
 ◇ mellébeszél, cirkalmaz, köntörfalaz

cigány (fn és mn) ◇ roma, sötétbőrű, kreol bőrű, kreol (*biz*), kormos (*biz*), füstös (*biz*), napbarnított (*biz*), more (*biz*)
 ◇ zenész, muzsikus, népzeneész (*vál*)
 ◇ hízelgő | kunyeráló, alkudozó | család, tünékeny, tünde (*vál*)
cigányasszony (fn) ◇ romaasszony
cigánygyerek (fn) ◇ romagyerek, purdé, cigánypurdé, rajkó (*biz*), cigányrajkó (*biz*), purcenas (*rég*)
cigánykerék (fn) ◇ górány (*táj*), báránybucka (*táj*)
cigánykodik (ige) ◇ rimánkodik, kunyerál, alkudozik
 ◇ hízeleg, törleszkedik
 ◇ (*táj*): veszekszik, civakodik, perlekedik
cigánylány (fn) ◇ gitánissa (*rég*), rányi (*szleng*), romacsaj
cigánylegény (fn) ◇ csávó (*szleng*), csávesz (*szleng*), romacsávó
cigányút (fn) ◇ hamis torok (*rég*), egerút (*táj*), koldusút (*táj*)
cigányzenekar (fn) ◇ banda, cigánybanda (*táj*), rajkózenekar
cigányzenész (fn) ◇ szaloncigány (*rég*), muzsikus cigány
cigaretta (fn) ◇ cigi (*biz*), szivaróka (*rég*), szivarka, bagó (*szleng*), koporsószeg (*tréf*), papiroszi (*biz*), spangli (*szleng*), staub (*szleng*), bláz (*szleng*), tüdőropi (*tréf*), nikotinropi (*tréf*), búzrúd (*tréf*), fűstrúd (*tréf*), cigányrékli (*táj*), cimba (*táj*), cigaretli (*táj*)
cigaretaccsikk (fn) ◇ csikk, cigarettavég, cigarettaacutka, királydekk (*szleng*), rigó (*szleng*)
cigarettaíz (ige) ◇ dohányszik, rágyújt, füstöl (*biz*), cigizik (*biz*), pipál (*tréf*), szív, bagózik (*biz*), slukkol (*szleng*), staubol (*szleng*), blázol (*szleng*), cigaretta (*rég*), spanglizik (*szleng*), cigaretlizik (*táj*), cigárizik (*táj*)
cigi (fn) ◇ (*biz*): cigaretta, szivarka, koporsószeg (*tréf*), bagó (*pej*), staub (*szleng*), spangli (*szleng*), búzrúd (*tréf*), bláz (*szleng*)
ciha (fn) ◇ (*táj*): párnahuzat, dunyahuzat, dunnahuzat, ágynemű
 ◇ (*szleng*): zsákmány, áru (*szleng*), cucc (*szleng*), szajré (*szleng*)
cihelődik (ige) ◇ szedelőzködik, készülődik, kászálódik, tollászkodik, vászkálódik (*rég*), csühödik (*rég*), csimpeszkedik (*táj*)
cikázik (ige) ◇ [fény, villám]: villózik, villog, felvillan
 ◇ [gondolat]: csapong, repdes, szálldos, kalandozik
cikcakkos (mn) ◇ fogazott, cakkos
 ◇ zegzugos ◆ EGYENES, SIMA
ciki I. (mn) ◇ veszélyes, veszedelmes, kockázatos, rázós (*szleng*), kényelmetlen, szorult, húzós (*szleng*), meredek (*szleng*), meleg (*biz*), izgi (*biz*), rizikós (*biz*) ◆ OKÉ (*szleng*)
ciki II. (fn) ◇ (*biz*): baj, gond, nehézség, bökkenő, gubanc (*szleng*)
cikiz (ige) ◇ idegesít, ingerel, dühít, bosszant, mérgesít, böszít, hergel, heccel (*biz*), macerál (*biz*), szekál (*biz*), frocliz (*biz*), cukkol, basztat (*durva*)
 ◇ bírál, kritizál, csúfol, éget (*szleng*), leszól, szapul, pocskondiáz
cikk (fn) ◇ áru, árucikk, termék, gyártmány, portéka
 ◇ közlemény, újságcikk, újsághír, tudósítás, beszámoló, jelentés, kritika, ismertetés, recenzió (*szak*), referátum (*szak*), glossza (*szak*)
 ◇ darab, szelet, gerezd, karéj, rész, csetert (*táj*)
 ◇ törvénycikk, cikkely, szakasz, paragrafus, bekezdés, artikus (*rég*)
cikkely (fn) ◇ törvénycikk, bekezdés, fejezet, szakasz, passzus (*vál*), paragrafus, klauzula (*szak*), artikus (*rég*)
 ◇ cikk, rész, szelet, gerezd
 ◇ <vminek>: íze, porcikája, része
cikkezik (ige) ◇ írogat, publikál
ciklámen (fn) ◇ kunalma (*táj*), kunrépa (*táj*), türtzirom (*rég*)
ciklikus (mn) ◇ ciklusos, ismétlődő, időszakos, visszatérő, körforgásos ◆ FOLYAMATOS, FOLYTONOS, LINEÁRIS
ciklon (fn) ◇ légörvény, szélroham, szélvihar, forgószele, fergeteg, szélvész, vihar, orkán, hurrikán, tornádó, tájfun ◆ ANTICIKLON
ciklus (fn) ◇ körforgás, körfolyamat, körmozgás, váltakozás, ismétlődés, visszatérés
 ◇ időszak, időköz, korszak, intervallum, periódus, fázis, éra, etap, stádium

◊ versciklus, verssorozat

ciklusos (fn) ◊ [vegyület] (*szak*): gyűrűs, zárt láncú

cikória (fn) ◊ cikóriakatáng, kávékatáng, katáng, katángkóró

◊ (*biz*): kávépótló, pótkávé

cikornya (fn) ◊ ékítmény, ékesség, dísz, díszítmény, ciráda, kacskaringó, cirkalom (*rég*), cifrázat, cifraság, cicoma, pompa, sujtás, cafrang (*pej*), sallang, pucc (*pej*)

◊ szóvirág, frázis, szólam, ciráda

cikornyás (mn) ◊ túldíszített, díszes, cicomás, kacskaringós, ciradás, cirkalmas (*rég*), cifra, ékes, himes (*rég*), pompózus (*rég*), cifornyikás (*táj*), cikornyikás (*táj*), karmantyús (*táj*) ♦ DÍSZTELEN, DÍSZÍTETLEN, EGYSZERŰ

◊ mesterkélts, modoros, sallangos, terjengős, fellengzős, bombasztikus, dagályos, tekervényes, körülményes, finomkodó ♦ MESTERKÉLETLEN, TERMÉSZETES, ÁTTEKINTHETŐ

cilinder (fn) ◊ fejfedő, kürtökálap, kürtös kalap, cilinderkalap, klakk (*rég*), köcsögkalap (*tréf*), figaró (*rég*), ködvágó (*táj*), fenyővégekálap (*táj*)

◊ (*rég*): motorhenger

◊ (*rég*): lámpaüveg

◊ (*táj*): palack, butélia

cím (fn) ◊ verscím, regénycím

◊ lakáscím, lakcím, adressz (*rég*) | címzés

◊ címzett

◊ rang, fokozat, állás, titulus, titula (*táj*)

◊ jogcím, jogalap, ürügy, alap

◊ [vminek a címén]: fejében, gyanánt, képében (*rég*)

cimbalom (fn) ◊ virgyina (*rég*)

cimbora (fn) ◊ társ, bajtárs, pajtás, puszipajtás (*pej*), játszótárs, kenyeres pajtás, kutypajtás, mulatópajtás, ivócimbora, szesztestvér (*tréf*), barát, kebelbarát, koma (*táj*), haver (*biz*), sógor (*biz*), bratyi (*biz*), kumpán (*rég*), brüder (*rég*), téstárs (*rég*)

◊ cinkos, cinkostárs

cimborál (ige) ◊ cinkoskodik, cimboráskodik, összejátszik, összeszűri a levét

◊ barátkozik, pajtáskodik, komázik (*táj*), bratyizik (*biz*), haverkodik (*biz*), paktál, fraternizál ♦ TARTÓZKODIK <VKITŐL>, ELLENÁLL <VKINEK>

címer (fn) ◊ címerpajzs, jelvény, embléma, armális (*rég*)

◊ (*rég*): cégér, cégtábla, címtábla

◊ jelkép, ismertetőjel

◊ [kukoricáé]: zászló, bokréta (*táj*)

címeres (mn) ◊ hírhedt, cégéres, megbélyegzett, hétpróbás

◊ (*rég*): jeles, kiváló, nevezetes, neves

címertan (fn) ◊ címerleírás, címermagyarázat, címerfejtés, heraldika (*szak*)

címez (ige) ◊ szólít, mond, hív, titulál, minősít

◊ adresszál (*rég*), címel (*táj*)

◊ [megjegyzést]: céloz, irányít, szegez, aposztrofál (*id*), intéz, szán

címjegyzék (fn) ◊ címtár (*rég*), lajstrom, leltár, lista

◊ irodalomjegyzék, bibliográfia, könyvészet, forrásjegyzék, repertórium

címke (fn) ◊ cédula, jegy, árujegy, szelvény, felirat, védjegy, márka, jelzés, bélyeg, embléma, gyári jel, vignetta, etikett (*rég*), bárca, devise (*rég*)

címkéz (ige) ◊ vignettáz (*id*), céduláz

◊ minősít, besorol

címlap (fn) ◊ előlap, fedőlap, borító, homlok (*rég*)

cimpa (fn) ◊ fülcimpa, fülpillentyű (*táj*), fülebrintyikája (*táj*), fülegombja (*táj*)

◊ orrcimpa

címszerep (fn) ◊ főszerep ♦ EPIZÓDSZEREPE

címszereplő (fn) ◊ főszereplő, sztár ♦ MELLÉKSZEREPLŐ, EPIZÓDSZEREPLŐ, STATISZTA

címtábla (fn) ◊ cégtábla, cégér, sild (*rég*)

◊ jegy, jel, figyelmeztetés

címezés (fn) ◊ cím, címirat, adressz (*id*) | ajánlás, dedikáció

◊ rang, fokozat, megszólítás, méltóság, titulus (*rég*), titulúra (*id*)

címzetes (mn) ◊ tiszteletbeli, dísz-, titulás (*rég*)

címzett (mn és fn) ◊ adresszátus (*id*), nevezett, szólított, megszólított, vevő (*szak*) ♦ FELADÓ, ADÓ (*szak*)

cin (fn) ◊ ön, bádög

cincér (fn) ◊ hőscincér

cincog (ige) ◊ brinkol (*táj*)

◊ [hegedű] nyekereg

◊ (*táj*): kuncog, nevetgél

cingár (mn) ◊ sovány, vékony, vézna, szikár, vékonydongájú, keszeg (*biz*), vékonypéznű (*táj*), cinege, girhes, csenevész, nyápic, csontos, törékeny, ösztövért (*vál*), nyáladék (*pej*), cénafosó (*táj*), cicellér (*táj*), cinábor (*táj*), cinegekáplár (*táj*), gisza (*táj*), gernya (*táj*), göthös (*táj*), csont és bőr ♦ KÖVÉR, DAGADT

cinikus (mn) ◊ szenvtelen, közönyös, érzéketlen, részvétlen, egykedvű, kiábrándult, kiégett, szkeptikus, hitevesztett, kételkedő, kételkedő, csúfondáros, csúfolódó, gúnyolódó

◊ szemérmetlen, arcátlan, pökhendi, elvetemült

cinizmus (fn) ◊ kiábrándultság, kételkedés, fásultság, szenvtelenség, közönyösség, érdektelenség, szkepticizmus (*id*)

◊ szemtelenség, arcátlanság, pimaszság

cink (fn) ◊ horgany (*szak*)

◊ (*szleng*): alakoskodás, gázság, gaztett

cinke (fn) ◊ cinege, párismadár (*rég*), cince (*táj*), cinkusmadár (*táj*), cicitár (*táj*), kimpics (*táj*), csincsara (*táj*), nyitnikék (*táj*)

cinkos (fn) ◊ bűnrészes, büntárs, bűnsegéd (*szak*), tettestárs, cinkostárs, bajtárs, szövetséges, kollaboráns (*id*), haver (*biz*), segítőtárs, kebelbarát, pajtás, cimbor, raló (*táj*)

◊ (*rég*): játékos, alakos, komédiás, táncos

cinóber (mn és fn) ◊ cinnabarit

◊ világospiros, cinóberpiros, cinóbervörös

◊ (*szleng*): vörös [hajú ember]

cinóbervörös (mn és fn) ◊ cinóberpiros, élénkpiros, higanyvörös, karmazsinvörös, duplapiros (*táj*)

cintányér (fn) ◊ réztányér, rézkorong, csörgettyű (*táj*)

cinterem (fn) ◊ temető, sírkert

◊ templomudvar (*táj*), [templomi] előcsarnok (*rég*)

◊ (*vál*): lovagterem

cipekedik (ige) ◊ cipel, visz, hurcol, hurcolkodik, trógerol (*szleng*), vonszol, cepekedik (*táj*), cipekszik (*táj*), cipelösködik (*táj*), cülekedik (*táj*)

cipel (ige) ◊ visz, hoz, hord, hordoz, hurcol, húz, von, vontat, vonszol, szállít, továbbít, hátal (*rég*), cipekedik, cepekedik (*táj*), trógerol (*szleng*), cigöl (*szleng*), keccsel (*szleng*), púpra vesz (*szleng*), cohál (*táj*), hercehurcál (*táj*) ♦ LETESZ, LEVESZ

cipellő (fn) ◊ cipő, cipőcske, topán, topánka

cipész (fn) ◊ suszter, cipésmester, lábbelikészítő, cipővarga, varga, foltozóvarga, csiszlik (*táj*), cipős (*táj*), csiszlicsuszli (*táj*), csiszlikbaszlik (*táj*), csobotár (*táj*), csizmadia

cipő (fn) ◊ zsemle, kenyér, vekni (*biz*), máró (*szleng*), gyúrke (*táj*), brúgó (*táj*), bufta (*táj*), buci (*táj*)

◊ (*táj*): púp, daganat, dudor

cipő (fn) ◊ lábbeli, topán (*vál*), cipellő, lábtű (*biz*), saru (*rég*), csuka (*szleng*), pataborító (*szleng*), tyúkszemtok (*szleng*), surranó (*szleng*), csúzó (*szleng*), skárpi (*szleng*), bőgőtok (*biz*), hegedűtok (*tréf*), csónak (*szleng*)

cipőfűző (fn) ◊ fűző, pertli, cipőzsinór, cipőfűzőzsinór, fűzőzsinór, fűzőszalag, cipőmadzag, cipőpertli (*biz*)

cipőhúzó (fn) ◊ cipőkanál

cipőkenőcs (fn) ◊ cipőkrém, paszta, cipőpaszta, cipőfénymáz, gyorsfény, suviksz (*biz*), boksz

cipősarok (fn) ◊ stekli (*szak*)

cipőtisztító (fn) ◊ cipőpucoló, cipőfényesítő

cipőzsinór (fn) ◊ fűző, cipőfűző, cipőfűzőzsinór, fűzőzsinór, fűzőszalag, cipőmadzag, cipőpertli (*biz*)

cipzár (fn) ◊ zipzár, villámzár, húzózár, csúszózár (*biz*), cip (*biz*)

ciráda (fn) ◊ díszítés, dísz, díszítmény, díszítőelem, ékítmény, cífrázat, cífraság, cirkalom (*rég*), cikornya

◊ szóvirág, frázis, cikornya

cirbolyafenyő (fn) ◇ cirbolya, diófenyő, havasi fenyő, tátrafenyő, cembrafenyő (*rég*)

ciripel (ige) ◇ cirpel, prücsköl (*táj*), frityeg (*táj*), csirikel (*táj*), csirikol (*táj*), csürköl (*táj*), füttyül (*táj*)

cirka (hsz) ◇ körülbelül, mintegy, megközelítőleg, hozzávetőleg, nagyjából, majdnem, csaknem, durván, közel, cca, kábé (*biz*), kb. ♦ PONTOSAN

cirkál (ige) ◇ köröz, körüljár, végigjár, bejár
◇ ólalkodik, settenkedik, bolyong, jön-megy, firkál (*táj*)

cirkáló (fn) ◇ hadihajó, csatahajó, romboló (*szak*)
◇ (*rég*): cserkész, kurkász (*rég*)

cirkulál (ige) ◇ forog, kering, köröz, körbejár, áramlik
◇ szájról szájra jár, hírlík

cirkusz (fn) ◇ mutatványosbódé
◇ aréna, amfiteátrum (*id*), kocsiversenypálya, küzdőtér, porond
◇ hűhó, parádé, céció (*biz*), grimbusz, hecc, botrány, ramazúri (*biz*), csinnadratta, felhajtás, zúrzavar, hercehurca, csetepaté, balhé, hacacaré (*biz*), patália, felfordulás, ricsajozás, zenebona

cirkuszol, cirkuszozik (ige) ◇ hisztériázik, hisztizik (*biz*), rájön a bolondja, rájön a bolondóra, arénázik (*biz*)

cirmos I. (mn) ◇ csikos, csíkozott, sávós, sávozott, erezett, tarka, tarkázott, foltos, kendermagos (*táj*), pettyegtetett, cirkás (*táj*), iromba (*táj*) ♦ EGYSZÍNŰ
◇ (*táj*): mocskos, piszkos, szurtos, szutykos, szurmos (*táj*), kormos, szucskos (*táj*), maszatos ♦ TISZTA

cirmos II. (fn) ◇ macska, cica

cirógat (ige) ◇ simogat, simít, dédelget, ölelget, csókolgat, becéz, becézget, hízeleg, kedveskedik, babusgat, ajnároz, csiklandoz, édelg (*rég*), gegyeréz (*táj*), gedél (*táj*), cirókál (*táj*), bábosgat (*táj*), cirógál (*táj*), csecserél (*táj*), marizsgál (*táj*), mojjáz (*táj*), gazsulíroz (*id*) ♦ BÁNT

cirok (fn) ◇ cirkóles (*táj*), élesmosó (*táj*), élesmosófű (*táj*), sorghum (*id*) | seprű (*táj, rég*)

cirpel (ige) ◇ ciripel, prücsköl (*táj*), hegedül, trityeg (*táj*)

ciszta (fn) ◇ dudor, duzzanat, daganat, tömlő

cisztercita (fn és mn) ◇ ciszterci, ciszter (*biz*)

ciszterna (fn) ◇ víztároló, vízgűjtő, gyűjtőmedence, vízmedence, víztározó, esővízgűjtő, tartály, víztartály | gyűjtőér (*szak*)

citadella (fn) ◇ fellegrvár, vár, erőd, erődítmény, erődítés, erősség (*rég*)

citera (fn) ◇ (*táj*): tambura

citrancs (fn) ◇ grépfűt

citromfű (fn) ◇ méhfű, mézelke, mézfű, mézganács (*rég*)

civakodik, civódik (ige) ◇ marakodik, vitatkozik, marakszik, perlekedik, perel, veszekedik, veszekszik, egyenetlenkedik, torzsalkodik, vizzálykodik, vetekedik (*rég*), patvarkodik (*rég*), perpatvarkodik (*rég*), horsolódik, zenebonáskodik (*rég*), ortályoskodik (*táj*), pántolódik (*táj*), böllenkedik (*táj*), böstörködik (*táj*), böstörög (*táj*), csőröl-perel (*táj*), dúlong (*táj*), hozolódik (*táj*), kocódik (*táj*), huzakodik, huzalódik (*táj*), arénázik (*szleng*), brusztol (*szleng*), házsártoskodik, szid, zsémbel, zsémbeskedik, zsörtölődik, zsörtöl (*táj*)

civil (mn) ◇ polgári, magán ♦ KATONAI

civilizáció (fn) ◇ kultúra, művelődés, műveltség, közműveltség
◇ polgárosodás, civilizálódás, polgárosultság

civilizálódik (ige) ◇ kulturálódik, kifinomul, kiművelődik, pallérozódik (*rég*) ♦ ELVADUL

civilizált (mn) ◇ kulturált, kiművelt, művelt, pallerozott, csiszolt, kifinomult, kifinomodott

civódik (ige) ◇ civakodik, veszekedik, marakodik, összekap, pöröl, torzsalkodik ♦ KIBÉKÜL

cizellál (ige) ◇ dombormintáz, kivés
◇ [művet]: csiszol, finomít, javítgat, tökéletesít, palleroz (*vál*)

cm (fn) ◇ centiméter, centi (*biz*)

coca (fn) ◇ (*biz*): disznó, sertés, hízó, koca, malac, röfi (*biz*)

cókmók (fn) ◇ csomag, batyu, felszerelés, holmi, málna, pakk, poggyász, caklipakli (*biz*), cucc (*biz*), hőbelevanc (*biz*), cececula (*táj*), cakompakk (*táj*), himihumi (*táj*), motyó (*biz*), retyerutya (*táj*), bugyorka (*táj*), celebula (*táj*), cipelék (*táj*), egyetmás (*táj*), betyárbútor (*rég*)

colos (mn) ◇ (*biz*): magas, nyurga, langaléta, nyakigláb, hórihorgas, coli (*biz*) ♦ PICI, ALACSONY

colstok (fn) ◇ mérővessző, mérőpálca

comb (fn) ◇ bonc (*táj*), cubák (*táj*), cubók (*táj*) | sonka, címer

condra (fn) ◇ cafat, rongy

◇ kurva (*durva*), lotyó (*durva*), riha (*vál*), könnyű nőcske (*pej*), prostituált, ribanc (*durva*), utcalány, ringyó (*durva*), rima (*táj*), riherongy (*táj*), cemende (*táj*), cafka (*durva*), sandra (*táj*)

copf (fn) ◇ fonat, hajfonat, varkocs, fonadék, lófárok, hajfark (*táj*), foncsik (*táj*), farkinca (*biz*), csurka (*táj*), cica (*táj*)

◇ maradiság, korlátoltság, vaskalaposság

cölibátus (fn) ◇ [papi] nőtlenség

cölöp (fn) ◇ karó, oszlop, pillér, pózna, gerenda, cölöpfa (*szak*), pilóta (*szak*), pilótafa (*szak*), támfa, bitó, culáp (*táj*)

cövek (fn) ◇ karó, pecek, cibak (*táj*)

cucc (fn) ◇ (*biz*): holmi, dolog, csomag, cókómók, poggyász, cumó (*szleng*), ringy-rongy, balyu, motyó (*biz*), hóbelevanc (*biz*), limlom, ruha, gönc (*szleng*), hacuka (*biz*), ancúg (*biz*), felszerelés, betyárbútor (*rég*)

cucli (fn) ◇ (*biz*): cumi, szopóka, dudli, gumidudli, cumli (*táj*), szopacs (*rég*), csalóka (*táj*)

cudar (mn) ◇ komisz, galád, hitvány, alávaló, kegyetlen, gyalázatos, rongyos, aljas, becstelen, gaz, rossz, semmirekellő, rebences (*táj*), rébancos (*táj*), ribirongy (*táj*), sandra (*táj*)

◇ komisz, kutya ♦ KEDVES, JÓ

cukkol (ige) ◇ (*biz*): izgat, ingerel, mérgesít, idegesít, dühít, dühösít, bosszant, bőszt, frocliz (*biz*), zabosít (*biz*), felhúz (*biz*), begurít (*szleng*), bepörget (*biz*), begerjeszt (*szleng*), bepöccent (*szleng*), bezsongat (*szleng*), bepipásít (*szleng*), cikiz (*szleng*), cincál (*táj*), heccel, élcelődik, hergel, gúnyol, évődik ♦ NYUGTAT, CSITÍT, CSILLAPÍT

cukor (fn) ◇ répacukor | nádméz (*rég*)

◇ cukorka, cukkedli (*rég*), édesség, nyalánkság, bonbon, indiai só (*rég*)

◇ vércukorszint

◇ (*szleng*): kábítószert, narkó (*biz*), anyag (*szleng*), por (*szleng*), fű, kocsz (*szleng*), kokó (*szleng*), hó (*szleng*)

◇ [jelzőként]: cukorfalat, édes, aranyos, bájos, kedves, ennivaló (*biz*)

cukorbeteg (mn) ◇ cukorbajos, diabéteszes (*szak*), diabetikus (*szak*), cukros (*biz*), cukra van (*biz*)

cukorbetegség (fn) ◇ cukorbaj, cukor (*biz*), diabétesz (*szak*), cukros húgyár (*rég*)

cukordinnye (fn) ◇ sárgadinnye

cukorgyár (fn) ◇ cukorfábrica (*rég*)

cukorka (fn) ◇ cukor, édesség, bonbon, nyalánkság, pasztilla, drázsé, cuki (*biz*), cucu (*biz*), cukkedli (*rég*), kasu (*rég*), bombó (*táj*), bombóc (*táj*), bombóca (*táj*), bombonné (*táj*), cukirkó (*táj*)

cukormáz (fn) ◇ cukorbevonat, glazúr

cukornád (fn) ◇ méznád

cukortartó (fn) ◇ cukorpikszis (*rég*) | bonbonniere (*id*)

cukrász (fn) ◇ csemegekészítő, csemegeárus, cukorműves (*rég*), konditor (*rég*)

cukrászda (fn) ◇ cukrászbolt, cukrászüzlet, cukrászat (*rég*), fagyfaltozó, kávézó, presszó, eszpresszó, kiosk (*rég*), cuki (*biz*), mandoletti (*rég*)

cukrászsütemény (fn) ◇ sütemény, édesség, édes sütemény, cukrászáru, édes tészta, torta, süti (*biz*), minyon, hiblihubli (*táj*)

cukros (mn) ◇ cukrozott, édes, mézes, édeskés, édeses ♦ FANYAR, SAVANYÚ, KESERŰ

◇ helyes, helyre, kedves, csinos, ügyes, eleven, fürge, ennivaló (*biz*), aranyos, hercig (*biz*) ♦ UTÁLATOS, UNDOK

◇ (*biz*): cukorbeteg, cukorbajos, diabéteszes (*szak*), diabetikus (*szak*), cukra van (*biz*)

cukroz (ige) ◇ galloz (*szak*), gallizál (*szak*), kandíroz (*rég*) | édesít

cula (fn) ◇ (*táj*): poggyász, cókómók, cucc (*biz*), genyegunya (*táj*), hóbelevanc (*biz*), cumó (*szleng*), coki (*szleng*)

◇ (*táj*): lotyó (*durva*), ringyó (*durva*), szajha, kurva, prostituált, utcanő, rima (*táj*)

◇ (*táj*): ruha, gönc (*pej*) | szennyes

◇ (*táj*): gazember, gazfickó

cumi (fn) ◇ cucli, dudli, gumidudli, szívóka, szopóka, szopacs (*rég*), csalóka (*táj*)

cuppan (ige) ◇ csattan, csettint, loccsan, szotyog (*táj*)

cuppanós (mn) ◇ csattanós [csók]

cuppog (ige) ◊ szortyog, tocsog, locsog, vartyog (*táj*), csemcseg (*táj*), csicsog (*táj*), laspog (*táj*), lepcseg (*táj*)

cvikker (fn) ◊ csíptető, orrcsíptető | monokli, szemüveg, pápaszem (*rég*)

C-vitamin (fn) ◊ aszkorbinsav (*szak*)

Cs

csábít (ige) ◊ csalogat, édesget, csal, vonz, főz, fűz (*biz*), behálóz, hívogat, kísért, kísértésbe visz, kecsgetet, megigéz, szédít (*biz*) **Sz:** elcsavarja a fejét; kiveti rá a hálóját; borjút beszél a hasába ♦ TASZÍT, ELUTASÍT

csábítás (fn) ◊ csalogatás, édesgetés, kísértés, szédítés, vonzás, csáb, sziréhang (*vál*)

csábító I. (mn) ◊ csalogató, édesgető, hívogató, megnyerő, igéző, bűbájos, kecsgetető, vonzó, elragadó, kísértő, ingerlő, kívánatos, démoni (*vál*), szexi, csábos, csába (*rég*) | étvágygerjesztő, inycsiklandozó ♦ VISSZATASZÍTÓ, UNDORÍTÓ

csábító II. (fn) ◊ udvarló, szépfiú, szoknyavadász, nőhódító, donhuán (*vál*)

csábos (mn) ◊ csábító, csalogató, édesgető, hívogató, megnyerő, igéző, kecsgetető, vonzó, elragadó, kísértő, kívánatos, démoni (*vál*), csába (*rég*), szexi (*biz*) | étvágygerjesztő, inycsiklandozó

csacsi I. (fn) ◊ számár, füles (*biz*), csuzi (*táj*)

csacsi II. (mn) ◊ balgatag (*vál*), buta, butácska, butuska, csacska, együgyű, hólyag (*biz*), málé, mamlasz, hiszékeny, naiv, oktalan, oktondi, tájékozatlan, tapasztalatlan, számár, tökfilkó, csacsifüles (*biz*), csicsa (*táj*)

csacska (mn) ◊ beszédes, bőbeszédű, csacsogó, fecsegő, kereplő, nyelves, cserfes (*táj*), csáfordi (*táj*), fecske (*táj*), fecske-locska (*táj*), locska (*táj*), locska-fecske (*táj*), szőcsiszár (*táj*), szómalom (*táj*) ♦ SZÜKSZAVÚ, HALLGATAG

◊ bohó, butuska, csacsi, gyerekes, gyermekded, gyermekteg, oktalan, oktondi ♦ BÖLCS

csacsog (ige) ◊ cseveg, cseverészik, diskurál, fecseg, locsog, karattyol (*biz*), pletykál, tereferél, trécsel, traccsol (*biz*), csacskálkodik (*rég*), cserfel (*táj*), csángál (*táj*)

◊ csicsereg, csiripel, csivitel

◊ csobog, csörgedezik

csahol (ige) ◊ ugat, szűkül, vonít, kaffog, kaffant, vakkant, acsarog (*táj*), acsarkodik, bankol (*táj*), csaffog (*táj*), csahít (*táj*), csahog (*táj*), csihog (*táj*), csahorász (*táj*), herreg (*táj*), kerreg (*táj*), vonitoz (*táj*)

◊ kiabál, lármázik, acsarkodik, acsarog (*táj*), pofázik (*durva*)

csahos (mn) ◊ acsarkodó, csaholó, ugató

◊ kiabáló, lármázó, pofázó (*durva*)

csaj (fn) ◊ (*szleng*): lány, nő, nőcske (*pej*), nőci (*biz*, *pej*), bige (*szleng*), csajszi (*szleng*), pipi (*szleng*), moha (*szleng*), spiné (*szleng*), spinkó (*szleng*), tyúk (*szleng*), görli (*szleng*), fruska ♦ CSÁVÓ (*szleng*)

csajka (fn) ◊ evőcsésze, evőedény, matróztál

csak (hsz) ◊ csakis, csupán, csupáncsak, egyedül, egyesegyedül, kizárólag, kizárólagosan, egymagában, önmagában, mindössze (*vál*), pusztán, összesen, száz százalékban, tisztán, csupa (*táj*), csupádon (*táj*), csupádon csupa (*táj*)

◊ hadd, bárcsak, legalább

csákány (fn) ◊ krampács (*szak*), bucsák (*táj*)

csakhamar (hsz) ◊ nemsokára, előbb-utóbb, haladéktalanul, hamar, hamarosan, hamarost (*táj*), mielőbb, mihamarabb, a közeljövőben, [egy] kis idő múlva, rövidesen, maholnap, kisvártatva, kevésvártatva (*vál*), innen-onnan (*táj*), közelesen (*táj*), azonnal, mindjárt, rögtön, tüstént, íziben (*táj*), rögvést (*táj*), üstöllést (*táj*), prompt (*biz*)

◊ sokára, később

csakhogy I. (ksz) ◊ azonban, de, hanem, ám (*vál*), ámde | sőt, mi több

csakhogy II. (hsz) ◊ végre, végre-valahára, valahára, végtére

◊ kevés híján, kis híján, majdnem, csaknem

csakis (hsz) ◇ csak, csupán, kizárólag, pusztán, mindössze

◇ hogyne, persze, természetesen, tényleg, csakugyan

csáklya (fn) ◇ fordítókampó

csaknem (hsz) ◇ majdnem, jóformán, szinte, megközelítőleg, hozzávetőleg, körülbelül, kábé (*biz*), úgyszólván, gyakorlatilag, mintegy, többé-kevésbé, közel, már-már, hajsza hóján, kis híja, hogy, kis híján, kevés híja, hogy, kevés híján, majdhogynem, csakhogy nem, majd (*táj*), cirka (*biz*), usque (*id*), kvázi (*biz*)

csákó (fn) ◇ főveg (*rég*), csákós (*rég*), kalpag (*rég*) | papírcsákó

csakügy (hsz) ◇ éppen úgy, éppúgy, ugyanúgy, hasonlóképpen, szakasztott mint

csakugyan (hsz) ◇ valóban, igazán, tényleg, ténylegesen, komolyan, igazából, igazában, okvetlenül, kétségtelenül, kétségekívül, persze, igazából (*biz*), igazándiból (*biz*), csakugyanvalóst (*táj*)

csal (ige) ◇ félrevezet, megtéveszt, becsap, átráz (*biz*), átver (*biz*), ámit, hamiskodik, fortélyoskodik, szélhámoskodik, panamázik, szédeleg, fondorkodik (*rég*), fortélykodik (*rég*), csaklizik (*táj*), miskulál (*táj*), linkel (*szleng*), kóklkerkedik, simlizik, svindlizik (*biz*), [kártyában] paklizik (*szleng*), [sportban] bundázik (*szleng*), puskázik (*biz*) **Sz**: két pénzzel megy a vásárba, hármon akar venni; asztal alatt keveri a kártyát; duplán fog, mint a kocsmáros krétája; jól tud a mérték mellett szabni; vallásából is kiveszi az embert

◇ <vhova>: csábít, hívogat

◇ előidéző, kelt, okoz

család (fn) ◇ familia, háznép (*rég*), a háziak, az otthoniak, az övéi, pereputty (*biz*) | nemzetség, atyafiság, rokonság, uralkodóház, ház, dinasztia (*szak*)

◇ (*táj*): gyerek, ivadék, utód, cseléd (*táj*), kis szolga (*táj*)

családanya (fn) ◇ mater familias (*id*) ◆ CSALÁDAPA

családapa (fn) ◇ családfő, családanya | családgazda (*táj*), pater familias (*id*) ◆ CSALÁDANYA

családfa (fn) ◇ származásfa, törzsfá (*szak*), nemzetségtábla

◇ eredet, leszármazás, genealógia (*id*), pedigré (*id*)

családfenntartó (fn) ◇ kenyérkereső

családfő (fn) ◇ a ház ura, pater familias (*id*), családapa, családanya, háznépata (*rég*), családgazda (*táj*)

családi (mn) ◇ házi, otthoni

◇ örökletes, öröklött, hozott, genetikai ◆ SZERZETT

családiás (mn) ◇ otthonos, bensőséges, meghitt, intim, bizalmas, barátságos, közvetlen, fesztelen, patriarkális, familiáris ◆ BARÁTSÁGTALAN, RIDEG, SZERTARTÁSOS

családnév (fn) ◇ vezetéknev, családi név ◆ KERESZTNÉV, UTÓNÉV

családtag (fn) ◇ hozzátartozó, rokon, retyerutya (*táj*)

csalafinta (mn) ◇ ravasz, fortélyos, furfangos, furmányos (*táj*), agyafűrt, csavaros eszű, csavaros észjárású, fondor (*vál*), fondorlatos, ördöngös, cseles, huncut, elmés, fifikás (*biz*), trükkös (*biz*), hóhem (*biz*), macher (*biz*), bogáncseszű (*táj*), csalavér (*táj*), cselefindi (*táj*) ◆ EGYÜGYŰ, EGYSZERŰ, EGYENES

csalamádé (fn) ◇ savanyúság, misling (*táj*)

csalárd (mn) ◇ csaló, megbízhatatlan, állhatatlan, álnok, csalfa, szöszegő, hitszegő, hazug, hamis, alattomos, ravasz, kétszínű, képmutató, sunyi, perfid, csapzi (*táj*), tisztességtelen, hűtlen ◆ BECSÜLETES, ŐSZINTE, TISZTESSÉGES

◇ megtévesztő, csalóka, csalékony, becsapós (*biz*) ◆ EGYENES, VILÁGOS, EGYÉRTELMŰ

csalás (fn) ◇ becsapás, félrevezetés, ármány, megtévesztés, rászedés, kijátszás, szemfényvesztés, bűvészmutatvány, ámitás, panama (*vál*), perfidia (*rég*), fondorlat, csúsztatás, szélhámosság, szédelgés, humbug (*biz*), svihákság (*biz*), trükk, átejtés (*biz*), svindli, átverés (*biz*), bunda (*szleng*), kamu (*szleng*), csélcspás (*rég*), félkékalmárkodás (*táj*)

csalátek (fn) ◇ csali, maszlag (*biz*), csele (*táj*), étető (*táj*), mézesmadzag

csalfa (mn) ◇ hamis, hitegető, hűtlen, csapodár, csalárd, megbízhatatlan, állhatatlan, kikapós, csalfás (*táj*), kecsgetető (*táj*), csali (*táj*) ◆ HŰSÉGES, ÁLLHATATOS, MEGBÍZHATÓ

◇ csalóka, csalogató, hiú [ábránd, remény], megtévesztő, délibábos, illuzórikus, illuzórius (*rég*), csalékony, üres [képzelgés]

csalhatatlan (mn) ◇ biztos, bizonyos, kétségtelen, kétségbevonhatatlan, tévedhetetlen, csalatkozhatatlan (*vál*), infallibilis (*vál*), ex cathedra (*id*)

csali (fn) ◇ csalátek, maszlag (*biz*), csele (*táj*), étető (*táj*)

◇ [kártyában] alsó

csalit (fn) ◇ csalitas, bozót, bozotos, cserjés, csere (*rég*), berek, liget, csenderes (*táj, szak*), csepőte (*táj*), ciher (*táj*)

◇ (*táj*): avar, haraszt

◇ faág, gally

csaló (mn és fn) ◇ szélhámos, szemfényvesztő, széltoló (*biz*), hazug, kalandor, panamista (*rég*), svihák (*biz*), svindler (*biz*), simlis (*szleng*), linkóci (*biz*), gauner (*biz*), imposztor (*rég*), falzifikátor (*vál*), hochstapler (*id*), sarlatán, szédelgő, kókler (*biz*), sipista (*rég*)

csalódás (fn) ◇ csalatkozás (*vál*), kiábrándulás, deceptió (*vál*), kijózanodás, hideg zuhany, jeges zuhany

◇ tévedés, káprázat, illúzió, hallucináció ◆ MEGBIZONYOSODÁS

csalódik (ige) ◇ csalatkozik (*vál*), kiábrándul, becsapódik, hoppon marad, befürdik (*szleng*), koppan (*biz*), pofára esik (*durva*), arcára huppan (*tréf*), ráfázik (*szleng*), ajakra hull (*biz*)

Sz: egy világ dől össze benne; egy világ omlik össze benne; mézesmadzag helyett kígyót talál; rájön, hogy kígyót melengetett a keblén; bilibe lóg a keze; kuhit kap; nem úgy kelt fel, ahogy lefeküdt; csalatkozik, mint a vénleány; lepényt keresett, lókukóra talált; keserű a szája íze

csalogány (fn) ◇ fülemüle, filoméla (*rég*), csattogány (*rég*), dalimadár (*rég*), bülbül (*id*)

csalogat (ige) ◇ csal, csábít, hívogat, édesget, lépre csal, vonz, kecsgetet, hódítgat (*rég*) ◆ ELRIASZT, ELTASZÍT, ELKÜLD

csalóka (mn) ◇ megtévesztő, félrevezető, hamis, csalfa, csalárd, csalékony (*vál*), cselet vető (*rég*), csali (*táj*), ámitó, illuzórikus, délibábos, csába (*táj*), hiú [ábránd, remény] | hazug, alaptalan

◇ (*rég*): alakos, alakoskodó, csalárd, tündérkedő (*rég*), színmutató (*rég*), képmutató, hamis, ál ◆ EGYENES, ŐSZINTE, HITELES

csámborog (ige) ◇ (*táj*): cselleng, lézeng, ténfereg, csatangol, csavarog, bolyong, kóborol, kószál, lödörög, lötyög (*biz*), ögyeleg, ödöng, csetlik-botlik, ámolyog (*táj*)

csámcsog (ige) ◇ csemcseg (*táj*), csámcsogtat (*táj*), csámmog (*táj*), csemmeg (*táj*)

csámpás (mn) ◇ gacsos, kajcsos (*táj*), görbe lábú, x-lábú, löcslábú, löcsös (*táj*), ó-lábú, görbe, karikalábú, gacsiba (*táj*), juhtérdű (*táj*), csimpi-limpi (*táj*), cibekelő (*rég*)

◇ (*táj*): egyetlen, félszeg, ügyetlen, szerencsétlen, boldogtalan, balfék, balfácán | vézna, gyenge, nyápic, nyüzüge

csánk (fn) ◇ csüd, lábszár

csaó (msz) ◇ helló (*biz*), szia (*biz*), szervusz, viszlát, csó (*szleng*), légy jó (*szleng*), szió (*szleng*), szióka (*szleng*), csók (*biz*), smár (*szleng*), bye-bye (*id*)

csap¹ (ige) ◇ üt, vág, ver, sújt, suhint, legyint, terem *<vhova>*, kólint, csaplint (*táj*), rittyent (*táj*)

◇ [villám vmibe]: becsap, belecsep, üt, vág, sújt

◇ tesz, dob, vág, vet, hajít, lódit

◇ *<vhova>*: tér, fordul, vág

◇ rendez, csinál okoz, [zajt] üt

csap² (fn) ◇ faék, faszeg

◇ szelep, vízcsap

csáp (fn) ◇ tapogató (*szak*), tapogatószerv (*szak*), antenna (*szak*), érzőcsáp, érzőszarv (*rég*), tapintyú (*rég*)

◇ (*szleng*): láb, kar

csapa (fn) ◇ csapás, vadcsapás, lábnyom, nyom, nyomdok

csapadék (fn) ◇ permet, permeteg (*vál*), precipitátum (*szak*), csapadékvíz (*szak*) | eső, zápor, hó, hódara

◇ lecsapódás, kicsapódás, üledék, reziduum (*szak*), borseprő, alj | iszap, salak

csapadékhiány (fn) ◇ esőhiány, szárazság, aszály ◆ ESŐZÉS, CSAPADÉK

csapadékos (mn) ◇ esős, zivataros, csapadékgazdag | nedves ◆ ASZÁLYOS, CSAPADÉKSZEGÉNY, SZÁRAZ

csapágy (fn) ◇ láger (*szak*), kerékagy

csapás¹ (fn) ◇ ütés, vágás, suhintás, sújtás, ütleg, pofon

◇ baj, sorscsapás, szerencsétlenség, megpróbáltatás, megrázkódtatás, balszerencse, istenverése (*táj*), istencsapása (*táj*), hanyattatás, viszontagság, kataklizma (*id*), balsors, balvégzet (*rég*), tragédia, katasztrófa, krach (*rég*), átoksúly (*rég*), vész (*rég*), veszedelem (*rég*), kalamitás (*rég*) ◆ SZERENCSE, JÓSZERENCSE, ŐRÖM

◇ (*rég*): büntetés, ostorozás

csapás² (fn) ◇ gyalogút, ösvény, gyalogösvény, csapa (*táj*), vadjárás, nyom

◇ [tevékenység] irány, eljárás mód

csapat (fn) ◇ csoport, banda, gárda, brigád, társaság, kompánia, team (*id*), sokaság, kollektíva, trupp (*rég*), mancsaft (*szleng*), csürhe, horda (*pej*) | együttes, zenekar
 ◇ [katonai]: alakulat, egység, osztag, sereg, hadisereg (*rég*), ármádia (*rég*), róta (*rég*)
 ◇ falka, nyáj, csorda, konda, gulya, csürhe, ménes
csapatosan (hsz) ◇ csapatostul, csoportostul, csoportosan, seregesen, seregestül, tömegesen, együtt, együttesen, mindnyájan, mindannyian, falkástul (*táj*) ◆ MAGÁNYOSAN, EGYEDÜL
csapda (fn) ◇ kelepce, verem, tör, lépes vessző, lép vessző, lép, hurok, háló, egérfogó, madárfogó, csapóvas (*táj*), csaptató (*táj*)
 ◇ cselfogás, csel
csapkod (ige) ◇ csapdos, verdes, vereget, ütöget, paskol, sulykol, pacskol (*táj*), dobol <vmin>, dobál, tör-zúz
 ◇ [eső]: esik, hull, paskol, csapdos, ver, verdes, vág
 ◇ hadonászik, vagdalkozik, kalimpál, csápol (*szleng*), csalinyál (*táj*), csapdalózik (*táj*), salapál (*táj*)
csapláros (fn) ◇ csaplár (*rég*), kocsmáros, csapos, csárdás, pohárnok (*rég*)
csaplyuk (fn) ◇ illesztőfurat (*szak*)
csapnivaló (mn) ◇ hitvány, gyatra, silány, vacak, haszontalan, rossz, pocsek, gyalázatos, bünrossz, kriminális (*biz*), ócska, rongy, szemét, lepra (*durva*), bővli ◆ KIVÁLÓ, NAGYSZERŰ, KITŰNŐ
csapóajtó (fn) ◇ lengőajtó, lappancs (*táj*)
csapodár (mn) ◇ csélcsep, csalfa, könnyüvérű [nő], kikapós [nő], hűtlen, hűtlenkedő, léha, kanos [férfi] (*táj*), ledér, csapda (*táj*), állhatatlan, ingatag, változékony, megbízhatatlan **Sz**: ahányat lát, annyit szeret; könnyen félrelép; nem bír a vérével; összeszűri a levelet; átlép a kerékvágáson ◆ ALLHATATOS, HÜSÉGES, HŰ
csapódik (ige) ◇ ütődik, verődik, vágódik, ütközik, felütközik (*szak*), hánykolódik, csappan (*táj*), csapkolódik (*táj*)
 ◇ [folyadék]: fröccsen, loccsan, löttten
 ◇ [ajtó]: bevágódik, csukódik, záródik, zárul ◆ NYÍLIK, TÁRUL
 ◇ <vkihez, vmihez>: csatlakozik, szegődik, társul, pártol
csapol (ige) ◇ csapra ver, csapra üt
 ◇ ereszt, folytat, enged, szivattyúz
csápol (ige) ◇ hadonászik
csapong (ige) ◇ cikázik, repked, repdes, repes (*rég*), szálldos, szállong | elkalandozik, eltér a tárgytól
 ◇ (*rég*): kószál, kóricál, lődörög, kalandozik, koslat, csatangol, lézeng
csapos (fn) ◇ kocsmáros, csaplár (*rég*), csapláros (*rég*), csárdás, vendéglős
csapoz (ige) ◇ csapol, szádal, ékel | összeerősít, összeereszt
csapózár (fn) ◇ csappantyú
csapszeg (fn) ◇ szegecs, rögzítőcsap, pecek (*biz*), nitt (*szak*)
csapszék (fn) ◇ kocma, kiskocma, kurta kocma, ivó, csárda, poharazó, komplárház (*rég*), italmérés, pálinkamérés, kricsmi (*szleng*), krimó (*szleng*), csehó (*szleng*), italbolt, borkimérés, borház (*rég*), borharapó, borozó, söröző, sörház (*rég*), lebujs (*szleng*), szeszelde (*szleng*)
csapzott (mn) ◇ kusza, zilált, viharvert, összekuszált, összekuszálódott, borzas, kócos, fésületlen, gubancos, bozontos, boglyas, boncos (*táj*), csapéter (*táj*), csomós, összecsomósodott ◆ RENDEZETT
csárda (fn) ◇ kocma, kocmaház (*rég*), vendéglő, csapszék, poharazó, italmérés, betekint (*táj*), lebujs (*szleng*) | fogadó, vendégfogadó, vendégház
csárdás (fn) ◇ csaplár (*rég*), csapláros (*rég*), kocsmáros, fogadós, vendéglős
csarnok (fn) ◇ terem, panteon (*rég*), bazilika (*szak*), előcsarnok, díszterem
 ◇ vásárcsarnok, piac, bazár
császárság (fn) ◇ [római] cézár, [orosz] cár, [japán] mikádó, [török] szultán, [iráni] sah, [abesszin] négus | imperátor, uralkodó ◆ ALATTVALÓ
 ◇ (*biz*): nagymenő (*szleng*) | nagyfőnök (*szleng*), góré (*szleng*), parancsnok, fejes (*biz*), kiskirály
 ◇ (*biz*): császármetszés
császárgalóca (fn) ◇ császárgomba, úrgomba
császárkorona (fn) ◇ koronaliom, koronavirág
császári (mn) ◇ fejedelmi, gazdag, előkelő [életvitel]
 ◇ (*rég*): császárpárti, aulikus
császármetszés (fn) ◇ császár (*biz*), metrotomia (*szak*), sectio caesarea (*szak*)

◊ (rég): huszárvágás

császármozsa (fn) ◊ damormozsa, smarni (*biz*), darasmarni (*biz*), grízsmarni (*biz*)

császkál (ige) ◊ mászkál, járkál, jár-kel, jön-megy, lődörög, ödöng, ögyeleg, ténfereg, cselleng, lézeng, lötyög (*biz*), lóg <vhól> (*biz*), sattyog (*biz*), slattyog (*biz*), csavarog, csatangol, tekereg, bumlizik (*biz*), kószál, kóborol, kódorog, bolyong, barangol, bujtorog (*táj*), kujtorog

csat (fn) ◊ kapocs, ruhakapocs, zár, zárókapocs, fibula (*szak*), kőöntvény (*rég*), boglár (*rég*) | hajcsat, hajcsipesz

csata (fn) ◊ harc, összecsapás, összetűzés, összeütközés, ütközet, küzdelem, viaskodás, viadal, tusa, villongás, csetepaté, kötélhúzás, verekedés

csatahajó (fn) ◊ hadihajó, cirkáló, romboló

csatokos (mn) ◊ lucskos, csatkos (*táj*), csajhos (*táj*), lustos (*táj*), csetres (*táj*), lotyakos, locspocs, csupa lucsok, merő lucsok, sáros, sárvízes (*táj*), harmatos, permetes, vízes, átázott

csatangol (ige) ◊ csavarog, kószál, kóborol, kódorog, barangol, vándorol, tévelyeg, kóricál (*táj*), csalinkázik, csamangol (*táj*), csatragol (*táj*), lórász (*táj*), bolyong, bódorog (*táj*), tekereg, járkál, jár-kel, mászkál, császkál, lődörög, lóg <vhól> (*biz*), bumlizik (*biz*), ödöng, ögyeleg, cselleng, bitangol (*táj*), flangál (*biz*), flangíroz (*rég*), ténfereg **Sz:** jár, mint a garabonciás (*rég*); bolyong, mint a vadludak

csatár (fn) ◊ támadó, támadójátékos, csatárjátékos ♦ VÉDŐJÁTÉKOS

◊ (rég): harcos | gyalogos

csatarend (fn) ◊ harcrend (*rég*)

csatározás (fn) ◊ összecsapás, csata, harc, küzdelem, összetűzés, ütközet, csetepaté, villongás, tűzpárbaj

csatársor (fn) ◊ támadók, támadójátékosok, támadósor ♦ VÉDELEM, VÉDŐJÁTÉKOS

csatasor (fn) ◊ hadrend, hadsor (*rég*), arcvonal

csatater (fn) ◊ harctér, harcmező, harchely (*rég*), küzdőtér, csatamező, csatahely, ütközethely (*rég*), hadmező (*rég*), küzdhely (*rég*), csatasík (*rég*), vérmező (*rég*)

csatazaj (fn) ◊ harci zaj, harci lárma, hadilárma, harcraj (*rég*)

◊ (*biz*): zenebona, perpatvar, lárma

csatázik (ige) ◊ harcol, küzd, hadakozik, háborúskodik, viaskodik, tusakodik, vív (*vál*), ví (*rég*), verekszik, hadázik (*rég*) | versenyez

csatlakozás (fn) ◊ belépés, szegődés, társulás, kapcsolódás, állás <vhova>, pártolás <vhova> | hozzájárulás, beleegyezés, egyetértés, jóváhagyás, helyeslés, megerősítés

◊ összeköttetés, kapcsolat, átszállás

csatlakozik (ige) ◊ csapódik, szegődik, betársul, társul, beáll, kapcsolódik, bekapcsolódik, belekapszolódik, követ <vkít>, szövetkezik, áll <vhova>, pártol <vhova>, tart <vkivel>

◊ egyetért, pártjára áll, [véleményt] oszt, [véleményben] osztozik, egy véleményen van ♦ KIVÁLIK, ELKÜLÖNÜL

◊ [út]: belekapszolódik, beletorkollik, belefut, érintkezik, összefut ♦ ELÁGAZIK, SZÉTÁGAZIK, ELVÁLIK

◊ [alkatrész]: kapszolódik, illeszkedik, összeköt

csatlakozó (fn) ◊ (*szak*): konnektor, dugó (*biz*), dugaszolóaljzat (*szak*), falicsatlakozó, érintkező

csatlós (fn) ◊ (*rég*): fegyverhordozó, fegyverhordó, fegyvernök, pajzshordó, kísérő, darabont, poroszló, testőr, védelmező, kengyelfutó (*rég*) | lovász

◊ követő, kiszolgáló, bérenc, szatellita (*rég*), vazallus (*pej*), zsoldos (*pej*), uszályhordozó (*rég*), lakáj (*pej*), hűbéres, csahos (*pej*), szekértoló, mameluk (*rég*), talpnyaló, csacsener (*rég*)

csatol (ige) ◊ <vmit vmihez>: kapszol, erősít, fűz, rögzít, illeszt, biggyeszt

◊ mellékel, fűz, hozzáfűz, told, hozzátold, hozzáad, hozzátesz, inkludál (*szak*)

◊ annektál (*szak*), bekebelez, elfoglal

csatorna (fn) ◊ kanális, folyóka, lefolyó, befolyó, befolyóka, kövezetfolyóka, árok, vízeresz (*szak*), csurgó (*táj*), csoga (*szak*), bevezető árok, esővízi árok (*rég*), alagcső (*szak*), eszterhéjeresz (*táj*), eszterhéjcspepegő (*táj*)

◊ szennyvízcsatorna, szennyvízlevezető, vízbevezető

◊ esőcsatorna, ereszcsatorna, eresz, vízköpő

◊ bevágás, vájat, horony, hornyolat, barázda, mélyedés, rovátka, nút (*szak*)

◊ frekvenciasáv

csatornatömlék (fn) ◊ csavargó, csőlakó, csőves (*szleng*), csővezető, csővi (*szleng*), hobó (*szleng*)

csatornázás (fn) ◊ csatornaépítés, kanalizáció (*szak*), kanalizálás (*szak*), vízvezetés, szennyvízelvezetés, alagcsővezés (*szak*)

csattan (ige) ◇ cserdül, csattanít (*táj*), csetten, pattan, durran, dörren, csörren, dördül, pukkan, rittyen (*rég*) | cuppan [csók]

csattanó (fn) ◇ poén, fénypont, pláne (*biz*) | váratlan fordulat

csattanós (mn) ◇ találó, hatásos

csattog (ige) ◇ kattog, pattog, zakatol, csattog-pattog, durrog, dörög, ropog, csatarászik (*táj*), kaffog (*táj*)
◇ [fülemüle] trillázik, énekel, dalol, szól, füttyül

csattogás (fn) ◇ kattogás, zakatolás, durrogás

csau (mn és fn) ◇ rozsdabarna, vörösesbarna, narancsbarna, barnássárga

csáva (fn) ◇ pác, bőrpác, csávázólé, cserzlé, cserlé, tímárcser (*rég*)
◇ (*táj*): moslék
◇ [kifejezésben]: baj, szerencsétlenség, galiba, slamasztika, pác, kutyaszorító

csavar¹ (ige) ◇ teker, forgat, csavarint, cseter (*táj*) | facsar
◇ srófol, csavaroz
◇ göngyöl, teker <vmít vmibe>, burkol, bugyolál, csomagol, csömbölyget (*táj*)
◇ sodor, sodorít (*táj*), pödör, csadar (*táj*)
◇ [labdát]: nyes, pörget

csavar² (fn) ◇ sróf (*biz*), csavarozó (*szak*)
◇ csavarulat
◇ [sportban]: forgás, fordulat

csavaranya (fn) ◇ anyacsavar, mutter (*szak*), anya (*biz*), csavarbiztosíték

csavargó I. (mn) ◇ kóborló, vándorló, csatangoló, lófráló (*biz*), csellengő, kódorgó, kujtorgó

csavargó II. (fn) ◇ vándor, tekerő, vagabund (*rég*), vagabundus (*rég*), országfutó (*rég*), hobó (*szleng*), bitang, flaszterkoptató (*biz*), sehonnai, jöttment, naplopó, hajléktalan, csöklakó, csövező, csöves (*szleng*), csövi (*szleng*), utcagyerek, utcakölyök, lóti-futi (*táj*), falukolonca (*táj*), faluseprője, löcsöngörös (*táj*)

csavarhúzó (fn) ◇ srófhajtó (*biz*), srófhúzó

csavarkulcs (fn) ◇ franciakulcs, villáskulcs, gyertyakulcs, csőkulcs

csavarodik (ige) ◇ tekeredik, tekergőzik, tekergőzik, kunkorodik, gyűrűzik, penderedik (*táj*), csevergőzik (*táj*), facsarodik, elfordul
◇ [út]: kanyarodik, kanyarog, kígyózik

csavarog (ige) ◇ csatangol, barangol, kószál, kóborol, tekereg, bolyong, kódorog, kóricál, flangál (*biz*), flangíroz (*rég*), lófrál (*biz*), strabancol, bitangol (*táj*), kórász (*táj*), kujtorog, csalinkázik, bódorog (*táj*), csamangol (*táj*), lafancol (*táj*), bumlizik (*biz*), lötyög (*biz*), lézeng, lóg (*biz*), ögyeleg, ödőng, cselleng, ténfereg, csámborog, járkál, császkál, mászkál, jár-kel, kalandozik, csövezik (*szleng*) **Sz**: az utcakert sövényét fonja

csavaros (mn) ◇ tekervényes, tekerős, kanyargó, kanyargós, csigavonalú, kagylódad (*rég*), kacskaringós, facsaratos (*táj*) ◆ EGYENES, NYÍLEGYENES
◇ furfangos, fortélyos, ravasz, körmönfont, csalafinta, nyakatekert, agyafűrt, fondorlatos, cseles, facsintos (*táj*) ◆ EGYSZERŰ, ÁTTEKINTHETŐ

cseber, csöbör (fn) ◇ vödör, veder (*táj*), rocska (*táj*), sajtár, vízhardó edény

csecs, csöcs (fn) ◇ mell, emlő, kebel (*vál*), didi (*biz*), cici (*biz*), tőgy (*durva*), csicsi (*táj*), dudu (*szleng*), előny (*szleng*), lökhárító (*szleng*), ködlámpák (*szleng*), ütköző (*szleng*)

csecsebecse (fn) ◇ apróság, műtyürke, műtyür, dísztárgy, nipp (*biz*), bizsu, divatékszer, zsuzsu (*rég*), encsembencsem (*biz*)
◇ (*táj*): vásárfia

csecsemő (fn) ◇ újszülött, kisbaba, baba, bébi (*biz*), pólyás, pólyás baba, pólyabeli (*táj*), csecsszopó, szopós (*rég*), bölcsős gyerek (*táj*), kisedd, pici, csöppség, kicsi, kicsike ◆ FELNŐTT

csecsemőgondozó (fn) ◇ dajka, dada, pesztonka, pesztra (*táj*)

cseh (fn és mn) ◇ cseszkó (*biz*), cselák (*szleng*)

csehó (fn) ◇ (*szleng*): italmérés, italbolt, ivó, kiskocsmá, kocsmá, lebuja (*szleng*), cseherli (*biz*), kricsmi (*szleng*), klímó (*szleng*), piálda (*szleng*), késdobáló (*szleng*), borkimérés, borharapó, borkóstoló

csehszlovák (fn és mn) ◇ cseh, cseszkó (*biz*), cselák (*szleng*)

csehül (hsz) ◇ rosszul, gyengén, gyatrán, hadilábon

csekély (mn) ◇ csekélyke, kevés, parányi, kicsi, kis, apró, kismértékű, alacsony [jövedelem], gyenge, minimális, jelképes, csipetnyi, gyűszűnyi, semennyi, némi, gyér, elenyésző, sovány [vigasz], lanyha [érdeklődés], csekélybeli (*táj*) ◆ NAGY, SOK, TÖMEGES

◊ jelentéktelen, szerény, lényegtelen, mellékes, mellőzhető, elhanyagolható, bagatell, értéktelen, potom, pitiáner (*biz*), piti (*biz*), pizslicsáré (*biz*), csip-csup, apró-cseprő, díbdáb ♦ FONTOS, JELENTŐS, NYOMÓS

csekélység (fn) ◊ apróság, semmisség, katonadolog (*biz*), bagatell, kicsinység, kicsiség, potomság, bliktri (*rég*), lappalia (*vál*), firlefünc, vacakság, haszontalanság, bizbasz (*durva*) **Sz:** több is veszett Mohácsnál

csekk (fn) ◊ csekklap, utalvány, bankutalvány, fizetési utalvány, pénzesutalvány

csekk-könyv (fn) ◊ csekkfüzet

csekk számla (fn) ◊ folyószámla, bankszámla

csel (fn) ◊ csel fogás, fogás, fortély, furfang, ármány, cselszövés, cselszövény (*rég*), fondorlat, praktika, mesterkedés, trükk, firka (*szleng*), finesz (*biz*), finta (*rég*), manőver, machináció (*biz*) | hadicsel, hadifortély, hadifurfang

cselcsap (mn) ◊ csapodár, csalfa, ledér, hűtlen, hűtlenkedő, könnyűvérű, kanos [férfi] (*táj*) | állhatatlan, ingátag, szeszélyes, változékony, megbízhatatlan ♦ ÁLLHATATOS, HÜSÉGES

cseléd (fn) ◊ szolga, szolgáló, mindenes, alkalmazott, háztartási alkalmazott, bejárónő, maris (*szleng*), házirézi (*szleng*)

◊ (*rég*): gyerek, gyermek

cseléd lány (fn) ◊ tett, szolgáló, szolgálólány, mindenes lány, mindenes, háztartási alkalmazott, csecsi (*pej*), dézsatündér (*tréf*)

cseléség (fn) ◊ szolganép, háznép, személyzet, szolgaszemélyzet

cselekedet (fn) ◊ cselekvés, tett, faktum (*rég*), aktus, akció, működés, művelet, eljárás, cselekmény, ténykedés, viselkedés, lépés, erőfeszítés, erő kifejtés, fáradság, törekvés, mutatvány, remeklés, bravúr, véghezvitel, cselekvény (*rég*), tétemény (*rég*), tét (*rég*), tétel (*rég*)

cselekmény (fn) ◊ tett, tevékenység, cselekedet, cselekvés, eljárás, művelet, ténykedés, intézkedés, beavatkozás, cselekvény (*rég*), akció, aktus

◊ történet, történés, előrehaladás, előremenet, mese, meseszövés, bonyodalom, sztori

cselekedik, cselekszik (ige) ◊ tesz, csinál, ténykedik, teszget (*rég*), teszen (*rég*), tesz-vesz, működik, dolgozik, munkálkodik, igyekszik, fárad, robotol (*biz*)

◊ eljár <vmiben>, véghezvisz, elvégez, kivitelez, művel, végez, elkövet, mivel (*rég*), operál ♦ TÉTLENKEDIK, LUSTÁLKODIK, ELODÁZ

◊ (*táj*): piszkít, csinál, becsinál

cselekvés (fn) ◊ tett, tevékenység, cselekedet, cselekvény (*rég*), tevés (*rég*), kezdeményezés, ténykedés, akció, teljesítés, véghezvitel, megtevés (*rég*), tétel (*rég*), munka, eljárás, processzus (*id*), működés, művelet, funkció, igyekvés, foglalkozás, buzgólkodás, alkotás, szerkesztés ♦ TÉTLENSÉG, SEMMITTEVÉS

cselekvő (mn) ◊ tevékeny, tevékenykedő, ténykedő, tevőleges, tette kész, tetterős, dolgoz, alkotó, ható, teremtő, gyakorló, munkás, dolgozó, munkálkodó, működő, művelő, szorgalmas, igyekvő, buzgó, eleven, teljesítő, fáradozó, szolgáló, fáradhatatlan, iparkodó, törekvő, sürgölődő, nyüzsgő, fontoskodó, lendületes, robotoló, aktív, energikus, dinamikus ♦ TÉTLEN, PASSZÍV

cseles (mn) ◊ furfangos, ravasz, csavaros, csalafinta, fortélyos, rafinált, agyafűrt, elmés, fondorlatos, fineszes (*szleng*), fifikás (*biz*), minden hájjal megkent, leleményes, trükkös (*biz*) ♦ EGYENES

cselez (ige) ◊ ügyeskedik, mesterkedik, manőverez, taktikázik, fondorkodik

◊ dribliz (*szak*)

csel fogás (fn) ◊ csel, fortély, furfang, manőver

cselgáncs (fn) ◊ dzsúdó (*szak*) | dzsuidzsicu (*szak*)

cseleng (ige) ◊ járkál, jár-ke, jön-megy, csavarog, kószál, kóborol, bolyong, ténfereg, lódörög, lóg (*biz*), csámborog, lézeng, tekereg, csatangol, mászkál, császkál, lófrál (*biz*), lébecol, bitangol (*táj*), cammog, ánkál (*táj*), fityog (*táj*), csügg-lóg (*táj*), ödöng, lebzsel, téblábol, tétlenkedik, lábatlankodik, ólálkodik

csellista (fn) ◊ gordonkás, csellós

cselló (fn) ◊ gordonka, kisbögő, violincello

◊ (*szleng*): géppuska, hosszúpuska, stukker (*szleng*), géppityu

◊ (*szleng*): hadtápmunka

csellózik (ige) ◊ gordonkázik, kisbögőzik, violincellozik

◊ (*szleng*): mosogat

cselszövés (fn) ◊ ármány, fondorlat, mesterkedés, cselvetés, áskálódás, törvetés (*rég*), cselszövény (*rég*), összeesküvés, összebeszélés, összejátszás, intrika, machináció (*biz*), sikanéria (*rég*), sikan (*id*), komplot (*rég*), megtévesztés, becsapás, átverés (*biz*), csalás, beugratás

cselszölvő (mn) ◇ bajkeverő, ármánykodó, fondorkodó, furfangos, alattomos, áskálódó, bujtogató, intrikus, praktikáló (*rég*), csaló, svindler (*biz*), csempe (*táj*)

csemege (fn) ◇ ingyencfalat, ingyencség, finomság, édesség, nyalánkság, nass (*biz*), desszert, delikatesz, konfekt (*id*), delicia (*rég*), bonbon, mandoletti (*rég*), poszpász (*rég*), konfitúra (*id*)

csemegekereskedés (fn) ◇ csemegebolt, fűszerüzlet (*rég*), csemegés, fűszeres

csemegézik (ige) ◇ nyalakodik, nyalánkodik (*rég*), nassol (*biz*), torkoskodik

csemete (fn) ◇ gyerek, kisgyerek, utód, ivadék, csöppség, kölyök, lurkó, purdó, öcskös (*biz*), öcsi (*biz*), gyerkőc, bébi (*biz*), pici, palánta, pocok (*biz*), poronty (*biz*), csimota (*táj*), magzat ◆ FELNŐTT

◇ dugvány, sarjadék, hajtás, magonc, oltvány, sarj, palánta, suháng (*táj*)

csempe¹ (fn) ◇ kályhacserép, cserép, kályhaszem (*rég*), cseréptábla, kahli (*szak*)

csempe² (mn) ◇ (*rég*): törött, csorbult, csorba

◇ (*rég*): hazug, csaló, csalárd

◇ [száj]: görbe, pittyedt, biggyedt, félreálló

csempész¹ (ige) ◇ sibil (*szleng*), smugliz (*biz*) | belecúsztat, szöktet

◇ <vmít vmibe>: belecsempész, belelop

csempész² (fn) ◇ feketéző (*szleng*), zugárus, dugárus, orgazda, zugkereskedő, siber (*biz*), félkézalkár (*rég*)

csen (ige) ◇ eltulajdonít, elvesz, elemel, eloroz, megszerez, lop, lenyúl (*szleng*), megfúj (*szleng*), rajzol (*szleng*), zsebre vág, csór (*biz*), csíp (*biz*), csakliz (*biz*), elsinkófál (*biz*), csillent (*táj*), kullint (*rég*), körömcslé (*táj*), csízél (*táj*), csóreszol (*szleng*), capcarázik (*szleng*)

csencsel (ige) ◇ cserél, csereberél, ad-vesz, üzletel, feketézik (*szleng*), csaklizik (*táj*)

◇ (*táj*): lop, csen, elcsór (*szleng*), eltulajdonít, elemel, megfúj (*szleng*)

csend, csönd (fn) ◇ némaság, hallgatás, elcsitulás, hangtalanság, zavartalanság, háborítatlanság, nesztelenség, zajtalanság, szótlanság, csendesség, szilencium ◆ ZAJ, LÁRMA, NESZ

csendes, csöndes (mn) ◇ hangtalan, hallgatag, néma, zajtalan, nesztelen, lecsitult ◆ ZAKLATOTT

◇ háborítatlan, békés, nyugalmas, nyugodt, eseménytelen ◆ ZAJOS, LÁRMÁS

◇ [hang]: fojtott, elhaló, tompított, halk, suttogó ◆ HANGOS

◇ szófukar, szótlán, szűkszavú, kevés beszédű, hallgatag, sima ◆ BŐBESZÉDŰ, BESZÉDES, SZÓSZÁTYÁR

◇ szerény, szolid, szende, szelíd, visszahúzódo, tartózkodó, jámbor, együgyű, sziszimuzsi (*táj*), bószmok (*táj*), kukumusz (*táj*), gönye (*táj*), hamvába holt ◆ NAGYSZÁJÚ, NAGYPOFÁJÚ

csendesedik, csöndesedik (ige) ◇ csendesül, halkul, csitul, elhallgat, elnémul, elpilled, csendül (*táj*), csihed (*táj*)

◇ csökken, enyhül, mérséklődik, csillapodik, alábbszáll, alábbhagy, szelídül, szűnik, [szél] elül ◆ ERŐSÖDIK

csendesít, csöndesít (ige) ◇ csendre int, lecsendesít, csitít, csígat (*táj*)

◇ nyugtat, békítget, csillapít, békít, szelídít, kérlel, vigasztal

◇ halkít, enyhít ◆ HANGOSÍT, FOKOZ

◇ mérsékel, tompít, csitol (*táj*), tilimit (*táj*)

csendestárs (fn) ◇ kültag, stiller-co (*id*), üzletfél, üzlettárs

csendháborítás (fn) ◇ csendzavarás, láрма, zaj, zsvaj, ricsaj, zenebona, zajongás, zsbongás, ribillió, hangzavar, perpatvar, ramazúri, rendzavarás, botrány, felfordulás, veszekedés, garázdálkodás, duhajkodás, hűhó, hajcihő (*biz*), excesszus (*id*)

csendít (ige) ◇ (*táj*): csenget, harangoz

csendőr (fn) ◇ fogdmeg (*biz*), zsandár, pandúr, poroszló (*rég*), porkoláb (*rég*), pacsirta (*rég*)

csendőrség (fn) ◇ katonai rendőrség, zsandárság (*rég*)

csendül (ige) ◇ kondul, szól, hangzik, cseng, peng, csilingel, kolompol, kong, zeng, zendül

csenevész (mn) ◇ fejletlen, visszamaradt, ványadt, gyenge, satnya, vézna, silány, hitvány, nyamvadt, nyiszlett (*biz*), nyeszlett, vékonydongájú, nyápic, cingár, vakarcs, elkorcsosult, korc, elfajzott, csökevényes, vanyiga (*táj*), gezemice (*táj*), sindevész (*táj*), bélma (*táj*), csepöte (*táj*), peszmege (*táj*), rudimentális (*id*) Sz: rumos kenyéren tartották ◆ ERŐS, FEJLETT, EGÉSZSÉGES

cseng, csöng (ige) ◇ csilingel, szól, hangzik, visszhangzik, peng, zeng, bong (*vál*), berreg, csörög, csendül, zendül, cseneg (*táj*), cseng-beng (*táj*), csinglingiz (*táj*), cafog (*táj*)

csenget, csönget (ige) ◇ csendít, pendít, kondít, kongat, zenget, csilinkol (*táj*), csörömpöl (*biz*)

◇ (*biz*): felhív, telefonál, odacsenget (*biz*)

csengetés, csöngetés (fn) ◇ csengettyűszó, csilingelés, hangzás, zengés, harangozás, harangszó

csengettyű, csöngettyű (fn) ◇ csengő, csöngő, harangocska, csengető (*táj*), csilingő (*táj*), csingilingi (*táj*), giling-galang (*táj*), inclangorium (*id*), kolomp

csengő, csöngő I. (mn) ◇ csilingelő, pengő, zengő, zengzetes, bongó | érces, éles, tiszta, metsző, hallatos (*rég*), hangzó, sonorus (*id*) ◆ REKEDTES, FAKÓ, TOMPA

csengő, csöngő II. (fn) ◇ csengettyű, csörgő, harangocska, csengető (*táj*), csingilingi (*táj*), csölöng (*táj*)

csepeg, csöpög (ige) ◇ hull, pereg, csepereg, folyik, csurog, szivárog, folydogál, csordogál, cseperészik, csurog-csepeg, szemerkél, szemelget (*táj*), permetez, [könny] potyog, gyöngyözik, csepellérezik (*táj*), csoronkál (*táj*), levedzik (*táj*) ◆ DÖL, ÖMLIK, BUGYOG

csepegtet, csöpögtet (ige) ◇ csurgat (*biz*), cseppent, csöppent, szivároztat, önt, öntöz, locsol

csépel (ige) ◇ [termést]: kiver, hadar (*táj*) | nyomtat

◇ ver, üt, üt-ver, páhol, eltángál, elagyabugyál, elfenekel

◇ szid, csepül, ócsárol, szapul

◇ (*biz*): ismétel, hajtogat, mondogat, darál

cseperedik (ige) ◇ nő, növekszik, serdül, fejlődik, iperedik (*táj*) ◆ HANYATLIK

csepereg, csöpörög (ige) ◇ szemerkél, permetez, szítál, szemereg (*táj*), szemetel, csepellérezik (*táj*), csepétel (*táj*), ficserg (*táj*), pernyékel (*táj*), pityereg (*táj*), potyorász (*táj*) ◆ ZUHOG, ÖMLIK

cséplés (fn) ◇ gépelés (*táj*)

cséplőgép (fn) ◇ cséplőmasina (*táj*), masina (*táj*), cséplő (*táj*)

csepp, csöpp (fn) ◇ gyöngy (*vál*)

◇ [egy cseppet]: egy kicsit, egy kissé

◇ [cseppenként]: apránként, apródonként (*táj*), fokónként, fokozatosan

◇ [jelzőként]: cseppnyi, apró, aprócska, pöttöm, törpe, liliputi, kicsi, kicsiny, kicsinyke, kicsike, kevés, kevéske, parányi, szikrányi, pici, picike, picinyke, jottányi, szemernyi, csipetnyi, fikarcnyi, picur, picurka, icipici, incifinci, pindurka, pirinyó, leheletnyi, árnyalatnyi, mikroszkopikus ◆ HATALMAS, ÓRIÁSI, KOLOSSZÁLIS

cseppen, csöppen (ige) ◇ leesik, aláhull, csurran, csippen (*táj*)

◇ <vki vho>: jut, kerül, érkezik

cseppent, csöppent (ige) ◇ csepegtet, csurran ◆ ÖNT, ZÚDÍT

◇ (*táj*): [tehenet] fej

cseppfolyós (mn) ◇ folyékony, folyós, híg, megolvastott, olvadó, fluid (*id*), likvid (*id*)

cseppfolyósít (ige) ◇ elfolyósít, felolvaszt, megolvaszt, kondenzál (*szak*), ömleszt (*szak*) ◆ MEGSZILÁRDÍT

cseppkő (fn) ◇ sztalaktit, sztalagmit, csepegőkő (*rég*)

cseppnyi, csöppnyi (mn) ◇ kicsi, kicsiny, kicsike, pici, picike, piciny, pirinyó, icipici, parányi, apró, apróka, pöttöm, szikrányi, szemernyi, csipetnyi, liliputi, pindurka, picurka, picurka, piti, bagatell, mini (*biz*), miniatűr, satnya, csenevész, törpe, hitványka, mikroszkopikus, cseppinkó (*táj*), cseppintés (*táj*), cseppke (*táj*), csepptényi (*táj*), eleső (*táj*), krükk (*táj*) ◆ GIGÁSZI, ÓRIÁSI, HATALMAS

csepű (fn) ◇ kóc, kenderkóc, lenkóc

csepül (ige) ◇ szid, ócsárol, leszól, bírál, kritizál, pocskondiáz, lekicsinyel, lebecsül, becsmérel, fitymál, gyaláz, szapul ◆ DICSÉR, MAGASZTAL, DICSÓÍT

◇ (*táj*): ver, üt, csépel, páhol, eltángál, elpáhol, elfenekel

csepűrágó (fn) ◇ komédiás, bohóc, ripacs, kókler, szemfényvesztő, hisztrió (*rég*)

cser (fn) ◇ cserfa, csertölgy

◇ cserlé, cserzőlé, pác, páclé

cserbenhagy (ige) ◇ elhagy, pácban hagy, elpártol <vkitől>, elfordul <vkitől>, faképnél hagy, sárban hagy, saroglyában hagy, vízben hagy, sorsára hagy, csalban hagy (*táj*)

Sz: a maga kinyára hagy; ebadóban hagy; farba rüg; hátat fordít; hoppon marad; otthagya, mint Szent Pál az oláhokat ◆ KITART <VKI MELLETT>

◇ <vkit vmije>: felmondja a szolgálatot

cserdít (ige) ◇ pattant, kondít (*táj*), kongat (*táj*), suhint, csesszintget (*táj*)

◇ <közibük>: odavág, közbelép, beavatkozik, rendet teremt

csere¹ (fn) ◇ cserebere, cserüzlet, csereforgalom, cserekereskedelem, kereskedés, üzlet, adásvétel, árucser

◇ váltás, felváltás, váltakozás, pótlás

csere² (fn) ◇ (*rég*): erdő, haraszt, pagony, csalit, bozótos, kopács (*táj*), cserjés

◊ (rég): cserfa, cser

cserebere (fn) ◊ csere, cserélgetés, adásvétel, adásvevés, árucsera, csereüzlet, csereügylet, csakli (táj)

csereberél (ige) ◊ cserél, kicserél, váltogat, cserébe ad, ad-vesz, kereskedik, nyereszkedik, csencsel (szleng), seftel (rég), csakliz (rég), cserebugál (táj), sinkófál (táj), tücsölldik (táj)

cserébogár (fn) ◊ cserebűly (rég), csajva (táj), gázsó (táj), gorzs (táj), bók (táj), csenderi (táj), csibók (táj), csarabejszli (táj)

cserekereskedelem (fn) ◊ árucsera, termékcsere, adásvétel

cserél (ige) ◊ csereberél, cserébe ad, ad-vesz, cserekereskedik (biz), kereskedik, csencsel (szleng), feketézik (szleng), csakliz (rég), seftel (rég) ♦ MEGTART

◊ vált, változtat, módosít ♦ KITART <VMI, VKI MELLETT>

cseremisz (fn és mn) ◊ mari

cserép (fn) ◊ agyagáru, edényáru, fazekasáru, agyagedény

◊ virágcserep

◊ törmelék, üvegcserep, üvegdarab, szilánk, töredék, darab

◊ pala, fedkő, csereptégla, tetőcserep

◊ kályhacsempe

cserépedény (fn) ◊ cserepáru, fazekasáru, agyagáru, agyagedény, kerámia

cseresznye (fn) ◊ cseri (biz), cserkő (biz), piros páponya (rég)

◊ (biz): cseresznyepálinka

csereügylet (fn) ◊ csereakció, cserebere

cserez (ige) ◊ [bört]: pácol, kikészít

◊ megedz

cserfa (fn) ◊ cser, csere, cserefa, csertőlg

cserfes (mn) ◊ (táj): beszédes, bőbeszédű, fecsegő, locsogó, csacsogó, nyelves, cserefendi (rég) ♦ SZÓFUKAR, CSENDES, HALK SZAVÚ

◊ (táj): csúnya szájú, mocskos szájú, veszekedős, civakodó, zsémbes

◊ (táj): hirtelen haragú, pulykamérgű, lobbánékony

cserge (fn) ◊ (táj): takaró, gyapjúpokróc, gyapjútakaró, lazsnak (rég)

cserje (fn) ◊ aljnövényzet, bozót, bokor, haraszt, csalit, bige, ciher (táj), cseprente (táj), csender (táj)

cserjekaktusz (fn) ◊ kaktuszfa, lombkaktusz

cserjés (fn) ◊ bozótos, csalitos, berek, liget, lugas, kiserdő, bokros, pagony, sarjerdő, harasztos, cserebokros, csadaj (táj), csenderes (táj), csutaj (táj), cserő (táj), csirityás (táj)

cserkész¹, **cserkészik** (ige) ◊ kutat, keres, kémlel, szaglász, nyomoz, vizslat, kajtat, koslat, szimatol, bürkész (rég), fürkész, leselkedik, lesben áll, busíroz (rég), cserkel (táj), csapáz (táj), fitykéz (táj)

◊ [nőkre]: hajt (szleng), nőzik, csajozik (szleng), vadászik (szleng)

◊ kószál, bolyong, kujtorog, kóborol

cserkész² (fn) ◊ (rég): erdőőr, nyomkereső, kutató, cirkáló

◊ kiscserkész

csermely (fn) ◊ ér, vízér, patak, patakocska, vízfolyás, séd (rég), sió (rég, vál), cseregeteg (rég), csörge (rég), csorogvány (rég)

csermelyciprus (fn) ◊ átán, atkafű, hangafa, jászfenyő, némettamariska, tamarik, tamariska

csersav (fn) ◊ tannin (szak)

cserszömörce (fn) ◊ parókafa, szkumpia, szömörce, szumák, timorfa

csésze (fn) ◊ bögre, csupor, pohár, fíndza (rég), ivóedény

csészealj (fn) ◊ tálca, tányérka, kistányér

◊ ufó, repülő csészealj

csetepaté (fn) ◊ összecsapás, harc

◊ veszekedés, verekedés, küzdelem, dulakodás, bunyó (szleng), csatározás, csata, perlekedés, affér (biz), nézeteltérés, összeütkezés, összetűzés, összeszólalkozás, purparlé (biz), perpatvar, civakodás, láрма, zsvivaj, patália, hajcihő (biz), ribillió, petek (rég), balhé (szleng), cirkusz (biz), műsor (biz), ramazúri, hűhő, hirig (szleng), tumultus (rég), meccs, kalabálé (táj), kalamácsa (táj), karakalla (táj), ferkel (táj)

csetik-botlik (ige) ◊ botladozik, botorkál, támolyog, bukdácsol, biteleg-botolog (táj), bócorog (táj), iceg-bocog (táj), itlik-botlik (táj)

◊ (biz): bizonytalankodik, kapkod

csettint (ige) ◇ csettent, pattint, pattogtat, kattint, pattant, ropogtat, kongat (*táj*), ciccent (*táj*), csattant (*táj*), csettant (*táj*), klappant (*táj*)

cséve (fn) ◇ gombolyító, tekercs, orsó, spulni, csörlő (*rég*)
◇ (*táj*): kukoricacső

cseveg (ige) ◇ társalog, beszélget, szót vált, fecseg, locsog, csacsog, csivitel, csicsereg, szájal, dumál (*biz*), traccsol (*biz*), trécsel (*biz*), kaszinózik (*biz*), pletykál, tereferél, pusmog, sustorog, kotyog, trafikál, jártatja a száját, szövegel (*szleng*), konverzál (*rég*), apacsol (*szleng*), smúzol (*szleng*), pofázik (*durva*) ◆ HALLGAT, FIGYEL

csevegés (fn) ◇ csevej, társalgás, beszélgetés, fecsegés, locsogás, csacsogás, tereferé, eszmecsere, pletykázkodás, diskurálás, elmefuttatás, pusmogás, szájjáratás, letyepetye (*biz*), latyapaty (*táj*), csacsogás, gágogás, gagyogás, konverzáció (*rég*), purparlé (*rég*), traccs (*biz*), triccs-traccs (*biz*), dumaparti (*szleng*), plausch (*id*), kaszinózás, csicserkelés (*táj*), csiripolás (*táj*), csáfor (*táj*), csevet (*táj*)

csevej (fn) ◇ csevegés, társalgás, beszélgetés, szóváltás, fecsegés, locsogás, tereferé, eszmecsere, pletykázkodás, diskurálás, elmefuttatás, pusmogás, szájjáratás, letyepetye (*biz*), latyapaty (*táj*), csacsogás, gágogás, gagyogás, konverzáció (*rég*), purparlé (*rég*), traccs (*biz*), triccs-traccs (*biz*), dumaparti (*szleng*), plausch (*id*), kaszinózás, csicserkelés (*táj*), csiripolás (*táj*), csáfor (*táj*), csevet (*táj*)

csevice (fn) ◇ (*táj*): savanyúvíz, ásványvíz, borvíz (*táj*)
◇ (*táj*): vinkó, löre
◇ (*táj*): pálinkaseprő, cefre

cséza (fn) ◇ homokfutó, utazókocsi, bricska, kabriolet (*rég*)

csibe (fn) ◇ csirke, kiscsirke, pipi (*biz*), pizse (*táj*), pipe (*táj*), tyúki (*táj*), pitye (*táj*)
◇ (*biz*): kislány, leánygyermek, leányka

csibehúr (fn) ◇ tehénabrak (*táj*), tikhúr (*táj*)

csibész (fn) ◇ csirkefogó, gazember, gazfickó, gézengúz, kópé, himpellér, imposztor (*rég*), pernahajder, pokolra való, jómadár, jó firma, kapcabetjár, ebadta, máriásadta (*táj*), ganef (*szleng*), gauner (*biz*), mihaszna, semmirekellő, senkiházi, lókötő, aszfaltbetyár, lacibetyár (*táj*)
◇ [gyerek]: rosszóság, rosszcsont, rosszposztó, ördögfióka, ördögfattya (*táj*), utcagyerek, utcakölyök, anyaszomorító, kutyanáció (*táj*), ebugatta (*táj*)

csicsereg (ige) ◇ [madár]: csiripel, csivitel, csipog, csivog (*táj*), csirikel (*táj*), csicsog (*táj*), csicserekél (*táj*), ficserékél (*táj*), hangicsál (*rég*), füttyül, csattog, dalol, énekel, trillázik
◇ csacsog, fecseg, csiripel, csivitel, traccsol (*biz*), locsog, kotyog, karattyol (*biz*)

csicserborsó (fn) ◇ bagolyborsó

csicskás (fn) ◇ tisztiszolga, pucer (*rég*), kutyamosó (*rég*)
◇ alárendelt, alábbvaló

csicsóka (fn) ◇ csőkapityóka, csőkarépa, kocirépa, pucokrépa, földialma (*rég*), tótrépa (*rég*), pityóka (*táj*)
◇ krumpli, burgonya

csiga (fn) ◇ csigabiga (*biz*)
◇ (*rég*): kagyló
◇ csigadisz, voluta (*szak*), fodorítás (*rég*)
◇ fűrt, hajfűrt, tincs, hajtincs, lokni, gyűrű, vukli (*rég*), rolni (*rég*)
◇ (*biz*): bejgli, tekercs | csigatészta

csigadisz (fn) ◇ voluta (*szak*), csiga, fodorítás (*rég*)

csigaház (fn) ◇ csigahéj, csigateknő (*rég*)

csigalépcső (fn) ◇ csigagrádics (*rég*)

csigavér (msz) ◇ türelem!, nyugalom!, nyugi!, hidegvér!

csigavonal (fn) ◇ csavarvonal, spirál, spirális, spirálvonal, tekervény, kacskaringó, hélix (*szak*)

csigáz (ige) ◇ [érdeklődést]: fokoz, gerjeszt, ébreszt
◇ kínoz, gyötör, fáraszt, sanyargat, sanyar (*táj*), göcsörít (*táj*)

csiger (fn) ◇ vinkó, löre (*táj*), máslás (*táj*), csavarinkabor (*táj*), csege (*táj*), bicskanyitogató (*tréf*), rabvallató (*tréf*), lötty, pancs

csigolya (fn) ◇ nyakcsiga (*táj*), csigó (*táj*), gerinccsontocska (*táj*), spondylus (*szak*), vertebra (*szak*)

csihol (ige) ◇ [tűzet]: gyújt, gerjeszt, szít, csehel (*táj*), csehint (*táj*), csihel (*táj*) ◆ ELOLT
◇ (*rég*): csahol, ugat

csík (fn) ◇ sáv, stráf (*biz*), pászta (*táj*), örv (*szak*), vonal, vonás, szalag
◇ (*táj*): metélt tészta, metélt, mácsik (*táj*)

◇ (*szleng*): himvessző

csikar (ige) ◇ [has]: görcsöl, fáj, rág (*rég*), hamajog (*táj*), facsar (*rég*)

◇ (*táj*): karmol, horzsol, karcol

csikk (fn) ◇ cigarettavég, cigarettacsutka, dekk (*szleng*), rigó (*szleng*), spangli (*szleng*)

csiklandós (mn) ◇ csikis (*biz*), csiklandékos (*táj*), viszketős

◇ kényes, bajos, kritikus | érdekes, érdekfeszítő, izgalmas | pajzán, sikamlós, pikáns, borsos, kétértelmű

csiklandoz (ige) ◇ csikland, csikiz (*biz*), bizserget, bizserékel (*táj*), bizserkél (*táj*), csiklant (*táj*), csikol (*táj*)

◇ izgat, csábít, vonz, csalogat | ösztökél, ingerel, késztet, bizserget, piszkál, furdal

csikló (fn) ◇ clitoris (*id*), borsó (*szleng*)

csikó (fn) ◇ kicsikó, kisló, paci (*biz*), lovacska, lógyerek (*tréf*), csidu (*táj*), csinu (*táj*), csinó (*táj*)

csikorgás (fn) ◇ nyikorgás, nyekergés, [hóé] ropogás, recsegés

csikorgat (ige) ◇ nyikorgat, csikar (*táj*), [fogat] acsargat (*táj*)

csikorgó (mn) ◇ csikorgós, nyikorgó, fülsértő, fülhasogató, bántó, agyargó (*táj*)

◇ [hideg]: dermesztő, farkasordító

csikorog (ige) ◇ nyikorog, nyekereg, herseg (*táj*), korcog (*táj*), roszog (*táj*), [hó] ropog, nyiforog (*táj*), recseg

◇ fagy

◇ (*táj*): unszol, kér, könyörög

◇ (*táj*): tengődik, nyomorog

csikos (mn) ◇ csikozott, csikmintás, sávós, sávozott, stráfós (*biz*), zebraszerű, cirmos | vonalas, vonalazott

csilingel (ige) ◇ cseng, csöng, cseng-bong, csingilingizik, zeng, szól, hangzik

csillag (fn) ◇ állócsillag, hullócsillag, meteor (*szak*)

◇ csillagjegy, jegy, csillagzat, csillagkép

◇ rangjelzés | rendjel, érdemrend, kitüntetés, plecsni (*pej*)

◇ [állat homlokán]: hold, folt

◇ sztár, filmcsillag, mozi csillag, diva

csillagánizs (fn) ◇ csillagos ánizs

csillagász (fn) ◇ asztronómus, csillagvizsgáló, csillagkém (*rég*), égvizsgáló (*rég*)

csillagászat (fn) ◇ asztronómia, asztrófizika, csillagtan (*rég*), csillagisme (*rég*), csillagvizsgálat (*rég*)

csillagfűrt (fn) ◇ farkasbab, fügebab, gerezdesviola, kávéborsó, kisasszony tenyere, magyarkávé, spanyol viola

csillaghullás (fn) ◇ csillagfutás

◇ (*szleng*): lefokozás

csillagjós (fn) ◇ asztrológus

csillagjósolás (fn) ◇ asztrológia (*szak*)

csillagkép (fn) ◇ csillagzat, konstelláció (*rég*), égi jegy (*rég*), állatövi jegy, zodiákus (*szak*), zodiákusjegy, a csillagok állása, csillagjegy

csillagos (mn) ◇ csillagfényes, csillagokkal telehintett, csillagozó (*rég*), csillagsugaras (*vál*)

◇ csillagdíszes, csillagmintás

csillagószirózsa (fn) ◇ csillagerebesin, csillagvirág, kékcscillagfű, krisztusszem, virgiliusz-aszter

csillagvizsgáló (fn) ◇ obszervatórium (*szak*), csillagda (*rég*)

csillagzat (fn) ◇ csillagkép, konstelláció (*rég*), égi jegy (*rég*), csillagjegy, jegy

◇ végzet, sors, fátum (*vál*)

csillámlik (ige) ◇ felcsillan, megcsillan, felvillan, villószik, villózik, csillog, csillog-villog, ragyog, felragyog, világlik, világol, fénylik, tündöklük, villog, szikrázik, sziporkázik, sugárik, vakít

csillan (ige) ◇ felcsillan, megcsillan, felvillan, megvillan, felragyog

csillapít (ige) ◇ csökkent, enyhít, mérsékel, tompít, zsongít (*vál*), oszlat, könnyít, kisebbít, temperál, mitigál (*rég*), gyalít (*táj*), [szomjúságot] olt, [éhséget] elver, fékez, mulaszt, szüntet ◆ FOKOZ, SÚLYOSBÍT, NÖVEL

◇ csitít, csendesít, nyugtat, békít, engesztel, csigat (*táj*), csikat (*táj*), csitol (*táj*) ◆ DÜHÍT, INGEREL, HERGEL

csillapodik (ige) ◇ csillapul, csillapszik, csökken, mérséklődik, enyhül, tompul, lanyhul, alábbhagy, gyengül, gyaludik (*táj*), szűnik, múlik, halkul ◆ FOKOZÓDIK, SÚLYOSBODIK, NÖVEKEDIK

◇ csendesedik, csitul, engesztelődik, juházik (*táj*), csihad (*táj*), csigad (*táj*) ◆ FELDÜHÖDIK, DÜHBE GURUL, BEPÖRÖG (*szleng*)

csillár (fn) ◇ függőlámpa, luszter (*rég*), vilár (*rég*)

csille (fn) ◇ bányakocsi, gurítókokcsi, görgőkocsi, lóré, kutya (*táj*)

csillog (ige) ◇ ragyog, csillámlik, villog, csillog-villog, fénylik, fényeskedik (*rég*), sziporkázik, szikrázik, villózik, villózik, tündöklík, vakít, sugárzik, fényledezik (*rég*), sajog (*rég*), világoz (*rég*), csillámpozik (*táj*), gyöngyöl (*táj*), illog-villog (*táj*)

◇ brillíroz, tündököl, csillog, remekel, kivágja a rezet, sziporkázik ◆ FELSÜL, LEBÖG, CSÜTÖRTÖKÖT MOND

csillogás (fn) ◇ ragyogás, csillám, csillámlás, fény, fényesség, sziporkázás, szikrázás, villogás, villózás, tündöklés

◇ külsőség, külsín (*vál*), pompa, hivalkodás, fényűzés

csillogó (mn) ◇ ragyogó, csillámló, fényes, fénylő, fényteljes (*rég*), szikrázó, sziporkázó, tündöklő, tündökletes, sugárzó, vakító, parázs (*vál*) ◆ TOMPA, FAKÓ, MATT

◇ vonzó, csábító, briliáns, kápráztató, káprázatos, kiváló, nagyszerű, remek, pazar, tündökletes, fényűző, pompás ◆ CSAPNIVALÓ, NYOMORÚSÁGOS, EGYSZERŰ

csimpaszkodik (ige) ◇ kapaszkodik, fogózkodik, függeszkedik, akaszksodik, ragad, tapad, csimpajksodik (*táj*), csimpajkszik (*táj*), csimpeszkedik (*táj*)

csinál (ige) ◇ tesz, cselekszik, ténykedik, tevékenykedik, művel, dolgozik, végez, végbevisz, véghezvisz, űz, folytat

◇ készít, formál, alkot, barkácsol, gyárt, alakít, létrehoz, létesít, sikerít (*biz*), szerkeszt, kreál, buherál (*szleng*), bonyolít (*táj*), makherál (*táj*), mesterkél (*táj*), kigondol, kitalál, kiötöl

◇ rendez, okoz, kelt, [hibát] ejt, [arcot, grimaszt] vág, [rendet] rak, [lármát, botránnyt] csap

◇ <vmivé, vmilyenné>: formál, alakít, farag <vkiből vmit>

◇ <vmibe>: űrit, ereszt, székel, piszkít

csinált (mn) ◇ hamis, mesterséges, művi, mű, ál, fals

◇ mesterkélte, erőszakolt, erőltetett, keresett, kényszeredett, színlelt, tettetett, koholt, őszintétlen, megjátszott ◆ VALÓDI, TERMÉSZETES, ŐSZINTE

csináltat (ige) ◇ készített, gyártat

◇ dolgoztat, végeztet

csináltatott (mn) ◇ készítettett, rendelésre készült, mértékre készült, mérték szerint készült (*biz*), rendelt, mondvacsinált (*rég*) ◆ KONFEKCIÓ

csinja-binja (fn) ◇ fortély, fogás, trükk, nyitja <vminek>, kulcsa <vminek>, forszja <vminek>, éle-ügye (*táj*), írja-bírja (*táj*)

csinján (hsz) ◇ vigyázva, kíméletesen, óvatosan, elővigyázatosan, körültekintően, körültekintéssel, szőrmentében (*biz*), szőrmentén (*biz*)

◇ mértéktartóan, mértékletesen, módjával

csinnadratta (fn) ◇ hühö, cécó, cirksusz, felhajtás, ribillió

csinos (mn) ◇ csini (*biz*), tetszetős, szemrevaló, bájos, takaros, helyes, helyre (*táj*), mutatós, vonzó, formás, fess, snájdig (*biz*), nett (*biz*), sikkes (*biz*), tipp-topp (*biz*), guszta (*biz*), herci (*biz*), módos (*táj*), pötyke (*táj*), jó külsejű, jóképű [férfi], jóvágású [férfi], dögös (*szleng*), macás (*szleng*), tutajos (*szleng*), elegáns, szép **Sz**: mintha skatulyából húzták volna ki ◆ CSÚNYA, RENDETLEN, ELHANYAGOLT

◇ [összeg]: nagy, jókora, meglehetősen (*táj*), tetemes, szép, tekintélyes, számottevő, komoly ◆ CSEKÉLY, ELENYÉSZŐ, JELENTÉKTELEN

csinosít (ige) ◇ szépít, szebbít, csinogat (*táj*), díszít, díszesít, ékesít ◆ CSÚFÍT, RONDÍT

◇ (*rég*): csiszol, tökéletesít, palléroz (*vál*) ◆ ELHANYAGOL

csintalan (mn) ◇ csintalankodó, pajkos, játékos, eleven, haszontalan, rakoncátlan, huncut, vásott, komisz, rossz, gézengúz, selma (*rég*), ármányozott (*táj*), katlankulcsos (*táj*) **Sz**: farkasgégén eresztett; nagyapja is örödög volt ◆ SZÓFOGADÓ, ENGEDELMES

◇ pajkos, pajzán, kacér, szabados, kétértelmű, sikamlós, dévaj, pikáns ◆ SZEMÉRMES, PRÚD

csiny (fn) ◇ csinytevés, csintalanság, tréfa, kópéság, huncutság, zsványság (*rég*), rosszaság, engedetlenség, stikli (*biz*), hecc, balhé (*szleng*), buli (*biz*)

csíp (ige) ◇ csippent, fog, csikkent (*táj*), csubbant (*táj*)

◇ szúr, bök, döf

◇ mar, éget, [szél] metsz

◇ [fülön, galléron]: kap, ér, fog, ragad

◇ (*szleng*): kedvel, szeret, bír (*biz*), komál (*szleng*), kamel (*szleng*) ◆ UTÁL

csipa (fn) ◇ szemtájék (*rég*), szemvaj (*rég*), csipola (*táj*)

◇ (táj): mézga, macskaméz (táj), macskagumi (rég)

csip-csup (mn) ◇ apró-cseprő, apró, jelentéktelen, lényegtelen, mellékes, elhanyagolható, említésre sem méltó, csekély, kisszerű (vál), pizslicsár, pizslicsáré (biz), bagatell, vicik-vacak, csipicsupi (táj), csiribiri (táj), píti (biz), szír-szar (durva) ◆ FONTOS, JELENTŐS, LÉNYEGES

csipeget (ige) ◇ csipdes, szemelget, csiperész (táj), eszeget ◆ FAL, ZABÁL (szleng)

csiperke (fn) ◇ csiperkegomba, sampinyon, tikgomba (táj)

csipés (fn) ◇ szúrás, bökés, marás

◇ bántás, gúny, gúnyolódás, sértés, fricska

csipesz (fn) ◇ csiptető, pincetta (id)

csipet (fn) ◇ [jelzőként]: kicsi, kevés, kicsinyke, csipetnyi, csepp, morzsa, morzsányi, szemernyi, csipendő, valamicske, kevéske, fincurnyák (biz), jottányi

csipetke (fn) ◇ csipedett (táj), csipegetett (táj), csipicsusza (táj), szaggatott (táj), körmöncsi (táj)

csipetnyi (mn) ◇ kevés, csekély, kicsi, kicsiny, apró, parányi, pirinyó, pindurka, picuri, picurka, morzsa, morzsányi, mákszemnyi, cseppnyi, csöppnyi, szemernyi, jottányi, fikarcnyi, szikra, szikrányi, hajszálnyi, gondolatnyi, leheletnyi

csipke (fn) ◇ csipkázat, rece

csipkebogyó (fn) ◇ csipkerózsabogyó, hecserli (táj), hecsedli (biz), hecsepecs (táj), hecse (táj)

csipkebokor (fn) ◇ csipkefa, csipkerózsa, vadrózsabokor, ebrózsa (táj)

csipked (ige) ◇ csipdes, szaggat, csipdel (táj), csiped (táj), csiribel (táj)

◇ csipeget, eszeget, szemelget, csiperész (táj)

◇ bosszant, ingerel, csúfol, gúnyol, ugrat, piszkál, pikíroz (rég), szurkál, heccel, húz (biz), csipkelődik, évődik, csúfolódik, gúnyolódik, ingerkedik, piszkálódik, kötekedik ◆ BÉKÉN HAGY

csipkelekvár (fn) ◇ csipkeíz, hecsedli (biz), hecserli (táj), hecsedlilekvár (biz), hecselekvár (táj), hecserlíz (táj), hecsempecs (táj), hecsepecse (táj), hecsli (táj)

csipkelődés (fn) ◇ csúfolódás, csúfolkodás, gúnyolódás, bosszantás, ingerkedés, évődés, húzás, kötözködés, kötődés, kötekedés, ugratás, szurkapiszka, szurkálás

csipkelődik (ige) ◇ csipked, csúfolódik, csúfolódik, ingerkedik, gúnyolódik, ingerkedik, incselkedik, évődik, élcelődik, ironizál, kötődik, kötekedik, kötözködik, heccelődik, szurkálódik, piszkálódik, szurkapiszka

csipkerózsa (fn) ◇ csipkebokor, csipkefa, vadrózsa, gyepürózsa, ebcsipke, ebrózsa (táj), eglantin

csipkés (mn) ◇ csipkézett, kicsipkézett, recés, fogazott, cakkos, fűrészes, fűrészelt

csipkéz (ige) ◇ recéz, cakkoz, rovátkol

csipog (ige) ◇ csicsereg, csivitel, csiripel, csivog (táj), csiákol (táj), csicseg (táj), pityeg (táj)

◇ fecseg, csacsog, cseveg, cseverészik, pityeg (táj), locsog

csipő (fn) ◇ csipőízület, deréktáj, csipely (táj) | csipőcsont

◇ (rég): tompor

csipős (mn) ◇ erős, maró, égető, borsos, eszős (táj), szúrós, orrfacsaró [szag], pikáns [íz], karcos [bor], fanyar, fűszeres

◇ [hideg, szél]: metsző, átható, éles, fogas (táj), körmös (táj)

◇ (rég): fanyarú, savanyú, fojtós (rég), izetlen ◆ ENYHE

◇ csipkelődő, bosszantó, bántó, sértő, gúnyos, gunyoros, gúnyolódó, csúfondáros, csúfolódó, fullánkos, epés, rosszmagú, rosszindulatú, bisszig (biz), pikírt (biz), szúrós, harapós, szarkasztikus (vál), szatirikus, metsző [gúny], maliciózus (id) ◆ JÓINDULATÚ, SZELÍD

csiptet (ige) ◇ megfog, beszorít, odaszorít, erősít, rögzít, becsip

csiptető (fn) ◇ csipesz, szorítókapocs, szorító, kapocs, kapocsfa (rég), sikattyú (szak), pincetta (rég)

◇ orrcsiptető, cvikker, csikkantó (táj)

◇ klipsz

◇ körömvágó, körömcsipesz

csira (fn) ◇ hajtás, sarj, sarjadék, rügy, szem, inda, vessző, mag, germen (szak), cika (táj), cikora (táj), csimatka (táj) | magzat, embrió (szak), ivadék

◇ eredet, kezdet, forrás, kezdemény

◇ baktérium

csiraképes (mn) ◇ életképes, életrevaló, életerős, termékeny

csiramentes (mn) ◇ steril, fertőzésmentes, baktériummentes, fertőtlenített, aszeptikus (szak), pasztörözött, pasztörizált, sterilizált, homogénezett (szak), tartósított [tejtermék] ◆ FERTŐZŐ, FERTŐZÖTT

◇ steril, meddő, terméketlen, csírátlanított, magtalan ◆ CSIRAKÉPES, TERMÉKENY

csíráatlanít (ige) ◇ lecsíráz

◇ sterilizál, fertőtlenít, dezinficiál

csírázik (ige) ◇ sarjad, sarjadzik, hajt, nő, fakad, bimbózik, foganik (*rég*), csírózik (*táj*), cikázik (*táj*), csucsorkázik (*táj*), böcözik (*táj*)

csiricsáré (mn) ◇ ríktő, feltűnő, cifra, tarka, tarkabarka, harsány, hivalkodó, szedett-vedett, hitvány, izléstelen, olcsó, ordenáré, girigáré (*táj*), kiabáló színű ◆ ÍZLÉSES, EGYSZERŰ, FINOM

csiripel (ige) ◇ csipog, csivitel, csicsereg, énekel, dalol, trillázik, füttyül, csicserél (*táj*), csirimpol (*táj*), zsibol (*rég*), hangicsál (*rég*)

◇ csacsog, fecseg, locsog, cseveg, beszél, kotyog, karattyol (*biz*), pletykál ◆ FIGYEL, HALLGAT

csiriz (fn) ◇ ragasztó

csirke (fn) ◇ kicsirke, kicsibe, csibe, jérce, pipi (*biz*), tyúkfí (*táj*), tikfi (*táj*), pizse (*táj*), pipe (*táj*), csire (*táj*), csicske (*táj*), csibiske (*táj*)

◇ (*szleng*): kislány, bakfis, csitri (*biz*), pipi (*biz*), tini (*biz*), bige, pipikus (*durva*) ◆ TYÚK (*szleng*)

csirkefogó (fn) ◇ gazember, gazfickó, semmirevaló, semmirekellő, haszontalan, mihaszna, szélhámos, svihák, betyár (*rég*), kapcabetyár, pernahajder, bitang, mákvirág, lóköttő, jómadár, naplopó, kópé (*biz*), csibész, huligán (*biz*), jampec (*rég*), briganti, gézengúz, lacibetyár (*táj*), aszfaltbetyár, jó cenk (*táj*), himpellér, lator (*rég*), imposztor (*rég*), selma (*rég*), strici (*durva*), strigó (*szleng*), ganef (*szleng*), díszpinty, szarházi (*durva*), tróger (*durva*)

csiszár (fn) ◇ lócsiszár, lókereskedő, lókupec, kupec | lótolvaj

◇ (*rég*): kardkészítő, kardcsiszoló

csiszol (ige) ◇ dörzsöl, fényesít, fényez, súrol, gyalul, políroz, reszel, smirgliz, tisztáz, koptat, köszörül, csuszol (*táj*), gyeszöl (*táj*), csiszorál (*táj*), váslal (*táj*), fen

◇ palléroz (*vál*), kiművel, farag, finomít, tökéletesít, javít, cizellál, fejleszt ◆ ELDURVÍT, ZÜLLESZT

csiszolatlan (mn) ◇ érdes, durva, egyenetlen, nyers, szögletes, darabos, megmunkálatlan, kidolgozatlan, matt [padló] ◆ CSISZOLT, MEGMUNKÁLT

◇ faragatlan, bárdolatlan, pallérozatlan, műveletlen, neveletlen, civilizálatlan, goromba, modortalan, durva, brutális, barbár, nyers, vad, otromba ◆ FINOM, KIMŰVELT

csiszoló (fn) ◇ csiszológómunkás, fényező

◇ csiszológóműhely, fényezőműhely

csiszolópapír (fn) ◇ csiszológóvászon, dörzsölőpapír, dörzspapír, kovapapír, üvegpapír, smirgli

csiszolópor (fn) ◇ gyémántpor

csiszológóvászon (fn) ◇ csiszológópapír, dörzspapír, dörzsvászon, dörzsölővászon, smirgli, üvegpapír

csiszolt (mn) ◇ [padló]: gyalult, sima | metszett ◆ CSISZOLATLAN, FÉNYEZETLEN, MATT

◇ finom, jól nevelt, jó modorú, kiművelt, pallérozott, választékos, kulturált, civilizált ◆ FARAGATLAN, BÁRDOLATLAN, NYERS

csitít (ige) ◇ csitítgat, csendesít, elhallgattat, neszel (*rég*), csígat (*táj*), csitol (*táj*), csicsígat (*táj*), csígeszt (*táj*), tilimit (*táj*) | csucsujgat (*táj*)

◇ csillapít, enyhít, nyugtat, békít ◆ INGEREL, BOSSZANT, MÉRGESÍT

csitri I. (mn) ◇ [lány]: fiatal, serdülő, kamaszodó ◆ FELNŐTT, ÉRETT

◇ (*táj*): kicsi, rövid, apró, jelentéktelen, haszontalan

◇ [haj] (*táj*): borzas, kócos

csitri II. (fn) ◇ kislány, bakfis, kamasz lány, serdülő, gyerek lány, fruska, süldő lány (*rég*), csirke (*biz*), csibe (*biz*), pipi (*biz*), csetre (*rég*), sipsirica (*id*), pisis (*pej*)

csitt (msz) ◇ pszt, csendesén, halkán, lábujjhegyen

csitul (ige) ◇ halkul, csendesedik, csendesül [zaj], elül, csihad (*táj*) ◆ HANGOSODIK

◇ enyhül, csillapodik, alábbhagy, csökken ◆ FOKOZÓDIK, NÖVEKSZIK

csivitel (ige) ◇ csiripel, csicsereg, csipog, énekel, dalol, trillázik, csivog (*táj*), csevetel (*táj*)

◇ csacsog, cseveg, fecseg, locsog, kotyog, tereferél, trécsel (*biz*), szaporítja a szót, be nem áll a szája, dumcsizik (*biz*), dumál (*szleng*), karattyol (*biz*), pletykázik, pletykál ◆ HALLGAT

csíz (fn) ◇ pinty, egérpinty

csizió (fn) ◇ (*rég*): verses naptár, kalendárium

◇ (*táj*): jóslás, jóvendőmondás | jóskönyv

csizma (fn) ◇ bilgeri, botos (*táj*), ebenlógó (*táj*) | hótaposó (*biz*), hótapsi (*biz*)

csizmadia (fn) ◇ csizmadiamester, varga, csiszka (*táj*), cseszko (*táj*), csiszli (*táj*), csiszlik (*táj*), foltozóvarga, nyehó (*táj*, *tréf*), suszter, cipész

csobban (ige) ◇ toccsan, loccsan, pottyán, zubban, lottyán (*táj*)

csobbanás (fn) ◇ toccsanás, loccsanás, pottyánás, lottyánás (*táj*), zubbanás (*táj*)

csobog (ige) ◇ csörgedezik, csörög, folydogál, folyik, csacsog, cseveg (*vál*), fecseg (*vál*), mormol, morajlik, csobikol (*táj*)

csobolyó (fn) ◇ kulacs, fapalack (*rég*), lajt, hordócska, faedény, csobán (*táj*), bogolyó (*táj*), batalé (*táj*), bokolyó (*rég*), légely (*rég*), négoly (*rég*)

csócsál (ige) ◇ összerág, megrág

◇ eszeget, eszik, majszol

csoda (fn) ◇ csodatétel, mirákulum (*id*), misztérium, titok, varázslat

◇ csodalény, tündér, tünemény, csodagyerek, portentum (*id, rég*)

◇ (*biz*): fene, izé, valami

◇ (*rég*): csodálkozás, megcsodálás, bámulat

csodabogár (fn) ◇ különc, csodapofa, csodapók (*biz*) ◆ ÁTLAGEMBER

csodadoktor (fn) ◇ kuruzsló, sarlatán, szemfényvesztő, szélhámos

csodagyerek, csodagyermek (fn) ◇ csodaszülött, csodalény, csoda, portentum (*id, rég*)

csodál (ige) ◇ gyönyörködik, megcsodál, ámul-bámul, álmél (*rég*), száját tát (*biz*)

◇ bámul, tisztel, imád, bálványoz, felnéz <vkire>, rajong <vkiért>, adorál (*rég*), respektál, hódol, hasra esik <vki előtt> (*biz*), odáig van <vkiért> ◆ LENÉZ, LEBECSÜL LEFITYMÁL

◇ csodálkozik, furcsáll ◆ ÉRT

csodálat (fn) ◇ elragadtatás, hódolat, bámulat, ámulat, tisztelet, imádat, rajongás ◆ LENÉZÉS, LEBECSÜLÉS

csodálatos (mn) ◇ csodás, csodálatra méltó, bámulatos, bámulatra méltó, meglepő, érthetetlen, döbbenetes, meghökkenítő, természetfeletti, földöntúli, ördögös, mágikus, bűvös, bűbajos, varázs-, csoda-, mesébe illő | különös, furcsa, fura, szokatlan, bizarr ◆ MEGSZOKOTT, SZOKÁSOS, RENDES

◇ kiváló, pompás, szenzációs (*biz*), fantasztikus, feledhetetlen, elképesztő, káprázatos, mesés, páratlan, tüneményes, hihetetlen, remek, klassz (*szleng*), felséges, isteni, nagyszerű ◆ ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI, KÖZÉPSZERŰ

csodálkozás (fn) ◇ meglepődés, megütközés, elképedés, álmélkodás, ámulat, bámulat

csodálkozik (ige) ◇ álmélkodik, ámul, ámuldozik, bámul, ámul-bámul, hüledezik, elhül, elképed, szörnyülködik, furcsáll, nagyot néz, értetlenkedik, szemé-szája eláll, eláll a lélegzete, nagy szemeket mereszt, tátva marad a szája, ajnyéz (*táj*), csábéllkodik (*táj*), bávászkozik (*táj*) Sz: bámul, mint borjú az új kapura; áll, mint Bálám szamara; néz, mint Rozi a moziban; néz, mint nyuszi a nullás lisztben

csodás (mn) ◇ csodálatos, csodálatra méltó, bámulatos, rendkívüli, különös, meglepő, furcsa, érthetetlen, döbbenetes, meghökkenítő, szokatlan | természetfeletti, transzcendens (*id*), földöntúli, mágikus, bűvös, bűbajos, ördögös, varázs-, csoda-, kiváló, pompás, feledhetetlen, szenzációs (*biz*), fantasztikus, mesés, páratlan, tüneményes, káprázatos, hihetetlen, remek, klassz (*szleng*), nagyszerű ◆ ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI, KÖZÉPSZERŰ

csodaszép (mn) ◇ gyönyörű, gyönyörűszip, világszép, tündérszép, mesészép, festeni való ◆ RÚT, CSÚF, CSÚNYA

csodaszer (fn) ◇ csodair, gyógyír, elixír, orvosság, panácea (*rég*), arcanum (*rég*), bájital, terjék (*rég*)

csók (fn) ◇ puszi (*biz*), cuppanós (*biz*), csattanós (*biz*), puszkó (*biz*), pusszancs (*szleng*), smár (*szleng*), smaci (*szleng*), csócsi (*táj*), ápolat (*rég*)

◇ puszedli, aprósütemény, habcsók

csóka (fn) ◇ (*szleng*): aggastyán, öregember | öreg katona

csókol (ige) ◇ csókolgat, csókdos (*biz*), puszil (*biz*), puszilgat (*biz*), csöröz (*szleng*), pusszant (*szleng*), smárol (*szleng*), smacizik (*szleng*), puszig (*rég, biz*), apol (*rég*), édesel (*rég*), csócsil (*táj*)

◇ szeretkezik, ölel, ölelkezik

csokoládé (fn) ◇ csoki (*biz*)

csokoládés (mn) ◇ csokis (*biz*), kakaós

csokolódzik, csokolózik (ige) ◇ puszilkozik (*biz*), puszilódzik (*biz*), csöröz (*biz*), csörözik (*biz*), csörökezik (*biz*), nyalakodik (*pej*), smárol (*szleng*), smacizik (*szleng*), kisszel (*szleng*), kacsalódzik (*táj*), apolkózik (*táj*)

◇ szerelmeskedik, ölelkezik

csokolódzás, csokolózás (ige) ◇ puszilkodás, csörözés (*tréf*), smacázás (*szleng*), smacizás (*szleng*), smárolás (*szleng*)

csokor (fn) ◇ virágcsokor, bokréta, csokréta, bukéta (*táj*), bogolya (*táj*)

◇ masni (*biz*), melcsokor, csokornyakkendő | pompon, bojt, bakló (*táj*)
 ◇ (*táj*): csomó, nyaláb, köteg, fűrt, rakás, halom, halmaz, kéve
 ◇ (*táj*): csoport, csapat
csokornyakkendő (fn) ◇ propellernyakkendő (*tréf*), macskanyakkendő, pillenyakkendő (*rég*), slipsz (*id*)
csomag (fn) ◇ poggyász, pakk (*rég*), málha, batyu, motyó (*biz*), cókмок, cucc (*biz*), cucólék (*táj*), cőkмо (*táj*), colis (*id*)
 ◇ [jelzőként is]: köteg, csomó, nyaláb, bála, készlet, doboz, pakli (*biz*), skatulya, paksaméta
csomagol (ige) ◇ göngyöl, burkol, báláz, csombolyít (*táj*), csomóz (*táj*), dobozol, tasakol, adjusztál (*szak*)
 ◇ pakol (*biz*), batyuz (*biz*), poggyászol (*rég*) | szedelőzködik **Sz:** összeszedi a betyárbútort ◆ KICSOMAGOL, KIBONT, KIRAK
 ◇ (*biz*): szépít, enyhít, finomít, kendőz, sztaniolba burkol
csomagolás (fn) ◇ pakolás (*biz*) ◆ KICSOMAGOLÁS, KIRAKODÁS
 ◇ kiállítás, külalak, megjelenés, burkolat, emballage (*id*)
 ◇ (*biz*): szépítés, enyhítés, finomítás, kendőzés (*biz*) ◆ KENDŐZETLENSÉG, EGYENESSÉG, ŐSZINTESÉG
csomagolópapír (fn) ◇ csomagolóanyag, csomagoló, borítópapír, borító
csomagtartó (fn) ◇ csomagtér, poggyásztartó, poggyásztér
csombor (fn) ◇ borsfű, borsikafű, angolnafű, köszvénymenta (*rég, táj*), putnok (*rég, táj*), poláj (*rég, táj*)
csomó (fn) ◇ bog (*táj*), hurok, csimbók (*táj*), csombók (*táj*), gubanc
 ◇ csomósodás, görcs, bütyök, göcsört (*biz*), göb (*táj*), bök (*táj*), göcs (*táj*), бүсөк (*táj*)
 ◇ halom, rakás, tömeg, sereg, nyaláb, köteg, fűrt, csomag, sokaság, halmaz, kupac, kazal (*biz*), paksaméta
 ◇ [szn-szerűen]: sok, temérdek, számos, rengeteg, nagyszámú ◆ KEVÉS
csomópont (fn) ◇ göcpon, központ, útkereszteződés, kereszteződés, találkozási hely, elágazás [úté], metszéspont
csomós (mn) ◇ göbös (*táj*), rögös, göcsörtös, bütykös, görcsös, dudoros, bogos, bögös (*táj*), göcsös (*táj*)
 ◆ SIMA
 ◇ darabos, egyenetlen, összecsomósodott
csomóz (ige) ◇ kötöz, köt, bogoz, hurkol, csombókol (*táj*) ◆ BONT, OLD
 ◇ csomóba köt, kötegel, kepéz (*táj*), kalangyál (*táj*)
csónak (fn) ◇ ladik, sajka, dereglye, lélekvesztő, bárka, hajó, komp, lajka (*táj*), csobáka (*táj*), szandolin (*rég*), kajak, kenu, szkiff (*id*), regatta (*rég*)
 ◇ (*biz*): cipő, bakancs, csuka (*biz*)
csónakázik (ige) ◇ evez, hajózik, gondolázik, ladikázik (*táj*), ladikol (*táj*), kajakozik, kenuzik | vízitúrázik
csónakház (fn) ◇ csónaktároló
csónakverseny (fn) ◇ evezőverseny, regatta (*szak*)
csonk (fn) ◇ maradvány, maradék, vég, csutak (*biz*) ◆ EGÉSZ
csonka (mn) ◇ megcsontkított, csontkolt, csontkult, amputált (*szak*), kacska (*táj*) | rokkant, nyomorék, mozgássérült, csontkabetka (*táj*) ◆ EGÉSZSÉGES, ÉPKÉZLÁB, ÉP
 ◇ hiányos, befejezetlen, félbemaradt, tökéletlen, csorba (*táj*) ◆ TELJES, HIÁNYTALAN, MARADÉKTALAN
csontkol (ige) ◇ visszavág, kurtít, nyese
 ◇ levág, eltávolít, amputál (*szak*), reszekál (*szak*)
csont (fn) ◇ konc, cubák (*táj*), os (*szak*)
 ◇ csontváz, maradvány, tetem (*rég*)
csonthártya (fn) ◇ periosteum (*szak*)
csonthártyagyulladás (fn) ◇ periostitis (*szak*)
csontképződés (fn) ◇ csontosodás, ossificatio (*szak*), oszteogenezis (*szak*)
csontos (mn) ◇ vézna, szikár, sovány, vékonydongájú, girhes, csont és bőr, ösztövé (*rég*), cérkó (*táj*), csortos (*táj*), gibárd (*táj*) | erős csontú, nagy csontú, vaskos ◆ KÖVÉR, GÖMBÖLYŰ, GÖMBÖLYDEDE
csontozat (fn) ◇ csontrendszer, csontváz, ossatura (*szak*)
csontritkulás (fn) ◇ osteoporosis (*szak*), mészhiány, kalciumhiány
csontszinű (mn) ◇ elefántcsontfehér, elefántcsontszinű, sárgásfehér, krémszinű, vajszinű, nyers színű, ekrű, ivaire-szín (*id*)
csonttörés (fn) ◇ fraktúra (*szak*)
csontváz (fn) ◇ tetemváz (*rég*), szkeleton (*id*) | csontrendszer, csontozat

◇ (*pej*): csontkollektció, gebe, madárijesztő, csont és bőr, saját maga árnyéka, egyszáלבél, piszkafa, paszulykaró (*táj*), konyhagyalázó (*táj*) ♦ GÖMBÖC, MALAC
 ◇ halál, kaszás
csopórt (fn) ◇ csoportosulás, csapat, munkaközösség, tömörülés, team (*id*), társaság, kompánia, grupp (*biz*), trupp (*rég*), brancs (*biz*), bagázs, banda, sereg, raj, sokaság, falka (*pej*), galeri, klán, klikk
 ◇ együttes, kör
 ◇ turnus
csopórtkép (fn) ◇ élőkép, némakép
 ◇ csopórtfénykép, tabló
csopórtnyelv (fn) ◇ zsgargon, rétegnyelv
csopórtos (mn) ◇ társas, együttes, tömeges, kollektív, közös, kumulatív (*id*) ♦ EGYÉNI, EGYEDI, INDIVIDUÁLIS
csopórtosít (ige) ◇ elrendez, rendszerez, osztályoz, feloszt, besorol, rangsorol, fajtáz (*rég*), kategorizál, szétválogat, kartotékolt (*szak*), elkülönít, szortíroz (*biz*), skatulyáz (*pej*), aggregál (*szak*), gruppíroz (*rég*) ♦ SZÉTSZÓR, ÖSSZEZAVAR, ÖSSZEKEVER
csopórtosul (ige) ◇ gyülekezik, gyűlik, összeverődik, összesereglik, összecsođdul, torlódik, zsúfolódik, tolong, tóđdul, tömörül, tömbül (*táj*), csopórtzik (*táj*) ♦ SZÉTSZÉLED, SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÓRÓDIK
csopórtosulás (fn) ◇ tömörülés, gyülekezés, gyülekezet, összejövétel, összesereglés, összeröffenés (*biz*) | összefogás, szövetség, társulás, társaság, kartell, klikk (*pej*), frakció, szekta, banda, konak (*táj*), klán
 ◇ tömeg, sokadalom, sokaság, csođület, tumultus, tolongás
csopórtvezető (fn) ◇ munkavezető, munkafelügyelő, brigáđvezető, művezető, műhelyfőnök, vezető
csórt (ige) ◇ (*biz*): csen, lop, eltulajdonít, elemel, elvesz, lenyúl (*szleng*)
csorba (mn) ◇ hiányos, hibás, törött, töredezett, repedt, kicsorbult, foghíjas, csonka, életlen, egyenetlen, csempe (*táj*), csorbás (*táj*), csonkabonka (*táj*), csantra (*táj*) ♦ ÉP, TELJES | ÉLES
csorbít (ige) ◇ csonkít, csorbát ejt ♦ ÉLESÍT, KIEGÉSZÍT
 ◇ csökkent, kisebbít, sért, gyengít, károsít, megrövidít, megnyírbál, korlátoz, devalvál (*id*), csempít (*táj*) ♦ NÖVEL, FOKOZ, KITERJESZT
csorbítatlan (mn) ◇ ép, hiánytalan, egész, teljes, tökéletes, sértetlen, maradéktalan, osztatlan, bontatlan, érintetlen, csonkítatlan, kifogástalan, hibátlan, integer (*id*), integrális (*id*), intakt (*szak*), teljes körű, teljhatalmú ♦ HIÁNYOS, RÉSZLEGES, HÉZAGOS
csorda (fn) ◇ marhacsorda, gulya, nyáj, konda, ménes, barom (*táj*), göböly (*táj*), falka, raj | csapat
 ◇ tömeg, csöcselék, horda, gyűlevész nép, csűrhe, banda, bagázs (*biz*), csođület, sereg, boly, trupp (*rég*), pereputty (*biz*), csata (*táj*), közsereg (*rég*)
csordás (fn) ◇ tehénpásztor, marhapásztor, barompásztor, baromőr (*rég*), csordapásztor (*rég*), ökörhajcsár, ökörpásztor, tehéneszlegény, gulyás
csordul (ige) ◇ csurran, cseppen
csordultig (hsz) ◇ színűltig, színig, telítve, tele, fölig, telis-tele, telesde-tele (*táj*), csordultó-csurranásig (*táj*), csuríg (*táj*), csurommal (*táj*), csurtig (*táj*), pirjáig (*táj*), színártig (*rég*), tetézve (*rég*)
csorgat, csurgat (ige) ◇ folytat, önt, öntöget, csórál (*táj*), csórigál (*táj*), csorongat (*táj*), csúrol (*táj*), csúrol (*táj*), csűrölget (*táj*)
 ◇ (*biz*): vizeł, pisil (*biz*), hugyozik (*durva*)
csórtó I. (mn) ◇ (*szleng*): szegény, szegényes, elhanyagolt, toprongyos, ütött-kopott, ágrólszakadt, nincstelen, nyomorult ♦ GAZDAG, JÓL ÖLTÖZÖTT, MENŐ
csórtó II. (fn) ◇ (*szleng*): koldus, hajléktalan, csavargó
 ◇ (*szleng*): fiú, férfi, ember, pasi (*biz*), hapsi (*szleng*), tag (*szleng*)
csorog, csurog (ige) ◇ csordogál, kicsordul, szívárođ, csepeg, csörgedezik, csöpörög, folydogál, ereszt, csur (*táj*), gurog (*táj*), gurgadoz (*táj*), szűrőnkél (*táj*), zöbörög (*táj*), folyik, omlik, patakzik
 ◇ [könyv]: hull, ömlik, potyog, pereg
csoroszlya (fn) ◇ ekevas, szántóvas (*rég*), ekekés, lemezvas, csótár (*táj*)
 ◇ vénasszony, banya, satrafa, szipirtó (*pej*), boszorkány, sárkány, hárpia, szatyor (*durva*), skatulya (*biz*), tarattyú (*durva*), vénvetrece (*táj*)
csoszog (ige) ◇ cammog, slattyog (*biz*), botorkál, botladozik, húzza a lábát, vánszorog, totyog, bandukol, taslog (*táj*), csötönöz (*táj*), koszorog (*táj*), csosztat (*táj*), csoszrog (*táj*), csösözög (*táj*), sifítel (*táj*), krasnyog (*táj*), csetlik-botlik ♦ SUHAN
csótány (fn) ◇ svábbogár, sváb, ruszni (*táj*), kakerlák (*rég*), géber (*táj*), göbecs (*táj*), ruszli (*táj*)

csóva (fn) ◇ szalmaköteg, szalmacsomó, szalmacsutak
 ◇ kanóc
 ◇ fénycsóva, fénynyaláb

csóvál (ige) ◇ lóball, forgat, ingat, lenget, lógáz, mozgat, lebegtet, csandargat (*táj*), csávingat (*táj*), csór (*táj*), kadargat (*táj*), riszál (*rég*)

csóv¹ (fn) ◇ vezeték, csővezeték, tömlő, locsolócső, slag (*biz*), slaug (*id*), csatorna, kanális, szivornya (*rég*)
 ◇ drén, kémlő (*rég*), szonda (*szak*), katéter, tubus

cső² (msz) ◇ (*szleng*): csao, viszlát

csőcselék (fn) ◇ csűrhe, gyülevész had, népség, gaznép (*rég*), söpredék, a szemetje, bagázs (*biz*), banda, horda, málhacspat, falka, szecskevész (*táj*), csajvadék (*táj*), cececula (*táj*), cühőpühő (*táj*), mob (*id*), plebs (*pej*), canaille (*id*), gyűde (*rég*) ◆ ELIT

csőd (fn) ◇ vagyombukás, eladósodás, tönkremenés, fizetésképtelenség, bukás, összeomlás, kudarc, balsiker, leégés (*biz*), felsülés, bukta (*szleng*), bukfenc (*szleng*), betli (*szleng*), bankrott (*rég*), krach (*rég*), konkurzus (*id*), krida (*rég*), plajte (*rég*), ruina (*rég*), fiaszó ◆ SIKER, EREDMÉNY, GYŐZELEM

csődít (ige) ◇ egybehív, összehív, összetrombitál, győgget (*táj*), összeteter ◆ FELOSZLAT, SZÉTOSZLAT, SZÉTKERGET

csődör (fn) ◇ ló, mén, ménló, fedezőmén, tenyészmen, monyas (*táj*) ◆ KANCA
 ◇ (*szleng*): szexpartner, bika, nagy kan, hatlövetű (*tréf*), szexkombájn (*tréf*)

csődül (ige) ◇ tódul, sereglik, összegyűl, gyülekezik, özönlik, csoportosul, tolong, zsúfolódik, összefut ◆ SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÉLED, SZÉTSZALAD

csődület (fn) ◇ tömeg, tolongás, csoportosulás, összesereglés, sokaság, sokadalom, gyülekezés, tumultus

csőkevény (fn) ◇ maradvány, maradék, vég, csonk

csőkevényes (mn) ◇ visszamaradt, visszafejlődött, fejletlen, elsatnyult, csenevész, csökött (*táj*), tökéletlen, kezdetleges, csünt (*táj*), csuta (*táj*) ◆ KIFEJLETT, TÖKÉLETES

csökken (ige) ◇ mérséklődik, kisebbedik, alábbhagy, csillapodik, ereszkedik, apad, fogy, kevesbedik (*vál*), csappan, zsugorodik, lanyhul, gyengül, lankad, ernyed, bágyad, konyul, leülepedik, leszáll, lesüllyed, lenyugszik, összehúzódik, redukálódik, egyszerűsödik ◆ NÖVEKSZIK
 ◇ [érték]: romlik, devalválódik (*szak*), elértéktelenedik ◆ EMELKEDIK
 ◇ csillapul, enyhül, csökik (*táj*) ◆ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK

csökkenés (fn) ◇ mérséklődés, kisebbedés, alábbhagyás, alászállás, süllyedés, leereszkedés, leesés, apadás, fogyás, lohadás, enyhülés, csillapodás, lankadás, hanyatlás, pangás, visszaesés, romlás, soradás, redukció, depresszió, dekrementum (*rég*), leértékelődés, devalválódás (*szak*) ◆ NÖVEKEDÉS, GYARAPODÁS, ERŐSÖDÉS

csökkenő (mn) ◇ mérséklődő, kisebbedő, süllyedő, leereszkedő, leszálló, hanyatló, fogyó, lohadó, csillapodó, enyhülő, múló, szűnő, apadó, sorvadó, ritkuló, satnyuló, korcsosuló, gyengülő, romló, deszcendens (*id*), regresszív (*id*) ◆ NÖVEKVŐ, EMELKEDŐ, ERŐSÖDŐ

csökkent (ige) ◇ mérsékel, kisebbít, kicsinyít, csekélyít (*rég*), elvesz, levon, enged <vmiből>, megkurtít, megrövidít, megnyirbál, leépít, megcsonkít, lehúz, szűkít, korlátoz, fogyaszt, apaszt, lohaszt, fűkezt, lassít, lefojt, lenyom, enyhít, gyengít, tompít, leszállít, lefokoz, leegyszerűsít, redukál, kontrahál (*rég*), restringál (*rég*), lestrófol (*biz*), diminuál (*id*), lefarag <vmiből> (*biz*) ◆ NÖVEL, EMEL, FOKOZ

csökkentés (fn) ◇ kicsinyítés, kisebbítés, mérséklés, fűkezés, levonás, leszállítás, leengedés, leeresztés, lefokozás, leszerelés, megnyirbálás, lefaragás, enyhítés, csillapítás, lelohasztás, leapasztás, tompítás, könnyítés, redukció, kontrakció (*id*), szűkítés, korlátozás ◆ NÖVELÉS, BŐVÍTÉS, FELERŐSÍTÉS

csökönnyös (mn) ◇ akaratos, makacs, önfejű, konok, hajthatatlan, kérlelhetetlen, hajlíthatatlan, makrancos, dacos, nyakas, fejés (*táj*), merev, keményfejű, kurtanyakú, keménynyakú, szófogatlan, rakoncátlan, megátalkodott, fafejű, vasfejű, dajka (*szleng*), öszvér, agyas (*táj*), baklós (*táj*), csekellő (*táj*), köténecs (*táj*), kötevényes (*táj*), kötődős (*táj*) ◆ ENGEDELMESSÉG, SZÓFOGADÓ, ALÁZATOS

csökkött (mn) ◇ (táj): csökkent, csőkevényes, megakadt, fejletlen, csenevész, visszamaradott ◆ FEJLETT

csőlakó (mn) ◇ csavargó, csőves (*szleng*), csővi (*biz*), hajléktalan, csatornatöltelék (*pej*), hobó (*szleng*)

csömör (fn) ◇ undor, émelygés, hányinger, utálat, irtózás, iszonyodás, borzadás, ellenézés, idegenkedés, taszítás, averzió (*vál*), katzenjammer (*id*), csömörlet (*táj*) ◆ KEDV, VÁGY

csőnadrag (fn) ◇ csőnaci (*szleng*), csőgatya (*szleng*) ◆ TRAPÉZNADRÁG

csőr (fn) ◇ madárorr (*rég*), csorr (*táj*)
 ◇ (*szleng*): száj, pofa (*durva*), etető, lepényleső (*tréf*), csipogó, bagóleső (*tréf*)
 ◇ [edényé]: kiöntő, kifolyó, száj

csördül (ige) ◇ csörren, zörren, zördül
csőrepedés (fn) ◇ csőtörés
csörgedez, csörgedezik (ige) ◇ folydogál, csorog, csordogál, csobog, áramlik, patakzik, bugyog, szivárog
 ◇ [vér]: kering, folyik ◆ ÖMLIK, DÓL, ÁRAD
csörgés (fn) ◇ csengés, csörömpölés, zörgés, csörgetés, hangzás, zengés, csilingelés, cserregés
 ◇ (szleng): táncolás, tánc
csörget (ige) ◇ csörög, csönget, zörget, megcserdít, csattogtat
 ◇ (biz): telefonál, felhív, odatárcsáz, odacsenget, televonyít (szleng), telcsizik (biz), megereszt egy telefont (szleng)
csörgő (fn) ◇ csörgettyű (táj), zörgettyű (táj), kereplő, csörömpölő, csengő, csengettyű, kasztanyetta, kolomp
csörgődob (fn) ◇ tamburin
csörlő (fn) ◇ felvonó, emelő, felhúzó szerkezet, kocsiemelő, csavaros emelő, emelődob, emelőcsavar, csigasor, motolla, gugora, vitla (szak)
 ◇ cséve, orsó
csörög (ige) ◇ szól, zörög, berreg, csörömpöl, zakatol, csönget, csikorog | csobog, csörgedez | kelepel, cserreg-berreg (táj), csörög-börög (táj), barcag (táj)
 ◇ (biz): telefonál, telcsizik (biz)
 ◇ (szleng): táncol, lötyög (biz), pörög, ráz (szleng), riszál (szleng), zötyög (szleng)
csöröge (fn) ◇ csörögefánk, forgácsfánk, farsangi fánk, herőke (táj), herőce (táj), cserefánk (táj), cserépfánk (táj), csörgő (táj), pánkó (táj), szárazpánkó (táj)
csörömpöl (ige) ◇ csörög, zörög, zakatol, kerepel, zötyög, dörög, zurbol (táj), lármázik, csirimpel (táj), csörinkel-bölinkel (táj), kelamol (táj), lömötöl (táj)
csörren (ige) ◇ csördül, zörren, koccan
csörte (fn) ◇ asszó (szak), összecsapás, menet
csörtet (ige) ◇ törtet, csörget (rég), robog, csertalózik (táj), csertat (táj), lomotol (táj)
csőstül (hsz) ◇ seregestül, tömegesen, tömegestül, csapatostul, bőségesen, mindenestül
csősz (fn) ◇ felügyelő, ellenőr, pályaőr, parkőr, mezőőr, hegyőr, hegymester, erdőkerülő, erdőszolga, gyümölcsőr, hajtó (rég), rikkancs (rég), bakter, kerülő, pásztor, cerberus (rég), botos (táj), büki (táj)
csőtészta (fn) ◇ makaróni
csőves (fn) ◇ csőlakó, csavargó, hajléktalan, hobó, csatornatöltelék (pej), csövi (biz)
csővez, csővezik (ige) ◇ (szleng): csavarog
csővezeték (fn) ◇ cső, csatorna, gyűjtőcsatorna, vezeték, ejtőcső, drén, vízvezeték, közművezeték, védőcső, csőrendszer, tömlő
csúcs I. (fn) ◇ orom, hegyorom, hegytető, hegycsúcs, tető, bérc, fok, szirt, tetőszirt, ormó (rég), ormózat (rég), csúp (rég) | zenit (szak), csúcspont, tetőpont, delelő
 ◇ csücsök, csücskő (táj), csücs (táj), csucska (táj), csücskő (táj), orr, hegy, kiszögellés
 ◇ csúcstalálkozó, csücsértekezet
 ◇ (biz): csücsforgalom
 ◇ csücseredmény, rekord, csücseljesítmény
csúcs II. (mn) ◇ (szleng): első osztályú, kiváló, remek, csodás, pompás, kitűnő, elsőrangú, elsőrendű, fantasztikus, klassz (biz), NB I-es (szleng) ◆ ROSSZ, POCSÉK
csücseredmény (fn) ◇ csücseljesítmény, csücsidő, rekord
csücsérték (fn) ◇ maximum, amplitúdó (id), top, tetőzés, kulmináció (szak)
csücsértekezet (fn) ◇ csücsstalálkozó, csücs (biz)
csücsív (fn) ◇ boltív, bolthajtás, számárhátív (szak)
csücsíves (mn) ◇ boltíves, bolthajtásos, gót, gótikus
csücsos (mn) ◇ éles, hegyes, szúrós, kihegyezett ◆ TOMPA, ÉLETLEN
csücspont (fn) ◇ tetőpont, tetőfok, korona, csücs, delelő, csücsérték, zenit (szak), kulminációs pont, maximum, forrpon, klimax (vál), apex (szak), krízis [betegségé] ◆ NADÍR, TALPPONT, MÉLYPONT
 ◇ virága <vminek>, virágzás, virulás, színe-java, dísze-virága <vminek>, virágkor, betetőzés
 ◇ beteljesülés, kielégülés, orgazmus, ejakuláció
csücseljesítmény (fn) ◇ rekord, csücseredmény, csücsidő, csücs

csúf (mn) ◇ csúnya, rút, ronda, rusnya, pocsek, ocsmány | torz, eltorzult, idomtalan, formátlan, deformis (*id, rég*) | démoni, pokoli, sátáni, ördögi, irtózatoss, iszonyatos, groteszk, poronda (*táj*), puruttya (*táj*), csivasz (*rég*), pranda (*táj*), remonda (*táj*), sandra (*táj*) | undorító, kellemetlen, visszatetsző, visszatetsző, utálatos, izléstelen, undok ◆ SZÉP, GYÖNYÖRŰ, BÁJOS

◇ illetlen, erkölcstelen, szemérmetlen, trágár

◇ [csúful]: szégyenletesen, csúfosan, gyalázatosan | felháborítóan

csúfít (ige) ◇ csúnyít, rútít, rondít, elformátlanít, eltorzít, idomtalanít, éktelenít, deformál ◆ SZÉPÍT, FELÉKESÍT, FELDÍSZÍT

◇ (*táj*): gyaláz, csúfol, bemocskol, besároz, pocskondiáz, becsmérel, fitymál ◆ DICSÉR, ÉRTÉKEL

csúfnév (fn) ◇ gúnynév, ragadványnév, melléknév (*rég*), csúfolkodónév (*táj*), csúfolónév (*táj*)

csúfol (ige) ◇ gúnyol, lekicsinyel, ugrat, frocliz (*biz*), csúfot üz, csúffá tesz <vkiből>, gyaláz, megszegyenít, kinevet, kifiguráz, lealacsonyít, bolondot csinál <vkiből>, öltöget (*rég*), szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), csúfít (*táj*), rútól (*táj*), lemocskol, szatirizál (*rég*), bázsokurál (*táj*), kuníroz (*táj*), gusztál (*táj*), kámpol (*táj*), cikiz (*szleng*) ◆ DICSÉR

csúfolódik (ige) ◇ gúnyolódik, sérteget, kötekedik, kajánkodik, csúfondároskodik, ingerkedik, ugrat, bolondít, kikezd <vkit>, csipkelődik, heccel, évődik, élcelődik, kipellengérez, kámpolódik, frocliz (*biz*), szatirizál (*rég*), bulérkodik (*táj*), fántalódik (*táj*), gusztalódik (*táj*)

csúfondáros (mn) ◇ kárörvendő, rosszmájú, gúnyos, gunyoros, kötekedő, évődő, incselkedő, kihívó, fullánkoss [megjegyzés], csípöss, ironikus, szatirikus, cinikus, lekicsinylő, kaján, szúröss, epöss, harapöss, gonoszkodó, fányar, maliciöss, szarkasztikus (*vál*) ◆ TISZTELETTUDÓ, JÓINDULATÚ

◇ (*táj*): csúnya, csúf, rút, ronda ◆ SZÉP

csúfos I. (mn) ◇ szégyenletes, gyalázatos, visszatetsző, rút ◆ SZÉP

◇ csúfondáros, csúfolódó ◆ DICSÉRŐ

csúfos II. (fn) ◇ (*rég*): csúf (*rég*), bohóc, maskara, alakos

csuha (fn) ◇ kámzsa, ruha, gúnya | habitus

◇ (*rég*): szűr, daróc, szokmány (*táj*), zeke (*táj*), dolmány (*rég*), köntöss

csuhé (fn) ◇ (*táj*): csuha (*táj*), suska (*táj*), kukoricahaj (*táj*)

csuk (ige) ◇ becsuk, zár, bezár, összezár, lelakatol, beretesz, ráfordítja a kulcsot, bedugaszol, lepecsétel, plombál, beszögezz, elrekeszt, eltorlaszol, eltöm ◆ NYIT, TÁR, BONT

csuka (fn) ◇ (*szleng*): cipő, lábbeli, surranó, csúzó (*szleng*), skárpi (*szleng*), ladik (*biz*), csónak (*biz*)

csukamájolaj (fn) ◇ halolaj

csuklik¹ (ige) ◇ csukik (*táj*), csukol (*táj*), hikkeg (*táj*) **Sz:** emlegetik a verebek; ellopta a papné kutyáját

csuklik² (ige) ◇ <vhova>: roskad, hanyatlik, rogy, görbed, kificamodik, nyaklik (*táj*), cibaklik (*táj*), nyagdul (*táj*)

csukló (fn) ◇ hajlás, forgó, íz, kezebokája (*táj*)

csuklya (fn) ◇ kámzsa, kapucni, csuha, kápa (*rég*), kapucium (*rég*), kukla (*rég*), csucska (*táj*), süsü (*táj*)

csukódik (ige) ◇ záródik, becsapódik | kapcsolódik, gombolódik

csúnya (mn) ◇ rút, csúf, ronda, randa, ocsmány, rusnya, pocsek, visszatetsző, visszatetsző, riasztó, taszító, korcs, utálatos, undok, undorító, förtelmes, iszonyú, éktelen, formátlan, idomtalan, deformis (*id, rég*), izléstelen, puruttya (*táj*), csetres (*táj*), csunda (*táj*), ragyivátlan (*táj*), szusznya (*táj*), gabisnya (*táj*), gagyma (*táj*), gyeszora (*táj*), tafla (*táj*) **Sz:** ábrázatnak rossz, pofának megjárja; csúnyább a csonka pipánál; ha ez szép, a légy is madár; olvasva megy a majmok közt; olyan csúnya, hogy a ló az abrakot sem venné el a kezéből; rút, mint a péntek; rút, mint az ördög; se színe, se fonákja ◆ SZÉP, BÁJOS, GYÖNYÖRŰ

◇ [beszéd]: illetlen, sikamlöss, szemérmetlen, mosdatlan, malac, obszcén, trágár

◇ dicstelen, szégyenletes, csúfos, gyalázatos

◇ [idő]: kellemetlen, barátságtalan

csupa (hsz) ◇ [jelzőként]: merő, tiszta, szintiszta, pusztá, egyszerű, egész, egy, tele, mind, igazi, kész, teljes, tökéletes, valóságos, vérbeli, csupádokon (*táj*), csupaadta (*táj*), merőadta (*táj*), sívó (*táj*), tisztádon-tiszta (*táj*)

csupán (hsz) ◇ csak, csakis, csupáncsak, kizárólag, kizárólagosan, mindössze, egyedül, maga, önmagában, pusztán, magában véve, tisztán, merőben, éppen, ingyen (*rég*), csupádokon (*táj*), csupándad (*táj*), egyedült (*táj*), egyszerűen, éppenséggel

csupasz (mn) ◇ meztelen, mezítelen, anyaszült meztelen, ruhátlan, póre, pucér, fedetlen, csóró (*táj*), purdó (*táj*) ◆ FELÖLTÖZÖTT

◇ pelyhetlen, tollatlan, szőrtelen, tar, szár (*rég*), kopasz, köpész (*táj*) ◆ TOLLAS, SZŐRÖS
 ◇ kopár, tar, leveletlen, lombtalan, kietlen, pusztá ◆ KIES (*rég*), LOMBOS, FÜVES
csupor (fn) ◇ bögre, ivóedény, csésze, edényke, fazekacska, korsó, szilke (*táj*), ibrik (*táj*), köcsög, göbre (*táj*), pohár
csuromvíz (mn) ◇ csuromvizes, bőrig ázott, vizes, csurvíz (*táj*), facsaró víz (*táj*) ◆ CSONTSZÁRAZ, SZÁRAZ
csuromvizes (mn) ◇ bőrig ázott, csuromvíz, pacallá ázott, lucskos, facsaró víz (*táj*), csavaró víz (*táj*), csoroncsú (*táj*) **Sz:** olyan, mint az ázott ürge ◆ CSONTSZÁRAZ, SZÁRAZ
csurran (ige) ◇ csordul, csöppen, csobban, buggyan ◆ ÖMLIK
csurran-cseppen (ige) ◇ [péNZ, jövedelem]: csepeg-csupog (*táj*), csorog-cseppen (*táj*), jut, kerül, akad
csusza (fn) ◇ kockatészta
 ◇ csipetke, galuska, csuszka (*táj*), csuszko (*táj*), gikszer (*biz*), sifli (*táj*)
 ◇ (*táj*): kukoricatorzsa, kukoricacsutka
csuszamlás (fn) ◇ siklás, csuszás, leesés, lehullás, lezuhanás, omlás, suvadás (*szak*), szlip (*szak*)
csúszda (fn) ◇ csúszka, lejtő, lecsúszópálya, csúsztatópálya, csuszkapálya (*rég*), gurító, leeresztőakna (*szak*), sólya (*szak*), surrantó
csúszik (ige) ◇ siklik, csuszamlik, csusszan, szánkázik, iszomodik (*táj*), sikamodik (*táj*), sikározik (*táj*), szuvad (*táj*), böcölézik (*táj*), cseszen (*táj*), [jégen] iringál (*táj*)
 ◇ [térdén]: kúszik, mászik
 ◇ [kevésbé értékes helyre]: visszacsúszik
csúszik-mászik (ige) ◇ mászik, kúszik
 ◇ megalázkodik, hizeleg, hajbókol, a talpát nyalja <vkinek>, nyalizik
csúszkál (ige) ◇ [jégen]: siklik, iringál (*táj*), fakutyázik, korcsolyázik, sikankózik (*táj*), csiszonkáz (*táj*), csúszkorál (*táj*), iszamkodik (*táj*), csiszonkázik (*táj*), csuszkinyózik (*táj*), icánkol (*táj*), illangat (*táj*), irant (*táj*), iszingál (*táj*), isint (*táj*), iszonkodik (*táj*), sikóral (*táj*), simókál (*táj*)
csúszó-mászó (mn) ◇ szolgálalkú, alázatoskodó, meghunyászkodó, tányérnyaló, talpnyaló, hajbókoló, hízelgő, tömjénező, bókoló, nyalós, nyalizós, gerinctelen, jellemtelen ◆ GERINCES, JELLEMES, EGYENES
csúszómászó (fn) ◇ hulló, reptília (*táj*)
 ◇ (*szleng*): felderítő [katona]
csúszós (mn) ◇ csuszamlós, síkos, sikamlós iszamos (*táj*), nyálkás, tükörsima, csuszamékos (*táj*), iramos (*táj*), iszantékos (*táj*) ◆ SZÁRAZ, GÖRÖNGYÖS
 ◇ finom, jóízű, ízletes
csúsztat (ige) ◇ tol, von, húz
 ◇ betesz, bedug, becsempész, berejt
 ◇ (*táj*) [kavicsal]: kaesázik, csesztet (*táj*)
csúsztatás (fn) ◇ (*rég*): csempészés
 ◇ (*biz*): félremagyarázás, megtévesztés, hazugság, ámitás, valótlanság
csutak (fn) ◇ (*rég*): tő, törzs, tönk
 ◇ (*táj*): szalmacsomó, szalmacsomócska, szénacsomó, nyaláb, csomó
 ◇ (*táj*): kukoricacsutka, torzsa
 ◇ (*táj*): maradék, csonk, vég, csikk, cigarettavég, szivarvég
 ◇ (*táj*): mosogatórongy, felmosórongy | sikálókefe
csutakol (ige) ◇ lecsutakol, dörsöl, dörgöl, vakar, súrol, csiszol, horzsol, tisztít, tisztogat, mos, pucol (*biz*), fényesít ◆ KOSZOL, ÖSSZEKEN, ÖSSZEMASZATOL
csutka (fn) ◇ csoma (*táj*), csutak, kocmány, magtok, magház, torzsa, tus (*táj*), tuskó (*táj*), csuga (*táj*), csupka (*táj*)
 ◇ csőkevény, maradék, csonk | szivarvég, cigarettavég, csikk
csutóra (fn) ◇ kulacs, boroskulacs, fakulacs, fapalack (*rég*), butykos, gyurkó (*rég*)
 ◇ (*táj*): szopóka, szipka, pipaszopóka
csúz (fn) ◇ reuma, izületi bántalom, szaggatás, hasogatás, köszvény, podagra (*rég*)
 ◇ (*rég*): hurut, nátha
csúzli (fn) ◇ parittyá, gumipuska, slicc (*táj*)
 ◇ (*szleng*): puska, flinta (*rég*), feleség (*szleng*), géppisztoly, géppityu (*szleng*), pikkantó (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): fecskendő
csücsök (fn) ◇ vég, végződés, csücs, csúp (*táj*), csücs (*táj*)

◇ sarok, szöglet, zug, zugoly (*táj*)

csücsörít (ige) ◇ csucsorít, kerekít, csucsornyásonyít (*táj*) **Sz:** csókra áll a szája

csücsül (ige) ◇ ül, üldögél, ücsörög, guggol, gubbaszt, gubbad (*táj*), gunnyaszt (*táj*), kuksol, kuporog, kucorog (*táj*), csücsükél (*táj*) ◆ ALL, TALPON VAN

csügg (ige) ◇ csüng, függ, csüllöng (*táj*), lóg (*biz*) | lekonyul, lelóg, aláhajlik, fityeg, leffeg (*táj*), csilleng (*rég*)

◇ <vkin>: rajong <vkiért>, ragaszkodik <vkihez>, imád, szeret, becéz, dédelget, babusgat, ajnároz, kényeztet, nyászalódik (*táj*) ◆ UTÁL, MEGVET

csügged (ige) ◇ lankad, fárad, letörik (*biz*), lekonyul (*biz*), szomorkodik, búsul, kesereg, elkedvetlenkedik, elszontyolodik, elkámpicsorodik, elkenődik (*biz*), elborul, elányatlanodik, elkeskenyedik (*biz*) ◆ REMÉNYKEDIK, BIZAKODIK, FELVIDUL

csüggedés (fn) ◇ reményvesztés, reménytelenség, kétségbeesés, lankadás, lemondás, levertség, letörtség, lehangoltság, szomorúság, bánat, mélabú, búskomorság, melankólia, depresszió, deprimáltság, letargia ◆ BIZAKODÁS, REMÉNYKEDÉS, OPTIMIZMUS

csüggedt (mn) ◇ kedvetlen, szomorú, bánatos, bús, mélabús, lehangolt, kókadt, lankadt, ernyedt, levert, kishitű, megtört, nyomott, reményvesztett, kedveszegett, elkeseredett, kétségbeesett, beletörődő, lemondó, vigasztalan, boldogtalan, lesújtott, kedélybeteg, életunt, rezignált, apatikus, fásult, fád, szplines (*rég*), defetista (*id*), desperált (*id*), letargikus, deprimált ◆ VIDÁM, JÓKEDVŰ, BIZAKODÓ

csülök (fn) ◇ csülökhús

◇ (*szleng*): láb, tappancs (*biz*), küllő (*szleng*), futómű (*szleng*), alváz (*szleng*), mankó (*szleng*), virgács (*szleng*), léc (*szleng*), pipa, sonka, szipka (*szleng*), tipegő (*szleng*), pata (*durva*)

csüng (ige) ◇ csügg, lóg (*biz*), függ, csüllöng (*táj*), fityeg, ityeg-fityeg, leffeg (*táj*), himbálódik, himbálózik, lóbálódik <vmin>, lóbálózik, csilleng (*rég*), laffog (*táj*), csüng-büng (*táj*), billangózik (*táj*), líg-lóg (*táj*), ficsinkázik (*táj*), tőgyel (*táj*)

◇ <vkin>: ragaszkodik <vkihez>, rajong <vkiért>, imád, szeret, becéz, dédelget, babusgat, kényeztet, ajnároz, tutujgat (*táj*), nyászalódik (*táj*), nyáskotol (*táj*) ◆ GYŰLÖL, UTÁL

csúr (fn) ◇ pajta, hombár (*táj*), magtár, fészter, szénapajta, tárház, kamra, élésház, magszín (*rég*)

csűr-csavar (ige) ◇ köntörfalaz, mellébeszél, ötöl-hatol, elferdít, kibúvót keres, kertel, hímez-hámoz, csivir-csavar (*táj*), taktikázik, mesterkedik, ravaszskodik, furfangoskodik

csűrés-csavarás (fn) ◇ köntörfalazás, mellébeszélés, ötölés-hatolás, kertelés, magyarázgatás, csúsztatás, taktikázás, mesterkedés, ravaszkodás, furfangoskodás, fondorkodás, léguléjoskodás (*rég*), tergiverzáció (*rég*)

csürhe (fn) ◇ tömeg, csöcselék, söpredék, népség, banda, bagázs (*biz*), gyülevesz népség, pereputty (*biz*), mob (*id*), csajvadék (*táj*)

D

dac (fn) ◇ dacosság, ellenállás, engedetlenség, ellenszegülés, ellenkezés, macacsság, nyakasság, fejesség, csökönyösség, gög, trucc (*biz*), megátalkodottság, konokság, makrancosság, akaratosság, önfejűség, berzenkedés, rezisztencia (*szak*), durca, büszkeség, dolyf ◆ SZÓFOGADÁS, ENGEDELMESSÉG

dacára (nu) ◇ ellenére, szemben, ellentétben, függetlenül <vmitől>, tekintet nélkül <vmire>

dacol (ige) ◇ dacoskodik, ellenszegül, nekiszegül, szembeszáll, akaratoskodik, önfejűsködik, durcáskodik, makrancoskodik, truccol (*biz*), duzzog, berzenkedik, megátalkodik, fellázad, ujjat húz <vkivel>, rúgkapál, kapálódik, rugdalózik, rebelliskedik (*rég*), fejeskedik (*táj*) ◆ SZÓT FOGAD, ENGEDELMESKEDIK, ENGED

dacos (mn) ◇ ellenszegülő, ellenálló, rebellis (*rég*), makacs, konok, durcás (*biz*), hajthatatlan, nyakas, akaratos, fejes (*táj*), keményfejű, fafejű, csökönyös, truccos (*biz*), megátalkodott, makrancos, önfejű, dolyfős, gögös, visszadunnyogó (*táj*), hörcsögös (*táj*), engedetlen, morózus, rakoncátlan, lázadó, ellenkező, keménynyakú ◆ SZÓFOGADÓ, ENGEDELMES, SZELÍD

dacoskodik (ige) ◇ dacol, makacskodik, duzzog, truccol (*biz*), nyakaskodik, fejeskedik (*táj*), ellenszegül, megbicsakolja magát (*táj*), durcáskodik, engedetlenkedik, megátkodik, makrancskodik, torzonkodik (*táj*), berzenkedik, dünnög, ellenkezik, ellenáll ◆ ENGEDELMESEKEDIK, ENGED

dácsa (fn) ◇ nyaraló, üdülő

dada (fn) ◇ dajka, dadus, pesztra, pesztonka, csecsemőgondozó, gyermekgondozó, bébicsőszt (*tréf*), gyerek lány (*rég*), táplálóné (*táj*), nőrsz (*id*), baby sitter (*id*)

dadog (ige) ◇ akadozik, hebeg, habog, makog, mekeg, nyekereg (*táj*), motyog, gyagyog (*táj*), pettyeg (*táj*), vatyog (*táj*), vityeg-vagyog (*táj*), ökög-bakog (*táj*), bilbijál (*táj*), bregyog (*táj*), lolotál (*táj*), hákog (*táj*), hebeg (*táj*), höbécél (*táj*), dödög, nehéz a nyelve, hebeg-habog **Sz:** keresztülment a kerék a nyelvén

dagad (ige) ◇ dagadozik, kidomborodik, domborodik, duzzad, dobzik (*rég*), durzad (*rég*), pöffed (*táj*), fuvalkodik (*rég*), kidülled (*rég*) ◆ LOHAD, LAPPAD

◇ [has]: felpuffad, felpuffed, feszül, felfújódik, pöcced (*táj*), deged (*táj*), degeszkezik (*táj*), pemphed (*táj*), pomhad (*táj*) | [tészta] kel

◇ nő, növekszik, terjed, teret nyer | tágul, [hold] telik ◆ ÖSSZEMEGY | SZÜKÜL | APAD

◇ [víz]: árad, zajlik, özönlik ◆ APAD

dagadó I. (mn) ◇ kidomborodó, duzzadó, felpuffadó, dobzó (*táj*), dudorodó, kelő [tészta]

◇ növekvő, túláradó, terjedő, gyarapodó, nagyobbodó, szaporodó | bővülő, táguló, terjeszkedő, szélesedő, fejlődő, fokozott

dagadó II. (fn) ◇ páfli (táj), bauchfleck (*id*)

dagadt (mn) ◇ duzzadt, felfújt, püffedt, puffadt, pöffeteg, táskás, ödémás, degesz (*táj*) ◆ LOHADT

◇ kövér, hájas, elhízott, pohos, pocakos, testes, hasas (*biz*), dagi, pufi (*biz*), pufók (*biz*), dundi, degedt (*táj*) ◆ VÉKONY, SOVÁNY, KARCSÚ

◇ [főnévként]: hájtömeg, hájpacni, töltött zokni (*szleng*)

dagály (fn) ◇ ár, áradás, áradat, árhullám, árvíz, nagyvíz (*táj*), vízözön, tengerár, tengerjárás ◆ APÁLY, APADÁS

◇ fellengzősség, terjengősség, frázispufoztatás, szószaporítás, szóáradat, tiráda, ömlengés, álpátosz, bombaszt (*id*), koturnus (*id*)

◇ (*rég*): góg, kevelység, felfuvalkodottság ◆ SZÓFUKARSÁG

dagályos (mn) ◇ (*rég*): felfuvalkodott, gógós, dölyfös, kevelő, nagyképű

◇ [beszéd]: fellengzős, terjengős, nagyhangú, szónokias, ömlengő, bőbeszédű, szószaporító, frázispufoztató, hatásvadászó, cikornyás, sallangos, üres, cifra, patetikus, szenvelgő, pleonasztikus (*id*), hangzatos, bombasztikus, deklamáló (*id*), tirádás (*id*) ◆ EGYSZERŰ, TERMÉSZETES, VILÁGOS

daganat (fn) ◇ dudorodás, dudor, duzzanat, kidomborodás, púp, bibircsók (*rég*), szömörces (*rég*), csomósodás, kinövés, csomó, göb, gubó, gümő, kelés, kevelény (*rég*), fakadék (*rég*), furunkulus (*szak*), püffedék, hopori (*táj*), émely (*rég*), bog (*táj*), csimbók (*táj*), duncs (*táj*), guga (*táj*), hupolyag (*táj*) | ciszta, rák, tumor (*szak*), papilloma (*szak*), szarkóma (*szak*), neoplazma (*szak*), karcinóma (*szak*)

dagaszt (ige) ◇ [tészta]: gyúr, nyomkod, degeszt (*táj*), dagasztal (*táj*), gyömöszköl (*táj*), pempetyel (*táj*), pohaszt (*táj*)

◇ duzzaszt, puffaszt

◇ [ézés]: eltölt, átjár, áthat

dagi (mn és fn) ◇ dagadt, kövér, hájas, elhízott, testes, nagy hasú, pocakos, pufi (*biz*), dundi, potrohos, sörhasú ◆ SOVÁNY, VÉKONY, KARCSÚ

◇ hájpacni (*szleng*), hájgombóc (*szleng*), hájtömeg, töltött zokni (*szleng*), haspók (*biz*), hústorony ◆ CSONTVÁZ, CSONTKOLLEKCIÓ

dagonya (fn) ◇ sár, pocsolya, dágvány (*rég*), pocseta (*rég*), tása (*táj*), tocsogó (*táj*)

dajka (fn) ◇ dada, dadus, csecsemőgondozó, gyermekgondozó, pesztra, pesztonka, gyermek lány (*rég*), táplálóné (*táj*), bébicsőszt, nőrsz (*id*), baby sitter (*id*)

dajkál (ige) ◇ ringat, nevel, táplál, ápol, gondoz, gondot visel <vkire>, őriz | becéz, babusgat, pátyolgat, szeretget, simogat, ölelget, cirógat, kényeztet, ajnároz, pesztrál, csicsígat (*táj*), dúcoltat (*táj*)

◇ [ézés]: ápol, ébren tart, dédelget, melenget

dajkamese (fn) ◇ mebeszed, mendemonda, szófia beszéd (*rég*), aggregé (*rég*)

dákó (fn) ◇ lökőrüd

◇ (*szleng*): hímvessző, tag, szerszám (*szleng*), farok (*biz*), fütykös (*biz*), hancúrléc (*tréf*), kuki (*biz*), bot (*szleng*)

◊ *(rég)*: handzsár *(rég)*, szekerce

dakszli (fn) ◊ tacskó, borzeb, kotorékeb, csuklós kutya *(tréf)*

dal (fn) ◊ ének, dallam, dana *(rég)*, zengzet *(rég)*, zöngé *(rég)*, nóta, szong *(id)*, sanzon, sláger, ária, canzone *(id)*, kantiléna, kuplé, carmen *(id)*, románc, zengemény *(rég)*, dallás *(táj)*, dannó *(táj)*, dúd *(táj)*

◊ költemény, vers

dalárda (fn) ◊ énekkar, énekegyüttes, kórus, dalegylet, dalosegylet, dalkör *(rég)*, dalosszövetség

dalest (fn) ◊ áriaest, hangverseny, nótaest, népdalest

dalia (fn) ◊ vitéz, lovag, levente *(rég)*, harcos, bajnok, bajvivó, hős, szálember *(rég)*

dália (fn) ◊ krumplirózsa, georgina *(szak)*

daliás (mn) ◊ deli *(vál)*, dali *(rég)*, délceg, szép szál, jó kiállású, sudár, sugár, szálegyenes, szálfegyenes, szálfatermetű, nyalka, jóvágású, jókötésű *(táj)*, snájdig *(rég)*, stramm *(biz)*, katonás, büszke

◊ *(rég)*: bátor, hősi, hősie | lovagias, lovagkori, vitézies ♦ GYÁVA, ÓVATOSKODÓ, FÉLÉNK

daljáték (fn) ◊ dalmű, dalköltemény, opera, zenedráma, musical *(id)*

dallam (fn) ◊ melódia, zene, muzsika, zengzet *(rég)*, dana *(táj)*, dallamvonal *(szak)*, téma *(szak)*

◊ hanglejtés, hanglejtésforma, hangmenet, hanghordozás, beszéddallam, intonáció *(szak)*

dallamos (mn) ◊ főlbemászó, melodikus, harmonikus, harmóniás *(rég)* ♦ FÜLSÉRTŐ, DISSZONÁNS

◊ zengő, zengzetes, kellemes [hang]

dalmű (fn) ◊ dalköltemény, daljáték, musical *(id)*, opera, operett, zenedráma

dalnok (fn) ◊ énekes, énekmondó, dalár *(rég)*, lantos, regős *(rég)*, igric *(rég)*, trubadúr *(rég)*, bárd

◊ költő, poéta *(vál)*, rapszódosz *(id)*

dalol (ige) ◊ énekel, nótáz, nótázik, danol *(táj)*, dall *(rég)*, danolás *(táj)*, danázik *(táj)*, lajtol *(táj)*, kornyikál, kántál, óbégat, nyávog *(pej)*, gajdol *(táj)* **Sz**: szorítja a bocskor a lábát *(tréf)*; szorítja a gatyamadzag *(tréf)*

◊ *(vál)*: versel, költ

◊ [madár]: szól, csicsereg, csiripel, füttyöl, trillázik, hangicsál *(rég)*

dalos (fn) ◊ énekes, énekmondó, dalnok, dalár *(rég)*, igric *(rég)*, lantos, regős *(rég)*, trubadúr *(rég)*, bárd

◊ költő, poéta, rapszódosz *(id)*

dáma (fn) ◊ hölgy, úrnő, úrhölgy, úrihölgy, delnő *(rég)*, lady *(id)*, naccsága *(pej)*

◊ dámajáték

◊ *(táj)*: ringyó *(durva)*, szajha, kurva

damaszt (fn) ◊ damasztzsvet, damasz *(táj)*, haszuka *(rég)*

dara (fn) ◊ gríz, búzadara, árpadara, kukoricadara

◊ havas eső, hőszemese, hódara

darab (fn) ◊ rész, részlet, fragmentum *(id)*, töredék, diribdarab, falat, harapás, morzsa, szilánk, cserép, foszlány

◊ elem, alkotó, alkotóelem, alkotórész, összetevő, tényező, faktor, komponens *(szak)*

◊ példány, egyed, termék, munkadarab, cikk

◊ szakasz, táv, távolság

◊ szindarab, színmű, színjáték, szerzemény | műalkotás, zenedarab, zeneszám, zenemű

darabol (ige) ◊ felvág, összevág, vagdal, vagdos, metél, hasogat, szabdal, tördel, darabít *(táj)*, aprít, nagyol, felfűrész, trancsíroz

◊ *(rég)*: rombol, tör, ront

darabont (fn) ◊ ör, hajdú

darabos (mn) ◊ goromba *(táj)*, dorozmás [só, mész] *(táj)*, galacsintás [föld] *(táj)*, göcsös *(táj)*

◊ nehézkes, nyers, faragatlan, bárdolatlan, szögletes, esetlen ♦ KIFINOMULT

◊ [stílus]: döcögős, döcögő, akadozó, nehézkes ♦ GÖRDÜLÉKENY

darál (ige) ◊ öröl, aprít, összezúz, tör *(rég)*, zúz

◊ hadar, hadrikál *(táj)*

dárda (fn) ◊ lándzsa, kopja, dzsida, pika, gerely, szálfá, kelevéz, nyárs *(rég)*

◊ [gyümölcsfákon]: termővessző

◊ *(szleng)*: hímvessző, füttykös *(biz)*, fütty *(biz)*

dáridó (fn) ◊ dáridózás, dinomdánom, eszem-iszom, lakoma, mulatozás, multság, vigalom, vigasság, ramazúri *(biz)*, muri *(biz)*, tivornya, hejehuja *(biz)*, devernya *(táj)*, banzáj *(szleng)*, buli *(biz)*, hepaj *(szleng)*, dajdaj *(szleng)*, bacchanália *(id)*

dáridózik (ige) ◇ mulat, mulatozik, dáridót csap, vigad, kirúg a hámból, dözsöl, kicsapong, dombéroz (rég), tivornyázik, dorbézol, korhelykedik, dajdajozik (szleng), elhajol (szleng), hepajozik (szleng) **Sz:** éjszaka virrad neki (táj); kilép a hámból (táj); kirúgja a ház oldalát (táj); kirúg az istrángból (táj)

daróc (fn) ◇ posztó, kendervászon, condra (táj) ◆ SELYEM

darvadozik (ige) ◇ (vál): gunnyaszt, gubbaszt, kókadozik, kornyadozik

◇ (táj): ógyeleg

◇ (táj): szállingózik

◇ (vál): virraszt

◇ (táj): váraozik, lebzsel, ténfereg, lézeng

◇ (táj): fagyoskodik, didereg

datál (ige) ◇ keltez, számít

datálódik (ige) ◇ kelteződik, dátumozódik, számítódik, kezdődik

◇ származik, ered

datolya (fn) ◇ törökiszilva (rég), pálmaszilva (rég)

◇ datolyapálma, datolyafa, főnixpálma (rég)

dátum (fn) ◇ dátumozás, keltezés, kelet | időpont

dauer (fn) ◇ hajhullám, tartós hullám, tartós (táj)

de I. (hsz) ◇ nagyon, mennyire, annyira

de II. (ksz) ◇ ám, ámde, ámbár, azonban, csak, csakhogy

◇ ellenben, viszont, ezzel szemben, egyébként, pedig, viszontag (rég), pediglen (rég)

◇ hanem

◇ mégis, mégiscsak, azért, mindamellet, mindazonáltal

◇ és

◇ dehogynem

deák (fn) ◇ (rég): diák, tanuló, nebuló (biz), iskolás, iskolás gyerek, növendék, alumnus (rég), tanítvány ◆

TANÁR, TANÍTÓ

◇ írástudó, írődeák, literátus (rég), bölcs (rég), tudós (rég) | [görögkeleti] kántor, kántortanító

◇ latin [nyelv]

debella (fn) ◇ debellák (táj), debojka (táj), trampli (durva), tehén (durva)

◇ (táj): ringyó (durva), debojka (táj)

◇ (táj): cselédlány

◇ [jelzőként]: idomtalan, nagy termetű, esetlen, tenyeres-talpas [nő] ◆ KECSÉS, TÖRÉKENY, FILIGRÁN

december (fn) ◇ karácsony hava, Bak hava (táj), Karácsony hava (rég), télelő (rég), vég hó (rég)

deci (fn) ◇ deciliter

dédanya (fn) ◇ dédmama, dédi, dédike, dédöreganya (táj), éde (táj), másikanyó (táj), igenöregszüle (táj),

igenszüle (táj), jóbanya (táj) ◆ DÉDAPA

◇ (táj): nagyanya

dédapa (fn) ◇ dédpapa, dédapóka, dédi, dédiapó (táj), dédöregapa (táj), másikapa (táj), másikapó (táj),

igenöregapa (táj), jóbapa (táj), jótátá (táj) ◆ DÉDANYA

◇ (táj): nagyapa

dédelget (ige) ◇ kényeztet, becéz, becézget, babusgat, simogat, tutujgat (táj), ajnároz, pátyolgat (táj),

apolgat (táj), bányál (táj), cicamacáz (táj), csucsujgat (táj), dojgat (táj), kedvesget (táj), tutul (táj) **Sz:**

tenyerén hordoz; tejben-vajban fürösz; a csillagokat is rárakná; a csillagokat is lehozná neki az égből ◆

BÁNT

◇ [tervet, gondolatot]: melengtet, érlel, dajkál

dedikáció (fn) ◇ ajánlás

dedikál (ige) ◇ ajánl

dédszülő (fn) ◇ dédi, dédszüle (táj), öregszüle (táj), igenöregszüle (táj)

dedukció (fn) ◇ levezetés, következtetés ◆ INDUKCIÓ

defekt (fn) ◇ sérülés, kár, hiba, meghibásodás, üzemzavar, durrdefekt

◇ fogyatékoság, hiányosság, hiba, tökéletlenség, defektus (id)

deficit (fn) ◇ hiány, ráfizetés, veszteség, kiadástöbblet, egyenleghiány, vagyonihiány (rég), fedezethiány

(rég) ◆ NYERESÉG

definiál (ige) ◇ meghatároz, kifejti, körülír

definíció (fn) ◇ meghatározás, értelmezés, definiálás

defloráció (fn) ◇ elvirágzás

◇ megbecstelenítés, megszeplősítés

deflorál (ige) ◇ elveszi a szüzességét, lyukaszt (*szleng*), megkezdi (*szleng*), utat tör (*szleng*) | megbecstelenít, megszeplősít

deformálódik (ige) ◇ torzul, eltorzul, megvetemedik, elcsúful, elformátlanodik, elalakítatlanodik

degenerált (mn) ◇ elkorcsosult, elkorcsosodott, korcs, elfajzott, elfajult, satnya, elsatnyult, degenerálódott

◇ hülye, kretén, debilis (*szak*) ◆ NORMÁLIS, EGÉSZSÉGES

degesz I. (mn) ◇ (*táj*): duzzadt, dagadt, tele, tömött | jóllakott, nagy hasú ◆ LAPOS

degesz II. (fn) ◇ (*táj*): has, gyomor

degradál (fn) ◇ lefokoz, visszaminősít

◇ alacsonyít, lealacsonyít <vmivé>, hátrább tesz | alább szállít, kisebbít

dehogy (ksz) ◇ dehogyis, hogyan, hogyan, ugyan, ugyan már, csudát, fenét, frászt, szó sincs róla, távolról sem, a világerő sem, semmi esetre sem, isten ments

◇ (*táj*): mihelyt, alighogy

dehogysem (ksz) ◇ de, de igen, dehogyisnem, dehogysem (*táj*)

dekadencia (fn) ◇ hanyatlás, romlás, visszaesés, bomlás, sorvadás, pusztulás ◆ EMELKEDÉS, VIRÁGZÁS, PROSPERÁLÁS

dekadens (mn) ◇ hanyatló, bomló, sorvadó, beteges, enervált ◆ EMELKEDŐ, FELTÖRŐ, PROSPERÁLÓ

dékán (fn) ◇ (*táj*): harangozó, sekrestyés, egyházi | esperes, alesperes

dekáz, dekázik (ige) ◇ aprólékoskodik, kicsinyeskedik, deciz (*táj*), fukarkodik, méricskél

◇ [labdát] emelget

dekkol (ige) ◇ (*szleng*): rejtőzik, rejtőzködik, lapul, megbújik, bújkál, meghúzza magát, sunyít, kushad (*biz*)

◇ (*szleng*): áll, várakozik, szobozik (*szleng*)

deklamál (ige) ◇ szaval, előad, szónokol

deklaráció (fn) ◇ nyilatkozat, bejelentés, kijelentés, felhívás, kiáltvány, szózat, proklamáció (*id*), manifesztum (*id*)

◇ (*rég*): bevallás, bejelentés

deklarál (ige) ◇ kinyilvánít, kijelent, kinyilatkoztat, kihirdet

◇ (*rég*): bevall, megvall, beismer, bejelent

◇ nyilvánít <vmilyennek>, minősít <vmilyennek>

deklináció, deklinálás (fn) ◇ névszóragozás (*szak*), ragozás, névragozás (*rég*), hajtogatás (*rég*)

◇ mágneses elhajlás (*szak*)

dekoráció (fn) ◇ dísz, díszítmény, díszítés, ékítmény, dekórum (*rég*)

◇ kellék, díszlet

◇ (*rég*): érdemrend, kitüntetés, rendjel, dekórum (*rég*)

dekorál (ige) ◇ díszít, feldíszít, ékesít, szépít, dekoríroz (*rég*)

◇ (*rég*): kitüntet

dekoratív (mn) ◇ díszítő, ornamentális (*szak*), ornamentikai (*szak*)

◇ mutatós, tetszetős, csinos, szemrevaló, szép, helyre | festői, pompás ◆ CSÚNYÁCSKA, EGYSZERŰ

dekrétum (fn) ◇ kormányrendelet, határozat, rendelet, végzés, rendelés (*táj*), dekrétó (*táj*), parancsolat (*rég*)

◇ (*rég*): okirat, oklevél, kinevezés

dél (fn) ◇ délidő, ebéidő ◆ ÉJFÉL

délceg (mn) ◇ daliás, derék, deli (*vál*), dali (*rég*), szép szál, jó kiállású, sudár, szálegyenes, sugár, szálfagyenes, nyalka, jóvágású, jókötésű (*táj*), snájdig (*rég*), stramm (*biz*) **Sz:** olyan, mint egy gránátos

◆ NYAMVADT, NYÁPIC

◇ (*rég*): magabiztos, önértetes, kevély, rátarti, gangos (*táj*) ◆ FÉLSZEG

delegáció (fn) ◇ küldöttség, követség (*rég*), deputáció (*id*)

◇ bizottság

delegál (ige) ◇ kirendel, kiküld, képviseltet, kijelöl, megbíz, meghatalmaz, deputál (*id*)

delegátus (fn) ◇ küldött, kiküldött, meghatalmazott, megbízott, képviselő

delejes (mn) ◇ (*rég*): mágneses, magnetikus (*rég*), elektromos ◆ ANTIMÁGNESES

◇ hipnotikus

◊ (*vál*): lenyűgöző, bűvös, bájos, igéző, varázslatos, elbűvölő, vonzó, varázsos, varázserejű ♦ TASZÍTÓ

delel (ige) ◊ ebédel, sziesztázik (*biz*), pihen, nyugszik

◊ [égitest] kulminál (*szak*)

delfin (fn) ◊ kikötő-cölöpgúla (*szak*)

◊ disznóhal (*rég*)

deli (mn) ◊ (*vál*): daliás, délceg, karcsú, magas, arányos, atléta, formás, kecses, csinos, szemrevaló, nyalka, kackiás, erős, termetes, deltás (*biz*), szép szál, jó kiállítású, sudár, szálegyenes, szálfegyenes, szálfatermetű, jóvágású, jókötésű (*táj*), snájdig (*rég*), stramm (*biz*) ♦ ESETLEN, BUMFORDI, JELENTÉKTELEN

◊ (*rég*): pompás, remek, nagyszerű, kiváló, kitűnő

déli (mn) ◊ délvidéki, délszaki (*vál*) ♦ ÉSZAKI

délibáb (fn) ◊ légtükrözés, délvize (*táj*), fata morgana (*rég*), napárnyék (*táj*), csalkép (*rég*)

◊ ábránd, ábrándkép, álom, légvár, érzékcsalódás, káprázat, képzelődés, álmodozás, tünemény, látomás, vágy, illúzió, utópia ♦ VALÓSÁG, REALITÁS

delírium (fn) ◊ őrzöngés, eszelősség, önkívület, eksztázis

◊ elragadtatás, lelkesültség

Déli-sark (fn) ◊ déli pólus, Antarktisz ♦ ÉSZAKI-SARK, ARKTISZ

délkör (fn) ◊ hosszúsági kör, délvonal, főkör, meridián (*szak*) ♦ SZÉLESSÉGI KÖR

délsarki (mn) ◊ déli-sarkvidéki, déli-sarki, antarktikus ♦ ÉSZAKI, ARKTIKUS

délszaki (mn) ◊ forró égövi, trópusi, tropikus (*szak*), egyenlítői

deltás (mn) ◊ (*biz*): izmos, erős, széles vállú, atlétatermetű, vállas, kisportolt, izompacsirta (*tréf*) ♦ NYÁPIC, GYENGE, NYESZLETT

délután I. (hsz) ◊ ebéd után (*biz*) ♦ DÉLELŐTT

délután II. (fn) ◊ délest (*rég*), délhajlat (*táj*) ♦ DÉLELŐTT

délutáni (mn) ◊ ebéd utáni (*biz*) ♦ DÉLELŐTTI

demagóg I. (fn) ◊ hordószónok (*pej*), népámító, néplázító, népvezér (*rég*), népbolondító (*táj*)

demagóg II. (mn) ◊ izgató, lázító, bujtogató, zavarkeltő, felforgató

demilitarizál (ige) ◊ lefegyverez, leszerel, fegyvermentesít ♦ FELFEGYVEREZ

demizson (fn) ◊ fonatos üveg, kosáruveg, szalmásbutykos (*biz*), butykos (*táj*)

demobilizál (ige) ◊ leszerel, lefegyverez ♦ MOZGÓSÍT, FELFEGYVEREZ

demokrácia (fn) ◊ népuralom (*rég*), néphatalom, népakarat ♦ ZSARNOKSÁG, ÖNKÉNYURALOM, DIKTATÚRA

◊ jogegyenlőség

demokráciaellenes (mn) ◊ antidemokratikus (*id*), zsarnok | jogtipró ♦ DEMOKRATIKUS

demokrata (fn) ◊ népbarát (*rég*) ♦ ZSARNOK, DIKTÁTOR, EGYEDURALKODÓ

demokratikus (mn) ◊ demokrata, népuralmi, haladó ♦ ANTIDEMOKRATIKUS, ZSARNOKI, RETROGRÁD

démon (fn) ◊ ördög, sátán, gonosz, szellem, jelenés, dzsinn (*id*), rém, fantom

◊ vamp (*id*), vámpír (*id*)

démoni (mn) ◊ démonikus, gonosz, sátáni, ördögi, diabolikus ♦ ANGYALI, JÓ

◊ csábító, csábos, kihívó, érzéki, vonzó, kíváncsú, szexi (*biz*)

demonstráció (fn) ◊ bemutatás, demonstrálás (*id*), szemléltetés, bizonyítás, igazolás, magyarázat

◊ felvonulás, tüntetés, megmozdulás

demonstrál (ige) ◊ bemutat, szemléltet, illusztrál, feltüntet, megvilágít, kimutat, jelez, igazol, bizonyít, magyaráz

◊ felvonul, tüntet

demoralizál (ige) ◊ [közösséget]: bomlaszt, zülleszt, destruál (*id*)

◊ megmételyez, megront, megtántorít, lealjasít, lealacsonyít

denevér (fn) ◊ bőregér (*táj*), bőrmadár (*táj*), szárnyasegér (*táj*), ciciegér (*táj*), estilapatyika (*táj*), tündelevény (*rég*), tendenevér (*rég*), tündelevény (*rég*), púpdenevér (*rég*)

deportál (ige) ◊ kitelepít, elhurcol, kitoloncol, kilakoltat, elűz, elkerget, számkivet, számúz ♦ BETELEPÍT

depresszió (mn) ◊ levertség, lehangoltság, elkedvetlenedés, nyomottság, búskomorság, kedvetlenség, mélabú, életuntság, letörtség, szomorúság, kétségbeesés, csüggedtség, reménytelenség, elesettség, melankólia, szlín (*vál*) ♦ ÉLETKEDV, VIDÁMSÁG, EUFÓRIA

deprimált (mn) ◊ levert, letört, lehangolt, lesújtott, kedvetlen, elkedvetlenedett, kedveszegett, csüggedt, elcsüggedt, szomorú, szomorkodó, bánatos, bús, búsuló, búskomor, mélabús, búvalbélt, gondterhelt,

nyomott, elkeseredett, életunt, vigasztalan, gyászos, komor, depressziós, melankolikus, szplines (*rég*), enervált (*id*) ♦ JÓKEDVŰ, VIDÁM, ÉLÉNK

deputáció (fn) ♦ küldöttség, követség, küldetés, delegáció

dér (fn) ♦ zúzmara, hóharmat (*rég*), fagyharmat (*rég*), dérharmat (*táj*), cigányharmat (*táj*)

♦ (*rég*): fagy, hideg

deréglye (fn) ♦ hajó, bárka, sajka, gálya, uszály, átkelőcsónak | csónak, komp

derék¹ (fn) ♦ deréktáj, csipő, keresztcsonttájék, kötés (*táj*), tompor | derékbőség

♦ ruhaderék, fűző, mider (*rég*)

♦ fatörzs

♦ középrész, középídő

derék² (mn) ♦ erényes, jellemes, jámbor, tisztességes, tisztos, becsületes, szolid, igaz, kötelességtudó, rendíthetetlen, rátermett, ügyes, alkalmas, jórahaló, korrekt, nyílt, egyenes, méltó, érdemes, lelkiismeretes, jóindulatú, tiszteletreméltó, példaadó, példás, klassz (*szleng*), stramm (*biz*), fair (*id*) **Sz:** ember a talpán; legény a talpán; legény a gáton; megállja a helyét; állja a sarat; kivágja a rezet ♦ ERKÖLCSTELEN, BECSTELEN

♦ [dolog]: derekas, rendes, tisztességes, dicsérendő, becsületes, megbízható, helyes, kifogástalan, mintaszerű, jeles, nevezetes, kitűnő, tökéletes, dicső, nagyszerű

♦ vastag, nagy, termetes, megtermett, emberrnyi, kifejlett, hatalmas, óriási, szálás (*rég*), erős, jóvágású, tekintélyes, kemény, katonás, délceg, daliás, testes, robusztus, tagbaszakadt, keménykötésű, kővér, pocakos, hasas (*biz*) ♦ VÉZNA, CINGÁR, SATNYA

derekas (mn) ♦ jórahaló, elismerésre méltó, rendes, kitűnő, bátor, harcias, derék, elszánt, férfias, tetemes, tisztességes, alapos, megbízható, merész, hősies, hősi, erős lelkű, heroikus, vakmerő, istenes (*biz*) ♦ HITVÁNY, GYÁVA

♦ testes, vastag, zömök ♦ VÉZNA, NYÁPIC, SOVÁNY

derekasan (hsz) ♦ nagyon, alaposan, istenigazában (*biz*), istenigazából (*biz*)

derékbőség (fn) ♦ slussz (*biz*)

derékfájás (fn) ♦ izomzsába, hexensussz (*biz*)

derékhad (fn) ♦ főszereg, főhad, főerő ♦ HÁTVÉD, OLDALVÉD, SZÁRNY

derékszj (fn) ♦ öv, nadrágszj, deréköv, kardszj, csintura (*táj*)

derékszög (fn) ♦ vinkli (*biz*)

derékszögű (mn) ♦ merőleges

♦ négyzetes, négyzet alakú, négyzetes

derelye (fn) ♦ barátfüle, dődölle (*táj*), debedurda (*táj*)

derelyemetelő (fn) ♦ derelyemetsző (*táj*), karika, rádli (*biz*), deremetsző (*táj*)

dereng (ige) ♦ pirkad, világosodik, hajnalodik, nappalodik, virrad, pitymallik, hasad a hajnal, hajnallik, sillállmik (*táj*) ♦ ESTELEDIK, SÖTÉTEDIK, ALKONYUL

♦ <vkinek vmi>: rémlik, ködlik, sejlik, megvilágosodik, hajaz (*táj*), hámoz (*táj*), sajdít (*táj*), pedz (*táj*), leesik a tantusz (*szleng*)

derengés (fn) ♦ hajnalodás, hajnalfény, hajnalpír, pirkadat, napkelte, napkelet (*táj*), pitymallat (*táj*), félhomály ♦ ALKONYAT, SÖTÉTEDES, ESTE

deres I. (mn) ♦ dérlepte, zúzmara, fagyos, jeges, dermedt

♦ őszülő, őszes, ősz, fehéredő, szürkülő, ezüstös, ezüstfehér, galambösz

deres II. (fn) ♦ [lő]: szürke, almásszürke, vasderes

♦ (*rég*): kínzópad | botozás

derít (ige) ♦ [fényt derít vmire]: megmagyaráz, megvilágít, megvilágosít, kifejti, tisztáz ♦ KÖDÖSÍT, ÖSSZEZAVAR

♦ (*rég*): megvilágít, bevilágít ♦ ELSÖTÉTÍT, ELLEPLEZ

♦ [jókedvre derít]: felderít, felélenkít, megvidámít, felvidít, jókedvre hangol ♦ ELSZOMORÍT

♦ (*szak*): szűr, filtrál, iszaptalanít, tisztít

dermed (ige) ♦ merevedik, mered, megmered, fagy, keményedik, kocsonyásodik, gebbed (*rég*) ♦ ENGED, FELENGED, OLVAD

dermedt (mn) ♦ fagyott, merev, meredt, megmerevedett, rideg, szilárd, kemény, mozdulatlan, rugalmatlan, gémberegett, élettelen, holt ♦ FELENGEDET, RUGALMAS, HAJLÍTHATÓ

♦ rémült, meghökken, kövült

♦ öntudatlan, kábult, bódult, zsibbadt

dermesztő (mn) ◇ csikorgó, farkasordító, kegyetlen, kutya (*biz*), metsző ◆ ENYHE, MÉRSÉKELT
 ◇ borzasztó, zsidbasztó, heves, átható, félelmetes, bénító, hátborzongató, iszonyatos

derogál (ige) ◇ <vkinek>: tiltakozik, büdös <vkinek vmi> (*biz*), méltóságán alulnak tart <vmit> ◆ TETSZIK

derű (fn) ◇ napsütés, napfény, verőfény, világosság, ragyogás, csillogás ◆ BORÚ, HOMÁLY, SÖTÉTSÉG
 ◇ derültség, meglegegettség, jókedv, vidámság, élénkség, életkedv, elevenség, életöröm, ujjongás, boldogság ◆ BÁNAT, SZOMORÚSÁG, LEHANGOLTSÁG
 ◇ jókedv, vígság, derültség, nevetés, kacagás

derül (ige) ◇ tisztul, világosodik ◆ BORUL, FELHŐSÖDIK
 ◇ [fény derül vmire]: kitudódik, kiderül, felszínre kerül, napvilágra kerül ◆ HOMÁLYBAN MARAD, REJTVE MARAD
 ◇ mosolyog, nevet, mulat, vidul, szórakozik, vigad, felvidul ◆ SZOMORKODIK, BÁNKÓDIK, BÚSUL

derülátás (fn) ◇ bizakodás, optimizmus, jókedv, vidámság, elevenség, öröm ◆ BORULÁTÁS, LEHANGOLTSÁG, PESSZIMIZMUS

derülátó (mn) ◇ bizakodó, optimista, reménykedő, vidám, könnyed, kedélyes, joviális, optimisztikus (*id*)
 Sz: rózsaszínből látja a világot ◆ BORULÁTÓ, PESSZIMISTA, ELKESEREDETT

derült (mn) ◇ derűs, felhőtlen, tiszta, nyílt, fényes, napos, napfényes, napsugaras, napsütéses, verőfényes ◆ BORÚS, BORULT, FELHŐS
 ◇ derűs, kedélyes, gondtalan, optimista, jókedvű, boldog, élénk, meglegegetett, mosolygós, vidám ◆ KOMOR, GYÁSZOS, LEHANGOLT

derültség (fn) ◇ napfény, derű ◆ BORÚ, BORULTSÁG, HOMÁLY
 ◇ jókedv, nevetés, vidámság, öröm, élénkség, tréfa, móka, tréfálkozás, tréfálódzás, kedélyesség, kacagás, örvendezés ◆ SZOMORÚSÁG, LEVERTSÉG, KOMORSÁG

derűre-borúra (hsz) ◇ gyakran, minduntalan, állandóan, egyre-másra, nyakra-főre, unos-untalan ◆ RITKÁN, NÉHA

derűs (mn) ◇ derült, felhőtlen, tiszta, napsugaras, napfényes, napos, napsütéses, verőfényes, ragyogó, sugárzó ◆ BORÚS, FELHŐS, BORULT
 ◇ kedélyes, optimista, gondtalan, derülátó, elégedett, hangulatos, békés, joviális (*rég*), nyájas, vidám, jókedvű, jókedélyű, vig, élénk, pajzán, bizakodó, lágy [hang], felvidítő, felpezsdítő, csillogó [szem], ragyogó [arc], meglegegetett, boldog, idillikus, idilli, zavartalan, meghitt, barátságos, nyílt, szívderítő, szívvidítő, tréfás, mókás, vicces, komikus, muris (*biz*), rózsás [kedv, hangulat] ◆ MOGORVA, ROSSZKEDVŰ, BÁNATOS

despota (fn) ◇ zsarnok, kényúr, önkényúr, kiskirály, tirannus (*rég*), diktátor, autokrata, elnyomó, egyeduralkodó ◆ DEMOKRATA

destruál (ige) ◇ bomlaszt, rombol, zülleszt, lázít, demoralizál ◆ ÉPÍT, JAVÍT, KONSTRUÁL

destruktív (mn) ◇ bomlasztó, romboló, züllesztő, pusztító, tekintélyromboló, lázító ◆ RENDTEREMTŐ, ÉPÍTŐ, KONSTRUKTÍV

deszka (fn) ◇ deszkalap, fatábla, lécz | palló

deszkakerítés (fn) ◇ palánk, léckerítés, rács, borona (*táj*)

desszert (fn) ◇ csemege, édesség, cukrászsütemény, nyalánkság, bonbon, praliné

desztillál (ige) ◇ lepárol, tisztít, finomít, disztillál (*táj*)

detektív (fn) ◇ nyomozó, rendőrnemző, rendőr, felügyelő, rendőrkém (*rég*), hekus (*szleng*), hé (*szleng*), jard (*szleng*), szimat (*szleng*), náderer (*szleng*), buktató (*szleng*), szem (*szleng*), dekás (*szleng*), deklí (*szleng*), farkas (*szleng*), botos (*szleng*), zsarú (*szleng*), kopó (*szleng*), fogány (*rég*)

detektívregény (fn) ◇ ponyvaregény, bűnügyi regény, bűnügyi történet, krimi

determinál (ige) ◇ meghatároz, megszab, befolyásol

detonáció (fn) ◇ robbanás | dördülés, dörrenés, csattanás, dőrej, durranás, dörgés, dübörgés, lövés

detronizál (ige) ◇ [uralkodót]: letesz, letaszít, elűz, megbuktat, megdönt ◆ MEGKORONÁZ, TRÓNRA EMEL, FELMAGASZTAL

dettó (hsz) ◇ szintén, ugyanúgy, ugyancsak, úgyszintén, hasonlóképpen

dévaj (mn) ◇ vidám, pajkos, pajzán, könnyűvérű, kacér, könnyelmű, frivol, léha, ledér, sikamlós
 ◇ játékos, játszi, mókás, csintalan, huncut, jókedvű, vásott, élénk, eleven, víg, könnyed, ugribugri, rakoncátlan, incselkedő, tréfálkozó, bohókás, bolondozó, ingerkedő, kötődő, bolondos, kőtekedő ◆ KOMOLY, HIGGADT, CSENDES

devajkodik (ige) ◇ incselkedik, évődik, ügyeskedik, mókázik, enyeleg, csintalankodik, pajzánkodik, pajkoskodik, kacérokodik, kokettál (*biz*)

devalváció (fn) ◇ értékcsökkenés, leértékelődés, pénzleértékelés, értékvesztés, pénzromlás, értéktelenedés, infláció (*szak*) ◆ FELÉRTÉKELÉS, MEGERŐSÍTÉS, DEFLÁCIÓ (*szak*)

devalválódik (ige) ◇ leértéktelenedik, [pénz] romlik, leértékelődik, inflálódik (*szak*)

dezavuuál (ige) ◇ lejárát, megszégyenít, meghazudtol, megcáfol, megtagad ◆ MEGDICSŐÍT, IGAZOL

dezertál (ige) ◇ átáll, átszökik, átpártol, átlóg (*biz*), lelélcel (*szleng*)

dezertőr (fn) ◇ áruló, szökevény, renegát, dezentor (*rég*)

dezinficiál (ige) ◇ (*szak*): fertőtlenít, megtisztít, sterilizál, steriliz, csírántlanít, csíramentesít ◆ BESZENNYEZ, ELSZENNYEZ, MEGFERTŐZ

dezodor (fn) ◇ izzadsággátló, izzadásgátló, szagtalanító, szpré

dezorganizál (ige) ◇ szétzülleszt, szétbomlaszt ◆ MEGSZERVEZ, ÖSSZEHOZ (*biz*), ORGANIZÁL

dézsza (fn) ◇ sajtár, kád, tartály, rocska (*táj*), csőbőr (*táj*), zséter (*táj*)

dézsma (ige) ◇ lop, elvesz, elemel, elvisz, eltulajdonít, fosztogat, elcsen, elcsór (*szleng*), elsinkófál (*biz*) ◇ vámol (*rég*), harácsol, zabrál (*rég*), zsákmányol

dia (fn) ◇ diapozitív, diakép, állókép

diadal (fn) ◇ győzelem, siker, eredmény, elismerés, diadalom (*rég*), dicsőség ◆ VERESÉG, KUDARC, BUKÁS ◇ diadalünnepe ◇ diadalérvés, diadalérvet, diadalmámor

diadalittas (mn) ◇ diadalmas, boldog, mámoros, örvendező, ujjongó, fellelkesült, elragadtatott, felajzott (*vál*), megittasult (*vál*) ◆ LEVERT, SZOMORÚ, ELCSÜGGEDT

diadalkap (fn) ◇ diadalkapu, díszkapu

diadalmas (mn) ◇ győzelmes, győző, győztes, hős, diadalmaskodó, győzedelmes (*rég*), győzhetetlen (*rég*), sikeres ◇ diadalittas ◆ VESZTES, LEGYŐZÖTT, LEVERT

diadalmaskodik (ige) ◇ győz, nyer, győzedelmeskedik, győzelmet arat, diadalra jut, diadalt arat, diadalt ül, diadalmat ül (*rég*), elnyeri a pálmát, elnyeri a babérkoszorút, babért arat, triumfál (*rég*), felül marad, felülkerekedik ◆ VESZÍT, VERESÉGET SZENVED

diadalmenet (fn) ◇ triumfus (*rég*) | diadalút

diadém (fn) ◇ fejdisz, homlokdisz, fejk, homlokék, istifán (*rég*)

diafilm (fn) ◇ dia (*biz*)

diagnózis (fn) ◇ körmeghatározás, körmegállapítás, körjelzés, kórisme

diagram (fn) ◇ grafikon, görbe

diák (fn) ◇ diákgyerek, tanuló, tanítvány, nebuló (*biz*), növendék, középiskolás, gimnazista, egyetemista, hallgató, egyetemi hallgató, főiskolai hallgató, főiskolás, discipulus (*rég*) ◆ TANÁR

diákkor (fn) ◇ tanulókor, diákévek, tanulóévek, diákság, egyetemi évek

diákmenza (fn) ◇ menza, kajállda (*szleng*), majomtömő (*szleng*), kanálnyaló (*szleng*), moslékosztó (*szleng*), zabállda (*szleng*), kantine (*rég*)

diakónus (fn) ◇ szerep ◇ lelkipánczó

diakotthon (fn) ◇ diákszállás, diákszálló, kollégium, kolesz (*biz*), koly (*biz*), kolcsi (*biz*), kolostor (*szleng*), kóter (*biz*), tanulóotthon, internátus, konviktus (*rég*)

diákság (fn) ◇ tanulóifjúság, diákifjúság, hallgatóság ◇ diákkor, diákévek, tanulókor ◇ deákság (*rég*), latinság (*rég*)

dialektus (fn) ◇ nyelvjárás, tájszólás, tájnyelv, idióma (*id*)

diapozitív (fn) ◇ diakép, dia, vetített állókép

dicselkedik, dicsökszik (ige) ◇ kérkedik, hengeg, hetvenkedik, büszkélkedik, fitogtat <vmit>, felvág, fennhéjáz, hivalkodik, anzágal (*biz*), dicsérkedik (*táj*) **Sz**: tömjénezi magát (*szleng*); adja a bankot (*szleng*); játssza az esztét (*szleng*); döngeti a mellét; féltéglával veri a mellét

dicsér (ige) ◇ méltányol, elismer, méltat, bókol, hízeleg, dicsőít, dicsihimuszokat zeng, a dicséretét zengi <vkinek>, magasztal, istenít, rajong <vkiért>, áradozik, lelkesedik <vkiről>, glorifikál (*vál*), tömjénezi **Sz**: ódákat zeng <vkiről>; babért fon a homlokára (*vál*) ◆ ÓCSÁROL, SZID, LEHÚZ (*szleng*)

dicséret (fn) ◇ elismerés, méltatás, bók, áradozás, dicsőítés, dics (*rég*), dicsihimusz, magasztalás, tömjénezés, dicsériáda (*tréf*), dicsi (*szleng*) ◆ SZIDÁS, BECSMÉRLÉS, BÍRALAT

◇ ének (rég)

dicsfény (fn) ◇ glória, glorióla (*id*), sugárkoszorú, sugárkorona, fénykoszorú, dicssugár (rég)

dicshimmusz (fn) ◇ dicséret, dicsőítés, magasztalás, áradozás, hozsanna, elógium (*id*), panegirisz (*szak*), ditirambus (*szak*)

dicső (mn) ◇ dicsőséges, fenséges, felséges, magasztos, gloriózus (rég), majesztatikus (*vál*) ◆ DICSTELEN, ALÁVALÓ, SZÉGYENTELJES

dicsőít (ige) ◇ magasztal | áld, bálványoz, istenít, glorifikál (*vál*), dicshimmuszokat zeng, dicsér, tömjénez ◆ ÓCSÁROL, SZID

dicsőség (fn) ◇ dics (rég), glória, dicsfény, dicssugár (rég), babér, pálma, hírnév, elismerés ◆ GYALÁZAT, SZÉGYEN, CSÚFSÁG

dicsőséges (mn) ◇ dicső, fenséges, felséges, glóriás, fényességes (rég), majesztatikus (*vál*) ◆ DICSTELEN, SZÉGYENLETES, CSÚFOS

dicstelen (mn) ◇ szégyenletes, szégyellnivaló, szégyenteli, gyalázatos, csúfos, díztelen (*vál*) ◆ DICSŐ, DICSŐSÉGES, FÉNYES

dicsvágyó (mn) ◇ nagyravágyó, becsvágyó, ambiciózus, dicsszomjas (rég), dicsvadászó (rég)

didaktika (fn) ◇ tanítástan, oktatástan

didereg (ige) ◇ fázik, vacog, cidrizik (*biz*), borzong, borzadoz (rég), reszket, remeg, fagyoskodik, cebeg (*táj*), dudorog (*táj*), zsebereg (*táj*), citerázik (*biz*), debereg (rég)

didí (fn) ◇ (*biz*): emlő, mell, kebel, csecs, cicí (*biz*), begy (*szleng*), csöcs (*durva*), tőgy (*durva*), dudu (*szleng*), ütöző (*szleng*), tejsárga (*szleng*), lökhárító (*szleng*)

◇ emlőbimbó

diéta¹ (fn) ◇ kímélő étrend, betegkoszt | fogyókúra, soványító kúra, fogyi (*biz*) ◆ HÍZÓKÚRA

diéta² (fn) ◇ (rég): országgyűlés, parlament

diétás (mn) ◇ [étrend]: diétikus, kalóriaszegény, kímélő

diétázik (ige) ◇ fogyókúrázik, fogyókúrát tart, fogyaszt, fogyizik (*biz*), fogyózik (*biz*)

differencia (fn) ◇ különbség, eltérés, különbözőség, különbözőség, különbözet, difi (*biz*) ◆ AZONOSSÁG

◇ nézeteltérés, nézetkülönbség, véleménykülönbség, véleményeltérés, diszharmonia, diszkrepancia (*id*), egyenetlenség, súrlódás ◆ EGYETÉRTÉS

differenciál (ige) ◇ megkülönböztet, árnyal, különválaszt, szétválaszt, elkülönít

differenciálódik (ige) ◇ elkülönül, szétválk, megoszlik, szétágazik, bonyolódik, árnyalódik

difteria (fn) ◇ difteritisz (*szak*), krupp (*szak*), torokgyík, toroklob (*szak*), gusa (*táj*), torokpenész (*táj*)

díj (fn) ◇ díjazás, fizetés, fizetség, munkabér, munkadíj, bér, bérezés, taksa, illetmény, illeték, honorárium, tiszteletdíj, járandóság, dotáció, juttatás, javadalmazás

◇ jutalom, pályadíj, kitüntetés

díjaz (ige) ◇ megfizet, dotál, honorál, premizál

◇ jutalmaz, zsoldoz (rég)

◇ (*biz*): elismer, értékkel, becsül

díjazás (fn) ◇ díj, fizetés, fizetség, munkabér, munkadíj, bér, bérezés, taksa, illetmény, illeték, honorárium, tiszteletdíj, járandóság, dotáció, juttatás, javadalmazás

díjbeszedő (fn) ◇ pénzbeszedő, díjszedő

díjkiosztás (fn) ◇ jutalomkiosztás, díjátadás

díjmentes (mn) ◇ ingyenes, díjtalan, bérmentes, költségmentes, illetékmentes, térítésmentes, potya (*biz*) ◆ DÍJKÖTELES, TÉRÍTÉSES

díjmentesít (ige) ◇ bérmentesít, költségmentesít

díjnyertes (mn) ◇ díjazott, jutalmazott, kitüntetett, -díjas

díjzabás (fn) ◇ tarifa, díjjegyzék, árjegyzék, taksa

díjtalan (mn) ◇ ingyenes, díjmentes, térítésmentes, bérmentes, költségmentes, illetékmentes, potya (*biz*)

◇ fizetéstelen, fizetés nélküli ◆ FIZETETT

diktál (ige) ◇ tollba mond, gépbe mond, mondatol (rég), megírásra beszél (rég)

◇ megszab, előír, kiköt, parancsol, dirigál, rendelkezik, utasít, tanácsol, sugall, sugalmaz, ösztönöz

◇ belediktál, kényszerít <vkibe vmit>, erőszakol, erőltet, disputál (rég)

diktátor (fn) ◇ zsarnok, despota, elnyomó, kényúr (*vál*), önkényúr, egyeduralkodó, élet-halál ura, tirannus (rég) | kiskirály, autokrata

diktatúra (fn) ◇ önkényuralom, kényuralom, zsarnokság, totalitarizmus (*id*), parancsuralom, autokrácia (*id*), despotizmus (*id*) ◆ DEMOKRÁCIA (*id*)

dilettáns (mn és fn) ◇ műkedvelő, amatőr, laikus, szakszerűtlen, hozzá nem értő, avatatlan, kontár, pancser (*szleng*), fuser (*szleng*), képzetlen ◆ SZAKÉRTŐ, SZAKAVATOTT, PROFI

dili (fn) ◇ bolondság, bolondéria, agybaj (*biz*), elmebaj, örület, rögeszme, szeszély, hóbort, mánia, rigolya, vesszőparipa, bogár, rapli (*biz*), hepp (*szleng*), hobbi

◇ (*szleng*): buli (*biz*), parti (*biz*), csíny, móka, tréfa

dililis (mn) ◇ bolond, örült, elmebeteg, elmebajos, dilinós (*tréf*), eszelős, eszeveszett, eszement, féleszű, félcédulás, félkegyelmű, tébolyodott, agyalágyult, beszámíthatatlan, ütődött (*biz*), dühöngő, őrjöngő, pszichopata (*szak*), rögeszmés, mániás, bogaras, rigolyás, esztelen, kótyagos, botor, hülye, idétlen, zagyva, bohóc, pojáca, paprikajancsi, excentrikus, kretén, mesüge (*szleng*), flúgos (*szleng*), bohó (*rég*), balyóka (*táj*), füves (*rég*), istók, bapajkó (*táj*), bódi (*táj*), bótya (*táj*), csába (*táj*), csánbókos (*táj*), bődült (*táj*) ◆ ÉRTELMES, NORMÁLIS, ÉPELMÉJŰ

◇ abszurd, képtelen, komikus, groteszk, ésszerűtlen, fura, furcsa, különös, szokatlan, valószínűtlen

dimenzió (fn) ◇ kiterjedés

◇ méret, nagyság, terjedelem, méretarány

dinamika (fn) ◇ erőtan, mozgástan (*rég*) ◆ STATIKA

◇ dinamizmus, mozgékonyosság, ütőerő, lendület, elán, hév

dinamikus (mn) ◇ mozgékony, lendületes, élénk, energikus, tetterős, aktív, agilis, erőteljes, határozott ◆ STATIKUS | LASSÚ, HATÁROZATLAN

dinamó (fn) ◇ áramfejlesztő, generátor

dinasztia (fn) ◇ uralkodócsalád, uralkodóház

dínomdánom (fn) ◇ mulatság, mulatozás, dáridó, dáridózás, hejehuja (*biz*), muri (*biz*), buli (*biz*), tivornya, tobzódás, vigalom, evés-ivás, eszem-iszom, lakoma, lakmározás, dözslés, dözs (*biz*), ivászat, dárombadárom (*táj*)

dinoszaurusz (fn) ◇ óriásgyík, sárkánygyík (*szak*), őshüllő

dioptria (fn) ◇ fénytörésfok, fénytörő erő

diploma (fn) ◇ oklevél, jeleslevél (*rég*), képesítőlevél (*rég*), képesítés, bizonyítvány

◇ leirat, rendelet

diplomácia (fn) ◇ diplomatikusság, tárgyalókészség, hajlékonyság, tapintat, ügyesség, rugalmasság, simulékonyság, ravaszság, furfang

diplomamunka (fn) ◇ szakdolgozat, disszertáció

diplomás (mn és fn) ◇ egyetemi végzettségű, főiskolai végzettségű, okleveles, tanult, értelmiségi

diplomátikus (mn) ◇ tapintatos, ügyes, tárgyalóképes, tárgyalókész, sima modorú, körültekintő, meggondolt, hajlékony, rugalmas, simulékony

direkt I. (mn) ◇ közvetlen, egyenes ◆ INDIREKT, KÖZVETETT

direkt II. (hsz) ◇ egyenesen, egyenest, közvetlenül, éppen, pontosan, pont (*biz*)

◇ szándékosan, szándékkal, készakarva, szántakarva (*rég*), célzottan, kifejezetten, kimondottan ◆ ÖNKÉTELENÜL, VÉLETLENÜL

direktíva (fn) ◇ irányelv, útmutatás, utasítás, iránymutatás, előírás

direktor (fn) ◇ igazgató, diri (*biz*)

dirigál (ige) ◇ (*rég*): kormányoz, igazgat

◇ (*biz*): irányít, vezet, utasít, utasítgat, parancsol, parancsolgat, rendelkezik, előír, diktál, kézben tartja a gyeplőt

◇ vezényel

diskurál (ige) ◇ beszélget, társalog, tereferél, traccsol (*biz*), trécsel, dumál (*biz*), kaszinózik (*biz*), fikciózik (*táj*), fecseg, locsog

dísz (fn) ◇ díszítés, díszítmény, díszítőelem, ékítés, ékítmény, ék, ékesség, cifraság, cicoma, cafrang, cifra (*rég*), cikornya, ékjel (*rég*), ciráda, sallang, dekoráció, ornemens (*id*), ornamentika (*szak*), pompa, dekórum (*rég*), ragyogvány (*rég*)

◇ díszruha, gálaruha, gála, ünneplő ruha, ünneplő

◇ dicsőség, kiválóság, büszkeség, becsület, dekórum (*rég*), színe-java

díszciplína (fn) ◇ fegyelem, fegyelmezettség, rend

◇ tudományág, tudományszak

díszleg (ige) ◇ díszlik, ékeskedik | [rosszallóan] éktelenkedik, csúfoskodik, dísztelenkedik (*vál*)

◇ pompázik, parádézik, feszít (*biz*), hivalkodik, flancol (*szleng*)

díszemelvény (fn) ◇ dísztribün, pódium

díszes (mn) ◇ feldíszített, ékes, cifra, cikornyás, dali (*rég*), cafrangos, sallangos, dekoratív, pompás, pazar, műves, himes (*táj*), címeres (*táj*), lafrancos (*táj*), hacacérés (*táj*) **Sz:** cifra, mint a rác oltár
 ◇ díszbe öltözött, ünnepélyes, fényes, parádés ◆ EGYESZERŰ, SIMA, HÉTKÖZNAPI
 ◇ tekintélyes, rangos
 ◇ [gúnyosan]: semmirekellő, hitvány

díszfelvonulás (fn) ◇ díszszemle, díszmenet, parádé, kavalkád (*rég*), vakparádé (*táj*)

díszharmónia (fn) ◇ disszonancia, kakofónia (*szak*), széthangzás ◆ HARMÓNIA, ÖSSZHANGZAT
 ◇ nézeteltérés, véleménykülönbség, nézetkülönbség, véleményeltérés, egyenetlenség, súrlódás, széthúzás, differencia, ellentét, díszkordancia (*id*) ◆ EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG, HARMÓNIA

díszhely (fn) ◇ főhely, díszpáholy ◆ KAKASÜLŐ

díszít (ige) ◇ ékit, ékesít, cifráz, cicomáz, dekorál, csinosít, szépít, iperez (*rég*), ficseréz (*táj*), cifrít (*táj*)

díszítés (fn) ◇ ékesítés, ékités, cifrázás
 ◇ díszítmény, díszítőelem, dísz, ék, ékítmény, ékesség, sallang, cicoma, cafrang, ciráda, dekoráció, ornemens (*szak*), ornamentum (*szak*), staffázs (*rég*), [zenében] fioritura (*szak*), [zenében] koloratúra (*szak*)

díszítőelem (fn) ◇ dísz, díszítés, díszítmény, díszítőmotívum, ékítmény, cifrázat, ciráda, ornemens (*id*), ornamentum (*szak*), [zenében] fioritura (*szak*)

díszkiadás (fn) ◇ luxuskiadás, díszpéldány

díszkő (fn) ◇ dizsi (*szleng*), seggriszáló (*szleng*)

díszkíséret (fn) ◇ eskort (*rég*)
 ◇ slepp (*biz*)

díszkréció (fn) ◇ titoktartás, hallgatás, szótartás (*táj*) ◆ INDISZKRÉCIO, FECSEGÉS
 ◇ tapintat, tapintatosság, kímélet, tartózkodás, finomság, gyengédség, udvariasság, odafigyelés, óvatosság, körültekintés, diplomácia ◆ FIGYELMETLENSÉG, TAPINTATLANSÁG

díszkrét (mn) ◇ titoktartó ◆ FECSEGŐ, SZÓSZÁTYÁR
 ◇ tapintatos, finom érzésű, kíméletes, gyengéd, tartózkodó ◆ INDISZKRÉT, KÍVÁNCSI, TOLAKODÓ
 ◇ bizalmas, kényes, kínos
 ◇ egyszerű, észrevétlen, visszafogott ◆ FELTŰNŐ, HARSÁNY

díszlet (fn) ◇ (*szak*): dekoráció, színpal, kulissza, szuffita (*id*)

díszlik (ige) ◇ díszleleg, ékeskedik, pompázik, virít | éktelenkedik (*pej*)
 ◇ (*táj*): divatos, dívik, szokásban van

díszmenet (fn) ◇ díszfelvonulás, diadalmenet | díszlépés, vigyázmenet

dísznő I. (fn) ◇ sertés, malac, sertvés (*rég*), koca, coca, röfi (*biz*), poca (*táj*), cuga (*táj*), kucu (*táj*) | [herélt] ártány | [nőstény] emse, göbe (*táj*) | [fiatal] süldő, frisling (*táj*)
 ◇ tintafolt, tintapecsét, tintapaca (*biz*), pacni (*biz*), malac
 ◇ [kártában]: ász, egyszem (*rég*), csicsa (*szleng*), csuli (*szleng*), diebe (*szleng*), kétszem (*szleng*), svinya (*szleng*), túra (*szleng*)
 ◇ senkiházi, szarházi (*durva*), gazember

dísznő II. (mn) ◇ malac, trágár, obszcén, tisztátalan, szemérmetlen, szeméremsértő, pornográf, mosdatlan, mocskos, durva, közönséges, illetlen ◆ ILLEDELMES, SZEMÉRMES, SZALONKÉPES

dísznőlkodik (ige) ◇ trágárkodik, malackodik, illetlenkedik, szemérmetlenkedik

dísznőöl (fn) ◇ sertésöl, hidas (*táj*), hizlalóól, kutrica (*táj*)
 ◇ szemétdomb, vircsaft, piszokfészek, koszfészek

dísznőölés (fn) ◇ disznóvágás, sertésvágás, disznótor, disznólkodás (*táj*), disznólet (*táj*)

dísznőparéj (fn) ◇ szőrös disznőparéj, cigányparéj, lisztesparéj, vörösparéj, östör

dísznőpásztor (fn) ◇ sertéspásztor, kanász, kondás

dísznőség (fn) ◇ trágárság, trágárkodás, malacság, malackodás, disznólkodás, szemérmetlenség
 ◇ aljasság, piszokság (*biz*), gyalázat, szégyen, gázság, alávalóság, gazemberség, bitangság, szemétség (*szleng*)
 ◇ (*táj*): kóstoló, disznótoros

dísznősajt (fn) ◇ prészurka (*táj*), pálanyja (*táj*), børsajt (*táj*), svartli (*táj*), gömböc (*táj*), disznófősajt (*táj*)

díszpéldány (fn) ◇ díszkiadás
 ◇ (*pej*): jómadár, díszpinty, mákvirág, jópipa, díszvirág, jó vég, jobb vég, jó firma

díszponál (ige) ◇ rendelkezik, intézkedik, utasít, dirigál

díszpozíció (fn) ◇ rendelkezés, utasítás, intézkedés

◇ hajlam, hajlandóság, készség, beállítottság
 ◇ kedv, hangulat, hangoltság, lelkiállapot, kedélyállapot
díszruha (fn) ◇ dísz, díszöltözet, díszöltöny (*rég*), díszöltözék, díszmagyar, gála, gálaruha, nagvestélyi, pomparuha (*rég*), ünneplő, ünneplő ruha, kimenőruha | ornátus (*szak*)
díszszemle (fn) ◇ díszfelvonulás, parádé (*rég*)
díszsertáció (fn) ◇ értekezés, tanulmány, doktori értekezés, dolgozat
díszszidál (ige) ◇ emigrál, kitelepül, meglóg (*biz*), meglép (*biz*), dobbant (*szleng*), átlépi a taccsvonalat (*szleng*) ◆ IMMIGRÁL, BETELEPÜL, BEVÁNDOROL
 ◇ kiválik, elszakad, elpártol
díszszidens (fn) ◇ disszidált, emigráns (*id*), külföldre szakadt hazánkfia, idegenbe szakadt hazánkfia
 ◇ szakadár | menekült
díszszonancia (fn) ◇ diszharmonia, széthangzás, kakofónia (*szak*), hangzavar ◆ HARMÓNIA, ÖSSZHANG
 ◇ nézeteltérés, nézetkülönbség ◆ EGYETÉRTÉS, NÉZETAZONOSSÁG
díszszonáns (mn) ◇ diszharmonikus, összhangtalan, széthangzó, fülsértő, fülhasogató, kakofonikus (*id*) ◆ ÖSSZHANGZÓ, HARMONIKUS
 ◇ zavaró, oda nem illő, össze nem illő, kirívó, elütő ◆ ÖSSZEILLÓ
dísz tárgy (fn) ◇ nipp (*biz*), csecsebecse, szobadísz, műtúrke, fityegő, díszműáru (*szak*)
díszterem (fn) ◇ aula, címerterem (*rég*), lovagterem, fogadóterem
dísztingvált (mn) ◇ választékos, válogatott, előkelő, finom | kifinomult, igényes, izléses, elegáns, stílusos, illedelmes, jól nevelt ◆ IZLÉSTELEN, GOROMBA | NEVELETLEN
díszvacsora (fn) ◇ bankett, díszlakoma (*rég*), társasvacsora, estély, fogadás
díva (fn) ◇ (*rég*): táncosnő, primadonna, színésznő, énekesnő, csillag, filmszillag, sztár
dívány (fn) ◇ pamlag, kanapé, rekamié, heverő, kerevet, sezlon, ágy, hencser (*táj*), szófa (*rég*)
divat (fn) ◇ módi (*rég*), szokás, kortűnet, gyakorlat
 ◇ (*rég*): becs, érdem
divatáru (fn) ◇ divatcikk
divatáruüzlet (fn) ◇ divatáru-kereskedés, divatcikküzlet, divatáruház, divatárubolt, butik, szalon
divatbáb (fn) ◇ divatmajom, divatfi, aranyifjú, piperkőc, arslán (*rég*), dendi (*rég*), jampec (*rég*)
 ◇ divatbolond, gigerli (*rég*) | divathölgy, divatdama, kirakatbábu (*pej*)
divatékszer (fn) ◇ bizsu, csecsebecse, zsuzsu (*rég*)
divatjamúlt (mn) ◇ ódivatú, idejétmúlt, idejemúlt, régimódi, régies, ómódi, ósdi, ódon, elavult, korszerűtlen, túlhaladott, özönvíz előtti, ócska, avitt, avult, avatag, ásatag, levitézlett ◆ DIVATOS, MODERN
divatos (mn) ◇ felkapott (*biz*), népszerű, keresett, kapós (*biz*), kedvelt, közkedvelt, elterjedt, kurrens, modern, sikkes (*biz*), pipec (*szleng*), menő (*szleng*), király (*szleng*), módis (*táj*), forgandó (*táj*) ◆ DIVATJAMÚLT, ÓDIVATÚ, RÉGIMÓDI
divatozik (ige) ◇ flancol (*szleng*), divatol (*táj*), divatizál (*táj*), módikodik (*táj*)
 ◇ divatban van, szokásban van, divik, járja, megy
divergál (ige) ◇ széttart, szétágazik, széthajol, kettéválik ◆ EGYESÜL, ÖSSZEFUT, KONVERGÁL
 ◇ megoszlik, elkülönül, különbözik, eltér ◆ MEGEGYEZIK
dívik (ige) ◇ divatozik, divatban van, szokásban van, járja, járatos, díszlik (*táj*)
dizőz (fn) ◇ dalénekesnő, énekesnő, táncdalénekesnő, bárénekesnő
dob (ige) ◇ vet, hajít, repít, lök, lendít, dobál, szór, dobint (*táj*), gór (*táj*), hajint (*táj*)
 ◇ tesz, csap, vág, lódít, hány ◆ ELKAP
 ◇ (*szleng*): elhagy, otthagyt, faképnél hagy, kiadja az útját, szakít <vkivel>, lekopat (*szleng*), leráz (*biz*), ejt (*szleng*)
dobál (ige) ◇ hajigál, hány, lövöldöz, hint, szór, vagdal, csapkod, dobigál (*táj*), lódigál (*táj*), góral (*táj*)
 ◇ lökdös, hány-vet, hánytorgat
dobálódzik, dobálózik (ige) ◇ hajigálódik (*táj*), hajigálósodik (*táj*), hajingál (*táj*), hánygál (*táj*)
dobban (ige) ◇ koppan, dübben (*táj*)
 ◇ [szív]: ver, rebben (*táj*)
dobbant (ige) ◇ toppant, dobbint (*táj*), dübbent (*táj*)
 ◇ (*szleng*): távozik, elmegy, megszökik, lelép (*biz*), lelécel (*szleng*), olajra lép (*szleng*), meglóg (*biz*), megpattan (*szleng*) | disszidál, emigrál
dobog (ige) ◇ dobol, döng, dübög (*táj*), dübörög, kopog, duhog (*táj*)

◇ [szív]: üt, ver, lüktet, pulzál (*szak*), dobol, kalapál, zakatol, kalimpál, kalamol (*táj*), ugrál, zötyög, lötyög (*biz*)

dobogó (fn) ◇ emelvény, pódium, esztrád, katedra, tribün

◇ (*táj*): fahíd, gyaloghíd

dobol (ige) ◇ <vmin>: ütöget, vereget, kopog, dübög (*táj*)

dobolás (fn) ◇ dobverés | dobszó, dobpergés

dobos (fn) ◇ tambur (*rég*)

◇ doboló, kisbíró (*rég*)

doboz (fn) ◇ skatulya, iskátula (*rég*), kazetta, pikszis (*rég*), szelence (*rég*), ládika, ládikó, tok, káva [televízióé], dózni (*táj*), pakli (*táj*)

dogma (fn) ◇ hittétel, tantétel, hitelv, hitcikkely, hitágazat

dogmatikus (mn) ◇ merev, hajthatatlan, vaskalapos, ellentmondást nem tűrő, doktrinér ◆ RUGALMAS, TOLERÁNS

doh (fn) ◇ dohzag, pinceszag, pincelevegő, penészszag, bűz (*rég*)

dohány (fn) ◇ bagó, burnót (*rég*), tubák (*rég*), kapadohány, ördög tömjénje (*rég*), cigaretta (*biz*)

◇ (*szleng*): pénz, pénzmag, guba (*szleng*), lóvé (*szleng*), korpa (*szleng*), suska (*szleng*), lé (*szleng*), zseton (*szleng*), steksz (*szleng*), mák (*szleng*), zsozsó (*szleng*), mani (*szleng*)

dohánybolt (fn) ◇ trafik, dohányáruda, dohánytőzs (*rég*), dohánytőzsde (*rég*)

dohányos (mn és fn) ◇ dohányzó, bagós (*biz*), nikotinista, cigarettázó, tabakos (*rég*), cigáros (*táj*), szivarozó, pipás, pipázó

dohányzik (ige) ◇ cigarettázik, cigizik (*biz*), bagózik (*biz*), füstöl (*biz*), eregeti a füstöt, pöfékel, szív, szí (*vál*), szipákol, spanglizik (*szleng*), staubol (*szleng*), bagarettázik (*szleng*), szivarozik, pipázik, pipál, kojtol (*táj*) **Sz**: füstöl, mint a gyárkémény

dohányzó (fn) ◇ dohányos, cigarettázó, szivarozó, pipázó, pipás, bagós (*biz*), bagózó (*biz*)

dohog (ige) ◇ mérgelődik, morgolódik, morog, dörmög, dünnög, füstölög, dunnyog (*táj*), zsémbel, zsémbelődik, zsémbeskedik, zsörtölődik, zúgolódik, elégedetlenkedik, méltatlankodik, berzenkedik, dödög (*táj*), óg-móg (*táj*), prüsszög, pufog (*táj*)

dohos (mn) ◇ dohzagú, nyirkos, penészes, levegőtlen, áporodott, dohodt (*táj*), kotuszagú (*táj*), rekkent (*táj*), bűdös, nehéz szagú

◇ idejétmúlt, divatjamúlt, elavult, avatag

dokk (fn) ◇ hajómedence, hajójavító, kikötőmedence | kikötő, moló

dokkmunkás (fn) ◇ rakodómunkás, kikötőmunkás, dokker (*id*)

doktor (fn) ◇ orvos, doki (*biz*), gyógyító ◆ BETEG, PÁCIENS

◇ (*rég*): egyháztudós, egyházatya

doktorátus (fn) ◇ doktori cím, doktori fokozat

◇ doktori szigorlat

dokumentál (ige) ◇ bizonyít, igazol, okadatul, adatol, tanúsít

dokumentum (fn) ◇ bizonyíték, okmány, okirat, irat, tanújel, tanúsítvány, bizonyosság, papír, irás

dolgos (mn) ◇ munkás (*táj*), munkaszerető, dologszerető, szorgalmas, igyekvő, szorgos, serény, tevékeny, élénk, cselekvő, aktív, jódolgos (*táj*), jódolgú (*táj*), fáradhatatlan ◆ LUSTA, NAPLOPÓ, TÉTLEN

dolgozat (fn) ◇ felmérés, írásbeli, gyakorlat (*rég*), zárthelyi, zéhá (*biz*), doga (*szleng*), doli (*szleng*), agytorna (*szleng*)

◇ értekezés, tanulmány, pályamunka, elaborátum (*id*), referátum (*szak*), disszertáció

dolgozik (ige) ◇ munkálkodik (*vál*), munkál (*táj*), melózik (*biz*), melódiázik (*biz*), robotol (*biz*), hajt, gürizik (*szleng*), gürcöl, güzüil (*szleng*), bütyköl (*biz*), kulizik (*szleng*), igálkodik (*táj*), törí magát, strapálja magát, ad a munkának (*biz*), serénykedik, szorgoskodik, foglalatoskodik, foglalalkodik (*rég*), fárad, fáradozik, bejsztol (*szleng*), gályázik (*szleng*) **Sz**: tapossa a malmot; hajtja a verklit; nyomja az ipart, ráver a melóra ◆ HENYÉL, LUSTÁLKODIK | PIHEN

◇ tevékenykedik, ténykedik, működik, ügyködik, funkcionál

◇ [gép]: jár, megy

dolgozó I. (mn) ◇ munkálkodó, működő, szorgoskodó, szorgalmas, iparkodó, tevékeny, tevékenykedő, serénykedő, gürcölő, robotoló, pénzkereső ◆ NAPLOPÓ, SEMMITTEVŐ, MUNKAKERÜLŐ

dolgozó II. (fn) ◇ munkás, munkavállaló, kenyérkereső, munkaerő, melós (*szleng*), alkalmazott, munkatárs ◆ MUNKANÉLKÜLI

◇ dolgozóméh ◆ HERE

◇ (*biz*): dolgozószo

◇ (*biz*): munkahely, hivatal

dolgozószo (fn) ◇ dolgozó (*biz*), írószoba, munkaszoba, kabinet (*rég*), hivatal, iroda, laboratórium, labor (*biz*), műhely, műterem, atelier (*id*), múzeum (*rég*)

dollár (fn) ◇ dolcsi (*szleng*), zöldhasú (*szleng*), dezső (*szleng*), suska (*szleng*), delák (*szleng*), méz (*szleng*)

dolmány (fn) ◇ kabát, férfikabát, felöltő, zubbony (*rég*), atilla, dóka (*rég*), bujka (*táj*), öltönyke (*rég*)

dolog (fn) ◇ munka, munkavégzés, teendő, feladat, tennivaló, dolgozás, foglalatosság, elfoglaltság, megbízás, szolgálat, kenyérkereset, munkaalkalom, robot (*biz*), fáradság, időtöltés, gürcölés, erőkifejtés, erőfeszítés, fáradozás, lecke, házi feladat

◇ terv, szándék, elképzelés

◇ ügy, téma, elintézendő, keresnivaló | kérdéskör, témakör

◇ cselekedet, tett, magatartás | esemény, történet, eset

◇ helyzet, sors, hogylét, állapot

◇ tárgy, holmi, eszköz, portéka, egy-más, valami, izé, cókók, vacak, dologság (*táj*), cucc (*szleng*), ketyere (*szleng*), bigyó (*szleng*), bizgentyű (*szleng*), izémizé (*szleng*), mifene (*biz*), akármí (*szleng*), etvasz (*szleng*), móka (*szleng*), szerkentyű (*biz*)

◇ szubsztancia (*id*), objektum, létező, lény

◇ székelés, széklet, vizelet, vizelet

dologtalan (mn) ◇ munkanélküli, tétlen, léhűtő, semmirekellő, lebzselő, henye, here, naplopó, ingyenélő, rest, tunya, lomha, munkátlan, heverő, kenyérpusztító, menyérvő (*táj*), kéfcér (*táj*), lezsák (*táj*), lajha (*rég*), renyhe, lustálkodó, munkakerülő, dologkerülő, amerikázó (*rég*), lógós, kapa-kasza kerülő (*táj*), mihaszna, semmittevő ◆ DOLGOS, SZORGALMAS, SERÉNY

dolomit (fn) ◇ barnapát, gyöngypát, ankerit (*id*)

dóm (fn) ◇ székesegyház, katedrális, bazilika

◇ (*szak*): kupolaboltozat, sisakfedél

domb (fn) ◇ domborulat, kiemelkedés, emelkedés, magaslat, halom, garmada, hegyecske, hányó, emelkedő, kaptató, ponk (*táj*), dombolag (*táj*), döngöleg (*táj*), dörömb (*táj*) ◆ SIKSAG, ALFÖLD

◇ földhányás, kupac, bucka, túrás, töltés, rakás, garmada (*szak*), föld

dombocska (fn) ◇ boly, halom, halmocska, bucka, kupac, magaslat, földrakás, földtúrás, földhányás, hant, rakás, homp (*táj*), ponk (*táj*), dombika (*táj*)

domboldal (fn) ◇ kapaszkodó, emelkedő, lanka, kaptató, lejtő, hajlat, dombár (*rég*), gyető (*rég*)

domborít (ige) ◇ trébel (*szak*), belenyom, prégel, kikalapál, dombormintáz

◇ (*szleng*): büszkélkedik

dombormű (fn) ◇ relief (*id*), bas-relief (*id*), haut-relief (*id*) | veret

domborodik (ige) ◇ dagad, kidagad, duzzad, dudorodik, gömbölyödik, kigömbölyödik, csomósodik, bütykösödik, feldagad, dalmahodik (*táj*) ◆ LELAPUL, BEHORPAD

◇ kiemelkedik, domborul

domború (mn) ◇ feldudorodott, bogárhátú, hasas, dagadt, kidudorodó, kidomborodó, kidomborított, púpos, boltozatos, boltos (*táj*), bögyökös (*táj*), dombos, puffadt, pöffedt, duzzadt ◆ HOMORÚ

◇ konvex (*szak*), bikonvex (*szak*) ◆ KONKÁV (*szak*), BIKONKÁV (*szak*)

domborulat (fn) ◇ domborulás, görbület, kidudorodás, dudor, púp, göcs, bütyök, püffedés ◆ HOMORULAT, BEMÉLYEDÉS

◇ domb, kiemelkedés, halom, földhányás, bucka ◆ MÉLYEDÉS, MEDENCE, TEKNŐ

domborzat (fn) ◇ felszín, terepszelvény, terepalakulás, relief (*id*)

domborzati (mn) ◇ [térkép]: hegy- és vízrajzi, szintvonalas

dombos (mn) ◇ buckás, dimbes-dombos, egyenetlen, púpos, hepehupás, hegyes, dönyörös (*táj*), partos (*táj*), hoporcso (*táj*), halmos, bérces (*táj*) ◆ SÍK

◇ emelkedő

◇ domború, kidomborodó

dombtető (fn) ◇ orom, dörc (*táj*)

dombvidék (fn) ◇ dombság, hátság, lankaság, hegyvidék (*táj*)

dominál (ige) ◇ többségben van, fölényben van, túlsúlyban van, ural, uralkodik

◇ kimagaslík, kitűnik, kiválik, kiemelkedik

◇ (*rég*): birtokol

dominikánus (mn és fn) ◇ Domonkos-rendi, domonkos, dömés (*táj*)

dominium (fn) ◇ földbirtok, birtok, uradalom, jószág, latifundium (*szak*)
 ◇ (*rég*): tartomány, provincia, társország, gyarmat (*rég*)

dominó (fn) ◇ dominójáték

dong (ige) ◇ zümmög, zsong, zúg, döng, döngicsél, burrong, burunkozik, dorol, bűg, dönög (*táj*), drung (*táj*), dongicsál (*táj*)
 ◇ <vki körül>: körülhízeleg, körüldong, körüludvarol

donga (fn) ◇ duga, kádárfa, bognárfa, dorgafa (*táj*)

dongó I. (mn) ◇ zümmögő, döngicsélő

dongó II. (fn) ◇ poszméh, bégény (*táj*), bendár (*táj*), döngő (*táj*), darázs (*táj*)

dopping (fn) ◇ doppingszer
 ◇ (*szleng*): kábítószer, kábszer, energia (*szleng*)

doppingol (ige) ◇ stimulálja magát, kokszol (*szleng*)
 ◇ serkent, stimulál, ösztönöz, ösztökél, sarkall, hajt, előrevisz

doppingszer (fn) ◇ dopping, ajzószer, izgatószer, serkentő, stimuláns (*szak*), koksz (*szleng*)

dorbézol (ige) ◇ mulat, mulatozik, dőzsöl, dáridózik, tobzódik, tivornyázik, dombéroz (*rég*), korhelykedik, részegeskedik, lumpol (*biz*), kicsapong, éjszakázik, murizik (*biz*), züllik, vigad, duhajkodik, devernál (*táj*), lumpíroz (*táj*)

dorgál (ige) ◇ korhol, fedd, ostoroz, pirongat, iskoláz, leckétet, szid, megró, bírál, bírálgat, regnál (*táj*), acogat (*rég*), korpáz (*rég*), megint, lehord (*biz*), rendreutasít, ráncba szed, szapul, fejét mossa, leszedi a keresztvizet <vkiről>, kritizál, kárpál (*táj*), feddőz (*táj*), hurrogat (*táj*) ◆ DICSÉR

dorgálás (fn) ◇ szidás, feddés, korholás, dorgatórium, dörgedelem ◆ DICSÉRET

dorombol (ige) ◇ [macska]: doromboz (*táj*), dörömböl (*táj*), brágol (*táj*), dorombékol (*táj*), dorombít (*táj*), dúdikál (*táj*)
 ◇ duruzsol, bűg

dorong (fn) ◇ pózna, rúd, bunkó, bunkósbot, karó, bot, husáng, suháng (*táj*), fűtykös, furkósbot, furkó, fustély (*rég*), ebrúd (*rég*), dronka (*táj*), celőke (*táj*)

dosszié (fn) ◇ iratgyűjtő, iratrendező, mappa, tok, irattartó, írómappa, levélrendező, levélgyűjtő, aktarendező, irattáska | aktacsomó, iratsomó

dotáció (fn) ◇ díjazás, fizetés, javadalmazás, illetmény, tiszteletdíj, honorárium, járandóság, bér, gázsi (*biz*)
 ◇ ellátmány, javadalom, támogatás, juttatás, hozzájárulás, apanázs, szubvenció (*szak*), fejkvóta (*szak*), járadék

dotál (ige) ◇ díjaz, fizet, javadalmaz, szponzorál, honorál | finanszíroz, [anyagilag] támogat, [költségeket] fedez, szubvencionál

dózis (fn) ◇ adag, porció, mennyiség

döbbenet (fn) ◇ megdöbbenés, megrendülés, riadtság, rémület, konsternáció (*id*)

döbbenetes (mn) ◇ megdöbbentő, megrendítő, elképesztő

döbbent (mn) ◇ megdöbbent, megrendült, elképedt, ámuló, felháborodott ◆ KÖZÖNYÖS, EGYKEDVŰ

döccen (ige) ◇ zökken, zöttyen, botlik, rázódik, megbillen
 ◇ [ritmus]: sántít, megtörik

döcög (ige) ◇ rázkódik, zötyög, zötykölődik, bumlizik (*biz*), zökög (*táj*), diceg (*táj*), döcölődik (*táj*) | rázódik (*táj*), hányódik (*táj*)
 ◇ kacsázik, cammog
 ◇ [ritmus]: akadozik, sántít, biceg, botladozik

döcögős (mn) ◇ rázós (*szleng*), hepehupás, göröngyös, rögös, gödrös, zötyögős, egyenetlen ◆ SIMA, EGYENES
 ◇ [ritmus]: akadozó, sántító, darabos, nehézkes

dödölle (fn) ◇ (*táj*): galuska, gombóc
 ◇ (*táj*): derelye, barátfüle

dőf (ige) ◇ szúr, márt, merít, mélyeszt, bök, öklel, gyak (*rég*)
 ◇ lök, taszít, taszajt (*táj*), meglódit
 ◇ (*biz*): sért, megbánt

dőfés (fn) ◇ szúrás, bökés, öklelés
 ◇ lökés, taszítás
 ◇ sértés, megbántás

dög (fn) ◇ hulla, holttest, tetem

◇ [szitokszóként]: állat, rohadék, szemét

◇ (szleng): lány, nő

◇ (táj): dögvész, pestis, döghalál, dögmirigy (rég) | járvány, ragály, betegség

◇ [jelzőként]: nagyon, kutya, pokoli, szörnyű

döglük (ige) ◇ pusztul, hull, elhullik, gebed (táj), döglészik (táj), döglődözik (táj)

◇ (durva): lustálkodik, henyél, tétlenkedik, hever, lajhárkodik **Sz:** kerüli a munkát; fázik a munkától; lopja a napot ◆ SERÉNYKEDIK, MUNKÁLKODIK, TESZ-VESZ

◇ <vkiért>: bolondul, rajong, bele van örülve, bele van gárgyulva (biz), bele van pistulva, megveszik <vkiért>, oda-vissza van <vkitől> (szleng), berosál (szleng) ◆ ELHIDEGÜL

döglődik (ige) ◇ végét járja, dögrováson van, döglős (táj), gebed (táj)

◇ nyomorog, tengődik, sínylődik | betegeskedik

◇ (biz): [ügy] holtpontra jut, zátonyra fut

döglött (mn) ◇ elhullott, kimúlt, esett (táj) | halott, elpusztult ◆ ÉLŐ

◇ (táj): beteges, sínylődő, nyavalygó

◇ használhatatlan, bedöglött (biz), befulladt, besült, elromlott

dögönyöz (ige) ◇ páhol, püföl, dömöcköl (táj), gyömöszöl (táj), csömöszöl (táj) | ver, gyomroz, agyabugyál, fenekel, lazsnakol (rég)

◇ masszíroz, gyúr, nyomkod, bedörzsöl

dögtér (fn) ◇ dögtető, sintértelep

dögvész (fn) ◇ pestis, dög (táj), döghalál, dögmirigy (rég), dögbaj, fene, döγκör

◇ ragály, járvány

dől, dúl (ige) ◇ eldől | borul, hanyatlik, nehezedik, roskad | leheveredik, ledől, lepihen ◆ FELEGYENESEDIK, FELÁLL, VISSZABILLEN

◇ leomlik, összeomlik, összeroskad, összerogy, romba dől ◆ FELÉPÜL, ÁLL

◇ [nevetéstől]: gurul, rázkódik

◇ zuhog, ömlik, zúdul, hull, szakad, patakzik, potyog [könny], árad, áramlik, tódul, özönlik, hömpölyög ◆ SZIVÁROG

◇ fordul, változik, eldől

dől (mn) ◇ ferde, rézsútos, harántos, átlós, lejtős, ereszkedő, emelkedő ◆ EGYENES

◇ kurzív (szak) ◆ KURRENS (szak)

dölyfös (mn) ◇ gögös, öntelt, önhitt, fennhéjázó, felfuvalkodott, pöffeszkedő, kevély, rátarti, hetyke, kekk (biz), büszke, elbizott, elbizakodott, pökhendi, begyes (táj), begyeskedő, beképzelt, arrogáns, szerénytelen, fölényes, nagyképű, nagymellű, fenn hordja az orrát, fennenköpő (táj), negédes (rég) ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

döng (ige) ◇ pufog, dübörög, kong, hupog (táj)

◇ dong, zümmög, döngicsél, zúg, bűg

döng (ige) ◇ dörömböl, dobol, zörget, kongat, üt, ver, páhol, döngöl (táj), hupogat (táj), supál (táj)

◇ (szleng): autózik, hajt, száguld, pörköl (szleng), söpör (szleng), tűz (szleng), tép (szleng), repeszt (szleng)

döngöl (ige) ◇ egyenget

◇ bunkóz, megtapos, tapos, tömörít, présel, sulykol, megsulykol, dömöcköl (táj), csömöszöl (táj), dupóz (táj)

◇ (tréf): ver, páhol

dönt (ige) ◇ billent, megbillent, fektet, támaszt

◇ taszit, juttat, visz

◇ borít, önt, folyat

◇ határoz, elszánja magát <vmire>, döntést hoz, ítélkezik, döntésre jut, állást foglal, választ, íté, megítél, odaitél, kijelöl, rendelkezik, diszponál **Sz:** dűlőre viszi az ügyet; dűlőre jut; kenyértőrésre viszi a dolgot; elveti a kockát (vál); kimondja a végső szót

döntés (fn) ◇ billentés, hajlítás

◇ ítélet, elhatározás, döntvény (rég), választás, decízió (id), verdikt (rég), deliberátum (id), rezolúció (rég), ukáz (rég), rendelet, rendelkezés, judícium (rég) | határozat, végzés ◆ HATÁROZATLANSÁG, BIZONYTALANSÁG

döntetlen (fn) ◇ remi, eldöntetlen [játszma], holtverseny, patthelyzet

◇ (*szleng*): véccé (*szleng*), budi (*szleng*), retyó (*szleng*), retyi (*szleng*), rötyi (*szleng*), klozet (*biz*), kló (*szleng*), slózi (*szleng*)

döntő (mn) ◇ fontos, jelentős, fő, perdöntő, meghatározó, kulcsfontosságú, súlyos, megsemmisítő, elhatározó, sarkalatos, életbe vágó, központi, decizív (*id*), kritikus, válságos, releváns (*szak*), determináns (*id*), kardinális, sorsdöntő ◆ MELLÉKES, VITATHATÓ, LÉNYEGTELEN

◇ ragyogó, óriási | nagyon nagy, fölényes

◇ felborító

döntőbíró (fn) ◇ döntnök (*rég*), arbiter (*id*), bíró, igazlító (*rég*) | játékevezető, játékmester, mérkőzésvezető

dördül (ige) ◇ durran, dörren, robban, csattan, detonál, pukkan, elsül [fegyver], dörög

döre (mn) ◇ oktalan, meggondolatlan, buta, ostoba, esztelen, balga, balgatag (*vál*), badar, botor, oktondi, együgyű, bolondos, bárgyú, idéetlen, féleszű, dédó (*táj*), pizma (*táj*), bangó (*táj*), bösze (*táj*), kába (*táj*)

dörej (fn) ◇ dörrenés, dörgés, durranás, dördülés, detonáció, moraj, robaj, robbanás, pukkanás, csattanás, becsapódás

dőreség (fn) ◇ oktalanság, bolondság, esztelenség, meggondolatlanság, marhaság, ostobaság, balgaság, butaság

dörgedelem (fn) ◇ szidás, leckéztetés, feddés, szemrehányás, prédikáció (*biz*), szónoklat, dorgálás, dorgatórium (*rég*), kirohanás, letolás (*biz*)

dörgedelmes (mn) ◇ dörgő, mennydörgésszerű, mennydörgő, fulmináns (*id*), viharos, tomboló, heves, eget verő

◇ feddő, fenyegető, rosszalló

dörgés (fn) ◇ mennydörgés, dörej, csattanás, ézengés, harsogás, dübörgés, robaj, bömbölés, dörrenés, detonáció, durgás (*táj*)

dörgő (mn) ◇ harsogó, öblös, telt, harsány, mennydörgő, eget verő, falrengető, viharos, tomboló, fülsiketítő, fülhasogató, dörgedelmes, bömbölő, szentori [hang] (*rég*) ◆ HALK, VISSZAFOGOTT

dörgöl (ige) ◇ (*táj*): dörzsöl, fen, csiszol, smirgliz, vakar, koptat, horzsol, morzsol, súrol, sikál, sikárol (*táj*), csutakol | políroz, pucol (*biz*), fényesít, vikszel, kefél, szidoloz

dörgölődzik, dörgölőzik (ige) ◇ (*biz*): törleszkedik, hízelkedik, hízeleg, helyezkedik, sündörög <vki körül>, búj <vkít>, nyalizik (*biz*), nyal (*szleng*), gazsulál (*szleng*), stréberkedik (*biz*), pedálozik (*szleng*), behizelgi magát, kegyeibe férkőzik <vkinek>, hajt (*szleng*), kendőzködik (*táj*)

dörmög (ige) ◇ brummog, dirmeg-dörmög, morog, óg-móg, mormog, mammog (*táj*), motyog **Sz**: olvassa a medvezsoltárt ◆ CINCOG

◇ dohog, zsémbel, zsörtölődik, zúgolódik, pustomog, lamentál (*biz*), dűnnyög, dűnnyog (*táj*), ümngyet, hümmög, puffog (*táj*), dörmöl (*táj*), mörmög (*táj*), dudrál (*táj*), böstörög (*táj*), dödőg (*táj*)

dörög (ige) ◇ morajlik, zeng, mennydörög, dübörög, csattan, ropog, mohog (*táj*), robog, durrog (*táj*) **Sz**: szól már a nagybögő (*táj*)

◇ kiabál, harsog, bömböl, káromkodik, szitkozódik, átkokat szór, adtáz (*táj*)

dörömböl (ige) ◇ zörög, dobol, kopog, zörget, dörömböz (*táj*), zörömböl (*rég*), kopogtat, kocog, dörget (*táj*), dübögget (*táj*)

◇ (*táj*): dorombol

dörren (ige) ◇ dördül, durran, csattan, robban, detonál, dörgen (*táj*), dühent (*táj*) | elsül

◇ <vkire>: ráripakodik, rákiált, ráordít, ráfenekedik (*táj*), förmed, rivall

dörrenés (fn) ◇ dörej, durranás, dördülés, pukkanás, robaj, robbanás, csattanás, roppanás, dübörgés, morajlás, harsogás, detonáció

◇ lövés, puskalövés

dörzsöl (ige) ◇ dörgöl, fen, csiszol, smirgliz, vakar, koptat, horzsol, morzsol, súrol, sikál, sikárol (*táj*), csutakol | políroz, pucol (*biz*), fényesít, vikszel, kefél, szidoloz

◇ horzsol, sért

dörzsölődik (ige) ◇ súrlódik, horzsolódik, csiszolódik

dörzsölt (mn) ◇ (*szleng*): ravasz, minden hájjal megkent, agyafűrt, huncut, fineszes (*szleng*), rafinált, hétrébás, fondorlatos, fortélyos, csavaros észjárású, csalafinta, körmönfont, trükkös (*biz*), simlis (*szleng*), svihák (*biz*) ◆ NAIV, EGYENES, TISZTA

dörzspapír (fn) ◇ dörzsolópapír, smirgli, csiszolópapír, üvegpapír, csiszolóvászon

dörzstörülköző (fn) ◇ darázstörülköző, frottirtörülköző

dőzsöl (ige) ◇ tivornyázik, tobzódik, dorbézol, dombéroz (*rég*), korhelykedik, részegeskedik, mulat, mulatozik, dáridóz, dáridózik, éjszakázik, züllik, lumpol (*biz*), lakmározik, kirúg a hámból
 ◇ dúskál <vmiben>, dúslakodik <vmiben> (*vál*), bővelkedik <vmiben>, tejbén-vajban fürdik ◆ NÉLKÜLÖZ

drabális (mn) ◇ trabális, tagbaszakadt, természetes, nagy, drabi (*biz*), tenyeres-talpas, robusztus, böhöm (*biz*), dromedár

dracéna (fn) ◇ sarkantyúcserje, sárkányliliom, sárkányfa

drága (mn) ◇ borsos, méregdrága, expenzív (*id*), megfizethetetlen, költséges, drágás (*táj*), ökörérő (*táj*), pénzizú (*táj*), áros (*rég*) **Sz:** Bécsben van az eladója; borsos az ára; drága, mint a muzsikaszó; egy vagyona kerül; az Isten pénze is kevés hozzá; kész rablás; megkéri az árát; nem adják bagóért; olyan, mint a jóféle safrány; sok annak a farka alja ◆ OLCSÓ, FILLÉRES, MEGFIZETHETŐ

◇ értékes, becses, nagybecsű, felbecsülhetetlen, megbecsülhetetlen, nagy értékű, drágalátos (*rég*), drágás (*táj*) ◆ ÉRTÉKTELEN, SILÁNY, HITVÁNY

◇ kedves, szeretett, aranyos, édes, szerelmes (*rég*), szerelmes, kedvenc, drágalátos

drágagyöngy (fn) ◇ (*rég*): igazgyöngy

drágakő (fn) ◇ ékkő, ékárú (*rég*), nemeskő, káma

drágalátos (mn) ◇ (*rég*): kedves, szeretett, drága, szeretetre méltó

◇ dédelgetett, elkényeztetett

◇ (*pej*): haszontalan, gaz, hitvány, semmirekellő, alávaló

drágáll (ige) ◇ sokall, borsosoll (*táj*), drágállít (*táj*) ◆ KEVESELL

drágaság (fn) ◇ drágulás, árnövekedés, áremelkedés, árdragítás ◆ OLCSÓSÁG

◇ ékesség, ékszer, kincs, klenódium (*rég*)

◇ [megszólításként]: drágám, édesem, kedvesem, angyalom, életem, egyetlenem, gyönyörűm, gyönyörűségem, csillagom, rubintom, aranyom, lelkem, kincsem, kicsikém, cicám, aranyvirágom, rózsám (*táj*), rozmaringom (*táj*), gyöngyvirágom (*táj*), gyöngyöm (*táj*), violám (*táj*), virágszálam (*táj*), szentem (*táj*), galambom, tubicám (*táj*), tubám (*rég*), mindenem, gyémántom, mennyországom

drágít (ige) ◇ [arat] emel, megdrágít, drágosít (*táj*), felértékel ◆ MÉRSÉKEL, LESZÁLLÍT, CSÖKKENT

dragonyos (fn) ◇ könnyűlovas, kurtályos (*rég*)

◇ debella

drágulás (fn) ◇ áremelkedés, árnövekedés ◆ ÁRZUHANÁS, ÁRCSÖKKENÉS

drákói (mn) ◇ szigorú, könyörtelen, erélyes

dráma (fn) ◇ színjáték, színdarab, színmű, tragédia, szomorújáték (*rég*)

◇ drámairodalom

◇ (*szleng*): felhajtás, ügy

drámai (mn) ◇ színészi, színházi, színpadi, színészi

◇ váratlan, megrendítő, tragikus

drámaíró (fn) ◇ színpadi szerző, dramatikos, színműíró, színdarabíró

dramatizál (ige) ◇ sötétlen lát, eltüloz, felnagyít

dramaturgia (fn) ◇ drámaelmélet

◇ színrevitel, színpadra alkalmazás

drapéria (fn) ◇ diszfüggöny, falfüggöny, függöny

drapp (mn és fn) ◇ világosbarna, homokszín, mustárszínű, sárgásbarna, szürkéssárga, sárgásszürke, nyersgyapjúszínű, zergeszín (*rég*), chamois (*id*), bézs

drasztikus (mn) ◇ erőszakos, kíméletlen, könyörtelen, irgalmatlan, kegyetlen, kérlelhetetlen, nyers, ellentmondást nem tűrő ◆ KÖNYÖRÜLETES, IRGALMAS, SZELÍD

◇ durva, vaskos, trágár, obszcén ◆ VÁLASZTÉKOS, FINOM

draszé (fn) ◇ cukorka, édesség, bonbon

◇ pirula, tableta, pasztilla

dressz (fn) ◇ (*rég*): mez, sportmez, tornaruha

◇ (*rég*): fürdőruha, fürdőtrikó

dressziroz (ige) ◇ idomít, betör, betanít, edz

◇ szoktat, ránevel, nevel, treníroz, rákapat (*táj*)

◇ (*szak*): formáz

drog (fn) ◇ kábítószer, narkó (*biz*), szer (*biz*), anyag (*szleng*), por (*szleng*), matéria (*szleng*), cucc (*szleng*), energia (*szleng*), kábszer, téma (*szleng*), valami (*szleng*)

drogéria (fn) ◇ illatszertár (*rég*), illatszertár, pipereüzlet

drogos (fn) ◇ kábítószer-élvező, drogista, anyagos (*szleng*), kábszeres (*biz*), narkós (*biz*), narkomán, füves (*szleng*)

drót (fn) ◇ huzal, fémzál, vasfonal (*rég*), sodrony, drótkötél, kábel, sodronykötél
 ◇ (*szleng*): füles (*szleng*), tipp (*biz*), hír, információ, értesülés, értesítés

drótkadály (fn) ◇ drótsővény | spanyollovag (*rég*), spanyollovás (*rég*), spanyolorompó (*rég*)

drótkerítés (fn) ◇ sodronykerítés, drótfonatkerítés, dróthálókerítés

drótkötél (fn) ◇ sodronykötél, kábel, sodrony, vezeték, huzal

drótkötélpálya (fn) ◇ függőpálya, libegő, függővasút | sikló

drukkol (ige) ◇ szorong, fél, tart <vmitől>, aggódik, nyugtalanodik, retteg, remeg, reszket, izgul, szepeg, be van ijedve, be van gyulladva (*biz*)
 ◇ szurkol, szorít <vkiért>
 ◇ (*rég*): [mintát] előnyom

drusza (fn) ◇ névrokon, egynevű, ját (*rég*), azonegy nevű (*rég*)
 ◇ (*táj*): barát, pajtás, cimbora

dúc (fn) ◇ támfá, gyámfá, pillér, merevítő, támaszfa, nyílaló, pecekfa, gyámpillér, támaszték, cölöp, gyám, szárfá, oszlop, konzol, gyámfal, támasztógerenda, támpillér, ellenfal
 ◇ nyomódúc, nyomóforma, nyomólemez, lemez, képdúc
 ◇ galambdúc
 ◇ (*táj*): gyürke, domó (*táj*)

duci (mn) ◇ dundi, dundus (*biz*), köpcös, kövér, kövérkés, pufi (*biz*), pufók (*biz*), molett, testes, telt ◆ NYÁPIC, VÉZNA, CÉRNAHUSZÁR

duda (fn) ◇ bőrduda, tömlősíp (*rég*), csimpolya (*táj*)
 ◇ kürt, tülök | hajókürt, autókürt | sziréna
 ◇ (*szleng*): mell, kebel, alma (*szleng*), cici (*biz*), didi (*biz*), didkó (*szleng*), bögy, csecs (*durva*), tejsarnok (*szleng*), lökhárító (*szleng*)

dudál (ige) ◇ tülköl, kürtöl, szirénázik, sípol
 ◇ [szél]: zúg, süvít, süvölt

dudás (fn) ◇ csimpolyás (*táj*)

dúdol (ige) ◇ dudorászik, dúdolgat, énekelget, danolgat, kornyikál, dűnnyög (*táj*), danál, dönög (*táj*), zümmög, lalláz

dudor (fn) ◇ kidomborodás, daganat, duzzanat, tipli (*biz*), púp, búb, kinövés, megnagyobbodás, bibircsók, bütyök, pukli (*biz*), csomó, görcs (*táj*), göcs (*táj*), göcsört (*táj*), bog (*táj*), göb (*táj*), gumó

dudva (fn) ◇ gyom, gaz, giz-gaz, bojtortján, paraj (*táj*), gymgyom (*táj*), burján (*táj*)
 ◇ (*szleng*): pénz, pénzmag, guba (*szleng*), lé (*szleng*), korpa (*szleng*), suska (*szleng*), lóvé (*szleng*), steksz (*szleng*), dohány (*szleng*), mák (*szleng*), mani (*szleng*), zsozsó (*szleng*)

duett (fn) ◇ párdal, kettős, páros, duó ◆ SZÓLÓ, MAGÁNSZÁM

dug (ige) ◇ behelyez, bemélyeszt, besüllyeszt, beilleszt, tol, becsúztat, bújtat, csúsztat, nyom, töm
 ◇ dugdos, rejt, titkol, takargat, palástol, kendőz, álcáz, leplez, pratál (*táj*)
 ◇ (*szleng*): közöcsül, kefél (*durva*)

dugáru (fn) ◇ csempészáru, feketeáru, zugáru, pult alatti áru, ciha (*szleng*)

dugasz (fn) ◇ dugó, parafa dugó, fadugó, stopli (*biz*), dugacs (*táj*), szálló (*rég*) | dugaszoló
 ◇ rejtkehely, zug
 ◇ (*biz*): csöppség, tökmag, seggdugasz (*durva*)

dugaszol (ige) ◇ bedug, lezár, betöm, tömít, dugacsol (*táj*)
 ◇ (*táj*): [növényt] ültet, duggat

dugattyú (fn) ◇ ramács (*rég*), kolbni (*id*)

dugdós (ige) ◇ rejt, bújtat, takargat, rejtget, eldug, elpalástol, dugdoz (*táj*), duggat (*táj*), dugicsál (*táj*)

dughagyma (fn) ◇ apróhagyma (*táj*)

dugig (hsz) ◇ tömve, telis-tele, zsúfolásig, degeszig, zsúfig (*biz*)

dugipéNZ (fn) ◇ dugpéNZ, dugesz (*biz*), dugasz (*biz*)

dugó (fn) ◇ dugasz, stopli (*biz*), tömítés, parafa dugó, szálló (*rég*)
 ◇ stekker (*biz*), villás csatlakozó, dugós csatlakozó, dugaszoló, banándugó
 ◇ [közlekedési]: torlódás, akadály, zavar
 ◇ (*biz*): gól
 ◇ (*biz*): elégtelen, egyes

dugul (ige) ◇ eltömődik, betömődik, bezáródik, elzáródik
dugulás (fn) ◇ betömődés, torlódás, elakadás, fennakadás, elzáródás
 ◇ székrekedés, szorulás, retenció (*szak*)
dugva (hsz) ◇ rejtve, titokban, titkosan, alattomban, suttyomban, sutyiban (*biz*), lopva ◆ NYÍLTAN
 ◇ (*biz*): tömve, dugig, dugvást (*táj*), zsúfolásig, telis-tele
dugvány (fn) ◇ palánta, bujtóág, bujtvány, bujtás, csemete, oltóvessző, oltvány
duhaj (mn) ◇ féktelen, féktelenkedő, mulatozó, garázda, izgága, kötekedő, bakafántos (*rég*), rakoncátlan, fékeveszett, zabolátlan, hangoskodó, handabandázó, nagyszájú, nagyhangú, szilaj, krakéler (*rég*) ◆ CSENDES, NYUGODT, SZOLID
 ◇ korhely, lump (*biz*), kicsapongó, tivornyázó ◆ JÓZAN ÉLETŰ
duhajkodik (ige) ◇ garázdálkodik, rakoncátlankodik, féktelenkedik, legénykedik, erőszakoskodik, lármázik, randalírozik, dorbézol, mulat, devendőz (*táj*), dombérkodik (*táj*)
dukál (ige) ◇ <vkinek vmi>: megillet, jár, kijár
 ◇ illik, szokásos, járja
dúl (ige) ◇ pusztít, rombol, tör-zúz, zúz, rabol, fosztogat, foszt, prédál (*rég*), elragad, ragadoz (*rég*) | zsákmányol
 ◇ tombol, dühöng, kavarog, zajlik, folyik, forrong
 ◇ [ézés vkihez]: kínoz, gyötör, sanyargat
dulakodás (fn) ◇ birkózás, bírok, verekedés, csetepaté, harc, összetűzés, viaskodás, viadal, küzdelem, tülekedés (*rég*), tusa, hirik (*szleng*), gyúródás (*táj*), pankráció (*biz*)
dulakodik (ige) ◇ tülekszik (*rég*), birkózik, verekedik, hadakozik, küzd, hajba kap, öltre megy, ököltre megy, birokra kel, tusakodik, viaskodik, győzködik (*táj*), külekedik (*táj*), hatajkodik (*táj*)
dúl-fül (ige) ◇ mérgelődik, morog, dühöng, tombol, tajtézkiz, magánkívül van, haragszik, mérgeskedik, bufog (*táj*), dummaszkodik (*táj*), agyarkodik (*rég*), begözöl (*szleng*), berág (*szleng*)
dúlt (mn) ◇ feldúlt, izgatott, zilált, zaklatott, magából kikelt ◆ NYUGODT, BÉKÉS
duma (fn) ◇ (*szleng*): beszéd, szöveg (*szleng*), szócséplés, szószaporítás, blabla (*biz*), fecsegés, locsogás, halandzsa (*biz*), hanta (*szleng*), hantázás, zöltség (*biz*), társalgás, beszélgetés, terefere, traccs (*biz*), vaker (*szleng*), rizza (*szleng*), sóder (*szleng*), süketelés (*szleng*)
dumál (ige) ◇ beszél, locsog, fecseg, pofázik (*durva*), szövegel (*szleng*), süketel (*szleng*) | linkel (*szleng*), halandzsázik (*biz*) | szónokol, papol **Sz**: nyomja a sódert (*szleng*), veri a nyálát (*szleng*) ◆ HALLGAT, FIGYEL
 ◇ beszélget, társalog, cseveg, diskurál, tereferél, dumcsizik (*biz*)
dundi (mn) ◇ duci (*biz*), kövér, kövérkés, pufók, dagadt, lagi, hájas, gömbölyded, tömzsi, köpcös, elhízott, tokás, pocakos, potrohos, duckó (*táj*), dudori (*táj*), molett, teltkarcsú, töltött galamb, telt, párnás, korpulens (*id*) ◆ SOVÁNY, SZIKÁR, VÉZNA
dunszt (fn) ◇ kigőzölés, gőzpára
 ◇ párakötés, borogatás, pakolás
 ◇ (*szleng*): fogalom, sejtés, sejtelem, előérzet, gőz (*biz*)
dunnyog (ige) ◇ (*táj*): dűnyög, dörmög, dohog, zsörtölődik, tutyog (*táj*)
 ◇ (*táj*): dúdol, dudorászik
dupla I. (mn) ◇ kétszeres, kettős, páros, megkettőzött, iker, megduplázott, kétannyi, kétszer annyi, duplikált (*id*) ◆ SZIMPLA, EGYSZERES, EGYRÉTŰ
 ◇ [virág]: teljes, telt szirmú
dupla II. (fn) ◇ feketekává, fekete (*biz*), eszpresszókává, presszókává, mokka (*rég*), mokkalává (*rég*), feketeleves (*tréf*)
durcás (mn) ◇ duzzogó, sértődött, dacos, nyugös, barátságatlan, mész, morcos, morc, mogorva, morózus, durmancos (*táj*), duzmos (*táj*), mortyos (*táj*) ◆ VIDAM, BÉKÉS
durcáskodik (ige) ◇ duzzog, truccol (*biz*), dacoskodik, ellenkezik, dacol, morcoskodik, pintyerget (*táj*), durmoskodik (*táj*), neheztel, felhúzza az orrát
durmol (ige) ◇ (*biz*): alszik, húzza a lóbórt, szunyál (*szleng*), szundít, szendereg, kummant (*táj*)
durran (ige) ◇ dörrén, dördül, elsül, eldördül, csattan, pukkan, puffan, robban, detonál, [jég] rian, rottyan (*rég*), roppan (*rég*)
durranás (fn) ◇ dörrénés, dörej, dördülés, pukkanás, puffanás, robaj, robbanás, csattanás, roppanás, dübörgés, morajlás, harsogás, detonáció (*id*) | lövés
 ◇ (*szleng*): szenzáció (*biz*), teljesítmény, siker

durranólég (fn) ◇ sújtólég, bányalég

durrog (ige) ◇ ropog, csattog, dörög, pufog

◇ (táj): dohog, pöröl, mérgelődik

duruzsol (ige) ◇ mondogat, sűg, suttog, pumog, dűrűzsöl (táj)

◇ bűg, zsong

◇ dorombol

durva (mn) ◇ érdes, egyenetlen, gyalulatlan, simítatlan (rég), megmunkálatlan, köszörületlen, nyers, kezdetleges, kerges, göcsörtös, ripacsos (táj), rücskös, repedezett, szélfűjta | nagy szemű, szemcsés, darabos ◆ SIMA, FINOM, EGYENES

◇ odavetett, vázlatos, elnagyolt | megközelítő, hozzávetőleges ◆ RÉSZLETES

◇ sértő, erőszakos, kíméletlen, goromba, nyers, állatias, vad, bestialis, brutális, otromba, barbár, útszéli, bunkó, kegyetlen, közönséges, ordináré, udvariatlan, embertelen, drasztikus, csiszolatlan, primitív, agresszív, lelketlen, kőszívű, bugris, szívtelen, kemény szívű, szadista, szadi (szleng), furkó (szleng), durung, tuskó (biz) **Sz:** durva, mint a pokróc; durva, mint a daróc ◆ KEDVES

◇ vaskos, erős, trágár, obszcén, izléstelen, alantas, alpári, mocskos, malac (biz), disznó, sikamlós, szennyes, szemérmetlen, illetlen, nyomdafestéket nem tűró ◆ SZALONKÉPES

◇ faragatlan, bárdolatlan, parlagi, műveletlen, pallérozatlan, neveletlen, kulturálatlan, civilizálatlan, barbár ◆ CIVILIZÁLT, MŰVELT, KULTURÁLT

◇ [hang]: rikoltó, rikácsoló, rekedtes, rezes

durván (hsz) ◇ körülbelül, hozzávetőlegesen, megközelítően, nagyjából, jóformán, cirka (biz) ◆ PONTOSAN

◇ bárdolatlanul, embertelenül, sértőn, nyersen, vadul, gorombán, keményen, kíméletlenül, tapintatlanul ◆ FINOMAN

dús (mn) ◇ sűrű, buja, burjánzó, tenyésző, busa [szemöldök] ◆ PUSZTA, TAR

◇ [kebel]: duzzadó, telt ◆ LAPOS

◇ bőséges, bő, pazar, fényűző, kiadós, pompás, busás | értékes, gazdag ◆ SZEGÉNYES, NYOMORÚSÁGOS, ÉRTÉKTELEN

◇ (rég): dúsgazdag, vagyonos, tehetős, jómódú ◆ KOLDUS, SZEGÉNY, TEMPLOM EGERE

dúsgazdag (mn és fn) ◇ dús (rég), milliomos, milliárdos, krózus | vagyonos, tehetős, jómódú, ajser (id) ◆ KOLDUSSZEGÉNY, SZEGÉNY, TEMPLOM EGERE

dúskál (ige) ◇ tobzódik, bővében van, fürdik <vmiben>, bővelkedik, dúslakodik (vál), dúskálkodik (táj), dúsol (táj), bugyorászik (táj), dőzsöl **Sz:** tejben-vajban fürdik ◆ SZÜKÖLKÖDIK, NÉLKÜLÖZ, NYOMOROG

◇ (táj): válogat, turkál, finnyáskodik

dutyi (fn) ◇ (biz): börtön, fogda, kóter (rég), siti (szleng), sitt (szleng), karcer (rég), áristom (rég), fogház, fegyház, tömlóc, zárka, hüvös (biz), kaszni (biz), jég (szleng)

dúvad (fn) ◇ [ember is]: bestia, fenevad, vadállat

duzzad (ige) ◇ puffed, puffad, dagad, domborodik, emelkedik | nő, növekszik, szétfeszül

◇ [erőtől, egészségtől]: virul, ragyog, kicsattan

duzzadt (mn) ◇ puffedt, puffadt, dagadt, táskás, ödémás, dudoros, pufók, kidudorodott, feszes, feszülő [has], duzma (táj), duzmadt (táj) ◆ LOHADT

◇ [ajak]: húsos, telt, duzzadó, vastag ◆ KESKENY

◇ degesz, tele, tömött ◆ LAPOS, ÜRES

duzzaszt (ige) ◇ nővel, dagaszt, duhaszt (táj) ◆ APASZT, CSÖKKENT

◇ [víztömeget]: eltorlaszol, elrekeszt, megrekeszt

◇ [érzés]: eltölt, szétfeszít, átjár, áthat

duzzog (ige) ◇ neheztel, dacoskodik, durcáskodik, megorrol, orrol, truccol (biz), felhúzza az orrát, dizzeg-duzzog (táj), duzmog (táj), pintyerget (táj) **Sz:** kunkötésben van az orra; didég-dudog, mint a vénasszony

dübörög (ige) ◇ robajlik, döng, dörög, zeng, zörög, morajlik, zakatol, csattog, csörömpöl, dobog, duhog (táj), düböög (táj), dübörög-doborog (táj)

◇ [taps]: felcsattan, harsog, viharzik, züg

düh (fn) ◇ dühöngés, harag, indulat, égedelem (rég), mérge, őrzöngés, bősziúság, tombolás, furor (id), dühödtség, pulykaméreg, méltatlankodás, felháborodás, felindulás, bosszúság, feldúltság, pipa (szleng) ◆ BÉKESSÉG, NYUGALOM

◇ vágy, hév, szenvedély, túlfűtöttség

dühít (ige) ◇ dühösít, haragít, haragra gerjeszt, megharagít, mérgecsit, méregbe hoz, felingerel, bőszt, idegesít, provokál, zaklat, háborgat, felcukkol (*szleng*), vadít, felhúz (*szleng*), cikiz (*biz*), bepöccent (*szleng*), bepipásít (*szleng*), dühbe hoz, hergel, felpaprikáz **Sz:** fejébe kergeti a vért; csípi a csőrét ◆ MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT

◇ <vkít vmi>: bosszant, bánt

dühödt (mn) ◇ dühös, megdühödött, feldühített, dühöngő, bős, bősztült, felbősztült, indulatos, felindult, ádáz, haragos, mérges, bosszús, felháborodott, nekivadult, eszeveszett, mérgező, dülő-fülő ◆ NYUGODT, HIGGADT, BÉKÉS

◇ tomboló [vihar]

◇ szenvedélyes, bős ◆ HIDEGFEJŰ, JÓZAN

dühöng (ige) ◇ dühbe gurul, dühösködik, dül-fül, dül, őrjöng, tajtékzik, falra mászik (*biz*), toporzékol, mérgeződik, haragszik, kikel magából, felfortyan, pukkan (*biz*), méregbe gurul, eszi a méreg, tombol, felindul, indulatoskodik, felháborodik, acsarkodik, dilizik, paprikázik (*szleng*), balhézik (*szleng*), be van gurulva (*szleng*), nem lát a pipától (*szleng*)

◇ pusztít, tombol **Sz:** dül-fül, mint a vadkan; fúj, mint a padláson kölykezett macska; rágja a nyelvét; tajtékot túr; tépi a haját; veti fel a helyét

dühös (mn) ◇ feldühített, feldühödött, dühöngő, dühöd, dühösködő, mérges, haragos, harapós, nekibősztült, bős, veszett, felindult, ingerült, haragvó, epés, ádáz, felháborodott, indulatos, bosszús, pipás (*szleng*), pipa (*szleng*), zabos (*szleng*) ◆ NYUGODT, BÉKÉS

dühroham (fn) ◇ dühkitörés, kitörés, dühöngés, őrjöngés, önkívület, tombolás, epeömlés, paroxizmus (*szak*), fúria (*rég*) ◆ NYUGALOM, HIDEGVÉR

düledezik (ige) ◇ rogyadozik, roskadozik, roskad, dülöng, dülöngözik (*táj*), dülendez (*rég*), omladozik, inog, pusztul, tönkremegy, összeomlik

dülledt (mn) ◇ domborodó, kidomborodó, guvadt [szem] ◆ BEESETT

dülleszt (ige) ◇ kidülleszt, kidomborít

◇ (*táj*): támaszt

dülő (fn) ◇ mezsgye, határ, szántó, ekeforduló, dülőföld, határrész

◇ dülőút, földút, szekérút

dülöngél (ige) ◇ dülöng, tántorog, inog, imbolyog, támolyog, ingadozik, csetlik-botlik, bukdácsol, botorkál, botladozik, ténferog, inog-binog (*táj*), dülöngözik (*táj*), illeng (*táj*)

dülőút (fn) ◇ szekérút, földút, gypút, marhahajtó út (*táj*), kabalaút (*táj*), lénia (*rég*)

düne (fn) ◇ homokdomb, homokbucka

dünyög (ige) ◇ motyog, pusmog, mormog, immog (*táj*), ühmet, dörmög, didég-dödög (*táj*), dönög (*táj*), káricál (*táj*), hummog (*táj*)

◇ dohog, zsörtölődik, morog, zúgolódik, zsémbeskedik, sunnyog (*táj*), böstörög (*táj*), hümmög

dzseki (fn) ◇ leंबरdzsek, anorák

dzsem (fn) ◇ gyümölcsíz, íz, lekvár, liktárium (*rég*)

dzsesszenekar (fn) ◇ jazz-band (*id*)

dzsip (fn) ◇ terepjáró

dzsoint (fn) ◇ (*szleng*): kábítószeres cigaretta, ágyú (*szleng*), rakéta (*szleng*), szivar (*szleng*), szál, spangesz (*szleng*), spangli (*szleng*)

dzsungel (fn) ◇ őserdő, esőerdő, rengeteg

◇ zúrzavar, kuszaság, összevisszaság, tömkeleg, dzsumbuj (*biz*)

dzsúsz (fn) ◇ gyümölcslé, gyümölcsnektár, narancslé, narancsszörp

E,É

e (nm) ◇ ez, ezen

-e (hsz) ◇ -é (*rég*), vajon

eb (fn) ◇ kutya, kutyó (*táj*), kutyus (*biz*), kutyuli (*biz*), csahos, kan, szuka

◇ (rég): gazember, gazfickó

ebadta (mn) ◇ komisz, csibész, haszontalan, rossz, ebszülte (táj), ebugatta (táj)

ebéd (fn) ◇ délebed (rég), diner (rég), löncs, délétel (rég), déllakás (rég), asztalvetés (táj)

ebédel (ige) ◇ étkezik, delel (rég), ebédezik (táj), délebedez (táj), diniroz (id), löncsöl (biz)

ebédidő (fn) ◇ ebédszünet, déli szünet, delelő (táj)

◇ dél, délidő

ebédlő (fn) ◇ étterem, étkezde, refektórium (rég), étkező, étkezőszoba, étszoba (rég), ebédlőterem

◇ (biz): ebédlőbútor

ebédszünet (fn) ◇ ebédidő, déli szünet, szieszta (biz)

ében (fn) ◇ ébenfa

◇ [jelzőként]: ébenfekete, koromfekete, éjsötét (vál), éjfélsötét (vál)

ébenfa (fn) ◇ ében

éber (mn) ◇ álmatlan, nyugtalan **Sz:** fél szemére alszik, mint a nyúl; úgy alszik, mint a nyúl

◇ figyelő, figyelmes, vigyázó (rég), elővigyázatos, körültekintő, örködő, vigiláns (rég), óvatos, előrelátó, szemfüles, megfontolt, meggondolt, szemes, gyanakvó ◆ ÓVATLAN, VIGYÁZATLAN

éberség (fn) ◇ ébrenlét, virrasztás ◆ ALVÁS

◇ figyelés, figyelem, vigyázat, vigyázás, elővigyázat, körültekintés, előrelátás, megfontoltság, meggondoltság, óvatosság, készenlét, vigilancia (id), örködés, szemfülesség, szemesség

ebihal (fn) ◇ békalárva, békacenk (rég), békafi (rég), békaporonty (táj), poronty (táj), babaruska (táj), ebilóca (táj), halcsík (táj), kutyahal (táj)

ébred (ige) ◇ serken, ocsúdik, ébredezik, eszmél, felmozzan (rég), felérez (táj), feleszmél, felébred,

magához tér, émed (rég) | felriad, felijed ◆ ELALSZIK, ELSZUNNYAD, ELBŐBISKOL

◇ feléled, életre kel, újjáéled, feltámad, támad, megújul

ébred (hsz) ◇ virrasztva, álmatlanul, szemhunyás nélkül, fenn, émetten (rég), imette (rég), émedte (táj) ◆ ÁLMÁBAN, ESZMÉLETLENÜL, ÖNKÍVÜLETBEN

ébreszt (ige) ◇ kelt, felkelt, serkent, felter, felriaszt, felzavar, felráz | éleszt ◆ ALTAT

◇ előidéz, támaszt, gerjeszt, okoz, kivált, kelt, fakaszt, gyújt, szít

◇ (rég): derít, világosít

ébresztőóra (fn) ◇ vekker, vekkeróra, csörgőóra, csörgetőóra (táj)

ecet (fn) ◇ ecetsav, borecet, acetum (id), bundalé (táj)

◇ löre (táj), vinkó, csiger (táj)

ecetfa (fn) ◇ ecetsömörce

ecset (fn) ◇ pamacs, pemzli (biz), meszelő, borotvaecset, borosta (táj), cicka (táj), pacsmag (rég), gereben (táj)

ecsetel (ige) ◇ kenetet, kezel

◇ (rég): fest, rajzol, mázol

◇ ábrázol, leír, lerajzol, megrajzol, felrajzol, lefest, vázol, felvázol, elmond, mesél, elmesél, elbeszél, regél, jellemez, leskiccel, érzékeltet, körülír, taglal, megjelenít, bemutat, kifejez

eddig (hsz) ◇ ez ideig, idáig, ez idáig, ezen ideig, mostanig, mostanáig, mindeddig, mind ez ideig, az eddigiekben, az eddigiek folyamán, eleddig (táj), eddigelé (táj), ekkorig (táj) | ezelőtt ◆ EZUTÁN, EZENTÚL

eddig (mn) ◇ előbbi, megelőző, korábbi, régebbi, egykori, hajdani, azelőtti, ezelőtti ◆ RÁ KÖVETKEZŐ, EZUTÁNI, KÉSŐBBI

éden (fn) ◇ paradicsom, édenkert | boldogság, beteljesülés

edény (fn) ◇ tartály, tároló | konyhaedény, főzőedény

◇ véredény

édes (mn) ◇ édesített, cukrozott, cukros, mézédés, mézes, édeskés, édeses **Sz:** édes, mint a cseppentett méz ◆ SÓS | SAVANYÚ | KESERŰ

◇ élvezetes, kellemes, bódító, kábító, mámorító, részegítő, andalító, édesded ◆ KELLEMETLEN, KESERŰ

◇ kedves, kedvelt, szeretett, drága, aranyos, bájos, nyájas, szeretni való, egyetlen ◆ UNDOK, UTÁLATOS

◇ vér szerinti ◆ MOSTOHA

édesanya (fn) ◇ szülőanya, anya, mama, anyika, anyácska, anyuka, anyuska, mamácska, mamóka, mámi, mamuska, mámika, anyuci, szüle (táj), édesmama (táj), édesszüle (táj), édes (táj), kedvesanya (táj), muter (szleng) ◆ MOSTOHAANYA, MOSTOHA

édesapa (fn) ◇ apa, atya, szülőapa, nemző (*vál*), tata (*biz*), api, apácska, apuka, apuska, atyus (*biz*), atyácska, papácska, tatika, tatácska, táti, édespapa (*táj*), édestáti (*táj*), ős (*szleng*), fater (*szleng*) ◆ MOSTOHAAPA, MOSTOHA

édesburgonya (fn) ◇ batáta

édesget (ige) ◇ csalogat, kecs eget, csábít, csábítgat, hívogat, nyájaskodik, hízeleg, csal <vhova>, hiteget, hódítgat (*rég*) ◆ ELUTASÍT, LERÁZ

édesít (ige) ◇ cukroz, mépez

◇ (*vál*): enyhít, jobbit, könnyít ◆ KESERÍT, NEHEZÍT

édeske (fn) ◇ cukorpótló, szacharin, édesítőszer, édesítő

édeskés (mn) ◇ édeses, cukros

◇ émelyítő, geil (*biz*), csömörletes (*rég*)

◇ csöpögős, szirupos

◇ mézesház, mézes, hízelgő, finomkodó, behízelt, affektált, negédes, kényeskedő, édeskedvű (*táj*)

édeskevés (mn) ◇ kevés, kevéske, csekély ◆ ELEGENDŐ, SOK

édeskömény (fn) ◇ ánizskapor, édesánizs, édeskapor, magyaránizs

édesség (fn) ◇ desszert, csemege, nyalánkság, cukorka, bonbon, praliné, sütemény, grillázs (*id*), cukor, méz, cukrászsütemény, cukrászcsemege, delikatesz, hiblibubli (*táj*), konfekt (*rég*), konfetti (*rég*), nasi (*szleng*)

édeségbolt (fn) ◇ cukorkabolt, cukorkaüzlet

édeszájú (mn) ◇ torkos, nyalánk, kapsita (*táj*)

édestestvér (fn) ◇ vértestvér, egytestvér (*vál*), testvér, egy test-vér (*rég*), egy vér <vkivel> ◆ MOSTOHATESTVÉR, FÉLTESTVÉR

edz (ige) ◇ erősít, megkeményít, szilárdít

◇ (*vál*): acéloz, megacéloz

◇ acéloz, hőkezel, nádol (*rég*)

◇ tréningezik, tréningel, treníroz, előkészül, gyakorol, gyakorlatozik, begyakorol

◇ gyakorlatoztat, begyakoroltat, betanít, iskoláz, előkészít, főlkészít, szoktat, ránevel, dresszíroz, idomít

edzés (fn) ◇ tréning, gyakorlat, gyakorlás, gyakorlatozás, begyakorlás, testedzés, edzőmunka, iskolázás, idomítás, trenírozás

◇ hőkezelés, keményítés, acélozás, nádolás (*rég*)

edzett (mn) ◇ megedzett, kemény, szilárd, erős, jó állóképességű, törhetetlen, robusztus, ellenálló, teherbíró, keménykötésű, kisportolt, szívós, trenírozott, tagbaszakadt, spártai | kipróbált, tapasztalt, hétrébás, harcedzett, viharezett ◆ GYENGE, PUHA, ELKÉNYEZTETETT

◇ acélos, megkeményített, acélozott, nádolt (*rég*)

edző (fn) ◇ tréner (*id*), kiképző, mesteredző

edződik (ige) ◇ erősödik, acélosodik, keményedik ◆ GYENGÜL

edzőpálya (fn) ◇ gyakorlópálya, sportpálya

edzőtábor (fn) ◇ sporttábor

efelől (hsz) ◇ erről, innen, ebből az irányból

◇ emiatt

effektív (mn) ◇ hatásos, meglevő, tényleges

◇ hatásos, hathatós, hatékony

◇ (*rég*): jelenlegi, mostani

efféle (mn) ◇ ilyen, ily, ilyenféle, ilyenfajta, ilyesmi, hasonló, effajta ◆ AFFÉLE, MÁSMILYEN

ég¹ (ige) ◇ lángol, lángban áll, lángba borul, izzik, lobog, fellobog, lobbot vet, lohog (*táj*), rohog (*táj*), parázslík, pislog, langallík (*táj*), pislákol, senyved, ropog, kojtol (*táj*), égdegél (*táj*), [kályha] duruzsol **Sz:** megeszi a vörös bika; felszál a vörös kakas (*táj*)

◇ világít, melegít, fűt, fűl (*táj*), ragyog, tündöklík, fénylík, csillog, villózik, vakít, villog, sugárzik

◇ [hőségétől]: perzselődik, fonnyad

◇ [arc]: pirul, piroslík, tüzel

◇ sajog, fáj, lüktet, mar, szúr, csíp, hasogat, mardos, gyötör, marcangol, emészt

◇ <vmiért>: hevül, buzdul, lelkesül, felbuzdul, buzog, buzgólkodik, lelkesedik, rajong, él-hal <vkiért, vmiért>, imád, felgerjed

◇ (*szleng*): szégyelli magát, pironkodik

◇ (*szleng*): felsül, kudarcot vall, leböng (*szleng*), leszerepel

ég² (fn) ◇ égbolt, égboltozat, menny, mennybolt, firmamentum (*id*), magasság, éggömb, levegőég (*rég*) |
 űr, világűr ◆ FÖLD

◇ mennyország, empireum (*id*), paradicsom, túlvilág | Isten

égbekiáltó (mn) ◇ felhőborító, szörnnyű, szörnnyűsű, iszonyú, iszonyatos, rettentő, rettenetes, borzalmas, borzasztó, botránnyos, megbotránnyoztató, horribilis, vérlázító, vérforraló, kirívó, gyalázatos, megdöbbszentő, elképesztő, sátni, ördögi, förtelmes

égbolt (fn) ◇ ég, égboltozat, éggömb, firmamentum (*id*), mennybolt, égív (*rég*), égség (*táj*), levegőég (*rég*)

egér (fn) ◇ házi egér, mezei egér, pocik (*táj*), gözü (*táj*)

◇ [lovon]: gümő, daganat, duzzanat

◇ (*szleng*): csaló, szélhámos

◇ (*szleng*): gyáva

◇ kurzormozgató (*szak*) | [noteszgépen] pöcök, pocok (*tréf*)

◇ (*szleng*): újonc, kopasz (*szleng*)

égerfa (fn) ◇ berekfa (*táj*), jégerfa (*táj*), egerfa (*táj*)

égerfogó (fn) ◇ csapda, csaptató (*táj*), égerkelepce (*táj*), égerütő (*táj*)

◇ szorult helyzet, kutyaszoritó, kelepce (*rég*), tör (*rég*)

égerút (fn) ◇ (*táj*): cigányút, cigányutca (*táj*)

égés (fn) ◇ lángolás, lobogás, izzás, oxidáció (*szak*)

◇ (*táj*): tűzvész | veszedelem

◇ (*táj*): veszekedés, perpatvar

◇ (*szleng*): kudarc, balsiker, csőd, blamázs, fölsülés, szégyen, leböggés (*szleng*) ◆ SIKER, ELISMERÉS

egész I. (mn) ◇ teljes, sértetlen, csonkítatlan, hiánytalan, ép, tökéletes, komplett, integer (*id*), érintetlen, csorbítatlan, osztatlan, kerek, tele, befejezett, fogatkozatlan (*rég*), álló [nap], kerek [esztendő] (*táj*) ◆ RÉSZLEGES, CSONKA, HIÁNYOS

egész II. (hsz) ◇ egészen, teljesen, igen, nagyon ◆ RÉSZBEN, HIÁNYOSAN

egész III. (fn) ◇ összesség, teljesség ◆ RÉSZ, RÉSZLET, ÖSSZETEVŐ

egészen (hsz) ◇ teljesen, teljességgel, tökéletesen, merőben, hiánytalanul, totál (*biz*), egész (*biz*), egészen (*rég*), testestől-lelkestől, tisztán, izig-vérig, totaliter (*id*), száz százalékban, száz százalékig, merőül (*táj*)

◇ végig ◆ RÉSZBEN, RÉSZLEGESEN, HIÁNYOSAN

◇ meglehetősen, tűrhetően, eléggé ◆ KEVÉSSÉ, KISSÉ

egészség (fn) ◇ épség, jóllét, életerő, kondíció, fittség ◆ BETEGSÉG, GYENGÉLKEDÉS

egészséges (mn) ◇ ép, stramm (*biz*), erőteljes, makkegészséges, acélos, életerős, fitt, fennforgó (*táj*), pirosposzsgás, viruló, robusztus, ellenálló, szívós, edzett, kicsattanó, életrevaló, épkezláb, jól tartja magát, jó formában van, jó kondíban van, jó egészségnek örvend **Sz:** kutya baja, mint a szentesi halottnak; egészséges, mint a makk; majd kicsattan az egészségtől; csak úgy virul; eljárja még egyedül a kállai kettőt (*táj*) ◆ BETEG, BETEGES, FOGYATÉKOS

◇ higiénikus, antiszeptikus (*szak*)

◇ hasznos, termékeny

◇ jókora, kiadós

egészségtelen (mn) ◇ káros, kártékony, kóros, ártalmas, egészségrontó, veszélyes, veszélyeztető, fertőző, ragályos, dögletes (*rég*), mérges, miazmás (*rég*), mérgező, toxikus (*szak*), antihigiénikus (*id*) ◆ EGÉZSÉGES

◇ beteges, sápadt ◆ ÉP, VIRULÓ

◇ romboló, bomlasztó

egészségügyi I. (mn) ◇ higiéniai, szanitárius (*id*), gyógyászati, gyógyító

egészségügyi II. (fn) ◇ szanitéc, sebesülthordozó, sebesültszállító, döngész (*szleng*)

éget (ige) ◇ felgyújt, meggyújt, feléget, leéget, felperzsel, kiéget, eltűzel, elemészt, hamvaszt

◇ lemarat, marat

◇ [nap]: barnít, süt, tűz, perzsel, pörkök, pirít

◇ mar, csip, körmöz (*táj*)

◇ (*szleng*): zavarba hoz, cikiz (*szleng*), leböget (*szleng*) ◆ AJNÁROZ (*szleng*), DICSÉR, MAGASZTAL

égető (mn) ◇ perzselő, forró, parázsló, izzó, égő, lángoló, tűző, tüzes, tikkasztó, hevítő, rekkenő, fullasztó, fojtó, sütős (*táj*)

◇ égő, sajjó, kínzó, mardosó, maró, csípő, csípős, kausztikus (*id*) ◆ TOMPA

◇ sürgős, sürgető, szorongató, határidős, fontos, akut, halasztást nem tűrő, életbe vágó, alapvető, kényszerítő, szükséges, nyomasztó, flagrális (*id*)

eget verő (mn) ◇ [siker, taps]: kitörő, frenetikus, eszeveszett, falrengető, harsogó, fülsiketítő, fülhasogató, dörgő, mennydörgő, dörgedelmes (*vál*), viharos, viharzó, bömbölő, tomboló, vad, zabolátlan, orkánszerű
◆ VISSZAFOGOTT, CSENDES

◇ óriási, emberfölötti, szédületes, szerfeletti, rendkívüli, gigantikus, monumentális, gigászi, kolosszális (*biz*), óriás, mamut ◆ APRÓ, PARÁNYI, TÖRPE

éghajlat (fn) ◇ klíma, égvő, égalj (*rég*), zóna, földöv (*rég*) | időjárás

égi (mn) ◇ mennyei, túlvilági, földöntúli, éteri, szeráfi, szeraffikus, angyali, édeni, paradicsomi, isteni, testetlen, légies, finom, átszellemült, természetfeletti, emberfölötti, lelki, szellemi, magasabb rendű, felsőbb rendű, halhatatlan, szent

◇ (*vál*): magasztos, fenséges, magasröptű ◆ FÖLDI, POKOLI, ÖRDÖGI

égháború (fn) ◇ vihar, zivatar, szélvész, förgeteg, ézengés, mennydörgés, villámlás, nagyidő (*rég*)

◇ veszekedés, perpatvar, botrány, csetepaté, cirkusz, civódás, civakodás, ramazúri, zenebona ◆ NYUGALOM, BÉKE

égitest (fn) ◇ bolygó, planéta, csillag, meteorit

egoista (mn) ◇ önző, irigy, önös, egocentrikus, éncentrikus, énközpontú, önhitt, öntelt, beképzelt, hiú, elbizakodott ◆ ÖNZETLEN, JÓTÉKONY, ALTRUISTA

égő I. (mn) ◇ lángoló, tüzes, izzó, lobogó | világító, fénylő | égőpiros, tűzpiros, égővörös, lángvörös, élénkpiros

◇ (*vál*): égető, maró, sajtó, fájó

◇ (*vál*): heves, hevült, lázas, buzgó, szenvedélyes, túlfűtött ◆ HŰVÖS, JÓZAN

◇ (*szleng*): szégyenteljes, kellemetlen, zsenáns, ciki (*szleng*)

égő II. (fn) ◇ villanyégő, villanykörte, körte, izzó, izzólámpa

◇ égőfej

égvő (fn) ◇ éghajlati öv, égalj (*rég*), öv, éghajlat, övezet, földöv (*rég*), klíma, régió, zóna

egres (fn) ◇ (*táj*): köszméte (*táj*), pöszméte (*táj*), piszke (*táj*), biszke (*táj*), túszeszőlő (*táj*), csipkeszőlő (*táj*), füge (*táj*), bickéce (*táj*), bucsok (*táj*), függöly (*táj*), godona (*táj*)

égszínkék (mn és fn) ◇ égkék, világoskék, azúrkék, azúr, lazúrkék, nefelejcskék, halványkék, kékes, kék

égtáj (fn) ◇ világtáj, égalj (*rég*), égsark (*rég*)

egzakt (mn) ◇ pontos, szabatos, egyértelmű

egzaltált (mn) ◇ szertelen, heves, szenvedélyes, lelkesült, elragadtatott, túlfűtött, szélsőséges, feldúlt, zaklatott, túlfeszített, bogaras, hóbortos, fura ◆ JÓZAN, NYUGODT, HIDEGVÉRŰ

egzisztencia (fn) ◇ lét, létezés

◇ megélhetés, életlehetőség, anyagi biztonság, létbiztonság, létalap

egzotikus (mn) ◇ tengerentúli, forró égövi, délszaki

◇ furcsa, idegenszerű, különös, bizzar ◆ HAZAI, ISMERT, MEGSZOKOTT

egy I. (szn) ◇ egyetlen, egyetlenegy ◆ TÖBB, SOK, SZÁMOS

egy II. (nm) ◇ valamely

egyáltalán (hsz) ◇ tulajdonképpen, voltaképpen, egyáltalában, egyáltaljában (*táj*), egyáltalján (*táj*), egyáltalján fogva (*táj*)

◇ [tagadásban]: korántsem, közel sem, éppenséggel nem, a világért sem, a világ minden kincséért sem, semmi pénzért

egyaránt (hsz) ◇ egyformán, ugyanúgy, egyként (*vál*), egyképp (*rég*), egyképpen (*rég*), egyenlően, hasonló mértékben, egyforma mértékben

◇ (*táj*): folyton (*táj*), állandóan

egyazon (nm) ◇ ugyanaz, ugyanazon, azonegy, egyforma, egyenlő, egybevágó, azonos, hasonló, ugyanilyen, ugyanolyan, megegyező, identikus (*id*) ◆ MÁS, KÜLÖNBÖZŐ, ELTÉRŐ

egybeesik (ige) ◇ megegyezik, azonos, egybevág, összevág, megfelel, összeillik, összetalálkozik, hasonlít, kongruens (*id*), koincidál (*id*) ◆ KÜLÖNBÖZIK, ELTÉR, ELŰT

egybeforr (ige) ◇ összeforr, egybeolvad, egybeforrad, eggyé forr, összenő, egyesül, összekapcsolódik, összecsatolódik, összeillesztődik, vegyül, elegyedik, keveredik, fuzionál, szövetkezik ◆ SZÉTVÁLIK, SZÉTHULL

egybegyűjt (ige) ◇ összehív, egybehív, összetere, összetoboroz, összevon, összecsődit, tömörít

◇ összeszed, összegyűjt, összehord ◆ SZÉTSZÓR, SZÉTSZED, SZÉTVÁLASZT

egybegyűl, egybegyűlik (ige) ◊ összegyűl, összegyűlik, gyülekezik, összesereglik, egyesereglik, csoportosul, összejön | felgyülemlik, felhalmozódik, összetorlódik ♦ SZÉTSZÉLED, HAZAMEGY | ELFOGY

egybehangol (ige) ◊ összehangol, összeegyeztet, összeigazít, egységesít, uniformizál, egyeztet, szabályoz, egyberendez, kiegyenlít, kibékít, harmonizál, hozzáidomít, hozzáilleszt, hozzáigazít

egybehangzó (mn) ◊ megegyező, egyetértő, egybecsengő, egybevágó, megfelelő, összevágó, harmonikus, egyöntetű, egységes, összhangzó, hozzáálló, összeegyeztethető, összeférő, egymást fedő, koherens (*szak*), konzisztens (*id*), kongruens (*id*), konkordáns (*id*) ♦ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ, ELLENTMONDÓ

egybekel (ige) ◊ házasságot köt, összeházasodik, összekel (*táj*), örök frigyre lép, házasságra lép, megesküszik | megnősül, feleségül vesz, nőül vesz, elvesz | hozzámegy, feleségül megy, férjhez megy <vkihez> ♦ ELVÁLIK

egyben (hsz) ◊ egészben, osztatlanul
◊ (*rég*): nyomban, rögtön, tüstént, legott (*rég*), íziben (*táj*), mindjárt, azonnal, egyszeriben
◊ együtt, egyúttal, egyszerismind, ugyanakkor, egyidejűleg

egybeolvad (ige) ◊ összeforr, összeolvad, összefolyik, összemósodik, összekeveredik, összevegyül, egyesül, összekapcsolódik, összeáll, összevonódik, összesző, összetapad, összetömörül, hozzátapad, hozzáragad, egybeömlik, beletorkollik
◊ összesszövetkezik, fuzionál, összefog, egyesül, társul ♦ KÜLÖNVÁLIK, SZÉTVÁLIK

egybeolvaszt (ige) ◊ összeforraszt, összeolvaszt, összekever, vegyít, elegyít, kontaminál (*szak*), összemós, egyesít, fuzionáltat, összevon, összekapcsol, összcscatol, összeilleszt, összeköt, összefűz, összekovácsol, összeházásít, ötvöz belefoglal, amalgámoz (*id*) ♦ SZÉTVÁLASZT, KÜLÖNVÁLASZT, SZÉTSZED

egybesereglik (ige) ◊ összegyűlik, összesereglik, összegyülekezik, gyülekezik, összejön, összeszalad, összcscsődül ♦ SZÉTSZÉLED, SZÉTSZÓRÓDIK

egybevág (ige) ◊ megegyezik, egybeesik, összevág, fedi egymást, harmonizál, klappol (*biz*), kvadrál (*rég*), stimmel | összeillik
◊ (*vál*): megfelel <vminek>, egybehangzik, összeegyezik (*rég*), konkordál (*id*) ♦ ELTÉR, KÜLÖNBÖZIK

egybevágó (mn) ◊ egyező, azonos, adekvát, identikus (*id*), kongruens (*id*), konkordáns (*id*), egyazon, egyforma, megkülönböztethetetlen, felcserélhető, csereszabatos (*szak*), egyenlő, összeillő, egyenértékű, egybeeső, egybehangzó, harmonikus

egybevet (ige) ◊ összehasonlít, összevet, szembeállít, összemér, összeolvas, egyeztet, összeegyeztet, összeilleszt, kollacionál (*rég*), komparál (*id*)

egyből (hsz) ◊ rögtön, elsőre, helyből (*biz*), hirtelen, váratlanul, nyomban, tüstént, legott (*rég*), azonnal, egyszerre, kapásból, rögtönözve, egy lélegzetre, egy szuszra, kapsiból (*szleng*), csípőből (*szleng*), stante pede (*id*), per mops (*id*), élből (*szleng*)

egyéb (mn) ◊ más, másik, többi, további, másféle, másmilyen, hátralevő, távolabbi, másminemű, elütő, eltérő ♦ EGYAZON, UGYANAZ, AZONOS

egyébiránt (hsz) ◊ egyébként, azonban, mindazáltal, mindazonáltal, különben, máskülönben, más tekintetben, ugyan, mellesleg

egyébként (hsz) ◊ egyébiránt, különben, máskülönben, egyébképpen (*rég*), úgyis, ezenkívül, másképp, más tekintetben, amúgy, mellesleg, továbbá, ezenfelül, másfelől, amellett, mi több, tetejében, amúgy (*biz*), nemkülönben

egyed (fn) ◊ példány, reprezentáns (*id*) | egyén, ember, személy, egyes ♦ KÖZÖSSÉG, CSOPORT, SOKASÁG

egyedi (mn) ◊ egyéni, saját, sajátos, különálló, individuális, speciális, példátlan
◊ szinguláris (*id*), sajátos, jellemző, jellegzetes, karakterisztikus, eredeti, specifikus, különös, különleges ♦ KÖZÖS, ÁLTALÁNOS, MEGSZOKOTT

egyeduralkodó (fn) ◊ egyedúr (*rég*), autokrata, zsarnok, kényúr, elnyomó, despota, tirannus (*rég*), diktátor, uralkodó, fejedelem, monarcha (*id*) ♦ DEMOKRATA

egyeduralom (fn) ◊ monokrácia (*id*), monarchia (*id*), abszolutizmus (*id*), zsarnokság, parancsuralom, önkényuralom, tekintélyuralom, diktatúra ♦ DEMOKRÁCIA, KÖZTÁRSASÁG

egyedül (hsz) ◊ egyes-egyedül, magányosan, egymaga, maga, önmagában, egy szál maga, magán (*rég*), társtalantul, bugafővel (*táj*), egyesben (*táj*), egyesleg (*táj*), árván, visszavonultan, elhagyatottan, elszigetelten, elzárkózva, szólóban (*biz*), facéran (*biz*), önállóan, függetlenül Sz: mint az ujjam ♦ EGYÜTT <VKIVEL>

◊ csak, csakis, csupán, kizárólag, kizárólagosan, magában véve, merőn, pusztán, tisztán, önmagában, csupádon (*táj*)

egyedülálló (mn) ◊ magányos, társtalan, elhagyott, elhagyatott, árva, egyes, szóló, különálló, elkülönült, facér (*biz*), nőtlen, özvegy, agglegény, elszigetelt, izolált, szeparált **Sz:** se kutyája, se macskája ◊ CSALÁDOS, TÁRSAS, KÖZÖSSÉGI

◊ példátlan, páratlan, ritka, sajátos, sajátosság, különös, különleges, eredeti, kivételes, hasonlíthatatlan, párját ritkító, példa nélkül való, rendkívüli, felülmúlhatatlan, utólérhetetlen, szokatlan, tüneményes, minden képzeletet felülmúló, fantasztikus, speciális, unikális (*id*) ◊ SZOKVÁNYOS, MEGSZOKOTT, ÁTLAGOS

egyedüli (mn) ◊ egyetlen, kizárólagos ◊ SZÁAMOS, NAGYSZÁMÚ, JELLEMZŐ

egyedüllét (fn) ◊ magány, magányosság, társtalanság, elhagyottság, elvonultság, visszavonultság, remetesség, elzárkózás, elzárkózottság

egy-egy (szn) ◊ egynéhány, egyik-másik, olyik (*vál*), egyik-egyik (*táj*) ◊ SOK

egyel (ige) ◊ ritkít, gyérit

◊ (*táj*): ver, megver

egyelőre (hsz) ◊ ideiglenesen, átmenetileg, pillanatnyilag, jelenleg, e pillanatban, a jelen pillanatban, momentán (*biz*), per pillanat, most, ideig-óráig

egyén (fn) ◊ egyed, személy, ember, lény, alak, egyki (*rég*), valaki, én, polgár, fő, civil, elem, reprezentáns, persona (*id*), egyéniség, személyiség, individuum, alany, szubjektum (*id*) | fráter, flótás, szent, teremtmény ◊ KÖZÖSSÉG, CSOPORT, TÖMEG

egyenérték (fn) ◊ ellenérték, hasonérték, ekvivalencia (*szak*), paritás (*szak*) | egyenértéksúly (*szak*)

egyenértékű (mn) ◊ megfelelő, azonos értékű, egyforma, egyenlő, hasonértékű, hozzáillő, identikus (*id*), egybevágó, egyenrangú, ekvivalens, egál (*id*), adekvát ◊ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ

egyenes I. (mn) ◊ nyílegyenes, lineáris, sugáregyenes (*rég*) ◊ GÖRBE, CIKCAKKOS

◊ sima, sík, lapos, lapályos, dombtalan (*rég*) ◊ DOMBOS

◊ nyilvánvaló, közvetlen, direkt, szándékos, határozott, félreérthetetlen, feltétlen, kategorikus (*id*), apodiktikus (*szak*)

◊ őszinte, nyílt, nyíltszívű, becsületes, szókimondó ◊ KÉPMUTATÓ

egyenes II. (fn) ◊ (*szak*): vonal, szakasz

egyenesen (hsz) ◊ közvetlenül, egyenest, sugáregyenesen, nyílegyenesen, simán, direkt, toronyiránt, légvonalban, árkon-bokron át, tüskön-bokron át, ungon-berken át ◊ FERDÉN

◊ kiegyenesedve, feszesen, peckesen, katonásan, daliásan, délcegen, cövekesen ◊ HAJLOTTAN, PÚPOSAN, GÖRBÉN

◊ őszintén, nyíltan, tisztán, kereken, áperthe (*rég*), nyilvánvalóan, becsületesen, félreérthetetlenül, magyarul, kertelés nélkül | éppen, éppenséggel, pontosan, apodiktice (*id*) ◊ KERTELVE, KÉTÉRTELMŰEN, HÍMEZVE-HÁMOZVA

egyenesen (hsz) ◊ egyenesen, közvetlenül, rögtön, tüstént, rögvest, hirtelen, egyszerre, direkte (*id*)

egyenetlen (mn) ◊ érdes, durva, buckás, gödrös, göröngyös, hegyes, hepehupás, dombos, rögös, göcsörtös, darabos, barázdált, rovátkás, ráncos, redős, bütykös, göcsös (*táj*), zökögös (*táj*), grádcios (*táj*), hoportyos (*táj*), kátyalos (*táj*), csajtorjás (*táj*), girbe-gurba, oldalgós (*táj*), varancsagos (*táj*) ◊ EGYENLETES, SIMA

◊ változó, hullámzó, ingadozó, szabálytalan, szaggatott, szakadozott, rapszodikus, tökéletlen, pontatlan, kiegyensúlyozatlan, dőcögő, dőcögős, akadozó ◊ VÁLTOZATLAN, SZABÁLYOS, EGYENLETES

egyenetlenség (fn) ◊ érdesség, göröngyösség, hepehupás, rögösség, göcsörtösség, ráncosság, redősség ◊ SIMASÁG

◊ egyenetlenkedés, nézeteltérés, súrlódás, civódás, ellentét, pártoskodás, perpatvar, viszály, összeveszés, békétlenség, széthúzás, villongás, meghasonlás, elidegenülés, összezördülés, konfliktus, szakadárság, feszültség | diszharmónia, diszkrepancia (*id*), diszkordancia (*id*), disszonancia (*id*), divergencia (*szak*), differencia (*id*) ◊ EGYETÉRTÉS, BÉKESSÉG

egyenet (ige) ◊ simít, lapít, döngöl, gyalul, lecsiszol, egyenesít, hengerel, boronál, sulykol, dömőcköl (*táj*), sikárol (*táj*), csömöszöl (*táj*), bárdol (*rég*), egyel (*rég*), planíroz (*rég*), egalíroz (*rég*), nivellál (*id*)

◊ elősegít, előmozdít

egyéni (mn) ◊ szubjektív, individuális, egyedi, magán-, privát, saját, személyes, személyi, alanyi ◊ KÖZÖS, KÖZÖSSÉGI, TÁRSADALMI

- ◊ eredeti, sajátos, sajátosságos, originális, jellegzetes, karakterisztikus, speciális, specifikus, különös, különleges, szokatlan, rendkívüli, öntörvényű, autonóm ♦ MEGSZOKOTT, ÁLTALÁNOS
- egyénieskedik** (ige) ◊ különcködik, feltűnősködik
- egyénileg** (hsz) ◊ egyénenként, egyenként, egyedileg, fejenként, külön-külön, ki-ki, személyesen, személyileg, magánúton ♦ EGYÜTTESEN, KÖZÖSEN, KOLLEKTÍVE (*id*)
- egyéniség** (fn) ◊ egyén, személy, személyiség, egyediség, individuum, énje <vkinek>, szubjektum, karakter, lelki arculat, szellemi arculat | alkat, jellem
- ◊ kvalitás, zseni, géniusz ♦ KÖZÖSSÉG, CSOPORT
- egyenjogú** (mn) ◊ egyenlő jogú, egyenlő, egyenrangú, emancipált (*id*)
- egyenjogúság** (fn) ◊ egyenlőség, jogegyenlőség, egyenrangúság, rangegyenlőség, emancipáció (*id*) ♦ EGYENLŐTLENSÉG, MEGKÜLÖNBÖZTETÉS
- egyenjogúsít** (ige) ◊ egyenlősít, felszabadít, önállósít, függetlenít, emancipál (*id*) ♦ ELYNOM, LEIGÁZ
- egyenjogúsítás** (fn) ◊ felszabadítás, emancipálás (*id*), emancipáció (*id*)
- egyenként** (hsz) ◊ fejenként, egyénenként, személyenként, egyesével, külön-külön, tagonként, darabonként, részenként, szemenként, szálanként, részletekben, egyesleg (*táj*), egyesben (*táj*), egyődnként (*táj*), in specie (*id*), per Kopf (*biz*), egymás után ♦ EGYÜTT, TÖMEGESEN, KOLLEKTÍVAN
- egyenleg** (fn) ◊ mérleg, szaldó (*szak*), számlamaradvány, különbözet, végösszeg
- egyenlet** (fn) ◊ (*szak*): egyenlőség, ekuáció (*rég*)
- egyenletes** (mn) ◊ elegyengetett, sima, sík, lapos, csiszolt, egyszintű, redőtlen, ráncatlan, lapályos (*táj*) ♦ EGYENETLEN, GÖRÖNGYÖS
- ◊ egységes, egyforma, egyöntetű, változatlan, szabályos, arányos, folytonos, folyamatos, állandó, lankadatlan, szakadatlan, kiegyensúlyozott, kiszámítható, ütemes, fokozatos, zökkenőmentes, megingathatatlan, gördülékeny [stílus], stacioner (*id*), stabil ♦ EGYENETLEN, VÁLTOZÓ, SZABÁLYTALAN
- egyenlít** (ige) ◊ egyenget, elegyenget, kiegyenlít, egalizál
- ◊ utolér, beér, kiegyenlít
- egyenlítő** (fn) ◊ ekvátor (*id*)
- egyenlő** (mn) ◊ egyforma, azonos, megegyező, összevágó, egybevágó, összeillő, megfelelő, felér <vmivel>, vetekszik <vmivel, vkivel>, egyenrangú, kiegyenlített, egál (*id*), egalizált (*id*), arányos, identikus (*id*), ekvivalens, megkülönböztethetetlen, egyarántos (*táj*), egyenjogú ♦ KÜLÖNBÖZŐ, ELÜTŐ, MÁS
- egyenlően** (hsz) ◊ egyformán, ugyanúgy, egyaránt, hasonló mértékben, ugyanazon módon, egyenlőként, egyenlőképp, egyenlőképpen, egyenrangúlag, igazságosan, azonosan, egyformálag (*táj*) ♦ EGYENLŐTLENÜL, KÜLÖNBÖZŐKÉPPEN
- egyenlődsi** (fn) ◊ egalitarizmus (*id*)
- egyenlőség** (fn) ◊ egyformaság, azonosság, megegyezőség, egyenértékűség, egybevágóság, paritás (*szak*), ekvivalencia (*szak*)
- ◊ egyenlet
- ◊ egyenrangúság, egyenjogúság, emancipáció (*id*) ♦ KÜLÖNBESÉG, ELTÉRÉS
- egyenlőtlen** (mn) ◊ különböző, össze nem illő, aránytalan, aszimmetrikus, szabálytalan, össze nem mérhető, összehasonlíthatatlan ♦ EGYENLETES, SZABÁLYOS
- ◊ [közdelem]: kiegyenlítetlen, igazságtalan, méltánytalan, egyoldalú, inadekvát (*id*) ♦ EGYENLŐ, IGAZSÁGOS, MÉLTÁNYOS
- egyenrangú** (mn) ◊ egyenjogú, egyenértékű, egyenlő, azonos, egybeeső, egyforma, megfelelő, magafajta, hasonszórú ♦ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ
- egyenruha** (fn) ◊ formaruha, uniformis, katonaruha, angyalbőr (*tréf*), mundér (*rég*) ♦ CIVIL RUHA
- ◊ cselédruha, szolgaruha, inasruha, lakáruha, libéria (*id*), livré (*rég*)
- egyensúly** (fn) ◊ súlyegyen (*rég*), balansz (*rég*), ekvilibrum (*id*)
- ◊ kiegyensúlyozottság, nyugalom, szilárdság, higgadság, józanság, megfontoltság ♦ LABILITÁS, BIZONYTALANSÁG, KIEGYENSÚLYOZATLANSÁG
- egyensúlyoz** (ige) ◊ balanszíroz
- ◊ ellensúlyoz, kiegyenlít
- egyértelmű** (mn) ◊ világos, félreérthetetlen, kétségtelen, helyes, igazi, kifejezett, érthető, vitathatatlan, tagadhatatlan, cáfolhatatlan, vitán felül álló, nyilvánvaló, kézenfekvő, szemmel látható, kézzelfogható, adekvát, egzakt, evidens, határozott, szabatos, nyílt, tiszta ♦ KÉTÉRTELMŰ, KÉTSÉGES, BIZONYTALAN
- ◊ trágár, obszcén, drasztikus, vaskos, nyomdafestéket nem tűrő

◇ egyjelentésű

egyes I. (fn) ◇ elégtelen, szekunda (*rég*), daci (*rég*), dugó (*biz*), fűrő (*szleng*), karó (*szleng*), pecsa (*szleng*), lécs (*szleng*), bunkó (*szleng*), kempó (*szleng*), egy egész, egyenes ötös (*tréf*), ötös részletre (*tréf*), szeka (*szleng*), dákó (*szleng*), kapa (*szleng*), fa (*szleng*), facsemete (*szleng*), gyufa (*szleng*), aprófa (*szleng*), alágyújtós (*szleng*), venyige (*szleng*), karcsú (*szleng*), number one (*id*), gerenda (*szleng*), horog (*szleng*), cuka (*szleng*), tők (*szleng*) ◆ ÖTÖS

egyes II. (mn) ◇ egyszeres, szimpla

◇ egy-egy, némely, némelyik, valamely, bizonyos ◆ MINDEN, VALAMENNYI

egyesít (ige) ◇ egyé tesz, összevon, egybevon, összpontosít, központosít, egybeolvaszt, összeolvaszt, integrál (*id*)

◇ összefog, egybefog, tömörít

◇ magában foglal

◇ összekapcsol, összekovácsol, összeboronál

egyezség (fn) ◇ egyetértés, békesség, béke, szövetség, összetartás, összhang, harmónia, egység, barátság ◆ NÉZETELTÉRÉS, ELLENSÉGESKEDÉS, VISZÁLY

egyesül (ige) ◇ egyé válik, egybeolvad, összeolvad, egybeforr, összeforr, összefonódik, fuzionál, koalizál (*rég*), összekapcsolódik

◇ összefog, szövetkezik, társul

◇ elvegyül, összevegyül, összekeveredik, elkeveredik

◇ [szerelmesével] (*vál*): közösül, szerelmeskedik, szeretkezik, ölelkezik

◇ [tulajdonság] párosul

egyesülés (fn) ◇ összeolvadás, egybeforrás, összekeveredés, elegyedés, összefogás, összeömlés, egybetorkollás, összekapcsolódás

◇ szövetkezés, szövetség, társulás, szervezet, egyesület, fúzió, integráció (*id*), koalíció, unió, korporáció (*rég*), konfraternitás (*id*) ◆ SZÉTVÁLÁS, ELKÜLÖNÜLÉS, FELOSZTÁS

egyesület (fn) ◇ csoport, kör, testület, egylet, szervezet, társaság, társaskör, szövetség, társulat, céh, felekezet, kongregáció (*id*), gyülekezet, párt, osztag, klub, liga, unió, klikk (*pej*), brigád, kollektíva, kollégium, banda, bagázs (*biz*), grémium (*id*) | sportegyesület, sportklub

egyesült (mn) ◇ összekapcsolt, egybekapcsolt, egyesített, összeolvadt, koalíciós, egyé vált, együttes, kevert, kombinált, összetett, társult, összekötött, társas, föderált

◇ [egyesült erővel]: közösen, együtt, együttesen, karöltve, vállatve

egyetem (fn) ◇ főiskola, univerzitás (*rég*), akadémia

◇ (*rég*): közösség

◇ (*rég*): mindenség, világmindenség, világ, világegyetem, univerzum

egyetemes (mn) ◇ egyetemleges, általános, többcélú, univerzális, generális, átfogó, teljes, összes, egész, totális, tágas, kiterjedt, világméretű, ökomenikus, poli- (*id*), uni- (*id*), nemzetközi, közös, köz-, széles körű, enciklopédikus [tudás] ◆ SPECIFIKUS, SPECIÁLIS, PARTIKULÁRIS

egyetemi (mn) ◇ főiskolai, akadémiai (*rég*)

◇ tudományos

egyetemista (fn) ◇ főiskolás, főiskolai hallgató, egyetemi hallgató, hallgató, diák, növendék, tanítvány

egyetemleges (mn) ◇ egyetemes, általános, univerzális, generális, átfogó, teljes, összes, egész, kiterjedt, világméretű, széles körű, messzeható, sokrétű, totális, ökomenikus, enciklopédikus

egyetért (ige) ◇ helyeslél, osztja a véleményét <vkivel>, osztja a nézetét <vkire, vmiben>, osztozik, beleegyezik, belenyugszik, elfogad, aláveti magát <vminek>, hozzájárul, melléáll, pártjára áll, jóváhagy, aláír <vmit>, azonosítja magát <vmivel>, azonosul <vmivel>, szót ért <vkivel>, megfér <vkivel>, kijön <vkivel>, értődik (*táj*), összetart (*táj*), harmonizál **Sz:** egy nótát fúj <vkivel>; egy malomban öröl <vkivel>; egy gyékényen árul <vkivel> ◆ ELLENSZEGÜL, VITÁZIK, ELLENEZ

egyetértés (fn) ◇ helyeslés, jóváhagyás, beleegyezés, hozzájárulás ◆ ELLENZÉS, TILTÁS

◇ megállapodás, megegyezés, egyezség, konszenzus (*id*)

◇ békesség, összhang, harmónia, összetartás, megbékélés, egyetértőség (*táj*), egyértés (*táj*), konkordancia (*rég*), egység (*táj*) ◆ BÉKÉTLENSÉG, VISZÁLY

egyetlen I. (mn) ◇ egy, egyetlenegy, egyedüli, egy árva, egy szál

◇ [pénzről tagadásban]: egy huncut, egy megveszekedett, egy ócska, egy бүдös

egyetlen II. (mn) ◇ [megszólításként]: drágám, drágaságom, édesem, mindenem, napsugaram, virágom

egyéves (mn) ◇ éves, esztendő

◊ [növény]: egyenyári, efemer

egyezik (ige) ◊ összeillik, összehangzik, egybevág, egybeesik, fedi egymást, egálban van, azonos, hasonlít <vmihez>, megy <vmihez>, passzol (*biz*), klappol (*id*), kvadrál (*rég*), korrespondeál (*rég*), harmonizál ◊ KÜLÖNBÖZIK, ELTÉR <VMITŐL>, ÜTKÖZIK

◊ (*táj*): egyetért, megfér <vkivel>, összefér <vkivel>, jóban van <vkivel>, kijön <vkivel> ◊ ELLENTMOND, TAGAD, ELLENKEZIK

◊ (*rég*): egyezkedik, alkudozik, tárgyal

egyezkedik (ige) ◊ tárgyal, tanácskozik, megbeszél, értekeznek, alkudozik, paktál (*rég*), negociál (*rég*), egyezik (*rég*) ◊ VISZÁLYKODIK, AKASZKODIK, KÖTEKEDIK

egyezmény (fn) ◊ egyezés, megegyezés, szerződés, megállapodás, alku, szövetkezés, kötés (*rég*), kötelezettségvállalás, lekötelezés, társulás, frigy, koalíció, blokk, unió, paktum (*rég*), traktátum (*rég*), traktátus (*id*), konkordátum (*id*), konvenció (*szak*), kartell ◊ VISZÁLY, NÉZETELTÉRÉS, KONFLIKTUS

egyezményes (mn) ◊ szerződéses, közmegegyezésszerű, közkeletű, szokásos, konvenció, köteles, elfogadott, megállapított | szövetségi, állami, konvencionális

egyező (mn) ◊ egybevágó, megfelelő, egybeeső, egymást fedő, azonos <vmivel>, egyenlő, egyforma, ugyanaz, ugyanolyan, szakasztott olyan, egyöntetű, egyenértékű, analóg (*id*), összeillő, összehangzó, összeegyeztethető, hasonnemű, rokon, homológ (*id*), kongruens (*id*), korrespondens (*rég*), harmonikus ◊ KÜLÖNBÖZŐ, ELTÉRŐ, MÁS

egyezés (fn) ◊ egyezmény, megegyezés, megállapodás, szerződés, szövetség, szövetkezés, kötés (*rég*), üzlet, alku, kiegyezés, engedmény, egyetértés, kötelezettségvállalás, jóváhagyás, lekötelezés, frigy, társulás, koalíció, blokk, unió, liga, paktum (*rég*), konszenzus (*szak*), traktátum (*rég*), kompromisszum, konvenció (*szak*) ◊ NÉZETELTÉRÉS, ELLENSÉGESKEDÉS, VISZÁLY

egyezett (ige) ◊ összevet, összehasonlít, egybevet, ellenőriz

◊ összehangol, közvetít, közbenjár <vkiért>, békéltet, megbékít, egyenget, szinkronba hoz, hozzáigazít, elsimít, koordinál

egyfajta (mn) ◊ egyféle, egyforma, egyfajta (*táj*), egységes ◊ SOKFAJTA, TÖBBFÉLE, VÁLTOZATOS

◊ bizonyos, valamilyen, valamifajta, valamiféle

egyféle (mn) ◊ egyfajta, egynemű, hasonló, egyforma, azonos, ugyanolyan, azonegy (*rég*), homogén, uniformis ◊ SOKFAJTA, TÖBBFÉLE, VÁLTOZATOS

◊ bizonyos, valamilyen, valamifajta, valamiféle

egyfelől (hsz) ◊ egyik irányból, egy irányból ◊ MÁSFELŐL

◊ egyrészt, egyoldalúlag ◊ MÁSRÉSZT

egyfolytában (hsz) ◊ egyvégtében, folyvást, folyton, folyton-folyvást, folytonosan, folyamatosan, szüntelen, szünős-szüntelen, megszakítás nélkül, szünet nélkül, megállás nélkül, mindig, mindegyre, egyre, egyhuzamban, egyvégből, szakadatlan, szakadatlanul, állandóan, vég nélkül, egyvégben (*táj*), éjjel-nappal, egy lélegzetre, egyhujjában (*rég*), egyhúztomban (*táj*), egybekötően (*táj*), egyfúrt (*táj*), egysorjában (*táj*) ◊ MEGSZAKÍTÁSOKKAL, SZAKASZOSAN

egyforma (mn) ◊ azonos, ugyanolyan, egyenlő, egyöntetű, egybehangzó, egyazon, egyféle, egyező, megegyező, egybevágó, egal, ekvivalens, uniformis, egykútya, egyarányos (*rég*), egyded (*rég*), egyrendű (*rég*), egyarántos (*táj*), egyfajta (*táj*), egyhágyási (*táj*), egykorás (*táj*), egymódú (*táj*) **Sz:** az egyik részeg, a másik tántorog; az egyik ördög, a másik gonosz lélek; egy korpán híznak; egy pórázon futnak; egy ágyban hálnak; egy nyomban járnak; egy húron pendülnek; egy bordában szőtték őket; egyfelé kavargják a kását; egyik gubás, másik subás; egyik kutya, másik eb; egyik dolmányászúr, másik szürdolmány; egyik bakot fej, másik a rocskát tartja; egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz; egyik kapzsi, másik habzsi; egyik kőkény, másik galagonya; egymásnak kezét adhatnak; kezét foghatnak; olyanok, mint a nyúlszar ◊ KÜLÖNBÖZŐ, ELÜTŐ, MÁS

◊ egyenletes, változatlan, egyhangú, unalmas, sablonos, sztereotip (*id*), monoton, látlagos (*rég*) ◊ EGYENETLEN, SZABÁLYTALAN

egyformán (hsz) ◊ azonosan, egyenlően, egyforma mértékben, ugyanúgy, egyaránt, egyezőleg, ugyanazonképp, egyféleképp, egyféleképp, egyenlőképp, egyenlőképp, egyként (*vál*), egyképpen (*rég*) | szintúgy, aránylag (*táj*), egyformálag (*táj*), hasonlóan, hasonlóképpen, hasonlóképp, igazságosan, testvériesen ◊ ELTÉRŐEN, ELLENTÉTESEN | IGAZSÁGTALANUL

egyformú (mn) ◊ egyforma, egyöntetű, egységes, ugyanazon

◊ unalmas, untató, szürke, szintelen, sótlan, ízetlen, száraz, lapos, élettelen, érdektelen, szellemtelen, vérszegény, tompa, fakó, eseménytelen, mindennapos, hétköznapi, prózai, közönséges, jellegtelen,

jelentéktelen, változatlan, vigasztalan, elkoptatott, lerágott, szokványos, átlag, tucát, üres, sivár, kietlen, fád, monoton, sablonos, banális, együtésű (*rég*), nyomasztó, lélekölő, álmosító, fárasztó, kimerítő ♦ VÁLTOZATOS, ÉRDEKES, SOKSZÍNŰ

egyhangúlag (hsz) ◇ együttesen, egyöntetűen, egy emberként, közfelkiáltással, közakarattal, egybehangzóan, közös megegyezéssel, egyetértésben, közös erővel, ellentmondás nélkül

egyház (fn) ◇ anyaszentegyház, szentegyház (*vál*), egyházközség, hitközség, gyülekezet, nyáj, felekezet, vallásfelekezet, eklézsia

◇ (*rég*): templom, székesegyház, imaház, kápolna

egyházfi (fn) ◇ templomszolga, sekrestyés, harangozó, egyházőrző (*rég*), dékán (*rég*), dékánlegény (*táj*), céhmester (*táj*)

egyházi (mn) ◇ papi, templomi, gyülekezeti, szerzetesi, monostori, szent, szakrális (*id*), klerikális ♦ VILÁGI, CIVIL | ÁLLAMI

egyházközség (fn) ◇ egyház, gyülekezet, hitközség, plébánia, parókia, eklézsia, fára (*rég*), hívők, nyáj, felekezet

egyházmegye (fn) ◇ püspökség, egyházkerület, egyházkör (*rég*), érsekség

egyhetes (mn) ◇ hétnapos, hetes, egyheti

egyhuzamban (hsz) ◇ ugyanakkor, egyfolytában, folytonosan, folyamatosan, szakadatlanul, szünet nélkül, egyvégtében, egyszerre, egyre, egy szuszra, egy füst alatt, egyhuzában (*táj*), egyhúztomban (*táj*), egyhujjában (*rég*)

egyidejű (mn) ◇ együttes, párhuzamos, egybeeső, szimultán, szinkrón (*id*), paralel (*id*), izokrón (*id*), egykorú, kortárs, korabeli ♦ KORÁBBI, KÉSŐBBI

egyidejűleg (hsz) ◇ ugyanakkor, egyidőben, azonmód, egyszerre, együtt, egyúttal, egy füst alatt, egy szuszra, egyhujjában (*rég*)

egyidejűség (fn) ◇ egykorúság, szinkronia (*id*), szinkronizmus (*id*), párhuzamosság, egybeesés, homokronia (*id*), szimultaneitás (*id*), paralelizmus (*id*), izokronia (*id*)

egyidős (mn) ◇ egykorú, azonos korú, kortárs, egyívású, egykorbeli (*táj*), egykeletű (*táj*), egybeli (*táj*), egyját (*táj*), egykorács (*táj*), egykorású (*táj*)

egyik (nm) ◇ valamelyik ♦ MÁSIK

egyik-másik (nm) ◇ egynehány, egy-egy, némely, némelyik, olyik (*vál*)

egyirányú (mn) ◇ visszafordíthatatlan, irreverzibilis (*id*) ♦ TÖBBIRÁNYÚ

egyistenhit (fn) ◇ monoteizmus

egyívású (mn) ◇ hasonszőrű, egyforma | egyidős, egykorú ♦ KÜLÖNBÖZŐ

egyke (mn) ◇ egyetlen, egyetlenke, anyaegye (*táj*), aranyzar (*táj*), egyecske (*táj*), egyfi (*táj*)

egykedvű (mn) ◇ nyugodt, csendes, közömbös, közönyös, szenvedélytelen, szenttelen, részvétlen, kedvetlen, érzéketlen, zárkózott, halvérű, tompa, eltompult, levert, fásult, kelletlen, érdektelen, magaut, unott, nemtörődöm, tunya, renyhe, tétlen, erőtlen, lagymatag, fád, flegmatikus, sztoikus, apatikus, indolens (*id*), blazírt, limfátikus (*id*), letargikus, rezignált Sz: se hús, se hal; se hideg, se meleg; káposztalé folyik az ereiben; tej folyik az ereiben ♦ SZENVEDÉLYES, LELKES, ÉLÉNK

egy-két (szn) ◇ néhány, egypár, kevés, egy-kettő ♦ SOK, TÖMÉRDEK, RENGETEG

egy-kettő I. (szn) ◇ egy-két, néhány, egynehány, pár, egypár ♦ SOK, TÖMÉRDEK, RENGETEG

egy-kettő II. (msz) ◇ azonnal, rögtön, rögvest, tüstént

egykettőre (hsz) ◇ sebbel-lobbal, sebtében, sebtiben, rögvest, hamar, hamarjában, tüstént, azonnal, rögtön, haladéktalanul, üstöllést (*táj*), hirtelen, gyorsan, ripsz-ropsz, íziben (*táj*), ukmukfukk (*biz*), mirmiksz dirmiksz (*rég*), késedelem nélkül, tétovázás nélkül, mindjárt (*táj*), ájucvájra (*táj*), egykettőben (*táj*) ♦ LASSACSKÁN

egykor (hsz) ◇ egykoron (*vál*), valamikor, régen, régebben, réges-rég, réges-régen, régente, valaha, hajdan, hajdanán, hajdanában, hajdanta, ezelőtt, korábban, előzőleg

◇ majd, majdan, egyszer majd, a jövőben, egy szép nap, valaha ♦ MOST

egykori (mn) ◇ volt, elmúlt, hajdani, valamikori, régi, régebbi, régmúlt, ezelőtti (*rég*), előbbi, előbbeni (*rég*), ex- (*id*) ♦ JELENLEGI

egykorú (mn) ◇ egyidős, korabeli, kortárs, azonos korú, egybeli (*táj*), egykorási (*táj*), egyívású

◇ egyidejű, jelenkori, szimultán, szinkrón (*id*), párhuzamos

egylet (fn) ◇ egyesület, szervezet, csoportosulás, szövetség, társulás, társulat, társaság, gyülekezet, testület, kör, társaskör, céh, klub, közösség, klikk (*pej*)

egymaga (nm) ◇ egyedül, egyes-egyedül, egy szál maga, magamaga, önállóan, segítség nélkül, saját erőből, saját erejére utaltan, magányosan

egy-más (nm) ◇ egyetmás (*rég*), holmi, dolog, valami, egy s más

egymásrautaltság (fn) ◇ kölcsönösség

egymásután (fn) ◇ sorrend, sorrendiség, sor, sorozat, időrend, egymásra következés, konsekúció (*vál*) ◇ ÖSSZEVISSZASÁG

egymillió (szn)
◇ millió, töményezer (*rég*)

egynéhány (nm) ◇ néhány, egyik-másik, némely, egynémely, egy-kettő, egypár

egynemű (mn) ◇ azonos, egyféle, vegyítetlen, homogén, osztatlan, egyfajú, egyöntetű, egységes, egyforma, hasonló, hasonnemű, rokon ◇ KÜLÖNNEMŰ, ELTÉRŐ, KÜLÖNBŐZŐ

egyoldalú (mn) ◇ féloldali, egyoldalas, aszimmetrikus, unilaterális (*id*), egyenlőtlen, egyetlen, viszonzatlan, visszhangtalan ◇ KÉTOLDALÚ, EGYENLŐ, SZIMMETRIKUS
◇ szűk, beszűkült, elfogult, szubjektív, részrehajló, parciális (*id*)
◇ egysíkú, egyhangú, unalmas

egyoldalúság (fn) ◇ egyenletlenség, aszimmetrikusság (*id*), egyenlőtlenesség ◇ SZIMMETRIA
◇ elfogultság, részrehajlás, igazságtalanság, méltánytalanság, szubjektivitás (*id*), parcialitás (*id*), tendenciózusság (*id*) ◇ ELFOGULATLANSÁG, KÖRÜLTEKINTÉS
◇ egysíkúság, egyhangúság, unalmasság, színtelenség ◇ SOKOLDALÚSÁG, ÉRDEKESSÉG

egyöntetű (mn) ◇ egységes, egyforma, egyenletes, változatlan, állandó, hasonnemű, egynemű, folyamatos, homogén, egyenértékű, egybehangzó, egyhangú, konformis (*id*), uniformis, harmonikus

egypár (szn) ◇ pár, néhány, egynéhány, egy-kettő

egypetējű (mn) ◇ monozigotikus (*szak*), uniovuláris (*szak*) ◇ KÉTPETĚJŰ

egyre (hsz) ◇ szüntelenül, egyre-másra, nyakra-főre, folyvást, folytonosan, folyton, mindegyre, állandóan, egyfolytában, mindig, minduntalan, örökké, évről évre, szakadatlan, furtonfurt (*rég*), váltig, untig, éjjel-nappal, lépten-nyomon, vég nélkül, megszakítás nélkül, végeérhetetlenül, szakadatlanul, zavartalanul, mindétre (*táj*)
◇ mindinkább, egyre tovább, hovatovább, mind jobban, egyre inkább, egyre jobban, fokozatosan

egyre-másra (hsz) ◇ egymás után, gyors egymásutánban, folytonosan, minduntalan, nyakra-főre, lépten-nyomon, derűre-borúra, derülte-borulta (*táj*)

egyrészt (hsz) ◇ egyrésztől, egyfelől, részint, részben, egyrészt (*táj*) ◇ MÁSRÉSZT

egység (fn) ◇ egységesség, összetartozás, integritás (*id*), unió, szintézis ◇ KÜLÖNBÖZŐSÉG
◇ tömörülés, egyűvé tartozás, összetartozás
◇ összhang, harmónia, egyezés, egyetértés
◇ mértékegység
◇ formáció (*szak*), képződmény, alakzat, [katonai] alakulat
◇ elem, összetevő, komponens (*szak*), tényező, alapelem, részleg, tag ◇ EGÉSZ

egységes (mn) ◇ tagolatlan, osztatlan, összefüggő, egybeforrott, zárt, egyenletes, rendezett, egynemű, homogén, kompakt (*id*), konzisztens (*id*) ◇ KÜLÖNBŐZŐ, VÁLTOZÓ, EGYENETLEN

egységesen (hsz) ◇ szervezeten, összefogva, egy emberként, együtt

egységesít (ige) ◇ egybehangol, szabványosít, egyesít, összevon, egybeforraszt, összekovácsol, összeolvaszt, társít, összhangba hoz, uniformizál, integrál, standardizál, normalizál, sematizál, szintetizál (*id*) ◇ SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT, MEGKÜLÖNBÖZTET

egysejtű (mn és fn) ◇ monocelluláris (*szak*), unicelluláris (*szak*) ◇ TÖBBSEJTŰ

egyszálbélű (mn) ◇ (*táj*): kis étkü, sovány, keszeg (*biz*), gebe, nyápic, nyeszlett, vékonydongájú, böregér (*szleng*), csontkollekció, hámozott gilisza (*szleng, tréf*), kákabélű (*táj*) ◇ TESTES, KÖVÉR, JÓ ÉTVÁGYÚ

egyszer I. (szn) ◇ egy alkalommal, egy ízben (*táj*), egyrostában (*táj*) ◇ SOKSZOR, GYAKRAN, TÖBB ÍZBEN

egyszer II. (hsz) ◇ valamikor, egykoron, valaha, régen, rég, egykor, hajdan, egykorban (*rég*), egyolykor (*táj*)
◇ jövőre, majd egyszer, majd, alkalomadtán, a közeljövőben
◇ [egyszer csak]: hirtelen, váratlanul, egyszerre csak

egyszeregy (fn) ◇ kétszerkettő, szorzótábla, számolótábla

egyszer-egyszer (hsz) ◇ néha, néha-néha, nagy néha, néhanapján, időnként, ritkán, nagyritkán, egyszer-máskor, helyyel-közzel, kivételesen, alkalomadtán, alkalmilag, esetenként, némelykor, egynémelykor,

némelynap, olykor, olykor-olykor, véletlenül, hébe-hóba, hébe-korba, imitt-amott, elvéte, egyszer-egedszer (*táj*) ♦ GYAKRAN, SOKSZOR

egyszeres (mn) ◇ egyes, egyszeri, szimpla, egyrétű (*vál*) ♦ TÖBBSZÖRÖS

egyszeriben (hsz) ◇ hirtelen, rögtön, egyszer csak, egyszerre csak, egyszerre, tüstént, helyben, azonnal, nyomban, legottan (*rég*), pontban, menten, mindjárt, azonmód, íziben (*táj*), hamarjában, üstöllést (*táj*), ingyen (*rég*), egyvést (*táj*), dictum-factum (*id*)

egyszer-másszor (hsz) ◇ egyszer-máskor (*rég*), néha, néha-néha, néhanapján, néhanap, nagy néha, időnként, ritkán, nagy ritkán, kivételesen, alkalomadtán, alkalmilag, esetenként, némelykor, egynémelykor, némelynap, olykor, olykor-olykor, véletlenül, imitt-amott, hébe-hóba, hébe-korba, elvéte, egyszer-egedszer (*táj*) ♦ RENDSZERESEN, GYAKRAN, GYAKORTA

egyszerre (hsz) ◇ egyidejűleg, egy időben, egy iramban (*rég*), együttesen, egyúttal, ugyanakkor, párhuzamosan, egyszersmind, egy füst alatt, egy szuszra, egyhuzamban, szimultán, szinkron, fej fej mellett ♦ KÜLÖN-KÜLÖN

◇ hirtelen, váratlanul, rögtön, hamar, egycsapásra, tüstént, egyszeriben, egyszer csak, egyből, egyenest, egyizromban (*rég*), hipp-hopp, meglepetésszerűen

egyszersmind (hsz) ◇ egyúttal, egyidejűleg, egyben, egyetemben <vmivel>, együtt, egyszerre, ugyanakkor, egy füst alatt

egyszerű (mn) ◇ szimpla, egyrétű

◇ dísztelen, díszítetlen, cicomátlan, paraszt (*táj*), puritán | szerény, szűkös, szolid, igénytelen ♦ DÍSZES, CIFRA, CIKORNYÁS

◇ átlagos, szürke, együgyű, tanulatlan ♦ KITANULT, TAPASZTALT

◇ érthető, világos, áttekinthető, átlátható, pofonegyszerű, mezei (*szleng*) **Sz:** egyszerű, mint a pofon; Kolumbusz tojása; világos; mint az egyszeregy; nem boszorkányság ♦ BONYOLULT, KACIFANTOS

egyszerűen (hsz) ◇ feltűnés nélkül, minden további nélkül, kertelés nélkül, keresetlenül, mesterkéletlenül, természetesen, szimpliciter (*id*), minden teketória nélkül, egyszerűleg (*rég*)

◇ tisztán, merőben, teljesen

egyszerűség (fn) ◇ kezdetlegesség, dísztelenség, keresetlenség, vegyítelenség, szimplicitás (*id*), természetesség, hamisítatlanság

◇ szerénység, igénytelenség, puritanizmus ♦ HIVALKODÁS, FÉNYŰZÉS, POMPA

◇ tapasztalatlanság, járatlanság, együgyűség, ártatlanság, naivítás, romlatlanság, tisztaság | műveletlenség, tanulatlanság

egyszerűsít (ige) ◇ ésszerűsít, célszerűsít, összevon, leszorít, [szöveget] megrövidít, megkönnyít, redukál, racionalizál, szimplifikál (*id*) ♦ BONYOLÍT, KOMPLIKÁL

egyszerűsödik (ige) ◇ letisztul, redukálódik ♦ BONYOLÓDIK, NEHEZEDIK

egyszínű (mn) ◇ mintázatlan, színezetlen, sima, dísztelen, monokróm (*id*), monokromatikus (*id*) ♦ SZÍNES, TARKA, MINTÁS

◇ szimpla, egysíkú, egyhangú, unalmas, monoton ♦ SOKSZÍNŰ

egyszólamú (mn) ◇ homofon (*szak*), monofonikus (*szak*), unisono (*szak*) ♦ TÖBBSZÓLAMÚ

egyszóval (hsz) ◇ tehát, szóval, eszerint, vagyis, azaz, következőképpen, röviden szólva, rövidre fogva, röviden, magyarul szólva, összefoglalva, dióhéjban **Sz:** egy szó, mint száz; száz szónak is egy a vége; elég az hozzá; summa summarum (*id*); kurz und gut (*id*)

egyúttal (hsz) ◇ ugyanakkor, egyben, egyszersmind, egyszerre, egyidejűleg, egyjárást (*táj*), egyvégben (*táj*), egy füst alatt, egy lélegzettel, egy nesz alatt (*táj*)

együgyű (mn) ◇ jámbor, naiv, gyermeteg, gyámoltalan, tudatlan, botor, ostoba, balga, bárgyú, gyerekes, oktondi, korlátolt, ütődött, ügyefogyott, mulya, hülye, mamlasz, málé, mafla, bamba, fajankó, tőkfilkó, csasi, süsü (*biz*), bakó (*rég*), kukkó (*rég*), lüdüge (*táj*), gyüre (*táj*), muszmák (*táj*) **Sz:** nincs ki mind a négy kereke ♦ OKOS, ÜGYES

◇ (*rég*): egyszerű, tanulatlan

együlékes (mn) ◇ egyszemélyes

együtt (hsz) ◇ együttesen, közösen, karöltve, vállvetve, egységesen, együttműködve, váll váll mellett, kéz a kézben, csapatosan, egyetlemleg (*rég*), kollektíve (*id*), in corpore (*id*), szolidárisan, összekapcsolva, összevéve (*táj*), egyesült erővel, egymás mellett, egyszersmind, egyszerre, szimultán, egyben (*rég*), egyvestében (*táj*), édes kettesben ♦ KÜLÖN-KÜLÖN, EGYENKÉNT

együttélés (fn) ◇ együttlétezés, koegzisztencia (*id*), szimbiózis (*szak*)

◇ vadházasság, életközösség, közös háztartás, összeállás (*táj*), kohabitáció (*id*)

együttérzés (fn) ◇ részvét, sajnálat, szánakozás, átérzés, könyörület, irgalom, szánalom, rokonérzés (*rég*), vonzódás, szimpátia, empátia, összhang, megértés, egyetértés, jóindulat, jóérzés, gyengédség, figyelem, ügyelés, aggodás, kollegialitás (*id*), rezonancia (*id*), szenzibilitás (*szak*) ◆ ÉRZÉKETLENSÉG, KÖZÖNY

együtt érző (mn) ◇ megértő, szánakozó, sajnálkozó, részvételi, részvevő, rokonszenvevő, rokonérző (*rég*), szimpatizáló (*id*), emberséges, humánus, gyengéd, melegszívű, szerető, jólelkű, jóságos, jóindulatú, irgalmas, könyörületes, kegyes (*rég*), szolidáris, szimpatikus (*id, rég*), szimpatikus (*id*), kondolens (*id*) ◆ ÉRZÉKETLEN, KÖZÖNYÖS, SZENVTELEN

együttes I. (mn) ◇ összetartozó, összekapcsolt, velejáró, kapcsolt, közös, egyesült, társas, csoportos, összeállt, összeített, összetes (*rég*), kombinált, kollektív, kooperatív (*id*), kumulatív (*id*), korporatív (*id*), aggregált (*id*), agglomerált (*id*) | egybeeső, egyidejű, megegyező, szinkrón (*id*), szimultán ◆ EGYÉNI, INDIVIDUÁLIS, MAGÁN

együttes II. (fn) ◇ csoport, csapat, team (*id*), közösség, kör, egyesület, társaság, érdekszövetség, gárda (*vál*), garnitúra (*biz*), klikk (*pej*), klub, kollektíva, brigád

◇ társulat, énekkar, zenekar, kórus, ensemble (*id*), színtársulat, tánc csoport, tánc együttes

◇ komplé (*id*), ruha-összeállítás, kosztüm

együthható (fn) ◇ tényező, szorzótényező, állandó, szorzó, mutatószám, koeficiens (*szak*)

együttlét (fn) ◇ együttélés, együttlétezés, életközösség, közös háztartás | összetartozás, összetartás | találkozó, találka, randevű, négy szemkőzt (*táj*), szemtől szembe (*rég*), légyott (*rég*), pásztoróra (*rég*), szeánsz (*biz*) ◆ MAGÁNY, EGYEDÜLLÉT, TÁRSTALANSÁG

együtműködés (fn) ◇ kooperáció, kollaboráció (*id*), összefogás, összedolgozás, szövetkezés, szövetség, társulás, egyesülés, összeműködés (*táj*), összjáték, megegyezés, egyetértés, szinergia (*szak*), közreműködés, hozzájárulás, segítség, támogatás ◆ SZÉTHÚZÁS, VISZÁLY

együtműködik (ige) ◇ kooperál, összedolgozik, kollaborál

együttvéve (hsz) ◇ együttesen, összesen, együtt, összegezve, összevéve, összesítve, mindenestül, mindent összevetve, en masse (*rég*), caklipakli (*biz*) ◆ KÜLÖN-KÜLÖN, EGYENKÉNT, SZÉTVÁLASZTVA

együvé (hsz) ◇ egybe, össze, egy halomba, egy helyre | egymáshoz ◆ SZÉT, SZERTESZÉJEL

egyvégtében (hsz) ◇ egyfolytában, egyhuzamban, szakadatlanul, állandóan, permanensen (*id*), megszakítatlanul, megállás nélkül, egyvégben (*táj*), egyhujjában (*rég*), egyhujjára (*táj*) ◆ MEGSZAKÍTÁSOKKAL, APRÓDONKÉNT

egyveleg (fn) ◇ keverék, elegy, vegyülék, ez-az, koktél, mixtúra (*id*), konglomerátum, mélange (*id*), potpourri (*id*) | elegy-belegy (*táj*), quodlibet (*id*), tutti-frutti (*id*)

◇ mismás (*táj*), zagyvalék, vegyes felvágott (*biz*)

éh I. (mn) ◇ (*rég*): éhes, kajás (*szleng*), zabás (*szleng*)

éh II. (fn) ◇ éhség, éhkopp

éhbér (fn) ◇ kegyelemkenyér, alamizsna

éhen (hsz) ◇ éhesen, étlen, étlen-szomjan, étlen-itlan (*táj*), üres hassal, korgó gyomorral, kopogó szemekkel ◆ JÓLLAKOTTAN, TELE GYOMORRAL, TELI HASSAL

éhenkórász (fn) ◇ kiéhezett, éhező, koplaló, rosszul táplált, éhenholt (*táj*), csavargó, koldus, szegény ördög, templom egere, sanyargó, szűkölködő, ágrólszakadt, nincstelen, nyomorgó, hajléktalan, ágyrajáró, enniles (*táj*), gízibuzi (*táj*), sanyaróvendel (*táj*)

éhes (mn) ◇ etetnékje van, kiéhezett, korgó gyomrú, éh (*rég*), eléhezett (*rég*), kajás (*szleng*), flamós (*szleng*), halós (*szleng*), éhenbőgi (*táj*), éhing (*táj*), enniles (*táj*), koldusbendőjű (*táj*) Sz: az éhkoppot nyeli; csillagokat lát az éhségtől; delet harangoznak a gyomrában; éhes, mint a farkas; jojózik a szeme az éhségtől; koplal, mint a cigány lova; kopog a szeme az éhségtől; korog a numerája; majd kilyukad a gyomra; megenné a marokvasat; megenné a méreghúrt is; megenné a vasszeget is; megenné már a boszorkány főztjét is; megenné a patkószeget is; muzsikálnak a hasában a cigányok ◆ JÓLLAKOTT

◇ <vmire>: sóvár, sóvárgó, vágyódó, szomjas, szomjúhozó (*vál*) ◆ ELÉGEDETT, KIELÉGÜLT

ehetetlen (mn) ◇ izetlen, romlott, élvezhetetlen, fogyaszthatatlan, utálatos, undorító, moslák ◆ EHETŐ, FOGYASZTHATÓ, ÍZLETES

ehető (mn) ◇ fogyasztható, élvezhető, enivaló, finom, jóízű, guszthusos, éldelhető (*táj*) ◆ EHETETLEN, ROMLOTT, ROSSZ

◇ (*táj*): nagy étvágyú, nagybélű (*táj*), mohó, falánk, torkos

éhezés (fn) ◇ éhség, éhesség, koplalás, éhínség, étlenség, éhkopp, böjt, böjtölés, flamó (*szleng*), inség, hét szűk esztendő, táplálékhiány ◆ JÓLLAKOTTSÁG, BŐSÉG, TELTSÉG

éhezik (ige) ◇ koplal, üres a gyomra, üres a hasa, korog a gyomra, böjtöl, felkopik az álla, éhkoppon van, éheskedik (*táj*), ehül (*rég*), nélkülöz ◆ ESZIK, JÓLLAKIK

◇ <vmire>: vágyik, vágyakozik, sóvárog, eped, kíván <vmit>

éheztet (ige) ◇ kiéheztet, agyonéheztet, koplaltat, böjtire fog ◆ ÉLELMEZ, ETET, TÁPLÁL

éhgyomor (fn) ◇ éhom, éhkopp

éhhálál (fn) ◇ éhenhalás

ehhez (nm) ◇ ide, eddig, ennyire

◇ sőt, azonkívül, azonfelül, egyébként, másfelől, különben, továbbá, ráadásul, tetejében, amellet, nemkülönben

éhínség (fn) ◇ éhezés, éhség, kiéhezetség, koplalás, böjt, böjtölés, nélkülözés, nyomor, nyomorgás, szegénység, szűkölködés, inség, hét szűk esztendő ◆ JÓLLAKOTTSÁG, BŐSÉG, JÓLÉT

éhkopp (fn) ◇ éhség, éhezés, koplalás, böjt, böjtölés ◆ JÓLLAKOTTSÁG

éhség (fn) ◇ éhesség, éh (*rég*), éhínség, koplalás, böjtölés, farkaséhség, ehethék, éhkopp, inség, étlenség (*rég*), éhhas (*táj*), flamó (*szleng*)

◇ (*vál*): vágy, vágyakozás, sóvárgás ◆ JÓLLAKOTTSÁG, TELTSÉG

ej (isz) ◇ hej, ejnye, no

éj (fn) ◇ éjjel, éjszaka ◆ NAPPAL, NAP

éjféli (fn) ◇ félélj (*táj*), féléljszaka (*táj*), éjközép (*táj*), szellemóra, kísértetek órája ◆ DÉL

ejha (isz) ◇ nahát!, tyüha!, hüha!, eh!, jé!, ejnye!, nicsak!, nocsak!, teringettét!, még ilyet!, hinnye (*táj*)!, atyaisten!, betojok (*szleng*)!, lebabázok (*szleng*)!, no de még ilyet!, no nézd csak!, ki hallott ilyet?, a mindenségit!, megáll az ész!, mi a szösz!, mi az ördög!, mi a manó!, te jó ég!, kutya teremtette!, az ördögbe is!, kutya meg a mája!, ezt add össze!, ez nem lehet igaz!, te jószagú úristen!, a szentségit!, az anyja köcsögít!

éjjel I. (hsz) ◇ éjszaka, éjnek idején, éjnek évadján, éjszakának idején, gyertyavilágnál (*rég*), éjen (*táj*), éjes-éjjel (*táj*), éjes-éjszaka (*táj*), éj évadján (*táj*), éjjel évadán (*táj*) ◆ NAPPAL, NAP KÖZBEN

éjjel II. (fn) ◇ éj (*vál*), éjszaka ◆ NAPPAL

éjjeli I. (mn) ◇ éjszakai, éji (*vál*) ◆ NAPPALI

éjjeli II. (fn) ◇ éjjeliedény, bili (*biz*), serbli (*biz*), bimbi (*táj*)

éjjeliedény (fn) ◇ éjjeli, bili (*biz*), bimbili (*biz*), serbli (*biz*), trónus (*tréf*), bigyó (*táj*), cukál (*táj*), cserép (*táj*), kékedény (*táj*)

éjjeliőr (fn) ◇ bakter, ármas (*táj*), éjjelesi (*táj*), estező (*táj*), virrasztó (*rég*)

éjjeliszekevény (fn) ◇ éjszekevény (*rég*), nahtkasztli (*biz*), kasztli (*biz*)

éjjelizene (fn) ◇ szerenád, éji zene, standchen (*id*), nocturne (*id*)

éjjel-nappal (hsz) ◇ állandóan, szakadatlan, megállás nélkül, folyton-folyvást, mindig, mindegyre, egyhuzamban, szünet nélkül, szünös-szüntelen, vég nélkül, nonstop, éjt nappallá téve, éjtnap (*táj*), éjtsnap (*táj*) ◆ SOHA

ejnye (isz) ◇ ejnye-bejnye, ej, irgum-burgum, ejha, ugyan, nono

éjszaka I. (fn) ◇ éj (*vál*), éjjel, sötétség ◆ NAPPAL, NAPVILÁG

éjszaka II. (hsz) ◇ éjjel, éjnek idején, éjnek évadján (*rég*), éjszakának idején, éjen (*táj*), éjes-éjjel (*táj*), éj évadján (*táj*), éjjel évadán (*táj*) ◆ NAPPAL, NAP KÖZBEN, NAPVILÁGNÁL

éjszakai (mn) ◇ éjjeli, éji (*vál*) ◆ NAPPALI, NAPKÖZBENI

éjszakás (mn és fn) ◇ éjjeles, éjjeli műszakos ◆ NAPPALOS

éjszakáz, éjszakázik (ige) ◇ éjjelez, virraszt, baglyoskodik (*táj*), fenn van, bertáfol (*táj*), éjész (*táj*), lámpázik (*táj*), kimarad, kimaradozik, kicsapong, mulat, lumpol (*biz*), tivornyázik, dorbézol, murizik (*biz*), dözsol, züllik, dáridózik, korhelykedik, baktol (*táj*)

◇ <vhól>: meghál, alszik, megszáll

ejt (ige) ◇ hullat, hullajt, pottyant, potyogtat, perget, heppent (*táj*) ◆ MEGFOG, MEGTART

◇ [vadat]: fog, leterít, lelő, lepuffant

◇ [foglyot]: elfog, megfog, kézre kerít, elcsíp, nyakon csíp, fülön fog, fülön csíp, kaptivál (*id*) ◆ KISZABADÍT, ELENGED

◇ [vmilyen helyzetbe]: hoz, juttat

◇ [hangot]: artikulál, kimond, mond, képez, kiad

◇ szakít <vkivel>, otthagyl, elhagy, kiadja az útját, dob (*szleng*), lekoptat (*szleng*), lepasszol (*szleng*) leléptet (*biz*), megszabadul <vkitől> ◆ EGYÜTTMARAD <VKIVEL>

ejtőernyős (fn) ◇ deszantos (*szak*), ejés (*szleng*)

ejtőzik (ige) ◇ (*biz*): pihen, sziesztázik (*biz*), lazít, emészt (*szleng*)

ék¹ (fn) ◇ csap, pecek, faszeg, fadugó, tipli, illesztés, retesz, cank (*táj*)

ék² (fn) ◇ (*vál*): dísz, díszítés, ékesség, ékszer, ékítmény, ékmény (*rég*), díszítmény, cifrázat, cicoma, pipere, pompa, dekoráció

ékel (ige) ◇ becsíptet, beszorít, feszít, hasít, csapoz (*szak*)

◇ [vkik, vmik közé ékeli magát]: ékelődik, fêrkôzik, furakodik

ékes (mn) ◇ díszes, dekoratív, szép, gyönyörű, tetszetős, pompás, csinos, takaros, cifra, cicomás, cikornyás, dali (*rég*), deli (*rég*), csecsés (*rég*), diszélyes (*rég*), ékességes, hímes (*rég*), sujtásos, sallangos

◆ EGYSZERŰ, SZEGÉNYES, DÍSZTELEN

◇ nagyszerű, ragyogó, eklatáns, ékesszóló

ékesít (ige) ◇ díszít, ékít (*rég*), díszesít, szépít, csinosít, cicomáz, cifráz, kicifráz, cikornyáz, dekorál, piperéz, kicsípi magát, koronáz (*rég*), feltisztel (*rég*), hímez (*rég*), kirak (*rég*), pártáz (*rég*), recéz (*rég*)

◆ ELCSÚFÍT, ELRÚTÍT, ELHANYAGOL

ékeskedik (ige) ◇ (*rég*): díszlik, díszleleg

ékesség (fn) ◇ ék, dísz, ékszer, cifraság, cifrázat, cicoma, pompa, fux (*szleng*), pipesség (*táj*), ékítmény, díszítés, dekoráció, [zenében] cikornya, fioritura (*szak*), [zenében] melizma (*szak*), ornamentika (*szak*)

◇ büszkeség, kiválóság

ékesszólás (fn) ◇ szónoklás, szónoklat, szótehetség (*rég*), elokúció (*szak*), elokvencia (*szak*), dikció (*szak*), szavalás, beszédkészség, sváda (*biz*)

◇ szónoklattan, retorika, beszédművészet

ékesszóló (mn) ◇ választékos, kifejező, emelkedett, meggyőző, megindító, megrendítő, hatásos, elragadó, megkapó, szemléletes, festői, szuggesztív, elokvens (*id*) | ékes, frappáns, ragyogó, nagyszerű, eklatáns, beszédes

ekevas (fn) ◇ laposvas, szántóvas (*rég*), csoroszllya (*táj*)

ékezet (fn) ◇ melléjel, diakritikus jel (*szak*), írásjel, vonás, vonal, vessző, pont, ékjel (*rég*), akcentus (*rég*), komma (*rég*)

EKG (fn) ◇ elektrokardiogram, ékágé (*biz*)

ekhós (mn) ◇ [szekér]: ponyvás, ponyvatetos, sátoros

ekként (hsz) ◇ így, ekképpen, eszerint, eszerént (*rég*) ◆ AKKÉNT, ÚGY

ekképpen (hsz) ◇ ekként, így, ilyenformán, eszerint (*rég*) ◆ AKKÉPPEN, ASZERINT

ekkor (hsz) ◇ ilyenkor, ekkoriban, ekkortájban, ekkortájt (*vál*), ez alkalommal, ebben a pillanatban, ezen időben (*rég*), ezen korban (*rég*), ezidőtt (*rég*), ilyen tájban, ilyen tájt ◆ AKKOR

ekkora (nm) ◇ ilyen, ekkorú (*táj*) ◆ AKKORA, OLYAN

eklatáns (mn) ◇ csattanós, kétségbevonhatatlan, meggyőző, frappáns, világos, nyilvánvaló, egyértelmű, kézenfekvő, evidens, beszédes, ékes, ékesszóló

◇ ragyogó, nagyszerű

◇ feltűnő, kirívó, szembetűnő, szembeszökő

eklézsia (fn) ◇ egyház, gyülekezet, egyházközség, hitközség, parókia

eközben (hsz) ◇ időközben, ezalatt, közben ◆ AKÖZBEN

ekrű (mn és fn) ◇ sárgásfehér, nyersszínű, vajszerű, nyersfehér, krémszerű, halványdrapp, csontszínű

ékszer (fn) ◇ ékkő, drágakő, igazgyöngy, ékmű (*rég*), ékesség (*rég*), boglár, kőöntő (*rég*), násfa (*rég*), ragyogvány (*rég*), csecsebecse, cicoma, smukk (*biz*), fux (*szleng*) | bizsu, divatékszer

ékszerész (fn) ◇ aranyműves (*rég*), ezüstműves, ötvös, drágakőműves, ékszerkereskedő

eksztázis (fn) ◇ elragadtatás, egzaltáció, révület, révedezés, önkívület, őrzöngés, transz (*biz*), delírium, megszállottság | örömmámor, diadalmámor, eufória, lelkesültség, lelkesedés, túlfűtöttség, rajongás, ujjongás ◆ JÓZANSÁG, LEVERTSÉG, MELANKÓLIA

éktelen (mn) ◇ (*rég, vál*): dísztelen, díszítetlen | rút, csúnya, ronda, pocsek, ocsmány, rusnya, undok, formátlan, idomtalan, eltorzult, förtelmes ◆ ÉKES, DÍSZES

◇ rendkívüli, rettenetes, borzasztó, szörnyű, rémes, hallatlan, határtalan, monstruózus (*id*), skandalózus (*rég*) ◆ BÁJOS, SZÉP | KELLEMES

◇ (*rég*): pusztá, kietlen, vadon

éktelenkedik (ige) ◇ díszleleg (*pej*), ékeskedik (*pej*), dísztelenkedik, csúfoskodik, csúnyálkodik (*táj*)

él¹ (ige) ◇ életben van, van, egzisztál (*id*), létezik, éldegél, élődik (*táj*), tengődik ◆ MEGHAL, ELPUSZTUL

◇ átél, megél, eltölt

◇ <vmiből>: fenntartja magát

◇ <vmiből>: táplálkozik <vmivel>, fogyaszt <vmit>
 ◇ <vmivel>: felhasznál, kihasznál, megragad
 ◇ lakik, lakozik (*vál*)
 ◇ fennmarad, megmarad, megőrződik | használatos, járatos, járja
él² (fn) ◇ szél, szegély, vágóél, vágófelület, hegy (*rég*) | [ruhán] vasalás, [nadrágon] bűg
 ◇ élcspat, élboly
 ◇ élesség, csipősség, gúny, ironia, szarkazmus (*id*), célzás, célzatosság, rosszakarat, rosszindulat | csattanó, poén
elaborátum (fn) ◇ tervezet, javaslat, feljegyzés, előterjesztés, felterjesztés, jegyzék, memorandum (*szak*)
elábrándozik (ige) ◇ eltűnődik, elrévedezik, elrévül, elálmodozik, elméláz, eltűnődik, elgondolkodik, elmereng, mereng, elkalandozik
elad (ige) ◇ értékesít, árul, áruba bocsát, forgalmaz, piacra dob, piacra visz, pénzre vált, kiárúsít, elidegenít, pénzzé tesz, elárúsít (*vál*), túlad <vmin>, elsóz (*biz*), elsüt, elveszteget, elkótyavetyél, realizál, elablézol (*táj*), elliferál (*táj*), elpasszol (*biz*) ♦ MEGVESZ, MEGVÁSÁROL
 ◇ elárul, besűg, beköp (*szleng*)
eladás (fn) ◇ árúsítás, értékesítés, áruba bocsátás, elidegenítés, eladózás (*táj*) ♦ VÁSÁRLÁS, BESZERZÉS, VÉTEL
eladatlan (mn) ◇ visszamaradt [példány], remittenda (*szak*)
eladdig (hsz) ◇ annyi ideig, addig, odáig
 ◇ mígnem
eladó I. (mn) ◇ eladandó
 ◇ férjhez menő, férjhez adandó, anyányi, felserdült
eladó II. (fn) ◇ árus, elárúsító, boltos, kiszolgáló, kereskedő, kalmár (*rég*), kufár, szatócs (*rég*), bizományos ♦ VÁSÁRLÓ, VEVŐ, KUNCSAFT
eladósodik (ige) ◇ tartozik <vkinek>, adósságba veri magát, túlköltekezik, leég (*szleng*) **Sz:** nyakig úszik az adósságban; teste-lelke zálogban van
elágazás (fn) ◇ szétágazás, kettéágazás, csomópont, ramifikáció (*id*)
elágazik (fn) ◇ kettéágazik, szétágazik, bifurkálódik (*id*), divergál (*szak*), elágasul (*táj*), széjjelfut, széttart, szétválk, kettéválk, különválk ♦ ÖSSZETART
elagyabugyál (ige) ◇ elver, elpáhol, megver, megadjusztál, eldönget, elkalapál (*biz*), elnászpángol, eltángál, elpüföl, elcsépel, megbunyóz (*szleng*), laposra ver (*biz*), kiporol, megrak, helybenhagy
elajándékozik (ige) ◇ odaad, odaajándékozik, elsenkel (*táj*), szerogy, összezecuklik, összenyaklik, kollabál (*id*), elnehezül (*táj*), ledűbben (*táj*), eszméletét veszti, bekómál, elhal (*táj*) **Sz:** elsötétül előtte a világ; összezecuklik, mint a colstok ♦ MAGÁHOZ TÉR, FELÉLED
elakad (ige) ◇ megakad, elreked, megreked, megfeneklik, megáll | [lélegzet] eláll, megszegik (*vál*), kihagy, elfúl (*vál*), elfullad
 ◇ bedöglik (*biz*), abbamarad, holtpontra jut
 ◇ belesül, belezavarodik
elalél (ige) ◇ (*vál*): elájul, eszméletét veszti, összeesik, elbágyad (*táj*), összezecuklik ♦ FELÉLED, MAGÁHOZ TÉR
eláll (ige) ◇ álldogál, ácsorog, várakozik
 ◇ eltartható, tárolható ♦ MEGROMLIK
 ◇ (*táj*): kiáll, elvisel, eltűr, kibír
 ◇ útban van, elfoglal, akadályoz
 ◇ ellép, arrébb megy, félreáll
 ◇ (*rég*): elpártol, elszakad, megszegi a szavát
 ◇ <vmiről>: lemond, visszamond, visszalép, felhagy, felad, visszavon ♦ FENNTART
 ◇ (*táj*): elszegődik, beáll, beszegődik ♦ FÖLMOND, ELMEGY
 ◇ kiáll, szétáll ♦ ODASIMUL
 ◇ megszűnik, abbamarad, megáll, elakad, véget ér ♦ FOLYTATÓDIK
 ◇ (*táj*): kifárad, kimerül
elállít (ige) ◇ megszüntet, megállít, megakaszt, feltartóztat, véget vet ♦ ELINDÍT, MEGKEZD, FOLYTAT
 ◇ lemond, [szándékától] eltérít
 ◇ (*táj*): elszegődtet, beszervez, beszerez

elálmékkodik (ige) ◇ elámul, elcsodálkozik, ámulatba esik
elálmosít (ige) ◇ elkábít, álomba ringat ◆ FELÉLÉNKÍT, FELÉBRESZT
elálmosodik (ige) ◇ beragad a szeme, elnehezedik a feje
elalszik (ige) ◇ álomba merül, elszunyókkal, elnyomja az álom, elnyomja a buzgóság, elszundít, elszunnyad, elbóbiskol, elbólint, elszenderül, elszenderedik, elnyugszik, elpihen, eldormikál (*táj*), elhunyk (*táj*) **Sz:** álom száll a szemére; tollasbálba megy (*tréf*); megjöttek az atyafiak Álmosdról; mohásul a szeme; párnahályog ereszkedik a szemére; tüskös a szeme ◆ FELÉBRED, FELKEL
◇ meghal, örök életre szenderül
◇ kialszik, kihuny, kilobban, ellobban, elojlik (*táj*) ◆ FELLOBBAN, LÁNGRA KAP
◇ abbamarad, felfüggesztődik ◆ FOLYTATÓDIK
◇ (*táj*): elzsibbad
elaltat (ige) ◇ elringat, álomba ringat, elszongít, elszenderít, elcsicsít (*táj*) ◆ FELÉBRESZT, FELKELT
◇ elbódít, elkábít, narkotizál (*szak*) ◆ KIJÓZANÍT, ÉSZHEZ TÉRÍT
◇ elgyengít, lecsillapít
◇ megnyugtat, eloszlát, lecsendesít, lecsöndesít ◆ FÖLZAKLAT, FELSZÍT
◇ [ügyet]: holtpontra juttat, elfektet
elámít (ige) ◇ megcsal, elaltat, hiteget, port hint, becsap, maszlagol, rászed, elbolondít, dupíroz (*id*), bolonddá tesz, megtéveszt, félrevezet, lóvá tesz, jégre visz, bevisz az erdőbe
◇ ámulatba ejt, bámulatba ejt, megszedít (*biz*), elkápráztat
elámul (ige) ◇ ámulatba esik, elbámul, elálmékkodik, meglepődik, elcsodálkozik, meghókönyodik (*rég*), elhülemedik (*táj*), ámulog, elképed, elhül
elandalodik (ige) ◇ elandalog, elmereng, elábrándozik, álmodozik
elanyátlanodik (ige) ◇ elárvul, árván marad, elárvahodik (*táj*)
◇ elcsügged, elkedvetlenedik, elszontyolodik, elgyámoltalanodik, letörök ◆ FELVIDUL
elapad (ige) ◇ kiapad, kimerül, kiaszik, csökken, elfogy
elapróz (ige) ◇ elaprít (*táj*), összeaprít, elmorzsál, elmorzsol, csipcsupol (*táj*), szakmatol (*táj*)
◇ elpazarol, elfecsérel, elveszteget, elherdál, elforgácsol, szétforgácsol
eláraszt (ige) ◇ elönt, besugároz, beragyog | elborít, ellep, előzőnöl
◇ megtölt, betölt, beillatoz
◇ elhalmoz, ellep
◇ [érzelem]: hatalmába kerít, eluralkodik, úrrá lesz, eltölt, betölt
elárul (ige) ◇ elhagy, cserbenhagy, megtagad, elad, elpártol
◇ felad, feljelent, besúg, beárul, elvádol (*táj*), beköp (*szleng*), vámliz (*szleng*), befúj (*szleng*), feldob (*szleng*)
◇ elmond, elbeszél, továbbad, kifecseg, kikotyog (*biz*), kikottyant, kibeszél, kiad, kiszolgáltat, kifizít (*táj*)
◇ árulkodik <vmiről>, vall, mutat
◇ [elárulja magát]: elszólja magát, kimutatja a foga fehérét
◇ (*rég*): elad, elárusít, pénzzé tesz ◆ MEGVÁSÁROL, MEGVESZ
elárusító (fn) ◇ eladó, kiszolgáló, kereskedősegéd, kereskedő, boltos, fűszeres (*rég*), árus ◆ VÁSÁRLÓ, VEVŐ
elárusítóhely (fn) ◇ áruháza, üzlet, bolt, bódé, pavilon, stand, placc (*biz*) | pult
elárusítónő (fn) ◇ eladónő, boltosnő
elárverez (ige) ◇ dobra üt, dobra ver, elkótyavetyél, elkótyál (*rég*), ellicitál (*táj*), elmuntál (*táj*), elárverez (*táj*)
elárvul (ige) ◇ árván marad, árvaságra jut, árvahodik (*táj*), megárvalodik (*táj*)
◇ elgyámoltalanodik, elszontyolodik, elcsügged, elanyátlanodik
elás (ige) ◇ elhantol, elföldel, eltemet, elkapar, eláj (*táj*), temet, elvermel, vermel ◆ KIÁS
◇ [elássza magát]: elzárkózik, bezárkózik, begubózik, elvonul, félrevonul, eltemetkezik, penészedik <vhol>
elasztikus (mn) ◇ rugalmas, ruganyos, rugékony, nyúlékony, kihúzható, tágítható
elátkoz (ige) ◇ megront, átváltoztat <vmivé>
◇ megátkoz, átokkal sújt, átkot mond <vkire>, átkot szór <vkire> ◆ MEGÁLD, ÁLD
elavul (ige) ◇ beporosodik, elkopik, kimegy a divatból, elrégiesedik
elavult (mn) ◇ divatjamúlt, aggott (*rég*), elaggott, ásatag, ósdi, porlepte, ócska, régimódi, ódivatú, régi vágású, ó (*rég*), ódon | korszerűtlen, idejétmúlt, túlhaladott, anakronisztikus, időszerűtlen ◆ ÚJSZERŰ, KORSZERŰ, MODERN

◇ érvénytelen, hatálytalan, elévült ◆ ÉRVÉNYES, HATÁLYOS

elázik (ige) ◇ átázik, összeázik (*táj*), megázik, ronggyá ázik, szétázik, átítatódik, bőrig ázik, pacallá ázik
Sz: olyan lesz, mint az ázott ürge ◆ MEGSZÁRAD, KISZÁRAD

◇ (*biz*): bérüg, leissza magát, lerészegedik, becsicsent (*biz*) ◆ KIÓZANODIK, MAGÁHOZ TÉR

elbágyad (ige) ◇ elpilled, ellankad, eltikkad, kimerül, elfárad, elcsetten (*táj*), elernyed, elgyengül, elerőtlenedik, ellágyul ◆ FÖLÉLED, FÖLÉLÉNKÜL, ERŐRE KAP

elbágyaszt (ige) ◇ ellankaszt, eltikkaszt, elernyeszt, elpuhít, ellágyít, enervál (*id*), kimerít, elerőtlenít, elgyengít ◆ FÖLÉLESZT, FÖLÉLÉNKÍT, FELDOB

elbájol (ige) ◇ elvárásol, megbabonáz, megigéz, elbűvöl, megragad, megejt, lenyűgöz, lebilincsel, elkápráztat, elragad, megboszorkányoz

elbájoló (mn) ◇ elragadó, megragadó, elbűvölő, megnyerő, bűbájos, vonzó, lenyűgöző, lebilincselő, varázslatos, megbabonázó, igéző, megejtő, elkápráztató, káprázatos ◆ RIASZTÓ, VISSZATASZÍTÓ

elbambul (ige) ◇ elmereng, magába mélyed, elméláz

elbámul (ige) ◇ elképed, elámul, bandzsalog (*táj*), álmélikodik, ámul-bámul, elcsodálkodik, meglepődik

◇ báméskodik, bambul, nézelődik

elbánás (fn) ◇ bánásmód | eljárás

elbánik (ige) ◇ kibabrál <vkivel> (*biz*), kicsinál <vki> (*szleng*), megtáncoltat, leszámol, elintéz, kitol <vkivel>, kifog <vkin>, helybenhagy, befüt <vkinek>, betesz <vkinek>, adjusztál (*táj*), kipitykéz (*táj*), kiszúr (*biz*) Sz: ellátja a baját; elintézi a baját; ellátja a dolgát (*rég*); elveri rajta a port; elhúzza a notáját; ráhúzza a vizes lepedőt; megtanítja kesztyűbe dudálni

◇ megbirkózik, legyúr, megold, elintéz, végére jár <vminek>

elbárikádoz (ige) ◇ eltorlaszol, elsáncol, elszigetel, elzár

elbeszél (ige) ◇ elmesél, elmond, leír, ecsetel, elregél, taglal, historizál (*id*), referál, előad, beszámol, közöl, tudat, tudósít

◇ elcsacsog, elbeszélget

elbeszélés (fn) ◇ előadás, narráció (*id*), leírás

◇ novella, beszély (*rég*), kisregény, mese, rege, história, mítosz, legenda, monda, történet, sztori (*biz*)

elbeszélget (ige) ◇ eltársalog, elkonverzál (*rég*), eldiskurál, eldiétáz (*táj*), eldödörög (*táj*), szövegel (*szleng*), apacsol (*szleng*), eldumcsizik (*biz*), eldumálgat (*biz*), elcseveg, elcseverészik (*biz*), elfecserészik (*biz*), eltereferél (*biz*), eltrécsel (*biz*), eltraccsol (*biz*), eletyepetyél (*biz*), elbeszél, elfecseg, eltrafikál (*rég*)

elbeszélő I. (mn) ◇ epikus, epikai, narratív (*szak*)

elbeszélő II. (fn) ◇ mesemondó, mesélő, recitáló (*rég*), krónikás | narrátor

elbiggyeszt (ige) ◇ [ajkat, száját]: elhúz, félrehúz

elbír (ige) ◇ elhord, fenntart, megbír

◇ <vkivel, vmivel>: megbirkózik <vmivel>, elgyőz (*táj*) | győz

◇ elvisel, kiáll, tűr, elszenved, kibír, tolerál

elbírál (ige) ◇ értékkel, megítél, kritizál, kiértékel, méltat, mérlegel, revideál, felbecsül

elbírálás (fn) ◇ mérlegelés, megítélés, döntés, méltatás, kritika, értékelés

elbitangol (ige) ◇ (*táj*): eltéved, elköborol, elcsavarog, elkalandozik, elkószál, elszéled

◇ (*táj*): elpazarol, eltékozol, elveszteget, elfecsérel ◆ MEGŐRIZ, MEGTART, MEGTAKARÍT

elbizakodik (ige) ◇ elbizza magát, felbátorodik, felfuvalkodik, elszemtelenedik, elhiszi magát (*táj*) Sz: megnő a taraja; megnő a szarva; nagy lesz a mellénye; fejébe száll a dicsőség; vérszemet kap; elszalad vele a ló; feltette az Orbán süvegét

elbizakodott (mn) ◇ önhitt, magahitt (*rég*), öntelt, önelégült, hetyke, beképzelt, büszke, kevély, dölyfös, gögös, fennhéjázó, felfuvalkodott, arrogáns, fontoskodó, pökhendi, pöffeszkedő, nagyképi, nagy a mellénye, rátarti, hányaveti, biggyedt (*táj*), nyegle ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

elbizonytalanodik (ige) ◇ tétovázik, elkéltelkedik (*táj*), meginog, megtántorodik, haboz, hezitál

elbocsát (ige) ◇ elenged, elereszt, elküld, meneszt ◆ VISSZATART

◇ felmond, kitesz, felment, elmozdít, meneszt, eltávolít, levált, szélnek ereszt, destituál (*id*), dimittál (*id*), kirüg (*biz*), lapátra tesz (*szleng*), csúszdára tesz (*szleng, tréf*), utcára tesz, elcsap, kidob, kihajít, kivág, kirepít, kipenderít, bélistáz, túlad <vkin>, feltarisznyáz, kiteszi a szűrét, útilaput köt a talpára <vkinek>, kényszernyugdíjaz ◆ FELVESZ, VISSZAVESZ, ALKALMAZ

◇ leszerel, obsitol (*rég*) ◆ BESOROZ, BEHÍV

elbocsátás (fn) ◇ eleresztés, elengedés, obsit ◆ VISSZATARTÁS

◊ leépítés, létszámcsökkentés, elküldés, lapátra tétel (*szleng*), elmozdítás, kizárás, felmondás, felmentés, racionalizálás, menesztés, kirúgás (*biz*), kidobás, kicsapás ♦ FELVÉTEL, ALKALMAZÁS

elbődít (ige) ◊ eltompít, megrészeget, mámorosít, elkábít, érzéstelenít

◊ megbűvöl, elvarázsol, elbájol, megigéz, megbabonáz | elaltat, narkotizál (*szak*)

elbődül (ige) ◊ eltompul, elkábul, elszédül, megmámorosodik, megittasodik, megrészegetül, elrészegeedik (*táj*), berészegetül (*táj*), elgunnyad (*rég*) ♦ KIÓZANODIK, FELÉBRED

◊ (*táj*): eltéved, elbódorog (*táj*)

elbolondít (ige) ◊ bebolondít, rászéd, beugrat, megcsal, becsap, bepaliz (*biz*), lóvá tesz, félrevezet, megtéveszt

◊ elcsal, elcsábít

◊ magába bolondít, befűz (*szleng*), meghódít, elszédít, elcsavarja a fejét, behálóz, ujjá köré csavar ♦ KIÁBRÁNDÍT, ELTASZÍT

elborít (ige) ◊ beborít, belep, ellep, befed, eláraszt, elönt | elfed, betakar, eltakar

◊ [érzés]: eltölt, betölt, eláraszt, hatalmába kerít, elhatalmasodik

elboronál (ige) ◊ elsimít, elegyenget, megold, elintéz

◊ (*táj*): elcsen, ellop

elborul (ige) ◊ beborul, elsötétedik, elsötétül, befelhősödik, elfelhősödik, elhomályosodik, morcsoskodik (*táj*) ♦ KIDERÜL, KITISZTUL, KIVILÁGOSODIK

◊ elkomorodik, elkomorul, elszomorodik ♦ FELVIDUL, FELDERÜL

◊ [az elméje]: megőrül, megbolondul, megtébolyodik, megzavarodik

◊ (*táj*): felborul, feldől, leborul ♦ HELYREBILLEN, FELTÁPÁSZKODIK

elborzad (ige) ◊ megborzad, elszörnyed, eliszonyodik, elretten, égneek áll a haja, égnek mered a haja

elborzaszt (ige) ◊ megijeszt, megrémít, megdöbbsent, elrettent, megfélemlít, megriaszt, elképeszt ♦ MEGIGÉZ, ELBŰVÖL

elbotlik (ige) ◊ megbotlik, elesik, eldől, felbukik ♦ TALPRA ÁLL

◊ megtéved, hibázik, vét ♦ JÓVÁTESZ

elbúcsúzik (ige) ◊ elköszön <vkitől>, búcsút vesz <vkitől>, búcsút mond <vkinek>, búcsút int <vkinek>, búcsút regeb <vkinek>, búcsúzik <vkitől>, istenhozzádot mond <vkinek>, elválnak, elválakozik (*táj*) ♦ ÜDVÖZÖL, KÖSZÖNT

elbúcsúztat (ige) ◊ elparentál (*rég*), végbúcsút mond, elénekel, elharangoz, elsirat, eltemet

elbújik (ige) ◊ elrejtőzik, meghúzza magát, bebújik <vhová>, megbújik (*rég*), meglapul, meghúzódik | elhúzódik, félrevonul ♦ ELŐJÖN, MEGMUTATKOZIK

elbukik (ige) ◊ (*táj*): megbotlik, elbotlik, elesik, hasra esik, elvágódik, elterül, elborul, eldől ♦ FELKEL, TALPRA ÁLL

◊ vereséget szenved, alulmarad, kudarcot vall, veszít | [játékból] kiesik ♦ GYŐZ, DIADALMASKODIK, NYER

◊ megbukik, elhasal ♦ ÁTMEGY, LEVIZSGÁZIK

◊ (*táj*): elesik <vmitől>, csalódik, pórul jár

◊ megesik, teherbe esik

◊ (*rég*): alábukik, alámerül

elbuktat (ige) ◊ ledönt, felbuktat, elgáncsol ♦ FELSEGÍT, TALPRA ÁLLÍT

◊ megbuktat, elvág (*biz*), elzúgat (*biz*), elhúz (*biz*), meghúz (*biz*), megvág (*biz*), visszatapsol (*szleng*) ♦ ÁTENGED

elburjánzik (ige) ◊ elvadul, elburjad (*táj*), felburjánzik, elszaporodik ♦ KIPUSZTUL

◊ elterjed, elharapózik, elhatalmasodik

elbutít (ige) ◊ meghülyít (*biz*), eltompít ♦ TANÍT, OKTAT

elbutul (ige) ◊ elbárgyul, eltompul, elhülyül (*durva*), begyepesedik **Sz**: megtúrósodik az esze ♦ MEGOKOSODIK

elbűvöl (ige) ◊ elbájol, elvarázsol, lenyűgöz, lebilincsel, megbabonáz, megigéz, magával ragad, magnetizál (*id*), delejez (*rég*), elragad, megragad, bűvöletbe ejt, bűvkörébe von, megszedít, elkábít, elkápráztat, megejt, rabul ejt, megboszorkányoz **Sz**: megigéz, mint gyertyaláng a lepkét ♦ TASZÍT, VISSZARIASZT, ELIJESZT

elbűvölő (fn) ◊ bűbajos, bájoló, elbájoló, bájos, bűvös, elragadó, igézetes, igéző, varázsos, vonzó, megejtő, megnyerő, lebilincselő, megragadó, magával ragadó, varázslatos, imáandó ♦ TASZÍTÓ, RIASZTÓ, IJESZTŐ

élc (fn) ◊ tréfa, vicc, humor, elméncség (*rég*), sziporka, bemondás (*biz*), aranyköpés, szellemesség, adoma

élcélődik (ige) ◇ tréfálkozik, viccelődik, viccel, csipkelődik, adomázgat, szellemeskedik | cukkol (*biz*), heccel, ugrat, gúnyolódik, csúfolódik

elcipel (ige) ◇ elhurcol, elfuvaroz, elvisz, elhoz ◆ VISSZAHOZ

élc lap (fn) ◇ (*rég*): vic lap

elcsábít (ige) ◇ elszédít (*biz*), behálóz, meghódít, elbolondít, elcsavarja a fejét <vkinek>, magába bolondít, levesz a lábáról <vkít>, elkap (*szleng*), ujjja köré csavar, megejt (*táj*)

◇ elcsal, elbolondít

◇ elszeret, elhódít, elszipkáz (*szleng*), elvarnyúz (*szleng*), lecsap a kezéről (*szleng*)

elcsal (ige) ◇ elédesget, csalogat, kecsgetet, odacsal, félrevezet, elbolondít

◇ elszipkáz (*szleng*), elzsarol, elcsehel (*táj*), kicsal

elcsap (ige) ◇ (*rég*): elvág, levág

◇ elsuhan, elzúg

◇ kidob, elbocsát, destituál (*id*), meneszt, elküld, elmozdít, letesz, felment, fölmond, kirüg, szélnek ereszt

◇ (*rég*): elüz, elkerget, elzavar ◆ MEGTART, VISSZATART, VISSZAHÍV

◇ (*táj*): [jóságot] szabadjára enged, legelőre terel, kicsap

◇ [gyomrot]: elront

◇ [pénzt]: elver, elkölt

élcspat (fn) ◇ élgárda, élboly, élmezőny, előőrs, avantgárd (*rég*), előhad, elővéd

elcsavar (ige) ◇ elfordít, elforgat, elteker | elzár

◇ elferdít, eltorzít

elcsavarog (ige) ◇ elkóborol, elkószál, elcselleng

elcsen (ige) ◇ ellop, elidegenít, eltulajdonít, elsinkófal (*biz*), kölcsönvesz (*tréf*), elszed, eloroz, elcsór (*szleng*), elemel, meglógat (*biz*), elcsízel (*táj*), elsuvaszt (*táj*), elcsakliz (*biz*), megcsap (*szleng*), meglovasít (*szleng*)

elcsendesedik (ige) ◇ elhallgat, elhalkul, elnémul, elcsendesül ◆ FÖLERŐSÖDIK, FELHANGOSODIK

◇ elcsitul, elül, lecsillapodik, csillapul, eláll, elpihen ◆ FÖLERŐSÖDIK

elcsendesít (fn) ◇ lecsendesít, lecsillapít, megnyugtat

◇ megszüntet, elhallgattat, elnémít

elcsenevészedik (ige) ◇ elsatnyul, elfajul, elfajzik, elkorcisosul, visszamarad, degenerálódik (*szak*) ◆ FEJLŐDIK, GYARAPODIK

elcsépel (ige) ◇ kicsépel

◇ elver, elnászpángol, elpáhol, elfenekel, elagyabugyál, eltángál, elnadrágol

◇ (*táj*): elkoptat, elnyű

elcsépelt (mn) ◇ banális, elkoptatott, elkopott, lejárattott, agyoncsépelt, ócska, semmitmondó, érdektelen, közhelyszerű, triviális, sablonos, lapos, mindennapi, közepes ◆ EREDETI, ÚJSZERŰ, ORIGINÁLIS

elcserél (ige) ◇ kicserél, elcsereberél, átvált

◇ összecserél, összetéveszt, összekever

elcsigáz (ige) ◇ elfáraszt, kimerít, agyonhajszol, agyonfáraszt, megerőltet, strapál (*biz*), meghajt, agyonterhel, túlhajszol, kiszipolyoz, megvisel

elcsigázott (mn) ◇ megviselt, kimerült, holtfáradt, fáradt, megtört, strapált (*biz*), lestrapált (*biz*) agyongyötört, elhasznált, kiégett, gúzsolt (*táj*), kiuzsorázott, kidöglött (*durva*) ◆ FRISS, ÜDE, FITT

elcsíp (ige) ◇ lecsippent, leszakít, elszakít

◇ elcsen, elvesz

◇ elfog, kézre kerít, nyakon csíp, fülön csíp, fülön fog, lefűlel, rajtakap ◆ ELENGED, SZABADON ENGED

◇ megkaparint, hatalmába kerít, megcsíp (*biz*)

◇ elér, elkap ◆ LEKÉSIK

elcsitul (ige) ◇ elhalkul, elcsendesedik, elhallgat ◆ FÖLERŐSÖDIK, FÖLHANGOSODIK

◇ elcsendesedik, elhal, elenyészik, alábbhagy, elpihen

◇ lecsillapul, lecsillapodik, megnyugszik, csihad (*táj*)

elcsodálkozik (ige) ◇ elképed, elbámul, elámul, elálmélkodik, meglepődik, eldíváncodik (*táj*), meghökken, elhül, nagyot néz, csodálkozik, álmélkodik **Sz**: tátva marad a szája; eláll szeme-szája; szeme-szája tátva marad a csodálkozástól; eláll a lélegzete; leesik az álla; elbámul, mint a pap tehene a jégen

elcsökevényesedik (ige) ◇ elsatnyul, degenerálódik (*szak*), elkorcisosul, visszafejlődik, atrofizál (*id*), elhal ◆ KIFEJLŐDIK, KIBONTAKOZIK, GYARAPODIK

elcsúfít (ige) ◇ elcsúnyít, elrútít, eléktelenít, eltorzít, elrondít, deformál ♦ MEGSZÉPÍT

elcsuklik (ige) ◇ megbicsaklik, félrecsuklik, megakad

elcsúszik (ige) ◇ elesik, elzuppan (*táj*), elsuvad (*táj*) | félrecsúszik, megcsúszik ♦ TALPON MARAD
 ◇ elmozdul, eltolódik, elsiklik, elsikamlík (*táj*), elsínül (*táj*), iszamlík (*rég*), irongál (*táj*)
 ◇ elmegy
 ◇ botlik, hibázik | rajtaveszt, megbukik
 ◇ ráfér, elkél

elcsügged (ige) ◇ reményét veszti, kedvét veszti, letör (*biz*), elhagyja magát, elkedvetlenedik, elkeseredik, elszontyolodik, kétségbeesik, lehangolódik, elanyátlanodik, elkámpicsorodik, elkeskenyedik (*biz*), lehervad (*biz*), lelombozódik (*szleng*), lelankad **Sz:** fülét-farkát elereszti; letörik, mint a bili füle ♦ REMÉNYKEDIK, REMÉL, BIZAKODIK

eldarál (ige) ◇ (*táj*): megdarál, megőröl
 ◇ elhadar, elverkliz, felmond | [imádságot] elmorzsol

éldégél (fn) ◇ él, éleget, élődik (*rég*), vagyogat, megvan, létezik, lellegél (*táj*)
 ◇ tengődik, teng (*vál*), teng-leng, tengeti az életét, vegetál

eldicsekszik (ige) ◇ <vmivel>: kérkedik, felvág, henceg

eldob (ige) ◇ elhajít, elvet, ellök, eltaszít, ellódit, elrepit, elpasszol (*biz*), [labdát] átad, zamekol (*szleng*), elgór (*táj*)
 ◇ kidob, szemétre dob, kiselejtez, félredob, félrelök, kimustrál (*biz*), kiszuperál (*biz*), megszabadul <vmitől> ♦ MEGŐRIZ, MEGTART
 ◇ <vkit>: otthagyt, faképnél hagy, magára hagy, elpártol, kikoszaraz, elutasít, megtagad ♦ KITART <VKI MELLETT>

eldorádó (fn) ◇ aranyország, paradicsom, kánaán (*vál*)

eldől (ige) ◇ feldől, elesik, elvágódik, elbotlik, felbukik, felborul, elnyal (*szleng*), eltanyázik (*szleng*) **Sz:** elterül, mint a Nagyalföld ♦ FELÁLL, FELKEL
 ◇ tisztázódik, kiderül, dülőre jut, elhatározódik (*rég*), elvállik, megvállik (*táj*), megpecsételődik, pont kerül a végére, nyugvóponttra jut ♦ FÜGGŐBEN MARAD

eldönt (ige) ◇ feldönt, felborít, fellök ♦ FELÁLLÍT
 ◇ elhatároz, eltökél, rászánja magát, kimondja a végső szót, rezolvál (*rég*), lezár, befejez, dülőre visz, megpecsétel, véget vet, elintézt, fixál <vmit> (*biz*) ♦ HEZITÁL, GONDOLKODIK

eldöntetlen (mn) ◇ függőben lévő, lezáratlan, megoldatlan, problematikus, elintézetlen, vitás, tisztázatlan, kétes, bizonytalan, határozatlan, kialakulatlan, kérdéses, nyílt, nyitott ♦ ELDÖNTÖTT, VÉGLEGES, BIZTOS
 ◇ döntetlen, remi

eldördül (ige) ◇ elsül, eldurran, elpukkan

eldug (ige) ◇ elrejt, eltesz, eltüntet, elsinkófal (*biz*), elsuvaszt (*táj*), elrekkent (*táj*), elsusol (*rég*), eltitkol | elbújtat, elás, eltemet, elkaparít (*rég*) ♦ MEGMUTAT, ELŐVESZ, FELFED
 ◇ elszigetel, izolál, számúz

eldugott (mn) ◇ félreeső, Isten háta mögötti

eldugul (ige) ◇ eltömődik, elzáródik, eldugaszolódik, eltorlaszolódik, beszorul, bereked (*táj*), megakad (*táj*) ♦ MEGNYÍLIK, KISZABADUL

eldurvul (ige) ◇ megkérgesedik, megkeményedik, kicserepesedik
 ◇ elvadul, elbarbárosodik, elállatiasodik, elparasztosodik, [vita] elfajul, elmérgesedik ♦ FINOMODIK, PALLÉROZÓDIK, MEGSZELIDÜL

elé, elébe (nu és hsz) ◇ eléje, elibe (*táj*), elejbe (*táj*) ♦ MÖGÉ

éled (ige) ◇ éledezik, eszmél, magához tér, permed (*rég*), erőre kap
 ◇ [természet]: frissül, felfrissül, újjászületik ♦ ELÁJUL, ELALÉL
 ◇ (*táj*): megharagszik

eledel (fn) ◇ enniivaló, élelem, étel, táplálék, étek (*vál*), élelmény (*rég*), élés (*rég*), elemőzsia, harapniivaló, betevő falat (*biz*), tápszer, koszt (*biz*), kaja (*szleng*), bakáta (*táj*)

elefánt (fn) ◇ szlón (*rég*), efí (*biz*)
 ◇ (*rég*): erénycsósz, gardedám (*rég*), kísérő
 ◇ [jelzőként]: nagy testű, ügyetlen, balkezes, esetlen, ormótlan, behemót, nehézkes, lomha ♦ ÜGYES, KÖNNYED

elefántcsont (fn) ◇ ivor (*vál*), elefánttetem (*rég*)

elég¹ (ige) ◇ megég, elhamvad, leég, ellángol, ellobban, elporlad, elszenesedik, a lángok martalékká válik (*vál*), porrá ég, ellangal (*táj*)

elég² I. (mn) ◇ elegendő, elégséges, kellő mennyiségű, megfelelő, kielégítő, megnyugtató, elfogadható, megjárós (*táj*), adekvát, satis (*rég*), sufficit (*rég*) **Sz:** adja, kifutja; huncut, aki többet akar ◆ KEVÉS, HIÁNYOS, ELÉGTELEN

elég² II. (hsz) ◇ eléggé, meglehetősen

elegancia (fn) ◇ választékosság, ízlésség, tetszetősség, kifinomultság, jólöltözöttség, szépérzék, stílusosság, sikk (*biz*) | csín (*rég*), csiszoltság, simaság ◆ ÍZLÉSTELENSÉG, ELHANYAGOLTSÁG

elegáns (mn) ◇ jól öltözött, divatos, ízléses, csinos, tetszetős, takaros, fess, nett (*biz*), sikkes (*biz*), szemrevaló, választékos, mutatós, finom, tipp-topp (*biz*) **Sz:** mintha skatulyából húzták volna ki; mintha a divatlapból lépett volna elő ◆ SLAMPOS, ELHANYAGOLT, ÍZLÉSTELEN

◇ úri, első osztályú, elit, exkluzív, arisztokratikus, nagystílu, előkelő, felkapott (*biz*) ◆ HÉTKÖZNAPI, KÖZÖNSÉGES

◇ kecses, könnyed, nagyvonalú, kifinomult, pallérozott, csiszolt ◆ PONGYOLA, CSISZOLATLAN, DURVA

elégedetlen (mn) ◇ kielégületlen, elégületlen (*rég*), békétlen, zúgolódó, elégedetlenkedő, lázongó, lázadó, háborgó, viszálykodó, zsémbes, mogorva, zsörtölődő, nyugós, nyugtalan, frusztrált (*vál*) **Sz:** ha leül is, jaj, ha felkel is, jaj; a szar is izetlen neki; a jó szag is büdös neki; nem elég kerek neki a világ ◆ ELÉGEDETT, BOLDOG, BÉKÉS

elégedetlenkedik (ige) ◇ békétlenkedik, zúgolódik, lázadzik, háborgó, hóbörög, zavarog, zajong (*rég*), méltatlankodik, zsörtölődik, zsémbel, morog, házsártoskodik, dohog, duzzog, durcáskodik, záporodik (*táj*) **Sz:** a kákan is csomót keres ◆ MEGELÉGSZIK

elégedett (mn) ◇ megelégedett, nyugodt, boldog, békés, kiegyensúlyozott, örömteli, gondtalan, zavartalan, kielégült ◆ ELÉGEDETTLEN, BÉKÉTLEN, CSALÓDOTT

elégedettség (fn) ◇ megelégedettség, megnyugvás, kiegyensúlyozottság, béke, jókedv, derű, vidámság, boldogság, gondtalanság, léleknyugalom (*rég*), kielégültség ◆ ELÉGEDETTLENSÉG, KIEGYENSÚLYOZATLANSÁG, NYUGTALANSÁG

elegendő (mn) ◇ elég, kielégítő, elégséges, kellő, szükséges ◆ KEVÉS, SZÚKÓS, ELÉGTELEN

eléglet (ige) ◇ elhamvaszt, főlemeszt, megemészt, elperzsel (*rég*), ellobbant (*rég*), felkojtól (*táj*), felgyújt, lángra lobbant, eltüzel

◇ odaéget, megéget, odakozmásít, elszenesít

eléggé (hsz) ◇ kellőképpen, elfogadhatóan, kellően, tűrhetően

◇ jócskán, meglehetősen, egészen

elégia (fn) ◇ panaszdal, kesergő, alagya (*rég*)

◇ gyászdal, gyászének

elégséges I. (mn) ◇ elegendő, elég, kielégítő, megfelelő, kellő, adekvát, sufficiens (*id*) ◆ ELÉGTELEN, HIÁNYOS, KEVÉS

elégséges II. (fn) ◇ kettes

elégszer (hsz) ◇ kellő számban

◇ sokszor, gyakran ◆ RITKÁN, KEVÉSSZER

elégtelen I. (mn) ◇ hiányos, kevés, pontatlan, inadekvát (*id*), insufficient (*id*), szűkös, szegényes, inséges, nyomorúságos, gyenge, gyér, ritka, gyatra, hitvány, silány, hatástalan, eredménytelen, tökéletlen

elégtelen II. (fn) ◇ egyes, szekunda (*rég*), daci (*szleng*), karó (*szleng*), peca (*szleng*), lécs (*szleng*), bunkó (*szleng*), kampo (*szleng*), egy egész, egyenes ötös (*tréf*), ötös részletre (*tréf*), szeka (*szleng*), dákó (*szleng*), dugó (*szleng*), fa (*szleng*), facsemete (*szleng*), gyufa (*szleng*), aprófa (*szleng*), alágújító (*szleng*), venyige (*szleng*), karcsú (*szleng*), number one (*id*), fűrő (*szleng*), gerenda (*szleng*), horog (*szleng*), tők (*szleng*), szék (*szleng*) ◆ JELES, ÖTÖS

elégítél (fn) ◇ kárpótlás, kártérítés, kártalanítás, fájdalomdíj, visszatérítés, kompenzáció, jóvátétel, helyrehozatal, megkövetés, kielégítés, rehabilitáció, orvoslás, bosszú, reváns (*id*), retorzió, visszavágás, megtorlás, szatiszfakció (*rég*), perorvoslat

◇ penitencia, bűnhődés, vezeklés, engesztelés

elegy (fn) ◇ keverék, vegyület, vegyület, kotyvalék (*pej*), egyveleg, mixtúra (*rég*), ötvözet, kompozíció, kombináció, ötvény (*rég*)

elegyedik (ige) ◇ keveredik, elegyül, vegyül, ötvöződik, összeolvad ◆ KÜLÖNVÁLIK

◇ <vki vmibe>: avatkozik, bonyolódik, bocsátkozik, ereszkedik, bekapcsolódik, hozzászól, közösödik (*rég*)

elegyít (ige) ◇ kever, vegyít, egybeolvaszt, mixel, társít (*vál*), ötvöz, kombinál, egyvelít (*rég*), zagyalít (*rég*) ◆ ELKÜLÖNÍT, ELVÁLASZT

elegyenget (ige)

◇ elsimít, lesimít

◇ [vizályt]: elsimít, elrendez, elintéz, elboronál, elgereblyéz (*biz*) ◆ SZÍT

eleinte (hsz) ◇ kezdetben, először, elsőben (*rég*), régente, hajdanta (*vál*), mindenekelőtt, korábban, eredetileg (*rég*), az első időben, eleintén (*táj*) ◆ KÉSŐBB

eleje (fn) ◇ kezdet, kezdőpont, kiindulópont, origó (*szak*), rajt, start (*biz*), kezdés ◆ VÉGE, HÁTULJA, BEFEJEZÉS

◇ (*táj*): színe-java, színe-virága, legjava, elit, krém (*biz*)

eléje (hsz) ◇ elé, elébe, elejbe (*táj*), elibe (*táj*)

elejt (ige) ◇ elhullat, elszór, eldob, leejt, lepottyant ◆ FELVESZ, FELEMEL

◇ lelő, leterít, megöl, lenyilaz, elpusztít, elfog ◆ ELHIBÁZ, ÉLETBEN HAGY

◇ [megjegyzést]: megemlít, megpendít

◇ [vádát]: visszavon, megszüntet, eláll <vmitől>

elektród (fn) ◇ hegesztőpálca (*szak*)

elektromérnök (fn) ◇ villamosmérnök

elektromos (mn) ◇ villamos, villanyos (*rég*), elektrikus (*rég*), delejes (*rég*)

elektromosság (fn) ◇ villamosság, áram, villany, villanyáram, elektricitás (*rég*) | töltés

elektrotechnikus (fn) ◇ elektroműszerész

elél (ige) ◇ éldegél, eléldegél, eltengődik, elteng, tengődik, elsenyed, elvan, vegetál

élelem (fn) ◇ ennivaló, eledel, étel, táplálék, élelmiszer, harapnivaló, étel-ital, elemőzsia, éték (*vál*), menázi (*rég*), proviánt (*rég*), tápla (*rég*), élés (*rég*), élet (*táj*), bokáta (*táj*), koszt (*biz*), kaja (*biz*), papi (*biz*), zaba (*szleng*), zabálnivaló (*szleng*)

élelmes (mn) ◇ szemfüles, szemes, találékony, leleményes, ötletes, elmés (*vál*), életrevaló (*vál*), élnivaló (*rég*), rátermett, talpraesett, belevaló (*biz*), ügyes **Sz**: a jég hátán is megél; élél a köszikla tetején is ◆ MULYA, ÜGYETLEN, TUTYIMUTYI (*biz*)

élelmez (ige) ◇ etet, étkeztet, ellát, táplál, kosztoltat (*biz*), alimentál (*rég*), eltart, gyarapít (*rég*), gondoskodik <vkiről> ◆ ÉHEZTET, KOPLALTAT

élelmezés (fn) ◇ étkeztetés, ellátás, etetés, táplálás, kosztoltatás (*biz*), menázi (*rég*), gondoskodás <vkiről>, penzió (*szak*), alimentáció (*rég*) ◆ ÉHEZTETÉS, KOPLALTATÁS

élelmiszer (fn) ◇ ennivaló, élelem, eleség, eledel, táplálék, élelmicikk (*rég*), elemőzsia, étel, étel-ital, alimentum (*rég*), abrak (*szleng*), zaba (*szleng*)

elem (fn) ◇ alkotóelem, alkotórész, alkatrész, rész, darab, összetevő, komponens (*szak*), tartozék, kellék, tényező, elemmentum (*rég*), motívum, mozzanat ◆ EGYSEG, EGÉSZ

◇ alapismeret, tudnivaló

◇ (*pej*): személy, egyén, tag, figura, szerzet

◇ zsebletelep, zseblámpaelem, galvánelem, szárazelem, battéria (*rég*)

élemedett (mn) ◇ idős, koros, öreg, agg, vén, éltes (*vál*), ősz, meglett korú, tisztos korú, matuzsálemi korú, hajlott korú ◆ FIATAL, IFJÚ

elemel (ige) ◇ félretesz, levesz, átesz, átemel

◇ eltulajdonít, elvesz, elszed, ellop, elcsen, eloroz, elcsór (*szleng*), megfúj (*szleng*), megcsap (*biz*), meglovasít (*szleng*), lenyúl (*szleng*), elcsakliz (*biz*), elkö, elhappol (*szleng*)

elementáris (mn) ◇ elemi erejű, átütő erejű, viharos, megfélemezhetetlen, elsöprő erejű, megsemmisítő, robbanásszerű ◆ JELENTÉKTELEN, CSEKÉLY, ENYHE

elemez (ige) ◇ analizál, boncol, boncolás alá vesz, vizsgálgat, ízekre szed, szétszed (*biz*), bogoz, szétválaszt, fűrész, taglal, tagol, szemrevételez, mélyére hatol, tanulmányoz, kutat

elemi (mn) ◇ egyszerű, alapfokú, alapvető, lényeges, alap-, elsődleges, kezdetleges, ősi, közvetlen, primer (*szak*), primitív, könnyű, világos, érthető, nélkülözhetetlen, fontos, lényegbevágó, életbe vágó, mérvadó, fő, eminens ◆ MAGAS SZINTŰ, FEJLETT, BONYOLULT

◇ viharos, tomboló, elsöprő, leküzdhetetlen, megfélemezhetetlen, elementáris, sodró, magával ragadó, súlyos

elemista (mn és fn) ◇ alsós, alsó osztályos, alsó tagozatos, kisiskolás

elemőzsia (fn) ◇ útravaló, úti élelem, ennivaló, élelem, táplálék, étel, eleség, eledel, harapnivaló, kaja (*biz*), koszt (*biz*)

elemzés (fn) ◇ analízis, vizsgálat, vizsgálódás, ízekre szedés, boncolgatás, fejtegetés, tanulmányozás, taglalás, szemrevételezés, diszkusszió (*szak*) | kritika, bírálat

elénekkel (ige) ◇ eldalol, eldall (*rég*), elfúj (*biz*), elkántál (*táj*)

◇ (*táj*): [halottat] elbúcsúztat

elenged (ige) ◇ elereszt, kienged, kiereszt

◇ [elengedi magát]: kienged, lazít

◇ szabadon enged, szabadon bocsát, szabadjára enged, elold, elköt

◇ útnak indít, útra bocsát ◆ VISSZATART

◇ elbocsát

◇ elmulaszt, elszalaszt

◇ (*rég*): megbocsát, elnéz, megenged (*rég*)

elengedhetetlen (mn) ◇ fontos, lényeges, nélkülözhetetlen, szükséges, szükségszerű, mellözhetetlen, elkerülhetetlen, létfontosságú, múlhatatlan (*rég*), kötelező, alapvető, fő-fő, releváns (*szak*), sarkalatos (*vál*) Sz: úgy kell, mint az oltárra a feszület ◆ FELESLEGES, SZÜKSÉGTELEN, NÉLKÜLÖZHETŐ

élenjáró (mn) ◇ élvonalbeli, vezető, haladó, progresszív (*szak*), úttörő ◆ MARADI

élenk (mn) ◇ eleven, friss, mozgékony, életeli, izgó-mozgó, nyüzsgő, virgonc, csintalan, játékos, ugrabugra, temperamentumos, dinamikus, energikus | gyors, fürge, szapora ◆ LOMHA, LANYHA, LASSÚ

◇ mozgalmas, eleven, pezsgő, parázs [vita]

◇ heves, zajos

◇ rikító, harsány, harsogó, feltűnő, csiricsaré ◆ VISSZAFOGOTT

◇ [stílus]: szemléletes, fordulatos, lendületes, plasztikus ◆ SZÍNTELEN, MONOTON

élenkít (ige) ◇ frissít, údit, felpezsdít, megújít, vitalizál, erőt önt <vkibe> ◆ ELTOMPÍT, KIFÁRASZT, ELLANKASZT

◇ serkent, feldob (*biz*), stimulál, ösztönöz, felvillanyoz, sarkall, felizgat, gerjeszt, megelevenít ◆ NYUGTAT, CSILLAPÍT, ENYHÍT

◇ siettet, szaporáz, fokoz, gyorsít ◆ LASSÍT, MÉRSÉKEL, VISSZAFOG

◇ [stílust, előadást]: színesít, színez, tarkít

élenkség (fn) ◇ elevenesség, fürgeség, frissesség, lendületesség, mozgalmasság, gyorsaság, aktivitás, energia, erő, vidámság, intenzitás ◆ KÁBULTSÁG, TOMPULTSÁG, LASSÚSÁG

◇ láz, hevület, tűz, forróság, izgalom, idegesség, indulatosság, nyugtalanság, mozgolódás, pezsgés ◆ HIDEGVÉR, NYUGALOM

elenyészik (ige) ◇ eltűnik, megszűnik, megsemmisül, szertefoszlik, véget ér, elsorvad, elvész, tovatűnik, elhamvad, elpárolog, elbomlik, elhal, elfogy, semmivé válik, elnyeklik (*táj*) | elmúlik, elpusztul ◆ FENNMARAD, ÉL

◇ elhalványul, elhomályosul, elmosódik, megfakul

◇ [vmivel összehasonlítva]: elül (*táj*), eltörpül ◆ KITŰNIK, KIEMELKEDIK, FELERŐSÖDIK

elenyésző (mn) ◇ tűnékeny, szertefoszló, mulékony, röpke, tiszavirág-életű ◆ MARADANDÓ, TARTÓS, ŐRÖKÖS

◇ jelentéktelen, lényegtelen, elhanyagolható, szóra sem érdemes, mellözhető, parányi, kicsi, csekély, törpe, szemernyi, minimális, apró-cseprő, mikroszkopikus | névleges, jelképes ◆ JELENTŐS, ÉSZREVEHETŐ, ÓRIÁSI

eleped (ige) ◇ belepusztul, emészti magát, elsenyved, elsorvad, elfogy (*rég*), megaszik (*rég*), meghal | vágyakozik, sóvárog

elér (ige) ◇ terjed <vmedig>, ér <vmedig>

◇ eljut, elérkezik | odaér

◇ utolér, beér, elkap, elcsíp | beteljesedik <vkin vmi>

◇ megvalósít, valóra vált, kivív, véghez visz

elered (ige) ◇ kicsordul, csepered, szemerkél, megered ◆ ELÁLL

◇ (*rég*): elindul, útnak indul, útnak ered

elereszt (ige) ◇ elbocsát, elenged, útjára enged, szabadon enged, szárnyára bocsát, szélnek ereszt ◆ VISSZATART, TARTÓZTAT

◇ (*szleng*): szellent, durrant, ereget, fingik (*durva*), púzik (*biz*), pukizik (*biz*), rotytant, elszólja magát (*tréf*)

elérhetetlen (mn) ◇ megvalósíthatatlan, lehetetlen, megközelíthetetlen, utolérhetetlen, hozzáférhetetlen, megszerezhetetlen, beszerezhetetlen, megfizethetetlen, elnyerhetetlen (*rég*) ◆ ELÉRHETŐ, MEGSZEREZHETŐ

elérhető (mn) ◇ megvalósítható, keresztülvihető, végrehajtható, kivihető, lehetséges, használható, megszerezhető, hozzáférhető, megkapható, rendelkezésre álló, kéznél lévő, közeli, megközelíthető ◆ MEGVALÓSÍTHATATLAN, ELÉRHETETLEN

elérkezik (ige) ◇ <vhova>: megérkezik, eljut, odaér, elér, kilyukad, elkerül (*rég*)

◇ eljön, elkövetkezik, bekövetkezik, felvirrad (*vál*), felderül (*vál*), beköszönt, ráköszönt (*rég*), eljö (*rég*) ◆ KÉSIK, ELMARAD

◇ (*táj*): ráér, érkezése van ◆ ELFOGLALT

elernyed (ige) ◇ elerőtlenedik, elgyöngül, ellazul, ellankad, eltikkad, elbágyad, elpilled, elkókad, elzsibbad, ellanyhul

◇ belohad, elsenyved, elsorvad ◆ ERŐRE KAP, MEGERŐSÖDIK, FELÉLÉNKÜL

◇ (*táj*): szétfoszlik, szétfeszlik, szétszakadozik, elmállik, lettyed (*táj*), elritkul (*táj*)

elerőtlenedik (ige) ◇ elgyengül, kimerül, elernyed, ellankad, elbágyad, elványad (*rég*), elpilled, elgyámul (*táj*), elsorvad ◆ MEGERŐSÖDIK, ERŐRE KAP, MAGÁHOZ TÉR

elértéktelenedik (ige) ◇ leértékelődik, devalválódik (*szak*)

elérzékenyül (ige) ◇ elérzékenyedik, meghatódik, megilletődik, megindul, ellágyul, elpárodik (*táj*) ◆ MEGKEMÉNYEDIK

éles (mn) ◇ borotvaéles, kifent, kiélezett, megélezett, megélesztett **Sz**: éles, mint a borotva ◆ ÉLETLEN, TOMPA

◇ heves, sajtó, kínzó, égető, maró, szagató, hasogató, intenzív, akut | metsző, csípős, erős, hideg, dermesztő, friss, kemény | süvöltő, fülsiketítő, fülsértő, velőtrázó, harsány, rikoltó, visító ◆ TOMPA

◇ markáns, határozott

◇ vakító, kápráztató

◇ kíméletlen, könyörtelen, bántó, epés, pikírt (*biz*), gúnyos, szarkasztikus (*vál*), metsző [gúny] ◆ KEDVES

◇ [pillantás]: szűrős, átható

élés (fn) ◇ létezés, élet, fennmaradás ◆ HALÁS

◇ (*rég*): étel, élelem, élmény (*rég*), eledel, eleség, étek, ennivaló

◇ (*táj*): gabona, búza, élet (*táj*)

élesedik (ige) ◇ éleződik, fokozódik, erősödik, durvul ◆ ENYHÜL, CSILLAPUL, TOMPUL

eleség (fn) ◇ takarmány, abrak, eledel, szüleség (*rég*), etetnivaló (*táj*)

◇ (*táj*): élelem, étel, ennivaló, táplálék, harapnivaló, elemőzsia, koszt (*biz*), kaja (*szleng*)

éleselméjűség (fn) ◇ okosság, eszesség, értelmesség, elmeél (*vál*)

elesett I. (mn) ◇ erőtlen, gyenge, elgyengült, legyengült, kimerült, megviselt, törődött, ángyrodott (*rég*)

◇ (*vál*): szerencsétlen, nyomorult, szegény, szűkölködő, ínséges, nyomorgó ◆ ERŐS, MAGABIZTOS

elesett II. (fn) ◇ halott, áldozat ◆ TULÉLŐ

elesik (ige) ◇ elbukik, felbukik, elvágódik, hanyatt esik, elterül (*biz*), lecsücsül, elzuhan, orra bukik, hanyatt vágódik, elhasal, hasra esik, fejre áll, hasra vágódik, felbuklik (*táj*), felkalingyázik (*táj*), felböcölezik (*táj*), elnyal (*szleng*), eltanyázik (*szleng*), eltaknyol (*szleng*), eltaccsol (*szleng*), elzúg (*biz*), seggre ül (*szleng*) **Sz**: elterül, mint a Nagyalföld; elterül, mint a palacsinta; leteszi a szűrét; leteszi a kvintáját; megismerkedik az anyafölddel; nyulat fogott; nyuzgát fogott; olyat esik, mint egy zsák ◆ FELÁLL

◇ [harcban]: meghal, életét veszti, hősi halált hal, elpusztul, odavész, ottmarad, elhullik **Sz**: otthagya a fogát ◆ ÉLETBEN MARAD, TULÉL

élesít (ige) ◇ élez, fen, megfen, köszörül, csiszol, hegyez ◆ TOMPÍT, CSORBÍT, ENYHÍT

éleskamra (fn) ◇ kamra, éléstár, spájz (*biz*), élelemtár, élelmiszerraktár, tárház (*rég*), kiskalián (*táj*), kiskamra (*táj*), költségkamra (*táj*)

éleszt (ige) ◇ magához térít, fellocsol (*biz*), életet önt <vkibe>, elevenít (*rég*)

◇ (*rég*): üdit, frissít, élénkit

◇ szít, gerjeszt, lángra lobbant, táplál ◆ CSILLAPÍT, ENYHÍT, MÉRSÉKEL

élesztő I. (mn) ◇ serkentő, ösztönző, inspiráló, propulzív (*rég*)

élesztő II. (fn) ◇ kovász, savanyító, erjesztő, pár (*rég*), cók (*rég*), kelesztő (*rég*), cajt (*táj*), fermentum (*rég*), serhányás (*rég*)

élet (fn) ◇ emberélet, lét, létezés, életmód, életvitel, életfolyamat, élés, fennállás | pályafutás, sors, életút, életpálya ◆ HALÁL, ELMŰLÁS, PUSZTULÁS

◇ világ

◇ hatály, érvény, tartam

◊ elevenség, derű, életöröm

◊ megélhetés

◊ (táj): gabona, búza

életbe vágó (mn) ◊ létfontosságú, lényeges, lényegbevágó, alapvető, fontos, jelentős, döntő, sorsdöntő, vitális ♦ JELENTÉKTELEN, LÉNYEGTELEN

◊ (táj): sulyos, főbenjáró

életerő (fn) ◊ vitalitás (vál), energia, életkedv, elevenség, életrealitás, tetterő, élet | lélek, lehelet

életerős (mn) ◊ energikus, ételteli, életrealáló, teherbíró, erőteljes, tetterős, élénk, aktív, tevékeny, dinamikus, tüzes, virgonc, erőtől duzzadó, egészséges, pirospozsgás, robusztus ♦ GYENGE, ERŐTLEN, PASSZÍV

életfelfogás (fn) ◊ életszemlélet, életelv, életfilozófia, világnézet, gondolkodásmód, életérzés (vál), mentalitás

életfogytiglan (hsz) ◊ élethossziglan, élethosszig, halálig ♦ IDEIGLENESEN, IDEIG-ÓRÁIG, ÁTMENETILEG

életforma (fn) ◊ életmód, életvitel, életvezetés (szak)

életihivatás (fn) ◊ hivatás, pálya, életpálya, foglalkozás, mesterség, professzió (rég)

életihű (mn) ◊ valószerű, valóságihű, életszerű, valóságos, reális, hiteles, hibátlan, tökéletes, precíz, pontos ♦ VALÓSZERŰTELEN, KÉPZELT

életjárdék (fn) ◊ évjárdék, tartáspénz, apanázs (rég), élelemdíj (rég)

életjel (fn) ◊ hír, híradás, üzenet

életkedv (fn) ◊ életöröm, lelkesültség, életigenlés, élénkség, élni akarás, életerő, kakaó (szleng), spiritusz (biz) ♦ APÁTIA, HALÁLTVÁGY

életkép (fn) ◊ zsánerkép, genre (id)

életképes (mn) ◊ életerős, életrealáló ♦ MÚLYA, MÁLÉ, ÜGYEFOGYOTT

◊ megvalósítható, kivitelezhető, keresztülvihető, teljesíthető, épkezláb ♦ MEGVALÓSÍTHATATLAN, LEHETETLEN, KERESZTÜLVIHETETLEN

életkor (fn) ◊ élettartam, életidő

◊ életszakasz

életközösség (fn) ◊ együttélés, házasság

◊ szimbiózis (szak), biocönózis (szak)

életlen (mn) ◊ tompa, kicsorbult, köszörületlen, buta (rég) **Sz:** Bécsben bot a bátyja; életlen, mint a bot ♦ ÉLES, HEGYES

◊ elmosódott, homályos, kivethetetlen, határozatlan, ködös, bizonytalan ♦ HATÁROZOTT, VILÁGOS

életmód (fn) ◊ életforma, életstílus, életvitel, életmenet, életvezetés, életrend

életmű (fn) ◊ munkásság, oeuvre (id), pályakör (rég)

életműködés (fn) ◊ vegetáció (szak), életfolyamat

életöröm (fn) ◊ életkedv, derű, életvidámság, élénkség, lelkesültség ♦ LEVERTSÉG, BÚSKOMORSÁG, LETARGIA

életpálya (fn) ◊ pályafutás, foglalkozás, hivatás, érvényesülés, karrier

◊ sors, életmenet (rég), élet, életút

életrajz (fn) ◊ élettörténet, biográfia (szak), életregény (szak), életírás (rég), életleírás (rég), memoár (vál), emlékirat (vál), curriculum vitae (vál) | önéletrajz, önéletírás, autobiográfia, napló

életrealáló (mn) ◊ erős, egészséges, erőtől duzzadó, életerős, életképes, tökös (szleng) ♦ SATNYA, GYENGE, ÉLETKÉPTELEN

◊ talpraesett, élelmes, gyakorlatias, szemfüles, szemes, találékony, ügyes, leleményes, nem elveszett [ember], agilis, invenciózus, vitális (rég) ♦ ÜGYETLEN, OSTOBA, BAMBA

◊ megvalósítható, kivitelezhető, felhasználható, teljesíthető, alkalmas ♦ MEGVALÓSÍTHATATLAN, TELJESÍTHETETLEN, HIÁBAVALÓ

életszínvonal (fn) ◊ életnivó (vál), életstandard (vál), életszint (vál), népjólét (rég), életkörülmény (rég)

életszükséglet (fn) ◊ létszükséglet, létföltétel, létkérdés

élettan (fn) ◊ fiziológia (szak), élettudomány (rég), biológia

élettapasztalat (fn) ◊ bölcsesség, életbölcsesség, életismeret, életfilozófia

élettárs (fn) ◊ házastárs, élete párja, partner

élettartam (fn) ◊ élethossz, életidő (rég) | fennállás, létezés

élettelen (mn) ◊ halott, holt, elpusztult, kimúlt, megdőglött ♦ ÉLŐ, ELEVEN

- ◊ üres, kopár, sivár, hideg, szürke, kietlen, lélektelen (*vál*), unalmas, egyhangú, monoton, színtelen, vérszegény, szellemtelen, száraz, sótlan ♦ ÉLETELTI | ÉRZÉKLETES
- ◊ szerves, anorganikus
- ◊ kihalt, néptelen, elhagyott, elhagyatott, pusztaság ♦ SZERVES
- élettörténet** (fn) ◊ életrajz, emlékirat, életregény (*szak*), biográfia (*szak*), életírás (*rég*), memoár (*vál*), emlékirat (*vál*), curriculum vitae (*vál*)
- életunt** (mn) ◊ letargikus, kiégett, kiélt, deprimált, depressziós, szplínes (*rég*), mélabús, búskomor, fásult, enervált, csüggedt, kedvetlen, blazírt, levert, mész (*biz*), apatikus ♦ ÉLETVIDÁM, ENERGIKUS, LENDÜLETES
- életveszély** (fn) ◊ életveszedelem, végveszély
- életveszélyes** (mn) ◊ nyaktörő, kockázatos, veszedelmes ♦ VESZÉLYTELEN
- elève** (hsz) ◊ erendően, mindenekelőtt, kezdetben, ab ovo (*vál*), eo ipso (*rég*), eleitől fogva, kezdetektől, előre, a limine (*rég*)
- elven** (mn) ◊ élő, létező, hús-vér ♦ HOLT, HALOTT
- ◊ élénk, mozgékony, izgó-mozgó, fürge, friss, lendületes, virgonc, nyüzsgő, ugribugri, energikus, agilis, játékos, pajkos, tűzrőlpattant, tüzes, víg, vidám, bohókás Sz: eleven, mint a csík ♦ LASSÚ, TUNYA, BAMBÁ
- ◊ változatos, lendületes, fordultatos, mozgalmas, érdekesítő, életszerű, színes, színpompás, képszerű, plasztikus ♦ UNALMAS
- elévül** (ige) ◊ hatályát veszti, [határidő] lejár ♦ ÉRVÉNYES, HATÁLYBAN VAN
- ◊ (*rég*): kiöregszik, elidősül
- elévült** (mn) ◊ lejárt, idejétmúlt, érvénytelen, hatálytalan | elavult, ősi, maradi, ódivatú ♦ HATÁLYOS, ÉRVÉNYES
- élez** (ige) ◊ élesít, fen, köszörül ♦ CSORBÍT, TOMPÍT
- ◊ szít, éleszt, gerjeszt, fokoz ♦ CSILLAPÍT, ENYHÍT, CSÖKKENT
- elfacsarodik** (ige) ◊ elcsavarodik, eltekeredik
- ◊ (*táj*): elkeseredik, sírva fakad | elformátlanodik, eltorzul | elfintorodik
- elfagy** (ige) ◊ [növény]: elhal, kifagy, tönkremegy, elpusztul
- elfajul** (ige) ◊ elkorcsosul, degenerálódik (*szak*), elszatnyul, elhitványul, elcsenevésszedik, elavad (*rég*) | elaljasodik, elzüllik, elerkölcselenedik, elfajzik (*rég*) ♦ MEGJAVUL, NEMESEDIK, TÖKÉLETESEDIK
- ◊ eldurvul, elvadul (*rég*), súlyosbodik, rosszabbodik, kiéleződik, elmérgesedik, fokozódik, felerősödik ♦ ENYHÜL, CSILLAPUL, MÉRSÉKLŐDIK
- elfajulás** (fn) ◊ elkorcsosulás, degenerálódás (*szak*), elszatnyulás, elcsenevésszedés, elferdülés, perverzizáció (*szak*) | elaljasodás, elzüllés, elfajzás (*rég*) ♦ TÖKÉLETESEDES, JAVULÁS, NEMESÉDES
- ◊ súlyosbodás, elmérgesedés, felfokozódás, felerősödés ♦ ENYHÜLÉS, CSILLAPODÁS, MÉRSÉKLŐDÉS
- elfajzik** (ige) ◊ elüt, elhasonul, elhajlik ♦ RÁÜT, HASONLÍT
- ◊ (*táj*): [deszka] elvetemedik (*táj*) ♦ HELYREIGAZODIK
- ◊ (*rég*): elfajul, elkorcsosul, elcsenevésszedik, elhitványul, elszatnyul, elhasonlik (*rég*) ♦ NEMESEDIK, TÖKÉLETESEDIK, JAVUL
- elfajzott** (mn) ◊ korcs, keverék, elfajult (*rég*) ♦ FAJTISZTA
- ◊ satnya, csenevész | romlott, rendellenes, degenerált, abnormális, természetellenes | elaljasult, elvetemült, elzüllött, erkölcselen ♦ ERKÖLCSÖS, EGÉSZSÉGES, NEMES
- elfárad** (ige) ◊ kimerül, elgyengül, ellankad, elpilled, elernyed, elcsigázódik, elbágyad, eltörődik, kifulladás, meggebed (*táj*), eltikkad | elkopik, elhasználódik ♦ FELÉLÉNKÜL, FELFRISSÜL, ÚJJÁSZÜLETIK
- ◊ (*vál*): elmege, odafárad
- elfáraszt** (ige) ◊ kimerít, elgyötör, elgyöngít, elcsigáz, ellankaszt, elbágyaszt, kitikkaszt, kiszipolyoz, megvisel, összetör, kicsinál (*szleng*), kikészít (*biz*), kinyuvaszt (*szleng*) ♦ FELFRISSÍT, FELÉLÉNKÍT, MEGKÍMÉL
- elfásult** (mn) ◊ fásult, egykedvű, érzéketlen, szenttelen, közönyös, közömbös, apatikus, eltompult, unott, életunt, blazírt | kiégett, reményvesztett, megcsömörlött, kifáradt, kimerült ♦ ÉRDEKLŐDŐ, LELKES
- elfecseg** (ige) ◊ elmond, elárul, kibeszél, kifecseg, elpletykál, elköp (*szleng*), elszól, kikotyog (*biz*), kikottyant (*biz*) ♦ MEGTART, TITOKBAN TART
- elfecsérel** (ige) ◊ elveszteget, elpazarol, eltékozol, elpocsékol, elsinkófal (*táj*), elherdál, elpredál, ellenszekál (*táj*), elseremórál (*táj*), elszór, elver, kidobál, kihány, nyakára hág, eljászik, elkótyavetyél, szétforgácsol, fölapróz, eldorbézol, elcsesz (*szleng*) ♦ ÖSSZEGYÚJT, TAKARÉKOSKODIK, MEGTART

elfed (ige) ◇ eltakar, betakar, beborít, elrejt, elleplez, álcáz, beburkol, lefátyoloz, elhomályosít, elsötétít, beárnyékol, belep ♦ MEGMUTAT, LELEPLEZ, FELTÁR

elfehéredik (ige) ◇ elsápad, elhalványul, kiszalad az arcából a vér ♦ ELPIRUL, ELVÖRÖSÖDIK

elfektet (ige) ◇ [íratot]: félretesz, elodáz, halogat ♦ ELINTÉZ, ELVÉGEZ

elfeled, elfelejt (ige) ◇ megfeledkezik <vmiről, vkiről>, kiver a fejéből <vmit>, emlékezetből elszalaszt (*rég*), kitöröl az emlékezetéből, kimegy a fejéből, kimegy az eszéből, kipárolog a fejéből (*biz*) **Sz:** elfelejti, mint a tegnapi álmot; elfelejti, mint az eperfa virágját ♦ EMLÉKEZIK, MEGŐRIZ

◇ elmulaszt

elfeledkezik, elfelejtkezik (ige) ◇ elfelejt, elfeled | megfeledkezik <vmiről> ♦ ESZÉBE JUT, EMLÉKSZIK

◇ [elfeledkezik magáról]: elragadtatja magát, elragadja az indulat, elveszti a fejét

elfenekel (ige) ◇ elnadrárol, elnáspángol, elrak, eltángál, kiporol (*biz*), elpáhol, elpüföl, elver, megver **Sz:** kiporolja a nadrágját

elfér (ige) ◇ belefér <vmibe>, eltér (*táj*)

◇ elkél, szükségés

◇ megfér, összefér

elferdít (ige) ◇ elgörbít, elcsavar, elkajszít (*táj*) ♦ KIEGYENESÍT, VISSZAHAJLÍT

◇ eltorzít, deformál, elváltoztat, megmásít (*táj*), meghamisít, félremagyaráz, kiforgat, csúr-csavar ♦ HELYREIGAZÍT

◇ megront, elzülleszt, pervertál (*rég*) ♦ JAVÍT, MEGJOBBÍT

elfog (ige) ◇ megfog, elkap, elcsíp, megcsíp (*biz*), elkapja a frakkját (*biz*), elkapja a gallérját, fülön fog, nyakon csip, kézre kerít | letartóztat, őrizetbe vesz, foglyul ejt, bekísér (*rég*), rajtaüt, lekapcsol (*szleng*), lefülél (*biz*), lesittel (*szleng*), bebörtönöz ♦ ELERESZT, KIZABADÍT

◇ megkaparint, elhappol (*szleng*)

◇ [érzés]: hatalmába kerít, elővesz, eltölt, megszáll, rátör, elhatalmasodik ♦ ELHAGY, ELMÚLIK, CSILLAPODIK

◇ elfed, eltakar, elhomályosít

elfogad (ige) ◇ átvesz, elvállal

◇ egyetért, elismer, megvall, magáévá tesz, tudomásul vesz, meghajol vki előtt, beleegyezik, belenyugszik, belemegegy (*biz*), tiszteletben tart, méltányol, tolerál, akceptál, szentesít, engedélyez, jóváhagy, helybenhagy, megszavaz, hozzájárul

◇ igazol, nyugtáz ♦ ELUTASÍT, MEGTAGAD, VISSZAUTASÍT

elfogadhatatlan (mn) ◇ elutasítandó, inakceptábilis (*rég*), rossz, lehetetlen, alkalmatlan, megengedhetetlen, imposzibilis (*rég*) ♦ ELFOGADHATÓ, KÖVETENDŐ

elfogadható (mn) ◇ megfelelő, alkalmazható, alkalmas, akceptálható, hihető ♦ ELFOGADHATATLAN, ALKALMATLAN

◇ kielégítő, meglehető, tűrhető, megjárós (*táj*), maradhatós (*táj*), elcsúszik, megjárja

elfoglal (ige) ◇ birtokba vesz, hatalmába kerít, bevesz, meghódít, megvív, megszáll, leigáz, bekebelez, annektál (*szak*), kisajátít, megszerz ♦ FELSZABADÍT, KIVONUL

◇ leül, elhelyezkedik | [állást] betölt ♦ FELÁLL | ELMEGY

◇ [helyet]: betölt, kitölt

elfoglalt (mn) ◇ foglalkoztatott, aktív, tevékeny, dolgozó, be van táblázva **Sz:** ezer a dolga, meg kettő; annyi a dolga, hogy azt se tudja, ki lábára hágjon; meghalni sem ér rá ♦ SZABAD, KÖTETLEN, RÁÉRŐ

◇ bevett, meghódított, megszállt, leigázott ♦ FELSZABADÍTOTT

◇ betöltött ♦ BETÖLTETLEN

elfoglaltság (fn) ◇ tevékenység, munka, foglalkozás, foglalatosság, dolog, teendő, tennivaló, munkálkodás, kötöttség, lekötöttség, időöltés

elfogódott (mn) ◇ megilletődött, feszélyezett, megszeppent, zavart, félénk **Sz:** azt se tudja, melyik lábára álljon; azt se tudja, fiú-e vagy lány ♦ FESZTELEN, OLDOTT

elfogulatlan (mn) ◇ pártatlan, semleges, tárgyilagos, objektív, indifferens, tisztán látó, előítélet-mentes, igazságos, becsületes, korrekt (*vál*), befolyásolhatatlan ♦ ELFOGLALT, RÉSZREHAJLÓ, SZUBJEKTÍV

elfogult (mn) ◇ részrehajló, szubjektív, pártos (*rég*), előítéletes, tendenciózus (*vál*), kivételező, diszkriminatív (*vál*), igazságtalan, szemellenzős, szűk látókörű, elvakult, korlátolt ♦ PÁRTATLAN, OBJEKTÍV, TÁRGYILAGOS

◇ (*rég*): elfogódott

elfogultság (fn) ◇ részrehajlás, szubjektivitás (*id*), előítélet, megkülönböztetés, kivételezés, protekció, kedvezmény, prejudícium (*szak*), előszeretet, majomszeretet (*szleng*) ◆ TÁRGYILAGOSSÁG, OBJEKTIVITÁS

◇ (*rég*): elfogódottság, feszélyezettség, félénkség, kényszeredettség, zavar, megilletődöttség ◆ ELFOGULATLANSÁG, FESZÉLYEZETLENSÉG, BÁTORSÁG

elfogy (ige) ◇ kifogy, kiapad, elúszik (*biz*), [péNZ] elfolyik, kifúj (*szleng*) **Sz**: volt, de elkölt ◆ MEGMARAD ◇ elkel, gazdára talál

◇ [erő, türelem]: kimerül, felőrlődik, elapad, felmorzsolódik, véget ér

elfogyaszt (ige) ◇ megeszik, elkölt (*vál*), belakmároz, bekebelez (*biz*), behabzsol, beburkol (*szleng*), bepakol (*szleng*), befal, betöröl (*szleng*), bezabál [ételt] (*durva*) | megiszik, bevedel, bedönt ◆ MEGHAGY

◇ felél, felemészt, felhasznál, elhasznál ◆ FÉLRETESZ, TAKARÉKOSKODIK, MEGHAGY

elfojt (ige) ◇ [tüzet]: elolt, kiolt, elfúj, lelocsol, elfullaszt (*rég*) ◆ MEGGYÚJT, FELLOBBANT

◇ [érzést]: visszatart, visszafog, visszafojt, féken tart, magába rejt, magába zár, palástol, leplez, takargat, titkol, legyőz, leküzd, türtőztet, visszaszorít, lebir ◆ KINYILVÁNÍT, KIMOND, KIFEJEZ

◇ [mozgalmat]: lever, letör, megszüntet, meghüsit, megsemmisít, megakadályoz, elnyom, eltapos, eltipor, megzaboláz, megfőkeez, elnémít, elhallgattat, betilt ◆ ENGEDÉLYEZ, TÁMOGAT, BATORÍT

elfordít (ige) ◇ félrefordít, elmozdít, elcsavar, elteker, elforgat ◆ VISSZAFORDÍT

◇ [lapot]: elhajt, továbblapoz, továbbbhajt, elforgat

◇ [figyelmet]: elvon, eltérít, elterel

◇ (*rég*): [veszedelmet] elhárít

elfordul (ige) ◇ félrenéz, elfordítja a fejét, elserül (*táj*) ◆ ODAFORDUL

◇ elkanyarodik, letér, elterelődik, [út] elhajlik, divergál (*szak*)

◇ eltávolodik, elhidegül, elpártol ◆ KITART

◇ (*rég*): [veszedelem] elhárul

elforgácsol (ige) ◇ szétforgácsol, elgyalul, eldarabol, elfarigcsál (*táj*), elaprít (*táj*)

◇ elfecsérel, elapróz, aprópénzre vált

elfő (ige) ◇ szétfő, túlfő

◇ elpárolog, elforr

elföldel (ige) ◇ elás, elvermel, eltemet, elhantol (*vál*), elkapar, inhumál (*rég*), örök nyugalomra helyez ◆ KIÁS, KIHANTOL, EXHUMÁL

elfúj (ige) ◇ elröpít, elsodor, elvisz, elfú (*rég*), [szél] felkap

◇ elolt ◆ MEGGYÚJT

◇ elmond, elszaval, elhadar, eldarál | elénekel, eljátszik ◆ BELESÜL

elfúl (ige) ◇ (*vál*): elfullad, bennreked, elakad

elfullad (ige) ◇ [lélegzet] elakad, eláll, bennszorul, elfojtódik, megbicsaklik, akadozik

◇ [tűzhely]: kialszik, befullad

elfuserál (ige) ◇ (*szleng*): elront, eltol (*biz*), elhibáz, elpuskáz (*biz*), elügyetlenkedik, tönkretesz, elsuszterol (*szleng*), elbaltáz (*szleng*), elpackáz (*biz*), elszúr (*biz*) ◆ MEGJAVÍT, HELYREHOZ

elfut (ige) ◇ elszalad, elrohan, eliramodik, elinal, elrobog, elnyargal, elvágat, futásnak ered, elsiet, kerekét old, eltakarodik, meglóg (*biz*), meglép (*biz*), elszökik, megfutamodik, meghátrál, elmenekül, eliszkol, elkotródik, elpörköl (*szleng*), elpályázik (*szleng*), elfüstöl (*szleng*), elpucol (*szleng*), elszelel (*biz*), lelécel (*szleng*), olajra lép (*szleng*) **Sz**: szedi a sátorfáját; elhúzza a csikot (*szleng*); elhúzza a belét (*szleng*); sietőre veszi a figurát (*szleng*); felkőti a nyúlcipőt; szedi a rőljét; túl van árkon-bokron; eliszkol, mintha puskából lőtték volna ki; nyakába kapja a lábát; szélről köti a derest ◆ VISSZAJÖN

◇ [idő]: elmúlik, eliramlik, eltelik, elszáll, elröpül ◆ MEGÁLL

◇ (*táj*): kifut, kifolyik, elforr

elfűrész (ige) ◇ elmetesz, elvág, szétfűrész, kettéfűrész

◇ (*biz*): elgáncsol, megakadályoz, fölír, meghüsit, megfür (*biz*), elnyír, keresztbe tesz <vkinek> (*biz*) ◆ SEGÍT, TÁMOGAT, PÁRTFOGOL

elgáncsol (ige) ◇ elbuktat, megakaszt, elkaszál, meggacsol (*táj*) **Sz**: kaszát vet

◇ meghüsit, megakadályoz, fölír, megfür (*biz*), megtorpedóz (*biz*), elfűrész (*biz*), elnyír, elvág, tönkretesz, keresztbe tesz <vkinek> (*biz*) ◆ TÁMOGAT, PÁRTFOGOL, ELŐSEGÍT

élgárda (fn) ◇ élcsapat, elit, színe-java, avantgárd (*rég*) ◆ TÖMEG, ÁTLAG

elgázol (ige) ◇ elüt, feldönt, halálra gázol, keresztülmegy <vkin>, átmegy <vkin>, nekimegy, agyongázol

◇ (*rég*): legázol, eltapos, eltipor, összezúz

elgázosít (ige) ◇ légneműsít (*szak*), porlaszt (*szak*)

◇ szellent, fingik (*durva*)

elgémberedik (ige) ◇ elmerevedik, elérzéketlenül, elzsibbad, megmered, megmacskásodik (*táj*), elerőtlenedik

elgennyed, elgennyesedik (ige) ◇ elmérgesedik, meggyülik, megevesül (*táj*), elfertőződik ◆ KITISZTUL, MEGGYÓGYUL

elgondol (ige) ◇ végiggondol, átgondol, kontemplál (*id*)

◇ kigondol, eltervez, elhatároz, kieszel, kiagyal, kifundál, kiókumlál (*biz*), kifőz (*biz*), koncipiál (*rég*)

◇ elképzeli, megálmodik

elgondolás (fn) ◇ terv, elhatározás, elképzelés, felépítés, vélekedés, gondolat, ötlet, idea (*id*), elmélet, teória, koncepció, projektum (*rég*), konstrukció, szándék

elgondolkodik, elgondolkozik (ige) ◇ eltűnődik, elmereng, elábrándozik, elmélázik, révedez, eltöpreng, eltépelődik, mérlegel, fontolgat

◇ elmerül, elmélyed, gondolatokba merül, meditál, elmogéroz (*táj*) | magába száll

elgörbül (ige) ◇ elhajlik, deformálódik, kikajszul (*táj*), elvetemedik (*rég*) ◆ KIEGYENESEDIK, HELYREÁLL
◇ [száj]: félreáll, elkámpicorodik, lebiggyed, félrefitul (*táj*), elhúzódik

elgőzőlög (ige) ◇ elforr, elpárolog

elgurul (ige) ◇ tovagördül, elgurigázik (*táj*) | elmegy, elkerekezik, elhajt

elgyalogol (ige) ◇ elmegy, elsétál, elballag, elkutyagol, elzarándokol

elgyengül, elgyöngül (ige) ◇ elerőtlenedik, kimerül, elfárad, elbágyad, ellankad, elpilled, elernyed, erejét veszti, kipurcan, elcsigázódik, eltikkad, elkényszeredik (*táj*), lerongyosodik (*táj*) ◆ FELFRISÜL, MEGERŐSÖDIK, MEGÚJUL

◇ elhalkul, eltompul, elnémul, elcsitul, elcsendesedik, elül ◆ FELERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK

elgyötör (ige) ◇ megkínózik, elkínózik, meggyötör, elől, megvisel

elhadar (ige) ◇ eldarál, ledarál, elfúj, elszaporáz (*rég*), elszaporonkáz (*táj*), elhandrál (*táj*), egy szuszra elmond

elhagy (ige) ◇ <vkít>: otthagyl, eltávozik <vkítől>

◇ [iskolát, állást]: kikerül <vhonnan>, kimegy <vhonnan>, eljön <vhonnan>

◇ szakít <vkivel>, faképnél hagy, dob <vkít> (*szleng*), ejt <vkít> (*szleng*)

◇ magára hagy, sorsára hagy, cserbenhagy

◇ [elhagyja magát]: elhanyagolja magát

◇ abbahagy, felhagy <vmivel>

◇ mellőz, el mellőz, kihagy, átugrik <vmit>, átsiklik <vmin>

◇ elveszít, elhány, elszór

◇ túljut <vmin> | megelőz, leghy, maga mögé utasít, elhúz <vkítől>

elhagyatott (mn) ◇ magányos, magános, magára hagyott, árva, társtalan, egyedülálló | ágrólszakadt, elanyátlanodott, nyomorult, jöttment, hontalan, elhanyagolt, mellőzött **Sz**: egyedül van, mint a szedett fa; egyedül van, mint a kisujjam; egyedül van, mint a kivert kutya; maga van, mint az útszéli kóró; maga van, mint a lehulló levél; maga van, mint a varga a vásárban ◆ TÁRSAS, CSALÁDOS

◇ néptelen, lakatlan, puszta, kietlen, sivár, kopár, kihalt, üres, félreeső, eldugott, isten háta mögötti | gazdátlan, elárvult ◆ KÖZPONTI, LAKOTT, FORGALMAS

elhagyatottság (fn) ◇ magányosság, magány, árvaság, társtalanság, mellőzöttség | védtelenség, gyámoltalanság

◇ sivárság, pusztaság, lakatlanság

elhagyott (mn) ◇ elhagyatott, társtalan, magányos, magára hagyott, magára maradt, kitett, lelenc, talált, árva | kóbor, bitang, gazdátlan, elárvult, elhanyagolt [állat] ◆ TÁRSAS, CSALÁDOS

◇ lakatlan, néptelen, üres, kihalt, kietlen, puszta, élettelen, uratlan (*rég*) ◆ LAKOTT, NÉPES, FORGALMAS

elhájasodik (ige) ◇ elhízik, pocakot ereszt, felszed [vhány kilót] (*biz*) ◆ LEFOGY, LESOVÁNYODIK, MEGACÉLOSODIK

elhajít (ige) ◇ eldob, elvet, elrepít, ellódít

elhajlás (ige) ◇ elgörbülés, elferdülés

◇ eltérés, kilengés | deklináció (*szak*)

◇ mulatozás, kimaradás, tivornya, ivászat, piálás (*szleng*), pityókálás, vedelés

elhajlik (ige) ◇ meghajlik, elgörbül, elhajol, elferdül, deformálódik, elkajszul (*táj*), elvetemedik ◆ KIEGYENESEDIK

◇ elkanyarodik, elfordul, leágazik | eltér, elkalandozik, csapong
 ◇ tivornyázik, mulatozik, kimarad, lumpol
elhajlít (ige) ◇ meghajlít, elgörbít, deformál, elferdít, eltorzít ◆ KIEGYENESÍT
elhajló (mn) ◇ eltérő, széttartó, divergens (*szak*), elágazó
 ◇ ferde, dőlt, rézsütös, srég (*biz*) ◆ EGYENES, FÜGGŐLEGES
elhajt (ige) ◇ elterel | elriaszt, elhesseget, elkerget, elűz, elüldöz, eltávolít, elzavar, eloszlát, elküld ◆
 VISSZAJÖN, VISSZATÉR
 ◇ [magzatot]: kikapar, elcsinál (*biz*) ◆ MEGTART, KIHORD
 ◇ (*szleng*): elvisz, ellop, elcsen, elcsór (*szleng*)
 ◇ [járművön]: elmegy, elrobog, eltávozik, elhajt, eltűz (*szleng*)
elhal (ige) ◇ meghal, elhunyt (*vál*), elhalálozik (*vál*) | elpusztul, elsorvad | elzsibbad, elgémberedik,
 megmacskásodik (*biz*)
 ◇ [hang]: elhalkul, elcsendesedik, elnémul, elgyengül
elhalad (ige) ◇ elmegy, elvonul, továbbmegy, elsiet, elporzik (*biz*), ellép, eltávolodik
 ◇ [út]: vezet, visz, halad
 ◇ [idő]: eltelik, elmúlik, eljár
elhalálózás (fn) ◇ meghalás, haláleset, elmúlás, elhunyt <vkinek>, eltávozás, jobblétre szenderülés ◆
 SZÜLETÉS, VILÁGRAJÖVETEL
elhalálózik (ige) ◇ meghal, elhunyt, eltávozik, eltávozik az élők sorából, elhal (*rég*), halálát leli, kiadja a
 lelkét, elköltözik a másvilágra, elmegy (*biz*), jobblétre szenderül (*biz*), elpihen (*vál*), exitál (*szak*) ◆
 MEGSZÜLETIK, VILÁGRAJÖN
elhalaszt (ige) ◇ elodáz, eltol, késleltet, prolongál, húz-halaszt, halogat, áttesz, elnapol, felfüggeszt ◆
 MEGTESZ, ELINTÉZ
elhallgat (ige) ◇ elcsendesedik, elnémul, torkán akad a szó, befogja a száját (*biz*), pianóban nyomja
 (*szleng*), megkukul (*biz*), elkussol (*durva*), begombolkozik (*szleng*, *tréf*) **Sz**: azt se mondja, fapapucs;
 befagy a szája; befogja a lepénylesőt; befogja a kenyeres zsák száját; bőrt húz a fogára (*szleng*); felteszi
 a szájkosarat (*szleng*); felteszi a hangfogót (*szleng*); kikopik a beszédből, mint a mogyoró a tokjából;
 lecsapja a reteszt
 ◇ [zene, taps]: abbamarad, bevégeződik, véget ér, elül, megszűnik ◆ MEGSZÓLAL
 ◇ hallgat, figyel, figyelemmel kísér
 ◇ <vmit>: eltitkol, rejteget, leplez, palástol, álcáz, takargat, magába fojt, visszatart, lenyel (*biz*), eltussol ◆
 KÖZÖL, KINYILVÁNÍT, KIMOND
elhallgattat (ige) ◇ elcsendesít, lecsendesít, elcsitít
 ◇ csendre int, leint, beléfojtja a szót, elnémít, letorkol, lehurrog, letromfol (*biz*), torkára forrasztja a szót,
 befogja a pófáját (*szleng*, *durva*), betömi a száját **Sz**: a szájára ül vkinek; lakatot vet a szájára; nyakába
 kanyarítja a szót; megállítja vkinek a malmát; befatalja vele a szót ◆ BIZTAT, BATORÍT
 ◇ (*szleng*): megöl, eltesz láb alól, kinyír (*szleng*)
elhalmoz (ige) ◇ eláraszt, elborít | megterhel ◆ MEGFOSZT
elhaló (mn) ◇ gyengülő, elhalkuló, halk ◆ HANGOS, HARSÁNY
elhalványodik (ige) ◇ elhalványul | elsápad, elfehéredik ◆ KIPIRUL
 ◇ elszíntelenedik, színét veszti, kifakul, megkopik, kikopik
 ◇ [emlék]: elmosódik, elhomályosodik, gyengül, meggyengül, tompul, eltűnik, kitörlődik, elfelejtődik
 ◇ eltörpül, nyomába se ér ◆ ÉLÉNKÜL, ERŐSÖDIK, ÉLESEDIK
elhamarkodik (ige) ◇ elsiet, elkapkod, elhirtelenkedik, elhebeburgyál (*táj*), összecsap, összeüt, összevág
Sz: füstre harangoz ◆ MEGFONTOL, ÁTGONDOL, LATOLGAT
elhamarkodott (mn) ◇ elsietett, elkapkodott, elhirtelenkedett, meggondolatlan, hirtelen, kiforratlan,
 megfontolatlan, felelőtlen, gondatlan, vigyázatlan (*rég*), könnyelmű, nemtörődöm, hevenyészett, éretlen,
 korai, időszerűtlen, szeleburdi, hebeburgya, slendrián ◆ MEGFONTOLT, ÁTGONDOLT, ÉRETT
elhamvad (ige) ◇ elég, leég, porig ég
elhamvaszt (ige) ◇ eléget, elemészt (*vál*), felperzsel, porrá éget
 ◇ kremál (*szak*)
elhangzik (ige) ◇ elhallatszik, elhallik (*rég*)
 ◇ (*rég*): elhalkul, elcsendesül, elül, lecsillapodik
elhantol (ige) ◇ eltemet, sirba helyez, elföldel, elás, elkapar ◆ KIHANTOL, EXHUMÁL (*vál*), KIÁS
elhány (ige) ◇ ellapátol, eltakarít, eldobál, elszór, eltávolít ◆ VISSZAHÁNY, VISSZALAPÁTOL

◇ elveszít, elveszt, elhagy, elrak ♦ MEGTALÁL, MEGLEL, ÖSSZEGYŰJT
 ◇ eldob, eldobál, elhullat
 ◇ (táj): elkölt, elver, elszór, elherdál, elfecsérel
elhanyagol (ige) ◇ elmulaszt, elbliccel, negligál (*id*), mellőz, semmibe vesz, félvállról vesz, ellaszál (*biz*), ellustáz (*táj*) ♦ GONDOSKODIK, GONDOZ, TÖRŐDIK <VKIVEL, VMIVEL>
 ◇ (táj): elver, elpáhol, elrak
elhanyagolt (mn) ◇ ápolatlan, gondozatlan, rendetlen, rongyos, koszlott, szakadt, lompos, slampos, topis (*szleng*), toprongyos, slendrián, pacuha (*táj*), mosdatlan, koszos **Sz:** olyan, mintha vasvillával hányták volna rá a ruhát ♦ ÁPOLT, RENDES, GONDOZOTT
 ◇ elárvult, elhagyatott, mellőzött, magányos
elharap (ige) ◇ kettéharap, szétharap
 ◇ [szót]: lenyel (*biz*), elhallgat ♦ KIMOND
elharapózik, elharapózik (ige) ◇ elterjed, tovaterjed, elhatalmasodik, eluralkodik, úrrá lesz, elburjánzik, elszaporodik, terjed, lábra kap, megnő, grasszál (*rég*), ellegel (*táj*) ♦ LECSILLAPUL, VISSZAVONUL, MEGSZÜNIK
élharcos (fn) ◇ vezér, zászlóvivő, fáklyavivő, fáklyahordozó, főkolompos (*pej*) ♦ SEREGHAJTÓ
elhárít (ige) ◇ (*vál*): félretol, eltol
 ◇ [támadást]: megakadályoz, kivéd, visszaver, leszerel
 ◇ [akadályt]: eltávolít, megszüntet, felszámol
 ◇ [gyanút]: elterel, elosztal
 ◇ visszautasít, elutasít ♦ ELFOGAD
elháríthatatlan (mn) ◇ kivédhetetlen, elutasíthatatlan, elkerülhetetlen, elmaradhatatlan, kikerülhetetlen, biztos, szükségszerű, óhatatlan ♦ ELKERÜLHETŐ, KIVÉDHEŐ
elhárul (ige) ◇ eloszlik, megszűnik, elmúlik, megoldódik, elgördül, elterelődik ♦ FENNÁLL, MEGMARAD
elhasal (ige) ◇ elesik, elbukik, hasra esik, orra bukik, elvágódik, elterül ♦ FELKEL, FELÁLL
 ◇ [vizsgán] megbukik, elzúg (*biz*), buktázik (*biz*), elvérzik (*biz*), leveri a lécet (*szleng*), nyári egyetemre jár (*biz*), szaltózik (*szleng*) ♦ ÁTMEGY, LEVIZSGÁZIK
elhasznál (ige) ◇ elfogyaszt, feldolgoz, elkölt, felél, kimerít ♦ MEGSPÓROL (*biz*), ÖSSZEGYŰJT
 ◇ elkoptat, elnyű, elhord, elvisel, elrongyol (*rég*) ♦ MEGKÍMÉL, MEGÓV
elhasználódik (ige) ◇ elkopik, elväsik, tönkremegy, elromlik, elöregedik
elhatalmasodik (ige) ◇ eluralkodik, elharapózik, elharapózik, úrrá lesz, elterjed, elburjánzik ♦ VISSZASZORUL, VISSZAHŰZŐDIK
 ◇ [ézés]: elfog, eltölt, felerősödik, erőt vesz <vkin>, úrrá lesz <vkin>
elhatárol (ige) ◇ elválaszt, elkülönít, elrekeszt, elszigetel, izolál (*vál*), szeparál (*vál*) ♦ ÖSSZEMOS, EGYESÍT
 ◇ [elhatárolja magát]: elhatárolódik, elzárkózik, visszautasít, megtagad ♦ VÁLLAL, FELVÁLLAL
elhatároz (ige) ◇ eldönt, elszánja magát, elgondol, eltökél (*vál*), megfogad, feltesz, fejébe vesz <vmít>, ráadja a fejét <vmire>, szándékozik (*táj*), rezolvál (*rég*) ♦ TÉTOVÁZIK
 ◇ elrendel, megparancsol, parancsba ad, előír, kijelöl, megszab
elhatározás (fn) ◇ döntés, határozat, eltökélés, elgondolás, szándék, akarat, célkitűzés, terv, cél ♦ HATÁROZATLANSÁG, BIZONYTALANKODÁS
elhelyez (ige) ◇ letesz, lerak, elrendez, arranzsál (*rég*) | raktároz, tárol, deponál (*szak*)
 ◇ elszállásol, elkvártélyoz (*rég*), bekvártélyoz (*rég*), állomásoztat, befogad, hajlékot ad
 ◇ álláshoz juttat, beajánl, beprotezsál, bejuttat, elszerez (*rég*)
 ◇ [pénzt]: letébe tesz, befizet, befektet, invesztál, fordít <vmire>
elhelyezés (fn) ◇ letevés, lerakás, tárolás, elrendezés, elosztás, fekvés, helyzet, elszállásolás, kvártély | telepítés
elhelyezkedés (fn) ◇ helyzet, fekvés, beosztás, körülmény, konfiguráció (*szak*), testtartás, póz, testhelyzet
 ◇ állás, munka, hivatal, munkavállalás
elhelyezkedik (ige) ◇ helyet foglal, leül, letelepszik, befészkelődik (*táj*) ♦ FELÁLL
 ◇ munkába áll, dolgozik, álláshoz jut, bejut, bekerül <vhova> ♦ KILÉP, FELMOND
 ◇ elterül, található, fekszik

elherdál (ige) ◇ eltékozol, elpazarol, elveszteget, elfecsérel, elver, elszór, elprédál, elpocsékol, elkölt (*rég*), elkótyavetyél, szétforgácsol **Sz:** kidob az ablakon; kiszór az ablakon ◆ MEGTAKARÍT, MEGŐRIZ, JÓL SÁFÁRKODIK <VMIVEL>

elhervad (ige) ◇ elvirágzik, elvirul, elnyílik, elfonnyad, lekonyul, lekökad, elbángyorodik (*táj*), megpernyed (*táj*), elenyészik, elszárad ◆ KIVIRUL, KIVIRÁGZIK, KINYÍLIK

◇ (*vál*): megöregszik

elhesseget (ige) ◇ elhajt, elzavar, elriaszt, elijeszt, elkerget, elűz

◇ [gondolatot]: elűz, elhárít

élhetetlen (mn) ◇ gyámoltalan, tehetetlen, lehetetlen, ügyetlen, mafla, együgyű, mulya, málé, bamba, pipogya, anyámasszony katonája, tutyimutyi (*biz*), lepényszájú (*táj*), bibasz (*rég*) ◆ TALPRAESETT, RÁTERMETT, HATÁROZOTT

◇ (*rég*): erőtlén, tehetetlen, nyurga, nyápic, vézna, vanyiga (*táj*)

elhibáz (ige) ◇ elront, eltéveszt, elvét, elbaltáz (*szleng*), elpuskáz (*biz*), kihagy, eltolt (*biz*), elszúr (*biz*), elbarmol (*szleng*), elcsesz (*szleng*), elbaszik (*durva*), elfuserál (*biz*), elpaccol (*biz*), elpackáz (*biz*), melléfog, bakot ló, kudarcot vall, elügyetlenkedik, elhülyéskedik, elnéz

◇ mellélő, mellétrafál **Sz:** elhibázza, mint a macska a fingást; balfogást csinál; rossz lóra tesz; etalálja szarva közt a tőgyit; etalálja, mint cigány a búzavetést ◆ ETALÁL, MEGOLD

elhibázott (mn) ◇ hibás, helytelen, téves, elrontott, eltévesztett, elvétett (*vál*), elpuskázott (*biz*), eltolt (*biz*), félresikerült, elfuserált (*biz*), ellőtt (*biz*), elszúrt (*biz*), sikertelen, rossz ◆ SIKERES, EREDMÉNYES | MEGGONDOLT

elhidegül (ige) ◇ elhidegedik, eltávolodik, elfordul, kiszeret <vkiből>, elidegenedik ◆ KÖZEL KERÜL <VKIHEZ>, ÖSSZEMELEGEDIK <VKIVEL>

◇ kihül, elhül

◇ (*rég*): meghül, megfázik, átfázik

elhínt (ige) ◇ elszór, elhullat, [magot] elvet, elszéllyez (*táj*), elszillal (*táj*)

elhíresztel (ige) ◇ elterjeszt, kikürtöl, szétkürtöl, világgá kürtöl, kihirdet, kikiabál, közhírré tesz, nyilvánosságra hoz, fűnek-fának elmond, kibeszél, kiptykál (*biz*), széttrombitál (*biz*), kifecseg, dobra ver, kidobol, kiharangoz (*táj*), kipunlikál (*rég*), kivulgál (*rég*) ◆ ELHALLGAT, ELTITKOL, VISSZATART

elhisz (ige) ◇ elfogad, hitelt ad <vminek>, bevesz (*biz*), készpénznek vesz, szentírásnak vesz, ráharap, megeszik (*szleng*), megkajál (*szleng*), beszop (*szleng*), beugrik, lépre megy, bedől <vkinek> (*biz*), felül <vkinek> **Sz:** bedől, mint maci a málnásba; bekapja a horgot (*biz*); bekapja a csalit (*szleng*); beveszi a kefét (*szleng*) ◆ KÉTELKEDIK, KÉTSÉGBE VON

◇ [elhiszi magát] (*táj*): elbizza magát, elbizakodik, vérszemet kap, felbátorodik

elhitet (ige) ◇ bebeszél (*biz*), bemesél, szuggerál, bedumál (*szleng*), megetet (*szleng*), bead <vkinek vmit> (*szleng*)

elhív (ige) ◇ elszólít (*vál*), magához kér ◆ VISSZAKÜLD, HAZAKÜLD

elhivatottság (fn) ◇ hivatás, hivatottság, hivatástudat, küldetés, rendeltetés, misszió

elhízik (ige) ◇ meghízik, elkövéredik, elhájasodik, elterebélyesedik, elzsirosodik, elpocakosodik (*biz*), pocakot ereszt, elpotrohosodik, tokát ereszt, kidalmahodik (*táj*) ◆ LESOVÁNYODIK, LEFOGY

elhódít (ige) ◇ megszerez, elfoglal

◇ megnyer, elcsábít, elszeret, lecsap a kezéről ◆ VISSZAHÓDÍT, VISSZAÉDESGET

◇ kivív, elnyer

elhomályosít (ige) ◇ elsötétít, beárnyékol, eltakar, homályba burkol, elfátyoloz, elfelhősít ◆ KIFÉNYESÍT, MEGMUTAT, SZINESÍT

◇ [indulat]: megzavar, összezavar

◇ elködösít

◇ felülmúl, túlszárnyal, túltesz <vkin>, háttérbe szorít, kisebbít, elhalványít

elhomályosul (ige) ◇ elhomályosodik, elsötétül, elsötétedik, elborul, elkomorodik, befelhősödik ◆ KIDERÜL, KITISZTUL

◇ [szem]: könnybe lábad, könnybe borul, bepárasodik, bepókhálósodik (*rég*)

◇ elhalványul, megfakul, meggyengül, elmosódik, tompul, elenyészik, elhal, eltűnik ◆ FELERŐSÖDIK, FELÉLÉNKÜL

elhord (ige) ◇ elszállít, elvisz, elfuvaroz, elcipel, elhurcol, eltakarít | elsodor, elfúj | ellopkod, eltulajdonít, elhorgász (*táj*), elrabigál (*táj*) ◆ OTTHAGY

◇ elvisel, elkoptat, elnyű, agyonhasznál, elrongyol, lekoszpitol (táj) ◆ MEGKÍMÉL, MEGÓV, VIGYÁZ
<VMIRE>

elhoz (ige) ◇ házhoz szállít, fuvaroz

◇ elnyer, megszerez, megkap

elhull (ige) ◇ elszóródik, kiesik, kipotyog, elpereg

◇ [levél, virág]: lehull, lepereg

◇ [állat]: meghal, elesik, elpusztul, kimúlik, megdöglik (*durva*), felfordul (*durva*), meggebed (*durva*) ◆
ÉLETBEN MARAD, ÉL

elhullat (ige) ◇ elszór, elhint, elejt, elpotyogtat

◇ elveszít, elhagy, elhány, levet, vedlik, kivetkőzik (*rég*) **Sz:** hullatja, mint a tót a miatyánkot

elhuny (ige) ◇ (*vál*): meghal, elhalálozik, eltávozik, elhal (*rég*), halálát leli, elmegy (*biz*), elpihen (*vál*),
exitál (*szak*) **Sz:** jobblétre szenderül; kiadja a lelkét; elköltözik a másvilágra; eltávozik az élők sorából;
alulról szagolja az ibolyát ◆ ÉL, LÉTEZIK, ÉLETBEN MARAD

◇ [tűz] (*rég*): kihuny, kialszik, elhamvad

elhunyt (fn és mn) ◇ meghalt, halott, megboldogult (*vál*), néhai (*vál*), megdicsőült, elhalálozott,
kiszzenvedett, kimúlt

elhurcol (ige) ◇ elvisz, elhord, elcipel, elrabol, eloroz, elragad, elvonszol

◇ rabszíjra fűz, deportál, internál

elhurcolkodik (ige) ◇ elköltözik, elkürcölködik (*táj*) ◆ MARAD

elhúz (ige) ◇ elvontat, elvon, elvisz, elmozdít, elvonszol

◇ félrehúz, felgördít

◇ [száját]: elfintorít, elferdít, eltorzít, elbiggyeszt

◇ elnyújt, húz-halaszt, elhalaszt, késleltet, prolongál ◆ BEFEJEZ, LEZÁR

◇ olajra lép (*szleng*), elsöpör (*szleng*), felveszi a nyúlcipőt (*biz*), lelécel (*szleng*), elbrékel (*szleng*), elpucol
(*szleng*), megpattan (*szleng*), meglép (*biz*), elmenekül, elsikerál (*biz*), elrohan, elszáguul, elviharzik,
elrobog, elrepül, elszáll

◇ lemarad

◇ eljátszik, elmuzsikál, elhedegül, elharangoz (*táj*)

◇ megbuktat, meghúz (*biz*), megvág (*biz*), elhasaltat (*biz*) ◆ ÁTENGED

elhúzódik (ige) ◇ félrehúzódik

◇ [száj]: elfintorodik, eltorzul, lebiggyed

◇ elvonul

◇ behúzódik <vhova>, meghúzza magát <vhol>

◇ félrevonul, visszahúzódik, félreáll, elrezen (*rég*), óvakodik (*rég*), kerül <vkit> ◆ CSATLAKOZIK, TÁRSUL

◇ eltart, nyúlik, halasztódik, elodázódik

◇ [térben]: elnyúlik, terjed <vmeddig>, elér

elhül (ige) ◇ kihül, meghül, elhidegedik (*rég*)

◇ (*rég*): elhidegül

◇ megdöbben, elcsodálkozik, meghökken, meglepődik, elképed, elámul, hüledezik

eliddogál (ige) ◇ eliszogat, pityizál (*biz*), kvaterkázik

elidegenedik (ige) ◇ elhidegül, eltávolodik ◆ ÖSSZEMELEGSZIK

elidegenít (ige) ◇ eltávolít, elhidegít

◇ eltulajdonít, ellop, elsikkaszt, elemel, elsinkófal (*biz*), elcsór (*biz*), megcsap (*biz*), megfúj (*biz*), eltirdelel
(*táj*)

◇ (*szak*): átruház

elidegeníthetetlen (mn) ◇ eladhatatlan, átruházhatatlan ◆ ELADHATÓ

◇ elévülhetetlen, visszavonhatatlan, megtámadhatatlan, elválaszthatatlan, öröklött, velejáró, hozzátartozó ◆
ELÉVÜLHETŐ, MEGTÁMADHATÓ, VISSZAVONHATÓ

eligazít (ige) ◇ rendbe tesz, megigazít, elrendez

◇ elintéz, elrendez, rendbe hoz, megold, tisztáz, helyrefoz (*biz*), intézkedik, helyrehoz, elsimít, eltussol

◇ utat mutat, útbaigazít, elirányít, küld ◆ FÉLREVEZET, ELTEREL

eligazodás (fn) ◇ tájékozódás, orientáció (*id*), helyzetfelismerés

eligazodik (ige) ◇ kiismeri magát, tájékozódik, orientálódik ◆ ELTÉVED

elígérkezik (ige) ◇ leköti magát, elkötelezi magát, elszegődik, megígér ◆ VISSZAKOZIK, VISSZAMOND

elijeszt (ige) ◇ megijeszt, elrémít, elrettent, elbátortalanít, eltántorít, elriaszt, elzavar, megfélemlít

◇ visszariaszt, visszatart ◆ BÁTORÍT

elillan (ige) ◇ elpárolog

◇ [gáz]: eloszlik, eltűnik, szétoszlik, elszökik

◇ elműlik, tovaszáll, eliramlik, elsuhan, szertefoszlik

◇ megszökik, elmenekül, továbbáll, eloson, elsompolyog, kereket old, angolosan távozik, meglép (*biz*), elszeelel, elinal, elkotródik, eliszkol, elpucol (*szleng*), meglóg, eliszködik (*rég*), megugrik (*biz*), olajra lép (*szleng*), lelécel (*szleng*), felszivódik (*szleng*), megpattan (*szleng*) **Sz:** eltűnik, mint szürke számár a ködben (*szleng*) ◆ OTT MARAD

elindít (ige) ◇ mozgásba hoz, beindít, begyűjt, működésbe hoz, bekapcsol, megindít ◆ LEÁLLÍT, KIKAPCSOL

◇ útnak ereszt, útjára bocsát, elbocsát, útnak indít, elküld, útra tesz (*táj*) ◆ VISSZATART, MARASZTAL, TARTÓZTAT

◇ elkezd, megindít, hozzáfog, nekilát, megnyit <vmit> | előidéz, kivált ◆ LEZÁR, BEFEJEZ

elindul (ige) ◇ útnak indul, útra kel, útnak ered, felkerekedik, elmegy, felcihelődik, távozik, elutazik, szedi a sátorfáját, nekivág, startol, rajtol ◆ LEÁLL

◇ beindul ◆ MEGSZŪNIK

◇ kezdetét veszi, elkezdődik, megkezdődik, megindul ◆ VÉGET ÉR

elintéz (ige) ◇ elvégez, teljesít, véghezvisz, megcsinál, megvalósít, realizál, effektuál (*id*), abszolvál (*vál*)

◇ lebonyolít, letárgyal, elrendez, nyélbe üt, eligazít, megold, kijár, kitalpal, kieszközöl, kiharcol, kibuliz (*szleng*), dülöre juttat (*biz*), tető alá hoz, elboronál, elsimít, elegyenget tisztáz, helyrehoz ◆ ELHALASZT, FÜGGŐBEN HAGY

◇ (*szleng*): ellátja a baját, helybenhagy, elhúzza a nótáját | kinyiffant (*szleng*), kinyuvaszt (*durva*), kipurcant (*szleng*), eltesz láb alól, megöl, meggyilkol, kivégez, kinyír | félreállít, tönkretesz ◆ MEGKEGYELMEZ, MEGKÍMÉL | ÉLETBEN HAGY

elintézés (fn) ◇ elrendezés, lebonyolítás, megoldás, eligazítás, elsimítás, végrehajtás, véghezvitel, megvalósítás ◆ KÉSLELTETÉS, HALOGATÁS, ELODÁZÁS

eliramodik (ige) ◇ eliramlik (*vál*), elszalad, elfut, elmenekül, elszökik, elrohan, elillan, elinal, elszeelel, elnyargal, elvágat, elüget | elszökken, megugrik (*biz*) ◆ MARAD, VÁR, ROSTOKOL

◇ [idő]: elszáll, elrepül, elműlik, tovatűnik

elírás (fn) ◇ hiba, tévedés, vétség, tollvétség, sajtóhiba, nyomdahiba, baki (*biz*) ◆ JAVÍTÁS, HELYESBÍTÉS, ERRATA

elismer (ige) ◇ elfogad, belát, vállal, tudomásul vesz, akceptál (*vál*), tiszteletben tart, respektál, koncedál (*szak*), igazol, tanúsít, hitelesít, aláír, jóváhagy, engedélyez, nyugtáz | beismer, bevall | honosít, szentesít, ratifikál (*szak*), legitimál (*szak*) ◆ KÉTSÉGBE VON, ELUTASÍT | ÉRVÉNYTELENÍT

◇ méltányol, értékkel, becsül, megbecsül, nagyra tart, fejet hajt <vki előtt>, dicsér, jutalmaz, díjaz ◆ LEBECSÜL, LENÉZ, SEMMIBE VESZ

elismerés (fn) ◇ méltánylás, megbecsülés, nagyrabecsülés, tisztelet, megtiszteltetés, hódolat, reverencia (*id*), vállveregetés, méltatás, dicséret, gratuláció, kitüntetés, jutalom, prémium, rendjel, érdemérem, babér, cím, előléptetés ◆ ÓCSÁRLÁS, LEKICSINYLÉS | ELMARASZTALÁS

◇ beismerés, bevallás, gyónás, vállalás ◆ TAGADÁS, CÁFOLÁS, VISSZAUTASÍTÁS

◇ jóváhagyás, szentesítés, törvénybe iktatás, becikkelyezés, ratifikálás (*szak*), legitimáció (*szak*) ◆ ELUTASÍTÁS

elismerő (mn) ◇ méltányoló, méltató, dicsérő ◆ BECSMÉRLŐ, LENÉZŐ

◇ beismerő, bevalló, vállaló

elismert (mn) ◇ híres, neves, hírneves, jónévű, kiváló, illusztris, nagyszerű, tiszteletreméltó, tisztelt, nagyrabecsült, megbecsült, sikeres, tekintélyes, menő (*szleng*) ◆ JELENTÉKTELEN, ÉRTÉKTELEN

◇ bevett, elfogadott, megszokott

◇ jóváhagyott, engedélyezett, szentesített

elismervény (fn) ◇ igazolás, nyugta, bizonylat, tanúsítvány, ellenőrző szelvény, számla, faktúra (*rég*)

elismétel (ige) ◇ megismétel, utánamond, repetál (*rég*)

eliszik (ige) ◇ elkorhelykedik, lemegy a garatján, elmulat, megzenésít (*tréf*)

elit I. (mn) ◇ első osztályú, kiváló, exkluzív, válogatott ◆ EGYSZERŰ, OLCSÓ

◇ rangos, úri, arisztokratikus, kékvérű, előkelő ◆ ÁTLAGOS

elit II. (fn) ◇ színe-java, színe-virága, krémje, legjava ◆ ALJA

elítél (ige) ◇ megbüntet, elmarasztal ◆ FELMENT, FELOLDOZ

◊ hibázhat, helytelenít, rosszszall, kifogásol, kárhozzat, nehezményez, ellenez, tiltakozik, elutasít, megvet, pálcát tör <vki felett>, megbélyegez, leszól, bírál, kritizál ♦ HELYESEL, JÓVÁHAGY, TÁMOGAT

elítélt (fn) ◊ rab, fogoly, fegyenc, őrizetes (*szak*), sittes (*szleng*), cinkelt (*szleng*) | halálra ítélt

eljár (ige) ◊ ellátogat, felkeres, frekventál (*vál*)

◊ [ügyben]: intézkedik, képvisel, cselekszik, utánajár <vminek>, intéz

◊ eltáncol, elrop

◊ [idő]: elmúlik, eltelik, elszalad, elfolyik, halad, lejár

eljárás (fn) ◊ bánásmód, intézkedés, ténykedés, cselekvés, közbelépés, beavatkozás, akció, tett, megoldás

◊ mód, módszer, művelet, algoritmus (*szak*), szertartás, technika, technológia, know-how (*id*), procedura, taktika, stratégia, szisztéma | nyomozás, vizsgálat

eljátszik (ige) ◊ előad, elhúz, elmuzsikál

◊ alakít, megformál, ad (*rég*), előad, produkál, bemutat, fellép <vmiben>, szerepel <vmiben> | színlel, mímél, megjátsszik

◊ elkártyáz, elveszít

◊ elmulaszt, elszalaszt, elront

eljegyez (ige) ◊ elgyűrűz, meggyűrűz, elkendőz (*rég*), elmatkásít (*rég*), kézfogót tart, jegybe ad (*rég*)

eljegyzés (fn) ◊ kézfogó, gyűrűváltás, jegyváltás, kendőváltás (*rég*), mátkásulás (*táj*)

éljen (isz) ◊ vivát!, bravó! (*biz*) ♦ LE VELE!, VESSZEN!, ABCÜG!

éljenez (ige) ◊ éltet, köszönt, üdvözöl, vivátoz, bravózik, hurráz, ünnepel, hozsannázik ♦ KIFÜTYÜL, LEHURROG, PFÚJÓZ (*biz*)

éljenzés (fn) ◊ tetszésnyilvánítás, akklamáció (*rég*), üdvívalgás, ujjongás, ováció, ünneplés, elismerés, dicsőítés, helyeslés, hurrázás, vivát, vivátozás ♦ LEHURROGÁS, ROSSZALLÁS, ABCÜGOLÁS (*rég*)

eljön (fn) ◊ ellátogat, elfárad, idejön, elérkezik, megérkezik

◊ bekövetkezik, beköszönt, beteljesedik, megvalósul, betelik (*táj*), elkövetkezik, felvirrad [nap] ♦ ELMEGY, TÁVOZIK | MEGHIÚSUL

eljut (ige) ◊ elér <vhova>, elérkezik, odaérkezik, odaér, elkerül, elvetődik <vhova>, kilyukad <vhova>

◊ [hang]: odatalál (*rég*), célba ér | elhallatszik, elhallik, elhat ♦ ELAKAD

eljuttat (ige) ◊ elküld, továbbít, felad, postáz, átutal, kézbesít ♦ VISSZATART

elkábít (ige) ◊ elaltat, narkotizál (*szak*), eltompít, érzéstelenít, elbódít, elálmosít, megrészeget, elszongít

◊ rabul ejt, elbűvöl, megigéz, elszédít, megbolondít, megbabonáz, elbájol, elvakít, elkápráztat, elcsavarja a fejét

◊ befolyásol, meghülyít (*biz*), beetet (*szleng*), levesz a lábáról

◊ megzavar, fejébe száll ♦ MAGÁHOZ TÉRÍT, FELÉBRESZT | KIJÓZANÍT

elkábul (ige) ◊ elbódul, megrészegeül, elszedül, megszedül, megmámorosodik ♦ MAGÁHOZ TÉR, FELÉBRED

◊ (*szleng*): berüg, benyakal (*biz*), becsicscent (*biz*), felönt a garatra, leissza magát, megpityókosodik (*táj*) ♦ KIJÓZANODIK

elkalandozik (ige) ◊ eltéved, elkóborol, elbitangol, elkószál, elbarangol, elcsatangol, elcsavarog, bolyong ♦ VISSZATALÁL

◊ [tárgytól]: eltér, elkanyarodik, mellébeszél, hetet-havat összehord, tücsköt-bogarat összebeszél (*biz*), nyomja a sódert (*szleng*), rizsázik (*szleng*), csapong

elkallódik (ige) ◊ elvész, elveszik, eltűnik, lába kel, elkeveredik, elhányódik ♦ MEGKERÜL

◊ [tehetség]: elsikkad, veszendőbe megy, elzüllik ♦ ÉRVÉNYESÜL

elkanászodik, elkanászosodik (ige) ◊ elszentelenedik, elvadul, elkomiszodik, elpimaszkodik, elpofátlanodik ♦ MEGJAVUL

elkanyarodik (ige) ◊ letér, elfordul, eltávolodik, elhajlik, divergál (*szak*)

◊ [gondolatmenet]: csapong, eltér, elkalandozik ♦ VISSZAKANYARODIK, VISSZATÉR

elkap (ige) ◊ megfog, megragad, megkaparint | elfog, letartóztat, tetten ér, foglyul ejt, lefülel (*biz*), lestoppol (*biz*), kabdovál (*szleng*), begyűjt (*szleng*), nyakon csíp (*biz*), elcsíp, fülön csíp ♦ ELENGED, SZABADON BOCSÁT, SZABADDÁ TESZ

◊ elránt, elhúz, elvesz

◊ magával ragad, elsodor

◊ lecsap <vkire>, elcsíp

◊ [betegséget]: bekap, beszerez, összeszed

elkapar (ige) ◊ (*táj, biz*): eltemet, elföldel, elás, elhantol, elkotor (*rég*) | elvermel ♦ KIÁS, ELŐKOTOR, FELTÁR

elkapat (ige) ◇ elkényeztet, ajnároz

elkápráztat (ige) ◇ elvakít

◇ elámít, elbűvöl, elszédít (*biz*), lebilincsel, lenyűgöz, meghódít, elragad, rabul ejt, megnyer, megigéz, megbabonáz, elbájol, elvarázsol, megboszorkányoz (*rég*)

elkártyáz (ige) ◇ eljátszik, elveszteget, elveszít

elkedvetlenedik (ige) ◇ elszomorodik, lehangelődik, elszontyolódik, kedvét veszti, reményét veszti, besavanyodik, lehvad (*biz*), lekókad, lekonyul, elcsügged, elkeseredik, elanyátlanodik, elkenődik (*biz*), elkámpicsorodik, elhagyja magát, letörik (*biz*), lelombozódik (*szleng*), elkeskenyedik (*biz*) **Sz:** letörik, mint a bili füle (*biz*) ◆ FELDERÜL, FELDOBÓDIK, MEGÖRÜL

elkedvetlenít (ige) ◇ elszomorít, elkeserít, lehangel, letör, kedvét szegi, elcsüggeszt, lelankaszt, lelohaszt, elszontyolít, lekókaszt, lelomboz (*szleng*), lehervaszt (*biz*), elbátortalanít, deprimál (*szak*), lehüt, lesújt, lever, nyomaszt ◆ FELDERÍT, FELVIDÍT | BIZTAT

elkel (ige) ◇ elfogy, gazdára talál ◆ MEGMARAD, NYAKÁN MARAD

◇ szükséges, helyénvaló, kell ◆ SZÜKSÉGTelen, FÖLÖSLEGES

elken (ige) ◇ szétken, elmazol, elmaszátol

◇ elsimít, takargat, leplez, palástol, elkendőz, eltussol, elmismásol (*biz*), ködösít ◆ NYILVÁNOSSÁGRA HOZ, TISZTÁZ, FELTÁR

◇ (*táj*): elver, megver

elkendőz (ige) ◇ leplez, elleplez, palástol, takargat, álcáz, elfed, eltítkol, eltussol (*biz*), elhallgat, elfojt, szépítget ◆ FELFED, FELTÁR, NYILVÁNOSSÁGRA HOZ

◇ (*táj*): eljegyez

elkényeztet (ige) ◇ elkapat, félrenevel, elnevel, elront, elpuhít (*rég*), elfinnyásít (*rég*), ajnároz, babusgat, dédelget, becézget, kecsget (*rég*) **Sz:** szereti, mint majom a fiát; tejbene-vajban fűrészt

elkényeztetett (mn) ◇ elkapatott, félrenevelt, agyondédelgetett, kényes, kényeskedő, nyafogó, nyafka, elpuhult, puhány, gedélt (*táj*)

elképed (ige) ◇ meglepődik, elcsodálkozik, elámul, elkáprázik (*rég*), megdöbben, megrökönyödik, meghökken, megbotránkodik, elszörnyülködik, elhúl, hüledezik, eláll a lélegzete, szörnyülködik, leesik az álla, kikattan (*szleng*), elképtelenedik (*táj*) **Sz:** megáll a szeme, szája, mint a bolond juhnak

elképeszt (ige) ◇ meglep, megdöbbsent, meghökkent, elborzaszt, bámulatba ejt, konsternál (*rég*), megzavar, megrendít

elképesztő (mn) ◇ meglepő, meghökkentő, megdöbbsentő, döbbenetes

◇ fantasztikus, szédültes, káprázatos, fölfoghatatlan, hihetetlen, óriási, bámulatos, tüneményes, rendkívüli, valószínűtlen, mellbevágó, falrengető

◇ hallatlan, szörnyű, vérlázító, égbekiáltó, felháborító, szégyenletes, példátlan, hajmeresztő, orcátlan ◆ MEGSZOKOTT, KÖZÖNSÉGES, HÉTKÖZNAPI

elképzél (ige) ◇ eltervez, elgondol, kigondol, megálmodik, kitalál, kieszel, kimódol, kiagyal, kifőz (*biz*), kitervel

◇ feltételez, feltesz, vél, gondol

elképzelés (fn) ◇ elgondolás, terv, tervezet, ötlet, idea, kitalálás, kiagyalás, agyszülemény, fantazmagória, képzet, teória, elmélet, koncepció, nézet, feltevés, sejtelen, fogalom, vélelem (*rég*)

elképzелhetetlen (mn) ◇ megfoghatatlan, felfoghatatlan, hihetetlen, lehetetlen, valószínűtlen, képtelen, megvalósíthatatlan, keresztülvihetetlen, abszurd, fantasztikus, érthetetlen ◆ ELKÉPZELHETŐ, LEHETSÉGES, VALÓSZÍNŰ

elképzелhető (mn) ◇ hihető, lehetséges, valószínű, megvalósítható, keresztülvihető, használható, ésszerű, elgondolható ◆ ELKÉPZELHETETLEN, VALÓSZÍNŰTLEN, LEHETETLEN

elkér (ige) ◇ kölesönkér, kölesönöz, kikönyörög, kisír, elkunyerál (*biz*) ◆ VISSZAAD

◇ kér, felszámít, számít, fizettet

elkéredkedik, elkéredkedik (ige) ◇ elkéredzik (*táj*), engedélyt kér, elkérődzik (*táj*)

elkeresztel (ige) ◇ elnevez, nevet ad | hív, titulál, címez, szólít <vminek>, elbérmál (*táj*)

elkerget (ige) ◇ elűz, elzavar, elhajt, elriaszt, elmar, eltaszít, elijeszt, kiseprűz, elkurgat (*táj*), kidob, kitesz, elcsap, kirüg (*biz*), kiebrudal, eltávolít, kiutasít, számúz, kipenderít, kiteszi a szűrét | [gondolatot] elhesseget, [félelmet] eloszlat ◆ VISSZAHÍV, VISSZAFOGAD | VISSZAVESZ

elkerít (ige) ◇ elkülönít, elválaszt, elrekeszt, elzár | körülkerít

◇ (*táj*): káromkodik, cifráz (*táj*), szitkozódik

elkerül (ige) ◇ kitér, kikerül, bújik, bujkál, elmellőz (*rég*) ◆ LÁTOGAT

◇ kivéd, megelőz, elhárít, kibújik <vmi alól>, megúszik (*biz*) | megakadályoz, meggátol
 ◇ eljut, elmegy, elérkezik, elvetődik
 ◇ elsodródik, elszármazik ◆ VISSZAKERÜL
elkerülhetetlen (mn) ◇ elháríthatatlan, kivédhetetlen, törvényszerű, óhatatlan, kétségtelen, obligát (*vál*), végzetes, sorsszerű, fatális, szükséges, szükségszerű, elmaradhatatlan, nélkülözhetetlen, elengedhetetlen, mellőzhetetlen, előírt, megszabott, kötelező ◆ ELKERÜLHETŐ, SZÜKSÉGTULEN, MELLŐZHETŐ
elkeseredés (fn) ◇ szomorúság, fájdalom, bánat, lehangoltság, levertség, rosszkedv, kétségbeesés, reményvesztettség, kedvetlenség, keserűség, csüggedtség, pesszimizmus ◆ BIZAKODÁS, VIDÁMSÁG, JÓKEDV
elkeseredett (mn) ◇ kétségbeesett, reményvesztett, reménytelen, csüggedt, levert, csalódott, rezignált, bánatos, szomorú, kedvetlen, elszontyolodott, keserű, elégedetlen, nekibúsult, pesszimista, deprimált ◆ VIDÁM, JÓKEDVŰ, DERŰS
 ◇ ádáz, bős, elszánt, eszeveszett, esztelen, vad
elkeseredik (ige) ◇ elszomorodik, kedvetlenedik, nekibúsul, kétségbeesik, elcsügged, elszontyolódik, odalesz, letörrik, sírva fakad **Sz:** a búnak fenekébe esik ◆ MEGVIGASZTALÓDÍK, MEGBÉKÜL, FELÉLÉNKÜL
elkeserít (ige) ◇ elszomorít, elbúsít, lehangol, elcsüggeszt, elkedvetlenít, gyötör, bánt, lesújt, lever, deprimál (*vál*) ◆ FELVIDÍT, FELDERÍT | MEGBÉKÍT
elkésik (ige) ◇ lemarad, lekésik, elmulaszt **Sz:** lemarad, mint a borralaló; elmegy a vonatja; lekési a csatlakozást; ebéd után forgatja a nyársat; akkor vet, amikor más arat; akkor kap puskához, amikor elrepült a varjú; akkor zárja az istállót, amikor ellopták a fakót; vásár végére jön meg az esze ◆ ODAÉR, TELJESÍT | BEÉR
 ◇ késlekedik, várat magára **Sz:** jókor jön, elkölt a szüret; jókor jó, mint Balázs pap a vecsernyére
elkészít (ige) ◇ megcsinál, megalkot, létrehoz, előállít, kidolgoz, megvalósít, kivitelez, gyárt, megteremt, véghezvisz, befejez, végrehajt, teljesít, tető alá hoz
 ◇ megfőz, megsüt
elkészül (ige) ◇ befejeződik, megvalósul, fölépül, tető alá kerül, bevégeződik, létrejön, megszületik
 ◇ <vmivel>: befejez, elkészít
 ◇ <vmire>: felkészül, berendezkedik
elkever (ige) ◇ összekever, összevegyít, elvegyít
 ◇ (*biz*): elveszít, elhány
 ◇ (*biz*): eltéved, elkeveredik
elkeveredik (ige) ◇ elvegyül, elegyedik
 ◇ egyesül, beleolvad ◆ SZÉTVÁLIK, KÜLÖNVÁLIK
 ◇ elvész, elhányódik, elkallódik | eltéved, elkóborol ◆ MEGLESZ | HAZATALÁL
 ◇ <vhova>: eljut, elvetődik
elkezd (ige) ◇ megindít, belekezd, belefog, nekikezd, hozzákezd, nekifog, hozzálát, nekilát, megkezd, beindít, kezdeményez ◆ BEFEJEZ, LEÁLLÍT, BEVÉGEZ
elkezdődik (ige) ◇ megkezdődik, elindul, indul, beköszönt (*vál*), megindul, beindul, kezdetét veszi, megered, elered ◆ BEFEJEZŐDÍK, VÉGZŐDÍK, LEZÁRUL
elkiált (ige) ◇ [elkiáltja magát]: elkurjantja magát, felkiált, elordítja magát, elrikkantja magát
elkísér (ige) ◇ követ, társul, mellészegődik, hozzászegődik, csatlakozik, gardíroz (*rég*)
elkóborol (ige) ◇ elkóborol, elkószál, elkalandozik, elbarangol, elcsatangol, elcsámborog, elcselleng, eltéved, elkóborog (*táj*), elkóricál (*táj*), elbóklászik (*táj*), elbitangol (*táj*) ◆ VISSZATALÁL, HAZATALÁL, VISSZATÉR
elkóboz (ige) ◇ lefoglal, elvesz, elszed, megszerez, konfiskál (*rég*), zár alá vesz, kisajátít, expropriál (*szak*) ◆ VISSZAAD, VISSZAJUTTAT | ENGEDÉLYEZ
elkomolyodik (ige) ◇ elszomorodik, megilletődik, elszontyolodik (*táj*), elkomorodik, elkomorul ◆ FELVIDUL, MEGŐRÜL <VMINEK>
elkomorodik, elkomorul (ige) ◇ elkomolyodik, elmogorvul (*rég*), megszigorodik ◆ FELVIDUL, MEGŐRÜL <VMINEK>
 ◇ (*vál*): elborul, befelhősödik, elsötétedik, elhomályosul ◆ KIDERÜL
elkopik (ige) ◇ elhasználódik, tönkremegy, előregedik, elvásik, elnyűvődik, elviselődik, elkoszolódik (*táj*), elszakad, elmállik (*rég*), elfogy, elfoszlik, [kés éle] eltompul ◆ TART, MEGMARAD
 ◇ elavul (*vál*), elvénu (*rég*), kimegy a divatból

elkoptat (ige) ◇ elhasznál, elnyű, elvisel (*rég*), elvásít (*rég*), elrongyol, elszaggat, elhord, leszolgál (*táj*), timmed (*táj*), kitapos [cipőt], elcsépel, elnyüstöl (*táj*), elavít (*rég*) ◆ KÍMÉL

elkorcso sodik (ige) ◇ elfajzik, elsatnyul, elcsenevészsedik (*vál*), degenerálódik (*szak*), elaljasodik, megromlik ◆ NEMESEDIK, FINOMUL, TÖKÉLETESEDIK

elkorhad (ige) ◇ elporlad, elrothad, szuvasodik, odvasodik, megreved (*táj*), elmállik, elbomlik, elélemedik (*rég*)

elkotródik (ige) ◇ eltávozik, odébbáll, eltűnik, elkullog, elsomfordál, eloldalog, eltakarodik, elillan, eliszködik (*rég*), elszel, elhordja az irháját, lelécel (*szleng*), szedi a sátorfáját, felszívódik (*szleng*), lekopik (*szleng*), eleblából (*táj*) ◆ VISSZAJÖN, VISSZATÉR, VISSZASOMFORDÁL

elkótyavetyél (ige) ◇ elveszteget, eltékozol, elfecsérel, elpazarol, elpocsékol, elherdál, elprédál, elharácsol (*rég*) ◆ MEGŐRIZ, MEGTART

◇ (*rég*): elárverez, licitál

elkődösít (ige) ◇ leplez, takargat, elfed, eltussol (*biz*), elrejt, burkol, összezavar, összekuszál, összegabalyít, elhomályosít ◆ MEGVILÁGÍT, MEGMAGYARÁZ

elkölt (ige) ◇ felhasznál, kiad, elvásárol, elpazarol, eltékozol, fölél, fölemészt, elver, nyakára hág, fenekére ver (*szleng*) ◆ ÖSSZEGYŰJT, FELHALMOZ

◇ elfogyaszt, megeszik, ellakmároz (*rég*) ◆ MEGHAGY, ELTESZ

elköltözik (ige) ◇ elköltözködik, áttelepül, elhurcolkodik, elhordozkodik (*táj*), elháromlik (*rég*), szállást vált (*rég*) ◆ VISSZATELEPÜL, VISSZATÉR

◇ meghal, elhalálozik, eltávozik, elhunyt, kiadja a lelkét, elszenderül, elmegy, elköltözik az élők sorából, jobblétre szenderül, elpihen, bekrepál (*szleng*), kinyúlik (*szleng*), felfordul (*durva*), elpatkol (*durva*), megdöglik (*durva*), kinyuvad (*durva*) ◆ ÉLETBEN MARAD, ÉL

elkönyvel (ige) ◇ bejegyeztet, felír, iktat, beiktat, bevételeztet, bekönyvel

◇ javára ír, tulajdonít

◇ <vkít vminek>: minősít

elköszön (ige) ◇ búcsúzik, elbúcsúzik, búcsút vesz, búcsút mond ◆ ANGOLOSAN TÁVOZIK

elköt (ige) ◇ elszorít ◆ MEGLAZÍT, KIOLD

◇ elold, elenged, elpányváz (*táj*) ◆ MEGKÖT

◇ (*szleng*): ellop, elcsen, elemel, elvisz ◆ VISSZAAD, VISSZAJUTTAT

elkötöleztet (ige) ◇ lekötöleztet, lekenyerez, angazsál (*id*), megken (*szleng*)

◇ (*rég*): elígér, odaígér

◇ [elkötölezteti magát]: elígérkezik, angazsálja magát

elkövet (ige) ◇ megtesz, megcsinál, megvalósít, cselekszik, véghezvisz, végrehajt, létrehoz, [hibát] ejt

elkövetkezik (ige) ◇ bekövetkezik, eljön, elérkezik, sor kerül <vmire>, beteljesedik, megvalósul, realizálódik ◆ MEGHIÚSUL, ELMARAD

elkövetkező (mn) ◇ következő, azutáni, későbbi, jövő, jövő, eljövendő, küszöbönálló, közelgő ◆ MEGELŐZŐ, ELŐBBI, KORÁBBI

elküld (ige) ◇ felad, postáz, eljuttat, átutal, utalványoz, továbbít ◆ VISSZATART

◇ elbocsát, meneszt, felmond, eltanácsol, leépít, elmozdít, eltávolít, elutasít, kidob (*biz*), kirak, elcsap, szélnak ereszt, kirüg (*biz*), likvidál **Sz**: kiteszi a szűrét; kiállítja neki a nyúlpasszust; útilaput köt a talpára; kiadja neki az úti cédulát; kiad rajta, mint a sörfőzők az ürmön ◆ VISSZAVESZ, ALKALMAZ | ELFOGAD

◇ <vkiért>: kéret, hívát

elkülönít (ige) ◇ elválaszt, különválaszt, elhatárol, elszigetel, elrekeszt, izolál (*vál*), differenciál, elzár, szeparál (*vál*), szétválogat, osztályoz, csoportosít, szétválaszt, szelektál, szortíroz (*biz*), kategorizál ◆ EGYESÍT, EGYBEOLVASZT, EGYBEMOS

elkülönül (ige) ◇ különválik, szeparálódik, elhatárolódik, elválasztódik, szétválasztódik, izolálódik (*szak*) | differenciálódik ◆ EGYESÜL, BELEVEGYÜL, BEILLESZKEDIK

ellágyul (ige) ◇ megolvad, megpuhul, meglágyul ◆ MEGKEMÉNYEDIK, MEGSZILÁRDUL

◇ érzékenyül, meghatódik, megindul, megilletődik

ellankad (ige) ◇ elfárad, elyengül, elpilled (*táj*), elbágyad, eltikkad, kimerül, elcsügged (*rég*), ellanyhul (*táj*), elszundikál (*biz*), elernyed, elerőtlenedik ◆ FELFRISZÜL, MEGÜJUL, ERŐRE KAP

◇ [virág]: lekókad, hervadozik, fonnyad, lekonyul

◇ [érdeklődés]: megcsappan, lelohadt

ellanyhul (ige) ◇ lanyhul, enyhül, gyengül, alábbhagy, csökken, megfogyatkozik ◆ FELFRISSÜL, FELERŐSÖDIK

ellaposodik (ige) ◇ felhígul, elérdektelenedik, elsekélyesedik

ellát (ige) ◇ eltart, gondoskodik <vkiről>, törődik <vkivel> | ételmez, kosztol, etet, táplál

◇ gondoz, ápol, kezel, gyógyít, gyámolít, istápol ◆ ELHANYAGOL

◇ felszerel

◇ intéz, bonyolít, elvégez, teljesít, [feladatot] végrehajt, [szerepet] betölt

ellátás (fn) ◇ ápolás, kezelés | gondoskodás, gondviselés

◇ ételmezés, táplálás, koszt és kvártély (*rég*), penzió (*rég*), menázi (*rég*), trakta (*rég*)

ellátatlan (mn) ◇ gondozatlan, elhanyagolt ◆ GONDOZOTT, ELLÁTOTT

◇ [állás]: üres, betöltetlen ◆ BETÖLTÖTT, ELFOGLALT

ellátogat (ige) ◇ <vkéhez>: elmegy, eljön, felkeres, elnéz, vizitel (*vál*), tiszteletét teszi <vhol>, elzarándokol, benéz, beugrik, felugrik, elkutyanik (*táj*)

ellen¹ (nu) ◇ szemközt, szemben, ellenében, iránt, kontra (*vál*), dacára

◇ terhére <vkinek>, kárára <vkinek> ◆ MELLETTÉ, JAVÁRA

ellen² (fn) ◇ (*rég, vál*): ellenség, ellenfél, küzdőfél ◆ SZÖVETSÉGES, JÓAKARÓ, BARÁT

ellenáll (ige) ◇ szembehelyezkedik, szembeszegül, szembenéz, ellenkezik, ellenszegül, visszaver, elhárit, magakadályoz, rezisztál (*vál*), tiltakozik, dacol, dacoskodik, makacskodik, berzenkedik, kapálódzik ◆ ENGED, MEGHÁTRÁL, MEGADJA MAGÁT

ellenállás (fn) ◇ szembehelyezkedés, ellenszegülés, szembeszegülés, opposíció (*szak*), berzenkedés, torzonkodás (*rég*), ellenvetés, dac, durcálkodás, makacskodás, ellenkezés, rezisztencia (*szak*), engedetlenség, szófogadatlanúság, fegyelemsértés ◆ ENGEDÉKENYSÉG, MEGADÁS, MEGALKUVÁS

◇ felkelés, lázadás, lázongás, forrongás, zendülés

◇ védekezés, defenzíva (*szak*)

◇ védettség, szívósság, edzettség, ellenállóképesség, immunitás ◆ GYENGESÉG, KIMERÜLTÉG

◇ [elektromos] sönt (*id*)

ellenállhatatlan (mn) ◇ mindent elsöprő, megsemmisítő, elementáris, magával sodró, elragadó ◆ ÉRDEKTELEN, UNALMAS, LANYHA

◇ leküzdhetetlen, feltartóztathatatlan, legyőzhetetlen, visszafojthatatlan, elnyomhatatlan, fékezhetetlen, féktelen, heves, vad, korlátlan, lebírhatalan ◆ GYENGE, CSEKÉLY, HATÁROZATLAN

◇ hódító, lenyűgöző, lebilincselő, megnyerő, vonzó, igéző ◆ TASZÍTÓ

ellenálló (mn) ◇ tartós, időtálló

◇ ellenállóképes, edzett, szívós, erős, immúnis (*szak*) ◆ ELPUHULT, GYENGE, PUHÁNY

◇ ellenszegülő, makacs, konok, nyakas, dacos, önfejű, csökönyös, akaratos, makrancos, fegyelmeztelen, engedetlen, szófogadatlan, felkelő, lázadó, kuruc, zendülő, rebellis (*rég*), inszurgens (*rég*), forradalmár ◆ ENGEDÉKENY, ALKALMAZKODÓ | MEGBÉKÉLŐ

ellenálló képesség (fn) ◇ védettség, immunitás (*szak*), edzettség, ellenállás ◆ IMMUNHIÁNY

ellenben (ksz) ◇ de, azonban, csakhogy, ezzel szemben, ezzel ellentétben, viszont, pedig, különben, máskülönben, holott, ámbár, habár, bár, jóllehet, viszontag (*rég*)

ellencsapás (fn) ◇ ellenakció, ellentámadás, visszavágás, ellenoffenzíva ◆ CSAPÁS, TÁMADÁS, OFFENZÍVA

ellenében (nu) ◇ fejében, ellenértékül, viszonzásul, cserébe <vmiért>

◇ ellenére, dacára, szemben, ellentétben

ellenére I. (nu) ◇ dacára, szemben, ellentétben, noha

ellenére II. (hsz) ◇ bosszantására, ingerlésére

ellenérték (fn) ◇ ár, térítés, ellenszolgáltatás

ellenérv (fn) ◇ visszavágás, riport, replika (*rég*), tromf (*rég*), ellenargumentum (*rég*), ellenvetés, cáfolat ◆ ÉRV

ellenérvzés (fn) ◇ ellenszenv, idegenkedés, averzió, visszatetszés, nemtetszés

ellenez (ige) ◇ rosszall, helytelenít, elítél, kifogásol, ellene van, nehezményez, ellenszegül, gátol, akadályoz, elvet, elutasít, tiltakozik, óv, óvást emel, megvétóz, refúzáll (*rég*) ◆ HELYESEL, TÁMOGAT, ELFOGAD

ellenfél (fn) ◇ vetélytárs, versenytárs, küzdőtárs, küzdőfél, partner, játékos, ellenlábás, antipodus (*vál*), rivális, konkurens, opponens (*szak*) | rosszakaró, ellenség ◆ BAJTÁRS, BARÁT, KAMERÁD (*biz*)

ellenhatás (fn) ◇ visszahatás, reakció, ellensúlyozás ◆ HATÁS, AKCIÓN

ellenjegyez (ige) ◇ aláír, hitelesít, szignál (*biz*), láttamoz, kontraszignál (*rég*)

ellenjelölt (fn) ◇ vetélytárs, ellenfél

ellenkezés (fn) ◇ ellentmondás, ellenvetés, ellenszegülés, ellenállás, szembeszállás, tiltakozás, lázadás, protestálás (*vál*), óvástétel, panasz, feleselés, opponálás (*szak*), dac, trucc (*biz*), kifogásolás ◆ ENGEDELMESSÉG, EGYETÉRTÉS

ellenkezik (ige) ◇ ellentmond, szembeszáll, szembehelyezkedik, tiltakozik, protestál (*rég*), húzódozik, dacoskodik, prűszköl, óvást emel, kötekedik, ingerkedik, megköti magát, megbicsakolja magát (*táj*), makacskodik, durcáskodik, berzenkedik | ellenszegül, ellenáll ◆ HELYESEL, ELFOGAD, EGYETÉRT

◇ eltér, különbözik, elüt, szembenáll, ellentmond, ellentétben áll ◆ EGYBEEESIK, MEGEGYEZIK, EGYBEVÁG

ellenkező (mn) ◇ ellentmondó, szembeszálló, szembenálló, szembehelyezkedő, vitázó, berzenkedő (*táj*), akaratos, dacos, nyakas, vonakodó, elutasító, renitens (*vál*), antagonisztikus | antonimikus (*szak*) ◆ BELEEGYEZŐ, ELFOGADÓ, EGYETÉRTŐ

◇ fordított, inverz (*szak*), reciprok (*szak*), ellentétes, ellentett, különböző, kontrárius (*id*) ◆ EGYEZŐ, HASONLÓ, UGYANILYEN

◇ szemközti, túlsó, átellenes

ellenkezőleg (hsz) ◇ inkább, sőt, másként, fordítva

ellenláb (fn) ◇ vetélytárs, rivális, opponens (*szak*), antagonista (*rég*), antipodus (*vál*), konkurens | rosszakaró, ellenség, ellenfél, haragos ◆ BARÁT, PÁRTFOGÓ, TÁRS

ellenméreg (fn) ◇ ellenszer, ellenanyag, ellenszérum (*szak*), antidotum (*szak*), antitoxin (*szak*) ◆ MÉREG

ellennyugta (fn) ◇ bizonylat, nyugta, számla, belég (*biz*)

ellenőr (fn) ◇ felügyelő, felülvizsgáló, cenzor, revizor

ellenőriz (ige) ◇ kontrollál, felülvizsgál, felülbírál, egybevet, szondáz, szemügyre vesz, felügyel, felvigyáz, meóz, rovincsol (*szak*), igazoltat, tesztel, kipróbál, cenzúráz (*szak*)

◇ átnéz, tanulmányoz, revideál, inspicál (*rég*), utánez

◇ lenyomoz, lekáderez, utánez, priorál (*szak*)

ellenőrzés (fn) ◇ felülvizsgálat, kontroll, szemrevételezés, áttanulmányozás, egybevetés, szemle, mustra (*rég*), revízió, cenzúra, rovincsolás, hitelesítés, meózás

◇ igazoltatás, razzia, átfésülés

ellenőrző I. (mn) ◇ felügyelő, felülvizsgáló, meós (*szak*), vizitáló (*rég*), szemlész (*rég*)

ellenőrző II. (fn) ◇ ellenőrző könyv, index, ellenem őrző (*biz*), árulkodó (*biz*), jegytár (*biz*), szállkatartó (*biz*), számpasszus (*szleng*), számkönyv (*szleng*)

ellenpólus (fn) ◇ ellentét, ellentett

ellenség (fn) ◇ ellen (*rég, vál*)

◇ ellenfél, rosszakaró, haragos, ellenláb, ortályos (*rég*), dumnán (*táj*) **Sz:** oly barátja, mint macska az egérnek; olyan barátja, mint farkas a báránynak; olyan barátja, mint eb a macskának; úgy vannak együtt, mint kutya a macskával ◆ BARÁT, BAJTÁRS, SZÖVETSÉGES

ellenséges (mn) ◇ szembenálló, ellentétes, kibékíthetetlen, összebékíthetetlen, antagonisztikus (*id*)

◇ rosszindulatú, ellenségeskedő, rosszakaró, barátságtalan, feketemájú (*táj*), gyűlölködő, szembenálló, haragos, békétlen, dumnán (*táj*), gonosz, agresszív, engesztelhetetlen, feszült ◆ BARÁTSÁGOS

◇ [légkör] puskaporos

◇ támadó, bántó ◆ BÉKÉS, BARÁTI, SZÍVÉLYES

ellenségeskedés (fn) ◇ békétlenség, széthúzás, surlódás, viszály, villongás, gyűlölködés, háborúskodás, harag, nehezletés, marakodás, acsarkodás, kocodás (*táj*), összekülönbözés, konfliktus, veszekedés

◇ belviszály, belvillongás, testvérháború, belháború, pártoskodás, pártütés ◆ BÉKESSÉG, HARMÓNIA, BARÁTSÁG

ellenségeskedik (ige) ◇ áskálódik, fenekedik (*rég*), viszálykodik, torzsalkodik, acsarkodik, gyűlölködik, háborúskodik ◆ BARÁTKOZIK

ellensúlyoz (ige) ◇ kiegyenlít, kompenzál (*szak*), kárpótól, kártalanít, kiigazít, helyrehoz, jóvátesz, semlegesít, közömbösít

ellenszavazat (fn) ◇ ellenvoks

ellenszegül (ige) ◇ ellenáll, ellentmond, szembeszegül, szembehelyezkedik, szembeszáll, ujjat húz <vkivel>, visszautasít, megtagad, tiltakozik

◇ visszaszól, felesel, akaratoskodik, makacskodik, megmakacsolja magát, nyakaskodik, berzenkedik ◆ ELFOGAD, TÁMOGAT

ellenszegülés (fn) ◇ ellenállás, szembeszállás, tiltakozás, szembeszegülés, macacskodás, nyakaskodás, csökönyösség, berzenkedés, böstörködés (*rég*), makrancosság, dac, trucc (*biz*), durca | engedetlenség, szófogadatlanság, fegyvelemsértés ◆ ENGEDELMESSÉG, BELEEGYEZÉS, MEGHÓDOLÁS

ellenszenv (fn) ◇ antipátia, averzió (*vál*), idegenkedés, ellenérzés, visszatetszés (*vál*), borzadás, utálat, undor, gyűlölet, irtózás, elutasítás ◆ ROKONSZENV, SZIMPÁTIA, VONZÓDÁS

ellenszenves (mn) ◇ antipatikus, unszimpatikus, taszító, visszatetsző, kellemetlen, kiállhatatlan, utálatos, szenvedhetetlen (*rég*), borzasztó, gyűlöletes | tenyérbe mászó [arc] ◆ ROKONSZENVES, SZIMPATIKUS, VONZÓ

ellenszer (fn) ◇ ellenmereg, antidotum (*rég*), antitoxin (*szak*)

ellenszolgáltatás (fn) ◇ viszonzás, fizetség, ellenérték, térítés, fizetés, bér, illetmény, járandóság, honorárium, juttatás, kárpótlás, kompenzáció

ellentámadás (fn) ◇ ellenakció, ellentűz, visszavágás, ellenoffenzíva ◆ TÁMADÁS, OFFENZÍVA

ellentét (fn) ◇ ellentmondás, kontraszt (*vál*), antagonizmus, opposzió (*szak*), antitézis (*szak*), kontroverzia (*id*), differencia, diszharmónia, antonímia (*szak*), diszparitás (*szak*), polaritás (*szak*) ◆ EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG, HARMÓNIA

◇ szembenállás, nézetkülönbség, nézeteltérés, összeütközés, konfliktus, viszály, feszültség ◆ NÉZETAZONOSSÁG

◇ <vminek>: ellenkezője, visszája, fonákja, fordítottja, inverze (*szak*)

ellentétes (mn) ◇ ellenkező, szembenálló, antagonisztikus, antonim (*szak*), poláris (*szak*), differens (*szak*), disszonáns (*szak*), kontroverz (*rég*)

◇ összeférhetetlen, összeegyeztethetetlen, ellenkező ◆ MEGEGYEZŐ, AZONOS, ANALÓG (*vál*)

◇ fordított, inverz (*szak*), reciprok (*szak*), ellentett (*szak*)

ellentmond (ige) ◇ ellenszegül, szembeszáll, tiltakozik, megkontráz, ellenvet, óvást emel, kétségbe von, vitat, ellenkezik, ellenáll, opponál (*szak*), affektál (*táj*), megcáfol, visszautasít

◇ felesel, visszabeszél, visszaszól, visszafőz, replikázik ◆ EGYETÉRT, CSATLAKOZIK

◇ eltér, elüt, különbözik, meghazudtol ◆ EGYEZIK, HARMONIZÁL, EGYBEHANGZIK

ellentmondás (fn) ◇ tiltakozás, ellenvetés, cáfolat, óvatkozás (*rég*), feleselés, visszaszólás, szembeszegülés, szembenállás ◆ ELFOGADÁS, HELYESLÉS, EGYETÉRTÉS

◇ ellentét, következetlenség, logikátlanság, antinómia (*szak*), paradoxon, kontradikció (*rég*), diszparitás (*szak*) ◆ EGYEZÉS, AZONOSSÁG, EGYBEHANGZÁS

ellenvélemény (fn) ◇ ellennyilatkozat, tiltakozás, ellenvetés, kifogás ◆ EGYETÉRTÉS, CSATLAKOZÁS, HELYESLÉS

ellenvet (ige) ◇ kifogásol, ellenszegül, szembeszáll, ellenkezik, protestál (*rég*), replikázik, óv ◆ BELEEGYEZIK, ELFOGAD

ellenvetés (fn) ◇ kifogás, ellenszegülés, szembeszállás, tiltakozás, óvás, ellenkezés, apelláta, protestáció (*rég*), antitézis (*szak*), kontradikció (*rég*), replika (*rég*), objekció (*rég*) ◆ BELEEGYEZÉS, ELFOGADÁS

ellenzék (fn) ◇ opposzió (*szak*), ellenpárt, kisebbség ◆ KORMÁNY

ellenzés (fn) ◇ helytelenítés, rosszallás, elutasítás, visszautasítás, óvás, tiltakozás, ellentmondás ◆ TÁMOGATÁS, BIZTATÁS, SEGÍTÉS

ellenző I. (mn) ◇ kifogásoló, tiltakozó, gátló, akadályozó, opponens (*id*) ◆ TÁMOGATÓ, HELYESLŐ, ELFOGADÓ

ellenző II. (fn) ◇ napellenző, ernyő, árnyéktartó (*rég*) | spanyolfal, paraván | simléder (*biz*), simli (*biz*)

ellep (ige) ◇ belep, beborít, elborít, eltakar, befed, elfed, bevon

◇ [növény]: benő, felver, befut

◇ [ember, állat]: megszáll, eláraszt, előzőnöl, megtölt, előtt

ellép (ige) ◇ meglép, elmegy, elkotródik, meglóg (*biz*), ellóg (*biz*), kerekelt old, olajra lép (*szleng*)

◇ elhalad, elvonul

elleplez (ige) ◇ eltakar, elpalástol, elkendőz, elrejt, eltitkol, eltussol (*biz*), elmismásol (*biz*), elken (*biz*), elsimít, elsumákol (*szleng*), álcáz ◆ FELFED, KITAKAR, MEGMUTAT

elles (ige) ◇ beles, lenéz, lemásol

◇ eltanul, kiles, kitalál, kifigyel (*biz*)

ellik (ige) ◇ fiadzik, fajzik (*rég*), kölykezik, szül, vemhedzik, vemhezik, világra hoz

elliptikus (mn) ◇ tojásdad

ellop (ige) ◇ elvesz, eltulajdonít, elsikkaszt, elidegenít, elrabol, elemel, elcsór (*szleng*), elcsen, elbitorol, megcsap (*biz*), elcsakliz (*biz*), megfűj (*szleng*), elköt, elsinkófál (*biz*), bezsebel, elhappol (*szleng*), eloroz,

pártját fogja (*rég*), eltüntet, elkommunizál, megléptet (*biz*), meglógat (*biz*), elzabráll (*biz*), elszajrézik (*szleng*), megcsap (*szleng*), meglovasít (*szleng*), eltiedel (*táj*), elcsirizel (*táj*), elsuvaszt (*táj*), tolvajol (*táj*), eltökít (*táj*) | plagizál ♦ VISSZAAD, VISSZASZOLGÁLTAT

éllovas (fn) ◇ élsportoló, élcspat

ellök (ige) ◇ eltol, elgurít

◇ [ellök magától vkit]: elzavar, eltaszít

ellustul (ige) ◇ elkényelmesedik, eltunyul, eltompul, elrestül, elrenyhed (*rég*), eldőgöl (*táj*) ♦ FELÉLÉNKÜL, FELFRISÜL

elmagyaráz (ige) ◇ megmagyaráz, kifejti, elmond, megvilágít, értelmez

◇ fényt derít <vmire>, világosságot derít <vmire> **Sz:** szájába rág

elmar (ige) ◇ elűz, elkerget, elzavar, elüldöz, eltávolít ♦ VISSZAHÍV, VISSZAVÁR

◇ (*szleng*): elvesz, ellop, megkaparint, elhajt, elidegenít ♦ VISSZAAD, VISSZAJUTTAT

elmarad (ige) ◇ lemarad, leszakad, visszamarad, visszaesik, hátramarad, elmaradozik ♦ FELZÁRKÓZIK, BEÉR <VKIT>

◇ késik, késlekedik

◇ <vkitől, vmitől>: eltörpül, alatta marad

◇ nyugton marad, veszteg marad

◇ meghiúsul, ugrik (*szleng*) | megszűnik, abbamarad

elmaradás (fn) ◇ lemaradás, késedelem, hátralék, restancia (*biz*), hiányzás, távollét, mulasztás ♦ LÉPÉSTARTÁS | PÓTLÁS | VISSZATÉRÉS

elmaradhatatlan (mn) ◇ elkerülhetetlen, szükséges, óhatatlan, sorsszerű, velejáró, kényszerű (*rég*), obligát (*vál*), állandó, kötelező, biztos, szokásos

◇ hűséges, kitartó, elválhatatlan ♦ NÉLKÜLÖZHETŐ, LÉNYEGTELEN, ESETLEGES

elmaradott (mn) ◇ tudatlan, műveletlen, maradi, tájékozatlan, sötét (*szleng*), primitív, ősi, kezdeti, fejletlen, provinciális (*rég*) ♦ MŰVELT, TANULT, TÁJÉKOZOTT

◇ régimódi, korszerűtlen, kezdetleges, idejétmúlt, avas, hátramaradt, maradi, szűk látókörű, kisszerű, korlátolt ♦ MODERN, HALADÓ, FELVILÁGOSULT

elmaradottság (fn) ◇ tudatlanság, műveletlenség, provincializmus, korlátoltság, maradiság, beszűkültség, fejletlenség ♦ FEJLETTSÉG, SZÉLESLÁTÓKÖRŰSÉG, ISKOLÁZOTTSÁG

elmarasztal (ige) ◇ elítél, megbüntet, megfenyít, megbírságot

◇ kifogásol, helytelenít, rosszall ♦ MEGDICSÉR, MAGASZTAL, MEGJUTALMAZ

elmázol (ige) ◇ elken, szétörzszöl, elmaszátol ♦ KJAVÍT, LETÖRÖL, RETUSÁL (*szak*)

elme (fn) ◇ ész, értelem, tudat, agy, felfogóképeség, sütnivaló (*biz*), intelligencia

◇ agymunka, agyműködés

◇ szellem, koponya, fej, zseni, lumen (*biz*), lángész, penge (*szleng*)

elmebaj (fn) ◇ elmezavar, agybaj, elmebetegség, pszichózis (*szak*), téboly, tudatzavar, örület, eszevesztettség, beszámíthatatlanság, mánia (*szak*), dili, bolondság, zavartság, hülyeség ♦ ÉPELMÉJŰSÉG, NORMALITÁS

elmebajos (mn) ◇ elmebeteg, pszichotikus (*szak*), örült, tébolyodott, bolond, háborodott, elmeháborodott, megzavarodott, meghibbant, féleszű, esztelen

◇ (*biz*): hülye, idióta, dilis, ütődött (*biz*), bogaras, félcédulás, tökéletlen, eszement ♦ ÉPELMÉJŰ, NORMÁLIS, JÓZAN

elmeftuttatás (fn) ◇ eszmeftuttatás, fejtegetés, elmélkedés

elmegy (ige) ◇ <vmerre>: eltávozik, távozik, odébbáll, elvonul, továbbáll, elvitorlázik, elutazik, elsétál, elmarsol (*rég*), elkotródik, elsomfordál, elsompolyog, ellillan, elpályázik (*szleng*), eldzsal (*szleng*), kiteszi a lábát, elsiet, eltakarodik, kereket old, ellép, meglép (*biz*), megpattan (*szleng*), lelélcel (*szleng*), lekopik (*szleng*), elhúz (*szleng*), eltűz (*szleng*), dobbant (*szleng*), lelép (*szleng*), elszelel, elpárolog (*szleng*) | útra kel, útnak indul, útnak ered **Sz:** veszi a kalapját; hült helye támad; szedi a sátorfáját; a távozás hímes mezejére lép; elhúzza a csíkot; elhúzza a szennyest; angolosan távozik | odadugja a képét; odatolja a képét ♦ VISSZAJÖN, VISSZATÉR | MARAD

◇ <vminek>: beáll, elszegődik, elszerződik, bevonul, felcsap

◇ (*vál*): meghal, elhuny, elhalálozik, elköltözik, eltávozik az élők sorából

◇ elmúlik, eltelik, elfogy, elszalad, tovatűnik, elhalad ♦ ROSSZ, ELFOGADHATATLAN, ELVISELHETETLEN

◇ (*szleng*): elélvez, kielégül

◇ elfogadható, tűrhető, megjárja, jó, kielégítő, elcsúszik

elmeorvos (fn) ◇ elmeorvos, idegyógyász, pszichiáter

elmeorvosintézet (fn) ◇ idegyógyintézet, bolondokháza, örültekháza, zárt intézet (*biz*), tébolyda (*rég*), dililház (*biz*), vicces ház (*szleng*), vigyorgó (*szleng*), bolondház (*rég*)

elméláz (ige) ◇ elbambul, eltűnődik, elmereng, elröved, elrövedezik, elábrándozik

elmélet (fn) ◇ teória, tétel, tan, tanítás, doktrína (*szak*), nézet, feltevés, elképzelés, elgondolás, hipotézis, spekuláció, ideológia, észak (*rég*) ◆ GYAKORLAT, TAPASZTALAT, PRACTIS

elméleti (mn) ◇ teoretikus, akadémikus, spekulatív, absztrakt, filozofikus, intellektuális, hipotetikus, elvont, doktrinér (*id*), elvonatkoztatott, eszmei ◆ GYAKORLATI, TAPASZTALATI, KÉZZELFOGHATÓ

elméletileg (hsz) ◇ elvileg, elméletben, elvontan, ideálisan, teoretikusan (*id*), teoretice (*rég*) ◆ GYAKORLATILAG, PRAKTIKUSAN, EMPIRIKUSAN

elmélyedés (fn) ◇ gondolkodás, töprengés, elmélyedés, okfejtés, okoskodás, eszmefuttatás, elmefuttatás, mérlegelés, latolgatás, tűnődés, kontempláció (*rég*), szemlélődés, vizsgálódás, meditáció, meditálás, reflexió, merengés, spekuláció, spekulálás (*biz*), tervezgetés

elmélyedik (ige) ◇ gondolkodik, elgondolkozik, gondolataiba mélyed, töri a fejét, elméjében forgat <vmit>, töpreng, fontolgat, mérlegel, átgondol, tűnődik, megfontol, elmélyed, rágódik, tépelődik, vizsgálódik, tanulmányoz, studióz (*biz*) | filozófál, bölcselkedik, meditál, mereng, spekulál, tanakodik

elmélyed (ige) ◇ belemélyed, elmélyül, elgondolkozik, elmerül, belemerül, beleássa magát <vmibe>, belefeledkezik <vmibe>

elmélyít (ige) ◇ fokoz, növel, erősít, felfokoz, felerősít, kiélez, nagyít, kiterjeszt, gyarapít, nagyobbít, kiegészít, kibővít, kitágít | elmégesít, súlyosbít, tetéz ◆ ENYHÍT, CSÖKKENT, GYENGÍT

◇ kimélyít, kiás, kivág

elmélyül (ige) ◇ gyarapodik, szaporodik, emelkedik, növekszik, növekedik, erősödik, súlyosbodik, éleződik ◆ CSÖKKEN, GYENGÜL, FOGY

◇ belemélyed, elmélyed, belemerül, belegondol, belefeledkezik, beleássa magát

elmélyült (mn) ◇ mély, alapos, komoly, mélyreható ◆ FELSZÍNES, SEKÉLYES

elmenekül (ige) ◇ megszökik, elfut, elszalad, megfutamodik, futásnak ered, megfut, elrohan, eliramodik, meghátrál, kitér, kerek el, elinal, felszedi a sátorfáját, nyaka közé szedi a lábát, eltakarodik, elkotródik, egérutat nyer, megugrik (*biz*), eliszkol, ellillan, felveszi a nyúlcipőt (*biz*), lelécel (*szleng*), elpucol (*szleng*), elspurizik (*szleng*), elszelel, elpárolog (*biz*), meglóg (*biz*), elhúzza a csikot (*szleng*), elhúz (*szleng*), olajra lép (*szleng*), télakol (*szleng*), ellimmel (*táj*), elsittyen (*táj*) ◆ MARAD, FÖLDBE GYÖKEREZIK A LÁBA

elmenetel (fn) ◇ elmenés, elvonulás, távozás, elutazás ◆ MARADÁS, VÁRAKOZÁS, IDŐZÉS

élmény (fn) ◇ benyomás, impresszió, átélés

◇ tapasztalat, tapasztalás

elmérgesedik (ige) ◇ begyullad, meggyullad, meggyülik, elfertőződik, elgennyed, elgennyesedik, elüszkösödik, megharagszik (*táj*), elvetekedik (*táj*), megmérgezik (*táj*), elmérgezik (*táj*) ◆ MEGGYÓGYUL, KITISZTUL

◇ eldurvul, kiéleződik, elfajul ◆ ENYHÜL, CSILLAPODOK, MÉRSÉKLŐDOK

elmerül (ige) ◇ alábukik, alámerül, lemerül, elsüllyed, leszáll, lebukik, megfeneleklik, elgöbben (*táj*), elguggan (*táj*), elkottyán (*táj*) | eltűnik, belevész, beleolvad ◆ FELBUKKAN, FELSZÍNRE JÖN, KIEMELKEDIK

◇ belemélyed, elmélyed, átadja magát <vminek>

elmés (mn) ◇ okos, szellemes, ötletes, értelmes, eszes, ügyes, velős, találékony, sziporkázó, invenciózus, szakszerű, tudós (*rég*), furfangos, ravasz, csalafinta, körmönfont, fortélyos, csavaros észjárású, agyafűrt ◆ UNALMAS, ÖTLETTELEN, ÜRES

◇ [szerkezet]: ügyes, leleményes, ármányos, ördögös

elméskedik (ige) ◇ elménkedik (*vál*), szellemeskedik, sziporkázik, poénkodik (*biz*)

elmésél (ige) ◇ elmond, elbeszél, előad, leír, újságol, lefest, ecsetel, vázol, elregél, kifecseg, kibeszél, fellebbenti a fátylat, elhíresztel, továbbad, kiterget (*biz*), kikürtöl (*biz*), közhírré tesz, fűnek-fának elmond, felelevenít, beszámol ◆ ELHALLGAT, ELTITKOL, PALÁSTOL

elmeszesedés (fn) ◇ mézlerakódás, szklerózis (*szak*) ◆ MÉSZHIÁNY, CSONTRITKULÁS

elmezavar (fn) ◇ tudatzavar, elmebaj, elmebetegség, téboly, tébolyodottság, örültség, örület, beszámíthatatlanság, agybaj (*biz*), delírium (*szak*), dementia (*szak*) ◆ ÉPELMÉJÜSÉG

- elmond** (ige) ◇ elmesél, elbeszél, közöl, bejelent, elregél, ecsetel, hangot ad <vminek>, kifejt, magyaráz, nyilatkozik, beszámol, elújságol, előtálal (*biz*), közread, közlétesz, nyilvánosságra hoz, tudomásra hoz, informál, ismertet, tudósít, értesít, felvilágosít
- ◇ nagydobra ver, kipletykál (*biz*), kibeszél, kifecseg, kiterget (*biz*), felfed, elárul, leleplez, leadja a drótot (*szleng*), köp (*szleng*), borít (*szleng*) ◆ ELHALLGAT
- ◇ bevall, meggyón, kibők
- ◇ elősorol, eldarál, elhadar, elsorjáz (*táj*)
- elmondhatatlan** (mn) ◇ kimondhatatlan, nagyfokú, mérhetetlen ◆ LÉNYEGTELEN, ÉRDEKTELEN
- elmos** (ige) ◇ elmosogat, leöblít, letakarít ◆ BESZENNYEZ, ÖSSZEPISZKOL, BEKOSZOL
- ◇ [víz]: elsodor | lemos, beáztat
- ◇ [emlékképet]: eltüntet, elhalványít, elfeledtet, elhomályosít ◆ MEGERŐSÍT | FENNTART, MEGŐRIZ
- elmosódik** (ige) ◇ elmállik, szétmállik
- ◇ [írás]: elhomályosodik, elhalványul, összefolyik, kifakul, megfakul
- ◇ elhomályosodik, elhomályosul, elhalványodik, elhalványul, ködbe vész, szétfolyik, szürkül, belevész <vmibe>, beleolvad <vmibe>, elenyészik
- ◇ [emlékkép]: elhalványodik, elhalványul, elhomályosodik, elhomályosul, szertefoszlik
- elmosódott** (mn) ◇ kifakult, elfakult, megfakult, elhomályosult, elhomályosodott, homályos, elhalványult, elhalványodott, halvány, fakó, összefolyt, elenyészett, szertefoszlott, lekopott, fényét veszített, elszíntelenedett, színtelen, elhalt, bizonytalan, szeszínű, egybefolyó, alakatlan, meghatározhatatlan, pontatlan, tompa, halk, ködös, távoli, páras, fátyolos, olvashatatlan, kibetűzhetetlen, kivehetetlen, megfajthetetlen ◆ HATÁROZOTT, VILÁGOS, TISZTA
- elmosogat** (ige) ◇ elmos, leöblít, előblít, felmosakodik (*táj*) ◆ BESZENNYEZ, BEPISZKÍT, BEKOSZOL
- elmosolyodik** (ige) ◇ felderül, felvidul, somolyog, elhúzza a száját, mosolyra fakad, elvigyorodik (*biz*), elbabszalyodik (*táj*), elvisolyodik (*táj*), fülíg szalad a szája ◆ ELSZOMORODIK, ELKOMORODIK
- elmozdít** (ige) ◇ megmozdít, odébbtesz, eltávolít, elvesz, elszállít ◆ ODAERŐSÍT, RÖGZÍT
- ◇ elküld, felmond, áthelyez, eltávolít, meneszt, letesz, elbocsát, felment, kitesz, kirak, kidob (*biz*), kihajít, kipenderít, kiszuperál (*biz*) ◆ VISSZAHELYEZ, MEGERŐSÍT
- elmozdul** (ige) ◇ elcsúszik, eltolódik
- ◇ ellép, eltávozik, elindul, elmegy, elvonul ◆ MARAD, RÖGZÜL, ÁLL
- elmúlás** (fn) ◇ megszűnés, véget érés, befejeződés, pusztulás, megsemmisülés, semmivé válás
- ◇ halál, vég, enyészet (*vál*) ◆ SZÜLETÉS, ÉLET, KEZDET
- elmulaszt** (ige) ◇ elfelejt, elhanyagol, negligál (*id*), megfeledkezik <vmiről>, kihagy, elszalaszt, lemarad <vmiről>, lekésik <vmiről>, elhibáz, lóg (*biz*), bliccel (*biz*), kibújik <vmi alól>, elpasszol (*biz*), elankol (*táj*), elmellékel (*táj*) ◆ TELJESÍT, MEGOLD, MEGTESZ
- ◇ [betegséget, fájdalmat]: megszüntet, meggyógyít
- elmúlik** (ige) ◇ megszűnik, véget ér
- ◇ eltelik, elrepül, elszalad, elszáll, betelik, leperereg, tovaszáll (*vál*), elsuhan
- ◇ [baj, csapás]: eltávozik
- elmúlt** (mn) ◇ befejeződött, véget ért, megszünt, lejárt, letelt, előbbi, régebbi, egykori, letűnt, befejezett, elvesztett, elpusztult, eltávozott, eliramlott, a minapi, néhai, egyszeri, korabeli, meglett (*rég*) ◆ MAI, ELJÖVENDŐ, JÖVŐ
- élmunkás** (fn) ◇ sztahanovista (*rég*)
- elnadrágol** (ige) ◇ (*biz*): megnadrágol, elver, megrak, elfenekel, elpáhol, megvesszőz, megpálcáz, helybenhagy, eltángál, megruház (*biz*), elnászpángol, elpüföl, eldönget, elcsépel (*biz*), elrak (*biz*), megdádáz (*biz*), cincáz (*táj*) **Sz**: kiporolja a nadrágját ◆ CIRÓGAT, DÉDELGET, SIMOGAT
- elnagyol** (ige) ◇ összecsap, összeüt, hevenyész (*vál*), elhandrikáz (*táj*), elnagyjáz (*táj*)
- elnapol** (ige) ◇ halaszt, elhalaszt, elodáz, kitol
- ◇ felfüggeszt, berekeszt, eltol ◆ ELŐREHOZ, SIETTET, SZORGALMAZ
- elnászpángol** (ige) ◇ elver, megver, megrak, elnadrágol, elfenekel, elpáhol, megvesszőz, megpálcáz, helybenhagy, elagvabugyál, eltángál, elpüföl, eldönget, elcsépel (*biz*), megruház (*biz*), elrak (*biz*), megdádáz (*biz*), cincáz (*táj*) **Sz**: kiporolja a nadrágját ◆ CIRÓGAT, DÉDELGET, SIMOGAT
- elnehezedik** (ige) ◇ elhízik, meghízik, elnehezül (*vál*) ◆ LESOVÁNYODIK, LEFOGY
- elnémít** (ige) ◇ belefojtja a szót <vkibe>, elhallgattat, letorkol, félbeszakít, lehurrog, befogja a száját (*biz*), letromfol (*biz*)
- ◇ [érzést]: lecsillapít, elfojt ◆ SZÓRA BÍR, MEGSZÓLALTAT

elnémul (ige) ◇ elhallgat, elszótlanodik, elcsendesedik, befogja a száját (*biz*), torkán akad a szó, megkukul (*biz*), megszűnik (*szleng*) **Sz:** takarékra teszi magát (*szleng*), hallgat, mint a csuka ♦ MEGSZÓLAL, BESZÉL, HANGOSKODIK

elnéptelenedés (fn) ◇ kiüresedés, kihálás ♦ BENÉPESEDÉS, GYARAPODÁS, SOKASODÁS

elnéptelenedik (ige) ◇ kiüresedik, kiürül, kihál ♦ BENÉPESEDIK, GYARAPODIK, SOKASODIK

elnevel (ige) ◇ félrevonul, elkényeztet, elkapat

elnevet (ige) ◇ [elneveti magát]: felnevet, kitör a nevetés <vkiből>, nevetésben tör ki, jókedvre derül, elkacagja magát, megkacagja magát (*táj*), elviccsantja magát (*táj*) ♦ ELKOMOLYODIK, ELKOMORODIK | ELSÍRJA MAGÁT

elnevez (ige) ◇ elkeresztel, megnevez, denominál (*szak*)

elnevezés (fn) ◇ névadás, keresztelés, elkeresztelés, megnevezés, megjelölés

◇ név, nevezet (*rég*), szóhasználat, megnevezés

elnéz (ige) ◇ elkéreget, nézeget, bámul, rajta felejt a szemét <vmin, vkin>, legelteti a szemét <vmin, vkin>

◇ eltűr, tolerál, elvisel, szemet huny <vmi felett>, lenyel (*biz*), megenged, megbocsát, túlteszi magát <vmin> **Sz:** fátyolt borít <vmire>; spongyát vet <vmire> ♦ MEGTILT, MEGTOROL, ROSSZALL

◇ eltéveszt, elvét, elhibáz, elkürti a figyelmét, átsiklik <vmi fölt>, elszalaszt ♦ ÉSZREVESZ

◇ ellátogat, benéz, beugrik

◇ (*rég*): lenéz, fumigál, ignorál (*id*) ♦ MEGBECSÜL

elnézeget (ige) ◇ elnéz, nézelődik, szemlélődik, nézdegél (*táj*), elbáméskodik, elnézkel (*táj*)

elnézés (fn) ◇ figyelmetlenség, tévedés, félreértés, hiba, botlás, vétség, mulasztás, gondatlanság, hanyagság, felületesség, melléfogás, baklövés ♦ FIGYELEM, UDVARIASSÁG

◇ megbocsátás, engedelem (*rég*), bocsánat, pardon (*rég*), kímélet, engedékenység, jóindulat, jóakarát, türelem ♦ BOSSZÚ, MEGTORLÁS, MEGBÉLYEGZÉS

elnéző (mn) ◇ türelmes, jóindulatú, engedékeny, liberális, jóakarátú, kegyes (*rég*), erélytelen, nagyvonalú, megértő, megengedő, nagylelkű, megbocsátó, szemet hunyó, kímélő, jó, nyájas, emberi, emberséges, emberies, jóságos, szelíd, udvarias, tapintatos, béketűrő, toleráns, humánus, indulgens (*id*) ♦ SZIGORÚ, KEMÉNY, KÖNYÖRTELEN

elnőiesedik (ige) ◇ effeminálódik (*pej*) ♦ FÉRFIASODIK

elnök (fn) ◇ előtűlő (*rég*), vezető, főnök, vezér (*biz*), fejes (*szleng*), göré (*szleng*), prezidens (*rég*), séf (*szleng*) | államelnök, államfő

elnököl (ige) ◇ vezet, prezideál (*rég*)

elnökség (fn) ◇ vezetőség, igazgatóság, prezidium (*rég*), menedzsment

◇ elnöklés, vezetés, irányítás, igazgatás

elnyargal (ige) ◇ elrohan, elfut, elrobog, elinal, ellovagol, elgaloppoz, elvágat

elnyel (ige) ◇ bekap, lenyel ♦ KIKÖP

◇ [föld, víz]: magába zár, eltemet ♦ KIVET

◇ [sötétség]: eltakar, beburkol

◇ [hangot]: elnyom, túlharsog

◇ felszív, abszorbeál (*szak*)

◇ [vállalkozás pénzt]: felemészt

elnyer (ige) ◇ megkap, elér, kivív, meghódít, hatalmába kerít, birtokba vesz, magáévá tesz, megszerez, kiérdemel, megnyer, [díjat] elvisz ♦ ELVESZÍT, ELVESZTEGET, ELESIK <VMITŐL>

elnyír (ige) ◇ elmetsz, elvág, elnyes

◇ (*szleng*): elbuktat, megbuktat ♦ ÁTENGED

elnyom (ige) ◇ szétnyom, agyonnyom

◇ kizsákmányol, leigáz, nyomorgat, sanyargat, zsarnokoskodik <vkin>, hatalmaskodik <vkin>, basáskodik <vkin>

◇ elfojt, elsimít, [felkelést] vérbe fojt

◇ [hangot, fényt, szagot]: elnyel

elnyomás (fn) ◇ elnyomatás, önkény, önkényuralom, zsarnokság, zsarnokoskodás, jogfosztás, szuppresszió (*id*), basáskodás, despotizmus (*id*), diktatúra, tirannizmus (*rég*), leigázás ♦ SZABADSÁG, FÜGGETLENSÉG, DEMOKRÁCIA

elnyomó (fn) ◇ agresszor, zsarnok, diktátor, despota, egyeduralkodó, kényúr

elnyomó (mn) ◇ zsnarnoki, önkényuralmi, diktátori, diktatórikus, despotikus, kegyetlen, embertelen, erőszakoskodó, hatalmaskodó, basáskodó, önkényeskedő, önkényes, parancsuralmi, totalitárius (*id*), kényúri ◆ DEMOKRATIKUS

elnyomott (mn) ◇ leigázott, sanyargatott, kizsákmányolt, eltiport, eltaposott, alávetett ◆ SZABAD, FÜGGETLEN, ÖNTÖRVÉNYŰ

◇ [érzés, gondolat]: tudatlant (*szak*), tudattalan, öntudatlan, önkéntelen, elfojtott ◆ TUDATOS, AKARATLAGOS, VÁLLALT

elnyugszik (ige) ◇ megpihen, elpihen, elalszik, nyugovóra tér, lefekszik ◆ FÖLÉBRED, FÖLKEK

◇ meghal, elhalálozik

◇ [nap]: lenyugszik, leáldozik (*vál*), leszentül (*táj*) ◆ FELJÖN

elnyújt (ige) ◇ [tésztát]: kinyújt, elsodor (*táj*)

◇ húz-halaszt, halogat, halaszt, elhúz, elodáz, meghosszabbít ◆ ELINTÉZ, ELVÉGEZ

elnyúlik (ige) ◇ elhúzódik, elér, elhat <vmeddig> (*rég*), terjed <vmeddig>, eltart <vmeddig>

◇ <vki vhol>: elterül, végignyúlik, eltehenkedik (*biz*), elterpeszkedik ◆ ÖSSZEHÚZÓDIK, ÖSSZEHÚZZA MAGÁT

elnyű (ige) ◇ elhord, elkoptat, elvisel, elrongyol, elhasznál, agyonhasznál, elnyúz, tönkrenyúz, tönkretesz, elszaggat, lejár, kitapos, lestrapál (*biz*), elnyüstöl (*táj*), eltoprongyol (*rég*), elvásít, eldringál (*táj*), elkaszatol (*táj*), elkoszpitol (*táj*)

◇ (*vál*): elcsigáz (*vál*), megvisel ◆ KÍMÉL, VIGYÁZ <VMIRE>

elnyűhetetlen (mn) ◇ erős, tartós, strapabíró (*biz*), kopásálló, maradandó, időálló, elpusztíthatatlan, örök érvényű, örökös ◆ ÓCSKA, SILÁNY, VACAK

elnyútt (mn) ◇ elkoptatott, elkopott, kikopott, elszaggatott, elhasználódott, elhasznált, elviselt, elhordott, kopott, rongyos, szakadozott, elrongyolódott, foszlott (*táj*), koszlott, lafanc (*táj*), kuplott (*táj*), lestrapált (*biz*), levetett, használt, viseltes, ócska, agyonstrapált (*biz*)

◇ kimerült, elcsigázott, nyúzott, fáradt, törődött ◆ VADONATÚJ, ÚJ

◇ agyoncsépelet, elcsépelet, szokványos, lapos, üres, sablonos, közhelyes, közhelyszerű, banális, érdektelen, mindennapi, szürke, színtelen, elavult, szakállas [vicc] (*biz*) ◆ FRISS, ÚJ, ÉRDEKES

elodáz (ige) ◇ elhalaszt, halogat, elnyújt, elfektet, félretesz, eltol, kitol, felfüggeszt, elnapol, eltesz, prolongál ◆ FOLYTAT, SIETTET, SÜRGET

elold (ige) ◇ kiold, kioldoz, leold, eloldoz, megold, elköt, megereszt, elereszt, kibogoz, kibont, felbont, szétkapcsol, kikapcsol, szétnyit, kinyit

◇ elenged, kiszabadít, megszabadít, szabaddá tesz ◆ MEGKÖT, ÖSSZECSOMÓZ, BEBOGOZ

eloldalog (ige) ◇ elmegy, elsomfordál, elkotródik, elsompolyog, elkullog, odébbáll, elslattyog (*biz*), eldohol (*táj*), elfarlat (*táj*), elfarkal (*táj*), elkammog (*táj*), elpitlikel (*táj*), elsuttyog (*táj*), elküllőfékezik (*táj*)

eloldoz (ige) ◇ elold, kioldoz, elköt, kibont, szétnyit, szétkapcsol, kikapcsol, felbont, elenged, elereszt, szabadjára enged, megszabadít ◆ MEGKÖT, BEZÁR, ÖSSZEKAPCSOL

elolt (ige) ◇ kiolt, elfúj, elfojt, lelcsol, [cigaretta] elnyom, [lámpát] lecsavar, befojt (*táj*), elalít (*táj*) | [villany] lecsavar, lekapcsol, kikapcsol ◆ MEGGYÚJT, ÉLESZT, BEKAPCSOL

◇ (*rég, vál*): megöl, meggyilkol

elolvad (ige) ◇ felolvad, felenged, kienged, olvadozik, cseppfolyósodik, elillan (*szak*), elpárolog

◇ feloldódik, szétolvad, [hó] eltakarodik, megsemmisül, elenyészik, elmúlik, szertefoszlik, elfogy (*biz*), elévül (*táj*), kevesbedik, megcsappan, elapad, kifúj (*szleng*)

◇ (*biz*): elérzékenyül, elérzékenyedik ◆ MEGKEMÉNYÍTI A SZÍVÉT

elolvas (ige) ◇ átolvas, végigolvas, kiolvas ◆ ÁTFUT, ÁTLAPOZ, BELEKUKKANT

◇ (*táj*): elszámol, felszámol

elolvaszt (ige) ◇ megolvaszt, felolvaszt, megpuhít, meglágyít, cseppfolyósít ◆ MEGSZILÁRDÍT

elomlik (ige) ◇ szétomlik, szétmállik

◇ (*rég*): összeesik, összerogy, összeroskad

eloroz (ige) ◇ (*vál*): ellop, elvesz, elszed, eltulajdonít, elidegenít (*szak*), elbitorol, elemel, elcsen (*biz*), eltüntet, elragad, elhurcol, elrabol, elcsór (*szleng*), elcsen, megcsap (*biz*), elcsakliz (*biz*), megfúj (*szleng*), elköt (*biz*), elsinkőfél (*biz*), bezsebel, elhappol (*szleng*), meglógat (*biz*), meglóvasít (*szleng*), eltiedel (*táj*), elcsirizel (*táj*), elsuvaszt (*táj*), tolvajol (*táj*), eltökít (*táj*)

elosan (ige) ◇ (*vál*): elillan, eltűnik, elsuhan, elszökik, kiszökik, elmegy, ellopódzik, eloldalog, elsomfordál, megszökik, meglép (*biz*), lelép (*biz*), lelécel (*szleng*), elpárolog (*biz*), meglóg (*biz*), kereket

old, felszedi a sátorfáját, elsurran, ellábal (*rég*), elsuttyan (*táj*), elosont (*táj*), elsullog (*táj*), elsullankodik (*táj*), ellábit (*táj*)

eloszlat (ige) ◇ szétoszlat, feloszlat, szétkerget, elszéleszt, elúz, szétver, szétszór, szétrebent, elzavar ◆ ÖSSZEGYÚJT

◇ megszüntet, eltüntet, megsemmisít ◆ FELÉLESZT, FENNTART, ELŐIDÉZ

eloszlik (ige) ◇ szétoszlik, elszéled, szétszéled, szétárad, szétszóródik, elszállingózik, szétszalad, elbomlik (*táj*) ◆ GYÜLEKEZIK

◇ [ézés]: eltűnik, megszűnik, elmúlik, elenyészik, megfakul, elhal, meggyengül, elmosódik, elpárolog, elillan ◆ KIALAKUL, KIRAJZOLÓDIK, MEGERŐSÖDIK

eloszt (ige) ◇ feloszt, szétoszt, kioszt, osztályoz, adagol, kiadagol, megfelez, felparcelláz, kiporción, elosztályoz (*táj*), elarányoz (*táj*) | ütemez ◆ VISSZATART, MEGTART, EGYESÍT

élő I. (mn) ◇ életben lévő, eleven, létező, viruló

◇ érvényes, működő, aktív, tevékeny, termékeny, ható, hívó [szokás], tartózkodó, tenyésző | lakó ◆ ÉLETTELEN, HOLT

◇ élethű, valós, valóságos, reális, életszerű ◆ MESTERSÉGES

◇ [adás]: egyenes, helyszíni

élő II. (fn) ◇ élőlény, eleven ◆ HOLT

előad (ige) ◇ átad, átnyújt, odaad

◇ értekezik, elmond, kifejti, prelegál (*id*), referál, exponál (*id*), beszámol, bemutat, ismertet, megjelenít, vázol, körvonalaz, magyaráz, értelmez, fejteget, taglal, részletez, indokol, megokol, közöl, elbeszél, elősorol, előszámlál, előtálat, ábrázol, előterjeszt, közread, közzétesz, javasol, proponál (*rég*), indítványoz, benyújt, kimutat

◇ szaval, szónokol, eldalol, eljátszik, alakít, deklamál (*id*), tolmácsol, felolvas

◇ tanít, oktat

előadás (fn) ◇ ismertetés, beszéd, felolvasás, expozé (*szak*), kifejtés, fejtegetés, beszámoló, referátum (*szak*), prelekción (*rég*), kommentár, előterjesztés | tanóra

◇ rendezvény, műsor, hangverseny, bemutató

előadó (fn) ◇ előterjesztő, ügyintéző, referens (*szak*), szónívó, felolvasó, szónok | oktató

◇ előadóterem

előadóterem (fn) ◇ előadó (*biz*), tanterem, auditorium (*rég*)

előadódik (ige) ◇ adódik, előfordul, közbejön, előadja magát, előáll, előjön (*rég*)

előáll (ige) ◇ előlép, előjön, jelentkezik, kilép, megjelenik ◆ HÁTRALÉP, ELBÚJIK, HÁTTÉRBE HÚZÓDIK

◇ <vmivel>: előterjeszt, közzétesz, bejelent, bedob, kijelent (*biz*), jön <vmivel> (*biz*), javasol, proponál, indítványoz, hivatkozik <vmire>, felhoz, említ, előad, kifejti, előjön <vmivel>, előhozakodik <vmivel>, bevall <vmit>, kirukkol (*biz*)

◇ létrejön, keletkezik, alakul, formálódik, képződik, mutatkozik | bekövetkezik, előfordul, előadódik, megeshik

előállít (ige) ◇ elővezet, letartóztat, bekísér, őrizetbe vesz, nyakon csíp (*biz*), fülön fog (*biz*)

◇ készít, létrehoz, gyárt, kinyer, termel, megtermel, termeszt, kidolgoz, kialakít, produkál, fabrikál (*biz*), alkot, megalkot, megszerkeszt, megvalósít, képez, megformál, formába önt, összerak ◆ ELPUSZTÍT, MEGSEMMISÍT, SZÉTROMBOL

előállítás (fn) ◇ elővezetés (*szak*), letartóztatás, bekísérés, őrizetbevétel

◇ készítés, gyártás, termelés, termesztés, fabrikálás, összeállítás, összeszerelés, megszerkesztés, megépítés, színrevitel, rendezés, kiállítás, létrehozás, alkotás, feldolgozás, felállítás, megszövegezés, teremtés, kidolgozás, kiadás, kialakítás, megformálás, megfogalmazás, megvalósítás, produkálás (*id*) ◆ ELPUSZTÍTÁS, LEROMBOLÁS, MEGSEMMISÍTÉS

előbb (hsz) ◇ hamarabb, korábban, régebben ◆ KÉSŐBB, UTÓBB

◇ [az előbb]: az imént, nemrég

◇ előbbre

előbbi (mn) ◇ megelőző, előző, korábbi, régebbi, egykori, azelőtti, hajdani, régmúlt, régvolt, előbbeni (*rég*) ◆ KÉSŐBBI, EZUTÁNI | AZ IMÉNTI

◇ fent említett, fenti, főttebbi ◆ UTÓBBI, AZT KÖVETŐ

előbb-utóbb (hsz) ◇ előbb vagy utóbb, nemsokára, ma holnap, hamarosan, csakhamar ◆ KÉSŐBB

előbújik (ige) ◇ kibújik, előjön, kimászik ◆ ELBÚJIK, ELTŰNIK

◇ [égitest]: előtűnik, feltűnik, feltetszik (*rég*)

◊ [tojásból]: kikel

◊ előbukkan, napfényre kerül, napvilágra kerül, kiderül

előbukkan (ige) ◊ előbújik, kibújik, előjön, kijön, előtűnik, feltűnik, kiemelkedik, kinő, kihajt, felbukkan, mutatkozik, felszínre jön, felmerül, felemelkedik, megjelenik, előkerül, jelentkezik, kipattan, kiugrik, szembetűnik, nyilvánosságra kerül, napfényre kerül, megmutatkozik, nyilvánvalóvá válik, kiderül ♦ ELTŰNIK, ELBÚJIK

előcsarnok (fn) ◊ előtér, hall, társalgó, váróterem, foyér (*id*), vestibulum (*rég*), átrium (*szak*), aula (*id*), előterem (*rég*)

előd (fn) ◊ ős, ősapa, ősanya, felmenő, széapa ♦ UTÓD, SARJ, LESZÁRMAZOTT

elődöntő (fn) ◊ előmérkőzés ♦ DÖNTŐ

előérzet (fn) ◊ sejtés, sejtelem, megsejtés, megézés, előjel, intő jel, gyanítás, intuíció, prognózis, ándung (*táj*), balérzet (*rég*), balsejtelem, dunszt (*szleng*), spúr (*szleng*), spuri (*szleng*)

előeste (fn) ◊ [ünnepély]: vigília

előfeltétel (fn) ◊ feltétel, követelmény, kíváncsalom, kikötés, megkötés, megkövetelés, elvárás, kiírás, korlátozás, megszorítás, fenntartás, sine qua non (*id*)

előfizet (ige) ◊ járat, megrendel, abonál (*rég*), prenumerál (*rég*)

előfizető (fn) ◊ megrendelő, abonens (*rég*), bérletes

előfordul (ige) ◊ megtörténik, megeshik, adódik, előáll, előadódik, előadja magát, felmerül, jelentkezik, bekövetkezik

◊ létezik, van, előkerül, feltűnik, mutatkozik, szerepel, található, fellelhető, felbukkan

előfutam (fn) ◊ selejtező, elődöntő ♦ DÖNTŐ

előfutár (fn) ◊ hírnök, futár, herold, hírvívó, kengyelfutó

◊ előkészítő, előhírnök, előharcos, előd (*rég*), szálláscsináló, úttörő

előhalászik (ige) ◊ előkeres, előkotor, előkapar, elővesz ♦ ELREJT, ELDUG, ELTESZ

előhírnök (fn) ◊ előfutár, előőrs, hírmondó, futár (*rég*), szálláscsináló, előharcos, éllovas, úttörő | előjel

előhív (ige) ◊ előszólít, kihív, előkiált (*táj*) ♦ VISSZAKÜLD, VISSZAPARANC SOL

◊ [emléket]: felidéz, felelevenít, napfényre hoz, napvilágra hoz, előidéz (*rég*)

◊ idehoz, kihoz, előszed, elővesz, előránt, előkotor (*biz*), elővarázsol (*biz*)

előhoz (ige) ◊ megemlít, említ, szóba hoz, felvet, előáll <vmivel>, előhozakodik <vmivel>, felhoz, kimond, javasol, előszámlál, közzétesz ♦ VISSZAVON, ELÁLL, VISSZALÉP

előhozakodik (ige) ◊ felvet, előhoz, előáll, előjön, említést tesz, előrukkol (*biz*), kirukkol (*biz*), szóba hoz ♦ VISSZALÉP, VISSZAVON

előhúz (ige) ◊ elővesz, kiszed, kiemel, előkotor, előszed, előkap, előránt, kivon ♦ VISSZATESZ, VISSZADUG

előidéz (ige) ◊ okoz, kivált, kelt, felkelt, kirobbant, szül, megindít, eredményez, ingerel, gerjeszt, fellobbant, provokál, aktivál, indukál (*szak*)

◊ (*rég*): előhív, előszólít, felidéz

előír (ige) ◊ elrendel, rendelkezik, utasít, utasítást ad, megkövetel, megkíván, elvár, meghatároz, megállapít, megszab, kimond, kiköt, kijelöl, megjelöl, parancsol, előirányoz, kiró, törvénybe iktat, szabályoz, felszólít, kötelez | felír, javasol, meghagy

előirányoz (ige) ◊ előír, tervbe vesz, megszab, megállapít, meghatároz, eltervez, kitűz, célul tűz ki, szándékol, szándékozik, kigondol, kieszel, kitalál, elképzeli, kitervel, megjelöl

előirányzat (fn) ◊ követelmény, költségvetés, program, tárgysorozat, munkarend, napirend, [vmire szánt] keret, tervezet, cél, célkitűzés, prognózis, előrejelzés

előírás (fn) ◊ rendelet, utasítás, rendelkezés, jogszabály, szabály, szabályzat, irányvonal, törvény, elrendelés, rendelés, rendtartás, meghagyás, ukáz (*rég*), végzés, szabályozás, rendszabály, útbaigazítás, intézkedés, mandátum (*szak*), irányelv, statútum (*rég*), direktíva (*id*), elvárás, követelmény, kíváncsalom, kíváncsalom, szabvány, regula (*rég*), norma vezénylés (*szak*), reglama (*rég*) | vény, recept, recipe (*szak*), rendelvénny (*szak*)

előíráso (mn) ◊ előírt, szabályos, szabályszerű, szabványos, szabály szerinti, standard, normatív (*id*), mérhető, szabályozott, megkövetelt, szertartásos, rituális, formális, kimért, hivatalos, merev, feszes, hűvös ♦ SZABÁLYTALAN, SZOKATLAN, LEZSER

előítélet (fn) ◊ elfogultság, prejudícióm (*szak*), balítélet (*rég*), megkülönböztetés, intolerancia, dogmatizmus (*id*) ♦ ELFOGULATLANSÁG

előítélet-mentes (mn) ◊ elfogulatlan, tárgyilagos, toleráns, pártatlan, megértő, türelmes, elnéző, liberális, szabadelvű ♦ ELFOGULT, RÉSZREHAJLÓ, ELŐÍTÉLETES

előjáték (fn) ◊ bevezetés, előkészítés, prólógus, prelúdium (*szak*), előversenyzés (*szak*), introdukción (rég) ♦ BEFEJEZÉS, UTÓJÁTÉK, FINÁLÉ

◊ tapogatás, enyelgés, etyepetye (*biz*), vihanc (*biz*), kézimunka (*szleng*), csöcsörészés (*durva*), petting (*id*)

előjegyz (ige) ◊ feljegyez, felír, előjegyzésbe vesz, rezervál, nyilvántartásba vesz

előjegyzés (fn) ◊ feljegyzés, felírás, lefoglalás, rezerválás, rezerváció, nyilvántartásba vétel

előjel (fn) ◊ ómen, intő jel, figyelmeztetés, augurium (*vál*), előszél

előjog (fn) ◊ kiváltság, privilégium, kedvezmény, kedvezés, előny, kivétel, kivételezés, prerogativa (*szak*)

előjön (ige) ◊ kijön, előbújik, előbukkan, előtűnik, kikel, felbukkan, előkerül, megjelenik, előmerészkedik, kimászik, kikecmereg, kievickél, kijut, kikerül, kilép, előlép ♦ VISSZAMEGY

◊ (*biz*): szóba kerül, felmerül, előkerül

◊ (*rég*): előfordul, felmerül, jelentkezik, előadódik, felvetődik

◊ <vkivel>: előhozakodik, előáll, kirukkol, előrukkol

előkap (ige) ◊ előhúz, előránt, elővesz

◊ leszid, megszid, összeszid, elővesz (*biz*), felelősségre von

előkapar (ige) ◊ előszed, kiszed, előkotor, előhalászik

◊ előás, kiás, kiváj, kihantol ♦ ELREJT, ELDUG, ELÁS

◊ (*biz*): előkerít, felkutat

előke (fn) ◊ állkendő, álladzó, nyálazó, szakállka (*táj*), partedli, kötényke, hengerli (*rég*), hengedli (*rég*)

◊ lábszőnyeg, ágyelötét, lábtörli

előkelő I. (mn) ◊ úri, nagyúri, nemesi, arisztokratikus, nobilis (*id*), kékvérű **Sz:** magas ágyból való; ezüstkanállal a szájában született ♦ ALACSONY SZÁRMAZÁSÚ

◊ kiemelkedő, elsőrangú, kiváló, illusztris | választékos, finom, kifinomult, disztíngvált

előkelő II. (fn) ◊ előkelőség, notabilitás

előkép (fn) ◊ csoportkép, tabló, állókép

előképzettség (fn) ◊ előképzés, alapismeret, megalapozottság

előképző (fn) ◊ előkészítő, alapozó

előkeres (ige) ◊ megkeres, előás, előhalász, előbányász, elővesz, előkotor, előkerít, felkutat ♦ ELDUG, ELREJT

előkerít (ige) ◊ elővesz, előhoz, előkeres, előkapar, előkotor, előszed, megkeres, felkutat, előráncigál (*biz*), előteremt, megszerez, megtalál, szert tesz, megkerít, felhajt (*biz*) ♦ ELDUG, ELREJT, ELTESZ

előkerül (ige) ◊ megkerül, meglesz, felszínre kerül, felbukkan, napfényre kerül ♦ ELTŰNIK, ELVÉSZ, ELKALLÓDIK

◊ előjön, megjelenik ♦ ELBÚJIK

◊ szóba kerül, felmerül, előjön (*biz*), felvetődik

előkészít (ige) ◊ kikészít, összekészít, összeszed

◊ felkészít, betanít, sulykol, korrepetál, szoktat, edz, gyakoroltat

◊ preparál, előkezel

előkészítés (fn) ◊ felkészítés, előkezelés, preparálás (*id*), előkészület, előtanulmány, szervezés, tervezés, kigondolás, kifőzés, begyakorlás, betanítás, szoktatás, edzés, korrepetálás, paukolás (*biz*)

előkészül (ige) ◊ felkészül, készülődik, begyakorol, betanul, megtanul, edz, edződik | bemosakodik [orvos]

előkészület (fn) ◊ előmunkálat, felkészítés, készülődés, gyakorlás, betanulás, szoktatás, edzés, készülés, alapozás, preparáció (*rég*), preparálás (*id*)

előkotor (ige) ◊ előkeres, előszed, előhoz, kiszed, kikapar, kiemel, előás, megkeres, előhúz, előhalász, kibányász (*biz*), kiguberál (*biz*) ♦ ELDUG, ELREJT, ELÁS

elől¹ (ige) ◊ megöl, kiirt, elpusztít, megfojt, elfojt, elemész (*rég*)

◊ [fogideget]: kiöl

elől² (hsz) ◊ elül, előlről, előlfelől (*táj*), szemből ♦ HÁTULRÓL

előle (hsz) ◊ tőle

előleg (fn) ◊ foglaló, felpénz (*rég*), zálog, biztosíték, letét, előpénz (*táj*)

előlény (fn) ◊ teremtmény, ember, állat, növény, kreatúra (*pej*), lény, pára

előlép (ige) ◊ kilép, előjön, jelentkezik, előrerukkol (*rég*) ♦ HÁTRALÉP, HÁTRAHÚZÓDIK, HÁTRÁL

◊ <vmivel>: előhozakodik, kirukkol (*biz*), előáll ♦ VISSZAKOZIK, VISSZAVONUL

- ◊ feljebb jut, előremegy, előrejut, előretör, avanszál (*id*), felemelkedik, feltör (*biz*), előrukkol (*rég*) ♦ HANYATLIK, VISSZAVONUL, LEFOKOZÓDIK
- előléptet** (ige) ◊ kinevez, feljebb juttat, előnyom (*szleng*), előmozdít (*rég*) ♦ VISSZAMINŐSÍT, LEVÁLT
- előljáró** (fn) ◊ feljebbvaló, felettes, vezető, főnök, fejes (*szleng*), séf (*szleng*), góré (*szleng*), nacsalnyik (*szleng*), principális (*rég*), főnagy (*rég*) ♦ BEOSZTOTT, ALÁRENDELTE
- ◊ előljárószó, viszonyzó, prepozíció (*szak*)
- előljáróság** (fn) ◊ felsőbbbség, hatóság, igazgatás, helyhatóság, önkormányzat, tanács (*rég*), magisztrátus (*rég*), prefektúra (*rég*)
- ◊ vezetőség
- előlnézet** (fn) ◊ homloknézet, homlokzat, homloklap (*szak*), homlokkép ♦ HÁTULNÉZET, HÁTLAG
- előlről** (hsz) ◊ elülről, elejéről, szemből, szemben ♦ HÁTULRÓL
- ◊ újra, elejétől
- előmenetel** (fn) ◊ előbbre jutás, előrehaladás, avanszálás, előretörés, feljebbjutás, felemelkedés, előléptetés, emelkedés, boldogulás, fejlődés, növekedés, érvényesülés, gyarapodás, eredményesség, siker, karrier
- előmérkőzés** (fn) ◊ selejtező, elődöntő, válogató ♦ DÖNTŐ
- előmozdít** (ige) ◊ elősegít, hozzásegít, hozzájárul, előrevisz, előrelendít, ösztönöz, nógat, noszogat, szorgalmaz, tolja a szekerét, hajt, egyenget, pártol, pártfogol, gyámolít, ajánl, segít, segítkezik, segítségére van, hasznára van <vkinek>, támogat, patronál ♦ HÁTRÁLTAT, GÁTOL, AKADÁLYOZ
- előmunkálat** (fn) ◊ előkészület, előkészítés ♦ UTÓMUNKÁLAT
- előnév** (fn) ◊ predikátum (*id*), cím
- előnt** (ige) ◊ eláraszt, elborít, ellep, előzőnöl, átáztat, megtölt, [verejték] kiver
- ◊ [ézés]: elfog, átjár, áthat, eltölt, előmlik <vkiben>, elborít, erőt vesz <vkin>
- előny** (fn) ◊ haszon, nyereség, hozadék, profit, plusz (*biz*), jutány (*rég*), sáp (*biz*) ♦ KÁR, KÁROSODÁS, VESZTESÉG
- ◊ kiváltság, előjog, elsőbbség, mentesség, jog, fölény, engedmény, főr (*biz*), prioritás (*id*), preferencia (*id*) ♦ HÁTRÁNY, MELLŐZÉS, FOGYATÉKOSSÁG
- ◊ kedvezés, kedvezmény, kivételezés, kivétel, protekció, védettség
- előnyomul** (ige) ◊ előrenyomul, előrehalad, közelít, közeledik, előremegy, előretör ♦ HÁTRÁL, HÁTRAMEGY, VISSZAVONUL
- előnyös** (mn) ◊ jutányos, jövedelmező, gazdaságos, gyümölcsöző, kifizetődő, nyereséges, kedvező, hasznos hajtó, hasznos, rentábilis (*szak*), termelékeny, produktív, hathatós, célravezető, célszerű ♦ HÁTRÁNYOS, VESZTESÉGES, HASZONTALAN
- ◊ kedvező, tetszetős, vonzó, kellemes, hívogató, megnyerő, rokonszenves, szerencsés, üdvös, alkalmas, jótékony hatású, kecsgetető ♦ ELŐNYTELEN
- előnytelen** (mn) ◊ hátrányos, kedvezőtlen, káros, haszontalan, eredménytelen, meddő, sikertelen, hiábavaló, fölösleges, alkalmatlan ♦ ELŐNYÖS, KEDVEZŐ
- ◊ improduktív, ráfizetéses, veszteséges, gazdaságtalan, deficitcs ♦ SIKERES, JÖVEDELMEZŐ, NYERESÉGES
- ◊ kellemetlen, taszító ♦ KELLEMES, VONZÓ
- előnyverseny** (fn) ◊ hendikep (*biz*)
- előőr** (fn) ◊ elővéd, előhad | őrző, járőr, őrszem, patrul (*rég*) ♦ HÁTVÉD, UTÓVÉD
- ◊ élesapat, előharcos, úttörő
- előrajzol** (ige) ◊ felvázol, vázol, körvonalaz, leskiccel ♦ MEGRAJZOL, KIHÚZ
- előráncigál** (ige) ◊ előhúz, előránt, elővesz, előkapar ♦ VISSZAGYÖMÖSZÖL
- ◊ <vkit>: előkerít, előteremt, előránt (*biz*)
- ◊ (*biz*): szóba hoz, előhoz, megemlíti
- előránt** (ige) ◊ előhúz, előkap, elővesz
- ◊ <vkit>: előkerít, előteremt, előráncigál
- ◊ (*biz*): szóba hoz, előhoz, megemlíti
- előre I.** (hsz) ◊ előrefelé, tovább, egyenesen, toronyiránt, az élre, elfele (*táj*), eléfelé (*táj*), előnek (*táj*) ♦ HÁTRA, VISSZA
- ◊ eleve, jókor, korán, idejekorán, előbb, korábban, már, idejében, előlegben, előzőleg, hirtelen, korábbra, előlegesen, előszőr, kezdetben, a priori (*id*) ♦ UTÓLAG, PÓTLÓLAG
- előre II.** (msz) ◊ indulás!, rajta!, hajrá!, gyereünk!
- előrebocsát** (ige) ◊ előreenged, előreereszt, előreküld ♦ VISSZATART, VISSZAFOG

előredőli (ige) ◇ előrehajol, előrehajlik, meggörböd, meghajol ◆ HÁTRADÓL, HÁTRAHAJLIK, FELEGYENESEDIK

előrenged (ige) ◇ előrebocsát, előreereszt, előreküld ◆ FELTART, VISSZATART, VISSZAFOG

előrehajol (ige) ◇ előredől, előregörnyed, előregörböd, előregörbül, lehajol ◆ HÁTRADÓL, HÁTRAHAJOL, FELEGYENESEDIK

előrehalad (ige) ◇ előremegy, előrelép, előrejut, előretör, előrenyomul, előbbre jut ◆ MEGÁLL, HÁTRA MARAD

◇ [idő]: múlik, telik, szalad

◇ fejlődik, boldogul, érvényesül

előrehaladás (fn) ◇ haladás, előremenetel, érvényesülés, eredményesség, fejlődés, emelkedés, előrelépés, térnyerés, gyarapodás, boldogulás, progresszivitás (*id*), progresszió, csinosodás (*rég*), előbbre jutás, előmenetel ◆ VISSZAMARADÁS, VISSZALÉPÉS

előrehaladott (mn) ◇ fejlett, késői, súlyosbodott [állapot] ◆ KORAI, KEZDETI

előre-hátra (hsz) ◇ oda-vissza, ide-oda, föl-alá

előrejelzés (fn) ◇ figyelmeztetés, intés, prognózis, jóslat, jóslás, jövőbe látás, jóvendölés, előjel, ómen, megérzés

előrejön (ige) ◇ előjön, előlép, előbújik

előrejut (ige) ◇ előbbre halad, előrenyomul, előretör, előremegy, előreszalad ◆ HÁTRÁL, VISSZAMEGY, VISSZAVONUL

◇ sikert arat, beérkezik, érvényesül, gyarapszik, boldogul, terjed, tért hódít, kiművelődik, virágzik, virul ◆ KUDARCOT VALL, MEGÁLL, MEGREKED

előrelátás (fn) ◇ gondoskodás, körültekintés, figyelem, elővigyázatosság, megfontolás, előkészület (*rég*), felkészülés, jövőbe látás, óvatosság, előérzet, jóslat, jóvendölés, éleslátás, számítás, előirányzat, megsejtés, megérzés, sejtetem ◆ FIGYELMETLENSÉG, HEBEHURGYASÁG, GONDATLANSÁG

előrelátható (mn) ◇ várható, sejthető, gondolható, kiszámítható, föltehető, megjósolható, valószínű ◆ VÁRATLAN, MEGLEPETÉSSZERŰ, KISZÁMÍTHATATLAN

előreláthatólag (hsz) ◇ valószínűleg, várhatóan, bizonyára, sejthetően, elképzelhetően ◆ VÁRATLANUL, MEGLEPETÉSSZERŰEN, KISZÁMÍTHATATLANUL

előrelátó (mn) ◇ meggondolt, megfontolt, bölcs, okos, gondos, ügyelő, elővigyázatos, óvatos, körültekintő, figyelmes, éber, beosztó, takarékos ◆ MEGGONDOLATLAN, FIGYELMETLEN | PAZARLÓ

előrelép (ige) ◇ kilép, előremegy, előrehalad, előrenyomul, előbbre jut ◆ VISSZALÉP, LEMARAD, VISSZAESIK

◇ halad, fejlődik, javul ◆ VISSZAFEJLŐDIK

előremegy (ige) ◇ előrelép, előresiet, előrenyomul, megelőz, továbbmegy ◆ HÁTRÁL, VISSZAVONUL, VISSZATÉR

◇ előrehalad, felemelkedik, javul, halad, érvényesül, gyarapszik, növekszik, boldogul, sikert arat, feljavul, megjavul, tökéletesedik, nemesedik, kiművelődik, prosperál, virágzik, terjed, virul ◆ HANYATLIK, VISSZAESIK, SÜLLYED

előrenéz (ige) ◇ előretekint ◆ HÁTRANÉZ

◇ bizakodik, bizik, reménykedik

előresiet (ige) ◇ előrenyomul, előremegy, élre tör ◆ HÁTRAMARAD, LEMARAD

előreszalad (ige) ◇ előrefut, előrerohan, előreszágul, előresiet ◆ VISSZASZALAD, VISSZAFUT, HÁTRASIEGT

◇ elhamarkodik <vmit>

előretol (ige) ◇ előretaszít, tuszkol, előrevesz, előrehoz, előretesz ◆ VISSZAHÚZ, VISSZAVON, HÁTRALÓK

◇ [előretolja magát]: tolakodik, nyomakodik

◇ előmozdít, előtérbe helyez, elősegít, előrelendít, pártol, támogat, pártfogol ◆ ELHALASZT, KÉSLELTET, ELNAPOL

előretör (ige) ◇ előrehalad, előremegy, előrenyomul, élre vág, tolakodik, kiugrik, kipattan, feldolgozza magát (*biz*)

◇ tért hódít, fejlődik, tökéletesedik, kiművelődik, nagyobbodik, terjed ◆ VISSZAVONUL | VISSZAFEJLŐDIK, VISSZAESIK

előretörés (fn) ◇ kitörés, támadás, előnyomulás, roham, ostrom, megrohanás ◆ VISSZAVONULÁS, VÉDEKEZÉS

◇ fellendülés, virágzás, fejlődés ◆ HANYATLÁS, VISSZAESÉS

előrevisz (ige) ◇ előbbre visz, előrehoz, előretol, előretesz

◊ előmozdít, segít, siettet, előrendít, fellendít, előtérbe helyez, növel, gyarapít, erősít, fokoz, felvirágoztat, kiművel, fejleszt ♦ HÁTRÁLTAT, VISSZAHÚZ, AKADÁLYOZ

előrohan (ige) ◊ előront, előtör, előtődul, elősiet, előjön ♦ VISSZASJET, VISSZAROHAN

előrukkol (ige) ◊ előhozakodik, előáll, indítványoz, előhoz <vmit>, kirukkol

◊ (rég): előlép

előszdi (mn és fn) ◊ élősködő, parazita, ingyenélő, here (*biz*), naplopó, tányérnyaló, kenyérpusztító, potyázó (*biz*), potyaleső, pióca, vérszopó

elősegít (ige) ◊ előmozdít, felkarol, továbbsegít, támogat, előrendít, előrehajt, serkent, sarkall, meggyorsít, hozzájárul, gyámolít, kedvez, megkönnyít, javára szolgál, segédkezik, alátámaszt, szubvencionál (*szak*), pénzelt, patronál, szponzorál, pártol, kedvezményez, kiségit, hozzásegít ♦ HÁTRÁLTAT, MEGGÁTOL, AKADÁLYOZ

elősködik (ige) ◊ lopja a napot, szipolyoz <vkít>, potyázik (*biz*), a nyakán él <vkinek>, a vérét szívja <vkinek>, tarhál (*szleng*), dúlókodik (*táj*) **Sz:** más asztalához törli a kését; szereti más almáját enni ♦ DOLGOZIK, SZORGOSKODIK, SERÉNYKEDIK

elősködő (fn) ◊ előszdi, ingyenélő, kenyérpusztító, parazita, pióca ♦ DOLGOS, SZORGOS, SERÉNY

előszed (ige) ◊ elővesz, előhúz, előkerít, előkapar, előkotor, előhoz, kiszed, kiemel, megkeres ♦ VISSZATESZ, VISSZARAK, ELTESZ

◊ felidéz, felhánytorgat

◊ kérdőre von, felelősségre von, elővesz

előszeretet (fn) ◊ részrehajlás, elfogultság, elvakultság, kivételezés, különbségtétel, vonzalom, vonzódás, kedvelés, rokonszenv, fogékonyság, hajlandóság, jóindulat, lelkesedés

◊ [előszeretettel]: szívesen, örömmel, örömet

előszó (fn) ◊ bevezető, bevezetés, bemutatás, ajánlás, beköszöntő, preambulum (*szak*), introdukción (*szak*), előhang, prologus, exordium (*rég*), prefáció (*rég*), előbeszéd (*rég*), előjáték, előljáró beszéd (*rég*), elővezetés (*rég*), előversengés (*rég*) ♦ ZÁRSZÓ, UTÓHANG, UTÓSZÓ

előszoba (fn) ◊ várószoba, váró, előtér, belépő, bejárat, foyer (*id*), vestibulum (*rég*)

előszőr (hsz) ◊ első izben, elsőnek, elsőként, elsőben (*rég*), proprimo (*id*)

◊ előzetesen, előzőleg

◊ legelőbb, leghamarabb, elsőbb (*rég*)

előtér (fn) ◊ bejárat, előszoba, előcsarnok, előterem (*rég*), tornác, terasz, veranda, hall, csarnok, foyer (*id*), kapuszín (*rég*), gádor (*táj*), pitvar | peron

előteremt (ige) ◊ előkerít, megkerít, megkeres, kikeres, elővárászol (*tréf*), létrehoz, kiizzad (*biz*), produkál, előállít, felhajt (*biz*), felhajszol (*biz*), beszerez, megszerez, gondoskodik <vmiről>, szert tesz, előpenderít (*táj*), előszerkez (*táj*), beteremt (*táj*), kisikerít (*táj*) ♦ NÉLKÜLÖZ

előterjeszt (ige) ◊ beterjeszt, javasol, előirányoz, indítványoz, felajánl, előad, kezdeményez, benyújt, jelent, közread, nyilvánosságra hoz, exponál (*id*), prezentál, proponál (*rég*), közzétesz, kifejti, beszámol, referál, megismertet ♦ VISSZAVON, VISSZAVESZ, ELÁLL <VMITŐL>

◊ <vkít vmire>: javasol, ajánl, felterjeszt

előterjesztés (fn) ◊ beterjesztés, javaslat, javaslattétel, indítványozás, indítvány, expozé (*szak*), bejelentés, jelentés, jelentéstétel, propozíció (*id*), referátum (*szak*) ♦ VISSZAVONÁS

előtődul (ige) ◊ előtör, előrohan, előnyomul, előront

előtör (ige) ◊ kítör, előront, kiront, előrohan, kirohan

◊ [folyadék, gáz]: kizúdul, feltör, kítör, előlővell, kiárad, kibuzog

◊ [indulat]: kirobban, kiszakad

előtte (hsz) ◊ ezelőtt, korábban, ezt megelőzően ♦ KÉSŐBB, UTÁNA

előtti (mn) ◊ előbbi, előbbeni (*táj*), korábbi

előtűnik (ige) ◊ előjön, előbukkan, feltűnik, megjelenik, előbújik, kikel, kibuggyan, kibukik, kibukkan, kikukucsál, láthatóvá válik, kilátszik, mutatkozik, felszínre jön, napvilágra bukkan, kiemelkedik, kivicscsanik (*táj*) | kiderül, kitűnik, kicsillan, kirajzolódik, kiválik, kibontakozik, kisugárzik, megvilágosodik, kiütközik, megnyilatkozik, szembeötlik, kikerekedik, kiformalódik, alakot ölt, megmutatkozik, meglátszik, megnyilvánul ♦ ELBÚJIK, ELTŰNIK

előugrik (ige) ◊ előpattan

◊ kipattan, kiugrik

◊ előreugrik, előrenyúlik

elővárászol (ige) ◊ előteremt, létrehoz, kibüvöl, kibüvészkedik, kicsal, előügyeskedik

előváros (fn) ◊ peremváros, peremkerület, külváros, alvóváros, bolygóváros, kertváros, hóstát (*rég*) ♦ BELVÁROS

elővéd (fn) ◊ előőr, előhad, élgárda, élcsapat, avantgárd (*rég*), felderítő ♦ UTÓVÉD, HÁTVÉD

elővesz (ige) ◊ előszed, előhúz, előkap, előránt, előteremt, előkerít, előkeres, előhoz, előkotor, előhalászik, elővarázsol (*biz*) ♦ ELTESZ, FÉLRETESZ, ELREJT

◊ felelősségre von, számon kér, kérdőre von, megszid, lehard (*biz*), ledorongol (*biz*), elkapja a frakkját (*biz*), kezelésbe vesz (*szleng*), megdolgoz (*biz*) ♦ MEGDICSÉR, ELISMER

◊ elfog, rátör, hatalmába kerít, erőt vesz

elővigyázat (fn) ◊ előrelátás, elővigyázatosság, óvatosság, körültekintés, éberség, gondosság, figyelem, megfontoltság, meggondoltság, higgadság ♦ FIGYELMETLENSÉG, KÖNNYELMŰSÉG, GONDATLANSÁG

elővigyázatlan (mn) ◊ meggondolatlan, figyelmetlen, könnyelmű, nemtörődöm, óvatlan, hebeburgya, szeleburdi, hübebalázs (*biz*), gondatlan, megfontolatlan, elhamarkodott, szeles, kelekótya, szeleverdi (*táj*) ♦ MEGFONTOLT, KÖRÜLTEKINTŐ, ÓVATOS

elővigyázatos (mn) ◊ óvatos, figyelmes, éber, előrelátó, körültekintő, meggondolt, megfontolt, gondos, alapos, higgadt, józan ♦ ELHAMARKODOTT, ELŐVIGYÁZATLAN, FIGYELMETLEN

elővigyázatosság (fn) ◊ elővigyázat (*vál*), óvatosság, körültekintés, figyelem, megfontoltság, megfontolás, meggondoltság, előrelátás, számítás, felkészülés, gondoskodás ♦ FIGYELMETLENSÉG, GONDATLANSÁG, ELŐVIGYÁZATLANSÁG

előz (ige) ◊ megelőz, leghagy, elhagy, maga mögött hagy, elébe kerül <vminek>, elébe vág, maga mögé utasít, túlhalad ♦ MEGVÁR, BEVÁR

előzékeny (mn) ◊ udvarias, figyelmes, készséges, szíves, szívélyes, barátságos, jóindulatú, szolgálatkész, segítőkész, lekötelező, kedves, segítő, gavallér, gyöngéd, gáláns, nagyvonalú, alkalmazkodó, illetudó, kuláns (*rég*) ♦ FIGYELMETLEN, UDVIATLAN, TAPINTATLAN

előzetes I. (mn) ◊ előző, megelőző, előlegezett, prelimináris (*rég*), előbbi, korábbi, előbbeni, eddigi, fent említett, előidejű, kiinduló, kezdeti, régi, hajdani, korai, a priori (*id*) ♦ UTÓLAGOS, UTOLSÓ, PÓTLÓLAGOS

előzetes II. (fn) ◊ beharangozás, híradás

◊ emlékeztetés, figyelmeztetés, értesítés, tervezet, skicc (*biz*), memó (*biz*)

előzmény (fn) ◊ kiindulás, kiindulópont, előtétel, antecedens, alapvetés, alapozás

előző (mn) ◊ korábbi, előbbi, előbbeni (*táj*), megelőző, eddigi, régi, régebbi, hajdani, egykori, tavalyi, korai, előidejű, fentebbi, fenti, nevezett ♦ KÉSŐBBI, UTÓBBI, AZUTÁNI

előzőleg (hsz) ◊ előbb, korábban, fent, fentebb, megelőzőleg, előzően, azelőtt, előzetesen, kezdetben, eleinte, az elején, előre, régebben, valamikor, egykor, hajdanában ♦ KÉSŐBB, UTÓBB, AZUTÁN

előzőnöl (ige) ◊ ellep, eláraszt

◊ megszáll

elpáhol (ige) ◊ elagyabugyál, megver, elnáspángol, eltángál, elkalapál (*biz*), megrak (*biz*), ellátja a baját, elnadrágot, elfenekel, megruház (*biz*), megüt, megcsap, megvesszőz, megfenyít, megbotoz, megcsépel (*rég*), megbunyóz (*szleng*), megpotyol (*táj*), kiherészel (*táj*), meglazsnakol (*táj*), megazsagol (*táj*), elpüföl, elver, helybenhagy, eldönget, összever **Sz:** kiporolja a nadrágját; szíjat hasít a hátából; laposra ver ♦ CIRÓGAT, SIMOGAT, DÉDELGET

elpalástol (ige) ◊ eltitkol, elleplez, elkendőz

elpályázik (ige) ◊ elmegy, elindul, elvitorlázik ♦ MARAD, LERAGAD

elpanaszol (ige) ◊ elsír, elzokog, kipakol (*biz*), siránkozik, lamentál (*biz*), felhánytorgat (*pej*), elabajog (*táj*), elpanaszodik (*táj*), megabajog (*táj*) ♦ DICSEKSZIK, ELDICSEKSZIK <VMIVEL>

elpárolog (ige) ◊ elszáll, elillan, felszárad, elfő, elgőzölög, elforr

◊ [ézés]: elmúlik, elrepül, elenyészik, szertefoszlik, elroppen, lecsillapodik, lelohad

◊ (*biz*): eltávozik, elillan, megszökik, eloson, meglép (*biz*), lelép, faképnél hagy, megugrik (*biz*), odébbáll, kámforrá válik, elugrik (*biz*), eltűnik, elfüstölög (*biz*), meglóg (*biz*), kámfort játszik (*szleng*), elsomfordál, eloldalog, elsompolyog, kereket old, olajra lép (*szleng*), elszelel, elhúzza a csíkot (*szleng*), lelécel (*szleng*) **Sz:** a távozás hímes mezejére lép ♦ MARAD, KITART

elpártol (ige) ◊ cserbenhagy, elfordul <vkitől>, hátrat fordít <vkinek>, elhagy, elszakad, eltávozik, szakít <vkivel>, elvet, megtagad, elkortyan (*táj*), elpártozik (*táj*), átáll, dezertál **Sz:** fordít egyet a köpönyegén; faképnél hagy; forog, mint a szélkakas ♦ KITART, MEGMARAD, HÚ MARAD

elpaterol (ige) ◊ (*szleng*): eltüntet, eltávolít, kidob, kihajít ♦ MEGTART, MEGŐRIZ

elpattan (ige) ◊ eltörik, elszakad, megreped, elreped, szétpattan, szétszakad, elpercen (*táj*), elrűffen (*táj*)

◇ (*szleng*): megszökik, elmegy, olajra lép (*szleng*), megpattan (*szleng*), elhúzza a csíkot (*szleng*) ♦ MARAD, KITART

elpazarol (ige) ◇ eltékozol, elprédál, elherdál, elkölt, elszór, szétszór, elveszteget, eldözsöl, elfecsérel, ellumpol, megzenésít (*tréf*), elkótyavetyél, eltivornyáz, elpocsékol, elver, elpotyáz (*biz*), elpenget (*szleng*), elmuzsikál (*szleng*), eltapsol (*szleng*), elkecsékel (*táj*), elfityol (*táj*), elpacsél (*táj*), elemészt (*táj*) **Sz:** ebek harmincadjára ad; eblébe vet; farkára hág <vminek>; farkaskaszára jut <vmi>; kidobja a pénzt az ablakon; kimegy a vagyona a hátán; puffra ver; seggére ver (*durva*); végére jár <vminek> ♦ MEGŐRIZ, MEGTAKARÍT, GYARAPÍT

elpihen (ige) ◇ lefekszik, lepihen, elalszik, elszenderül, elcsendesedik ♦ VIRRASZT, TALPON VAN, DOLGOZIK

◇ meghal, elhunyt, elnyugszik, kimúlik ♦ ÉL, ÉLETBEN VAN

◇ elcsendesedik, lecsendesedik, elcsitul, lecsillapodik

elpilléd (ige) ◇ elfárad, elbágyad, ellankad, elernyed, elgyengül, lankad, kókad, elerőtlenedik, kimerül ♦ FELFRISSÜL, FELÜDÜL, ERŐRE KAP

elpirul (ige) ◇ belevörösödik, belepirul, elvörösödik **Sz:** elönti az arcát a pír; elfutja az arcát a vér; arcába szökik a vér; lángot vet az arca; lángba borul az arca; lángol az arca; rózsás lesz az arca; olyan lesz, mint a láng ♦ ELFEHÉREDIK, ELSÁPAD, KISZALAD A VÉR AZ ARCÁBÓL

elpiszkol (ige) ◇ bepiszkol, bepiszkít, bemocskol, foltot ejt, beszennyez, elszennyez ♦ KITISZTÍT, KIMOS

elpiszkolódik (ige) ◇ bepiszkolódik, elmocskolódik, elpiszkozik (*táj*), elszurtosodik, beszennyeződik, elszennyeződik, elszennyesül (*táj*), eldöggel (*táj*) ♦ MEGTISZTUL, KITISZTUL

elpityeredik (ige) ◇ könnybe lábad a szeme, elfutja szemét a könny, elcsempül a szája (*tréf*), sírva fakad, elsírja magát, könnyekben tör ki, sír, könnyezik, könnyeket hullat, pityereg **Sz:** itatja az egereket (*tréf*); eltörik a mécses ♦ ELMOSOLYODIK, ELNEVETI MAGÁT, FELVIDUL

elpocsékol (ige) ◇ eltékozol, elveszteget, elherdál, elpazarol, elfecsérel, elprédál, elszór, elkótyavetyél, nyakára hág, elver, elabánol (*táj*), elfecsel (*táj*) ♦ MEGŐRIZ, BECSBEN TART, MEGTAKARÍT

elporlad (ige) ◇ elporlik, elhamvad, elpizled (*táj*) | szétmállik, elkorhad

elprédál (ige) ◇ elpazarol, elherdál, elpocsékol, eltékozol, elver, elveszteget, elkótyavetyél, elkölt, elfecsérel, elszór, nyakára hág, seggére ver (*durva*), elmismásol (*biz*), elemészt (*rég*), eldividál (*táj*) ♦ MEGTAKARÍT, MEGŐRIZ, MEGBECSÜL

◇ (*rég*): elrabol, elragad, elzsákmányol

elpuccol (ige) ◇ elinal, elfut, elrohan, elszáguld, elmenekül, odébbáll, kereket old, elszökik, meglép, meglóg (*biz*), elszelel, lelécel (*szleng*), olajra lép (*szleng*), felszívódik (*szleng*), elillan, megpattan (*szleng*), elhúzz (*szleng*), eltakarodik ♦ MARAD, DEKKOL

◇ <vmit>: elkölt, elherdál, elpocsékol

elpuhul (ige) ◇ elkényesedik, finnyásodik ♦ MEGEDZŐDIK, MEGACÉLOSODIK, MEGERŐSÖDIK

elpuhult (mn) ◇ elkényelmesedett, puhány, tohonya, elsatnyult, erélytelen, nyámnyila, nyamvadt, kényes, kényeskedő, elkényeztetett, anyámasszony (*biz*), finnyás, nyafka, elnöiesedett, férfiatlan, effeminált (*id*), feminin (*vál*), vénasszonyos, szibarita, kuluska (*táj*) ♦ FÉRFIAS, HATÁROZOTT, KEMÉNY

elpuskáz (ige) ◇ elront, eltéveszt, elhibáz, bakot lő, elfuserál (*biz*), elpaccol (*biz*), eltol (*biz*), pancsol (*szleng*), elbazilikáz (*biz*), elcellőz (*biz*), elbaszik (*durva*) ♦ HELYREHOZ, KIKÖSZÖRÜLI A CSORBÁT

elpusztít (ige) ◇ tönkretesz, megsemmisít, feldúl, lerombol, romba dönt, összerombol, szétzúz, összezúz, letarol, eltöröl, leradíroz

◇ megöl, leöl, meggyilkol, legyilkol, lemészárol, lekaszabol

◇ [ételt]: befal, felfal, behabzsol, bekebelez, felél, megeszik

elpusztíthatatlan (mn) ◇ maradandó, ellenálló, időtálló, elnyúlhatatlan, tönkretehetetlen, elemészthetetlen, eltörölhetetlen, masszív, örök érvényű, megsemmisíthetetlen, romolhatatlan (*rég*), strapabíró (*biz*) ♦ GYENGE, TÖRÉKENY, MULANDÓ

elpusztul (ige) ◇ meghal, életét veszti, megesi a fene (*biz*), felfordul (*durva*), kimúlik, odavész, elviszi az ördög (*biz*), elhal, kihal, elveszik, elhull, beledöglük (*durva*), belegebed (*biz*), kiszusszantja magát (*táj*), elvesződik (*táj*) ♦ ÉLETBEN MARAD, MEGMARAD, TÚLÉL

◇ tönkremegy, megsemmisül, elenyészik (*vál*) **Sz:** cigánykézre kerül; ebek harmincadjára jut; farkasfogra kel; írmagja se marad; kimegy hegyesre; szüzre megy <vmi>

◇ eltakarodik, elkotródik, elhányódik, elhordja magát, elpuccol (*biz*) ♦ MARAD

elrabol (ige) ◇ ellop, elvisz, elragad, elvesz, elzsákmányol, elhurcol, elemel, eloroz, megkaparint, eltulajdonít, elzabrál (*biz*), elprédál (*rég*)

- elragad** (ige) ◇ elvisz, ellop, elrabol, elhurcol, elvesz, magával visz, elvonszol, eltulajdonít, elsajátít (*szak*), elidegenít (*szak*), zsákmányol, harácsol, lop, megszerez, megkaparint, hatalmába kerít, rabul ejt, birtokba vesz, eloroz (*rég*), eltiédel (*táj*)
- ◇ magával ragad, elvarázsol, megigéz, lebilincsel, elkápráztat, elszédít (*biz*), megnyer, megbabonáz, elbűvöl, leköt, gyönyörködtet, lenyűgöz, foglyul ejt ◆ TASZÍT, VISSZATASZÍT, UNDO RÍT
- elragadó** (mn) ◇ bájos, elbűvölő, elbájoló, magával ragadó, megragadó, megkapó, bájos, aranyos, szemrevaló, csinos, kedves, kellemes, nagyszerű, varázsos, bűvös, gyönyörű, igéző, imádat, bűbajos, csábos, csábító, lebilincselő, észvesztő (*biz*), megejtő, káprázatos, lenyűgöző, ellenállhatatlan ◆ VISSZATASZÍTÓ, UNDO RÍTÓ, ELLENSZENVES
- elragadtat** (ige) ◇ [elragadtatja magát]: elveti a sulykot
- ◇ gyönyörködött, magával ragad, elbűvöl, megragad, megbabonáz, elvarázsol, megigéz, lebilincsel, lenyűgöz, elkápráztat, meghódít, megnyer, elszédít (*biz*), rabul ejt, foglyul ejt, leigáz, hatalmába kerít ◆ VISSZATASZÍT, UNTAT, ELBORZASZT
- elragadtatás** (fn) ◇ gyönyörködés, gyönyörűség, lelkesültség, lelkesedés, eksztázis, örömmámor, rajongás, bálványozás, önkívület, őrzöngés, szédület, mámor, szenvedély, entuziazmus (*id*), eufória, megrészegülés, bűvölet, igézet, lángolás, hév, üdvözültség, túlfűtöttség, örömujjongás, diadalmámor, csodálat, bámulat, odaadás, izzás, egzaltáció (*rég*), tranz ◆ LEHANGOLTSÁG, FÁSULTSÁG, ELTOMPULTSÁG
- elrak** (ige) ◇ eltesz, elrámol, elpakol, elcsomagol, eltakarít | elmozdít, áthelyez, elcsuszakol (*táj*), félrerak, félreterez, eltüntet, elrejt, eldug ◆ ELŐVESZ, ELŐSZED, MEGMUTAT
- ◇ elhány, elbodonyáz (*táj*), elkalabál (*táj*), elkavarcol (*táj*)
- ◇ befőz, konzervál
- ◇ elver, elpáhol, megrak (*biz*), elnászpángol, elfenekel, elnadrágol, elagyabugyál, eltángál, elkalapál (*biz*), elpüföl, eldönget, megcsapkod ◆ MEGCIRÓGAT, SIMOGAT, DÉDELGET
- elraktároz** (ige) ◇ eltesz, felhalmoz, tartalékol, tárol, félreterez, félrerak, összehalmoz, összegyűjt, összehord, meghagy, megspórol (*biz*) ◆ FELHASZNÁL, ELHERDÁL, ELPASSZOL
- elránt** (ige) ◇ elragad, elhúz, meghúz, elkap
- ◇ (*biz*): megbuktat, megvág (*biz*) ◆ ÁTENGED
- ◇ (*rég*): elhúz, eljátszik
- elrebeg** (ige) ◇ elsutog, elhebeg, eldadog, elnyekereg (*biz*), elmekeg (*pej, biz*), kinyög, kimond
- elrejt** (ige) ◇ eldug, elrekkent (*táj*)
- ◇ elbújtat, elrejtőztet
- ◇ eltakar, elfed ◆ FELFED, MEGMUTAT
- ◇ (*vál*): eltitkol, magába zár, magába fojt, elpalástol, elkendőz, leplez **Sz**: véka alá rejt
- elrejtőzik** (ige) ◇ elbújik, megbújik, meglapul, meghúzódik, meghúzza magát, dekkol (*szleng*), ellappan (*táj*), ellappang (*táj*), lappang ◆ ELŐJÖN, MUTATKOZIK
- elrekeszt** (ige) ◇ elkerít, elhatárol, elkülönít, szeparál, elválaszt, bekerít, elszigetel, izolál, elzár
- ◇ eltorlaszol, elsáncol, elzár, elbarikád
- elrémit** (ige) ◇ megrémít, elijeszt, elborzaszt, megijeszt, megfélemlít, elképeszt, megrendít ◆ MEGNYUGTAT
- elrémul** (ige) ◇ megijed, elborzad, elszörnyed, elképed, elijed, elretten, megrendül ◆ MEGNYUGSZIK
- elrendel** (ige) ◇ előír, utasít, megparancsol, meghagy, megszab, kiszab, kiró, rendelkezik, meghatároz, végez, kimér, vezényel, utasítást ad, statuál, elkormányoz (*rég*), lelkére köt, érvénybe léptet, kötelez, kimond ◆ VISSZAVON, MEGTILT, HATÁLYTALANÍT
- elrendez** (ige) ◇ rendbe rak, rendbe szed, helyére tesz, rendbe hoz, eligazgat, összerendez, elalkalmasgat (*táj*), csinosít ◆ FELDÚL, FELFORGAT, SZÉTHÁNY
- ◇ sorba rak, osztályoz, csoportosít ◆ ÖSSZEKAVAR, ÖSSZEKEVER
- ◇ [ügvet]: elsimít, tisztáz, megvilágít, megold, elintéz, nyélbe üt, eligazít, helyrefofó (*biz*), helyrehoz, megbeszél, egybehangol, elápolgat (*táj*) ◆ ÖSSZEKUSZÁL, ÖSSZEZAVAR
- elrendezés** (fn) ◇ rendberakás, rendbetevés, helyretevés, megigazítás
- ◇ csoportosítás, átcsoportosítás, osztályozás, rangsorolás ◆ FELFORGATÁS, ÖSSZEKEVERÉS
- ◇ [ügvé]: elsimítás, tisztázás, megoldás, elintézés, egybehangolás, egyeztetés ◆ ÖSSZEZAVARÁS, ÖSSZEKUSZÁLÁS
- ◇ tagozás, felépítés, alakzat, kompozíció, megszerkesztés, szerkezet, struktúra, beosztás
- elrendeződik** (fn) ◇ rendbe jön, helyrejön, megoldódik, elintéződik

elreped (ige) ◇ megreped, elhasad, meghasad, szétmegy, elválik, elroppan, szétfeszlik, széthasad

elreppen, elröppen (ige) ◇ elrepül, elszáll, elrebben, tovaszáll, szárnya kel ◆ VISSZASZÁLL, VISSZATÉR, VISSZARÖPPEN

◇ eltűnik, elmúlik, eltelik

elrepül, elröpül (ige) ◇ elszáll, elröppen, szárnya kel, elszárnyal, elhúz, elszállong, elszálldogál

◇ elmúlik, eltelik, elszalad, elrohan, elillan, tovatűnik, tovaszáll (*vál*), eliramlik (*vál*) | eltűnik, elpárolog

elriaszt (ige) ◇ elijeszt, elűz, elrettent, elrezzent (*táj*), elugraszt (*biz*), elhesseget, elhajt, elkerget, elzavar, elriogat (*táj*), elkedvetlenít, kedvét szegi, elbátortalanít, megrémít, megfélemlít, eltántorít, lebeszél ◆ CSÁBÍT, CSALOGAT, BIZTAT

elrobog (ige) ◇ elrohan, elsiet, elfut, elszalad, elszáguld, eliramodik, elnyargal (*biz*), elvágat, elzúg (*biz*), elüget, elpucol (*szleng*), elporzik, odébbáll

elrohan (ige) ◇ elrobog, elviharzik, elvágat, elnyargal, elzúg, elszáguld, eliramodik, elfut, elszalad, elsiet, elpucol (*szleng*), eltávozik, elinal, megfutamodik, elmenekül, kereket old, elsőpör (*szleng*)

◇ [idő]: elfut, elszalad, elrepül

elromlik (ige) ◇ tönkremegy, elhasználódik, meghibásodik, leáll, befullad, felmondja a szolgálatot, bedöglük (*biz*), bekrepál (*szleng*), lerobban (*szleng*), kikészül (*biz*), bemonddja az unalmast (*szleng*), bekrachol (*biz*), lerohad (*szleng*), kipurcan (*szleng*), beszarik (*durva*), kifingik (*szleng*), fuccsba megy (*biz*), gajra megy (*szleng*), gajdeszra megy (*szleng*), tropára megy (*szleng*) ◆ MEGJAVUL, RENDBE JÖN, HELYREJÖN

◇ megromlik, megrohad, megbüdösödik, megavasodik, megposhad, megpenészedik, megbuggyan, elbecsekedik (*táj*) ◆ ELÁLL, ELTART

elront (ige) ◇ tönkretesz, megromlál, összecsap, megcsonkít, deformál, összekutyul (*biz*), elfuserál (*biz*), gajra tesz (*szleng*), eldringol (*szleng*), elbakaláz (*táj*), elcsesztel (*táj*), eldibol (*táj*), eldémál (*táj*), elhibáz, elhirtelenkedik, elkapkod, elfőz, elpuskáz (*biz*), elcsellőz (*biz*), eltol (*biz*), elszúr (*biz*), elpaccol (*biz*), pacsmagol (*táj*), elpüffent (*táj*), elsedrél (*táj*), elcsesz (*szleng*), elbaszik (*durva*), elbaltáz (*szleng*)
Sz: bead neki, mint János deák az isteni tiszteletnek ◆ MEGJAVÍT, MEGSZEREL | HELYREIGAZÍT

◇ elkényeztet, félrenevel, elnevel | babusgat

elrothad (ige) ◇ megrohad, feloszlik, felbomlik, elposhad, elromlik, megromlik, elkorhad, elpusztul

elrugaskodik (ige) ◇ elugrik, ellöki magát

◇ túllő a célon, túlzásba visz <vmit>

elsajátít (ige) ◇ megtanul, kitanul, eltanul, betanul, [ismeretet] megszerez, birtokába vesz, befogad, sajátjává tesz, megért, bevág (*biz*), benyel (*szleng*), beemel (*szleng*) ◆ ELFELEJT

◇ elvesz, ellop, elcsen, eltulajdonít, magáévá tesz (*tréf*)

elsápad (ige) ◇ elfehéredik, elszíntelenedik, elszürkül, elhalványul, elhalványodik, kiszalad az arcából a vér, kifut az arcából a vér, megkókad (*táj*), elzöldül ◆ KIPIRUL, ELVÖRÖSÖDIK

elsatnyul (ige) ◇ elcsenevészedik, elhiványul, elgyöngül, elfajzik, elkorcsosul, elcsökevényesedik, degenerálódik (*szak*), visszafejlődik, elványad (*táj*), elenyészeldik (*táj*), elposzrul (*táj*), elsanyarodik (*táj*) ◆ FEJLŐDIK, ERŐSÖDIK, GYARAPODIK

elsékélyesedik (ige) ◇ [vita]: ellaposodik, elposványosodik, elsilányul, eliszaposodik ◆ MEGÉLÉNKÜL, ELMÉLYÜL

elsétál (ige) ◇ eltávozik, elballag, elgyalogol, elcammog (*biz*), eloldalog, eleblábal (*táj*), elbandzsalog (*táj*), előgyeleg (*táj*), elbotolódik (*táj*), elmegy ◆ VISSZASÉTÁL, VISSZABALLAG

elsiet (ige) ◇ tovasiet, elfut, elinal, elkotródik, elbokázik (*táj*), ellóstat (*táj*), elszaporniczáz (*táj*), eseder (*táj*), meglép (*biz*), eltép (*szleng*), elsőpör (*szleng*), elpucol (*szleng*), letélalak (*szleng*), eltűz (*szleng*) **Sz:** elhúzza a csikot; menti az irháját ◆ VISSZAROHAN, VISSZASJET

◇ <vmit>: elhamarkodik, elront, elkapkod, elhirtelenkedik, összecsap, összeüt, összevág, elhandrál (*táj*), elhodredáz (*táj*) **Sz:** meg se fogta, már nyúzza; még nyulat sem lőtt, s már eszi; fűstre harangoz ◆ MEGFONTOL, MEGGONDOL, KÉRŐDZIK <VMIN>

elsikkad (ige) ◇ elvesz, semmivé válik, elveszik, eltűnik, elpusztul (*táj*), elemésztődik (*rég*), elsikamlik (*táj*), ellappan (*rég*)

◇ [tehetség]: elkallódik, elforgácsolódik

elsikkaszt (ige) ◇ eltulajdonít, elidegenít, eltüntet, elvesz, ellop, elemel, elkaparint, elcsen (*biz*), zsebre tesz, elcsakliz (*biz*), elsinkófal (*biz*), elsuvaszt (*táj*), elmismásol (*biz*), ellappant (*rég*), elcsíp (*rég*), elmarkol (*rég*), lenyúl (*szleng*), elsavanyít (*táj*), elsikampol (*táj*), elcigányol (*táj*), elföldel (*táj*), eltökit (*táj*)

elsiklik (ige) ◇ mellőz, elmellőz, elhanyagol, átsiklik <vmi fölött> ◆ FIGYELEMBE VESZ, SZÁMOL <VMIVEL>

◇ (táj): elcsúszik (táj), elesik (táj)

elsimít (ige) ◇ lesimít, elegyenget, planíroz (rég), legyalul, lecsiszol, elegyenlít (táj) ◆ FELTŰR, ÖSSZEGYŰR

◇ eltussol, szőnyeg alá söpör, eltakar, eltüntet, kozmetikáz, sminkel (pej), elmismásol (biz), elleplez, takargat, elken (pej), elcsinál (biz), elpalástol, agyonhallgat, elvakol (biz), elsárfíká (táj) ◆ FELTÁR, LELEPLEZ

◇ elrendez, rendbe hoz, megold, eligazít, nyugvópontra juttat, elintéz, helyreigazít, egyeztet, áthidal, kibékít, elboronál, elgereblyéz, összhangba hoz, helyrehoz, helyretesz

elsimul (ige) ◇ kisimul, lesimul ◆ ÖSSZEGYŰRÖDIK

◇ rendeződik, elrendeződik, kiküszöbölődik ◆ ÖSSZEZAVARODIK, FELERŐSÖDIK

◇ (táj): elcsúszik

elsinkófál (ige) ◇ ellop, elcsen, elemel, elsikkaszt, elcsíp, magához vesz, elvisz, eldug, zsebre tesz, zsebre dug (biz), megdézsmál, elcsór (szleng), elmismásol (biz), elcsakliz (biz), megcsap (szleng), rajzol (szleng), elidegenít (szak), eltulajdonít, zabrá (szleng), megfúj (szleng), zsebel (szleng)

◇ (rég): elherdál, elpazarol, elpocsékol

elsír (ige) ◇ elpanaszol, elzokog, kipakol, elnyafog (biz), elabajog (táj)

◇ elkunyerál (biz), elkönyörög, elkér

◇ [elsírja magát]: sírva fakad, elfakad sírva (táj), elpityeredik, sírásra fakad, könnyekre fakad, könnyekben tör ki, potyognak a könnyei (biz), itatja az egereket (tréf), eltörik a mécses ◆ ELNEVETI MAGÁT, ELMOSOLYODIK

elsirat (ige) ◇ elbúcsúztat, megsirat, meggyászol, gyászol, elparentál (rég)

elsodor (ige) ◇ elvisz, elsöpör, elhord, elfúj, elmos

◇ félretaszít, feldönt

◇ [vmilyen élmény]: magával ragad, elragad, hatalmába ejt

◇ (táj): [haját] elválaszt

◇ (táj): [tésztát] kinyújt

elsodródik (ige) ◇ elúszik

◇ elválik, eltávozik, különválnak

elsorol (ige) ◇ felsorol, elősorol, elszámál, előszámál, elmond, részletez, elsorjáz (táj), elrődikál (táj)

elsorvad (ige) ◇ elsenyved, elpusztul, lefogy, kiaszik, csonttá-bőrré aszik, elszárad, tönkremegy, lesaványodik, elfonnyad, meggyengül, elgyengül, fogy, megcsappan, erejét veszti, elhal, elenyészik, elerőtlenedik, emésztődik (rég), eleped (rég), degenerálódik (szak) ◆ MEGERŐSÖDIK, GYARAPSZIK, KITELIK

◇ hanyatlík

elsóz (ige) ◇ túlsóz **Sz:** Makó felé tekintett

◇ (biz): elad, továbbad, túlad <vmin>, elsakerol (táj), elsüt (biz)

első I. (szn) ◇ legelső ◆ UTOLSÓ

◇ kezdeti, korai, zsenge [termés] ◆ KÉSEI

◇ elülső ◆ HÁTULSÓ

első II. (fn) ◇ élővas, listavezető, bajnok, győztes, nyertes ◆ VESZTES

elsőbbség (fn) ◇ előny, fölény, primátus (id), prioritás (id), anciennitás (rég) ◆ HÁTRÁNY, MELLŐZÉS, HENDIKÉP (biz)

elsődleges (mn) ◇ első, legelső, eredeti, első fokú, ősi, alapvető, kezdeti, kiinduló, kiindulási, közvetlen, elemi, primer (id), lényeges, legfontosabb, legfőbb, vezető, leglényegesebb, jelentős, sarkalatos, elsőrendű, elsőrangú ◆ MÁSODLAGOS, ALÁRENDELTELL, MELLÉKES

elsőéves (fn) ◇ első (biz), gőlya (biz), róka (rég) ◆ VÉGZŐS, UTOLSÓÉVES

elsőpör (ige) ◇ felsöpör, eltávolít, elkotor, elsújt (táj)

◇ eltöröl, magával sodor, megsemmisít

◇ (biz): elszalad, elsiet, elrohan, elpucol (szleng), elhúz (szleng), elhúzza a csíkot (szleng), eltép (szleng), letéllakol (szleng), sodor (szleng), hajt (szleng) ◆ MARAD

elsöprő (mn) ◇ ellenállhatatlan, leküzdhetetlen, fergeteges, féktelen, tomboló, szenvedélyes, frenetikus, végzetes, legyőzhetetlen, megfőkezhetetlen, föltartóztathatatlan, hatalmas, erős, nyomasztó, leverhetetlen, lenyűgöző, erőteljes, hathatós, nyomós, határozott, elemi ♦ ERŐTLEN, HATÁSTALAN, GYENGE

◇ romboló, pusztító, lehangoló, lesújtó, gyilkos [bíráló], megsemmisítő, fölényes, lehenyerlő ♦ ÉPÍTŐ, LELKESÍTŐ

elsörangú (mn) ◇ elsőrendű, kiemelkedő, finom, előkelő, kiváló, minőségi, jeles, nevezetes, osztályon felüli, nagyszerű, pompás, remek, kitűnő, elismerést érdemlő, rendkívüli, első osztályú, élvonalbeli, remekbe készült, hírneves, híres, híres-neves, neves, utolérhetetlen, ragyogó, kimagasló, mesteri, felséges, fenséges, szakszerű, szakavatott, prima, szuper, klasszis (*biz*), tipp-topp (*biz*), profi (*biz*) ♦ HITVÁNY, SILÁNY, GYATRA

elsőrendű (mn) ◇ elsőrangú, kiváló, jeles, első osztályú, kitűnő, osztályon felüli, remek, pompás, remekbe készült, klasszikus, mintaszerű, példaszerű, tökéletes, utolérhetetlen, páratlan, kifogástalan, csodálatos, bámulatos, kimagasló, válogatott, kiemelkedő, briliáns, pazar, példás, fantasztikus, tüneményes, mesés, mesébe illő, minden képzeletet felülmúló, híres-neves, felséges, fenséges, egyedülálló, példátlan, extra, prima, eminens ♦ HITVÁNY, SILÁNY, GYATRA

elsős (fn) ◇ elsőosztályos, elemista (*rég*), szecska (*rég*), kisiskolás | elsőéves, gólya ♦ BALLAGÓ, VÉGZŐS

elsőség (fn) ◇ felsőbbtség, elsőbbség, prioritás (*id*), szupremácia (*szak*) ♦ ALÁVETETTSÉG, MELLŐZÉS

◇ vezetés, győzelem ♦ VERESÉG, LEMARADÁS

elsősorban (hsz) ◇ mindenekelőtt, leginkább, nagyrészt, legfőképpen, először, legelőször is, különösen, legelőbb, különösképpen, főleg, főként, főképpen, kiváltképpen, kivált, legkivált, mindenekfölött, lényegében, alapvetően, alapjában véve, többnyire, eredetileg, nevezetesen, specialiter (*biz*), speciál (*biz*) ♦ VÉGÜL, UTOLJÁRA, LEGKEVÉSBE

elsőszülött (fn és mn) ◇ legidősebb, majoreszko (*rég*), örökös, trónörökös (*tréf*) ♦ LEGKISEBB

elsőtétedik (ige) ◇ befeketedik, besötétül, elsötétül

◇ [ég, idő]: besötétedik, besötétül, beborul, besimul (*táj*) ♦ KIVILÁGOSODIK, KIDERÜL

◇ [arc]: elkomorodik, elkomorul ♦ FELDERÜL, FELVIDUL

elsőtétít (ige) ◇ besötétít, árnyékba borít, beárnyékol, eltakar, elborít, elfed, belep, elhomályosít, homályba burkol, elfátyoloz, elfelhősít, elsötétel (*táj*) ♦ MEGVILÁGOSÍT

◇ elkomorit, elködösít, elszomorít ♦ FELVIDÍT, MEGVIDÁMÍT, FÖLDERÍT

elsőtétül (ige) ◇ elsőtétedik, besötétedik, besötétül, elfeketedik, elborul, beborul, elhomályosul, elködösül ♦ KIDERÜL, KIVILÁGOSODIK

élsportoló (fn) ◇ bajnok, csúcstartó

elsurran (ige) ◇ eloson, elillan, elszökik, ellopózik, eltűnik, elsompolyodik (*táj*), angolosan távozik, elsuttyan (*táj*), elsetteg (*táj*), meglép (*biz*), elslisszol (*biz*), távozik

elsül (ige) ◇ [fegyver]: eldördül, durran, pukkan, dörren, fellobban

◇ [nővény]: kiég, elfonnyad, megrekken (*táj*), elszik (*táj*) ♦ ZÖLDELL, VIRUL, FEJLŐDIK

◇ (*szleng*): kielégül, elélvez, ejakulál (*szak*), evakuál (*szleng*), ellővi a patront (*szleng*)

elsüllyed (ige) ◇ besüllyed, elmerül, eltűnik, víz alá bukik, alábukik, lebukik, lesippad (*táj*), elkottyan (*táj*), elnyomódik (*rég*) | elsüpped, belesüpped ♦ FELMERÜL, FELBUKKAN

◇ elkallódik, elvész, semmivé lesz, elpusztul ♦ MEGKERÜL

◇ elzüllik

elsüllyeszt (ige) ◇ meglékel, megfúr, elmerít, alámerít, bemárt, lebuktat, alábuktat, lenyom ♦ KIEMEL, KIHÚZ

◇ eltüntet, megsemmisít, elnyel, elsikkaszt, eltemet

elsüt (ige) ◇ [fegyvert]: kilő, kiröpít, fellő, ellő, kisüt, elcsattant, tüzel, robbant, katapultál (*szak*)

◇ túlad <vmin>, elsóz

◇ [poént]: bedob

◇ (*táj*): elszárít, elfonnyaszt | [nap] leéget

elszabadul (ige) ◇ elmenekül, elfut, megszökik, meglép (*biz*), elsezel, elillan **Sz:** a távozás hímes mezejére lép

◇ [indulat]: kitör, kirobban, fellobban, felgerjed, felébred

elszabotál (ige) ◇ megghiúsít, aláás, felforgat, bomlaszt, elront, kárára van <vminek>, tönkretesz ♦ ELVÉGEZ

elszakad (ige) ◇ kettészakad, szétszakad, kettéválik, szétválik, szétmegy, szétpattan, széthasad, kettéhasad, leválik, elhasad, elfeslik, elfoszlik, elrongyolódik, elcandalodik (*táj*), elszablik (*táj*), elpercen (*táj*) | [kapcsolat] megszakad ◆ ÖSSZEKAPCSOLÓDIK, ÖSSZEFORR, ÖSSZETAPAD

◇ <vkitől>: megelőz, elhagy, elválik, lemarad, elmarad, eltávozik, elszármazik, elmegy, különválik, elbúcsúzik ◆ TALÁLKOZIK

elszakadás (fn) ◇ szétszakadás, kettészakadás, kettéválás, szétválás, széthasadás, elhasadás, elfeslés, szétféslés ◆ ÖSSZEKAPCSOLÓDÁS, ÖSSZEFORRÁS

◇ elválás, búcsúzás, elhatárolódás, elszabadulás, kiválás, különválás, kivonulás, kilépés, válás, elfordulás, elpártolás, elkülönülés, szécesszió (*szak*), szeparálódás ◆ TALÁLKOZÁS, VISZONTLÁTÁS

elszakít (ige) ◇ eltép, széttép, széjjeltép, szétszakít, kettéhasít, hasít, kettérepeszt, repeszt, szétszaggat, elszaggat, összeszaggat, kitép, kiszakít ◆ ÖSSZEVARR, KIJAVÍT, RENDBE HOZ

elszakíthatatlan (mn) ◇ eltéphetetlen, széttéphetetlen, erős, szilárd, rugalmas ◆ GYENGE, VÁSOTT, FOSZLOTT

elszalad (ige) ◇ elfut, elrohan, elrobog, megszalad, elszökik, elillan, elinal, eliramlik, eliramodik, elkotródik, elnyargal, ellohol, elmenekül, eltűnik, kereket old, nyaka közé szedi a lábát, ellép, megfut, megfutamodik, futásban keres menedéket, elpárolog (*biz*), meglép (*biz*), kilő (*biz*), meglóg (*biz*), elugrik (*biz*), megugrik (*biz*), eliszkol, elinócol (*táj*), elkotringol (*táj*), elpitlikel (*táj*), elpustol (*táj*), ellencel (*táj*), elpusztol (*táj*), dobbant (*szleng*), lelécel (*szleng*), megpattan (*szleng*), elspurizik (*szleng*) **Sz**: a lábára bizza életét, nem a karjára; a sarkával fenyeget <vkit>; eloldja a kereket; eloldja a cigánykereket; fel sem fűzhetette a bocskorát; felköti a nyulak bocskorát; felszítja a bocskorát; hátat ad; illára veszi a dolgot; jól felszedi a kapcát; nyúllá válik; száz vitéz is hajt maga után; viszi a bűdöset ◆ VISSZAJÖN, KITART

◇ [idő]: elfut, elsuhan, elmúlik, eltelik, elröppen, elszáll

elszalaszt (ige) ◇ elfuttat, elküld, meneszt, elszalajt (*táj*) ◆ VISSZAHÍV

◇ elmulaszt, kihagy, lemarad <vmiről>, lekésik <vmiről>, elpasszol (*biz*), elhibáz, elveszteget, eltéveszt, elnéz, elesik <vmitől>, elereszt (*rég*) ◆ KIHASZNÁL, HASZNOSÍT, ÉL <VMIVEL>

elszáll (ige) ◇ elrepül, elrebben, elhúz, elrajzik, felröppen, elröppen, tovaszáll, szárnya kel, elberren (*táj*)

◇ [érzés, állapot]: elenyészik, eltűnik, elmúlik, elpárolog, ellobban, elillan, eloszlik, szertefoszlik ◆ MEGMARAD

elszállásol (ige) ◇ elhelyez, szállást ad, hajlékot ad, befogad, bekvártélyoz (*rég*) ◆ KILAKOLTAT

elszállít (ige) ◇ elvisz, elfuvaroz, eltalicskáz, eltargoncáz, elhord, eltransportál (*táj*), eltoroncáz (*táj*), eltakarít ◆ VISSZAVISZ, HAZASZÁLLÍT

elszállítás (fn) ◇ elvitel, elfuvarozás, elhordás, továbbítás, eltakarítás ◆ VISSZASZÁLLÍTÁS, HAZASZÁLLÍTÁS

elszámol (ige) ◇ beszámol, számot ad <vmiről>

◇ elszámlál <vmedig>

elszámolás (fn) ◇ számadás, kiegyenlítés, [bankátutalással] kliring (*szak*) | beszámoló, mérleg, számvetés, kimutatás

elszán (ige) ◇ [elszánja magát]: eltökél, elhatároz, elhatározza magát, feltesz <vmit>, rászánja magát ◆ BIZONYTALANKODIK, TÉTOVÁZIK, HABOZIK

elszánt (mn) ◇ eltökélt, elhatározott, hajthatatlan, megingathatatlan, rendületlen, rendíthetetlen, állhatatos, fáradhatatlan, törhetetlen, rettenthetetlen, céltudatos, tántoríthatatlan, szívós, konok, kitartó, megátalkodott, kérlelhetetlen, szilárd, bátor, merész, halálmegvető, sziklaszilárd, erős lelkű, fanatikus, rezolút (*rég*), vakmerő, akarat erős, tetterős, tette kész, erőskezü, vaskezü **Sz**: nem ijed meg az árnyékától ◆ BÁTORTALAN, GYÁVA, TÉTOVA

elszántság (fn) ◇ eltökéltség, határozottság, rendíthetlenség, rendületlenség, vasakarat, kitartás, bátorság, kurázszi (*biz*), merészség, mersz, szilárdság, harciasság, vakmerőség, tetterő, harcokészesség ◆ HATÁROZATLANSÁG, GYÁVASÁG, INGADOZÁS

elszaporodik (ige) ◇ megszaporodik, sokasodik, megsokasodik, gyarapodik, elterjed, elhatalmasodik, elburjánzik, elharapózik, eltenyész (*rég*), eltenyészedik (*táj*) ◆ FOGY, MEGFOGYATKOZIK

elszárad (ige) ◇ megszárad, kiszárad, elfonnyad, lekonyul, elhervad, kiszül, kiég, összezsugorodik, összefonnyad, kipusztul, aszik, megrekken (*rég*), elsínylik (*táj*), elszomorkodik (*táj*) ◆ VIRUL, POMPÁZIK

elszaval (ige) ◇ elmond, felmond, recitál (*rég*), előad, deklamál (*pej*)

elszed (ige) ◇ elvesz, eltulajdonít, elvisz, eloroz, elkoboz, megszerez, megkaparint, ellop, elemel, elcsen, elsinkófal (*biz*), magához vesz (*tréf*), elzabrál (*biz*) ◆ VISSZAAD, VISSZASZOLGÁLTAT, VISSZATESZ

elszédít (ige) ◇ elbódít, megszédít

◇ elcsábít, elámit, elkápráztat, megszédít (*biz*), elkábit, megbolondít, elbolondít, magával ragad, elragad, félrevezet, becsap, megcsal, rászed, lóvá tesz, orránál fogva vezet, bolondját járattja <vkivel>, áztat, megzavar, összezavar, elcsavarja a fejét, megbabonáz, megigéz, elvarázsol, elbűvöl, megbűvöl, elbájol ♦ KIJÓZANÍT, ÉSZRE TÉRÍT

elszédül (ige) ◇ elbódul, elkábul, elájul, megtántorodik, lerogy, elkókad (*táj*), forog vele a világ, elsötétedik előtte a világ ♦ MAGÁHOZ TÉR, FELÉLED

◇ elámul, elcsodálkozik, becsavarodik (*biz*) ♦ KIJÓZANODIK, ÉSZRE TÉR

elszegényedik (ige) ◇ lerongyolódik, elnyomorodik, lecsúszik, tönkremegy, pauperizálódik (*szak*), elszegényül (*rég*), kifürdik (*táj*), leceppen (*táj*), levetkőzik (*táj*), megszegényül (*táj*) **Sz:** árnyékszolgára szorul; átalvetőre szorul; beleütött az erszényébe a lapos guta; csizmában kereste, mezitláb költötte; két táskára szerződik; kihajtja az egeret; kiverte az ág a szemét; kocsin kezdi, targoncán végzi; koldusbotra jut; koldustarisznyát akaszthat a nyakába; Kun László szekerére szorul; lefelé jár a rúdja; lovon jött, gyalog jár; szárazra jutott; taligára szorul; tarisznyára szorul ♦ MEGGAZDAGODIK, GYARAPODIK, FELTÖR

◇ elérctelenedik (*szak*), kimerül (*szak*)

elszegődik (ige) ◇ elszerződik, fölcsap, szolgálatba áll, munkát vállal, alkalmazásba lép, elígérkezik, megszegődik (*táj*) ♦ FELMOND, KILÉP, TÁVOZIK

elszegődtet (ige) ◇ szerződttet, felfogad, szolgálatba vesz, alkalmaz ♦ FELMOND <VKINEK>, ELKÜLD

elszegyelli magát (ige) ◇ elrestelli magát, szégyenkezik, elfogja a szégyen, pirul, restelkedik, pironkodik, szégyenül (*rég*), áttall (*rég*), megátall (*táj*), megrestell (*táj*), megsompolyodik (*táj*), majd elsüllyed szégyenében

elszéled (ige) ◇ eloszlik, szétszlik, szétszóródik, szétfut, szétszalad, szétmegy, szétrebben, elrebben (*táj*), elszerteledik (*táj*), elszívárogo ♦ ÖSSZESEREGLIK, ÖSSZEGYÜLEKEZIK, CSOPORTOSUL

elszemtelenedik (ige) ◇ elorclatlanodik, elpimaszodik, elkanászodik, elkanászosodik **Sz:** felnyílik a csipája; nyakára nő vkinek; kinyílik a szeme, mint a csipás macskának

elszenderedik, elszenderül (ige) ◇ elszunyókál, elszunnyad, elszundít, elbóbiskol, elrekken (*rég*), elszöntyöződik (*táj*), elalszik, elpihen ♦ FELÉBRED, KINYITJA A SZEMÉT

◇ meghal, elhunyt, exitál (*szak*)

elszenesedik (ige) ◇ elég, megég, porrá ég, megszenesedik

elszenved (ige) ◇ elvisel, eltűr, elbír, kibír, keresztülmegy, átesik, átmegegy <vmin>, átél, kiáll, lenyel (*biz*), aláveti magát <vminek>, hord, hordoz, tolerál, végigcsinál ♦ ELLENÁLL, SZEMBESZÁLL, KÜZD <VMI ELLEN>

elszeret (ige) ◇ elhódít, elcsábít

elszerződik (ige) ◇ elígérkezik, fölcsap, beszegődik (*rég*), elszegődik ♦ FELMOND, KILÉP

elszigetel (ige) ◇ elkülönít, eltorlaszol, elrekeszt, izolál, elzár, elválaszt, szeparál, elbarikádó, elhatárol, kiközösít, bojkottál, lokalizál (*szak*), korlátoz, megszorít, körülhatárol, különválaszt, leválaszt, lekapcsol, befagyaszt

elszigetelődik (ige) ◇ elhatárolódik, korlátozódik, magára marad ♦ KITERJED, SZABADDÁ VÁLIK, FELSZABADUL

elszigetelt (mn) ◇ magános, magányos, egyedülálló, zárkózott, hallgatag, különálló, visszavonult, izolált, el van vágva <vmitől> | szórványos, egyes, elválasztott, elkülönített ♦ TÁRSAS

elszíneződik (ige) ◇ színt vált, átszíneződik

elszokik (ige) ◇ abbahagy, leszokik ♦ VISSZASZOKIK, RÁSZOKIK

◇ elszakad, elhidegül, elidegenedik

elszól (ige) ◇ elárul, elfecseg, kiszalad a száján, eljár a szája, kikotyog (*biz*) ♦ TITOKBAN TART, ÜGYEL A SZÁJÁRA, MEGŐRIZ

◇ [elszólja magát]: kikotyog (*biz*), kifecseg, kiszalad a száján, kicsúszik a száján, eljár a szája, eljár a nyelve ♦ TITOKBAN TART, MEGŐRIZ

◇ [elszólja magát]: szellent, durrogat, durrant, rotyog (*biz*), hazagondol (*biz*), ereszt (*biz*), elereszt egy pingvint (*szleng*), elereszt egy fingot (*szleng*), fingik (*szleng*), púzik (*biz*), rákap a karbidra (*szleng*)

elszólás (fn) ◇ botlás, nyelvbotlás, baki (*biz*)

elszomorít (ige) ◇ elkésérít, lever, lesújt, elkedvetlenít, kedvét szegi, lehangol, elcsüggeszt, elveszi a kedvét, megbánt, megszomorít, búsít, kétségbeejt, nyomaszt, letör, lehüt (*biz*), lelomboz (*szleng*) ♦ FELVIDÍT, JÓKEDVRE DERÍT, FELHANGOL

elszomorodik (ige) ◇ elszontyolodik, elkomorul, elhagyja magát, magába roskad, reményét veszti, elkedvetlenedik, letörik, lekonyul, elkeseredik, bánkódik, elbúsul, kesereg, búsong, búslakodik, emésztí magát, elfancsalodik (*táj*), elkompolodik (*táj*), elkuncsorodik (*táj*), elszompolyodik (*táj*), megfelfőzik (*táj*), elkámpicsorodik, kétségbe esik, elszorul a szíve ◆ FELVIDUL, JÓKEDVRE DERÜL, FELDERÜL

elszontyolodik (ige) ◇ elszomorodik, elcsügged, elkámpicsorodik (*biz*), lekókad, elhagyja magát, elkeseredik, bánkódik, elbúsul, búsong (*vál*), búslakodik, szomorkodik, elkedvetlenedik, letörik, elfancsalodik (*táj*), elsompolyodik (*táj*), emésztí magát ◆ FELVIDUL, JÓKEDVRE DERÜL, FELDERÜL

elszór (ige) ◇ elhullat, széjjelszór, szétszór
 ◇ elhány, eldobál, széthány, szétgór (*táj*), elveszít, elhagy ◆ ÖSSZEGYÚT, ÖSSZESZED, ÖSSZERAK
 ◇ elherdál, elpazarol, elpocsékol, elfecsérel, elprédál, eltékozol, elveszteget ◆ MEGTAKARÍT, TAKARÉKOSKODIK
 ◇ [gabonát]: elvet ◆ LEARAT
 ◇ elhint, széthint

elszórakozik (ige) ◇ mulat, elmulat, eljátszik, kedvét tölti ◆ BÚSUL, UNATKOZIK

elszórakoztat (ige) ◇ mulattat, vidámit, földerít, nevetet ◆ UNTAT

elszörtan (hsz) ◇ szanaszét, szerte, szereszéjjel, itt-ott, imitt-amott, néhol, túl-túl (*táj*), helyel-közzel, szórványosan, sporadice (*id*), elvétve, néha, néha-néha, nagy néha, ritkán ◆ GYAKRAN, SŰRÜN, MINDENÜTT

elszorul (ige) ◇ összeszorul, összehúzódik, elflud

elszökik (ige) ◇ megszökik, elinal, meglóg (*biz*), elfut, megugrik (*biz*), megfutamodik, odábbáll, kereket old, elmenekül, elszalad, eloson, elillan, elsurran, ellopódzik, eltűnik, eliramodik, elrohan, nyakába vesz <vmit>, eltávozik, eliszkol, elisszol (*biz*), meglép (*biz*), lelép (*biz*), elpárolog (*biz*), felveszi a nyúlcipőt (*biz*), elkalapol (*táj*), elriszel (*táj*), elsittyen (*táj*), elorozkodik (*táj*), elsuttyan (*táj*), dobant (*szleng*), megpattan (*szleng*), lelécel (*szleng*), eldönget, elporol (*szleng*), elhúzza a csikot (*szleng*), elpucol (*szleng*), lefalcol (*szleng*)

elszörnyed (ige) ◇ megijed, elrémül, megrémül, visszahőköl, megborzad, elirtózik, elborzad, eliszonyodik, megundorodik, elretten, visszairtózik (*rég*), megütközik, megbotránkozik, felháborodik, szörnyülködik, elszörnyenkedik (*táj*)

elszundít (ige) ◇ elbóbiskol, elszunnyad, elszundikál, elszenderedik, elszöntyörödik (*táj*), elalszik, elnyomja az álmot ◆ FELÉBRED

elszürkül (ige) ◇ megszürkül
 ◇ [égbolt]: elborul, beborul, befelhősödik ◆ KIDERÜL
 ◇ [stílus]: ellaposodik, elszegényedik

eltakar (ige) ◇ betakar, elsötétít, beárnyékol, lefüggönyöz, elfátyoloz, elborít, beborít, leborít, elfed, eldug, beföd, beburkol
 ◇ elrejt, rejteget, fedez, elleplez, eltitkol, elbújtat, palástol, álcáz, kendőz, homályba burkol, árnyékba borít, elmos, elhalványít, visszafojt
 ◇ (*rég*): letartóztat, bebörtönöz

eltakarít (ige) ◇ elhord, elrak, eltesz, elpakol, elrámol, elsöpör
 ◇ (*rég*): eltemet, elföldel, elhantol (*vál*), koporsóba helyez, örök nyugalomra helyez
 ◇ eltüntet, eltávolít

eltakarodik (ige) ◇ elmegy, elkotródik, eloldalog, elsomfordál, elsompolyog, elkullog, elinal, eliszkol, elszel, elfut, elhúzza a csikot (*szleng*), elpucol (*szleng*), elpusztul <vhonnan>, eltűnik, elviszi az irháját, elhordja az irháját, eleblából (*táj*), eltisztul, elpiszkódik (*táj*), elkufercol (*táj*), elspírcel (*táj*) ◆ MARAD

eltalál (ige) ◇ beletalál, telibe talál, eltrafál (*biz*), beletrafál (*biz*), eltrefél (*táj*) ◆ ELHIBÁZ, MELLÉLŐ, ELTÉVESZT
 ◇ kitalál, rájön, ráhibáz, ráérez, rátapint, előtalál (*táj*)

eltanácsol (ige) ◇ elküld, elutasít, lebeszél

eltáncol (ige) ◇ eljár, elrop, ellejt

eltángál (ige) ◇ elver, megver, elagyabugyál, elpáhol, elnászpángol, elkalapál (*biz*), elpüföl, elfenekel, elrak (*biz*), eldönget, elcsépel (*biz*), elnadrágot

eltántorít (ige) ◇ eltérít, megingat, gondolkodóba ejt, lebeszél ◆ RÁBESZÉL

eltántoríthatatlan (mn) ◇ tántoríthatatlan, állhatatos, szilárd, rendületlen, rendíthetetlen, megíngathatatlan, rezolút (*rég*), hajlíthatatlan, hajthatatlan, eltökélt, elszánt, konok ◆ BIZONYTALAN, KÉTKEDŐ, TÉTOVA

eltanul (ige) ◇ elles, elsajátít, átvesz, felvesz, elprofitíroz (*rég*)

eltapos (ige) ◇ letapos, széttapos, eltipor, legázol, elgázol, elnyom (*rég*), elnyomdos (*rég*), eltapod (*táj*), eltapicskál (*táj*)

◇ [felkelést]: elfojt, elnyom, lever, eltipor (*vál*)

eltart (ige) ◇ tart, gondoz, gondoskodik <vkiről>, gondot visel <vkire>, gondját viseli <vkinek>, fenntart, ellát, élelmez, eltáplál (*rég*), elruház (*táj*), kitar (*pej*)

◇ kitar, elegendő, kifut, elszolgál (*táj*)

◇ [esemény]: tart <vmedig>, folyik <vmedig>, elhúzódik, beletelik <vmennyi időbe>, belenyúlik <vmibe>

eltartó (fn) ◇ gondozó, gondviselő ◆ ELTARTOTT

eltartott (mn) ◇ kitarott (*pej*), gondozott ◆ ÖNFENNTARTÓ, ÖNELLÁTÓ | ELTARTÓ

eltaszít (ige) ◇ ellök, félrelök, ellódit, eltol, eltávolít, eltaszigál (*táj*) ◆ VISSZAHÚZ

◇ kivet, kitaszít, megtagad, elkerget, elküld, repudiál (*rég*) ◆ BEFOGAD

eltávolít (ige) ◇ eltüntet, eltakarít, elvisz, levisz (*biz*), lekapar, letisztít, [akadályt] elhárít, félretol, eliminál (*id*)

◇ [szervet, végtagot]: kivesz, kioperál, kimetsz, reszekál (*szak*), amputál (*szak*) ◆ BEÜLTET

◇ kitesz, kirak, kidob, elbocsát, kizár, kicsap, eltanácsol, elküld, kiebrudal, kiadja az útját, kihajít, elkerget, kirüg (*biz*), kivág, destituál (*id*), relegál (*rég*), leráz, elobsitol (*táj*), meneszt ◆ BEFOGAD, HÍV

◇ elidegenít, elhidegít, elmar, elválaszt, elszakít, elszakaszt (*rég*) ◆ ÖSSZEHOZ

eltávolodik (ige) ◇ elkerül <vhova>, elkanyarodik, elfordul, eltér, tovaszál ◆ KÖZELEDIK

◇ elidegenedik, elhidegül, elszakad, elpártol ◆ ÖSSZEMELEGEDIK, ÖSSZEBARÁTKOZIK

eltávozás (fn) ◇ elmenés, elmenetel, elutazás, kimenő | elhalálózás, elmúlás (*vál*)

eltávozik (ige) ◇ elmegy, továbbball, odébbball, a távozás hímes mezejére lép, elkotródik, eltakarodik, elballag, elsiet, elszalad, elhagy, otthagy, kiteszi a lábát, elpárolog (*biz*), elspurizik (*szleng*), elszelez, lelép (*biz*), lelécel (*szleng*), megpattan (*szleng*), dobbant (*szleng*), meglóg (*biz*), ellejt, elvonul, eltágul (*táj*), eltájékozik (*táj*), elneszel (*táj*)

eltékint (ige) ◇ mellőz, figyelmen kívül hagy, füttyül <vmire, vkire>, oda se bagózik <vmire> (*szleng*) ◆ ODAFIGYEL, FIGYELEMBE VESZ

◇ lemond <vmiről>, eláll <vmitől>, renunál (*rég*) ◆ RAGASZKODIK <VMIHÉZ>

eltékozol (ige) ◇ elpocskol, elveszteget, elpazarol, elfecsérel, elherdál, elszór, elhány, elver, elkótyavetyél, elprédál, elbitangol (*táj*), elfuccsol (*táj*) **Sz:** kidob az ablakon ◆ MEGTAKARÍT, ÖSSZEGYÚJT

eltelik (ige) ◇ jóllakik, belakik, eltöltözik (*táj*), elege van, megelégel, megcsömörlik

◇ [idő]: elmúlik, elröppen (*vál*), elrepül, elfut, elszalad, lefolyik, eljár, leforog (*rég*)

eltemet (ige) ◇ elhantol (*vál*), elföldel, örök nyugalomra helyez (*vál*), végső nyugalomra helyez (*vál*), megadja a végtisztességet <vkinek>, utolsó útjára kísér, elbúcsúztat, eltakarít, sírba tesz, sírba helyez, visszaadja a földnek, inhumál (*rég*), elás, elkapar (*pej*), elsírol (*táj*), elhomlít (*táj*) ◆ KIÁS, EXHUMÁL

◇ betemet, beborít, maga alá temet, elnyel, magába fogad

◇ elrejt, elfed, elleplez, palástol, elkendőz, eltitkol ◆ FELTÁR, KÖZZÉTESZ

eltemetkezik (ige) ◇ elvonul, visszavonul, eltemeti magát

◇ beletemetkezik <vmibe>, belemélyed, belemérik, beleássa magát

eltép (ige) ◇ szétép, széjjeltép, összetép, kettétép, elszakít, kettészakít, kiszakít, szétszakít, szétszaggat, összeszaggat, elszaggat, elcáfól (*táj*), elrifacol (*táj*), elroncsol (*rég*), elnyü (*rég*) ◆ ÖSSZEILLESZT, ÖSSZEVARR, ÖSSZERAGASZT

eltér (ige) ◇ elkanyarodik, elfordul, félremegy, félresiklik, elhajlik, divergál (*szak*)

◇ [tárgytól]: elkalandozik

◇ különbözik, elüt, differál, [nézet] ellenkezik, ellentmond ◆ EGYEZIK, ÖSSZECSENG, EGYBEHANGZIK

elterel (ige) ◇ elhajt, elvezet, elirányít, elkerget, elüz, eltérenget (*táj*) | eltérít

◇ [figyelmet]: elvon, eltérít

eltérés (fn) ◇ elhajlás, elkanyarodás, elkalandozás, divergencia (*szak*), diverzió (*id*), deviáció (*szak*)

◇ különbség, különbözés, különbözőség, differencia, diszparitás (*szak*) ◆ AZONOSSÁG, EGYEZÉS

eltérít (ige) ◇ kitérít, elfordít

◇ [szándékától]: eltántorít, elállít (*táj*) ◆ MEGERŐSÍT, BÁTORÍT

◇ [figyelmet]: elvon, elterel ◆ MEGERŐSÍT, BÁTORÍT

elterjed (ige) ◇ towaterjed, kiterjed, szétterjed, elharapóznak, eltenyész (*rég*), bejár <vmit>, befut <vmit>, divatba jön, lábra kap, szokásba jön, meghonosodik, meghonosul, meggyökerezik, gyökeret ver, tért hódít, elszaporodik, elburjánzik, elhatalmasodik, eluralkodik, elburjad (*táj*)
 ◇ híre megy, híre jár, híre fut, eltenyészedik (*táj*)

elterjedt (mn) ◇ közkeletű, elfogadott, bevett, befutott, meghonosodott, járatos, gyakori, közönséges, általános, divatos, uralkodó | közismert, népszerű, hírvült (*rég*) ◆ RITKA, SZOKATLAN

elterjeszt (ige) ◇ bevezet, népszerűsít, közkinccsé tesz, divatba hoz, meghonosít, propagál | elhíresztel, közhírré tesz, közzétesz, szétkürtöl, elhírrel (*rég*) ◆ VISSZASZORÍT, VISSZAVON
 ◇ [betegséget]: széthord, széthurcol, továbbad, átragaszt <vkire>
 ◇ (*rég*): elszór, elhint, elszillal (*táj*), elszéllyez (*táj*)

eltérő (mn) ◇ elhajló, széthajló, széttartó, divergens (*szak*)
 ◇ különböző, elütő, differens (*szak*), más, másféle, másfajta, heterogén, másforma, másmilyen, diszkordans (*vál*) ◆ AZONOS, EGYEZŐ, EGYFORMA

eltérően (hsz) ◇ másképpen, másképp, másként, máshogyan, máshogy, más módon, másmint (*rég*) ◆ UGYANÚGY, EGYEZŐEN, AZONOSAN

elteryül (ige) ◇ fekszik, elhelyezkedik
 ◇ elterjed, szétterül, terpeszkedik, elterped (*rég*), terítődik (*rég*)
 ◇ elvágódik, elesik, elvetődik, elhever, leheveredik, elnyúlik, elnyújtózik, elmájáskodik (*táj*), elnyárad (*táj*), összeesik, összeroskad, összerogy, összezsuklik

eltervez (ige) ◇ eltervel, elgondol, elképzeli, kigondol, kieszel, kiagyal, kimódol, kifőz (*biz*), tervbe vesz, kifundál, kifínesz (*táj*)

éltés (mn) ◇ idős, koros, élemedett, éleletes (*rég*), étemes (*rég*), megett, tisztos korú, hajlott korú, előrehaladott korú, öreg, öregecske, agg (*vál*), aggott (*vál*), elaggott, vén, vénecske ◆ IFJÚ, FIATAL

eltesz (ige) ◇ elhelyez, elrak, elpakol, elrámol ◆ KIRAK, ELŐAD
 ◇ helyrerak, helyretesz, zsebre tesz, zsebre rak, zsebre dug, zsebre vág
 ◇ félretesz, félrerak, elraktároz, tárol, rezervál, megőrizz, megszugorgat (*táj*) | befőz, tartósít, elrak, konzervál, besóz
 ◇ eldug, eltüntet, elrejt, elhány, elkever (*biz*), elpaterol (*szleng*), elberhel (*táj*), eltöki (*táj*)

éltet (ige) ◇ életben tart, táplál, erőt ad
 ◇ éljenez, vivátoz ◆ ABCÚGOL (*rég*), LEHURROG, KIFÜTYÜL

éltető (mn) ◇ életadó, tápláló, vitályos (*rég*) ◆ HALÁLT HOZÓ, HALÁLOS, VÉGZETES

eltéveszt (ige) ◇ utat téveszt, elvét az utat, tévútra megy, eltájolódik, eltájolja magát, elbitangol (*táj*), elcsámborog, elköborol, elkeveredik, elbódorodik (*táj*) ◆ KIISMERI MAGÁT, ELIGAZODIK
 ◇ elvész, elkallódik
 ◇ (*rég*): téved

eltévelyedik (ige) ◇ megtéved, rossz útra tér, hibázik, vétkezik, megbotlik Sz: letér az országtútról ◆ MEGTÉR, JÓ ÚTRA TÉR

eltéveszt (ige) ◇ elnéz, elhibáz, melléfog, elvét, összeeserél, elbakaláz (*táj*)

eltikkad (ige) ◇ elfárad, ellankad, elbágyad, elernyed, kitikkad (*biz*), lekókad, elpenyhed (*táj*), elgyöngül, kimerül ◆ felfrissül

eltilt (ige) ◇ megtilt, tilalmaz, elparancsol (*rég*), eltilalmaz (*táj*) ◆ JAVASOL | ENGEDÉLYEZ

eltipor (ige) ◇ eltapos, széttapos, legázol, eltapod (*táj*), megtapod (*rég*)
 ◇ elnyom, elfőjt, lever, letör, legyőz, megsemmisít, elpusztít, likvidál

eltitkol (ige) ◇ titkol, titokban tart, elhallgat, elrejt (*vál*), elleplez, elpalástol, eltagad, elkendőz, agyonhallgat, eltussol (*biz*), magába fojt, magában tart, takargat, leplez, rejteget, elmismásol (*biz*), elsumákol (*szleng*) Sz: gázt vet rá; hét pecsét alatt őriz; véka alá rejt; pénzért sem meri megmondani ◆ BEVALL, ELMOND, FELTÁR

eltol (ige) ◇ elmozdít, ellök, eltaszít, elnyom, félretol, elgördít
 ◇ elhalaszt, [határidőt] kitol, elodáz, elnapol
 ◇ (*biz*): elhibáz, elront, elvét, elügyetlenkedik, elfuserál (*biz*), elpuskáz (*biz*), elpackáz (*biz*), elszúr (*biz*) ◆ HELYREHOZ, MEGJAVÍT

eltolódik (ige) ◇ elmozdul, elcsúszik
 ◇ elhalasztódik, kitolódik

eltompul (ige) ◇ elkopik, kicsorbul

◊ elérzékenyedik, elfásul | elbutul, ellustul, elbárgyul, berozsdásodik, begyepesedik ♦ ÉLESEDIK, FINOMODIK

eltompultság (fn) ◊ fásultság, közömbösség, érdektelenség, érzéketlenség, apátia, egykedvűség, életuntság ♦ LELKESEDES, LENDÜLET

eltorlaszol (ige) ◊ elzár, elrekeszt, elszigetel, elbarikádoz, eltorlaszt (*rég*), megakaszt

eltorzít (ige) ◊ deformál, elnyomorit, elcsúfít, elrútít (*vál*), éléktelenít, defigurál (*rég*)

◊ elfordít, kifacsar, kiforgat, félremagyaráz, meghamisít

eltorzul (ige) ◊ deformálódik, elferdül, elformátlanodik, éléktelenedik (*rég*), elcsúful, elfacsarodik (*táj*), elfintul (*táj*), defigurálódik (*rég*) ♦ MEGSZÉPÜL

eltökél (ige) ◊ elhatároz, eldönt, feltesz, fejébe vesz, megfogad

eltökélt (mn) ◊ [szándék]: feltett, határozott

◊ elszánt, határozott, céltudatos ♦ BIZONYTALAN, HATÁROZATLAN, BIZONYTALANSÁG

eltökéltség (fn) ◊ elszántság, határozottság, céltudatosság, rezolúció (*rég*) ♦ HATÁROZATLANSÁG, CÉLTALANSÁG, BIZONYTALANSÁG

eltölt (ige) ◊ jóllakat ♦ ÉHEZTET

◊ (*rég*): megtölt, előzőnöl, ellep

◊ [érezs]: hatalmába kerít, elhatalmasodik <vkin>, úrrá lesz, hevít, áthat, átjár, átítat, betölt, dagaszt (*vál*), eláraszt

◊ [időt]: elüt, agyonüt, elfecsérel, elmúlat (*rég*), leél, átél, elosztat (*táj*)

eltöm (ige) ◊ eltömít, tömit, eldugaszol, eldugít, elfojt, elzár, elrekeszt, eltorlaszol

eltömődik (ige) ◊ betömődik, eldugul, elzáródik, bereked (*táj*)

eltöpreng (ige) ◊ elgondolkozik, eltűnődik, elrágódik (*biz*), eltépelődik, elfelhőzik (*táj*)

eltör (ige) ◊ széttör, összetör, összeroppant, összezúz, széztúz, darabokra tör, kettétör, kettéroppant

eltörrik (ige) ◊ összetörrik, széttörrik, kettétörrik, elpattan, elreped, összezúzódik, széztúzódik, elszakul (*táj*)

Sz: Törtelre megy

eltöröl (ige) ◊ eltüntet, megsemmisít, felszámol, visszavon, hatálytalanít, érvénytelenít, deleál, likvidál, nullifikál (*id*), felmorzsol, leradíroz (*szleng*), elenyészt (*rég*) ♦ LÉTREHOZ, LÉTESÍT, HATÁLYBA LÉPTET

eltörpül (ige) ◊ elbújhat <vmi mellett>, elvész <vmi mellett>, a nyomába se ér, a nyomába se léphet, nem lehet egy napon említeni <vmivel, vkivel>, számba se jöhet, kismiska <vmihez képest>, össze se lehet hasonlítani <vmivel, vkivel> ♦ KIEMELKEDIK, KIVÁLIK

eltulajdonít (ige) ◊ ellop, elvesz, elemel, eltüntet, elsinkófal (*biz*), elrabol, eloroz, elzsebel, elcsen, meglógat (*biz*), elcsakliz (*biz*), elcsór (*szleng*), megcsap (*szleng*), elzabrál (*biz*), megfúj (*szleng*), meglovasít (*szleng*), eltökít (*rég*), eltiedel (*táj*), elcsirizel (*táj*), elsuvaszt (*táj*), tolvajol (*táj*)

eltúloz (ige) ◊ felnagyít, kihegyez, kiélez, dramatizál, felfúj (*biz*), kiszínez, feltupíroz (*biz*) **Sz:** a bolhából elefántot csinál; a szúnyogból elefántot csinál ♦ BAGATELLIZÁL

◊ túlzásba visz, túlhangsúlyoz, túljátszik

eltunyul (ige) ◊ ellustul, elrenyhül, eltunyul (*táj*) ♦ FELFRISSÜL, ERŐRE KAP

eltussol (ige) ◊ elsimit, elken, elmismásol (*biz*), eligazít, elintéz, eltitkol, elleplez, elpalástol, elkendőz, elsárfikál (*táj*) ♦ LELEPLEZ, FELTÁR

eltűnés (fn) ◊ tovatűnés, elenyésztés, köddé válás (*biz*), felszívódás (*biz*)

eltűnik (ige) ◊ eltávozik, tovatűnik, sudamlík (*rég*), szétfoszlik, szertefoszlik, elenyészik, belevész <vmibe>, nyoma vész, híre-hamva sincs, elvész a szeme elől <vkinek>, köddé válik, semmivé válik, elpárolog (*szleng*), lelécel (*biz*), felszívódik (*szleng*), felszívárog (*szleng*), elszivárog (*szleng*), kámfort játszik (*szleng*), kámforrá válik, elkámforong (*táj*), elcsellen (*táj*), földetlenné lesz (*táj*) **Sz:** bottal üthetik a nyomát; csak hült helyét lelték; ég nyelte-e el, vagy a föld, nem tudni; egyszerűen oda lett; elenyészett, mint a füst; elment izli-muszliba; eloszlik, mint a buborék; elpárolog, mint a kámfor; eltűnik, mint a szürke szamár a ködben; eltűnik, mint Petőfi a kukoricásban; huzatot kap; szőrén-lában elvész; világgá ment, mint a tót asszony pulykája ♦ FELBUKKAN, MEGJELENIK

◊ elrejtőzik, elillan, sunnyog (*szleng*), koltászol (*szleng*) ♦ ELŐJÖN

eltűnődik (ige) ◊ elgondolkozik, eltöpreng, eltűnölődik (*táj*), elmereng, elmélázik, elábrándozik

eltüntet (ige) ◊ eldug, eltesz, eltávolít, megsemmisít, elosztat, elsikkaszt, eltöröl, elvarázsol, elsinkófal (*biz*), elsuvaszt (*táj*), eltökint (*táj*), elpaterol (*szleng*) | [foltot] kivesz

◊ ellop, eloroz, elemel, elcsór

eltűr (ige) ◇ tűr, megtűr, elvisel, kiáll, kibír, elszenved, elszível (*vál*), tolerál, elnéz [hibát], szemet huny <vmi felett>, lenyel (*biz*) **Sz:** lenyeli a békát (*biz*); lenyeli a keserű pirulát; jó képet vág <vmihez> ♦ LÁZAD, TILTAKOZIK

eltűzel (ige) ◇ eléget, feltűzel, felfűt, felkojtól (*táj*)
◇ [lőszert]: ellövöldöz

elugrik (ige) ◇ elpattan, elrugaszkozik, elszökik (*táj*)
◇ elszalad, átruccan, átrándul

elújságot (ige) ◇ elmond, közöl, tudtul ad, tudtára ad

elun (ige) ◇ megun, ráun, beleun, belefárad, megeléget, agyára megy (*biz*)

eluralkodik (ige) ◇ úrrá lesz, elhatalmasodik, elterjed, túlsúlyba kerül, erőt vesz

elúszik (ige) ◇ elvész, odalesz, elfogy, elfolyik, ugrik (*szleng*)

elutasít (ige) ◇ visszautasít, nemet mond, megtagad, [kérőt] kikoszaraz, kosarat ad, elküld, kitolókását tálal <vkinek> (*táj*), elvet, elejt, visszavet, visszadob, visszalök, leszavaz, elhárít, ellenez, [ötletet] lelő (*szleng*), beint <vkinek> (*szleng*) ♦ ELFOGAD, BELEEGYEZIK

elutasítás (fn) ◇ visszautasítás, megtagadás, kosár, kikoszarozás, elvetés, repudiáció (*id*), ellenzés ♦ ELFOGADÁS, BELEEGYEZÉS

elutazás (fn) ◇ útra kelés, eltávozás, elmenetel

elutazik (ige) ◇ útra kel, útnak indul, útnak ered, eltávozik, elmegy

elül (ige) ◇ átül
◇ elüldögél, megül, eltanyázik (*táj*)
◇ elcsendesedik, lecsillapodik, enyhül, alábbhagy, csitul, elpihen (*vál*), elnyugszik (*vál*), abbamarad, elhallgat, [zaj] elhal, [szél] eláll ♦ FÖLERŐSÖDIK

elüldöz (ige) ◇ elúz, elkerget, kiver a házból, elzavar, elver a háztól, kifüstöl, kiver, kiszekíroz (*biz*), elmar, elírt (*táj*) ♦ VISSZAÉDESGET, VISSZACSALOGAT, VISSZAHÍV

elülső (mn) ◇ mellső ♦ HÁTSÓ, HÁTULSÓ

elültet (ige) ◇ elvet, dugványoz, elduggat, veteményez, elveteményez (*táj*), palántál, elpalántol (*táj*), elbököd (*táj*)
◇ [gondolatot, érzést]: beleplántál (*vál*), sugall, beolt, beleolt ♦ ELFOJT

elüt (ige) ◇ elgázol, nekihajt, feldönt
◇ [időt]: agyonüt, agyoncsap, múlat (*rég*)
◇ különbözőzik, eltér, kirí, elformázzik (*táj*), elfajzik (*rég*), elfajul (*rég*), elhasonlik (*rég*) ♦ MEGEGYEZIK, HASONLÍT

elütő (mn) ◇ különböző, eltérő, kirívó, diszkordáns (*vál*), másfajta, másféle, másmilyen ♦ HASONLÓ, AZONOS

elüz (ige) ◇ kiüz, elüldöz, megfutamít, elhajt, elkerget, elzavar, kiver, elhesseget, kifüstöl, elrezeget (*táj*), kidob, kihajít, kiebudal, kipenderít, megugrat, elriaszt, elijeszt, elmar, kizaklász (*táj*), kiszekíroz (*biz*)

elv (fn) ◇ princípium (*szak*), alapelv, eszme, tantétel, tézis, meggyőződés, ételszabály, vezérelv, irányelv

elvadul (ige) ◇ eldurvul, elzüllik, elszilajodik (*rég*), elkanászodik, elfajul
◇ [növény]: elburjánzik

elvág (ige) ◇ szétvág, kettévág, átvág, elmetsz, kettéhasít, elnyír, elnyiszál, szeletel, elhasít, elnyisszant, elmetél (*táj*), elszeg (*táj*), elszel (*táj*), elriszál (*táj*) ♦ ÖSSZEKÖT
◇ <vmitől>: elzár, elrekeszt, elszakít, elszigetel
◇ megszakít, félbeszakít
◇ (*biz*): megbuktat, elbuktat, prolongál (*biz*), megvág (*biz*), elhúz (*biz*), meghúz (*biz*) ♦ ÁTENGED

elvágódik (ige) ◇ elesik, végigvágódik, elterül, elbukik, elvetődik, hanyatt esik, hanyatt vágódik, hasra vágódik, elhasal, elnyal (*szleng*), elzúg (*biz*)
◇ [vizsgán]: megbukik, elzúg (*biz*) ♦ ÁTMEGY

elvágyik (ige) ◇ elvágyódik, elkíváncozik

elvakít (ige) ◇ [fény]: elkápráztat
◇ elszédít (*biz*), megszédít (*biz*), elkábít, elbódít, elámít, félrevezet, rászéd, megtéveszt, tévedésbe ejt ♦ KIJÓZANÍT

elvakult (mn) ◇ vakbuzgó, fanatikus, vakhitű (*rég*), elvakított, elfogult, rövidlátó, ádáz, féktelen, szélsőséges ♦ REÁLIS, MEGFONTOLT

elválás (fn) ◇ különválás, szétválás, hasadás, elkülönülés, elkülönzés (*rég*), szeparáció (*id*), szeparálódás | válás ♦ ÖSSZETARTOZÁS, EGYBEMOSÓDÁS

◇ elszakadás, búcsú, búcsúzás, búcsúzkodás, búcsúvétel ♦ TALÁLKOZÁS

elválaszt (ige) ◇ szétválaszt, különválaszt, elkülönít, elkülönöz (*rég*), kettéválaszt, szeparál, leválaszt, levág, elrekeszt, elszakít, elszakaszt (*táj*), lekapcsol (*biz*), elzár, elvág, elszigetel, elhatárol, megkülönböztet, izolál, diszjungál (*szak*) | [szót] megszakít ♦ ÖSSZEKAPCSOL, ÖSSZEKÖT, EGYESÍT

elválaszthatatlan (mn) ◇ elválthatatlan, inszeparábilis (*vál*), elkülöníthetetlen, szétválaszthatatlan, megkülönböztethetetlen

elválasztójel (fn) ◇ kötőjel

elválthatatlan (mn) ◇ elválaszthatatlan, szétválaszthatatlan, elkülöníthetetlen, inszeparábilis (*vál*)

elválk (ige) ◇ szétválk, elkülönül, különválk, széthasad, kettéválk, szétválasztódk, [út] elágazik ♦ ÖSSZEKAPCSOLÓDIK

◇ eltávozik, elbúcsúzik, elköszön, elszakad, megválk ♦ TALÁLKOZIK

◇ [házaspár]: szétmegy, széjjelmegy, különmegy, felbontja a házasságot **Sz:** külön kenyérré megy; kétfelé hányják a sonkát; kettévágják a kenyeret ♦ ÖSSZEHAZASODIK

◇ különbözik, elkülönül, elhatárolódik, kiválk

◇ eldől, tisztázódik, kiderül, elhatározódik (*rég*)

elvállal (ige) ◇ vállalkozik <vmire>, magára vállal, magára vesz, vállára vesz (*vál*), átvállal, felvállal, elfogad, beleegyezik ♦ KIBÚJIK <VMI ALÓL>, VISSZAUTASÍT

elvált¹ (mn) ◇ különvált, különélő ♦ HÁZAS

elvált² (ige) ◇ (*táj*): felvált (*táj*), kicserél (*rég*), elcserél

elváltozás (fn) ◇ megváltozás, átváltozás, átalakulás, metamorfózis (*szak*), módosulás | rendellenesség, deformálódás, deformáció

elváltozik (ige) ◇ megváltozik, átalakul, átváltozik, [arc] színt vált, elfajlik (*táj*), ehasonlik (*rég*)

elváltoztat (ige) ◇ megváltoztat, átváltoztat, átalakít, deformál

elvámol (ige) ◇ vámkezel, vámol

elvan (ige) ◇ megvan, él, megél, elteng, békén van (*rég*) | megfér, összefér

elvár (ige) ◇ igényel, igényt tart, igényt támaszt, követel, megkövetel, előír, megkíván <vkitől>, számít <vmire> ♦ LEMOND <VMIRŐL>

elvarázsol (ige) ◇ elváltoztat, átváltoztat, átvarázsol

◇ elbájol, elbűvöl, megbűvöl, megigéz, megbabonáz, elszédít, megdelejez (*vál*), lenyűgöz, megejt, megboszorkányoz, magával ragad, elragad, lebilincsel ♦ KIJÓZANÍT

elvásik (ige) ◇ elkopik, elfoszlik, elfeslik, eldörzsölődik (*táj*), elkeshed (*táj*)

◇ [fog]: elvászolódik (*táj*), elvászol (*táj*)

◇ (*táj*): eltelik, elenyészik, elmúlik

◇ elfogy (*táj*), elhasználódik (*táj*)

elvégez (ige) ◇ befejez, bevégez (*vál*), teljesít, végrehajt, megcsinál, megvalósít, megtesz, végbevisz, véghezvisz, végére ér, elfogyat (*táj*), letud (*biz*), elintéz, [iskolát] kijár ♦ ABBAHAGY, FÉLBEHAGY

◇ (*rég*): elhatároz, rászánja magát ♦ TÉTOVÁZIK

elvégre (hsz) ◇ utóvégre, utóvégre is, végre is, végül is, végtére, végtére is, végeredményben, legvégre (*rég*), lényegében, hiszen, hát, éppen, tulajdonképpen, voltaképpen

◇ (*rég*): végül, végezetül

elvegyít (ige) ◇ elkever, összekever, összevegyít, összeönt, elegyít, felold ♦ SZÉTVÁLASZT

elvegyül (ige) ◇ elkeveredik, összekeveredik, beolvad, elelegyedik (*táj*), összevegyül, belevegyül <vmibe>, belevész, felszivódik (*szleng*) ♦ KIVÁLIK, KIEMELKEDIK

elver (ige) ◇ megver, összever, laposra ver, elagyabugyál, elrak (*biz*), eltángál, kiporol (*biz*), elfenekel, megruház (*biz*), megtáncoltat, elkalapál (*biz*), eldönget, eldögönyöz (*táj*), megrak, ellazsnakol (*táj*), elpaskol, eltagol (*táj*), elnaspángol, elpűföl, elnadrágol, elabrikol (*táj*), elagyal (*táj*), helybenhagy, elhusángol, elgyapál (*biz*) **Sz:** elhedegüli a nótáját; elhúzza a nótáját; ellátja a baját; elrántja a göncét; kiporolja a nadrágját; elveri a port <vkin>; faolajjal gyógyítja a farát <vkin>; keresztülhúzza a vonót <vkin>; kiméri neki a házhelyet; kiráz a nadrágyából <vkit>; megadja a valaga vacsoráját; megadja bélését a posztónak; megderekalja, mint a kan kutyát; mogyorófaolajjal kenegeti a farát <vkin>; pozdorjává tör; rostát csinál a bőreből <vkin>; somfahájjal kenegeti a háti bőrt; szijat hasít a hátából

◇ [jégeső]: elpusztít, tönkretesz, tönkrever, elken (*táj*), elvág (*táj*)

◇ [pénzt]: elkölt, elpazarol, elfecsérel, eltékozol, elherdál, elszór, szétszór, elpocsékol, fenekére ver, ellumpol, elmulat, elprédál, elsinkófal (*táj*), eltapsol (*szleng*)

◇ [éhséget, szomjúságot]: csillapít, megszüntet, olt, elüt (*táj*)

- ◊ elkerget, elűz, kikerget, eltávolít
elvermel (ige) ◊ elföldel, beás, elás, elkapar (*táj*)
elvesz (ige) ◊ magához vesz, elhúz, elránt, átvesz, elszed, lecsíp
◊ elkoboz, elragad, elrabol, megkaparint, csen, csór, elmarkol, elkarmol (*táj*), elzsebel, elmar (*szleng*), elzabál (*biz*), elcsikar (*táj*), elhappol (*szleng*), elharácsol (*rég*), elbitorol (*rég*), eldúl (*rég*) | ellop, elemel, eltulajdonít, eloroz, megfúj (*szleng*), elcsakliz (*biz*), hozzányúl <vmihez>, lenyúl (*szleng*), megdézsmál, elsikkaszt ◊ VISSZAAD
◊ kivon, levon ◊ HOZZÁAD
◊ igénybe vesz, elfoglal, kitölt
◊ feleségül vesz, nőül vesz, beköti a fejét, oltárhoz vezet, feleséget vesz (*táj*), asszonyt visz a házhoz, megfeleségesedik (*táj*) ◊ ELVÁLIK
elvesz, elveszik (ige) ◊ elkallódik, lába kél, bottal üthetik a nyomát, szórén-szálán eltűnik, ebek harmincadjára kerül, elhányódik, elhánykolódik (*táj*), elsikul (*táj*), elveszelődik (*táj*) ◊ MEGKERÜL
◊ kárba vész, veszendőbe megy, elsikkad, elolvad, elfogyatkozik, elúszik (*biz*), füstbe megy, [remény] szertefoszlik, odalesz
◊ elpusztul, megsemmisül, semmivé lesz, elenyészik
◊ eltűnik, belevész <vmibe>, nyoma vész, nyoma se marad ◊ MEGMARAD
elveszett (mn) ◊ eltűnt, elkallódott, elpusztult, megsemmisült | értéktelen
◊ reménytelen, kilátástalan, szertefoszlott, füstbe ment, menthetetlen
elveszt, elveszt (ige) ◊ elhagy, elhány, elszór, elrak, elkever, elhullat, elejt, elpotyogtat, szem elől téveszt **Sz:** elvesztette, mint a tót a miatyánkot ◊ MEGTART, MEGŐRIZ
◊ levetkőz, elhagy, kinő
◊ alulmarad, kikap, elad, vereséget szenved, elbukik, [pénzt] eljátszik ◊ MEGNYER, GYŐZ
◊ (*rég*): megöl, elpusztít, elemész, elveszejt (*rég*), elsuvaszt (*táj*), elsemmiz (*táj*)
◊ (*rég*): elvét, téveszt
elveszteget (ige) ◊ elkölt, elfecsérel, elpocsékol, eltékozol, elpazarol, elprédál, elbitangol (*táj*), elherdál, elsinkófal (*táj*), nyakára hág, elver, elszór, szétszór, elpotyáz (*biz*), kiszór az ablakon, kidobál az ablakon, kihány az ablakon, eldividál (*táj*), elpucol (*szleng*), elpenget (*szleng*), kidob, eldobál | elkótyavetyél, elforgácsol ◊ MEGTAKARÍT, ÖSSZEGYŰJT | MEGBECSÜL
◊ [időt]: elfecsérel, elvacakol, eltölt, elkukoricáz (*táj*), elszöszmög (*táj*), elszöszöréz (*táj*), eltotojáz, eltétováz (*táj*), elmúlat (*rég*) ◊ KIHASZNÁL
elvet (ige) ◊ eldob, elhajít, elrepít, ellődít, ellök (*táj*)
◊ sutba dob, félrevet, megtagad | elutasít, visszautasít, ellenez, visszadob, leszavaz ◊ ELFOGAD, MEGSZAVAZ, HELYESEL
◊ elhint, elveteményez (*táj*), elültet, eltesz (*táj*), elszór (*táj*)
elvét (ige) ◊ elhibáz, eltéveszt, elnéz, megvét (*táj*), elveszt (*rég*) ◊ ELTALÁL, RÁHIBÁZ
elvetél (ige) ◊ abortál (*szak*), elszül (*táj*), halva szül (*táj*) ◊ MEGSZÜL
◊ elkallódik, elsikkad, füstbe megy ◊ MEGVALÓSUL, BETELJESEDIK
elvetemedik (ige) ◊ elferdül, elgörbül, elhajlik, kihajlik (*szak*), megvetemedik
◊ lealacsonyodik, elvetemül (*rég*), elaljasodik, elfajzik (*táj*)
◊ (*táj*): [seb] elmérgesedik
◊ (*táj*): [kert] elgazosodik
elvetemült (mn) ◊ elvetemedett, gyalázatos, aljas, alávaló, bitang, Istentől elrugaskodott, istentelen, elfajzott, immorális, romlott, rosszindulatú, gaz, gonosz, rosszlelkű, sötét [alak], köpedelmes, nemtelen (*rég*), becstelen, jellemtelen, galád ◊ BECSÜLETES, DERÉK, JÓRAVALÓ
elvetődik (ige) ◊ eljut, elkerül, elsodródik, kiköt, elbotlik (*táj*), kilyukad <vhova, vhol>
◊ elveti magát, eldobja magát (*biz*), elvágódik, elterül, elesik ◊ ÁLLVA MARAD, TALPON MARAD
elvéte (hsz) ◊ ritkán, nagy ritkán, néha, alig, néhol, imitt-amott, itt-ott, szórványosan, elszórtan, helyelközzel, helyenként, olykor, időnként, időközönként, némelykor, néhanapján, koronként, hébe-hóba, egyszer-máskor (*rég*), egyszer-másszor, egyszer-egyszer, ütve-vétve (*táj*), tél-túl (*táj*) ◊ GYAKRAN, RENDSZERESEN
élvez (ige) ◊ gyönyörködik, örömét leli, kedvét leli, nem tud betelni <vmivel>, örül, örvend, kéjeleg <vmiben>, éldelel (*rég*), éldeleg (*rég*), gutíroz (*rég*) | kielégül, evakuál (*szleng*), szeretkezik
◊ részesül <vmiben>
elvezet (ige) ◊ elkísér, elvisz, eljuttat

◇ eltérít, elterel

◇ [vizet]: lecsapol, levezet

élvezet (fn) ◇ gyönyör, gyönyörűség, gyönyörködés, passzió (*biz*), elragadtatás, öröm, kedv, éldelet (*rég*), élv (*rég*), disztrakció (*id*), kék ◇ SZENVEDÉS, GYÖTRÖDÉS

élvezetes (mn) ◇ élvezhető, kellemes, kellemetes (*rég*), jóleső, gyönyörűsége, örömteli, mennyei, kéjes, szórakoztató, izés, jóízű, ínycsiklandozó ◇ ÉLVEZHETETLEN, KELLEMETLEN, UNALMAS

élvezhetetlen (mn) ◇ fogyaszthatatlan, ehetetlen, se íze, se bűze, kellemetlen, édelhetetlen (*rég*) | unalmas ◇ ÉLVEZETES, KELLEMES

élvhajhász (mn) ◇ élvezethajhász, kéjsóvár, élv sóvár (*rég*) ◇ ÖNMEGTARTÓZTATÓ, ASZKÉTA

elvi (mn) ◇ eszmei, principiális (*rég*), elméleti, teoretikus ◇ GYAKORLATI, PRAKTIKUS

elvilag (hsz) ◇ elméletben, elméletileg, teoretikusan, in thesi (*id*) ◇ GYAKORLATILAG, PRAKTIKUSAN

elvigyorodik (ige) ◇ elmosolyodik, fűlig szalad a szája ◇ ELKOMORUL, MEGNYÚLIK A KÉPE

elvirágozik (ige) ◇ elvirul (*vál*), elvirít, elhervad, meghervad, elnyílik, elfonnyad, kítátosodik (*táj*) ◇ KINYÍLIK, KIFESLIK, KIBOMLIK

elvisel (ige) ◇ elnyú, elkoptat, elhord, elhasznál, elrongyol, elszaggat, agyonhasznál, elnyúz (*biz*), elhusol (*táj*), elványul (*táj*) ◇ MEGKÍMÉL, MEGÓV

◇ eltűr, tolerál, kibír, elbír, megtűr, elszenved, belenyugszik, elszível (*vál*), megszenved (*rég*), kiáll <vmit>, tűr, szupportál (*rég*), felvesz (*táj*), áll <vmit>, [sértést] lenyel (*biz*) ◇ LÁZAD, BEZZENKEDIK

elviselhetetlen (mn) ◇ tűrhetetlen, kibírhatatlan, fölháborító, szenvedhetetlen (*rég*), utálatos, őrzítő, lehetetlen, kiállhatatlan, tarthatatlan ◇ TŰRHETŐ, ELVISELHETŐ

elviselhető (mn) ◇ tűrhető, kibírható, tolerálható, meglehető (*táj*), elszenvedhető, elfogadható, megjárós (*táj*), szenvedhető (*táj*) ◇ ELVISELHETETLEN, KIBÍRHATATLAN

elvisz (ige) ◇ átvisz, elhord, elcipel, elvonszol, elhurcol, elfuvaroz, elszállít, eltranszparál (*táj*) ◇ VISSZAHOZ

◇ elragad, magával ragad | ellop, elrabol, elvesz, eltulajdonít, elemel, elcsór (*biz*)

◇ elvezet, elkísér

◇ [elemi csapás]: elpusztít, tönkretesz

◇ [díjat]: elnyer, megnyer, megszerez, elér, megkap, hazavisz

elvitat (ige) ◇ kétségbe von, tagad, cáfol, megkérdőjelez

elvitathatatlan (mn) ◇ kétségbevonhatatlan, kétségtelen, indokolt, tagadhatatlan, cáfolhatatlan, megcáfolhatatlan, vitán felül álló, vitathatatlan, nyilvánvaló, apodiktikus (*szak*), bizonyos, biztos ◇ BIZONYTALAN, KÉTSÉGÉS, KÉRDÉSES

elvon (ige) ◇ elhúz, félrehúz, félrevon

◇ elvesz <vkitől> | megvon <vmit vkitől>, leszoktat <vmiről> ◇ AJÁNDÉKOZ, ODAAD

◇ [figyelmet]: elterel, eltérít, elfordít ◇ RÁIRÁNYÍT

◇ elvonatkoztat, absztrahál (*id*) ◇ KONKRETIZÁL

élvonal (fn) ◇ élmezőny, élcspat, élboly | arcvonal

élvonalbéli (mn) ◇ élenjáró, elsőrangú, kitűnő, szuperklasszis

elvonatkoztat (ige) ◇ elvon, absztrahál (*id*), általánosít ◇ KONKRETIZÁL (*id*)

◇ <vmitől>: eltekint ◇ SZÁMÍTÁSBA VESZ, SZÁMOL <VMIVEL>

elvonszol (ige) ◇ elhurcol, elrángat, elrángicál, elcibál, elvonszikál (*táj*), elragad (*rég*)

elvont (mn) ◇ elvonatkoztatott, absztrakt, elméleti, akadémikus (*vál*), spekulatív, teoretikus ◇ KONKRÉT, GYAKORLATI, PRAKTIKUS

elvontat (ige) ◇ elhúz, elszállít

elvonul (ige) ◇ eltávozik, elmegy, [madárraj] elhúz | elhalad, elléptet, eldefilíroz (*rég*), elmasírozik (*rég*), elmenetel

◇ félrevonul, félrehúzódik, elkülönül, begubózik, visszahúzódik, félrehúzza magát (*rég*), elvonja magát (*rég*), elzárkózik, eltemetkezik <vhól>

◇ (*táj*): eltűnik, tovatűnik

elvonulás (fn) ◇ eltávozás, elmenetel, elhaladás, elhúzás (*biz*), távolodás

◇ félrevonulás, félrehúzóadás, elzárkózás, visszavonulás

elvonultság (fn) ◇ magány, magányosság, elzárkózás, elzárkózottság, visszavonultság, egyedüllét, elefántcsonttorony (*vál*), remetesség

elvörösödik (ige) ◇ elpirul, belepirul <vmibe>, arcába szökik a vér, lángba borul az arca, elfutja a láng az arcát (*vál*) ◇ ELSÁPAD

elvtárs (fn) ◇ elvbarát, elvrokon, bajtárs

elvtelen (mn) ◇ megalkuvó, köpönyegforgató, gerinctelen, jellemtelen, opportunist, tisztességtelen, becstelen, kétkulacsos ◆ GERINCES, ERKÖLCSŐS, BECSÜLETES

elzálogosít (ige) ◇ zálogba ad, zálogba tesz, zálogba csap, elzálogol (*rég*), zaciba ad (*biz*), zaciba tesz (*biz*), zaciba csap (*biz*)

elzár (ige) ◇ bezár, elcsuk (*biz*), elretesz, berigliz, belakato, ellakato (*rég*), elrácsol (*rég*)

◇ bebörtönöz, börtönbe vet, börtönbe zár, becuk (*biz*), lecsuk, leültet (*biz*), bekasztliz (*táj*), hűvösre tesz (*biz*), lakat alá tesz, rács mögé tesz, rács mögé dug (*biz*), kivon a forgalomból (*biz*), besittel (*szleng*), sittre vág (*szleng*), bekóteroz (*táj*), bekoptáz (*táj*) ◆ KIENGED, SZABADON BOCSÁT

◇ [nyílást]: eltöm, betöm, betapaszt, eldugaszol, eldugít

◇ [utat]: eltorlaszol, elbarikádoz, lezár, elrekeszt, elválaszt

◇ [készüléket]: kikapcsol, lezár ◆ BEKAPCSOL, KINYIT

elzárás (fn) ◇ bezárás, lezárás, eltömés, eldugasztatás, eltorlasztatás, kikapcsolás, lecsukás

◇ bebörtönzés, szabadságvesztés, fogva tartás, fogság, rabság, lesittelés (*szleng*)

elzárkózik (ige) ◇ bezárkózik

◇ elvonul, visszavonul, félrevonul, magába zárkózik, állig begombolkozik, begubódkozik, beburkolódkozik (*vál*), elkülönözi magát (*rég*), távol marad, távol tartja magát, elrekeszkedik (*táj*)

◇ <vmitől, vmi elől>: elutasít, visszautasít ◆ CSATLAKOZIK, BEKAPCSOLÓDIK

elzártság (fn) ◇ elszigeteltség, izoláció ◆ NYILVÁNOSSÁG, KÖZÖSSÉG, TÁRSASÁG

elzavar (ige) ◇ elkerget, elűz, elüldöz, elijeszt, kiűz, kidob, elküld, elhesseget, elriaszt, elhajt (*táj*), elrezzent (*táj*), elzargat (*táj*), [madarakat] szétrebbent, elmar, száműz, számkivet, számkiűz (*rég*) ◆ VISSZACSALOGAT, VISSZAÉDESGET

elzúg (ige) ◇ elhúz, elszárgul, elroboz, elviharzik, elseringezik (*táj*)

◇ (*biz*): elesik, elhasal, elvágódik, elterül

◇ [vizsgán] (*biz*): megbukik, elhasal, meghúzódik (*szleng*) ◆ ÁTMEGY

elzüllik (ige) ◇ lezüllik, lealjasodik, elkurvul, ellomposodik, tönkremegy, lecsúszik, deklasszálódik, elfajul (*táj*), elrosszul (*táj*), elrosszalja magát (*táj*) | elkallódik ◆ NEMESEDIK, TÖKÉLETESEDIK

◇ (*rég*): elvadul, elkóborol, elbitangol (*táj*), elszakad | elpusztul, tönkremegy

elzúg (ige) ◇ elérzékenyenedik, elgémberedik, megmacskásodik (*táj*), elalszik (*táj*), elhal (*táj*)

◇ eltompul, elfásul

◇ (*szleng*): lerészegedik, berúg

e-mail (fn) ◇ e-levél, elektronikus levél, emil (*tréf*)

◇ villanyposta, drótposta

emancipáció (fn) ◇ emancipálás, egyenjogúsítás, felszabadítás ◆ ELNYOMÁS

emancipált (mn) ◇ egyenjogú, önállósodott, önálló, független ◆ ELNYOMOTT, LEBECSÜLT

ember (fn) ◇ halandó, teremtmény, emberi lény, emberpéldány, teremtés, egyén, illető, valaki, személy, lélek, fő, pára, portéka

◇ férfi, emberfia, alak, fráter, figura, pasas (*biz*), pasi (*biz*), pasinger (*biz*), pali (*szleng*), krapek (*biz*), pofa (*szleng*), pók (*biz*), pacák (*szleng*), mókus, muki (*szleng*), ipse (*biz*), tag (*biz*), ürge (*szleng*), buksó (*szleng*), csoró (*szleng*), fej, gádzsó (*szleng*), hapsi (*szleng*), hapek (*szleng*), mandró (*szleng*), manusz (*szleng*), muksi (*szleng*), muksó (*szleng*), szivar (*szleng*) ◆ ASSZONY, NŐ

◇ <vkinek az embere>: híve, segítőtársa, kiszolgálója

emberbarát (fn) ◇ filantróp, altruista (*vál*), emberszerető ◆ EMBERGYŰLÖLŐ, EMBERKERÜLŐ, MIZANTRÓP

embercsoport (fn) ◇ tömeg, népség, sokaság, népréteg, embersereg, nyáj (*pej*), csürhe

emberevő (mn és fn) ◇ kannibál, emberfaló (*rég*), antropofág (*szak*), homofág (*szak*)

emberfeletti, emberfölötti (mn) ◇ rendkívüli, titáni, gigászi, gigantikus, heroikus, kolosszális (*biz*), óriási, hatalmas, roppant

◇ természetfölötti, felsőbbrendű, magasabbrendű | transzcendens

embergyűlölő (mn és fn) ◇ mizantróp, emberkerülő, világgyűlölő, világkerülő (*rég*) ◆ EMBERBARÁT, FILANTRÓP

emberi (mn) ◇ felebaráti, emberséges, emberies, humán, humánus

emberies (mn) ◇ emberséges, emberi, humánus, humán, emberszerető, emberbaráti, jótékony, jószágos, jóindulatú, jószívű, jólelkű, könyörületes, irgalmas ◆ EMBERTELEN, KEGYETLEN, KÖNYÖRTELEN

emberiség (fn) ◇ emberi nem, emberi nemzet (*rég*), emberi faj, emberfaj, ember, világ

◊ *(rég)*: emberség, emberiség, humanitás, humánus ♦ EMBERTELENSÉG

emberke (fn) ◊ tökmag, vakarcs, törpe, dugó, homunculus (*id*), seggdugasz (*durva*), potyszem (*táj*)

◊ gyermek, apróság, lurkó, emberpalánta, tőpörtyű (*tréf*)

emberkerülő (mn és fn) ◊ aszociális (*szak*), antiszociális (*id*), zárkózott, visszavonult, barátságtalan, magának való, emberfutó (*rég*), remete, embergyűlölő, mizantróp, világgyűlölő ♦ EMBERBARÁT, FILANTRÓP, SZOCIÁLIS

embernyi (mn) ◊ (*táj*): felserdült, felnőtt, kifejlett, meglett, érett

◊ ember magasságú, ember nagyságú

emberölés (fn) ◊ gyilkosság, gyilkolás, homicidium (*szak*), öldöklés, mészárlás

emberöltő (fn) ◊ nemzedék, generáció, emberivadék (*rég*)

emberség (fn) ◊ emberiség, jóérzés, humanizmus, humanitás, humánus, jóindulat, jóakarát, jó szándék, segítőkészség, szorgálatkészség ♦ EMBERTELENSÉG, ROSSZINDULAT, KEGYETLENSÉG

◊ *(rég)*: becsület, tisztaság

◊ (*táj*): illendőség, tisztességtudás

emberséges (mn) ◊ humánus, emberies, emberi, emberségtudó (*vál*), emberszerető, humanitárius, filantróp, könyörület, irgalmas, megértő, együtt érző, jóindulatú, jóakarátú, jószívű, jóságos, jólelkű ♦ EMBERTELEN, KEGYETLEN, ROSSZINDULATÚ

emberszeretet (fn) ◊ filantrópia (*id*), altruizmus (*szak*), felebaráti szeretet ♦ EMBERGYŰLÖLET

emberszerető (mn) ◊ filantróp, altruista (*vál*), emberbarát, humánus, humanitárius, jótékony ♦ EMBERGYŰLÖLŐ, MIZANTRÓP, EMBERKERÜLŐ

embertan (fn) ◊ antropológia, embertudomány (*rég*)

embertárs (fn) ◊ felebarát

embertelen (mn) ◊ kíméletlen, kegyetlen, könyörtelen, brutális, irgalmatlan, inhumánus (*id*), lelketlen, érzéketlen, szívtelen, rideg, kemény szívű, kőszívű, állatias, bestialis, néroői (*vál*), szadista, embernyúzó ♦ EMBERSÉGES, JÓINDULATÚ

◊ *(rég)*: díztelen, paraszt

◊ nyomorúságos, megalázó, borzalmas, borzasztó, rettenetes, rettentő, szörnyű, szörnyűséges, förtelmes, gyalázatos, gyötrelmes, cudar, komisz ♦ KELLEMES, NAGYSZERŰ

embertömeg (fn) ◊ sokaság, sokadalom, néptömeg (*rég*), emberáradat, massa, csődület, siserehad (*biz*), sáskahad (*pej*)

emberül (hsz) ◊ derekasan, becsületesen, tisztességesen

embléma (fn) ◊ jelvény, címer, ismertetőjel, árujegy, védjegy, könyvjegy (*szak*), jelkép, szimbólum

embólia (fn) ◊ érelzáródás, érdugulás

embrió (fn) ◊ magzat, ébrény (*rég*)

embrionális (mn) ◊ kezdetleges, kezdeti, fejletlen | magzati

eme (nm) ◊ ez, emez, ezen, e ♦ AMA

emel (ige) ◊ feltart, magasra tart, emelint (*táj*), emelít (*táj*)

◊ növel, srófol, fokoz, nagyobbít, öregbit, gyarapít, szaporít, [fizetést] jobbít (*táj*) ♦ CSÖKKENT, VISSZASZORÍT

◊ épít, rak, létesít, magasbít (*rég*), [emlékművet] állít

emelet (fn) ◊ szint, félház (*rég*), kontignáció (*rég*) ♦ FÖLDSZINT

◊ *(rég)*: emelvény

emeletes (mn) ◊ többszintes ♦ FÖLDSZINTES

◊ *(szleng)*: bődületes, oltári (*szleng*)

emelkedés (fn) ◊ növekedés, fokozódás, erősödés, nagyobbodás, gyarapodás, szaporodás, öregbedés (*rég*) ♦ CSÖKKENÉS, FOGYÁS, APADÁS

◊ előlépés, előmenetel, előrehaladás

◊ emelkedő, kiemelkedés, meredek, domb, magaslat, halom, bucka, lanka, hát, földhát, kaptató (*táj*), part (*táj*)

emelkedett (mn) ◊ ünnepélyes, fennkölt, fenséges, ünnepi, magasztos, szárnyaló, magasróptú, választékos [stílus], nemes [gondolkodás], méltóságteljes, patetikus ♦ ALANTAS, KÖZÖNSÉGES, ALPÁRI

◊ [kedv, hangulat]: eleven, vidám, önfeledt, virgonc, víg, szertelen, lelkes, lelkesült, örömteli, örömitas, megittasult (*vál*), mámoros, felajzott, ujjongó, rózsás ♦ LEHANGOLT, SZOMORÚ

emelkedik (ige) ◊ ível, felszáll, hág, emelkedik (*táj*) ♦ ZUHAN, SÜLLYED, APAD

◊ felül, feláll

◇ árad, dagad, duzzad
 ◇ magaslik, magasodik, tornyosodik, tornyosul, kiemelkedik, kimagaslik, felnyúlik
 ◇ nő, növekedik, nőttön-nő, fokozódik, erősödik, gyarapodik, szaporodik, nagyobbodik, felfut, [ár] felmegy, [láz] felszökik ◆ CSÖKKEN, MÉRSÉKELŐDIK, LEMEGLY
 ◇ előlép, előrejut, előrukkol, avanzsál (*rég*)
emelkedő (fn) ◇ kapaszkodó, emelkedés, kiemelkedés, bukkanó, meredek, domb, magaslat, halom, bucka, lanka, hát, földhát, kaptató (*táj*), part (*táj*) ◆ LEJTŐ
emellett (hsz) ◇ ezenkívül, ezenfelül, továbbá
emelő (fn) ◇ daru, elevátor, emeltyű (*rég*), nyílaló (*táj*)
emelőrúd (fn) ◇ feszítőrúd, emeltyű (*rég*), pájszer (*biz*)
emelőszervezet (fn) ◇ emelőmű, elevátor, emeltyű (*rég*), nyílaló (*táj*)
emelyvény (fn) ◇ dobogó, pódium, esztrád, szószék, ambó, pulpitus (*rég*), piederstál (*id*), katedra, rostrum (*rég*), tribün, lelátó
émelyeg (ige) ◇ háborog, kevereg (*táj*), kavarog (*táj*) | émelyedik, felfordul a gyomra, felkavarodik a gyomra, hányingere van, undorodik
émelygés (fn) ◇ hányinger, öklendezés, undor, undorodás, csömör, rosszullét, émely (*rég*)
émelyít (ige) ◇ felkavarja a gyomrát, diszgyasztál (*rég*), undorit, háborít (*táj*)
émelyítő (mn) ◇ émelygős, érzélgős, émelyes (*táj*), csömörletes (*rég*), édeskés, mézesmázos, szirupos, geil (*biz*)
emészt (ige) ◇ sziesztázik (*biz*), ejtőzik, kérődzik (*pej*)
 ◇ [természeti folyamat]: pusztít, rongál, tönkretesz
 ◇ [bánat]: rág, öröl, sorvaszt, epeszt, aggaszt, kínoz, mardos, marcangol, gyötör, furdal
emésztő (mn) ◇ nyomasztó, mardosó, kízó, györtő, marcangoló, étető (*táj*), idegölő, idegörlő, pusztító
emésztőcsatorna (fn) ◇ bélcsatorna, gyomor-bél traktus (*szak*)
emésztődik (ige) ◇ emészti magát, bankódik, aggodalmaskodik, rágódik, gyöttrődik, eped (*rég*), örlődik, eszi magát, aggódik, nyugtalanodik, sorvad, ételődik (*táj*), evődik (*táj*)
emésztőgödör (fn) ◇ emésztő, pöcegödör
emiatt (hsz) ◇ ezért, evégett, ez okból, ennélfogva, ennek következtében
 ◇ efelől, ettől
emigráció (fn) ◇ kivándorlás, száműzetés, számkivetés, számkivettség ◆ BEVÁNDORLÁS
emigrál (ige) ◇ kivándorol, száműzetésbe megy, elköltözik, kimenekül, elbujdosik (*rég*), áttelepül, disszidál ◆ BEVÁNDOROL
emigráns (mn és fn) ◇ kivándorló, disszidens, menekült, száműzött, hontalan ◆ BEVÁNDORLO
eminens (mn) ◇ kitűnő, kiváló, élenjáró, kiemelkedő, kimagasló, jeles
 ◇ elsőrendű, fontos
emleget (ige) ◇ szóba hoz, felhoz, előhoz, előhozakodik <vmivel>
emlék (fn) ◇ emlékkép, reminiscencia (*id*), emlékezet
 ◇ emléktárgy, szuvenír, ereklye, relikvia, klenódium (*rég*) | emlékmű, monumentum (*rég*)
emlékbeszéd (fn) ◇ gyászbeszéd, nekrológ, búcsúztató
emlékérem (fn) ◇ plakett, emléklakett, emléklepsni (*biz*)
emlékezés (fn) ◇ visszaemlékezés, visszaidézés, felidézés, visszagondolás, visszatekintés, visszapillantás
 ◆ FELEJTÉS, FELEDÉS
 ◇ megemlékezés, kommemoráció (*rég*)
 ◇ emlékirat, memoár (*vál*), naplójegyzet
emlékezet (fn) ◇ emlékezőtehetség, emlékezőképesség, memória (*id*), emlékező (*rég*)
 ◇ emlék, emlékkép
emlékezetes (mn) ◇ felejthetetlen, feledhetetlen, kitörölhetetlen, maradandó, emlékezetre méltó, nevezetes, jelentékeny, jelentős, fontos, kiemelkedő, sorsdöntő ◆ JELENTÉKTELEN, SEMMITMONDÓ
emlékezik, emlékszik (ige) ◇ visszaemlékezik, visszaidéz, felidéz, emlékezetébe idéz, felelevenít, eszébe jut, eszébe ötlik, visszatekint, visszagondol, életre hív, előhív, megőriz [emlékezetében], észben tart, fejben tart, visszaeszmél (*rég*), fülébe cseng <vmi> ◆ ELFELEJT, MELLŐZ, HANYAGOL
emlékezőtehetség (fn) ◇ memória (*id*), emlékezet, emlékerő (*rég*)
emlékeztet (ige) ◇ eszébe juttat, figyelmeztet, felhívja a figyelmet
 ◇ hasonlít, felidéz
emlékeztető (fn) ◇ feljegyzés, jegyzet, memorandum (*szak*), elaborátum (*id*)

◇ figyelmeztető, mementó

emlékirat (fn) ◇ memoár (*vál*), visszaemlékezés, naplójegyzet, önéletrajz, életrajz, önéletírás

◇ beadvány, előterjesztés, memorandum (*szak*), elaborátum (*id*)

emlékmű (fn) ◇ monumentum (*rég*) | szobor | diadalív | obelisztk

emléktárgy (fn) ◇ emlék, szuvenir, ereklye, relikvia | trófea

emlékünnepe (fn) ◇ emléknap, jubileum, megemlékezés

említ (ige) ◇ felemlít, megemlít, megjegyyez, említést tesz, szóba hoz, szóvá tesz, előhoz, előhozakodik <vmivel>, felhoz, előszámlál, érint (*vál*), felvet, idéz, céloz, utal, hivatkozik, kitér, pedz

említés (fn) ◇ utalás, célzás, hivatkozás

említett (mn) ◇ mondott, fenti, előbbi, korábbi, nevezett, érintett, kérdéses

emlő (fn) ◇ mell, kebel (*vál*), cici (*biz*), didi (*biz*), didkó (*szleng*), csecs, csöcs, tőgy (*durva*)

emse (fn) ◇ nöstény disznó, anyadisznó, koca, eme (*táj*), emedisznó (*táj*), magló (*táj*), gönye (*táj*)

én I. (nm) ◇ magam, saját magam, enmagam, jómagam, csekélységem, szerénységem

én II. (fn) ◇ ego (*id*), egyéniség, személyiség

enciklopédia (fn) ◇ ismerettár, lexikon

ének (fn) ◇ éneklés, dalolás, énekszó, nótázás, trillázás, kornyika, kornyikálás

◇ dal, nóta, dana (*táj*), danaj (*táj*), vers (*rég*) | himnusz, zsoltár, dicséret (*rég*), kántus (*rég*)

énekegyüttes (fn) ◇ dalegyüttes, kórus, kar, énekkar, dalárda, dalkör (*rég*), dalkar (*rég*)

énekel (ige) ◇ dalol, dalolgat, nótázik, trillázik, zengedez (*vál*), zeng, zöngicsél, gajdol (*táj*), gajdolász (*táj*), kornyikál, nyávog (*pej*), hangicsál (*rég*), kántál, óbégat, dúdol, dudorászik, dajnál (*táj*), dallikázik (*táj*)

◇ [madár]: szól, füttyül, csattog, csicsereg, csiripel, csivitel, csipog, hangicsál (*rég*)

énekes (fn) ◇ énekművész, dalénekes

◇ énekmondó, dálnok, bárd, igric (*rég*), regős, hegedős (*rég*), lantos

énekesnő (fn) ◇ énekművésznő, dalénekesnő, népdalénekesnő, dálnoknő (*rég*), dalárnő (*rég*), dizóz (*id*)

énekkar (fn) ◇ kórus, énekegyüttes, dalegyüttes, kar, dalkör (*rég*), dalárda, dalkar (*rég*), kántus (*rég*), kornyikar (*biz*)

energia (fn) ◇ erő, hatóerő, erőforrás, erőtartalék | teljesítmény

◇ munka, erő kifejtés, erőfeszítés

◇ tetterő, agilitás (*id*), életerő, akaraterő, hathatosság, frissesség, lendület, élénkség, vitalitás (*vál*), dinamizmus (*id*), buzgóság, hevesség, lelkesedés, határozottság, hæv, tűz, temperamentum, svung (*biz*), elevenség, kakaó (*szleng*), spiritusz (*biz*) ◆ GYENGESÉG, ERŐTLENSÉG

◇ (*szleng*): kábítószere

energiaellátás (fn) ◇ áramellátás, áramszolgáltatás, gázellátás, hőenergia-ellátás

energiaforrás (fn) ◇ erőforrás | energiatartalék, erőtartalék

energikus (mn) ◇ erélyes, határozott, magabiztos, erőteljes, kemény, rámenős, ellentmondást nem tűrő, lendületes, dinamikus, életerős, tetterős, hatékony, hathatós, mozgékony, élénk, eleven, friss, serény, tevékeny, szorgos, buzgó, hajtós, aktív, virgonc, beleváló (*biz*) ◆ FÁSULT, APATIKUS, ERŐTLEN

energivált (mn) ◇ búskomor, életunt, fásult, bágyadt, letargikus, deprimált, depressziós, kimerült, elgyengült, ideggyenge, erőtlen, energiátlan, fáradt, mész ◆ ÉLETERŐS, VIDÁM, ENERGIKUS

enged (ige) ◇ ereszt, mozdul | lanyhul, megereszkedik, ereszkedik, tágul, oldódik, lazul, alábbszáll, alábbhagy

◇ enyhül, olvad ◆ TART

◇ (*rég*): engedelmeskedik, meghajol, visszavonulót fúj, visszakozik, meghátrál, visszavonul, retirál (*rég*), visszaszív (*biz*), feladja a harcot, feladja a játszmát, megadja magát, paríroz (*rég*), gazzsulál (*szleng*), szót fogad, igazodik <vkihez>, alkalmazkodik, kapitulál (*szak*), meghódol, beletörődik, beleegyezik, belenyugszik, elfogad, tudomásul vesz, beadja a derekát, kötélnek áll, megalkuszik, meghunyászkodik ◆ ELLENÁLL, HARCOL, SZEMBEHELYEZZEDIK

◇ hozzájárul, engedélyez, hagy, tolerál, tűr, elvisel, elszenved ◆ TILT, AKADÁLYOZ

◇ [vize]: bocsát, folytat, ereszt ◆ ELZÁR

engedékeny (mn) ◇ erélytelen, gyengekező, liberális, puha, laza (*biz*), hajlékony, traktábilis (*id*), lágy, rugalmas, irányítható, hajlítható, flexibilis, meggyőzhető, simulékony, konciliáns (*id*), megszelídíthető, békeszerető, jámbor, jóindulatú, kegyes, szelíd, nyájas, kézséges, előzőkeny, lágy szívű, könyörületes

Sz: hajlik, mint a fűzavessző; az üres szekérnek is kitér; a gyermeknek is kitér ◆ ERÉLYES, ERŐSKEZŐ, SZIGORÚ

◇ megértő, megbocsátó, indulgens (*id*), elnéző, türelmes, toleráns, békülékeny, kibékíthető, engesztelhető, irgalmas ♦ ENGESZTELHETETLEN, KÉRLELHETETLEN, HAJTHATATLAN

engedelem (fn) ◇ bocsánat, elnézés, könyörület, kegyelem (*táj*)

◇ engedély, beleegyezés, jóváhagyás, megerősítés, felhatalmazás

engedelmes (mn) ◇ szófogadó, készséges, szolgálatkész, engedékeny, könnyen kezelhető, kezes, jámbor, fejhajtó (*táj*), alkalmazkodó, simulékony, nevelhető, irányítható, hajlékony, kormányozható, vezethető, fegyelmezhető, befolyásolható | alázatos, megalázkodó, hódoló, behódoló, szelídített | fegyelmeztet, kötelességtudó **Sz:** olyan, mint a kezes bárány ♦ ENGEDETLEN, DACOS, ELLENSZEGÜLŐ

engedelmeskedik (ige) ◇ enged, szót fogad, páriroz (*rég*), meghódol, behódol, beadja a derekát, meghajol <vki előtt>, hallgat <vkire>, deferál (*id*), hajt a szóra, hallgat a szóra, hajt <vmire>, aláveti magát <vminek, vkinek>, alárendeli magát <vminek, vkinek>, követ, teljesít, eleget tesz, megfelel, végrehajt, alkalmazkodik, belemegy (*biz*), belenyugszik, elfogad ♦ ELLENSZEGÜL, SZEMBESZÁLL, LÁZAD

engedély (fn) ◇ jogosítvány, meghatalmazás, felhatalmazás, beleegyezés, hozzájárulás, jóváhagyás, megerősítés, koncesszió (*szak*), szabadság, megengedés, permisszió (*id*), licencia (*rég*), helybenhagyás, szentesítés, mentesítés, engedmény, megbízás, feljogosítás, engedelem (*rég*) ♦ TILTÁS, TILALOM

engedélyez (ige) ◇ engedélyt ad, megenged, feljogosít, hozzájárul, beleegyeznek, engedményez, koncesszionál (*id*), felhatalmaz, meghatalmaz, helybenhagy, szentesít, igent mond, rábólint, megszavaz, jóváhagy, megad, elismer, kiutal, nyújt, folyósít, koncedál (*szak*), elfogad ♦ MEGTILT, MEGAKADÁLYOZ

engedetlen (mn) ◇ szófogadatlan, rakoncátlan, fegyelmeztetlen, kezelhetetlen, rendbontó, fegyvelemsértő, zabolátlan, féktelen, renitens (*id*), deviáns (*szak*), ellenszegülő, ellenálló, rebellis (*id*), dacos, konok, hajlíthatatlan, makacs, nyakas, makrancos, akaratos, keménynyakú, nyakaskodó, csökönyös, önféjú, keményfejű, hajthatatlan, merev, megátalkodott ♦ ENGEDELMES, SZÓFOGADÓ

engedetlenség (fn) ◇ szófogadatlanság, ellenszegülés, fegyvelemsértés, ellenállás, renitencia (*rég*), makacskodás, macacsság, önféjűség, akaratlanság, nyakasság, nyakaskodás, konokság, dac, dacoskodás, megátalkodottság, durca (*rég*) ♦ ENGEDELMESSÉG, SZÓFOGADÁS

engedmény (fn) ◇ kedvezmény, árkedvezmény, árszállítás, ármérséklés, árendmény, árcsökkentés, akció

engedményes (mn és fn) ◇ kedvezményes, akciós, leértékelt, diszkont, kiárusított

◇ kedvezményezett, cessionárius (*id*), koncesszionált (*id*)

engedményez (ige) ◇ átenged, cedál, átad, átruház, átszarmaztat

engesztel (ige) ◇ békít, enyhít, békéltet, megkövet, bocsánatot kér, engedelmet kér, kiengesztel | megnyugtat, csillapít, lecsitít, csendesít ♦ FELZAKLAT, FELIDEGESÍT

engesztelhetetlen (mn) ◇ kiengesztelhetetlen, kérlelhetetlen, hajthatatlan, merev, köszívű, hajlíthatatlan, bosszúvágyó, bosszúszomjas, gyűlölködő, ellenséges, antagonisztikus, halálos, esküdt [ellenség], kibékíthetetlen, megbékíthetetlen ♦ ENGEDÉKENY, LÁGYSZÍVŰ, VAJBÓL VAN A SZÍVE

◇ csillapíthatatlan, vad, ádáz, könyörtelen, kíméletlen, kegyetlen, bős, ordas (*vál*), szilaj, fékezhetetlen

engesztelő (mn) ◇ kérlelő, csillapító, csitító, szelídítő, vezeklő, békéltető, békítő

ennélfogva (hsz) ◇ ezért, tehát, ennek folytán, következőleg, következőképp, következőképpen, ebből kifolyólag, ennek okán, emiatt

ennivaló I. (fn) ◇ táplálék, élelmiszer, étel, élelem, eledel, koszt (*biz*), harapnivaló, eleség, betevő, falnivaló, elemőzsia, zaba (*szleng*), kaja (*szleng*), abrak (*szleng*)

ennivaló II. (mn) ◇ aranyos, bűbajos, elragadó

enyéim (fn) ◇ családóm, hozzátartozóim, rokonaim

enyeleg (ige) ◇ évődik, cicázik, kacérkodik, kokettál, játszadozik, kötődik, dévajkodik, pajzánkodik, flörtöl, udvarol, teszi a szépet, legyeskedik, édeleg, turbékol, incselkedik, kellemkedik, bájol, hetyeg (*biz*), macáz (*táj*), petyeg (*táj*), smacizik (*szleng*)

enyelgés (fn) ◇ flört, legyeskedés, etyepetye (*biz*), etyele-petyele, pici-pacsi, kötekedés, vihanc (*szleng*), incselkedés, ingerkedés, évődés, tréfálkozás, játszadozás, nyájasság (*rég*)

enyészet (fn) ◇ elmúlás, pusztulás, romlás, feloszlás, felbomlás, rothadás, kihalás, halál, vég, megsemmisülés

enyh (fn) ◇ enyhülés, könnyebbség, balzsam, ír, menedék, oltalom

◇ vigasztalás, megbékélés

enyhe (mn) ◇ langyos, tűrhető, mérsékelt, kellemes, üdítő, lanyha, langy, gyenge, könnyű, lenge, gyengéd, lágy, gyér, halvány, fakó, puha, lagymatag
 ◇ csekély, mérsékelt ◆ ERŐS, VIHAROS
 ◇ szelíd, elnéző, gyenge ◆ SZIGORÚ, DRASZTIKUS, KEMÉNY

enyhít (ige) ◇ csökkent, csillapít, csitít, gyengít, szelidít, temperál (*id*), tompít, orvosol, gyógyít (*id*), olt, fékez, apaszt, eloszlat, elhalványít, [erejéből] elvesz, lecsendesít, meglágyít, lehűt, kisebbít, redukál, mérsékel ◆ SÚLYOSBÍT, NÖVEL, FOKOZ

◇ könnyít ◆ NEHEZÍT

enyhítő (mn) ◇ csökkentő, csillapító, mitigáló (*id*), kisebbítő, mérsékelő, könnyítő, mentő, segítő, orvosoló, nyugtató, analgetikus (*szak*), narkotizáló (*szak*) ◆ SÚLYOSBÍTÓ, NÖVELŐ, FOKOZÓ

◇ eufemisztikus (*id*), szépítő ◆ DURVA

enyhül (ige) ◇ csillapodik, csillapszik, csendesedik, halkul, csökken, mérséklődik, gyengül, lágyul, szelídül, ellanyhul, alábbhagy, mérséklődik, alábbszáll, szűnik, csitul, enyhed (*rég*), enged, nyugszik, megcsappan, tompul, kevesbedik, fogy, apad, sorvad, fogyatkozik, múlik, kisebbedik, elül, elenyészik, gyaluszik (*táj*) ◆ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK

◇ melegszik, melegedik, tavaszodik ◆ HÜL, HIDEGEDIK

enyhülés (fn) ◇ javulás, könnyebbség, csillapodás, remisszió (*szak*), mérséklődés, megnyugvás, lankadás, alábbhagyás, alábbszállás, csökkenés, szűnés ◆ ROMLÁS, SÚLYOSBODÁS

◇ melegedés, olvadás | frissülés

enyv (fn) ◇ csiriz, mézga, ragasztó, glutin (*id*), ragasztó (*rég*), gyanta (*rég*)

enyveskező (mn) ◇ tolvaj, lopós, hosszúkező, szarka, kézragadós (*táj*), szajrész (*szleng*), trombitás (*szleng*) ◆ TISZTESSÉGES, BECSÜLETES

ép (mn) ◇ csorbitatlan, hiánytalan, egész, csonkítatlan, felbontatlan, osztatlan, bántatlan, töretlen, sértetlen, hibátlan, érintetlen, intakt (*szak*), integer (*id*), romlatlan, rontatlan (*rég*), vesztegetlen (*rég*) ◆ CSONKA, CSORBA

◇ egészséges, erőteljes, jó karban levő, jó állapotban levő, gyógyult ◆ BETEG

◇ épkezláb, érthető, világos, hasznos, termékeny, életrevaló ◆ HASZNÁLHATATLAN

epe (fn) ◇ epeváladék, sár (*rég*) | epehólyag

◇ (*táj*): bosszúság, harag, indulat, méreg

epebajos (mn) ◇ epés (*biz*), epebeteg

eped (ige) ◇ epedez, epekedik, sóvárog, ácsingózik, aspirál, éhezik, szomjúhozik (*vál*), kíváncsozik, áhítozik, vágyik, vágyakozik, óhajt, áhít

◇ emésztődik, emészt magát, szenved, lesóványodik (*táj*), fogy (*táj*)

epegőrcs (fn) ◇ eperoham, epekőlika

epekedik (ige) ◇ eped, epedezik (*vál*), sóhajtozik, sóvárog, kíván, kíváncsozik, óhajt, áhít, áhítozik, vágyik, vágyódik, vágyakozik, eseng (*vál*), él-hal <vmiért>, ácsingózik, szomjazik

épelméjű (mn és fn) ◇ épészű, normális, beszámítható, józan, komplett (*biz*), értelmes ◆ ŐRÜLT, ELMEBETEG, BOLOND

eper (fn) ◇ földieper, szamóca, szeder (*táj*)

◇ faeper, fái eper, fái szeder, eperfa, selyemeper, selyemeperfa

epés (mn) ◇ epebajos (*biz*), epebeteg

◇ csipős, maliciózus, szarkasztikus (*vál*), rosszmájú, satirikus, maró, szúrós, gúnyos, kaján, kárörvendő, fullánkös, éles, metsző, csúfondáros, gonoszkodó, pikírt (*biz*), bosszús, haragos, harapós, mérges, dühös, elkeseredett, keserű, kesernyész, fanyar, morózus ◆ SZELÍD, GALAMBEPÉJŰ

epeszt (ige) ◇ gyötör, emészt, kínoz, búsít, szomorít

◇ (*rég*): fogyaszt, fonnyaszt

épszű (mn) ◇ épelméjű, normális, beszámítható, komplett (*biz*) ◆ BOLOND, ABNORMÁLIS, BESZÁMÍTHATATLAN

epigramma (fn) ◇ sírfelirat, xénia (*szak*)

epikus (mn) ◇ elbeszélő, epikai

epilepszia (fn) ◇ nyavalyatorés, nehézkór (*rég*), nyavalyakóróság, eskór (*rég*), nehéznyavalya (*táj*), nehézség (*táj*)

epilógus (fn) ◇ utószó, zárszó, utóirat, utójáték, végszó, utóhang, befejezés, záróbeszéd ◆ PROLÓGUS, ELŐSZÓ, ELŐHANG

épít (ige) ◇ emel, rak, felrak, felhúz, készít, csinál, alkot, szerkeszt, állít, ácsol, tákol (*pej*), eszkábál (*pej*),
összeró, ró, illetve, rakogat (*rég*), gányol (*rég*) | építkezik ◆ LEBONT
◇ alkot, tervez, szerkeszt | alapít, létrehoz ◆ ROMBOL, PUSZTÍT
◇ <vmire, vkire>: alapoz, bazíroz (*biz*), számít <vkire>, támaszkodik
építés (fn) ◇ építkezés, felhúzás ◆ ROMBOLÁS
építési (mn) ◇ építészeti, architektonikus (*id*)
építész (fn) ◇ építőmester, építésvezető
◇ építészmérnök, architektus (*id*), építőmérnök, építőművész, műépítész
építészet (fn) ◇ építőművészet, architektúra (*szak*) | építészetan, architektonika (*id*)
építészmérnök (fn) ◇ építész | építőmérnök
építkezés (fn) ◇ építés
építkezik (ige) ◇ [házat] épít, építet ◆ ROMBOL, LEBONT
◇ <vmiből>: tanul, okul, töltekezik
építmény (fn) ◇ épület, fal, alkotmány, alkotvány (*rég*), szerkezet, csinálmány, létesítmény, műtárgy,
objektum, tákolmány, ház
építő (mn) ◇ konstruktív (*id*), javító, jobbító, pozitív, hasznos ◆ ROMBOLÓ, PUSZTÍTÓ, DESTRUKTÍV
építőelem (fn) ◇ épületelem, panel (*szak*) | építőkocka
építőkocka (fn) ◇ játékkocka, építőkö
építőmester (fn) ◇ építész, pallér, építésvezető | építészmérnök
építőmunka (fn) ◇ építés, építkezés
építet (ige) ◇ felrakat, felhúzat, felépített
epizód (fn) ◇ közjáték, mellékcelemek, incidens, intermezzo (*id*)
épkézláb (mn) ◇ munkaképes, munkabíró, dologbíró, egészséges, magabíró (*táj*) ◆ MOZGÁSSÉRÜLT,
FOGYATÉKOS
◇ ép, kifogástalan, jó, hasznavehető, használható, valamirevaló, életképes, értelmes ◆ HASZNAVEHETETLEN
◇ járható, lehetséges, keresztülvihető, kivihető, megvalósítható, reális ◆ LEHETETLEN, KIVIHETETLEN
eposz (fn) ◇ hősköltemény, elbeszélő költemény, eposzeia (*id*)
éppen (hsz) ◇ épp, éppenséggel, pontosan, szándékosan, sőt, egészen, teljesen, valósággal, direkt |
közvetlenül
◇ elvégre, tulajdonképpen
◇ csupán, mindössze, szakasztott, szinte (*rég*)
éppenséggel (hsz) ◇ éppen | tulajdonképpen
éppoly, éppolyan (mn) ◇ ugyanoly, ugyanolyan, csakolyan (*táj*), egyolyan (*táj*) ◆ MÁSMILYEN,
KÜLÖNBÖZŐ
éppúgy (hsz) ◇ éppen úgy, ugyanúgy, hasonlóképp, szintén, szintűgy, azonképp, azonképpen, csakúgy ◆
MÁSKÉPPEN, MÁSKÉNT, MÁSHOGYAN
épség (fn) ◇ teljesség, integritás (*id*), sértetlenség, hiánytalanság, csorbítatlanság, érintetlenség,
tökéletesség
épül (ige) ◇ készül, felépül, emelkedik ◆ ÖSSZEOMLIK, PORLAD
◇ fejlődik, halad, nemesedik, finomodik
◇ lábadozik, gyógyul, talpra áll, rendbe jön, javul ◆ VISSZAESIK
◇ <vmin>: alapul, nyugszik
épület (fn) ◇ építmény, objektum, ház, létesítmény
épületes (mn) ◇ példás, üdvös, tanulságos, felemelő, lélekemelő, didaktikus
épületszárny (fn) ◇ traktus (*biz*), épületrész, toldalék, ála (*id*)
ér¹ (ige) ◇ érint, megérint, talál, eltalál, sűröl
◇ érkezik, elérkezik
◇ elér, utolér | rajtakap, rajtacsip
◇ történik, megesik
◇ hozzányúl, megérint
◇ [időt]: megér, megél
ér² (fn) ◇ véredény, aorta (*szak*), véna
◇ patak, patakocska, csermely, csergeteg (*rég*), semlyék (*rég*), folyadék (*rég*), folyás (*rég*)
◇ telér
◇ rajzolat, érzet, minta, mintázat

éra (fn) ◇ kor, korszak, időszak, időköz, fázis | rezsim, kormányzat

érc (fn) ◇ ásvány, kőzet

érces (mn) ◇ [hang]: csengő, telt, erős, zengzetes, zengő, acélos, harsány, sztentori (*rég*) ♦ FÁTYOLOSL, TOMPA, HALK

ércokhó (fn) ◇ huta (*szak*), vashuta (*rég*), ércolvasztó

erdeifenyő (fn) ◇ keményfenyő, németfenyő

erdeipáfrány (fn) ◇ erdei pajzsika

érdek (fn) ◇ érdekelttség, érdeklet (*rég*) | haszon, nyereség, előny, java <vkinek>
 ◇ haszonlesés, számítás, önzés
 ◇ (*rég*): érdeklődés, kíváncsiság

érdekcsoport (fn) ◇ érdekszövetség, érdekközösség, klikk, brancs (*biz*), lobby

érdekel (ige) ◇ izgat, vonz, érdeklődik <vmi iránt>, interesszál (*id*), leköt, csurkál (*táj*), felkelti az érdeklődését <vkinek>, felkelti a figyelmét <vkinek>, hat <vkire> ♦ UNTAT, TASZÍT
 ◇ érint, illet, vonatkozik <vkire>, tartozik <vkire>

érdekelletét (fn) ◇ összecsapás, nézeteltérés, kollízió (*id*), összeütközés ♦ ÉRDEKEGYEZÉS

érdekelt (mn és fn) ◇ érintett, részjogosult, részes, résztvevő ♦ KÍVÜLLÁLLO

érdekelttség (fn) ◇ elfogultság, érintettség, érdek
 ◇ részvétel, részesedés
 ◇ (*rég*): érdeklődés

érdekes (mn) ◇ érdekfeszítő, izgalmas, izgi (*biz*), tetszetős, regényes, szenzációs (*biz*), figyelemfelkeltő, figyelemre méltó, fordulatós, kalandos, olvasmányos, lebilincselő, szórakoztató, lenyűgöző, megkapó, megragadó, elmés, ötletes, színes ♦ UNALMAS, ÉRDEKTELEN, ELCSEPELT
 ◇ különös, furcsa, bizarr, groteszk ♦ MEGSZOKOTT, HÉTKÖZNAPI

érdekesség (fn) ◇ furcsaság, különlegesség, kuriózum, színpolt, kuriozítás, nevezetesség, attrakció, látnivaló, látványosság

érdekfeszítő (mn) ◇ érdekes, izgalmas, lebilincselő, lenyűgöző, szenzációs (*biz*), megkapó, figyelemfelkeltő, izgató, mozgalmas, megragadó, megejtő, elmés, ötletes, hajmeresztő ♦ UNALMAS, ÁLMOSÍTÓ, ÉRDEKTELEN

érdekkör (fn) ◇ érdekszféra, hatalmi szféra, hatáskör

érdeklődés (fn) ◇ figyelem, kíváncsiság, kereslet ♦ KÖZÖMBÖSSÉG, MOTIVÁTLANSÁG
 ◇ kérdés, tudakozódás, informálódás, kérdezősködés ♦ ELHANYAGOLÁS, NEGLIGÁLÁS (*id*)

érdeklődik (ige) ◇ tudakol, tudakozódik, kíváncsiskodik, kérdezősködik, faggatózik, puhatolozik, feszeget, informálódik, kérdezet, faggat, firtat, utánajár, végére jár, búvárkodik, beleássa magát, kutat, tapogatózik
 ◇ vonzódik <vmi, vki iránt>

érdeklődő (mn) ◇ fogékony, nyitott, tudásszomjas
 ◇ kérdezősködő, tudakozódó, informálódó, kíváncsi, kotnyeles, kandi (*biz*), tudni vágyó, hírhajhász ♦ KÖZÖMBÖS
 ◇ vonzódó

érdektelen (mn) ◇ unalmas, száraz, szürke, jellegtelen, jelentéktelen, szokványos, banális, sivár, kietlen, semleges, közömbös, vérszegény, szintelen, egyhangú, monoton, sablonos, sekélyes, üres, sőtlan, semmitmondó, lényegtelen, lapos, elcsépelet, mechanikus (*rég*) ♦ ÉRDEKFESZÍTŐ, IZGALMAS, ÉRDEKES
 ◇ apatikus, közönyös, közömbös, passzív, fásult ♦ LELKES, BUZGÓ

érdektelenség (fn) ◇ közöny, közömbösség, részvétlenség, tompultság, fásultság, nemtörődömség, cinizmus, apátia ♦ TÖRÖDÉS, EGYÜTTÉRZÉS, EMPÁTIA
 ◇ semlegesség, neutralitás (*id*)

érdem (fn) ◇ becs, érték, meritum (*rég*), virtus, erény, kiválóság, kitűnőség, jelentőség
 ◇ lényeg, veleje

érdemel (ige) ◇ kiérdemel, rászolgál, megiszolgál

érdemérem (fn) ◇ érdemrend, kitüntetés, elismerés, medália, plecsni (*pej*)

érdemes (mn) ◇ méltó, jogosult ♦ ÉRDEMTELEN, MÉLTATLAN, JOGOSULATLAN
 ◇ derék, jóra való, jeles, becsületes, tisztelt | érdemleges, dicséretes, érdemdús, tekintélyes
 ◇ kifizetődő, hasznos, ajánlatos

érdemesít (ige) ◇ <vmire>: méltat, tart

érdemi (mn) ◇ érdemleges, lényegi, lényegbevágó, lényeges ♦ LÉNYEGTELEN, MELLÉKES, MARGINÁLIS

érdemjegy (fn) ◇ osztályzat, jegy, kalkulus (*id*)

érdemleges (mn) ◇ érdemi, döntő, lényeges, fontos, alapvető, lényegi, lényegbevágó, figyelemre méltó ◆
MELLÉKES, MARGINÁLIS

érdemrend (fn) ◇ érdemem, érem, rendjel, kitüntetés, ordo (*rég*), plectni (*pej*)

érdemtelen (mn) ◇ tisztességtelen, becstelen ◆ TISZTESSÉGES, BECSÜLETES

◇ igazságtalan, méltatlan, jogtalan, méltánytalan ◆ MEGÉRDEMELT, MÉLTÓ

érdes (mn) ◇ reszelős, ráspolyos, durva, rücskös, egyenetlen, csiszolatlan, szemcsés, cserepes, dorozmás (*táj*), dercés (*táj*), ripacsos (*táj*), szélfújta, kerges, repedezett, repedékes (*táj*), barázdált ◆ CSISZOLT, SIMA

◇ durva, goromba, udvariatlan, bárdolatlan, nyers, bántó, barátságtalan, kellemetlen, rideg ◆ UDVARIAS, KIFINOMULT

◇ [hang]: rekedt, rekedtes, borizú, reszelős, rezes ◆ LÁGY, SELYMES

erdész (fn) ◇ erdőmérnök, erdőgazda, erdőkerülő

erdészlet (fn) ◇ erdőművelés, erdőgazdálkodás, erdőgazdaság

erdészeti (mn) ◇ erdőgazdasági

erdő (fn) ◇ erdőség, vadon, rengeteg, szálerdő, liget, fiatalos (*táj*), csere (*rég*), pagony (*rég*), bozót, berek, dzsungel, őserdő, esőerdő

erdőgazdaság (fn) ◇ erdészlet, erdőgazdálkodás, erdőművelés, fakitermelés, erdőkitermelés

erdőkerülő (fn) ◇ kerülő, erdőgazda, erdész, erdőőr, erdőcsősz, csősz, vadőr

erdőség (fn) ◇ erdő, rengeteg, vadon, őserdő, szálerdő

erdősítés (fn) ◇ fásítás, fatelepités, erdőtelepítés, erdőművelés

ered (ige) ◇ kibuggyan, fakad, feltör, felbugyog

◇ származik, gyökerezik, kiindul | keletkezik, adódik, támad, rezultál (*id*)

◇ <vminek>: indul, kerekedik

eredendő (mn) ◇ áteredő [bűn], alapvető [hiba]

eredet (fn) ◇ származás, deszcendencia (*id*), genesis (*id*), kezdet, kezdőpont, születés, keletkezés, origó (*id*), kialakulás, fajzat (*rég*), létrejötté <vminek>, létrejövetele <vminek>

◇ forrás, forrásvidék

◇ ok, végok, létok ◆ CÉL, VÉGCÉL

eredeti (mn) ◇ első, ősi, természetes, valódi, igazi, hiteles, hamisítatlan, korabeli, originális (*id*), törölmetszett, tősgyökeres ◆ MESTERSÉGES, MÁSOLT, HAMISÍTOTT

◇ új, újszerű, sajátos, különös, különleges, egyéni, önálló, egyedi, páratlan, példátlan, rendkívüli, egyedülálló, óriási, fantasztikus, zseniális ◆ ELCSÉPELT, SZOKVÁNYOS, BANÁLIS

eredetileg (hsz) ◇ eredendően, eleve, kezdetben, először

◇ eleinte, az elején

eredeztet (ige) ◇ származtat, levezet, derivál (*szak*)

eredmény (fn) ◇ következmény, fejlemény, foganat, rezultátum (*rég*), konzekvencia (*szak*), effektus, folyomány, szülemény, kimenetel, hatás, látszat, kihatás, okozat, utóhatás, végeredmény, végkifejlés, végkifejlet, láttat (*táj*)

◇ siker, pozitívum, gyümölcs, vívmány

eredményeképpen (nu) ◇ következtében, következményeképpen, folytán

eredményes (mn) ◇ sikeres, gyümölcsöző, hasznos, áldásos, foganatos, hatékony, hatásos, hathatós, effektív, produktív, jövedelmező, nyereséges, előnyös, szerencsés, célravezető, termelő, termelékeny ◆ EREDMÉNYTELEN, SIKERTELEN, ELŐNYTELEN

eredményez (ige) ◇ okoz, hoz, hajt, megérlel, létrehoz, létesít, életre hív, magával von, vezet <vmire>, előidéz, szül, előmozdít, elősegít, megveti az alapját <vminek>, kelt, kivált, támaszt

eredménytelen (mn) ◇ meddő, terméketlen, sikertelen, elégtelen, hiábavaló, sziszifuszi, hatálytalan, hatástalan, haszontalan, hasztalan, ineffektív, improduktív, kárba vesztett ◆ HATÉKONY, HATHATÓS, EFFEKTÍV

eredő (fn) ◇ rezultáns (*szak*)

◇ okozat

ereget (ige) ◇ (*szleng*): szellent, fingik (*durva*), elszólja magát (*tréf*), durrogat, maga alá morfondírozik (*tréf*), púzik (*biz*), rotyogtat (*biz*)

ereklye (fn) ◇ relikvia, klenódium (*rég*), szenttetem (*rég*), amulett

erély (fn) ◊ határozottság, akaratérő, kitartás, erélyesség, energikusság (*id*), tetterő, energia, vitalitás (*vál*), vaskéz, szigor, keménység, kérlelhetetlenség ♦ HATÁROZATLANSÁG, BIZONYTALANSÁG, GYENGEKEZŰSÉG

erélyes (mn) ◊ energikus, határozott, szigorú, kemény, katonás, erőskezű, keménykezű, vaskezű, kitartó, szilárd, állhatatos, férfias, drákói, hajthatatlan, kérlelhetetlen, ellentmondást nem tűrő, parancsoló, tetterős, dinamikus, hathatós, ellenállhatatlan ♦ HATÁROZATLAN, BIZONYTALAN, GYENGEKEZŰ

erélytelen (mn) ◊ határozatlan, bizonytalan, bizonytalankodó, habozó, gyenge, gyengekezű, teddide-teddoda, engedékeny, lagymatag, erőtlen, lágy, lanyha, tehetetlen, pipogya, gyámoltalan, jámbor, bátortalan, tutyimutyi, nyimnyám **Sz:** lágy, mint a tészta ♦ ENERGIKUS, HATÁROZOTT, PARANCSOLÓ

érem (fn) ◊ kitüntetés, medália, érdemrend, rendjel, plectsni (*pej*), baktortojás (*tréf*), lelógó vándordíj (*tréf*), díj

◊ emlékpénz, emlékérem, monéta (*id*)

erény (fn) ◊ erkölcs, rény (*rég*), erkölcsösség, virtus, érték, érdem, jóság, jámborság, becsületesség, feddhetetlenség, tisztesség, romlatlanság, ártatlanság ♦ ROMLOTTSA

erényes (mn) ◊ erkölcsös, tisztességes, büntelen, becsületes, derék, feddhetetlen, romlatlan, makulátlan, tartózkodó, szemérmes, jámbor

◊ (*rég*): ártatlan, szeplőtlen (*rég*), tiszta, szűzies ♦ BŰNÖS, ERKÖLCSTELLEN, ROMLOTT

eres (mn) ◊ ereszt

eresz (fn) ◊ csurgó (*táj*), csörgő (*táj*), eszterhéj (*táj*), eszterhaj (*táj*), csepegő (*táj*), csörögő (*táj*), ereszet (*táj*), orrozat (*rég*)

ereszcsatorna (fn) ◊ esőcsatorna, csatorna, lefolyó, folyóka, levezetőcsatorna, csurgó (*táj*)

ereszkedik (ige) ◊ leereszkedik, alábbszáll, süllyed, száll, csúszik, siklik, lemegy ♦ EMELKEDIK, KAPASZKODIK, FELMÁSZIK

◊ enged, lazul, tágul

◊ [ritmus, versláb] lejt ♦ EMELKEDIK

ereszt (ige) ◊ bocsát, kibocsát | növeszt

◊ [vizet]: enged, csapol, folyat

◊ (*biz*): szellent

◊ elenged, elereszt, elbocsát

◊ lazít, tágít, bővít

◊ (*szleng*): kielégül, ejakulál

ereszték (fn) ◊ horony, vajat, nút (*id*), rovátka, eresztvény, fuga

◊ (*rég*): szárny, toldalék

◊ (*rég*): tornác, folyosó

éretlen (mn) ◊ zöld, fanyar, savanyú, gyenge ♦ ÉRETT, ÉDES, PIROS

◊ kifejtetlen, kialakulatlan, fejletlen, fiatal, serdülő, gyermeces, gyerekes, gyermekes, infantilis, gyermekded, gyakorlatlan, tapasztalatlan, kezdő, mazsola (*biz*), tacska (*biz*), tejszeleszájú, zöldfülű, nyálasszájú (*durva*), taknyos (*biz*), takonypóc (*durva*), csipás (*pej*), hátulgombolós (*pej*) **Sz:** alig bújt ki a földből; csecs még a szájában; még tejes a szája; még az anyja teje a száján; még ott a tojáshej a fenekén; nem nőtt még be a feje lágya; pép való még a szájába ♦ FEJLETT, ÉRETT, FELNÖTT

◊ kiérleltlen, zsenge, kiforratlan, elhamarkodott, korai, sületlen, tökéletlen ♦ KIDOLGOZOTT, KIÉRLELT

eretnek (mn) ◊ szakadár, hitehagyó, elhajló, heretikus (*id*), heterodox (*id*), schizmatikus (*id*) ♦ IGAZHITŰ, HITHŰ, HÍVÓ

érett (mn) ◊ édes, megpuhult, ért (*táj*) ♦ ÉRETLEN, SAVANYÚ, ZÖLD

◊ felnőtt, nagykorú, anyányi, ivarérett, kifejtett

◊ meglett, érettségizett, maturált (*rég*) ♦ ÉRETLEN, TAPASZTALATLAN, ZÖLDFÜLŰ

◊ kiérlelt, kiforrott, átgondolt ♦ ÁTGONDOLATLAN

érettségi (fn) ◊ érettségi vizsga, matúra (*rég*)

érettségizik (ige) ◊ maturál (*rég*), érik (*biz*)

érez (ige) ◊ érzékel, felfog, tapasztal, észlel, észrevesz

◊ átél

◊ sejt, hisz, vél, alít (*rég*), gyanít, lát, minősít, megsejt, megszimatoz, sejdít, orront (*rég*)

érezhető (mn) ◊ észlelhető, észrevehető, érzékelhető, tapasztalható, kézzelfogható, szemmel látható, felfogható, megfigyelhető, percipiálható (*id*) ♦ ÉSZREVEHETETLEN

éreztet (ige) ◇ érzékeltet, kifejez, észrevétet <vkivel>, tudtára ad, sejtet, szuggerál ♦ TITKOL, MAGÁBA REJT

érik (ige) ◇ érlelődik, érdik (*táj*), [paprika] pirosodik, [búza] szökül

◇ kifejlik, fejlődik, serdül, férfiasodik, nőiesedik

◇ (*biz*): érettségizik, maturál (*rég*)

erika (fn) ◇ csarab, hangafa, hanga

érint (ige) ◇ hozzáér, tapint, illet, megérint, hozzányúl, súrol, horzsol, illetve (*táj*), pöccint

◇ említ, céloz <vmire>, megpendít, pedz

◇ vonatkozik <vmire>, tartozik <vkire>, kihat <vmire>, tangál (*id*), kapcsolódik <vmihez>, befolyásol

érintés (fn) ◇ tapintás, illetés, nyúlás <vmihez>, pöccintés, veregetés, ütögetés, lapogatás

◇ említés, célzás

érintetlen (mn) ◇ sértetlen, intakt (*szak*), illetetlen (*rég*), felbontatlan, megbontatlan, töretlen, csorbítatlan, teljes, egész, osztatlan, hiánytalan, ép ♦ KIBONTOTT, MEGBONTOTT

◇ (*vál*): romlatlan, ártatlan, szeplőtelen, makulátlan, szűz, tiszta, szűztiszta

érintkezés (fn) ◇ kontaktus, kapcsolat, ismeretség, összeköttetés, viszony, kötelék, kapocs, összefüggés, találkozás, kontiguitás (*id*), kontingencia (*id*), kommunikáció

◇ [nemi]: közösülés, párosodás, coitus (*id*), nemi kapcsolat

érintkezik (ige) ◇ összeér, összefügg, kapcsolódik, határos, szomszédos

◇ összejár <vkivel>, barátkozik <vkivel>, összejön <vkivel>, forgolódik <vkik között>, találkozik

◇ [nemileg]: közösül, párosodik, koital (*id*)

érintő (fn) ◇ tangens (*rég*)

erjed (ige) ◇ szeszeseedik, fermentálódik (*id*), csiccsed (*táj*), forr, kavargó, megposhad, megromlik, megecetesedik

erjeszt (ige) ◇ fermentál (*id*), cefréz, cukrosít, kovászol

erkély (fn) ◇ balkon, lodzsa, kilépő, terasz, sétáló (*táj*), álltány (*táj*)

◇ karzat, galéria, kórus, kakasülő (*tréf*)

érkezés (fn) ◇ jövetel, jövet, megérkezés, megjövés, jövés, közeledés, megjelenés, belépés ♦ INDULÁS, TÁVOZÁS

◇ (*táj*): ráérő idő

érkezik (ige) ◇ megérkezik, megjön, eljut, eljön, közeledik, érkezőben van ♦ TÁVOZIK, INDUL

◇ ráér <vmire>

erkölcs (fn) ◇ morál, ethosz (*id*), erkölcsiség, erkölcsösség, móres (*biz*), etika (*szak*), erény, erényesség

erkölcsöcs (fn) ◇ erényöcs, erkölcsbíró, erkölcsprédikátor

erkölcsi (mn) ◇ morális, etikai

erkölcsös (mn) ◇ erényes, tisztességes, feddhetetlen, becsületes, jámbor, igaz, makulátlan, morális, etikus | szeplőtlen, ártatlan ♦ ERKÖLCSTELEN, IMMORÁLIS

◇ (*táj*): csökönös [ló], önfejű, makacs, veszekedős [személy]

erkölcstelen (mn) ◇ tisztességtelen, etikátlan, becstelen, aljas, alávaló, hitvány, megvesztegethető, lefizethető, megvásárolható, korrupt, korrumpált (*pej*), jellemtelen, immorális, amorális, aszagos (*táj*) ♦ TISZTESSÉGES, BECSÜLETES, FEDDHETETLEN

◇ feslett, ledér, léha, könnyűvérű, kicsapongó, laza erkölcsű, tisztátalan, szemérmetlen, szégyentelen, parázna, frivol, romlott, züllött, kesely lábú [nő] (*táj*) ♦ ERÉNYES, ROMLATLAN

◇ szabados, erkölcsromboló, erkölcsrontó, szemérmesértő ♦ ERKÖLCSÖS

erkölcstelenség (fn) ◇ tisztességtelenség, feslettség, léhaság, ledérség, istentelenség (*rég*), szabadosság, szemérmelenség, züllöttség

◇ becstelenség, aljasság, romlottság, immoralitás (*id*) ♦ ERKÖLCS, MORALITÁS, TISZTESSÉG

érlel (ige) ◇ megérlel, éreszt (*táj*)

◇ fejleszt, formál, dédelget, melenget

érlelődik (ige) ◇ érik, megérik, érlik (*táj*)

◇ (*vál*): fejlődik, alakul, bontakozik, teljesedik

érme (fn) ◇ pénzérme, pénzdaráb, fémpénz, aprópénz, ércpénz, tantusz (*rég*)

ernyed (ige) ◇ fárad, lankad, gyengül, pilled, tikkad ♦ FRISZÜL, ERŐSÖDIK

◇ csökken, lohad, alábbhagy, csappan, lanyhul ♦ FOKOZÓDIK, EMELKEDIK, NÖVEKSZIK

◇ (*táj*): kopik, foszlik, mállik

ernyedt (mn) ◇ lankadt, fáradt, elerőtlenedett, erőtlen, erejét vesztett, elcsigázott, kimerült, enervált, bágyadt, gyenge, lagymatag, pilledt (*táj*), tikkadt, tottyadt (*táj*) | petyhüdt, megereszkedett, lottyadt ◆ FESZES, FRISS

◇ (*táj*): elnyűtt, kopott, vásott, foszladozó ◆ ÚJ

ernyő (fn) ◇ [kocsin]: ekhó, kocsisátor (*rég*), tető

◇ esernyő, parapló (*rég*), umbrella (*rég*)

◇ napernyő, árnyéktartó (*rég*), napellenző | lámpaernyő

◇ képernyő, monitor (*szak*)

◇ (*rég*): lepel, boríték, teríték

erotikus (mn) ◇ érzéki, izgató, pikáns, sikamlós, szexepiles, szexis (*biz*), testi, buja

erő (fn) ◇ munkaerő, izomerő, erőnlét, kondíció, tetterő, teherbírás, energia, szufla (*biz*), kakaó (*szleng*), kajak (*szleng*) ◆ GYENGESÉG, ERŐTLENSÉG

◇ hatásfok, intenzitás, ráhatás, erősség, hathatosság

◇ lelkielő, akaraterő, életerő, vitalitás (*vál*)

◇ erőfeszítés, erő kifejtés, erőlködés, lendület, erőbedobás

◇ csípősség, zamat, tűz

◇ haderő, hadierő (*rég*), fegyveres erő, katonaság, karhatalom

◇ hatalom, uralom, befolyás, súly | erőszak, kényszer, kényszerítés, nyomás

erőátvitel (fn) ◇ erőátadás, energiaátvitel

erőd (fn) ◇ erődítmény, erődítés, bunker, vár, várac (*rég*), erősség (*rég*), fortifikáció (*rég*), citadella (*rég*), fellegvár, bástya

erőfeszítés (fn) ◇ erő kifejtés, erőbedobás, igyekezet, iparkodás, törekvés, erőlködés, fáradozás, fáradság, vesződé, küszködés, hajtás (*biz*)

erőleves (fn) ◇ húsleves, bouillon (*id*), színleves (*rég*)

erőlködik (ige) ◇ fáradozik, igyekszik, iparkodik, megfeszíti az erejét, töri magát, kinlódik, strapálja magát (*biz*), hajtja magát (*biz*), gyűri az ipart (*szleng*), küszködik, vesződik, bajlódik, kaparkodik (*táj*), peszterkedik (*táj*), veselkedik (*táj*), körmösködik (*rég*), markoskodik (*rég*), szepelkedik (*táj*), keccsol (*szleng*)

erőltet (ige) ◇ erőszakol, forszíroz (*biz*), szorgalmaz ◆ RÁHAGY <VKIRE VMIT>

◇ unszol, ösztökél, nógat, sürget, kintat (*táj*)

◇ ráerőltet, kényszerít, késztet, kénytet (*rég*), szorit <vkit vmire>, kötelez | tukmál, oktrojál (*id*), disputál <vkire vmit> (*rég*)

erőltetett (mn) ◇ megerőltető, hajszolt, megfeszített, feszített ◆ KÉNYELMES, LAZA, KÖNNYED

◇ erőszakolt, kényszeredett, csinált | mesterkelt, természetellenes, hajánál fogva előráncigált, légből kapott, mondvacsinált ◆ TERMÉSZETES, VALÓDI, VALÓS

erőmű (fn) ◇ erőtelep, centrálé (*szak*), villanytelep

◇ (*rég*): gép, gépezet

erőnlét (fn) ◇ erő, kondíció, kondi (*biz*), forma, erőállapot, állóképesség

erőpróba (fn) ◇ mérkőzés, viadal, vetélkedés, versengés, verseny, ujjhúzás

erős (mn) ◇ izmos, acélos, szívós, edzett, erőtlő duzzadó, életerős, erőteljes, masszív, tagbaszakadt, keménykötésű, vasgyúró, muszklis (*biz*), munkabíró, díjbirkózó, vállas, izomkolosszus, kisportolt, deltás (*biz*), stramm (*biz*), muszklimiska (*biz*), izompacsirta (*tréf*), deltamaty (*szleng*), kajakos (*szleng*), markos (*táj*), jökötésű (*táj*), erősfajú (*táj*), agyas-fejes (*táj*) **Sz**: a dülő hegyet vállával megtámaszthatná; csupa acél, csupa vas; egyik kezével a bika szarvát tartja, a másikkal agyonüti azt; ember a gáton; ember a talpán; erős, mint fában a görcs; erős, mint a vas; erős, mint az acél; erős, mint a bika; erős, mint a bástya; erős, mint a bivaly; erős, mint a medve; erős, mint a szikla; erős, mint az ökör; erős, mint a zsidó vallás; erős, mint a somfa; erős, mint a római vallás; fejszével kell agyonütni, hogy meghaljon; kemény fából faragták; kétszer kell agyonütni; kicsinyes mennykő sem árt neki; magyar apának a fia; markában hordozza a lelkét; nekiesik a folyó derekának; [gyerekről] olyan erős, mint egy kis vasék; olyan ereje van, mint Sámsonnak; olyan, mint a cövek; sárkánytejet szopott; Toldi Miklós unokája; úgy áll, mint a Sion hegye ◆ GYENGE, ERŐTLEN, NYÁPIC

◇ [testrész]: kövérkés, telt, vasok, vastag, dús, dundi ◆ SOVÁNY, VÉKONY

◇ szilárd, tartós, teherbíró, kemény, elszakíthatatlan, stabil ◆ LABILIS, BILLENÉKENY

◇ méregerős, csípős, maró, égető, pikáns, fűszeres, tüzes [bor] ◆ ÉDES, ENYHE, KÖNNYŰ

◇ [hang]: érces, harsány, harsogó, velőtrázó ◆ SUTTOGÓ, REKEDT, HALK

- ◊ nagyfokú, nagymérvű, intenzív, heves, nagy erejű, erőteljes
- ◊ határozott, szigorú, erélyes, vaskezű, rendíthetetlen
- ◊ [tréfa]: túlzó, durva, borsos, vaskos, otromba
- erősen** (hsz) ◊ nagyon, felette (*vál*), fölöttébb, módfelett, hathatósan, ugyancsak, derekasan, derekasint (*táj*), hevesen, feszít (*biz*), intenzíve (*id*), istenesen, istenigazában, erőst (*táj*), gyehehamód (*táj*) ◊ MÓDJÁVAL, KELLETLENÜL, IMMEL-ÁMMAL
- erősít** (ige) ◊ erősbit (*vál*), edz, acéloz, izmosít, roborál (*szak*)
- ◊ kövérít ◊ SOVÁNYÍT, KARCSÚSÍT, SLANKÍT
- ◊ alátámaszt, aládúcol, megszilárdít, fortifikál (*rég*), rekeszt (*rég*), póccol (*táj*)
- ◊ [iramot]: növel, fokoz, rákapcsol, gyorsít ◊ VISSZAFOG, LASSÍT, FÉKEZ
- ◊ [kapcsolatot]: szorosabbra fűz, ápol, fejleszt, elmélyít, megszilárdít ◊ SZAKÍT <VKIVEL>, FELBONT, GYENGÍT
- ◊ <vmit vhoval>: hozzáerősít, rögzít, kapcsol, csatol, illeszt, fűz, fixál ◊ ELBONT, SZÉTOLD
- ◊ állít, bizonygat, tanúsít, támogat, nyomatékosít, affirmál (*szak*), dóciál (*táj*)
- erősítés** (fn) ◊ roborálás (*szak*), roboráció (*szak*), edzés | támasz, támaszték, dúc
- ◊ utánpótlás
- erősítő** (fn) ◊ roboráns (*szak*), erősítőszer
- ◊ (tréf): rövidital, tömény, szíverősítő (*biz*)
- erőskezű** (mn) ◊ erélyes, határozott, szigorú, kemény, keménykezű, vaskezű, elszánt ◊ ERÉLYTELEN, GYENGE, GYENGEKEZŰ
- erősködik** (ige) ◊ bizonykodik, bizonygat, fogadkozik, kardoskodik, köti magát <vmihez>
- ◊ (*rég*): fáradozik, erőlködik | huzakodik
- erősödik** (ige) ◊ erősödik (*vál*), edződik, izmosodik, izmosul, acélosodik, erőre kap, tagosodik (*táj*), vállasodik (*táj*) ◊ GYENGÜL, SATNYUL, SORVAD
- ◊ fokozódik, nő, növekszik, gyarapodik, fejlődik, föllendül, emelkedik | [kapcsolat] elmélyül | [iram] gyorsul ◊ CSÖKKEN, FOGY | LASSUL
- erőszak** (fn) ◊ kényszer, kényszerítés, kény (*rég*), erőhatalom (*rég*), agresszió, erőszakolás, erőszakoskodás, erőszakosság, agresszivitás, violencia (*id*), ököljog, hatalmaskodás, basáskodás, törvénytíprás, jogtíprás ◊ SZELÍDSÉG
- ◊ terrorcselekmény, robbantás, robbantgatás
- ◊ nemi erőszak, megerőszakolás, liliomtíprás, megbecstelenítés, meggyalázás, megrontás
- ◊ terror, rémuralom, zsarnokság, önkény, önkényuralom
- erőszakol** (ige) ◊ erőltet, kényszerít, forszíroz (*biz*)
- ◊ <vkire vmit>: ráerőszakol, ráerőltet, tukmál, oktrojál (*id*)
- erőszakos** (mn) ◊ kíméletlen, brutális, belemenős, agresszív, goromba, drasztikus, hatalmaskodó, basáskodó, rámenős, tolakodó, rabiátus, követelődző, erővelesett (*táj*), parancsuralmi, önkényuralmi, zsarnoki, despotikus, diktatórikus ◊ GYENGÉD, SZELÍD
- ◊ (*rég*): rohanó, sebes
- erőszakoskodik** (ige) ◊ követelődzik, nyaggat, nyúz, abajgat (*táj*), zaklat, nyakára jár, ostromol, molesztál, buzerál (*szleng*)
- ◊ kényszerít, hatalmaskodik, basáskodik, terrorizál, zsarnokoskodik, violál (*rég*), garázdálkodik
- erőtan** (fn) ◊ dinamika (*id*)
- erőteljes** (mn) ◊ életerős, erős, izmos, fejlett, edzett, erődús (*rég*), robusztus, erőtől duzzadó, markos (*táj*), kisportolt, szívós ◊ ERŐTLEN, GYENGE, NYESZLETT (*biz*)
- ◊ energikus, dinamikus, lendületes, tetterős, tevékeny, aktív, agilis, serény, eleven, élénk, markáns, határozott, hathatós, nagyfokú, nyomatékos ◊ BIZONYTALAN | HATÁROZATLAN, DÖNTÉSKÉPTELEN
- erőtlen, erőtelen** (mn) ◊ gyenge, elgyengült, elerőtlenedett, beteges, inaszakadt (*rég*), elesett, fáradt, bágyadt, bágyatag (*vál*), kókadtt, enervált, energiátlan, ernyedt, petyhüdt, satnya, árnyékból gyárt (*táj*), gornyadt (*táj*), pilledt (*táj*) ◊ ÉLETERŐS, ERŐS, IZMOS
- ◊ (*rég*): nyurga, vézna, vanyiga (*táj*), élheterlen
- ◊ hatástalan, erélytelen, lagymatag, langyos, határozatlan, tétova, tehetetlen ◊ HATÁROZOTT, ERÉLYES, KEMÉNY
- ◊ bágyadt, bágyatag (*vál*), gyenge, halvány, fakó, elhaló [hang], fátyolos [hang] ◊ ÉLÉNK, ERŐTELJES, ZENGŐ

◇ vérszegény, vértelen, élettelen, suta [érv], gyatra [kifogás], lapos [fejtegetés] ◆ HATÁSOS, ÉRDEKES, MEGGYŐZŐ

erre (hsz) ◇ errefelé, ide ◆ ARRA, ODA

◇ itt ◆ OTT

◇ ekkor, ezután

érsek (fn) ◇ főpüspök, archiepiscopus (*id*) | hercegprímás (*rég*), prímás, érsekprímás (*rég*)

erszény (fn) ◇ pénztárca, tárca, buksza (*biz*), pénzeszacskó (*rég*), tarsoly (*rég*), bugyelláris (*rég*)

ért (ige) ◇ felfog, megért, hall, felér ésszel, átlát, lát, tisztán lát, leesik a tantusz (*szleng*), veszi a lapot (*biz*) | kapiskál (*biz*), sejt, pedz (*biz*)

◇ <vmit vmire>: vonatkoztat, tulajdonít, ráért, hozzáért

◇ <vmihez>: jártas <vmiben>, bennfentes <vmiben>, könyít <vmihez>, a kisujjában van, hajaz <vmihez>, mestere <vminek>, kiismeri magát <vmiben>, fekszik <vkinek>, ismer, ken-vág, üt-vág **Sz:** tudja a tempót

érte (hsz) ◇ érette (*vál*), cserébe, fejében

◇ érdekében, kedvéért

◇ miatta, őmiatta

◇ végette

érték (fn) ◇ becs, jelentőség, ázsió (*vál*) | érdem, erény, kvalitás, kiválóság ◆ HITVÁNYSÁG, ÉRTÉKTELENSÉG

◇ ár, ellenérték

◇ értéktárgy, kincs, vagyon, tőke

◇ [ember]: kiválóság, kitűnőség, gyöngyszem, dísz <vminek> ◆ BECSTELENSÉG

értékel (ige) ◇ felbecsül, taksál, esztimál (*id*), kvalifikál, sacco (*biz*), felmér

◇ megítél, minősít, kritizál, elbírál, zsűriz (*biz*), méltat, véleményez, osztályoz, pontoz

◇ megbecsül, becsül, becsben tart, nagyra becsül, nagyra tart, sokra tart, elismer, méltányol, respektál, honorál ◆ LEBECSÜL, LEFITYMÁL, LENÉZ

értékelés (fn) ◇ megítélés, elbírálás, kritika, bírálat, becslés, kvalifikáció

◇ elismerés, méltánylás, méltatás

◇ pontozás, osztályozás

értékes (mn) ◇ sokat érő, nagy értékű, patinás, becses, nagybecsű, drága, drágalátos (*rég*), felbecsülhetetlen, megfizethetetlen, fejedelmi [ajándék], precízus (*rég*), fényűző ◆ ÉRTÉKTELEN, ÓCSKA, OLCSÓ

◇ tartalmas, kiváló, kitűnő, nagyszerű, színvonalas, nivós (*biz*), rangos, komoly, fajsúlyos, örökbecsű (*vál*) ◆ HITVÁNY, SILÁNY, SEMMIT ÉRŐ (*táj*)

◇ (*rég*): vagyonos, birtokos, jószágos ◆ SZEGÉNY, NINCSTELEN

értékesít (ige) ◇ elad, áruba bocsát, árusít, árul, pénzzé tesz, túlad <vmin>, forgalomba hoz, realizál (*szak*) ◆ VÁSÁROL

◇ felhasznál, hasznosít, hasznot húz <vmiből>, kiaknáz

értekezés (fn) ◇ disszertáció, dolgozat, tanulmány, esszé, trakta (*rég*), traktátus (*rég*), monográfia (*id*)

◇ (*rég*): megbeszélés, tanácskozás, tárgyalás, eszmecsere, értekezlet, konferencia

értekezik (ige) ◇ tanácskozik, tárgyal, ülésezik, gyűlésezik, konferenciázik (*rég*), megvitat, dévankodik (*rég*)

◇ fejteget, tárgyal, taglal, előad, disszertál (*rég*)

◇ (*rég*): tudakozik, tudakol

értekezlet (fn) ◇ tanácskozás, megbeszélés, tárgyalás, eszmecsere, konferencia, ankét, találkozó, ülés, értekezés (*táj*), szeánsz (*biz*), konzílium

értékpapír (fn) ◇ kötvény, részvény, váltó

értéktárgy (fn) ◇ vagyontárgy, érték, ingó, ingatlan

értéktelen (mn) ◇ elértéktelenedett, értékét veszített ◆ ÉRTÉKES, DRÁGA

◇ hitvány, silány, vacak, vicik-vacak, ócska, gyatra, keveset érő, semmit érő, semmirevaló, tűzrevaló, haszontalan, hasznavehetetlen, filléres, krajcáros (*rég*), ringy-rongy, selejtes, vásári, talmi, bővli, tréfli (*szleng*), tré, tetű, snassz, szemét, cseplesz (*táj*), ityepotya (*táj*), mihaszna **Sz:** annyit ér, mint naptáron a légyiszok; annyit ér, mint Németországban egy niksz; annyit ér, mint a perec közepe; ebet se ér; egy babot sem adnék érte; egy férges diót sem adnék érte; fabatkát sem ér; hajtófát sem ér; nem adnék érte egy lyukas mogyorót; nem ér egy pipa dohányt; nem ér egy fakovát; nem hívják szerbusznak se; nem ér

egy molyette kucsmát; nem ér egy kalap szart sem; nem ér egy petákot; nem ér egy férges diót; nem ér egy ütet taplót; nem ér egy lyukas fityinget sem; nem ér egy kopott rókatalpat; nem ér egy púgarast; olyba tartják, mint a békacsigát; semminek se hívják ♦ KIVÁLÓ, NAGYSZERŰ, REMEK

értékvesztés (fn) ◇ értékvesztés, elértéktelenedés, értécsökkenés, devalválódás (*szak*) ♦ ÉRTÉKNÖVEKEDÉS

értelem (fn) ◇ tudat, ész, elme (*vál*), szellem, felfogóképeség, felfogás, fej, agy, ráció, intelligencia, intellektus (*id*), spiritusz (*biz*), gógyi (*szleng*), eszmélet (*táj*), észtehetség (*táj*)

◇ összefüggés, lényeg, tartalom, jelentőség, ésszerűség, okszerűség, rezon (*id*)

◇ jelentés, tartalom, jelentéstartalom

értelmes (mn) ◇ épelméjű ♦ BOLOND

◇ jó felfogású, jó eszű, jófejű, eszes, intelligens, nagyeszű, világos fejű, éles eszű, éles elméjű, okos, eszélyes (*rég*), lucidus (*id*), idejérelett (*táj*), tudékony (*táj*) ♦ BUTA, OSTOBA, SÖTÉT

◇ célravezető, célszerű, helyes, helyénvaló, épkezláb, józan, ésszerű, racionális, átgondolt, megfontolt | érthető, világos, áttekinthető, követhető ♦ ZAVAROS, KUSZA, ÁTTEKINTHETLEN

értelmetlen (mn) ◇ nehéz felfogású, nehézfejű, fafejű, oktalan, értetlen, korlátolt, buta, tahó (*biz*), mucsai (*durva*), bunkó ♦ ÉRTELMES, OKOS, ZENIÁLIS

◇ céltalan, tartalmatlan, ostoba, oktalan, esztelen, hiábavaló, fölösleges, hiú [remény], illuzórikus, képtelen, abszurd, irracionális, badar ♦ CÉLRAVEZETŐ, JÓZAN, RÉALIS

◇ érthetetlen, zagyva, artikulálatlan (*id*), összefüggéstelen, se füle, se farka, zűrzavaros ♦ VILÁGOS, EGYÉRTELMŰ, LOGIKUS

értelmetlenség (fn) ◇ badarság, zagyvaság, zagyvalék, képtelenség, abszurdum, nonszensz (*biz*), összevisszaság, sületlenség, zöltség (*biz*), ökörség (*durva*), számárság, marhaság (*biz*), hülyeség

értelmez (ige) ◇ interpretál, magyaráz, megmagyaráz, megértet, kommentál, megvilágít, kifejti, tolmácsol, [Bibliát] exegetál (*szak*), vesz <vminek>, felfog <vminek>

◇ meghatároz, definiál, leír

értelmezés (fn) ◇ magyarázat, definíció, interpretálás, interpretáció, olvasat, kommentálás, kommentáció (*id*), explikálás (*szak*), explikáció (*szak*), kifejtés, [bibliai] exegézis (*szak*)

értelmi (mn) ◇ észbeli, elmebeli, intellektuális, szellemi, logikai, mentális (*id*)

értelmiség (fn) ◇ intelligencia

◇ értelmesség (*rég*)

értelmiségi (fn) ◇ intellektuel (*id*), diplomás, lateiner (*rég*), kiművelt emberfő (*vál*)

értésít (ige) ◇ tájékoztat, tudat, tudósít (*vál*), tudtára ad, tudomására hoz, hírül ad, tudtul ad, értésére ad, informál, avizál (*rég*), megüzen, közöl, megmond, elmond, szól, jelez, jelent, leadja a drótot (*szleng*) ♦ DEZINFORMÁL, FÉLREVEZET, ELHALLGAT

értésítés (fn) ◇ üzenet, közlés, hír, híradás, hirdetés, közlemény, tájékoztató, tudósítás, információ, drót (*szleng*), tájékoztatás

◇ idézés, avizó (*id*), értesítvény

értésítő (fn) ◇ értesítő könyv, ellenőrző könyv, bizonyítvány, évkönyv (*rég*)

◇ értesítés, közlőny, értesítvény, avizó (*id*)

értésül (ige) ◇ megtud, tudomást szerez, tudomására jut <vmi>, hall, neszét veszi, értésére jut, értésére esik (*vál*), híret veszi <vminek>, megszimatol, drótot kap (*szleng*), fülest kap (*szleng*)

értésülés (fn) ◇ hír, információ, füles (*szleng*), infó (*biz*), hallomás

értetlen (mn) ◇ nehéz felfogású, nehézfejű, lassú észjárású, fafejű, korlátolt, sötét, ostoba, oktalan, balga

Sz: nem fér a tökféjébe; akár a lóval imádkozz, akár evvel beszélj ♦ ÉRTELMES, BELÁTÓ

◇ érzéketlen, közömbös, közönyös, apatikus, tompa ♦ ÉRZÉKENY, LELKESEDŐ, LÁNGLELKŰ

◇ (*rég*): érthetetlen, értelmetlen

érthetetlen (mn) ◇ felfoghatatlan, megmagyarázhatatlan, megfajthatatlan, megfoghatatlan, rejtélyes, rejtelmes, áttekinthetetlen, talányos, enigmatikus (*id*), ködös, homályos, zavaros, zagyva, kusza, obskúrus (*id*), értelmetlen, összefüggéstelen, összevissza, magas <vkinek> (*biz*) **Sz:** világos, mint a vakablak ♦ ÉRTHETŐ, VILÁGOS, TISZTA

érthető (mn) ◇ megérthető, felfogható, kézzelfogható, félreérthetetlen, közérthető, belátható, logikus, egyértelmű, megfogható, világos, áttekinthető, tiszta, épkezláb **Sz:** világos, mint a túlsó sor ♦ ÉRTHETETLEN, ZAVAROS, ZAGYVA

◇ kivehető, artikulált, tagolt, szabatos ♦ KUSZA, SZÖVEVÉNYES, ÖSSZEVISSZA

érv (fn) ◊ argumentum (*rég*), indok, észak, adu, tromf (*rég*), ász (*biz*), nagyagyú (*biz*), bizonyíték ◊ CÁFOLAT

érvágás (fn) ◊ érmetszés (*rég*), phlebotomia (*szak*)

◊ kiadás, vesztesség

érvel (ige) ◊ vitatkozik, vitázik, argumentál (*szak*), agitál <vmi mellett>, árguvál (*táj*), kardoskodik, bizonygat, megokol

érvelés (fn) ◊ okoskodás, okvetés (*rég*), okfejtés, argumentáció (*id*), megokolás, bizonyítás

érvény (fn) ◊ érvényesség, hatály, foganat (*táj*), validitás (*rég*)

érvényes (mn) ◊ hatályos, fennálló, jogerős, életben levő, jogerejű (*rég*), foganatos (*táj*) ◊ ÉRVÉNYTELEN, ELÉVÜLT, HATÁLYTALAN

◊ igaz, megalapozott, helytálló, áll <vmire>, illik <vmire>, passzol <vmihez> (*biz*)

érvényesít (ige) ◊ jogosít (*szak*), hatályba léptet, foganatosít, ratifikál (*szak*), jóváhagy, megpecsétel

◊ érvényre juttat, érvényt szerez <vminek>, keresztülvisz, megvalósít, végrehajt

érvényesül (ige) ◊ boldogul, előrejut, előrehalad, előlép, prosperál, célt ér, sikert arat, viszi valamire, zöldágra vergődik ◊ ELKALLÓDIK

◊ érvényre jut, kidomborodik | megmutatkozik, hat <vhogyan>

érvényesülés (fn) ◊ előmenetel, előrehaladás, karrier | érvényre jutás, siker, boldogulás

érvénytelen (mn) ◊ semmis (*szak*), hatálytalan ◊ ÉRVÉNYES, HATÁLYOS

◊ lejárt, elavult, elévült, érvényét veszített, tárgyaltan

érvénytelenít (ige) ◊ hatálytalanít, annullál (*szak*), megsemmisít, eltöröl, nullifikál (*id*), invalidál (*rég*), sztornóz, sztornóroz, áthúz, töröl, visszavon, felbont, fölmond, megszüntet ◊ ÉRVÉNYESÍT, HATÁLYBA LÉPTET, KODIFIKÁL (*id*)

érverés (fn) ◊ pulzus, érlökés (*rég*), érszökés (*rég*), lüktetés

érzék (fn) ◊ érzékszerv

◊ érzékiség, nemi ösztön, nemiség

◊ hajlam, tehetség, fogékonyság, talentum (*rég*), rátermettség, képesség, készség, adottság, szimat (*biz*), szem <vmihez>

érzékcsalódás (fn) ◊ hallucináció, káprázat, látomás, vízió, jelenés, délibáb, optikai csalódás, illúzió

érzékel (ige) ◊ észlel, érez, észrevesz, tapasztal, felvesz (*táj*), percipiál (*id*), appercipiál (*id*), felismer, felfog, konstatál

◊ elképzel, fogalmat alkot <vmiről>

érzékelés (fn) ◊ észlelés, percepció (*id*), appercepció (*id*), észrebevés, érzet, tapasztalás, esztézia (*id*), felfogás, felismerés

érzékelhető (mn) ◊ észlelhető, érezhető, megfigyelhető, kézzelfogható, konkrét, tapintható, szemmel látható, szembetűnő, észrevehető, felfogható, kivehető ◊ ÉRZÉKELHETETLEN, ELVONT, ABSZTRAKT

érzékelhetőség (fn) ◊ észlelhetőség, észrevehetőség

érzékeltet (ige) ◊ érzetet, kifejez, kifejezésre juttat, sejtet, következtetni enged <vmire>, tanújelét adja <vminek>, értésére ad, nyilvánvalóvá tesz, elárul

◊ megjelenít, ábrázol, bemutat, megmutat, leír, vázol, lefest, szeme elé tár <vkinek vmit>, körvonalaz, visszaad

érzékeny (mn) ◊ érző, kifinomult, finom, ideges (*rég*), szenzibilis (*szak*)

◊ fogékony, hajlamos ◊ ÉRZÉKETLEN, DURVA

◊ sérülékeny, beteges, kényes, gyenge, szuszceptibilis (*szak*) ◊ ERŐS, REZISZTENS (*id*), ELLENÁLLÓ

◊ finom, gyengéd, jóérzésű

◊ sértődékeny, sértődős, sebezhető, mimóza, mimózalelkű, nebánsvirág, ingerlékeny | kényes <vmire>

◊ érzelmes, szentimentális, megható, meghatódott | érzelgős, szenvedő ◊ KÖZÖMBÖS, RÉSZVÉTLEN

◊ fájdalmas, súlyos, húsbavágó, kényes ◊ JELENTÉKTELEN, ELHANYAGOLHATÓ, MELLÉKES

◊ precíziós, pontos ◊ PONTATLAN

érzékenység (fn) ◊ fogékonyság, szenzibilitás (*szak*), hajlamosság, inklináció (*szak*) ◊ ÉRZÉKETLENSÉG, TOMPASÁG

◊ sérülékenységek, szuszceptibilitás (*szak*), izgékony

◊ sértődékenységek, érzékenykedés

érzéketlen (mn) ◊ érzéstelen, érzéktelen (*rég*), zsibbadt | élettelen, dermedt, holt

◊ apatikus, fásult, nemtörődöm, flegma (*biz*), flegmatikus, közönyös, közömbös, rideg, taplólelkű | kifejezéstelen, semmitmondó, indifferens (*id*) ◊ ÉRZŐ, EGYÜTTÉRZŐ, KIFEJTÉSTELI

◇ részvétlen, szívtelen, keményszívű, kérlelhetetlen, kőszívű, embertelen, szeretetlen, szenttelen, cinikus, lelketlen, antihumánus, kíméletlen, könyörtelen, fagyos, hideg, hűvös, frigid, halvérű, fatökű (*durva*), egykedvű, letargikus, sztoikus, rezignált, blazírt, bémult, tompult, indolens (*id*) **Sz:** aludtjej folyik az ereiben; érc a szíve, kőszikla a nyaka; hideg, mint a föld; jég van a hóna alatt; kő van a szíve helyén; nincs szíve; olyan hideg, mint a jégcsap; olyan hideg, mint a pápista pap; száraz, mint a tapló ♦ MELEGSZÍVŰ, EMBERSÉGES

érzéki (mn) ◇ érzéketes, érzékelhető, észlelhető, tapasztalható, érezhető, szenzuális (*id*), testi, fizikai, természeti, anyagi, materiális, anyagias, tapasztalati, kézzelfogható ♦ ELVONT, ÉGI, SZELLEMI

◇ szexuális, buja, érzékes, erotikus, jövévű (*táj*), tüzes, erotomániás, kéjenc, élvhajász, hedonikus (*id*), szexis (*biz*), fehérmájú, nagyvérű, kéjvágyó, kéjsóvár, kéjelgő, szenvedélyes, temperamentumos, élveteg (*vál*), forróvérű, nagy természetű, kívánatos ♦ HIDEG, FRIGID

érzéketes (mn) ◇ szemléletes, festői, plasztikus (*vál*)

érzeleg (ige) ◇ érzelmeskedik, édeleg, ömleng, áradozik, lírázik (*biz*), lelkizik (*biz*), szenvedeg

érzelem (fn) ◇ érzés, érzület, fellobbanás, indulat, emóció (*id*), affektus (*id*), érzemény (*rég*), szenved (*rég*), gerjedelem (*vál*)

érzelgés (fn) ◇ édelgés, ömlengés, nyálazás (*szleng*)

érzelgős (mn) ◇ szentimentális, érzelmes, geil (*biz*), émelyítő, limonádé, szirupos, melodramatikus (*id*), csöpögős, nyálás (*szleng*), hatásvadászó, könnyfacsaró | érzelmeskedő, lelkiző, szenvedő, ömlengő ♦ RACIONÁLIS

érzelmes (mn) ◇ lobbanékony, hevülékeny, emocionális (*id*), szenvedélyes, fogékony | regényes, romantikus, szentimentális, lírai, megindító, megható ♦ RIDEG, KEMÉNY, SZENTTELEN

érzelmi (mn) ◇ affektív (*id*), emfatikus, emocionális (*id*), szentimentális, indulati, lelki

érzés (fn) ◇ inger, impresszió, érzet, benyomás, szenved (*rég*)

◇ érzelem, hangulat | jóézés, jóindulat, jóakarát, rokonszenv, empátia

◇ sejtelem, sejtés, megérzés

érzéstelenít (ige) ◇ fagyaszt, narkotizál (*szak*), elbódít, elkábít, elaltat

érzéstelenítés (fn) ◇ anesztézia, narkózis (*id*), altatás, elbódítás, elkábítás

érzésvilág (fn) ◇ érzület, lelkület, érzemvilág, kedélyvilág, lelkivilág, belvilág (*rég*), szív

érzet (fn) ◇ érzéklet, érzés, percepció (*id*), tapasztalat, benyomás, impresszió, sejtelem, megérzés

érzik (ige) ◇ érződik, érezhető

érző (mn) ◇ érzékeny, fogékony ♦ ÉRZÉKETLEN, TOMPA

◇ gyengéd, részvétljes, szenzitív (*szak*), érző szívű, mély érzésű, együtt érző, szerető, lágyszívű ♦ KÖZÖNYÖS, BARÁTSÁGTALAN

érződik (ige) ◇ érzékelhető, észrevehető, érzik, átsüt

érzület (fn) ◇ lelkület, érzésvilág, érzemvilág

◇ érzelem, affektus (*id*), emóció (*id*)

és (ksz) ◇ meg, s, egyúttal, továbbá, aztán, azonkívül, valamint

◇ pedig, mégpedig, de, azonban, ellenben

◇ bár, ámbár, ámbátor, noha, holott, jóllehet

◇ hát, tehát, ennél fogva

esedékes (mn) ◇ időszzerű, aktuális, várható

◇ fizetendő

esedezik (ige) ◇ eseng (*vál*), könyörög, rimánkodik, kér, kérve kér, esdve kér, kérlel, kunyerál, kérelmez, koldul, folyamodik, pitizik, esdeklődik (*táj*), esenkedik (*rég*), esdeklék (*rég*)

esély (fn) ◇ lehetőség, alkalom, sansz (*biz*), kilátás, perspektíva, ziccer (*biz*), dobás (*szleng*)

◇ eshetőség, valószínűség

esemény (fn) ◇ történet, eset, epizód, mozzanat, közjáték, fordulat, incidens, kázus (*id*), faktum (*rég*), fejlemény, tény

eseménytelen (mn) ◇ egyhangú, unalmas, untató, álmosító, monoton, szürke, lapos, szintelen, csendes ♦ ESEMÉNYDÚS, ÉRDEKES, SZÍNES

esendő (mn) ◇ gyarló, gyenge, bizonytalan, habozó

eseng (ige) ◇ esedezik, kér, kérlel, könyörög, rimánkodik, instál (*rég*), esenkedik (*rég*) | kunyerál, kuncsorog, pitizik

◇ vágyik, vágyakozik, vágyódik, eped, sóvárog, áhítózik, ácsingózik (*táj*) ♦ MEGKAP, ELÉR

esernyő (fn) ◇ ernyő, paraplé (*rég*), esőfogó (*táj*), esőtartó (*táj*), csurok (*táj*), umbrella (*rég*)

esés (fn) ◇ leesés, elesés, lebukás, bukás, zuhanás, hullás, potyogás, elvágódás | hanyatlás
 ◇ szintkülönbség, lejtés ◆ EMELKEDÉS
 ◇ csökkenés, kisebbedés ◆ NÖVEKEDÉS

eset (fn) ◇ történés, történet, esemény, sztori (*biz*), história, affér (*biz*), incidens, mozzanat, ügy, kázus (*id*), dolog, tény
 ◇ zsáner (*biz*)
 ◇ alkalom, helyzet, példa

esetenként (hsz) ◇ ritkán, néha, néha-néha, olykor-olykor, helyel-közzel, időnként, időközönként, időről időre, hébe-hóba, hébe-korba, egyszer-egyszer, egyszer-másszor, nagy ritkán, alkalmilag, alkalomadtán, kivételesen, nagy néha, néhanapján, közben-korban (*táj*), hébe-közbe (*táj*) ◆ GYAKRAN, GYAKORTA, RENDSZERESEN

esetleg (hsz) ◇ lehet, talán, tán, talántán (*táj*), netalán, netalántán, netán, adott esetben, alkalmasint | esetlegesen, akaratlanul, történetesen, váratlanul, véletlenül ◆ BIZTOSAN, BIZONYOSAN

esetleges (mn) ◇ adandó, későbbi, lehetséges, elképzelhető | bizonytalan, véletlen, véletlenszerű, akcicens (*id*), incidentális (*id*), ötletszerű, alkalmi, akaratlan, rendszertelen, szabálytalan ◆ BIZTOS. RENDSZERES

esetlen (mn) ◇ idéetlen, félszeg, nehézkes, bumfordi, suta, kétbalkezes, ügyetlen, sete-suta, tramlí (*durva*), csámpás, buszma (*táj*), balkezes, idomtalan, otromba, ormótlan ◆ KECSÉS, KÖNNYED
 ◇ durva, vaskos, trágár ◆ SZELLEMESE

eshetőség (fn) ◇ lehetőség, valószínűség, eventualitás (*id*), kilátás, alkalom, esély, sansz (*biz*) | remény, várakozás, távlat, perspektíva

esik (ige) ◇ hullik, zuhan, potyog, pottyán, huppan, cseppen, aláhull, roskad, omlik
 ◇ elbukik, elesik, bukik, borul, csuklik, billen, leseggel (*táj*), elvágódik, elhasal ◆ FELKEL
 ◇ [eső]: hull, csepereg, esetet (*táj*), szemerkél, csorog, paskol, csapdos, csapkod, verdes, vág, dobol, zuhog, szakad, záporoz **Sz**: úgy esik, mintha dézsából öntenék; úgy esik, mintha sajtárból öntenék; úgy esik, mintha csatornából öntenék; úgy esik, mintha cseberrel öntenék; megnyílnak az ég csatornái ◆ ELÁLL
 ◇ beomlik, aláomlik, redőződik
 ◇ <vkinek>: rátamad, ráront
 ◇ ráborul, átölel, átkarol
 ◇ <vminek>: nekilát, nekifog, nekigyürkőzik
 ◇ [szem, tekintet vkire]: irányul, szegeződik
 ◇ <vkibe>: beleszeret, beleesik (*szleng*), belebolondul
 ◇ ereszkedik, csökken, süllyed, gyengül, alábbszáll, lemegy, apad, romlik ◆ EMELKEDIK, NÖVEKSZIK, NŐ
 ◇ kerül, jut
 ◇ fekszik, elterül, található
 ◇ történik, megesik, előfordul
 ◇ keletkezik, létrejön

esket (ige) ◇ összead, összeházasít ◆ ELVÁLASZT
 ◇ fölesket, megesket, esküdtet

eskü (fn) ◇ fogadalom, esküvés, hit (*rég*), juramentum (*id*), fogadás (*rég*)
 ◇ eskütétel
 ◇ esküszöveg, esküforma

esküdözik (ige) ◇ fogadkozik, ígér, erősítget, bizonygat, bizonykodik, állítgat

esküdt I. (mn) ◇ hites (*rég*)
 ◇ [ellenség]: ádáz, engesztelhetetlen, halálos, kibékíthetetlen

esküdt II. (fn) ◇ esküdszéki tag, képviselő-testületi tag (*rég*), ülnök, juror (*id*) | népi ülnök (*rég*)

esküdtbíróság (fn) ◇ esküdszék, zsúri (*rég*)

esküdszék (fn) ◇ esküdtbíróság, zsúri (*rég*), törvényszék

esküszik (ige) ◇ esküt tesz, esküvel fogad, megfogad, esküdözik, ígér, bizonykodik, fogadkozik
 ◇ házasságot köt, esküvőt tart

esküszöveg (fn) ◇ esküforma, eskü

esküvő (fn) ◇ házasságkötés, menyegző, nász, egybekelés, frigykötés, összekelés, lakodalom, lagzi, hit (*rég*), hitlés (*táj*)

eső (fn) ◇ permet, permeteg, szitálás, szemerkélés, csepergés, esőzés, zápor, zivatar, felhőszakadás, zuhé (*biz*), özön

esőcsatorna (fn) ◇ ereszcatorna, csatornacső, csapadékcatorna (*szak*), csurgó (*táj*)

esőfelhő (fn) ◇ nimbusz (*rég*), viharfelhő, zivatarfelhő

esőkabát (fn) ◇ esőköpeny, anorák, viharkabát, orkánkabát (*rég*), orkán (*rég*)

esőköpeny (fn) ◇ esőkabát, anorák, viharkabát, orkánkabát (*rég*), orkán (*rég*)

esős (mn) ◇ csapadékos, lucskos, nedves, licspocsos (*táj*) ◆ SZÁRAZ, CSAPADÉKMENTES

esőzés (fn) ◇ zápor, zivatar, felhőszakadás, zuhé (*biz*) ◆ ASZÁLY, SZÁRAZSÁG

esperes (fn) ◇ pap, lelkipásztor, lelkész, dékán (*rég*)

est (fn) ◇ este, estve (*rég*), esthajnal (*rég*), napnyugta, napest (*rég*), napszállat (*rég*), napszentület (*táj*), alkony, alkonyat, szürkület

◇ estély

este I. (hsz) ◇ esténként, estefelé, estidőben, napnyugtakor, naplementekor, napszállatkor (*rég*), alkonyatkor, szürkületkor, esthajnalkor, napestekor (*rég*), estenden (*rég*), sötétedéskor, sötétedés után ◆ REGGEL, NAPKELTEKOR

este II. (fn) ◇ est, estve (*rég*), esthajnal (*rég*), napnyugta, napest (*rég*), napszállat (*rég*), napszentület (*táj*) | alkony, alkonyat, szürkület ◆ REGGEL

◇ előeste

estefelé (hsz) ◇ estendőn (*táj*), estendén (*táj*), szürkületkor, alkonyattáj, alkonyatkor, este

esteledik (ige) ◇ alkonyodik, estére jár, estefelé jár, estére hajlik, szürkül, leszáll az este, estellik (*rég*), besötétül, sötétedik, besötétedik, lenyugszik a nap, leszáll a nap, leszentül a nap (*táj*) ◆ HAJNALODIK, PIRKAD, VIRRAD

estély (fn) ◇ összejövetel, bankett, rendezvény, fogadás, szoáré (*id*), est, bál, táncmultság, díszvacsora

estélyi (fn) ◇ estélyi ruha, báli ruha, báli öltözék, toalett (*rég*)

esténként (hsz) ◇ estelente, estenden (*rég*), estennen (*rég*) ◆ REGGELENTE

esti (mn) ◇ esteli (*rég*), alkonyati, esthajnali (*rég*) ◆ REGGELI, KORAI

ész (fn) ◇ elme, értelem, intellektus (*id*), intelligencia, okosság, szellem, ítélőképeség, judícium (*szak*), felfogás, felfogóképeség, bölcsesség, ráció, sütnivaló (*biz*), szpiritusz (*biz*), észjárás, gögyi (*szleng*), agy, agyvelő, fej, eszmélet (*táj*) ◆ OSTOBASÁG, KORLÁTOLTSÁG, BUTASÁG

◇ tudat, figyelem, emlékezet

◇ józanság, mértékletesség, belátás

északi (mn) ◇ borealis (*id*), nordikus (*id*) ◆ DÉLI | MELEG

északi-sarki (mn) ◇ arktikus, sarkvidéki

észbeli (mn) ◇ értelmi, szellemi, mentális (*id*), agybeli, elmebeli, intellektuális

észbontó (mn) ◇ észvesztő, észveszejtő, lélegzetelállító ◆ MEGSZOKOTT, ÉRDEKTELEN

◇ hihetetlen, felháborító, hallatlan ◆ MEGNYUGTATÓ

eszeget (ige) ◇ csipeget, majszol, nassol (*biz*), szemelget, rágszál, eddegél, csiperész (*táj*), rájár <vmire>

eszélős (mn) ◇ rögeszmés, monomániás (*id*), mániákus, babajkó (*táj*), bolondikus (*táj*), bogaras, hóbertos, hibbant, eszelőkös (*táj*), ütődött (*biz*), félcedulás, dilis, füves (*rég*), holdas (*táj*), bolyókos (*rég*), elmebeteg, eszefordult (*táj*), eszement, eszeficamodott, eszeveszett, bolond, háborodott, tébolyodott, örült ◆ ÉPELMÉJŰ, NORMÁLIS, JÓZAN

eszencia (fn) ◇ párlat, kivonat, extraktum (*rég*), sűrítmény, aroma

eszerint (hsz) ◇ tehát, ennek megfelelően, ekként, ilyenformán, ezért, ennélfogva, emiatt

◇ így hát, így, egyszerűen

eszés (mn) ◇ okos, értelmes, intelligens, jófejú, lumen (*biz*), éles eszű, nyílt eszű, éles elméjű, elmés, eszélyes (*rég*), agyas (*táj*), meggondolt, bölcs, zseniális, racionális, logikus, józan, körültekintő, agyafúrt, ravasz **Sz:** úgy vág az esze, mint a borotva ◆ BUTA, OSTOBA

eszeveszett (mn) ◇ eszement, zavarodott, eszelős, ámokfutó, lökött (*szleng*), hangyás (*szleng*), flúgos (*szleng*), dilis, örült, dühöngő, őrjöngő, meggondolatlan, esztelen, fejvesztett, nekivadult, fékevesztett, tébolyodott ◆ ESZES, ÉRTELMEZ, MEGFONTOLT

◇ elkeseredett, vad, nagyfokú, eget verő, falrengető, harsogó, tomboló

eszik (ige) ◇ étkeznek, táplálkoznak, fogyaszt, táplálékot vesz magához, fal, harap, rágcslál, falatozik, eszeget, csipeget, eddegél, majszol, hamizik (*biz*), hamikál (*biz*), kóstol, ízlel, kajál (*szleng*), kajol (*szleng*), moslékol (*táj*), pakol (*biz*), burkol (*szleng*), abrakol (*szleng*), legel, csócsál (*biz*), flammol (*szleng*), silőzik (*szleng*), halózik (*szleng*), lakmározik, zabál (*szleng*), torkoskodik, falánkol (*táj*), tömi a fejét, tömi magát, tömi a majmot, tömi az iszákot, tömi a vékonyát, bevág (*biz*), beporszívóz (*szleng*), pofáz (*durva*), habpszol, kosztol (*biz*), kosztolódik (*táj*), papizik, nyámmog **Sz**: a gallérija mögé hányja az ételt; orra alá hányja az ételt ♦ KOPLAL, BÖJTÖL, ÉHEZIK

észjárás (fn) ◇ gondolkodásmód, szellemiség, mentalitás, felfogás, ész

eszkából (ige) ◇ tákol, összeállít, ekecsel (*táj*), összeüt, összetold, barkácsol, összeró, sikerít, fabrikál, készít

eszköz (fn) ◇ szerszám, instrumentum (*rég*), készülék, szerkezet, szerkentyű (*biz*), bizgentyű (*szleng*), alkalmazosság, felszerelés, berendezés, műszer, apparátus, cajgli (*táj*), ketyere (*szleng*), gépezet, masina (*biz*), masinéria (*rég*), bigyó (*szleng*)

eszközöl (ige) ◇ szerét ejti, kivitelez, megtesz, megejt, végrehajt, véghezvisz, megvalósít, végbevisz, elvégez, foganatosít, perfektuál (*id*), effektuál (*id*), közreműködik, közbenjár <vkíért>, létrehoz

észlel (ige) ◇ érzékel, fölfog, appercipiál (*id*), konstatál, tapasztal, kivesz, megfigyel, megérez, megpillant, meghall, ráeszmél, átlát, eszel (*táj*), neszel (*táj*)

◇ észrevesz, megállapít, fölismer, obszervál (*id*)

eszme (fn) ◇ idea, elképzelés, gondolat, fogalom, képzet, eszmény, meggyőződés

◇ elv, alapelv, vezérelv, elmélet, teória

◇ terv, ötlet, elgondolás, koncepció, lelemény

eszmecsere (fn) ◇ párbeszéd, dialógus, megbeszélés, megvitatás, diszkusszió (*szak*), konzílium (*szak*), tanácskozás, tárgyalás, értekezés, értekezlet, ülés, találkozó, konferencia, kongresszus, beszélgetés, diskurzus, tanakodás, társalgás, csevegés, tereferencia, traccs (*biz*), purparlé (*biz*)

eszmél (mn) ◇ gondolati, fogalmi, képzeletbeli, képzelt, ideális ♦ VALÓS

◇ elvi, ideológiai, szellemi ♦ GYAKORLATI

◇ jelképes, névleges, szimbolikus, elméleti ♦ TÉNYLEGES

eszmél (ige) ◇ ébred, magához tér, ocsúdik, föleszmél, észére tér, észhez tér, eszénkedik (*táj*)

◇ <vmire>: ráeszmél, ráébred, rájön, rádöbben

eszmélet (fn) ◇ öntudat, ész, értelem, tudata <vminek>

eszméletlen I. (mn) ◇ alélt, ájult, kábult, öntudatlan, önkívületi, félholt, kába, bódult, kómás (*biz*), élettelen

◇ (*szleng*): óriási, rossz, kellemetlen

eszméletlen II. (hsz) ◇ magánkívül, öntudatlanul, kábultan, eszméletlenül, önkívületben, kómában

eszméletlenség (fn) ◇ önkívület, eszméletvesztés, paroxizmus (*szak*), ájulás, aléltáság, kóma (*szak*), kollapszus (*id*), bódultság, kábulat, bódulat

eszmény (fn) ◇ eszménykép, ideál, mintakép, példakép, bálvány, idol (*szak*), példa, modell

eszményi (mn) ◇ ideális, tökéletes, mintaszerű, fenséges, ábrándszerű, gyönyörű, magasztos, páratlan, példás, hasonlíthatatlan, utolérhetetlen, optimális ♦ SZÖRNYŰ

◇ plátói, elérhetetlen, légiés, éteri ♦ VALÓSÁGOS

eszményít (ige) ◇ idealizál, poétizál (*id*), felmagasztal, felemel, szépít

eszménykép (fn) ◇ példakép, ideál, eszmény, mintakép, tökéletesség, tőkély, remeke <vminek>, netovábbja <vminek>

eszmétársulás (fn) ◇ eszmétársítás, gondolatársítás, asszociáció, képzettársítás

észok (fn) ◇ bizonyíték, indok, érv, argumentum (*rég*)

eszpresszó (fn) ◇ kávéház, presszó, bár, kávézó, koftélbár

eszpresszókávé (fn) ◇ kávé, fekete (*biz*), feketekávé, dupla (*biz*), mokka (*rég*), presszókávé, szimpla (*rég*), feketeteleves (*rég*), gépkávé (*rég*)

észrevehető (mn) ◇ látható, érezhető, érzékelhető, tapasztalható, észlelhető, megfigyelhető, percipiálható (*id*), perceptibilis (*id*), felfogható, megállapítható, szembetűnő, szemmel látható, szembeszökő, evidens

♦ ÉSZREVEHETETLEN, REJTETT, LÁTHATATLAN

észrevesz (ige) ◇ érzékel, észlel, kiolvas, obszervál (*id*), percipiál (*id*), meglát, megpillant, felfedez, felfigyel <vkire, vmire>, figyelmes lesz <vmire, vkire>, kiszúr (*biz*)

◇ megérez, megsejt, megneszel, megesz (*táj*), megszagol, felfog, tudomásul vesz, tudatosít, konstatál, tapasztal, megtud

◇ rájön, átlát, felismer, ráeszmél, rádöbben

észrevétel (fn) ◇ megjegyzés, megállapítás, reflexió, hozzászólás, felszólalás, vélemény, kommentár, meglátás, fölismerés, obszerváció (*rég*), értelmezés, interpretáció, reklamáció | adalék

észrevétlen (mn) ◇ észrevehetetlen, láthatatlan, rejtett, eldugott, álcázott, takart, titkos ◆ LÁTHATÓ, ÉSZREVEHETŐ

észrevétlenül (hsz) ◇ alattomban, titokban, suttyomban (*biz*), stikában (*biz*)

esszé (fn) ◇ tanulmány, értekezés

esszencia (fn) ◇ lényeg, kvintesszencia (*vál*), veleje, magva

ésszerű (mn) ◇ logikus, célszerű, racionális, okszerű (*vál*), következetes, indokolt, helyénvaló, praktikus, átgondolt, megfontolt, eszélyes (*rég*), értelmes, eszes, bölcs, helyes, józan, okos, alapos ◆ ÉSSZERŰTLEN, ILLOGIKUS, IRRACIONÁLIS

ésszerűsít (ige) ◇ racionalizál, megreformál, célszerűsít, egyszerűsít, átszervez, változtat, újít, javít

ésszerűsítés (fn) ◇ racionalizálás, megreformálás, reform, célszerűsítés, átszervezés, változtatás, újítás

ésszerűtlen (mn) ◇ logikátlan, illogikus, irracionális, okszerűtlen (*vál*), következtelen, inkonzekvens (*id*), célszerűtlen, oktalan, alaptalan, esztelen, bolond ◆ LOGIKUS, ÉSSZERŰ, ÉRTELMEZ

esztelen (mn) ◇ bomlott, megzavarodott, megháborodott, eszeveszett, dőre, kelekótya, örült, bolond, oktalan, tökéletlen, balga, balgatag, együgyű, botor, féleszü, eszelős, eszemelen, elmebajos, hibbant, ütődött (*biz*), félkegyelmű, tébolyodott, idióta, dilis, hülye, korlátolt, buta, bakegya (*táj*) | féktelen, meggondolatlan, hebehurgya ◆ ÉPESZŰ, NORMÁLIS, MEGFONTOLT

◇ értelmetlen, abszurd, képtelen, ostoba, ésszerűtlen, észellenes, irracionális, groteszk, lehetetlen, túlzó ◆ ÉSSZERŰ

esztendő (fn) ◇ év

esztendő (mn) ◇ éves, egyéves

esztergályos (fn) ◇ drehus (*id*), drukszer (*táj*)

esztergályoz (ige) ◇ esztergál, megmunkál

esztéta (fn) ◇ esztétikus

◇ (*rég*): széplélek

esztétika (fn) ◇ szépszépség (*rég*), széptan (*rég*), izléstan (*rég*)

esztétikus I. (mn) ◇ szép, tetszetős, mutatós, izléletes, művészi ◆ CSÚNYA, TASZÍTÓ

esztétikus II. (fn) ◇ esztéta

eszű (mn) ◇ elméjű, itéletű, fejű, agyú, felfogású, felfogóképességű, észjárású

étekfogó (fn) ◇ (*rég*): étekhordó, felszolgáló

◇ (*rég*): asztalnok

étel (fn) ◇ táplálék, élelem, ennivaló, élelmiszer, koszt (*biz*), kaja (*szleng*), eledel, eleség, ét (*táj*), éték, elemőzsia, harapnivaló, falat, lakomány (*táj*), csócsa (*táj*), abrak (*szleng*), siló (*szleng*), papi (*biz*), ellátmány (*szak*), fogás, tál

ételhordó (fn) ◇ ebédhordó, éthordó

éter (fn) ◇ (*rég*): ég, világgúr

◇ (*rég*): levegő

éteri (mn) ◇ mennyei, égi | finom, légies

etet (ige) ◇ táplál, étet (*táj*), ellát, kosztol, élelmez, jóltart | szoptat ◆ KOPLALTAT, ÉHEZTET

◇ [állatot]: takarmányoz, abrakol, legeltet, tart, hizlal

◇ (*szleng*): félrevezet, becsap, áztat, ámít, hiteget, szédít (*biz*), bolondít

étet (ige) ◇ mérgez, megmérgez

◇ marat

◇ (*táj*): etet, táplál

etika (fn) ◇ erkölcsstan, erkölcsfilozófia, morálfilozófia

etikett (fn) ◇ illemtan, protokoll

etikus (mn) ◇ tisztességes, becsületes, erkölcsös, fair (*id*), sportszerű ◆ ETIKÁTLAN, TISZTESSÉGTELEN

etimológia (fn) ◇ szófejtés, szószármaztatás, szóelemzés, szóeredet

etióp (mn és fn) ◇ abesszin (*rég*), abessziniai (*rég*), etiópii

étkes (mn) ◇ (*táj*): falánk, nagyehető (*táj*), nagyevő, nagyétkű, beles (*biz*), torkos, jó étvágyú (*táj*), kajtár (*táj*), bélpoklos ◆ EGYSZÁLBÉLŰ, KÁKABÉLŰ, KONYHAGYALÁZÓ

étkészlet (fn) ◇ szerviz

étkeзде (fn) ◇ vendéglátóhely, kifőzész, kifőzde, falatozó, bisztró, büfé, étterem, kantine, kiskocsmá, vendéglő, resti (*biz*), menza, étkezőhelyiség, ebédlő, kajálda (*szleng*), csámcsogda (*tréf*)

étkezés (fn) ◇ evés, táplálkozás, kosztolás (*biz*), lakomázás, lakmározás, falatozás, falás, zabálás (*szleng*), pofázás (*szleng*), habzsolás (*pej*), eszegetés, majszolás, kanalazás, kajálás (*szleng*), zaba (*szleng*), asztaltevés (*táj*), kosztolódás (*táj*)

étkezik (ige) ◇ eszik, táplálkozik, kosztol (*biz*), fogyaszt, lakomázik, lakmározik, falatozik, eszeget, eddegél, majszol, kanalaz, bekebelez, tömi a majmot, zabál (*szleng*), kajál (*szleng*), kosztolódik (*táj*) ◆ KOPLAL, ÉHEZIK

étkező (fn) ◇ étkeзде, falatozó, menza, vendéglő, étterem, büfé | étkezőhelyiség, ebédlő, refektórium (*rég*)

étkeztetés (fn) ◇ kosztoltatás (*biz*), ellátás, élelmezés

étlap (fn) ◇ menü, étrend, spájzcédula (*rég*)

etnikum (fn) ◇ népcsoport, nép, nemzetiség, kisebbség

etnográfia (fn) ◇ néprajz, néprajztudomány

étrend (fn) ◇ diéta, menü

étterem (fn) ◇ vendéglő, büfé, bisztró, étkeзде, falatozó, resti (*biz*), csámcsogda (*tréf*), kajálda (*szleng*) | ebédlő, lordok háza (*szleng*), refektórium (*rég*)

ettől (nm) ◇ innen ◆ ONNAN

◇ ezóta ◆ AZÓTA

◇ erről ◆ ARRÓL

étvágy (fn) ◇ gusztus, appetitus (*id*), etyepetye (*rég*), ehethék, éh

étvágygerjesztő (mn) ◇ inycsiklandozó, kívánatos, gusztusos, nyálingerlő, zamatos, ízletes, étvágycsináló ◆ GUSZTUSTALAN

étvágytalan (mn) ◇ étevesztett (*táj*), finnyás, bélebűzhödt (*táj*), egyszálbélű, kákabélű (*táj*), konyhagyalázó, kis étkű **Sz:** mintha a háta mögé hányná

étvágytalanság (fn) ◇ ételundor, anorexia (*szak*) ◆ ÉTVÁGY

eufória (fn) ◇ jókedv, öröm, boldogság, örömujjongás, örvendezés, vidámság, mámor, örömmámor, megrészegülés, örjögés, eksztázis, elragadtatottság ◆ LETÖRTSÉG, LEVERTSÉG, KESERŰSÉG

eukaliptusz (fn) ◇ kék gumifá

év (fn) ◇ esztendő, mázsa (*szleng*)

évad (fn) ◇ idény, szezon, évszak, időszak, ciklus

evangélikus (mn) ◇ lutheránus, ágostai, protestáns, helvét hitvallású, lutyi (*tréf*)

evangélista (fn) ◇ evangéliumszerző

◇ hittérítő

evangélium (fn) ◇ örömhír, az üdvösség híre

evégből (hsz) ◇ evégett, ezért, e célból, evégre

evégett (hsz) ◇ evégből, ezért, evégre | emiatt, ez okból

évelő (mn) ◇ áttelelő, perennis (*id*)

évelőszarkaláb (fn) ◇ kerti sarkantyúfű, kerti szarkaláb, sarkantyúfű, sarkantyúvirág, szarkaláb

évente (hsz) ◇ évenként, esztendőnként

evés (fn) ◇ étkezés, kosztolás (*biz*), táplálkozás, falatozás, lakmározás, falás, kajálás (*szleng*), burkolás (*szleng*), zaba (*szleng*), zabálás (*szleng*), pofázás (*szleng*), habzsolás (*pej*), rágcsálás, majszolás, kanalazás

éves (mn) ◇ esztendő, egyéves

evez (ige) ◇ lapátol, csónakázik, ladikázik (*táj*)

evezés (fn) ◇ csónakázás, ladikázás | evezősport

evező (fn) ◇ evezőlapát

◇ (*szleng*): kéz

evezős (mn) ◇ csónakos, ladikos

évezred (fn) ◇ ezredév, millennium (*id*)

évfolyam (fn) ◇ osztály, cötus (*rég*)

évfolyamtárs (fn) ◇ osztálytárs

évforduló (fn) ◇ jubileum, emlékünnap, emléknapi, évnap (*rég*), anniversarium (*id*)

évi (mn) ◇ esztendei, annalis (*id*) | évenkénti, éves

evickél (ige) ◇ kapálódzik, fickándozik, ficánkol, kecmerg, vergődik, kepesztet (*táj*), hebickel (*táj*)

evidencia (fn) ◇ nyilvánvalóság, bizonyosság, alapigazság

◇ nyilvántartás

evidens (mn) ◇ nyilvánvaló, szemmel látható, magától értetődő, világos, kétségtelen, kétségbevonhatatlan, kézenfekvő, szembetűnő, szembeszökő, kézzelfogható, egyértelmű ◆ KÉTSÉGES, KÉTÉRTELMŰ, ZAVAROS

évjáradék (fn) ◇ évdíj (*rég*), apanázs (*rég*)

évkönyv (fn) ◇ almanach, annales (*szak*), krónika, zsebkönyv, kalendárium, értesítő

evolúció (fn) ◇ fejlődés, kialakulás, törzsfejlődés

évdők (ige) ◇ enyeleg, tréfálgozik, kötekedik, tréfál, kötődik, ingerkedik, húz <vkit>, gonoszcodik, huncutkodik, mókázik, heccel, cicáz, kokettál, cukkol, csipkelődik, kisálkodik (*táj*), böllenkedik (*táj*), incselkedik

◇ (*táj*): rágódik, tépelődik, eszi magát

evőeszköz (fn) ◇ evőkészlet, eszćáig (*id*)

evőkanál (fn) ◇ kanál, leveseskanál, nagykanál

évszak (fn) ◇ szezon, idény, évad

évszázad (fn) ◇ század, saeculum (*id*), századév (*rég*)

évszázados (mn) ◇ százéves, centenáris, szekuláris (*id*)

évtized (fn) ◇ dekad, decennium (*id*)

évszáró (mn) ◇ évbúcsúztató

excentrikus (mn) ◇ különc, különcködő, eredetieskedő, extravagáns, bogaras, hóbortos, szeszélyes, csapongó, szertelen, bizarr, groteszk, különleges, meglepő, rendellenes, szokatlan, abnormális ◆ MINDENNAPI, MEGSZOKOTT

◇ körhagyó (*szak*)

exhibicionista (mn és fn) ◇ magamutogató, kabátos (*tréf*), mutatványos (*szleng*), tárogató (*tréf*)

exhumál (ige) ◇ kihantol, kiás, kiemel, kiföldel ◆ ELTEMET, ELFÖDEL, ELHANTOL

exkavátor (fn) ◇ kotrógép, forgókotró (*szak*), kanalas kotró (*szak*), földkotró, markoló, ásógép

◇ (*szak*): fűró

exkluzív (mn) ◇ első osztályú, úri, arisztokratikus, elit, előkelő, elegáns, luxus, választékos ◆ HÉTŐZNAPI, ÁTLAGOS

◇ válogatott, zárt, zártkörű, szűk körű ◆ NYILVÁNOS

◇ kizárólagos, egyedüli, diszkrecionális (*szak*), szuverén

expediál (ige) ◇ továbbít, felad, küld, postáz, átutal, utalványoz, szállít, fuvaroz, eljuttat <vmit vhová>, szállítmányoz (*szak*)

◇ <vkit>: elküld, meneszt, elbocsát ◆ ALKALMAZ, MEGTART

expedíció (fn) ◇ felfedezőút, kutatóút

◇ (*rég*): küldőszolgálat | továbbítás, szétküldés, elküldés

◇ [katonai] alakulat

explozíva (fn) ◇ (*szak*): zárhang ◆ RÉSHANG, SPIRÁNS (*szak*)

exponál (ige) ◇ (*szak*): megvilágít, kiold

◇ fölvet, fölvezöl <témát>, kifejti, előad, előterjeszt

exponens (fn) ◇ képviselő, követ, küldött, megbízott, ügyvivő, szószóló, deputátus (*id*), ablegátus (*id*), delegátus (*id*)

◇ hatványkitevő, kitevő, jelzőszám, mutatószám, index

export (fn) ◇ árukivitel, kivitel, exportálás, kiszállítás ◆ IMPORT, BEHOZATAL

exportál (ige) ◇ kivisz, kiszállít ◆ IMPORTÁL, BEHOZ

exportőr (fn) ◇ exportáló, kiszállító ◆ IMPORTÖR, BESZÁLLÍTÓ

expressz I. (mn) ◇ sürgős, gyors, gyorsított, sebes, azonnali ◆ LASSÚ, CSIGALASSÚSÁGÚ

expressz II. (fn) ◇ expresszvonat, sebesvonat, gyorsvonat | expresszlevél

expressz III. (hsz) ◇ késedelem nélkül, haladéktalanul, sürgősen, azonnal, gyorsan, sebtében

extra (mn) ◇ soron kívüli, rendkívüli, különleges, különös, furcsa, sajátos | saját, külön ◆ ÁTLAGOS, NORMÁL

◇ többlet, ráadás, pót

extraprofit (fn) ◇ többletjövedelem, különprofit, többletnyereség

extravagáns (mn) ◇ különcködő, bogaras, hóbortos, excentrikus | különös, különleges, szokatlan, furcsa, sajátos, idegenszerű ◆ TERMÉSZETES, MEGSZOKOTT, SZOKVÁNYOS

extrém (mn) ◊ szélsőséges, szélső, túlzó, végletes | szertelen, féktelen, mértéktelen, zabolátlan, túlfutott, egzaltált, fanatikus, elvakult ♦ MÉRTÉKLETES, JÓZAN
◊ nagy, rendkívüli, óriási, hatalmas, jelentős, szenzációs (*biz*), páratlan, fantasztikus, extra ♦ JELENTÉKTELEN, ELENYÉSZŐ, CSEKÉLY

extrovertált (mn) ◊ nyílt, nyitott, nyíltszívű, barátságos, társasági ♦ INTROVERTÁLT, BEFELÉ FORDULÓ

ez (nm) ◊ ezen, e, emez, emé ♦ AZ, AMAZ, AMA

ezalatt (hsz) ◊ időközben, eközben, ezenközben, közben, addig

ezáltal (hsz) ◊ ezzel, evvel ♦ AZÁLTAL

ez-az (nm) ◊ mindenféle, egyveleg, vegyes felvágott (*biz*), keverék, kevercs (*rég*) | zagyvalék, mismás, himihumi (*táj*)

ezelőtt (hsz) ◊ azelőtt, régebben, korábban, előbb, egykor, hajdan, hajdanában, valamikor, eddig, régen | az imént, ezt megelőzően, nemrég ♦ EZUTÁN, EZT KÖVETŐEN, NEMSOKÁRA

ezelőtti (mn) ◊ előbbi, egykori, volt, ex-, hajdani, régi, korábbi, múltbeli, valamikori, néhai, eddigi, régebbi ♦ EZUTÁNI

ezen (mn) ◊ ez, emez, eme, e ♦ AZ

ezenfelül (hsz) ◊ ezenkívül, ráadásul, emellett, továbbá, tetejében, sőt, még hozzá, mi több, plusz (*biz*) | valamint

ezenkívül (hsz) ◊ ezenfelül, tetejébe, ráadásul, még hozzá, továbbá, emellett, egyébként

ezennel (hsz) ◊ most, mindjárt, jelenleg, ezént (*táj*), ezenteg (*táj*)
◊ (*táj*): rögtön, azonnal, tüstént

ezentúl (hsz) ◊ ezután, ezek után, a jövőben, a jövőre nézve, mostantól fogva, mostantól kezdve, a továbbiakban ♦ EZELŐTT, KORÁBBAN, MOSTANÁIG

ezer (szn) ◊ sok, rengeteg, töméntelen, számtalan

ezerféle (mn) ◊ sokféle, sokszínű, tarka, változatos ♦ KEVÉS, EGYHANGÚ

ezerjófű (fn) ◊ százaranyosfű, százfórtos földpepe, százfórtosfű, erősfű (*táj*)

ezermester (fn) ◊ barkácsoló, ügyes kezű, fűrő-faragó, büttykölő (*biz*), barkács (*táj*), barkácsember (*táj*), bébillér (*táj*)

ezért I. (hsz) ◊ emiatt, ennek következtében, ez okból
◊ evégett, e célból, evégből, evégre

ezért II. (ksz) ◊ tehát, ergo (*vál*), így, következésképpen, ennek következtében, ennél fogva, következőleg, denikve (*id*)

ezóta (hsz) ◊ ettől fogva, ekkortól

ezred¹ (szn) ◊ ezredrész

ezred² (fn) ◊ évezred

ezred³ (fn) ◊ regiment, regement (*táj*)
◊ (*rég*): hadsereg, sereg | sokaság, tömeg

ezredes¹ (mn) ◊ évezredes, ezredéves, millenáris (*id*)

ezredes² (fn) ◊ ezredparancsnok, őbester (*rég*), colonel (*id*)

ezredik (szn) ◊ sokadik

ezrelék (szn) ◊ ezredrész, per mille (*id*)

ezres (fn) ◊ ezerforintos, bartók (*biz*), rugó (*szleng*), rongy (*szleng*), lepedő (*szleng*), misi (*szleng*)

ezrével (hsz) ◊ ezerszámra, tömegesen, seregestül, csapatostul, halomszámra, százával, csöstül
◊ ezenként

ezután (hsz) ◊ ezentúl, mostantól, mostantól fogva, mostantól kezdve, ezt követően, a későbbiekben, ettől kezdve, a jövőben, a továbbiakban, eztán (*biz*), ennekutána (*rég*) ♦ EZELŐTT

ezúton (hsz) ◊ így, ilyen módon, ekképpen, ilyeténképpen (*vál*)

ezúttal (hsz) ◊ most, mostan, ez egyszer, ez alkalommal, jelenleg
◊ ekkor
◊ ezúton, így, ekképpen

ezüst (fn) ◊ argentum (*szak*), arzsint (*táj*)
◊ ezüstpénz, fehérpénz (*rég*)

ezüstfa (fn) ◊ olajfa

ezüstműves (fn) ◊ ötvös, ékszerész, filigránkészítő (*rég*)

ezüstnemű (fn) ◊ ezüstkészlet, evőkészlet

ezüstös (mn) ◊ ezüstözött, ezüstszerű, ezüstfehér, szürkés, ólomfehér | deres, ősz | sápadt [holdfény]

ezüstpapír (fn) ◇ sztaniolpapír, sztaniol, csokipapír (*biz*) | fólia, alufólia
ezüstpróba (fn) ◇ fémjelzés
ezzel (hsz és nm) ◇ evvel, ezáltal | aztán, azután, ezután, majd ◆ AZZAL

F

fa (fn) ◇ élőfa, csemete, facsemete, fácska, sudár (*rég*) | karácsonyfa, májusfa
◇ faanyag, faáru, deszka, lignin (*szak*), lignum (*szak*) | tűzifa, tüzelőfa
◇ fadarab, bot, pálcá, karó, celőke (*táj*)
◇ (*szleng*): egyes, elégtelen, karó (*biz*), cuka (*biz*), pejko (*tréf*), tök (*szleng*), dákó (*szleng*), dugó (*szleng*), fűrő (*szleng*), horog (*szleng*), kampó (*szleng*), gerenda (*szleng*) ◆ JELES, ÖTÖS
faág (fn) ◇ ág, ágacska, gally, nyúlvány, vessző, csangota (*táj*)
faanyag (fn) ◇ faáru, fa, deszka, lignin (*szak*)
fabatka (fn) ◇ (*rég*): garas, fillér, fitying
fabrikál (ige) ◇ barkácsol, készít, gyárt, összeállít, előállít, tákol (*biz*), eszkábál | fűr-farag, bütyköl (*biz*)
fabula (fn) ◇ mese, állatmese, tanítómese
fabuláz (ige) ◇ mesél, anekdotázik, adomázik
◇ fecseg, locsog, csacsog, kotyog, lefetyel, cseveg, karattyol, trafikál (*rég*) | lódit, hazudik, füllent, tódit, hamukál (*szleng*)
faburkolat (fn) ◇ faborítás, falemez borítás, fatáblázat, táblázat (*rég*), lambéria
facér (mn) ◇ magányos, társtalan, egyedülálló, nőtlen | szabad, szalma (*tréf*) ◆ TÁRSAS, FOGLALT
◇ állástalan, állás nélküli, munka nélküli, munkátlan, dologtalan | csellengő, kallódó, ráérős ◆ DOLGOZÓ
◇ (*táj*): romlott, erkölcstelen [leány]
◇ (*táj*): hitvány, haszontalan | nélkülözhető
◇ (*táj*): furcsa, egyedi
facipő (fn) ◇ fapapucs, klumpa, facóko (*táj*), cókó (*táj*)
facsar (ige) ◇ csavar, gyűr-gyavar (*táj*) | kicsavar, víztelenít | szikkaszt, présel, sajtol
◇ (*táj*): iparkodik, igyekszik
◇ <vmiből vmit>: szerez, előteremt, nyer, kikényszerít, kiprésel
◇ [orrot]: mar, ingerel, csíp
facsemete (fn) ◇ csemete, fácska, sudár (*rég*), surja (*táj*)
fafaragás (fn) ◇ faszobrászat
◇ fafaragvány, faragvány, faszobor
fafejú (mn) ◇ értetlen, ostoba, buta, oktalan, tökéletlen, nehézfejű, nehéz felfogású, tompa agyú, hülye, tökfesű, hájfejű, vízagyú (*szleng*), hígagyú (*durva*) ◆ ÉLESESZŰ, OKOS
◇ konok, makacs, dacos, csökönyös, nyakas, vaskalapos, merev, begyepesedett ◆ RUGALMAS, NYITOTT
faggat (ige) ◇ kérdezzet, kikérdez, kérdez, vallat, egzaminál (*rég*), vizsgáztat, inkvirál (*id*), szorongat, nyaggat, gyötör, firtat, fártat (*táj*), kérdezősködik, kérdésekkel ostromol, faggatózik, firtogat (*táj*), farcinál (*táj*), kontat (*táj*), faktat (*táj*) ◆ ELMOND, VÁLASZOL, VALL
◇ (*táj*): facsar | szétnyom, magoz [meggyet], fölfakaszt
faggatózik (ige) ◇ kérdezősködik, tudakozódik, érdeklődik, informálódik, felvilágosítást kér, puhatolódik, firtat, faggatolódik (*táj*) ◆ VÁLASZOL, FELEL, FELVILÁGOSÍTÁST AD
fagott (fn) ◇ bűgösip
fagy¹ (ige) ◇ megfagy, kihűl, megdermed, megmerevedik, jeged (*táj*), jégzik (*táj*), körmed (*táj*), megkörömködik (*táj*), gérezik (*táj*) | csikorog ◆ OLVAD, ENGED, CSORDUL
fagy² (fn) ◇ hideg, jég, dér, zúzmara ◆ FORRÓSÁG, HŐSÉG, TŰZ
fagyal (fn) ◇ madárhúr (*rég*)
fagyás (fn) ◇ lehülés, megdermedés ◆ OLVADÁS, FELENGEDÉS
◇ fagydaganat, elfagyás
fagyaszt (ige) ◇ lehűt, jégbe hűt, fagyal (*rég*), jegeszt (*rég*) | megdermeszt ◆ OLVASZT, MELEGÍT

◇ jegel, érzéstelenít

faggyú (fn) ◇ zsír, zsiradék, háj, sebum (*id*) | kenőcs

fagylalt (fn) ◇ fagyí (*biz*), jégkrém, parfé

fagyaltozik (ige) ◇ fagyizik (*biz*), jégkrémezik

fagyaltozó (fn) ◇ fagyizó (*biz*), jégbüfé, cukrászda

fagyos (mn) ◇ megfagyott, jeges, deres, zúzmarás, sikos, csúsós

◇ hideg, jéghideg, zimankós, zord, metsző, átható, barátságatlan, dermesztő, fogvacogtató | átfagyott, didergő, fázó, fázós ◆ MELEG, ENYHE, KELLEMES

◇ rideg, visszautasító, elutasító, barátságatlan, kimért, hűvös, ellenséges, szeretetlen **Sz:** hideg, mint a márvány ◆ OLDOTT, BARÁTSÁGOS, SZÍVÉLYES

fagyoskodik (ige) ◇ fázik, vacog, didereg, cidrizik (*biz*), fagylódik (*táj*), fázlódik (*táj*) **Sz:** majd megveszi az isten hidege ◆ MELEGE VAN

fagyöngy (fn) ◇ madárlép (*táj*)

fagypont (fn) ◇ nullfok, nullpont, dermedéspont ◆ FORRPONT, FORRÁSPONT

faház (fn) ◇ gerendaház, bungaló, nyári lak, kerti ház, kunyhó, kalyiba, barakk, bódé

faháj (fn) ◇ cimet (*rég*), édesforgács (*táj*), fahaj (*táj*)

◇ fakéreg, faháncs

fair (mn) ◇ tisztességes, becsületes, kifogástalan, sportszerű, etikus, korrekt

faiskola (fn) ◇ csemetekert, csemeteiskola, csemetés (*biz*), növényiskola, nevendékház (*rég*), fanövelde (*rég*), pepinéria (*id*)

faj (fn) ◇ nem, species (*szak*) | emberfajta, rassz (*szak*), fajzat (*rég*)

◇ nép, nemzet, náció (*rég*) | nemzetség, család

◇ fajta, féle, féleség, minőség, kategória, változat, válfaj | műfaj

fáj (ige) ◇ sajog, nyilallik, zsihog, csikar, ég, mar, szúr, hasogat, csíp, zsiborog (*táj*), sérzik (*táj*), bílik (*táj*), bozsorog (*táj*)

◇ kínoz, gyötör, bánt, aggaszt, nyugtalanít, rosszlesik

fajankó (fn) ◇ fafej, tökfílkó, tökfej, balek, tuskó (*biz*), suttyó, tahó (*biz*), surmó, hólyag (*biz*), bunkó (*biz*), golyhó (*táj*), mihók (*táj*), fatülök (*táj*), tökkolop (*táj*) ◆ ÉSZKOMBÁJN

fajás (fn) ◇ fájdalom, nyilallás, szúrás, görcs, szenvedés, kín, sérés (*rég*)

◇ [többes számban]: vajúdás

fájdalmas (mn) ◇ fájó, fájós, érzékeny, sajgó, nyilálló, hasogató, szúró, égő, maró, fájdalmas (*táj*), fájlalatos (*rég*), jajos (*rég*) | kízó, gyötrelmes, fájdalomteli ◆ FÁJDALOMMENTES

◇ szomorú, gyászos, keserves, bús, szívet tépő, szívbe markoló, szívszaggató, csüggesztő, lehangoló, elszomorító ◆ ÖRVENDETES, ÖRÖMTELI, VIDÁM

◇ megkínzott, szenvedő, vigasztalan, megtört, lesújtott, gyötrődő, keserű, senyvedő ◆ BOLDOG, VIDÁM, JÓKEDVŰ

fájdalom (fn) ◇ fájás, sajgás, nyilallás, hasogatás, szúrás, nyilamlás (*táj*) | kín, gyötrelmelem, szenvedés, dolor (*szak*) ◆ FÁJDALOMMENTESSÉG

◇ szomorúság, levertség, bánat, gyász, jaj, keserűség, keserv, siralom, panasz, töredelem (*rég*) | nyomorúság, szerencsétlenség, csapás, megpróbáltatás ◆ ÖRÖM, VIDÁMSÁG, BOLDOGSÁG

fájdalomcsillapító I. (mn) ◇ analgetikus (*szak*), csillapító, enyhítő, érzéstelenítő, kábító, narkotizáló (*szak*)

fájdalomcsillapító II. (fn) ◇ analgetikum (*szak*), narkotikum (*szak*), érzéstelenítőszer

fájdalomdíj (fn) ◇ vigaszdíj, kárpótlás, kártérítés, jóvátétel, elégtétel, kompenzálás, kompenzáció, flastrom (*rég*)

fájdalommentes (mn) ◇ fájdalom nélküli, könnyű, sima, érzéstelenítéses (*szak*) ◆ FÁJDALMAS, GYÖTRELMES

◇ egyszerű, kényelmes, olcsó, szimpla (*biz*), zavartalan ◆ NEHÉZ, BAJOS, BONYOLULT

fájdít (ige) ◇ fájlal, fájást érez, sajdit, fájít (*táj*), sajdol (*táj*), sajnál (*táj*), bán | panaszodik, panaszol

faji (mn) ◇ nemi, generikus (*id*)

◇ speciális, specifikus

◇ törzsi, etnikai

fajlagos (mn) ◇ jellemző, specifikus, sajátlagos (*rég*), fajszerű (*rég*) ◆ ASPECIFIKUS

fájlal (ige) ◇ fájdit, fájdalmat érez, fájít (*táj*), sajnit (*táj*), sérlel (*táj*) | panaszodik

◇ sajnál, szomorkodik, búsul, bán, bánkódik, kesereg, sirat, gyászol, sajnálkozik <vm-in> | rosszulesik <vkinek vmi>, megbántódik, neheztel, sérelmez ◆ **ŐRÜL, ÖRVENDEZIK**
fájó (mn) ◇ fájdalmas, fájós, sajgó, hasogató, nyilalló, égő, szuró | érzékeny, kényes, sérült, sebes, vérző, beteg ◆ **EGÉSZSÉGES, ÉP, FÁJDALOMMENTES**
 ◇ szomorú, keserves, kínzó, gyötrő, nehéz, szívfájdító, szívet tépő ◆ **ÖRÖMTELI, VIDÁM, SZÍVET MELENGETŐ**
fájós (mn) ◇ fájó, fájdalmas, beteg, beteges, sajgó, érzékeny, kényes, rossz, fájlatos (*rég*), bodzás [láb] (*táj*) ◆ **EGÉSZSÉGES, JÓ**
fajta (fn) ◇ változat, féleség, típus, zsáner (*biz*), alfaj, válfaj, nem (*szak*), osztály, csoport | kategória, jelleg, modell, minőség
 ◇ faj (*biz*), species (*szak*), rassz (*pej*), vér (*vál*), nemzetség, nemzet, náció (*rég*) | népség, szerzet, fajzat
fajul (ige) ◇ elfajzik, silányul, satnyul, korcsosul, romlik ◆ **NEMESEDIK**
 ◇ elfajul, kiéleződik, eldurvul, elmérgesedik ◆ **RENDEZŐDIK, ELSIMUL**
fakad (ige) ◇ kibuggyan, előtör, feltör, felszökik, folyik, ered, serked
 ◇ kihajt, kifeslik, kibomlik, kisarjad, serked, zsendül, kiszökken, rügyezik, kibújik, kipattan ◆ **ELHERVAD, ELSORVAD, ELSZÁRAD**
 ◇ ered, keletkezik, fejlődik, származik, támad, jön, adódik, létrejön
fakanál (fn) ◇ főzőkanál, keverőkanál, fakalán (*táj*)
fakaszt (ige) ◇ fakajt (*táj*), fakít (*táj*)
 ◇ fejleszt, növeszt, sarjaszt | teremt, létrehoz, előidéz
 ◇ <vmire>: indít, készletet
fakép (fn) ◇ (*rég*): fabálvány, faszobor
 ◇ (*táj*): fapofa, szemtelen arc, érzéketlen arc
fakéreg (fn) ◇ faháncs | fahéj, fahaj (*táj*)
fakír (fn) ◇ aszkéta, dervis, jógi
 ◇ [jelzőként]: érzéketlen, igénytelen | türelmes, tűrő
fakít (ige) ◇ színtelenít, halványít, fehérit | koptat ◆ **SZÍNESÍT, ÉLÉNKÍT**
 ◇ (*táj*): fakaszt
fáklya (fn) ◇ szövétnek (*rég*), gyertya, lámpás
 ◇ géniusz, vátesz, nagy szellem
fakó (mn) ◇ fénytelen, színtelen, színehagyott, elfakult, tompa, matt, halvány, napszitta, szürke, seszínű, hóka (*táj*), kese (*táj*), barna (*rég*), seprőszínű (*rég*), zsufa (*táj*), savószínű (*táj*), vakszínű (*táj*) ◆ **FÉNYES, SZÍNES, RAGYOGÓ**
 ◇ halovány, vértelen, vérszegény, sápadt, holtsápadt, falfehér, krétafehér, vérszegény ◆ **PIROSPOZSGÁS**
 ◇ (*rég*): zavaros, vörhenyes | hamuszínű
 ◇ kopott, viseltes, nyűtt, toprongyos, agyonmosott, szegényes ◆ **VADONATÚJ, SZÍNPOMPÁS**
 ◇ (*táj*): vasalatlan
 ◇ [hang]: gyenge, homályos, fátyolos, elhaló, bágyadt ◆ **ERŐS, ERŐTELJES, ÉRCES**
fakszimile (fn) ◇ hasonmás, másolat, kópia, reprint [kiadás] ◆ **EREDETI**
fakszni (fn) ◇ szeszély, hóbort, bogár, rigolya, dili, rapli (*biz*), hepp (*szleng*)
faksznis (mn) ◇ szeszélyes, hóbortos, bogaras, rigolyás, raplis (*biz*)
fakul (ige) ◇ halványodik, halványul, színtelenedik, ereszt [színt], színét hagyja, színét veszti, keshed (*táj*), fakódik (*táj*), hagyul (*táj*), hókul (*táj*) | sápad ◆ **SZÍNESEDIK, VISSZANYERI A SZÍNÉT**
fakultás (fn) ◇ kar, tagozat
 ◇ (*rég*): hivatás | rátermettség, képesség, tehetség, jogosultság
fakultatív (mn) ◇ választható, szabadon választható, szabadon választott, tetszés szerinti, vagylagos, önkéntes ◆ **KÖTELEZŐ, ELŐÍRT**
fal¹ (ige) ◇ habzsol, eszik, lakmározik, harap, zabál (*szleng*), pofáz (*durva*), torkoskodik, tömi magát, nyelebel (*táj*), hamzsál (*táj*), éhászkdik (*táj*), csombókol (*táj*), hampuláz (*táj*), töltöz (*rég*), faldoklik (*rég*) **Sz**: két pofára eszik; tömi a fejét; tömi a majmot ◆ **ESZEGET, CSIPEGET, ESZIKÉL**
fal² (fn) ◇ főfal, közfal, válaszfal, alapfal | kerítés, sánc, palánk, sövény (*rég*)
 ◇ gát, akadály, korlát, nehézség
falánk (mn) ◇ mohó, torkos, éhes, nagyevő, nagyétkű, étkes, pákosztos (*biz*), haspárti, haspók (*biz*), gourmand (*id*), kajtár (*táj*), ettes (*táj*), kodé (*táj*), mohos (*táj*), habzsi (*táj*), bőbélű, nagybelű, sáskabélű (*táj*), bélpoklos, lóbelű (*szleng*), zabagép (*szleng*) **Sz**: a vasszőget is megeszi; a fogával ás magának

vermet; álmában is bográcsához ül; annyit eszik, mint egy ló; csak azt bánja, hogy mint az ökörnek, két gyomra nincs; csecsemő korában hat rágó dajkája volt; első és utolsó az asztalnál; farkas lakik a gyomrában; farkasétvágya van; feneketlen a gyomra, mint a szabó gyűszűje; ha jóllakott is, a szeme éhezik; kenyérrrel hál az ágyban; két pofára eszik; ki nem veszik a kezéből a sódart; köpülővel tömi magába; lyukas a gyomra; maga fogával ássa a sírját; mindent bevesz a béle, mint a moslékos sajtár; mindent maga akar elnyelni, mint a farkas; mindig kásán, babon az esze; mintha kaptafára verték volna a gyomrát; nem rágja a falatot, csak nyeli; ördög van a begyében; telhetetlen Mohamed; tepsi túrós lepény lyukas fogát tölti; zabál, mint a disznó ♦ KIS ÉTKŰ, ÉTVÁGYTALAN, KÁKABELŰ (*biz*)

falás (fn) ◇ evés, lakmározás, habzsolás (*pej*), zabálás (*durva*) | falatozás

◇ falat, harapás, darabka

falat (fn) ◇ darabka, harapás, falás, csepp, befalás (*táj*), harapát (*táj*), nyelet (*táj*)

◇ apróság, csöppség

falatozik (ige) ◇ lakmározik, lakomázik, eszik, eszeget, kosztol (*biz*), táplálkodik, étkezik, fogyaszt, burkol (*biz*), kajál (*biz*), harap (*biz*), bekap (*biz*), falámozik (*táj*), falatázik (*táj*) ♦ KOPLAL, BÓJTÖL, ÉHEZIK

falatozó (fn) ◇ büfé, büfögő (*szleng*), bisztró, bár, salátabár, étkező, étkezde, vendéglő, gyorsbüfé, önkiszolgáló, étterem

falaz (ige) ◇ kőműveskedik, falat rak, falat húz, fallal kerít

◇ (*szleng*): vigyáz, örködik, smírol (*szleng*), segít, fedez

◇ (*szleng*): udvarol, teszi a szépet

falfehér (mn) ◇ hófehér, sápadt, halálsápadt, holtsápadt, krétafehér, halovány, vértelen, vérszegény Sz: fehér, mint a meszelt fal ♦ PIROSPOZSGÁS

falfestmény (fn) ◇ freskó, falkép, mennyezetfestmény

fali (mn) ◇ murális (*vál*), parietális (*id*)

falidugó (fn) ◇ dugaszolóaljzat (*szak*), konnektor, csatlakozó

falióra (fn) ◇ ingaóra, kakukkos óra

faliújság (fn) ◇ hirdetőtábla

falka (fn) ◇ csapat, sereg, csoport, nyáj, konda, csorda, raj, boly, folt (*táj*) | tömeg, sokaság, horda (*pej*), csürhe, csőceselék, banda

falragasz (fn) ◇ plakát, hirdetmény, hirdetés, reklám, reklámcédula, felirat, nyalóka (*biz*), affiche (*id*), tacepao (*biz*)

fals (mn) ◇ hamis, fülsértő ♦ TISZTA

◇ hamisított, átdolgozott, téves, rossz, helytelen, fonák, visszás, hibás, elhibázott, ál, talmi, valótlan, alaptalan, kitalált, koholt, hazug, költött ♦ HELYES, JÓ, VALÓS

falu (fn) ◇ község, település, kistelepülés (*szak*), kisközség, faluhely, falucska, vidék, muca (*durva*) ♦ VÁROS

falubeli (mn) ◇ idevaló, idevalósi, földi, kebelbeli (*rég*) | ismerős, szomszéd ♦ IDEGEN, JÖTTMENT

◇ falusi, vidéki ♦ VÁROSI

falusi (mn) ◇ vidéki, községi, falulakó, falubeli, paraszti, nagy csizmás (*rég*) | mezei, rurális (*id*) ♦ VÁROSI

◇ (*pej*): műveletlen, iskolázatlan, bárdolatlan, faragatlan, nyers, együgyű, egyszerű, mucai (*durva*), bugris, bősme (*táj*) ♦ MŰVELT, FINOM, KIFINOMULT

faluvég (fn) ◇ faluszél, vég (*rég*), szél (*táj*), gyepsor (*táj*), alvég (*táj*), felvég (*táj*), szeg (*táj*), alszeg (*táj*), felszeg (*táj*), a kertek alja ♦ FALUKÖZPONT

fáma (fn) ◇ hír, hírnév

◇ híresztelés, szóbeszéd, mendemonda, pletyka

fametszet (fn) ◇ fametszés, xilográfia (*id*), fanyomat

família (fn) ◇ család, rokonság, hozzátartozók, pereputty

familiáris (mn) ◇ családias, otthonos | bizalmas, bizalmaskodó, tolakodó ♦ RIDEG, TÁVOLSÁGTARTÓ

famulus (fn) ◇ alkalmazott, beosztott

◇ tanítvány, növendék, hallgató, jelölt | munkatárs, asszisztens, segítőtárs, segéd, kiségitő, gyakornok, demonstrátor ♦ MESTER

fanatikus (mn) ◇ megszállott, fanatizált, rajongó, vakbuzgó, elvakult, mániákus, bigott | elszánt, vakmerő, szenvedélyes, féktelen, szertelen, szélsőséges, zabolátlan, vad ♦ JÓZAN, MÉRTÉKTARTÓ

fancsali (mn) ◇ kedvetlen, savanyú, unott, fanyar, kényszeredett, kelletlen, mész, fanyalgó, bosszús, nyaffadt (*táj*) ♦ DERŰS, MOSOLYGÓS

fánk (fn) ◇ forgácsfánk, csöröge, tarkedli (*id*), kráfli (*id*), pampuska (*táj*), pánkó (*táj*), siska (*táj*), lapótya (*táj*), herőce (*táj*)

fantasztikus (mn) ◇ abszurd, hihetetlen, irreális, kiagyalt, kitalált, fantázia szülte, költött, képzeletbeli | meghökkentő, elképesztő, groteszk ◆ RÉALIS, VALÓSZERŰ, HIHETŐ

◇ rendkívüli, pompás, remek, tüneményes, mesés, mesébe illő, csodálatos, csodás, bámulatos, ragyogó, briliáns, pazar, elsőrendű, kitűnő, nagyszerű, óriási, káprázatos, szédületes, lenyűgöző, kivételes, kolosszális (*biz*), szuper (*biz*), csúcs (*szleng*) ◆ ÁTLAGOS, KÖZÉPSZERŰ, MINDENNAPOS

fantázia (fn) ◇ képzelet, képzelőerő, képzelőtehetség, lelemény, kreativitás

◇ ábránd, ábrándkép, látomás, álmodozás, képzelődés, merengés, fantazmagória, hallucináció, légvár, álomvilág, agyszülemény ◆ TÉNY, VALÓSÁG, REALITÁS

fanyar (fn) ◇ agyrem, látomás, rémkép, rémlátomás, lázálom, kényszerképzet, vízió, ábránd, álomkép, képzelődés, fantazmagória, kiméra (*vál*) ◆ VALÓSÁG

◇ rém, kísértet, szellem, árny, szörny, démon, mumus, hazajáró lélek

fanyalodik (ige) ◇ <vmire>: ráfanyalodik, rászánja magát, rászorol

fanyalog (ige) ◇ fintorog, kelletlenkedik, húzódozik, idegenkedik, ózdkodik, ízetlenkedik (*rég*), fancsalog (*táj*), fenceleg (*táj*), nyavalyog

fanyar (mn) ◇ savanyú, savanykás, borizú, keserű, keserű, fanyarkás, sanyargós (*táj*), húzós (*táj*), vadízú (*táj*) | éretlen, zöld ◆ ÉDES, ÉRETT

◇ barátságtalan, kellemetlen | rosszmájú, epés, csípős, csipkelődő [humor] ◆ BARÁTSÁGOS, SZÍVÉLYES

◇ kényszeredett, kelletlen, kedvetlen, fancsali

fapapucs (fn) ◇ facipő, klumpa, cókó (*táj*), facsizma (*tréf*) | gyógygypapucs

fapofa (fn) ◇ faarc, pléhpofa

far (fn) ◇ fenék, ülep, hátulsó fél, hátsó, popsi (*biz*), popó (*biz*), alfél, hátsó fertály, ülőgumó (*tréf*), koffer (*biz*), tompor, segg (*durva*), valag (*durva*)

◇ tat, hátsó rész, hátoldal ◆ ORR, HAJÓORR

fárad (ige) ◇ lankad, pilled, tikkad, ernyed, gyengül, bágyad, kimerül, kókad, lanyhul, erőtlenedik, csügged, árnyad (*táj*) ◆ ERŐSÖDIK, ERŐRE KAP

◇ fáradozik, igyekszik, dolgozik, törődik, bajlódik, szorgoskodik, serénykedik, buzgólkodik, munkálkodik, erőlködik, verejtékezik ◆ HENYÉL, LOPJA A NAPOT, LUSTÁLKODIK

fáradalom (fn) ◇ fáradság, fáradozás, vesződség, erőfeszítés, igénybevétel, strapa (*biz*), viszontagság ◆ SZÓRAKOZÁS, KEDVTELES

fáradékony (mn) ◇ gyenge, lankatag, rozoga, roskatag, fáratag (*rég*) ◆ ÁLLÓKÉPES, ERŐS, SZÍVÓS

fáradhatatlan (mn) ◇ lankadatlan, kitartó, töretlen, bizakodó, tántoríthatatlan, ernyedetlen (*vál*), csüggedetlen, állhatatos, állóképes, szívós, szorgalmas, szorgos, serény, aktív, igyekvő, iparkodó, buzgó, dolgozó ◆ FÁRADÉKONY, GYENGE, ENERVÁLT

fáradozás (fn) ◇ fáradság, fáradalom, munkálkodás, munka, igyekezet, erőfeszítés, vesződség, küszködés, törődés, gond (*biz*), utánjárás, iparkodás, buzgólkodás, erőbedobás, gürcölés, robotolás (*biz*), meló (*szleng*) ◆ HENYÉLÉS, LUSTÁLKODÁS, NAPLOPÁS

◇ munkásság, szolgálat, érdem

fáradozik (ige) ◇ fárad, törődik, bajlódik, kínlódik, küszködik, vesződik, töri magát, strapálja magát (*biz*), küzd, viaskodik, harcol, erőfeszítéseket tesz, talpal (*biz*), melózik (*szleng*), robotol (*biz*), gürcöl, gürizik (*szleng*), güzül (*szleng*), csarmalódik (*táj*) ◆ LUSTÁLKODIK, HENYÉL, LOPJA A NAPOT

◇ <vmin>: iparkodik, dolgozik, buzgólkodik, munkálkodik, ügyködik, foglalatoskodik ◆ ELHANYAGOL

fáradság (fn) ◇ fáradozás, fáradalom, vesződség, kínlódás, erőfeszítés, törődés, töredelem (*táj*), munka, igénybevétel, meló (*biz*), strapa (*biz*), ügybaj (*rég*) | nehézség, vesződés, kellemetlenség, gond, baj, nyűg ◆ PIHENÉS

fáradtság (mn) ◇ fáradalmas, vesződséges, nehéz, keserves, verejtékes, fárasztó, kemény, megerőltető, kimerítő, bajos, terhes, gyötrelmes, strapás (*biz*), difficilis (*id*), kenyérgőzös (*táj*) ◆ PIHENTETŐ, KÖNNYŰ

fáradt (mn) ◇ kimerült, megfáradt, elcsigázott, törődött, agyonhajszolt, bágyadt, lankadt, nyúzott, pilledt, tikkadt, kialvatlan, levert, megviselt, gyenge, lerobbant (*biz*), lestrapált (*biz*), tropa (*szleng*), enervált, kidöglött (*durva*), kipurcant (*szleng*), kolladt (*táj*) **Sz**: alig áll a lábán; kilóg a nyelve; kivan, mint a liba; lankadt, mint a tőkvirág; nem győzi szusszal; olyan, mint a kifacsart citrom; úgy elfáradt, mint a lőtt kutya; úgy elfáradt, hogy restell még restelni is ◆ FRISS, ERŐS, PIHENT

◇ [szín]: halvány, tompa, világos, fakó, bágyadt ◆ ÉLÉNK, HARSÁNY

fáradtság (fn) ◇ elfáradás, kimerültség, gyöngeség, erőtlenség, bágyadság, ernyedtség, álmodás, levertség, törődöttség ◆ KIPIHENTSÉG, ERŐNLÉT, FITTSÉG

farag (ige) ◇ vés, metsz, ró, bárdol (*rég*), fűr-farag, barkácsol, fabrikál, farigcsál (*biz*), faracskál (*táj*), halkál (*táj*) | mintáz, alkot, [szobrot] készít, szobrászkodik | [ceruzát] hegyez, spiccel (*szak*)

◇ [rímeket] kovácsol, [verset] ír, verselget, [rímeket] gyárt (*pej*)

◇ <vkiből vmit>: nevel, formál, gyúr

faragás (fn) ◇ vésés, metszés, rovatolás (*szak*), összeeresztés (*szak*), kihornyolás (*szak*), nútolás (*szak*), kinagyolás (*szak*) | szobrászkodás

◇ faszobor, famunka

faragatlan (mn) ◇ bárdolatlan, csiszolatlan, neveletlen, modortalan, műveletlen, kulturálatlan, civilizálatlan, barbár, nyers, darabos, közönséges, pallérozatlan, útszéli, alpári, parlagi, póri, pórias, udvariatlan, otromba, primitív, érdes, pimasz, durva, paraszt, proosztó (*szleng*), mucsai (*durva*), bumburnyák, surmó, sutyerák, tahó (*biz*), tapló, bugris (*pej*), bunkó, tuskó (*pej*), böszme (*táj*), alafaré (*táj*) **Sz**: nem volt gyerekzobája; istállóban nőtt fel; ló nézett ki a gyerekzobája ablakából; hullik a vetőmag a szájából ◆ FINOM, MŰVELT, CIVILIZÁLT

◇ (*rég*): dísztelen, idomtalan | rendetlen, csintalan ◆ FARAGOTT, DÍSZES, CIKORNYÁS

faragott (mn) ◇ vésett, metszett

fáraszt (ige) ◇ kimerít, terhel, bágyaszt, lankaszt, megerőltet, elcsigáz, megvisel, izzaszt, tikkaszt, strapál (*biz*), fátigál (*rég*) | nyúz, nyaggat, bosszant, háborgat, gyötör, vegzál (*rég*), zaklat ◆ FRISÍT, PIHENTET

fárasztó (mn) ◇ fáradtságos, kimerítő, idegfeszítő, hajszás, idegőrlő, megerőltető, gyötrelmes, verejtékes, kemény, vesződéses, nehéz, izzasztó, keserves, zsibbasztó, strapás (*biz*), körömszakasztó (*rég*), döglesztő (*durva*) ◆ PIHENTETŐ, KÖNNYŰ

◇ (*pej*): unalmas, egyhangú, nyűgös, bosszantó, idegesítő ◆ ÉRDEKES, ÉRDEKFESZÍTŐ

farkas (fn) ◇ ordas (*vál*), csikasz (*táj*), toportyán (*táj*), fereg (*táj*), toportyánfereg (*táj*), fogasi (*táj*, *tréf*) ◆ BÁRÁNY

farkaskutya (fn) ◇ juhászkutya, német juhászkutya

farkatlan (mn) ◇ csonka, suta (*táj*) ◆ ÉP

farkasordító (mn) ◇ [időjárás]: zord, hideg

farizeus (fn) ◇ képmutató, álszent, szenteskedő, szemforgató | áruló

farktoll (fn) ◇ kormánytoll

farm (fn) ◇ birtok, gazdaság, ültetvény, tanya, majorság (*táj*), telep | tehenészet

farmer (fn) ◇ telepes, gazda, parasztgazda, gazdálkodó, földműves, mezőgazdász

◇ farmernadrág, jeans (*id*)

farok, fark (fn) ◇ csóva [üstökösé]

◇ farkinca (*biz*), csutak (*biz*)

◇ (*szleng*): himvessző, pénisz, szerszám (*szleng*), műszer (*szleng*), puska (*szleng*), füttyi (*biz*), füttykös, füttyülő (*biz*), kuki (*biz*), pöcs (*durva*), löcs (*durva*), fasz (*durva*)

farol (ige) ◇ hátrál, tolat, curikkol (*biz*), seggel (*táj*), fartol (*táj*), kandarlik (*táj*), farával fordul (*rég*)

◇ megfarol, kicsúszik | kifarol (*biz*)

fárosz (fn) ◇ világitótorony

◇ irányító, vezérlő szellem, útmutató

farsang (fn) ◇ karnevál, maszkabál (*táj*) | multság, dínomdánom

farzseb (fn) ◇ hátsó zseb

fás (mn) ◇ erdős, ligetes, bokros, cserjés, gesztes (*rég*), sűrű (*rég*)

◇ kemény, rostos, szálkás, taplós, pudvás ◆ ZSENGE, OMLÓS, PUHA

◇ (*rég*): kedvetlen, fásult

fasirozott (fn) ◇ fasírt, vagdalt, vagdalt hús, hasé, húspogácsa (*szak*), labdapecsenye (*táj*)

fasiszta (mn) ◇ nemzetiszocialista, hitlerista, feketeinges (*rég*), náci, nyilas, barnainges | fajüldöző, fajgyűlölő, rasszista, zsidógyűlölő, antiszemita | antikommunista, antiszocialista ◆ ANTIFASISZTA

fásítás (fn) ◇ erdősítés, erdőültetés, erdőtelepítés, beültetés, betelepítés ◆ FAKIVÁGÁS, FAKITERMELES, TARVÁGÁS

fasiszmus (fn) ◇ nemzetiszocializmus, hitlerizmus, nácizmus | rasszizmus, antiszemitizmus ◆ ANTIFASIZMUS

fáskamra (fn) ◇ fásszín, faszín, fészter, sufni (*biz*), kamra

fásli (fn) ◇ kötözőpólya, pólya, kötés

fasor (fn) ◊ sétány, sétaút, korzó, allé (*rég, vál*), sétasor (*rég*), fasikátor (*rég*)

fásult (mn) ◊ érzéketlen, elfásult, közönyös, közömbös, érdektelen, kérges, kiégett, tompult, tompa, egykedvű, enervált, blazírt, kedvetlen, kedélytelen, apatikus, életunt, unott, kiélt, megcsömörlött, csüggedt, letargikus, szentelen, flegmatikus, részvétlen, kábult, tespedt ♦ ÉLÉNK, TEVÉKENY, EGYÜTTÉRZŐ

faszeg (fn) ◊ csap, facsap, csapszeg, faék, pecek (*biz*)

faszén (fn) ◊ faparázs, cérkó (*táj*)

fatális (mn) ◊ végzetes, végzetszerű, sorsszerű, fátumszerű, bekövetkező, elkerülhetetlen, kivédhetetlen, kikerülhetetlen, megelőzhetetlen, halálos, katasztrofális, tragikus, ominózus ♦ MEGELŐZHETŐ, ELKERÜLHETŐ, KIVÉDHEŐ

◊ kellemetlen, sajnálatos, kínos, szerencsétlen, átkos, gyászos, jóvátehetetlen, javíthatatlan ♦ KORRIGÁLHATÓ, JAVÍTHATÓ, JÓVÁTEHETŐ

fater (fn) ◊ (*szleng*): apa, édesapa, atya, papa, apuka, papus (*biz*), fati (*biz*), ős (*szleng*), öreg (*szleng*), öregfiú (*szleng*) ♦ MUTTER

◊ [megszólításként]: papa, tata (*biz*), apóka (*biz*)

fatönk (fn) ◊ fatuskó, tuskó, fatörzs, farönk, rönk, tőke, csutok (*táj*), csutkó (*táj*), fatönköly (*táj*), rönköly (*táj*) ♦ GALLY

fatörzs (fn) ◊ törzs, törzsök (*rég*), suháng (*táj*), geszt (*rég*), sudár (*szak*)

◊ tönk, fatönk, fatuskó, tuskó, farönk, rönk, tőke, csutok (*táj*), csutkó (*táj*), fatönköly (*táj*), rönköly (*táj*)

fátum (fn) ◊ sors, végzet, eleve elrendelés, determináció (*id*), predestináció (*id*) | balsors, balszerencse

fátyol (fn) ◊ lepel, sliffer (*rég*), burkozó (*táj*) | takaró, függöny, drapéria | fedél (*rég*)

◊ álarc, maszk

◊ homály, köd, hályog

fátyolos (mn) ◊ [tekintet]: homályos, ködös, párás, elmosódott, bizonytalan ♦ TISZTA, VILÁGOS, RAGYOGÓ

◊ [hang]: rekedtes, rekedt, érdes, tompa, gyenge ♦ ÉRCES, ZENGŐ, CSENGŐ

fátyolvirág (fn) ◊ rezgőke

fattyú (fn) ◊ törvénytelen gyerek, szerelemgyerek, kakukktójás, kakukkfióka, basztard (*id*), orozva kelt (*rég*), zabigyerek, korcs (*durva*), ebfaj (*durva*), bitang, kölyök (*rég*), vörönty (*táj*)

◊ (*táj*): fiúgyermek, gyermek | siheder, suhanc, legény

◊ [jelzőként]: hamis, megveszett [kutya]

fault (fn) ◊ szabálytalankodás, szabálytalanság, hiba, dancs (*szak*), gáncs

fauna (fn) ◊ állatvilág ♦ FLÓRA, NÖVÉNYVILÁG

favágó (fn) ◊ fejszés (*rég*), baltás (*rég*), fahasogató (*rég*), baltadzsi (*rég*), fatelepi munkás, rönkvágó

◊ (*rég*): harkály, favágómadár

favorit (mn) ◊ (*biz*): kegyelt (*rég*), kedvenc, szeretett, kitüntetett ♦ KEGYVESZTETT

◊ esélyes, befutó (*biz*), nyerő (*biz*) ♦ ESÉLYTELEN, VESZTES

favorizál (ige) ◊ előnyben részesít, támogat, kedvel, kegyel (*rég*), pártfogol, futtat, kedvezményez (*szak*), kivételez <vkivel> ♦ KISZÜR <VKIVEL>, KITOL, PIKKEL <VKIRE>

◊ (*rég*): udvarol, teszi a szépet

fax (fn) ◊ faxkészülék, faxmodem, távmásoló

faxol (gie) ◊ távmásol, faxot küld, faxozik

fazék (fn) ◊ főzőedény, lábas, üst, kondér, fazok (*táj*), hirge (*táj*), katlan (*rég*) | szilke (*táj*), csupor, köcsög, bömbölőlyuk (*táj*)

fazekas (fn) ◊ agyagműves, cseresep, edényesmester (*táj*), tálasmester (*táj*), csupros (*táj*), fazokas (*táj*), gerencsér (*táj*), gölöncsér (*táj*), boda (*rég*), sárvarga (*táj*)

fazekasság (fn) ◊ fazekasmesterség, agyagművesség, keramika, fazekasipar, agyagipar, gölöncsérmesterség (*táj, rég*)

fázik (ige) ◊ didereg, vacog, reszket, remeg, fagyoskodik, rázza a hideg, citerázik (*biz*), cidrizik (*biz*), fázódik (*rég*), fázlódik (*táj*), cebereg (*táj*), cerkedezik (*táj*), gebedezik (*táj*), hűtözik (*táj*) **Sz**: eszi a reszeltet; vacog a foga; reszket az ina, mint a fázós agáré; reszket, mint a nyárfalevél; reszket, mint a falevél; reszket, mint a kocsonya; csak úgy izzad a nyelve; majd megveszi az isten hidege ♦ MELEGE VAN

◊ <vmitől>: fél, tart, húzódozik, ódzkodik, idegenkedik, vonakodik, viszolyog, drémál (*szleng*), trémázik (*szleng*), caplizik (*biz*)

fázis (fn) ◇ szakasz, időszak, ciklus, korszak, intervallum, periódus | állapot, stádium, etap, mozzanat, fok
◇ (szak): vezetékág, [elektromos] ág

fazon (fn) ◇ szabásmód, alak, forma, idom, szabás, minta, szabásminta

◇ (szleng): ember, férfi, figura, alak, fickó, fej (*biz*), tag (*biz*), pasas (*biz*), pasi (*biz*), pofa (*szleng*), krapek (*szleng*), muksó (*szleng*), pali (*szleng*), illető, hapsi (*szleng*), pacák (*szleng*), csávó (*szleng*), manusz (*szleng*), ürge (*szleng*)

fázós (mn) ◇ fázékony, fagyos, didergős, borzongós, fázinkós (*táj*), jeges (*táj*), dérütötte (*táj*), dérvett (*táj*)

Sz: rossz teelő, mint a szegény ember lova ♦ FORRÓVÉRŰ, MELEGVÉRŰ

február (fn) ◇ másodhó (*rég*), Halak hava (*rég*), Bőjtelő hava (*rég*), télutó (*vál*), bőjtelő (*rég*)

februári (mn) ◇ februáriusi (*rég*), télutói (*vál*), bőjtelői (*rég*)

fecni (fn) ◇ papírszelet, cédula, cetli

◇ rongydarab, rongy

fecseg (ige) ◇ locsog, kotyog, lotyog (*biz*), lefetyel, traccsol (*biz*), hadovál (*szleng*), fecsceg, tereferél, cseveg, karattyol (*biz*), trécsel (*biz*), diskurál, dumál (*szleng*), sóderol (*szleng*), nyomja a sódert (*szleng*), hasal (*biz*), csacsog, csiripel (*biz*), csicsereg, csipog (*biz*), kerepel (*tréf*), kuruttyol (*tréf*), vartyog (*pej*), prittyél (*táj*), kotkodál, lepesel (*táj*), csanakol (*táj*) | kárál, szájal, trafikál (*rég*), csármál (*táj*), prézsmítál (*rég*), pofázik (*durva*), pletykál, povedál (*szleng*) | szószátyárkodik **Sz:** a nyelvét koptatja; annyit beszél, mint egy bába; csácsog, mint a szajkó; fehéret köp, mint a prépost; gágog, mint a lúd; jár a nyelve, mint a forgó rokka; jár a szája, mint a nagyapénteki kereplő; jár a nyelve, mint a cséphadaró; jár a szája, mint a szélkelep; jár a kereke; jár a szája, mint a bécsi kofának; jár a szája, mint a réce segge, mikor a jégen megcsúszik; mindig rotyog, mint a kásás fazék; mindig jár a szája, mint az üres malom; ontja a szót; sokat darál; szapora malom sokat darál; szaporítja a szót; úgy jár a szája, mint a kacsa farka; üres szalmát csépel ♦ HALLGAT, FIGYEL

◇ kibeszél, elmond, elárul, kikotyog (*biz*), elpofáz (*durva*), köp (*durva*) ♦ TITOKBAN TART

fecségés (fn) ◇ csevegés, csevej, trécselés, terefere, teretura (*rég*), diskurálás, társalgás, beszélgetés | locsogás, szószaporítás, mellébeszélés, szájjáratás, lárifári, handabanda (*biz*), blabla (*biz*), duma (*szleng*), hanta (*szleng*), kvaccs (*biz*), smonca (*szleng*), szódara (*táj*), rizsa (*szleng*), paláver (*szleng*), szósz (*szleng*), süketelés (*szleng*), letyelótya (*táj*), lityíftyi (*táj*), diridara (*táj*), pipereszarka-csörgés (*táj*) | szóbeszéd, mendemonda, mese (*biz*), pletyka **Sz:** csévelt szalma beszéde; koca koca tarka, se füle, se farka ♦ HALLGATÁS

fecsegő (mn) ◇ bőbeszédű, beszédes, közlékeny, szószátyár, locska (*rég*), locsi-fecsi, nyelves, lepcsés, kotnyeles, cserfes, csacska, csatra (*táj*), hetlektolta (*táj*), csiricsaré (*táj*), leffencs (*táj*), fecskes (*táj*), csiribirí (*táj*), kacsaségg (*durva*), szófosó (*durva*) ♦ HALLGATAG, SZŰKSZAVÚ, SZÓFUKAR

◇ pletykás, hírhordó, hírvívó ♦ TITOKTARTÓ

◇ [patak]: locsogó, csobogó, csörgedező

fecsérel (ige) ◇ pazarol, tékozol, elkölt, elszór, szétszór, elherdál, elver, prédál, pocskékol, veszteget, elkótyavetyél, bitangol (*rég*) | áldoz, szentel, [főlösképpen] tölt ♦ MEGTART, MEGŐRIZ, GYŰJT

fecske (fn) ◇ (*biz*): úszó, úszónadrág, fürdőnadrág

◇ (*táj*): kőműves

◇ (*rég*): fácán, zalagalamb (*rég*)

◇ (*szleng*): injekciós tű, fecskendő, csúzli (*szleng*)

fecskefű (fn) ◇ aranyfű, arannyal versengő, vérhullatófű, vérehulló fecskefű, vérrelharmatozó

fecskendez (ige) ◇ kilövell, kinyom, spriccel, fröcsköl, permetez, ficskandoz (*táj*), priccöl (*táj*), pirincöl (*táj*), csisszent (*táj*) | öntöz (*rég*), meghint (*rég*)

fecskendő (fn) ◇ injekciós tű, injektor (*id*), csöklendő (*táj*), fecske (*szleng*), csúzli (*szleng*), eszköz, fegyver (*szleng*), kendő (*szleng*), művzser (*szleng*), pisztoly (*szleng*), puska (*szleng*), revolver (*szleng*) | locsoló, spricni (*biz*)

fed (ige) ◇ tetőz, cserepez, nádaz, zszindelyez, betérít, borít, lep, burkol ♦ KITAKAR, LESZED

◇ (*rég*): véd, oltalmaz, óv, fedez ♦ ELÁRUL

◇ föld, takar, takargat, rejteget, bújtat, leplez ♦ FELFED, KISZOLGÁLTAT

◇ megegyezik <vmivel>

fedd (ige) ◇ dorgál, korhol, szid, megró, pirogat, szapul, leckéztet, lehord (*biz*), letol (*biz*), odamond, kioktat, iskoláz (*rég*), fenyít (*rég*), porít (*rég*), riogat (*rég*), kárpál (*táj*), ragmál (*táj*), regnál (*táj*) | ostoroz, büntet ♦ DICSÉR, ELISMER

feddés (fn) ◇ dorgálás, korholás, szidás, megrovás, szapulás, leckéztetés, lecke, intés, intelem, pirongatás, figyelmeztetés, szemrehányás, fejmosás (*biz*), regnálás (*táj*), letolás (*biz*), dörgedelem, lehurrogás (*pej*), porítás (*rég*), dorgatórium (*rég*) ◆ DICSÉRET, MAGASZTALÁS, ELISMERÉS

feddhetetlen (mn) ◇ kifogástalan, tisztességes, gáncstalan, becsületes, tiszta erkölcsű, tisztakezű, erkölcsös, erényes, romlatlan, ártatlan, makulatlan, mocsoktalan, vétlen, hibátlan, megtámadhatatlan, megvesztegethetetlen | intakt (*szak*) | büntetlen ◆ BECSTELEN, BŰNÖS, ERKÖLCSTELEN

fedél, födél (fn) ◇ tető, tetőzet, háztető, födém | menedék, védelem, oltalom, lakás, hajlék, otthon
◇ fedő, zárókupak, kupak, sapka, tető

◇ tábla, borító, kötés, fedőlap, fátyol (*rég*)

fedeles, födeles (mn) ◇ fedett, zsindeyes, tetős, födémes (*rég*) | lezárható ◆ FEDETLEN, NYITOTT, SZABAD

fedélzet (fn) ◇ födözet (*rég*), ferdekk (*rég*), fedezet (*rég*)

fedetlen (mn) ◇ födetlen, takaratlan | kendőzetlen, meztelen, csupasz, pusztá, pucér, póre ◆ FEDETT

◇ nyitott, szabad, szabadtéri ◆ ZART

fedett (mn) ◇ zárt, védett, letakart, betakart | fedeles ◆ NYITOTT, FEDETLEN, SZABAD

fedez (ige) ◇ (*szak*): véd, óv, biztosít, ügyel, vigyáz

◇ leplez, titkol, palástol, rejteget, takar, kendőz, falaz <vkinek> (*szleng*), pártját fogja (*rég*) ◆ KIAD, ELÁRUL, FELAD

◇ [költséget]: megtérít, megfizet, vállal, visel, áll, dotál

◇ futja <vmire>

◇ megtermékenyít, párosodik, meghág

fedezék (fn) ◇ óvóhely, rejtékhely, búvóhely, menedék, menedékhely, lövészárók, sánc, bunker, dekkung (*szak*)

fedezet (fn) ◇ kíséret, védőkíséret, eszkort (*id*), őrség | védelem, oltalom

◇ (*szak*): középpályás, half (*id*)

◇ keret, alap, tartalék, készlet

fedezett (ige) ◇ pároztat, hágat, megtermékenyít

◇ fizettet, biztosított [költségeket]

fedő (fn) ◇ fedél, borító, borítás, dekli (*szak*)

◇ tető, kupak, zárókupak, sapka

fedőlap (fn) ◇ fedél, borító, kötés, tábla | előlap, címlap

fedőnév (fn) ◇ álnév, felvett név, művésznév, inkognitó, kriptonima (*szak*)

fegyelem (fn) ◇ fegyelmesség, disziplína (*id*), önfegyelem, önuralom, szigorúság, szigor, mérséklet, rend, keménység, drill (*id*), móres (*rég*), virga (*rég*), zabra (*vál*), gyeplő (*vál*), korda (*vál*), fenyíték (*rég*), fegyület (*táj*) ◆ RENDBONTÁS, FEGYELMEZETLENSÉG

fegyelméz (ige) ◇ nevel, rendszabályoz, reguláz, fenyít, büntet, ráncba szed, kordában tart, kézben tart, féken tart, zaboláz, kordáz (*rég*), abriktol (*rég*) | üt, ver, páhol (*biz*), tángál ◆ BECÉZ, KÉNYEZTET, DÉDELGET

fegyelmetlen (mn) ◇ neveletlen, szertelen, rakoncátlan, csintalan, pajkos, zabolátlan, féktelen, szilaj, rendetlen, fêkevesztett, engedetlen, szófogadatlan, kamaszos, anarchikus, deviáns (*szak*), dezorganizált (*id*), kakra (*táj*) ◆ FEGYELMEZETT, ÖSSZESZEDETT

fegyelmezett (mn) ◇ rendes, szófogadó, jólnevelt, összeszedett, rendezett, engedelmes, kötelességtudó ◆ FEGYELMEZETLEN, NEVELETLEN, RAKONCÁTLAN

fegyelmi (fn) ◇ büntetés, szankció, számonkérés, sedes (*rég*)

fegyenc (fn) ◇ fogoly, rab, elítélt, őrizetes (*szak*), zebrás (*szleng*), börtöntöltelék, gazfickó, akasztófavirág, gonosztevő ◆ FEGYŐR, BÖRTÖNŐR

fegyház (fn) ◇ fegyintézet, börtön, büntetés-végrehajtási intézet, büntetőintézet, tömlöc (*rég*), toloncház (*rég*), dologház (*rég*), fogház, foghely (*rég*), fogda, áristom (*rég*), karcer (*rég*), zárka, cella, kaszni (*biz*), josó (*táj*), siti (*szleng*), sitkó (*szleng*), fapados (*szleng*), susogó (*szleng*), akvárium (*szleng*), dutyi (*biz*), siit (*szleng*), szanatórium (*szleng*), internátus (*szleng*), csukda (*szleng*), kukkoló (*szleng*), kóter (*rég*)

fegyőr (fn) ◇ fogházor, foglalr, fogdmeg (*rég*), börtönőr, profosz (*rég*), kulcsár (*rég*), tömlöctartó (*rég*), porkoláb (*rég*), poroszló (*rég*), börtönész (*táj*), smaszter (*szleng*), cikler (*szleng*), varjú (*szleng*), bakter (*szleng*) ◆ FEGYENC, RAB

fegyver (fn) ◇ támadóeszköz, védőeszköz, harceszköz, harci eszköz

◇ (*szleng*): himvessző, pénisz, szerszám, fark (*biz*), műszer (*szleng*), füttyi (*biz*), füttykös, füttyülő (*biz*), kuki (*biz*), pöcs (*durva*), löcs (*durva*), fasz (*durva*)

fegyveres I. (mn) ◇ felfegyverzett, katonai ◆ FEGYVERTELEN, VÉDTELEN

fegyveres II. (fn) ◇ katona, harcos, kardos (*rég*) ◆ CIVIL

fegyvergyártás (fn) ◇ fegyverkészítés, hadiipar, hadianyaggyártás | fegyverkezés

fegyverkezés (fn) ◇ felfegyverzés, fegyverragadás (*rég*), fegyverkötés (*rég*) | fegyvergyártás, fegyverkészítés, hadiipar, hadianyaggyártás ◆ LESZERELÉS

fegyverkezik (ige) ◇ felfegyverkeznek, fegyverbe öltözik, fegyvert ölt, fegyverkedik (*rég*), fegyvereskedik (*rég*) | háborúra készül

fegyverletétel (fn) ◇ kapituláció (*id*), kapitulálás (*id*), megadás, meghódolás ◆ HARC, KÜZDELEM

fegyverraktár (fn) ◇ fegyvertár, lőszerraktár, hadszertár (*rég*), hadszertelep (*rég*), arzenál (*szak*)

fegyverszünet (fn) ◇ tüzszünet, fegyvernyugvás, tűzcsend (*rég*), fegyverállás (*rég*), hadszünet (*rég*), treuga dei (*rég*) | béke, békesség, nyugalom ◆ HARC, TŰZ, ELLENSÉGESKEDÉS

fegyvertelen (mn) ◇ védtelen, sebezhető, kiszolgáltatott, gyenge, támadható, erőtlen ◆ FEGYVERES, FELFEGYVERKEZETT

fegyverviselés (fn) ◇ hadviselés, harc, háború | katonáskodás, fegyverhordozás ◆ BÉKEKÖTÉS, BÉKE

fegyverzet (fn) ◇ fegyverek, armatúra (*id*), hadifelszerelés | haditechnika, harci technika

◇ felkészültség, rátermettség ◆ KÉSZÜLETLENSÉG, VÉDTELENSÉG

fehér I. (mn és fn) ◇ hófehér, hősín, tejfehér, tejszínű, alabástromfehér (*vál*), alabástrom (*vál*), liliumfehér (*vál*), galambfehér, habfehér, hattyúfehér, patyolatfehér, patyolat (*vál*), krétafehér, sápadt, viaszfehér, ezüstszínű, falfehér, halvány, halovány (*vál*), fakó, fejr (*rég*), gyenge (*táj*) | ősz, galambősz, havas (*vál*), deres, ezüstfehér, ezüst, ezüstös ◆ FEKETE

◇ színtelen, sima, egyszerű | üres, kitöltetlen ◆ SZÍNES, TARKA, MINTÁS

◇ tiszta, hamvas, ártatlan, szeplőtelen, makulátlan, romlatlan, büntelen, szűzies, jámbor (*rég*) ◆ BŰNÖS, SÖTÉT

fehér II. (fn) ◇ európai, sápadtarcú (*szleng*) ◆ SZÍNESBŐRŰ

fehércseléd (fn) ◇ (*rég*): nő, asszony, lány, fehérszemély (*rég*), fehérnép (*rég*), vászoncseléd (*rég*), néember ◆ FÉRFI, FÉRFIEMBER

fehérédik (ige) ◇ világosodik, tisztul, fehéreszik (*táj*) | kopik, fakul, színét veszti ◆ SÖTÉTEDIK, PISZKOSODIK

◇ sápad, halványodik, elszíntelenedik, kifut a vér az arcából ◆ KIPIRUL, ELVÖRÖSÖDIK

◇ őszül, deresedik (*vál*), őszbe csavarodik (*vál*)

fehértagyöngy (fn) ◇ enyvbogyó, madárlép (*táj*)

fehérje (fn) ◇ protein (*id*), fehérnye (*rég*)

fehérjetartalmú (mn) ◇ proteintartalmú, proteines, fehérjedús, testépítő, sejtépítő ◆ FEHÉRJEMENTES

fehérlík (ige) ◇ fénylik, világlik, tündöklík, ragyog, fehérellik (*táj*), fehérszik (*táj*), fehérszik (*táj*), világít ◆ FEKETÉLLIK, SÖTÉTLIK

fehérnemű (fn) ◇ alsó, alsónemű, alsóruha, alsóruházat, testi ruha (*rég*), alsóholmi (*táj*), változó (*táj*), változógúnya (*táj*), fehéröltő (*táj*), fehérruha (*táj*) | vászonnemű (*rég*), vászonáru (*rég*) | bugyi ◆ FELSÓRUHA, FELSÓRUHÁZAT

fehérnép (fn) ◇ (*rég*): nő, asszony, lány, fehércseléd (*rég*), fehérszemély (*rég*), vászoncseléd (*rég*), asszonyszemély (*táj*), néember, csaj (*szleng*) ◆ FÉRFI, FÉRFIEMBER

◇ (*rég*): asszonyok, asszonyép (*rég*), szépnem (*rég*), a szebbik nem (*biz*), nőstényszer (*rég*) ◆ FÉRFINÉP, FÉRFIAK, AZ ERŐSEBBIK NEM

fehérorosz (fn) ◇ belorusz

fehérrepa (fn) ◇ gyökér, petrezselyemgyökér, petrezselyem

fehértérűség (fn) ◇ leukémia (*szak*)

fej¹ (ige) ◇ [tehenet]: cseppent (*táj*), csúrol (*táj*), ecsel (*táj*)

◇ (*biz*): szipolyoz, pumpol (*biz*), kicsikar [pénzt]

fej² (fn) ◇ fő (*vál*), caput (*szak*), koponya, kobak (*biz*), üstök (*biz*), buksi (*biz*), kókusz (*biz*), dió (*biz*), bura (*szleng*), kugli (*szleng*), tők (*szleng*), guba (*szleng*), kupa (*biz*), kopolytű (*szleng*), váza (*szleng*), skuló (*szleng*), bota (*táj*)

◇ ész, értelem, agy, gógyi (*szleng*), sütnivaló (*biz*), gógyó (*táj*)

◇ főnök, vezető, uralkodó, parancsnok, fejes (*szleng*) ◆ BEOSZTOTT

◇ személy, egyén | férfi, ember, tag (*szleng*), manus (*szleng*), krapek (*szleng*), hapsi (*szleng*), pasas (*biz*)

◇ [növényé]: kalász, buga

◇ kopf (*szak*), címfelirat, rovatcím | fejléc | cégjelzés

fejállomás (fn) ◇ (*szak*): fejpályaudvar, végállomás, hálózati végpont ◆ ÁTMENŐ PÁLYAUDVAR (*szak*), RENDEZŐ PÁLYAUDVAR (*szak*)

fejében (nu) ◇ ellenében, helyében, viszonzásul, ellenértékként, ellenértékül

◇ (*rég*): gyanánt, nevében (*rég*)

fejedelem (fn) ◇ uralkodó, herceg, princeps (*id*), princ (*rég*) | goszpodár, zsupán, vajda, knyáz, maharadzsa, emír, kán | nemzetséfgő, törzsfő, vezér ◆ ALATTVALÓ

fejedelmi (mn) ◇ uralkodói, hercegi, kegyúri, vezéri, fővezéri, nagyúri, szuverén, monarchikus ◆ ALATTVALÓI

◇ fenséges, felséges, pompás, fényűző, nagyszerű, kiváló, előkelő, pazar, értékes, busás ◆ EGYSZERŰ, SZEGÉNYES

fejenként (hsz) ◇ egyenként, egyéneként, külön-külön, személyenként, emberenként, koponyánként, kopolyúnként (*tréf*), per capita (*rég*), per kopf (*biz*), per koponya (*tréf*), per kopolyú (*szleng*), summa szerint (*rég*) ◆ EGYÜTT, EGYÜTTESEN, ÖSSZESEN

fejes I. (mn) ◇ konok, önfejű, makacs, megátalkodott ◆ ENGEDÉKENY, SZELÍD

fejes II. (fn) ◇ (*szleng*): vezető, főnök, nacsalnyik (*szleng*), góré (*szleng*), főember, előljáró, nagykutya (*biz*), főmufti (*szleng*), valaki (*biz*), nagyágyú (*szleng*) ◆ BEOSZTOTT, ALÁRENDELTE, SENKI

◇ fejesugrás

◇ (*rég*): furkós, bunkó, bunkósbot, csögös (*táj*)

fejetlen (mn) ◇ fej nélküli

◇ ésszerűtlen, esztelen, kapkodó, fejvesztett | zűrzavaros, kaotikus ◆ ÉSSZERŰ, RENDEZETT

fejtelenség (fn) ◇ zűrzavar, kapkodás, összevisszaság, fejvesztettség, rendtelenség, felfordulás, anarchia, kavarodás, káosz, vakrémület, pánik, konfúzió (*vál*), ribillió, zúr, rumli (*biz*), bordély (*táj*), kupleráj (*pej*), kupi (*szleng*), gubanc (*szleng*), virbli (*szleng*) ◆ REND, HIGGADTSÁG

fejzet (fn) ◇ rész, részlet, szakasz, egység, szemelvény, passzus, caput (*rég*), capitulum (*szak*) | cikkely, paragrafus, pont

fejfa (fn) ◇ keresztfa, sírkereszt, kereszt, sírjel (*szak*), síremlék, kopjafa, gombfa, gombosfa (*táj*), sírfa (*rég*), fejefa (*táj*), főtölfa (*táj*), főtőlvaló (*táj*), halottfa (*táj*)

◇ (*szleng*): egyes, elégtelen, dugó (*szleng*) ◆ ÖTÖS

fejfájás (fn) ◇ főfájás (*vál*), fejtörés, migrén, fõhasogatás (*táj*), cephalalgia (*szak*)

◇ (*biz*): gond, probléma, nehézség | tépelődés

fejfedő (fn) ◇ fejrevaló, sapka, sipka (*táj*), süveg, birétum, kalap, kalpag (*táj*), cylinder, csákó, főveg (*rég*), tökfödő (*tréf*) | fejkendő, főkötő, pártá (*rég*), pintli (*táj*), csepesz (*táj*), fityula (*táj*)

fejhallgató (fn) ◇ fülhallgató, hallgató, füles (*biz*), kagyló (*biz*)

fejhang (fn) ◇ falzett hang, falzett, fisztulahang, kappanhang (*pej*), eunuchhang (*pej*) ◆ TOROKHANG

fejkendő (fn) ◇ kendő, fejrevaló, fityula (*szak*), fèdel (*táj*), fidel (*táj*)

fejkötő (fn) ◇ főkötő, fejkendő, kendő, bõbita, pártá (*rég*), csepesz (*táj*), bodrèjos (*táj*), bodros (*táj*)

fejléc (fn) ◇ fej, kopf (*szak*), vignetta (*id*) | homloklec | cégjelzés

fejlemény (fn) ◇ következmény, folytatás, folyomány, kihatás, eredmény, kimenetel, végkifejlet, előrehaladás

◇ (*szak*): képzõdmény, változat

◇ (*rég*): fejlődés, evolúció (*szak*)

fejleszt (ige) ◇ növeszt, kibocsát

◇ [energiát]: termel, létrehoz

◇ bővit, gyarapít, fellendít, felvirágoztat, gazdagít, növel, épít | csiszol, finomít, palléroz (*vál*), alakít | korszerűsít, modernizál, forradalmasít, beruház, előrevisz, erősít ◆ CSÖKKENT, LEÉPÍT

fejlesztés (fn) ◇ növelés, bővítés, gyarapítás, kiterjesztés, expanzió (*id*) | beruházás ◆ CSÖKKENTÉS, VISSZAFEJLESZTÉS

◇ csiszolás, tökéletesítés, igazítás, alakítás, módosítás, javítás, finomítás | korszerűsítés, modernizálás ◆ LEÉPÍTÉS

fejletlen (mn) ◇ éretlen, kiforratlan, kezdetleges, tökéletlen, kezdeti, kialakulatlan, primitív, embrionális (*id*) ◆ ÉRETT, KIFORROT

◇ csenevész, satnya, elmaradott, csökevényes, visszamaradott, silány, nyamvadt, rudimentális (*szak*), nyápic, csefre (*táj*), cseplesz (*táj*), csögbög (*táj*), nyevere (*táj*), csökött (*táj*) ◆ FEJLETT, ERŐS

fejlett (mn) ◇ érett, erős, erőteljes, izmos, megtermett | gömbölyded | kapitális [vad] ◆ FEJLETLEN, CSENEVÉSZ, SATNYA
 ◇ kidolgozott, csiszolt, kiforrott, magas színvonalú, tökéletesített, érett | kifejlődött, kibontakozott ◆ KEZDETELEGES

fejlődés (fn) ◇ kibomlás, kialakulás, kibontakozás, növekedés, gyarapodás, kifejlés ◆ SORVADÁS, HERVADÁS
 ◇ előrehaladás, haladás, előrejutás, előrelépés, előmenetel, evolúció (*szak*), progresszió, fellendülés | csiszolódás, tökéletesedés, javulás ◆ HANYATLÁS, VISSZAESÉS, REGRESSZIÓ (*szak*)

fejlődik (ige) ◇ kibomlik, kibontakozik, nő, növekszik, gyarapodik, cseperedik, serdül, virul, virágozik, tenyészik, prosperál, erősödik ◆ SORVAD, HERVAD
 ◇ változik, alakul, formálódik | halad, előrelép, mozdul, terjed, bővül, terjeszkedik | finomodik, csiszolódik, tökéletesedik, javul ◆ HANYATLIK, ROMLIK

fejmosás (fn) ◇ hajmosás
 ◇ (*biz*): dorgálás, szidás, szidalom, feddés, regnálás (*táj*), leckéztetés, intés, intelleum, megrovás, korholás, pironatás, szapulás, lehordás (*biz*), letolás (*biz*), prédikáció (*biz*) ◆ DICSÉRET, ELISMERÉS

fejőstehén (fn) ◇ (*szleng*): szponzor, mecénás, jötevő, gazdag ember ◆ FÖSVÉNY, ZSUGORI

fejze (fn) ◇ balta, bárd, szekerce, fokos, szakóca (*táj*), topor (*rég*), tagló (*rég*), balaska (*táj*), butika (*táj*), hasogató (*táj*)

fejz (ige) ◇ hántol, hámoz, lehuáz, bont, foszt, tisztít | kibont, kiold, kivesz, kiszed, hüvelyez, csimál (*táj*), csumál (*táj*)
 ◇ [szenet]: csákányoz, kitermel, felszínre hoz, bányászik
 ◇ [rejtvényt]: megfejz, megold

fejteget (ige) ◇ kifejz, magyaráz, foglalkozik <vmivel>, értelmez, taglal, ismertet, tárgyal, kommentál, explikál (*szak*), boncolgat, elemez, vizsgál, részletez, bemutat, leír, disszertál (*rég*)

fejtegetés (fn) ◇ kifejzés, magyarázat, értelmezés, interpretálás, taglalás, ismertetés, bemutatás, megvilágítás, kommentár, értekezés, okfejtés, elemzés, analízis, vizsgálat, exegézis (*szak*), leírás

fejződés (fn) ◇ gondolkodás, töprengés, gond, gyöntölődés (*táj*), észződés (*táj*), észződés (*táj*), fejzőrelem (*táj*), fejzés (*táj*)

fejzőrő (fn) ◇ rejtvény, feladat, feladvány, talány, rébusz (*id*), találós kérdés, rejtély

fejvadász (fn) ◇ embervadász, bérnyilkos

fejvesztés (fn) ◇ fővesztés, lefejezés, lenyakazás, dekapitáció (*id*)

fejvesztett (mn) ◇ fejetlen, kapkodó, megzavarodott, rémült, eszeveszett, szétszórt, meggondolatlan ◆ JÓZAN, HIGGADT

fejvesztve (hsz) ◇ fejtellenül, fejvesztetten, eszeveszeten, lélekszakadva, kapkodva, pánikszerűen, ész nélkül, árkon-bokron át, árkon-bokron keresztül, hanyatt-homlok ◆ HIGGADTAN

fék (fn) ◇ kötőfék, gyepelő, zabla, zabola (*rég*), ere (*rég*), kantár (*rég*) | keréksaru (*rég*)
 ◇ korlát, gát, akadály, határ, visszahúzó erő | szigor, felügyelés, fegyelem, korlátozás

fekély (fn) ◇ ulcus (*szak*), tályog, sipoly, gennyedés, gyűlés (*biz*), kelés, kelevény (*rég*), gyűlevény (*rég*), fene (*rég*), tarjag (*rég*), torony (*rég*), kolis (*rég*), bitonya (*rég*), süly (*rég*), csuma (*táj*)

fekete I. (mn) ◇ koromfekete, koromsötét, kormos, éjfeke, mélyfekete, hollófekete, hollószínű, ébenfekete, ébenszínű, szénfekete, szurokfekete, éjsötét, sötét, sötétfekete, bogárszínű, bogárfekete (*táj*), hirtelenbarna (*táj*), hollószőke (*táj*, *tréf*) **Sz:** akár a bogár ◆ FEHÉR
 ◇ szennyes, piszkos, mocskos, szurtos ◆ TISZTA
 ◇ sötét, bűnös, gonosz, aljas | titkos, tiltott, illegális ◆ TISZTA, LEGÁLIS
 ◇ komor, zord, nyomasztó, sötét, gyászos, borús, baljóslatú | morbid [humor] ◆ DERŰS, VIDÁM

fekete II. (fn) ◇ néger, szerezsen (*rég*), színesbőrű, nigger (*pej*) ◆ FEHÉR, EURÓPAI
 ◇ feketekávé, fekete (*biz*), kávé, dupla (*biz*), mokka (*rég*), presszókávé, eszpresszókávé, szimpla (*rég*), feketeleves (*rég*)

feketekávé (fn) ◇ kávé, fekete (*biz*), dupla (*biz*), mokka (*rég*), presszókávé, eszpresszókávé, szimpla (*rég*), feketeleves (*rég*)

feketemustár (fn) ◇ franciamustár

feketepiac (fn) ◇ zugpiac, KGST-piac (*tréf*) | feketegazdaság, feketezés (*szleng*), feketekereskedelem, zugkereskedelem, láncolás (*szleng*), csencselés (*biz*), seftelés (*biz*), kupekedés (*biz*)

feketeség (fn) ◇ sötétség, homály, szürkéség | gyász ◆ FEHÉRSÉG, FÉNY, VILÁGOSSÁG

feketevasárnap (fn) ◇ szenvedés vasárnapja, süketvasárnap (*táj*)

feketezés (fn) ◇ kávéivás, kávézás

◇ üzérkedés, nyereszkedés, csencselés (*biz*), seftelés (*biz*), kupeckedés (*biz*), kufárkodás

feketézik (ige) ◇ feketekávézik, kávézik

◇ üzérkedik, nyereszkedik, seftel (*biz*), csencsel (*szleng*), kufárkodik (*rég*), kupeckedik (*pej*) | fusizik

◇ (*táj*): feketéllik, sötétlik ◆ FEHÉRLIK, FÉNYLIK

feketéző (fn) ◇ üzér (*rég*), csempész, nyereszkedő, árurejtegető, nepper, siber (*biz*), seftes (*biz*), seftelő (*biz*), kupec (*rég*), csencselő (*biz*), kufár (*rég*)

fékevesztett (mn) ◇ féktelen, zabolátlan, duhaj, gátlástalan, gáttalan, fegyelmezetlen, rakoncátlan, elvadult, szilaj, vad, nekibőszült, ellenállhatatlan, eszeveszett, tomboló, viharos, túláradó, örült ◆ MÉRTÉKTARTÓ, JÓZAN, VISSZAFOGOTT

fékez (ige) ◇ lassít, megállít, visszafog, visszatart, zaboláz, gyeplőz (*rég*), kantároz (*rég*), eréz (*rég*) | akadályoz, hátráltat, tartóztat, gátol, korlátoz | mérsékel, enyhít, gyöngít, moderál (*biz*), csökkent, tompít, redukál, csillapít, szelídít, leküzd ◆ GYORSÍT | ÖSZTÖNÖZ | FOKOZ

fékezhetetlen (mn) ◇ féktelen, zabolázhatatlan, vad, tomboló, eszeveszett, dühöd, bösz, ádáz, szilaj, szertelen, fegyelmezetlen, áradó, túláradó, túlsorduló, legyőzhetetlen, leküzdhetetlen ◆ VISSZAFOGOTT, FEGYELMEZETT

fékező (mn) ◇ visszatarató, visszafogó, lassító, gátló, késleltető, akadályozó, represszív (*id*) ◆ GYORSÍTÓ, ÖSZTÖNZŐ

fekhely (fn) ◇ fekvőhely, hálóhely, nyughely, ágy, kerevet, rekamié, pamlag (*rég*), nyoszolya (*rég*), heverő, hencser (*táj*), sezlon, dívány, ottomán (*rég*), kanapé, dikó (*táj*), priccs, ágyszék (*táj*), hálópad (*táj*), hálólóca (*táj*) | alom, tanya, vacok

feklámpa (fn) ◇ stolámpa

fekszik (ige) ◇ pihen, hever, nyugszik, alszik, hál (*vál*), hasal, pihizik (*szleng*), buvál (*táj*) | lustálkodik, az ágyat őrzi, heverészik, hentereg, henyél, döglük (*durva*) | betegeskedik, ágytakaró, nyomja az ágyat ◆ ÁLL, TALPON VAN | DOLGOZIK

◇ elterül, kiterjed, elnyúlik, elhelyezkedik, van

◇ <vkinek>: megfelel, kielégít, konvenial (*biz*), smakkol (*biz*), klappol (*biz*), megüti a mértéket, tetszik, illik

féktávolság (fn) ◇ fékút, fékezési úthossz

féktelen (mn) ◇ heves, szilaj, bösz, fékevesztett, fékezhetetlen, szertelen, esztelen, zabolátlan, örült, tomboló, vad, mértéktelen, fegyelmezetlen, rakoncátlan, engedetlen | elszabadult, gáttalan, gátlástalan, kicsapongó **Sz:** nincs kocsisa eszének; olyan, mint a ménes; elszakasztotta a kötőféket ◆ JÓZAN, MÉRTÉKTARTÓ, FEGYELMEZETT

◇ túláradó, túlsorduló, szabadjára engedett, lángoló, perzselő, heves, szenvedélyes, széles [jókedv] | pajkos, csintalan, dévaj (*rég*) ◆ VISSZAFOGOTT, HIGGADT

fektet (ige) ◇ lefektet, letesz, ágyba dug, altat ◆ ÉBRESZT, KELT

◇ helyez, tesz, rak, terít | [vágányt] épít, [kábel] vezet ◆ FELSZED

◇ fordít, szentel, áldoz, szán | befektet

◇ [ügyet]: elfektet, elhanyagol, ül <vmin> ◆ FOGLALKOZIK <VMIVEL>, INTÉZ

fékút (fn) ◇ féktávolság, fékezési úthossz

fekvés (fn) ◇ pihenés, heverés, alvás, fekvés (*rég*), feke (*rég*) | ágynyugalom (*szak*) | betegség ◆ MUNKA, TEVÉKENYSÉG

◇ helyzet, szituáció (*szak*), elhelyezkedés, pozíció, környezet, situs (*szak*)

fekvőhely (fn) ◇ ágy, fekhely, hálóhely, alvóhely, nyughely, kerevet, rekamié, pamlag (*rég*), nyoszolya (*rég*), heverő, hencser (*táj*), sezlon, dívány, ottomán (*rég*), kanapé, dikó (*táj*), priccs, ágyszék (*táj*), hálópad (*táj*), hálólóca (*táj*) | alom, tanya, vacok

fekvőszék (fn) ◇ nyugszék, nyugágy, kempingszék, liegestuhl (*id*)

fel, föl (hsz) ◇ felfelé, magasra, magasba, ég felé, felfele (*táj*) ◆ LE, LEFELÉ, FÖLDRE

fél¹ (ige) ◇ retteg, remeg, reszket a félelemtől, tart <vmitől>, irtózik, szorong, szepeg, iszonyodik, gyáváskodik, reszket, szűkül, aggódik, ijedezik, izgul, szurkol, drukkol (*biz*), fázik (*biz*), cidrizik (*biz*), citerázik (*biz*), majrészik (*szleng*), frászol (*szleng*), tremolózik (*szleng*), trémázik (*szleng*), gazol (*táj*), iszkódik (*táj*), iszokol (*táj*), darázik (*szleng*), rinyázik (*szleng*), fosik (*durva*) **Sz:** az egérylukba is bebújna; be van gazolva (*biz*); borsózik a háta <vmitől>; fél tőle, mint a tűztől; félsz van a seggében; gatyájában van a szíve; hátul van a szeme; majd kiugrik a szíve; majd összeszarja magát; nadrágjában a szív; remeg, mint zsidó az akasztófa alatt; reszket a lába; reszket, mint a nyárfalevél; szívja tőle a fogát;

szurkol, mint a rossz diák; torkában dobog a szíve; úgy fél tőle, mint a tűztől; úgy fél, hogy egy zabszem se érne a fenekébe; úgy retteg, mintha akasztani vennék ♦ BÁTORKODIK, MERÉSZKEDIK, MER

fél² I. (fn) ◇ oldal, rész, térfél

◇ ügyfél, kliens

◇ (rég): barát, rokon

fél² II. (szn) ◇ kettedrész, egyketted, ketted, ötven százalék ♦ EGÉSZ

felad, fölad (ige) ◇ felnyújt, ráad, felsegít ♦ LEVESZ, LESEGÍT

◇ postáz, postára ad, bedob, elküld, továbbít, expedíál (szak), utalványoz, átutal

◇ feljelent, elárul, beárul, besúg, bevádol, bemárt, beköp (szleng), denuncíál (id), bead (rég), elvádol (táj), vámliz (szleng), befúj (szleng), feldob (szleng) ♦ FEDEZ

◇ felhagy <vmivel>, lemond <vmiről>, megválnak, abbahagy, leszokik <vmiről>, eláll <vmitől>, bedobja a törülközőt (szleng), kiszáll ♦ RAGASZKODIK <VMIHEZ>, KITART <VMI MELLETT>

◇ felszolgál, feltálat, szervíroz

feladat, föladat (fn) ◇ tenivaló, teendő, dolog, munka, munkakör | kötelezettség, kötelesség, hivatás, megbízás, tiszta (rég), kötelem (rég), hivatal (rég) | szerep, rendeltetés, funkció

◇ tananyag, lecke, penzum (rég) | gyakorlat, feladvány, példa, probléma, tétel

feladó, föladó (fn) ◇ küldő, címző, szállíttató, megbízó ♦ CIMZETT

feladvány, föladvány (fn) ◇ feladat, példa, gyakorlat, kérdés, fejtörő, rejtvény

felajánl, föladjánl (ige) ◇ felkínál, nyújt, ad, szán, szentel, áldoz, offerál (rég), dedikál (rég), spendíroz (biz) | áldozatot mutat be ♦ VISSZAVON

felajánlás, föladjánlás (fn) ◇ adomány, ajándék, hozzájárulás, donáció (rég), offertórium (rég) | ígéret

◇ áldozat, áhítat, hódolat, imádat, devóció (rég), obláció (rég)

felajz (ige) ◇ megfeszít, felhúz | felhangol <hangszert>

◇ felfokoz, felcsigáz, felkorbácsol, felizgat, felingerel, feltüzel, felvillanyoz, felgyújt, felsrófol (biz), stimulál ♦ LEHÚT, LECSENDESÍT, LECSILLAPÍT

felakaszt, fölakaszt (ige) ◇ felfüggeszt, fellógat, biggyeszt, bigyerít (rég), eltesz, felrak | feltűz ♦ LEVESZ, LEEMEL

◇ felköt, kivégez **Sz:** a vármegye temette el; a pénteki kolbász megakad a torkán; csak el nem kerülheti a szálfát; ég és föld között lakik; egy poltúrán vették nyakravalóját; elszalad a nyúl a lába alatt; eltemetik szemfedél nélkül; felemelik a polcra; felfűzik, mint a kopót; felhágott a lépcsőn, de le nem jöhetett; felkötik a búfelejtőre; felmagasztalják az ég felé; felviszik a fellegvárba; főbíró prédikál a temetésén; fogasra akad; hóhér falatja lett; hosszabb lett, mint azelőtt volt; hosszú betűt csinálnak belőle; hurokra akad a torka; kiteszik a szellőre; kivítették száradni az akasztófára; kivítették, de a fán felejtették; lajtorján megy a sírba; létrán megy a másvilágra; más köti fel neki a nyakravalót; megette a hóhér; megfűt a hóhér madzagján; megterhelte a fát; nem éri a lába a földet; olyan magasra emelik, hogy el sem érhetni; összeadja a hóhér a köteles lányával; ország-világ láttára felmagasztalják; szél hányogatja a cserfán; szél fűjja a talpát; vezetni kell a sírba

fel-alá, föl-alá (hsz) ◇ ide-oda, előre-hátra, oda-vissza, összevissza

feláldoz, föláldoz (ige) ◇ felajánl, odaad, áldozatul bemutat, szentel, felszán (rég), oltároz (rég), megöl, megsemmisít

◇ lemond <vmiről>, átenged | odadob (pej), odavet, kiszolgáltat, kézre ad, prédául enged (pej) ♦ MEGTART, RAGASZKODIK

◇ [szabadidőt]: rászán, ráfordít

feláll, föláll (ige) ◇ felegyenesedik, felkel, talpra áll, felemelkedik, felszerken (rég), kihúzza magát ♦ LEÜL

◇ rááll, fellép <vmire> ♦ LESZÁLL <VMIRŐL>

◇ (szak): felsorakozik, felfejlődik | megszerveződik, kialakul, létrejön ♦ SZÉTSZÉLED, SZÉTOSZLIK

◇ [pénisz]: felmered, megmerevedik, erigál (szak) ♦ LEKONYUL, ELERNYED

◇ [haj]: égneke áll, felborzad (táj)

felállít, fölállít (ige) ◇ talpra állít, felemel, felsegít ♦ LEÜLTET

◇ alapít, létesít, létrehoz, megalakít, megteremt, instituál (rég), etablíroz (rég) | felsorakoztat, elrendez, rendbe állít, egybegyűjt, megszervez | épít, emel, felhúz, [sátrat] felver ♦ LEROMBOL, TÖNKRETESZ, FELOSZLAT

feláalom (fn) ◇ szendergés, szundikálás, szundítás, szunnyadás, álomszesz (táj) ♦ MÉLYÁLOM, ALVÁS

felapróz, fölapróz (ige) ◇ felaprít, szétdarabol, felvág, összevág, felvagdál, felszabdál, aprogat (táj) | feloszt, parcelláz

◇ szétforgácsol, elveszteget, elfecsérel ◆ ÖSSZESZED, ÖSSZEGYŰJT, ÖSSZPONTOSÍT

felár (fn) ◇ ázsió, felpénz (*rég*), túlfizetés

felárú (mn) ◇ kedvezményes, akciós, olcsó ◆ TELJES ÁRÚ

felás, fölás (ige) ◇ felforgat, megmunkál, megművel, feláj (*táj*), felvermel (*táj*)

felavat, fölavat (ige) ◇ avat, szentel, felken (*rég*), beiktat, inaugurál (*id*), asszentál (*rég*)

◇ átad, megnyit, leleplez

◇ használatba vesz, felszentel

felbátorít, fölbátorít (ige) ◇ buzdít, serkent, lelkesít, biztat, ösztönöz ◆ ELBÁTORTALANÍT, ELCSÜGGESZT, ELBIZONYTALANÍT

felbátorodik, fölbátorodik (ige) ◇ nekibátorodik, bátorságot vesz, nekibuzdul, nekiveselkedik, merészel | vérszemet kap, elszemtelenedik (*pej*), elpimaszodik ◆ ELGYÁVUL, ELBIZONYTALANODIK

felbecsül, fölbecsül (ige) ◇ felmér, megbecsül, értékkel, felértékel, feltérképez, kiszámít, taksál, mérlegel, megsaccol (*biz*), megprisál (*rég*) | appreciál (*rég*)

felbecsülhetetlen, fölbecsülhetetlen (mn) ◇ nagy, jelentős, óriási, hatalmas, felmérhetetlen, beláthatatlan, felfoghatatlan, elképzelhetetlen, leírhatatlan, kimondhatatlan, megbecsülhetetlen, értékes, becses ◆ ÉRTÉKTELEN, HITVÁNY

felbehagy (ige) ◇ abbahagy, megszakít, félbeszakít, megszakaszt, szüneteltet, felfüggeszt, félretesz, pihentet, szünetet tart, pihenőt tart, pauzál (*rég*) ◆ FOLYTAT, FENNTART

felbemarad (ige) ◇ abbamarad, félbeszakad, megszakad, szünetel, megszűnik ◆ FOLYTATÓDIK

felbemaradt (mn) ◇ befejezetlen, abbamaradt, abbahagyott, félbehagyott, lezáratlan, bevégzetlen, elintézetlen, függő, csonka, hiányos, töredékes ◆ BEFEJEZETT, TELJES

felbérel, fölbérel (ige) ◇ felfogad, megbíz, alkalmaz, megfizet, szolgálatba fogad, szerződött, szegődött (*táj*) | lefizet, megken (*szleng*) ◆ ELBOCSÁT, ELKÜLD

félbeszakad (ige) ◇ félbemarad, abbamarad, szünetel, kihagy, megszakad, felbomlik ◆ FOLYTATÓDIK

félbeszakít (ige) ◇ félbeszakaszt, megszakít, megtör, megállít, közbeszól, beleszól, belevág (*biz*), megakaszt, közbevet, interruptpál (*id*)

◇ szüneteltet, abbahagy, félbeszakít, szünetet tart, pihenőt tart ◆ FOLYTAT

felbillen, fölbillen (ige) ◇ feldől, ledől, felfordul, felborul, felbukik

◇ [egyensúly] megbomlik ◆ HELYREÁLL

felbiztat, fölbiztat (ige) ◇ felbátorít, fellelkesít, buzdít, serkent, sarkall, ösztönöz, rávesz <vkít, vmire>, rábeszél, rábírt | felbujt, feltűzel, felheccel, felkontat (*táj*) **Sz:** felkeni a hasát; lovat ad <vki alá>; szárnnyakat ad <vkinek> ◆ ELBÁTORTALANÍT, ELBIZONYTALANÍT, LELOHASZT

félboldond (mn) ◇ féleszű, félkegyelmű, félórült, dilis, süsü (*biz*), félnotás, fél nadrág, gügye, gyagyás, hangyás (*szleng*), hibbant, hóbortos, ütődött (*biz*), tökéletlen, sügönye (*biz*), hülye, bogaras, kelekótya, eszement, hiányzik egy kereke, kibillent az esze, eszelogi (*táj*), félcédulás, keszegferke (*táj*), kótyomfitty (*táj*), hóbörödött (*táj*), háromkerekű (*táj*), esztelen ◆ ÉPESZŰ, NORMÁLIS, BESZÁMÍTHATÓ

félboldudul, fölboldudul (ige) ◇ izgalomba jön, megriád, félbred, felriad ◆ ELCSITUL, ELPIHEN, LECSILLAPODIK

felbomlaszt, fölbomlaszt (ige) ◇ felforgat, szétzülleszt, megbont, zúrnavart idéz elő, feldúl, felfordít, elront, aláás ◆ MEGSZERVEZ, MEGERŐSÍT, HELYREÁLLÍT

felbomlik, fölbomlik (ige) ◇ meglazul, kibomlik, kikötődik, kioldódik, felfejtődik, kibogozódik, szálakra bomlik, kikapcsolódik ◆ RÖGZÜL, MEGERŐSÖDIK

◇ megszűnik, félbeszakad, meghiusul, megszakad | szétzilálódik, széthull, szétszéled, szétszóródik ◆ LÉTREJÖN, ÖSSZEÁLL, EGYESÜL

◇ szétválik, szétesik, feloszlik, szétmállik, szétporlad, szétmorzsolódik, elkorhad ◆ MEGMARAD

felboncol, fölboncol (ige) ◇ felbont, kibont, kinyit, szétdarabol | elemez, analizál, ízekre szed, szétszed

felbont, fölbont (ige) ◇ kinyit, kibont, felnyit, megbont, feltör, felvág, feltép, felszakít, felszaggat, fölfeszeget, feltár, felránt, kigöngyölít | szétbont, széttagol, szétszed ◆ LEZÁR | ÖSSZERAK

◇ lefejt, kifejt, felfejt, felszed, szétfejt

◇ megszüntet, érvénytelenít, feloszlát, felmond, hatálytalanít, hatályon kívül helyez, megszeg, visszalép <vmitől>, visszacsinál ◆ LÉTREHOZ, ÉRVÉNYESÍT, JÓVÁHAGY

felbonthatatlan, fölbonthatatlan (mn) ◇ szétbonthatatlan, megbonthatatlan, oldhatatlan, örökös ◆ LAZA, ÁTMENETI, IDEIGLENES

felborít, fölbörít (ige) ◇ feldönt, eldönt, eldüt (*táj*), felbillent, fellök, feltaszít, feltaszint (*táj*), felfordít ◆ VISSZAÁLLÍT

◊ meghíúsít, megakadályoz, fejére állít, megzavar, összekuszál ♦ HELYREÁLLÍT

felborul, fölborul (ige) ◊ feldől, felbillen, felbukik, felfordul, oldalára billen, összerogy, elesik, kidől, elvágódik, elnyal (*szleng*), összeesik, összecuslik, összeroskad ♦ FELÁLL, VISSZABILLEN

◊ felbomlik, megbomlik (*vál*), meghíúsul, szétzilálódik, összekuszálódik ♦ MEGVALÓSUL

felbosszant, fölbosszant (ige) ◊ felpaprikáz, felhergel, feldühit, felháborít, felhúz (*biz*), felheccel, felcukkol (*szleng*), felborsol (*rég*), felidegesít, megharagít, fölingerel, felizzgat, felmérgecsit, kihoz a sodrából, indulatba hoz, bosszúságot okoz, ugrat, zabosít (*szleng*), begurít (*szleng*), begerjeszt (*szleng*), bepöccent (*szleng*), felpipít (*biz*), felösztökél (*táj*), begyújt (*táj*), felmérgel (*táj*) Sz: kihúzza a gyufát ♦ LECSILLAPÍT, MEGNYUGTAT, LEHÜT

felbószít, fölbozít (ige) ◊ dühbe hoz, dühbe gurít, zabossá tesz, felhergel, feldühit, felháborít, felmérgecsit, felhúz, felpaprikáz, haragra gerjeszt, megharagít, feltüzel, felidegesít, felpiszkál, megvadít ♦ LECSILLAPÍT, KIENGESZTEL, KIBÉKÍT

felbószul, fölbozúl (ige) ◊ feldühödik, tűzbe jön, méregbe gurul, dühbe gurul, megvadul, fölmérgecsedik, elfogja a méreg, dührohamot kap, dühöng, felháborodik, begerjed, begurul, fölindul ♦ LECSILLAPODIK, MEGNYUGSZIK, MEGBÉKÉL

felbujt, fölbujt (ige) ◊ rábír, rábeszél, felbiztat, bujtogat, bujtorgat (*táj*), felilál (*táj*), felkontat (*táj*) | fellázít, felheccel, feltüzel, felpiszkál, felszít, felloval, méltatlankodást kelt, uszít, felbujtat (*táj*), felpánkol (*táj*) ♦ LEBESZÉL, VISSZAFOG, VISSZATART

felbujtó, fölbujtó I. (mn) ◊ izgató, lázító, szító, sugalmazó, kezdeményező, uszító, zavarkeltő, felforgató, bajcsináló, bajkeverő ♦ BÉKÍTŐ, CSILLAPÍTÓ

felbujtó, fölbujtó II. (fn) ◊ bujtogató, lázító, provokátor, bűnpártoló, főkolompos (*pej*)

felbukkan, fölbukkan (ige) ◊ elötünik, felmerül, előbukkan, feltör, feltetszik (*táj*), felszínre jön, kiemelkedik, kibuggyan (*táj*) ♦ LEMERÜL, ELSÜLLYED

◊ előkerül, előjön | nyilvánosságra kerül, napfényre kerül, napvilágra kerül, kibontakozik ♦ ELTÜNIK, ELVÉSZ

◊ feltünik, láthatóvá válik, előlép, ott terem, megjelenik

felbuzdul, fölbuzdul (ige) ◊ nekibuzdul, fölhevül, felindul, felélénkül, nekihevül, tűzbe jön | fellelkesedik ♦ ELCSÜGGED, LELOHAD, LECSILLAPODIK

◊ (*rég*): felfortyan, nekimergesedik (*rég*)

felbuzdulás, fölbuzdulás (fn) ◊ nekibuzdulás, nekihevülés, hév, lendület, lelkesedés, elragadtatás, buzgóság, eksztázis ♦ APÁTIA, KÖZÖNY, FÁSULTSÁG

felcsap, fölcsap (ige) ◊ felnyit, felránt ♦ BECSUK, BECSAP

◊ feltesz, feldob, felhajít ♦ LERÁNT

◊ magasba szökik, magasba csap ♦ ELALSZIK, LECSENDESEDIK, VISSZAHÚZÓDIK

◊ beáll, elszegődik, elszerződik

◊ (*táj*): meggazdagodik, feltör

felcsatol, fölcsatol (ige) ◊ felköt, fölerősít <vmit>, feltűz, felkapcsol | magára ölt, felvesz ♦ LEVESZ, LECSATOL

felcsattan, fölcsattan (ige) ◊ felhangzik, felzeng, felzúg ♦ ELCSENDESÜL

◊ kifakad, haragra lobban, felfortyan, felgerjed, felhorkan, felpattan (*táj*), felkiált ♦ MEGNYUGSZIK

felcsavar, fölcsavar (ige) ◊ felcsavaroz, felsrófol (*biz*), felerősít ♦ LECSAVAR, KICSAVAR

◊ felgöngyöl, felteker, feltekercesel, felgombolyít, felcsévész, felmotollál, felkondorgat (*táj*), felkondorít (*táj*) ♦ LEGOMBOLYÍT, LETEKERCSEL, KIGÖNGYÖL

◊ begyújt, felgyújt, bekapcsol, működésbe hoz ♦ ELOLT, KIKAPCSOL

felcseperedik, fölcsseperedik (ige) ◊ felnő, fölserdül, felgindárodik (*táj*), felteperedik (*táj*)

◊ (*biz*): megvagyonosodik, feltör, kiemelkedik

felcser (fn) ◊ (*rég*): borbély, kirurgus (*rég*)

◊ (*rég*): tábori orvos, sebész

◊ orvossegéd

◊ katonaoorvos, kőbaltás (*szleng*), lódoktor (*szleng*)

felcserél, fölcsereél (ige) ◊ megcserél, kicserél | megváltoztat, helyettesít | váltogat, felvált, pótol, áthelyez, áttesz | megmánsít, módosít, megfordít, [sorrendet] felborít, összekever ♦ HELYÉRE TESZ, HELYREÁLLÍT, SORBA RENDEZ

◊ összecserél, összetéveszt

felcsigáz, fölcsigáz (ige) ◇ felajz, felfokoz, felkorbácsol, feszültté tesz, felsrófol (*biz*), felizgat, stimulál, végsőig fokoz ◆ LECSILLAPÍT, LEHŰT, KIJÓZANÍT

◇ (*rég*): [árat] felsrófol, felver

◇ (*rég*): kőnoz, [csigára] felhúz

felcsillan, fölcshellan (ige) ◇ feltűnik, felvillan, megcsillan, felfénylik, felragyog ◆ ELALSZIK, ELLOBBAN, KIHUNY

felcsíp, fölcshíp (fn) ◇ fölemel, felmarkol

◇ felmar, felhólyagosít

◇ (*szleng*): megismerkedik <vkivel>, felszed <vkit> (*biz*)

◇ [pénzt]: kap, felvesz, szerez, zsebre vág

feldagad, földagad (ige) ◇ felpuffad, felduzzad, felhólyagzik (*rég*), felpüffed, megdagad, dudorodik, evődik (*rég*), felguvadik (*táj*), feljön (*táj*), felnő (*táj*), felpöcced (*táj*) ◆ LELOHAD, LELAPPAD

feldarabol, földarabol (ige) ◇ felvagdál, felvág, felaprít, összeaprít, felkoncol, szétdarabol, felapróz, feltranszíroz (*biz*), felnégyel, fölmetél (*rég*), feltagol, szétvág, felhasogat, szétszerel, izekre szed, felpástol (*táj*) | feloszt, részekre oszt, felparcelláz | [országot] megcsonkít

féldeci (fn) ◇ feles (*szleng*), nyelet (*táj*)

feldereng, földereng (ige) ◇ felsejlik, felrémlik, feltűnik

felderít, földerít (ige) ◇ kiderít, kifürkész, megállapít, értesülést szerez, kikutat, kinyomoz, kikémlel, felkutat, megvilágít, tisztáz, napfényre hoz, feltár, kivizsgál, megfejt, érthetővé tesz, rájön, kibazsint (*táj*)

◆ TITKOL, LEPLEZ, PALÁSTOL

◇ felvidít, mulattat, szórakoztat, derűsre tesz (*vál*), felfrissít, felpezsdít, felvillanyoz, felélénkít, felüdít ◆ ELSZOMORÍT, ELCSÜGGESZT, MEGBÁNT

felderítés, földerítés (fn) ◇ felkutatás, terepszemle, kikémlelés, portya, cirkálás, átvizsgálás | expedíció | nyomozás, vizsgálódás, feltárás, kutatás, vizsgálat

◇ felvidítés, mulattatás, felpezsdítés, élénkítés ◆ CSÜGGESZTÉS, SZOMORÍTÁS

felderül, földerül (ige) ◇ felvidul, megvigasztalódik, felélénkül, megvidámodik ◆ ELKOMORUL, ELSZOMORODIK

◇ [vminek az ideje]: felvirrad, elérkezik

◇ felhőtlenné válik, kivilágosodik, kiderül, kitisztul, kifényesedik ◆ ELBORUL, BEBORUL, BEFELHŐSÖDIK

feldicsér, földicsér (ige) ◇ felmagasztal, dicsóít, agyondicsér (*biz*), agyba-főbe dicsér ◆ LEÉRTÉKEL, GYALÁZ, BECSMÉREL

feldíszít, földíszít (ige) ◇ dekorál, feldekorál, kidíszít, felcífráz, felcicomáz (*pej*), felpiperéz, kicífráz, felékesít, felsallangoz (*rég*), kicsinosít, kidekorál, ékesít, kirittyent (*szleng*), kicsicsáz (*szleng*), fölbizusz (*szleng*), felpiktúráz (*táj*) ◆ ELCSÚFÍT, MEGRONGÁL, RONDÍT

feldob, földob (ige) ◇ felhajít, levegőbe dob, felvet | föltesz, felrak ◆ LEEJT, LETASZÍT

◇ (*biz*): felvidít, felélénkít, stimulál, ösztönöz, felvillanyoz, felpezsdít, lelkesít ◆ LELOHASZT, VISSZAFOG

◇ (*szleng*): besúg, elárul, beköp, felad, bemószol (*szleng*), lebuktat (*szleng*)

feldobál, földobál (ige) ◇ felhajigál, felszór (*biz*), felhány, felgór (*táj*), felgórál (*táj*)

feldolgoz, földolgoz (ige) ◇ felhasznál, átalakít | megemészt, asszimilál (*szak*) | átír, átfómál

◇ elkészül, végez <vmivel>, elvégez, elkészít

feldolgozás, földolgozás (fn) ◇ átalakítás, átdolgozás, átfómálás, előkészítés | megoldás, témakezelés

◇ gyártás, termelés, munka, előállítás

feldől, földől, feldül, földül (ige) ◇ felborul, felbillen, felbukik, felfordul, eldől, ledől [farakás], elborul (*táj*) ◆ VISSZAÁLL, FELTÁPÁSZKODIK, MEGTÁMASZKODIK

feldönt, földönt (ige) ◇ eldönt, felborít, fellök, felfordít, felbillent, feltaszít, lábáról leüt, felöklel, eldüt (*táj*) ◆ FELÁLLÍT, VISSZAÁLLÍT

◇ (*durva*): lefektet, teherbe ejt, felcsinál (*durva*), feldüt (*táj*)

◇ meghiúsít, összezavar, összekuszál ◆ HELYREÁLLÍT, HELYREHOZ, RENDBE TESZ

feldörzsöl, földörzsöl (ige) ◇ feltör, felsebez, felcseszer (*táj*), felhorzsol, felsért

◇ (*szleng*): beköp (*szleng*), besúg (*biz*)

feldúl, földúl (ige) ◇ felforgat, szétdúl, felhány, fölkever, szétzilál, felprédál | lerombol, elpusztít, tönkretesz, kirabol, kifoszt, letarol ◆ HELYREÁLLÍT, FELÜJÍT

◇ felzaklat, felizgat, felidegesít, felkavar, megráz ◆ LECSILLAPÍT, MEGNYUGTAT, ENYHÍT

◇ [nyugalmat]: megront, megzavar, tönkretesz ◆ HELYREBILLENT

felduzzad, földuzzad (ige) ◇ megdagad, felpuffad, felduzmad (*táj*), feltáskásodik, felpúposodik, felfúvódik, feldudorodik ◆ LELOHAD, ELOSZLIK, LEENGED

◇ felgyülik, felgyülemlik, felhalmozódik, megnövekedik, [létszám] megnövekszik ◆ LEAPAD

◇ (*rég*): felfortyan, felforr, felhevül, mérgelődik

feldühít, földühít (ige) ◇ feldühösít, dühbe hoz, dühbe gurít, felpiszkál, felmérgecs, felidegesít, felbosszant, felbőszít, felháborít, megharagít, haragra gerjeszt, méregbe hoz, kihoz a sodrából, kiborít, megvadít, felingerel, kiidegel (*szleng*), megőrjít, felcukkol (*szleng*), felhúz (*szleng*), begurít (*szleng*), bepörget (*szleng*) **Sz:** felébreszti az alvó oroszlánt <vkiben> ◆ MEGNYUGTAT, LEHÚT, MEGBÉKÍT

feldühödik, földühödik (ige) ◇ megdühödik, felindul, felbőszül, felingerlődik, felhőrdül, felidegeskedik, feldühödik, dühbe jön, dührohamot kap, dühöng, megharagszik, haragra lobban, haragra gerjed, tűzbe jön, felmérgecsedik, elfogja a mérge, elönti a mérge, méregbe gurul, méregbe jön, dühbe gurul, begorombul, begerjed (*szleng*), megvadul, felháborodik, felbosszankodik, megbolondul, felmérgelődik, megmérgecsedik, felhergelődik, felheccelődik (*biz*), felhúzódik (*biz*), kiborul (*biz*), felfortyan, felpaprikázódik, meggubolyodik (*táj*), begőzöl (*szleng*), bepipul (*szleng*), bepöccen (*szleng*), berág (*szleng*), bezsong (*szleng*), begurul (*szleng*), bepörög (*szleng*) **Sz:** elveszti a fejét; felmegy a cukra (*biz*); kijön a béketűréséből; elönti az epe; felforr a vére; felforr az epéje; felforr az agyvíze (*szleng*); felkapja a vizet (*szleng*); felrottyan, mint a forró kása; meggyullad a szősz a fejben; felmegy a pumpája (*szleng*); elönti a vörös köd (*szleng*); rájön az ötperc (*biz*); feljön a feje; vörös lesz a feje; lila lesz a feje; hülyét kap ◆ LECSILLAPODOK, MEGNYUGSZIK, MEGBÉKÉL

felé (nu) ◇ iránt, irányában, számára

◇ táján, tájékán, környékén

◇ tájt, tájban, körül

felebarát (fn) ◇ embertárs, atyafi (*táj*), feletárs (*rég*), rokonfél (*rég*) ◆ ELLENSÉG, ELLENFÉL

felébred, fölébred (ige) ◇ feleszmél, felocsúdik, felszerken (*rég*), észre tér, magához tér, felriad, felijed, felretten, felrezen, felérez (*táj*), felneszel, felrázódik, életre kel | feléled | felkel, kinyitja a szemét, kinyitja a csipáját ◆ ELALSZIK, ELSZENDEREDIK

◇ észbe kap, kapcsol, rájön <vmire>

◇ feltámad, fellobban, fellángol, felizzik, felgerjed ◆ KIALSZIK, ELHAMVAD

felébredt, fölébredt (ige) ◇ felkelt, felkölt, felver, felráz, felriaszt, felzavar, fellármáz, felijeszt, magához térít, [ágyból] kiugraszt ◆ ELALTAT, ELÁLMOSSÍT

◇ felgerjeszt, felszít, fellobbant, felgyújt, felkorbácsol ◆ ELOLT, LELOHASZT

feled (ige) ◇ feledj, mellőz, hanyagol ◆ EMLÉKSZIK, EMLÉKEZIK, ÉSZBEN TART

feledékeny (mn) ◇ rövid emlékezetű, tyúkeszű, gyenge emlékezőtehetségű, rövideszű, szórakozott, nemtörődöm, hanyag, figyelmetlen, szeleburdi, szenilis, hóvizesű (*táj*), szalajt az esze (*táj*), vízfejű (*táj*), feledős (*táj*) **Sz:** nyúlfark az esze; megérdemli, hogy posztóba varrják a fejét; elkoptak az esze kerekai; hátul hordja az eszt, mint a szamár a kötényét; ritka szita az esze; lyukas a feje; minden kimegy a fejből; minden kimegy az eszéből; hátul hordja az eszt ◆ GONDOS, FIGYELMES

feledés (fn) ◇ felejtés, feledékenység ◆ EMLÉKEZÉS, ÉSZBEN TARTÁS

feledhetetlen (mn) ◇ felejtethetetlen, emlékezetes, maradandó, kitörölhetetlen, örök, örökkévaló, múlhatatlan, időtálló | gyönyörű, élményszerű, csodás, csodálatos, tüneményes, bámulatos ◆ TŰNŐ, RÖPKE, ÁTMENETI

feléget, föléget (ige) ◇ felperzsel, feltüzel <vmit>, felgyújt, lángba borít, földig éget, porig éget, elhamvaszt, elpusztít

felegyenesedik, fölegyenesedik (ige) ◇ feláll, feltápáskodik, felkászálódik (*biz*), felemelkedik, kihúzza magát, felkel, lábra áll, talpra áll, talpra ugrik, felszökik ◆ LEÜL, LEHAJLIK, LEDÖL

felejt (ige) ◇ feled (*vál*), megfeledkezik <vmiről, vkiről>, nem tartja észben, nem jut eszébe, kimegy az eszéből ◆ EMLÉKSZIK, EMLÉKEZETBE IDÉZ (*vál*), ÉSZBEN TART

◇ otthagya, hagy, elhagy

felekezet (fn) ◇ hitközösség, hitfelekezet (*rég*), vallás, vallási közösség | szekta | pártfelekezet

◇ (*táj*): embercsoport

◇ (*táj*): rokonság

felel (ige) ◇ válaszol, választ ad, visszaszól (*biz*), visszaír, visszaüzen, visszavág, viszonz, megfelel, felesel, replikázik | jelentkezik ◆ HALLGAT, KÉRDEZ

◇ beszámol, kollokvál, számot ad, elmond, kifejt | megokol, megmagyaráz

◇ jótáll, helytáll, szavatol, kezeskedik, felelősséget vállal, garantál

◊ bűnhődik, szenved <vmiért>, lakol, szorul (*biz*) ♦ MEGÚSZIK <VMIT>, KIKERÜL <VMIT>
felél, fölél (ige) ◊ elhasznál, elfogyaszt, felhasznál, hasznosít, elkölt, elapszt, elél (*táj*) ♦ MEGTAKARÍT, MEGHAGY, FÉLRERAK
◊ (*rég*): feléled, életre kel, magához tér ♦ ELÁJUL, ELALÉL
feléled, föléled (ige) ◊ magához tér, újjáéled, életre kel, újjászületik, felocsúdik, felserken (*rég*), felél (*rég*), feltenyészedik (*táj*) **Sz:** új életre támad; visszatér belé az élet ♦ ELÁJUL, ELALÉL
◊ felélénkül, felelevenedik, megélénkül, megelevenedik | felfrissül, erőre kap, felüdül, kivirul, kedvre kap ♦ ELFÁRAD, KIFÁRAD, KIMERÜL
◊ fellobban, fellángol, [tűz] feltámad ♦ KIHUNY, KIALSZIK, ELHAMVAD
félelem (fn) ◊ ijedség, ijedelem, félés (*vál*), félsz, félelemérzés (*szak*), félelemérzet (*szak*) ♦ BÁTORSÁG, MERSZ
◊ aggodalom, remegés, bizonytalanság, aggály, szorongás, fóbia (*szak*), feszültség, rémület, rettegés, rettenet, aggodás, frász (*biz*), cidri, majré (*szleng*), szurkolás, drukkolás, lámpaláz ♦ NYUGALOM
felélénkül, fölélénkül (ige) ◊ felvidul, megélénkül, megelevenedik, felbuzdul, nekihevül, tűzbe jön, fellelkesedik, erőre kap ♦ LELOHAD, KIFÁRAD, KIMERÜL
felelés (fn) ◊ beszámolás, kollokvium, vizsga, számonkérés, gyónás (*szleng*), homorítás (*szleng*), makogás (*szleng*) | válaszolás, válaszadás ♦ KÉRDEZÉS, VIZSGÁZTATÁS
◊ (*rég*): felelősség
felelet (fn) ◊ válasz, viszontválasz, válaszolás, válaszadás, viszonzás, visszavágás, ríposzt (*vál*), replika (*rég*) | válaszbeszéd (*vál*) ♦ KÉRDÉS, TUDAKOZÓDÁS | HALLGATÁS
◊ számadás, beszámoló ♦ SZÁMONKÉRÉS
felelevenít, fölelevenít (ige) ◊ feléleszt, felébreszt, feltámaszt, felmelegít, előszed, újjáéleszt | reaktivál (*szak*), felújít, felidéz, felpiszkál, újraterezt, megifjít ♦ MEGSZÜNTET, ELTÜNTET
◊ felfrissít, fellendít, felüdít, felpezsdít, színt visz <vmibe>, felvillanyoz ♦ KIMERÍT
félelmes, félelmetes (mn) ◊ ijesztő, fenyegető, megrázó, ádáz, ördögi, félelemgerjesztő, irtóztató, irtóztatós, iszonyú, borzalmas, borzasztó, hátborzongató, rémitő, kísérteties, szörnyű, hajmeresztő, vérfagyasztó, dermesztő ♦ ÁRTALMATLAN, BATORÍTÓ, MEGNYUGTATÓ
felelős I. (mn) ◊ kezkeskedő, jótálló
◊ felelősségteljes, fontos
◊ bűnös
felelős II. (fn) ◊ illetékes | szavatoló, kezes
felelősség (fn) ◊ kötelezettség, ódiom (*vál*), obligó (*rég*), tartozás, számadás, kötelem (*rég*), jótállás, kezesség, szavatosság
felelősségérzet (fn) ◊ felelősségérzés, felelősségtudat, felelősségvállalás ♦ KÖNNYELMŰSÉG, GONDATLANSÁG
felelőtlen (mn) ◊ lelkiismeretlen, gátlástalan, gondatlan, állhatatlan, könnyelmű, léha, megbízhatatlan, hanyag, nemtörődöm ♦ MEGBÍZHATÓ, FELELŐSSÉGTELJES
◊ komolytalan, üresfejű, szeleburdi, féleszü (*táj*), hebehurgya ♦ KOMOLY, ÁLLHATATOS
felelőtlenység (fn) ◊ lelkiismeretlenség, gondatlanság, könnyelműség, hanyagság, megbízhatatlanság | szertelenség, zabolátlanság, megfontolatlanság ♦ MEGFONTOLTSÁG, ELŐVIGYÁZATOSSÁG, KÖRÜLTEKINTÉS
felemás (mn) ◊ különböző, eltérő, kétnemű | hibrid, abajdóc (*táj*) ♦ ÖSSZEILLÓ
◊ határozatlan, visszás
felemel, fölemel (ige) ◊ felvesz, megemel | felhajt, fellebbent, felbillent, felvon | [fejét] felvet | felnyújt, feltart | felhúz ♦ LETESZ, LERAK
◊ felállít, talpra állít | felkarol, istápol | felvirágoztat, fellendít, megjavít ♦ ELTASZÍT | TÖNKRETESZ
◊ [árat]: megnövel, felvisz, felver ♦ CSÖKKENT, LEVISZ
◊ lelkesít, bátorít, megnemesít ♦ LELOHASZT, LEALACSONYÍT
felemelkedés, fölemelkedés (fn) ◊ felszállás ♦ LEZUHANÁS
◊ fellendülés, felívelés | gyarapodás, meggazdagodás, előrejutás, előmenetel | felmagasztosulás ♦ HANYATLÁS
felemelkedik, fölemelkedik (ige) ◊ feláll, felkel, fölkel, felegyenesedik | felmered, égnek áll, égnek mered ♦ LEHORGAD, LEHAJLIK
◊ felszáll, felszökik, felhág, magasba emelkedik, felrepül, felrebben ♦ LESZÁLL, LEBUKIK
◊ érvényesül, meggazdagodik ♦ LESÜLLYED

◇ felmagasztosul

felemelő, fölemelő (mn) ◇ lelkesítő, lélekemelő, épületes (*szleng*), magasztos, fenséges, fennkölt ◇ LESÚJTÓ, KIÁBRÁNDÍTÓ

felemelt, fölemelt (mn) ◇ megemelt, drágább, felvert [ár] ◇ LESZÁLLÍTOTT, CSÖKKENTETT, OLCSÓBB
felemészt, fölemészt (ige) ◇ felhasznál, elfogyaszt, elnyel, felfal, felél ◇ MEGŐRIZ, VIGYÁZ <VMIRE>
◇ elhamvaszt, eléget

◇ elsorvaszt, elpusztít, tönkretesz, megsemmisít | felőröl

felenged, fölenged (ige) ◇ felbocsát, feleleszt, fellő, kilő ◇ MEGKÖT, VISSZATART

◇ (*táj*): felhígít, felvizez

◇ megenyhül, megbocsát, megengesztelődik ◇ MEGKEMÉNYEDIK, TARTÓZKODIK

◇ kienged, feloldódik, felolvad, felmelegedik, megenged (*táj*) ◇ MEGSZILÁRDUL, MEGKÖT, MEGDERMED

◇ kikapcsolódik, kipiheni magát, lazít ◇ SZORONG

félének (mn) ◇ ijedős, félős, gyáva, nyúl szívű, asszony szívű (*rég*), majrés (*szleng*), beszari (*durva*), nyuszi (*biz*), pelenkavitéz (*pej*), betoji (*szleng*), cseszke (*táj*), félékeny (*táj*), illikes (*táj*), ijeszke (*táj*) | meghunyászkodó, pipogya ◇ BÁTORTALAN, MERÉSZ

◇ félszeg, szégyenlős, szemérmes, bátortalan | mamlasz, gyámoltalan, visszahúzódó, tartózkodó, elfogódott, megilletődött, kishitű, tétova ◇ HATÁROZOTT, MAGABIZTOS

felépít, fölépít (ige) ◇ megépít, felhúz | megvalósít, megteremt ◇ LEBONT, LEÉPÍT

◇ megszerkeszt, megkonstruál, megalkot, alkot, összeállít ◇ SZÉTSZED

◇ alapít, alapoz

felépítés, fölépítés (fn) ◇ megépítés, létrehozás, megvalósítás, megteremtés

◇ alapozás, alapítás

◇ alkot, fizikum | szerkezet, konstrukció, kompozíció, struktúra, váz

felépül, fölépül (ige) ◇ megépül, elkészül | megvalósul, létrejön

◇ meggyógyul, felgyógyul, kigyógyul, lábra áll, talpra áll, erőre kap, kilábal, javul, helyrejön, rendbe jön, visszanyeri erejét, visszanyeri egészségét, kiépül (*rég*), feliperedik (*táj*), kivelődik (*táj*), kipendül (*táj*), kivásik (*táj*), feltámbálódik (*táj*), feltengül (*rég*) ◇ MEGBETEGSZIK, HANYATLIK, ROSSZABBODIK AZ ÁLLAPOTA

felér, fölé (ige) ◇ feljut, felérkezik, felmegy, felmászik, megérkezik, fölvergődik, fölverekszik magát

◇ felnyúlik, fölvezet, felkúszik | elér

◇ <vmivel>: versenyez, vetekszik, vetekedik, konkurál

feleszt, föleszt (ige) ◇ felenged, felhígít, felönt, felvizez, felold ◇ SÜRÍT, TÖMÉNYÍT

felesősít, fölesősít (ige) ◇ rögzít, megerősít, odaerősít, ráerősít, odaszegecsel, felszegel, ráköt, felköt, odaköt, odamadzagol, odaszorít, odatűz, rávarr, odavarr, felvarr ◇ LEVÁLASZT, FELLAZÍT, ELOLD

◇ felhangosít | növel, fokoz, emel [zajt] ◇ LEHALKÍT, CSÖKKENT, CSILLAPÍT

◇ feltáplál, feljavít, felhizlal, felpárrkál (*táj*), felzendít (*táj*) ◇ LEFOGYASZT, LEGYENGÍT, KIÉHEZTET

felértékel, fölértékel (ige) ◇ felbecsül, felmér, megbecsül | leltároz

◇ feljavít [értéket], revalvál (*id*), valorizál (*id*)

◇ magasztal, dicsér, dicsőít, túlértékel ◇ LENÉZ, LEKICSINYEL, ÓCSÁROL

feles, fölös (mn) ◇ felesleges, fölösleges, szükségtelen ◇ SZÜKSÉGES

feleség (fn) ◇ nej, hitves, házastárs, hitvestárs, hitestárs (*rég*), élete párja <vkinek>, asszony, oldalborda (*biz*), asszonytárs, hátizsák (*szleng*), házi kereszt, anyuk (*táj*), oldalkocsi (*szleng*), kegyes (*rég*), bába (*táj*), duduka (*táj*), feletárs (*táj*) ◇ FÉRJ, EMBER

felesel (ige) ◇ visszabeszél, visszazól, visszafelel (*táj*), visszavág, visszapofázik (*durva*), nyelvel, szájaskodik, szemtelenkedik, pimaszkodik, disputál (*rég*), replikázik, rezoníroz (*id*), debattál (*rég*), pöntyög (*táj*), jár a szája, ácsánkodik (*táj*), mantyog (*táj*), fentyeg (*táj*) | vitázik, vitatkozik, perlekedik, ellentmond

felesküszik, fölesküszik (ige) ◇ <vmire>: esküt tesz, megesküszik, elkötelezi magát

felesleg, fölösleg (fn) ◇ többlet, maradvány, maradék, reziduum (*szak*), plusz (*biz*), tartalék, bővelkedés, fölösnek (*táj*), excedens (*id*), reszтли (*biz*), szuperplusz (*rég*) ◇ HIÁNY, DEFICIT, HÚJA <VMINEK>

felesleges, fölösleges (mn) ◇ hiábavaló, szükségtelen, haszontalan, célszerűtlen, nélkülözhető, elhagyható, kihagyható, mellőzhető, indokolatlan, fölös, fölösnek (*táj*), meddő, haszontalan, kárba veszett, céltalan, értelmetlen, oktalan, blank (*szleng*) **Sz**: annyit ér, mint döglött lovon a patkó; Dunába víz; eső után köpönyeg; fára arany hártját; hajpor a zsiros hajon; ötödik kerék; pajkos ifjúnak a bölcs tanácsadás; pusztába kiáltott szó; tarisznyára lakat ◇ SZÜKSÉGES, FONTOS, HASZNOS

feleszmél, föleszmél (ige) ◇ eszméletre tér, észre jön (*rég*), öntudatra ébred, magához tér, felocsúdik, felébred, felneszel, felüdül (*táj*) | megért, észbe kap, rájön <vmire> ◆ ELÁJUL

féleszű (mn) ◇ zavart, gyengeelméjű, elmebajos, bolond, hülye, félkegyelmű, félbolond, együgyű, félnotás, félhangú (*rég*), ütődött (*biz*), lökött (*szleng*), tökkelütött, tökfejű, tökéletlen, dilis, dilinós, idióta, kretén, imbecillis (*szak*), mamlasz, mafla, bárgyú, szamar (*biz*), ostoba, sügönye (*biz*), stupid, bogaras, hóbortos, félcedülés, félnadrág (*tréf*), kelekótya, kótyagos, hibbant, dilinós (*biz*), süsü, fuzsitos (*táj*), gyagyás (*táj*), gügye (*táj*), golyós (*szleng*), hangyás (*szleng*), csábérdás (*táj*), csajmota (*táj*), nederkó (*táj*), egon (*szleng*), ubul (*szleng*), ergojás (*rég*), füves (*rég*) **Sz:** feje lágýára esett; hiányzik egy kereke; kenyérral eszi a cipót; köbölcsőben ringatták; kotlik az esze; kótyagos az agyveleje; nemcsak tökkel, hanem ökölrel is ütötték a fejét; nincs ki mind a négy kereke; nincs otthon a gazda; nincs ki a kártyája; van egy karima hija ◆ ÉPELMÉJŰ, OKOS, ÉRTELMEZ

felett, fölött (nu) ◇ felül, fölül, magasabban <vminél>

felette, fölötte (hsz) ◇ fölöttébb, igen, nagyon, igencsak, túlságosan, nagymértékben, rendkívül, szerfelett, erősen, módfelett

felettébb, fölöttébb (hsz) ◇ felette, fölötte, igen, nagyon, igencsak, túlságosan, nagymértékben, rendkívül, szerfelett, erősen, módfelett, különösen, különösképpen, roppantul, kifejezetten, borzasztóan

felettes, fölöttes I. (mn) ◇ irányító, fölrendelt, fő-, vezető ◆ ALSÓ, ALSÓBB

felettes, fölöttes II. (fn) ◇ főnök, vezető, igazgató, parancsnok, előljáró, feljebbvaló, nagyfőnök (*biz*), göré (*biz*), principális (*rég*) ◆ BEOSZTOTT, ALÁRENDELTE

feletti, fölötti (mn) ◇ felüli, túli ◆ ALATTI, LENTI

félév (fn) ◇ szemeszter (*szak*), szemesztrisz (*rég*)

felez (ige) ◇ kettéoszt, kettévág, félbevág, kettészél | megoszt, risztel (*biz*), mutyizik (*táj*)
◇ felére csökkent

felfakad, fölfakad (ige) ◇ felnyílik, felreped, kifakad, felszakad | felpattan, kipattan [rügy]

◇ feltör, kitör, kibugyan, felbugyog, felzubog

◇ (*táj*): felpuhul, felázik [út]

felfal, fölfal (ige) ◇ megeszik, bekebelez, elnyel, bekap, elemészt, elpusztít, felzabál, belakmározik, magába töm, bekajál (*szleng*), eltüntet, bepofáz (*szleng*), burkol (*szleng*), bepallóz (*táj*), bebegyel (*táj*), bevedel (*táj*), felhalamol (*táj*), fellabétol (*táj*) ◆ KOPLAL, BÖJTÖL, MEGHAGY

felfázik, fölfázik (ige) ◇ meghűl, megfázik

felfed, fölfed (ige) ◇ kitakar, elétár, megmutat, látni enged, napvilágra hoz, feltár, lerántja a leplet <vmiről>, leleplez, szellőztet, elárul, elmond, exponál (*id*), revelál (*id*), felplankol (*id*), kivilágosít (*táj*) | megfejt, megold, kibogoz, fényt derít <vmire>, megmagyaráz, tisztáz ◆ ELREJT, ELHALLGAT, PALÁSTOL

felfedez, fölfedez (ige) ◇ észrevesz, talál, lel, rábukkan, meglát, felderít, megpillant, felismer, rájön, ráakad, nyitjára akad | feltár, felkutat, napvilágra hoz, közzétesz

◇ megalkot, megteremt, létrehoz

◇ (*rég*): felfed, leleplez

felfedezés, fölfedezés (fn) ◇ megpillantás, megtalálás, meglelés | felderítés, feltárás, kikutatás

◇ feltalálás | találmány, lelet

◇ meglepetés, reveláció (*id*), rádöbbenés, felismerés

felfedező, fölfedező I. (mn) ◇ feltáró, felderítő, megtaláló, meglelő, megpillantó

felfedező, fölfedező II. (fn) ◇ kutató, tudós, feltaláló | utazó, világjáró

felfegyverez, fölfegyverez (ige) ◇ felszerel, felvértez, fegyverrel ellát, militarizál (*id*), kiállít [csapatokat] ◆ LEFEGYVEREZ, LESZEREL

felfegyverkezik, fölfegyverkezik (ige) ◇ páncélt ölt, felvértezi magát, fegyverbe öltözik | felszereli magát

fel felé, fölfelé (hsz) ◇ fel, magasba, égnek, ég felé ◆ LEFELÉ, LE, ALÁ

felfeszít, fölfeszít (ige) ◇ felnyit, feltör

◇ megfeszít, keresztre feszít

felfigyel, fölfigyel (ige) ◇ felneszel, megakad, felfüel | reflektál | észrevesz, megakad a szeme <vkin, vmin>

felfog, fölfog (ige) ◇ felkap, felragad, felvesz, felnyalából | megfog, felemel

◇ véd, elszigetel, hárit, [ütést] kivéd, feltartóztat

◇ [vizet]: gyűjt, vesz, elnyel

◇ megért, érzékel, észlel, érez, ésszel felér, belát, felismer, kapcsol, beugrik (*biz*), meghall, appercipiál (*id*), recipiál (*id*), kapiál (*rég*), recipiskál (*rég*), agnoszkál (*id*), elmél (*rég*), elért (*rég*), általért (*táj*), felfogalmaz (*táj*), felgondol (*táj*), intefintél (*táj*), kapiskál (*biz*), eljut az agyáig (*szleng*) **Sz:** világoasság gyúl az agyában; fény gyúl a fejében; leesik a tantusz (*szleng*); leesik a húszfilléres (*szleng*); veszi a lapot (*biz*)

felfogad, fölfogad (ige) ◇ alkalmaz, felbérel, megfogad, fölvesz, szolgálatba fogad, szegődtet (*táj*), szerződtet, beszegődtet, foglalkoztat, helybesít (*táj*), angazsál (*rég*) ◆ ELBOCSÁT, KIRÚG (*biz*), MENESZT
◇ (*táj*): megfogad, megígér

felfogás, fölfogás (fn) ◇ felnyalábolás, felölelés, felvevés, felemelés

◇ észrevevés, észlelés, megértés, felismerés, appercepció (*id*)

◇ felfogóképesség, fogékonyság, ész, értelem, elme, intellektus

◇ nézet, világnézet, vélemény, vélekedés, elgondolás, interpretáció, nézetrendszer, felfogásmód, koncepció, nézőpont, szempont, álláspont, ítélet, ízlés

felfoghatatlan, fölfoghatatlan (mn) ◇ átláthatatlan, érthetetlen, megfoghatatlan, megragadhatatlan, megközelíthetetlen, követhetetlen, homályos, hihetetlen, rejtelmes, túlvilági | megdőbentő, elképesztő, bámulatos, képtelen, abszurd, numenális (*id*), irracionális, természetfölötti, megmagyarázhatatlan, földöntúli, érzékelhetetlen ◆ ÉRTHETŐ, KÖVETHETŐ, FELFOGHATÓ

felfogóképesség (fn) ◇ elme, értelem, ész, fogékonyság, felfogás, éleslátás, intelligencia, intellektus (*id*), receptivitás (*szak*), kapacitás, érzékelőképesség

felfordít, fölfordít (ige) ◇ felbillent, feldönt, felborít, felhajt, fellök, felforgat, fejére állít ◆ FELÁLLÍT, VISSZAFORDÍT

◇ megzavar, meghússít, keresztülhúz, bomlaszt, aláaknáz, összezilál, tönkretesz

felfordul, fölfordul (ige) ◇ felborul, feldől, felbillen, fejére áll, oldalára billen, felbukik, felhenteredik (*táj*), felkarul (*táj*), felhőmpolyódik (*táj*)

◇ kimúlik, elhullik, meghal, elpusztul, megdőglik (*durva*), bekreplál (*szleng*), kinyuvad (*durva*), feldobja a bakancsot (*szleng*), elpatkol (*durva*), kinyiffan (*szleng*), kipurcan (*szleng*)

felfordulás, fölfordulás (fn) ◇ rendtelenség, összevisszaság, zűrzavar, kuszaság, kavarodás, fejtelenség, káosz, felbolydulás, rendzavarás, balhé, hajcihő (*biz*), cirksusz, kalamajka, ramazúri, diliház (*biz*), bolondokháza, hacacaré (*biz*), ribillió, zenebona, anarchia, rumli (*biz*), zsbivásár, kupleráj (*pej*), konflagráció (*id*), konfúzió (*vál*), dúveszte (*táj*), kuferc (*táj*) ◆ REND, NYUGALOM, BÉKE

felforgat, fölforgat (ige) ◇ felfordít, felbillent, felborít, felborogat, feldönt, feltaszígal

◇ feldől, összekever, összehány, széthány, felkavar, megzavar, felbomlaszt, összekuszál, megbolygat | lázít, aláás, aláaknáz **Sz:** a feje tetejére állít ◆ ELRENDEZ, HELYREÁLLÍT

felforgató, fölforgató (mn és fn) ◇ lázító, rendbontó, felbujtó, bujtogató, zavarkeltő, uszító, izgató, agítáló, bajkeverő, bajcsináló, provokátor, szubverzív [elem], diverzans (*id*), néplázító

felforr, fölforr (ige) ◇ felfő, megfő, felhevül, felbuggyan, felrottyan, felbuzog, fellobban, felbizzen (*táj*), felfottyán (*táj*) | átforrósodik, fölhevül ◆ LEHÜL

◇ (*rég*): felfortyan, mérgeledik, felduzmad (*táj*) ◆ LEHIGGAD

felforral, fölforral (ige) ◇ felfőz, felhevít, fellobbant (*táj*), meglobbaszt (*táj*), megrottyant (*táj*), lobbint (*táj*), permeszt (*táj*)

felfortyan, fölfortyan (ige) ◇ feldühödik, felmérgeledik, felháborodik, kifakad, felhördül, felhorkan, felpattan (*táj*), felindul, haragra gyúl, kirobban, felpaprikázódik, begerjed (*szleng*), bepöccen (*szleng*), bepörög (*szleng*), begurul (*szleng*), elveszti a türelmét, dühbe gurul, fölindul, indulatba jön, zabos lesz (*szleng*), felforr az agyvíze (*szleng*), elborul az agya (*szleng*), kimegy a fázis (*szleng*), duzmad (*táj*), buszámodik (*táj*), feltorpan (*táj*), felruccanik (*táj*), nekimergeledik (*rég*) ◆ MEGNYUGSZIK, LECSILLAPODIK

felfrissít, fölfrissít (ige) ◇ felélénkít, felüdít, feléleszt, étellel telít, felvidít, felpezsdít, vitalizál, serkent, reaktívál (*szak*), stimulál, regenerál, megújít | felújít, rendbe hoz, kitataroz, kipofoz (*biz*), restaurál, renovál ◆ LOHASZT, KIMERÍT, KIFÁRASZT

felfrissül, fölfrissül (ige) ◇ felüdülni, felélénkül, kipiheni magát, erőre kap, feléled, fölpezsdül, megújul, elevenné válik, megerősödik, megújodik, újjászületik, restaurálja magát (*szleng*), rekreálja magát (*szak*), frissedik (*táj*) ◆ KIFÁRAD, KIMERÜL, ELCSIGÁZÓDIK

felfúj, fölfúj (ige) ◇ feldagaszt, felpuffaszt, felpumpál, felduzzaszt, felduraszt (*táj*) ◆ LEENGED, LEERESZT
◇ eltúloz, felnagyít, túlságba visz, nagyokat mond, anzágal (*biz*), túljátszik, kiszínez, tupíroz ◆ KICSINYÍT, LEKICSINYEL

◇ [felfújja magát]: felfuvalkodik | durcáskodik, duzzog, fúj, haragszik, húzza az orrát
felfújt, fölfújt I. (mn) ◇ felpuffadt, duzzadt, duzmadt (*táj*), feldagadt, puffedt, felfúvódott, dobasz (*táj*),
 dunda (*táj*) ◆ LELOHADT, LEAPADT

◇ eltűzött, felnagyított, túlméretezett, feltüpirozott, túlhajtott | nagyhangú, bombasztikus, dagályos
 ◇ felfuvalkodott, beképzelt, pöffeszkedő, gőgös, dolyfős, kivagy, pökhendi ◆ SZERÉNY

felfújt, fölfújt II. (fn) ◇ koch, szüflé, kók (*rég*)

felfut, fölfut (ige) ◇ felszalad, felrohan | felugrik, meglátogat
 ◇ emelkedik, nő ◆ CSÖKKEN, LEMEGY

◇ felkúszik, felkapaszkodik, feltekerződik | felér, felnyúlik
felfuttat, fölfuttat (ige) ◇ [növényt]: felnöveszt, felkúszat
 ◇ kifejleszt, felfejleszt ◆ VISSZAFEJLESZT, LEÉPÍT

felfuvalkodik, fölfuvalkodik (ige) ◇ felfújja magát, kevélykedik, gőgösködik, pöffeszkedik,
 dolyfösködik, begyeskedik (*táj*), kérkedik, hivalkodik | önérteteskedik, feldúz (*táj*) ◆ SZERÉNYKEDIK,
 MEGHÚZZA MAGÁT

felfuvalkodott, fölfuvalkodott (mn) ◇ kevély, gőgös, öntelt, önhitt, önelégült, dolyfős, fennhéjázó,
 kérkedő, beképzelt, elbizakodott, felfújt, nagyképű, szerénytelen, kivagy, pöffeszkedő, nagymellű,
 pökhendi, fölényes, duzmadt (*táj*), magahitt (*rég*), pukkad (*rég*) ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

felfüggeszt, fölfüggeszt (ige) ◇ felakaszt, felköt, fellógat, feltágít, ráakaszt, feltesz, felcsatol, biggyeszt,
 bigyerít (*rég*)
 ◇ szüneteltet, elnapol, elhalaszt, késleltet, elodáz, megszakít | hatálytalanít, eltöröl, megszüntet,
 érvénytelenné tesz ◆ FOLYTAT

◇ felment, szuszpendál (*id*) | felmond, kirúg (*biz*), elbocsát ◆ ALKALMAZ, FELVESZ

félgömb (fn) ◇ félteke, hemiglóbusz (*id*), hemiszféra (*szak*), félgolyó (*rég*)

félgöngyöl, fölgöngyöl (ige) ◇ felteker, felcsavar, felgombolyít, felsodor, összefon, összecsavar ◆
 LEGOMBOLYÍT, LEGÖNGYÖL

◇ félgöngyölít, elintéz, megold, megfejt, felderít, kiderít, kinyomoz, tisztáz, leleplez ◆ ELTUSSOL

félgöngyölít, fölgöngyölít (ige) ◇ felteker, felcsavar, felsodor, feltekercesel, felcsévél, felgombolyít ◆
 LETEKER, LEGOMBOLYÍT

◇ felderít, leleplez, kiderít, megfejt, megold, kinyomoz, tisztáz, felszínre hoz, felszámol ◆ ELLEPLEZ,
 ELKÖDÖSÍT

felgyógyul, fölgyógyul (ige) ◇ meggyógyul, megerősödik, felépül, kilábal, lábra áll, erőre kap, feljavul,
 helyrejön, összeszedi magát, visszanyeri erejét, visszanyeri egészségét, rendbe jön, fellábadozik (*táj*),
 feltámbálódik (*táj*) ◆ MEGBETEGSZIK

felgyorsul, fölgyorsul (ige) ◇ fellendül, megélénkül, felpezsdül, fokozódik, megszalad ◆ FÉKEZŐDIK,
 LASSUL

felgyújt, fölgyújt (ige) ◇ lángra lobbant, lángra gyújt, lángba borít, felizzít, hevít, fellobbant, feléget,
 felperzsel ◆ ELOLT

◇ felkattint, felkapcsol, felcsavar, meggyújt ◆ LEOLT, LEKAPCSOL

◇ fellelkesít, felvillanyoz, fölhevít, fölgerjeszt, fellángít (*rég*), feltüzel, tűzbe hoz, felajz, felfokoz, életre
 kelt, serkent, ösztönöz, ösztökél, bátorít, ingerel, gerjeszt, szít ◆ LECSENDESÍT, LEHÚT

felgyülemlik, fölgyülemlik (ige) ◇ felhalmozódik, sokasodik, összegyűlik, feltorlódik, összetorlódik,
 felduzzad | csoportosul, aggregálódik (*id*), összesereglik, odatódul, összeverődik, tömegbe verődik,
 összeáll ◆ SZÉTSZÓRÓDIK, ELOSZLIK, ELFOGY

felgyúr, fölgyúr (ige) ◇ felteker, feltúr, felhajt, felhajtogat, feltúz, felgyürkőd (*táj*), felgyürköl (*táj*) ◆
 LEERESZT, LEENGED

felháborít, fölháborít (ige) ◇ felbosszant, feldühít, felmérgesít, megharagít, felbószít, felingerel,
 felidegesít, felizgat, fellázzít, kihoz a sodrából ◆ MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT

felháborító, fölháborító (mn) ◇ megdöbbentő, megrendítő, gyalázatos, szégyenletes, szégyenteljes,
 botrányos, megbotránkoztató, vérlázító, vérforraló, égbekiáltó, tühretlen, kibírhatatlan, elviselhetetlen,
 borzasztó, kiállhatatlan, utálatos, förtelmes ◆ MEGNYUGTATÓ

felháborodás, fölháborodás (fn) ◇ tiltakozás, méltatlankodás, neheztlés, visszatetszés, nemtetszés,
 dulás-fulás, düh, harag, méreg, ingerültség, megbántódás, megsértődés, indignáció (*id*), felindulás,
 megbotránkozás, szörnnyűlködés, konsternáció (*id*), reszenzus (*id*) ◆ MEGNYUGVÁS, ELCSÖNDESEDÉS

felháborodik, fölháborodik (ige) ◇ méltatlankodik, megütközik, elszörnyed, fennakad, felbosszankodik, megharagszik, haragra gerjed, feldühödik, felhördül, felfortyan, felzúdul, felhorkan, feltámad (*táj*), megbotránkozik, indignálódik (*rég*), fellát (*táj*) ◆ LECSILLAPODIK

felháborodott, fölháborodott (mn) ◇ tiltakozó, méltatlankodó, megsértett, indignált (*rég*), megbántott, neheztelő, ingerült, felhevült, bosszús, pipa (*szleng*), felindult, haragos, dühös, dühödtt, felbőszült, bösz, dúló-fülő ◆ NYUGODT, HIGGADT, BÉKÉS

felhagy, fölhagy (ige) ◇ abbahagy, félbehagy, félbeszakít, letesz <vmiről>, eláll <vmitől>, lemond, leszokik, megáll, leáll, kiugrik (*biz*), kiszáll (*szleng*), felmond (*táj*), fennhagy (*táj*), felad, tartózkodik, megszüntet, megszakít, felfüggeszt, véget vet <vminek>, végez <vmivel>, belehagy (*táj*) ◆ FOLYTAT, BEFEJEZ

felhajt, fölhajt (ige) ◇ felemel, fellebbent | feltúr, feltúz, felgyűr, megrövidít, megkurtít, felvarr, visszahajt ◆ LEENGED | LEERESZT

◇ felkerget, felúz, felzavar, felterel, fölver, felhajszol (*biz*), megszalaszt

◇ előteremt, megszerez, megkeres, megkerít, előkerít, kikerít (*táj*), kiugraszt, felkutat, kiszimatol, felhajhász (*táj*), jár <vmi után>, érdeklődik, tudakozódik

◇ lenyel, felhörpint, leönt (*biz*), lehajt, lehajít, bedob, behajít, bevág, benyakal, megiszik, kiiszik, behörpöl (*rég*), felhöppent (*rég*), felkertyolgat (*rég*) | becsíp, berúg

felhajtás, fölhajtás (fn) ◇ láрма, hühó, céció (*biz*), feltűnés, zaj, fontoskodás, buzgólkodás, izgalom, sürgés-forgás, sürgölődés, nyüzsgés, felbolydulás, nyugtalanság, zűrzavar, kavarodás, kapkodás, cirkusz, hecc, hajcihó, kravál (*biz*)

felhalmoz, fölhalmoz (ige) ◇ összegyűjt, összeszed, összehord, halomba rak, tetéz, torlaszt (*szak*), akkumulál (*id*), kumulál (*id*), konglomerál (*id*) | felraktároz, bespájzol (*biz*), készletez, félretesz, tárol, tartalékol, hamszterol (*id*), teaurál (*szak*) ◆ SZÉTSZÓR, TÉKOZOL

felhalmozódás, fölhalmozódás (fn) ◇ felgyülemlés, sokasodás, lerakódás, összetorlódás, megszaporodás, felszaporodás, tömörülés, összeállítás, összehordás, akkumuláció (*id*), konglomeráció (*id*), teaurálás (*szak*) ◆ SZÉTSZÓRÓDÁS

felhalmozódik, fölhalmozódik (ige) ◇ felgyülemlik, sokasodik, gyűlik, lerakódik, összetorlódik, összpontosul, feltornyosodik, felduzzad, megszaporodik, tömörül, feltuhad (*rég*), akkumulálódik (*id*), aggregálódik (*id*) ◆ SZÉTSZÓRÓDIK, LEAPAD

felhang (fn) ◇ vékony hang, magas hang, fenhang (*rég*)

◇ (*rég*): mellézköngye | palatális magánhangzó

felhangzik, fölhangzik (ige) ◇ felcsendül, felcsattan, megszólal, felzeng, megzendül, felzúg, felharsan, felsír, felszárnyal, felzivatartlik (*rég*) ◆ ELHALKUL, ELHAL, ELNÉMUL

felhány, fölhány (ige) ◇ felkapál, fellapátol, felás, feldúl, feltúr | feldobál, felhajjigál, felszór, felhantol, felrak, halomba rak, felhalmoz

◇ átkutat, felforgat

◇ felhánytorgat, felemleget, felpanaszol, szemére vet, szemére lobbant, hibáztat, felhoz

felhánytorgat, fölhánytorgat (ige) ◇ főlemleget, felhoz, felhány, felpanaszol, szemrehány, szemére vet, szemrehányást tesz, szemére lobbant, az orrára hány <vkinek vmit>, az orra alá dörgöl, gravaminál (*id*), felhánydál (*táj*), felorrol (*táj*), hányakodik (*táj*)

felharsan, fölharsan (ige) ◇ felhangzik, felcsendül, felzendül, felzúg, felmorajlik, kitör, kirobban, megszólal

felhasad, fölhasad (ige) ◇ felreped, felszakad, felnyílik, felválk, felbomlik

felhasít, fölhasít (ige) ◇ felvág, fölmetesz, feltép, fölrepezst, felszakít, felsért, megvág, felaprít, felszabdál, felhasogat, felrepít (*táj*), szívol (*táj*), szivatol (*táj*) ◆ HELYREHOZ, ÖSSZEILLESZT, ÖSSZEVARR

felhasznál, fölhasznál (ige) ◇ elhasznál, elfogyaszt, elkölt, kimerít, felemészt | ráfordít, rákölt ◆ MEGTART, FÉLRETESZ

◇ hasznosít, alkalmaz, értékésít, feldolgoz, igénybe vesz, kiaknáz, utilizál (*id*), fruktifikál (*id*) | kihatnál, él <vmivel>, hasznára fordít, hasznot húz <vmiből> ◆ ELPAZAROL, SZÉTSZÓR

felhatalmaz, fölhatalmaz (ige) ◇ feljogosít, meghatalmaz, megbíz, engedélyt ad, felruház <vmivel> | megtesz <vmivé>, kinevez, kijelöl, kiküld, legitimál (*szak*), akkreditál (*id*) ◆ MEGTILT, TILALMAZ

felhatalmazás, fölhatalmazás (fn) ◇ meghatalmazás, megbízás, jogosultság, illetékesség, jogkör, hatáskör, jogosítvány, engedély

felhatalmazott, fölhatalmazott (mn) ◇ feljogosított, meghatalmazott, megbízott, jogosult, illetékes, felruházott | kinevezett, kiküldött ◆ ILLETÉKTELEN

felhergel, fölhergel (ige) ◇ felbosszant, felingerel, felidegesít, feldühít, felbőszít, felheccel, felloval ◇ CSILLAPÍT, NYUGTAT

felhevül, fölhevül (ige) ◇ felmelegszik, felmelegedik, bemelegszik, felforr, átforrósodik, kimelegszik, melege lesz | izgalomba jön, fellelkesedik, fellelkesül, tűzbe jön, nekítüzesedik, felindul, felbuzdul, felpezsdül, felfortyan, felduzmad (*táj*) ◇ LENYUGSZIK, LEHÜL

felhív, fölhív (ige) ◇ feltárcsáz, felcsenget, csenget, telefonál
 ◇ felszólít, felkér, felrendel, felcsábít, felbolondít, megkér, invitál | feleletet
 ◇ [figyelmet] ráirányít

felhívás, fölhívás (fn) ◇ felkérés, felszólítás, parancs, rendelet, kiáltvány, hirdetés, hirdetemény, pályázat, falragasz, plakát, felirat, közlemény, reklám, invit (*id*), invokáció (*szak*)

félhivatalos (mn) ◇ meg nem erősített, bizalmas, offíciózus (*id*) ◇ HIVATALOS

felhizlal, fölhizlal (ige) ◇ meghizlalt, feltáplál ◇ LEFOGYASZT | KOPLALTAT, ÉHEZTET

félhold (fn) ◇ holdsarló, fogyó hold
 ◇ török birodalom, oszmán birodalom, muzulmán birodalom, török hatalom

félholt (mn) ◇ alig élő, élőhalott, holteleven (*táj*), féldöglött (*táj*) | elvert, agyonvert

félhomály (fn) ◇ szürkület, derengés, alkonyat, homályosság, sötétedés, árnyéklat (*rég*), clair-obscur (*id*)
 ◇ RAGYOGÁS, FÉNYESSÉG, VILÁGOSSÁG

felhord, fölherd (ige) ◇ felvisz, felcipel, felszállít ◇ LEHORD, LEVISZ
 ◇ [festéket]: felken, ráfest ◇ LEKAPAR, LEVAKAR, LESZED

felhorkan, fölherkan (ige) ◇ felhördül, felmordul, felcsattan, felfortyan, felhorkol (*táj*), felhörtyenik (*táj*), ráröffen (*táj*)

felhorzsol, fölherzsol (ige) ◇ felsért, felsebez, feltör, felcsiszol, megkarcol, feldörgöl, felsúrol, összekaristol, megsért

felhoz, fölherz (ige) ◇ felhúz, felherd, felcipel, felvonszol, felcúgól (*táj*), felszállít, felemel, kiemel ◇ LEVISZ
 ◇ [labdát] felvezet
 ◇ előhoz, felidéz, felelevenít, hivatkozik, idéz, említ, szóba hoz, szóvá tesz, előáll <vmivel>, említést tesz, utal, céloz, felvet, érint, előáll, előhozakodik, felhozakodik (*táj*)

felhő (fn) ◇ felleg, fölleg (*táj*), esőzsák (*táj*), borulat ◇ NAPSÜTÉS, FÉNYESSÉG
 ◇ szomorúság, levertség, szeszély, mélabú, melankólia, gyászos hangulat, lehangeltség, rosszkedv ◇ DERÜLTÉG

felhőátvonulás (fn) ◇ felhőjárás, felhőmozgás, felhősödés

felhőkarcoló (fn) ◇ toronyház
 ◇ (*táj*): nagyra nőtt, égbe nyúló

felhördül, fölherdül (ige) ◇ felhorkan, felfortyan, felhorkol (*táj*), felhörrenik (*táj*), feldühödik, felmérgeedik, kitör

felhörpint, fölherpint (ige) ◇ kiiszik, felhajt, lehajt, felszippant, felhörpint (*táj*), felszörpint (*táj*)
 ◇ lerészegedik, felönt a garatra, berüg, leissza magát, benyakal (*biz*), becsicsent (*biz*), beseggel (*durva*) ◇ KIJÓZANODIK

felhős (mn) ◇ borús, borongós, borult, ködös, homályos, szürke, felleges (*rég*), felhőkkel borított, sötét, nebulózus, tarjagos (*rég*), bogdályos (*táj*) ◇ DERÜLT, NAPFÉNYES, NAPOS
 ◇ komor, szomorú, bús, gondterhes, gondterhelt, gyászos ◇ VIDÁM, MOSOLYGÓS

felhőszakadás (fn) ◇ záporosó, zuhany (*biz*), zuhé (*biz*), zuhi (*biz*), ár, égszakadás, esőszakadás, fellegszakadás

felhőtlen (mn) ◇ napfényes, világos, napsütéses, sugárzó, ragyogó, derült, tiszta, áttetsző, átlátszó, felhő nélküli, borítlan (*rég*), homálytalan (*rég*) ◇ BORÚS, FELHŐS
 ◇ vidám, derűs, kedélyes, boldog, jó hangulatú, optimista, gondtalan, békés, meghitt, zavartalan, idilli, harmonikus ◇ BOLDOGTALAN, NEHÉZ, VISZONTAGSÁGOS

felhúz (ige) ◇ felvon, felemel, fölteker | felvonszol, felrángat, felcibál, felcsaptat (*rég*), fölcsvél (*rég*) ◇ LEENGED
 ◇ felakaszt, fellógat, felköt
 ◇ felvesz, felölt, felcsatol, magára ölt, belebújik ◇ LEVESZ
 ◇ [fálat]: felépít, felállít, rak
 ◇ [sátrat]: felver ◇ LEBONT
 ◇ [rugós szerkezetet]: működésbe hoz

◊ felingerel, felbosszant, felmérgecsít, feldühít, felidegesít, felizgat, felbószít, zabosít (*szleng*), dühbe hoz, dühbe gurít, kihoz a sodrából, mérgebe gurít, haragra gerjeszt, felcukkol (*szleng*), bepörget (*szleng*), begerjeszt (*szleng*), bezsongat (*szleng*), bepöccent (*szleng*) ♦ MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT

felibe-harmadába (hsz) ◊ elnagyoltan, nagyjában, felületesen, félbe-szerbe (*táj*), átabotában (*táj*) ♦ EGÉSZEN, TELJESEN

felidegesít, fölidesít (ige) ◊ felbosszant, felingerel, felmérgecsít, feldühít, dühösít, megharagít, felhergel, felizgat, felbószít, feltüzel, dühbe hoz, kihoz a sodrából, mérgebe gurít, haragra gerjeszt, felzaklat, fellobbant, felajz, felkorbácsol, felfokoz, stimulál, feldúl, felheccel, bepöccent (*szleng*), bepörget (*szleng*), felcukkol (*szleng*), kiidegel (*szleng*) ♦ MEGNYUGTAT, CSILLAPÍT

felidéz, földéz (ige) ◊ felelevenít, előhív, előhoz, feltámaszt, visszaidéz, visszaemlékezik, emlékezetbe idéz, előás, előszed, visszahoz, feléleszt, életre kelt, evokál (*id*) | felemlít, szóvá tesz, felemleget

félíg (hsz) ◊ feléig, felerészben | valamennyire, félíg-meddig, nem egészen, nem teljesen, némileg, tökéletlenül, félén (*táj*), félent (*táj*), feleszeg (*táj*), félígformán (*táj*), félkésztségig (*táj*) ♦ EGÉSZEN, TELJESEN, VÉGIG

◊ majdnem, szinte | fél lábbal

félíg-meddig (hsz) ◊ valamennyire, annyira-amennyire, valamelyest, félíg, félébe, alig-alig, mintegy, látszólag, nagyjából, felületesen, felszínesen, túrhetően, futólag, hanyagul, rendetlenül, félbe-szerbe (*táj*), féléből-harmadából (*táj*), félígformán (*táj*), félsehogysem (*táj*), félszakosan (*táj*), fennedén (*táj*) ♦ TELJESEN, MARADÉKTALANUL, EGÉSZEN

felindul, fölindul (ige) ◊ felbuzdul, fölhevül, nekihevül, indulatba jön, felbosszankodik, indignálódik (*rég*), felgerjed, felingerlődik, feldühödik, dühbe gurul, dühbe jön, felhergelődik, felfortyan, felgyúlad (*rég*), felmérgecsődik, mérgebe gurul, felbószúl, megvadul ♦ MEGNYUGSZIK, LECSILLAPODIK

felindulás, fölindulás (fn) ◊ indulat, felindultság, izgatottság, felháborodás, ingerültség, idegesség, harag, mérge, gerj (*rég*), nyugtalanság, feldúltság, düh, dühödtség, dühöngés, dühroham, dühkitörés, fermedés (*rég*), tombolás, örvöngés | elérzékenyülés, meghatottság, érzelmkitörés, emóció (*id*) ♦ NYUGALOM, HIGGADTSÁG, HIDEGVÉR

felindult, fölindult (mn) ◊ bosszús, zaklatott, nyugtalan, felkavart, izgatott, ingerült, felháborodott, ideges, háborgó, haragos, dühös, dühödött, mérgecs, feldúlt, bósz, hisztérikus (*id*) | felajzott, felélénkült, felvillanyozott, eksztatikus (*id*) ♦ HIGGADT, NYUGODT

felingerel, fölingerel (ige) ◊ felizgat, felkavar, felpiszkál, felpaprikáz, felhúz (*szleng*), cukkol, felvillal (*táj*), felhegyeszt (*táj*), felhergel, feldühít, dühbe hoz, kihoz a sodrából, felháborít, felbosszant, begyújt (*táj*), feltüzel, felidegesít, felzaklat, fellázaszt (*rég*), felöszönöz (*rég*), fölzendít (*rég*), föleszel (*rég*) ♦ MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT

felír, fölír (ige) ◊ följegyez, felvés, rögzít, leír, ráír, írásba foglal, összeír, lajstromoz, nyilvántart, katalógizál, regisztrál, feltüntet, megörökít

◊ [orvos]: rendel, előír, utasítást ad, meghagy, rendelkezik, javall, ajánl

felírás, fölírás (fn) ◊ felírat, szöveg

felírat, fölírat (fn) ◊ felírás, írás, szöveg | képalírás, képszöveg | kiírás, cédula, címke, árujegy

◊ fölterjesztés, kérvény

feliratkozik, föliratkozik (ige) ◊ jelentkezik, benevez, bejegyezteti magát, előjegyezteti magát

felismer, fölismer (ige) ◊ azonosít, ráismer, megismer, identifikál, rekognoszál (*id*), agnoszkál (*szak*) | meglát, észrevesz, észlel, érzékel, megállapít, felfog, felfedez, kiszúr (*biz*), megérez, megkülönböztet, kivesz, konstatál

◊ rájön, rádöbben, ráeszmél, ráébred, belát, megért, megold, megfejt

felismerés, fölismerés (fn) ◊ azonosítás, ráismerés, megismerés, agnoszkálás (*id*), identifikálás (*id*), identifikáció (*id*) | percepció (*id*) | érzékelés, észlelés

◊ észrevétel, meglátás, megállapítás | megoldás, felfedezés

felismerhetetlen, fölismerhetetlen (mn) ◊ azonosíthatatlan, megkülönböztethetetlen, észrevehetetlen | ködös, homályos, elmosódó, fátyolozott, kivehetetlen ♦ FELISMERHETŐ, KIVEHETŐ

felítat, fölítat (ige) ◊ felszárít, felszívat, letöröl, vízmentesít

felizgat, fölizgat (ige) ◊ feldühít, felbosszant, felidegesít, felmérgecsít, izgalomba hoz, feldúl, felzaklat, felkavar, megzavar, felingerel, megráz | fellelkesít, felvillanyoz, feltüzel, lázba hoz, tűzbe hoz, felpezsdít, felélénkít, felgyújt, felajz, bepörget (*szleng*), felhúz (*szleng*), spannol (*biz*), stenkerol (*szleng*), felbuzerál (*táj*), felpangál (*táj*), emocionál (*id*), échauffíroz (*id*) ♦ MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT

◊ uszít, fellázít

feljár, följár (ige) ◇ fel-fellátogat, el-ellátogat, eljár, felnézeget
feljárat, följárat (fn) ◇ feljáró, felhajtó | lépcső, gádor (*táj*) ◆ LEJÁRAT
feljáró, följáró (fn) ◇ kapaszkodó, lépcső, kocsifelhajtó, rámpa
feljebb, följebb (hsz) ◇ magasabbra, fennebb (*táj*), fennebent (*táj*), fellebb (*táj*) ◆ LEFELÉ, LEJEBB, ALÁBB
feljebbvaló, följebbvaló (fn) ◇ felettes, előljáró, főnök, séf (*szleng*), góré (*szleng*), vezető, hivatalfő (*rég*), parancsnok, principális (*rég*) ◆ SZOLGA, ALATTVALÓ, BEOSZTOTT
feljegyez, följegyez (ige) ◇ felír, ráír, bejegyez, leír, beír, bevezet, írásba foglal, lejegyez, papírra vet, lefirkant, rögzít, beiktat, jegyzékbe foglal, nyilvántartásba vesz, lajstromoz, besoroz, regisztrál | megörökít
feljegyzés, följegyzés (fn) ◇ szöveg, jegyzet, irat, írás, jegyzék, emlékeztető, pro memoria (*id*), memó (*biz*), észrevétel, jelentés, beszámoló, akta, jegyzőkönyv, nyilvántartás, beadvány, felrovás (*rég*), följelelés (*rég*), rovátos (*rég*), annotáció (*szak*), notícia (*id*), regisztrátum (*szak*)
◇ napló, emlékirat, memorandum (*id*), memoár (*vál*), diárium (*rég*)
feljelent, följelent (ige) ◇ elárul, beárul, felad, bevádol, besúg, bejelent, beköp (*szleng*), feldob (*szleng*), lebuktat (*szleng*), vamzol (*szleng*), denúciál (*id*)
feljelentés, följelentés (fn) ◇ feladás, árulás, beárulás, besúgás, lebuktatás (*szleng*), leleplezés, vád alá helyezés, vádolás, panasz, feldobás (*szleng*), beköpés (*szleng*), denúciálás (*id*)
feljogosít, följogosít (ige) ◇ felhatalmaz, meghatalmaz, engedélyez, engedélyt ad, megenged, jogosít, autorizál (*id*), lehetővé tesz | megbíz, utasít, kinevez, kijelöl ◆ ELTILT, MEGTILT
feljön, följön (ige) ◇ felmegy, felballag, felsétál, felmászik, felhág, felkúszik, felkapaszkodik, felkecmereg, felvánszorog, fellép, felér, felérkezik
◇ felugrik, fellátogat, felnéz
◇ felrándul, felruccan, felutazik, felszáll, felszárnyal, felemelkedik
◇ megjelenik, láthatóvá válik, feltűnik, feltetszik (*rég*), kiemelkedik, felbukkan, megjelenik, megtetszik (*rég*)
◇ feljavul, megerősödik, fejlődik, prosperál, virágzik ◆ HANYATLIK, VISSZAFEJLŐDIK
feljut, följut (ige) ◇ felkerül, felér, felhatol, felmegy, felmászik, felszáll | felvergődik, felkapaszkodik, felverekszli magát, feltornássza magát | felemelkedik, felhág ◆ LEKERÜL, LEESIK, LEBUKIK
felkacag, föl kacag (ige) ◇ felnevet, elneveti magát, nevetésre fakad, kacajra fakad, nevetésben tör ki, felderül, kaccan (*táj*) ◆ ELSÍRJA MAGÁT
felkap, fölkap (ige) ◇ fölemel, felcsíp, felragad, felfog, felnyalából, felszed, összeszed, összemarkol ◆ ELEJT, ELDOB
◇ felhúz, magára vesz, magára húz, magára ránt, felvesz ◆ LEVET, LEVESZ
◇ divatba hoz, keletbe hoz (*rég*) ◆ EJT
◇ felszáll, felugrik
felkapaszkodik, fölkapaszkodik (ige) ◇ feljut, felmegy [lépcsőn], felkúszik, felmászik, felhág, felvergődik, felcsütörködik (*rég*), felcsibenkedik (*táj*), felkamparodik (*táj*), felgíngőzik (*táj*), felkápsálódik (*táj*), felkepesztet (*táj*), felpeszterkedik (*rég*) ◆ LEERESZKEDIK, LEMEGY, LEJÖN
◇ felemelkedik, feldolgozza magát (*biz*), karriert csinál ◆ LECSÚSZIK
felkapott, fölkapott (mn) ◇ divatos, népszerű, közkedvelt, időszerű, divatban lévő, keresett, kurrens, felvett (*rég*), nagymenő (*szleng*), felkapi (*táj*), en vogue (*id*) ◆ NÉPSZERŰTLEN, ISMERETLEN, RÉGIMÓDI
felkarol, fölkarol (ige) ◇ felemel, feltart, magasra tart, ölbe vesz, karjába vesz
◇ pártfogol, pártfogásba vesz, pártol, a hóna alá nyúl (*biz*), patronál, protezsál (*biz*), közbenjár <vkiért>, gyámolít, támogat, támaszt nyújt, segít, segítéyz, szponzorál, finanszíroz, gondoskodik <vkiről>, vmiről>, előmozdít, lanszíroz (*id*), istápol ◆ AKADÁLYOZ, GÁTOL, FÜR
félkarú (mn) ◇ egykarú, félkezű
felkavar, föl kavar (ige) ◇ felkever, felráz, összeráz [folyadékot], felkutyul (*biz*) | zavarossá tesz ◆ LEÜLEPÍT
◇ összezavar, összekuszál, összegabalyít | megzavar, felzaklat, feldúl, felizgat, felforgat, felbolygat, fölindít (*rég*), felbuzgat (*rég*), felkavarint (*táj*), nyugtalanít, nyugtalanítást kelt aggaszt, kizökkent ◆ TISZTÁZ, RENDEZ | MEGNYUGTAT

félkegyelmű (mn és fn) ◇ félbolond, félnotás, félcédulás, féleszű, esztelen, félkötő (*táj*), kótyagos, dilis, tökkelütött, gyengeelméjű, ütődött, hibbant, kretén, taszított eszű (*rég*), hülye, bárgyú, idióta, agyalágyult, imbecillis (*szak*), tökéletlen, egvyűyű, fajankó, bamba, gügye, stupid, sügönye (*biz*), gyagya, tabajdok (*táj*), tütyű (*táj*), neszes (*táj*), nettelke (*táj*), bimbula (*táj*), böszme (*táj*), bedákos (*táj*), bösztöhő (*táj*), düddő (*táj*) | bolond, eszelős, tébolyodott, szenilis ◆ OKOS, ÉPESZŰ, NORMÁLIS

felkel, fölkel (ige) ◇ felébred | felpattan, feláll, felemelkedik, kiegyenesedik, feltápáskodik, felül, talpra áll, feltámbáskodik (*rég*) | [ágyból] kikel, kiugrik ◆ LEFEKSZIK, LEHEVEREDIK, LEPIHEN

◇ [nap, hold]: előtűnik, feljön, megjelenik, feltámad, kiemelkedik, látható lesz, felbukkan, előbukkan, feltetszik (*rég*), csirkázik (*táj*), felbuggyan (*táj*) ◆ LESZÁLL, ALÁHANYATLIK, LEMEGY

◇ fellázad, harcot kezd, fegyvert ragad, zendül, szembeszáll, ellenszegül, felül (*rég*) ◆ BELETÖRÖDIK, ENGED, ENGEDELMESKEDIK

felkelés, fölkelés (fn) ◇ mozgalom, megmozdulás, nyugtalanság, villongás, felriadás (*rég*), inszurrekció (*id*), zendülés, zavargás, rendzavarás, lázadás, lázongás, forrongás, rebellió (*rég*) | ellenállás, ellenszegülés, harc, támadás | forradalom, szabadságharc, pártütés ◆ NYUGALOM, ENGEDELMESÉG, MEGALKUVÁS

felkelő, fölkelő (mn és fn) ◇ rendbontó, bomlasztó, zavargó, lázadó, rebellis (*rég*), zendülő, lázító, inszurgens (*rég*), lazzaroni (*id*) | ellenálló, ellenszegülő, kuruc (*rég*) | forradalmár, szabadságharcos

felkelt, fölkel (ige) ◇ felébreszt, felriaszt, felver, felzavar, fellármáz, álmából kelt, felráz, kiugraszt [ágyból] ◆ LEFEKTET, ELALTAT

◇ előidéz, létrehoz, feltámaszt, megindít, megmozgat, felkavar, felgerjeszt

felken, fölken (ige) ◇ odaken, ráken ◆ LETÖRÖL, LEMOS, LESZED

◇ felszentel, felavat

felkent, fölkent (mn) ◇ felszentelt, felavatott

felképel, fölképel (ige) ◇ felpofoz, megpofoz, képen teremt, arcul üt, pofon üt, pofon csap, lekever egyet (*biz*)

felkér, fölker (ige) ◇ megkér, felszólít, megkeres

◇ meghív, invitál

felkerekedik, fölkerkedik (ige) ◇ elindul, útnak indul, útnak ered, útra kel, felszedi a táborn, szedi a sátorfáját, felcihelődik, felfordul (*táj*), felkavarodik (*táj*), fellázul (*táj*), felruccan (*rég*), elutazik, elmegy, eltávozik, elsétál, kereket old

felkeres, fölkeres (ige) ◇ meglátogat, beugrik, felugrik, benéz, felnéz, bekukkant, látogatóba megy, vizitbe megy, vizitel (*rég*), tiszteletét teszi, hazakeres (*táj*) | eljár, elzarándokol

◇ kikutat, felkutat, megkeres, felhajt, kifürkész, kinyomoz, kikurkász (*rég*)

felkerül, fölkerül (ige) ◇ feljut, felvergődik, felküzdi magát, felverekszí magát ◆ LEKERÜL, LEJUT

felkészít, fölkészít (ige) ◇ előkészít, alapoz, edz, gyakorol <vkivel>, treníroz, korrepetál, tanul <vkivel>

◇ megerősít, felvértez, felszerel, preparál

felkészül, fölkészül (ige) ◇ készülődik, készülődik (*táj*), előkészül, hozzákészül, összeszedi magát, nekigyürkőzik, felvértezi magát <vmi ellen>, megteszi a szükséges lépéseket, nekivetkőzik, kópi a markát, fegyverkezik (*táj*) | tanul ◆ RÖGTÖNÖZ, IMPROVIZÁL

felkészülés, fölkészülés (fn) ◇ előkészület, készülődés, hozzákészülés, összeszedelőzködés, nekigyürkőzés, alapozás, edzés, tréning, gyakorlás | anyaggyűjtés | tanulás ◆ RÖGTÖNZÉS, IMPROVIZÁCIÓ

felkészültség, fölkészültség (fn) ◇ készenlét, előrelátás, óvatosság

◇ képzettség, tudás, szakértelem, kompetencia, hozzáértés, műveltség, tanultság, erudíció (*id*) ◆ FELKÉSZÜLETLENSÉG

felkiált, fölkiált (ige) ◇ elkiáltja magát, felordít, felüvölt, felkurjant, felrivall, felsikolt, felvisít, felcsattan, feljajdul, kifakad, elbődül, kitör, rikkant, megsivall (*táj*), felacsarkodik (*táj*)

◇ felkiabál, felszól

felkínál, fölkinál (ige) ◇ felajánl, offerál (*rég*), átnyújt, odaad, nyújt, odanyújt, odatart | áldoz, áldozatot mutat be ◆ VISSZAVON

◇ meghirdet

felkoncol, fölkoncol (ige) ◇ legyilkol, kivégez, megöl, lemészárol, leöldös, levág, kardéltre hány, lekaszabol, massz akrál (*rég*), agyonvág, agyonszúr, felprédál (*táj*), felpástol (*táj*) ◆ ÉLETBEN HAGY

felköszönt, fölköszönt (ige) ◇ üdvözlő, gratulál, megural (*rég*), megköszönt (*táj*), elbarázdál (*táj*) | áldomást mond, tósztot mond, pohárköszöntőt mond

felköszöntő, fölköszöntő (fn) ◇ áldomás, köszöntő, pohárköszöntő, tószat | gratuláció

felköt, fölköt (ige) ◇ rögzít, feltűz, felerősít, felkapcsol, felövez (*rég*), felhurkol, felfüggeszt, felfon, felcsatol, felszorít ◆ ELOLDOZ, LEENGED

◇ felakaszt, felhúz, fellógat, bitófán kivégez

felkúszik, fölkúszik (ige) ◇ felmászik, felkapaszkodik, felhág, fellép, felvergődik, felér, felmegy [lépcsőn] ◆ LEERESZKEDIK, LEMEGY

◇ [növény]: felfut, rátekeredik, rácsavarodik, felnyúlik, felcsavarodik

felkutat, fölkutat (ige) ◇ átkutat, átvizsgál, kémlelődik, kifürkész, kikémelel, felkajtat (*táj*)

◇ megkeres, előkeres, kinyomoz, felderít, kiderít, kipuhatol, kimotoz (*rég*), felkurkál (*rég*), felszuszakol (*rég*), felkutatúszik (*táj*), felmatat (*táj*) | kiás, előás, előkapar, napfényre hoz | megtalál, rátalál, rálel, felfedez ◆ ELREJT, ELLEPLEZ

felküld, fölküld (ige) ◇ felvitet, felexpediál (*rég*)

felküzd, fölküzd (ige) ◇ felküzdí magát, felverekszí magát, felvergődik, feljut, felkerül

fellábú (mn) ◇ egy lábú, csollák (*táj*), gama (*táj*)

◇ (*szleng*): másodidőszakos [katona], félidős [katona]

fellángol, föllángol (ige) ◇ kigyullad, égni kezd, felgyullad, fellobban, lángot vet, lángra lobban, lángra kap, lángra gyúl, fellobog, tüzet fog, lobot vet ◆ KIALSZIK, KIHUNY

◇ feltámad, újra kezdődik

fellátogat, föllátogat (ige) ◇ felnéz, felmegy, felugrik, meglátogat

fellázad, föllázad (ige) ◇ felkel, zendül, feltámad (*rég*), fellázúl (*rég*), felháborog, felzúdul, felbendül (*táj*), ellenszegül, szembeszáll, harcol, pártot üt | háborog, zavarog, forrong ◆ CSILLAPODIK, ENYHÜL, ELÜL

fellazít, föllazít (ige) ◇ megbont, felbont, kibont, kiold, megenged (*táj*), felberhel (*táj*), felbőzdörget (*táj*) ◆ ÖSSZENYOM, ÖSSZEHÚZ, MEGSZORÍT

fellázít, föllázít (ige) ◇ felizgat, felbujt, feltűzel, uszít, felkavar, felheccel, lázadásra buzdít, zendülésre bír, fellázaszt (*rég*), felháborít (*rég*), felindít, ingerel (*rég*), felbizgat (*rég*), revoltál (*rég*) ◆ CSITÍT, NYUGTAT, CSILLAPÍT

fellebbez, föllebbez (ige) ◇ folyamodik, rekurál (*rég*), kérvényez, fordul <vkihez>, apellál (*rég*), opponál (*szak*), remonstrál (*id*), jogorvoslást kér

fellebbezés, föllebbezés (fn) ◇ folyamodvány, folyamodás, rekurzus (*id*), panasztétel, panasz, fellebbvitel, apelláció (*rég*), apelláta (*rég*), jogorvoslat

felleg (fn) ◇ felhő, fölleg (*táj*) | homály, folt, árnyék, ború, borulat

fellegvár (fn) ◇ citadella (*rég*), akropolisz (*id*)

fellélegzik, föllélegzik (ige) ◇ felsóhajt, megkönnyebbül | levegőhöz jut

fellekésít, föllekésít (ige) ◇ felélénkít, feltűzel, tűzbe hoz, felgyújt, fellobbant, felvillanyoz, elektrizál (*id*), felpezsdít, felhevít, felráz, megindít, rávesz, ösztönöz, stimulál, sarkall, serkent, buzdít, hajt ◆ LELOHASZT, ELCSÜGGESZT, ELKEDVETLENÍT

fellendít, föllendít (ige) ◇ fejleszt, felvirágoztat, felemel, talpra állít, feltámaszt, feléleszt, újjáéleszt, megújít ◆ TÖNKRETESZ, CSŐDBE JUTTAT

fellendül, föllendül (ige) ◇ javul, virágzásnak indul, felvirágzik, növekedik, fokozódik, erősödik, emelkedik, kiterjed, prosperál, megújul, újjászületik ◆ RÖMLIK, HANYATLIK, TÖNKREMEGY

fellendülés, föllendülés (fn) ◇ fejlődés, előretörés, javulás, lendület, felvirágzás, virulás, felemelkedés, haladás, előrejutás, növekedés, bővelkedés, konjunktúra (*szak*), prosperitás (*szak*) ◆ VISSZAESÉS, HANYATLÁS

fellengős, fellengzős (mn) ◇ föllengős, föllengzős, dagályos, szónokias, fontoskodó, nagyzó, hatásvadász, bombasztikus, terjengős, terpeszkedő, sallangos, hamis pátoszú, cikornyás, cafrangos ◆ EGYSZERŰ, SZERÉNY, VILÁGOS

fellép, föllép (ige) ◇ felhág, rálép ◆ LELEP

◇ felszáll ◆ LESZÁLL

◇ szerepel, színre lép, közreműködik

◇ <vmi ellen>: harcol, sikraszáll

◇ [betegség, tünet]: keletkezik, kialakul, megjelenik ◆ ELMŰLIK

fellépés, föllépés (fn) ◇ szereplés, bemutatkozás | megjelenés, kiállítás, viselkedés, magatartás, modor | allűr (*id*), attitűd, habitus

felléptet, fölléptet (ige) ◇ szerepeltet, jelöl, javasol, indít, ajánl, kiválaszt

fellobban, föllobban (ige) ◇ felgyullad, kigyullad, kigyúl, tüzet fog, égni kezd, fellángol, lángra lobban, lángot vet, lángra kap, lángra gyúl, fellobog, felizzik, lobot vet, lángba borul, felgyappan (*táj*), fellandul (*táj*), fellökődik (*táj*) | felvillan, felcsillan, felragyog | feléled, feltámad | gerjed, felcserszen (*táj*) ◆ KIALSZIK, ELHAMVAD, KIHUNY

fellobogóz, föllobogóz (ige) ◇ felzászlóz, zászlódísze öltöztet

fellök, föllok (ige) ◇ feltaszít, feldönt, eldönt, eldút (*táj*), felborít, felfordít, ledönt, felbillent, fellök, kiborít, kidönt, oldalt dönt, felbök (*táj*), feltaszint (*táj*)

felmagasztal, fölmagasztal (ige) ◇ feldicsér, dicsóít, felemel, istenít, bálványoz, glorifikál (*vál*), megdicsóít | kiemel, előléptet, eszményít, kitüntet, magas polcra emel ◆ LEFOKOZ, DEHEROIZÁL (*id*)

felmar, fölmar (ige) ◇ fölsebez, feltép, fölszaggat, megrongál, összemar, szétmar, megtámad, kirág, felesz (*táj*), erodál (*id*), korrodál

felmászik, fölmászik (ige) ◇ felkúszik, felhág, magasra hág, felkapaszkodik, felmegy, feljut, felemelkedik, fellép, felkamparodik (*táj*) ◆ LECSÚSZIK, LEBUKIK, LEZUHAN

felmegy, fölmegy (ige) ◇ felmászik, felsétál, feljut, felkúszik, felhág, felkapaszkodik, felkecmereg, felvászorog, felballag, felszalad, feljön | felhajt | felutazik, felruccan, felrándul ◆ LEMEGY

◇ fellátogat, felnéz, felugrik

◇ felköltözik

◇ [út]: felvisz ◆ LEVEZET

◇ felszáll, felemelkedik, felszökik, nő, fokozódik, magasra tör, felcsap, egekig csap, magasra szökik ◆ LESZÁLL, CSÖKKEN, ALÁBBHAGY

◇ [függöny]: felgördül ◆ LEGÖRDÜL, LEMEGY

◇ <vmennyire>: rüg, kitesz

felmelegedik, fölmelegedik (ige) ◇ felmelegszik, fölmelegszik, bemelegszik, tüzesedik, felhevül, átforrósodik, fő, forr, izzik | elfülük (*táj*), felenyhül (*táj*)

◇ átmelegszik, kimelegszik ◆ LEHÜL, MEGFAGY, ÁTFÁZIK

◇ megbocsát, kiengesztelődik, felenged, megenyhül ◆ MEGHARAGSZIK

felmelegít, fölmelegít (ige) ◇ megmelegít, átmelegít, átforrósít, felhevít ◆ LEHÜT, KIHÜT

◇ feléleszt, újra kezd, felelevenít, felenyhít (*táj*)

felmenő, fölmenő I. (mn) ◇ emelkedő, felszálló | aszendens (*id*) ◆ LESZÁLLÓ, ESŐ, LEERESZKEDŐ

felmenő, fölmenő II. (fn) ◇ ő, előd ◆ SARI, UTÓD, LESZÁRMAZOTT

felment, fölment (ige) ◇ mentesít, diszpenzál (*id*), exonerál (*id*), feloldoz, abszolvál (*szak*), szalvál (*id*) ◆ KÖTELEZ

◇ megszabadít, felszabadít ◆ ELFOGLAL

◇ felmond, elbocsát, felfüggeszt, elmozdít, eltávolít, meneszt, útnak ereszt, levált, hivatalától megfoszt, kirúg (*biz*), lapátra tesz (*szleng*) ◆ MARASZT

◇ tisztáz, igazol, rehabilitál, ártatlannak nyilvánít, elejti a vádat, felmentő ítéletet hoz ◆ ELÍTÉL

felmentés, fölmentés (fn) ◇ mentesítés, mentesség, diszpenzáció (*id*) | felmentvény

◇ feloldozás, abszolúció (*szak*), bűnbocsánat, megbocsátás | tisztázás, igazolás ◆ ELÍTÉLÉS

◇ felszabadítás, megszabadítás

felmér, fölmér (ige) ◇ felbecsül, felértékel, feltérképez, mérlegel, áttekint, átgondol, megítél | megbecsül, taksál, sacco (*biz*), felhammal (*táj*)

◇ vizsgál, szondáz

felmérgesedik, fölmérgesedik (ige) ◇ felindul, felbőszül, felingerlődik, felhördül, felidegeskedik, feldühödik, dührohamot kap, dühöng, megharagszik, haragra lobban, tűzbe jön, előnti a méreg, méregbe gurul, elfogja a méreg, dühbe gurul, dühbe jön, megvadul, begerjed, felháborodik, megbolondul, megmérgesedik, felpaprikázódik (*biz*), begurul (*szleng*), bepörög (*szleng*), begőzöl (*szleng*), meggubolyodik (*táj*) **Sz:** felmegy a cukra (*biz*), felmegy a pumpája (*szleng*), felforr az agyvíze (*szleng*), felkapja a vizet (*szleng*) ◆ LECSILLAPODIK, MEGNYUGSZIK, MEGBÉKÉL

felmérhetetlen, fölmérhetetlen (mn) ◇ óriási, végtelen, hatalmas, roppant, rengeteg, megszámlálhatatlan | beláthatatlan, felbecsülhetetlen, felfoghatatlan, elképzelhetetlen, fel nem mérhető, immenzurábilis (*id*)

felmond, fölmond (ige) ◇ elszaval, recitál (*rég*), elmond, előad, elémond (*rég*), elbeszél, elregél

◇ <vkinek>: elbocsát, meneszt, elmozdít, elküld, felment, eltávolít, kirúg (*biz*), kidob, kihajít, kicsap, kitesz, kiutasít, elcsap, kiadja az útját, útilaput köt a talpa alá, lapátra tesz (*szleng*) ◆ ALKALMAZ, KINEVEZ, MEGTART

◇ lemond, leköszön, benyújtja a lemondását, feladja az állását, visszavonul, távozik, elmegy
 ◇ [megállapodást]: felbont, érvénytelenít, hatálytalanít, visszamond, visszacsinál, visszavon, lefűj, eltöröl, megszüntet ◆ ÉRVÉNYESÍT, MEGERŐSÍT
felmondás, fölmondás (fn) ◇ előadás, beszámoló, elbeszélés, ismétlés, előadás (*rég*)
 ◇ elmozdítás, elbocsátás, elküldés, felmentés, eltávolítás, menesztés, kirúgás (*biz*), lapátra tétel (*szleng*), kicsapás ◆ KINEVEZÉS, ALKALMAZÁS
 ◇ lemondás, leköszönés, távozás, visszavonulás
felmorzsolódik, fölmorzsolódik (ige) ◇ felőrlődik, elkopik (*vál*)
 ◇ elfogy, megsemmisül
felmos, fölmos (ige) ◇ felsürol, feltisztít, feltöröl, feltakarít, felsikál, felnyal (*biz*), fellögyből (*táj*), felszivatol (*táj*), felfőkáz (*szleng*), felkorcsolyáz (*szleng*)
 ◇ feléleszt, magához térít, eszméltre hoz
felmúlt (fn) ◇ aligmúlt (*rég*) | elbeszélő múlt (*szak*)
felmutat, fölmutat (ige) ◇ megmutat, előtár, előterjeszt, bemutat, szemlére bocsát | feltart, magasra emel, felemel
 ◇ teljesít, létrehoz, alkot, teremt, elér, produkál, prezentál
felművelt (mn) ◇ felületes műveltségű, tudákos (*táj*), demidoctus (*id*) ◆ MŰVELT, KÉPZETT, TANULT
felnagyít, fölnagyít (ige) ◇ kinagyít, nagyobbít, megnövel ◆ KICSINYÍT
 ◇ túloz, eltúloz, felfűj (*biz*), nagyít, túlhangsúlyoz, sarkít, torzít, felduzzaszt, megnöveszt, túljátszik, kiszínez, tupiroz, feleröltet (*rég*) ◆ LEÉRTÉKEL, LEKICSINYELL
felnevel, fölnevel (ige) ◇ gondoz, istápol, táplál (*rég*), nagyra nővel, felcsepergetet (*táj*) | kiképez, tanít, iskoláztat
felnevet, fölnevet (ige) ◇ felkacag, kacajra fakad, felderül, felkaccant (*táj*) ◆ ELSÍRJA MAGÁT, ELPITYEREDIK
felnéz, fölnevez (ige) ◇ feltekint, felbámul, felpillant, felles
 ◇ <vkire>: tisztel, méltányol, becsül, nagyra tart, értékkel, csodál, bámul, imád ◆ LENÉZ, MEGVET, BECSMÉREL
 ◇ fellátogat, felmegy, felugrik
felnőtás (mn és fn) ◇ féleszű, félbolond, félcedulás, félnadrág, félkegyelmű, gyengeelméjű, dilis, süsü (*biz*), gügye, gyagyás, hangyás (*szleng*), hibbant, hóbortos, bolondos, ütődött (*biz*), tökéletlen, hülye, sügönye (*biz*), bogaras, kelekötya, eszement, hiányzik egy kereke, kibillent az esze, eszelogi (*táj*), keszegferke (*táj*), kótyomfitty (*táj*), hóbörödött (*táj*), háromkerekű (*táj*), fuzsitos (*táj*), csábérdás (*táj*), csajmota (*táj*), nederkó (*táj*), egon (*szleng*), ubul (*szleng*), ergojás (*rég*), félköttyő (*táj*), füves (*rég*) ◆ NORMÁLIS, ÉPESZŰ
felnö, fölno (ige) ◇ megnő, felnővekszik, felserdül, felcseperedik, felnőtté válik, cseperedik (*táj*), felgingárodik (*táj*), megiperedik (*táj*), felsűdul (*táj*), felterem (*táj*), kifejlődik | kivirul, kivirágzik | felnevelkedik **Sz:** veri az anyja tolla; kinőtt az Isten markából; benőtt a feje lágya; nem lehet már az ágy alá dugni; liba volt, most lúd; nem játszik már dióst
felnőtt, fölno (mn és fn) ◇ nagy, kifejlett, meglett, embernyi, érett, kinőtt (*rég*), teljes korú, nagykorú, önjogú, dolgozó, pénzkereső | emberes, férfias | anyányi ◆ GYERMEK, KISKORÚ, ÉRETLEN
felnyalából, fölnyalából (ige) ◇ felemel, felfog, felkap, összeszed, összefog, összekapkod, összegyűjt, felöllebel (*táj*)
felnyit, fölno (ige) ◇ felbont, feltár, feltör, kinyit, szétnyit, felüt, kilyukaszt, kifúr, kitar, kireteszel, kikapcsol, kidugaszol, felcsap, felfeszít, felszakít, feltép, felvág, felmetsz, felhasít ◆ LEZÁR, BECSUK, ELRETESZEL
 ◇ [sebet, kelést]: megnyit, felszúr, kifakaszt
felocsúdik, fölocsúdik (ige) ◇ felébred, feleszmél, magához tér, eszméltre tér, felszerken (*rég*), felkel, észbe kap, feleszénkedik (*táj*), felgégeleg (*táj*), kiocsúdik (*táj*) ◆ ELÁJUL, ELVESZÍTI AZ ESZMÉLETÉT
felold, fölold (ige) ◇ elkever, szétoszlal, feloszlal, felráz
 ◇ [köteléket]: kibont, kibogoz, meglazít | megszabadít, eloldoz ◆ MEGKÖTÖZ
 ◇ hatálytalanít, hatályon kívül helyez, érvénytelenít, annullál (*szak*) | mentesít, felment, feloldoz, abszolvál | [ellentétet] megszüntet, kiegyenlít ◆ FENNTART, MEGHOSSZABBÍT
 ◇ dekódol (*szak*), átír, megfej ◆ KÓDOL, REJTJELEZ
féloldali (mn) ◇ egyoldali, egyoldalal, féloldalal, szemilaterális (*id*), unilaterális (*id*)

féloldalt (hsz) ◇ féloldalasan, ferdén, oldalt, félre, oldalvást, oldaltok (*táj*), keszegoldalvást (*táj*), félszakra (*táj*)

feloldódik, föloldódik (ige) ◇ elolvad, felolvad ◆ MEGKÖT, ÖSSZESÚRÚSÓDIK, KOAGULÁLÓDIK

◇ fölenged, megenyhül, kinyílik, felszabadul, megnyugszik, megkönnyebbül, lazít, kikapcsolódik ◆ SZORONG

◇ [feszültség]: kiegyenlítődik, elsimul, elhárul, levezetődik

feloldoz, föloldoz (ige) ◇ kibont, kioldoz | szabaddá tesz, kiszabadít, megszabadít ◆ ÖSSZEKÖT, BEZÁR

◇ abszolvál (*szak*), fölment, mentesít, megbocsát, megkegyelmez, rehabilitál ◆ ELÍTÉL

feloldozás, föloldozás (fn) ◇ bűnbocsánat, abszolúció (*szak*), felmentés, oldozat (*rég*)

felolvad, fölolvad (ige) ◇ fölenged, kiolvad, kienged, feloldódik, cseppfolyós lesz, cseppfolyóssá válik, kiforrad (*táj*) ◆ MEGFAGY, MEGSZILÁRDUL

felolvas, fölolvás (ige) ◇ elolvas, előad, prelegál (*id*)

◇ (*rég*): megszámlál

◇ (*táj*): felszed, felszedeget

felolvasás (fn) ◇ előadás, szónoklat, prédikáció, prelekcio (*rég*)

◇ (*rég*): megszámlálás, számbavevés, számvetés

félórás (mn) ◇ félórai, félórányi, harmincperces

felordít, fölordít (ige) ◇ felkiált, elkiáltja magát, felüvölt, felrivall, felsikolt, felvisít, feljajdul, kifakad, kitör, rikkant, megsivall (*táj*), felacsarkodik (*táj*)

felosztat, fölösztat (ige) ◇ szétszéleszt, szétszór, szétzavar, szétrebbent, szélnek ereszt, szétkerget, hazaküld, [ülést] berekeszt ◆ ÖSSZEGYÚJT, ÖSSZESZED, EGYBEHÍV

◇ megszüntet, felszámol, megsemmisít, likvidál ◆ LÉTREHOZ, MEGALAPÍT

feloszlik, föloszlik (ige) ◇ felbomlik, elrohad, szétmállik, elkorhad, elporlad, szétporlad, szétesik, széthull, széthullik, taplósodik, purhásodik (*táj*), pudvásodik (*táj*), revesedik, revül (*táj*), porhad, elenyészik

◇ szétszóródik, szétszéled, széteszlik | szétdarabolódik, megsemmisül, felszámolódik, megszűnik, tönkremegy ◆ MEGMARAD, ÖSSZEGYŰLIK, MEGALAKUL

feloszt, föloszt (ige) ◇ szétooszt, eloszt, szétdarabol, feldarabol, felapróz, felrészel (*rég*), elmér (*rég*), megoszt, felez | kioszt, kiadagol, kimér | felparcelláz, tagosít, tábláz ◆ EGYESÍT

◇ rendszerez, kategorizál, csoportosít

felosztás, fölosztás (fn) ◇ feldarabolás, felbontás, szétszedés, szétoosztás, felparcellázás, elkülönítés, szétválasztás, partíció (*id*), disztribúció (*id*), departíció (*id*), allokáció (*id*) ◆ EGYESÍTÉS, ÖSSZESÍTÉS, ÖSSZEILLESZTÉS

◇ tagolás, osztályozás, rendszerezés, kategorizálás, részletezés, klasszifikáció (*id*), taglat (*rég*), analízis (*rég*)

feloszthatatlan, föloszthatatlan (mn) ◇ tagolatlan, egységes, megbonthatatlan ◆ FELOSZTHATÓ

félő (mn) ◇ félős, félénk ◆ MERÉSZ, BÁTOR

felől¹ (nu) ◇ irányából

◇ miatt

◇ iránt

felől² (hsz) ◇ fölül ◆ ALÓL

felölel, fölölel (ige) ◇ fölemel, ölbe fog, fölfog, fölvesz, karjába vesz

◇ tartalmaz, magában foglal, kiterjed <vmire>, átfog, beleért | betölt, elfoglal, beleszámít, áll <vmiből>

felölt, fölölt (ige) ◇ felvarr, felférel, felfog (*táj*)

◇ felvesz, magára vesz, felhúz, magára ölt, belebújik, felszed, felrángat, felcsatol, felövez (*rég*) ◆ LEVESZ, LEHÚZ, LEVET

felöltő, fölöltő (fn) ◇ felsőkabát, köpeny, felruha (*rég*), felső, überciher (*id*)

felöltözik, fölöltözik (ige) ◇ felöltözködik, magára kap <vmit>, felecselkedik (*táj*), felhúzódik (*táj*), felkészül (*táj*), felszedőzik (*táj*) | kiöltözik | beöltözik ◆ LEVETKÖZIK

◇ felruházódik, kiruházódik, felgúnyásodik (*táj*) ◆ LERONGYOLÓDIK

felöltöztet, fölöltöztet (ige) ◇ ráad <vmit>, felruház, ruhával ellát, felhúzódtat (*táj*) ◆ LEVETKÖZTET, LECSUPASZÍT

◇ (*táj*): leitat, lerészegít

felönt, fölönt (ige) ◇ felhígít, felereszt, vizez, meghamisít ◆ SŰRÍT

◊ (*biz*): berúg, becsíp, becsicsent, beszív (*biz*), beitókál, betütükél (*táj*), becsodálkozik, bekávézik (*szleng*), van egy kis nyomása (*szleng*), megittasodik, lerészegedik, felkap (*rég*), beszeszel (*biz*) ♦ KIJÓZANODIK

felőrlődik, fölőrlődik (ige) ◊ felmorzsolódik, tönkremegy, belepusztul, rámegy, agyonfárasztja magát

felőről, fölőről (ige) ◊ szétmorzsol, szétzúz, porít, felaprít, szemcséz

◊ fogyaszt, soványít, emészt, meggyötör, kimerít, megkínoz, tönkretesz | megsemmisít, elpusztít, felemészt

félőrült (mn) ◊ félbolond, félnotás, félkegyelmű, félcedulás, dilis, ütődött (*biz*), idióta, kretén, imbecillus (*szak*) ♦ ÉPESZŰ

félős (mn) ◊ félénk, ijedős, gyáva, aggódó, rettegő, bátortalan, riadt, félszeg, szégyenlős, visszariadó, pipogya, bizonytalan, óvatos, szorongó, tartózkodó, félekeny (*táj*), félelmes (*rég*), majrés (*szleng*), beszari (*durva*) ♦ BÁTOR, MERÉSZ, VAKMERŐ

felötlik, fölötlik (ige) ◊ észébe villan, felvillan, felmerül, átsuhan, átvillan, feltámad, felbőffen (*táj*)

◊ szembeötlik, szembeötlik, szembeszökik, kirí, szemet szúr

felpaprikáz (ige) ◊ felingerel, felbosszant, felmérgecs, feldühít, felidegesít, felbőszít, zabosít (*szleng*), dühbe hoz, dühbe gurít, kihoz a sodrából, mérgebe gurít, haragra gerjeszt, felcukkol (*szleng*), bepörget (*szleng*), begerjeszt (*szleng*), bezsongat (*szleng*), bepöccent (*szleng*) ♦ LEHIGGASZT

felparcelláz, fölparcelláz (ige) ◊ feldarabol, feloszt, szétoszt, széttördel, kimér, részekre oszt, tagosít, tábláz ♦ EGYESÍT

felpattan, fölattan (ige) ◊ kinyílik, felnyílik, felkattan, kicsapódik, kivágódik, felfakad (*rég*)

◊ felugrik, felszökik, felriad, felrugallik (*rég*), felszökell, felruccan (*rég*), felrityen (*táj*), felszottyán (*táj*), felkel

felpattogzik, fölattanogzik (ige) ◊ fölrepedezik, feltöredezik, fölcseresedik (*rég*), felhólyagzik

felperes, fölperes (fn) ◊ panaszos, panasztevő, vádló, feljelentő, vádas (*rég*), idéztető (*rég*), aktor (*rég*) ♦ ALPERES

felperzsel, fölperzsel (ige) ◊ feléget, feltüzel <vmit>, felgyújt, lángba borít, földig éget, porig éget, elhamvaszt, elpusztít

◊ kiszárit, elfonnyaszt, kiéget, kiszikkaszt

felpezsdül, fölpezsdül (ige) ◊ felfrissül, felbuzog, cirkulál (*táj*)

◊ (*rég*): felforr, felforrad, felbugyogorog

◊ felélénkül

felpillant, fölpillant (ige) ◊ felnéz, feltekint, felveti szemét, felemeli tekintetét ♦ LESÜTI A SZEMÉT

felpiszkál, fölpszkál (ige) ◊ feltúr, felkotor, felszít

◊ felizgat, izgalomba hoz, feldühít, felbosszant, felmérgecs, felbőszít, feldúl, felzaklat, felkavar, megzavar, felingerel, megráz ♦ MEGNYUGTAT

felpofoz, fölpofoz (ige) ◊ felképel, leken egy pofont, nyaklevest ad, arcul csap, arcul üt, pofon üt, pofon vág, feltasliz (*rég*), ad egy susnyágot (*szleng*), fültövön vág (*szleng*), felhókol (*táj*), felmókol (*táj*), felnyakal (*táj*), fejbeket ad (*táj*), felszájál (*táj*)

felpróbál, fölpróbál (ige) ◊ hozzámér, hozzáilleszt

felpumpál, fölumpál (ige) ◊ felfúj, felszív, felszivattyúz, felduzzaszt, felpuffaszt, felfújtat

◊ (*szleng*): teherbe ejt, felcsinál (*biz*), szépen odatesz <vkinek> (*szleng*), televág (*szleng*), alávág (*szleng*)

felragad, fölragad (ige) ◊ elragad, felkap, felfog, felcsip

◊ odaragad, ráragad

felragaszt, fölragaszt (ige) ◊ fölenyvez, feltapaszt, odaragaszt, ráragaszt, felrak, kasíroz ♦ LESZED, LEKAPAR

felragyog, fölragyog (ige) ◊ feltündöklök, felfénylik, kifényesedik, kigyúl, kisüt, fellobban, felvillan, felcsillan, megcsillan, kiraggyant (*táj*) ♦ ELSÖTÉTÜL

felrak, fölrak (ige) ◊ föltesz, fölérősít, fölhelyez, rávisz, ráhord, rárak, felhalmoz, felpolcol | megrak, telepokol ♦ LESZED, LEVESZ, LERAK

felránt, fölránt (ige) ◊ felnyit, kinyit, felcsap, feltép, felcsaptat (*rég*), felszakaszt (*táj*) ♦ BECSUK, BEZÁR

◊ [ruhát]: felhúz, magára ölt, felvesz ♦ LEDOB, LEVET, LEHÁNY

felráz, fölráz (ige) ◊ [folyadékot]: felkever, összekever ♦ LEÜLEPÍT

◊ felver, felzavar, feltaszígal (*táj*), felriaszt, felzihál (*táj*), álmából felkelt, felébreszt, felabajgat (*táj*) ♦ ELALTAT, MEGNYUGTAT

◊ felélénkít, megmozgat, lelket önt <vkibe>, fellelkesít, buzdít, serkent, sarkall, ösztönöz, ösztökél, aktívál (*id*), stimulál ♦ LELOHASZT, ELKEDVETLENÍT

félre I. (hsz) ◊ arrébb, odább, oldalra, oldalvást, el, oda, félfele (*rég*), ad acta (*id*), félzakra (*táj*)

félre II. (msz) ◇ el innen!, vigyázz!

félreáll (ige) ◇ félrehúzódik, elhúzódik, kitér, ellép, odább megy, arrébb megy, odábbáll

◇ visszavonul

◇ csáléra áll (*táj*)

félreállít (ige) ◇ félretesz, sarokba tesz, szögre akaszt

◇ levált, mellőz, kitesz, meneszt, kirúg (*biz*), kivág, kiszorít, kitúr, kisémmiz, talonba rak (*biz*), skartba tesz (*biz*), hidegre tesz (*biz*)

félrebeszél (ige) ◇ delirál (*szak*), megiszamodik (*táj*)

◇ mellébeszél, eltér [tárgytól], sóderol (*szleng*)

félreacsúszik (ige) ◇ félresiklik, lepattan, kicsúszik, vakvágányra csúszik

félredob (ige) ◇ félrevág, félreccsap, félreletesz, félrelök, félrelődít, félrehajít, eldob, elvet, kiselejtez, kiszuperál (*biz*), kimustrál, megszabadul, sarokba lök, sutba dob

félreért (ige) ◇ rosszul ért, elért, félrehall, eltájolja magát (*szleng*) **Sz:** amit tövén kellene fogni, hegyén fogja ◆ MEGÉRT

◇ félremagyaráz, félreismer

félreértés (fn) ◇ tévedés, hiba, zavar, téves nézet, tévképzet, tévhit, elnézés, hibás ítélet, balmagyarázat (*rég*), melléfogás, értelemzavar, összeccserélés, quidproquo (*id*)

◇ civódás, viszály, konfliktus, bonyodalom, ellentét, összezőrdülés, összekülönbözés | disszonancia, elcsavarás (*rég*) ◆ EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG

félreérthetetlen (mn) ◇ egyértelmű, világos, nyilvánvaló, érthető, magától értetődő, szemmel látható, kétségtelen, kétségbevonhatatlan, megkérdőjelezhetetlen, félremagyarázhatatlan, vitathatatlan, bizonyos, leplezetlen, kézenfekvő, szembezőkő, szembetűnő, határozott, csalhatatlan, tevőleges (*rég*), igenleges (*rég*), kategorikus, szabatos, pontos, egyenes, evidens ◆ HOMÁLYOS, KÖDÖS, KÉTÉRTELMŰ

félreeső (mn) ◇ távoli, távollevő, távol eső, távol fekvő, eldugott, rejtett, félrevaló (*rég*), messi, elhagyatott, kies (*rég*), isten háta mögötti, magányos | elzárt, elszigetelt, lakatlan ◆ KÖZELI, NYILVÁNOS

félrefordít (ige) ◇ elfordít, oldalra fordít, eltérít, elterel

◇ elfordul, elnéz

félrehall (ige) ◇ félreért, elért, félremagyaráz, eltájolja magát (*szleng*) ◆ MEGÉRT

félrehív (ige) ◇ félreszólít, elszólít, elhív, magához kér

félrehúz (ige) ◇ elhúz, széthúz, visszahúz, félrevon

◇ [száját]: elfintorít, elbiggyeszít

félrehúzódik (ige) ◇ visszavonul, félrevonul, elvonul, félreáll, arrébb megy, odébb megy, odább áll, odébb vonul, távol tartja magát, háttérben marad ◆ ELŐRETÖR, TOLAKODIK, BEAVATKOZIK

félreismer (ige) ◇ aláértékel, lebecsül, alábecsül | túlértékel

félrelép (ige) ◇ botlik, rosszul lép, mellélép, csetlik-botlik

◇ (*biz*): megcsal, hűtlenkedik, ballépést követ el, hibázik, megtéved, felszarvaz, félrenéz, félredug (*durva*), félrekefél (*szleng*), feketézik (*táj*), kalandozik

félrelök (ige) ◇ ellök, eltaszít, eltol, félretol

◇ félreletesz, félredob, eldob, elvet, félrevet, kiselejtez, kiszuperál (*biz*), megszabadul | elküld, elbocsát, kirúg (*biz*), elhanyagol, cserbenhagy, otthagyt, elárul, sorsára hagy | kifúr <vkit vhonnan> (*biz*), kigolyóz (*szleng*), eltávolít ◆ MEGTART, MEGŐRIZ

félremagyaráz (ige) ◇ elferdít, kiforgat, kifordít, megmásít, rosszra vél, eltorzít, meghamisít, értelméből kiforgat, tévesen értelmez, elcsavar, kicsavar (*biz*), kiteker (*biz*), kiforgat a valójából ◆ MEGMAGYARÁZ

félrenevel (ige) ◇ elkényeztet, elront, elnevel

félrenéz (ige) ◇ elfordul, arcát elfordítja, fejét elfordítja

◇ hűtlenkedik, félrelép, megcsal | kacérkodik

félreped, **fölreped** (ige) ◇ kireped, megreped, meghasad, felhasad, megtörik, széthasad, felszakad, kipattan (*táj*), kettéválk, felnyílik ◆ ÖSSZEZÁRUL, BEFORR, BEHEGED

félrepül, **fölrepül** (ige) ◇ felszáll, felrebben, felreppen, felemelkedik, kiröppen, elbendül (*táj*) ◆ LESZÁLL, LEERESZKEDIK, LANDOL

◇ [hír]: szárnyra kel

félreletesz (ige) ◇ oldalra rak, félrerak, szögre akaszt, ad acta tesz (*id*), skartba tesz (*rég*), talonba tesz, elrak, eltesz | abbahagy, elfektet, elodáz, levesz, elnapol, elkerül, haladékot ad ◆ ELŐVESZ, KIEMEL

◇ megőriz, spórol (*biz*), takarékoskodik, meghagy, megtakarít, fenntart, felhalmoz, elraktároz, tárol, tartalékol, tartogat, rezervál, csuporgat (*táj*), dugacsol (*táj*) ◆ POCSÉKOL, PAZAROL, SZÉTSZÓR

◊ félreállít, mellőz, háttérbe szorít, eltávolít, levált, megszabadul, elküld, elbocsát
félretol (ige) ◊ félreteresz, félrelök, eltuszkol | eltávolít, hárit, elhárít, eloszlat, megszüntet
félrevezet (ige) ◊ megtéveszt, rászed, felültet (*biz*), kijátszik, beugrat, becsap, megcsal, átráz (*biz*), átejt, átver, bebolondít, bepaliz (*biz*), lóvá tesz, csúffá tesz, lépre csal, bolondját járattja <vkivel>, csöbe húz (*szleng*), tévútra visz, tévútra vezet, vakeral (*szleng*), hamukál (*szleng*), falhoz állít (*szleng*), becsábít (*táj*), beőrjít (*táj*), elragad (*rég*) | áltat, ámit, szédít (*biz*), tévedésbe ejt **Sz:** az orránál fogva vezet ◊ MEGVILÁGÍT, KIJÓZANÍT, ÉSZRE TÉRÍT
félrevonul (ige) ◊ elvonul, félrehúzódik, bezárkózik, elzárkózik, elkülöníti magát, visszavonul, izolálja magát (*rég*), elhuzakodik (*táj*) ◊ RÉSZT VESZ, BELESZÓL
felrezen, fölrezen (ige) ◊ felriad, felretten, föleszmél, felijed, összerезzen, megrezen, felrezen, összerázkodik, felszerken (*rég*), fölindul (*rég*), felebben (*táj*), felránkodik (*táj*), felkerren (*táj*), felmeszel, felretteg (*táj*)
felró, fölró (ige) ◊ felír, feljegyez, ráró, belevés, rovással megjelöl, fölmetsz (*rég*) | nyilvánart
◊ számlájára ír, terhére ró, szemére vet, szemére hány, hibáztat, vádol, terhel ◊ MEGBOCSÁT, FELOLD, FELMENT
felrobban, fölrobban (ige) ◊ szétrobban, szétpattan, levegőbe röpül, kirobban, szétpukkad, detonál, explodál | elpusztul, megsemmisül
◊ kirobban, dühbe gurul, haragra gerjed, indulatba jön, elveszti türelmét, elveszti az önuralmát, kitör, felfortyan, heveskedik, begurul (*szleng*), bepöccen (*szleng*), begözöl (*szleng*), felforr az agyvíze (*szleng*), eldurran az agya (*szleng*), felmegy a pumpája (*szleng*), ellő (*táj*) ◊ MEGNYUGSZIK, LEHIGGAD
felrobbant, fölrobbant (ige) ◊ levegőbe repít, szétrepeszt, szétpukkaszt, szétvet, felvettet (*rég*), felrobbaszt (*táj*) | szétrombol, elpusztít, megsemmisít
felrohan, fölrohan (ige) ◊ felfut, felszalad, felsiet, felszágul ◊ LENYARGAL, LEVÁGTAT, LEROHAN
felröppen, fölroppen (ige) ◊ felrepül, felszáll, elszáll, kiröppen, felemelkedik ◊ LESZÁLL, LEREPÜL, LERÖPPEN
◊ [hír]: szárnyra kel, terjedni kezd, kiszivárog
felrüg, fölrüg (ige) ◊ elgáncsol, feltaszít, belerüg
◊ [szerződést]: megszeg, felbont, megtagad, áthág ◊ MEGTART, BETART
felruház, fölruház (ige) ◊ felöltöztet, ruhával ellát, kistafiroz (*táj*), kiruház (*táj*)
◊ meghatalmaz, képesít, felhatalmaz, [jogot] megad, ráruház, ellát | tulajdonít, javára ír, attribvál (*id*) ◊ ELVESZ, MEGFOSZT, MEGTILT
felsőg, fölsőg (fn) ◊ [megszólitásként is]: uralkodó, fenség, majesztás (*id*), sire (*id*)
◊ méltóság, magasztosság, fennköltség, emelkedettség ◊ FÖLDHÖZRAGADTSÁG, KISSZERŰSÉG
◊ (*rég*): fensőbbség, tekintély
felsőges, fölsőges (mn) ◊ nagyszerű, kitűnő, csodálatos, egyedülálló, fejedelmi, királyi, kiváló, jeles, kimagasló, rendkívüli, bámulatos, mesteri, csodálatra méltó, imponáló, impozáns, nemes, remek, pazar, pompás, fényűző, emelkedett, méltóságteljes ◊ MINDENNAPOS, KÖZÖNSÉGES, HÉTKÖZNAPI
felsegít, fölsegít (ige) ◊ talpra állít, felemel, felkarol, feltángál (*táj*) ◊ ELGÁNC SOL
◊ (*rég*): felsegélyez, megsegít
◊ [ruhát]: ráad
felsőgjelzés (fn) ◊ felségjel, felségjelvény, ismertetőjel
felsőgsértés, fölsőgsértés (fn) ◊ felségbántás (*rég*), crimen laesae maiestatis (*id*), perduellio (*rég*) | pártütés, hazaárulás
felsőgterület, fölsőgterület (fn) ◊ államterület, territórium (*id*)
felsőrdül, fölsőrdül (ige) ◊ felnő, felcseperedik, felnevelkedik, feliperedik (*táj*), felgyarapodik (*táj*), huzalkodik (*rég*), kifejlődik, kivirul, megérik
felsőkolt, fölsőkolt (ige) ◊ felvisít, sivánkodik (*táj*)
felsősír, fölsősír (ige) ◊ felír, felzokog, felbőg, felsőkolt, felnyög, feljajdul | felhangzik [hegedűszó] ◊ ELHALLGAT, ELCSENDESEDIK
felsőhajt, fölsőhajt (ige) ◊ feljajdul, felfohászkozik (*rég*), felnyög
◊ fellélegzik, megkönnyebbül
felsősorakozik, fölsősorakozik (ige) ◊ igazodik, feláll, felfejlődik [sorba], sorakozik
◊ tömörül, csoportosul, egyesül ◊ SZÉTOSZLIK

felsorakoztat, fősorakoztat (ige) ◇ sorba állít, sorba rak, glédába állít, felállít, elrendez | felvonultat, összetoboroz, mozgósít, összevon, gyülekeztet, egybehív, összehív, összecsodit ♦ SZÉTOSZLAT, SZÉTZILÁL

◇ felsorol, összeír, számba vesz, részletez

felsorol, fősorol (ige) ◇ felemlít, előszámlál, felsorakoztat, elősorol, sorra vesz, egyenként megnevez, részletez, kifejti, tételekre bont, elmond, lajstromoz, katalogizál, regisztrál, specifikál (*id*), felszükszemlál (*táj*)

felsorolás, fősorolás (fn) ◇ előszámlálás, számbavétel, felsorakoztatás, seregszemle, enumeráció (*szak*), részletezés

◇ jegyzék, gyűjtemény, lajstrom, lista, katalógus, litánia (*id*)

felső, főső (mn) ◇ felül levő, fenti, emeleti, fönt levő, felülső ♦ ALSÓ, LENTI

felsőbbrendű (mn) ◇ magasabb rendű, fejlettebb, tökéletesebb, különb, értékeesebb ♦ ALSÓBBRENDŰ

◇ természetfölötti ♦ FÖLDI, VILÁGI

felsőbbrendűség, fősőbbrendűség (fn) ◇ felsőbbség, szupremácia (*szak*), szuperioritás (*id*), kiválóság, kitűnőség, jelentőség, fontosság, érték, érdem | fejlettség, tökély, tökéletesség ♦ KÖZÉPSZERŰSÉG, ALSÓBBRENDŰSÉG, ALÁVETETTSÉG

felsőbbség, fősőbbség (fn) ◇ vezetőség, főnökség, előljáróság, felettes hatóság, országos főhatóság, feljebbjáró, előljáró, uralom, hatalom, főhatalom (*rég*), felügyelet, ellenőrzés, kormányzás, irányítás, igazgatás, befolyás, tekintély, auktoritás (*id*)

◇ fennhéjzás, gög, büszkeség, önteltség, hivalkodás, kérkedés, dölyf, önhietség, bekepzeltség, magabiztosság, elbizakodottság, presztízs (*id*)

felsőéves, fősőéves (fn) ◇ felsős ♦ ALSÓS, ALSÓÉVES

felsőfok, fősőfok (fn) ◇ végletesség, szertelenség, szélsőség, túlzás, szuperlatívusz (*id*), elatívusz (*id*) ♦ ALAPFOK

felsőfokú, fősőfokú (mn) ◇ felső, legmagasabb fokú | legfelső ♦ ALAPVETŐ, ELEMI, KEZDŐ

felsőház, fősőház (fn) ◇ főrendiház, szenátus (*id*), szenátorok testülete ♦ ALSÓHÁZ

felsőkabát, fősőkabát (fn) ◇ mente, felöltő, köpeny, orkán, esőkabát, hacuka (*rég*), kacagány (*rég*), guba (*rég*), überrokk (*rég*), kuputrák (*rég*), mándli (*táj*), szuperveszte (*rég*), csurak (*táj*), csurapé (*táj*), mikádó (*szak*)

felsős, fősős (mn) ◇ felsőéves ♦ ALSÓS, ALSÓÉVES

felsőül, fősősül (ige) ◇ felhőlyagosodik, lesül, odaég

◇ kudarcot vall, leszerepel, megszégyenül, blamája magát (*biz*), kompromittálja magát, megjárja, megbukik, pórrul jár, hoppon marad, rajtaveszt, befürdik (*szleng*), ráfázik (*szleng*), pofára esik (*durva*), koppan (*szleng*), lebög (*szleng*), leég (*biz*), pléhre csúszik (*szleng*), csúfra jár (*táj*) **Sz:** beletörik a bicskájá; beletörik a fogá; dugába dől a terve; bűdösben marad

felsőülés, fősősülés (fn) ◇ kudarc, szégyen, megszégyenülés, csalódás, bukás, balsiker, vereség, blama (*id*), blamázs, baklövés, baki (*biz*), leégés (*biz*), csőd, fiaskó, égés (*szleng*), szívás (*szleng*), lebögés (*szleng*) ♦ SIKER, SZERENCSE

félsz (fn) ◇ félelem, ijedség, ijedelem, rettegés, reszketés, riadtság, aggodalom, gyengeség, lámpaláz, szurkolás, drukkolás (*biz*) ♦ BÁTORSÁG, MERÉSZSÉG, VAKMERŐSÉG

felsőzabádít, fősőzabádít (ige) ◇ megszabadít, kiszabadít, szabaddá tesz, szabadon enged, szabadon bocsát, szabadlábúra helyez, kienged, elbocsát ♦ MEGKÖTŐZ, KORLÁTOZ, RABSÁGBAN TART

◇ felment, visszafoglal, visszahódít, visszaszerez, visszavesz ♦ ELFOGLAL, MEGHÓDÍT, LEIGÁZ

◇ fölment, mentesít, megvált, kivált | [veszélyt] elhárít ♦ MEGBÜNTET, MEGVÁDOL

◇ egyenjogúsít, emancipál (*id*) | önállósít, nagykorúsít ♦ DISZKRIMINÁL, MEGKÜLÖNBÖZTET

◇ (*táj*): megpofoz, megver

felsőzabádítás, fősőzabádítás (ige) ◇ megszabadítás, kiszabadítás, szabadon bocsátás, szabadlábúra helyezés, kiengedés, elbocsátás | visszafoglalás, felmentés ♦ LEIGÁZÁS

◇ fölmentés, feloldás, mentesítés, tehermentesítés, kiváltás, törlés, megváltás, elengedés | bocsánat, bűnbocsánat, megbocsátás, büntetéselekedés ♦ MEGBÜNTETÉS, MEGVÁDOLÁS

◇ egyenjogúsítás, emancipáció (*id*), liberáció (*id*) | önállósítás, nagykorúsítás ♦ MEGKÜLÖNBÖZTETÉS, DISZKRIMINÁCIÓ

felsőzabádító, fősőzabádító (mn) ◇ megmentő, szabadító, kiszabadító, megváltó | visszafoglaló, felmentő, liberátor (*id*) ♦ ELNYOMÓ, LEIGÁZÓ

◇ egyenjogúsító, emancipáló ♦ DISZKRIMINÁLÓ

felszabadul, fölszabadul (ige) ◇ kiszabadul, szabadul, megszabadul
 ◇ mentesül, feszteleonné válik, megkönnyebbül, feloldódik ◆ SZORONG

felszakad, fölszakad (ige) ◇ felnyílik, feltépdődik, felhasad, felbomlik, felreped, felpattan, felfakad, felválk, felrugallik (*rég*), fölfejlík (*rég*) | megújul, felidéződik, felemlítődik, felelevenül, megidéződik ◆ BECSUKÓDIK, BEZÁRUL, LERAGAD

◇ oszladozik, szétozlik
 ◇ kifakad, kitör, feltör

felszakít, fölszakít (ige) ◇ feltép, feltör, felszaggat, felszakaszt (*táj*), fölrepsz, felhasít, felnyit, felbont
 ◆ LETAPASZT, LESIMÍT

◇ felidéz, megidéz, felhoz, felelevenít, előhív, előhoz, feltámaszt, visszaemlékezik, emlékezetbe idéz

felszalad, fölszalad (ige) ◇ fölmegey, fölfut, fölrohan, fölszáguld, fölvtágtat ◆ LESZALAD, LENYARGAL

◇ fellátogat, felnéz, benéz, felugrik, beugrik
 ◇ [ár, láz]: felszökik, megemelkedik ◆ LEESIK, LEZUHAN, LEMEGY

felszáll, fölszáll (ige) ◇ felemelkedik, felrepül, felröppen, felreppen, felrebben, felszárnyal, szárnyra kap, magasba száll, elbendül (*táj*) | fellebben, szétozlik [kód], magasba emelkedik, felhág (*táj*), felverődik [harmat] (*táj*) ◆ LESZÁLL, CSÖKKEN, SÜLLYED

◇ [járműre]: fellép, felül, felugrik, beszáll, beül, felkapaszkodik, felkászalódik

felszállít, fölszállít (ige) ◇ felhord, felvisz, felcipel, feljuttat ◆ LEVISZ

◇ [járműre]: felültet, felsegít ◆ LESZÁLLÍT

felszámít, fölszámít (ige) ◇ felszámol, felvesz [tételt], megterhel <vkít>, ráterhel, számításba tesz (*rég*), számításba hoz (*rég*) ◆ ELENGED

felszámol, fölszámol (ige) ◇ megszüntet, betilt, felozlat, leállít, eltöröl, megsemmisít, véget vet, eltüntet, befejez, berekeszt, kiirt, likvidál, beszánt (*táj*) ◆ MEGŐRIZ, MEGTART, FENNTART

◇ felszámít, ráterhel, kiszámít | mérlegel, tekintetbe vesz ◆ ELENGED

felszánt, fölszánt (ige) ◇ feltör, megművel, felkapál, felás, feltúr, megforgat, meghánt, ugarol, ugart feltör, felbarázdál, felborozdál (*táj*), hornyol, árkol

felszárad, fölszárad (ige) ◇ fölszikad, felcikkad (*táj*), kiszárad, megszárad, szárazzá lesz, főkodik (*táj*), elfuvalkodik (*táj*), felverődik (*táj*) ◆ MEGNEDVESEDIK, ÁTÁZIK

felszarvaz, fölszarvaz (ige) ◇ megcsal, hütlenkedik, félrelép, félrenéz, félredug (*durva*), félrekefél (*szleng*)

felszed, fölszed (ige) ◇ felvesz, felemel, felvisz, felkap | levesz, leszed ◆ LEEJT, LEHULLAT, ELEJT

◇ összegyűjt, összeszed, kiás, kihúz, kiemel, betakarít, összemarkol, felolvas (*táj*)

◇ [kötőtűre fonalat]: ráakaszt, ráhurkol

◇ meghízik, gyarapodik, gyarapszik, kikerekedik ◆ LEAD, LEFOGY

◇ [betegséget]: megkap, elkap, összeszed

◇ [tudást]: megszerez, elsajátít

◇ (*biz*): felcsip (*szleng*), ismeretséget köt <vkivel>, megismerkedik <vkivel>

felszeg, fölszeg (ige) ◇ [kenyeret]: megszég, megkezd, belevág, felvág

◇ [ruhát]: felvarr, felhajt, beszég, eldolgoz ◆ LEENGED

felszeg (mn) ◇ ügyetlen, gátlásos, félénk, båtortalan, visszahúzódó, esetlen, idétlen, bumfordi, suta, gyámoltalan, zavart, timid (*id*) ◆ TALPRAESETT, ÜGYES, BÁTOR

◇ kényelmetlen, visszás, zavaró, zavarba ejtő

◇ (*táj*): ferde, egyoldalú, rézsútós, féloldalás, csálé, kajla (*táj*)

felszel, fölszel (ige) ◇ felszeletel, felvág, felszeldel (*rég*), felszegdel (*táj*), szétvág, trancsíroz, felszabdál

felszentel, fölszentel (ige) ◇ megszentel, szentesít, szentel, ordinál (*id*), felken (*rég*), megken, megtisztít | felavat ◆ MEGGYALÁZ, MEGSZENTSÉGTELENÍT

felszerel, fölszerel (ige) ◇ felrak, feltesz, felrögzít, odarögzít ◆ LESZEREL, LEVESZ

◇ ellát | gépesít, berendez, bebátoroz

◇ felfegyverez | felruház

◇ (*szleng*): öngyilkosságot követ el

felszerelés, fölszerelés (fn) ◇ ellátás

◇ kellékek, eszközök, hozzávalók, tartozékok, berendezés, málha, poggyász, felkészület (*táj*), ájriktrum (*táj*), cajt (*táj*), adjusztírun (*táj*), stafírun (*táj*)

félziget (fn) ◇ földnyelv

félszín (fn) ◇ felület, külső, kéreg, szín (*rég*), talaj, fölep (*rég*), hég (*rég*) | domborzat

felszínes (mn) ◊ felületes, elnagyolt, hanyag, gondatlan, figyelmetlen, slendrián (*biz*) ♦ GONDOS, KÖRÜLTEKINTŐ, ALAPOS

◊ üres, komolytalan, léha, könnyelmű ♦ KOMOLY, MEGGONDOLT, MEGFONTOLT

◊ látszólagos, színlelt, főleges (*rég*) ♦ ÓSZINTE, VALÓDI

felszíni (mn) ◊ föld feletti, talajszint feletti, felületi | sekély, kinti, külső ♦ MÉLY, MÉLYSÉGES, FENEKETLEN

felszít, fölszít (ige) ◊ lángra lobbant, fellobbant, éleszt, gyújt, felgyújt, felizzít ♦ OLT, HAMVASZT

◊ felizgat, fölgerjeszt, felingerel, felbujt, fellázít, felpiszkál, feléleszt, feltüzel | heccel, stimulál, fokoz, kivált, felkelt, okoz, támaszt, kelt, előidéz, felszirkotál (*táj*) ♦ MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT, CSITÍT

felszívódik, fölszívódik (ige) ◊ behatol, beivódik, beszűrődik, beolvad, bejut | szétterjed

◊ eltűnik, elpárolog, elillan, meglép (*biz*), olajra lép (*szleng*), meglóg (*biz*), elpucol (*szleng*), kámfort játszik (*szleng*), odábbáll, lelép, elkotródik, lelécel (*szleng*), megpattan (*szleng*), dobbant (*szleng*), elhúzza a belét (*szleng*), elhúzza a csíkot (*szleng*)

felszólal, fölszólal (ige) ◊ előad, hozzászól, szólásra emelkedik, szót kér, átveszi a szót, beszédet mond, szónokol, szpicselel (*szleng*), interpellál (*id*), remonstrál (*id*) | beleavatkozik, közbeveti magát, közbenjár, pártfogol ♦ HALLGAT, FÉLREHÚZÓDIK

◊ tiltakozik <vmi ellen>, szembehelyezkedik, szembeszáll, ellenszegül, ellenez ♦ EGYETÉRT, HELYESEL, ELFOGAD

felszólalás, fölszólalás (fn) ◊ szóemelés, felszólamlás, hozzászólás, beszéd, nyilatkozat, megjegyzés, kijelentés, szónoklat, interpelláció (*id*)

◊ fellebbezés, panasz, reklamáció, kifogásolás

felszólaló, fölszólaló (mn és fn) ◊ hozzászóló, interpelláló

◊ javasló, pártoló, támogató, közbenjáró ♦ ELLENZŐ, ELLENSZEGÜLŐ

felszólamlás, fölszólamlás (fn) ◊ előterjesztés, tiltakozás, jogorvoslati kérelem

felszolgál, fölszolgál (ige) ◊ felad, feltalál, tálal, felhord, körülhord, körülkinál, kiszolgál, szervíroz, szervál (*rég*)

felszolgáló, fölszolgáló (fn) ◊ pincér, tálaló, ételfogó, étekgogó, asztalnok (*rég*), szolga, szolgálattelvő, kellner (*rég*), steward (*id*) ♦ VENDÉG

felszólít, fölszólít (ige) ◊ figyelmeztet, óv, óva int, utasít, megkér, felkér, nógat, ösztökél, ösztönöz, invitál, avizál (*rég*), intimál (*rég*), perszadeál (*rég*)

◊ felhív, kihív

felszólítás, fölszólítás (fn) ◊ felhívás, felkérés, utasítás, intés (*rég*), intimátum (*rég*), ultimátum

felszólító, fölszólító (mn) ◊ felhívó, utasító, parancsoló

felszór, fölszór (ige) ◊ feldobál, felhajigál, felhány

◊ behint, beszór, megszór, felhint, meghint

felszökik, fölszökik (ige) ◊ felugrik, felszökken, felpattan ♦ LEÜL

◊ feltör, előtör, felbuzog, kilövell, kibugyog, magasra csap, egekig csap

◊ [láz]: felmegy, felemelkedik, felszalad, magasra szökik, magasra ugrik ♦ LEMEGY, MÉRSÉKLŐDIK

félt (ige) ◊ aggódik, óv, őriz, vigyáz, ügyel

feltalál, föltalál (ige) ◊ felfedez, kitalál, kieszel, kiagyal, kigondol, kimódol

◊ (*rég*): megtalál, rátalál, fellel, rálel, meglel, ráakad, rábukkan, előtalál (*táj*)

feltalál, föltalál (ige) ◊ felszolgál, tálal, szervíroz, betálal (*táj*), felad (*biz*), felhord, körülhord, körülkinál

◊ (*pej*): elmond, előad, kibeszél, kifecseg

feltámad, föltámad (ige) ◊ életre kel, életre támad, megelevenedik, újjáéled, feléled, felél (*táj*)

◊ visszatér, felújul | fellángol, fellobban (*vál*), felébred, felelevenedik, felelevenül (*vál*)

◊ [szél]: kerekedik ♦ ELÁLL, ELÜL, ELCSITUL

◊ <vki, vmi ellen>: fellázad, felkel, zendül (*rég*)

feltámaszt, föltámaszt (ige) ◊ megtámaszt, alátámaszt, aládúcol, felpolcol, felpockol (*táj*), feltombol (*táj*)

◊ életre kelt, megelevenít, újjáéleszt, feléleszt, életre támaszt (*rég*) | felelevenít, felébreszt, felpezsdít, újrakezd

feltankol, föltankol (ige) ◊ (*szleng*): beiszik (*biz*), berúg, becsiccsent, leissza magát, betintáz (*biz*)

feltápaszkodik, föltápaszkodik (ige) ◊ felkel, felkászálódik (*biz*), felcsámpászkodik (*rég*), felkászáróg (*táj*), felkecmerkedik (*táj*), lábra kel (*rég*)

feltár, föltár (ige) ◊ kinyit, szétár, kitar | felszínre hoz, kiás, kitermel

◇ felfed, kitakar | felnyit, felvág ◆ BEBURKOL
 ◇ napvilágra hoz, megmutat, megismertet, kifejti, kideríti, felderíti, leleplez, bevall, revelál (*id*), fellebbenti a fátlyat, fényt derít <vmire>, délszínre hoz (*rég*) ◆ TAKARGAT, TITKOL
feltárás, föltárás (fn) ◇ leleplezés, felfedés, felderítés, kitakaras ◆ LEPLEZÉS, TITKOLÓZÁS, TAKARGATÁS
 ◇ feltáró munka, ásátás
feltáratlan, föltáratlan (mn) ◇ rejtett, lappangó, latens (*id*) ◆ FELTÁRT, LÁTHATÓ
 ◇ titkolt, leplezett, palástolt ◆ LELEPLEZETT, KIDERÍTETT
feltart, föltart (ige) ◇ felemel, felnyújt, magasra tart, magasra emel, felmutat ◆ LEENGED, LEERESZT
 ◇ feltartóztat, visszatart, hátráltat, alkalmatlankodik, akadályoz, gátol, visszafog, megakaszt, késleltet, késlet (*táj*), hátráztat (*táj*) ◆ SIETTET, BUZDÍT
feltartóztat, föltartóztat (ige) ◇ feltart, visszatart, hátráltat, hátratarat, alkalmatlankodik, akadályoz, gátol, késleltet, visszahúz, megakaszt, megállít, késlet (*táj*), hátráztat (*táj*), útját állja, felfog [támadást] ◆ SIETTET, SERKENT, SEGÍT
feltartóztathatatlan, föltartóztathatatlan (mn) ◇ elkerülhetetlen, szükségszerű, sorsszerű, elháríthatatlan, visszatartathatatlan, fékezhetetlen, elsöprő, megakadályozhatatlan, visszafordíthatatlan, ellenállhatatlan ◆ ELKERÜLHETŐ, ELHÁRÍTHATÓ
feltáru, föltáru (ige) ◇ kinyílik, felnyílik ◆ BEZÁRUL, BECSUKÓDIK
 ◇ megmutatkozik | kiderül, napvilágra kerül
feltehető, föltehető (mn) ◇ feltételezhető, vélhető, elképzelhető, sejthető, gyanítható, előrelátható, megjósolható, prezumptív (*vál*), várható, valószínű, lehetséges, hihető ◆ LEHETETLEN, HIHETETLEN, ELKÉPZELHETETLEN
feltehetően, föltehetően (hsz) ◇ valószínűleg, feltételezhetően, vélhetőleg, alkalmasint, minden bizonnyal, bizonyára
félteke (fn) ◇ félgömb, hemiszféra (*szak*), hemiglóbusz (*id*), félgolyó (*rég*)
féltékeny (mn) ◇ szerelemföltő, féltékenyos (*táj*)
féltékenség (fn) ◇ szerelemföltés (*vál*), féltés (*rég*), féltékenykedés
féltekint, föltekit (ige) ◇ felnéz, felpillant, felemeli szemét, felemeli tekintetét, felveti tekintetét ◆ LESÜTI A SZEMÉT
feltép (ige) ◇ felszakít, felránt, felhasít, felszaggat, felszakaszt (*táj*), felrepeget (*táj*)
 ◇ [levelet]: felbont, felnyit ◆ LERAGASZT, LEPECSÉTEL (*rég*)
felterjeszt, fölterjeszt (ige) ◇ felküld, beterjeszt, előterjeszt, javasol, javall
felterjesztés, fölterjesztés (fn) ◇ javaslat, indítvány, előterjesztés, beadvány
feltérképez, fölterképez (ige) ◇ felmér, felbecsül
feltesz, föltesz (ige) ◇ felhelyez (*vál*), felrak, felpakol, felerősít, ráerősít | felszállít, felültet [járműre] | odatesz [ételt] | kitesz [ékezetet] ◆ LETESZ, LEVESZ, LERAK
 ◇ elhatároz, tervbe vesz, eltökél, elszánja magát, szándékol, szándékozik, szándékában áll ◆ LEMOND, LETESZ <VMIRŐL>
 ◇ feltételez, vélelmez (*szak*), gyanít, sejt, vél, posztulál (*szak*)
feltét, föltét (fn) ◇ auflág (*id*), rávaló (*táj*)
feltétel, föltétel (fn) ◇ kívánalom, kikötés, megszorítás, megkötés, kondíció, alapfeltétel, előfeltétel, posztulátum (*szak*) | adottság
feltételez, föltételez (ige) ◇ feltesz, valószínűsít, elképzel, gondol, hisz, gyanít, sejt, szupponál (*rég*), preszupponál (*id*), vélelmez (*szak*), posztulál (*szak*)
 ◇ követel, megkövetel, kiköt, megkíván
feltételezés, föltételezés (fn) ◇ feltevés, elgondolás, vélekedés
feltétlen, föltétlen I. (mn) ◇ teljes, abszolút, tökéletes, rendíthetetlen, feltétel nélküli, fenntartás nélküli, minden kétséget kizáró, korlátlan, korlátozatlan, ellentmondást nem tűrő, elkerülhetetlen, elengedhetetlen, múlhatatlan (*rég*)
feltétlen, föltétlen II. ◇ feltétlenül, föltétlenül, okvetlenül, mindenesetre, persze, természetesen, múlhatatlanul, elengedhetetlenül, mindenképpen, igazán, biztosan, bizonyosan, mindenáron, kétségkívül, kétségtelenül, ha török, ha szakad | feltétel nélkül, ellenvetés nélkül
feltett, föltett (mn) ◇ eltökélt, kitűzött, elhatározott, megingathatatlan
feltevés, föltevés (fn) ◇ feltételezés, elmélet, teória, vélelem (*szak*), vélelmezés, vélekedés, hipotézis | gyanú, sejtés, találgatás ◆ BIZONYOSSÁG, MEGGYŐZŐDÉS | TÉNY
féltő (mn) ◇ aggódó, aggodalmas | óvó, vigyázó

◇ (*rég*): becses, féltett

feltölt, föltölt (ige) ◇ megtölt, teletölt, utánatölt ◆ KIÖNT, KIBORÍT

◇ kiegészít, pótol, kipótol

feltör, föltör (ige) ◇ széttör, megtör

◇ [talajt]: felszánt

◇ [zárát]: felfeszít, kifeszít

◇ kidörzsöl, feldörzsöl, felhorzsol, felsebez, felsért, kisebesít

◇ előbukkan, felbukkan, eltör, feltör, felfakad, előjön, feljön, felbuzog, kilövell, felszökik, felforrk (táj) | felszakad (*vál*), kitör <vkiből>

◇ felküzdí magát, beérkezik, befut (*biz*), előretör, az élre tör, feljön | meggazdagodik

feltöröl, föltöröl (ige) ◇ feltisztít, felmos, eljár (*táj*)

feltűnés, föltűnés (fn) ◇ megjelenés, felbukkanás, felöltés (*vál*) ◆ ELTŰNÉS

◇ szenzáció (*biz*), hivalkodás ◆ SZERÉNYSÉG, SZOLIDSÁG

feltűnik, föltűnik (ige) ◇ megjelenik, előtűnik, felbukkan, berobban, előbukkan, megmutatkozik, feltetszik (*táj*), felcsillan, felvillan, felködlik, feldereng, felrémlik, felöltik, felmerül, felsejlik, feltűnedezik, felmutatja magát (*táj*), feltűnölődik (*táj*) ◆ ELTŰNIK

◇ szembeötlik, szembetűnik, a szemébe ötlük <vkinek>, szembeszökik, szemet szúr **Sz**: magára vonja a figyelmet; feltűnést kelt; reflektorfénybe kerül; a figyelem középpontjába kerül

◇ <vmilyenek>: látszik, tűnik, tetszik, mutatkozik, érződik

feltűnő, föltűnő (mn) ◇ feltűnést keltő, észrevehető, szembeszökő, szembetűnő, szembeötülő, szemet szuró, felöltő, látszatos (*táj*), kirívó, rikító, viritó, harsány, hivalkodó | blikkfangos (*biz*), eklatáns ◆ LÁTHATATLAN

feltüntet, föltüntet (ige) ◇ felír, kiír, megad, közöl, jelez | részletez, felsorol

◇ <vmilyenek>: ábrázol, mutat, beállít, megrajzol, kikiált, minősít, nyilvánít, felharangoz (*táj*)

feltúr, föltúr (ige) ◇ felhajt, visszahajt, felgyűr, felgyűrköl (*táj*) ◆ LEHAJT

feltüzel, föltüzel (ige) ◇ eltüzel, eléget

◇ fellelkesít, felbuzdít, felloval, felbiztat, tűzbe hoz, felajz, felszít ◆ LECSILLAPÍT, LEHŰT

felugrik, fölugrik (ige) ◇ talpra ugrik, talpra szökik, talpra szökken, felpattan, felkel, felszökik, felszökken (*vál*), felrittven (*táj*), felszottyán (*táj*) | felkap <vmire>, ráugrik, felszáll ◆ VISSZAÜL, VISSZAFEKSZIK

◇ meglátogat, beugrik, benéz, felnéz, felmegy, felkeres

◇ [láz]: felmegy, felszalad, felszökik

felújít, fölújít (ige) ◇ tataroz, renovál, újjáépít, korszerűsít, modernizál, restaurál, rendbe hoz, helyreállít, helyrehoz, rekonstruál (*id*)

◇ felelevenít, feléleszt, újjáéleszt, felfrissít, megújít, regenerál

felújítás, fölújítás (fn) ◇ tatarozás, renováció (*id*), renoválás, újjáépítés, átalakítás, helyreállítás, rekonstrukció (*id*), rekonstrukció (*id*), restauráció (*id*)

◇ felelevenítés, felélesztés, megújítás

◇ [színházban]: repríz (*id*), újrajátszás

felújul, fölújul (ige) ◇ felelevenedik, feléled, feltámad

◇ (*vál*): megújhodik, megújul

felüdít, fölüdít (ige) ◇ felfrissít, felpezsdít, rekreál (*szak*), pihentet, regenerál ◆ ELFÁRASZT, ELCSIGÁZ, LESTRAPÁL

felüdüli, fölüdüli (ige) ◇ felfrissül, feléled, megújul, regenerálódik, rekreálja magát (*szak*) ◆ ELFÁRAD

◇ (*rég*): felébred, ocsúdik, serken

felügyel (ige) ◇ vigyáz, ügyel, őrködik, felvigyáz, őriz, strázsál, csőszkődik, elügyel (*táj*)

◇ ellenőriz, kontrollál, inspicál (*rég*), szemmel tart, felülvizsgál, átnéz

felügyelet (fn) ◇ felügyázat, őrködés, vigyázat, őrizet, gyámság, gondnokság, ellenőrzés, kontroll, inspekció (*id*)

felügyelő (fn) ◇ felvigyázó, vigyázó, inspektor (*rég*), profosz (*rég*), provizor (*id*), kurátor, ör, gondnok, őrálló (*rég*), őrszem, ellenőr, kontrollőr (*id*)

◇ rendőrfelügyelő, prefektus (*rég*)

felül, fölüli¹ (ige) ◇ ráül, fellepedik, fellelepszik, felkuperodik | felszáll [járműre] ◆ LESZÁLL, KISZÁLL, LELÉP

◇ elhisz, beugrik, bedől, lép meg, bekapja a horgot (*biz*), bekapja a legyet (*biz*)

felül, fölül² (hsz) ◊ fenn, fent, magasban, tetején ♦ LENN, LENT

felülbírál, fölülbírál (ige) ◊ felülvizsgál, revideál

felülemelkedik, fölülemelkedik (ige) ◊ <vmin>: túllép, túlteszi magát <vmin>, úrrá lesz, túljut

felület (fn) ◊ felszín, föleg (rég), színe <vminek>

felületes (mn) ◊ felszínes, sekély, sekélyes, henyé, hevenyészett, hanyaveti, gondatlan, odavetett, összecsapott, elszett, elnagyolt, pontatlan, szuperficiális (vál), slendrián, trehány, hanyag, figyelmetlen, átabota (táj), hánydel-vesdel (táj) ♦ ALAPOS, GONDOS, KÖRÜLTEKINTŐ

◊ futó, futólagos, érintőleges, röpké, sietős ♦ MÉLY, MÉLYREHATÓ

felüljáró, fölüljáró (fn) ◊ átjáró, völgyhíd, viadukt, áthidalás ♦ ALULJÁRÓ

◊ (szleng): előljáró, parancsnok, fejes (szleng), góré (szleng)

felülkerekedik, fölülkerekedik (ige) ◊ legyűr, legyőz, lebir, győzedelmeskedik, diadalmaskodik, győzelmet arat, diadalt arat, diadalt ül, leküzd, erőt vesz <vmin>, felülhél (táj) ♦ ALULMARAD

felülmúl, fölülmúl (ige) ◊ lefőz (biz), lepipál (biz), legyőz, megelőz, megszegyenít (vál), túltesz <vkin>, túlszárnyal, túlragyog, elhomályosít, elhalványít, überol (szleng)

◊ meghalad, túlhalad

felülmúlhatatlan, fölülmúlhatatlan (mn) ◊ utolérhetetlen, páratlan, utánozhatatlan, megismételhetetlen, példátlan, egyedülálló, párját ritkító, felülhaladhatatlan (rég), elévülhetetlen ♦ JELENTÉKTELEN

felültet, fölültet (ige) ◊ feltesz, felszállít, ráültet ♦ LESZÁLLÍT, KISZÁLLÍT, LEEMEL

◊ becsap, rászed, lóvá tesz, lépre csal, kelepcebe csal, bolonddá tesz, félrevezet, beugrat, bepaliz (biz), a bolondját járatta <vkivel>, átejt (biz), kijátszik <vkit>, behúz a csöbe (szleng), belógat (szleng)

◊ (rég): felizgat, felingerel, felzúdít, felzendít, felláraszt (rég)

felülvizsgál, fölülvizsgál (ige) ◊ revideál, felülbírál, ellenőríz, megvizsgál, átvizsgál, lektorál, inspiciál (rég), kospiciál (vál), felvizsgál (táj), rovincsol (szak)

felüt, fölüt (ige) ◊ kinyit, felcsap ♦ BECSUK

◊ [tojást]: feltör

◊ [alkalmi építményt]: felállít, összeállít, felver, felhúz

felüvölt, fölüvölt (ige) ◊ felkiált, felordít, elkiáltja magát, felkurjant, elkurjantja magát, elbódul, felcsattan

felvág, fölívág (ige) ◊ felvagdál, összevagdál, összevág, feldarabol, felaprít, felszel, felszeletel, felszabdál, feltranszíroz (biz), felszegdel (táj)

◊ felmetsz, felhasít, felnyit

◊ feldob, felhajt, felcsap, fellódít ♦ LEDOB, LEHAJÍT

◊ kérkedik, dicsekszik, nagyozol, henceg, hetvenkedik, hivalkodik, adja a bankot (szleng), anzágot (biz), nagyképűsködik, fennül (táj), büszkélkedik, páváskodik, háryjánoskodik ♦ SZERÉNYKEDIK

felvállal, fölívállal (ige) ◊ elvállal, magára vállal ♦ ELHÁRÍT, VISSZAUTASÍT

felvállról (hsz) ◊ lekicsinylően, leereszkedően, lenézően, foghegyről, foghegyen (táj), fitymálva, fitykén (táj), magas lóról, lóhátról, hetykén, lekezelően, fölényesen, fölényeskedve, hanyaveti módon, hanyaveti módra ♦ KOMOLYAN

felvált, fölívált (ige) ◊ helyettesít, kicserél, felcserél, levált, örökébe lép, helyébe lép

◊ követ, rákövetkezik

◊ [pénzt] vált

felváltva, fölíváltva (hsz) ◊ váltakozva, váltott sorrendben, szerre-szerre (táj)

felvarr, fölívarr (ige) ◊ rávarr, ráölt, ráerősít

◊ felszeg, felaljaz, felhajt

felvásárol, fölívásárol (ige) ◊ megvesz, megvásárol, összevásárol ♦ ELAD, KIÁRUSÍT

felvázol, fölívázol (ige) ◊ vázol, leskiccel, skiccel, odavet

◊ ismertet, körvonalaz, ecsetel, érzékeltet

felvég (fn) ◊ faluvég, faluszél, felszeg (táj), gypsor (táj), kertek alja ♦ ALVÉG

felver, fölívver (ige) ◊ felriaszt, felébreszt, felzavar, felráz, fellármáz, alarmíroz (rég)

◊ [alkalmi építményt]: felállít, összeállít, felhúz, felüt

◊ [gaz]: benő, belep, ellep

◊ [árat]: felhajt, felemel, felsrőfol (biz) ♦ CSÖKKENT, LEENGED

◊ (rég): feldúl, kirabol | felkutat, felkajtat (táj), fürkészk, keres

felvesz, fölvesz (ige) ◇ felemel, felszed, összeszed, felkap, felnyalából, felmarkol, felvellint (*táj*), ölbe vesz ◆ LETESZ, LERAK

◇ magára vesz, felölt, magára ölt, rávesz, felhúz, felránt, magára kap, magára ránt, belebújik ◆ LEVET

◇ [pényt]: átvész, felmarkol, felmar, felnyal (*szleng*), felgombol (*szleng*)

◇ magába fogad, felszív, magába szív, elnyel, beiszik <vmit>

◇ [szokást]: eltanul ◆ ELHAGY

◇ alkalmaz, felfogad, felbérel, szerződttet, szegődtet (*táj*)

◇ filmre vesz, magnóra vesz, rögzít

felvet, fölvet (ige) ◇ feldob, felhajít, felgór (*táj*)

◇ említ, megemlít, szóba hoz, szóvá tesz, megpezsdtít, előhoz, előáll <vmivel>, előhozakodik <vmivel>, indítványoz, bedob (*biz*), utal, exponál (*vál*)

◇ [ágyat] (*táj*): bevet, megvet ◆ MEGBONT

felvétél, fölvétél (fn) ◇ alkalmazás, szerződttetés, szegődtetés | beiktatás

◇ fénykép, fotográfia (*rég*), fotó

◇ hangfelvétél, magnófelvétél | lemezfelvétél | filmfelvétél, filmezés | tévéfelvétél

felvetés, fölvetés (fn) ◇ javaslat, kérdésfelvetés

felvetődik, fölvetődik (ige) ◇ felszínre kerül, felszínre bukkan, felveszi magát (*táj*)

◇ felmerül, szóba kerül, szóba jön, előkerül, előjön, megemlítődik

felvidék, fölvidék (fn) ◇ felföld, hegyvidék ◆ ALFÖLD

felvidít, fölvidít (ige) ◇ felderít, jókedvre derít, jókedvre hangol, megnevetet, felhangol, feldob (*biz*), felstimmel (*biz*), felvidámit (*rég*) **Sz:** mosolyt csal az arcára ◆ ELCSÜGGESZT, ELSZOMORÍT, LEHANGOL

felvidul, fölvidul (ige) ◇ jókedvre derül, felderül, megvidámodik, jókedvre kerekedik, megpendül (*táj*) ◆ ELCSÜGGED, ELKOMORODIK

felvigyáz, fölvigyáz (ige) ◇ felügyel, vigyáz, őrködik, elügyel (*táj*)

felvigyázó (fn) ◇ felügyelő, provizor (*id*), őr, őrző, strázsa | gondnok

felvilágosít, fölvilágosít (ige) ◇ tájékoztat, informál, megmagyaráz, megvilágít, megértet <vkivel vmit>, felokosít (*táj*), kiokosít, megokosít (*táj*), kitanít (*biz*), útbaigazít, feleszel (*táj*), felnyitja a szemét <vkinek>, beavat <vmibe>, felhomályosít (*tréf*)

felvilágosítás (fn) ◇ tájékoztatás, információ, informálás, útbaigazítás, magyarázat ◆ KÖDÖSÍTÉS (*szleng*)

felvilágosult (mm) ◇ felvilágosodott, széles látókörű, tájékozott, haladó ◆ ELMARADOTT, KORLÁTOLT, SZEMELLENZŐS

felvillan, fölvillan (ige) ◇ felcsillan, megcsillan, felragyog, feltűnik ◆ KIALSZIK, KIHUNY

◇ [gondolat]: felötlik, észébe ötlik, észébe csillan, észébe jut, felvetődik, felmerül <vkiben>, felbukkan

felvillanyoz, fölvillanyoz (ige) ◇ izgalomba hoz, felizgat, lázba hoz, felélénkít, fellelkesít, felpezsdít, feldob, felajz, delejez (*rég*), felgyújt, lángra gyújt, tűzbe hoz, galvanizál (*rég*), stimulál ◆ LEHANGOL, KEDVÉT SZEGI, LELOMBOZ

felvirágoztat, fölvirágoztat (ige) ◇ fellendít, fejlődésnek indít, előrevisz, fejleszt ◆ ROMLÁSBA DÖNT, TÖNKRETESZ

felvirágzik, fölvirágzik (ige) ◇ fellendül, virágzásnak indul, felvirul ◆ LEHANYATLIK, TÖNKREMEGY

felvirrad, fölvirrad (ige) ◇ megvirrad, kihajnalodik, kivirrad, kivilágosodik, pirkad, pitymallik ◆ BEALKONYUL, LEALKONYUL

◇ elérkezik, eljön, megkezdődik, beköszönt

◇ jóra fordul

felvisz, fölvisz (ige) ◇ felhord, felcipel, felcúgöl (*táj*), felvonszol, [járművel] felszállít | felvezet, felkísér ◆ LEVISZ, LEHORD | LEKÍSÉR

◇ [út, lépcső]: felvezet, felmegy

◇ [árat]: felemel, felver ◆ LESZÁLLÍT, CSÖKKENT

◇ (*rég*): fellebbez

◇ ráken, rávisz

felvon, fölvon (ige) ◇ felhúz, felhúzkod ◆ LEENGED, LEERESZT

felvonás (fn) ◇ aktus (*rég*), rész

felvonó (fn) ◇ lift | páternoszter, folytonjáró

◇ csörlő, villa, elevátor (*id*)

felvonul, fölvonul (ige) ◇ kivonul, defilíroz (*rég*), tüntet, demonstrál

felvonulás, fölvonulás (fn) ◇ kivonulás, tömegfelvonulás, seregszemle, diadalmenet, demonstráció, processzió (*rég*), menet, körmenet, lusztráció (*rég*)

felzaklat, fölzaklat (ige) ◇ felkavar, felbolygat, megbolygat, feldúl, felizgat, felingerel, felturkál (*vál*), kihoz a sodrából, izgalomba hoz, felidegesít, nyugtalanít ◆ LECSILLAPÍT, MEGNYUGTAT, MEGBÉKÍT

felzárkózik, fölzárkózik (ige) ◇ felfejlődik, csatlakozik <vkihez> | beér, utolér ◆ LEMARAD

felzavar, fölzavar (ige) ◇ felkavar, felkever, felkorbácsol ◆ ELCSITÍT, LECSENDESÍT, MEGNYUGTAT

◇ felkelt, felébreszt, felriaszt, felver, felráz, kiugraszt az ágyból ◆ ELALTAT

felzúdul, fölzúdul (ige) ◇ fellázad, felzendül (*rég*), zajdul (*rég*), tombol, zajong, méltatlankodik, felháborodik

◇ kitör, feltámad, özönlik, árad

felzúdulás, fölzúdulás (fn) ◇ felkelés, méltatlankodás, zajongás, ribillió, zsvaj

fémes (mn) ◇ fémfényű | fémszerű

◇ fémtartalmú

fémhulladék (fn) ◇ hulladék fém, forgács, ócskavas

fémjelzés (fn) ◇ ponc (*szak*), poncolás (*szak*), próba, nemesfém-hitelesítő jel

fémkohászat (fn) ◇ metallurgia (*szak*)

fém munkás (fn) ◇ vasmunkás, vasas (*biz*)

fen (ige) ◇ élesít, élez, köszörül, csiszitol (*táj*) ◆ KICSORBÍT

◇ (*táj*): ken, dörgöl, dörzsöl | súrol, váslal (*táj*), csiszol

fene I. (fn) ◇ nyavalya, nyavalyakórság, kórság, frász (*biz*), frászkarika, görcs (*táj*), guta (*táj*), ragya (*táj*), rosseb, franc, ördög, pokol, patvar, manó, kánya, macska, szösz, nehézség

◇ (*rég*): fekély, gennyes seb

fene II. (mn) ◇ ádáz, szilaj, dühöd, félelmetes | elszánt, erőszakos

◇ (*biz*): átkozott, nyavalyás, ronda, kellemetlen

◇ [hsz-ként]: rettenetesen, nagyon, szörnyen

fenék (fn) ◇ alja <vminek>, alap ◆ TETEJE

◇ [folyóé]: ágy, meder

◇ far, hátsó (*biz*), altáj, hátsó fertály, ülep, tompor, fundus (*táj*), koffer (*biz*), segg (*durva*), sejhaj (*biz*), valag (*durva*), ülógumó (*tréf*), popsi (*biz*), popó (*biz*), tunika (*biz*)

fenekedik (ige) ◇ rosszat forral, bosszút forral, tör, acsarog, acsarkodik, áskálódik, agyarog (*táj*), agyarkodik (*táj*), dühöng, dühösködik, ellenségeskedik, gyűlölködik, feni a fogát, fenyegetőzik

feneketlen (mn) ◇ mély, mélységes ◆ SEKÉLY

◇ telhetetlen [gyomor] ◆ SZŰK

◇ féktelen, heves, engesztelhetetlen, határtalan, kielégíthetetlen

fenevad (fn) ◇ vadállat, bestia, ragadozó, dúvad (*vál*) | szörnyeteg

◇ [jelzőként]: állatias, kegyetlen, vérszomjas, vérengző

fenn (hsz) ◇ fent, felül, magasan, fennen (*rég*), magasban, odafent ◆ ALUL, LENT, LENN

◇ előbb, előzőleg, korábban

◇ ébren, felébredve, fölkelve | gyógyultan

◇ (*rég*): hangosan, harsányan, fennhangon

fennakad (ige) ◇ felakad, megfeneklik, megreked, megakad, elakad

◇ megütözik, megütődik (*rég*), meglepődik, megbotránkozik, fennütődik (*táj*), kifogásol, beleköt <vmibe>, beleakaszódik <vmibe>, hallatlankodik (*rég*)

fennakadás (fn) ◇ elakadás, megakadás, felakadás

◇ zökkenő, zökkenés, nehézség, buktató, zavar, szünet

◇ meglepődés, megütözközés, megbotránkozás, kifogás

fennáll (ige) ◇ létezik, egzisztál (*id*), szubszisztál (*id*), megvan, megmarad, fennforog, működik, tart ◆ MEGSZŰNIK

◇ áll, érvényben van, előfordul

fennállás (fn) ◇ létezés, megléte <vminek>, létel (*rég*), fennmaradás, érvényesség, hatályosság ◆ MEGSZŰNÉS

fennálló (mn) ◇ létező, meglévő, tényleges, valóságos, bevett, adott, érvényben levő, érvényes, hatályos, hatályban levő ◆ HATÁLYTALAN, ÉRVÉNYTELEN

fennen (hsz) ◇ magasan, fenn

◇ gögösen, büszkén | nagy hangon, hangosan, hangoskodva, hangos szóval, fennhangon, fennszóval (*rég*), fennen, felszóval (*táj*), emelt hangon, fennhézva, követelón ◆ HALKAN, SUTTOGVA

fennforog (ige) ◇ fennáll, megvan, létezik, működik, tart ◆ MEGSZŪNIK

fennhangon (hsz) ◇ hangosan, hangos szóval, fennszóval (*rég*), fennen, felszóval (*táj*), emelt hangon, hangoskodva, nagy hangon, torkaszakadtából ◆ HALKAN, CSÖNDESEN, CSENDBEN

fennhatóság (fn) ◇ felsőbbtség, fensőbbtség, felségjog, szupremácia (*szak*), főhatalom (*rég*), főuraság (*rég*) | uralom, hatalom, irányítás, autoritás (*id*), rendelkezés

fennhézjó (mn) ◇ dölyfös, gögös, rátarti, rátartós (*táj*), kevély, hetyke, kérkedő, hivalkodó, felfuvalkodott, fennsőbbséges, pökhendi, pöffeszkedő, elbizott (*rég*), elbizakodott, önhitt, öntelt, elhitt (*rég*), magahitt (*rég*), tollaskalapos (*táj*), nagyképű, beképzelt, felvágós (*biz*), megjátszós (*biz*), pakolós (*szleng*), fölényes, fölényeskedő ◆ ALÁZATOS, SZERÉNY, SZOLID

fennkölt (mn) ◇ emelkedett, felséges, magasztos, magasröptű, méltóságteljes, szublimis (*vál*), szárnyaló, fennszárnyaló (*rég*), patetikus, felemelő, választékos, ünnepélyes ◆ KÖZÖNSÉGES, OTROMBA, DURVA

◇ (*rég*): öntudatos, büszke

fennmarad (ige) ◇ <vmiből vmi>: megmarad, hátramarad, hátravan, visszamarad ◆ ELFOGY

◇ tovább él, perszisztál (*vál*), megőrződik, hagyományozódik, szájról szájra száll ◆ MEGSEMISÜL, ELTŪNIK

fennsík (fn) ◇ magasföld, plató (*szak*), felföld, fenntérség (*rég*), hegylapály (*rég*), lapos (*táj*)

fennszóval (hsz) ◇ fennhangon, hangosan, hangos szóval, nagy hangon, fennen (*vál*), torkaszakadtából, teli torokkal, teli torokból ◆ CSENDBEN, SUTTOGVA, HALKAN

fenntart (ige) ◇ magán tart ◆ LEVET

◇ (*táj*): feltart, feltartóztat, hátráltat, megakadályoz, visszatart, gátol ◆ SEGÍT

◇ eltart, gondoskodik <vkiről>, ellát, gondját viseli <vkinek>

◇ támogat, patronál, szubvencionál (*szak*), finanszíroz, pénzel, szponzorál, működtet, üzemeltet ◆ MEGSZŪNTET

◇ megóv, biztosít | megőríz, őriz, ápol, karbantart, konzervál ◆ ELHANYAGOL

◇ lefoglal, leköt, rezervál, biztosít ◆ LEMOND <VMIRŐL>, VISSZALÉP <VMITŐL>, TÖRÖL

◇ [véleményt, tevékenységet]: folytat, megmarad <vmi mellett>, kitart <vmi mellett>, ragaszkodik <vmihez>

fenntartás (fn) ◇ ébrentartás

◇ támogatás, patronálás (*id*), szubvencionálás (*szak*), finanszírozás (*id*), pénzelés, működtetés, üzemeltetés ◆ MEGSZŪNTETÉS

◇ korlátozás, kikötés, megszorítás, rezerváció, kautéla (*szak*), restrikcio (*szak*), klauzula (*szak*)

◇ kételkedés, kétség, kétely, bizalmatlanság, aggály (*vál*), skrupulus

fennenvaló (mn) ◇ kitűnő, nagyszerű, kiváló, prima, pompás, felséges, óriási, fantasztikus, szenzációs (*biz*), kolosszális (*biz*), isteni (*biz*) | bámulatos, csodálatos, tüneményes, káprázatos, mesés, lenyűgöző ◆ JELENTÉKTELEN, KÖZÖNSÉGES, MINDENNAPOS

fennőkö (fn) ◇ köszörűkő, kaszakő

fenség (fn) ◇ fenségesség, méltóság, ünnepélyesség, nagyszerűség, magasztosság, fennkölttség

◇ [megszólításként is]: felség, uralkodó | őfelsége, őfensége

fenséges (mn) ◇ magasztos, lenyűgöző, felmagasztosult, emelkedett, felemelő, fennkölt, dicső (*vál*), mennyei, magasságos (*rég*), szárnyaló, magasröptű, monumentális, elsőrangú, elsőrendű, fejedelmi, impozáns, grandiózus (*vál*), szublimis (*vál*), nagyszerű, bámulatos, felséges ◆ KISSZTILÓ, FÖLDHÖZRAGADT, ALANTAS

fent (hsz) ◇ fenn, felül, a magasban, tetején, odafönn, kukkon (*táj*) ◆ LENT, ALUL, ALANT

◇ fentiekben, az előzőekben, az előbbieken, feljebb, előzőleg ◆ ALÁBB, A KÖVETKEZŐKBEN

◇ ébren, talpon

fény (fn) ◇ fényesség, világosság, világ (*táj*), fényár, fényözön, fénycsóva, fénynyaláb, fényfű, fényenergia, csillogás, csillám, csillámlás, sziporkázás, tündöklés, tündöklet (*vál*), ragyogás, ragyogvány (*rég*), tűz [drágakőé], glanc (*biz*) ◆ SÓTÉTSÉG

◇ megvilágítás, megvilágosítás, kivilágítás ◆ ÁRNYÉK, HOMÁLY

◇ dísz, szépség, pompa, fényezés, látványosság, parádé ◆ SZEGÉNYség, ÍNSÉG, NYOMOR

◇ derű, öröm ◆ SZOMORÚSÁG

◇ (*rég*): előrehaladás, felvirágzás, siker, dicsőség, tekintély

fényár (fn) ◇ fényözön, fénytenger

fénycsóva (fn) ◇ fénykéve (*vál*), fénynyaláb, sugárkéve, sugárnyaláb, fénypászta, fénypászma (*táj*), fényzás, fénycsík, fényugár

fénycső (fn) ◇ neoncső, világítócső

fényegyet (ige) ◇ fényegyetődzik, fényegyetőzik, fényít (*rég*), ijeszt, ráijeszt, ijesztget, riogat, rémisztget | sakkban tart ◇ BIZTAT, NYUGTAT

◇ veszélyeztet, küszöbön áll, a levegőben lóg

fényegyetés (fn) ◇ fényegyetődzés, ijesztgetés ◇ BIZTATÁS

fényegyető (mn) ◇ vészjósló, vészterhes, félelmetes, félelmes (*rég*), ijesztő, elborzasztó, vérfagyfaló (*rég*) ◇ MEGNYUGTATÓ

◇ vészes, baljós, baljóslatú, imminens (*szak*), nyugtalanító, rosszat sejtető ◇ BIZTATÓ, REMÉNYTELJES

fényegyetődzik, fényegyetőzik (ige) ◇ fényegyet, fenekedik (*rég*), acsarog, acsarkodik

fényérzékeny (mn) ◇ fotogenikus (*id*), fotoszenzitív (*id*)

fényes (mn) ◇ tükörfényes, fénylő, világító, ragyogó, csillogó, csillámló, szikrázó, sziporkázó, tündöklő, vakító, égő [tekintet], parázs (*vál*), fényteli (*rég*), fényteljes (*rég*), sugárzó, luminózus (*rég*) Sz: fényes, mint a nap ◇ SÖTÉT, HOMÁLYOS, FÉNYTELEN

◇ kifényesedett, tükrös (*táj*), fényezett

◇ kivilágított, fényben úszó, fényárban úszó, fényben fürdő ◇ ELSÖTÉTÍTETT

◇ pompás, díszes, pazar, fényűző, luxuriózus (*rég*), káprázatos, kápráztató ◇ NYOMORÚSÁGOS, SZEGÉNYES, INSÉGES

◇ kiváló, kitűnő, jeles, briliáns, remek, felséges, láttatos (*rég*) ◇ VACAK, ÓCSKA

fényesít (ige) ◇ csiszol, fényez, políroz (*szak*), lakkoz, politúroz, [padlót] vikszol, [cipőt] bokszol, [cipőt] kefél, [fém tárgyat] szidoloz, csutakol, dörzsöl, suvikszol (*táj*), glancol (*biz*), pampucol (*táj*)

fényesség (fn) ◇ fény, világosság, ragyogás, csillogás, tündöklés ◇ SÖTÉTSÉG, HOMÁLY

◇ fényerő, fényerősség

fényez (ige) ◇ fényesít, csiszol, políroz (*szak*), lakkoz, lazúroz (*szak*), politúroz (*id*), glancol (*biz*)

fényezett (mn) ◇ lakkozott, lakkos, mázas, fénymázás (*rég*), polírozott (*id*), politúrozott (*id*), politúros, gyantáros (*rég*) ◇ MATT, FÉNYEZETLEN, FÉNYTELEN

fényít (ige) ◇ büntet, büntetéssel sújt, fegyelmez, kásztigál (*rég*), kordáz (*rég*) | fedd, int, dorgál ◇ ELISMER, DICSÉR, JUTALMAZ

fénykép (fn) ◇ fényképfelvétel, felvétel, fotó, fotográfia (*rég*), fényrajz (*rég*), dagerrótipia (*id*), kép

fényképalbum (fn) ◇ fotóalbum

fényképész (fn) ◇ fotós, fotóművész, fotográfus (*rég*), fotográfista (*táj*), fényíró (*rég*)

fényképészet (fn) ◇ fotográfia (*rég*), fényképezés | fotóművészet

fényképez (ige) ◇ fotózik (*biz*), fotográfál, fotográfia (*rég*), fotográfíroz (*táj*), fotográfó (*táj*)

fényképezés (fn) ◇ fényképészet, fotózás, fotográfia (*rég*), fényírászat (*rég*)

fényképezőgép (fn) ◇ fotográfmasina (*rég*), fotográf-apparátus (*rég*)

fénykor (fn) ◇ virágkor, aranykor, hőskor, virágzás, kiteljesedés ◇ HANYATLÁS, BUKÁS

fénylik (ige) ◇ ragyog, csillog, csillámlik, világít, világol (*rég*), fényellik (*rég*), fényeskedik (*rég*), csillaglik (*rég*), sziporkázik, villózik, villózik, tündöklő, tündöklök, pislákol, pilácsol (*táj*), glancol (*táj*), sajog (*rég*) | [nap] süt ◇ ELSÖTÉTÜL

◇ [arc]: ragyog, sugárzik ◇ ELKOMORUL

fénymásolat (fn) ◇ fotokópia, xeroxmásolat, xerox

fénymerdő (fn) ◇ fényes, fényes erdő, túlelvélű erdő, bojtos (*táj*)

fénypont (fn) ◇ tetőpont, csúcspont | poén, csattanó ◇ MÉLYPONT

fényrekesz (fn) ◇ blende (*biz*), diafragma (*szak*), rekesz, írisz (*rég*)

fényreklám (fn) ◇ transzparens, fénycégér

fénysugár (fn) ◇ fénykéve, fénycsóva, fényzás, fénycsík

◇ reménysugár

fényszóró (fn) ◇ reflektor, fényvető

fénytan (fn) ◇ optika

fénytelen (mn) ◇ tompa, matt, homályos, fakó, megtört, sötét ◇ FÉNYES, CSILLOGÓ, RAGYOGÓ

◇ [hang]: fátyolos, megtört

fénytörés (fn) ◇ sugártörés, refrakció (*szak*)

fényűzés (fn) ◇ luxus, pompa, csillogás, pompázkodás (*rég*), pompázás (*rég*), fénykórság (*rég*), luxuria (*id*), gazdagság, jómód, bőség ◇ NÉLKÜLÖZÉS, SZEGÉNYség, EGYSZERŰség

fényűző (mn) ◇ luxuriózus (*rég*), pompás, pompázatos, pompázó, pazar, fejedelmi, főúri, nagystilű, fényes, költséges, drága, bőséges, lukulluszi [lakoma] ◆ SZEGÉNYES, SZŰKÖS, EGYSZERŰ

fenyves (fn) ◇ fenyőerdő, fenyves erdő, tülevelű erdő, bojtos (*táj*)

fényvisszaverődés (fn) ◇ visszfény, reflex (*szak*), tükröződés

fér (ige) ◇ elfér, belefér, eltér (*táj*), megfér (*táj*), elhelyezhető
◇ hozzáfér, odafér, odajut, hozzáférkőzik

fércel (ige) ◇ összeölt, aggat (*táj*), összeaggat (*táj*), áglál (*táj*), baggat (*táj*)

fércmunka, fércmű (fn) ◇ (*pej*): kontármunka, tákolmány, fércelmény, iromány, firkálmány, ponyva, ócskaság ◆ REMEKMŰ, MESTERMŰ

ferde (mn) ◇ rézsútós, rézsút, lejtős, átlós, diagonális, dőlt, srég (*biz*), görbe, harántos, harántékos (*táj*), csálé, félszeg (*rég*), kajla (*táj*), csapinós (*táj*), finta (*táj*), kajsza (*táj*), keszegoldal (*táj*) ◆ EGYENES
◇ helytelen, hamis, kínos, fonák, visszás, torz, elferdített ◆ HELYES, IGAZ, NYÍLT

ferdén (hsz) ◇ haránt, harántul (*rég*), rézsút, rézsútosan, átlósan, keresztbe, csálén (*táj*), félegyenesre (*táj*), keszegoldalt (*táj*), félszakra (*táj*) ◆ EGYENESEN

ferdít (ige) ◇ torzit, hamisít, elferdít, félremagyaráz

ferdül (ige) ◇ görbül, kajszul (*táj*), fitul (*táj*), huzalkodik (*rég*), hutyorodik (*táj*)

féreg (fn) ◇ pondró, kukac, élősd, nyű (*táj*), rágoly (*rég*)
◇ [ember]: szemét, mocskok, nyomorult

féregnyúlvány (fn) ◇ vakbél, appendix (*szak*)

ferences (mn és fn) ◇ ferences rendi, Ferenc-rendi, franciskánus, kapucinus, minorita, cserifakó (*rég, pej*)

ferencjóska (fn) ◇ szalonkabát, császárkabát, Ferenc József-kabát, gérokk

férfi (fn) ◇ férfiu (*vál*), férfiember, ember (*táj*), hím, fickó, fráter, alak, pacák (*szleng*), pali (*biz*), pasas (*biz*), pasi (*biz*), ipse (*biz*), hapsi (*szleng*), krapek (*szleng*), manusz (*szleng*), muki (*szleng*), muksó (*szleng*), mókus (*biz*), fazon (*szleng*), tag (*szleng*), fej (*szleng*), csávó (*szleng*), szivar (*szleng*), ürge (*biz*), pofa (*szleng*), a teremtés koronája ◆ NŐ

férfiás (mn) ◇ maskulin (*szak*), virilis (*vál*) ◆ NŐIES, FEMININ
◇ bátor, határozott, kemény, tetterős, tette kész ◆ PIPOGYA, ERÉLYTELEN

férfiasság (fn) ◇ nemzőerő, nemzőképesség, potencia
◇ erő, bátorság, határozottság, keménység ◆ PIPOGYÁSÁG, PUHASÁG

férfitodrász (fn) ◇ borbély, figaró (*rég*), hasvakaró (*pej*), koszkaparó (*tréf*)

férfinadrág (fn) ◇ pantalló, hosszúnadrág

férfiruha (fn) ◇ öltöny, férfiöltözet (*rég*)

férges (mn) ◇ kukacos, pondros, féregragta, hernyóragta, nyűette, nyüves (*táj*), péterkés (*táj*) | tetves

fergeteg, förgeteg (fn) ◇ zivatar, forgószél, szélvész, szélvihar, vihar, orkán, tornádó, hurrikán, zegernye (*táj*)

férj (fn) ◇ az ura <vkinek>, az embere <vkinek> (*táj*), férjura, férjeura, a párja <vkinek>, apjuk (*táj*), házastárs, házassfél ◆ FELESÉG

férjezett (mn) ◇ férjes, családós (*táj*) ◆ HAJADON

fermentáció (fn) ◇ erjedés
◇ fermentálás (*id*), erjesztés, füllesztés

fertály (fn) ◇ negyedóra, fertályóra (*rég*) | negyedév, évnegyed
◇ negyed, városnegyed, lakónegyed | környék
◇ negyed, negyedrés
◇ [hátsó]: fenék, alfél, hátsó fél

fertelmes, förtelmes (mn) ◇ utálatos, undorító, undok, gyalázatos, rút, iszonyú, iszonyatos, irtóztató, visszataszító, ocsmány, csömörletes (*rég*) ◆ KELLEMES, SZÉP
◇ (*rég*): buja, parázna

fertilitás (fn) ◇ termékenység ◆ MEDDŐSÉG

fertilizál (ige) ◇ megtermékenyít | megművel, termékenyít tesz

fertő (fn) ◇ mocsár, láp, ingovány, posvány, süppedék (*rég*), morotva (*rég*), holt víz (*rég*)
◇ züllöttség, romlottság, szenny, undokság, posvány, pocsolya, kloaka (*pej*)

fertőtlenít (ige) ◇ csírátlanit, csíramentesít, sterilizál, steriliz, dezinficiál (*id*), dezinfekcionál (*id*), klóroz, főz [ruhát], csáváz [vetőmagot] (*szak*) ◆ BEPISZKÍT, BESZENNYEZ, MEGFERTŐZ

fertőtlenítés (fn) ◇ csírátlantítás, csíramentesítés, sterilizálás, dezinfekció (*id*), dezinficiálás (*id*), klórozás, kifőzés [ruháé]

fertőtlenítőszer (fn) ◇ fertőtlenítő, dezinficiens (*szak*), klór

fertőz (ige) ◇ inficiál (*szak*) | szennyez, mocskol
 ◇ (*vál*): bomlaszt, zülleszt, szétzilál, megront, mételyez (*rég*)

fertőzés (fn) ◇ infekció (*szak*), szepszis (*szak*), kontamináció (*szak*), ragály

fertőző (mn) ◇ ragályos, ragadós, járványos, szeptikus (*szak*), infekciózus (*szak*), epidemikus (*id*)

feslett (mn) ◇ szakadt, szakadozott, elnyűtt, foszlott, kopott, keshedt (*táj*) ◆ ÉP
 ◇ erkölcstelen, laza erkölcsű, züllött, romlott, ledér, céda, repedszarkú (*durva*), ribancos (*táj*), kesely lábú (*táj*), szabados, léha, könnyűvérű, rosszféle (*táj*), rosszfajta (*táj*), jófajta (*pej*), kicsapongó, frivol, szemérmetlen ◆ ÁRTATLAN, ERÉNYES, ERKÖLCSÖS

feslik (ige) ◇ bomlik, foszlik, szakad, szétmegy, keshed (*táj*)
 ◇ [virág, rügy]: nyílik, kibomlik, hasad (*vál*), kipattan, fakad, fejlik (*rég*), bontakozik

fess (mn) ◇ csinos, helyre, nyalka jól öltözött, szemrevaló, tetszetős, mutatós, gusztá (*biz*), elegáns ◆ CSÚNYA, ELHANYAGOLT

fest (ige) ◇ pingál (*biz*), mázol, festeget, pacsmagol, ábrázol (*rég*) | színez, színt ad
 ◇ [arcot]: sminkel, kikészít, kendőz (*rég*), kozmetikáz, pampucol (*táj*)
 ◇ ecsetel, jellemez, ábrázol
 ◇ látszik, mutatkozik, tűnik <vmilyennek>, tetszik <vmilyennek>, kinéz <vmilyennek>, hatást tesz, benyomást tesz

festék (fn) ◇ festőanyag, színezék, színezőanyag, máz | tinta (*rég*)
 ◇ smink

festékpárna (fn) ◇ bélyegzőpárna

festés (fn) ◇ mázolás, színezés
 ◇ festőművészet, festészet
 ◇ ecsetelés, jellemzés, ábrázolás

festészet (fn) ◇ festés, festőművészet (*vál*), piktúra (*rég*)

festetlen (mn) ◇ színezetlen, kendőzetlen ◆ FESTETT, SZÍNES

festmény (fn) ◇ kép, tabló, piktúra (*rég*), festvény (*rég*), mázolmány (*pej*), pingálmány (*pej*), vászon, táblakép, pannó (*id*), freskó

festő (fn) ◇ festőművész, képiró (*rég*), piktór (*rég*), pingász (*táj*)
 ◇ szobafestő, mázoló

festői (mn) ◇ szemléletes, színes, szín pompás, festeni való, festő ecsetjére való, pittoreszk (*id*), képszerű, dekoratív

festőművész (fn) ◇ festő, képiró (*rég*), piktór (*rég*), pingász (*táj*)

fésű (fn) ◇ tetűgereblye (*táj*), tetűpuska (*szleng*), gereben (*táj*)

fésül (ige) ◇ gereblyéz (*tréf*), frizíroz (*rég*), garabicál (*táj*) ◆ BORZOL, KÓCOL
 ◇ [szálás anyagot]: gerebenez, gyarat (*táj*), hihel (*táj*), kártol
 ◇ átnéz, javít, csiszol

fésületlen (mn) ◇ kócos, borzas, boglyas, gubancos, kuszált, bozontos, zilált, torzonborz, csapzott, bócéros (*táj*), tollaboglyas (*táj*) ◆ JÓLFÉSÜLT
 ◇ hanyag, összetakolt, trehány, összecsapott, félületes ◆ GONDOS, ALAPOS

fésülködik (ige) ◇ fésülődik (*táj*), simakodik (*táj*)

fészeget (ige) ◇ firtat, bolygat, piszkál, bizgat (*táj*), birizgál (*biz*)

fészek (fn) ◇ boly (*rég*), bolygós (*rég*)
 ◇ otthon, lakhely, lakás, ház | odú, vacok, tanya, búvóhely
 ◇ góc, gócpont, kiindulópont, központ | tűzfészek [háborúé]

feszélyez (ige) ◇ zavar, zavarba ejt, zseníroz (*biz*), zsenál, alterál (*vál*), terhére van, bosszant, ártogat (*táj*)

feszeng (ige) ◇ feszélyezi magát, zsenírozza magát (*biz*), szorong, feszeleg (*táj*), peckélődik (*táj*), zsenben van (*biz*), zavarban van, fészkelődik **Sz**: egyik lábáról a másikra áll; parázson áll

fészter (fn) ◇ szín, pajta, csűr, faskamra, félfedél, sufni (*biz*), árnyékalja (*táj*), árnyékszín (*táj*)

fesztes (mn) ◇ kifeszített, megfeszített, sima ◆ LAZA
 ◇ testhez álló, szoros, szűk, feszülő, passzent (*biz*), passzentes (*biz*) ◆ BŐ, LEZSER
 ◇ merev, kimért, szertartásos, előírásos, hűvös, tartózkodó, rideg, hivatalos, katonás ◆ FESZTELEN, KÖZVETLEN, CSALÁDIAS
 ◇ feszített, megfeszített, fokozott, megerőltető ◆ KÉNYELMES

feszít (ige) ◇ megfeszít, kifeszít, meghúz, spannol (*biz*), nyújt ◆ LAZÍT, ENGED

◇ nyom, szorít, nekiszorít
 ◇ tetszeleg, adja a bankot (*szleng*), pöffeszkedik, trónol (*pej*), fitogtatja magát, díszeleg, parádézlik, illeg-billeg, biggyeszkedik (*táj*), feszeleg (*táj*), hegyel (*táj*)
feszített (mn) ◇ feszes, megfeszített, megerőltető, erőltetett, fokozott ♦ KÉNYELMES
fészkelődik (ige) ◇ izeg-mozog, mozgolódik, fészeng, moco-rog, forgolódik, nem leli a helyét, nem találja a helyét, helyezkedik, izgelődik-mozgolódik (*táj*), vackolódik (*táj*) Sz: nyú van a seggében; kukac van a seggében
 ◇ (*rég*): fészkel, fészket ver, lakást ver
feszt (hsz) ◇ (*biz*): folyton, mindig, állandóan, szüntelenül, lépten-nyomon, télen-nyáron | kitartóan, szívósan
 ◇ erősen, szilárdan
fesztáv (fn) ◇ fesztávolság, támaszköz (*szak*)
fesztelen (mn) ◇ közvetlen, felszabadult, felengedett, feloldódott, oldott, könnyed, kötetlen [beszélgetés], mesterkéletlen, keresetlen, természetes, bizalmas, családias, otthonos, otthonias, flott (*biz*) ♦ FESZES, MEREV, SZERTARTÁSOS
feszül (ige) ◇ húzódik, megmerevül, duzzad [vitorla] | rásimul <vmire> ♦ ENGED
 ◇ <vminek>: dől, támaszkodik
 ◇ nekifog, nekilát, nekigyürkőzik ♦ ABBAHAGY
feszület (fn) ◇ kereszt, keresztfa, krucifix (*rég*)
feszült (mn) ◇ felcsigázott, izgatott, zaklatott, ingerült, ideges, spannolt (*biz*) ♦ NYUGODT, HIGGADT
 ◇ [figyelem]: élénk, megfeszített, éber, odaadó, intenzív, lankadatlan, fáradhatatlan
 ◇ elmérgesedett, puskaporos, ellenséges, kiélezett, éles, bizalmatlan ♦ BARÁTSÁGOS, KÖZVETLEN, CSALÁDIAS
feszültség (fn) ◇ villamosság
 ◇ ingerültség | izgalom, drukk (*biz*) ♦ NYUGALOM, HIGGADTSÁG
fetreg (ige) ◇ hánykolódik, hánykodik, dobálja magát, hányja-veti magát, vergődik, vonaglik, dénferreg (*rég*), dőlöngözik (*rég*) | forgolódik, hentereg, hempereg, fentereg (*táj*), hengereg (*táj*) | heverészik, lustálkodik, döglük (*táj*)
feudális (fn) ◇ hűbéri, hűbéres, hűbérúri
feudalizmus (fn) ◇ hűbériség
feudum (fn) ◇ hűbértartás, birtok, gazdaság
fiadzik (ige) ◇ fial, kölykezik, ellik
 ◇ szaporodik, kamatozik, gyarapodik ♦ FOGY
fiáker (fn) ◇ bérkocsi, konflis
fiaskó (fn) ◇ kudarc, bukás, balsiker, sikertelenség, vereség, csőd, felsülés ♦ SIKER, NYERESÉG, SZERENCSE
fiatal I. (mn) ◇ fiatalka, ifjú, ifjúdád (*rég*), kiskorú, fiatalkorú, éretlen, zöldfülű, gyermeteg, gyermekded (*rég*), hátulgombolós (*pej*), ugrifüles (*biz*), pisis (*pej*), taknyos (*biz*), tejfölszájú (*pej*), csiribiri (*táj*) ♦ ÖREG, VÉN, AGG
 ◇ friss, zsenge, zöld, gyenge (*táj*), csivatang (*táj*) ♦ ÖREG, KEMÉNY, FÁS
fiatal II. (fn) ◇ ifjú, ifjonc, siheder, suhanc | bakfis ♦ AGGASTYÁN, AGG | VÉNSÉG
fiatalasszony (fn) ◇ asszonyka, ifiasszony (*rég*), menyecske (*táj*)
fiatalember (fn) ◇ ifjú, ifjonc, fiú, legény, siheder, suhanc, gyerekmember, fiatalúr, fickó, fickólegény (*táj*), finak (*táj*)
fiatalkor (fn) ◇ fiatalság, ifjúkor, ifjúság, csikókor, csikóévek ♦ ÖREGKOR
fiatalkorú (mn és fn) ◇ tinédzser, tini (*biz*), serdülő, kamasz, bakfis | kiskorú ♦ FELNÓTT, IDŐS, ÖREG
fiatalos (mn) ◇ ifjúi, ifjonti (*vál*), friss ♦ ÖREGES
fiatalság (fn) ◇ fiatalkor, ifjúkor, kamaszkor ♦ ÖREGKOR
 ◇ ifjúság, a fiatalok
fiatalúr (fn) ◇ úrfi, ifiúr, ficsúr (*rég*), arszlán (*rég*), gavallér, lion (*rég*)
fibula (fn) ◇ csat, kapocs, tű
 ◇ szárcapocs (*szak*)
ficam (fn) ◇ ficamodás, kifcamodás, rándulás, kimenyülés (*rég*), csikkanás (*táj*), kimarjulás (*táj*)
ficánkol, fickándozik (ige) ◇ ficánkodik (*táj*), ugrándozik, ugrabugrál, szökdél, szökdécel, igrebugrál (*táj*), izeg-mozog ♦ NYUGTON VAN

fickó (fn) ◇ kölyök, legény, siheder, suhanc, ifjonc, fiatalember, srác, suttyó (*táj*), surbankó (*táj*), bikfic (*táj*) | fráter, alak, pacák, pasas (*biz*), pasi (*biz*), pali (*biz*), hapsi (*biz*), szivar (*szleng*), szerzet, figura

ficsúr (fn) ◇ uracs (*rég*), piperkőc, divatfi, dendi (*rég*), gigerli (*rég*), aranyifjú, világfi, lion (*rég*), arszlán (*rég*), bájjúnár

fifika (fn) ◇ furfang, fortély, ravaszság

figura (fn) ◇ alak, tárgy, idom | bábu, báb | szereplő
 ◇ tánclépés, táncmozdulat, motívum, módozat, változat
 ◇ szerzet, pofa (*szleng*), csodabogár, fickó

figyel (ige) ◇ odafigyel, idefigyel, megfigyel, figyelmet szentel, figyelemmel kísér, nyomon követ, kémlel, leskel, figyelmez (*rég*), fürkészk, vizslat, vizsgál, fülel, hegyezi a fülét, hegyez (*rég*), les, figyuz (*szleng*), stíról (*szleng*), skubiz (*szleng*), cserkél (*táj*), neszel (*táj*) | megfigyelés alatt tart
 ◇ vigyáz, ügyel, szemmel tart, résen van, résen áll, lesben áll, ügyít (*táj*) **Sz:** nem téveszt szem elől; rajta tartja a szemét; szemmel tartja, mint a rosszra indulót ◆ ELHANYAGOL, RÁ SE HEDERÍT

figyelem (fn) ◇ figyelés, éberség, elővigyázat, érdeklődés, szemügyre vétel
 ◇ figyelmesség, kedvesség, előzékenység, udvariasság, tapintat ◆ FIGYELMETLENSÉG
 ◇ (*rég*): csend, csendesség, hallgatás

figyelemre méltó (mn) ◇ jelentős, fontos, nevezetes, érdekes, számottevő ◆ JELENTÉKTELEN, ÉRDEKTELEN

figyelmes (mn) ◇ éber, gondos, előrelátó, szemes, vigyázó, ügyelő, elővigyázatos, körültekintő, figyelős (*rég*), figyelmetes (*táj*) ◆ FIGYELMETLEN, VIGYÁZATLAN, GONDATLAN
 ◇ udvarias, előzékeny, tapintatos, szíves, kuláns (*rég*) ◆ UDVARIALTAN, TAPINTATLAN

figyelmesség (fn) ◇ előzékenység, kedveskedés, udvariasság, figyelem, tapintat, körültekintés, kulantéria (*vál*)
 ◇ ajándék, szíveség

figyelmetlen (mn) ◇ vigyázatlan, elővigyázatlan, gondatlan, szétszóró, szórakozott, nemtörődöm, hanyag, elszóródott eszű (*rég*), sükebóka (*táj*) ◆ GONDOS, ÓVATOS, KÖRÜLTEKINTŐ
 ◇ tapintatlan, udvariatlan, indiszkrét, figyeletlen (*rég*) ◆ FIGYELMES, TAPINTATOS, UDVARIAS

figyelmeztet (ige) ◇ felhívja a figyelmet, figyelmébe ajánl, avizál (*rég*), felszólít, felhív
 ◇ int, óva int, megint, pisszent (*táj*) | megszid, megdorgál, megfedd, rászól, megró, rendre int, rendreutasít, megleckéztet ◆ DICSÉR, ELISMER
 ◇ eszébe juttat, emlékeztet, emlékezetébe idéz, utal

figyelmeztetés (fn) ◇ figyelmeztető, emlékeztető, intelem, ujjmutatás (*vál*), jelzés, jeladás
 ◇ dorgálás, feddés, megrovás, intés, rendreutasítás ◆ DICSÉRET, ELISMERÉS

fikarcnyi (mn) ◇ kevés, kicsi, parányi, apró, pici, mákszemnyi, szemernyi, szikra, szikrányi, csepp, cseppnyi, csipet, csipetnyi, jottányi, hajszálnyi ◆ SOK

fikció (fn) ◇ koholmány, kitaláció, kitalálás, elmeszülemény, képzelődés, agyrém, képzelem (*rég*) ◆ VALÓSÁG
 ◇ feltevés, feltételezés ◆ BIZONYOSSÁG

fiktív (mn) ◇ képzelt, kitalált, képzeletbeli, megálmodott, elgondolt, költött, irreális, illuzórikus | alaptalan, valótlan, kiagyalt, koholt, hamis, ál, talmi ◆ VALÓS, LÉTEZŐ, REÁLIS
 ◇ föltett, valószínű, feltételezett, feltehető, vélt, állítólagos ◆ FENNÁLLÓ, TÉNYLEGES, BIZONYÍTOTT
 ◇ névleges, nem valódi, hiányzó, látszólagos, szimbolikus, metaforikus, képletes ◆ VALÓDI, IGAZI, KONKRÉT

fikusz (fn) ◇ szobafikusz, gumifa, gumifüge, kaucsukfüge

filc (fn) ◇ nemez

filctoll (fn) ◇ rosttoll, rostirón

filigrán (mn) ◇ aprólékos, minuciózus (*id*)
 ◇ kecses, könnyed, légies, éteri, finom, pici, parányi | karcsú, törékeny, vékony, kis termetű ◆ NEHÉZ, SÚLYOS, TESTES

fillér (fn) ◇ garas, krajcár, fitying, fabatka, pikula (*rég*), picula (*rég*), vas (*biz*), grand (*szleng*), fitty (*szleng*) ◆ FORINT

film (fn) ◇ filmszalag, filmtékercs
 ◇ mozgókép (*rég*), mozgófénykép (*rég*), kinematográfia (*rég*), mozifilm, játékfilm, filmalkotás, filmfelvétel, mozi (*biz*)
 ◇ (*szak*): hártya, bevonat

filmszínész (fn) ◇ filmsztár, mozicsillag, mozisztár, sztár
filmes (fn) ◇ filmszakember, filmrendező
filmez (ige) ◇ forgat, felvesz, megfilmesít, filmre visz
filmfelvétel (fn) ◇ forgatás, felvétel, filmforgatás, filmezés
 ◇ film, mozgókép (*rég*)
filmfelvevő (fn) ◇ kamera, kinematográf (*rég*)
filmgyár (fn) ◇ filmstúdió, stúdió
filmgyártás (fn) ◇ filmezés, filmipar, filmművészet, kinematográfia (*rég*), mozgófényképezés
filmszínész (fn) ◇ mozisínész, filmszínész, filmsztár
filmszínház (fn) ◇ mozi, mozgóképszínház, mozgó (*rég*), kinematográf (*rég*)
filmsztár (fn) ◇ filmszínész, mozicsillag, mozisztár, filmnagyság
filmtekerecs (fn) ◇ film, filmszalag
filmvetítő (fn) ◇ mozigép (*rég*), kinematográf (*rég*)
filodendron (fn) ◇ könnyezőpálma, levélfa
filológia (fn) ◇ bölcsésztudomány, forráskutatás, szövegkritika, szövegelemzés
filológus (fn) ◇ filosz | bölcsészhallgató
filozofál (ige) ◇ bölcselkedik, elmélkedik, medítál
filozófia (fn) ◇ bölcsélet, bölcsészet (*rég*), bölcsészettan (*rég*), bölcelem (*rég*), bölcsességtan (*rég*) | ideológia
 ◇ életfilozófia, életfelfogás, gondolkodásmód, világlátás, világnézet, világszemlélet
filozófus (fn) ◇ bölcselő, bölcs, gondolkodó, bölcselkedő
finálé (fn) ◇ zárótétel ◆ NYITÁNY
 ◇ zárójelenet
 ◇ befejezés, vég ◆ KEZDET
finánc (fn) ◇ pénzügyőr, vámőr, vámtisztviselő, vámos, vámszemlélsz (*rég*), spenótbakter (*pej*), spenótfogdász (*pej*), dohánycsősöz (*táj*), krumplijancsi (*táj*), zöldhuzár (*táj*)
finanszíroz (ige) ◇ pénzfel, szubvencionál (*szak*), szponzorál, támogat, dotál
findzsa (fn) ◇ csésze, kávécsésze, bögre
finom (mn) ◇ bársonyos, selymes, lágy | habkönnyű, lenge ◆ ÉRDES, DURVA, NYERS
 ◇ kecses, vékony, törékeny, filigrán, légies, kecsteli (*rég*) ◆ OTROMBA
 ◇ gyengéd, kíméletes, disztingvált, szubtilis (*vál*), delikát (*vál*), decens (*vál*), csiszolt, kifinomult, kifinomodott | előkelő, úri ◆ DURVA, GOROMBA, BÁRDOLATLAN
 ◇ aprólékos, apró, precíz, hajszálfinom, leheletfinom, árnyalatos, árnyalt, rafinált ◆ ELNAGYOLT
 ◇ izletes, ízes, jóízű, zamatos, inycsiklandó, étvágygerjesztő, kitűnő, nagyszerű, jóféle, pompás, deliciózus (*rég*), delikát, difinyós (*táj*), fájín (*táj*), finom-fánom (*táj*) Sz: mind a tíz ujját megnyalhatja utána; megnyalja a száját utána ◆ EHEDETLEN, ÍZTELEN, ROSSZ
 ◇ (*pej*): haszontalan, mihaszna, semmirekellő, semmirevaló
 ◇ [műszer]: pontos, precíziós
finomít (ige) ◇ rafinál (*szak*), tisztít
 ◇ tökéletesít, csiszol, cizellál, palléroz (*vál*), nemesít, kiművel, csiszároz (*rég*)
finomkodik (ige) ◇ kényeskedik, affektál (*id*), negédeskedik, pipeskedik (*táj*), pipiskedik
finomság (fn) ◇ kifinomultság, grácia (*vál*), törékenység ◆ DURVASÁG, BÁRDOLATLANSÁG
 ◇ árnyalat, szubtilitás (*id*)
 ◇ nyaláncság, csemege, ingyencfalat, ingyencség, delikatesz (*id*)
 ◇ tapintat, diszkréció, gyengédség, kímélet, decencia (*vál*) ◆ GOROMBASÁG, OTROMBASÁG, TAPINTATLANSÁG
fintor (fn) ◇ grimasz, pofa, arcfintorítás, fintorgás, arctorzítás, maskaraarc (*táj*)
fintorog (ige) ◇ fintorgat, fintort vág, grimaszol, grimaszokat vág, majomkodik, arcokat vág, pofákat vág, grimaszt csinál, finnyogtat (*táj*) | kényeskedik, válogat, fanyalog
finnyás (mn) ◇ finnyáskodó, kényes, kényeskedő, válogató, bélebűzhödő (*táj*), pipónyás (*táj*), nyaska (*táj*) | háklis (*biz*), szöröző (*biz*)
fiók (fn) ◇ rekesz, fach (*biz*)
 ◇ postafiók
 ◇ fióközlet, fióké (*rég*), leányvállalat, kirendeltség, lerakat ◆ KÖZPONT
 ◇ (*táj*): ablakszem

◊ (táj): fióka, kölyök

fióka (fn) ◊ kicsinye <vminek>, utód, sarj, fia (vál), fiók (táj), kölyök | madárfióka

fiola (fn) ◊ üvegcese, ampulla

firka (fn) ◊ rajz, ábrázolat

◊ irkafirka, krikszkraksz, ákombákom, macskakaparás, firkálmány ◊ ÍRÁS, SZÉPIRÁS, KALLIGRÁFIA

◊ (szleng): csel, trükk, fogás, furfang, praktika

◊ (szleng): elesés, elvágódás

firkál (ige) ◊ irkál, firkálgat, irkafirkál, odavet | irogat

firkálmány (fn) ◊ firka, firkálás, macskakaparás, ákombákom, irkafirka

◊ iromány, főremű, főremunka

firkant (ige) ◊ odavet, vakarít (táj), fickant (táj)

firkász (fn) ◊ skribler (rég), zugíró, zugírász, zugfirkász, újságfirkász, zughírlapíró, zsurnálfirkanc (rég)

◊ tintanyaló (pej), aktakucac, irodista (rég), tollnok, hivatalnok, tintanyúl (szleng), tintamityu (szleng), tintafosó (durva)

firma (fn) ◊ (rég): cég, vállalat

◊ (pej): jómadár, jópipa, mákvirág

firtat (ige) ◊ feszeget, bolygat, tudakol, utánajár, vizslat, csapáz (táj), üz-füz (táj), felpiskál (biz), érdeklődik, kérdezősködik, faggatózik

fitogtat (ige) ◊ büszkélkedik, dicsekszik, kérkedik, hivalkodik, henceg, hetykélkedik, parádézik, felvág, tüntet <mvivel>, tetszeskedik (rég), mutogat, csillogtat (vál), fitogat (táj), fitít (táj) ◊ TAKARGAT, SZÉGYELL

fitos (mn) ◊ pisze, turcsi, turpis (táj), csempe (táj), fitris (táj), felhajlott (rég), horgadt (rég) ◊ KAMPÓS

fityeg (ige) ◊ lóg (biz), csüng, lóg-lóg, lötyög (rég), leffeg (táj), filleg (táj)

fityegő (fn) ◊ függelék, műtyürke, műtyür, zsuzsu, bigyó (biz), füttyölék (rég), csilleng (rég), csingilingi (biz), toldalék (rég), csüllöngő (táj), pillempáty (táj)

fitymál (ige) ◊ lenéz, leszól, lekicsinyel, lebecsül, ócsárol, becsmérel, semmibe vesz, csekélybe vesz (rég), fittyet hány, pizmál (táj) ◊ DICSÉR

◊ (rég): becstelénít, gyaláz

fiú (fn) ◊ fiúgyerek, fiúgyermek, gyerek (táj), gyerekcse (táj), csimota (táj) ◊ LÁNY, LEÁNYGYERMEK

◊ fi (rég), srác, skac (szleng), gyerkóc, gyerkőce (táj), lurkó, kölyök, legényke, kisfiú, gézengúz (biz), nebuló, ördögfióka, publi (biz), krapek (szleng), fickó, kamasz, tacskó (biz), siheder, suttyó (táj), fattyú (táj), surbankó (táj), süvölvény

◊ [birtokszóként]: udvarló, jövendőbeli

fiúcska (fn) ◊ kisfiú, fiacska (táj), kölyök, lurkó, gyerkóc, gyerkőce (táj), bubu (biz), publi (biz) ◊ LEÁNYKA

fivér (fn) ◊ férfitestvér, fiútestvér, fitestvér (rég), testvér, egytestvér (táj), édestestvér (táj) | bátya, bratyó (biz) | öcs ◊ NÖVÉR, LEÁNYTESTVÉR

fix (mn) ◊ rögzített, megszabott, rendszeres, változatlan, állandó, előírt ◊ VÁLTOZÓ, IDŐLEGES, RENDSZERTELEN

◊ szilárd, mozgathatatlan, stabil, konstans (szak) ◊ MOZDÍTHATÓ, MOBILIZÁLHATÓ

◊ (szleng): biztos, bizonyos, tuti (biz), hőtziher (biz), százsázalékos ◊ BIZONYTALAN, KÉTSÉGES, LEHETSÉGES

fixál (ige) ◊ rögzít, véglegesít, állandósít, megszilárdít, stabilizál, alátámaszt, megerősít, bebiztosít | előír, megszab, meghatároz, limitál, megállapít | lefoglal, leköt

fixíroz (ige) ◊ bámul, mereszi a szemét, megfigyel, méreget, szemez (biz)

◊ rögzít, fixál

fizet (ige) ◊ pénzt ad, kiegyenlíti a számlát | térít, fedez, áll, rendez, visel, elintéz, törleszt, leperkál (biz), leszurkol (szleng), lepenget (biz), blechol (szleng), gubál (szleng), leszúr (szleng), tejel (szleng), csenget (szleng), díjaz, bérez, honorál, javadalmaz, jutalmaz Sz: fizet, mint a köles; fizet, mint a katonatiszt; kivirítja a dudvát (szleng) ◊ TARTOZIK

◊ jövedelmez, hoz, ad

◊ megfizet, megtorol, megbosszul ◊ ELNÉZ, MEGBOCSÁT, ELFELED

◊ bűnhődik, lakol, meglakol, megszenved

fizetés (fn) ◊ kiegyenlítés, törlesztés, utalványozás, térítés, rendezés, tejelés (szleng) ◊ TARTOZÁS

◊ kereset, bér, jövedelem, munkadíj, javadalmazás, járandóság, tiszteletdíj, fizetség, illetmény, zsold, gázsi (*biz*), fix (*biz*), honorárium, ellátmány (*szak*), díjazás, munkabér, javadalom, dotáció, juttatás, ellenszolgáltatás, ellátás

fizetéscsökkentés (fn) ◊ bércsökkentés, elvonás ♦ FIZETÉSEMELÉS, BÉREMELÉS

fizetésemelés (fn) ◊ béremelés, fizetésjavítás (*rég*), fizetésrendezés ♦ FIZETÉSCSÖKKENTÉS, BÉRCÖKKENTÉS

fizetési (mn) ◊ fizetett, díjazott ♦ FIZETÉS NÉLKÜLI, DÍJTALAN

fizetési (mn) ◊ kiegyenlítési [meghagyás] (*szak*), vagyoni [mérleg] (*szak*)

fizetéképtelen (mn) ◊ tönkrement, bukott, csődbe ment, eladósodott, vagyonbukott (*rég*) ♦ FIZETŐKÉPES, GAZDAG, TEHETŐS

fizetőpincér (fn) ◊ főpincér, főúr (*biz*), fizető (*biz*)

fizetség (fn) ◊ díj, bér, ellenszolgáltatás, járandóság, munkabér, kereset, munkadíj, tiszteletdíj, jutalom, zsold, díjazás, bérösszeg, hópénz (*rég*), renumeráció (*szak*), honorárium, fellépti díj, prémium, borralaló, hálapénz, paraszolvenca (*id*), dukancia (*táj*) ♦ KIADÁS, KÖLTSEGE

◊ elégtétel, fájdalomdíj, ellensúlyozás, kompenzálás | hála, viszonzás

fizika (fn) ◊ természettan (*rég*), fizi (*szleng*), fiziksz (*szleng*), fizikum (*szleng*), izzika (*szleng*) | fizikaóra

fizikai (mn) ◊ testi, kézi, kézkezi ♦ SZELLEMI

◊ materiális, konkrét, érzékelhető, természeti, világi, anyagi, tárgyi, valóságos, anyagelvű ♦ LELKI, SZELLEMI, MEGFOGHATATLAN

fizikum (fn) ◊ felépítés, testalkat, szervezet, testi erő, termet, testforma, testi felépítés, forma, idomok

◊ (*rég*): fizikaszertár

◊ (*szleng*): fizika | fizikaóra

fizikus (fn) ◊ (*rég*): orvos

fizimiska (fn) ◊ arc, orca, ábrázat, pofi (*biz*), külső, megjelenés, küllem, külalak, forma, arckifejezés | külsőségek

flamand (mn) ◊ flandriai (*rég*), holland

flanc (fn) ◊ (*biz*): nagyozás, hivalkodás, páváskodás, fitogtatás, rongyázás ♦ EGYSZERŰSÉG

flancol (ige) ◊ (*biz*): nagyozol, hivalkodik, cifrálnakodik, páváskodik, fitogtatja magát, divatozik, rázza a rongyot, divatol (*táj*), pöffeszkedik, parádézik, pompázik, diszeleg, henceg, előkelősködik

flanel (fn) ◊ parget (*rég*), barhent (*rég*)

flangál (ige) ◊ (*biz*): kószál, lófrál (*biz*), lődörög, lézeng, lötyög (*biz*), ödöng, ögyeleg, ténfereg, kóborol, csatangol, cselleng, csámborog, kujtorog, kóricál, bitangol (*táj*), kalézol (*táj*), gévalyog (*táj*)

flastrom (fn) ◊ sebtapasz, ragtapasz, szépségtapasz

◊ vigasz, gyógyír, fájdalomdíj

flaszter (fn) ◊ (*biz*): útburkolat, járda, utcaövezet, kövezet, burkolat, aszfalt, makadám (*szak*) ♦ FÖLDÚT

flegma I. (fn) ◊ (*biz*): hidegvér, nemtörődomség, közöny, közömbösség, egykedvűség, nyugalom, higgadság, lélekjelenlét ♦ IDEGESSÉG

flegma II. (mn) ◊ (*biz*): flegmatikus, nemtörődöm, közönyös, közömbös, rezignált, fásult, apatikus, érzéketlen, blazírt ♦ HEVES, LELKES, TÜZES

flegmatikus (mn) ◊ flegma (*biz*), egykedvű, nyugodt, hidegvérű, közönyös, közömbös, érzéketlen, rezignált, fásult, apatikus, blazírt ♦ FORRÓFEJŰ, HEVES, TÜZES

flekk (fn) ◊ (*szak*): hasáb, oldalmi szöveg

◊ (*biz*): folt, takargatnivaló

flóra (fn) ◊ növényvilág ♦ FAUNA, ÁLLATVILÁG

flekk (fn) ◊ rostonsült | cigánypecsenye, rablólús

flexibilis (mn) ◊ hajlékony, rugalmas, alakítható, képlékeny, elasztikus, plasztikus | formálható, meggyőzhető, alkalmazkodó, simulékony, készséges, együttműködő ♦ MEREV | MARADI, KORLÁTOLT

flóta (fn) ◊ fuvola

flotta (fn) ◊ hajóhad, hajóraj, hadiflotta, hadihajóraj

flört (fn) ◊ kacérkodás, legyeskedés, enyelgés, széptevés, kaland

flörtöl (ige) ◊ kacérkodik, enyeleg, édeleg, játszadozik, kokettál, cicázik, kötődik, huncutkodik, dévajkodik, incselkedik, hetyeg (*biz*), udvarolgat, legyeskedik, teszi a szépet

fóbia (fn) ◊ félelem, iszony, irtózás

foci (fn) ◊ (*biz*): labdarúgás, futball

◊ (*biz*): futball-labda, focilabda, bőrlabda, futball, laszti (*biz*), bőrgolyó (*táj*), bogyó (*szleng*), pötttyös (*biz*)

focizik (ige) ◇ (*biz*): futballozik

fodor (fn) ◇ bodor, kacskaringó, göndörödés, cicoma, dísz, sallang, zsabó (*szak*), rüs (*id*), krizli (*rég*)

◇ (*rég*): vízhullám, hajhullám

fodormenta (fn) ◇ banyamenta (*táj*)

fodrász (fn) ◇ borbély, hajfodrász (*rég*), hajszobrász (*biz*), frizőr (*rég*)

◇ fodrászüzlet, fodrászszalon, hajstúdió

fog¹ (ige) ◇ markol, szorít, megragad, ragad, kezelődik (*táj*), markász (*táj*) | tart, megtart | ér, kap <vmin>

◆ ELENGED, ELEJT

◇ szerez, [zsákmányul] ejt, elfog

◇ irányít <vkire, vmire> | ráfog, ráhárít

◇ hozzálát, hozzákezd, nekilát | kezd, belekezd ◆ ABBAHAGY, BEFEJEZ

◇ fegyvelmez, korlátoz, kordában tart, mérsékel ◆ KÉNYEZTET, ELENGEDI A GYEPLŐT

◇ <vkit vmire>: rászorít, rászoktat | késztet, rábír ◆ LESZOKTAT

◇ <vkin, vmin>: meglátszik, [hatást] érvényesít, hat

◇ [igába]: hajt, befog

◇ vesz, érzékel, felfog [adást]

◇ [íróeszköz]: ír

◇ (*táj*): fogan, megfogamzik

fog² (fn) ◇ agyar

◇ fogazás, bütyök, cakk (*biz*), kamó (*táj*)

fogad (ige) ◇ <vhova vkit>: befogad, bevesz, felvesz, beenged

◇ rendelkezésre áll, vár, vendégül lát | lát <vhogyan>, üdvözlő | rendel ◆ ELUTASÍT

◇ <vmivé>: tesz, avat, nyilvánítt

◇ <vkit, vmit>: felfogad, szegődtet, szerződtet, igénybe vesz ◆ ELBOCSÁT, ELKÜLD, FELMOND

◇ megfogad, tudomásul vesz ◆ VISSZAUTASÍT

◇ ígér, megígér, esküszik, fogadalmat tesz, szavát adja ◆ ELÁRUL, MEGSZEG

◇ fogadást köt, tippel

fogadalom (fn) ◇ ígélet, fogadás, eskü, adott szó, becsületszó, ígéretetés, kötés (*táj*), egyezés (*táj*), szerződés (*táj*)

fogadás (fn) ◇ vendégül látás, fogadtatás ◆ KIUTASÍTÁS, VISSZAUTASÍTÁS

◇ kihallgatás, audienca (*rég*) | estély, összejövetel, vendéglátás, vendégség, parti, zsúr | félfogadás

◇ (*rég*): megállapodás | ígélet, fogadalom, eskü, fogadkozás, fogadság (*táj*), fogadási (*táj*)

fogadkozás (fn) ◇ ígéretetés, esküdözés, eskü, fogadás, megerősítés, ajánlkozás

fogadkozik (ige) ◇ esküdözik, ígéretet, ígér, szavát adja, fogadalmat tesz, erősködik, erősítget, bizonygat, fogankodik (*táj*), fogazkodik (*táj*) Sz: köpi a markát

fogadó (fn) ◇ vendéglő, vendégház, csárda, kocsmá, szálló, panzió, motel, csapszék

fogadóóra (fn) ◇ ügyfélfogadás, félfogadás, látogatási idő

fogadószo (fn) ◇ társalgó, szalon, fogadóterem, vizitszo (*rég*)

fogadott (mn) ◇ elvállalt, szerződött, szerződtetett, alkalmazott | megígért

◇ [gyermek]: adoptált (*id*), örökbe fogadott, nevelt ◆ ÉDES-, SAJÁT

fogadtatás (fn) ◇ fogadás, üdvözlés, recepció [műé] (*id*)

fogalmaz (ige) ◇ szövegez, megír, szerkeszt, írásba foglal, formuláz, szavakba önt, kifejezésre juttat, elgondol, koncipiál (*rég*)

fogalmazás (fn) ◇ szövegezés, megírás, szerkesztés, írás, írásba foglalás, megszövegezés, szavakba öntés | elgondolás, konceptus (*rég*), formulálás, kifejezésre juttatás | fogalmazvány, dolgozat, impúrum (*rég*)

fogalmazvány (fn) ◇ fogalmazás, piszkozat, vázlat, tervezet, körvonalazás, elgondolás, konceptus (*rég*), impúrum (*rég*) ◆ TISZTÁZAT, KIDOLGOZÁS, MEGOLDÁS

fogalom (fn) ◇ eszme, gondolat, idea, absztrakció (*szak*), isme (*rég*)

◇ tudás, ismeret, elgondolás, sejtelem, sejtés, elképzelés, képzet, feltevés, dunszt (*szleng*)

fogamzás (fn) ◇ fogantatás, foganás, megtermékenyülés

fogan (ige) ◇ fogamzik, teherbe esik, megtermékenyül

fogamat (fn) ◇ eredmény, siker, gyümölcs ◆ KUDARC, EREDMÉNYTELENSÉG

◇ (*rég*): fogantatás, méhbefogadás

fogantosít (ige) ◇ megvalósít, végrehajt, érvényesít, kivitelez, elvégez, megcsinál, létrehoz, elintéz, véghezvisz, keresztülvisz, teljesít, eszközöl, perfektuál (*id*)

fogantyú (fn) ◇ fogódzó, kapaszkodó, markolat, fogó, fül, nyél, kilincs, szár, kallantyú, akasztó, kamó (*táj*), griff (*rég*), fogató (*táj*), fogatély (*táj*)

fogas¹ I. (mn) ◇ fogazott, csipkézett

◇ nehezen megoldható, nehéz, fogós, problematikus, gondot okozó, bonyolult, kényes, kinos, meggondolkodtató, elgondolkodtató ◆ EGYSZERŰ, SIMA, VILÁGOS

fogas¹ II. (fn) ◇ ruhaakasztó, akasztó, ruhafogas, állófogas | vállfa | előszobafal

◇ fogaskerekű vasút, fogaskerekű, hegyi vasút

fogas² (fn) ◇ süllő, fogassüllő

fogas (fn) ◇ szorítás, megragadás, markolás ◆ ELENGEDÉS

◇ mód, módszer, mesterfogás, megoldás | csíny, stikli (*biz*), cselfogas, trükk, fortély, csel, mesterkedés, manipuláció, ügyeskedés, manőver, húzás, ürügy

◇ zsákmány, préda, kövér falat, martalék (*rég*)

◇ étel, tál étel, enivaló, étékfogás, étékfogat (*rég*)

fogaskerekű (fn) ◇ fogaskerekű villamos, fogaskerekű vasút, hegyi vasút, fogas

fogász (fn) ◇ fogorvos, fogszakorvos, dentista (*rég*)

◇ fogtechnikus

fogászat (fn) ◇ fogkezelés, fogorvoslás, sztomatológia (*szak*) | fogorvosi rendelő

fogat¹ (ige) ◇ felszerszámotzat, befogat ◆ KIFOGAT

fogat² (fn) ◇ hintó, kocsi, szekér, ekvipázs (*rég*), fiáker

fogatlan (mn) ◇ foghíjas, fog nélküli, fogakitörött (*rég*) **Sz:** árendába adta a fogait

fogazat (fn) ◇ fogsor

◇ csipkézet, csipkézés, fogazottság, fogazás, perforálás

fogda (fn) ◇ börtön, büntetés-végrehajtási intézet, büntetőintézet, tömlöc (*rég*), fegyház, fogház, foghely (*rég*), áristom (*rég*), kóter (*rég*), dutyi (*biz*), sitt (*szleng*), karcer (*rég*), zárka, cella, szanatórium (*szleng*), internátus (*szleng*), kaszni (*biz*), josó (*táj*), siti (*szleng*), fapados (*szleng*), susogó (*szleng*), akvárium (*szleng*), csukda (*szleng*), kukkoló (*szleng*)

fogdme (fn) ◇ (*rég*): rendőr, csendőr, nyomozó, detektív, pribék, pandúr, poroszló (*rég*), hajdú, kopó (*szleng*), zсарu (*szleng*), zsernyák (*szleng*)

fogdos (ige) ◇ tapogat, piszkál, markolász, birizgál (*biz*), babrál, dögönyöz (*biz*), buzerál (*szleng*), nyúlkál (*szleng*), tapizik (*szleng*), mértéket vesz (*szleng*), babirkál (*táj*), baszkurál (*táj*), gögyörész (*táj*), macál (*táj*), mancsol (*táj*)

fogékony (mn) ◇ érzékeny, kifinomult, gyors felfogású, szenzibilis (*szak*), szenzitív (*szak*), nyílt eszű, intelligens, érző, értelmes, érdeklődő, tanulékony, nyitott, receptív (*szak*), eszes, hajlítható, alakítható | hajlamos <vmire> ◆ ÉRZÉKETLEN, FÁSULT, KÖZÖNYÖS

fogékonyság (fn) ◇ érzékenység, szenzibilitás (*szak*), hajlandóság, készség, diszpozíció (*szak*), tehetség, hajlam, érzék, hajlamosság, prediszpozíció (*id*), vonzódás, vonzalom, receptivitás (*szak*) ◆ ÉRZÉKETLENSÉG, KÉPTELENSÉG, ALKALMATLANSÁG

fogház (fn) ◇ börtön, büntetés-végrehajtási intézet, büntetőintézet, tömlöc (*rég*), fegyház, fegyencház (*rég*), fogház, foghely (*rég*), áristom (*rég*), javítóintézet (*rég*), dologház (*rég*), toloncház (*rég*), karcer (*rég*), zárka, cella, kaszni (*biz*), josó (*táj*), cukház (*táj*), siti (*szleng*), fapados (*szleng*), kóter (*rég*), dutyi (*biz*), susogó (*szleng*), akvárium (*szleng*), csukda (*szleng*), szanatórium (*szleng*), sitt (*szleng*), internátus (*szleng*), kukkoló (*szleng*)

foghíjas (mn) ◇ fogatlan

◇ hiányos, hézagos ◆ TELJES, FOLYAMATOS

foghús (fn) ◇ fogíny, íny

foghúzás (fn) ◇ fogeltávolítás (*szak*), extrahálás (*szak*), húzás (*biz*)

fogkő (fn) ◇ lemez, plakk (*szak*)

fogkrém (fn) ◇ fogpaszta, fogpép, fogtisztító szer

foglal (ige) ◇ hódít, meghódít, hatalmába kerít, szerez ◆ FELSZABADÍT

◇ [teret]: betölt, elfoglal

◇ megrendel, rezervál, biztosít, lefoglal ◆ LEMOND

◇ [magában foglal]: tartalmaz, felölel, befogad | hoz <magával>, von <maga után>

◇ <vmibe>: körbevesz <vmivel>, önt <vmibe>

◇ [rendszerbe]: állít, besorol

foglalat (fn) ◇ keret, ráma, tok, szegély, tartó, hüvely | aljzat (*szak*)

◇ összesség, summa (*biz*), summázat, összefoglalás, kivonat, lényeg, sűrítmény, vázlat, szinopszis (*szak*), magva, esszencia (*id*), kvintesszenciája, veleje

foglalatoskodik (ige) ◇ dolgozik, munkálkodik, tesz-vesz, elfoglalja magát, csinál | vesződik, bibelődik, bajlódik, foglalkozik, babrál, küszködik, fáradozik, bögyölődik (*táj*), csörtög (*táj*), fordulatoskodik (*táj*)

◆ UNATKOZIK, LEBZSEL

foglalkozás (fn) ◇ munka, szakma, mesterség, hivatás, pálya, életpálya, hivatal, tisztség, megbízás, megélhetés, kenyérkereset, tevékenység, működési kör, munkakör, szakmány (*rég*), professzió (*rég*)

◇ vesződés, munkálkodás, tanulmányozás, foglalatosság | időtöltés ◆ TÉTLENSÉG, TENGÉS-LENGÉS

foglalkozásszerűen (hsz) ◇ hivatásszerűen, hivatalból ◆ HOBBIBÓL

foglalkozik (ige) ◇ tesz, bibelődik, vesződik, dolgozik, folytat, végez, üz, csinál, művel, vizsgálódik, intéz

◇ gondja van rá, figyelmet fordít <vmire>, gondját viseli <vkinek, vminek>, törődik <vmivel, vkivel>, tanulmányoz, gondolkodik <vmin>, figyel <vmire, vkire> | vizsgál, taglal, mérlegel ◆ SORSÁRA HAGY, ELHANYAGOL

foglalkoztat (ige) ◇ dolgoztat, munkával ellát | alkalmaz, felvesz, felfogad, szerződtet, munkát ad ◆ ELBOCSÁT, ELKÜLD, FELMOND

◇ izgat, igénybe vesz, leköt, leköti a figyelmét <vkinek> | elfoglal, idegesít, gondot okoz, nyugtalanít ◆ HIDEGEN HAGY

foglaló (fn) ◇ előleg, letét, zálog, biztosíték, bánatpénz, előpénz (*rég*), felpénz (*rég*), fogadzó (*táj*)

◇ (*rég*): végrehajtó

foglalt (mn) ◇ fenntartott, lekötött, rezervált, előjegyzett ◆ SZABAD

◇ házas, nő | férjezett ◆ SZABAD, FACÉR

foglaltatik (ige) ◇ <vmiben>: szerepel, írva van

foglár (fn) ◇ börtönőr, fogházőr, foglár, fogdmeg (*rég*), fegyőr, profosz (*rég*), kulcsár (*rég*), tömlőctartó (*rég*), porkoláb (*rég*), poroszló (*rég*), börtönész (*táj*), smasszer (*szleng*), cikler (*szleng*), varjú (*szleng*), bakter (*szleng*)

fogó I. (mn) ◇ szorító, markoló, kapaszkodó

fogó II. (fn) ◇ harapófogó, laposfogó, csipesz, csipetítő, szeghúzó (*szak*), pincetta (*rég*)

◇ fül, fogantyú, nyél, markolat, csappantyú

◇ fogócska, fogódsi

◇ (*rég*): csapda, kelepce

fogócska (fn) ◇ fogó, fogódsi, cicajáték, cicázás, kergető, kergetőzés, cika (*táj*), cicás (*táj*), cika-mátka (*táj*)

fogódkodik, fogózkodik (ige) ◇ fogódkozik, fogózik, kapaszkodik, csimpaszkodik (*biz*), fogantozik (*táj*)

fogoly¹ (fn) ◇ rab, letartóztatott, őrizetes (*szak*), fegyenc, elítélt, árestáns (*rég*), sittes (*szleng*), magánzó (*szleng*), cinkelt (*szleng*) | tús | hadifogoly ◆ SZABAD

fogoly² (fn) ◇ fogolyamadár

fogolytábor (fn) ◇ rabtábor, munkatábor, láger | hadifogolytábor

fogorvos (fn) ◇ fogász, dentista (*rég*), sztomatológus (*szak*)

fogós I. (mn) ◇ nehéz, fejtörő, furfangos, megtévesztő | agyafúrt, ravasz ◆ EGYSZERŰ, KÖNNYŰ

◇ (*táj*): laktató, kiadós | grízes [liszt]

fogós II. (fn) ◇ (*táj*): fogócska

fogpíszkáló (fn) ◇ fogvájó, fogfa (*táj*)

fogság (fn) ◇ rabság, börtönbüntetés, fogva tartás (*szak*), szabadságvesztés, fegyházbüntetés, elzárás, áristom (*rég*) ◆ SZABADSÁG, ELBOCSÁTÁS, SZABADLÁBRA HELYEZÉS (*szak*)

◇ hadifogság

◇ szolgaság, rabszolgaság, rabiga (*vál*) ◆ FÜGGETLENSÉG

fogsor (fn) ◇ fogazat | műfogsor, protézis (*szak*)

fogtömés (fn) ◇ tömés, plomba (*szak*)

fogva (nu) ◇ <vminél>: folytán, következtében, következőleg <vmiből>

◇ <vmitől>: kezdve, kezdődően, számítva

fogy (ige) ◇ csökken, csappan, fogyatkozik, kevesbedik, kevesbül, fogytán van, apad, olvad, kopik, keskenyedik, vékonyodik, zsugorodik, szűkül (*rég*), kisebbedik, felhasználódik, lankad, mérséklődik, halványul, elhalkul, szűnőfélben van, csökik (*táj*), apaszt (*táj*), kopogat (*táj*) | csillapodik, csillapul ◆ NÖVEKSZIK, ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK

◇ soványodik, karcsúsodik, hitványodik (*táj*), aszik, sorvad ◆ HÍZIK, ERŐSÖDIK, DAGAD

fogyaszt (ige) ◇ soványít, karcsúsít, vékonyít | fogyókúrázik, fogyózik (*biz*), koplal, böjtöl | epeszt (*rég*), fonnyaszt (*rég*) ◆ KÖVÉRÍT, HIZLAL, VASTAGÍT

◇ eszik, iszik, étkezik, falatozik, táplálkozik, elkölt (*rég*), bekebelez (*biz*), kosztol (*biz*), harap (*biz*), pusztít, zabál (*szleng*), koptat (*táj*), fogyajt (*táj*) | vásárol, vesz | költ, konzumál (*rég*)

◇ felhasznál, felemészt, leköt, kimerít | csökkent, gyengít, felőröl, ritkít, sorvaszt, apaszt ◆ MEGTAKARÍT, GYARAPÍT, HOZZÁTESZ

fogyasztás (fn) ◇ csökkentés, ritkítás, csorbitás, megnyirbálás, mérséklés, redukálás, összevonás ◆ NÖVELÉS, GYARAPÍTÁS, FOKOZÁS

◇ soványítás, karcsúsítás ◆ HIZLALÁS, KÖVÉRÍTÉS, ERŐSÍTÉS

◇ táplálkozás, falatozás, evés-ivás, étkezés, zabálás (*szleng*)

◇ felhasználás, vásárlás, konzumálás (*rég*) ◆ MEGTAKARÍTÁS, GYARAPÍTÁS

fogyasztó I. (mn) ◇ soványító, karcsúsító, koplaltató ◆ HIZLALÓ, ERŐSÍTŐ, KÖVÉRÍTŐ

◇ táplálkozó, falatozó, evő-ivó, étkező, zabáló (*szleng*), kosztoló (*biz*)

◇ felhasználó, fölemésztő, kimerítő, vásárló, vevő ◆ MEGTAKARÍTÓ, SPÓROLÓ, GYARAPÍTÓ

fogyasztó II. (fn) ◇ vásárló, vevő, felhasználó, kliens ◆ TERMELŐ, ELADÓ, SZOLGÁLTATÓ

fogyatékos (mn) ◇ hiányos, hézagos, elégtelen, hibás, pontatlan, helytelen, selejtes, ingatag [érvelés] ◆ TELJES, TÖKÉLETES, HIÁNYTALAN

◇ hibás, testi hibás, nyomorék, rokkant, ütődött (*biz*), kóros, gyengeelméjű, sérült, defektes (*rég*), beteg, hibbant, erőtlen, visszamaradt ◆ EGÉSZSÉGES, NORMÁLIS, ÉP

fogyatékoság (fn) ◇ hiányosság, elégtelenség, pontatlanság, negatívum ◆ TELJESSÉG, PONTOSSÁG

◇ testi hiba, gyengeelméjűség, tökéletlenség, csökkent képesség, sérülés, defekt (*rég*), betegség, visszamaradottság, elégtelenség ◆ ÉPSÉG, EGÉSZSÉG

fogyatkozás (fn) ◇ kevesbedés, veszteség, sorvadás | szűkülködés, nélkülözés, szegénység ◆ NÖVEKEDÉS, GYARAPODÁS

◇ hiba, hiány, kár, tökéletlenség, káló (*szak*), defektus (*rég*), csorba, sérülés ◆ TELJESSÉG, TÖKÉLETESSÉG

◇ betegség, hanyatlás, gyengülés, apadás, gyengeség, elerőtlenedés ◆ EGÉSZSÉG, ERŐSÖDÉS, VIRULÁS

◇ [holdé]: sötétülés, halványulás, fogyás ◆ FÉNYESEDÉS, GYARAPODÁS

fogyókúra (fn) ◇ fogyasztás, fogyi (*biz*), fogyó (*szleng*), soványító kúra ◆ HÍZÓKÚRA

fogyókúrázik (ige) ◇ diétázik, fogyókúrát tart, fogyaszt, fogyasztja magát, fogyózik (*biz*), fogyizik (*biz*) | koplal, böjtöl ◆ HÍZÓKÚRÁZIK

fohász (fn) ◇ ima, imádság, kérelem, kérés, folyamodás, sóhaj, kívánság | esedezés, esdeklés, könyörgés

fohászkodik (ige) ◇ <vkihez>: imádkozik, imát mond, folyamodik, sóhajtozik, esedez, esdekel, könyörög

◇ (*tréf*): káromkodik

◇ (*rég*): óhajtozik, nyög

fojt (ige) ◇ fojtogat, fullaszt, szorít, megöl, nyuvaszt (*táj*)

◇ tömit, szigetel, elzár, eltöm ◆ KIENGED

◇ [magába fojt]: visszatart, lenyel (*biz*), elhallgat, eltitkol, elrejt, magába temet ◆ SZÉTKÜRTÖL, KIKIABÁL

fojtó (mn) ◇ fojtogató, fullasztó, nehéz, fülledt, dohos, szellőzetlen, döglletes, bűzös, romlott [levegő], poshadt | párás, ködös, páradús ◆ FRISS, TISZTA, SZELLŐS

◇ nyomasztó, terhes, szorító

fojtogat (ige) ◇ szorongat, szorít, fullaszt, fojt, torkon ragad, megtorkol (*táj*)

◇ nyugtalanít, aggaszt, gyötör

fojtott (mn) ◇ fullasztó, fojtó, levegőtlen, fülledt, dohos, áporodott, szellőzetlen, páradús ◆ FRISS, SZELLŐS, KISZELLŐZÖTT

◇ [hang]: rekedt, tompa, kongó, visszatartott, suttogó, visszafogott ◆ FÉNYES, TISZTA, CSENGŐ

fok¹ (fn) ◇ kiszögellés

◇ várfok, hegyfok

fok² (fn) ◇ lépcsőfok, grádics (*rég*)

◇ állomás, szint

◇ mérték, fokozat, erősség, grádus (*rég*)

foka (fn) ◇ tengerikutya (*rég*)

◇ (*szleng*): felmosórongy

fokbeosztás (fn) ◇ mérce, skála, lépték, fokozat

fokmérő (fn) ◇ értékmérő, fokoló (*táj*)

fokos (fn) ◇ csákány, fokoscsákány

fokoz (ige) ◇ növel, emel, tetéz, súlyosbít, felerősít, erősít, felcsigáz | nagyobbít, sokszoroz, gyarapít, hatványoz, öregbit ◆ CSÖKKENT, MÉRSÉKEL, VISSZAFOG

fokozás (fn) ◇ növelés, erősítés, emelés, súlyosbitás, felerősítés | öregbités, hatványozás, lelkesítés, nagyítás, sokszorozás | nagyobbítás ◆ CSÖKKENTÉS, MÉRSÉKLÉS

fokozat (fn) ◇ mérték, árnyalat, fok, szakasz, stádium, szint, lépcső

◇ rang, beosztás, grádus (*rég*), cím, kategória, osztály, csoport

fokozatos (mn) ◇ fokbeosztásos | graduális (*szak*), stadiális (*szak*)

◇ lassú, szakaszos, mérsékelt, lépcsőzetes, egyenletes ◆ GYORS, HIRTELEN, VÁRATLAN

fokozatosan (hsz) ◇ lassan, fokenként, lépésenként, fokról fokra, lépésről lépésre

fokozódik (ige) ◇ emelkedik, erősödik, növekszik, nagyobbodik, továbbharapózik, súlyosbodik | öregbedik (*rég*) ◆ CSÖKKEN, FOGY, GYENGÜL

◇ (*biz*): elmérgesedik, elfájul ◆ JAVUL, ENYHÜL

fokozott (mn) ◇ erős, emelt, nagyfokú, intenzív, megsokszorozódott, kettőzött, kétszeres, növelt, megnövelt, megnövekedett, megfeszített, átlagon felüli, nagyméretű, nagy terjedelmű ◆ MÉRSÉKELT, VISSZAFOGOTT

fókusz (fn) ◇ gyújtópont (*szak*), gócpont, góc, mag | centrum, központ, középpont ◆ PERIFÉRIA

fólia (fn) ◇ lemez | ezüstpapír, sztaniol

◇ (*szak*): gyógynövénylevél

folklór (fn) ◇ néphagyomány, népköltészet

◇ folklorisztika (*id*), néprajz

folt (fn) ◇ paca (*biz*), pecsét, plecsni (*biz*), flekni (*biz*), petty | maszat, piszok, kozsfolt

◇ (*rég*): maradék, hulladék, pöszlék (*táj*), faradék (*rég*)

◇ takargatnivaló, szeplő, szégyenfolt, bélyeg

◇ toldás, flekk (*biz*), hozzátétel (*rég*)

◇ (*táj*): falka, csapat

foltos (mn) ◇ pecsétes, piszkos, szennyes, maszatos, koszos, festékes, mocskos, pacás (*biz*), szurtos, fecsekés (*táj*) ◆ TISZTA

◇ mintás, tarka, babos, pettyezetett, pettyezett, iromba (*táj*), cirmos (*táj*) ◆ SIMA, EGYSZÍNŰ

◇ foldozott, foltozott, toldozott, toldozott-foldozott, viseltes ◆ ÚJ

foltoz (ige) ◇ javít, toldoz, told-fold, varrogat, korfol (*táj*), tataroz (*rég*) | helyrehoz ◆ ELTÉP, FELHASÍT

folyadék (fn) ◇ ital, lé, nedv, nektár, nedű (*vál*), nedvesség, fluidum (*szak*), víz | főzet, liquor (*szak*)

◇ (*rég*): ér, folyomány, forrás, forradék (*táj*), csorgó, csorogvány (*rég*), csermely, patakocska, vízfolyás

folyam (fn) ◇ folyó

◇ áradat, áramlás

folyamán (nu) ◇ során, közben, idején, alatta

folyamat (fn) ◇ procedura, eljárás

◇ lefolyás, menet, sor, alakulás, történéis

folyamatos (mn) ◇ folytonos, összefüggő, megállás nélküli, állandó, szakadatlan, szüntelen, tartós, folyó, permanens, megszakítatlan, sorozatos, szünet nélküli, nonstop ◆ ÁTMENETI, IDŐSZAKOS

folyamodik (ige) ◇ <vmiért>: kér, pályázik, kérelmez, apellál, kérvényez, fordul <vkihez>, esedezik, könyörög, fellebbez, kérelmet terjeszt elő, benyújt, instanciázik (*rég*), peticionál (*rég*)

◇ <vkihez>: felhasznál, alkalmaz

folyamodvány (fn) ◇ kérvény, pályázat, kérelem, beadvány, petíció, kérelmezés, igénylés, instancia (*rég*)

folyás (fn) ◇ menet, haladás, működés, rend ◆ MEGÁLLÁS, SZÜNET

◇ folyószakasz, folyamszakasz

◇ meder, teknő, ár, áramlás, sodrás, áramlat | ér, patak

◇ csurgás, csepegés, csörgedezés, patakzás, szivárgás

◇ váladékozás, váladékkiválasztás (*szak*), nedvezés | fehérfolyás

folyat (ige) ◇ csorgat, ereszt, bocsát, enged, szivároztat

◇ (*táj*): párosodik, üzekedik, ivarzik | pároztat

folyékony (mn) ◇ cseppfolyós, fluid, folyó, folyós, híg, folyadékszerű ◆ SZILÁRD, KEMÉNY

◇ gördülő, folyamatos, sima, könnyed, gördülékeny | kurzív (*szak*) ◆ AKADOZÓ, NEHÉZKES, SZÉTESŐ

folyik (ige) ◇ szivárog, kiszivárog, folydogál, csörgedez, csobog, gurog (*táj*), löcsög (*táj*), csorog, csurog, csöpög, csepeg, ömlik, patazkik, áramlik, hőmpölyög, özönlik, zúdul, kiömlik | cseppfolyóssá válik, olvad, olvadoz, felolvad, megolvad, fölenged ◆ MEGÁLL | MEGSZILÁRDUL

◊ folyamatban van, halad, tart, megy, történik, műsoron van (*biz*), pereg, zajlik, folytatódik, előre megy ◊
 LEÁLL, MEGAKAD

◊ <vhova>: jut, bekerül

◊ <vmiből>: származik, ered, jön, következik

folyó I. (fn) ◊ folyam, folyóvíz

folyó II. (mn) ◊ folyékony, híg, folyós, olvadt ◊ KEMÉNY, SZILÁRD, FAGYOTT

◊ mostani, jelenlegi, aktuális

folyóírás (fn) ◊ kézírás ◊ NYOMTATÁS, GÉPÍRÁS

folyóirat (fn) ◊ periodika (*szak*), közlöny, szemle | magazin

folyomány (fn) ◊ következmény, eredmény, konzekvencia (*szak*), konklúzió, tanulság, fejlemény, gyümölcse <vminek>, hatás, foganat, kihatás, okozat, kimenet, rezultátum (*rég*) ◊ INDÍTÉK, FORRÁS, EREDET

folyondár (fn) ◊ kúszónövény, futónövény, szulák, repkény, iszalag

folyópart (fn) ◊ töltés, mart, part ◊ MEDER, FOLYÓMEDER

folyósít (ige) ◊ kiutal, fizet, teljesít, kielégít, engedményez, juttat

folyosó (fn) ◊ tornác, gang (*biz*), függőfolyosó, körfolyosó, kerengő, gádor (*táj*) | átjáró | sétáló (*rég*)

◊ korridor (*szak*), vágat (*szak*), tárna

folyószámla (fn) ◊ kontó (*rég*), bankszámla

folytán (nu) ◊ következtében, eredményeképpen, nyomán, miatt, következményeként

◊ folyamán

folytat (ige) ◊ továbbcsinál, továbbvisz, újrakezd ◊ ABBAHAGY, FELAD

◊ végez <vmít>, gyakorol, űz, művel, foglalkozik <vmivel>, szenteli magát <vminek> | bonyolít, kultivál

folytatódik (ige) ◊ továbbhalad, továbbmegy ◊ MEGÁLL, MEGSZÚNIK

◊ átöröklődik, fennmarad, hagyományozódik ◊ ELFELEJTŐDIK, FELEDÉSBE MERÜL, ELMŰLIK

◊ terjed, elterül, átnyúlik ◊ VÉGET ÉR, MEGÁLL, VISSZAVONUL

folytatólagos (mn) ◊ folyamatos, megszakítás nélküli, szakadatlan, hozzákapcsolt, folytonos, folyószámos (*szak*), permanens, rendszeres, kiapadhatatlan ◊ SZAKASZOS, MEGSZAKÍTOTT, RENDSZERTELEN

folyton (hsz) ◊ szüntelenül, állandóan, mindig, kitartóan, szünet nélkül, egyre, folyton-folyvást, tartósan, szakadatlanul, megszakítás nélkül, egyfolytában, vég nélkül, örökösen, minduntalan, unos-untalan, furtonfurt, fánton-fánt (*táj*), minduntig (*táj*), mindváltig (*táj*), furtonosan (*táj*) ◊ NÉHA, IDŐNKÉNT | SOHA

folytonos (mn) ◊ állandó, nonstop, folyamatos, folytatólagos, töretlen, szünet nélküli, szüntelen, szakadatlan, huzamos, zavartalan, örök, örökös, permanens, soha el nem múló, folyvást tartó, kiapadhatatlan, kifogyhatatlan | egyenletes, megszakítás nélküli, megszakítatlan, kontinuos (*szak*) ◊ MEGSZAKÍTOTT, IDŐSZAKOS, SZAKASZOS

fon (ige) ◊ sodor, összesodor, összefűz, köt, hurkol, teker ◊ KIBONT, SZÉTSODOR, SZÉTVÁLASZT

fonák I. (mn) ◊ visszás, szokatlan, furcsa, képtelen, nevetséges, kínos, kényelmetlen, kellemetlen

fonák II. (fn) ◊ [birtokszóként]: visszája, hátoldala ◊ ELEJE, SZÍNE

◊ [teniszben]: fonákütés, backhand (*szak*) ◊ TENYERES ÜTÉS, FOREHAND (*szak*)

fonal, fonál (fn) ◊ szál, cérna

◊ kapcsolat

◊ porzószál (*szak*), filamentum (*id*)

foncsor (fn) ◊ amalgám (*szak*)

fondorlat (fn) ◊ ármány, cselszövés, intrika, csel, csalás, rászedés, beugratás, félrevezetés, mesterkedés, fortély, manipuláció, machináció (*biz*), fifika (*biz*), furfang, csalafintaság, csalárdtság, hamisság, ravaszság, szemfényvesztés, trükk, átverés (*biz*)

fonetika (fn) ◊ hangtan

fonó (fn) ◊ összejevetel, táncház, fonóház, fonóka (*táj*), guzsalyos (*táj*)

◊ fonoda, fonóüzem

fonoda (fn) ◊ fonó, fonalgyár, fonóműhely

fonódik (ige) ◊ tekeredik, rácsavarodik, kuszálódik, összetekeredik, felcsavarodik, összeszövődik, illeszkedik ◊ FELBOMLIK, SZÁLAKRA BOMLIK

◊ átölel, kulcsolódik, összesimul

◊ szövődik, alakul

font¹ (fn) ◊ pound (*id*)

◇ (*rég*): mérleg

font² (mn) ◇ fonott, fonadékos, összefon, fonatos, fűzött

fontolgat (ige) ◇ latolgat, mérlegel, hány-vet, meghánytorgat (*rég*), fontolóra vesz, irget-forgat (*táj*), töpreng, tanakodik, rágódik, számítgat, [elméjében] forgat, gondolkodik, gondolkodóba esik, morfondíroz, megbecsül, számítást végez, spekulál, találgat, konfundál (*táj*), vizsgál ◆ ELDÖNT, ELHATÁROZ

fontos (mn) ◇ alapvető, elemi, jelentős, jelentékeny, jelentőségteljes, lényeges, lényegbevágó, lényegi, meghatározó, hangsúlyos, nyomatékos, nagy fontosságú, létfontosságú, főbenjáró, nagymérvű, nagysúlyú, számba veendő, mértékadó, mérvadó, döntő, sokatmondó, kiemelkedő, kimagasló, elsődleges, nagy horderejű, figyelemre méltó, említésre méltó, nélkülözhetetlen, elengedhetetlen, szükséges, életbe vágó | számottevő, nagy, komoly, súlyos, nyomós **Sz:** nagy súllyal esik latba; sokat nyom a latban ◆ LÉNYEGTELEN, MÁSODLAGOS

◇ híres, előkelő, rangos, kitűnő, közismert, tekintélyes, befolyásos, nevezetes, neves, hírneves, illusztris ◆ JELENTÉKTELEN, ISMERETLEN, NÉVTELEN

◇ (*rég*): fontoskodó, nagyképű

fontoskodik (ige) ◇ nagyképűsködik, okoskodik, tudálékoskodik, megjátssza magát, nyüzsög, akadékoskodik, okvetetlenkedik, sertepertél (*biz*) **Sz:** mindenből nagy dolgot csinál; minden aprólékot arany tollal ír; minden lében kanál; játssza az eszét (*szleng*) ◆ MEGHÚZZA MAGÁT, VISSZAHÚZÓDIK

fontoskodó (mn) ◇ tudálékos, okoskodó, mindentudó (*pej*), akadékoskodó, szörzálhasogató, túlbuzgó, tolakodó, ügybuzgó, kotnyeles

◇ nagyképű, önelégült, öntelt, önhitt, gögös, beképzelt, elbizakodott, felfuvalkodott, pöffeszkedő ◆ SZERÉNY, TERMÉSZETES

fontosság (fn) ◇ jelentőség, nagyság, jelentékenységek, komolyság, nyomaték, horderő, tekintély ◆ ÉRDEKTELENSÉG, JELENTÉKTELENSÉG, LÉNYEGTELENSÉG

fonnyad (ige) ◇ hervad, zsugorodik, szárad, tikkad, senyved, kókad, aszik, összehúzódik, satnyul, töpped, töpörödik, konyul, fonyarodik (*táj*), ráncosodik, gőzörödik (*rég*) ◆ VIRUL, VIRÁGZIK

◇ bágypad, sorvad, sorvadozik, emésztődik, ösztövéredik (*rég*) ◆ ERŐRE KAP, ERŐSÖDIK, FÖLTÁMAD

◇ (*szleng*): kudarcot vall

fordít (ige) ◇ elforgat, elmozdít, penderít, pöndörít, senderít (*táj*), pödörít (*táj*), pördít (*táj*), serdít (*táj*) | lapoz, átvált

◇ hengerít, gördít, gurít, forgat | borít, dönt, düt, billent

◇ csavar, csavarint, teker

◇ változtat, módosít, megmásít, átalakít, átformál, más formába önt

◇ [pénzt]: ad, költ, áldoz, befektet, beruház, felhasznál ◆ MEGTAKARÍT

◇ átültet, áttesz, tolmácsol

fordítás (fn) ◇ tolmácsolás, átültetés, transzláció (*szak*), tradukció (*szak*)

◇ szövegváltozat, verzió

◇ irányváltoztatás

fordító I. (fn) ◇ tolmács, transzlátor (*id*)

fordító II. (mn) ◇ tolmácsoló, magyarító, átültető

fordított (mn) ◇ visszás, fonák, ferde | ellentétes ◆ HELYES, HELYÉNVALÓ

◇ inverz (*szak*), reciprok (*szak*)

fordítva (hsz) ◇ ellenkezőleg, másképpen, fordítottan, visszafelé, ellenkező irányban, ellentétesen | megfordítva

◇ helytelenül, balul, visszájára, visszajáról, fonákul ◆ JÓL, HELYESEN

fordul (ige) ◇ perdül, penderedik

◇ irányt vált, eltér | kanyarodik, kanyarul

◇ <vki, vmi felé>: irányul, terelődik | támad

◇ <vkihez, vmihez>: szól, beszél | folyamodik, föllebbez, kérést intéz

◇ <vmilyené>: változik, alakul, válik

fordulat (fn) ◇ körbeforgás

◇ változás, váltás, átalakulás, fordulópont, krízis

◇ (*rég*): kanyarulat

◇ kifejezés, szókapcsolat

fordulatos (mn) ◇ színes, változatos, kalandos, élénk, érdekes ◆ EGYHANGÚ, UNALMAS

fordulatszám (fn) ◇ forgásszám

forduló I. (mn) ◇ <vmilyené>: változó, alakuló, váló

◇ kanyarodó

forduló II. (fn) ◇ kanyar, kanyarulat

◇ fordulás, fordulat

◇ [mérkőzésen]: szakasz, menet

fordulópont (fn) ◇ határkő, forduló, fordulat, sorsfordulat, válság, krízis, változás, inflexió pont (*szak*)

forgács (fn) ◇ hulladék, töredék, morzsalék, szilánk, reszelék, szálka, törmelék, diribdarab, fenyőfáklya, szíjács (*táj*), háncs, eselék (*táj*), hulkács (*táj*), faradék (*rég*)

◇ sziporka

forgácsfánk (fn) ◇ csöröge, csörögefánk, herőce (*táj*), cserefánk (*táj*), csörge (*táj*), laskafánkó (*táj*)

forgácsol (ige) ◇ esztergál

◇ aprít, hasít, szilánkol, sziláncsol (*táj*)

forgalmas (mn) ◇ népes, frekventált, sűrűn látogatott, közkedvelt | eleven, élénk, nyüzsgő, mozgalmas ◆ CSENDES, NYUGODT, BÉKÉS

forgalmaz (ige) ◇ forgalomba hoz, elad, kereskedik, árusít, értékesít

forgalmi (mn) ◇ közlekedési

◇ kereskedelmi, eladási, értékesítési

forgalmista (fn) ◇ forgalomirányító, menetirányító (*szak*), forgalmi tiszt

forgalom (fn) ◇ közlekedés

◇ nyüzsgés, elevelenség, élénkség, járás-kelés, jövés-menés, tevés-vevés, sürgés-forgás | látogatottság, frekvencia (*id*)

◇ kelendőség, piac, áruforgalom

forgás (fn) ◇ pörgés, örvénylés, kavargás, gomolygás, körben járás, kerengés, rotáció (*szak*), perdület (*szak*), forgatag (*táj*) | váltakozás, irányváltztatás, körfordulat

◇ forgalom

◇ kelep (*szak*), piruett (*szak*), megperdülés, orsó

forgat (ige) ◇ csavar, teker, fácsar, pörget, pödör, pöndörít, sodor, perdít, sederít (*táj*), kavár, kever, keringet, görget, hengerget, csömbölyget (*táj*), hömpölyget, kurbiliz (*biz*), rigolíroz (*szak*), centrifugál (*id*)

◇ használ, befektet

◇ lapoz, lapozgat | olvasgat

◇ filmez, filmet készít

◇ boldogul, bánik <vmivel>, használ

◇ [vmit a fejében]: fontolgat, számítgat, meghány-vet, gondolkodik <vmin>, gondolkozik <vmin>, töpreng <vmin>

forgatag (fn) ◇ tömeg, forgalom, kavalkád, kavargás, sürgés-forgás, nyüzsgés, viharzás, tevés-vevés

◇ örvénylés, áradat, forgószél, légörvény, örvény (*rég*), szélvihar

forgatókar (fn) ◇ forgattyú, tekerő, pörgettyű, kurbli (*biz*)

forgatókönyv (fn) ◇ szöveggönyv, szcenárium (*szak*)

forgó I. (mn) ◇ keringő, pörgő, forduló, forgatható, örvénylő, kavargó, gomolygó ◆ ÁLLÓ, MOZDULATLAN
◇ (*rég*): forgandó ◆ ÁLLANDÓ

forgó II. (fn) ◇ (*táj*): örvény, víztölcsér, örvénylés

◇ (*rég*): sisakdisz, dísz, tollbokréta, csótár (*táj*)

◇ propeller (*rég*) | papírforgó

◇ (*táj*): izület, forgócsont

◇ (*táj*): körhinta

◇ (*táj*): napraforgó, napbanézó (*táj*)

◇ vetésforgó

forgolódik (ige) ◇ sűrög-forog, sürgölődik, szorgoskodik, ireg-forog (*táj*), nyüzsgő, fergelődik (*táj*)

◇ <vki körül>: udvarol, közelít, legyeskedik, settenkedik, hízeleg, kakaskodik (*biz*), törleszkedik, dörgölődzik, dörgölözik, kerülget, környékeztet, teszi a szépet, csapja a szelet

◇ hempereg | hánykolódik, fészkelődik

◇ <vmilyen körben, vhol>: viselkedik, érintkezik <vkivel>, forog, mozog

forgópisztoly (fn) ◇ revolver, pisztoly

forgószél (fn) ◊ ciklon, tornádó, orkán, hurrikán (*szak*), tájfun, tromba (*szak*), burana (*szak*), szélörvény, széltölcsér, örvény (*rég*), boszorkányszél (*rég*)

forma (fn) ◊ alak, megjelenés, kinézés, külalak, fizimiska (*biz*), fizikum, testforma, termet, kép (*rég*), ábrázat (*rég*) | kiállítás, kivitel ♦ FORMÁTLANság

◊ mód, módszer, módozat (*szak*), eljárás, stílus, elrendezés, rendszer

◊ versforma

◊ hangalak (*szak*), megnyilatkozás

◊ alakulat (*szak*), alakzat (*szak*)

◊ minta, kapta, kaptafa, sablon, keret | idom

◊ külsőség, előírás, formaság

formáció (fn) ◊ kialakulás, kifejlődés

◊ alakulat, képződmény

◊ alakzat, felállás | alakulat, egység

formái (mn) ◊ formális, látszólagos, külsőleges ♦ VALÓSÁGOS, LÉNYEGI, BELSŐ

formál (ige) ◊ létrehoz, alkot, formába önt, mintáz, megjelenít | metsz <vmibe>, farag, ábrázol (*rég*)

◊ alakít, változtat, idomít, nevel

formális (mn) ◊ alakí, formai, forma szerinti, külsődleges, névleges, lényegtelen ♦ TARTALMI

◊ megszabott, szabályos, előírással, konvencionális

◊ rideg, hideg, fagyos, hűvös, udvariaskodó, kimért | szertartásos ♦ MELEG, BARÁTSÁGOS, BIZALMAS

◊ (*rég*): nyilvánvaló, valóságos, szemmel látható | félreérthetetlen

formás (mn) ◊ tetszetős, arányos, jó alakú, jó formájú, takaros, csinos, szép, jó külsejű, kellemes külsejű, deli (*vál*), bájos, kecses, szemrevaló ♦ FORMÁTLAN, IDOMTALAN, TORZ

formaság (fn) ◊ külsőség, körülményeskedés, körülményesség, formalitás, forma, alakosság (*szak*), szokás, illendőség, szertartás, ceremónia, szertartásosság ♦ FESZTELENSÉG, KÖZVETLENSÉG, EGYENESSÉG

formátlan (mn) ◊ alakatlan, otromba, esetlen, idomtalan, csúnya, éktelen, torz, eltorzult, ormótlan, amorf (*szak*), deformált, bambuca (*táj*), batu (*táj*), csajtabajta (*táj*), lepsi (*táj*), debezsi (*táj*) ♦ FORMÁS, TETSZETŐS, CSINOS

formula (fn) ◊ minta, modell, szabály, frázis, képlet, előírás, megkötés, szövegminta | recept, utasítás

◊ összegzés, meghatározás, tétel | kifejezés, szólásmód, szóolás

◊ (*rég*): ige, varázsszó, varázsigé

forog (ige) ◊ körbejár, perdül, csavarodik, kering, kereng, pörög, megfordul, cirkulál, rotációt végez (*szak*), karingálódik (*táj*), forgolódik (*táj*), kavargó, örvénylik ♦ ÁLL, LEÁLL

◊ hentereg, gurul, hengeredik, hempereg, átfordul | fészkelődik, hánykolódik, izeg-mozog ♦ NYUGSZIK

◊ <vh>: forgolódik, megfordul, tartózkodik

◊ forgalomban van, kézről-kézre jár

◊ táncol | piruettezik (*szak*)

forr (ige) ◊ fő, lobog, zubog, zuhog, gyöngyözik, bugyborékol, bugyog, buzog (*rég*), habzik, pezseg, hólyagot vet, bizseg (*táj*), lohog (*táj*), bruhézik (*táj*)

◊ erjed

◊ forrong, fortyonkodik (*rég*), zajdul (*rég*) | mérgelődik, haragszik, dühöng

forradalmár (fn és mn) ◊ szabadságharcos, felkelő, lázadó, rebellis (*rég*), zendülő, lázongó, lánglelkű

forradalmis (ige) ◊ átalakít, átformál, megújít ♦ MEGHAGY, MEGŐRIZ

forradalmi (mn) ◊ revolúciós (*id*), fellázadó, rebellis (*rég*) ♦ MEGHÓDOLÓ, ENGEDELMES, MEGALKUVÓ

◊ gyökeres, mélyreható, alapos, határozott, radikális

◊ erőszakos, kíméletlen, szélsőséges, felforgató, anarchikus, zavargó | heves, nyugtalan ♦ BÉKÉS, CSENDES, HIGGADT

forradalom (fn) ◊ felkelés, revolúció (*rég*), forrongás, lázadás, zendülés, összeesküvés, rebellió (*rég*), népfelkelés, szabadságharc ♦ REND

◊ fordulat, átalakulás, megújulás

forradás (fn) ◊ heg, sebhely, var, varrat, hegedés, hegesedés, forrács (*táj*), derce (*táj*), gyürke (*táj*), kukuc (*táj*)

forral (ige) ◊ forrásba hoz, főz ♦ FAGYASZT, HŰT

◊ ingerel, hevít, gerjeszt

◊ tervel, kimódol, kifőz, kiagyal, főz <vmit>

forrás (fn) ◊ buzogás, pezsgés, habzás, bugyborékolás ♦ FAGYÁS, LEHŰLÉS

◇ eredet, ősforrás (*vál*), származás, keletkezés, forrásvidék, lelőhely, vízfő (*rég*), forradék (*rég*), buzgás (*szak*), bugyorgó (*táj*) ◆ VÉG, VÉGPONT
 ◇ góc, ok ◆ KÖVETKEZMÉNY
 ◇ kútfő, kútforrás (*rég*), tudósító, hírforrás | forrásmű, forrásmunka
 ◇ alap, anyagi eszközök
forrásmunka (fn) ◇ kútfő, kiindulás, forrásmű
forrásvíz (fn) ◇ ásványvíz, gyógyvíz, fakadóvíz (*táj*), dárdányos (*táj*), árvíz (*rég*) ◆ CSAPVÍZ
forraszt (ige) ◇ cinez, rögzít, összeköt, összeölt (*rég*) ◆ SZÉTVÁG
forró (mn) ◇ zubogó, forrásban levő, lobogó, fővő, párolgó, gőzölgő, heveteges (*rég*) ◆ JEGES, JÉGHIDEG
 ◇ tüzes, izzó, égető, meleg, áthevült | kánikulai, trópusi, tropikus (*szak*), délszaki, egzotikus, tűző, tikkasztó
 ◆ HIDEG
 ◇ heves, lángoló, bensőséges, áhítatos, indulatos, lobbanékony, vehemens, rajongó, lázban égő, parázs, odaadó, temperamentumos, eszeveszett, örült ◆ HŰVÖS, KÖZÖNYÖS, FÁSULT
 ◇ (*táj*): lázas, belázosodott
forrong (ige) ◇ kitörni készül, lázadozik, lázad, zendül, zavarog, mozgolódik, ellenszegül, zúgolódik, tombol, tiltakozik, nyugtalanodik | dühöng, mérgelődik, háborog, tajtékzik, őrijong ◆ BELENYUGSZIK, LEHIGGAD
forrongás (fn) ◇ elégedetlenség, nyugtalanlás, háborgás, hullámozás, zavargás, lázongás, lázadás, zendülés, ellenszegülés, felkelés, pártütés, tumultus (*rég*), megmozdulás, felfordulás, rendzavarás, forradalom, revolúció (*rég*) ◆ BÉKE, REND, NYUGALOM
forroság (fn) ◇ hőség, kánikula, heve <vminek> ◆ FAGY, ZIMANKÓ, HIDEG
 ◇ szenvedély, hevület, tűz, lelkesedés, rajongás, lángolás, elragadtatás, vehemencia | láz ◆ HIDEGSÉG, KÖZÖNY, KÖZÖMBŐSSÉG
 ◇ (*táj*): láz, hőemelkedés
forrpont (fn) ◇ forráspont ◆ FAGYÁSPONT
fortély (fn) ◇ cselofogas, csel, ravaszság, trükk, furfang, csalapintás, ügyeskedés, mesterkedés, fondorlat, fifika (*biz*), finesz (*biz*), forsz, praktika | csinja-binja <vminek>, nyitja <vminek>, mesterfogás, fogás ◆ EGYENESSÉG, ŐSZINTESÉG, BECSÜLETESÉG
fortélyos (mn) ◇ cseles, furfangos, ravasz, leleményes, csalapinta, elmés, agyafűrt, körmönfont, ravaszkodó, dörzsölt (*biz*), csavaros észjárású, találékony, gógyis, fineszes (*szleng*), fifikás (*biz*), trükkös (*biz*), faramuci (*biz*), firnyákos (*szleng*) ◆ NYÍLT, ŐSZINTE, EGYENES
fortyog (ige) ◇ bugyborékol, bugyog, pöfög
 ◇ dühöng, morgolódik, bosszankodik, füstölög ◆ MEGNYUGSZIK
forum (fn) ◇ nyilvánosság, színhely, színtér, küzdőtér, közélet
 ◇ hivatal, hatóság, bíróság
 ◇ (*rég*): vásár, vásártér, piactér | köztér, főtér
foszforeszkál (ige) ◇ fénylik, villózik, villózik
foszlány (fn) ◇ darab, cafat, fecni, szelet, morzsa, töredék, csipet, rongy, ringy-rongy (*rég*), ringyó (*durva*), fosztiika (*táj*), fosztány (*rég*)
foszlik (ige) ◇ kopik, szakadozik, szétmegy, elväsik, elmállik, elrongyolódik, kirojtosodik, feslik, hámlik, vásik, foszladozik, málladozik, koszlik (*táj*), koszol (*táj*), fejlik (*táj*)
 ◇ semmivé válik, ködbe vész, szétoszlik
foszt (ige) ◇ lefejt, hánt, hántol, lehuáz, csupaszt, kopaszt, megtépáz, tép, hájaz, hüvelyez, megmellest (*táj*)
 ◇ fosztogat, rabol, zsákmányol, dúl, kalózol (*rég*)
fosztogat (ige) ◇ rabol, prédál, ragadoz, zsákmányol, kirámol, harácsol, lenyúz, eltulajdonít, elemel, megdézsmál, elsikkaszt, elkoboz, lefoglal, zabráll (*szleng*), konfiskál (*rég*) ◆ AD, AJÁNDÉKOZ
fofel (fn) ◇ karosszék, párnásszék, fotó (rég)
fotó (fn) ◇ fénykép, kép, felvétel, fotográfia (*rég*), portré
 ◇ (*táj*): petróleum
fotokópia (fn) ◇ fénymásolat, fakszimile (*szak*), kópia, másodpéldány
fotós (fn) ◇ fényképész, fényíró (*rég*), fotóművész | fotoriporter
fotóz (ige) ◇ fényképez, filmez, fotografál
fő¹, fő^l (ige) ◇ forr, rotyog, zubog, puhul, kovad (*táj*) | készül
 ◇ kitikkad

fő² I. (fn) ◇ fej, kobak (*biz*), koponya, észtok (*szleng*), tök (*szleng*) | kalász, buga
 ◇ személy, tag, ember

fő² II. (mn) ◇ első, elsődleges, elsőrendű, legfontosabb, döntő, alapvető, fundamentális, vezérlő, vezető, centrális (*id*), központi, kardinális, sarkalatos, dominális (*id*), kiemelkedő, egyetemes, lényeges, nyomós, jelentős, elemi, uralkodó, fontos ◆ MELLÉKES, LÉNYEGTELEN, UTOLSÓ

főbejárát (fn) ◇ főkapu, portál (*rég*) ◆ KISAJTÓ, SZEMÉLYBEJÁRÓ, MELLÉKBEJÁRAT

főbenjáró (mn) ◇ súlyos, fontos, lényeges, életbe vágó, halálos, kriminális (*biz*), fővesztéssel járó (*rég*) ◆ KÖNNYŰ, MELLÉKES, LÉNYEGTELEN

főbérelő (fn) ◇ háziúr (*rég*), bérbeadó, szállásadó, háztulajdonos, gazda (*táj*) | házibácsi (*biz*) | házinéni (*biz*) ◆ ALBÉRLŐ, BÉRLŐ

főbúnos (fn) ◇ főkolompos (*pej*), bandavezér, fővezér

főcím (fn) ◇ címfej (*szak*), címsor (*szak*) ◆ ALCÍM

föderáció (fn) ◇ szövetség, államszövetség, unió | szövetkezés

főfoglalkozás (fn) ◇ főállás ◆ MELLÉKFOGLALKOZÁS, RÉSZFOGLALKOZÁS, MELLÉKÁLLÁS

főhadnagy (fn) ◇ főhangya (*szleng*), nagyhangya (*szleng*)

főhatalom (fn) ◇ felsőbbség, főnhatóság (*rég*), szupremácia (*szak*), vezető szerep, vezérszerep, ellenőrzés, irányítás, autoritás (*id*), hegemonia ◆ ALÁVETETTSÉG, ALÁRENDELTSÉG

főiskola (fn) ◇ akadémia, főtanoda (*rég*), politechnikum (*rég*) | konzervatórium (*id*), konzi (*biz*)

főispán (fn) ◇ királybíró (*rég*), comes (*rég*) ◆ ALISPÁN, VICISPÁN

főként, főképp (hsz) ◇ főképpen, leginkább, különösen, különlegesen, különösképpen, különösképp, sajátképpen, főleg, kivált, kiváltképp, nagymértékben, nagyobbára, jobbára, jórészt, elsősorban, nagyrészt, többnyire, jelesen (*vál*), pláne (*biz*) ◆ KEVÉSBÉ, RÉSZBEN, ALIG

főkötő (fn) ◇ fejkötő, bóbita, csepesz (*táj*)
 ◇ (*táj*): pofon
 ◇ (*rég*): konty

föl,¹ fel (hsz) ◇ talpra! (*biz*), ébresztő!

föl² (fn) ◇ [ételen]: hártya, bőr
 ◇ java, legjava, színe ◆ ALJA

föld (fn) ◇ földgolyó, földkerekség, földteke, sárgolyó (*vál*), sárteke (*pej*), glóbusz, világ ◆ ÉG, ÉGBOLT
 ◇ szárazföld, felszín ◆ TENGER, VÍZ
 ◇ szántóföld, szántó, parcella, termőföld, termőtalaj, talaj, táptalaj, rög | birtok, földbirtok, telek
 ◇ (*vál*): ország, tartomány, vidék, határ | haza, otthon, anyaföld
 ◇ padló ◆ PLAFON, MENNYEZET

földalatti I. (mn) ◇ [mozgalom]: ellenálló, titkos, illegális ◆ NYILVÁNOS, LEGÁLIS

földalatti II. (fn) ◇ metrő, mélyvasút, kéregvasút, kismetrő (*biz*)

földbirtokos (fn) ◇ földesúr, hűbérúr, nagybirtokos, nábob, úri birtokos, középbirtokos, kisbirtokos, uraság (*rég*), mezőgazda (*rég*), gazdálkodó ◆ ZSELLÉR

földbirtokreform (fn) ◇ agrárreform, földreform, földosztás

földdarab (fn) ◇ telekrész, telek, házhely, parcella, tag ◆ FÖLDBIRTOK
 ◇ göröngy, hant, rög

földel (ige) ◇ betemet, betakar, elás ◆ KIÁS, KIHANTOL
 ◇ (*szak*): földdel összeköt, szigetel

földelés (fn) ◇ betemetés, betakarás, elásás ◆ KIÁSÁS, KIHANTOLÁS
 ◇ (*szak*): földdel összekötés, szigetelés

földesúr (fn) ◇ földbirtokos, nagybirtokos, bojár, uraság (*rég*), jószágbirtokos (*rég*) ◆ JOBBÁGY

földgömb (fn) ◇ földgolyó, földteke, földkerekség, sárgolyó, sárteke (*pej*) | glóbusz (*rég*) ◆ ÉG, ÉGBOLT, MENNYBOLT

földhözragadt (mn) ◇ szegény, nincstelen, koldusszegény, vagyontalan, ínséges, ágrólszakadt **Sz**: szegény, mint a templom egere; se inge, se gatyája ◆ VAGYONOS, MÓDOS, GAZDAG
 ◇ kicsinyes, közönséges ◆ NAGYVONALÚ, ELEGÁNS, NAGYSTÍLŰ

földi I. (mn) ◇ földlakó, evilági, teresztrikus (*szak*), földünkhöz tartozó ◆ GALAKTIKUS (*id*), ÉGI, TŰLVILÁGI
 ◇ alacsony [növény], kúszó, földben termő
 ◇ tapasztalható, átélhető, elérhető, reális

◊ prózai, anyagi, fizikai, banális, köznapi, közönséges, földhözragadt ♦ EMEKEDETT, FENNKÖLT, MAGASZTOS

◊ mulandó [élet], világi ♦ ÖRÖKKÉVALÓ, LELKI, SPIRITUÁLIS

földi II. (fn) ◊ honfitárs, hazámfia, atyafi (*rég*), barát, koma (*táj*), szomszéd

földieper (fn) ◊ eper, számóca, komócsin (*táj*)

földigilisza (fn) ◊ kukac, barázdaféreg (*táj*), földipióca (*táj*), esőkukac (*táj*)

földimogyoró (fn) ◊ amerikai mogyoró, búrmogyoró, kuszka (*táj*), földikenyer (*táj*)

földmunkás (fn) ◊ kubikos, kubukos (*táj*)

földművelés (fn) ◊ földművelés (*rég*), szántás-vetés, mezőgazdaság, gazdálkodás, agrárgazdaság (*szak*), agronómia (*szak*)

földműves (fn) ◊ paraszt, mezőgazda (*rég*), szántóvető (*rég*), földművelő, parasztember

földnyelv (fn) ◊ félsziget, földszoros, földcsík

földönfutó (fn) ◊ hontalan, hazátlan, otthontalan, üldözött, bujdosó, száműzött, számkivetett, jogfosztott, kiközösített, jöttment, sehonnai

◊ szegény, földhözragadt, nincstelen ♦ GAZDAG, VAGYONOS

földöntüli (mn) ◊ földön kívüli, túlvilági, égi, mennyei, természetfölötti | transzcendens, metafizikus, megfoghatatlan, megmagyarázhatatlan, kísérteties, titokzatos, rejtélyes, valószínűtlen, csodás, mesés, kideríthetetlen, érthetetlen ♦ FÖLDI

◊ átszellemült, könnyed, éteri, bájos, angyali, csodálatos, rendkívüli ♦ FÖLDHÖZRAGADT

földrajz (fn) ◊ geográfia, földírás (*rég*), földleírás (*rég*)

◊ földrajzóra, föci (*szleng*)

földreform (fn) ◊ agrárreform, földbirtokreform, földbirtokrendezés (*rég*), földosztás

földrengés (fn) ◊ rengés, földindulás, földlökés, földrázkódás, földrendülés (*táj*), földzúdulás (*táj*)

földrész (fn) ◊ kontinens, világrész, földség (*rég*)

◊ telek, szántó, szántóföld

földszint (fn) ◊ alap, első szint, alsó szint, parterre (*id*) ♦ EMELET

földtan (fn) ◊ geológia (*szak*), földtudomány

földvezeték (fn) ◊ földelés

fölé (nu és hsz) ◊ rá, föléje, tetejére, tetejébe, hegyibe (*táj*), fölibe (*táj*) ♦ ALÁ, ALULRA

◊ elé, elébe, fölébe ♦ MÖGÉ, UTÁNA

fölebe (hsz) ◊ fölé, rá, föléje, tetejére, tetejébe, hegyibe (*táj*), fölibe (*táj*) ♦ ALÁ, ALULRA

föleg (hsz) ◊ főként, főképp, kivált, kiváltképp, leginkább, elsősorban, mindenekelőtt, leggyakrabban, különösen, jórészt, túlnyomóan, majdnem, többnyire, rendszerint ♦ RÉSZBEN, KEVÉSBÉ

föleje (hsz) ◊ fölé, fölébe, rá, tetejére, tetejébe, hegyibe (*táj*), fölibe (*táj*) ♦ ALÁ, ALÁJA, ALULRA

föleány (fn) ◊ elsőbbség, előny, túlerő, túlsúly, többség, vezető szerep, fennsőbbiség, felsőbbiség, hegemonia, magasabbrendűség, primátus (*id*), szupremácia (*szak*), prioritás (*id*) ♦ HÁTRÁNY, LEMARADÁS

◊ fölényesség, leereszkedés, lekezelés, lekicsinylés, lenézés

föleányos (mn) ◊ döntő, meghatározó, jelentős, lehangoló, elsöprő, átütő, ragyogó, biztos, óriási ♦ JELENTÉKTELEN, SZERÉNY

◊ kihívó, hetyke, prepotens, rátarti, parancsoló, basáskodó, fennhéjázó, fennsőbbiséges, pöffeszkedő, pökhendi, arrogáns, öntelt, beképzelt, felfuvalkodott, vállveregető, lekicsinylő, lenéző, leereszkedő, lekezelő, felvágó, hetyenpetty (*táj*), hickivicki (*táj*) ♦ SZERÉNY, SZELÍD, ENGEDÉKENY

föleányeskedik (ige) ◊ nagyoz, nagyképszerűsködik, lehangol Sz: a kert felől áll; a part felől áll; adja a bankot; adja a nagyot; fenn hordja az orrát; magas lóra ül; magas lóról beszél ♦ SZERÉNYKEDIK

fönemes (fn) ◊ arisztokrata, mánás, patricius (*id*), főúr, oligarcha (*rég*), országnagy (*rég*), nagyúr (*rég*) ♦ KÖZEMBER, POLGÁR, PARASZT

fönemesség (fn) ◊ arisztokrácia, főúri rend, mánások, oligarchia (*szak*) ♦ KÖZNÉP, POLGÁRSÁG, PARASZTSÁG

fönév (fn) ◊ szubsztantívum (*rég*), nomen (*szak*)

fönixpálma (fn) ◊ datolyapálma

fönök (fn) ◊ vezető, eljáró, vezér, parancsnok, főmufti (*tréf*), feljebbvaló, följjebbvaló, felettes, fölöttes, öreg (*biz*), gazda (*biz*), princípális (*rég*), göré (*szleng*), bossz (*szleng*), fejcs (*szleng*), nagyfönök (*szleng*), atyaisten (*tréf*), séf (*szleng*), nacsalnyik (*szleng*), hajesár Sz: bika a csordában ♦ BEOSZTOTT, ALÁRENDELT, ALKALMAZOTT

főnyeremény (fn) ◇ földij

◇ előny, nyereség, haszon

főpap (fn) ◇ főpásztor, egyháznagy (rég), pontifex (id)

főparancsnok (fn) ◇ fővezér, hadvezér, tábornagy

főparancsnokság (fn) ◇ vezérkar, fővezérlet (rég)

főpincér (fn) ◇ fizetőpincér, főúr (biz)

förgeteg (fn) ◇ vihar, zivatar, szélvész, égiháború, forgószél, ciklon, tornádó, hurrikán, tájfun, zegernye (táj) ◆ SZÉLCSEND

förtelem (fn) ◇ szörnyűség, utálatosság, förtelmesség, undokság, gusztustalanság

förtelmes (mn) ◇ szörnyű, utálatos, undok, gusztustalan, undorító, gyomorforgató, visszataszító, ocsmány, borzalmas, taszító, ellenszenves, émelyítő, kibírhatatlan, fertőztetett (rég) ◆ VONZÓ, KELLEMESE, ELBŰVÖLŐ

fősvény (mn) ◇ fukar, zsugori, szűkmarkú, szűkkezű (rég), szorosmarkú (rég), szűkkeblű, kuporgató, anyagias, garasos, krajcároskodó, garasoskodó, snassz, zsebrák (rég), kupori (táj), smucig (biz), sóher (biz), skót (biz), szőrösszívű (biz), faszari (táj), faszarágó (szleng), citromfingó (táj), csikar (táj), égettbelű (táj), falkörmöző (táj), koporcsi (táj), szarevő (durva), szarrágó (durva) **Sz:** a száraz kortyot is számba veszi; a falatot is sajnálja magától; a tiszta vizet is megszűri; a penészes bort is drágállja; alig ad egy zápfogra valót; azt mondja, nem adja, inkább a sárba tapodja; csak azért halt meg délelőtt, hogy az ebédet ne fizesse; disznósíjjal kötötte az erszényét; ebszíjjal van megkötve az erszénye; élére rakja a pénzt; félpofára etet; fogához veri a garast; földet eszik, mint a béka; fősvény, mint a péntek; gyertyát sem gyújt, fél, hogy elfogy; ha nyálával jóllakhatnék, sohasem köpné ki; ha a szelet lenyelhetnék, azzal tartaná a cselédet; hatszor is megolvassa a pénzt; igen szoros markú; konc nélkül adja a levét; kupáját sem öblíti meg, fél, hogy vize elfogy; kutyahájjal kenték meg az alfélet; kutyaszíjjal van bekötve az erszénye; kutyaszírral kenték meg az oldalbordáját; kutyaszírral van megkenve az erszénye; lapát hátával méri a borsót; lidérc ül a pénzén; magától is sajnálja; mázos a bögréje; megenné a maga szarát is; megenné kétszer, amit egyszer lehet; megfeji az ágast is; megolvassa, hány falatot nyel a cseléd; nadrágjára sem zsinórt, sem bélést nem tetet; olyan szűken eresztí, mint a kotyogó; örömet odaajándékozna mindenét, ha el nem vennék; összehúzta a markát a köszvény; részt venne ingyen az árvák vacsoráján; senkit sem maraszt ebédre; sós babot eszik, vizet iszik rá; szánja koporsóra a deszkát; száraz kéztől szakadt ajándék; tartanék én lovat, ha zabot szarnék meg szart ennék; úgy adja ki a pénzt, mintha a fogát húznák; ül a pénzén; a ganéjt is megenné, ha бүдös nem volna; a tengelyt sem kenetné meg, ha el nem kopna; lattal mér <vmit>; nem iccével, hanem gyűszűvel méri a bort; nem üti ki a vak ló szemét; somfánál főz; ül a pénzesládán, mint a kotlós ◆ BÖKEZŰ, ADAKOZÓ, JÓTÉKONY

főszereplő (fn) ◇ főhős, címszereplő, főalak | hősnő ◆ MELLÉKSZEREPLŐ, EPIZÓDSZEREPLŐ | STATISZTA

◇ vezető, főember, főkolompos (pej), hangadó, primás (pej) ◆ UTÁNFUTÓ, KISHAL

főtér (fn) ◇ piactér, fórum (rég)

főtlen (mn) ◇ nyers, fővetlen ◆ FÖTT, KÉSZ

főtt (mn) ◇ párolt, puha ◆ FÖTLEN, RÁGÓS, NYERS

főúr (fn) ◇ főnemes, nemes, országnagy (rég), nagyúr (rég), arisztokrata, mágnás, kiskirály ◆ JOBBÁGY, PARASZT, POLGÁR

◇ (biz): fizetőpincér, főpincér, fizető (biz)

fővádlott (fn) ◇ főbűnös ◆ MELLÉKVÁDLOTT, TETTESTÁRS

főváros (fn) ◇ székváros | metropolisz, világváros

fővárosi (mn) ◇ székvárosi ◆ FALUSI, VIDÉKI

főveg (fn) ◇ süveg, sapka, sipka (táj), kucsma, kalpag, csákó

fővény, fővény (fn) ◇ homok, apró kavics, füvény (táj), sóder | homokos talaj

◇ (rég): porond, játéktér, porzó (rég)

fővezér (fn) ◇ előjáró, főparancsnok, hadseregpáncsnok, hadvezér, fejedelem, nagyvezér, generalisszimusz (rég) | elnök, nagyfőnök (szleng), főnök, góré (szleng), főmufti (szleng)

◇ főkolompos (pej), előcsahos (pej), hangadó, irányadó

fővonal (fn) ◇ főút, elsőrendű vasút (szak), nagyvasút, magisztrálvonal (rég)

◇ gerincvezeték, trónk (szak)

főz (ige) ◇ párol, puhít, abál, köveszt (táj) | szakácskodik, főzőcskézlik, kotyvaszt (pej), buktatárkodik (táj), korficol (táj)

◇ kifőz, fertőtleníti, megtisztít, desztillál | kivon, előállít [szeszt]

◇ [titokban]: tervez, forral, kiagyal, kimódol, szándékában áll
 ◇ kér, kérlel, udvarol, fűz (*biz*) | rábeszél, puhít, győzköd, gyúr (*biz*)
főzelék (fn) ◇ csuszpájz (*biz*), vastagétel (*táj*), ázalék (*rég*), mártó (*táj*), mártogató (*táj*), főzemény (*rég*)
 ◇ (*táj*): [nyers] zöldség
főzet (fn) ◇ forrázat, dekoktum (*id*) | kivonat, párlat
 ◇ kotyvalék (*pej*), lé
főzőedény (fn) ◇ edény, fazék, lábas, serpenyő, kukta, üst, kondér
főzőfülke (fn) ◇ teakonyha, benyíló
főzőkanál (fn) ◇ fakanál, kanál
főzőlap (fn) ◇ rezsó, tűzhelylap
frakció (fn) ◇ csoport, pártcsoport, klikk (*pej*)
 ◇ (*szak*): elegy, halmaz
franc (fn) ◇ (*rég*): frank, francia
 ◇ (*rég*): vérbaj, szifilisz (*szak*), bujakór (*rég*), franciasenyv (*rég*), francia betegség (*rég*) | rosseb, nyavalya, fészkes fene
francia (mn és fn) ◇ frank (*rég*), franciaországi, gall
franciaágy (fn) ◇ ikerágy, dupla ágy
franciakulcs (fn) ◇ csavarkulcs, szorítókulcs
frank (mn és fn) ◇ (*rég*): francia, gall, franciaországi
fránya I. (mn) ◇ (*biz*): ármányos, huncut, furfangos, furmányos | bosszantó, idegesítő
 ◇ furcsa, különös
fránya II. (fn) ◇ [szitkozódásban]: fene, manó
frappáns (mn) ◇ találó, csattanós, poénos | meglepő, váratlan, hatásos, megkapó, meghökentő, blikkfingos (*biz*) ◆ HATÁSTALAN, SEMMITMONDÓ, ÉRDEKTELEN
frász (fn) ◇ (*táj*): görcs, rángógörcs, nyavalya, nyavalyatörés
 ◇ (*biz*): ijedelem, félelem, izgalom, cidri
 ◇ (*szleng*): pofon, nyakleves, tasli (*biz*)
fráter (fn) ◇ ember, férfi, pasas (*biz*), fickó, alak, krapek, pali (*biz*), muksó (*biz*), mókus (*biz*), ürge (*biz*) | tökfaj, semmirekellő, csirkefogó, tökfílkó
 ◇ szerzetes, testvér, barát
frázis (fn) ◇ szólam, közhely, klisé, szólásmód, sallang, banalitás, szóvirág, cikornya, sablon
 ◇ (*szak*): [zenei] mondat
fregoli (fn) ◇ ruhaszárító
 ◇ átváltozó művész
 ◇ [jelzőként]: kifordítható [kabát]
frekvencia (fn) ◇ (*szak*): rezgésszám, hullámhossz, periódusszám
 ◇ pulzusszám (*szak*)
 ◇ (*szak*): sűrűség
freskó (fn) ◇ falfestmény, mennyezetfestmény
fricska (fn) ◇ ütés, pöccintés, koppintás (*szleng*) | orrpattintás, orrpecek, ravaszpöc (*táj*)
 ◇ bosszantás
frigy (fn) ◇ szövetség, szerződés, kötelék, kötés (*rég*), egyezmény
 ◇ (*vál*): házasság, nász
 ◇ (*rég*): fegyverszünet, békekötés ◆ HADÜZENET
friss (mn) ◇ fürge, élénk, eleven, mozgékony, serény, sebes, gyors, fürgenc (*táj*), fírgenc (*táj*), virgonc | lendületes, erőteljes, energikus, dinamikus ◆ LASSÚ, LOMHA, NEHÉZKES
 ◇ korán kelő ◆ LUSTA
 ◇ üde ◆ FÁRADT
 ◇ üdítő, élénkítő, hűvös, tiszta ◆ NEHÉZ, NYOMASZTÓ, FOJTÓ
 ◇ új, újdonsült, új keletű, mai, minapi, mostani, idej, korszerű, a legutóbbi, recens (*id*) ◆ IDEJÉTMÚLT, ELAVULT, KORÁBBI
 ◇ [növény]: zsenge, fiatal ◆ FÁS, ÖREG
 ◇ gyors ütemű
frissít (ige) ◇ üdit, élénkít, megújít, frissel (*táj*) | hűsít ◆ FÁRASZT, KIMERÍT
 ◇ (*szak*): készlet, színít, finomít

frissítő I. (mn) ◇ üdítő, élénkítő, pezsdítő, húsító ◆ BÁGYASZTÓ, LANKASZTÓ, FÁRASZTÓ

frissítő II. (fn) ◇ üdítőital, üdítő, innivaló

◇ (rég): harapnivaló, uzsonna

frivol (mn) ◇ könnyelmű, komolytalan, kacér, léha, ledér, könnyűvérű, felelőtlen, szemérmetlen, erkölcstelen | szemérmesértő, illetlen, sikamlós, illemsértő, pikáns | tiszteletlen, kegyeletsértő, cinikus | megbotránkoztató ◆ SZEMÉRMES, ILLEDELMES, ERKÖLCSŐS

frizura (fn) ◇ hajviselet, | haj, hajzat, toll (szleng)

frizsider (fn) ◇ hűtőszekrény, hűtőgép, hűtőkészülék, hűtő (biz), jégszekrény

frocliz (ige) ◇ bosszant, piszkál, ugrat, húz (biz), heccel, cukkol, cikiz (szleng), zrikál (szleng), szekál (biz), szekíroz

front (fn) ◇ harctér, harcmező, hadszíntér, küzdőtér | arcvonat

◇ arc, arcél, homlok, homlokzat, homlokfal, oromfal | előrés

◇ tömörülés, tömb, egységfront

◇ frontátvonulás, időjárás-változás

frontharcos (fn) ◇ frontkatona

frottírtörülköző (fn) ◇ dörzstörülköző

fröccs (fn) ◇ spriccer (id)

◇ (szleng): prédikáció (biz), intés, intelleum, dorgálás, megrovás, kioktatás, rendreutasítás ◆ DICSÉRET

fröccsen (ige) ◇ spriccel, csapódik, feccsen (táj)

fröcsköl (ige) ◇ spriccel, fröcsög, fröccsent, fecskendez, permetez, locskol (táj)

fruska (fn) ◇ kislány, lányka, gyerek lány, kamasz lány, süldő lány (rég), bakfis, csitri (biz), fruzsinka (rég)

fuga (fn) ◇ (szak): hézag, téglakötéshézag, bútoralkatrész-hézag | ereszték, illesztés

fúj (ige) ◇ liheg, fújtat, szuszog | lehel, hujákol (táj) ◆ SZÍV

◇ játszik, megszólaltat | énekel, dalol

◇ mérgelődik, dohog, döhög (rég), neheztel, haragszik

◇ áramlik, lengedez, zúg, bűg, süvit

fújdogál (ige) ◇ lengedez, lengedezik, fúdogál (rég), fújogál (táj), berzegelődik (táj)

fújtat (ige) ◇ fútat (rég), hevez (rég) | liheg, zihál, szuszog

◇ mérgelődik, bosszankodik

fújtató (fn) ◇ fúvómű | tömlő, fúvó

◇ pumpa (rég), kompresszor (id)

fukar I. (mn) ◇ takarékos, szűkmarkú, szűkkezü (rég), szorosmarkú (rég), krajcároskodó, garasoskodó, garasreszelő, fősvény, zsugori, spórolós (biz), szőrösszívú, szűkkeblű, kicsinyes, skót (biz), sóher (biz), smucig (biz), kupori (táj), kapari (táj), faszari (táj) ◆ BŐKEZŰ, ADAKOZÓ, TÉKOZLÓ

fukar II. (fn) ◇ (rég): haszonbérő | kalmár (rég), kereskedő, gabonakereskedő

◇ (rég): vámos | pénzember

fukarkodik (ige) ◇ takarékoskodik, fősvénykedik, zsugorgat, zsugoriskodik, fillérez, garasoskodik, krajcároskodik, szűkmarkúskodik, spórol (biz), smucigoskodik (biz), kucorkodik (táj), gugerkodik (táj)

◆ ADAKOZIK, KÖLTEKEZIK, PAZAROL

fuxia (ige) ◇ csüngőke

fúl (ige) ◇ fullad | elakad

fuldoklik, fuldokol (ige) ◇ fulladozik | öklendezik, ökredezik (rég) | bukákol (táj), cikákol (táj), fullákol (táj), ikeg (táj)

fullad (ige) ◇ fúl, nyuvad (táj), fojtódik (rég), fulladozik, fuldoklik, akadozik a lélegzete, kapkodja a levegőt, levegő után kapkod | lankad, ellankad (rég)

◇ <vmibe>: félbeszakad, abbamarad, véget ér, megghiúsul

fullajtár (fn) ◇ előlovas (rég), jelentőfutó (rég), előhírnök | hírvivő, futár (rég), küldönc, főljátr (táj), kengyelfutó (rég)

◇ (rég): kocsis

fullánk (fn) ◇ furdalék (rég) | méregfog

◇ sértés, bántás | bántódás, keserűség, sértődöttség, sértődés, méreg, tövis, túske

fumigál (ige) ◇ lekicsinyel, lenéz, semmibe vesz, megvet

fundamentum (fn) ◇ alap, alapzat, talap (rég), talpazat, lábazat, alapkö, talpkő, támasz, megalapozás

fundus (fn) ◇ telek, házhely | kisbirtok (rég)

◇ (szak): szemfenék

funkció (fn) ◇ működés, tevékenység

◇ feladat, tiszttség, megbízás, állás, beosztás, poszt | hivatás, rendeltetés, szerep, hatáskör, feladatkör

◇ (szak): függvény

◇ (szak): vegyérték

funkcionál (ige) ◇ működik, üzemel, dolgozik, tevékenykedik, ügyködik

funkcionális (mn) ◇ működésbeli, működési

funkcionárius (fn) ◇ hivatalnok, közhivatalnok, tiszttségviselő, tisztviselő, funkci (pej) | megbízott

fúr (ige) ◇ lyukaszt, váj, mélyít, üregel, likaszt (rég) | behatol <vmibe>

◇ áskálódik, furkál <vkít>, rágalmaz, intrikál, ármánykodik ◆ DICSÉR, ELISMER

fura (mn) ◇ furcsa, különös, meglepő, szokatlan, rendellenes, külön, különcködő, sajátos, sajátosság | nevetséges, komikus, bohókás, hóbortos, mókás, bolondos | groteszk, bizarr ◆ SZOKVÁNYOS, SZABÁLYOS, HÉTKÖZNAPI

◇ (rég): fúrge

furakodik, furakszik (ige) ◇ igyekszik, tolakodik, tolakszik, törtet, előnyomul, előrehatol, nyomakodik, furamkodik (táj), furkózik (táj), réselődik (táj), szotyorkodik (táj), turakodik (táj) | ékelődik ◆ HÁTRAMARAD

fúrás (fn) ◇ áskálódás, ármánykodás, aknamunka, intrika

◇ (rég): furat, lyuk, vájat, üreg

furcsa (mn) ◇ különös, különleges, szokatlan, sajátosságos, meglepő, meghökkentő, valószínűtlen, fura, furi (biz), faramuci (biz), bizarr, groteszk, csodás (táj), ciha, kacifántos | rendhagyó, szabályellenes, visszas, fonák, paradox (id) | muris (biz), mulatságos, tréfás, vicces, bolondos, bohókás, hóbortos, külön, különcködő, originális, extra (szleng) ◆ SZABÁLYOS, SZOKVÁNYOS, MEGSZOKOTT

furcsáll (ige) ◇ csodálkozik <vmin>, csodál, különösnek tart, fönnakad <vmin> | helytelenít, nehezményez ◆ HELYESEL

furcsaság (fn) ◇ különösség, különlegesség, szokatlanság, ritkaság, különtség, kuriózum, kuriozitás, érdekesség, furaság (biz), bizarrság, bohóság, bohózat, hóbort | rendellenesség, sajátosság, eredetiség, originalitás (id) ◆ MEGSZOKOTTSÁG, ÁTLAGOSSÁG

furdal (ige) ◇ fúrogat, lyuggat | furkál, áskálódik (biz) | piszkálódik, szurkál, csipkelődik

◇ gyötör, nyugtalanít, kínoz, mardos, rág, tépdes

◇ (táj): csalogat, vonz

furfang (fn) ◇ lelemény, ravaszság, ravaszkodás, csalafintaság, góbéság, agyafúrtság, mesterkedés, ördöngösség, ügyeskedés, huncutság, fondorlat, ármány (vál), rafináltság, fortély, trükk, csel, cselfogás, csíny, ötlet, fifika (biz), finesz (szleng), fakció (táj) ◆ EGYENESSÉG, NYÍLTÁG

furfangos (mn) ◇ ravasz, csalafinta, agyafúrt, eszefúrt (táj), fúrteszű (rég), fineszes (szleng), furmányos, ármányos, rafinált, fifikás (biz), firnyákos (szleng), fondor (rég), ármányozott (táj), facsaratos (táj), facsintos (táj), fiktéros (táj) ◆ EGYENES, ÖSZINTE, NYÍLT

◇ bonyolult, elmés, fortélyos, cseles, trükkös (biz), fogós, ördöngös ◆ EGYSZERŰ

fúr-farag (ige) ◇ barkácsol, faragcsál, farigcsál, fabrikál

◇ javítgat, csiszolgat

fúria (fn) ◇ bosszúistennő, megéra (id), démon, boszorkány | hárpia, házisárkány, áspiskígyó ◆ TÜNDEK, ANGYAL

◇ (rég): dühroham, felindulás

furikázik (ige) ◇ (biz): kocsikázik, autóztat

furkó (fn) ◇ furkósbot, bunkó, bunkósbot, füttykös, dorong, husáng, csórag (rég)

◇ (szleng): faragatlan [ember], tuskó (biz), tahó (biz), mucsai (durva), bumburnyák

furkósbot (fn) ◇ furkó, füttykös, husáng, dorong, bunkó, bunkósbot, nagybot, fustély (rég), gerundium (rég, tréf), csáfirta (táj), lazsnak (táj)

furmányos I. (mn) ◇ furfangos, ármányos, csalafinta, hétpróbás, ravasz ◆ NAIV

furmányos II. (fn) ◇ (rég): fuvaros

furnér, furnír (fn) ◇ fatábla, falemez | borítólemez

fúró (fn) ◇ fúrógép, furdancs (rég), furu (rég), amerikai

◇ (szleng): elégtelen, egyes, fa, gerenda, kampó ◆ ÖTÖS, JELES

fúródik (ige) ◇ <vmibe>: behatol, beleáll | tolakodik (táj), furakodik (rég), furakszik (rég)

furulya (fn) ◇ furuglya (*rég*), pásztorsíp, fűzfásip, pikula (*táj*), tilinkó (*táj*), tilinka (*táj*), csilinka (*táj*), csimpolya (*táj*) | síp, tutu (*táj*)

◇ (*táj*): hímvessző, pénisz

◇ (*szleng*): besúgó

◇ (*szleng*): [orális] szex, franciázás (*biz*)

furunkulus (fn) ◇ kelés, kelevény (*rég*), mérges pattanás, fakadás (*táj*), fakadék (*rég*) | karbunkulus

fuszulyka (fn) ◇ bab, paszuly, faszulyka (*táj*)

fut (ige) ◇ szalad, száguld, vágdat, üget, vágtaázik, kocog, limel (*táj*), rohan, robog, lohol, lótt (*vál*), nyargal, galoppozik, inal, iramlik, iramodik, cikázik, viharzik, kotor (*szleng*), darizik (*szleng*), sprintel (*szleng*), skerál (*szleng*), spurizik (*szleng*), teker (*szleng*), tép (*szleng*), kóstat (*táj*) **Sz:** viszi a ciháját; viszi az inát; viszi az ingét; úgy megy, mint a paripa; eloldja a kereket; szedi a lábát; húzza a csikót; fut, mint csikó az anyja után; fut, mintha kergetnék; fut, mint a szélvész; fut, mintha kergetné a tatár; fut, mint a nyúl; ♦

ANDALOG, BALLAG, POROSZKÁL

◇ menekül, visszavonul, szökik

◇ <vki után>: kerget, üldöz, üz, hajkurász, hajszol, hajhász

◇ <vmi után>: keres, vadászik <vmire>

◇ <vkivel>: jár <vkivel>

◇ [esemény]: folyik, folytatódik

◇ [idő]: múlik, repül, elszáll ♦ ÁLL, MEGÁLL

◇ [növény]: terjed, terjeszkedik, kapaszkodik, kúszik

◇ [futja vmire]: jut, telik

futam (fn) ◇ (*rég*): futás, szaladás, roham, iram | nekifutás, szökellés

◇ versenyrész | versenyszám, verseny, [lovaknál] derbi

◇ (*szak*): tiráda, passzázs

futár (fn) ◇ követ, küldött, küldönc, hírvivő, fullajtár, kengyelfutó, hírsz (rég), hírnök, nyargonc (rég), futnok (rég), kurír (rég), csausz (rég), galapin (rég), herold (rég)

◇ futó (*szak*), huszár

futás (fn) ◇ kocogás, sietés, rohanás, szaladás, nyargalás, iramodás, vágta, iram (rég), futamat (*táj*) | menekülés, menekvés, szökés ♦ SÉTA, BALLAGÁS, ANDALGÁS

football (fn) ◇ labdarúgás, focizás (*biz*), foci (*biz*)

◇ football-labda, foci-labda, laszti (*biz*), foci (*biz*), pöttyös (*biz*), bőrlabda, bőr, bőrgolyó (*táj*), bogyó (*szleng*), bőrbogyó (*szleng*)

footballista (fn) ◇ labdarúgó, footballjátékos, focista (*biz*)

footballmeccs (fn) ◇ focimeccs, footballmérkőzés

futkározik (ige) ◇ futkos, rohangászik, rohangál, szaladgál, lótt-fut, fullározik (*táj*), hajcsúroz (*táj*)

futkos (ige) ◇ szaladgál, rohangál, rohangászik, futkározik, lótt-fut, lohol, talpal, futkorány (*táj*), nyargalászik, lóstat (*táj*), koslat, cikázik, vizslat, futároz (*táj*), fitukál (*táj*), fitkál (*táj*), futoskál (*táj*) | fáradozik, jár, katangol (*táj*) **Sz:** futkos, mint a töketlen kutya

futó I. (mn) ◇ szaladó, rohanó, suhanó ♦ ÁLLÓ, MOZDULATLAN, MEREV

◇ [növény]: kúszó, terjeszkedő, szétágazó

◇ eltűnő, elmúló, múló, tünékeny, illékony, röpke, futólagos, felületes ♦ MARADANDÓ, ÁLLANDÓ

◇ folyó, folyamatos

◇ hátráló, menekülő, elinaló

◇ sebes, gyors

futó II. (fn) ◇ futóversenyző, atléta

◇ (*szak*): futár, huszár

◇ (*biz*): futószőnyeg

◇ kúszónövény

futóhomok (fn) ◇ folyóhomok (*rég*), sívó homok (*táj*), homokföld, homoksivány (*táj*), sívány (*táj*), sívatag (*táj*) | főveny

futólag (hsz) ◇ futólagosan, futtában, sietősen, sietve, sebtében, kapkodva | nagyjából, érintőleg, érintőlegesen, kutya-futtában, felületesen, felszínesen, félig-meddig, mellékesen, mellelesleg ♦ RÁÉRŐSEN, ALAPOSAN, RÉSZLETESEN

futólagos (mn) ◇ sietős, rövid, mulékony, pillanatnyi, átmeneti, efemer, ideiglenes, röpke, hamari (*táj*) | felületes, odavetett, hevenyészett, felszínes, mellékes ♦ ALAPOS, TELJES, RÉSZLETES

futónövény (fn) ◇ kúszónövény, folyondár, indás növény
futószalag (fn) ◇ szállítószalag, szerelőszalag, járőrszalag, konvejer (*id, szak*)
futrinka (fn) ◇ futóbogár
 ◇ katicabogár
 ◇ (*táj*): [füрге] kislány, fruska
futtat (ige) ◇ szalaszt, futamat (*rég*), futtaszt (*táj*)
 ◇ (*szak*): versenyeztet, indít [versenyzőt], benevez [lovat]
 ◇ (*biz*): támogat, népszerűsít, felkarol, patronál, favorizál
 ◇ <vmivel>: bevon, befuttat
 ◇ (*szleng*): prostituál, [nőt] áruba bocsát
futuroológia (fn) ◇ jövőkutatás, jövőtudomány
fuvalat (fn) ◇ szellő, fuvalom (*rég*), léghuzam, légfolyam, légáramlat
fuvar (fn) ◇ szállítás, fuvarozás, vitel | transzport (*biz*)
 ◇ fuvardíj
 ◇ rakomány, kocsirakomány, szállítmány, küldemény
 ◇ (*táj*): udvarló, szerető
 ◇ (*szleng*): fizetővendég [prostituálté]
fuvardíj (fn) ◇ fuvarköltés, fuvar, szállítási költség, fuvarbér, viteldíj, menetdíj, kocsiár (*rég*)
fuvarlevél (fn) ◇ szállítólevél, menetlevél
fuvaros (fn) ◇ fuvarozó, furmányos (*rég*), szállítmányozó, szállító, transzportőr (*biz*) | szekeres, kocsis, teherkocsis, targoncás
fuvaroz (ige) ◇ szállít, szállítmányoz, transzportál (*id*), fuvarol (*táj*), szekerez (*rég*), talicskázik
 ◇ <vkit>: visz, kocsiztat, kísér
fuvola (fn) ◇ síp, harántsíp, flóta (*rég*)
fúvószenekar (fn) ◇ fúvóbanda (*táj*), rezesbanda, trottyos banda (*tréf*), burgelbanda (*táj*)
fúzió (fn) ◇ társulás, egyesülés, összeolvadás, egybeolvadás ◆ SZÉTVÁLÁS
fuzionál (ige) ◇ társul, egyesül, összeolvad, összekapcsolódik, összeforr ◆ SZÉTVÁLIK, FELBOMLIK
fű (fn) ◇ gyep, pázsit | fűszál | zöldtakarmány
 ◇ (*táj*): gyom, dudva, gaz
 ◇ (*szleng*): kábítószer, kábszer (*biz*) | marihuána, marcsa (*szleng*), grász (*szleng*), kender (*szleng*), zöldség (*szleng*)
 ◇ (*rég*): gyógynövény, gyógyfű
 ◇ (*szleng*) [melléknévi használat]: gyenge <vmiben>
füge I. (fn) ◇ füge (*rég*), fügefafa
 ◇ egres
füge II. (mn) ◇ (*rég*): talpraesett, helyre, ügyes, derék, rátermett
fűg (ige) ◇ lóg, csüng, csügg, fűgged (*táj*), fityeg, himbálódzik, himbálózik
 ◇ [vkitől, vmitől]: áll <vkin, vmin>, múlik <vkin, vmin>, megfordul <vkin, vmin>
fűgglék (fn) ◇ kiegészítés, pótlás, appendix (*rég*), szupplementum, toldalék, járulék, ragaszték (*rég*), tartozék, melléklet, csatolmány | addenda (*id*), anghengszli (*biz*), kóda (*szak*) | utóirat | zárótétel, zárócíkkely, záradék
 ◇ dísz, fűggeszték, fűgő, fityegő, csinga (*rég*)
 ◇ (*rég*): sallang, lengő, lengeteg, lógó
fűggés (fn) ◇ lógás, csüngés, fityegés
 ◇ függőség, kiszolgáltatottság, alárendeltség, alattvalóság (*rég*), alávetettség, dependencia (*id*), függelem (*szak*) ◆ FÜGGETLENSÉG, ÖNÁLLÓSÁG
fűggeszkedik (ige) ◇ akaszkodik, kapaszkodik, lóg, csimpaszkodik, csipeszkedik (*táj*), csimpajkózik (*rég*), csingalózik (*táj*), csingaszkodik (*táj*), lógaszkodik (*rég*), kinkargózik (*táj*)
fűggeszt (ige) ◇ akaszt, aggat, felakaszt, felköt, fellógat, csemmeszt (*táj*), biggyeszt
 ◇ kapcsol, told, hozzáfűz, kiegészít
fűggetlen (mn) ◇ szabad, szabadelvű, önrendelkezésű, autonóm (*id*), korlátozatlan, szuverén ◆ FÜGGŐ, KORLÁTOZOTT, ALÁRENDELTT
 ◇ eredeti, önálló, különálló, independens (*id*)
 ◇ (*rég*): ellenzéki, pártonkívüli ◆ KORMÁNYPÁRTI, MAMELUK
 ◇ nőtlen, hajadon, egyedülálló ◆ HÁZAS, NŐS, FÉRJEZETT

függetlenít (ige) ◇ felszabadít, elszakít, önállósít | emancipál (*id*), egyenjogúsít ◆ ELNYOM, KORLÁTOZ

függetlenség (fn) ◇ szabadság, szuverenitás, önrendelkezés | önállóság, independencia (*id*) ◆ ELNYOMÁS, FÜGGŐSÉG | KORLÁTOZÁS

◇ egyedülállóság

függetl. I. (mn) ◇ alárendelt, alávetett, dependens (*id*) ◆ FÜGGETLEN, ÖNÁLLÓ

◇ félbemaradt, elintézetlen, eldöntetlen, kétes, bizonytalan, prekárius (*id*), relatív (*id*) ◆ BEFEJEZETT, ELINTÉZETT, BIZTOS

◇ lógó, felfüggesztett, felkötött, lecsüngő, fityegő, felakasztott

függetl. II. (fn) ◇ fülbevaló, fülönfüggő (*rég*), függeléék, csörzs (*rég*), csingilingi, csillenge (*rég*), csüngő, mütyürke, mütyür, füttyölék (*rég*), fürtözet (*rég*), fityegő, zsuszu (*rég*)

◇ (*szak*): szállítómű, rázócsúszda | mérőón, függőón

függőágy (fn) ◇ függőágy (*rég*), hamac (*rég*), hamak (*rég*), hintaágy

függőfolyosó (fn) ◇ körfolyosó, gang (*biz*)

függőleges (mn) ◇ vertikális (*szak*), függélyes (*rég*), függirányos (*rég*), függirányos (*rég*), perpendikuláris (*id*) ◆ VÍZSZINTES, HORIZONTÁLIS

függöny (fn) ◇ kárpit, firhang (*biz*), drapéria | [színházi] kortina (*szak*), előfüggöny

függőnytartó (fn) ◇ karnis, függőnyrúd, függőnypálca

függővasút (fn) ◇ drótkötélpálya, függőpálya, sodronykötélpálya, drótkötélvasút, lebegővasút, lebegő, libegő (*táj*), lanovka (*id*), sikló

fül (fn) ◇ hallóérzék, hallószerv, hallmúszter (*rég*), hallóka (*rég, biz*), halló (*biz, táj*), legyező (*szleng*), lapát (*szleng*), vitorla (*szleng*)

◇ hallás

◇ fogó, fogantyú, fogató (*rég*) | nyél, markolat

◇ akasztó

◇ (*szleng*): besúgó, júdás, spicli, kagyló (*szleng*)

fülbemászó I. (mn) ◇ dallamos, melodikus, behízelgő, kellemes [zene]

fülbemászó II. (fn) ◇ fülbogár (*rég*)

fülbevaló (fn) ◇ függő, fülönfüggő (*rég*), fülfüggő (*rég*), fülrevaló (*rég*), füllengő (*rég*), csörzs (*rég*), fülöncsüggő (*táj*), csercse (*táj*) | klipsz

fülel (ige) ◇ figyel, figyelmeztet (*rég*), hallgat, meghallgat | hegyezi a fület

◇ hallgatózik, hallgatódzik, kihallgat, kagylózik (*szleng*)

fülemüle (fn) ◇ csalóány, bülbül (*id*), dalimadár (*rég*), filoméla (*rég*), csattogány (*rég*)

füles (fn) ◇ számár, csacsi

◇ nyúl, tapsifüles

◇ (*táj*): kancsó

◇ (*biz*): pofon, nyakleves, tasli (*biz*)

◇ (*szleng*): értesülés, előrejelzés, jóslat, tipp, drót (*szleng*) | hír, információ, pletyka

◇ (*biz*): fülhallgató, fejhallgató

fülesz (fn) ◇ fülorvos, fülszakorvos, fülgyógyász, otológus (*szak*), fül-orr-gégész

füleszet (fn) ◇ fülgyógyászat, otológia (*id, szak*), orr-, fül- és gégeklínika

fülhallgató (fn) ◇ fejhallgató | telefonkagyló

fülik (ige) ◇ fül (*vál, rég*)

◇ bemelegszik, izzad, fülled

◇ (*táj*): megpenészedik, megromlik

fülke (fn) ◇ falmélyedés, falbemélyedés, beszögellés, beugrás, benyíló, alkóv, kamra, niche (*rég*)

◇ utasfülke, szakasz, rekesz, boks, szeparé (*rég*), kabin, kabinet (*rég*), kajüt, kupé, zárka

fülledt (mn) ◇ romlott, erjedt, dohos, poshadt, búszos (*táj*), fojtós (*táj*) | áporodott, levegőtlen, tikkasztó, fullasztó, fojtott, fojtó, rekedt (*rég*), rekkenő, nyomasztó ◆ FRISS, ÜDE

fülleszt (ige) ◇ hazudik, félrevezet | lódit, tódit, kábít (*táj*), gurít (*szleng*), fillent (*táj*), fingel (*táj*) | nagyít, nagyot mond, anzágot (*biz*), kanyarint (*táj*), jandóz (*táj*), csuhaszt (*táj*) ◆ IGAZAT MOND

fülsértő (mn) ◇ fülhasogató, fülsiketítő, fülrepsző, fülhasító, sipító, éles, metsző, kellemetlen, éktelen, csikorgó, durva, bántó, harsány, hamis, diszsonáns, diszharmonikus ◆ KELLEMES, ÉLVEZETES, HARMONIKUS

fülsiketítő (mn) ◇ fülhasogató, fülsértő, fülrepsző, fülhasító, éles, harsány, harsogó, erős, eget verő, mennydörgő, velőtrázó ◆ HALK, CSENDES

fülzúgás (fn) ◇ fülsengés, bombus (*szak*)

fürdés (fn) ◇ tisztálkodás, mosdás | fürdőzés, strandolás

fürdet (ige) ◇ tisztít, mos, fürösz

◇ (*szak*): nedvesít, áztat, kezel

◇ eláraszt (*vál*)

fürdik (ige) ◇ mosakszik, mosdik, tisztálkodik, pancsizik (*biz*), pacsál (*táj*)

◇ strandol, fürdőzik, úszkál, lubickol, lobácsol (*táj*), locsizik, locsikázik (*táj*), csurikál (*táj*)

◇ [állat]: hempereg, hentereg, forgolódik

fürdő (fn) ◇ víz, mosdóvíz, csurka (*táj*) | gyógyvíz | borvíz (*táj*)

◇ fürdés, mosdás | csurika (*táj*), bája (*táj*)

◇ uszoda, strand | fürdőhely, gyógyhely, szanatórium

◇ fürdőszoba, fürdőhelyiség, mosdó

◇ (*szak*): áztató

fürdőhely (fn) ◇ üdülöhely, fürdő | gyógyhely

◇ (*rég*): fürdőház

fürdőköpeny (fn) ◇ fürdőköntös, köntös, frottírköpeny, strandkabát

fürdőruha (fn) ◇ dressz, úszódressz, fürdőtrikó, úszóruha | bikini | fürdő nadrág, úszónadrág, fürdőgatyá (*biz*), fecske (*biz*)

fürdőszoba (fn) ◇ fürdőhelyiség, fürdő (*biz*), mosdó

fürdővíz (fn) ◇ mosdóvíz, víz, csurcsur (*táj*), csurka (*táj*)

fűrészbak (fn) ◇ fűrészpad, kecskeláb

fűrészfel (fn) ◇ darabol, elmetsz, elvág, hasogat

◇ (*biz*): hegedül, nyaggat [hegedüt]

◇ (*biz*): horkol, hortyog

◇ áskálódik, fúr, furkál

◇ (*szleng*): közösül

fűrészpor (fn) ◇ forgács, fűrész hulladék (*rég*), reszelék, reszelőpor, faliszt

fürge (mn) ◇ élénk, gyors, lendületes, sebes, friss, szapora, mozgékony, eleven, serény, tüzrőlpattant, vidor (*rég*), fűrgönc (*rég*), findri (*táj*), virgönc, vickula (*táj, rég*), pendri (*táj*), incempinc (*táj*), ugri (*táj*), gyíkös (*táj*) ◆ LASSÚ, NEHÉZKES, LOMHA

fűrj (fn) ◇ pitypalatty

fűrész, fűrészik (ige) ◇ keres, kutat, kórász (*táj*), kurkász (*táj*), vizslat, vizsgálódik, búvárol (*táj*), fitat (*táj*), kitud (*táj*), kémlel, nyomoz, vizsgál, szaglász, szimatol, bazslál (*táj*), valagász (*táj*)

◇ szemléli, figyel, körütekint, tanulmányoz, nézelődik

fűr (fn) ◇ hajcsomó, tincs, bibola (*rég*), boncs (*rég*), hajfűr | hajzat

◇ buga, gerezd, szőlőfűr, biling (*táj*), virágfűr

fűrös (mn) ◇ göndör, göndörödő | loknis, csigás ◆ EGYENES SZÁLÚ

◇ bugás (*rég*)

fűrfaragó (fn) ◇ (*táj*): kéményseprő

fűrsköd (fn) ◇ szmog, fűrskapka

fűr (ige) ◇ dohányzik, cigarettázik, szív, bagózik (*biz*), pipál (*táj*), lisztel (*táj*), kaptol (*táj*), pőfékel

◇ tartósít [fűrön]

◇ fertőtleníti, tömjénez

◇ párolog, párázik, gőzölög, gőzöl

fűr (ige) ◇ párolog, gőzölög | tüzeleg (*rég*)

◇ (*biz*): bosszankodik, mérgeződik, dohog, morog, fortyog, óg-móg, pufog

fűr (mn) ◇ tartósított, szárított ◆ FRISS, NYERS

fűr I. (mn) ◇ fűrfogta, fűrszínű | összefűr

◇ (*táj*): szennyes, piszkos, szurtos

fűr II. (fn) ◇ cigány, roma

◇ kémény, kűr, kamin | fűr

◇ gőzmozdony

fűr (fn) ◇ ízesítő, fűrszám (*rég*), condimentum (*id, rég*) | ételízesítő

fűr I. (mn) ◇ fűrszámos (*rég*), fűrerezett, ízes, ízesített, pikáns, csípős ◆ GYENGE, ÍZETLEN, SE ÍZE, SE BÚZE

fűszeres II. (fn) ◇ fűszerkereskedő, fűszerboltos, fűszerész, szatócs (*rég*), specerájos (*id*), epicier (*id*), pecerájos (*táj*)

fűszerez (ige) ◇ izesít, ízt ad, megadja az ízet, trágyáz (*rég*), fűszerszámoz (*rég*)

◇ szinesít, élénkít | tarkít

fűszerüzlet (fn) ◇ fűszerkereskedés, csemegekereskedés, élelmiszerüzlet, szatócsbolt (*rég*), vegyesbolt

fűt (ige) ◇ melegít, hevít, forrósít | tüzel, tüzet rak ◆ HŰT, FAGYASZT

◇ átmelegít, felhevít | lelkesít, hajt, ösztönöz ◆ LEHŰT, LELOHASZT | LANKASZT

fűtés (fn) ◇ melegítés, tüzelés, hevítés ◆ HŰTÉS, FAGYASZTÁS

◇ fűtőberendezés

fűtetlen (mn) ◇ hideg, hűvös, hűs ◆ FŰTÖTT, MELEG

fűtő (fn) ◇ kalefaktor (*rég*), peckás (*rég*)

◇ (*táj*): tüzelő, tűzrevaló, tüzelőanyag

fűtőanyag (fn) ◇ tüzelő, tűzrevaló, tüzelőanyag, fűtő (*táj*)

◇ üzemanyag

◇ (*szak*): táplálék

fűtőház (fn) ◇ mozdonyszín

◇ kemenceüzem

fűtőtest (fn) ◇ hőszugárzó, radiátor ◆ HŰTŐBERENDEZÉS

fűtykös (fn) ◇ bot, bunkó, bunkósbot, dorong, husáng, furkó, vessző, virgács, celőke (*táj*), csigar (*táj*)

◇ (*szleng*): hímvesző, fasz (*durva*), fark (*biz*), fűtyi (*biz*), kuki (*biz*), pöcs (*durva*), szerszám, csök (*táj*)

fűtyöl, fűtyül (ige) ◇ fűtyörészik, fűtlyent, fűtyul (*tréf*), fűtyít (*táj*), fűtykál (*táj*), fűtyörékel (*táj*) | sípol

Sz: fűtyül, mint a rigó

◇ énekel, dalol, hangicsál (*rég*), csiripel, csicsereg

◇ [szél]: sívít, süvít, zúg, süvölt

◇ <vkire, vmire>: lesajnál, lenéz, lekicsinyel, keresztülnéz <vkin>, ignorál (*id*), negligál (*id*) **Sz:** levegőnek tekint, semmibe vesz, kutyába sem vesz <vkit>, ügyet sem vet <vmire>, fittyet hány, elengedi a füle mellett, a füle botját se mozgatja rá; rá se ránt; rá se hederít; le se szarja; rá se bagózik; rá se köp ◆ FIGYEL <VKIRE>, FONTOSNAK TART

fűtyörész (ige) ◇ trillázik, fűtyül, fűtyörög (*táj*), fűtyorász (*táj*)

fűtly (fn) ◇ fűtlyszó, fűtlyjel

◇ fűtlyülés, csipogás, csiripelés | sípolás

◇ kifűtlyülés, fűtlyozás ◆ TAPS, OVÁCIÓ, ÉLJENZÉS

fűves (mn és fn) ◇ gyepes, pázsitos

◇ (*táj*): gazos, gyomos, gyomlepte

◇ (*táj*): kuruzsló, gyógyfűves ember, vajákos | fűvesasszony, javasasszony

◇ (*szleng*): kábítószér-élvező, narkós (*biz*), kábszeres (*biz*), anyagos (*szleng*), drogos | eszelős, hóbortos, bolyókás, maszlagos

fűvés (fn) ◇ (*rég*): botanikus, növényész (*rég*) | fűves, gyógyfűves ember, kuruzsló, javasasszony

fűvészkert (fn) ◇ botanikus kert, arborétum

fűz¹ (ige) ◇ összeállít, összeerősít | köt, kapcsol, erősít, brosiroz (*id*)

◇ átbújtat, bujtat, átdug, áthúz, befűz | [kart karba] ölt

◇ <vmihez vmit>: folytat, hozzátesz, tovább sző [gondolatot]

◇ (*szleng*): kérlel, udvarol, árnít, kábit, főz, megdumál (*szleng*), etet, szédít (*biz*)

fűz² (fn) ◇ fűzfá, ficfa, pimpófa, vidrafa, rakottya (*táj*), rekettye, szomorúfűz

fűzér (fn) ◇ koszorú, fonás, fonat, lánc, sor, girland, fentő (*táj*) | nendszu (*id*), olvasó, rózsafűzér

fűzes (fn) ◇ fűzfaerdő, fűzfaliget, fűzfaberek, rekettyés (*táj*)

fűzet (fn) ◇ irka (*rég*), jegyzetömb, notesz

◇ nyomtatvány, könyvecske, broszúra, prospektus, szillabus (*rég*)

◇ kötet, folyóiratszám, folyóirat-példány

fűzfapoéta (fn) ◇ (*pej*): költőcske, versfaragó, verselő, verskoholó, rímfaragó, rímgyártó, rímkovács, poetaszter (*id*), verzifikátor (*id*)

fűző (fn) ◇ mider (*rég*), korzett, vállfűző, váll

◇ cipőfűző, cipőzsinór, zsinór, pertli, szalag, szíj, galand (*rég*)

fűződik (ige) ◇ kapcsolódik, csatlakozik, csatolódik, társul | szorosabbá válik

G

gabona (fn) ◇ cereália (*szak*), szemes termény, gabonanemű, gabonanövény, kalászos, élet (*táj*), élés (*táj*), kenyérnekvaló | gabonaszem, mag | kalász

◇ gabonavetés, gabonatábla, földi vetemény (*rég*)

gabonafélék (fn) ◇ cereáliák (*szak*), szemes termény, gabonanemű, gabonanövények, kalászosok, lisztesmagvúak

gabonaföld (fn) ◇ gabonatábla, gabonavetés

gabonatermés (fn) ◇ mag, gabonaszem | kalász

gaborgyás (mn) ◇ esős, szeles, viharos

◇ bolondos, féleszű, hóbertos

◇ becsipett, ittas, részeg, pityókos (*táj*)

gácsér (fn) ◇ gúnár, hím kacsza, kacsagúnár (*táj*), bakréce (*táj*), baktóka (*táj*)

gádor (fn) ◇ bejárat, előtér [pincéhez, padláshoz] | folyosó, tornác

gágog (ige) ◇ gágál (*táj*), gágározik (*táj*), gígáog (*táj*), gebeg (*táj*)

◇ (*pej*): beszél, jártatja a száját, dumál (*szleng*), rizenszik (*szleng*)

gagyog (ige) ◇ gógicsél, gügyög, pöntyög, bugyog (*rég*)

◇ (*pej*): makog, beszél, jártatja a száját

gajdol (ige) ◇ énekel, kornyikál, danol, dajdol (*táj*) | lármázik, kiabál, ordít, bög, bömböl, rikoltozik, dadarékol (*táj*)

◇ fecseg, pletykál

◇ (*táj*): [kisgyerek] gagyog | sír

gála (fn) ◇ gálaruha, díszruha, díszegyenruha, ünneplő, ünneplőruha | ünnepi dísz, pompa

◇ gálaműsor, díszünnepély, ünnepély, fogadás, díszbemutató

galacsin (fn) ◇ golyó, gombóc, labdacs (*rég*), pirula

◇ (*rég*): ágyúgolyó, puskagolyó

galád (mn) ◇ rossz, gonosz, elvetemült, gyalázatos, erkölcstelen, becstelen, nemtelen (*rég*), komisz, mocskos, pimasz, alávaló, aljas, hitvány, alacsonylelkű, semmirekellő, szégyentelen, istentelen, bűnös ◆ JÓRAVALÓ, BECSÜLETES, DERÉK

galagonya (fn) ◇ galagonyafa (*rég*), krisztustövis (*táj*), cserebogyo (*rég*)

galaktika (fn) ◇ tejútrendszer, csillagrendszer, galaxis | világegyetem, univerzum, űr

galamb (fn) ◇ tubi, tuba (*táj*), gerle, gerlice, gelice (*táj*), balica (*táj*)

◇ [megszólításként is]: kedves, szerető, szerelmes, tubica

galambdúc (fn) ◇ galambház, bűg (*táj*), tubaház (*táj*) | galambkalitka (*rég*)

◇ (*szleng*): őrtorony, torony

galambgomba (fn) ◇ galambica

galandféreg (fn) ◇ bélgiliszta, szalagféreg (*rég*), pántlikaféreg (*táj*), pántlikagiliszta (*táj*)

galáns (mn) ◇ udvarias, előzékeny, készséges, lovagias, szolgálatkész, lekötetelez ◆ UDVIATLAN, ÖNZŐ, FIGYELMETLEN

◇ szerelmes, udvarló, bókoló, széptevő

◇ gavallér, előkelő, nagyvilági, elegáns, bőkezű, nagyvonalú, nagylelkű ◆ KISSTÍLŰ, SZŰKMARKÚ, GARASOS

galaxis (fn) ◇ tejútrendszer, galaktika, csillagrendszer, univerzum, világegyetem

galeri (fn) ◇ huligánbanda, banda, brancs (*biz*), kompánia, bagázs (*biz*), jónép (*szleng*)

galéria (fn) ◇ karzat, emelet, kakasülő, erkély, balkon, lodzsa ◆ FÖLDSZINT

◇ folyosó, tornác, oszlopcsarnok, árkád

◇ képtár, múzeum, műcsarnok, kiállítóterem | műgyűjtemény, műegyüttes

◇ (*rég*): társaság, csoport, banda

galiba¹ (fn) ◇ baj, bonyodalom, gond, zavar, kellemetlenség, fennakadás, malór, kalamitás (*rég*), nehézség, vesződség, vesződés, hézag, bibi (*biz*), slamasztika, gubanc (*szleng*), balhé (*szleng*), gáz (*szleng*) ◆ REND

galiba² (fn) ◇ (*táj*): kaliba, kalyiba, házikó, kunyhó, putri ◆ PALOTA, KASTÉLY

gálic (fn) ◇ szulfát, gáliclók

gall (mn és fn) ◇ francia, gallus, gál (*rég*), csigaevő (*pej*)

gallér (fn) ◇ hajtóka, kihajtó, krágli (*id*), nyakkerítő (*rég*), nyaki ékesség (*rég*)
◇ örv

galóca (fn) ◇ amanita (*szak*), keserűgomba (*rég*)

galopp (fn) ◇ vágta, vágatás, kenter (*id*) ◆ ÜGETÉS, POROSZKÁLÁS

◇ lóverseny, lovi (*biz*)

◇ galoppáda (*id*), ugrótánc, körtánc

galopozik (ige) ◇ vágat, vágatázik, száguld | fut, rohan ◆ ÜGET | SÉTÁL, BAKTAT

galuska (fn) ◇ nokedli, csusza, nyögvenyelő (*táj*), dődölle (*táj*), haluska (*táj*), csiszke (*táj*), lélekkötő (*táj*), nyukli (*rég*), vizenballagó (*rég*), gombocka (*rég*)

galvánelem (fn) ◇ Volta-elem (*szak*), Volta-oszlop (*szak*)

gálya (fn) ◇ evezős hajó, hajó

◇ gályarabság, rabság, kényszermunka, fogság, rabiga (*vál*), rabszolgasors

◇ (*szleng*): munka, meló (*biz*), robot, gürcölés

gályarab (fn) ◇ rabszolga, fogoly, fegyenc, rab, bebörtönzött, elítélt

◇ (*szleng*): munkás, melós (*szleng*)

gally (fn) ◇ ág, faág, vessző, hajtás, sarj, ágfa, gallyfa, rözse, nyesedék, carak (*táj*), csalit (*táj*), csebere (*táj*) | pálca, bot, virgács ◆ TÖRZS, FATÖRZS

gáncs (fn) ◇ akadály, akadék (*rég*), gángócs (*táj*)

◇ botlás, vétek, hiba, tévedés, fogyatkozás (*vál*), börtönet (*táj*), megesés (*rég*)

◇ kifogás, szemrehányás, letolás (*biz*), pirongatás, ledorongolás (*biz*), szidás, feddés (*vál*), megrovás, intés (*vál*)

◇ fault (*szak*), dancs (*szak*)

gáncsol (ige) ◇ gáncsot vet, akadályoz, gátol, csánkál (*táj*), kaszibál (*táj*), beakaszt (*szleng*)

◇ gáncsoskodik, akadékoskodik | kifogásol, helytelenít, inkriminál (*id*), hibáztat, rosszall, megró (*vál*) ◆ SEGÍT, TÁMOGAT

gáncsoskodik (ige) ◇ hibát keres, akadékoskodik, a kákán is csomót keres, akadályokat gördít az útjába <vkinek>, kerékkötője <vminek> | kötözködik, kötekedik, nehézségeket támaszt, aprólékoskodik, kukacoskodik, okvetetlenkedik, bakafántoskodik (*rég*), szarakodik (*szleng*) ◆ SEGÍT

ganéj, ganaj (fn) ◇ gané, szar (*durva*), ürülék, trágya, bélsár, bélváladék (*szak*), fekália (*szak*), excrementum (*szak*), csúnyaság, undokság, emésztet (*rég*), emésztmény (*rég*), piszok, lepény (*táj*) | mocsok, szenny, kosz

◇ trágyadomb | istállótrágya, tőzeg (*rég*)

◇ [jelzőként]: ellenszenves, alávaló, gyalázatos, mocsok, hitvány

ganéz (ige) ◇ trágyáz | [ganétól] megtisztít, kihányja a ganét, kialmoz | kitakarít

◇ [állat]: ürít, kakál (*biz*), fosik (*durva*), szarik (*durva*)

garabonciás (mn) ◇ ördögös, bolondos | jéghordozó (*táj*)

◇ házsártos, kötekedő

gang (fn) ◇ folyosó, függőfolyosó, körfolyosó, tornác

gangréna (fn) ◇ üszök, üszkösödés

garancia (fn) ◇ jótállás, szavatosság, kezesség, igazolás, biztosíték, kaució, óvadék, zálog

garantál (ige) ◇ jótáll, szavatol, kezekedik, garanciát vállal, garantíroz (*id*), biztosít

garas (fn) ◇ vas, peták, fitying, fillér

garasoskodik (ige) ◇ kicsinyeskedik, fukarkodik, krajcároskodik, smucigoskodik (*biz*), fősvénykedik, zslugorgat **Sz**: fogához veri a garast, élére rakja a garast ◆ ADAKOZIK, SZÓRJA A PÉNZT

garat (fn) ◇ torok, pharynx (*szak*) | nyelöcső, nyeldekklő (*táj*)

◇ (*szak*): torkolat, beömlőnyílás, száj

garázda I. (mn) ◇ durva, erőszakos, vad, agresszív, féktelen, duhaj, duhajkodó, verekedő, kötekedő, huligán, vandál, krakéler (*rég*), balhés (*szleng*), vaddisznó (*biz*), radó (*táj*) ◆ BÉKÉS, SZELÍD, RENDES

garázda II. (fn) ◇ (*rég*): per, versengés, perlekedés, perlődés

garázdálkodik (ige) ◇ erőszakoskodik, botrányt csap, közbotrányt okoz (*vál*), randalíroz, pusztít, rombol, dühöng, duhajkodik, huligánkodik, féktelenkedik, zabolátlankodik, krakélereskedik, kapcáskodik (*táj*), kötélzőzködik (*táj*), arénázik (*szleng*), balhézik (*szleng*), csikágózik (*szleng*)

garázs (fn) ◇ gépkocsitároló | kocsicsarnok, kocsiszín, gépszín

gárda (fn) ◇ testőrség | őrség | had, sereg, alakulat

◇ milícia

◇ csoport, csapat, közösség, kör, testület, munkaközösség, brigád, kollektíva, team

gárdista (fn) ◇ (*rég*): testőr

gardrób (fn) ◇ ruhásszekrény, gardrób szekrény | öltözőszoba

◇ ruhatár

◇ ruhakészlet, ruhaállomány

gargarizál (ige) ◇ gargalizál, öblöget [torkot], gargajáz (*táj*), gurgulázik (*táj*)

garmada (fn) ◇ halom, kupac, rakás

◇ [jelzőként]: sok, egy csomó, egy sereg

garnitúra (fn) ◇ készlet, felszerelés, berendezés, bútorzat, sor, sorozat, széria, kollekción, termékcsalád

◇ (*biz*): közösség, csoport, kollektíva, gárda

◇ (*szak*): betűcsalád

garzon (fn) ◇ garzonlakás, legénylakás, egyszobás lakás, kis lakás

◇ (*rég*): legényember, agglegény

garzonlakás (fn) ◇ garzon, legénylakás, kis lakás

gasztronómia (fn) ◇ szakácművészet, ínyesmesterség, konyhaművészet

◇ inyenység

gát (fn) ◇ védőgát, töltés, védmű (*szak*), védmű (*szak*), perineum (*szak*), vízfogó, zsilip, sánc, elzáró, hullámtörő

◇ akadály, torlasz, fal, korlát, sövény | kerékkötő, fékezés, fék, hátráltatás, feltartás, béklyó, nyüg, buktató, akadék (*rég*), visszahúzás

◇ (*biz*): gátfutás, akadályfutás

gátfutás (fn) ◇ akadályfutás, gát (*biz*)

gátlás (fn) ◇ korlátozás, akadályozás, akadály, elzárás | csillapítás, mérséklés ◆ ÖSZTÖNZÉS, ELŐMOZDÍTÁS

◇ elfojtás, tartózkodás, félszegség, feszélyezettség, gátlásosság, aggály, szorongás, represszió (*id*), inhibíció (*szak*) ◆ FÉKTELENSÉG, MÉRTÉKTELENSÉG, GÁTLÁSTALANSÁG

gátlásos (mn) ◇ tartózkodó, félszeg, feszélyezett, aggályos, gátolt, frusztrált (*vál*) | hüvös ◆ GÁTLÁSTALAN, FÉKTELEN, SZEMTELEN

gátlástalan (mn) ◇ erkölcstelen, immorális, szabados, féktelen, szertelen, szemérmetlen, szemtelen, aljas, elvtelen ◆ FEGYELMEZETT, MÉRTÉKTARTÓ

gátol (ige) ◇ akadályoz, hátráltat, fékez, nehezít, megakaszt, feltart, feltartóztat, gátat vet <vminek>, akadályokat gördít elé, útját állja, útjába áll, útban van, láb alatt van, visszavet, zseníroz (*biz*) | ellenez, tilt ◆ ELŐMOZDÍT, MEGGYORSÍT

◇ visszafojt, elfojt, elnyom, visszatart, feszélyez, retardál (*id*) ◆ SZABADJÁRA ENGED, KIMUTAT

gatyá (fn) ◇ százcáncú (*táj*)

◇ (*biz*): nadrág, pantalló, gatyó (*biz*), naci (*szleng*)

◇ alsónadrág, alsó, gatyó (*biz*), lábravaló (*rég*), ingmássa (*rég*)

◇ (*szak*): combtollazat

gavallér (fn) ◇ lovag (*biz*), úriember, gentleman, úr, ficsúr (*rég*), dandy (*rég*), cavalier (*id*), arslán (*rég*), nemesember, világfi, bonviván, piperkőc, uracs (*rég*)

◇ (*rég*): udvarló, szerető, kedves, partner, barát, hódoló

◇ [jelzőként]: bőkezű, nagyvonalú, előzékeny, gáláns ◆ KISSTÍLŰ, SZÜKMARKÚ, GARASOS

gaz I. (mn) ◇ gazember, alávaló, bitang, galád (*vál*), tisztességtelen, csaló, elvetemült, szélhámos, rosszindulatú, elfajult (*vál*), hitvány, becstelen, semmirekellő, gonosz, gyalázatos, átkozott, beste, cudar, vétkes, csalfa, alattomos, fondor (*rég*), bestye (*rég*), betyár (*rég*) ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES, JÓINDULATÚ

gaz II. (fn) ◇ gyom, dudva, gyimgyom (*táj*), gizgaz, burján (*táj*), durdaly (*táj*), bozdot (*táj*), cshét (*táj*), pörje (*táj*) ◆ VETEMÉNY, KULTÚRNÖVÉNY

gáz (fn) ◇ földgáz, fűtőgáz, világítógáz, harc gáz | szél, bélgáz (*vál*), bélszél (*vál*)

- ◇ üzemanyag [gépkocsié], benzin, kakaó (*szleng*)
- ◇ gáztűzhely, gázrezsó, gázfőző, gázgejzír
- ◇ (*szleng*): baj, veszély, probléma, akadály, nehézség, kellemetlenség, gubanc (*szleng*), kváz (*szleng*), difi (*biz*), cicesz (*szleng*), lekvár, pác
- gázálarc** (fn) ◇ gázmaszk, védő álarc, bajuszkötő (*szleng*), szimatszatory (*szleng*), szájkosár (*szleng*)
- gázbojler** (fn) ◇ gáz-vízmelegítő (*szak*), vízmelegítő, átfolyó, melegvíztároló, autogejzír (*rég*), bojler
- gazda** (fn) ◇ úr, irányító, főnök, fejes (*biz*), góré (*szleng*), principális (*rég*), padrone (*id*), előljáró | tulajdonos, tulaj (*biz*) | igazgató, diri (*biz*), ügyvezető, ügyintéző, vagyongazdálkodó, felelős | munkaadó, munkáltató, mester ♦ BEOSZTOTT, CSELÉD, SZOLGA
- ◇ földműves, paraszt, parasztember, parasztgazda, kisbirtokos, mājoros (*rég*), mezőgazdász, mezőgazda (*vál*), gazdaember, gazdálkodó | gazdatiszt, gazdász (*vál*), intéző, sáfár (*rég*) ♦ JOBBÁGY, ZSELLÉR, NINCSTELEN
- ◇ házigazda, háziúr, családfő, családanya, apa, férj, apjuk (*rég*)
- gazdag I.** (mn) ◇ pénzes, tehetős, jómódú, módos, nagypénzű, vagyonos, vastag (*szleng*), opulens (*rég*), hatszélgyatás (*táj*), jóbóllás (*táj*) **Sz:** a bőre alatt is pénz van (*biz*); felveti a pénz (*biz*); van mire támaszkodni a síkon; tele van dohánnyal (*szleng*); tejből-vajból fürdik; van mit aprítani a tejbe; mindenkint zsebre vág; annyi a pénze, mint a pelyva; annyi a pénze, hogy a tyúk eszi az apraját; több a bankó nála, mint a rongy; jól van eleresztve; tele van lével ♦ SZEGÉNY, SZÜKÖLKÖDŐ, CSÖRŐ (*szleng*)
- ◇ bőséges, bő, dús, sűrű, busás, tetemes, jókora, tartalmas, kiadós | ragyogó, fényűző, pompás, pazar, luxuriózus (*id*) ♦ SZÜKÖS, HIÁNYOS, ELÉGTELEN
- gazdag II.** (fn) ◇ milliomos, milliárdos, sikerember, pénzember, nagyemő (*szleng*), tőkés, tőkepénzes, pénzeszsák ♦ SZEGÉNY
- gazdagít** (ige) ◇ gyarapít, jobbit, javít, fejleszt, nemesít | vagyonosít, pénzel ♦ ELSZEGÉNYÍT, KIFOSZT, TÖNKRETESZ
- gazdagság** (fn) ◇ vagyon, javak, birtok, kincs (*rég*), jószág (*rég*)
- ◇ jólét, jómód, tőke, mammon (*id*), opulencia (*id*) ♦ SZEGÉNYség, NYOMOR, ÍNSÉG
- ◇ bőség, pompa, fényűzés, luxus, változatosság, sokrétűség, sokszínűség, színesség, tarkaság, tartalmasság ♦ HIÁNY, EGYSZERŰSÉG, SZÜKÖSSÉG
- gazdálkodó I.** (mn) ◇ takarékoskodó, spóroló, beosztó
- gazdálkodó II.** (fn) ◇ gazda, paraszt, földműves, szántóvető (*rég*), termelő, pór (*vál*), farmer, ökonómus (*szak*)
- gazdaság** (fn) ◇ birtok, földbirtok, major (*rég*), majorság, tanya, farm, udvarház (*rég*)
- ◇ termelés, gazdálkodás
- ◇ ökonómia (*szak*), gazdasági élet, gazdasági rend
- gazdaságos** (mn) ◇ takarékos, ökonomikus (*szak*), kifizetődő, rentábilis, gyümölcsöző, jövedelmező, nyereséges, lukratív (*id*), előnyös, célszerű | ésszerű, logikus, racionális ♦ GAZDASÁGTALAN | ÉSSZERŰTLEN
- gazdaságtan** (fn) ◇ közgazdaságtan, ökonómia (*szak*)
- gazdasszony** (fn) ◇ háziasszony, családanya | kulcsárné (*rég*), házvezetőnő
- gazdász** (fn) ◇ mezőgazdász, agronómus | gazdatiszt
- gazdátlan** (mn) ◇ elhagyott, lakatlan, kietlen, elhagyatott, üres, sivár, puszta
- ◇ kőbor, szökött, kallódó, elbitangolt (*táj*), bitang (*táj*), talált, rablott, lopott | elhanyagolt, magányos, árva
- gazember** (fn) ◇ gazfickó, gonosztevő, bűnöző, börtöntöltelék, akasztófavirág, akasztófárávaló, kötnivaló, bitang, bandita, briganti, haramia, útonálló, zsvány, betyár, kaptabetyár, aszfaltbetyár, csirkefogó, huligán, gengszter, semmirekellő, szélhámos, csaló, svindler (*biz*) **Sz:** ágyúból kellene kilőni; ágyútölteléknek való; akasztani való; akasztófa címere; akasztófa virága, hóhérpallas cifrája; akasztófára termett; akasztottak már jobbat is nála; attól félhet az erdőben, hogy magától is felakad; az ördögnek adta a lelkét; beirták a fekete könyvbe; bölcsőjét is az ördögfiak ringatták; csávába való ember; drágalátos mákvirág; ha templomot keres is, akasztófára talál; hóhérpallas levele; Istentől elrugaszzkodott; jó cég; kár, hogy anyja méhében fel nem akadt a köldökzsinórra; máriás huncut; meg van vetve az ágya a pokolban; megérdemli a kötelet; ördög cimborája; pokol fajtája; soha, még az anyja hasában sem volt jó; sokszor kényszerítették a bíró elébe; sokszor tapodja a bíró küszöbét
- ◇ csibész, kópé, mákvirág, gézengúz, jómadar, lókötő, pernahajder, himpellér, imposztor
- gázfejlesztő** (fn) ◇ gázgenerátor
- gázló** (fn) ◇ zátony, átkelő, átkelőhely

gázmérő (fn) ◇ gázóra, gázfogyasztásmérő (*szak*)
gáznemű (mn) ◇ gázszerű, légnemű, gáz halmazállapotú | illó, elillanó, illékony
gázol (ige) ◇ tapos, tipor, keresztülmegy, gyalogol, lábol, caflat (*táj*), cafog (*táj*), cankózik (*táj*), capákol (*táj*), garol (*rég*) | nyomkod (*rég*), nyomdos (*rég*)
 ◇ elüt, nekimegy, balesetet okoz
 ◇ törtet, eltipor, eltapos, előretör
gázolás (fn) ◇ taposás, tiprás, gyaloglás, lábalás, caflatás, cafogás (*táj*), cankózás (*táj*), copákolás (*táj*)
 ◇ baleset, közlekedési baleset, szerencsétlenség
gázóra (fn) ◇ gázmérő, gázfogyasztásmérő
gazos (mn) ◇ gyomos, gizgazos, dudvás, gyomlálatlan, bozotos, porés (*rég*), bozontos (*táj*), gyomlás (*táj*)
 ◇ szemetes, söpredékes, mocskos, piszkos
gázrezsó (fn) ◇ rezsó, gázfőző, gázfőzőlap, gázforraló, gázmelegítő, gázégő
gázság (fn) ◇ gonoszság, rosszaság, hitványság, silányság, romlottság, aljasság, bitangság, gaztett, gazemberség, galádság, huliganizmus, alávalóság, istentelenség, perfidia (*rég*), imposztúra (*id*), cink (*rég*) ◆ JÓSÁG, TISZTESSÉG, BECSÜLET
 ◇ (*táj*): bozót
gazsulál (ige) ◇ hízeleg, dörgölődzik, dörgölözik, törleszkedik, hajbókol, aláztatokodik, csúszik-mászik, nyal (*szleng*), nyalizik (*biz*), pedálozik (*szleng*)
gaztett (fn) ◇ gázság, gonoszság, aljasság, bűn, büntett, alávalóság, galádság, gonosztett, rémtett, haramiaság (*rég*), merény (*rég*), erőszak, vétség ◆ JÓTETT, JÓTÉTELEMÉNY
gáztűzhely (fn) ◇ gázfőző, gázsparhelt, sparhelt (*táj*), takaréktűzhely, tűzhely
 ◇ gázrezsó, rezsó, gázfőzőlap, gázforraló, gázmelegítő, gázégő
gázi (fn) ◇ fizetés, bér, honorárium, járandóság, tiszteletdíj, fellépti díj, fizu (*biz*), zsold (*szleng*)
gebe (fn) ◇ macskáló (*rég*), göröslő (*rég*), paszulykaró (*táj*), csőrönke (*táj*), bürge (*táj*), gehercs (*táj*), verdinanc (*id*)
 ◇ csontkollekción, csontváz, giliszta, keszeg, gizada (*szleng*), girnyó (*szleng*) ◆ HÁJPACNI, GOMBÓC (*biz*)
gége (fn) ◇ larynx (*szak*), gégefő, giga (*táj*), golyva (*rég*), pajzsporc, Ádám almája (*vál*), ádámscutka (*táj*), torokbüb (*rég*), gegeberce (*táj*), gegő (*táj*)
 ◇ torok, garat, nyelőcső, nyeldekklő (*táj*)
gégész (fn) ◇ gégespecialista, gégeszakorvos, laringológus (*szak*), fül-orr-gégész
gégészet (fn) ◇ laringológia (*szak*)
gejzír (fn) ◇ melegforrás, szökőforrás | szökőkút, ugrókút (*rég*)
 ◇ (*szleng*): előljáró, parancsnok, nagyfőnök (*biz*), góré (*szleng*)
gém¹ (fn) ◇ kócsag
 ◇ emelőrud, darukar, gátfa, gátgerenda
gém² (fn) ◇ [teniszben]: játszma, játék
gémberedett (mn) ◇ megmerevedett, megdermedt, meredt, zsibbadt, giber (*táj*), körmedt (*táj*) ◆ RUGALMAS, MOZGÉKONY, HAJLÉKONY
gémberedik (ige) ◇ megmerevedik, zsibbad, fagy, giberedik (*rég*), göbörödik (*rég*), gámborodik (*táj*) ◆ LAZUL, ENGED
gémeskút (fn) ◇ ágaskút (*táj*), kankalikus kút (*rég*)
gémkapocs, gemkapocs (fn) ◇ iratkapocs, klammer (*id*), kapocs
genealógia (fn) ◇ származástan
 ◇ családfá, leszármazási rend
generáció (fn) ◇ nemzedék, emberöltő, emberíz (*rég*) | kor, korszak
 ◇ (*szak*): szaporodás, nemzés
generális I. (mn) ◇ általános, egyetemes, univerzális, átfogó | fő, sarkalatos
generális II. (fn) ◇ tábornok, fővezér, főparancsnok | rendfőnök
generáljavítás (fn) ◇ nagyjavítás, tatarozás, generálozás, felújítás, általános felújítás
generátor (fn) ◇ áramfejlesztő, dinamó, átalakító
genetika (fn) ◇ örökléstan
genetikus (mn) ◇ keletkezési, fejlődési
 ◇ származási, öröklési, öröklött ◆ SZERZETT
 ◇ [módszer]: származtató, eredetető, oknyomozó, történeti
gengszter (fn) ◇ bandita, maffiózó, rabló, útonálló, gonosztevő, bűnöző, gazember

génusz (fn) ◊ (*vál*): tehetség, lángész, zseni, lángelme, lumen, észkombájn (*szleng*), agy (*szleng*), penge (*szleng*), einstein (*szleng*) ♦ TÖKFEJ, TÖKFIKÓ
◊ őrangyal, védőszellem, nemtó (*rég*) | szellem, alkotóerő

genny (fn) ◊ gennyedség (*táj*), csúnyaság (*táj*), enyekesség (*táj*), evesség (*táj*) | váladék
◊ (*szleng*): gané, mocsok, szemét, tróger (*durva*), tetű, drekk (*szleng*) | silányság, bővli

gennyed (ige) ◊ gennyesedik, elmérgesedik, meggyűlik, begyűl, váladékozik, gennyezik, levedzik (*táj*), evesedik (*táj*), senyved (*rég*)

gennyes (mn) ◊ gennyező, gennyedő, gennyedt, váladékos, váladékozó, meggyűlt, gyulladós, kelevényes, fertőzött, purulens (*id*), szeptikus (*szak*), fekélyes, túros (*táj*), eves (*táj*), enyekes (*táj*), gyülevész (*táj*)
◊ (*szleng*): visszataszító, utálatos, undorító, genyus (*durva*), lepra (*durva*), tetű | rossz, silány, ócska, vacak, tropa (*szleng*) ♦ SZÉP, JÓ, KELLEMES

geobotanika (fn) ◊ (*szak*): növényföldrajz

geodézia (fn) ◊ (*szak*): földmérés, földmérés

geográfia (fn) ◊ (*szak*): földrajz, földleírás (*rég*), föci (*szleng*), földike (*szleng*), geosz (*szleng*)

geográfus (fn) ◊ (*szak*): földrajztudós, földrajzkutató, földrajzos (*biz*)

geokémia (fn) ◊ (*szak*): földvegytan

geológia (fn) ◊ (*szak*): földtan

geológus (fn) ◊ (*szak*): földtantudós, geológ (*rég*)

geometria (fn) ◊ (*szak*): mértan

gép (fn) ◊ szerkezet, gépezet, készülék, berendezés, motor, erőgép, erőmű (*rég*), mechanizmus, masina (*biz*), gépely (*rég*), műköny (*rég*), mozgony (*rég*) | mozdony (*rég*)

gépél (ige) ◊ [írógéppel]: ír, veri a billentyűket, kopog, kopácsol (*biz*), szöcskázik (*szleng*)
◊ [varrógéppel]: varr

gépésít (ige) ◊ automatizál, motorizál, mechanizál, villamosít

gépésítés (fn) ◊ automatizálás, motorizálás, mechanizálás, villamosítás

gépész (fn) ◊ gépkezelő, gépmester, erőműves (*rég*), mechanikus (*rég*), gépjavitó, szerelő
◊ (*rég*): mozdonyvezető, masiniszta (*rég*)
◊ gépészmérnök | gépészmérnök-hallgató

gépészet (fn) ◊ géptan | mechanika, mozgástan (*rég*), erőműtan (*rég*)

gépezet (fn) ◊ géprendszer, gép, szerkezet, berendezés, készülék, masina, masinéria (*rég*), konstrukció, mechanizmus
◊ szervezet, apparátus, személyzet

gépfegyver (fn) ◊ géppuska, golyószóró, géppityu (*szleng*), pukkancs, stukker (*szleng*), cselló (*szleng*), varrógép (*szleng*), maxim (*rég*)

gépgyártás (fn) ◊ géptermelés, gépipar

gépház (fn) ◊ gépterem, gépház, gépcarnok, centrálé (*szak*) | motorház

géphiba (fn) ◊ üzemzavar, géptörés, leállás
◊ gyártáshiba
◊ íráshiba, elírás

gépies (mn) ◊ ösztönös, ösztönszerű, beidegzett, reflexszerű, akaratlan, önkéntelen, automatikus, mechanikus, begyakorlott | gépszerű, lélektelen, fásult, unott, unalmas, megszokott | sablonos, elcsépelet, elkoptatott, sematikus, leegyszerűsített ♦ TUDATOS, SZÁNDÉKOLT, AKARATLAGOS

gépipar (fn) ◊ géptermelés, gépgyártás

gépírás (fn) ◊ gépelés, írógépelés, daktilográfia (*id*)
◊ kézirat, gépirat

gépjármű (fn) ◊ gépkocsi, jármű, autó, személyautó, kocs, automobil (*rég*), tragacs (*szleng*), járgány (*biz*), csotrogány (*szleng*) | teherautó, tehergépkocsi

gépjárművezető (fn) ◊ gépkocsivezető, sofőr, magánautós, autós, vezető, úrvezető (*rég*), pilóta (*biz*)
◊ [kezdő]: mazsola

gépkocsi (fn) ◊ gépjármű, személyautó, személygépkocsi, autó, automobil (*rég*), kocs, járgány (*biz*), tragacs (*szleng*), csotrogány (*szleng*), katicabogár (*szleng*), pléhláda (*szleng*), pléhkaszni (*szleng*), szappandoboz (*szleng*)

gépkocsivezető (fn) ◊ gépjárművezető, autóvezető, sofőr, autós, vezető, úrvezető (*rég*), pilóta (*biz*)
◊ [kezdő]: mazsola (*biz*)

géplakatos (fn) ◇ lakatos, gépszerelő, szerelő, mechanikus (*rég*)

gépola (fn) ◇ kenőolaj (*szak*), kenőanyag, kenőzsír, gépszír, motorolaj, gépkenőcs, olaj

géppark (fn) ◇ gépállomány

géppisztoly (fn) ◇ géppityu (*szleng*), pukkancs, stukker (*szleng*), meggyamagköpködő (*szleng*), gitár (*szleng*), davajgitár (*szleng*)

géppuska (fn) ◇ gépfegyver, golyószóró, géppityu (*szleng*), pukkancs, stukker (*szleng*), cselló (*szleng*), varrógép (*szleng*), maxim (*rég*)

géprész (fn) ◇ gépelem, gépalkatrész

gépszíj (fn) ◇ hajtószíj, heveder, hajtóheveder

géptan (fn) ◇ gépészet, mechanika

gépszír (fn) ◇ csapágyzsír, kenőzsír | gépola
◇ (*szleng*): gyümölcsíz

gereben (fn) ◇ acélfésű, lenfésű, kenderfésű, gyapjúfésű, héhel (*táj*), gyarató (*táj*), kehely (*táj*), héhó (*táj*), ecset (*táj*)

gereblye (fn) ◇ gráblya (*táj*), gerábla (*táj*), fogacsos vas (*rég*)
◇ (*szleng*): fésű, tetűfegyver (*szleng*)

gereblyéz (ige) ◇ gereblyél, gereblél (*táj*)
◇ (*szleng*): fésül

gerely (fn) ◇ dárda, dzsida, kopja, lándzsa, kelevéz, hajtódárda
◇ gerelyhajítás, gerelyvetés

gerelyvetés (fn) ◇ gerelyhajítás, gerely

gerenda (fn) ◇ szálfá, szelemen, gyámfa, ászok, támfa, dúc, cölöp, architráv (*szak*), blána (*táj*), oszlop, konzol | mestergerenda | keresztgerenda
◇ (*szleng*): elégtelen, egyes, karó (*biz*), cuka (*biz*), pejko (*tréf*), dákó (*szleng*), dugó (*szleng*), fűrő (*szleng*), horog (*szleng*), kampó (*szleng*)

gerezd (fn) ◇ cikk, cikkely, csúcsa (*táj*) | szelet, karéj, darab
◇ szőlőfűrt, biling (*táj*)
◇ (*rég*): rovatolás, barázdálás, völgyelés

gerezna (fn) ◇ állatbőr, irha, prém

gerilla (fn) ◇ partizán, népfelkelő

gerinc (fn) ◇ hátgerinc, gerincoszlop, gernye (*táj*), geréb (*táj*)
◇ jellemiszilárdság, gerincesség, jellem, állhatatosság, akaraterő, karakter ◆ GERINCTELENSÉG, JELLEMTELENSÉG
◇ hegygerinc, hegytető, nyereg, hegyhát
◇ épületorom, él, tetőgerinc

gerinces (mn) ◇ szilárd, állhatatos, jellemes, becsületes, egyenes ◆ GERINCTELEN, ÁLLHATATLAN, JELLEMTELEN

gerincoszlop (fn) ◇ hátgerinc, gerinc, gernye (*táj*), geréb (*táj*)

gerinctelen (mn) ◇ gyenge jellemű, befolyásolható, megalkuvó, puha gerincű, csúszó-mászó, jellemtelen, elvtelen, szolgálalkú, kőpönyegforgató, puhány, állhatatlan, hitvány, kőciporos (*táj*) **Sz:** úgy táncol, ahogy fűtűlnek; úgy fordul, ahogy a szél fúj; minden nyeregbe illik a segge (*durva*) ◆ GERINCES, EGYENES, JELLEMES

gerincvelő (fn) ◇ gerincagy

gerjed (ige) ◇ fellobban, gyullad, lángra lobban, gyúl, fülük (*táj*), felhevül, felmelegszik
◇ ébred, támad, születik, permed (*táj*) | keletkezik
◇ lobban, ragadtatja magát <vmire>

gerjeszt (ige) ◇ éleszt, szít, gyullaszt, lobbant, gyújt, táplál, lángít (*rég*), permeszt (*táj*) ◆ LOHASZT, OLT
◇ kelt, kivált, támaszt, ingerel <vmire>, izgat, lobbant, fakaszt, ösztönöz, felvillanyoz, stimulál, buzdít, indít, okoz, készít, készítet, serkent, excitál (*id*)
◇ [áramot]: indukál

gerle, gerlice (fn) ◇ vadgalamb, vadgerle, görlice (*táj*), gilice (*táj*), gili (*táj*), gilicemadár (*táj*), kukuro (*táj*)

germán (mn és fn) ◇ teuton, német

gérokk (fn) ◇ szalonkabát, ferencjóska (*rég*)

gersli (fn) ◇ árpagyöngy, árpakása, gerstli

◇ (*szleng*): pénz

gesztenye (fn) ◇ gesztenyefa, vadgesztenyefa, szelidgesztenyefa, szelidgesztenye, vadgesztenye

◇ maróni (*biz*), gubacs (*táj*)

◇ gesztenyemassza, gesztenyepüré

gesztenyés I. (mn) ◇ gesztenyeízű, gesztenye ízesítésű, gesztenyével töltött

gesztenyés II. (fn) ◇ gesztenyesütő, gesztenyeárus

◇ gesztenyefás, gesztenyeliget, gesztenyeerdő

gesztikulál (ige) ◇ hadonászik, ágál, taglejtéssel kifejez, mutogat, hadécsol (*táj*)

gesztikulálás (fn) ◇ gesztikuláció, hadonászás, taglejtés, mutogatás

gesztus (fn) ◇ cselekedet, tett, eljárás, lépés

◇ kézmozdulat, taglejtés, jelbeszéd, jelzés

gettó (fn) ◇ zsidónegyed

◇ nemzetiségi negyed

◇ (*szleng*): iskola

géz (fn) ◇ kötszer, kötözőszer, pólya, mullpólya (*szak*)

◇ fátyolszövet

gézengúz (fn) ◇ csibész, kópé, semmirekellő, csirkefogó, mákvirág, rosszcsont, lurkó, mihaszna, naplopó, betyár, zsvivány (*rég*), selma (*rég*), huncut, imposztor (*rég*), pernahajder, sehonnai, kurittyoló (*rég*) ◆ KISANGYAL

gicc (fn) ◇ limonádé, hatásvadászó alkotás, érzelgősség ◆ ÉRTÉK, MŰKINCS

gicc (mn) ◇ érzelgős, szirupos, limonádészerű, olcsó, izléstelen ◆ KLASSZIKUS, ÉRTÉKES

gida (fn) ◇ gödölye, kecskegida, gidó (*táj*), göde (*táj*), olló (*táj*)

gigantikus (mn) ◇ hatalmas, óriási, nagyszabású, grandiózus (*vál*), kolosszális (*biz*), emberfeletti, monumentális, mamut-, roppant, mérhetetlen, eget verő, irdatlan, horribilis ◆ JELENTÉKTELEN, CSEKÉLY, MINIMÁLIS

gigászi (mn) ◇ óriási, hatalmas, nagy ◆ KICSI

gigerli (fn) ◇ piperkőc, divatmajom, divatbáb, ficsúr, aranyifjú, arszlán

gikszer (fn) ◇ baklövés, tévedés, ballépés, botlás, melléfogás, hiba, malőr (*biz*) | baki (*biz*), nyelvbotlás

gilice (fn) ◇ vadgalamb, vadgerle, gerle, gerlice, gili (*táj*), iglice (*táj*), gelice (*táj*)

giliszta (fn) ◇ kukac, pondró, földféreg, hernyó, cservik (*táj*) | bélféreg, cérnagiliszta

◇ (*szleng*): gebe, gizda (*szleng*), girnyó (*szleng*), keszeg, csontkollekcio

◇ (*szleng*): újonc, kopasz (*szleng*)

gím (fn) ◇ öztehén | nőstényszarvas, szarvasgím

gimnazista (fn) ◇ középiskolás, gimis (*biz*), gimista (*biz*)

gimnázium (fn) ◇ középiskola, gimis (*szleng*), gimcsi (*szleng*)

gin (fn) ◇ borókapálinka

ginszeng (fn) ◇ ginszenggyökér, erőgyökér, himfigyökér (*rég*)

gipsz (fn) ◇ fős (z) (*rég*), alabástrom, fehér föld (*rég*)

◇ gipszkötés

girbegurba (mn) ◇ girbegörbe, tekervényes, kanyargó, íves, hajlásos, zezzugos, csaponos (*táj*), kacsibás (*táj*) ◆ EGYENES

girhes (mn) ◇ sovány, cingár, ösztövé, vékony, vézna, szikár, vékonydongájú, vékonypénzű, keszeg (*biz*), konyhagyálázó (*tréf*), csontos, csont és bőr, ványadt, geher (*táj*) | göthös (*táj*), beteges, gyenge, nyápic, nyüszüge **Sz:** zörögnek a csontjai ◆ HÁJAS, KÖVÉR, MOLETT

gírland (fn) ◇ virágfűzér, koszorú | füzérdísz

gítár (fn) ◇ pengedű (*rég*)

◇ (*szleng*): géppisztoly

gítározik (ige) ◇ penges

gitt (fn) ◇ kitt, ragacs, ablakragacs

gizgaz (fn) ◇ gaz, gyom, dudva, gezemice (*táj*), burján (*táj*), gymgyom (*táj*)

glaciális (mn) ◇ jégkorszaki, jégkorszakbeli

glazúr (fn) ◇ máz, bevonat, üvegmáz, fénymáz, zománc

◇ cukormáz

◇ (*biz*): seb, sérülés

gleccser (fn) ◇ jégár (*rég*)

gléda (fn) ◇ sor, rend, sorrend, sorakozó

globális (mn) ◇ teljes, összefoglaló, teljes körű, átfogó ◆ RÉSZLEGES

glóbusz (fn) ◇ Föld, földgolyó, földgömb, földkerekség, földteke, sárgolyó, sárteke
◇ gomb, golyó

glória (fn) ◇ dicsfény, fénykoszorú, fénykör, sugárkorona, nimbusz, aureola (*szak*)
◇ dicsőség

gnóm (fn) ◇ törpe, torzszülött, manó

góbé (fn) ◇ székely [ember]

gobelin (fn) ◇ faliszőnyeg, falikárpit, falikép | gobelinhímzés

góc (fn) ◇ központ, fészek, forrás, gócpont
◇ (*rég*): tűzhely, kemence, kucik (*táj*) | tűzfészek

gócpont (fn) ◇ központ, centrum, empórium (*id*), góc
◇ csomópont, útkeresztés

gógyi (fn) ◇ (*szleng*): ész, értelem, tudás, ravaszság, sütnivaló (*biz*), dörszóltság (*biz*)

gokart (fn) ◇ versenyautó

gól (fn) ◇ találat, dugó (*szleng*) | kosár
◇ (*szleng*): ötös, jeles osztályzat

golgota (fn) ◇ kinszenvedés, szenvedés, kálvária

golgotavirág (fn) ◇ passióvirág, krisztuskoronája, krisztusvirág

golya (fn) ◇ cakó (*táj*), eszterág (*táj*), katrincásgém (*táj*)
◇ (*biz*): elsőéves, első ◆ VÉGZŐS

golyahir (fn) ◇ golyavirág, mocsárvirág, tavaszvirág, sárgaviola

gólyaláb (fn) ◇ gázlóláb, cséklye (*táj*), falábtó (*rég*)

golyhó (fn) ◇ fajankó, filkó, mafla, csacsi, tökfej
◇ (*táj*): csavargó

golyó (fn) ◇ golyóbis (*rég*), labdac (*rég*), gömb, teke, galacsin, göb, szféra (*rég*), labda
◇ glóbusz (*rég*), földgolyó
◇ lövedék, sörét, kartács, göbecs (*rég*)

golyószóró (fn) ◇ kartácszóró (*rég*), géppuska, gépfegyver

golyva (fn) ◇ strúma, görvély (*rég*), gelyva (*rég*), tálgyú (*rég*), guga (*táj*), gusabegy (*táj*)
◇ begy

gomb (fn) ◇ pityke, boglár (*rég*)
◇ fogantyú, markolat
◇ nyomógomb, kapcsológomb, billentyű, kioldógomb

gombfesték (fn) ◇ vízfesték, akvarellfesték

gombház (fn) ◇ gomblyuk
◇ csecsebecse

gombóc (fn) ◇ galuska, nokedli, knédli (*id*), gödölény (*rég*), dödölle (*táj*), gombóca (*táj*)

gombol (ige) ◇ átbújtat, begombol | összekapcsol

gombolyag (fn) ◇ motring, gomolyag, spulni, tekercs, gubolya (*táj*), tekerék (*táj*), csomólék (*táj*)

gombolyít (ige) ◇ felteker, tekercesel, csavar, göngyölít, motollál, csévé, felcsévé, gomolyál (*táj*), csombolyít (*táj*)

gombostú (fn) ◇ férctű

gombozik (ige) ◇ gombfocizik

gomolyog (ige) ◇ kavarog, hömpölyög, kóvályog, gombolyog (*táj*)

gond (fn) ◇ aggodalom, aggály, töprengés, tépődés, vesződség, fejfájás, baj, probléma, nehézség, kényelmetlenség, bökkenő, kellemetlenség, bosszúság, alkalmatlanság, bonyodalom, galiba, nyúg, aggság (*táj*), aj-baj (*táj*), gubanc (*szleng*), gáz (*szleng*) | nélkülözés, hiány ◆ ÖRÖM
◇ szorgalmatosság (*rég*), gondosság, alaposság, körültekintés, figyelem, odaadás | gondoskodás, törődés ◆ GONDATLANSÁG, NEMTÖRÖDŐMSÉG

gondatlan (mn) ◇ felületes, nemtörődő, hanyag, trehány, felelőtlen, vigyázatlan, szeleburdi, hebehurgya, hányaveti, szeles, figyelmetlen, elővigyázatlan, óvatlan, meggondolatlan, ickiviki (*táj*) | pontatlan, elhamarkodott, sekélyes, összecsapott, elsietett, slendrián, tessék-lássék, hevenyészett ◆ GONDOS, PONTOS, RENDES

gondnok (fn) ◇ kurátor, vagyongazd, felügyelő | gyám, tutor (*id*), gondviselő

gondnokság (fn) ◇ kuratórium, felügyelőség, felügyelet
 ◇ gyámság, gyámkodás, kuratéla (*rég*)

gondol (ige) ◇ jár az agyában, forgat a fejében, eszébe jut, eszébe ötlük | gondolkodik <vmin>, kiagyal, kifőz
 ◇ képzel, hisz, vél, alít (*rég*), vélekedik, feltesz, feltételez | sejt, gyanít | tart, tekint, néz, lát, értékel, talál <vmilyennek>
 ◇ <vkire, vmire>: céloz, ért <vhogyan>
 ◇ <vkivel, vmivel>: törődik <vkivel, vmivel>, gondja van <vmire>, gondot fordít <vmire> | számít <vmire>, számol <vmivel>, számításba vesz

gondolat (fn) ◇ vélekedés, vélemény, felfogás, hit, nézet | elgondolás, szándék, terv, ötlet, koncepció | ítélet
 ◇ idea, eszme, teória ◆ GYAKORLAT, PRAXIS
 ◇ elképzelés, feltevés, meglátás
 ◇ gondolkodás
 ◇ hajsza, paraszthajsza

gondolatjel (fn) ◇ pauza (*rég*)

gondolatkör (fn) ◇ témakör, eszmekör, ideológia

gondolatmenet (fn) ◇ eszmemenet, gondolatsor, konceptus (*rég*)
 ◇ kivonat, vázlat

gondolattársítás (fn) ◇ asszociáció, eszmetársítás, képzettársítás

gondolatvilág (fn) ◇ eszmevilág, horizont, lelkület, lelki világ, gondolatkör

gondolkodás, gondolkozás (fn) ◇ elmélkedés, kontempláció (*rég*), töprengés, mérlegelés, megfontolás, meditáció, fejtörés, gondolatfűzés, számítgatás, tervezgetés, spekuláció, okoskodás, rágódás | észjárás, gondolkodásmód, eszmerendszer

gondolkodik, gondolkozik (ige) ◇ elmélkedik, bölcselkedik, töpreng, töprenkedik, tűnődik, kontemplál (*rég*), elmél (*rég*), fejében forgat, eszében forgat, használja a fejét, jár az esze, töri a fejét, hánya-veti elméjét (*rég*), eszénkedik (*táj*), fantizál (*táj*), filózik (*szleng*), gógyizik (*szleng*), medítál, gondol, rágódik, tervez, számítgat, mérlegel, latolgat, spekulál, morfondíroz, tanakodik, tépelődik, foglalkozik, mereng, mélézik, gondolatokba merül
 ◇ vélekedik, gondol

gondolkodó, gondolkozó I. (mn) ◇ töprengő, elmélkedő, számító, tervező, eszméletes (*táj*), tűnődő, méléző
 ◇ intelligens, megfontolt, meggondolt, okos, logikus, értelmes, öntudatos ◆ OKTALAN, MEGGONDOLATLAN

gondolkodó, gondolkozó II. (fn) ◇ bölcselő, filozófus, bölcsész, ideológus

gondos (mn) ◇ lelkiismeretes, alapos, aprólékos, pontos, akkurátus (*rég*), tüzetes, precíz, kötelességtudó, törődő, ügyelő, figyelmes, előrelátó, elővigyázatos, óvatos, körültekintő | rendes, pedáns, tüchtig (*biz*) ◆ GONDATLAN, TREHÁNY, HANYAG

gondosan (hsz) ◇ figyelmesen, rendszeren, lelkiismeretesen, aprólékosan, óvatosan, körültekintéssel, pontosan, vigyázva, alaposan, behatóan, töviről hegyire, tüzetesen, precízen, akkurátusan (*rég*), pedánsan (*id*) ◆ RENDETLENÜL, GONDATLANUL

gondoskodik (ige) ◇ eltart, ellát, istápol, segít, gyámolít, támogat, gondoz, gondját viseli, gondja van <vkire>, provideál (*id*), ápol, ápolgat, táplál, törődik <vkivel>, foglalkozik <vkivel>, felkarol, pártfogol, szemmel tart
 ◇ szorgoskodik, fáradozik, ügyel, vigyáz, tesz <vmiről>, utánanéz, karbantart | felszerel, biztosít, előteremt, nyújt, szolgáltat

gondosság (fn) ◇ lelkiismeretesség, alaposság, pontosság, precizitás, precízesség, törődés, ügyelés, gond, figyelem, figyelés, körültekintés | rendszeretet, pedantéria ◆ GONDATLANSÁG, FELÜLETESSÉG, HANYAGSÁG

gondoz (ige) ◇ gondot visel <vkire>, gondoskodik, ápol, ellát, nevel, dajkál, pesztrál, istápol, ajnároz | kezel, karbantart, rendben tart, konzervál | művel ◆ ELHANYAGOL

gondozás (fn) ◇ ápolás, tartás, eltartás, gondviselés, törődés, kezelés | fenntartás, karbantartás, rendben tartás | művelés ◆ ELHANYAGOLÁS

gondozatlan (mn) ◇ ápolatlan, elhanyagolt, lompos, slampos, zilált, ágrólszakadt, bozontos, torzonborz, toprongyos, rendetlen, mosdatlan, szurtos, gyatra (*táj*), topis (*szleng*), toplák (*szleng*) | ütött-kopott | műveletlen, gyomos ◆ GONDOZOTT, ÁPOLT | RENDEZETT

gondozó (fn) ◇ ápoló | gondviselő

◇ gondozóintézet

gondozott (mn) ◇ ápolt, rendes, rendezett, rendben tartott, takaros, tiszta, nett (*biz*), jó karban levő ◆
GONDOZATLAN, ELHANYAGOLT, ÁPOLATLAN

gondtalan (mn) ◇ derűs, derült, nyugodt, vidám, könnyű, boldog, szerencsés, elégedett, könnyed, derülátó, víg **Sz:** él, mint Marci Hevesen; úgy él, mint az égi madár; él, mint madár az ágon ◆
GONDTERHELT

◇ nyugalmas, békés, csendes, zavartalan, aggálytalan ◆ NEHÉZ, KESERVES

gondterhelt, gondterhes (mn) ◇ gondtelt, levert, lehangolt, depresszált (*id*), aggodalmaskodó, nyugtalan, rosszkedvű, borús, felhős, komor ◆ GONDTALAN, ZAVARTALAN, KÖNNYED

gondviselés (fn) ◇ pártfogás, pártolás, támogatás, gondoskodás, törődés, ellátás, ápolás, gyámolítás, gondozás

◇ fátum, sors, Isten

gonosz I. (mn) ◇ rossz, rosszindulatú, rosszakaratú, rosszlelkű, sötét lelkű, álnok, kemény szívű, szívtelen, köszívű, ádáz, kegyetlen, méregkeverő, cudar | aljas, alávaló, lator, csalárd, gaz, bestye (*rég*), galád, szadista, brutális, embertelen, pokolralvó, ördögi, sátáni, pokoli, démoni, feketemájú (*táj*), istenverte, infernális (*rég*), elvetemült **Sz:** az ördög boronája; az ördög cimborája; egyenként szedegeti ki a szemszört; egyenként veregeti ki a zápfogakat; ember bőréből fűzné a bocskorát; emberhússal hájasodik; fától szakadt ember; füstös bottal jár; hét ördög lakik benne; Istentől elrugaszkodott; kutyát szopott, nem anyát; megnyúzta, mielőtt megöli; mézből is mérget szí; nincs lelke, csak párája; nyers, mint a tápéi gyékény; ő is ember, lelkétől megválva; ördög ül a szívében, ott is a közepén; ördöggel határos; pokolralvó; repceszalmán kellene megégetni; rókával bélelt, farkassal prémezett; rossz bordában szótték; sárkánytejet szopott; talpon áll benne az ördög; tuskére való ◆ JÓ, SZENT

◇ pajkos, huncut, incselkedő, ingerkedő, fránya (*táj*), ördöngös

gonosz II. (fn) ◇ (*biz*): gazember, haramia, kígyófajzat, lator, pokolfajzat, ördögfajzat

◇ ördög, sátán, gonosz lélek ◆ ANGYAL

◇ gaztett, gonosztett ◆ JÓCSELEKEDET

gonoszkodik (ige) ◇ kötődik, incselkedik, huncutkodik, csintalankodik, mókázik, heccelődik, cicázik, évődik, ingerkedik, enyeleg, böllenedik (*táj*), latorkodik (*rég*), tolvajkodik (*rég*)

◇ bánt, kínozt, gyötör

gonoszság (fn) ◇ gázság, aljasság, alávalóság, alantasság, galádság, latorság (*rég*), elvetemültség, rosszaság, maleficium (*rég*), rosszindulat, infámia (*rég*), rosszlelkűség, rosszakarat, álnokság ◆ JÓSA, JÓLELKŰSÉG

◇ gaztett, gonosztett, büntett, bűn ◆ JÓTETT, JÓCSELEKEDET

gonosztett (fn) ◇ gaztett, büntett, bűn, büntény, bűncselekmény, jogtiprás, gazemberség, gonoszság ◆ JÓTETT, JÓCSELEKEDET

gonosztévő (fn) ◇ bűnöző, bűnelkövető, elkövető, delikvens (*rég*), malefaktor (*rég*), briganti, lator (*rég*), bandita, martalóc, rabló, útonálló, gyilkos, imosztor (*rég*), gazember, himpellér, haramia, zsvány, betyár, gengszter, bitang, szörnyeteg, börtöntöltelék, akasztófáralvó ◆ JÓTEVŐ

gordonka (fn) ◇ cselló, violincello (*id*), barbora (*rég*), kisbögő (*táj*)

gordonkás (fn) ◇ csellista, csellós, kisbögős (*táj*)

gordonkázik (fn) ◇ csellózik

góré¹ (fn) ◇ kukoricatartó, kukoricagóré, kukoricatároló, szár (*táj*)

◇ kunyhó, kaliba, viskó, csószkunyhó, örvityilló, gulyástanya

góré² (fn) ◇ (*szleng*): főnök, vezető, nagyfőnök (*szleng*), tulajdonos, tulaj (*szleng*), gazda, felettes, feljebbvaló, előljáró, fejtes (*szleng*), nagykutya (*biz*), séf (*szleng*), diri (*szleng*), főmufti (*szleng*), nacsalnyik (*szleng*) ◆ BEOSZTOTT

gorilla (fn) ◇ (*biz*): testőr, kísérő, ör

goromba (mn) ◇ durva, kíméletlen, modortalan, erőszakos, bárdolatlan, faragatlan, nevetlen, nyers, paraszt, udvariatlan, otromba, ledorongoló, ordináré, bumfordi (*táj*), iromba (*táj*), közönséges, útszéli, csiszolatlan, darabos, pórias (*rég*), ripók (*rég*), pallérozatlan, illetlen, tapintatlan, bugris, barbár, bunkó, vulgáris, indiszkrét (*vál*), ildomtalan (*táj*), parlagi, barátságatlan ◆ FINOM, KIFINOMULT, JÓL NEVELT

◇ (*táj*): érdes, durva tapintású ◆ SIMA

◇ (*rég*): oktalan, meggondolatlan

gorombáskodik (ige) ◇ durváskodik, durván bánik <vkivel>, durválkodik, otrombálkodik, ráförméd, ripőkösködik (*rég*), piszkolódik, kaffog (*táj*), bombuckodik (*táj*) ◆ KEDVESKEDIK, HÍZELEG

gót (mn) ◇ [betű, írás]: fraktúr

◇ csücsíves, gótikus

gótikus (mn) ◇ csücsíves, gót

◇ [szápadlás]: boltozatos

göboly (fn) ◇ hizlalt ökör, hizómarha, söre (*táj*), csira (*táj*)

göcsörtös (mn) ◇ durva, egyenetlen, görcsös, dudoros, csomós, bütykös | rücskös, himlőlhelyes, ragyás | rögös, buckás, göröngyös, hepehupás ◆ SIMA

gödény (fn) ◇ pelikán

gödölye (fn) ◇ gida, kecskegida, kecskefi (*rég*), olló (*táj*), gedő (*táj*)

gödör (fn) ◇ mélyedés, horhó, kátyú, vápa (*rég*), üreg, akna, verem, lyuk, horpadás, katlan, stüllyedés, odú, tárna, szakadék, medence, teknő, kopolya (*táj*), padmaly (*táj*), bögödik (*táj*), lövésztekno (*szleng*) | sírgödör, sírverem, sír ◆ BUCKA, HALOM, DOMB

◇ gödröcske, grüberli (*id*)

gödörös (mn) ◇ hepehupás, döcögös, zötyögös, zökkenős, rázós (*szleng*), kotyoros (*táj*) ◆ SIMA, EGYENLETES

gög (fn) ◇ gögösség, elbizakodottság, önhittség, önteltség, dölyf, felfuvalkodottság, fennhéjázás, pöffeszkedés, dagály (*rég*), szuperbia (*id*), prepotencia (*id*), kajtosság (*táj*), hivalkodás, pókhendiség, beképzeltség, önimádás, arrogancia (*id*) | önértzet, büszkeség, kevélység, rátartóság ◆ ALÁZATOSSÁG, ALÁZAT

gögicsél (ige) ◇ gagyog, gügyög, gagyol (*rég*), dödög (*táj*), csácorog (*táj*)

gögös (mn) ◇ elbizakodott, önhitt, öntelt, önelégült, dölyfös, felfuvalkodott, fennhéjázó, pöffeszkedő, dagályos (*rég*), prepotens, hivalkodó, pókhendi, beképzelt, nagyképű, felvágós, önimádó, arrogáns, feszlög (*táj*), hányaveti (*táj*), szuszos (*táj*) | büszke, kevély, rátarti **Sz:** a királyt is atyafiának mondja; a köszönést sem fogadja el; a szentháromság után az első személy; a tengert béklyóval fenyegeti; alázatos, mint a páva; azt hiszi magáról, hogy ő az atyaisten; azt hiszi, aranyat szarik; Bécsben volt a bátyja közsörüs; bíró lánya; büszke, mint a pénzes szatyor; csak félvállról felelget; csillagokba néz; csont van a hasában; de nagy fazékkal van!; elkapta a ló; elkapta a süveget; előtte mákszem a hegy is; elragadták a lovak; felfújja magát, mint a duda; felfújta a pófáját; felhordja a pipáját; felhúzta a piros csizmát; felkapott a kocsira; felkeltebb a kovásznál; félszemét sem veti másra; felszemöldök ember; félti az aranygyűrűt; félvállról beszél az emberrel; fenn hordja az orrát; fenn hordja a fejét; fennköltebb a kovásznál; fenn tartja az orrát, mint a harangozó disznaja; feszít, mint két krumpli egy zsákban; feszít, mint két cső tengeri egy zsákban; foghegyről beszél; fokhagymásan lépik; földön lába, égen feje; följobb nézett a meszesfazéknál; fúrót nyelt; ha olyan bűdös volna, mint amilyen büszke, a fene se menne közel hozzá; ha repülni tudna, Babilon tornyára rakna fészket; hatot kérdelek, egyet felel; hegyeset hugyozik; karót nyelt; keresztül áll a szeg a fejében; kidülleszti a mellét; lóhátról beszél az emberrel; megnő a szarva; mindenkinek bajuszát ő akarja pödöríteni; nagy a kajla szarva; nagy mellénye van; nekidülleszkedik, mint az egészszelkes paraszt; nem nézi, mi mászik, hanem mi repül; nem tudja, hová tegye a lábát; ő hajtja a Göncöl szekerét; orrával túrja az eget; pöffeszkedik, mint a fölufuvalkodott béka; semmi se fér a fogára; széles mellű; tarajosan beszél; tempózik, mint a hasadt teknő; tudja, mit végeztek az égben; úgy jár, mint a páva; úgy sétál, mint a görög az üres boltban; ugyan porzik utána; vizsgálja a csillagokat ◆ ALÁZATOS, SZERÉNY, SZENDE

gömb (fn) ◇ golyó, golyóbis (*rég*), teke, glóbusz (*rég*), szféra (*rég*) | galacsin, labdac (*rég*)

gömbkaktusz (fn) ◇ tengerisün-kaktusz

gömböc (fn) ◇ disznósajt, disznófösajt (*táj*), pucor (*táj*), pálnyja (*táj*)

◇ hurka, prëshurka (*táj*)

◇ disznóhólyag

◇ [jelzőként]: dundi, köpcös, kövér, testes, korpulens (*id*)

gömbölyded (mn) ◇ gömbölyű, kerek, kerekded ◆ SZÖGLETES

◇ telt, pufók, molett, dundi, kövérkés, telt idomú, begyes (*táj*), párnás, nagy hasú, bögyök (*táj*) **Sz:** kerek, mint a pogácsaalma ◆ LAPOS, VÉZNA

gömbölyít (ige) ◇ összegöngyölget, összeteker, göngyölít, rundol (*id*), domborít

gömbölyödik (ige) ◇ dudorodik, domborodik, kidülled, gömbbé alakul, felduzzad, feldagad, felfúvódik, felpuffad

◊ hízik, telik, kövéredik, kövérszik, hasat ereszt, vastagodik, testesedik, bögyörödik (táj), pofásodik (táj) ♦
FOGY

gömbölyű (mn) ◊ gömb alakú, gömbölyded, kerek, kerekded, golyó alakú, szferikus (id), legömbölyített, kikerekedett, golyóforma, gömbszerű, gömbölyeg (táj), gurgács (táj) ♦ SZÖGLETES

◊ hengeres

◊ molett, kövérkés, telt idomú, dundi, telt, korpulens ♦ SOVÁNY, VÉKONY, VÉZNA

gömb szelet (fn) ◊ szegmentum (szak), szektor (szak)

gönc (fn) ◊ (szleng): hacuka (biz), cucc (biz), szerelés (szleng), szerkő (szleng), ancúg (biz)

◊ ócskaság, limlom, hóbelevanc, cula, kacat | batyu, csomó

Göncöl szekér (fn) ◊ Göncöl szekere, Nagy göncöl, Nagymedve, istenszekere (táj), jancsiszekere (táj), jóbszekere (táj), Ágas csillag (rég)

göndör (mn) ◊ hullámos, bongyor (táj), fodros, fodor, csigás, kondor, bodor, bodros, loknis, fürtös, kígyózó, gyűrűs, kibodorított, göndörített, gyapjas, bodri (táj), kondri (táj), kunkori (táj), idres-bodros (táj) Sz: kondor, mint a malac farka; kondoregyenes, mint a sinszeg ♦ EGYENES SZÁLÚ

göndörít (ige) ◊ bodorít, bodrosít, felbodroz, kondorít, hullámosít, becsavar, besüt, fodorít (rég), kisüt, dauerol, berak, ondolál (szak), göndörget (táj)

göngyöl (ige) ◊ csavar, begöngyöl, burkol, teker, tekercesel, tūr, patyol (rég), bugyolál, bónyál (táj), csombolyít (táj), sodor, bagyulál (táj), göngyölít

göngyölég (fn) ◊ burkolat, burkoló, takaró, csomagolóanyag, csomagolóeszköz | csomagolás, tok, héj, burok

◊ bála, csomag, köteg, csomó, türedék (rég), tekerces, gombolyag, gomolyag (táj), nyaláb, paksaméta

görbe I. (mn) ◊ hajlott, hajlított, meghajlott, behajtott, lehajtott, görbített | hullámos ♦ EGYENES

◊ horgas [orr], kampós [orr], kacska [kéz] (táj), csámpás [láb], kajácsos [láb] (táj), gacsos [láb], görnyedt [hát], finta [szarv], kajla [szarv]

◊ elgörbült, megkopott

◊ hegyes-völgyes, dímbes-dombos, girbegurba, kacskaringós

◊ [út, eljárás]: becstelen, galád, tisztességtelen ♦ NYÍLT, EGYENES

◊ [éjszaka, nap]: átmulatott

görbe II. (fn) ◊ grafikon, diagram (szak), függvénygörbe

görbit (ige) ◊ hajlít, meghajt, felhajt, felkunkorít, ferdit, görbeszt, biggyeszt, kerekít, görnyeszt, domborít, horgasít (rég) ♦ EGYENESÍT

◊ (rég): fillent, füllent, hazudozik, kullant (táj)

görbül (ige) ◊ ferdül, behorpad, benyomódik, hajlik, kunkorodik, konyul, kampósodik, hajol, kanyarul, görnyed, görbed, tekeredik, gyűrűzik, ível, domborodik

görbület (fn) ◊ kanyarulat, hajlat, tekervény, ívelés, hajlás, ív, könyök, domborulat, kurvatura (id), kanyar, kígyózás, forduló, lekonyulás

görcs (fn) ◊ csomó, kinövés, göcsört, göb, csög, göcs, csombók (táj), bütyök (táj)

◊ vakarcs, mitugrász, törpe

◊ bog, kötés

◊ konvulzió (szak), spazmus (id), összehúzódás

◊ szúrás, nyilallás

◊ fene, nyavalya

görcsöl (ige) ◊ (táj): csomóz, köt ♦ KIOLD

◊ csikar, görcsözik (táj)

görcsös (mn) ◊ csomós, göcsörtös, gacsos, bogas, ágas-bogas, bütykös, gircses-görcsös, rücskös, göbös (táj), csimbókös (táj)

◊ bogos, összebogozott, megkötött

◊ spazmatikus (id)

◊ merev, darabos

◊ szívós, kirtartó, állhatatos, makacs, vasfejű

◊ gátlásos, erőltetett ♦ LAZA, OLDOTT

gördít (ige) ◊ görget, forgat, hengerít, gurít, teker, hengerget, hengerbutykáztat (táj)

gördül (ige) ◊ gurul, hengerkedik, hempereg, átfordul, pörög, görög, perdül, megfordul, elfordul

gördülékény (mn) ◊ könnyed, sima, flott (biz), folyékony, egyenletes, akadálytalan, zökkenésmentes, zökkenőmentes, fesztelen ♦ AKADOZÓ, DÖCÖGŐS

gördülőcsapágy (fn) ◇ görgő, golyóscsapágy

gőrény (fn) ◇ petymeg
 ◇ (szleng) [jelzőként is]: rohadék (*durva*), tróger (*durva*), mocsok (*durva*)

görget (ige) ◇ gurigázik, hengerget, henterget, hengerít, forgat, gördít, gurít, gurigat (*táj*), gurigál (*táj*)
 ◇ [kandisznó]: párizik

görkorcsolya (fn) ◇ kerekcsorcsolya, görkori (*biz*), göresz (*biz*), görce (*biz*), kori (*biz*)

görnnyed (ige) ◇ görbed, meggörbed, meghajlik, hajol, görnyedezik, görbül, görzsed (*rég*), hajbókol, kushad (*biz*), gubbad (*táj*) ◆ KIEGYENESEDIK
 ◇ [rabságban]: sinylődik, szenved
 ◇ roskadozik

görnnyedt (mn) ◇ hajlott, görbe, gernye (*táj*), göbbedt (*táj*), gubbadt (*táj*) ◆ EGYENES

görgög¹ (ige) ◇ gördül, gurul, hengergözik

görgög² (mn és fn) ◇ görögországi, hellén (*id*), ógörög | görög hitű, görög katolikus, görögkeleti, pravoszláv, óhitű, ortodox
 ◇ (*rég*): kereskedő, kalmár

gördöginnye (fn) ◇ dinnye, zöldbinnye (*rég*), tökbinnye (*rég*)

görögkeleti (mn és fn) ◇ pravoszláv, görög (*biz*), óhitű, ortodox, orosz (*táj*)

göröngy (fn) ◇ rög, földdarab, hant, földhant, bucka, gléba (*id*), göncs (*táj*), homp (*táj*), galyó (*táj*)

göröngyös (mn) ◇ rögös, egyenetlen, döcögös, göcsörtös, hepehupás, buckás, hoporcós (*táj*), göröncses (*táj*), darabos (*táj*), rücskös ◆ SIMA, EGYENLETES
 ◇ [életút]: nehéz, küzdelmes

göte (fn) ◇ tűzgyík (*rég*), vízborjú (*táj*)

gőz (fn) ◇ kigőzölgés, pára, vízgőz, vízpára, dunszt (*biz*)
 ◇ gőzfürdő, gőzkamra
 ◇ borgőz, mámor
 ◇ lendület, erő

gőzfürdő (fn) ◇ gőz, szauna, szárazfürdő, izzasztó

gőzgép (fn) ◇ lokomobil (*rég*), mozdony (*rég*), tüzesgép (*táj*)

gőzhajó (fn) ◇ gőzös, gőzkocsi (*táj*), csavargőzös, propeller

gőzmozdony (fn) ◇ gőzös, gőzgép, gőzbika (*táj*), gőzösmasina (*táj*), vasparipa (*táj*), vasbika (*táj*)

gőzöl (ige) ◇ párol, gőzzel kezel, dunsztol, inhalál
 ◇ (*táj*): gőzölög, párolog

gőzölög (ige) ◇ párolog, gőzzé válik, párállik (*rég*), kipárolog, kigőzölög, füstöl (*rég*)

grabanc (fn) ◇ haj, üstök (*rég*)

grácia (fn) ◇ báj, bájosság, kecsesség, kecs
 ◇ kegyelem, kegy, megbocsátás, irgalom
 ◇ jóindulat, kedvesség
 ◇ hála, köszönet

grádics (fn) ◇ (*rég*): garádics (*rég*), lépcső, lépcsőfok, fok

grafika (fn) ◇ rajzművészet, vonalművészet
 ◇ rajz, metszet, karc

grafikon (fn) ◇ görbe, diagram (*szak*)

grafológia (fn) ◇ íráselemzés, íráselemlet

grafológus (fn) ◇ írásszakértő, íráselemző

gramm (fn) ◇ szemér (*rég*), grám (*rég*)

grammatika (fn) ◇ nyelvtan

gramofon (fn) ◇ lemezjátszó, hanglezjátszó

gramofonlemez (fn) ◇ hanglemez, lemez

gránát (fn) ◇ kézigránát, robbanólövedék

gránátalma (fn) ◇ pomagránát (*rég*)

gránátoskocka (fn) ◇ krumplisztésza, grenadifmars (*biz*)

gratuláció (fn) ◇ jókívánság, szerencsekívánság, üdvözlés, elismerés

gratulál (ige) ◇ felköszönt, szerencsét kíván, üdvözlől | megtapsol, megéljenez, elismer

gravitáció (fn) ◇ tömegvonzás, nehézségi erő, nehézkedés (*rég*)

gravitál (ige) ◇ vonzódik, hajlik, igyekszik, törekszik, pályázik

grépfrút (fn) ◇ citrancs

grill (fn) ◇ grillsütő, grillező, sütőrostély
◇ éjszakai mulató

grillsütő (fn) ◇ sütőrostély, grill, grillező | mikrohullámú sütő, mikró (*biz*)

grimasz (fn) ◇ fintor, arcfintorítás, fintorgás, arcdráma (*táj*)

grimbusz (fn) ◇ veszekedés
◇ botrány, zűr, baj, kellemetlenség, kalamajka, ramazúri, fölfordulás, kavarodás, rendtelenség

gríz (fn) ◇ dara, búzadara

grófnő (fn) ◇ kontesz, grófhölgy (*rég*), grófné, grófkisasszony

groteszk I. (mn) ◇ furcsa, idéltlen, torz, különös, elképesztő, hátborzongató, visszataszító, abszurd, bizarr, kísérteties, elferdült, idegenszerű, képtelen, meghökkentő ◆ SZOKVÁNYOS

groteszk II. (fn) ◇ [betű]: lineáris antikva (*szak*)

grund (fn) ◇ (*biz*): telek, tér

grúz (mn és fn) ◇ georgiai

guba¹ (fn) ◇ suba, felsőkabát

guba² (fn) ◇ gubacs
◇ bobajka (*táj*)
◇ (*szleng*): pénz, zsozsó (*szleng*), zsozsetta (*szleng*), lóvé (*szleng*), lovetta (*szleng*), suska (*szleng*), bagó (*szleng*), dohány (*szleng*)

gubanc (fn) ◇ csomó, bolyh, szövvény, csimbók (*táj*), csimbólék (*táj*)
◇ (*szleng*): baj, probléma, bonyodalom, gond, nehézség, gáz (*szleng*)

gubbaszt (ige) ◇ üldögél, kuksol, kuporog, kucorog, csücsül (*biz*), gunnyaszt, darvadozik (*táj*), gubbaszkodik (*táj*) **Sz:** úgy ül ott, mint szent gugg; ül, mint egy óntúzó

guberál (ige) ◇ keresgél, vajakál, turkál, piszkál

gubó (fn) ◇ báb, selyemgubó
◇ gubacs, suska (*táj*)
◇ dudor, daganat

guggol (ige) ◇ guggon ül, kucorog, kuporodik, kulcsol (*táj*), gugyorodik (*táj*) ◆ ÁLL
◇ (*rég*): gúnyol, csúfol, kinevet, tréfát üz <vkiből>

gukker (fn) ◇ kukker, látcső, messzelátó, távcső

gúla (fn) ◇ piramis

gulya (fn) ◇ csorda, tehéncsorda, marhacsorda, ökörzsorda, bivalycsorda

gulyás¹ (fn) ◇ tehénpásztor, marhapásztor, ökörpásztor, barompásztor, baromőr (*rég*), tehenészlegény, csordás, cowboy (*id*)

gulyás² (fn) ◇ bográcsgulyáshús, bográcsgulyás, gulyásleves

gulyásleves (fn) ◇ bográcsgulyás

gumi (fn) ◇ kaucsuk, ruggyanta (*rég*), ebonit, macskaméz (*rég*)
◇ gumiabroncs, kerékvető
◇ radír, radírgumi, törőgumi
◇ (*szleng*): óvszer, koton (*biz*), köpeny (*szleng*), munkaruha (*szleng*), zokni (*szleng*)

gumiabroncs (fn) ◇ autógumi, kerékgumi, köpeny, légabroncs, pneumatik, kerékabroncs, kerékköpeny, külső (*biz*)

gumibot (fn) ◇ jelzőbot, belügi kolbász (*tréf*), népnevelő (*tréf*), rendőrkolbász (*tréf*), suhi (*szleng*), szalámi (*szleng*)

gumidefekt (fn) ◇ defekt, durrdefekt, kipukkadás

gumó (fn) ◇ dudorodás, csomó, gümő (*táj*), kinövés, bűtyök, dudor, daganat

gúnár (fn) ◇ him lúd, gunci (*táj*), gácsér (*táj*)

gúny (fn) ◇ gúnyolódás, irónia, malícia (*id*), szatíra, szarkazmus (*id*), csúfolódás, csipkelődés, neveltség tétel, rosszmájúság, gonoszkodás, kajánság, persziflász (*szak*), kipellengérezés, kinevetés, kicsúfolás ◆ ELISMERÉS

gúnya (fn) ◇ felsőruha, ruha, köntös, öltözet, öltözék, gusznya (*táj*)

gúnynév (fn) ◇ csúfnév, ragadványnév, mókanév (*rég*), tréfanév, melléknév (*rég*), csúfolónév (*táj*)

gunnyaszt (ige) ◇ gubbaszt, darvadozik (*táj*), kornyadozik, kókad, gubbad (*táj*) | meghúzódik, meglapul
◇ bóbiskol, szundikál, szendereg

gúnyol (ige) ◇ csúfol, kigúnyol, gúnyt űz <vmiből>, gúny tárgyává tesz, fitymál, kinevet, kikacag, kiröhög (*durva*), csipkelődik, persziflál (*id*), szatirizál (*rég*), kifiguráz, csúffá tesz, csúfot űz <vkiből>, pellengérré állít, megtréfál, tréfát űz, bolonddá tesz, csúfságot (*táj*), cukkol, heccel, cikiz (*szleng*) ◆ ELISMER

gúnyolódik (ige) ◇ csúfolódik, csúfolkodik, kigúnyol, kifiguráz, kiviccel, parodizál, csúfot űz <vkiből>, a nyelvét köszörűli <vkin>, nevetség tárgyává tesz, ugrat, kipellengérez, bökölődik (*táj*), gusztlalkodik (*táj*) | viccelődik, évődik, heccel, kötekedik, ironizál, élcelődik, csipkelődik

gunyoros (mn) ◇ csúfondáros, élcés, kaján, csípős, ironikus (*id*), maliciózus, szarkasztikus (*vál*), szatirikus

gúnyos (mn) ◇ rosszmájú, kaján, maliciózus, szardonikus (*id*), szarkasztikus (*vál*), szatirikus, ironikus, epés, marós, gunyoros, csípős, csúfondáros, fullánkos, szúrós, gúnyolódó, pimasz, csipkelődő ◆ KEDVESKEDŐ

guriga (fn) ◇ cérnaorsó, spulni, karika, gomolyag, tekercs, gubolya (*táj*), tekerék (*táj*), csomólék (*táj*)

gurigázik (ige) ◇ ide-oda görget, karikázik

gurít (ige) ◇ görget, gördít, hengerít, henterget, hengerget, gurgat (*táj*), hemperít (*táj*)

◇ (*szleng*): hazudik, füllent, tódít, etet (*szleng*), hamukál (*szleng*), hantál (*szleng*), hantázik (*szleng*), linkel (*szleng*), lódít ◆ IGAZAT MOND

◇ (*szleng*): udvarol

gurul (ige) ◇ gördül, görög, hengereg, hengergözik, gömbörög (*táj*), hömpölyög (*táj*), hömpölyődik (*táj*)

gusztus (fn) ◇ ízlés, tetszés, kedv

◇ étvágy, ehethék ◆ ÉTVÁGYTALANSÁG

gusztusos (mn) ◇ gusztust keltő, étvágygerjesztő, ínycsiklandó, gusztá (*biz*) | kívánatos, vonzó | ízléses ◆ GUSZTUSTALAN, VISSZATASZÍTÓ, ÍZLÉSTELEN

gusztustalan (mn) ◇ utálatos, undorító, undort keltő, visszataszító, taszító, ellenszenves, gyűlöletes, ocsmány, förtelmes, ízléstelen, visszatetsző, étvágyrontó ◆ GUSZTUSOS, VONZÓ, ÍZLÉSES

guta, **gutaütés** (fn) ◇ agyvérzés, szélütés, szélhűdés, agyszélhűdés, apoplexia (*szak*), gutaszele (*táj*), pokolszél (*táj*)

gúzs (fn) ◇ kötél, tekercs, kötelék | béklyó (*táj*)

guzsaly (fn) ◇ rokka, pergőrokka, kézirokka, gyalogrokka | rokkaszár, rokkafa, unottfa (*táj*)

gügyög (ige) ◇ gagyog, gögicsél, dödög (*táj*), gügyörög, gügyörészik, nyámmog, hebeg, rebeg, duruzsol, turbékol, mond

gümőkór (fn) ◇ tüdőgümőkór, tüdőbetegség, tuberkulózis, tbc, tébécé

gürcöl (ige) ◇ gürizik (*szleng*), fáradozik, dolgozik, erőlködik, verejttekezik, küszködik, töri magát, strapálja magát (*biz*), hajt, hajból (*táj*), brusztol (*szleng*), lejsztol (*szleng*), kulizik (*szleng*), keccsöl (*szleng*), robotol (*biz*), melózik (*szleng*), gályázik (*szleng*), güzül (*szleng*) ◆ HENYÉL, LUSTALKODIK, LOPJA A NAPOT

güzü (fn) ◇ güzüegér

◇ buzgómcösing (*szleng*), stréber (*biz*)

Gy

gyagya (mn) ◇ gyagyás, ostoba, együgyű, tökéletlen, ügyefogyott, ütődött (*biz*), hibbant, buggyant (*biz*), dilis ◆ OKOS

gyakori (mn) ◇ ismétlődő, meg-megújuló, többszöri, sokszori, sűrű, sorozatos, rendszeres, visszatérő, mindennapos, szüntelen, állandó ◆ RITKA

◇ elterjedt, általános, megszokott, közönséges, közkeletű, kurrens, szokványos, elfogadott, bevett, frekventált

gyakorlás (fn) ◇ űzés, művelés, ápolás, egzercicium (*id*), praxis, kultiválás (*id*)

◇ edzés, fölkészülés, tréning, trenírozás, drill | elsajátítás, ismétlés

gyakorlat (fn) ◇ elsajátítás, gyakorlás, tanulás, edzés, trenírozás, tréning
 ◇ jártasság, gyakorlottság, szakavatottság, képzettség, rutin, készség | úzus (*rég*), szokás
 ◇ tapasztalat
 ◇ praxis, tevékenység ◆ ELMÉLET, TEÓRIA
 ◇ feladat, lecke, penzum (*rég*)
 ◇ fegyvergyakorlat

gyakorlati (mn) ◇ tapasztalati, empirikus, pragmatikus, praktikus | alkalmazott, felhasználta, használható, alkalmas | gyakorlatias, célszerű ◆ TEORETIKUS, ELVONT, ELMÉLETI
 ◇ gyakorló

gyakorlatias (mn) ◇ operatív, praktikus, gyakorlati, hasznos, pragmatikus, célszerű, ténybeli, reális, használható, megvalósítható, keresztülvihető ◆ ELMÉLETI
 ◇ ügyes, üzleties, épkezláb, józan, életrevaló, talpraesett ◆ ÉLHETETLEN, ÜGYETLEN

gyakorlatilag (hsz) ◇ jóformán, lényegében, úgyszólván, voltaképpen, jószerével | majdnem, csaknem, már-már
 ◇ tényszerűleg, ténylegesen, praktikusán (*vál*), praktice (*id*) ◆ ELMÉLETILEG, ELVILEG

gyakorlatlan (mn) ◇ tapasztalatlan, járatlan, kezdő, újonc, ügyetlen, zöldfülű, hátulgombolós (*pej*), mazsola (*biz*) ◆ GYAKORLOTT, TAPASZTALT, ÜGYES

gyakorlatozik (ige) ◇ gyakorol, egzecíroz (*rég*), edz, treníroz

gyakorló I. (mn) ◇ praktizáló | gyakornokoskodó, gyakorlatozó

gyakorló II. (fn) ◇ gyakorlóruha, angyalbőr
 ◇ (*biz*): gyakorlóiskola

gyakorlótér (fn) ◇ gyakorlótér, gyakorlópálya, rohampálya, gyaktér (*szleng*), szöcske (*szleng*)

gyakorlott (mn) ◇ tapasztalt, jártas, járatos, verzátus (*rég*), ügyes, képzett, szakavatott, tanult, betanított, szakképzett, képesített, hozzáértő, szakszerű, profi, professzionális | gépies, rutinos, begyakorolt, kipróbált ◆ GYAKORLATLAN, TAPASZTALATLAN, KEZDŐ

gyakornok (fn) ◇ praktikáns (*rég*), volöntör (*rég*), demonstrátor, praxi (*biz*)

gyakorol (ige) ◇ ismétel, tanul, tréningezik, treníroz, edz, egzecíroz (*rég*), próbál, gyakorolja magát, készül
 ◇ gyakornokoskodik
 ◇ előidéz, kelt, kifejt
 ◇ folytat, üz | praktizál

gyakorta, gyakran (hsz) ◇ sokszor, derűre-borúra, egyre-másra, számos esetben, folyton, léptenyomon, elégyszer, nyakra-főre, minduntalan, rendszerint, rendszeren, sűrűn, több esetben, többször, ismételten, újra meg újra, unos-untalan, nemritkán, rendszeresen ◆ KIVÉTELESEN, NÉHA, NAGY RITKÁN

gyaláz (ige) ◇ szid, szidalmaz, becsmérel, káromol, mocskol, piszkol (*táj*), pocskondiáz, sárral dobál, pocskol (*táj*), ócsárol, sérteget, szapul, rágalmaz, csepül, patvaroz (*rég*), dehonesztál (*id*), simfel (*id*), simpfel (*id*), diffamál (*id*), bemocskol, befeketít, rossz hírbe kever, a becsületébe gázol **Sz**: leszedi róla a szenteltvizet; egy krajcár ára becsületet se hagy rajta ◆ DICSÉR, DICSÓÍT, MAGASZTAL

gyalázat (fn) ◇ sérelem, csorba, szégyenfolt, szégyenbélyeg, szégyen, infámia (*id*), ignomínia (*id*)
 ◇ becsületsértés, rágalmazás, mocskolás
 ◇ meggyaláztatás, megalázás, pirotság (*rég*)
 ◇ botrány, disznóság, aljasság, csúfság, fürtelem, abszurdum

gyalázatos (mn) ◇ szégyenletes, szégyenteljes, ocsmány, rút, csúfos, csúnya, ronda, cudar, fürtelmes, vérlázító, felháborító, iszonyú, megbotránkozató, kriminális, égbekiáltó, vérforraló ◆ KITŰNŐ, MEGNYUGTATÓ
 ◇ aljas, becstelen, hitvány, nemtelen (*rég*), istentelen, gaz, alávaló, galád, szégyentelen, szemtelen, arcátlan, komisz, mocskol, piszkol, rohadt ◆ JÓRAVALÓ, RENDES

◇ pocsék, vacak, ócska, csapnivaló

gyalog I. (hsz) ◇ gyalogosan, gyalogszerrel (*táj*), az apostolok lován (*biz*), maga alkalmatosságán **Sz**: a banári kocsiján meg a kopárdi lovain; csak gyalog, mint Balog ◆ JÁRMŰVEL

gyalog II. (mn) ◇ gyalogos, gyalogsági

gyalog III. (fn) ◇ gyalogos, baka (*rég*), fika (*rég*), hajdú
 ◇ [sakkban]: paraszt (*biz*)

gyalogátkelőhely (fn) ◇ zebra, zebrasáv (*szak*)

gyaloghíntó (fn) ◇ hordszék, vivőszék, baráthíntó, saroglya, lektika (*rég*), palankin (*id*), riksa (*id*), kólya (*táj*)

gyalogjáró (fn) ◇ gyalogos, járókelő, pedintér (*rég*) ◆ AUTÓS

◇ járda, gyalogjárda, flaszter, palló, gyalogkő, járópálya (*rég*), járdony (*rég*) ◆ ÚT, KOCSIÚT, AUTÓÚT

gyaloglás (fn) ◇ séta, vándorlás, túra, kirándulás, kószálás, csatangolás, barangolás, menés, járás, járkálás
◆ AUTÓZÁS

gyalogol (ige) ◇ kutyagol, talpal, vándorol, megy, jár, sétál, lépked, ballag, kirándul, bakál (*táj*), lábbuszon megy (*szleng*), dzsal (*szleng*), dzsavel (*szleng*) **Sz:** kutyaforsponon jár; apostolok lován jár; maga alkalmatosságán jár ◆ AUTÓZIK

◇ menetel, masíroz, vonul

gyalogos I. (mn) ◇ gyalogsági

gyalogos II. (fn) ◇ járókelő, gyalogjáró, pedintér (*rég*) ◆ AUTÓS

◇ csatár, lövész, infanterista (*id*), baka (*biz*), talpas (*rég*), darabont (*rég*)

◇ (*szleng*): kettes, elégséges, béla (*szleng*), görbe egyenes (*szleng*), hatyú (*szleng*), hurok (*szleng*), kanyaró (*szleng*), libanyak (*szleng*), proletárjeles (*szleng*)

gyalogösvény (fn) ◇ gyalogút, sétány, ösvény, csapás

gyalogság (fn) ◇ gyalogkatonaság (*rég*), infanteria (*id*)

gyalogszerrel (hsz) ◇ gyalog, gyalogosan, az apostolok lován (*biz*), lábbusszal (*biz*), maga alkalmatosságán

gyalogtúra (fn) ◇ kirándulás, csatangolás, barangolás, túra

gyalogút (fn) ◇ ösvény, gyalogösvény, csapás, morzsaút (*táj*) ◆ ORSZÁGÚT, KOCSIÚT, AUTÓÚT

◇ járda

gyalul (ige) ◇ simít, lefarag, kiváj

◇ aprít, szeletel

◇ alakít, javít, formál, csiszol

gyám (fn) ◇ gondnok, gondviselő, kurátor, tutor (*id*), gyámszülő, nevelőszülő | gyámapa, nevelőapa | gyámanya, nevelőanya

◇ konzol, pillér, támasz, dúc, támfa

gyámhatóság (ige) ◇ gyámügy (*biz*), árvaszék

gyámkodik (ige) ◇ támogat, gyámolít | védelmez

◇ rátelepedik <vkire>

gyámolít (ige) ◇ támogat, segít, pártfogol, istápol, gondoskodik <vkíról>, segítéyz, felkarol, segítségére van, pártol, pártját fogja, védelmez, oltalmaz, patronál, pásztorít (*rég*)

gyámoltalan (mn) ◇ ügyefogyott, ügyetlen, tehetetlen, élheteretlen, anyátlan (*biz*), mafla, málé, félénk, nyámnyila, szerencsétlen, önállótlán, magatehetetlen, pipogya, erélytelen, teddide-teddoda, tutyimutyi (*biz*), nyomorult, erőtlen, teszefosza (*táj*), bókla (*táj*), mantikos (*táj*), nyehe-nyühe (*táj*) **Sz:** nem e világra való; az anyja szoknyáján ül; egy rakás szerencsétlenség; egy kanál vaj meg nem olvad a szájában ◆ TALPRAESETT, ÜGYES

gyámság (fn) ◇ felügyelet, gondoskodás, gondviselés

◇ gyámkodás, kuratéla (*rég*), tutéla (*id*), tutorság (*id*), gondnokság

gyanakodás, gyanakvás (fn) ◇ gyanú, gyanítás, bizalmatlanság, bizalmatlankodás, tamáskodás, kételkedés, kétkezés, kétely ◆ BIZALOM

gyanakodik, gyanakszik (ige) ◇ gyanút táplál, gyanúsít, gyanít, gyanúba fog, gyanúperrel él, gyanúskodik (*táj*) | tamáskodik, bizalmatlankodik, rossz sejtelmek vannak ◆ BÍZIK, BIZALOMMAL VAN <VKI IRÁNT>

gyanakvó, gyanakodó (mn) ◇ bizalmatlan, bizalmatlankodó, óvatos, kételkedő, kételkedő, hitevesztett

gyanánt (nu) ◇ nevében (*rég*), fejében (*rég*), helyett

gyanít (ige) ◇ sejt, gondol, hisz, vél, megérez, gyanakszik, gyanúperrel él, gyanút táplál, feltételez, prezumál (*id*), megszagol (*szleng*), megszimatol (*szleng*) ◆ TUD, BIZTOS <VMIBEN>

gyanta (fn) ◇ mézga, kolofórium (*id*), mirha, enyv (*rég*), macskaméz (*rég*), gyantár (*táj*), gyantusz (*táj*) | hegedűgyanta

◇ (*rég*): borostyánkő

gyanú (fn) ◇ gyanakvás, gyanakodás, föltevés, sejtés, gyanúsítás, gyanítás, konjektúra (*id*), kétség, kételkedés, kételkedés, bizalmatlanság, sejtelen, előérzet, vélelmezés, feltevés

gyanús (mn) ◇ kétes, szuszpektus (*id*), bizonytalan, vitatható, gyanút keltő, homályos, zavaros, kusza, obskúrus (*rég*), kétértelmű, félreérthető, rejtelmes, rejtélyes, tréfli (*szleng*), megbízhatatlan, sötét

gyanúsít (ige) ◇ gyanúval illet, gyanúperrel él, gyanúba vesz, insznuál (*id*) | vádol, hibáztat, rágalmaz, ráfog, ráken

gyanúsítás (fn) ◇ rágalom, koholmány, denunciálás (*id*), vád, insznuáció (*id*)

gyanúsított (mn) ◇ terhelt, vádolt

gyanútlan (mn) ◇ jóhiszemű, hiszékeny, mit sem sejtő, naiv, gyermekded, gyermeteg, jámbor ◆
GYANAKVÓ, BIZALMATLAN

gyapjas (mn) ◇ göndör, bongyor (*táj*), bodros

◇ szőrös, pelyhes, bolyhos, pihés

◇ (*rég*): gazdag ◆ SZEGÉNY

gyapjú (fn) ◇ gyapjuszövet, gyapjúanyag | gyapjúfonal

gyapjuszövet (fn) ◇ gyapjúanyag, gyapjúkelme, kasmír

gyapot (fn) ◇ gyapotcserje, pamutcserje, pamutnövény

◇ pamut, fagyapot, bablon (*rég*) | vatta

gyapotültetvény (fn) ◇ gyapotföld

gyár (fn) ◇ üzem, vállalat, telep, ipartelep, fabrika (*rég*)

gyarapít (ige) ◇ növel, nagyobbít, bővít, tágít, szélesít, mélyít | szaporít, sokasít | gazdagít, [hírnevet] öregbít, fejleszt, hozzáad, hozzátesz, kiegészít, erősít, fokoz ◆ CSÖKKENT, FOGYASZT, SZÜKÍT

◇ (*táj*): hízik ◆ FOGY

gyarapodás (fn) ◇ növekedés, növedék, fejlődés, progresszió, nagyobbodás, szaporodás, szaporulat, sokasodás, felhalmozódás, felgyülemelés, akkumuláció (*id*), erősödés, fokozódás, öregbedés (*rég*) | hízás ◆ CSÖKKENÉS, FOGYÁS, VISSZAESÉS

gyarapodik, **gyarapszik** (ige) ◇ nő, növekszik, gyarapul (*rég*), fejlődik, nagyobbodik, bővül | szaporodik, gyűl | [ismeret] elmélyül, [pénz] fiadzik, erősödik (*vál*), erősödik, serdül, iperedik (*táj*) | vastagodik, hízik, [kilót] felszed (*biz*) ◆ CSÖKKEN, FOGY, SZÜKÜL

◇ gazdagszik, vagyonosodik, tollasodik (*szleng*), megszedi magát ◆ SZEGÉNYEDIK, TÖNKREMEGY

gyári (mn) ◇ üzemi, nagyipari, nagyüzemi, üzemszerű | tömeges ◆ HÁZI, EGYEDI

gyáripár (fn) ◇ nagyipar

gyarló (mn) ◇ gyatra, csekély, hiányos, silány, gyenge, erőtlen, tökéletlen, tévedő, hibázó

◇ esendő, bűnre hajló, bűnös, veszendő, halandó ◆ SZENT, BÜNTELEN

gyarmat (fn) ◇ kolónia, gyarmatbirtok, tartomány

gyarmatáru (fn) ◇ koloniáláru | fűszer, specerej (*id*)

gyarmati (mn) ◇ koloniális

gyarmatosít (ige) ◇ kolonizál (*szak*), meghódít, leigáz, elfoglal ◆ FELSZABADÍT

gyarmatosítás (fn) ◇ kolonizáció (*id*), kolonizálás (*id*), [gyarmati] megszállás, meghódítás

gyarmatosító (fn) ◇ gyarmatalapító, megszálló, kolonizátor (*id*), konkvisztátor (*id*)

gyáros (fn) ◇ gyártulajdonos, üzemtulajdonos, nagyiparos, gyárnok (*rég*), producens (*id*)

gyárt (ige) ◇ előállít, készít, létrehoz, fabrikál (*rég*), termel, csinál, produkál

gyártás (fn) ◇ előállítás, készítés, fabrikáció (*rég*), termelés, csinálás, produkció, ipar

gyártásvezető (fn) ◇ [filmé]: producer (*id*)

gyártmány (fn) ◇ termék, cikk, áru, portéka, készítmény, produktum, csinálmány

gyász (fn) ◇ gyászolás, gyászolkodás (*táj*) | szomorúság, bánat, fájdalom, lesújtottság, keserűség, keserv, siratás, jajszó

◇ gyászruha, gyászöltözet | gyászszalag

◇ gyászdíó, gyászcív

gyászbeszéd (fn) ◇ búcsúztató, búcsúbeszéd, halotti beszéd, sírbeszéd, emlékbeszéd, nekrológ, parentáció

gyászeset (fn) ◇ haláleset, tragédia, csapás

gyászjelentés (fn) ◇ partecédula, gyászlevél, értesítés | nekrológ

gyászkíséret (fn) ◇ gyászmenet, konduktus (*id*)

gyászkocsi (fn) ◇ halottaskocsi

gyázmise (fn) ◇ rekvim, halotti mise, engesztelő szentmise, gyászszertartás, halotti szertartás

gyászol (ige) ◇ sirat, gyászban van, gyászt visel

◇ sajnálkozik, fájjal, szánakozik, bánkódik, búslakodik, búsul, kesereg ◆ ÖRÜL, ÖRVENDEZIK, UJJONG

gyászos (mn) ◊ síri, fájdalmas, bánatos, siralmas, gyászba borult, funestus (*id*), szomorú, komor, halálos, tragikus, végzetes ◊ ÖRÖMTELI, VIDÁM

◊ sikertelen, szerencsétlen | keserves, nyomorúságos ◊ SIKERES, SZERENCSES

gyatra (mn) ◊ silány, gyarló, hitvány, selejtes, értéktelen, szegényes, ócska, rossz, vacak, csapnivaló, olcsó, dibdáb, ramaty, gypépér (*táj*), tré (*szleng*) **Sz:** fatkát sem ér ◊ ÉRTÉKES, DRÁGA

gyaur (mn és fn) ◊ keresztyén, hitetlen, ebhítú ◊ MOHAMEDÁN

gyáva (mn) ◊ félénk, ijedős, nyúlászívú, pipogya, pulya, bátortalan, poltron (*rég*), férfiatlan, félős, kishitű, kislelkű (*rég*), betoiji (*szleng*), beszari (*szleng*), spenóthuszár (*szleng*), nyuszi (*szleng*), szívbjajos (*szleng*), majrész (*szleng*) **Sz:** a maga árnyékától is megijed; a nyúl is megszalasztja; aligha nyúl nem volt az apja; anyámasszony katonája; árnyékától is fél; az anyja szoknyája mögé bújik; az árnyékától is megijed; bátor a katonák háta mögött; bátor a kenderben, de nem a lenben; bátor katona a kemence mellett; bátor katona, ha a kőhid alá juthat; bátor, ahol senki sincs; bátor, mint a nyúl az agarak előtt; egy hólyaggal a világból kiüzheted; előtte a hajsza is dorong; fél éjjel kimenni csak a pitvarba is; gyáva, mint a nyúl; káposztalé folyik az ereiben; kivették a szívét; maga árnyéka ellen sem vitéz; megszalasztja a nyúl; mellén acél, hátán vas, de belül a nyúl, nem pedig a sas; nem Bátorban, hanem Futakon lakik; nem találta fel a bátorságot; nincs tiszta gatyája; nincs vér a pucájában; ott volna jó katona, ahol gombóccal lövöldöznek; pápa katonája; pendelyházi regementből való; retteg a széltől is; rettenik, mint a talált ember fia; savóvá vált a vére; szélről van a lélek benne; szoknya mögé való ember; vakmerő, mint a cigány lova ◊ BÁTOR, MERÉSZ, ELSZÁNT

gyávaság (fn) ◊ félénkség, nyúlászívúság, bátortalanság, pipogyaság, mamlaszság, poltronság (*id*), riadalom, ijedség, ijedelem, ijedősség, beszariság (*durva*), majrészás (*szleng*), remaj (*szleng*), pulyaság (*táj*) ◊ BÁTORSÁG, MERÉSZSÉG, VAKMERŐSÉG

gyehenna (fn) ◊ pokol, kárhozat ◊ MENNYORSZÁG

gyékény (fn) ◊ szőnyeg, takaró, terítő, lábtörő, ponyva | háncs

gyémánt (fn) ◊ gyémántkő, briliáns, brill, diamant (*id*), ragyogvány (*rég*), fénykő (*rég*)

gyenge, gyöngö I. (mn) ◊ erőtlén, elesett, legyengült, leromlott, energiátlan, bágyadt, fáradt, pilledt | vézna, nyápic, csenevész, törékeny, beteges, fejletlen, nyamvadt, nyiszlett (*biz*), venyige (*szleng*), hadibéna (*szleng*), halnivaló (*táj*), nyüzüge (*táj*) | munkaképtelen, hasznavehetetlen **Sz:** a szél is elfújja; alig áll a lábán; elfújja, mint aszott szénát a szél; erős, mint a kócmadzag; erős, mint aki csutkán telett; erős, mint a sörecet; erős, mint az oláh ecet, két liter egy főzet; erőtlén, mint a bőrből kivetkezett kígyó; erőtlén, mint a tót kaszás; gyenge lábon áll; gyenge, mint a puliszka; gyenge, mint a bőrehagyott kígyó; gyenge, mint a pókháló; gyenge, mint a harmat; gyenge, mint az őszi légy; hálai jár belé a lélek; jó húsban van, fél kézzel eszi a nápolyit; majd elfújja a szél; olyan erőtlén, még a lehelet is árt neki; olyan, mint a váltott gyerek; olyan, mint az árnyékon nőtt bodza; rossz bőrből van; szédeleg, mint az őszi légy ◊ ERŐS, EGÉSZSÉGES, ÉLETERŐS

◊ korai, fiatal, zsenge, tejes | puha, lágy, finom ◊ ÉRETT

◊ érélytelen, puhány, elpuhult, határozatlan, gyengekező, tehetetlen, gyámoltalan, pipogya | befolyásolható, ingatag, bizonytalan, habozó ◊ HATÁROZOTT, KEMÉNY

◊ gyatra, silány, elégtelen, vacak, jelentéktelen, csekély, gyér, szerény ◊ JÓ, TÖKÉLETES

◊ hatástalan, ügyetlen ◊ MEGGYŐZŐ, HATÁSOS

◊ [szél]: enyhe, mérsékelt

◊ [ebéd]: könnyű, sovány, tartalmatlan, híg ◊ TARTALMAS, NEHÉZ, ZSÍROS

◊ [hang]: halk, sottogó, fályolos, fakó, erőtlén ◊ ÉRCES, ZENGŐ

gyenge, gyöngö II. (fn) ◊ hiba, fogyatékoság, sebezhető pont, Achilles-sarok (*vál*) ◊ ERÉNY, ERŐSSÉG

◊ passzió (*biz*), gyönyörűség, szórakozás, hobbi, dili (*szleng*)

gyengéd, gyöngéd (mn) ◊ figyelmes, kíméletes, tapintatos, diszkrét | szeretetteljes, becéző, kedveskedő, szubtilis (*rég*), szerető | szelíd, lágy, finom | anyai, együttérző | szerelmes ◊ DURVA, BARÁTSÁGTALAN, RIDEG

gyengédség, gyöngédség (fn) ◊ figyelem, kímélet, tapintat, diszkréción | becézés, simogatás, kedvesség, szeretet, jóindulat, ragaszkodás | szerelem ◊ FIGYELMETLENSÉG, DURVASÁG, TAPINTATLANSÁG

gyengeelméjű (mn és fn) ◊ bolond, hibbant, agyalágyult, félkegyelmű, elmegegye, beszámíthatatlan, félszű, félcédulás, félnotás, fogyatékos, tökéletlen, ütődött (*biz*), hígeszű (*durva*), hígvalejű, idióta, hülye, örült, együgyű | kretén (*szak*), debilis (*szak*), imbecillis (*szak*) ◊ ÉPESZŰ, NORMÁLIS

gyengélkedik (ige) ◇ betegeskedik, nem érzi jól magát, nyavalyog, kornyadoz (*táj*), gyenge szőrrel van ◇ JÓL VAN, EGÉSZSÉGES

gyengesség, gyöngeség (fn) ◇ erőtlenség, tehetetlenség, levertség, munkaképtelenség, elesettség, fáradtság, zsidbadtság, kimerültség, bágyadtság, hasznavehetetlenség, aszténia (*szak*) ◇ ERŐ, ENERGIKUSSÁG

◇ határozatlanság, tökéletlenség, gyarlóság, esendőség, befolyásolhatóság, ingatagság ◇ HATÁROZOTTSÁG, TALPRAESETTSÉG

◇ hiba, fogyatékoság, hiányosság ◇ ERÉNY

gyengít, gyöngít (ige) ◇ enyhít, csökkent, mérsékel, csillapít, apaszt, lenyom, könnyít, tompít, szelídít, fékez, paralizál (*id*), redukál, lassít ◇ NÖVEL, FOKOZ, SÚLYOSBÍT

◇ lankaszt, bágyaszt, lever, erőtlentít, inaktívál (*szak*) | csorbít, aláás, kisebbít ◇ FELERŐSÍT, FÖLJAVÍT

◇ lágyít, puhít ◇ KEMÉNYÍT, ACÉLOSÍT, EDZ

gyengül, gyöngül (ige) ◇ erőtlenedik, erejét veszti, lankad, fárad, tikkad, bágyad, satnyul, visszaesik, megcsappan, fogy ◇ ERŐSÖDIK

◇ ernyed, enyhül, szelídul, mérséklődik, csillapodik

◇ puhul, lágyul ◇ KEMÉNYEDIK

◇ halkul, [hang] elhal

◇ esik, értéktelenedik, devalválódik (*szak*)

gyep (fn) ◇ gyepszőnyeg, pázsitszőnyeg, pázsit, fű | mező, rét, legelő, mezsgye (*táj*), zöld

◇ (*szleng*): marihuána, fű (*szleng*), gyom (*szleng*), mariska (*szleng*), kender (*szleng*), zöldség (*szleng*)

gyepes (mn) ◇ pázsitos, füves ◇ KOPÁR, SZIKES, KIETLEN

gyeplabda (fn) ◇ gyeplabdi, hoki

gyeplő (fn) ◇ hajtószár, kantárszár, póráz, szíj, fék

◇ hatalom, fegyelmező erő

gyepmester (fn) ◇ sintér, kutyapécér (*rég*), csamangó (*rég*), serka (*rég*), kutyaverő (*rég*)

gyepű (fn) ◇ sövény, kerítés | határ, határsáv, országhatár

gyér (mn) ◇ ritka, ritkás, kopár, vigályos (*táj*) ◇ SÜRŰ, BUJA, DÚS

◇ csekély, kisszámú, szórványos | helyenkénti ◇ SOK, SZÁMOS

◇ gyatra, gyenge, hanyatló, szűkös, elégtelen, kevés | halvány, halovány, tompa, pisla ◇ ERŐS, ELÉGSÉGES, ELEGENDŐ

gyerek, gyermek (fn) ◇ gyerkőc (*biz*), kisember, Isten áldása, csöppség, poronty (*biz*), palánta, csemete (*biz*), csimota (*táj*), család (*táj*), tacsó (*biz*), pulya (*táj*), klapac (*szleng*), pocok (*biz*) ◇ FELNÖTT

◇ ivadék, utód, leszármazott, szülemény (*rég*), sarj, család, cseléd (*rég*), magzat ◇ ŐS, ELŐD

gyerekágy, gyermekágy (fn) ◇ kiságy, bölcső

◇ szülőágy

gyerekbénulás, gyermekbénulás (fn) ◇ gyermekparalízis, Heine—Medin-kór (*szak*), poliomyelitis (*szak*)

gyerekes (mn) ◇ éretlen, infantilis, komolytalan, gyermeteg, szeleburdi, kiforratlan, zöldfülű, idétlen, naiv, puerilis (*szak*), tapasztalatlan, könnyelmű, együgyű, butuska, csacska, csintalan ◇ ÉRETT, MEGFONTOLT, KOMOLY

gyerekeskedik (ige) ◇ bolondozik, idéetlenkedik, haszontalankodik, szeleburdiskodik, komolytalankodik, éretlenkedik

gyerekjáték (fn) ◇ semmiség, könnyű dolog, potomság, potyaság (*biz*), tánciskola (*szleng*) ◇ NEHÉZSÉG

gyerekkocsi, gyermekocsi (fn) ◇ babakocsi, mélykocsi, sportkocsi, kulikocsi, tolóka (*táj*)

gyerekkor, gyermekkor (fn) ◇ gyermekség, ifjúság, kiskor, ifjúkor ◇ FELNŐTTKOR

gyerekmese, gyermekmese (fn) ◇ ámitás, félrebeszélés

gyerekorvos, gyermekorvos (fn) ◇ gyermekgyógyász, pediáter (*szak*), pediátrista

gyerekség, gyermekség (fn) ◇ gyermekkor, ifjúkor ◇ FELNŐTTKOR

◇ csekélység, jelentéktelenség, kicsiség, apróság ◇ GOND, NEHÉZSÉG

◇ gyerekeség, pajkosság, csíny, komolytalanság ◇ KOMOLYSÁG

gyerektartás, gyermektartás (fn) ◇ tartásdíj

gyerektelen, gyermektelen (mn) ◇ meddő, magtalan, magzattalan, családaltan, gyümölcstelen ◇ GYEREKES, CSALÁDOS, TERMÉKENY

gyerkőc (fn) ◇ gyerek, kölyök, srác, nebuló (*biz*), lurkó, ifjonc, siheder, tinédzser, tini (*biz*), hátulgombolós (*pej*), zöldfülű, kamasz

gyermekded (mn) ◇ naiv, gyermekes, őszinte, ártatlan, nyíltszívű, egyszerű, elfogulatlan, természetes, hiszékeny ♦ KIFORROTT, ÉRETT, MEGFONTOLT

gyermekes (mn) ◇ családos ♦ GYERMEKTELEN
 ◇ éretlen, infantilis, gyerekes, gyermeki, kiforratlan, naiv, butuska, együgyű, bibasz (*rég*) ♦ ÉRETT, FELNÖTTES

gyermeki (mn) ◇ gyermekes, naiv, nyílt, őszinte, elfogulatlan, természetes, ártatlan, tiszta, mesterkéletlen, romlatlan, tapasztalatlan, keresetlen ♦ MESTERKÉLT, ROMLOTT

gyermekláncfű (fn) ◇ pityang, kutyatej, oroszlánfögfű, pongyola pityang, pimpimpáré, taraxacum (*szak*)

gyermekmenhely (fn) ◇ árvaház, intézet, lelencház (*rég*)

gyermekotthon (fn) ◇ nevelőotthon, gyermekmenhely, intézet, árvaház (*rég*), lelencház (*rég*)

gyermeteg (mn) ◇ gyerekes, naiv, együgyű, balga, infantilis, hiszékeny, kiforratlan, zöldfülű, éretlen | ártatlan, mesterkéletlen, őszinte, nyíltszívű, jámbor ♦ ÉRETT, MEGFONTOLT, KIFORROTT

gyertya (fn) ◇ mécs, fáklya (*rég*), szövétnek (*rég*), viasztekeres
 ◇ (*biz*): tarkóállás

gyertyaszentelő (fn) ◇ Boldogasszony ünnepe, Mária tisztulása

gyertyatartó (fn) ◇ kandeláber, girandole (*id*) | menóra

gyík (fn) ◇ túsék (*rég*), kuszma (*rég*)
 ◇ (*szleng*): felderítő [katona], határőr
 ◇ (*szleng*): hímvessző

gyíkleső (fn) ◇ tör, díszkard, szurony, bajonett, spádé (*rég*) | zsebkés, bicska

gyilkol (ige) ◇ öl, öldöklő, leszúr, lemészárol, megsemmisít, kiirt, agyonüt, pusztít, levág, vérengzik, kicsinál (*szleng*), hidegre tesz (*biz*), kinyiffant (*szleng*), kinyír (*szleng*), kinyuvaszt (*durva*) **Sz**: eltesz láb alól, kivon a forgalomból (*szleng, tréf*)
 ◇ zaklat, kínoz, gyötör | [motort] rongál, nyű, nyúz ♦ MEGÓV, KÍMÉL, MEGŐRIZ

gyilkos I. (mn) ◇ halálos, pusztító, öldöklő, megsemmisítő, brutális, végzetes, mérges, toxikus (*szak*), emberöldöklő (*rég*) ♦ ÁRTALMATLAN
 ◇ kegyetlen, elvetemedett, embertelen, rosszindulatú | lesújtó, ledorongoló, megsemmisítő ♦ ÁRTALMAN

◇ megerőltető, rendkívüli, halált hozó

gyilkos II. (fn) ◇ gonosztevő, bandita, emberütő (*táj*)

gyilkosság (fn) ◇ emberölés, merénylet, vértett (*rég*), agyonütés, vérontás, vérfürdő, öldöklés, mézszárlás

gyilkok (fn) ◇ tör, pika (*id*), szura (*rég*), dákos (*rég*), stilet (*rég*), handzsár (*rég*)

gyilkokjáró (fn) ◇ védőfolyosó

gyógyászat (fn) ◇ gyógykezelés, orvostudomány, terapeutika (*szak*)

gyógycipő (fn) ◇ ortopéd cipő

gyógyforrás (fn) ◇ gyógykút

gyógyfürdő (fn) ◇ termálfürdő, hévfürdő (*rég*)

gyógyhely (fn) ◇ fürdőhely, üdülőhely

gyógyintézet (fn) ◇ szanatórium, kórház | klinika, ápoloda (*rég*), ispotály (*rég*)

gyógyír (fn) ◇ ír, kenőcs, kenet (*rég*), kence, balzsam, csodaszer, elixír, panacea (*id*), arkánium (*rég*) | vigasz, vigasztalás, együttérzés | orvoslat ♦ MÉREG

gyógyít (ige) ◇ kezel, gyógykezel, orvosol, kúrál, doktorol (*rég*), írál (*rég*), szanal (*rég*) | gondoz, ápol, ellát, istápol | enyhít, csillapít, feledtet ♦ MEGBETEGÍT

gyógyítás (fn) ◇ orvoslás, kezelés, kúra, gyógykezelés, terápia | kuruzslás

gyógyíthatatlan (mn) ◇ menthetetlen, orvosolhatatlan, megváltoztathatatlan, reménytelen, halálos, végzetes, súlyos, rosszindulatú, enyhíthetetlen, inkurábilis (*szak*) | élőhalott, magatehetetlen ♦ GYÓGYÍTHATÓ, KEZELHETŐ
 ◇ javíthatatlan

gyógyítható (mn) ◇ kezelhető, orvosolható, megmenthető, enyhíthető ♦ GYÓGYÍTHATATLAN, ORVOSOLHATATLAN, MENTHETETLEN

gyógykezel (ige) ◇ gyógyít, kúrál, kezel, orvosol | gondoz, ápol, ellát, istápol

gyógykezelés, gyógymód (fn) ◇ kúra, terápia, orvoslás, kezelés, betegápolás

gyógynövény (fn) ◇ gyógyfű, orvosi növény, burján (*táj*)

gyógyszer (fn) ◇ orvosság, ír, balzsam, ellenszer, patikaszer, medicina (*szak*) | tableta, pirula, pasztilla, kapszula, főzet, elixír, szirup ♦ MÉREG

gyógyszerész (fn) ◇ patikus, apotekárius (*rég*), farmakológus (*szak*), patikárius (*rég*)

gyógyszertan (fn) ◇ farmakológia

gyógyszertár (fn) ◇ patika, apotéka (*rég*), officina (*rég*), diákkonyha (*rég*)

gyógytea (fn) ◇ herbatea, gyógyital, főzet

gyógyul (ige) ◇ javul, lábadozik, felépül, füremedik (*rég*), üdül (*rég*), rendbe jön, vigaszik (*táj*) | forrad, heged, varasodik | vigasztalódik, megnyugszik

gyógyulás (fn) ◇ javulás, jobbulás, lábadozás, felépülés, rehabilitálódás, rehabilitáció | enyhülés, vigasztalódás, megnyugvás ◆ VISSZAESÉS, ROSSZABBODÁS, ROMLÁS

gyógyvíz (fn) ◇ termálvíz, gyógyforrás, forrásvíz, ásványvíz

gyolcs (fn) ◇ patyolat, batiszt

gyom (fn) ◇ gyomnövény, gyimgyom (*táj*), gizgaz (*táj*), fű, gaz, dudva, burján (*táj*), paréj (*táj*), aszat (*rég*) ◇ (*szleng*): marihuána, mariska (*szleng*), fű (*szleng*), gyp (*szleng*), kender (*szleng*), zóldség (*szleng*)

gyomlál (ige) ◇ kiirt, kitép, kikapál, kiszaggat (*rég*), gazol, megtisztít

gyomor (fn) ◇ bendő, has, horpasz, zúza, gaster (*szak*), pucor (*táj*), gömböc (*táj*), kaszni (*táj*)

gyomorhaj (fn) ◇ gyomorbetegség, gasztropátia (*szak*)

gyomorégés (fn) ◇ zaga (*rég*)

gyomorfájás (fn) ◇ gyomorbántalom, hasfájás, hasi fájdalom (*rég*), bélfájdalom (*rég*) | gyomoridegesség

gyomorgórcs (fn) ◇ hascsikarás, kólika (*táj*)

gyomorhurut (fn) ◇ gastritis (*szak*), gyomorkatarhus (*rég*), gyomorrontás, bélhurut, enteritis (*szak*)

gyomorrontás (fn) ◇ gyomorhurut, gastritis (*szak*), bélhurut

gyomos (mn) ◇ gazos, gizgazos, füves, burjános (*táj*), parés (*rég*), gyomlalatlan, ápolatlan, gondozatlan ◆ ÁPOLT, GONDOZOTT

gyomroz (ige) ◇ gyúr, gyömöszöl, döngönyöz, gyúr, nyomkod, gyömröz (*táj*) ◇ (*szleng*): zaklat

gyónás (fn) ◇ szentgyónás, bűnvallás, bűnvallomás, fülbegyónás (*rég*) | vallomás, beismerés, nyilatkozat, konfesszió (*rég*)

gyón, gyónik (ige) ◇ megvall, beismer

gyóntat (ige) ◇ meghallgat | faggat, vizsgál, vallat ◆ GYÓN, MEGVALL

gyopár (fn) ◇ gyapjasfű (*rég*), edelveisz (*id*) ◇ (*szleng*): újonc

gyors I. (mn) ◇ fürge, élénk, friss, serény, eleven, mozgékony, tűzrölpattant, virgonc, sebes, nyílsebes, expressz (*vál*), turbó (*szleng*) | tempós, sodró, flott (*biz*), lendületes, szilaj, rapid, allegro (*szak*), iramos (*táj*) | rohamos
Sz: egyik lába itt, a másik ott; a szél sem ér a nyomába; agarat előzhet sebes futásával; friss, mint a pergő rokka; fürge, mint a fürj; fürge, mint a gyík; gyors, mint az olajozott ménkü; fürge, mint az ürge; gyors, mint a szélvész; hamarabb jár a gondolatnál; hét lyukra fut a lába; hipp-hopp hírével jár; mintha puskából lőtték volna ki; sebes, mint a rárómadár; ugrik, mint a bolha; úgy jár, mint a gondolat ◆ LASSÚ, KIMÉRT, KOMÓTOS

◇ azonnali, rögtöni, sürgős, operatív, mielőbbi, haladéktalan, prompt, gördülékeny, sietős, rohanó | hirtelen, hamar, futó, röpké, odavetett ◆ KÉSLEKEDŐ, KÉSLELTETETT

◇ szapora, heves, nagyfokú ◆ NORMÁLIS, SZOKVÁNYOS

gyors II. (fn) ◇ gyorsvonat, expresszvonat, expressz (*biz*), bolondgözös (*táj*)

gyorsan (hsz) ◇ sebesen, frissen, szaporán, sietősen, serényen, futólépésben, sietve, sietelmest (*rég*), élénken, allegretto (*id*), elevenen, fürgén, gördülékenyen, fiatalosan, sebbel-lobbal, lóhalálában, lélekszakadva, pattogósan (*szleng*), tempósan (*szleng*) | váratlanul, hirtelen **Sz:** váltott lovakkal; mintha puskából lőtték volna ki ◆ LASSAN, KIMÉRTEN, KOMÓTOSAN (*biz*)

◇ most, rögtön, azonnal, tüstént, máris, nyomban, rögvést, íziben (*táj*), sebtén, sebtében, sebtiben, forrón-hevesen (*rég*), hirtelen, hirtelenjében, nagyhamar, hamarjában, hevenyében, mihamarabb, mielőbb, rohanást, hippre-hoppra (*táj*), haladéktalanul, egykettőre, hamar, hipp-hopp, ízibe, ripsz-ropsz **Sz:** míg egy tojás megsül; egy szempillantás alatt ◆ KÉSŐBB, MAJD, UTÓBB

◇ kutyafuttában, felületesen, elhamarkodottan, kapkodva, hanyatt-homlok ◆ ALAPOSAN, MEGFONTOLTAN

gyorsáru (fn) ◇ expresszáru

gyorsaság (fn) ◇ sebesség, iram, tempó, lendület, rapiditás (*rég*), celeritás (*rég*) | élénkség, fürgeség, elevenség, virgoncság ◆ LASSUSÁG, KÉNYELEM, LOMHASÁG

◇ hamarság (*rég*), hirtelenség, elhamarkodottság, kapkodás ◆ MEGFONTOLTSÁG, MEGGONDOLTSÁG, HIGGADTSÁG

gyorsfagyasztás (fn) ◇ mélyhűtés

gyorsfagyasztott (mn) ◇ mélyhűtött, mirelit

gyorsforraló (fn) ◇ spirituszforraló, snellzíder (*rég*) | merülőforraló

gyorsír (ige) ◇ sztenografál (*szak*)

gyorsírás (fn) ◇ sztenográfia (*szak*)

gyorsít (ige) ◇ szaporáz, fokoz, növel, stimulál, odalép (*szleng*), odatapos (*szleng*), rákapcsol, rátapos (*szleng*), rátesz egy lapáttal (*szleng*) ◆ LASSÍT, FÉKEZ

◇ siettet, sürget, sarkall, előmozdít, ösztönöz ◆ HÁTRÁLTAT, VISSZAFOG, KÉSLELTET

gyorsul (ige) ◇ fokozódik, felélénkül, megnő | élénkül, frissül ◆ LASSUL, MÉRSÉKLŐDIK

gyorsulás (fn) ◇ akceleráció (*szak*), fokozódás ◆ LASSULÁS

gyorsúszás (fn) ◇ kallózás, sprint (*biz*)

gyorsvonat (fn) ◇ expresszvonat, gyors, expressz (*biz*), bolondgőzös (*táj*) ◆ SZEMÉLYVONAT, SZEMÉLY

gyök (fn) ◇ gyökér, törzsök (*rég*), eredet, származás | szótó, tő | négyzetgyök

gyökér (fn) ◇ gyökéret

◇ szótó, tő, gyök ◆ SZUFFIXUM (*szak*)

◇ kiindulás, kezdet, eredet, származás, forrás, alap

◇ gyökérpetrezselyem, petrezselyem, petrezselyemgyökér, fehérrépa, fehérgyökér

gyökeres (mn) ◇ teljes, alapos, beható, mélyreható, radikális, sorsfordító, messzemenő ◆ LÁTSZÓLAGOS, FELSZÍNES

gyökeredzik, gyökerezik (ige) ◇ alapszik, alapul | ered, származik

gyökértelen (mn) ◇ talajtalan, talajvesztett (*vál*), magányos

gyömöszöl (ige) ◇ nyomkod, gyűr, présel, zsúfol, töm, nyomorít, szuszákol (*rég*)

◇ gyűr, dögönyöz, dömöckél, csömöszöl | masszíroz

gyöngy (fn) ◇ igazgyöngy, ékárú (*rég*), perl (*rég*), mirikló (*rég*), flitter

◇ gyöngyosor, gyöngyfűzés, gyöngykalásis, tekla

◇ dísz, kiválóság

◇ [megszólításként is]: kedves, szerető

◇ csepp, könny | buborék

◇ gyöngybetű (*szak*), perl (*szak*)

gyöngyike (fn) ◇ gyöngyöcske, kékgöngyvirág

gyöngyözik (ige) ◇ verejtékezik, veritékezik, izzad, kiválaszt | könnyezik, könnybe lábad

◇ forr, pezseg, habzik, tajtékezik, buzog, bugyog, bugyborékol, bizseg (*táj*)

gyöngyosor (fn) ◇ gyöngyfűzér, nyaklánc, kláris, nyakék, collier (*rég*), tekla

gyöngytyúk (fn) ◇ gyöngyös (*táj*)

gyöngyvirág (fn) ◇ májusi gyöngyvirág, májusivirág, kakukkvirág, szelence (*táj*), szentgyörgye, Szent György-virág, Salamon pecsétje, borsoska, csörgővirág

◇ [megszólításként is]: kedves, szerető, gyöngy

gyönyör (fn) ◇ öröm, boldogság, gyönyörűség, élvezet, kéj, elragadtatás, mámor, megrészeződés, eufória, ekstázis | ejakuláció, orgazmus, kielégülés, beteljesülés ◆ KIÁBRÁNDULTSÁG, UNDRÓ, BOLDOGTALANSÁG

gyönyörködik (ige) ◇ élvez, csodál, bámul, betelik <vmivel>, nem tud betelni vele, tetszeleg, hizlalja a szemét, legelteti a szemét <vkin, vmin>, gusztál (*rég*), örömet leli

gyönyörködtet (ige) ◇ magával ragad, lenyűgöz, elvarázsol, eltölt, elbájol, élvezetet nyújt, megbabonáz, megigéz, megboszorkányoz | szórakoztat, mulattat, felvidít, örvendeztet | tetszik <vmi> ◆ ELSZOMORÍT, BÚSÍT | UNTAT

gyönyörű (mn) ◇ álomszép, szépséges, elragadó, csodás, csodálatos, csodaszép, meseszép, tündérszép, világszép (*táj*), ragyogó, elbűvölő, felséges, szemrevaló, pompás, remek | ékes, díszes ◆ RÚT, CSÚNYA, VISSZATASZÍTÓ

gyönyörűség (fn) ◇ élvezet, öröm, kedvtelés, szórakozás, mulatság, passzió (*biz*), gyengéje <vkinék> | boldogság, lelkesültség, elragadtatás, mennyország, éden, mámor, eufória, gyönyör, delícia (*rég*) ◆ SZENVEDÉS, BOLDOGTALANSÁG

györgyike (fn) ◇ georgína, gyászvirág

gyötör (ige) ◇ kínoz, bánt, emészt, epeszt, esz, mardos, furdal, nyugtalanít, öröl, rág, csigáz, aggaszt, marcangol ◆ KÍMÉL, ÓV, VIGASZTAL

◇ zaklat, nyaggat, háborgat, piszkál, zavar, szekál (*biz*), vegzál (*rég*), sarcol, sanyargat, ostoroz, megpróbál, izgat, bőszi, cincál (*táj*), nyüstöl (*táj*), ver, üt, sújt, nyúz, molesztál ◆ BÉKÉN HAGY

gyötrelem (fn) ◇ gyötörődés, boldogtalanság, fájdalom, szenvedés, kínlódás, kín, kinszenvedés, törődés, megpróbáltatás, mártíromság, vértanúság, tortúra, passió (*rég*) ◆ ÖRÖM, ÉLVEZET, BOLDOGSÁG

◇ vesződség, fáradság, munka ◆ PIHENÉS

gyötrelmes (mn) ◇ kínzó, sanyarú, nyomorúságos, fájdalmas, keserves, gyötör, lesújtó, leverő ◆ VIGASZTALÓ

◇ fárasztó, nehéz ◆ KÖNNYŰ, ÉLVEZETES, GYÖNYÖRŰSÉGES

gyötrődik (ige) ◇ kínlódik, vergődik, emésztődik, eszi magát, emésztí magát, marcangolja magát, tépelődik, rágódik, örlődik, epekedik, évődik (*táj*), ölődik, szenved, kinokat áll ki, aggódik, vesztegeti a lelkét, sínylődik

győz (ige) ◇ nyer, diadalmaskodik, győzelmet arat, célba ér, véghezvisz <vmit>, érvényesül **Sz:** elviszi a pálmát; diadalt arat; megszerzi az elsőséget; az első helyen végez ◆ KIKAP, VESZÍT, VERESÉGET SZENVED

◇ úrrá lesz <vmin>, legyűr, túltesz <vkin>, leküzd, fölülkerekedik <vmin>, erőt vesz <vkin vmi>, felül marad | meghódít, megszerez, elér <vmit> ◆ ALULMARAD

◇ (*rég*): visel, tūr

győzedelmes, győzelmes (mn) ◇ győztes, diadalmas, sikeres, eredményes, nyertes, dicső, dicsőséges ◆ VESZTES, LEGYŐZÖTT, ALULMARADT

győzelem (fn) ◇ diadal, diadalom (*rég*), győzedelem (*rég*), siker, az első hely, elsőség, viktória (*id*), felülkerekedés, nyerés, hódítás, eredmény, triumfus (*rég*) ◆ KUDARC, SIKERTELENSÉG, VERESÉG

győzhetetlen (mn) ◇ verhetetlen, győzedelmes, felülmúlhatatlan, elnyomhatatlan, meghódíthatatlan, vívhatatlan (*rég*), leküzdhetetlen, ellenállhatatlan ◆ LEGYŐZHETŐ, MEGHÓDÍTHATÓ, LEKÜZDHETŐ

◇ szilárd, edzett, szívós, erős, kemény, rendíthetetlen ◆ GYENGE, NYÁPIC, ERŐTLEN

győztes I. (mn) ◇ diadalmas, nyertes, nyerő, győzelmes, győzedelmes (*rég*) ◆ VESZTES, LEGYŐZÖTT

győztes II. (fn) ◇ bajnok, első, favorit, triumfáns (*id*) | hős | befutó

gyufa (fn) ◇ gyújtó, tűzszerszám, villantó (*rég*), reibli (*szleng*), blejb (*szleng*), masina (*táj*), méregpózna (*táj*), gyújtószálla (*táj*)

gyufásdoboz (fn) ◇ gyufaskatulya, masinapakli (*táj*)

gyújt (ige) ◇ lángra lobbant, begyújt, rágyújt, lángít (*rég*), gerjeszt, éleszt, szít, tüzel, hevít | tűzbe hoz, lázba ejt, felvillanyoz, lelkesít, buzdít ◆ OLT, CSENDESÍT, NYUGTAT

◇ felkapcsol, éget ◆ LEKAPCSOL, ELOLT

gyújtás (fn) ◇ indítás, működtetés

gyújtó I. (mn) ◇ gerjesztő, szító

gyújtó II. (fn) ◇ gyufa, tűzszerszám (*rég*), villantó (*rég*), reibli (*szleng*), blejb (*szleng*), masina (*táj*), méregpózna (*táj*), gyújtószálla (*táj*) | öngyújtó | kanóc

gyújtóbomba (fn) ◇ gyújtólövedék, napalmbomba, napalm (*biz*)

gyújtogat (ige) ◇ lelkesít, gerjeszt

◇ tűzzel játszik, pirózik (*szleng*), cindlázik (*táj*)

gyújtogató I. (mn) ◇ tüzes, piromániás

◇ bujtogató, lázító, uszító, izgató ◆ CSENDESÍTŐ, CSILLAPÍTÓ, MEGNYUGTATÓ

gyújtogató II. (fn) ◇ martalóc (*rég*), mordályégető (*rég*), tűzszerző (*rég*), házégető (*rég*)

gyújtópont (fn) ◇ fókusz (*szak*), tűzpont (*rég*), gyűpont (*rég*)

gyújtós (fn) ◇ aprófa, rőzse, forgács, gerjesztő (*táj*), tapló, éleszték (*táj*), langalló (*táj*)

gyújtószeg (fn) ◇ ütőszeg

gyújtótávolság (fn) ◇ fókusz távolság (*szak*)

gyúl (ige) ◇ fellobban, tüzet fog, fellángol, lobot vet, ég | világosodik, kigyúl ◆ ELALSZIK, ELLOBBAN, KIHUNY

◇ [haragra gyúl]: felgerjed, felindul, megmérgeződik ◆ LECSILLAPODIK, MEGNYUGSZIK

◇ [vöröstre gyúl]: elvörösödik, kipirul, előnti a vér az arcát ◆ ELSÁPAD

gyúlékony (mn) ◇ tűzveszélyes, lobbanékony, égékeny (*rég*)

◇ szenvedélyes, forró, tüzes ◆ HÚVÓS, HIDEGVÉRŰ, NYUGODT

gyullad (ige) ◇ fellobban, égni kezd, tüzet fog, meggyullad | tüzesedik, gyulladásba jön ◆ KIHUNY, ELALSZIK

◇ [haragra gyullad]: gerjed, felindul, felhevül ◆ LECSILLAPODIK, MEGNYUGSZIK

◇ [vöröstre gyullad]: elvörösödik, kipirul

gyulladás (fn) ◇ tűz, égés, oxidáció (*szak*)

◇ bántalom, lob (*rég*), irritáció (*szak*), inflammatio (*szak*), phlegmasia (*szak*), affekció (*szak*), tüzesség (*rég*)

gyulladt (mn) ◇ lobos (*szak*)

gyúr (ige) ◇ dagaszt, tömörít, gyömöszöl, mancsol (*táj*), gyomászol (*táj*)

◇ nyomkod, dögönyöz, masszíroz, dömöcköl (*táj*)

◇ birkózik, kondizik

◇ gyötör, kínoz | rábír, megfőz (*biz*), meggyőz, rávesz

◇ <vkiből vmit>: nevel, alakít, formál, farag

gyurma (fn) ◇ plasztilin, massa, gyuradék (*rég*), pasztelin (*táj*)

gyúró I. (mn) ◇ dagasztó

◇ dörzsölő, masszírozó, dögönyöző

gyúró II. (fn) ◇ masszőr

◇ (*táj*): gyúródeszka, sodródeszka, nyújtódeszka

◇ (*táj*): sodrófa, nyújtófa

gyúródeszka (fn) ◇ gyúrótábla, sodródeszka, nyújtódeszka, gyúró (*táj*), lapító (*táj*)

gyutacs (fn) ◇ kanóc, gyújtózsínor | hüvely, töltény, patron (*rég*), csappantyú, kapszli (*rég*)

gyújt (ige) ◇ összehord, összeszed, akkumulál (*szak*), aggregál (*szak*), felhalmoz, szerez, beszerez, betakarít, kazaloz (*táj*), tetéz, rakásol (*rég*), raktároz, tárol ◆ SZÉTSZÓR

◇ takarékoskodik, félretesz, spórol (*biz*), élére rak, zsugorgat, kuporgat, őrizget, tartalékol ◆ PAZAROL, TÉKOZOL, ELHERDÁL

◇ kéreget, kunyerál, koldul, kalapoz, perselyez, tányéroz, koledál (*rég*) | megszerez, akvirál (*rég*) | összevon, összehív, összecsődit, összeteterel, újoncoz (*rég*), verbuvál, toboroz (*rég*), rekrutál (*rég*)

◇ keres, böngész, bogarász, tallóz, szed

gyűjtemény (fn) ◇ kollekción, készlet, garnitúra | archívum, képcsarnok, műcsarnok, múzeum, galéria

◇ antológia, album, almanach (*rég*), válogatás, csokor | felsorolás, jegyzék, lajstrom

gyűjtés (fn) ◇ felhalmozás, behordás | takarékoskodás, spórolás, spórlás (*táj*), kuporgatás | adománykérés, koldulás, kalapozás, keremény (*rég*), szerzemény

◇ böngészés, bogarászás, tallózás

gyűjtő (fn) ◇ műgyűjtő

◇ iratgyűjtő, dosszié

◇ (*biz*): gyűjtőfogház, fogda

gyűjtőér (fn) ◇ véna, visszér, vívőér

gyűjtőív (fn) ◇ körív, kollektá (*rég*)

gyűjtőlencse (fn) ◇ domború lencse ◆ HOMORÚ LENCSE

gyűjtőmedence (fn) ◇ tartály, tároló, tározó (*szak*) | ciszterna, víztartály, vízgyűjtő

gyűjtőtábor (fn) ◇ koncentrációs tábor, internálótábor, láger

gyülekezet (fn) ◇ gyülekezés, csoportosulás, társaság, társulás, csoport, sokaság, tömeg, menázs (*rég*), gyülevész (*rég*)

◇ [protestáns]: egyházközség, eklézsia, nyáj, fára (*rég*), hívők

◇ (*rég*): tanácskozás, gyűlés

gyülekezik (ige) ◇ gyűlik, egybegyűlik, csoportosul, csődül, összeverődik, összejön, összesereglik, egybesereglik, sokadozik (*rég*), szállingózik, hullong (*táj*), tömörül | felgyülemlik, felhalmozódik ◆ FELOSZLIK, SZÉTSZÓRÓDIK, SZÉTSZÉLED

gyülekező (fn) ◇ sorakozó, létszámolvasás, mustra (*rég*), számbavétel, szemle

gyűlés (fn) ◇ értekezlet, összejövetel, tanácskozás, megbeszélés, konferencia, kongresszus, találkozó, meeting (*id*), ülés, reünión (*rég*), gyülekezet (*rég*) | zsinat | csoportosulás, tömörülés, csődülés, sokasodás

◇ (*rég*): kelés, duzzanat, tályog

gyűlésezik (ige) ◇ tanácskozik, ülésezik, tárgyal, értekezik, zsinatol (*pej*)

gyülevész (mn) ◇ szedett-vedett, jöttment, kétes, semmirekellő, elegy-belegy (*rég*) ◆ VÁLOGATOTT

gyűlik (ige) ◊ csoportosul, összeverődik, gyülekezik, összesereglik, tódul, csődül | halmozódik, gyarapodik, szaporodik, feltöltődik, feltorlódik ♦ SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÓRÓDÍK, ELSZÉLED

◊ gennyесedik, gennyed

gyűlöl (ige) ◊ utál, nem szenvedhet, ki nem állhat, irtózik, iszonyodik, undorodik, borzad, ellenszenvet érez <vki iránt>, megvet ♦ IMÁD, SZERET, KEDVEL

gyűlölet (fn) ◊ utálat, ellenszenv, undor, megvetés, rosszakarat, rosszindulat, antipátia, iszonyat, idegenkedés, irtózat, fobia (*szak*), averzió (*rég*) ♦ SZERELEM, SZERETET, JÓINDULAT

gyűlöletes (mn) ◊ utált, utálatos, ellenszenves, visszaszító, megvetésre méltó, elvetemült, gonosz, odíózus (*rég*), undorító, irtóztató, iszonytató, felhábóritó, gyalázatos, kiállhatatlan, rettegett ♦ KEDVELT, SZERETETT

gyűlölködik (ige) ◊ ellenségeskedik, haragoskodik, fenekedik (*rég*), acsarkodik, ellenkedik (*rég*), piszkálódik, háborúskodik, viszálykodik, ingerkedik, kötekedik, civakodik

gyümölcs (fn) ◊ termés | siker, eredmény, nyereség ♦ KUDARC

◊ gyermek, utód, ivadék, sarj, leszármazott

gyümölcsfa (fn) ◊ csemegefá (*táj*)

gyümölcсsíz (fn) ◊ íz, lekvár, dzsem, marmelád (*rég*), liktárium (*rég*)

◊ (*szleng*): gépszír

gyümölcslé (fn) ◊ dzsúz, szörp, ivólé, szirup, gyümölcсsnektár

gyümölcсsös I. (fn) ◊ kert, gyümölcскert, bongor (*táj*), telek, csemeгés (*táj*)

gyümölcсsös II. (mn) ◊ gyümölcстartalmú, gyümölcсsízú

gyümölcсsözik (ige) ◊ jövedelmez, hasznot hajt, kamatozik, hoz, eredményez, terem

gyümölcсsöző (mn) ◊ termő, termékeny, virágzó, magzó (*rég*), produktív, gazdag, eredményes, gazdaságos, sikeres, jövedelmező, hasznos, kifizetődő, megtérülő, rentábilis (*szak*), kamatozó, szapora ♦ TERMÉKETLEN, MEDDŐ, HASZONTALAN

gyümölcсsöztet (ige) ◊ hasznosít, felhasznál, kamatoztat, alkalmaz, megforgat (*szak*)

gyümölcстermelés (fn) ◊ gyümölcстermesztés, gyümölcскertészet

gyűr (ige) ◊ ráncol, fodroz | nyomkod, göngyöl, gyömöszöl, dögönyöz, tuszkol, benyom ♦ KISIMÍT, KIVASAL, KIEGYENESÍT

◊ maga alá gyűr, leteper, lebirkóz

gyűrközik (ige) ◊ készül <vmire>, nekikészül, nekilát, tűrődik (*rég*)

gyűródés (fn) ◊ ránc, redő, barázda | számarfűl

◊ (*szleng*): munka, fáradság, igénybevétel, strapa (*biz*) ♦ PIHENÉS | HENYÉLÉS

◊ (*szleng*): lumpolás (*biz*), éjszakázás, virrasztás, fennlét, ivászat, mulatozás, tivornyázás, dorbézolás

gyűródik (ige) ◊ ráncolódik, türemlik, torlódik ♦ KIEGYENESEDIK, KISIMUL

◊ fárád, igénybe van véve ♦ PIHEN

gyűrött (mn) ◊ ráncos, megviselt, barázdált, kialvatlan, megtört | vasalatlan, kutyarágott (*táj*) **Sz:** olyan,

mintha a kutya szájából húzták volna ki ♦ KISIMULT, KIPIHENT | VASALT

gyűrű (fn) ◊ karika, acélcсat (*rég*) | bilincs, kapocs, abroncs

◊ gyűrűhinta

◊ hullám, csiga, lokni, göndörség

◊ zártvonal, sánc

gyűrűсsujj (fn) ◊ aranyujj (*táj*), neveletlenujj (*táj*)

gyűrűzik (ige) ◊ kanyarog, kigyózik, tekergőzik, tekeredik, csavarodik, kunkorodik, fonódik | hullámzik

gyűszű (fn) ◊ dedzsetár (*táj*)

gyűszűvirág (fn) ◊ digitális (*szak*)

H

ha (ksz) ◊ hogyha, amennyiben, hacsak, föltéve, hogy

◊ amikor, valahányszor

hab (fn) ◊ tajték, duzma (*táj*), nyál | hullám | buborék

◊ tejszínhab

◊ (*szleng*): mesebeszéd, rizsa (*szleng*), duma (*szleng*), sóder (*szleng*)

habar (ige) ◊ kever, kavar, kotyvaszt, készít | [sebtében] főz

◊ (*táj*): hadar

habár (hsz) ◊ bár, noha, jóllehet, holott, ámbátor, ugyan

habarcs (fn) ◊ malter, vakolat

◊ (*táj*): sár, pocsolya, pocsalék (*táj*), posvány (*rég*)

habarodik (ige) ◊ <vkibe> beleszeret, belebolondul

habcsók (fn) ◊ habsütemény

habgumi (fn) ◊ szivacsgumi, habszivacs, laticel

habitus (fn) ◊ alkat, lelkialkat, érzület, magatartás, viselkedésmód, modor, szokás | megjelenés, termet, testalkat | öltözék, viselet, ruházat

habkő (fn) ◊ súrlókő (*rég*), tajtékkő (*rég*), tufa (*szak*)

habókos (mn) ◊ hóbortos, bogaras, hangyás (*szleng*), szeszélyes, bolondos, mániás, különc, kelekótya, hebehurgya ♦ NORMÁLIS, ÉPESZŰ, KIEGYENSÚLYOZOTT

háborgat (ige) ◊ zaklat, zavar, zargat, üldöz, akadályoz, bosszant, dühít, nyugtalanít, idegesít, molesztál, gyötör, macerál, szekíroz (*biz*), szekál (*biz*), piszkál, abajgat, bolygat, vegzál (*vál*), izgat, ingerel, bánt, nem hagy nyugton, alkalmatlanodik, kellemetlenkedik, buzerál (*szleng*) ♦ BÉKÉN HAGY, NYUGTON HAGY

háborgó (mn) ◊ viharos, zivataros, örvénylő, tajtékos, fergegetes, dühöngő, zaklatott, felkavart, felbőszült, fodrosodó, szilaj, vad, zabolátlan, féktelen, hánykódó ♦ SIMA | NYUGODT, JÓZAN

◊ lázadó, zavaró, békétlen, zendülő, zajongó, csendetlen (*rég*), veszekedő, csendzavaró, viszálykodó, elégedetlen, forrongó, nyugtalan | indulatos ♦ KIEGYENSÚLYOZOTT, TÜRELMES, ELÉGEDET

◊ émelygő, kavargó, kevergő, kóválygó

háborítatlan (mn) ◊ sima, szélmentes, csendes, zavartalan | békés, nyugodt, kiegyensúlyozott, higgadt | derűs, gondtalan ♦ HÁBORGÓ | NYUGTALAN, LABILIS

háborodott (mn) ◊ örült, elmebajos, bolond, zavart, bomlott, eszelős, tébolyodott | nyugtalan, felkavart, izgatott, zaklatott, feldúlt ♦ NORMÁLIS, ÉPELMÉJŰ, BESZÁMÍTHATÓ

háborog (ige) ◊ zúgolódik, forrong, zavarog, zajong, lázong, őrzöng, hóbörög, hözöng, elégedetlenkedik, zendül, lázad, viszálykodik, mérgelődik, zenebonáskodik (*rég*), rebellál (*rég*) | hánykolódik, hullámszik, viharzik, morajlik, zúg, tajtékszik | émelyeg, hányni készül, öklendezik ♦ LECSILLAPUL, MEGNYUGSZIK | LECSENDESŰL

háború (fn) ◊ hadviselés, háborúskodás, hadjárat, harc, csata, összecsapás, összeütközés, ütközet, hadakozás, küzdelem, vérontás, csatározás, csetepaté, villongás, conflatio (*rég*) | viszály, civódás, pörlekedés, vita, torzsalkodás ♦ BÉKE, NYUGALOM, FEGYVERSZÜNET

háborúellenes (mn) ◊ pacifista, békebarát (*vál*), békeparti ♦ HÁBORÚPARTI, TÁMADÓ, AGRESSZÍV

háborús (mn) ◊ hadviselő, harci, hadi, katonai ♦ POLGÁRI, BÉKEBELI, CIVIL

◊ zavaros, nyugtalan, feszült ♦ BÉKÉS, NYUGODT

háborúskodik (ige) ◊ hadat visel, harcol, csatázik, hadakozik, küzd, vív, tusakodik, viaskodik | ellenségeskedik, gyűlölködik, viszálykodik, veszekedik, perel ♦ MEGBÉKÉL, LETESZI A FEGYVERT, BÉKÉT KÖT

háborúzik (ige) ◊ háborút visel, hadakozik, harcol, csatározik, verekszik | veszekszik, perlekedik, viszálykodik ♦ MEGBÉKÉL, BÉKÉT KÖT

habos (mn) ◊ hullámos, tajtékos, habzó, túros [ló háta] ♦ SIMA, NYUGODT, CSENDES

◊ fodros

habozás (fn) ◊ tétovázás, ingadozás, bizonytalankodás, határozatlanság, hezitálás, vacilláció (*rég*), tanácstalanság, akadozás | félénkség, bátortalanság ♦ HATÁROZOTTSÁG, DÖNTÉS, MAGABIZTOSSÁG

habozik (ige) ◊ tétovázik, ingadozik, tanakodik, tűnődik, bizonytalankodik, típrődik, spekulál, vacillál (*biz*), hezitál **Sz:** két közben van; nincs lelkének hova lenni; sehoggy se jut dűlőre ♦ DÖNT, HATÁROZ

habverő (fn) ◊ haboló, mixer (*id*)

habzik (ige) ◊ tajtékszik, hullámszik | bugyborékol, gyöngyözik, pezseg, buzog, zubog ♦ KISIMUL, LECSENDESŰL

habzóbor (fn) ◊ pezsgő

habzsol (ige) ◇ fal, zabál (*szleng*), faldoklik (*rég*), elnyel **Sz:** nyeli, mint kacska a nokedlit
 ◇ élvez

hacsak (hsz) ◇ amennyiben, ha, egyáltalában

had (fn) ◇ katonaság, hadsereg, ármádia (*rég*), sereg, tábor (*rég*)
 ◇ (*rég*): tömeg, sokaság, csőcselék | nagycsalád, familia, nemzetiség
 ◇ háború, harc ◆ BÉKE

hadakozik (ige) ◇ háborúskodik, háborúzik, hadat visel, küzd, harcol, viaskodik, tusakodik, csatáz, verekszik | viszálykodik, birkózik, dulakodik, vitézkedik (*rég*) | perlekedik, vitázik, veszekedik, veszekszik ◆ MEGBÉKÉL

hadállás (fn) ◇ hadrend | helyzet, pozíció

hadar (ige) ◇ darál, fúj, hablatyol (*táj*), hebrencskedik (*táj*) **Sz:** pereg a nyelve, mint a pergő rokka; úgy beszél, mint a szélkelep
 ◇ (*táj*): csépel

hadászat (fn) ◇ stratégia, hadművészet, hadtudomány

hadbíró (fn) ◇ auditor (*rég*)

hadbiztos (fn) ◇ intendáns (*vál*)

haddelhadd (fn) ◇ szidás, verés, kikapás, nemulass, baj, szorultság, verekedés, veszekedés, perpatvar, összetűzés, összecsapás, balhé (*biz*), bunyó (*szleng*)

haderő (fn) ◇ katonaság, hadsereg, fegyveres erő, honvédség

hadgyakorlat (fn) ◇ hadmozdulat (*rég*), manőver, harcjáték (*rég*), gyaksi (*szleng*)

hadi (mn) ◇ háborús, katonai, harci, militáris, marciális (*rég*) ◆ POLGÁRI, CIVIL, BÉKÉS

hadiállapot (fn) ◇ háborús helyzet | ostromállapot (*rég*), ellenségeskedés, viszálykodás

hadianyag (fn) ◇ ostromszer, hadieszköz, muníció (*szak*) | fegyverzet, arzenál (*szak*), felszerelés

hadicsel (fn) ◇ hadifurfang, hadifortély, stratagéma (*rég*)

hadifelszerelés (fn) ◇ fegyverzet, arzenál (*szak*) | muníció (*szak*), hadieszköz

hadiflotta (fn) ◇ flotta, hajóhad, armada (*rég*)

hadihajó (fn) ◇ csatahajó, cirkáló, ágyúnaszád, naszád, repülőgép-anyahajó, monitor (*szak*), korvett (*rég*)

hadiipar (fn) ◇ haditermelés, hadianyag-termelés, hadianyaggyártás, fegyvergyártás

hadijelentés (fn) ◇ kommuniké (*szak*), hadiközlemény | haditudósítás

hadikórház (fn) ◇ tábori kórház, katonakórház

hadiozvegy (fn) ◇ katonaozvegy, háborús ozvegy

hadirokkant (fn) ◇ invalidus (*rég*)

haditengerészet (fn) ◇ flotta, hadiflotta

haditermelés (fn) ◇ hadianyaggyártás

haditerv (fn) ◇ stratégia, stratagéma (*rég*)

haditörvényszék (fn) ◇ hadbírótság, katonai bíróság, katonai törvényszék

haditudósító (fn) ◇ harctéri tudósító

hadüzem (fn) ◇ hadieszközfőgyár, hadianyaggyár | fegyvergyár

hadizsákmány (fn) ◇ préda (*rég*), harács (*rég*), trófeum (*id*), martalék, konc, szajré (*szleng*)

hadjárat (fn) ◇ hadművelet, háború, hadviselés, hadjárás (*rég*), táborjárás (*rég*), táborozás (*rég*), expedíció (*rég*) | kampány ◆ BÉKE, NYUGALOM

hadköteles (mn) ◇ katonaköteles, sorköteles, védköteles (*rég*)

hadkötelezettség (fn) ◇ katonakötelezettség, sorkötelezettség, védkötelezettség (*rég*)

hadművelet (fn) ◇ hadmozdulat, harcmozdulat, hadjárat, manőver | beavatkozás, bevetés, operáció, akció

hadnagy (fn) ◇ (*rég*): hadvezér, hadfőnök (*rég*), kapitány (*rég*)

hadonászik (ige) ◇ kalimpál, kapálózik, ágál, gesztikulál, rúgkapál, csapkod | csápol (*táj*)

hadoszlop (fn) ◇ menetszlop, hadláb (*rég*)

hadosztály (fn) ◇ divízió (*szak*)

hadovál (ige) ◇ (*szleng*): beszél, fecseg, hetet-havat összehord, összevissza beszél, mellébeszél

hadparancs (fn) ◇ hadiparancs, katonai parancs

hadsegéd (fn) ◇ segédtiszt, szárnysegéd, adjutáns

hadsereg (fn) ◇ katonaság, honvédség, ármádia (*rég*), sereg, had, haderő, tábor (*rég*), regiment

hadszintér (fn) ◇ harctér, front, csatamező, küzdőtér, harcmező

hadtest (fn) ◇ hadkar (*rég*), corps (*rég*)

hadügyminiszter (fn) ◇ honvédelmi miniszter, védelmi miniszter, nemzetvédelmi miniszter, hadügyér (rég)

hadvezér (fn) ◇ fővezér, főparancsnok, stratégá (vál), hadparancsnok, hadnagy (rég), hadfőnök (rég), generalisszimusz (rég), imperátor, gyula (rég)

hadviselés (fn) ◇ háborúskodás, hadakozás, táborozás (rég), hadraszállítás, háború | viszály, konfliktus ◇ BÉKE, NYUGALOM

hág (ige) ◇ mászik, kapaszkodik, felmegy

◇ lép | tapos, tipor, gázol | jut

◇ pázrik, fedez

hágcsó (fn) ◇ létra, lábtó (rég), lajtorja (rég), kötéllétra, felhágó (rég) | lépcső, fok, fellépő, grádics (rég)

hágó (fn) ◇ hegnyereg, hegnyak | szoros, szurdok, mélyút, horhos (táj) | lejtő, kapaszkodó, kaptató (táj)

hagy (ige) ◇ enged, nem akadályoz, hozzájárul, beleegyeznek, elfogad, tűr, tolerál, tudomásul vesz ◇ TILT, AKADÁLYOZ, GÁTOL

◇ végrendelezik, hagyományoz, ráhagy, örökít, testál (rég), hagyatkozik, megemlékezik

◇ parancsol, rendel, meghagy, utasít ◇ KITAGAD, ÁTRUHÁZ

◇ <vmiből>: félreterez, tartalékol

◇ <vkire>: rábiz, átenged

hagyaték (fn) ◇ örökség, juss (táj), járandóság, osztályrész, örökrész | relikvia, maradvány (rég)

hagyatkozik (ige) ◇ bizza magát <vkire, vmire> | utal <vmire>

◇ végrendelezik, végrendeletet ír, végrendeletet készít, örökökül hagy, testál (rég)

hagyján (hsz) ◇ elmegy, megjárja, elviselhető

hagyma (fn) ◇ hajma (rég), mózespecsenye (táj)

hagyomány (fn) ◇ szokás, tradíció, konvenció (szak), örökség | gyakorlat

◇ (rég): hagyaték, örökrész, juss

hagyományos (mn) ◇ szokásos, szokványos, megszokott, tradicionális, konvencionális, ősi, beidegződött, bevett, általános, ismert, elfogadott ◇ ÚJSZERŰ, SZOKATLAN, RENDHAGYÓ

hagyományoz (ige) ◇ örökít, örökökül hagy, testál (rég), hátrahagy, adományoz, átad, átszarmaztat, átruház, juttat

hahó (msz) ◇ hó!, hé!, ide figyelj!, ide figyeljenek!, halihó!

◇ szia! (biz), üdvözöllek!

hahota (fn) ◇ nevetés, kacaj, kacagás, hahotázás, röhögés (biz) | derűltég ◇ ROSSZKEDV, SZOMORÚSÁG, BÚ

hahotázik (ige) ◇ nevet, kacag, röhög (biz) ◇ SÍR, ZOKOG

haj¹ (fn) ◇ hajzat, bozont, lobonc, grabanc, rözse, szénaboglya (tréf), sörény (biz), háré (szleng), toll (szleng), szőr (szleng), séró (szleng), üstök (rég) | paróka, vendéghaj

◇ frizura, hajviselet

haj² (fn) ◇ (táj): héj, burok

◇ (rég): kéreg

háj (fn) ◇ zsírpárna, zsír | kövérség, elhízottság | szalonna

hajadon (fn) ◇ leány, lány, szűz, kisasszony, férjezetlen [nő], házasulatlan (rég) | vénlány ◇ ASSZONY

hajadonfótt (hsz) ◇ fedetlen fővel, kalaplevéve, fedetlenül, mezítfej (táj)

hajas I. (mn) ◇ kövér, elhízott, zsíros, dagadt, dagi, túlsúlyos, nagy hasú, pocakos ◇ VÉKONY, SOVÁNY, VÉZNA

hajas II. (fn) ◇ hájpacni (szleng), hájgombóc (szleng), dagadék (szleng), hurkagyurka (szleng), zsírpacni (szleng), töltött zokni (szleng)

◇ hájastészta

hajbókol (ige) ◇ hajlong, hízeleg, csúszik-mászik, megalázkodik, hason csúszik <vki előtt>, nyalizik (szleng), gaszulál (szleng)

hajcihó (fn) ◇ hühó, felhajtás, felfordulás, zürzavar, kalamajka, cécó (biz), balhé (szleng) | veszekedés, csetepaté, verekedés | láрма, ribillió, zsvaj ◇ NYUGALOM, CSEND

hajcsár (fn) ◇ marhahajcsár, baromhajtó (rég), sitár (rég), botos (táj) | rabszolgahajcsár

hajcsat (fn) ◇ hullámcsat | kontyocsat

hajcsizik (ige) ◇ (biz): alszik, hajcsikál, csucskál (biz), csicsikál (biz), tentél (biz)

hajdan, hajdanában, hajdanán (hsz) ◇ régen, egykor, azelőtt, réges-rég, korábban, valamikor, a múltban, valaha, anno dacumál (vál)

◇ (rég): majd, a jövőben

hajdani (mn) ◇ régi, ősi, egykori, azelőtti, korábbi, letűnt, néhai, ősdi, valamikori, quondam (rég), ódon, réges-régi, ó (rég), volt, régmúlt, archaikus | divatjamúlt, régmódi, ódivatú, avatag, idejétmúlt, ásatag ◇ MAJDANI | DIVATOS, MAI

hajdankor (fn) ◇ őskor, előkor (rég), múlt, régmúlt, előidő (rég) ◇ JÖVŐ

hajdina (fn) ◇ pohánka, tatárka (táj), hariska (táj), haricska (táj), borköles (rég)

hajdú (fn) ◇ poroszló (rég), darabont, bakancsos (rég), csatlós | palotás (rég), tisztiszolga, törvényszolga, hivataliszolga, ordonánc (rég)

hajfejú (mn) ◇ (szleng): kövér, dagadt, hájas, tunya, bőhőnye (táj) | buta, ostoba, mamlasz, málé, tökkelütött, hígagyú, vízfejú ◇ VÉZNA, ASZOTT, SOVÁNY

hajfonat (fn) ◇ copf, fonadék, varkocs, csimbók (táj), cica (táj), cucorka (táj), csurka (táj)

hajfürt (fn) ◇ hajtincs, tincs, lokni, hajcsomó, huncutka, csiga, tekervény (rég)

hajháló (fn) ◇ hajnecc

hajhász¹ (ige) ◇ keres, kutat, kajtat, vizslat, kasmatol (rég), szorgalmaz, fáradozik | hajszol, hajkurász, üz, kerget, üldöz, vadászik, szimatol

hajhász² (fn) ◇ (rég): kerítő, alkuusz, kufár, ügynök, üzér (rég)

hajigál (ige) ◇ dobál, ide-oda lökdös, hány-vet, szór, hajingál (táj), góral (táj)

hajít (ige) ◇ dob, repít, vet, lök, szór, lódit, lanciroz (rég) | hagyít (táj), gór (táj), csesz (szleng)

hajkenőcs (fn) ◇ hajszelé, brillantin (rég), pomádé (rég)

hajkurász (ige) ◇ kerget, hajszol, hajhász, zavar, üldöz, üz, szaladgál <vki után>

hajladozik (ige) ◇ hajlong, leng, lengedezik, himbálódzik, libeg, billeg, imbolyog, inog, ingadozik, ring, integet (vál), dülöng, hintázik, gabbadoz (táj), bukdosik (táj), hajlókázik (táj)

◇ alázatoskodik, görbedez (rég) ◇ KIEGYENESEDIK

hajlam (fn) ◇ vonzódás, vonzalom, hajlandóság, kedv, készség | adottság, rátermettség, tehetség, érzék, véna (vál), talentum (rég), alkat, jellem, természet, vérmérséklet, beállítottság, diszpozíció (szak) ◇ IDEGENKEDÉS, UNDOZ, ELLENSZENV

◇ fogékonyság, hajlamosság, inklináció (szak) ◇ IMMUNITÁS

hajlamos (mn) ◇ hajlandó, hajlik <vmire>, kész, kapható <vmire>, alkalmas, képes ◇ ELLENÁLLÓ, ELUTASÍTÓ

◇ fogékony ◇ IMMUNIS

hajlandó (mn) ◇ kész, képes, kapható <vmire>, kitelik tőle, készséges, hajlamos, szíves, együttműködő, beleegyező ◇ VONAKODÓ, KELLETLEN, HÚZÓDOZÓ

hajlandóság (fn) ◇ hajlam, készség, vonzódás, vonzalom, előszeretet, ingerencia (tréf), velleitás (id) | szándék, akarat, kedv, indulat | beleegyezés, hozzájárulás ◇ IDEGENKEDÉS, VISSZAUTASÍTÁS, KÖZÖNY

hajlás (fn) ◇ ívelés, görbülés, görbület, kanyarodás, dőlés | görbeség, ív, kajács (táj) | elhajlás, eltérés ◇ EGYENESSÉG

◇ esés, ereszkedés, lejtés ◇ EMELKEDÉS

◇ lejtő, lanka, rézsű | kaptató

◇ (rég): vonzódás, hajlam, hajlandóság, hasonlás | pártolás ◇ IDEGENKEDÉS, HÚZÓDOZÁS

hajlék (fn) ◇ lakás, otthon, ház, lakóhely, rezidencia, szállás, lak, kunyhó, viskó, bódé (rég), odú | földél (vál), menedék, oltalom, védelem, menhely

hajlékony (mn) ◇ hajlítható, hajlós, görbíthető, rugalmas, plasztikus, flexibilis (szak), elasztikus, formálható, képlékeny, alakítható, kovácsolható ◇ MEREV, RUGALMATLAN, KEMÉNY

◇ simulékony, alkalmazkodó, irányítható, befolyásolható, idomítható, nevelhető | készséges, engedelmes, engedékeny | ruganyos ◇ HATÁROZOTT, SZILÁRD, HAJTHATATLAN

hajléktalan (fn és mn) ◇ otthonatlan, csavargó, kóborló, házatlan, tekergő, sehonnai, naplopó (szleng), csőlakó, csöves (szleng), hobó (szleng) **Sz:** átellenben lakik Senki Pállal; nincs hol a fejét lehajtani; csillagokkal takarózik; hátán hordja házát; bokor a szállása, harmat a takarója

hajlik (ige) ◇ fordul, kanyarodik, görbül, ferdül, bicsaklik, facsarodik, torzul, vetemedik | átnyúlik, átér, átlóg | dől, roskad, görbed, hajol

◇ vonzódik, húz <vhová>, rokonszenvez, támogat, belát <vmit>, hajlamos, enged, hallgat <vmire> ◇ ELUTASÍT, ELHÁRÍT

hajlít (ige) ◇ görbit, horgaszt, kajlaszt (táj) ◇ KIEGYENESÍT

◇ (rég): ragoz, deklinál (szak), konjugál (szak)

hajlíthatatlan (mn) ◇ merev, kemény, szilárd, rugalmatlan, inflexibilis ◆ HAJLÍTHATÓ, RUGALMAS, FLEXIBILIS

◇ határozott, acélos, rendíthetetlen, megingathatatlan, tántoríthatatlan, hajthatatlan, kérlelhetetlen, kőszívű, könyörtelen, rideg, zord, önfejű, makacs, konok, nyakas, csökönys, keményfejű, engedetlen, megátalkodott ◆ BEFOLYÁSOLHATÓ, MEGINGATHATÓ, BIZONYTALAN

hajlong (ige) ◇ hízeleg, hajbókol, megalázkodik, csúszik-mászik, meghunyászkodik, bókol

◇ hajladozik, ringatózik, hintázik

hajlott (mn) ◇ görbe, görnyedt, horgas, ívelt, kampós, púpos, deformált ◆ EGYENES | EMELKEDŐ

◇ [kor]: idős, öreg, vén, éltés, jóbeli (*táj*), élemedett

hajmeresztő (mn) ◇ rémületes, hátborzongató, borzalmas, borzasztó, megrázó, vérfagyasztó, hallatlan, hihetetlen, szörnyű, irtózatos, félelmetes, rettenetes, rémes, megdöbbentő, elképesztő, ijesztő, iszonyatos

hajmosás (fn) ◇ hajápolás, fejmosás

hajnal (fn) ◇ pirkadat, pitymallat (*táj*), napkelte, auróra (*id*), napfeljötté (*táj*), virradat, hajnalhasadás, hajnalodás, korány (*rég*), derengés | pirkadás, reggeli szürkület, hajnalpír, hajnalfény | kezdet, eredet ◆ ALKONY, NAPLEMENTE | VÉG

Hajnalcsillag (fn) ◇ estecsillag, esthajnalcsillag, sarkcsillag, Vénusz, beteggyógyító-csillag (*táj*), kétóráscsillag (*táj*), juhászcillag (*táj*)

hajnali (mn) ◇ derengő, szürkületi, virradati, feshő, korai, reggeli, pitymalló, pirkadó, pirkadati ◆ ESTI, SÓTÉTEDŐ, ALKONYATI

hajnalka (fn) ◇ auróravirág, hajnalikisasszony, hajnalszépe, tölcséres szulák (*táj*), ipomoea (*szak*)

hajnalodik (ige) ◇ hajnallik, dereng, hasad a hajnal, pitymalodik, pitymallik (*vál*), pirkad, virrad, pirkallik (*táj*), pitymorodik (*táj*), vidul (*táj*) | reggeledik, világosodik, nappalodik ◆ ESTELEDIK, SZÜRKÜL, ALKONYODIK

hajnyírás (fn) ◇ hajvágás, nyiratkozás, birkanyrás (*tréf*), kopasztás ◆ HAJNÖVESZTÉS

hajó (fn) ◇ vízi jármű, csónak, bárka, vízbusz, vitorlás

◇ templomhajó ◆ SZENTÉLY

◇ szedőhajó (*szak*)

hajóablak (fn) ◇ ökörszemablak, kajütblak

hajóállomás (fn) ◇ kikötő, stég

hajócsavar (fn) ◇ hajtócsavar, propeller (*szak*)

hajóépítés (fn) ◇ hajógyártás

hajófuvarlevél (fn) ◇ konosszemens (*szak*)

hajógyár (fn) ◇ hajóépítő hely, sólya, hajóállás, dokk, hajóda (*rég*)

hajóhad (fn) ◇ flotta, hadiflotta, hajóraj, hajósereg, armada (*rég*) | flottilla (*id*)

hajóhíd (fn) ◇ palló, pontonhíd, kikötőhíd, stég

hajóhinta (fn) ◇ csónakhinta, bibuca (*táj*)

hajókár (fn) ◇ hajótörés | havária (*rég*)

hajókirándulás (fn) ◇ vizitúra, vízi séta, hajókázás, hajóutazás, hajóút

hajol (ige) ◇ hajlik, dől, meghajol, görbed, görbül, kanyarul, támaszkodik, simul, borul, görnyed, bakik (*táj*), konyul, ível ◆ KIEGYENESEDIK, FELÁLL

◇ kész <vmire>, hajlandó <vmire>, kapható <vmire>, fogékony <vmire> ◆ ELLENÁLL, TILTAKOZIK, ELLENKEZIK

hajóraj (fn) ◇ flottilla, flotta, hajóhad, armada (*rég*)

hajórakomány (fn) ◇ kargó (*szak*)

hajós I. (mn) ◇ hajózási, tengerészeti, tengerjáró ◆ SZÁRAZFÖLDI

hajós II. (fn) ◇ tengerész, vizenjáró (*táj*), hajókázó, tengeri medve (*biz*), hajóslegény, matróz, hajósinas, hajóskapitány, hajóosztizt | révész

hajóskapitány (fn) ◇ hajóparancsnok, tengerészkapitány ◆ MATRÓZ

hajótörés (fn) ◇ hajókatasztrófa, hajókár, hajószerencsétlenség | sikertelenség, bukás ◆ SZERENCSE, SIKER, EREDMÉNY

hajóút (fn) ◇ hajózási útvonal, vízi út

◇ hajóutazás, hajókázás, hajókirándulás | tengeri út, tengeri utazás, tengeri körutazás

hajózás (fn) ◇ hajóközlekedés, kabotázs (*szak*), navigáció (*szak*), navigálás (*szak*) | tengerhajózás, tengerészet | vitorlázás, evezés | léghajózás, repülés

hajózható (mn) ◇ navigábilis (*szak*) ◆ HAJÓZHATATLAN, SEKÉLY, ZÁTONYOS

hajózik (ige) ◇ navigál (*szak*), hajókázik, hajón jár, hajón utazik, behajóz <tengert, légtért>, bejár <tengert>, tengeri utat tesz, evez, vitorlázik, csónakázik | repül, siklórepül, vitorlázó repülést végez, léghajózik, léghajón utazik, légi utat tesz ◆ HORGONYOZ, LEHORGONYOZ, KIKÖT

hajrá I. (msz) ◇ előre!, tempó!, rajta!, gyerünk!

hajrá II. (fn) ◇ végküzdelem (*vál*), finis (*biz*), tüzoltómunka (*biz*), erőfeszítés, hajrázás ◆ FELADÁS, LEÁLLÁS

hajrsa (fn) ◇ üldözés, kergetés, üzés, rohanás, iramodás, vadászat, hajszolás, üldöztetés, hajtóvadászat | hecc, uszítás, izgatás, intrika, nyomozás, vizsgálat

◇ vádaskodás, támadás, gyalázkodás

◇ strapa (*biz*), hűhó, kapkodás, sürgés-forgás, lázas sietség, nekirugaszkodás ◆ PIHENÉS, LAZÍTÁS

◇ konkurencia, verseny

hajszalag (fn) ◇ hajpánt, hajkötő

hajszálcsovesség (fn) ◇ kapillaritás (*szak*), hajcsövesség (*rég*)

hajszálnyi (mn) ◇ csekély, árnyalatnyi, finom, hajszálfinom, elenyésző, apró, észrevehetetlen, parányi, csipetnyi, jöttányi, szemernyi, fikarcnyi ◆ DURVA, ÉSZREVEHETŐ, JELENTÉKENY

hajszálrugó (fn) ◇ órárugó

hajszol (ige) ◇ sürget, ösztökél, késztet, zaklat, nyaggat, hajt, lestrapál (*biz*), elcsigáz, gyihiz (*táj*), túlterhel, robotoltat, melóztat (*biz*) ◆ PIHENTET, KÍMÉL

◇ kerget, hajkurász, üz, üldöz, üz-hajt, zargat (*biz*), hajhász, nyomon követ, sarkában van, kajtat <vki után> (*táj*), vadászik <vkire>, abajgat (*táj*), kadász (*táj*), kurgál (*táj*), hajdogál (*táj*), üzgöl (*táj*) ◆ MEGFOG, ELKAP

◇ keres, fut <vmi után>, felhajt

hajt¹ (ige) ◇ terel, térít | üz, kerget, hajszol, hajkurász

◇ siettet, ösztökél, motivál, nógat, ösztönöz, sarkall, serkent, stimulál, sürget, késztet | dolgoztat | túlterhel ◆ KÍMÉL

◇ rákapcsol, igyekszik, gürcöl, hajrázik, robotol (*biz*), pedálozik (*szleng*), keccsöl (*szleng*), melózik (*szleng*), agyondolgozza magát ◆ PIHEN, LUSTÁLKODIK

◇ purgál (*rég*), hasmenést okoz ◆ FOG

◇ vezet, kormányoz, repeszt | teker, tapos, működtet [pl. gépet], mozgásba hoz ◆ LEÁLLÍT

◇ (*táj*): ismételtet, hajtogat

hajt² (ige) ◇ hajlít, behajlít, elfordít, fordít ◆ KIEGYENESÍT

◇ (*táj*): hallgat, odafigyel

hajt³ (ige) ◇ sarjad, fakad, csírázik, nő, növekszik ◆ SORVAD, ASZIK

◇ eredményez, hoz

hajtány (fn) ◇ járgány (*biz*), vágánygépköci (*szak*), roller (*id*), sinautó (*szak*)

hajtás¹ (fn) ◇ kergetés, üzés, hajtóvadászat ◆ MENEKÜLÉS, FUTÁS

◇ robot, meló (*biz*), keccsölés (*szleng*), gürzés (*szleng*), iram, hajrá ◆ PIHENÉS, LUSTÁLKODÁS

◇ kocsizás, szekerezés | autóvezetés

hajtás² (fn) ◇ ránc, redő, gyűrődés, szegély

hajtás³ (fn) ◇ ág, kiágazás, szár (*táj*), kacs (*táj*), rügy, sarj, vessző, csira, csemete, dugvány, palánta, sarjú (*táj*)

◇ fejlemény, kimenetel

hajthatatlan (mn) ◇ kitaró, kérlelhetetlen, könyörtelen, intranszigenz (*id*), megátalkodott (*vál*), csökönyös, makacs, nyakas, fúrteszű (*rég*), fúrtefjú (*rég*) | elszánt, önféjú, megrögzött, keményfejú, keményszívű, eltökélt, rendíthetetlen, hajlíthatatlan, konok, állhatatos, tántoríthatatlan, megingathatatlan ◆ RUGALMAS, ENGEDÉKENY, LÁGYSZÍVÚ

hajtó (fn) ◇ kocsis, fogatos | zsoke

hajtóerő (fn) ◇ becsvágy, törekvés, indíték, indok, magyarázat, motívum, alapeszme, hajtórugó, indítóok, motiváció, hév, elán

◇ mozgatóerő, impulzus (*szak*), lökés, lendítés, hajtóenergia, motor, lendítőerő, svung (*biz*) ◆ FÉKEZŐERŐ, ELLENGŐZ, FÉK

hajtogat (ige) ◇ összehajt, rétegez, behajt, hajlít, redőz, berak, ráncol, tekerget, felgyűr, feldöncöl (*táj*) ◆ KIEGYENESÍT, ELSIMÍT

◇ mondogat, ismételtet, kardoskodik, szívózik (*szleng*), szívóskodik (*szleng*), újra elmond, repetál (*rég*), szajkóz ◆ ELHALLGAT

◇ ragoz (*rég*), hajlít (*rég*)

◇ (*biz*): iszogat, poharazgat

hajtóka (fn) ◇ [kabátujjé, nadrágszáré]: hajtás, kihajtás, felhajtás

◇ [egyenruha gallérján]: paroli

◇ [zsebé]: zsebfedő, patni

hajtókar (fn) ◇ forgattyú (*szak*), kurbli (*biz*), hajtórúd

hajtókerék (fn) ◇ lendkerék

hajtómű (fn) ◇ motor, közlőmű, propulzor (*szak*)

hajtósíj (fn) ◇ gépsíj, közlősíj, hajtóheveder

hajtóvadászat (fn) ◇ hajtás, üldözés, űzés, hajsza, kergetés

◇ keresés, kutatás

hajtúkanyar (fn) ◇ vészkanyar, éles kanyar

hajvágás (fn) ◇ hajnyírás, nyíratkozás, birkanyírás (*tréf*) ◆ HAJNÖVESZTÉS

hajviselet (fn) ◇ frizura, hajzat, haj

hal¹ (fn) ◇ halhús

hal² (ige) ◇ meghal, elhalálozik, elhunyt (*vál*), elpusztul, elvész, döglik (*durva*) ◆ ÉL, LÉTEZIK, ÉLED

◇ pusztul, fogy

◇ elhal, beleolvad, belevész

hál (ige) ◇ alszik, megszáll, éjszakázik, fekszik, nyugszik, meghál ◆ KEL, ÉBRED

◇ <vkivel>: összefekszik, közösül

hála (fn) ◇ köszönet, viszonzás

◇ lekötelezettség, háládatosság, hálaadás, hálálkodás ◆ HÁLÁTLANSÁG, GÁNC

hálaadás (fn) ◇ áldás (*vál*), hálálkodás, köszönet | ima, imádság, istentisztelet, ájtatosság, szertartás ◆ SZIDALOM, KÁRHOZTATÁS

halad (ige) ◇ előbbre jut, megy, tart <vhová>, progrediál (*id*) ◆ ÁLL, SZÜNETEL, HEVER

◇ múlik, telik, folyik, pereg, tűnik

◇ húzódik <vmerre>, visz, vezet, nyílik, irányul

◇ alakul, sikerül, intéződik, fejlődik, boldogul, érvényesül | túljut

haladás (fn) ◇ folyás, menés, mozdulás, előrejutás, előremenés, előrenyomulás ◆ VESZTEGLÉS, ÁLLÁS

◇ fejlődés, tökéletesedés, előmenetel, előlépés, megújíthatóság (*vál*), kifejlés, fellendülés, progresszió ◆ LEMARADÁS, VISSZAFEJLŐDÉS, ROMLÁS

haladék (fn) ◇ halasztás, hosszabbítás, halogatás, késedelem, moratórium (*szak*), prolongálás

haladéktalanul (hsz) ◇ azonnal, rögtön, mindjárt, máris, nyomban, azon nyomban, menten, tüstént, íziben (*táj*), rögvest, prompt (*biz*), ahajt (*táj*), üstöllést (*táj*), legott (*rég*), egyből, azonmód, azon melegeben, késedelem nélkül, vonakodás nélkül, most ◆ KÉSŐBB, UTÓBB, LASSAN

haladó (mn) ◇ felvilágosult, progresszív (*id*), élenjáró, korszerű, modern, mai, előremutató, reformpárti ◆ MARADI, RÉGIES, ELAVULT

◇ jövő-menő, járkáló, előremozgó ◆ ÁLLÓ

haladvány (fn) ◇ sor, sorozat, számsor, progresszió

halál (fn) ◇ elmúlás, elpusztulás, megsemmisülés, életvesztés, elhunyt, meghalás, elhalálozás, exitus (*szak*), enyészet, kimúlás, elhunyt <vkinek>, haláleset, vég, távozás az élők sorából, az árnyékvilág elhagyása, elutazás, a végső búcsú (*szleng*) ◆ ÉLET, LÉTEZÉS | FELTÁMADÁS

◇ kivégzés, halálbüntetés, likvidálás | fejvesztés, fővesztés, lefejezés, nyakazás | akasztás, bitó, kötél ◆ KEGYELEM

◇ katasztrófa, végveszély ◆ MEGMENEKÜLÉS

◇ kaszás (*vál*), a halál angyala, az ötödik lovas (*vál*), a küszöb öre (*vál*), alvilágisten (*vál*) ◆ ÓRANGYAL, VÉDANGYAL

halálbüntetés (fn) ◇ kivégzés, likvidálás | lefejezés, nyakazás | akasztás ◆ MEGKEGYELMEZÉS, KEGYELEM

haláleset (fn) ◇ halálozás, gyász eset (*vál*), elhunyt <vkinek>, kimúlás, távozás az élők sorából, az árnyékvilág elhagyása ◆ SZÜLETÉS

halálfej (fn) ◇ csontkoponya (*rég*)

halálfelelem (fn) ◇ halálveríték, tanatófóbia (*szak*) ◆ HALÁLVÁGY

halálkodik (ige) ◇ hálát ad, megköszön, köszönetet nyilvánít, hálaistenkedik (*táj*), hálalistenkedik (*táj*), istenkedik (*táj*) **Sz:** a lába nyomát is csókolja

halálos (mn) ◇ végzetes, pusztító, gyilkos, gyógyíthatatlan, menthetetlen, mérgező, mortális (*szak*), letális (*szak*) ◆ ÉLTETŐ

◇ [bűn]: főbenjáró, megbocsáthatatlan

◇ [ellenség]: engesztelhetetlen, kibékíthetetlen, gyűlölködő, esküdt

◇ [szerelem]: hatalmas

halálozás (fn) ◇ haláleset, meghalás, halandóság ◆ MEGMARADÁS, TÚLÉLÉS

halálsápadt (mn) ◇ halotthalvány, halottsápadt, halálra vált, holtásápadt, hullaszínű, hamuszínű, hamuszürke, ólomszürke, fakó, falfehér ◆ PIROSPÖZSGÁS, ELEVEN, EGÉSZSÉGES

haláltusa (fn) ◇ haldoklás, agónia (*vál*), halálküzdelem (*vál*), végvonaglás, agonizálás, önkívület | élethalálharc (*vál*)

halandó I. (mn) ◇ anyaszülte [lény], mulandó, gyarló, esendő ◆ ÖRÖKKÉVALÓ, IDŐTÁLLÓ, HALHATATLAN

halandó II. (fn) ◇ ember, teremtmény, személy, lény, egyén, pára (*táj*) ◆ ISTEN, TEREMTŐ

halandóság (fn) ◇ mulandóság, mulékonyság, letalítás (*szak*), mortalitás (*szak*), halálozás | halálozási arányszám (*szak*) ◆ HALHATATLANSÁG, ÉLVESZÜLETÉS, ÖRÖKLÉT

halandzsa (fn) ◇ fecsegés, mellébeszélés, blabla (*biz*), zagyvaság, süket duma (*szleng*), kitaláció, szószátyárkodás, locsogás, mesebeszéd, szájjáratás, süketelés (*szleng*), púder (*szleng*), karattyolás (*biz*), maszlag (*szleng*), sóder (*szleng*), kamu (*szleng*), hanta (*szleng*), hadova (*szleng*), hasalás (*biz*) ◆ VILÁGOS BESZÉD

halandzsázik (ige) ◇ zagyvál, összevissza beszél, mellébeszél, a levegőbe beszél, hasal (*szleng*), dumál (*szleng*), maszlagol (*szleng*), hantáz (*szleng*), nyomja a süketet (*szleng*)

halánték (fn) ◇ vakszem (*táj*), halánk (*táj*), nemlátó (*táj*), póka (*táj*), szólító (*táj*), szólóka (*táj*)

hálás (mn) ◇ hálatelt, háladatos (*táj*), lekötelezett, viszontszolgálataira kész, hállára kötelezett, hálaadatos (*táj*) ◆ HÁLÁTLAN

◇ hasznos, kifizetődő, bevált, tartós

halász (fn) ◇ pákász (rég, *táj*), horgász

halászat (fn) ◇ halfogás, halászás, horgászat, pákászat, pecázás (*biz*)

halászbárka (fn) ◇ halászhajó, halászcsonak, ladik

halászcsőrd (fn) ◇ halvendéglő

halászik (ige) ◇ hálójába kerít (*táj*), hálóra hajtat (*táj*) | horgászik, horogra kerít

halászlé (fn) ◇ hallevés, halpaprikás, hallé (*táj*)

halaszt (ige) ◇ elhalaszt, elodáz, odáz, elnapol, eltol, haladékot ad, későbbre hagy, felfüggeszt, halogat, kital, hátráltat, késleltet, áttesz [időpontot] | húz-halaszt, elnyújt, húz ◆ SIETTET, MEGGYORSÍT, ELŐMOZDÍT

halasztás (fn) ◇ elhalasztás, elnapolás, halogatás, húzás-halasztás, huzavona, elodázás, időnyerés, eltolás, elhúzás <vmit>, későbbre hagyás, késleltetés, késedelem | haladék, moratórium (*szak*), póthatáridő, haladékadás, engedmény ◆ SIETTETÉS, ELŐMOZDÍTÁS

halaszthatatlan (mn) ◇ elodázhatatlan, multhatatlan (*vál*), sürgős, sietős, sürgető, rögtöni, azonnali ◆ RÁÉRÓS

hálátlan (mn) ◇ háladatlan, önző ◆ HÁLÁS

◇ terméketlen, meddő, eredménytelen ◆ KECSEGTETŐ, ÁLDÁSOS

haldoklik (ige) ◇ haldokol (*vál*), agonizál (*id*), haldosik (*táj*), utolján van (*táj*) | halódik, halófélben van, pusztulóban van **Sz**: a végét járja, az utolját járja, végsőket vonaglik, utolsókat lélegzik, halálán van, halálküzdelmet vív (*vál*), haláltusáját vívja, az utolsókat rúgja (*durva*), dögváson van (*durva*), a halál révén áll; a nyelve hegyén van a lélek; ásóra, kapára nem soká fog várni; búcsúzik az árnyékvilágtól; csak órái vannak hátra; Istennél az obszítja; kiveri a halál vize; lába is a temető felé áll; oly aprót lélegzik, mint a moharmag; orrában hordozza a harangozópénzt; orrában van már a harangkötél; tépi a kontraktust; tusakodik a halállal

haldokló I. (mn) ◇ kihaló, kivesző, kimúló, végét járó, agonizáló (*id*), halált vonó (*táj*), döglődő (*durva*) | halódó

haldokló II. (fn) ◇ moribundus (*szak*)

halhatatlan (mn) ◇ örök, örök életű, örökbecsű (*vál*), isteni [lény], el nem múló, hervadhatatlan, elmúlhatatlan | klasszikus, utolérhetetlen, maradó, időtálló ◆ HALANDÓ, MULANDÓ, ÁTMENETI

halina (fn) ◇ daróc (*rég*), posztó (*rég*), nemez (*rég*)

halk (mn) ◊ csendes, suttogó, susogó, tompított, fojtott, elhaló, visszafogott, elhalkult, lehalkított, félhangos, piano (*szak*) | nesztelen, zajtalan, néma, hangtalan | gyengéd, finom, szelíd, lágy, puha, bársonyos ♦ **HANGOS, ERŐTELJES, HARSÁNY**

halkan (hsz) ◊ suttogva, súgva, susogva, félhangon, szordinóval (*szak*), piano (*szak*), zajtalanul, nesztelenül, lábujjhegyen, lassan (*táj*), félszájra (*táj*) ♦ **HANGOSAN, HARSÁNYAN, KIABÁLVA**

halkít (ige) ◊ tompít, gyengít, csendesít, elnyel, csillapít ♦ **ERŐSÍT, FELEKESZÍT, FOKOZ**

halkul (ige) ◊ csendesedik, csillapodik, csitul, csihad (*táj*), alábbhagy, enyhül | szelídül, gyengül, erőtlenedik ♦ **FELTÁMAD, ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK**

hall¹ (ige) ◊ felfog, érzékel, érez, ért, neszez (*rég*), megneszel, neszét veszi, fülel, fülét hegyezi, halldokol (*táj*) ♦ **MEGSÜKETÜL**

◊ értesül, megtud <vkiről vmit>, hírül vesz ♦ **ELZÁRKÓZIK <VMI ELŐL>**

◊ hallgat, meghallgat

hall² (fn) ◊ előtér, előcsarnok, váróterem, várószoba, társalgó, foyér (*id*)

hallás (fn) ◊ hallgatás, hallgatódzás, fülelés, megneszelés, neszelés

◊ hallóképesség, hallóérzék | zenei hallás ♦ **SÜKETSÉG, BOTFÜLÜSÉG**

hallat (ige) ◊ hangot ad | hangoztat, megszólaltat, kinyilvánít, előad, szóvá tesz | hírt ad, életjelt ad

hallatára (hsz) ◊ jelenlétében, előtt, hatására ♦ **HIÁNYÁBAN, TÁVOLLÉTÉBEN**

◊ meghallván, értesülvén

hallatlan I. (mn) ◊ rendkívüli, hihetetlen, szokatlan, elképesztő, példátlan, meglepő, szenzációs (*biz*), páratlan, szörnyű, rettenetes, borzasztó, hajmeresztő, égbekiáltó, észbontó | érthetetlen, felfoghatatlan, váratlan, elkerülhetetlen ♦ **MEGSZOKOTT, MINDENNAPOS**

hallatlan II. (hsz) ◊ roppantul, túlságosan ♦ **KISSÉ, ALIG**

hallatszík (ige) ◊ hallik (*vál*), hallszik (*rég*), elhallatszík, hangzik, elhallik, hallatódik (*táj*), hallszódik (*táj*) ♦ **ELNÉMUL, ELÜL, ELCSITUL**

◊ hírlík, híre van, beszélík, elterjed

hallgat (ige) ◊ figyel, fülel (*biz*), fülét hegyezi, fülét kinyitja, figyelemmel kísér, meghallgat, figyelmez (*rég*), hallgatódzik, hallgatózik (*táj*)

◊ <vkire, vmire>: szót fogad, csüng <vkin>, ragaszkodik <vkihez>, engedelmeskedik <vkinek>, figyelembe vesz, hajlík ♦ **ENGEDETLENKEDIK, ELLENSZEGÜL**

◊ tūr, eltūr, lenyel (*biz*), vesztegel (*rég*), lapul (*pej*), kushad (*biz*), kussol (*durva*), tartja a pofáját (*durva*) ♦ **ELLENSZEGÜL, VISSZABESZÉL**

◊ visszahúzódik, csendben van, meg se mukkan, megkukul (*biz*), elnémul **Sz**: hallgatásba merül, hallgatásba burkolódik, befogja a száját; csomót köt a nyelvére; egy szót se szól, azt is halkan mondja; egy kukkot sem szól; elfagyott a beszélő sípja; fél, hogy megfázik a nyelve; fülel, mint nyúl a bokorban; hallgat, mint a csuka; hallgat, mint a nagyharang nagyöntéken; hallgat, mint a sült hal; hallgat, mint a néma harang; hitelbe beszél; ki nem vehetsz egy szót belőle; lakat van a száján; nem szól, mint a fa; néma, mint a sír; ókumlál, mint a nyúl; se kukk, se bakk; vizet vesz a szájába ♦ **SZÓL, BESZÉL, KÖZZÉTESZ**

◊ látogat [előadást], eljár [előadásra]

hallgatag (mn) ◊ kevés beszédű, szűkszavú, kevés szavú, szóatlan, magának való, szótlán, csöndes, szófukar, zárkózott, tartózkodó | fanyelvű (*táj*), kuka (*biz*), gönye (*pej*, *táj*), kakukkkferkó (*táj*) **Sz**: okos malom; hitelbe beszél; csendes, mint a sík mező; szavát se lehet venni; lenyelte a nyelvét; fogóval kell belőle kihúzni a szót; ínyéhez ragadt a nyelve; hallgat, mint hal a vízben; elvitte a cicca a nyelvét; aranyért méri szavát; úgy beszél, mintha pénzen venné a szót; kettőre se felel egyet ♦ **BESZÉDES, KÖZLÉKENY, SZÓSZÁTYÁR**

◊ csendes, nesztelen, néma, halk, hangtalan, zajtalan ♦ **HANGOS, HARSÁNY**

hallgatás (fn) ◊ némaság, hangnélküliség | szilencium, nyelvkötés (*rég*), csend ♦ **HANGADÁS, NYUGTALANSÁG**

◊ <vkiről, vmiről>: mellőzés

◊ titoktartás, diszkréción

◊ elnémulás, némaság, termékeltenség, szótlanság | visszahúzóadás | szélcsend ♦ **SZEREPLÉS, REAGÁLÁS**

◊ odafigyelés, hallgatódzás, fülelés, neszelés ♦ **NEMTÖRÖDÖMSÉG, FIGYELMETLENSÉG**

hallgató I. (mn) ◊ néma, fülelő, figyelő, csendes | szótlán, hangtalan ♦ **MEGSZÓLALÓ, HANGOSKODÓ**

hallgató II. (fn) ◊ diák, egyetemista, főiskolás, szeminarista (*rég*), tanítvány, tanuló, növendék, jelölt, famulus (*rég*) ♦ **MESTER, TANÁR, TUTOR (id)**

◇ jelenlévő, tanú, szemtanú, fültanú | rádióhallgató, rádiózó
 ◇ telefonkagyló, fülhallgató, fejhallgató | sztetoszkóp (*szak*), hallócső (*rég*), szívhallgató
 ◇ (*táj*): nóta, dal
 ◇ vevő (*szak*) ◆ BESZÉLŐ, ADÓ (*szak*)
hallgatólagos (mn) ◇ kimondatlan, implicit (*szak*), beleértett, bennefoglalt, fenntartásos, burkolt, rejtett, titkos ◆ KIMONDOTT, NYÍLT, EXPLICIT (*id*)
hallgatóság (fn) ◇ közönség, vendégkoszorú, publikum, nyilvánosság, jelenlevők | diákság, diáksereg
hallgatódzik, hallgatózik (ige) ◇ fülel, füleit hegyezi, leselkedik | neszez (*rég*), kagylózik (*szleng*)
 ◇ vizsgál, auszkultál (*szak*)
hallható (mn) ◇ hangos, kivehető, felfogható, érthető ◆ HALK, SUTTOGÓ, ELHALÓ
 ◇ híre van, hírlík ◆ ELHALLGATOTT
halló (msz) ◇ figyelem!, hé!, maga ott! (*biz*), tessék!
hallókészülék (fn) ◇ hallásjavító, halláserősítő, hallócső (*rég*)
hallomás (fn) ◇ értesülés, hír, kőszá hír, tudomás, információ, mendemonda, pletyka, szóbeszéd
hallószerv (fn) ◇ fül
hallucináció (fn) ◇ érzékcsalódás, káprázat, képzelődés, vízió
halmaz (fn) ◇ rakás, csomó, halom, tömeg, gomolyag, tömkeleg, stósz (*biz*), marék, kupac, köteg, nyaláb, csokor | sokaság, összesség, halmazat (*szak*), konglomerátum (*vál*)
 ◇ [jelzőként]: halomnyi, sok ◆ DARAB
halmazállapot (fn) ◇ konzisztencia (*szak*)
halmaz (ige) ◇ összehord, felhalmaz, halomra gyűjt, teaurál (*szak*), kumulál (*id*) ◆ SZÉTSZÓR, FELOSZLAT, FELHASZNÁL
 ◇ eláraszt <vmivel>
 ◇ tetéz, ont, ömleszt
halmozás (fn) ◇ gyűjtés, kuporgatás, hordás, halmazat, kumuláció (*id*), akkumuláció (*id*) ◆ FELHASZNÁLÁS | SZÉTSZÓRÁS, ELHERDÁLÁS
halmozódás (fn) ◇ felgyülemelés, felszaporodás, tornyosulás, teaurálás (*szak*), akkumuláció (*id*) ◆ SZÉTOSZTLÁS, SZÉTAPRÓZÓDÁS
halmozódik (ige) ◇ gyűlik, felgyülemlik, tornyosodik, tornyosul, torlódik, összegződik, összeadódik ◆ FELOSZTÓDIK, SZÉTOSZLIK, ELOSZLIK
háló¹ (fn) ◇ szövédékek, szövевény
 ◇ halászhaló
 ◇ szúnyogháló
 ◇ hálósztatyor, necc (*biz*)
 ◇ pókháló
 ◇ hajháló
 ◇ kapuháló | védőháló
 ◇ csapda, kelepce
háló² I. (mn) ◇ alvó, megszálló ◆ ÉBREN LÉVŐ, ÉBREDŐ
háló² II. (fn) ◇ hálószoba, hálóhelyiség, hálófülke, hálóterem, ágyasház (*rég*)
halogat (ige) ◇ halaszt, húz-halaszt, háringál (*táj*), szöszörészik, elodáz, elnapol, kitol, haladékot ad, elnyújt, későbbre tesz, későbbre hagy, patópáloskodik (*vál*), késleltet, lassít, hátráltat **Sz:** húzza-halasztja, mint cigány az akasztást ◆ ELVÉGEZ, MEGTESZ
halogatás (fn) ◇ elhalasztás, halasztás, huzavona, húzás-halasztás, időhúzás, időveszteség, elodázás, elnapolás, haladék, késleltetés, késedelem, késlekedés, obstrukció (*rég*), moratórium (*szak*) ◆ ELINTÉZÉS, ELVÉGZÉS
hálóing (fn) ◇ hálóruha, éjning (*rég*)
hálókabát (fn) ◇ ágykabát (*táj*), hálórékli (*táj*), hálóköntös
hálókocsi (fn) ◇ hálóvagon
halom (fn) ◇ domb, dombocska, hant, bucka, emelkedés, földhányás, magaslat, földtúrás, töltés, földrakás, domborulat (*vál*), hompok (*táj*), döngőleg (*táj*), ponk (*táj*), laponyag (*táj*) ◆ SÍKSÁG, VÖLGY
 ◇ rakás, kupac, garmada, sereg, kazal, boglya, halmaz, csomó, köteg, rahedli (*szleng*)
hálószoba (fn) ◇ háló, hálóhelyiség, hálóterem, hálófülke, ágyasház (*rég*), alvószoba, hálójáz (*rég*) ◆ NAPPALI, SZALON
hálóterem (fn) ◇ hálószoba, ágyasház (*rég*), alvószoba, hálójáz (*rég*), háló, dormitórium (*id*)

halott I. (mn) ◇ holt, élettelen (*vál*), néhai (*vál*), elhunyt, meghalt, elköltözött, döglött (*durva*) **Sz:** el van intézve (*szleng*), kész van (*szleng*), alulról szagolja az ibolyát, jégre van téve (*szleng*) ◆ ÉLŐ, ÉLETTELEI, ELEVEN

◇ sivár, kihalt, puszta, néptelen ◆ SZÍNES, ELEVEN

halott II. (fn) ◇ holttest, tetem, hulla, porhüvely, megboldogult, elhunyt | dög (*szleng*) ◆ ÉLŐ

halottas (mn) ◇ halotti, temetkezési, gyászos

halottasház (fn) ◇ ravatalozó, hullaház, hullakamra (*táj*)

halottaskocsi (fn) ◇ gyászkocsi | halotyszállító kocsi, hullaszállító kocsi, halottasautó

halotthamvasztás (fn) ◇ elhamvasztás, halottégetés, elégetés

halotthamvasztó (fn) ◇ krematórium, halottégető [kemence]

halotti (mn) ◇ halálos, síri (*vál*), néma, gyászos, halottas, temetkezési, temetési ◆ SZÜLETÉSI, KERESZTELESI

halottkém (fn) ◇ halottvizsgáló, halálvizsgáló (*táj*), halottmester (*táj*), boncolóorvos

hálózat (fn) ◇ szövedék, vezeték, rendszer, láncolat, szervezet, apparátus, organizáció (*id*)

halpikkely (fn) ◇ halháj (*táj*), halpéNZ (*táj*), pikkely

halszálka (fn) ◇ száJka, haltüske (*táj*), halcsont (*táj*)

halvány, halovány (mn) ◇ világos, sápadt, vértelen, színehagyott, holtsápadt, vérszegény, fakó, fénytelen, sápkóros (*táj*), lányszínű (*táj*), múlomszínű (*táj*), hóka (*táj*), hókadT (*táj*), holdult (*táj*), vérevett (*táj*) | színtelen, tompa ◆ KIPIRULT, RAGYOGÓ, PIROSPOZSGÁS

◇ homályos, elmosódott, sejtelmes, derengő, pislákoló, ködös, borult, borús, fátyolos, álomszerű, alig kivehető ◆ VILÁGOS, JÓL KIVEHETŐ

◇ gyenge, erőtlen, lankadt, fáradt, elhaló | bágyadt, lagymatag, petyhüdt, kókadT, gyér ◆ ERŐS, SZILÁRD, HATÁROZOTT

halványodik, halványul (ige) ◇ sápad, fakul, színtelenedik, homályosodik, szürkül | tompul, mattul ◆ FÉNYESEDIK

◇ gyengül, elmosódik, halkul ◆ ERŐSÖDIK

hám¹ (fn) ◇ lózserszám, iga

◇ heveder

hám² (fn) ◇ kültakaró (*szak*), külhártya, felhám, hámszövet, epidermisz (*szak*)

hamar I. (hsz) ◇ gyorsan, szaporán, frissen, hamarjában, csakhamar, hamarosan, mielőbb, nemsokára, korán, hirtelen, azonnal, tüstént, sebtében, máris, rögtön, késedelem nélkül, lóhalálában, nyomban, egykettőre, rövid úton, legott (*rég*), mindjárt, teketória nélkül (*biz*), ízibe (*táj*), hanyatt-homlok, villámsebesen, melegében, hevenyében, jókor, ripsz-ropsz, hippre-hoppra (*táj*) | könnyen [felejt] **Sz:** míg egy tojás megsül ◆ LASSAN, HOSSZAN, KÉSŐN

hamar II. (mn) ◇ gyors (*rég*), sietős (*rég*), összecsapott, sebtében végzett, sebes, iramos (*táj*) ◆ LASSÚ, ALAPOS

hamarjában (hsz) ◇ gyorsan, sietve, sebtiben, rövid úton, ripsz-ropsz, egykettőre, teketória nélkül (*biz*), hanyatt-homlok, villámsebesen, hevenyében, melegében, mindjártában (*táj*), hamarocskán (*táj*) | hirtelenjében, kapásból | nagyjából ◆ RÁÉRŐSEN, LASSAN, VONTATVA

hamarosan (hsz) ◇ nemsokára, egykettőre, hamar, csakhamar, mihamarabb, mindjárt, azonnal, rövidesen, előbb-utóbb, kisvártatva, hamarocskán (*táj*), közelesen (*táj*), hamarost (*táj*) ◆ KÉSŐBB, LASSAN, HOSSZASAN

hámfa (fn) ◇ kisafa (*táj*), istrángfa

hamis (mn) ◇ ál, fals, hamisított, nem valódi, utánzott, pszeudo-, látszat-, mű-, talmi, apokrif (*szak*), csalóka, hazug, alaptalan, koholt, valótlan, művi, megtévesztő, mesterséges, színlelt, tettetett, fiktív, megjárt, silány, csinált, mesterkélT, mondvacsinált, álcázott, korcs ◆ VALÓDI, IGAZI, HITELES

◇ csalárd, ravasz, álnok, igaztalan, huncut, csaló, ámitó, kétkulacos, körmönfont, kétszínű, hitszegő, szószegő, alattomos, ármányos, álszent, hipokrita, szemforgató, csalafinta, trükkös (*biz*), perfíd (*id*), simlis (*szleng*), csalavér (*táj*) ◆ EGYENES, ŐSZINTE, BECSÜLETES

◇ téves, helytelen, alaptalan ◆ IGAZ

◇ kacér, pajzán, csalfa, csapodár, hamiskás, pajkos, csintalan, dévaj ◆ ERÉNYES, HŰSÉGES, KOMOLY

◇ [kutya]: harapós, vad ◆ KEZES

hamisit (ige) ◇ utánoz, megmásít, ferdít, torzít | pancsol, vizez, felönt, hígít | [olajat] szókít ◆ MEGŐRIZ, MEGJAVÍT

hamisítatlan (mn) ◇ eredeti, originális (*vál*), valódi, valóságos, igazi, tiszta, természetes, tősgyökeres, törzsökös, szintiszta, törölmetszett, őseredeti, szavatolt, hiteles, autentikus, megbízható | vegyítetlen, szennyezetlen ◆ HAMISÍTOTT, SZÍNLELT

hamisító (mn) ◇ szédelő, csaló ◆ BECSÜLETES, NAIV

hamisítvány (fn) ◇ utáztat, talmi, koholmány ◆ EREDETI, VALÓDI

hamiskártyás (fn) ◇ hamisjátékos, svindler (*biz*), imposztor (*rég*), spiler (*szleng*), kókler, sipista (*rég*)

hámlik (ige) ◇ leválik, kopik, foszlik, mállik, fejlík (*táj*), küped (*táj*), guvad (*táj*)

◇ vedlik | hullat

hámor (fn) ◇ kovácsmühely, verőte (*rég*)

hámoz (ige) ◇ tisztít, pucol, fejt, héjaz, hántol, héjtalanít, nyúz, hüvelyez, hajaz (*táj*), guvaszt (*táj*)

hamu (fn) ◇ hamv (*vál*), pernye, hulladék, salak, üszök

hamutartó (fn) ◇ hamutálca, hamuzó, hamvveder, hamukuli

hamv (fn) ◇ hamu, pernye, hulladék, salak, üszök

◇ rom, omladék

◇ maradvány, por

◇ üdeség, tisztaság, hamvasság

hamvad (ige) ◇ elég, parázslík

◇ porlad, elmállik, hamuhodik (*rég*), hamvadozik (*táj*)

◇ (*rég*): hervad, pusztul

hamvas (mn) ◇ hamuszín, hamuszínű, szürke

◇ bársonyos, üde | fiatalos ◆ ELNYÜTT

◇ ártatlan, szűzies, tiszta ◆ ROMLOTT

◇ (*rég*): hamus

hamvaszt (ige) ◇ porrá éget, főlemészt, eléget

hamvazkodik (ige) ◇ (*táj*): vezekel, gyászt ölt, megvall [bünt]

hamvazószerdá (fn) ◇ hamusszerda (*táj*), hamvasszerda (*táj*)

hamvveder (fn)

◇ urna

◇ hamutartó, hamutálca, hamuzó

hancúroz, hancúrozik (ige) ◇ rajcsúroz (*biz*), viháncol (*pej*), hancúzik (*táj*), ciherezik (*táj*), dancol (*táj*), hendebundázik (*táj*)

◇ pajzánkodik (*biz*), pajkoskodik (*biz*), dévajkodik, hempereg, kutyálkodik, ebelkedik (*táj*)

hánacs (fn) ◇ héj, kéreg, burok, hüvely, bőr

handabandázik (ige) ◇ hangoskodik, henceg, szövegel (*szleng*), szájaskodik, hóbörög, szájhóskodik, háryjánoskodik, halandzsázik (*biz*), blöfföl (*biz*), hadová (*szleng*), hantál (*szleng*), hamukál (*szleng*), nagy hühót csap <vminek>, nagy garral van, süketel (*szleng*), karingyál (*táj*)

◇ nagyzol, kérkedik, hetvenkedik, felvág (*biz*)

handlé (fn) ◇ őszeres, régiségkereskedő

hanem (hsz) ◇ de, mindazáltal, mindazonáltal, mindamellet, ám, csakhogy, mármost, ámbár, habár, holott | azonban, mégis, noha, dacára, mindenesetre, feltétlenül | csupán, alig

hang (fn) ◇ zörej (*szak*), nesz, hangfoszlány | zöngé ◆ CSEND

◇ énekhang

◇ beszédhang

◇ mukkanás (*biz*), nyikkanás (*pej*), pissz (*vál*), pisszegés (*vál*), kukk (*biz*) | szó, vox (*vál*) ◆ HALLGATÁS

◇ hangnem, tónus, alaphang, beszédmód, modor, stílus | előadásmód, orgánus

hanga (fn) ◇ erika, csarab

hangaősirózsa (fn) ◇ fátyolvirág, menyasszonyfátyol, mirtuszaszter

hangadó I. (mn) ◇ irányadó, mértékadó, vezető, befolyásos, mérvadó ◆ JELENTÉKTELEN

hangadó II. (fn) ◇ vezér, fővezér, főkolompos (*pej*), előcsahos (*tréf*), korifeus (*rég*), bandavezér ◆ SEREGHAJTÓ, TAG

hangár (fn) ◇ repülőgépszín, csarnok

hangerő (fn) ◇ orgánus (*biz*), torok (*tréf*)

◇ hangosság

hangerősítő (fn) ◇ megafon, hangszóró, hangtölcsér, hangosbemondó, hangosanbeszélő, hangosbeszélő ◆ HANGFOGÓ, HANGTOMPÍTÓ

◇ hangfal, erősítő

hangfelvétel (fn) ◇ hanglemez, lemez, magnókazetta, kazetta, CD, fonogram | hanghordozó

◇ hangrögzítés

hangfogó I. (mn) ◇ hangtompító, hanggátló [fal], zörejfogó, zörejelhárító (*szak*)

hangfogó II. (fn) ◇ szordinó (*vál*) ◆ HANGERŐSÍTŐ

hanghordozás (fn) ◇ akcentus, ejtémód, hangsúly, hangszín, hangnem, tónus, hanglejtés, intonáció

(*szak*), hangvétel | beszédmód, beszédmódor, kiejtémód

hangjáték (fn) ◇ rádiójáték, rádiódrama, rádiódarab

hangjegy (fn) ◇ kotta, kóta (*táj*)

hangképzés (fn) ◇ artikuláció (*szak*), kiejtés, tagolás

hanglejtés (fn) ◇ intonáció (*szak*), beszéddallam | hanghordozás, beszédmódor (*rég*)

hanglemez (fn) ◇ lemez | gramofonlemez | CD

hangnem (fn) ◇ stílus, beszédmódor, hangvétel, hangszín, tónus, módor, alaphang

hangol (ige) ◇ egyeztet, beállít, hozzáigazít, koordinál

hangos (mn) ◇ hallható, messze hangzó ◆ HALK, NÉMA, HANGTALAN

◇ zajos, lármás, harsány, zsvajgó, nagyhangú, eget verő, fülsiketítő, fülhasogató, dobhártyarepesztő,

bömbölő, rikácsoló, ricsajos, fülsértő, átható ◆ CSÖNDES, VISSZAFOGOTT

hangosan (hsz) ◇ fennhangon, fennen (*vál*), fennszóval, emelt hangon, torkaszakadtából, teli torokkal,

harsányan | érthetően, hallhatóan ◆ HALKAN, HANGTALANUL, NÉMÁN

hangosbemondó (fn) ◇ hangosbeszélő, hangosanbeszélő, hangszóró, megafon, hangtölcsér, duda (*táj*)

hangoskodik (ige) ◇ nagyhanguskodik, kiabál, ordítzik, lármázik, ricsajoz, zajong, zajt csap, hóbörög,

handabandázik, kurjong (*táj*), pofázik (*durva*) | nacsorál (*táj*), csicsereg (*táj*) ◆ HALLGAT, SUTTOG

◇ méltatlankodik, lázít

hangoztat (ige) ◇ bizonygat, állít, hangsúlyoz, kiemel, kidomborít, kifejezésre juttat, erősködik,

nyomatékosít, megerősít, kiélez, súlyt fektet <vmire>, kinyilvánít

◇ [hangot] kitart (*szak*)

◇ (*rég*): hallat | szólatat [hangszert]

hangrezgés (fn) ◇ hangvibrálás | hanglebegés (*szak*)

hangsúly (fn) ◇ nyomaték, akcentus, emfázis (*szak*), hangnyomaték | hangsúlyozás | hanglejtés ◆

NYOMATÉKHIÁNY

◇ kiemelés, fontosság

hangsúlyos (mn) ◇ nyomatékos, fontos, határozott, emfatikus, félreérthetetlen ◆ HANGSÚLYTALAN,

HATÁSTALAN

◇ [verselés]: ütemhangsúlyos (*szak*), magyaros

hangsúlyoz (ige) ◇ megnyom [szótagot], nyomatékol (*szak*), nyomatékoz (*rég*), kiemel [szót], akcentuál

(*id*)

◇ aláhúz, megjelöl, állít, kidomborít, előtérbe állít, előtérbe helyez, nyomatékosít, rámutat,

súlyt fektet <vmire>, felhívja a figyelmet, megerősít ◆ BAGATELLIZÁL, LEÉRTÉKEL, MELLŐZ

hangszalag (fn) ◇ hangszál (*szak*)

◇ magnetofonszalag, magnószalag, kazetta, magnókazetta

hangszer (fn) ◇ zeneszerszám, zeneeszköz (*rég*), instrumentum (*rég*), muzsika (*táj*)

hangszigetelés (fn) ◇ hangvédelem, zajvédelem

hangszín (fn) ◇ tónus, árnyalat, hangárnyalat, hanghordozás, hangzás, orgánus (*vál*), hangorgánus (*vál*),

tonalitás (*szak*), intonáció

◇ hangnem, beszédmód, módor

hangszóró (fn) ◇ megafon, hangtölcsér, szócső

hangtalan (mn) ◇ néma, nesztelen, zajtalan, zörejmentes, elnémult, megnémult, csendes, szótlan,

siketnéma, kuka (*táj*) ◆ HANGOS, LÁRMÁS, ZAJOS

hangtan (fn) ◇ akusztika (*szak*) | fonetika (*szak*), fonológia (*szak*)

hangulat (fn) ◇ kedv, kedély, kedélyállapot, lelkiállapot, hangoltság, diszpozíció (*szak*)

◇ jókedv, vidámság, spicc (*biz*), eufória, egzaltáció (*rég*), felfokozottság ◆ SZOMORÚSÁG, DEPRESSZIÓ

◇ léghör, közvélemény, közhangulat

hangulatos (mn) ◇ kellemes, derűs, meghitt, idilli, kies (*rég*), intim, kedélyes, bensőséges ◆

KELLEMETLEN, RIDEG, KOMOR

hangverseny (fn) ◇ koncert, dalest (*szak*)

◇ (*biz*): zshivaj, láрма

hangversenyező (ige) ◇ koncertez

hangversenyterem (fn) ◇ koncertterem, zenecsarnok

hangvétele (fn) ◇ stílus | hangnem

hangzás (fn) ◇ csengés, zengzet (*vál*)

hangzat (fn) ◇ akkord (*szak*), összhang, összhangzat, harmónia, konzonancia (*szak*)

◇ (*rég*): dallam (*vál*), zengzet

hangzatos (mn) ◇ nyomatos (*rég*), szózatos (*rég*), nagyhangú, hangos, zengzetes, zengő, csengő, érces, telt [hang], visszhangzó, rezonáló, öblös [hang] ◆ TOMPA, ERŐTLEN, HALK

◇ tartalmatlan, dagályos (*vál*), fellengzős, erőltetett, pufogó [frázis] (*táj*), frázisos, tetszetős, bombasztikus
◆ TARTALMAS, FENNKÖLT, EMELKEDETT

hangzavar (fn) ◇ zaj, láрма, zshivaj, ricsaj, zenebona, ribillió

◇ diszharmónia

hangzik (ige) ◇ hallatszik, szól, zengedező (*vál*), hangot ad, csendül, kicsendül, kihangzik, zúg, hallik, felhangzik, felharsan, cseng, bong, zeng, csilingel, hangad (*táj*) | tetszik <vmilyennek>, mondják <vhogyan> | híre van, beszélnek, elterjed ◆ ELHALLGAT, ELHALKUL, ELNÉMUL

hangzó I. (mn) ◇ zengő, dallamos, harsány, rezonáló (*szak*), hangot adó, visszhangzó, zengzetes ◆ NÉMA, NESZTELEN, HALK

hangzó II. (fn) ◇ magánhangzó, vokális (*szak*), szonáns (*szak*) ◆ MÁSSALHANGZÓ, KONZONÁNS (*szak*)

hangyaboly (fn) ◇ boly, hangyafészek, hangyaszombék (*táj*), hangyaturás (*táj*), hancsik (*táj*), homp (*táj*)

hant (fn) ◇ földdarab, rög, göröngy (*táj*), gyeptégla, földkupac, homp (*táj*), bucka (*táj*), honcsok (*táj*), hancsik (*táj*), földrakás, földtúrás, földhányás

◇ sírhant, sírdomb, sírhalom | zombék (*táj*), pázsit, pást (*rég*), hany (*táj*)

hánt (ige) ◇ lefejt, leház, lefarag, hántol, lehánt, meghánt, hámoz, nyúz | foszt [kukoricát], morzsol [kukoricát], kihüvelyez, toklászol (*táj*), lehéjaz ◆ BEBURKOL, BEFED, RAJTAHAGY

hanta (fn) ◇ mellébeszélés, fecsegés, üres beszéd, halandzsa (*biz*), blabla (*biz*), zagyvaság, szószátyárkodás, locsogás, mesebeszéd, szájjáratás, süketelés (*szleng*), karattyolás (*biz*), süket duma (*szleng*), sóder (*szleng*), kamu (*szleng*), hanta (*szleng*), hadova (*szleng*) | hazudozás, füllentés, lódítás, kitaláció, hasalás (*biz*)

hantáz (ige) ◇ összeviszsa beszél, fecseg, süketel, karattyol, hadovál, locsog, hetet-havat összehord, halandzászik (*biz*) | mellébeszél, hazudik, füllent, lódít, hasal

hantol (ige) ◇ beföd, temet, kapar, ás, hantot szór <vmire> ◆ KIHANTOL, KIÁS, KIKAPAR

hántol (ige) ◇ eltávolít, lecsupaszít, levakar, letisztogat, kifejt [magot], lehánt, kibont, héjaz, hámoz, foszt [kukoricát] | fényez, gyöngyöz

hány¹ (ige) ◇ dobál, szór, lapátol, dob, vet, hajít, hajigál

◇ kiad [ételt, italt gyomrából], kipakol (*szleng*), okád (*durva*), bukik [csecsemő], [kisgyerek] bökével (*táj*), kiszámolja magát (*tréf*), hánydokol (*táj*), ipertelődik (*táj*), spukkol (*szleng*), kidobja a taccsot (*szleng*), csandázik (*szleng*), rókázik **Sz**: eldobja a rókabőrt (*szleng*); eldobja a nyulat (*szleng*); hosszút köp; nyúzza a rókát (*szleng*); ötezer-ötszázötvenötöt mond (*szleng*); otthagya a malacát; rókabőrt tereget; rókát nyúz; rókát fog; telefonál a nagy fehér kagylóba; viszontlátja a vacsoráját ◆ LENYEL, MEGEMÉSZT

◇ hánytorgat, vádol, beolvas <vkinek>, odamondogat, ráolvas | szemrehányást tesz, szemére hány

◇ lövell, kivet, kibocsát

◇ (*táj*): kölykezik, kölykedzik, fiadzik, ellik

◇ [bukfencet] vet

hány² (nm) ◇ mennyi?, hányféle?

◇ mily sok

◇ ahány

hányad (fn) ◇ rész, osztályrész, köteles rész (*szak*), adag, darab, törtrész, töredék | dézsma, járandóság, kontingens, részesedés | arány, részarány, számarány, kvóta (*szak*), ráta (*id*) | mérték, mennyiség, hányados, viszonzyszám ◆ ÖSSZESEG, EGÉSZ, ARÁNYTALANSÁG

hányadán (hsz) ◇ hogyan?, miképpen?

◇ (*táj*): hányad részért?

hányadik, hányadik (nm) ◇ mennyiedik?, melyik?

◇ milyen sokadik?

hányados (fn) ◇ eredmény, kvóciens (*id*), arány | arányszám, viszonzyszám

hanyag (mn) ◇ gondatlan, lelkiismeretlen, megfontolatlan, felületes, hanyaveti, slendrián, nemtörődöm, trehány, pontatlan, felszínes, figyelmetlen, hebehurgya, pongyola, összecsapott, kontár, összetákolt, hagyati (*táj*) ◆ GONDOS, KÖRÜLTEKINTŐ, ALAPOS

◇ kócos, rendetlen, fésületlen, slamos, lompos, pacuha (*táj*), lacsuha (*táj*), tojhos (*táj*), tipitupi (*táj*) ◆ RENDES, ÁPOLT, GONDOZOTT

◇ könnyed, kurta, laza, lezser, futó, odavetett, nyegle, könnyelmű ◆ MEGFONTOLT, ÁTGONDOLT

hanyagosság (fn) ◇ gondatlanság, vigyázatlanság, lazaság, nemtörődömség, fegyelmezetlenség, pongyolaság, pontatlanság, felületesség, elnézés, indolencia (*id*), negligencia (*szak*), lezserség, könnyelműség, felelőtlenség, hanyavetiség ◆ GONDOSSÁG, KÖRÜLTEKINTÉS, FIGYELEM

hanyas, hányas (nm) ◇ melyik?

hányás (fn) ◇ hányadék, okádék, rókázás (*biz*), rokokó (*szleng*), kis Vuk (*szleng*), taccs (*szleng*)

◇ halom, kupac, rakás

hanyatlás (fn) ◇ visszaesés, süllyedés, csökkenés, alászállás, visszafejlődés, romlás, visszalépés, dekadencia (*vál*), dekonjunktura (*szak*), válság, bomlás, recesszió (*szak*), regresszió (*szak*), depresszió (*szak*), devalváció (*szak*), recidíva (*szak*), degenerálódás (*szak*) ◆ FEJLŐDÉS, PROGRESSZIÓ, VIRÁGZÁS

hanyatlík (ige) ◇ dől, roskad, alél (*vál*), bicsaklik, [nap] leáldozik (*vál*), apad, esik, süllyed, fogy, csökken, alászáll, zuhan, bukik, megcsappan, fogyatkozik, lekökad, hervadozik, lekonyul, billen ◆ EMELKEDIK, GYARAPSZIK

◇ romlik, tönkremegy, visszaesik, visszafejlődik, gyengül, devalválódik (*szak*), degenerálódik (*szak*), regrediál (*szak*) ◆ PROSPERÁL, VIRUL

hanyatló (mn) ◇ halódó, dekadens (*vál*) | erőtlen, bizonytalan, ingatag, roskatag, roskadozó, romló, megviselt, letűnő ◆ VIRULÓ

◇ visszafejlődő, regresszív (*id*), retrográd (*szak*), süllyedő ◆ ERŐTELJES, TERMŐ, SZILÁRD

hanyattott (mn) ◇ viszontagságos, viharos, küzdelmes, zilált, rögzős, kemény ◆ TÖRETTLEN, SIMA, NYUGODT

hanyatt (hsz) ◇ hátton, hátra, vissza, hátlag (*táj*), hanyattást (*táj*), hanyattánt (*táj*), hanyattág (*táj*) ◆ HASRA, HASON, HASMÁNT

hanyattatás (fn) ◇ viszontagság, megpróbáltatás, hányódás, sodródás, kálvária, bolyongás, odisszea (*vál*) | nyomorúság, szenvedés, gyötrődés, inség, nélkülözés, szükség, katasztrófa, romlás, tortúra, csapás ◆ BOLDOGULÁS, ÁLDÁS, SZERENCSE

hanyatt-homlok (hsz) ◇ nyakra-főre (*táj*), fejvesztve, fejetlenül, ész nélkül, eszeveszetten, pánikszzerűen, árkon-bokron át, lélekszakadva, teljes gözzel, sebbel-lobbal, villámsebesen, vakon, hübelebalázs módjára, lóhalálában ◆ KÖRÜLTEKINTÉSSEL, ÓVATOSAN, MEGFONTOLTAN

hanyaveti (mn) ◇ nyegle, pökhendi, hetvenkedő, elbizakodott, kérkedő, hetyke, pórkevény (*rég*), szélhajtó (*rég*), markaköpi (*táj*), kágyász (*táj*), hincihánci (*táj*), ickificki (*táj*)

◇ hanyag, rendetlen, kapkodó, nemtörődöm, gondatlan, tessék-lássék, összecsapott, felületes, slendrián ◆ GONDOS, ALAPOS

hányféle (nm) ◇ hányfajta

◇ mily sokféle

hányinger (fn) ◇ émelygés, öklendezés, nausea (*szak*), gyomorháborgás (*táj*) | undor, undorodás, utálat, utálkozás, rosszullet, csömör, megcsömörlés ◆ ÉTVÁGY | KEDV, VONZALOM

hánykódik, hánykolódik (ige) ◇ dobálja magát, hányja-veti magát, forgolódik, kapálódzik, fetreng, vergődik, küszködik, hentereg, feszeng, kepickél (*táj*), hengereg (*táj*), csöntöszög (*táj*), nyüzgölódik (*táj*) ◆ PIHEN, CSILLAPODIK

◇ háborog, hullámzik, csapódik, dobálódik, lökődik, taszítódik, hintázik, reng, hányódik, táncol, himbálódzik, imbolyog

hányódás (fn) ◇ hanyattatás, viszontagság, sodródás, kálvária, bolyongás, odisszea (*vál*) ◆ MEGNYUGVÁS, MEGPIHENÉS

hányódik (ige) ◇ dobálódik, lökődik, taszítódik, hánykolódik, himbálódik, lógálódik (*táj*), rázódik (*rég*), döcög ◆ MEGPIHEN

◇ tépelődik, töpreng, vívódik, sodródik, ingadozik ◆ MEGNYUGSZIK

◇ kusnyad (*táj*), keveredik, hányódik-vetődik, kallódik, lappang, hever

hányszor (nm) ◇ hány ízben

◇ milyen sokszor

hanytatógyökér (fn) ◇ ipekakuána

hánytorgat (ige) ◇ főlepleget, emleget, előhoz, szemére vet, szemére hány, hánydál (*táj*) ◆ ELFELEJT
◇ hány-vet, dobál

hápog (ige) ◇ krakog (*táj*), krápog (*táj*), háphápol (*táj*), rápog (*táj*)

◇ hebeg, levegő után kapkod, dadarog (*táj*)

hapsi (fn) ◇ (*szleng*): férfi, ember, pasas (*biz*), fickó, pasi (*biz*), pali (*szleng*), pacák (*szleng*), krapek (*szleng*), alak, tag, csávó (*szleng*), ürge (*szleng*), pók (*szleng*), fazon (*szleng*), hapi (*szleng*), ipse (*biz*), manusz (*szleng*), mandzsó (*szleng*), muksó (*szleng*), mócsing (*szleng*)

hapták (fn) ◇ vigyázz, vigyázzállás ◆ PIHENŐÁLLÁS

harácsol (ige) ◇ szerezh, gyűjt, elvesz, zsákmányol, elbitorol, összeszed, összekapar (*biz*), behajt, összehord, zabráll (*szleng*), halából (*táj*) ◆ SZÉTOSZT, VISSZAAD

harag (fn) ◇ düh, indulat, bosszúság, haragvás (*vál*), dérdúr (*biz*), mérég, föllobbanás, fölgerjedés, fölindulás, megtozsanás (*táj*), morc (*táj*), marconaság (*rég*), harapós kedv, epe, ingerültség | neheztelés, fasé (*biz*), háborúság, duzma (*táj*) ◆ JÓINDULAT, ÖNURALOM | KIBÉKÜLÉS

haragít (ige) ◇ bosszant, ingerel, tüzel, dühösít, dühít, felloval, beleloval, felhuccel, borsot tör az orra alá, dühbe hoz, méregbe hoz, felmérgecsit, felbószít, haragra gerjeszt, kihoz a sodrából, bőszoget (*táj*), zándorít (*táj*) | bujtogat, felbujt, lázít, összeharagít (*táj*) ◆ CSILLAPÍT, BÉKÍT, NYUGTAT

haragos I. (mn) ◇ bosszús, bős, mérges, felindult, dühöd, dühös, ingerült, haragvó, zsémbes, paprikás kedvű, zabos (*szleng*) | indultatos, harapós, morózus, kardcsörtető, neheztelő, veszett, dúló-fülő, ádáz, haragtól izzó, kapcás (*táj*), dorzsanyós (*táj*), durmányós (*táj*), komparodott (*táj*), darazsas (*táj*) **Sz:** bokájában is tűz van; közel van a füstje a lánghoz; nehezen köszönt ma neki a nap; rosszul imádkozott; szeme-szája vérzik; széna van a szarván; tűz van a ház közepén; tűzről pattant gesztenye; úgy áll a szeme, mint a vasvilla ◆ BÉKÉS, SZELID, JÓAKARATÚ

◇ [természeti jelenség]: félelmet keltő, félelmetes, fenyegető ◆ BARÁTSÁGOS, KELLEMES

haragos II. (fn) ◇ ellenség, rosszakaró, ellen (*vál*), vetélytárs, rivális, ellenlábás ◆ JÓ BARÁT, KÜZDŐTÁRS

haragszik (ige) ◇ mérgelődik, bosszankodik, morog, dúl-fül, acsarkodik, zabol (*szleng*), viczorog, dohog, duzzadoz (*táj*), fujakodik (*táj*), horgol (*táj*) | neheztel, apphendál (*rég*), orrol, fúj (*biz*), pikkel (*biz*), pipás <vkire> (*szleng*), kiróg <vkire> **Sz:** falra mászik, a plafonon van; az orrában van <vmi>; be van gerjedve; csomót kötött az orrán; dúl- fül mérgében; ellenszenvvel viseltetik <vki iránt>; emészti a mérég; epét hány; foga van rá; fogát viczorítja (*vál*); forr az epéje; forr benne a lélek; fortyog a dühtől; fortyog benne a harag; görbe szemmel néz <vkire>; hülyét kap; konyít reá, mint a rossz ló az országútra; lila a feje; majd megpukkad; majdnem a lúdmérég eszi meg; nehéz szíve van <vkire>; nem lát a pipától (*szleng*); pöszög, mint a kása; rága a nyelvét; reszket a dühtől; szikrázik a szeme haragjában; szívja magát; tüzet fúj az orra likán; üti a guta; van valami a begyében; vasvillaszemeket mereszt; vöröset lát ◆ MEGBÉKÉL, MEGENGESZTELŐDIK

haragszomrád (fn) ◇ neheztelés, duzzogás, enyelgés (*vál*)

harakiri (fn) ◇ hasfelmetszés, öngyilkosság

◇ végzetes hiba

haramia (fn) ◇ rabló, tolvaj, betyár (*rég*), gazfickó, gazember, zsvivány (*rég*), útonálló, briganti, martalóc (*rég*), bandita, gonosztevő, lator (*vál*), gengszter, bűnöző, csibész, csirkefogó

haramlik, haramol (ige) ◇ hárul, átszáll, rászáll, érint <vkit>, visszaszáll rá, jut osztályrészül (*szak*), esik <vkire>

◇ (*rég*): öröklődik, száll <vkire>

harang (fn) ◇ kolomp | csengő

◇ harangszó | lélekarang | vészharang

◇ mélyharang, tubafon (*szak*)

◇ bura, borítóharang

harangoz (ige) ◇ kongat, húzza a harangot, gingallóz (*táj*), búgat (*táj*), kolontyol (*táj*) | csönget, csenget, csilingel **Sz:** húzzák már a levesnótát

◇ [lábbal]: lóbál, lógáz

harangszó (fn) ◇ harangozás, harangzúgás, harangbúgás, harangkongás, harangjáték, giling-galang, angelus-levesnóta (*tréf*), ebédnóta (*tréf*), levesmars (*táj*) | csengetés

harangvirág (fn) ◇ csöngettyűke, csengettyűke, galambvirág (*táj*), harangcámoly (*táj*)

haránt (hsz) ◇ ferdén, rézsút, rézsútosan, srégen (*biz*), slégen (*táj*), srég (*rég*) | keresztben, keresztirányban, átlósan, lejtősen (*rég*), menetelesen (*rég*) ◆ EGYENESEN | HOSSZABAN

harántsülyyedés (fn) ◇ bokasülyyedés, lúdtalp (*biz*), rucatalp (*táj*)

harap (ige) ◇ eszik, falatozik, bekap <vmit> (*biz*)

◇ mar, csip

◇ [hal]: pedz, kap

harapás (fn) ◇ falás, falat, falatka, darab, darabka, katona (*biz*), harapát (*táj*)

◇ marás, csipés

◇ kapás

harapnivaló (fn) ◇ ennivaló, étel, étek, eleség, eledel, elemózsia, kaja (*biz*), sörkoresolya (*biz*), borkoresolya, abrak (*szleng*), zaba (*szleng*), kaja (*szleng*), moslák (*szleng*), nyalánkság (*szleng*), siló (*szleng*), takarmány (*szleng*)

harapós (mn) ◇ vad, hamis ◆ SZELÍD, KEZES

◇ (*biz*): ingerlékeny, dühös, haragos, mérges, rosszkedvű, mogorva, morózus, morcos, zsörtölődő, veszekedős, kötekedő, barátságatlan, tüskés, szúrós, agresszív, epés ◆ BÉKÉS, BARÁTSÁGOS

haraszt (fn) ◇ avar | erdő, csalit, cserjés, bozót (*táj*), pagony, csepőce (*rég, táj*), cseprente (*táj*), csutaj (*táj*), ciher (*táj*), eresztvény (*táj*), bige (*táj*), csere (*táj*)

harc (fn) ◇ harcolás, összecsapás, háború, hadviselés, ütközet, csata, csatározás, tusa, viadal, viadalom (*rég*), baj (*rég*) | verekedés, mérkőzés, vetélkedés, dulakodás, hadakozás, viaskodás ◆ BÉKE, HARMÓNIA

◇ civakodás, civódás, torzsalkodás, ellentét, konfliktus, viszály, perpatvar, csetepaté ◆ BÉKESSÉG, NYUGALOM

◇ küzdelem, küzdés, küszködés, igyekezet, erőfeszítés, erőlködés, vesződés, kínlódás

harcászat (fn) ◇ hadművészet, hadászat, harcmódor, harcmód, hadimesterség (*rég*), taktika, stratégia

harci (mn) ◇ hadi, háborús ◆ POLGÁRI, CIVIL

harcias (mn) ◇ harcos, katonás, hadi, háborús, harckedvelő, vérszomjas, marciális (*rég*), bellicosus (*rég*)

◇ veszekedős, kötekedő, támadó, hadakozó, agresszív, civakodó, verekedős, házsártos, kardos, ellentmondást nem tűrő, patogó (*biz*) ◆ BÉKÉS, SZELÍD, NYUGODT

harcképtelen (mn) ◇ fegyvertelen, erőtlen, eszköztelen, tehetetlen, legyőzött ◆ HARCKÉPES, FEGYVERES, ERŐS

harcocsi (fn) ◇ tank, páncélcsovi, páncélos, bádogdoboz (*szleng*), pléhkoporsó (*szleng*), acélkoporsó (*szleng*), zöldvillám (*szleng*) | harci szekér (*rég*)

harcmező (fn) ◇ csatamező, csatatér, harctér, front, hadszíntér, küzdőtér, küzdhely (*rég*), ütközethely (*rég*), vérmező (*rég*), csatasík (*rég*), vívőtér (*rég*)

harcmozdulat (fn) ◇ hadművelet, operáció (*szak*)

harcol (ige) ◇ küzd, hadakozik, hadat visel, viaskodik, verekedik, háborúskodik, háborúzik, csatározik, csatázik, vív, tusakodik, harcban áll, összeméri a fegyvert, csatára kel, fegyvert ragad ◆ BÉKÉT KÖT, LETESZI A FEGYVERT, ELSZÍVJA A BÉKEPIPÁT

◇ viszálykodik, perlekedik, pöröl, vitáz, vitába száll, debattíroz (*rég*) ◆ KIBÉKÜL

◇ síkraszáll, fáradozik, küzd, küzdelmet folytat, vesződik, igyekszik, erőlködik

harcos I. (mn) ◇ harcias, harckedvelő, katonás, támadó, marcona, agresszív | kötekedő, civakodó, házsártos ◆ BÉKÉS, SZELÍD

◇ kitartó, szívós, kemény, küzdő ◆ MEGALKUVÓ

harcos II. (fn) ◇ katona, vitéz, fegyveres, honvéd, zsoldos, harcász (*rég*), bajnok (*rég*), kardos (*rég*), dalia (*rég*), levente (*rég*), hadastyán (*rég*), hadfi (*rég*), harcfi (*rég*), militáns ◆ CIVIL

harctér (fn) ◇ csatamező, csatatér, hadszíntér, front, harcmező, küzdőtér, ütközethely (*rég*), csatasík (*rég*), küzdhely (*rég*), vérmező (*rég*), vívőtér (*rég*) ◆ HÁTORSZÁG

hárem (fn) ◇ ágyasház (*rég*), asszonylak (*rég*), nőlak (*rég*), hölgylak (*rég*), szeráj

haris (fn) ◇ guvat (*rég*)

harisnya (fn) ◇ harisnyanadrág, strimfli (*rég*), lábravaló (*táj*), juhlab (*táj*), cöfli (*táj*), börhe (*táj*) | zokni | kapca (*rég*)

harisnyakötő (fn) ◇ harisnyatartó, harisnyaszalag (*rég*), térdszalag (*rég*), térdkötő (*rég*), csinkota (*táj*), trumpándli (*táj*)

hárít (ige) ◇ [ütést]: kivéd, felfog, paríroz (*rég*) | visszautasít, cáfol ◆ ELSZENVED | ELISMER

◇ ráfog, ráken, áttol, ró, hagy, átpasszol (*biz*), hárint (*táj*), halít (*táj*), hirtál (*táj*) ◆ VÁLLAL

◇ (*táj*): összesöpör, összegyűjt

harkály (fn) ◇ fakopács, fakopáncs, favágó (*rég*), székács (*táj*), herkály (*táj*), harkács (*táj*), fakopogató (*táj*), kéregkopogató (*táj*), csokenyitor (*táj*), ágnesmadár (*táj*)

harmad I. (szn) ◇ egyharmad | harmadik (*rég*)

harmad II. (fn) ◇ terc (*rég*) | harmadrész
harmadéves (mn és szn) ◇ harmadikos, harmadik évfolyamos
harmadfél (szn) ◇ két és fél, kettő és fél
harmadfű (mn) ◇ [csikó, borjú]: hároméves
harmadik (szn) ◇ tertius (*id*), tertia (*id*)
 ◇ köb
harmadikos (mn és fn) ◇ harmadik osztályos, harmadéves
harmadízben (hsz) ◇ harmadszor, harmadjára, harmadszorra
harmadjára (hsz) ◇ harmadszorra, harmadízben, harmadszor
harmadosztályú (mn) ◇ (*rég*): harmadikos
 ◇ gyenge, silány ◆ ELSŐ OSZTÁLYÚ, KLASSZ (*szleng*)
harmadszor (hsz) ◇ harmadszorra, harmadízben (*vál*), harmadjára
 ◇ harmadsorban, pro tertio (*id*), harmadikként
hármás I. (mn) ◇ háromszoros, tripla
hármás II. (fn) ◇ trió, tercett (*szak*)
 ◇ [osztályzat]: közepes, arany közép (*szleng*), galamb (*szleng*), kos (*szleng*), kígyó (*szleng*), középfazon (*szleng*), kukac (*szleng*), madár (*szleng*), sün (*szleng*), teve (*szleng*), tizenegyes (*szleng*), tripla (*szleng*), trojka (*szleng*)
harmat (fn) ◇ ködpára, nedvesség, lust (*táj*), lam (*táj*), cseter (*táj*), cafat (*táj*) | harmatcsepp, gyöngyharmat, harmatgyöngy (*rég*), csépgyöngy (*rég*)
 ◇ (*rég*): vízcsepp, könny, verejték
harmatos (mn) ◇ nedves, vizes, nyirkos, lustos (*táj*), locsos (*táj*), cafos (*táj*), lamos (*táj*), csahos (*táj*) ◆ SZÁRAZ, TIKKADT
 ◇ (*vál*): üde, hamvas | ártatlan ◆ HERVADT, MEGFONNYADT | KIÉLT
harmatsúly (fn) ◇ bantamsúly (*szak*) ◆ NEHÉZSÚLY, ÓLOMSÚLY
harmincad (fn) ◇ harmincadó (*rég*), trigesima (*rég*)
harmónia (fn) ◇ összhangzat, összehangzás (*rég*), konzonzancia (*szak*), összhang, összecsengés, akkord (*szak*) ◆ HANGZAVAR, DISSZONANCIA, KAKOFÓNIA (*szak*)
 ◇ összhang, egyetértés, megértés, összehangoltság, összeállítás, egyezmény (*rég*), egyezés | kiegyensúlyozottság ◆ DISZHARMÓNIA, NÉZETELTÉRÉS, KONFLIKTUS
harmonika (fn) ◇ hangora (*rég*), akkordeon (*szak*), lippogó (*táj*) | tangóharmonika, herfli (*biz*) | szájharmonika
harmonikus (mn) ◇ összhangzatos, összehangzó, összecsengő, dallamos, melodikus, kellemes ◆ DISSZONÁNS, KELLEMETLEN
 ◇ kiegyensúlyozott, békés, egyetértő, összehangolt, összeálló, passzoló (*biz*), zavartalan, problémátlan, konfliktusmentes, zökkenőmentes, felhőtlen, jó ◆ DISZHARMONIKUS, ELTÉRŐ, ÖSSZEFÉRHETETLEN
harmónium (fn) ◇ harmónion (*rég*), melodion (*id*)
háromdimenziós (mn) ◇ háromdimenziójú, háromkiterjedésű, térhatású, térbeli, térlátató, sztereoszkopikus (*id*)
háromkirályok (fn) ◇ vízkereszt, epifánia (*rég*), háromkirályok ünnepe, háromkirályok napja
háromszínű (mn) ◇ tricolor (*id*)
háromszor (hsz) ◇ három alkalommal, három ízben (*vál*)
háromszoros (mn) ◇ tripla
háromszög (fn) ◇ trigónum (*rég*), háromszöglet (*rég*), csegely (*rég*)
 ◇ triangulum (*szak*)
háromszögű (mn) ◇ háromszögletű, háromszögletes, trigonális (*id*), trianguláris (*id*)
hárpia (fn) ◇ házisárkány, szörnyeteg, szipirtó (*pej*), boszorkány, csoroszlya, satrafa, banya, fúria ◆ ANGYAL, TÜNDEÉR
hárs (fn) ◇ hársfa, szádok, szádokfa
 ◇ (*rég*): háncs, fakéreg
harsan (ige) ◇ felharsan, felhangzik, megszólal, felzendül, felcsendül
harsány (mn) ◇ harsogó, hangos, erős, eget verő, zengő, csengő, érces, dörgő, átható, éles, hallatos (*rég*), szentori (*rég*), falrengető, fülsiketítő, fülhasogató, fülsértő, hars (*rég*) ◆ TOMPA, HALK, VISSZAFOGOTT
 ◇ zajos, lármás, zsvajgó, hangoskodó, nagyhangú, féktelen, viháncoló, feltűnő ◆ CSENDES, HALK, VISSZAFOGOTT

◇ ragyogó, élénk, rikító, csiricsaré (*pej*) ♦ PASZTELL, FINOM, HALVÁNY

harsog (ige) ◇ zeng, zúg, hangzik, szól, dörög, bög, bömböl | visszaverődik, visszhangzik, rezonál

◇ kiabál, ordít, üvölt, rikácsol, rikolt ♦ SUTTOG

harsona (fn) ◇ puzon (*id*), pozaun (*id*), trombon (*szak*), fanfár | kürt

hártya (fn) ◇ héj, bőrke, bőrcske (*rég*), burok, lemezke, film, serosa (*szak*), velum (*szak*), lantorna (*rég*),
pille (*rég*), enyeg (*rég*), háportyika (*táj*) | hályog

◇ hártypapír, pergamen

hárul (ige) ◇ háramlik, jut, esik, nehezedik, terhelődik

hártyános (fn) ◇ szájhős

hártyánoskodik (ige) ◇ henceg, dicsekszik, handabandázik | füllent, nagyít, felnagyít, lódít, hantázik
(*szleng*)

has (fn) ◇ altest, gyomor, belek, abdomen (*szak*), venter (*szak*), gaster (*szak*), hara (*szak*), pocak, poci
(*biz*), pucor (*táj*), bendő (*biz*), potroh (*biz*), horpasz (*biz*), hasi (*biz*), dobasz (*táj*), gömböc (*táj*), degesz
(*táj*), brügő (*táj*), gyakhesz (*táj*)

◇ [birtokszóként]: belseje, belső része | ürege

hasáb (fn) ◇ szögoszlop (*rég*) | fahasáb, hasábfá

◇ oszlop, kolumna (*szak*), rovat | flekk (*szak*)

◇ prizma

◇ darab | cikk [káposztáé] (*táj*)

hasábburgonya (fn) ◇ hasábkrumpli, rósejbní (*biz*), szalmakrumpli, szalmaburgonya, szalmapityóka
(*táj*), sült krumpli

hasad (ige) ◇ szakad, reped, hasadozik, kettéválik, szétválik, szétnyílik, szétesik, törik, foszlik, feslik,
szegik (*táj*), megnyílik | rian ♦ EGYBEFORR, ÖSSZEFORR

◇ (*táj*): hajnalodik, pitymallik ♦ ALKONYODIK, SÖTÉTEDIK

hasadás (fn) ◇ szakítás, szakadás, repedés, elválás, elkülönülés, szétválás, bomlás, szegregáció (*szak*) |
instabilitás (*id*) ♦ ÖSSZEFORRÁS, EGYBEOLVADÁS

◇ repedés, szakadék, nyílás, hasadék, rés, hézag, vágás, törés, vicor (*táj*)

hasadék (fn) ◇ hasadás, rés, nyílás, lyuk, lék, repedés, repedék (*rég*), hézag, mélyedés, barázda, fissura
(*id*), stoma (*szak*), nyiladék (*rég*)

◇ szurdok, szakadék, völgy, völgyoszoros, törés, vágány (*rég*), hegyoszoros, kanyon, vízmosás, meredély
(*vál*), hasadály (*táj*), mélység, völgyeleg (*táj*)

hasal (ige) ◇ hasonfekszik | hasra esik, elhasal ♦ HANYATT FEKSZIK

◇ (*biz*): mellébeszél, kitalál, blöfföl (*szleng*), hamukázik (*szleng*), blabláz (*szleng*), hantáz (*biz*),
halandszázik (*biz*), szalmázik (*biz*), lantol (*biz*), hasára üt (*biz*), ujjából szopja (*biz*)

hasas (mn) ◇ nagy hasú, hordóhasú, testes, terebélyes, pocakos, párnás, pucros (*táj*), korpulens, dagadt,
potrohos, pohos, hasban vállas (*tréf*) ♦ SOVÁNY, VÉZNA, KARCSÚ

◇ öblös, domború, bögyögös (*táj*), dorkóderekű (*táj*), dongóderekű (*táj*) ♦ KESKENY, HOSSZÚ

◇ (*táj*): terhes, állapotos, várandós, viselős, nehézkes | vemhes, ellős (*táj*), megkölykezendő (*rég*)

hascsikarás (fn) ◇ hasfájás, hasgörcs, gyomorfájás, gyomorgörcs, bélgörcs, szélgörcs, hasrágás (*rég*),
kólíka, hascsikorgás (*táj*), hascsikorgatás (*táj*), köldökcinege (*táj*), köldökcömör (*rég*)

hashajtó (fn) ◇ hashajtó szer, hajtószert, purgatívum (*szak*), purgó (*rég*, *biz*), tisztító (*rég*), hastisztító
(*rég*), szalajtó (*rég*), fostató (*táj*, *rég*) ♦ HASFOGÓ

hasé (fn) ◇ vagdalt hús, húsvagdalék

hasít (ige) ◇ széthasít, felhasít, szel, metsz, vág, repeszt, szakít

◇ [hullámokat, levegőt]: szel

◇ kivág, kitép, kihat

◇ [fájdalom]: nyilallik, hasogat, szaggat

hasíték (fn) ◇ hasadás, hasadék, nyílás, rés, repedés, lyuk | slicc (*biz*)

hasmánt (hsz) ◇ (*rég*): hason, hasra, haslag (*táj*)

hasmenés (fn) ◇ hasmars (*biz*), bélhurut, durchmars (*biz*), némethas (*rég*), síkbél (*rég*), lágyhas (*rég*),
fosás (*durva*), szapora (*táj*), cifra (*táj*), cifrafosás (*durva*), diaré (*szak*) ♦ SZORULÁS, SZÉKREKEDÉS

hasnyálmirigy (fn) ◇ fehérmáj, pancreas (*szak*)

hasogat (ige) ◇ hasít, darabol, metél, vagdal, aprít, forgácsol, hasogál (*táj*), szilánkol (*táj*)

◇ nyilallik, szaggat, szúr, sajog, fáj

hasonít (ige) ◇ magába olvaszt, befogad, bekebelez, asszimilál

hasonlat (fn) ◇ példázat, parabola (*szak*)

◇ (*rég*): hasonlóság

hasonlatos (mn) ◇ hasonló, hasonlószerű, rokon ◆ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ

hasonlatosság (fn) ◇ hasonlóság, analógia, megfeleléség ◆ KÜLÖNBÖZŐSÉG

hasonlít (ige) ◇ megegyezik <vkivel, vmivel>, emlékeztet <vkire, vmire>, szakasztott mása <vkinek>, hajaz <vkire, vmire> (*táj*), formáz <vkit, vmit> (*táj*), lelkedzik <vkitől, vmitől> (*táj*), üt <vkire> ◆ KÜLÖNBÖZIK, ELTÉR

◇ összehasonlít, összemér, hozzámér, összevet, rokonít

hasonlíthatatlan (mn) ◇ összehasonlíthatatlan, páratlan, párját ritkító, egyedülálló, utólérhetetlen, utánozhatatlan, felülmúlhatatlan, rendkívüli, kivételes, példátlan, példa nélkül álló ◆ ÁTLAGOS, KÖZÖNSÉGES, MINDENNAPOS

hasonló (mn) ◇ hasonlatos, hasonlószerű, hasonlószerű (*rég*), hasonnemű (*vál*), analóg (*id*), homológ (*id*), rokon, párhuzamos, paralel (*id*) **Sz:** mintha egy szájból köpték volna ◆ KÜLÖNBÖZŐ, ELTÉRŐ, MÁSMILYEN

hasonlóan (hsz) ◇ hasonlatosképpen (*rég*), hasonlóképpen, hasonlóképp, olyanformán (*táj*) ◆ MÁSKÉNT, MÁSKÉPP

hasonlóképpen (hsz) ◇ hasonlatosképpen (*rég*), nemkülönben, dettó, szintén, úgyszintén, csakúgy, szintúgy, ugyanúgy ◆ MÁSKÉPPEN, MÁSHOGYAN

hasonmás (fn) ◇ másolat, kópia

◇ másodlat, másodpéldány, duplikátum (*id*), duplum (*id*), dublett (*id*)

◇ festmény, fénykép, fotográfia (*rég*), kép

◇ [kiadás]: fakszimile, reprint

◇ alakmás, doppelgänger (*id*), alteregó (*id*), hasonpár (*táj*)

hasonlószerű (mn) ◇ hasonló, hasonlatos, magafajta, egyívású, egyszerű (*táj*), magaszörű (*táj*) ◆ KÜLÖNBÖZŐ, ELTÉRŐ, MÁSMILYEN

hasonul (ige) ◇ idomul, igazodik, beolvad, beleolvad, asszimilálódik, alkalmazkodik

használ (ige) ◇ felhasznál, igénybe vesz, forgat, alkalmaz, fordít <vmire> | hasznosít, hasznára fordít, hasznát veszi <vminek>, hasznót húz <vmiből>, kiaknáz

◇ alkalmaz, él <vmivel>

◇ <vkinek>: hasznára van, hasznára válik, hat, javára van, javára válik, javára szolgál, egészségére szolgál, segít, üdvös, jót tesz | foganatja van, célra vezet ◆ ÁRT

◇ (*táj*): fogyaszt, felhasznál | eszik

használat (fn) ◇ felhasználás, alkalmazás, igénybevetél, haszonvétél (*rég*), úzus (*rég*)

használatlan (mn) ◇ új, vadonatúj, viseletlen, érintetlen, friss, tiszta ◆ VISELTES, ELHASZNÁLT, KOPOTT

használatos (mn) ◇ szokásos, uzuális (*id*), járatos, ismeretes, divatos ◆ RENDKÍVÜLI, SZOKATLAN

használatatlan (mn) ◇ felhasználhatatlan, hasznavehetetlen, haszontalan, alkalmatlan, döglött (*szleng*), bedöglött (*biz*), tropa (*szleng*) **Sz:** annyit ér, mint az ötödik kerék ◆ HASZNÁLHATÓ, ALKALMAS, HASZNAVEHETŐ

használható (mn) ◇ hasznavehető, haszonvehető (*rég*), hasznosítható, hasznos, alkalmazható, megfelelő, alkalmas, felhasználható, igénybe vehető, épkézláb [ötlet], reális [terv], praktikus [eszköz], való <vmire>, haszonra való (*táj*) ◆ HASZNÁLHATATLAN, HALVASZÜLETETT, SEMMIT ÉRŐ (*táj*)

használt (mn) ◇ elhasznált, elhasználódott, elkopott, kopott, viseltes, elnyűtt, uraságtól levetett, elhordott, ócska, vásott ◆ ÚJ, VADONATÚJ

hasznos (mn) ◇ hasznót hajtó, haszonhajtó (*táj*), kifizetődő, előnyös, célszerű, kedvező, nyereséges, jövedelmező, jövedelmes (*rég*), rentábilis (*szak*) ◆ RÁFIZETÉSES, VESZTESÉGES

◇ hasznavehető, használható, haszonvehető (*rég*), alkalmas, praktikus ◆ HASZNÁLHATATLAN, HASZNAVEHETETLEN

◇ célravezető, célirányos, ajánlatos, tanácsos, eredményes, gyümölcsöző, termékeny, tanulságos, üdvös, jótékony hatású ◆ ÁRTALMAS, KÁRTÉKONY

hasznosít (ige) ◇ felhasznál, gyümölcsöztet, értékesít (*vál*), kamatoztat, kihasznál, kiaknáz, hasznát látja <vminek>, hasznát veszi <vminek>, hasznára fordít, fruktifikál (*rég*), tőkét kovácsol <vmiből> ◆ ELPOCSÉKOL, ELHERDÁL, KIHAJÍT AZ ABLAKON

haszon (fn) ◇ nyereség, profit, előny, hozadék, hozam, plusz (*biz*), rebach (*rég*) | eredmény, gyümölcs, látat (*táj*), siker, foganat ◆ RÁFIZETÉS, VESZTESÉG

haszonlesés (fn) ◇ haszonvágy (*rég*), nyereségvágy, nyervágy (*rég*), pénzéhség, pénzóvárság, kalmárlelkűség, kapzsiság, lélekkufárság, észérség (*táj*), bírvágy (*rég*), kalmárszellem (*rég*), prédalesés (*rég*), számítás

haszontalan (mn) ◇ hasznavehetetlen, használhatatlan, értéktelen, ördögadta, dibdáb, apró-cseprő, improduktív, szemétrevaló ◆ ÉRTÉKES, HASZNOS

◇ sikertelen, hasztalan, hiábavaló, hívságos, hiú, meddő, kárba veszett, eredménytelen, illukratív (*rég*) ◆ EREDMÉNYES, HATÁSOS

◇ hitvány, semmirekellő, semmiházi, semmirevaló, semmit érő (*táj*), akasztófáralvó, szedtevette (*táj*), disznófülű (*tréf*), kutyafülű (*tréf*), kutyaházi (*tréf*), disznófoganású (*táj*), ebszülte (*táj*) | rosszcson, ebadta, csintalan, vásott, huncut, engedetlen, bitang, nyavalyás ◆ SZÓFOGADÓ, ENGEDELMES

◇ (*rég*): mihaszna, naplopó, léhűtő, lebzselő, lebzsi (*biz*) ◆ SZORGALMAS, DOLGOS

hasztalan I. (mn) ◇ haszontalan, meddő, hiábavaló, kárba veszett, hívságos, hiú, üres, eredménytelen, sikertelen ◆ HASZNOS, EREDMÉNYES

hasztalan II. (hsz) ◇ hiába, hasztalanul, mindhiába, potyára (*biz*), feleslegesen, eredménytelenül

hat¹ (ige) ◇ dolgozik, működik, munkálkodik, kifejti a hatását

◇ hatással van, hatást gyakorol, befolyásol, befolyást gyakorol <vkire>, érvényesül, érint, megérint, megkap, megmozgat, influál (*rég*), affiniál (*rég*), fog <vkin>

◇ <vmilyennek>: látszik, tűnik, tetszik

◇ <vmeddig>: eljut, hatol, elhatol, terjed

◇ (*rég*): eláraszt, átjár, áthat

hat² (szn) ◇ hatos, fél tucat, féltucatnyi

hát¹ (fn) ◇ [dombé]: felszín, felület

◇ [könyvé] gerinc

◇ támla, háttámla

◇ (*biz*): hátuszás

hát² I. (hsz) ◇ no, bizony, természetesen, persze, hogyne, elvégre

hát² II. (ksz) ◇ tehát, azért, egyszóval, röviden szólva, következőképpen

hatalmas I. (mn) ◇ óriási, óriás, roppant, gigantikus, gigászi, grandiózus (*vál*), kolosszális (*biz*), herkulesi [erőfeszítés], piramidális (*id*), monumentális, impozáns, kapitális (*id*), eget verő, bődületes [marhaság], jókora, tetemes, irdatlan, terjedelmes, határtalan, mérhetetlen, csillagászati [összeg], jelentékeny, nagy ◆ APRÓ, KICSI, PARÁNYI

◇ nagy erejű, elemi erejű, elementáris, átütő erejű, elsőpró erejű ◆ ERŐTLEN, GYENGE

◇ nagy hatalmú, befolyásos, potens (*rég*), fényesség (*rég*)

hatalmas II. (fn) ◇ hatalmasság, zsarnok, nagyúr, potentát (*rég*) ◆ PORSZEM

hatalmasság (fn) ◇ nagyság, monumentalitás, határtalanság, mérhetetlenség

◇ nagyúr, kiskirály, kisisten, potentát (*rég*)

hatalom (fn) ◇ uralom, szuverenitás, szupremácia (*szak*), kormányzás, uralkodás

◇ hatáskör, jogkör, illetékesség, szerepkör, feladatkör, jogerő (*rég*), befolyás, tekintély, irányítás | erőszak

◇ birodalom, impérium (*id*)

◇ felsőség, felsőbbtség, kormányzat, rezsim, hatalmasság, kisisten, kiskirály

◇ erő, hatóerő, hatékonyság ◆ GYENGESÉG

hatály (fn) ◇ érvény, érvényesség, hatályosság, jogerő, törvényerő

◇ (*rég*): erő, erély, nyomaték

hatályos (mn) ◇ érvényes, fennálló, jogos, jogszerű, törvényes, foganatos (*táj*) ◆ ÉRVÉNYTELEN, HATÁLYTALAN, JOGTALAN

hatálytalanít (ige) ◇ érvénytelenít, hatályon kívül helyez, annullál (*szak*), visszavon, eltöröl, megsemmisít, megszüntet, felbont, sztomiroz (*szak*), visszaszív (*biz*) ◆ MEGERŐSÍT, RATIFIKÁL (*szak*)

határ (fn) ◇ határvonal, szegély, perem, mezsgye, gyeep | margó, limes (*szak*), választóvonal, lénia (*rég*), országhatár | államhatár, gránic (*rég*)

◇ végpont, határpont, terminus, limit (*id*)

◇ maximum, netovábbja <vminek>, plafon, véglet, szélsőség

◇ mező, környék, dűlők, földek, vidék

◇ (*rég*): szomszédság

határállomás (fn) ◇ határátkelő, átkelő, határváros, határátlépő hely

határérték (fn) ◇ limes (*szak*), küszöb, extrémum (*szak*)

határidő (fn) ◇ határnap, terminus, lejárát, határpont
határcidens (fn) ◇ határvillongás
határol (ige) ◇ körülhatárol, körülvesz, körülfog, körülzár, kerít, övez, szegélyez
határos (mn) ◇ szomszédos, környező, érintkező, megyés (*táj*)
határoz (ige) ◇ dönt, döntést hoz, eltökél, eltökéli magát, elszánja magát ◆ BIZONYTALANKODIK, TÉTOVÁZIK, HEZITÁL
◇ határozatot hoz, végez, rendelkezik, diszponál (*szak*)
◇ jelent, számít, szerepet játszik <vmiben>
határozat (fn) ◇ döntés, utasítás, rendelkezés, végzet (*rég*), rendelet, szabály, törvény, ítélet, végzés, rezolúció (*rég*), verdikt (*rég*), dekrétum, delibérátum (*id*), decízió (*id*), határozmány (*rég*)
határozathozatal (fn) ◇ döntés, döntéshozatal
határozatlan (mn) ◇ meghatározatlan, eldöntetlen, indeterminált (*id*), kétes, kétséges, pontatlan, körvonalazatlan ◆ EGYÉRTELMŰ, PONTOS, MEGHATÁROZOTT
◇ ingadozó, ingatag, labilis, bizonytalan, bizonytalanzkodó, tétova, tétovázó, erélytelen, habozó **Sz:** akar is valamit, nem is ◆ ERÉLYES, HATÁROZOTT
◇ elmosódó, elmosódott, ködös, homályos, kialakulatlan, téveteg, semmilyen ◆ ÉLES, KRISTÁLYTISZTA
határozatlanság (fn) ◇ tétováság, tétovázás, bizonytalanság, bizonytalanzkodás, tanácsstalanság, ingadozás, habozás, döntésképtelenség, vacillálás (*rég*), vacilláció (*rég*), hezitálás, tehetlenség ◆ DÖNTÉSKÉPTELENSÉG | MAGABIZTOSSÁG
határozószó (fn) ◇ adverbium (*id*)
határozott (mn) ◇ magabiztos, magabízó (*rég*), biztos, erélyes, erőskezű, keménykezű, kemény, karakán, tetterős, akkurátus (*rég*), szilárd, sziklaszilárd, elszánt, eltökélt, megingathatatlan, rendíthetetlen, hajlíthatatlan, következetes, rezolút (*rég*) ◆ HATÁROZATLAN, TÉTOVA
◇ megkülönböztethető, felismerhető, kivehető, világos ◆ HOMÁLYOS, ÁTLÁTHATATLAN, ZAVAROS
◇ egyértelmű, félreérthetetlen, félremagyarázhatatlan, definitív (*id*), kategorikus (*id*), ellentmondást nem tűrő, nyomatékos, apodiktikus (*szak*) | kétségtelen, nyilvánvaló, észrevehető, szembeszökő, szembeötlő, kifejezett, kimondott, jellegzetes, markáns, pregnáns (*id*) ◆ BIZONYTALAN, KÉTES, KÉRDÉSES
határozottság (fn) ◇ szilárdság, erély, elszántság, eltökéltség, rendíthetlenség, rezolúció (*rég*) ◆ TÉTOVASÁG, DÖNTÉSKÉPTELENSÉG, HEZITÁLÁS (*biz*)
határór (fn) ◇ határvadász, végőr (*rég*), határszak (*rég*), grancsár (*rég*), gazvígyázó (*szleng*), vahur (*szleng*), hákás (*szleng*)
határsáv (fn) ◇ határövezet, határzóna, határvidék, gyepű
határszél (fn) ◇ határ, határvonal, limes (*szak*), periféria (*id*)
határtalan (mn) ◇ végtelen, vég nélküli, véget nem érő, végeérhetetlen, végeláthatatlan, beláthatatlan, illimitált (*id*) | hatalmas, óriási
◇ nagyfokú, nagyarányú, mértéktelen, szertelen, túlradó, kitörő, éktelen, hallatlan, kimeríthetetlen, kifogyhatatlan, kiapadhatatlan, parttalan, feneketlen | engesztelhetetlen [gyűlölet] ◆ CSEKÉLY, ELENYÉSZŐ
határvillongás (fn) ◇ határcidens, határversengés (*rég*)
hatás (fn) ◇ befolyás, influenza (*id*), hatóerő
◇ eredmény, effektus, következmény, folyomány, utóhatás, kihatás, foganat
◇ látszat, benyomás, impresszió (*id*)
hatásfok (fn) ◇ teljesítmény, intenzitás, erősség, hatékonyság
hatáskör (fn) ◇ hatalmi kör, jogkör, illetékesség, kompetencia (*szak*), munkakör, szerepkör, feladatkör, ügykör, megbízás, felhatalmazás, reszort (*id*), tiszt, tisztség, funkció, jogosultság, jogosítvány, műkör (*rég*), működési kör, működési terület
hatásló (fn) ◇ paripa, nyerges (*rég*), hátiló (*táj*), hátiparipa (*táj*) ◆ IGÁSLÓ
hatásos (mn) ◇ eredményes, sikeres, hathatós, hatásos, célravezető ◆ EREDMÉNYTELEN, HATÁSTALAN
◇ találó, csattanós, frappáns, imponáló, impozáns, megkapó, megragadó, impresszív (*id*), kifejező
hatástalan (mn) ◇ eredménytelen, sikertelen, meddő, hasztalan, kárba veszett, haszontalan, ineffektív (*id*)
Sz: annyit ér, mint halottnak a szenteltvíz; annyi, mint jégverés ellen a miatyánk; annyi, mint süketnek a jóreggelt ◆ EREDMÉNYES, HATÁSOS, SIKERES
◇ erőtlén, szesztelen (*rég*), szintelen, szürke, gyenge, unalmas ◆ ÉRDEKES, IZGALMAS, ERŐTELJES
hatásvadászó (mn) ◇ pózoló, teátrális, patetikus, színpadias, dagályos, melodramatikus (*id*), színpálhasogató, ripacskodó ◆ SZOLID, ESZKÖZTELEN, TERMÉSZETES

háborzongató (mn) ◇ félelmetes, rémületes, rémítő, szörnyű, ijesztő, kísérteties, borzalmas, borzasztó, dermesztő, iszonyú, iszonyatos, lidérces, hajmeresztő, vérfagyasztó, vérfagylaló (*rég*), vészjóslo ◆ SZELID

hatékony (mn) ◇ hatásos, hathatós, eredményes, hasznos, célravezető, efficiens (*szak*), gyümölcsöző ◆ HATÁSTALAN, EREDMÉNYTELEN

hátgerinc (fn) ◇ gerinc, gerincoszlop, gerinccsont (*táj*), hátagerébe (*táj*), spina dorsalis (*szak*)

hátha (hsz) ◇ talán, esetleg, meglehet

hathatós (nm) ◇ hatásos, hatékony, eredményes, sikeres, nyomós [érv], meggyőző ◆ EREDMÉNYTELEN, SIKERTELEN

◇ (*rég*): megható, hatásos

◇ (*táj*): gyógyító

hátlap (fn) ◇ hátoldal, túoldal, hátfelület, visszája, fonákja ◆ FEDŐLAP, ELEJE

hatóanyag (fn) ◇ ágens (*szak*), reagens (*szak*)

hatóerő (fn) ◇ hatás, hatékonyság

hatókör (fn) ◇ hatósugár, hatótávolság, hatókörzet

hatol (ige) ◇ <vhova>: nyomul, behatol, halad, ér, betör

hátország (fn) ◇ biztonság, védelem, háttér ◆ FRONT

hatos (fn) ◇ szextett (*szak*)

◇ (*szak*): hexameter

◇ (*rég*): garas, krajcár, [kis értékű] pénzérme

hatóság (fn) ◇ szervezet, szerv, testület, intézmény, hivatal, fórum (*rég*), instancia (*rég*), magisztrátus (*rég*), elöljáróság, önkormányzat, tanács

hatótávolság (fn) ◇ hatósugár, hatókör, hatókörzet, akciórádiusz (*id*)

hatókör (fn) ◇ (*durva*): barom (*durva*), ökör (*durva*), isten barma (*durva*), címeres ökör (*durva*), világ marhája (*durva*), világ állatja (*durva*), tökkelütött, nehézfejű, buta, korlátozt ◆ ÉSZKOMBÁJN, AGYTRÓSZT, FEJ

hátra (hsz) ◇ hátulra, hátrafelé | visszafelé, vissza, curukk (*táj*), curikk (*táj*), farta (*táj*), rükvercbe (*szak*) ◆ ELŐRE

◇ későre | vissza a múltba

hátrább, hátrébb (hsz) ◇ hátrafelé ◆ ELŐRÉBB, ELŐREFELÉ

◇ messzebb, távolabb, visszább (*biz*) ◆ KÖZELEBB, ELŐRÉBB

hátradól (ige) ◇ hátrahanyatlík, hátrahajol, hanyatt fekszik ◆ ELŐREDÖL, ELŐREHAJOL

hátrafelé (hsz) ◇ visszafelé, vissza, hátra, hátrálva | farolva, rükvercbe (*szak*) ◆ ELŐREFELÉ

hátrafordul (ige) ◇ visszafordul, visszatekint, hátranéz, visszanéz ◆ ELŐREFORDUL, ELŐRETEKINT

hátrahagy (ige) ◇ hagy, hagyományoz, ráhagy, örökül hagy, testál | meghagy, üzen, izen (*táj*)

hátrál (ige) ◇ hátralép, hátrahúzódik, visszalép, farol, visszafarol (*rég*), rükvercel (*szak*), tolat, curukkol (*biz*), fartat (*táj*), hátráz (*táj*) | visszajied, visszaborzad, visszariad, visszaretten, hőköl, hátrahőköl ◆ ELŐRELÉP, ELŐREHALAD

◇ visszavonul, megfutamodik, menekül, visszakozik, visszatáncol, visszalép, visszahúzódik, megszalad, retirál (*rég*) ◆ ELŐRENYOMUL, TÁMAD

hátralék (fn) ◇ tartozás, adósság, teher, restancia (*biz*), elmaradás, késedelem, hátralevőség, kinnlevőség ◆ ELŐLEG

hátralép (ige) ◇ hátramegy, visszahúzódik, hátrál, visszahőköl, hátrahőköl ◆ ELŐRELÉP, ELŐREMEGY

hátralevő (mn) ◇ hátralékos, fennmaradó, megmaradt, többi, elvégzendő, teljesítendő, végrehajtandó ◆ TELJESÍTETT, RENDEZETT

hátráltat (ige) ◇ késleltet, lassít, elhúz, feltart, feltartóztat, akadályoz, gátol, nehezít, visszavet, visszafog, visszatart, keresztbe tesz <vkinek> (*biz*), betart <vkinek> (*szleng*), aggaszt (*táj*), késlel (*táj*), hátráztat (*táj*) ◆ SEGÍT, ELŐREMOZDÍT, GYORSÍT

hátramarad (ige) ◇ visszamarad, lemarad, elmarad ◆ LÉPÉST TART, HALAD

◇ öröklődik, testálódik, hagyományozódik

◇ marad, megmarad, hátravan, hiányzik

hátramegy (ige) ◇ hátrahúzódik, háttérbe vonul, visszavonul, hátrál, hátralép ◆ ELŐREMEGY, ELŐLÉP

hátramenet (fn) ◇ farolás, visszamenet, rükverc, rákmenet, curukk (*táj*), curikk (*táj*) ◆ ELŐREMENET

hátramozdító (fn) ◇ kerékkötő, hátráltató, akadályozó [ember] ◆ ELŐREMOZDÍTÓ

hátranéz (ige) ◇ hátratekint, visszanéz, visszapillant, visszatekint, hátrafordul, visszafordul ◆ ELŐRENÉZ

hátrány (fn) ◇ lemaradás, detrimentum (*id*), kár, károsodás, veszteség, baj, nehézség, hendikep (*biz*), maleficium (*rég*), hátulütő, akadály, sérelem, árnyoldal, csorba, kisebbség (*táj*) ◆ ELŐNY

hátrányos (mn) ◇ előnytelen, kedvezőtlen, kellemetlen, áldatlan, sérelmes, ártalmas, káros, rossz, mostoha | nemleges, tagadó, negatív ◆ ELŐNYÖS, KEDVEZŐ

hátrapillant (ige) ◇ hátraneéz, hátratekint, visszapillant, visszanéz, visszatekint, hátravillant (*táj*) ◆ ELŐRETEKINT, ELŐRENÉZ

hátravan (ige) ◇ hátramarad, hiányzik, hibádzik

hátság (fn) ◇ dombság, dombvidék, hegyhát, fennsík, plató (*szak*)

hátsó I. (mn) ◇ hátulsó, hátul levő, hátul álló, posterior (*id*), hátulsó (*táj*) ◆ ELÜLSŐ, ELSŐ, MELLSO
◇ alattomos, fondorlatos, sötét, gonosz ◆ EGYENES, ŐSZINTE, NYÍLT

hátsó II. (fn) ◇ hátsó rész, fenék, ülep, far, popó (*biz*), popsi (*biz*), segg (*durva*), valag (*durva*), alapszerv (*tréf*), sejhaj (*tréf*), ülógumó (*tréf*), alfél, alváz (*szleng*), csücsülő (*tréf*), délisarok (*tréf*)

hátszín (fn) ◇ hátszíz (*rég*), hátszél (*rég*), hátcímer (*rég*)

hatszögű (mn) ◇ szexagonális (*id*)

hättér (fn) ◇ környezet, milió, background (*id*) | staffázs (*rég*), díszlet
◇ előzmény, ok

hátsul (hsz) ◇ <vmi>: végén, mögött, után | hátrább, hátrébb (*biz*), odébb (*biz*), hátrul (*táj*), elől-utol (*rég*) | végül, a végén, végre, utoljára ◆ ELŐL

hátsulgombolós (mn) ◇ (*biz*): pöttöm, picí, pelenkás, totyogó, kicsi, taknyos, dedós (*biz*), pisis (*pej*), nokedli (*szleng*), porbafingó (*durva*) | bakfis, tinédzser, tizenéves ◆ FELNÖTT
◇ (*pej*): gyerekes, infantilis ◆ ÉRETT

hátsulról (hsz) ◇ visszafelé, a tergo (*vál*) | orvul, alattomosan, titkosan, kerülő úton, mellékúton, ahrem (*szleng*), cselesen (*szleng*), unfrankón (*szleng*) ◆ ELŐLRŐL, SZEMBŐL, EGYENESEN

hátsuló (mn) ◇ hátsó, hátul levő, utolsó, legutolsó, posterior (*id*), hátruló (*táj*) ◆ ELÜLSŐ, ELSŐ, MELLSO

hátsulütő (fn) ◇ hátrány, kellemetlenség, a fonákja <vminek>, a visszája <vminek>, bökkenő, baj, probléma, nehézség, gubanc (*szleng*), difi (*biz*), ciki (*szleng*) ◆ ELŐNY

hatvány (fn) ◇ kitevő, hatványkitevő, exponens (*szak*) ◆ GYÖK
◇ (*rég*): hatás, befolyás, potencia

hatványkitevő (fn) ◇ hatvány, kitevő, exponens (*szak*)

hatványozódik (ige) ◇ növekszik, nő, fokozódik, sokszorozódik, szaporodik, emelkedik ◆ CSÖKKEN, ZUHAN

hatványozott (mn) ◇ megnövekedett, fokozott, megsokszorozott, megemelkedett ◆ CSÖKKENT

hátvéd (fn) ◇ utóvéd, utóhad, utócsapat, végsereg (*rég*) ◆ ELŐÖRS, FELDERÍTŐ
◇ védő, védőjátékos, bekk (*rég*) ◆ TÁMADÓJÁTÉKOS, CSATÁR

hatyúdal (fn) ◇ hatyúének (*rég*), búcsú, elkészönés, befejezés, utolsó mű, utolsó fellépés ◆ KEZDET, NYITÁNY

havanna (fn) ◇ (*rég*): cabanos (*rég*), kubai szivar, szivar

havas I. (mn) ◇ behavazott, hófötte, hóborította, hólepte, hósapkás, fehér | deres, zúzmarás, jeges ◆ OLVADT, FELENGEDETT
◇ [haj]: ősz, fehér, deres, mákos ◆ SÖTÉT, FEKETE
◇ (*rég*): eszelős, eszefordult (*táj*), bolondos, tébolyodott, dőre, őrtült, megbolondult

havas II. (fn) ◇ hegy, hegylánc | orom

havasi (mn) ◇ alpesi, alpi, bérci, hegyi

havasszépe (mn) ◇ alpesirózsa, hangarózsa, havasirózsa, rododendron

havazás (fn) ◇ hősés, hószakadás, hóhullás, hósztítálás, hószállingózás, hózápor, hózivatar, hóvihar, hóföretteg, hó | hóakadály

havazik (ige) ◇ szállingózik, hulldogál, harmatozik, szítál, permetez, pilinkézik (*táj*), pilinkél (*táj*), pelyhedzik (*táj*), havazkál (*táj*) Sz: kiszakadt a menyasszony dunyhája; kiszakadt az angyalok dunyhája

haver (fn) ◇ (*biz*): pajtás, cimborá, barát, kebelbarát, koma (*táj*), pajti (*biz*), öcskös (*biz*), testvér (*biz*) | cinkos, bűntárs

havi (mn) ◇ havonkénti, hónaponkénti

havibaj (fn) ◇ havivérzés, vérzés, menstruáció, menses (*szak*), pirooska (*szleng*)

havonta (hsz) ◇ havonként, hónaponként

ház (fn) ◇ épület, építmény, lakóház, lakóépület
◇ lakóhely, lakhely, lak (*vál*), lakás, otthon, hajlék

◇ háztartás
 ◇ nemzetség, család, uralkodóház, dinasztia
 ◇ képviselőház, országház, ország háza, parlament, Tisztelt Ház, országgyűlés
 ◇ (rég): szoba, lakóhelyiség
 ◇ váz, burkolat, burok, tok, hüvely, köpeny
 ◇ üzletház, cég
 ◇ nézőtér
haza (fn) ◇ szülőháza, szülőföld, szülőhely, hon, anyaföld, pátria, otthon ◆ KÜLFÖLD
 ◇ lakóhely, előfordulás, lelőhely
hazaad (ige) ◇ [fizetést]: hazavisz ◆ ELKÖLT, ELVER
hazaárulás (fn) ◇ országárulás, honárulás (rég), perduellió (rég) ◆ HÜSÉG
hazaáruló (mn és fn) ◇ áruló, országáruló, nemzetáruló, honáruló (rég), felségsértő (rég), hazarontó (rég)
 ◆ HAZAFI, HŐS
hazaenged (ige) ◇ hazabocsát, hazaereszt, elenged | hazaküld ◆ VISSZATART, VISSZAFOG
hazaér, **hazaérkezik** (ige) ◇ hazajut, hazamegy, hazajön, hazakerül, hazatér, révbe érkezik,
 hazavergődik, hazakecmereg (*biz*), hazakerekedik (*táj*), hazavágódik (*táj*) | visszajut
hazafelé (hsz) ◇ haza, hazamenet, hazajövet, hazaúton, hazatérőben, hazatértet (rég) ◆ OTTHONRÓL,
 HAZULRÓL
hazafi (fn) ◇ patrióta, honfi (rég), hazafiú ◆ HAZAÁRULÓ
hazafias (mn) ◇ hazaszerető, hazafiúi, nemzeti, honfias (rég), patriotikus (rég), nemzeti (rég)
hazafiság (fn) ◇ hazaszeretet, hazafiuság, patriotizmus, honszeretet (rég), honszerelem (rég), honfiség
 (rég)
hazahív (ige) ◇ hazakéret, hazaszólít, hazarendel, hazaparancsol, visszarendel ◆ ELKÜLD, ELZAVAR
hazahoz (ige) ◇ hazaszállít, hazavisz, hazacipel, hazavonszol (*pej*), hazacefréztet (*táj*) ◆ ELVISZ
hazai (mn) ◇ honi, magyar, magyarországi, belföldi, belső, nemzeti | helybeli, saját, otthoni, családias,
 megszokott ◆ KÜLFÖLDI, IDEGEN
hazajár (ige) ◇ hazalátogat, kísért, eléjár (*táj*)
hazajön (ige) ◇ megjön, hazatér, hazaér, hazaérkezik, hazajut, hazakerül, hazalátogat, hazalát (*táj*) ◆
 ELMEGY
hazakerül (ige) ◇ hazajut, hazamegy, hazaér, hazaérkezik, hazakerekedik (*táj*), hazavágódik (*táj*),
 megkerül
hazakísér (ige) ◇ hazavezet, hazakezel (*táj*), hazadusaszt (*táj*), hazakísért (*táj*)
hazaküld (ige) ◇ hazarendel, hazaparancsol, elküld, visszaküld, elenged, elbocsát, szélnek ereszt,
 meneszt, leszerel, kiszuperál (*biz*), elpaterol (*szleng*), hazaóferol (*táj*) ◆ VISSZATART, TARTÓZTAT
házal (ige) ◇ kereskedik, ügynökösödik, házról házra jár, kéreget, kilincsel, batyuzik (*biz*), házagal (rég),
 kujtorog (rég), kolportál (rég), antichambríroz (rég)
házaló (fn) ◇ árus, ügynök, vándorárus, mozgóárus, vándorkereskedő, nepper (*biz*), handlé (rég), zсібárus,
 ócskás (rég), ószeres, kolportőr (rég), bális (rég), bugyros (rég), pedlár (rég), hanglér (*táj*), babéros (*táj*)
hazamegy (ige) ◇ hazatér, hazaérkezik, hazaér, hazasétál, hazaballag, hazakecmereg (*biz*),
 hazavánszorog, hazaszalad, hazaugrik, hazanéz, hazautazik, hazavakarodik (rég), megtér (rég),
 hazatakarodik (*pej*), hazaszerződik (*táj*), hazahajít (*táj*), elpakol (*táj*) ◆ ELJÖN
hazámfia (fn) ◇ honfitársam, földim, földemi (rég), országombeli, hazámbeli, magyar ◆ IDEGEN,
 KÜLFÖLDI
hazárd (mn) ◇ kockázatos, vakmerő, merész, rizikós ◆ BIZTOS
hazárdjáték (fn) ◇ szerencsejáték
 ◇ vakmerőség, kockázat, rizikó, kaland
házas (mn) ◇ nős, feleséges (rég) ◆ NÖTLEN
házasít (ige) ◇ megházasít, összead, esket | nősít | kiházasít, férjhez ad ◆ ELVÁLASZT, SZÉTVÁLASZT
házasodik (ige) ◇ nőszül, elvesz <vkít>, házasul (rég), frigyesül (rég), házul (*táj*) ◆ VÁLIK
házaspár (fn) ◇ pár, emberpár, férj és feleség, házastársak
házaság (fn) ◇ frigy (*vál*), házaseslet, életközösség, hímen (*vál*), parti (*biz*), connubium (rég), mariage
 (rég), matrimonium (rég) | házasságkötés, házasesodás, egybekelés, esküvő, nász, menyegző, frigykötés
 (rég) ◆ VÁLÁS
házasági (mn) ◇ házastársi, hitvesi, családi, connubialis (*szak*), matrimonialis (*szak*), nuptialis (*szak*)

házasságkötés (fn) ◇ esküvő, egybekelés, nász, menyegző, lakodalom, frigyre lépés | családalapítás | házasodás, nősülés | férjhezmenetel ◆ VÁLÁS

házasságközvetítő (fn) ◇ házasságszerző, társkereső, sadhen (*rég*), köszköpü (*táj*), kuttyogó (*táj*)

házasságtörés (fn) ◇ hűtlenség, félrelépés, csalás, kicsapongás, paráználkodás, bujálkodás, házasságrontás (*rég*), nősparáznaság (*rég*), adulterium (*rég*) ◆ HŰSÉG, HÁZASTÁRSI HŰSÉG

házastárs (fn) ◇ hitvestárs, pár, társ, élettárs, hiteztárs (*rég*), házaspár | férj | feleség, hitves, oldalborda (*biz*), oldalkocsi (*szleng*), hátizsák (*szleng*)

hazaszeretet (fn) ◇ hazafiság, patriotizmus, honszeretet (*rég*), honszerelem (*rég*) ◆ HAZAÁRULÁS

hazatér (ige) ◇ hazamegy, hazaér, hazaérkezik, visszatér | repatriál (*id*), hazajön, visszajön, hazaköltözik, hazatelepül, visszatelepül ◆ ELMEGY | ELKÖLTÖZIK, EMIGRÁL

hazátlan (mn) ◇ hontalan, otthontalan, földönfutó, bujdosó, hazavesztett (*rég*), üldözött, száműzött, sehonnai, ágrólszakadt, hajléktalan, csavargó (*pej*), jöttment **Sz:** ott van hazája, hol a tarisznyáját szögrel akasztják; se országa, se hazája

hazautazik (ige) ◇ hazamegy, hazajut, hazakerül ◆ ELUTAZIK

hazavisz (ige) ◇ hazacipel, hazaszállít, hazafuvaroz | hazavezet, hazakisér, hazatámogat
◇ [keresetet] hazaad ◆ MEGTART
◇ [nyereséget, díjat]: megnyer, elvisz

házbeli (mn és fn) ◇ szomszéd
◇ otthoni, ott lakó

házbér (fn) ◇ lakbér, bérleti díj

házfelügyelő (fn) ◇ házmester, házgondnok

házfőnök (fn) ◇ gvardián (*rég*), perjel, prior, apát

házi (mn) ◇ domesztikált ◆ VAD
◇ otthoni, családi, privát | háztartási | falusi, hazai, házias ◆ GYÁRI, BOLTI
◇ belső, saját

háziállat (fn) ◇ haszonállat, jószág, lábasjószág (*rég*), barom, marha ◆ VADÁLLAT

házas (mn) ◇ serény, ügyes, jóháztartó (*táj*)
◇ [étel]: hazai, falusi, ízletes

házasít (ige) ◇ domesztikál, megszelídít, befog, betör ◆ ELVADÍT

háziasszony (fn) ◇ háztartásbeli, gazdasszony, házino (*rég*), a ház asszonya, családanya
◇ tulajdonosnő, szállásadó, lakásadó, főbérlet, házineni ◆ ALBÉRLŐ, LAKÓ

házcipő (fn) ◇ mamusz, papucs, tutyi (*táj*), botoska (*rég*), csoszogó (*táj*) ◆ UTCAI CIPŐ

házigazda (fn) ◇ családfele, a ház ura, családapa | vendéglátó ◆ VENDÉG
◇ háztulajdonos, háziúr, főbérlet, szállásadó, házibácsi ◆ LAKÓ, ALBÉRLŐ

háziipar (fn) ◇ bérmunka, bedolgozóipar ◆ GYÁRIIPAR

házikó (fn) ◇ házacska, kis ház, lak (*rég*), kunyhó, vityilló, kulipintyó (*biz*), házicskó (*táj*), kalyiba, bódé (*pej*), viskó, bodega (*pej*), putri, házka (*táj*), kásze (*táj*), gurgyal (*rég*)

háziköntös (fn) ◇ [női]: pongyola, hálóköntös, slafrok (*biz*), otthonka, negligés
◇ [férfi]: házikabát, hálókabát

házinnyúl (fn) ◇ nyúl, tengerinnyúl (*rég*), lapin (*rég*), tapsifüles ◆ VADNYÚL

házi orvos (fn) ◇ kezelőorvos, körzeti orvos, körorvos, ordinárius (*rég*) ◆ SZAKORVOS

házi rend (fn) ◇ rendtartás, regula (*rég*), házi szabályok, házi előírások

háziárkány (fn) ◇ hárpia (*pej*), szipirtó (*pej*), piszkura (*rég*), satrafa, banya (*pej*), boszorkány ◆ ANGYAL, TÜNDÉR

házi szóttos (fn) ◇ asszonyszóttos (*táj*)

házi tanító (fn) ◇ magántanító, magántanár, nevelő, instruktor (*rég*), korrepetitor, preceptor (*rég*)

háziúr (fn) ◇ házigazda, háztulajdonos, lakástulajdonos, főbérlet, bérbeadó (*szak*), házibácsi (*biz*) ◆ BÉRLŐ, LAKÓ

házkutatás (fn) ◇ házmotózás, motózás, házvizsgálat, perkvizíció (*rég*), hipis (*szleng*), hipiselés (*szleng*), ciánozás (*szleng*)

házmester (fn) ◇ házfelügyelő, házgondnok | kapus, portás, cerberus (*pej*)
◇ fröccs

házsám (fn) ◇ számozás, numera (*rég*)

háztáji (fn) ◇ kiskert

háztartás (fn) ◇ házvezetés, házimunka | gazdálkodás, gazdaság, udvar (*rég*)

◇ együttlakás, együttélés, otthon, életközösség, lakás, gazdaság, udvar (rég)

háztartásbeli (fn) ◇ háziasszony, gazdasszony (rég), családanya

háztető (fn) ◇ tető, házfedél, fődél, héjazat (szak), eszterhéj (rég)

háztómb (fn) ◇ épülettómb, lakótómb, házcsoport, blokk

háztulajdonos (fn) ◇ házbirtokos (rég), háziúr, házigazda ◆ BÉRLŐ

háztűznéző (fn) ◇ leánynéző, leánykérés, házlátás (táj), háztűzlátás (táj)

hazudik (ige) ◇ kitalál, hazudozik, füllent, lódit, kullant (táj), gurít (biz), tódit, háryjánoskodik, lógat (szleng), hamukál (szleng), maszlagol (szleng), linkel (szleng), hantázik (szleng), hantál (szleng), süketel (szleng), vakot mond (szleng), vakít (szleng), rezel (táj), suvaszt (táj), kanyarint (táj), fingel (táj), hallározik (táj)

Sz: amit lovon fogad, gyalog meg nem állja; budai vékával mér; cigánylovon szánt; cigánynyelven beszél; cigánysátorban árul; cigányüllőn kalapál; csettet vet a szája; csütörtököt vet a szája; egy szava sem igaz; elállott az igaztól; eldobja a kalapácsnyelet; elhibázza a szája; elveti a sulykot; elvétí az ugrást; félre van a szája; füst van az orrában; görbén beszél; ha most igazat mond, a légy is madár; hidegen veri a vasat; kihazudja a borjút az anyjából; letagadja a csillagot is az égről; macskát szalajt; messze vetette a fabaltát; messze hajtja a nyárfa sulykot; muhart vet; nem úgy adja, amint árulja; nem jár a vágásban egy kereke sem; nincs szerencséje az igazmondáshoz; olyat hazudik, hogy rászakad a mennyezet; ónoz hidegen; retket húz; segget csinál a szájából; sok cigánybeszéddel él; sok eresztékje van a beszédének; tiszta papirosból beszél; toldja a ködmönt; úgy hazudik, mintha könyvből olvasná; úgy hazudik, mint a vízfolyás; vize sincs, mégis borokról beszél ◆ IGAZAT MOND, ŐSZINTE

◇ félrevezet, megtéveszt, csúsztat (biz), becsap, rászed, megetet (szleng), bead <vkinek vmit> (szleng), átvág (szleng), átver (biz), átdob (szleng), kábit (táj), firel (táj)

◇ színlel, tettet, megjátszik

hazudós (mn) ◇ hazug, hazudozó, szavahihetetlen, link (szleng), ezredes (szleng), százados (szleng), háryjános, fillentő (rég), elegy-belegy (táj) **Sz:** hozzászokott a cigány lovon nyargalni; sok eresztékje van a beszédének; rovásra hazudik; egy szava sem igaz ◆ ŐSZINTE, IGAZMONDÓ

hazug (mn) ◇ hazudozó, hazudós, szavahihetetlen, hazugó (táj), macskaszalajtott (táj), csempe (táj), szavajátszó (rég), messziről jött (táj), két nyelvet ért (rég) **Sz:** beillene vajdának a cigányok között; botlékony szájú; dézsmálni kell a szavait; elhagyta az országtűjtát; félreállt a löccsel; fillent regimentjében tisztet viselhet; fodor a haja, sík a szája; foltos szájú; füst árán szelet ád; szája se áll arra, hogy igazat mondjon; horgasan esik-e, vagy egyenesen; kenyere a hazugság; Krisztust is letagadná a keresztfárol; letagadná a napot az égről; olyan egyenes a beszéde, mint a kasza; sima a szája; sokat ráncigálják a mentéje ujját; szája sem áll arra, hogy igazat mond; tizedeld a szavait

◇ álnok, csalárd, kétszínű, képmutató, csaló ◆ ŐSZINTE, IGAZMONDÓ, SZAVAHIHETŐ

◇ színlelt, tettetett, megjátszott, őszintétlen, hiteltelen, hamis, koholt ◆ IGAZI, VALÓDI, HITELES

hazugság (fn) ◇ valótlanág, hamisság, csúsztatás, torzítás, kitaláció, falsum (id), hazudság (rég), koholmány, kacsa (biz), blöff, mese (biz), kamu (szleng), hanta (szleng), hadova (szleng), hamuka (szleng), tészta (szleng), kefe (szleng), humbug (biz), füst (szleng) **Sz:** álmodta, mint macska az esőt; borbélyműhelyben faragott újság; cigányul van ez mondva; hat cigány is megesküdné rá; mese a zöld disznóról; mese habbal (biz); olyan igaz, mint az öklöm, bizonyítja a könyököm ◆ IGAZSÁG, VALÓSÁG, REALITÁS

◇ hazudozás, kitalálás, füllentés, őszintétlenség, mellébeszélés | félrevezetés, ámitás, álnokság, kétszínűség, becsapás, rászedés ◆ ŐSZINTESÉG, EGYENESSÉG, BECSÜLETESÉG

hazulról (hsz) ◇ otthonról, otthonából <vkinek>, lakásából, hazúl (táj), onnathazul (táj)

házzezetőnő (fn) ◇ gazdasszony (rég), mindenes | bejárónő, takarítónő

házsártos (mn) ◇ veszekedős, zsörtölődős, zsémbes, kötekedő, civakodó, civódó, pörlekedő, összeférhetetlen, perelő, dörmögő, rigolyás, okvetetlenkedő, bakafántos (rég), szekánt (biz), csőrűs (táj), házsárt (táj) ◆ BÉKÉS, SZELÍD, GALAMBLELKŰ

hé I. (isz) ◇ héj! (biz), halló!, figyelem!

hé II. (fn) ◇ (szleng): rendőr, nyomozó, detektív, zсарu (szleng), hekus (szleng), bobi (biz), közeg (tréf), szerv (szleng), zsernyák (szleng), zsé (szleng), jard (szleng), szimat (szleng), kopó (szleng), fákabát (szleng), andris (szleng), fagylyaltos (szleng), jagelló (szleng), pingvin (szleng), tuskó (biz)

hebeg (ige) ◇ dadog, akadozik, hebeg-habog, habog, hápog, makog, ebeg (rég), hóbög, habatol (táj), hebetel (táj), habarél (táj), galatylol (táj), heppeget (táj) | pömpög, motyog

hébe-hóba (hsz) ◇ ritkán, néha, néha-néha, olykor-olykor, hellyel-közzel, időközönként, időnként, időről időre, hébe-korba, egyszer-egyszer, egyszer-mászor, nagy ritkán, alkalmilag, alkalomadtán, esetenként, kivételesen, nagy néha, néhanapján, közben-korban (*táj*), hébe-közbe (*táj*) ◆ GYAKRAN, GYAKORTA, RENDSZERESEN

hebehurgia (mn) ◇ meggondolatlan, felelőtlen, szeles, kapkodó, hirtelenkedő, szeleburdi, szeleverdi (*táj*), kelekótya, kerge, kajla, hebrencs (*biz*), habrehubri (*táj*), hübelebalázs (*táj*), sedre (*táj*), heble (*táj*), hedre (*táj*), szélllebélelt, magagondolatlan (*rég*) **Sz:** nincs kocsisa az eszének (*táj*); nekimegy, mint bolond tehát a fiának ◆ HIGGADT, MEGFONTOLT

hecc (fn) ◇ heccelődés, bosszantás, ugratás | tréfa, móka, csíny, muri (*biz*), stikli (*biz*), brahi (*szleng*), balhé (*szleng*)

◇ zúrzavar, zúr, kavarodás, felhajtás, kalamajka, cirkusz, zrí (*szleng*)

◇ (*rég*): harc, viadal | hajsza, uszítás

heccel (ige) ◇ bosszant, ingerel, ugrat, cukkol, frocliz, hergel, húz, szurkapiszkal, cikiz | felloval, bujtogat, uszít ◆ NYUGTAT, CSITÍT, CSILLAPÍT

heccelődik (ige) ◇ tréfálkodik, ingerkedik, gúnyolódik, csúfolódik, ugrat

heccseli, heccserli (fn) ◇ (*táj*): csipkebogó | csipkeíz, csipkelekvár

heg (fn) ◇ hegedés, var, sebhely, forradás, forradat (*rég*), forrás (*táj*) ◆ SEB

heged (ige) ◇ hegesedik, forrad, gyógyul, varasodik, vigaszik (*rég*) ◆ SEBESEDIK

hegedű (fn) ◇ szárazfa (*rég*), violino (*id*), violin (*rég*), cinige (*táj*)

hegedül (ige) ◇ húzza a vonót, fűrészel (*pej*), cincog (*pej*), kontrál (*táj*), cinigél (*táj*) | ciripel [tücsök]

hegedűművész, hegedűs (fn) ◇ hegedűvirtuóz, violinista | nyirettyús (*táj*), cinigés (*táj*)

hegemónia (fn) ◇ fölény, uralom, vezérszerep, vezető szerep, fensőbbiség ◆ ALÁRENDELTSÉG

hegy¹ (fn) ◇ magaslat, bérc (*rég*) ◆ VÖLGY

hegy² (fn) ◇ él, csúcs (*táj*), spicc, csúp (*táj*), cepp (*táj*), csücskő (*táj*) | vég, végződés, apex (*szak*)

◇ ceruzabél, grafitbetét, ceruzabetét

hegycsúcs (fn) ◇ csúcs, hegyorom, orom, hegyormó (*rég*), hegytető, tető, hegyfok, magaslat, hegykúp (*rég*), fokocska (*rég*) ◆ VÖLGY, VÖLGYKATLAN

hegycsuszamlás (fn) ◇ hegyomlás, sziklaomlás, kőzetcsúszás, suvadás (*szak*)

hegyén-hátán (hsz) ◇ zsúfoltan, összeviessza, rendetlenül, egymáson ◆ SZELLŐSEN, RITKÁN

hegyes¹ (mn) ◇ dombos, lankás ◆ LAPÁLYOS, SÍK

hegyes² (mn) ◇ éles, hegyes végű, kihegyezett | tuskés, szűrős, tövises | fullánkös, csípős ◆ TOMPA, GÖMBÖLYŰ

◇ csúcsos, csúcsíves, elvékonyodó, csúpos (*táj*), csücskös (*táj*), csülkös (*táj*) ◆ LAPOS

◇ (*táj*): hetyke [járás]

hegyetlen (mn) ◇ tompa, gömbölyű | lapos, életlen ◆ HEGYES, SZÜRÓS

hegyez (ige) ◇ farag, spiccel (*szak*), hegyesít, köszörül

hegyező (fn) ◇ faragó (*táj*)

hegygerinc (fn) ◇ hegyhát, sziklahát, hegyorom, hegytaraj (*rég*), vonulat ◆ VÖLGY, SZAKADÉK

hegyi (mn) ◇ hegyvidéki, montán (*id*), alpesi, havasi ◆ ALFÖLDI, SÍKSÁGI

hegylánc (fn) ◇ hegyvonulat, hegység, hegy sor, hegykoszorú

hegymászó (fn) ◇ alpinista | turista

hegyoldal (fn) ◇ lejtő, lanka, ereszkedő, kapaszkodó, rézsú, gudó (*rég*), gerli (*rég*), part (*táj*), meredély (*vál*) | szakadály (*rég*)

hegység (fn) ◇ hegyvidék, hegyvonulat, hegykoszorú, hegylánc, hegy ◆ SÍKSÁG

hegyszoros (fn) ◇ völgy, szakadék, szurdok, hegyszorulat (*rég*), hegyvágány (*rég*), hágó, hasadék ◆ HEGYTETŐ, HEGYCSÚCS

hegytető (fn) ◇ tető, hegycsúcs, sziklacsúcs, csúcs, bértető, bérc, magaslat, hegyorom, orom, bércorom (*rég*), szirt, fok, gyető (*rég*) ◆ HEGYLÁB, VÖLGY, SZAKADÉK

hegyvidék (fn) ◇ hegység, felvidék, felföld ◆ ALFÖLD, SÍKSÁG

heherész (ige) ◇ nevetgél, vihorászik, kacarászik, kuncog, göcög (*rég*), göcörög (*biz*)

hej (isz) ◇ haj, ihaj, sej, sejhaj, csuhaj, ihaj-csuhaj, recece

háj (fn) ◇ burok, tok, takaró, külszín, felszín, külső, hártya, bőr, hánacs, kéreg, hüvely, köpeny, haj (*táj*) ◆ BELSŐ, MAG

◇ huzat, ágyhuzat, ciha

héja (fn) ◇ ölyv, galambászölyv, kánya (*táj*), hejjő (*táj*), hejjó (*táj*), kerra (*táj*), kurheja (*táj*)

hejehuja (fn) ◇ mulatozás, multság, szórakozás, vigalom, dárídó, muri (*biz*), dinomdánom, buli (*biz*), dajdaj (*szleng*), hepaj (*szleng*), banzáj (*szleng*) ◆ SIRALOM, GYÁSZ

hektikás (mn) ◇ tüdőbajos, köhögős, sorvadásos (*táj*)

hektoliter (fn) ◇ hektó (*biz*), hl

hekus (fn) ◇ (*szleng*): rendőr, nyomozó, detektív, zсарu (*szleng*), bobi (*biz*), közeg (*tréf*), szerv (*szleng*), hé (*szleng*), zsernyák (*szleng*), zsé (*szleng*), jard (*szleng*), szimat (*szleng*), kopó (*szleng*), fakabát (*szleng*), andris (*szleng*), fagyaltos (*szleng*), jagelló (*szleng*), pingvin (*szleng*), tuskó (*biz*)

helikopter (fn) ◇ szitakötő (*szleng*), szecs kavágó (*szleng*), helikopáter (*táj*)

hellén (mn és fn) ◇ görög ◆ BARBÁR

helvét (mn és fn) ◇ svájci

◇ helvét hitvallású, református, kálvinista, kálomista (*rég*)

hely (fn) ◇ tér, térköz, zug, terület, térség

◇ helyszín, vidék, helység, tájék

◇ fekvés, elhelyezés

◇ ülés, ülőhely, férőhely, placc (*biz*)

◇ helyszín, színhely

◇ lelőhely, locus (*szak*)

◇ [megbízható]: hírforrás

◇ helyezés, sorrend

◇ körülmény, helyzet, szerep, állapot, viszony

◇ munkahely, alkalmazás, állás, státusz, pozíció, poszt

helybeli (mn) ◇ helybéli, helyi

◇ földi, idevalósi, bennszülött ◆ IDEGEN, KÜLFÖLDI, MÁSHOVÁ VALÓ

◇ itteni, lokális (*id*) | belföldi, honi, hazai

helybenhagy (ige) ◇ helyesel, jóváhagy, elfogad, megerősít, beleegyezik, hozzájárul, affirmál (*szak*), approbál (*szak*), belemegy (*biz*) ◆ ELLENEZ, MEGVÉTŐZ

◇ elver, összever, elpáhol, eldönget, kiporol (*biz*), elagyabugyál, ellátja a baját, kioszt (*biz*), leápol (*szleng*), kikészít (*szleng*), meghirigel (*szleng*), elványol (*táj*), körültagogat (*táj*) ◆ MEGSIMOGAT

helycsere (fn) ◇ csere, helyettesítés | keresztlépés, chassé croisé (*rég*)

helyenként (hsz) ◇ néhol, helyel-közzel, itt-ott, imitt-amott, elvétve ◆ MINDENHOL

helyénvaló (mn) ◇ helyes, jogos, indokolt, megokolt, megalapozott, szükséges, értelmes, ésszerű ◆ HELYTELEN, JOGTALAN

◇ illő, odaillő, találó, idevágó, alkalmas, megfelelő | méltányos

helyes (mn) ◇ hibátlan, jó, igaz, szabatos, tökéletes, korrekt, pontos, kifogástalan ◆ HIBÁS, TÉVES, PONTATLAN

◇ helyénvaló, helytálló, jogos, indokolt, megokolt, szabályszerű, szabályos ◆ INDOKOLATLAN

◇ illő, megfelelő, szükséges, célszerű, célravezető, kívánatos, ajánlatos, időszerű, kellő ◆ SZABÁLYTALAN, ILLETTLEN, SZÜKSÉGTELEN

◇ szép, bájos, csinos, kedves, rokonszenves, szemrevaló, hercig (*biz*), helyre (*táj*), takaros ◆ CSÚNYA, UTÁLATOS

◇ úgy van, igen, rendben, stimmel, stimmt (*biz*), oké (*biz*), okszi (*biz*), rendicsek (*biz*)

helyesbít (ige) ◇ kijavít, kiigazít, helyreigazít, helyrehoz, korrigál, módosít, rektifikál (*rég*) | felülvizsgál, revideál

helyesbítés (fn) ◇ javítás, kiigazítás, helyreigazítás, módosítás, korrekció, korrekció, rektifikáció (*rég*), emendatio (*rég*) | felülvizsgálat, revideálás (*id*) ◆ RONTÁS, SZÖVEGRONTÁS

helyesel (ige) ◇ egyetért, bólint, rábólint, igenel, jóváhagy, approbál (*rég*), helybenhagy, beleegyezik, akceptál (*id*), hozzájárul | javasol, javall, tanácsol, helyt ad, ajánl, pártol, támogat ◆ KIFOGÁSOL, ROSSZALL, HELYTELENT

helyesírás (fn) ◇ ortográfia (*szak*)

helyeslés (fn) ◇ jóváhagyás, megerősítés, helybenhagyás, beleegyezés, egyetértés, igenlés, rábólintás, szentesítés, támogatás ◆ HELYTELENÍTÉS, MEGAKADÁLYOZÁS

◇ tetszés, elismerés, dicséret, dicsőítés, magasztalás, éljenzés, bátorítás, biztatás ◆ SZIDÁS, ROSSZALLÁS, LEHURROGÁS

helyett (nu) ◇ képviselőtében <vkinek>, gyanánt, fejében <vminek>, enyett (*táj*)

helyettes I. (mn) ◇ helyettesítő, kisegítő, megbízott, meghatalmazott

helyettes II. (fn) ◇ képviselő, pótlár (*rég*), vice (*rég*), dublőr (*szak*), vikárius (*rég*), helynök (*rég*), há (*szleng*) ◆ FŐNÖK

helyettesít (ige) ◇ képvisel, felvált, beszáll, beugrik, helyébe lép, szubsztituál (*id*), szupleál (*id*), pótol
helyez (ige) ◇ tesz, rak, állít, fektet, illeszt, pakol (*biz*), rámol (*biz*), szituál (*id*), ponál (*id*), helyhez (*táj*)
◇ elhelyez, áthelyez, telepít, beoszt, átírányít, átküld

helyezés (fn) ◇ minősítés

◇ hely, sorrend, pontszám | érem

helyezetlen (mn) ◇ értéktelen, sikertelen, jelentéktelen | vesztes ◆ HELYEZETT | NYERTES

helyezett (fn) ◇ nyertes, díjazott, jutalmazott ◆ VESZTES

helyezkedik (ige) ◇ fészkelődik, izeg-mozog, helyhezkezik (*táj*)

◇ igazodik, illeszkedik, alkalmazkodik, simul, ügyeskedik | törtet, nyalizik (*biz*), dörgölődzik, dörgölőzik, pedálozik (*szleng*)

helyfoglalás (fn) ◇ jegyrendelés, rezerválás, rezerváció, bukcolás | szobafoglalás, szobarendelés, szállásfoglalás ◆ VISSZAMONDÁS

helyhatóság (fn) ◇ törvényhatóság, önkormányzat, eljáróság, magisztrátus (*rég*), municípium (*rég*)

helyi (mn) ◇ helybeli, helyben levő, itteni, közeli, lokális (*id*), kommunális, topikus (*id*), partikuláris (*id*), endemikus (*szak*) ◆ TÁVOLI

◇ belföldi, honi, őshonos, hazai ◆ KÜLFÖLDI, IDEGEN

helyiség (fn) ◇ terem, szoba, hely

helyyel-közzel (hsz) ◇ helyenként, elszórtan, szórványosan, itt-ott, néhol, helyyel-helyyel (*táj*), szemül-szemül (*táj*) ◆ SOK HELYÜTT

◇ időnként, időközönként, hébe-hóba, néha-néha, olykor-olykor, esetenként, elvétve, ritkán ◆ GYAKRAN, GYAKORTA

helyőrség (fn) ◇ védőrség (*rég*), garnizon (*rég*), garnizonőrség (*rég*) | laktanya, katonai állomáshely

helyre (mn) ◇ ügyes, derék, talpraesett, fúrge (*rég*) ◆ OKTONDI, KÉTBALKEZES, NYÁMNYILA

◇ helyes, jóképű, szemrevaló, csinos, nyalka, fess ◆ RÚT, RUSNYA

helyreáll (ige) ◇ visszaáll, helyrezökken, normalizálódik, megjavul | újraindul ◆ FELBORUL, KIZÖKKEN

helyreállít (ige) ◇ tataroz, kijavít, helyrehoz, rendbe hoz, kipofoz (*biz*), felújít, újjáépít, rekonstruál, renovál, restaurál ◆ LEROMBOL

◇ regenerál, rehabilitál, meggyógyít, feljavít ◆ MEGBETEGÍT

◇ újjászervez, újjáalakít, megújít, átalakít, restaurál, visszahelyez, visszaállít, restituál (*szak*)

helyreállítás (fn) ◇ tatarozás, rendbehozás, rendbehozatal, felújítás, újjáépítés, rekonstrukció (*szak*), renoválás, restaurálás ◆ PUSZTULÁS, ROMLÁS

◇ regenerálás, rehabilitáció, feljavítás, felerősítés ◆ GYENGÍTÉS

◇ megújítás, visszaállítás, restauráció (*id*)

helyrehoz (ige) ◇ megjavít, kijavít, rendbe hoz, rendbe szed, kipofoz (*biz*), reparál (*biz*), helyreállít, felújít, tataroz, restaurál (*szak*) | felépít (*rég*) ◆ ELRONT, LEROMBOL

◇ jóvátesz, orvosol, remediál (*id*), korrigál ◆ ELRONT, TÖNKRETESZ

◇ meggyógyít, kigyógyít, felerősít, regenerál, rehabilitál ◆ MEGBETEGÍT

helyreigazít (ige) ◇ visszahelyez, visszaállít, visszatesz, visszarak, helyrerak, reponál (*szak*) ◆ ELMOZDÍT

◇ helyesbít, kijavít, kiigazít, korrigál, rektifikál (*rég*), restituál (*szak*), emendál (*rég*) ◆ ELRONT

helység (fn) ◇ település, lakott hely, falu, község, város

helyszín (fn) ◇ hely, színhely | tethely

helyszűke (fn) ◇ helyhiány, térhiány

helytáll (ige) ◇ kitart, küzd, megállja a helyét, állja a sarat, kiállja a próbát, elvisel, elbír, kitesz magáért, bírja idegekkel, bírja cérnával (*szleng*) **Sz:** lyukra áll; ember a gáton ◆ FELAD

◇ jótáll, felel, kezeskedik, kiáll <vkiért>

◇ megfelel a valóságnak

helytálló (mn) ◇ igaz, helyes, megfelelő, érvényes, kétségtelen, bizonyos, kifogástalan, ésszerű, logikus, értelmes, alapos, megbízható, elfogadható ◆ HELYTELEN, HIBÁS, ALAPTALAN

helytartó (fn) ◇ kormányzó, rezidens (*id*), gouverneur (*rég*), helyettes | alkirály

◇ [a fejedelem helytartója]: tisztartó (*rég*)

◇ [ókori perzsa helytartó]: satrapa (*rég*)

◇ [indiai helytartó]: nábob

◇ [Krisztus földi helytartója]: pápa

◇ [püspök, érsek helyettese]: helynök, vikárius (*rég*)

helytelen (mn) ◇ téves, hibás, hamis, rossz, pontatlan, valótlan, fals, bal (*rég*) ◆ HELYES, HIBÁTLAN, JÓ

◇ illetlen, neveletlen, izetlen, megbotránkoztató, erkölcstelen, kifogásolható, elítélendő, bántó, visszás, fonák ◆ ILLÓ, MEGFELELŐ

◇ (*rég*): éktelen, formátlan, idomtalan, csúnya, rút ◆ HELYES, SZÉP

◇ (*rég*): éretlen, idétlen, sületlen, balgatag, balyókás (*táj*), dilló (*táj*) ◆ ÉRETT, KOMOLY

helytelenít (ige) ◇ kifogásol, nehezményez, elítél, rossz néven vesz, rosszall, furcsáll, gáncsol, kivetnivalót talál, megbélyegez, inkriminál (*rég*), rekriminál (*szak*), reprobál (*szak*), elmarasztal, hibáztat, csepül, leszól ◆ HELYESEL, TÁMOGAT

helytelenkedik (ige) ◇ illetlenkedik, rosszkodik, rendetlenkedik, csintalankodik, pajkoskodik, huncutkodik, pajzánkodik, csesznyélkedik (*táj*), gugolykodik (*táj*), hancoz (*táj*), cirézik (*táj*), ondokol (*táj*) ◆ HELYESEN VISELKEDIK

helyütt (hsz) ◇ helyen

helyváltoztatás (fn) ◇ mozgás, járás, kimozdulás, mozgolódás | költözködés, migráció (*szak*), vándorlás, elvándorlás ◆ MOZDULATLANSÁG | HELYBEN MARADÁS

helyzet (fn) ◇ elhelyezkedés, konstelláció (*rég*), állás, fekvés, topográfia (*szak*)

◇ pozitúra, tartás, testtartás

◇ szituáció, szitu (*biz*), állapot, status quo, stádium, körülmény, tényállás, környüállás (*táj*), ábra (*szleng*)

◇ viszony, rang, státusz, pozíció, kondíció (*szak*)

helyzetkép (fn) ◇ helyzetrajz, helyzetismertetés, helyzetjelentés | áttekintés

hempereg (ige) ◇ hempergőzik, hentereg, hancúrozik, hengergőzik, hengeredik (*rég*), hemperődik (*táj*), hőmpölg (*táj*), hencsereg (*táj*), hengereg (*táj*), gömbörög (*táj*), hánykolódik

◇ lustálkodik, fetreng, heverészik, henyél

◇ (*biz*): szeretkezik, szerelmeskedik, bujálkodik, cicázik

hemzseg (ige) ◇ nyüzsög, tolong, özönlik, rajzik, zsi bong, bizseg (*táj*), bozsog (*táj*), pezseg (*rég*), pizseg (*táj*)

◇ bővelkedik, tele van <vmivel> ◆ HÍJÁN VAN <VMINEK>

henceg (ige) ◇ dicsekszik, nagyzol, kérkedik, hivalkodik, hetvenkedik, nagyszájuskodik, túloz, háryjánoskodik, pöffeszkedik, veri a mellét, ugrál (*szleng*), hősködik, szájhősködik, fitogtat <vmit>, felvág, hányakodik (*táj*) **Sz**: befogta mind a hatot; féltéglával veri a mellét; fölcsap, mint a pesti poloska; fönn úszik, mint a tők; hányja-veti magát, mint Magyar Balázs lova; rázza a rongyot; tartja magát, mint az üres zsák; tele van bezzeggel; viszi a ló

henger (fn) ◇ cylinder, hengerdob, dob, görgő, gurgula (*rég*)

◇ tekercs, guriga

hengerel (ige) ◇ simít, lenyomat, egyenget, lapít, laposít, mángorol

◇ győz, arat, tarol

hengeres (mn) ◇ gömbölyű, hengerded (*rég*), cilindrikus (*szak*)

hengerít (ige) ◇ gördít, forgat, hengert, gurít, gurdít (*táj*), hempelyget (*táj*), gorgolyít (*táj*), gömbörget (*táj*), henderít (*táj*)

hentereg (ige) ◇ hempereg, hempergőzik, forgolódik, hánykolódik, fetreng, hencsereg (*táj*), henereg (*táj*), perengél (*táj*)

◇ heverészik, henyél, lustálkodik, fetreng, tunyálkodik (*rég*), döglődik (*pej*) ◆ DOLGOZIK

◇ (*biz*): szeretkezik, szerelmeskedik, bujálkodik, cicázik

hentes (fn) ◇ húsáros, húsos (*biz*), böllér | mészáros

◇ (*szleng*): sebész | katonaoorvos

◇ (*szleng*): tömeggyilkos

hentesáru (fn) ◇ húsáru, húsféle, hús

hentesüzlet (fn) ◇ húsbolt, húsüzlet, hentesbolt, mészárszék, hússzék (*rég*)

henye (mn) ◇ henyélő, lusta, tunya, tohonya, semmittevő, rest, tétlen, haszontalan, mihaszna, semmirekellő, naplopó, penyé (*táj*), vaszka (*táj*), here

◇ [megnyilatkozás, magatartás]: odavetett, felületes, semmitmondó, nyegle ◆ TISZTELETTUDÓ

◇ [életforma]: haszontalan, semmittevő, munkátlan, dologtalan ◆ SERÉNY, DOLGOS, SZORGALMAS

henyél (ige) ◇ lustálkodik, tétlenkedik, hever, heverészik, hasal, lazsal (*biz*), lóg (*biz*), lebzsel, lézeng, tesped, döglük (*durva*), tücskérez (*rég*), amerikázik (*szleng*), herélkedik (*táj*), hedergél (*táj*), döglődik (*pej*) **Sz:** csak a lábát lógazza; ölbe tett kézzel ül; süti a makkot <vhol>; lopja a napot; a köldökét vakarja; henyél, mint a kopott ispán; megüli Szent Heverdel napját; hever, mint a kuvasz a szalmán; elnyúlik, mint a kunok ebe; mereszi a seggét (*durva*); a tőkét vakarja (*durva*) ◆ DOLGOZIK, MUNKÁLKODIK, HAJTJA MAGÁT

hepaj (fn) ◇ multság, vigalom, ivászat, muri (*biz*), buli (*biz*), parti (*biz*), hejehuja (*biz*), banzáj (*szleng*), dajdaj (*szleng*)

◇ lebuja (*szleng*), kocsmá, cseho (*szleng*), kricsmi (*szleng*), krimó (*szleng*), piálda (*szleng*)

◇ veszekedés, lárma, felfordulás, ramazuri, zürzavar, zri (*szleng*), ribillió, balhé | verekedés, összecsapás, csetepaté, bunyó (*szleng*), tusakodás, agyabugya, hirig (*szleng*) ◆ NYUGALOM, BÉKE

hepehupás (mn) ◇ egyenetlen, göröngyös, buckás, gidres-gödörös, hullámos, dimbes-dombos, hegyes-völgyes, rögös, huplis (*táj*), bérces (*táj*), hompos (*táj*), hápahupás (*táj*), gerebenyes (*táj*), döngörös (*táj*), göcsörkös (*táj*), cepecupás (*táj*) ◆ EGYENLETES, SIMA

hepp (fn) ◇ hóbort, rögeszme, vesszőparipa, dili, mánia, szeszély

heraldika (fn) ◇ címertan

herbatea (fn) ◇ gyógytea, plántatea (*rég*), herbaté (*rég*) ◆ FEKETE TEA

herceg (fn) ◇ princ (*rég*), dux (*id*), országnagy (*rég*), [orosz] knyáz

◇ [királyi herceg]: trónörökös, koronaherceg, királyfi (*biz*), [spanyol, portugál] infáns

hercegnő (fn) ◇ hercegkisasszony, királylány (*biz*), princessz (*rég*), infánsnő (*szak*)

hercegrímás (fn) ◇ érsek, primás

hercehurca (fn) ◇ utánjárás, vesződség, nehézség, huzavona, húhó (*biz*), cirkusz, ramazúri, céció (*biz*)

herdál (ige) ◇ pazarol, szór, tékozol, fecsérrel, veszteget, pocskol, prédál (*pej*) ◆ ÖSSZEGYŰJT, FÉLRETESZ, MEGBECSÜL

here¹ (fn) ◇ orchis (*szak*), testis (*szak*), him ivarmirigy (*szak*), bizsu (*tréf*), golyó (*biz*), tojás (*biz*), mony (*táj*), mogyoró (*szleng*), zacsko (*szleng*), tők (*durva*), tőkgolyó (*rég*)

here² (fn) ◇ (*pej*): naplopó, ingyenélő, könnyenélő, semmirekellő, mihaszna, léhűtő, élődi, élősködő, parazita, potyaleső, kapa-kaszakerülő (*táj*), napnál fűtő (*biz*), semmittevő, dologtalan, munkakerülő

herél (ige) ◇ ivartalanít, kasztrál (*id*), férfiatlanít, miskárol (*táj*), kappanoz (*táj*)

hergel (ige) ◇ ingerel, piszkál, cukkol, heccel, szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), frocliz, szurkapiszkál, bosszant, mérgecs, felhúz (*biz*), cikiz (*szleng*), dühít, böszít, izgat, loval, uszít, bujt, látiz **Sz:** borsot tör az orra alá; kihoz a sodrából ◆ NYUGTAT, CSITÍT, CSILLAPÍT

herkentyű (fn) ◇ furcsaság, ketyere (*biz*), kutyü (*biz*), miskulancia (*biz*), vacak, izé (*biz*), bizbasz (*durva*)

hermelin (fn) ◇ hölgyemenyét (*rég*), hölgy (*rég*)

◇ (*rég*): prém

hernyó (fn) ◇ lárvá, féreg, pondró, kukac, papmacska (*biz*), csima (*táj*), giliszta

◇ (*szleng*): heroin, hercsi (*szleng*), nyalóka (*szleng*), nyalesz (*szleng*), cukor (*szleng*)

◇ [jelzőként]: gerinctelen, csúszó-mászó, tetű, tetüláda (*szleng*), mocsok, szemét, gané, patkány, rohadék (*durva*) ◆ GERINCES, DERÉK

hernyóselyem (fn) ◇ nyersselyem, valódi selyem, kínai selyem ◆ MŰSELYEM

hernyótalp (fn) ◇ lánctalp, hernyólánca

hervad (ige) ◇ fonnyad, szárad, sárgul, aszík, lankad, kókad, konyul, konnyad (*táj*) | hanyatlik, sorvad, senyved, kornyadozik, gyengül, ösztövérdkedik (*rég*), fogy, csökken | öregszik, fárad ◆ VIRUL, VIRÁGZIK

hervadt (mn) ◇ fonnyadt, kókad, lankadt, bágyadt, gyenge, erőtlén, csoffadt (*táj*) | ráncos, aszott, petyhüdt, lötytyedt ◆ FRISS, ÜDE

◇ színtelen, gyatra, reménytelen, kilátástalan

hesseget (ige) ◇ riogat, riaszt ◆ HÍVOGAT

hétalvó (fn) ◇ álomszuszkák, mormota, hétlusta

hetenként (fn) ◇ hetente, hétről hétre

heterogén (mn) ◇ különböző, különmemű, másféle, eltérő, vegyes, más-más, sokféle ◆ EGYFORMA, EGYNEMŰ, HOMOGÉN

hetes¹ I. (mn) ◇ hétórás [vonat]

◇ hétnapos [csibe]

hetes¹ II. (fn) ◇ szeptett (*szak*)

hetes² (fn) ◇ szolgálatos, ügyeletes, szoli (*szleng*), felelős

hetet-havat (tárgyragos fn) ◇ mindent, mindenfélét, tücsköt-bogarat, butaságokat, ostobaságokat, sületlenségeket, hülyeségeket, csepüt-havat (*táj*), nyíret-nyarat (*táj*)

heti (mn) ◇ hetenkénti, hetes, hétnapos

hetilap (fn) ◇ magazin, újság, lap

hetivásár (fn) ◇ vásár, piac

hétköznapi (fn) ◇ munkanap, köznap, dolgoznap (*táj*), mérőnap (*táj*), munkásnap (*táj*), művelőnap (*táj*), hétinap (*táj*), művesnap (*rég*), dologtevő nap ◆ HÉTVÉGE, VASÁRNPAP, ÜNNEPNAP

hétköznapi (mn) ◇ mindennapi, mindennapos, köznap ◆ ÜNNEPI, HÉTVÉGI, VASÁRNAPI

◇ szokásos, megszokott, átlagos, közönséges, banális, egyszerű, szimpla, jellegtelen, szürke, fantáziátlan, prózai, unalmas, jelentéktelen ◆ KÜLÖNLEGES, KIVÁLÓ, KITŰNŐ

hétpecsétes (mn) ◇ titkos, bizalmas, őrzött

hétprobás (mn) ◇ tapasztalt, megátalkodott, megrögzött, cégéres, javíthatatlan, notórius, ravasz, vagány (*biz*), belevaló (*biz*), minden hájjal megkent, mindenre kapható, rafinált, dörszölt (*biz*), fifikás (*biz*), furmányos ◆ ZÖLDFÜLŰ, KEZDŐ, NAIV

hétrét (hsz) ◇ földig, mélyen

hétszámra (hsz) ◇ hetekig, hétről hétre, heteken át, heteken keresztül

hétszilvafás (mn) ◇ bocskoros, elszegényedett, kis, kurta, kisbirtokos, vagyontalan

hétvége (fn) ◇ víkend, szombat-vasárnap ◆ HÉTKÖZNAP, MUNKANAP

hetvenkedik (ige) ◇ kérkedik, hivalkodik, henceg, nagyzol, felvág, dicsekszik, szájhóskodik, handabandázik, hatvankodik (*táj*) | túloz, nagyít ◆ SZERÉNYKEDIK, VISSZAVONUL, MEGHÚZZA MAGÁT

hetyke (mn) ◇ kihívó, fölényes, büszke, kevély, rátarti, elbizakodott, öntelt, fennhéjázó, gögös, dölyfös, fityóros (*táj*) ◆ SZERÉNY, HALK SZAVÚ, CSENDES

◇ pimasz, neveletlen, tiszteletlen, nyegle, illetlen, szemérmetlen, impertinens (*rég*), feleselő ◆ UDVIARIAS, ILLEDELMES, JÓLNEVELT

◇ legényes, kackiás, karakán, snájdig (*rég*), délceg, peckes, nyalka, huszáros, betyáros (*rég*), gangos (*táj*), badár (*táj*), dúcos (*táj*), kivágós (*táj*) Sz: félretette csákóját

hév I. (fn) ◇ (*vál*): forróság, meleg, hőség, hő, tűz ◆ HÜVÖSSÉG, HIDEGSÉG, FAGY

◇ láz, felindultság, szenvedélyesség, szenvedély, hevület, lelkesedés, elragadtatás, gerjedelem, elán, pátosz, temperamentum, vehemencia, energia, hajtóerő, igyekezet, lendület, buzgalom, odaadás, buzgóság, munkakedv | düh, harag, méreg, idegesség, nyugtalanság ◆ NYUGALOM

hév II. (mn) ◇ (*rég*): forró, meleg, tüzes, égető, heves, izzó, égő ◆ HÜVÖS, HIDEG, FAGYOS

◇ (*rég*): akut (*szak*), heveny, heveteges (*rég*), gyors lefolyású ◆ IDÜLT

heveder (fn) ◇ szíj, szalag, kötéll, öv, tartószíj, gurti (*biz*)

◇ (*szak*): gerenda, párkány, pánt, híd, pallódeszka | tartólemez

◇ (*rég*): szorító, kötő, póla (*rég*), hasszorító, haskötő

◇ hajtószíj, gépszíj, futószalag

heveny (mn) ◇ akut (*szak*), gyors lefolyású, heves, gyorsan elharapódzó, hirtelen, rohamos, súlyos, veszedelmes, fenyegető ◆ IDÜLT, ÁLLANDÓSULT | MÉRSEKELT

◇ sürgős, égető, friss, szapora, szélsőséges ◆ LÉNYEGTELEN, RÁÉRŐ

◇ (*rég*): meleg, forró

hevenyében (hsz) ◇ hirtelen, hirtelenében, rögtön, gyorsan, azonnal, nyomban, tüstént, forrón (*rég*), egyszerűen, íziben (*táj*), legott (*rég*), sebtében, futtában, sebesen, hamar, hamarosan, hamarjában, sebbel-lobbal, hanyatt-homlok, villámgyorsan ◆ LASSAN, APRÓLÉKOSAN, LUSTÁN

◇ elhamarkodva, hanyagul, készületlenül, ötletszerűen, rögtönözve, hevenyészve ◆ MEGGONDOLTAN, MEGFONTOLTAN

hevenyész (ige) ◇ (*vál*): rögtönöz, improvizál, összeüt, összecsap, elsiet, összefércel, extemporál (*id*), gabalyít (*táj*) ◆ MEGTERVEZ, MÉRLEGEL, ELŐKÉSZÍT

hevenyészett (mn) ◇ rögtönözött, spontán, futólagos, improvizált, sebtében készült, összecsapott, felületes, elhamarkodott, vázlatos, odavetett, silány, slendrián, gondatlan, hebeburgya ◆ ÁTGONDOLT, KITERVELT, ELŐKÉSZÍTETT

hever (ige) ◇ fekszik, nyugszik, elnyúlik, alszik | henyél, lebzsel, heverészik, lopja a napot, döglük (*durva*), lajhárkodik, lustálkodik, tesped, hentereg (*táj*) ◆ SZALADGÁL, ROHANGÁL, DOLGOZIK

◇ hanyódik, kallódik, láb alatt van, elfekszik, elterül, szétnyúlik, útban van, kusnyag (*táj*)

heveredik (ige) ◇ telepedik, fekszik, hencserkedik (*táj*) ◆ TALPRA ÁLL, FELKEL

heverészik (ige) ◇ hever, pihen, lustálkodik, henyél, lopja a napot, tétlenkedik, tesped, lébecol, lebzsel, lézeng, tunyálkodik (*rég*), döglődik (*pej*), ejtőzik, elbivalykodik (*táj*), hencsikél (*táj*), hencserkedik (*táj*)
 ◆ TEVÉKENYKEDIK, TÜSTÉNKEDIK, DOLGOZIK

heverő I. (mn) ◇ elterült, leborult, fekvő | henyé, tunya, munkátlan, lusta, fölösleges, rest, lomha, tétlen, naplopó, dologtalan, renyhe, lebzselő, pihenő, nyugvó, haszontalan ◆ HASZNOS, AKTÍV, MOZGÓ
 ◇ félretett, tartalékolt [pénz] ◆ FORGÓ, BEFEKTETETT

heverő II. (fn) ◇ ágy, fekhely, rekamié, dívány, pamlag, kerevet, szófa (*rég*), sezlon, nyoszolya (*rég*), hálólhely, ottomán (*rég*), hencser (*táj*)

heves (mn) ◇ meleg, tüzes, forró, lángoló, lobogó, égető, hő (*vál*), lobos (*táj*), tűző ◆ HIDEG, FAGYOS, HŰS
 ◇ szenvedélyes, indulatos, temperamentumos, vehemens, forróvérű, tüzesvérű, robbanékony, lobbanékony, hirtelen haragú, tüzről pattant, forrófejű, hirtelenkedő, egzaltált, szangvinikus (*szak*), kolerikus (*szak*), explozív, túlfűtött, harcias, hirtelen ◆ NYUGODT, HIGGADT, SZELÍD
 ◇ erőteljes, intenzív, vad, zabolátlan, viharos, tomboló, zajos, heveny, akut, féktelen, szilaj, felfokozott, eget verő, sebes, felbőszült ◆ FEGYELMEZETT, VISSZAFOGOTT

heveskedik (ige) ◇ indulatoskodik, szenvedélyeskedik, felháborodik, hirtelenkedik, fellobban, haragra lobbán, felfortyan (*vál*), elragadtatja magát, dühbe gurul, dühöng, tüzeskedik ◆ NYUGSZIK, LEHIGGAD

hevít (ige) ◇ tüzesít, forrósít, lángra lobbant, izzít, melegít, megforral (*rég*) ◆ HŰT, FAGYASZT, MEGDERMESZT
 ◇ [nap]: süt, tűz, éget, perzsel
 ◇ lelkesít, buzdít, ösztönöz, izgat, feldühít, nekivadít, füt ◆ LEBESZÉL, FÉKEZ, NYUGTAT

hévíz (fn) ◇ termálvíz, hévíz (*rég*) | gyógyvíz, hőforrás, meleg forrás | termálforrás, hévfürdő (*rég*), gyógyfürdő, termálfürdő

hevül (ige) ◇ melegszik, izzik, megtüzesedik, tüzet fog, tűzre gerjed (*rég*), gyúl (*rég*) ◆ HŰL, DERMED, FAGY
 ◇ lelkesül, felbuzdul, felindul, fellobban, felingerlődik, indulatra gerjed, felgerjed, gerjedez

hézag (fn) ◇ nyílás, lyuk, rés, lakúna (*id*), spácium (*szak*), hasadék, nyiladék, hízadék (*táj*), hézatek (*táj*), repedés, fuga (*szak*), tűrés (*szak*), ereszték (*szak*), ür, térköz, szakadás, diasztéma (*id*), apertúra (*szak*)
 ◇ fogyatékoság, tökéletlenség, elégtelenség, csonkaság, gyengeség, hiányosság ◆ ERÉNY
 ◇ hangrés, hiátus (*szak*)
 ◇ (*szleng*): hiba, kívánnivaló, probléma, nehézség, akadály, difí (*biz*), balhé (*szleng*)

hézagos (mn) ◇ foghíjas, ritkás, lyukas, lékelt, kihagyásos, szaggatott, töltetlen (*rég*) ◆ HOMOGEN, EGYENLETES, FELTÖLTÖTT
 ◇ hibás, hiányos, fogyatékos, csonka, kidolgozatlan, befejezetlen ◆ HELYES, ALAPOS, KIDOLGOZOTT

hézagpótló (mn) ◇ hiánypótló, nélkülözhetetlen, szükséges, fontos

hezítál (ige) ◇ habozik, tétovázik, ingadozik, bizonytalankodik, vacillál (*biz*), teketóriázik ◆ DÖNT, HATÁROZ

hiába (hsz) ◇ fölöslegesen, szükségtelenül, mindhiába, ok nélkül, indokolatlanul, habókra (*szleng*), linkre (*szleng*), lejmrre (*szleng*), kalandjában (*táj*) ◆ OKKAL
 ◇ sikertelenül, hatástalanul, hasztalan, eredménytelenül, foganatlanul (*vál*), céltalanul, kárára (*táj*) | reménytelenül ◆ SIKERESEN, EREDMÉNYESEN
 ◇ olcsón, ingyen, potyára (*biz*), semmiért, potomba (*táj*) ◆ HASZONNAL, DRÁGÁN

hiábavaló (mn) ◇ céltalan, fölösleges, haszontalan, hasztalan, hiú, értelmetlen, sziszifuszi, reménytelen, célszerűtlen, meddő, improaktív, gyenge, erőtlen, eredménytelen, fölös ◆ HASZNOS, SIKERES, EREDMÉNYES
 ◇ [személy] (*táj*): mihaszna, semmirekellő

hiábavalóság (fn) ◇ haszontalanság, fölöslegesség, értéktelenség, jelentéktelenség, hívság (*rég*), híúság, meddőség (*vál*) | szélmalomharc ◆ HASZNOSSÁG, TERVSZERŰSÉG, CÉLSZERŰSÉG
 ◇ apróság, csekélység, lírumlórum (*táj*), frinc-franc (*táj*), szír-szar (*táj*)

hiány (fn) ◇ szűkölködés, nélkülözés, szükség, szegénység, inség, nyomorúság ◆ BŐSÉG, TELJESSÉG, GAZDAGSÁG
 ◇ (*szak*): veszteség, ráfizetés, deficit, adósság, tartozás, mínusz (*biz*), kár, passzívum (*id*) ◆ TÖBBLET, HASZON, FELESLEG
 ◇ hiba, tökéletlenség, fogyatékoság, fogyatkozás, hiányosság, kívánnivaló, hézag, hiátus (*id*), defektus (*szak*) ◆ ERÉNY, ELŐNY, TÚLTENGÉS

hiányjel (fn) ◇ aposztróf (*szak*)

hiányol (ige) ◇ kifogásol, panaszol

◇ hiányát érzi <vminek>, híjával van <vminek>, nélkülöz

hiányos (mn) ◇ fogyatékos, hibás, töredékes, foghíjas, híja van, sérült, megrongálódott, csonka, csorba, tökéletlen, elégtelen, fogyatkozott, fogyatkozásos (*rég*), szegényes, kifogásolandó, inséges, kihagyásos, fragmentális (*id*), lakunárius (*id*), inkomplett (*id*) **Sz:** se eleje, se hátulja, se eleje, se veleje; sem eleje, sem utolja ◆ TELJES, KIELÉGÍTŐ, HIÁNYTALAN

hiányosság (fn) ◇ hiba, hézag, kivetnivaló, baj, csonkaság, fogyatékoság, szépséghiba, zavar, probléma, hátrány, gyengeség, elégtelenség, visszasság, elmaradottság, lakúna (*id*), defektus (*id*)

◇ (*rég*): hiány

hiánytalan (mn) ◇ teljes, egész, sértetlen, ép, hibátlan, kerek, befejezett, kifogástalan, csonkítatlan, csorbítatlan, maradéktalan, hibamentes, makulátlan, szeplőtlen (*rég*), kezdetlen, bontatlan, komplett, intakt (*szak*), integrális (*id*) ◆ HIÁNYOS, BEFEJEZETLEN, CSONKA

hiányzik (ige) ◇ távol van, nincs jelen, abszentál (*id*), mulaszt, lóg (*biz*), bliccel | iskolát kerül ◆ JELEN VAN | DOLGOZIK

◇ elmarad, fennmarad, hátramarad, hibádzik, híjával van, nélkülöz, nincs ◆ BŐVELKEDIK, MEGVAN

◇ szükségeltetik, kifogásoltatik, kellene

hiba (fn) ◇ mulasztás, baklövés, melléfogás, botlás, tévedés, balfogás, gikszer, ballépés, szabálytalanság, eltántorodás, vétek, negatívum, vétség, gyarlóság, balhé | félrelépés

◇ nyelvbotlás, baki (*biz*) | sajtóhiba, elírás

◇ betegség, fogyatékoság, csonkaság, makula (*rég*), szeplő (*vál*), szégyenfolt, takargatnivaló, defektus (*id*) ◆ TÖKÉLETESSÉG, KORREKTSÉG, EGÉSZSÉG

◇ pontatlanság, szabálytalanság, rendtelenség, szabályellenesség | hanyagság, hiány, deficit, elszámolás, fogyatkozás | tökéletlenség, kivetnivaló, hiányosság, rendellenesség, selejt, anomália (*szak*), error (*id*) ◆ PONTOSSÁG, SZABÁLYOSSÁG, ARÁNYOSSÁG

◇ baj, kellemetlenség, nehézség, kár, sérülés, rongálódás, csorba, defekt (*szleng*), difi (*biz*), gáz (*szleng*), hézag (*szleng*)

hibabejelentő (fn) ◇ reklamáció, panasziroda

hibajegyzék (fn) ◇ errata (*szak*), javítandó

hibapont (fn) ◇ büntetőpont, hiba, fault (*szak*), büntető

hibás (mn) ◇ vétkes, bűnös, tettes, elkövető, hibázatható, elítélhető, vitiosus (*id*), leveles (*táj*) ◆ ÁRTATLAN, VÉTLEN, HIBÁTLAN

◇ helytelen, téves, szabálytalan, hamis, elhibázott, elvétett, eltévesztett, elrontott, eltolt (*biz*), tökéletlen, pontatlan, kifogásolható, selejt, selejtes, meghibásodott, megrongálódott, romlott, irreguláris (*szak*), abnormális, fonák ◆ SZABÁLYOS, HELYES, PONTOS

◇ (*táj*): sérült, fogyatékos, rokkant, nyomorék, csökevényes, természetellenes, torz, beteg, csonka, idomtalan, csámpás, csapott (*táj*), cseberbelépkedő (*táj*) | bolond (*táj*), hibbant (*táj*), öttüvelkötött (*táj*), lökött (*szleng*), nyomott (*szleng*), gyagya (*szleng*), dilis, flúgos (*szleng*) ◆ EGÉSZSÉGES, ERŐS, ROBUSZTUS

hibátlan (mn) ◇ hibamentes, kifogástalan, szabályszerű, hiánytalan, pontos, tökéletes, ép, teljes, helyes, szabályos, sértetlen, romlatlan, tisztességes, tiszta, torzítatlan, makulátlan, büntetlen, szeplőtlen (*rég*), ártatlan, feddhetetlen, korrekt, intakt (*szak*), csorbítatlan, igaz, mintaszzerű **Sz:** még az irigység se találna benne hibát; olyan, mint a szűz lány képe ◆ HIBÁS, HAMIS, ROMLOTT

hibázik (ige) ◇ téved, elvét, elhibáz, eltéveszt, melléfog, megtéved, botlik, mellélő, eltévelyedik, bakizik (*biz*), elír, betlizik (*szleng*), belesül, fejre áll (*szleng*), hülyeséget csinál (*szleng*) **Sz:** bakot lő

◇ (*táj*): hibádzik, hiányzik, híja van, abszentál (*id*)

hibáztat (ige) ◇ vádol, okol, kritizál, szemrehányást tesz, dorgál, felelőssé tesz, felró, gyanúsít, bevádol, inkriminál (*id*), bűnösít (*táj*), kárhozzat, elítél

◇ rosszall, helytelenít, nehezményez, furcsáll, kivetnivalót talál ◆ VÉD, HELYESEL

hibbant (mn) ◇ örült, eszelős, gyengeelméjű, elmebeteg, megbomlott agyú, ütődött (*biz*), buggyant (*szleng*), megzavarodott, megháborodott, féleszű, félcédulás, félkegyelmű, hiányzik egy kereke, eszeficamadott, agyalágyult, hülye, bolond, gyagyás, dilis, lökött (*szleng*), flúgos (*szleng*), meg van húzatva, bogaras, cebeca (*táj*), csihés (*táj*) ◆ ÉPELMÉJŰ, ÉRTELMES, JÓZAN

hibrid (mn) ◇ keresztezett, keverék, vegyes, vegyülék, félvér, felemás, kevert, korcs (*pej*) ◆ TELIVÉR, FAJTISZTA, EREDETI

híd (fn) ◇ átjáró, felüljáró, összeköttetés, palló, völgyhíd, viadukt, bürü (*táj*)

◇ [hajón]: állás, dobogó, emelvény

◇ (*szak*): foggóplás, protézis (*szak*)

hidász (fn) ◇ (*szak*): hídverő, utász, hídvető

hideg I. (mn) ◇ fagyos, jeges, kihűlt, lehűtött, jégbe hűtött, hús, hűvös, fűtetlen, dermesztő, zimankós, csipős [időjárás], metsző [szél], éles [szél] ◆ FORRÓ, MELEG, FÜTÖTT

◇ fagyasztott, izzítatlan, melegítetlen, préselt ◆ OLVASZTOTT, FORRASZTOTT, HEGESZTETT

◇ szenttelen, szenvedélytelen, szenvedélymentes, érzéketlen, közönyös, frigid, rideg, közömbös, tartózkodó, begombolkozott, barátságtalan, egykedvű, fásult, élettelen | szívtelen, keményszívű, kegyetlen, cinikus | elfogulatlan, pártatlan, józan ◆ ÉRZÉKI, HEVES | MELEGSZÍVŰ

hideg II. (fn) ◇ fagy, cidri, zimankó, csikor (*táj*) ◆ MELEG, FORRÓSÁG, HŐSÉG

◇ kamra, spájz, hűtő, frizsider, jég

◇ (*szleng*): bőrtön, fogház, kaptár (*szleng*), kóter, sitt (*szleng*), jég (*szleng*)

◇ fázás, reszketés, borzongás, remegés, vacogás, didergés, lúdbőrözés, fagyoskodás

◇ (*rég*): hideglelés

hidegedik (ige) ◇ (*rég*): hidegszik, hül, hűvösödik, kellemetlenebbé válik ◆ MELEGEDIK, MELEGSZIK

◇ (*táj*): hidegül [viszony]

hidegen (hsz) ◇ barátságtalanul, komoran, hűvösen, fagyosan, kimérten, érzéketlenül, zárkózottan, közönyösen, közömbösen, egykedvűen, részvétlenül, szívtelenül, elfásultan, gépiesen, hivatalosan, szenttelenül, szenvedélytelenül, szenvedélymentesen ◆ BARÁTIAN, MELEGEN, LELKESEN

hideghullám (fn) ◇ lehülés, hidegfront, fagyhullám ◆ MELEGHULLÁM, MELEGFRONT

hideglelés (fn) ◇ hidegrázás, hidegláz, lázroham, láz, hidegmenés (*táj*), diderláz (*rég*) | fázás, reszketés, vacogás, remegés, borzongás, didergés

◇ harmadnapos hideglelés, malária, váltóláz, mocsárláz (*rég*)

hidegpadló (fn) ◇ cementpadló, műkő | kőpadló ◆ PARKETT, SZÖNYEGPADLÓ

hidegtál (fn) ◇ imbisztál

hidegvér (fn) ◇ nyugalom, higgadság, komolyság, rendületlenség, magabiztosság, erő, józanság, önuralom, béketűrés | flegma (*biz*), közöny | lélekjelenlét, csigavér

hidegvérű (mn) ◇ hűvös, rendíthetetlen, nyugodt, flegmatikus, érzéketlen, megfontolt, józan, komoly, szenttelen, fegyelmezett | közönyös, közömbös, halvérű ◆ FORRÓVÉRŰ, FORRÓFEJŰ, SZENVEDÉLYES

◇ gátlástalan, kegyetlen, könyörtelen, brutális, embertelen, durva, barbár

◇ (*rég*): fázékony, fázós, fagyos, hidegvette (*rég*)

hídfő (fn) ◇ támpillér, hídpillér, hídláb, ellenfal, támfal, támoszlop

◇ (*szak*): hídfőállítás, támaszpont, állás

hidra (fn) ◇ szörny, szörnyeteg, sárkány, hullámszörny (*rég*)

hidrogén (fn) ◇ köneny (*rég*), könlég (*rég*)

◇ hidrogén-peroxid (*szak*), szókitő

hidrogénbomba (fn) ◇ fúziós atombomba, termonukleáris bomba

hidroplán (fn) ◇ vízirepülőgép | siklócsónak

hídverő I. (mn) ◇ hidászati, hídvető

hídverő II. (fn) ◇ hidász, utász, hídvető

hiedelem (fn) ◇ babona, tévhit, feltételezés, képzelődés

◇ hit, vallás | bizalom, bizodalom (*vál*)

◇ (*rég*): meggyőződés, vélemény

hiéna (fn) ◇ törökfarkas (*rég*), samsundkutya (*rég*)

◇ [emberre]: vadállat, hóhér, gyilkos

◇ tőzsdespekuláns | uzsorás, üzér ◆ TÖRVÉNYTISZTELŐ, ADÓFIZETŐ

híg (mn) ◇ cseppfolyós, folyós, vizes, vizenyős, folyékony, ivós (*táj*), hígás (*táj*), hibócsás (*táj*), vékony (*táj*) | felhígított, gyenge, vizezett, íztelen, feleresztett, felöntött ◆ SZILÁRD | SÚRÚ, ÍZES

◇ gyatra, igénytelen, sekélyes, silány, hiányos, elégtelen, szétfolyó, széteső, tartalmatlan ◆ SÚRÚ, OLVASMÁNYOS, TARTALMAS

higany (fn) ◇ mercurium (*szak*), hydrargyrum (*id*), kéneső

◇ (*szleng*): áruló, besúgó

hígevezű (mn) ◇ hígevezű, hebeburgya, ostoba, buta, zavart, szeleburdi, szeleberdi (*táj*), könnyelmű, felelőtlen, széllelbelet ◆ MEGFONTOLT, BÖLCS

higgad (ige) ◊ megnyugszik, csillapodik, csihad (*táj*), lanyhul, mérsékelődik, juházik (*táj*) ♦ HEVESKEDIK, ÖRJÖNG, TOMBOL

◊ (*táj*): ülepszik, tisztul [víz]

higgadt (mn) ◊ megfontolt, érett, okos, bölcs, józan, komoly, hidegvérű, szenvtelen, visszafogott, mértéktartó, mértékletes, óvatos, előrelátó, elővigyázatos, körültekintő, nyugodt ♦ MEGGONDOLATLAN, FORRÓFEJŰ, SZENVEDÉLYES

◊ [folyóvíz] (*táj*): leülepedett, kiforrott, letisztult, megtisztult, lecsendesedett ♦ FELKAVART, ZAVAROS

higiénikus (mn) ◊ fertőtlenített, csíramentes, steril, aszeptikus (*szak*), fertőzésmentes, egészséges, tiszta ♦ EGÉSZSÉGTELEN, SZENNYEZETT, FERTŐZŐ

hígit (ige) ◊ felelreszt, vizez | old ♦ SŰRÍT, TÖMÉNYÍT

◊ [bort]: hamisít, felvizez

◊ [pénzt]: értéktelenít, lenyom, ront

◊ sekélyesít, felszínessé tesz, kevesbít, gyengít, tompít

hígul (ige) ◊ ritkul, gyérül, lazul, oldódik, oszlik, folyósodik (*rég*) ♦ SŰRŰSÖDIK, ERŐSÖDIK, ÖSSZEÁLL

hihetetlen I. (mn) ◊ valószínűtlen, lehetetlen, képtelen, elképzelhetetlen, hiteltelen, kizárt, abszurd, irreális, meglepő, mesebe illő, mesés, inkredibilis (*id*), badar, süket (*szleng*), zagyva, kamu (*szleng*) ♦ HIHETŐ, LEHETSÉGES, AUTENTIKUS

◊ elképesztő, fantasztikus, lélegzetelállító, szédületes, szenzációs (*biz*), szuper (*biz*), rendkívüli, hallatlan, kimondhatatlan **Sz**: még a nap is megáll az égen csudájában; illet még a nagyapám se látott!; megáll az ember esze ♦ SZOKVÁNYOS, ÁTLAGOS, KÖZÖNSÉGES

hihetetlen II. (hsz) ◊ nagyon, hihetetlenül, elképesztően, fantasztikusan, lélegzetelállítóan, szédületesen, szenzációsan (*biz*) ♦ ÁTLAGOSAN, SZOKVÁNYOSAN

hihető (mn) ◊ valószínű, valószínű, lehetséges, elképzelhető, reális ♦ HIHETETLEN, VALÓSZERŰTLEN, IRREÁLIS

hím¹ (fn) ◊ férfi, férfiszemély

◊ apaállat, kan ♦ NÖSTÉNY, ANYAÁLLAT

◊ szoknyavadász, nőfaló, nőbolond

◊ (*rég*): porzó, hímpor, virágpör

◊ [jelzőként]: hímnemű | férfias, maskulin (*szak*) ♦ NÖNEMŰ | NŐIES, FEMININ

hím² (fn) ◊ (*rég*): díszítés, dísz, minta

himbál (ige) ◊ lóbál, lenget, hintáztat, csinbáz (*rég*), ringat, lógáz, lógingál (*táj*), lötyikál (*táj*), hajcál (*táj*), hócögget (*táj*), inogat (*táj*)

himbálódzik, himbálózik (ige) ◊ mozog, ring, ringatózik, lebeg, imbolyog, leng, inog, lóbádkiz, cölönköl (*táj*), csilingálódkiz (*táj*), köllönc (*táj*), lógingászik (*táj*), hócál (*táj*)

◊ (*szleng*): táncol, lötyög (*biz*), csörög (*szleng*), ráz (*szleng*)

hímes (mn) ◊ hímezett, hímezett, kivarrt (*táj*), ékesített, sujtásos, zsinóros

◊ színes, színpompás, tarka, cifra, ékes, virágos, díszes, díszített ♦ SZÍNTÉLEN, DÍSZTELEN

◊ [beszéd]: megtévesztő, megejtő, mézesmázos, kertelő ♦ EGYSZERŰ, VILÁGOS, LOGIKUS

hímez (ige) ◊ kézimunkázik, kivarrt (*táj*), hímet varr, tűz, zsinóroz

◊ fest, ékesít, tarkáz (*táj*) | díszít

◊ (*táj*): kertel, óvatoskodva beszél, hímez-hámoz, mellébeszél | [beszédet] szépít, cifráz, köntörfalaz

hímez-hámoz (ige) ◊ kertel, köntörfalaz, elhomályosít, mellébeszél, csüri-csavarja a dolgot, ötöl-hatol, kibújik a válasz alól, hümmög-hámmog (*táj*) **Sz**: kerületi, mint macska a forró kását ♦ LÉNYEGRE TÖR, AMI A SZÍVÉN, AZ A SZÁJÁN

◊ húzódozik, el-elmaradozik, kelleetlenül csinál, hámfázik (*táj*) ♦ LELKESEDIK

himlő (fn) ◊ variola (*szak*), feketehimlő, hólyagos himlő, valódi himlő

◊ bárányhimlő

◊ (*táj*): veres himlő, skarlát, vörheny

◊ himlőhely, heg, ragya, hólyag, pattanás, patécs (*táj*), kiütés, ripacs (*táj*), csécs (*rég*)

himlőhelyes (mn) ◊ ragyás, ragyaverte, himlőheges, pörsenéses, ripacsos (*táj*), ribancos (*táj*), aprókeltes (*táj*), bibircsókós (*táj*), kecskebőrű (*táj*), lyukadtas (*táj*), jégverte (*tréf*), szüette (*tréf*), ragyabunkós (*durva*)

hímnem (fn) ◊ masculinum (*id*) ♦ NÖNEM, FEMININUM (*id*)

hímnemű (mn) ◊ hím, férfiúi, férfias, maskulin (*szak*) ♦ NÖNEMŰ, NÖSTÉNY, FEMININ

hímnusz (fn) ◊ ünnepi dal, magasztalás, dicsének, óda, örömenek, istenáldás (*táj*)

◇ (*biz*): dicshimnusz

himpellér (fn) ◇ gazember, csirkefogó, gazfickó, szélhámos, svindler (*biz*), svihák (*biz*), kókler, pernahajder, zsvivány (*rég*), semmirevaló, semmirekellő, akasztófavirág, mákvirág | csibész, gézengúz, kópé, rosszcsont, lókötő, ördögfióka, jómadár, imposztor

hímpor (fn) ◇ (*rég*): virágpó, pollen (*szak*)

◇ érintetlenség | üdeség, frissesség, természetesség

hímvesző (fn) ◇ férfi szeméremtest, fallosz (*szak*), pénisz (*szak*), nemzőszerv, nemzőtag (*vál*), pöcs (*durva*), füttykös (*biz*), füttyülő (*biz*), füttyi (*biz*), fark (*biz*), lödörgő (*tréf*), bögyörő (*biz*), kuki (*biz*), kukac (*biz*), szerszám (*szleng*), karó (*szleng*), dákó (*szleng*), műszer (*szleng*), fegyver (*szleng*), fasz (*durva*), bille (*táj*), bőrcankó (*táj*), csószbőgettyű (*táj*), komagyűjtő (*táj*), lányfűrő (*táj*)

hímzés (fn) ◇ kézimunka, dísz, hímvarrás (*rég*)

hínár (fn) ◇ növény, inda, békaszőlő, gubancosbéka (*táj*), omboly (*táj*), gyöszöny (*táj*), szittyó (*rég*)

hindu (mn) ◇ indiai, indus (*rég*)

hint (ige) ◇ szór, hullat, permetez, vet, dobál, szítál

hinta (fn) ◇ hinga (*rég*), lóba (*rég*), lóga (*rég*), limba (*táj*), lólinka (*táj*), galló (*táj*), hajsóka (*táj*), hilinta (*táj*), gallóka (*rég*), libikóka, mérleghinta

hintázik (ige) ◇ ide-oda leng, erre-arra dől, inog, ring, ringatózik, billeg, hintálózik, csilingál (*táj*), lingál (*táj*), lógázik (*táj*), hajkózik (*táj*), hilintázik (*táj*), inókázik (*táj*)

hintó (fn) ◇ úri kocsi, ekvipázs (*rég*), batár, homokfutó, cséza, bricska, faéton (*id*), landauer (*rég*) | fogat

hintőpor (fn) ◇ púder, por, talkum

hiperbola (fn) ◇ (*szak*): nagyítás, túlzás

◇ (*szak*): kúpmetszet

hipotetikus (mn) ◇ feltételezett, állítólagos, elméleti ◆ VALÓSÁGOS, REÁLIS | TULAJDONKÉPPENI (*szak*)

hipp-hopp (msz) ◇ egyszerre, váratlanul, egyszer csak, gyorsan, hirtelen ◆ LASSAN

hír (fn) ◇ értesülés, információ, újság, hallomás, tudomás, híresztelés | szóbeszéd, fáma, mendemonda, temonda (*rég*), pletyka, pletyi (*biz*), pletyus (*biz*), drót (*szleng*), füles (*szleng*) | koholmány, álhír, kacsa (*biz*), rémhír

◇ értesítés, üzenet, felvilágosítás, tájékoztatás, tudósítás, közlemény, közlés, kommuniké (*szak*), bejelentés, jelentés, jeladás, beszámoló, riport, krónika, referátum (*szak*), ismertetés

◇ hírnév, nevezetesség, tekintély, köztisztelet, elismertség, megbecsültség, közbecsülés, hódolat, dicsőség, presztízs, respektus (*id*), renomé (*biz*), reputáció (*id*), nimbusz, ázsió (*id*)

híradás (fn) ◇ üzenés, üzenet, értesítés, közlés, összeköttetés, kapcsolat

◇ hírek (*szak*), információ, kommuniké (*szak*), jelentés, nyilatkozat, közlemény, tudósítás

híradástechnika (fn) ◇ távközlés, telekommunikáció (*szak*), híradásügy, technika

híradó I. (mn) ◇ tudósító, értesítő, kikiáltó, hirdető, híresztelő

◇ (*szak*): híradós [század], távbeszélő [katona], távirás [katona], tyúkbeles (*szleng*), híres (*szleng*), prűntyögős (*szleng*), antennás (*szleng*)

híradó II. (fn) ◇ hírek, híradás, krónika, közlöny, tudósítás

◇ (*rég*): hírvivő, hírnök, herold (*rég*), hírmondó, hirhozó, követ, futár

hirdet (ige) ◇ tudomására hoz, tudomására juttat, tudat, tudtul ad, nagydobra ver, elhíresztel, kidobol, kikürtöl, elterjeszt, ismertet, közöl, nyilvánosságra hoz, népszerűsít, reklámoz ◆ ELTITKOL, ELHALLGAT, TITOKBAN TART

◇ [eszmét]: terjeszt, tanít, állít, bizonygat, prédikál, kinyilatkoztat

◇ tanúsít, igazol, bizonyít

hirdetés (fn) ◇ közzététel, közlés, népszerűsítés, hírverés, propagálás, reklámozás, kidobolás (*táj*), kikürtölés, propaganda ◆ ELHALLGATÁS, TITKOLÁS

◇ felhívás, közlemény, hirdetmény, reklám, reklámcédula, falragasz, plakát, szórólap, prospektus

hirdetmény (fn) ◇ hirdetés, értesítés, közzététel, bejelentés, kihirdetés, felhívás, közlemény, proklamáció (*id*), kiáltvány

◇ plakát, falragasz, körlevél

hirdetőoszlop (fn) ◇ reklámoszlop

hirdetőtábla (fn) ◇ faliújság, falitábla, tacepao (*biz*)

híres I. (mn) ◇ hírneves, nevezetes, ismert, elismert, híres-neves, tekintélyes, világhírű, világhíres, jelentős, illusztris, kiváló, népszerű, beérkezett, befutott, közkedvelt, famózus (*id*), prominens (*id*), nagynevű, neves, jónevű, nagyhírű **Sz:** a verebek is róla csiripolnak; hét országra szól, mint a lőcsei

kalendárium; hét országra szól, mint a zsidó kalendárium; hét vármegyére szól; híres, mint az őri bicsak
 ♦ ISMERETLEN, NÉVTELEN

◇ (*pej*): hírhedt, elhíresült, elhíresedett, közönséges, rossz hírű, famózus (*id*), címeres (*táj*)

híres II. (fn) ◇ (*pej*): hírhedt alak | gazember, szélhámos, csirkefogó, akasztófárávaló

híresség (fn) ◇ hírnév, jelentőség, fontosság, nevezetesség, presztízs, nimbusz, autoritás (*id*), reputáció (*id*), renomé (*biz*), ismertség, ázsió, híreslét (*rég*), tekintély

◇ kiválóság, kitűnőség, notabilitás (*id*), celebritás (*id*), sztár

híresztel (ige) ◇ [hírt]: terjeszt, továbbmond, továbbad, hírel (*táj*), tudomására juttat, értésére hoz, újságol, hirdet, híret költi, világgá kürtöl, kikiált, reklámoz ♦ ELHALLGAT, TITKOL, MAGÁBAN TART

◇ mesél, regél, rebesget, szétkürtöl, pletykázik, pletykálgodik, tereferél, kofálgodik, fünek-fának elmond

híresztelés (fn) ◇ szóbeszéd, mesebeszéd, kacsa (*biz*), pletyka, pletyi (*biz*)

hírharang¹ (fn) ◇ (*pej*): szószatyor, pletykafészek, rémhírterjesztő, hírvivő, falu szája, szószátyár, hírmondó

hírharang² (fn) ◇ japán harangvirág, nyári harang, óriás harangvirág

hírhedt, hírhedett (mn) ◇ rossz hírű, hírből álló, megbélyegzett, gyanús, cégéres, címeres, csihés (*táj*)
Sz: veszett híre van; ismerik, mint a rossz pénz ♦ HÍRES, JÓ HÍRŰ, ELISMERT

◇ (*rég*): ismert, híres, nevezetes, hírneves, neves, tekintélyes, tisztos ♦ ISMERETLEN, NÉVTELEN, IDEGEN

hírközlés (fn) ◇ információ, kommunikáció, tájékoztatás, felvilágosítás, értesítés, jelentés, tudósítás, közlés | média

hírlap (fn) ◇ újság, napilap, lap, zsrnál (*rég*), sajtó

hírlík (ige) ◇ híre jár, híre megy, híre terjed, mesélik, rebesgetik, azt beszélnek, suttogják, közkézen forog, forgalomban van, kering (*biz*), cirkulál (*id*), csapódik (*táj*), hallatódik (*táj*) **Sz:** verebek csiripelik; az a hír járja; azt suttogja a fáma

hírmagyarázat (fn) ◇ kommentár, háttér, hírháttér, háttérmagyarázat, elemzés

hírmagyarázó (fn) ◇ kommentátor, elemző, szakértő

hírnév (fn) ◇ dicsőség, hír, elismertség, tekintély, presztízs (*id*), respektus (*id*), renomé (*biz*), reputáció (*id*), nimbusz, ázsió

hírneves (mn) ◇ híres, elismert, ismert, nagyhírű, neves, nagynevű, famózus (*id*), világhírű, jelentős, tekintélyes, közismert, figyelemre méltó ♦ ISMERETLEN, JELENTÉKTELEN, SEMMITMONDÓ

hírnök (fn) ◇ hírmondó, hírvivő, hírhozó, követ, küldönc, futár (*rég*), kengyelfutó (*rég*), üzenetvivő, kifutó, herold (*rég*), kurír (*rég*)

hirtelen I. (mn) ◇ heveny, gyors, lökészerű, elszáratott, váratlan, elhamarkodott, rapid, improvizatív (*id*) ♦ LASSÚ, FOKOZATOS, ELTERVEZETT

◇ robbanékony, lobbanékony, megfontolatlan, pukancs, ingerlékeny, kolerikus (*szak*), mohóbaszi (*táj*) ♦ HIGGADT, MEGFONTOLT, KÖRÜLTEKINTŐ

hirtelen II. (hsz) ◇ rögtön, hirtelenében, gyorsan, sietősen, sietve, hamar, hamarjában, tüstént, hevenyében, ripsz-ropsz, egykettőre, egyszerre, egyszer, egyszeriben, egyszer csak | váratlanul, rögtönözve, elhamarkodva, meglepetésszerűen, egyik napról a másikra **Sz:** mint derült égből a villámcsapás; mint derült égből a lórúgás; mintha az égből esett volna; hopp hírével; hübelebalázs módjára ♦ LASSAN, FOKOZATOSAN, ÁTGONDOLVA

hirtelenszőke (mn) ◇ lencsözőke, világosszőke, platinaszőke, kenderhajú, szösz, szöszke, kese (*táj*), baláj (*táj*)

hírvivő (fn) ◇ hírnök, hírmondó, hírhozó, küldönc, kifutó, herold (*id*), futár (*rég*), fullajtár, kurír (*rég*), üzenetvivő, ordonánc (*rég*), kengyelfutó (*rég*), követ

◇ hírharang, hírhordó, pletykafészek, falu szája, szószatyor

historia (fn) ◇ történelem, történet, történelemtudomány, történetírás

◇ krónika, elbeszélés, történet, sztori (*biz*), mese, monda, mítosz, legenda | széphistória

◇ képzelgés, szóbeszéd, feltevés, álhir, agyszülemény, mendemonda

historiás I. (mn) ◇ elbeszélő, történetmondó

historiás II. (fn) ◇ (*rég*): énekmondó, énekes, regős, igric (*rég*), lantos, bárd

hisz (ige) ◇ [igaznak] elfogad, igaznak tart | hitelt ad <vminek>

◇ vél, gondol, gyanít, feltételez, tart, arányoz (*táj*) | vélekedik

◇ bizakodik, reménykedik, bízik, remél ♦ KÉTELKEDIK, KÉTSÉGBE VON

hiszekegy (fn) ◇ (*szak*): krédó, hitvallás, apostoli hitvallás, hitvallomás (*vál*)

hiszékeny (mn) ◇ naiv, gyermeteg, hiedékeny (*rég*), hiszes (*táj*), együgyű, gyanútlan, jóhiszemű, óvatlan

◆ KÉTKEDŐ, GYANAKVÓ, SZKEPTIKUS

hiszen, hisz I. (ksz) ◇ mert, mivel, ugyanis, minthogy, mivelhogy, végtére

hiszen, hisz II. (hsz) ◇ tudvalevőleg

◇ elvégre

◇ bizony

hisztéria (fn) ◇ (*szak*): idegroham, kirobbanás, dühöngés, örvöngés

◇ idegesség, feszültség, dili, hülyeség, bolondóra (*biz*), ötperc (*biz*), hóbort, szeszély, hiszti (*biz*), rapli (*biz*)

◆ NYUGALOM, HIGGADTSÁG

hisztériázik (ige) ◇ (*biz*): hisztizik (*biz*), dilizik, idegrohamot kap, raplizik, jelenetet rendez, rájön a bolondóra, rájön az ötperc (*biz*), rájön a hoppáré (*biz*) ◆ MEGNYUGSZIK

hisztérikus (mn) ◇ (*szak*): hisztériás (*id*), ingerlékeny, eszeveszett, eszelős, zaklatott, őrült, örvöngő

◇ tomboló, mániákus, felindult, felkorbácsolt ◆ NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT

hisztizik (ige) ◇ (*biz*): hisztériázik, dilizik, idegrohamot kap, raplizik, jelenetet rendez, rájön a bolondóra, rájön az ötperc (*biz*), rájön a hoppáré (*biz*)

hit (fn) ◇ vélekedés, hiedelem, bizalom, hiszem (*vál*), fides (*id*), meggyőződés, bizonyosság

◇ vallás

◇ eskü, esküvés, becsületszó, becsszó (*biz*) | esküvő (*rég*)

◇ (*táj*): szavahihetőség, hitel

hit eget (ige) ◇ áltat, kecsgetet, biztat, szédít (*biz*), bolondít, megtéveszt, félrevezet, ámit, hamiskodik, mecegetet (*táj*), hitet (*táj*), kábít (*biz*), etet (*szleng*) **Sz:** az orránál fogva vezet; port hint a szemébe

hitelhagyott (mn) ◇ hittagadó, hitelhagyó, hitáruló, hitszegő, eretnek, renegát, aposztata (*vál*), hittőlszakadt (*rég*)

◇ elvtagadó, elpártolt, esküszegő, hűtlen, áruló, csalárd, csalfa, hamis, hívtelen (*rég*)

hitel (fn) ◇ szavahihetőség | tekintély, hírnév, becsület

◇ kölcsön, kredit (*id*), kontó (*rég*) | hitelezés

◇ hitelesség, valódiság, érvényesség | valószínűség, valószerűség

hiteles (mn) ◇ hitelt érdemlő, megbízható, szavahihető, biztos, közhitelű, hitelre méltó, hű, tárgyyszerű ◆ HAZUG, CSALÁRD, ILLETÉKTELEN

◇ eredeti, valódi, igazi, hamisítatlan, autentikus, bizonyított, originális, igazolt, szabályos, valóságyszerű ◆ HAMIS, MÁSOLT, GYANÚS

◇ hivatalos, törvényes, jogos, elismert | hitelesített ◆ TÖRVÉNYELLENES, JOGTALAN

hitelesít (ige) ◇ igazol, elismer, elfogad, törvényesít, legalizál, legitimizál (*id*) ◆ HAMISÍT, VISSZAUTASÍT, ELUTASÍT

◇ aláír, ellenjegyez, megpecsétel, szignál (*biz*)

hitelez (ige) ◇ kölcsönöz, kölcsönad, kreditál (*id*), hitelbe ad

hitelező (mn és fn) ◇ kölcsönző, kölcsönadó, tőkés, tőkepenzes, bankár, uzsorás, kreditor (*id*)

hitelintézet (fn) ◇ hitelbank, bank, bankház, pénzintézet

hitelképes (mn) ◇ fizetőképes

hitellevél (fn) ◇ akkreditív (*id*), hitelvény

hites I. (mn) ◇ esküdt, felesküdt, felesketett, törvényes, hivatalos ◆ ESKÜSZEGŐ

◇ (*rég*): megbízható, hű, valódi, igazi, igaz, igazándi (*táj*), eredeti ◆ UTÁNZAT

hites II. (fn) ◇ (*rég*): hitestárs (*rég*), hitvestárs, házastárs, pár, hitves

hitetlen (mn) ◇ kétkedő, hitszegő, kételkedő, kétségeskedő, tamáskodó, szkeptikus, hitetlenkedő, bizalmatlan, gyanakvó ◆ MEGGYŐZŐDÉSESE, HATÁROZOTT, ELTÖKÉLT

◇ istentagadó, ateista, istentelen, pogány, vallástalan, agnosztikus (*szak*) | kutyahitű, gyaur **Sz:** se istene, se hite ◆ HÍVŐ, VALLÁSOS, ISTENFÉLŐ

◇ (*rég*): megbízhatatlan, hűtlen, hitszegő, áruló, csalárd, kérdéses, gyanús ◆ KÖTELESSÉGTUDÓ, ELVHŰ, HITELES

hitetlenkedik (ige) ◇ kételkedik, kétkedik, bizalmatlankodik, gyanakodik, él a gyanúperrel, tamáskodik, nem hisz a szemének ◆ HISZ, BÍZIK

hitközség (fn) ◇ gyülekezet, nyáj (*vál*)

hitoktatás (fn) ◇ vallásoktatás, hithirdetés, katekézis (*id*)

hítségő (mn) ◇ hazug, áruló, megbízhatatlan, állhatatlan, hűtlen, hittörő, szöszegő | esküszegő | perfíd (*rég*), hitehagyó, renegát | kétkulacos, kétszínű, ludas, csalfa, csalárd, illojális ◆ ELVHÚ, MEGBÍZHATÓ, HÚSÉGES

◇ [házastárs, szerelmes]: hűtlenkedő, erkölcsstelen ◆ HÚSÉGES

hittan (fn) ◇ hittudomány, teológia (*szak*), vallástan, istentudomány (*rég*), istenészet (*rég*), dogmatika

hittérítés (fn) ◇ misszió, küldetés, térítés, hitterjesztés

hittérítő (fn) ◇ misszionárius (*id*), hitterjesztő, hitkövet (*rég*), térítő, hitszónok, prédikátor, igehirdető, hithirdető

hittudomány (fn) ◇ teológia (*szak*), vallástan, istentudomány (*rég*) | dogmatika

hitvallás (fn) ◇ krédó, hiszekegy | tan, dogma

◇ meggyőződés, hivatás, célkitűzés, szándék, ars poetica (*id*), felfogás, nézet, alapelv, állásfoglalás

hitvány (mn) ◇ rossz, silány, értéktelen, vacak, vicik-vacak, csapnivaló, ócska, ramaty (*biz*), bővli, tartalmatlan, snassz (*biz*), szar (*durva*), smonca (*szleng*), tré (*szleng*), lepra (*szleng*), ebenlógó (*táj*), kötélrelvő (*táj*) **Sz:** bagót sem ér ◆ ÉRTÉKES, TARTALMAS, JÓ

◇ (*táj*): fejletlen, sovány, beteges, erőtlen, gyatra, nyámnyla, nyavalyás, nyeszlett, tesztesza (*táj*), csenevész, vézna, nyamvadt, kaszvány (*táj*), belgeges (*táj*), nyehé-nyühe (*táj*), nyuzga (*táj*) | girhes [ló] ◆ ERŐS, MEGTERMETT, NAGYDARAB

◇ gyalázatos, alávaló, aljas, alantas, erkölcsstelen, becstelen, jellemtelen, semmirekellő, komisz, rongy, szemét, utolsó, szarházi (*durva*), szarjankó (*szleng*), tetű (*szleng*), trehány, akasztófavirág, csifincs (*táj*) ◆ TISZTELETREMLTŐ, TISZTESSÉGES, BECSÜLETES

hitves (fn) ◇ házastárs, hites, hitestárs, házaspár, partner, pár | feleség, hitvestárs (*rég*), asszony, oldalborda (*biz*), nej, anyjuk (*táj*)

hiu (fn) ◇ (*táj*): padlás, szénapadlás

◇ (*táj*): füstfogó [tűzhelyé]

hiú (mn) ◇ elbizakodott, beképzelt, nagyképű, öntelt, önelégült, önhitt, kérkedő, dicsekvő, magahitt (*rég*), magakellő ◆ SZERÉNY, MÉRSÉKELT, ŐSZINTE

◇ tetszelgő, piperkóc, tetsző, cicomázó, páváskodó ◆ EGYSZERŰ, TERMÉSZETES, PURITÁN

◇ hiábavaló, üres, tartalmatlan, fölösleges, improduktív, haszontalan, céltalan ◆ HASZNOS, VALÓDI, REÁLIS

hiúság (fn) ◇ önhittség, önimádat, önteltség, beképzeltség, elbizakodottság | hivalkodás, tetszelgés ◆ SZERÉNYség, MÉRTÉKLETESSÉG, ŐSZINTESSÉG

◇ semmiség, hiábavalóság, haszontalanság, hívság

hív¹, **hí** (ige) ◇ szólít, rendel, hivat, idéz, invitál, meghív, szól, kér, odaint, odafütyent, odacsodít, küld <kiért>, értesít, odacítál, kittyeget (*táj*) ◆ ELKÜLD, ELTÁVOLÍT, ELUTASÍT

◇ [munka]: vár, csábít, csalogat, szólít, vonz, készlet <vmire>, sürget <vmire>

◇ felhív, telefonál, csörög <vkinek> (*biz*), jelentkezik

◇ nevez, elnevez, megnevez, keresztel, címez, szólít | említ

◇ (*szak*): aduz, aduzik, játszik

◇ előhív [fényképet]

hív² I. (mn) ◇ (*rég*): hű, hűséges, hívséges (*rég*), ragaszkodó, elmaradhatatlan, kitartó, lojális ◆ CSAPODAR, KÖPÖNYEGFORGATÓ

◇ hívó ◆ HITETLEN, HITEHAGYOTT

hív² II. (fn) ◇ követő | párthíve <vkinek>

◇ (*rég*): szerelmese <vkinek>

hivalkodik (ige) ◇ dicsekszik, kérkedik, felvág, nagyzol, henceg, flancol (*szleng*), büszkélkedik, hetvenkedik, dölyfösködik, pöffeszkedik, kevélykedik, fenn hordja az orrát, fitogtat **Sz:** rázza a rongyot; henceg, mint árpacipó a kemencében; felvág, mint a pesti poloska ◆ SZERÉNYKEDIK, PALÁSTOL, ELHALLGAT

◇ tetszeleg, díszleg, cifrálkodik (*táj*), páváskodik, flancol, piperézkedik (*táj*), virít **Sz:** riszálja magát; móríkája magát; hányja-veti a farát; fesseleg, mint a makk hetes; öli a pompa

◇ (*rég*): lebzsel, lustálkodik

hivalkodó (mn) ◇ dicsekvő, kérkedő, nagyzó, hencegő, hetvenkedő, fennhéjázó, felfuvalkodott, pöffendő, felvágó, kevély, elbizott, nagyképű, procc (*biz*), osztentatív (*id*) ◆ SZERÉNY, VISSZAHÚZÓDÓ

◇ feltűnő, cicomás, díszes, túldíszített, ríktó, virító, csicsás (*biz*), cifra, csiricsári (*táj*), ízléstelen | feltűnősködő, tetszelgő, tükrös (*táj*) ◆ EGYSZERŰ, ÍZLÉSES

hívás (fn) ◇ szólítás, hívogatás, nevezés, invitálás (*id*), citálás, idézés ◆ KÜLDÉS

◇ hívó szó, üzenet | felhívás
 ◇ hívójel, aktiválás (*szak*), telefonbeszélgetés, telefoncsengetés, tárcsázás, távválasztás (*szak*)
 ◇ szózat, segélykérés, megidézés, felszólítás, fohászzkodás [múzsákhoz], invokáció (*szak*), evokáció (*id*)
 ◇ előhívás [fényképe]
hívat (ige) ◇ kéret, beidéz, bekövetel, odacitál, [magához] parancsol berendel, küld <vkiért> ♦ ELKÜLD, ELTÁVOLÍT
 ◇ szólíttat, neveztet, hitat (*táj*)
hivatal (fn) ◇ hatóság, szolgálat, igazgatás, igazgatóság, iroda, Büro (*id*), office (*id*), stallum (*rég*), kancellária (*rég*), magisztrátus (*rég*), szervezet, bürokrácia, adminisztráció
 ◇ állás, tisztség, foglalkozás, tiszta, rang, funkció, megbízatás, munkakör, ügykör
hivatali (mn) ◇ hatósági, hivatalos, szolgálati, ügykezelési (*vál*), adminisztrációs, munkaköri, offciális (*id*), funkcionális, bürokratikus
hivatalnok (fn) ◇ köztisztviselő, tisztviselő, hivatalviselő, kormánytiszt, tiszt, bürokrata (*pej*), beamter (*id*), audiat (*id*), offciális (*id*), funkcionárius, ügyintéző, tintanyaló (*pej*), aktakucac (*szleng*), tintakucac (*szleng*), papírmoly (*szleng*), bélyegnyaló (*pej*), irodista (*pej*), fehérköpenyes, bennülő (*táj*)
hivatalos (mn) ◇ hivatali, szolgálati, hatósági, irodai, szervezeti, adminisztrációs, apparátusi (*id*) | formális, bürokratikus ♦ MAGÁN, MASZEK (*biz*)
 ◇ hiteles, szabályos, törvényes, illetékes, legális, engedélyezett, mértékadó, irányadó, szabványos, kötelező, előírásos, megszabott ♦ ÖNKÉNYES, ILLEGÁLIS, SZABÁLYTALAN
 ◇ kimért, szertartásos, merev, hüvös, pedáns, korrekt, pontos, precíz, akkuratús, alapos ♦ HÉTKÖZNAPI, INFORMÁLIS, FESZTELEN
 ◇ <vhová>: meghívott, idézett, citált (*id*), invitált (*id*), elvárt
hivatalsegéd (fn) ◇ pedellus (*rég*), altiszt, szolga, törvényszolga, kifutó, kihordó, kézbesítő, küldönc
hivatás (fn) ◇ hajlam, elhivatottság, készség, hajlandóság, elrendeltetés, késztetés, vokáció (*id*), tehetség, rátermettség
 ◇ foglalkozás, mesterség, pálya, szakma, professzió (*id*), szerep, funkció, tiszt, állás
 ◇ életcél | feladat, köteleesség, küldetés, rendeltetés, misszió, cél, szolgálat
hivatásos I. (mn) ◇ professzionális, profi (*biz*), céhbéli, szakmabeli, hivatásszerű, foglalkozászerű, szakszerű, gyakorlott, tapasztalt, hozzáértő, beavatott, mesteri, szakképzett, képzett | elsőrendű, elsőrangú, kiemelkedő, jelentős, kimagasló, rendkívüli ♦ AMATŐR, MŰKEDVELŐ, SZAKSZERŰTLEN
hivatásos II. (fn) ◇ profi (*biz*), professzionista ♦ AMATŐR
 ◇ (*biz*): prostituált, kurva (*durva*), szajha
hivatkozás (fn) ◇ idézés, idézet, utalás, citálás, citátum, említés, megemlítés, vonatkozás
hivatkozik (ige) ◇ idéz, citál, apellál, aposztrofál, utal, említ, felhoz, megidéz, céloz
hivatlan (mn) ◇ tolakodó, kéretlen, betolakodó, fogadatlan, spontán, önkéntes | váratlan ♦ MEGBÍZOTT, FELFOGADOTT | RÉG VÁRT
 ◇ illetéktelen, elutasított, visszautasított, elfogadatlan ♦ ILLETÉKES, FELELŐS
hivatott (mn) ◇ (*vál*): ihletett, predesztinált (*id*), vérbéli, rátermett, kompetens (*szak*), autentikus, följogosított, illetékes, hozzáértő, szakértő, szakavatott, alkalmas, megbízható ♦ KONTÁR, DILETTÁNS
híven (hsz) ◇ köteleességtudóan, hűségesen, állhatatosan, hűen, őszintén, nyíltan, leplezetlenül ♦ CSALÁRDUL, HÜTLENÜL, ÁLLHATATLANUL
hívogató I. (mn) ◇ vonzó, csábító, kíváncsú, csábos, csalogató, tetszetős, étvágygerjesztő, gusztusos, inycsiklandozó, ízletes ♦ VISSZATASZÍTÓ, ELLENSZENYES, UNDIRÍTÓ
hívogató II. (fn) ◇ (*rég*): vendég hívó, vőfély
 ◇ (*rég*): köszöntő
hívószám (fn) ◇ telefonszám, szám, kapcsolási szám
hívó (mn és fn) ◇ istenhívó, istenfő, istenes, vallásos, religiózus (*rég*), kegyes (*rég*), ájtatos, áhítatos <vki előtt> ♦ HITETLEN, ATEISTA
hízeleg (ige) ◇ hajbókol, bókol, gaszulál (*szleng*), nyalizik (*biz*), nyal (*szleng*), kellemkedik, udvarol, dörgölődzik, dörgölözik, cincoskodik (*táj*), júdaskodik (*táj*), simánkodik (*táj*), színeskedik (*rég*) **Sz:** a seggét nyalja; a talpát nyalja; csapja a levét; csapja a csikot a lencsével; csúszik-mászik; igen evez róka farkával; róka farkát billegeti; kelletti magát, mint a rossz szekér a hájnak; méz csurog a szájából; nagyon tömjénez <vkinek>; pohár mellett szól; punyizik <vkinek>; násznagy akar lenni
 ◇ kedveskedik, cirógat, becézget, törleszkedik **Sz:** törleszkedik, mint a macska
hízélgés (fn) ◇ hajbókolás, gaszulálás, nyalizás (*biz*), seggnyalás (*durva*), pedálozás (*biz*), nyalás (*szleng*)

◇ kedveskedés, becézgetés

hízik (ige) ◇ kövéredik, gömbölyödik, kerekedik, telik, hájasodik, hájasul, húsosodik, testesedik, terebélyesedik, domborodik, pocakosodik, vastagodik, dalmahodik (*táj*), faggyasodik (*táj*), szétternyed (*táj*, *pej*) ◆ FOGY, SORVAD, SZÁRAD

◇ gazdagszik, zsírosodik, gyarapodik, prosperál ◆ SZEGÉNYEDIK

hizlal (ige) ◇ táplál, etet, töm, kövérít | vastagít ◆ FOGYASZT, KOPLALTAT, ÉHEZTET

◇ gazdagít (*biz*), gyarapít (*biz*)

hízó (fn) ◇ sertés, disznó, malac, koca, coca, rőfi (*biz*), hizlalmány (*rég*)

hízott (mn) ◇ kövér, telt, gömbölyű, hájas, hizlalt, hizánkós (*táj*) | tömött [baromfi]

◇ [ökör]: göböly

hó¹ (fn) ◇ hópehely, hópihe, hókristály | hórétteg

◇ [jelzőként]: hófehér, fehér | ősz

◇ (*szleng*): kokain, kábítószer

hó² (fn) ◇ hónap

hó³ (msz) ◇ hé!, halló!

◇ megállj!

hóakadály (fn) ◇ hótorlasz, hótömeg, hófúvás

hobby (fn) ◇ kedvtelés, időtöltés, szenvedély, passzió (*biz*) | hóbort, vesszőparipa, rapli (*szleng*), dili (*szleng*) ◆ MUNKA, HIVATÁS

hóbelevanc (fn) ◇ (*szleng*): holmi, cókók, batyu, motyó (*biz*), cucc (*biz*), cula, betyárbútor (*rég*), gönc, cumó (*szleng*), hacuka (*biz*)

hóbort (fn) ◇ bolondéria, szeszély, különcködés, vesszőparipa, rögeszme, mánia, rigolya, hepp (*szleng*), fakszni (*biz*), fixa idea (*id*), hangya (*biz*), bogár (*biz*), rapli (*szleng*), habók (*táj*)

hóbortos (mn) ◇ szeszélyes, kiszámíthatatlan, bolondos, bogaras, zsizsikes (*szleng*), hangyás (*szleng*), kerge, rigolyás, mániákus, huzatos (*szleng*), kelekótya, dilinyós (*biz*), raplis (*biz*), habókos (*táj*), hóbörgös (*táj*), gaborgyás (*táj*), fuzsitos (*táj*), hóbörödött (*táj*), csajbókos (*táj*), taszított eszű (*rég*) **Sz**: hiányzik egy kereke; nincs ki a négy kereke; meg van húzatva ◆ KOMOLY, MEGFONTOLT, HIGGADT

hócipő (fn) ◇ hótaposó, hótapsi (*biz*) | kalucsni

hodály (fn) ◇ juhakol, birkaistálló, akol, karám | pajta, istálló, ól

◇ (*biz*): terem, hangár, csarnok

hódít (ige) ◇ előretör, terjed, növekszik, elharapózik, fokozódik | terjeszkedik, birtokba vesz, megszerez, elfoglal, leigáz, tért nyer ◆ VISSZAVONUL, ELVESZÍT

◇ vonz, megnyer, megszerez, befűz (*szleng*), levesz a lábáról

hódítás (fn) ◇ diadal, győzelem, nyereség, siker, előretörés | leigázás ◆ LEVERÉS, SIKERTELENSÉG, VISSZAVONULÁS

◇ birtok, zsákmány, foglalás (*rég*)

hódító (mn és fn) ◇ leigázó, erőszakos, annexiós (*id*), agresszív, támadó, terjeszkedő, rabló ◆ VÉDEKEZŐ

◇ megnyerő, vonzó, csábító, népszerű, nőcsábász, szoknyapécér (*biz*) ◆ VISSZATASZÍTÓ, RIASZTÓ

hóдол (ige) ◇ megalázkodik, engedelmeskedik, szolgál, térdre esik, aláveti magát <vkinek>, arcra borul <vki előtt>

◇ tisztel, respektál, méltányol, csodál, bálványoz, ad, leborul <vki előtt>, meghajol <vki előtt>, tiszteleg

◇ [szokásnak, szenvedélynek] enged, teret ad, szabad folyást enged

hóдолat (fn) ◇ tisztelet, imádat, alázat, bálványozás, rajongás, csodálat, reverencia (*id*), adoráció (*id*) | engedelmesség, meghunyászkodás, megalázkodás, szolgálat, talpnyalás (*pej*)

hóдолó I. (mn) ◇ alázatos, szolgálalkú, meghunyászkodó, hajlongó, hajbókoló, szervilis (*pej*), lakájtermészetű, talpnyaló | lelkes híve <vkinek>

hóдолó II. (fn) ◇ udvarló, gavallér, lovag (*biz*), imádó, tisztelő, csodáló, rajongó

hóдолtság (fn) ◇ elnyomás, szolgáltság, iga, rabiga, rabság

hóеke (fn) ◇ hókotró, hóeltakarító gép, hómaró

hóember (fn) ◇ hóbáb (*táj*), hóbaba (*táj*), csóbika (*táj*)

hóésés (fn) ◇ havazás, pilinkálás (*táj*)

hófehér (mn) ◇ hószín, hószínű, fehér, fejtér (*rég*), patyolatfehér, habfehér, alabástromfehér, vászonfehér, liliomfehér | galambősz, ősz, megőszült ◆ KOROMFEKETE, SZUROKFEKETE, HOLLÓFEKETE

◇ tiszta, patyolat, szepőlóten, mocsoktalan ◆ SZEPLŐS

◇ kristálytiszta, ragyogó, tündöklő ◆ SZENNYES, MOCSKOS

hófúvás (fn) ◇ hóvihar, hófürgeteg, hófuvat (*vál*)

◇ hóakadály, hótorlasz, hópustolás (*táj*)

hógolyó (fn) ◇ hólabda, hógombóc (*táj*), hógomolya (*táj*), hógurulya (*táj*), csóbika (*táj*)

hogyan I. (hsz) ◇ miképpen, miképp, hogy, milyen módon, mi módon, miként, hányadán

◇ milyen fokban, milyen mértékben

◇ mennyiért

◇ ahogyan

hogyan II. (fn) ◇ eljárási mód, módozat, módszer, know-how (*id*)

hogya (ksz) ◇ feltéve, ha, amennyiben

◇ valahányszor, amikor csak

◇ (*táj*): hátha, talán

hogyisne I. (msz) ◇ dehogyis!, semmi esetre sem!, semmi módon!, semmi szín alatt!, semmi körülmények között!, azt már nem!, még mit nem!, szó sem lehet róla!, szó sincs róla!, olyan nincs!, kutya fülét!, a világért sem!, a világ minden kincséért sem!, eszemben sincs!, eszem ágában sincs!, azt ugyan lesheted! abból nem eszel!, ha a fejed tetejére állsz, akkor sem!, ha kétféle vágnak, akkor sem!, arról ne is álmodj!, a herköpáternek sem!, egy nagy túróst!, egy lópikulát!, majd ha fagy!

◇ (*biz*): persze

hogyisne II. (hsz) ◇ hogyne

hogylét (fn) ◇ egészség, közérzet, állapot

hogyne (hsz és msz) ◇ persze, természetesen, magától értetődően, minden bizonnyal, biztosan, okvetlenül, feltétlenül, csakis

hogysem (ksz) ◇ (*rég*): semhogy, mintsem, hogyanem mint (*rég*), hogysem mint (*rég*)

hóhányó (mn és fn) ◇ szélhámos, csaló, megbízhatatlan, kókler, simlis (*szleng*), svihák (*biz*), svindler (*biz*), malmos (*szleng*), firkás (*szleng*), széltoló (*biz*)

hóhéj (fn) ◇ bakó, itélet-végrehajtó, pribék, poroszló (*rég*), vesztő (*rég*), hengér (*táj*), csigázó (*rég*), fejvevő (*rég*)

◇ gyilkos, kínzó, vérengző, briganti

hóka I. (mn) ◇ [ló, szarvasmarha]: csillagos, fehér foltos, holdas

◇ sápadt, halvány, halovány, fakó, beteges

hóka II. (fn) ◇ [lovon]: csillag, hold, fehér folt

hokedli (fn) ◇ konyhaszék

hoki (fn) ◇ jégkorong, jégkorongozás, jégközi

◇ gyeplabda

◇ lovaspóló

hokizik (ige) ◇ jégkorongozik, korongozik

◇ gyeplabdázik

◇ (*szleng*): önkielégítést végez, onanizál (*id*)

hókuszpókusz (fn) ◇ szemfényvesztés, bűvészkedés, varázslat | csalás, mesterkedés, elbűvölés

◇ teketória, húhó, cécó (*biz*), ceremónia, formáság, felhajtás ◆ EGYSZERŰSÉG

hólánc (fn) ◇ terepjárolánc

hold¹ (fn) ◇ holdkorong, holdtányér, holdsarló, istenkalácsa (*táj*)

◇ holdvilág, holdfény, holdsugár

◇ mellékbolygó

◇ mesterséges bolygó, műbolygó, műhold, mesterséges hold, szatellit (*id*), szputnyik

◇ (*rég*): holdhónap

◇ [lovon]: hóka, csillag, fehér folt

hold² (fn) ◇ hód (*táj*), ekealja (*táj*)

holdas (mn) ◇ holdvilágos, holdfényes ◆ NAPFÉNYES, NAPOS | SÖTÉT

◇ sejtelmes, áttetsző, ködszerű

◇ [ló, szarvasmarha]: hóka, csillagos

◇ (*rég*): holdkörös, lunátikus (*id*), alvajáró, holdkórságos | bolond, bolondos, hóbortos, eszelős, eszeficamadott, eszement ◆ ÉPESZŰ

holdfény (fn) ◇ holdvilág, holdsugár

holdfogyatkozás (fn) ◇ holdhomály (*rég*), holdmorkolás (*rég*), eklipszis (*id*)

holdkóros (mn és fn) ◇ holdkórságos, alvajáró, lunatikus (*id*), éjbolygó (*rég*), hobolygó (*rég*), holdas (*táj*), hóboros (*táj*)

holdtölte (fn) ◇ telihold, telehold

holdvilág (fn) ◇ holdfény, holdsugár, visszfény
 ◇ hold
 ◇ (*tréf*): kopaszság

holdvilágos (mn) ◇ holdas, holdfényes, hold világította (*rég*)
 ◇ romantikus, ábrándos, ábrándozó

holdviola (fn) ◇ élő holdviola, atlaszvirág, holdfü, holdruta, holdvilágfü

holland, hollandi (mn és fn) ◇ hollandiai, hollandus (*vál*), németalföldi

holmi I. (fn) ◇ cucc (*biz*), cececula (*táj*), dolog, cókók, portéka, hóbelevanc (*biz*), hiszihuszi (*táj*), csomag, szajré (*szleng*), motyó (*biz*), betyárbutor (*rég*)
 ◇ csomag, poggyász, balyu, málna

holmi II. (nm) ◇ valamiféle, afféle, akármiféle, akármilyen, néminemű (*rég*) | valami

holnap I. (hsz) ◇ hamarosan, másnap, maholnap, előbb-utóbb, nemsokára

holnap II. (fn) ◇ következő nap ◆ MA, TEGNAP
 ◇ jövő, jövőendő

holnapi (mn) ◇ jövő, jövőendő, majdani ◆ MAI | TEGNAPI

holott I. (ksz) ◇ bár, ámbár, noha, pedig, jóllehet, ellenben

holott II. (hsz) ◇ (*rég*): ahol, amelyen, amelyben

holt (mn és fn) ◇ halott, elhalt, meghalt, elpusztult ◆ ÉLŐ, MOZGÓ
 ◇ szerves, élettelen ◆ SZERVES
 ◇ hasznosítatlan, kihasználatlan, meddő, hiábavaló, terméketlen ◆ HASZNOSULT, EREDMÉNYES, SIKERES

holtpont (fn) ◇ nyugópont
 ◇ zsákutca, csőd, válság

holtrészeg (mn) ◇ tökrészeg (*biz*), ittas, merevrészeg, tajtrészeg (*szleng*) ◆ JÓZAN, SZÍNJÓZAN

holtsúly (fn) ◇ holtteher, ballaszt, fenéksúly

holttest (fn) ◇ halott, hulla, tetem, holttetem (*rég*), földi maradvány (*vál*), porhüvely

holtvágány (fn) ◇ vakvágány

holtverseny (fn) ◇ döntetlen, remi

hólyag (fn) ◇ aganat, dudor, hupolyag (*táj*), kinövés, pukkantý (*táj*)
 ◇ buborék, légbuborék
 ◇ húgyhólyag
 ◇ hólyagbenő (*szleng*), fajankó, mamlasz, ökör

hólyagos (mn) ◇ felhólyagzott, duzzadt, hupolykás (*táj*)

homály (fn) ◇ sötétedés, sötétség, este, esteledés, esthajnal (*rég*) | alkony, alkonyat, szürkület, szürkesség, barnulat (*táj*), irám (*táj*) | hajnalodás, derengés, pirkadat, pitymallat (*táj*), hajnalfény | ború, borulat | árny, árnyék ◆ FÉNY, VILÁGOSSÁG, FÉNYESSÉG
 ◇ köd, pára, por, gőz, felhő, gőzlecsapódás | hályog ◆ VILÁGOSSÁG, CSILLOGÁS, RAGYOGÁS
 ◇ bizonytalanság, ismeretlenség, rejtélyesség, titokzatosság, rejtelem, talány, titok

homályos (mn) ◇ árnyékos, félárnyékos, árnyas, sötétlő, sötét, szürkülő, alkonyuló, borongós, borús, borult, fénytelen, ködös, felhős ◆ VILÁGOS, FÉNYES, DERŰS
 ◇ átlátszatlan, fátyolos, matt, fakó, tompa, zavaros, pöszmötés (*táj*) ◆ ÁTLÁTSZÓ, TISZTA, FÉNYES
 ◇ bizonytalan, zavaros, kétes, gyanús, nyugtalanító, tisztázatlan, rendezetlen, megfejthetetlen, misztikus, ezoterikus (*szak*), obskúrus (*rég*), kaotikus ◆ EGYÉRTELMŰ, VILÁGOS, ÉRTHETŐ
 ◇ burkolt, érthetetlen, leplezett, pontatlan, meghatározhatatlan, dodonai ◆ NYÍLT, EGYÉRTELMŰ, PONTOS

hombár (fn) ◇ (*táj*): láda, szuszék (*táj*)
 ◇ (*táj*): magtár, csűr, gabonapadlás, kamra, gabonaverem

homlok (fn) ◇ arcél, fej
 ◇ homlokzat, front, mellvéd, előrész | címlap, címloldal
 ◇ (*szak*): vājvég

homlokegyenes (hsz) ◇ teljességgel, minden kétséget kizáróan
 ◇ nyílegyenesen, szemközt

homlokzat (fn) ◇ homlok, front, mellvéd, előrész, előlnézet, falfront, házelő, előoromzat

homogén (mn) ◇ (vál): egynemű, azonnemű, hasonnemű, egységes, egyforma, egyező ◆ HETEROGÉN, KÜLÖNBÖZŐ

homok (fn) ◇ homoktalaj | fővény, folyóhomok | futóhomok | sívó homok, sívány (táj), csorva (rég)

homokbucka, homokdomb (fn) ◇ dűne, halom, homokhányás, töltés, homoktorlás, homokhát, homokbuckó (táj)

homokóra (fn) ◇ fővényóra (rég)

homokos¹ (mn) ◇ fővényes, csorvás (rég) ◆ KÖVES, SZIKLÁS

homokos² (mn és fn) ◇ (szleng): homoszexuális, meleg, buzeráns (durva), buzi (durva), laboráns (szleng), baboskendő (szleng), kislány (szleng), köcsög (szleng) ◆ HETEROSZEXUÁLIS, HETERÓ (biz)

homokzátony (fn) ◇ homokpad, homokpadka, homoksziget

homokzsák (fn) ◇ nehezék, ballaszt, fenéksúly

◇ edzőzsák (szak)

homorít (ige) ◇ öblöz, völgyel (szak)

◇ meghajlít, begörbít, ivbe feszít [testet] ◆ KIEGYENESEDIK, EGYENESBE HOZ

◇ (szleng): bizonyít, erőlködik

homorú (mn) ◇ gödrös, völgyes, öblös, kivájt, konkáv (szak) ◆ DOMBORÚ, KONVEX (szak), KIDUDORODÓ

homoszexuális (mn és fn) ◇ meleg, homokos (szleng), langyos (biz), ferde hajlamú, kétes (biz), buzi (durva), buzeráns (durva), laboráns (szleng), baboskendő (szleng), kislány (szleng), kancsó (szleng), köcsög (durva), faszszopó (durva), hímrinygó (biz), lekvár (szleng), puding (szleng) ◆ HETEROSZEXUÁLIS

hon (fn) ◇ (vál): haza, pátria (vál), szülőföld, szülőhely, anyaország

◇ (rég): otthon, lakhely, lakóhely, hajlék, lakás

hónalj (fn) ◇ hajlat

◇ (szak): [növényé] tőhajlat

hónap (fn) ◇ hó, holdhónap (szak)

hónapos (mn) ◇ havi, egyhónapi, egyhavi

◇ [zöltség]: friss, primőr, fiatal, zsenge, gyenge, korai ◆ ÖREG, RÁNCOS, PUDVÁS

honatya (fn) ◇ (vál): képviselő

honfi (fn) ◇ (rég): hazafi, patrióta, honbarát (rég) | honpolgár, hontárs, honfitárs

honfitárs (fn) ◇ hazánkfia, honpolgár, honfi, polgártárs, földi (táj) ◆ BETELEPÜLŐ, IMMIGRÁNS (id), IDEGEN

honfoglalás (fn) ◇ országfoglalás, területfoglalás, prima occupatio (id)

◇ birtokbavétel, letelepedés

honol (ige) ◇ lakik, él | van <vhol>, tartózkodik, tanyázik, állomásozik ◆ BOLYONG, VÁNDOROL

honorál (ige) ◇ (vál): megfizet, fizet, díjaz, jutalmaz, megjutalmaz

◇ értékel, tisztel, megbecsül, méltányol, elismer, tekintetbe vesz ◆ LEBECSÜL, ALÁBECSÜL

◇ meghálál, viszonz

honorárium (fn) ◇ tiszteletdíj, szerzői díj, díjazás, ellenszolgáltatás, jutalom, fellépti díj, gázsi (biz) | fizetés, fizetség, járandóság, illetmény, javadalmaszás, munkabér, munkadíj, kereset

honos I. (mn) ◇ származó, lakó, helybeli, eredeti, valódi, tősgyökeres ◆ BEVÁNDOROLT, KÜLHONOS

◇ (rég): szokásos, divatos, divatozó, elterjedt, meggyökerezett

honos II. (fn) ◇ (rég): honfitárs, hazafitárs, honpolgár, állampolgár, polgár, földi ◆ KÜLFÖLDI, IDEGEN

honosít (ige) ◇ állampolgárrá fogad, honfűsít (rég)

◇ [oklevelet]: elismer, érvényesít

◇ divatba hoz, szokásba hoz, elterjeszt

◇ betelepít, behoz, alkalmaz, akklimatizál (id)

hontalan (mn) ◇ hazátlan, számkivetett, száműzött, üldözött, bujdosó, földönfutó, menekült ◆ IMMIGRÁNS, BETELEPÜLT

◇ otthontalan, elhagyott, ágrólszakadt, sehonnai, hajléktalan, lakástalan

honvágy (fn) ◇ visszavágyódás, nosztalgia (id), honkór (rég), honvágykór (rég), sóvárgás, sóvárság (rég), hazavágy (táj)

honvéd (fn) ◇ katona, hadfi (rég), vitéz, harcfi (rég), levente (rég), dalia (rég), harcos, honvész (szleng)

honvédelem (fn) ◇ védelem, hadügy

◇ honvédség, katonaság, hadsereg, haderő, véderő

honvédelmi (mn) ◇ katonai, védelmi, hadügyi, nemzetvédelmi

hópehely (fn) ◇ hópihe, pelle (*rég*), pihe, hókristály, hópili (*táj*), hópilineke (*táj*)

hord (ige) ◇ visz, hoz, cipel, hordoz, szállít, fuvaroz, továbbít, szállítmányoz, hurcolkodik, keccsöl (*szleng*), trógerol (*szleng*), cepel (*táj*), cepekedik (*táj*)

◇ [hírt]: terjeszt, közlétesz, továbbít

◇ [szél]: sodor, visz, összehord, fűj

◇ [ruhát]: visel, használ | elnyű, elkoptat, elhusol (*táj*)

◇ hordoz, hurcol, cipel, visz, tart <magánál>

◇ [lőfegyver]: repít, visz, lő

horda (fn) ◇ banda, csapat, galeri, csőcselék, söpredék, falka, tömeg, csődület | sereg, had

hordágy (fn) ◇ hordszék, saroglya (*táj*), terák (*táj*)

hordalék (fn) ◇ iszap, uszadék, áradmány (*szak*), üledék, morzsalék, zsurmalék (*rég*), feltöltődés, leülepedés, törmelék

hordár (fn) ◇ teherhordó, tróger (*biz*), fogdmeg (*biz*), hórukk-ember (*biz*), szállító, hamal (*id*)

◇ küldönc, kifizető, közszolga (*rég*), levélhordó, kézbesítő

hordó (fn) ◇ lajt, tartály

hordóhas (fn) ◇ sórhas, pocak

hordószónok (fn) ◇ demagóg, népámitó, hangoskodó

hordoz (ige) ◇ visz, hord, hurcol, vonszol, cipel, szállít, fuvaroz, továbbít, hurcolász, hordál (*táj*)

◇ [terhet]: visel, elvisel, kiáll, elszenved, eltúr, kibír, áll | tart, támaszt, alátámaszt

◇ [mondanivalót]: magában foglal, tartalmaz

hordozható (mn) ◇ szállítható, mozgatható, vihető, fuvarozható, portábilis (*id*), transzportábilis (*id*), könnyű, utazó, kézi, sétáló [magnó] ◆ RÖGZÍTETT, STABIL, MOZDÍTHATATLAN

horgany (fn) ◇ cink

horganylemez (fn) ◇ bádoglemez

horgas (mn) ◇ görbült, hajlott, kampós, görbe, könyökös, gamós (*táj*), kajácsos (*táj*), kankós (*táj*) ◆ EGYENES

horgász (fn) ◇ pecás (*biz*) | halász

horgászbot (fn) ◇ pecabot, bot, pícebot (*táj*)

horgászik (ige) ◇ pecázik, [halat] fog, picéz (*táj*), cincázik (*táj*)

horgol (ige) ◇ horgacsol (*rég*), hekkel (*táj*)

◇ (*táj*): morog, acsarog, ugat, csahol

horgony (fn) ◇ vasmacska, anker (*rég*) | szaka (*szak*), kampó

horgonyoz (ige) ◇ áll, kiköt, vesztegel

hórihorgas (mn) ◇ égimeszelő, langaléta, lapaj (*táj*), magas, óriási, nyurga, piszkafa, szálás (*rég*), lajtorja (*táj*), létra (*biz*), colos (*biz*), égiúnár (*táj*), felhőkoszoráló (*táj*), kászó (*táj*), lagany (*táj*), gojsza (*táj*) ◆ ALACSONY, PÖTTÖM, KÖPCÖS

horizont (fn) ◇ látóhatár, láthatár, szemhatár, égalj, szemkör (*rég*), szemsík (*rég*), sík

◇ látókör, felfogás, gondolatvilág, színvonal, szint | lehetőség, perspektíva, kilátás

horkan (ige) ◇ felhorkan, mordul, morog, horkant

◇ haragra lobbán, felförtyan, mérgelődik, rámondul

horkol (ige) ◇ hortyog, durmol, fűrészel (*biz*), húzza a lóbórt (*biz*), horpítal (*táj*), horsol (*táj*), hörtyög (*táj*), szuszog | alszik **Sz**: húzza a vargákat a fagyon; szurkozza a vargacérnát; úgy alszik, mintha ökörbórt húznának a fagyon

hornyol (ige) ◇ rovátkol, barázdál, árkol, bordáz, recéz, kivés, kiváj, eresztékel, kanelíroz (*rég*), vájol (*rég*), völgyel (*szak*)

horog (fn) ◇ kampó, kankó (*rég*), karom, kamó (*táj*), gamó (*táj*), kajmó (*táj*) | halászgamó, akasztó

◇ (*biz*): horogütés

horogkereszt (fn) ◇ szvasztika (*id*), hakenkreuz (*id*)

horony (fn) ◇ barázda, hornyolat, völgyelés, ereszték, vésés, bevágás, rovátka, rece, mélyedés, véset, marás, falc (*szak*), nút (*szak*)

horoszkóp (fn) ◇ csillagjósolat

horpad (ige) ◇ belapul, bemélyed, benyomódik, horvad (*táj*), torpad (*táj*), tojpad (*táj*) ◆ DOMBORODIK, DUDORODIK

horpadás (fn) ◇ bemélyedés, süllyedés, süppedés, mélyedés, tányérosodás, benyomódás ◆ KIDUDORODÁS, KITÜREMKEDEÉS

horpadt (mn) ◇ homorú, benyomott, behorpadt | kivájt, bemélyített, gödrös ◆ DOMBORÚ, KIEMELT
 ◇ beesett, lapos, sovány, keszeg (*biz*), pofoncsapott (*biz*), csikasz (*táj*) ◆ GÖMBÖLYDED, KEREKDED

horpasz I. (mn) ◇ beesett, csappant, sovány

horpasz II. (fn) ◇ vékonya, oldal, gyomor, has, dagadó

horribilis (mn) ◇ óriási, roppant nagy, mérhetetlen, tetemes, eget verő, elképesztő, rendkívüli, irdatlan, rettentő, rettenetes, irtózatos, szörnyű, istentelen ◆ CSEKÉLY, JELENTÉKTELEN, SZERÉNY

horror (fn) ◇ (*biz*): iszonyat, iszony, félelem, rémület
 ◇ undor, utálat

hortyog (ige) ◇ horkol, durmol, fűrészel (*biz*), húzza a lóbórt (*biz*), horputál (*táj*), horsog (*táj*), hörtyög (*táj*), szuszog | alszik

horzsol (ige) ◇ dörzsöl, karcol, karmol, dörgöl, koptat, görgöl (*rég*), csiszol, hörzsöl (*táj*), hörzsikel (*táj*)

horzsolás (fn) ◇ kopás, feltörés [bőrön], dörzsölés, koptatás, dörgölés, súrolás
 ◇ karcolás, karmolás, kidörzsölés | plezúr (*biz*), seb, sérülés, sebhely, sebesülés

hossz¹ (fn) ◇ terjedelem, kiterjedés, elnyúlás (*rég*), terjedés (*rég*) | nagyság, hosszúság, magasság, testmagasság, testhossz | táv
 ◇ időtartam, tartam, huzam

hossz² (fn) ◇ (*szak*): emelkedés [tőzsdén], árnövekedés ◆ BESSZ

hosszában (hsz) ◇ mentén, mentében, hosszirányban, hosszant, folytában, mellett, elejétől utójáig, elejétől végéig, háthosszában (*táj*) ◆ KERESZTBEN

hosszabbít (ige) ◇ megnyújt, elnyújt, nyújt, kinyújt, megtold, hosszít (*táj*) | prolongál ◆ RÖVIDÍT, KURTÍT

hosszadalmas, hosszas (mn) ◇ nyújtott, hosszan tartó, elhúzódó, maradandó, idült | terebentyős (*táj*) ◆ RÖVID, AZONNALI, AKUT
 ◇ terjengős, vég nélküli, tartalmatlan, érdektelen, szószaporító, szószátyár, elnyújtott, zavaros, locsogó, nehézkes, körülményes, vontatott, embert próbáló, véget nem érő **Sz**: se vége, se hossza ◆ CÉLRATÖRŐ, ÉRDEKFESZÍTŐ, SOKATMONDÓ

hosszan (hsz) ◇ végtelenül, határtalanul, korlátlanul, végeláthatatlanul ◆ RÖVIDEN, VELŐSEN, KURTÁN
 ◇ részletesen, terjengősen, elnyújtottan, végeérhetetlenül ◆ ÖSSZEFOGOTTAN, VÁZLATOSAN

hosszú (mn) ◇ hosszúkás, hosszúdad | nagy, végeláthatatlan, végeérhetetlen ◆ RÖVID, KURTA
 ◇ magas, nyurga, nyúlánk, langaléta, hórihorgas, lakli, nyakigláb (*tréf*), szálas (*rég*), lingár (*táj*), kalajdász (*táj*) ◆ ALACSONY
 ◇ hosszas, hosszadalmas, huzamos, terjengős, terjedelmes, hosszan tartó, hosszúra nyúlt, maratoni ◆ RÖVID, TÖMÖR

hosszúkás (mn) ◇ hosszúdad, hosszacska, hosszúka, nyújtott, elnyújtott ◆ GÖMBÖLYDED, KEREK

hosszúnadrág (fn) ◇ pantalló ◆ SORT, RÖVIDNADRÁG

hosszúság (fn) ◇ hossz, hossz méret, hosszkiterjedés, kiterjedés, terjedelem, nagyság, méret | táv ◆ SZÉLESSÉG

hotel (fn) ◇ szálloda, szálló, fogadó, penzió, motel

hova, hová (hsz és nm) ◇ merre?, milyen irányba?, merrefelé?
 ◇ ahová, amerre, amely helyre
 ◇ minek?
 ◇ (*táj*): hol?

hovatovább (hsz) ◇ egyre inkább, egyre jobban, az idő haladtával

hóvihar (fn) ◇ hófúvás, hóföreteg, havazó (*táj*)

hóvirág (fn) ◇ fehér tavaszika, Gergely-napi virág, hócsepp, árvavirág (*rég*), berkikata (*táj*), gyolcsvirág (*táj*), havadi (*táj*), hólak (*táj*)

hoz (ige) ◇ juttat, szállít, helyez ◆ VISZ
 ◇ vezet, kísér
 ◇ hurcol, hord, cipel
 ◇ okoz, szerez, eredményez
 ◇ közöl, közread
 ◇ jövedelmez, [hasznot] hajt, gyümölcsözik
 ◇ terem

hozam (fn) ◇ nyereség, kereset, haszon, profit, bevétel, jövedelem | terméshozam, terméseredmény, hozadék

hozat (ige) ◇ rendel, kéret, szállíttat | vásároltat ◆ ELVITET

hozomány (fn) ◊ kelengye, móríng (*rég*), stafíring (*biz*), jegyajándék, jegypénz, jegyadomány, parafernum (*id*), nászkészület, asszonyvagyón

hozomra (hsz) ◊ hitelbe, rovásra, kontóra, csúzlira (*szleng*)

hozzá (hsz) ◊ mellé, közelébe

◊ kiegészítésül, ráadásul, azonkívül, tetejében, sőt mi több

hozzáad (ige) ◊ hozzáfűz, hozzátesz, csatol, kiegészít, hozzátold, hozzáfűggeszt, hozzátűz, hozzáilleszt, megtold, kipótól, hozzácsap, hozzávesz, hozzászámít, megtetéz, gyarapít, hozzákapcsol, kikerekít, mellévet (*rég*)

◊ összeesket, összeházásít, férjhez ad, feleségül ad, nőül ad ♦ ELVÁLASZT

hozzáállás (fn) ◊ attitűd, magatartás, beállítottság

◊ viszony, viszonyulás

hozzáér (ige) ◊ érint, megérint, tapint, illet, megfog, hozzányúl, hozzáér, értőzik (*táj*)

hozzáértés (fn) ◊ szakismeret, szakértelem, avatottság, kompetencia (*szak*), tudás, felkészültség, jártasság, gyakorlottság, ügyesség, készség, rátermettség

hozzáértő (mn) ◊ szakszerű, szakavatott, szakképzett, képzett, szakértő, specialista, kompetens (*szak*), professzionális, profi (*biz*), mesteri, verzátus (*rég*), gyakorlott, tapasztalt, otthon van <vmiben>, jártas, biztos kezű, ügyes ♦ DILETTÁNS, JÁRATLAN, KÉPZETLEN

hozzáfér (ige) ◊ odafér, odajut, bejut, elér, hozzáférkőzik, megközelít

◊ hozzájut, kézbe kap, megkaparint

hozzáférhetetlen (mn) ◊ megközelíthetetlen, elérhetetlen, magának való ♦ BARÁTSÁGOS, NYITOTT

◊ zárolt, titkos

◊ megvesztegethetetlen, becsületes, tisztességes ♦ KORRUPT

hozzáférhető (mn) ◊ nyílt, nyitott, megközelíthető, rendelkezésre álló, elérhető, megszerzhető ♦ MEKÖZELÍTHETETLEN, ELZÁRKÓZÓ, ELÉRHETETLEN

hozzáférkőzik (ige) ◊ odamegy, megközelít, odaférkőzik, hozzáfér | megkönyékez, beszinlel (*rég*)

hozzáfog (ige) ◊ kezd, megkezd, hozzákezd, nekikezd, nekiesik, hozzálát, belefog, nekiveselkedik, nekifohászkozik, rátér, nekiől (*táj*), nekifeszül, belekap, kukálódik (*táj*) ♦ ELODÁZ, HALOGAT

hozzáfűz (ige) ◊ kiegészít, megjegyez, mellékel, kapcsol, csatol, hozzáérősít, hozzáakaszt, hozzátesz, hozzáilleszt, odaköt, hozzákapcsol, hozzátold

hozzáilló (mn) ◊ passzoló (*id*), odailló, adekvát, megfelelő, alkalmas, illendő, hasonzorú

◊ hozzávaló

hozzájárul (ige) ◊ hozzátevdik, hozzáadódik

◊ [költségekhez]: kiegészít, megtold, beszáll <vmibe>, adakozik

◊ <vmihez>: közreműködik, részt vesz <vmiben> | elősegít, előmozdít, megkönnyít

hozzájárulás (fn) ◊ adomány, támogatás, dotáció, ajándék, donáció (*rég*), alamizna, felajánlás

◊ beleegyezés, konszenzus (*szak*), jóváhagyás, helybenhagyás, engedély, helyeslés, egyetértés ♦ TILALOM, ELTILTÁS

hozzájut (ige) ◊ hozzáfér, hozzáférkőzik, kieszközöl, kimódol

◊ elér, elnyer, megszerez, megkap, szert tesz, szerez, birtokába jut, beszerez, átvesz, elsajátít ♦ ELVESZÍT, ELVESZT

◊ időt szakít <vmire>, időt talál <vmire>, érkezése van (*táj*)

hozzákezd (ige) ◊ hozzáfog, hozzálát, nekigyürkőzik, nekiesik, nekifog, nekiáll, belefog, belekezd, nekirugaszkodik, nekiül, nekiveselkedik, belekap, nekilát ♦ ELODÁZ, HALASZT

hozzálát (ige) ◊ hozzákezd, nekigyürkőzik, nekiesik, nekifog, nekiáll, nekilát, hozzáfog, belefog, belekezd, nekirugaszkodik, nekiveselkedik, belekap ♦ ELODÁZ, HALASZT

hozzámegy (ige) ◊ férjhez megy, feleségül megy, nőül megy, nejévé lesz, kezét nyújtja ♦ KIKOSARAZ, ELVÁLIK, OTTHAGY

hozzányúl (ige) ◊ tapint, érint, hozzáér, illet, megfog, megragad, megtapint, babrál, vacakol, piszkál, hozzápiszkál, hozzábabrál (*táj*)

◊ bánt, bántalmaz

◊ elvesz <vmiből>, elvon | sikkaszt ♦ HOZZÁTESZ, HOZZÁAD

◊ változtat, igazít, megbolygat

hozzáségít (ige) ◊ hozzájárul, előmozdít, elősegít, előrelendít

hozzásimul (ige) ◊ odabújik, rásimul, hozzátapad, belekapaszkodik, csüng <vkin> ♦ ELHÚZÓDIK

◊ alkalmazkodik, hozzáidomul, akklimatizálódik, megszokik

hozzászámit (ige) ◇ hozzásorol, hozzászámol, hozzávesz, odaszámít, ideszámít, odavesz, idevesz, odasorol, idesorol, hozzáad, hozzászámláz, belekalkulál | hozzátartozik, beleszámit

hozzászokik (ige) ◇ rászokik, hozzátörődik (*rég*), belokul (*rég*), hozzáédződik, hozzáidomul, alkalmazkodik, akklimatizálódik **Sz:** megszokta, mint a medve a vackort; nekiszokik, mint a sváb a főtt krumplinak; rászokik, mint ökor a béres szavára ◆ LESZOKIK

hozzászoktat (ige) ◇ rászoktat, hozzáédz, megbarátkoztat, ránevel, rákapat, akklimatizál (*id*) ◆ LESZOKTAT

hozzászól (ige) ◇ beleszól, felszólal, megjegyvez, észrevételt tesz, megemlít, említést tesz

hozzászólás (fn) ◇ beleszólás, közbeszólás

◇ észrevétel, hozzáfűznivaló, bírálát, vélemény, megjegyzés | felszólalás

hozzászóló (mn és fn) ◇ felszólaló, beleszóló, közbeszóló

hozzátapad (ige) ◇ odatapad, rátapad, hozzásimul

◇ hozzákapcsolódik, hozzáfűződik

hozzátartozik (ige) ◇ hozzájárul, hozzászámít, odaszámít, összefügg <vmivel>, együtt jár <vmivel>, velejár, benne rejlik

hozzátartozó (fn) ◇ családtag, rokon, retyerutya (*táj*) ◆ IDEGEN

hozzátész (ige) ◇ hozzáönt, hozzákever, hozzáarak, hozzáad, hozzávegyít, megtetéz, hozzátold, hozzáfűz, hozzáilleszt, hozzáerősít, kiegészít, hozzácsatol, hozzáfüggeszt, hozzátűz, mellékel ◆ ELVESZ

◇ megjegyvez, hozzávet

hozzátöröl, hozzátörül (ige) ◇ odatöröl, hozzáken, odaken, hozzámázol, odamázol | megtöröl, beletöröl

hozzávág (ige) ◇ hozzácsap, odacsap, nekiüt, nekivág, nekidob, nekilök

hozzávaló I. (mn) ◇ hozzáálló, méltó | hozzátartozó, kiegészítő

hozzávaló II. (fn) ◇ kellék, alapanyag, tartozék, alkatrész, járulék, szerelék (*rég*), toldalék, cugehór (*biz*), kelme, ingrediencia (*rég*)

hozzávetőleg (hsz) ◇ körülbelül, megközelítőleg, mintegy, csaknem, hozzávetőlegesen, nagyjából, approximative (*id*), cirka (*biz*), kábé (*biz*)

hő I. (fn) ◇ hőenergia, meleg, melegség, forróság | hőség ◆ FAGY, JÉG

hő II. (mn) ◇ (*rég*): szenvedélyes, forró, izzó, heves ◆ HÚVÓS

hőálló (mn) ◇ hőszigetelő, hőtároló, termosztabil (*id*), tűzálló | jénai [tál]

hőemelkedés (fn) ◇ láz

hőerőmű (fn) ◇ termocentrálé (*id*)

hőfok (fn) ◇ hőmérséklet, temperatura, ájer (*táj*)

hőforrás (fn) ◇ hévíz (*rég*), gyógyforrás, termálvíz, gyógyvíz

◇ hőtermelő

hőhullám (fn) ◇ melegfront

◇ fölhevülés, izzadás, hőség, melegségérzet

hőköl (ige) ◇ megtorpan, hátrál, hátralép, visszatántorodik, visszariad, visszajed, visszafarol (*rég*)

hölgy (fn) ◇ úrinő, úriasszony, dáma, lady (*id*), nő, delnő (*rég*), hölgyemény (*pej*), női hölgy (*tréf*), kegyes (*rég*)

◇ (*rég*): hermelin

hölgyfodrász (fn) ◇ női fodrász, hajszobrász (*biz*)

hőmérő (fn) ◇ lázmérő, termométer (*id*), fokmérő (*táj*)

◇ (*szleng*): himvessző, fark (*biz*), füttyi (*biz*), bájdorong (*szleng*)

hőmérséklet (fn) ◇ temperatura (*szak*), hőfok, ájer (*táj*)

hőmérséklet-csökkenés (fn) ◇ lehülés

hőmérséklet-emelkedés (fn) ◇ felmelegedés

hőmpölyög (ige) ◇ folyik, özönlik, árad, zúdul, patakszik, dől

◇ [füst]: gomolyog, tolul

◇ [tömeg]: tódul, nyomul, áramlik, ömlik

◇ (*rég*): hengereg, hőmpörög (*táj*)

hőpalack (fn) ◇ termosz (*id*)

hőrcső (fn) ◇ hőrcsi (*biz*), hőri (*biz*), földikutya (*táj*)

◇ pukkancs, méregzsák, indultatos [ember]

◇ fukar, fösvény [ember]

hőrgurut (fn) ◇ bronchitis (*id, szak*), légcsőhurut

hörög (ige) ◇ szörtyög, herpítál (*táj*), hireg-hürög (*táj*)

hörpint (ige) ◇ kortyol, kortyint, szürcsöl, iszogat, szörcsölget, szörpöl, szörpölget, hörpöl, iszik

hős I. (fn) ◇ vitéz, bajnok, dalia, levente (*rég*), lovag, hérosz
 ◇ hősi halott
 ◇ főszereplő, alak
 ◇ (*táj*): nőtlen férfi, legényember ◆ HÁZASEMBER

hős II. (mn) ◇ bátor, hősiesség | elszánt, vakmerő, merész

hőség (fn) ◇ forróság, meleg, kánikula, hőhullám, hévség (*rég*) ◆ HIDEG, FAGY

hősi, hősiesség (mn) ◇ heroikus, vitéz, vitézi, daliás, elszánt, bátor, bátor szívű, merész, vakmerő, rendíthetetlen, rettenthetetlen, félelem nélküli, félelmet nem ismerő, halálmegvető ◆ GYÁVA, NYUSZI

hőskor (fn) ◇ fénykor, aranykor ◆ HANYATLÁS

hősködik (ige) ◇ henceg, hetvenkedik, kérkedik, szájkodik, legénykedik, vitézkedik, handabandázik, ugrál (*szleng*)

hősköltevény (fn) ◇ eposz (*id*), epopeia (*id*) | elbeszélő költemény

hősnő (fn) ◇ tragika (*id*), heroina (*id*), főszereplő

hősszerelmes (fn) ◇ bonviván, amorózó (*id*)

hősugárzó (fn) ◇ fűtőtest, radiátor, villanymelegítő, konvektor (*id*)

hőszigetelő (mn) ◇ hőgátló | hőálló

hözöng (ige) ◇ hóbörög, zúgolódik, háborog
 ◇ hetvenkedik, szájkodik, kérkedik, henceg, ugrál (*szleng*)

hűg (fn) ◇ nőttestvér, lánytestvér, nővér
 ◇ unokahűg ◆ NÉNE

hűgy (fn) ◇ (*durva*): vizelet, pisa, pisi (*biz*), pipi (*biz*), piskóta (*biz*), fáradt gőz (*tréf*), brunya (*szleng*)

hugyozik (ige) ◇ (*durva*): vizel, pisil, csurgat (*biz*), pisál (*durva*), brunzol (*szleng*), brunyál (*szleng*), kiengedi a gőzt (*tréf*), locsol (*tréf*), leereszti a fejről a vizet, kicsavarja a répát (*tréf*)

huhog (ige) ◇ kukikol, huhukol (*táj*), hűget (*táj*)
 ◇ [rosszat] jósol

huligán (fn) ◇ garázda, csirkefogó, vagány, apacs (*rég*), jampec (*rég*), balhész (*szleng*), strigó (*szleng*), strici (*durva*)

hull, hullik (ige) ◇ esik, pereg, omlik, záporozik, harmatozik, hullong, szóródik, potyog, szotyog (*táj*), görög, folyik, száll, szállingózik, szítál, permetez, szakad
 ◇ folyik, ömlik, patakszik, dől
 ◇ [darabokra hull]: szétesik, szétmegy
 ◇ pusztul, döglik

hulla (fn) ◇ holttest, porhüvely, tetem, dög, kadáver (*id*)
 ◇ (*szleng*): részeg, mólés (*szleng*), siker (*szleng*), tintás (*szleng*) | fáradt, holtfáradt, kimerült, elcsigázott, megviselt, kidöglött (*durva*), dögfáradt (*szleng*), kiakadt (*szleng*), lerobbant (*szleng*), rozzant (*szleng*), totálkáros (*szleng*)

hulladék (fn) ◇ forgács, kaparéék, törmelék, nyesedék, potyadék, salak, vakarék, eselék (*táj*), metélék (*rég*), maradék, morzsa, morzsalék (*rég*)
 ◇ szemét, selejt, ocsú, aljadék (*rég*)

hullafáradt (mn) ◇ holtfáradt, kidöglött (*durva*), kimerült, elcsigázott, megviselt, rozzant, dögfáradt (*szleng*), kiakadt (*szleng*), lerobbant (*szleng*), totálkáros (*szleng*) ◆ FRISS, KIPIHENT

hullaház (fn) ◇ halottasház, ravatalozó

hullám (fn) ◇ tajték, hab, ár | hullámozás, hullámverés, hullámtörés | hullámfürdő
 ◇ hajhullám, dauer (*szak*)
 ◇ rádióhullám

hullámhossz (fn) ◇ hullámsáv, frekvenciasáv

hullámos (mn) ◇ tajtékos, habos, kavargó, hullámozó ◆ NYUGODT, CSENDES
 ◇ göndör, gyűrűs ◆ EGYENES, SZÖG

hullámsáv (fn) ◇ hullámhossz, frekvenciasáv

hullámtörő (fn) ◇ hullámgát, móló

hullámverés (fn) ◇ hullámozás, hullámtörés

hullámvonal (fn) ◇ kigyóvonal, szinuszgörbe (*szak*) ◆ EGYENES

hullámvölgy (fn) ◇ mélyrepülés (*biz*)

◇ mélypont (*biz*), rossz passz (*szleng*), gödör (*szleng*) ◆ TETŐPONT (*biz*), CSÚCS (*szleng*), HULLÁMHEGY
hullázmzás (fn) ◇ hullámverés, hullám
 ◇ fluktuálás (*id*), ingadozás, zajlás
hullázmzik (ige) ◇ fodrozódik, gyűrűzik, kavarog, tajtékzik, ring, reng, háborog, tornyosul, buzog, hánykódik, ingadozik, fluktuál (*szak*)
hullat (ige) ◇ hint, permetez, csepegtet, csörgedeztet, potyogtat, ejt
hullavizsgálat (fn) ◇ hullaszemle, nekropszia (*id*)
hulldogál (ige) ◇ szállingózik, harmatozik, szítal, permetez, pilinkézik (*táj*), pilinkél (*táj*), pelyhedzik (*táj*), havazkál (*táj*) ◆ ÖMLIK, ZUHOG, ZÁPOROZIK
hullócsillag (fn) ◇ meteor, meteorit, tűzgömb, bolida (*rég*), futócsillag (*táj*) ◆ ÁLLÓCSILLAG
humán (mn) ◇ emberi, emberies, humánus
humanista (mn) ◇ emberséges, emberbaráti, együtt érző
humanizmus (fn) ◇ emberség, emberiség, emberszeretet, emberközpontság ◆ EMBERTELENSÉG, KEGYETLENSÉG, KÍMÉLETLENSÉG
humánus (mn) ◇ emberséges, emberbaráti, jóindulatú, emberszerető, filantróp, irgalmas, jámbor, részvételtjes ◆ EMBERTELEN, KEGYETLEN
humbug (fn) ◇ család, szédeltetés, szélfúvás, szemfényvesztés, ámitás, koholmány, svindli (*biz*), kóklerség
humor (fn) ◇ szellemesség, derű, élce (*rég*), tréfa, tréfalkozás, móka, mókázás, bohóság, bolondozás, nedély (*rég*)
 ◇ humorérzék
humorista (fn) ◇ tréfacsináló, tréfamester, viccmester, komikus, komédiás, poénygáros (*biz*), elménc (*rég*) | parodista
humorizál (ige) ◇ tréfalkozik, viccelődik, élcel, élceskedik, mókázik, bolondozik, poénkodik (*biz*)
humoros (mn) ◇ tréfás, mulatságos, vidám, humorisztikus, kacagtató, nevetető, vicces, szellemes, mulattató, szórakoztató, elmés, nevetséges, komikus ◆ KEDVETLEN, SZOMORÚ, GYÁSZOS
humusz (fn) ◇ televény (*szak*), televényföld, termőföld, termőtalaj
huncut I. (mn) ◇ csalafinta, furfangos, ravasz, alattomos, sunyi, dörsölt (*biz*), trükkös (*biz*), cudri (*táj*), göbé (*táj*) **Sz:** szeme sem áll jóra
 ◇ hamis, hamiskás, pajkos, játszi, mókás, bohókás | engedetlen, csintalan, rakoncátlan | pajzán, dévaj (*vál*), kacér ◆ SZENDE
huncut II. (fn) ◇ kópé, lator, selma (*rég*), gézengúz, kujon (*biz*), csirkefogó, himpellér
hunyt (ige) ◇ lehuny, suny (*rég*)
 ◇ elalszik, álomba merül, durmol, szunyál (*szleng*), szunyókál
hunytó (mn) ◇ kialvóban levő
 ◇ lehanyatló, leáldozó, eltűnő
hunytogat (ige) ◇ pislog, pillog, klipicsel (*táj*), hunyorít
 ◇ kacsint, kacsingat, kacsongat (*táj*)
hunyorít (ige) ◇ pislant, pislog, hunytogat, hunyorog, pillog, összehúzza a szemét
 ◇ kacsint, kacsingat, kacsongat (*táj*)
hunyorítás (fn) ◇ pislantás, pislogás, szempillantás, szempillantás
 ◇ kacsintás, kacsingatás
hunyorog (ige) ◇ pillog, hunyorít, hunytogat, pislog
 ◇ kacsint, kacsingat, kacsongat (*táj*)
 ◇ pislákol
huppan (ige) ◇ esik, zuhan, letottyán, pottyán, puffan, suppan, zöttyen
húr (fn) ◇ (*rég*): ideg, ín
 ◇ (*rég*): bél | zsinór
 ◇ chorda (*id*)
hurcol (ige) ◇ szállít, cipel, trógerol (*szleng*), vonszol, hordoz, hurcolás, hordogat (*rég*), visz, hurimál (*táj*)
 ◇ deportál, számúz
hurcolkodik (ige) ◇ cipekedik, vonszolkodik (*rég*), cühekedik (*táj*)
 ◇ költözik, költözködik, hordozkodik (*táj*)
hurka (fn) ◇ gömböc (*táj*), tüttös (*táj*), csurka (*táj*)

◇ véraláfutás, daganat
 ◇ [jelzőként] *(szleng)*: gyenge
hurkol (ige) ◇ csomóz, csomót köt, hurokra köt, csimbókot köt, bokrot köt
 ◇ fon, sző | slingel
hurok (fn) ◇ kötés, csomó, bog, szem, csimbók, pányva
 ◇ tör, kelepce, csapda, cekle *(rég)*
hurrá (isz) ◇ éljen!, vivát! | hajrá!, előre!, rajta!
hurrikán (fn) ◇ forgószelel, ciklon, szélvihar, szélvész
hurut (fn) ◇ nátha, köhögés, katarus *(id)*
hús (fn) ◇ peccsenye
 ◇ *(szleng)*: nő
husáng (fn) ◇ bot, fűtykös, suháng *(táj)*, vessző, pózna, dorong, bunkó, furkó, fustély *(rég)*, ebrúd, karó, furkósbot, celőke *(táj)*
húsbolt (fn) ◇ hentesüzlet, hentesbolt, húscsarnok, mézsárszék, hússzék *(rég)*
húshagyókedd (fn) ◇ farsangutolija *(táj)*, húshagyat *(táj)*
húsleves (fn) ◇ erőleves, húslé, színleves *(rég)*
húsos (mn) ◇ vastag, vaskos, molett, jó húspan levő, testes, tömött, hájas, pufi *(biz)*, pufók, dundi | izmos, deltás *(szleng)*, kajakos *(szleng)*, tömör *(szleng)* ◆ VÉZNA, SOVÁNY, CSONTOS
 ◇ lédús, leves, zamatos
hústorony (fn) ◇ melák *(biz)*, dagi, hájpacni *(szleng)*, hurkagyurka *(szleng)*, mozgó fasírt *(szleng, tréf)*, szalámigyuri *(szleng, tréf)*, töltött zokni *(szleng)*, zsírpacni *(szleng)*, tömör gyönyör *(szleng)*, húsmalac *(szleng)*
hús-vér (mn) ◇ életszerű, realista, valóságos, életszagú ◆ KITALÁLT
huszadrangú (mn) ◇ érdektelen, lényegtelen, mellékes, jelentéktelen ◆ ELSŐRANGÚ, FONTOS, LÉNYEGES
huszár (fn) ◇ lovas, lovas katona, hajdú, vörös ördög
 ◇ [sakkban] ló *(biz)*
huszáros (mn) ◇ hetyke, nyalka, peckes, feszes, katonás, daliás, deli
 ◇ gyors, talpraesett, határozott | vakmerő, merész ◆ HABOZÓ, KÉSLEKEDŐ
huta (fn) ◇ kemence, olvasztókemence, kohó, vasolvasztó, vaskohó, üveghuta
húz (ige) ◇ von, vontat | vonszol, ráncigál, rángat ◆ TOL
 ◇ harangoz, kongat *(táj)*
 ◇ vonz | vonzódik, hajlik ◆ TASZÍT | ELLENÁLL, ELTÁVOLODIK
 ◇ felvesz, magára vesz ◆ LEVET
 ◇ eltávolít, kiránt, kihúz | kihagy, töröl
 ◇ kifeszít, feszít, kinyújt ◆ ENYHÍT, LAZÍT
 ◇ billent, dönt
 ◇ [falat]: épít, készít, emel
 ◇ *(szleng)*: bosszant, ingerel, ugrat, heccel, frocliz *(biz)*, csipked *(szleng)* ◆ CSITÍT, NYUGTAT
 ◇ nyújt, halogat, elodáz
 ◇ játszik, hegedül
 ◇ iszik, szív, hörpöl, kortyint
 ◇ üt, ráüt, ráver, ráhúz, sóz
 ◇ vonul, húzódik
 ◇ *(szleng)*: szalad, rohan, iszkol, lelép *(biz)*, olajra lép *(szleng)*, oson, tép *(szleng)*, tűz *(szleng)*
 ◇ *(táj)*: hasonlít, hajaz rá *(táj)*, ráüt
 ◇ [hasznot]: kap, élvez
huzakodik (ige) ◇ vitatkozik, veszekedik, civakodik, kötekedik, nyuzolkodik *(táj)*
 ◇ húzódozik | vonakodik
huzal (fn) ◇ drót, fémzál, vezeték, fémvezeték, kábel, sodrony, vashuzal, drótkötél
huzam (fn) ◇ tartam, hossz, tartósság
 ◇ *(táj)*: huzat, léghuzat, cüg *(táj)*
huzamos (mn) ◇ tartós, hosszan tartó, sokáig tartó, permanens ◆ RÖVID, ÁTMENETI, IDEIGLENES
húzás (fn) ◇ vonás, húzgálás, vontatás, vonszolás, rántás
 ◇ sorsolás, sorsjáték
 ◇ törlés, kihúzás

◇ sakkhúzás | fortély, csel, trükk
 ◇ próba, próbálkozás, lehetőség | ötlet
 ◇ madárvonulás
 ◇ [időtartamé]: nyújtás, hosszabbítás
 ◇ (*szleng*): rohanás, pucolás, elszelelés
 ◇ heccelés, ugratás, cukkolás, viccelődés, csipkelődés, ingerkedés, kötődés, kötekedés, bosszantás
huzat (fn) ◇ bevonat, tok, burkolat, terítő, lepel, borítás, cíha
 ◇ léghuzat, légáramlat, léghuzam, légmozgás, légjárás, légvonat, cűg (*táj*)
huzatos (mn) ◇ szelelő, széljárta, szeles, légvontatos, cűgos (*táj*)
huzavona (fn) ◇ halogatás, húzás-halasztás, tologatás, késedelem, tétovázás, habozás, hezitálás, teketória, gatyázás (*biz*), ingadozás | hercehurca, szócséplés, bürokrácia, körülményeskedés
 ◇ széthúzás, civódás, nézeteltérés, súrlódás, összetűzés
húzgál, huzigál (ige) ◇ ráncigál, cibál | húzogot
húzódás (fn) ◇ vonódás | vonulás, nyomulás
 ◇ ínrandulás, sérülés
 ◇ vonzódás
 ◇ húzódozás, idegenkedés
húzódik (ige) ◇ húz, feszűl
 ◇ húzódozik, vonul, lapul, rejtőzik, bújik, kushad (*biz*)
 ◇ halasztódik, tolódik, halasztást szenved, késik, késedelmet szenved
 ◇ nyűlik, elterűl, halad, vezet, fut
 ◇ húzódozik, vonakodik, szabódik
húzódozik (ige) ◇ vonakodik, fanyalog, kelletlenkedik, finnyáskodik, ódzkodik, irtőzik, iszonyodik, iszkódik (*táj*), szabódik, szabadkozik, mentegetődik, mentegetőzik, kibűvőt keres, kéreti magát, fázik <vmitől> (*biz*), ellenkezik, vakaródozik, vakarózik, húzódik ◆ LELKESEDIK
 ◇ idegenkedik, kerűl, undorodik
húzódkodik (ige) ◇ kapaszkodik, fogódkodik, fogózkodik
 ◇ (*táj*): húzódozik, vonakodik
húzogot (ige) ◇ rángat, tęp, cibál, ráncigál | huzigál
 ◇ [italt]: kortyolgot
húzózá (fn) ◇ cipzár, villámzár
hű (mn) ◇ hűségés, lojális, hív (*rég*), ragaszkodó, szilárd, kitartó, állhatatos, odaadó, igaz, megbízható, rendíthetetlen ◆ HŰTLEN, CSALÁRD, HITSZEGŐ
 ◇ pontos, precíz, egzakt, szó szerinti ◆ FELŰLETES, HOZZÁVETŐLEGES
hűbelebalázs (mn) ◇ szeleburdi, hirtelen, elhamarkodott, hebeburgya, meggondolatlan, forrófejű, heveskedő, szeles ◆ MEGGONDOLT, MEGFONTOLT
hűbéres (mn) ◇ feudális
hűbéres (fn) ◇ vazallus, csatlós | alattvaló, jobbágy
hűbériség (fn) ◇ feudalizmus
hűhó (fn) ◇ hangoskodás, mulatozás, zaj, lárma, ricsaj, rumli (*biz*), zenebona, handabandázás, cirkusz, patália, ribillió, zsvaj, zűrzsavar, botrány, ramazűri (*biz*), felfordulás, veszekedés, aréna (*szleng*), balhé (*szleng*), zrí (*szleng*), rikács (*rég*)
 ◇ felhajtás, cécó (*biz*), hajcihő (*biz*), csinnadratta, parádé, fényűzés
hűl (ige) ◇ hidegűl, lehűl, meghűl, megdermed, hűlepedik (*táj*) ◆ MELEGSZIK, HEVŰL, FORRÓSODIK
hűledezik (ige) ◇ megdöbben, elképed, ámul, álmélkodik, ámuldozik, meglepődik, elhűl, meghökken, csodálkodik
hűlés (fn) ◇ megfázás, meghűlés, nátha, takonykór (*tréf*)
hűllő (fn) ◇ csúszómászó, hidegvérű
 ◇ [jelzőként]: alávaló, aljas, alattomos
hűlt (mn) ◇ kihűlt, élettelen, hideg, érzéketlen ◆ ÉLŐ, ÉRZŐ
hűlye (mn és fn) ◇ gyengeelműjű, idióta, abnormális, degenerált, agyalágyult, durák, hűtyű, hűtyő (*táj*), gyagya, gyagyás, golyós (*szleng*), lűke (*biz*), vízagyű (*szleng*), hűgyagyű (*durva*), flűgos (*szleng*), stikkés (*szleng*), dilis, mesűge (*szleng*), korlátolt, tökkelűtött, elmeroggyant (*szleng*), kelekótya, bolond, félkegyelmű, fűleszű, fűlcédulás, fűlnótás, sűgönye (*biz*), hibbant, debilis (*szak*), kretén, imbecillus (*szak*), őrűlt ◆ NORMÁLIS, ESZES, OKOS

◊ [szitokszóként]: bárgyú, buta, ostoba, együgyű, számár, tökfilkó, bamba, tyúkeszű, fafejű, dinka (*biz*), kuka (*biz*), süsü (*biz*), állat (*durva*), barom (*durva*), marha (*durva*), hatőkör, stupid

hülyeség (fn) ◊ idiótáság (*durva*), idiotizmus, abnormalitás (*id*), degeneráltság (*durva*), agyalágyultság, gyagyaság, együgyűség, bolondság, debilség (*szak*), kreténség (*durva*), imbecillitás (*szak*), örültség

◊ bárgyúság, butaság, oktalanság, ostobaság, badarság, számárság, baromság (*durva*), marhaság (*biz*), csacsiság, dőreség, értelmetlenség, képtelenség, sületlenség, zagyvaság, zóldség

hülyéskedik (ige) ◊ tréfálkozik, bolondozik, idétlenkedik, viccelődik, hülyít (*biz*), blódlizik (*szleng*)

hülyül (ige) ◊ bolondozik, idétlenkedik, bomol, ökörködik (*szleng*), marhaskodik (*biz*), barmul (*szleng*), állatkodik (*durva*)

hümmög (ige) ◊ dűnyög, böstörög (*táj*), szunnyog (*táj*), ümget, hümget

hüppög (ige) ◊ szipog, zokog

hűs I. (mn) ◊ hűvös, friss, árnyas, üdítő, frissítő, árnyékos ♦ TIKKASZTÓ, FORRÓ, NYÁRI

hűs II. (fn) ◊ árnyék, enyhely (*rég*) ♦ FORRÓSÁG, TÚZÓ NAP

hűség (fn) ◊ ragaszkodás, lojalitás, állhatatosság, kitartás, szilárdság | odaadás, önfeláldozás ♦ HÜTLENSÉG, ILLOJALITÁS, ÁRULÁS

hűséges (mn) ◊ hű, hív (*rég*), megbízható, ragaszkodó, állhatatos, kitartó, odaadó, lojális, elmaradhatatlan, tántoríthatatlan, szilárd, rendíthetetlen ♦ HÜTLEN, CSALFA, ILLOJÁLIS

hűsít (ige) ◊ hűt, lehűt, hűvösít (*rég*), frissít, üdít, legyez, legyezget ♦ FORRÓSÍT, FÜT

hűsítő (mn és fn) ◊ üdítő, frissítő, élénkítő, hűtő ♦ SZESZESITAL, ALKOHOL

hűsöl (ige) ◊ pihen, sziesztázik (*biz*), enyhelődik (*táj*), hűtözik (*táj*) ♦ MELEGEDIK

hűt (ige) ◊ hűvösít (*rég*), kihűt, meghűt, lehűt, jegel, fagyaszt, hidegít ♦ LANGYOSÍT, MELEGÍT, HEVÍT

hűtlen (mn) ◊ hitszegő, hitehagyó, csalárd, szőszegő, áruló, álnok, hűtlenkedő, megbízhatatlan, állhatatlan, csapodár, csalfa, csélcsep, illojális, galád, perfid, aposztata (*id*), házasságtörő ♦ SZAVATARTÓ, HŰSÉGES, LOJÁLIS

hűtő (fn) ◊ frizsider, hűtőgép, hűtőszekrény, jégszekrény (*rég*) | fagyasztó, fagyasztóláda

◊ hűtőpult, hűtővitrin

◊ légkondicionáló, légkondi (*biz*) ♦ FÜTŐTEST, HŐSUGÁRZÓ, RADIÁTOR

hűtőház (fn) ◊ hűtőraktár, frigidárium (*id*)

hűtőszekrény (fn) ◊ frizsider, jégszekrény, hűtőgép, hűtő, fagyasztó, fagyasztóláda

hüvely (fn) ◊ tok, tartó

◊ töltényhüvely

◊ hüvelytermés, toklász, magtakaró, héj

◊ vagina (*szak*)

◊ porhüvely, test

hüvelyk (fn) ◊ hüvelykujj, nagyujj, öregujj, bütyök (*táj*), bütyökujj (*táj*)

◊ col, inch (*id*)

hüvelykujj (fn) ◊ hüvelyk, nagyujj, öregujj, bütyök (*táj*), bütyökujj (*táj*)

hűvös I. (mn) ◊ hideg, hűs, friss, árnyékos, árnyas, hűsös (*táj*) ♦ MELEG, FORRÓ

◊ rideg, tartózkodó, kimért, kényszeredett, zord, fagyos, feszes, merev, barátságtalan, rezervált ♦ KÖZVETLEN, BARÁTSÁGOS, MELEG

hűvös II. (fn) ◊ (*szleng*): börtön, fogda, fogszi (*szleng*), dutyi (*biz*), kaptár (*szleng*), kaszni (*biz*), kóter (*rég*), sitkó (*szleng*), sitt (*szleng*)

I, Í

iafia (fn) ◊ gyermeke, rokonsága, hozzátartozója, leszármazottja, pereputtya (*biz*)

ibolya (fn) ◊ viola, görbeszuka (*táj*)

◊ (*táj*): árvácska

ibolyántúli (mn) ◊ ultraibolya, ultraviola, ultraviolett (*id*) ♦ INFRAVÖRÖS

icce (fn) ◇ meszely

icpici (mn) ◇ piciny, picike, picuri, picinkó, parányi, pirinyó, csöppnyi, pöttöm, incifincai, pindurka, pinduri, mini (*biz*), apró, apró-cseprő, apróka, aprócska, kicsi, kicsike, kisded, szikrányi, mákszemnyi, liliputi ◆ ÓRIÁSI, HATALMAS

idáig (hsz) ◇ eddig, ez ideig, ez idáig

idogál (ige) ◇ boroz, ivogat, iszogat, pityizál (*táj*), hörpöget, kortyol, kortyolgat, poharaz, italozik, öblöget (*szleng*), tütükél (*szleng*), szörpölget

ide (hsz) ◇ erre, hozzám, hozzánk, felém, felénk ◆ ODA, AMODA

◇ ehhez

idea (fn) ◇ eszme, fogalom | gondolat, ötlet, elképzelés, elgondolás, tipp, sziporka, elmeszikra (*rég*), éca (*biz*), écesz (*szleng*) | alapeszme, vezéreszme, teória

◇ sejtelem

idead (ige) ◇ idenyújt, átad

ideál (fn) ◇ eszmény, eszménykép, minta, mintakép, példakép

◇ imádott, kedves, szerelmes, az igazi

ideális (mn) ◇ eszményi, tökéletes, mintaszerű, példaszerű, páratlan ◆ TÖKÉLETLEN

◇ eszmei, gondolati, képzeletbeli, elképzelt, költött, kitalált

◇ elérhetetlen, utolérhetetlen

◇ remek, gyönyörű | fenséges, nemes, magasztos, lenyűgöző

idealista (mn) ◇ ábrándozó, ábrándokban élő, gyakorlatiatlan, fellegjáró, romantikus, naiv, álmodozó ◆ REALISTA, KÉTKEDŐ, SZKEPTIKUS

idealizál (ige) ◇ eszményít, eszményképpé emel | szépít

ideát (hsz) ◇ itt ◆ ODAÁT, OTT

ideébb (hsz) ◇ közelebb, errébb ◆ ODÉBB, ODÁBB

idebenn (hsz) ◇ itt bent, itt benn, bent ◆ ODAKINN, ODAKINT

ideér (ige) ◇ megérkezik

idefelé (hsz) ◇ errefelé, idejövet ◆ ODAFELÉ, VISSZAFELÉ, VISSZAMENET

idefenn (hsz) ◇ itt fent, fenn, fent ◆ ODALENN, ODALENT

ideg (fn) ◇ húr (*rég*), nervus (*id*)

idegcsillapító (fn) ◇ nyugtató, szedatívum, lenítívum (*id*), trankvilláns (*id*), dilibogyó (*biz*)

idegen (mn) ◇ ismeretlen, külföldi, kívülálló, távol álló <vkitől>, külhoni, külország, peregrinus (*rég*), jövevény, átutazó, jöttment ◆ ISMERŐS, FÖLDI

◇ szokatlan | nyugtalanító, visszatetsző

◇ tartózkodó, közömbös, hideg [magatartás]

idegen (mn) ◇ külföld, külhon, külország

idegenforgalom (fn) ◇ turizmus

idegenkedik (ige) ◇ <vmitől>: viszolyog, húzódozik, vonakodik, visszaborzad, visszareتنen, irtózik, iszonyodik, fázik <vmitől> (*biz*), borsószik a háta, kerül <vmit>, állal <vmit> ◆ VONZÓDIK

idegenszerűség (fn) ◇ egzotikum (*id*), barbarizmus (*rég*) | különbözőség, szokatlanság

◇ magyartalanság

idegenvezető (fn) ◇ útikalauz, utasvezető, cicerone (*id*), dragomán (*rég*)

ideges (mn) ◇ nyugtalan, nyugtalankodó, ingerlékeny, türelmetlen, ingerült, nyűgös, felidegesített, csupa ideg, nervózus (*id*), felajzott, izgatott, zaklatott, spannolt (*szleng*), felcukkolt (*szleng*), hangyás (*szleng*), felindult, felkavart, túlfűtött, kiegyensúlyozatlan, labilis, ideggyenge, idegbeteg ◆ NYUGODT, TÜRELMESS, KIEGYENSÚLYOZOTT

idegesít (ige) ◇ izgat, nyugtalanít, aggaszt, bosszant, bánt, ingerel, irritál, mérgesít, felbosszant, felcukkolt (*szleng*), felhúz (*szleng*), feldühít, feldühösít, bepörget (*szleng*), bepipásít (*szleng*), kiborít (*biz*), idegeire megy, agyára megy (*biz*), kihoz a sodrából, kiütést kap <vmitől>, megharagit, dühít, bőszt | zavar, zaklat, zargat, háborgat, molesztál, szekál (*biz*), szekíroz, piszkál ◆ MEGNYUGTAT, ELCSÍTÍT, LECSENDESÍT

idegeskedik (ige) ◇ izgul, nyugtalanodik, bosszankodik, mérgelődik, dühöng, aggódik, szorong, krenkőli magát (*szleng*) ◆ NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT

idegesség (fn) ◇ ingerültség, nyugtalankodás, aggodalom, izgalom, izgatottság, felindultság, feldúltság, zaklatottság, nyűgösség, hiszti

(*biz*) | ideggyengeség, idegbetegség, idegbaj, neurózis (*szak*) ◆ NYUGODTSÁG, KIEGYENSÚLYOZOTTSÁG

idegfeszítő (mn) ◇ idegtépő, idegborzoló, idegörlő, izgalmas, izgató | kimerítő, fárasztó ◆ PIHENTETŐ, NYUGTATÓ

idegfeszültség (fn) ◇ feszültség, izgalom, villamosság, spannoltság (*id*), spannung (*id*) ◆ NYUGALOM, ELLAZULÁS

idegyógyász (fn) ◇ idegorvos, elmeorvos, neurológus (*id*)

idegyógyintézet (fn) ◇ elmeorvosintézet, örültekháza, diliház (*biz*), bolondokháza, bolondház (*rég*), tébolyda (*rég*), zárt intézet (*biz*), vigyorgó (*szleng*), mosolygó (*szleng*), Hárs-hegy (*biz*)

ideghártya (fn) ◇ recehártya, látóhártya, szemideghártya, retina (*szak*)

idegösszeomlás (fn) ◇ ideg-összeroppanás, idegkimerültség, idegkimerülés, kiborulás (*biz*), neurózis (*szak*)

idegrendszer (fn) ◇ idegzet, dúcrendszer (*rég*)

idehaza (hsz) ◇ itthon ◆ ODAHAZA (*biz*), OTTHON

ideiglenes (mn) ◇ átmeneti, provizórikus (*id*), időleges, időszaki, múltó, ad hoc (*id*), alkalmi, interim (*rég*), mulandó, efemer (*id*), futó, kérészerűtlen, rögtönzött, hevenyészett ◆ VÉGLEGES, HOSSZÚ TÁVÚ

ideig-óráig (hsz) ◇ átmenetileg, időlegesen, ideiglenesen, időszakosan, alkalmilag, egyelőre ◆ SOKÁIG

idejében (hsz) ◇ jókor, időben, idején, a megfelelő időben, a kellő órában, a kellő percben, időnek idejében (*táj*), idejekorán

idejekorán (hsz) ◇ idejében, jókor, időben, idején, a megfelelő időben, a kellő órában, a kellő percben, időnek idejében (*táj*)

◇ idő előtt, korán, keltekorán (*rég*)

idején (hsz) ◇ jókor, idejében, idejekorán, időben, a kellő időben, időnek idejében (*táj*) | előre ◆ KÉSŐN, KÉSVE, MEGKÉSVE

idejétmúlt (mn) ◇ ősi, avatag, elavult, régimódi, túlhaladott, elmaradott, maradi, divatjamúlt, ódivatú, ásatag, avas, korszerűtlen, időszerűtlen, levitézlett | régi vágású **Sz**: lejárt róla a világ, mint a régi kétkezesről ◆ KORSZERŰ, MODERN

idejön (ige) ◇ eljön, erre jön, közeleg, közeledik, ide tart ◆ ELMEGY, TÁVOLODIK

idekerül (ige) ◇ idejut, idekeveredik

idén (hsz) ◇ ez évben, ebben az évben, folyó évben

identikus (mn) ◇ azonos, megegyező

identitás (fn) ◇ azonosság, megegyezés, egyezés

◇ önonosság, öntudat

idény (fn) ◇ évad, évszak, szezon | időszak | kampány (*szak*)

idénymunka (fn) ◇ szezonmunka

ide-oda (hsz) ◇ erre-arra, fel-alá

◇ idestova, hovatovább, körülbelül (*táj*)

◇ mindegy, nem számít, akár ide, akár oda

ideológia (fn) ◇ világnézet, világszemlélet, filozófia, elmélet, teória, eszmevilág, eszmeiség ◆ GYAKORLAT, PRAXIS

◇ (*rég*): üres képzelgés, okoskodás

ideológiai (mn) ◇ eszmei, világnézeti, elméleti ◆ GYAKORLATI, PRAKTIKUS

idestova (hsz) ◇ előbb-utóbb, hamarosan, maholnap, rövidesen, már-már, körülbelül, nemsokára

◇ megközelítőleg, szinte, majdnem

idétlen (mn) ◇ gyámoltalan, ügyetlen, esetlen, csenevész, éheltetlen, kétbalkezes, suta, nehézkes

◇ idomtalan, torz, groteszk, félszeg, otromba, bumfordi, büfli (*táj*)

◇ badar, ízetlen, sületlen, buta

◇ (*rég*): koraszülött, idő előtti

ideutazik (ige) ◇ idejön, eljön, ellátogat ◆ ELUTAZIK, ELMEGY

idevágó (mn) ◇ vonatkozó, szóban forgó, helyénvaló, megfelelő, ideillő, beleillő

idevalósi (mn) ◇ helybeli, földi, idevaló, bennszülött ◆ IDEGEN, MÁSHOVÁ VALÓ

idéz (ige) ◇ berendel, beidéz, magához rendel, ideparancsol, hív

◇ megjelenít, megidéz, felelevenít, felemlít, előhoz, felhoz

◇ citál | hivatkozik

◇ rához [bajt]

idézés (fn) ◇ berendelés, felszólítás, előveztetés | értesítés

◇ citálás, hivatkozás

idézet (fn) ◇ citátum, allegatum (*id*)

idézőjel (fn) ◇ macskaköröm (*biz*)

idill (fn) ◇ [szerelmi] kaland, jelenet, esemény

idilli, idillikus (mn) ◇ boldog, derűs, irigylésre méltó, békés, ártatlan, meghitt, intim, bájos ◆ POKOLI

idióma (fn) ◇ kifejezés, szókapcsolat, állandósult szó szerkezet

◇ (*rég*): nyelv

◇ beszédmód, beszédmodor, beszédstílus

◇ nyelvjárás, tájnyelv, tájszólás, dialektus (*szak*), csoportnyelv, rétegnyelv

idióta (mn) ◇ gyengeelméjű, tébolyodott, elmebajos, hülye, abnormális, degenerált, agyalágyult, hütyü, hütyő (*táj*), gyagya, gyagyás, golyós (*szleng*), lüke (*biz*), vizagyú (*szleng*), húgyagyú (*durva*), flúgos (*szleng*), stikkés (*szleng*),

dilis, hangyás (*biz*), mesüge (*szleng*), korlátolt, elmeroggyant (*szleng*), tökkelütött, kelekótya, bolond, félkegyelmű, féleszű, félőrült, félcédulás, félnotás, sügönye (*biz*), hibbant, debilis (*szak*), kretén, imbecillis (*szak*), őrült ◆ ÉPELMÉJŰ, NORMÁLIS

◇ buta, ostoba, bárgyú, szamar, tökfilkó, bamba, tyúkeszű, dinka (*biz*), kuka (*biz*), süsü (*biz*), barom (*durva*), marha (*durva*), hatökör, stupid ◆ TETTRE KÉSZ, TALPRAESETT

idom (fn) ◇ alak, alakzat, forma, fazon, sablon, séma

idomár (fn) ◇ idomító, állatszélidítő, tréner

idomít (ige) ◇ dresszíroz, edz, treníroz, betanít | belovagol | szelidít

◇ alakít, formál

idomtalan (mn) ◇ ormóttan, dromedár, behemót, mahomet (*rég*), éktelen, formátlan, esetlen, otromba, torz, alakatlan, monstuoúzus (*id*), aránytalan, klumpak (*táj*), irdatlan (*táj*), dimatlan (*táj*), böhönc (*táj*) ◆ FORMÁS, ARÁNYOS

idomul (ige) ◇ alakul, igazodik, alkalmazkodik, illeszkedik, simul, átállítódik, formálódik, hasonul

idomvas (fn) ◇ profilvas, rúdvas (*szak*), idomacél, rúdacél

idő (fn) ◇ időszak, kor, korszak, időköz, időtartam, intervallum, fázis, periódus, ciklus

◇ időpont, időhatár, terminus

◇ élettartam, életkor, életidő (*rég*) | korhatár

◇ időszámítás, időmérés, időjelzés

◇ időjárás, ájer (*táj*)

◇ igeidő, tempus (*szak*)

időálló (mn) ◇ tartós, maradandó, kopásálló, szilárd ◆ MÚLÓ, ROMLÓ, IDŐLEGES

időbeosztás (fn) ◇ napirend, agenda (*id*), program

időhiány (fn) ◇ időzavar

időhúzás (fn) ◇ elnyújtás, nyújtás, halogatás | akadályozás

időjárás (fn) ◇ idő, éghajlat, ájer (*táj*)

időjárastan (fn) ◇ meteorológia (*szak*)

időköz (fn) ◇ időszak, időtartam, intervallum, periódus, ciklus

időközben (hsz) ◇ azalatt, ezalatt, aközben, eközben, közben, amíg, míg

időnként, időközönként (hsz) ◇ ritkán, néha, néha-néha, olykor-olykor, helyel-közzel, időnként, időközönként, időről időre, hébe-hóba, hébe-korba, egyszer-egyszer, egyszer-másszor, nagy ritkán, alkalmilag, alkalomadtán, esetenként, kivételesen, elvétve, nagy néha, néhanapján, közben-korban (*táj*), hébe-közbe (*táj*) ◆ GYAKRAN, GYAKORTA, RENDSZERESEN

időpont (fn) ◇ dátum, idő | határidő, terminus, időhatár

időrend (fn) ◇ kronológia, sorrend

idős (mn) ◇ öreg, vén, vénhedt, vénecske, éltés, élemedett, koros, agg, elaggott, meglett, hajlott korú, előrehaladt korú, korosas (*táj*) ◆ FIATAL, IFJÚ

időszak (fn) ◇ korszak, időköz, szakasz, időtartam, ciklus, periódus, intervallum, éra | idény, szezon

időszerű (mn) ◇ aktuális, korszerű, mai | alkalomszerű | opportúnus (*id*), küszöbön álló, esedékes, sürgős ◆ ALKALMATLAN, INKONVENIENS, TÁRGYTALAN

időszerűtlen (mn) ◇ idejétmúlt, elavult, korszerűtlen | alkalmatlan, tárgytalan, inkonveniens (*id*) ◆ ESEDÉKES, AKTUÁLIS, IDŐSZERŰ

időtálló (mn) ◇ maradandó, örök, örökös, halhatatlan, múlhatatlan, síríg tartó, örök érvényű, örök életű, feledhetetlen | tartós, elnyúhíthatatlan, elkoptathatatlan, elpusztíthatatlan, kopásálló, strapabíró (*biz*), erős ◆ MÚLANDÓ, IDŐLEGES

időtlen (mn) ◇ örök, maradandó, nem múló ◆ IDEIGLENES, ÁTMENETI, MÚLÓ

idővesztés (fn) ◇ késedelem, időhátrány, halogatás, haladék, időhiány

időzik (ige) ◇ tartózkodik, tanyázik, időt tölt, vesztegel, mulat (*táj*) | várakozik, marad, lakik

időzít (ige) ◇ beállít, tempiroz (*id*)

idült (mn) ◇ krónikus, hosszas, hosszadalmas | tartós ◆ PILLANATNYI, HEVENY, AKUT
◇ megrögzött, szenvedélyes, javíthatatlan

ifjonc (fn) ◇ suhanc, siheder, fickó, süvölvény | fiatalember, legény, gyermekifjú, srác, kamasz, tizenéves, tinédzser, serdülő | ficsúr ◆ AGGASTYÁN, VÉNEMBER, AGG

ifjú I. (mn) ◇ fiatal | ifjúi, ifjonti, fiatalos ◆ ÖREG, VÉN, AGG
◇ fejlődésben lévő, zsenge, bimbózó ◆ KIFEJLETT, ÉRETT, KITELJESEDETT

ifjú II. (fn) ◇ fiatalember, legény, gyermekifjú, srác, kamasz, tizenéves, tinédzser, tini (*biz*), serdülő, publi (*biz*) ◆ ÖREG, VÉN, AGGASTYÁN

ifjúkor (fn) ◇ ifjúság, fiatalság, fiatalkor, legénykor, leánykor, serdülőkor, kamaszkor, pubertás (*szak*), gyerekkor, gyermekkor ◆ ÖREGKOR

ifjómunkás (fn) ◇ ipari tanuló, inas, ifi (*rég*) ◆ SZAKI (*rég*)

ifjúság (fn) ◇ fiatalság, fiatalkor, ifjúkor, serdülőkor, kamaszkor, gyerekkor, gyermekkor ◆ IDŐSKOR, ÖREGSÉG
◇ fiatalok, ifjak

iga (fn) ◇ járom, hám
◇ rabság, zsarnokság, rabiga (*vál*), szolgaság, rabszolgaság | robot (*szleng*), favágás (*biz*), gályázás (*szleng*), gürcölés, gürizés (*szleng*), kulizás (*szleng*) ◆ SZABADSÁG, ÖNÁLLÓSÁG

igásállat (fn) ◇ igavonó állat, igavonó barom, igásbarom

igaz I. (mn) ◇ valóságos, helytálló, érvényes, való, valóságghű, tényhű, valóságnak megfelelő, hiteles, tagadhatatlan, kétségtelen, bizonyított, adatszerű ◆ HAMIS, KÉTSÉGES, FÉLREVEZETŐ
◇ őszinte, átélt ◆ HAZUG
◇ becsületes, feddhetetlen, derék, egyenes, szókimondó, nyílt, jóra való, igazságos, szavahihető, tisztességes, erkölcsös ◆ TISZTESSÉGTelen, KÖPÖNYEGFORGATÓ
◇ igazi, valódi, eredeti, hamisítatlan, originális ◆ HAMIS, ÁL

igaz II. (fn) ◇ igazság, tény, tényállás, való ◆ HAZUGSÁG

igazában, igazából (hsz) ◇ valójában, valóságosan, valóban, bizony, csakugyan, tényleg, ténylegesen, komolyan, tagadhatatlanul
◇ nagyon, őszintén, szívből, igaziból (*biz*), igazándiból (*táj*), igen, úgy, alaposan, istenigazában, frankón (*szleng*)

igazán (hsz) ◇ igazában, igazából, valójában, valóságosan, valóban, bizony, csakugyan, tényleg, ténylegesen, komolyan, tagadhatatlanul
◇ nagyon, őszintén, szívből, igaziból (*biz*), igazándiból (*táj*), igen, úgy, alaposan, istenigazában, frankón (*szleng*)
◇ okvetlenül, kétségtelenül, kétségkívül, vitathatatlanul, biztosan, bizonyosan, tényleg ◆ TALÁN, ESETLEG

igazándi (mn) ◇ (*táj*): valódi, hamisítatlan, igazi ◆ HAMIS, MESTERKÉLT

igazgat (ige) ◇ irányít, vezényel, kormányoz, vezet, vezérel, szervez, intéz, szabályoz, adminisztrál (*rég*), dirigál, parancsnokol (*rég*)
◇ manipulál, illeget (*táj*)

igazgató I. (mn) ◇ irányító, vezető, dirigáló, dirigens

igazgató II. (fn) ◇ direktor, vezető, ügyvezető, menedzser, diri (*biz*), góré (*szleng*), diktátor (*szleng*), bogozgató (*szleng*), főmufti (*szleng*), igazgató (*szleng*), izgató (*szleng*) | karmester

igazgatóhelyettes (fn) ◇ aligazgató

igazgatóság (fn) ◇ direktorátus (*id*), főnökség, vezetőség

igazgyöngy (fn) ◇ drágagyöngy, gyöngy, termésgyöngy

igazhitű (mn és fn) ◇ igazhívó, mohamedán | hithű

igazi I. (mn) ◇ valódi, igaz, hiteles, tősgyökeres, törölmetszett, törzsökös, valóságos, romlatlan, hamisítatlan, eredeti, frankó (*szleng*), igazándi (*táj*) | született, vérbeli, virtigli (*biz*), echt (*id*) ◆ HAMIS
◇ nagyfokú, teljes, előírásos, előírászerű, kétségtelen
◇ tulajdonképpeni, tényleges, voltaképpeni, legjobb

igazi II. (fn) ◇ eszmény, eszménykép, ideál | jövőendőbeli

igazít (ige) ◇ állít, szabályoz, adjusztál (*szak*), idomít, javít, átállít, applikál (*id*), helyesbit, jobbit (*rég*), kijavít, beállít, igazint (*táj*) | alakít, módosít
 ◇ irányít, küld

igazodik (ige) ◇ idomul, alkalmazkodik, követ, hasonul | orientálódik
 ◇ sorakozik

igazol (ige) ◇ bizonyít, tanúsít, megerősít, megszilárdít, alátámaszt, támogat, tanúskodik, bebizonyít, beigazol, kimutat, megokol, megindokol, megmagyaráz, megvéd, oltalmaz, védelmez, tisztáz, ment | elismer, attesztál (*rég*) | megvizsgál, felülbírál, verifikál (*id*), dokumentál, nyugtáz, hitelesít, legitimál (*szak*)

igazolás (fn) ◇ tanúsítvány, igazolvány, bizonylat, bizonyítvány, attesztáció (*id*), legitimáció (*szak*), certifikátum (*id*), elismervény, okirat, okmány, oklevél, írás, flepni (*szleng*)

igazolatlan (mn) ◇ indokolatlan, megokolatlan, bizonyítatlan ◆ IGAZOLT, JOGOS, INDKOLT

igazolhat (ige) ◇ [váltót] óvatol (*rég*)

igazolvány (fn) ◇ irat, tanúsítvány, bizonyítvány, bizonylat, certifikátum (*id*), okmány, dokumentum, tagkönyv, flepni (*szleng*), vás (*szleng*), bumáska (*szleng*) | személyi igazolvány, személyi (*biz*)

igazság (fn) ◇ igaz, való, bizonyosság, valóság, tény, tényállás, ténylegesség, hitelesség, realitás, őszinteség, veritas (*id*) ◆ HAZUGSÁG, IRREALITÁS
 ◇ igazságszolgáltatás, bíróság

igazságos (mn) ◇ jogos, méltányos, megérdemelt, salomoni [ítélet], törvényes, pártatlan, elfogulatlan, igaz, jóhiszemű, jogszerű, korrekt, sportszerű, részrehajlatlan, előítélet-mentes | igazságszerető, igazságpárti ◆ IGAZSÁGTALAN, ELFOGULT, INKORREKT

igazságszolgáltatás (fn) ◇ bíraskodás, törvénykezés, ítélkezés, törvénylátás (*rég*), jogszolgáltatás, jurisdictio (*id*)

igazságtalan (mn) ◇ jogtalan, törvénytelen, méltánytalan, alaptalan [vád], elfogult, részrehajló, pártos (*rég*), törvénsértő, jogtipró, jogellenes, előítéletes, egyoldalú, tendenciózus (*id*), igaztalan | kivételező ◆ IGAZSÁGOS, JOGOS, MEGÉRDÉMELT

igazságtalanság (fn) ◇ törvénytelenesség, jogtalanság, jogsértés, méltánytalanság, törvénsértés, jogtiprás, inkorrekttség, részrehajlás, elfogultság | kivételezés ◆ IGAZSÁGOSSÁG, JOG

ige (fn) ◇ verbum (*szak*)
 ◇ (*rég*): szó

igeidő (fn) ◇ tempus (*szak*)

igen I. (hsz) ◇ nagyon, túlságosan, nagymértékben, jelentősen, tetemesen, rendkívül, szerfelett, rettentően, igencsak (*táj*), ugyancsak, igazán ◆ KEVÉSSÉ, ALIG, MÓDJÁVAL

igen II. (msz) ◇ úgy van, ja, valóban, csakugyan, természetesen, jesz (*szleng*), az (*táj*), igenis, ühüm (*biz*), aha (*táj*), jaja (*táj*) ◆ NEM, DEHOGY
 ◇ tessék!

igencsak (hsz) ◇ ugyancsak, nagyon ◆ ALIG-ALIG

igenel (ige) ◇ beleegyezik, jóváhagy, elfogad, helybenhagy, megerősít, egyetért, helyesel, üdvözl ◆ TILT | TAGAD, CÁFOL

igenis I. (msz) ◇ igen, jó, úgy van, rendben, nagyon is, igaz, mindenestre, természetesen, persze, ühüm (*biz*), oké (*biz*) ◆ NEM, SOHA, DEHOGY

igenis II. (hsz) ◇ de bizony, bizony, csakugyan, valóban

igenlés (fn) ◇ helyeslés, megerősítés, helybenhagyás, beleegyezés, jóváhagyás, erősítés, bólintás, fejbólintás, biccentés, tanúságtétel ◆ TAGADÁS, ELLENVETÉS, TILTAKOZÁS
 ◇ akarás, kívánás, törekvés

igény (fn) ◇ kívánság, követelés, óhajlás, szükséglet, kíváncsi, jogosultság, kereslet, kereset (*szak*)

igényel (ige) ◇ kér, követel, megkíván, kérvényez, igényt tart, reflektál <vmire>, jogot formál <vmire>, elvár, óhajt, akar, szüksége van <vmire>, vágyakozik <vmire>, folyamodik <vmiért> ◆ LEMOND, ELÁLL <VMITŐL>
 ◇ szükségessé tesz, rászorul

igényes (mn) ◇ alapos, nagyigényű, akkurátus (*biz*, *pej*) | finnyás, válogató, akadékoskodó, kicsinyes, kicsinyeskedő, hiperkritikus (*pej*) ◆ IGÉNYTELEN, FELÜLETES, NAGYVONALÚ
 ◇ kényes, érzékeny, odafigyelést igénylő | drága, különleges, értékes, becses ◆ SZERÉNY, SZEGÉNYES, OLCSÓ
 ◇ kifinomult, csiszolt, pallérozott, színvonalas, választékos ◆ EGYSZERŰ, PRIMITÍV

igénylés (fn) ◇ követelés, kérelmezés, kérvény, kérelem, folyamodvány | megrendelés ◆ LEMONDÁS
<VMIRŐL>, ELÁLLÁS <VMITŐL>

igénytelen (mn) ◇ egyszerű, szerény, kisigényű, primitív, alázatos, mértékletes, takarékos, beosztó, spórolós (*biz*), aszkéta (*vál*), spártai, puritán | szegényes, dísztelen **Sz**: elhál a mezítelen földön is ◆ KÖVETELŐZŐ, NAGYIGÉNYŰ | ELEGÁNS

◇ hitvány, silány, értéktelen, bővli ◆ ÉRTÉKES, JÓ MINŐSÉGŰ

ígér (ige) ◇ kilátásba helyez, szavát adja, garantál | megfogad ◆ MEGTAGAD

◇ árverez, licitál (*szak*), ajánl, ajánlatot tesz, kínál

◇ kecsegtet, biztat <vmivel>, sejtet <vmivel>, valószínűsít ◆ VISSZAVON

igeragozás (fn) ◇ konjugáció (*szak*)

ígéret (fn) ◇ adott szó, fogadalom, nyilatkozat, becsületszó, ígérvény (*szak*), elkötelezés, kötelezettség ◆ CSALÁS, HITSZEGÉS

ígérget (ige) ◇ fogadkozik, szavát adja | állat, hiteget, csábít, kecsegtet

ígérkezik (ige) ◇ ajánlkozik, kínálkozik, hajlandóságot mutat, ígéret, szavát adja, fogadkozik, reményt kelt, kecsegtet ◆ LEMOND, VISSZALÉP, BECSAP

igézet (fn) ◇ varázslat, varázslás, varázs, bűbáj, rontás, ráolvasás, bűvölet, bűvölés, bűverő, szemfényvesztés, bűvészet, bájolás, elbájolás, lenyűgözés ◆ ELLENSZENV, IDEGENKEDÉS, UNDOR

◇ (*rég*): révület, hipnózis

igéző (mn) ◇ elbűvölő, elbájoló, lenyűgöző, elragadó, bűbajos, mámorító, csábító, csábos, kacér, hódító, vonzó, megejtő, magával ragadó, varázslatos ◆ KÖZÖNSÉGES, ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI

◇ bűvölő, megrontó, boszorkányos, bűvös-bájos, ráolvasó, ördögűző, varázsló

iglice (fn) ◇ tövises iglice, ekeakadály, ekenyűg, eketartófü, iglicetűsök, igrictüske, istenátkozta-tüske, ökörgűzs

igric (fn) ◇ énekmondó, énekes, dalnok, dalos, regös (*rég*), hegedős (*rég*), lantos, bárd

igy I. (hsz) ◇ ekképp, ekképpen, ekként, ilyenképpen, ilyeténképpen, ilyenformán, ilyesformán, ilyen módon, ehhez hasonlóan, hasonlóképpen, ennek megfelelően, következőképpen, ennek szellemében, imígyen (*vál*), igenous (*rég*), ezenképpen (*táj*) ◆ ÜGY, AKKÉPPEN

igy II. (ksz) ◇ tehát, eszerint, következőképp, ennél fogva, ezért, ennek következtében, ezenest (*táj*) | például

igyekezet (fn) ◇ szándék, akarat, törekvés, törekedés, fáradozás, munkálkodás, iparkodás, buzgóság, iparosság (*táj*), iparság (*táj*), igyekvés, letterő, próbálkozás, agilitás (*id*), szorgalom, becsvágy, ambíció, erőfeszítés, buzgalom, serényység ◆ RESTSÉG, TUNYASÁG, SEMMITTEVÉS

igyekezik, igyekszik (ige) ◇ szándékozik, akar, törekedik, törekszik, fáradozik, serénykedik, munkálkodik, tüsténkedik, rákapcsol, buzog, azon van, gürizik (*szleng*), hajt (*szleng*), ráver (*szleng*), ambicionál (*id*), erőfeszítéseket tesz, erőlködik, iparkodik, buzgólkodik, görcsöl (*szleng*), törí magát, törtet **Sz**: kezét-lábát törí; kiteszi a lelkét; belead apait-anyait (*biz*); rádob egy lapáttal; megnyomja a gombot; úgy dolgozik, mintha hajtának; pattog, mint a nikkelbolha; futkos, mint pók a falon ◆ LEMOND, FELAD

◇ halad, siet, szedi a lábát, mozog (*biz*) | tép (*szleng*), csipkedi magát (*biz*) ◆ LAZSÁL

igyekvés (fn) ◇ igyekezet, törekvés, törekedés, iparkodás, ambíció, becsvágy, szorgalom, erőlködés, küszködés, buzgalom, buzgóság ◆ LUSTASÁG, KÉNYELEM, BELETÖRÖDÉS

igyekvő (mn) ◇ törekvő, iparkodó, szorgalmas, szorgos, dolgozó, serény, lelkes, ambiciózus, agilis, fáradhatatlan, buzgó, ügybuzgó, becsvágyó ◆ LUSTA, HANYAG, NEMTÖRÖDŐM

ihaj (isz) ◇ csuhaj, sej-haj, sejhaj, ihaj-tyuhaj

ihatatlan (mn) ◇ poshadt, romlott ◆ FRISS, IHATÓ, ÜDÍTŐ

ihatnék (fn) ◇ szomj, szomjúság

ihlet¹ (fn) ◇ sugallat, inspiráció, lendület, tűz, alkotóerő

ihlet² (ige) ◇ sugall, sugalmaz, sugároz (*táj*), inspirál, ösztönöz, motivál, lelkesít

ihol (hsz) ◇ (*táj*): itt, ehen (*táj*)

◇ (*táj*): ime, lám

ijász (fn) ◇ nyilas, íjas (*rég*)

ijed (ige) ◇ riad, retten

ijedezik (ige) ◇ riadozik, retteg, borzadozik, fél

ijedős (mn) ◇ félénk, félős, gyáva, bátortalan, nyúl szívű, rémüldöző, visszariadó, riadozó, majrás (*szleng*), beszari (*szleng*), bákász (*táj*), csezske (*táj*), ijeszke (*táj*) ◆ BÁTOR, MERÉSZ, FÉRFIAS

ijedség (fn) ◇ félenkség, félelem, páni félelem, ijedelem, megijedés, félsz, rémület, rémüldözés, riadalom, riadtság, megrettenés, elborzadás, pánik, vakrémület, fejvesztettség, majrészás (*szleng*), beszariság (*szleng*), megijedsz (*táj*) ◆ BÁTORSÁG, MERÉSZSÉG, HŐSIESSÉG

ijedt (mn) ◇ riadt, rémült | reszketős, félénk, ijedős ◆ ELSZÁNT, BÁTOR, MERÉSZ

ijedtében (hsz) ◇ ijedségében, félelmében, rémületében

ijedság (fn) ◇ félelem, rémület, riadtság, megrettenés, rettenet, elborzadás, pánik, riadalom, szorongás, beszartság (*szleng*), majrészás (*szleng*), féltség (*táj*) ◆ HIDEGVÉR

ijeszt (ige) ◇ rettent, riaszt, rezzent, ijesztget, megdöbbsent, borzaszt, borzongat, rémisztget, rémit, rémiszt, riogat, megfélemlít, fenyeget ◆ BÁTORÍT, NYUGTAT, ERŐSÍT

ijesztget (ige) ◇ ijeszt, ijeget (*táj*), ijesztgetődzik (*táj*), riogat, rémitget, rémisztget, fenyeget, borzongat, cincogtat (*táj*) ◆ MEGNYUGTAT

ijesztő (mn) ◇ félelmetes, kisérteties, borzasztó, borzongató, hátborzongató, rémséges, félelmes (*rég*), rémületes, rémületbe ejtő, rettentő, rettenetes, borzalmas, szörnyű, rémitő, rémes, rémisztő, riasztó, aggodalmat keltő, iszonyatos, iszonytató, vészes, vészterhes, baljós, baljóslatú, hajmeresztő, vérfagyasztó, vérfagyaló (*rég*) ◆ MEGNYUGTATÓ, ELBÜVÖLŐ, BÁJOS

iker I. (mn) ◇ kettős, kétszeres, páros, kettőzött, dupla, duplikált (*id*), duplázott, duális (*szak*), bináris (*szak*), kétszeri, egyhasi (*táj*), egyhasú (*táj*) ◆ EGYES, EGYEDI, SZIMPLA

iker II. (fn) ◇ ikertestvér, ikergyerek **Sz:** egy hassal lettek; együtt lettek a világra
◇ másodlat (*rég*), alakpár (*szak*), alakmás, hasonmás, duplex (*szak*)
◇ ikertelefon

ikon (fn) ◇ szentkép
◇ (*szak*): jel

ikra¹ (fn) ◇ halpete | kaviár

ikra² (fn) ◇ lábikra, vádli

iksz-lábú (mn) ◇ csápás, görbe lábú, erőtlen lábú (*rég*), cibekelő (*rég*), csabajkos (*táj*), csajtorás (*táj*), dévaj (*táj*), kaszibás (*táj*), csimpi-limpi (*táj*), juhtérdű (*táj*) **Sz:** úgy áll a lába, mint az ekelő ◆ Ó-LÁBÚ, KARIKALÁBÚ

iktat (ige) ◇ beilleszt, besorol, befogad, behelyez, betold, bejegyez, lajstromoz (*szak*), sorszámoz (*szak*), jegyzékbe vesz, becikkelyez, kodifikál (*id*), anyakönyvez, regisztrál, nyilvántartásba vesz, elkönyvel ◆ MEGSZÜNTET, HATÁLYON KÍVÜL HELYEZ, TÖRÖL

◇ (*rég*): avat, beavat, vezet

iktató I. (mn) ◇ bevezető, besoroló, befogadó, betoldó, bejegyző, lajstromozó (*rég*), sorszámozó, kodifikáló (*id*) ◆ MEGSZÜNTETŐ, HATÁLYON KÍVÜLRE HELYEZŐ, TÖRLŐ

iktató II. (fn) ◇ segédhivatal, postázó, iroda, nyilvántartó, regisztratúra (*rég*)
◇ iktatókönyv, regiszter, törzskönyv, lajstrom (*szak*), napló

iktatókönyv (fn) ◇ törzskönyv, iktató, lajstrom (*rég*), regiszter, napló

iktatószám (fn) ◇ ügyszám, ügyiratszám

ildomos (mn) ◇ jólnevelt, derék, illemtudó, illedelmes, finom modorú, dicséretre méltó, okos (*rég*), tanult (*rég*), erényes (*rég*) | illendő, illő, odavágó, helyes ◆ ILLETLEN, HELYTELEN, NEVELETLEN

illan (ige) ◇ eltűnik, tovatűnik, elsuhan, eloson, köddé válik, légneművé válik, szökik, ellábal (*rég*) ◆ MARAD, KITART

illat (fn) ◇ szag, aroma, buké (*szak*), kigőzőlgés, kipárolgás ◆ BÚZ, BÜDÖSSÉG, AJER (*táj*)
◇ (*biz*): illatszer, parfüm

illatos (mn) ◇ jó szagú, jó illatú, illatozó, szagos, illatdús, balzsamos, fűszeres, aromás ◆ BÜDÖS, BÜZÖS, BÜZHÖDT

illatozik (ige) ◇ illatot áraszt, illata van, kellemes szagot terjeszt
◇ (*pej*): bűdösít, bűzlik, bűdös szagot áraszt

illatszer (fn) ◇ piperecikk, kozmetikum, szagosító, kölni, kölnivíz, parfüm

illatszerbolt (fn) ◇ drogéria (*rég*), illatszertár (*rég*), háztartási bolt, kozmetikai szaküzlet, pipereüzlet (*rég*)

illedelmes (mn) ◇ illemtudó, udvarias, finom, jó magaviseletű, jólnevelt, szófogadó, előzékeny, ildomos, tisztességtudó, tisztelettudó, tapintatos, körültekintő, pallérozott ◆ NEVELETLEN, FARAGATLAN, UDVIATLAN

illeális (mn) ◇ törvénytelen, törvényellenes, törvénysértő, törvénybe ütköző, jogtalan, tiltott, föld alatti, alkotmányellenes, tilos, engedély nélküli, fekete (*biz*) ◆ LEGÁLIS, TÖRVÉNYES, MEGENGEDETT

illegálitás (fn) ◇ törvénytelenség, jogtalanság, törvényellenesség ◆ LEGALITÁS, TÖRVÉNYESSÉG

illeget (ige) ◇ riszál, billeget

◇ (táj): illesztget, igazgat

illem (fn) ◇ illendőség, illedelem (rég), ildom (rég), jólneveltség, jómodor, udvariasság, finomság, tisztesség, tisztességtudás | illemszabályok, etikett (rég), protokoll (szak) ◆ NEVELETLENSÉG, UDVARIATLANSÁG, FARAGATLANSÁG

illemhely (fn) ◇ vécé, WC, toalett, mosdó, félreeső hely, árnyékszék (rég), klozet (biz), reterát (rég), budi (szleng), szükségshely (táj)

illemszabály (fn) ◇ etikett (rég), protokoll

◇ jogszokás

illemtudó (mn) ◇ illedelmes, finom modorú, udvarias, jólnevelt, szerény, előzékeny, figyelmes, tisztelettudó ◆ UDVARIATLAN, ILLETLEN, FARAGATLAN

illendő (mn) ◇ elvárható, illem szerinti, ildomos, udvarias, kívánatos, megfelelő, decens (vál), konvencionális, szokásos, elfogadott, helyénvaló, tanácsos, célszerű, alkalmas (rég) ◆ ILLETLEN, ALKALMATLAN, NEM HELYÉNVALÓ

illeszkedik (ige) ◇ csatlakozik, kapcsolódik, idomul, helyezkedik, illik, simul ◆ ELVÁLIK, SZÉTVÁLIK, ELKÜLÖNÜL

◇ alkalmazkodik, megszokik, igazodik ◆ IDEGENKEDIK

illeszt (ige) ◇ csatol, köt, dug, adaptál, applikál (id), csatlakoztat, kapcsol | hozzáigazít, beigazít, becsiszol, passzít (biz), pászít (táj) | beledolgoz, beletesz, belehelyez ◆ SZÉTSZED, SZÉTVÁLASZT, ÖSSZEZAVAR

◇ összhangba hoz, összehangol, koordinál ◆ ÖSSZEKEVER, FELFORGAT

illet (ige) ◇ érint, megérint, hozzányúl, hozzáér, tapint ◆ ELTÁVOLODIK

◇ vonatkozik <vkire>, tartozik <vkire>

◇ joga van hozzá, jár <vkinek>, megillet ◆ SEMMI KÖZE HOZZÁ

illeték (fn) ◇ díjszabás, árfolyam | adó, díj, vám

illetékes (mn) ◇ hiteles, autentikus, hivatalos, megbízható, jogosult, hozzáértő, kompetens (szak), mértékadó, szakértő, kijelölt, megbízott, mérvadó, hivatott, felhatalmazott, beavott ◆ ILLETÉKTELEN, JOGOSULATLAN, KONTÁR

illetékköteles (mn) ◇ adóköteles ◆ ILLETÉKMENTES

illetékmentes (mn) ◇ adómentes ◆ ILLETÉKKÖTELES

illetéktelen (mn) ◇ jogosulatlan, nem meghatalmazott, nem hivatalos, avatatlan, hívatlan, hozzá nem értő, inkompetens (id), kívülálló ◆ ILLETÉKES, JOGOSULT, MEGHATALMAZOTT

illetlen (mn) ◇ szemérmetlen, izetlen, izléstelen, csúnya, obszcén, disznó, malac, sikamlós, pikáns, közönséges, szabados, trágár, ordináre, szennyes, kétértelmű, frivol, mosdatlan | pajkos, csintalan ◆ SZEMÉRMES, FINOM, IZLÉSES

◇ szemtelen, pimasz, arcátlan, póriás (rég), helytelen, tisztességtelen, modortalan, neveletlen **Sz**: vendégségben sír; torban dalol, lagziban sír ◆ JÓLNEVELT, ILLEDELMES, UDVARIAS

illetmény (fn) ◇ munkabér, bér, munkadíj, díj, fizetés, juttatás, járandóság, javadalmazás, tiszteletdíj, honorárium

illető I. (mn) ◇ érintő, vonatkozó, kapcsolatos

◇ szóban forgó, említett

illető II. (fn) ◇ valaki, egy személy, egyvalaki | ember, pofa (szleng), pali (szleng), pasas (biz), pacák (szleng), ipse (biz) | nő, hölgy

illetőleg I. (hsz) ◇ illetően, ami ezt illeti, erre nézve, e tekintetben, vonatkozólag, kapcsolatban <vmivel>

illetőleg II. (ksz) ◇ illetve, azaz, vagyis, vagy, helyesebben, pontosabban, jobban mondva, azazhogy, akarom mondani

illik (ige) ◇ odasimul, jól áll, jól mutat, összevág, összefér, összhangban van, megegyezik, klappol (biz), talál, passzol (biz), pászol (táj), kvadrál (rég), való, megy <vmihez> ◆ ELTÉR

◇ megfelel, alkalmas

◇ dukál

illő (mn) ◇ alkalmas, való, jó, kellő, megfelelő, rendjén való, megérdemelt [büntetés], szabatos, konviciens (id), testhezálló, előnyös, oké (szleng), illős (táj), beillendő (táj) ◆ ALKALMATLAN, HIBÁS

◇ elvárható, kívánatos, illendő, ildomos, megengedhető, helyénvaló, helyes, szabályos, üdvös, méltányos ◆ ILLETLEN

illusztráció (fn) ◇ szöveggép, ábra, szemléltetőanyag

◇ ábrázolás, szemléltetés, megvilágítás, magyarázat

illusztrál (ige) ◇ szemléltet, [képekkel] díszít | demonstrál, bemutat, megmagyaráz, kifejti, megvilágít

illusztris (mn) ◇ kiváló, neves, előkelő, magas rangú, tekintélyes, kimagasló, kiemelkedő, közismert, nevezetes, híres, hírneves, híres-neves, nagyhírű, nagynevű, ünnevelt, népszerű ◆ EGYSZERŰ, ISMERETLEN, JELENTÉKTELEN

illúzió (fn) ◇ látszat, érzéksalódás, káprázat, tévedés, képzelgés, ábrándkép | alaptalan remény, hiú ábránd, önámítás, önáltatás ◆ VALÓSÁG, TÉNYEK, REALITÁS

illuzórikus (mn) ◇ képtelen, megvalósíthatatlan, lehetetlen, valószerűtlen, valószínűtlen, irreális, fiktív, kitalált, abszurd | hiábavaló, értelmetlen ◆ MEGVALÓSÍTHATÓ, LEHETSÉGES, REÁLIS

ily, ilyen (nm) ◇ ily, efféle, effajta, ilyenféle, ilyenfajta, ilyesféle, ilyesforma, ilyenszerű, ilyennemű, hasonló, illetén, ilyen szabású, ehhez hasonló ◆ OLYAN, AFFÉLE, OLYANFAJTA

ilyenfajta (nm) ◇ ilyen, ilyenféle, efféle, ilyennemű, ilyesféle, ugyanilyen ◆ OLYAN, OLYANFÉLE

ilyenformán (hat-ragos nm) ◇ így, ilyenképpen, ilyenképp, ekképpen, ekképp, ily módon, eszerint ◆ ÜGY, OLYANMÓD, AKKÉPP

ilyenkor (hsz) ◇ most, jelenleg | ilyen alkalommal, ilyen esetben ◆ MÁSKOR

ilyesmi (nm) ◇ ilyesféle, efféle, effajta | hasonló ◆ AFFÉLE, OLYAN FAJTA

ím (msz) ◇ lám, nos

ima (fn) ◇ fohász, imádság, hálaadás, zsolozsma, könyörgés, foháskodás, esdeklés, esedezés, folyamodás, kérése ◆ KÁROMLÁS, ÁTOK

imád (ige) ◇ istenít, dicsőít, adorál (*rég*), bálványoz, csodál, magasztal, bámul, rajong <vkiért> ◆ UTÁL, GYALÁZ, ISZONYODIK

◇ szerelmes <vkibe>, körülrajong, bele van örülve, bele van habarodva, bele van esve (*biz*), bele van zúgva, meg van veszve <vkiért>, odavan <vkiért> ◆ GYŰLÖL

◇ (*rég*): imádkozik, könyörög

imádkozik (ige) ◇ foháskodik, imát mond, ájtatoskodik | könyörög, folyamodik, esedezik, kér

imádság (fn) ◇ ima, könyörgés, kérés, esedezés, fohász, áhítat, dicsőítés, foháskodás, hálaadás, folyamodás ◆ ÁTOK, ÁTKÖZŐDÉS

imagináció (fn) ◇ elképzelés, képzelőerő, képzelet

◇ képzelődés ◆ VALÓSÁG

imakönyv (fn) ◇ imádságoskönyv, zsolozsmáskönyv, misekönyv, missale (*id*), breviárium

imazsámoly (fn) ◇ térdeplő (*rég*)

imbolyog (ige) ◇ támolyog, tántorog, ámolyog (*táj*), dülöng, dülöngél, billeg, botorkál | hajladozik, himbálódzik, himbálózik, hánykolódik ◆ MEGÁLL

◇ [fény, árnyék]: lebeg, ingadozik, ing, inog

íme (msz) ◇ lám, itt van, ihol (*táj*), imhon (*táj*), imhol (*táj*) | na tessék, ni csak (*táj*)

imént (hsz) ◇ ezelőtt, az előbb, éppen most, nemrég, nemrégén, újonnan (*rég*) ◆ RÉGEN, KORÁBBAN

imitáció (fn) ◇ utánzás | imitálás, színlelés, mímelés

◇ utánzat, hamisítvány

imitál (ige) ◇ utánoz | színlel, mímel, megjátsszik | majmol

◇ hamisít

imitt-amott (hsz) ◇ helyenként, itt-ott, néhol, néhon (*rég*) | néha, néha-néha, egyszer-egyszer, szórványosan, elszórtan, elszórva, nagy néha, hébe-hóba, egyszer-másszor, illit-holott (*táj*) ◆ SEHOL, SOHA, GYAKRAN

immár (hsz) ◇ már, íme, most már, immáron (*táj*)

immel-ámmal (hsz) ◇ kellenlenül, kedvetlenül, nyúglódvé, vonakodva, lustán, nagy nehezen, kénytelen-kelletlen, húzódozva, fanyalogva, tessék-lássék, úgy-ahogy, nyámmogva (*rég*) ◆ SZÍVESEN, KÉSZSÉGESEN, ÖRÖMMEL

immigrál (ige) ◇ bevándorol, betelepedik ◆ EMIGRÁL, KIVÁNDOROL

immorális (mn) ◇ erkölcstelen, erkölcsrontó, erkölcsellenes, tisztességtelen, romlott, züllött, amorális ◆ MORÁLIS, ERKÖLCSŐS, TISZTESSÉGES

immúnis (mn) ◇ védett, ellenállóképes, immunizált (*szak*) | ellenálló ◆ FOGÉKONY, HAJLAMOS

◇ (*szak*): sérthetetlen

immunitás (fn) ◇ védettség, ellenállóképeség

◇ mentesség, sérthetlenség, kiváltság, mentelmi jog

imperialista (mn) ◇ gyarmatosító, hódító, leigázó

imperializmus (fn) ◇ gyarmatosítás, hódítás
impérium (fn) ◇ birodalom, világbirodalom | államhatalom, uralom
impertinens (mn) ◇ illetlen, pimasz, szemtelen, arcátlan ◆ ILLEMTUDÓ
impertinencia (fn) ◇ szemtelenség, arcátlanság, orcátlanság (*vál*), pimaszság
imponál (ige) ◇ tetszik, tekintélye van, súlya van, tiszteletet kelt, hatással van, elismerést kelt, bámulatot vált ki ◆ DEROGÁL
import (fn) ◇ behozatal | meghonosítás, elterjesztés ◆ KIVITEL, EXPORT
importál (ige) ◇ behoz, beszállít | meghonosít, elterjeszt ◆ KIVISZ, EXPORTÁL
importőr (fn) ◇ beszállító, behozó, importáló ◆ KISZÁLLÍTÓ, EXPORTŐR
imposztor (fn) ◇ rosszcson, rosszóság, rosszposztó, ördögfióka, gézengúz, huncut, kópé, csibész, selma (*rég*) | gazember, gonosztevő, bűnöző, csirkefogó, szélhámos, himpellér, svindler (*biz*), svihák (*biz*), kókler (*biz*)
impozáns (mn) ◇ lenyűgöző, lebilincselő, lélegzetelállító, grandiózus (*vál*), nagyszabású, egyszerű, hatásos, monumentális, fényes ◆ UNALMAS, SZÜRKE, KISSZERŰ
◇ tekintélyes, tiszteletet keltő, vonzó, megnyerő, szuggesztív, rendkívüli, figyelemre méltó, remek ◆ JELENTÉKTELEN, ÁTLAGOS, MEGSZOKOTT
impregnál (ige) ◇ átítat, áthat, telít
◇ vízhatlanít, tartóssá tesz, tűzállóvá tesz
impresszió (fn) ◇ benyomás, hatás, érzés
improduktív (mn) ◇ terméketlen, meddő ◆ TERMÉKENY, PRODUKTÍV, TERMELO
◇ eredménytelen, haszontalan, hiábavaló, nem jövedelmező ◆ EREDMÉNYES, JÖVEDELMEZŐ
impulzus (fn) ◇ hatás, lökés | ösztönzés, indítás
◇ (*szak*): mozgásmennyiség
ín (fn) ◇ rost | mócsing
◇ ideg, húr
◇ (*táj*): lábikra, lábszár, láb
◇ (*táj*): szár, inda
inal (ige) ◇ fut, szalad, nyargal, menekül, szökik, elillan, szedi a lábát, olajra lép (*szleng*)
◇ (*táj*): lót-fut
inas I. (mn) ◇ rágós, porcogós, szálas, csimbókos (*táj*)
◇ szikár, agyondolgozott, izmos, szívós, eres ◆ HÁJAS, KÖVÉR
◇ (*rég*): húsos, vastag | erős
inas II. (fn) ◇ inasgyerek, inasfiú, tanuló, újonc, növendék, gyakornok, tanonc, legény (*rég*) ◆ MESTER
◇ komornyik, szolga, hajdú, lakáj, kifutó, boy (*id*) | apród (*rég*), őrálló (*rég*), úr után járó (*rég*)
inaszakadtáig (hsz) ◇ szakadásig, megerőltetően ◆ KÉNYELMESEN
incidens (fn) ◇ összetűzés, zavar, kellemetlenség, félbeszakítás, baleset
incifinci (mn) ◇ apró, icipici, iciri-piciri, pici, kicsi, picurka, icurka-picurka, parányi, pöttömnyi, csöppnyi, pindurka, aprócska, mini (*biz*) | lényegtelen, jelentéktelen, haszontalan, csip-csup, piti (*szleng*), szir-szar (*durva*), csipszar (*szleng*), piszlicsáré (*biz*) ◆ NAGY, ÓRIÁSI | FONTOS
incselkedik (ige) ◇ <vkivel>: dévajkodik, enyeleg, kacérkodik, kokettál, cicázik, évődik, bolondozik, élcelődik, pajzánkodik, bollenkedik (*táj*), kacérozik (*táj*)
◇ kötődik, gonoszodik, huncutkodik, ugrat, heccel, ingerel, bosszant
inda (fn) ◇ hajtás, kacs, szár, bajusz (*rég*), vessző
index (fn) ◇ mutató, indexszám, jelzőszám, árjelzőszám, mutatószám | mérőszám, viszonyszám
◇ villogó (*szak*), irányjelző
◇ leckekönyv, bizonyítvány
◇ tiltott könyvek jegyzéke (*szak*), feketelista
◇ névmutató, tárgymutató, szómutató | névjegyzék
◇ (*szak*): kitevő, exponens (*rég*)
indiai (mn és fn) ◇ hindu, indus (*rég*), ind
indián (mn) ◇ rézbőrű, indus (*rég*)
◇ (*táj*): burgonya
indifferens (mn) ◇ közömbös, közönyös | részvétlen, fásult
◇ (*rég*): elfogulatlan, pártatlan, semleges
indignáció (fn) ◇ méltatlankodás, felháborodás, megbotránkozás

◇ neheztelés, bosszankodás, harag, méreg, bosszúság

indigó (fn) ◇ indigócserje

◇ átírópapír, másolópapír, átütőpapír, karbonpapír, kopírpapír (*rég*)

indiszkkrét (mn) ◇ tapintatlan, tolakodó, alkalmatlankodó, otromba, kíváncsi, fecsegő, kotnyeles ◆ DISZKRÉT, TARTÓZKODÓ, UDVIARIAS

indít (ige) ◇ küld, meneszt, futtat, expedíál (*szak*), kilő, katapultál (*szak*), gyüvesztet [lovat] (*táj*) ◆ VISSZATART, LEFÉKEZ

◇ üzembe helyez, begyűjt [motort], működésbe hoz, aktivál (*id*) | forgalomba állít ◆ LEÁLLÍT, ABBAHAGY

◇ kezd, kezdeményez, szervez

◇ megjelentet, kiad, publikál, útjára bocsát

◇ indul

◇ ösztönöz, vezet, késztet, rábír, rávesz, buzdít, bátorít, lelkesít, biztat, unszol, üz ◆ ELRETTENT, ELRIASZT, MEGGÁTOL

indíték (fn) ◇ indítóok, indíttatás, indok, hajtóerő, mozgatóerő, mozgatórugó, motívum, alap, momentum, impulzus, stimulus | ösztönzés, lökés, késztetés, kedv, ingerencia ◆ KÖVETKEZMÉNY, OKOZAT, FEJLEMÉNY

indítókar (fn) ◇ kurbli (*biz*)

indítóok (fn) ◇ ok ◆ OKOZAT

◇ indíték, indíttatás, indok, hajtóerő, mozgatóerő, mozgatórugó, motívum, alap, momentum, impulzus, stimulus ◆ KÖVETKEZMÉNY, EREDMÉNY

indíttatás (fn) ◇ késztetés, indíték, alap, motiváció, ösztönzés ◆ KÖVETKEZMÉNY, EREDMÉNY

indítvány (fn) ◇ ötlet, javaslat, kezdeményezés, terv, ajánlat, előterjesztés, felterjesztés, propozíció (*id*) ◆ VISSZAUTASÍTÁS, ELVETÉS

indítványoz (ige) ◇ javasol, előterjeszt, tanácsol, proponál (*rég*), megpendít, megemlít, felvet, ajánl, iniciál (*id*), javall, sugall ◆ VISSZAVON, MEGTAGAD, ELVET

individuális (mn) ◇ egyéni, személyi, személyes, perszonális, egyedi, sajátos, különös, karakterisztikus, jellegzetes ◆ KÖZÖS, KÖZÖSSÉGI, ÁLTALÁNOS

individuum (fn) ◇ egyén, egyéniség | egyed ◆ CSOPORT, CSAPAT, SOKASÁG

indoeurópai (mn) ◇ indoiráni, indogermán, árja

indok (fn) ◇ indítóok, ok, észok, indíték, mozgatóerő, mozgatórugó, motiváció, motívum, alap

◇ megokolás, magyarázat, érv, ürügy ◆ KÖVETKEZMÉNY, KIMENETEL, OKOZAT

indokol (ige) ◇ megokol, megalapoz, magyarázatot ad, magyaráz, kifejti, értelmez, kellő megvilágításba helyez, alátámaszt, kimutat, bebizonyít, fényt derít <vmire>, észrevételt fűz <vmihez>

indoklás (fn) ◇ megokolás, alátámasztás, értelmezés, kifejtés, magyarázat, bizonyítás

indokolatlan (mn) ◇ alaptalan, megokolatlan, megalapozatlan, felesleges, jogosulatlan, jogalap nélküli (*szak*), motívatlan, igazságtalan, igaztalan, méltánytalan, tarthatatlan ◆ INDOKOLT, JOGOS, IGAZSÁGOS

◇ szükségtelen, túlzott, túlságos, mértéktelen, aránytalan, érdemtelen ◆ ELFOGADOTT, SZÜKSÉGES, MÉRTÉKTARTÓ

indokolt (mn) ◇ helyénvaló, helyes, jogos, megokolt, alapos, megalapozott, okadatolt, bizonyított, igazolt, meggyőző ◆ INDOKOLATLAN, JOGTALAN, MEGALAPOZATLAN

◇ szükséges, elfogadott, értelmes, eszes, bölcs, ésszerű, racionális, józan, átgondolt, logikus, elvitathatatlan ◆ SZÜKSÉGTLEN, ÉRTELMETLEN, ÁTGONDOLATLAN

indukció (fn) ◇ rávezetés, következtetés ◆ LEVEZETÉS, DEDUKCIO

indul (ige) ◇ felkerekedik, felszedelőzködik, rajtol, startol, ered <vminek>, kászálódik, útra kel ◆ VISSZAMARAD

◇ születőben van, kezdődik, működni kezd, begyullad [motor] | fellendül, kibontakozik, elkezdődik, megkezdődik ◆ BEFEJEZŐDIK, BEFULLAD

◇ jelölteti magát, benevez, pályázik | részt vesz ◆ VISSZALÉP

indulás (fn) ◇ rajt, kezdet, elmenés, start, menet | kiindulás, rajthely ◆ MEGÉRKEZÉS, BEFUTÁS, CÉLBA ÉRÉS

◇ kezdés, születés, elkezdődés, bevezetés | pályakezdés ◆ VÉG, BEFEJEZÉS

indulat (fn) ◇ fellobbanás, méreg, harag, ingerültség, felindulás, felindulás, dühroham, düh, felháborodás, dühkitörés, gyűlölet ◆ NYUGALOM, ÖNURALOM

◇ hajlandóság, gerjedelem, szenvedélyesség, elragadtatás, elérzékenyülés, lelkesedés, rajongás ◆ KÖZÖNY, HŰVŐSSÉG

indulatos (mn) ◇ heves, lobbanékony, ingerlékeny, robbanékony, hirtelen haragú, rabiátus (*vál*), féktelen, vad, szilaj, tüzes, szenvedélyes, vérmes, vehemens, zabolátlan, kolerikus (*szak*), heveskedő, fékezhetetlen, pukkancs, faktúrás (*táj*), mordály (*táj*), hőrcsögös (*táj*) **Sz:** olyan, mint a puskaaporos hordó; lobban, mint a száraz szalma; nem szilvalé a vére; a víz is méreggé válik benne; nincs kocsisa az eszének (*táj*)

◇ haragos, ingerült, felindult, dühös ◆ HIGGADT, NYUGODT, BÉKÉS

indulatszó (fn) ◇ fölkiáltószó (*rég*), interjekció (*szak*)

induló I. (mn) ◇ távozó, elutazó, elmenő ◆ ÉRKEZŐ, VISSZAÉRŐ

◇ kezdő | születő ◆ BEFEJEZŐDŐ, BEFULLADÓ

induló II. (fn) ◇ mars (*rég*)

◇ versenyző, résztvevő, nevező, pályázó, játékos ◆ VISSZALÉPŐ

infantilis (mn) ◇ visszamaradt, fejletlen, kialakulatlan ◆ FEJLETT

◇ éretlen, gyerekes, gyermetes, gyermekded, naiv, zöldfülű, kiforratlan, komolytalan, felelőtlen ◆ ÉRETT, KOMOLY, KIFORROTT

infarktus (fn) ◇ szívszélhűdés, szívinfarktus, szívgörcs (*rég*)

infekció (fn) ◇ fertőzés, ragály, fertőzöttség, szennyezettség, mételty (*táj*)

infláció (fn) ◇ pénzromlás, pénzhiágulás

influenza (fn) ◇ náthaláz, nátha, meghűlés, grippe (*id*)

információ (fn) ◇ tájékoztatás, felvilágosítás, hír, híryanag, hírközlés, híradás, újság, közlemény, értesítés, adat, drót (*szleng*), füles (*szleng*) ◆ ELHALLGATÁS, VISSZATARTÁS

◇ tudakozó

informál (ige) ◇ tájékoztat, felvilágosít, értesít, tudósít, közöl, kihirdet, elmond, tudtul ad, tudat, közzétesz, nyilvánosságra hoz, útbaigazít ◆ ELLEPLEZ, ELTITKOL, FÉLREVEZET

informálódik (ige) ◇ tájékozódik, felvilágosítást szerez, utánajár, tudakozódik, tudakol, kérdez, kérdezősködik, érdeklődik ◆ INFORMÁL

infrastruktúra (fn) ◇ felszereltség, kiépítettség, háttérágazat (*szak*)

ing¹ (fn) ◇ pendely (*táj*), ümög (*táj*), imeg (*rég*), kantus (*rég*) | blúz

◇ hálóing

ing² (ige) ◇ ingadozik, inog, hajladozik, leng, hajlong, reng, rengedez (*rég*), dülöng, dől, imbolyog, billeng, tántorog, himbálódzik, himbálódik

◇ [vizen]: ring, ringatózik

inga (fn) ◇ sétáló (*rég*)

ingadozás (fn) ◇ bizonytalankodás, bizonytalanság, habozás, tétovázás, határozatlanság, hullámzás, kétség, kiegyensúlyozatlanság, változás, kétkedés, eltérés, következetlenség, fluktuáció (*id*), labilitás (*id*), hezitálás ◆ HATÁROZOTTSÁG, ELTÖKÉLTÉS

◇ dülöngélés, tántorgás, támolygás, imbolygás | oszcillálás (*szak*)

ingadozó (mn) ◇ ingatag, labilis, bizonytalan, habozó, határozatlan, döntésképtelen, tanácstalan, tétovázó, hezitáló, vacilláló (*biz*) | imbolygó, dülöngélő, tántorgó | változékonny, hullámzó, szeszélyes ◆ HATÁROZOTT, STABIL, VÁLTOZATLAN

ingadozik (ige) ◇ bizonytalankodik, kételkedik, habozik, vacillál (*biz*), dubitál (*id*), meginog, tétovázik, megtorpan, kétség fogja el, visszariad, hezitál ◆ HATÁROZ, DÖNT, RAGASZKODIK

◇ inog, ing, ide-oda mozog, imbolyog, billeg, támolyog, tántorog, dülöng, botladozik, sántikál | lengedezik (*rég*), hajladozik (*rég*) ◆ MEGÁLL A LÁBÁN, ÁLL | MOZDULATLAN

◇ hullámzik, váltakozik, fluktuál (*szak*), oszcillál (*szak*)

ingat (ige) ◇ lenget, lóbál, mozgat, csóvál, hintáztat, riszál, himbál (*táj*), inogtat (*táj*)

ingatag (mn) ◇ dülékeny, düledező, dülöngélő, ingó, tántorgó, támolygó, omladozó, hintázó, billegő, rozzant ◆ SZILÁRD, STABIL, HATÁROZOTT

◇ változékonny, változó, bizonytalan, bizonytalankodó, tétova, tétovázó, határozatlan, ingadozó, problematikus, kétes, kialakulatlan, beteges, gyenge, törékeny ◆ BIZTOS, HATÁROZOTT, EGÉSZSÉGES

◇ állhatatlan, csapodár, csélcsap, kiszámíthatatlan, megbízhatatlan, jellemtelen, labilis, szeszélyes, habozó, csapongó, könnyelmű, felelőtlen ◆ HŰSÉGES, ÁLLHATATOS, MEGBÍZHATÓ

ingatlan (fn) ◇ immobilia (*id*) ◆ INGÓSÁG

ingázó (fn) ◇ bejáró, beutazó ◆ HELYBELI

inger (fn) ◇ hatás, irritáció (*szak*), stimulus (*szak*), impulzus (*szak*), indíték, lökés, késztetés, ingerencia (*tréf*) | szükséglet

ingerel (ige) ◇ bosszant, piszkál, háborgat, dühösít, vadít, felmérgesít, pukkaszt, borsot tör az orra alá, kellemetlenkedik, feldühít, irritál, felizgat, idegesít, kötekedik, heccel, cukkol (*biz*), macerál (*biz*), frocliz (*biz*), cikiz (*szleng*), hergel, bizgerál (*táj*), baszskurál (*szleng*), basztat (*szleng*), bőszőget (*táj*), farcináz (*táj*) ◆ LECSILLAPÍT, MEGNYUGTAT, KIENGESZTEL

◇ bujtogat, izgat, uszít, biztat, ösztönöz, felbujt, feltüzel, ösztökél, késztet | gerjeszt, ajz, ciceréz (*táj*)

ingerkedik (ige) ◇ tréfálkozik, kötözködik, kötekedik, bolondozik, ugrat, mókázik, pajkoskodik, csipked, huncutkodik, csipkelődik, bizgelődik (*táj*), bojtorkodik (*rég*), pántolódik (*táj*), frocliz (*biz*), szurkapiszkál, baszskurál (*szleng*)

◇ dévajkodik, évődik, pajzánkodik, enyeleg, böllekedik (*táj*)

ingerlékeny (mn) ◇ harapós, ideges, nyugtalan, lobbanékony, hörcsögtermészetű, labilis, ingerült, indulatos, neurotikus (*id*) **Sz:** mindenkivel tengelyt akaszt ◆ HIGGADT, NYUGODT, TŰRELMESES

ingerlő (mn) ◇ bosszantó, mérgesítő, idegesítő, nyugtalanító, zaklató, csípős, metsző, sértő, sértegető ◆ NYUGTATÓ

◇ csábító, étvágygerjesztő, felpezsdítő | kacér, kihívó, vonzó, ösztönző, kísértő, csalogató, stimuláló, erotikus ◆ GUSZTUSTALAN | TASZÍTÓ

ingerült (mn) ◇ indulatos, haragos, dühös, bosszús, ideges, ingerlékeny, izgatott, felindult, mérges, haragos, haragvó, felpaprikázott, paprikás (*biz*), zabos (*biz*), harapós, morcos, rosszkedvű, epés ◆ NYUGODT, HIGGADT, BÉKÉS

ingóság (fn) ◇ marha (*rég*), mobiliák (*szak*) ◆ INGATLAN

ingovány (fn) ◇ láp, mocsár, posvány, nádas, berek, sárrét, zsombékos, semlyék, süppedék, fertő (*rég*), himbus (*táj*), mocsoládé (*táj*)

◇ (*rég*): holt víz (*rég*), morotva

ingoványos (mn) ◇ mocsaras, süppedékes, lápos, posványos, vizenyős, vadvizes, semlyékes (*táj*) ◆ SZILÁRD, SZÁRAZ

◇ kétes, bizonytalan ◆ EGYÉRTELMŰ, BIZONYOS

ingyen I. (hsz) ◇ ingyenesen, ingyenbe, ingyért, semmiért, díjtalanul, költségmentesen, térítésmentesen, bérmentve (*szak*), fizetés nélkül, grátisz (*biz*), potyán (*biz*), csak úgy (*biz*), ajándékba (*biz*), ingyért (*táj*) **Sz:** Isten nevében; soha megadom fejében; vatikáni valutáért (*biz*); veretlen pénzért ◆ DRÁGÁN, SOKÉRT

◇ (*táj*): hiába, cél nélkül, ok nélkül

ingyen II. (mn) ◇ ingyenes, díjtalan, díjmentes, fizetés nélküli, költségmentes, szabad, grátesis (*id*), potya (*biz*), ingyenváló (*táj*)

ingyenlő (fn) ◇ munkakerülő, dologtalan, dologkerülő, lopoló, élősi, élősködő, parazita, here (pej), potyaleső, kenyérpasztító (*biz*), potyázó (*biz*) ◆ MUNKÁS, DOLGOZÓ, SZORGALMAS

ingyenes (mn) ◇ díjmentes, díjtalan, fizetés nélküli, költségmentes, bérmentes, térítésmentes, szabad, grátisz (*biz*), potya (*biz*), ingyen való (*táj*) ◆ TÉRÍTÉSES, FIZETŐ

ingyenjegy (fn) ◇ szabadjegy, tiszteletjegy, potyajegy (*biz*)

injekció (fn) ◇ szúrás, szuri (*biz*), befecskendezés (*szak*)

◇ (*szak*): cementbelövés

inkább (hsz) ◇ sőt, jobban, erősebben, felettebb (*vál*), mindinkább, mindjobban (*vál*)

◇ többnyire, általában, gyakrabban

◇ szívesebben ◆ KEVÉSBÉ

inkasszál (ige) ◇ behajt, beszed, bevételez, kasszíroz

inkorrekt (mn) ◇ tisztességtelen, becstelen, jellemtelen, gerinctelen ◆ TISZTESSÉGES, BECSÜLETES, KORREKT

inkvizíció (fn) ◇ kínvallatás, vallatás, tanúvallatás, vizsgálat

◇ eretnekbírótság (*rég*)

innen (hsz) ◇ innét (*biz*) ◆ ONNAN, ONNÉT

innen-onnan (hsz) ◇ (*táj*): körülbelül, tél-túl (*táj*), imígy-amígy, majdnem | nagyjából, hozzávetőleg, megközelítőleg, jóformán

◇ (*táj*): nemsokára, rövidesen, maholnap, hamarosan

innenső (mn) ◇ közelebbi, közelebb eső, innétső (*táj*) ◆ ONNANSÓ, TÁVOLABBI

inog (ige) ◇ billeg, biceg, sántít, ing, hajladozik, ring, ingadozik, himbálódzik, hintázik, lötyög, reng, rázkódik, dülöngél, imbolyog, támoilyog, tántorog, bidereg (*táj*), hedereg (*táj*), hibog (*táj*) **Sz:** bingyereg, mint a rossz kerék

◊ tétovázik, habozik, bizonytalankodik, megtorpan, kétségek fogják el, vacillál (*biz*), hezitál ◊ ELHATÁROZ, ELTÖKÉL

ínség (fn) ◊ koplalás, éhezés, éhínség, nélkülözés, nyomor, nyomorúság, szegénység, szükség, szűkölködés, szűkösség, pénztelenség, szorultság, szerencsétlenség, megpróbáltatás, kínlődés, kinszenvedés, tengődés ◊ BŐSÉG, GAZDAGSÁG

◊ betegség, nyavalya, kórság, senyvedés (*rég*) ◊ EGÉSZSÉG

ínséges (mn) ◊ nyomorúságos, nélkülöző, szűkös, szegény, szegényes, szűkölködő, sovány, katasztrófa sújtotta, siralmas, nyavalyás, szánalmas, szánandó, sanyarú, nyomorgó, éhenkórász, koldusbotra jutott ◊ BŐSÉGES, GAZDAG, FÉNYŰZŐ

inspekció (fn) ◊ ügyelet, ügyeleti szolgálat (*szak*)

◊ szemle, vizsgálat, felügyelet, őrizet, megfigyelés (*szak*)

inspekciós (mn) ◊ ügyeletes, szolgálatos

inspiráció (fn) ◊ sugallat, ihlet, készítés, ösztönzés, ráhatás, ötlet, szuggesztió (*vál*), impulzus (*szak*)

◊ (*szak*): belélegzés, beszívás, inhalálás (*szak*) ◊ KILÉGZÉS, KIFÚJÁS

inspirál (ige) ◊ ihlet, sarkall, serkent, ösztönöz, sugalmaz, buzdít, lelkesít, ösztökél, motivál, tüzel, készlet, szuggerál, ráhat | befolyásol

◊ (*szak*): belélegez, belehel, beszív, inhalál (*szak*) ◊ KILÉLEGEZ, KIFÚJ

instruál (ige) ◊ tanít, oktat, képez, fejleszt, palléroz (*vál*), tökéletesít, mível

◊ tájékoztat, utasít, irányít, rendelkezik, rendez

◊ (*rég*): [gazdaságot] felszerel

int (ige) ◊ jelt ad, mutat, jelez | bölint, biccent

◊ szólít, hív, integet

◊ serkent, buzdít

◊ figyelmeztet | megfedd, fenyít, megró, megdorgál, lelkére beszél, lepísszent (*táj*) | emlékeztet ◊ DICSÉR, HELYESEL

intakt (mn) ◊ érintetlen, hiánytalan, csorbítatlan, ép, sértetlen, bontatlan, teljes, integer (*id*) | szűz ◊ MEGRONGÁLT, FELTÖRT, MEGKEZDETT

◊ becsületes, feddhetetlen, hozzáférhetetlen, tisztességes, megvesztegethetetlen ◊ KORRUPT, MEGVESZTEGETHETŐ

intarzia (fn) ◊ berakás, famozaik, betét

integer (ige) ◊ jelt ad, jelez, lobogtat | figyelmeztet

integrál (ige) ◊ összesít, egyesít, egységesít, összevon, egybeolvaszt ◊ SZÉTZILÁL

◊ integrálszámítást végez ◊ DIFFERENCIÁL (*szak*)

intelem (fn) ◊ figyelmeztetés, intés, megrovás, óvás, prédikáció (*biz*), felszólítás (*rég*), dorgálás, feddés, szemrehányás, fejmosás (*biz*), lelkifröccs (*biz*), hegyi beszéd (*szleng*) ◊ DICSÉRET, ELISMERÉS

◊ tanács, intő beszéd, parainézis (*vál*), buzdítás

intellektuális (mn) ◊ értelmi, szellemi, észbeli, elméleti, teoretikus, elvont, filozofikus (*id*), spekulatív ◊ FIZIKAI, ÉRZELMI, IRRACIONÁLIS

◊ művelt, tanult, tudós, képzett, nagy tudású, intelligens, pallérozott ◊ TANULATLAN, KÉPZETLEN, MŰVELETLEN

intelligencia (fn) ◊ értelem, ész, felfogóképesség, ítélőképesség, értelmesség

◊ műveltség

intelligens (mn) ◊ értelmes, eszes, okos, fogékony, gyors felfogású, logikus, gondolkodó, éles eszű, éles elméjű, intellektuális

◊ tanult, képzett, pallérozott, csiszolt | tanulékony ◊ BUTA, LASSÚ ÉSZJÁRÁSÚ, KORLÁTOLT

intenzitás (fn) ◊ határfok, erősség | erő kifejtés, lendület, hatékonyság, teherbírás ◊ ERŐTLENSÉG, GYENGESÉG | EREDMÉNYTELENSÉG

intenzív (mn) ◊ alapos, mély, elmélyült, mélyreható, mélyenszántó, beható, tartalmas, tüzetes ◊ FELSZÍNES, FELÜLETES

◊ fokozott, gyorsított, megfeszített, feszült, élénk ◊ KÉNYELMES, LASSÚ

◊ átható [illat], éles [hang], erős [fény], heves, kinzó [fájdalom] ◊ GYENGE, ENYHE, SZELÍD

◊ belterjes [gazdálkodás]

interjú (fn) ◊ nyilatkozat, riport, tudósítás, beszélgetés, meghallgatás, kérdezősködés, érdeklődés, tudakozódás, informálódás

internacionális (mn) ◊ nemzetközi ◊ HAZAI, NEMZETI, NACIONÁLIS

internacionalizmus (fn) ◇ nemzetköziség ◆ NACIONALIZMUS

internál (ige) ◇ büntetőtáborba vitet, elkülönít, kitelepít, áttelepít, száműz

internátus (fn) ◇ diákothton, tanulóthton, kollégium, konviktus (*rég*) | nevelőintézet, intézet | szeminárium (*rég*), papnevelde

◇ (*szleng*): börtön, dutyi (*biz*), karcser (*szleng*)

internet (fn) ◇ világháló, web, információs szupersztráda

interpretál (ige) ◇ előad, ábrázol, bemutat, demonstrál, szemléltet

◇ értelmez, magyaráz, kommentál, tolmácsol, elemez, megvilágít

intervallum (fn) ◇ idő, időszak, időtartam, időköz, éra, periódus, szakasz, fázis, etap, ciklus

intés (fn) ◇ figyelmeztetés, intelem, dorgálás, leteremtés, szidás, feddés, rendreutasítás, megrovás, szemrehányás, pirongatás, rosszallás, letolás (*biz*), fejmosás (*biz*), prédikáció (*biz*), lelkifröccs (*biz*) ◆ DICSÉRET, ELISMERÉS

◇ hívás, jeladás, sürgetés, biztatás, jel, jelzés, buzdítás, felszólítás

intéz (ige) ◇ eljár, végez, igazgat, rendez, elrendez, kezel, rendelkezik, utasít, rendel, szabályoz, bonyolít, lebonyolít, szerét ejti, lehetővé tesz, előkészít, menedzsel, vezet, irányít, szervez, kézben tart, gondoskodik <vki-ről, vmiről>, foglalkozik <vmivel>

intézet (fn) ◇ intézmény, hivatal | tanszékcsoport

◇ nevelőintézet, javító (*biz*), javítóintézet

◇ diákothton, internátus, konviktus (*rég*) | leánynevelde (*rég*)

◇ (*rég*): rendelkezés, intézkedés

intézkedés (fn) ◇ eljárás, lépés, beavatkozás

◇ rendszabály, utasítás, rendelet, szabályzat, határozat, végzés, rendelkezés, parancs, meghagyás, előírás, diszpozíció (*szak*), regula (*rég*), ordré (*rég*)

intézkedik (ige) ◇ utasít, dönt, döntést hoz, rendelkezik, rendel, elrendel, rendet teremt, irányít, dirigál, eligazít, statuuál, parancsolgat, diszponál (*szak*), odahat, megszab, eljár, beavatkozik, lép

intézmény (fn) ◇ hatóság, intézet, szervezet, közület, egyesület, társaság, organizáció (*id*), intézmény (*rég*)

◇ rendszer, forma, szokás

intézményes (mn) ◇ bevezetett, rendszeresített, szokásos

◇ hatósági, intézeti, egyesületi, társasági, testületi ◆ MAGÁN, PRIVÁT, MASZEK

intéző I. (mn) ◇ végző, mozzató, eljáró, vezető, irányító

intéző II. (fn) ◇ felügyelő, gondnok, inspektor (*rég*), felvigyázó (*rég*)

◇ jószágigazgató, jószágkormányzó (*rég*), tisztartó (*rég*), sáfár (*rég*), ispán (*rég*), gazdatiszt (*rég*), kasznár (*rég*), majeros (*rég*)

◇ művezető

◇ üzletvezető, menedzser (*id*), ügyintéző, ügyvezető

intim (mn) ◇ bizalmas, magán, személyes, belső, saját, privát, egyéni, individuális

◇ meghitt, bensőséges, családias, meleg, közvetlen, szívélyes, baráti, otthonos, fesztelen, derűs, hangulatos, idilli ◆ RIDEG

intimbetét (fn) ◇ tisztasági betét, betét

intó I. (mn) ◇ figyelmeztető, megszívlelendő

◇ feddő, dorgáló, szemrehányó, elrettentő, elijesztő ◆ DICSÉRŐ, ELISMERŐ

intó II. (fn) ◇ intés, megintés, megrovás, beírás ◆ DICSÉRŐ

intrika (fn) ◇ fondorlat, fondorkodás, áskálódás, ármánykodás, ármány (*vál*), cselszövés, cselszövény (*rég*), csel fogás, mesterkedés, fúrás (*biz*)

intrikál (ige) ◇ fondorkodik, áskálódik, ármánykodik, cselelt szö, mesterkedik, machinál (*biz*), összeesküszik, rosszban sántikál, rosszat forral, piszkálódik, fúr (*biz*)

invázió (fn) ◇ megszállás, megrohanás, agresszió, offenzíva

◇ behatolás, beáramlás, előzőnlés, betörés

inzultál (ige) ◇ sérteget, megsért, megbánt, gorombáskodik, becsmérel, gyaláz | beleköt, megtámad | bántalmaz

inzultus (fn) ◇ sértés, megbántás, rágalmazás, becsmérlés, megalázás | bántalmazás, molesztálás, tettlegesség, ütlegelés, verés, támadás, merénylet

íny (fn) ◇ szájpaddlás, foghús, palatum (*szak*), velum (*szak*)

◇ tetszés, ízlelés | étvágy

ínycsiklandozó (mn) ◇ étvágygerjesztő, kívánatos, gusztusos, csábító, hívogató, tetszetős, nyálcsordító |
finom, ízletes, élvezetes, jóízű, zamatos ◆ GUSZTUSTALAN, UNDORÍTÓ, ROSSZ

ínyenc (mn és fn) ◇ gourmand (*id*)

◇ nagyevő, haspók (*biz*), torkos, nyálánk, nyali-fali (*biz*), inyes ◆ KÁKABÉLŰ

ipa (fn) ◇ (*rég*): após, kedvesapa (*táj*) ◆ NAPA, ANYÓS

ipar (fn) ◇ mesterség, kézművesség, céh (*rég*)

◇ iparág (*id*), gyártás, gyáripár | iparág, szakma, ágazat (*szak*)

◇ (*biz*): iparendedély, iparigazolvány

◇ (*rég*): iparkodás, igyekezet, törekvés, szorgalom, tevékenység ◆ KÉNYELEM, LUSTASÁG

iparág (fn) ◇ szakma, ágazat

iparcikk (fn) ◇ árucikk, termék, áru

iparendedély (fn) ◇ iparigazolvány, ipar (*biz*)

ipari (mn) ◇ nagyüzemi, üzemi, gyári ◆ KÉZMŰVES, EGYEDI

iparigazolvány (fn) ◇ iparendedély, ipar (*biz*), vállalkozási engedély

ipariskola (fn) ◇ tanonciskola (*rég*), iparitanuló-iskola, szakiskola

iparkodik (ige) ◇ igyekszik, törekszik, dolgozik, szorgoskodik, töri magát, serénykedik, buzgólkodik, rákapcsol, fáradozik, rajta van, robotol (*biz*), mozog (*biz*), kapaszkodik (*biz*), habózik (*táj*), iperedik (*táj*), keccsöl (*szleng*), gyúri az ipart (*szleng*), güzül (*szleng*), körmösködik (*rég*), markoskodik (*rég*), szepelkedik (*táj*) **Sz:** nem lép kétszer egy nyomba ◆ LUSTÁLKODIK, HENYÉL

iparos (fn) ◇ mester, mesterember, szakember, szakiparos, kézműves, iparúzó (*rég*), furulyagyatás (*táj*)

iparosít (ige) ◇ iparizál (*id*)

iparosítás (fn) ◇ iparizálás (*id*)

ipse (fn) ◇ (*szleng*): férfi, ember, illető, alak, krapek, fej, pacák (*szleng*), pofa (*szleng*), pali (*szleng*), pasas (*biz*), mókus (*biz*), muki (*szleng*), hapsi (*szleng*), tag (*szleng*)

ír¹ (ige) ◇ betűt vet, följegyez, körmöl (*biz*), kapar (*biz*), ró, firkál, firkant, kanyarit (*biz*), skribál (*rég*)

◇ írásba foglal, fogalmaz, alkot, költ, [zeneművet] szerez, megörökít

◇ említ, mond, szól | üzen

◇ (*táj*): fest, rajzol | vés, farag

ír² (fn) ◇ kenőcs, gyógyír, balzsam, kenet (*rég*), kence (*biz*) | ellenszer, gyógyszer, orvosság ◆ MÉREG

◇ vigasz

ír³ (mn és fn) ◇ irországi, írlandi (*rég*)

iram (fn) ◇ gyorsaság, lendület, tempó, ütem, iramat (*rég*), sebesség, vágta, rohanás, hajtás, futás, nyargalás, iramodás, száguldás

◇ (*rég*): futam

iramodik (ige) ◇ rugaszkodik, rúgtat (*rég*), iramlik, iramít (*táj*)

iráni (mn és fn) ◇ perzsa

iránt (nu) ◇ felé, irányában, szemben <vkivel, vmivel>

◇ felől, után (*biz*)

◇ (*rég*): miatt

iránta (hsz) ◇ feléje, irányába ◆ FELŐLE, UTÁNA, RÓLA

iránti (mn) ◇ szembeni (*biz*)

irány (fn) ◇ útvonal | cél, orientáció (*id*)

◇ menet, lefolyás, haladás

◇ tendencia, törekvés, irányzat, trend

◇ szempont, tekintet, vonatkozás

irányadó (mn) ◇ mérvadó, mértékadó, iránymutató, követendő, vezérfonalul szolgáló, előíró, normatív (*id*), szabályozó, meghatározó, alapvető, döntő, hiteles, példaadó | illetékes, hivatalos, kompetens (*szak*)

irányár (fn) ◇ tájékoztató ár, hozzávetőleges ár

irányelv (fn) ◇ alapelv, szempont, útmutatás, iránymutatás, irányvonal, direktíva (*id*), normatíva, életelv, vezérelv, vezérfonal, vezéreszme, maxima (*id*), zsinórmérték, előírás, célkitűzés

irányít (ige) ◇ céloz, irányoz, megcéloz, rászegez, ráirányít, fordít

◇ címez, útbaigazít, orientál | elvezényel, küld

◇ igazgat, rendelkezik, vezet, vezényel, parancsol, menedzsel, utasít, vezérel, kézben tart, koordinál, irány mutat, navigál (*szak*), felügyel, megszab, szabályoz, dirigál, parancsolgat, szervez | elvezet, terel, mozgat, térít, kalauzol ◆ ENGEDELMESKEDIK, VÉGREHAJT, TELJESÍT

◇ idomít, formáz, alakít, intéz

irányítás (fn) ◇ célzás, irányzás

◇ címezés, útbaigazítás, orientálás (*id*) | elvezénylés, küldés

◇ igazgatás, rendelkezés, vezetés, vezénylés, parancsolás, dirigálás, menedzselés (*id*), előírás, utasítás, iránymutatás, navigálás (*szak*), felügyelet, vezérlés, beleszólás, regula (*rég*), stratégia | elvezetés, terelés, mozgatás | tanács, útmutatás ◆ ENGEDELMESSÉG, TELJESÍTÉS

◇ vezetőség, vezetés, igazgatóság, uralom, fennhatóság, kormányzás, direkción (*id*), kormányzat, rezsim

◇ idomítás, formálás, alakítás

irányított (mn) ◇ vezetett, sugallt | megszabott, szabályzott

iránytű (fn) ◇ tájoló, delejtű (*rég*), kompasz (*rég*), busszola (*rég*), mágnestű (*rég*)

irányul (ige) ◇ szegeződik, mutat, tart, fordul | hat

◇ <vmire>: szolgál, törekszik, tendál (*id*)

irányvonal (fn) ◇ nyomvonal, vezérvonal, vonalvezetés, útirány

◇ vezérfonal, szabály, előírás, irányzat, irányelv, vezérelv, elvi álláspont, trend, tendencia, áramlat

irányzat (fn) ◇ irány, cél, tendencia, törekvés, célzat, eszmeáramlat, trend, fejlődésvonal, orientáció (*id*), irányvonal, iskola, mozgalom

írás (fn) ◇ betűvetés, szépírás, halligráfia (*szak*)

◇ macskakaparás, firka, irkafirka (*biz*), ákombákom, krikszkraksz (*biz*), kacaboca (*táj*)

◇ íráskép

◇ tollforgatás, írásmód

◇ irat, iromány, dokumentum, igazolás, tanúsítvány | szöveg, írásmű, feljegyzés

◇ biblia, szentírás

◇ (*táj*): minta, rajz | rajzolás, festés, varrás

írásbeli I. (mn) ◇ írott, írásos, leírt ◆ SZÓBELI

írásbeli II. (fn) ◇ dolgozat, doga (*biz*), zárthelyi, zéhá (*biz*) ◆ SZÓBELI

írásjel (fn) ◇ írásjegy, betű, betűjegy

◇ központosási jel

írastudatlan (fn és mn) ◇ analfabéta, írni-olvasni nem tudó, iskolázatlan ◆ ÍRÁSTUDÓ, BETŪVETŐ

◇ tanulatlan, műveletlen, képzetlen, pallérozatlan, kulturálatlan ◆ MŪVELT, TANULT, CSISZOLT

írastudó I. (mn) ◇ tanult, iskolázott, művelt ◆ ÍRÁSTUDATLAN, ANALFABÉTA

írastudó II. (fn) ◇ deák (*rég*) | értelmiségi, intellektuell | irodalmár, literátus (*rég*)

irat (fn) ◇ okirat, írás, okmány, igazolás, akta, ügyirat, dokumentum

◇ (*rég*): írásmű, iromány

irattár (fn) ◇ levéltár, okmánytár, dokumentumgyűjtemény, archívum

irattartó (fn) ◇ iratgyűjtő, iratrendező, levérendező, dosszié, mappa

irattáska (fn) ◇ aktatáska, irattáska, téka (*id*), diplomatatáska

irdatlan I. (mn) ◇ óriási, roppant, hatalmas ◆ KICSI, PICI, APRÓ

◇ ormótlan, egyetlen

irdatlan II. (hsz) ◇ módfelett, nagyon, irdatlanul

irgalmas (mn) ◇ segítő, könyörületes, megbocsátó, kegyelmes, kegyes, nagylelkű, szamaritánus (*rég*), jószívű, jólelkű, emberbaráti, emberséges, humánus ◆ RIDEG, KÖNYÖRTELEN, SZÍVTELEN

irgalmatlan (mn) ◇ könyörtelen, könyörületlen, kíméletlen, embertelen, szívtelen, keményszívű, kőszívű, kegyetlen, embernyűző, érzéketlen, részvéttlen, vad, durva, hajthatatlan, kérlelhetetlen, ellenséges ◆ IRGALMAS, KÖNYÖRÜLETES, JÓSZÍVŰ

irgalmaz (ige) ◇ kegyelmez, megkegyelmez, kegyelmet gyakorol, megkönyörül, könyörül, megszán, segít, megenged (*táj*), megbocsát ◆ MEGBŪNTET, KIVÉGEZTET

irgalom (fn) ◇ kegyelem, kegy, könyörület, szájalom, részvétel, megbocsátás, kegyesség, könyörületesség, feloldozás, malaszt (*rég*) ◆ KEGYETLENSÉG, KÖNYÖRTELENSÉG, ZORDSÁG

irha (fn) ◇ bőr, bunda, prém, szőrme, felhám (*szak*)

irigy (mn) ◇ egoista, önző ◆ JÓSZÍVŰ, ADAKOZÓ

irigyel (ige) ◇ rossz szemmel néz, sajnál <vkitől vmit>, szúrja a szemét <vkinek vmi>, irigykedik, elkíván (*táj*), ácsánkodik (*táj*)

irigykedik (ige) ◇ irigyel, rossz szemmel néz, sajnál <vkitől vmit>, irigykezik (*táj*), ácsánkodik (*táj*), elsárgul az irigységtől

írisz¹ (fn) ◇ nőszirm, kardliliom, korall-liliom

írisz² (fn) ◇ szivárvány

◇ szivárványhártya (*szak*)

◇ (*rég*): fényrekesz

irka (fn) ◇ füzet

◇ (*szleng*): írnok, aktakucac, firka, firkász (pej), tintász (*rég*), tintanyaló (pej)

irkafirka (fn) ◇ firkálás, firkálmány, ákombákom, krikszkraksz, macskakaparas (*biz*), iromány

irkál (ige) ◇ irogat, firkál, firkant, papírra vet, irkafirkál, firkálgat (*biz*), írsokál (*táj*)

írnök (fn) ◇ tisztviselő, fogalmazó (*rég*), gyakornok, jegyző, íródeák (*rég*), tollnok (*rég*), irodista (*rég*), tintanyaló (pej), skribler (*rég*), firkász (pej), aktakucac, csodaceruza (*szleng*), csodagrafit (*szleng*), tintanyúl (*szleng*), tintász (*szleng*)

író¹ I. (mn) ◇ fogalmazó, alkotó

író¹ II. (fn) ◇ szerző, tollforgató, írástudó, íróember, auktor, firkász (pej), irodalmár (*rég*), belletrista (*rég*), tintafogyasztó (*tréf*), literátor (*rég*) ◆ OLVASÓ

iroda (fn) ◇ hivatalszoba, hivatali helyiség (*szak*), dolgozószoba, dolgozó (*biz*)

◇ hivatal, szervezet, büro (*id*), kancellária (*rég*)

◇ vállalat, vállalkozás

◇ irodaház, irodaépület

irodaház (fn) ◇ irodaépület

irodalmár (fn) ◇ irodalomtudós, irodalomkutató, irodalomtörténész, filológus (*id*), irodalombúvár (*vál*)

◇ író, tollforgató, literátor (*rég*)

irodalom (fn) ◇ literatúra (*rég*), szépirodalom, belletrisztika (*szak*)

◇ szakirodalom, bibliográfia

◇ kitalálás, kitaláció, mese

irodalomtörténet (fn) ◇ literatúra (*rég*)

íromány (fn) ◇ (*biz*): irat, írás, szöveg, okirat, ügyirat, dokumentum

◇ irkafirka, firkálmány, fëremű, fërcmunka, ponyva

◇ (*rég*): írásmű, irodalmi alkotás, mű, opus (*vál*)

írómappa (fn) ◇ mappa, dosszié, iratgyűjtő, iratrendező

íromba (mn) ◇ (*táj*): kendermagos, pettyegetett, tarka, babos

◇ otromba, ormótlan ◆ KECSÉS, LÉGIES, KÖNNYŰ

írón (fn) ◇ ceruza, plajbász (*biz*), íróvessző (*rég*) | ónrudacska, ón

írónia (fn) ◇ gúny, gúnyolódás, lekicsinylés, csipkelődés, csúfolódás, ingerkedés, él

íróvessző (fn) ◇ palavessző (*rég*), stílus (*rég*), plajbász (*biz*)

irreális (mn) ◇ valószerűtlen, valószínűtlen, képzeletbeli, délibábos, megvalósíthatatlan, alaptalan, hihetetlen, utópisztikus, fantasztikus, abszurd, kiagyalt, lehetetlen, fiktív, illuzórikus, megalapozatlan, légből kapott, képzelet szülte ◆ VALÓSZERŰ, RÉALIS, ÉLETHŰ

irt (ige) ◇ pusztít, elpusztít, eltávolít, gyilkol, öl, megsemmisít, kiszaggat, kivág, nyes (*rég*), vagdal (*rég*) ◆ TELEPÍT, MEGVÉD, ÜLTET

◇ megszüntet ◆ LÉTREHOZ

irtás (fn) ◇ kivágás, kipusztítás, kártevés, gyomlálás, vágás, gyilkolás, üldözés | fakitermelés ◆ TELEPÍTÉS, ÜLTETÉS

◇ nyílás, nyiladék (*rég*), tarvágás (*szak*), tisztás, átvágás, irtvány (*szak*), irtásföld, bevágás, csutkos (*táj*)

irtó¹ (mn) ◇ gyomláló, pusztító, metsző (*rég*), nyeső (*rég*), megsemmisítő | virengző, öldöklő ◆ ÜLTETŐ, TELEPÍTŐ, VÉDŐ

irtó² I. (mn) ◇ rettenetes, szörnyű, irtózatos

irtó² II. (hsz) ◇ nagyon, éktelenül, szörnyen, roppantul, irtózatosan, bosszantóan, iszonyúan, rettenetesen ◆ GYENGÉN, ALIG, KEVÉSBÉ

irtózat (fn) ◇ iszony, iszonyat, iszonyodás, idegenkedés, undor, utálat, borzalom, visszahökölés, rémület, félelem, rettenet, rettegés ◆ VONZÓDÁS, SZERETET, HÓDOLAT

irtózatos (mn) ◇ iszonyú, undorító, ijesztő, megdöbbenő, megrázó, megrendítő, borzalmas, félelmetes, iszonyatos, irtóztató, borzasztó, szörnyű, szörnyűséges, rettenetes, förtelmes, szívszaggató, hátborzongató, hajmeresztő, vérfagyasztó ◆ CSODÁLATOS, ELBÚVÓLÓ, SZÍVDERÍTŐ

◇ óriási, roppant nagy, horribilis, istentelen, rendkívüli, elképesztő ◆ APRÓ, JELENTÉKTELEN

irtózik (ige) ◇ idegenkedik, iszonyodik, lúdbőrözik, borzong, borzad, visszajejd, viszolyog, undorodik, visszariad, visszahököl, nem szenvedhet, ki nem állhat, ellenszenvet táplál <vki iránt>

◇ fél, retteg ◆ KEDVEL, VONZÓDIK, SZERET

irtóztató (mn) ◇ iszonyú, iszonyatos, undorító, félelmetes, rémitő, rémisztő, borzalmas, hajmeresztő, megdöbbentő, megrázó, visszataszító, irtóztatos, szörnyűséges, rettentő, rettenetes, förtelmes | felháborító, megbotránkoztató, türhetetlen ◆ ELBÜVÖLŐ, ELRAGADÓ, BÁJOS

◇ nagyon, rendkívül, roppant

irul-pirul (ige) ◇ iparkodik, röstelkedik, szégyenkezik, zavarban van, szabódik, szabadkozik ◆ TOLAKODIK, ERŐSZAKOSKODIK

is (hsz és ksz) ◇ szintén, még, ugyancsak, szintűgy, dettó, plusz (*biz*) ◆ SE, SEM

iskola (fn) ◇ tanintézet, nevelőintézet, alma mater (*vál*), oskola (*rég, táj*), tanoda (*rég*), isi (*biz*), suli (*szleng*), sulesz (*szleng*), sulaj (*szleng*), tanház (*szleng*)

◇ tétel, elmélet, teória, gondolatrendszer, doktrína (*szak*)

◇ tanfolyam, továbbképzés

◇ irányzat, módszer

iskolaév (fn) ◇ tanév, oktatási év

iskolai (mn) ◇ tanintézeti, nevelőintézeti, iskolai (*rég*), tanodai (*rég*) ◆ OTTHONI, CSALÁDI

◇ (pej): iskolás, merev, dogmatikus, szűk látókörű, hagyományos, elavult

iskolaköteles (mn) ◇ tanköteles (*szak*)

iskolarendszer (fn) ◇ tanügyi rendszer (*rég*)

iskolás (mn) ◇ iskolai

◇ merev, dogmatikus, szűk látókörű, hagyományos, elavult, egyszerű, egyszerűsítő, leegyszerűsített

iskolás (fn) ◇ tanuló, diák

iskolátárs (fn) ◇ diáktárs, tanulótárs, osztálytárs, évfolyamtárs

iskolázatlan (mn) ◇ tanulatlan, képzetlen, analfabéta, írástudatlan ◆ ISKOLÁZOTT, TANULT, KÉPZETT

◇ gyakorlatlan, tapasztalatlan, palléroztalan, tudatlan, műveletlen, kulturálatlan, üresfejű, faragatlan, közönséges, primitív, tuskó (*biz*) ◆ MŰVELT, CSISZOLT, KULTURÁLT

iskolázott (mn) ◇ tanult, képzett, művelt, literátus (*rég*), deák (*rég*), bugyogós (*táj*) ◆ TANULATLAN, KÉPZETLEN

◇ gyakorlott, tapasztalt, csiszolt, kiművelt, pallérozott, kulturális ◆ MŰVELETLEN, FARAGATLAN, PALLÉROZATLAN

iskoláztat (ige) ◇ taníttat, iskolába járat, képeztet, neveltet

◇ [facsemetét] nevel

ismer (ige) ◇ <vmilyenek>: ösmér (*táj*), esmér (*rég*), tart, tekint

◇ ért <vmihez>, tud

◇ megtapasztal, tudomása van <vmiről>

◇ számol <vkivel, vmivel>, igazodik <vmihez>, figyelembe vesz

◇ <vkire, vmire>: ráismer, felismer

ismeret (fn) ◇ tudás, tudnivaló, hozzáértés, tájékozottság, tapasztalat, tudomás, isme (*rég*) ◆ TUDATLANSÁG, TÁJÉKOZATLANSÁG

ismeretes (mn) ◇ ismert, tudott, tudvalevő, közismert, emlékezetes, nevezetes, híres, köztudomású ◆ ISMERETLEN, ELFELEDETT

ismeretlen (mn) ◇ névtelen, idegen, anonim, NN, XY, ignotus (*id*) ◆ KÖZISMERT, HÍRES

◇ jelentéktelen, obskúrus (*rég*) ◆ JELENTÉKENY, FIGYELEMRE MÉLTÓ, NAGYHÍRŰ

◇ járatlan, megtapasztalatlan, szokatlan, új, újszerű ◆ ISMERT, MEGSZOKOTT

ismeretség (fn) ◇ összeköttetés, kapcsolat, ismeretségi kör | társaság, érintkezés

ismeretterjesztő (mn) ◇ tudománynpszerűsítő, felvilágosító, informatív, ismeretközlő

ismerkedés (fn) ◇ barátkozás, kapcsolatteremtés, bemutatkozás

ismerkedik (ige) ◇ <vkivel>: barátkozik

◇ <vmivel>: tájékozódik, orientálódik, tanulmányoz, búvárol

ismerős (mn) ◇ megszokott, szokásos, otthonos, ismert | baráti ◆ SZOKATLAN, IDEGEN, ISMERETLEN

◇ <vmiben>: hozzáértő, jártas, verzátus ◆ ÜGYETLEN, GYAKORLATLAN

ismert (mn) ◇ ismerős, elterjedt, általános, köztudomású, köztudott, közismert, közhírű, közszájon forgó, tudvalevő, ismeretes, nyilvánvaló, publikus, elfogadott, hagyományos, használt ◆ ISMERETLEN, ALKALMI, JELENTÉKTELEN

◇ nevezetes, jelentős, nagyhírű, neves, prominens (*id*), nagynevű, hírneves, híres, tekintélyes | hírhedt (*rég*), cégéres (pej), címeres (pej) ◆ JELENTÉKTELEN, ISMERETLEN, SZÜRKE

ismertet (ige) ◇ előad, elmond, kifejti, bemutat, tanít, tudomásra hoz, fejteget, elbeszél, megmagyaráz, tájékoztat, előterjeszt, taglal, körvonalaz, beszámol, referál, tálal (*biz*), recenzeál (*szak*) ◆ ELHALLGAT, ELTAGAD, ELLEPLEZ

ismertetés (fn) ◇ előadás, kifejtés, tanítás, fejtegetés, magyarázat, tájékoztatás, előterjesztés, összefoglalás, körvonalazás, expoze (*szak*), beszámoló, referálás, bemutatás, tállalás (*biz*), bírálat, méltatás

◇ prospektus, tájékoztató, ismertető | recenzió (*szak*), propaganda, annotáció (*szak*), sillabusz (*biz*), katalógus, broszúra, kommuniké (*szak*), tudósítás

◇ tanulmány, disszertáció, dolgozat

ismertető (fn) ◇ prospektus, tájékoztató, plakát, falragasz, hirdetmény, reklám, recenzió (*szak*), annotáció (*szak*), katalógus, broszúra, szórólap

ismertetőjegy (fn) ◇ ismérv, ismertetőjel, kritérium, megkülönböztető jegy, sajátosság, jelleg, jellegzetesség, karakterisztikum (*id*), specialitás (*id*)

ismertetőjel (fn) ◇ ismertetőjegy, megkülönböztető jegy, sajátosság, jelleg, jellegzetesség, specialitás, karakterisztikum (*id*), anyajegy, stigma

◇ embléma, logo

ismérv (fn) ◇ ismertetőjegy, ismertetőjel, kritérium, megkülönböztető jegy, sajátosság, jelleg, jellegzetesség, karakterisztikum (*id*), specialitás (*id*), kórtünet, tünet

ismét (hsz) ◇ újra, megint, újból, újonnan, szintén, még egyszer, újfent, ismételen, esmeg (*táj*), megest (*táj*), ismétlen (*táj*)

ismétel (ige) ◇ utánamond, visszhangoz, hajtogat, hajt (*táj*), hangoztat, mondogat, szajkóz (*biz*), verkliz, kérődzik <vmin> (*biz*)

◇ gyakorol, bifláz, magol, sulykol

◇ újráz, repetál (*biz*)

◇ [osztályt] újra jár

ismételget (ige) ◇ gyakorolgat, verkliz (*biz*), visszhangoz, hajt, hajtogat, szajkóz, kérődzik (*biz*), gyóztet (*táj*)

ismételt (mn) ◇ többszöri, sokszori, gyakori, sokszoros, elkoptatott, agyoncsévelt, újbóli, újabb ◆ EGYSZERI, EGYETLEN

ismétlés (fn) ◇ szajkózás (*biz*)

◇ gyakorlás

◇ újrázás, visszajátszás, repetíció (*id*), reprodukálás

◇ osztályismétlés, bukás

ismétlődik (ige) ◇ visszhangzik, újra előfordul, visszatér, visszajön, újra felbukkan

ispán (fn) ◇ uradalmi tiszt, tisztartó (*rég*), intéző, jószágfelügyelő, jószágigazgató, jószágkormányzó (*rég*), gazdatiszt, sáfár (*rég*)

isptály (fn) ◇ kórház, gyógyintézet, betegház (*rég*), ispita (*rég*)

◇ (*táj*): szegényház (*rég*), menhely (*rég*)

istálló (fn) ◇ akol, ól, pajta, karám, cserény (*táj*), baromlak (*rég*), csür (*rég*)

◇ versenyistálló

istápol (ige) ◇ segít, gyámolít, gondoz, gondoskodik <vkiről>, segélyez, véd, gondja van <vkire>, gondját viseli <vkinek>, törődik <vkivel>, pártfogol, patronál, támogat, felkarol, segítségére van | gyógyít ◆ ELHANYAGOL, ÁRT

Isten (fn) ◇ istenség, legfőbb lény, abszolút létező

◇ Úr, Úristen, Teremtő, Alkotó, Örökkévaló, Mindenható, a Seregek Ura | Atya, Atyaisten, Atyaúristen, a Mennyei Atya | Fiú, Fiúisten | Szentlélek, Szentlélekúristen | Hadúr | Allah | Jehova ◆ SÁTÁN, ÖRDÖG

◇ a felséges, a magasságos, a magasságbeli, a gondviselő

◇ az ég, az egek

istenadta (mn) ◇ veleszületett, természetes, mesterkéletlen, ősi, ösztönös, öröklött ◆ SZERZETT

◇ [tehetség]: kimagasló, kiváló, született

◇ [föld]: termékeny, áldott

◇ [idő]: boldog, mennyei

◇ [személy]: együgyű, jámbor, szájalmas, szegény

istenes (mn) ◇ jámbor, buzgó, ájtatos, istenhívő, istenfélő, istennek tetsző, vallásos, szent életű, szentes ◆ ISTENTELLEN, HITTELLEN, ATEISTA

◊ tűrhető, elfogadható, elviselhető

istenfélő (mn) ◊ vallásos, istenhívő, jámbor, szelíd, békés, jóindulatú, áhítatos, ájtatos, alázatos, szent életű, templomba járó, erkölcsös ♦ ISTENTAGADÓ, SZENTSÉGTÖRŐ, ELVETEMÜLT

istenhozzád (fn) ◊ búcsú, elbúcsúzás, elköszönés, búcsúszó, agyó (*biz*) ♦ ISTENHOZOTT, ADJONISTEN

istení (mn) ◊ istentől eredő, mennyei, szent, istenszerű, csodás, örök, felsőrendű ♦ ISTENTELEN, PROFÁN, ÖRDÖGI

◊ finom, remek, kitűnő, nagyszerű, felséges, csodálatos, óriási, pompás, pazar, kiváló, elsőrangú, gyönyörű, élvezetes, elbájoló, elbűvölő, angyali, tündéri ♦ POKOLI, UNDRÓTÓ, FÖRTELMEZ

istenigazából (hsz) ◊ nagyon, alaposan, keményen ♦ TESSÉK-LÁSSÉK

istenít (ige) ◊ dicsóít, imád, bálványoz, fetisizál, tisztel, adorál (*rég*), glorifikál (*vál*), magasztal, rajong <vkiért>, felmagasztal, áld ♦ SÁRBA RÁNT, KÁRHOZTAT, KÁROMOL

istennő (fn) ◊ istenasszony, diva (*rég*)

istenség (fn) ◊ a legfőbb lény, abszolút létező

◊ Isten, Úr, Urísten, Teremtő, Alkotó, Örökkévaló, Mindenható, a Seregek Ura | Atya, Atyaisten, Atyaúrísten, a Mennyei Atya | Fiú, Fiúisten | Szentlélek, Szentlélekúrísten | Hadúr | Allah | Jehova ♦ SÁTÁN, ÖRDÖG

◊ a felséges, a magasságos, a magasságbeli, a gondviselés

◊ (*durva*): vacak, szemét, limlom

istentagadó (mn) ◊ istentelen, ateista, hitetlen, eretnek ♦ ISTENHÍVŐ, ISTENFÉLŐ, VALLÁSOS

istentelen (mn) ◊ istentagadó, ateista, istenkáromló, pogány, elátkozott, hitetlen, szentségtörő ♦ ISTENFÉLŐ, ISTENES, VALLÁSOS

◊ gyalázatos, komisz, feslett, gonosz, elvetemült, gaz, gazember, elfajult, cudar, erkölcstelen, pokolravaló, javíthatatlan | haszontalan, pajkos ♦ TISZTESSÉGES, ERKÖLCSÖS, JÓRAVALÓ

◊ szörnyű, borzasztó, kegyetlen, horrorbilis

istentisztelet (fn) ◊ mise, áhítat, igehirdetés, szertartás, kultusz, liturgia

◊ vallásosság, istenfélelem, imádás, ájtatosság

istráng (fn) ◊ hám, kötél, szíj

iszák (fn) ◊ tarisznya, általvető (*táj*), táska (*rég*)

iszákos (mn) ◊ alkoholista, italos, italozó, részeges, korhely, borissza, kocsmátöltelék, kocsmázó, nagyivó, borkulacs, szeszakáz, boroskancsó (*biz*), kortyondi (*táj*), borfészek (*táj*), borkút (*táj*), kortyos (*táj*), pityókás (*biz*), iszós (*táj*), piás (*szleng*), tintahal (*szleng*), borcsutóra

Sz: borkó van a gyomrában; borvirág a tulipánja; csizmájában sem szereti a vizet; csizmaszár a torka; ecetágy a gyomra; elinná a Krisztus palástjáról a csatot is; elinná a Krisztus köntösét is; gyakran látja a korsó fenekét; győzi a bort; ha borba fűrösztenék, bőre is elinná a bort; ha éjjel jön is, ki nem tér a bor elől; holta után teli hordóba temetetti magát; idején reggel beköszön a csapszékbe; inkább olvasóját, mint korsóját felejtí el; inkább szereti a kocsmát, mint a vendégfogadót; iszik, mint a szivacs; iszik, mint a nádgyökér; iszik, mint a berényi török; iszik, mint a csap; iszik, mint a kefekötő; jól tudja a bor útját; kancsó fenekére veti a keresztet; kancsó a komája; kérges már a torka; kocsmá a temploma; kocsmában lakik; kocsmárosné kápolnája, a kocsmáros káplánja; még a verejtéke is bor; meginná a Szűz Mária cipőcsatját is; meginná a bagólevet is; mély belátású a kancsóba; mikor a bort nyeli, semmi akadály a torkán; minden adóssága a kocsmákban vagyon; mindennap rókát nyúz; nem nyeli, hanem csúsztatja a bort; nem köt csomót a gégéjére; nem szánja felkelteni a csaplárost; nem keveset iszik, hanem sokszor; nem szenvedheti szájában a bort; nem tölti csizmaszárába a bort; sok jó borcskát elmorzsolat életében; száz malmot hajtana el az a bor, melyet életében leeresztett a torkán; tízszer is kijőzanodik estig; torka, mint a szabógyűszű; úgy issza a bort, mint a vizet; van egész nap dolga tágas gégéjének ♦ JÓZAN, MÉRTÉKLETES, ABSZTINENS

iszalag (fn) ◊ ördögcérna, semfüsemfa

iszap (fn) ◊ sár, üledék, latyak, posvány, salak, dágvány (*táj*)

◊ seprő, alj, csapadék (*szak*), maradvány (*szak*), reziduum (*szak*)

iszapfürdő (fn) ◊ iszapkezelés, iszapkúra

iszapos (mn) ◊ sáros, mocsaras, süppedős, felázott, sankos (*táj*), ingoványos (*rég*) ♦ SZÁRAZ, SZIKKADT

◊ szennyezett, szennyes, piszkos, zavaros, felkavarodott ♦ TISZTA

iszappakolás (fn) ◊ gyógypakolás

iszik (ige) ◊ iddógál, iszogal, italozik, poharazik, kortyol, kortyant, kortyint, hörpint, húz, fogyaszt, hörpöl, felhajt, szlopál (*szleng*), csöll (*táj*), hűből (*táj*) | lefetyel <állat>

- ◊ alkoholizál, iszákoskodik, részegeskedik, kocsmázik, vedel, nyakal, poharazgat (*biz*), locsolgatja a torkát (*biz*), öblöget (*szleng*), kvaterkázik (*rég*), üritgeti a poharat (*biz*), tankol (*szleng*), piál (*szleng*), gyantáz (*szleng*), tüttül (*szleng*), tüttükél (*szleng*), tintázik (*szleng*), trinkel (*szleng*), lötyöl (*táj*), gödényezik (*táj*)
Sz: iszik, mint a gödény; jó huzata van; elissza az orrát a két szeme közül; nem a csizmába tölti a bort; borvirág a tulipánja; akkor látott vizet, amikor a bába megmosdatta; elinná az Isten köpönyegét is; gyakran látja a korsó fenekét; megy belé az ital, mint bögöbe a húszas; lökd meg, bor buggyan belőle; abba a templomba jár, ahol poharakkal harangoznak
- ◊ magába szív, magába fogad, élvez
- iszkol** (ige) ◊ siet, fut, rohan, szalad, menekül, kotródik, szedi a lábát, kereket old, nyaka közé szedi a lábát, pucol (*szleng*), tép (*szleng*), túz (*szleng*), söpör (*szleng*), rongyol (*szleng*), húz (*szleng*), sprintel (*szleng*), skerál (*szleng*), kotrecel (*táj*), kotringol (*táj*), licel (*táj*), iszkódik (*táj*), meglép
- iszlám** (mn) ◊ mohamedán, muzulmán, moszlim
- iszogat** (ige) ◊ iddogál, poharazgat (*biz*), italozik, hörpintget, kortyintgat, kortyolgat, pityizál (*táj*), kvaterkázik (*rég*), tüttükél (*szleng*), szörpölget, szopogat (*biz*), iszkorál (*táj*), illogál (*táj*), iszokál (*táj*), ivogál (*táj*), felönt a garatra, üritgeti a poharakat | piál (*szleng*), részegeskedik, nyakal, vedel
- iszony, iszonyat** (fn) ◊ iszonyodás, irtózás, irtózat, borzalom, borzadály, borzadás, viszolygás, rémület, rettenet, rettegés, félelem, ijedelem, horror | főbia (*szak*), utálat, undor ◊ VONZÓDÁS, VÁGY
- iszonyatos** (mn) ◊ iszonyú, iszonytató, borzasztó, borzalmas, dermesztő, hajmeresztő, vérfagyaláló, vérfagyasztó, ijesztő, félelmetes, rémes, irtóztos, irtóztató | utálatos, undorító, förtelmes, visszataszító, ocsmány, undok ◊ VONZÓ, KELEMES, ELBŰVÖLŐ
- ◊ iszonyú nagy, óriási, hatalmas, rettenetes, rettentő, szörnyű
- iszonyodik** (ige) ◊ irtózik, borzad, fél, retteg, viszolyog, visszariad, idegenkedik, undorodik, émelyeg, utálkozik, utál, csömörlik (*rég*) ◊ VONZÓDIK, VÁGYÓDIK
- iszonyú** (mn) ◊ iszonyatos, iszonytató (*rég*), szörnyű, borzalmas, borzasztó, dermesztő, hajmeresztő, vérfagyaláló, vérfagyasztó, irtóztos, irtóztató, rettenetes, rémes, félelmetes, ádáz, kegyetlen | ocsmány, förtelmes, undorító, undok, utálatos, visszataszító ◊ VONZÓ, SZÉP
- ◊ rendkívüli, szokatlan, hatalmas
- iszonyú** (hsz) ◊ igen, nagyon, szerfölött, rendkívül
- ital** (fn) ◊ ivóvíz, innivaló, frissítő, üdítő, lé
- ◊ alkohol, szesz, szeszes ital, itóka, toroköblítő (*biz*), szíverősítő (*biz*), tüttü (*biz*), drink (*id*), pia (*szleng*), tinta (*szleng*), fagyálló (*szleng*), gatyaszaggató (*táj*), iszóka (*táj*), papramorgó (*táj*), motalkó (*táj*)
- italbolt, italmérés** (fn) ◊ kocsmá, talponálló, topogó (*táj*), söntés, ivó (*rég*), csapszék, bodega, csehó (*szleng*), köpködő (*szleng*), kricsmi (*szleng*), krimó (*szleng*), lebuji (*szleng*), piálda (*szleng*), itató (*szleng*)
- italos** (mn) ◊ részeg, italos, borgőzös (*biz*), mámoros (*vál*), beszeszelt, illuminált (*vál*), kapatos (*biz*), pityókás (*biz*), spicces (*biz*), mólés (*biz*), becsípett (*biz*), becsicsentett (*biz*), gagyos (*rég*), gajdos (*rég*), mátos (*szleng*), piás (*szleng*), lutykos (*táj*), káptyás (*táj*), mázgas (*táj*) ◊ JÓZAN, MÉRTÉKLETES, ÖNMEGTARTÓZTATÓ
- ◊ alkoholista, italozó, részeges, korhely, borissza, részegeskedő, kocsmatöltelek, kocsmázó, nagyívó, borkulacs, szeszkazán, boroskancsó (*biz*), kortyondi (*biz*), borfészek (*táj*), borkút (*táj*), kortyos (*táj*), pityókás (*táj*), iszós (*táj*), piás (*szleng*), tintahal (*szleng*), borcsutura ◊ MÉRTÉKLETES, ABSZTINENS
- ítat** (ige) ◊ inni ad ◊ SZOMJAZTAT
- ◊ leitat, lerészegít, eláztat (*szleng*)
- ◊ felitat, felszív
- ◊ [csapadék talajt]: öntöz, eláraszt ◊ KIJÓZANÍT
- ◊ [itatja magát]: izlik, tetszik
- ítatós** (fn) ◊ itatóspapír, szívópapiros (*rég*) | papírnyomó, tapper (*biz*)
- ítél** (ige) ◊ dönt, határoz ◊ TÉTOVÁZIK, HABOZIK, BIZONYTALANKODIK
- ◊ <vmire>: kötelez, obligál
- ◊ ítéletet mond, ítélekezik, igazságot szolgáltat, törvénykezik, bíraskodik, törvényt hoz, bírósági határozatot hoz, bírósági végzést hoz, törvényt ül (*rég*), törvényt lát (*rég*), igazságot tesz, igazságot oszt, judikál (*szak*) | büntet, elítél, sújt <vmivel>
- ◊ megállapít, véleményt mond, véleményt alkot, vélekedik, gondol, tart, értékkel, tekint, vél
- ítélet** (fn) ◊ döntés, határozat, verdikt (*rég*) | rendelkezés, végzés, törvénytétel, szentencia (*rég*), judicium (*rég*), döntvény (*rég*)
- ◊ vélemény, nézet, meglátás, gondolat, megítélés, meggyőződés

◇ (szak): állítás, mondat, nyilatkozat, propozíció (id)
 ◇ (szak): ítéletnap, utolsó ítélet, végítélet, büntetés, bírságnap (rég), dies irae (id)
 ◇ (rég): ítélkezés, bíraskodás, igazságtétel
 ◇ (táj): ítéletidő, vihar
ítélethirdetés (fn) ◇ ítélethozatal
ítéletidő (fn) ◇ vihar, zivatar, ítélet (táj)
 ◇ (táj): ítéletnap, utolsó ítélet, végítélet, büntetés, bírságnap (rég), dies irae (id)
ítélet-végrehajtó (fn) ◇ hóhér, bakó (rég), mester (rég)
ítélkezik (ige) ◇ ítél, bíraskodik, törvénykezik, ítéletet hoz, igazságot szolgáltat, törvényt ül, igazságot tesz, törvényt lát (rég)
 ◇ ítéletet mond, véleményt alkot, dönt
 ◇ elítél, pálcát tör <vmi felett> ♦ FELMENT, REHABILITÁL
ítélőképesség (fn) ◇ iudicium (szak), értékelő képesség
 ◇ intelligencia, tisztánlátás, éleslátás, megérzés, intuíció
ítélőszék (fn) ◇ törvényszék, bíróság, bírőszék (rég), areopág (rég), semmitőszék (rég)
itoka (fn) ◇ ital, alkohol, szesz, szeszes ital, toroköblítő (biz), szíverősítő (biz), pia (szleng), tütü (szleng), drink (id), fagyálló (szleng), gatyaszagató (szleng), iszoka (táj), papramorgó (táj), tinta (szleng), motalkó (táj)
itt (hsz) ◇ itten (biz), ezen a szent helyen (biz), íme (vál), ímhol (rég), hoc loco (id), itteg (táj), itteneg (táj), ehelyt (táj), ehol (táj), ihol (táj), ihon (táj), ehelyütt (rég) | közel, a közelben ♦ OTT | MESSZE, TÁVOL
ittas (mn) ◇ részeg, italos, borgőzös, mámoros, beszszelt, illuminált, kapatos, pityókás (biz), spicces (biz), mólés (szleng), becsípett, becsicsentett (biz), gagyos (rég), gajdos (rég), mátos (szleng), piás (szleng), lutykos (táj), káptyás (táj), mázgós (táj) ♦ JÓZAN
ítteni (mn) ◇ helyi, helybeli, helybeni
 ◇ közeli, szomszédos, szomszéd ♦ TÁVOLI
itthag (ige) ◇ otthag, elhagy | elmegy, lelép (biz), eltűnik, felszívódik (szleng)
itthon (hsz) ◇ idehaza (biz), itt, itthon, honn (rég)
itt-ott (hsz) ◇ néhol, helyenként, elszórtan, szórványosan, egyes helyeken, imitt-amott, tél-túl (táj)
 ◇ néha, hébe-hóba, olykor-olykor, helyel-közzel, elvéte, elütve-vétve (táj)
ív (fn) ◇ görbület, görbe, kanyarulat, kanyar, bogni (szak)
 ◇ boltív, boltozat, bolthajtás, árkád
 ◇ ívpapír, árkus (rég)
 ◇ kötőív (szak), ligatúra (szak)
 ◇ lista, jegyzék, névsor | jelenléti ív | űrlap, nyomtatvány
ivadék (fn) ◇ leszármazott, sarj (vál), mag (vál), írmag (vál), magzat (vál), utód, gyermek, gyerek, csemete (biz), poronty (biz), származék, fajzat, cirák (rég), rajzat (rég), csimota (táj), maradék (táj), maradály (táj) ♦ ŐS, ELŐD
 ◇ (rég): nemzedék
ivarzik (ige) ◇ párosodik, pászik | tüzel
ivás (fn) ◇ kortyolás, nyelés, hörpintés, kortyintás
 ◇ italozás, iddogálás, pityizálás (táj), ivászat, iszákoskodás, részegeskedés, alkoholfogyasztás (szak), dorbézolás, tivornya, piálás (szleng), tintázás (szleng)
ivás (fn) ◇ [halaké]: párosodás, nemzés, vonulás
ivászat (fn) ◇ italozás, ivás, részegeskedés, mulatozás, poharazgatás, pityizálás (táj), darvadozás (táj), piálás (szleng), tintázás (szleng)
 ◇ dárídó, tivornya, multság, muri (biz), dajdaj (biz), vigalom, pikláció (rég)
ível (ige) ◇ hajlít, görbül, kanyarodik ♦ EGYENESEDIK
 ◇ száll, repül | emelkedik
 ◇ hajlít, görbit ♦ EGYENESEÍT
 ◇ [labdát]: röpít, továbbít
ívelt (mn) ◇ íves, hajlított, hajlott, görbe, görbitett | boltíves, boltozatos, bolthajtásos ♦ EGYENES
ivó (fn) ◇ kocsmá, italbolt, söntés, kármentő (rég), csapszék, csárda, fogadó, italmérés, lebuji (szleng), talponálló, kricsmi (szleng), csehó (szleng), köpködő (szleng)
ivókúra (fn) ◇ vízkúra, gyógyvízkúra
ivóvíz (fn) ◇ víz, ital, innivaló, csapvíz, kútvíz, artézi víz, vezetékes víz, tütü (biz)

íz¹ (fn) ◇ zamat, aroma, buké [boré], izletesség, ízesség, fűszerezés | ízlés, gusztus, ízérzet (*szak*)
 ◇ gyümölcsíz, lekvár, dzsem, gyümölcskocsonya, liktárium (*rég*)

íz² (fn) ◇ ujjperc, ujjpercc, részecske, tag, bütyök (*biz*), porcika (*biz*), csín (*táj*) | szártag [növényé] (*szak*)
 ◇ (*rég*): nemzedék, leszármazás

ízé I. (fn) ◇ dolog, ízemizé (*biz*), bigyó (*biz*), hogyishívják (*biz*), minekhívják (*biz*), micsoda, miskulancia (*biz*), nyavalya, vacak | valami, valaki, akárki, akármi

ízé II. (msz) ◇ hát, szóval, hm

izeg-mozog (ige) ◇ mozgolódik, fészkelődik, mocorog, helyezkedik, fickándozik, ficáncol, nyughatatlankodik, be van sózva (*biz*), lebeleg (*táj*), egrebugrál (*táj*), izgelődik-mozgolódik (*táj*), feszeleg (*táj*), hezsetel (*táj*), vackal (*táj*), rezseg (*táj*), tözgölődik (*táj*), vacákolódik (*táj*), páskálódik (*táj*) | olyan, mint a sajtukucac (*biz*), darázs van a fenekében (*biz*) ◆ NYUGODT, MOZDULATLAN

ízéltő (fn) ◇ kóstoló, mutató | előétel, étvágyfalat, zakuszká (*id*)
 ◇ szemelvény, mutatvány

ízes (mn) ◇ izletes, jóízű, finom, zamatos, inycsiklandó, étvágygerjesztő, fűszeres, kívánatos, gusztusos ◆ ÍZTELEN, EHETETLEN, GUSZTUSTALAN
 ◇ lekváros, dzsemes
 ◇ hatásos, élvezetes, szellemes, találó, elmés, zamatos [beszéd, nyelvjárás] ◆ ÍZETLEN, ÜRES, UNALMAS

ízesít (ige) ◇ fűszerez, zamatot ad <vminek>

ízetlen (mn) ◇ sótlan, sótalan, se íze, se büze, se sava, se borsá | seízű, íztelen, unalmas, lapos, ócska, elcséptelt, közhelyes, sekélyes, közönséges, semmitmondó, se íze, se büze, se sava, se borsá, száraz, szellemtelen, szintelen, kedélytelen
 ◇ kedvetlen, kedélytelen ◆ ÍZES, ÉRDEKES, SZÍNES
 ◇ rosszízű, sületlen, tapintatlan, illetlen, ízléstelen, ostoba, idétlen, durva, otromba ◆ TALÁLÓ, ÍZLÉSES, SZELLEMESE

ízetlenkedik (ige) ◇ kötekedik, ingerkedik, heccel, kellemetlenkedik, tapintatlankodik, ízléstelenkedik, idétlenkedik, otrombaskodik, gáncsokodik, alkalmatlankodik, sületlenkedik (*biz*), ungorkodik (*táj*)

izgága (mn) ◇ izgó-mozgó, nyugtalan, nyughatatlan, fészkelődő, izgékony, idegember, zaklatott, nyüzsgölődő (*rég*) ◆ NYUGODT, MEGFONTOLT
 ◇ kötekedő, akadékoskodó, okvetetlenkedő, kötözködő, civakodó, összeférhetetlen, veszekedős, kötőlözködő (*táj*), aggancsos (*táj*), gurbáncsos (*táj*), zakotás (*táj*), kekeckedő (*szleng*) ◆ BÉKÉS, CSENDES, SZELÍD
 ◇ (*rég*): bolond, bolyóka (*táj*)

izgalmas (mn) ◇ érdekes, érdekfeszítő, szórakoztató, lebilincselő, lélegzetelállító, szenzációs (*biz*), izgató, vonzó, kívánatos | izgi (*biz*), idegfeszítő, idegtépő, idegborzoló, meleg, vérfagyasztó, kemény, ciki (*biz*), húzós (*szleng*) ◆ UNALMAS, ESEMÉNYTELEN, EGYHANGŰ

izgalom (fn) ◇ izgatottság, idegesség, nyugtalanság, zaklatottság, idegfeszültség, felindulás, excitáció (*id*) | izgulás (*biz*), lámpaláz, szurkolás, szorongás, drukk (*biz*), várakozás ◆ NYUGALOM, HIDEGVÉR
 ◇ gerjedelem, vágy

izgat (ige) ◇ ingerel, bánt, irritál
 ◇ idegesít, nyugtalanít, bosszant, aggaszt, cukkol ◆ NYUGTAT, CSÖNDESÍT
 ◇ fogdos, piszkál, bizgat (*táj*), felizgat, izgalomba hoz, gerjeszt, búgat (*szleng*), cicerél (*táj*), buzerál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY

◇ lázít, uszít, bujtogat, hergel, tüzel, agitál ◆ BÉKÍT | BÉKÉN HAGY
 ◇ érdekel, foglalkoztat ◆ UNTAT

izgató (mn) ◇ serkentő, stimuláló, pezsdítő, ingerlő | erotikus, szexi, csiklandós, kihívó ◆ NYUGTATÓ
 ◇ érdekes, idegfeszítő, szenzációs (*biz*), mozgalmal | nyugtalanító, zavaró, felzaklató, felkavaró, hajmeresztő, elképesztő ◆ UNALMAS | NYUGTATÓ
 ◇ lázító, felbujtó, feltüzélt

izgatószer (fn) ◇ élénkítőszer, élénkítő, ajzószer, doppingszer, serkentő, stimuláns (*szak*) ◆ NYUGTATÓ

izgatott (mn) ◇ ideges, nyugtalan, felindult, zaklatott, felkavart, dúlt, ingerlékeny, nervózus (*rég*), irritált (*id*) | türelmetlen ◆ NYUGODT | TÜRELMES
 ◇ feszült, lélegzetviesszafojtott, lázas, heves, túlfűtött, idegfeszítő ◆ EGYKEDVŰ, MONOTON

izgatottság (fn) ◇ izgalom, várakozás | lelkesedés, láz, hev, elragadtatás, eufória, ujjongás, eksztázis ◆ EGYKEDVŰSÉG, KÖZÖNY

◊ ingerültség, nyugtalanság, nyughatatlanság, türelmetlenség, idegesség, zaklatottság, felindulás, excitáció (*id*), nervozitás (*id*) ♦ TŰRELEM, NYUGALOM

izgul (ige) ◊ nyugtalankodik, aggódik, szorong, fél, idegeskedik, trémázik (*szleng*), emészti magát, majd kiugrik a szíve, reszket az izgalomtól, kiszemedik (*táj*), krenkóli magát (*szleng*), parázik (*szleng*), [szólás] toporog, mint a száro galamb (*durva*)

◊ <vkiért>: szurkol, drukkol (*biz*) ♦ ROSSZAT AKAR, KERESZTBE TESZ

ízibe, íziben (hsz) ◊ (*táj*): azonnal, rögtön, nyomban, gyorsan, hamar, sebesen, szaporán, mindjárt, rögvest, sebtében, egykettőre, mindjárt (*táj*) ♦ KÉSŐBB

ízig-vérig (hsz) ◊ minden ízében, tetőtől talpig, talpig, teljesen, egészen, maradéktalanul, szíve mélyéig, testestől-lelkestől, szőröstül-bőröstül (*biz*) ♦ RÉSZBEN

ízlel (ige) ◊ megízlel, kóstol, kóstolgat, megkóstol, gusztál (*táj*), ízelit (*táj*), smakkol (*biz*) | belekóstol, megismer

◊ (*táj*): próbál, megkísérel, tapasztal

ízlés (fn) ◊ gusztus (*biz*), ízlelés, ízlet (*táj*)

◊ beállítottság, felfogás, szokás, modor, érdeklődés, tetszés | finomság, választékosság, szépérzék

◊ divat, sikk (*biz*), elegancia, módi (*biz*), bonton (*rég*) ♦ ÍZLÉSTELENSÉG

ízléses (mn) ◊ gusztusos, gusztá (*biz*), vonzó | mutatós, csinos, esztétikus, sikkes (*biz*), elegáns, tipp-topp (*biz*) | finom, választékos, kifinomult, disztíngvált, stílusos, előkelő, úri ♦ GUSZTUSTALAN | ÍZLÉSTELEN | KÖZÖNSÉGES

ízléstelen (mn) ◊ giccses, ízlésromboló, csúnya, cifra, tarka, rikitó, csiricsaré (pej), vásári (pej), finc-fanc (*táj*) ♦ ÍZLÉSES, FINOM

◊ idétlen, ostoba, torz, durva, illetlen, sikamlós, visszataszító, gusztustalan, obszcén

ízletes (mn) ◊ jóízű, ízes, finom, zamatos, inycsiklandozó, étvágygerjesztő, gusztusos, élvezetes, jóízletű (*rég*) ♦ ÍZETLEN, ÉLVEZHETETLEN, ROSSZ ÍZŰ

ízlik (ige) ◊ jólesik, fogára van <vkinek> (*biz*), kedvére van <vkinek>, smakkol (*biz*), ínyére való (*biz*), tetszik, csúszik **Sz**: a tíz ujját is megnyalja utána

izmos (mn) ◊ erős, kisportolt, sportos, edzett, deltás (*biz*), atlétatermetű, muszklis (*biz*), robusztus, markos (*táj*), vállas, testes, stramm (*biz*), keménykötésű, kajakos (*szleng*), izompacsirta (*tréf*), deltatmatyi (*szleng*), bírhatós (*táj*) ♦ GYENGE, PUHA, VÉZNA

◊ vaskos, zömök, tenyeres-talpas, iztagos (*rég*)

izmosodik (ige) ◊ erősödik, acélosodik, izmosul, köpcösödik (*rég*) ♦ ERŐTLENEDIK, GYENGÜL

◊ [kapcsolat]: elmélyül, megszilárdul | erősödik, fejlődik, gazdagodik, gazdagszik ♦ GYENGÜL, FELSZÍNESEDIK

izolál (ige) ◊ elszigetel, elhatárol, elválaszt, elkülönít, elzár, szeparál (*vál*)

izolált (mn) ◊ elszigetelt, elszigetelődött, izolálódott, egyedülálló, elhagyatott, magányos, társtalan ♦ TÁRSAS

◊ leválasztott, elkülönített, szeparált, különálló ♦ EGYSÉGES

izraelita (mn és fn) ◊ zsidó, héber, mozaista, mozaita, Mózes-vallású, rabbinikus (*szak*)

◊ izraeli

íztelen (mn) ◊ seízű, ízetlen, sóatlan, sótalan, vízízü; se íze, se büze; se sava, se bors

ízület (fn) ◊ hajlat, íz (*rég*), forgó (*táj*)

izzad (ige) ◊ verejtékezik, verítékezik, meghevül (*rég*) | fő (*biz*), fülk (*táj*), hevel (*táj*)

◊ szivárog, csepeg, ereszt, gyöngyözik, könnyez | párolog, transzspirál (*szak*) ♦ TART

◊ fáradozik, küszködik, kinlódik, megfeszül, melózik (*szleng*), lejsztol (*szleng*) | szenved, gyötrődik ♦ LUSTÁLKODIK, LAZZSÁL

izzadság (fn) ◊ verejték, veríték, sudor (*szak*), lucskok (*biz*), lacsak (*táj*), loncs (*táj*), izzadmány (*rég*), transzspiráció (*szak*) | tajté, hab [állaté]

◊ pára, kicsapódás, lecsapódás

izzadt (mn) ◊ verejtékes, verítékes, lucskos, csatakos, loncsos (*táj*), vizes (*biz*), nedves, nyirkos [tenyér], gyöngyöző [homlok] ♦ SZIKKADT, SZÁRAZ

◊ páras, gőzös, nedves, nyirkos ♦ SZÁRAZ

izzás (fn) ◊ parázslás, parázs, hevülés | forróság ♦ KIHUNYÁS, ELHAMVADÁS

◊ ragyogás, fényesség, fény, tűz, tündöklés

izzé-porrá (hsz) ◊ apróra, darabokra, szilánkokra, pozdorjává, ripityára, miszlikbe (*biz*), porodos-porrá (*rég*), rapityára (*táj*)

izzik (ige) ◇ parázslík, parázsló (*rég*), piroslík, hevül, forrósodik, tüzesedik ◆ HŰL, HAMVAD
izzít (ige) ◇ hevít, melegít, szít, lánggra lobbant, tüzesít | fülleszt (*szak*), felkokszol (*szak*), begyújt, befüt ◆ HŰT, FAGYASZT
izzó I. (mn) ◇ égő, lángoló, parázsló, tüzes, felizzított, felszított | perzselő, égető, forró ◆ HAMVADÓ | HIDEG
 ◇ heves, szenvedélyes, lángoló, tüzes, lelkes, rajongó ◆ KÖZÖMBÖS, LANGYOS
izzó II. (fn) ◇ izzólámpa, lámpa, villanykörte, körte, villanyégő, égő

J

jacht (fn) ◇ hajó, vitorlás
jácint (fn) ◇ kékecske, kígyóhagyma (*rég*), hiacint (*rég*), cintli (*táj*), gica (*táj*), gicavirág (*táj*)
jaguár (fn) ◇ káguár (*rég*), onka (*rég*)
jaj I. (isz) ◇ juj (*biz*), jujuj (*biz*), ajvé (*biz*), ajaj (*biz*)
 ◇ hó, ó (*rég*), hej, ej, hah
jaj II. (fn) ◇ kín, fájdalom, panasz, nyomor
jajgat (ige) ◇ jajveszékél, jajong, kesereg, sír, kiabál, nyöszörög, nyög, kiáltozik, óbégat, ájvékol (*táj*), jajvékol (*táj*), jajkál (*táj*), javánkodik (*táj*), vájlogat (*táj*), vajlégat (*táj*), bedákol (*táj*), dúgat (*táj*) ◆ ÖRÜL, NEVET
 ◇ siránkozik, sopánkodik, sápiózik, panaszkodik, panaszkodik (*rég*), bankódik, lamentál (*biz*), bozsékol (*táj*) ◆ DICSEKSZIK, BÜSZKÉLKEDIK, KÉRKEDIK
jajgatás (fn) ◇ jaj, jajszó, jajveszékélés, jajkiáltás, sírás-rívás, nyögdécselés, nyöszörgés, segélykiáltás, vészkiáltás, kesergés, óbégatás (*pej*) ◆ ÖRÖMUJJONGÁS
 ◇ panaszkodás, siránkozás, sopánkodás, sirám, siralom, lamentáció (*rég*) ◆ DICSEKVÉS, ELÉGEDETTSÉG
jajong (ige) ◇ jajveszékél, jajgat, kiáltozik, sír-ri, sírdogál, zokog, óbégat, sivalkodik, sipánkol, sivítöz (*pej*), abajog (*táj*) | panaszkodik, siránkozik, sopánkodik, nyafog ◆ ÖRÜL, VIDUL | ÁRADOZIK
jakobinus (fn és mn) ◇ vörössapkás, vörössipkás (*rég*) | radikális
jámbor (mn) ◇ szelid, békés, nyugodt, kezes, nyájas, kedves, engedelmes, jóságos, jóindulatú, agyalarcú, béketűrő, békeszerető, csendes, türelmes, alázatos, jótét (*táj*), belénd (*táj*), birkatürelmű, tehénvérű (*táj*) ◆ BARÁTSÁGTALAN, VAD, DURVA
 ◇ istenfélő, vallásos, hívő, ájtatos, áhítatos, szent életű, istenes, angyali, erkölcsös, kegyes (*rég*), alázatos, devótus (*rég*), religiózus (*rég*) ◆ ISTENTELEN, HITETLEN, SZENTSÉGTÖRŐ
 ◇ gyámoltalan, élhetetlen, mafla, együgyű, mulya, gyermeteg, naiv, bárgyú, pipogya, teddide-teddoda, szimplex (*rég*) ◆ TALPRAESETT, HATÁROZOTT
jampec (fn) ◇ divatmajom, jampi (*biz*), piperkőc, divathős (*rég*), divatbáb, ficsúr, dendi (*rég*), gigerli (*rég*)
janicsár (fn) ◇ áruló, hitehagyott, bérenc
január (fn) ◇ elsőhó (*rég*), télhó (*rég*), Boldogasszony-hó (*rég*), Boldogasszony hava (*rég*), Vízöntő hava (*rég*), deréktél (*rég*)
japánakác (fn) ◇ olvasófa, szofóra
japánbirs (fn) ◇ álbirsalma, bíborbirs
japáncédrus (fn) ◇ japánciprus, sarlófenyő
jár (ige) ◇ megy, halad, gyalogol, kutyagol, talpal, sétál, lépdel, baktat, ballag, cammog, ró, korzódik (*biz*), vonul, tipeg, totyog, kalangyál (*táj*) | közlekedik, utazik ◆ ÁLL
 ◇ <vkivel>: udvarol, kísérget, lóg <vkivel>, lötyög <vkivel>, mászkál <vkivel>, kurizál (*rég*), koslat <vki után>, kacsmarog <vkinek> (*táj*) **Sz:** csapja a szelet <vkinek>, beadja a pályázatot <vkinek> (*szleng*, *tréf*)
 ◇ [táncot]: rop, lejt
 ◇ működik, üzemel, dolgozik, forog, köröz, kering, cirkulál, funkcionál, szuperál ◆ ÁLL, SZÜNTELEL
 ◇ tartózkodik, látogatást tesz, felkeres

◇ <vhova>: látogat [iskolát], végez [osztályt]
 ◇ <vmi után>: keres, kutat, kajtat, futkos
 ◇ [újság]: érkezik
 ◇ [idő]: telik, múlik, halad, elszáll
 ◇ [hír]: terjed, kering
 ◇ <vmihez vmi>: hozzátartozik
 ◇ <vkinek vmi>: megillet, dukál, joga van <vmihez>
 ◇ <vmiben>: öltözik, visel, hord
járadék (fn) ◇ juttatás, életjáradék, évdíj (*rég*), járandóság, hópénz (*rég*), apanázs (*rég*), segély, adomány, támogatás, szubvenció (*szak*), alamizsna, zsebpénz | nyugdíj, penzió (*rég*)
 ◇ jövedelem, hozadék
járandóság (fn) ◇ munkabér, bér, munkadíj, díj, fizetség, illetmény, fizetés, kereset, honorárium, gázsi (*biz*), juttatás, apanázs (*rég*), zsold, komenció (*rég*), szegődmény (*rég*)
 ◇ örökrész, örökség, juss (*táj*), hagyaték, osztályrész, rész
járás (fn) ◇ menés, mendegélés, haladás, gyaloglás, séta, mozgás, lépés, kullogás, ballagás, kutyagolás, billegés, baktatás, kószálás, vándorlás, kódorgás, kóricálás | közlekedés, utazás ◆ ÁLLÁS, MARADÁS
 ◇ út, pálya, ösvény, csapás, menet | mozgásirány
 ◇ távolság
 ◇ működés, üzemelés, forgás, keringés
 ◇ terület, kismegye
járat¹ (ige) ◇ jártat
 ◇ előfizet, megrendel, abonál (*rég*), szubszkribál (*rég*), prenumerál (*rég*) ◆ VISSZAMOND
 ◇ működtet, üzemeltet | túráztat, bemelegít ◆ LEÁLLÍT
 ◇ öltöztet, ruház
járat² (fn) ◇ (*rég*): út, járóföld (*rég*), járás
 ◇ vágat, folyosó, tárna, odú, üreg, kotorék | csatorna (*szak*), nyílás
 ◇ (*szak*): járás, forgás, működés
 ◇ [közlekedési eszközé]: viszonylat (*szak*), reláció (*szak*), menet | vonal
 ◇ (*rég*): cél
járatlan (mn) ◇ kitaposatlan, feltöretlen, nyomtalan, úttalan, szűz ◆ KITAPOSTOTT, FELTÖRT
 ◇ ismeretlen, idegen ◆ ISMERŐS, JÁRATOS
 ◇ gyakorlatlan, tapasztalatlan, tájékozatlan, próbálatlan, avatatlan, tudatlan, képzetlen, iskolázatlan, tanulatlan, laikus, műkedvelő, illetéktelen, inkompetens (*id*), semmitudó (*rég*), ignoráns (*rég*), kezdő, újonc, zöldfülű, zöld (*biz*), mazsola (*biz*) | kontár, ügyetlen ◆ JÁRTAS, GYAKORLOTT, TAPASZTALT
járatos (mn) ◇ bejáratos, ismerős, otthonos, bennfentes ◆ JÁRATLAN, ISMERETLEN, IDEGEN
 ◇ jártas, tájékozott, tapasztalt, gyakorlott, szakavatott, hozzáértő, verzátus (*rég*) ◆ TAPASZTALATLAN, GYAKORLATLAN, LAIKUS
 ◇ használatos, divatos, közkeletű, közismert, elterjedt
járda (fn) ◇ gyalogjáró, gyalogút, flaszter, palló, gyalogkő, járópálya (*rég*), járdony (*rég*)
járdaszegély (fn) ◇ szegélykő, kerékvető
járgány (fn) ◇ (*biz*): jármű, gépjármű, autó, kocsi, tragacs (*szleng*), verda (*szleng*), pléhláda (*szleng*), taliga (*szleng*), kaszni (*szleng*), zatyó (*szleng*), szappandoboz (*szleng*)
 ◇ [vasúti] hajtány (*szak*)
 ◇ csörlő (*szak*), gugona
járhatalan (mn) ◇ úttalan, megközelíthetetlen, hozzáférhetetlen, áthatolhatatlan ◆ JÁRHATÓ, HOZZÁFÉRHETŐ, MEGKÖZELÍTHETŐ
járható (mn) ◇ célravezető, használható, megvalósítható, végrehajtható, keresztülvihető, lehetséges ◆ MEGVALÓSÍTHATATLAN, LEHETETLEN
 ◇ elérhető, megközelíthető, hozzáférhető ◆ JÁRHATATLAN, MEGKÖZELÍTHETETLEN
járkál (ige) ◇ járdogál, ide-oda megy, jön-megy, jár-kele, kerül-fordul, sétál, sétálgat, mászkál, barangol, korzózik (*biz*), ödöng, ögyeeg, ténfereg, sertepertél (*biz*), császkál, bóklászik, kószál, bolyong, cselleng, csámborog, csavarog, csatangol, kóricál, grasszál (*pej*), bócorog (*táj*), gyüszmél (*táj*), tapotál (*táj*), csalinkázik, lötyög (*biz*), lütyög (*táj*), sértifikál (*táj*), buddog (*táj*), kántat (*táj*) | sűrög-forog **Sz**: jár-kele, mint a bűnös lélek; jár, míg térdig kopik a lába; ödöng, mint a hathetes borjú; jár ki-be, mint a pitvarajtó
 ◆ ÁLL, VÁRAKOZIK

járkálás (fn) ◇ jövés-menés, kószálás, kóricálás, korzózás (*biz*), csatangolás, ödöngés, kujtorgás | búcsújárás, csánbálás (*táj*) | utánajárás

jár-kele (ige) ◇ ide-oda megy, jön-megy, járkál, sétál, sétálgat, mászkál, korzózik (*biz*), ödöng, ógyeleg, ténfereg, császál, böklászik, kószál, bolyong, cselleng, csámborog, csatangol, kóricál, grasszál (*pej*), gyüszmékel (*táj*), tapotál (*táj*), csalinkázik, lötyög (*biz*), lütyög (*táj*), sétifíkal (*táj*), buddog (*táj*), kántat (*táj*) | sűrög-forog ◇ ÁLL, VÁRAKOZIK

jármű (fn) ◇ közlekedési eszköz, szállítóeszköz, járgány, járomű (*rég*), tragacs (*pej*) ◇ LÁBBUSZ

járobeteg-rendelés (fn) ◇ ambulancia (*szak*) ◇ FEKVŐBETEG-ELLÁTÁS

járóka (fn) ◇ hempergő, járószek, körálló (*táj*), állóka (*táj*)

járókelő (fn) ◇ gyalogos, gyalogjáró, pedintér (*rég*) | sétáló

járom (fn) ◇ iga, hám, fakeret (*szak*) | tok (*táj*)
 ◇ elnyomás, szolgaság, teher, rabság, rabszolgaság, rabiga ◇ SZABADSÁG

járószek (fn) ◇ tolószek, tolókosci, kerekcsék | járóka

járőr (fn) ◇ őrszem, előőr, pikét (*rég*), patul (*rég*)

jártas (mn) ◇ ismerős, otthonos, bennfentes, bejáratos
 ◇ járatos, gyakorlott, tapasztalt, szakavatott, szakszerű, hozzáértő, kompetens (*szak*), tájékozott, jól informált, tanult, művelt, próbált, képzett, szakképzett, szakértő, dologértő, ügyes, rutinos, verzátus (*rég*)
 ◇ GYAKORLATLAN, TAPASZTALATLAN, KEZDŐ

jártasság (fn) ◇ tapasztaltság, gyakorlottság, tájékozottság, hozzáértés, kompetencia, rutin ◇ TAPASZTALATLANSÁG

járol (ige) ◇ <vkihez>: lép, fordul, folyamodik, rekurál (*rég*)
 ◇ csatlakozik, tartozik, párosul <vmihez>, hozzájön <vmihez>

járolék (fn) ◇ tartozék, függelék, pótlék, kiegészítés, toldalék (*rég*), adalék, aggalék (*rég*), kellék, sallang, szerelék (*rég*), affixum (*rég*), attribútum (*szak*)
 ◇ (*rég*): melléklet, pótkötet
 ◇ illetmény, járandóság
 ◇ díj, tagdíj

járvány (fn) ◇ ragály, epidémia (*szak*), endémia (*szak*), dögvész (*táj*), döghalál (*rég*)
 ◇ (*pej*): szokás, divat

járványos (mn) ◇ ragályos, fertőző, epidemikus (*szak*), endemikus (*szak*), ragadós, átszarmazó (*rég*) | elterjedt

jassznyelv (fn) ◇ csibésznyelv, argó, tolvajnyelv, szleng, alvilági nyelv, fattyúnyelv, zsargon, apacsnyelv

jászol (fn) ◇ vályú, etető, válló (*táj*)

játék (fn) ◇ kedvtelés, szórakozás, multság | móka, bohóság, tréfa, vidámság | gyerekség, gyerekjáték, sétagalopp (*szleng*), sémameccs (*szleng*), sima győzelem (*szleng*) ◇ MUNKA, NEHÉZSÉG, ROBOT (*pej*)
 ◇ játékszer, játszék (*táj*)
 ◇ játszma, parti (*biz*), mérkőzés, game (*szak*), szett (*szak*), forduló, menet, kör | szerencsejáték, sorsjáték, kártyajáték
 ◇ előadás | alakítás, ábrázolás, megformálás, megszemélyesítés, domborítás (*rég*)
 ◇ elmozdulás, kilengés, mozgás
 ◇ (*rég*): szemfényvesztés, varázslás

játékfilm (fn) ◇ film, mozifilm, filmalkotás

játékos I. (mn) ◇ szertelen, csintalan, rakoncátlan, eleven, virgonc, ugribugri, bohó, huncut, mókás, tréfás, pajkos | könnyed, derűs, játszi, vidám ◇ FEGYELMEZETT, MEGFONTOLT, KOMOLY
 ◇ (*rég*): cinkos, álnok, alakos, szemfényvesztő

játékos II. (fn) ◇ sportoló, versenyző, induló, résztvevő

játékszer (fn) ◇ játék, játszék (*táj*)

játékvezető (fn) ◇ bíró, mérkőzésvezető, játékmester (*rég*), rigó (*szleng*)

játszi (mn) ◇ játékos, mókás, tréfás, vicces, bohó, huncut, csintalan, szertelen, ficánkolós, hamiskás, dévay (vál), pajkos, enyelgő ◇ KOMOLY, MEGFONTOLT, HIGGADT
 ◇ könnyed, derűs, kedélyes, elmés ◇ KOMOR, SÚLYOS, BÚS
 ◇ fel-felbukkanó, tovatűnő, elillanó, lebegő ◇ TARTÓS, FOLYAMATOS, ÖRÖK

játszik (ige) ◇ játszadozik, játszódik (*táj*), hancúrozik, rajcsúrozik ◇ DOLGOZIK
 ◇ fogad <vmire>, tippel, megtesz, megjátszik
 ◇ zenél, húz, muzsikál, hangicsál (*rég*)

- ◊ föllép, szerepel, megjelenít, alakít, előad, megszemélyesít, komédiázik, jelenetez, domborít (*rég*) | színlel, mímel, tettet, alakoskodik, színészkedik
- ◊ babrál, birizgál (*biz*), matat, piszkál
- ◊ bolondozik, szórakozik, tréfál, viccel | cicázik, kacérkodik, enyeleg, flörtöl, kokettál ♦ KOMOLYAN VESZ
- ◊ elő-előtűnik, meg-megjelenik, mutatkozik, irizál (*rég*), szivárványozik (*rég*)
- ◊ mérkőzik, kiáll <vki ellen>
- játszma** (fn) ◊ játék, mérkőzés, parti (*biz*), gém (*szak*), szett (*szak*), forduló, menet, kör | küzdelem
- játszódiák** (ige) ◊ törtéNIK, zajlik
- ◊ (*táj*): játszik, játszadozik
- játszó társ** (fn) ◊ játszópajtás | partner, cimbora, cinkos (*táj*)
- java** (fn) ◊ <vminek>: nagy része, zöme, dandárja, oroszlánrészE | lényege, veleje, eleje, sava-borsa, krémje, színe-java, színe-virága, színe-lángja (*táj*)
- ◊ <vkinek>: haszna, előnye, érdeke, üdve ♦ KÁRA, HÁTRÁNYA
- javában** (hsz) ◊ nagymértékben | nagyban, erősen, ugyancsak, istenigazában, jócskán ♦ ALIG, KICSIT
- javadalmazás** (fn) ◊ juttatás, fizetés, fizetség, járandóság, bér, munkabér, munkadíj, illetmény, díjazás, dotálás, dotáció, tiszteletdíj, honorárium, stallum (*rég*) | jutalmazás, megajándékozás
- javak** (fn) ◊ vagyon, birtok, ingatlan, tulajdon, gazdagság, jószág, marha (*rég*)
- javakorabeli, javakorbeli** (mn) ◊ középkorú, meglett, koros ♦ IFJÚ, SIHEDER
- javall** (ige) ◊ ajánl, javasol, tanácsol, rendel, előír, projektál (*rég*) | jelöl, kommandál (*rég*)
- ◊ kezdeményez, indítványoz, felterjeszt, benyújt, proponál (*rég*), előáll <vmivel> ♦ ELLENEZ, TILTAKOZIK <VMI ELLEN>
- ◊ (*rég*): helyesel, jóváhagy
- javallat** (fn) ◊ javaslat, indítvány, tanács, ajánlat, indikáció (*szak*), propozíció (*id*)
- javasasszony** (fn) ◊ füvesasszony, tudósasszony, boszorkányasszony (*táj*), kenőasszony (*rég*), iralóasszony (*rég*), kuruzsló, vajákos (*rég*) | halottlító (*táj*)
- javaslat** (fn) ◊ kezdeményezés, indítvány, előterjesztés, felterjesztés, ajánlás, ajánlat, javallat, propozíció (*rég*), tervezet, tanács, elgondolás, tipp, ötlet, projektum (*rég*), elaborátum (*id*)
- javasol** (ige) ◊ kezdeményez, indítványoz, felterjeszt, előterjeszt, benyújt, proponál (*rég*), előáll <vmivel> | ajánl, javall, kommandál, tanácsol, rendel, előír, projektál (*rég*) | jelöl, kommandál (*rég*)
- javít** (ige) ◊ megcsinál, megszerel, rendbe hoz, foltoz, toldoz, bütyköl, reparál | helyesbít, helyreigazít, helyrehoz, lektorál, korrigál, orvosol ♦ ELRONT, TÖNKRETESZ
- ◊ megújít, finomít, csiszol, tökéletesít, palléroz (vál), nemesít, művel, fejleszt, alakít, jobbit, feldob (*szleng*), feltüpiroz (*biz*), reformál | átdolgoz, ésszerűsít, igazít, módosít ♦ ELRONT, CSORBÍT, DEGENERÁL
- ◊ [fizetést]: felemel ♦ CSÖKKENT
- ◊ [sorson]: enyhít, könnyít ♦ NEHEZÍT, SÚLYOSBÍT
- javítás** (fn) ◊ helyreállítás, rendbe hozás, renoválás, tatarozás, rekonstrukció (*szak*), reparatúra (*rég*) ♦ ELRONTÁS, TÖNKRETÉTEL
- ◊ helyesbítés, helyreigazítás, kiigazítás, korrekció, errata (*szak*) | jobbitás, fejlesztés, tökéletesítés, kifinomítás, csiszolás ♦ VISSZAFEJLESZTÉS
- javíthatatlan** (mn) ◊ helyrehozhatatlan, menthetetlen, korrigálhatatlan (*id*), orvosolhatatlan, jóvátehetetlen, reménytelen, elveszett, kilátástalan ♦ HELYREHOZHATÓ, MENTHETŐ, KORRIGÁLHATÓ (*id*)
- ◊ léhűtő, naplopó, pokolralvó, gonosz, megátalkodott, megrögzött, notórius, hétp próbás, cégéres, haszontalan, nevelhetetlen ♦ ALAKÍTHATÓ, NEVELHETŐ, JAVÍTHATÓ
- javítóintézet** (fn) ◊ javító (*biz*), intézet, internátus, dologház (*rég*)
- javítóműhely** (fn) ◊ szerelőműhely, szerviz
- javított** (mn) ◊ tökéletesített, átdolgozott, módosított, átalakított, reformált | ellenőrzött, jó ♦ HIBÁS, ROSSZ
- javítóvizsga** (fn) ◊ pótvizsga, utóvizsga, úvé (*biz*), pótká (*biz*), bakugrató (*szleng*), utolsó összecsapás (*szleng*), éretlenségi (*szleng*)
- jávorfa** (fn) ◊ juharfa, iharfa (*táj*)
- javul** (ige) ◊ jobbul, tökéletesedik, csiszolódik, pallérozódik (*rég*), nemesedik, okosodik, finomodik, jó útra tér ♦ ROSSZABBODIK, ROMLIK
- ◊ fellendül, fejlődik, emelkedik ♦ HANYATLIK
- ◊ [ember]: gyógyul, lábadozik, erősödik, épül, füremedik (*rég*), kiüdül (*táj*) ♦ GYENGÜL, ERŐTLENEDIK, MEGBETEGSZIK

◇ [seb]: heged, hegesedik, forrad, varasodik
 ◇ [időjárás]: enyhül, melegsik, melegedik ◆ ROMLIK, HÜL
javulás (fn) ◇ jobbulás, tökéletesedés, csiszolódás, pallérozódás, nemesedés, okosodás, finomodás ◆ ROSSZABBODÁS, ROMLÁS
 ◇ fellendülés, fejlődés, haladás, előrejutás ◆ HANYATLÁS, RETARDÁLÁS (*id*)
 ◇ [emberé]: gyógyulás, lábadozás, erősödés, felépülés ◆ ROSSZABBODÁS, VISSZAESÉS
 ◇ [sebé]: behegedés, hegesedés, varasodás, tisztulás
 ◇ [időjárásé]: enyhülés, melegedés ◆ LEHÜLÉS
jázmín (fn) ◇ jezsámen
jég (fn) ◇ jégkocka, jégdarab
 ◇ jégeső, jégverés
 ◇ (*biz*): korcsolyapálya, jégpálya, jégstadion, műjégpálya, műjég, hokipálya
jegenye (fn) ◇ jegenyefa, jegenyenyár, jegenyenyárfa
jegenyefenyő (fn) ◇ ezüstfenyő, fésűsfenyő, simafenyő
jéger (fn) ◇ jégeralsó, alsónadrág, alsóruha, fehérnemű
jeges (mn) ◇ fagyos, hideg, zimankós, vacogató, kemény | síkos, csúszós ◆ ENYHE, MELEG | SZÁRAZ
 ◇ jegelt, jéghideg, jégbe hűtött ◆ LANGYOS
 ◇ barátságtalan, visszautasító, rideg, merev, kimért, ellenséges ◆ BARÁTSÁGOS, KEDVES
jégeső (fn) ◇ jégverés, jég, kőeső (*táj*)
jéghideg (mn) ◇ dermesztő, fogcsikorgató, farkasordító, zimankós, zord, fagyos ◆ ENYHE, LANGYOS | TÚZFORRÓ
 ◇ rideg, fagyos, hűvös, kemény, visszautasító, barátságtalan, könyörtelen, irgalmatlan, keményszívű, kimért ◆ BARÁTSÁGOS, IRGALMAS, LÁGYSZÍVŰ
jégkorong (fn) ◇ hoki, jéghegy, téli futball (*biz*)
jégpálya (fn) ◇ korcsolyapálya, jég (*biz*), műjégpálya, műjég, hokipálya
jégrevű (fn) ◇ jégszínház
jégszekrény (fn) ◇ hűtőszekrény, hűtő (*biz*), frizsider | fagyasztó, fagyasztóláda, fagyasztószekrény, mélyhűtő, hűtőláda, mélyhűtőláda
jégtábla (fn) ◇ jégtükör, táblajég
jégverem (fn) ◇ jégpince, hűtőkamra
jégverés (fn) ◇ jégeső, jég, kőeső (*táj*)
jégzajlás (fn) ◇ jégszakadás, jégtorlódás
jegy (fn) ◇ bélyeg, billog, tulajdonjegy, jel, mutató (*rég*), signum (*rég*), névjegy, pecsét | embléma, jelvény (*rég*), címke, cégér (*rég*) | dögcédula
 ◇ jellegzetesség, jelleg, sajátosság, specialitás, vonás, karakter, attribútum (*szak*), ismérv, kritérium, ismertetőjel, ismertetőjegy, stigma | jelkép, szimbólum
 ◇ osztályzat, érdemjegy, numerus (*rég*)
 ◇ csillagkép, zodiákus (*szak*)
 ◇ belépőjegy, belépti jegy, szelvény, tikkett (*id*), kupon (*id*), utalvány, cédula, biléta (*rég*), bárca (*rég*), zsuga (*szleng*)
 ◇ (*táj*): eljegyzési ajándék
jegyes¹ (fn) ◇ mátká, jövődöbeli | szíve választottja
 ◇ ara, menyasszony
 ◇ vőlegény
jegyes² (mn) ◇ (*rég*): megbélyegzett, bélyeges (*rég*), megkülönböztetett, megjelölt
 ◇ (*táj*): büntetett előéletű ◆ JELÖLETLEN
jegyespár (fn) ◇ mátkapár Sz: kozmás szagúak
jegyvez (ige) ◇ felír, leír, beír, felró, pontol (*rég*) | jegyzetel
 ◇ aláír, szignál (*biz*) | leköt
 ◇ iktat, bevezet, anyakönyvez, immatrikulál (*rég*)
jegygyűrű (fn) ◇ karikagyűrű, mátkagyűrű
jegykendő (fn) ◇ mátkakendő (*táj*), jegykeszkenő (*táj*)
jegypénztár (fn) ◇ pénztár, jegyiroda, kassza, bérletpénztár
jegyszedő (fn) ◇ páholynyitogató (*rég*), bilétaszedő (*rég*)
 ◇ kalauz, jegykezelő

jegyváltás (fn) ◇ (rég): eljegyzés, gyűrűváltás, kézfogó (rég), kendőváltás (rég)

jegyzék (fn) ◇ lista, lajstrom, felsorolás | névsor, nyilvántartás, katalógus, kimutatás, regiszter, szillabus (rég) | adattár, index, elenchus (rég), leltár, inventár (rég) | gyűjtemény, repertórium (szak)

◇ számla, blokk, bizonylat, elszámolás, konszignáció (szak), faktúra (rég)

◇ (szak): feljegyzés, felszólítás, kommuniké (szak), nuncium (rég)

jegyzet (fn) ◇ feljegyzés, emlékeztető, diktátum

◇ megjegyzés, magyarázat, kiegészítés, utalás, észrevétel, annotáció (szak) | kommentár, glossza, széljegyzet, lábjegyzet

◇ kisokos (biz), napló, diárium (rég), agenda (id), vademecum (id), notesz, jegyzetfüzet, jegyzetkönyv, blokk, tárca (rég)

◇ [egyetemi, főiskolai]: tankönyv

jegyzetel (ige) ◇ kivonatol, kiír, kijegyez, észrevételez, annotál (szak), lejegyez | céduláz

jegyzetfüzet (fn) ◇ jegyzetfüzet, jegyzetkönyv, notesz (biz), zsebkönyv, zsebnaptár, blokk, kisokos, napló, diárium (id), agenda (id), vademecum (id)

jegyző (fn) ◇ nótárius, írnok, írótiszt (rég), tollvivő (rég), lajstromozó (rég), rovár (rég), számba vevő (rég), irogató (rég) | jegyzőkönyvvezető, anyakönyvvezető

◇ krónikás, íródeák, tudósító

jegyzőkönyv (fn) ◇ tanácskönyv (rég), protokollum (rég)

◇ (vál): notesz, jegyzetfüzet, jegyzetkönyv

jel (fn) ◇ jelzés, jeladás, szignál, gong | figyelmeztetés, intés, célzás, ómen

◇ jegy, bélyeg, megjelölés, rovás, stigma

◇ cégér (rég), címer (rég), márka, védjegy, logó, embléma

◇ jelkép, ikon, szimbólum

◇ (vál): sírkő, emlékoszlop, emlékjel

◇ tünet, szimptóma (szak), ismérv, ismertetőjel, ismertetőjegy | nyom, maradvány

jelen I. (mn) ◇ jelenlegi, mostani, napi, pillanatnyi, folyamatban levő ◆ RÉGI | JÖVŐ

jelen II. (fn) ◇ ma, jelenkor | pillanat ◆ MÚLT | JÖVŐ

jelen III. (hsz) ◇ itt, ott, a helyszínen

jelenés (fn) ◇ szereplés, fellépés, színre lépés, alakítás, előtűnés (rég) | találkozás, randevű

◇ (rég): jelenet, szcena (rég), epizód

◇ látomás, vízió, káprázat, hallucináció, érzékcsalódás, fantazmagória, délibáb | rém, kísértet, szellem, árny, démon, fantom, mumus, látás (rég)

jelenet (fn) ◇ szóváltás, veszekedés, vita, felfordulás, összetűzés, perpatvar, ribillió, grimbusz, ramazuri (biz), cirkusz, botrány, zrí (szleng), balhé (szleng)

◇ epizód, szcena (rég), jelenés

◇ (táj): jelenés, kísértet, szellem

jelenkor (fn) ◇ ma, jelen, napjaink

jelenleg (hsz) ◇ most, ma, manapság, e pillanatban, ez idő szerint, ezúttal, ilyenkor (rég)

◇ egyelőre, pillanatnyilag, momentán (biz) | átmenetileg ◆ VÉGLEGESEN

jelenlegi (mn) ◇ mostani, mai, jelen, jelenvaló, ez idő szerinti, szóban forgó, adott, aktuális, pillanatnyi, napirenden levő, fennálló, folyó ◆ HAJDANI, KORÁBBI, RÉGI

jelenlét (fn) ◇ tartózkodás, megjelenés, meglét, otlét, részvétel, prezencia (rég) ◆ TÁVOLLÉT, ABSZENCIA (rég)

jelenlevő (mn és fn) ◇ ott lévő, jelenvaló, részt vevő | szemtanú ◆ TÁVOLLEVŐ, HIÁNYZÓ

jelenség (fn) ◇ esemény, történes, tény, dolog, eset, effektus | megnyilvánulás ◆ LÉNYEG

◇ különlegesség, tünemény, csoda, szenzáció (biz), unikum, fenomén (rég)

jelent (ige) ◇ közöl, hírül ad, megmond, értesít, tudat, tudomásra hoz, tudósít, informál, referál, beszámol, számot ad ◆ ELHALLGAT, ELTUSOL

◇ jelez, utal <vmire>, rámutat

◇ képvisel, jelöl, ábrázol, jelképez, kifejez, szimbolizál, vall <vmiről>, értelme van, szól

◇ számít <vkinek>, tesz, ér

jelentékeny (mn) ◇ jelentős, fontos, figyelemre méltó, nagy horderejű, szignifikatív (rég), konsziderábilis (rég) ◆ JELENTÉKTELEN, CSIP-CSUP, MELLÉKES

◇ tekintélyes, befolyásos, híres ◆ EGYSZERŰ, HÉTKÖZNAPI

◇ bőséges, számottevő, tetemes, sok, jókora, kiterjedt, hatalmas ◆ CSEKÉLY, SZÓRVÁNYOS

◇ színvonalas, értékes, kiemelkedő, kimagasló, rangos | szembeszökő, zajos, eklatáns ♦ ÉRTÉKTELEN, FELEJTHETŐ

jelentéktelen (mn) ◇ csekély, elhanyagolható, nem számottevő, kicsi, említésre sem méltó, elenyésző, potom, parányi, incifincii, észrevehetetlen **Sz**: mák ez, nem makk ♦ JELENTŐS, NAGY, TETEMES

◇ mellékes, lényegtelen, haszontalan, hitvány, semmitmondó, apró-cseprő, csip-csup, eltörpülő, dibdáb, bagatell, piszlicsáré (*biz*), irrelevantés (*szak*) ♦ FONTOS, SOKATMONDÓ, LÉNYEGES

◇ jellegtelen, szürke, érdektelen, kisszerű, piti (*biz*), pitiáner (*biz*) ♦ FIGYELEMRE MÉLTÓ

jelentés (fn) ◇ beszámoló, közlemény, közlés, értesítés, híradás, tudósítás, referátum (*szak*), jelentvény (*rég*) | riport

◇ jelentéstétel, kihallgatás, raport (*id*)

◇ értelem, jelentéstartalom (*szak*), szignifikáció (*id*), üzenet | lényeg, magva <vminek>

jelentésan (fn) ◇ szemantika (*szak*), szemasziológia (*szak*), szemiotika (*szak*)

jelentkezés (fn) ◇ ajánlkozás, benevezés, ígérkezés, vállalkozás, pályázat, kínálkozás

◇ megjelenés, előfordulás, fölmerülés, fölbukkanás, mutatkozás, eljövétel | bemutatkozás, prezentáció (*id*)

jelentkezik (ige) ◇ ajánlkozik, benevez, pályázik, kínálkozik, ígérkezik, feliratkozik

◇ megjelenik, elmegy <vhová>

◇ mutatkozik, föltűnik, felszínre kerül, észrevehetővé válik, megnyilvánul, testet ölt, előáll, előfordul, felmerül, bekövetkezik, fölbukkan

◇ felhív, telefonál, ír, válaszol

jelentős (mn) ◇ fontos, lényeges, alapvető, esszenciális (*rég*), jelentékeny, jelentősegteljes, komoly, nyomós, meghatározó, döntő, nagy fontosságú, nagy horderejű, sarkalatos, súlyos, sokatmondó, pregnáns (*id*), releváns (*szak*) ♦ JELENTÉKTELEN, LÉNYEGTELEN, ELHANYAGOLHATÓ

◇ tekintélyes, befolyásos, ismert, nevezetes, nagyhírű, hírneves, illusztris, előkelő, notábilis (vál) ♦ ISMERETLEN, ÉRDEKTELEN

◇ kimagasló, kiemelkedő, emlékezetes, kiváló, kitűnő, kolosszális (*biz*), korszakalkotó ♦ ÁTLAGOS, NORMÁLIS

◇ bőséges, gazdag, jókora, számottevő, nagymérvű, tetemes, nagy, óriási, kiadós ♦ CSEKÉLY, KEVÉS

◇ [pillantás]: sajátos, sokat sejtető

jelentőség (fn) ◇ fontosság, horderő, súly, lényeg, kihatás, nyomaték, relevancia (*szak*) | érdem, érték, becs

jeles I. (mn) ◇ kiváló, kitűnő, elsőrangú, elsőrendű, eminens | példás, ötös ♦ ELÉGTELEN, EGYES

◇ derék, tiszteletre méltó, tekintélyes, érdemes, híres, nevezetes, előkelő, illusztris, közismert, koszorús, kimagasló, nagynevű, neves, ünnepezt, profi (*biz*), notábilis (*rég*) ♦ JELENTÉKTELEN, ISMERETLEN, KÖZÉPSZERŰ

◇ fontos, nevezetes, ünnepélyes, kiemelkedő ♦ MEGSZOKOTT, MINDENNAPOS, ÁTLAGOS

jeles II. (fn) ◇ ötös, gól (*szleng*), hasas (*szleng*), hintó (*szleng*), horgas (*szleng*), ödön (*szleng*), pedálmedál (*szleng*), peti (*szleng*), pityorka (*szleng*), tízes (*szleng*) ♦ ELÉGTELEN, EGYES

jелеz (ige) ◇ tudat, jelt ad, hírül ad, bejelent, értesít, beharangoz, mutat, regisztrál, indexel, indikál (*szak*) | jósol, jövendöl, prófétál (*rég*), prognosztizál ♦ ELHALLGAT

◇ figyelmeztet, int, sejtet, éreztet, céloz, utal <vmire>, vall <vmire>, demonstrál | elárul, tükröz, érzékeltet, kifejez | szemléltet, feltüntet, ábrázol, mutat, jelöl ♦ ELTITKOL, ELREJT, PALÁSTOL

jelige (fn) ◇ jelző, jelmondat, szlogen, mottó | alapgondolat, maxima (*rég*)

jelkép (fn) ◇ jel, ismertetőjel, embléma, jelvény, prefiguráció (*rég*), szimbólum | metafora (*szak*), allegória

jelképes (mn) ◇ szimbolikus, példázatos, parabolikus, átvitt, emblematikus (*id*), metaforikus, allegorikus

◇ névleges, képletes, eszmei, fiktív (*szak*) | elenyésző, csekély ♦ TÉNYLEGES, VALÓSÁGOS | TETEMES

jelképez (ige) ◇ jelöl, jelent, megtestesít, megszemélyesít, szimbolizál, ábrázol, példáz, mutat

jelkulcs (fn) ◇ kód, rejtjelkulcs, jelmagyarázat, nyitja <vminek>

jelleg (fn) ◇ mivolta, stílus, profil, zsáner (*biz*)

◇ sajátosság, tulajdonság, meghatározottság, természet, alkat, karakter, arculat, színezet, kvalitás

jellegtelen (mn) ◇ semmitmondó, kifejezéstelen, tartalmatlan, szintelen, szürke, ízetlen, seízű, középszerű, lapos, tucát, hétköznapi, prózai | se íze, se büze, szagtalan ♦ KARAKTERES, SOKATMONDÓ, KIEMELKEDŐ

jellegzetes (mn) ◇ jellemző, sajátosság, sajátzerű, megkülönböztető, egyedi, egyéni, karakterisztikus, karakteres, markáns, kiemelkedő, tipikus, speciális, specifikus, reprezentatív, szimptomatikus (*szak*) ♦ ÁTLAGOS, SZOKVÁNYOS, KÖZÖNSÉGES

jellegetesség (fn) ◇ sajátság, ismertetőjel, ismertetőjegy, ismérv, alapvonás, különlegesség | specifikum (*id*), karakterisztikum

jellem (fn) ◇ természet, beállítottság, karakter, vérmérséklet, alkat, lelkiület
◇ személyiség, jellemesség, gerinc, erkölcs

jellemábrázolás (fn) ◇ jellemzés, jellemrajz, jellemfestés, emberábrázolás (*szak*), leírás, bemutatás

jellemes (mn) ◇ karakteres, becstelen, állhatatos, gerinces, egyenes, szilárd, határozott, következetes ◆ GERINCTELEN, JELLEMTÉLEN, KÉTSZÍNŰ

jellemez (ige) ◇ ábrázol, bemutat, lefest, leír, elképzeltet | karakterizál (*id*), tipizál, illusztrál | minősít, megjelöl, kvalifikál (*vál*)
◇ meghatároz, megkülönböztet, ráillik

jellemszínész (fn) ◇ karakterszínész

jellemtelen (mn) ◇ gerinctelen, elvtelen, tisztességtelen, becstelen, lelkiismeretlen, állhatatlan, megbízhatatlan | alávaló, aljas, hitvány, sunyi, csalárd, alattomos, csúszo-mászó, puhány ◆ GERINCES, JELLEMES, EGYENES

jellemtelenség (fn) ◇ gerinctelenség, elvtelenség, lelkiismeretlenség, köpönyegforgatás, kétkulacsosság, aljasság, becstelenség ◆ JELLEMESSÉG, GERINCCESSÉG, EGYENESSÉG

jellemvonás (fn) ◇ tulajdonság, ismertetőjel, ismertetőjegy, ismérv, megkülönböztető jegy, jellegzetesség, sajátosság, sajátság, attribútum (*szak*), karakterisztikum (*id*)

jellemzés (fn) ◇ jellemábrázolás, jellemrajz, leírás, bemutatás, jellemfestés, emberábrázolás
◇ minősítés, vélemény, káderezés (*biz*)

jellemző I. (mn) ◇ tipikus, jellegzetes, sajátos, sajátságos, velejáró, ráálló, rá valló, specifikus, egyéni, egyedi, individuális, karakterisztikus, markáns, megkülönböztető

jellemző II. (fn) ◇ jegy, adat, paraméter (*szak*), kritérium, érték

jelmez (fn) ◇ (*szak*): öltözet, kosztüm
◇ maskara, álöltözet, álruha, álarc, álca (*rég*), maszka (*rég*)

jelmezbál (fn) ◇ álarcosbál, maszkabál (*táj*), karnevál

jelmondat (fn) ◇ mottó, alap gondolat, jelige, szlogen, maxima (*rég*)

jelöl (ige) ◇ jelez, jelent, kifejez, jelképez, szimbolizál
◇ javasol, ajánl, indítványoz, kandidál (*rég*), felterjeszt, proponál (*rég*), predesztinál (*id*) | nevez, indít, delegál ◆ VISSZAVON, VISSZALÉPTET, VISSZAHÍV
◇ mutat | hirdet, feltüntet

jelölt I. (mn) ◇ kiválasztott, ellátott <vmivel>, megbélyegzett, megkülönböztetett | kitűzött ◆ JELÖLETLEN

jelölt II. (fn) ◇ pályázó, aspiráns (*szak*), gyakornok | kandidátus, várományos

jelszó (fn) ◇ jelmondat, mottó, lózung (*rég*), szlogen (*biz*), vezérszó (*rég*), hadige (*rég*)

jelvény (fn) ◇ jelkép, embléma, cégér (*rég*), cégtábla, címer, szimbólum, logó
◇ kitűző

jelzálog (fn) ◇ lekötés, biztosíték, megterhelés, rátáblázás (*szak*)

jelzés (fn) ◇ jeladás, inger (*szak*) | tünet, szimptóma (*szak*)
◇ útmutatás, avizó (*rég*) | figyelmeztetés, intés, utalás, célzás, előjel, ómen
◇ jel, szimbólum, ábra, felirat, márka, védjegy, szignatúra (*id*) | szignál (*id*)
◇ jelzet, katalógusszám (*szak*)

jelzet (fn) ◇ katalógusszám (*szak*), jelzés

jelző I. (mn) ◇ jeladó, irányító, vezető, vezérlő, mutató

jelző II. (fn) ◇ járulékszó (*rég*) | gúnynév, ragadványnév
◇ jelzőlámpa, szemafor (*szak*), villanyrendőr
◇ mutató, index, paraméter (*szak*), indikátor (*szak*)

jelzőlámpa (fn) ◇ szemafor (*szak*), villanyrendőr, közlekedési lámpa

jelzőszám (fn) ◇ (*szak*): mutatószám, mérőszám, viszonyszám, index, indikátor (*szak*), paraméter (*szak*)

jelzőtábla (fn) ◇ KRESZ-tábla, indikátor (*szak*)

jénai (mn és fn) ◇ tűzálló [edény]

jérce (fn) ◇ jércecsirke, csirke, jércike, pipi, nőmadárka (*rég*), gércse (*táj*)

jeremiád, jeremiáda (fn) ◇ panaszdal, siralomének, siratóének
◇ panasz, siránkozás

jezsámen (fn) ◇ áljázmin, hamisjázmin, nyárijázmin, piskótavirág

jiddis (mn és fn) ◇ zsidó, héber, zsidónémet (*rég*)

jó I. (mn) ◇ megfelelő, érvényes, használható, alkalmas, alkalmazos, odaillo, helyes, helyénvaló ◆ ROSSZ, ÉRVÉNYTELEN, HASZNÁLHATATLAN
 ◇ kellemes, kedvező, derűs | napos, tiszta, szép ◆ KELLEMETLEN, KEDVEZŐTLEN
 ◇ finom, ízletes
 ◇ megbízható, biztos, biztató ◆ BIZONYTALAN
 ◇ jóságos, jóra való, jólelkű, jószívű, jóindulatú, jóérzésű, jóakarató | kuláns (*rég*), becsületes, erkölcsös, tisztességes, derék | szófogadó, példamutató, engedelmes, kötelességtudó **Sz:** áldott, mint egy darab kenyér; az irigység sem talál benne hibát ◆ SZÍVTELEN, ROSSZINDULATÚ | ENGEDETLEN
 ◇ gazdag, bőséges
 ◇ előkelő, megbecsült | kiváló, kiemelkedő, nagyszerű
 ◇ meghitt, bensőséges, harmonikus, kiegyensúlyozott, baráti, szeretetteljes | oldott, fesztelen ◆ ELLENSÉGES, FESZÜLT
 ◇ jókora, sok ◆ KICSI, KEVÉS
 ◇ [hsz-szerűen]: igen, nagyon, meglehetősen

jó II. (fn) ◇ jótett, jócselekedet ◆ ROSSZ, GAZTETT
 ◇ négyes, daru (*szleng*), fotel (*szleng*), jojó (*szleng*), kapufa (*szleng*), nózi (*szleng*), nyúl (*szleng*), szögletes jegy (*szleng*), csitiri (*szleng*)

jóakarát (fn) ◇ igyekezet, jó szándék, törekvés, készség, hajlandóság, buzgalom, lelkesedés, iparkodás, érdeklődés ◆ LUSTASÁG, NEMTÖRŐDÖMSÉG, KÖZÖMBŐSSÉG
 ◇ segítőkészség, jóindulat, jólelkűség, szívélyesség, kegyesség, emberség, nemesszívűség, kedvesség | pártfogás, irtalom, részvét, benevolentia (*rég*) ◆ ROSSZAKARAT, ROSSZINDULAT, KEGYETLENSÉG

jóakarató (mn) ◇ jóindulatú, jó szándékú, segítőkész, szívélyes, kegyes (*rég*), emberséges, nemes szívű, jóérzésű, nagylelkű, pártfogó, rokonszenvező, támogató, segítő, könyörületes, irtalmas ◆ ROSSZAKARATÚ, KÖNYÖRTELEN, KÍMÉLETLEN

jóakaró I. (mn) ◇ jóakarató, jóindulatú, jó szándékú, szíves, kegyes (*rég*), baráti, benevolens (*rég*), irtalmas, kegyelmes ◆ ELLENSÉGES, KEGYETLEN, ROSSZ SZÁNDÉKÚ

jóakaró II. (fn) ◇ pártfogó, támogató, jötevő, védnök, patrónus (*rég*), szimpatizáns (*id*), szponzor, barát, protektor (*rég*)

jobbágy (fn) ◇ szolga, paraszt, zsellér, úrbéres, szántó ember (*rég*)
 ◇ (*rég*): hűbéres, alattvaló ◆ FÖLDESÚR, ÚR

jobban (hsz) ◇ inkább, erősebben, fokozottabban, nagyobb mértékben, alaposabban ◆ KEVÉSBÉ, KISEBB MÉRTÉKBEN

jobbára (hsz) ◇ nagyrészt, leginkább, többnyire, túlnyomóan, túlnyomórészt, főként, főleg

jobbaldali (mn és fn) ◇ konzervatív, maradi, haladásellenes (*szak*), reakciós ◆ BALOLDALI, HALADÓ, LIBERÁLIS

jobbra-balra (hsz) ◇ erre-arra, ide-oda, itt-ott ◆ SEHOVÁ
 ◇ mindenütt, mindenfelé, mindenhol, mindenhon (*táj*) ◆ SEHOL

jobbulás (fn) ◇ javulás, gyógyulás, könnyebbülés, enyhülés ◆ ROSSZABBODÁS, SÚLYOSBODÁS, ROMLÁS

jócskán (hsz) ◇ bőven, bőségesen, bőséggel, meglehetősen, alaposan, nagymértékben, jelentős mértékben, számottevően, igencsak, ugyancsak, eléggé, móddal (*táj*), jómódin (*táj*) ◆ ALIG, ÉPPENHOGY
 ◇ sokáig, jó darabig

jódoz (ige) ◇ fertőtleníti, ecsetel, sterilizál

jóérzés (fn) ◇ emberség, jóindulat, részvét, együttérzés ◆ KÖZÖMBŐSSÉG, NEMTÖRŐDÖMSÉG, ROSSZINDULAT

jóformán (hsz) ◇ szinte, úgyszólván, tulajdonképpen, voltaképpen, szépszerével, valójában, gyakorlatilag, lényegében, jöszerevel
 ◇ jobbára, nagyjából, nagyrészt

jog (fn) ◇ örökség, juss (*táj*) | igény <vmire>, jogosultság, jogigény, jogcím
 ◇ jogtudomány | jogrend
 ◇ lehetőség, illetékesség | felhatalmazás, jogositvány

jogalap (fn) ◇ (*szak*): szabály, törvény, rendelet, megállapodás
 ◇ jogcím, jogosság

jogar (fn) ◇ kormánypálca, kormánybot, királyi pálca, sceptrum (*id*)

jogász (fn) ◇ joghallgató, jurista (*rég*)
 ◇ jogtudós, jogtudó, jogtanácsos, törvénytudós, pörész (*rég*), legista (*rég*)

jogcím (fn) ◊ jogonalap, ürügy, indok, érv, titulus (*rég*)

jogegyenlőség (fn) ◊ egyenjogúság, demokrácia

jogerős (mn) ◊ (*szak*): végleges, megfellebbezhetetlen, megtámadhatatlan, végérvényes, vitathatatlan, hatályos, érvényes, inappellábilis (*rég*) ♦ MEGFELLEBBEZHETŐ, MEGTÁMADHATÓ, VITATHATÓ

jogi (mn) ◊ jogtudományi, bírói

jogilag (hsz) ◊ jog szerint, jogosan, de jure, juridice (*szak*)

jogkör (fn) ◊ hatáskör, tevékenységi kör, jogosítvány, illetékesség, szféra (*rég*)

◊ hatalom, befolyás, uralom

jogos (mn) ◊ megillető, kijáró, törvényes, legitim, jogszerű, szabályszerű, igazságos, méltányos ♦ TÖRVÉNYTELEN, ILLETÉKTELEN

◊ megalapozott, megindokolt, megokolt, helyénvaló, bizonyítható, motivált ♦ JOGTALAN, INDOKOLATLAN, HELYTELEN

◊ szabályos, érvényes, helyes, megengedett, legális ♦ SZABÁLYTALAN, ÉRVÉNYTELEN, ILLEGÁLIS

jogosít (ige) ◊ képesít <vmire>, alkalmassá tesz <vmire>

◊ érvényesít, elismer, hitelesít, igazol, törvényesít, legitimál (*szak*), engedelméz (*rég*), szabadékoz (*rég*) ♦ ÉRVÉNYTELENÍT, HATÁLYTALANÍT, MEGTILT

◊ <vmire>: fölhatalmaz, megbíz, fölrház

jogosítvány (fn) ◊ meghatalmazás, jogkör, hatáskör, illetékesség, jogosultság, megbízás, mandátum (*szak*) ♦ VISSZAHÍVÁS, FELMENTÉS

◊ engedély, felhatalmazás, koncesszió (*szak*) ♦ TILALOM, ELTILTÁS, VISSZAUTASÍTÁS

◊ vezetői engedély, josi (*biz*)

jogosulatlan (mn) ◊ illetéktelen, jogtalan, kalóz- ♦ ILLETÉKES, JOGOSULT

◊ törvénytelen, megalapozatlan, indokolatlan, megokolatlan, alkotmányellenes, igazságtalan, motiválatlan, illegitím (*id*) ♦ TÖRVÉNYES, JOGOS, LEGITIM (*id*)

jogosult (mn) ◊ illetékes, szakértő, kompetens (*szak*) ♦ ILLETÉKTELEN, LAIKUS

◊ törvényes, jogos | meghatalmazott, megbízott ♦ TÖRVÉNYTELEN, JOGOSULATLAN

◊ jogos, megokolt, megalapozott

jogszabály (fn) ◊ törvény, rendelet, rendelkezés, előírás, kánon (*szak*)

jogszerű (mn) ◊ törvényes, megengedett, szabályszerű, szabályos, helyénvaló, legális, legitim (*id*), juridikus (*rég*) ♦ TÖRVÉNYTELEN, SZABÁLYTALAN

jogtalan (mn) ◊ jogosulatlan, illetéktelen | jogfosztott ♦ JOGOSULT, ILLETÉKES

◊ törvénytelen, törvénytelen, törvényellenes, törvénybe ütköző, jogellenes, jogtípró, megengedhetetlen, illegális, illegitím (*szak*), suba alatti ♦ TÖRVÉNYES, JOGSZERŰ, LEGÁLIS

◊ indokolatlan, alaptalan, megalapozatlan, igazságtalan, méltánytalan ♦ INDOKOLT, MEGALAPOZOTT, IGAZSÁGOS

jogtanácsos (fn) ◊ jogász, jogi szakértő

jogtíprás (fn) ◊ büntett, bűntény, bűncselekmény | törvénytelenesség, törvénytársítás, jogsértés ♦ TÖRVÉNYESSÉG, JOGSZERŰSÉG

jogtudomány (fn) ◊ jurisprudentia (*id*)

jogutód (fn) ◊ örökös ♦ JOGELŐD

jóhiszemű (mn) ◊ naiv, hiszékeny, együgyű, gyanútlan, mit sem sejtő, jólelkű, nyíltszívű ♦ ROSSZINDULATÚ, ROSSZLELKŰ, ÁLNOK

jóindulat (fn) ◊ jó szándék, jóakarát, jóérzés, emberség, irgalmasság, könyörületesség, jólelkűség, szívjószág, jótétemény, szeretet, segítőkészség, megértés, nyájasság | pártfogás, védnökség, bőkezűség, patronázs (*rég*) ♦ ROSSZINDULAT, ROSSZAKARAT, EMBERTELENSÉG

◊ igyekezet, törekvés, szorgalom ♦ LUSTASÁG, NEMTÖRŐDÖMSÉG, TREHÁNYÁSÁG

jóindulatú (mn) ◊ jó szándékú, jóakarátú, jóérzésű, emberséges, emberszerető, humánus, türelmes, toleráns, együtt érző, megértő, irgalmas, könyörületes, kegyes (*rég*), szeretetteljes, segítőkész, benignus (*rég*), kuláns (*rég*) | szelíd, békés, jámbor, kezes, nyájas, barátságos, szívélyes ♦ ROSSZINDULATÚ, EMBERTELEN | VAD

◊ ártalmatlan | fájdalommentes, enyhe lefolyású, könnyű ♦ ROSSZINDULATÚ, SÚLYOS

jóízű (mn) ◊ ízletes, ízes, finom, zamatos, aromás, fűszeres, ínycsiklandó, étvágygerjesztő, ennivaló, gyönyörűséges (*rég*), deliciózus (*rég*), fogtekerítő (*táj*), édeskedvű (*táj*) ♦ ROSSZ, ÍZTELEN, ÉLVEZHETETLEN

◊ jóleső, kellemes, élvezetes, felszabadult, szívből jövő, kedélyes ♦ ERŐLTETETT

jókedv (fn) ◇ vidámság, vígság, öröm, gaudium (*rég*), derültség, derű, elégedettség, boldogság, fidelitás (*rég*) | mulatozás, ujjongás ◆ ROSSZKEDV, LEVERTSÉG, BOLDOGTALANSÁG

jókedvű (mn) ◇ vidám, életvidám, víg, derűs, jó kedélyű, rózsás kedvű, örömteli, örömittas, örvendező, boldog, derült lelkű, felvillanyozott, gondtalan, megelégedett, felhőtlen, sugárzó, fidélis (*rég*), jovialis (*rég*) | játékos, pajkos, dévaj (vál), bohó, virgonc **Sz**: érik a szilva; farkához rüg, mint a borjú; félrecepta a kalapját; jobb lábbal kelt ki az ágyból; jól kelt a kölese; még álmában is nevet; olyan jó kedve van, hogy lehetne vele fogatni; mint hal a vízben; virágos kedve van ◆ ROSSZKEDVŰ, LEVERT, BÚSKOMOR

jóképű (mn) ◇ vonzó, csinos arcú, megnyerő, jóvágású | szemrevaló, kellemes, tetszetős, mutatós ◆ CSÚNYA, RÚT, TASZÍTÓ

jókívánság (fn) ◇ szerencsekívánság, gratuláció, köszöntő, üdvözlés, áldás, áldomás ◆ ÁTOK

jókor (hsz) ◇ időben, idejében, legjobbkor, kellőleg (*rég*), apropó (*rég*) ◆ KÉSŐN, ROSSZKOR

◇ korán, idején, kellekorán (*táj*)

◇ (*pej*): későn, késve, rosszkor

jókora (mn) ◇ nagy, jelentős, tetemes, tekintélyes, takaros, csinos, gazdag, busás | figyelemre méltó,

nagyszámú, szépszámu ◆ KICSI, JELENTÉKTELEN

◇ [esőzés]: kiadós, bőséges, alapos, számottevő, kiterjedt, országos

◇ [szoba]: tágas, hatalmas, téres (*rég*)

jokulátor (fn) ◇ vándorénekes, muzsikus, énekmondó, igric, vándorkomédiás

jól (hsz) ◇ helyesen, gondosan, pontosan, alaposan, kifogástalanul, sikeresen, hibátlanul, tökéletesen, eredményesen, klasszul (*biz*), annak a rendje és módja szerint | megfelelően, megfelelő módon, helyénvalóan, célszerűen | illendően, illedelmesen, udvariasan, fegyelmezetten, kulturáltan, civilizáltan ◆

ROSSZUL, SIKERTELENŰL | ILLETTLENŰL

◇ kedvezően, előnyösen, szépen, tetszetősen, ízlésesen, csinosan, gazdagon, bőven, busásan, jócskán, szenzációsán (*biz*) | üdvösen, hasznosan, szerencsésen ◆ ELŐNYTELENŰL, ÍZLÉSTELENŰL, SLAMPOSAN

◇ kielégítően, tűrhetően, meglehetősen, egészségesen, kellemesen, hangulatosan, remekül, pompásan, istenien, fantasztikusan, szenzációsán (*biz*) | gondatlanul, zavartalanul, nyugodtan, egyetértésben, harmonikusan, boldogan ◆ SEHOGYAN, NEHEZEN

◇ alaposan, tüzetesen, nagyon, derekasan, istenesen, keményen, erélyesen, ugyancsak, hathatósan, igen, becsületesen, emberül (*táj*), vitézül (*táj*) ◆ ALIG, ENYHÉN, NAGYJÁBÓL

◇ biztosan, határozottan, gyorsan, flottul (*id*) | világosan, tisztán, élesen, markánsan ◆ HATÁROZATLANUL, TOMPÁN, HOMÁLYOSAN

jólelkű (mn) ◇ jóságos, jószívű, jóindulatú, jóakarátú, irgalmas, könyörületes, kegyes (*rég*), emberszerető, emberséges, humanus, segítő, önzetlen, nemes szívű, melegszívű, altruista (vál) | megértő, együtt érző, részvételtjes, szolidáris ◆ GONOSZ, KÖNYÖRTELEN | LELKETLEN

◇ jótékony, adakozó, bőkezű ◆ FUKAR, ZSUGORI, FÖSVÉNY

jólesik (ige) ◇ ízlik

◇ kellemes, tetszik

jóleső (mn) ◇ kellemes, megnyugtató | meleg, meghitt, gyengéd ◆ KELLEMETLEN, NYUGTALANÍTÓ | RIDEG

◇ jóízű, ízletes, élvezetes, üdítő, frissítő

◇ jótékony, egészséges, üdvös, édesded

◇ kedvező, hízeltető, dicsérő ◆ SÉRTŐ, BÁNTÓ, BÍRÁLÓ

jólét (fn) ◇ jómód, gazdagság, bőség, bővelkedés, vagyonosság, aranyélet, fényűzés, luxus, pompa | föllendülés, virágzás, konjunktúra (*szak*), prosperitás (*szak*) ◆ SZEGÉNYSÉG, NYOMOR | HANYATLÁS

◇ gondtalanság, megelégedettség, nyugalom, béke, közjó, boldogság, boldogulás, üdv | kényelem, komfort (*biz*) ◆ GOND, NEHÉZSÉG, MEGPRÓBÁLTATÁS

jóllakik (ige) ◇ belakik, eltelik, teleeszi magát, degeszre eszi magát <vmivel>, elveszi az éhségét, elveri az éhét, megtömi a hasát, torkig lakik <vmivel>, beeszik, dugig van (*biz*), bepakol (*szleng*), bepofázik (*szleng*), bezabál (*durva*), telezabálja magát, bekajál (*szleng*), betarisznázik (*táj*), kikenekedik (*táj*), beköti a hasát **Sz**: úgy jóllakik, hogy majd kipukkad; úgy jóllakik, hogy a füle is kétfelé áll; jóllakik, mint a duda; elkergeti a farkasokat; kitömi a véknyát ◆ ÉHEZIK, KOPLAL, BÖJTÖL

◇ <vmivel>: betelik <vmivel>, kielégül <vmivel>, gyönyörködik, töltekezik ◆ ÁHÍTOZIK <VMIRE>, SÓVÁROG <VMIRE>, VÁGYAKOZIK

◇ <vkivel, vmivel>: megun, megelégel, megcsömörlik

jóllehet (hsz) ◇ bár, noha, ámbár, ámbátor, ellenben, habár, mindazonáltal, mindamellet, holott, pedig, pediglen (*rég*), haszinte (*rég*)

jólnevelt (mn) ◊ illedelmes, illemtudó, tisztelettudó, tisztességtudó, tisztességes, udvarias, figyelmes, jó modorú, előzékeny, rendes, szófogadó, pallérozott, kiművelt, finom ♦ ILLETLEN, KÖZÖNSÉGES, GOROMBA

jól-rosszul (hsz) ◊ valahogy, úgy-ahogy

◊ rendetlenül, összeviessza, ebül-kutyául (*táj*) ♦ RENDESEN, JÓL

jóltart (ige) ◊ ellát, traktál, etet, megvendégel ♦ ÉHEZTET

jómadár (fn) ◊ csibész, mihaszna, díszpeldány, díszpinty, díszvirág, mákvirág, jó firma, jópipa, jó cég, semmirekellő, gazfickó, csirkefogó, jó cenk (*táj*), jó mag (*táj*)

jómód (fn) ◊ jólét, gazdagság, bőség, bővelkedés, vagyonosság, aranyélet, fényűzés, luxus, pompa, flanc (*rég*) | kényelem, komfort (*biz*) ♦ SZÜKÖLKÖDÉS, NÉLKÜLÖZÉS, NINCSTELENSÉG

jómódú (mn) ◊ tehető, módos, gazdag, pénzes, vagyonos, jól szituált, sikeres, potens (*rég*), zsíros (*biz*), bírhatós (*táj*), van mit a tebbe aprítania ♦ NINCSTELEN, VAGYONTALAN, SZEGÉNY

jó nevű (mn) ◊ neves, híres, népszerű, kedvelt, keresett, tisztas, közismert, elismert ♦ ÁTLAGOS, ISMERETLEN, HÉTKÖZNAPI

jópofa (mn) ◊ mulatságos, mókás, vicces, tréfás kedvű, humoros, belevaló (*biz*), klassz (*szleng*) ♦ UNALMAS, EGYHANGÚ, SÓTLAN

◊ érdekes, tetszetős, ötletes, mutatós ♦ ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI, FANTÁZIÁTLAN

jóraláló (mn) ◊ derék, komoly, becsületes, tisztességes, kötelességtudó, megbízható, korrekt, rendes, kifogástalan, jóféle, helyre (*táj*), érdemes (*táj*), jószívű ♦ MEGBÍZHATATLAN, TISZTESSÉGTelen, FELELŐTLEN

◊ (*rég*): alkalmas, hasznos, rendes, megfelelő | hatásos

◊ (*táj*): kiadós, nagy | értékes

jós (fn) ◊ jövendőmondó, jövendőllő, látnok, jövőbe látó, távolbalátó (*rég*), igazlító (*rég*), próféta, vátesz (vál), végzethirdető (*rég*) | álomfejtő, gondolatolvasó | kártyavető | madárjós, augur (vál) | haruspex (*id*), tenyérjós

jóság (fn) ◊ alkalmasság, hasznosság, minőség, érték, becs | szavatosság, felhasználhatóság, fogyaszthatóság

◊ jóindulat, jószívűség, jólelkűség, szívjóság, kegyesség, nyájasság, szívélyesség, irgalom, könyörületesség, jámborság, részvét, emberség ♦ ROSSZINDULAT, RÉSZVÉTELENSÉG

◊ erkölcsösség, erény, romlatlanság, tisztaság, tisztesség, becsületesség ♦ ERKÖLCSTELENSÉG, ROMLOTTASÁG, BECSTELENSÉG

◊ adakozás, bőkezűség, jótékonyaság, támogatás, nagylelkűség, szponzorálás, mecenatúra (*id*) ♦ KICSINYESSÉG, KÖZÖMBŐSSÉG, FUKARSÁG

jóságos (mn) ◊ kedves, aranyos, barátságos, szíves, szívélyes, melegszívű, emberséges, humánus, jószívű, jólelkű, jóindulatú, kegyes (*rég*), nyájas, megértő, irgalmas, könyörületes, mennyei, tündéri, szelíd ♦ GONOSZ, ROSSZINDULATÚ, KEGYETLEN

jóslat (fn) ◊ jövendőllés, jövendőmondás, előrejelzés, prognózis, prófécia (*szak*), divináció (*rég*), orákulum (*rég*)

jósnő (fn) ◊ jövendőmondó, jövendőllő, szibilla (*rég*), javasasszony

jósol (ige) ◊ jövendöl, jövendőt mond, előre lát, sejtet, prófétál (*rég*), hirdet, jelez, előre jelez, prognosztizál, divinál (*rég*) | beharangoz, huhog, kuvikol

jószág (fn) ◊ háziállat, lábasjóság, barom, marha, pára (*rég*)

◊ föld, földbirtok, adománybirtok, beneficium (*rég*), javadalom (*rég*), fundus (*rég*), domínium | ingatlan

◊ (*rég*): vagyontárgy

jószagú (mn) ◊ illatos, fűszeres, balszamos, szagos (*rég*), szépszagú (*rég*) ♦ BÜDÖS, BÜZÖS

jószántából (hsz) ◊ magától, önként, önnön-kényen (*táj*) ♦ PARANCSRA

jószerevel (hsz) ◊ jószereivel, jóformán, voltaképp, voltaképpen, szinte, úgyszólván, tulajdonképpen, valójában, gyakorlatilag, lényegében

jószívű (mn) ◊ jószágos, jólelkű, melegszívű, aranyszívű, lágyszívű, vajszívű, galamblelkű (*táj*), csupa szív, megértő, emberséges, irgalmas, könyörületes, emberbaráti, humánus, filantróp | szíves, kegyes (*rég*), jóindulatú, nyájas **Sz:** kebelében találja a jó meleget ♦ GONOSZ, KEGYETLEN, ROSSZINDULATÚ

◊ önzetlen, adakozó, jótékony, bőkezű, nagylelkű, altruista (vál) ♦ ÖNZŐ, ZSUGORI, FŐSVÉNY

jótáll (ige) ◊ kezkesedik <vmiért>, garantál, garanciát vállal <vmiért>, kezességet vállal, szavatol, felelősséget vállal <vmiért>, felel, biztosít

jótállás (fn) ◊ felelősség, kezesség, kötelezettség, kötelezettségvállalás

- ◊ szavatosság, garancia, biztosíték
◊ óvadék, kaució (*rég*), zálog, obligó (*rég*)
jótálló (mn) ◊ kezes, szavatos, garantáló | tús
jótekmény (mn) ◊ önzetlen, emberbaráti, humanitárius (vál), nemes lelkű, karitatív (vál), jóságos, kegyes (*rég*), adakozó, bőkezű, altruista (vál), filantróp | irgalmas, könyörületes, emberséges, humánus ◊ ÖNZŐ, ZSUGORI | KÖNYÖRTELEN
◊ hasznos, hatékony, üdvös, előnyös, kedvező, egészséges, áldott [eső], ártalmatlan ◊ ÁRTALMAS, KÁROS, KEDVEZŐTLEN
jótekménykodik (ige) ◊ adakozik, adományoz, osztogat, szíveskedik, kegyeskedik (*rég*), alamizsnálkodik (*rég*), bőkezűsködik, gyűjt <vkinek> ◊ FUKARKODIK, FŐSVÉNYKEDIK, GARASOSKODIK
jóteknység (fn) ◊ adakozás, bőkezűség, nagylelkűség, nemeslelkűség, karitás (vál) ◊ KÖNYÖRTELENSÉG
jótett (fn) ◊ szívesség, segítség, támogatás | jótét (*rég*), jótétemény (*rég*), beneficium (*rég*) ◊ GONOSZTETT
jótevő I. (mn) ◊ jóságos, szíves, kegyes (*rég*) | könyörületes ◊ SZÍVTELEN, GONOSZ, KÖNYÖRTELEN
◊ jótekmény, üdvös, hasznos, kedvező, egészséges ◊ ÁRTALMAS, KÁROS
jótevő II. (fn) ◊ barát, jóakaró, támogató, pártfogó, patrónus (*rég*), mecénás, szponzor, védnök, protektor (*rég*) ◊ ELLENSÉG, ELLENLÁBAS
jóttányi (mn) ◊ kevés, kicsi, parányi, csipetnyi, cseppnyi, hajszálnyi, szikrányi, szemernyi, fikarcnyi ◊ SOK, JELENTŐS, SZÁMOTTEVŐ
jóvágású (mn) ◊ vonzó, szemrevaló, csinos, megnyerő, jóképű, snájdig (*rég*), daliás, délceg, deli ◊ CSÚNYA, VISSZATASZÍTÓ
jóvágó (ige) ◊ engedélyez, beleegyezik <vmibe>, tudomásul vesz, elismer, hozzájárul, megenged, láttamoz, aláír, approvál (*rég*) | elfogad, szentesít, törvényesít, érvényesít, hatályba léptet, becikkelyez, ratifikál (*szak*), törvénybe iktat, megszavaz, egyetért, helybenhagy, szankcionál (*id*), megerősít, alátámaszt, konfirmál (*szak*) ◊ ELUTASÍT, ELVET, HATÁLYTALANÍT
jóvágó (fn) ◊ engedély, engedélyezés, beleegyezés, hozzájárulás, ámen (*biz*), konszenzus (*szak*), approbáció (*id*), placetum (*rég*) | elfogadás, szentesítés, törvényesítés, törvénybe iktatás, becikkelyezés, ratifikáció (*id*), helybenhagyás, szankció, jogérvény (*rég*) | megerősítés, alátámasztás, igazolás, konfirmáció (*szak*) ◊ TILALOM, ELUTASÍTÁS, MEGTAGADÁS
jóváír (ige) ◊ elismer, beszámít, betud
jóval (hsz) ◊ jelentősen, sokkal, számottevően ◊ ALIG, KEVÉSSSEL
jóvátehetetlen (mn) ◊ helyrehozhatatlan, kijavíthatatlan, korrigálhatatlan (*id*), kiköszörülhetetlen, orvosolhatatlan, pótolhatatlan, reménytelen, irremediábilis (*rég*), irreparábilis (*rég*), végleges | megbocsáthatatlan, levezelhetetlen (vál), végzetes, fatális, halálos ◊ JÓVÁTEHETŐ, ORVOSOLHATÓ, MEGBOCSÁTHATÓ
jóvátész (ige) ◊ helyrehoz, kiköszörül, levezel, bűnhődik, megvált, expiál (*rég*), kiengesztel, elégtételt ad | kijavít, korrigál, helyesbít, kiigazít, orvosol, reparál ◊ SÚLYOSBÍT, NÖVEL, FOKOZ
◊ pótol, visszaad, visszatérít, kárpótol, kártalanít, kompenzál, ellensúlyoz, rendez
jóvátétel (fn) ◊ helyrehozatal, vezeklés, bűnhődés, expiálás (*rég*) | kiengesztelés, elégtétel | orvoslás, javítás, helyesbítés, korrigálás (*id*), reparálás (*id*), rendbehozatal
◊ kárpótlás, kártérítés, kártalanítás, fájdalomdíj, kompenzálás, ellensúlyozás, rehabilitálás, revízió
jóviláls (mn) ◊ derűs, kedélyes, jókedélyű, jókedvű, nyájas, optimista, derülátó, vidám ◊ MOGORVA, ROSSZKEDVŰ, BÁNATOS
jóvoltából (hsz) ◊ köszönhetően <vkinek>, által, révén
józan (mn) ◊ mértékletes | önmegtartóztató, absztinens (*id*), antialkoholista ◊ ITTAS, RÉSZEG, ITALOS
◊ higgadt, megfontolt, meggondolt, átgondolt, ésszerű, helyes, racionális, okos, bölcs, tisztafejű, tisztán látó, körültekintő, tárgyilagos, gyakorlatias | mértéktartó, szolid, óvatos ◊ MEGGONDOLATLAN, BOLOND, FORRÓFEJŰ
jön (ige) ◊ közeledik, közeleg, tart <vmerre> ◊ TÁVOLODIK
◊ érkezik ◊ TÁVOZIK, MEGY, INDUL
◊ folyik, szökik, todul
◊ tart <vkivel>, kísér, követ ◊ LEMARAD
◊ származik, ered, fakad, kerül
◊ terjed, nyúlik, vezet

- ◊ bekövetkezik, történik, megtörténik, megesik, előáll, adódik | keletkezik, támad, küszöbön áll ◊
ELMARAD, KÉSIK
- ◊ soros, következik, sorra kerül
- ◊ <vmihez>: járul, csatlakozik, kapcsolódik
- ◊ kerül <vmennyibe>, kóstál (*biz*)
- ◊ <vkinek>: adós, tartozik, sáros <vkinek> (*szleng*), lóg <vkinek> (*szleng*)
- jön-megy** (ige) ◊ járkál, jár-kei, kószál, koslat, kujtorog, gyüszmékel (*táj*), kajtat (*táj*), bókászik, téblábol | utazgat
- jötte** (szragos fn) ◊ <vminek>: érkezése, bekövetkezése, megérkezése, elkövetkezése
- jöttment** (mn és fn) ◊ csavargó, semmirekellő, senkiházi, semmiházi, hontalan, hazátlan, földönfutó, sehonnai, csamangó (*táj*) | jelentéktelen, szegény, nyomorult, ágrólszakadt | jövevény, bevándorló, külföldi, idegen **Sz:** bokorból ugrott ember; árvíz hozta ember; fától szakadt ember; se országa, se hazája; víz mosta ide ◊ IDEVALÓSI, FALUBELI
- jövedelem** (fn) ◊ kereset, fizetés, munkabér, illetmény, járandóság, tiszteletdíj, honorárium, zsold (*szleng*), sáp (*biz*) | megélhetés, munka
- ◊ bevétel, haszon, hozam, hozadék, kamat, profit, nyereség ◊ VESZTESÉG, KIADÁS, KÖLTSÉG
- jövedelemadó** (fn) ◊ személy-keresetadó (*rég*), személyi jövedelemadó
- jövedelmez** (ige) ◊ hasznot hajt, hasznot hoz, fizet, [nyereséget] hoz, kamatozik, kifizetődik, fial, hoz a konyhára (*biz*) ◊ VISZI A PÉNZT
- ◊ terem, gyümölcsözik
- jövedelmező** (mn) ◊ hasznos, nyereséges, kamatozó, gazdaságos, kifizetődő, megtérülő, előnyös, kedvező, eredményes, rentábilis (*szak*), lukratív (vál), zsíros | termékeny, gyümölcsöző, produktív, sikeres, üdvös ◊ VESZTESÉGES, RÁFIZETÉSES, GAZDASÁGTALAN
- jövendő I.** (mn) ◊ leendő, majdani, későbbi, elkövetkező, várható, közelgő, holnap | gyanítható, sejtethő, prezumpatív (*rég*) ◊ HAJDANI, TÁVOZÓ, MÚLÓ
- jövendő II.** (fn) ◊ jövő, holnap, futurum (*rég*), utókor, jövetel (*táj*) | kilátás, távlat, kifutás, perspektíva (*id*), sors ◊ MÚLT, JELEN
- jövendőbeli I.** (mn) ◊ leendő, jövőbeni, eljövendő ◊ ELMÚLT, TEGNAPI, EGYKORI
- jövendőbeli II.** (fn) ◊ választott, jegyes, mátka | menyasszony, ara, menyasszonyjelölt | vőlegény, vőlegényjelölt
- jövendöl** (ige) ◊ jósol, jövendőt mond, előrevet, prófétál (*rég*), előre jelez, prognosztizál, anticipál (*szak*), előre lát, megsejt, megérez | borítékol (*biz*)
- jövés-menés** (fn) ◊ járkálás | sürgés-forgás, lótás-futás, sürgölődés, búcsújárás, felbolydulás, nyüzsgés, kavarodás ◊ NYUGALOM
- jövet I.** (hsz) ◊ idefelé, jövőfélben ◊ MENET, TÁVOZÓBAN
- jövet II.** (fn) ◊ (*rég*): jövés, jövetel, érkezés, közeledés ◊ TÁVOZÁS
- ◊ (*táj*): jövedelem, bér
- jövetel** (fn) ◊ jövés, jövet, érkezés, közeledés ◊ TÁVOZÁS, ELMENETEL
- ◊ ádvent, úrjövétel (*rég*)
- ◊ (*táj*): jövő, jövendő, jövetelő (*táj*)
- jövevény** (fn) ◊ idegen, vándor, bevándorló, külföldi, utas, utazó, vendég, peregrinus (*rég*), jövemény (*táj*) ◊ HELYBELI
- ◊ újszülött
- jovialis** (mn) ◊ derűs, jókedvű, vidám, nyájas, szíves, szívélyes, fidélis (*rég*) ◊ ROSSZKEDVŰ, LEVERT, KOMOR
- jövő I.** (mn) ◊ következő, leendő, jövendő, közelgő, küszöbön álló, holnap, későbbi, majdani, azutáni ◊ ELMÚLT, HAJDANI, EGYKORI
- jövő II.** (fn) ◊ jövendő, holnap, utókor, futurum (*rég*), jövetel (*táj*) | kilátás, távlat, kifutás, perspektíva, sors ◊ MÚLT, JELEN
- jövöre** (hsz) ◊ esztendőre ◊ TAVALY, IDÉN
- ◊ ezután, ezentúl, majd, később, in futurum (*rég*) ◊ EZELŐTT, KORÁBBAN
- jubileum** (fn) ◊ évforduló, emlékünnap, évnap (*rég*), örömnapp (*rég*), örömnünnep, emléknapp
- júdás** (fn) ◊ áruló, besúgó, spicli (*biz*), spion, kém, beépített ember, titkos ügynök, informátor, fül (*biz*), füles (*biz*), delátor (*id*), denunciáns (*id*), denunciátor (*id*), feladó, szaglár (*rég*), rendőrkopó, spigó

(szleng), mőszer (szleng), kibér (szleng), furulya (szleng), pacsirta (szleng), téglá (szleng), szikofanta (id), vamzer (szleng) | árulkodó (biz)

júdásfa (fn) ◇ júdástövis, lencsefa, tányérlevelűfa, tokosfa

juh (fn) ◇ birka, bárány, bari (biz), ürü, kos, berbécs (táj), bürge (táj), toklyó (táj)

juhar, juharfa (fn) ◇ jávor, jávorfa, iharfa (táj), ihar (táj)

juhász (fn) ◇ juhásztor, birkapásztor, ihász (táj), baromőr (táj), bacsó (táj), bacsa (rég), csobán (táj), pakulár (táj), purzás (rég), bács (táj)

juhászgazda (fn) ◇ számadó (rég), bacsó (táj)

juhtúró (fn) ◇ gomolya, liptói, brindza (táj)

július (fn) ◇ nyárhó, Szent Jakab hava (rég), Oroszlán hó (rég), hetedhó

június (fn) ◇ nyárelő, Szent Iván hava (rég), Rák hava (rég), hatodhó, nyárhó, cseresel (táj)

jurátus (fn) ◇ joggyakornok, ügyvédbojtár

jurista (fn) ◇ jogász | jogtudós, törvénytudós | joghallgató

jurta (fn) ◇ nemezsátor, körsátor

juss (fn) ◇ örökség, örökrész, hagyaték | járandóság

◇ (rég): jog <vmire>

◇ (táj): hozomány

◇ (táj): haszon, nyereség, részesedés

jut (ige) ◇ <vhová>: elér, elérkezik, vetődik, kerül

◇ megkap, megszerez, hozzáfér, hozzájut | rászáll, öröklődik

◇ <vkire>: marad, hárul, esik

◇ <vmire>: telik, futja, akad, van, kerül ◆ NINCS

jutalék (fn) ◇ részesedés, osztályrész, járandóság, százalék, prémium, nyereség, haszon, provízió (szak)

jutalmaz (ige) ◇ díjaz, honorál, elismer, kitüntet, koszorúz (rég), bonifikál (rég), gratifikál (rég) | megajándékoz ◆ BÜNTET

jutalom (fn) ◇ díj, versenydíj, kitüntetés, koszorú (rég) | prémium, anyagi ösztönző, sikerdíj, ajándék, pályabér (rég) | elismerés, köszönet, dicséret, megbecsülés ◆ BÜNTETÉS

jutányos (mn) ◇ kedvező, előnyös, olcsó, alkalmi ◆ KEDVEZŐTLEN, ELŐNYTELEN, DRÁGA

juttat (ige) ◇ küld, továbbít

◇ ad, adományoz, ajándékoz, kioszt, odaitél, folyósít, biztosít, nyújt, részesít | hagyományoz, ráhagy, ráruház ◆ VISSZAVON, VISSZAVESZ

juttatás (fn) ◇ támogatás, segély, járadék, tartásdíj, apanázs (rég), donáció (rég), szubvenció (szak) | borralaló, adomány, zsebpénz | ellátás, ellátmány

K

kába (mn) ◇ kábult, bódult, mámoros, kótyagos, szédelő, tántorgó, álmos, narkotizált (szak), gagyós (táj), bóka (táj), zavart | eszméletlen, öntudatlan, ájult, alélt ◆ ÉBER, TISZTAFEJŰ, JÓZAN

◇ ostoba, balga, buta, hóbortos, eszelős, füves, tébolyodott, eszefordult (táj) **Sz:** olyan, mint a szédült liba

kabala¹ (fn) ◇ szerencsetárgy, amulett, talizmán, fétis | varázslat

kabala² (fn) ◇ (táj): kanca, anyaló, kacola (táj)

kabaré (fn) ◇ kabarészínház, revüzínház, revü | mulató, orfeum (rég), varieté (szak)

◇ hűhó, felhajtás

kabát (fn) ◇ anorák, dzseki | felöltő

◇ kiskabát, zakó, zubbony, dolmány, dóka (rég), ujjas (táj), bujka (táj), szokmány (táj), mándli (táj) | blézer

kábel (fn) ◇ huzal, vezeték, drót | drótkötél, acélkötél, sodrony

◇ (rég): kábeltávirat

kábelez (ige) ◇ (rég): táviratoz, táviratozik, sürgönyöz, telegrafál (rég)

kabin (fn) ◇ öltözőfülke, vetkőzőfülke | próbafülke
 ◇ hálófülke, utasfülke, kajüt, hajókabin, hajófülke, hajószoba
 ◇ vezetőfülke, pilótafülke

kabinet (fn) ◇ kormány | tanács
 ◇ szaktanterem, bemutatóterem
 ◇ (rég): fülke, oldalszoba, benyíló

kábít (ige) ◇ altat, narkotizál (*szak*), bódít, tompít, zsongít, érzéstelenít, zsibbaszt, butít (*rég*), mámorít, megrészeget ◆ FELÉBRESZT, MAGÁHOZ TÉRÍT

◇ ámit, szédít (*biz*), elkápráztat | fűz <vkit> (*szleng*), hazudik ◆ KIÓZANÍT, ÉSZHEZ TÉRÍT

kábító (mn) ◇ altató, álmosító, narkotizáló (*szak*), bódító, tompító, letargikus (*rég*) ◆ ÉLÉNKÍTŐ, SERKENTŐ, STIMULÁLÓ

◇ ámitó, szédítő, lenyűgöző, mámorító, részegítő ◆ JÓZAN, REÁLIS

kábítószer (fn) ◇ bódítószer, altatószer, mákony, drog, narkotikum (*szak*), fű (*szleng*), energia (*szleng*), kábszer (*szleng*), cucc (*szleng*), por (*szleng*), narkó (*szleng*), téma (*szleng*), anyag (*szleng*), koksz (*szleng*)

kábítószer-élvező (fn) ◇ drogos, drogista, narkós (*biz*), kábszeres (*biz*), anyagos (*szleng*), füves (*szleng*), kokós (*szleng*)

kábítószeresz (ige) ◇ narkotizál, gézázik (*szleng*), anyagozik (*szleng*), szipózik (*szleng*), szipuzik (*szleng*), repül (*szleng*), utazik (*szleng*)

kábulat (fn) ◇ kábultság, bódulat, bódultság, érzéketlenség, tompaság, szédülés, sopor (*szak*), mákonyálom (*rég*), letargia, álomkór | ájultság, aléltás, eszméletlenség, önkivület, narkózis ◆ ÉBERSÉG, ÉBRENLET

kábult (mn) ◇ kába, bódult, tompult, szédült, álomittas, álomkóros, álmatag, kótyagos, beléndekes (*táj*), maszlagos (*táj*), mákonyos (*táj*), letargikus, gőzös (*szleng*) | másnapos, ittas, öntudatlan, eszméletlen, ájult, alélt, kórnás ◆ ÉBER, ÉLÉNK, ELEVEN

kacag (ige) ◇ nevet, hahotázik, göcög (*rég*), hahotál (*táj*) ◆ SÍR, BÖG, ZOKOG
 ◇ [gerle] (*táj*): turbékol, bűg, bukkurúz

kacagány (fn) ◇ hátibőr (*rég*), kancamente (*rég*)
 ◇ (*táj*): juhászbanda

kacaj (fn) ◇ nevetés, kacagás, hahota | nyerítés (*pej*) ◆ ZOKOGÁS, SIRÁS, BÖGÉS

kacat (fn) ◇ limlom, ócskaság, gönc, vacak, zsi bárú, ringy-rongy, bővli, encsembencs (*rég*), cókámok, szemét, himihumi (*táj*)

kacér (mn) ◇ kihívó, ingerlő, merész, magakellető, begyeskedő, ledér, könnyűvérű, flörtölő, huncut, hamis, csintalan, pajzán, tetszelgő, csábító, csalfa, csalingós (*táj*) **Sz**: hamis a mája ◆ SZOLID, SZENDE, SZÜZIES

kacérkodik (ige) ◇ kokettál, flörtöl, enyeleg, édeleg, incselkedik, kelletti magát, játszik, cicázik, huncutkodik, hamiskodik, dévajkodik, pajzánkodik, bujálkodik (*rég*)

kacifántos (mn) ◇ nyakatekert, körülményes, bonyolult, túlbonyolított, szövevényes, faramuci (*biz*) ◆ EGYSZERŰ, VILÁGOS

kackiás (mn) ◇ [férfi]: hetyke, nyalka (*rég*), délceg, deli, snájdig (*biz*)
 ◇ [menyecske]: kardos, tűzrőlpattant

kacs (fn) ◇ inda, kapaszkodó, fogódzó (*rég*), gacsaly (*rég*), sekenyő (*rég*), bajusz (*rég*)
 ◇ fogantyú [kaszáé] | kacsó (*rég*), kezecke (*rég*)

kacsa (fn) ◇ (*táj*): réce, ruca (*táj*), gácsér, tasó (*táj*)
 ◇ vizeledény
 ◇ álhír, kitalálás, kitaláció, hazugság, koholmány, félrevezetés, beugratás ◆ TÉNY, VALÓSÁG, IGAZSÁG

kacsázik (ige) ◇ biceg, csámpázik, döcög, kacskarol (*táj*)
 ◇ [lapos kövel]: csesztet (*táj*), csúsztat (*táj*), halaz (*táj*)

kacsint (ige) ◇ hunyorít, hunyik (*táj*)
 ◇ pislant, les <vmire>, pislog

kacsaringó (fn) ◇ tekervény, csigavonal, csavarvonal | kanyar, forduló
 ◇ cikornya, cirkalom, cifrázat
 ◇ (*szak*): kacs

kacsó (fn) ◇ kéz, kezecke

kád (fn) ◇ edény, tartály, dézsa, teknő, medence, lajt | fürdőká

kádár (fn) ◇ bodnár, pintér (*rég*), hordócsináló (*rég*), hordógyártó

kádencia (fn) ◇ zárlat, záradék
◇ rím, rigmus

káderez (ige) ◇ tudakozódik, érdeklődik

kadét (fn) ◇ hadapród, tisztjelölt

kaftán (fn) ◇ kabát, köntös

kagyló (fn) ◇ kagylóhéj | csigaház
◇ telefonkagyló, távbeszélőkagyló, fejhallgató
◇ mosdó, mosdókagyló | vécékagyló, vécécsésze
◇ (*szleng*): fül, hallószerv

kaja (fn) ◇ (*szleng*): étel, élelem, eledel, eleség, enniváló, elemőzsia, élelmény (*rég*), táplálék, éték (*vál*), élés (*rég*), harapnivaló, betevő falat (*biz*), tápszer, koszt (*biz*), zaba (*szleng*) | ellátás ◆ PIA

kajál (ige) ◇ (*szleng*): eszik, táplálkozik, falatozik, kosztol (*biz*), étkezik, zabál (*szleng*), abrakol (*szleng*), burkol (*szleng*), tömi a majmot (*szleng*) ◆ PIÁL

kaján (mn) ◇ csúfondáros, kárörvendő, rosszindulatú, rosszmájú, epés, gúnyos, sanda (*rég*), irigy, maliciózus

kajla (mn) ◇ lekonyuló, lelógó, kónya (*rég*), kukora (*táj*), kajsza (*táj*), csajla (*táj*)
◇ görbe, ferde, csálé ◆ EGYENES
◇ hebehurgya, komolytalan, meggondolatlan, szeles ◆ KOMOLY, MEGFONTOLT

kajszibarack (fn) ◇ sárgabarack, barack
◇ (*táj*): őszibarack

kajút (fn) ◇ hajókabin, kabin, hajófülke, utasfülke, hálófülke

kaka (fn) ◇ (*biz*): bélsár, széklet, ürülék, kaki (*biz*), nagydolog (*biz*), szar (*durva*), trutyi (*szleng*), excrementum (*szak*), fekália (*szak*), fécesz (*szak*)
◇ ócskaság, vacakosság

káka (fn) ◇ sás, szittyó (*rég*), sisák (*táj*), hínár

kakál (ige) ◇ ürít, szarik (*durva*), székel, nagydolgozik (*biz*), tojik (*biz*), trónol (*biz*)

kakao (fn) ◇ (*szleng*): benzin, energia, erő, spiritusz, gáz

kakas (fn) ◇ kokas, kukori (*biz*), gyura (*táj*), égbekiáltó (*táj*), kópé (*táj*) ◆ TYÚK
◇ nőcsábász, szoknyavadász, szoknyapecér
◇ (*rég*): hímvesző, kuki (*biz*), pöcs (*durva*)
◇ ravasz, elsütő billentyű, ütőszeg, sárkány (*rég*)

kakasmándikó, kakasmándikó (fn) ◇ piroshóvirág, piroskankósi, pirostavaszi

kakasszó (fn) ◇ kukorékolás

kakasülő (fn) ◇ kakasgerenda (*rég*), macskafa (*rég*), tyúkülő (*rég*), tikhi (*táj*)
◇ (*biz*): karzat, galéria ◆ ZSÖLLYE, PÁHOLY

kaki (fn) ◇ (*biz*): kaka (*biz*), bélsár, széklet, ürülék, nagydolog (*biz*), fekália (*szak*), fécesz (*szak*), excrementum (*szak*), szar (*durva*), trutyi (*szleng*)

kaktusz (fn) ◇ csodatövis (*rég*), pozsgár (*rég*)

kakukk (fn) ◇ kukukk (*rég*), kukumadár (*táj*)

kakukkfióka (fn) ◇ szerelemgyerek, fattyú, zabigyerek, bitang (*táj*), kakukk (*táj*), kakukkfi (*táj*)

kakukkfű (fn) ◇ balzsamfű, mézfű, thimián, vadcsombor (*rég*), démutka (*rég*), thymus (*id*)

kála (fn) ◇ kalla, apácakonty, menyasszonyvirág, tölcesvirág, tündérkonty

kalács (fn) ◇ bukta, kelős (*táj*), botkalács (*rég*), pogácsa (*rég*), pászka (*táj*)

kaláka (fn) ◇ (*táj*): munkaközösség | munkacsapat, bijak (*táj*)
◇ (*rég*): közmunka
◇ táncmultság, vigalom
◇ ajándék
◇ (*táj*): bevádolás

kalamajka (fn) ◇ (*biz*): zürzavar, kavarodás, felfordulás, hecc, zúr, baj, kellemetlenség, hajcihő (*biz*), céció (*biz*), balhé (*szleng*), grimbusz (*biz*)
◇ (*táj*): tánc | multság | lakodalom
◇ (*rég*): gyapjúkelme | kacabajka

kalamáris (fn) ◇ (*rég*): tintatartó, tintaedény, tintásüveg
◇ (*táj*): női nemi szerv, hüvely

kaland (fn) ◇ élmény | viszontagság, megpróbáltatás, hányattatás, hányódás, kockázat | vállalkozás
 ◇ viszony, liezon (*id*), flört
 ◇ (*szak*): epizód, betét

kalandor (fn) ◇ szerencselovag, szerencsevadász, picaro (*id*), szélhámos, világcsaló (*rég*) | iparlovag | konkvizistádor (*id*), kincskereső, deszperádó (*id*)
 ◇ (*rég*): bujdosó, kalandozó, vándorló, csavargó

kalandos (mn) ◇ regényes, romantikus, csodás | változatos, mozgalmas, fordulatoss, viszontagságos, kockázatos, merész, bizonytalan ◆ HÉTKÖZNAPI, SZÜRKE

kalandozik (ige) ◇ kóborol, kószál, vándorol, barangol, bolyong, csavarog
 ◇ portyázik, zsákmányol, csapong

kalap (fn) ◇ kalpag, fejfedő, tökfedő (*szleng*), dekli (*biz*), bré (*id*)

kalapács (fn) ◇ ütőeszköz, ütü (*táj*), pöröly (*rég*), sulyok, csokány (*táj*), verő (*táj*)

kalapál (ige) ◇ kalapácsol, ütöget, püföl, pörölyöz (*táj*), kalobál (*táj*), kalakol (*táj*)
 ◇ kopácsol, kalamol (*táj*), kallantyúz (*táj*), kótog (*táj*)
 ◇ [szív]: üt, ver, dobog, lüktet

kalapos (fn) ◇ kalapkészítő, kalapcsináló (*rég*), süveggyártó (*rég*)
 ◇ kalapüzlet, kalapkereskedés

kalapoz (ige) ◇ koldul, kéreget, tányéroz, lejmol (*szleng*), tarhál (*szleng*) | gyűjt

kalás (fn) ◇ füzérvirágzat
 ◇ gabonaféj, fej, búzafe, buga

kalászos (fn) ◇ gabonaféle, gabona

kalauz (fn) ◇ jegyvizsgáló, jegykezelő, jegyellenőr, konduktor (*rég*), kártyalyuggató (*táj*)
 ◇ vezető, kísérő, idegenvezető, dragomán (*rég*), cicerone (*id*) | révkalauz
 ◇ útmutató, vezérkönyv, útikalauz, segédkönyv, útikönyv, baedeker (*rég*), itinerárium (*id*)

kalauzol (ige) ◇ vezet, kísér, gardíroz (*rég*) | vezérel, tájékoztat | irányít

kalendárium (fn) ◇ naptár, almanach (*rég*), évkönyv, csúzió (*táj*), kalendár (*táj*)

kaliba, kalyiba (fn) ◇ kunyhó, viskó, vityilló, bódé, bodega, sufni (*biz*), göré (*rég*), burdej (*táj*), koleda (*táj*), kusornyó (*táj*), gugyesz (*táj*) ◆ PALOTA, VILLA

kaliber (fn) ◇ (*szak*): átmérő, csőméret, űrméret
 ◇ idomszer (*szak*), mestermérő (*szak*)
 ◇ méret, nagyság, minőség, érték, kiválóság

kalimpál (ige) ◇ hadonászik, kapálódzik, fickándozik, rúgkapál, kalimpázik (*rég*, *táj*), csalimpál (*táj*)
 ◇ [zongorán]: pötyögtet, klimpíroz (*biz*), klempíroz (*biz*), klepekál (*táj*)

kalitka (fn) ◇ ketrec, rekesz, kalit (*rég*), kalicka (*táj*), kalinka (*táj*) | fülke, bódé
 ◇ (*szleng*): cella, zárka, börtön, fogda

kalkuláció (fn) ◇ árvetés, kiszámítás, számítás | számvetés, költségvetés | becslés

kalkulál (ige) ◇ számol, számít, kiszámít, számot vet | megtervez, tervez

kallantyú (fn) ◇ retesz, fogantyú, fazár (*rég*), závár (*rég*)
 ◇ (*rég*): huszárbajusz
 ◇ (*rég*): marokorsó

kallódik (ige) ◇ hányódik-vetődik, hánykolódik, elkeveredik | lappang, hever
 ◇ (*szak*): [szövet] tömörül, ványolódik

kalmár¹ (fn) ◇ kereskedő, árus, boltos, szatócs (*rég*) | üzér (*rég*), kufár (*rég*), tőzsér (*rég*)

kalmár² (fn) ◇ lábasfejű, fejlábú (*szak*), kalamájó (*rég*)

kalocsni, kalucsni (fn) ◇ sárcipő, felsőcipő, galocsni (*rég*), galoche (*rég*), gumicipő

kaloda (fn) ◇ szégyenpad, szégyenoszlop (*rég*), szégyenkő (*rég*), kalafa (*rég*), hegedű (*rég*)
 ◇ (*szak*): keretléc

kalóz (fn) ◇ tengeri rabló, hajórabló (*rég*), martalóc (*rég*), piráta (*id*), rabló, fosztogató
 ◇ (*rég*): zsvány (*rég*), tolvaj, lator

kálvária (fn) ◇ keresztút
 ◇ hányattatás, kinszenvedés, pokoljárás, szenvedés, tortúra

kálvínista (mn) ◇ kálomista (*rég*), református, helvét (*rég*), csancsó (*táj*), lóformátus (*iréf*, *rég*), vastagnyakú (*rég*)

kályha (fn) ◇ tüzelő (*rég*), kemence (*rég*), kandalló (*rég*), böske (*táj*)

kamara (fn) ◇ parlament, képviselőház

◇ testület, hatóság, számvevőszék
 ◇ (rég): kincstár
 ◇ (táj): kamra, éléskamra | rakhely (rég), raktár
kamarás (fn) ◇ kincstárnok, kincstartó, kamerárius (rég)
 ◇ (rég): hivatalnok
kamasz (fn) ◇ serdülő, tizenéves, tinédzser, tini (biz) | ifjú, süvölvény, siheder, suhanc, süldő legény, lakli, surján (táj), surbankó (táj), szurgé (táj), sulincár (rég) | kamaszlány, bakfis
 ◇ [jelzőként]: serdülőkorú
kamaszkor (fn) ◇ serdülőkor, serdülés, pubertás (szak) | ifjúkor
kamat (fn) ◇ százalék, percent (rég), interes (rég), haszonpénz (rég)
kamatozik (ige) ◇ kamatot hoz, gyarapodik, jövedelmez, fiadzik (táj) | gyümölcsözik
kamatoztat (ige) ◇ hasznosít, gyümölcsöztet, fruktifikál (rég), fiadztat, fialtat (táj)
kaméleon (fn) ◇ köpönyegforgató, kétkulacos, szélkakas
kamélia (fn) ◇ japánrózsa
kamera (fn) ◇ fényképezőgép
 ◇ felvevőkészülék, filmfelvevő, felvevőgép, felvevő, filmfelvevőgép
kamilla (fn) ◇ kamillavirág, katóka, orvosi székfű, székifű, szikfű, székfűvirág, köhögővirág (táj), chamomilla (id)
kamillatea (fn) ◇ székfűtea, székfűvirágtea, székifű-herbatej (rég)
kamion (fn) ◇ teherautó, teherkocsi, tehergépkocsi
kampány (fn) ◇ választási hadjárat
 ◇ évad, idény
 ◇ tömegmunka | idénymunka | rohammunka
 ◇ (rég): hadjárat, támadás, hadművelet
kampec (msz) ◇ (biz): vége, elveszett, odavan, elpusztult, meghalt | tönkrement, befellegzett <vminek>
kampó (fn) ◇ horog, gamó (táj), kajmó (táj), gajmó (táj)
 ◇ (szleng): elégtelen, egyes, fa (szleng), kapa (szleng), fűrő (szleng), karó (szleng), peca (szleng), szekunda (rég)
kamra (fn) ◇ éléskamra, élelemtár, spájz (biz), éléstár, kamara (táj)
 ◇ mellékhelyiség, fülke | lomtár, sufni (biz), kamara (táj)
 ◇ rekesz, üreg, szívüreg
 ◇ (szak): telep, thalamus (id)
 ◇ (szak): visszafejtés
kamu (fn) ◇ (szleng): csalás, becsapás, félrevezetés, rászedés, megtévesztés, átejtés (biz), átverés (biz) ◆ IGAZSÁG, VALÓSÁG
 ◇ (szleng): mellébeszélés, zagyvaság, mese, mesebeszéd, halandzsa (biz), maszlag (biz), süket duma (szleng), süketelés (szleng), blabla (biz), rizsa (szleng), sóder (szleng), hanta (szleng), hadova (szleng) ◆ IGAZSÁG, TÉNY
kámzsa (fn) ◇ (rég): csuha | ruha
 ◇ csuklya, kapucni, kápa (rég), cappa (id)
 ◇ (rég): ing
kan (fn) ◇ hím, bak, apaállat ◆ NŐSTÉNY
 ◇ vadkan, vaddisznó
 ◇ (biz): kujon (biz), kéjenc, nőcsábász, nőbolond, donjuan (id)
kán (fn) ◇ [mongol, török]: uralkodó, fejedelem
kanál (fn) ◇ kalán (táj)
 ◇ vakolókanál
 ◇ cipőhúzó, cipőkanál
kanális (fn) ◇ árok, folyóka | csatorna, szennyvízcsatorna, csatornahálózat
 ◇ lefolyó
kanapé (fn) ◇ pamlag, szófa (rég), kerevet, dívány, rekamié, suttogó (rég), párnaszék (rég)
 ◇ (szleng): szendvics
kanáriköles (fn) ◇ fénycirok, fénymag, kanárifű
kanász (fn) ◇ disznópásztor, kondás, baromőr (rég), nyájőr (rég), pásztorember (rég), rikkancs (táj)
 ◇ (pej): bugris, fajankó

kanca (fn) ◇ nöstény ló, kabala (*táj*), kabla (*rég*) ◆ MÉN
 ◇ nöstény számár

kancellár (fn) ◇ koraltnok (*rég*) | írnok (*rég*)
 ◇ kormányfő, miniszterelnök

kancsal (mn) ◇ bandzsa, bandzsi, kancsi (*biz*), kácsor (*táj*), csambilla (*táj*), csámburdi (*táj*), sanda (*rég*), sandal (*rég*) **Sz:** a káposztáskertbe néz; epreskertbe néz; kiskertbe néz; tizenkettőre néz; úgy néz, mint a liba az eperfára; úgy néz, mint Pilátus macskája; egyik szeme csára, másik szeme hajszra

kancsít (ige) ◇ bandzsít, kancsalít, sandít (*táj*), keresztbe áll a szeme

kancsó (fn) ◇ ivóedény, korsó, köcsög, kupa, kanna, kanta (*rég*), bokály (*rég*), bagó (*táj*), cepe (*táj*)
 ◇ (*szleng*): homoszexuális, meleg, buzeráns (*durva*), buzi (*durva*), laboráns (*szleng*), baboskendő (*szleng*), kislány (*szleng*)

kandaló (fn) ◇ (*rég*): kályha, kemence, tűzhely, katlan, kamin (*táj*), langalló (*táj*)

kandeláber (fn) ◇ fáklyatartó, gyertyatartó, lámpatartó
 ◇ lámpaoszlop, állólámpa (*rég*)

kandidátus (fn) ◇ (*rég*): jelölt, pályázó

kandikál (ige) ◇ leskelődik, leselkedik, kukucskál, vigyáz (*rég*), kandicsál (*rég*), kandal (*táj*)

kandúr (fn) ◇ bakmacska (*rég*), kan macska (*rég*), kacor (*táj*)
 ◇ (*biz*): nőcsábász, nőbolond, szoknyavadász, kujon (*biz*), kéjenc, donjuan (*id*)

kánikula (fn) ◇ hőség, forróság, kutya meleg, dobbanás (*táj*) ◆ HIDEG

kankalin (fn) ◇ primula, kulcsvirág, csókaláb (*táj*), kökörcsin (*táj*)

kanna (fn) ◇ vizeskanna, edény | kupa (*táj*), kancsó, ibrik (*táj*), fokány (*rég*), kanta (*táj*), vödör, bádoggödör, kübli (*biz*), pitli (*biz*)

kannibál (fn) ◇ emberevő, antropofág (*szak*), homofág (*szak*)
 ◇ [jelzőként]: barbár, vad, kegyetlen, vérszomjas, vérengző

kanóc (fn) ◇ gyertyabél, lámpabél, égőbél (*rég*), mécsbél (*rég*)
 ◇ gyújtózsínór, gyújtó (*rég*), bombagyutacs (*rég*), csóva (*rég*)
 ◇ (*táj*): hímvesző [kísfiúé]

kánon (fn) ◇ szabály, törvény, zsinórmérték, mérték, előírás | jogszabály

kántál (ige) ◇ énekel, davenol (*biz*)
 ◇ (*táj*): rimánkodik, sír [gyermek]

kantár (fn) ◇ (*rég*): szíjfék, lófék, kötőfék, fék, zabola, kapicány (*rég*) | szalag, szíj, kötél
 ◇ tartóheveder, tartó | táska
 ◇ vállpánt, pánt

kantárszár (fn) ◇ gyeplő, szíj, kantárszíj, kantárfék, fékszár

kantin (fn) ◇ büfé | étkezde, menza, kajálda (*szleng*) | vegyesbolt

kantni (fn) ◇ szegély, szél, perem, él

kántor (fn) ◇ [egyházi] énekes, hangász (*táj*), előléneklő (*rég*)
 ◇ (*rég*): diák

kánya (fn) ◇ héja, galambászölyv, ölyv, vadó (*táj*), hejjő (*táj*), kerra (*táj*), kurheja (*táj*)

kanyar (fn) ◇ kanyarulat, hajlat, hajlás, görbület, beszögellés, kanyarékl (*táj*)
 ◇ forduló, útforduló | fordulat ◆ EGYENES

kanyargós (mn) ◇ tekervényes, kacskaringós, kanyargó, kígyózó, csavargós (*táj*), csikérő-csekérő (*táj*), kacskargós (*táj*), kanyaros (*táj*) ◆ EGYENES

kanyarít (ige) ◇ vág, szel, ível, karéjozik (*táj*), karít (*táj*)
 ◇ (*rég*): hajt, fordít, teker, hajlít, kandarít (*táj*), félrevon
 ◇ [ruhafélét vállára kanyarít]: vet, dob, kavarint (*táj*), gabalyít (*táj*)
 ◇ (*táj*): füllet, hazudik
 ◇ ír, aláír

kanyaró (fn) ◇ morbilli (*szak*), csécs (*rég*), ripacs (*táj*)

kanyarodik (ige) ◇ fordul, hajlik, kanyarul, csavarodik (*rég*), kunkorodik (*rég*), kankarodik (*táj*), karéjlik (*táj*), kavarodik (*táj*) | tekeredik, kígyózik

kanyarog (ige) ◇ forog, hajladozik, kígyózik, csavarog, tekerog, tekerőzik, csavarodik, kacskaringózik, cirkál (*táj*), keringőzik (*táj*)

kanyarulat (fn) ◇ kanyar, kanyarodás, kandarulat (*táj*), görbület, hajlat, ív | tekerület, tekervény, fordulat

káosz (fn) ◇ zűrzarvar, bábeli zűrzarvar, összevisszaság, felfordulás, kavarodás, rendetlenség, fejtelenség, tohuvabohu (*vál*), zavarék (*rég*), keverék (*rég*) ◆ REND

kaotikus (mn) ◇ zavaros, zúrós (*biz*), zűrzarvaros, rendezetlen, áttekinthetetlen, szervezetlen, fejetlen, kusza, zilált, anarchikus, összevissza ◆ RENDEZETT, ÁTTEKINTHETŐ, SZERVEZETT

kap (ige) ◇ fog, megfog, megragad, megmarkol | fölvesz, fölszed ◆ ELEJT, ELENGED

◇ részeseül, részeseedik, hozzájut, szert tesz <vmire>, örököl, átvesz | nyer, szerez ◆ AD, JUTTAT

◇ [betegséget]: elkap, szerez

◇ talál

◇ rajtakap, elkap, észrevesz

◇ [ruhát]: magára kap, felvesz, felölt

◇ <vmibe>: belekezd, nekilát, hozzáfog

◇ <vmire>: ráharap, rákap, odaszokik

◇ (*szleng*): szorul (*biz*), kikap (*biz*) ◆ MEGÚSZIK

◇ <vhová>: nyúl

kapa (fn) ◇ magamfelérántó (*tréf*), saraboló

◇ (*szleng*): bumburnyák, ekeferkó (*szleng*), tahó (*biz*), bunkó (*biz*)

kapacitás (fn) ◇ befogadóképesség, űrtartalom, térfogat | kiterjedés, nagyság

◇ teljesítőképesség, felfogóképesség, receptivitás (*szak*), rátermettség

◇ termelőképeség, cselekvőképesség

kapacitál (ige) ◇ gyözköd, agitál, ösztökél, unszol, noszogat, rábeszél, rávesz, rábír

kapadohány (ige) ◇ királynédohány, parasztdohány, pimaszdohány

kapál (ige) ◇ gyomlál, sarabol (*táj*), daraszol (*táj*)

◇ kapálódzik, rugdalódzik | toporzékol

kapálás (fn) ◇ talajlazítás, porhanyítás | sarabolás

◇ [lőé]: toporzékolás

kapalódzik, kapalózik (ige) ◇ rugdalódzik, rúgkapál, hánykolódik, kepickél (*táj*), kelebicál (*táj*) **Sz**: hánykolódik, mint az ürge a pórázon

◇ <vmi ellen>: tiltakozik, védekezik, ágál, berzenkedik ◆ ELFOGAD, BELETÖRÖDİK

kapar (ige) ◇ horzsol, karcol, kapargál, kapirgál, karmol, karistol, barizsol (*táj*), kápsál (*táj*), karamzsál (*táj*), körmöcsél (*táj*)

◇ vág, metsz, vakar, kikapar, ás

◇ firkál, firkant, [csúnyán] ír

◇ összegyűjt, kuporgat, kotor (*táj*)

◇ (*rég*): felvág, felszaggat

kaparás (fn) ◇ horzsolás, karcolás, karmolás, karistolás

◇ macskakaparás, firka, firkálás

◇ méhkaparás, abortusz, küret

kaparint (ige) ◇ megszerez | elcsip, elhappol (*szleng*), kaparít (*táj*) ◆ ELVESZÍT, ELHIBÁZ, ELPUSKÁZ

kapásból (hsz) ◇ azonnal, egyből, rögtön, hirtelen, hamarjában, egyszeriben, azon melegében, ex abrupto (*rég*), kapsiból (*szleng*), csípőből (*szleng*), helyből (*biz*) ◆ KÉSVE, HÚZÓDOZVA

◇ (*szleng*): rögtönözve, fejből, kívülről ◆ MEGTERVEZVE, MEGGONDOLVA

kapaszkodik (ige) ◇ <vkibe, vmibe>: fogódkodik, akaszkodik, csimpaszkodik

◇ [fölfelé]: húzódkodik, kúszik, gebeszkedik (*táj*), kepeszkedik (*táj*)

◇ [meredek úton]: fölmászik, kaptat, kepeszt (*rég, táj*)

◇ <vmi után>: nyújtózkodik, törtet, ácsingózik (*táj*), iparkodik (*rég*)

kapaszkodó I. (mn) ◇ [ember]: könyöklő, törtető, karrierista, stréber (*biz*) ◆ SZERÉNY, ÖNZETLEN

kapaszkodó II. (fn) ◇ feljáró, emelkedő, kaptató, meredek, kepesztelő (*táj*), lófigató (*táj*) ◆ ERESZKEDŐ, LEJTŐ

◇ karfa, fogó, fogódzó, fogantyú, fogózék (*táj*) | köröm (*rég*)

kapatos (mn) ◇ ittas, italos, ittaska (*rég*), itókás (*táj*), itkányos (*táj*), pityókás (*biz*), mólés (*szleng*), pityókos (*táj*), boros, spicces (*biz*), beszeszelt, becsípett, becsicsentett (*biz*), részeg, makszos (*szleng*) | mámoros, kótyagos, kalantos (*rég*), káplyás (*táj*), gaborgyás (*táj*), galócsás (*táj*), félnederes (*táj*) ◆ JÓZAN, SZÍNJÓZAN

kapcsol (ige) ◇ akaszt, hozzáköt, hozzáerősít, egybefűz, együvé fog (*rég*), egyesít, összeköt | asszociál | társít, csatol, mellékel ◆ ELOLDOZ, SZÉTBONT

◊ <vmire>: állít <vmire>

◊ (*biz*): felfog, megért, észrevesz, rájön <vmire>, vág az esze, leesik a húszfilléres (*szleng*), leesik a tantusz (*szleng*)

kapcsolás (fn) ◊ összekötés, összefűzés, csatolás, társítás | asszociáció ♦ SZÉTBONTÁS

◊ összeköttetés ♦ BONTÁS

kapcsolat (fn) ◊ viszony, reláció (*id*), vonatkozás, összefüggés, kapcsolódás

◊ ismeretség, érintkezés, kötelék, kontaktus, konnexus, nexus, közlekedés (*rég*), kötés (*rég*)

◊ összeköttetés

◊ [szerelmi] viszony, liezon (*id*)

kapcsolatos (mn) ◊ kapcsolódó, összefüggő, fűződő, együtt járó, illető

kapcsoló I. (mn) ◊ csatoló | összekötő, konjunktív (*szak*), kopulatív (*id*) ♦ MEGSZAKÍTÓ

kapcsoló II. (fn) ◊ gomb, nyomógomb, beszerezhető ♦ HIÁNYZÓ

kapcsolódik (ige) ◊ illeszkedik, kulcsolódik

◊ összefügg, összetartozik, csatlakozik, egyesül | társul, járul, asszociálódik | fűződik <vkihez, vmihez>, kötődik <vkihez, vmihez> ♦ ELVÁLIK, SZÉTVÁLIK

kapdos (ige) ◊ kapkod, kapdoskodik (*táj*), kapos (*táj*), fozoz (*rég*), ragadoz (*rég*)

kapható (mn) ◊ megvásárolható, beszerezhető ♦ HIÁNYZÓ

◊ <vmire>: rávehető, rábeszélhető ♦ MAKACS, KEMÉNYNYAKÚ | ÁLLHATATOS

kapirgál (ige) ◊ kapar, kotor, turkál

kapiskál (ige) ◊ (*biz*): ért, megért, felfog, tud | sejt, pedz, dereng <vkinek> ♦ ÉRTETLENKEDIK

kapitális I. (fn) ◊ oszlopfő

◊ nagybetű

◊ (*rég*): tőke

◊ [könyvön]: szegőszalag, oromszegő

kapitális II. (mn) ◊ nagyszerű, kiváló, remek

◊ főbenjáró, nagy fontosságú

◊ (*biz*): iszonyú, szörnyű, nagy, hatalmas, óriási

kapitalista (fn) ◊ tőkés, magántőkés, tőkepezés

kapitány (fn) ◊ százados (*rég*) | várnagy (*rég*), várparancsnok, parancsnok | főnök, vezér, hadvezér, csapatvezér | csapatkapitány

kapituláció (fn) ◊ fegyverletétel, megadás

◊ feladás, meghátrálás, behódolás

kapitulál (ige) ◊ meghátrál, visszavonul, retirál (*rég*), meghódol, behódol | leteszi a fegyvert, megadja magát

kapkod (ige) ◊ nyúlkal, ide-oda kap, hamarkodik (*rég*), hebehurgyálkodik (*rég*), hadarász (*rég*), habarál (*táj*), kapadozik (*táj*), kepedez (*táj*)

kapkodás (fn) ◊ zűrzavar, fejtelenség, összevisszaság, szeleskedés, hebehurgyaság, sietség, rohanás

káplán (fn) ◊ segédlelkész, papsegéd (*rég*), papbojtár (*rég*), fiókpap (*táj*)

◊ (*rég*): udvari pap (*rég*)

káplár (fn) ◊ tizedes, altiszt

kapocs (fn) ◊ csat, boglár (*rég*), kösöntyű (*rég*), fibula (*szak*), agraffe (*id*)

◊ összefüggés, kapcsolat, viszony | híd

◊ kötőtag, kötelék, kopula (*id*), nexus

kápolna (fn) ◊ templom, imaház, szentély, bálványház (*rég*)

◊ (*táj*): nárcisz, kápolnavirág (*táj*), imola (*rég*)

kapós (mn) ◊ kelendő, keresett, kurrens, népszerű, kapatos, kelős (*táj*) **Sz:** veszik, mint a borsot; viszik, mint a cukrot

◊ közkedvelt, becsült, divatos, menő (*biz*), dívás (*rég*) ♦ MEGUNT, KÖZHELYES

káprázat (fn) ◊ látomás, vízió, álom, érzéksaladás, tünemény, szemfényvesztés, illúzió, kápra (*rég*), képzelődés, ábrándkép, csalkép (*rég*) ♦ VALÓSÁG

◊ (*rég*): bűvölés, varázslás, varázslat

káprázatos (mn) ◊ hihetetlen, csodálatos, csodás, bámulatos, elragadó, fantasztikus, kitűnő, remek, pompás, ragyogó, briliáns, tüneményes, varázslatos ♦ HÉTKÖZNAPI, MEGSZOKOTT, UNALMAS

◊ tündöklő, csillogó, színpompás, vakító, kápráztató | szemfényvesztő

káprázik (ige) ◊ [szem]: vibrál, csillámpozik (*táj*), kámpul (*táj*), naplik (*rég*)

◇ [káprázik a szemé]: képzelődik

kaptafa (fn) ◇ sámfa, kapta (*rég*)

◇ minta, sablon, simli (*szak*)

káptalan (fn) ◇ kanonoktestület, capitulum (*id*)

◇ gyűlés, tanácskozás

kaptár (fn) ◇ méhkas, kas, köpü, kelence (*rég*)

kaptató (fn) ◇ emelkedő, kapaszkodó, domboldal, meredek ◆ LEJTŐ, LANKA

◇ (*rég*): hágó, part

kapu (fn) ◇ nyílás | bejárat, bejáró (*rég*), bejárás (*rég*), porta (*rég*)

◇ utcaajtó, ajtó | portál (*rég*)

kapufa (fn) ◇ kapufélfá, kapubálvány, kapuszobor, kapuláb | léc (*szak*)

kapufélfá (fn) ◇ kapufa, kapubálvány, kapuszobor, zábé (*rég*), kapuzábé (*rég*)

kapus (fn) ◇ portás, kapuőr, cerberus (*tréf*), kapunálló (*rég*) | ajtonálló, ajtóőr (*rég*), ajtós (*rég*), portier (*id*), janitor (*rég*)

◇ kapuvédő (*szak*), hálóőr (*biz*), portás (*szleng*)

kapzsi (mn) ◇ mohó, telhetetlen, pénzsóvár, pénzéhes, pénzvagyó, pénzkóros, harácsoló, nyereszkeskedő, nyereséghajhászó, haszonleső, koncleső, prédaleső | zsugori, fősvény, szőrösszívű, cinok (*táj*), kaparkodó (*táj*), harizs (*táj*), bodzsa (*táj*), húzmány (*táj*), zsebrák (*rég*) **Sz:** a bika alatt is borjút keres; a tehénből is kihúzná a borjút; a bakot is megfejné; a rákban is faggyút keres; a szűnyogban is hájat keres; a kútágast is megfejné két garasért; a holtakon is adót szedne; az ökör alatt is borjút keres; azt is irigyli, hogy a nap az égen van; egy pénzért Bécsbe hajtana a tetűt; egy pénzből, ha lehetne, kettőt csinálna; eladná Krisztus koporsóját is; eladná Istenét is; énes ember; igen facsarja a paréjt; inkább a sárba vetem, mint neked adom; jó ágyat vetett magának; kakas alatt tojást keres; kikérné a cigányból is a gyereket; kimarkolja a dohányt más zacskójából, s magáéba teszi; lehúzná a tetűnek is a bőrét, ha valaki megvenné; másnak javán aggódik; még a követ is megnyúzná, ha bőre volna; még a disznóalmot is el akarja adni; még a napot se eresztené másra, ha lehetne; megfejné az ágast is, ha tejet adna; pénzért az ördögnek is aláírná magát; tíz fillérért gyalog kísérné Pestre a békát ◆ BŐKEZŰ, ADAKOZÓ, NAGYVONALŰ

kar¹ (fn) ◇ brachium (*szak*), jatt (*szleng*)

◇ rúd, nyél, emeltyű (*rég*)

◇ karfa

kar² (fn) ◇ testület, kollégium, egyesület, tagozat, fakultás

◇ énekkar, kórus, kántus (*rég*), dalárda

◇ karzat

kár (fn) ◇ káreset (*szak*), veszteség, csapás, hátrány, ártalom, kárvallás (*rég*), sérelem, csorba, rövidség (*táj*), csorbulás (*táj*), detrimentum (*id*), havária (*rég*), laesio (*id*) ◆ HASZON, ELŐNY

◇ (*szleng*): szeméremtest

karabély (fn) ◇ puska, stucni (*rég*), stuc (*rég*), kurtály (*rég*), karabin (*rég*)

◇ (*szleng*): dragunov, kispuska, dióverő (*szleng*)

karácsony (fn) ◇ fenyőünnep, kriszkindli (*id, biz*), szeretetünnep (*biz*)

karácsonyeste (fn) ◇ szenteste, bővedest (*táj*), bővedeste (*táj*)

karaj¹ (fn) ◇ karéj, szelet, darab, csefert (*táj*), sarkalat (*táj*), siláp (*táj*)

◇ félkör, körív

◇ (*rég*): szél, karima

karaj² (fn) ◇ bordaszelet, kotlett, karmonádlí (*rég*)

karakán (mn) ◇ bátor, határozott, talpraesett, öntudatos, szókimondó | rámenős, vagány (*biz*) ◆ NYIMNYÁM, HATÁROZATLAN, TÉTOVA

◇ (*szleng*): nyílt, becsületes, őszinte ◆ ALAKOSKODÓ, ALAMUSZI

karakter (fn) ◇ jellem, hajlam, természet, alaptermészet, lelkialkat | jelleg, jellegzetesség, sajátosság, jellemző vonás | egyéniség, jellemsszilárdság, lelkielő

◇ (*szak*): írásjel, betű, leütés

karakterisztikus (mn) ◇ jellegzetes, jellemző, sajátos, sajátoságos, tipikus, specifikus, meghatározó, releváns (*szak*) | egyéni, egyedi, személyi, individuális, markáns, megkülönböztető ◆ KÖZÖS, ÁLTALÁNOS, JELLEGTELEN

káráll (ige) ◇ kotkodácsol, káricál (*táj*), karicsol (*táj*), kertyeget (*táj*), kinceleg (*táj*), krécsél (*táj*)

◇ fecseg, locsog, karattyol (*biz*), kotyog, lefetyel | zsémbel, szájaskodik, szájal, perel, veszekszik ◆
HALLGAT

karalábé (fn) ◇ kalarábé, kalaráb (*rég*)

karám (fn) ◇ istálló, kerítés, akol, delelőhely, esztana (*táj*), cserény (*táj*)

◇ vityilló, kalyiba, kunyhó, gunyhó (*táj*), gurgying (*táj*), viskó, gurgyolag (*rég*)

karambol (fn) ◇ ütközés, közlekedési baleset, összeütközés, koccanás | baleset, szerencsétlenség

karantén (fn) ◇ vesztegzár, zárlat | elkülönítő

◇ (*szleng*): alapkiképzés, keltető (*szleng*)

karattyol (ige) ◇ [tyúk]: kárál

◇ [béka]: kuruttyol, brekeg, vartyog, ümmög (*táj*)

◇ hadar, locsog, fecseg, bagyog (*táj*), karatyal (*táj*), karicsol (*táj*), kerettyel (*táj*), lübbög (*táj*)

karbantart (ige) ◇ gondoz, szervizel, fenntart, rendben tart, kezel, tisztít ◆ ELHANYAGOL

karbantartás (fn) ◇ gondozás, fenntartás, javítás, szervizelés, kezelés, tisztítás

karburátor (fn) ◇ porlasztó, gázosító

karcol (ige) ◇ vakar, sért, karmol, horzsol, csikar (*táj*), karimzsol (*táj*), koszorál (*táj*), körcöl (*táj*), kráspol (*táj*)

◇ [torkot]: kapar, csip, ingerel

◇ ró, vés, metsz, karistol

◇ rajzol, hímez (*táj*)

karcolat (fn) ◇ kroki, miniatűr, vázlat, kép, skicc (*biz*), rajz, tárca

karcsú (mn) ◇ nyúlánk, vékony, nádszáltermetű, párdüctestű, darázsderékú, szilfid (*rég*), deli, sudár, sugár, surján (*táj*) **Sz**: karcsú, mint a nádszál; tübe lehet fűzni ◆ TESTES, MOLETT, KÖVERKÉS

kard (fn) ◇ pallos, szablya, handzsár, jatagán (*id*), gyikleső (*táj*), spádé (*rég*), fringia (*rég*) | acél, penge, vas

◇ kardvágás

◇ (*szleng*): himvessző, pénisz (*szak*)

kardigán (fn) ◇ kötött kabát, szvetter (*id*)

kardinális¹ (mn) ◇ alapvető, fontos, tényleges, meghatározó, létfontosságú, kulcsfontosságú, nagy fontosságú, lényeges, nélkülözhetetlen, elengedhetetlen, fő, döntő, sarkalatos, fundamentális, szubsztanciális (*szak*), szerves, konstitutív (*szak*) ◆ LÉNYEGTELEN, JELENTÉKTELEN, MELLÉKES

kardinális² (fn) ◇ bíboros, bíbornok (*rég*)

kardos (mn) ◇ harcias, veszekedő, tűzrőlpattant, katonás ◆ SZELÍD

kardoskodik (ige) ◇ kiáll <vmi mellett>, erősködik, szívózik (*szleng*), szívóskodik (*szleng*) | erőszakoskodik ◆ BELENYUGSZIK BELETÖRÖDIK

◇ (*rég*): veszekedik, viaskodik, villong, pörlekedik, éleskedik (*táj*), kaptáskodik (*táj*), viszálykodik ◆ MEGBÉKÉL <VMIVEL>

kardvirág (fn) ◇ gladiólusz, dákoska, kardliliom

karéj (fn) ◇ karaj, szelet, darab, csefert (*táj*), sarkalat (*táj*), siláp (*táj*)

◇ félkör, körív

karfa (fn) ◇ támla, kartámasz, kartámlány (*rég*), könyöklő

◇ kapaszkodó, korlát | kerítés

◇ (*rég*): rúd, dorong, gerenda

karfiol (fn) ◇ kelvirág, virágkáposzta (*rég*), kertifioła (*rég*), bimbóskáposzta (*táj*), rózsakel (*táj*), virágkel (*táj*)

kárhozat (fn) ◇ szenvedés, pusztulás, romlás

◇ gyeheña, pokol ◆ ÜDVÖSSÉG, MENNY

kárhozott (mn) ◇ átkozott, átkos, pokolra való, istenverte ◆ ÁLDOTT, ÜDVÖS

kárhoztat (ige) ◇ rosszall, helytelenít, hibáztat, megró, korhol, szidalmaz | átkoz, elátkoz, perhorreszkál (*id*)

◇ <vmire vkit>: ítél, kényszerít ◆ HELYESEL, EGYETÉRT, FELMENT

karika (fn) ◇ kör, gyűrű, abroncs, körpánt, rádli (*biz*), rejf (*biz*)

◇ pörgettyű, karikó (*táj*), guriga (*táj*), guringó (*táj*)

karikaláb (fn) ◇ ó-láb, lőcsaláb (*táj*), görbe láb ◆ IKSZ-LÁB

karikatúra (fn) ◇ torzítás, túlzás, kifigurázás, paródia | utánzat, torzkép, torzalak, eltorzítás (*rég*)

◇ gúnyrajz

karikázik (ige) ◇ kerékpározik, kerekezik (*biz*), biciklizik, bicajozik (*biz*), bringázik (*biz*), cangázik (*biz*)
 ◇ gurigázik, gurigál (*táj*)

karima (fn) ◇ szegély, perem, keret, párkány, káva | szél, kerület

karizom (fn) ◇ bicepsz, muszкли, béka (*biz*), malacka (*táj*)

karkötő (fn) ◇ karperec, karszorító (*rég*), karcsat (*rég*), kősöntyű (*rég, vál*), karlánc, kargyűrű, bracelet (*rég*), brazléta (*táj*)
 ◇ bilincs, mancsova (*rég*)
 ◇ (*rég*): karszalag

karmester (fn) ◇ karnagy, karvezető, karigazgató, dirigens, [katonazenekaré] tamburmajor (*rég*), zenenagy (*rég*)

karmol (ige) ◇ váj, karcol, kurcol (*rég*), körööl (*táj*), horzsol, csikar (*táj*), csipar (*táj*), kapar, kápsál (*táj*), karamzsál (*táj*), körmöz (*táj*)
 ◇ ír, firkál, firkant, körmöl

karnevál (fn) ◇ népünnepély, ünnepség, fesztivál, fiesta (*id*)
 ◇ (*rég*): farsang

karnis (fn) ◇ függönytartó, függönyrúd

karó (fn) ◇ rúd, dorong, pózna, cövek, nyárs, oszlop, ágas (*táj*)
 ◇ (*szleng*): elégtelen, egyes, szeka (*szleng*), szekunda (*rég*), karó (*szleng*), fa (*szleng*) ◆ JELES, ÖTÖS
 ◇ (*szleng*): himvessző, füttyi (*biz*)

karóbab (fn) ◇ karós bab, karós paszuly

károg (ige) ◇ zsörtölődik, elégedetlenkedik, kárál, huhog, huhogat (*táj*), kuvikol
 ◇ rikoltoz, lármázik
 ◇ [varjú]: kohog (*táj*), krampog (*táj*)

kárókatona (fn) ◇ kormorán

karol (ige) ◇ ölel, átölel, átfog, átkarol, átkulcsol, átfon, összefog, karjába szorít, karjába zár, magához szorít
 ◇ belekarol, karon fog

karom (fn) ◇ köröm
 ◇ horog

káromkodik (ige) ◇ szitkozódik, szidalmaz, gyaláz, káromol, átkozódik, szentségel, adtateremtéz, szedtevetézik, ebugattázik, teremtetézik, teringettézik, becstelenedik (*táj*), mocskolódik (*táj*), kárhokodik (*táj*), istenez (*táj*), cifráz (*táj*), anyázik (*szleng*), szakrázik (*szleng*), szakkermentez (*rég*), szakkermentőz (*rég*) **Sz**: átkozódik, mint a kerekétört kocsis; átkozódik, mint a zupás őrmester; erősen fújja az adtát; káromkodik, mint a zápor; lábuknál fogva húzza le a szenteket az égből; majd lerántja az eget; megereszti a huszármiatyánkot; szalonnát evett, megcsúszott a szája; szórja, mint katona az adtát; úgy káromkodik, mint egy kocsis; vasvillát köpköd

káromol (ige) ◇ gyaláz, szidalmaz, átkoz, fenéz (*rég*) ◆ ÁLD, MAGASZTAL, DICSÉR
 ◇ (*rég*): káromkodik, átkozódik

káros (mn) ◇ ártalmas, ártó, romboló, pusztító, romlasztó hatású, veszedelmes, átkozott (*rég*) | kártékony, hátrányos, egészségtelen, gyilkos ◆ EGÉSZSÉGES, HASZNOS
 ◇ (*rég*): károsult, kárvallott

károsodik (ige) ◇ károsul, kárt szenved, kárt vall | megsérül, megrongálódik **Sz**: rés esik rajta; megesis neki a diószegi vásár

karosszék (fn) ◇ karszék, zsöllye (*rég*), fotel | búsulószék (*táj*), gondolkozószék (*táj*)

károsult (mn és fn) ◇ kárvallott, káros (*rég*)

karöltő (fn) ◇ karkivágás, karlyuk (*táj*)

karöltve (hsz) ◇ karonfogva | vállvetve, együttesen, közösen, egy akarral, egyöntetűen

káróvendő (mn) ◇ kaján, ördögi, sátáni | rosszindulatú, rosszmájú, maliciózus, kamuti (*táj*) **Sz**: más karán örül ◆ EGYÜTTÉRZŐ

karperec (fn) ◇ karkötő, karcsat (*rég*), karszorító (*rég*), karlánc, kargyűrű, kősöntyű (*rég, vál*), bracelet (*rég*), brazléta (*táj*)
 ◇ (*szleng*): bilincs, mancsova (*rég*)

kárpit (fn) ◇ függöny, lambrina (*rég*), kortina (*szak*) | előfüggöny (*rég*)
 ◇ bútorhuzat, bútorszövet
 ◇ szőnyeg | faliszőnyeg, gobelin (*id*)

◇ (*biz*): tapéta, falpapír

kárpitos (fn) ◇ szőnyegész (rég), tapecírér (rég), tapacíros (rég)

kárpitoz (ige) ◇ párnáz | bevon, áthúz | tapétáz

kárpótlás (fn) ◇ kártérítés, kártalanítás, jóvátétel, elégtétel, fájdalomdíj, kompenzáció, rekompenzálás (*id*), bonifikáció (*id*), gratifikáció (*id*), regresszus (*szak*) | hadisarc

kárpótol (ige) ◇ megtérít, visszatérít, visszafizet, ellensúlyoz, kártalanít, jóvátesz | kompenzál, rekompenzál (*id*), bonifikál (*id*), gratifikál (rég), regresszíroz (*id*, rég)

kARRIER (fn) ◇ érvényesülés, előmenetel, siker

◇ (rég): életpálya, pályafutás

kARRIERISTA (mn) ◇ törtető, könyöklő, akarnok

◇ becsvágyó, nagyravágyó ◆ KISHITŰ

kARRIERIZMUS (fn) ◇ törtetés, becsvágy, nagyravágyás, népszerűség-hajhászás

kártalanít (ige) ◇ kárpótol, kármentesít (*vál*), jóvátesz, megtérít, visszatérít, regresszíroz (*id*, rég), rekompenzál (*id*), bonifikál (*id*), gratifikál (rég) ◆ MEGKÁROSÍT

kártárs (fn) ◇ munkatárs, kolléga, szaktárs

kártékony (mn) ◇ ártalmas, ártó, káros, kártevő | gonosz, veszedelmes, pusztító, kárkondító (*táj*) ◆ JÓTÉKONY

kartell (fn) ◇ csoportosulás | érdektársulás

kártérítés (fn) ◇ kárpótlás, kártalanítás, elégtétel, fájdalomdíj, bánatpénz, jóvátétel | rekompenzálás, rekompenzáció (*id*)

kártevő (mn) ◇ kártékony, károkozó, károsító, kárkondító (*táj*), kászma (*táj*) | diverzáns (*id*) ◆ HASZNOS

kartográfia (fn) ◇ térképészet, térképírás, térképrajzolás

kártol (ige) ◇ fellazít, bont | fészül, tisztogat, gerebenez, héhel (*táj*, rég) | gyarat (*táj*)

karton¹ (fn) ◇ kartonpapír, papírlemez, keménypapír, kéregpapír, papírmásé (*id*), papundecli (*biz*), dekli (*biz*) | papírdoboz

◇ nyilvántartó kártya, katalóguscédula

◇ egységcsomag

karton² (fn) ◇ pamutsvözet, pamutvászon, kreton (*szak*), kalikó (*szak*)

kartonpapír (fn) ◇ karton, papírlemez, keménypapír, kéregpapír | papírmásé, papundecli (*biz*), dekli (*biz*)

kartoték (fn) ◇ iratgyűjtő | nyilvántartás | cédulakatalógus, katalóguscédula | kartotéklap, karton

kártya (fn) ◇ játékkártya, zsuga (*szleng*), blatt (*biz*), harminckét levelű biblia (*biz*), az ördög bibliája, Fortuna festett lapjai (rég), Szent Dávidné zsoldára (rég), játszókártya (*táj*), játszódólevelű (*táj*)

◇ (rég): kartonlap, lap, cédula, jegy, névjegy

◇ bankkártya, hitelkártya, ügyfélkártya

◇ telefonkártya

kártyázik (ige) ◇ játszik, zslugázik (*biz*), blattol (*biz*) **Sz:** veri a blattot (*biz*); üti a filkót (rég); üti a makkot; forgatja a harminckét levelű bibliát; forgatja az ördög bibliáját

karzat (fn) ◇ galéria, erkély, tribün | kórus | kakasülő (*tréf*)

◇ karfa, korlát

kas (fn) ◇ méhkas | kaptár

◇ kosár, puttony

◇ (*táj*): borítókosár

◇ kocsiderék, szekénderék

◇ (*szak*): járószék

◇ (*szak*): szállítókas

kasa (mn) ◇ (*szleng*): jó, kitűnő

kása (fn) ◇ pép, habarcs (rég) | nyák, püre

◇ köles | rizs | dara

kastély (fn) ◇ palota, vár, várkastély, várak (rég), várac (rég), úrlak (rég), lakomány (*táj*), udvarház (rég), kúria | villa ◆ VITYILLÓ, KUNYHÓ

kaszabol (ige) ◇ aprít, vagdal, vág, vagdos, irdal (*táj*)

◇ öldös, öl, mészárol, gyilkol, vérengzik, koncol | hadakozik

◇ sarabol

kaszál (ige) ◇ arat, betakarít, tarol

◇ csámpázik

kászálódik (ige) ◇ szedelődzködik, készülődik, cihelődik, tollászkodik (*biz*), kászolódik (*rég*), késztelődik (*táj*), páskálódik (*táj*), tözgölődik (*táj*)

kaszárnya (fn) ◇ laktanya, katonaszállás (*rég*), katonalakház (*rég*)

kaszinó (fn) ◇ kör, társaskör, klub
 ◇ játékkaszinó
 ◇ (*táj*): filagória (*id*), házikó

kaszinózik (ige) ◇ (*biz*): társalog, diskurál, cseveg, beszélget
 ◇ hazárdjátékot úz | kártyázik | rulettezik

kasznár (fn) ◇ intéző, gazdatiszt, magtárnok (*rég*) | sáfár, ispán, majoros (*rég*)

kassza (fn) ◇ pénzszekrény, páncélszekrény, mackó (*szleng*) | pénztárgép
 ◇ pénztár, takarékpénztár (*táj*)
 ◇ (*szak*): bevétel, készpénz, pénzkészlet, pénztárállomány, pénztárkészlet

kasszafúró (fn) ◇ mackós (*szleng*), srenker (*szleng*)

kaszt (fn) ◇ csoport
 ◇ (*rég*): család, törzs, rend, osztály

kasztrált (fn és mn) ◇ eunuch, herélt

katalógus (fn) ◇ prospektus, tárlatvezető, ismertetés, ismertető
 ◇ kartoték, kereső, lajstrom, nyilvántartás, névjegyzék, lista
 ◇ névsorolvasás, létszámmellenőrzés
 ◇ árjegyzék

katángkóró (fn) ◇ katáng, cikória, jajkóró (*táj*)

katasztrófa (fn) ◇ szerencsétlenség, csapás, vész (*rég*) | összeomlás, romlás, tönkremenés | pusztulás, halál | tragédia, kataklizma (*id*)

káté (fn) ◇ katekizmus (*szak*)
 ◇ összefoglalás
 ◇ (*rég*): oktatókönyv

katedra (fn) ◇ emelvény, dobogó, pulpitus | szószék
 ◇ (*szak*): tanszék

katedrális (fn) ◇ székesegyház, főtemplom, bazilika

kategória (fn) ◇ fogalomkör
 ◇ csoport, osztály

kategorizál (ige) ◇ osztályoz, besorol, értékkel, minősít, kvalifikál, skatulyáz (*pej*), klasszifikál (*rég*) | válogat, szortíroz (*biz*), csoportosít, rendszerez, szisztematizál ◆ EGYESÍT, ÖSSZEON | ÖSSZEKUSZÁL

katica (fn) ◇ katicabogár
 ◇ (*táj*): kuktaškodó férfi, katicás ember (*táj*), katuska (*táj*)

katlan (fn) ◇ üstház, tűzhely, góc (*rég*)
 ◇ (*rég*): kazán | kemence | szenelő (*rég*), hamulyuk (*rég*) | serpenyő, vasfazék
 ◇ kráter
 ◇ völgykatlan, hegykatlan | teknő, gödör, akna

katolikus (mn) ◇ pápista (*rég*)

katona (fn) ◇ fegyveres, vitéz, harcos, levente, bajnok, hadfi (*rég*), harcfi (*rég*), hős | közkatona, közlegény, baka (*biz*), honvéd, darabont (*rég*), csatár (*rég*), burdéka (*rég*), szoldát (*rég*), militér (*rég*), bokorugró (*szleng*), kopasz (*szleng*), slapec (*szleng*), stiglic (*szleng*) Sz: angyalbőrbe öltözött; a császár kenyerét eszi ◆ CIVIL, POLGÁR

katonadolog (fn) ◇ semmisség, csekélység, kicsinység, apróság
 ◇ csapás, elemi csapás

katonai (mn) ◇ hadügyi, hadi, honvédelmi, fegyveres | háborús, militáris ◆ POLGÁRI, CIVIL
 ◇ kincstári

katonaköteles (fn és mn) ◇ sorköteles, hadköteles

katonás (mn) ◇ kemény, erélyes, szigorú, rendezett, fegyvelmezt, merev, feszes | pattogó, harcias, bátor, férfias, stramm (*biz*) | marciális (*rég*) ◆ LAZA, FEGYELMEZETLEN
 ◇ (*táj*): háborús
 ◇ (*biz*): remek, nagyszerű

katonaság (fn) ◇ hadsereg, sereg (*biz*), had, hadnép (*rég*), haderő, hadirend (*rég*), honvédség, harchatalom (*rég*) | legénység

◇ katonáélet, katonáskodás
 ◇ katonai szolgálat
katonáskodik (ige) ◇ szolgál | vitézkedik (*rég*), harcol
katonatiszt (fn) ◇ tiszt, haditiszt (*rég*), oficér (*rég*)
kátrány (fn) ◇ szurok, hajószurok | kenőcs, kocsikenőcs, szekérkenőcs, kulimász (*rég*), kalamász (*rég*),
 dohat (*rég*), deget (*rég*)
kattog (ige) ◇ kopog, ropog, zakatol, zörög, csattog, pattog, katat (*táj*), csatarázik (*táj*)
 ◇ (*táj*): kotkodácsol, kotkodál, kárál, kotyog
kátyú (fn) ◇ gödör, sárgödör, mélyedés, bulyka (*táj*), koboré (*táj*), kotu (*táj*), kotyka (*táj*), kottyanó (*táj*)
 ◇ fennakadás (*vál*), döccenő
kaució (fn) ◇ óvadék, biztosíték, letét, zálog, jótállás, szavatolás, garancia
kaucuk (fn) ◇ nyersgumi, gumi, ruggyanta, guttapercha (*id*) | mézga (*rég*)
káva (fn) ◇ perem, szél, karima, kámva (*rég*) | párkány, váz, kerítés
 ◇ (*szak*): ajtótok | ablaktok
 ◇ (*rég*): gúzs, vessző
kavalkád (fn) ◇ díszfelvonulás
 ◇ forgatag, kavargás
kavar (ige) ◇ kever, habar (*rég*), kötyfől (*táj*), kutyül (*táj*), pempetyel (*táj*), karéjol (*táj*)
 ◇ zavar, összekuszál, bonyolít, kutyul (*biz*), beleüti az orrát ◆ RENDBE RAK, ELEGYENGET
kavargás (fn) ◇ forgatag, örvény | mozgás, forgás, gomolygás, örvénylés
kavarodás (fn) ◇ keveredés, elegyedés, vegyülés
 ◇ mozgolódás, felbolydulás, nyüzsgés, zűrzavar, káosz, felfordulás, fejtelenség, rendtelenség, kalamajka,
 rumli (*biz*), hecc, ribillió, tumultus, csödület, galiba, virbli (*szleng*), grimbusz (*szleng*) ◆ REND
kavarodik (ige) ◇ kavargó | csavarodik, fordul, kanyarodik
 ◇ keveredik | elegyedik, vegyül ◆ SZÉTESIK, DISSZOCIÁL (SZAK)
 ◇ bonyolódik, kuszálódik, kutyulódik, zavarodik ◆ LETISZTUL, EGYSZERŰSBÖDIK
kavarog (ige) ◇ gomolyog, forog, örvénylik, kering, buzog, zubog | zavarog
 ◇ (*rég*): mozog, repked, csavarog, kóvályog
 ◇ [kavarog a gyomra]: émelveg | felendeledik (*rég*) | szédeleg, szédül
kávé (fn) ◇ kávébab, babkávé, szemeskávé
 ◇ feketekávé, szimpla (*rég*), dupla, eszpresszó, presszókávé, eszpresszókávé, kapuciner, capuccino (*id*),
 fekete (*biz*), kaffa (*biz*), feketelevés (*rég*), kofi (*szleng*)
 ◇ tejeskávé
kávéház (fn) ◇ kávézó, eszpresszó, presszó, café (*id*), kafána (*rég*) | cukrászda
kávéskanál (fn) ◇ kiskanál, teáskanál | mokkáskanál
kaviár (fn) ◇ halikra, ikra, hajvári (*rég*)
kavics (fn) ◇ sóder, kő, kövecs (*vál*), murva, kötörmelék, közúzálék, zúzottkő, zúzálék (*szak*), morzsalék,
 kőszar (*táj*)
kazal (fn) ◇ rakás | halom, csomó
 ◇ asztag, boglya, petrence
kazán (fn) ◇ tartály, üst | katlan
 ◇ kazános cséplőgép, tüzesgép (*táj*), gőzfazék (*rég*)
kazetta (fn) ◇ doboz, ládika, ládikó, szelence, skatulya, szekrényke
 ◇ rekesz
 ◇ magnószalag, hangszalag | videókazetta
kázus (fn) ◇ eset, esemény, dolog, ügy
kebel (fn) ◇ mell, emlő, csecs, csöcs, cici, didi (*biz*), duda (*szleng*), begy (*táj*), tőgy (*durva*)
 ◇ mellüreg, szívtájék | szív, lélek
kebelbarát (fn) ◇ bizalmas, jó barát, kenyeres pajtás, testi-lelki jó barát | cimborá, haver (*biz*)
kecsegtet (ige) ◇ biztat, buzdít, ígér ◆ LEBESZÉL
 ◇ hiteget, áztat, ámtígat, csalogat, csábít, édesget, csecseget (*rég*), gögyöget (*rég*) Sz: keni a száját
 <vkinek>
 ◇ (*táj*): hízeleg, udvarol, kedveskedik
 ◇ (*rég, vál*): kényeztet, becéz, mecegtet (*táj*)

kecses (mn) ◇ bájos, könnyed, finom, kifinomult, sikkes, törékeny, légies, filigrán, szilfid (*rég*), gracilis (*id*), gracióz (*id*), ékes (*táj*), kecsteli (*rég*) ◆ MACKÓS, NEHÉZKES

kecske (fn) ◇ kéjenc, roué (*id*), élvhajhász, kéjhajhász (*rég*)

kecskebak (fn) ◇ bakkecske, kecskehim, cáp (*táj*), hirkus (*rég*)

◇ kecskeláb, fűrészbak

kecskerágó (fn) ◇ kecskerágító, papsapka

kedély (fn) ◇ lelkiakat, kedélyvilág, lélek, természet, hajlam | vérmérséklet, temperamentum, habitus (*vál*)

◇ hangulat, indulat, szeszély, kedv, kedélyállapot

◇ jókedv, kedélyesség, derű, vidámság ◆ BÚ

kedélyállapot (fn) ◇ kedély, szeszély, hangulat, kedv, lelkiállapot

kedélyes (mn) ◇ derűs, oldott, bohém, jovialis (*rég*), jókedvű, nyájas, vidám, szívélyes, derülátó | könnyed, elnéző ◆ MOGORVA, MORÓZUS, BARÁTSÁGTALAN

◇ kellemes, lakályos, hangulatos, meghitt, gemütlích (*id*), nedélyes (*rég*) ◆ RIDEG, KOMOR, KEDÉLYTELEN

kedélytelen (mn) ◇ barátságtalan, fanyar, kedvetlen, letört, morózus, gyomorhajós (*biz*), fatökö (*durva*) | savanyú, száraz, sótlan, szikkadt, unalmas | rideg, érzéketlen, sivár, fád ◆ KEDÉLYES, ÉLETVIDÁM, JÓKEDVŰ

kedv (fn) ◇ hangulat, diszpozíció (*szak*), kedély, szeszély, ándung (*id*)

◇ készség, hajlam, hajlandóság, ingerencia (*tréf*)

◇ jókedv, élénkség, lelkeség, animáció (*id*)

◇ vágy, kény (*rég*), szesz (*rég*), gusztus

kedvel (ige) ◇ szeret, szível, rokonszenvez <vkivel>, szimpatizál <vkivel>, vonzódik <vkihez, vmihez>, kegyel (*rég*), favorizál, kultivál (*biz*), komál (*szleng*), bír, kegyemél (*táj*), lelkel (*táj*) ◆ UTÁL, KI NEM ÁLLHAT

kedvelt (mn) ◇ szeretett, kedves, szerelmes (*rég*), kedvenc | kapós (*biz*), népszerű, kitüntetett, forgandó (*táj*) ◆ UNALMAS, MEGUNT

◇ kegyelt (*rég*), protezsált

kedvenc (mn) ◇ kedvelt, szeretett, kedves, lelkem adta (*táj*), favorit, a szíve csücske <vkinek>, üdvöske (*vál*), cirák (*rég*), darling (*id*), libling (*biz*) | kegyelt (*rég*), kegyenc

kedves I. (mn) ◇ kedvenc, kedvelt, szeretett, becses, szerelmes (*rég*), tetsző (*rég*), amábilis (*rég*) ◆ MEGUNT

◇ barátságos, szíves, kegyes (*rég*), nyájas, kies (*rég*), szívélyes, drágalátos, szeretetre méltó, megnyerő, elragadó, tám (*id*) ◆ BARÁTSÁGTALAN, MORÓZUS, MOGORVA

◇ vonzó, bájos, tetszetős, angyali, aranyos, bájdús, édes, édi, cuki (*biz*), hercig (*biz*), tündéri, enniváló (*biz*), babica (*táj*) ◆ VISSZATASZÍTÓ, UNDOŘÍTÓ

kedves II. (fn) ◇ szerető, szerelmes, jövendőbeli, választott, udvarló, barát, ideál | feleség, hitves, mátka, anygalka, galambocska, tündér, baba, barátnő, cuca (*rég*), maca (*biz*)

kedveskedik (ige) ◇ nyájaskodik, édeskedik, kedvében jár, udvarol, kegyeskedik (*rég*), ajándékoz, enyeleg | hízeleg, kecsge (*táj*), kesnyelődik (*táj*), gazsulíroz (*id*, *rég*)

kedvesség (fn) ◇ szeretetreméltóság, nyájasság, báj, búbáj, kellem, amabilitás (*rég*), charme (*id*), grácia (*vál*), delicia (*rég*) ◆ ROSSZHISZEMŰSÉG, MODORTALANSÁG

◇ előzékenység, szívéység, jóindulat ◆ ROSSZINDULAT, GÁNCSOSKODÁS

◇ (*rég*): kegy, kegyesség, kegyeltség

kedveszegett (mn) ◇ elkedvetlenedett, kedvetlen, lehangolt, letört, reményvesztett, rosszkedvű, csüggedt, deprimált ◆ FELLELESÜLT, FELDOBOTT

kedvetlen (mn) ◇ rosszkedvű, kedveszegett, levert, letargikus, apatikus, lehangolt, nyomott, borongó, komor, búskomor, mogorva, harapós | elégedetlen, kelletlen, fád, misz (*biz*), fásult, fanciesali, fanyar, szontyoli (*táj*), savanyú, bélebűzhödt (*táj*) ◆ DERŰS, JÓKEDVŰ, VIDÁM

◇ (*rég*): kellemetlen | kedélytelen

kedvez (ige) ◇ kedvében jár, kedveskedik, megkímél | pártol, pártfogol, kegyel

◇ előnyben részesít, elősegít, szerencsételt (*rég*) ◆ AKADÁLYOZ, ELLENE VAN

kedvezmény (fn) ◇ előny, engedmény, koncesszió (*szak*), kiváltság, privilégium, bonum (*id*), beneficium (*rég*) | jótétemény, könnyítés

◇ (*rég*): kedvezés

kedvezményes (mn) ◇ engedményes, leszállított, jutányos

◊ kiváltságos, kivételes, protekciós, preferenciális (*id*), kedvezményezett ♦ MELLŐZÖTT, KEGYVESZTETT
kedvező (mn) ◊ kellemes, alkalmas, hasznos, előnyös, szerencsés, rózsás, jutányos ♦ KEDVEZŐTLEN, HÁTRÁNYOS
◊ hízelgő, elismerő, helyeslő ♦ HELYTELENÍTŐ
◊ (*vál*): áldásos, üdvös, jótékony
kedvezőtlen (mn) ◊ kellemetlen, előnytelen, hátrányos, mostoha, szerencsétlen, alkalmatlan, inopportúnus (*id*) | boznyákos [időjárás] (*táj*)
◊ rosszálló, elítélő, baljóslatú
kedvtelés (fn) ◊ időtöltés, szórakozás, hobbi, passzió (*biz*), mánia, hóbort | játék, öröm, gyönyörűség, kellemérzet (*táj*), élv (*táj*) | ügyszeretet (*rég*)
kefe (fn) ◊ ecselő (*rég*), borosta (*táj*) | fésű
◊ meszelő
◊ lóvakaró
◊ (*szak*): kefelevonat
◊ (*szleng*): hazugság, mellébeszélés, duma (*biz*), rizsa (*szleng*), blabla (*biz*)
kefél (ige) ◊ tisztít, fényesít, vikszel, dörzsöl, csesz (*rég*), ecsel (*rég*), süfütől (*rég*)
◊ (*szleng*): szeretkezik, közösül, dug (*szleng*)
kegyelet (fn) ◊ részvét, szeretet, megbecsülés, hála | pietás (*id*)
◊ tisztelet, kultusz
◊ (*táj*): szivárvány
kegyelmed (nm) ◊ (*rég*): kigyelmed, kelmed, kend, kéd, maga
kegyelmes (mn) ◊ irgalmas, könyörületes ♦ KEGYETLEN, KIMÉLETLEN
◊ (*rég*): kegyes (*rég*) | engedékeny, engedelmes ♦ SZIGORÚ
◊ (*rég*): nagyméltóságú, excellenciás (*id*), méltóságos
kegyelmez (ige) ◊ irgalmaz, megbocsát, megszán | kegyelmet ad ♦ ELÍTÉL
kegyelt (mn és fn) ◊ kedvenc, kitüntetett, szeretett, pártfogolt, protezsált, kegyenc, kedvelt, favorit (*biz*) ♦ KEGYVESZTETT
kegyenc (fn) ◊ kegyelt (*rég*), kedvenc, kedvelt, pártfogolt | befí (*rég*), favorit (*biz*) | udvaronc
kegyes (mn) ◊ kegyteljes (*rég*), nagylelkű, jóságos, jótévő, szíves, humánus | leereszkedő, engedékeny ♦ KEGYETLEN, IRGALMATLAN
◊ vallásos, szenteskedő, kenetes, kenetteljes, istenfélő, jámbor, ájtatos, hű, buzgó, malasztos, religiózus (*rég*), pietás (*rég*)
◊ (*rég*): piarista, kegyesrendi
◊ (*rég*): kegyelmes, irgalmas, könyörületes
◊ (*rég*): kedves, szép, gyönyörű [nő]
kegyesség (fn) ◊ jóakarat, jóság, jószívűség, jóindulatúság, szelidség, szívesség | engedékenység
◊ ájtatosság, áhítatosság, buzgóság, istenfélés
kegyetlen (mn) ◊ kíméletlen, irgalmatlan, könyörtelen, krudélis (*rég*), embertelen, embernéző, inhumánus (*id*), bestiális, szívtelen, lelketlen, pogány (*táj*), gonosz, sátáni, barbár, tirannikus (*id*), vandál, brutális, vérszomjas, tigrisszoptatta (*táj*) ♦ KÖNYÖRÜLETES, JÓSÁGOS, EMBERSÉGES
◊ vad, durva, cudar, bitang (*táj*), kuruc (*táj*) | erős, szörnnyű, ádáz, iszonyú, förtelmes, bösz ♦ SZELÍD, JÁMBOR
kegyetlenség (fn) ◊ irgalmatlanság, keményszívűség, marconaság, kíméletlenség | embertelenség, istentelenség, pogányság, barbárság, vadság, baromság (*durva*), feneség (*rég*), brutalitás (*id*), hóhérság (*rég*), vérvágy (*rég*), szadizmus, bestialitás (*id*), ferocitas (*id*), kannibalizmus (*id*), krudelitás (*id*) ♦ SZELIDSÉG, JÁMBORSÁG
kegyesztett (mn) ◊ eltaszított, kitagadott **Sz**: kiesett a cukorpikszisből; kihúzta maga alól a szőnyeget ♦ KEGYELT, KEDVENC
kehely (fn) ◊ ivóedény, ivópohár | kupa, serleg, billikom (*rég*), kalix (*id*)
◊ [virágé]: tok, csésze
kehes (mn) ◊ köhögős, köhécselő, göthös (*rég*), ziháló
◊ (*táj*): sápadt, halvány, beteges
kéj (fn) ◊ gyönyör, öröm, élvezet, éldelet (*rég*), élv (*rég*) | vágy, kény (*rég*), voluptas (*id*) | bujálkodás
◊ ejakuláció, orgazmus, kielégülés, beteljesülés ♦ KIÁBRÁNDULTSÁG, CSÖMÖR, UNDOR
kéjeleg (ige) ◊ gyönyörködik, élvezkedik, kéjkedik (*rég*), bujálkodik, tobzódik

kéjenc (fn) ◇ élvhajhász, kéjhajhász (*rég*)

◇ [jelzőként]: kéjvágyó, kéjsóvár, kéjelgő, buja, bujálkodó

kéjérzet (fn) ◇ gyönyör, kielégülés, orgazmus, ejakuláció ◆ KIÁBRÁNDULTSÁG, CSÖMÖR, UNDOR

kéjné (fn) ◇ kéjhölgy (*rég*), kurtizán (*vál*), hetéra (*vál*), utcanő, ágyas, metresz, félvilági nő (*vál*), prostituált, prosti (*szleng*), luvnya (*szleng*), sarkangyal (*tréf*), valutapillangó (*tréf*), presszótündér (*tréf*), rosszlány (*szleng*), örömlány, perdita (*rég*), kokott (*rég*), szajha, ringyó (*durva*), ribanc (*durva*), riherongy (*táj*), kurva (*durva*), lotyó (*durva*), cafka (*szleng*), céda, szotyka (*táj*), rima (*táj*), cemende (*táj*)

kék (mn és fn) ◇ sötétkék, mélykék, tintakék, indigókék, tengerészkék, tengerkék | középkek, molnárkék, enciánkék, hupikék, búzavirágkék, búzakék, szilvakék, királykék, kobaltkék, acélkék, párizsi kék, vízkék, szürkéskek, levendulakék, ultramarinkék, akvamarinkék | világoskek, halványkek, pasztellkek, égszínkek, égszínű, lazúrkék, azúrkék | zöldeskék, türkizkek, türkiz

kékes (mn) ◇ kéklő, kékbe játszó, szederjes

kekk (mn) ◇ hetyke, pimasz, nevetlen, tiszteletlen, szemtelen, impertinens (*rég*)

kéklík, kékellik (ige) ◇ kékit (*táj*)

keksz (fn) ◇ teasütemény

kékszakáll (fn) ◇ nőcsábász, szoknyavadász, szoknyapecér (*biz*), szoknyabolond, donjuan, donjani (*tréf*), fűzőgép (*tréf*), csőbányász (*tréf*)

kékvérű (mn) ◇ előkelő, főnemesi, nemesi, arisztokrata

kel¹ (ige) ◇ felkel, felszerken (*rég*), virrad <vmire>, lábad (*rég*) ◆ FEKSZIK

◇ feljön [égitest] ◆ LEMEGY, LEBUKIK, ELTŰNIK

◇ [növény]: hajt, kihajt, sarjal, sarjad, kibújik

◇ (*rég*): támad, keletkezik, kezdődik | íródik, létrejön ◆ PUSZTUL

◇ fogy, elkel, kereslete van

◇ [tészta]: dagad, duzzad ◆ ÖSSZEESIK

kel² (fn) ◇ kelkáposzta, olaszkáposzta (*táj*), édeskáposzta (*táj*), plutyka (*táj*)

kelbimbó (fn) ◇ bimbóskel, brokedli (*biz*)

kelekótya (mn) ◇ meggondolatlan, komolytalan, szeleburdi, szeles, hebehergya, hebrencs, habókós (*táj*), hóbortos, bolondos, oktondi, mesüge (*szleng*), kótyagos, szélházi (*rég*), szélpál (*táj*), szeleverdi (*táj*), kelekóla (*táj*) ◆ MEGGONDOLT, MEGFONTOLT

kelendő (mn) ◇ kapós (*biz*), keresett, kurrens, közkedvelt, népszerű, fogyós (*táj*), jókeletű (*táj*) **Sz:** veszik, mint a cukrot; viszik, mintha ingyen adnák; nem kell neki cégér

kelengye (fn) ◇ hozomány, stafiring (*biz*), móring (*rég*), jegyjóság (*rég*), jegyruha (*rég*), készület (*táj*), parafernum (*id*), nászkészület

kelepce (fn) ◇ csapda, hurok, háló, egérfogó, törvetés (*rég*), cselvetés

kelepel (ige) ◇ (*tréf*): fecseg, karattyol (*biz*), locsog, csacsog, kotyog

◇ csattog, kattog, töri a borsot

kelés (fn) ◇ furunkulus (*szak*), karbunkulus, kelevény (*rég*), gennyedés, gyülés (*táj*), tályog, darázs-fészek (*táj*), fakadás (*táj*), fakadék (*rég*), süly (*rég*)

kelet¹ (fn) ◇ napkelet, napfeljött (*táj*) ◆ NYUGAT, NAPSZENTÜLET (*táj*)

kelet² (fn) ◇ keltezés, dátum

kelet³ (fn) ◇ kelendőség, keresettség, kapósság, futamat (*táj*)

keleti (mn) ◇ napkeleti, orientális (*id*) ◆ NYUGATI, NAPNYUGATI

keletkezés (fn) ◇ kialakulás, képződés, származás, születés, genezis (*id*), létrejötte <vminek> ◆ ELMŰLÉS, MEGSEMMISÜLÉS, HALÁL

keletkezik (ige) ◇ létrejön, létesül, lesz, képződik, ered <vmiből>, előáll <vmiből>, fakad, fellép, kel (*rég*), támad, kialakul, kifejlődik, kiformalódik, kerekedik, keveredik (*táj*), származik, szövődik, születik, szülemlik (*vál*), alakot ölt, gerjed (*táj*), kiüt [tűz] ◆ MEGSZŰNIK, ELMŰLIK, MEGSEMMISÜL

kelkáposzta (fn) ◇ kel, olaszkáposzta (*táj*), plutyka (*táj*), édeskáposzta (*táj*)

kell (ige) ◇ muszáj, szükséges, szükségszerű, nélkülözhetetlen, elengedhetetlen, szüksége van <vmire> | kívánatos | tartozik <megtenni>, köteles, kénytelen ◆ FÖLÖSLEGES, SZÜKSÉGTELEN, TILOS

kellék (fn) ◇ tartozék, hozzávaló, járulék, kiegészítő, cugehór (*biz*)

◇ rekvizit (*id*), rekvizitum (*id*) | felszerelés

kellemes (mn) ◇ jóleső, kellemetes (*rég*), kellemdús (*rég*), élvezetes, finom, izletes, jóízű, édes, édesded, kényelmes, otthonos, kies [vidék] (*rég*), enyhe [időjárás], lágy [szellő], szép ◆ KELLEMETLEN, ROSSZ

- ◊ megnyerő, rokonszenves, szimpatikus, barátságos, kedves, nyájas, szívélyes ♦ ELLENSZENVES, BARÁTSÁGTALAN
- ◊ kedvező, előnyös, örvendetes ♦ KEDVEZŐTLEN, ELŐNYTELEN
- kellemetlen** (mn) ◊ zavaró, idegesítő, kényelmetlen, bántó, nyomasztó, élvezhetetlen, visszatetsző, rossz, dísztelen (*táj*) **Sz:** kellemetes, mint a keszőce húsvét napján; kellemes, mint karácsonykor a seggberúgás ♦ KELLEMES, JÓLESŐ
- ◊ kedvezőtlen, nyugtalanító, aggasztó, aggályos, zsenáns (*id*), zsenánt (*biz*), kínos, kényes, visszás, fonák, nemszeretem, rázós (*szleng*), szorult [helyzet], terhes, bajos, áldatlan, gázos (*szleng*), cikis (*szleng*) ♦ MEGNYUGTATÓ
- ◊ ellenszenves, visszatetsző, utálatos, kiállhatatlan, barátságtalan, mogorva ♦ MEGNYERŐ, ROKONSZENVES
- kellemetlenkedik** (ige) ◊ bosszant, alkalmatlankodik, akadékoskodik, okvetetlenkedik, ungorkodik (*táj*), piszkálódik, szekál (*biz*), szekíroz (*biz*), vegzál (*rég*), furkálódik (*táj*), nyaggat, molesztál, buzerál (*szleng*), zavar, háborgat, zaklat, nyúz, terhére van, terhel, borsot tör az orra alá, idegesít, mérgesít ♦ KEDVESKEDIK, KEDVÉBEN JÁR <VKINEK>
- ◊ [testrész, szerv]: rendetlenkedik, rosszkodik, rakoncátlankodik
- kellemetlenség** (fn) ◊ kényelmetlenség, vesződség, bosszúság, galiba, bonyodalom, nehézség, probléma, gond, szorultság, pác (*biz*), slamasztika, grimbusz (*szleng*), pech, incidens (*id*), baj, malőr (*biz*), strapáció (*táj*), mizéria (*biz*), kalamitás (*rég*)
- kellet** (ige) ◊ [kelleti magát]: kacérkodik, mórirkálja magát, riszálja magát, tetszeskedik (*rég*), kellemetzi magát (*táj*) | kéreti magát
- ◊ [árut] kínál
- kelletlen** (mn) ◊ kedvetlen, mogorva, kényszeredett, vonakodó, húzódozó, fanyalgó, fancsali, mész (*biz*), ándorodott (*táj*), nyaffadt (*táj*) | erőszakolt ♦ LELKES, ODAADÓ
- kelletlenkedik** (ige) ◊ vonakodik, húzódozik, fanyalog, ózdkodik ♦ LELKESEDIK, AJÁNLKOZIK
- kellő** (mn) ◊ szükséges, kívánatos, illő, megfelelő, alkalmas, elégséges, elegendő, kielégítő, helyes, helyénvaló ♦ FÖLÖSLEGES, ALKALMATLAN
- kelme** (fn) ◊ szövet, ruhaszövet, textil, textília, anyag, ruhaanyag, ruhánakvaló, ruháraló, hozzávaló, méteráru
- kelmefestő** (fn) ◊ ruhafestő
- kelt, költ** (ige) ◊ ébreszt, felkelt, felébreszt, felzavar, felráz, felver, felriaszt, kiugraszt az ágyból ♦ ALTAT
- ◊ előidéz, okoz, fakaszt, támaszt, indít, gerjeszt, szít, gyújt, kivált, eredményez
- ◊ kelt, kotlik, tojásokon ül, fiadzik, fészkel, kikotol (*táj*)
- keltez** (ige) ◊ datál, dátumoz
- keltezés** (fn) ◊ dátum, kelet
- kelvirág** (fn) ◊ karfiol
- kém** (fn) ◊ besúgó, spicli (*biz*), spion, hírszerző, titkos ügynök, ügynök, ágens (*rég*), felderítő, beépített ember, téгла (*biz*)
- kémcső** (fn) ◊ próbacső, epruvetta (*szak*)
- kemence** (fn) ◊ tüzelő (*rég*), kuptor (*táj*), fűtő (*táj*), gocik (*rég*), kucik (*táj*), pucik (*táj*) | kohó, huta (*szak*)
- kemény** (mn) ◊ szilárd, acélos, törhetetlen ♦ PUHA, LÁGY, RUGALMAS
- ◊ rágós, nyers, főtlen [étel] ♦ PÉPES, FÖTT
- ◊ éles, szikár
- ◊ katonás, férfias, erős, erélyes, határozott, szívós, edzett, stramm (*biz*), keménykötésű, keménytökű (*táj*), markos (*táj*) ♦ ERÉLYTELEN, PIPOGYA, ANYÁMASSZONY KATONÁJA
- ◊ könyörtelen, kíméletlen, kegyetlen, durva, kőszívű, keményszívű, szívtelen, érzéketlen, rideg, hideg | szigorú ♦ ENGEDÉKENY, SZELÍD, LÁGYSZÍVŰ
- ◊ zord, zordon, nehéz, szigorú, fáradságos ♦ KELLEMES, ENYHE
- ◊ konvertibilis (*szak*)
- ◊ dúr (*szak*) ♦ MOLL (*szak*)
- kemény** (fn) ◊ kürtő (*rég*), kamin (*rég*), füstös (*táj*), füstkieresztő (*rég*)
- keményfejű** (mn) ◊ csökönyös, konok, makacs, megátalkodott, nyakas, kemény koponyájú, vasfejű, önfejű, akaratos, hajlíthatatlan ♦ BEFOLYÁSOLHATÓ, ENGEDÉKENY, RUGALMAS
- keményít** (ige) ◊ szilárdít, edz, acéloz, durvít ♦ LÁGYÍT, PUHÍT
- keménykalap** (fn) ◊ figaró (*rég*), cilinder
- keménykezű** (mn) ◊ erőshezű, határozott, erélyes, szigorú ♦ ERÉLYTELEN, HATÁROZATLAN

keménykötésű (mn) ◇ stramm (*biz*), jó kiállítású, sportos, kisportolt, edzett, izmos, erős, robusztus, tökös (*szleng*), markos (*táj*) ◆ GYENGE, NYAMVADT

keményiség (fn) ◇ szilárdság ◆ PUHASÁG
 ◇ szívósság, kitarás, állhatatosság, erő, ellenállóképesség ◆ GYENGESEG
 ◇ szigor, szigorúság, erély, zordság, kérlelhetetlenség, könyörtelenség, ridegség, érzéketlenség ◆ LÁGYSZÍVŰSÉG, MEGÉRTÉS

kéményseprő (fn) ◇ kéménykotró (*táj*), kotró (*táj*), füstfaragó (*táj*)

kéményszívű (mn) ◇ rideg, kegyetlen, kíméletlen, könyörtelen, irgalmatlan, embertelen, inhumánus (*id*), lelketlen, érzéketlen, szívtelen, kőszívű, szőrösszívű (*biz*) ◆ LÁGYSZÍVŰ, EMBERSÉGES, IRGALMAS

kémia (fn) ◇ vegytan, vegyészet, vegytudomány (*rég*), bűztan (*szleng*), kémcsi (*szleng*), leukémia (*szleng*), vegyi (*szleng*)

kémiatanárno (fn) ◇ ciánanyó (*szleng*), klóranyó (*szleng*), lombikbébi (*szleng*), molekula (*szleng*)

kémikus (fn) ◇ vegyész

kémkedés (fn) ◇ vizsgálódás, vizslatás, fürkészás, leselkedés, szaglászás, puhatolozás, kutakodás, kutatás, nyomozás

kémkedik (ige) ◇ leselkedik, leskelődik, kutakodik, vizsgálódik, spionkodik, fürkészköz, szaglász, szimatol, nyomoz

kémlel, kémlelődik (ige) ◇ fürkészköz, vizsgál, kutat, kutakodik, puhatol, puhatolódik, puhatolozik, körülszaglász, bazsalgat (*táj*)

kemping (fn) ◇ tábor, táborhely, sátoztábor

kémszer (fn) ◇ (*szak*): reagens (*szak*), vegyszer, kémlelőszer (*rég*)

ken (ige) ◇ mázól, maszától, fen, ken-fen, kenceficél (*táj*) | fest (*rég*), meszel
 ◇ olajoz, zsíroz, vajaz
 ◇ dörszöl, dörgöl
 ◇ (*táj*): nyomkod, masszíroz
 ◇ veszteget, lepénczel, dug [kenőpénzt], jattol (*szleng*), smírol (*biz*)

kén (fn) ◇ kénkő (*rég*), sulfur (*szak*), bűdöskő (*táj*)

kendermagos (mn) ◇ tarka, foltos, pettyes, pöttyös, babos (*táj*), iromba (*táj*), irombás (*táj*)

kendő (fn) ◇ keszkenő (*rég*) | fejkendő, vállkendő, stóla, nagykendő, berliner (*táj*)
 ◇ törlóruha, törlókendő, portörló, konyharuha, edénytörló, edénykendő

kendőz (ige) ◇ leplez, palástol, titkol, takargat, álcáz, rejteget ◆ FELTÁR, LELEPLEZ, ELŐHOZ
 ◇ (*rég*): kendőzi magát, festi magát

kendőzetlen (mn) ◇ festetlen [arc]
 ◇ leplezetlen, szépítetlen, csupasz, pusztá, meztelen ◆ PALÁSTOLT, SZÉPÍTETT
 ◇ őszinte, keresetlen, nyílt ◆ HAZUG, MESTERKÉLT

kenet (fn) ◇ (*rég*): balzsam, kenőcs, krém, ír, gyógyír
 ◇ szentség | krizma (*id*)

kenetteljes (mn) ◇ kenetes, szenteskedő, ájtatos, papos

kengyelfutó (fn) ◇ futár (*rég*), hírnök, hírvívó, kurír (*rég*), gyorsfutár (*rég*)
 ◇ pajzshordozó, fegyverhordó, csatlós

kenőcs (fn) ◇ krém, kence, paszta, suvicsz (*biz*), kenőanyag, zsírozanyag, zsír (*táj*), kenet (*rég*), ír (*rég*), kenőlék (*táj*)

kenőolaj (fn) ◇ gépolaj, műszerolaj, motorolaj

kénsav (fn) ◇ vitriol, hidrogén-szulfát (*szak*)

kénye-kedve (személyragos fn) ◇ tetszése, kívánsága, akarata, önkénye

kényelem (fn) ◇ komfort (*biz*), kommoditás (*id*)

kényelmes (mn) ◇ komfortos, otthonos, lakályos, komfortábilis (*rég*) ◆ KÉNYELMETLEN, RIDEG, BARÁTSÁGTALAN
 ◇ bő, lezser
 ◇ kényelemszerető, lusta
 ◇ ráérős, tempós, lassú | komóciós (*táj*), komótos (*táj*) ◆ GYORS, SIETŐS
 ◇ nyugodt, nyugalmas, nyugodalmas, zavartalan, háborítatlan, könnyű ◆ FÁRADÁSOS, NEHÉZ

kényelmetlen (mn) ◇ célszerűtlen ◆ CÉLSZERŰ
 ◇ kellemetlen, terhes, kényes, zavaró, feszélyező, ciki (*szleng*), kínos, bosszantó, idegesítő, irritáló ◆ KELLEMESE

kenyér (fn) ◇ vekni, buci (*biz*), cipő, döfi (*biz*), deszka (*szleng*), körforgalom (*biz*), máró (*szleng*), brugó (*rég*), vekni (*biz*), miatyánkkozepe (*táj*)

◇ kenyérkereset, megélhetés

kenyérháj (fn) ◇ kenyérháj

kenyérkereset (fn) ◇ megélhetés, foglalkozás, állás, munka, keresetmód (*rég*), kenyér

kenyérkereső (mn) ◇ családfenntartó | dolgozó ◆ ELTARTOTT | NYUGDÍJAS

kenyérmorzsa (fn) ◇ kenyérmorzsalék, kenyérsurma, prézli, darabca (*táj*), hulladék

kenyérpusztító (fn) ◇ dologtalan, ingyenélő, naplopó, paniperda (*id*)

◇ (*tréf*): gyermek

kényes (mn) ◇ finnyás, finomkodó, kényeskedő, elkényeztetett, válogatós, válogató, háklis (*biz*), nyafka, paszomántos (*táj*), pinyós (*táj*), fincos (*táj*), undorodós, affekta | prüd, szemérmeskedő, szemérmeskedő, álszemérmes ◆ IGÉNYTELEN

◇ kifinomult, választékos, akkurátus, rafinált, pikákos (*táj*) **Sz:** a sajtot hámozza; azt kívánna, hogy a szart is megrágnák neki; csak a vajását eszi a kásának; nebáncsvirág a neve; nyimmel-nyámmal eszik; mindig pástétomot enne; rászokott a porcogósra; vigyáz magára, mint a selyemkendő ◆ DURVA, IGÉNYTELEN, EGYSZERŰ

◇ érzékeny, győnge, gyenge, finom, törékeny, szentitív (*szak*), csecskebecske (*táj*), mimóza, szubtilis (*id*), nyevere (*táj*) | elpuhult, férfiatlan, nőies, asszonyias ◆ ERŐS | FÉRFIAS

◇ rázós (*szleng*), csiklandós, kellemetlen, nehéz, húzós (*szleng*), súlyos, bajos, bizalmas, diszkrét, kínos, kritikus, fogas, difficilis (*id*), zsenáns (*id*), zsenánt (*biz*) ◆ KÖNNYŰ, KELLEMES

◇ büszke, rátarti, rátartós, hetyke, délceg, nyacki, nyalka (*rég*), difingós (*táj*), pincos (*táj*), pipes (*táj*), cifrálkodó, nyakavági (*táj*), peckes, begyes (*táj*) ◆ SZERÉNY, VISSZAHÚZÓDÓ

kényeskedik (ige) ◇ érzékenykedik, finnyáskodik, finnyálgodik (*táj*), finomkodik, ceremóniázik, cifrálgodik, pipeskedik (*táj*), nyápickodik, nyavalyog, pincoskodik (*táj*), pinyörög (*táj*), sleppöl (*táj*)

◇ tetszeleg, affektál (*id*), szeneveleg, pózol, büszkélkedik, pipiskedik, hetykélkedik, páváskodik, fitymálódik, negédeskedik, drágalátoskodik, nagyzol, afrangol, maználgodik (*táj*), ikereg (*táj*), rátartóskodik (*táj*), pimpónátoskodik (*táj*), kevélykedik (*táj*) **Sz:** tekeri magát, mint a fagyos barát; száját görbítgeti, herceg akar lenni; affektál, mint a pék kutyája

kényeztet (ige) ◇ ajnároz, dédelget, babusgat, becéz, tutujgat (*táj*), pátyolgat, babuskál, gedél (*táj*), alintál (*táj*), bányál (*táj*), meceget (*táj*), pityegtet (*táj*) | félrenevel **Sz:** tejbén-vajban fűroszt; tenyerén hord; még a székét is megfűjja alatta; azt se tudja, a hamuba takarja-e vagy a paraszába; lába nyomát se lépi át; úgy bánik vele, mint a hímes tojással; lehozza neki a csillagokat is az égről ◆ MELLŐZ, ELHANYAGOL

kényszer (fn) ◇ erőszak, erőltetés, nyomás, presszió, befolyás, ráerőszakolás, kénytelenítés, szorongatás, kompulzió (*id*), oktroj (*id*) | szükség, kötelem (*rég*), kényszerűség, kénytelenség, kényszerhelyzet, obligó (*rég*) ◆ SZABADSÁG, ÖNKÉNTESÉG

kényszeredett (mn) ◇ kierőszakolt, erőltetett, kikényszerített, mesterkelt, természetellenes, kelletlen, tettetett, színlelt, csinált, kényszerült, megjátzott, szertartásoskodó, felvett ◆ KÖZVETLEN, ŐSZINTE, KERESZTLEN

◇ (*táj*): fejletlen, csenevész, legyengült, elgyengült, kimerült, lesoványodott, erőtlen, bágyadt, lankadt ◆ ERŐS, FEJLETT, ÉLETREVALÓ

kényszerhelyzet (fn) ◇ kényszerűség, kénytelenség, szükség, szükséghelyzet, muszáj, szorultság, szükségkérés, kutyaszorító, slamasztika, nehézség ◆ KÖTETLENSÉG, SZABADSÁG

kényszerít (ige) ◇ erőltet, rászorít, kötelez <vmire>, rávesz, kierőszakol, rátukmál, presszionál (*id*), kénytet (*rég*), kénytelenít, kárhoztat, kényszerget (*táj*), muszájít (*táj*), oktrojál (*id*), pászogat (*táj*), szorongat, rábír, nyektet (*táj*), késztet, rávisz, sarokba szorít, terrorizál **Sz:** megkívánja tőle, mint az úrdolgát

kényszerképzet (fn) ◇ rögeszme, agyrém, megszállottság, hóbort, monománia (*szak*), obsessio (*id*), fixa idea (*id*)

◇ vesszőparipa, bogara <vkinek>

kényszermunka (fn) ◇ munkaszolgálat, rabszolgamunka, gályarabság, robot, málenkij robot (*id*), rabatt (*táj*)

kényszerű (mn) ◇ erőszakolt, megkövetelt, megszabott, kötelező, elkerülhetetlen, kikerülhetetlen, elengedhetetlen, imperatív (*id*), obligát (*id*) | szükséges, szükségszerű, elmaradhatatlan ◆ ÖNKÉNTES, ELKERÜLHETŐ

kényszerül (ige) ◇ kénytelenedik, kénytetik, kell <vkinek>, muszáj

kényszerűség (fn) ◇ szükség, szükségszerűség, szorongatottság, szorultság, muszáj, kénytelenség, kényszer, kényszerültség, kényszerhelyzet

kénytelen (mn) ◇ [állítmányként]: muszáj, köteles, szükséges, kikerülhetetlen, elkerülhetetlen

◇ (rég): kényszerű, erőltetett, szükséges, kényszeredett

kénytelen-kelletlen (hsz) ◇ akarva-akaratlan, kedvetlenül, kényszerűen, nolens volens (*id*) ◆ SZÍVESEN, ÖRÖMMEL, ÖNKÉNT

kényúr (fn) ◇ zsarnok, despota, tirannus (*rég*), diktátor, autokrata, önkényúr, kiskirály

kép (fn) ◇ arckép, portré, képmás, fotó, fotográfia, fénykép, felvétel | festmény, ikon, rajz, rajzolat, grafika, firka, ábra, illusztráció

◇ filmkocka, látvány

◇ tükrökép | hasonmás

◇ arc, arckifejezés, orca, arculat, ábrázat, ábráz (*rég*), arclat (*rég*), pofázmány (*szleng*), fizimiska (*biz*), cifferblatt (*biz*)

◇ jelkép, szimbólum, szókép, metafora (*szak*), metonímia (*id*), átvitel (*szak*)

◇ látvány, tünemény, jelenés, látomás, képzet, vízió | látszat, benyomás, külszín | emlékkép, szemlélet, elképzelés ◆ VALÓSÁG

◇ szín, jelenet

képcsó (fn) ◇ kineszkóp (*id*)

képernyő (fn) ◇ monitor

képes¹ (mn) ◇ illusztrált, szemléltető, szemléletes, figurás ◆ ILLUSZTRÁLATLAN, SZÖVEGES

◇ átvitt, képletes, allegorikus, példázatos, jelképes, jelképi, szimbolikus, metaforikus ◆ SZÓ SZERINTI

képes² (mn) ◇ alkalmas, rátermett, megfelelő, kiképzett, potens (*rég*), kvalifikált (*id*), hivatott, alkalmas, elszánt, hajlandó ◆ KÉPTELEN, ALKALMATLAN, IMPOTENS

◇ jogképes, jogosult ◆ JOGTALAN, JOGOSULATLAN

képesít (ige) ◇ jogosít, feljogosít, kvalifikál, [tudományos fokozatra vagy egyetemi magántanárságra] habilitál (*id*)

képesítés (fn) ◇ képzettség, végzettség, kvalifikáció, minősítés, szakképzettség, képesítettség, graduáció (*id*), minősítvény (*rég*), rávalóság, illetékesség, bizonyítvány, jogosultság, jogosítvány, jogosítás

képeskönyv (fn) ◇ album, ábrakötet, cífráskönyv (*rég*), illusztrált könyv, képesalbum

képeslap (fn) ◇ anziksz (*rég*), művészlap, üdvözlőlap, képes levelezőlap

◇ magazin, képes folyóirat

képesség (fn) ◇ alkalmasság, adottság, hajlam, diszpozíció (*szak*), tehetség, talentum (*rég*), rátermettség, potencia, kvalitás, készség, teljesítőképeség, kapacitás, spiritusz (*biz*) | mód, energia ◆ ALKALMATLANSÁG, TEHETSÉGTELENSÉG, IMPOTENCIA

◇ jogkör, hatáskör, illetékesség, felhatalmazás, jogosultság, jog ◆ JOGOSULATLANSÁG, ILLETÉKTELENSÉG

képest (nu) ◇ <vkihez, vmihez>: hasonlítva, viszonyítva, mérve, mérten

képez (ige) ◇ felkészít, nevel, tanít, betanít, oktat, okosít, iskoláz, instruál (*id*), művel, fejleszt, mivel (*rég*), palléroz (*vál*), tökéletesít, kvalifikál, finomít, edz, gyakoroltat

◇ alakít, alkot, létrehoz, formál, formáz, elkészít, kialakít, teremt, csinál, szerkeszt, mintáz, megmintáz ◆ ELPUSZTÍT, ROMBOL, TÖNKRETESZ

◇ (rég): ábrázol | példáz

képerkeret (fn) ◇ ráma, keret

képlékeny (mn) ◇ gyúrható, alakítható, formálható, formázható, mintázható, idomítható, plasztikus, fogékony ◆ MEREV, RIDEG

képlet (fn) ◇ (rég): kép, ábra, alak, alakzat, mintázat, forma, séma

◇ alakulat, képződmény

◇ formula

◇ (rég): csillagkép, csillagzat

képletes (mn) ◇ allegorikus, jelképes, szimbolikus, tropikus (*szak*), képes, átvitt, példázatos, parabolikus (*id*), névleges, metaforikus | képzeletbeli, költött, állítólagos, fiktív

◇ sematikus, figurás, vázlatos, vázlatrajzos, táblázatos ◆ VALÓS, EREDETI

képmagnó (fn) ◇ videó, videomagnó, képrögzítő, képfelvevő, videorekorder, videoplayer (*id*)

képmás (fn) ◇ arcmás, arckép, portré, imágó

◇ alteregó (*id*), tükrökép, ellenkép, alakmás, hasonmás

◇ (rég): példa, minta, jelkép

képmutatás (fn) ◇ alakoskodás, alakosság, színlelés, színeskedés, színjátszás, tettetés, megjátszás, álarcoskodás, álorka, álozás, tetszelgés, mesterkélttség, szemforgatás, szenteskedés (*pej*), álszenteskedés, kétszínűsködés, kétszínűség, hipokrizis (*id*), farizeizmus (*id*) ◆ NYÍLTSAĞ, EGYENESSÉG, ŐSZINTESÉG

képmutató (mm) ◇ alakos, alakoskodó, színlelő, színlelt, színeskedő (*rég*), színmutató (*rég*), tettető, megjátszott, komédiás, komédiázó, szemforgató, szenteskedő, kegyeskedő, álszent, álszenteskedő, álbuzgó, ájtatos, alázatokodó, keneteljes, sunyi, kétszínű, kétkulacos, köpönyegforgató, hipokrita, farizeus, álnok, hazug **Sz:** bort iszik, vizet prédikál; más a képe, más a lépe; szentfázék, csak a füle kormos ◆ ŐSZINTE, NYÍLT, EGYENES

képtár (fn) ◇ galéria, képcsarnok, képterem (*rég*), kiállítóterem, műcsarnok, pinakotéka (*id*), képzőművészeti múzeum

◇ képgyűjtemény, képarchívum, műgyűjtemény, műtárlat, képkiállítás

képtelen I. (mn) ◇ alkalmatlan, gyenge, inadekvát (*id*) ◆ KÉPES, ALKALMAS, MEGFELELŐ

◇ hihetetlen, lehetetlen, abszurd, badar, illuzórikus, esztelen, fonák, érthetetlen, bizarr, groteszk, fura, értelmetlen, valószínűtlen, irracionális, képzeletbeli, kétségbevonható, felfoghatatlan, kivitelezhetetlen, keresztülvihetetlen, elképzelhetetlen, megvalósíthatatlan ◆ HIHETŐ, LEHETSÉGES, ÉSSZERŰ

◇ (*rég*): idomtalan, formátlan, iszonyú, iszonyatos, csúnya ◆ FORMÁS

képtelen II. (hsz) ◇ bődületes, iszonyú, fantasztikus, óriási

képtelenség (fn) ◇ alkalmatlanság, inkapacitás (*id*), tehetetlenség ◆ ALKALMASSÁG, KAPACITÁS

◇ lehetetlenség, értelmetlenség, érthetlenség, nonszensz (*biz*), abszurdum, oktalanág, nevetségesség, hihetlenség, zagyvaság, badarság, ostobaság, bolondság, számaráság, hülyeség, marhaság (*biz*), csacsóság | ellentmondás, paradoxon **Sz:** fából vaskarika; lehetetlen, mint gúzzsal tormát ásni

◇ (*rég*): idomtalanág, formátlanág

képviselet (ige) ◇ eljár, megvéd, védelmez, fellép, támogat, felkarol, megóv, megoldalmaz

◇ helyettesít, pótol, beugrik

◇ megtestesít, jelent, kifejez, reprezentál, megjelenít, mutat, ábrázol, feltüntet, szemléltet, jelképez

képviselet (fn) ◇ mandátum (*szak*), megbízás, küldetés, követség, misszió, reprezentáció (*id*), helyettesítés | támogatás, pártolás, védelem, gyám, oltalom

◇ (*rég*): delegáció, küldöttség

◇ kirendeltség, fiók

képviseelő I. (mn) ◇ reprezentáló (*id*)

képviseelő II. (fn) ◇ honatya, városlatya, törvényhozó, szenátor, reprezentáns, felhatalmazott, deputátus (*id*), mandatárius (*id*), aplegátus (*id*), követ, küldött, kiküldött, exponens, delegátus (*id*), szószóló, szóvivő, közvetítő, közbenjáró, prókátor (*rég*), ügyvivő, megbízott

képviseelőház (fn) ◇ alsóház, alsótábla, parlament, kamara

képzavar (fn) ◇ katakrézis (*szak*)

képzal (ige) ◇ gondol, elgondol, hisz, sejt, gyanít, gyanakszik, gyanakodik, vél, vélekedik, vélelmez (*rég*), feltételez, posztulál (*szak*)

◇ beleképzel, elképzel, képzeleg, álmodik, álmodozik, fantáziál, ábrándozik | felidéz

képzelet (fn) ◇ fantázia, álomvilág, képzelem (*rég*), képzelőerő, képzelőtehetség, képzelődés, lelemény, képzet, ábránd, imagináció (*id*), kitaláció, ábrándozás, látomás, agyszülemény, elmeszülemény (*pej*) | beképzelés ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

◇ elgondolás, gondolat, vélekedés

képzeletbeli (mn) ◇ elképzelt, képzelt, képzeleti, kitalált, mesebeli, mesés, megálmodott, elgondolt, a fantázia szülte, a képzelet szülte, irreális, képletes, költött, imaginárius (*id*), fiktív, illuzórikus, fantasztikus, föltett, föltételezett ◆ VALÓDI, TÉNYLEGES, REALIS

képzelődés (fn) ◇ ábrándozás, álmodozás, merengés, fantáziálás, kitalálás, hallucinálás (*id*) ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

◇ képzelet, káprázat, ábránd, látomás, vízió, álom, tünemény, légvár, fantázia, fikció, agyszülemény, elmeszülemény, kitaláció, imagináció (*id*), hallucináció, fantazmagória, képzelgés, preszuppozíció

képzelődik (ige) ◇ álmodozik, ábrándozik, fantáziál, képzeleg, képzel, képzelősködik (*táj*), hallucinál (*id*), rémeket lát, preszupponál (*id*), prezumál (*id*), gondolicskálódik (*táj*), eltűnődik, elmereng

képzelőerő (fn) ◇ fantázia, képzelet, képzelőtehetség, imagináció (*id*) ◆ FANTÁZIÁTLANSÁG

képzés (fn) ◇ formálás, alakítás

◇ oktatás, nevelés, tanítás | betanítás, idomítás, gyakorlat, edzés, tréning

képzet (fn) ◇ elképzelés, elgondolás, gondolat, idea, északép (*rég*), érzés, észlelés

◇ (rég): kép, képlet, képzelet

képzetlen (mn) ◇ iskolázatlan, tájékozatlan, tanulatlan, tudatlan, műveletlen, szakképzetlen, dilettáns, pallérozatlan, kulturálatlan, analfabéta | ügyetlen, alkalmatlan, járatlan, tapasztalatlan ◆ KÉPZETT, TANULT, ISKOLÁZOTT

képzett (mn) ◇ tanult, iskolázott, művelt, kiművelt, mívelt (rég), kulturált, kiképzett, szakképzett, szakavatott, képesített, felkészült ◆ ISKOLÁZATLAN, TANULATLAN, SZAKKÉPZETLEN

◇ jártas, gyakorlott, tapasztalt, tájékozott, hozzáértő, alkalmas, hivatásos ◆ KONTÁR, AMATŐR, DILETTÁNS

◇ formált, alakított | származtatott, képzős

képzettség (fn) ◇ végzettség, kiképzés, felkészültség, készség, erudíció (id), műveltség, tudás, jártasság, tanultság, kvalifikáció, szakképzettség, képesítés, gyakorlat, szakavatottság, szakértelem ◆ KÉPZETLENSÉG, TANULATLANSÁG, JÁRATLANSÁG

képző I. (mn) ◇ kialakító, formáló

képző II. (fn) ◇ szuffixum (szak), formáns (szak)

◇ (biz): tanítóképző, preparandia (rég) | szeminárium (rég)

képződik (ige) ◇ alakul, létrejön, lesz, létesül, szerveződik, keletkezik, támad, kerekedik, terem, képzik (táj), formálódik, összetevődik ◆ PUSZTUL, SORVAD

képződmény (fn) ◇ alakulat, képlet, formáció (szak), alakzat, képződés

kér (ige) ◇ kíván, könyörög, kunyerál, pitizik, instál (rég), kérlel, rimáncodik, esdekel, esd, esedezik, eseng (vál) ◆ KAP

◇ felszólít, felhív, figyelmeztet | felkér, megkér

◇ hívat, hozat, rendel ◆ LEMOND

◇ kérvényez, kérelmez, igényel, folyamodik, apellál (rég), petíciózik (vál), instanciázik (táj)

kerámia (fn) ◇ fajansz (id), majolika (id), agyagáru, fazekasáru, mázas cserép, cserép (táj)

◇ agyagipar, agyagművesség, fazekasság, fazekasmesterség, keramika

kérd (ige) ◇ kérdez, tudakol, érdeklődik, firtat, faggat, puhatolódik ◆ FELEL, VÁLASZOL

kérdés (fn) ◇ tudakozódás, érdeklődés, informálódás, kérdezés, kérdésföltéves, interpelláció (id) ◆ VÁLASZ, FELELET, REPLIKA

◇ probléma, feladvány, rejtély, rejtvény, titok, talány | vitapont ◆ MEGOLDÁS | FELELET

◇ tárgy, téma

kérdéses (mn) ◇ kétséges, bizonytalan, vitatható, kérdőjeles, megkérdőjelezhető, problematikus, kétes, eldöntetlen, megoldatlan, megfejtetlen, ismeretlen | ingatag, félremagyarázható, pontatlan ◆ EGYÉRTELMŰ, BIZTOS, NYILVÁNVALÓ

◇ említett, tárgyalat, szóban forgó

kérdez (ige) ◇ tudakol, tudakozódik, tudakozik (táj), tudakolódik, érdeklődik, puhatol, kérdezősködik, firtat, kérd, kérdezzet, cenzeál (id), informálódik, faggat, nyaggat, vallat ◆ FELEL, VÁLASZOL, TÁJÉKOZTAT

kérdezzet (ige) ◇ faggat, kérdezősködik, tudakozódik, tudakol, puhatolódik, tapogatózik, firtat, üz-füz (táj), feszeget, érdeklődik, firtogat (táj), vatat (táj) ◆ FELELGET, VÁLASZOLGAT

kérdezősködik (ige) ◇ kérdez, kérdezzet, kérdedzskedik (táj), érdeklődik, informálódik, tudakozódik, tudakol, tudakolódik, megtudakoz, kíváncsiskodik, kurkász (táj), horgászódik (rég), értekeződik, puhatolódik, faggatózik, puhatolódik, vizsgálódik, kémlelődik, tapogatózik, nyomozgat ◆ FELEL, VÁLASZOL

kérdő (mn) ◇ kutató, vizsgáló, firtató, érdeklődő | interrogatív (szak) ◆ FELELŐ, VÁLASZOLÓ | KIJELENTŐ (SZAK)

kérdőív (fn) ◇ űrlap, kérdőlap, blanketta (id)

kéreg (fn) ◇ külszín, borítás, burkolat, bevonat, burok, héj, védőburok, haj (táj), felszín, huzat, hántolék (táj), hám, takaró, hártya, cortex (id)

kéreget (ige) ◇ koldul, kércsél, kunyerál, tarhál (szleng), kéreget (táj), kércsél (táj), kolduskodik, rimáncodik, tányéroz, házal, kilincsel, kápsál (táj), kuncsorog, kunyizik (biz), darizik (szleng), lejmol (szleng), mangázik (szleng) ◆ ADAKOZIK, AD, ALAMIZSNÁLKODIK

kéregető (mn és fn) ◇ alamizsnás, koldus, kolduló, somfordi (táj), sunda, tarháló (szleng), pumpoló (szleng), tarhás (szleng), lejmoló (szleng) ◆ ADAKOZÓ, GAZDAG, VAGYONOS

kéregvasút (fn) ◇ földalatti

kerek (mn) ◇ kerekecske, kör alakú, lekerekített, kikerekített, kerekded, gördülékeny ◆ SZÖGLETES, EGYENES

◇ gömbölyű, gömbölyded, összegömbölyödött, golyóforma, hagyma alakú | párnás, telt, puha ◆ SZÖGLETES | CSONTOS, SOVÁNY

◇ (*szak*): ajakkerekítéses, labiális (*id*), labializált (*id*) ◆ AJAKRÉSES, ILLABIÁLIS

◇ arányos, szabályos, határozott, formás, tetszetős | egész, teljes, ép, hiánytalan, abszolút (*id*), befejezett, elkészült, tökéletes ◆ ARÁNYTALAN | CSONKA, HIÁNYOS

◇ nyílt, kategorikus (*id*), őszinte, szókimondó, igazmondó, egyenes ◆ KÖNTÖRFALAZÓ

kerékagy (fn) ◇ kerékfej

kerekded (mn) ◇ gömbölyded, gömbölyű, legömbölyített, kikerekített, ovális, tojásdad ◆ SZÖGLETES, SARKOS

◇ arányos, szabályos ◆ ARÁNYTALAN, SZABÁLYTALAN

kerekedik¹ (ige) ◇ csucsorodik, csücsörödik

◇ hízik, gömbölyödik, terebélyesedik ◆ FOGY, LEAD, ASZIK

◇ kialakul, befejeződik, tökéletesedik ◆ ROMLIK, TÖNKREMEGY, SORVAD

kerekedik² (ige) ◇ keletkezik, kél, támad, megalakul, létrejön, létesül, képződik, terem, születik, készül, kezdődik | ered, származik ◆ MEGSZÜNIK, BEFEJEZŐDIK, VÉGET ÉR

kereken (hsz) ◇ nyíltan, magyarul, áperte (*rég*), őszintén, nyersen, határozottan, kerek perccel, egyenesen, kifejezetten, becsületesen, kendőzetlenül, világosan, tisztán, direkt, apodiktikusan (*id*), bátran, kategorikusan (*id*), feketén-fehéren, félreérthetetlenül, szókimondóan ◆ HATÁROZATLANUL, BÁTORTALANUL, KERTELVE

kerekes (fn) ◇ (*rég*): kerékgyártó, kerékács (*rég*), kollár (*táj*), bogárné

kerেকেzik (ige) ◇ kerékpározik, biciklizik, bringázik (*biz*), teker, pedálozik, tapos, cangázik (*biz*)

◇ karikázik

kerékgyártó (fn) ◇ bogárné, kollár (*táj*), kerékács (*rég*), kerekes, kocsigyártó (*rég*)

kerékít (ige) ◇ gombolyít, gömbölyít, görbít, (*vál*), [száját] csücsörít

◇ rögtönöz, improvizál

◇ [számot]: kipótol, kikerekít, felkerékít

kerékkötő (fn) ◇ gát, akadály ◆ ELŐMOZDÍTÓ, SEGÍTŐ

◇ (*táj*): keréktalp, féksaru, csúszóvas, torlasz, fék | keréklánc

kerékpár (fn) ◇ bicikli, bicaj (*szleng*), bringa (*szleng*), drótszámár (*táj*), csőszámár (*szleng*), vasparipa (*táj*), velocipéd (*rég*), fenekarika (*táj*), canga (*szleng*), gyorskerék (*táj*), hideglő (*tréf*), ördögkerék (*tréf*), pléhkecske (*szleng*) | tandem, tricikli, kvadruplett (*rég*)

kerékpáros (fn) ◇ biciklis, biciklista, bicajos (*biz*), bringás (*szleng*), velocipédista (*rég*), cangás (*szleng*)

kerékpározik (ige) ◇ biciklizik, karikázik, kerekezik (*biz*), pedálozik (*biz*), tapossa a pedált, teker (*biz*), bicajozik (*biz*), cangázik (*szleng*), bringázik (*biz*)

kerékpártömítő (fn) ◇ kerékpárbelső, belső, bicikligumi (*biz*)

kerékvágás (fn) ◇ keréknyom, nyom, kerékróna, szekérfolyó, kocsinyom, barázda, csapás (*táj*), csapa (*táj*)

kérelem (fn) ◇ kérvény, beadvány, folyamodvány, kereset, követelés, petíció, instancia (*id*), instálás (*rég*), igénylés

◇ kérés, óhaj, kívánság, kívánat, esedezés, könyörgés | vág

kérelmez (ige) ◇ kérvényez, folyamodik, pályázik, instanciázik (*rég*), szollicitál (*rég*), peticionál (*rég*)

kerengő (fn) ◇ kreuzgang (*id*) | folyosó, körfolyosó, keresztfolyosó

keréplő (fn) ◇ keréplő, kelep, csörgettyű (*táj*), pörgettyű (*táj*), zörgettyű (*táj*), csettentyű (*táj*), csörgető (*táj*), sistrum (*id*)

◇ (*tréf*): kelepelő, fecsegő [száj]

keres (ige) ◇ kutat, keresgél, keresget, nyomoz, kereskedik (*táj*), fürkész, böngész, kutakodik, tűvé tesz, kotor (*táj*), fitet (*táj*) ◆ TALÁL, LEL

◇ hajszol, felhajt, jár <vmi után>, hajkurász, vizslat, kajtat, csapáz (*táj*) | tudakozódik, érdeklődik | köröz, kurrentál (*rég*)

◇ jövedelmet kap, haszonhoz jut, nyer, profitál (*id*), visz haza, vág zsebre, leakaszt (*szleng*), legombol (*szleng*), leszakít (*szleng*)

kérés (fn) ◇ kérelem, kérvény, folyamodvány, beadvány, kereset, instancia (*id*), petíció | kérdés, tudakozódás

◇ óhaj, kívánság, esedezés, esengés (*vál*), könyörgés, kunyerálás, rimánkodás, instálás (*rég*)

keresés (fn) ◇ nyomozás, kutatás, keresgélés, utánajárás, fürkészás, felderítés, tudakolás | hajtság, hajszolás, üzés, üldözés, kergetés ◆ MEGTALÁLÁS, FELFEDEZÉS, MEGLELÉS

kereset (fn) ◇ pénz, díjazás, zsold, lé (*szleng*), zsozsó (*szleng*), fizetés, fizetség, bér, munkabér, jövedelem, javadalmazás, járandóság, illetmény, illeték, keresmény (*rég*), szerzemény, tiszteletdíj, honorárium, munkadíj, vagyon (*rég*) | nyereség, hozadék, bevétel

◇ foglalkozás, megélhetés, kenyérkereset, kenyér, mesterség, hivatás, egzisztencia (*id*), életfenntartás | üzlet

◇ beadvány, követelés, kérelem, vád, vádolás, panasz, per, pör, pereskedés, perbe fogás, instancia (*id*), rekvizíció (*id*), feljelentés, perirat, ügy, petíció

◇ (*rég*): keresnivaló

keresetlen (mn) ◇ egyszerű, természetes, hamisítatlan, mesterkéletlen, kendőzetlen, őszinte, palástolatlan, spontán, ösztönös, közvetlen, nyílt, akaratlan, cifrázatlan, önkéntelen, hevenyészett, díszítetlen, nyers, szókimondó, natív (*szak*), valódi, ősi, eredeti, naiv ◆ MESTERKÉLT, SZÍNLELT, TERMÉSZETELLENES

keresett (mn) ◇ kapós (*biz*), kelendő, kurrens, közkedvelt, közkeletű | felkapott (*biz*), divatos, látogatott, frekvenciát ◆ ISMERETLEN

◇ mesterkél, cikornyás, ékesített, cicomás, dagályos, finomkodó, affektált, túlfinomult, erőltetett, színlelt, kiszámított, mondvasinált, modoros, pózoló, megjátszott, csinált ◆ KERESETLEN, TERMÉSZETES, SPONTÁN

◇ megszolgált, megkeresett, összekeresett

keresgél (ige) ◇ kutat, kutakodik, guberál (*biz*), böngész, turkál, bogarász, motozgat, matat, búvárol, kajtárkodik, kotorász, bilingel (*táj*), kajtat (*táj*), kotoz (*táj*) | nyomoz ◆ MEGTALÁL, FELFEDEZ, RÁLEL

kereskedelem (fn) ◇ kereskedés, kereskedőség

◇ áruforgalom, árucseré, csereüzlet, üzlet, ügylet, csereforgalom, adásvétel, üzletelés (*biz*), biznisz (*id*)

kereskedelmi (mn) ◇ üzleti, üzletszerű, merkantilis (*id*), kommerciális (*id*)

◇ áruszállító [hajó]

kereskedés (fn) ◇ kereskedelem, tőzs (*rég*), tőzslet (*rég*), szatócság (*rég*), tőzsérkedés, kalmárkodás, kupeckodás, cserebere, elcserélés, adás-vevés, adásvétel, értékesítés, kufárkodás, üzérkedés, árucseré, csereüzlet, csereforgalom

◇ üzlet, bolt, áruda, áruház, bodega, butik, pavilon | kimérés

kereskedik (ige) ◇ ad-vesz, üzletel, árul, árusít, áruskodik (*táj*), kalmárkodik, kufárkodik (*rég*), kupeckedik, bellérkedik, seffel (*pej*), üzérkedik, csereberél, cserél, tőzsérkedik, negociál (*rég*)

◇ (*rég*): keres, kutat, keresgél

kereskedő (fn) ◇ üzletember, nagykereskedő

◇ kiskereskedő, viszonteladó, kalmár, boltos, kufár, nepper, kupec, tőzsér (*rég*), kofa, szatócs (*rég*), vásáros, vándorkereskedő, házaló, árucserélő, liferáns (*id*), üzér ◆ VEVŐ, VÁSÁRLÓ

◇ elárusító, árus, eladó | üzletkötő

keresnivaló (fn) ◇ feladat, ügy, dolog, teendő

kereső I. (mn) ◇ fürkésző, figyelő, kutató, vizsgálódó, kutató-fiteti (*táj*), kutakodó (*táj*) | válogató, szelektáló

◇ foglalkoztatott, pénzkereső ◆ MUNKANÉLKÜLI

kereső II. (fn) ◇ tárgymutató, névmutató, katalógus, jegyzék

kérész (fn) ◇ tiszavirág

kérészéletű (mn) ◇ tiszavirág-életű, mulékony, mulandó, ideiglenes, tűnő, elmúló, efemer (*id*), röpke, ellilánó, tovatűnő, rövid ◆ MARADANDÓ, TARTÓS, ÖRÖK

kereszt (fn) ◇ feszület, krucifix (*id*), crux (*id*), keresztfa

◇ sírfa (*rég*), sírkereszt, fejfa, síremlék

◇ keresztthalál

◇ (*biz*): keresztszülő | keresztapa | keresztanya

◇ teher, szenvedés, megpróbáltatás, kín, baj

◇ (*szak*): felemelőjel, diesis (*id*)

◇ gabonakereszt, kalangya (*táj*)

keresztanya (fn) ◇ komaasszony, kereszt (*biz*), keresztmama, keresztke (*biz*), tatámasszony (*táj*) ◆ KERESZTAPA

keresztapa (fn) ◇ koma (*táj*), kereszt (*biz*), sponsor fidei (*id*), keresztpapa, tatámuram (*táj*) ◆
KERESZTANYA

keresztbe (hsz) ◇ átlósan, ferdén, haránt, rézsút, rézsútosan, keresztirányba, szembe, átellenben ◆
HOSSZÁBAN

keresztcsont (fn) ◇ kereszttájék, sacrum (*id*)

keresztel (ige) ◇ elnevez, nevet ad

◇ [bort]: pancsol, hígít, hamisít, vizez

keresztelő (fn) ◇ keresztelés, megkeresztelés

◇ paszita (*táj*), keresztelői lakoma

keresztény (mn) ◇ keresztényen, Krisztus-hívő | goj (*pej*) | ebhitű (*pej*), kutyahitű, gyaur

◇ keresztényi, keresztényi

keresztéz (ige) ◇ metsz, átszel, kettészél, keresztülmegy ◆ MEGKERÜL, KIKERÜL

◇ [keresztelik egymást]: elkerülik egymást

◇ akadályoz, lassít, hátráltat, meghíúsít, meggátol, kontrakárooz (*rég*), megfêkez, blokkol, tönkretesz, kijátszik, megállít, megelőz, elzár ◆ MEGSEGÍT, TÁMOGAT, PÁRTOL

◇ nemesít, párosít, pároztat, hibridizál (*id*), basztardizál (*szak*)

keresztelés (fn) ◇ keresztteződés, átszelés, átlépés, metszés ◆ KIKERÜLÉS, MEGKERÜLÉS, ELKERÜLÉS

◇ akadályozás, meghíúsítás, gátolás, feltartóztatás, korlátozás, késleltetés, hátráltatás, lassítás ◆ SEGÍTSÉG, TÁMOGATÁS, PÁRTOLÁS

◇ párosítás, pároztatás, hibridizáció (*id*), nemesítés

keresztteződés (fn) ◇ útkeresztteződés, keresztút, általút (*rég*)

◇ találkozás, csatlakozás ◆ SZÉTVÁLÁS, TÁVOLODÁS

◇ fajkeveredés, hibridizáció (*id*)

keresztfa (fn) ◇ keresztgerenda, kapocsfá, létrafok, csatlófa

◇ kereszt, krucifix (*id*), crux (*id*), feszület | sírkereszt, sirfa, fejfa

◇ kolonc, kölönc (*táj*), teher

keresztfűrész (fn) ◇ ágfűrész, nyesőfűrész, hasábfűrész

keresztkérdés (fn) ◇ ellenkérdés, ellenőrző kérdés

keresztmetszet (fn) ◇ harántmetszet, profil, keresztoszelvény | átméret (*táj*), szabványszelvény, oldalrajz

◇ áttekintés

keresztnév (fn) ◇ utónév, személynév | bérmakeresztnév ◆ CSALÁDNÉV, VEZETÉKNÉV

keresztülő (fn) ◇ kereszt (*biz*), keresztapa, keresztpapa (*biz*), koma (*táj*), keresztkoma (*táj*) | keresztanya, keresztmama (*biz*), komaasszony (*táj*)

keresztút (fn) ◇ útkeresztteződés, útkeresztzés, általút (*rég*) | válaszút

◇ via crucis (*id*), kálvária, kálváriajárás, keresztjárás, hányattatás

keresztutca (fn) ◇ köz, közle (*táj*)

keresztül (nu) ◇ át, keresztben, haránt, rézsút, rézsútosan, keresztül-kasul, kasul (*táj*), keresztülében (*táj*), keresztülfelé (*táj*) ◆ MENTÉN, MELLETT, HOSSZÁBAN

◇ útján, révén, segítségével, által

keresztülhúz (ige) ◇ végighúz | átjuttat, átdug, átfűz, áthúz

◇ áthúz, kihúz, töröl, megsemmisít

◇ meghíúsít, tönkretesz, hátráltat, akadályoz, megtorpedóz (*biz*), meggátol ◆ HELYREHOZ, KIJAVÍT, SEGÍT

◇ átvonul, áthúz

keresztüljut (ige) ◇ átjut, túljut, áthatol, átjön, átcsúszik | átvergődik ◆ ELAKAD, MEGREKED

keresztül-kasul (hsz) ◇ összevissza, ide-oda, keresztbe-kasba (*táj*), keresztül-által (*táj*) ◆ RENDBEN, RENDEZETLEN

keresztülmegy (ige) ◇ végigmegy, átjut, átvonul, áthalad, végighalad, átkel, átvág, átjön, átmegy, továbbjut

◇ átfürödik, áthatol, keresztülhatol, átfér, keresztülfél ◆ MEGAKAD, MEGREKED

◇ átível, átszel

◇ <vkin>: elgázol, elüt

◇ túljut, kibír, kiáll, végigcsinál, megél, átél, elszenved, elvisel, eltűr, átesik ◆ BELEBUKIK

keresztülnéz (ige) ◇ áttekint, átnéz

◇ semmibe vesz, mellőz, levegőnek néz ◆ FELNÉZ <VKIRE>, BECSÜL

keresztülvihetetlen (mn) ◇ lehetetlen, megvalósíthatatlan, kivihetetlen, kivitelezhetetlen, teljesíthetetlen, irreális, abszurd, képtelen ◆ LEHETSÉGES, KERESZTÜLVIHETŐ, ÉLETKÉPES

keresztülvihető (mn) ◇ véghezvihető, megvalósítható, végrehajtható, kivihető, kivitelezhető, életrevaló, teljesíthető, lehetséges, használható, elképzelhető, ésszerű, járható, életképes, reális ◆ KERESZTÜLVIHETETLEN, LEHETETLEN, MEGVALÓSÍTHATATLAN

keresztülvisz (ige) ◇ átszállít, átcipel, áthord, átvisz

◇ keresztülvezet, átvezet, átmegegy, kivisz

◇ elintéz, elér, kieszközöl, véghezvisz, megvalósít, kivív, teljesít, megcsinál, kivitelez, végrehajt, keresztülkerít (*táj*), foganatosít, realizál, érvényesít | keresztülhajt, keresztülleröltet, kikényszerít, kiharcol, kiver ◆ MEGBUKIK, FELSÜL, VESZÍT

keret (fn) ◇ ráma, foglalát, foglalvány, tok

◇ szegély, vonal

◇ háttér, környezet, körítés, milió, atmoszféra, aura (*id*), kör | helyzet, körülmény

◇ kerettörténet

◇ létszám | állomány, káder

◇ fedezet, összeg, pénzösszeg

◇ korlát | kötöttség

kéret (ige) ◇ hívat, magához parancsol, berendel, beidéz, becítál

keretéz (ige) ◇ rámáz, keretbe foglal, karimáz | paszpartúz (*id*)

◇ körülvesz, szegélyez, övez, határol, elhatárol

kéretlen I. (mn) ◇ hívatlan, felesleges, nemkívánatos, váratlan ◆ FELKÉRT, VÁRVA VÁRT, MEGHÍVOTT

kéretlen II. (hsz) ◇ kéretlenül, hívatlanul | önként

kerevet (fn) ◇ heverő, pamlag, ottomán (*rég*), szófa (*rég*), sezlon, kanapé, dívány, hencser (*táj*) | ágyszék, párnaszék (*rég*)

kerge (mn) ◇ megkergült, karga (*táj*), kergeteges (*táj*), megtekeredett, szédült, hibbant, dilinyós (*biz*), esztelen, eszeveszett, bolond, féleszü, veszett, örült | bolondos, hebeburgya, szeles, szeleburdi, kótyagos, bódult, kába, hóbortos, kelekótya, megfontolatlan ◆ NORMÁLIS, MEGBÍZHATÓ, MEGFONTOLT

kérges (mn) ◇ kérgeszerű, héjas, háncsos, hántolatlan, fás, faféle ◆ HÁNTOLT

◇ megkérgesedett, megvastagodott, megkeményedett, érdes, durva, bütykös, repedezett, repedékes (*táj*), cserepes, cserzett, kicserződött, kidolgozott, rapancos (*táj*), ripacsos (*táj*), callosus (*id*) ◆ SIMA, PUHA, BÁRSONYOS

◇ darabos, faragatlan, primitív, goromba, nyers, eldurvult, érzéketlen, kegyetlen ◆ ÉRZÉKENY, EGYÜTTÉRZŐ, FINOM

kerget (ige) ◇ üz, üzöbe vesz, üldöz, hajt, hajszol, hajhász, hajkurász, zavar, zargat (*biz*), hesseget, bolygat, megszalaszt, futamít (*rég*), kénytet (*táj*), kurgat (*táj*), kajtat <vki után> (*táj*), fut <vki, vmi után>

◇ kényszerít <vhova>

◇ követ

kergetődzik, kergetőzik (ige) ◇ fogócskázik

kering (ige) ◇ kereng, köröz, forog, pörög, körbejár, körbemegy, cirkalmaz | keringőzik, táncol ◆ ÁLL

◇ cirkulál, örvénylik, áramlik, folyik, hőmpölyög | kavarog

◇ kóvályog, keringél (*táj*), bolyong, kószál, csatangol, ödöng, lődörög, ögyeleg, ténfereg, kódorog, kóborol, járkál, mászkál, császál, kujtorog

keringő I. (mn) ◇ forgó, körforgó, pörgő

keringő II. (fn) ◇ valcer (*rég*), boszton (*rég*)

kerít (ige) ◇ körülfog, körülvesz, gyepüz, karóz, rácsoz, karít (*táj*), kertel, sövényel, sövényez, rekeszel

◇ szegélyez, határol, korlátol

◇ (*táj*): kört alkot

◇ (*táj*): terít, borít

◇ felhajt, felhajhász (*táj*), felhajszol (*biz*), szerez, előteremt, kaparint | lop, rabol, elemel ◆ ELVESZÍT

kerítés (fn) ◇ körbevévés, rácsozás, karózás, kikaparintás, kertelés

◇ lésza (*táj*), árkolat (*rég*), gyepű (*táj*), karvas, fal, sövény, élősvény, sövényfal, sövényezet (*rég*), korlát, palánk, kertelet (*rég*)

◇ megszerzés | lopás, orozás (*rég*), rablás

◇ kerítőhalászat

◇ leánykereskedés, leánykereskedelem | közvetítés

kérekedik (ige) ◇ dicsekszik, dicsekedik, büszkélkedik, hengec, felvág, hetvenkedik, hivalkodik, legénykedik, kevélykedik, szájhósködik, háryjánoskodik, nagyzol, pöffeszkedik, fennhéjáz, anzágol (*biz*), gangoskodik (*táj*), hányakodik (*táj*), happog (*táj*), híreskedik (*táj*), begyeskedik (*táj*), páváskodik ◆ SZERÉNYKEDIK, ALÁZATOSKODIK

kérel (ige) ◇ kér, kérel (*táj*), kérelget (*táj*), noszogat, unszol, instál (*rég*), rimánkodik, könyörög, fohászkodik, eseng, esd, esedezik, ácsingol, ácsingózik (*biz*)

◇ (*rég*): engesztel, csillapít, enyhít, vigasztal

kérelhetetlen (mn) ◇ hajthatatlan, engesztelhetetlen, könyörtelen, kibékíthetetlen, kiméletlen, tántoríthatatlan, irgalmatlan, rendíthetetlen, megingathatatlan, kegyetlen, rigorózus (*id*), intranzigens (*id*), konok, makacs, önfejű, csökönyös, nyakas, hajlíthatatlan ◆ IRGALMAS, ENGEDÉKENY, KÖNYÖRÜLETES

kéző I. (mn) ◇ közbenjáró, folyamodó, kérelmező, esdeklő, esedező, könyörgő, kérlelő, esengő, kéregető

kéző II. (fn) ◇ udvarló, leánykéző, házasulandó, gyűrűs, vőlegényjelölt

kérődzik (ige) ◇ rágódik, rág, rágcvál, rágicsál, nyámmog, csócsál (*táj*), kérődik (*táj*), kérődzködik (*táj*), emészt, bőfög (*rég*)

◇ <vmin>: ismétel, emleget, átgondol, töpreng, megemészt, elmélkedik, tűnődik, mereng, megfontol, elmélázik, mérleget, latolgat, gondolkodik, fontolóra vesz, tanakodik

kert (fn) ◇ park, díszkert

◇ udvar, telek

◇ háztáji

kertel¹ (ige) ◇ köntörfalaz, köntörfarol (*táj*), köntörfaroz (*táj*), hímez-hámoz, ötöl-hatol, mellébeszél, kerülget, csűr-csavar, taktikázik, kitér, kibúvót keres, elhomályosít, eltitkol

kertel² (ige) ◇ (*táj*): sövényel, kerít, elkerít, bekerít, paláncol (*rég*), környöz (*rég*)

kertész (fn) ◇ kertépítő, kertművelő (*rég*)

kertészet (fn) ◇ kertművelés, hortikultúra (*id*), kertépítés

kertváros (fn) ◇ parkváros, előváros

kerub (fn) ◇ angyal, szeráf, arkangyal, főangyal ◆ ÖRDÖG, SÁTÁN

kerül (ige) ◇ elcsámborog, vargabetűt csinál, vargakanyart tesz, kitér, kerülőt tesz, kanyarodik | csavarog, lóg (*biz*), bliccel, mulaszt, görbe úton jár

◇ körüljár, körbejár, bejár

◇ elkerül, őrizkedik <vmitől>, tartózkodik, óvakodik <vmitől> | mellöz, bojkottál, kiközösít, kanyarint (*táj*), gyűlöl, utál ◆ KEDVEL

◇ jut, vetődik, keveredik, téved, szakad (*táj*), megy, lép

◇ adódik, akad, csúszik, esik, van, találkozik (*táj*), elkövetkezik, kapódik (*táj*), csurran-cseppen, jut <vmire>, telik <vmire> ◆ ELMARAD, HIÁNYZIK, ELFOGY

◇ <vmennyibe>: kóstál, ér <vmennyit>

◇ jár <vmivel>

kerület (fn) ◇ szegély, szél, határ, perem, körszél, öv, karima, keret, szegélyzet, kontúr, környület (*táj*), periméter (*id*), határvonal, határszél

◇ (*rég*): környék, körlet, zóna, földszáv, terület, pászta (*táj*), periféria (*id*) | felségterület, territórium (*id*)

◇ (*rég*): körzet, övezet, szektor (*szak*), negyed, rajon (*id*), régió, vidék, térség | választókerület

kerület (ige) ◇ körüljár, körbejár, forgolódik <vki körül>, búzlél (*táj*), kerülközik (*táj*), környékel (*táj*)

◇ környékez, udvarol, törleszkedik, dörgölődik, dörgölődik

kerülő I. (mn) ◇ kitérő, kanyargós ◆ RÖVID, EGYENES

◇ elodázó, kerülgető, köntörfalazó, terjengős, körülményes, mellébeszélő, nyakatekert, komplikált, szövevényes ◆ ŐSZINTE, IGAZ, EGYENES

kerülő II. (fn) ◇ csész, mezőőr, erdőőr, vadász, erdőszolga, erdőkerülő

◇ eltérés, kitérés, elkalandozás, közbevetés

◇ kerülő út, mellékút, vargabetű, tévút, tekervényút ◆ FÓÚT, EGYENES ÚT

kérvény (fn) ◇ folyamodvány, kérés, kérelem, igénylés, beadvány, instancia (*id*), petíció, kereset, libellus (*id*), fölterjesztés, felirat

kérvényez (ige) ◇ kérelmez, kér, folyamodik, igényel, instanciázik (*rég*), instál (*rég*), felterjeszt

kés (fn) ◇ halef (*szleng*), bökő (*szleng*), kasza (*szleng*), dikics (*szleng*)

◇ zsebkés, bicska, bugyli (*táj*), bicsak (*táj*), kusztora (*táj*)

◇ tollkés, penicilus (*rég*)

◇ penge, pilinga, vágóél, snitzer (*id*)

◇ sebészkes, szike (*szak*)

◇ borotva, beretva, borotvakés

kesse (mn) ◇ (*táj*): fakó, sárgás, kesely (*táj*)

◇ (*táj*): szőke, szőszke, világosszőke, hirtelenszőke, keseszőke ◆ SÖTÉT HAJÚ, BARNA

késedelem (fn) ◇ elmaradás, lemaradás, késés, késedelmeskedés, elcsúszás, idővesztés, hátralék, mulasztás, mora (*id*), restancia (*biz*), lassúság, vesztés | halasztás, halogatás, idővontatás, késleltetés, lassítás ◆ PONTOSSÁG, AZONNALISÁG, GYORSASÁG

késeli (mn) ◇ késői, utóbbi, késlekedő, késedelmes, megkéssett, elkéssett ◆ KORAI, IDŐ ELŐTTI | IDŐBENI

késel (ige) ◇ szurkál, megszúr, bicskol (*táj*)

kesereg (ige) ◇ gyötördik, szomorkodik, szomorog (*táj*), szontyorog (*táj*), bánkodik, búsul, búslakodik, búsong, sí-rí, lamentál (*biz*), kesergél (*táj*), desperál (*id*) | sóhajtozik, siránkozik, jajgat, sopánkodik, panaszkodik ◆ ÖRÜL, VIGAD, MOSOLYOG

◇ (*rég*): sír, sirat | gyászol ◆ NEVET, ÖRÜL, KACAG

kesernyés (mn) ◇ fanyar, keserédes, keserés (*táj*), kesernyős (*táj*), keserőcske (*táj*) ◆ ÉDESKÉS, ÉDES

◇ epés, gúnyos, maró, metsző, éles, szűrő, szarkasztikus (*vál*), fullánk, gonosz, csúfondáros ◆ JÓ INDULATÚ, KEDVES

keserű I. (mn) ◇ fanyar, kesernyés | undorító ◆ ÉDES, KELLEMES, MÉZÉDES

◇ kínos, terhes, epés, cinikus, szardonikus (*id*), szarkasztikus (*vál*), csipős, kellemetlen, kegyetlen, zord ◆ JÓINDULATÚ, KEDVES

◇ nekikeseredett, elkeseredett, kiábrándult, életunt, búskomor, csüggeteg, kedvetlen, pesszimista, mogorva, morózus ◆ DERÚS, FÖLDOBOTT, OPTIMISTA

keserű II. (fn) ◇ gyomorkeserű

keserűség (fn) ◇ fanyarság ◆ ÉDESSÉG

◇ keserv, bánat, búbanat, bú, búsongás, búsulás, búslakodás, mélabú, szomorúság, kiábrándultság, rosszkedv, búskomorság, elkeseredettség, kesergés, siralom, jajpanasz, jajgatás, sival (*táj*), öröm, örömpohár, epeség (*rég*) | szívfájdalom, gyász, kín, megpróbáltatás | bosszúság, sérelem, kellemetlenség ◆ ÖRÖM, JÓKEDV, VIDÁMSÁG

keserves I. (mn) ◇ elszomorító, szomorú, szontyolító (*tréf*), bánatos, bú, búsitó, szívre ható, leverő, sanyarú, sanyargós (*táj*), bajos, keserves (*táj*), mélabús, komor, fájdalmas, siralmas, nyomorúságos, szálnalmas, gyászos, jajos (*rég*) ◆ VIDÁM, ÖRÖMTELI, KELLEMES

◇ fáradtságos, kinkeserves, nehéz, verejtékes, izzadságos, fárasztó, küzdelmes, kemény, kimerítő, vesződséges, kegyetlen, zord ◆ ZÖKKENŐMENTES, KÖNNYŰ, EGYSZERŰ

keserves II. (fn) ◇ kesergő, siratóének, sirató

késés (fn) ◇ késedelem, elmaradás, hátramaradás, lemaradás, késedelmeskedés, fennakadás, késlekedés, feltartóztatottság, mulasztás, időzés, időmúlás ◆ PONTOSSÁG

◇ eltolódás, halasztás, idővesztés, hátrány

késik (ige) ◇ elmarad, időz, késedelmez, késedelmezik, elmulaszt, elszalaszt

◇ halasztódik, húzódik, tolódik, odázódik, terjed, nyúlik, késlekedik, akadozik, késedelmeskedik, késlik (*táj*), késlődik (*táj*) **Sz:** akkor vet, mikor aratni kell; akkor vet lakatot az istállóra, mikor már a lovat kilopták; jó volna halálnak

keskeny (mn) ◇ szűk, szűkes, szoros | vékony, sovány, karcsú, hosszúka, vézna | ösztövére ◆ SZÉLES, TÁGAS, VASTAG

késlekedik (ige) ◇ késik, elmarad, késedelmeskedik, piszmog, ányorog (*táj*), csóráz-móráz (*táj*), húz-halaszt, késlődik (*táj*), tétováz, totójáz, halaszt

késleltet (ige) ◇ visszatart, hátráltat, retardál (*id*), feltartóztat, korlátoz, nehezít, akadályoz, gátol, fékez, halaszt, halogat, húz-halaszt, elnapol, elodáz, megállít ◆ ELŐMOZDÍT, ELŐSEGÍT, SZORGALMAZ

◇ lelassít, mérsékel | elhúz, meghosszabbít, nyújt ◆ GYORSÍT, SERKENT, ÖSZTÖNÖZ

késő (mn) ◇ késeli, késői, késlekedő, elkéssett, megkéssett ◆ KORAI, KEZDETI, PONTOS

később (hsz) ◇ majd, utóbb, utána, aztán, későbbben, későbbet (*táj*), máskor, utólag, utólagosan, utóbban (*rég*), utóbbat (*rég*), azután, majdan, nemsokára, sokára, idővel ◆ ELŐBB, HAMARABB, KORÁBBAN

későbbi (mn) ◇ utóbbi, további, következő, azutáni, eljövendő, jövőbeli, adandó ◆ KORÁBBI, ELŐBBI

későn (hsz) ◇ utólag, elkésve, elkéssetten, soká, sokára, nagy sokára, post festa (*id*), rákjártával (*táj*) **Sz:** a mennyországba is későn fog érkeznél ◆ KORÁN, HAMAR, ELŐBB

kész (mn) ◇ elkészült, előkészített, rendezett, használható | felkészült, képesített, kitanult ◆ BEFEJEZETLEN, FÉLKÉSZ, HIÁNYOS

◇ kialakult, befejezett, kiforrott ◆ KIALAKULATLAN, KIFORRATLAN

◇ valóságos, teljes, tiszta, teli, egész, hiánytalan, tökéletes, perfekt (*id*), kifejelett, kézenfekvő, nyilvánvaló, effektív, kifogástalan, komplett, totális ◆ HIÁNYOS, KIFOGÁSOLHATÓ

◇ hajlandó, készséges, prompt (*id*), elszánt, eltökélt, hajlamos, előzékeny, szíves, szolgálatkész ◆ ELLENSÉGES

◇ vége, kaput (*id*), punktum (*biz*) | elromlott, tönkrement, kinyiffant (*szleng*), totálkáros (*szleng*), lerobbant (*szleng*), bedöglött (*biz*), kamepec (*szleng*), lestrapált (*biz*)

készakarva (hsz) ◇ szándékosan, szándékoltan, szántsándékkal, akarattal, akarva, tervezetten, tudatosan, célzatosan, direkte, eltökélve, meggondolva, önszántából, önként, önnön-kényen (*táj*), direkt, tudva, kiszámítva, tervszerűen, kifejezetten, előre megfontolt szándékkal ◆ VÉLETLENÜL, AKARATLANUL, ÖNTUDATLANUL

készáru (fn) ◇ késztermék

keszeg (mn) ◇ (*biz*): vézna, sovány, vékony, cingár, vékonydongájú, ösztövé, csontos, girhes, nyurga, ványadt, elaszott, silány, gyatra ◆ KÖVÉR, TESTES, DUNDI

készlelét (fn) ◇ készültség, összetartás (*szak*)

◇ (*vál*): tudás

készít (ige) ◇ csinál, alkot, létrehoz, előállít, eszkábál, kreál, szerkeszt, bütyköl (*biz*), formál, fabrikál, barkácsol, tákol, gyárt, teremt, kialakít, termel, produkál, létesít, pepecsel, sikerít, hevenyész, összeüt, összerő ◆ PUSZTÍT, ROMBOL, TÖNKRETESZ

készítmény (fn) ◇ gyártmány, termék, preparátum (*id*), csinálmány, produktum (*id*), alkotás, mű

keszkenő (fn) ◇ zsebkendő, kendő

◇ mellkötő, kötény, előruha (*rég*)

◇ törülköző, törő | asztalkendő

készlet (fn) ◇ állomány, árukészlet, raktárkészlet, választék, gyűjtemény, anyaggyűjtemény, tárház, mintagyűjtemény, mintakollekció, repertoár (*id*), provízió (*szak*)

◇ garnitúra, felszerelés, szerviz, szett, eszköztár, kollekció, szerszámkészlet, berendezés, széria, sor, készség (*rég*)

◇ tartalék, fedezet, felgyülemelés, felszaporodás, felhalmozás

készpénz (fn) ◇ pénz, mobil tőke, mozgótőke, aktíva (*id*), guba, dohány, kápé (*biz*), pénzmag, zsozsó (*szleng*), lé (*szleng*), lóvé (*szleng*), mani (*szleng*), báresz (*szleng*), steksz (*szleng*)

készruha (fn) ◇ konfekció (*id*), konfekcióáru ◆ CSINÁLTATOTT RUHA

késztség (fn) ◇ hajlam, hajlandóság, szándék, fogékonyság, diszpozíció (*szak*), inklináció (*szak*), kedv | jóakarát, szolgálatkésztség, előzékenység, udvariasság ◆ KEDVETLENSÉG, SZÁNDÉKTALANSÁG

◇ ügyesség, képesség, tehetség, talentum (*id*), érzék, adottság, gyakorlat, gyakoroltság, rutin, jártasság, rátermettség, tudás, hozzáértés, perfekció (*id*) | jogosultság, képesítés, képzettség, szakismeret ◆ ÜGYETLENSÉG, GYAKORLATLANSÁG, KÉPZETLENSÉG

◇ (*rég*): főszerelés, készlet, állomány

készséges (mn) ◇ segítőkész, szolgálatkész, előzékeny, udvarias, figyelmes, szívélyes, szíves, kész, jóakarátú, hajlandó, gondos, szófogadó, hűséges, alázatos, barátságos, baráti, engedelmes, kötelességtudó, gáláns, lovagias, engedelkeny, kuláns (*rég*) ◆ BARÁTSÁGTALAN, KELLETLEN, HÚZÓDOZÓ

készlet (ige) ◇ indít, ösztönöz, ösztökél, ingerel, inspirál, csábít, készít, biztat, sarkall, szorgalmaztat (*rég*), serkent, hajt, buzdít, bátorít, motivál, aktivál (*id*) | kényszerít, kötelez ◆ LEBESZÉL, ELRETTENT, VISSZATART

kesztyű (fn) ◇ (*rég*): bilincs

készül (ige) ◇ készülődik, készíti magát, nekigyürkőzik, szedelődzködik, szedelődzködik

◇ keletkezik, lesz, küszöbön áll, kialakul, csinálódik, létesül, épül | sül, fő ◆ PUSZTUL, RONGÁLÓDIK

◇ szándékozik, akar, törekszik, tervez, kitervel, kigondol, fontolgat, forral

◇ tanul, gyakorol, felkészül | edz, tréningez

készülék (fn) ◇ szerkezet, berendezés, eszköz, gép, szerszám, gépezet, szerelék (*rég*), masina (*biz*), instrumentum (*rég*), mechanizmus, szerkentyű (*biz*), masinéria (*rég*), ketyere (*szleng*)

◇ (*biz*): rádió, televízió

◇ (*rég*): felszerelés

készülődés (fn) ◇ készülés, készülgetés, kászálódás, kászolódás (*táj*), hozzákészülés, nekigyürkőzés, nekivetkőzés | előkészítés, ráhangolódás

készülődik (ige) ◇ cihelődik, szedelődzködik, szedelődzködik, tollászkodik (*táj*), készülget, bolhászkodik, kászálódik, nekikészül, hozzáfog (*táj*), kászmolódik (*táj*), késztelődik (*táj*), mőnyászkodik (*táj*), szedődik (*táj*)

készültség (fn) ◇ készenlét, készület

◇ képzettség, felkészültség, tudás ◆ KÉSZÜLETLENSÉG, KÉPZETLENSÉG

kétbalkezes (mn) ◇ ügyetlen, balkezes, balog (*rég*), paccer (*szleng*), kontár, ügyetlenkedő, lyukaskezű, fuser (*szleng*), fakezű, béna, suta, tesztesza (*biz*), mamlasz, fajankó, peches, szerencsétlen, pancser (*szleng*) ◆ ÜGYES, TALPRAESETT, ÉLETREVALÓ

kétkedik (ige) ◇ kétkedik, kételye támad, kétell, tamáskodik, hitetlenkedik, kéteskedik (*táj*), kétségeskedik (*rég*), megkérdőjelez, vitat, kétségbe von, bizalmatlankodik, gyanakodik, gyanakszik, aggályoskodik, kötve hiszi ◆ ELFOGAD, BÍZIK, ELHISZ

◇ bizonytalankodik, tétovázik, ingadozik, határozatlankodik, habozik ◆ HATÁROZ, DÖNT

kéttel (ige) ◇ kétkedik, kétkedik, tamáskodik, hitetlenkedik, kéteskedik (*táj*), kétségeskedik (*rég*), megkérdőjelez, vitat, kétségbe von, bizalmatlankodik, aggályoskodik, kötve hiszi ◆ BÍZIK, ELFOGAD, MEGBIZONYOSODIK

kéttéli I. (mn) ◇ kétlaki, kétéletű

kéttéli II. (fn) ◇ amfibia (*szak*)

kéttely (fn) ◇ kétség, aggály, szkepszis (*id*), skrupulus, gyanú, gyanúper, bizonytalanság, habozás, tétovázás, kétkedés, tamáskodás, kétkedés | hitetlenkedés, bizalmatlanság ◆ BIZONYOSSÁG, HIT, MEGGYŐZŐDÉS

kétteltmű (mn) ◇ homályos, félreérthető, kétes, kétséges, dodonai, félremagyarázható, talányos, titokzatos, rejtelmes, rejtélyes, bizonytalan, gyanús, ambivalens (*id*) ◆ EGYÉRTELMŰ, BIZTOS, NYILVÁNVÁLÓ

◇ pikáns, pajzán, pajkos, sikamlós, csiklandós, illetlen, ízetlen, csípős, érzékcsiklandó, frivol, obszcén ◆ SZOLID, ILLEDELMES

kétes (mn) ◇ bizonytalan, kétséges, kérdésem, enigmatikus (*id*), problematikus, ingadozó, ingatag, határozatlan, ködös, kősa ◆ BIZTOS, BIZONYOS, EGYÉRTELMŰ

◇ vitatható, homályos, zavaros, vitás, eldöntendő, kétségbevonható, obskúrus (*rég*) ◆ NYILVÁNVÁLÓ, EVIDENS, VITATHATATLAN

◇ gyanús, dubiózus (*id*) **Sz:** gyanús, mint a szegvári gúnársziba

◇ (*szleng*): biszex, langyos (*biz*), sztereó (*szleng*)

kéttéves (mn) ◇ kétévi, másodévenkénti, kétévenkénti

◇ kétnyári | másodfű

kéttéfe (mn) ◇ kéttéfa, különböző, felemás, alternatív (*id*) ◆ EGYFÉLE | ÓSZINTE

kétkedik (ige) ◇ kétkedik, kételye támad, kétell, tamáskodik, hitetlenkedik, kéteskedik (*táj*), kétségeskedik (*rég*), megkérdőjelez, vitat, kétségbe von, bizalmatlankodik, aggályoskodik, kötve hiszi ◆ ELFOGAD, BÍZIK, ELHISZ

◇ bizonytalankodik, tétovázik, ingadozik, határozatlankodik, habozik, hezitál ◆ HATÁROZ, DÖNT

kéttulacsos (mn) ◇ kéttésznű, kéttmutató, köpönyegforgató, hamis, álnok, hipokrita, kaméleon (*vál*), állhatatlan, megbízhatatlan, jellemtelen, hitszegő, áruló, renegát, csaló, róka, hűtlen ◆ EGYENES, ÓSZINTE, HŰSÉGES

kéttelví (mn) ◇ bilingvis (*szak*) ◆ EGYNYELVŰ

kéttólusú (mn) ◇ kéttarkú, bipoláris (*id*), duális (*szak*)

kéttrec (fn) ◇ kalitka, kalit (*táj*), kalicka (*táj*), rekesz (*táj*), kutríca (*táj*), rekeszték (*táj*), kas

kéttés (fn) ◇ bizonytalanság, kétely, aggály, kéttelés, kéttelenség, kéttelés, tamáskodás, kéttelés, szkepszis (*id*), skrupulus, ingadozás, habozás, tétovázás, határozatlanság, kéttésbeesés (*táj*) | lelki-furdalás, lelkiismeret-furdalás ◆ BIZONYOSSÁG, HIT

◇ gyanú, gyanúper, bizalmatlanság, fenntartás ◆ GYANŰTLANSÁG, BIZALOM

◇ (*rég*): reménytelenség, kéttésbeesés

kéttésbeejtő (mn) ◇ rossz, elkeserítő, lesújtó, leverő, reménytelen, vigasztalan, kilátástalan, végzetes, nyomorúságos, szárnalmas ◆ JÓTÉKONY, ÜDVÖS, KEDVEZŐ

kéttésbeesés (fn) ◇ elkeseredés, reménytelenség, reményvesztettség, vigasztalanság, szomorúság, szívszorulás, csüggedés, lemondás, pesszimizmus, rémlátás, desperáció (*id*), lehangoltság,

elkeseredettség, letörtség, rémület, bú, depresszió, kétség (*táj*) | félelem, ijedtség ♦ ELÉGEDETTSÉG, OPTIMIZMUS, JÓKEDV

kétségbeesett (mn) ♦ elkeseredett, reményvesztett, reményhagyott, reménytelen | csüggedt, megkínzott, fájdalmas, aggodalmas, nyomorult, szerencsétlen, vigasztalan, szánandó, balsorsú, csüggeteg, kedveszég, porig sújtott, desperált (*id*), pesszimista, deprimált ♦ REMÉNYKEDŐ, OPTIMISTA, BIZAKODÓ

♦ elszánt, eltökélt, hajthatatlan, merész, fanatikus, vakmerő

kétségbe esik (ige) ♦ aggódik, összeomlik, kesereg, elcsügged, gyötrődik, elkeseredik, elkedvetlenedik, elszomorodik, letörik, desperál (*id*) ♦ BIZAKODIK, REMÉNYKEDIK

kétségbevonhatatlan (mn) ♦ biztos, bizonyos, igaz, tagadhatatlan, cáfolhatatlan, kétségtelen, vitathatatlan, megdönthetetlen, megkérdőjelezhetetlen, vitán felül álló, evidens, apodiktikus (*szak*), tuti (*biz*), frankó (*szleng*), zihér (*szleng*) ♦ BIZONYTALAN, KÉTSÉGBE VONHATÓ, VITATHATÓ

kétséges (mn) ♦ bizonytalan, kérdéses, vitatható, megkérdőjelezhető, problematikus, valószínűtlen, határozatlan, rejtélyes, talányos, misztikus, homályos, ingatag, reménytelen | kétértelmű, félreérthető ♦ BIZTOS, VITATHATATLAN, NYILVÁNVALÓ

♦ gyanús, kétes, dubiózus (*id*), kétségbevonható, vitatott, polemikus

kétségkívül (hsz) ♦ bizonyosan, bizonyára, kétségtelenül, kétségbevonhatatlanul, tagadhatatlanul, nyilván, nyilvánvalóan, vitathatatlanul, mindenestre, igazán, valóban, tényleg, okvetlenül, valószínűleg, határozottan, minden kétséget kizáróan, alighanem

kétségtelen (mn) ♦ bizonyos, megcáfolhatatlan, kétségbevonhatatlan, tagadhatatlan, vitathatatlan, megdönthetetlen, biztos, csalhatatlan, nyilvánvaló, határozott, igazi, valóságos, világos, kézzelfogható, helytálló, tényleges, félreérthetetlen, egyértelmű, bebizonyított, kézenfekvő, szembetűnő, evidens, apodiktikus (*szak*), inkontesztábilis (*id*), megkérdőjelezhetetlen, kivédhetetlen, magától értetődő, tuti (*biz*) Sz: olyan igaz, mint a nap ♦ BIZONYTALAN, KÉTSÉGES, INGATAG

kétségtelenül (hsz) ♦ kétségkívül, minden bizonnyal, bizonyosan, biztosan, sine dubio (*id*), csakugyan, nyilvánvalóan, kétségbevonhatatlanul, tagadhatatlanul, megcáfolhatatlanul, okvetlenül, feltétlenül, vitán felül, vitathatatlanul, minden kétséget kizáróan, tényleg ♦ ESETLEG, TALÁN

kétszer (hsz) ♦ két ízben, még egyszer, bis (*id*)

kétszeres (mn) ♦ dupla, kettőzött, kettős, megkettőzött, iker, megkettőztetett, megkétszerezett, duplex (*szak*)

kétszerkettő (fn) ♦ egyszeregy, szorzótábla

kétszersült (fn) ♦ cvibak (*rég*), bizskvit (*id*) | piritós

kétszínű (mn) ♦ csalárd, álnok, csaló, képmutató, alakoskodó, kétkulacos, álságos, álszenteskedő, köpönyegforgató, hamis, hipokrita (*id*), csalfa, színlelő, tarkalelkű (*táj*), simlis (*szleng*), hűtlen, hitszegő, kétarcú, perfid (*id*),

félrevezető, megtévesztő, csalafinta, trükkös (*biz*), színeskedő (*rég*) Sz: arra fordítja a palástot, ahonnan a szél fúj; belül van a tarkája; denevér, sem madár, sem egér; egy kézzel hozzádra, más kézzel tőledre mutat; egy szájából hideget és meleget fúj; egyik ujjával hozzádra, másikkal tőledre mutat; élit lapjára fordítja; erre int, arra mutat; forgatja a kaszáját; forgatja hitét, mint a kását; ide ígér, oda kínál; jobbra, balra egyiránt; kardot köszörül és békességet kér; két ház ebe; két urat szolgál; kétfele sántikál; méz alatt mérget rejt; olyan kétszínű, mint a tenyerem; olyan, mint a kétszínű keszkenő; olyan, mint a rézgálic, kéket mutat, zöldet fest; olykor bárány, olykor róka; örvös a nyaka; sokfelé jár a kaszája; szembe dicsér, hátul gyaláz; ugyanazon két lábbal kétfelé jár ♦ EGYENES, ÖSZINTE, GERINCES

ketté (ik) ♦ félbe, felibe, két részre, kétfelé, kétrét

ketteskén (hsz) ♦ kettesben, párosan, négy szemközt, szemtől szembe, te meg én ♦ MAGÁNYOSAN, EGYEDŰL

ketted (szn) ♦ fél, egyketted

kettes (fn) ♦ kétforintos, bélás (*szleng*)

♦ elégséges, béla (*szleng*), görbe egyenes (*szleng*), hattyú (*szleng*), hurok (*szleng*), kanyaró (*szleng*), libanyak (*szleng*), proletárjeles (*szleng*), talponálló (*szleng*)

kettesben (ragos fn) ♦ ketteskén, négy szemközt, párosan, szemtől szembe, te meg én ♦ EGYEDŰL, MAGÁNYOSAN

kettesével (ragos fn) ♦ párosával, páronként, párával, kettenként, ketten-ketten

kettétör (ige) ♦ eltör, derékba tör, kettéroppant, kettéhasít

kettétörik (ige) ♦ széttörik, széjjeltörik, eltörik, derékba törik, kettéhasad, kettéválik

kettévág (ige) ◇ kettéoszt, félbevág, kettémetsz, kettészél, kettéhasít, megfelez, felez, elvág, közepétől metsz (*rég*)

kettéválik (ige) ◇ elválik, kettéoszlik, elágazik, divergál (*id*), szétválik, szétahad, szétreped, szétszakad, szétmegy, szétágazik, kettészakad, kettéreped

kettős I. (mn) ◇ kettes, kétszeres, kételemű, páros, dupla, duplex (*szak*), duplikált (*id*), duális (*szak*), kétcélú, iker, kettőzött, kéttagú, alternatív (*id*), bináris (*szak*), biner (*id*)

◇ kétféle, kétrétű

kettős II. (fn) ◇ pár, páros, duett (*id*), duó

kettőshangzó (fn) ◇ diftongus (*id*)

kettőspont (fn) ◇ kólon (*id*)

kettősség (fn) ◇ dichotómia (*id*), dualizmus (*id*), dualitás (*id*)

kettőz (ige) ◇ dupláz (*id*), kétszerez, kettősít (*rég*), megkétszerez

◇ kettőztet

◇ markot szed, kévét köt (*táj*)

ketyeg (ige) ◇ tiktakol, pötyög, ketyetel (*táj*), klattog (*táj*), pityeg (*táj*), kotyog (*táj*), perceg

kéve (fn) ◇ nyaláb, köteg, marok

kevény (mn) ◇ gögös, dölyfös, pöffeszkedő, begyes, felfuvalkodott, büszke, rátartós, rátartí, beképzelt, magahitt (*rég*), elbizakodott, öntelt, fennhéjázó, arrogáns, pökhendi, fölényes, megvető, lenéző, lekicsinylő, fennenpökő (*rég*) ◆ ALÁZATOS, SZERÉNY

kevelység (fn) ◇ büszkeség, gögösség, dölyfösség, felfuvalkodás, rátartóság, hetykeség, gög, elbizottság, önhittség, önteltség, pöffeszkedés, fennhéjázás, kackiasság, dölyf ◆ ALÁZAT, SZERÉNYSÉG

kever (ige) ◇ kavár, kutyul, forgat, habar, miskulál (*táj*), kevercel (*táj*), kutyül (*táj*)

◇ vegyít, elegyít, egyvelez (*rég*), mixel, zagyvál, házasít (*biz*) | amalgámoz (*id*)

◇ összekuszál, összezavar ◆ RENDBE TESZ

◇ <vmibe>: sodor, juttat, belevisz

keveredik (ige) ◇ kuszálódik, gubancolódik, bonyolódik, kavarodik

◇ vegyül, elegyedik, elegyül, vegyődik (*rég*) ◆ KICSAPÓDIK

◇ jut, kerül, vetődik | sodródik | elhányódik, elkallódik

◇ támad, keletkezik

keverék (fn) ◇ egyveleg, mixtúra (*biz*), vegyíték, vegyülék, elegy, zagyvalék, zagyvaság, mismás, miskulancia (*id*), gezemice (*táj*), kotyvalék (*pej*), kotyvaszték, habarék, kevercs (*táj*), kutyulmány (*biz*), vegyület | ötvözet | korcs

◇ (*rég*): káosz, zavarék (*rég*), zavar

kevert (mn) ◇ elegyített, elegyes, vegyes, kombinált, sokféle, sokrészi, különféle, felemás, korcs (*szleng*), keresztezett, hibrid, heterogén ◆ EGYNEMŰ, EGYFÉLE, HOMOGEN

kevés (mn) ◇ csekély, némi, kis mennyiségű, egy kis, cseppnyi, csipetnyi, fikarcnyi, jottányi, körömfeketényi, mákszemnyi, parányi, szemernyi, szikra, szikrányi, szálnyi, hangyányi, csip-csup, apró-cseprő, bagatell, picsányi (*szleng, durva*), fuvintásnyi (*táj*), egy paraszthajszálnyi **Sz**: annyi, mint kilenc medvének egy vackor; az öt ujján is megszámlálhatja; elviszi két szünyög egy rúdon; hátamon is kivinném; rákláb ebédre; szárnyán a légy is elviheti; százhusz géznek hatvan keszeg ◆ SOK, RENGETEG, SZÁAMOS

◇ elégtelen

◇ szűkös, szerény, alacsony, sovány, hiányos, fogyatékos, ritka, gyér, sivár, elhanyagolható, jelentéktelen, nyomorúságos, halvány ◆ BÓSÉGES, JELENTŐS, BUSÁS

kevésbé (hsz) ◇ kisebb mértékben, kisebb fokban, nem annyira ◆ JOBBAN, INKÁBB

kevesebb (szn) ◇ csekélyebb, kisebb számú, apróbb, kisszámú ◆ TÖBB

kevesell (ige) ◇ fitymál, kevésnek tart, csekélyell (*táj*) ◆ SOKALL

◇ (*táj*): kevésre becstül, lebecsül, kicsinyel ◆ SOKRA TART, NAGYRA TART, BECSÜL

kevéssé (hsz) ◇ kismértékben, alig, nemigen, kissé, kicsit, tartózkodva, óvakodva, némiképpen, némileg, valamicskét, kicsidig (*táj*)

kéz (fn) ◇ kacsó, mancs (*biz*), pracli (*biz*), jatt (*szleng*), evező (*szleng*), ököl, marok ◆ LÁB

kézbesít (ige) ◇ ádad, eljuttat, átnyújt, meghoz, odaad, továbbad, továbbít, közvetít, kiad, kiszolgált

kézbesítő (fn) ◇ levélhordó, postás, kihordó, kolportőr (*rég*), csomagkihordó, táviratkihordó, sürgönyös (*biz*), sürgönykihordó (*rég*)

◇ hivatalsegéd, küldönc | kifutófiú, boy | árukihordó

kezd (ige) ◇ nekifog, nekivág, nekilát, hozzáfog, hozzálát, megkezd, pedz, belefog, szedelőzködik, kezdeményez, lanszíroz (*id*), rákezd, belekap, nekiáll, bevezet, indít, kezdegel (*táj*) ◆ BEFEJEZ

kezdeményez (ige) ◇ javasol, javall, megindít, elindít, lanszíroz (*id*), szervez, alapít, létesít, iniciál (*id*), indítványoz, szorgalmaz | megteszi az első lépést

kezdeményezés (fn) ◇ indítványozás, indítvány, szorgalmazás, javaslat, iniciatíva (*id*), kísérlet, próbálkozás

kezdet (fn) ◇ eleje <vminek>, origó (*szak*), kiindulás, kiindulópont, kezdőpont, megkezdés, megindulás <vminek>, beállta <vminek> ◆ VÉG

kezdeti (mn) ◇ első, primer (*szak*), bevezető, előkészítő, kezdő, kezdődő, kialakuló, keletkező, iniciális (*id*) | korai, hajdani, régi, eredeti | ősrégi, őseredeti, archaikus, prehisztorikus (*szak*) ◆ VÉGSŐ, ZÁRÓ, BEFEJEZŐ

kezdetleges (mn) ◇ fejletlen, elmaradott, csökevényes, elemi, kiforratlan, satnya, tökéletlen, primitív, alacsonyrendű, embrionális (*id*), nyers, vázlatos, hevenyészett, odavetett, gyermekded, gyerekes, gyermeki, gyermekcipőben járó ◆ TÖKÉLETES, KIFORROT, KIÉRLELT

kezdő I. (mn) ◇ tapasztalatlan, gyakorlatlan, tejelesszájú, zöldfülű, újdonsült, járatlan, tanuló, debütáns (*id*), újsütetű, kiforratlan ◆ HALADÓ, TAPASZTALT, GYAKORLOTT

kezdő II. (fn) ◇ újonc, tanonc, tanítvány, inas, növendék, famulus (*rég*) ◆ MESTER

kezdőbetű (fn) ◇ iniciálé

kezdődik (ige) ◇ kel, indul, nyílik, támad, kezdetét veszi, elkezdődik, megkezdődik, beáll, beköszönt, születik, felmerül, ered, fakad, kiindul, kezdekedik (*táj*) ◆ BEFEJEZŐDIK

kezdve (nu) ◇ <vmitől>: számítva, fogva

kezel (ige) ◇ működtet, irányít, szabályoz, dolgozik <vmivel>, járat, használ, bánik <vmivel>, manipulál, kézben tart

◇ gyógyít, gondoz, ápol, gyógykezel, kúrál, istápol, gyámolít, ellát

◇ karbantart, felügyel, ellenőriz, feltölt

◇ gazdálkodik, sáfárkodik (*rég*), forgat

◇ (*biz*): kezet fog, kezet szorít, parolázik, jattol (*szleng*), kezet ad

kezelés (fn) ◇ bánás, bánásmód, sáfárkodás, manipuláció, alkalmazás, irányítás, üzemben tartás, ellenőrzés, felügyelet, karbantartás

◇ gyógykezelés, gyógyítás, terápia, kúra, ellátás, gondozás

◇ (*biz*): kézfogás, kézszorítás, parola (*rég*)

kezelő (fn) ◇ kormányozó, irányító, felügyelő

kézelő (fn) ◇ mandzsetta, ksigallér (*táj*)

kézelőgomb (fn) ◇ mandzsettagomb

kézenfekvő (mn) ◇ nyilvánvaló, természetes, egyértelmű, magától értetődő, szemmel látható, kézzelfogható, napnál világosabb, kétségtelen, evidens

kézen-közön (hsz) ◇ szőrén-szálán, tisztázhatatlanul, kideríthetetlenül, nyomtalanul

kezes I. (mn) ◇ szelíd, engedelmes, jámbor, szőfogadó, barátságos, szerény, béketűrő, nyájas, kézhez szokott (*rég*) ◆ VAD, SZŐFOGADATLAN, ROSSZ

kezes II. (fn) ◇ jótálló, szavatos, zsiráns (*id*), tús (*rég*), védnök, érteigérő (*rég*)

kezeskedik (ige) ◇ jótáll, szavatol, garantál, garanciát vállal, kezességet vállal, biztosít, felel, felelősséget vállal

kezeslábas I. (mn) ◇ (*táj*): tenyeres-talpas, erős, robusztus

kezeslábas II. (fn) ◇ overall (*id*), munkaruha, szerelőruha | rugdalózdó, rugdalózó, tipegő, totyogó, játszóruha

kezesseg (fn) ◇ jótállás, szavatosság, szavatolás, garancia

kézfaj (fn) ◇ kézhát ◆ TENYÉR

kézfogás (fn) ◇ parola (*rég*), kezelés, kézszorítás | üdvözlés, üdvözlés, köszöntés

◇ (*rég*): eljegyzés, kézfogó (*rég*), gyűrűváltás, jegyváltás, kendőváltás (*rég*)

kézfogó (fn) ◇ eljegyzés, gyűrűváltás, jegyváltás, kendőváltás (*rég*)

kézi (mn) ◇ kézzel végzett, manuális (*id*), kézzel hajtott ◆ GÉPI, GÉPESÍTETT

◇ hordozható

kézikönyv (fn) ◇ segédkönyv, vezérkönyv, kalauz, vademecum (*id*), repetitórium (*id*), kompendium (*id*) | tankönyv

kézipoggyász (fn) ◇ személypoggyász, kézitáska, bőrönd

kézírás (fn) ◇ kézvonás, írásmód, betűvetés | firka, macskakaparás | folyóírás, szépírás, kalligráfia (*id*) ◆
GÉPÍRÁS

◇ (*rég*): kézirát, manuscriptum (*id*)

kézirát (fn) ◇ manuscriptum (*id*) | kódex (*szak*)

kéziszerszám (fn) ◇ kézbeli (*táj*)

kézitáska (fn) ◇ retikül, ridikül, válltáska, táska, szatyor, tarsoly (*rég*)

kézitusa (fn) ◇ közelharc, ember ember elleni küzdelem

kézjegy (fn) ◇ aláírás, szignó (*biz*), szignatúra (*id*), manu propria (*id*), m. p., névjel, paraf (*rég*), monogram, kézjel, névjelzés, firma (*rég*)

kézmozdulat (fn) ◇ gesztus, kézlegyintés, taglejtés

kézelfogható (mn) ◇ nyilvánvaló, konkrét, tényleges, valóságos, érzékelhető, anyagi, megfogható, megtapintható, érinthető, manifeszt (*id*), plasztikus, materiális, reális, kézenfekvő, evidens, percipiálható (*id*), adatszerű, pozitív, szemléletes, érthető, világos, természetes ◆ FANTASZTIKUS, ELVONT

kézzelel-lábbal (hsz) ◇ erélyesen, erőteljesen, minden erejével

kiabál (ige) ◇ kiált, kiáltozik, kajabál (*táj*), ordibál, ordít, ordítózik, rikolt, rikkant, rikkoloz, rikácsol, harsog, üvölt, süvölt, kurjongat, bög, bömböl, rivalg (*rég*), óbégat, csatít (*táj*), arcsít (*táj*), vákog (*táj*), kajdász (*táj*), kornyikál (*táj*) | veszekszik, ricsajozik, lármázik, kajdál, hangoskodik **Sz**: kinyílt a bázsingia; üvölt, mint akit nyúznak; üvölt, mint a sakál; bög, mint a marha ◆ SUTTOG

◇ rikít, kirí, virít, ordít

kiabálás (fn) ◇ láрма, ricsaj, veszekedés, kajabálás, ujjongás, zaj, zajgás (*rég*), zsiabongás, zsivaj, ribillió, bögés, bömbölés, üvöltés, vonítás, ordítózás, kurjongatás ◆ SUTTOGÁS

kiábrándít (ige) ◇ kijózanít, észhez térít, felnyitja a szemét <vkinek> | diszgyasztál (*id*) ◆ ELKÁPRÁZTAT, ELCSÁBÍT

kiábrándul (ige) ◇ csalódik, észre tér, kijózanodik, kiszéret **Sz**: egy világ dől össze benne ◆ VONZÓDIK, BELESZERET

kiad (ige) ◇ kinyújt, kiszolgált, kézbe ad, átad, expediál (*id*) ◆ ÁTVESZ

◇ kifizet | kioszt | kiállít

◇ elkölt, költ, elvásárol, fordít, kifizet, kihelyez

◇ bérebe ad, albérltetbe ad, kikölcsönöz, kölcsönad ◆ BÉREL

◇ publikál, megjelentet, kinyomtat, kihoz (*biz*) | kibocsát, forgalomba hoz

◇ közöl, megparancsol, elrendel, elküld, utasít

◇ odaenged, átenged, rendelkezésre bocsát

◇ elárul, kiszolgált

◇ kibocsát, kienged, szabadjára enged, kisugároz

◇ kihány, kiokád, visszaad, kiöklendez, kirókáz, viszontlát (*biz*), kibuk (*táj*)

◇ kiejt, kimond, hallat

◇ kifejt, kiáraszt

◇ [lelket] kilehel

◇ szabadjára enged

◇ elég, kitelik

kiadagol (ige) ◇ kiporcióz, kioszt, szétoszt, feloszt, eloszt, kimér

kiadás (fn) ◇ átadás, kijuttatás, kiszolgáltatás, átengedés | kibocsátás

◇ költség, ráfordítás, kifizetés, pénzköltés, költés

◇ publikálás, közlés, megjelentetés, nyilvánosságra hozatal, kinyomtatás

◇ kiadvány, levonat, lenyomat, edíció (*id*), nyomtatvány, sajtótermék | változat

kiadatlan (mn) ◇ ki nem nyomtatott, kéziratos ◆ NYOMTATOTT, MEGJELENT, KIADOTT

kiadó I. (mn) ◇ bérelhető, bérebe vehető, bérebe adó, elfoglalható, igénybe vehető ◆ FOGLALT

kiadó II. (fn) ◇ könyvkiadó, nyomtató (*rég*) | kiadóhivatal

◇ csomagkiadó (*rég*)

kiadós (mn) ◇ bőséges, gazdaságos, jókora, gazdag, dús, laktató, bővelkedő, tápláló, pazar, bőven elég, szapora (*táj*), hastömő (*táj*) ◆ SZEGÉNYES, SZÜKÖS

◇ szigorú, kemény, alapos, farsztó

kiadvány (fn) ◇ publikáció, könyv, nyomtatvány, sajtótermék, közlemény, kiadás, lenyomat, kiadmány (*rég*), kötet, brosúra

kiagyal (ige) ◇ kieszel, kitalál, kitervez, kohol, kifőz, kigondol, kisüt, kifundál, elgondol, kiokoskodik, kiötöl, kiókumlál (*biz*), kimódol, kispekulál (*biz*), elképzél, tervez, fejébe vesz

kiaknáz (ige) ◇ kibányász, kitermel, kifejít, bányászik, leművel (*szak*)
 ◇ kihasznál, hasznosít, felhasznál, értékesít, kizsákmányol, kiuzsoráz, kiszipolyoz, kimerít

kiakolbólít (ige) ◇ eltávolít, kitéssékel, elbocsát, kitesz, kihajít, kirúg (*biz*), kidob, kiebrudal ◇ BETESSÉKELE, BEHÍV, VISSZAHÍV

kialakít (ige) ◇ megformál, létrehoz, megteremt, kiformál, kidolgoz, kiépít, összehoz (*biz*), képez, kiképez, összeállít, formáz, körvonalaz, megfogalmaz, szerkeszt, kreál, megmintáz

kialakítás (fn) ◇ megszerkesztés, létrehozás, formálás, körvonalazás, megformálás, megtervezés

kialakul (ige) ◇ formálódik, keletkezik, létrejön, kibontakozik, kibomlik, érlelődik, megérik, beérik, kiforr, kiformalódik, összeáll, kifejlődik, kifejlik, kirajzolódik, kikerekedik, kikristályosodik, kijegecesedik (*vál*), tetest ölt, alakot ölt, formát ölt
 ◇ elrendeződik, rendbe jön ◇ ÖSSZEAVARODIK, SZÉTHULL

kialakulatlan (mn) ◇ ködös, homályos, határozatlan, bizonytalan, zavaros, képlékeny, változékony, ingatag, megoldatlan, elintézetlen, elmosódott, rendezetlen, kétséges, problematikus ◇ KIALAKULT | KIFORROTT, ÉRETT

kiáll (ige) ◇ előáll, előreáll, előrenyúlik, kiugrik, elugrik, kiszögellik, kiszökell, kinyúlik, kiemelkedik, kimagaslik, kidudorodik, kidagad, kimered, kidülled, kigúvad, kidomborodik **Sz:** kiáll, mint az istenátkozta tuskén a tövis
 ◇ kilép, kiválik
 ◇ megmérkőzik, megküzd, összecsap, szembeszáll, birokra kel, öltre megy, összeméri az erejét | síkraszáll, exponálja magát, harcol, szót emel, védelmére kel, támogat
 ◇ [fájdalom]: megszűnik, elmúlik ◇ BELENYILALL
 ◇ kibír, elvisel, túlél, tolerál, tűr, eltűr, megáll, átesik, keresztülmegy | elszenved, aláveti magát <vminek>

kiállás (fn) ◇ tűrés, szenvedés, kibírás, elviselés
 ◇ támogatás, mersz, bátorság, állásfoglalás ◇ MEGHÁTRÁLÁS, VISSZALÉPÉS
 ◇ fellépés, megjelenés, külső

kiállhatatlan (mn) ◇ ellenszenves, antipatikus, utálatos, kellemetlen, visszataszító, förtelmes, ocsmány, undorító, undok ◇ SZERETETRE MÉLTÓ, KELLEMES, SZIMPATIKUS
 ◇ elviselhetetlen, tűrhetetlen, kibírhatatlan

kiállít (ige) ◇ kirak, kitesz, exponál (*id*), bemutat, prezentál, mutogat, közszemlére tesz, csillogtat, fitogtat
 ◇ kizár, kiküld, eltilt, letilt
 ◇ elkészít, megalkot
 ◇ megír, megszövegez | rendelkezésére bocsát, kitölt

kiállítás (fn) ◇ tárlat, bemutató, parádé, exhibíció (*id*), kirakat | kirakás, kitevés
 ◇ alak, forma, prezentáció (*id*), kivitel, kidolgozás, kikészítés, csínózás (*szak*), adjusztálás (*id*), külső, külalak
 ◇ kizárás, letiltás, eltiltás
 ◇ megírás, megszövegezés | kitöltés

kiállító (fn) ◇ bemutató
 ◇ kibocsátó

kialszik (ige) ◇ kiég, kihuny, kihamvad, kilobban, ellobog, elalszik ◇ FELLÁNGOL, FELLOBBAN, FELÉLED

kiált (ige) ◇ kiabál, kajabál (*táj*), kurjant, rikkant, rikolt, sikolt, sikít, sivít, visít, rivall, rivalg (*rég*), dörög, ordít, üvölt, bődul, kajdász (*táj*), hurít (*táj*), abajg (*rég*), jajveszékel ◇ SUTTOG, SUSOG, PUSMOG
 ◇ <vmiért>: követel

kiáltás (fn) ◇ kurjantás, kurítás (*táj*), rikoltás, sivítés, visítés, sikítás, sikoly, rivallás, dörgés, ordítás, üvöltés, harsogás, bömbölés, bögés ◇ SUTTOGÁS, PUSMOGÁS

kiáltoz (ige) ◇ üvöltöz, kiabál, ordítóz, hujjog, kajdász (*táj*), kajabál (*táj*), csácsog (*táj*), csatít (*táj*), rivalg (*rég*), jajgat, rikácsol, rikogat

kiáltozás (fn) ◇ kurjantás, kurítás (*táj*), rikoltás, sivítés, visítés, sikítás, sikoly, rivallás, dörgés, ordítás, üvöltés, harsogás, bömbölés, bögés ◇ SUTTOGÁS

kiáltvány (fn) ◇ hirdetmény, nyilatkozat, manifesztum (*id*), proklamáció (*id*), szózat, ediktum (*rég*), dekrétum, felhívás, nyilatkozat

kialvatlan (mn) ◇ elcsigázott, kimerült, fáradt, nyúzott, beesett szemű, karikás szemű ◇ FITT, FRISS, KIPHIENT

kiapad (ige) ◇ elfogy, kifogy, kiszárad (*táj*) ◆ KIBŐVÜL, FELDUZZAD
 ◇ kimerül, megszűnik

kiapadhatatlan (mn) ◇ kifogyhatatlan, szünni nem akaró, szakadatlan, örökös, folytonos, szüntelen, véget nem érő, kimeríthetetlen, határtalan, végtelen ◆ KORLÁTOZOTT, IDEIGLENES

kiárad (ige) ◇ kiönt, kilép a medréből, kiömlik, kizúdul, eláraszt, kiömlik, kiözönlik, kifolyik, kifakad (*táj*)
 ◇ kitódul, kiront | kitör, előretör
 ◇ kisugárzik, kiáramlik, emanál (*id*)

kiáramlik (ige) ◇ kiárad, kiömlik, kitódul, kiözönlik, kilövell, előtör, emanál (*id*)

kiárusít (ige) ◇ végeladást rendez, likvidál

kiás (ige) ◇ kibányász, kitermel, felszínre hoz, kitúr, kifejti, kiáskol (*táj*)
 ◇ feltár, ásatást végez, előás ◆ ELÁS
 ◇ exhumál, kihantol ◆ ELHANTOL, ELTEMET
 ◇ kivés, kimetsz, kimélyít, kivág, kilapátol | kiváj
 ◇ (*biz*): előkeres, előkotor, előszed, előkapar (*szleng*) ◆ ELRAK, ELTESZ

kiátkoz (ige) ◇ kiközösít, átkokkal sújt, exkommunikál (*id*), egyházból kivet, kirekeszt, kiűz, indexre tesz | kítaszít, kizár ◆ BEFOGAD, VISSZAFOGAD

kibámul (ige) ◇ kinéz, kitekint

kibányász (ige) ◇ kitermel, kiaknáz, fejt, [bányát] művel
 ◇ (*biz*): előkeres, előkotor, előszed

kibékít (ige) ◇ összebékít, megbékít, összeegyeztet, összehangba hoz, összehangol, eligazít, elsimít ◆ ÖSSZEVESSZÍT, EGYMÁS ELLEN HANGOL
 ◇ megengesztel, kiengesztel, megnyugtat, lecsendesít, olt, enyhít, csillapít ◆ FELBOSSZANT, FELDÜHÍT, INGEREL

kibékül (ige) ◇ összebékül, megbékül, kiengesztelődik, békejobbot nyújt **Sz:** elszívja a békepipát <vkivel>; elássa a csatabárdot ◆ ÖSSZEVESSZIK, ÖSSZEKAP (*BIZ*), ÖSSZEZÖRDÜL
 ◇ elfogad
 ◇ összehangba kerül <vmivel>, megnyugszik

kibékülés (fn) ◇ kiengesztelődés, megbékülés, megbékélés, összebékülés, békeketés, béke, békesség, megnyuhulás, békeszerződés, lecsillapodás ◆ CSETEPATÉ, ÖSSZEVESSZÉS, HADÜZENET

kibélel (ige) ◇ kitöm, kinemezel, béléssel ellát
 ◇ kitölt

kibérel (ige) ◇ bérbe vesz, kivesz, árendál (*rég*), kifogad (*rég*), lízingel (*id*), megfogad (*rég*) ◆ BÉRBE AD, KIAD

kibeszél (ige) ◇ elmond, elárul, kifecseg, elfecseg, kikotyog (*biz*), kicsacsog, elpletykál, kilocsog, kisusog, kikürtöl, szellőztet, híresztel, kiterget, továbbad, hírelget (*táj*), elköp (*szleng*) ◆ HALLGAT <VMIRŐL>, ELTITKOL, TITOKBAN TART
 ◇ kimagyarázkodik, kimenti magát ◆ BELEZAVARODIK
 ◇ megszól, kipletykál

kibetűz (ige) ◇ kiszilabizál, desifíroz (*szak*), kihámoz, kiböngész, kiolvas

kibicsaklik (ige) ◇ megrándul, kificomodik, kicsuklik (*táj*), kimegy, kifordul, kimarjul (*táj*)
 ◇ elakad, megbotlik

kibír (ige) ◇ kiáll, túlél, tűr, eltűr, szupportál (*rég*), tolerál, átvészsel, átesik, kivisel (*táj*) | kihúzza <vmeddig> | elvisel ◆ BELEHAL, BELEPUSZTUL

kibírhatalan (mn) ◇ elviselhetetlen, pokoli, kiállhatatlan, intolerábilis (*id*), tűrhetetlen, utálatos, undorító, förtelmes, undok ◆ ELVISELHETŐ

kibocsát (ige) ◇ kienged, kiereszt, elbocsát, elereszt ◆ ELZÁR, BECSUK
 ◇ áraszt, lövell, sugároz, okád, zúdít, szór, hint, kilehel
 ◇ kiad, terjeszt, lanszíroz (*id*)
 ◇ forgalomba hoz, kihoz (*biz*), nyilvánosságra hoz, közönségessé tesz (*rég*)

kibogoz (ige) ◇ kibont, szétbont, kiold, felold, kicsomóz, kigabalyít, megbont, kioldoz, felfejt, kiköt, kifűz, kiboncol (*táj*) ◆ ÖSSZECOMÓZ, ÖSSZEKÖT
 ◇ megold, megfejt, kiderít, kinyomoz, kibonyolít, tisztáz ◆ ÖSSZEKUSZÁL, ÖSSZEZAVAR

kibomlik (ige) ◇ meglazul, felbomlik, kibogozódik, kioldódik, szétbomlik, szétnyílik, széjjelnyílik, szétesik, kifűződik, kigubancolódik, felfeslik, kifeslik, eloldózik (*táj*), megoldul (*táj*)

◇ szétterül, kiterjed
 ◇ kibontakozik, kifakad, kinyílik, kipattan, fejlík (*rég*), kihajt, feslík, feslődik
kibont (ige) ◇ kiold, szétfejt, szétnyit, kiterít, kigöngyöl, kicsomagol ◆ ÖSSZECOMAGOL, ÖSSZEGÖNGYÖL
 ◇ (*táj*): kinyílik ◆ ELHERVAD
 ◇ felbont, kinyit, kidugaszol, kiold, kioldoz, kicsomóz, kibogoz, kiköt, kicsomagol, kifejt, kihámoz, kiburkol, kicsatol, kihüvelyez, szétbont, kifeszít, feltár | kifésül
kibontakozás (fn) ◇ kikászalódás, kiszabadulás
 ◇ kifejlődés, kifejlés, kifejlet, végkifejlet, megoldás | rendeződés ◆ MEGREKEDÉS, MEGSZORULÁS
kibontakozik (ige) ◇ kibontja magát, kiszabadítja magát, kikászalódik, kifejlík
 ◇ kirajzolódik, előtűnik, megmutatkozik, jelentkezik, kiválik ◆ ELHOMÁLYOSODIK
 ◇ kialakul, kiformalódik, kifejlődik, kivirágzik, megizmosodik, beérik, kiforr, kifejtekezik (*rég*), kifejtőzik (*rég*) ◆ MEGREKED, VISSZAFEJLŐDIK
kiborít (ige) ◇ kiönt, kibuktat, kibillent, felbillent, felborít, kidönt, kidüt (*táj*), kiont (*táj*)
 ◇ (*biz*): feldühít, felidegesít | felbosszant ◆ MEGNYUGTAT, LECSILLAPIT
 ◇ (*biz*): összeroppan
kiborul (ige) ◇ kiömlik, kidől, kiloccsan, feldől, felbillen, felfordul, kihull, kiszóródik, kiesik
 ◇ (*biz*): kijön a sodrából, kifakad, feldühödik ◆ MEGNYUGSZIK, LEERESZT (BIZ)
 ◇ (*biz*): összeroppan
kibők (ige) ◇ kiszúr (*biz*), kilyukaszt, átszúr, átlyukaszt ◆ BETÖM
 ◇ kinyög, kikotyog (*biz*), elköp (*szleng*), elmond, közöl ◆ HALLGAT
kibuggyan (ige) ◇ fakad, felszínre tör, eltör, kiserked, gyöngyözik, kicsurran, kiszökik, kilövell, kispriccel
 ◇ kitör
 ◇ kitéremlik
kibújik (ige) ◇ kinő, kicsírázik, kikel, kifakad, kihajt
 ◇ előbújik, kibukkan, kijön, kimozdul, kikászalódik, kikecmereg, kivergődik, kivackolódik (*táj*) ◆ ELBÚJIK, VISSZAVONUL
 ◇ kihúzza magát <vmi alól>, kisiklik, megkerül, kitér <vmi elől>, kivonja magát, elhárít | bliccel (*biz*) ◆ RÉSZT VESZ
kibukik (ige) ◇ kiesik, kibucskázik (*táj*), kibillen
 ◇ előtűnik, kibukkan
 ◇ megbukik, osztályt ismétél ◆ ÁTMEGY
kibukkan (ige) ◇ felmerül, előtűnik, kibújik, kitűnik, feltűnik ◆ ELTŰNIK
kibuktat (ige) ◇ kitesz, félreállít, meneszt, kirúg (*biz*), kitessékel, megvág ◆ ÁTENGED
 ◇ (*szleng*): meglep, megdöbben | kiborít
kibúvó (fn) ◇ mentség, mentő ötlet, ürügy, kiskapu (*biz*), visszaút, kifogás, kiút, trükk, expediens (*id*), köntörfalazás, csűrés-csavarás ◆ BIZONYSÁG, MEGGYÖZÉS
kicsal (ige) ◇ előcsalogat, elővarázsol, kihúz, kiprésel, előhív
 ◇ kiszed, kisvindliz (*biz*), kicsigánykodik, ablézol (*táj*), hucsor (*táj*)
 ◇ megszólaltat
kicsap (ige) ◇ kiüt, kiver, kilök | kítár
 ◇ kirohan, elötör, kitör, kiront | kicsapódik, kizúdul
 ◇ [állatot]: kihajt
 ◇ kizár, eltávolít, kirak, kipenderít
 ◇ [biztosítékot]: kiéget, kivág, kiolvaszt
kicsapódik (ige) ◇ kitérül, kivágódik, kinyílik, felpattan ◆ BEZÁRUL, BECSUKÓDIK
 ◇ kiválik, koagulál (*id*), elkülönül ◆ ELVEGYÜL, FELOLDÓDIK
 ◇ [biztosíték]: kiég
 ◇ [gőz, füst, láng]: kicsap
kicsapong (ige) ◇ dorbézol, dőzsöl, tivornyázik, lumpol (*biz*), tobzódik, bujálkodik, züllik, korhelykedik, éjszakázik, mulatozik, kiruccan, kimarad, dajdajozik (*szleng*), hepajozik (*szleng*), hejehujázik
 ◇ féktelenkedik, szertelenkedik, zabolátlankodik, mértéktelenkedik, szabadoskodik
kicsapongás (fn) ◇ élvhajzás, élvhajzászat, dorbézolás, dőzsölés, tivornya, lumpolás (*biz*), orgia, bacchanália (*vál*), tobzódás, iszákosság, bujaság, bujálkodás, züllés, excesszus (*id*), kilengés
 ◇ féktelenkedés, szertelenkedés, túlkapas, zabolátlankodás, mértéktelenség, szabadosság

kicsapongó (mn) ◇ korhely, lump (*biz*), éjszakázó, mulatozó, dorbézoló, tivornyázó, duhaj | erkölcstelen, szemérmetlen, könnyűvérű, feslett, parázna, ledér, léha, züllött, élvhajhászó ◆ JÓZAN | ERKÖLCSÖS, TISZTESSÉGES

◇ féktelen, zabolátlan, szertelen, fékezhetetlen, gátlástalan, mértéktelen, korlátlan ◆ MÉRTÉKTARTÓ, MÉRTÉKLETES

kicsattan (ige) ◇ kicsapódik, kinyílik

◇ kipukkan, kihalad

◇ (*szleng*): kimegy, kiugrik

kicsavar (ige) ◇ kiteker, kihajt, kistrófol, kihúz, meglazít ◆ BECSAVAR, MEGSZORÍT

◇ kifacsar, kinyom, kiszorít, kiprésel, kisajtol, kicsur (*táj*)

◇ elferdít, félremagyaráz, eltorzít, kiforgat, meghamisít, megmásít (*táj*), csúsztat (*biz*) ◆ HELYREIGAZÍT, HELYESBÍT

kicszerél (ige) ◇ felvált, helyettesít, pótol, átcsereél, felújít, felcserél, vált, kivált

◇ elcsereél, csereberél

kicserepesedik (ige) ◇ felrepedezik, felcserepszik (*táj*) | kiszárad

kicsi, kicsiny I. (mn) ◇ apró, kicsiny, kis, fikarcnyi, morzsányi, parányi, pici, pöttöm, cseppnyi, törpe, csipet, szikra, pindurka, aprócska (*táj*), irinkó-pirinkó (*táj*) **Sz:** akkora, mint a kakasugrás; akkora, mint a macska ökle; akkora, mint egy légypiszok; alig látni szemmel; annyi, mint egy eperszem; apró, mint a mákszem; elférne a zsebben; hasogatott hajszálnyi; látnám, ha láthatnám ◆ NAGY, ÓRIÁSI, GÓLIÁT

◇ kevés, csekély, jelentéktelen, apró-cseprő, piti (*szleng*), csip-csup, csipszar (*durva*), pizslicsáré (*biz*), smafu (*szleng*) ◆ SOK, JELENTŐS, TEKINTÉLYES

kicsi, kicsiny II. (fn) ◇ kisgyermek, apróság, baba, pólyás baba, csecsemő, csecsszopó, palánta, csemete, bébi (*biz*), csimota (*táj*) ◆ FELNŐTT

kicsikar (ige) ◇ kiszarol, forszíroz (*biz*), kierőszakol, kikényszerít, kiprésel, kised, kihúz, kivasal (*szleng*), kifacsar, kiszorít, kicsavar (*táj*), pumpol (*biz*), kifirtat (*rég*)

kicsinál (ige) ◇ (*biz*): kieszközöl, kijár, elintéz, kiszorít

◇ kitervel, előkészít

◇ (*szleng*): elbánik <vkivel>, kikészít (*szleng*), kimerít, elfáraszt | megöl, hidegre tesz (*biz*)

kicsinyel (ige) ◇ lebecsül, lekicsinyel, kevésre becsül, megvet, lenéz, csekélybe vesz (*rég*), semmibe vesz, fittyet hány, negligál (*id*), fitymál, bagatellizál (*id*), aláértékel ◆ NAGYRA BECSÜL, TÚLÉRTÉKEL, MEGTISZTEL

kicsinyell (ige) ◇ kicsinek tart

◇ kevesell, kevésnek tart ◆ SOKALL

kicsinyes (mn) ◇ kicsinyeskedő, aprólékoskodó, földhözragadt, szörszálhasogató, szöröző (*biz*), körülményes, aggályoskodó, skrupulózus (*biz*) ◆ NAGYVONALÚ, NAGYLELKŰ

◇ szűkmarkú, szűkkeblű, spórolós (*biz*), fukar, zsupori, krajcáros (*rég*), garasoskodó, sóher (*biz*), smucig (*biz*), spur (*szleng*) ◆ GÁLÁNS, GAVALLÉR, ADAKOZÓ

◇ jelentéktelen, apró-cseprő, pitiáner (*biz*), kisszerű, prózai ◆ JELENTŐS, KOMOLY

kicsinyített (mn) ◇ csökkentett, redukált, szűkített ◆ NAGYÍTOTT, BŐVÍTETT, TAGÍTOTT

kicsíp (ige) ◇ kitép, kiszakít

◇ felesíp, kimar

◇ (*táj*): kifog <vkin>

◇ [kicsipi magát]: kirittyenti magát (*szleng*), kicsinosítja magát, felcicomázza magát, kiöltözik, kiöltözködik, ünneplőbe vágja magát, kinyalja magát, díszbe öltözik, díszbe ölt, kikeni-feni magát, felpiperészi magát, kicsípekedik (*táj*)

kicsírázik (ige) ◇ csírárt hajt, kibújik, kifejlik, kihajt, kifakad, kinő, kikel, kisarjadzik, kicikázik (*táj*), kipattog (*táj*), rügyezik

kicsíszol (ige) ◇ kidolgoz, finomít, javít | kiművel, palléroz

kicsit (hsz) ◇ kevéssé, keveset, kissé, alig, kicsinyig (*táj*), kisség (*táj*) ◆ NAGYON, ERŐSEN, ERŐST

kicsoda (nm) ◇ ki, kifene (*táj*)

kicsomagol (ige) ◇ kipakol, kirak, kiürít ◆ BECSOMAGOL, BETESZ

◇ kibont, kinyit, kigöngyöl, szétbont, megold, kiold ◆ ÖSSZECSUK, BEZÁR

kicsorbul (ige) ◇ eltompul, élet veszt, csorba esik <vmin>, elfitul (*táj*), pofásodik (*táj*)

kicsordul (mn) ◇ túlcserdul, kiömlik, kifolyik, túlfolyik

◇ kibuggyan, kiserken

kicsúfol (ige) ◇ kigúnyol, kifiguráz, csipkelődik, gúnyt űz <vkiből>, kiviccel, neveltségessé tesz, csúfot űz, szatirizál (*rég*), kipellengérez, persziflál (*id*), lecsúfol (*táj*)

kicsúszik (ige) ◇ kisiklik, kibújik, megugrik (*biz*), kisuhran, kicsesszen (*táj*), kisuvad (*táj*)
 ◇ kiszabadul, kimenekül

kidagad (ige) ◇ kidomborodik, kitüremlik, felpuffad, kidudorodik, felpúposodik, kidegeszedik (*táj*) | kinő, kinyomul
 ◇ [szem]: kidülled, kigúvad, kimered, kiül (*táj*) ◆ BEHORPAD, BEESIK

kiderít (ige) ◇ felkutat, feltár, fölfed, felderít, kipuhatol, kibogarász, kikutat, kipiszkál, kinyomoz, kibogoz, napfényre hoz, kiás, kikurkász (*biz*), napvilágra hoz, délszínre hoz (*rég*), megvilágít, fényt derít <vmire>, kiszimatol, kikémlél, világosságot derít <vmire>, végére jár <vminek>, kitud, rájön, megfejt, megold, megállapít, tisztáz

kiderül (ige) ◇ kitisztul, felderül, megjavul, kifényesedik, felragyog, felfeslik (*táj*), kividul (*táj*) ◆ BEBORUL
 ◇ megvidámul ◆ ELKESEREDIK
 ◇ előtűnik, kitűnik, kiviláglik, nyilvánvalóvá lesz, nyilvánvalóvá válik, beigazolódik, kitudódik, napfényre kerül, napfényre jut, napfényre jön, fény derül <vmire>, világosság derül <vmire>, tisztázódik, kislül, feltáruul, megoldódik, kipattan, megmutatkozik, meglátszik
 ◇ elválik, eldől

kidob (ige) ◇ kihajít, kivet, kizuhint, kiszór, kihajigál, ejjiciál (*id*), kilök | kiselejtez, félredob, eldob, kiszuperál (*biz*), kimustrál
 ◇ kipenderít, kiakolbólít, kiebrudal, lapátra tesz (*szleng*), kigór (*táj*), kivág, kibillent, kirüg (*biz*), eltanácsol, kitessékel, eltávolít, kituszkol, kizavar, kipaterol (*biz*), elzargat (*táj*), kiutasít, kirepít, kilódit, elbocsát, elküld, kilakoltat **Sz**: ajtót mutat <vkinek>; kiad rajta, mint eb a taligán; kiad vkin, mint a pataiak a szőrön; kiadja a nyargalót vkinek; kiadja az útját; kiteszi a szűrét; kivágja, mint a taknyot; megmutatja, hol csinálta az ács az ajtót; ebrúdra tesz; ebrúdon hány ki ◆ BEFOGAD

kidobál (ige) ◇ kihajigál, kiszór, kidobigál (*táj*), kigóral (*táj*), kihány, kilökdös, kivagdal, kivagdos, kilököd
 ◇ elfecsérel, elpazarol, elszór

kidolgoz (ige) ◇ kikészít, előkészít | meggyúr
 ◇ kialakít, kimunkál, kicsiszol, megmunkál, megalkot, megtervez, kikovácsol, kifejleszt, kiművel, szerkeszt, fogalmaz, elaborál (*id*), idomít, formál, megszövegez, körvonalaz, formába önt, megformál, kivitelez
 ◇ végigdolgoz, átdolgoz

kidolgozás (fn) ◇ megmunkálás, véghezvitel, alakítás, formálás, kiformálás, kivitelezés, szerkesztés, tervrajz, előkészítés
 ◇ kiállítás, alak, forma, kivitel

kidomborít (ige) ◇ kihasasít, kidülleszt, felduzzaszt
 ◇ aláhúz, rámutat, kiemel, hangsúlyoz, nyomatékosít, hangoztat, felhívja a figyelmet

kidomborodik (ige) ◇ feltüremlik, feldudorodik, felgyűrődik, kidülled, kihasasodik, feldagad, felduzzad, megduzzad ◆ BEHORPAD, BEESIK
 ◇ kifejeződik, kifejezésre jut, kiemelkedik, kitűnik ◆ HÁTTÉRBE SZORUL

kidől (ige) ◇ ledől, kiomol, kifordul
 ◇ kiborul, kiömlik, kifolyik, kiürül | szétpereg, szétszóródik
 ◇ összerogy, kimerül, kifárad, elfárad, elgyengül, elalél | meghal

kidönt (ige) ◇ kifordít, kivág, kibuktat, kidút (*táj*), felbillent, feltaszít
 ◇ kiönt, kiürít, kiborít

kidudorodik (ige) ◇ kidagad, kiduzzad, kidülled, kimered, kicsülten (*táj*), kidomborodik, kihasasodik, kiguvad (*rég*)

kidug (ige) ◇ kitol, kiölt, kinyom, kinyújt ◆ BEHÚZ, VISSZAHÚZ

kidülled (ige) ◇ kiguvad, kimered, kiül (*táj*), kidióz, kicsülled (*táj*), dagad
 ◇ kidomborodik

kiebrudal (ige) ◇ kiakolbólít, kigolyóz (*szleng*), kikerges, kizavar, kivág, kiüz, kidob, kipenderít, kitesz, kifirundvancigol (*biz*), kitessékel, eltávolít, kirakja a szűrét ◆ BEFOGAD, BEHÍV, BETESSÉKEL

kiég (ige) ◇ elég, elfogy, elhasználódik
 ◇ kialszik | kihül ◆ LÁNGRA LOBBAN

◇ kilyukad, tönkremegy
 ◇ kivágódik, kicsapódik, kiolvad, kimegy
 ◇ megsemmisül, porig ég, a tűz martaléka lesz
 ◇ [növény]: kiszárad, kiszül, kiperzselődik, elszárad, elsül (*táj*)
 ◇ elfásul, közönyös lesz
 ◇ kiapad, kivész
kiegészít (ige) ◇ hozzáfűz, hozzátesz, kitold, told, toldoz, ráad, pótol, kipótol, kompletál (*id*), kibővít, kiterjeszt, kitágít, gyarapít, nagyobbít, kikerekít
kiegészítés (fn) ◇ pótlás, pótlék, járulék, beszúrás, toldalék, toldás, szupplementum (*id*), addenda (*rég*), függelék, melléklet, appendix (*rég*), adalék, komplementum (*id*)
kiegészítő (mn) ◇ kibővítő, pótló, pótlólagos, utólagos, kiegészítő, pót, szuplementer (*id*), akcesszórius (*id*), komplementer (*id*)
 ◇ mellékes, járulékos, másodlagos, mellék-
kiegészül (ige) ◇ pótlódik, rekrutálódik (*id*), feltöltődik, kompletálódik (*id*)
kieget (ige) ◇ lyukat éget, foltot éget, kimar
 ◇ kiperzsel, felperzsel, kisüt, pörköl, elhervaszt, elfonnyaszt
 ◇ eléget, elfogyaszt, elhasznál
 ◇ kitisztít, kauterizál (*id*)
 ◇ kiirt, kiöl
kiegyenesedik (ige) ◇ felemelkedik, felegyenesedik, kihúzza magát, kinyújtózik, kifeszíti a derekát ◆ MEGGÖRNYED, MEGGÖRBED
kiegyenesít (ige) ◇ kifeszít, egyenget, kinyújt, kihúz, kikalapál, planíroz (*rég*) ◆ BEGÖRBIT, BEHAJLÍT
kiegyenlít (ige) ◇ ellensúlyoz, kompenzál, egalizál, nivellál, egy szintre hoz, kiegyensúlyoz, ellentételez, temperál (*id*), összehangol, összhangba hoz
 ◇ áthidal, felold, elosztat, elsimít, semlegesít, megszüntet
 ◇ kifizet, megfizet, visszafizet, rendez, lekvittel (*biz*), szaldíroz (*id*), rekompenzál (*id*), kielégít, kárpótol, leró, törleszt
 ◇ egyenlővé tesz, behoz
kiegyenlítés (fn) ◇ kompenzáció, kárpótlás, rendezés, szaldó (*szak*), visszafizetés, rekompenzálás (*id*), fizetés, kifizetés, törlesztés, lerovás | jóvátétel, viszonzás ◆ TARTOZÁS
kiegyenlítődik (ige) ◇ nivellálódik
 ◇ feloldódik, semlegesül, megszűnik, elsimul
 ◇ megtérül, kompenzálódik
kiegyensúlyoz (ige) ◇ egyensúlyba hoz, harmonizál, kiegyenlít, összhangba hoz
kiegyensúlyozott (mn) ◇ egyensúlyban levő, egalizált (*id*), egyforma, állandó, ingadozásmentes ◆ VÁLTOZÓ
 ◇ békés, háborítatlan, harmonikus, megállapodott, lehiggadt, komoly, nyugodt, megfontolt, józan, csöndes, megingathatatlan, állhatatos, rendíthetetlen, szilárd, eltökélt, türelmes, mértéktartó, mértékletes ◆ SZESZÉLYES, KIEGYENSÚLYOZATLAN, DISZHARMONIKUS
kiegyensúlyozottság (fn) ◇ harmónia, összhang ◆ DISZHARMÓNIA
 ◇ higgadság, megfontoltság, meggondoltság, szilárdság, békesség ◆ MEGGONDOLATLANSÁG
 ◇ egyenletesség, folytonosság
kiegyezés (fn) ◇ egyezés, megegyezés, megbékülés, egyezmény, konkordátum (*id*), paktum (*rég*), alku | kompromisszum, megalkuvás
kiegyezik (ige) ◇ megegyezik, megállapodásra jut, megállapodik, paktál (*rég*), tranzigál (*id*) ◆ ELLENKEZIK, ELTÉR A VÉLEMÉNYE
 ◇ belenyugszik, beletörődik ◆ LÁZAD, MÉLTATLANKODIK, BÖSTÖRÖG (TÁJ)
kiehezett (mn) ◇ farkaséhes, korgó gyomrú, éhes, falánk, eléhült (*táj*) ◆ JÖLLAKOTT, BELAKOTT, ELTELT
 ◇ mohó, sóvár, észér (*táj*) ◆ KIELÉGÜLT
kiejt (ige) ◇ kipottyant, kihullat, kicseppent, kisuvaszt (*táj*)
 ◇ kimond, kifejez | artikulál, akcentuál (*id*)
kiejtés (fn) ◇ kipottyantás, kihullatás
 ◇ hangképzés, tagolás, artikulálás (*id*), artikuláció (*szak*), akcentus, ejtés, ejtémód, prononciáció (*id*)
kiél (ige) ◇ kitombol | kielégít ◆ ELFOJTT
 ◇ (*táj*): kihasznál, kizsarol

kielégít (ige) ◇ megfelel, eleget tesz, teljesít, begyőz (*táj*)
 ◇ megfizet, kártalanít, kifizet, kiegyenlít
 ◇ kiél
 ◇ kielégülést nyújt, eléleztet (*szleng*)

kielégítés (fn) ◇ elégtétel, kompenzáció

◇ eltöltés, jóllakítás | csillapítás ◇ ÉHEZTETÉS, KOPLALTATÁS | FELHECCÉLÉS

kielégítő (mn) ◇ megfelelő, megnyugtató, elegendő, elégséges, kellő, szufficiens (*id*), meglehető (*táj*), találó, pontos, szabatos | elviselhető, elfogadható, oké (*szleng*) ◇ KEVÉS, FELÜLETES

kielégül (ige) ◇ jóllakik, betelik, megnyugszik
 ◇ ejakulál (*szak*), elélvez, elsül (*szleng*), eldurran (*szleng*), elmegy (*szleng*)

kiélesedik (ige) ◇ kiéleződik, hevessé válik, feszültté válik ◇ TOMPUL | ENYHÜL

kiélesít (ige) ◇ kifen, kiköszörül, megélesít, megköszörül, élez, kiélez ◇ KICSORBÍT

kiélez (ige) ◇ kiélesít, kifen, megélesít, élez, kiköszörül ◇ TOMPÍT, ÉLÉT VESZI
 ◇ kihegyez, sarkít, polarizál (*id*), markíroz, hangsúlyoz, eltúloz, kiemel, fokoz, erősít, kimélyít | poentíroz (*id*), csattanóval fejez be

kiélezett (mn) ◇ éles | élére állított, feszült, kiéleződött ◇ TOMPA | ENYHE

kiéleződik (ige) ◇ kiélesedik, elmérgesedik, eldurvul, feszültté válik ◇ TOMPUL, ENYHÜL

kiéleződött (mn) ◇ éles, kiélezett, elmérgesedett, feszült, ellenséges ◇ ENYHE

kiélt (mn) ◇ előregedett, enervált, fásult, kimerült, elerőtlenedett, vénhedt, nyiszlett (*biz*) ◇ ÜDE, ÁRTATLAN, SZÜZIES

kiemel (ige) ◇ kivesz, kihúz, kihalász, kiszakít, kiválogat, merít, kivon, kiránt, felszínre hoz ◇ VISSZATESZ
 ◇ elővesz
 ◇ felemel | kinyom
 ◇ felkarol, pártfogol | magas polcra emel, előléptet, kitüntet, megdicsér ◇ ELNYOM
 ◇ nyomatékosít, kidomborít, hangsúlyoz, markíroz, aláhúz, súlyt helyez <vmire>

kiemelkedik (ige) ◇ kidomborodik, kidutorodik, kiugrik, kiáll ◇ BEHORPAD, BEHAJLIK
 ◇ kiválik, előtűnik, felbukkan | felemelkedik, felküzdi magát | kitűnik, kimagaslik, kimagasodik, felülmúl, dominál (*id*), dominál (*id*)

kiemelkedő (mn) ◇ előkelő, kiváló, kitűnő, kivételes, kimagasló, rendkívüli, eminens, jeles, emelkedett, páratlan, kiugró, különleges, nagyszerű, illusztris, figyelemre méltó, pártját ritkító, jelentős, jelentékeny, számottevő, nevezetes, elsőrendű ◇ JELENTÉKTELEN, HÉTKÖZNAPI

kienged (ige) ◇ kiereszt, kibocsát, szabadon bocsát, kiszabadít, elenged, szabadon enged, szabadon ereszt, szabadlábra helyez, felszabadít, megszabadít, szabaddá tesz, kiszalaszt, kiszalajt (*táj*) | kihoz (*biz*), megléptet (*szleng*)
 ◇ kioldoz, kibont, kibogoz ◇ MEGSZORÍT
 ◇ [ruhát]: bővít, tágit, kiereszt ◇ SZŰKÍT
 ◇ megenyhül, felolvad, felenged ◇ MEGFAGY, MEGDERMED

kiengesztel (ige) ◇ megbékít, lecsillapít, kibékít, conciliál (*id*), megnyugtató, bocsánatot kér, elnézést kér, pacifikál (*id*), összhangba hoz, megkövet (*táj*) ◇ MEGSÉRT, MEGBÁNT

kiengesztelődik (ige) ◇ megbocsát, kibékül, lecsillapul, megenyhül ◇ MEGHARAGSZIK, MÉREGBE GURUL

kiépít (ige) ◇ kibővít, kifejleszt, formál, fejleszt ◇ SORVASZT, VISSZAFEJLESZT
 ◇ kialakít, létrehoz, létesít | megszervez, megteremt ◇ MEGSZÜNTET, MEGSEMISÍT

kiér (ige) ◇ kijut, kijön
 ◇ odaér, elér, elérkezik, eljut
 ◇ kinyúlik, kiterjed

kiérdemel (ige) ◇ rászolgál, megszolgál, érdemes <vmire>

kiereszt (ige) ◇ kienged, kibocsát, csapol, kifolyat, megcsapol | útnak ereszt, elbocsát, elenged, kiszabadít, felszabadít | kihoz (*biz*), megléptet (*szleng*) ◇ ELZÁR, BECSUK, VISSZATART
 ◇ szabadon enged, szabadlábra helyez ◇ FOGVA TART
 ◇ szabadjára enged ◇ RÓVID PÓRÁZRA FOG
 ◇ [ruhát]: bővít, tágit, kienged ◇ SZŰKÍT, BEVESZ

kierőszakol (ige) ◇ kikényszerít, kicsikar, kifacsar, kiforszíroz, kiprésel, kiverekszik, kinyúz, bevasal (*szleng*), kihajt, kitapos, kiharcol, kiszéd, kiszorít, kiprovokál, ablézol (*táj*), kihucsor (*táj*)

kiértékel (ige) ◇ elbírál, felbecsül, megbecsül | kielemez, feldolgoz, felmér, értelmez, interpretál, analizál, boncolgat, osztályoz, besorol, minősít

kies (mn) ◇ idilli, bájos, hangulatos, kellemes, szép, búbájos, elragadó, paradicsomi ◆ SIVÁR, ELHAGYOTT, KIETLEN

kiesés (fn) ◇ kibukás, kipottyanás, kihullás, kiperdülés, kizuhanás
 ◇ kizökkenés, kimaradás | vesztesség, hiány, hátrány

kiesik (ige) ◇ kihull, kipottyan, kirázódik, kibukik, kidől, kibillen, kizuhan, kirepül, kiborul, kisuvad (*táj*), kibucskázik (*táj*) | leesik, leválik
 ◇ kicsöppen, kimarad
 ◇ távol esik, félreesik ◆ KÖZEL VAN
 ◇ kijön <vmiből>, kitanul <vmiből> | kizökken

kieszél (ige) ◇ kitervel, kigondol, kifőz, kiötöl, kiagyal, kisüt, kiókuhlál (*biz*), kispekulál (*biz*), kitervez, kifundál, kimesterkedik, kiokoskodik, kitalál, kimódol, kikalkulál (*táj*), kilel (*táj*)

kieszközöl (ige) ◇ kicsinál (*biz*), kimódol, kitapos, kijár, kiforszíroz, kiesdekel, kihízeleg, kikuncsorog, kiküzd, elintéz, elér, megkap, hozzájut

kietlen (mn) ◇ puszta, sivár, elhagyott, rideg, zord, lakatlan, elhagyatott, kihalt, lakhatatlan, üres, letarolt, kopár, meddő, terméketlen ◆ KIES (*rég*), IDILLI, ÉDENI
 ◇ (*rég*): éktelen, undok, csúnya, szörnyű

kifacsar (ige) ◇ kicsavar, kinyom, kiprésel, kifolyat, kisajtol
 ◇ kifogat, eltorzít
 ◇ kicsikar, kierőszakol, kikényszerít, kizsarol
 ◇ kimerít, kifáraszt, kiszípoloz ◆ FELFRISÍT, FELÜDÍT

kifakad (ige) ◇ felfakad, megnyílik, kipörsen, kipattogzik, felreped
 ◇ kibuggyan, fakad
 ◇ kifeslik, kifesel, kinyílik, kibomlik, megpattan, kibarkázik, kibimbózik, kinő, kikel, kisarjad, kihajt, kicsírázik
 ◇ felfortyan, felcsattan, kirohan, kiborul (*biz*), kipakol (*szleng*), odamondja **Sz**: megmondja a magáét; kiborítja a bilit
 ◇ kitör <vmiből>, kiszakad, kiszalad

kifárad (ige) ◇ elfárad, kimerül, kidöglik (*durva*), kikészül, elgyöngül, eltörődik, összetörik, kitikkad (*táj*), kiáll
 ◇ kimegy, kijön
 ◇ elkopik, elhasználódik

kifarag (ige) ◇ kiesztergál, kinagyol, vés, metsz, bemetsz (*rég*), kivés, mintáz, formál, kieszkábál (*táj*)
 ◇ kicifráz, kirováz (*táj*)

kifáraszt (ige) ◇ agyonfáraszt, elfáraszt, halálra fáraszt, elcsigáz, kikészít (*biz*), agyoncsigáz, kifulladás, kitikkaszt, elgyötör, megvisel, elnyú (*táj*), összetör, elgyengít, kimerít | meghajszol, túlhajszol, megerőltet, agyonterhel, kiszípoloz, kizsigerelem, kicsinál, kidögleszt ◆ FELFRISÍT, PIHENTET

kifecseg (ige) ◇ elmond, kibeszél, kikotyog, kilocsog, kicseveg, kicsacsog, kikottyant (*biz*), kivakkant, kipletykál (*biz*), elpletykál, elhíresztel, kikürtöl, elárul, továbbad, divulgál (*id*), elköp (*szleng*) **Sz**: eljár a szája; könyökén is kijön; mindent kikottyant a szája az alfele híre nélkül; mindent nyelve harangjára köt; nem áll meg benne a szó ◆ TITOKBAN TART, ELHALLGAT
 ◇ (*táj*): kifröcsög, kifröccsen, kiloccsan

kifejez (ige) ◇ szavakba foglal, szavakba önt, magyaráz, kifejt, kifejezésre juttat, kimond
 ◇ megnevez, jelöl, feltüntet
 ◇ tudtul ad, közöl, jelez, gesztikulál, sejtet, érzékeltet | mutat, tükröz, ábrázol, megjelenít, visszaad, bemutat, jellemez, tipizál

kifejezés (fn) ◇ fordulat, szókapcsolat, kiszólás, kitétel, közhely, szólam, frázis, sablon, klisé, frazeologizmus (*id*), frazeológiai egység, terminus, szólásmód, szólásmondás, kibeszéd (*táj*)
 ◇ megnyilvánulás, kinyilvánítás, manifestálódás (*id*)
 ◇ ábrázolás, megjelenítés, bemutatás, jellemzés

kifejezéstelen (mn) ◇ semmitmondó, jellegtelen, lárvaszerű, lélektelen, bamba, sztereotip (*id*), üres, érzéstelen, lapos, szellemtelen, érdektelen, sivár, együgyű, jelentéktelen, szürke ◆ KIFEJEZÉSTELI, ÉLETTELI, ÉLÉNK

kifejezett (mn) ◇ hangsúlyozott, határozott, kifejtett, kimondott, világos, nyomatékos, félreérthetetlen, egyenes, nyílt, nyilvánvaló, evidens

kifejező (mn) ◇ beszédes, expresszív (*id*), kifejezésteljes, jellegzetes, markáns, plasztikus, élénk, erőteljes, velős, magvas, tömör, szemléletes, jelentőségteljes, sommás ◆ JELLEGTELEN, SEMMITMONDÓ, LAPOS

kifejezőkészség (fn) ◇ expresszivitás (*id*), kifejezőerő

◇ beszédkészség

kifejleszt (ige) ◇ kiművel, kifinomít, kiépít, kidolgoz, elaborál (*id*), evolvál (*id*), fellendít, felvirágoztat, kibontakoztat, kinevel, kialakít, kiformál, kibont ◆ ELSORVASZT, VISSZAFEJLESZT

kifejlett (mn) ◇ érett, ivarérett, anyányi, embrenyi, felnőtt, felserdült, nagykorú, meglett, kész ◆ FEJLETLEN, VISSZAMARADT

kifejlődik (ige) ◇ kibontakozik, kinevelődik, kiteljesedik, megzimosodik, fölcseperedik, kikupálódik (*táj*), kialakul, keletkezik, megnő, kinövi magát, kiformalódik, kibomlik, kiérlelődik, megérik, beérik, kiforr, kivakarószik (*táj*)

kifejt (ige) ◇ hüvelyez, kihánt, kihámoz, kopaszt, kitokoz, csumál (*táj*), kipirgál (*táj*) | kibont, felfejt, felbont

◇ kitermel, kibányász

◇ érvényre juttat, kibontakoztat

◇ előad, ismertet, értelmez, fejteget, megmagyaráz, explikál (*szak*), interpretál, tolmácsol, kommentál, tisztáz, érthetővé tesz, megvilágít, illusztrál, taglal, elmagyaráz, feltár

◇ (*rég*): kifejleszt, kidolgoz

kifelé (hsz) ◇ ki, kijjebb, kívülre ◆ BEFELÉ, BE

◇ (*táj*): kinn, kint

kifelejt (ige) ◇ kifeled, kihagy, mellőz, elhagy, figyelmen kívül hagy, megfeledkezik <vmiről>, kimegy az eszéből, nem tartja eszében, elfelejt, átugrik ◆ MEGJEGYZEZ, ÉSZBEN TART

kifest (ige) ◇ kimázoj, kiszínez, kimeszel, bepiktoroz (*táj*)

◇ [arcot]: kikészít, sminkel, bemeszel (*táj*), kendőz (*rég*)

kifeszít (ige) ◇ kihúz, megfeszít, peckel, széttár, szétterjeszt, kiterjeszt, kinyújt, kinyújtóztat ◆ ELLAZÍT, ELERNYED

◇ kidomborít, kidülleszt

kificamít (ige) ◇ megrándít, megránt, kimarjít (*táj*)

kificamodik (ige) ◇ kiugrik, kifordul, kimegy a helyéből, megrándul, kirándul, kibicsaklik, csikkan (*rég*), marjul, megmarjul (*táj*), kimarjul (*táj*), kicsuklik (*táj*), kificamlik (*táj*), kiszeglik (*táj*), fitorodik (*táj*) ◆ HELYREUGRIK

◇ elferdül, eltorzul

kifiguráz (ige) ◇ kicsúfol, kigúnyol, nevetségessé tesz, kiénekel, karikíroz, pellengérré állít, kipellengérez, csúffá tesz, csúfot üz, gúnyt üz <vkiből>, parodizál, szatirizál (*rég*), nevetség tárgyává tesz

kifinomult (mn) ◇ pallérozott, csiszolt, finom, választékos, előkelő, kulturált, művelt, disztigvált, civilizált, tanult, igényes, tapintatos, érzékeny, elegáns, nemes, ízléses, jól nevelt, differenciált (*id*) ◆ KÖZÖNSÉGES, TAPINTATLAN, ÍZLÉSTELEN

kifizet (ige) ◇ megfizet, kiad <vmire>, szaldíroz (*id*), kiegyenlít, leró, letesz, törleszt, rendez, visszafizet, visszatérít, megad, leszúr (*szleng*), leszurkol, leperkál (*szleng*), kiguberál (*biz*), letejel (*szleng*) ◆ TARTOZIK

◇ elbocsát | elbánik <vkivel>, elintéz

kifizetetlen (mn) ◇ kifizetendő, rendezetlen, hátralékos, kiegyenlítetlen, fennmaradó, fennmaradt, fennálló ◆ RENDEZETT, TÖRLESZTETT

kifizetődik (ige) ◇ megtérül, jövedelmez, megéri, bejön

kifizetődő (mn) ◇ gazdaságos, jövedelmező, hasznot hajtó, rentábilis (*szak*), hálás, gyümölcsöző, előnyös, hasznos, produktív ◆ VESZTESÉGES, ELŐNYTELEN

kifli (fn) ◇ szarvas (*rég*), szarvacska (*táj*)

kifog (ige) ◇ kihalász, kihorgász, kihúz, kiemel

◇ (*szak*): kivéd, elkap, megfog

◇ leszerszámoz ◆ FÖLSZERSZÁMOZ, BEFOG

◇ ráakad, hozzájut | kikap (*biz*)

◇ (*táj*): levon, lefog

◇ (*biz*): túljár az eszén, becsap, kicsíp (*táj*)

◇ (*táj*): túltesz <vkin>

◇ <vki vmin>: legyőz, úrrá lesz

kifogás (fn) ◇ kihúzás, kihalászás

◇ mentség, mentő körülmény, ürügy, kibúvó, mentegetődzés, mentegetőzés, teketória, pretextus (*id*), szabadkozás, egerút, kiskapu (*biz*), kiút, kibeszéd (*táj*)

◇ rosszállás, hibáztatás, elítélés, ellenvetés | panasz, reklamáció

kifogásol (ige) ◇ beleköt, fennakad, nehezményez, sérelmez, rosszall, kritizál, bírál, inkriminál, kifogása van <vmi ellen>, kifogást emel <vmi ellen>, szóvá tesz, panasza van, panaszt emel <vmi ellen>, hiányol, helytelenít, felpanaszol, kivetnivalót talál, óvást emel, becsmérel

kifogásolható (mn) ◇ hibáztható, helyteleníthető, rosszállható, elítélhető, kivetnivaló, megtámadható ◆ KIFOGÁSTALAN

kifogástalan (mn) ◇ helyes, hibátlan, tökéletes, rendes, szabályos, tipp-topp (*biz*), helyálló, makulátlan, feddhetetlen, épkezláb, korrekt, példás, példamutató, kitűnő, kiváló, mintaszerű, remek, mesteri, hamisítatlan, hibamentes, megbízható, erkölcsös, eszményi, tadellos (*id*) ◆ HIBÁS, ROSSZ, KIFOGÁSOLHATÓ

kifogy (ige) ◇ elfogy, kiapad, kikopik <vmiből>, elkel, kimelled (*táj*) ◆ VAN

◇ kimerül, kiürül, kiszárad

kifogyhatatlan (mn) ◇ bőséges, gazdag, kimeríthetetlen, kiapadhatatlan, mérhetetlen, határtalan, végtelen, végeérhetetlen, fogyhatatlan (*táj*) ◆ VÉGES

kifolyik (ige) ◇ kiömlik, kiszivárog, túlárad, kiárad, kibuggyan, kibugyog, kibuzog, kifut, kiözönlik, kicsorog, kiomlik

kifolyó (fn) ◇ csurgó, eresz, vízköpő

kifolyólag (hsz) ◇ következtében, következőleg, eredményeként, folyamányaként

kifordít (ige) ◇ kifelé fordít, kiserít (*táj*)

◇ kiborít, feldönt, felfordít, felbillent | kiönt, kidönt

◇ kimozdít, kibillent, kizökkent

◇ felszínre hoz, kiszánt, feltúr

◇ félremagyaráz, elferdít, kiforgat

kifordul (ige) ◇ kidől, kizuhan, kiesik, kihull, kihemperedik (*táj*), kiloccsan, kiguvad (*táj*) | kimegy, kiperdül

◇ visszájára fordul, kibillen, kizökken | kivetkőzik

◇ felszínre kerül

kiforgat (ige) ◇ kifordítgat, kitúr, kiemel

◇ <vkít vmiből>: kifoszt, kisemmiz, megkopaszt (*biz*), kirabol, kiszipolyoz, kiemészt (*táj*), kinulláz (*biz*)

◇ kivetkőztet

◇ kimozdít, kibillent, kizökkent

◇ elferdít, kifacsar, félremagyaráz, eltorzít, csűr-csavar, deformál, meghamisít

◇ kifaggat, kikérdez, sarokba szorít

kiforr (ige) ◇ megokosodik, megérik, kifejlődik, kialakul

◇ kifut, kiduzzad, kibugyog, kibuzog

kiforrotlan (mn) ◇ éretlen, gyermekes, gyermeteg, kezdő, zöldfülű, újonc, serdülő, infantilis ◆ ÉRETT, KIFORROTT

kifoszt (ige) ◇ kirámol, markecol, kizsákmányol, kirabol, megkopaszt (*biz*), kiszipolyoz, kiuzsoráz, kiforgat <vmiből>, kisemmiz, levetkőztet (*szleng*), prédál, kipakol, megfoszt, elszed, zabrál (*szleng*), meghámoz (*szleng*), kizsebel (*biz*), mezel (*táj*)

kifőz (ige) ◇ forráz, fertőtlenít, átgőzöl, sterilizál, csíráatlanít

◇ összefőz, összekotyvaszt, megfőz, befőz

◇ lepárol

◇ kieszel, kitalál, kitervel, kiagyal, kigondol, elgondol, kiokoskodik, kisüt, kifundál, forral, tervbe vesz, kimódol, kohol, kiötöl, kiókumlál (*biz*)

kifúj (ige) ◇ kilehel, kipiheg, kilélegzik, liheg, szuszog ◆ BESZÍV

◇ [szél]: kiszárit, érdessé tesz

◇ (*szleng*): megghiúsul, dugába dől, kipurcan (*biz*)

◇ [kifújja magát]: megpihen, lazít (*biz*)

kifullad (ige) ◇ kidől, kimerül, kifárad, kipurcan (*biz*), kidöglik (*durva*) **Sz:** elpilled, mint a rossz zsiba

kifundál (ige) ◇ kigondol, elgondol, kieszel, kiagyal, kiötöl, kiokoskodik, kitalál, kitervel, kisüt, kifőz, kiforral, tervbe vesz, kohol, kimódol, kimesterkedik, kispekulál (*biz*), kiókumlál (*biz*), kifineszel (*táj*), kielmél (*rég*)

kifúr (ige) ◇ átfúr, átlukaszt, kilyukaszt, belyukaszt, lyuggat, perforál, keresztülfúr, keresztülszúr, átszúr, átdőf, keresztüldőf ◆ BETÖM

◇ kitúr, kiutál

◇ (*szleng*): elbánik <vkivel>, kitol (*biz*), kiszúr <vkivel> (*biz*), kibabrál <vkivel> (*biz*) ◆ TÁMOGAT, GYÁMOLÍT, PROTEZSÁL

kifut (ige) ◇ kiszalad, kirohan, kivágtat, kikicázik, kirobog, kisiet ◆ BESIET, BEVÁGTAT, BEMENEKÜL

◇ kicsordul, kiforr, kifolyik

◇ kivezet, átnyúlik

◇ kitelik <vmiből>, elegendő, eltart

kifutó (fn) ◇ gurulópálya, leszállópálya

◇ küldönc, boy (*id*), kihordó, kézbesítő, hivatalsegéd

kifutópálya (fn) ◇ leszállópálya, gurulópálya, kifutó

kifürkész (ige) ◇ kiles, kikémlél, felderít, kikutat, felkutat, kipuhatol, kivizsgál, kiszagol (*biz*), kiszimatol, kivizslat (*rég*), kinyomoz, kiderít, kiszaglász (*biz*), rábukkan, szaszerol (*szleng*)

kifürkészhetetlen (mn) ◇ rejtélyes, sejtelmes, megfejthetetlen, kipuhatolhatatlan, titokzatos, felfoghatatlan, kideríthetetlen, felderíthetetlen, obskúrus (*rég*), rejtelmes, enigmatikus (*id*), talányos, megmagyarázhatatlan, érthetetlen, tisztázhatatlan, kiismerhetetlen, kiszámíthatatlan ◆ ÁTLÁTHATÓ, ÉRTHETŐ, KIFÜRKÉSZHETŐ

kifüstöl (ige) ◇ kiüz, exorcizál (*id*)

◇ fertőtlenít, kitisztít

◇ (*táj*): megver, elver

kifütyül (ige) ◇ kipisszeget, kisípol, abcúgol (*rég*), lehurrog, pfújoz, lepisszeg ◆ ÉLJENEZ, VIVÁTOZ, VISSZATAPSOL

kigolyóz (ige) ◇ kitúr <vkit vhonnan>, kifúr <vkit vhonnan> (*biz*), kiszorít, megbuktat, megsemmisít, kiüt | kiközösít, kizár, kirekeszt, mellőz, semmibe vesz, exkommunikál (*id*) ◆ TÁMOGAT | BEFOGAD, VISSZAVESZ

kigombol (ige) ◇ kikapcsol, szétnyit, szétkapcsol, kinyit, kibont ◆ BEGOMBOL, ÖSSZEZÁR

◇ (*táj*): elver, megver

kigondol (ige) ◇ kitalál, kitervel, kitervez, kispekulál (*biz*), kiagyal, kieszel, kiókumlál (*biz*), kiötöl, kifőz, elgondol, elképzél, kisüt, költ, kifundál, kiokoskodik, forral, kimódol, eltervez, megtervez, kimesterkél, kielmél (*rég*), kifineszel (*táj*)

◇ (*rég*): feltalál, megalkot, kitalál

kigördül (ige) ◇ kigurul, kimozdul

◇ [könny]: kicseppen, lecseppen

kigúnyol (ige) ◇ kicsúfol, nevetségessé tesz, gúnyt üz <vkiből>, csúfot üz, bolondot csinál <vikkiből>, kifiguráz, kipellengérez, pellengérré állít, csúffá tesz, parodizál, karikíroz, persziflál (*id*), szatirizál (*rég*), majmot csinál <vkiből>, csúfolódik, kinevet, élcelődik, diffámál (*id*), lecsúfol (*táj*) ◆ MEGTISZTEL

kigyógyít (ige) ◇ kikezel, helyrehoz, meggyógyít, kikúrál | kiábrándít, leszoktat ◆ MEGBETEGÍT

kigyógyul (ige) ◇ felépül, kilábal, kihever, meggyógyul | kiábrándul, kiiperedik (*táj*), kivágyul (*táj*) | leszokik ◆ MEGBETEGSZIK

kigyomlál (ige) ◇ kitép, kiszed, kiirt, kitépdes, kiszaggat, kigazol (*táj*)

◇ kitisztít

◇ eltávolít

kigyóvonal (fn) ◇ hullámvonal, szerpentin (*id*) | meander (*id*)

kigyózik (ige) ◇ kanyarog, kanyarodik, tekereg, tekergőzik, csavarodik, kunkorodik, kacskaringózik, gyűrűzik

kigyúl, kigyullad (ige) ◇ felgyullad, felgyúl, fellángol, fellobban, lángra lobban, meggyullad, égni kezd, izzásba jön, tüzet fog, lobbót vet, lángba borul, tűzbe borul, lángot vet ◆ KIHUNY, ELALSZIK

◇ világitani kezd

◇ elpirul, kipirul, kipirosodik, elvörösödik

◇ (*rég*) [háború]: kirobban, kitör

kihágás (fn) ◇ törvényszegés, szabályszegés, szabálysértés, rendbontás, garázdálkodás, csendháborítás, vétség, véték, áthágás, megszegés, botlás, törvénytelenység, eltévelyedés, jogsértés, jogtiprás, excessus (id) ◆ TÖRVÉNYTISZTELET

kihagy (ige) ◇ elhagy, húz, töröl, mellőz, kivesz, kizár, megnyirbál, átugrik, kiradíroz, kivakar, figyelmen kívül hagy, számításon kívül hagy, semmibe vesz, elhallgat, kirekeszt, kiküszöböl, eliminál (id), deleál ◆ BEVESZ

◇ kifelejt ◆ SZÁMOL <VKIVEL>, SZÁMÍTÁSBA VESZ

◇ elszalaszt, elmulaszt

◇ akadozik, félbeszakad, szünetel, megakad, elakad ◆ MŰKÖDIK

kihajózik (ige) ◇ kiszáll, partra száll, kiköt

◇ kievez, nyílt vízre megy

kihajt (ige) ◇ kikerget, kizavar, üz, kiterel, kikorbácsol, kitaszigál, kiver, kiséprúz, kivesszőz, kirúg (biz), kidob, elkerget ◆ BETEREL, BEHAJT

◇ kierőszakol, kihajszol, kikényszerít

◇ felhajt, visszahajt

◇ (táj): felhajt, megiszik, kiiszik

◇ kibomlik, kizsendül, kileveledzik, kisarjad, kisarjadzik, kinő, kikel, kibújik, felüti a fejét, kirügyezik, zöldül, fakad, kicsírázik, bimbózik, levelet hajt, szárba szökken, kivirágzik, virágba borul, kinyílik, sarangoz (táj), kiiperedik (táj) ◆ ELSZÁRAD, ELFONNYAD, ELHERVAD

kihajtó I. (mn) ◇ kiűző, elűző, kikergető, elkergető, elhajtó ◆ BETERELŐ, BEHAJTÓ

kihajtó II. (fn) ◇ hajtóka, fazon, gallér, rever (szak)

kihal (ige) ◇ kipusztul, kivész, kimúlik, megsemmisül, elenyészik, semmivé lesz, elpusztul, tönkremegy, magva szakad <vkinek>, írmagja sem marad ◆ SZAPORODIK, SOKASODIK, VIRUL

◇ elnéptelenedik, életteleenné válik ◆ BENÉPESEDIK

◇ megszűnik, elavul ◆ ÚJRAÉLED, ÚJJÁÉLED

◇ kihamvad, kiég ◆ FELLOBBAN, FELLÁNGOL

kihalász (ige) ◇ kifog, kihúz, kiemel | előhalász

◇ kiválogat, kiválaszt, kivesz

kihallatszik (ige) ◇ kicsendül, kihallik, kihallszik (táj)

kihallgat (ige) ◇ kikérdez, vallat, firtat, tudakol, vallatóra fog, kérdőre von, kérdezősködik, érdeklődik, faggat, nyaggat, gyóntat

◇ lehallgat, kifülel

kihallgatás (fn) ◇ vallatás, kikérdezés, kérdőre vonás, faggatás, mise (szleng)

◇ audiencia (rég), meghallgatás, fogadás, raport

kihalt (mn) ◇ kipusztult, magvaszakadt, kivezett, holt ◆ ÉLŐ, ELEVEN, VIRULÓ

◇ elavult, megszűnt, megsemmisült ◆ ÚJJÁÉLEDT

◇ néptelen, üres, elnéptelenedett, ember nem járta, lakatlan, kietlen, sivár, kopár, puszta, elhagyott **Sz:** csendes, mint börtben a mészárszék; csendes, mint a puszta malom ◆ NYŰZSGŐ, ÉLETTELEI, LAKOTT

kihámoz (ige) ◇ kihüvelyez, hámoz, meghámoz, hánt, toklászol (táj) | kibont, kifejt

◇ megtud, kikövetkeztet, megfejt, megért

kihantol (ige) ◇ kiás, exhumál, kiföldel, előkapar ◆ ELTEMET, ELFÖLDEL, ELHANTOL

kihány (ige) ◇ kivet, kidob, kiszór, kihajít, kipenderít, kilapátol, kidobál

◇ kiokád, kiad, kiöklendez, visszaad, kirókáz, viszontlát (biz), kibuk (táj)

◇ (táj): sujtásoz, cifráz, kivarr

kiharcol (ige) ◇ kivív, kiverekszik, kiküzd, kierőszakol, kikényszerít, kivisz, keresztülvisz, kibrusztol (szleng), elintéz

kihasznál (ige) ◇ él <vmivel>, felhasznál, hasznosít, utilizál (id), kiaknáz, javára fordít, megragad, kap az alkalmon, élvez | kimerít **Sz:** üstökén ragadja az alkalmat; él az alkalmatossággal ◆ ELFECSÉREL, ELPAZAROL, ELVESZTEGET

◇ kizsákmányol, kiuzsoráz, kizsarol, lenyúz, kizsigerel, megfej, pumpol (biz), leszedi a zsírját, leszedi a fölt, kiszipolyoz, élőködik <vkin>, a nyakán él <vkinek>, vérért szívja <vkinek>, zsírján él <vkinek>, a zsírján hízik <vkinek> **Sz:** más üszőjén szántogat; vele kapartatja ki a gesztenyét; a hátán kapaszkodik fel ◆ KIMÉL

kihasználás (fn) ◇ hasznosítás, utilizáció (id), felhasználás, kiaknázás ◆ ELFECSÉRELÉS, ELPAZARLÁS, ELVESZTEGETÉS

◇ pumpolás, visszaélés, kizsigerezés, kiszípolozás, élőködés
kiháználatlan (mn) ◇ megműveletlen, parlag, kiaknázatlan ◆ MEGMUNKÁLT, GONDOZOTT
kihat (ige) ◇ előidéz, hatással van <vmire>, benyomást gyakorol, hatást gyakorol <vmire>, befolyásol
 ◇ (rég): kihatol (rég)
kihatás (fn) ◇ hatás, következmény, fejlemény, eredmény, kimenetel, okozat | fontosság, horderő, jelentőség, folyomány
kiházásít (ige) ◇ férjhez ad, kistafiroz (táj), kiparafenizál (táj)
kihelyez (ige) ◇ kitesz, kirak, kipakol, kirámol
 ◇ kölcsönad, bérbe ad, befektet, kiad
kihever (ige) ◇ meggyógyul, kigyógyul, erőre kap, kilábal, életben marad, megmarad, túlél | kipihen, összeszedi magát, magához tér, átvészél ◆ BELEPUSZTUL, BELEHAL
kihírdet (ige) ◇ nyilvánosságra hoz, kinyilvánít, közzétesz, közhírré tesz, kikiált, elhíresztel, kihíresít (táj), közread, tudat, közrebocsát, publikál, promulgál (id), bejelent, deklarál, kikiabál, kiprédikál, dobra ver, kidobol, kiharangoz (táj), kitrombitál, szétkürtöl, világgá kürtöl ◆ ELTITKOL, ELHALLGAT
kihív (ige) ◇ kicsal, kicsődít, kiszólít, odaszólít, odakiált | felszólít, feleltet, felhív
 ◇ kitapsol, éljenez, vivátoz, zsívióz (id), hurráz, evviváz (id)
 ◇ provokál, párbajra hív, beleköt <vkibe>
 ◇ [kártyát]: kijátszik, lehív
kihívás (fn) ◇ megújrzás, tapsvihár, éljenzés ◆ FÚJOLÁS, ABCÜGOLÁS, KIFÜTYÜLÉS
 ◇ belekötés, provokálás (id), provokáció (id)
kihívó (mn) ◇ arrogáns, szemtelen, fölényes, arcátlan, pökhendi, provokáló (id), provokatív (id), sértő, pimasz, ripók (rég), impertinens (rég), hetyke ◆ SZENDE, SZELÍD
 ◇ kacér, ledér, feslett, szexi (biz), erotikus, bombázó (szleng), dögös (szleng) ◆ SZÉGYENLŐS, SZÚZIES, SZOLID
kihord (ige) ◇ kivisz, kicipel, kihurcol, kiszállít, kitalicskáz ◆ BEHORD, BEVISZ, BESZÁLLÍT
 ◇ házhoz szállít, kikézesít, kolportál (rég)
 ◇ méhében hord, kivisel ◆ ELVETÉL
kihoz (ige) ◇ előhoz, kivezet, kiszabadít ◆ BEVISZ, VISSZAVISZ
 ◇ kiad, megjelentet, közzétesz, közrebocsát, nyilvánosságra hoz
 ◇ létrehoz, kibocsát, forgalomba hoz, gyárt, termel
 ◇ [vkiből vmit]: sarkall, serkent, ösztökél, ösztönöz ◆ LEBESZÉL, ELRIASZT, VISSZATART
 ◇ szembetűnővé tesz, felszínre hoz ◆ ELKENDŐZ
kihull (ige) ◇ kiesik, kiszóródik, kipottyan
kihúz (ige) ◇ kivon, előhúz, kivonszol, kihalász, kiemel, kifog, kimer, extrahál (id), kivontat, kivonszikál (táj) | eltávolít, kitép, kiránt ◆ BELEEJT, BELEDOB
 ◇ kisegít, kiszabadít, kiment
 ◇ [léghuzat légemű anyagot]: kivisz, kisodor
 ◇ kisorsol
 ◇ kihörpint, kiiszik, felhajt
 ◇ széthúz, elhúz, meghosszabbít, kifeszít
 ◇ kivakar, kiradíroz, kitöröl, áthúz, deleál, sztorníroz (szak)
 ◇ megrajzol, kifest
 ◇ túlél, átvészél, kibír, kibőjtől ◆ BELEPUSZTUL, MEGSEMISÜL
 ◇ halaszt, elhalaszt
 ◇ [kihúzza magát vmiből, vmi alól]: kibújik, mentesül, kivonja magát <vmiből>
kihűl (ige) ◇ hideg lesz, meghidegedik, megdermed ◆ FÖLENGED, MEGMELEGSZIK, FELMELEGEDIK
 ◇ elhidegül
kihűt (ige) ◇ lehűt, meghűt, hideggé tesz, lelohaszt, megdermeszt, jegel, behűt ◆ HEVÍT, FÜT, MELEGÍT
 ◇ lecsillapít, lehűt
kiigazít (ige) ◇ kiegyenget, helyreigazít, helyesbít, korrigál, helyrehoz, rendbe hoz, jóvátész, orvosol, megszüntet | javít, tataroz, foltoz, kijavít, javítgat, reparál, kipofoz (biz), restaurál, helyreállít ◆ ELRONT, TÖNKRETESZ
kiigazítás (fn) ◇ helyesbítés, helyreigazítás, korrekció, megigazítás, igazítás | renoválás, javítás, kijavítás, megfoltozás, rendbehozás ◆ ELRONTÁS
kiindul (ige) ◇ kimozdul, kiered, kimarsol, kimegy

◇ (*rég*): elindul, útnak ered ♦ MEGÉRKEZIK

◇ ered, származik, elkezdődik | alapul

◇ alapul vesz, támaszkodik <vmire> | feltételez, feltesz

kiindulópont (fn) ◇ kezdőpont, kiindulási pont, premissza (*id*), origó (*szak*), góc, kezdet, kiindulás, alapeszme, eredet, forrás, támpont, fogódzó, alap, bázis, alappont, eleje <vminek>, rajtvonal, startvonal
♦ VÉGCÉL, VÉGPONT

kiír (ige) ◇ kijegyez, kimásol, kifirkant, jegyzetel, kivonaton | ollóz

◇ betűkkel leír | [írásjelet] kitesz

◇ meghirdet, közread, közzétesz, kitűz

◇ munkaképtelennek nyilvánít, betegállományba vesz, táppénzre vesz

◇ munkaképesnek nyilvánít | besoroz (*táj*)

◇ [kiír magából vmit]: megír, megörökít

kiírt (ige) ◇ kigyomlál, kiszakít, kitép, kivág, kimetsz, kiöl, kiveszt, letarol, kipusztít, megszüntet, eltöröl, felszámol, exterminál (*id*) | eltávolít

◇ leöldös, lemészárol, megsemmisít

◇ elfojt, kitöröl

kiismer (ige) ◇ megismer, kitapasztal, kitanul, átlát, kifigyel, beelát a kártyáiba (*szleng*)

◇ [kiismeri magát]: eligazodik, ismeri a dörgést, tudja a dürgést

kiismerhetetlen (mn) ◇ problematikus, kétértelmű, dodonai, megoldhatatlan, megfejthetetlen, talányos, rejtelmes, titokzatos, kideríthetetlen, megmagyarázhatatlan, kifürkészhetetlen ♦ MEGISMERHETŐ, ÁTLÁTHATÓ

kiszik (ige) ◇ kihörpint, felhörpint, kihúz, kiszív, kiürít, felhajt, megiszik, kiszüröcsöl, kiszörpöl, kiiszól (*táj*)

kiizzad (ige) ◇ megizzad, verítékezik, verejtékezik, kiveri a víz

◇ kiválaszt

◇ kierőlködik, létrehoz

◇ előteremt, kiprélésel, kifizet

kijár (ige) ◇ ki-kimegy

◇ (*táj*): kiárad ♦ VISSZAHÚZÓDIK

◇ kieszközöl, kimódol, kivív, elintéz, kitalpal

◇ [iskolát]: elvégez, befejez, kikínoz (*táj*)

◇ [lábbelit]: kitapos

◇ kicsúszkál, kiesik

◇ megérdemel, megillet, dukál

kijárat (fn) ◇ kimenet, kijáró, kivezető út | ajtó, kapu ♦ BEJÁRAT

kijátszik (ige) ◇ kihív, kiad | bedob

◇ megszeg, megkerül, semmibe vesz, figyelmen kívül hagy, megsért

◇ félrevezet, megcsal, becsap, kicszelez, kibabráll (*biz*), túljár az eszén, megtéveszt, rászed, átejt (*biz*), lóvá tesz, felültet, orránál fogva vezet | megrövidít

kijavít (ige) ◇ megjavít, helyreállít | átjavít, helyesbít, helyreigazít, módosít | kipofoz (*biz*), reparál, tataroz, befoltoz, kiigazít, rendbe hoz, korrigál, emendál (*rég*), restaurál, helyrehoz, jóvátesz, rekonstruál, renovál, bestoppel ♦ ELRONT

kijavítás (fn) ◇ javítgatás, helyreállítás | helyreigazítás, helyesbítés, módosítás | reparáció (*id*), reparálás (*id*), tatarozás, kiigazítás, rendbehozás, restauráció (*id*), restaurálás, rekonstruálás, rektifikálás (*rég*)

kijelent (ige) ◇ kimond, állít, megállapít, leszögez, előáll <vmivel>, közöl, bejelent, kinyilvánít, tudomására hoz, megmond, tudat | kinyilatkoztat, enunciál (*id*), deklaráll, nyilatkozik, manifesztál (*id*), proklamál (*id*)

kijelentés (fn) ◇ állítás, közlés, közlemény, bejelentés | mondat, szentencia (*rég*), mondás, szólas, nyilatkozat | kinyilatkoztatás, reveláció (*id*), deklaráció, manifesztáció (*id*), proklamáció (*id*)

kijelöl (ige) ◇ kiszemel, kiszúr (*biz*), kipécéz (*biz*), jelöl, kandidál (*rég*), kiválaszt, megválaszt, kinevez, megbíz, deszignál (*id*)

◇ megjelöl, kicövekel, kikaróz, kimezsgyéz, elhatárol, megvon, kihatárol (*táj*), kihatároz (*táj*) | megszab, kitűz, meghúz

kijózanodik (ige) ◇ kitisztul a feje, magához tér, magához jön (*táj*), kiocsúdik (*táj*) ♦ BERÜG, MEGRÉSZEGEDIK

◇ lehiggad, észre tér, lecsillapodik ♦ MEGSZÉDÜL

kijön (ige) ◇ kibújik, előbújik, előjön, előmászik, kilép, kicammog, kitántorog, kivánszorog, kisétál, kiballag, kimászik, kikecmereg, kítámolyog, kivonul, kisiet, kiszalad, kiugrik | kigyalogol, kinéz, kilátogat | elötünik, kifolyik, kiömlik, kiárad, kiáramlik ♦ BEMEGY, VISSZAMEGY

◇ kijár, ki-kiesik

◇ érzékelhetővé válik, kiütközik | kinő

◇ nyilvánosságra kerül, forgalomba kerül, kikerül

◇ [kártyalapot] hív

◇ [gyakorlatból]: elszokik, kitanul <vmiből>, kizökken ♦ BELEJÖN

◇ sikerül, összejön (*biz*)

◇ megél | kikerül, kitelik, futja <vmiből>, elég <vmire>

◇ <vkivel>: megfér, összefér, egyezik, megvan ♦ ZSÖRTÖLŐDIK, VESZEKSZIK

◇ kiveszi magát

kijövet (hsz) ◇ kijöttében, kijöttekor ♦ BEMENET

kijut (ige) ◇ kiér, kiérkezik, kimegy (*táj*) | kivergődik, kievickél, kikecmereg, kikászalódik (*biz*), kikeveredik, kilábal, kimászik, kikerül, kiszabadul, kifejtődik (*táj*), kikepesztet (*táj*), kivackolódik (*táj*) ♦ BENN MARAD, VISSZAMARAD, LECSÚSZIK

◇ kilyukad <vmire>

◇ <vkinek vmiből>: részesül <vmiben>, bőven jut

kikacag (ige) ◇ kinevet, kiröhög (*durva*) | kigúnyol, nevetségessé tesz

kikap (ige) ◇ kiragad, kiránt, kivesz

◇ megkap

◇ szorul (*biz*), bűnhődik, lakol, megkapja a magáét ♦ MEGÚSZIK <VMIT>, ELKERÜL

◇ vereséget szenved, veszít, alulmarad ♦ GYŐZ, DIADALT ÜL, NYER

kikapar (ige) ◇ kivakar, kiváj, kikotor, kitúr, kimélyít

◇ kiürít, kitisztít

◇ megszerez

kikapcsol (ige) ◇ elzár, elolt, kiolt, lekapcsol, lecsavar, leállít, megállít, kirekeszt ♦ FELKAPCSOL, BEKAPCSOL, ELINDÍT

◇ kinyit, szétnyit, szétkapcsol ♦ ÖSSZEKAPCSOL

◇ mellőz, kirekeszt, kihagy, kizár

kikapcsolódás (fn) ◇ szórakozás, pihenés, multság, időtöltés, felfrissülés, felüdülés ♦ MUNKA, KÖTELESSÉG

kikapcsolódik (ige) ◇ kinyílik, szétnyílik, szétkapcsolódik, széjjelkapcsolódik, kicsatolódik (*táj*), kipeckelődik (*táj*)

◇ kiválik

◇ pihen, üdül, lazít, elengedi magát, kienged, felenged, szórakozik, relaxál (*id*) ♦ DOLGOZIK

kikapós (mn) ◇ könnyűvérű, kicsapongó, ledér, könnyelmű, csélcsap, céda, kirúgó, feslett, vásott, balkörmű (*táj*), szegrejáró (*táj*) ♦ ÁLLHATATOS, HŰSÉGES

kikászalódik (ige) ◇ kivergődik, kikecmereg, kikeveredik, kibújik, kiszabadul

kikéfé (ige) ◇ kitisztít, kifényesít, kivaxol (*szleng*) ♦ BEPISZKÍT, ÖSSZEPISZKOL, BEKOSZOL

kikel (ige) ◇ felkel, kimászik ♦ BEBÚJIK, VISSZABÚJIK

◇ kisarjad, sarjad, előbújik, kibújik, kicsírázik, kihajt, kizöldül, rügyezik, bimbózik, fakad, zsendül, kipezsdül (*táj*)

◇ <vki, vmi ellen>: felhördül, felfortyan, kitér, dühbe gurul, kifakad, kirohan ♦ LEHIGGAD

kikelet (fn) ◇ tavasz, tavaszidő ♦ ŐSZ

kiken (ige) ◇ kizsíroz, kivajaz, bezsíroz

◇ kifen, pödör

◇ kifest, kenceficél, kiken-kifen, kipingál, kimázzgál (*táj*)

kikényszerít (ige) ◇ kierőszakol, kicsikar, kiprésel, kitapos, kiszorít, kizsarol, behajt, bevasal

kiképez (ige) ◇ gyakorlatoztat, kitanít, kiművel, tanít, oktat, idomít, edz, korrepetál, abriktol (*rég*)

◇ kialakít, kiformal, kikészít, kiidomít (*rég*)

kiképzés (fn) ◇ gyakorlatozás, oktatás, drill (*id*), nevelés, edzés

◇ képzettség, készség, tudás

◇ megformálás, kialakítás, formázás, forma, alak, külső

kikér (ige) ◇ kikönyörög, kihívat, kihozat, kéredztet (*táj*)
 ◇ [kikér magának vmit]: tiltakozik <vmi ellen>

kikérdez (ige) ◇ kifaggat, kihallgat, kivallat, faktat (*táj*), kitudakoz, kitudakol, inkvirál (*id*), kifarcinál (*táj*)
 ◇ egzaminál (*rég*), vizsgáztat, felkérdez, feleltet, számon kér ◆ FELEL, VIZSGÁZIK

kikerekedik (ige) ◇ kigömbölyödik, megpofásodik, kitelik ◆ BEESIK | LEFOGY, LESOVÁNYODIK
 ◇ kialakul, megformálódik
 ◇ kiderül, kiszül

kikerés (ige) ◇ megkeres, kiválaszt, kiválogat, kijelöl, különválaszt, kiböngész (*biz*), kiböngész (*táj*), kifürkész (*rég*), kikutat, kimolyoz (*rég*), kicurkász (*táj*), kikoboz (*táj*)
 ◇ (*táj*): [pénzt] megkeres, előteremt

kikerget (ige) ◇ megkerül, kidob, kiutasít, kitesz, kihajít, kirúg, kiüz, elüz, kizavar, kicsap, kipenderít, kirak, kitúr, kitzsit, kiebrudal, kipofoz (*biz*), kiseprűz, kikorbácsol, kikancsukáz (*rég*), kirudal (*rég*), kidorongol (*rég*), kicokigat (*táj*), kicúcál (*táj*)
 ◇ [ellenséget]: kiver, kiüz

kikerics (fn) ◇ keric (*táj*), ebvirág (*rég*), őszike, kökörös (*rég*), kököröcsin (*rég*), guzsalyülő, guzsalyütő, guzsalyvirág, vetővirág

kikerül (ige) ◇ megkerül, elkerül, kitér, elhajlik, [sugár] megtörik ◆ TALÁLKOZIK, ÜTKÖZIK
 ◇ kivéd, kitér, felfog, elhárít, kisiklik, kihúzza magát, elejét veszi, megelőz, megakadályoz, hatástalanít ◆ ELÉBE ÁLL, SZEMBESZÁLL, SZEMBENÉZ
 ◇ elnéz, elkerüli a figyelmét, elmellőz (*táj*) ◆ ÉSZREVESZ
 ◇ túljut, kijut, megmenekül, megúszik (*biz*), kikecmereg, kievickél, kivergődik, kivacáholódik (*táj*), kivaccolódik (*táj*)
 ◇ kitelik, futja, kijön
 ◇ összeáll, összetevődik, származik, összejön, áll <vmiből>

kikerülhetetlen (mn) ◇ szükségszerű, sorsszerű, végzettszerű, bekövetkező, kényszerű, fatális, elháríthatatlan, elkerülhetetlen, meggátolhatatlan, megelőzhetetlen, megváltoztathatatlan, feltartóztatathatatlan, elmaradhatatlan | törvényszerű, előírt, kötelező, megszabott, megkívánt, velejáró, sarkalatos, lényegbeli, fontos ◆ KIKERÜLHETŐ, ESETLEGES, LÉNYEGTELEN

kikészít (ige) ◇ előkészít, preparál
 ◇ feldolgoz, kidolgoz, kimunkál, csiszol, marat
 ◇ [arcot]: kifest, kisminkel, kikoztetikáz, kicsinosít, kikenceficéz
 ◇ (*biz*): kimerít, kifáraszt, megvisel, agyonhajszol, tönkretesz, kicsinál (*szleng*), elver | helybenhagy, ellátja a baját, megver ◆ PIHENTET, FRISSÍT, NYUGTAT
 ◇ (*szleng*): megöl, likvidál

kikészül (ige) ◇ (*biz*): kimerül, kifárad, elerőtlenedik, elgyengül, összeroppan, lerobban (*szleng*), lerohad (*szleng*), bekrepál (*szleng*), kipurcan (*szleng*) ◆ FELFRISSÜL, KIPIHENI MAGÁT
 ◇ legénykedik, berúg

kikever (ige) ◇ elkever, összekever, feltrájból (*táj*)

kikezd (ige) ◇ kárt okoz, csorbát ejt [hírnéven], aláás
 ◇ beleköt <vkibe>, kötözködik, szembeszáll, megtámad, packázik, ingerel, izgat, kiköt <vkivel> (*rég*), kijátszik (*táj*), kitesz (*táj*), ujjat húz, frocliz (*biz*), provokál, összeakasztja a bajuszt <vkivel>
 ◇ szemez (*biz*), kacérkodik, kokettál, megismerkedik, felkínálkozik, felajánlkozik, összeszűri a levelet

kikezel (ige) ◇ meggyógyít, kigyógyít, kikúrál, kiorvosol (*táj*)

ki-ki (nm) ◇ mindenki, minden egyes, mindegyik
 ◇ egyenként, fejenként, személyesen, egyénileg, külön-külön

kikibál (ige) ◇ lekiabál, kiszól, kiordít, kikurjant, kiüvölt, kikiáltoz (*rég*), kikurjál (*táj*)
 ◇ (*rég*): kihirdet, kidobol, kitrombitál
 ◇ elhíresztel, szétkürtöl, elpletykál, kipletykál (*biz*) ◆ ELHALLGAT, TITOKBAN TART

kikiált (ige) ◇ kiszól, kikiabál, kikurjant, kiordít, kiüvölt, kilármáz
 ◇ [árverésen]: kihirdet, bemutat, elárverez
 ◇ bejelent, kihirdet, közread, köztudomásra juttat, közhírré tesz, kidobol, kinyilvánít, érvénybe léptet, proklamál (*id*)
 ◇ ráfog, híresztel, szétkürtöl, dobra ver, fűnek-fának elmond, felharangoz (*táj*) | rágalmaz, hírbe hoz ◆ ELHALLGAT, TITOKBAN TART

kikiáltó (fn) ◇ hirdető, kihirdető, rikkancs, hírhordó, hírvívő, bejelentő, előfutár, előhírnök, herold (*rég*), kajdász (*rég*)

◇ (*rég*): hivatalnok, hivatali szolga, kisbíró (*rég*)

kikísér (ige) ◇ elkísér, együtt halad, együtt megy <vkivel>, kitámogat | kivezet, kivisz, eltávolít

kikopik (ige) ◇ elvékonyodik, kilyukad, szétfoszlik, kifoszlik, kifeslik, szétszakad, kirojtosodik, szétmegy, tönkremegy, kikeshed (*táj*), kikeslik (*táj*), kikoszpitolódik (*táj*), kimelled (*táj*)

◇ kifogy <vmiből>, megfogyatkozik <vmiben>

◇ <vhonnan>: elmarad, kimarad, kikerül

kikosaraz (ige) ◇ elutasít, visszautasít, elvet, elküld, elbocsát, eltaszít, ellök, elzavar, elhárít, nem fogad, otthagyz, faképnél hagy, kosarat ad, kiteszi a szűrét, kiadja az útját, kiad <vkin> (*táj*) **Sz:** Abaújba küld <vkit> ◆ ELFOGAD, BELEEGYEZIK, IGENT MOND

kikotyog (ige) ◇ [titkot]: elárul, elmond, elszól, kibök, kibeszél, kifecseg, kilocsog, kikottyant (*biz*), kiad, elpletykál, elcsacsog, eljár a szája, elköp (*szleng*), elpöntyög (*táj*), kipötyög (*táj*), kivartyog (*táj*) ◆ MEGTART, TITOKBAN TART

kikölcsönöz (ige) ◇ kölcsönvesz, kivész, kivisz ◆ KÖLCSÖNAD, KIAD

kikölt (ige) ◇ kotlik, kotel (*táj*)

kiköszőrül (ige) ◇ kifen, kielésít

◇ kijavít, helyrehoz, jóvátesz

kiköt (ige) ◇ rögzít, odaerősít, odaköt, béklyóz, kipányváz, kikötöz, lánkra köt, kicövekel (*táj*) ◆ ELOLDOZ, KIBONT

◇ partot ér, partra száll, behajózik, lehorgonyoz, kihorgonyoz (*rég*) ◆ HAJÓRA SZÁLL, ELINDUL, ÚTRA KEL

◇ megállapodik <vhol>, megszáll, megalszik, lecövekel (*táj*)

◇ büntet, megszegyenít, kipellengérez

◇ [csomót]: kibont, kiold, szétbont, felfejt, elválaszt ◆ ÖSSZEKÖT, BEKÖT, MEGKÖT

◇ fenntart, megszab, feltételt szab, meghatároz, előír, megad, kialkuszik, alkuba foglal, kiszegődik (*táj*), lefixál (*id*), stipulál (*id*)

kikötés (fn) ◇ kipellengérezés, deresre húzás, közszemlére tétel

◇ lehorgonyzás, horgonyvetés, partraszállás ◆ HAJÓRA SZÁLLÁS, ELINDULÁS, ÚTRA KELÉS

◇ feltétel, korlátozás, kívánság, követelés, megszorítás, fenntartás, záradék, toldalék, biztosíték, kiírás, kondíció (*szak*), restrikció (*szak*), klauzula (*szak*), rezerváta, stipuláció (*id*)

kikötő (fn) ◇ kikötőhely, kikötőváros, rév, hajórév, révhely, tengeröböl, hajóállomás, horgonyzóhely, rakpart, rakodópart, kirakodóállomás, kirakodóhely, kiszálló (*rég*), móló, dokk, stég | repülőtér, reptér

◇ menedék, enyhely (*rég*), búvóhely | nyugalom, béke

kikötőhely (fn) ◇ kikötő, rév, révhely, révpart, hajórév, horgonyzóhely, kikötőváros, kikötőgát, rakodópart, rakpart, móló, dokk

kikötőhíd (fn) ◇ kikötőpalló, hajóhíd, stég

kikötőmunkás (fn) ◇ rakodómunkás, dokkmunkás

kikötöz (ige) ◇ kibont, kiold, szétbont ◆ BEKÖT, ÖSSZEKÖT, ÖSSZECSOMÓZ

◇ kipellengérez, megszegyenít

◇ kipányváz, rögzít, odaköt, kicövekel (*táj*)

kikövetkeztet (ige) ◇ megtud, megállapít, levezet, kiszámít, kiderít, leszúr, kisüt, kihámoz, kibölcselel (*táj*), kombinál, kiolvas, kibányász (*biz*), felismer, rájön <vmire>

kiközösít (ige) ◇ kizár, kitaszít, kiűz, kiátkoz, kirekeszt, törvényen kívül helyez, egyházi átkokkal sújt, exkommunikál (*id*), proskribál (*id*), diszkvalifikál (*id*) | kivet [közösségből], kitagad, kikerget, kiutasít, kidob, kitesz, kirak, kitúr, kiutál, kiszorít, kitélt, kitoloncol, kigyólyóz (*szleng*) ◆ BEFOGAD, FELVESZ, BEENGED

kikristályosodik (ige) ◇ kijegecesedik (*vál*), megszilárdul, összeáll | [oldatból] kiválik

◇ megvilágosodik, kiderül, egyértelművé válik ◆ ÖSSZEKUSZÁLÓDIK, ZAVAROSSÁ VÁLIK, ÖSSZEZAVARODIK

kikúrál (ige) ◇ kikezel, kigyógyít, kiorvosol (*táj*)

kikutat (ige) ◇ átkutat, átvizsgál, kikeres, megkeres, kikoboz (*táj*)

◇ felkutat, megkeres, kipuhatól, kikémlel, kiszimatol, kiszaglász (*biz*), explorál (*id*)

◇ feltár, kiderít, kifürkész, megvizsgál, áttanulmányoz, elemez, analizál, izekre szed, mélyére hatol, vizitál, kibazsal (*táj*), kicurkász (*táj*)

kiküld (ige) ◇ kidob, kiparancsol, kizavar, kikerget, kiutasít, eltávolít, kitesz, kifejezol (*táj*), kiigazít (*táj*), kiobsitol (*táj*) ◆ BEHÍV, MAGÁHOZ KÉRET, BERENDEL
 ◇ kijelöl, kinevez, megbíz, utasít, meghatalmaz, előreküld, kihelyez, feljogosít, követként küld, kirendel, kivezényel, delegál, deputál (*id*), emittál (*szak*), expedál (*id*)

kiküldetés (fn) ◇ megbízás, követség, legáció (*rég*), misszió, exmisszió (*id*), deputáció (*id*), külszolgálat
 ◆ HAZARENDELÉS, VISSZAHÍVÁS

kiküldött (fn) ◇ megbízott, meghatalmazott, kirendelt, kinevezett, követ, közvetítő, képviselő, közbenjáró, delegátus (*id*), ablegátus (*id*), deputáns (*id*), emisszárius (*id*)

kikürtöl (ige) ◇ elárul, elhíresztel, közhírré tesz, világgá kürtöl, kifecseg, kilocsog, kikotyog (*biz*), kipletykál (*biz*), dobra ver, kidobol, kitrombitál, kibeszél (*rég*), eljár a szája, tereferél, kofálkodik, proklamál (*id*) ◆ ELHALLGAT, TITOKBAN TART

kiküszöböl (ige) ◇ megszüntet, felszámol, megakadályoz, kizár, töröl, elhárít, kikapcsol, kiiktat, kihagy, érvénytelenít, hatálytalanít, elvet, eltávolít, kirekeszt | mellöz, figyelmen kívül hagy
 ◇ mentesít, segít, felold, orvosol, küszöböl (*táj*), elidál (*id*), eliminál (*id*)
 ◇ (*szak*): helyettesít

kilábal (ige) ◇ kijut, kivergődik, kimenekül, kiszabadul, kievickél, kiárkózik (*táj*), kibocsolódik (*táj*) ◆ BENNREKED, BENNRAGAD
 ◇ felgyógyul, kigyógyul, felépül, megerősödik, kiiperedik (*táj*), kipendül (*táj*)

kilakoltat (ige) ◇ kiköltöztet, kiutasít, kitesz, kidob, kirak, kihajít, kiüz, kikerget, kitúr, kivág, kirak az utcára, kiebrudal, kibecsültet (*rég*)

kilát (ige) ◇ ellát <vmeddig>
 ◇ (*rég*): meglát, kikövetkeztet, észrevesz
 ◇ (*táj*): előteremt, kigazdálkodik
 ◇ (*táj*): kilátszik, kiér, kinyúlik, kilóg, kicsüng, kivillan

kilátás (fn) ◇ látvány, látkép, körkép, látókör, látómező, távlat, panoráma, perspektíva, horizont
 ◇ lehetőség, eshetőség, esély, remény, számítás, várakozás, ígélet, jövő, valószínűség, sansz (*biz*) ◆ KILÁTÁSTALANSÁG, ESÉLYTELENSÉG

kilátástalan (mn) ◇ reménytelen, értelmetlen, hiábavaló, üres, kettétört, romba dőlt, szétfoszlott, csüggesztő, kétségbeejtő, távlattalan, jövő nélküli, perspektívátlan (*id*) | sziszifuszi ◆ REMÉNYTELJES, BIZTATÓ, ÍGÉRETES

kilátó (fn) ◇ kilátópont, figyelőhely, magaslat

kilátszik (ige) ◇ kiáll, kinyúlik, kivan, kilóg, kivirít, kirí, kiütközik, előreugrik, kicsüng, kivillan, kiviggyanik (*táj*)
 ◇ (*rég*): kitűnik, kitetszik, kiviláglik, kiötlök (*rég*), szembeötlök, szembeötűnik

kilégzés (fn) ◇ expiráció (*szak*), kilélegzés ◆ BELÉGZÉS, INSPIRÁCIÓ

kilel (ige) ◇ (*táj*): kigondol, kieszel, kitalál
 ◇ (*táj*): megtud, rájön <vmire>

kilenced (szn) ◇ nőna (*id*)

kilengés (fn) ◇ kitérés, elmozdulás, kibillenés, elhajlás, elongáció (*id*) | ingás, hintázás, himbálózás ◆ MOZDULATLANSÁG, ÁLLANDÓSÁG
 ◇ eltérés, deviáció (*szak*)
 ◇ kimaradás, mulatozás, dorbézolás | rendzavarás, rendbontás, zavargás
 ◇ túlkapás, önkényeskedés, kihágás, excesszus (*id*)

kilép (ige) ◇ előrelép, előlép
 ◇ kiválik, elkülönül, különválnak, elszakad, előáll (*rég*) ◆ VISSZALÉP, FELSORAKOZIK
 ◇ kiszáll, kiugrik, abbahagy, felhagy <vmivel>, otthagya, elmegy, felmond, kiválik, visszatáncol | leveti a csuhát, kiugrik [papi rendből] (*biz*) ◆ BELÉP, BESZÁLL
 ◇ elindul, nekiindul | siet, gyorsan halad, lépéseit meggyorsítja ◆ BALLAG, RÁÉR
 ◇ [kilép a medréből]: kiárad, előnt, kiönt, eláraszt, elnyel, elborít, elmerít, túlfolyik

kiles (ige) ◇ kifürkész, kikémlel
 ◇ kinéz, kimásol, kipuskáz (*biz*)
 ◇ [alkalmat] kivár

kilét (fn) ◇ [birtokszóként]: személyazonosság, kivolt (*rég*)

kilincs (fn) ◇ zár, zárómű, kilincsmű, fogantyú, kallantyú, retesz

kilincsel (ige) ◇ kéreget, koldul, házal, előszobázik

kiló (fn) ◇ kilogramm, kila (*táj*)

◇ (*szleng*): százás (*biz*), százforintos

kilóg (ige) ◇ kilátszik <vmi alól>, kivillan, elötünik, kifityeg (*táj*), kileffeg (*táj*)

◇ kicsúszik, kibújik, elmozdul, kimozdul, kitűrődik, kifittyen (*rég*)

◇ [kilógja magát]: kismul, kirugódik

◇ (*biz*): elszökik, kiszökik, kioson, kilopózdik

kilogramm (fn) ◇ kiló, kila (*táj*)

kilométer (fn) ◇ kilcsi (*szleng*)

kilométerkő (fn) ◇ mérföldkő, határkő

kilopózdik (ige) ◇ kilopakodik, kiszökik, kimegy, kiorozkodik (*táj*), kioson, kisurran, kiosonkodik (*táj*), kiosont (*táj*)

kilő (ige) ◇ kiröpít, elsüt, ellő, tüzel, robbant, eldurant

◇ indít, felbocsát, felenged, fellő, katapultál (*szak*)

◇ lelő, megöl, megsemmisít, elpusztít

◇ (*szleng*): nekiiramodik, tép (*szleng*), száguld, repeszt (*szleng*)

kilők (ige) ◇ kidob, kiszór, kihajít, kihány, kivág, kivet, kiselejtez, kiszuperál (*biz*)

◇ kiutasít, kikerget, kiüz, kipenderít, kitzsít, kirepít, kisug (*táj*)

◇ elbocsát, felmond, kirúg (*biz*), kidob, eltávolít, elcsap, hivatalától megfoszt, hivatalából elmozdít ◇
ALKALMAZ, BEFOGAD, VISSZAVESZ

◇ kibök, kiszúr, kitol, kinyom, kiüt, kidőf (*táj*) ◇ BETÖM, BEFOLTOZ

◇ (*szleng*): kibabrál (*biz*), rászed, becsap, kitol <vkivel> (*biz*), átvág (*szleng*), átdob a palánkon (*szleng*)

kilúgoz (ige) ◇ kiforráz, kifőz, kiáztat

◇ kiold, kimos, megfoszt <vmitől> | kiszed, kivon

kilyukad (ige) ◇ kikopik, elvékonyodik, kidörgölődik, kivásik, kisuvad (*táj*), kireped, kiszakad, széttépődik, beszuppan (*táj*), kiég, átég | rést kap, léket kap

◇ <vhova>: jut, eljut, elérkezik, kerül

kilyukaszt (ige) ◇ átfúr, átüt, átszúr, átdőf, átszakít, kiharap, kirág, kiesz, kiéget, kidörgöl, kikoptat, kilyuggat, átváj (*táj*) | átló, keresztüllő ◇ TÖMÍT, BEFOLTOZ

◇ érvényesít, kezel [menetjegyet]

kimagaslik (ige) ◇ kiemelkedik, kiugrik, kitűnik, kilátszik, ellátszik, szembeötlik ◇ BELESIMUL

◇ jeleskedik, dominál (*id*), felülmúl, fölötte áll a többinek

kimagasló (mn) ◇ kiváló, kitűnő, kiugró, kiemelkedő, jelentékeny, jeles, jelentős, eredményes, páratlan, legelső, legnagyobb, rendkívüli, óriási, fontos, tekintélyes, neves, hírneves, nagyhírű, közismert, utolérhetetlen, összehasonlíthatatlan, elsőrangú, illusztris, domináns (*id*), prominens, eminens, excellens (*rég*) ◇ JELENTÉKTELEN, KÖZÉPSZERŰ, ÁTLAGOS

kimagyaráz (ige) ◇ kifejti, megmagyaráz, meggyőz, tisztáz, tisztába hoz, kiszakterol (*táj*) | bizonygat, magyarázkodik

kimagyarázkodik (ige) ◇ magyarázkodik, bizonygat, kimosakszik, tisztázza magát, mentegetőzik, mentegetődik, védekezik

kimar (ige) ◇ kitép, kiszakít, kicsip, kiváj, kivág, kikapar

◇ kirág, megrág, szétrág, kiesz, kilyukaszt, koptat, [sav] megtámad, szétmállaszt, korrodál

◇ eltávolít, elüldöz, gyötör, sért, bánt, rágalmaz ◇ ELISMER, BEFOGAD

kimarad (ige) ◇ törlődik, elmarad, nem jelenik meg, kiszorul, kireked, kiesik, kikopik (*táj*), kimúlik (*rég*)

◇ [iskolából] kilép, lemorzsolódik ◇ BEFEJEZ

◇ megszakad, szünetel, elakad, kihagy ◇ MŰKÖDIK, DOLGOZIK

◇ szórakozik, mulat, dorbézol, görbe estét csinál, elhajlik (*biz*), kileng (*biz*), kirúg a hámból, lumpol

kimaradás (fn) ◇ kihagyás, elhagyás, elhanyagolás, mulasztás, lemorzsolódás, szünetelés, intermisszió (*id*)

◇ mulatás, szórakozás, kilengés, dorbézolás

kimászik (ige) ◇ (*biz*): kijut, kikerül, kivergődik, kikecmereg, kievickél, kikúszik, kikapasztkodik, előbújik, előjön ◇ BENNRAGAD, VISSZAKERÜL

kimegy (ige) ◇ távozik, elmegy, kilép, kísétál, kiballag, kijut, kioson, kislisszol, kilopózdik, kidugja az orrát, kiszagol, kibújik, kifordul | kimászik, kikecmereg, kicsúszik, kibaktat, kitántorog, kibotorkál, kitámolyog, kitakarodik, kisiet, kiszalad, kiugrik, kifut, kilódul, kiered (*rég*) ◇ BEJÖN, BESÉTÁL, BEMÁSZIK

- ◊ kimozdul, kifcamodik, kibicsaklik, kimarjul, kiugrik, kirándul, kibillen ♦ HELYREJÖN, VISSZAÁLL, VISSZAUGRIK
- ◊ kivándorol, kibujdosik, kimenekül, disszidál ♦ HAZATÉR, HAZAJÖN
- ◊ WC-re megy, illemhelyre megy, dolgát végzi
- kímél** (ige) ◊ óv, véd, félt, kényeztet, vigyáz <vmire>, csínján bánik <vmivel> **Sz:** úgy bánik vele, mint a hímes tojással ♦ LESTRAPÁL, ELHASZNÁL, ELNYÚ
- ◊ (rég): mértékel, tartóztat
- ◊ (táj): takarékoskodik <vmivel>, szűken bánik <vmivel> ♦ PAZAROL
- kímélet** (fn) ◊ gyengédség, tapintat, belátás, elnézés, engedékenység, figyelmesség, méltányosság, türelem, béketűrés | könyörület, kegyelem, irgalom ♦ TÜRELMETLENSÉG, DURVASÁG, AGRESSZIVITÁS
- kíméletes** (mn) ◊ gyengéd, tapintatos, finom, figyelmes, óvatos, kedves, szelíd, enyhe, türelmes, béketűrő, részvételi, diszkrét, humánus | megbocsátó, könyörületes, irgalmas ♦ KÍMÉLETLEN, KÖNYÖRTELEN, KEMÉNY
- kíméletlen** (mn) ◊ durva, vad, rideg, tapintatlan, érzéketlen, erőszakos, sértő, bántó, goromba, szívtelen, embertelen, kegyetlen, keményszívű, irgalmatlan, könyörtelen, kérlelhetetlen, modortalan, állatias, emberyúzó, bosszúálló, vérszívó, szipolyozó, barbár, brutális, drasztikus, derb (*id*), krudélis (rég) ♦ MEGÉRTŐ, EGYÜTT ÉRZŐ, EMBERSÉGES
- kímélyít** (ige) ◊ kiás, kivés, kivág, kifúr, kiváj, kikotor, kikapar, kítúr, kilapátol, kivesz, kiemel | [vízpartot] alámos, kivölgyel (rég) ♦ BETÖLT, FELTÖLT, BETEMET
- ◊ elmélyít, [kapcsolatot] előmozdít, elősegít, előrendít, fejleszt, pártol, támogat, előrevisz, előretol ♦ AKADÁLYOZ, GÁTOL
- kímélyül** (ige) ◊ kiszélesedik, kivájódik ♦ FELTÖLTÖDİK, ÖSSZEZÁRUL
- kimenekül** (ige) ◊ kijut, kiszökik, kibujdosik, kivándorol, kisorran, emigrál, kilókhacol (*táj*) | elszökik, elmenekül, kivergődik, kivánszorog, kitör, kigázol (rég), kihatal (rég) ♦ BENNREKED, BENNMARAD
- ◊ [bajból]: megszabadul, megmenekül, kijut
- kimenet** (fn) ◊ kijárat, kiút, kivezető út, kivezetés, kivezető nyílás, elvezetés, levezetés, torkolat, lefolyás, kifolyás ♦ BEMENET, BELÉPÉS, BEJÁRAT
- ◊ (szak): output ♦ INPUT
- ◊ kimenetel, folyomány, kifejtlet, következmény, eredmény, végpont ♦ ELŐZMÉNY, OK
- kimenetel** (fn) ◊ kimenés, eltávozás, elmenés, kivonulás ♦ MEGÉRKEZÉS, MEGJÖVETEL, BEJÖVETEL
- ◊ következmény, eredmény, kifejtlet, folyomány, végpont, végeredmény, kimenet, fejlemény, utóhatás, kihatás, okozat, foganat ♦ KEZDÉS, KEZDET | OK
- ◊ (rég): kijárat ♦ BEJÁRAT
- kimenő** (fn) ◊ ünneplő, ünnepi ruha, alkalmi ruha
- ◊ eltávozás, kimaradás, szabadság, eltáv (*szleng*), kimarcsi (*szleng*)
- kiment** (ige) ◊ megment, kiszabadít, megszöktet, kihoz (*biz*), kiragad, kitep, kihúz, kiránt, kiold, kivált, megléptet (*szleng*)
- ◊ mentegét, felment, felold, elnéz, kibeszél (rég), exkuzál (*id*) | mentesít, tisztáz, igazol ♦ ELÍTÉL, MEGBÜNTET
- kímér** (ige) ◊ megmér, lemér, adagol, oszt, feloszt, szétoszt, kiporcióz, aránylagoz (rég)
- ◊ árusít, árul, elad
- ◊ kiszámít, kicentiz, kicövekel, kiparcelláz, meglép (rég), kilép
- ◊ kiszab, [feladatot] kiró, kivet, megállapít, meghatároz, határoz
- kimerít** (ige) ◊ [vizet]: kiemel, kivesz, kimer ♦ BELEÖNT, HOZZÁAD
- ◊ [nyersanyagot]: elfogyaszt, felhasznál, feldolgoz, felél, elpusztít | megürít (rég) ♦ MEGTAKARÍT, MEGTART
- ◊ megerőltet, megvisel, túlterhel, túlhajt, agyondolgoz, agyonhajszol, agyonfáraszt, elgyengít, elcsigáz, kifulladászt, kifáraszt, kizsigerelel, kiszipolyoz, kifacsar, kicsinál (*szleng*), felőröl, kikészít (*szleng*), kiakaszt (*szleng*), elnyű (*táj*), kikalézol (*táj*), enervál (*id*), strapál (*biz*) ♦ KÍMÉL, ÓV, VÉD
- kimeríthetetlen** (mn) ◊ sok, rengeteg, tömérdek, regiment, roppant, végtelen, határtalan, korlátlan, mérhetetlen, elfogyhatatlan, kiapadhatatlan, végeérhetetlen | gazdag, bőséges ♦ KORLÁTOZOTT, HATÁROLT | SZEGÉNYES
- kimerítő** (mn) ◊ bőséges, részletes, részletező, tartalmas, terjedelmes, alapos, beható, átfogó, teljes, hiánytalan, tökéletes, mindenre kiterjedő, mindent felölelő, exhausztív (*id*) ♦ KORLÁTOZOTT, HIÁNYOS, TÖKÉLETLEN

- ◇ nehéz, fárasztó, fáradságos, vesződéses, megterhelő, megerőltető, idegölő, idegfesztető, elgyengítő, lankasztó, elcsigázó, próbára tevő, strapás (*biz*), kidöglasztó (*durva*) ♦ KÖNNYŰ, EGYSZERŰ, KÉNYELMES
- kimért** (mn) ◇ kiszabott, kijelölt, kiosztott, kirótt | kiszámított, meghatározott, kiporciózott, rádiktált (*rég*), aránylagos (*rég*)
- ◇ távolságtartó, feszes, merev, hűvös, fagyos, tartózkodó, zárkózott, hivatalos, rezervált, szertartásos, pedáns, rideg, szigorú, lélektelen ♦ NYILT, BARÁTSÁGOS, KÖZVETLEN
- kimerül** (ige) ◇ kiapad, elfogy, kiürül, megszűnik, elérctelenedik (*szak*), elmeddül (*szak*), elszegényedik (*szak*) ♦ KIBŐVÜL, MŰKÖDIK, VIRÁGZIK
- ◇ elfárad, kifárad, elgyengül, elerőtlenedik, ellankad, elcsigázódik, eltikkad, elbágyad, kifulladás, kikészül, kidöglök (*durva*), kipurcan (*szleng*), kifingik (*szleng*), kipuhul (*táj*), elánderodik (*táj*) **Sz:** kivan, mint a liba; alig áll a lábán ♦ FÖLFRISSÜL, FÖLERŐSÖDIK, KIPIHENI MAGÁT
- ◇ szorítkozik <vmire>
- ◇ (*rég*): előbukkan, felbukkan, kivillan ♦ ELTŰNIK
- kimerülés** (fn) ◇ kifogyás, megfogyatkozás, elapadás, kiapadás, kiürülés, leromlás, leállás, kiesés, kihagyás, csőd, fizetésképtelenség ♦ FELLENDÜLÉS, VIRÁGZÁS, PROSPERÁLÁS
- ◇ fáradság, kimerültség, elerőtlenedés, legyengülés, ellankadás, összetörtség, kipurcanás (*szleng*), kidöglés (*szleng*), exhaustio (*id*), elkényszeredés (*rég*) ♦ FELFRISSÜLÉS
- kimerült** (mn) ◇ kifáradt, elgyengült, elerőtlenedett, erőtlen, összetört, elcsigázott, holtfáradt, hullafáradt, dögfáradt, megviselt, elbágyadt, elesett, eltompult, lankadt, lenyúzott, kikészült (*szleng*), maccs (*id*), tropa (*szleng*), agyonstrapált (*biz*), lerobbant (*szleng*), kipurcant (*szleng*), csikas (*táj*), kajlott (*táj*), se holt, se eleven ♦ KIPIHENT, FRISS, ÜDE
- ◇ kihasználta, kiaknázotta, kimerítette, kitermelt, kiürült ♦ PRODUKTÍV, MŰKÖDŐ, AKTÍV
- kimerültség** (fn) ◇ fáradság, gyengeség, elerőtlenedés, erőtlenség, kimerülés, összetörtség, bágyadság, elcsigázottság, fásultság, letörtség, levertség, tompultság, elesettség, elkényszeredés (*rég*), aszténia (*szak*), exhaustio (*id*) ♦ KIPIHENTség, FRISSESég, ÜDESég
- kimond** (ige) ◇ kiejt, szavakba önt, kifejez | rávág, kiköp (*biz*), kikottyant (*biz*), kinyög, kibukkant (*táj*), artikulál
- ◇ megmond, hangoztat, kijelent, állít, előad, bizonygat, erősít, kifejezésre juttat
- ◇ bejelent, közöl, tudtára ad, kinyilvánít, kihirdet, kinyilatkoztat, közhírré tesz, megállapít, állást foglal, igazol, tanúsít, bizonyít, határoz, enunciál (*id*), proklamál (*id*), deklamál (*id*) ♦ ELTITKOL, ELHALLGAT, ELKENDŐZ
- kimondatlan** (mn) ◇ ki nem mondott, hallgatólagos, megnevezetlen, elhallgatott | benne foglalt, beleértődő, beleértett, burkolt, rejtett, titkos, titkolt, ki nem fejezett, kifejtetlen, implicit (*szak*) ♦ KIMONDOTT, KIFEJEZETT, KINYILVÁNÍTOTT
- kimondhatatlan I.** (mn) ◇ kiejthetetlen, artikulálhatatlan (*id*) ♦ KIMONDHATÓ, KIEJTHETŐ, ARTIKULÁLHATÓ
- ◇ megnevezhetetlen, leírhatatlan, elmondhatatlan, mondhatatlan, különös, furcsa, hallatlan, felfoghatatlan, rejtélyes, elképzelhetetlen, hihetetlen, tabu, titkos
- ◇ nagyfokú, módfelett nagy, túlságos, számtalan, tömérdek, töméntelen, miriád (*id*), maximális, rettentő nagy
- kimondhatatlan II.** (fn) ◇ (*rég*): alsó, alsónadrág, gatyá, alsógatyá, kisonadrág, mondhatatlan (*rég*)
- kimondott** (mn) ◇ határozott, igazi, valóságos, valódi, nyilvánvaló, kifejezett, szembetűnő, szembeszökő, észrevehető, kivehető, megfigyelhető, szemmel látható, kétségtelen, félreérthetetlen, jellegzetes, kihangsúlyozott, erős ♦ REJTETT
- ◇ szóbeli, beszélt, íratlan ♦ ÍROTT, RÖGZÍTETT
- kimos** (ige) ◇ kitisztít, kifehérit, áztat, kiöblít, kisurol, kisikál, kiszappanoz, kifőz, kilötyköl (*táj*), kilötyfőtől (*táj*) ♦ BEPISZKÍT, BEMOCSKOL, KOSZOL
- ◇ eltávolít, kiszed, kivakar
- ◇ aláás, kiváj, alámos, szétmállaszt, elhord, széthord
- ◇ (*biz*): tisztáz, felment, kiment, igazol ♦ BEFEKETÍT, VÁDOL
- kimozdul** (ige) ◇ kilép, kijön
- ◇ kiruccan, elutazik
- ◇ kibillen, kimoccan, kilendül, kicsusszan, kibiccen, kicsuklik (*táj*), kibicsaklik, kifordul, kirándul, kijön a helyéről ♦ HELYREÁLL, VISSZAKERÜL, HELYREBILLEN

kimúlik (ige) ◇ meghal, jobblétre szenderül, elpusztul, odatesz, felfordul (*durva*), elhull, kiszenved, megdöglik (*durva*), kiparázik (*táj*), elpatkol (*durva*) ◆ SZÜLETIK | ÉL, LÉTEZIK

kimustrál (ige) ◇ kiselejtez, kiostál, kidob, eldob, kihajít, megszabadul, sutba dob, szemétre dob, kiválogat, kiszuperál (*biz*), szanál ◆ MEGTART, HASZNÁL

◇ (*rég*): elbocsát, kicsap

◇ alkalmatlannak nyilvánít, leszerel ◆ BESOROZ

kimutat (ige) ◇ jelét adja, megmutat, szem elé tár, kifejez, látni enged, felfed ◆ ELREJT, ELHALLGAT, ELTITKOL

◇ feltüntet, igazol, kifejez, kinyilvánít, felmutat, tanúsít, hitelesít, érvényesít | bebizonyít, bizonytságot tesz, szemléltet, demonstrál, manifesztál (*id*) ◆ VISSZAUTASÍT, MEGTAGAD, MEGCÁFOL

kimutatás (fn) ◇ feltárás, felfedés, feltüntetés | bizonyítás, bebizonyítás, igazolás

◇ felvétel, felmérés, számbavétel, elszámolás

◇ jegyzék, lista, leltár, inventár (*id*), lajstrom, nyilvántartás, regisztrálás, jelentés, beszámoló, jegyzőkönyv, elszámolás, számvetés, számadás, katalógus, statisztika, dokumentum

kiművel (ige) ◇ finomít, fejleszt, csiszol, képez, oktat, tanít, palléroz, kikupál (*biz*)

kín (fn) ◇ fájdalom, szenvedés, gyötrődés, gyötirelem, kinszenvedés, fájás, nyilallás ◆ JÓÉRZÉS, ÖRÖM

◇ keserv, nyomor, inség, küszködés, veszdés, bánat, aggodalom, szorongás, szorultság, megpróbáltatás, baj, nehézség, büntetés, sorscsapás

kinai (mn és fn) ◇ sárga (*biz*), ferde szemű (*biz*), húzott szemű (*szleng*), sliccelt szemű (*szleng*)

◇ (*szleng*): érthetetlen, magas (*biz*) ◆ ÉRTHETŐ, VILÁGOS

kinál (ige) ◇ kínálgat, kínálkodik (*táj*), felszolgál, [ételt] nyújt, ellát <vmivel>

◇ ajánl, árul, árusít, áruba bocsát

kinálás (fn) ◇ ajánlás, ajánlat, kínálat, kínálgatás, tessékelés, kedveskedés

kinálat (fn) ◇ ajánlat, felajánlás, felhozatal, áruválaszték, áru ◆ KERESLET

kinálkozik (ige) ◇ ígérkezik, csábit, ajánlkozik

◇ ajánlkozik, akad, adódik, jelentkezik, mutatkozik, látszik, nyílik

◇ (*táj*): kínálgat

kincs (fn) ◇ pénz, készpénz, vagyon, vagyontárgy, birtok, ékszer, drágaság, javak, jószág, ingatlan, marha (*rég*), trezor (*id*), klenódium (*rég*) ◆ BÓVLI, SZEMÉT, HULLADÉK

◇ érték

kincesbánya (fn) ◇ tárház, lelőhely, forrás, lelet, fogás, aranybánya

kinceskár (fn) ◇ állampénztár, kincsesház (*rég*), kincseskamra, kincsesbánya, kincsesvár, kamara (*rég*), tárház (*rég*) | páncéllkamra, páncélszekrény, trezor (*id*), mackó (*szleng*)

kincestáros (fn) ◇ kincstárnok, tárnok (*rég*), kamarás (*rég*)

kinével (ige) ◇ kiképez, kifejleszt | kialakít, létrehoz

◇ kinemesít

kinövet (ige) ◇ kikacag, kigúnyol, kicsúfol, megtréfál, kiviccel, csipkelődik, tréfát üz <vkiből>, rovására mulat, kiröhög (*durva*), kifiguráz, nevetségessé tesz, csúfot üz, szatirizál (*rég*), lefitymál (*táj*) ◆ TISZTEL, MÉLTÁNYOL, RESPEKTÁL

kinévez (ige) ◇ megbíz, kijelöl, megjelöl, meghatároz, megkér, meghatalmaz, felruház <vmivel>, felfogad, kirendel, delegál | alkalmaz, beiktat, megtesz, előléptet, szerződtet, utasít, promoteál (*id*) ◆ ELBOCSÁT, ELKÜLD, FELMOND

kinévezés (fn) ◇ kijelölés, kiválasztás, előléptetés, beiktatás, megbízás, meghatalmazás, feljogosítás, felhatalmazás, meghagyás | küldetés, feladat, hivatal, promóció (*id*), komisszió (*id*) ◆ ELBOCSÁTÁS, ELKÜLDÉS, FELMONDÁS

kinéz (ige) ◇ kipillant, kitekint, kiles, kibámul, kikukkant, kikukucsál (*biz*), kikandikál, kikémlel ◆ BELES, BEKUKKANT, BEKUKUCSKÁL

◇ kimegy, kísétál, kiugrik

◇ (*táj*): kilátszik, kikandikál, kilóg

◇ <vmiből>: látszik, sejthető, kitűnik, megmutatkozik, kisejlik (*rég*)

◇ <vhogyan>: fest, mutat

◇ kiolvas, lemásol, kipuskáz (*biz*), lepuskáz (*biz*), lenéz

◇ kiszemel, kipécéz, kiszúr, kiválaszt, kijelöl, kitűz, szemügyre vesz, kikeres, kifürkész

kinézés (fn) ◇ kinézet, megjelenés, forma, látszat, külszín, külalak, látvány, külforma

kinin (fn) ◇ chinapor (*rég*)

kínlódás (fn) ◇ fájdalom, szenvedés, nyavalygás, gyötrődés, gyötirelem, vergődés, vívódás, keserv, bánkódás, szorongás, szívfájdalom ◆ MEGKÖNNYEBBÜLÉS
 ◇ vesződség, erőlködés, küszködés, küzdelem, fáradság, baj ◆ NYUGALOM, BOLDOGSÁG, ÖRÖM

kínlódik (ige) ◇ szenved, fáj <vmije>, gyötrődik, vonaglik, vergődik, kínokat áll ki, emészti magát, eszi magát, nyüglődik, nyavalyog, vajúdik (*rég*) ◆ ÉLVEZ, ÖRÜL
 ◇ nyomorog, tengődik, inségben él, sínylódik, sanyarog
 ◇ vesződik, küszködik, bajlódik, fáradozik, erőlködik, munkálkodik, törődik, gürcöl, robotol (*biz*), cülődik (*táj*) ◆ PIHEN, HENYÉL, LUSTÁLKODIK

kínn (hsz) ◇ kint, kívül, odakinn, künn | a szabadban ◆ BENT, BÉVÜL
 ◇ külföldön, a határon túl ◆ BELFÖLDÖN, IDEHAZA

kinnlevőség (fn) ◇ követelés, tartozás, hitel, hátralék

kínos (mn) ◇ fájdalmas, fájó, fájós, bántó, gyötrelmes, gyötör, éles, heves, kínzó
 ◇ fárasztó, fáradságos, nehéz, vesződséges, kimerítő, keserves, nyomorúságos ◆ KÖNNYŰ, KELLEMES, MEGNYUGTATÓ
 ◇ kellemetlen, kényelmetlen, kényes, zavaró, nyugtalanító, nyomasztó, feszélyező, kényszerű, aggályos, szorult [helyzet], alkalmatlan, penibilis (*id*), zsenáns (*id*), zsenánt (*biz*) ◆ KEDVEZŐ, ALKALMAS

kínóz (ige) ◇ bánt, üt, ver, gyötör, sanyargat, marcangol, szorongat, nyomorgat, csigáz (*rég*), epeszt, hóhérol (*rég*) ◆ KÉNYEZTET
 ◇ bosszant, zaklat, háborgat, nyugtalanít, ingerel, piszkál, emészt, nyaggat, nyúz, szipolyoz, öl, rág, mardos, szaggat, tép, nyüstöl (*biz*), vegzál (*rég*), buzerál (*szleng*), molesztál, macerál, szekál, szekíroz, szurkapiszkál, frocliz (*biz*), zrikál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY

kínő (ige) ◇ kibújik, kisarjad, kisarjadzik, kikel, kihajt, kicsirázik, fakad, megpered, szárba szökken, meggyökeresedik ◆ ELSZÁRAD, ELFONNYAD, ELHERVAD
 ◇ megnő, megindul, kifejlődik, előbukkan, kiütözik, kiserked (*táj*)
 ◇ túlhalad, túljut, kijut <vmiből>
 ◇ [kínövi magát vmivé]: fejlődik <vmivé>
 ◇ <vmiből>: létrejön, kifejlődik, kialakul

kínövés (fn) ◇ görcs, göb, göcsört, csomó, gumó, ághely, nyúlvány, hajtás, fattyúhajtás, bűcök
 ◇ daganat, tumor (*id*), dagadás, domborodás, dudor, dudorodó, púp, búb, dúc (*táj*), megnagyobbodás, duzzanat, puffedő, bűtyök, bűrök (*táj*) | bibircsók, szemölcs, szömörce (*táj*)
 ◇ elfajulás, torzulás, vadhajtás

kínpad (fn) ◇ kínzőeszköz, deres, kaloda

kínrím (fn) ◇ verselmény (*pej*), rímelvény (*pej*), mesterkélt rím, klapancia (*rég*)

kínt (hsz) ◇ kinn, künn, odakint, odakinn, odaki (*rég*), kívül | a szabadban ◆ BENT, BELÜL
 ◇ külföldön, a határon túl ◆ BELFÖLDÖN, IDEHAZA

kinti (mn) ◇ kint levő, külső, külszíni, felületi, felszíni, külsőleges, kül-, távoli, kívülálló, kívülről jövő, szélső, periférikus (*id*), perifériális (*id*)
 ◇ külföldi, külországi, idegen ◆ BENTI, BELSŐ, BELFÖLDI

kintorna (fn) ◇ verkli, sipláda (*rég*), tekerőgép (*rég*), kornyika, zenélőláda

kínzás (fn) ◇ gyötetés, kínvallatás, szorongatás, zaklatás, kegyetlenkedés, sanyargatás, büntetés, üldözés, kinfaggatás (*rég*), csigázás (*rég*), heccelés [állaté], tortúra, szekatúra (*id*), mortifikáció (*id*) ◆ KÉNYEZTETÉS
 ◇ kín, kínlódás, gyötirelem, nyomorúság, megpróbáltatás ◆ ÉLVEZET

kínzó (mn) ◇ fájdalmas, gyötör, égő, heves, éles, sajtó, mardosó, metsző | átható, nyomasztó, bántó, emésztő, sanyargató, tikkasztó, kegyetlen, szörnyű, vad, zord, elviselhetetlen, mértéktelen, lidérces, szekáns (*biz*), kínos (*táj*) ◆ KELLEMES | MÉRSÉKELT, ELVISELHETŐ

kinyal (ige) ◇ kiürít, kitisztít | elfogyaszt
 ◇ [kinyalja magát]: kicsinosítja magát, kicsípi magát, kiöltözik ◆ ELHANYAGOLJA MAGÁT

kinyilatkoztat (ige) ◇ kijelent, kimond, állít, kinyilvánít, tudomására hoz, tudára ad, kihirdet, nyilvánossá tesz, közhírré tesz, feltár, felfed, revelál (*id*) | ítél, előáll <vmivel>, bejelent, deklarál, enunció (*id*)

kinyilatkoztatás (fn) ◇ kijelentés, kihirdetés, közhírré tétel, kinyilvánítás, leleplezés, feltárás, felfedés, reveláció (*id*), megvilágítás, kifejtés, elmondás

kinyílik (ige) ◇ felnyílik, feltárul, szétnyílik, szétárul, kitarul, kivágódik, kicsapódik, felcsapódik, felpattan, kikapcsolódik, kigombolódik, kioldódik, kinyitódik (*táj*) ◆ BECSUKÓDIK, BEZÁRÓDOK

- ◊ kivirágzik, kivírt, kifakad, kifeslik, kibújik, kisarjadzik, virágba szökken ♦ ELHERVAD, ELNYÍLIK, ELVIRÁGZIK
- ◊ kifejlődik, kibontakozik, kibomlik ♦ VISSZAFEJLŐDİK, MEGREKED
- ◊ felenged, megnyílik, közlékenyvé válik ♦ BEZÁRKÓZIK, BEGUBÓZIK
- kinyilvánít** (ige) ◊ kijelent, kifejez, kimond, tudtul ad, közöl, tudomására hoz, kinyilatkoztat, kihirdet, nyilvánvalóvá tesz, felfed, feltár, feltár, manifesztál (*id*), deklarál, enunciál (*id*), proklamál (*id*), kivilágosít (*táj*) ♦ ELHALLGAT, ELLEPLEZ, ELREJT
- kinyír** (ige) ◊ kivág, kimetsz, kinyes
- ◊ (*szleng*): eltávolít, tönkretesz, kitúr, kifúr (*biz*) ♦ ALKALMAZ, MEGTART
- ◊ (*szleng*): megöl, megsemmisít, elhallgattat, meggyilkol, elpusztít, lemészárol (*szleng*), elintéz, likvidál (*id*), kiiktat (*szleng*), lekaszabol, letaglóz, elbánik <vkivel>, eltesz láb alól, másvilágra küld
- kinyít** (ige) ◊ bont, felbont, felnyit, megnyit, felpattint, lecsatol, kikapcsol, kibogoz, kicsomóz, kiold, megenged, kifejt, kiszabadít ♦ BECSUK, BEZÁR
- ◊ kítár, feltár, kireteszel, felránt, feltép, feltör, felfeszít, kifeszít, kicsuk (*táj*), kikulcsol (*táj*), megpattant (*táj*) ♦ BEZÁR, BECSUK, BEHAJT
- ◊ [száját] kítát, eltát
- ◊ bekapcsol, működésbe hoz, beindít
- ◊ [virág] (*táj*): kinyílik
- kinyom** (ige) ◊ kiprésel, kisajtol, kisotul (*táj*), kifacsar, kiszorít, kicsavar
- ◊ kitol, kidug, kinyújt, kilök
- ◊ kijuttat, eltávolít, kitúr (*táj*) ♦ ÖSSZEVON, VISSZAVON, ÖSSZESZORÍT
- ◊ kinyomtat, sokszorosít
- kinyomoz** (ige) ◊ megtudakol, kikutat, kivizsgál, kifürkész, kiszimatol, kiszaglász, kiszagol (*biz*), kikémlel, kipuhatól, kitapogat, kinyomász (*táj*), kiderít, megtud, kibogoz, felfed, feltár, tisztáz, felgöngyölít, napfényre hoz, napvilágra hoz, fényt derít <vmire>, felderít, inkvirál (*id*), kitájékoz (*táj*), kitud (*táj*), kitudokál (*táj*) ♦ ELREJT, ELFED, ELTUSZOL
- kinyomtat** (ige) ◊ közöl, közzétesz, megjelentet, kiad, publikál | sokszorosít
- kinyújt** (ige) ◊ kiad, kitesz, kihelyez, kirak, kitol, kinyom, kilök, kidug, [nyelvet] kiölt, [mellkast] kifeszít, [testet] kinyújtóztat, [kart] kítár ♦ VISSZATART, BEVESZ, VISSZAVESZ
- ◊ kiegyenesít, meghúz, feszít, húz, feszesre húz
- ◊ kiszélesít, kibóvítt, megnövel, kitágít, megnagyobbít, kisodor [tészttát], hengerel, ellapít (*rég*), laposít (*táj*), [tészttát] elsikál (*táj*), [pulóvert] kitágít ♦ MEGRÖVIDÍT, MEGKURTÍT
- ◊ [időtartamot]: meghosszabbít, prolongál
- kinyújtózik** (ige) ◊ kiegyenesedik ♦ ÖSSZEGÖMBÖLYÖDİK, ÖSSZEKUCORODIK
- ◊ (*rég*): terped, terpszekedik
- ◊ (*táj*): megdöglik (*durva*), elpusztul, felfordul (*durva*), elhull
- kinyúl** (ige) ◊ kiáll, kiterjed
- ◊ meghosszabbodik, továbbtart
- kinyúlik** (ige) ◊ [anyag]: kitágul, kifeszül, megereszkedik ♦ ÖSSZEMEGY
- ◊ elterül, kiterjed, elér, kiér, messzire terjed
- ◊ meghal, elpusztul, kimúlik, elpatkol (*durva*), felfordul (*durva*), meggebed (*durva*), kipurcan (*szleng*), feldobja a talpát (*szleng*), beadja a kulcsot (*szleng*)
- ◊ kiemelkedik, kiugrik, kimagaslik, kiáll, előrenyúlik, kiszögellik, kitolul, kitüremkedik, kihajlik, túlnyúlik <vmin> ♦ ÉSZREVÉTTLEN MARAD, BELESIMUL
- kioktat** (ige) ◊ megtanít, kiművel, palléroz (*vál*), felokosít (*táj*), feleszel (*táj*), megokosít (*táj*), kitanít, kiokosít, kiképez, betanít, instruál (*id*), irányít, tájékoztat, útbaigazít
- ◊ megleckéztet, rendreutasít
- kioldódik** (ige) ◊ kibomlik, kibogozódik, kigombolódik, kikapcsolódik, szétkapcsolódik, kicsomózódik, kifűződik, kinyílik, szétnyílik, meglazul, enged, kisuvad (*táj*), megózdik (*táj*), kiózdódik (*táj*) ♦ ÖSSZECOMÓZÓDİK, ÖSSZEKAPCSOLÓDİK
- ◊ kiázik, kiválik, kicsapódik, kilökődik ♦ ÖSSZEKEVEREDİK, FELOLDÓDİK, ELVEGYÜL
- kiolt** (ige) ◊ elolt, elfojt, elnyom [tüzet], elfűj, kialít (*táj*), kikapcsol ♦ MEGGYÚJT, FELIZZÍT, LÁNGRA LOBBANT
- ◊ [indulatot, szenvedélyt]: megszüntet, elfojt, elnyom, eloszlát, kiöl ♦ FELKORBÁCSOL, FELINGEREL, FELSZÍT

kiolvas (ige) ◇ kiles, kipuskáz (*biz*)

◇ kibetűz, ksilabizál | végigolvas

◇ kiérez, kikövetkeztet, sejt, gyanít | megjósol

◇ (*rég*): számlál, kioszt, kiad

◇ (*táj*): megszámol

kiolvasó (fn) ◇ kiszámoló, mondóka

kiönt (ige) ◇ kiönt, kiborít, kiáraszt

◇ [indulatot, szenvedélyt]: szabadjára enged

kioson (ige) ◇ kimegy, kilopózdik, kiszökik, kisurran, kisuhan, kisettenkedik, kisompolyog, kisunnyog (*biz*), kiorozkodik (*táj*), kifirren (*táj*), kisajdul (*táj*), kisuttyan (*táj*) ◆ BEJÖN, BELOPÓDZIK, BEÓVAKODIK

kioszk (fn) ◇ kerti ház, kerti lak

◇ bódé, pavilon

kioszt (ige) ◇ odaad, kiad, adagol, szétoszt, eloszt, juttat, szolgáltat, nyújt, részesít, kiutal, ráruház, felruház, ajándékoz, adományoz, parcelláz ◆ ELVESZ, MEGFOSZT, VISSZAVESZ

◇ megszab, kijelöl, [büntetést] kimér, meghatároz, [helyet] megállapít

◇ (*biz*): megbüntet, rendreutasít, megleckéztet, leszid, leszúr

kiosztás (fn) ◇ szétosztás, elosztás, juttatás, kiutalás, átadás, kiadás, kézbesítés, szétszórás, kiszámlálás (*rég*), kivetés (*rég*)

kiöblít (ige) ◇ átöblít, megtisztít, kitisztít, meglögyből (*táj*)

◇ kimos, kiöblöget, irrigál (*id*), kitisztál (*táj*)

kiöl (ige) ◇ kiirt, kipusztít | legyilkol

kiöltözik (ige) ◇ kicsípi magát, kinyalja magát, kicsinosítja magát, felcicomázkodik, felpiperézik, feszít, díszbe vágja magát, kivakarózik (*biz*), díszbe öltözik, kirittentyenti magát (*szleng*), kihegyezi magát (*szleng*), felecselkedik (*táj*), kifessent (*táj*), kipimpóz (*táj*) **Sz:** olyan cifra, majd elrepül ◆ ELHANYAGOLJA MAGÁT, LERONGYOLÓDIK

◇ kiruházkodik

kiömlik (ige) ◇ kifolyik, kihull, kidől, kiborul, kicsordul, kibugyog, kibuggyan, kicsurog, kibugyborékol, kilöttyen, kiloccsan, kicsöpög, kiszivárog, kitör, kiárad, kilövell, kiöklök (*táj*), elomlik (*táj*), kiguvad (*táj*)

◇ [tömeg]: kitódul, kiáramlik, kiözönlik, kizúdul ◆ BETÓDUL, BEÁRAMLIK, BEÖZÖNLIK

kiönt (ige) ◇ kifolyat, kiürít, önt, kiömleszt, locsol, csurgat (*biz*), öntöz, csepegtet, kidönt, kiloccsant, kilohint (*táj*), elletyikel (*táj*)

◇ kidob, kiszór, kirak, lerak, kiborít ◆ MEGTART

◇ [haragot] kiad, kitálal, [szívet] kitar ◆ MAGÁBA ZÁR, ELFOJT, ELHALLGAT

◇ megformál, formáz, formába önt, mintáz, megmunkál, alakít, kidolgoz, körvonalaz, alkot

◇ [folyóvíz]: kiárad, kicsap, kilép a medréből, kiözönlik, túlfolyik, kifakad (*táj*)

kiöntő (fn) ◇ lefolyó

◇ száj, csőr

kiöregedik (ige) ◇ kikopik, kivénül (*durva*), kivénhedik (*durva*)

kiötlik¹ (ige) ◇ kiötöl, kieszel, kitalál, kifundál, kiókumulál

kiötlik² (ige) ◇ (*táj*): szembeötlik, feltűnik, elötűnik

kiözönlik (ige) ◇ kitódul, kizúdul, kicsődül, kiáramlik, kiárad ◆ BEÖZÖNLIK, BETÓDUL

kipakol (ige) ◇ kicsomagol, kirakodik, kirak, kiszed ◆ BEPAKOL, ÖSSZECOMAGOL

◇ (*szleng*): kifoszt, kirabol, kirárol, kirak, kiürít

◇ (*biz*): elmond, elpanaszol, kitálal, megmondja a magáét

◇ (*szleng*): elárul, beszél, vall, köp (*durva*), lebuktat (*szleng*), terít (*szleng*) ◆ TARTJA A SZÁJÁT

◇ (*táj*): meghal, elpusztul

◇ (*szleng*): hány, rókázik, kitaccsol, okádik, boázik (*biz*), kidobja a taccsot (*szleng*)

kipalléroz (ige) ◇ kicsiszol, kiművel, képez, oktat, tanít, kikupál (*biz*)

kipattan (ige) ◇ kiugrik, kirepül, előugrik, kiszökken

◇ [zár]: felnyílik, felpattan, felkattan, feltáru

◇ kireped, felszakad, felhasad ◆ BEZÁRUL, BECSUKÓDIK

◇ kitudódik, napfényre kerül, kiderül, köztudomásúvá válik, kirobban ◆ ELREJTŐDIK, ELLEPLEZŐDIK

◇ kifakad, kibomlik, kinyílik, kifeslik, kihajt, sarjad, zsendül, kizöldül, kivirágzik, kirügyezik ◆ ELHERVAD, ELFONNYAD, ELSZÁRAD

kipattogzik (ige) ◇ felhólyagzik, kirepedezik, kifakad, kicserepesedik, kicsattog (*táj*), kiöklök (*táj*), [ajak] kipeshed (*táj*), kipörsög (*táj*)
 ◇ [rügy]: kifeslik, kifakad, kipattog

kipeckel (ige) ◇ kifeszít, kitámaszt
 ◇ (*rég*): meglazít, kiold

kipellengérez (ige) ◇ megszegyenít, megbélyegez, kigúnyol, kicsúfol, kinevet, nevetségessé tesz | ostoroz, bírál, kifiguráz, leszól, kifogásol, rosszall, lehord (*biz*), elítél, helytelenít
 ◇ (*rég*): kirudal (*rég*), kivesszőz, kikorbácsol | pellengérhez köt, szégyenpadra állít

kiperderít (ige) ◇ kiperdít, megperdít, megforgat
 ◇ kidob, kihajít, kitesz, kivág, kirak, kivet, kilök, kiceféri (*táj*), kiheppent (*táj*), kikarít (*táj*), kisöndörít (*táj*), kiutasít, kiüz, kikerget, kiebrudal, kitúr, kicsap, kirúg, kítaszít, kizár, kitilt | eltávolít, elbocsát, felmond, felment, meneszt, kiperol (*biz*) ◆ BEFOGAD, BEBOCSÁT

kipihi (ige) ◇ [betegséget]: kihever
 ◇ [kipiheni magát]: kifújja magát, megnyugszik, erőt gyűjt, regenerálódik ◆ ELFÁRAD

kipirul (ige) ◇ kipirosodik, elvörösödik, elpirul ◆ ELSÁPAD, ELHALVÁNYUL, ELFEHÉREDIK
 ◇ (*rég*): hajnalodik

kiplakátoz (ige) ◇ közzétesz, kiragaszt | meghirdet

kipofoz (ige) ◇ kikerget, kizavar | felképel
 ◇ [vallomást] kikényszerít
 ◇ (*biz*): kicsinosít, kijavít, helyreállít, helyrepopoz (*biz*), helyrehoz ◆ TÖNKRETESZ

kiporcióz (ige) ◇ kiadagol, szétoszt, kimér

kiporol (ige) ◇ kiver, kikefél, kiráz, kileppel (*táj*), kipall (*táj*)
 ◇ (*biz*): elver, megver, elfenekel, elpaskol, eltángál, elnászpángol, megdádáz (*biz*), elpáhol, megrak (*biz*), helybenhagy, eldönget, elagyabugyál

kipótól (ige) ◇ helyrehoz, helyreállít, megjavít, kiegészít, kibővíti | megfoltoz, helyreüt, reparál, tataroz, kerekíti
 ◇ helyettesít

kiprésel (ige) ◇ kisajtol, kinyom, kifacsar, kicsavar, kiszorít, kisotul (*táj*)
 ◇ kierőszakol, kikényszerít, kierőltet, kicsikar, kivasal (*szleng*), kizsarol, kicsal, kiszed, kihúz

kipróbál (ige) ◇ ellenőríz, próbára tesz, megvizsgál, megtapasztal, felülvizsgál, tesztel, kiismer, tanulmányoz

kipróbált (mn) ◇ bevált, alkalmas, bevett, jóváhagyott, megvizsgált, ellenőrzött, elismert, szabályos, szabályszerű ◆ ALKALMATLAN, KIFOGÁSOLHATÓ
 ◇ tapasztalt, gyakorlott, öreg, edzett, hétpróbás | hú, megbízható, rendületlen, kitartó ◆ ÚJONC, KEZDŐ, JÁRATLAN

kipuhatol (ige) ◇ megtudakol, kinyomoz, kifürkész, kikutat, kitud, kérdezősködik, kiderít, kémkedik, kikémlel, kiszimatol, kitapogat, körüljár, kivizslat (*rég*), rekognoszál (*id*), kitimporál (*táj*)

kipukkad (ige) ◇ szétreped, kireped, felszakad, kiszakad, szétszakad, kettészakad, felpattan, szétpattan, kilyukad, felpukkan (*táj*)

kipurcan (ige) ◇ (*szleng*): meghal, elpusztul, odavész, meggebed (*durva*), elpatkol (*durva*), kinyiffan (*szleng*), bekampecel (*táj*), felfordul (*durva*), megdöglök (*durva*), kinyúlik (*durva*), beadja a kulcsot (*szleng*), megkrepál (*szleng*), fübe harap (*biz*), feldobja a talpát (*szleng*)
 ◆ SZÜLETIK | ÉL, LÉTEZIK
 ◇ (*szleng*): tönkremegy, elromlik, meghibásodik, lerobban (*szleng*), tropára megy (*szleng*), bekrepál (*szleng*), bemonlja az unalmast (*szleng*), kifingik (*szleng*) ◆ MŰKÖDIK
 ◇ (*szleng*): kifárad, kimerül, elerőtlenedik, elgyengül, kitikkad (*biz*), kikészül ◆ FELFRISSÜL, ERŐRE KAP

kipusztít (ige) ◇ elpusztít, kiirt, megszüntet, felszámol, eltávolít, megsemmisít, tönkretesz, összezúz, végez <vmivel>, lemészárol, legyilkol, leöldös, exterminál (*id*), exstírál (*id*), kiemészt (*táj*), kiterhít (*táj*) ◆ MEGVÉD, OLTALMAZ

kirabol (ige) ◇ kifoszt, kirámol, megkopaszt (*biz*), megrövidít, megkurtít, kipakol (*szleng*), kizsebel (*biz*), kicsontoz (*szleng*), leptürol (*szleng*), prédát tesz <vmiben> (*rég*) ◆ MEGÓV, MEGVÉD

kiradóroz (ige) ◇ kitöröl, kidörzsöl, kigumiz (*táj*), kivakar, levakar, eltávolít, töröl, deleál ◆ BEÍR, BEVÉS, BEÉGET

kirág (ige) ◇ kilyukaszt
 ◇ [sav] kimar

kiragad (ige) ◇ kivesz, kiránt, kikap, kitép <vkinek a kezéből>, kiszakít, kihúz, kirándít (*rég*)
 ◇ kiment, kiszabadít, megment, megszabadít, kimenekít, kihoz (*biz*), megléptet (*szleng*)
 ◇ kiválaszt, kiemel, elkülönít

kirajzik (ige) ◇ kiköltözik, kivonul | kitódul, kiárad

kirajzolódik (ige) ◇ kiválik, elhatárolódik, körvonalazódik, kiemelkedik, tükröződik, kiugrik, szembeötlík, előtűnik, kitűnik, kimagaslik ◆ ELMOSÓDIK, ELVEGYÜL

◇ kialakul, kibontakozik

kirak (ige) ◇ kitesz, kihelyez, kivesz, kipakol, kiráamol, kiszőnyegez (*rég*) ◆ BEPAKOL, BERÁMOL

◇ kiürít, kivagoníroz ◆ FELTÖLT, MEGTÖLT

◇ kidob, kirúg (*biz*), kicsap, kivág, kikerget, kihajít, kipenderít, elbocsát, elküld, elenged, meneszt, eltávolít, elmozdít ◆ MEGTART, VISSZATART, ALKALMAZ

◇ összeállít, kialakít | kitesz, kiterít, szétrak, elrendez

◇ <vmivel>: díszít, dekorál, burkol, beborít ◆ LESZED

kirakat (fn) ◇ boltablak, tárló, üvegszekrény, ózlag (*táj*), vitrin, portál (*rég*)

◇ bemutató, bemutatás, expozíció (*id*), kiállítás, mutatvány, szemle, szemlére tétel

◇ megjelenítés, külső, külszín, látszat, látszateredmény

kirakodik (ige) ◇ kirak, szétrak, kitesz, kipakol, kiráamol, kirakozzik (*táj*), kivonszolkodik (*táj*)

◇ kiürít ◆ BERAKODIK, BEPAKOL

király (fn) ◇ rex (*id*), uralkodó, országgló (*rég*), országfő (*rég*) | fenség, legfőbb úr ◆ ALATTVALÓ, ALÁVETETT

◇ [tekében] csúcsbábu

◇ (*szleng*): legjobb, csúcs (*szleng*), nagymenő

királyfi (fn) ◇ herceg, trónörökös

királyi (mn) ◇ uralkodói, fejedelmi, vezérlő

◇ fenséges, felséges, magasatos, tekintélyes, lenyűgöző, remek, impozáns, ragyogó, pompás ◆ ALANTAS, IGÉNYTELEN, EGYSZERŰ

királylány, királyleány (fn) ◇ királykisasszony

királyné (fn) ◇ királyasszony (*rég*)

királynő (fn) ◇ regina (*id*), királyné (*rég*)

◇ [sakkban] vezér

◇ méhkirálynő, anyaméh

királyság (fn) ◇ regnum (*rég*), monarchia, ország, birodalom, impérium (*id*), állam

kiráamol (ige) ◇ kitesz, kirakodik, kipakol, szétrak ◆ BERAKODIK, ELTESZ, ÖSSZESZED

◇ kivisz, kiürít, kihord, kiráamol, kihurcolkodik, kirakozzik (*táj*), kivonszolkodik (*táj*) ◆ BEHORD, BEPAKOL, BERÁMOL

◇ (*szleng*): kifoszt, kirabol, kicsontoz (*szleng*)

kirándul (ige) ◇ megrándul, kifcamodik, kiugrik, kifordul, kibicsaklik, kimegy, kimarjul (*táj*), kifitosodik (*táj*) ◆ HELYREÁLL, HELYÉRE KERÜL, VISSZAUGRIK

◇ kirándulást tesz, kiruccan, túrázik, gyalogol, barangol, kóborol, portyázik, bekalandoz [vidéket], portyáz (*rég*)

kirándulás (fn) ◇ út, utazás, túra, országjárás, természetjárás, kiruccanás, séta, exkurzió (*id*)

kiránt¹ (ige) ◇ kitép, kihúz, kiszakít, kikap, kivesz, kivon, kiszed, kiemel, kiragad, kimozdít, kirándít (*rég*)
 ◆ VISSZATESZ, BEDUG, BETÖMKÖD

◇ kiment, kihúz [csávából], megszabadít, megsegít ◆ CSERBENHAGY

kiránt² (ige) ◇ kisüt, megsüt

kirokeszt (ige) ◇ kizár, kicsuk, elrokeszt ◆ BEENGED, BEBOCSÁT, BEINVITÁL

◇ kiszorít, kitilt, kitaszít, kitagad, kiátkoz, kiközösít, kiutasít, távol tart, eltávolít, korlátoz, mellőz, kihagy, semmibe vesz, kiutál (*szleng*), kigolyóz (*szleng*), eliminál (*id*) ◆ FELKAROL, PÁRTFOGOL, BEFOGAD

kirendel (ige) ◇ kiküld, kivezényel, kipurancsol

◇ kinevez, kijelöl, kiszab (*rég*), delegál

kirendeltség (fn) ◇ képviselő, lerakat, fiók, delegáció

◇ külképviselő, misszió

kirepül (ige) ◇ kiszáll, kiröppen, szárnyra kel, felszárnnyal, felszáll, felrepül, felröppen ◆ BESZÁLL, BEREPIJÜL

◇ kivágódik

◊ eltávozik, elmegy, kimegy, útra kel ♦ VISSZATÉR, HAZATÉR

kirí (ige) ◊ elüt, különbözik, kontrasztíroz (*rég*), kitűnik, kilátszik, virít, feltűnik, felöltik, szembetűnik, szembeötlik, szembeszökik, rikít, kiviláglik, szemet szúr ♦ BELEOLVAD, ÖSSZEFOLYIK, ELVEGYÜL

kirívó (mn) ◊ szembetűnő, szembeszökő, feltűnő, égbekiáltó, ordító [hiba], éles, kiáltó, vaskos, durva, bántó, leplezetlen, nyilvánvaló, disszonáns, eklatáns, grell (*rég*), kirívós (*táj*) ♦ JELENTÉKTELEN, ELENYÉSZŐ, CSEKÉLY

kiró (ige) ◊ kiszab, kimér, kijelöl, kivet, megszab, megállapít, elrendel, előír

◊ (*táj*): kimetsz, kirovátkol

kirobban (ige) ◊ felrobban, szétrobban, levegőbe repül, explodál

◊ elötör, kitör, felszínre tör

◊ [háború] kitör

◊ felzúg, felharsan, felmorajlik ♦ ELCSENDESEDIK, ELHALKUL, ELNÉMUL

◊ indulatba jön, dühbe gurul, haragra gerjed ♦ MEGNYUGSZIK, LEHIGGAD, LECSILLAPODIK

◊ kitudódik, kipattan

kirobbant (ige) ◊ előidéz, kelt, kivált, szít | meggyorsít, siettet ♦ MEGSZÜNTET, LEFÉKEZ, CSITÍT

kirohan (ige) ◊ kifut, kiszalad, kiront, kiszáguld, kirobog, kitédul, hanyatt-homlok kifut

◊ kitör, kinyomul, kicsap, kiront

◊ kifakad, kitör, rátamad, nekiugrik, nekitámad, felfortyan, torkának ugrik

kiroton (ige) ◊ kirohan, kitémad, kitör, kiárad

kiröhög (ige) ◊ kinevet, kikacag, kigúnyol, kicsúfol, megguggol (*rég*) | lenéz, lekicsinyel

kiroppen (ige) ◊ kiröppöl, felrepül, felroppen, felszáll, kirepül, kiszáll, szárnyra kel, felszárnyal (*táj*) ♦ HAZAREPÜL, VISSZATÉR

kiruccan (fn) ◊ elutazik, kirándul, elbarangol

kirúg (ige) ◊ kiüt, kiver, kítaszít, kitol

◊ (*szak*): kipasszol, kilő

◊ kidob, kitesz, kirak, kivág, kiüz, kikerges, kiutasít, elbocsát, elmozdít, áthelyez, meneszt, felmond, felment, eltávolít, kipenderít, kiteszi a szűrét, kizamekol (*szleng*), kiszuperál (*biz*) ♦ MEGTART, ALKALMAZ, FOGLALKOZTAT

◊ <vkire>: pikkel (*biz*) ♦ PÁRTFOGOL

◊ [kirúgja magát]: kisimul

◊ kiáll, kiszögellik, előrenyúlik

kirukkol (ige) ◊ előhozakodik, előáll <vmivel>, előlép <vmivel>

◊ [katonaság]: kivonul, kisereglik, kirajzik

kis (mn) ◊ kicsi, kicsiny, kicsike, apró, aprócska, parányi, pici, picike, picuri, incifinci, icipici, csepp, csipet, pirinkó (*táj*), miniatűr, mini (*biz*), mikro (*id*) ♦ NAGY, ÓRIÁS, HATALMAS

◊ alacsony, kis termetű, satnya, csenevész, törpe, pöttömnyi, tökmag, görcs, seggdugasz (*szleng*), pisis (*pej*), aprószemjankó (*táj*), cseplesz (*táj*), csiribiri (*táj*) ♦ MAGAS, FEJLETT

◊ kevés, csekély, kevéske, csekélyke, szerény, kisszámú, potom, gyűszűnyi, falatnyi, darabka, maroknyi, valamicske, mákszem, makula (*id*), hangyányi, némi ♦ SOK, RENGETEG, TETEMES

◊ rövid, kurta, tömör, szűk ♦ HOSSZÚ

◊ fiatal

◊ gyenge, enyhe, szelíd, mérsékelt ♦ ERŐTELJES, JELENTŐS

◊ jelentéktelen

kiságy (fn) ◊ gyermekágy ♦ NAGYÁGY

kisajátít (ige) ◊ köztulajdonba vesz

◊ [egyházi vagyont]: szekularizál (*id*), konfiskál (*rég*), monopolizál (*id*), nacionalizál (*rég*)

◊ birtokba vesz, tulajdonává tesz, megszerez, szert tesz, lefoglal, elhódít, megkaparint, ráteszi a kezét, expropriál (*szak*) ♦ ODAAD, VISSZAAD, VISSZAJUTTAT

◊ eltulajdonít, ellop, elcsen, elemel, elhappol (*szleng*), elcsakliz (*biz*)

◊ (*táj*): átvesz

kisasszony (fn) ◊ hajadon, leány, leányka, leányzó, kislány, fiatal lány, ifjú hölgy, fiatal nő, szűz, leányasszony (*rég*), hölgyecske (*rég*), növendék lány, süldő lány, kamasz lány, serdülő lány, fruska

◊ úrilány

◊ nevelőnő, társalkodónő

kisbaba (fn) ◇ baba, bébi, babuci, babica (*táj*), buba (*táj*), újszülött, pólyás, pólyás baba, csecsemő, csecsszopó, kiseded, kisgyermek, palánta, csemete, csimota (*biz*), kispulya, kölyök, poronty (*biz*), kicsi, pici, csöppség ◆ FELNŐTT

kisbirtokos (fn) ◇ kisnemes, kurtanemes, bocskoros nemes, hétszilvafás [nemes], telkes gazda, kiscgazda ◆ NAGYBIRTOKOS

kiscsirke (fn) ◇ csibe, csirke, csicske (*táj*), csirkefi (*táj*), tikfi (*táj*), csirkuca (*táj*), pire (*táj*)

kiseded I. (mn) ◇ kis, kicsi, kicsiny, kicsike, kicsinyke, apró, aprócska, pici, picike, pöttöm, parányi, falatka, morzsányi, kicsinyded (*táj*) ◆ NAGY, ÓRIÁSI, HATALMAS

◇ (*pej*): szerény, ártatlan, tiszta, naiv

kiseded II. (fn) ◇ kisbaba, kisgyermek, gyermekecske, gyereke (rég), gyerkóc, csemete, apróság ◆ FELNŐTT

kisdolog (fn) ◇ (*biz*): vizeles, pisilés, hugyozás (*durva*), pipi (*biz*), pisi (*biz*) ◆ NAGYDOLOG, SZÉKELES

kisebbít (ige) ◇ csökkent, mérsékel, csillapít, tompít, enyhít, gyengít, elvesz erejéből, kevesbít, csonkít, csorbít, apaszt, fékez, leszállít, leértékel, rövidít, lefokoz, korlátoz [hatáskört], megnyirbál, redukál, degradál (*id*), diminuál (*id*) ◆ NÖVEL, GYARAPÍT, EMEL

◇ (*táj*): becsmérel, ócsárol, rempel (*rég*), dehonesztál (*id*), gyaláz ◆ MÉLTÁNYOL, ELISMER

kisebbrendű (mn) ◇ alacsonyabb rendű, jelentéktlenebb ◆ MAGASABB RENDŰ, FONTOSABB

kisebbség (fn) ◇ nemzetiség, nemzeti kisebbség, minoritás (*id*), etnikum

◇ ellenzék, ellenpárt, ellenlábás ◆ TÖBBSÉG, ZÖM

◇ (*táj*): kár, hátrány

◇ (*rég*): kudarc, szégyen, gyalázat, píróság (*táj*)

kisegít (ige) ◇ kihúz, kivonszol, kivisz, kiemel, kivezet, kiségel (*táj*), kiszabadít, kiment ◆ CSÁVÁBAN HAGY, PÁCBAN HAGY

◇ felkarol, szót emel, támogat, gyámolít, pártfogol ◆ GÁTOL

◇ segítkezik, segítséget nyújt

◇ kölcsön ad

kisegítő I. (mn) ◇ pótló, pótlólagos, kiegészítő, komplementer (*id*), tartalék, ideiglenes, rögtönzött, járulékos, mellékes, kapcsolódó, extra ◆ ALAPVETŐ

◇ gyógypedagógiai ◆ NORMÁL

kisegítő II. (fn) ◇ helyettes, segéd, segéderő, segítőtárs, munkatárs, mindenes, alkalmazott, asszisztens, famulus (*rég*), subsidiarius (*id*)

kiselejtez (ige) ◇ kiválogat, kiválaszt, kiseded, kiemel, kiostál, kiszuperál (*biz*), kimustrál, szanal (*biz*), eltávolít, kidob, eldob, kivet, kilök, félredob, szemétre dob, sutba dob, túlad <vmin>, megszabadul, akolbólít (*táj*) ◆ BESZEREZ, MEGTART

kisember (fn) ◇ tökmag, gyerek ◆ FELNŐTT

◇ közember, szegény ember | munkás, proletár ◆ NAGYKUTYA

◇ tucatember, jelentéktelen alak, hétköznapi figura ◆ NAGYEMBER, VALAKI

kisemmiz (ige) ◇ megfoszt, kiforgat, kitúr, kiszorít, elüt <vmitől>, kifoszt, megkopaszt, kinulláz (*biz*), kifirundvancigol (*biz*), kitud (*táj*), kiciberéz (*táj*), kifigliz (*táj*), kipergel (*táj*) Sz: cigánysorra vet

kísér (ige) ◇ visz, vezet, irányít, kalauzol | támogat, pártfogol, vigyáz, véd, gardíroz (*id*), eszkortál (*id*), oltalmaz, gyámolít, hazakezel (*táj*)

◇ követ, csatlakozik, nyomon követ, nyomon kísér, nyomában van <vkinek>, utána indul <vkinek>, társul szegődik <vkihez>

◇ velejár, együtt jár, követ

◇ megfigyel, ellenőriz, felügyel, szemmel tart, számon tart, kontrollál

◇ aláfest, kontráz (*id*), szekundál (*rég*)

kíséret (fn) ◇ testőrség, őrizet, fedezet, eskort (*id*) | csapat, udvar, környezet, személyzet, slepp (*biz*), staffázs (*rég*), stáb, retyerutya (*táj*)

◇ dallam, melódia, aláfestés, zenei aláfestés

kiserked (ige) ◇ [vér]: kiserken, szivárog, kiszivárog

◇ kinő, kiütözik, megjelenik

kísérlet (fn) ◇ kutatás, vizsgálat, elemzés, tanulmányozás, búvárkodás, analízis, teszt, szondázás, experimentum (*id*)

◇ próba, próbálkozás, szárnybontogatás, szárnypróbálgatás, zsenge, kipróbálás, próbatétel, erőfeszítés, fáradozás, vállalkozás, törekvés, igyekezet, dobás (*szleng*)

kísérletezés (fn) ◇ vizsgálat, kutatás, elemzés, tanulmányozás, búvárkodás, teszt, analízis, experimentáció (*id*)
 ◇ próbálkozás, próba, kipróbálás, kísérlet, törekvés, igyekezet, erőfeszítés, vállalkozás
 ◇ kaland, merészség, vakmerőség, kockáztatás, kockázatos vállalkozás

kísérletezik (ige) ◇ kutat, vizsgálódik, elemez, búvárkodik, tanulmányoz, tesztel, analizál, experimentál (*id*)
 ◇ próbálgat, próbálkozik, fáradozik <vmin>, vállalkozik <vmire>, bajlódik <vmivel>

kísérleti (mn) ◇ tudományos, tapasztalati, kutatási, vizsgálati, empirikus, experimentális (*id*), teszt-, kémleleti (*rég*) | vizsgált ◆ ELMÉLETI, TEORETIKUS
 ◇ próbaképpeni, időleges, átmeneti, ideiglenes, provizórikus (*id*) ◆ VÉGLEGES, VÉGÉRVÉNYES

kísérletképpen (hsz) ◇ próbaképpen

kísérő I. (mn) ◇ követő, védelmező
 ◇ velejáró, együttjáró, párhuzamos, együtt előforduló, egyidejű, járulékos, mellékes, másodlagos, érintkező, kapcsolódó, kiegészítő, szinkrón (*id*), szimultán, konkomitáns (*id*), akcesszórius (*id*)

kísérő II. (fn) ◇ vezető, idegenvezető, kalauz, cicerone (*id*)
 ◇ őr, védelmező, testőr, kutyaütő (*táj*), csatlós, fegyverhordozó | lovag (*biz*), gavallér (*rég*) | árnyék (*pej*), decók (*táj*), társalkodó, gardedám (*rég*)

kísért (ige) ◇ csábít, ingerel, ösztönöz
 ◇ ijeszt, fenyeget, lidérckedik, hazajár, háborgat, üldöz
 ◇ megkísérel, próbál, próbálkozik

kísértés (fn) ◇ csábítás, ámitás, megrontás, kedveskedés, hízelgés | ösztönzés, sugallat, sugalmazás, kísértet (*rég*)

kísértet (fn) ◇ jelenés, látomás, szellem, árny, rém, rémkép, lidérc, tünemény (*rég*), hazajáró lélek, bujdosó lélek, kósza lélek, mumus, éjváz (*rég*), tündevény (*rég*), kiméra (*vál*), démon (*id*), fantom, lemur (*id*), vízió, illúzió, benga (*táj*), fehérember (*táj*), ijesztet (*táj*)

kísérteties (mn) ◇ ijesztő, hátborzongató, titokzatos, rejtelmes, sejtelmes, földöntúli, félelmetes, borzalmas, rémes, irtózatos, baljósлагú, szörnyű, ördögi, démoni, sátáni, fantomszerű, kísértetes (*táj*) ◆ MEGNYUGTATÓ
 ◇ megdöbentő, meghökkentő, szokatlan, különleges, kivételes, rendkívüli, páratlan, sajátzerű, figyelemre méltó, szembeszökő ◆ SZABÁLYOS, SZOKÁSOS

kísétál (ige) ◇ kimegy, kijön, kiballag, kibaktat, kicammog, kikötyög (*táj*)
 ◇ sétálni megy

kisfiú (fn) ◇ legényke, ifjonc, fiúcska, gyerek, kölyök, nebuló (*biz*), fickó, siheder, suhanc, tökmagzacskó (*rég*), bubi (*biz*), jingli (*id*), kiskani (*táj*), fattyacska (*táj*), kölykecske (*táj*)

kisgazda (fn) ◇ paraszt, őstermelő, földműves, csorvasz (*táj*)
 ◇ kisbirtokos, középparaszt ◆ NAGYGAZDA

kisgyerek, kisgyermek (fn) ◇ gyerek, gyermek, palánta, emberpalánta, csemete, csimota (*táj*), pulya (*táj*), kispulya (*táj*), kiscseléd (*táj*), kölyök, poronty, bébi, bambino (*id*), apróság, csöppség, kicsi, kicsike, picci | csipisz, pocok, tökmag, tücsök, prücsök, vakarcs, göres, törpe ◆ FELNÖTT

kisहितú (mn) ◇ félénk, félszeg, bátortalan, gyáva, szégyenlős, ijedős, visszariadó, nyúl szívű, pipogya, kislelkű (*rég*) ◆ BÁTOR, MERÉSZ, MAGABIZTOS
 ◇ csüggeteg, hitevesztett, reményvesztett, balhítú, pesszimista, defetista (*id*) ◆ BIZAKODÓ, REMÉNYKEDŐ

kisiet (ige) ◇ kimegy, kifut, kiszalad, kirohan, kivonul, kifutamodik (*rég*), kirugaszkodik (*rég*), kifákol (*táj*), eltávozik

kisiklik (ige) ◇ letér, eltér, elmozdul, lefut, kifut, lecsúszik, kibucsklik (*táj*)
 ◇ kicsúszik, kicsusszan, kibújik, kiszabadul, megszökik, kisikamlik (*táj*)
 ◇ [kérdés előtt]: kibújik, kitér, eltér | kikerül, megkerül, kihúzza magát <vmi alól>, elhárít, kijátszik | mellébeszél, kertel, köntörfalaz, hímez-hámoz ◆ SZEMBENÉZ

kisimul (ige) ◇ kiegyenesedik | kirúgja magát ◆ ÖSSZEGYÜRÖDIK

kisiparos (fn) ◇ mester, majszter (*id*), maszek (*biz*), kézműves (*rég*) ◆ GYÁRIPAROS, NAGYIPAROS

kisír (ige) ◇ kikönyörög, kikunyerál, elkunyerál (*biz*), elkér, kijár
 ◇ kiérződik <vmi vmiből>

kiskabát (fn) ◇ zakó, zeke (*táj*), ujjas (*táj*), zubbony, bekecs, bujka (*táj*), jánkli (*rég*), mándli (*táj*) | dzseki, lemberdzsek | blézer, spencer ◆ NAGYKABÁT

kiskanál (fn) ◇ teáskanál, kávéskanál, mokaáskanál ◆ EVŐKANÁL

kiskapu (fn) ◇ kisajtó, utcai ajtó, bejárati ajtó, ajtó, átjáró, porta | színészbejáró
 ◇ mellékajtó, összeköttetés, jó kapcsolatok, protekció
 ◇ ürügy, kibúvó, kifogás, kiút, egerút, mentség

kiskatona (fn) ◇ újonc, kopasz (*biz*)

kiskereskedelem (fn) ◇ kisárusítás, detail-kereskedelem ◆ NAGYKERESKEDELEM

kiskereskedő (fn) ◇ árus, kisárus, boltos, szatócs (*rég*), kufár, kalmár, kiselosztó, viszonteladó, közvetítő
 kereskedő, detailista (*id*), maszek (*biz*) ◆ NAGYKERESKEDŐ

kiskirály (fn) ◇ kényúr, zsarnok, basa, diktátor, oligarcha (*id*), potentát (*rég*), despota, királyka (*rég*)
 ◇ (*táj*): vőlegény
 ◇ (*táj*): ökörszem

kiskocsi (fn) ◇ kisautó
 ◇ (*táj*): taliga, kézikocsi

kiskocsmá (fn) ◇ étkezde, kifőzés, kifözde, zöldvendéglő, csehó (*szleng*), lebuj (*szleng*)

kiskorú (mn) ◇ fiatalkorú, fiatal, gyámkorú (*rég*), minorennis (*id*), minor (*id*) | tizenéves, tinédzser, tini,
 kamasz, serdülő | ifjú, nőtelen (*rég*), siheder (*biz*), bakfis ◆ FELNÖTT, NAGYKORÚ

◇ fejletlen, éretlen ◆ FEJLETT, ÉRETT

kislány (fn) ◇ lányka, leányka, gyermeklány, leányzó, kisasszony, fruska, bakfis, cica (*biz*), csirke (*biz*),
 babuci (*biz*)

kismama (fn) ◇ állapotos, terhes, várandós, viselő, kisanya (*táj*)
 ◇ (*táj*): mostohaanya

kisminkel (ige) ◇ [arcot]: kifest, kikészít, bemeszel (*táj*), kendőz (*rég*) ◆ LEMOS, LETISZTÍT

kismiska (fn) ◇ jelentéktelen dolog, semmiség, apróság

kisnemes (fn) ◇ kurtanemes, bocskoros nemes, köznemes, hétszilvafás nemes, dzsenti, kisbirtokos ◆
 ARISZTOKRATA, FÖNEMES

kisokos (fn) ◇ notesz, jegyzet, jegyzetfüzet

kisolló (mn) ◇ körömmolló, körömvágó olló, bőrvágó olló, manikűrolló

kisorosz (fn és mn) ◇ ukrán, kárpátukrán, rutén, ruszin

kisorsol (ige) ◇ sorsot vet, kockára bocsát, kockázással eldönt, kihúz | szétoszt
 ◇ kijelöl

kisöpör (ige) ◇ felsöpör, kitakarít, kitisztít, megtisztít, kihárint (*táj*)
 ◇ elsöpör, elhajt, elsodor, magával sodor, eltávolít

kispap (fn) ◇ papnövendék, növendékpap, teológus, szeminarista (*rég*), levita (*id*)
 ◇ (*táj*): segédlelkész, káplán

kisparaszt (fn) ◇ szegényparaszt, zsellér, napszámos ◆ ZSÍROSPARASZT, NAGYGAZDA, KULÁK

kispárna (fn) ◇ kiskapric (*táj*) ◆ NAGYPÁRNA

kispekulál (ige) ◇ kieszel, kiagyal, kigondol, kitalál, kiókumlál, kifundál

kispohár (fn) ◇ pohárka, stampedli (*biz*)

kispolgár (fn) ◇ nyárspolgár, filiszter (*id*) ◆ NAGYPOLGÁR

kispolgári (mn) ◇ nyárspolgári ◆ NAGYPOLGÁRI, FÉNYŰZŐ

kisportolt (mn) ◇ izmos, edzett, erős, erőteljes, derék, markos, vaskos, keménykötésű, tagbaszakadt,
 robusztus, deltás (*biz*), jó alakú, atlétatermetű ◆ GYENGE, VÉZNA, NYÁPIC

kissé (hsz) ◇ egy kicsit, kicsit, kicsinykét, valamicskét, némileg, némiképp, kismértékben, kis fokig,
 meglehetősen, enyhén szólva, egy kevésbé | részben, valamennyire, valamelyest, részint, enyhén, alig,
 gyöngén (*rég*), finoman, kicsidég (*táj*), kisé (*táj*), kist (*táj*) ◆ MÓDFELETT, FELETTÉBB, TELJESEN

kisszék (fn) ◇ zsámoly, számlí, gyalogszék (*táj*)

kisszerű (mn) ◇ jelentéktelen, érdektelen, lényegtelen, silány, vacak, gyatra, gyenge, csekély, apró-
 cseprő, csip-csup, elhanyagolható, szálnalmas, másodrendű, provinciális (*id*), bagatell, piti (*szleng*),
 pitiáner (*biz*), snassz (*biz*) ◆ NAGYSZERŰ, JELENTŐS, FONTOS

◇ (*táj*): fiatal, kicsi
 ◇ (*táj*): alacsony, zömök, kis termetű
 ◇ (*rég*): kicsinyes ◆ NAGYVONALÚ

kistányér (fn) ◇ tányérka, csészealj, alátét ◆ NAGYTÁNYÉR

kisugároz (ige) ◇ kibocsát, kilövell, kiáraszt, ont ◆ ELNYEL, FELSZÍV, MAGÁBA SZÍV

◇ közvetít, áraszt, elterjeszt, továbbad, szétküld, átad ◆ VISSZATART, KIHAGY, ELHALLGAT

kisugárzás (fn) ◇ kibocsátás, kiadás, szétáradás, kiáramlás, kilövellés, kiömlés, kiválás, eradiáció (*id*), irradiáció (*id*), emanáció (*id*), emisszió (*szak*) ◆ ELNYELÉS, ELNYELŐDÉS

kisujj (fn) ◇ növendékujj (*rég*), kicsidujj (*táj*), kisinyujj (*táj*), kicsiujj (*táj*), kisgyurka (*táj*)

kisurran (ige) ◇ kiszökik, kioson, kilopódzik, kibújik, kicsúszik, kisuhan, kimenekül, kisettenkedik, kisompolyog, kisunnyog (*biz*), kitakarodik, kifirren (*táj*), kisuttyan (*táj*), kisuvad (*táj*)

kisül (ige) ◇ megsül, elkészül

◇ kiég, kiszárad, elperzselődik

◇ kitudódik, kiderül, kibújik a szög a zsákból, kiugrik a nyúl a bokorból

◇ eredményez, kiviláglik, következik, napfényre jut, napfényre kerül

kisüt (ige) ◇ megsüt, kiránt

◇ kiolvaszt

◇ kibodorít, göndörít, ondulál (*szak*), besüt ◆ KIEGYENESÍT

◇ kiszárít, leperzsel, elpusztít

◇ kieszel, gigondol, kiagyal, kitalál, kimódol, kifőz, kifundál, kitervel, kiókumlál (*biz*), kikalkulál (*táj*)

◇ kiderít, felfed, kikövetkeztet, levezet, napvilágra hoz

◇ felragyog [nap], kiderül [idő], kipirtyant (*táj*), kiraggyan (*táj*) ◆ ELBORUL, BEFELHŐSÖDIK

◇ [puskát]: elsüt, kilő

kisüzem (fn) ◇ kisvállalkozás, manufaktúra (*id*) ◆ NAGYÜZEM, GYÁR

kisvártatva (hsz) ◇ hamarosan, csakhamar, valamivel utóbb, kevéssel utána, maholnap, rövid idő után, rövid időn belül, nemsokára, kevésvártatva (*táj*) ◆ NAGYSOKÁRA

kisvendéglő (fn) ◇ kiskocsmá, zöldvendéglő, kifőzés, kifözde, étkezde

kiszab (ige) ◇ kivág, kimetsz, kiasít, kialakít

◇ megállapít, megszab, kimér, rámér, kioszt, kiró, elrendel, megjelöl, utasít, aránylagoz (*rég*), normál (*rég*), diktál, dimenzionál (*id*)

kiszabadít (ige) ◇ kienged, kiereszt, elbocsát, felszabadít, megment, kiment, kivált, megvált, szabadon bocsát, szabadon enged, szabadlábra helyez | kihoz (*biz*), megleptet (*szleng*) | felment, mentesít, feloldoz, tisztáz ◆ BECSUK, ELFOG, BEBÖRTÖNÖZ

◇ kimozdít, kiold, elold, kibogoz, kifűz, kicsatol, kinyit [övet], kifejt, felfejt ◆ ÖSSZEFÜZ, ÖSSZEFON

kiszabadul (ige) ◇ kimenekül, kijut, kibújik, kicsúszik, kicsusszan, kisurran, kilopódzik, kivergődik, kitör, átverekszik magát, kibonyolódik (*rég*), kigázol (*rég*), kikelepcél (*rég*) ◆ BENN MARAD

◇ felszabadul, kivívja szabadságát

kiszaglász (ige) ◇ (*biz*): megtud | kifürkész, kikutat, kiszagol (*biz*), kikémlel, kiszimatol

kiszakad (ige) ◇ kireped, kilyukad, kiasad, felfeslik, kifoszlik, kipersed (*táj*)

◇ [növény]: kitépődik

◇ elkerül, kikerül, kiválik, távolba szakad

◇ [érzelem]: előtör, kitör ◆ ELFOJTÓDIK

kiszakít (ige) ◇ elszakít, kilyukaszt, kiasít

◇ kitép, kivág, kiszaggat, kimetsz, kimetél, kiszed, kiránt, kihúz, kiráncigál, kiszakajt (*táj*), kiszel (*táj*)

◇ elkülönít, különválaszt, kiragad, kiemel

kiszalad (ige) ◇ kifut, kimegy, kisiet, kirohan, kilohol, kirobog, kinyargal, kiszáguhd, kivágtat, kiront, kipucol (*szleng*), kiiszkol

◇ túlfolyik, kicsordul, felhabzik, kiömlik, kifolyik, kiárad, kiáramlik, kilép [medréből]

◇ [a kezéből]: kicsúszik, kiesik

◇ [vkinek a száján vmi]: kimond, kiejt, elszólja magát, kiszól (*táj*)

kiszáll (ige) ◇ kirepül, kireppen, kiröppen ◆ FELREPÜL, FELSZÁLL

◇ kijön, kilép, kiugrik, lekászálódik ◆ FELSZÁLL, BESZÁLL

◇ utazik, kiküldetésben van

◇ abbahagy, felhagy <vmivel>, otthagy, kilép <vmiből>, felad, kiugrik, leköszön, visszavonul, lelécel (*szleng*) ◆ FOLYTAT

kiszállás (fn) ◇ kirepülés, felszállás, felrepülés ◆ VISSZATÉRÉS

◇ kilépés <vhonnan>, beszüntetés

kiszámít (ige) ◇ kiszámol, meghatároz, megállapít, felbecsül, felmér, kiértékel, számot vet, összegez, összeszámol, megfejt, megold, kalkulál

◇ kikövetkeztet, megjósol, jövendöl, jelez, megtervez

kiszámíthatatlan (mn) ◊ előreláthatatlan, beláthatatlan, meghatározhatatlan, bizonytalan, kifürkészhetetlen, felfoghatatlan, leírhatatlan, határozatlan, felmérhetetlen, meglepetésszerű, hirtelen, váratlan, megdöbbenő ♦ KISZÁMÍTHATÓ, ELŐRELÁTHATÓ

◊ szeszélyes, változékony, ingatag, labilis, megbízhatatlan, fegyelmezetlen, meggondolatlan, hóbortos, bolondos, rapszodikus, kelekótya, kelemótyás (*táj*), hómántikus (*táj*) ♦ FEGYELMEZETT, KÖVETKEZETES

kiszárad (ige) ◊ kiürül, kiapad, elapad, kimerül ♦ FELTÖLTÖDIK

◊ felszárad, elpárolog, elgőzölög

◊ kiég, felperzselődik, kiszikkad, kiszül, kiaszik, elpörked (*táj*), kifuvakodik (*táj*) ♦ FELÉLED, KIVIRÁGZIK

◊ aszalódik, összeaszik, összezsugorodik, elsorvad, elsenyved, elfonnyad, eltöpped (*táj*) ♦ FELÜDÜL, FELFRISSÜL

kiszed (ige) ◊ kivesz, kitép, kihúz, kiszaggat, kiszakít

◊ kiás, kihantol, kikapar

◊ kimer, kikanalaz

◊ kipiszkál, kisodorít (*táj*) ♦ VISSZATESZ, BETESZ

◊ kiválogat, kiselejtez ♦ ELEGYÍT, ÖSSZEKEVER

◊ eltávolít

◊ <vkiből vmit>: kihúz, kicsikar, kierőszakol, kipréssel, kifacsar, kicsavar, kipisz (*táj*), kistrófol (*táj*), kiorvosol (*táj*)

kiszélesedik (ige) ◊ kitágul, kibővül, kiterjed, kiterébélyesedik, kiöblösödik, vastagodik

◊ [ismeret, tudás]: gazdagodik, bővül, mélyül, gyarapodik ♦ BESZÜKÜL, ÖSSZEMEGY

kiszellőztet (ige) ◊ huzatot csinál, kiszellőz (*táj*)

kiszemel (ige) ◊ kiválogat, különválaszt, osztályoz, fajtáz (*rég*), átrostál ♦ ÖSSZEVEGYÍT, ÖSSZEONT

◊ kiválaszt, kinéz, szemügyre vesz, szemet vet rá, kiszúr, szaszerol (*szleng*), kibazsal (*táj*), kipécéz (*biz*)

kiszenved (ige) ◊ meghal, elpusztul, kimúlik, kileheli lelkét

◊ elvisel, kiáll, elszenved, átszenved

kiszimatol (ige) ◊ felkutat, utánajár, kikutat, kikémlel, kinyomoz, kiderít, kipuhatol, kitudakol, kifürkész, felhajt, kiszaglász, kitud (*táj*) | megtalál, rátalál, rálel, rábukkan, felfedez, rájön

kiszínez (ige) ◊ kifest, kimázza, kipingál (*biz*), kidekorál, cifráz (*táj*)

◊ szépít, élénkít, tarkít, kibővít, kiegészít, hozzátesz, árnyal, részletez, felnagyít, eltúloz, felfúj, feltupíroz, túlhangsúlyoz, sarkít, kiemel ♦ LEEGYSZERÜSÍT

kiszipolyoz (ige) ◊ kihasznál, kiuzsoráz, kizsákmányol, kizsarol, tönkretesz, megfej (*biz*), megvág (*szleng*), megpumpol (*szleng*), pauperizál | élőködik <vkin>, a nyakán él <vkinek>, a vérét szívja <vkinek>

◊ elfáraszt, agyonfáraszt, túlhajszol, megerőltet, kitikkaszt, elgyötör, elgyöngít, elcsigáz, kifacsar, kizsigerelel, lestrapál (*biz*), kidögleszt (*szleng*), elnyű (*táj*) ♦ KÍMÉL, ÖV

kiszív (ige) ◊ felszív, magába szív, kiszop, kiiszik, kiszörpöl, kiszüröcsöl, kiszivattyúz, kipumpál, lecsapol, kiereszt, kimerít, kiürít, kiszipákol (*rég*), pungál (*id*), kiszíp (*táj*) ♦ TELETÖLT

◊ kifakít, elszíntelenít | kiszárít [bőrt]

◊ kihasznál, kiszipolyoz

kiszól (ige) ◊ kikiált, kikiabál, kiüvölt, kiordít

◊ (*táj*): kimond, elmond, megmond ♦ ELHALLGAT

◊ (*táj*): kihírdet, bejelent, közöl

kiszolgál (ige) ◊ ápol, vigyáz, támogat, segédkezik, segítségére van, használ <vkinek>, hasznára van <vkinek>, elősegít, javára szolgál <vkinek> | beáll, melléáll, csatlakozik, felcsap, beszegődik, rendelkezésre áll <vkinek>

◊ felszolgál, szervíroz

◊ kezel, ellát

◊ eltölt, kitölt, leszolgál

kiszolgálás (fn) ◊ felszolgálás, eladás, árusítás, kimérés

kiszolgáló I. (mn) ◊ készséges, követő, alázataskodó, behódoló, talpnyaló, lakájzkodó, lakájtermészetű, nyalizó, csicskás (*szleng*), törleszkedő (*szleng*)

kiszolgáló II. (fn) ◊ felszolgáló, pincér

◊ elárusító, eladó

◊ szolga, cseléd, inas, komornyik, lakáj | szolgálólány, cselédlány, komorna

kiszolgálhat (ige) ◇ kiadat, kézre ad, felad, odadob [prédául], odavet, feláldoz, elárul ◆ MEGMENT, MEGVÉD

kiszolgálhatottság (fn) ◇ függőség, függés, alávetettség, alárendeltség ◆ DOMINANCIA, TEKINTÉLY, BEFOLYÁS

kiszór (ige) ◇ szétszór, kiönt, széthány, kiborít, elletyikel (*táj*) ◆ ÖSSZESZED
 ◇ eltávolít, kirüg (*biz*), kitesz, kidob, kirak, kihajít, kilódit, kihány, kipenderít, elküld, elkerget, elüz, kiutasít ◆ BEFOGAD | VISSZATART

kiszorít (ige) ◇ kinyom, kitol, kicsavar, kifacsar, kisajtol, kiprésel
 ◇ kicsikar, kikényszerít, kivasal (*szleng*), kierőszakol
 ◇ eltávolít, félreállít, félretol, elmozdít, kítúr, kimar, elüldöz, elüz, kikerget, kihajt, kiközösít, kitaszít ◆ MEGTART
 ◇ pótol, helyettesít, feleslegessé tesz
 ◇ [költséget]: előteremt, kigazdálkodik, kiizzad

kiszorul (ige) ◇ kinn reked, kizáródik, kicsukódik, kinn marad ◆ BEKERÜL, BEFÉR, BEJUT
 ◇ kimarad <vmiből>, eltűnik | teret vesz

kiszögellés (fn) ◇ kiugrás, kinyúlás, sarok, él, szél, szegély, perem, párkány, szöglet, kiálló rész ◆ MÉLYEDÉS, VÁPA (RÉG)

kiszökik (ige) ◇ távozik, kimegy, kimenekül, kisurran, kioson, eloson, kilóg (*szleng*), kipucol (*szleng*), kisunnyog (*biz*), kioldalog, kicsusszan, kilopózik, kiszeelel (*táj*), kilókhacol (*táj*), kidobbant (*szleng*), kidobizik (*szleng*)
 ◇ kibuggyan, kilövell, kitudul, kicsordul

kiszuperál (ige) ◇ kielejtez, kidob, kimustrál, eldob

kiszúr (ige) ◇ kilyukaszt, átszúr, kifúr
 ◇ kinyom, kitaszít, kitol (*biz*), kilök, kibök (*táj*)
 ◇ kitűz, kiragaszt, felragaszt
 ◇ kiszemel, kiválaszt, kijelöl, kipécéz (*biz*) | meglát, megpillant, észrevesz, felismer
 ◇ elbánik <vkivel>, kitol <vkivel> (*biz*), kibabrál <vkivel> (*biz*), ellátja a baját <vkinek>, átver (*biz*), átdob a palánkon (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): leleplez ◆ ELTUSZOL, FEDEZ
 ◇ (*táj*): kifizet, leszurkol (*szleng*)
 ◇ kipellengérez, tollhegyre állít

kiszúr (ige) ◇ kiválaszt, elkülönít, kielemez, kiostál
 ◇ megszüntet, megsemmisít
 ◇ (*rég*): kiereszt

kiszúródik (ige) ◇ kiszivárog, kijut, kiszüremlik, kiáramlik

kitagad (ige) ◇ kitilt, kizár [örökségből], kirekeszt, kítúr, kiszorít, kiforgat, kismemiz, megfoszt <vmitől>, kiátkoz | kiüz, kikerget, kiközösít, számúz, számkivet, kilök, megvet (*rég*) ◆ BEFOGAD, ELFOGAD

kitágít (ige) ◇ kibővít, kiterjeszt, kinyújt, kifeszít, széthúz, megnagyobbít, megnövel, megtold ◆ SZÜKÍT, ÖSSZEHÚZ, FOGYASZT
 ◇ [ismeretet, látókört]: kiszélesít, kibővít, elmélyít, erősít, gyarapít, gazdagít ◆ LESZŰKÍT

kitágul (ige) ◇ megnő, kiszélesedik, kinyúlik, megereszkedik, kibővül, kiterjed, [cipő] kitaposódik, kiöblösödik, kitácsul (*táj*) ◆ ÖSSZEHÚZÓDIK, ÖSSZELAPUL, ÖSSZEMEGY
 ◇ [ismeretkör, látókör]: kibővül, kiszélesedik, elmélyül ◆ BESZŰKÜL, MEGKOPIK
 ◇ [szem]: kidülled, mereszkedik (*táj*)

kitakar (ige) ◇ felfed, feltár, kibont, szabaddá tesz, lemeztelenít, lecupaszít ◆ BEFED, LETAKAR, BEBORÍT

kitakarít (ige) ◇ rendbe tesz, rendbe hoz, elrendez, rendet csinál, takarít, kitisztogat (*táj*), kitisztít, kipucol (*biz*), kiganéz (*biz*), kipratál (*táj*), kisifittél (*táj*) ◆ BEPISZKÍT, BESZENNYEZ
 ◇ eltávolít, kiürít, lomtalanít, kiséprüz

kitakarítatlan (mn) ◇ rendetlen, mocskos, piszkos ◆ KITAKARÍTOTT

kitakarodik (ige) ◇ távozik, kimegy, kivonul, kitisztul, kiköltözik, kihurcolkodik | kisurran, elhordja magát, kikotródik, kioldalog, kieblábol (*rég*), kivakarodik (*táj*), marsol (*táj*) ◆ BESURRAN, BELOPAKODIK

kitalál (ige) ◇ kiderít, kinyomoz, kifürkész, rájön, kikövetkeztet, megfejt, rájön a nyitjára, megsejt, kiszimatol, megszagol, eltrafál (*táj*), kiszamuklál (*táj*)
 ◇ kieszel, kigondol, kitervel, kiagyal, kiötöl, kisüt, kifőz, elképzél, mesterkedik, kimesterkél, ravaszkodik, manipulál, kislepeklál (*biz*), kifundál, kiókumlál (*biz*), kimódol, kilel (*táj*), kieszkontál (*táj*)

◊ kijut
◊ lódit, hazudik, füllent, kohol, költ
◊ (*biz*): feltalál, megalkot, felfedez
kitálal (ige) ◊ feltalál, kitölt, kiszed, kiadagol, kioszt, szétoszt, szervíroz
◊ elmond, előad, felfed, feltár, elárul, leleplez, kiter eget, kipakol (*szleng*), nyilvánosság elé visz, pertraktál (*id*) ♦ TITKOL, ELHALLGAT
kitálált (mn) ◊ kiszelt, kitervelt, kiagyalt, költött, koholt, alaptalan, mondvacsinált, kifundált (*biz*), elképzelt, képzeletbeli | mondai, mitikus, legendás | megtévesztő, félrevezető, légből kapott, fals, fiktív, illuzórikus, abszurd, utópisztikus ♦ VALÓSÁGOS, TÉNYLEGES, MEGTÖRTÉNT
kitanít (ige) ◊ kiképez, oktat, betanít, kiművel, megtanít, begyakoroltat, nevel, kiabriktol (*táj*) | beidomít, megszeli dít, szoktat, dresszíroz, tréningez, kiidomít (*rég*)
◊ felvilágosít, kioktat, kiokosít, útbaigazít, felnyitja a szemét <vkinek> | beavat
kitanul (ige) ◊ elsajátít [szakmát], kiképezi magát, képesítést szerez, kiműveli magát
◊ megismer, kiismer, eligazodik, beavatódik
◊ <vmiből>: elfelejt, kijön a gyakorlatból
kitanult (mn) ◊ okos, tapasztalt, művelt, szakképzett, iskolázott, pallérozott, felkészült ♦ TANULATLAN, KÉPZETLEN, PALLÉROZATLAN
◊ (*pej*): ravasz, agyafűrt, huncut, minden hájjal megkent, rafinált
kitapasztal (ige) ◊ megismer, megtud, kikísérletez, kipróbál, kiismer | kikémelel, kipuhatol, kiderít, kitudakol, utánajár, végére jár, kiszaglász (*biz*), kiszimatol (*biz*), felkutat, kisüt, kitapaszt (*táj*)
kitapos (ige) ◊ [utat]: kijár, kitapod (*táj*), kitapicskál (*táj*), kirocskál (*táj*), kitapaciroz (*táj*)
◊ elnyű, elkoptat, kitágít, kicsámpáz, félretapos
◊ kinyomkod, kicsavar, kifacsar, kisajtol, kitípor (*táj*)
◊ megszerez, kijár, elér, kikönyököl, kierőszakol, kikényszerít
kitár (ige) ◊ kinyit, megnyit, kibont, szétnyit, szétár, szétterjeszt, kiterjeszt, szétterpeszt, széthajtogat, kigombol, kicsatol ♦ BECSUK, BEZÁR
◊ felfed, feltár, leleplez, kiderít | közzétesz, napvilágra hoz, nyilvánosságra hoz | [szívet] kiönt, kiter eget, kifecseg ♦ MAGÁBA ZÁR, ELHALLGAT, TITKOL
kitart (ige) ◊ kinyújt, kiad
◊ (*pej*): eltart, pénzel, támogat, segít, gyámolít, fenntart, gondoskodik <vkiről> ♦ CSERBENHAGY, OTTHAGY
◊ (*szak*): hangoztat, kizenget
◊ <vki, vmi mellett>: küzd, ragaszkodik <vmihez>, hű <vmihez>, megmarad <vmi mellett>, tartja magát | tűr, elszenved, elvisel, kibír, kiáll ♦ FELAD, ELPÁRTOL, ENGED
◊ (*táj*): eltart, elegendő <vmedig>, elég, megmarad ♦ KIFOGY, ELFOGY
kitartás (fn) ◊ helyállás, türelem, céltudatosság, következetesség, szívósság, szilárdság, állhatatosság, rendíthetlenség, elszántság, merészség, makacsság, konokság, eltökéltség, perszeverancia (*id*), perszisztencia (*id*) | állandóság, megmaradás, folytonosság, állóképesség | hűség, ragaszkodás, engedelmség, lojalitás, elvhűség ♦ BIZONYTALANSÁG, GYENGESÉG, INGATAGSÁG
kitartó (mn) ◊ elszánt, eltökélt, türelmes, állhatatos, szívós, rendületlen, következetes, szilárd, rendíthetetlen, megingathatatlan, lankadatlan, fáradhatatlan, tántoríthatatlan, győzős (*táj*) | hűséges, ragaszkodó ♦ TÉTOVÁZÓ, BIZONYTALAN, HÜTLEN
◊ huzamos, szüntelen, folyamatos, állandó, szakadatlan, végzetlen, vég nélkül való, örökké tartó ♦ IDEIGLENES, ÁTMENETI
◊ eltartó, pénzelő
kitáruul (ige) ◊ kinyílik, felnyílik, szétnyílik, kipattan, kicsapódik ♦ BEZÁRUL, BECSUKÓDIK
◊ [világ]: megnyílik, feltáruul
◊ megmutatkozik, megnyilatkozik, napvilágra kerül, fény derül <vmire>, nyilvánossá lesz, köztudomásúvá lesz ♦ TITOKBAN MARAD
kitáruulkozik (ige) ◊ megmutatkozik, megnyilatkozik
kitaszít (ige) ◊ kizár, kirekeszt, kivet, kitúr, kilök, kidob, kirak, kirüg (*biz*), kicsap, kilódit, kikerget, kitesz, kitagad, kiátkoz, kiközösít, kiutasít, kitoloncol, kitelepít, száműz, kítaszint (*táj*), kizurpál (*táj*) ♦ BEFOGAD, BEBOCSÁT, BEENGED
◊ (*táj*): elbánik <vkivel>, kitol <vkivel> (*biz*)
kitavasodik (ige) ◊ kinyílik, kirügyeznek, kisarjad

kitekeredik (ige) ◇ elfordul, elcsavarodik

◇ kicsavarodik, kisodródik

kitekint (ige) ◇ kinéz, kipillant

kitelepipít (ige) ◇ kilakoltat, kitesz, kirak, kiürít, áttelepít, kiköltöztet, átköltöztet, elmozdít, eltávolít, elszállít, elkerget, kiutasít, kiilt, kitoloncol, elhurcol, számúz, számkivet, kiúz, deportál, internál (*id*) ◇ VISSZATART, VISSZAHÉLYYEZ, VISSZATELEPÍT

kitelik (ige) ◇ meghízik, meghájasodik, felszed magára, kikerekedik, kigömbölyödik ◆ LEFOGY, LESOVÁNYODIK, LEAD

◇ (*táj*): eltelik [idő], lejár, végbemegy, befejeződik, véget ér

◇ elegendő, futja, elégséges, elég ◆ HÍJA VAN

kitép (ige) ◇ kiránt, kihúz, kiszed, kiszakít, kiszaggat ◆ BEHELYEZ

◇ kivesz, kiragad

◇ kiirt, kiöl, kitöröl

kitér (ige) ◇ utat enged, elkerül, kikerül, megkerül, letér, félreáll, irányt változtat, kerülő utat tesz

◇ kihúzza magát <vmi alól>

◇ megfutamodik, elmenekül, félrehajlik, elugrik, elhajol, kisiklik, meghátrál ◆ SZEMBESZÁLL, KIHÍV, VÁLLAL

◇ eltér, elágazik [út], megtörik, elhajlik [sugár], elterelődik

◇ kileng, kilendül, kibillen ◆ HELYBEN MARAD, MEGÁLL

◇ <vmire>: megemlít, részletez | kertel, mellébeszél, taktikázik, hímez-hámoz, csűr-csavar, köntörfalaz

◇ kilép, áttér

kiterébélyesedik (ige) ◇ megnövekszik, kibővül, kiszélesedik ◆ LESZŰKÜL, LECSÖKKEN

kitérés (fn) ◇ kikerülés, kerülgetés, letérés, eltérés, irányváltás

◇ kibillenés, megtörés, ingadozás

◇ félreugrás, elhajlás, diverzió (*id*), elhárítás, testcsel, fortély | kibúvó, ürügy, mellébeszélés, kertelés, köntörfalazás, kijátszás

◇ elkalandozás, kerülő, digresszió (*id*)

◇ (*szak*): kitérő, kitérővágány, kitérőhely, mellékvágány

◇ közvetetés, közbeiktatás, közjáték, betét, körülírás, mellékesemény, mellékcselekmény, kaland, exkurzus (*id*), epizód

kiterít (ige) ◇ széthajt, kihajt, kibont | kítár, széttár, kiterjeszt, kifeszít

◇ szétszór, szétterít ◆ ÖSSZEGYŰJT, ÖSSZESZED

◇ kiakaszt, kiaggat, kiterget

◇ felravataloz, ravatalra tesz, elnyújtóztat (*táj*), kinyújtóztat (*táj*)

kiterjed (ige) ◇ megnagyobbodik, kitágul, kiteljesedik, növekedik, mélyül, gyarapszik, expandál (*szak*) ◆ KISEBBEDIK, FOGY, SZŰKÜL

◇ elterjed, szétterjed, kiszélesedik, kibontakozik, kifejlődik, kifejtekezik (*rég*), fejledez (*rég*) ◆ BESZŰKÜL

◇ magában foglal, tartalmaz, felölel, vonatkozik <vmire>, áll <vmiből> ◆ KIZÁR, KIREKESZT

◇ elnyúlik, elér [terület], kiterjeszkedik, elterül, elhelyezkedik, húzódik, átnyúlik

kiterjedés (fn) ◇ nagyobboldás, szélesedés, bővülés, tágulás, nyúlás, dilatáció (*id*) ◆ SZŰKÜLÉS, KISEBBEDÉS

◇ dimenzió

◇ nagyság, méret, terjedelem, extenzió (*id*), formátum

kiterjedt (mn) ◇ nagy kiterjedésű, terjedelmes, széles, tágas, hatalmas, roppant nagy, mérhetetlen, határtalan, óriási, irdatlan, kolosszális (*biz*), gigantikus ◆ KICSI, SZŰK

◇ népes, jókora

◇ széles körű, nagymérvű, nagyfokú, átfogó, általános, egyetemes, mindent felölelő, messzemenő ◆ SZŰK KÖRŰ, RÉSZLEGES

kiterjeszkedik (ige) ◇ kiterjed [terület], elnyúlik, átnyúlik, elhelyezkedik, elterül, húzódik

◇ [hatás]: szétterjed, szétárad, elterjed, kiszélesedik, kibontakozik ◆ GYENGÜL, ELHAL

kiterjeszt (ige) ◇ kítár, széttár, szétnyit, szétbont, kibont, kinyújt [kart], kifeszít, szétfeszít ◆ ÖSSZEZÁR

◇ megvalósít, létrehoz, kiépít

◇ kibővíti, kitérít, megnöveli [hatáskört], kiszélesíti, elmélyíti, általánosítja, érvényesíti, generalizál (*id*)

◇ meghosszabbítja, elnyújt, elhúzza, prolongál

kitermel (ige) ◇ felszínre hoz, feltár, kifejti, kibont, kibányász, kinyer | kiaknázza, kimeríti, hasznosítja

- ◊ gyárt, kihoz (*biz*), előállít
- ◊ létrehoz, kifejleszt, megalkot, kialakít, előidéz
- kitermelés** (fn) ◊ fejtés, bányászás, kiaknázás, üzemeltetés, kinyerés, jövesztés (*szak*)
- kitérő I.** (mn) ◊ kerülő, kerülgető, elterelő, kanyargós, eltérítő, elvezető, tekervényes
- ◊ kertes, körülményes, hosszadalmas, terjengős, köntőrfalazó, csavaros, nyakatekert, közvetett, indirekt ◊ EGYENES, KÖZVETLEN, DIREKT
- kitérő II.** (fn) ◊ mellékút, kerülő út | kitérővágány, mellékvágány, kitérőhely, váltó | vargabetű ◊ FŐÚT
- ◊ kitérés, közbevetés, betét, közbeekelés, mellékcelemekény, közjáték, epizód, kaland, elkalandozás
- kitessékel** (ige) ◊ kiutasít, kiadja az útját, kidob, kirak, kiűz, kiebrudal, kiteszkol, kiteszi a szűrét, liakolbólít ◊ BEFOGAD, VISSZATART, VISSZAHÍV
- kitesz** (ige) ◊ kihelyez, kirak, letesz, kipakol, kirámol | kifüggeszt, kiakaszt, kitűz, kiállít ◊ LEVESZ, BEVESZ
- ◊ eltávolít, elbocsát, kidob, kitessékel, ajtót mutat <vkinek>, kiküld, kiutasít, kitilt, kihajít, kivág, kilódit, kiver, kirak, kicsap, kirúg, meneszt, kiadja az útját, [állásától] megfoszt, kiebrudal, kipenderít, [hivatalából] elmozdít, felmond ◊ ALKALMAZ, VISSZATART
- ◊ kilakoltat
- ◊ feltesz, felrak, feltüntet
- ◊ [írásjelet]: odair, kiír, feltesz, felrak, feltüntet
- ◊ alávet, kiszolgáltat <vminek>
- ◊ megvan, rúg <vmennyire>, felmegy <vmennyire>, felér <vmivel>, egyenértékű, egyenlő, annyi mint, azonos, megfelele
- kitétel** (fn) ◊ kimozdítás, kitevés, kihelyezés, kirakás, kiállítás
- ◊ szókapcsolat, kifejezés, szólás, szólásmód, szóhasználat, fordulat, szólam, formula, frázis, passzus | kijelentés, nyilatkozat, kifejezésre juttatás
- kitetszik** (ige) ◊ kilátszik, meglátszik, kitűnik, kiválik
- ◊ kiviláglik, kiderül
- kitévő** (fn) ◊ mutató, jelző, jelzőszám, mutatószám, hatványkitevő, index, exponens (*szak*)
- kitilt** (ige) ◊ kiutasít, kikerget, kitesz, kirak, kidob, kipenderít, kihajít, kitaszít, kiközösít, kiátkoz, relegál (*rég*), eltilalmaz (*táj*), kilakoltat, kitelepít, kitoloncol, száműz, számkivet, deportál, internál (*id*)
- ◊ kizár, kirekeszt ◊ BEFOGAD
- kitisztít** (ige) ◊ megtisztít, kisúrol, kisikál, kipucol (*biz*), kiharázsol (*táj*), lemos, megmos, kimos, kiöblít, kitakarít, kikefél, kifényesít, kitöröl, fertőtleníti, rendbe tesz, rendbe vág, kivesz [foltot], kikártol (*rég*), elgyaratol (*rég*) ◊ BEPISZKÍT, BESÁROZ
- ◊ kiürít, üressé tesz [gyomrot, belet], kisalakol, purgál (*rég*), expurgál (*szak*) | kiseper, kikotor, eltávolít ◊ FELTÖLT, TELERAK
- kitisztul** (ige) ◊ tisztává válik, megtisztul, kiszívódik (*táj*) ◊ BEPISZKOLÓDIK, BEMOCSKOLÓDIK
- ◊ megszabadul [káros anyagtól], kiürül | kijózanodik
- ◊ [idő]: kiderül, felvidul, felnyájasul (*rég*), feleszesedik (*táj*), felfeslik (*táj*), kiborotválkozik (*táj*) ◊ BEBORUL, BESÖTÉTEDIK
- ◊ (*táj*): kitakarodik, elmegy, elvonul ◊ VISSZATÉR, VISSZAJÖN
- kitódul** (ige) ◊ [tömeg]: kinyomul, kiözönlik, kirohan, kirajzik, kiáramlik, kiomlik (*rég*), kitolul (*vál*), kizúdul, kizúg (*rég*), kibizsdul (*táj*) ◊ BETÓDUL, BEÖZÖNLIK, BEÁRAMLIK
- ◊ [víz]: kiáramlik, kiözönlik, kiárad, kizúdul, kiömlik, kifolyik
- kitol** (ige) ◊ kimozdít, kihúz, kivon, kijuttat, kitaszít, kiteszkol | kinyom [súlyt], kiszorít [súlyt] | kidug, kiölt [nyelvet] ◊ BEHÚZ, BETOL
- ◊ [mozdony, szerelvény]: kitolat, kijár
- ◊ kinyom, kiszúr, kilők
- ◊ elhalaszt, meghosszabbít, késleltet, elnapol, halogat, elodáz, későbbre tesz, haladékat ad, hús-halaszt, prolongál, felfüggeszt ◊ ELŐREHOZ, ELŐMOZDÍT
- ◊ (*biz*): rászéd, megtréfál, elbánik <vkivel>, kifog <vkin>, kiszúr <vkivel>, kibaszik <vkivel> (*durva*), túljár az eszén <vkinek>, kibabrál (*biz*), kikukoricáz (*táj*), csöbe hús (*szleng*), kifirundcvangigol (*biz*), kibábozik (*táj*), kibagózik (*táj*), kibigéz (*táj*), kikutypicsáz (*táj*)
- kitolódik** (ige) ◊ későbbre kerül, eltolódik, elhalasztódik, prolongálódik, elodázódik
- ◊ (*táj*): kinyomul

kitoloncol (ige) ◇ eltávolít, kiutasít, kitilt, kitelepít, kilakoltat, kitesz, száműz, számkivet, kiszuppol, zsuppon visz ki (rég), deportál, internál (id)

kitölt (ige) ◇ kiönt, folytat, kilocsol, kimér, adagol, feltölt

◇ [üres felületet]: megtölt, befest, kiszínez, besatíroz

◇ [létszámot, keretet]: kiegészít, teljessé tesz

◇ [nyomatványt]: beír, kiegészít, kiállít, kibővíti, behelyettesít, betölt (rég) ◆ ÜRESEN HAGY

◇ [időt]: eltölt, letölt, leszolgál, kiszolgál, leül, kiül (táj)

kitöm (ige) ◇ teletöm, teletölt, megtölt, telerak, telezsúfol, telegyúr, kipárnáz, kivattáz, kibélel, kipöcköl (táj) ◆ KIÜRÍT, KISZED

◇ [állatot]: kikészít, előkészít, preparál

◇ (táj): jóllakik, beeszik, teleszi magát

kitör (ige) ◇ kiüt, kivág, kítaszít, kitol, kimozdít

◇ kijut, kinyomul, kiront, kirohan, kitódul, kiszabadítja magát | felbukkan, előbukkan, kiemelkedik [nyomorból] ◆ BEJUT, BEROHAN

◇ kirobban, eltör, kicsap, feltör, felszökik, kiömlik, kilövell, kibugyog, kitódul, kiözönlik, kiáramlik, kizúdul

◇ megkezdődik, megindul, feltámad, keletkezik, létrejön, jelentkezik [betegség], kirobban [háború], fellángol [harc], kiüt [tűz], beüt (táj) ◆ ELÜL, ELNYUGSZIK, BEFEJEZŐDIK

◇ kifakad, felcsattan, felfortyan, felzúdul, felordít, kirobban, felhördül, dühbe gurul, haragra gerjed, indulatba jön, elveszti a türelmét ◆ MEGNYUGSZIK, LEHIGGAD

kitörés (fn) ◇ kinyomulás, kiáradás, kirontás, kirohanás, roham, támadás, kizajlás (id)

◇ kirobbanás, felrobbanás, feltörés [gejzír], szétrepedés, dühörgés, morajlás, explózió (id), explodálás (id)

◇ indulatkitörés, dühkitörés, dühroham, felfortyanás, kifakadás, kirobbanás, kirohanás, erupció (id), örvöngés, jajtítás (rég), önkívület, dili, hisztéria, paroxizmus (szak) | felhasanás [nevetésé]

kitörök (ige) ◇ eltörök, [ablak] betörök

kitöröl (ige) ◇ megtöröl, kitisztít, kitararít, kimos, kivesz | felitat, [szaftot] kitunkol

◇ kiradíroz, kihúz, áthúz, kivakar, kifest, kigumiz, kigumielasztikumoz (rég), deleál, érvénytelenít, megsemmisít, sztomíroz (szak), hatálytalanít ◆ BEVÉS, BEİR

◇ [emlékezetéből, lelkéből]: kivet, száműz, kiirt ◆ MEGTART, MEGŐRIZ

kitudódik (ige) ◇ kiderül, nyilvánosságra jut, fény derül <vmire>, napfényre kerül, kipattan, kirobban, kiszül, kiszivárog, lelepleződik, felfedődik **Sz**: a sült tyúk is kikaparja; kiszül, mint az óras kecskéje; még a ballangó is kifűjja ◆ TITOKBAN MARAD

kitúr (ige) ◇ kiás, kikapar, kikotor, kiváj, kifordít ◆ BETEMET, BETÖM

◇ <vhonnan>: eltávolít, kiutál, kipiszkál, kiszorít, félreállít, mellőz, kismemiz, elfűrészelt (biz), kifúr (biz), aláteszi a görgőt <vkinek> (szleng), kitesz, kirak, kigolyóz (biz)

kituszkol (ige) ◇ kitol, kinyom, kilökdös, kitessekel, kiszorít, kítaszígal, eltávolít ◆ BEHÍV, BEINVÍTÁL

kitűnik (ige) ◇ kiemelkedik, kimagasodik, kimagaslik, ellátszik, dominál (rég) ◆ BEOLVAD

◇ feltűnik, jeleskedik, túlszárnyal, kitesz magát, felülmúl, tűndököl, remekel, ékeskedik (rég), excellál (rég) **Sz**: ő a ludak között a hatyú ◆ LEMARAD

◇ kiderül, megmutatkozik, megnyilvánul, kiugrik, kirajzolódik, kitetszik (rég), kiviláglik, szembeszökik, kiüt, manifesztálódik (vál) ◆ REJTVE MARAD, HÁTTERBE SZORUL

kitűnő (mn) ◇ kiváló, eminens, kiemelkedő, kimagasló, kiugró, csodálatra méltó, csodálatos, elsőrendű, elsőrangú, felülmúlhatatlan, élvonalbeli, élenjáró, első osztályú, rendkívüli, egyedülálló, páratlan, jeles, érdemes, dicséretes, derék, fenomenális, excellens (rég), nevezetes, hírneves, közismert, nagynevű, illusztris, prominens, nagyszerű, remek, fantasztikus, pompás, pazar, mesés, isteni, tökéletes, ragyogó, briliáns, kifogástalan, felséges, hasonlíthatatlan, minőségi, prima, klassz (szleng), tuti (biz), szuper (biz), menő (biz), kasa (szleng), oltári (szleng), világi (szleng), csúcs (szleng), frankó (szleng), baró (szleng), finom, ízletes, zamatos, jóízű, élvezetes **Sz**: ilyet nem minden borkorban lehet találni; minden pénzt megér; hét nyelven beszél; kenterben ver ◆ JELENTÉKTELEN, ÁTLAGOS, MINDENNAPOS

kitüntet (ige) ◇ megjutalmaz, díjaz, koszorúz (rég), dekorál (rég), elismer ◆ LEFOKOZ, MEGFOSZT, BECSMÉREL

◇ megtisztel, kegyel, szimpatizál, favorizál, megkülönböztet ◆ FIGYELEMRE SEM MÉLTAT, ÁTNÉZ <VKIN>

kitüntetés (fn) ◇ jutalmazás, adományozás, díjazás, dicséret, méltatás, elismerés, vállvergetés, előléptetés, megbecsülés, megtiszteltetés, tisztelet, magasztalás ◆ ELMARASZTALÁS, BÜNTETÉS, LEFOKOZÁS

◇ díj, érem, érdemérem, érdemrend, rendjel, érdemjel, koszorú, medál (*id*), jelvény, ordó (*rég*), dekoráció (*biz*), prémium, oklevél, biléta (*biz*), plectsni (*pej*), csillaghullás (*szleng*), baktertojás (*szleng*)

kitűz (ige) ◇ feltűz, plántál (*rég*)

◇ kijelöl, kiválaszt, megszab, meghatároz, előíranyoz, megnevez, tervez

◇ [díjat]: igér, kilátásba helyez, felajánl

◇ (*rég*): kijelöl, kimér, körülhatárol, kicövekel, kikaróz, nyomjelez (*rég*), traszíroz (*rég*)

kiugrik (ige) ◇ kipattan, kiszökken, kiperdül, kipenderedik, kimozdul, kizökken ◆ HELYBEN MARAD

◇ kiszalad

◇ előretör, élre tör ◆ LEMARAD, VISSZAESIK

◇ kilép, kiszáll, visszatáncol, elhagy, dezertál, kibakkant (*szleng*), kizizzen (*szleng*)

◇ kifcicomodik, kibicsaklik

◇ kiszögellik, kinyúlik, előrenyúlik, előreáll, kidudorodik, kidülled, kiguvad

◇ szembetűnik, szembeszökik, kitűnik, kiválik, kimagaslik, kiemelkedik ◆ BELEVÉSZ <VMIBE>

kiút (fn) ◇ kijárat, kivezető út ◆ BEJÁRAT

◇ szabadulás, menekülés, egérút, menekvés, megoldás, segítség, mentség, kibúvó

kiutal (ige) ◇ juttat, rendelkezésre bocsát, kioszt, ad, odaítél, részesít, nyújt, folyósít, utalványoz ◆ VISSZAVON, MEGTAGAD, VISSZAUTASÍT

kiutalás (fn) ◇ juttatás, elosztás

kiutaltat (ige) ◇ lehív (*szak*)

kiutasít (ige) ◇ kitilt, kitoloncol, relegál (*rég*), kizsuppol (*rég, biz*) ◆ BEENGED, BEBOCSÁT

◇ kiküld, kitessékel, kizavar, kikerges, kiüz, kidob, kipenderít, kiebrudal, kihajít, kitoloncol, kiteszi a szűrét, ajtót mutat <vkinek>, kitranszportál (*rég*) ◆ BEFOGAD, VISSZAHÍV, BETESSÉKEL

kiutasítás (fn) ◇ kitiltás, kitoloncolás, száműzetés

◇ kiüzés, elkergetés, kidobás, eltávolítás, kicsapás, kizárás, menesztés ◆ BEFOGADÁS, VISSZATARTÁS

kiuzsoráz (ige) ◇ kizsákmányol, kiszípolyoz, kifoszt, kiprésel, megvág (*szleng*), megfej (*szleng*), megpumpol (*szleng*)

◇ kimerít, kihasznál, kiaknáz

kiül (ige) ◇ kikoptat, elnyű, kifényesít [ruhát]

◇ (*rég*): [büntetést] letölt, leül, lehúz

◇ előreáll, kidülled

◇ látszik, feltűnik, lerí <vkiről vmi>, kirajzolódik, leolvasható

kiüldöz (ige) ◇ kiutál, elmar

kiürít (ige) ◇ kipakol, kirámol, kirak, kiüresít | elfogyaszt, lehajt, kiüszik ◆ BEPAKOL, BERÁMOL | TELERAK

◇ kitelepít, kilakoltat, kiköltöztet, evakuál (*szak*) ◆ VISSZATELEPÍT, BENÉPESÍT, BEKÖLTÖZTET

◇ (*rég*): kifoszt, kizsebel (*biz*)

kiürül (ige) ◇ kifogy, kiüresedik ◆ MEGTELIK

◇ [szervezetből]: kitisztul, kipurgálódik (*szak*)

◇ elnéptelenedik ◆ BENÉPESEDIK

kiüt (ige) ◇ kiver, kitör

◇ kiöklöz, knockout (*szak*), legyőz, megver, leterít, földre terít

◇ kibuktat, megbuktat, kigolyóz (*szleng*), eltávolít ◆ HATALOMRA JUTTAT, MEGVÁLASZT

◇ megjelenik, feltűnik, kiütközik, kirajzolódik, meglátszik ◆ ELTŰNIK, LEPLEZŐDIK

◇ [járvány]: megkezdődik, kitör, elterjed, lábra kap ◆ BEFEJEZŐDIK, ELMŰLIK

kiütés (fn) ◇ pörsenés, pattanás, fakadék (*rég*), kelevény (*rég*), mitesszer, hólyagocska, prurigó (*szak*), papula (*szak*), bibircsók, buborcsék (*rég*)

◇ knock out (*szak*), k. o. (*szak*)

◇ (*rég*): kirohanás, kirontás, kitörés

kiütközik (ige) ◇ előtűnik, megjelenik, kitör, kiserked, kinő, meglátszik

◇ észrevevődik, kiderül, kiviláglik, megnyilatkozik ◆ LAPPANG

kiüz (ige) ◇ kikerges, kizavar, kiutasít, kihajít, kidob, kifüstöl, kihajt, kitoloncol, kizár, kiközösít, eltávolít, kitagad, kirekeszt ◆ BEFOGAD, BEENGED, BEBOCSÁT

kiüzen (ige) ◇ <vkiért, vmiért>: behív, behívat, behozat

kivágy (ige) ◇ kidönt, kifűrészél, kiás, kiszed ◆ MEGHAGY, ÜLTET, TELEPÍT

◇ kinyír, kivagdos, kivagdal, kiszab, kinyisszant (*táj*), kimetsz, kinyes, kiszakít, kihatás

◇ [ruhát]: dekoltál

◊ kidob, kihajít, kilök, kiutasít, kiebrudal, eltávolít, kicsap, kipenderít, kipaterol (*biz*), elbocsát, kirüg (*biz*)

Sz: kivágja, mint a huszonegyet ♦ BEHÍV

◊ <vkiből vmit>: kicsikar, kivasal

kivágás (fn) ◊ kidöntés, irtás ♦ ÜLTETÉS, TELEPÍTÉS

◊ kimetszés, kioperálás, reszekció (*szak*), excisio (*szak*)

◊ dekoltázs, bebúvó (*táj*), nyakkivágás

kivágódik (ige) ◊ kicsapódik, felpattan, kinyílik ♦ BECSUKÓDIK, BEZÁRUL

◊ kiesik, kirepül

◊ [biztosíték]: kiég, kiolvad

kiválaszt (ige) ◊ kinéz, kiszemel, kiszúr (*biz*), kipécéz (*biz*), kiválogat, osztályoz, szortíroz (*biz*), szelektál, megrostál, kiszúr, kiselejtez, kimustrál, kiküszöböl, mustrál (*rég*)

◊ kivon, ülepít (*szak*), extrahál (*id*) ♦ HOZZÁAD, ELEGYÍT

◊ kiizzad, verejtékezik, verítékezik, gyöngyözik, szekretál (*szak*)

kiválasztás (fn) ◊ kiválogatás, osztályozás, szortírozás (*biz*), rostálás, mustrálás (*rég*), selejtezés, szelekció, kontraszekció (*id*), kiszemelés

◊ izzadás, verejtékezés, szekréció (*szak*)

kiválasztódás (fn) ◊ szelektálódás, fennmaradás

kiválasztott (mn és fn) ◊ kiszemelt, kijelölt, hivatott, elhivatott ♦ ALKALMATLAN

kiválik (ige) ◊ kilép, kiszakad, elszakad, távozik ♦ MARAD

◊ kicsapódik, különválik, elkülönül

◊ kilátszik, szembeötlik, előtűnik, szembetűnik, kiugrik, kidomborodik, kibontakozik, megmutatkozik, előrajzolódik, kivirít

◊ kiemelkedik, kimagaslik, kitűnik, jeleskedik, excellál (*rég*) ♦ BELEOLVAD, ELVEGYÜL

kivallat (ige) ◊ kifaggat, kikérdez

kiváló (mn) ◊ kitűnő, elsőrendű, elsőrangú, jeles, eminens, kiemelkedő, élenjáró, kimagasló, excellens (*rég*), elismert, híres, nagynevű, nagyhírű, nevezetes, címeres (*táj*), klasszis (*biz*), NB I-es (*szleng*), első osztályú, klassz (*szleng*), bajnok (*szleng*), szuper (*szleng*), frankó (*szleng*), haláli (*szleng*), nagyszerű, remek, ragyogó, elragadó, pompás, pazar, csodás, csodálatos, páratlan, fényes, egyedülálló, fantasztikus, betyáros (*táj*), déványos (*táj*), fájin (*táj*), prima, csúcs (*szleng*), kóser (*szleng*), kafa (*szleng*), finom, izletes, zamatos, utólrhetetlen, fejedelmi, fenséges, fenomenális, élvezetes, minőségi, nemes, lukulluszi [lakoma] (*vál*), kifogástalan, tökéletes, mesteri, zseniális, szenzációs (*biz*), briliáns, oltári (*szleng*) ♦ ÁTLAGOS, KÖZÉPSZERŰ

kiválogat (ige) ◊ kiszed, kiemel, különválaszt, osztályoz, szortíroz (*biz*), szelektál, fajtáz (*rég*), minősít, rangsorol | megtisztít, megrostál, kiselejtez, kimustrál, kiszuperál (*biz*)

kivált¹ (ige) ◊ visszavásárol, visszavesz, visszavált, visszaszerez

◊ [foglyot]: kiszabadít, kiment

◊ [okmányt]: beszerez, megvásárol

◊ előidéz, okoz, kelt, gerjeszt, indukál (*szak*), stimulál, ébreszt, megindít, létrehoz, eredményez, szül ♦ MEGSZÜNTET, ELALTAT, LECSILLAPÍT

kivált² (hsz) ◊ kiváltképp, főként, főképp, főleg, különösen, nevezetesen, pláne (*biz*)

kiváltság (fn) ◊ előjog, privilégium, prerogatíva (*szak*), kedvezmény, szabadság, beneficium (*rég*), mentesség

kiváltságos (mn) ◊ kivételezett, kivételes, privilegizált (*id*), kitüntetett, előnyös

◊ (*rég*): sajátos, sajátágos, különleges, megkülönböztetett

kiván (ige) ◊ vágyik <vmire>, vágyakozik, vágyódik, óhajt, áhít, akar, sóvárog, szomjaz, eped, ácsingózik

Sz: feni rá a fogát; vásik rá a foga; fáj rá a foga; folyik a nyála utána; a lelke üdvösségét odaadná érte; áhítja, mint kecske a zöld ágot; kiveri érte a hideg ♦ UNDRÓDIK, VISZOLYOG, IDEGENKEDIK

◊ kér, elvár, megkövetel, szükségel (*rég*) ♦ ELENGED

◊ igényel, szorul <vmire>

kivánalom (fn) ◊ (*rég*): kívánság, óhaj, vágy, desideratum (*rég*)

◊ követelmény, elvárás, feltétel, előírás, szabály, igény, posztulátum (*szak*)

kivánatos (mn) ◊ vonzó, csábító, hívogató, guszpusos, étvágygerjesztő, ingerlő, inycsiklandozó, nyálcsordító | csinos, szemrevaló, csábos, érzéki, erotikus, szexi (*biz*), kihívó ♦ CSÚNYA, ELLENSZENVES, TASZÍTÓ

◇ ajánlatos, szükséges, helyes, helyénvaló, illő, illendő, ildomos, megfelelő ♦ HELYTELEN, ROSSZ, ILLETLEN

kíváncsi (mn) ◇ érdeklődő, kíváncsiskodó, kérdezősködő, tudakozó, fürkésző, búvárkodó, ég a kíváncsiságtól, leskelődő, kémlelő, kukkoló (*szleng*), indiszkrét (*vál*), kotnyeles, minden lében kanál, kandi (*táj*), bámészkodó **Sz**: mindenbe beleüti az orrát; fürja az oldalát <vmi>; majd kifürja az oldalát a kíváncsiság

kíváncsiság (fn) ◇ érdeklődés, tudásvágy, tudásszomj, fürkészés, búvárkodás, leskelődés, kukkolás (*biz*), kandiság (*táj*), kotnyeleskedés, indiszkrécio (*id*)

kíváncsiskodik (ige) ◇ érdeklődik, kérdezősködik, tudakozódik, informálódik, búvárkodik, fürkészik, kutakodik, vizsgálódik, kikérdez, kifaggat, vallat, szaglász, nyomoz, firtat, vizsgáztat, leskelődik, beleüti az orrát

kivándorlás (fn) ◇ kiköltözés, kiteleptülés, kivonulás, eltávozás, emigráció, exodus (*id*), expatriáció (*rég*)
♦ BEVÁNDORLÁS, BETELEPEDÉS

kivándorló (mn és fn) ◇ emigráns, kiköltöző, kiteleptülő ♦ BEVÁNDORLÓ, BETELEPÜLŐ

kivándorol (ige) ◇ kiköltözik, elmegy, emigrál, áttelepül ♦ HAZATELEPÜL, HAZATÉR, BEVÁNDOROL

kívánczik (ige) ◇ vágyakozik, vágyik, vágyódik, vágyódozik (*rég*), áhitozik, óhajt, akar, eped, sóvárog

kívánság (fn) ◇ óhaj, vágy, kíváncsalom, kívánnivaló, kívánat (*rég*), desiderium (*rég*), kérés, kérelem, óhajtás, igény

kivár (ige) ◇ megvár, kibőjtöl ♦ FELAD, ABBAHAGY

kivarr (ige) ◇ hímez, kihímez, cifráz (*táj*), tarkáz (*táj*) | díszít, ékesít

kivasal (ige) ◇ kisimít, kiegyenget, kimángorol (*rég*) ♦ ÖSSZERÁNCOL, ÖSSZEGYÜR

◇ [pénzt vkitől]: kicsikar, kiprésel, kiszorít, kierőszakol, kivág (*szleng*)

kivéd (ige) ◇ elhárít, felfog, paríroz (*rég*), megghiúsít, feltartóztat, leszerel, megfékez, visszaver, megakadályoz, elkerül <vmit>, útját állja <vminek>, hatástalanít ♦ ENGED, HAGY

kivégez (ige) ◇ likvidál, megöl, másvilágra küld, elveszt (*rég*) | meggyilkol, kicsinál (*szleng*), kinyír (*szleng*) ♦ MEGKEGYELMEZ

◇ befejez, elvégez, megold ♦ FÉLBEHAGY

kivégzés (fn) ◇ halálbüntetés, likvidálás, likvidáció

kivénhedt (mn) ◇ kiöregedett | régimódi, kiérdemesült ♦ FIATAL

kiver (ige) ◇ kiüt, kiejt, legyőz

◇ kiporol, kiütöget, kipaskol, kiráz | csépel | klopfol (*biz*), potyol (*táj*) | kikalapál

◇ kicsikar <vkiből> | elfeledtet, leszoktat <vmiről>

◇ kikerget, elűz, elüldöz, kivesszőz | kihajt, kicsap ♦ VISSZAFOGAD, BEENGED | BETEREL

◇ [verejték]: ellep, elborít

kiveséz (ige) ◇ ízekre szed, megbírál, kritizál, elemez, analizál, kizsigere

kivesz¹ (ige) ◇ kiemel, kiszed, kipiszkál, kipakol, kirak, kirámol | kilop, elcsen, eloroz | előhúz, kihúz, kivon, kiránt ♦ BETESZ, BERAK, VISSZAHÉLYEZ

◇ kioperál, eltávolít

◇ kikölcsönöz, bérbe vesz, kölcsönkér | kibérel, lefoglal, kiarendál (*rég*) ♦ VISSZAAD

◇ kitisztít, kiszed, eloszlat, kikap, eltüntet | kitöröl, megsemmisít ♦ BENNE HAGY

◇ elvisz, átírat

◇ észlel, érzékel, észrevesz, felfog, megért, kiérez, meglát, felismer, megkülönböztet, kihámoz, excipiál (*szak*)

◇ visszavesz, kivált ♦ BETESZ

◇ [járandóságot, szabadságot]: felhasznál, igénybe vesz

◇ kiver, kicsal, kicsikar | szóra bír

kivesz² (ige) ◇ kivész, kihál, kipusztul ♦ FENNMARAD, TOVÁBB ÉL, LÉTEZIK

◇ megszűnik, abbamarad, eltűnik

kivet (ige) ◇ kidob, kihajít, eltávolít, kipenderít, kilődít, kihány

◇ kiközösít, kitaszít, kilök, kizár, száműz | kikerget, kiseprűz

◇ (*rég*): kiló

◇ [hálót]: kifeszít

◇ <vkire vmit>: kiszab, kiró, előír, megállapít, kimér

◇ megjósol, megjövendöl

kivétel (fn) ◇ eltérés, rendhagyás ♦ SZABÁLY, TÖRVÉNY

◇ kivételezés, kedvezmény, kiváltság, előjog, privilégium, preferencia (*id*)

kivételes (mn) ◇ rendkívüli, különleges, egyedülálló, páratlan, kiemelkedő, kimagasló, példátlan, hallatlan, szokatlan, ritka, eredeti, óriási, fantasztikus, pártját ritkító, döbbenetes, excepcionális (*id*), zseniális ◆ ÁTLAGOS, MINDENNAPOS, KÖZÖNSÉGES

◇ kedvezményes, kiváltságos, protekciós, preferenciális (*id*)

kivételesen (hsz) ◇ ritkán, nagy néha, néhanapján, hébe-hóba, olykor-olykor, egyszer-egyszer, egyszer-mászor, időnként ◆ GYAKRAN, SOKSZOR

kivételez (ige) ◇ előnyben részesít, kedvez, favorizál, preferál

kivetés (fn) ◇ kidobás, kihajtás | kiközösítés, kizárás, kitagadás, kiátkozás ◆ BEFOGADÁS

◇ kiszabás, kirovás

kivetkőzik (ige) ◇ [szerzetesrendből]: kilép, kiugrik ◆ BEÖLTÖZIK

◇ (*vál*): kikel, átváltozik, megváltozik, kifordul

kivetnivaló (fn) ◇ hiba, kifogás, kivánnivaló

kivéve (hsz) ◇ leszámítva, nem tekintve, nem számítva, valamin kívül, kivételével <vminek>, eltekintve <vmitől> ◆ BELESZÁMÍTVÁ, BELEÉRTVE

kivézényel (ige) ◇ kirendel, kipanacsol, kiküld, felvonultat, kommandíroz (*id*) ◆ VISSZARENDEL

kivezet (ige) ◇ kikísér, kiségit

◇ [út]: kivisz, elvezet

◇ megszüntet, [adatot] töröl, kiiktat

kivihetetlen (mn) ◇ megvalósíthatatlan, teljesíthetetlen, végrehajthatatlan, lehetetlen, kivitelezhetetlen, képtelen, utópisztikus ◆ KIVIHETŐ, MEGVALÓSÍTHATÓ, LEHETSÉGES

kivihető (mn) ◇ exportálható, exportképes ◆ BEHOZHATÓ, IMPORTÁLHATÓ

◇ megvalósítható, végrehajtható, teljesíthető, keresztülvihető, lehetséges, járható, kivitelezhető ◆ KIVIHETETLEN, MEGVALÓSÍTHATATLAN, LEHETETLEN

kivilágít (ige) ◇ átfénylik, kiszűrődik, kitér, kisüt ◆ BEVILÁGÍT, BESZŰRŐDIK

◇ fénybe borít, illuminál (*vál*), kivilágosít (*rég*) ◆ ELSŐTÉTÍT, ELHOMÁLYOSÍT, BEÁRNYÉKOL

kivilágítás (fn) ◇ fényár, díszkivilágítás, illumináció (*vál*) ◆ ELSŐTÉTÍTÉS, BEÁRNYÉKOLÁS

kiviláglik (ige) ◇ (*rég*): kivilágít, kisüt, kitér

◇ kiderül, fény derül <vmire>, kiténik, kisül, kitetszik (*vál*), kivilágosodik

kivillan (ige) ◇ eltűnik, kilátszik, kibukkan | [nap] kisüt, kiriggyen (*táj*)

kivirágzik (ige) ◇ kinyílik, kivirít, kivirul, virágba borul, kifeslik, szirmot bont ◆ ELHERVAD, ELVIRÁGZIK

◇ kivirul, megszépül

◇ kibontakozik, kifejlődik

kivisz (ige) ◇ kihord, kicipel, kihurcol, kivonszol, kivezet | kiszállít, kicsempész, exportál

◇ [könyvet]: kikölcsönöz, kölcsönvesz, kivesz ◆ BEVISZ | BESZÁLLÍT, IMPORTÁL

◇ [foltot]: eltávolít, eltüntet, kitisztít, kimos, kivesz

◇ véghezvisz, megvalósít, valóra vált, teljesít, kivitelez, végrehajt, elér, kiharcol, kieszközöl ◆ FELAD, MEGHÁTRÁL

kivitel (fn) ◇ árukivitel, kiszállítás, export ◆ BEHOZATAL, IMPORT

◇ kivitelezés, megvalósítás, véghezvitel, teljesítés, végrehajtás | kiállítás, forma, kidolgozás, tálalás (*biz*), külalak, külsín

kivitelez (ige) ◇ elkészít, megcsinál, létrehoz, megalkot, megvalósít, realizál, elvégez, keresztülvisz, végrehajt, teljesít ◆ FÉLBEHAGY, ABBAHAGY, FELAD

kivitelezés (fn) ◇ elkészítés, létrehozás, megalkotás, végrehajtás, megvalósítás, kidolgozás, teljesítés ◆ TERVEZÉS

◇ kivitel, kiállítás, forma, külsín (*vál*)

kívív (ige) ◇ megszerez, kiharcol, kivereszkiz ◆ ELBUKIK, VESZÍT, ALULMARAD

◇ elér, elnyer, megkap, valóra vált, megvalósít, kiérdemel, szert tesz <vmire>, kieszközöl ◆ ELSZALASZT, ELMULASZT

kivizsgál (ige) ◇ megvizsgál, utánez, tanulmányoz, megnéz, utánajár, felkutat, felderít, kinyomoz, kifürkész, kipuhatól, megtud, tisztáz, vizsgál (*szak*) | felderít, felgöngyölít ◆ ELHANYAGOL, FIGYELMEN KÍVÜL HAGY

kivizsgálás (fn) ◇ vizsgálata, vizsgálás (*szak*), próbáció (*id*), kutatás, nyomozás

kivon (ige) ◇ (*vál*): kihúz, kiránt, előránt, kivesz, elővon ◆ VISSZADUG, VISSZAHELYEZ

◇ visszarendel, visszavon, visszahív, elvezényel, elvonultat ◆ ODAVEZÉNYEL, ODAKÜLD, BEVONUL

◇ kiválaszt, kinyer, előállít, kiold
 ◇ levon, kisebbít, csökkent, elvesz, leszámít, szubtrahál (*szak*) ◆ HOZZÁAD, NÖVEL
kivonás (fn) ◇ visszarendelés, visszahívás, visszavonás, elvezényelés ◆ BEVONULÁS, ODAVEZÉNYELÉS
 ◇ kiválasztás, kinyerés, előállítás, kioldás
 ◇ kisebbítés, elvétel, csökkentés, szubtraháció (*szak*) ◆ ÖSSZEADÁS
kivonat (fn) ◇ összefoglalás, összegzés, tartalom, summázat, tömörítvény, lényeg, rezümé, compendium
 (*id*), sillabusz (*rég*), színopszis (*szak*), extraktum (*szak*), zanza, vázlat
 ◇ párlat, eszencia, aroma, főzet, extraktum (*szak*)
kivonatol (ige) ◇ jegyzetel, összefoglal, tömörít, összegez, kiír, excerpál (*rég*), extrahál (*id*), zanzásít ◆
 RÉSZLETEZ
kivonszol (ige) ◇ kihurcol, kicsibál, kihúz ◆ BEHURCOL, BEVONSZOL
kivonul (ige) ◇ kimegy, eltávozik, kitakarodik | kiszáll, kirajzik, kirukkol (*rég*), felvonul ◆ BEMEGY,
 BEVONUL
kivonulás (fn) ◇ kimenetel, távozás | kivándorlás, exodus (*id*) ◆ BEVONULÁS
 ◇ felvonulás
kivörösödik (ige) ◇ kipirul, kipirosodik ◆ ELSÁPAD
kívül I. (hsz) ◇ külsőleg
 ◇ kinn, kint ◆ BELÜL, BENN, BENT
kívül II. (nu) ◇ kivéve, kivételével, eltekintve <vmitől>
 ◇ mellett
kívülálló (fn) ◇ avatatlan, laikus, outsider (*id*) ◆ BENNFENTES, SZAKMABELI
kívülről (hsz) ◇ kintről ◆ BELÜLRŐL, BENTRŐL
 ◇ emlékezetből, fejből, könyv nélkül, betéve
kizár (ige) ◇ kicsuk | kirekeszt, távol tart ◆ BEENGED, BEERESZT, BEHÍV
 ◇ eltávolít, kiállít, leléptet (*biz*), diszkvalifikál (*id*), prekludál (*rég*), bojkottál, kiközösít, kiátkoz, kitagad,
 kigolyóz (*szleng*), exkommunikál (*id*) ◆ VISSZAFOGAD
 ◇ eltanácsol, kicsap, kilit, exmatrikulál (*id*), relegál (*rég*)
 ◇ megakadályoz, kiküszöböl, kikapcsol, elhárít, eliminál (*id*) ◆ HAGY, ENGED
kizárólag (hsz) ◇ kizárólagosan, csupán, csak, csakis, csupáncsak, pusztán, tisztán, egyedül, exkluzíve
 (*vál*)
kizárólagos (mn) ◇ egyedüli, diszkrecionális (*szak*)
kizárólagosan (hat-ragos mn) ◇ kizárólag, csupán, csak, csupáncsak, pusztán, tisztán, egyedül, exkluzíve
 (*vál*)
kizavar (ige) ◇ kikerget, kiüz, kidob
kizökken (ige) ◇ kiesik, kibillen, kiugrik, kimozdul
kizökkent (ige) ◇ megzavar, zavarba ejt | kimozdít, kitérít ◆ HELYREBILLENT
kizsákmányol (ige) ◇ elnyom
 ◇ kihasznál, kiuzsoráz, kiszipolyoz, kizsigerel, kifoszt, kimerít, kizsarol
kizsákmányoló (mn és fn) ◇ népnyzó, munkásnyúz, élösködő, nyereséghajhász, elnyomó, vérszopó ◆
 KIZSÁKMÁNYOLT
kizsákmányolt (mn és fn) ◇ elnyomott, kiuzsorázott, kiszipolyozott, kizsigerelt, kizsarolt, kihasznált ◆
 KIZSÁKMÁNYOLÓ
kizsebel (ige) ◇ meglop, megrabol, megkárosít, elvesz, megfoszt <vmitől>, kifoszt
 ◇ kirámol, megkopaszt (*biz*), kipakol (*szleng*), kicsontoz (*szleng*)
kizsigerel (ige) ◇ kibelez, megtisztít
 ◇ kimerít, kifáraszt, igénybe vesz, kiszipolyoz, kizsákmányol, tönkretesz
 ◇ megbírá, megkritizál, kiveséz
kizsuppol (ige) ◇ kitoloncol
 ◇ kidob, kiteszi a szűrét
klán (fn) ◇ nemzetség, nagycsalád
 ◇ törzs, törzsszövetség
klappol (ige) ◇ (*biz*): összeillik, összevág, egybevág, megegyezik, passzol, stimmel (*biz*)
klasztrom (fn) ◇ kolostor, zárda

klassz (mn) ◇ (*szleng*): kitűnő, elsőrangú, nagyszerű, remek, pompás, felséges, mennyei, isteni, csodás, óriási, prima, fasza (*szleng*), kassa (*szleng*), NB I-es (*szleng*), derék, beleváló (*biz*), keménykötésű, stramm (*biz*) ◆ ROSSZ, VACAK, ÓCSKA

klasszikus I. (mn) ◇ görög-római, antik, ókori, deákos (*rég*) ◆ MODERN, KORTÁRS

◇ örökbecsű (*vál*), utólréhetetlen, páratlan, tökéletes, pompás, remek, mintaszerű, példaszzerű, jellegzetes, tipikus

klasszikus II. (fn) ◇ remekmű, mestermű ◆ GICCS, PONYVA, FÉRCMŰ

◇ remekíró

klasszis (fn) ◇ (*rég*): osztály, rend, csoport

◇ tehetség, kiválóság, kitűnőség

klauzula (fn) ◇ záradék, kikötés, feltétel

◇ zárómondat, függelék, zárótétel

klaviatúra (fn) ◇ billentyűzet, billentyűsor, tasztatúra (*id*)

klérus (fn) ◇ papság, papi rend

kliens (fn) ◇ ügyfél, megbízó, kuncsaft (*biz*), vevő, vásárló, fogyasztó

klíkk (fn) ◇ érdekszövetség, érdekszövetkezet, érdekcsoport, érdekcsoportosulás, társaság, kotéria (*rég*)

klíma (fn) ◇ éghajlat

◇ környezet, miliő, légkör, kör, atmoszféra, hangulat

◇ (*rég*): égőv, táj, vidék

klímaberendezés (fn) ◇ légkondicionáló, levegőszabályozó, hőmérséklet-szabályozó

klímazás (fn) ◇ változás kora, menopauza (*szak*), klimaktérium (*szak*)

◇ (*szak*): fokozás

◇ tetőpont, csúcspont

klisé (fn) ◇ (*szak*): nyomódúc, nyomólemez

◇ (*szak*): szólam, frázis, közhely, sablon, banalitás, semmitmondás

klívia (fn) ◇ hercegvirág, narancsliliom, szobaliliom

klopfol (ige) ◇ [húst]: kiver, kipotyol (*táj*)

◇ kiporol

klór (fn) ◇ fojtany (*rég*)

klózet (fn) ◇ illemhely, toalett, vécé, WC, budi (*szleng*), klotyó (*szleng*), nulla-nulla (*szleng*), pisilde (*szleng*), pottyantó (*szleng*), tojlett (*szleng*), pisálda (*durva*), műszerfal (*szleng*)

klub (fn) ◇ kör, társaskör, egyesület, egyesület, kaszinó | sportegyesület, sportklub

◇ klubhelyiség, klubház

koalíció (fn) ◇ szövetség, tömb, egyesülés, társulás, együttműködés

◇ kormánykoalíció

kobak (fn) ◇ fej, koponya, fő, kupa (*biz*)

◇ (*táj*): lopótök

◇ (*szleng*): rohamsisak, rohambili (*szleng*), buffkalap, bukósisak

kobold (fn) ◇ szellem, manó, törpe

kóbor (mn) ◇ vándorló, csavargó, bolyongó, kócsa, lődörgő, lődör (*rég*), kujtorgó, peregrinus (*rég*), vagabundus (*rég*) | gazdátlan, eltévedt, elszabadult, tekerő, bitang (*rég*) ◆ LETELEPEDETT, MEGÁLLAPODOTT

kóborol (ige) ◇ járkál, jár-ke, jön-megy, csatangol, csavargó, kócszál, kódorog, kóborog, tévelyeg, bolyong, teker, térfereg, kujtorog, mászkál, cselleng, lődörög, kóricál, lóg <vhol> (*biz*), ögyeleg, ödöng, lézeng, barangol, vándorol, csalinkázik, flangíroz (*rég*), bumlizik (*biz*), flangál (*biz*), császál, csámborog, csamangol (*táj*), csatragol (*táj*), lórász (*táj*), bitangol (*táj*) **Sz:** a csavargárban dolgozik; az országot kerüli; bolyong, mint a vadludak; kalészol, mint a dongóbogár; kavillóban van; mindig a soron ül, mint az árva malac; nyakába veszi a világot; oda van kavillóban; odajár az ebadóba

kóc (fn) ◇ csepű, hulladék

koca (fn) ◇ anyadisznó, emse, göbe (*táj*)

koccan (ige) ◇ nekiütődik, hozzáér <vmihez>, nekimegy, összeütközik

◇ (*rég*): vacog, keceg (*táj*), kocog (*táj*)

koccint (ige) ◇ összeüt, összezendít

◇ (*táj*): koccant

kocka (fn) ◇ (*szak*): hexaéder (*szak*), hatlap (*rég*) | dobókocka

◊ négyzet, mező, négyzetrács

kockacukor (fn) ◊ mokkalcukor

kockás (mn) ◊ négyzethálós, négyzetrácsos ♦ VONALAS

◊ pepita, sakkáblaszterű

kockásliliom (fn) ◊ fekete tulipán, kotuliliom, ostáblásliliom

kockázat (fn) ◊ veszély, veszedelem, rizikó, vakmerőség, tét, reszki (szleng) ♦ BIZTONSÁG

kockázatos (mn) ◊ bizonytalan, kétséges, veszélyes, veszedelmes, nyaktörő, merész, vakmerő, hazárd, kalandos, húzós (szleng), rázós (szleng), meredek (szleng), meleg (szleng), rizikós (biz), izgi (biz), ciki (biz) ♦ BIZTOS | VESZÉLYTELEN, SIMA

kockázat (ige) ◊ kockára tesz, veszélyeztet, reszkiroz (biz), rizikózik (id), hazardíroz (id)

kocog (ige) ◊ üget, baktat, ballag, roszog (táj) | poroszkál ♦ VÁGTAT, NYARGAL, SZÁGULD

◊ (táj): kopogtat, zörget

kócos (mn) ◊ fésületlen, rendetlen, borzas, bozontos, gubancos, gubás (rég), torzonborz, loboncos, lompos (rég), kusza, zilált, csapzott, boglyas, fűrtös (rég) **Sz:** boglyas, mint a sarjúpetrence; borzas, mint a pemete; ellopta a cigányasszony fésűjét; elveszett a fésűje; haja, mint a csepű; olyan a feje, mint egy szekér széna; olyan a feje, mint a szarkafészek; olyan a feje, mint a szénaboglya; olyan boglyas, mint az ördög; sima, mint a bokor; szénaboglya a haja; úgy áll a haja, mint a szénaboglya; úgy áll a haja, mint a disznóserte; úgy áll a haja, mint a teremtett világ; úgy áll a haja, mint Isten szénája ♦ MEGFÉSÜLT, ÁPOLT, RENDEZETT

kocsány (fn) ◊ levélnyel, gyümölcscsász, pedunkulus (szak)

◊ (táj): csutka, csoma, csuta

kocsi (fn) ◊ gépkocsi, személyautó, autó, taxi, tragacs (szleng), járgány (biz)

◊ (biz): autóbusz, trolibusz, troli (biz) | villamos, tuja (szleng), sárgaság (szleng), zötyögő (szleng)

◊ hintó, fogat | szekér | fiáker, konflis

◊ vagon

kocsikázik (ige) ◊ autózik, autókázik, furikázik (biz), utazgat

kocsirakomány (fn) ◊ fuvar, rakomány

kocsis (fn) ◊ hajtó, fogatos, fuvaros, szekeres

kocsiszín (fn) ◊ villamoskocsiszín, remíz (id), garázs, fészter, kocsicsarnok

kocsiút (fn) ◊ úttest, pályatest, utca, út ♦ GYALOGÚT, JÁRDA

kocsmá (fn) ◊ csapszék, italmérés, söntés, italbolt, ivó, csárda, vendéglő, fogadó, talponálló, borozó, kricsmi (szleng), krimó (szleng), lebu (szleng), csehó (szleng), késdobáló (szleng), köpködő (szleng)

kocsmáros (fn) ◊ csapláros (rég), csapos, fogadós, vendéglős, bormérő (rég)

kocsonya (fn) ◊ aszpik (id), zselé, gél (id)

kód (fn) ◊ jelrendszer, szimbólumrendszer, jelábécé, kulcs, megfejtés, rejtjel

kódex (fn) ◊ törvénykönyv, szabályzat, szabálygyűjtemény, kánon (rég)

kódorog (ige) ◊ járkál, jár-ke, jön-megy, csatangol, csavarog, kószál, kóborol, tévelyeg, bolyong, tekereg, ténfereg, kujtorog (táj), mászkál, cselleng, lödörög, kóricál, lóg <vhol> (biz), ögyeleg, ödöng, lézeng, barangol, vándorol, csalinkázik, flangíroz (rég), bumlizik (biz), flangál (biz), császkál, csámborog, csamangol (táj), csatragol (táj), lórász (táj), bitangol (táj)

kofa (fn) ◊ árus, kereskedő

koffer (fn) ◊ bőrönd, utazótáska, útításka, utazóbőrönd, útiláda

kohász (fn) ◊ kohómunkás, olvasztár, fémmevelő (rég)

kohászat (fn) ◊ kohóipar, metallurgia (szak)

koherens (mn) ◊ összefüggő, összeillő, összetartozó ♦ INKOHERENS

kohó (fn) ◊ kemence, ércolvasztó, olvasztókemence, nagyolvasztó, huta (szak), vinnye (rég)

kohol (ige) ◊ kieszel, kiagyal, kitalál, kigondol, kitervel, kifundál, kifőz, kisüt, ráfog <vkire>, mesterkedik, ravaszodik, költ, hazudik, falzifikál (rég), fabrikál, koncipiál (rég) **Sz:** az ujjából szopja

koholmány (fn) ◊ valótlan, kitalálás, kitaláció, kiagyalás, fikció, költemény, elmeszülemény, kacsa, agyrém, hamisság, humbug (biz), hazugság, rágalom, inszINUÁCIÓ (vál), ráfogás ♦ IGAZSÁG, VALÓSÁG, TÉNY

koholt (mn) ◊ kiagyal, kieszelt, kitalált, költött, csinált, kifundált (biz), fiktív, valótlan, fals (biz), hamis, ál, színlelt, alaptalan, hazug ♦ VALÓS, IGAZ, HITELES

kóitusz (fn) ◇ (*szak*): közösülés, egyesülés, nemi aktus, etyepetye (*biz*), hancúr (*biz*), ágytorna (*tréf*), lepedőakrobatika (*tréf*), neminárium (*tréf*), együttthalás (*rég*), kamatyolás (*táj*), dugás (*szleng*), kefélés (*szleng*), baszás (*durva*)

kókad (ige) ◇ lankad, konyul, elhervad, elfonnyad, elvirágzik, elszárad, guzsorog (*táj*) ♦ VIRUL, VIRÁGZIK
◇ búsul, szomorkodik, gunnyaszt, betegeskedik, kornyadozik ♦ ÖRVENDEZIK, NYŰZSÓG, TEVÉKENYKEDIK

kokárda (fn) ◇ szalagrózsa, szalagsokor, tarajka (*rég*)

kokárdavirág (fn) ◇ bagolyszem, papagájvirág, szépasszony szeme

kokettál (ige) ◇ kacérkodik, flörtöl, incselkedik, ingerkedik, évődik, enyeleg, kötődik, cicázik, pajkoskodik, hamiskodik, szemez (*biz*), hetyeg (*biz*)

kókler (fn) ◇ (*rég*): bűvész, mágus, szemfényvesztő, illuzionista, kuruzsló, esőcsináló

◇ szélhámos, csaló, csirkefogó, hóhányó, széltoló (*biz*), mákvirág, svihák (*biz*), svindler (*biz*), himpellér, imponzor (*rég*), pernahajder ♦ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES, RENDES

kóksz (fn) ◇ fűtőanyag, tüzelőanyag, tüzelő

◇ (*szleng*): kábítószer, narkó (*biz*) | doppingszer

koktél (fn) ◇ keverék, egyveleg, kotyvalék (*pej*)

◇ fogadás, parti (*biz*), koktélparti, összejövetel

kókusz (fn) ◇ kókuszpálma, kókuszdió

◇ (*szleng*): fej, fő, kobak (*biz*), kupa (*biz*), bura (*szleng*), dinnye (*szleng*), észtok (*szleng*), fűrészporraktár (*szleng*), víztorony (*szleng*)

koldul (ige) ◇ kéreget, kunyerál, tányéroz, kalapoz, gyűjt, könyörög, esedezik, kércsél, koledál (*rég*), kápsál (*táj*), lejmol (*szleng*), tarhál (*szleng*) **Sz**: alamizsnán a szeme; miatyánkon cseréli a kenyeret ♦ ADAKOZIK

koldus (fn és mn) ◇ kéregető, alamizsnás, istenszegénye, lázár (*rég*), kilincsnymodász (*táj*), darizó (*szleng*) | ninctelen, szegény, ágrólszakadt, nyomorult, éhenkórász, tönkrement, vagyonbukott (*rég*), zsebrák (*rég*) **Sz**: minden utcában lakik; nagy Isten Lázárja; sok háztól él, kevéstől boldogul ♦ GAZDAG, VAGYONOS, MÓDOS

kolerikus (mn) ◇ lobbánékony, ingerlékeny

kólika (fn) ◇ hascsikarás, hasgörcs, bélgörcs, görcs

kólint (ige) ◇ [fejbe kólint]: fejbe üt, lecsap, somodorint (*rég*)

◇ [fejbe kólint]: meglep, megdöbben, elképeszt

kollaborál (ige) ◇ együttműködik, összedolgozik

kolléga (fn) ◇ munkatárs, kartárs (*rég*), szaktárs

kollégium (fn) ◇ diákkotthon, diákszálló, kolesz (*biz*), kolostor (*szleng*), kóter (*biz*), konviktus (*rég*), internátus

◇ előadás-sorozat

◇ testület, kar

kollekció (fn) ◇ gyűjtemény

◇ árumintakészlet, mintakészlet, mintakollekció

kollektív (mn) ◇ közös, közösségi, együttes, társas, testületi, csoportos ♦ EGYÉNI, INDIVIDUÁLIS

kollektíva (fn) ◇ közösség, munkaközösség, gárda, csapat, társaság, testület, együttes ♦ EGYÉN, EGYED, INDIVIDUUM

kollokvium (fn) ◇ vizsga

◇ tanácskozás, megbeszélés

kolomp (fn) ◇ harang, csatrang (*rég*), kongó (*táj*), csengő (*rég*), csörgő (*rég*)

kolonc (fn) ◇ nehézék, súly, cölönk (*rég*)

◇ teher, nyűg, megterhelés, kellemetlenség, kényelmetlenség, fülleng (*rég*), kölönc (*táj*)

kolónia (fn) ◇ telep, település, lakótelep

◇ gyarmat, tartomány

kolonizál (ige) ◇ betelepít, benépesít

◇ gyarmatosít

kolorádóbogár (fn) ◇ burgonyabogár, krumplibogár

kolostor (fn) ◇ renház, zárda, klostrom (*rég*), monostor, szerzetház (*rég*), apátság

kolosszális (mn) ◇ óriási, hatalmas, nagyszabású, mérhetetlen, határtalan, eget verő, gigantikus ♦ KICSI, APRÓ

◊ nagyszerű, remek, pompás, fantasztikus, szédületes, bámulatos, elképesztő, fenomenális ◊ JELENTÉKTELEN, CSIP-CSUP, BAGATELL (ID)

koma (fn) ◊ keresztapa, keresztkoma, sógor, atyafi (*rég*), rokon
◊ barát, pajtás, cimbor, földi, haver

kóma (fn) ◊ öntudatlanság, eszméletlenség

komázik (ige) ◊ pajtáskodik, barátkozik, cimborál, haverkodik (*biz*), bratyzik (*biz*), fraternizál (*rég*), amicázik (*rég*) | bizalmaskodik, tolakodik, konfidenskedik ◊ TÁVOLSÁGOT TART, VISSZAHÚZÓDIK

kombájn (fn) ◊ arató-cséplő gép
◊ bányakombájn

kombináció (fn) ◊ összeállítás, összekapcsolás, csoportosítás, összetétel, társítás
◊ keverék, elegy, mixtúra (*biz*)
◊ [sportban]: összjáték, figura

kombinál (ige) ◊ összekapcsol, összeköt, összecsatol, összeilleszt, társít, egyesít, ötvöz, egybeolvaszt, egybeszerkeszt ◊ ELVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT
◊ elképzel, találgat, következtet, kikövetkeztet, kitalál, számításba vesz | ügyeskedik, manipulál, machinál (*biz*)

kombinát (fn) ◊ nagyüzem

komédia (fn) ◊ (*rég*): színjáték, színelőadás
◊ vígjáték, bohózat ◊ TRAGÉDIA, SZOMORÚJÁTÉK
◊ móka, tréfa, kabaré, cécó (*biz*), hűhó, felhajtás, teketória, cirkusz
◊ megtévesztés, színlelés, tettetés, ámitás, színészkedés ◊ VALÓSÁG, IGAZSÁG

komédiás (fn) ◊ (*rég*): csepűragó, mutatványos, színész
◊ [jelzőként]: képmutató, alakoskodó, színészkedő, színlelő, tettető, megtévesztő

komédiázik (ige) ◊ (*rég*): szerepel, föllép, alakít, megszemélyesít, játszik
◊ tréfál, bolondozik, viccelődik, mókázik, bohóckodik, marhaskodik (*biz*)
◊ (*pej*): alakoskodik, kétszínűsködik, színlel, színészkedik, megjátssza magát, tettet, tettet magát, szimulál

komikus I. (mn) ◊ vígjátéki | nevetséges, kacagató, nevetető, humoros, vicces, tréfás, mókás, muris, mulatságos, szórakoztató ◊ TRAGIKUS, SZOMORÚ

komikus II. (fn) ◊ humorista, nevetető, tréfamester, viccmester

komisz (mn) ◊ durva, rosszindulatú, gonosz, aljas, galád, alávaló, hitvány, bitang ◊ JÓINDULATÚ, KEDVES
◊ rossz, vásott, rendetlen, pimasz, szemtelen, tiszteletlen, arcátlan, haszontalan, csibész, ebadta ◊ RENDES, TISZTELETTUDÓ, JÓ
◊ gyalázatos, szörnyű, cudar, istentelen, förtelmes, iszonyú, zord, kemény, kriminális (*biz*), gyászos, cefet, kellemetlen ◊ KELEMES, NAPOS, DERÜLT

kommentál (ige) ◊ magyaráz, értelmez, fejteget, tárgyal, taglal, megvilágít, interpretál

kommentár (fn) ◊ hírmagyarázat
◊ jegyzet, széljegyzet
◊ magyarázat | fejtegetés, megvilágítás, értelmezés, interpretáció, explikáció (*szak*) | észrevétel, vélemény, megjegyzés

kommunista (mn és fn) ◊ bolsevik, bolsi (*pej*), vörös, komcsi (*biz*)

kommunizmus (fn) ◊ bolsevizmus, vörösuralom

kommüniké (fn) ◊ közlemény, nyilatkozat, bejelentés, hirdetés

komód (fn) ◊ fiókos szekrény, fehérmeműs szekrény, sublót (*táj*), sifonér (*táj*)

komoly (mn) ◊ megfontolt, érett, higgadt, felelősségteljes, tisztességes, rendes, tisztos, jóra való, szolid, megbízható ◊ KOMOLYTALAN, MEGGONDOLATLAN, ÉRETLEN
◊ való, valós, igaz
◊ figyelemre méltó, megfontolandó, elgondolkodtató | fontos, jelentős, nagy horderejű ◊ CSIP-CSUP, SEMMITMONDÓ
◊ súlyos, kritikus, aggasztó, veszélyes | nyomós, alapos ◊ JELENTÉKTELEN, CSEKÉLY
◊ [műalkotás]: igényes, alapos, értékes, maradandó
◊ nagy, országos, kiadós, számottevő ◊ HELYI, SZÓRVÁNYOS
◊ értékes, drága, költséges ◊ APRÓ, ÉRTÉKTELEN, OLCSÓ
◊ [összeg]: csinos, kellemes
◊ ünnepélyes, fennkölt
◊ sötét, szigorú, komor ◊ VILÁGOS, VIDÁM

komolyan (hsz) ◇ igazán, valóban, tényleg, persze, csakugyan, igazában
 ◇ megfontoltan, higgadtan

komolyság (fn) ◇ megfontoltság, higgadtság, nyugodtság, megbízhatóság, józanság, érettség, méltóság, gravitás (*íd*) ◆ MEGGONDOLATLANSÁG, MEGBÍZHATATLANSÁG

komolytalan (mn) ◇ éretlen, meggondolatlan, megfontolatlan, kiforratlan, megbízhatatlan, felelőtlen, gyerekes, gyermekes, gyermeki, gyermeteg, könnyelmű, kelekótya, széllébélelt, link (*szleng*), kajla, szélhámos, játékos, bohó ◆ KOMOLY, ÉRETT, MEGFONTOLT

◇ felületes, felszínes, megalapozatlan, semmitmondó, üres ◆ ALAPOS, TARTALMAS, MÉLYENSZÁNTÓ

komor (mn) ◇ rosszkedvű, mogorva, morózus, morcos, mord, búvalbélelt, búskomor, lehangolt, deprimált, levert, gondterhes, örömtelen, kedvetlen, zsémbes, haragos, mérges, szigorú **Sz:** talán csalánra vizelt ◆ VIDÁM, JÓKEDVŰ, DERŰS

◇ barátságtalan, rideg, zord, kietlen, borús, borongós, felhős, gyászos, nyomott, nyomasztó, vészjóslo, baljós, sötét ◆ BARÁTSÁGOS, DERÜLT

komorna (fn) ◇ szobalány, szobaasszony, öltöztető, frajla (*rég*)

komornyik (fn) ◇ lakáj, inas

komorság (fn) ◇ rosszkedvűség, mogorvaság, kedvetlenség, szigorúság, keménység ◆ JÓKEDV, VIDÁMSÁG, DERŰ

komótos (mn) ◇ kényelmes, ráérős, körülményes, kimért, lassú, meggondolt, megfontolt ◆ SIETŐS, SÜRGŐS, GYORS

komp (fn) ◇ átkelőhajó, rév, hidas (*táj*), kerepes (*táj*)

kompánia (fn) ◇ társaság, baráti kör, csapat, csoport, banda, bagázs, brancs (*biz*), galeri (*szleng*)
 ◇ (*rég*): század, centuria (*íd*)

kompakt (mn) ◇ tömött, sűrű, szoros, vaskos, tömör ◆ LAZA

◇ tápláló, laktató, tömény, kiadós, bő ◆ SZEGÉNYES

kompatibilis (fn) ◇ összeillő, összekapcsolható, összeilleszthető ◆ INKOMPATIBILIS

kompenzál (ige) ◇ kiegyenlít, helyrehoz, helyreállít, ellensúlyoz, egalizál, nivellál, jóvátesz, kártalanít, kárpótol, visszaad, visszatérít, rendez

kompenzáció (fn) ◇ kiegyenlítés, ellenszolgáltatás, kárpótlás, fájdalomdíj
 ◇ (*szak*): árucseré, csereforgalom

kompetencia (fn) ◇ illetékesség, jogosultság, hatáskör ◆ INKOMPETENCIA

◇ képesség, felkészültség, hozzáértés

kompetens (mn) ◇ illetékes, jogosult, hozzáértő, szakavatott, jártas, tapasztalt, gyakorlott, hivatott ◆ ILLETÉKTELEN, JOGOSULATLAN, INKOMPETENS

kompilál (ige) ◇ összeollóz, összemásol, összeír, összeállít

komplett (mn) ◇ teljes, hiánytalan, egész, tökéletes ◆ HIÁNYOS, HÉZAGOS, CSORBA

◇ normális, épelméjű, épeszű ◆ BOLOND, ŐRÜLT

komplex (mn) ◇ bonyolult, körülményes, kusza, zavaros, körmönfont, szövevényes, összetett, többsikű, sokoldalú, sokrétű, szerteágazó, tekervényes, fogas, csavaros, gondolkodtató, nehéz, komplikált ◆ EGYSZERŰ, VILÁGOS, ÉRTHETŐ

komplikáció (fn) ◇ bonyodalom, baj, zavar, nehézség, akadály
 ◇ (*szak*): szövődmény

komplikál (ige) ◇ bonyolít, nehezít, összekuszál, összezavar, összegabalyít, összegubancol (*biz*) ◆ EGYSZERŰSÍT

komplikált (mn) ◇ bonyolult, bonyodalmas nehezen áttekinthető, körülményes, kusza, zavaros, körmönfont, nyakatekert, szövevényes, összetett, tekervényes, fogas, csavaros, gondolkodtató, nehéz, komplex ◆ EGYSZERŰ, VILÁGOS, ÉRTHETŐ

komponál (ige) ◇ [versművet]: szerez, ír, alkot, létrehoz, költ, szerkeszt
 ◇ összetesz, összerak, összeállít

komponens (fn) ◇ összetevő, alkotóelem, alkotórész, hozzávaló, tényező, rész, szegmens, faktor

komposzt (fn) ◇ trágya

kompót (fn) ◇ befőtt
 ◇ gyümölcssaláta

kompozíció (fn) ◇ felépítés, szerkezet, struktúra, elrendezés, összeállítás, összetétel
 ◇ elegy, keverék
 ◇ zenemű, darab | műalkotás, mű

kompromisszum (fn) ◇ megegyezés, egyezés, megállapodás, konszenzus | megalkuvás, áthidaló megoldás

kompromittál (ige) ◇ hírbe hoz, szégyenbe hoz, gyanúba kever, gyanúba hoz, lejárát, blamál (*id*), diffamál (*id*) ◆ TISZTÁZ, MEGVÉD

komputáció (fn) ◇ számítás, számvetés, számolás

komputer (fn) ◇ számítógép, elektronikus számítógép, péce (*biz*), számológép (*rég*)

konc (fn) ◇ húsos csont, cubák (*táj*), falat

◇ haszon, nyereség

◇ zsákmány, préda, martalék

koncentrál (ige) ◇ [tókét]: felhalmoz | összevon, tömörít, összegyűjt

◇ összpontosít

◇ sűrít, töményít, telít ◆ HÍGÍT

koncepció (fn) ◇ felfogás, felfogásmód, nézőpont, nézetrendszer | felépítés, konstrukció

◇ meglátás, elgondolás, elképzelés, terv, ötlet, alapeszme, idea, szándék

◇ fogamzás, fogantatás

koncert (fn) ◇ hangverseny

◇ (*szak*): versenymű, zenemű

koncesszió (fn) ◇ engedély, beleegyezés, hozzájárulás, felhatalmazás

◇ (*szak*): engedmény, árengedmény, kedvezmény, leértékelés

konda (fn) ◇ disznócsorda, csorda, csürhe

kondás (fn) ◇ disznópásztor, kanász

kondenzátor (fn) ◇ áramsűrítő, sűrítő

kondér (fn) ◇ üst, bogrács, fazék

◇ (*táj*): csobolyó, kulacs

kondíció (fn) ◇ erőnlét, kondi (*biz*), forma, egészségi állapot, állóképesség

◇ feltétel, kikötés

◇ (*rég*): társadalmi helyzet, körülmény

kondít (ige) ◇ harangoz

kondul (ige) ◇ megszólal, zendül, harsan

konfekció (fn) ◇ készruha

konferál (ige) ◇ bejelent, közöl

◇ (*rég*): beszélget, tanácskozik, értekezik, tárgyal, megbeszél

konferanszié (fn) ◇ műsorközlő, bemondó, kommentátor, műsorvezető

konferencia (fn) ◇ tanácskozás, tárgyalás, értekezlet, eszmecsere, ülés, gyűlés, megbeszélés, összejövetel, szimpózium (*id*), kongresszus, kollokvium

konfirmáció (fn) ◇ jóváhagyás, megerősítés

◇ (*szak*): konfirmációlevél, megerősítő okirat

◇ (*szak*): befogadás [egyházköztségbe]

konfirmál (ige) ◇ megerősít, jóváhagy (*szak*)

◇ erősít, állít | bizonyít

konfliktus (fn) ◇ ellentét, nézetkülönbség, nézeteltérés, feszültség, összeügrás (*biz*) | összeütközés, összecsapás, összetűzés, harc, küzdelem, ütközet, konfrontáció (*id*) | vita, perpatvar, összeszólalkozás, viszály, pörlekedés ◆ NÉZETAZONOSSÁG, EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG

konflis (fn) ◇ bérkocsi, komfortáblí (*rég*)

konföderáció (fn) ◇ szövetség, liga, államszövetség

konfúzió (fn) ◇ zűrzavar, összevisszaság, felfordulás, fejtelenség, kavarodás, káosz, tohuvabohu (*vál*), rumli (*biz*), kupleráj (*pej*) ◆ REND, HARMÓNIA, ÖSSZHANG

kong (ige) ◇ visszhangzik, rezonál

◇ szól, zúg, cseng, zeng, bong, döng

kongatás (fn) ◇ jelzés, ütés | harangozás, harangszó, kondítás, csendítés (*táj*), gingallózás (*táj*)

kongresszus (fn) ◇ értekezlet, tanácskozás, konferencia, gyűlés

◇ törvényhozás, országgyűlés, parlament

konjunktúra (fn) ◇ föllendülés, virágzás, prosperitás (*szak*), hossz, boom (*id*) ◆ VISSZAESÉS

konklúzió (fn) ◇ zárótétel

◊ végkövetkeztetés | következmény, fejlemény, kihatás, utózónga, kimenetel, okozat, konzekvencia, rezultátum (*rég*), fácit (*rég*) ♦ ELŐZMÉNY, KIINDULÁS

◊ döntés, elhatározás

konkoly (fn) ◊ babosgabona (*táj*)

konkrét (mn) ◊ tényleges, kézzelfogható, érzékelhető, tapasztalható, tárgyi, tényszerű, valóságos, adatszerű | adott, meghatározott ♦ ELVONT, ABSZTRAKT

konkurál (ige) ◊ versenyez, verseng, vetélkedik, rivalizál

◊ (*rég*): pályáz, pályázik, folyamodik, indul

konkurencia (fn) ◊ verseny, versengés, vetélkedés, rivalizálás | vetélytárs, versenytárs

konkurens (fn) ◊ vetélytárs, versenytárs, rivális

konkretor (fn) ◊ csatlakozó, aljzat, dugaszolóaljzat (*szak*), dugalj (*biz*)

konok (mn) ◊ makacs, önfejű, akaratos, csökönyös, nyakas, megátalkodott, hajthatatlan, hajlíthatatlan, eltántoríthatatlan, megingathatatlan, rugalmatlan, rendíthetetlen, kérlelhetetlen, megrögzött, keményfejű, fafejű, keménynyakú, vastagnyakú, dacos ♦ ENGEDELMES, ALKALMAZKODÓ, RUGALMAS

konspirál (ige) ◊ összeesküszik, összejátszik, összebeszél, összeesküvést sző, szervezkedik, szövetkezik | titkolódzik, titkolódik

konstatál (ige) ◊ megállapít, kijelent, felismer, észlel, érzékel, észrevesz, tapasztal, appercipiál (*id*)

konstitúció (fn) ◊ felépítés, testalkat | alaptermészet, lelkialkat

◊ (*rég*): alkotmány | alaptörvény, céhszabályzat

konstrukció (fn) ◊ szerkezet, felépítés, berendezés, összeállítás, struktúra, gépezet, mechanizmus

◊ szerkesztés, megszerkesztés, tervezés, megtervezés, elrendezés, organizáció (*id*)

◊ terv, tervezet, elgondolás, elképzelés

konszenzus (fn) ◊ egyetértés, nézetazonosság, összhang ♦ NÉZETKÜLÖNBSÉG, NÉZETELTÉRÉS

◊ egyezség, megegyezés, megállapodás, szerződés, szövetség, paktum (*rég*), alku, kompromisszum, kiegyezés, konvenció (*szak*)

◊ beleegyezés, jóváhagyás, hozzájárulás, elfogadás, helybenhagyás, engedélyezés

◊ (*rég*): határozat

kontaktus (fn) ◊ érintkezés, kapcsolat, viszony

kontár I. (mn) ◊ szakszerűtlen, avatatlan, céhen kívüli (*rég*), amatőr, ügyetlen, kétbalkezes ♦ SZAKSZERŰ, ÜGYES, TAPASZTALT

kontár II. (fn) ◊ dilettáns, fuser (*szleng*), fusizó, pancser (*szleng*), himpellér (*rég*), laikus **Sz:** annyit tud valamihez, mint a lúd a zsolttárhoz ♦ MESTER, SZAKÉRTŐ, PROFI

kontinens (fn) ◊ földrész, világrész

◊ szárazföld

kontingens (fn) ◊ hozzájárulás, járulék, rész, hányad, arány

◊ létszám, mennyiség

kontó (fn) ◊ folyószámla

◊ (*rég*): tartozás, adósság

kontráz (ige) ◊ kísér

◊ hegedül (*táj*)

◊ rádupláz

◊ fékez, lassít

kontroll (fn) ◊ ellenőrzés, felülvizsgálat, kontrolléria (*rég*)

kontrollál (ige) ◊ ellenőríz, felügyel, szemmel tart, figyel

kontúr (fn) ◊ körvonal, sziluett, forma, kerület

konty (fn) ◊ koszorú

◊ bóbíta

konvenció (fn) ◊ egyezmény, megállapodás, megegyezés, egyezség, szerződés, szövetség, konszenzus (*szak*), kontraktus (*rég*), paktum (*rég*)

◊ járandóság, munkabér, fizetség, illetmény, honorárium, komenció

◊ szokás, közszokás, hagyomány, tradíció, gyakorlat, törvényszerűség, divat (*biz*) ♦ ÚJÍTÁS, ÚJDONSÁG

konvencionális (mn) ◊ közkeletű, megszokott, szokásos, elfogadott, bevett, elterjedt, meghonosodott, meggyökeresedett, hagyományos, tradicionális, általános, elismert, mindennapi ♦ FORRADALMI, ÚTTÖRŐ

◊ elkoptatott, elcsépeelt, semmitmondó, tartalmatlan, üres, közhelyszerű, lapos, sablonos, triviális, banális ♦ TARTALMAS, SOKATMONDÓ, ÚJSZERŰ

konviktus (fn) ◇ diákotthon, internátus, kollégium, pedagógium (*rég*)
 ◇ papnevelde, szeminárium (*rég*)

konzekvencia (fn) ◇ következmény, folyomány, okozat, következtetés, eredmény ◆ OK
 ◇ következetesség, állhatatosság

konzervál (ige) ◇ tartósít, befőz, elrak, eltesz
 ◇ megóv, megőriz, állandósít, megvéd, védelmez, karbantart

konzervatív (mn és fn) ◇ haladásellenes, maradi, ódivatú, régimódi | hagyománytisztelő

konzervatórium (fn) ◇ zeneművészeti főiskola, zeneakadémia, konzi (*biz*)

konzilium (fn) ◇ megbeszélés, tanácskozás, eszmecsere | konzultáció, értekezlet

konzulátus (fn) ◇ külképviselet

konzultáció (fn) ◇ tanácskozás, megbeszélés, konzilium (*szak*)
 ◇ tanácskérés, véleménykérés | tanácsadás, véleményadás

konyak (fn) ◇ borpárlat, brandy, égettbor (*rég*)

konyha (fn) ◇ (*rég*): sütőház, tűzhely

konyhakert (fn) ◇ veteményeskert, veteményes, zöldségeskert ◆ VIRÁGOSKERT

konyhakész (mn) ◇ előkészített, előfőzött | félkész, mirelit ◆ NYERS

konyhapénz (fn) ◇ háztartási pénz, kosztpénz

konyszeru (fn) ◇ törölrüha, edénytörölő, edénykendő, törölkendő, asztalkendő, törölgetőkendő, törölrongy, dörgölő (*táj*), törölő (*rég*)

konyszeru (fn) ◇ kőso, nátrium-klorid (*szak*), szikhalvag (*rég*)

konyszeru (fn) ◇ konyhakredenc, kredenc, tálalószekrény, edényszeru, edényszeru, edényszeru, pohárszék, duláb (*táj*)

konyszeru (ige) ◇ ért <vmihez>, sejt, fakít <vmihez> (*táj*), hajaz <vmihez> (*táj*)

konyszeru (ige) ◇ kókad, lankad, fonnyad, hervad, megereszkedik, konnyad (*táj*) ◆ VIRUL, VIRÁGZIK
 ◇ legörbül, aláhajlik, lebiggyed | kimegy a formájából, [kalapszél] pördül

kooperáció (fn) ◇ együttműködés, összedolgozás, közreműködés, összeműködés (*táj*)

koordinál (ige) ◇ összeegyeztet, összehangol, szinkronba hoz, harmonizál, megszervez, irányít, igazgat ◆
 ÖSSZEZAVAR, ÖSSZEKUSZÁL, SZÉTZILÁL

kopácsol (ige) ◇ kopog, kopogtat | ütöget, kalapál, kótog (*táj*) | [írógépen] gépel

kopár (mn) ◇ kietlen, sivár, puszta, üres, csupasz, kopasz, letarolt, fátlan, dísztelen, hímelen (*rég*), zord |
 terméketlen, meddő, magtalan, gyümölcstelen, lakatlan, elhagyatott, barátságtalan ◆ TERMÉKENY,
 GAZDAG, HÍVOGATÓ

kopás (fn) ◇ elhasználódás, elnyüvődés, ványolódás | értékcsökkenés, amortizáció (*szak*)

kopasz (mn és fn) ◇ tar, hajatlan, szőrtelen, gulács (*rég*), szárd (*rég*), bőrhajú (*szleng*), bőrféjű (*szleng*)
Sz: olyan a feje, mint a biliárdgolyó; nyakig ér a homloka; kopasz, mint a gyalult deszka; szerűt csinált
 az ördög a fején; törülközővel fésűlködik; a légy elcsúszik a koponyáján
 ◇ tollatlan, meztelen, vedlett ◆ TOLLAS, PIHÉS
 ◇ csupasz, kopár, puszta, lombtalan, levéltelen ◆ LEVELES, LOMBOS
 ◇ (*szleng*): kiskatona (*biz*), regruta (*rég*), újonc, kezdő, zöldfülű, mazsola (*biz*), bokorugró (*szleng*),
 doberdős (*szleng*), felső ágyas (*szleng*), hámozott (*szleng*)

kopasz (ige) ◇ megtisztít, szőrtelenít, mellest (*táj*)
 ◇ (*biz*): kifoszt, kivetkőztet, megfej (*szleng*), megpumpol (*szleng*)

kópé (fn) ◇ mákvirág, szélhámos, szemfényvesztő, kókler, himpellér, pernahajder, kófic, svindler (*biz*),
 csirkefogó, kujon (*biz*), selma (*rég*), kalefaktor (*rég*), góbé (*táj*) | gézengúz, csibész, zsvivány (*rég*),
 huncut, imposztor, lóköttő

kópia (fn) ◇ másolat, utánzat | fotókópia, fénymásolat, xerox, stencil, levonat, másodpéldány ◆ EREDETI

kopik (ige) ◇ használódik, fogy, vásik, nyüvődik, nyúzódik, foszlik, mállik, szakadozik, ledörzsölődik,
 horzsolódik (*rég*) | hámlik, vedlik **Sz:** fogy, mint a kasza fénye

kopíroz (ige) ◇ átrajzol, másol
 ◇ utánoz, lekoppint (*tréf*), követ, majmol

kopja, kópia (fn) ◇ dárda, lándzsa, dzsida, pika, gerely, nyárs (*rég*), kelevéz (*rég*)

koplal (ige) ◇ éhezik, nélkülöz, nyomorog, szűkölködik | böjtöl, diétázik, fogyókúrázik **Sz:** csillagot néz
 vacsorára, napnál ebédel, holdnál vacsorál; nyeli az éhkoppot; szegre akasztja az állat; zálogban van az
 asztala ◆ ESZIK, JÓLLAKIK, TÁPLÁLKOZIK

koplalás (fn) ◇ éhezés, nélkülözés, inség, nyomor | böjt, diéta, fogyókúra ◆ TÁPLÁLKOZÁS, EVÉS

kopó (fn) ◇ vadászkutya, vadászeb, vizsla | véreb
 ◇ rendőrkopó, detektív, nyomozó, fogdmeg, rendőr, hekus (*szleng*)

kopog (ige) ◇ zörög, zötyög, kotyog, kattog | kopácsol, kalapál | dobol
 ◇ kopogtat, zörget, kocog (*táj*), kocogtat, dörömböl
 ◇ kopogtat, ír, gépel, pötyög | távir, lead

kopogás (fn) ◇ zaj, kalapálás, kopácsolás, dobolás, kattogás, kotyogás, csörömpölés, zakatolás
 ◇ kopogtatás, zörgetés, kocogtatás, dörömbölés

kopogtat (ige) ◇ vizsgál, meghallgat, hallgatózik
 ◇ kopog, ír, gépel, pötyög (*biz*)
 ◇ kalapál
 ◇ kopog, zörget, kocogtat

koponya (fn) ◇ cranium (*szak*)
 ◇ halálfej
 ◇ (*biz*): fő, fej, kobak (*biz*), ember, személy, kopoltlyú (*biz*)
 ◇ (*biz*): ész, agy, lángész, zseni, kapitórium (*táj*) ◆ TÖKFEJ

koporsó (fn) ◇ szarkofág (*szak*), láda, sélye (*rég*) ◆ BÖLCSŐ

kopott (mn) ◇ viseltes, kopottas, elhasznált, vásott, elnyútt, rongyos, foltozott, foldott, koszlott, foszlott, feslett, ütött-kopott, ócska, régi, avitt, avatag, kiszolgált, idejétmúlt, színehagyott, fakó, viharvert, keshedt (*táj*) ◆ ÚJ, ELEGÁNS
 ◇ szegényes, elszegényedett, lecsúszott
 ◇ elcsépelt, banális

koppan (ige) ◇ ütődik, kocódik (*táj*)
 ◇ éhen marad
 ◇ (*szleng*): felsül, hoppon marad, csalódik, pórul jár, ráfázik (*szleng*), ráfarag (*szleng*), befürdik (*szleng*), lebög (*szleng*)

koptat (ige) ◇ hord, visel, nyú, vásít, avít (*rég*), nyüstöl (*biz*), strapál (*biz*), nyúz, ványol, koszol, szaggat
 ◇ mállaszt, porlaszt, morzsol, pusztít, rongál, erodál (*id*)

koptató (fn) ◇ védőszalag, ripszszalag

kor (fn) ◇ időszak, idő, éra, korszak
 ◇ életidő (*rég*), életkor

kór (fn) ◇ betegség, nyavalya, métely, baj, bántalom, morbus (*szak*) ◆ EGÉSZSÉG

korábban (hsz) ◇ régebben, régen, réges-rég, egykor, egykoron, hajdanában, valaha, valamikor, azelőtt, előzőleg, annakelőtte, addigélé (*rég*) ◆ KÉSŐBBEN, UTÓBB, MAJDAN

korábbi (mn) ◇ előbbi, régebbi, azelőtti, előző, előzetes, hajdani, múltbeli, egykori, addigi ◆ KÉSŐBBI, MAJDANI, LEENDŐ

korabeli (mn) ◇ egykorú, kortárs, egyidejű, szinkrón (*id*) ◆ KORÁBBI, HAJDANI, DIAKRÓN
 ◇ korhú, stílszerű, stílusos

korai (mn) ◇ kora, idő előtti, kiforratlan, meg gondolatlan, elhamarkodott, elietett, hirtelen, időszerűtlen, éretlen ◆ IDŐSZERŰ, MEGGONDOLT, MEGFONTOLT
 ◇ hajnali, reggeli, jókori (*rég*) ◆ KÉSŐI, ESTI, ÉJSZAKAI
 ◇ korán érő, zsenge, primőr ◆ KÉSEI
 ◇ régi, ősi, kezdeti, kezdetleges, primitív ◆ MAI, JELENKORI

korán (hsz) ◇ idő előtt, hamar, előbb, jókor (*rég*), idejekorán, koránt (*táj*) ◆ IDŐBEN | KÉSŐN
 ◇ hajnalban, kora reggel, reggel, istennapkor (*táj*) ◆ KÉSŐN, ÉJSZAKA

korántsem (hsz) ◇ semmiképpen, egyáltalán nem, legkevésbé sem, közel sem, megközelítőleg sem, csöppet sem

koraszülött (mn és fn) ◇ éretlen, idétlen (*táj*) | korababa (*biz*)

koravén (mn) ◇ öreges, koraérett ◆ INFANTILIS

korbács (fn) ◇ ostor, nagajka (*id*), flagellum (*szak*), kancsuka (*táj*)
 ◇ korbácsütés, korbácscsapás, korbácsolás

korbácsol (ige) ◇ ver, ostoroz
 ◇ üz, hajt, kerges | felzaklat, felizgat ◆ NYUGTAT

korcs (mn és fn) ◇ keverék, öszvér | keresztezett, hibrid ◆ FAJTISZTA, TÖRZSKÖNYVES, NEMES
 ◇ elfajzott, elkorcsosult, elsatnyult, csenevész, degenerált (*szak*)
 ◇ (*rég*): fattyú, zabigyerek

korcsolya (fn) ◇ jégsaru, csúszóka, csúszkálóvas
korcsolyapálya (fn) ◇ jégpálya, jég (*biz*) | műjégpálya, műjég
korcsolyázik (ige) ◇ korizik (*biz*), csúszkál, iringál (*táj*)
kordé, kordély (fn) ◇ taliga, targonca, leptika (*táj*) | szekér
kordon (fn) ◇ kötél, záróvonal | sorfal
kordován (fn) ◇ szattyánbőr, szattyán, kecskebőr, juhbőr, borjúbőr
koreográfia (fn) ◇ (*szak*): mozdulattervezés
◇ táncírás
korhad (ige) ◇ bomlik, porlad, rothad, oszlik, mállik, redvesedik, odvasodik, szuvasodik, pudvásodik, töredezik
korhadt (mn) ◇ porladt, rothadt, oszló, bomló, mállott, redves (*táj*), odvas, szuvas, szúette, pudvás, penészes, vénült ◆ ÉP, EGÉSZSÉGES
kórház (fn) ◇ betegház (*rég*), kórház (*rég*), kórház (*rég*), kóroda (*rég*), lazarett (*rég*), kórlak (*rég*), gyógyintézet, gyógyház, klinika
kórházi (mn) ◇ klinikai, szakorvosi, kórházi (*rég*), nosocomiális (*szak*)
korhely (mn és fn) ◇ léha, léhűtő, dologkerülő, naplopó, semmirekellő, lump (*biz*), züllött
◇ kicsapongó, éjszakázó, mulatozó, dárídózó, tivornyázó, mulatós, dorbézoló, duhaj, részeges, részegeskedő, iszákos, italozó, alkoholist, kocsmatöltelék, szeszakázó, piás (*szleng*), borissza **Sz**: oda jár, ahol üveggel harangoznak ◆ JÓZAN, MÉRTÉKLETES, ABSZTINENS
korhol (ige) ◇ dorgál, pirogat, megszid, megfedd, megró, leckéztet, megszól, letol (*biz*), lehord (*biz*), szapul (*biz*), ostoroz, regnál (*táj*) ◆ DICSÉR, ELISMER
korhú (mn) ◇ stilszerű, stílusos | korabeli, egyidejű
koriander, koriánder (fn) ◇ cigánypetrezselyem
korlát (fn) ◇ sorompó, kerítés, sövény, válaszfal | mellvéd, balusztrád (*szak*), könyöklő, karfa, támla
◇ akadály, gát, fém, béklyó | megkötés, megszorítás
korlátlan (mn) ◇ akadálytalan, gáttalan, féktelen ◆ KORLÁTOZOTT, GÁTOLT, FÉKEZETT
◇ abszolút, abszolútisztikus, teljes, önkényes, önkényűri, tökéletes, feltétlen, totális, mindenható | szuverén, független, önálló ◆ RÉSZLEGES, FELTÉTELES
◇ határtalan, végtelen, kifogyhatatlan, kiapadhatatlan, kimeríthetetlen, roppant, óriási, hatalmas, mérhetetlen ◆ MEGHATÁROZOTT, BEHATÁROLT
korlátolt (mn) ◇ korlátozott, behatárolt, meghatározott, előírt, szabályozott, megszorított ◆ KORLÁTLAN, HATÁRTALAN, SZABAD
◇ szűk látókörű, rövidlátó, vaskalapos, maradi, szemellenzős, nyárspolgár | buta, együgyű, hatókör, nehézfejű, ostoba, hülye, bornírt (*id*), stupid ◆ HALADÓ, MODERN, ÉRTELMEZ
korlátoz (ige) ◇ megszorít, megköt, korlátok közé szorít, szabályoz, megszab, határt szab <vminek>, előír, meghatároz, restringál (*rég*), redukál ◆ ENGED, HAGY
◇ akadályoz, fékez, gátol, zaboláz, szárnyát szegi, visszatart | elnyom, leigáz ◆ BIZTAT, ELŐSEGÍT, FŐLSZABADÍT
◇ mérsékel, csökkent, kisebbít, megkurtít, megnyirbál, limitál ◆ NÖVEL, BŐVÍT
korlátozás (fn) ◇ akadályozás, fékezés, gátolás ◆ BIZTATÁS, ELŐSEGÍTÉS, FŐLSZABADÍTÁS
◇ mérsékelés, csökkentés, megszorítás, szabályozás, megnyirbálás, limit (*id*), restrikció (*szak*), redukció ◆ NÖVELÉS, BŐVÍTÉS
korlátozódik (ige) ◇ szorítkozik | specializálódik (*id*)
korlátozott (mn) ◇ korlátolt, meghatározott, behatárolt, véges, megszorított | mérsékelt, csökkentett, csekély | részleges ◆ KORLÁTLAN, HATÁRTALAN, VÉGTELEN
kormány (fn) ◇ kormánykerék, kormánymű, kormány szerkezet, volán (*id*)
◇ minisztertanács, kabinet, kormányzat
◇ irányítás, hatalom, uralom
kormánybiztos (fn) ◇ komisszárius (*rég*)
kormányférfi (fn) ◇ államférfi
kormányfő (fn) ◇ miniszterelnök, premier (*rég*) | kancellár
kormánykerék (fn) ◇ kormány, kormánymű, volán (*id*)
kormányos (fn) ◇ navigátor (*id*) | kalauz (*rég*)
kormányoz (ige) ◇ vezet, hajt | navigál (*szak*), kalauzol
◇ irányít, igazgat, hatalmat gyakorol, uralkodik, parancsnokol (*rég*), vezérel, országol (*rég*), regnál (*rég*)

kormányrendszer (fn) ◇ kormányforma, rezsím
kormányrúd (fn) ◇ vezérrúd, timon (*szak*)
kormányzat (fn) ◇ államigazgatás, kormányzás, hatalom, uralom, vezérlés, rezsím
 ◇ kormány, minisztertanács, kabinet
kormányzó I. (mn) ◇ vezető, irányító
kormányzó II. (fn) ◇ helytartó, előljáró, bán, nádor, gubernátor (*rég*), régens (*rég*), alkirály (*rég*), satrapa (*rég*), adminisztrátor (*rég*)
kormányzóság (fn) ◇ helytartóság
kormos (mn) ◇ bekormolódott, piszkos, koszos, mocskos, szurtos, szurkos, szennyes, füstös | sötét, fekete
 ◆ TISZTA, MOCOKTALAN, FEHÉR
kormoz (ige) ◇ bepiszkít, bemocskol, befeketít ◆ KITISZTÍT, TISZTÁRA MOS
 ◇ (*szleng*): félrevezet, becsap, rászed
kóró (fn) ◇ száraz szár
 ◇ (*biz*): csontkollekció, keszeg, deszka (*biz*), seprűnyél (*biz*) ◆ GOMBÓC, HÁJPACNI
kórokozó (fn) ◇ baktérium, bacilus, baci (*biz*), vírus, patogén (*szak*), kórcsíra (*rég*)
korom (fn) ◇ mocskos, szennyező (*rég*), cirom (*rég*)
koromfekete (mn) ◇ szénfekete, szurokfekete, éjfekete, ébenfekete, hollófekete, koromsötét, vaksötét, szuroksötét, éjsötét ◆ FEHÉR, HÓFEHÉR, PATYOLATFEHÉR
korona (fn) ◇ fejdísz, fejék, diadém, tiara (*id*) | ékesség
 ◇ uralkodói méltóság, királyi hatalom
 ◇ tetőpont, csúc, fénypont, legjava
 ◇ lombkorona, lombkorona, falomb, levélzet ◆ GYÖKÉR, GYÖKÉRZET
koronáz (ige) ◇ beiktat, felavat, felken (*rég*) ◆ LETASZÍT, MEGFOSZT, LEMONDAT
 ◇ koszorúz, betetőz
koronázás (fn) ◇ beiktatás, felavatás, felkenés, koronáció (*rég*) ◆ TRÓNFOZTÁS, LEMONDATÁS
korong (fn) ◇ kerék, kör
 ◇ tányér, tárcsa
 ◇ lemez, diszk (*id*)
koronként (hsz) ◇ időközönként, időnként, néha, egyszer-egyszer, elvétve, néhanapján, némelykor
koros (mn) ◇ idős, öreg, agg, vén, értes, élemedett, javakorabeli, hajlott korú, elaggott, kiöregedett, elvénhedt, megette már a kenyere javát ◆ FIATAL, IFJÚ
kóros (mn) ◇ beteges, egészségtelen, patológiás (*szak*), rendellenes, abnormális | torz, perverz (*szak*) ◆ EGÉSZSÉGES, ÉP, NORMÁLIS
korosztály (fn) ◇ évjárat, évfolyam, nemzedék
korpa (fn) ◇ hámpikkely, koszmó, pörk, fejvar (*rég*), hompora (*táj*)
korrekt (mn) ◇ tisztességes, becsületes, megbízható, szavahihető, tisztakező, kifogástalan, feddhetetlen [jellem] | sportszerű, fair (*id*) ◆ TISZTESSÉGTelen, MEGBÍZHATATLAN | SPORTSZERÜTLEN
 ◇ igazságos, tárgyilagos, pártatlan, objektív, helyes, pontos, hibátlan, helyénvaló, szabályszerű, méltányos ◆ RÉSZREHAJLÓ, ELFOGULT, IGAZSÁGTALAN
korrektúra (fn) ◇ javítás, helyesbítés, korrigálás, korrektúrázás
 ◇ (*szak*): kefelenyomat (*szak*), levonat, kefe (*biz*)
korrepetál (ige) ◇ felkészít, előkészít, gyakoroltat, ismételtet
korrigál (ige) ◇ javít, kijavít, megjavít, helyesbít, kiigazít, helyreigazít, helyrehoz, helyreállít, jóvátesz, orvosol, revideál, módosít, változtat
korrupt (ige) ◇ megveszteget, lefizet, megvesz, lekenyerez, lepénzel, megken (*szleng*), jattol (*szleng*)
 ◇ megront, elzülleszt
korrupt (mn) ◇ megvesztegethető, megvásárolható, lefizethető, megkenhető (*szleng*), korrumpálható (*id*), venális (*rég*) Sz: pénzért az ördögnek is eladná magát ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES, KORREKT
 ◇ romlott, züllött, erkölcstelen, tisztességtelen, becstelen
korsó (fn) ◇ kancsó, köcsög, amfora (*id*), butykos, bugyka (*rég*), gambács (*táj*)
 ◇ söröskorsó, söröskancsó, krigli (*biz*), ibrik (*táj*) | vizeskorsó
korszak (fn) ◇ kor, időszak, éra, periódus, szakasz, epocha (*rég*)
korszakalkotó (mn) ◇ nagy horderejű, jelentős, korszakos, epochális (*rég*)
korszerű (mn) ◇ modern, mai, új, újszerű, divatos, időszerű, jelenkori, haladó, menő (*szleng*) ◆ ELAVULT, RÉGI, IDEJÉTMÚLT

korszerűsít (ige) ◇ modernizál, megújít, felújít, tökéletesít, fejleszt, gépesít
korszerűtlen (mn) ◇ elavult, divatjamúlt, időszerűtlen, anakronisztikus, régmódi, elmaradott, idejétmúlt, ösdi, túlhaladott, ásatag, avított, özönvíz előtti ◆ KORSZERŰ, MODERN, DIVATOS
kortárs (mn és fn) ◇ egykorú, egyidős | pályatárs
◇ jelenkori, korabeli, mostani, jelenlegi ◆ RÉGI, HAJDANI, KLASSZIKUS
kórterem (fn) ◇ betegszoba
kortes (fn) ◇ agitátor (*rég*), buzgólkodó
korty (fn) ◇ nyelet (*táj*), hörpintés, slukk (*szleng*)
kortyol (ige) ◇ iszogat, hörpint, szürcsöl
kórus (fn) ◇ énekkar, kar, énekegyüttes, dalárda, dalkör (*rég*)
◇ kórusmű
◇ karzat
korvett (fn) ◇ naszád, cirkáló, hadihajó
korzó (fn) ◇ sétány, sétaút, sétálóutca, promenád (*rég*)
kos (fn) ◇ berbécs (*táj*), berbe (*rég*), ürü
◇ (*rég*): sulyok, döngölő, verőkos
kosár (fn) ◇ kas, kaska, véka, garaboly (*táj*), garabó (*táj*), zsombor (*táj*) | kézikosár
◇ elutasítás, visszautasítás ◆ ELFOGADÁS, BELEEGYEZÉS
kosárlabda (fn) ◇ kosárlabdajáték, kosarazás (*biz*), kosár (*biz*), kosárlabdázás
kosarazik (ige) ◇ (*biz*): kosárlabdázik
kóser (mn) ◇ tiszta, megbízható, elsőrangú, kiváló, megengedett ◆ TILTOTT, TISZTÁTALAN, TRÉFLI (SZLENG)
kóstol (ige) ◇ ízlel, belenyal, gusztál (*táj*)
◇ próbál, kísérletezik, tapasztalatot gyűjt
kóstoló (fn) ◇ mutató, ízeltő, minta
◇ degusztátor (*rég*)
kosz (fn) ◇ piszok, mocskos, szenny, szennyező (*rég*), retek, szutyok ◆ TISZTASÁG
kósza (mn) ◇ kóbor, bolyongó, kujtorgó, csavargó, csatangoló
◇ kétes, bizonytalan, ellenőrizetlen ◆ BIZTOS, HITELES, ELLENŐRIZHETŐ
kószál (ige) ◇ kóborol, csatangol, csavarog, kódorog, kóvályog, kóricál, kujtorog, csámborog, lézeng, bolyong, cselleng, lödörög, ödöng, ténfereg, flangál (*biz*), ögyeleg, mászkál, cserkészik, kajtat (*táj*), kalézol (*táj*)
koszorú (fn) ◇ füzér, virágfüzér, girland | párta
◇ hajkoszorú
◇ karéj
koszorúslány (fn) ◇ nyoszolyólány, menyasszonycimbora (*táj*), druzsica (*táj*), belus (*táj*)
koszos (mn) ◇ piszkos, mocskos, szennyes, szutykos, szurtos, fekete, maszatos, tisztátlan, mosdatlan ◆ TISZTA, MAKULÁTLAN
◇ (*táj*): rühes, varas, ótvaros, kozsmós (*táj*), komporás (*táj*)
◇ silány, hitvány, vacak
koszt (fn) ◇ ételmezés, ellátás, gondoskodás | étkezés
◇ étel, élelem, eleség, táplálék, ennivaló, eledel, elemőzsia, harapnivaló, kaja (*biz*), zaba (*biz*)
kosztol (ige) ◇ étkezik, eszik, táplálkozik, kajál (*biz*) ◆ BÖJTÖL, KOPLAL, FOGYÓKURÁZIK
◇ ellát, ételmez, etet, tart
kosztüm (fn) ◇ jelmez, mez
◇ komplé, együttes
◇ ruházat, viselet, öltözék, ruha
kotkodácsol (ige) ◇ kotkodál, kotkodákol, kárál, kotyog, tikácsol (*táj*)
kotlik (ige) ◇ költ, ül, kotel (*táj*)
◇ töpreng, tépelődik, rágódik | pizmog
kotlós I. (mn) ◇ ülő, költő, kotló
◇ (*táj*): puha, szotyogós (*táj*) | záp
kotlós II. (fn) ◇ tyúkanyó, anyatyúk, ülőstyúk, kotlóstyúk
kotnyeles (mn) ◇ minden lében kanál, kíváncsi, tudáلكos, fontoskodó, tolakodó, alkalmatlankodó, fecsegő, locsi-fecsi, locska-fecske (*táj*), katuska (*táj*), hírharang **Sz:** minden sarba beleüti az orrát;

mindenbe beleártja magát; minden táiban fakanál a nyelve ♦ TARTÓZKODÓ, TÁVOLSÁGTARTÓ, TAPINTATOS

kotor (ige) ◇ kikapar, túr, mélyít, váj
 ◇ söpör, félretol
 ◇ kutat, kotorászik, turkál, matat, kapirgál

kotorászik (ige) ◇ kutat, kotor, motoz, turkál, keresgél, guberál (*biz*), kurkál (*táj*)

kotró (fn) ◇ kotrógép, tologógép, dózer (*id*), földgyalu, földkotró, bagger (*id*) | exkavátor
 ◇ (*táj*): kéményseprő

kotródik (ige) ◇ elfut, elszalad, elhordja az irháját, eliszkol, eltakarodik, tisztul (*biz*), tágul (*szleng*), vakarodik (*táj*) **Sz:** nyomja a levegőt

kotrógép (fn) ◇ kotró, ásógép, markoló, exkavátor (*id*), szkréper (*id*), bagger (*szak*)

kotta (fn) ◇ hangjegy | hangjegyzírás | kottalap
 ◇ (*táj*): dallam
 ◇ partitúra (*szak*)

kottatartó (fn) ◇ kottaállvány, pult, pulpitus (*rég*), hangjegytámlány (*rég*)

kótyagos (mn) ◇ kábult, bódult, kába, szédült, álomttas, mámoros | másnapos, italmámoros, pityókás (*biz*), itókás (*táj*), kapatos, spicces (*biz*) ♦ JÓZAN, TISZTA
 ◇ kelekótya, bolondos, ütődött (*biz*), kerge, hóbortos, bogaras, féleszű, tökéletlen, hibbant, hangyás (*szleng*), stikkés (*biz*) ♦ NORMÁLIS, ÉRTELMEZ

kotyog (ige) ◇ kotkodácsol, kárál, kartyol (*táj*), karattyol (*biz*), tikácsol (*táj*)
 ◇ fecseg, locsog, csacsog, cseveg, lefetyel, tereferél, pletykál, dumál (*szleng*), jár a szája ♦ HALLGAT
 ◇ [motor]: kopog, zörög
 ◇ bugyog, bugyborékol, lötyög (*rég*), csobog

kotyvalék (fn) ◇ keverék, elegy, zagyvalék, habarék, pancs, pacsmag, löty, moslék, gezemice (*táj*)

kotyvaszt (ige) ◇ főz, főzőcskézlik, készit, összeüt, összezsap, pancsol, zagyval, összehabar, egybefőz (*rég*)

kova (fn) ◇ kovakő, tűzkő, flint (*rég*), tűzélesztő (*rég*), silex (*szak*)
 ◇ (*rég*): szilícium

kovács (fn) ◇ vasműves

kovácsol (ige) ◇ alakít, kalapál
 ◇ megedz, tesz <vmilyené>
 ◇ kialakít, megalkot | szó

kovácsolt (mn) ◇ kalapált, formázott, edzett ♦ ÖNTÖTT

kovakő (fn) ◇ kvarc
 ◇ kova, tűzkő, flint (*rég*), tűzélesztő (*rég*), silex (*szak*)

kóvályog (ige) ◇ bolyong, ide-oda járkál, tévelyeg, csatangol, kószál, kóborol, tekereg, kering, bitangol (*táj*), keringél (*táj*), kalamol (*táj*)
 ◇ szédül, szédeleg, émelyeg, kavarog

kovász (fn) ◇ élesztő | csiriz
 ◇ hajtóerő

kozmas (mn) ◇ odaégett, odakozmált, pörzsszagú (*rég*)
 ◇ szerelmes

kozmetika (fn) ◇ szépségápolás | bőrápolás, arcápolás, kikészítés
 ◇ szépítgetés, kozmetikázás, csinosítás, csinosítgatás, finomítás | takargatás, kendőzés (*biz*), elpalástolás

kozmetikum (fn) ◇ szépítőszer, illatszer, kozmetikai szer, kendőzőszer (*rég*)

kozropolita (fn) ◇ világpolgár

kozmosz (fn) ◇ világegyetem, világmindenség, univerzum | világűr ♦ KÁOSZ

kő (fn) ◇ kavics, kődarab, kövecs (*rég*) | terméskő, zúzottkő
 ◇ kőpadló, hidegpádlo
 ◇ malomkő
 ◇ sűrű | kőlap, kőtábla
 ◇ drágakő, ékkő
 ◇ (*táj*): jégeső, kőeső (*táj*)
 ◇ (*táj*): mennykő, villám

kőbánya (fn) ◇ kőfejtő

köbméter (fn) ◇ űrméter, kubikméter (*rég*)

köbtartalom (fn) ◇ térfogat, űrtartalom, befogadóképesség, kapacitás, kubatúra (*rég*)

köbburkolat (fn) ◇ kövezet, kőpadló, hidegburkolat, hidegpadló

köcsög (fn) ◇ kancsó, korsó, csupor, szilke (*táj*), bokály (*rég*), bumó (*táj*) | fazék (*rég*)

◇ (*szleng*): vagina (*szak*)

◇ (*szleng*): homoszexuális, homokos (*szleng*), buzi (*durva*)

◇ (*szleng*): hülye, buta, agyalágyult, nyúlágyú (*szleng*), gyökér (*szleng*)

köd (fn) ◇ pára, nebula (*szak*), ködfolt, ködfüggöny, ködfátyol

◇ homály, homályosság, árnyék, sötétség, zavar

◇ mámor, bódulat

ködlik (ige) ◇ sejlik, rémlik, dereng

ködmön (fn) ◇ bunda, télkabát, szűr, bekecs, mente, csurapé (*táj*), ujjas (*táj*), bujka (*táj*), mellyes (*táj*)

ködös (mn) ◇ párás, nyirkos, gőzös | borús, borongós ◆ SZÁRAZ

◇ homályos, határozatlan, kialakulatlan, pontatlan, elmosódott, bizonytalan, felismerhetetlen, érthetetlen, zagyva, zavaros | távoli, régi, tompa, hézagos ◆ ÉRTHETŐ, VILÁGOS, NYILVÁNVÁLÓ

◇ fátyolos, könnyes

ködösít (ige) ◇ leplez, takargat | homályosít, megtéveszt, félrevezet, mellébeszél, elken (*szleng*), misztifikál (*vál*), rizsázik (*szleng*) ◆ MEGVILÁGÍT, MEGMAGYARÁZ, FELTÁR

köfaragó (fn) ◇ kővéső, kővágó, vésnök | szobrász, sculptor (*rég*)

köhög (ige) ◇ köhécsel, köhint, krárog, kahácsol (*rég*), tusszikál (*rég*), tikácsol (*táj*), kehel-kahol (*táj*), cikákol (*táj*) | göthösködik (*táj*), bahol (*táj*), butog (*táj*), kahog (*táj*), kehel (*táj*), kohácsol (*táj*), göthöl (*táj*), krahint (*táj*), ugat (*durva*)

◇ (*szleng*): elárul, beszél, beköp, besúg, lebuktat (*szleng*), feldob (*szleng*) ◆ HALLGAT, FEDEZ, LEPLEZ

köhögés (fn) ◇ köhécselés, köhintés, fulladozás, keh (*rég*)

kökörcsin (fn) ◇ pápács, májfü, Szent György virága (*rég*), kikerics

kölcsön I. (fn) ◇ hitel, adósság

◇ tartozás, kölcsönösszeg, kölcsönpénz

kölcsön II. (hsz) ◇ kölcsönbe, kölcsönként, hitelbe ◆ AJÁNDÉKBA, ÖRÖKBE

kölcsönad (ige) ◇ kölcsönbe ad, kölcsönt ad, kölcsönöz, hitelez, hitelbe ad, hitelt ad, hitelt nyújt, kihelyez, előlegez, hozomra ad (*rég*), potomra ad (*rég*) | uzsoráskodik ◆ KÖLCSÖNKÉR, KÖLCSÖNÖZ

kölcsönkér (ige) ◇ kölcsönbe kér, kölcsönvesz, kölcsönöz, elkér, igényel, kéreget, kölcsönkéreget (*pej*), koldusoskodik (*pej*), kunyerál (*szleng*), darizik (*szleng*), pumpol (*biz*) ◆ KÖLCSÖNAD

kölcsönös (mn) ◇ viszonzott, kétoldali, kétoldalú, bilaterális (*id*), közös, egybehangzó, egyöntetű, egybevágó, visszaható, összefüggő, rokon, megegyező, viszonos (*rég*), korrelatív (*id*), reciprok (*szak*) ◆ EGYOLDALÚ, VISZONZATLAN, ASZIMMETRIKUS (ID)

kölcsönöz (ige) ◇ kölcsönad, kölcsönbe ad, hitelez, hitelbe ad | uzsoráskodik

◇ kölcsönvesz, kölcsönkér, kikölcsönöz, kivesz, elkér, bérel

◇ ad, nyújt

köldök (fn) ◇ púp (*táj*), burik (*táj*), melleszája (*táj*)

◇ (*szak*): facsap, ék, pecek, tipli

kölni, kölnivíz (fn) ◇ illatszert, parfüm, toalettvíz, otkolon (*rég*), szagos víz (*táj*), rózsavíz (*táj*), egy kis jószagú (*táj*)

költ¹ (ige) ◇ kelt, ébreszt, felkelt, feléleszt | életre kelt ◆ ALTAT, ELALTAT, ÁLOMBA RINGAT

◇ kikölt, kotlik, tojásokon ül, fiadzik, fészkel, kikotol (*táj*)

költ² (ige) ◇ kifizet, kiad, elkölt | ráfordít, áldoz, beleöl | költekeznek, költségeskedik (*táj*), költségekre veri magát, legombol (*szleng*), eltapsol (*szleng*) ◆ MEGTAKARÍT, FÉLRETESZ, ÖSSZEGYŰJT

◇ [ennivalót] fogyaszt

költ³ (ige) ◇ ír, szerez, alkot, versel, versez (*rég*), [zeneművet] komponál, létrehoz, papírra vet, megfogalmaz, formába önt

◇ kitalál, kigondol, kieszel, ráfog, kohol (*vál*), fundál (*rég*), sző (*vál*)

költekeznek (ige) ◇ pazarol, pocskékol, elveri a pénzt, kiköltekeznek (*szleng*), mélyen a zsebébe nyúl, ürtül a tárcája, nyakára hág a pénznek, nagyúri módon él, nagy lábon él, szórja a pénzt, éli világát, költségekre veri magát, kiadásokba veri magát, megnyitja erszényét, elharácsol (*rég*), költségeskedik (*táj*) **Sz:** az ablakon szórja ki a pénzt; lapáttal kellene neki merni a pénzt, akkor se volna elég ◆ MEGTAKARÍT, FÉLRETESZ, SPÓROL

költemény (fn) ◇ vers, versezet, versike, poéma (*rég*), zengzet (*rég*), zöngé (*rég*), versemény (*rég*), klapanca (*rég*), mese (*rég*), verselmény (*pej*), zöngemény (*pej*) ◆ PRÓZA

◇ hazugság, valótlanítás, kitalálás, mesebeszéd, szóbeszéd (*vál*), mendemonda (*rég*), koholmány, alaptalan hír ◆ TÉNY, IGAZSÁG, VALÓSÁG

költészet (fn) ◇ poézis, poétika, líra, lírika (*id*) ◆ PRÓZA

◇ verselés, költés, versköltés, versírás

◇ költőiség, líraiság, varázs, ígélet, szépség, báj ◆ HÉTKÖZNAPISÁG, SZÜRKESEG, EGYHANGUSÁG

költő (fn) ◇ versíró, versszerző, szerző, lírikus | verselő, versfaragó, rímfaragó, rímkovács, verskovács, poéta, vátesz (*vál*), nyelv művész (*vál*), fűzfapoéta (*pej*), verstakács (*rég*), dalnok, lantos, énekmondó, bárd (*rég*), trubadúr (*rég*), igric (*rég*), regös (*rég*), hadipacsirta (*rég*)

költői (mn) ◇ lírai, poétikus ◆ PRÓZAI

◇ választékos, emelkedett, érzelemgazdag, ritmikus, ütemes, ékes (*vál*), díszes (*vál*), ékesszó | érzelmes, ábrándos ◆ SZÁRAZ, EGYHANGÚ, UNALMAS

költőpénz (fn) ◇ zsebpénz, dugipénz (*biz*), aprópénz (*táj*), tüpénz (*rég*)

költött (mn) ◇ kitalált, képzelt, elképzelt, képzeletbeli, fiktív, képletes, kigondolt, kieszt | képzelet szülte, kifundált (*biz*), fingált (*rég*), koholt, kiagyalt, alaptalan, állítólagos, fals, hamis, valótlan ◆ VALÓSÁGOS, MEGLÉVŐ, LÁTHATÓ

költözik (ige) ◇ költözködik, hurcolkodik, áttelepül, áttelepedik, szedi a sátorfáját, hordozkodik (*táj*), következik (*táj*), elutazik | húzódik, menekül **Sz:** Szent György napja van náluk ◆ LAKIK, SZÉKEL, MARAD

◇ vonul, vándorol, elvándorol, útra kel, bujdákol (*táj*) ◆ FÉSZKEL, FÉSZKET RAK, LETELEPEDIK

költözködés (fn) ◇ hurcolkodás, lakhelyváltogatás, helyváltogatás, áttelepedés, áttelepülés, hordozkodás (*táj*), elutazás ◆ LETELEPEDÉS, MARADÁS, IDŐZÉS

költözködik (ige) ◇ költözik, hurcolkodik, hurcolódik (*rég*), hordozkodik (*táj*), hordozóskodik (*táj*), hurnyázkodik (*táj*), szedi a sátorfáját, elutazik | eltakarodik ◆ LETELEPEDIK, MARAD, MEGÁLLAPODIK

költség (fn) ◇ kiadás, ráfordítás, kifizetés, kár (*szleng*, tréf) | rezszi (*biz*) ◆ BEVÉTEL, JÖVEDELEM, NYERESÉG

◇ (*táj*): költőpénz

költséges (mn) ◇ drága, méregdrága, borsos árú (*vál*), tetemes, sokba kerülő, áros (*rég*), expenzív (*id*) | gazdag, pompás, pazar, fényűző, értékes, luxus ◆ OLCSÓ, ÉRTÉKTELEN, FILLÉRES

költségmentes (mn) ◇ díjtalan, díjmentes, ingyenes, térítésmentes, grátisz (*biz*), potya (*szleng*) ◆ DRÁGA, KÖLTSEGES | KÖLTSEGTÉRÍTÉSES

költségvetés (fn) ◇ költségterv, költség-előirányzat, előszámítás, büdzsé (*szak*)

◇ felbecsülés, értékmegállapítás, felmérés, árvetés, számvetés, kalkuláció

kölykezik (ige) ◇ fiadzik, megfiadzik, szül, ellik, szaporodik, világra hoz, fial (*táj*)

kölyök (fn) ◇ fióka, állatfióka, ivadék, leszármazott, kicsiny (*vál*) ◆ SZÜLŐ, ŐS, ELŐD

◇ kisfiú, lurkó, nebuló (*biz*), gyerkőc (*biz*), bikfic (*biz*), poronty (*biz*), rajkó (*biz*), vasgyúró, csibész, srác, skalapca (*rég*), klapac (*szleng*), kölkök (*táj*), fattyú (*táj*), hátulgombolós (*pej*)

◇ kamasz, tini, siheder, süvölvény, suhanc, ifjonc, legény, fickó, bikfic (*biz*), suttyó (*táj*), surján (*táj*), surbankó (*táj*), taknyos (*biz*), tacsó (*biz*)

◇ [jelzőkét]: fiatal, éretlen ◆ FELNÖTT, ÉRETT, MEGFONTOLT

kömény (fn) ◇ köménymag, konyhakömény, keménymag (*táj*)

kömüves (fn) ◇ kömüvesmester, építőmester, falazómunkás, mesterember, kömüves (*táj*), kömüves (*táj*), pallér (*rég*)

köntőfalaz (ige) ◇ mellébeszél, kerülget, kibúvókat keres, megkerül, kitér, lavíroz, csűr-csavar, hímez-hámoz, ötöl-hatol (*vál*), kertel, kertel-fartol (*táj*), hamukázik (*szleng*), csummog (*táj*), fántanfátumoz (*táj*), kemukérüzik (*táj*), mismásol (*táj*) **Sz:** kerülgeti, mint macska a forró kását; sok eresztéke van a beszédjének ◆ SZEMBENÉZ, ELÉBE ÁLL, SZEMBEÁLL

köntös (fn) ◇ köpeny, házikabát, háziköntös, kabátka, pongyola, fürdőköpeny, hacuka (*biz*), slafrok (*biz*)

◇ (*rég*): kabát, lebernyeg, köpönyeg, kaftán, palást

könny (fn) ◇ könnyecsepp, könnyár (*vál*), örömkönny, könnyű (*rég*)

könnyebbség (fn) ◇ enyhülés, megkönnyebbülés ◆ TEHER, SÚLY, NEHÉZSÉG

◇ (*táj*): széklet

könnyed (mn) ◇ könnyű, ügyes, gyors, ruganyos, fürge, fiatalos, lezser (*biz*), hajlékony (*vál*), kecses (*vál*), légies, finom, elegáns ◆ NEHÉZKES, ESETLEN, LOMHA

◇ felszabadult, fesztelen, oldott, játékos, laza (*biz*), szórakoztató, közvetlen, kötetlen, sima, folyékony, keresetlen, mesterkéletlen, természetes, családias, gördülékeny ♦ FESZÉLYEZETT, AKADOZÓ

könnyelmű (mn) ◇ meggondolatlan, komolytalan, lelkiismeretlen, felelőtlen, vigyázatlan, elővigyázatlan, figyelmetlen, gondatlan, hanyag, bolondos, szeles, felületes, pazarló, tékozló, költsékes, bohém (*vál*), kikapós, link, szeleburdi, hebrencs, hebehurgya, vihonc (*rég*), pelyva (*táj*), könnyedélő (*táj*), frecskár (*táj*), gyerekeszű (*táj*), hejehuja (*táj*) | frivol, léha, ledér, könnyűvérű | elhamarkodott, óvatlan, megfontolatlan ♦ KÖRÜLTEKINTŐ, MEGBÍZHATÓ | MEGFONTOLT

könnyelműség (fn) ◇ meggondolatlanság, komolytalanság, szelesség, esztelenség, vigyázatlanság, figyelmetlenség, oktalanság, nemtörődomség, hanyagság, szertelenség, féktelenség, bohémság, hebehurgyaság, zabolátlanság (*vál*), ledérség, léhaság, frivolitás (*pej*) ♦ JÓZANSÁG, KOMOLYSÁG, HIGGADTSÁG

könnyen (hsz) ◇ könnyedén, könnyűszerrel, gond nélkül, játszva (*biz*), simán, fél kézzel (*biz*), játszi könnyedséggel (*vál*), jószerrel, könnyedesen (*táj*), gálántul (*táj*) ♦ NEHEZEN, BAJOSAN, KÍNNA

◇ hamar, gyorsan, szaporán (*táj*), kényelmesen, egyszerűen, nehézség nélkül, fáradtság nélkül, egykönnyen (*vál*), zökkenő nélkül (*vál*), zökkenőmentesen, ellenállás nélkül, vonakodás nélkül (*vál*) ♦ LASSAN, ÜGGYEL-BAJJAL

◇ könnyelműen, felületesen, felszínesen

könnyes (mn) ◇ könnybe lábadt, fátyolos, nedves, könnyekkel terhes (*vál*) ♦ SZÁRAZ, KISZÁRADT, KÖNNYTELEN

könnyezik (ige) ◇ sírdogál, pityereg, felsír, sír, rí, sír-rí, könnyeket ont, könnyeket hullat, itatja az egereket (*tréf*), nicsköl (*táj*), picsog (*táj*), ereszt (*táj*), bőg, zokog, oázik (*biz*), bömböl ♦ NEVET, KACAG, HAHOTÁZIK

◇ gyöngyözik

könnyít (ige) ◇ mérsékel, kisebbít, megkönnyít, enyhít, könnyebbít (*rég*) ♦ SÚLYOSBÍT, NEHEZÍT

◇ megsegít, megszabadít, felment, mentesít, tehermentesít, segítségére siet, segítséget nyújt, leveszi a terhet valakinek a válláról (*vál*) ♦ TÚLTERHEL

◇ [könnyít magán]: kitárulkozik, megkönnyebbül, lecsillapodik, kitarja a szívét (*vál*), kiönti a szívét, elsírja a baját (*vál*)

◇ (*táj*): székletet ürít

könnyű (mn) ◇ súlytalan, csekély súlyú, habkönnyű, leheletkönnyű, pehelykönnyű | sovány, törékeny, vézna, karcsú, légies ♦ NEHÉZ, SÚLYOS, MÁZSÁS

◇ vékony, lágy, finom, lenge (*vál*), áttetsző, szellős, leheletvékony, lebegő, lengő (*vál*), lengeteg (*táj*) ♦ VASTAG, DURVA

◇ gyenge, könnyen csúszó (*vál*), diétás (*id*), kalóriaszegény, fűszerezetlen, könnyen emészthető, silány (*pej*) ♦ ZSÍROS | FÚSZERES, ERŐS

◇ egyszerű, pofonegyszerű, világos, érthető, komplikációmentes, gyerekjáték, nyilvánvaló, semmiség, sima (*biz*), potya (*szleng*), sétagalopp (*szleng*), tuti (*biz*), hótkönnyű (*szleng*) ♦ BONYOLULT, ÖSSZETETT, KOMPLIKÁLT

◇ veszélytelen, enyhe, zökkenőmentes, akadálytalan, háborítatlan, könnyen kezelhető ♦ VESZÉLYES, KÜZDELMES, BONYODALMAS

◇ gondtalan, vidám, élénk, fesztelen, derűs ♦ MEREV, KOMOR, VÉSZJÓSLÓ

◇ szórakoztató, könnyed, kellemes ♦ UNALMAS, FÁRASZTÓ, EGYHANGÚ

◇ könnyelmű, szabados, illetlen, erkölcstelen, szeméremsertő, szemérmetlen, léha, ledér, könnyűvérű, dévaj (*vál*), laza (*biz*), frivol, feslett, céda (*pej*), disznó (*pej*) ♦ ERKÖLCSÖS, SZEMÉRMES, VISSZAFOGOTT

könnyűszerrel (hsz) ◇ könnyen, könnyedén, simán, nehézség nélkül, játszva (*vál*), megerőltetés nélkül (*vál*), erőfeszítés nélkül (*vál*), kényelmesen ♦ NEHEZEN, NEHÉZKESEN, ALIG

könnyűvérű (mn) ◇ könnyelmű, csapodár, hűtlenkedő, tisztességtelen, erkölcstelen, feslett, kicsapongó, élvhajászó, laza erkölcsű | romlott, szabados, kikapós, léha, frivol, kacér, dévaj, ledér, céda, csalfa, csélescap, panká (*rég*), cafka (*szleng*), rosszféle (*táj*), könnyű ♦ ERKÖLCSÖS, SZÜZIES, TISZTA

könyomat (fn) ◇ könyomtatás, kőrajz, litográfia (*id*), kömetszet, kömetszvény (*rég*)

könyök (fn) ◇ könyék (*táj*)

◇ kanyar, forduló, görbület, hajlat, zug, kiugrás, ív

◇ (*szak*): sarokvápa, kiékelés

könyöklő I. (mn) ◇ ambiciózus, nagyravágyó, becsvágyó, csörtető, törtető, stréber (*biz*), karrierista, pedálózó (*pej*), buzgómócsing (*szleng*)

könyöklő II. (fn) ◇ mellvéd, ablakpárkány, karfal, balusztrád (*rég*), tőc (*rég*)

◇ karfa, kartámla, kartámasz, támla, támasz

könyököl (ige) ◇ támaszkodik, megtámaszkodik, rátámaszkodik, nehezedik, dől, dülleszkedik (*táj*),
tehénkedik (*biz*)

◇ törtet, tolakodik, nyomul, nyomakodik, furakodik, furakszik, pedálozik (*szleng*), tülekedik, dúródik (*táj*)

◆ KIVÁR, ELŐREENGED

könyöradomány (fn) ◇ alamizna (*vál*), adomány, segély, juttatás

könyörgés (fn) ◇ kérés, segélykérés, kérélel, kérelem, folyamodás, esedezés, esengés (*vál*), esdeklés,
rimánkodás, kunyerálás, koldulás, instancia (*id*), szuplikáció (*id*) ◆ ELUTASÍTÁS, MEGTAGADÁS,
PARANCS

◇ fohászkodás, fohász, ima, imádság, imádkozás, oráció (*szak*) | litánia ◆ ÁTKOZÓDÁS, SZITKOZÓDÁS,
BECSMÉRLÉS

könyörög (ige) ◇ kér, kérélel, kérve kér, eseng, instál (*rég*), esedez, esedezik, rimánkodik, koldul <vmit>,
zsírmálkodik (*rég*), keserveskedik (*táj*), pítiz (*biz*), kunyerál, kuncsorog, kunyermálódik (*táj*), kunnyog
(*táj*), kéricsél (*táj*), apprekál (*id*)

◇ imádkozik, folyamodik, leborul, letérdel, fohászkodik (*vál*), segítségül hív, istenkedik (*táj*), imád (*rég*),
orál (*id*), szuplikál (*id*) ◆ ÁTKOZÓDIK, KÁROMOL, SZITKOZÓDIK

könyörtelen (mn) ◇ durva, vad, embertelen, zsarnoki, kíméletlen, irgalmatlan, kegyetlen, erőszakos,
szívtelen, érzéketlen, részvételen, részvéttlen, lelketlen, hidegvérű, jéghideg, gonosz, szájalmat nem
ismerő, ádáz, állatias ◆ SZELÍD, JÁMBOR, IRGALMAS

◇ hajthatatlan, kemény, engesztelhetetlen, keményszívű, köszívű, kérlelhetetlen, szigorú, rideg, szívós,
erélyes, vaskezü, hajlíthatatlan, eltökélt, rendületlen, szőrösszívű (*biz*) ◆ ENGEDÉKENY, RUGALMAS,
ALKALMAZKODÓ

könyörül (ige) ◇ megkönyörül, megkegyelmez, megsajnál, megindul (*vál*), megesis a szíve (*vál*),
megszán, elnéz, megbocsát, irgalmaz, segít ◆ ÍTÉLKEZIK, BÜNTET, ELÍTÉL

könyörület (fn) ◇ szájalmat, részvét, együttérzés, sajnálat, szájalkozás, könyör (*rég*) ◆ KÖZÖNY,
KÖZÖMBÖSSÉG, ÉRZÉKETLENSÉG

◇ kímélet, megbocsátás, bocsánat, bűnbocsánat, irgalom, irgalmasság, kegy, kegyelem, könyörületesség,
szemhunyas (*vál*), felmentés, feloldozás, elnézés, belátás, nagylelkűség, jóakarát, jótétemény, engedelem
(*rég*), emberiség ◆ SZIGOR, KEGYETLENSÉG, KÍMÉLETLENSÉG

könyörületes (mn) ◇ irgalmas, irgalmas szívű, kegyelmes, nagylelkű, könyörülő, jószívű, jólelkű,
jóindulatú, jószágos, nemes szívű, megbocsátó, elnéző, szájalkozó, emberies, emberséges, együtt érző,
jótékony, engedelkeny, jótét (*vál*), szamaritánus (*rég*), részvétteljes, kegyes (*rég*), nyájias (*rég*), humánus
◆ KÍMÉLETLEN, KÖNYÖRTELEN, KEGYETLEN

könyv (fn) ◇ írásmű, könnyű (*rég*), liber (*id*), béce (*táj*) | fóliás (*vál*), kötet | kiadvány, olvasmány

könyvbarát (fn) ◇ könyvgyjűjtő, könyvbolond, könyvkukac (*tréf*), könyvmoly (*vál*), bibliofil (*id*)

könyvel (ige) ◇ bevezet, iktat

könyvelés (fn) ◇ könyvvitel, könyvvezetés, könyvelőség

könyvesbolt (fn) ◇ könyvkereskedés, könyváruház, könyves | antikvárium

könyvespolc (fn) ◇ könyvállvány, könyvtartó, téka (*id*)

könyvkereskedés (fn) ◇ könyvesbolt, könyves, antikvárium

könyvkereskedő (fn) ◇ könyvárus, könyvbizományos, antikvárius (*id*)

könyvtár (fn) ◇ könyvgyjűjtemény, könyvesház, bibliotéka (*id*)

könyvvitel (fn) ◇ könyvvezetés, számadás

könyvvizsgálat (fn) ◇ könyvellenőrzés

könyvvizsgáló (fn) ◇ könyvszakértő, könyvelési szakértő

kőolaj (fn) ◇ ásványolaj, nyersolaj, nafta (*rég*), gázolaj, petróleum (*rég*), petró (*rég*)

köp (ige) ◇ pök (*rég*), sercint (*biz*), kiköhög (*szak*), turházik (*szleng*), csisszent (*táj*), köppent (*táj*)

◇ <vkire, vmire>: semmibe vesz, lebecsül, megvet ◆ MEGBECSÜL, TISZTELETBEN TART

◇ [adatot]: fűj, megmond

◇ (*szleng*): beköp, beáru, besűg, eláru, lebuktat (*szleng*), kipakol (*szleng*), vall, vallomást tesz ◆ TARTJA A
SZÁJÁT

köpcös (mn) ◇ vaskos, zömök, tömzsi, kövérkés, testes, korpulens, pocakos, potrohos, tömött (*biz*),
gömböc (*biz*), duci (*biz*), dőme (*táj*), dömösz (*táj*) ◆ VÉKONY, SOVÁNY, GEBE

köpeny (fn) ◇ köpönyeg, felsőkabát, felöltő, lebernyeg, körgallér, pelerin, vállravető, palást, tóga (rég), plundra (rég), malaclopó (tréf), mantil (rég), ebenlógó (táj), kacagány (rég)

◇ (szak): gumiabroncs, autógumiburok, autógumi

◇ köntös

köpet (fn) ◇ köpés, váladék, slejm, turha (szleng), üveggolyó (szleng)

köpköd (ige) ◇ pökdös, köpözik (táj), köpöd (táj), kahicsol (biz)

◇ (biz): rágalmaz, szidalmaz, kikel <vki ellen>

köpönyeg (fn) ◇ köpeny, lebernyeg, körgallér, lepel, esőköpeny, plundra (rég), klepetus (tréf), malaclopó (tréf), felhőkergető (tréf)

köpönyegforgató (mn és fn) ◇ kétszínű, képmutató, kétkulacsos, helyezkedő, szélkakas, ingatag, kaméleon (vál), színlelő, elvtelen, renegát, kapcaforgató (táj), opportunista ◆ ELVHÚ, BECSÜLETES, KITARTÓ

köpű (fn) ◇ kaptár, méhkas

◇ köpülő, bödön, kelence (rég)

◇ (szak): tartály

kör (fn) ◇ körvonal, karika, cirkulus (rég), kerekület (táj)

◇ körfordulat, körpálya

◇ séta, út

◇ menet, forduló, játszma, osztóköz

◇ rund

◇ környék, környezet, tájék, terület, határ, körzet, hatókör

◇ csoport, ismeretség, társaság, kompánia, banda, brancs (biz), klikk (pej)

◇ egyesület, egylet, szakkör, klub, kaszinó

körbe (hsz) ◇ körül, köröskörül, karikába, körben

körbejár (ige) ◇ körüljár, körülsétál, kering, cirkulál, keremaringózik (táj), kerimborsózik (táj) | kézzel kézre jár

◇ átgondol, végiggondol, megfontol | megvizsgál ◆ ELHAMARKODIK, KAPKOD, ELSIET

köré (nu és hsz) ◇ körül, köréje

köréje (hsz) ◇ körül, mellé, melléje, hozzá, köré

köret (fn) ◇ körítés, garníring (biz)

körfolyosó (fn) ◇ körtornác, függőfolyosó, gang (biz), kerengő

körforgalom (fn) ◇ körforgás, keringés, cirkulálás (rég), cirkuláció (rég)

körforgás (fn) ◇ keringés, körforgalom, cirkuláció, pörgés, rotáció (szak), forgómozgás (szak), szpin (szak), körfordulat

◇ ismétlődés, váltakozás, periódus, ciklus

körhinta (fn) ◇ karusszel (rég), ringliszpil (biz), forgó (táj), bolondkocsi (táj), ördögmalom (táj), bolondmalom (táj), bolondszekér (táj), csikarittyú (táj)

körisbogár (fn) ◇ spanyollégy (rég)

körít (ige) ◇ kerít, körbevesz, körülvesz, övez

◇ garníroz (biz)

körítés (fn) ◇ hozzávaló, mellékétel, köret, garníring (biz)

körív (fn) ◇ körvonal, görbület, hajlat

körkérdés (fn) ◇ kikérdezés, ankét

körkörös (mn) ◇ koncentrikus (szak)

körlevél (fn) ◇ közlemény, körirat, nyílt levél, körrendelet, ismertető, tájékoztató, cirkuláré (rég) | enciklika (szak), pásztorlevél

◇ hirdetmény, falragasz (szak), körözvény

körmenet (fn) ◇ processzió (rég), felvonulás, menet

körmond (fn) ◇ periódus (szak)

körmöl (ige) ◇ ír, másol, irkafirkál

◇ (rég): karmol, karcol

körmönfent (mn) ◇ ravasz, agyafürt | bonyolult, komplikált, rafinált, kitanult, csavaros, tekervényes, nyakatekert, rabulisztikus (pej), fondorlatos, fortélyos, mesterkelt ◆ NYÍLT, BECSÜLETES | EGYSZERŰ

környék (fn) ◇ környezet, körzet, tájék, táj, vidék, kerület, negyed, szomszédság, telep

◇ határ, vidék

környékbeli (mn) ◇ közeli, közellevő, környező, kerületi, telepi | szomszéd, szomszédos ◆ TÁVOLI, MESSZI

környékez (ige) ◇ körülvesz, övez, környez (*táj*), körülzár, bekerít, körüljár, körültagogat, körülölel ◇ kerülget, közelít, udvarol, környékel (*táj*) ◆ ELKERÜL

környezet (fn) ◇ környék, fekvés, hely, vidék | életfeltétel

◇ barátok, ismerősök, társaság, követők, hívek | rokonság, szomszédság, atyafiság

◇ atmoszféra, légkör, kör, milió

környező (mn) ◇ körülvevő, körülzáró, szomszédos, határos, környéki, környezeti ◆ TÁVOLI, MESSZI

körorvos (fn) ◇ körzeti orvos, háziorvos

köröm (fn) ◇ karom, pata

körömágy (fn) ◇ körömház

körömfeketényi (mn) ◇ kevés, apró, kicsi, körömyi, szemernyi, parányi ◆ NAGY, ÓRIÁSI

körömmolló (fn) ◇ manikűröllő, kisolló

körömszakadtáig (hsz) ◇ körömszakadtig, macacsul, végsőikig, teljesen, végső megfeszítésig ◆ ALIG, ÍMMEL-ÁMMAL

körömvirág (hsz) ◇ borongóvirág, kenyérbélvirág, kenyérvirág, körmice, körömke

körönd (fn) ◇ körtér

körös-körül (hsz) ◇ mindenütt, mindenfelé, minden oldalon, körben, karikában, kernyesten (*táj*), körödes-körül (*táj*) ◆ SEHOL

körötte (hsz) ◇ körülötte, körös-körül, minden oldalon, körben ◆ TÁVOL

köröz (ige) ◇ kering, körben jár, [levegő] áramlik, cirkulál ◆ ÁLL

◇ üldöz, nyomoz, kerestet, kurrentál (*rég*)

körözvény (fn) ◇ körlevél, körirat, körendelet, hirdetmény, cirkuláré (*rég*)

◇ körözölevél, kurrens (*rég*)

körpálya (fn) ◇ kör

körte (fn) ◇ körtefa | körtvély (*táj*)

◇ égő, villanyégő, villanykörte, izzó, izzólámpa

◇ (*táj*): ádámsutka

◇ (*táj*): lócitrom

körút (fn) ◇ bulvár (*rég*) ◆ SUGÁRÚT

◇ túra, turné, körutazás, körséta, kirándulás, utazás, út

körutazás (fn) ◇ körút, túra, turné

körül (nu) ◇ táján, környékén ◆ OTT, PONTBAN

◇ tájt, tájban, felé

körülbelül (hsz) ◇ kb., kábé, hozzávetőleg, közelítőleg, idestova, kvázi, majdnem, megközelítőleg, mintegy, szinte, cirka (*biz*), nagy vonalakban, nagyjából, globálisan, approximatív (*id*), csaknem, olyanformán, hasonlóan, lényegében, durván, többé-kevésbé, innen-onnan (*táj*) ◆ KEREKEN, PONTOSAN, PRECÍZEN

körüli (mn) ◇ környéki, táji ◆ OTTANI, HELYI

◇ körülbelüli ◆ PONTOS

körülír (ige) ◇ értelmez, meghatároz, kifejt, körvonalaz, leír, ecsetel, ábrázol, megrajzol, érzékeltet, körülhatárol

körüljár (ige) ◇ körülkerül, megkerül, körülsétál, körülmegegy, körbemegy, körbejár, körülandalog (*táj*)

◇ ellenőriz, szemügyre vesz

◇ felvázol, kitapogat, kipuhatol, kutat, vizsgál, átgondol, végiggondol, megfontol, megvilágít, körülfundál (*táj*)

◇ közkezen forog, forgalomban van

körülmegegy (ige) ◇ körüljár, körülutaz

◇ végighalad

körülmegegy (fn) ◇ adottság, helyzet, tény, állapot, kondíció, feltétel, kikötés, lehetőség, sajátosság, környülállás (*táj*) | részlet, mozzanat, tényező, momentum

körülmegegyes (mn) ◇ kacifántos, nyakatekert, ravasz, bonyolult, hosszadalmas, tekervényes, komplikált, részletes, szövevényes **Sz**: egy dologból kettőt csinál ◆ EGYSZERŰ

◇ nehékyes, bajos, szörszálhasogató, aprólékos, fontoskodó, kicsinyes

körülményeskedés (fn) ◇ teketória, formáság, ceremónia, huzavona, terjengősség, fontoskodás, derendócia (*táj*) ◆ EGYSZERŰSÉG, NAGYVONALÚSÁG, KÖNNYEDSÉG

körülnéz (ige) ◇ szétnéz, körülhordozza a tekintetét, körülpillant, körültekint, széttekint, körülkémlél, széjjelnéz, megvigyázkodik (*táj*) | érdeklődik, keres, tájékozódik, körülszaglász, utánajár, orientálódik

körülötte (hsz) ◇ körs-körül, körülte, közelében, környékén, közel, körben, körülte (*táj*) ◆ TÁVOL, TÁVOLABB, SEHOL

körültekintés (fn) ◇ körbenézés, szemle

◇ megfontolás, megfontoltság, mérlegelés, óvatosság, éberség, meggondoltság, gondosság, előrelátás, alaposág, elővigyázat, elővigyázatosság, tapintatosság, diszkréción (*id*), udvariasság, diplomácia, figyelmesség, odafigyelés ◆ FIGYELMETLENSÉG, TAPASZTALATLANSÁG, UDVIATLANSÁG

körültekintő (mn) ◇ megfontolt, meggondolt, alapos, óvatos, előrelátó, szemfüles, elővigyázatos, tapintatos, diszkrét, udvarias, diplomatikus, figyelmes, gondos, politikai ◆ MEGGONDOLATLAN, MERÉS, KAPKODÓ

körülvesz (ige) ◇ [több személy]: körülfog, körüláll, körbevesz, körégyülik, közrefog, köréje gyülekezik

◇ [dolog]: övez, környez, keretez, szegélyez, határol, körülölel

◇ [tömeg, ellenség]: bekerít, körülzár

◇ (*rég*): megkörményez, behálóz, körülkörményez

◇ [körülveszi magát vmivel]: körülbástyázza magát <vmivel>

körülzár (ige) ◇ körülvesz, körülölel, körülfog, körülhatárol ◆ ELBONT, KISZABADÍT

◇ ostromol, megszáll, elzár, szorongat, bekerít, körülkerít ◆ FELSZABADÍT, FELMENT

körvonal (fn) ◇ kör, karika

◇ kontúr, sziluett, árnykép ◆ KIDOLGOZÁS, KÉP

körvonalaz (ige) ◇ vázol, odavet, felrajzol, leskiccel | körülír, áttekintést ad, ismertet, bemutat ◆ KIFEJT, KIDOLGOZ, RÉSZLETEZ

körzet (fn) ◇ térség, környék, övezet, zóna, régió, rajon (*id*), vidék

◇ működési terület, illetékességi terület, illetékesség, hatásterület, szféra (*rég*)

körzeti (mn) ◇ kerületi, övezeti, járási, regionális (*id*) ◆ VÁROSI, MEGYEI, ORSZÁGOS

körző (fn) ◇ cirkalom (*rég*), cirkli (*táj*)

kősó (fn) ◇ konyhasó, só, nátrium-klorid

köszöntő (fn) ◇ ékszer, nyakék, násfa (*rég*)

köszál (fn) ◇ szikla, szirt, kőszirt

köszén (fn) ◇ szén, karbon (*szak*), fekete gyémánt (*vál*) | fekete szén

kőszirt (fn) ◇ szirt, kőszikla, szikla, kőszál

kőszívű (mn) ◇ rideg, szívtelen, kemény, keményszívű, szörösszívű, gonosz, érzéketlen, engesztelhetetlen, hajlíthatatlan, kérlelhetetlen, irgalmatlan, kegyetlen, könyörtelen ◆ KÖNYÖRÜLETES, JÓSZÍVŰ, EMBERSÉGES

köszön (ige) ◇ köszönt, üdvözl, tiszteleg, szalutál, bõlint, biccent, int, süvegel (*rég*)

◇ hálálkodik

köszönés (fn) ◇ üdvözlés, süvegelés, meghajlás, tisztelgés, biccentés, bõlintás

◇ hálálkodás, hála, köszönet

köszönet (fn) ◇ hála, hálaadás, hálálkodás, elismerés, jutalom

köszönt (ige) ◇ köszön, üdvözl, fogad (*szak*)

◇ üdvözlöt, tiszteltet ◆ BÚCSÚZIK

◇ felköszönt, gratulál <vkinek>, áldomást mond <vkire, vmire>, ünnepel

◇ éljenez, éltet, dicsér, vivátoz (*rég*), magasztal

◇ tiszteleg, szalutál

köszöntő I. (mn) ◇ üdvözlő, tisztelgő, éljenző, gratuláló, vivátozó, tapsoló, ünneplő ◆ SZIDALMAZÓ, BECSMÉRLŐ

köszöntő II. (fn) ◇ jókívánság, köszöntés, üdvözlés, üdvözllet

köszörű (fn) ◇ köszörűkő, fenőkő

köszörül (ige) ◇ élesít, fen, élez ◆ CSORBÍT, TOMPÍT

◇ csiszol (*szak*), ráspolyoz, simít, sorjáz (*szak*) ◆ ÉRDESÍT

köszörűs (fn) ◇ fenő

köszvény (fn) ◇ inszaggatás, podagra (*rég*), csúz (*táj*)

köt (ige) ◇ csomóz, bogoz, hurkol, kötöz, odaerősít, rögzít ◆ OLD, KIBOGOZ, KIKÖT

◇ (*táj*): megront
 ◇ [virágot, csokrot, koszorút] fűz
 ◇ szilárdít, tömörít
 ◇ szilárdul, ragad, összetart ♦ ELVÁLIK, SZÉTESIK
 ◇ ott tart, kényszerít | kapcsolat <vkihez, vmihez>, odaláncol <vkihez> | [eskü] visszatart, kötelez
 ◇ <vmihez>: függővé tesz <vmitől>
 ◇ [kapcsolatot]: létrehoz
kötbér (fn) ◇ bánatpénz, bírság, kártérítés, pönálé (*rég*)
kötegg (fn) ◇ csomag, bála, csomó, nyaláb, kéve, göngyöleg (*szak*), balyu, halom, stóc (*biz*), paksaméta
kötekedik (ige) ◇ akadékoskodik, gáncsoskodik, okvetetlenkedik, bakafántoskodik, kötözködik, huzakodik, kellemetlenkedik, szurkálódik, szurkapiszkál, beleköt <vkibe>, ingerkedik, civakodik, hepciáskodik (*biz*), kekeckedik (*szleng*), aggatózik (*táj*), kötődik | évődik, incselkedik, böltenkedik (*táj*), pántolódik (*táj*) **Sz:** megmarná még a veszett kutyát is, kutyatejen nevelkedett, mindenki belekapcáskodik ♦ EGYETÉRT, ÖSSZEFÉR <VKIVEL>
kötekedő (mn) ◇ akadékoskodó, gáncsoskodó, ingerkedő, civakodó, hepciáskodó (*biz*), izgága, garázda, összeférhetetlen, szekánt (*biz*), szekáns (*biz*), házsártos, veszekedős, szurkálódó (*biz*), zsörtölődő, bakafántos (*rég*) ♦ BÉKÉS, HIGGADT
kötél (fn) ◇ zsinór, zsinog, spárga
 ◇ akasztás
 ◇ drótkötél, sodrony
 ◇ (*rég*): pányva, vetőhurok
 ◇ (*rég*): kötélék
kötélék (fn) ◇ kötél, kötélzet, hurok, gúzs, béklyó, békó
 ◇ (*táj*): kötés, kötszer, pólya, bandázs (*id*)
 ◇ kapcsolat, kapcsolat, szálak
 ◇ alakulat (*szak*), alakzat (*szak*), formáció (*szak*), egység (*szak*), csoport
köteles¹ (mn) ◇ kötelező, megállapított, előírt, obligát (*id*), obligatórius (*rég*) | lekötelezett (*rég*) ♦ SZABAD, FELMENTETT
köteles² (fn) ◇ kötélverő, kötélgyártó
kötelesség (fn) ◇ kötelezettség, kötelem (*rég*), feladat, teendő, tennivaló, hivatal, tiszt
kötelességtudás (fn) ◇ kötelességérzet, felelősség ♦ FELELŐTLENSÉG, HÁNYAVETISÉG, LEZSERSÉG
kötelességtudó (mn) ◇ kötelesség, megbízható, tisztességes, lelkiismeretes, jóra való ♦ MEGBÍZHATATLAN, NEMTÖRÖDŐM, FELELŐTLEN
kötelez (ige) ◇ kényszerít, leköt, megszab, elrendel, előír ♦ FELMENT, ELENGED, MENTESÍT
kötelezettség (fn) ◇ kötelesség, feladat, felelősség, kööttség, obligó (*rég*), kötelem (*rég*), tennivaló, követelmény ♦ FELMENTÉS, ENGEDMÉNY
kötelező (mn) ◇ kényszerítő, kényszerű, törvény szabta, megszabott, előírt, hivatalos, előírással, megkövetelt, kénytelenítő (*rég*), obligát (*rég*), obligatórius (*rég*) | köteles ♦ VÁLASZTHATÓ, ÖNKÉNTES, FAKULTATÍV (*id*)
kötelezvény (fn) ◇ adóslévél, váltó, adósságlevél | reverzális (*id*), obligáció (*rég*)
kötélhúzás (fn) ◇ vetélkedés, versengés ♦ MEGBÉKÉLÉS, NYUGALOM
kötény (fn) ◇ kötő, előkötő (*rég*), körülkötő (*táj*)
kötés (fn) ◇ bandázs (*id*), pólya, kötszer, sebkötő, kötözés | kötélék
 ◇ könyvkötés, könyvborító, könyvborítás, fedőlap
 ◇ rögzítés, ereszték, illesztés, forrasztás ♦ SZÉTSZEDÉS, ELVÁLASZTÁS, LEVÁLÁS
 ◇ hurok, hurkolás, bog, csimbók, csomó
 ◇ kötőív (*szak*), ligatúra (*szak*)
 ◇ (*rég*): szerződés, szövetség, egyezés, kontraktus (*rég*), megegyezés, megállapodás, szövetkezés | üzletkötés
 ◇ [jelzőként]: köteg, kötegnyi
kötetlen (mn) ◇ szabad, fesztelen, informális (*id*), magánjellegű, felszabadult ♦ KORLÁTOZOTT, HIVATALOS
 ◇ prózai
 ◇ bekötetlen | felkötötlen [szóló] ♦ MEGKÖTÖTT, ÖSSZEFÜZÖTT
kötnivaló (fn) ◇ akasztófára való, akasztófavirág, gazember

◊ gézengúz, gazfickó

kötődés (fn) ◊ évődés | civakodás, kötekedés, ugratás, bosszantás

◊ kapcsolódás

kötődik (ige) ◊ kötözködik, kötekedik, kötölözik (*táj*), ingerkedik, incselkedik, gonoszkodik, tréfálkozik, szurkálódik, civakodik, huzakodik, dévajkodik, enyeleg, évődik, pajzánkodik, böltenkedik (*táj*), pántolódik (*táj*)

◊ szövődik, kialakul

◊ <vkihez>: ragaszkodik, kitart <vki mellett> ♦ ELSZAKAD, ELHAGY, OTTHAGY

kötőfék (fn) ◊ kantár, póráz, pányva

kötőgép (fn) ◊ hurkológép

kötőhangzó (fn) ◊ előhangzó

kötőjel (fn) ◊ elválasztójel, divíz (*szak*), kiskötőjel | nagyköötőjel

kötött (mn) ◊ rögzített, meghatározott, szabályozott, korlátozott, megszabott, előírt ♦ SZABAD, RUGALMAS

◊ kemény fedelű [könyv]

◊ [talaj]: tömör, nehéz, összetapadó szemcséjű ♦ LAZA

kötöttáru (fn) ◊ trikotázs (*id*)

kötöttség (fn) ◊ kötelezettség, kötelék, korlátozás, megkötés, béklyó ♦ SZABADSÁG, LEHETŐSÉG, OLDOTTSAÉG

kötöz (ige) ◊ köt, odaerősít, összefűz, madzagol (*biz*), csomóz | kévéz

◊ bekötöz, pólyáz ♦ OLDOZ, KIBOGOZ, KICSOMÓZ

kötözködik (ige) ◊ kötődik, ingerkedik, kötekedik, kikezd, kötölődik (*táj*), beleköt <vkihez>, szőröz (*biz*), gáncoskodik, bolháskodik (*táj*), hőresögösködik (*táj*), kapcáskodik <vmibe> (*táj*), akadékoskodik, ujjat húz <vkivel>

kötyszer (fn) ◊ géz, sebkötő, kötés, pólya, kötözópólya, kötözőanyag, kötözőszer, mullpólya (*szak*), tépés (*rég*)

kötvény (fn) ◊ értékpapír, kötelezvény

◊ kötelezettségvállalás

kövér (mn) ◊ elhízott, testes, terebélyes, erős (*táj*), korpulens, duci (*biz*), dundi, pufók, pufi (*biz*), gömböc (*biz*), vastag, vaskos, hasas (*biz*), pohos, pocakos, dagi, dagadt, túlsúlyos, hájas, hájpacni (*szleng*), elhájasodott, zsíros, potrohos, buckos (*táj*), bumbi (*táj*), dalmahodó

(*táj*), döföndi (*táj*), dőme (*táj*) | molett, teltkaresú, gömbölyű, töltött galamb **Sz**: Bázsám bikája; belefullad a zsírába; dobosnak termett; feszül a hasbőr; karcsú, mint a gyapjúzsák; könnyebb átugorni, mint kikerülni; kövér, mint a háj; maga egyedül szopta az anyját; megszírozza a földet, ha eltemetik; mikor izzad is, zsírt izzad; olyan kövér, csak úgy reng; olyan kövér, mint a mangalica; olyan kövér, hogy alig fér be az ajtón; olyan nagy, mint hat hét; olyan, mint a mozdony; olyan, mint egy dromedár; olyan, mint egy fél ház; szalonnája hasadna; széle-hossza egy; szélibe szabott ♦ SOVÁNY, KESZEG, SZIKÁR

◊ kiadós, teljes [tej], zsíros [tej] ♦ SOVÁNY, DIÉTÁS

◊ [föld]: termékeny, bőtermő ♦ TERMÉKETLEN, SOVÁNY, SZIKES

◊ formázható, gyúrható, képlékeny

◊ [betű]: fett (*szak*), bold (*id*)

kövérvés (mn) ◊ telt, molett, gömbölyded, telt idomú, párnás, dundi, duci (*biz*), pufi (*biz*), pufók (*biz*) ♦ SOVÁNY, VÉKONY, SZIKÁR

köves (mn) ◊ kavicsos, sziklás, kövezett, kövecseges (*táj*) ♦ HUMUSZOS, TELEVÉNYES

◊ kövezett

◊ ékköves, drágaköves

◊ kövecses [gyümölcs]

kövesút (fn) ◊ makadámút, műút ♦ FÖLDÚT, DŰLŐÚT

követ¹ (ige) ◊ utána megy, kísér, nyomában megy, nyomában jár, lépést tart, nyomába szegődik, sarkában van, szemmel tart, üldöz, csapáz (*táj*) **Sz**: kísér, mint az árnyék; szalad utána, mint csikó az anyja után

◊ örökebe lép, a nyomdokaiba lép, felvált

◊ igazodik <vmihez> ♦ ELUTASÍT

◊ felvált

◊ figyel, figyelemmel kísér

követ² (fn) ◊ megbízott, meghatalmazott, küldött, közbenjáró | nuncius (*szak*), legátus (*rég*)

◊ (*rég*): országgyűlési képviselő

◇ (rég): előjel

követel (ige) ◇ parancsol, megkíván, igényel, elvár, sürget, igényt tart, jogot tart <vmire>, vindikál (*id*), kikényszerít, kierőszakol ◆ ELENGED, ELÁLL <VMITŐL> | TARTOZIK

követelés (fn) ◇ parancs, elvárás, sürgetés, kikényszerítés, kierőszakolás, vindikálás (*id*) ◆ LEMONDÁS, ENGEDÉS

◇ járandóság, tartozás

követelmény (fn) ◇ kíváncsi, feltétel, posztulátum (*szak*), előfeltétel

követelődzik, követelőzik (ige) ◇ kényszerít, erőszakoskodik, ostromol, szorongat, nyakára jár, kiprésel (*biz*), nyaggat (*biz*), szekíroz (*biz*), vegzál (*rég*), zsarol ◆ MEGELÉGSZIK, BEÉRI <VMIVEL>, MEGHÚZZA MAGÁT

követendő (mn) ◇ utánozandó, utánzásra méltó, mintaszerű, példaszerű, példamutató, ideális, eszményi ◆ FÉLRESIKERÜLT, TÖKÉLETLEN, ELRONTOTT

következésképpen (hsz) ◇ tehát, szóval, úgyhogy, egyszóval, ebből kifolyólag, eszerint, így hát, ennél fogva, ilyenformán, ennek következtében, következésképpen

következetes (mn) ◇ követkevs, elvhű, határozott, logikus, kitartó, céltudatos, ésszerű, állhatatos ◆ KÖVETKEZETLEN, SZESZÉLYES

következtelen (mn) ◇ inkonzekvens, ingadozó, tétovázó, bizonytalan, határozatlan, ésszerűtlen, illogikus, logikátlan, követhetetlen, értelmetlen, kiszámíthatatlan, megbízhatatlan, szeszélyes, állhatatlan, szétfolyó, széteső, hanyatlan (*táj*) **Sz**: nem jár egy vágásban a kereke ◆ HATÁROZOTT, LOGIKUS, KÖVETKEZETES

következik (ige) ◇ folytatódik, sorra kerül, helyébe lép, felvált | közeledik, közelít, küszöbön áll, eljön ◆ MEGÁLL, LEÁLL, ABBAMARAD

◇ <vmiből>: ered, származik, támad, adódik ◆ REJTVE MARAD, HOMÁLYBAN MARAD

következmény (fn) ◇ eredmény, hatás, kihatás, gyümölcse <vminek>, folytatás, utózőnge, utóhatás, fejlemény, folyomány, okozat, kimenetel, kimenet, utózmány (*tréf*) | hátulütő ◆ KIINDULÁS, OK, INDÍTÉK ◇ zárótétel, konklúzió, következtetés, követkevs (*szak*)

következő (mn) ◇ soros, későbbi, utóbbi, folytatólagos, legközelebbi, soron levő, ezutáni, azutáni, távolabbi, további ◆ MEGELŐZŐ, ELŐBBI, KORÁBBI

◇ folyó, eredő, származó, adódó

következtében (nu) ◇ folytán, eredményeképpen, eredményeképp, eredményeként, következményeképpen, következményeképp, következményeként, folyományaképpen, nyomán, kifolyólag, miatt, szerint, értelmében, okáért, okán (*vál*) ◆ VÉGETT, CÉLJÁBÓL

következtet (ige) ◇ kitalál, kimutat, okoskodik, gondol, konkludál (*id*), eredményre jut, levezet, megállapít

következtetés (fn) ◇ levezetés, indukció (*szak*), dedukció (*szak*), okoskodás, okfejtés, konklúzió, következmény, megállapítás ◆ FELTÉTELEZÉS

követő (mn és fn) ◇ hódoló, utánzó, bámuló, csodáló, rajongó, tisztelő, utód, tanítvány, epigon (*id*), hív, csatlós ◆ SZEMBENÁLLÓ, VETÉLYTÁRS, RIVÁLIS

követség (fn) ◇ küldetés, megbízás, legáció (*rég*)

◇ külképviselet, képviselet, kirendeltség, diplomáciai képviselet (*szak*), misszió

◇ (rég): küldöttség, deputáció (*id*), delegáció (*id*)

kövez (ige) ◇ burkol, kirak [kövel]

◇ megdobál [kövel]

kövezet (fn) ◇ burkolat, köburkolat, kockakő, macskakő (*biz*), flaszter (*rég*)

kövirózsa (fn) ◇ kórözsa, égidörgő, fülbecsavarító, fülbeeresztő, fülfü, házizöld, mennydörgőfü

köviület (fn) ◇ maradvány, fosszília (*szak*)

◇ (*szleng*): begyöpösödött ember (*szleng*), múzeumi példány (*szleng*)

köz¹ (fn) ◇ sikátor, mellékutca, átjáró ◆ FŐÚT, FŐUTCA

◇ hely, hézag, hasadék, repedés, bemélyedés, szakasz, térköz, távolság

◇ terület, térség

◇ időköz, intervallum

köz² (fn) ◇ közösség | társadalom, nemzet, állam ◆ EGYÉN, EGYED

◇ kapcsolat, viszony ◆ IDEGENSÉG, TÁVOLSÁG

köz³ (mn) ◇ közösségi, társadalmi, együttes | általános, egyetemes, közös ◆ EGYÉNI, EGYEDI

◇ átlagos, közepes, közönséges, egyszerű ◆ KIEMELKEDŐ, KIVÁLÓ

◇ közbülső

közalkalmazott (fn) ◇ köztisztviselő, állami hivatalnok, állami alkalmazott, közszolgálati alkalmazott, közhivatalnok (*rég*) ◆ MAGÁNVÁLLALKOZÓ, MAGÁNTISZTVISELŐ

közállapot (fn) ◇ közélet, társadalmi-gazdasági viszonyok ◆ MAGÁNÉLET

közbe (hsz) ◇ közben

közbecsülés (fn) ◇ közmebecsülés, dicsőség, köztisztelet, nimbusz, reputáció (*id*), renomé (*biz*)

közbeékelődik (ige) ◇ beiktatódik, közé kerül, behelyeződik, beillesztődik

közbeeső (mn) ◇ közbenső, közbülső, középső, közben levő | közbeiktatott

közbeiktat (ige) ◇ beilleszt, betold, beszúr, betesz, bevesz, beékel, közbeszó ◆ KITÖRŐL, KIHÚZ

közbejön (ige) ◇ előadódik, előfordul

◇ közbeavatkozik, belezavar, beavatkozik, hátráltat

közbelép (ige) ◇ közbeavatkozik, beleavatkozik, közbejön, közbenjár <vkiért>, megakaszt, intézkedik, áthidal, segédkezik, interveniál (*szak*), beleártja magát, beleüti az orrát, keresztbe tesz (*biz*), félbeszakít, megszakít, közéjük csap (*biz*) ◆ ENGED, HAGY, TOLERÁL

közbelépés (fn) ◇ beavatkozás, megszakítás, félbeszakítás, közbenjárás, intézkedés, segédkezés, interveniálás (*szak*) ◆ MEGHALLGATÁS, VÉGIGHALLGATÁS, TOLERÁLÁS

közben I. (hsz) ◇ középben, középtűt

◇ aközben, időközben azalatt

◇ azonban, holott, pedig, viszont, de

közben II. (nu) ◇ folyamán, során

közbenjár (ige) ◇ szót emel, segít, támogat, pártfogol, protezsál, véd, síkraszáll <vmiért>, segédkezik, felkarol, előmozdít ◆ GÁTOL, AKADÁLYOZ

közbenjárás (fn) ◇ közbelépés, pártfogás, pártfogolás, védelem, protekció, közvetítés, segédkezés, interveniálás (*szak*) ◆ AKADÁLYOZÁS, MEGZAVARÁS, SZEMBESZÁLLÁS

közbeszól (ige) ◇ közbevet, bekapcsolódik a beszélgetésbe, belebeszél, közbevág, szavába vág, megakaszt, félbeszakít, közbekotyog (*biz*), belepofázik (*durva*), beledumál (*szleng*), belevakerál (*szleng*), belevartyog (*szleng*) ◆ VÉGIGHALLGAT, MEGHALLGAT

◇ beleavatkozik, közbelép, közbejön

közbeszólás (fn) ◇ beleszólás, félbeszakítás, közbevetés, belebeszélés, közbevágás, megszakítás ◆ VÉGIGHALLGATÁS, MEGHALLGATÁS

közbevág (ige) ◇ belevág, közbeszól, beleszól, félbeszakít, megszakít ◆ MEGHALLGAT, VÉGIGHALLGAT

közbevet (ige) ◇ megemlít, megjegyez, beszúr, betold, közbetold | beleszól, közbeszól, szavába vág, megakaszt, félbeszakít, megszakít ◆ VÉGIGHALLGAT

közbevetőleg (hsz) ◇ mellékesen, melleleg, egyébként, zárójelben, kitérésképpen

közbiztonság (fn) ◇ közbátorság (*rég*)

közbülső (mn) ◇ középső, közbenső, közbeeső, közbul lévő, közbeiktatott, középben levő ◆ SZÉLSŐ, VÉGSŐ, ELSŐ

közé (hsz) ◇ közéje, közbe, közibe (*táj*)

közeg (fn) ◇ hatósági ember | rendőr, hekus (*szleng*), zsaru (*szleng*), zsernyák (*szleng*), jard (*szleng*), józsi (*szleng*)

közéje (hsz) ◇ közézé, közibe (*táj*)

közél (hsz) ◇ közelben, egy ugrásra, egy köpésre (*szleng*), dobtányira (*táj*), hajtásnyira (*táj*) | közelre, közélébe ◆ TÁVOL, MESSZE

◇ majdnem, mintegy, csaknem, kis híján, szinte, már-már, cirka (*biz*), nagyjából, megközelítőleg, durván, gorombán, nyersen, többé-kevésbé, meglehetősen, közelesen (*táj*), közelest (*táj*), itt-ott ◆ PONTOSAN, TELJESEN, EGÉSZEN

közelláló (mn) ◇ közeli, bizalmas, meghitt, bensőséges, szoros, szűk, közvetlen ◆ TÁVOLI, IDEGEN, ELTÉRŐ

közlelbbi (hsz) ◇ szorosabb, közvetlenebb ◆ LAZÁBB, TÁVOLABBI

◇ részletesebb, pontosabb

◇ közlelbb eső, közlelbb fekvő, innenső, következő

közlelbbről (hsz) ◇ részletesebben, pontosabban, bővebben | szorosabban

közledik (ige) ◇ közeleg, jön, közelít, érkezik, odatart, következik, küszöbön áll ◆ TÁVOLODIK, HÁTRÁL, MEGY

◇ barátkozik <vkivel>, ismerkedik <vkivel> ◆ ELHIDEGÜL

közeleg (ige) ◇ jön, közelít, közeledik, errefelé tart ◆ TÁVOLODIK, HÁTRÁL
 ◇ készülődik, levegőben lóg, küszöbön áll, kopogtat ◆ ELMŰLIK

közélelmezés (fn) ◇ élelmiszer-ellátás

közélet (fn) ◇ nyilvánosság, politika ◆ MAGÁNÉLET

közéleti (mn) ◇ nyilvános, politikai ◆ MAGÁN- SZEMÉLYES

közalgó (mn) ◇ közelitő, elkövetkezendő (*vál*), érkező, jövendő (*vál*), várható, küszöbönálló, bekövetkező
 | fenyegető ◆ TÁVOLODÓ, ELMŰLŐ

közelharc (fn) ◇ párharc, kézitusa, belharc, ember ember elleni küzdelem, dulakodás, tülekedés

közeli (mn) ◇ szomszédos, határos, kőhajításnyi, környékbeli ◆ TÁVOLI, MESSZI, FELREESŐ
 ◇ közalgó, jövendő ◆ KORÁBBI, TÁVOLODÓ

◇ bizalmas, meghitt, szoros, közvetlen, belső, közelálló, bensőséges, szívbéli (*biz*) ◆ IDEGEN, SZEMBENÁLLÓ

közelit (ige) ◇ közeledik, közeleg, érkezik, előnyomul, nekimegy, kerülget, környékez, tart <vmi felé> |
 küszöbön áll, fenyeget
 ◇ felényújt, odatart, odahúz ◆ TÁVOLODIK, VISSZAVONUL
 ◇ (*rég*): megközelít
 ◇ hasonlónak tesz, hasonlónak lesz, idomul, hasonul

közeljövő (fn) ◇ holnap ◆ TEGNAP, KÖZELMŰLT

közellátás¹ (fn) ◇ lakossági ellátás, közélelmezés, élelmiszer-ellátás, áruellátás

közellátás² (fn) ◇ rövidlátás, miopia (*szak*) ◆ TÁVOLLÁTÁS

közellátó (mn) ◇ rövidlátó, vakszi (*biz*), gyengén látó, miopsz (*szak*) ◆ TÁVOLLÁTÓ

közelmúlt (fn) ◇ tegnap ◆ KÖZELJÖVŐ, HOLNAP

közelség (fn) ◇ közeliség, közellét | küszöbönállás | szomszédság, környezet ◆ TÁVOLISÁG
 ◇ rokonság, hasonlóság ◆ KÜLÖNBÖZŐSÉG, TÁVOLSÁG

közép (fn) ◇ középpont, gócpont, centrum ◆ SZÉL, SZEGÉLY, PEREM
 ◇ átlagérték, középérték

középcsatár (fn) ◇ center (*rég*), kilences, támadó ◆ SZÉLSŐ, VÉDŐ

középen (hsz) ◇ középpút, közbul (*táj*), középhelyt (*táj*), középtül (*táj*), középaránt (*rég*) ◆ SZÉLEN, OLDALT

középérték (fn) ◇ átlag, átlagérték, átlagos érték, középarányos, közép ◆ SZÉLSŐ ÉRTÉK

közepes I. (mn) ◇ átlagos, szokásos, közönséges, középszerű, másodrendű, másodrangú, mérsékelt, középnagy, megjárós (*táj*), szokványos, jellegtelen, mindennapos, se hideg, se meleg, középfinom (*biz*), félfajtájú (*táj*), közepettes (*táj*) ◆ KIEMELKEDŐ, KIVÉTELES, RENDKÍVÜLI

közepes II. (fn) ◇ [osztályzat]: hármás, arany közép (*szleng*), galamb (*szleng*), kos (*szleng*), kígyó (*szleng*), középfazon (*szleng*), kukac (*szleng*), madár (*szleng*), sün (*szleng*), teve (*szleng*), tizenegyes (*szleng*), tripla (*szleng*), trojka (*szleng*)

közepette (nu) ◇ közt, között, közben, kíséretében, idején

középfedezet (fn) ◇ centerhalf (*rég*)

középfok (fn) ◇ komparatívusz (*szak*)

középhőmérséklet (fn) ◇ átlaghőmérséklet

középhullám (fn) ◇ MW, medium wave (*id*)

középiskola (fn) ◇ liceum (*rég*) | gimnázium, gimn (*szleng*), gimcsi (*szleng*) | szakközép (*biz*)

középisikolai (mn) ◇ liceumi (*rég*) | gimnáziumi

középkor (fn) ◇ mezozoikum (*szak*) | mediaevum (*szak*)

középkori (mn) ◇ mediévális (*szak*)
 ◇ (*pej*): durva, erőszakos, kegyetlen

középkorú (mn) ◇ javakorabeli ◆ FIATAL | ÖREG

középnagyságú (mn) ◇ közepes, közép méretű

középosztály (fn) ◇ polgárság, burzsoázia, polgári osztály

középparaszt (fn) ◇ gazda, nagygazda, kulák (*rég*) ◆ KISPARASZT, ZSELLÉR

középpont (fn) ◇ központ, centrum, székhely, mag ◆ PERIFÉRIA, PEREM
 ◇ gyújtópont (*szak*), fókusz (*szak*)
 ◇ sejtmag (*szak*)
 ◇ lényeg, magva <vminek>

középső (mn) ◇ közbuló, közbenső, közbeeső, mediális (*szak*) | felező ◆ SZÉLSŐ, VÉGSŐ, LEGTÁVOLABBI

középszer (fn) ◇ (rég): középut
 ◇ középserűség ◆ SZÉLSŐSÉG

középszerű (mn) ◇ közepes, közepettes (táj), átlagos, szürke, megjárós (táj), se hideg, se meleg, szokványos, középfinom (biz) ◆ KIEMELKEDŐ, KIVÁLÓ, ELSŐRENDŰ

középut (fn) ◇ középszer (vál) ◆ SZÉLSŐSÉG

középutas (fn) ◇ középpárti, centrista (id), opportunista ◆ SZÉLSŐSÉGES

középvonal (fn) ◇ felezővonal, felpálya

közérdek (fn) ◇ társadalmi érdek, közösségi érdek, közjó ◆ MAGÁNÉRDEK

közérdekű (mn) ◇ közös érdekű, jelentős, fontos, közösségi, társadalmi ◆ MAGÁNÉRDEKŰ

közért (fn) ◇ fűszerüzlet (rég), fűszer-csemege, élelmiszerüzlet, csemegebolt, kereskedés | ABC

közérthető (mn) ◇ világos, felfogható, érthető ◆ ÉRTHETETLEN, ELVONT, HOMÁLYOS

közérzet (fn) ◇ egészség, hogylét, egészségi állapot | lelkiállapot

közet (fn) ◇ kő, kavics, ásvány

közétkeztetés (fn) ◇ üzemi étkezés, menza ◆ HÁZI KOSZT

közfal (fn) ◇ válaszfal, rekeszfal

közfelfogás (fn) ◇ közvélemény, közerkölcs, általános vélemény ◆ EGYÉNI VÉLEMÉNY, MAGÁNVÉLEMÉNY

közfelháborodás (fn) ◇ közutálat, közfeltűnés ◆ EGYETÉRTÉS, TETSZÉS

közfeltűnés (fn) ◇ megdöbbenés, közfelháborodás

közfigyelem (fn) ◇ közérdeklődés, rivaldafény

közgazdaság (fn) ◇ gazdasági élet, makrogazdaság, nemzetgazdaság
 ◇ közgazdaságtan, ökonómia (szak)

közgazdasági (mn) ◇ gazdasági, ökonómiai (szak)

közgazdaságtan (fn) ◇ gazdaságtan, nemzetgazdaságtan, ökonómia (szak), közgáz (biz)

közgazdász (fn) ◇ ökonómus (szak), közgazda (rég), nemzetgazdász (rég)

közhangulat (fn) ◇ közvélemény, közfelfogás, légkör, közérzet (rég)

közhely (fn) ◇ (rég): nyilvános hely, köztér
 ◇ szólam, sablon, semmitmondás, általánosság, frázis, banalítás, trivialisitás (id), klisé, sztereotípiá (id), locus communis (id, szak), sarkigazság

közhivatalnok (fn) ◇ köztisztviselő | funkcionárius ◆ MAGÁNTISZTVISELŐ, VÁLLALKOZÓ, MAGÁNZÓ

közigazgatás (fn) ◇ államigazgatás, adminisztráció

közíró (fn) ◇ újságíró, publicista (id), hírlapíró

közismert (mn) ◇ ismert, ismeretes, köztudott, köztudomású, közkeletű, közmondásos, tudvalevő, triviális ◆ ISMERETLEN, ELUTASÍTOTT, REJTETT
 ◇ kiváló, kiemelkedő, előkelő, tekintélyes, nagyhírű, hírneves, jónevű, népszerű, neves, nevezetes, befutott, közkedvelt, illusztris ◆ EGYSZERŰ, SZÜRKE, NÉVTELEN
 ◇ hírhedt, rossz hírű, notórius ◆ HÍRES, JÓ NEVŰ

közjáték (fn) ◇ közzene, intermezzo (szak)
 ◇ epizód, kitérő

közjó (fn) ◇ közérdek, országhaszna, jólét, haza üdve (vál) ◆ EGYÉNI ÉRDEK

közjog (fn) ◇ államjog ◆ MAGÁNJOG, EGYÉNI JOG

közkedvelt (mn) ◇ népszerű, kapós (biz), kelendő, keresett, divatos, kurrens, felkapott (biz), híres, frekvenciált, szeretett, kedvelt ◆ ISMERETLEN, NÉVTELEN

közkegyelem (fn) ◇ amnesztia, közbocsánat (rég)

közkeletű (mn) ◇ elterjedt, bevett, elfogadott, meghonosodott, általános, gyakori közismert, szokásos, hagyományos, kurrens, konvencionális | triviális ◆ ISMERETLEN, IDEGEN, MELLŐZÖTT

közkívánat (fn) ◇ közóhaj, közakarát ◆ RENDELET, UTASÍTÁS

közköltés (fn) ◇ közadakozás

közlegető (fn) ◇ legelő, szabadjárás (rég)

közlegény (fn) ◇ közkatona, honvéd, harcos, közvitéz (rég), kopasz (szleng), talpas (rég), stiglic (szleng), baka (biz) ◆ TISZT, PARANCSNOK
 ◇ átlagember (biz), tucatember, slapec (szleng) ◆ VEZETŐ

közlekedés (fn) ◇ forgalom, közforgalom
 ◇ [folyadéké]: áramlás, átjárás, áthatolás ◆ DUGULÁS, ELDUGULÁS, MEGAKADÁS
 ◇ (rég): kapcsolat, érintkezés, összeköttetés

közlekedési (mn) ◇ forgalmi, közforgalmi

közlekedik (ige) ◇ jár, megy, gyalogol, halad ◆ MEGÁLL, LEÁLL

◇ (*szak*): folyik, áramlik ◆ ELDUGUL, MEGAKAD

◇ (*rég*): összekötetésben van, érintkezik

közlekeny (mn) ◇ beszédes, bőbeszédű, nyitott, kommunikatív (*szak*), barátságos ◆ TARTÓZKODÓ, ZÁRKÓZOTT, SZÓFUKAR

közlemény (fn) ◇ értesítés, nyilatkozat, kommuniké (*szak*), körlevél, körözvény, tájékoztatás, tájékoztató, hirdetés, hirdetés, deklaráció, közirat, bejelentés, bemondás, hír, tudósítás, újsághír

◇ tanulmány, beszámoló, cikk, publikáció

közlés (fn) ◇ kijelentés, megnyilatkozás

◇ bejelentés, hirdetés, híradás, bemondás, tájékoztatás, értesítés, tudtul adás, közzététel, közhírré tétel, nyilvánosságra hozatal, publikálás, publikáció | tudósítás, közlemény, nyilatkozat, kommuniké (*szak*), hirdetés, tájékoztató ◆ LEPLEZÉS, ELHALLGATÁS, ELTITKOLÁS

közlöny (fn) ◇ értesítő, sajtóorgánium, hivatalos lap, hírlap, napilap, folyóirat

közmondás (fn) ◇ példabeszéd, szólásmondás, velős mondás | szólásmód (*rég*), szólás

közmunka (fn) ◇ robot, úrdolga (*rég*) | közösségi munka, társadalmi munka, kaláka (*táj*) | kényszermunka, munkaszolgálat

köznap (mn) ◇ hétköznap ◆ ÜNNEPI

◇ mindennapi, mindennapos, szokásos, megszokott, közönséges, egyszerű, elcsépett, sablonos, lapos, semmitmondó, szürke, prózai, szokványos ◆ KIVÉTELES

köznemes (fn) ◇ kisbirtokos, középbirtokos, kurtanemes, bocskoros nemes, hétszilvafás [nemes], telkes gazda, dzsentri, kisenemes

köznap (fn) ◇ nép, plebs (*pej*), harmadik rend (*rég*), alrend (*rég*) ◆ NEMESSÉG, FŐNEMESSÉG

közöl (ige) ◇ tudat, jelent, jelez, mond, megmond, kifejez, elbeszél, kijelent, értesít, üzen, bejelent, tudtul ad, hírül ad, tudomására hoz, értésére ad, megsűg, informál, tájékoztat, tudósít, megír, leír, elűjságol, elmesél, beszámol, kinyilvánít, feltüntet

◇ leközl, lehoz (*biz*), megjelentet, lead, közread, közrebocsát, közzétesz, kiad, kihoz (*biz*), publikál, kinyomtat

közönivaló (fn) ◇ közlendő, mondanivaló

közömbös (mn) ◇ közönyös, érzéketlen, fád, nemtörődöm, lagymatag, apatikus, egykedvű, indolens (*id*), letargikus, részvétlen, flegmatikus, fásult, szentvtelen, rezignált, dermedt, kedvetlen, unott, tespedt, letört, tunya, lélektelen, blazírt, csüggedt, bágyadt, érzéstelen, pártatlan ◆ ÉRDEKLŐDŐ, KÍVÁNCSI, ÉLÉNK

◇ érdektelen, indifferens (*id*), tökmindegy (*szleng*) ◆ FONTOS

◇ semleges, neutrális (*id*)

közömbösít (ige) ◇ semlegesít, neutralizál (*id*)

◇ letompít, paralizál (*id*), elnyom, elfojt, hatástalanít, ellensúlyoz, kompenzál ◆ ERŐSÍT, ÉLEZ

közönség (fn) ◇ publikum, nagyközönség, nyilvánosság, jelenlevők | nézőközönség, nézők, nézősereg | olvasóközönség, olvasók

közönséges (mn) ◇ gyakori, elterjedt, ismert, közismert, általános, egyetemes, megszokott, mindennapi, szokványos, átlagos, hétköznap, köznap, szimpla (*biz*), sima (*biz*), mezei (*szleng*), konvencionális, közkeletű | elcsépett, elkoptatott, elnyűtt, sablonos, banális, sztereotip (*id*) ◆ SZOKATLAN, KÜLÖNLEGES

◇ durva, bárdolatlan, faragatlan, műveletlen, útszéli, ordináré, parlagi, otromba, goromba, profán, triviális, vulgáris, bugris, alpári, vaskos, civilizálatlan, barbár, primitív, modortalan, tisztátalan, trágár, obszcén, ocsmány ◆ FINOM, ILLEDELMES

◇ hitvány, alávaló, aljas, alantás, megvetendő, elvetemült ◆ TISZTELETRE MÉLTÓ

közöny (fn) ◇ nemtörődömség, közömbösség, érdektelenség, egykedvűség, közönyösség, flegma, érzéketlenség, apátia, tompultság, fásultság, szentvtelenség, részvétlenség, indifferencia (*id*), impasszibilitás (*id*), letargia, indolencia (*id*), tespedtség, nembánomság (*táj*) ◆ LELKESEDÉS, RAJONGÁS, EKSZTÁZIS

közönyös (mn) ◇ apatikus, fásult, érdektelen, semleges, passzív, részvétlen, érzéketlen, szentvtelen, nemtörődöm, egykedvű, halvérű, flegmatikus, impasszibilis (*id*), indolens (*id*), blazírt, közömbös, indifferens (*vál*), letargikus, tompa, kedvetlen, unott, lélektelen, kérges, se hideg, se meleg, se hús, se hal ◆ ÉRZÉKENY, EGYÜTTÉRZŐ

közös I. (mn) ◇ kollektív, együttes, közösségi, társadalmi, szociális (*id*) | csoportos, társas ◆ EGYEDI, SZEMÉLYES, SAJÁT

◇ egyesült

közös II. (fn) ◇ közvagyon, közös vagyon, köztulajdon, közös szerzemény

◇ (*biz*): termelőszövetkezet, téesz (*biz*)

közösködik (ige) ◇ osztozkodik, közösen használ, közösen végez

◇ (*rég*): szeretkezik, paráználkodik, ölelkezik, egyesül, közösül, közölködik (*táj*), nemileg érintkezik <vkivel>

közösség (fn) ◇ csoport, csapat, együttes, társaság, köz (*táj*), kollektíva, gárda, kommuna (*id*), szekta, falanszter (*rég*), komunitás (*id*), szövetség, testület, társulás, egyesülés, szövétel, társulat, egyesület, kör, klub, céh, liga, unió, gyülekezet ◆ EGYÉN

◇ egyezés, azonosság

◇ rokonszenv, vonzalom, együttérzés, részvét, szánalom

közösségi (mn) ◇ társadalmi, közérdekű, társas, közös, csoportos, társasági, kommunális, egyesületi, testületi, szövételzeti, társulati, kollektív, szociális (*id*) ◆ EGYÉNI, SZEMÉLYES, MAGÁN

közösül (ige) ◇ szeretkezik, ölelkezik, egyesül, koital (*id*), nemileg érintkezik <vkivel>, hál, elhál (*rég*), nőszik (*rég*), lefekszik <vkivel> (*biz*), összefekszik <vkivel>, megismer, paráználkodik, kefél (*durva*), kuffant, prütyköl, tücsköl, baszik (*durva*), kopulál (*id*), cseszik, toszik, fik (*rég*), ketyint (*szleng*), teker (*szleng*), fűrészel (*szleng*), mórázik (*szleng*), subázik (*szleng*), izél, dug (*szleng*), kúr (*szleng*), szöget húz (*szleng*), gyak (*táj*), kamatyol (*táj*), bikáskodik (*táj*), kupakol (*táj*), pitykézik (*táj*)

◇ pázrik, párosodik, üzekedik, [hal] ívik, [sertés] görög (*táj*), [sertés] búgat, [ló] fedez, [fajdkakas] dűrög

közösülés (fn) ◇ nemi aktus, szeretkezés, ölekezés, együttlét (*vál*), érintkezés, nász, egyesülés, paráználkodás, elhálás (*rég*), koitusz (*szak*), nőzés (*rég*), kefélés (*szleng*), kúrás (*szleng*), dugás (*szleng*), numera (*szleng*), löket (*szleng*), ketyintés (*szleng*), gyakás (*táj*), toszás (*szleng*), baszás (*durva*)

◇ pázás, ivás [halé], görgés [sertésé], búgás [sertésé], fedezés [lóé], dűrgés [fajdkakasé]

között (nu) ◇ közt, közepette, közében, közepén, közben, környezetében, közbül (*táj*)

közötte (hsz) ◇ közte, közepette

közötti (mn) ◇ közti

központ (fn) ◇ belváros, city (*id*), fellegvár | székhely, székház ◆ PEREMKERÜLET, KÜLTERÜLET, KÜLVÁROS

◇ centrum, középpont, mag

◇ góc, gyújtópont, tűzfészek

központi (mn) ◇ centrális (*id*), középponti ◆ PERIFÉRIÁLIS (ID)

◇ döntő, alapvető, lényeges, sarkalatos, meghatározó, legfontosabb, legfőbb, legfelső ◆ LÉNYEGTELEN, MARGINÁLIS

központosítás (fn) ◇ összpontosítás, centralizálás (*id*), centralizáció (*id*), tömörítés, koncentráció (*id*), egyesítés, összevonás ◆ DECENTRALIZÁLÁS

közraktár (fn) ◇ áruaktár, lerakat, raktártelep | tárház (*rég*)

közread (ige) ◇ kiad, közöl, leközöl, publikál, nyilvánosságra hoz, megjelentet, közzétesz, közrebocsát, kihoz (*biz*)

közreműködés (fn) ◇ asszisztencia (*id*), segédlet, részvétel, segítség, segédkezés, elősegítés, kooperáció, együttműködés, támogatás, gyámolítás | összmunka, összjáték

közreműködik (ige) ◇ része van <vmiben>, részt vesz, részt vállal <vmiben>, hozzájárul, belejátsszik, asszisztál, segít, segédkezik, elősegít, együttműködik, kooperál, bábáskodik, közbenjár <vkiért>, közrehat

◇ szerepel, fellép

község (fn) ◇ falu, település

◇ (*rég*): közösség, köznép, nép

közszó (fn) ◇ köznév ◆ TULAJDONNÉV

közt (nu) ◇ között, közepette, körében, közepén, közben, környezetében, közbül (*táj*)

köztársaság (fn) ◇ republika (*rég*) ◆ KIRÁLYSÁG

köztársasági (mn) ◇ republikánus (*id*) | köztársaságpárti ◆ KIRÁLYPÁRTI

közte (hsz) ◇ közötte, közepette

közteher (fn) ◇ közadó, adó, illeték

köztisztelet (fn) ◇ tekintély, befolyás, erkölcsi súly, közbecsülés, közmegebecsülés, reputáció (*id*), renomé (*id*)

köztudat (fn) ◇ közhit, köztudomás, közfelfogás | közvélemény

köztudomású (mn) ◇ ismeretes, ismert, tudvalevő, közismert, köztudott, publikus ◆ TITKOS, EZOTERIKUS

köztulajdon (fn) ◇ közkincs, közvagyon ◆ MAGÁNTULAJDON

közút (fn) ◇ országút, főút

közúti (fn) ◇ országúti | közforgalmi

közügy (fn) ◇ politikum, államügy ◆ MAGÁNÜGY

közül (hsz) ◇ köréből

közület (fn) ◇ intézmény, szerv, vállalat | szervezet, egyesület, társaság ◆ MAGÁNSZEMÉLY

közvélemény (fn) ◇ a nép szava, közvélekedés, közfelfogás, közmegegyezőség, közhiedelem, közszellem, közhangulat, tömeghangulat, köztudat, közakarat ◆ MAGÁNVÉLEMÉNY

közvélemény-kutatás (fn) ◇ demoszkópia (*id*)

közveszélyes (mn) ◇ dühöngő, őrdög ◆ SZELÍD, VESZÉLYTELEN

közvetett (mn) ◇ indirekt (*id*), implicit (*szak*) | tekervényes, nyakatekert ◆ KÖZVETLEN

közvetít (ige) ◇ ajánl, szerez

◇ közbenjár <vkiért>, interveniál (*szak*), intercedál (*rég*), beavatkozik | közbelép | békít, egyeztet

◇ továbbad, továbbít, tolmácsol

◇ sugároz, ad, lead (*biz*)

közvetítés (fn) ◇ közbenjárás, közbelépés, beavatkozás, intervenció (*szak*), intercesszió (*id*), mediáció (*id*)

◇ adás, sugárzás, műsor, program

közvetítő (fn) ◇ közbenjáró, alkusz (*rég*), ügynök, ágens (*szak*), mediátor (*id*), negociátor (*rég*) | médium (*id*), békítő, békéltető

közvetlen I. (mn) ◇ direkt, egyenes ◆ KÖZVETETT, INDIREKT

◇ közeli, legközelebbi

◇ nyílt, keresetlen, bizalmas, fesztelen, spontán, szívélyes, természetes, őszinte, mesterkéletlen, szókimondó, nyájas, könnyed, egyszerű, meghitt, barátságos, baráti, jóindulatú, kedves, barátkozó, intim, családias, familiáris

közvetlen II. (hsz) ◇ közvetlenül, szorosan, éppen

közvetlenül (hsz) ◇ közvetlen, egyenesen, mindjárt, nyomban, spontán, rögtön, éppen, direkte ◆ KÖZVETVE, ÁTTÉTELESEN

közvetve (hsz) ◇ kerülő úton, indirekte, közvetítéssel ◆ KÖZVETLENÜL, DIREKTE, EGYENESEN

közvetés (ige) ◇ kiad, közread, publikál, kihoz (*biz*), nyomtat, leközl, lead, lehoz, megjelentet, promulgál (*id*), nyilvánosságra hoz

◇ közöl, bejelent, kihirdet, meghirdet ◆ TITOKBAN TART

krach (fn) ◇ csőd, összeomlás, bukás, bankrott (*rég*) | árzuhanás

◇ baj, csapás, kellemetlenség

◇ robbanás

krajcár (fn) ◇ garas, fillér, peták, vas, grand (*biz*)

krajcároskodik (ige) ◇ kicsinyeskedik, fukarkodik, garasoskodik ◆ SZÓRJA A PÉNZT

krákog (ige) ◇ harákol, megreszeli a torkát, torkát köszörüli, cikákol (*táj*), kerreg (*táj*), hertyeg (*táj*)

krampusz (fn) ◇ ördög, manó, elf (*id*), mumus

krapek (fn) ◇ (*szleng*): ember, férfi, egén, személy, alak (*biz*), tag (*biz*), fráter, fickó, pasi (*biz*), pasas (*biz*), pofa (*szleng*), hapsi (*szleng*), muki (*szleng*), muksó (*szleng*), pacák (*szleng*), manus (*szleng*), manusz (*szleng*), mókus (*biz*), ürge (*szleng*), csávó (*szleng*), szivar (*szleng*), palí (*szleng*), ipse (*biz*), fazon (*szleng*)

kráter (fn) ◇ katlan, kürtő, dóbör (*rég*)

◇ bombatölcser

kreatív (mn) ◇ alkotó, létrehozó, teremtő ◆ ÖNÁLLÓTLAN, SZOLGAI

kreativitás (fn) ◇ teremtőképesség, alkotóképesség

credenc (fn) ◇ konyhaszekerény, ebédlőszekerény, tálaló, edényespolc, pohárszék, ételszekerény

krédó (fn) ◇ hiszekegy, hitvallás

◇ alapelv

kreál (ige) ◇ megtervez, kigondol, kitalál | megalkot, megvalósít, megcsinál, előállít, elkészít, kivitelez, megformál, megteremt, konstruál
 ◇ létesít, alapít, szervez, összehoz (*biz*), létrehoz, létrehív, életre hív, instituál (*rég*) ◆ MEGSZÜNTET, FELOSZLAT

krém (fn) ◇ paszta, kenőcs, pomádé (*rég*), kence, ír, kenet (*rég*), balzsam
 ◇ tortakrém
 ◇ elit, színe-java <vminek>, színe-virága <vminek>

kremaatórium (fn) ◇ hamvasztó, halotthamvasztó, hamvasztókemence

krémszínű (mn) ◇ nyers színű, vajszínű, csontszínű, sárgásfehér, bézs (*id*)

kreol (mn) ◇ lesült, sárgásbarna, olajbarna | bronzszínű

krepp (fn) ◇ redőszövet

kréta (fn) ◇ íróföld (*rég*), rőtli (*rég*), dörösz (*táj*), fehérke (*szleng*) | pasztellkréta, pasztell

krétén (fn) ◇ (*szak*): gyengeelméjű, fogyatékos, idióta, imbecillis (*szak*), debilis (*szak*), degenerált ◆ ÉPELMÉJŰ, NORMÁLIS

◇ (*szleng*): hülye, félkegyelmű, buta, tökfő, tökkelütött, ütődött (*biz*), agyalágyult, féleszű, együgyű, kelekótya, félnótás, félcédulás, gügye, gyagya, hibbant, stupid

krimi (fn) ◇ bűnügyi történet, detektívregény

kriminális (mn) ◇ büntetőjogi, bűnügyi
 ◇ rossz, csapnivaló, pocsek, gyalázatos, szörnyű, kritikán aluli, siralmas, csapnivaló, tré (*biz*), lepra (*durva*), moszlék (*szleng*)

krinolin¹ (fn) ◇ abroncsszoknya, abroncsos szoknya

krinolin² (fn) ◇ virslí

kripta (fn) ◇ sírbolt, sírboltozat, sírkamra, síremlék, holtalag (*rég*)
 ◇ altemplom, sírkápolna | katakomba (*id*)

kristály (fn) ◇ jegec (*rég*), jégglencse (*rég*)
 ◇ [jelzőként]: tiszta, átlátszó ◆ ZAVAROS, HOMÁLYOS

kristályosodik (ige) ◇ jegecesedik, jeged (*rég*), jegecül (*rég*)
 ◇ [gondolat]: formálódik, kialakul, alakot ölt

kristályvíz (fn) ◇ ásványvíz, borvíz, forrásvíz ◆ CSAPVÍZ

kritérium (fn) ◇ ismérv, ismertetőjel, ismertetőjegy, jegy, sajátosság, jelleg, jellegzetesség, jellemző, karakterisztikum (*id*)

kritika (fn) ◇ bírálat, gáncs, kifogás, lecikizés (*szleng*), ledorongolás (*biz*), levágás (*biz*)
 ◇ műbírálat, értékelés, elemzés, megítélés, vélemény, recenzió (*szak*), ítéset, referátum (*szak*), boncolgatás, taglalás

kritikus I. (mn) ◇ bíráló, vizsgálódó, boncolgató, gáncsoskodó, szörszálhasogató, hiperkritikus (*pej*) ◆ ELFOGULT

◇ vitás, vitatott, válságos | döntő, súlyos, meghatározó ◆ EGYÉRTELMEŰ

kritikus II. (fn) ◇ műbíráló, ítéset (*rég*), műítész (*rég*), műértő, bíráló, recenzius (*szak*)

kritizál (ige) ◇ bírálgat, gáncsoskodik, szid, megró, ócsárol, kifogásol, támad, szapul (*biz*), csepül, leszól, elítél, megbélyegez, gáncsol, kicikiz (*szleng*), szétcincál (*szleng*), ledorongol (*biz*), lehord (*biz*) ◆ ELFOGAD

◇ bírál, megítél, értékel, kiveséz, véleményez

krizantém (fn) ◇ katalinrózsa, télimargitvirág, temetőrózsa, Boldogasszony tenyere (*táj*)

krízis (fn) ◇ válság, válsághelyzet, szükséghelyzet, szükségállapot, kényszerhelyzet | kutyaszorító, slamasztika
 ◇ fordulópont

kromatikus (mn) ◇ színes, színező, színhatást keltő | színezhető, festhető

krónika (fn) ◇ évkönyv, annales (*szak*), kronográf (*rég*), história, történet, feljegyzések, jegyzetek, napló | tudósítás, beszámoló, híradó

krónikás (fn) ◇ történetíró, történész, jegyző
 ◇ feljegyző, tudósító, elbeszélő

krónikus (mn) ◇ idült, tartós, huzamos, makacs, megrögzött ◆ AKUT, HEVENY

krumpli (fn) ◇ burgonya, kolompér (*táj*), csicsóka (*táj*), pityóka (*táj*), csucsocka (*táj*), földialma (*rég*)
 ◇ (*biz*): óra

krumplinudli (fn) ◇ burgonyametélt, angyalbögyörő (*táj*), billemácsik (*táj*), dudlimácsik (*táj*), koratyogó (*táj*)

krumplipüré (fn) ◇ burgonyapüré, tört burgonya, tört krumplic (*táj*)

kubikos, kubikus (fn) ◇ földmunkás, baráber (*táj*)

kuckó (fn) ◇ zug, zugoly (*táj*), sarok, szöglet, odú, vacok, szuszko (*rég*), sut (*táj*), szurdik (*táj*), kutli (*táj*), kucik (*táj*)

kucorog (ige) ◇ guggol, kuporog, kuksol, csücsül, gubbaszt, meghúzza magát, zsugorog (*táj*), bucorog (*táj*)

◇ nyomorog, szűkölködik

kucsma (fn) ◇ prémsapka, szőrmesapka, süveg (*rég*), csalma (*rég*), bundasapka (*táj*)

kudarc (fn) ◇ sikertelenség, balsiker, eredménytelenség, meghiúsulás, vereség, fiaskó, felsülés, csalódás, frusztráció (*íd*), bukás, összeomlás, tönkremenés, tönkrevetés, balszerencse, lebölgés (*szleng*), leégés (*biz*), égés (*szleng*), betli (*szleng*), csőd (*szleng*), bukfenc (*szleng*), bukavári (*szleng*), bukta (*szleng*), krach (*rég*) ◆ SIKER, GYŐZELEM, EREDMÉNYESSÉG

◇ (*rég*): szégyen, megszégyenülés, gyalázat, pirotság (*táj*)

kufár (fn) ◇ kereskedő, szatócs (*rég*), üzér (*rég*), kalmár (*rég*)

◇ [jelzőként]: seftelő (*biz*), üzletelő, nyereszkedő, haszonleső

kugli (fn) ◇ teke, tekejáték | tekebáb

◇ (*szleng*): fej, kobak (*biz*)

kuglizik (ige) ◇ tekézik

kuglóf (fn) ◇ kugli (*biz*), kuglitésza (*táj*), kuglihupp (*táj*)

kujjon (fn) ◇ kópé, selma (*rég*), huncut

◇ szoknyavadász, szoknyapeccér (*biz*), nőbolond, nőcsábász, donjuan, szépfüű, nőhódító, kékszakáll (*vál*), casanova, kandúr

kujtorog (ige) ◇ csatangol, csavarog, kószál, kódorog, jár-kel, tekereg, lödörög, lézeng, lófrál, ögyeleg, ödöng, ténfereg, barangol, császkal

kuka¹ (mn) ◇ süketnéma, néma, hangtalan, hallgatag, szóatlan

◇ mafla, mamlasz, bámész, bamba, szájtáti ◆ ÉLETREVALÓ, BELEVALÓ, TALPRAESETT

kuka² (fn) ◇ szeméttartály, szeméttartó, szemetesekuka

◇ szemeteskocsi, kukáskocsi

kukac (fn) ◇ pondró, lárva, pajor, nyú, giliszta, fereg (*rég*)

◇ (*biz*): himvessző, kuki (*biz*), bögyörő (*táj*), füttyi (*biz*), pöcs (*durva*)

kuki (fn) ◇ himvessző, pénisz (*szak*), nemzőszerv, fallosz (*szak*), füttyi (*biz*), füttyülő (*biz*), füttykös (*biz*), kukac (*biz*), bögyörő (*táj*), bille (*táj*), szerszám (*szleng*), műszer (*szleng*), pöcs (*durva*), fasz (*durva*), fark (*biz*), karó (*szleng*), dáko (*szleng*), lányfúró (*táj*), komagyűjtő (*táj*), csök (*táj*)

kukorékol (ige) ◇ kukorit (*táj*), kukurikúzik (*táj*)

◇ rikoltozik, elkiáltja magát

◇ (*szleng*): nevet

kukorica (fn) ◇ tengeri (*táj*), málé (*táj*), törökbúza (*táj*), kukrica (*táj*)

kukoricafosztás (fn) ◇ kukoricahántás, tengerihántás (*táj*)

kukoricaföld (fn) ◇ kukoricatábla, kukoricás, tengeriföld (*táj*)

kukoricázik (ige) ◇ packázik, kitol (*biz*), szemtelenkedik, szívat (*szleng*)

◇ habozik, tétovázik

kuksol (ige) ◇ gubbaszt, csücsül, guggol, kuporog, kucorog, kukog (*táj*)

◇ rejtőzik, visszavonult életet él

kukta (fn) ◇ szakácssegéd, szakácsinas, segédszakács

◇ kuktafazék, gyorsfőző fazék, sípólófazék, gőzfőzőedény

kukucsál (ige) ◇ leskelődik, leselkedik, kandikál, kíváncsiskodik, les, kémlel, kukucsol (*táj*), kukkol (*szleng*)

kulacs (fn) ◇ csutora, csobolyó (*rég*), gula (*rég*), klipiklapatórium (*táj*), kotyogó (*táj*), fagyurka (*táj*)

kulák (fn) ◇ nagygazda, zsirosparaszt, gazdag paraszt ◆ SZEGÉNYPARASZT, ZSELLÉR

kulcs (fn) ◇ megoldás, megfejtés, nyitja <vminek>, formula, kód, rejtjel

◇ számítási alap

kulcsár (fn) ◇ cselédtszt, házvezető, sáfár (*rég*)

◇ pincemester

◇ kulcscsináló (*rég*)

kulcscsont (fn) ◇ vállperec, vállcsont, clavicula (*id*)

kulcsfontosságú (mn) ◇ alapvető, döntő, lényeges, kardinális, sarkalatos, létfontosságú ◆ ÉRDEKTELEN, LÉNYEGTELEN, ELHANYAGOLHATÓ

kulcshelyzet (fn) ◇ döntési helyzet, kulcspozíció (*id*), kulcsállás

kulcsol (ige) ◇ átfog, átfon, átölel, átnyalából

◇ összetesz, összekulcsol

kulcspont (fn) ◇ központ

◇ hadászati pont

kuli¹ (fn) ◇ napszámos, teherhordó, hordár, rikсахúzó

◇ (*biz*): rabszolga, robotos

◇ (*szleng*): munka, feladat, erőfeszítés

◇ kulikabát

kuli² (mn) ◇ lehajló, görbülő [szarv], kajla

kulimász (fn) ◇ kocsikenőcs, kalamász (*rég*), kerékkenő (*rég*)

◇ kenőcs, kátrány, szurok | maszat, pép

◇ kutyaszoritó, kínos helyzet, zavaros helyzet, kalamajka, slamasztika, baj, szégyen, gyalázat

kulipintyó (fn) ◇ házikó, házacska, kunyhó, vityilló, vikendház, hétvégi ház, nyaraló, nyári lak, bungaló

kulissza (fn) ◇ díszlet, színpal, szárnyfal (*rég*)

kullancs (fn) ◇ atka, óvantag (*táj*), cék (*táj*), csiglanc (*táj*), ragadály (*táj*)

◇ [személy]: pióca (*szleng*)

◇ középhátvéd, stopper (*biz*)

kullog (ige) ◇ bandukol, baktat, cammog, mendegél, ballag, sompolyog, somfordál, kuttog (*táj*), sunnyog (*táj*) ◆ SIET

◇ lemarad, elmarad ◆ UTOLÉR

kulminál (ige) ◇ tetőzik, tetőpontra hág | delel

◇ kicsúcsosodik

kultivál (ige) ◇ gyakorol, művel, üz | kedvel, szeret, folytat, ápol

◇ természet

kultúra (fn) ◇ műveltség, művelődés, közműveltség, közművelődés, civilizáció | kulturáltság, pallérozottság, csiszoltság

◇ természetés, művelés, megművelés

◇ tenyészet, baktériumtelep

kulturálatlan (mn) ◇ műveletlen, iskolázatlan, faragatlan, bárdolatlan, közönséges, pallérozatlan, nevetlen, darabos, barbár, civilizálatlan, primitív, durva, vad, tudatlan, állatias, paraszt (*durva*), bunkó ◆ KULTURÁLT, MŰVELT, CIVILIZÁLT

kulturális (mn) ◇ művelődési, műveltségi, szellemi

kulturált (mn) ◇ civilizált, művelt, kifinomodott, kifinomult, pallérozott, csiszolt, finom, iskolázott, tanult, képzett ◆ MŰVELETLEN, FARAGATLAN, DURVA

kultúrház (fn) ◇ kultúrotthon, művelődési ház, művelődési otthon, művelődési központ, művház (*biz*)

kultusz (fn) ◇ vallásgyakorlat, tisztelet, istentisztelet, imádat | dicsőítés

kun (mn és fn) ◇ kunsági

kuncog (ige) ◇ nevetgél, vihog, ihog-vihog, kacag, kacarászik, heherészik, göcög (*rég*), cincog (*táj*) ◆ SÍRDOGÁL, SZEPEG, HÜPPÖG

kuncsaft (fn) ◇ vevő, vásárló, fogyasztó, üzletfél, megrendelő, vendég | ügyfél, kliens, delikvens (*rég*), megbízó ◆ ELADÓ, ELÁRUSÍTÓ | MEGBÍZOTT

kunkorodik (ige) ◇ görbül, csavarodik, tekeredik, göndörödik, bodorodik, gyűrűzik, kígyózik, göncsörödik (*táj*), kunkorog (*táj*) ◆ KIEGYENESEDIK, KISIMUL

kunyerál (ige) ◇ kunyorál, könyörög, kér, rimánkodik, koldul, esdekliz (*rég*), esedezik, esenkedik (*rég*), kéreget, tányéroz, pumpol (*biz*), kunyizik (*biz*), tarhál (*szleng*), darizik (*szleng*), lejmol (*szleng*), kuncsorog, kuncerál (*táj*), zsarol (*táj*), kundorász (*táj*) ◆ AD, ADAKOZIK

kunyhó (fn) ◇ kaliba, bódé, kulipintyó (*biz*), házikó, viskó, vityilló, putri, barakk, huruba (*táj*), kunyhó (*táj*), esztena (*táj*), göré (*táj*) ◆ PALOTA, KASTÉLY, KÚRIA

kúp (fn) ◇ kónusz (*id*), csűrök (*rég*)

◇ végbélkúp

◇ (rég): kupola

kupa (fn) ◇ kehely, kancsó, serleg, billikom (rég), ivókört, szarupohár

◇ verseny, mérkőzéssorozat

◇ (táj): kanna, kanta | kannafedél, kannafedő

◇ (tréf): fej, koponya

kupac (fn) ◇ csomó, rakás, halom, földhányás, boglya, bucka, halmaz, dombocska, földtúrás, kazal, gugorcs (táj)

kupak (fn) ◇ fedél, sapka, bura, zárósapka, kapszli (rég), fedő (táj)

kúpcserép (fn) ◇ kúpos cserép, gerinccserép, barátcserép (rég), görbe cserép (táj)

kupec (fn) ◇ kereskedő, árus, üzér (rég), kalmár, szatócs (rég), tőzsér (rég), lócsiszár, lókupec, csihellér (táj)

◇ [jelzőként]: seftelő (biz), üzletelő, haszonleső, nyereszkesedő

kupica (fn) ◇ pálinkáspohár, stampedli (biz), stamperli (id)

kuplé (fn) ◇ kabarédal, műdal, dal, szonnett (id)

kupleráj (fn) ◇ (szleng): bordélyház, nyilvánosház, piros lámpás ház, örömtanya, lebuj (szleng), kurvalak (táj)

◇ (biz): fejletlenség, rendetlenség, felfordulás, ribillió, zűrzavar, összevisszaság, káosz, rumli (biz), szemétdomb, tohavobohu (vál) ◆ REND

kuplung (fn) ◇ tengelykapcsoló

kúpmetszet (fn) ◇ (rég): kúpszelet

kupola (fn) ◇ boltíves tető, hagymatető, gömbtető

kuporgat (ige) ◇ gyűjt, zsugorgat, összegyűjtöget, összerak, összekapar (biz), takarékoskodik, megtakarít, takargat, csöpörít (táj), zsugorkál (táj), ragaszt (táj) ◆ PAZAROL, HERDÁL, TÉKOZOL

kuporodik (ige) ◇ kucorodik, összehúzódik, kutyorodik (táj), szotyorodik (táj) ◆ KIHÚZZA MAGÁT

kuporog (ige) ◇ kucorog, kúcsol, guggol, kushad (biz), gubbaszt, csücsül, kuttog (táj), csücsörög (táj), gubbad (táj) ◆ KIHÚZZA MAGÁT

kúpos (mn) ◇ kúp alakú, kónikus (id)

kúra (fn) ◇ gyógy mód, terápia (szak), orvoslás, gyógyítás, gyógykezelés, kezelés

kúrál (ige) ◇ gyógyít, kezel, gyógykezel, orvosol, ápol

kuratórium (fn) ◇ gondnokság, felügyelőség

◇ felügyelő bizottság

kurbliz (ige) ◇ forgat, hajt, teker

kúria (fn) ◇ udvarház (rég), kastély, úri lak, udvarhely | nemesi telek, udvarháztelek

◇ (rég): bíróság, törvényszék, táblabíróság (rég)

◇ szentszék

kuriozum (fn) ◇ érdekesség, furcsaság, pikantéria

◇ kuriozitás, ritkaság, nevezetesség, különlegesség

kurjant (ige) ◇ kiált, rikolt, rikkant, üvölt, hujant (táj) | felkiált

kurjongat (ige) ◇ ricsajozik, hujtogat, kiabál, rikoltozik, csujogat (táj), sikongat (táj), kajdászik (táj), kurjászik (táj), kurjog (táj), rivalkodik (rég) | ujjong ◆ SUSOG, SUTTOG

kurrens I. (mn) ◇ közkedvelt, közkeletű, népszerű, keresett, kelendő, felkapott (biz), kapós (biz), fogyós (táj) | divatos, frekventált, menő (szleng), látogatott

kurrens II. (fn) ◇ körözüvény

◇ (szak): kisbetű

kurta (mn) ◇ rövid, kicsi, csapott, megkurtított, csonka, rövidke, pöttöm, alacsony ◆ HOSSZÚ, TOLDOTT

◇ [előadás]: szükszavú, kimért, lakonikus, kurta-furcsa ◆ TERJEDELMES

kurtán-furcsán (hsz) ◇ foghegyről, hetykén, minden teketória nélkül, röviden ◆ NAGY FENEKET KERÍTVE, RÉSZLETESEN

kuruc (mn és fn) ◇ ellenálló, rebellis (rég), ellenzéki ◆ LABANC, SVARCGELB

◇ (rég): dacos, nyakas, konok

◇ (szleng): kurva (durva), prostituált, szajha

kuruckodik (ige) ◇ (biz): kurválkodik (durva)

kuruttyol (ige) ◇ kartyog, kunkog (táj), brekeg, ümmög (táj), kutykuruttyol (táj), repeg (táj)

◇ fecseg, locsog, varattyol

kuruzsló (fn) ◇ kuruzslóasszony, vajákos (*rég*), vajákoskodó nő, sarlatán, javas, javasasszony, füves, füvesasszony, csodadoktor, bűbajos (*táj*), tudalmas (*táj*), tudákos (*táj*), tudós (*táj*), ördöngös

◇ álorvos, kókler, svindler (*biz*), szemfényvesztő

kuruzsol (ige) ◇ ráolvas, vajákol, javasol (*rég*), bájol (*táj*), bűbájoz (*táj*)

◇ gyógyít

kurva (fn) ◇ (*durva*): prostituált, örömlány (*vál*), hivatásos, szajha, kokott (*rég*), utcalány, utcanő, ribanc (*durva*), néember, kurtizán (*vál*), hetéra (*vál*), szuka (*durva*), cafat, céda, rongy, lotyó (*durva*), ringyó (*durva*), rima (*táj*), sarkcsillag (*szleng*), cafrika (*szleng*), ágybetét (*szleng*), darab (*szleng*), kuruc (*szleng*), ká (*szleng*), fürdős (*szleng*), kéjné (*rég*), kéjhölgy (*rég*)

◇ [jelzőként]: gyalázatos, szörnyű, rettenetes

kurzus (fn) ◇ tanfolyam

◇ árfolyam

◇ (*szak*): irányvonal, irányzat

kuss (msz) ◇ (*durva*): fekdűj!, lapulj!, hallgass!, pofa be!, ácsi!, csitt!, befejezni!

kusza (mn) ◇ szövevényes, ágas-bogas, bonyolult, összefüggéstelen, áttekinthetetlen, kaotikus, kuszált, zavaros, zúrzavaros, konfúzus (*rég*), obskúrus (*rég*), komplikált, összezavart, zagyyva ◆ ÁTTEKINTHETŐ, VILÁGOS

◇ bozontos, zilált, rendezetlen, borzas, összegabalyodott, gubancos, boglyas, torzonborz, gabalycsos (*táj*) ◆ JÓL FÉSÜLT, RENDEZETT

◇ (*táj*): rövid, kurta ◆ HOSSZÚ

kúszik (ige) ◇ mászik, csúszik, csúszik-mászik, kapaszkodik, siklik, araszol

◇ [növény]: fut

kúszónövény (fn) ◇ futónövény, indás növény, folyondár, iszalag, futóka (*táj*)

kút (fn) ◇ vízforrás, itató, kopolya (*táj*)

◇ olajkút

◇ szőkőkút

kútágas (fn) ◇ ágas, gerenda (*rég*)

kutat (ige) ◇ matat, turkál, keres, kotorász, bányászik, bogarászik (*táj*), katakíroz (*táj*)

◇ hajhász, kajtat, kasmatol (*rég*), kutakodik, kutaszkodik, vizslat, bolház, fürkész, keresgél, kémlél, utánajár, vizsgál, szondíroz (*id*), inkvirál (*id*), fitat (*táj*), tuvé tesz, vizsgál (*szak*), ketet-katat (*táj*), koslat, vatat (*táj*), kurkászik (*táj*)

◇ búvárkodik, elmélyed, búvárol, vizsgálódik, körüljár, vizsgál, boncol, elemez, tanulmányoz

◇ firtat, nyomoz, szimatol, szaglász, csapáz (*táj*), fitet (*táj*)

kutatás (fn) ◇ keresés, nyomozás, cserkészés, csapázás (*táj*), keresgélés, felderítés, kifürkészés, kipuhatólás, szaglászás, szimatolás, vizsgálat (*id*), vizsgálat (*szak*), vizslatás, kémlelés, szondázás, tudakozódás, kérdezősködés, kivizsgálás

◇ tanulmányozás, stúdium, vizsgálat, búvárlat, adatgyűjtés, elemzés, analízis

kutató I. (mn) ◇ fürkésző, vizsgálódó, cirkáló, nyomozó, kereső | átható [tekintet], vizsla [pillantás]

◇ tanulmányozó, vizsgáló, elemző, analízáló (*id*)

kutató II. (fn) ◇ tudós, felfedező

◇ (*biz*): kutatóterem | laboratórium, labor

kútforrás (fn) ◇ kútforrás, forrás

◇ alapja <vminek>, ok

kútfő (fn) ◇ forrás

◇ ok, kútforrás

◇ forrásmű, forrásmunka, adatforrás

kúttosor (fn) ◇ kankalék (*rég*), kútsudár (*táj*), sudár (*táj*)

kutya (fn) ◇ eb, házőrző, blöki (*szleng*), bolhabusz (*szleng*), cenke (*táj*), kutyó (*táj*) | kutyus, kutyuli, öleb

◇ [tagadó kifejezésekben]: semmi, senki

◇ szoknyavadász, nőcsábász

◇ [jelzőként]: gyalázatos, cudar, alávaló, semmirekellő, átkozott, dög, veszett

◇ [jelzőként]: veszedelmes, bajt okozó, nehéz

◇ [hsz-szerűen]: szörnyen, rettenetesen, borzasztóan, nagyon

kutyabőr (fn) ◇ (*tréf*): oklevél, nemeslevél, nemesi oklevél

◇ pergamen, pergament

kutyafáját (isz) ◇ a mindenét, a mindenségét, teremtettét, teringettét, ejha, a teremtését, az iskoláját, az istállóját, az angyalát, a teremburáját (*biz*), azt a hét meg a nyolcát (*biz*), azt a kiskésit (*biz*), azt a leborult szivarvégét (*biz*), az áldóját (*táj*), az irgalmát (*táj*), az ántiját (*táj*), az árgyélusát (*táj*), a nemjóját (*táj*), a herkópáterét (*táj*)

kutyafuttában (hsz) ◇ gyorsan, sietősen, kapkodva, felületesen, rohanva, lihegve, futólag, hevenyészve, elhamarkodottan ◆ MEGFONTOLTAN, KOMÓTOSAN (BIZ)

kutyagol (ige) ◇ gyalogol, megy, jár, talpal, baktat, ballag, cammog, caplat, masíroz, vánszorog, poroszkál, lóston (*táj*)

kutyanyelv (fn) ◇ cédula, papírcsík, könyvjelző, slejfi (*biz*)

kutyaoi (fn) ◇ kutyaház, eből, eblak

◇ (*szleng*): örbódé

kutyaszar (fn) ◇ (*durva*): kutyagumi, kutyakaki

kutyaszorító (fn) ◇ szorult helyzet, szükséghelyzet, szükségállapot, kényszerhelyzet, kalamajka, slamasztika, egérfogó, pác

◇ (*rég*): zsákutca, sikátor

kutyatej (fn) ◇ pitypang, gyermekláncfű, ebfű, ebttej, füte, tejesfű, számartej, szettyin, ebkapor (*rég*), dudva (*rég*)

kuvik (fn) ◇ halálmadár, vészmadár, bagoly, csuvik (*rég*), kukurém (*táj*)

külalak (fn) ◇ külszín, külsín (*vál*), látszat, kivitel, forma, kiállítás, külső, arculat, kinézés ◆ TARTALOM

küld (ige) ◇ meneszt, szalaszt, szalajt (*táj*), ugraszt, rendel, indít, ereszt, [leveget] megereszt (*biz*) | expedíát (*szak*), kiküld, elküld, elmozdít, elbocsát, nyugdíjaz ◆ VISSZAHÍV, FOGAD

◇ kijelöl, megválaszt, deputál (*id*), vezényel <vhova>

◇ vitet, juttat, irányít, utal

◇ (*szak*): odadob, odaüt, odarúg

küldemény (fn) ◇ csomag, levél

küldetés (fn) ◇ megbízás, misszió, megbízás, feladat, exmisszió (*id*), komisszió (*id*)

◇ elhivatottság, hivatás, rendeltetés

küldönc (fn) ◇ kézbesítő, levélhordó, kifutófiú, kifutó, boy (*id*), hivatalszolga, hordár (*rég*) | futár, gyorsfutár, kengyelfutó, kurír (*id*), fullajtár (*rég*), hírvívó, hírnök, herold (*rég*) | ordonánc (*rég*)

küldött (fn) ◇ képviselő, megbízott, meghatalmazott, követ, deputátus (*id*), delegátus (*id*) | ablegátus (*id*), nuncius (*id*) | parlamentter (*rég*)

◇ küldönc

küldöttség (fn) ◇ delegáció, deputáció (*id*), követség, bizottság, misszió

külföld (fn) ◇ külsország, idegen ország ◆ BELFÖLD

külföldi (mn) ◇ idegen, külhoni, jövevény, bevándorló, immigráns (*id*), külsországi, külhonos (*rég*) | idegenszerű ◆ ÖSLAKOS, ÖSHONOS, HAZAI

külképviselő (fn) ◇ nagykövetség, követség, diplomáciai szerv, konzulátus

küllem (fn) ◇ külső, exteriór (*id*), megjelenés, kiállítás, kinézet, kinézés, fizimiska

külön I. (mn) ◇ más, másik, elkülönített, különálló, önálló, elkülönült

◇ extra, különleges, rendkívüli

◇ sajátos, saját, egyéni, jellemző, jellegzetes ◆ ÁLTALÁNOS, KÖZNAPI, MINDENNAPOS

külön II. (hsz) ◇ szétválasztva, más-más helyen, más-más helyre, ketté, elkülönítve, külön-külön, egyenként, megkülönböztetve, megkülönböztetett módon

◇ egymagában, magában, egyedül

◇ kiemelve, hangsúlyozottan, nyomatékosan | csupán, csak

különálló (mn) ◇ elkülönülő, elkülönített, elválasztott, elszigetelt, elkülönült, önálló, külön, szeparált, izolált, szétválasztott, leválasztott, magányos, egyedülálló | független, autonóm ◆ ÖSSZEKEVERT, ÖSSZEELEGYÍTETT, KÖZÖS

különb (mn) ◇ jobb, kiválóbb, értékesebb, előnyösebb, vonzóbb, derekabb, rendesebb, felsőbb rendű, magasabb rendű ◆ ROSSZABB

különben (hsz) ◇ különbül, jobban, kiválóbban | erősebben, inkább

◇ másképpen, másképp, másként, más módon

◇ egyébként, egyébiránt, máskülönben, amúgy, másfelől

◇ [ksz-szerien]: ellenkező esetben, ellenben | azaz, azazhogy, mégis

különbözet (fn) ◇ különbség, differencia, eltérés ◆ MEGEGYEZÉS, AZONOSSÁG

◊ többletjövedelem

◊ különbözőzeti vizsga

különbözik, különböz (ige) ◊ eltér, elüt, differál, divergál (*szak*), megoszlik, elformásul (*táj*) ◊ MEGEGYEZIK, KONVERGÁL (SZAK)

◊ (*táj*): civódik, veszekszik, torzsalkodik, összekülönbözik

különböző (mn) ◊ eltérő, elütő, különmemű, heterogén, diszparát (*id*), hasonlíthatatlan, más, másféle, másmilyen, másfajta, másnemű, különfajú, ellentmondó | széthúzó, szétágazó, divergens (*szak*) ◊ AZONOS, HOMOGEN | KONVERGENS

◊ különféle, különféle (*táj*), sokféle, többféle, változatos ◊ EGYHANGÚ, UNALMAS

különbség (fn) ◊ eltérés, elütés, különbözés, különbözőség, distancia (*vál*), nüánsz (*vál*), differencia, difi (*biz*) ◊ AZONOSSÁG, MEGEGYEZÉS, EGYENLŐSÉG

◊ megkülönböztetés

◊ (*táj*): nézeteltérés, veszekedés

különc (fn és mn) ◊ különködő, excentrikus, extravagáns, csodabogár, magának való, bogaras ember, holdkörös **Sz:** különös, mint a fokhagymamártás, spirituszba kellene tenni ◊ ÁTLAGEMBER

különféle (mn) ◊ különböző, különbözőféle, más-más, mindenféle, többféle, sokrétű, sokféle, vegyes, eltérő, elütő, kevert, kisebb-nagyobb, apróbb-nagyobb, változatos, másnemű, különmemű, sokoldalú, összetett, komplex (*id*), sokrészű, különb-különb (*rég*) ◊ EGYFORMA, EGYSÉGES, EGYHANGÚ

különféleképpen (hsz) ◊ különbözőleg, többféle módon, változatosan ◊ SABLONOSAN, EGY KAPTAFÁRA, AZONOSAN

különítmény (fn) ◊ osztag, szakasz, kommandó, rohamcsapat, brigád

külön-külön (hsz) ◊ egyenként, egyedenként, fejenként, egyedileg, személyesen, egyesleg (*táj*), szálanként, darabonként, egyénenként, egyesével, külön, ki-ki ◊ EGYÜTT, EGYÜTTESEN, CSOPORTOSAN

különleges (mn) ◊ kivételes, rendkívüli, különös, sajátágos, speciális, specifikus, nem mindennapi, extravagáns (*id*), sajátos, sajátzerű, excentrikus, szokatlan, furcsa, eredeti, egyedülálló, ritka, originális, spéci (*szleng*) **Sz:** szem nem látta, fül nem hallotta ◊ KÖZÖNSÉGES, KÖZISMERT

◊ kiemelkedő, elsőrangú, kivételes, osztályon felüli, extra, csodálatos, bámulatos, elképesztő, páratlan, példátlan, utolérhetetlen, utánozhatatlan, tűneményes, egyszerű, remek, mesés, mesébe illő ◊ HÉTKÖZNAPI, ÁTLAGOS, MEGSZOKOTT

különlegesség (fn) ◊ ritkaság, különösség, sajátosság, sajátág, érdekesség, furcsaság, jellegzetesség, attrakció, kuriózum, specialitás (*id*), unikum, egzotikum (*id*) | ínycséség

különmemű (mn) ◊ különféle, különfajú, különfajta, másféle, másfajta, más-más jellegű, különböző, diszparát (*id*), heterogén ◊ HOMOGEN, EGYFORMA

◊ másnemű

különös (mn) ◊ furcsa, abnormalis, rendellenes, torz, szokatlan, fura, rendkívüli, extravagáns, szabálytalan, egzotikus, bizarr, idegenszerű, groteszk, difinya (*táj*) ◊ ÁTLAGOS, MEGSZOKOTT, JELLEGTELEN

◊ különleges, különálló, egyedi, sajátos, sajátágos, speciális, specifikus, kivételes, ritka, rendkívüli, eredeti | fokozott [figyelem, érdeklődés] ◊ GYAKORI

különösen (hsz) ◊ furcsán, feltűnően, idegenszerűen, rendellenesen

◊ különösképpen, főképpen, főképp, főként, főleg, leginkább, elsősorban, jelesen (*vál*), jelesül, mindenekelőtt, kiváltképpen, pláne (*biz*) | sajátképpen, egyedileg ◊ SEMMIKÉPPEN, LEGKEVÉSBÉ SEM

◊ rendkívül, nagyon, nagymértékben ◊ KEVÉSSÉ, ALIG

különszoba (fn) ◊ különfülke, box, szeparé (*rég*)

különvélemény (fn) ◊ votum separatum (*id*), magánvélemény

külpolitika (fn) ◊ külügy ◊ BELPOLITIKA, BELÜGY

külpolitikai (mn) ◊ külügyi ◊ BELPOLITIKAI

külsejű (mn) ◊ alakú, formájú, küllemű

külső I. (mn) ◊ kinti, kívülálló, extern (*id*), kint levő, kívülről jövő, külsődleges, periferikus (*id*) ◊ BELSŐ, BENTI

külső II. (fn) ◊ forma, alak, látszat, alkat, megjelenés, küllem, külsín (*vál*), külszín, exteriór (*id*), kinézés, kinézet, arculat, fizimiska (*biz*), kiállítás, habitus, felépítés, külalak, kiállítás, fellépés | felszín ◊ BELSŐ, TARTALOM

◊ gumia broncs ◊ AUTÓBELSŐ

külsőség (fn) ◊ pompa, ceremónia, szertartás, látszat, külszín, máz | formaság, formalitás | formai elem

◇ (rég): szél, vég

külszín (fn) ◇ külsőség, kinézés, külalak, külső, küllem, forma, alak, arculat

◇ látszat, mez

◇ felszín, felület

kültag (fn) ◇ csendestárs ♦ BELTAG

külterület (fn) ◇ kültelek, külváros, peremváros, periféria (*id*) ♦ BELTERÜLET, BELVÁROS, KÖZPONT

külügy (fn) ◇ (*biz*): külügyminisztérium ♦ BELÜGY, BELÜGYMINISZTERIUM

külügyminiszter (fn) ◇ külügyér (*rég*) ♦ BELÜGYMINISZTER

külváros (fn) ◇ előváros, peremváros, alvóváros, periféria (*id*), hóstát (*rég*), külterület, kültelek, peremkerület ♦ BELVÁROS, VÁROSMAG, KÖZPONT

külvárosi (mn) ◇ elővárosi, peremvárosi, szuburbán (*id*), periferikus (*id*) ♦ BELVÁROSI, KÖZPONTI

kürt (fn) ◇ (*biz*): trombita, harsona, kornéta (*rég*), sófár (*id*)

◇ tülök, duda, gőzsíp | sziréna

kürtő (fn) ◇ szelelőlyuk, légakna, légcsatorna

◇ (*rég*): kémény, kéménycső, füstkieresztő (*rég*)

◇ (*táj*): kályhacső

kürtöl (ige) ◇ trombitál, tülköl, dudál, szirénázik, tutul (*táj*)

◇ híresztel, kidobol, nagydobra ver, fennen hirdet

kürtös (fn) ◇ trombitás, kornétás (*rég*)

küszködik (ige) ◇ igyekszik, fáradozik, vesződik, bajlódik, küzd, gürcöl, töri magát, apait-anyait belead, melőzik (*szleng*), erőlködik, verejtékezik, izzad, robotol (*biz*), lejsztol (*szleng*), nyüvekedik (*táj*) ♦ LÉBECOL

◇ kínlódik, vergődik, gyötrődik

küszöb (fn) ◇ ajtótalp (*táj*)

◇ határ, kezdet

küzd (ige) ◇ viaskodik, vitézkedik, harcol, hadakozik, csatázik, tusakodik, vív, ví (*vál*), kesáلكodik (*rég*), verekedik, vagdalkozik, birkózik, dulakodik, küzdölődik (*táj*) | ellenáll, helytáll, kitart

◇ versenyez, mérkőzik, konkurál

◇ küszködik, töri magát, apait-anyait belead, fáradozik

küzdelem (fn) ◇ küzdés, csata, háború, harc, párbaj, tusa, viadal, párviadal, bajviadal, kézitusa, ütközet, konfliktus, összeütközés, összecsapás, verekedés, dulakodás, csatározás, hadviselés, csetepaté

◇ torna, mérkőzés, meccs | verseny

◇ kínlódás, küszködés | fáradozás, igyekezet, vesződés

küzdelmes (mn) ◇ rögzös, göröngyös, hányatott, viharos, megerőltető, viszontagságos, nehéz, strapás (*biz*) ♦ KÖNNYED, SIMA, EGYSZERŰ

küzdőtér (fn) ◇ porond, aréna, hippodrom (*id*)

◇ sík, csatatér, csatamező, harcmező, hadszíntér, front, vérmező (*rég*), küzdőhely (*rég*)

◇ stadion, sportpálya, rekortán (*szak*), pálya, pást, tatami (*szak*)

kvalifikál (ige) ◇ képesít

◇ minősít, osztályoz, rangsorol, kategorizál

kvalitás (fn) ◇ minőség, milyenség, tulajdonság, jelleg, jellegzetesség ♦ MENNYISÉG

◇ érték, képesség, adottság, hajlam

kvarc (fn) ◇ kovakő, kovarc (*rég*), varla (*rég*)

kvártély (fn) ◇ szállás, lakás, tanya, szálláshely, kégli (*szleng*)

kvartett (fn) ◇ négyes

kvázi I. (hsz) ◇ szinte, mintegy, majdnem, csaknem, látszólag, úgyszólván, körülbelül, megközelítőleg

kvázi II. (mn) ◇ látszólagos

◇ körülbelüli, megközelítő

kvintett (fn) ◇ ötös

kvóta (fn) ◇ hányad, arány, kontingens

L

láb (fn) ◇ lábikó (*biz*), csülök (*biz*), löcs (*biz*), pata (*biz*), tappancs (*biz*), virgács (*szleng*), küllő (*szleng*), futómű (*szleng*), lécs (*szleng*), mankó (*szleng*), alváz (*szleng*), bot (*szleng*), csánk (*rég*), bábi (*táj*), bábóka (*táj*), kaparó (*táj*), menőke (*táj*)

◇ lábfej

◇ talp, talpazat, aljzat | pillér, oszlop | hegedüláb ◆ TETŐ

◇ versláb

lábadozik (ige) ◇ javul, gyógyul, épül, türemedik (*rég*), fölépül, édeledik (*táj*), gallog (*táj*), pöndül (*táj*) ◆ VISSZAESIK

lábál, lából (ige) ◇ gázol

◇ (táj): lótfut, talpal, talpon van

lábás, lábós (fn) ◇ főzőedény, serpenyő, kasztrol (*táj*) | edény

lábatlanlankodik (ige) ◇ alkalmatlanlankodik, zavar, láb alatt van, téblábol, lebzsel, lödörög, lödöng, csetreng (*táj*), füllábaskodik (*táj*), kastankodik (*táj*), lábaltatoskodik (*táj*), oldalog (*táj*), ténfereg (*táj*)

lábazat (fn) ◇ talpazat, aljzat, alapzat, alapozás, posztamens (*id*), fundamentum

lábbeli (fn) ◇ cipő, lábtű (*rég*) | cipőáru (*rég*)

labda (fn) ◇ laszti (*biz*), bőr (*biz*), bogyó (*szleng*), futball, golyó (*szleng*), lapta (*rég*)

labdarúgás (fn) ◇ futball, foci (*biz*), futballjáték, labdarúgósport

labdarúgó (fn) ◇ futballista, focista (*biz*)

labdázik (ige) ◇ lasztizik (*szleng*), csingázik (*táj*), gurgulázik (*táj*)

◇ <vkivel>: ide-oda dobál, hány | küldözget

lábikra (fn) ◇ vándli (*biz*), ín (*rég*), szárhús (*rég*), inakása (*táj*), vastaghús (*táj*), árvahús (*táj*), lábkása (*táj*)

labilis (mn) ◇ dülöngélő, tántorgó, imbolygó ◆ HATÁROZOTT, EGYENES

◇ ingatag, bizonytalan, bizonytalanlankodó, határozatlan, döntésképtelen, tétova, tétovázó, téteteg, vacilláló, hezitáló, habozó ◆ SZILÁRD, TALPRAESETT

◇ szeszélyes, változékony, kiszámíthatatlan, hullámzó | kétes, megtámadható ◆ KISZÁMÍTHATÓ, STABIL

labirintus (fn) ◇ útvesztő, tömkeleg (*rég*), tévkert (*rég*), csalkert (*rég*), tévút

lábjegyzet (fn) ◇ lapalji jegyzet | kommentár, interpretáció ◆ FEJLÉC

lábnyom (fn) ◇ nyom, talpnyom, lépésnyom, nyomdok (*vál*), nyomdék (*táj*) | csapa (*táj*), csapás (*táj*)

laboráns (fn) ◇ asszisztens

◇ (*szleng*): homokos (*szleng*), meleg (*szleng*), buzeráns (*durva*), buzi (*durva*), köcsög (*szleng*), baboskendő (*szleng*)

laboratórium (fn) ◇ labor (*biz*), vegykonyha (*rég*), officina (*rég*)

lábszár (fn) ◇ lábikra, vándli, ín (*rég*), alsószár (*táj*)

lábtróló (fn) ◇ lábszőnyeg, előke (*táj*)

lácikonyha (fn) ◇ piaci konyha, virslistand, étekpiac (*rég*), duttyán (*id*), devernya (*táj*)

láda (fn) ◇ rekesz, rakasz (*táj*), kaszni (*rég*), szuszék (*táj*), szökrény (*táj*), ferslóg (*rég*), ferslág (*rég*) | kazetta, ládikó (*biz*), doboz, skatulya, szelence

◇ koporsó | szarkofág (*szak*)

◇ postaláda, levelesláda

ládafia (fn) ◇ (*táj*): fiók, rekesz

ladik (fn) ◇ csónak, dereglye, lajka (*táj*), hajócska (*rég*)

◇ (*szleng*): cipő

lágér (fn) ◇ hadifogolytábor, fogolytábor, koncentrációs tábor, internálótábor, gyűjtőtábor, munkatábor | katonai tábor, lóger (*rég*)

◇ (*szak*): csapágy

lagúna (fn) ◇ öböl, morotva (*rég*)

lágý (mn) ◊ puha, bársonyos, selymes | porhanyó, laza | omlós, pépes, gindár (*táj*), híg **Sz:** kemény, mint a tehénganéj ♦ DURVA, KEMÉNY, SZILÁRD

◊ [szellő]: enyhe, mérsékelt, langyos, lenge, kellemes ♦ VIHAROS, ERŐS

◊ elmosódó, tompa ♦ ÉLES, HATÁROZOTT

◊ erélytelen, határozatlan, gyengekező, bátortalan, félénk, engedékeny, szelíd, szelided (*rég*), alakítható, hajlékony, befolyásolható | lanyha, lagymatag, bágyadt ♦ ERÉLYES, KEMÉNYKEZŰ, SZIGORÚ

◊ zöngés | jésített, palatális (*szak*), palatalizált (*szak*)

◊ moll (*szak*) ♦ DŰR (*szak*)

lágýék (fn) ◊ ágyék, vékony <vkinek>, horpasz | dagadó

lágýít (ige) ◊ puhít, megpuhít, porhanyít, képlékenyít, gyengít ♦ KEMÉNYÍT, TÖMÖRÍT

◊ enyhít, engesztel, csillapít

◊ jésít, palatalizál (*szak*)

lagymatag (mn) ◊ határozatlan, erélytelen, erőtlen, bátortalan, effeminált (*id*), egykedvű, fásult, apatikus ♦ HATÁROZOTT, ERŐTELEJES, MERÉSZ

◊ lanyha, tunya, nyálás (*szleng*), petyhüdt, kókadt, bágyadt, ernyedt, erőtlen, szuszipuszi (*táj*), lágý (*táj*), langyos (*táj*), langymeleg | vontatott, kényszeredett, halk, elhaló ♦ ÉLETERŐS, LÁNGLELKŰ, SZENVEDÉLYES

lágýul (ige) ◊ puhul, lottyad, petyhüdik, porhanyodik ♦ ERŐSÖDIK, KEMÉNYEDIK

◊ gyengül, enged, olvad ♦ MEGFAGY

◊ jésül, palatalizálódik (*szak*)

lagzi (fn) ◊ lakodalom, menyegző, nászszakoma, esküvői lakoma, lakadáré (*táj*)

laikus (mn) ◊ műkedvelő, amatőr | avatatlan, járatlan, szakképtelen, hozzá nem értő, kontár, botcsinálta, dilettáns, tájékozatlan, tudatlan **Sz:** érti, mint a véneki asszony a spárgafőzést ♦ HIVATÁSOS, PROFI, SZAKKÉPZETT

◊ világi, civil ♦ EGYHÁZI

lajbi (fn) ◊ mellény, pruszlik (*táj*), mellyes (*táj*), melles (*táj*)

lajhár (fn) ◊ dologkerülő, naplopó, csavargó

◊ [jelzőként]: aluszékony, álmos, rest, tohonya, tunya, lanyha ♦ FÜRGE, FRISS

lajstrom (fn) ◊ jegyzék, lista, felsorolás, regiszter, névsor, címjegyzék, szillabus (*rég*), katalógus, mutató, leltár, árjegyzék, nyilvántartás, kartoték

lajstromoz (ige) ◊ felír, feljegyez, nyilvántart, regisztrál, katalogizál | összeszámlál, leltároz

lajt (fn) ◊ kád, hordó

◊ tartálykocsi | hordós kocsi (*rég*), hordómű (*rég*)

lajtorja (fn) ◊ létra, górfá (*rég*), lábtó (*rég*), lajtergya (*táj*) | hágcsó

◊ (*rég*): lépcső, grádics (*rég*), garádics (*rég*)

lak (fn) ◊ lakóhely, lakóház, szállás, hajlék, rezidencia (*id*), villa | bungaló, faház, nyári lak | pavilon (*id*), kioszk (*id*), bódé

lakáj (fn) ◊ komornyik, inas, belső inas, szolga, cseléd

◊ bérenc, kiszolgáló, csatlós, talpnyaló (*pej*)

lakályos (mn) ◊ otthonos, barátságos, kedélyes, kényelmes, kellemes, meghitt, családi ♦ RIDEG, SIVÁR, BARÁTSÁGTALAN

lakás (fn) ◊ lakóhely, otthon, hajlék, bérlemény, kégli (*szleng*), keglevics (*szleng*) | szállás, menedék, lak, tanya, zug, kvártély (*táj*), fészek (*biz*), odú (*szleng*), lyuk (*biz*)

lakáshány (fn) ◊ lakásínség, lakásprobléma, lakáskérdés, lakásgond

lakásszentelő (fn) ◊ lakásavató, házavató, házszentelő

lakásügy (fn) ◊ lakásprobléma, lakáskérdés

lakat (fn) ◊ zár | retesz

lakatlan (mn) ◊ néptelen, kietlen, puszta, elhagyott, elhagyatott, üres, kopár, sivár, elárvult, magányos, kihalt, gazdátlan, uratlan (*rég*), bitang (*táj*) ♦ LAKOTT, FORGALMAS

lakbér (fn) ◊ házbér

lakberendezés (fn) ◊ bútor, berendezés, lakásberendezés

◊ bebútorozás, berendezkedés

lakcím (fn) ◊ levélcím, postacím, címzés, adressz (*id*) | lakóhely, lakhely

lakhely (fn) ◊ lakóhely, székhely, tartózkodási hely, otthon | lakcím, cím

lakik (ige) ◇ él, megszáll, időzik, tartózkodik, tanyázik, meghúzza magát, honol, fészkel, lakozik, rezideál (*id*), kvártélyozik (*táj*), kéglizik (*szleng*), csövezik (*szleng*), héderezik (*szleng*), táborozik, állomásozik, székel

◇ (*rég*): lakmározik, vendégeskedik, lakodalmaskodik, torkoskodik, dözsöl, dorbézol

lakk (fn) ◇ fénymáz, lenolajkence, politúr (*id*), vernis (*id*), firnisz (*táj*), firnájsz (*táj*) | máz

lakkoz (ige) ◇ fényez, lazúroz (*szak*), fénymázol, politúroz (*id*), firnájszol (*táj*)

lakkozás (fn) ◇ fényezés, politúrozás (*id*)

lakmározik (ige) ◇ eszik-iszik, dözsöl, tobzódik, fal, zabál (*szleng*), nagykanállal eszik, lakozik (*rég*), falatozik, táplálkozik ◆ BÖJTÖL, KOPLAL, ÉHEZIK

lakó (fn) ◇ bérlő, albérlő, szobaúr (*rég*), bérbbe vevő ◆ HÁZIÚR, TULAJDONOS, BÉRBEADÓ

◇ lakos, állampolgár, honpolgár, adófizető

lakodalom (fn) ◇ menyegző, lagzi, nászlakoma, díszebéd, nászünnepe, lakadáré (*táj*) ◆ TOR, HALOTTI TOR

◇ házasságkötés, esküvő

◇ (*rég*): lakoma, tor

lakóház (fn) ◇ lakóépület, lakás, lak, villa ◆ KÖZÉPÜLET

lakóhely (fn) ◇ lakhely, domicilium (*rég*)

◇ cím, lakcím

◇ lakás, otthon, ház, szállás, hajlék, lak, kégli (*szleng*), rezidencia (*id*)

lakol (ige) ◇ megbűnhődik, bűnhődik, megfizet, vezekel, megszenved, szorul (*biz*), megissza a levét ◆ MEGÚSZIK <VMIT>, MEGMENEKÜL

lakoma (fn) ◇ eszem-iszom, dínomdánom, vendégség, dáridó, trakta (*biz*), evészet, díszebéd, díszvacsera, tivornya, zaba (*szleng*), traktamentum (*táj*), lakodalom (*rég*) | lakomázás, lakmározás, evés-ivás, zabálás, asztalozás (*táj*), kolláció (*id*), konvivium (*id*)

lakomázik (ige) ◇ vendégeskedik, bankettezik

◇ lakmározik, eszik-iszik, falatozik, dözsöl, tobzódik, hasát tömi, agyonzabálja magát (*szleng*), bepakol (*szleng*), bezabál (*durva*) ◆ ÉHEZIK, KOPLAL, BÖJTÖL

lakónegyed (fn) ◇ lakótelep, fertály (*rég*)

lakonikus (mn) ◇ kimért, szűkszavú, szófukar, szótlan, hallgatag, csendes | rövid, tömör, velős, magvas, szabatos, lapidáris (*id*), summás ◆ BŐBESZÉDŰ, SZÓSZÁTYÁR | TERJENGŐS

lakos (fn) ◇ lakó, polgár, honos, helybeli, földi, lélek, fő

lakosság (fn) ◇ népesség, populáció

lakosztály (fn) ◇ lakás, lakrész, apartman (*id*) | rezidencia

lakótelep (fn) ◇ lakónegyed, kolónia

lakozik (ige) ◇ lakik, székel, tanyázik, tartózkodik, időzik, él | marad

◇ rejlik, megbújik

◇ (*rég*): vendégeskedik

laktanya (fn) ◇ kaszárnya, garnizon (*id*), hadlak (*rég*), hotel (*szleng*), bánya (*szleng*)

laktató (mn) ◇ kiadós, tápláló, tartalmas, jóllakató, kompakt, fogós (*táj*) ◆ SZEGÉNYES, SOVÁNY, DIÉTÁS

lám (msz) ◇ ime, ecce (*id*) | ugye

láma¹ (fn) ◇ tevekecske (*rég*)

láma² (fn) ◇ [buddhista] szerzetes

lamentál (ige) ◇ sopánkodik, siránkozik, kesereg, panaszkodik | lármázik

◇ (*táj*): morfondíroz, ellenkezik

lámpa (fn) ◇ pilács (*biz*), lámpi (*táj*), fényforrás, világítótest, világítóeszköz (*szak*), laterna (*id*), lámpás | jelzőlámpa, közlekedési lámpa

lámpaláz (fn) ◇ izgalom, félsz, tréma (*id*) | mikrofonláz

lámpaoszlop (fn) ◇ kandeláber, kandelábertartó, lámpatartó, lámpavas

lámpás (fn) ◇ laterna (*id*), lámpa, lámpi (*táj*), égő | fáklya (*rég*)

lámpaüveg (fn) ◇ cilinder, lámpacilinder

lámpavas (fn) ◇ lámpatartó, kandeláber, lámpaoszlop

lampion (fn) ◇ papiroslámpa

lánc (fn) ◇ béklyó, kötél, vas (*táj*), rablánc | rabság

◇ láncolat, sorozat, széria

◇ kapcsolat, viszony, kötelék

láncol (ige) ◇ köt, megköt, erősít | összeköt, kapcsol | magához fűz
 ◇ kettliz (*szak*)

láncolat (fn) ◇ sorozat, sor, széria | egymásutániség, összekapcsolódás

láncszem (fn) ◇ láncgyűrű (*rég*), karika | kapocs

lánc talp (fn) ◇ hernyótalp, hernyólánc

landol (ige) ◇ leszáll, földet ér, leereszkedik ◆ FELSZÁLL, FELEMELKEDIK

lándzsa (fn) ◇ dárd, kopja, gerely, alabárd, dzsida (*rég*), kelevéz, cúca (*táj*), pika (*táj*)

láng (fn) ◇ tűz | lángnyelv, lobogvány (*rég*)
 ◇ indulat, hév, szenvedély ◆ KÖZÖNY

langaléta (fn és mn) ◇ magas, hosszú, nyurga, hórihorgas, égimeszelő, colos (*biz*), nyakigláb ◆
 ALACSONY, KISNÖVÉSŰ

lángelme (fn) ◇ lángész, zseni, géniusz, tehetség, szellem, szellemóriás, koponya, agy, észkombánj (*szleng*), lumen (*biz*), einstein (*szleng*), penge (*szleng*), tűzelme (*rég*) ◆ FAJANKÓ, TÖKFEJ, HATÓKÖR

lángliliom (fn) ◇ tűzliliom, tüzesubaróza

lángol (ige) ◇ ég, lobog, lángokban áll, langallik (*táj*) ◆ KIHUNY, KIALSZIK, PARÁZSLIK
 ◇ világít, fényt vet
 ◇ [nap]: tűz, tüzel
 ◇ kipirul, hevül | ragyog
 ◇ rajong, lelkesedik

lángos (fn) ◇ lepény, langalló (*táj*), lángelő (*táj*), lapólya (*táj*), lengelő (*táj*), lapótya (*táj*)

lángvirág (fn) ◇ lampionvirág, flox

lángvörös (mn) ◇ vérvörös, tűzpiros, tűzvörös, pipacspiros, lángszínű

langymeleg (mn) ◇ langyos ◆ FORRÓ
 ◇ lagymatag, határozatlan, erélytelen, bátortalan, gyenge, gyengekező; se hideg, se meleg ◆ TÜZES, HATÁROZOTT
 ◇ (*táj*): őszintétlen ◆ ŐSZINTE, IGAZ

langyos (mn) ◇ langymeleg, langy (*táj*), lágymeleg (*rég, vál*), enyhes (*táj*), meleg (*táj*), félmeleg (*rég*) ◆ FORRÓ
 ◇ lagymatag, enyhe, lágy, lanyha, lajha (*táj*), lanyhó (*táj*), lanyhos (*táj*) ◆ TÜZES, SZENVEDÉLYES, HEVES
 ◇ (*szleng*): homoszexuális, biszexuális (*id*), meleg, buzi (*durva*) ◆ HETEROSZEXUÁLIS

lanka (fn) ◇ lejtő, domboldal, hegyoldal, ereszkedő, bigecs (*rég*), lonka (*rég*) ◆ SÍK

lankad (ige) ◇ fárad, bágyad, ernyed, kókad, pilled, hervad, konyul, lanyhul, fonnyadozik, csügged, törődik, szibbad (*rég*), enygeledik (*táj*), szonnyad (*táj*) | gyöngül, csökken ◆ ERŐSÖDIK | NÖVEKSZIK

lankadatlan (mn) ◇ fáradhatatlan, kitartó, szívós, ernyedetlen (*rég*), fáradatlan, töretlen | szüntelen, tartós ◆ FÁRADÉKONY

lankadt (mn) ◇ fáradt, ernyedt, kimerült, pilledt ◆ ÉLÉNK, AKTÍV
 ◇ lekonyult, lekökad, hervadt ◆ FRISS

lankás (mn) ◇ lejtős, dimbes-dombos, hullámos, emelkedő ◆ SÍK

lantos (fn) ◇ (*rég*): énekes, dálnok, énekmondó, bárd (*rég*), trubadúr (*rég*), igric (*rég*), regös (*rég*) | költő, poéta

lány (fn) ◇ leány, leányzó, fruska, csaj (*szleng*), csajszi (*szleng*), bige (*szleng*), bőr (*szleng*), bébi (*szleng*), maca (*szleng*), nőcske (*pej*), nőci (*biz, pej*), pulyka (*szleng*), liba (*szleng*), tyúk (*szleng*), pipi (*szleng*), spinkó (*szleng*), görl (*szleng*), mohá (*szleng*), buksza (*szleng*), spiné (*szleng*), lyány (*táj*) | hajadon, szűz, virgo ◆ FIÚ, IFJÚ, LEGÉNY

lanyha (mn) ◇ enyhe, csekély, kicsi, mérsékelt
 ◇ lagymatag, tunya, lomha, lusta, lajhár (*rég*), renyhe | erőtlen, gyöngö, tipitupi (*táj*) ◆ TEVÉKENY, SZORGALMAS | ERŐS

lanyhul (ige) ◇ ernyed, fárad, kimerül | gyengül, mérséklődik, lankad, alábbhagy, csillapodik ◆ ERŐSÖDIK | NÖVEKSZIK

lánynka (fn) ◇ kislány, leánynka, leányzó, kisasszony, fruska, bakfis, cica (*biz*), csirke (*biz*), babuci (*biz*), buba (*táj*)

lánys (mn) ◇ nőies | pipogya, mulya, puhány, feminin, anyámasszony katonája ◆ FÉRFIAS, KEMÉNY
 ◇ szűzies, szégyenlős, szemérmes
 ◇ effeminált (*id*)

lap (fn) ◇ papírlap, papír, oldal, pagina (*id*)

◇ sajtóorgánium, közlöny, hírlap, újság, napilap, hetilap, folyóirat, hírlő (*rég*)
 ◇ kártya, blatt (*biz*)
 ◇ levelezőlap, képeslap, levlap (*biz*), anziksz (*rég*)
láp (fn) ◇ mocsár, ingovány, zombék, omboly (*táj*), hany (*táj*), turnyán (*rég*), vápa (*rég*), moor (*szak*) | fertő
lapály (fn) ◇ síkság, róna, orgovány (*rég*), természető (*rég*), lapány (*táj*), lapföld (*táj*), lapság (*táj*) ◆ HEGYVIDÉK, HEGYSÉG, DOMBSÁG
lapát (fn) ◇ evező | kormány, lapát
 ◇ (*szleng*): fül, kagyló (*szleng*), légycsapó (*szleng*), vitorla (*szleng*)
lapátol (ige) ◇ szed, mereget, hány | evez
 ◇ [ételt]: habzsol, befal
 ◇ (*szleng*): tiszteleg
lapít (ige) ◇ összenyom | hengerez, hengerel, simít, egyenget
 ◇ (*táj*): nyújt [tésztát]
 ◇ lapul, rejtőzik, bújik, meghúzódik, meglapul, meghúzza magát, rejtezik (*rég*) | kushad (*biz*), sumákol (*táj*), sunnyog (*táj*) **Sz**: csendes, mint a hernyó a levél alatt; hallgat, mint a nyúl a fűben; hallgat, mint a tyúk a gyomban; hallgat, mint a hügyő disznó; hallgat, mint az ördög a tőklevél alatt; meghúzza magát, mint guta mellett a mennykő
lapkihordó (fn) ◇ újsághiordó, újságos, lapkézbesítő | lapárusító, rikkancs
lapos (mn) ◇ sima, sík, egyenes | laspadt (*táj*), lapúti (*táj*) | csapott | beesett, horpadt
 ◇ hétköznapi, közönséges, érdektelen, prózai, közhelyszerű, agyoncsépelet, elcsépelet, semmitmondó, elnyűtt, triviális, banális, platt (*id*) | unalmas, egyhangú, színtelen ◆ KIFEJEZŐ, ÉRDEKFESZÍTŐ, IZGALMAS
 ◇ [nő]: deszkamellű, deszka, formátlan, sovány ◆ FORMÁS, MELLES, BÖGYÖS
lapoz (ige) ◇ fordít, átfordít, áthajt, forgat | levelez (*rég*) | olvasgat, olvas, nézeget
lapozgat (ige) ◇ nézeget, olvasgat, forgat, levelez (*rég*)
lappang (ige) ◇ lapul, rejtőzik, rejlik, húzódik ◆ FELBUKKAN, MANIFESZTÁLÓDIK
 ◇ (*rég*): bujdoskol, elrejtőzik, bujkál, lopózik (*rég*), csömörkél (*rég*), sunnyog (*táj*)
lapszéli (mn) ◇ marginális (*id*)
lapszemle (fn) ◇ sajtószemle, tallózó
lapu (fn) ◇ útilapu, bojtortján, kalapfű (*rég*), lőkörömfű (*rég*), útifű
lapul (ige) ◇ simul, húzódik | szétterül
 ◇ rejtőzködik, rejtekezik (*táj*), bújik, bujkál, meghúzódik, meglapul, lappang, dekkol (*szleng*) | hallgat | lapít, sunyít, kushad (*biz*), kusmorog (*táj*), kuslóné kodik (*táj*) **Sz**: lapul, mint dinnye a fűben; lapul, mint nyúl a fűben; lapul, mint szar a fűben; lapul, mint hernyó a levél alatt; lapul, mint kánya előtt a csirke; lapul, mint ördög a tőklevél alatt; lapít, mint aki a nadrágjába tett
lárifári (fn) ◇ ostobaság, hiábavalóság, haszontalanság, lirumlárum (*rég*), encemence (*táj*), táréváré (*táj*)
 ◇ fecsegés | szóbeszéd, mesebeszéd
lárma (fn) ◇ zaj, hangzavar, ricsaj, zsvivaj, zenebona, lármázás, zajongás, zsi bongás, kiabálás, ordítózás, zsi bvásár, gajd (*rég*), zajgás (*rég*), kravál (*rég*), zsinat (*táj*), csaré (*táj*), csatazaj, csataj (*táj*), derendóc (*táj*), zsi vogás (*rég*) ◆ CSEND, NYUGALOM
 ◇ veszekedés, verekedés, perpatvar, patália, hajcihő, ramazúri, ribillió, kutyalakodalom (*táj*), aréna (*szleng*)
 ◇ (*rég*): riadó, riasztás, riadalom
lármás (mn) ◇ kiabáló, hangoskodó, nagyszájú, sikátorszájú (*táj*) ◆ HALKSZAVÚ, HALK
 ◇ zajos, hangos, harsány, lármázó, ricsajos, zsi vajgő, csármás (*táj*), csártélyos (*táj*), kajneszes (*táj*), hodzsa (*táj*), csendetlen (*rég*) ◆ CSENDES, BÉKÉS, SZOLID
lármázik (ige) ◇ kiabál, hangoskodik, lármát csap, ricsajozik, zajong, zsi vajog, kajdász (*táj*), zsinatol (*táj*) | veszekszik, pöröl, nyelveskedik, csatarázik (*táj*), csármál (*táj*), dávorikál (*táj*), gajdol (*táj*), hahitál (*táj*), hóbölyget (*táj*), balhézik (*szleng*) **Sz**: tüzet ver; azt műveli, amit a világ ördöge ◆ HALLGAT
lárva (fn) ◇ álca, pajor, báb, álkép (*rég*) | álarc, maszk
 ◇ báb | hernyó, kukac, pondró, nyű
laska (fn) ◇ metélt, csíktészta (*táj*), nudli (*rég*), sütemény (*rég*), blecli (*táj*) | macesz, pászka
 ◇ (*szleng*): pofon, nyakleves, frász (*biz*), tasli (*biz*)
lassacskán (hsz) ◇ lassanként, fokozatosan, apránként, kényelmesen, sájára (*rég*) | andantino (*szak*) ◆ HIRTELEN, EGYSZERRE, AJTÓSTUL

lassan (hsz) ◊ lépésről lépésre, lépésben, apránként, fokozatosan | nehézkesen, ráérősen, kényelmesen, csigalassúsággal, húzódozva, kelletlenül, vontatottan, lantatva (*táj*), rákjártával (*táj*), imígy-amígy (*táj*)
◆ GYORSAN, FÜRGÉN, HIRTELEN

◊ halkan, csendesen, csöndben, óvatosan, leptiben (*táj*), félhámistrágon (*táj*) | largo (*szak*), lento (*szak*) ◆
DÉRREL-DURRAL, VADUL

lassanként (hsz) ◊ lassacskán, fokozatosan, apránként, apródonként, rendre, fokonként, lépésenként, idővel, aprajánként (*táj*) ◆ AZONNAL, TÜSTÉNT, RÖGTÖN

lassít (ige) ◊ fékez | hátráltat, késleltet, visszatart, visszafog, akadályoz ◆ GYORSÍT | SEGÍT, TÁMOGAT

lassú (mn) ◊ vontatott, nehézkes, lassúdad, elnyújtott, elhúzódo, késedelmes, vánszorgó, rákmenetű (*táj*), sikeretlen (*táj*) | lomha, kényelmes, csigatempójú, piszmogó, ráérős, pepecselő, tötyörésző, szuszimusz, lajhár, teszetsza (*biz*), komótos (*biz*), komót (*táj*), langó (*táj*), lepse (*táj*), szeszemosza (*táj*) **Sz:** a teknősbéka agár hozzá képest; csigapáripán jár; friss, mint az ólomgalamb; friss, mint a teknősbéka; jó volna a halálért küldeni; jó volna halálnak; könnyű, mint az ólomgalamb; lábához ólmet kötött; lomha, mint a lajhár; megalszik a tej a szájában; ólomlábban jár; rákháton jár; tej folyik az ereiben; úgy igyekszik, majd lefekszik; úgy készül, mint a Luca széke; úgy megy, mint az óramutató; úgy mozog, mint a tetű; valóságos lucaszék; víz folyik az ereiben ◆ SEBES, GYORS, FÜRGE

◊ egyenletes, csendes, halk | andalgó (*rég*), lejtős (*rég*)

lassul (ige) ◊ lassúdik (*táj*), lassúodik (*táj*) | csökken, alábbhagy, mérséklődik, lohad ◆ GYORSUL | NŐ, EMELKEDIK

lasszó (fn) ◊ pánya, hurok

lát (ige) ◊ tekint, szemlél, néz, észlel, észrevesz, megfigyel | vizionál (*id*)

◊ ismer, tud, felmér, felfog, ért

◊ tart, vél, gondol, íté, hisz, érez

◊ (*táj*): megél, átél, megér, tapasztal, része van <vmiben>

látás (fn) ◊ a szeme világa <vkinek>, látóképesség ◆ VAKSÁG

◊ szemlélet | tekintet, szem (*táj*), visus (*id*)

◊ (*rég*): látvány, látomás, látat (*rég*), jelenés, tünet

◊ (*vál*): látásmód

látásmód (fn) ◊ látás, szemlélet, szemléletmód, optika | világnézet

látatlanban (hsz) ◊ látatlanul, vaktában, kapásból, találomra, blindre (*biz*), ab invisis (*id*), in bianco (*rég*)

látcső (fn) ◊ távcső, messzelátó, gukker (*biz*), kukker, kukucska (*rég*), látszer (*rég*), binokular (*id*), teleszkóp

látens (mn) ◊ rejtett, lappangó, implicit ◆ EXPLICIT

látathár (fn) ◊ látóhatár, horizont, szemhatár, látkör, látókör, láttávol (*rég*)

látthatatlan (mn) ◊ rejtett, titkos, észrevétlen, szemrevehetetlen (*táj*), látatlan (*rég*) ◆ LÁTHATÓ, NYILVÁNOS, NYILVÁNVÁLÓ

látható (mn) ◊ látszó, megtekinthető, szemlélhető, kivehető, vizibilis (*id*), látszatos (*táj*), láttányi (*táj*) ◆ LÁTHATATLAN

◊ észrevehető, megállapítható, nyilvánvaló, szembetűnő, tagadhatatlan ◆ REJTETT, LEPLEZETT, TITKOS

latin (mn és fn) ◊ diák, deák

◊ római, itáliai

látkép (fn) ◊ kilátás, panoráma, veduta (*szak*) | perspektíva

◊ felvétel

látnívaló (fn) ◊ nevezetesség, látványosság, érdekesség, attrakció, spektakulum (*rég*)

látnok (fn) ◊ jövendőmondó, jövendőelő, jövöbe látó, jós, próféta, látó, vátesz (*vál*), vizionárius (*id*)

látogat (ige) ◊ meglátogat, felkeres, vizitel (*rég*), vizítál (*táj*), néz (*táj*)

◊ eljár, frekvencitál (*id*), hospitál (*id*)

◊ hallgat

látogatás (fn) ◊ felkeresés, vizit (*id*), vizitelés (*rég*), vizitálás (*táj*), vizitáció (*id*)

◊ hospitálás, megtekintés

látogató (fn) ◊ vendég, hospitáló (*id*), vizitelő (*rég*), vizitátor (*táj*)

◊ látogatás, vizitálás (*táj*)

látóhatár (fn) ◊ látókör, látathár, szemhatár (*vál*), horizont

látókör (fn) ◊ horizont, látóhatár, szemhatár | érdeklődési kör

latolgat (ige) ◇ fontolgat, mérlegel, meghány-vet, méricskél, ponderál (*id*) | számítgat, rágódik, morfondírozik, találgat, tanakodik, spekulál, súlyogat (*rég*)

látomás (fn) ◇ jelenés, káprázat, képzelődés, vízió, érzékcslódás, látás (*rég*), álomkép | rémkép, tünemény, szellem, fantazma (*rég*), fantom, csalkép (*rég*), képzelem (*rég*) ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

lator (fn) ◇ gonosztevő, rabló, zsvivány (*rég*), útonálló, haramia, gyilkos | gazfickó, gazember, akasztófáraláló

◇ (*rég*): szerető, kurafi

◇ [jelzőként]: gonosz, elvetemült, gyalázatos, galád, bitang, hitvány, álnok, istentelen, vásott, engedetlen, csintalan | pajzán, huncut | buja, parázna, kicsapongó ◆ TISZTESSÉGES, ERKÖLCSÖS

latrina (fn) ◇ illemhely, árnyékszék (*rég*), budi, pityöre (*táj*), pütyöre (*táj*) | emésztőgödör

látszat (fn) ◇ külső, külszín, felszín, kinézés, megjelenés, külsőség, színezet

◇ árnyék, tünemény, rémlet, tünet | dekórum (*rég*), fikció, illúzió ◆ VALÓSÁG

◇ eredmény, látat (*táj*)

látszerész (fn) ◇ szemüveggészítő, látszerkészítő (*rég*), szemüveges (*rég*), optikus

látszik (ige) ◇ érzékelhető, látszódik (*táj*), mulatozik (*táj*), feltetszik (*táj*)

◇ <vmilyennek>: mutatkozik, tűnik, fest, tetszik, bizonyul

látszólag (hsz) ◇ látszatra, színleg, névleg, mintegy, kvázi (*biz*), látra (*táj*) | külsőleg ◆ VALÓJÁBAN, TÉNYLEGESEN, BIZONYOSAN

látszólagos (mn) ◇ színlelt, formális, mondvacsinált, színleges (*rég*), névleges, fiktív, tetsző (*rég*) | képzelt, vélt, illuzórikus, kimerikus (*id*), kvázi (*biz*), virtuális (*id*) ◆ VALÓSÁGOS, TÉNYLEGES, KÉZZELFOGHATÓ

láttamoz (ige) ◇ aláír, kézjeggyével ellát, szignál (*biz*), ellenjegyez | hitelesít, jóváhagy, vidimál (*rég*), coramizál (*rég*)

látvány (fn) ◇ látás (*rég*), panoráma, perspektíva | kép, kilátás, nézedelem (*rég*) | tünemény, fenomén (*rég*)

◇ aspektus, szcéna (*rég*), jelenet

látványos (mn) ◇ mutatós, tetszetős, dekoratív, parádés, pompás, festői, spektakuláris (*rég*) ◆ KÖZÖNSÉGES, HÉTKÖZNAPI, ÁTLAGOS

látványosság (fn) ◇ érdekesség, különlegesség, kuriozitás, látnivaló, látvány, nevezetesség, vonzeró, nézedelem (*rég*), spektakulum (*rég*) | mutatvány, attrakció, szenzáció (*biz*)

latyak (fn) ◇ sár, pocsolya, lucsok, csatak, locspocs, habarék (*táj*), loncs (*táj*), metyek (*táj*), lubóka (*táj*), szotyé (*táj*) ◆ POR, HOMOK

lavina (fn) ◇ hógörgeteg, hóomlás, hófuvatag (*rég*), hógulya (*rég*)

◇ áradat, özön, görgeteg

lavíroz (ige) ◇ ügyeskedik | vitorlázik (*szleng*)

◇ (*szak*): ferdéz, krejcol (*szak*)

◇ (*rég*): kertel, köntörfalaz, hímez-hámoz

◇ (*szleng*): néz, kémlel

lavór (fn) ◇ mosdótál, mosdócsésze, kézmosó

láz (fn) ◇ forróság, tűz, hideglelés, febris (*id*), pyrexia (*id*) | betegség, hagymáz

◇ izgalom, lelkesedés | tűz, hév, szenvedély, indulat

◇ (*rég*): lázadás, lázongás

laza (mn) ◇ ritkás, habkőnyű, lenge ◆ SÜRŰ, TÖMÖTT, NEHÉZ

◇ (*táj*): bő, tág, lötyögő, lötye (*táj*), bőtyögő (*táj*) | puha, petyhüdt ◆ SZŰK, FESZES

◇ bomlékony, foszlós, omlós, mállós, porhanyós

◇ kötetlen, oldott

◇ könnyed, nemtörődöm, hanyag | elnéző ◆ SZIGORÚ, MEREV

lázad (ige) ◇ támad, felkel, zendül, forrong, zavarog, revoltál (*rég*), rebellál (*rég*), pártoskodik (*rég*), zenebonáskodik (*rég*)

lázadás (fn) ◇ felkelés, zendülés, inszurrekció (*id*), lázulás (*rég*) | zavargás, ellenkezés, villongás, pártütés, láz (*rég*), riadal (*rég*), rebellió (*rég*), puccs

lázadó (mn és fn) ◇ felkelő, ellenálló, forradalmár, zendülő, háborgó, pártütő, rebellis (*rég*), kontrabontos (*rég*), pártos (*rég*), kuruc (*rég*), inszurgens (*rég*)

lázadozik (ige) ◇ <vmi ellen>: lázong, forrong, zúgolódik, háborog, ellenkezik, elégedetlenkedik, zavarog, rebellál (*rég*) ◆ MEGBÉKÉL, BELETÖRÖDIK

lázalom (fn) ◇ önkívület, kórálom (*rég*) | rémkép, rémlátomás, agyrém

lázás (mn) ◇ forró, tüzes, hideglelős, hagymázos, febrilis (*szak*) | beteg ◆ LÁZTALAN, LÁZMENTES
 ◇ izgatott, szenvedélyes, lelkesedő, zaklatott, szangvinikus (*szak*), heves | megfeszített, fokozott, intenzív, élénk ◆ HIGGADT, NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT

lázáság (fn) ◇ emyedés, emyedség, lezserség ◆ FESZESSÉG, KÖTÖTTség
 ◇ hanyagság, fegyelmetlenség | engedékenység ◆ FEGYELEM, SZIGOR, DRILL

lázít (ige) ◇ ereszt, enged, bont, tágít | csökkent ◆ MEGKÖT | SZIGORÍT, KEMÉNYÍT
 ◇ [talajt]: porhanyít, felás
 ◇ kikapcsolódik, pihen, ejtőzik, lazul (*szleng*), relaxál (*id*) ◆ HAJT, IPARKODIK

lázít (ige) ◇ biztat, izgat, hergel, felbujt, bujtogat, uszít, heccel, agítál, zendít (*rég*), dekomponál (*rég*), turbál (*rég*) ◆ NYUGTAT, CSITÍT, BÉKÍT

lázító (mn) ◇ izgató, felbujtó, háborító, felforgató, bajkeverő, bujtogató, bomlasztó, uszító, háborkodó (*rég*), dekomponáló (*rég*) | agitátor (*rég*) ◆ CSENDESÍTŐ

lázmentes (mn) ◇ láztalan ◆ LÁZAS

lázmérő (fn) ◇ hőmérő, pulzométer (*rég*), termometrum (*rég*)

lázong (ige) ◇ zajong, zúg | mozgolódik, nyugtalanodik, hóbörög, háborog, zavarog, morog, lázadozik, zúgolódik, forrong, revoltál (*rég*), skallíroz (*rég*)

lazul (ige) ◇ tágul, lazodik (*táj*) | gyengül, oldódik, enged ◆ SZŰKÜL | ERŐSÖDİK, SZIGORODIK
 ◇ (*szleng*): pihen, lazít ◆ HAJT

lázsál (ige) ◇ tétlenkedik, henyél, lóg (*biz*), lebszel, lustálkodik, lóg (*biz*), lopja a napot, lógatja a lábát, bliccel (*biz*), sumákol (*szleng*), amerikázik, tőkölődik (*durva*), meresztí a seggét (*durva*) ◆ DOLGOZIK, TEVÉKENYKEDIK, SERÉNYKEDIK

lázsnak (fn) ◇ (*táj*): pokróc, takaró, ponyva | zsákvászon
 ◇ (*táj*): ütleg, verés

lázsnakol (ige) ◇ üt, ver, üt-ver, püföl, páhol

lé (fn) ◇ folyadék, nedv, nedű (*vál*), facsarék (*rég*), moncs (*rég*) | lötyt (*pej*) | oldat | ital
 ◇ leves, mártás, saft (*biz*), szósz, létyó (*táj*), lötyke (*táj*), lötykő (*táj*)
 ◇ (*szleng*): pénz, dohány (*szleng*), dudva (*szleng*)

lead (ige) ◇ lenyújt, visszaad, visszaküld, beszolgált ◆ MEGTART
 ◇ közöl, leközl, közzétesz, megjelentet, publikál | kiszivárogtat
 ◇ [labdát]: passzol (*biz*), lepasszol (*biz*), továbbít, átad
 ◇ lefogy, lesaványodik ◆ HÍZIK, GÖMBÖLYÖDİK, FELSZED (*biz*)
 ◇ (*biz*): elmond, közöl | közvetít, sugároz ◆ TITKOL, MEGŐRIZ

leadás (fn) ◇ (*szak*): átadás, labdaátadás, passz (*biz*)

lealacsonyít (ige) ◇ megaláz, megszegyenít, leforráz, csúfol, megsért, kisebbít, degradál, devalvál (*id*), profánál (*vál*) | lealjasít, aljasít, barmít (*rég*), lezülleszt ◆ ELISMER, FELDICSÉR, MAGASZTAL

lealázó (mn) ◇ megalázó, lealacsonyító, sértő, bántó, megszegyenítő, becstelen, degradáló (*id*) ◆ DICSÉRŐ, ELISMERŐ, FÖLEMELŐ

leáldozik (ige) ◇ lenyugszik, lemegy, alászáll, leszáll, leszentül (*táj*) | hanyatlik, megszűnik ◆ FÖLKEL | FELVIRRAD

lealjasodik (ige) ◇ hitványul, elzüllik, lezüllik, lealacsonyodik ◆ JÓ ÚTRA TÉR, NEMESEDIK

leáll (ige) ◇ megáll, abbahagy, abbamarad | lerobban (*szleng*), elromlik, [számítógép] lefagy, lecsendesedik (*rég*) ◆ FOLYTAT
 ◇ (*szleng*): felad ◆ MEGINDUL, BEINDUL

leállít (ige) ◇ megállít, feltartóztat | lestoppol (*biz*), megszüntet ◆ ELINDÍT, BEINDÍT
 ◇ abbahagy, felhagy <vmivel>

leander, leánder (fn) ◇ babérrózsa, rózsaborostyán, oleander (*id*)

leány (fn) ◇ leányzó, lány, hajadon, szűz | kiasszony ◆ FIÚ, IFJÚ, LEGÉNY

leánykérés (fn) ◇ megkérés, háztűznéző, nászkérés (*rég*)

leányvállalat (fn) ◇ fiók, fiókrészleg, fiilálé (*rég*), filia (*id*)

leapad (ige) ◇ lelohad, lelapul (*táj*) | csökken, megcsappan, alábbahagy, megfogatkozik ◆ MEGDAGAD, MEGNŐ
 ◇ lesaványodik, lefogy ◆ MEGHÍZIK, KIGÖMBÖLYÖDİK, POCAKOT ERESZT

learat (ige) ◇ betakarít, lekaszál, letarol, levág ◆ ELVET
 ◇ megszerez, elnyer, kaszál (*szleng*)

leballag (ige) ◇ lebandukol, lesétál, leböccög (*táj*), leeregel (*táj*)

lebarnít (ige) ◊ (*szleng*): leszid, letol (*biz*), leszúr | megszegyenít ♦ MEGDICSÉR

lebarnul (ige) ◊ lesül, megfogja a nap

lebbencs (fn) ◊ tarhonya, lacsuha (*táj*), lacsuska (*táj*)

lebecsül (ige) ◊ lenéz, lekicsinyel, depreciiál (*rég*), bagatellizál (*id*), leértékel, alábecsül, fitymál, aláértékel, fitymál, kisáll (*táj*), gyerekszámba vesz | félreismer ♦ TISZTEL, MÉLTÁNYOL, ELISMER

lebeg (ige) ◊ leng, libeg, libeg-lobog, imbolyog, himbálódzik, laffog (*táj*) | úszik | repül, felleng (*rég*), bringallózik (*táj*), édezik (*táj*), himbeleg (*táj*), palinkózik (*táj*), szellengel (*táj*)

lebélyegez (ige) ◊ lepecsétel, megbélyegez, megstempliz (*rég*)

lebernyeg (fn) ◊ (*rég*): köpeny, köpönyeg, kabát, körgallér, malaclopó (*tréf*)

◊ lebeny, toka, mál (*rég*) | leffentyű

lebeszél (ige) ◊ eltanácsol, eltérít [szándékától], elriaszt, eltántorít, óva int | lemondat ♦ RÁBESZÉL, RÁDUMÁL

◊ (*rég*): leszól

lebetegedik, lebetegszik (ige) ◊ megbetegszik, ágyznak esik, ágyznak dől ♦ MEGGYÓGYUL, FELÉPÜL

◊ szülni kezd, vajúdni kezd

lebilincsel (ige) ◊ leköt, leláncol ♦ KIOLDOZ, ELENGED

◊ lenyűgöz, megbabonáz, elkápráztat, meghódít, elbűvöl, elvarázsol, megigéz, elragad, megejt ♦ UNTAT

lebilincselő (mn) ◊ érdekfeszítő, elragadó, elbűvölő, ellenállhatatlan, varázslatos, megragadó, megkapó, lenyűgöző, érdekes, impozáns ♦ ÉRDEKTELEN, UNALMAS, SZÜRKE

lebír (ige) ◊ legyűr, leteper, legyőz, leküzd, felülkerekedik ♦ ALULMARAD

lebont (ige) ◊ lerombol, ledönt, szanál (*biz*) ♦ FELÉPÍT, FELHÚZ

◊ felfejt, leteker

lebonyolít (ige) ◊ elvégez, véghezvisz, elintéz, megejt | megrendez | lefolytat, levezet

lebonyolódik (ige) ◊ lezajlik, végbemegy | végződik, befejeződik, lefut (*biz*)

leborotvál (ige) ◊ levág, lenyír, lehúz (*biz*) | lekopaszt ♦ MEGNÖVESZT, NÖVESZT

leborul (ige) ◊ felborul, feldől, ledől, leborul, leesik | levágódik

◊ leroskad, leomlik, lerogy, leereszkedik | hódol, térdre borul, térdel, térdre hull, esdekel, leborong (*táj*) | lezserdül (*táj*) ♦ FELEMELKEDIK, TALPRA ÁLL, FELEGYENESEDIK

lebög (ige) ◊ lehurrog

◊ (*szleng*): kudarcot vall, pórul jár, megszegyenül, hoppon marad, rajtaveszt, belebukik, leszerepel, felsül, koppan (*szleng*), leég (*biz*), befürdik (*szleng*) | megbukik ♦ ÉRVÉNYESÜL, SIKERREL JÁR, KIVÁGJA A REZET

lebuj (fn) ◊ kocsmá, italmérés, ivó (*rég*), csárda, csehó (*szleng*), zugkocsmá, pálinkamérés, csapszék, snapszbutik (*rég*), spelunka (*rég*), lebuki (*táj*), gogyori (*táj*), kricsmi (*szleng*), krimó (*szleng*), piálda (*szleng*), itató (*szleng*), brájlzi (*szleng*), spi (*szleng*), köpködő (*szleng*), késdobáló (*szleng*), kóceráj (*pej*)

◊ bordély, bordélyház, kupleráj

lebukik (ige) ◊ leesik, aláhajlik, előrebicsaklik, lefordul, lehanyaglik

◊ [vízbe]: lemerül, alámerül, lebukik (*táj*), lekankurázik (*táj*) ♦ FELMERÜL, FELBUKIK, KIBUKKAN

◊ [nap]: leszáll, lenyugszik, lemegy, eltűnik ♦ FELKEL, FELJÖN

◊ rajtaveszt, megjárja, lebög (*szleng*), buktázik (*szleng*), kézre kerül

lebzsel (ige) ◊ lustálkodik, henyél, tunyálkodik (*rég*), lazsal (*biz*), heverészik, helébel (*rég*) ♦ DOLGOZIK, TEVÉKENYKEDIK

◊ cselleng, lábatlankodik, lézeng, ólálkodik, ámmog (*táj*), balamutál (*táj*), dångubál (*táj*), encseleg (*táj*), henyeral (*táj*), ácsorog

◊ (*szleng*): várakozik, álldogál

léc (fn) ◊ rúd, karó, lejsztni (*biz*), celőke (*táj*) | szegély, keret [ajtón]

◊ (*biz*): colstok (*szak*), mérőléc, logarléc

◊ síléc, sítalp

◊ (*szleng*): láb, mankó (*szleng*), virgács (*szleng*)

◊ (*szleng*): hímvessző, pénisz, kéjléc (*szleng*), kéjlöcs (*szleng*)

◊ felső kapufa, kapufa

lecke (fn) ◊ tanulnivaló, feladat, olvasmány, penzum (*rég*), höfő (*szleng*), lecaj (*szleng*) | tananyag

◊ (*rég*): előadás, felolvasás, olvasás

◊ szidás, feddés, korholás, kioktatás, leckéztetés | okulás, tanulás

leckéztet (ige) ◊ korhol, dorgál, kioktat, fedd, szid | oktat, nevel, moralizál (*id*) ♦ DICSÉR

lecsap (ige) ◇ levág, lemetsz, leüt, lesújt, letaglóz | lever, ledob
 ◇ támad, rácsap, ráront, rátör, rajtaüt | elhódít, lecsikkant (*táj*), lecsillent (*táj*), levillángzik (*táj*)
 ◇ (*szleng*): leüt, kifektet (*szleng*), megborít (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): megszerez, lenyúl (*szleng*)

lecsapódik (ige) ◇ levágódik, lecsukódik, lezáródik ◆ FÖLNYÍLIK, FÖLTÁRUL, FÖLPATTAN
 ◇ kiválik, leülepedik

lecsapol (ige) ◇ elfolyat, leereszt, kiszív, kiereszt | levezet, elvezet, kiszárít, víztelenít ◆ ELÁRASZT

lecsatol (ige) ◇ leold, lekapcsol, lekaszt, levesz | leválaszt ◆ FELKÖT, FELCSATOL | ÖSSZEKAPCSOL

lecsendesedik (ige) ◇ megnyugszik, lecsillapodik, alábbhagy, lenyugszik | elhallgat, elül, lecsihad (*táj*), akrándik (*táj*) ◆ FELKORBÁCSOLÓDIK | FELDÜHÖDIK

lecsendesít (ige) ◇ lecsillapít, megnyugtat, kibékít, megbékít, elhallgattat, elcsitít, megfékez, megzaboláz, juhászt (*rég*), mitigál (*rég*), csíget (*táj*), csíhaszt (*táj*), juház (*táj*) ◆ FELDÜHÍT, FÖLHERGEL, FÖLMÉRGESÍT

◇ lehalkít ◆ FELHANGOSÍT

lecsillapít (ige) ◇ megnyugtat, elcsitít, lecsendesít, lehüt, megjuház (*táj*), kiengesztel, megbékít, összebékít, megszelidít | leszerel, lefegyverez, megfékez, megzaboláz, pacifikál (*id*) ◆ SZÍT, HERGEL, CUKKOL

lecsillapodik (ige) ◇ lehiggad, lelohad, lenyugszik, megnyugszik | megenyhül, megcsendesedik, megbékül | kijózanodik ◆ MEGVADUL, KIBORUL, BEPÖRÓG

◇ mérséklődik, elcsitul, alábbhagy | megjuhászodik, megkanászodik (*táj*), megkezesedik (*táj*), megszelhül (*táj*) ◆ FELERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK, NÖVEKSZIK

lecsökken (ige) ◇ lepad, lelohad, lefogy, megcsappan | lemegy ◆ GYARAPSZIK, FELDUZZAD, MEGNŐ

lecsuk (ige) ◇ lezár, bezár, elzár, becsuk ◆ FELNYIT, KINYIT

◇ letartóztat, bebörtönöz, leültet, lakat alá tesz, hűvösre tesz (*biz*), berupál (*rég*), bedutyiz (*biz*), bevarr (*szleng*), bekóterol (*szleng*), bevág (*biz*), elraktároz (*szleng*), sítire vág (*szleng*), lesittel (*szleng*), megmázsál (*szleng*), bekaszniz (*táj*), lecsukatol (*táj*) ◆ KIENGED, SZABADON BOCSÁT

lecsúszik (ige) ◇ leesik, lesiklik, lesikamodik (*táj*), lesuvad (*táj*), lecsordul (*táj*), leszalad
 ◇ lezüllik, lesüllyed, deklasszálódik (*id*), elszegényedik, tönkre megy, lefittyen (*táj*) ◆ FELEMELKEDIK
 ◇ <vmiről>: lemarad <vmiről>, kimarad <vmiből>, elesik <vmitől>

lecsúszott (mn) ◇ deklasszált (*id*), lezüllött | elszegényedett, levitézlett, tönkrement, snassz (*biz*), kócipor (*táj*) ◆ FELEMELKEDETT, MEGGAZDAGODOTT

ledarál (ige) ◇ megőröl, megdarál
 ◇ végigmond, elhadar, végighadar

ledér (mn) ◇ csapodár, kicsapongó, könnyűvérű, csélcsap, kacér, kihívó, erkölcstelen, léha, szemérmetlen, feslett, szabados, szabadonc (*rég*), frivol, pajzán, buja ◆ ÁLLHATATOS | SZEMÉRMES, SZOLID

ledob (ige) ◇ levet, lelök, letaszít, lehajít, levág, lehajint (*táj*), lehány, lerottyant (*táj*), lesuvaszt (*táj*), letosszant (*táj*)
 ◇ lecsap, odacsap, odavág

ledolgoz (ige) ◇ lerobotol (*biz*), pótol, bepótol, behoz, lecsúztat (*biz*), törleszt [munkával], leszolgál

ledorongol (ige) ◇ leteremt (*biz*), leszid, kritizál (*biz*), bírál, lehúz (*biz*), lekap (*biz*), lebunkóz, lecsépeül, elhallgattat, letorkol ◆ DICSÉR, MAGASZTAL, EGEKBE EMEL

ledőf (ige) ◇ leszúr, leterít, felöklel | leöl, levág, megöl

ledől, ledül (ige) ◇ feldől | összeomlik, lerogy, lefordul, leomlik, összedől, leroskad
 ◇ lefekszik, lepihen, pihen, leheveredik, elnyúlik (*biz*), lehencseredik (*táj*), leduvad (*táj*), leheppen (*táj*) ◆ FÖLKEK, FÖLTÁPÁSZKODIK

ledönt (ige) ◇ lerombol, letarol, letaszít, lelök, fellök, lesodor, lever, elfektet, leduvaszt (*táj*), ledüt (*táj*), lekalamol (*táj*) ◆ FELÁLLÍT

◇ elbuktat, megdönt

ledörzsöl (ige) ◇ levakar, lekoptat, lecsiszol, ledörgöl, lesúrol, lecsutakol, lecsiszál (*táj*), lecsiszorál (*táj*), lenyikél (*táj*)
 ◇ lehorzsol, felsebez, felsért

ledús (mn) ◇ leveses, leves, zamatos, zaftos, szaftos, lottyos (*táj*), szottyos (*táj*) | érett, puha ◆ ÉRETLEN, KEMÉNY

leég (ige) ◇ porig ég, elég, tűz martaléka lesz, elhamvad **Sz**: megeszi a vörös bika
 ◇ [étel]: odaég, odakap, odakozmál, lekozomál

◇ (*szleng*): veszt, bukik, tönkremegy, legatyásodik (*biz*), eladósodik | rajtaveszt
 ◇ megszégyenül, felsül, lebög (*szleng*), kudarcot vall
leégés (mn) ◇ lesülés, lepirulás
 ◇ elhamvadás, elpusztulás
 ◇ (*szleng*): bukás, kudarc, balszerencse, balsiker, sikertelenség, fiaskó, csőd | felsülés, megszégyenülés, bukta (*szleng*)
leéget (ige) ◇ porig éget, elpusztít
 ◇ leperzsel, megpörkököl | lekozmáltat, odakapat
 ◇ megszégyenít, blamál, leböget (*szleng*), lejárát, elpirít (*rég*) | megaláz
 ◇ [nap]: felsüt (*táj*), lekap (*biz*)
leendő (mn) ◇ jövőendőbeli, jövőbeli, jövőendő, jövő, esendő (*rég*), majdani, bekövetkező ◆ MÚLTBELI, HAJDANI, ELMÚLT
leenged (ige) ◇ leereszt, lebocsát, lezsilipel, lehúz [zászlót], bevon | letol
 ◇ [hajat]: kienged, leereszt, leboncol (*táj*) ◆ FELHÚZ | ÖSSZEFOG
 ◇ [árat]: mérsékel, csökkent ◆ FÖLEMEL
leépít (ige) ◇ leszállít, csökkent, visszafejleszt, redukál | bélistáz, elküld, elbocsát ◆ FEJLESZT, BŐVÍT | ALKALMAZ
leépítés (fn) ◇ csökkentés, visszafejlesztés, redukálás | elbocsátás, menesztés, létszámcsökkentés ◆ FEJLESZTÉS, BŐVÍTÉS
leér (ige) ◇ lenyúlik, lehat, lejut
 ◇ leérkezik, megérkezik
leereszkedik (ige) ◇ aláereszkedik, alászáll, alábszáll, lemegy, lemászik, legördül ◆ FELMEGY, FELGÖRDÜL | FELEMELKEDIK
 ◇ [repülőgép]: landol, leszáll, földet ér ◆ FELSZÁLL, LEVEGŐBE EMELKEDIK, STARTOL
 ◇ <vkihez>: lehajol, lealacsonyodik, megalázkodik
leereszkedő (mn) ◇ lenező, főlényes, kegyes, vállveregető, affabilis (*rég*) ◆ ALÁZATOS
leereszt (ige) ◇ lebocsát, alábocsát
 ◇ [hajat]: leenged, kiereszt, csüngesztel (*táj*), kisátorít (*táj*) ◆ FÖLHÚZ | ÖSSZEFOG
 ◇ levezet, lecsapol ◆ ELÁRASZT
 ◇ leszeg, lekonyít, lecsüggeszt, lesunyaszt (*táj*) ◆ FELEMEL
 ◇ (*szleng*): lenyel, lehúz [italt] (*biz*)
leértékel (ige) ◇ lebecsül, lekicsinyel, devalvál (*id*) | alábecsül, aláértékel ◆ ÉRTÉKEL, TISZTEL, TULBECSÜL
 ◇ csökkent, leszállít, kisebbít, mérsékel | leáraz, olcsóbbít ◆ FELEMEL, NÖVEL | DRÁGÍT
leesik (ige) ◇ lefordul, lehuppan, lepotyog, lepottyán, letottyán, lerogyik, lezuhan, ledől, leborul, lehanyatlik, lebillen, lecsúszik, lebóbázik (*táj*), lecuppan (*táj*), lekankurázik (*táj*), lekeleficél (*táj*), lesuvad (*táj*) | [hó, eső] lehull
 ◇ alászáll, visszaesik, csökken, zuhan ◆ EMELKEDIK, NŐ
 ◇ <vkinek, vmi>: jut
lefagy (ige) ◇ megdermed, meggémberedik, elfagy ◆ FELENGED, KIOLVAD, MEGMELEGSZIK
 ◇ (*szak*): leáll, leblokkol, [számítógép] megáll
lefed (ige) ◇ leborít, letakar, leterít, betakar, bevon, befed | lefátyoloz, lelapol (*táj*) ◆ KITAKAR, FELFED
lefékez (ige) ◇ lelassít, megállít, megakaszt | mérsékel, csökkent, visszatart ◆ GYORSÍT, FOKOZ, NÖVEL
lefekszik (ige) ◇ lepihen, ledől, leheveredik, elnyúlik (*biz*), elnyújtózik, ledöglik (*durva*), ellappan (*rég*), lenyugszik, aludni tér, nyugovóra tér, elkussodik (*rég*), leszunny (*táj*), legebéd (*táj*), lehencseredik (*táj*), levackol (*szleng*), behéderol (*szleng*) **Sz**: egyenesbe veti a szekeret; leteszi a fejét; nyugalomra hajtja a fejét; vízszintesbe helyezkedik; elteszi magát holnapra; tollasbálba megy ◆ FELKEL | FELÉBRED
 ◇ <vkivel>: közösül, együtt hál, odaadja magát <vkinek>
 ◇ (*biz*): lepaktál | behódol, megalázkodik, meghajol ◆ ELLENÁLL, NEMET MOND
lefektet (ige) ◇ letesz, leterít ◆ FELÁLLÍT
 ◇ [gyereket]: ágyba fektet, elaltat, buvál (*táj*) | ágyba kényszerít, ágyhoz köt [betegség]
 ◇ leteper, ledönt, lefog, két vállra fektet, lenyom ◆ FELÉBRESZT, FELKELT
 ◇ (*szleng*): magáévá tesz, megkefél (*szleng*), megdug (*szleng*)
 ◇ megállapít, leszögez, meghatároz, írásba foglal, rögzít
lefekvés (fn) ◇ leheveredés, ledőlés | alvás, lenyugvás, tollasbál (*biz*) | takaród ◆ FELKELÉS | ÉBREDÉS

lefényképez (ige) ◇ lefotóz, lefotografál (*rég*), lekap (*biz*), lekattint (*biz*), levesz (*rég*), lepozál (*rég*) | megörökít

lefest (ige) ◇ lemázol | lepingál, leképez (*rég*)

◇ ábrázol, leír, lerajzol, megrajzol | ecsetel, jellemez | bemutat, érzékeltet

lefetyel (ige) ◇ iszik, lafatyol (*táj*), lapatyol (*táj*), lathyol (*táj*), leftyikel (*táj*), lepcsel (*táj*), lepetyel (*táj*), hapacsol (*táj*), hapatyol (*táj*)

◇ fecseg, locsog, jár a szája, pletykál, tereferél

lefitymál (ige) ◇ leszól, lenéz, ócsárol, lekicsinyel | kisebbít, alábecsül, bagatellizál (*id*), lekezel ◆ DICSÉR | TULÉRTÉKEL

lefizet (ige) ◇ leró, leszolgál, leszurkol (*szleng*), lepenget (*biz*), brennöl (*id*) | megfizet, megtérít, visszaad
◇ <vkit>: megveszteget, korrumpál (*id*), lepénzel, megken (*biz*), lekenyerez, fölbérel, megvásárol | megvesz, bundázik

lefog (ige) ◇ lenyom, leszorít, lefektet | rögzít

◇ letartóztat, lecsuk, bezár, lestoppol (*biz*), őrizetbe vesz ◆ KIENGED

◇ [nap]: lekap, lebarnít

lefoglal (ige) ◇ leköt, biztosít, fenntart, rezervál, megrendel, leelőlegez, lefoglalóz, lestoppol (*biz*)

◇ igénybe vesz, elfoglal, bitorol

◇ kisajátít, szanal, elkoboz, rekvirál, konfiskál (*rég*), záról, zár alá vesz, zálogol (*rég*), szekvesztrál (*rég*)

lefogy (ige) ◇ lesoványodik, lead (*biz*), megcsappan, lecsökken, megvékonyodik, megkarcsúsodik, lepad, elcsúnik (*táj*), elszakaszkodik (*táj*), lecsöpülódik (*táj*), megposzkul (*táj*), megszigorodik (*táj*) ◆ MEGHÍZIK, KIGÖMBÖLYÖDIK, FELSZED

lefokoz (ige) ◇ leminősít, degradál, deklasszifikál (*id*) ◆ ELŐLÉPTET, KITÜNTET

◇ csökkent, mérsékel, devalvál (*id*) ◆ FELÉRTÉKEL, TULBECSÜL

lefolyás (fn) ◇ lecsorgás

◇ csurgó, eresz

◇ folyamat, folyás, menet, alakulás, lebonylódás, processzus (*id*), defluxus (*szak*)

lefolyik (ige) ◇ lecsorog, leszivárog, lemegy, lezúdul, lehömpölyög

◇ végbemegy, lezajlik | eltelik, elmúlik

◇ (*táj*): lehull

lefolyó (fn) ◇ árok, csatorna, ereszcsatorna, kanális | csurgó, kiöntő

lefolytat (ige) ◇ levezet, lebonylít, megtart, végrehajt

lefordít (ige) ◇ tolmácsol, átültet, visszaad | magyaráz, interpretál

lefordul (ige) ◇ leesik, ledől, leszédül, lebukik, lecsúszik, lezuhan, lekavarodik (*táj*)

◇ letér, lemegy

◇ (*táj*): történik

leforráz (ige) ◇ leönt, blansíroz, abárol (*táj*), beforróz (*táj*), leforrászol (*táj*), forráz

◇ megszégyenít | kijózanít ◆ MEGDICSÉR

◇ (*táj*): megcsíp [dér növényt]

lefölöz (ige) ◇ megszed, leszed, levesz, összegyűjt, leszínel (*táj*)

lefőz (ige) ◇ (*biz*): felülmúl, legyőz, lepipál (*biz*), túlszárnyal, megelőz, ráver, túlesz <vkin> | rászed, túljár az eszén, lepergel (*táj*), tromfol (*táj*) ◆ ALULMARAD, VESZÍT

lefúj (ige) ◇ [szél]: levisz, levet, eltávolít, lesodor

◇ véget vet, befejez | visszavon, sztorníroz | megsemmisít ◆ FOLYTAT

◇ lepermetez, lespréz | elkábít

lefut (ige) ◇ lesiet, leszalad, lerohan ◆ FELSZALAD, FELROHAN

◇ lejátszódik, végigfut, leperg

◇ befejeződik, lebonylódik, elmúlik, letelik ◆ FOLYTATÓDIK, TART

lefütle (ige) ◇ rajtaüt, elfog, elkap, rajtakap, lefog, letartóztat, elcsíp, nyakon csíp, tetten ér | lehallgat

lég (fn) ◇ levegő, levegőég (*rég*)

◇ (*táj*): közhangulat, légkör, atmoszféra

légakna (fn) ◇ levegőjárat, szellőzőakna, szellőzőnyílás, szelelőlyuk, szélakna | kürtő

◇ világítóudvar, lichthof (*id*)

legalább (hsz) ◇ minimum, minimo calculo (*id*), legkevesebb, testvérek között is, csak | legalábbis ◆ LEGFELJEBB, MAXIMUM

legális (mn) ◇ törvényes, hivatalos, törvényszerű, jogos, jogszerű, legitim ◆ TÖRVÉNYTELEN, JOGTALAN, ILLEGÁLIS

legalsó (mn) ◇ legmélyebb, legalacsonyabb | legrosszabb, legkisebb, legutolsó | minimális ◆ LEGFELSŐ | LEGJOBB

légáramlás (fn) ◇ szél, légjárás, légáramlat, légmozgás, levegőáramlás, levegő, huzat, cüg (*biz*), ájer (*táj*), ájerluft (*táj*), dér (*táj*)

legátus (fn) ◇ követ, küldött, parlamentér (*rég*) | mendikáns (*id*)

legel (ige) ◇ legelészik, füvel (*táj*), gyepel (*táj*), füvez (*rég*), harapdos (*táj*), parézik (*táj*) | bitangol (*táj*)

legelő (fn) ◇ rét, mező, kaszáló, gyep, pást (*táj*), nyomás (*táj*), csordanyomás (*táj*), páskom (*táj*), baromelő (*rég*)

legeltet (ige) ◇ őriz, pásztorkodik, füvel (*táj*), gyepel (*táj*), étet (*táj*)

legenda (fn) ◇ történet, mememonda, monda, rege | história, mítosz
◇ (*szak*): képaláírás | jelmagyarázat

legendás (fn) ◇ mesés, meseszerű, mesebeli, csodálatos, regés, mitikus ◆ HÉTKÖZNAPI, MINDENNAPI

legény (fn) ◇ fiatalember, fiú, fickó, fi (*rég*), hímfí (*rég*), ifjú, siheder, suhanc, süvölvény, suttyó, kolop (*rég*), ficsúr (*rég*), burs (*id*), cánkó (*táj*), fattyú (*táj*) | nőtlen ◆ LEÁNY, LÁNY

◇ iparossegéd, inas, segéd, mesterlegény, boy (*id*) | szolgál | tisztizolga, csicskás (*rég*), pucer (*rég*) ◆ MESTER

legénykedik (ige) ◇ kérkedik, hetvenkedik, hetykélkedik, csármáz (*táj*), vitálkodik (*táj*), virtuskodik (*táj*), adja a bankot (*szleng*) | duhajkodik, betyárkodik, vitézkedik, hóskodik, féktelenkedik ◆ MEGHÚZZA MAGÁT | VISSZAHÚZÓDIK

◇ legyeskedik, teszi a szépet, csapja a szelet, kakaskodik (*biz*)

legénység (fn) ◇ legénykor, legényélet | nőtlenség ◆ FÉRFIKOR, HÁZASÉLET

◇ személyzet, mannschaft (*id*)

◇ pajkosság, hetykeség, kivagyiság (*táj*), legénykedés

legfeljebb, legföljebb (hsz) ◇ maximum, maximo calculo (*id*), ad maximum, legfennebb (*táj*) | hacsaknem ◆ LEGALÁBB, MINIMUM

legfelső (mn) ◇ legmagasabb, első, legfőbb, maximális, extrém | felsőfokú ◆ LEGALSÓ, LEGKISEBB, LEGUTOLSÓ

legfőbb (mn) ◇ fő-fő (*tréf*), legelső, legfontosabb, leglényegesebb, elsődleges ◆ UTOLSÓ, LÉNYEGTELEN, ELHANYAGOLHATÓ

legfőképpen (hsz) ◇ leginkább, elsősorban, különösképpen, jobbára, túlnyomórészt, főleg, leggyakrabban, kiváltképpen, többnyire, fölötte, par excellence (*id*), dandárján (*táj*), nagyobbadán (*táj*)

léggömb (fn) ◇ luftballon, ballon, lufi (*biz*)
◇ (*rég*): léghajó, zeppelin, aerosztát (*id*)

léghajó (fn) ◇ zeppelin (*id*), aerosztát (*id*), léggömb (*rég*), fellengér (*rég*)

léghajózás (ige) ◇ léggömbrepülés | léghajóvezetés, aviatika (*szak*)

léghuzat (fn) ◇ huzat, légvonat, cüg (*biz*), ájerdöfés (*táj*)

légi (mn) ◇ repülő, repülési ◆ SZÁRAZFÖLDI

légies (mn) ◇ finom, könnyed, kecses, tündéri, testetlen, anyagtalan, árnyszerű, éteri, szilfid (*rég*), szubtilis (*id*), filigrán, pneumatikus (*rég*) ◆ NEHÉZKES, MACKÓS (*biz*)
◇ súlytalan, könnyű | áttetsző

légikisasszony (fn) ◇ utaskísérő, stewardess (*id*), stewart (*biz*)

leginkább (hsz) ◇ elsősorban, főként, főképp, főképpen, jobbára, különösen, túlnyomórészt, főleg, leggyakrabban, kiváltképpen, mindenekelőtt, többnyire, nagyrészt, fölötte, dandárján (*táj*), nagyobbadán (*táj*) ◆ LEGKEVÉSBÉ

légió (fn) ◇ sereg, tömeg, sokaság, népség
◇ (*rég*): csapategység

légi posta (fn) ◇ repülőposta, air mail (*id*), par avion (*id*)

legítámadás (fn) ◇ bombázás, repülőtámadás

legitim (mn) ◇ törvényes, törvényszerű, jogos, jogszerű, alkotmányos, megengedett, engedélyezett, szabályos, szabályszerű, legális | méltányos, igazságos ◆ TÖRVÉNYTELEN, JOGTALAN, ILLEGITIM

legjava (fn) ◇ <vminek>: legkiválóbbja, főle, színe-virága, színe-java, krémje, legbakja (*táj*), legdandárja (*táj*), leglelke (*táj*), javasjava (*táj*) ◆ ALJA, SÖPREDEKE

legjobb (mn) ◇ legkiválóbb, tökéletes, válogatott, koronázatlan, kiváló, optimális, prima, legkedvezőbb, elsőrendű, csodás, király (*szleng*) ◆ LEGGROSSZABB, LEGSILÁNYABB, LEGALJA

legkevesebb (szn) ◇ minimális, legkisebb, legcsekélyebb ◆ LEGTÖBB, MAXIMÁLIS

legkisebb (mn) ◇ minimális, legcsekélyebb, legalacsonyabb, legkevesebb, legalsó ◆ LEGNAGYOBB, MAXIMÁLIS

légkör (fn) ◇ levegő, burok, atmoszféra | időjárás, klíma
◇ közhangulat, hangulat, közszellem | milió, környezet

legközelebb (hsz) ◇ nemsokára, legott (*rég*), a jövőben, a közeljövőben ◆ LEGTÁVOLABB, LEGMESSZEBB
◇ (*rég*): legutóbb

légmentes (mn) ◇ hermetikus, légtartó, légzáró | vákuumzáró, vákuumzárás
◇ légüres, légtelen ◆ LEVEGŐS, SZELLŐS

legnagyobb (mn) ◇ legjelentősebb, fő, óriási, felülmúlhatatlan, rekord (*szleng*), csúcs ◆ LEGKISEBB
◇ maximális | legmagasabb ◆ MINIMÁLIS | LEGALACSONYABB

légnemű (mn) ◇ gáznemű, illó | gázszerű

légnyomásmérő (fn) ◇ barométer, légmérő (*rég*), légsúlymérő (*rég*), légnyomásíró (*rég*), aneroid (*rég*), storm-glass (*rég*)

legott (hsz) ◇ (*rég*): legottan (*rég*), azonnal, azon nyomban, rögtön, rögvest, hamar, tüstént, mindjárt, máris, nyomban, haladéktalanul, menten, egyszerre, íziben (*táj*), azonhamar (*rég*), azonhelyt (*rég*), azon hevenyében (*rég*) ◆ SOKÁRA, MAJD, KÉSŐBB

legördül (ige) ◇ leereszkedik, lemegy, leszalad, leszáll | legurul, lehengeredik, legörög | lecsúszik

legörvény (ige) ◇ forgósél, ciklon, orkán, tornádó, hurrikán | forgatag (*rég*)

legrosszabb (mn) ◇ legsilányabb, legutolsó, sereghajtó | legterhesebb, legkedvezőtlenebb, leggyengébb ◆ LEGJOBB, LEGELSŐ | LEGKEDVEZŐBB

légsúly (fn) ◇ légnomás

légsúlymérő (fn) ◇ légnyomásmérő, légmérő (*rég*), barométer, légnyomásíró (*rég*), aneroid (*rég*), storm-glass (*rég*)

légszomj (fn) ◇ levegőhiány, oxigénhiány | fulladás, fulladozás, fuldoklás, nehézlégzés, aerofobia (*szak*)

légtér (fn) ◇ térfogat, köbtartalom

légtornász (fn) ◇ kötéltrancos, akrobata, artista, trapézművész

legtöbb (mn) ◇ maximális, java, zöme, túlnyomó rész ◆ LEGKEVESEBB, MINIMÁLIS

leguggol (ige) ◇ lekuporodik, lekucorodik, lekutyorodik (*táj*), lecsúszóródik (*táj*), leguggan (*táj*), lekecel (*táj*), lelippen (*táj*), letopik (*táj*) ◆ FELÁLL, FŐLEGYENESEDIK

legújabb (mn) ◇ legfrissebb, mostani, legmodernebb, vadanatúj, legkorszerűbb | legutóbbi, utolsó ◆ LEGRÉGIBB, LEGRÉGEBBI

legurul (ige) ◇ legördül, legörög, lehengeredik | lepottyan, lebukfencezik, leesik, legömbörödik (*táj*), lehandarikázik (*táj*), lehenderedik (*táj*), lehömpölyög (*táj*), lelongárol (*táj*)

legutóbb (hsz) ◇ legutoljára, legkésőbb | nemrég, nemrégben, nemrégiben, minap, legunton (*táj*) ◆ LEGELŐSZÖR | RÉGES-RÉGEN

legutóbbi (mn) ◇ legújabb, legfrissebb, legutolsó, utolsó, legmodernebb, legkorszerűbb, mostani | legközelebbi ◆ LEGRÉGEBBI

légüres (mn) ◇ légmentes, légritkított, légtelen, vákuumos | elszigetelt [tér] ◆ LEVEGŐS, SZELLŐS

légvár (fn) ◇ képzelődés, ábránd, délribab, fantázia, fantazmagória, utópia ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

légvédelem (fn) ◇ légelhárítás, légtartalom
◇ (*biz*): tüzéséség

légvédelmi (mn) ◇ légelhárító, légtalmi

légzés (fn) ◇ lélegzés | lélegztétel

legyengít, legyöngít (ige) ◇ elfáraszt, ellankaszt, elerőtlenít, elcsigáz, megcsigáz (*táj*) | lesóványít ◆ FELERŐSÍT, FÖLFRISSÍT

legyengül, legyöngül (ige) ◇ elfárad, ellankad, elcsigázódik, lanyhul, elfittyen (*táj*) | leromlik, lesóványodik, elesik (*táj*), elposzkul (*táj*), megcsigálódik (*táj*) ◆ MEGERŐSÖDIK, MEGSZILÁRDUL

legyeskedik (ige) ◇ udvarolgat, forgolódik <vki körül>, enyeleg, kokettál, flörtöl, legénykedik (*táj*), dong (*táj*), ebelkedik (*táj*), kutyálkodik (*táj*), füvelődik (*táj*), sündörködik (*táj*), teszi a szépet, csapja a szelet

legyez (ige) ◇ hűsít, hűt, hűsel (*rég*), leppel (*táj*)
◇ hízeleg, kedveskedik, bókol

legyező (fn) ◇ légkavaró, szellőző, ogi (*id*), facher (*id*)

◇ (szleng): fül, lapát (szleng), kagyló (szleng), vitorla (szleng), takaró (szleng)

légyfogó (fn) ◇ légyapír, bogárfogó (táj), bogárpapír (táj) | légycsapó

legyint (ige) ◇ suhint, csap, csapint (rég), legyent (táj), lettyent (táj) | illet, érint

legyintés (fn) ◇ csapintás (táj), nyakleves, pofon, pof (rég)

◇ (rég): illetés, érintés

legyött (fn) ◇ találka, randevú, találkozó, pásztoróra (rég) | együttlét

legyőz (ige) ◇ lever, leteper, kiüt, meghódít, két vállra fektet, megsemmisít, lehengerele, kenterbe ver, lebír, kifog <vkin>, felülmúl, diadalmaskodik, túlszárnyal, letipor, alávet, felmorzsol, felülkerekedik, lehangy, megver, túlesz <vkin>, megfűkezes, megelőz | elhárít, lenulláz (szleng), lefőz (biz), lepipál (biz), leradíroz (szleng), letöröl, megtetejéz (táj), fölöz (táj) | lelép (szleng), lemos (szleng) Sz: kiüt a nyeregből; zsebre tesz; diadalmaskodik felette; felmossa vele a padlót

◇ <vmit>: leküzd, megbirkózik, legyúr, lenyom, elfojt ◆ VERESÉGET SZENVED, ALULMARAD

legyúr (ige) ◇ leteper, leterít, lebír, legyúr, alányom, felülkerekedik, legyőz, leküzd, megtetejéz (táj) ◆ ALULMARAD

◇ leeröltet, lenyel, megeszik, legentet (táj), legyürköl (táj)

léha (mn) ◇ erkölcstelen, szemérmetlen, romlott, könnyűvérű, frivol, csapongó, ledér, feslett | könnyelmű, szélelbelélt, svihák (biz) ◆ ERÉNYES | MEGFONTOLT, KOMOLY

◇ (táj): rest, tunya, lusta, hitvány, naplopó | korhely, semmittevő, semmirekellő, liflander (táj), frecskár (táj) ◆ DOLGOS, SZORGALMAS, TEVÉKENY

◇ (táj): mókázó, bolondozó, tréfás kedvű, tréfalkozó

lehagy (ige) ◇ megelőz, felülmúl, túlszárnyal, túlhalad, lepipál (biz), leköröz (biz) ◆ LEMARAD

lehajít (ige) ◇ ledob (biz), alávet, levet, lehajít (táj), lelök ◆ FELVESZ, FELEMEL

◇ (szleng): iszik, lehajt, legurít (szleng), bedob (szleng)

lehajlik (ige) ◇ legörbül, legörbed (rég), legörnyed, lekókad, lelankad (rég), lebiccen (táj), lekonyul, elnyaklik (rég), legyögyög (táj), lekutyorodik (táj) ◆ FELEGYENESEDIK, KIEGYENESEDIK

lehajol (ige) ◇ lehajlik, legörnyed, meggörnyed, leereszkedik, kushajt (táj) ◆ FELEGYENESEDIK, KIHÚZZA MAGÁT

lehajt¹ (ige) ◇ lehorgaszt, lecsúlyhít (táj), leszeg, legörbit ◆ FÖLEMEL, FELSZEG

◇ letúr, lesodor ◆ FELHAJT

◇ [italt]: iszik, lehajt (szleng), bedob (szleng), bevág (szleng), bepuszil (szleng)

lehajt² (ige) ◇ lekerget, lezavar, leüz, leterel, leheseget | leszalaszt

◇ (táj): megöröl, feldarabol

◇ (táj): elvégez

lehallgat (ige) ◇ kihallgat, lefülel (biz), végighallgat, hallgatózik, figyel

lehangol (ige) ◇ nyomaszt, elkedvetlenít, elkeserít, lever, elszomorít, lesújt, letör, lelomboz (szleng), elcsüggeszt, kedvét szegi, deprimál, indiszponál (id), miszmahol (szleng) ◆ FELVILLANYOZ, FELÉLÉNKÍT

lehangolt (mn) ◇ kedvetlen, elkedvetlenedett, kedveszegett, szomorú, búskomor, bánatos, borús, indiszponált, nyomott, csüggedt, levert, letört, mélabús, rosszkedvű, rezignált, depresszív (id), deprimált, elszontyolodott, szontyola (táj), szontyoli (táj), bélebűzhödt (táj) ◆ ÉLÉNK, JÓKEDVŰ, FELDOBOTT

lehány (ige) ◇ ledob, ledobál, levet, leszór, lehajigál, lehullat | letép, leszaggat ◆ ÖSSZESZED, FELVESZ

◇ lerókáz, leokád, összehány, bemocskol

◇ (szleng): lenéz, megvet, semmibe vesz

lehanatlik (ige) ◇ lerogy, lerogyik, leroskad, leesik, lecsuklik, lehorgad | leül, leereszkedik, lefekszik, ledől ◆ FÖLÁLL

◇ [nap]: lenyugszik, lenyugodik, lemegy, alászáll, lebukik, leáldozik ◆ FÖLKELE, FELJÖN, ELŐBÚJIK

◇ semmivé válik, letűnik, megszűnik | elmúlik ◆ ÚJJÁÉLED, FÖLEMELKEDIK

lehel (ige) ◇ lélegzik, respirál (id), szuszog, liheg, piheg, szuflál (táj) | fúj, fuval (rég), kujákol (táj), hujkól (táj), húkol (táj) | él, létezik | sóhajt

◇ áraszt, sugároz | plántál (rég), olt

lehelet (fn) ◇ lélegzet, levegővétel, respiráció (szak), levegő, szuszogás | életerő | szufla (biz)

◇ pára | fuvalat, fuvalom (rég), szellő, szellet (rég), pneuma (id)

lehengerele (ige) ◇ lesimít, elegyenget | meghengerele

◇ legyőz, lerohan (biz), lemos (biz), tönkrever (biz), elhallgattat | kikészít (szleng) ◆ ALULMARAD, VERESÉGET SZENVED

lehervad (ige) ◇ lekonyul, lekókad, elfonnyad | lehull ◆ FELFRISZÜL, KIEGYENESEDIK

◇ szertefoszlik, megsemmisül, eltűnik, semmibe vész ◆ ÚJJÁÉLED, ÉLETRE KEL
 ◇ (*biz*): elkedvetlenedik, elszontyolodik, elcsügged, elbágyad ◆ BÍZIK, REMÉL
lehet (ige) ◇ szabad, lehetséges ◆ TILOS, TILTOTT
 ◇ tud, képes
 ◇ elismer, megenged
 ◇ megeshet, előfordulhat, meglehet, megtörténhet, elképzelhető, feltételezhető
 ◇ [hsz-ként]: föltehetően, valószínűleg, bizonyára, talán, esetleg
lehetetlen I. (mn) ◇ valószínűtlen, hihetetlen, elképzelhetetlen, képtelen, irreális, abszurd ◆ MEGOLDHATÓ
 ◇ megvalósíthatatlan, megoldhatatlan, keresztülvihetetlen, kivihetetlen, elérhetetlen, kizárt, imposszibilis (*rég*), unmöglich (*id*) ◆ LEHETSÉGES, ELKÉPZELHETŐ
 ◇ megengedhetetlen | elviselhetetlen, tűrhetetlen, kényelmetlen, alkalmatlan ◆ MEGENGEDHETŐ | ELVISELHETŐ, KÉNYELMES
lehetetlen II. (fn) ◇ lehetetlenség, képtelenség, abszurdum ◆ REALITÁS, VALÓSÁG
lehetetlenség (fn) ◇ képtelenség, lehetetlen, oktalanság, ostobaság, abszurdum, nonszensz (*biz*), paradoxon, kivihetlenség ◆ VALÓSÁG, REALITÁS
 ◇ (*rég*): semmiség
lehető (mn) ◇ elérhető, elképzelhető, megvalósítható, megoldható, kivitelezhető, kivihető, lehetséges, valószínű, potenciális (*id*), virtuális (*id*), eventuais (*id*) ◆ ELKÉPZELHETETLEN, LEHETETLEN
lehetőleg (hsz) ◇ lehetőség szerint, ha mód van rá, amennyiben, lehetőképpen (*rég*)
lehetőség (fn) ◇ alkalom, mód, körülmény, út, tér, alternatíva, kifutás (*biz*), történetiség (*rég*), valószínűség, sansz (*biz*), possibilitás (*id*), eventualitás (*id*), ándung (*rég*), virtualitás (*rég*)
lehetséges (mn) ◇ valószínű, feltehető, elképzelhető, várható, gondolható (*rég*), adódható (*rég*), történető (*rég*), posszibilis (*id*), potenciális (*id*), virtuális (*id*) | meglehet, lehet, előfordulhat ◆ LEHETETLEN, VALÓSZÍNŰTLEN, IRREÁLIS
 ◇ elképzelhető, megvalósítható, járható, keresztülvihető, kivihető, realizálható ◆ KIZÁRT, ELKÉPZELHETETLEN
leheveredik (ige) ◇ lefekszik, lepihen, ledől, elnyúlik (*biz*), ledöglik (*durva*), heppen (*rég*), leborododik (*táj*), lehenszeredik (*táj*), leterteszkedik (*táj*) ◆ FELKEL
lehiggad (ige) ◇ lecsillapodik, elcsendesedik, megcsendesedik, megnyugszik, megbékél, kijózanodik, letiszul (*táj*), megállapodik | megkomolyodik ◆ FELIZGATJA MAGÁT, FELDÜHÖDIK, BEGURUL (*szleng*)
 ◇ (*táj*): [parázs] elhamvad, [tűz] kialszik ◆ FÖLIZZIK, FELGYŰL, FELOBBAN
lehív (ige) ◇ lekér, lekérdez
 ◇ átutaltat, kiutaltat, elküldet
 ◇ [kártyalapot]: kihív, kijátszik
lehord (ige) ◇ levisz, leszállít, lehurcol ◆ FÖLHORD, FÖLCEPEL, FELVISZ
 ◇ lemos, lesodor
 ◇ megszid, összeszid, megdorgál, lekap (*biz*), lebaltáz (*szleng*), lemar, leteremt (*biz*), leszúr (*biz*), megszapul (*rég*), letol (*biz*), legorombít (*biz*), orcáz (*táj*), simfél (*biz*), lepocskol (*táj*), lerudal (*táj*), megpupáz (*táj*), lekap a tíz körméről ◆ ELISMER, MEGDICSÉR
lehorgasz (ige) ◇ leszeg, lehajt, lesuny ◆ FELEMEL, FELSZEG
lehorgonyoz (ige) ◇ horgonyt vet, kiköt, rögzít, lemacskáz (*táj*) ◆ FELSZEDI A HORGONYT, TOVÁBBMEGY
 ◇ megállapodik | letelepszik, megragad ◆ CSAPONG, VÁNDOROL
lehoz (ige) ◇ lehord, leszállít ◆ FELHORD, FELCEPEL, FELVISZ
 ◇ közöl, közzétesz, megjelentet, kiad, publikál | sugároz
 ◇ (*rég*): előhoz, felidéz, megemlít
 ◇ (*rég*): levezet, leszármaztat
lehull (ige) ◇ leesik, aláhull (*vál*), porba hull (*vál*), lezuhan, lepottyan, leomlik | lepatog, leperog, lepotyog, leporlik, lemállik, leválik, lecsordul (*táj*), ledől (*táj*) | lefut [csillag], lehanyatlík
lehuny (ige) ◇ behuny, lecsuk, lezár, bezár | lesüt ◆ KINYIT, FÖLNYIT, TÁGRA NYIT
 ◇ (*rég*): elmúlik, múltba vész
lehurrog (ige) ◇ elhallgattat, letorkol | leszid, lehord (*biz*), lezúg (*rég*), ráförmed, meghurrogat (*rég*), letájcsol (*táj*), ledarabol (*táj*), lefalángat (*táj*), lehurít (*táj*) ◆ MEGHALLGAT, MEGADJA A SZÓT <VKINEK>
lehúz (ige) ◇ levon, lerángat, lefejt, lehánt, lecibál, levonszol, lehámoz, lefont ◆ FELHÚZ, FELCEPEL

◇ [pofont]: leken (*biz*), lekever, ad | lekap (*biz*)
 ◇ sokszorosít, lemásol, fénymásol, xeroxoz
 ◇ levon, lefog, leszámít, visszatart
 ◇ leránt, lekicsinyel, leminősít, degradál | lebrál, megkritizál ◆ FELDICSÉR, FELÉRTÉKEL, FELMAGASZTAL
 ◇ (*táj*): lefejt [bort]
 ◇ (*biz*): leborotvál, lenyír, levág
lehül (ige) ◇ kihül, lehúsul (*táj*), lehütözik (*táj*), meghülemedik (*táj*), hülepedik (*táj*), elszigorodik (*táj*) ◆ FELMELEGSZIK
 ◇ megnyugszik, lecsendesedik, lehiggad, lecsillapodik, lecsillapszik ◆ BEGERJED (*szleng*), BEGURUL (*szleng*), FELIZGATJA MAGÁT
lehút (ige) ◇ hűsít, hűt | fagyaszt ◆ FELMELEGÍT, FELOLVASZT
 ◇ lecsillapít, megnyugtat, lecsendesít | lelohaszt, kedvét szegi <vkinek>, elszomorít, elkedvetlenít ◆ FELLELESKÉSI, FELTÜZEL, BIZTAT
lehűtő (mn és fn) ◇ haszontalan, semmirekellő, naplopó, munkakerülő, dologtalan, lókötő, semmiházi, széltoló, lebzselő, angalit (*rég*), cihő (*rég*), gagyula (*rég*), naplesi (*rég*), pizma (*rég*), szátyók (*táj*), lump (*biz*), lumpáci (*biz*), canga (*táj*), csajbatag (*táj*), léhonda (*táj*), liflander (*táj*), hidárendás (*táj*), hujra (*táj*) ◆ MEGBÍZHATÓ, DOLGOS, SZORGALMAS
leigáz (ige) ◇ meghódít, elfoglal, meghódoltat, felülkerekedik, alávet, gyarmatosít | elnyom, megfűkez, lever, legyőz, megszáll **Sz**: szolgaságra vet; elismerteti uralmát; igába fog; rabigába haj; rabláncra fűz; iga alá haj; uralma alá kényszerít ◆ FELSZABADÍT, SZABADDÁ TESZ
leint (ige) ◇ elhallgattat, lehurrog, letorkol, letromfol, lepisszent (*táj*) | megint, figyelmeztet ◆ BIZTAT, BÁTORÍT
 ◇ megállít, lestoppol (*biz*), leszólít (*biz*)
leír (ige) ◇ lejegyez, írásba foglal, papírra vet, lefirkant, felír, megfogalmaz, legépel
 ◇ (*rég*): lefest, megrajzol, ecsetel (*vál*), jellemez, ábrázol
 ◇ <vkiről>: lemásol, átmásol, kopiroz (*biz*), lekoppint (*biz*)
 ◇ érzékeltet, bemutat | körülír
 ◇ legépel, lekopogtat, lepötyögtet, lever
 ◇ amortizál (*id*), annullál (*szak*), nullára ír
leírás (fn) ◇ lejegyzés, írásba foglalás, legépelés, rögzítés
 ◇ ábrázolás, lefestés, jellemzés, deskripció (*id*)
 ◇ másolás, lemásolás, kopírozás (*id*), koppintás (*biz*) | puskázás (*biz*)
 ◇ amortizáció (*szak*), értékcsökkenés
leirat (fn) ◇ iromány (*rég*), rendelet, átirat, rescriptum (*rég*), diploma (*szak*)
leirhatatlan (mn) ◇ megnevezhetetlen, elmondhatatlan, kimondhatatlan, kifejezhetetlen, ecsetelhetetlen | rettenetes, szörnyű | óriási, mérhetetlen
leiszik (ige) ◇ lekortyol, lehörpöl, leszürcsöl
 ◇ [leissza magát]: becsíp, berúg, lerészegedik ◆ KIJÓZANODIK
leitat (ige) ◇ lerészegít, berúgat, becsípet, felöltöztet (*táj*) ◆ KIJÓZANÍT
 ◇ felitat, felszárít
lejár (ige) ◇ le-lemegy, lejárogat
 ◇ elkoport, elnyű, letapos | legázol
 ◇ kitelik, letelik, elmúlik, elévül ◆ MEGHOSSZABBODIK, MEGTOLDÓDIK
 ◇ megáll | megszűnik, befejeződik ◆ TART
 ◇ kijár, leválik, levehető
lejárta¹ (ige) ◇ megszégyenít, eláztat (*szleng*), leéget (*szleng*), blamál (*biz*), dezavual (*id*), diszkreditál (*id*), kompromittál (*id*) **Sz**: kínos helyzetbe hoz; rossz hírbe hoz ◆ DICSÉR
 ◇ [lejárta magát]: megszégyenül, leég (*biz*), lebög (*szleng*)
lejárta² (fn) ◇ lejáró, lemenet ◆ FELJÁRAT, FELJÁRÓ
 ◇ határidő, expiráció (*szak*) | terminus
lejártszódi (ige) ◇ végbemegy, megtörténik, lefolyik, lezajlik, lefut (*biz*), leperog
lejebb (hsz) ◇ alacsonyabba, lentebb, alább, alábbacska (*táj*), alábbad (*táj*) ◆ FELJEBB, MAGASABBRA
lejön (ige) ◇ leszáll, leereszkedik, lelép, lejő (*vál*) | legyalogol, leballag | földet ér, landol ◆ FELMEGY
 ◇ leér, lenyúlik
 ◇ leválik, lekopik, ledörzsölődik, letisztul | letekeredik

◇ levehető, lejár
 ◇ <vmiből>: levonandó, kivonandó ◆ HOZZÁJÖN
 ◇ (*biz*): megjelenik, kijön
lejt (ige) ◇ ereszkedik, hajlik, dől, esik, aláfut, alávezet ◆ EMELKEDIK
 ◇ [táncot]: lépeget, jár, rop, táncol
 ◇ megy, vezet
lejtő (fn) ◇ lanka, rézsú, lejtmenet, hajlat, bukkanó, hegyoldal, ereszkedő, hágó, csúszkató (*táj*), menedék (*táj*) | sípálya, lesiklópálya | csúszda
 ◇ züllés, romlás, hanyatlás
lejtős (mn) ◇ lankás, ereszkedő, rézsútos, dőlt, ferde, menedékes (*táj*), csapinos (*rég*)
lék (fn) ◇ rés, nyílás, nyiladék (*rég*), hasadék (*rég*), vék (*táj*) | repedés
lekap (ige) ◇ levesz, leemel, levisz
 ◇ (*biz*): odaéget, odakozmásít, odasüt
 ◇ lefényképez, lefotóz | lerajzol, leskiccel
 ◇ összeszid, leteremt, letol (*biz*), leszól, lehold (*biz*), ledorongol (*biz*), leszúr (*biz*) ◆ MEGDICSÉR
 ◇ [nap]: megkap, lesüt, feléget
lekaszabol (ige) ◇ lemészárol, legyilkol, leöldös, kardélre hány, összeaprít, levág, felkoncol, levagdal | elpusztít, megöl, másvilágra küld | lesarabol (*táj*)
leken (ige) ◇ megken, beken, lemázol, lefest
 ◇ (*biz*): lekever, lemaszatol (*táj*), behúz (*biz*), odasóz (*biz*)
lekenyerez (ige) ◇ megveszteget, lekötelez, elkötelez | korrumpál, megvesz
lekerget (ige) ◇ lehajt, leüz, lezavar, elkerget, lehajkurász, lehesseget, lekurgat (*táj*) ◆ FELHAJT, FELKERGET, FELZAVAR
lekerül (ige) ◇ alákerül, alájut ◆ FELÜLMARAD
 ◇ lejut, lekeveredik (*biz*), lekecmereg (*biz*)
 ◇ letér, lemegy
lekésik (ige) ◇ <vmiről>: lemarad, elmulaszt, elszalaszt ◆ ELÉR, ELCSÍP
lekezel (ige) ◇ lekicsinyel, lefitymál, felülről kezel, lenéz, semmibe vesz ◆ NAGYRA BECSÜL, ELISMER
 ◇ kikezel, kigyógyít, meggyógyít, ellát
 ◇ kezét fog, kezét szorít, kezét ráz, parolázik, lejattol (*szleng*)
 ◇ [labdát]: levesz, megállít
lekicsinyel (ige) ◇ alábecsül, lefitymál, lesajnál, lebecsül, leértékel, aláértékel, lekezel, leszól, ócsárol, lehúz, lenéz, megvet, semmibe vesz, fumigál (*biz*), depreciiál (*rég*), lefirigyel (*táj*) ◆ NAGYRA BECSÜL, NAGYRA TART, TULÉRTÉKEL
lekicsinylő (mn) ◇ fitymáló, leszóló, ócsárló, lenező, leereszkedő, megvető, pejoratív, vállveregető ◆ DICSÉRŐ, MAGASZTALÓ, NAGYRA ÉRTÉKELŐ
lekonyul (ige) ◇ lekókad, lehervad (*biz*), elhervad, lekornyad, elfonnyad, lefityten, lehajlik, lekajlad (*táj*), lehajlad (*rég*), lecsutul (*táj*) ◆ KIEGYENESEDIK, FELÁLL
 ◇ elszontyolodik, elkedvetlenedik, elszomorodik, elcsügged ◆ FELVIDUL, FELDERÜL
lekopik (ige) ◇ lefoszlik, lemegy, levásik, lenyúzódik, lerongyolódik, ledörgölgőzik
 ◇ (*szleng*): elmegy, eltávozik, elkotródik (*biz*), lelécel ◆ MARAD
 ◇ lemorzsolódik, kimarad, kibukik [iskolából], elmarad, kikopik (*biz*) ◆ JÁR
lekopog (ige) ◇ (*biz*): legépel, lepötyög (*biz*), leír
lekottáz (ige) ◇ leír, notál (*id*)
leköp (ige) ◇ lepök (*rég*), ráköpdös | megvet, semmibe vesz
leköszön (ige) ◇ lemond, felmond, visszavonul, távozik, megvállik, lelép (*biz*), renunciiál (*rég*) ◆ MARAD, TOVÁBBSZOLGÁL
leköt (ige) ◇ odakötöz, odaköt, megköt, megkötöz, leláncol, rögzít ◆ ELOLDOZ, ELBOCSÁT, ELENGED
 ◇ lebilincsel, lenyügöz, elkápráztat | elfoglal, kitölt ◆ UNTAT
 ◇ lefoglal | lefoglalóz, leelőlegez, rezervál ◆ VISSZAMOND
 ◇ rögzít, előjegyez, fixál, biztosít, megrendel
 ◇ <leköti magát>: elígérkezik, elkötelezi magát, ígéretet tesz
lekötelez (ige) ◇ lekenyerez, angazsál (*rég*), kaptivál (*id*), obligál (*id*)
lekötelező (mn) ◇ szolgáltatékész, szíves, előzékeny, udvarias, szívélyes, készséges, megnyerő, nyájas ◆ UDVIATLAN, ELUTASÍTÓ

leközöl (ige) ◇ megjelentet, közzétesz, publikál, lehoz (*biz*), lead, közread

lektor (fn) ◇ szerkesztő

◇ nyelvtanár, vendégtanár | előadó tanár | adjunktus (*id*)

lektorál (ige) ◇ elbírál, felülbírál, véleményez

lekuporodik (ige) ◇ lekurorodik, leül, leguggol, legubbaszt, lekukkan (*táj*), lekutyorodik (*táj*) ◆ FELÁLL, FELEGYENESEDIK

leküzd (ige) ◇ legyőz, úrrá lesz <vmin>, ellenáll, megfékez, átverekszli magát, túljut | átjut ◆ FENNAKAD, ZÁTONYRA FUT

◇ legyőz, leigáz, megver, győzedelmeskedik, felülkerekedik, lepipál, lefőz, lebíró ◆ ALULMARAD, VESZÍT

◇ [indulatot]: erőt vesz magán, megfékezi magát, uralkodik magán

lekvár (fn) ◇ íz, dzsem, liktárium (*rég*), marmelád (*rég*), gyümölcsíz

◇ (*szleng*): baj, pác, nehézség, szósz (*szleng*)

◇ [jelzőként]: puhány, nyámnyila, nyiszlett ◆ KARAKÁN, BELEVALÓ (*biz*), HATÁROZOTT

lel (ige) ◇ talál, ráakad, rábukkan, fölfedez, rátalál, kitud (*táj*)

◇ (*rég*): gyötör, kínoz [betegség]

lelátó (fn) ◇ karzat, emelvény, tribün, nézőtér

lelécel (ige) ◇ (*szleng*): eltávozik, elfut, eltűnik, elmenekül, elszökik, odébbáll, elillan, kereket old, elszlel, olajra lép (*szleng*), elpárolog (*biz*), lelép (*biz*), megpattan (*szleng*), lekopik (*szleng*), dobbant (*szleng*), ellög (*szleng*), elspurizik (*szleng*), elhúzza a csíkot (*szleng*), télakol (*szleng*) ◆ MARAD

leledzik (ige) ◇ van, létezik | található ◆ NINCS

◇ rejlik, rejtetik, rejtőzik

lélegzés (fn) ◇ légzés, lélegzetvétel, respiráció (*szak*), lehelés (*rég*) | pihegés, szuszogás, szusz, szusszanás

lélegzet (ige) ◇ levegővétel, respiráció (*szak*) | lehelet, szusz, szufla (*biz*), szuszma (*táj*)

lélegzetvisszafojtva (hsz) ◇ feszülten, izgatottan | rezzenéstelenül, meredten ◆ NYUGODTAN, LAZÁN | TERMÉSZETESEN

lélegzik (ige) ◇ lélegzetet vesz, respirál (*id*), liheg, szuszog, sóhajt, lehel, zihál, szuflál (*táj*), fúj, fújtat | él ◆ MEGHALT

lélek (fn) ◇ psziché (*id*), szufla (*biz*), bozgó (*táj*), pára ◆ TEST

◇ szentlélek, szellem, szellet (*rég*), spiritusz (*id*)

◇ szellem, kísértet, fantom

◇ érzelem, érzület, érzelmevilág, lelkivilág, szív, pszichikum ◆ ÉRTELEM, ÉSZ

◇ lelkielő, akaratelő, bátorság

◇ lelkiismeret

◇ átélés | lelkesedés, hév, ügyszeretet (*rég*), ügybuggóság

◇ ember, személy, egyed, lakos

◇ lényeg

lélekbúvár (fn) ◇ pszichológus, pszichiáter, lélektanász (*rég*), lélekismerő (*rég*)

lélekharang (fn) ◇ halálharang (*táj*), hírharang (*táj*), csendítőharang (*táj*)

lélekjelenlét (fn) ◇ önuralom, nyugalom, higgadtság, összeszedettség, hidegvér ◆ RIADALOM, KÉTSÉGBEESÉS, PÁNIK

lélekölő (mn) ◇ egyhangú, nyomasztó, lélektelen, lélekmérgező, butító, hülyítő, mechanikus, monoton ◆ LÉLEKEMELŐ, LELKESÍTŐ, ÉRDEKES

lélekszakadva (hsz) ◇ lihegve, kifulladás, lóhalálában, fejvesztve, nagy sietve, gyorsan, hanyatt-homlok, sebbel-lobbal, rohanvást, lélekfogyva (*rég*) ◆ NYUGODTAN, KÉNYELMESEN, KOMÓTOSAN (*biz*)

lélekszám (fn) ◇ lakosságszám, létszám

lélektan (fn) ◇ pszichológia, lélekismeret (*rég*)

◇ (*biz*): lelkiség

lélektani (mn) ◇ pszichológiai, pszichikai

lélektelen (mn) ◇ érzéketlen, közömbös, közönyös, gépies, mechanikus (*rég*), szellemtelen, részvétlen, élettelen, sivár, száraz, unalmas, sablonos, lélekölő, lélekpasztító | rideg ◆ MEGÉRTŐ, SEGÍTŐKÉSZ, EMBERSÉGES

◇ művésziellen, kifejezéstelen ◆ MŰVÉSZI, IHLETETT, ESZTÉTIKUS

◇ ájult, alélt

◇ (*rég*): alávaló, gyalázatos, lelketlen ◆ EGYÜTTÉRZŐ, BECSÜLETES

lélekvesztő (fn) ◇ csónak, sajka, ladik

leleményes (mn) ◇ ügyes, találékony, mozgékony, szemfüles, talpraesett, élelmes, furfangos, agyafúrt, szellemes, fortélyos, invenciózus, ingeniózus (*id*) ◆ ÉLHETETLEN, MUYLA, ÜGYETLEN

◇ ötletes, kreatív, szellemes ◆ FANTÁZIÁTLAN, GONDOLATSZEGÉNY

lelenc (fn) ◇ talált gyermek, állami gondozott, kitett gyermek, árva, elhagyott

◇ (*rég*): lelencház (*rég*), árvaház, menhely

lelenc (fn) ◇ gyermekmenhely, árvaház, lelenc (*biz*), menhely

lelép (ige) ◇ leszáll, leereszkedik ◆ FELSZÁLL, BESZÁLL, FELLÉP

◇ lemér, kimér

◇ <vkít>: legyőz, lenulláz (*szleng*), leradíroz (*szleng*), letöröl (*szleng*)

◇ (*biz*): leköszön, lemond, távozik, elmegy | meglóg (*biz*), dobbant (*biz*), megpattan (*biz*), elinal | disszidál

leleplez (ige) ◇ fölfed ◆ ELTAKAR, BEFED

◇ felavat

◇ felgöngyölít, feltár, elárul, közzétesz, napvilágra hoz, lerántja a leplet <vmiről>, fényt derít <vmire>, kimutat, leálorcáz (*rég*), felplankol (*id*), detektál (*id*) ◆ ELREJT, ELTITKOL, FEDEZ

lelet (fn) ◇ maradvány, ősmaradvány, kövület, fosszília (*szak*)

◇ látélet, diagnózis, laboreredmény

lelkendez, **lelkendezik** (ige) ◇ áradozik, rajong, bolondul, hevül, lelkesedik, fölleskül, felbuzdul, létezik (*táj*) ◆ LESZÓL, MEGSZÓL, BECSMÉREL

◇ (*táj*): zihál, fulladozik, páhog (*táj*), ihég-pihég (*táj*), pihákol (*táj*)

◇ (*rég*): áhítzik <vmire>, epekedik <vmi után>, ácsingózik <vmire>, vágyik <vmire>, kíván

lelkes (mn) ◇ ambiciózus, ügybuzgó, igyekvő, törekvő, buzgó | rajongó, szenvedélyes, lánglelkű, elragadtatott, egzaltált, harsogó, tüzes, tomboló, lelkesült, heves, lángoló, lendületes, égő, mohó | eksztatikus (*id*), animált (*id*), passzionátus (*rég*), frenetikus ◆ KÖZÖNYÖS, FÁSULT, KIÉGETT

◇ <vmennyi>: lakosú, lélekszámú, lelket számláló

◇ lélekkel bíró [élőlény], élő ◆ ÉLETTELEN

lelkese (fn) ◇ hevület, tűz, szenvedély, hév, energia, lendület, lelkeség, lelkesültség, odaadás, elragadtatás, fölbuzdulás, buzgóság, lángolás, rajongás, túlfűtöttség, elevenség, izgatottság | eksztázis, egzaltáció (*rég*), entuziazmus, animozitás (*id*) ◆ UNDOZ, CSÖMÖR, KIÁBRÁNDULTSÁG

◇ rajongás, imádat, ováció, pátosz ◆ UTÁLAT, MEGVETÉS

lelkesedik (ige) ◇ lelkesül, lelkendez, hevül, rajong, lelkendezik, el van ragadtatva, buzog (*biz*), örül, ujjong, exultál (*id*) ◆ KÖZÖMBÖS, FÁSULT, KIÉGETT

lelkesít (ige) ◇ lelkesedéssel tölt el, szárnyakat ad, biztat, buzdít, fűt, hevít, tüzel, izgat, feltüzel, felbátorít, serkent, élénkít, tűzbe hoz, sarkall, motivál, ihlet, bátorít, ösztökél, ösztönöz, inspirál, animál (*id*), stimulál ◆ LELOHASZT, KIÁBRÁNDÍT, VISSZAFOG

lelkész (fn) ◇ pap, lelkipásztor, lelkiatya, atya, tiszteletes, tisztelendő, lelkitanító (*rég*)

lelketlen (mn) ◇ szívtelen, embertelen, kegyetlen, könyörtelen, érzéketlen, részvétlen, keményszívű, gonosz, szörösszívű ◆ EGYÜTTÉRZŐ, MELEGSZÍVŰ, IRGALMAS

◇ (*rég*): oktalan

◇ (*rég*): halott, élettelen

lelki (mn) ◇ pszichikai, pszichés, pszichogén (*id*) ◆ TESTI, SZOMATIKUS

◇ érzelmi, szívbeli, belső

lelkiállapot (fn) ◇ kedélyállapot, hangulat, kedv, diszpozíció (*szak*) | közérzet

lelkierő (fn) ◇ mersz, kurázszi (*biz*), karakter, akaratereő ◆ GYENGESÉG

lelkifurdalás (fn) ◇ bűntudat, lelkiismeret-furdalás, önvád, kétség

lelkiismeret (fn) ◇ lélek, kisbíró (*rég*)

lelkiismeretes (mn) ◇ becsületes, pontos, tisztességes, megbízható, rendes, kötelességtudó, hűséges, istenfélő, jólelkű ◆ LELKIISMERETLEN, ELVETEMÜLT

◇ gondos, alapos, pedáns | minuciózus (*id*), precíz | aggályos, skrupulózus (*biz*) ◆ GONDATLAN, HANYAG

lelkiismeretesség (fn) ◇ becsületesség, pontosság, megbízhatóság, kötelességtudás, gondosság, alaposság, korrektség, precizitás, szótartás (*táj*), jólelkűség, igazlelkűség ◆ LELKIISMERETLENSÉG, BECSTELENSÉG, HANYAGSÁG

lelkiismeret-furdalás (fn) ◇ lelkiifurdalás, bűntudat, töredelem (*rég*), megbánás, önvád, kétség | bűnbánat

lelkiismeretlen (mn) ◇ erkölcstelen, gátlástalan, aggálytalan, tisztességtelen, kétszínű, képmutató, felelőtlen, állhatatlan, hanyag, kötelességmulasztó, perfid (*id*), tág lelkiismeretű (*biz*) ◆ LELKIISMERETES, MEGBÍZHATÓ, BECSÜLETES

lelkipásztor (fn) ◇ pásztor, lelkész, lelkiatya, pap, atya, tiszteletes, tisztelendő, lelkitanító (*rég*)

lelkipásztorkodás (fn) ◇ lelkipásztorság, pasztorálás (*id*), pasztoráció, misszió

◇ hitoktatás | hittérítés

lelkivilág (fn) ◇ pszichikum, belvilág (*rég*), lelkület, lelkeség, érzésvilág, gondolatvilág, lélek | vérmérséklet, mentalitás, egyéniség

lelkizik (ige) ◇ (*szleng*): elbeszélget, társalog, kiönti a lelkét <vkinek> | érzeleg

lelkű (mn) ◇ szívű, lelkületű, vérmérsékletű, egyéniségű, mentalitású

lelkület (fn) ◇ érzület, temperamentum, jellem, lelkialkat, pszichikum, érzésvilág, belvilág (*rég*), lelkivilág, lelkűség (*rég*), mentalitás

lelohád (ige) ◇ leapad, lelappad, lelankad, alábbhagy, megkókád (*táj*), petyhüdik | süllyed, leereszkedik, mérséklődik, visszamegy, lemegy ◆ FELDUZZAD, MEGDAGAD, FELPUFFAD

◇ lecsillapodik, lehiggad ◆ FÖLHERGELŐDIK, FÖLINDUL

lelő (ige) ◇ ledurrant (*biz*), lepuffant, lepuskáz (*rég*), leszed (*szleng*)

◇ agyonlő, szitává lő, elejt, leterít, megöl ◆ ELHIBÁZ, MELLÉDURRANT, BAKOT LŐ

◇ [poént]: elront

◇ elcsíp, elhalász, elhappol (*biz*)

lelőhely (fn) ◇ telep, bánya, kincsesbánya, tárház | forrás

leltár (fn) ◇ lista, jegyzék, lajstrom (*rég*), összeírás, kimutatás, inventárium (*id*), katalógus

◇ állomány

◇ leltározás, leltárkészítés, számbavétel

leltároz (ige) ◇ leltárba vesz, leltárt készít, jegyzékbe vesz, számba vesz, összeszámlál, lajstromoz, összeír, rovancsol (*szak*)

lemarad (ige) ◇ elmarad, visszamarad, hátramarad, leszakad, lecsúszik **Sz**: mindig hátul van, mint a tehén farka; hátul jár, mint az ámen ◆ FELZÁRKÓZIK, VEZET

◇ <vmiről>: elmulaszt, elszalaszt, lekésik ◆ ODAÉR, ELÉR

lemaradás (fn) ◇ elmaradás, hátramaradás, visszamaradás ◆ VEZETÉS, ELŐNY

◇ hátrány, kiesés, restancia (*biz*), retardátum (*id*), hendikep

lemásol (ige) ◇ átmásol, tisztáz, lekopíroz, lekópiáz (*rég*), lepárol (*táj*), duplikál (*id*), bemásol, letisztáz | lenéz, koppint (*szleng*)

◇ xeroxoz, stencilez

◇ utánoz, lemintáz, lekopíroz, lenéz <vkiről>, leír, lekoppint, lepuskáz | plagizál ◆ TEREMT, ALKOT

lemerdzsek (fn) ◇ dzseki, anorák

lemegy (ige) ◇ leballag, lebandukol, lebaktat, lebattyog, lekullog, lecammog, leslattyog, ledöcög, letípeg, letotyog, lelejt, lelibeg, lekászálódik, aláhág (*táj*), lesétál, lemászik, lelép, lefárad | leszalad, lerohan, leszökik, leugrik, lepucol (*szleng*) | leutazik, lerándul, leruccan (*biz*) ◆ FELMEGY, FELJÖN | FELUTAZIK

◇ leereszkedik, lemerül, alászáll, alámerül ◆ FELBUKKAN

◇ leválik, lekopik, lemállik, leázik, lehull, lerongyolódik

◇ lefolyik, véget ér

◇ [nap]: leáldozik, lenyugszik, leszáll, lehanyatlik, lebukik, alábukik, nyugszik, leszentül (*táj*) ◆ FELKEL, FELJÖN

◇ [étel, ital]: lecsúszik, legurul ◆ MEGAKAD

◇ lecsökken, leszáll, esik, zuhan ◆ EMELKEDIK, NÖVEKSZIK

◇ (*biz*): levonandó ◆ HOZZÁJÖN, HOZZÁADÓDIK

◇ [bőr]: lekopik, lehorzsolódik

◇ (*biz*): lelohád, lehúzódik, lelappad (*táj*) ◆ FELDAGAD, FELDUZZAD

lemér (ige) ◇ kimér, lelép, parcelláz, kalibrál (*szak*)

◇ megmér, lemázsál, mérlegel, lestoppol (*biz*)

◇ felmér, felbecsül, taksál (*biz*)

◇ ad, oszt, adagol, porcióz (*id*)

lemerül (ige) ◇ alámerül, lesüllyed, alászáll, leereszkedik, lemegy, suhad (*táj*) ◆ FELBUKKAN, FELJÖN

lemészáról (ige) ◇ levág, legyilkol, lekaszabol, leöldös, kardélre hány, felkoncol, masszakrál (*id*), kiirt ◆ FUTNI HAGY, MEGKÍMÉL

lemez (fn) ◇ réteg, lap, tábla, lamella, furnér | farostlemez

◇ bádóg, horgany, pléh

◇ hanglemez, korong (*biz*), gramofonlemez | mágneslemez, floppy (*id*), disc (*id*), CD

◇ klisé, nyomóforma, nyomódúc

◇ pikkely

lemezjátész (fn) ◇ gramofon | CD-lejátész, CD

lemond (ige) ◇ <vmiről>: megtagad magától, tartózkodik <vmitől>, megvon magától, eláll, letesz <vmiről>, átenged, átruház, beletörődik, visszalép, elenged, felad, renunciál (*rég*) ◆ RAGASZKODIK <VMIHEZ>, MEGENGED MAGÁNAK

◇ leköszön, lelép (*biz*), távozik, visszavonul, abdikál (*id*), rezignál (*id*) ◆ MARAD

◇ abbahagy, leszokik, felhagy ◆ FOLYTAT

◇ visszamond, lerendel (*biz*), letelefonál (*biz*) ◆ MEGRENDEL

lemondás (fn) ◇ megtagadás, renunciáció (*id*), megvonás, rezignáció, elállás, önmegtagadás, áldozat

◇ leköszönés, abbahagyás, távozás, visszavonulás ◆ MARADÁS, TOVÁBBSZOLGÁLÁS

◇ leszokás, felhagyás, absztinencia (*vál*), aszkézis (*id*) ◆ TOBZÓDÁS, DÖZSÖLÉS

lemondat (ige) ◇ megbuktat [kormányfőt], megdönt [kormányt], megfoszt [hatalomtól]

lemorzsolódik (ige) ◇ kibukik | kimarad, elmarad, lekopik ◆ FOLYTAT | BEFEJEZ

lemos (ige) ◇ megmos, letisztít, lesikál, lemosál (*táj*), lepucol (*biz*), [foltot] eltávolít | eltüntet | lemosdat, megmosdat, megfürösz

◇ (*szleng*): legyőz, lehengerel, leköröz (*biz*), lepipál (*biz*), hazavág (*szleng*), lefőz (*biz*), leradíroz (*szleng*), letöröl (*szleng*), zsebre tesz, zsebre vág, megsemmisít ◆ VESZÍT

len (fn) ◇ szósz (*táj*)

lencse (fn) ◇ [fényképezőgépé] objektív, optika | szemlencse

◇ anyajegy, [arcon] szépséglencse (*rég*) | szemölcs, bibircsók

lendít (ige) ◇ lódit, mozdít | repít, röpít, [hintát] lök

◇ előmozdít, előrevisz, dob, segít

lendítőkerék (fn) ◇ lendkerék

lendület (fn) ◇ nekilendülés, lendületvétel, nekirugaszkodás, elán, nekibuzdulás, svung (*biz*), buzgalom, hév, erőbedobás, intenzitás, tempó, rukk (*id*), gőz, iram, iramat (*rég*), ugrás | dinamika (*id*), dinamizmus (*id*), rös (*rég*)

lendületes (mn) ◇ energikus (*id*), dinamikus (*id*), életerős | határozott, erőteljes, erélyes, kemény | tüzes, élénk, friss, eleven lelkes, lelkesítő ◆ NEHÉZKES, ERŐTLEN, LOMHA

lenéz (ige) ◇ letekint, lepillant, alánéz, alátekint, lesandít, lebukszik (*biz*) ◆ FELTEKINT, FELPILLANT

◇ lemásol, leles, elles, lelop, lepuskáz (*biz*), indigózik (*szleng*), kancsalít (*szleng*), lekopíroz, lekopint (*szleng*), lekottáz (*szleng*), kukkerol (*szleng*), kukszik (*szleng*)

◇ lebecsül, alábecsül, ócsárol, lefitymál, megvet, leköp, lekicsinyel, lekezel, lemosolyog, kiröhög, lesajnál (*szleng*), füttyül <vkire>, fumigál **Sz**: a csizmáját se törölné bele; a sáros cipőjét se törölné bele; annyiba se veszi, mint a köpését; annyira becsül, mint a téli agárt; fölényesen kezel; huszonnyolcra vesz (*szleng*); kutya se veszi; leeresztkedően bánik <vkivel>; levegőnek néz; magas lóról beszél; magasról szarik rá (*durva*); pillantásra se méltat; semmibe vesz; úgy néz rá, mint a lúd a piros kukoricára ◆ TISZTEL, MEGBECSÜL, NAGYRA TART

◇ lelátogat, leutazik, leruccan (*biz*), leugrik (*biz*)

lenéző (mn) ◇ lekicsinylő, lefitymáló, fölényes, fölényeskedő, fensőbbeséges, leeresztkedő, vállveregető, lekezelő, megvető, lebecsülő, lesajnáló (*szleng*) | kevély ◆ DICSÉRŐ, TISZTELETTUDÓ, MÉLTATÓ

leng (ige) ◇ himbálódzik, ing, lóbálódzik, lóbálózik, ide-oda mozog, csapkolódik (*táj*), oszcillál (*szak*) ◆ ÁLL

◇ [zászló]: lebeg, lobog, libeg, libeg-lobog, bingallódzik (*táj*) | hajlong, hajladozik, hajlogat

◇ [szél]: lengedez, fúj, fű, fűjkál, fűjdogál

◇ hullámszik, áramlik

lenge (mn) ◇ lengő, libegő, lebegő, hajladozó | légies, könnyed, játszi [szél], lebke (*rég*)

◇ [öltözet]: könnyű, finom, szellős, vékony, hajszálvékony, leheletvékony, leheletfinom, leheletszerű, leheletkönnyű, pehelykönnyű, habkönnyű, súlytalan, áttetsző, lengeteg (*táj*) ◆ VASTAG, MELEG, ZÁRT

lengés (fn) ◇ ingás, lendülés, himbálózás, himbálódzás | ingalengés

◇ lobogás [zászlóé], lebegés

lenget (ige) ◇ ingat, himbál, lóbál, lobogtat, lengeszt (*táj*), limbál (*táj*), luhajgat (*táj*), billeget (*rég*), csóvál

lengyel (mn és fn) ◇ lengyelországi, lengyelországbeli, polyák (*rég*)

lenn, lent (hsz) ◇ alatt, alul | ideleenn, ideleent | odalenn, odalent ◆ FENN, FENT

lenti (mn) ◇ alsó, alulsó, aluli | földszinti| alagsori ◆ FENTI, FELSŐ | EMELETI

lény (fn) ◇ élőlény, teremtmény, istenteremténye (*táj*), létező | ember, egyén, egyed | [mesebeli] alak, szerzet | halandó

◇ <vkinek>: mivolta, egyénisége, valója, énje, szellemi arculata

lényeg (fn) ◇ állag (*rég*), szubsztancia (*szak*), esszencia (*id*), értelem, érdemi rész, fődolog

◇ foglalat, sűrítmény, színopszis, summa (*biz*), rezümé | veleje, magva, párlata, kvintesszenciája, fáctija (*rég*)

◇ (*szleng*): pénz, dohány (*szleng*), dudva (*szleng*), guba (*szleng*), korpa (*szleng*), lé (*szleng*), lóvé (*szleng*), steksz (*szleng*), suska (*szleng*), zsozsó (*szleng*), mani (*szleng*)

lényegében (hsz) ◇ tulajdonképpen, tulajdonképp, valójában, voltaképpen, igazában, alapjában véve, eredetileg | egyáltalán, egyáltalában

◇ elvégre, utóvégre, végre is, végül is, végtére is | végeredményben, mindent tekintetbe véve, mindent összevéve, végelemzésben (*rég*)

lényeges (mn) ◇ lényegi, létfontosságú, sorsdöntő, kulcsfontosságú, lényegbevágó, szubsztanciális (*szak*), központi, fő, érdemi, fontos, alapvető, elemi, sarkalatos, integráns (*id*), domináló (*id*), domináns (*id*), döntő, meghatározó, releváns (*szak*), kruciális (*id*), kardinális | jelentős, számottevő, nagy, nagy fontosságú, említésre méltó, konstitutív (*szak*), nyomós, súlyos, elengedhetetlen ◆ LÉNYEGTELEN, MELLÉKES, JELENTÉKTELEN

lényegtelen (mn) ◇ mellékes, jelentéktelen, másodrendű, másodrangú, harmadrendű, harmadrangú, központi, fő, érdemi, fontos, alapvető, elemi, sarkalatos, integráns (*id*), irreleváns (*szak*), formális, érdektelen, tárgyaltan, közömbös, almás (*szleng*) | apró-cseprő, kisszerű, csip-csup, piszlicsáré (*biz*), piti, pitiáner (*biz*), vicivacac, szír-szar (*durva*) ◆ LÉNYEGES, ÉRDEMI, JELENTŐS

◇ kicsi, elenyésző, parányi, szemernyi, mákszemnyi, mákszem, csepp, cseppnyi, csipet, csipetnyi, fikarc, fikarcnyi, szikrányi, hajszál, hajszálnyi, paraszthajszálnyi, árnyalatnyi, gondolatnyi | csekély, csekélyke, minimális ◆ NAGY, SZÁMOTTEVŐ, ÓRIÁSI

lenyel (ige) ◇ benyel, elnyel, eltüntet, legyűr, megeszik, elfogyaszt, elkölt (*vál*), megkajál (*szleng*), bekap, bedob (*biz*), bevág, befal, felhabzsol, beburkol (*szleng*), belapátol (*biz*), benyom (*szleng*), bepikköl (*szleng*), bepuszil (*szleng*), betermel (*szleng*) ◆ KIKÖP

◇ elhallgat, magába fojt, elfojt, visszafojt | elnéz, elszenved, eltűr, elvisel, elkönyvel, zsebre vág ◆ KIMOND, KIAD MAGÁBÓL

lenyír (ige) ◇ megnyír, levág, lenyes, lestuccol (*szak*), megkopaszt, lekopaszt, [kutyát] trimmel (*szak*), leborotvál, leberetvál, leház, levesz, leszed, lenyiszál, lefajkol (*táj*), lenyírdes (*táj*) ◆ MEGNÖVESZT

lenyom (ige) ◇ lelapít, leprésel, leszorít, ledöngöl (*táj*), ledöncöl (*táj*)

◇ letapos, letapod, legázol

◇ leteper, letipor, lefektet | leültet

◇ [nehezen] lenyel, legyűr

◇ [árat]: csökkent, leszállít ◆ NÖVEL, EMEL

◇ [időt] eltölt, letölt

◇ (*biz*): elvégez, befejez

lenyomat (fn) ◇ folt, kép, nyomtatvány | ujjlenyomat

◇ utánnomás, műnyomat, metszet, öntvény, sokszorosítvány, másolat, utánzat, estampe (*id*), reprodukció ◆ EREDETI

lenyugodik, lenyugszik (ige) ◇ lepihen | aludni megy, aludni tér, nyugovóra tér, nyugalomra tér, elteszi magát holnapra, elteszi magát másnapra, leteszi a fejét, álomra hajtja a fejét, nyugalomra hajtja a fejét, szunyálni megy, hunyni megy (*szleng*), ledöglök (*durva*), levackol (*szleng*), tollasbálba megy (*tréf*) ◆ FELKEL, FELÉBRED

◇ (*biz*): lecsillapodik, lecsillapul, lecsendesedik, lecsendesül, lecsitul, megnyugszik, lelohad, lehiggad, megjuházik, megjuhásodik, megszelídül ◆ FELDÜHÖDİK, BEGURUL, BEPÖRÖG

◇ [nap]: leáldozik, lemegy, leszáll, lehanyatlik, lebukik, alábukik, nyugovóra tér, látóhatár mögé bukik, lesuvad (*táj*), elszentül (*táj*) ◆ FELJÖN, FELKEL, FELVIRRAD

lenyűgöz (ige) ◇ (*rég*): leköt, lekötöz, odakötöz, odaköt ◆ ELOLD, SZABADDÁ TESZ

◇ elbűvöl, bővületbe ejt, elbájol, lebilincsel, megfog, meghódít, gyönyörködtet, megbabonáz, megigéz, elragad, magával ragad, megejt, rabul ejt, elvarázsol, megszedít (*biz*), delejez (*rég*), hipnotizál (*id*) | kifektet (*szleng*), kiüt (*szleng*), meghidaltat (*szleng*) ◆ HIDEGEN HAGY, UNTAT

lenyűgöző (mn) ◇ elbűvölő, igéző, fenséges, elbájoló, varázslatos, mágiikus, elragadó, ellenállhatatlan, rabul ejtő, szuggesszív, szédítő, delejes (*rég*), tüneményes | észbontó, kábító, észvesztő | nagyszabású, grandiózus (*vál*), impozáns, monumentális ◆ VISSZATASZÍTÓ, UNDOZÓ, ELLENSZENYES

◇ érdekesítő, érdekes, izgalmas, lélegzetelállító, lebilincselő, szenzációs (*biz*) ◆ UNALMAS, ÉRDEKTELEN

leolt (ige) ◇ kikapcsol, lekapcsol, lelő (*szleng*) ◆ FELKAPCSOL, FELGYÚJT

◇ (*táj*): beolt [tejet, meszet]

leolvas (ige) ◇ megállapít | felismer, kikövetkeztet

◇ [pénzt]: leszámol, leszámlál (*táj*), megszámol

◇ (*táj*): megszüntet [rontást, varázslatot], távol tart ◆ RÁOLVAS, MEGRONT, ELVARÁZSOL

leomlik, leomol (ige) ◇ összeomlik, összeomol, összedől, összerogy, beomlik, összerogyik, berogy, berogyik, romba dől, leborul, lezuhan, ledől, ledül (*táj*) ◆ ALL

◇ lehull, leszakad

◇ leroskad, lerogy, lerogyik, összeesik, összeroskad, összecsuclik, földre zuhan, elájul, elterül, elalél, kollabál (*id*) | leborul <vki előtt>, letérdel, térdre borul, térdre esik, térdre omlik, leveti magát

◇ aláhull

leopárd (fn) ◇ párduc

leömlik, leömlő (ige) ◇ leszakad, lefolyik, leözönlik, lezúdul, leárad, leáramlik

leönt (ige) ◇ ráönt, lelöcsöl | leforráz

◇ leszúr, lefolyat, lecsurgat, dekantál (*szak*)

◇ megiszik, lecsúztat, felhajt, lehajt, felhörpint, lehörpint, bekap, benyakal (*biz*), bepuszil (*szleng*), ledönt (*biz*), legurít (*szleng*)

lep (ige) ◇ elborít, eltakar, elfed, elrejt, fed

◇ talál, lel, kap (*táj*) | rajtakap, tetten ér

lép¹ (ige) ◇ megy, halad, lépeget, lépdél, hág, tapos, tapod, tipor, gázol, lépked, lépik (*táj*) | toppan

◇ elhatározza magát, dönt, cselekszik | intézkedik ◆ KÉSLEKEDIK, TÉTOVÁZIK, HEZITÁL

◇ [sakkfigurával]: húz ◆ GONDOLKOZIK

◇ [felsőbb osztályba]: jut, kerül

◇ [szervezetbe]: belép

lép² (fn) ◇ madárlép, lépvesző

◇ kelepce, csapda

lép³ (fn) ◇ sonkoly

lepaktál (ige) ◇ (*pef*): [titokban] összefog, összeszövetkezik, szövetkezik, szövetséget köt, szövetségre lép, összeszúri a levét, összepaktál, lepaklizik (*táj*)

lepattan (ige) ◇ leválik, lepercen (*táj*), leszáll, leperdül, lepereg | visszapattan ◆ MEGRAGAD, MEGTAPAD

◇ (*szleng*): elszökik, megszökik, dobbant (*szleng*), olajra lép (*szleng*), ellóg (*szleng*), elpucol (*szleng*), lekopik (*szleng*), lelélcel (*szleng*)

lépcső (fn) ◇ lépcsősor, lépcsőzet, grádics (*rég*) | lépcsőfok | lépcsőfeljáró | hágsó, fellépő, lajtorja (*rég*)

◇ (*szak*): terasz

◇ szakasz, ütem, fok, grádus (*id*)

lépcsőzetes (mn) ◇ teraszos

◇ fokozatos, szakaszos, lépésenkénti, apránkénti, stadiális (*szak*)

lépdél (ige) ◇ lép, lépked, lépeget, lépik (*táj*), jár, megy, ballag, ballagdál (*táj*), battyog, slattyog (*biz*), bandukol, baktat, cammog ◆ SIET, FUT, ROHAN

lepecsétel (ige) ◇ lebélyegez, lestempliz (*rég*), leragaszt | [lakást, palackot] lezár, leplombál ◆ FELBONT, FELTÖR

lepedő (fn) ◇ ágylepedő, ágyterítő, lepel, takaró

◇ (*tréf*): mozivászon, vetítívászon

◇ (*tréf*): papírlap, úrlap

◇ (*szleng*): ezerforintos, ezres, rongy (*szleng*), misi (*szleng*) | százas (*biz*), százforintos

lepeget (ige) ◇ lép, lépked, lépdél, jár, megy, mendegél, ballag, battyog, slattyog (*biz*), bandukol, baktat, cammog, ballagdál (*táj*), lépik (*táj*) ◆ SIET, FUT, ROHAN

lepel (fn) ◇ lepedő, takaró, bevonat, burkolat

◊ [halotti]: szemfedő, szemfedél

◊ álarc, áruha

lepény (fn) ◊ (*táj*): cipó | lángos | sütemény

◊ szarvasmarhaganéj, tehéntrágya, tehénlepény, palacsinta (*tréf*)

lepénzel (ige) ◊ megveszteget, lefizet, megvesz, megvásárol, elhallgattat, korrumpál (*id*), megken (*szleng*), jattot ad <vkinek> (*szleng*), megpénzel (*táj*)

lepereg (ige) ◊ [fonal, szalag]: letekeredik, legombolyodik, lecsavarodik

◊ lehull, lepattog, lepattogzik

◊ lefolyik, legördül, végiggördül

◊ végbemegy, lejátszódik, letelik, kitelik, elmúlik, eltelik, elmegy, eljár, elrepül, elszalad, elillan, tovaszáll, továtúnik, eliramlik, lezajlik, lefolyik ◊ MEGSZAKAD, ABBAMARAD

lépés (fn) ◊ lépte <vkinek>, járás | szakasz, ütem

◊ tett, cselekedet, eljárás, gesztus | intézkedés

lepihen (ige) ◊ lefekszik, lehever, ledől, leheveredik, elnyújtózik, elnyújtózkodik, végigheveredik, végignyúlik, elnyúlik (*biz*), végigfekszik, levaccol (*szleng*)

◊ aludni megy, aludni tér, nyugovóra tér, nyugalomra tér, elteszi magát holnapra, lenyugszik, elteszi magát másnapra, leteszi a fejét, álomra hajtja a fejét, nyugalomra hajtja a fejét | hunyni megy (*szleng*), ledöglik (*durva*), tollasbálba megy (*tréf*) ◊ FÖLÉBRED, FÖLKEKEL

lepipál (ige) ◊ felülmúl, lefőz (*biz*), túlszárnyal, túltesz <vkin>, megelőz, följe kerekedik <vkinek>, meghalad, kítűnik <vkik közül>, legyőz, megszegyenít | zsebre tesz, héjaz (*táj*) | leköröz (*biz*), leradíroz (*szleng*), magasan ver (*szleng*), kenterbe ver (*szleng*) ◊ LEMARAD, ALULMARAD

lepke (fn) ◊ pillangó, pille, lepe (*rég*), lepentőcske (*rég*), lependék (*táj*), lövöldék (*táj*)

lépked (ige) ◊ lép, lépdél, lépeget, lépik (*táj*), megy, jár, ballag, ballagdál (*táj*), battyog, slattyog (*biz*), bandukol, baktat, cammog ◊ SIET, FUT, ROHAN

lepkefogó (fn) ◊ lepkeháló

leplez (ige) ◊ elleplez, palástol, kendőz, elkendőz, titkol

◊ betakar, eltakar, álcáz, elrejt, elfed, eltitkol, titokban tart, rejteget, eldug, takargat, fedez, véka alá rejt, kamuffál (*id*) ◊ FELFED, LERÁNTJA A LEPLET, FELTÁR

leplezetlen (ige) ◊ kendőzetlen, félreérthetetlen, álcázatlan, meztelen [igazság], nyers, nyílt, őszinte, egyenes, nyilvánvaló, takaratlan, világos ◊ TITKOLT, LEPLEZETT

lepra (fn) ◊ bélpoklosság, bélpokol (*rég*)

◊ [jelzőként]: ocsmány, pocsek, rusnya, utálatos, gusztustalan, visszataszító, undorító, csúnya, rút | vacak, ócska, hitvány, silány, dibdáb, csapnivaló, tré (*id*), szar (*durva*) ◊ SZUPER, TÖRKJÓ (*szleng*)

leprás (mn) ◊ bélpoklos

◊ ocsmány, pocsek, rusnya, utálatos, gusztustalan, visszataszító, undorító, csúnya, rút | vacak, ócska, hitvány, silány

lépték (fn) ◊ méretarány | beosztás, skála

lépten-nyomon (hsz) ◊ minduntalan, gyakran, gyakorta, egyre, egyre-másra, derűre-borúra, nyakra-főre, unos-untalan, unos-untig, sokszor, sűrűn, untalan, folyton-folyvást, feszt (*biz*), éjjel-nappal, szüntelen, szüntelenül, szakadatlan, szakadatlanul | mindenütt ◊ EGYSZER-EGYSZER | HELYENKÉNT, NÉHOL

lerajzol (ige) ◊ leskiccel, megörökít

◊ ábrázol, bemutat, leír, lefest, ecsetel, elbeszél, vázol, felvázol, körvonalaz, megörökít, kiplajbászol (*táj*)

lerak (ige) ◊ letesz, lemásház, lehelyez ◊ FELTESZ, FELRAK

◊ [aknát]: telepít, elhelyez

◊ [sint]: lefektet

◊ leszállít [járműről]

◊ [ruhát]: levesz, levet ◊ FELVESZ, FELHÚZ

◊ [vizsgát]: letesz

◊ (*táj*): lehod (*biz*), lepocskondiáz (*pej*), odamond <vkinek> ◊ DICSÉR, ELISMER

lerakat (fn) ◊ raktár, tárház, telephely, fiók, árusítóhely, kirendeltség, depó (*biz*) | arzenál (*rég*)

lerakódás (fn) ◊ leülepedés, üledék, felhalmozódás, inkrusztáció (*id*), szedimentum (*szak*)

lerakódik (ige) ◊ leülepedik, leülepszik, felhalmozódik, letiszdul, leszáll, leül (*táj*)

◊ felhalmozódik, felgyülemlik, felgyülik, felszaporodik

leránt (ige) ◊ lever, leberhel (*táj*)

◊ letép, lehúz, levet | levon (*vál*), leszakít, leszakaszt (*táj*)

◇ (*szleng*): megbírá, leház (*szleng*), ledorongol (*biz*), lepocskondiáz, megszól, leszól, lekritizál (*biz*), kicikiz (*szleng*) ♦ DICSÉR

leráz (ige) ◇ lever [gyümölcsöt]

◇ elhárít, megszabadul, elutasít | dob <vkit>

lerészegedik (ige) ◇ berúg, leissza magát, beiszik (*biz*), betintázik (*szleng*), beálmétkodik (*táj*), bepíál (*szleng*), beséggel (*szleng*), elázik, leszopja magát (*durva*), beásít (*szleng*), bekáfol (*szleng*) **Sz**: a sárga földig leissza magát ♦ KIÓZANODIK

lerí (ige) ◇ <vkiről vmi>: meglátszik, lesír, árulkodik, ordít

leró (ige) ◇ kiegyenlít, letud (*biz*), törleszt, letörleszt, kifizet, lefizet, leszurkol (*szleng*), rendez, lekvittel (*biz*) ♦ TARTOZIK

lerogy, lerogyik (ige) ◇ leroskad, összeroskad, összeomlik, összeomol, összedől, összerogy, összerogyik, összeroggyan, leborul, lehanyatlak, összeesik, leül, összecsucclik, földre zuhan, ledobban (*táj*), letortyan (*táj*) | elájul, elterül, kollabál (*id*)

◇ leborul, letérdel, letérdpel, térdre borul, térdre esik, térdre hull, térdre omlik, leveti magát

◇ (*táj*): hirtelen megérik [gyümölcs]

lerohan (ige) ◇ leszalad, lefut, lenyargal, lerobog, leszáguld, levágtázik, levágtat

◇ <vmit, vkit>: megtámad, megszáll, legyőz, elfoglal, okkupál (*rég*), meghódít, bevesz, leigáz, igába hajt, igába kényszerít, igába vet, meghódoltat, uralma alá hajt | lehengerel, letöröl a pályáról (*szleng*)

lerombol (ige) ◇ ledönt, szétrombol, elrombol, romba dönt, rommá tesz, letarol, leront, feldúl, szétdúl, lebombáz, elpusztít, a földdel egyenlővé tesz, felpredál (*rég*), elenyésztet (*rég*) ♦ FELÉPÍT

◇ [hírrevet]: tönkretesz, lejárát

◇ [társadalmi jelenséget]: megdönt, megsemmisít, felszámol, szétver

◇ (*táj*): kidönt [fát], ledönt

leromlik (ige) ◇ lefogy, lesaványodik | legyengül, sorvad, lesatnyul (*táj*), lerosszul (*táj*) ♦ MEGHÍZIK, KIGÖMBÖLYÖDIK | JAVUL

◇ elértéktelenedik, értéktelenné válik

◇ csökken, hanyatlak ♦ NÖVEKSZIK, EMELKEDIK

lerongyolódik (ige) ◇ leszakad, lefoslik (*táj*), lefoszlik (*táj*), levedlik (*táj*), lekopik, lemállik, lemegy

◇ elszegényedik, legatyásodik (*biz*) ♦ MEGGAZDAGODIK

leroskad (ige) ◇ lerogy, alél, ájul, összeroskad, összeesik, összerogy, leszédül, lehanyatlak, ájuldoz, leroggyan, összenyaklik

◇ ledől, összedől, leomlik

les¹ (ige) ◇ néz, figyel, leselkedik, bámul, kémlel, kukucskál, vizslat, kukkol, skubizik (*szleng*), stíról | puskázik (*szleng*)

◇ <vmit>: vár, remél, óhajt, vágyik <vmire>

les² (fn) ◇ rejtkehely, búvóhely | leshely, lesállás | vadles, magasles

lesállás (fn) ◇ rejtkehely, búvóhely

◇ leshely, állás

◇ les, leshelyzet, ofszáj

lesántul (ige) ◇ leséről, megsebesül

leselkedik (ige) ◇ leskelődik, leskel, megsebesül, kukucskál, kandikál, kukkol | figyel, lesben áll, kémkedik, hallgatózik, fűrkész, szimatol, szaglász, vizslat, spionkodik, koslat, ólálkodik

◇ [veszély]: fenyeget, készül

lesétál (ige) ◇ lemegy, leballag, lebandukol (*biz*)

leshely (fn) ◇ búvóhely, rejtkehely

◇ lesállás, magasles, les

lesiklopálya (fn) ◇ sípálya

lesimít (ige) ◇ elsimít, elegyenget, planíroz (*id*)

◇ [haját]: lekefél, lenyal ♦ ÖSSZEKÓCOL

◇ lecsiszol, legyalul

lesipuskás (fn) ◇ vadrozó, orvvadász

◇ orvlövész

lesóz (ige) ◇ besóz, tartósít

◇ [pofont]: lekever (*biz*), lekanyarít

lesöpör (ige) ◇ lekefél, leporol, lehárít (*táj*), megtisztít

◇ lesodor, lefűj, levisz

lestoppol (ige) ◇ leállít, megállít, leint

◇ (*biz*): lefoglal, félretétet | rezervál

◇ (*biz*): lemér, megállapít, lestopperol (*biz*)

◇ (*szleng*): letartóztat, nyakon csíp, lefülel (*biz*)

lesújt (ige) ◇ lecsap | letaglóz, leterít, földhöz vág, földhöz csap, földhöz teremt, affligál (*id*)

◇ kimér, rámér | megbüntet, porig aláz

◇ megrendít, letör, lever, elszomorít, elkeserít, összetör, bánt, porig sújt, kedvét szegi, megdöbönt, megráz, megsemmisít, deprimál, elkedvetlenít, lehangol, elcsüggeszt ◆ FELDOB, FELVIDÍT

lesújtó (mn) ◇ [hír]: megrendítő, elszomorító, megrázó, leverő, lesújtó, megdöböntő, sajnálatos,

fájdalmas, fatális, kétségbeejtő, lehangoló, elcsüggesztő ◆ PEZSDÍTŐ, LELKESÍTŐ, FELEMELŐ

◇ [vélemény]: lebecsülő, megvető, lenéző, negatív, kritikus ◆ ELISMERŐ

◇ [eredmény]: rossz, pocskék (*pej*), rettenetes ◆ JÓ, ÖRVENDETES

lesül (ige) ◇ [étel]: odasül, megég, lekap (*biz*), lekozmasodik

◇ [bőr]: leburnul, leég, lepirul, megbarnul, megfogja a nap

◇ [növény]: leszárad, elszárad, kiszikkad

lesüllyed (ige) ◇ lemerül, elsüllyed, alászáll, alámerül, alábukik, leereszkedik | lesüpped, megsüllyed, megsüpped ◆ FELBUKKAN, KIEMELKEDIK

◇ csökken, lemegy ◆ EMELKEDIK, NŐ

◇ elsekélyesedik, lecsúszik, lealacsonyodik, lezüllik, deklasszálódik (*id*) ◆ FELEMELKEDIK

lesüt (ige) ◇ [húst]: megsüt, megpirít | elkészít

◇ [nap]: leburnul, lefog (*biz*), lekap (*biz*)

◇ [szemet]: lehung, becsuk ◆ KINYIT

lesz (ige) ◇ keletkezik, létrejön, születik, terem, megvalósul, készül, ered, támad ◆ VOLT, MEGSEMMISÜL, ELENYÉSZ

◇ <vmiv>: válik, fejlődik, serdül

◇ bekövetkezik, beköszönt, eljön [vminek az ideje] ◆ ELMŰLIK, ELTELIK

◇ birtokába jut, kerül ◆ ELVÉSZ

leszakad (ige) ◇ leválik, lejön | elrongyolódik, lerongyolódik

◇ [hid]: letörik, lezuhan, összeomlik

◇ leömlik, leomlik, lehull, lezúdul

◇ elmarad, hátramarad, visszamarad, leszakadozik, lemarad ◆ LÉPÉST TART, FELZÁRKÓZIK

leszakít (ige) ◇ letép, leválaszt, leszakajt (*táj*), lecihel (*táj*), leszed

◇ defloreál (*id*)

leszalad (ige) ◇ lemegy, lefut, lerohan, lesiet ◆ FELSZALAD

◇ [torkán]: legördül, lecsúszik ◆ MEGAKAD

leszáll (ige) ◇ leereszkedik, földet ér, landol, lerepül ◆ FELSZÁLL, FÖLEMELKEDIK

◇ [járműről]: lelép, lejön, leugrik, lekaszálódik ◆ FELLÉP, FELSZÁLL, BESZÁLL

◇ lemegy, lenyugszik, leáldozik, lebukik, lehanyatlík, nyugovóra tér, lesuvad (*táj*), elszentül (*táj*), esteledik, alkonyul, szürkül | beáll, bekövetkezik [sötétség] ◆ FELKEL, FELJÖN, FELTŰNIK

◇ leülededik, leülepszik, lesüllyed, lerakódik, letisztul, megtelepszik, szedimentálódik (*szak*) ◆ FELKAVARODIK, FELRÁZÓDIK, ÖSSZEZAVARODIK

◇ csökken, mérséklődik, esik, alábbszáll, apad, fogy, kisebbedik ◆ NÖVEKSZIK, EMELKEDIK

◇ lealacsonyodik, megalázkodik, leereszkedik, lehajol

leszállás (fn) ◇ landolás, leereszkedés, földet érés, alászállás, deszcenzus (*id*) ◆ FELSZÁLLÁS

◇ csökkenés, apadás, mérséklődés ◆ EMELKEDÉS, NÖVEKEDÉS

◇ lemerülés, lebukás, lesüllyedés, alászállás

leszállít (ige) ◇ házhoz szállít, letesz, lerak, lead, liferál (*id*)

◇ alábbszállít, csökkent, leértékel, lecsökkent, kisebbít, leszorít, lenyom, mérsékel, apaszt ◆ FELEMEL, NÖVEL

leszállított (mn) ◇ kedvezményes, enyhített, redukált, olcsó, jutányos, potom ◆ FELEMELT, MAGAS

leszállópálya (fn) ◇ kifutópálya

leszámít (ige) ◇ levon, leszámol, csökkent, enged, elvesz | kivon

◇ figyelmen kívül hagy, eliminál ◆ TEKINTETBE VESZ, BESZÁMÍT

leszámítól (ige) ◇ [a kamat levonásával] kifizet, diszkontál, diszkomptál, ellenró (*rég*)

leszámol (ige) ◊ megszámol, leszámol, leolvas | leszurkol (*biz*), lepenget (*szleng*)

◊ leszámít, elvesz ♦ HOZZÁAD

◊ elszámol, elrendez | kilép, felmond

◊ <vkivel>: elégtételt vesz, bosszút áll, elbánik <vkivel>, megtorol | megöl, kivégez

leszámolás (fn) ◊ számvetés, zsrófizetés, kiegyenlítés, kalkuláció

◊ számonkérés, megtorlás, visszaütés, visszavágás, bosszúállás, bosszú

leszármazott (ige) ◊ gyerek, ivadék, sarj, magzat, deszcendens (*id*), utód ♦ ŐS, ELŐD

leszavaz (ige) ◊ megbuktat, lehurrog, elutasít, legyűr, majorizál (*id*) | elvet

◊ voksol, szavazatot lead

leszázalékolás (fn) ◊ rokkant-nyugdíjasítás, rokkantosítás (*biz*)

leszázalékolt (mn) ◊ rokkantnyugdíjas, csökkent munkaképességű

leszed (ige) ◊ levesz, elvesz, elrak, eltesz

◊ lekanalaz, leföloz, lehaboz

◊ szüretel, betakarít, leszemez, letép, begyűjt, kobozol (*táj*)

◊ [szórt]: leborotvál, levág, lenyír, lehúz (*biz*) ♦ NÖVESZT

◊ lesegít

◊ lelő, lekap (*biz*), lepuffant (*biz*)

leszeg (ige) ◊ levág, lemetsz, lekanyarít

◊ [fejet]: lehajt, leereszt, búnak ereszt ♦ FELEMEL, FELVET

leszerel (ige) ◊ levesz, leemel, leakaszt, szétszed, szétválaszt ♦ FELSZEREL, FELERŐSÍT

◊ elbocsát, hazaküld, obsitol (*rég*), elenged, elküld, kiszuperál (*biz*) ♦ BEVONULTAT, ÚJONCOZ

◊ lefegyverez, demilitarizál, demobilizál, pacifikál (*id*) ♦ FELFEGYVERKEZIK

◊ <vkit>: megfékez, megakadályoz, feltartóztat, kivéd, elhárít, visszaver, hatástalanít, útját állja, meghiúsít,

megállít, leráz (*szleng*), lekotpat (*szleng*) ♦ HAGY, ENGED

leszerelés (fn) ◊ felosztatás, csökkentés

◊ lefegyverzés, demilitarizáció, demilitarizálás (*id*), demobilizálás (*id*), demobilizáció (*id*) ♦ FELSZERELÉS, TOVÁBBSZOLGÁLÁS, BEZUPÁLÁS

leszerepel (ige) ◊ felsül, leég (*biz*), megbukik, levizsgázik (*pej*), lebög (*biz*)

leszid (ige) ◊ összeszid, megfedd, megszid, megdorgál, megpirongat, leteremt (*biz*), kioszt (*biz*),

legorombít (*biz*), leszúr (*biz*), letol (*biz*), lekap (*biz*), lebaltaáz (*szleng*), lebarnít (*biz*), ledorongol (*biz*),

letaglóz <vkit> (*biz*), lebasz (*durva*) **Sz:** lekap vkit a lábáról; megmossa a fejét; lekapja a tíz körméről;

felolvasták neki a leckét ♦ MEGDICSÉR, ELISMER

leszokik (ige) ◊ abbahagy, felhagy <vmivel>, eláll <vmitől>, lemond <vmiről>, levetkőzik <vmit>, letesz

<vmiről>, megszakít <vmit> ♦ RÁSZOKIK, RÁKAP

leszoktat (ige) ◊ kigyógyít ♦ RÁSZOKTAT, RÁKAPAT

leszól (ige) ◊ lehurrog, kritizál, gyaláz, káromol, pocskondiáz, lepiszkol, simfel (*biz*), ócsárol, becsmérrel,

lekicsinyel, lecikiz (*biz*), leszapul, ledorongol (*biz*), megszól ♦ DICSÉR, ELISMER

◊ lekiált, leüzen | letefonál

leszolgál (ige) ◊ letölt, kitölt

◊ ledolgoz, [barterügyletet] lebonyolít

leszorít (ige) ◊ leprésel, lenyom, lesajtol | lefog, rögzít

◊ redukál, korlátoz, visszafog ♦ NÖVEL, FOKOZ

◊ [hajtat]: hátraszorít, leköttöz, összefog ♦ KIBONT, KIFÉSÜL

leszögez (ige) ◊ leszegez, lealapál, rögzít

◊ kijelent, bejelent, megállapít, kinyilvánít, kinyilatkoztat, kimond, megmond, állít, hangoztat | megszab, deklará

leszúr (ige) ◊ ledőf, megkésel, agyonszúr, leterít, lebök (*biz*), leszudorint (*táj*), megolt (*szleng*)

◊ [disznót]: levág, leöl

◊ [összeget]: kifizet, leszurkol (*szleng*), leperkál (*biz*), lepörköl (*szleng*), letejel (*szleng*), lepenget (*szleng*)

◊ leszid, lehord (*biz*), letol (*biz*), lebarnít (*biz*), legorombít (*biz*), leteremt (*biz*), kioszt (*biz*), rendreutasít |

lecáfol (*táj*), lekap (*biz*), lemindenel (*táj*), lebaltaáz (*szleng*), megmosdat (*táj*), lerudal (*táj*), lebasz

(*durva*), ledorongol (*biz*) ♦ MEGDICSÉR, ELISMER

leszúr (ige) ◊ lecsapol, megszúr, átszúr

◊ kikövetkeztet, következtetést levon, kihámoz

lét (fn) ◇ létezés, mivolt, létel (*rég*), élet, egzisztencia (*id*) | megélhetés, fennmaradás, meglét | tartózkodás, életpálya, pályafutás, életút, pálya ◆ TUDAT

◇ valóság, gyakorlat

letagad (ige) ◇ lehazudik, eltagad, elmismásol (*biz*), elmisol (*táj*) **Sz:** lehazudja a csillagokat is az égről ◆ BEVALL, BEISMER

letagadhatatlan (mn) ◇ kétségtelen, kétségbevonhatatlan, vitathatatlan, nyilvánvaló, kézenfekvő, magától értetődő, szemmel látható, látni való, cáfolhatatlan, napnál világosabb, evidens ◆ KÉTSÉGES, VITATHATÓ, BIZONYTALAN

letaglóz (ige) ◇ leüt, leterít, lebunkóz, agyonüt, lecsap, mészárol (*rég*)

◇ lesújt, megdöbbszent, elképeszt, megdermeszt, letör, ledöbbszent (*szleng*)

letakar (ige) ◇ betakar, beborít, leterít, elborít, befed, leborít, lefed, lelapol (*táj*) ◆ KITAKAR, FELFED, LELEPLEZ

letapos (ige) ◇ letapod | lejár, összejár, összetapos, legázol, letipor | ledíbol (*táj*), ledöbbszent (*táj*), ledöngöl (*táj*), megtipor (*táj*), [véletlenül] rálép

◇ [lábbeli sarkát]: félretapos, lekoptat

◇ (*táj*): legyőz, felülmúl

letargia (ige) ◇ fásultság, levertség, közöny, apátia | kiábrándultság

letargikus (mn) ◇ fásult, közönyös, közömbös, érdektelen, érzéketlen, kedvetlen, misz, egykedvű, levert, rezignált, életunt, részvétlen, borongós, mélabús, búskomor, tompult, enervált, deprimált, apatikus, indolens (*id*), blazírt, depressziós, fád, spleenes (*rég*), fancsali ◆ JÓKEDVŰ, ÉLETVIDÁM, KEDÉLYES

letarol (ige) ◇ [növényzetet]: elpusztít, kipusztít, kiirt | lecsupaszít, levág, lekoptat, lekopaszít, lekopaszt, megkopaszt ◆ ÜLTET, TELEPÍT

◇ ledönt, lever | földül ◆ VISSZAÁLLÍT, FELÁLLÍT

letartóztat (ige) ◇ őrizetbe vesz, elfog, elkap, lecsuk, lefog, megfog, aredál (*táj*), learedál (*táj*), arrestál (*id*) | lestoppol (*szleng*), lekapcsol (*szleng*), beakaszt (*szleng*), begyűjt (*szleng*), beszípkáz (*szleng*), bevisz, bezsuppol (*szleng*), deteneál (*id*) ◆ SZABADLÁBRA HELYEZ, KIENGED

letartóztatás (fn) ◇ őrizetbe vétel, őrizet, detenció (*id*), személyfogság (*rég*), áristom (*táj*) ◆ SZABADLÁBRA HELYEZÉS, KIENGEDÉS

letekeredik (ige) ◇ lecsavarodik, legombolyodik, lepereg, lejön, lehenteredik (*táj*), lesodoringózik (*táj*) ◆ FELTEKEREDIK, FELCSÉVÉLŐDIK

letelepedik, letelepszik (ige) ◇ letelepül, megtelepedik, megtelepszik, megtelepül, fészket rak (*vál*), megállapodik, megállapszik (*táj*) | letáboroz, táborn ver, táborn üt, lesátoroz, gyökeret ver, tanyát üt ◆ SZEDI A SÁTORFÁJÁT, ODÉBBÁLL, TOVÁBBMEGY

◇ leül, elhelyezkedik, helyet foglal, leteszi magát, leereszkedik, leteperedik (*táj*), levackolódik (*táj*) | leteszi a fenekét (*biz*), letottyán (*biz*), lelöttyen (*táj*), letevődik (*táj*) ◆ FELKEREKEDIK, FELÁLL

letelik (ige) ◇ eltelik, kitelik, lejár, eljár, elmegy, lepereg, elmúlik | elrepül, elröpül, elszalad, elillan, tovaszáll, tovatűnik, eliramlik

letép (ige) ◇ leszakít, leszakaszt, leszakajt (*táj*), letépeget, letépked, letépdés, leszaggat, leránt | [virágot] letör, leszed | [természeti erő, lövedék] levisz, elvisz

leteper (ige) ◇ lenyom, legyűr, legyőz, lefektet, lebir, leterít, maga alá gyűr, két vállra fektet, földre visz, földre penderít (*táj*), elgyűr (*táj*), lecsombolyít (*táj*), legyürköl (*táj*), lekavarint (*táj*) **Sz:** földet fogat vele, két vállra fektet

letér (ige) ◇ [útról]: lefordul, lekanyarodik, elkanyarodik | levág

letérdel, letérdepel (ige) ◇ térdre borul, térdre esik, térdre hull, térdre omlik, leveti magát, lerogy, lerogyik | térdet hajt ◆ FELEMELKEDIK, FELÁLL

leteremt (ige) ◇ leszid, lehord (*biz*), lekap (*biz*), leballáz (*szleng*), lemar, megszapul (*rég*), összeszid, megszid, megdorgál, letol (*biz*), legorombít (*biz*), orcáz (*táj*), simfel (*biz*), lepocskol (*táj*), lerudal (*táj*), megpupáz (*táj*) ◆ MEGDICSÉR, ELISMER

◇ (*táj*): földhöz vág, leterít, legyűr, legyőz, lefektet, lebir, ledönt, kinyújtóztat, maga alá gyűr, két vállra fektet, földre visz, földre penderít (*táj*), elgyűr (*táj*), lecsombolyít (*táj*)

leterít (ige) ◇ letakar, betakar, beborít, befed, leborít, lefed, lelapol (*táj*) ◆ KITAKAR

◇ szétterít

◇ elejt, lesújt, leüt, földhöz vág, lenyom, legyűr, legyőz, lefektet, lebir, ledönt, kinyújtóztat, maga alá gyűr, két vállra fektet, földre visz, elgyűr (*táj*), lecsombolyít (*táj*)

◇ lelő, ledurran (*biz*), lepuffant, agyonlő

létesít (ige) ◇ alapít, szervez, összehoz (*biz*), létrehoz, létrehív, életre hív, teremt, megteremt, kreál, instituál (*rég*) | felállít | nyit ◆ MEGSZÜNTET, MEGSEMISÍT, FELSZÁMOL

létesítés (fn) ◇ alapítás, szervezés, létrehozás, teremtés, megteremtés, megalkotás ◆ MEGSZÜNTETÉS, MEGSEMISÍTÉS, FELSZÁMOLÁS

létesítmény (fn) ◇ intézmény, építmény, épület, objektum

létesül (ige) ◇ létrejön, keletkezik, megvalósul, megteremtődik, megszületik, valóra válik, nyélbe ütődik, megalakul, alakul, szerveződik, organizálódik (*id*) ◆ MEGSZÜNIK, MEGSEMISÜL, FELOSZLIK

letesz (ige) ◇ helyelvez, lerak, lemálház, elhelyez, lefektet, [járműről] leszállít ◆ FELVESZ, FELEMEL

◇ [ruhát, cipőt]: levesz, levet, lehúz, letol ◆ FELVESZ, FELHÚZ

◇ [összeget]: lefizet, kifizet, megfizet, letétbe helyez, brennöl (*id*), deponál (*szak*), lepenget (*szleng*), leszurkol (*biz*)

◇ <vmit vhol, vhová>: otthagyl, lead ◆ MAGÁVAL VISZ, ELVISZ, ELVESZ

◇ lemond <vmiről>, eláll <vmitől>, felhagy <vmivel> | lead [tiszséget] ◆ RAGASZKODIK <VMIHEZ>

◇ [vizsgát, próbát]: kiáll, teljesít

◇ [esküt]: elmond

◇ (*táj*): tisztségéből elmozdít, elbocsát, meneszt, levált, felvált, lecsérél (*biz*), kicserél, elcsap, kirak, kitesz, destituál (*id*)

◇ (*táj*): lehord (*biz*), letol (*biz*), leszurkol (*szleng*), összeszid, megszid ◆ MEGDICSÉR, ELISMER, MAGASZTAL

◇ (*táj*): írásba foglal, írásba fektet, írásba ad

letét (fn) ◇ letétemény, foglaló, kaució, talon, zálog, óvadék, depozitum (*id*), depó (*biz*)

◇ átirat, átírás

létezés (fn) ◇ lét, mivolt, létel (*rég*), élet, egzisztencia (*id*) | meglét, megélhetés, fennmaradás

létezik (ige) ◇ van, megvan, él, leledzik (*rég*), létez (*táj*), egzisztál (*id*) | fennáll, előfordul ◆ NINCS, NINCSEN | HIÁNYZIK

létező (mn) ◇ levő, lévő, meglevő, meglévő, fennálló, előforduló | élő, eleven | lény, teremtmény ◆ ELPUSZTULT, ELMÚLT

◇ valóságos, való, adott, megragadható, kézzelfogható, szemmel látható, reális, konkrét ◆ ELKÉPZELT, ELVONT, KITALÁLT

létfenntartás (fn) ◇ öfenntartás, megélhetés, életlehetőség, kenyérkereset, kenyér, élet, szubsztencia (*id*)

létfontosságú (mn) ◇ életbe vágó, fontos, jelentékeny, lényeges, sorsdöntő, sorsformáló, sorsfordító, egzisztenciális (*id*), vitális (*rég*) ◆ LÉNYEGTELEN, JELENTÉKTELEN, CSIP-CSUP

◇ nélkülözhetetlen, elengedhetetlen, kikérülhetetlen, megkerülhetetlen, alapvető, sarkalatos, szükséges, kulcsfontosságú, kardinális ◆ MÁSODRENDŰ, MELLÉKES

letilt (ige) ◇ megtilt, betilt | megakadályoz | visszatart ◆ ENGEDÉLYEZ

letipor (ige) ◇ letapos, letapod, lejár, összetapos, legázol, ledíbol (*táj*), ledöböcskol (*táj*), ledöngöl (*táj*), megtipor (*táj*) | félretapos, lekoptat ◆ KIMÉL, ÖV, VIGYÁZ

◇ legyöz, elpusztít, leigáz

létkérdés (fn) ◇ életkérdés, élet-halál kérdése, sorsdöntő kérdés, kulcskérdés, kardinális kérdés, sorskérdés, létfontosságú kérdés, életbe vágó kérdés, lét vagy nemlét kérdése

◇ létszükséglet, életszükséglet, létfeltétel, életfeltétel

letol (ige) ◇ letaszít, lenyom

◇ leenged, lecsúsztat ◆ FELHÚZ

◇ (*szleng*): összeszid, megszid, megdorgál, lehord (*biz*), leszúr (*szleng*), rendreutasít, leteremt, megfedd, megmossa a fejét | lecáfol (*táj*), lerak (*táj*), lekap (*biz*), letesz (*táj*), ledorongol (*biz*), lemar (*szleng*) ◆ MEGDICSÉR, ELISMER

letorkol (ige) ◇ elhallgattat, elnémít, legorombít (*biz*), ledorongol, letromfol (*biz*), leint, lehurrog, rendreutasít, rápirít, lepisszent (*táj*), lepisszeg, beléfojtja a szót, torkára forrasztja a szót, torkára fagyasztja a szót, lekussol, ledörög (*táj*), ledarabol (*táj*), leapacsol (*táj*), letácsol (*táj*) Sz: nyakába kanyarítja a szót ◆ SZÓHOZ JUTTAT, BESZÉLTET, BIZTAT

letör (ige) ◇ [virágot]: leszakít, leszakaszt, leszakajt (*táj*), letép

◇ [lázadást]: elfojt, megdönt, elnyom, megfélemez, szétver, eltípor, vérbe fojt, széjjelzúz, tönkrezúz | megszüntet, véget vet, felszámol, ◆ SZÍT

◇ elcsüggeszt, elszomorít, elbúsít, lesújt, lehangol, megrendít, porba sújt, letaglóz, megsemmisít, lever, megráz, földhöz vág, deprimál, indiszponál (*id*), elkedvetlenít, elszontyolít, porig sújt, kedvét szegi

- <vkinek>, kedvét veszi <vkinek>, lehervaszt (*szleng*), lelomboz (*szleng*), lepadlóz (*szleng*) ♦ BIZTAT, LELKESÍT, BUZDÍT
- ◇ [árat]: mérsékel, csökkent ♦ EMEL
- letörrik** (ige) ◇ letöredezik, leválik, leesik, elrogyázik (*táj*)
- ◇ elkedvetlenedik, elcsügged, kedvét veszti, lehangolódik, elszontyolodik, lehervad (*biz*), lelombozódik (*szleng*), elkeskenyedik (*biz*), elanyátlanodik, elszomorodik, elbúsul, reményét veszti, elhagyja magát, elkámpicsorodik, elkeseredik, nekibúsul, kétségbe esik, elbúsulja magát (*táj*) ♦ BÍZIK, REMÉNYKEDIK
- letörleszt** (ige) ◇ visszafizet, visszaad, leró, kiegyenlít, letud (*biz*), kifizet, lefizet, leszurkol (*szleng*), rendez, [munkával] ledolgoz, lekvittel (*biz*)
- letöröl, letörül** (ige) ◇ megtöröl, megtisztít, megtakarít (*táj*) | letörölget, letörülget, felitat [könnycseppet], elmorzsol
- ◇ (*szleng*): [pofont] leken, lezavar (*szleng*), lekever (*szleng*)
- letört** (mn) ◇ levert, megtört, nyomott, szárnyaszegett, búvalbéelt (*tréf*), deprimált, letargikus, csüggedt, elcsüggedt, reményvesztett, rezignált, desperált (*id*), desperátus (*id*), lehangolt, lehangolódott, elkedvetlenedett, kedvetlen, kedveszegett, kedélytelen, lehervadt (*biz*), rosszkedvű, szomorú, bánatos, elesett, lógatja a fejét, lógatja az orrát, elengedi fülét-farkát, konya (*táj*) ♦ BIZAKODÓ, JÓKEDVŰ, REMÉNYKEDŐ
- ◇ elszegényedett, lecsúszott, levitézlett, tönkrement, deklasszált (*id*) ♦ FELTÖREKVŐ, IPARKODÓ
- létra** (fn) ◇ hágszó, lajtörja, lajtergyva (*táj*) | létraállvány (*szak*), górfá (*rég*), lábtó (*rég*), lábitó (*rég*)
- ◇ (*rég*): grádics (*rég*), garádics, lépcső
- ◇ (*rég*): zenei skála, hanglétra
- ◇ (*táj*): magas [ember], langaléta ♦ TÖRPE, TÖPÖRTYŰ
- létrehoz** (ige) ◇ létesít, létrehív, alapít, szervez, alakít, összehoz (*biz*), életre hív, alkot, csinál, készít, kivitelez, megvalósít, realizál, produkál, kreál, teremt, megteremt, kiépít, instituál (*rég*), előállít, generál, gerjeszt, képez, kialakít ♦ MEGSZÜNTET, MEGSEMMISÍT, FELSZÁMOL
- ◇ <vmi vmit>: elindít, támaszt, [körülményeket] szül, fakaszt, kivált, okoz, eredményez, kelt, formál
- létrejön** (ige) ◇ meglesz, keletkezik, terem | születik, megszületik, születik (*táj*), megszülemlik (*rég*), támad, kel (*vál*), ered, fakad, előáll | összeáll, létesül, organizálódik (*id*), képződik, fejlődik | kialakul, alakot ölt, testet ölt, realizálódik, származik, megvalósul, elkészül, koholódik (*táj*), csinálódik (*táj*)
- letromfol** (ige) ◇ elhallgattat, leint, beléfojtja a szót, letorkol, lehurrog, rendreutasít, torkára forrasztja a szót
- ◇ megcáfól, [álláspontot] megdönt
- létszám** (fn) ◇ állomány, személyi állomány, keret, kontingens
- létszámcsökkentés** (fn) ◇ leépítés, elbocsátás, lapátra tétel (*szleng*), menesztés, kirúgás (*biz*), kidobás ♦ LÉTSZÁMBŐVÍTÉS, TERJESZKEDÉS
- létszükséglet** (fn) ◇ életszükséglet, létfeltétel, életfeltétel | életkérdés, élet-halál kérdése, kulcskérdés, kardinális kérdés, létkérdés
- letűnik** (ige) ◇ eltűnik, leáldozik, lemegy, leszáll, lehanyatlík, aláhanyatlík, lebukik, alábukik, nyugovóra tér, látóhatár mögé bukik, lenyugszik, lesuvad (*táj*), elszentül (*táj*) ♦ FÖLKEK, FELBUKKAN, ELŐBÚJIK
- ◇ elmúlik, lehanyatlík | megfogy, megfogyatkozik, meggyérül | eltűnik, megszűnik ♦ ELKEZDŐDIK, FELTŰNIK
- leugrik** (ige) ◇ [járműről]: leszáll, lelép ♦ FELSZÁLL, FELUGRIK
- ◇ lemegy, leutazik, lefárad, lerándul, leruccan (*biz*) ♦ FELUTAZIK, FELRUCCAN (*biz*)
- ◇ leválik, leesik, lepattan, lejön
- leukémia** (fn) ◇ fehérvérűség, vérrák
- leutazik** (ige) ◇ lemegy, leugrik, lefárad | lerándul, leruccan ♦ FELUTAZIK, FELRUCCAN
- ◇ [távolságot]: leutaz, megtesz
- leül** (ige) ◇ helyet foglal <vhol>, elhelyezkedik, letelepedik, letelepszik, leroskad, leteszi magát, leereszkedik, leteperedik (*táj*), levacáholódik (*táj*), lerogyik | lecsücsül, lekuporodik, lekucorodik | lehuppan, letottyán, leteszi a fenekét (*biz*), leteszi a seggét (*durva*), leteszi a csendest ♦ FELKEK, FELÁLL, FELEMELKEDIK
- ◇ [rabként]: eltölt, kitölt, letölt, kiül (*táj*) ♦ SZABADUL
- ◇ leülepedik, leülepszik, leszáll, lerakódik, megtisztul, letisztul, megszáll (*táj*) | [bor, must] meghiggad (*táj*) ♦ FELKAVARODIK, FELRÁZÓDIK, ÖSSZEZAVARODIK
- ◇ [vihár]: elül, lecsendesedik ♦ FELERŐSÖDIK

leülepedik, leülepszik (ige) ◇ leszáll, lerakódik, megtisztul, letisztul, megszáll (*táj*) | lehiggad, [bor, must] meghiggad (*táj*) ◆ FELKEVEREDIK, FELRÁZÓDIK, ÖSSZEZAVARODIK

◇ [benyomás]: letisztul, megemésztődik

leültet (ige) ◇ helyel kínál

◇ bebörtönöz, börtönbe zár, bezár, lezár, elzár, becsuk, lecsuk, bedutyiz (*biz*), bekasztliz (*táj*), hűvösre tesz (*biz*), sítire vág (*szleng*), lesittel (*szleng*), bevarr (*szleng*), megmázsál (*szleng*), kivon a forgalomból (*szleng*) ◆ KIENGED, SZABADLÁBRA HELYEZ, SZABADON BOCSÁT

leüt (ige) ◇ lever, ledob, lelök, ledönt, lesodor, letaszít, lekatancol (*táj*), lekavar (*táj*), lezuhít (*táj*) ◆ FELVESZ, FELEMEL

◇ [ütéssel]: leválaszt, levág, lecsap | leterít, lebunkóz, agyonüt, letaglóz, lesújt, földre terít, kifektet (*szleng*), megborít (*szleng*), padlót fogat <vkivel> (*szleng*) | lecsalaváz (*szleng*)

◇ [figurát]: kiüt, leszed, levesz

◇ [földbe]: rögzít, lever, lezuhol (*táj*) ◆ KIHÚZ

levág (ige) ◇ leválaszt, lemetsz, lereszpítel (*táj*), lenyes, lemetél, lenyisszant, lecsíp, lenyiszál

◇ leborotvál, leberetvál, leház, levesz, leszed, lenyírdes (*táj*) | megnyír, lestuccol (*szak*), lefajkol (*táj*) ◆ NÖVESZT

◇ [kenyeret]: leszél, lekanyarít, lekaszarint (*táj*)

◇ [végtagot]: csonkol, amputál (*szak*), leoperál

◇ lekaszál, lesarlóz, learat, betakarít, letarol, kiírt

◇ [állatot]: leöl, leszúr, ledőf, agyonszúr, lebök (*biz*), leszudorint (*táj*) | megöl, elaprít (*táj*)

◇ [nagy erővel]: lecsap, ledob, lehajít, letaszít, lelök, odacsap, odavág | lesújt, leüt

◇ [villám]: lecsap, beüt

◇ (*szleng*): leház (*szleng*), megbíráll, lecsepül, leszapul, lebíráll, kritizál (*biz*) | kicikiz (*szleng*), lecikiz (*szleng*) ◆ DICSÉR, ELISMER

◇ [beszédet]: rögtönöz, kanyarít, improvizál, nyom (*szleng*)

◇ (*szleng*): megfej (*szleng*), megpumpol (*szleng*), megvág (*szleng*), megkopaszt (*szleng*), kunyerál, pumpol (*biz*), tarhál (*szleng*)

◇ [útról]: letér, lefordul, lekanyarodik | lerövidít

◇ (*táj*): lekaszabol, felkoncol, lemészárol, felmészárol (*rég*)

leválik (ige) ◇ lefeshlik, lefoszlik, elrongyolódik, lekopik, lenyúzódik | lemállik, leázik, lemegy, levásik (*táj*), lenyúvik (*táj*), lesuvad (*táj*) | lepattog, elválik | lehasad, lereped, letörik | lehullik, lehámlik, leguvad (*táj*)

◇ eltér, elágazik, elkanyarodik, elhajlik, elhajol, elfordul

levált (ige) ◇ elbocsát, elküld, elmozdít, félreállít, felment, meneszt, felvált, lecserél (*biz*), kicserél | elcsap, kirak, kitesz, destituál (*id*) | [időben] követ

levegő (fn) ◇ lég, légáram, légáramlás, légtömeg (*szak*), légtest (*szak*), levegőég (*rég*), ég (*táj*), ájer (*rég*), luft (*id*), pneuma (*id*)

◇ szabad, természet, zöld, erdő-mező

◇ hangulat, közhangulat, szellem, közszellem, közvélemény, tömeghangulat, légkör, atmoszféra, miliő

◇ üresség, ür, semmi

levegős (mn) ◇ tág, tágas, széles, szellős ◆ LEVEGŐTLEN, FÜLLEDT, ÁPORODOTT

◇ [selejt]: légbuborékos, kricleres (*szak*)

levegőtlen (mn) ◇ szellőzetlen, fülledt, dohos, áporodott, fojtott, pállott, állott ◆ LEVEGŐS, SZELLŐS

◇ zsúfolt, tömött, áttekinthetetlen ◆ ÁTTEKINTHETŐ, RENDEZETT

levegőváltozás (fn) ◇ környezetváltozás, pihenés, kikapcsolódás, üdülés, nyaralás

levegőzik (ige) ◇ szellőzik, szellőzködik, kiszellőzteti magát, lélegzik, lélegzetet vesz, légfürdőzik, légfürdőt vesz, luftol (*szleng*) | kifújja magát

levél (fn) ◇ [növényé]: lapi (*táj*), folium (*id*)

◇ (*rég*): lap, papírlap

◇ misszilis (*szak*), episztola (*szak*) | spárta (*szleng*)

◇ irat, okmány, okirat

◇ [nemesi]: armális (*id*)

◇ (*táj*): tésztalap, kockametélt

◇ (*táj*): kártya, az ördög bibliája

levélbegónia (fn) ◇ gyémántlevél, királybegónia, begónia

levélbélyeg (fn) ◇ bélyeg, postabélyeg
levélboríték (fn) ◇ boríték, kuverta (*táj*), kóvert (*táj*), koperta (*rég*)
leveles (mn) ◇ zöldellő, lombos ◆ KOPÁR, SZÁRAZ
 ◇ lemezes, réteges, lamellás (*szak*)
 ◇ vágatlan [dohány] ◆ VÁGOTT
 ◇ összehajtogatott [tészta] | szájrétű [gyomor]
 ◇ (*rég*): levelező
 ◇ (*táj*): bünös, ludas (*biz*), hibás, vétkes
 ◇ (*rég*): gyalázatos, hiteszegett (*rég*), számkivetett
levelez (ige) ◇ levelet vált, írásol (*táj*), korrespondeál (*rég*)
 ◇ (*rég*): lapoz, hajt
levelezés (fn) ◇ levélváltás, korrespondencia (*rég*)
levelező (fn) ◇ levélíró
 ◇ tudósító, korrespondens (*rég*)
 ◇ (*rég*): levélmintakönyv
levelezőlap (fn) ◇ lap, képeslap, levlap (*biz*), üdvözlőlap, anziksz (*id*), anzikszkártya
 ◇ fénykép (*szak*)
levélhordó (mn és fn) ◇ postás, kézbesítő, levélkézbesítő, küldőnc | levélvivő (*táj*), levélhordozó (*táj*),
 levélhurcoló (*táj*), kurrens (*táj*)
levelibéka (fn) ◇ zöldbéka, levelicske (*táj*), levelicskebéka (*táj*)
levélszekrény (fn) ◇ postaláda, levelesláda, postaszekrény, szekrény, levélgyűjtő szekrény
levéltár (fn) ◇ oklevéltár, okmánytár, okiratgyűjtemény, irattár, levelestár (*szak*), archívum, kutri (*táj*),
 limbus (*id*)
levéltárca (fn) ◇ pénztárca, irattárca, bankótárca, briftasni (*biz*), brífkó (*szleng*)
levéltáros (fn) ◇ irattáros, levéltárnok (*rég*), archivista (*id*), archivárius (*id*)
levendula (fn) ◇ (*táj*): reverenda, papi ruha, leverenda (*táj*)
levente (fn) ◇ vitéz, lovag, harcos, dalia, bajnok, bajvivő, hős, katona, honvéd, hadfi (*rég*), harcfi (*rég*),
 szálember (*rég*)
lever (ige) ◇ leüt, lelök, ledönt, lesodor, letaszít | lekatancol (*táj*), lekavar (*táj*), lezuhit (*táj*), leberhel (*táj*)
 ◇ legyőz, megsemmisít, szétver, szétzúz, szétmorzsol, megdönt, elpusztít, elnyom, eltípor, eltapos, elfojt,
 vérbe fojt, diadalt arat <vki föllött> ◆ VESZÍT, ALULMARAD
 ◇ elcsüggeszt, elszomorít, elbúsít, lesújt, letör, lehangol, megrendít, porba sújt, letaglóz, megráz, földhöz
 vág, elkedvetlenít, kedvét szegi <vkinek>, kedvét veszi <vkinek>, elszontyolít, indiszponál (*id*),
 deprimál, leheraszt (*szleng*), lelomboz (*szleng*) ◆ LELKESÍT, FELDOB
 ◇ (*táj*): rávesz, lábáról levesz | lebeszél
 ◇ [földbe]: rögzít, leüt, ledöngöl (*táj*), lesulykol, ledöböcsköl (*táj*), lesupál (*táj*), lezuhol (*táj*) ◆ KIHÚZ,
 KIRÁNGAT
 ◇ [figurát]: kiüt, leszed, levesz, leüt
 ◇ [eső növényt]: megdönt, földre dönt, megtör
 ◇ [árat]: lecsökkent, lenyom, leszorít ◆ FELVER, FELEMEL
 ◇ (*biz*): legépel, lekopogtat, lepötyögtet, leír
levert (mn) ◇ letört, megtört, nyomott, szármasyezgett, kedveszegett, kedvét vesztett, elkedvetlenedett,
 melankolikus, búvalbélelt (*tréf*), csüggedt, elkenődött, elcsüggedt, reményvesztett, depressziós,
 deprimált | spleenes (*rég*), letargikus, rezignált, desperált (*id*) | lehangolt, szomorú, apatikus, életunt,
 egykedvű, rosszkedvű, bánatos, lógatja a fejét, lógatja az orrát, elengedi fülét-farkát, konya (*táj*),
 lelombozódott (*szleng*), elkeskenyedett (*szleng*) ◆ JÓKEDVŰ, VIDÁM, FELDOBOTT (*szleng*)
leves I. (mn) ◇ lédús, leveles, nedves, nedvdús, zaftos, lecses (*táj*), lüccsedt (*táj*), succulens (*id*) ◆
 SZÁRAZ, ÖSSZEASZOTT, ASZALT
leves II. (fn) ◇ lé, löty, kotyvalék (*pej*), lélotty (*táj*), licslöcs (*táj*), löcsleves (*táj*), zupa (*szleng*), potage
 (*id*)
 ◇ (*szleng*): pénz
leveses (mn) ◇ lédús, leves, nedvdús, zaftos, lecses (*táj*), lüccsedt (*táj*), succulens (*id*) ◆ FOJTÓS, SZÁRAZ,
 NYÓGVENYELŐS (*táj*)
leveseskanál (fn) ◇ nagykanál, evőkanál ◆ KISKANÁL, MOKKÁS KANÁL
 ◇ merőkanál, szedőkanál, merítőkanál, levesmerő kanál, levesmerő (*táj*)

levesestányér (fn) ◊ mélytányér ♦ LAPOSTÁNYÉR

levesz (ige) ◊ leemel, leakaszt, lekap (*biz*), leszed, leszerel, leold ♦ FELTESZ, VISSZARAK

◊ [ruhadarabot]: levet, leház, letesz, ledob, lehány, letol ♦ FELVESZ, FELÖLT, FELHÚZ

◊ [szórzetet]: leborotvál, leház, lenyír, lenyírdes (*táj*) ♦ NÖVESZT, MEGNÖVESZT

◊ megszabadít [gondtól], tehermentesít, átvállal

◊ [napirendről]: töröl, elhagy ♦ NAPIRENDRE TŰZ, JAVASOL, FELVESZ

◊ [pénzből]: levon, leszámít, leír, levág, lefog, visszatart, visszafog ♦ HOZZÁTESZ, HOZZÁTOLD, HOZZÁAD

◊ lefényképez, lefotóz, lekap (*biz*), lekattint (*biz*), lefotografál (*rég*)

◊ (*rég*): lefest, lerajzol | megőrökít

◊ (*szleng*): kifoszt, lekopaszt (*szleng*), lesimít (*szleng*), megkopaszt (*biz*), megvesz

◊ [labdát]: lekezel, lestoppol (*biz*), megállít

◊ (*táj*): lelő, eltalál, elejt | leszúr ♦ ELHIBÁZ, ELVÉT, MELLÉLŐ

levet (ige) ◊ ledob, leszór, lelök, lehajít, lerak, odavág

◊ [ruhadarabot]: levesz, letesz, leház, ledob, lehány ♦ FELVESZ, FELÖLT, FELHÚZ

◊ (*rég*): leszegez, lehajt ♦ FELVET

◊ [bőrt]: levedlik

◊ [agancsot]: elhullat, elhány

levetkőzik, levetkezik (ige) ◊ levet, leöltözik (*táj*), lekötözködik (*táj*), kicsomagolja magát (*szleng*), kibújik <vmiből>, kiugrik a göncből (*szleng*), ledobja a fehérneműt (*szleng*), ledobja a textilt (*szleng*) ♦ FELÖLTÖZIK

◊ (*táj*): lesóványodik, lefog, megcsappan, megvékonyodik, lead ♦ MEGHÍZIK, FELSZED

◊ (*táj*): elszegényedik, elszegényül (*táj*), leszegényedik, elnincstelenedik, elnyomorodik, tönkremegy, legatyásodik (*biz*), koldusbotra jut ♦ GAZDAGODIK, GYARAPODIK

levezet (ige) ◊ [út, lépcső]: levisz, lemegy ♦ FELVEZET, FELVISZ

◊ [csatorna]: elvezet, kanalizál (*szak*)

◊ letessékel, lesegít, lekísér ♦ FELKÍSÉR, FELVEZET

◊ végrehajt, lefolytat, lebonyolít

◊ [izgalmat, feszültséget]: felold, eloszlát, megszüntet, feldolgoz, szublimál | kiél, kiad ♦ KELT, GERJESZT, SZŰL

◊ bizonyít, igazol, kikövetkeztet, dedukál (*id*), derivál (*id*) | kimutat, kifejti

◊ [családfát]: származtat, visszavezet, eredeztet

levzetés (fn) ◊ elvezetés, csatornázás, kanalizáció (*szak*), kanalizálás (*szak*)

◊ bizonyítás, igazolás, következtetés, kikövetkeztetés, okfejtés, származtatás, dedukció (*szak*), deriváció (*id*), szillogizmus (*id*)

levisz (ige) ◊ lecipel, lehard, lehurcol, lehordoz ♦ FELCIPEL, FELVISZ, FELHORD

◊ [út, lépcső]: levezet, lemegy ♦ FELVISZ, FELVEZET

◊ eltávolít, lemos, letisztít, eltünteti | lehorzsol [bőrt]

◊ [látat]: csökkent, leház, mérsékel, megszüntet ♦ FOKOZ, NÖVEL

◊ lesodor, lemos, lefűj | leszakít, lép, elvisz ♦ FELHORD, FELVISZ

levitézlett (mn) ◊ lecsúszott, tönkrement, elszegényedett, deklasszált (*id*) ♦ SIKERES, VIRÁGZÓ, PROSPERÁLÓ

◊ idejétmúlt, divatjamúlt, elavult, túlhaladott, ősdí, avatag, ó (*rég*), ócska, ásatag (*pej*), korszerűtlen, időszerűtlen, elmaradott, avas (*szleng*) ♦ KORSZERŰ, MODERN, IDŐSZERŰ

levizgázik (ige) ◊ átmegy, vizsgát tesz, kollokvál | szigorlatozik ♦ MEGBUKIK, ELHASAL

◊ megszégyenül, felsül, lebóg (*szleng*) ♦ MEGFELEL, HELYTÁLL

levon (ige) ◊ elvesz, leszámít, leszámítol (*rég*), csökkent, leír, levág, lefog, visszatart, visszafog ♦ HOZZÁÍR, HOZZÁSZÁMOL

◊ [tanulástól]: megállapít, absztrahál (*id*) | okul, tanul <vkitől>

◊ [vitorlát]: leház, bevon, bevesz ♦ FELVON, FELHÚZ

levonás (fn) ◊ csökkentés, leírás, megnyírbálás (*biz*), leszámítás, visszatartás, diminúció (*id*) ♦ HOZZÁÍRÁS, HOZZÁADÁS, NÖVELES

levonat (fn) ◊ nyomat, kefélenyomat, kefe (*biz*), másolat, leházás, korrektúra (*szak*)

levő, lévő (mn) ◊ létező, található | való

lexikográfia (fn) ◊ szótárírás, szótárszerkesztés

◊ szótártudomány, szótártan

lexikon (fn) ◇ ismerettár, tudománytár, enciklopédia
 ◇ (*rég*): szótár
 ◇ (*szak*): szókincs

lezajlik (ige) ◇ végbemegy, lefolyik, lejátszódik, bekövetkezik, megtörténik, leperog, befejeződik | lebonyolódik ◆ MEGSZAKAD, ABBAMARAD

lezár (ige) ◇ befed, lecsuk, becsuk, bezár, bedugaszol
 ◇ lehungy, behungy | lepecsétel, lelakatol, leragaszt, leplombál ◆ KINYIT, FELNYIT
 ◇ [terület]: bekerít, elrekeszt, elhatárol, bloká (id) ◆ SZABAD UTAT NYIT, FELSZABADÍT, FELOLD
 ◇ pontot tesz a végére <vminek> | berekeszt, beszüntet ◆ FOLYTAT, ELNAPOL

lezárodik, lezárul (ige) ◇ [fedéllel]: becsukódik, bezárodik, bezárul | lecsapódik ◆ KINYÍLIK, FELNYÍLIK, FELPATTAN
 ◇ befejeződik, bezárul, bevégeződik, megszűnik, elmúlik, véget ér, vége szakad, abbamarad, megáll, megszakad, berekesztődik ◆ FOLYTATÓDIK, TOVÁBB TART

lézeng (ige) ◇ tekereg, ténfereg, csavarog, lófrál (*biz*), kujtorog, lebzsel, flangál, kódorog, kóborol, lödörög, kószál, teng-leng, lóg (*biz*), cselleng, ödöng, ögyeleg, bókklászik, kalangyol (*táj*), bölész (*táj*), leppeng (*táj*)
 ◇ (*táj*): szédeleg, támolyog, tántorog, bukdácsol, kóvályog, botladozik, bukdosik (*táj*)
 ◇ (*táj*): rimánkodik, kunyerál

lezuhan (ige) ◇ leesik, lepottyan, lehuppan, letottyan, lefordul, le hull, leomlik, lecuppan (*táj*), lesuvad (*táj*), leveszekedik (*táj*)
 ◇ [ár, ház]: csökken, lemegy, alábbhagy, mérséklődik ◆ EMELKEDIK, FELMEGY, FELSZÓKIK

lezüllik (ige) ◇ elzüllik, lesüllyed, lecsúszik, lealacsonyodik, lealjasodik **Sz:** elmerül a fertőben ◆ TÖKÉLETESEDIK, FELEMELKEDIK

lezser (mn) ◇ könnyed, könnyű, laza | kényelmes, bő ◆ MEREV, SZOROS
 ◇ hanyag, pongyola, hányaveti, ráérős, fesztelen ◆ SZIGORÚ | PONTOS

lián (fn) ◇ kúszónövény, futónövény, indás növény

liba (fn) ◇ lúd, pipe (*táj*), zsiba (*táj*), bizsi (*táj*), buriska (*táj*)
 ◇ (*pej*): lány, nő
 ◇ (*szleng*): kettős, elégséges

libabőrös (mn) ◇ lúdbőrös, babos (*táj*), borsókás (*táj*), borzadt (*táj*), csirkebőrös (*táj*)

libasor (fn) ◇ sor, egyenes sor, gänsemarsch (*id*)

libben (ige) ◇ libben, repdes, lippeg (*rég*), hibban (*táj*) | szökell, táncol

libeg (ige) ◇ lebeg, szállingózik
 ◇ leng, libeg-lobog, lobog, lifeg, hajladozik, lódingol (*rég*), lódorog (*táj*)
 ◇ (*táj*): szédeleg, imbolyog, tántorog

libegő (fn) ◇ drótkötélpálya, silifit, széklift | függővasút

liberális (mn) ◇ szabadelvű, szabadgondolkodó ◆ KONZERVATÍV, HAGYOMÁNYÖRZŐ
 ◇ engedékeny, elnéző, türelmes, toleráns ◆ SZIGORÚ, KEMÉNY | IGAZSÁGOS
 ◇ (*rég*): nagyvonalú, bőkezű

liberalizmus (fn) ◇ szabadelvűség, szabadgondolkodás ◆ KONZERVATIVIZMUS, HAGYOMÁNYÖRZÉS
 ◇ engedékenységség, elnézés, türelem, tolerancia ◆ SZIGOR, KEMÉNYSÉG
 ◇ (*rég*): nagyvonalúság, bőkezűség

libéria (fn) ◇ lakájruha, inasruha, livré (*rég*) | egyenruha

libikóka (fn) ◇ mérleghinta, hinta, himba (*táj*)

licenc, licencia (fn) ◇ gyártási jog, gyártási engedély, szabadalom, szabadalmi jog, patent (*id*)
 ◇ (*táj*): egyetemi záróvizsga

liceum (fn) ◇ gimnázium, középiskola

licitál (ige) ◇ árverez | ráigér, felülígér, többet ígér | bemon

lidérc (fn) ◇ [ártó] szellem, kísértet, tündelevény (*rég*), üzenbus (*rég*), boszorkány, iglic, tüzesember (*táj*), tünet (*táj*) | lidércfény, lidérclámg, fénykigyó
 ◇ lidércnyomás | aggodalom, félelem, szorongás, rettegés

lidércfény (fn) ◇ lidérc, lidércfény, lidérclámg, Szent Elmo tüze, Éliás-tűz, tüzesember (*táj*), tüzes mérnök (*táj*), lámpás, gyertyás, bolygótűz

lidércnyomás (fn) ◇ boszorkánynyomás | lidérc, aggodalom, félelem, gyöttelelem, gyöttrődés, szorongás

lift (fn) ◇ felvonó, személyfelvonó | páternoszter

liga (fn) ◇ szövetség, unió, államszövetség, föderáció, konföderáció | szövetkezés, koalíció, traktátum (*rég*), alliance (*id*)
 ◇ egyesület, testület, ipartestület, céh, szervezet, korporáció (*rég*)
 ◇ osztály

liget (fn) ◇ erdőcske, ligeterdő, facsoport, fiatalos (*szak*), pagony, cserjés, csalit, csalitos, berek, lugas, surján (*táj*), haraszt (*táj*), geszt (*rég*), eresztvény (*rég*) | park
 ◇ (*rég*): erdő

liheg (ige) ◇ fúj, fújtat, szuszog, zihál, piheg, levegő után kapkod, lehicskel (*táj*), lihel-pihel (*táj*), lillékel (*táj*), nyelvel (*táj*) **Sz:** fúj, mint a gőzgép; úgy szuszog, mint a dugott liba
 ◇ sóvárog, eped, epekedik, epedezik, áhítózik, ácsingózik <vmi után>, szomjaz <vmit, vmire>, szomjúhoz <vmit>, szomjazik, vágyik, vágyakozik, vágyódik <vmire> | eszi a fene <vmiért, vkiért> (*biz*), veszködik <vmiért, vkiért> (*táj*), meghal <vmiért, vkiért>

likacsos (mn) ◇ lyukacsos, lukacsos, likas-bikas (*rég*), lyuggatott, furdalt (*rég*), szivacszerű, pókhálószerű, pórusos (*id*), porózus (*id*) ◆ TÖMÖR

likőr (fn) ◇ kontyalávaló (*tréf*), édespálinka (*táj*)

liktárium (fn) ◇ (*rég*): lekvár, gyümölcsíz, íz, dzsem, marmelád (*rég*)
 ◇ pép, pépes orvosság

likvidál (ige) ◇ felszámol, feloszlat, megszüntet ◆ LÉTREHOZ, ALAPÍT
 ◇ kivégez, megöl, meggyilkol, elintéz, elpaterol (*szleng*), megsemmisít, kicsinál (*szleng*), kinyír (*szleng*), kinyuvaszt (*durva*), kivon a forgalomból (*szleng*), eltesz láb alól, félretesz az útból (*szleng*)

lila I. (mn és fn) ◇ kékeslila, ibolyalila, ibolyaszínű, viola, violaszínű, orgonalila, orgonaszínű, bíborlila, püspöklila, mályvaszín, mályvaszínű

lila II. (fn) ◇ ötszázforintos, ötszázás (*biz*), ötös, öt kiló (*szleng*), ady (*szleng*), költőpéNZ (*tréf*)

lilaakác (fn) ◇ glicínia, kékakác, kúszóakác

liliom (fn) ◇ szentjózsefvirág, szüzliliom, szűzvirág

liliputi (mn és fn) ◇ kicsi, kicsiny, parányi, icipici, piciny, törpe ◆ ÓRIÁS

limlom (fn) ◇ lom, ócskaság, zsibáru, cucc, kacat, bővli, vacakság, vicik-vacak, haszontalanság, egyveleg, szir-szar (*durva*), mismás ◆ ÉRTÉK, DRÁGASÁG, KINCS

limonádé (fn) ◇ citromszörp, citromád (*id*)
 ◇ (*pej*): giccs, hatásvadászó alkotás | szappanopera
 ◇ [jelzőként]: érzelgős, gicces, csöpögős, szirupos

link (mn) ◇ megbízhatatlan, szélhámoskodó, széltoló (*biz*), hazudós, simlis, könnyelmű, linkóci (*biz*) ◆ BECSÜLETES, MEGBÍZHATÓ
 ◇ komolytalan, jelentéktelen, értéktelen, hitvány ◆ FIGYELEMRE MÉLTÓ, JELENTŐS

líra (fn) ◇ pengetőhangszer, lant
 ◇ lírika, lírikus költészet, poézis (*id*)
 ◇ líraiság, érzelem, érzelmesség ◆ PRÓZAISÁG
 ◇ (*rég*): áramszedő [villamosé]
 ◇ (*szak*): kitérővágány

lírai (mn) ◇ bensőséges, érzelmes, érzelmdús, idillikus | költői, poétikus ◆ PRÓZAI, REALISZTIKUS

lírikus I. (mn) ◇ lírai, bensőséges, idillikus

lírikus II. (fn) ◇ [lírai] költő, poéta

lista (fn) ◇ névsor, névjegyzék, címjegyzék, lajstrom, regiszter
 ◇ jegyzék, felsorolás, nyilvántartás, kimutatás, katalógus, leltár, inventár (*id*)

litánia (fn) ◇ imádság | vecsernye (*táj*)
 ◇ [hosszadalmas] felsorolás, beszéd | panaszkodás, panaszáradat, sirám, siránkozás

liter (fn) ◇ lityi (*tréf*), kőművesdeci (*tréf*)

literátor (fn) ◇ író, irodalmár, tolforgató

literatúra (fn) ◇ irodalom, szépirodalom

litográfia (fn) ◇ könyomás, könyomat, könyomtatás, körrajz, kömetszet, kömetszvény (*rég*)

litván (mn és fn) ◇ litvániai, litváni (*rég*)

ló (fn) ◇ lovacska, paci (*biz*), cocó (*táj*), virsli (*tréf*) | paripa | gebe, dikhenc (*táj*) | mén, ménló, csödör, monyas (*táj*), monyasló (*táj*) | kanca, kabala (*táj*), kabola (*táj*) | csikó | táltos
 ◇ [sakkban]: huszár
 ◇ [személyről]: állat (*durva*), barom (*durva*), ökör (*durva*), dög (*durva*), marha (*durva*)

lob (fn) ◇ (rég): gyulladás, gennyedés (rég), irritáció (szak), inflammatio (szak), phlegmasia (szak), affectio (szak), tüzesség (rég)

lóbál (ige) ◇ lógáz, lóbáz, lenget, himbál, hintáztat, hintál, [lábával] harangoz, csávingat (táj), limbál (táj), lóginyázik (táj), lótyikál (táj), lődörget (táj), hipintál (táj)

lobban (ige) ◇ gyullad, gyúl, gerjed, támad, kel, éled, fellobban, lobot vet ♦ HAMVAD, ELLOBBAN, ELENYÉSZIK

lobbanékony (mn) ◇ szenvedélyes, féktelen, heves, heveskedő, heves vérű, tüzesvérű, nagyvérű, hevülékeny, hirtelen, hirtelen természetű, hirtelen haragú, vehemens, forrófejű, forróvérű, indulatos, vérmes, robbanékony, ingerlékeny, hörcsög természetű, passzionátus (rég) | szangvinikus (szak), kolerikus (szak), impulzív (id), temperamentumos, explozív **Sz:** a víz is méreggá válik benne; apja tűz, anyja puskapor, fia csupa láng; farkasgégén nevelkedett; hamar lobban, mint a puskapor; Heves vármegyéből való; hirtelen, mint a puskapor; hirtelen, mint a záporosó; olyan, mint a paprika; szelidebb nála a vadember is; tüzes, mint a puskapor; tüzes, mint a mennykő ♦ NYUGODT, EGYKEDVŰ, FÁSULT

◇ (táj): kapatos, részeg

◇ (táj): csámpás, ügyetlen

◇ (táj): elhanyagolt, rendetlen ♦ NETT, RENDEZETT

lobog (ige) ◇ [tűz]: föl-fölcsap, lángol, langall (táj), langallik (táj), lombol (táj)

◇ [zászló]: lebeg, leng, lengedez, libeg, libeg-lobog, bingallózik (táj)

◇ [ruha] lebbedez (táj)

◇ [érzés]: áthat, betölt, eltölt, elhatalmasodik <vkin>, hevít

◇ [víz]: forr, zubog, gyöngyözik, bugyog

lobogó I. (mn) ◇ lengő, lebegő

◇ heves, lángoló, langallós (táj) ♦ PISLÁKOLÓ

◇ [víz]: forró, zubogó, gyöngyöző ♦ HIDEG

lobogó II. (fn) ◇ zászló | trikolór (id)

◇ (táj): szalag, szalagcsokor, masni (biz), masli (táj), pántlika, galand (táj), slejfni (táj)

lobogtat (ige) ◇ lenget, lebegtet, lebbegtet (táj), lőbögтет (táj), luhajgat (táj)

◇ (rég): forgat, ráz, szédelget

lóca (fn) ◇ fapad, pad, szakállszárító (rég), padka, lócapadka (táj), hosszúsék (rég)

loccsan (ige) ◇ kicsap, kiömlik, lottyan, csobban, toccsan, poccsan (táj), löbbenik (táj)

locsog (ige) ◇ csobog, csörgedez, csörgedezik, csacsog, folydogál, mormol

◇ fecseg, beszél, dumál, csacsog, csivitel, csicsereg, tereferél, pletykál, traccsol, kutyog, lefetyel, karattyol (biz), kerepel, szaporítja a szót, szószátyárkodik, csácsározik (táj), csiripol (táj), dereficsél (táj), szövegel (szleng), vakerál (szleng)

locsol (ige) ◇ meglocsol, önt, öntöz, eszöztet, permetez, fecsel (táj), mocsolkodik (táj)

◇ locsolkodik, öntözködik, öntöz

◇ (biz): [férfi] vizek, pisil, csurgat, kisdolgozik (biz), csövel (tréf), pislant (tréf) | hugyozik (durva), pisál (durva)

locsolkodik (ige) ◇ locsol, öntöz, öntözködik

◇ (táj): lubickol

locsoló (fn) ◇ öntözőkanna, locsolókanna | vízfecskendő, gumitömlő, slag (biz)

◇ locsolóautó, locsolókocsi, öntözőkocsi

◇ [húsvétkor]: locsolkodó, öntözködő, öntöző

locspocs (fn) ◇ lucsök, sár, latyak, dágvány, dagonya, csatak (táj), csér (táj), kanista (táj), littylotty (táj)

◇ [jelzőként]: sáros, esős, lucskos, vizes, nedves, csatakos, latyakos, lustos (táj), kastos (táj), taknyos (táj) ♦ SZÁRAZ, SZIKKADT

lódít (ige) ◇ dob, vet, lök, taszít, taszajt (táj), toszít (táj), kandarít (táj), lendít, repít, röpít, hajít, hajint (táj), vág, csap

◇ füllent, nagyokat mond, háryjánoskodik, hazudik, hazudozik, tódít, hantáz (biz), gurít (biz), linkel (szleng), anzágot (biz)

◇ (táj): szalaszt, szalajt, futtat, ugraszt, meneszt, küld, indít, utasít

lóg (ige) ◇ függ, csüng, csügg, fityeg, ityeg-fityeg, lötyög (biz), leng, ing, billangózik (táj), cafog (táj), colonkol (táj), leffeg (táj) | kapaszkodik, függeszkedik, csimpaszkodik

◇ lézeng, lófrál (biz), tekereg, csavarog, kószál, ógyeleg, teng-leng, ténfereg, lődörög

- ◊ [titokban]: szökkik, illan, menekül, menekedik (*rég*), menekszik (*táj*), menti az irháját, viszi a bőrét, fut, pucol (*szleng*)
- ◊ teng-leng, amerikázik (*szleng*), lazsál (*biz*), lazsukál (*id*) | a napnál dolgozik (*szleng*), a napnál fűtő (*szleng*), laufol (*szleng*), lazít (*szleng*), mereszti a seggét (*durva*), summant (*szleng*), nyaral (*szleng*), szimulál, táppénzen van (*szleng*)
- ◊ (*szleng*): bliccel (*biz*) | kibújik <vmi alól>
- ◊ (*szleng*): jár <vkivel>, fut (*szleng*), hajt (*szleng*), lötyög (*biz*), mászkál, pörget (*szleng*)
- ◊ (*szleng*): tartozik <vkinek>, jön <vkinek> (*biz*)
- logarléc** (fn) ◊ számolólécc, lécc, tolóka, logarlócs (*tréf*)
- lógás** (fn) ◊ függés, csüngés | himbálódzás, himbálózás, lengés
- ◊ tétlenkedés, lustálkodás, ténfergés, ödöngés | távolmaradás, munkakerülés ♦ MUNKA, TEVÉKENYSÉG
- lógat** (ige) ◊ akaszt, aggat, függeszt, biggyeszt, csemmeszt (*táj*) | felakaszt, felköt
- ◊ (*szleng*): füllent, nagyot mond, lódít, hazudik, hazudozik, gurít (*biz*), linkel (*szleng*), anzágol (*biz*), hantáz (*biz*)
- logika** (fn) ◊ összefüggés, ésszerűség, törvényszerűség
- ◊ gondolkodásmód
- ◊ észtan (*rég*)
- logikus** (mn) ◊ ésszerű, racionális, következetes, okszerű, józan, okos, értelmes, épkézláb, érthető, világos, áttekinthető, rendezett, belátható, felfogható, egyértelmű, szabatos, pontos, nyilvánvaló, magától értődő, látni való, szemmel látható, evidens, célszerű, jól átgondolt ♦ ESZTELEN, MEGGONDOLATLAN, KÖVETKEZETLEN
- lohad** (ige) ◊ kisebbedik, zsugorodik, apad, csappan, fogy | lappad (*rég*), szállad (*rég*) ♦ DAGAD, DUZZAD, NÖVEKSZIK
- ◊ gyengül, csökken, erőtlenedik, szűnik, alábbhagy, csillapodik, csillapul, csillapszik, csitul, tompul ♦ NÖVEKSZIK
- ◊ [iram]: lassul, enged (*táj*), csihad (*táj*) ♦ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK, ÉLESEDIK
- lőhalálában** (hsz) ◊ gyorsan, lélekszakadva, inaszakadtából, sebtében, sietősen, sebbel-lobbal, lőhalálával (*táj*) ♦ RÁÉRŐSEN, KOMÓTOSAN
- lőhere** (fn) ◊ here, háromlevelűfű, fenyér (*táj*), lucerna (*táj*) | trifólium (*id*)
- lohol** (ige) ◊ siet, nyargal, vágtazik, fut, futkos, szalad, szaladgál, szaladozik, viharzik, lőt-fut, talpal, rohan, lóstat (*táj*) ♦ BALLAG, MENDEGÉL
- lojális** (mn) ◊ hű, hűséges, elvhű, rendületlen, állhatatos, ragaszkodó, kitartó, odaadó, kötődő, szilárd, méltányos, igazságos, fidélis (*rég*) | becsületes, jóhiszemű, egyenes ♦ HÜTLEN, SZÓSZEGŐ, ILLOJÁLIS
- ◊ (*rég*): királyhű, királypárti
- lojalitás** (fn) ◊ hűség, állhatatosság, ragaszkodás, kitartás, odaadás, kötődés, szilárdság, tántoríthatatlanság, perszeverancia (*id*), perszisztencia (*id*) ♦ HÜTLENSÉG, SZÓSZEGÉS, ILLOJALITÁS
- lokni** (fn) ◊ hajfűrt, hajtincs, tincs, gyűrű, csiga, hajcsomó, huncutka, tekervény (*rég*)
- lokomotív** (fn) ◊ (*rég*): mozdony, gőzmozdony, mozdonygép (*szak*), kávédaráló (*tréf*), masina (*rég*), töf-töf (*biz*), acélparipa (*rég*), vasparipa (*táj*), gőzös (*táj*), gőzszekér (*rég*)
- lőkötő** (fn) ◊ lótolvaj, lócsiszár | betyár (*rég*), szegénylegény
- ◊ csirkefogó, csibész, gézengúz, gazember, gazfickó, zsvány (*rég*), kópé, mákvirág, rosszcsont, himpellér, pernahajder | naplopó, munkakerülő, dologkerülő, léhűtő, haszontalan, mihaszna
- lom** (fn) ◊ limlom, ócskaság, zsibáru, kacat, bővli, vacakság, vackeráj, haszontalanság, egyveleg, szir-szar (*durva*), vicik-vacak, mismás | szemét
- ◊ (*táj*): gizgaz | lomb
- ◊ (*táj*): bolyhosság
- lomb** (fn) ◊ levélzet, lombkorona, lombsátor, lombzotat, fakorona
- lombik** (fn) ◊ göreb (*rég*), lepárlókészülék, retorta (*id*)
- lombos** (mn) ◊ leveles, fűrtös (*rég*) | lomblevelű [erdő] ♦ KOPÁR, LOMBTALAN, SZÁRAD
- lombosodik** (ige) ◊ levelesedik, kihajt, zöldell, sarjasodik, ágat hajt, burjánzik, burjad (*táj*) ♦ SZÁRAD, FONNYAD
- lomha** (mn) ◊ nehézkes, tohonya, komótos (*biz*), tunya, lassú, lassúdad, pizsmogó, kényelemszerető, kényelmes, lusta, rest, ráérő, sziszimuzsi (*táj*), szuszma (*táj*), csigaposta (*táj*), csosza (*táj*), lassantapints (*táj*) ♦ FÜRGE, GYORS, SERÉNY

lompos (mn) ◇ rendetlen, gondozatlan, ápolatlan, elhanyagolt, topis (*szleng*), loncsos (*táj*), pacuha (*táj*), slampos | borzas, bozontos, kócos, koloncos (*rég*) ◆ RENDES, GONDOZOTT, ÁPOLT

◇ (*rég*): tisztátalan, mosdatlan

◇ pongyola, pontatlan, gondatlan, felületes, nemtörődöm, hanyaveti, hanyag, slendrián ◆ GONDOS, PRECÍZ, PONTOS

lomtár (fn) ◇ kamra, szerszámkamra, kamara (*táj*), sufni (*biz*), fülke, kacattár (*biz*), cajgram (*táj*), csetres (*táj*), limbus (*id*), rumpelkammer (*id*)

◇ (*szleng*): szertár, romtár (*szleng*)

lop (ige) ◇ csen, eltulajdonít, dézsmál, szerez, kerít, újít (*szleng*), oroz, rajzol (*szleng*), csór (*szleng*), csakliz (*szleng*), megcsap (*szleng*), meglovasít (*szleng*), lenyúl (*szleng*), megfúj (*szleng*), trombitának néz (*tréf*), ötön vesz, bugáz (*szleng*), szajrész (*szleng*), zabrál (*szleng*) **Sz**: akkor vette, mikor senki se volt a boltban; cigányosan vesz; éjszaka virrad neki (*táj*); előbb találta meg, mint más elvesztette; gatz vet rá; ingyen veszi; Isten adta neki, mikor a becsületes emberek aludtak; könnyen lett gazdája; más szekrényére szokott; nincsen veszi a semmin adottat; ötön vette; ott is talál, ahol senki se vesztett el valamit; ott is arat, ahol nem vetett; ragad a keze; pártját fogja; pénz nélkül vásárol; ragadós a keze, mint a lép; tíz körmön szerezte

◇ [pénzt]: sikkaszt, rabol, foszt, csillent (*táj*), csóreszol (*szleng*)

◇ [szellemi terméket]: plagizál, plágiumot követ el, ollóz, kiollóz (*biz*), lekoppint (*szleng*)

lopakodik (ige) ◇ lopózik, lopódzik, lopódkodik, lopózkodik, óvakodik, settenkedik, setteng, surran | buddog (*táj*), kecmerekedik (*táj*), köntörfarol (*táj*), köntörködik (*táj*), lopánkodik (*táj*)

◇ [könnny]: todul, szőkik, jön

lopás (fn) ◇ tolvajlás, eltulajdonítás, elcsenés, orozás (*rég*), félkézalkalmázkodás (*táj*)

◇ [szellemi terméké]: plágium (*id*), plagizálás (*id*), koppintás (*szleng*)

◇ [pénzé]: sikkasztás, furtum (*rég*), lopkodás, rablás, csempészés, csórás (*szleng*), koppintás (*szleng*), meglovasítás (*szleng*, *tréf*), újítás (*szleng*), zabrálás (*szleng*), szajrészás (*szleng*), bugázás (*szleng*), megfújás (*szleng*), lenyúlás (*szleng*)

◇ vole (*szak*)

lopó (fn) ◇ lopótök, szívótök, szivornya, szívóemelő, hébér (*táj*), hévér (*táj*)

◇ (*táj*): huncut

lopótök (fn) ◇ csiktök, jónástök, kobaktök, nyakastök, szívótök

lopózik, lopózik (ige) ◇ lopakodik, lopódkodik, lopózkodik, oson, oldalog, óvakodik, settenkedik, somfordál, sompolyog, setteng, surran, ólálkodik, sunnyog (*táj*) | buddog (*táj*), köntörködik (*táj*), lappaszodik (*táj*), lippeg-lappog (*táj*), lopánkodik (*táj*)

lopva (hsz) ◇ titokban, titkon, észrevétlen, észrevétlenül, orvul, orozva, a színfalak mögött, alattomban, csendben, loppal (*táj*), suba alatt, szúr alatt (*táj*), mutyiban (*táj*), sutyomban, sutyiban (*biz*), sub rosa (*id*), fű alatt (*biz*), stikában (*biz*), plenkniben (*szleng*) ◆ NYÍLTAN, NYILVÁNOSAN

lószerzám (fn) ◇ hám, lótok (*táj*), szügyvért (*táj*) | kantár | gyeplő | nyereg | kengyel

lótás-futás (fn) ◇ szaladgálás, rohángálás, jövés-menés, futkosás, futkározás, futkorászás, sürgés-forgás, loholás, nyüzsgés, talpalás, járás, lóti-futi (*táj*)

lót-fut (ige) ◇ futkos, szaladgál, szaladozik, rohangál, futkároz, futkározik, futkorász, futkorászik, lohol, inal, futos (*táj*) | talpal, jár, cafrangol (*táj*), karistol (*táj*), lókhecel (*táj*), lóstat (*táj*), trappol (*biz*)

lótolvaj (fn) ◇ lókött, lócsiszár, lókupec **Sz**: ugrik a szíve, ha csikót lát

lottó (fn) ◇ sorsjáték, szerencsejáték, számsorsjáték (*rég*), lutri (*rég*), lottéria (*rég*)

lótusz (fn) ◇ tündérrózsa, tavirózsa, vízililiom, vizitök (*táj*)

lotyó (fn) ◇ (*durva*): utcalány, utcanő, prostituált, prosti (*szleng*), luvnya (*szleng*), sarkangyal (*tréf*), valutatpillangó (*tréf*), presszótündér (*tréf*), rosszlány, örömlány, perdita (*rég*), kokott (*rég*), kéjhölgy (*rég*), kéjnjő, kurtizán (*vál*), néember, hetéra (*vál*), ágyas, metresz, félvilági nő (*vál*), szajha, ringyó (*durva*), ribanc (*durva*), riherongy (*táj*), kurva (*durva*), cafka (*szleng*), céda, szotyka (*táj*), rima (*táj*), cemende (*táj*)

lottyadt (mn) ◇ petyhüdt, ernyedt, lágy, elerőtlenedett, ványadt, fonnyadt, lötyedt, aszott ◆ FESZES, IZMOS, SZIKÁR

◇ túlérlett, lotyhadt, puha, szotyakos, lecses (*táj*), locsos (*táj*) ◆ ÉRETLEN, KEMÉNY

lovag (fn) ◇ gavallér, udvarló, széptevő, fiú | hódoló

◇ keresztes vitéz, vitéz, ritter (*id*), caballero (*id*), cavalier (*id*), knight (*id*)

◇ (*rég*): lovas ◆ TALPAS (*rég*), GYALOGOS

lovagias (mn) ◇ udvarias, előzékeny, figyelmes, tapintatos, szolgálatkész, gáláns, kedves, szívélyes, szíves, segítőkész, készséges, nobiles (*id*) ◆ LOVAGIATLAN, UDVARIATLAN, TAPINTATLAN

◇ becsületbeli [ügy]

lovagol (ige) ◇ léptet, üget, poroszkál

◇ [lovát ugratva]: szóktet, nyargal, vágat, vágtazik, galoppozik, galoppíroz

◇ [gyerek boton]: lovacskázik, lovaz (*táj*)

◇ <vmin>: hangoztat, ismételtet, hajt, hajtogat, csépel, szajkóz, mondogat, bizonygat, állít

loval (ige) ◇ ingerel, izgat, hergel, bujt, bujtogat, biztat ◆ CSITÍT, CSILLAPÍT

lovarda (fn) ◇ porond, manézs (*id*), hippodrom (*id*)

lovas (fn) ◇ lovag (*rég*) | huszár, lovas katona, [lándzsás] ulánus (*id*), dzsidás | zsoké, cavalier (*id*) ◆

GYALOGOS

lovász (fn) ◇ istállószolga, loápoló, lógondozó, lovászlegény | zsoké

lóverseny (fn) ◇ ügető, ügetőverseny, futtatás, lovi (*szleng*), rangadó (*rég*), derbi, turf (*szak*), galopp (*id*)

lő (ige) ◇ tüzel, lövöldöz, lődöz, durrant

◇ [várat]: ostromol, ágyúz

◇ [íjjal] nyilaz

◇ [folyadék]: lövell, kilő, spriccel (*biz*)

◇ [állatot]: elejt, leterít, megöl

◇ [gólt] rúg

◇ (*szleng*): közösül, szeretkezik, koital (*id*)

◇ (*szleng*): [kábitószert] befecskendez, felnyom

lőcs (fn) ◇ rúd, farúd

◇ (*szleng*): láb, tappancs (*biz*), virgács (*szleng*)

◇ (*szleng*): hímvesző, fütőkös (*biz*), fütüülő (*biz*),

lőcsláb (fn) ◇ ó-láb, karikaláb, görbe láb

lőddörög (ige) ◇ tekereg, lézeng, csavarog, flangál, lófrál (*biz*), kujtorog, csámborog, lötyög (*biz*), cselleng, ödöng, ögyeleg, kóricál, kóborol, kószál, kódorog, csatangol, járkál, teng-leng, lóg (*biz*), ténfereg

lőfegyver (fn) ◇ tűzfegyver, pisztoly, revolver, stukker (*szleng*), ágyú (*szleng*), darázs (*szleng*)

lök (ige) ◇ lódít, dob, vet, bickéz (*táj*), gór, taszít, taszajt (*táj*), toszít (*táj*), kandarit (*táj*), tol, lendít

◇ (*szleng*): beszél, dumál (*biz*), szövegel (*szleng*)

◇ (*szleng*): közösül, szeretkezik, koital (*id*)

lökös (ige) ◇ taszigál, döföl (*táj*), lökötöl (*táj*), gyeszettel (*táj*), hány-vet (*táj*)

lökés (fn) ◇ taszítás, dobás, vetés, lendítés

◇ ösztönzés, indítás, indíttatás, hajtóerő, löket (*tréf*), impulzus (*szak*), stósz (*biz*), motiváció, rukk (*id*) | injekció (*biz*)

lökhajtasos (mn) ◇ sugárhajtású, léglökéses, hőlégsugár-hajtású, gázsugármotoros (*szak*), reaktív (*id*)

lökharító (fn) ◇ ütköző, lökéstompító, lengéscsillapító, puffer (*id*)

◇ (*szleng*): mell, cici, didi (*biz*), dudu (*szleng*), ütköző (*szleng*)

löncs (fn) ◇ ebéd, délebbéd (*rég*), diner (*rég*), délétel (*rég*), déllakás (*rég*), asztalvetés (*táj*)

lőpor (fn) ◇ puskapor, robbanópor, gyújtópor (*rég*), por (*rég*)

lőre (fn) ◇ aljabor, vízbor, kapásbor, kocsisbor, bicskanyitogató (*tréf*), rabvallató (*tréf*), kerítésszagató (*tréf*), karcos (*táj*), vinkó, cankó (*táj*), csavitka (*táj*), lotty (*táj*), fickó (*táj*), pancs, hárommberes (*táj*), csiger (*táj*)

lőrés (fn) ◇ ágyulék, lövőrés (*rég*)

lősz (fn) ◇ sárgaföld

lőszer (fn) ◇ töltény, munició (*szak*), patron, töltés (*rég*), töltet (*rég*), tüzszer (*rég*), lövegtöltény (*rég*), lövet (*rég*), hadianyag, lődíng (*rég*), ólomtarhonya (*szleng*), meggymag (*szleng*)

lőtávól (fn) ◇ lőtávolság, löhatótáv, hordtávolság, lövéstáv (*rég*), hordtávól (*rég*), löközet (*rég*)

lötyög (ige) ◇ kotyog, lotyog (*táj*), löttyen, meglazul, lityeg-lotyog (*táj*)

◇ [ruhadarab]: lóg, csüng, fityeg ◆ ILLIK, PASSZOL, MINTHA RÁ ÖNTÖTTÉK VOLNA

◇ ide-oda mozog, inog, itong-fitong (*táj*), himbálózik **Sz**: úgy áll, mint a vénasszony foga

◇ ténfereg, lődörög, flangál, lófrál, teng-leng, lóg <vhol> (*biz*)

◇ (*szleng*): táncol, lejt, csörög (*szleng*), ráz (*szleng*) csurglizik (*szleng*), pörög (*szleng*)

lötty (fn) ◇ mosogatólé, mosogatóvíz, kotyvalék, lélötty (*táj*), létyó (*táj*), littyötty (*táj*)

◇ (*pej*): leves

lövédé (fn) ◇ töltény, puszkagolyó, golyó, sörét, töltet (*rég*), hákámalac (*szleng*)
 ◇ (*rég*): hajítófegyver

löveg (fn) ◇ ágyú, pattantyú (*rég*)

lövell (ige) ◇ szökell, szökik, spriccel
 ◇ [fényt]: áraszt, ont, okád, kibocsát, szór

lövés (fn) ◇ dörrénés, durranás, durrogás, puffantás, dirr-durr, lövet (*rég*)
 ◇ lövészet

lövész (fn) ◇ lövőr (*rég*), gyalogos (*rég*), puszkás, muskétás (*rég*), nyúl (*tréf*)
 ◇ céllövő, sportlövő

lövészárk (fn) ◇ lövészsánc | fedezék

lövölde (fn) ◇ céllövölde, löhely, lövőhely (*rég*), lövőház (*rég*)

lövöldöz (ige) ◇ lödöz, lö, tüzel, pufogtat (*biz*), durrogat (*biz*), puszkázik (*rég*), pifpafoz (*rég*)
 ◇ hajigál, dobál, szór

lubickol (ige) ◇ fürdik, úszkál, pancsol (*biz*), fröcsköl, locsátol (*táj*), locskol (*táj*)

lucerna (fn) ◇ csigacső (*táj*), németlőhere (*táj*)

lucfenyő (fn) ◇ bálványfenyő, keresztesfenyő, szurkosfenyő

lucskos (mn) ◇ nedves, vizes, sárvizes (*táj*), sáros, csatakos, latyakos, pocsos (*táj*), pocskos (*táj*), csajkos (*táj*), lacsakos (*táj*)
 ◇ [idő]: esős, locspocs, taknyos (*táj*), latyakos, pocsolás, nyálkás ◆ SZÁRAZ, SZIKKADT

lúd (fn) ◇ liba, pile (*táj*), pipe (*táj*), zsiba (*táj*), bizsi (*táj*), buriska (*táj*)
 ◇ (*táj*): vadliba, vadlúd

ludas (mn) ◇ (*biz*): vétkes, bűnös, tettes, turpis (*biz*), leveles (*táj*), sáros (*szleng*) ◆ ÁRTATLAN, BÜNTELEN, VÉTLEN
 ◇ eszközgő, hitszegő, számkivetett

lúdbőrözik (ige) ◇ borsószik, végigfut a hátán a hideg | irtózik <vmitől>

lúdtalp (fn) ◇ bokasüllyedés, harántsüllyedés

luftballon (fn) ◇ léggömb, ballon, lufi (*biz*)

lúg (fn) ◇ lúgkő, marónátron, nátrium-hidroxid (*szak*), marószóda (*táj*), marólúg, bázis (*szak*)

lugas (fn) ◇ filagória, pergola, lombsátor, lombfedél (*rég*), szaletli (*rég*), leveles szín (*rég*)

lukulluszi (mn) ◇ (*vál*): fényűző, luxuriózus (*rég*), pompás, pompázatos, pompázó, pazar, fejedelmi, főúri, nagystilú, fényes, költséges, drága, bőséges ◆ SZEGÉNYES, EGYSZERŰ

lumbágó (fn) ◇ izomzsába, hexensussz (*biz*)

lumen (fn) ◇ fény, világosság, világ (*táj*)
 ◇ (*szleng*): ész, elme, lángész, lángelme, géniusz ◆ SEGGFEJ, TÖKFEJ

lumpol (ige) ◇ mulatozik, vigad, mulat, kimarad, korhelykedik, züllik, dözsöl, dorbézol, kicsapong, kiróg a hámból, éjszakázik, görbe éjszakát csinál, tivornyázik, murizik (*biz*), lumpéroz (*táj*), részegeskedik, iszákoskodik, italozik, kocsmázik

lurkó (fn) ◇ fiú, gyermek, srác, ifjonc, siheder, kamasz, zöldfülű | gyerkőc, gyerek, kölyök, nebuló (*biz*), hátulgombolós (*pej*), csemete, csöppség, poronty (*biz*), palánta, pulya (*táj*), süvölvény, csimota (*táj*) | fiatalember
 ◇ kópé, mákvirág, pernahajder, kófic, svindler (*biz*), csirkefogó, kujon (*biz*), selma (*rég*), gézengúz, csibész, zsvivány (*rég*), huncut, mihaszna, ördögfióka

lusta (mn) ◇ tunya, rest, henyé, lomha, naplopó, renyhe, tohonya, lajhár, tespedt, semmittevő, semmirekellő, tétlen, dologtalan, munkátlan, dologkerülő, munkakerülő, császárlustája (*táj*), langallóleső (*táj*), lazsa (*táj*), szuszma (*táj*) **Sz**: a dolognak a könnyebb végét keresi; addig alszik, míg a hasára nem süt a nap; a föld terhe; annak jó volna, hogy Bécsbe a vásárra tetűt hajtson; aratás idején megfagy a munkában; billeg-ballag, meg-megáll; bűdös neki a munka; egész nap a háti bőrön; elmenne a munka temetésére; este virrad neki; fázik, mikor búzát arat; friss, mint az ólommadár az iszapban; fürge, mint a döglött sajtukac; hasára süt a nap; jó lenne tetűpásztornak; kutyavér van benne, mint a palócban; lusta, mint a dög; lusta, mint a lajhár; magával hordozza a széket; megkergette a varasbéka; nem öli meg az ördögöt; nem tér a dolog a nyakába; nem töri össze a hámfát; nyámmog, mint az ökör a sáros szénán; olyan friss, mint a pépbe esett légy; serény, mint a malom legalsó köve; sír a kezében a munka; tavaszi idejét az ágyban elhenyélte, őszit ispotályban örömet töltötte; tegnapi sár a csizmáján; többet dolgozna két nap, mint egy nap; vasszöveget vár, mint a bivaly ◆ DOLGOS, SERÉNY, SZORGALMAS
 ◇ hétalvó, álmos, álomszuszek, álmotáska (*táj*), aluszékony, álmokóros, Mátyás lustája ◆ FRISS

◊ [lépés]: lomha, nehézkes, kényelmes, komótos (*biz*) ♦ FÜRGE, ELEVEN, RUGANYOS

lustálkodik (ige) ◊ henyél, hever, heverészik, hentereg, tesped, lebzsel, tétlenkedik, lóg (*biz*), malmozik, döglök (*durva*), dologtalankodik, vakaródzik (*táj*), lajháskodik (*táj*), holtszám fekszik (*táj*), komótizál (*rég*) **Sz:** a falat támasztja; a kerítést támasztja; a lába szárán csapja a legyet; borsót gömbölyít; csak a fogát vájja; a körmét piszkálja, csak a háját növeszti; csak a lábát lógázza; csak az eget nézi; egész nap a köldökét vakarja; egész nap keresztben a lába; egész nap az utcán járva dolgozik; egy szalmaszálat sem tesz keresztbe; fekszik, mint a kuvasz a szénán; hever, mint egy kopott ispán; hever, mint a disznó; hozzákötötte az ördög a lovát; keresztben van a lába; komótizál, mint a mézáros kutyája a napon; megjöttek az atyafiak Restéről; megmarad egész nap egy állító helyében; mindennap beharangoznak neki; úgy dolgozik, mint a Luca székén; ujjait görbíti; verebet patkol ♦ DOLGOZIK, SERÉNYKEDIK, SÜRÖG-FOROG

lustaság (fn) ◊ restség, tunyaság (*vál*), renyheség, henyelés, lomhaság, semmittevés, piszmaság (*táj*) | lustálkodás ♦ IPARKODÁS, SZORGALOM, BUZGALOM

◊ álomszuszék, hétalvó, világ lustája

lutheránus (mn és fn) ◊ evangélikus, ágostai, helvét hitvallású, lutyi (*tréf*)

◊ (*rég*): köntörfalazó, határozatlan

lutri (fn) ◊ (*rég*): szerencsejáték, lottéria (*rég*), sorsjáték, számsorsjáték (*rég*)

◊ (*biz*): kockázat, rizikó, zsákbamaczka

luxus (fn) ◊ fényezés, pompa, pompáskodás (*rég*), pompázás (*rég*), dísz, bőség, gazdagság, jómód, jólét, fénykórság (*rég*), luxuria (*id*) ♦ SZEGÉNYSÉG, NYOMOR

lüke (mn) ◊ (*biz*): buta, gyüve, ütődött (*biz*), idióta, mafla, oktondi, tökfilkó, fajankó, bamba, ügyefogyott ♦ ESZES, OKOS, ÜGYES

lüket (ige) ◊ ver, pulzál (*szak*), lükög (*táj*), dobog, dobban, kalapál, zakatol | zsidog

◊ nyilallik, sajog, szagat, fáj

lüketés (fn) ◊ érverés, pulzus, pulzálás (*szak*), szívverés

◊ sajgás, nyilallás, szagatás

◊ (*táj*): bicegés, sántítás

◊ eleveenség, mozgás, mozgalmasság, lendületesség, gyorsaság

Ly

lyuggat (ige) ◊ kifurkál, lyukaszt, lyuggat (*táj*), lyukdall (*táj*)

lyuk (fn) ◊ rés, nyílás, hézag, pórus, lyukacs, ablak (*szak*) | furat, fúradék (*rég*), perforáció

◊ üreg, verem, gödör, barlang | odú, vacok, tanya, kotorék

◊ (*pej*): lakás, odú, zug

lyukacsos (mn) ◊ pórusos (*id*), porózus (*id*), poróz (*id*), lyukatos (*táj*)

◊ áttört [kelme], likacsos, lyuggatott, furdalt (*rég*) ♦ TÖMÖR, TÖMÖTT

lyukas (mn) ◊ kilyukadt, átfúrt, lyukatos (*táj*)

◊ [fog]: szuvas, odvas ♦ ÉP | TÖMÖTT

lyukaszt (ige) ◊ átlukaszt, átfür, átszúr, lyukat vág, lyukajt (*táj*) ♦ BETÖM

lyukasztó (fn) ◊ perforáló gép, átütő (*szak*), pontozó (*szak*)

M

ma I. (hsz) ◊ máma (*biz*), a mai napon, manap (*rég*) | mostanában, napjainkban, mostanság, manapság, jelenleg, a jelenben ♦ TEGNAP | HOLNAP

ma II. (fn) ◊ jelen, jelenkor ♦ MÚLT | JÖVŐ

macerál (ige) ◊ piszkál, babrál | zaklat, bosszant, szekíroz, szekál, háborgat, bánt, nyaggat, abajgat, buzerál (*szleng*), cikiz (*biz*), inzultál, baszogat (*durva*), cseszeget (*durva*) ♦ LESZÁLL <VKIRÓL> (*szleng*)

machináció (fn) ◊ mesterkedés, ármány (*rég*), fondorlat, cselszövés, csel, intrika, praktika, sikanéria (*rég*), cselvetés, áskálódás, törvetés (*rég*), aknamunka, mószerolás (*szleng*) | üzelem (*vál*)

machinál (ige) ◊ mesterkedik, ármánykodik, fondorkodik, ravaszkodik, áskálódik, piszkálódik, intrikál, fúr <vkít> (*biz*), mószerol | ügyeskedik, taktikázik, manipulál, kombinál, variál (*biz*)

mackó (fn) ◊ medve, medvebocs, bocs, maci (*biz*)

◊ mackóruha (*rég*), tréningruha, szabadidőruha, melegítő, kezeslábas, jogging (*id*)

◊ (*szleng*): páncélszekrény, wertheimszekrény, wertheimkassza, széf (*biz*), kassza, trezor

macska (fn) ◊ cica (*biz*), cicika (*táj*), cirmos, macsek (*biz*), skac (*szleng*), skodri (*szleng*), gyalogszörös (*szleng*)

◊ (*szleng*): nő, lány, csaj (*szleng*), bige (*szleng*), spiné (*szleng*), cicus (*szleng*)

◊ pormacska, porcica (*biz*)

◊ vasmacska, horgony, anker (*rég*)

macskagyökér (fn) ◊ valeriána, mezei nárdus, Szent Magdolna füve (*táj*)

macskajaj (fn) ◊ másnaposság, zákányosság (*táj*), borcsömör (*táj*), katzenjammer (*id*)

macskakaparás (fn) ◊ firkálás, firkálmány, irkafirka, firka, ákombákom, ákombák (*rég*), macskavakarás (*rég*), szarkaláb (*rég*), tyúkkaparás (*rég*) ♦ GYÖNGYÍRÁS, GYÖNGYBETŰK

macskakő (fn) ◊ macskafejűkő, kockakő

macskaköröm (fn) ◊ idézőjel

macskaszem (fn) ◊ jelzőszem, jelzőlámpa, prizma, fényvisszaverő

macskazene (fn) ◊ zenebona, hangzavar, kakofónia (*szak*), nyávogás, nyivakolás, vernyakolás (*táj*)

madár (fn) ◊ szárnyas (*vál*), szárnyasvad (*szak*)

◊ (*szleng*): pali (*szleng*), palimadár (*szleng*)

◊ (*szleng*): repülőgép, repülő

madarász (fn) ◊ madárfogó, foglár (*rég*)

madárfióka (fn) ◊ fióka, poronty (*rég*), fiamadár (*táj*)

madárijesztő (fn) ◊ ijesztőbáb (*táj*), seregélyijesztő (*táj*), maskara (*rég*), váz (*táj*), szalmatörök (*táj*)

madárszó (fn) ◊ madárhang, madárfütty, fütty, madárdal, madárcsicsergés

madártan (fn) ◊ ornitológia (*szak*)

madzag (fn) ◊ spárga, zsineg, zsinór, kötözőzsinog, spagóca (*biz*)

maffia (fn) ◊ bünszövetkezet, bűnbanda, klán | alvilág

mafla (mn) ◊ ügyetlen, ügyefogyott, bamba, élettelen, mamlasz, alamuszi, balfácán (*biz*), balfék (*biz*), kuka (*táj*), lüke (*biz*), féleszű, balfék, málé, málészájú, mulya, együgyű, gügye, bugyuta, kusmók (*táj*), maszla (*táj*), tátombák (*táj*), szájahült (*táj*), bárgyú, gyámolatlan, teteszosza (*biz*) ♦ ÉLETREVALÓ, TALPRAESETT

mag (fn) ◊ szem, szemtermés

◊ (*rég*): ondó, sperma

◊ (*rég*): ivadék, utód, leszármazott

◊ középpont, gócpont, központ, színe <vminek> | lényeg ♦ PERIFÉRIA

◊ sejtmag | atommag

maga¹ I. (nm) ◊ önmaga, saját maga, magamaga

maga¹ II. (hsz) ◊ magában, önmagában, önmagára, magára, egyedül, egyes-egyedül, egymaga, egymagában, magányosan, egy szál maga, önnönmaga ♦ EGYÜTT

maga² (nm) ◊ ön, kegyed, kend (*rég*), kegyelmed (*rég*), kelmed (*rég*), magácska (*biz*)

magában (hsz) ◊ gondolatban, fejben | félhangosan ♦ HANGOSAN, FENNHANGON

◊ maga, magányosan, egyedül, egyes-egyedül, magán (*rég*), szólóban (*biz*) ♦ EGYÜTT

magabiztos (mn) ◊ öntudatos, önérzetes, határozott, biztos fellépésű, önbizalmas (*rég*), magabízó (*rég*) ♦ BÁTORTALAN, FÉLSZEG

magabiztosság (fn) ◊ önbizalom, öntudatosság, hidegvér, magabizás (*vál*)

magafajta (mn) ◇ hasonszórú, egyívású, magaszórú (*táj*), magaszórú-bőrű (*táj*), egy végből való (*táj*) | egyenrangú, hasonló ◆ KÜLÖNBÖZŐ, MÁS, ELTÉRŐ

magamutogatás (fn) ◇ kérdés, dicsekvés, hetvenkedés ◆ SZERÉNYSÉG, ALÁZAT

◇ tetszélés, páváskodás, exhibicionizmus ◆ BEFELÉ FORDULÁS, REJTŐZKÖDÉS

magánélet (fn) ◇ intim szféra | magánügy ◆ KÖZÉLET | KÖZÜGY

magánénekes (fn) ◇ (*szak*): szólista ◆ KARÉNEKES, KÓRISTA (*biz*)

magánhangzó (fn) ◇ vokális (*szak*) ◆ MÁSSALHANGZÓ, KONSZONÁNS (*szak*)

magánkívül (hsz) ◇ öntudatlanul, eszméletlenül, eszméletlen, ájultan, alétlan, kómában, önkívületben ◆ MAGÁNÁL

◇ felindultan, izgatottan, felháborodottan ◆ HIGGADTAN, MEGFONTOLTAN, LÉLEKJELENLÉTTTEL

magános (mn) ◇ magányos, magában álló, társtalan, elszigetelt | egyedülálló, elhagyott, családalan, facér **Sz**: árva, mint az ágon ülő madár; csak magának él, mint az özvegy ürge; csendes, mint a pusztamalom; se kutyája, se macskája; se tücske, se bogara; úgy él, mint egy remete; úgy van, mint az árva lúdfiak ◆ TÁRSAS | CSALÁDOS, HÁZAS

magánszorgalomból (hsz) ◇ (*biz*): önszántából, önként, magától ◆ KÖTELEZŐEN, KÖTELESSÉGSZERŰEN

magánúton (hsz) ◇ egyénileg, privátim (*vál*), külön-külön, személyesen | bizalmasan, titokban

magánzárka (fn) ◇ magánelzárás, fogda, egyes (*szleng*), kalitka (*szleng*), áristom (*rég*), kóter (*rég*), sötétkamra

magány (fn) ◇ egyedüllet, magányosság, társtalanság, magárahagyatottság, árvaság, egyedülvalóság (*rég*), egyedülség (*rég*), elhagyatottság | elvonultság, visszavonultság, emberkerülés, remetesség, remeteélet, elzárkózás ◆ TÁRSASÁG

magányos (mn) ◇ [hely]: félreeső, elhagyott, elhagyott, magában álló, elszigetelt, elkülönült (*rég*), különálló | gazdtalan ◆ FORGALMAS, LAKOTT

◇ [ember]: egyedülálló, társtalan, facér, árva, elhagyott, elhagyott, magára maradt, magára hagyott, egyedül való (*táj*), egyedüles (*rég*) | elvonult, visszavonult, magának való ◆ TÁRSAS, TÁRSASÁGI | CSALÁDOS

magányosság (fn) ◇ magány, egyedüllet, társtalanság, elhagyatottság, egyedülvalóság (*rég*), árvaság | elvonultság, visszavonultság, elzárkózás, emberkerülés ◆ TÁRSASÁG

magas, magos (mn) ◇ toronymagas, óriási, nyurga, nyúlánk, égimeszelő, atlétatermetű, hosszú, colos (*biz*), langaléta, hórihorgas, nyakigláb, létra, sudár, jegenye (*szleng*), szép szál, szálas (*rég*), száltermetű (*rég*), szálfatermetű (*vál*), természetes, áklítom (*táj*), mécsbél (*táj*), tetszetes (*táj*), lombrágó (*szleng*), zsiráfogondozó (*szleng*), villámhárító (*szleng*), toronypucoló (*szleng*) **Sz**: kinőtt az Isten markából; ülve nyalja a holdat; sokat állt az esőn; megnőtt, mint a csalán; akkora, mint a dióverő pózna; hosszú, mint a harangláb; fejével veri a mestergerendát ◆ ALACSONY, TÖRPE, PICI

◇ nagyfokú, nagymértékű, kimagasló ◆ JELENTÉKTELEN, ELENYÉSZŐ

◇ magasztos, emelkedett, fenséges, magasságos (*rég*), fölséges (*rég*), szárnyaló, fennkölt, magasröptű, magasrendű ◆ ALANTAS, KÖZÖNSÉGES, ALPÁRI

◇ érthetetlen, felfoghatatlan, kínai (*szleng*) ◆ ÉRTHETŐ, VILÁGOS

◇ [ár]: drága, borsos ◆ ELÉRHETŐ

magas (fn) ◇ [a magasban]: fenn, az égen ◆ LENN, A FÖLDÖN

magasföld (fn) ◇ (*szak*): fennsík, felföld, plató (*szak*), fenntérség (*rég*), hegylapály (*rég*), lapos (*táj*)

magaslat (fn) ◇ emelkedés, kiemelkedés, csúcs, hegy, domb, halom, dűne, földhát, bérc (*vál*) ◆ MÉLYEDÉS, VÖLGY | SÍKSÁG

magaslik (ige) ◇ kimagaslik, magasodik, emelkedik, kiemelkedik, mered, áll ◆ BELEOLVAD

magasodik (ige) ◇ nő, növekedik, növekszik, nyúlik, nagyobbodik, emelkedik ◆ CSÖKKEN, FOGY, APAD

◇ kimagaslik, magaslik, kiemelkedik ◆ BELEOLVAD

magasröptű (mn) ◇ magasztos, magas, fennkölt, fenséges, emelkedett, átszemlélt, szárnyaló, szublimis (*id*) ◆ ALANTAS, KÖZÖNSÉGES, HÉTKÖZNAPI

magasság (fn) ◇ testmagasság, testhossz, nagyság, termet

◇ égbolt, ég, menny, mennybolt, magas, világűr ◆ MÉLYSÉG

magasságos (mn) ◇ (*rég*): fenséges, felséges, főmagasságú (*rég*)

◇ (*táj*): mennybeli, mennybéli

magasztal (ige) ◇ egekig magasztal, dicsér, agyondicsér, feldicsér, áradozik <vkiről>, dicsőit, áld, istenít, bálványoz, tömjénez, dicshimnuszt zeng <vkiről>, imád, főlelme (*rég*) ◆ BECSMÉREL, GYALÁZ, ÓCSÁROL

magasztos (mn) ◇ felmagasztosult, fenséges, fennkölt, emelkedett, magasröptű, felemelő, lélekemelő, szublimis (*id*), szárnyaló, méltóságteljes, ünnepélyes, ünnepi, patetikus ◆ ALANTAS, KÖZÖNSÉGES

magatartás (fn) ◇ magaviselet, magaviselés (*rég*), viselkedés, viselkedésmód, megjelenés, élelmód (*rég*), attitűd, habitus, modor, fellépés, közeledés, közeledésmód, hozzáállás, viszonyulás, beállítottság | kiállítás

magatehetetlen (mn) ◇ tehetetlen, jötehetetlen (*rég*), élőhalott, cselekvőképtelen, cselekvésképtelen ◆ CSELEKVŐKÉPES, TETTERŐS

◇ (*pej*): mamlasz, gyámoltalan, ügyetlen ◆ RÁTERMETT, ÉLETREVALÓ

magaviselet (fn) ◇ magatartás, magaviselés (*rég*), viselkedés, viselkedésmód, élelmód (*rég*), attitűd, habitus, modor, fellépés, közeledés, közeledésmód, hozzáállás, viszonyulás

magáz (ige) ◇ önöz, becsül (*táj*) ◆ TEGEZ

magazin (fn) ◇ képeslap, képes folyóirat, képes újság

◇ (*szak*): filmkazetta

◇ (*rég*): raktár, tárház (*rég*) | fegyverraktár, arzenál (*rég*)

◇ (*rég*): tölténytár

magház (fn) ◇ magburok, magrejtő (*táj*), ovárium (*szak*), csutka, csoma (*táj*)

mágia (fn) ◇ varázslás, varázslat, boszorkányság, ördögösség, bűbájosság, bájolás, igézés

◇ bűvészet, szemfényvesztés

mágikus (mn) ◇ varázslatos, varázsos, bűvös, bűbajos (*rég*), ördögös, boszorkányos, lenyűgöző, igéző, csodás

máglya (fn) ◇ rakás, halom, kupac

◇ máglyahalál, tűzhalál

mágnás (fn) ◇ főnemes, nagybirtokos, főúr, főrend, országnagy (*rég*), ország nagyja (*rég*), arisztokrata

mágnés (fn) ◇ delej (*rég*)

mágneses (mn) ◇ magnetikus (*rég*), delejes (*rég*)

◇ bűvös, varázsos, varázslatos, igéző, vonzó

mágneseség (fn) ◇ mágnesség, mágneses erő, magnetizmus (*rég*), vonzerő, delejesség (*rég*)

mágnestű (fn) ◇ delejtű (*rég*)

magnetofon (fn) ◇ magnó (*biz*), kazetefon (*rég*), ricsajdoboz (*szleng*), zajláda (*tréf*), sípláda (*szleng*)

magnetofonszalag (fn) ◇ magnószalag, hangszalag, szalag

magnó (fn) ◇ magnetofon | videómagnó

magnókazetta (fn) ◇ hangkazetta, kazetta

magnólia (fn) ◇ liliomfa, tulipánfa, uborkafa (*táj*)

magol¹ (ige) ◇ (*táj*): magoz, kibont, eltávolít [magot]

magol² (ige) ◇ (*biz*): bifláz, bebifláz (*biz*), szajkóz, szajkol (*táj*), sulykol, bevág (*biz*), benyal (*szleng*), beseggel (*durva*)

magtalan (mn) ◇ meddő, terméketlen, gyümölcstelen, gyerektelen, gyermektelen | nemzéképtelen, steril

◆ TERMÉKENY | NEMZŐKÉPES

◇ hiábavaló, tartalmatlan ◆ MAGVAS, ÉRTÉKES, TARTALMAS

magtár (fn) ◇ granárium (*rég*), hombár (*táj*), búzaház (*rég*), gabonatár (*rég*), életesház (*táj*), csűr

mágus (fn) ◇ varázsló, jóvendőmondó, álomfejtő, boszorkánymester

◇ bűvész, szemfényvesztő

magvas (mn) ◇ magos, magtermő

◇ tömör, velős, tartalmas, lényegre törő, szentenciózus (*id*), fajsúlyos ◆ SZÓSZÁTYÁR, TERJENGŐS, FELÜLETES

magzat (fn) ◇ embrió, fétus (*szak*)

◇ (*vál*): gyerek, utód, ivadék, leszármazott, csemete, sarj, sarjadék, fiaska (*rég*)

magzatelhajtás (fn) ◇ terhességmegszakítás, abortusz, küret (*szak*), angyalcsinálás (*rég*), méhkaparás, kaparás, művi vetelés, magzatüzés (*rég*)

magyal (fn) ◇ téli bogycsücs (*táj*), krisztustövis (*táj*)

magyar (mn) ◇ magyarországi, hazai, honi, hazámfia, magyar (*rég*) | magyaros ◆ KÜLFÖLDI, KÜLHONI, IDEGEN

magyarán (hsz) ◇ világosan, nyíltan, kereken, félreérthetetlenül, kerek perccel, kertelés nélkül, egyenesen, őszintén, határozottan, leplezetlenül, tartózkodás nélkül, szemtől szembe, áperthe (*biz*), nyista vakor (*szleng*) ◆ KERTELVE, KÖNTÖRFALAZVA

◇ (*rég*): ékesen

magyaráz (ige) ◇ fejteget, taglal, megokol, indokol, megvilágít, megvilágosít, hüvelyez (*rég*), értelmez, interpretál, kommentál, demonstrál, explikál (*szak*), exegetál [bibliai szöveget] (*szak*)

◇ (*rég*): tolmácsol, fordít, magyarít (*rég*)

magyarázat (fn) ◇ fejtegetés, indoklás, okfejtés, megvilágítás, magyarázás, kommentár, értelmezés, explikálás (*szak*), explikáció (*szak*), interpretálás, interpretáció, demonstráció, szemléltetés, illusztráció ◇ értelem, ok, indok, megokolás, indítóok, indíték, érvelés, argumentáció (*vál*), motívum, rugó, megfejtés

◇ (*rég*): tolmácsolás, fordítás, magyaritás (*rég*)

magyarázkodik (ige) ◇ mentegetőzik, mentegeti magát, bocsánatot kér, mosakodik (*biz*), meakulpázik, exkuzálja magát, takarózik (*biz*), ágabogál (*táj*)

magyarít (ige) ◇ fordít, tolmácsol, magyaráz (*rég*)

magyarországi (mn) ◇ magyar, hazai, honi, belföldi | magyaros ◆ KÜLFÖLDI, KÜLHONI

magyaros (mn) ◇ magyar, hazai, honi

◇ [étel]: fűszeres, csípős, nehéz ◆ KÖNNYŰ, FRANCIÁS

◇ (*szak*): hangsúlyos, ütemhangsúlyos ◆ IDŐMÉRTÉKES

magyartalan (mn) ◇ idegenes, idegenszerű ◆ MAGYAROS, SZÉP

◇ (*rég*): hazafiatlan ◆ HAZAFIAS

magyartalanság (fn) ◇ idegenszerűség, barbarizmus (*rég*) | germanizmus

magyarul (hsz) ◇ magyar nyelven

◇ magyarán, világosan, érthetően, egyértelműen, félreérthetetlenül ◆ ZAGYVÁN, KACIFANTOSAN (*biz*)

maholnap (hsz) ◇ nemsokára, előbb-utóbb, csakhamar, hamarosan, rövidesen, a közeljövőben, közelesen (*táj*), kiszáratva (*vál*) ◆ SOKÁRA

mai (mn) ◇ jelenlegi, jelen, aktuális, mostani, pillanatnyi, friss | modern, korszerű, korunkbeli, újszerű, időszerű ◆ RÉGI | ELAVULT

majd¹ (hsz) ◇ aztán, később, egyszer, másszor (*táj*), máskor, valamikor, utóbb, idővel, kiszáratva, majdan ◆ MOST

majd² (hsz) ◇ majdnem, csaknem, szinte, jóformán, jószerivel, jószerint (*vál*)

majdan (hsz) ◇ majd, a jövőben, később, aztán, valamikor, utóbb, egyszer ◆ EGYKOR, RÉGEN, VALAHA

majdnem (hsz) ◇ csaknem, szinte, majd, majdhogynem, majdhogy, kevés híján, kis híján, hajszál híján, megközelítőleg, nagyjából, durván, félig, cirka (*biz*), már-már, úgyszólván, jóformán, jószerivel, jószerint (*vál*), közel, körülbelül, cseppben járt (*táj*), többé-kevésbé ◆ PONTOSAN

májgaluska (fn) ◇ májgombóc

majmol (ige) ◇ (*pej*): utánoz, mímel, utánacsínál, imitál, megjátszik, másol, kopíroz (*biz*), szajkóz (*biz*)

majom (fn és mn) ◇ (*pej*): majomparádé, divatmajom, piperkóc, divatbáb

majomkenyérfa (fn) ◇ baobab, baobabfa, kenyérfa, óriásfa

majomkodik (ige) ◇ (*pej*): fintorog, bohóckodik, csúfolkodik, komédiázik, mókázik, figurázik (*táj*)

majomszeretet (fn) ◇ kényeztetés, dédelgetés, ajnározás (*pej*), babusgatás (*biz*), tutujgatás (*biz*), pátyolgatás (*biz*), elfogultság

major¹ (fn) ◇ majorság (*táj*), gazdaság, tanya, kisbirtok, porta, uradalom

◇ (*rég*): községi bíró, falnagy (*táj*), folnagy (*táj*)

major² (fn) ◇ (*rég*): őrnagy

majoránna, majoranna (fn) ◇ pecsenyevirág

majoros (fn) ◇ gazda, intéző, kasznár (*rég*), ispán, sáfár (*rég*)

◇ (*rég*): községi bíró, falnagy (*táj*)

◇ (*táj*): tehenész, tehénpásztor

majorság (fn) ◇ major (*rég*), gazdaság, tanya, kisbirtok, porta, uradalom

◇ (*táj*): baromfi, szárnyas, aprójószág (*táj*), aprómarha (*rég*)

májpástétom (fn) ◇ kenőmájás, májkrém

majszol (ige) ◇ eszeget, rágcsál, rágicsál, csócsál (*biz*), szopogat, majszog (*táj*), güzmöl (*táj*) ◆ FAL, ZABÁL

május (fn) ◇ pünkösdi hava (*rég*), Kettősök hava (*rég*), tavaszutó (*rég*)

mák (fn) ◇ pipacs, papics (*táj*), patacs (*rég*)

◇ (*szleng*): szerencse, mázli, malac (*szleng*)

makacs (mn) ◊ konok, csökönyös, makrancos, dacos, akaratos, akarnok, vasakarátú, nyakas, önféjú, faféjú, vasféjú, köféjú, betonféjú (*szleng*), bükkfejes (*táj*), keményféjú, keménynyakú, vastagnyakú, kutyahitú (*táj*), fúrtagyú (*rég*), fúrteféjú (*rég*), megingathatatlan, tántoríthatatlan, hajthatatlan, hajlíthatatlan, rendíthetetlen, hajlatlan (*rég*), bakafántos (*táj*), megátalkodott, megrögzött, javíthatatlan, kérélhetetlen, ellenálló, csökkött **Sz**: a nemakarom bántja; acél a feje, vasalt a nyaka; akár a lóval imádkozzál, akár ezzel beszélj; az Istennek sem hajtja meg a fejét; csökönyös, mint a számár; csomó van a fültövénél; farhámba ült; farkasgégén eresztett; feltette a fejét, nem hajol; hab ellen úszik; helyéből egy szikrát sem mozdul; igen köti az ebet a karóhoz; jó kiállhatója van; kemény a feje bőre; kemény a nyaka; kutyahumor van benne; makacs, mint az öszvér; még a pisze se parancsol neki; megátalkodott, mint a tokmányba szorult kaszakó; megköti magát, mint a német ló; nagy benne az akarat, mint a rossz lóban; nagy benne az akarat, mint a vénleányban; nem akar kötélnek állni; nem enged a negyvennyolcból; nyakas apa fejes fia; nyakas, mint az acél; nyakas, mint a bivaly; tapodásnyira sem lehet vele elmenni; vas a feje; vastagnyakú kálomista ♦ BIZONYTALAN | ENGEDÉKENY, FORMÁLHATÓ

makacszkodik (ige) ◊ megmakacsolja magát, akaratoskodik, csökkönyöskodik, nyakaskodik, dacol, makrancoskodik, dacoskodik, megbicsakolja magát (*táj*), truccol (*biz*), megköti magát, fejeskedik (*táj*), hányakodik (*táj*), önféjúskodik, ellenszegül, ellenáll **Sz**: köti az ebet a karóhoz; egy jöttányit sem enged az igazából; foggal-körömmel ragaszkodik az igazához; nem enged a negyvennyolcból ♦ ENGED

makacsság (fn) ◊ önféjűség, megátalkodottság, akaratosság, csökkönyösség, konokság, nyakasság, hajthatatlanság, perszisztencia (*id*) | trucc (*biz*), dac, durca (*biz*), engedetlenség ♦ ENGEDÉKENYSÉG

makaróni (fn) ◊ csőtészta

makkegészséges (mn) ◊ **Sz**: egészséges, mint a makk, majd kicsattan az egészségtől ♦ BETEG

makog (ige) ◊ hebeg, habog, motyog, dadog, mekeg, gagyog, nyekereg (*táj*), bakog (*táj*), vakog (*táj*)

mákony (fn) ◊ ópium, álomital (*rég*), áfium (*rég*), szunyaszték (*rég*) | narkotikum (*szak*), altatószer, kábítószer

makrancos (mn) ◊ akaratos, csökönyös, nyakas, nyakaskodó, önféjú, dacos, durcás (*biz*), makacs, engedetlen, ellenálló, rakoncátlan, szilaj, féktelen, fékezhetetlen, zabolátlan, bojtortjános (*táj*), szófogadatlan, durboncás (*rég*) ♦ ENGEDELMES, SZELÍD

makrokozmosz (fn) ◊ (*szak*): világegyetem, univerzum, kozmosz, világmindenség, mindenség ♦ MIKROKOZMOZS

makroszkopikus (mn) ◊ (*szak*): nagyméretű ♦ MIKROSZKOPIKUS

makula (fn) ◊ (*rég*): szennyfolt, mocsok, bélyeg, pecsét, szégyenfolt

◊ szeplő, hiba, fogyatkozás

makulátlan (mn) ◊ tisztá, hótisztá, patyolattisztá, folttalan, hibátlan ♦ PISZKOS, SZENNYES, FOLTOS

◊ feddhetetlen, becsületes, szeplőtlen (*rég*), ártatlan, erkölcsös, romlatlan, mocsoktalan, érintetlen, szűzies, gáncstalan, kifogástalan, tökéletes ♦ ERKÖLCSTELLEN, ROMLOTT

mákvirág (fn) ◊ (*tréf*): díszvirág, dísz, pinteg, díszpéldány, jópipa, jómadár, rosszpézn, imposztor (*rég*), gézengúz, lóköltő, gazfickó, gazember, csirkefogó, himpellér, kókler, gyöngyalak (*rég*)

malac I. (fn) ◊ disznó, süldő, hízó, coca, sertés, poci (*táj*), röfi (*biz*), disznófi (*táj*)

◊ (*pej*): piszokfészek, koszfészek, szutyokmatyi

◊ tintafolt, tintapecsét, paca

◊ (*szleng*): szerencse, mázli, mák

malac II. (mn) ◊ disznó, trágár, obszcén, csúnya, szemérmetlen, szeméremsértő, mosdatlan, illetlen, útszéli, sikamlós, pikáns, pornográf ♦ SZALONKÉPES, ILLEDELMES

malackodik (ige) ◊ maszatol, pancsol, pacsálkodik (*táj*)

◊ disznólkodik, illetlenkedik, trágárkodik, szemérmetlenkedik

malaclopó (fn) ◊ köpönyeg, köpeny, felleghajtó (*táj*), lebernyeg

maláj (mn) ◊ malájji, filippínó (*id*)

malária (fn) ◊ váltóláz, mocsárláz (*rég*), sárgaláz, harmadnapos hideglelés (*rég*), forróbetegség (*táj*), gyujtoványhideg (*táj*)

malaszt (fn) ◊ (*vál*): kegyelem, áldás, kegy, irgalom, szentség

◊ (*rég*): áhítat

malátacukor (fn) ◊ maltóz (*id*)

málé¹ (fn) ◊ (*táj*): kukorica, tengeri (*táj*), törökbúza (*táj*)

◊ kukoricalepény, prósza (*táj*)

◊ puliszka (*táj*) | kukoricaliszt, máléliszt

málé² (mn) ◇ (*pej*): málészájú, mamlasz, szájtató, szájtáti, bamba, mafla, mulya, melák (*biz*), lepsi (*táj*), máléjankó, tátombák (*táj*), gügye, együgyü, gyámoltalan, ügyetlen, tehetetlen, élhetetlen **Sz**: a tej is megalszik a szájában ◆ ÉRTELMESE, TALPRAESETT, ELEVEN

málha (fn) ◇ poggyász, útipoggyász, csomag, bagázs (*rég*), bagázsia (*táj*), pakk (*rég*), útitáska, holmi, batyu, cókмок, motyó (*biz*), genyegunya (*táj*), cucolék (*táj*), teher

málház (ige) ◇ felmálház, megrak, megpakol (*biz*), megterhel, megtetejez (*táj*) ◆ LEMÁLHÁZ, LERAK, LEPAKOL

malícia (ige) ◇ (*vál*): gúny, kajánság, rosszmájúság | rosszindulat, rosszhiszeműség, rossznyelvűség ◆ JÓINDULAT, TAPINTAT

maliciózus (mn) ◇ rosszmájú, rosszindulatú, rosszhiszemű, gúnyos, gunyoros, gúnyolódó, csípős, vicces, csúfondáros, fullánkos, pimasz, csipkelődő, fölényes, lenéző, kárörvendő, kaján, maró, epés, szatirikus, szarkasztikus (*vál*) ◆ KEDVES, JÓLESŐ, TAPINTATOS

malinkó (fn) ◇ sárgarigó, aranymalinkó, aranybegy (*táj*)

mállik (ige) ◇ porlad, omlik, omladozik | foszlik, bomlik | korhad, rothad, hámlik, meszled (*táj*), rehül (*táj*)

malmozik (ige) ◇ tétlenkedik, lopja a napot, lustálkodik ◆ DOLGOZIK, TEVÉKENYKEDIK

◇ unatkozik ◆ SZÓRAKOZIK

málna (fn) ◇ Boldogasszony csipkéje (*táj*), csipkefa, himpér (*táj*), lyukasszeder (*táj*)

malőr (fn) ◇ (*biz*): baj, kellemetlenség, szerencsétlenség, baleset, pech (*biz*), melléfogás, baklövés, galiba, gikszer (*biz*), blamázs, gubanc (*szleng*), kalamitás (*rég*)

malter (fn) ◇ habarcs, vakolat

malteroskanál (fn) ◇ habarcsos kanál, vakolókanál, fándli (*biz*), merítőkanál (*szak*), serpenyő (*szak*)

mályva (fn) ◇ mályvarózsa, istenkenyere (*táj*), papsajt, béresrózsa (*táj*)

◇ (*táj*): muskátli

mama (fn) ◇ édesanya, anya, anyu, anyuka, anyuska, anyuci, muter (*szleng*), muti (*biz*), nyanyika (*táj*) ◆ PAPA, APA

◇ néni, öregasszony, öreganyó, mámi, mamuska, nyanya (*szleng*)

mamlasz (mn és fn) ◇ mulya, bamba, málé, málészájú, pupák (*táj*), balfék (*biz*), balfácán (*biz*), mafla, tehetetlen, tutyimutyi, fajankó, tökfej, tökfejű, tökfilkő, együgyü, féleszű, hólyag (*biz*), balek, dangallóleső (*táj*), szuszimusz (*táj*), lepényszájú (*táj*), teddide-teddoda, nyámnyila, szerencsétlen **Sz**: addig járt iskolába, míg a málé kisült; árva tehén borja; az orrát sem tudja megtörölni; bamba, mint a juh; békével szenved a farba rúgást is; cinkét fog a feje; csak a száját tájta; dohányt lehet aprítani a hátán; egy kanál vaj nem olvad meg a szájában; fedd ki, hadd hüljön; ha fal mellett ülne, ráfutna a feje; ha taszítják, tovább megy; kevés ideig volt az anyja hasában; ki kellene tömni; ki lehet a szájából a kenyeret lopni; kukoricaföldön nőtt a feje; még az ábécén sem ment által; megállj, kenyér, megeszlek; mint a rátóti ember; nem erre a világra való; nem ver ereiben a vér; nincs semmi a padláson; nyálát se tudja lenyelni; olyan, mint ötért liptai túró; ott marad, ahová dobják; szalmatuskó a fejében; szárazvám a feje; tátott szájú; tökkel ütötték a fejét; üres a felház ◆ TALPRAESETT, RÁTERMETT, ÜGYES

mammon (fn) ◇ pénz, gazdagság | nyereségvágy

mammutfenyő (fn) ◇ óriásfenyő, ceruzafenyő, mammutfa

mámor (fn) ◇ bódulat, ittasság, borgóz (*vál*), bódultság, részegség, szédület | spicc ◆ JÓZANSÁG

◇ boldogság, lelkesültség, örömmámor, gyönyörűség, hevület, elragadtatottság, eufória, eksztázis

mámoros (mn) ◇ részeg, ittas, italos, kapatos, spicces, zákányos, kótyagos, bódult, pityókás (*biz*), becsicscentett (*biz*) ◆ JÓZAN

◇ lelkesült, boldog, önfeledt, gyönyörített (*vál*), szerelemittas, diadalittas (*vál*), örömittas, elragadtatott, megrészegült, euforikus (*id*), eksztatikus (*id*), emelkedett [hangulat], megittasult (*vál*) ◆ LEHANGOLT, KIÁBRÁNDULT

mámorosító (mn) ◇ részegítő, bódító, kábító, tompító, búfeledtető ◆ FRISSÍTŐ, ÜDÍTŐ

◇ megigéző, elbűvölő, elbájoló, lenyűgöző, bűbajos, megejtő, magával ragadó | izgató, vérpezsdítő, vérforraló, szédítő ◆ TASZÍTÓ, KIÁBRÁNDÍTÓ

mamusz (fn) ◇ papucs, házicipő, tutyi (*táj*)

manapság (hsz) ◇ most, mostanság, mostanában, napjainkban, jelenleg, ma, újabban, ez idő szerint, manap (*táj*)

mancs (fn) ◇ tappancs (*biz*)

◇ (*biz*): kéz, pracli (*biz*), jatt (*szleng*), evező (*szleng*)

mandátum (fn) ◇ megbízás, megbízólevél, megbízás, felhatalmazás, jogosítvány

mandragóra (fn) ◇ álomfű, alraun (*id*)
mandulafenyő (fn) ◇ ernyőfenyő, pína, píniafenyő
mandulagyulladás (fn) ◇ torokgyulladás, amygdalitisz (*szak*), tonsillitis (*szak*), nyakfog (*táj*)
mandzsetta (fn) ◇ kézelő, kisgallér (*táj*)
 ◇ karvédő
 ◇ (*szak*): csőkarmentyú
 ◇ (*szak*): gumipárna
manézs (fn) ◇ lovarda, porond, hippodrom (*id*)
 ◇ cirkuszporond
mangalica (fn) ◇ zsírsertés
mángorol (ige) ◇ simít, kisimít, hengerel, dörgöl (*táj*), mángol (*táj*)
mánia (fn) ◇ rögeszme, kényszerképzet, fixa idea (*id*), elmebaj | szenvedély, kedvtelés, hóbort, megszállottság, vesszőparipa, rigolya, bolondéria, dili, flúg (*szleng*), stikk (*szleng*), hepp (*szleng*), bogár (*szleng*), örület
mániákus (mn) ◇ megszállott, elvakult, vakbuzgó, vakhitű (*rég*), elvakított, fanatikus, örült
 ◇ hóbortos, bogaras, mániás, rigolyás, szeszélyes, különc, dilis, dilinős (*biz*), háklis (*biz*), raplis (*biz*), hangyás (*szleng*), habókos (*táj*), hóborkás (*táj*)
manifesztáció (fn) ◇ kinyilatkoztatás, kijelentés, deklaráció
 ◇ megnyilvánulás, érvényre juttatás, felszínre juttatás
 ◇ tüntetés, demonstráció
manifesztum (fn) ◇ kiáltvány, nyilatkozat, proklamáció (*id*), szózat, ediktum (*rég*), dekrétum, felhívás, deklaráció
manikűr (fn) ◇ körömápolás, kézápolás, manikűrözés (*id*)
manióka (fn) ◇ tápióka, kasszáve
manipulál (ige) ◇ babrál, piszkál, bibelődik
 ◇ ravaszkodik, mesterkedik, ügyeskedik, variál (*biz*), machinál (*biz*), umbuldál (*biz*), kombinál | befolyásol, irányít
mankó (fn) ◇ segítség, támasz
 ◇ istáp (*rég*), hónaljgamó (*táj*), gajmó (*táj*)
 ◇ (*szleng*): puska, gépágyú (*szleng*), sorozatlövő (*szleng*)
manó (fn) ◇ kobold, törpe, gnóm (*id*), dzsinn (*id*), mumus, bókuska (*táj*)
manóken (fn) ◇ próbakisasszony, próbamamzell (*rég*)
manóver (fn) ◇ hadmozdulat, csapatmozdulat, hadművelet, taktika | hadgyakorlat
 ◇ csel, cselfogás, fogás, mesterkedés, fondorlat, manipuláció
manzárd (fn) ◇ padlásszoba, manzárdszoba, padlástér
manysi (mn és fn) ◇ vogul
mappa (fn) ◇ íromappa, tartó, tok, iratgyűjtő, iratrendező, irattartó, dosszié | irattáska
 ◇ (*rég*): térkép, földabrosz (*rég*)
mar (ige) ◇ [állat]: tép, harap, harapdál, marcangol, mardos
 ◇ [rovar]: csíp, szúr
 ◇ csíp, éget, ingerel, esz
 ◇ gyötör, emészt, furdal, mardos
 ◇ bánt, bántalmaz, szapul (*biz*), szól-szapul (*táj*), rág (*táj*) ◆ DICSÉR
már (hsz) ◇ immár (*vál*), immáron (*táj*) | valamikor, régebben, egykor
 ◇ tudniillik, mármint, azaz, vagyis
marad (ige) ◇ időzik, tartózkodik, lakozik (*rég*), múlat (*rég*), vár | reked <vhol>, ragad <vhol>, odamarad (*táj*), elmarad <vhol>
 ◇ megmarad, fennmarad ◆ ELMŰLIK, MEGSEMISÜL, TÖNKREMEGY
 ◇ rámarad, rajtamarad, rajtaragad, hátramarad, visszamarad
 ◇ megmarad, jut ◆ ELFOGY
 ◇ halasztódik, elodázódik, elhúzódik
maradandó (mn) ◇ tartós, időálló | állandó, végleges, időtlen, örök, örökös, örök érvényű, múlhatatlan | kitorlhetetlen, elévülhetetlen, felejthetetlen, emlékezetes, hervadhatatlan, elnyúlhatatlan, elpusztíthatatlan ◆ MULANDÓ, ÁTMENETI, IDEIGLENES

maradék (fn) ◇ ételmaradék, morzsa, főlősleg, reszli (*biz*), resztlí (*biz*), faradék (*rég*), pöszlék (*táj*), metélék (*rég*), hulladék, maradvány, reziduum (*szak*), szuperplusz (*rég*), fogyatéék (*táj*), hulló (*táj*)
 ◇ (*rég*): ivadék, sarjadék, utód | utókor ◆ ŐS, ELŐD

maradéktalan (mn) ◇ hiánytalan, teljes, százszázalékos, sértetlen, kerek, befejezett, kifogástalan, csonkítatlan, csorbítatlan ◆ HIÁNYOS, RÉSZLEGES, FÉLKÉSZ

maradi (mn) ◇ elmaradott, begyepesedett, megcsontosodott, megmerevedett, vaskalapos, konzervatív, korlátolt, reakciós, haladáseellenes, retrográd (*szak*), csákyás (*rég*), ósdi [nézet], copfos (*rég*), ortodox, régi vágású, ódivatú, provinciális ◆ HALADÓ, MODERN

maradvány (fn) ◇ csonk, csőkevény | rom, dűledék (*vál*), omladék | maradék, hulladék, reliktum (*id*) | utód, ivadék, leszármazott, sarj (*vál*)
 ◇ többlet, főlősleg, szaldó (*szak*) | reziduum (*szak*)
 ◇ ősmaradvány, kővület (*szak*), fosszília

marakodik (ige) ◇ civakodik, civődik, veszekedik, veszekszik, marják egymást, torzsalkodik, perlekedik, kocódik (*táj*), patvarkodik (*rég*), viszálykodik, pántolódik (*táj*)

marasztal (ige) ◇ maraszt, tartóztat, visszatart, ott tart ◆ ELKÜLD, KIEBRUDAL

marat (ige) ◇ éget (*szak*), kiold (*szak*), etet, étet (*rég*), macerál (*rég*)

maratoni (mn) ◇ hosszan tartó, elhúzódó, vég nélküli, véget nem érő ◆ RÖVID TÁVÚ, RÖVID

marc (fn) ◇ (*táj*): méhsör, mézsör

marcangol (ige) ◇ mar, tép, szaggat, melleszt (*táj*), martat (*táj*)
 ◇ (*vál*): mar, mardos, furdal, kínoz, emészt, gyötör, esz, rág, tépdes

marcius (fn) ◇ tavaszelő (*rég*), bőjtmás hava (*rég*), harmadhó (*rég*), Kos hava (*rég*)

marcona (mn) ◇ zord, zordon, rideg, mord, mogorva | harcias, ádáz, marciális (*rég*), vérszomjas, vérengző ◆ BÉKÉS, SZELID, BARÁTSÁGOS

mardos (ige) ◇ mar, tép, szaggat, marcangol, marcong (*rég*)
 ◇ kínoz, gyötör, emészt, mar, mardos, furdal, rág, tépdes, esz
 ◇ (*táj*): pörlekedik, veszekedik, kellemetlenkedik

marék, marok (fn) ◇ tenyér
 ◇ [jelzőként]: maroknyi, maréknyi, markolásnyi, maricska (*táj*)

margaréta (fn) ◇ margitvirág, papvirág (*táj*), katókvirág (*táj*)

marginális (mn) ◇ lapszéli, lapszélre jegyzett
 ◇ (*szak*): szélső, szélen levő
 ◇ deklaszálódott (*id*)
 ◇ jelentéktelen, mellékes ◆ LÉNYEGES, FONTOS, KÖZPONTI

margó (fn) ◇ lapszél, szegély, perem

marha I. (fn) ◇ szarvasmarha, söre (*táj*) | bika | tehén | ökör
 ◇ (*rég*): háziállat, jószág (*rég*), barom
 ◇ (*rég*): vagon, jószág (*rég*), ingóság, kincs

marha II. (mn) ◇ buta, ostoba, idióta, hülye ◆ OKOS, ÉRTELMEZ, JÓZAN
 ◇ nagy, hatalmas, jókora, óriási, roppant, böhöm (*biz*), bazi nagy (*szleng*) ◆ KICSI, JELENTÉKTELEN, APRÓ
 ◇ [hsz-ként]: nagyon, marhára (*szleng*), állatian (*szleng*), állatira (*szleng*), piszkosul (*szleng*) ◆ ALIG, KICSIT

marhahús (fn) ◇ marha (*biz*), tehénhús (*rég*)

marhalevel (fn) ◇ járlatlevél, járlat (*táj*), passzus (*táj*), marhajárlat, marhapasszus, rédia (*táj*)

marharépa (fn) ◇ takarmányrépa, burgundi répa

marhaság (fn) ◇ hülyeség, ostobaság, bolondság, butaság, zöldség (*biz*), sületlenség, zagyvaság, badarság, balgaság, örültség, képtelenség, döreség, ökörség (*durva*), szamárság, csacsíság, baromság (*durva*), állatság (*durva*)
 ◇ tréfa, vicc, hülyéskedés

marhaskodik (ige) ◇ marhul (*biz*), ökörködik (*szleng*), hülyül (*biz*), barmul (*szleng*), idétlenkedik, bolondozik, mókázik, komédiázik, bomol

marhasült (fn) ◇ bifszteék (*id*), rosztbif (*id*)

marí (mn és fn) ◇ (*szak*): cseremis

marihuána (fn) ◇ fű (*szleng*), mariska (*szleng*), gandzsa (*szleng*), grász (*szleng*), gyep (*szleng*), gyom (*szleng*), kender (*szleng*), zöldség (*szleng*)

mariníroz (ige) ◇ [tartósításképpen]: pácol, besóz

marionett (fn) ◇ marionettbáb, báb, bábu

máris (hsz) ◇ azonnal, rögtön, rögvest, tüstént, íziben (*táj*), legott (*rég*), mindjárt, hamar, hamarosan, hamarost (*táj*), haladéktalanul, nyomban, azon nyomban, azonmód, gyorsan ◆ KÉSŐBB, SOKÁRA

márka (fn) ◇ cégjelzés, védjegy, védőjegy, árujegy, árujel, címke
◇ minőség

markáns (mn) ◇ határozott, éles metszésű, éles, erőteljes, kifejező | karakterisztikus, tipikus, jellegzetes, szembeszökő ◆ LÁGY | HATÁROZATLAN, JELLEGETELEN

márkás (mn) ◇ kiváló, kitűnő, elsőrendű, szuper (*biz*) ◆ BÓVLI (*biz*)
◇ védjegyzett, védjeggyel ellátott, cégéres (*rég*) ◆ HAMISÍTOTT

márki (fn) ◇ örgróf, markgraf (*id*)

markol (ige) ◇ fog, szorít, tart | megmarkol, megragad | markolász, maricskál (*táj*), markász (*táj*)

markol (fn) ◇ fogantyú, fogó, nyél, bóda (*rég*), griff (*szak*)

markos I. (mn) ◇ izmos, edzett, kisportolt, erős, erőteljes, robusztus, tagbaszakadt, kemény, keménykötésű, derék, jól megtermett, vállas, deltás (*biz*), muszklis (*biz*), stramm (*biz*) ◆ GYENGE, NYÁPIC, VÉZNA

markos II. (fn) ◇ marokszedő, marokvevő

markotányosnő (fn) ◇ kantinosnő, markotányosné (*rég*), hadcsaplárnő (*rég*)

már-már (hsz) ◇ majdnem, szinte, kvázi, csaknem, jóformán, kis híján, közel, idestova, úgyszólván

marmelád (fn) ◇ gyümölcsíz, lekvár, dzsem, marmaládé (*táj*), liktárium (*rég*)

mármint (ksz) ◇ tudniillik, vagyis, ugyanis, azaz, szóval, úgymint

maró (mn) ◇ égő, égető, csípős, szúrós, eszős (*táj*), borsos
◇ gyötrő, emésztő [bánat]
◇ sértő, gúnyos, bántó, harapós, metsző, fullánkös, epés, éles, bisszig (*biz*), rosszmájú, maliciózus, vitriolos

maródi (mn) ◇ (*táj*): gyengélkedő, beteg, beteges ◆ EGÉSZSÉGES, ÉLETERŐS

marok (fn) ◇ tenyér, kéz

maroknyi (mn) ◇ maréknyi, kevés, kicsi, kis, öklömnyi ◆ SEREGNYI, SOK

marokszedő (fn) ◇ markos (*táj*), marokverő (*táj*)

marólúg (fn) ◇ lúgkő, marónátron, marószóda (*táj*), nátrium-hidroxid (*szak*), marótrágya (*rég*)

mars I. (fn) ◇ menetelés | induló

mars II. (msz) ◇ takarodj!, hordd el magad!, sipirc!, kotródj!, lódulj!, aló mars! (*id*)

marsall (fn) ◇ tábornagy

márt (ige) ◇ merít, belemárt, megmárt, áztat | mártogat, tunkol (*biz*), itatgat
◇ (*vál*): [fegyvert] dőf, mélyeszt

martalék (fn) ◇ (*rég*): zsákmány, préda, konc, szerzemény, ragadmány (*rég*), dúlság (*rég*)
◇ (*vál*): áldozat, préda

martalóc (fn) ◇ rabló, zsvány (*rég*), haramia, fosztogató, útonálló, bandita, briganti, mordályégető (*rég*), dulár (*rég*)

mártás (fn) ◇ szósz, szaft (*biz*), mártalék (*rég*), mártó (*táj*) | öntet, sodó (*id*)

martinász (fn) ◇ martinós, olvasztár, olvasztómunkás, kohász, öntőmunkás, öntő

mártír (fn) ◇ vértanú, hitvalló, hitbajnok (*rég*) | áldozat

mártírhálál (fn) ◇ vértanúhálál, mártíromság, mártírium (*id*)

mártíromság (fn) ◇ vértanúság, mártírium (*id*), mártírhálál, vértanúhálál | üldöztetés, megpróbáltatás
◇ szenvedés, kinszenvedés, gyötrelm

más (nm) ◇ egyéb | másvalaki, másvalami ◆ UGYANAZ, AZONOS
◇ eltérő, elütő, különböző, másmilyen, másféle, másfajta, másforma ◆ EGYFORMA, AZONOS

mása (fn) ◇ <vkinek>: hasonmás, alteregó (*id*) | másolat, utáztat, kópia, képmás

másállapot (fn) ◇ terhesség, viselőség, áldott állapot, várandósság, graviditás (*szak*)

masamód (fn) ◇ (*rég*): varrólány, varrónő
◇ (*rég*): kalaposlány, divatárslány

másfajta (mn) ◇ más, másféle, másnemű, másmilyen, másforma, elütő, eltérő, különböző, különmemű (*rég*), egyébmilyen (*táj*) ◆ UGYANOLYAN, HASONSZÖRŰ

másfél (szn) ◇ egy és fél, kettőfél (*rég*)

másfelé (hsz) ◇ máshová, másmerre (*biz*) ◆ IDE
◇ máshol, másutt, egyebütt (*táj*) ◆ ITT

másféle (mn) ◇ más, másfajta, másmilyen, másnemű, különböző, eltérő, elütő, egyébféle ◆ EGYEZŐ, EGYFORMA, AZONOS

másfelől (hsz) ◇ máshonnan, egyebünnét (*táj*) ◆ INNEN, ERRŐL
 ◇ másrészt, másrésről, más tekintetben, ezzel szemben, amellet, különben, máskülönb, egyébként, azonkívül, ráadásul ◆ EGYFELŐL, MÁSRÉSZT

máshogyan (hsz) ◇ másképpen, másképp, másként, eltérően, különbözően, máskülönb, másformán, alias (*id*), aliter (*id*) ◆ UGYANÍGY

máshol (hsz) ◇ másutt, egyebütt (*táj*), másfelé, máshelyütt, egyébhova (*táj*), egyebün (*táj*) ◆ ITT

máshonnan (hsz) ◇ másfelől, egyebünnen (*vál*), egyebünnét (*táj*), máshonnet, másunnan (*táj*) ◆ INNEN

máshova, máshová (hsz) ◇ egyebüvé, egyébhova (*táj*) ◆ IDE

másik (nm) ◇ más (*rég*), másforma, további, egyéb
 ◇ (*rég*): második ◆ EGYIK

masina (fn) ◇ (*biz*): gép, gépezet, munkagép, készülék, szerkezet, berendezés, műszer, szerkentyű (*biz*), ketyere (*biz*)
 ◇ (*rég*): mozdony, vonat, lokomotív (*rég*)
 ◇ (*táj*): takaréktűzhely, tűzhely
 ◇ (*táj*): gyufa, gyufaszál, gyújtó (*rég*)
 ◇ (*táj*): szeszgyár

masiniszta (fn) ◇ (*rég*): cséplőgépezelő, gépkezéző, gépész
 ◇ (*rég*): mozdonyvezető

masíroz (ige) ◇ menetel, marsol (*táj*), vonul

másít (ige) ◇ változtat, módosít, alakít

maskara (fn) ◇ álarc, masz, álöltözet, álruha, jelmez, álak (*rég*), maskarádé (*rég*), álca
 ◇ álarcosbál, jelmezbál, maszkabál (*táj*)
 ◇ (*táj*): madárijesztő

másként (hsz) ◇ másképp, másképpen, eltérően, különbözően, máskülönb, máshogyan, másformán, ellenben, alias (*id*), aliter (*id*) ◆ ÍGY, UGYANÍGY

másképp, másképpen (hsz) ◇ máshogyan, másként, más módon, eltérően

máskor (hsz) ◇ más alkalommal, másszor (*táj*), egyébkor | egyébként ◆ MOST

máskülönb (hsz) ◇ (*rég*): másként, másképp, másképpen, máshogy
 ◇ különben, egyébként, egyébiránt, másfelől

masli, masni (fn) ◇ szalagcsokor, csokor, bokor (*táj*)

mas-más (nm) ◇ különböző, különféle, heterogén, többfajta, többféle, különb-különb (*rég*) ◆ EGYFORMA, AZONOS, HOMOGEN

másmilyen (nm) ◇ más, másféle, másfajta, különböző, eltérő, elütő, egyébmilyen (*táj*) ◆ ILYEN, UGYANILYEN

másnap (hsz) ◇ egy napra rá, következő napon, rá következő napon ◆ AZNAP

másnapos (mn) ◇ macskajajos (*biz*), kótyagos, katzenjammeros (*biz*), borbeteg (*táj*), borverte beteg (*táj*), zákányos (*táj*) Sz: cernán lógnak a szemei

másnaposág (fn) ◇ macskajaj (*biz*), katzenjammer (*biz*), borcsömör (*táj*), zákányosság (*táj*)

második (szn) ◇ másod (*rég*)

másodízben (hsz) ◇ másodszor, másodjára (*táj*)

másodlagos (mn) ◇ alárendelt, szekunder (*szak*), mellékes, másodrendű, másodrangú, kiegészítő ◆ ELSŐDLEGES, FŐ

másodmagával (hsz) ◇ kettesben, ketteskén | négyzemközt ◆ EGYEDÜL | SOKADMAGÁVAL
 ◇ (*biz*): terhesen, viselősen

másodosztályú (mn) ◇ másodrendű, másodrangú, mellékes, alárendelt | közepes, középszerű ◆ ELSŐOSZTÁLYÚ, KIVÁLÓ

másodpéldány (fn) ◇ másolat, másodlat (*rég*), kópia, duplum (*szak*), dublett (*szak*), duplikátum ◆ EREDETI

másodperc (fn) ◇ szekundum (*szak*) | pillanat, szempillantás, villanat (*rég*), minuta (*rég*), minutum (*rég*)

másodrangú (mn) ◇ másodrendű, másodosztályú, mellékes, lényegtelen, másodlagos, alárendelt | közepes, középszerű ◆ ELSŐRANGÚ, KIVÁLÓ

másodszor (hsz) ◇ másodízben (*vál*), másodjára (*táj*), secundo (*id*), pro secundo (*id*)

másol (ige) ◇ kopíroz (*biz*), sokszorosít, párijál (*táj*), indigózik (*szleng*), leír, koppint (*szleng*), kottáz (*szleng*), stenciléz | reprodukál
 ◇ utánoz, követ, imitál | majmol, szajkóz (*biz*)

másolat (fn) ◇ kópia, másodpéldány, levonat, másodlat (*rég*) | hasonmás, faksimile, reprint | xerox, fénymásolat, stencil ◆ EREDETI
 ◇ utáztat, reprodukció, repró, poszter
 ◇ hamisítvány

másolópapír (fn) ◇ fénymásolópapír
 ◇ indigó, átirópapír, karbonpapír | kopírpapír (*rég*), pauszpapír, kopírozó (*táj*)

másrésztől (hsz) ◇ másrészt, másfelől, egyébként ◆ EGYRÉSZRŐL, EGYFELŐL

másrészt (hsz) ◇ másfelől, másrésztől | más vonatkozásban, viszont, azonban, ezzel szemben ◆ EGYRÉSZT, EGYRÉSZRŐL

mássalhangzó (fn) ◇ konzonáns (*szak*), főbetű (*rég*) ◆ MAGÁNHANGZÓ, VOKÁLIS

másutt (hsz) ◇ máshol, másfelé, egyebütt (*táj*), más helyütt ◆ ITT, ITTHON

másvilág (fn) ◇ túlvilág, örökkévalóság | menny, mennyország, paradicsom | alvilág, hadész (*id*), seol (*id*) ◆ EVILÁG, FÖLDI ÉLET

maszat (fn) ◇ paca (*biz*), folt, kulimász (*biz*), mázga (*táj*), pecsét, piszok, mocsok, kosz, szenny, szemét, elkenődés, zsírfolt

maszato (ige) ◇ összeken, összemázol, összekoszol, bemocskol, bepiszkít, beszennyez | elken, szétdőrszöl

◇ babrál, pepecsel, pacsmagol, pingál ◆ MEGÓV, MEGÓRIZ | KITISZTÍT

maszatos (mn) ◇ szurtos, mocskos, koszos, piszkos, sáros, mosdatlan, cirmos (*táj*), murcos (*táj*), szutykos, szennyezett, pecsétes, májszos (*táj*), mázgás (*táj*), bemaszatolt, összekoszolt, összemaszatolt, pöszmötés (*rég*), lustos (*táj*), szennyes, tisztátalan ◆ TISZTA, PATYOLATTISZTA

maszék (fn) ◇ kisiparos, kiskereskedő | magánszektor
 ◇ <jelzőként>: magán-, privát, saját ◆ ÁLLAMI

mászik (ige) ◇ kúszik, csúszik, araszol
 ◇ fölmászik, felkapaszkodik, hág, felkúszik, kecmereg (*táj*), mászkodik (*táj*) | kapaszkodik, húzódkodik ◆ LEERESZKEDIK, LECSÚSIK

◇ cammog, vánszorog, vonszolja magát ◆ SIET, IPARKODIK

◇ [idő]: múlik, ólomlábakon jár ◆ RÖPÜL, SZALAD

maszk (fn) ◇ álarc, maszka (*rég*), álca (*rég*) | álruha, maskara, álműtözet, dominó (*rég*), jelmez, álcázás, kendőzés

◇ pakolás | smink, kikészítés

◇ védő álarc | vívőálarc

máskál (ige) ◇ csúszik-mászik, csúszkál
 ◇ kószál, csavarog, cselleng, ténfereg, ödöng, kódorog, téblábol, bácorog (*táj*), mászkerál (*táj*), lötyög (*biz*), lóg (*biz*), császkál | járkál, jön-megy, jár-kel

maszkíroz (ige) ◇ adjusztíroz (*szak*), alakít, kikészít [arcot]
 ◇ álcáz, elrejt, elleplez ◆ LELEPLEZ, FELTÁR, MEGMUTAT

maszlag (fn) ◇ csattanó maszlag (*biz*), csattanóvirág, pukkantó (*táj*), putyóka, puttyantó, szűrősdiszno (*táj*), tövisalma, daturin (*id*), redőszírom, dögfű
 ◇ (*biz*): szöveg, halandza (*biz*), humbug (*biz*), svindli (*biz*)
 ◇ (*biz*): csalétek, csapda

mászóka (fn) ◇ mászóállvány

massza (fn) ◇ pép | gyurma
 ◇ halom, halmaz, tömeg, embertömeg, sokaság, plebs (*pej*)

masszázs (fn) ◇ masszírozás, gyúrás, dögönyözés, gyömmöszölés

masszíroz (ige) ◇ gyúr, dögönyöz, ken (*rég*), dömöcköl (*táj*), masszírol (*táj*), maricskál (*táj*), dörzsöl, gyömmöszöl, nyomogat, nyomkod

masszív (mn) ◇ erős, tartós, szilárd | nehéz, súlyos, tömött, tömör, vaskos ◆ KÖNNYŰ, BILLENÉKENY, INGATAG
 ◇ keménykötésű, robusztus, tagbaszakadt, drabális (*pej*) ◆ FILIGRÁN, KÖNNYED, LÉGIÉS

masszór (fn) ◇ gyúró, masszírozó, dögönyöző

matador (fn) ◇ bikaölő, torreador, torero (*id*), bikaviador
 ◇ (*szleng*): bajnok, kiválóság, mester
 ◇ (*rég*): adu, tromf (*rég*), ütőkártya

matat (ige) ◇ keresgél, kutat, keres, motoz, kutukál (*táj*), matarász (*táj*) | fogdos, tapogat, taperol (*szleng*)

◊ tesz-vesz, motoszkál, pizmog

matematika (fn) ◊ számtan, mennyiségtan, matek (*biz*), matézis (*szleng*), gyökstan (*szleng*), logosz (*szleng*), matyus (*szleng*), tematik (*szleng*) | matematikaóra

matéria (fn) ◊ (*rég*): anyag, szubsztancia (*rég*) ♦ SZELLEMI

◊ ruhaanyag, textil, textília, szövet, holmi

◊ nyersanyag

◊ (*szleng*): kábítószer, drog, anyag (*szleng*)

materiális (mn) ◊ anyagi, kézzelfogható, tényleges, valóságos, fizikai, konkrét | testi ♦ ANYAGTALAN, SZELLEMI | LELKI

◊ pénzbeli, pénzügyi

materialista (mn) ◊ anyagelvű, szabadgondolkodó ♦ IDEALISTA

materializmus (fn) ◊ anyagelvűség, anyagelviség ♦ IDEALIZMUS (*id*)

mátka (fn) ◊ menyasszony, menyasszonyjelölt, jegyes, ara (*rég*), választott, jövendőbeli

◊ (*rég*): vőlegény, kedves, szerető

matrac (fn) ◊ derékalj, ágybetét, szivacs, epeda (*id*) | gumimatrac, úszómatrac

matrica (fn) ◊ (*szak*): anyagminta, minta

◊ lehúzó kép, levonós kép, levonó, sticker (*id*)

matring, motring (fn) ◊ gombolyag, tekercs, fonalköteg, spulni, gubolya (*táj*), tekerék (*táj*), csomólék (*táj*)

matróna (fn) ◊ (*vál*): idős nő, öregasszony, idős hölgy

matróz (fn) ◊ hajós, hajóslegény, tengerész, tengeri medve (*biz*)

mat (mn) ◊ fénytelen, tompa, fakó, fényezetlen, lakkoztalan, politúrozatlan | homályos, halvány ♦ FÉNYLŐ, CSILLOGÓ, RAGYOGÓ

matúra (fn) ◊ (*rég*): érettségi vizsga, érettségi, észteszt (*szleng*)

maturítás (fn) ◊ (*rég*): érettség, érett kor, felnőttkor

matuzsálem (fn) ◊ aggastyán, pátriárka, öregember, vénember, vénség, öreg csont (*tréf*), vén csont (*tréf*), apó

mauzóleum (fn) ◊ síremlék, kriptá

maxima (fn) ◊ jelige, jelmondat, szlogen, mottó | alapgondolat, alaptörvény

◊ életszabály, életelv

maximális (mn) ◊ legnagyobb, legmagasabb, legmesszebbmenő, legfelső, legjobb, legkülönb, legtöbb ♦ MINIMÁLIS, LEGALACSONYABB, LEGKISEBB

maximum I. (fn) ◊ felső határ, csúcserték, csúcs, csúcspont, plafon (*biz*), tetőzés, tetőfok, kulmináció (*szak*), betetőzés, csimborasszója <vminek> (*biz*) ♦ MINIMUM

maximum II. (hsz) ◊ legfeljebb, maximo calculo (*id*), ad maximum, legfennebb (*táj*) | hacsaknem ♦ LEGALÁBB, MINIMUM

máz (fn) ◊ glanc (*biz*), glazúr (*táj*)

◊ zománc, lakk, lakkozás, fénymáz, firnisz (*táj*), firnájsz (*táj*), kence, politúr (*id*)

◊ cukorbevonat, cukorjég, cukormáz

◊ (*biz*): arcfesték, rúzs, kence (*tréf*), vakolat (*tréf*), smink, make up (*id*)

◊ külszín, külsín (*vál*), kinézés, külső, megjelenés | hazugság, álca ♦ BELTARTALOM, BELBECS (*vál*)

mázli (fn) ◊ (*biz*): szerence, disznó (*szleng*), malac (*biz*), mák (*szleng*), lutri (*szleng*) ♦ PECH SZERENCÉTLENSÉG, MALÓR

mázol (ige) ◊ fest, beken, bevon <vmivel>, pamacsol (*biz*), ken-fen, kiszínez, pingál, maszatol, ecsetel, pacsmagol, kencefencél (*táj*)

◊ (*biz*): odacsap, odavág

mazurka (fn) ◊ polonéz, lengyelke (*rég*)

mázsa (fn) ◊ métermázsa

◊ mérleg, mázsáló

◊ (*szleng*): börtönév

◊ (*szleng*): ezres, rongy (*szleng*), sugó (*szleng*), misi (*szleng*), bartók (*biz*)

mázsál (ige) ◊ mér, lemér, mérlegel

mazsola (fn) ◊ (*biz*): ötlet, geg (*id*)

◊ (*biz*) [jelzőként is]: kezdő, gyakorlatlan, járatlan, tapasztalatlan, újonc, zöldfülű, kopasz (*szleng*) ♦ JÁRATOS, BEGYAKORLOTT

mazsoláz (ige) ◇ (*biz*): válogat, kikeres, szemelget | ollóz

meakulpázik (ige) ◇ beismer [hibát], vádolja magát, mentegetődzik, védekezik

mecénás (fn) ◇ pártfogó, védnök, patrónus (*rég*), műpártoló, szponzor, protektor, jótevő

mechanika (fn) ◇ erőtan (*rég*), erőműtan (*rég*), mozgástan (*rég*), géptan (*rég*), gépészet (*rég*)

◇ szerkezet

◇ működés

mechanikus I. (mn) ◇ erőművi (*rég*), gépi, önműködő, automata ♦ KÉZI, MANUÁLIS

◇ gépies, ösztönös, ösztönszerű | lélekölő, lélektelen, érdektelen, mechanisztikus (*id*) ♦ ALKOTÓ, KREATÍV

mechanikus II. (fn) ◇ műszerész, gépész, gépkezelő, szerelő, karbantartó

mechanizál (ige) ◇ gépesít, automatizál, motorizál, villamosít

◇ elgépiesít, gépiessé tesz

mechanizmus (fn) ◇ gépezet, szerkezet, apparátus

◇ eljárás, kezelés, menet

mécs, mécses (fn) ◇ kanóc (*rég*), éjlámpa (*rég*), pipics (*táj*), tidó (*rég*), pilács (*táj*) | bányalámpa

meccs (fn) ◇ mérkőzés, rangadó, találkozó, derbi, torna | erőpróba, verseny, küzdelem, összecsapás, viadal

mecset (fn) ◇ dzsámi, templom [mohamedán]

medália (fn) ◇ kitüntetés, érdemérem, érem | medál (*id*) | medalion (*rég*)

meddig (hsz) ◇ (*rég*): ameddig, amíg, míg, míglen (*rég*)

meddő I. (mn) ◇ terméketlen, steril, csíramentes, magzattalan, magtalan, gyümölcstelen, virágtalan, paszkonca (*táj*), gyermektelen, kiszáradt ♦ TERMÉKENY, PRODUKTÍV

◇ hasztalan, haszontalan, hiábavaló, eredménytelen, improduktív, hatástalan, fölösleges, sziszifuszi, sikertelen, kárba veszett ♦ SIKERES, EREDMÉNYES, GYÜMÖLCSÖZŐ

meddő II. (fn) ◇ meddő kőzet | meddő bánya, meddőhányó

medence (fn) ◇ vízmedence, úszómedence, fürdőmedence, bazen (*id*) | víztároló, ciszterna (*szak*), tartály, tank, teknő, kád, rezervoár (*id*), melence (*táj*) | akvárium

◇ völgy, völgykatlan, szakadék, hasadék, szoros, szurdok, kanyon, aszó, hajlat, dolina (*id*)

◇ csípő, öl | medencecsont

meder (fn) ◇ vízágy, árok, bevágás, kanális, vályú, vágat | folyóágy, folyómeder

medicina (fn) ◇ (*rég*): orvosság, gyógyszer, patikaszer

◇ orvoslás, orvostudomány, orvostan

medika, medikus (fn) ◇ orvostanhallgató

médium (fn) ◇ közvetítő | tömegtájékoztatói eszköz

◇ közeg

meditáció, meditálás (fn) ◇ elmélkedés, töprengés, tűnődés, szemlélődés, elgondolkodás

meditál (ige) ◇ elmélyed, elmerül, szemlélődik | tűnődik, elmereng, mélézik, bölcselkedik, filozofál, elgondolkodik | töpreng, tanakodik, mérlegel, rágódik, tépelődik, latolgat, fontolgat, meghány-vet, morfondírozik, spekulál

medúza (fn) ◇ gorgó (*id*)

medve (fn) ◇ mackó (*biz*), feketevad (*rég*), toportyán (*táj*), toportyánféreg (*táj*)

◇ (*szak*): üllő

◇ (*táj*): pöröly (*rég*), bunkó, nagykalapács

medvekőröm (fn) ◇ akantusz, akant, akánt

meg (ksz) ◇ és, s, azonkívül, azonfelül, továbbá, valamint

◇ viszont, pedig, ellenben, azonban

még (hsz) ◇ idáig, ez ideig, eddig

◇ azonkívül, azonfelül, amellet, ráadásul, ezenkívül, továbbá, méghezóá, mi több, tetejében

megacéloz (ige) ◇ megedz, megkeményít, megerősít, megnádol (*rég*), szilárdít ♦ MEGLÁGYÍT, MEGPUHÍT

megad (ige) ◇ juttat, nyújt, szolgáltat | megítél, megszavaz | engedélyez, megenged

◇ megfizet, visszafizet, kifizet, megtérít, törleszt, visszaad ♦ TARTOZIK

◇ [információt]: feltüntet, megállapít, közöl

◇ <megadja magát>: behódol, meghódol, felad [harcot] ♦ KITART, ELLENÁLL, KÜZD

◇ [feladatot]: meghatároz, előír, megszab

megadás (fn) ◇ visszaadás, visszafizetés, megfizetés, kiegyenlítés, megtérítés, visszatérítés, lerovás ♦ TARTOZÁS

◇ megítélés, engedélyezés ♦ MEGTAGADÁS

◇ meghódolás, behódolás, kapituláció (*id*), fegyverletétel | belenyugvás, beletörődés, lemondás, rezignáció
♦ ELLENÁLLÁS, KÜZDÉS, KITARTÁS

megadóztat (ige) ◇ adót kiró, megsarcol

megafon (fn) ◇ hangszóró, hangerősítő, szócső, hangtölcsér

megagítál (ige) ◇ meggyőz, rábeszél, rávesz, megnyer, beszervez ♦ LEBESZÉL, ELTANÁCSOL, ELIASZT

megágyaz (ige) ◇ ágyat vet, ágyat bont, megágyal (*táj*), megvackol (*táj*), ágyaz, megvet [ágyat], megcsinálja az ágyat, felágyal (*táj*)

◇ beágyaz, ágyat bevet, összeágyaz

◇ (*szleng*): elbánik <vkivel>

megajándékoz (ige) ◇ meglep, kedveskedik, elhalmoz, megprezentál (*rég*), adományoz, adománnyal látogat (*rég*), gratifikál (*rég*), megáld, megjutalmaz

megakad (ige) ◇ elakad, megreked, megfeneklik, beleakad, megszorul, beékelődik, megbénul | eldugul ♦ TOVÁBBJUT, KISZABADUL

◇ megáll, leáll, megtorpan, megrekken (*rég*) | stagnál ♦ TOVÁBBHALAD

◇ belesül, belezavarodik, megbicsaklik, elcsuklik ♦ VÉGIGMOND

◇ fennakad, megütözik, megbotránkozik, kiakad (*szleng*) ♦ NAPIRENDRE TÉR

megakadályoz (ige) ◇ meggátol, megakaszt, megfűkez, megühsít, megvétóz, letilt, visszatart, megszakaszt, elhárít, kontrakaríroz (*rég*), kiküszöböl, feltartóztat, elejét veszi, útját állja, kivéd <vmit>, keresztülhúz, elgáncsol, elébe vág <vminek>, gátat vet <vminek>, elfojt, keresztbe tesz (*biz*), megállít, kiparíroz (*id*) ♦ ELŐSEGÍT, TÁMOGAT, PATRONÁL

megakaszt (ige) ◇ megállít, feltartóztat, feltart, visszatart, removeál (*id*), intertál (*táj*), elakaszt | eltorlaszol, megbénít ♦ TOVÁBBENGED, SZABAD UTAT AD

◇ félbeszakít, közbevig, szavába vág, letorkol, közbeszól, közbelép

◇ (*szak*): megfog, kifog, kihalász

megalakít (ige) ◇ létrehív, létrehoz, megalapít, megszervez, konstituál (*id*), fundál (*rég*), felállít, megindít, megteremt ♦ FELOSZLAT, MEGSZÜNTET

megalakul (ige) ◇ létrejön, létesül, keletkezik, képződik, összeáll, organizálódik (*id*), megvalósul ♦ FELOSZLIK, MEGSZÜNIK

megalapít (ige) ◇ létrehív, megalakít, konstituál (*id*), fundál (*rég*), felállít, megindít, megteremt ♦ MEGSZÜNTET, FELOSZLAT

megalapoz (ige) ◇ alátámaszt, indokol, megokol, magyarázatot ad, magyaráz, etablíroz (*rég*), kifejti, értelmez, megvilágít, kellő megvilágításba helyez

megalapozatlan (mn) ◇ aplotalan, ok nélküli, légből kapott, jogtalan, jogosulatlan, megokolatlan, indokolatlan, levegőben lógó ♦ MEGALAPOZOTT, INDOKOLT, JOGOS

megalapozott (mn) ◇ indokolt, jogos, jogszerű, jogosult, motivált, helyes, helyénvaló, reális, bizonyos, vitathatatlan, tagadhatatlan, megcáfolhatatlan, megingathatatlan, kétségbevonhatatlan, szilárd, stabil ♦ MEGALAPOZATLAN, JOGTALAN, INDOKOLATLAN

◇ átgondolt, logikus, tudatos, felépített ♦ ÁTGONDOLATLAN, KUSZA, ZAVAROS

megaláz (ige) ◇ megszegyeníti, lealáz, rátapos <vkire>, porba tipor, dehonestál (*id*), lealjasít, lealacsonyít, leforráz, degradál, megbánt, megsért, leéget (*biz*) **Sz:** az orcája bőrét húzza le <vkinek>; feladja a vizes inget <vkire>; gallérja alá pök <vkinek>; kiteszi hülni; leforrázza, mint a kutyát; orcájára tért; pellengérré állít; porig aláz ♦ FELEMEL, MEGDICSŐÍT, FELMAGASZTAL

megalázkodik (ige) ◇ hajlong, megalázza magát, hódol, leereszkedik, meghunyászkodik, Canossát jár, alázatoskodik, csúszik-mászik, talpat nyal, hajbókol, meghajol, porban csúszik <vki előtt>, lefekszik <vkinek> (*szleng*)

megalázkodó (mn) ◇ meghunyászkodó, szolgálalkú, csúszó-mászó, szolgál, talpnyaló, hódoló, hajbókoló, szervilis (*pej*), lakájtermészetű ♦ ÖNÉRZETES, BÜSZKE

megalázó (mn) ◇ lealázó, embertelen, dehonestáló (*id*), lealacsonyító, megszegyenítő, becstelen, szégyenletes, degradáló (*id*) ♦ FÖLEMELŐ

megaláztatás (fn) ◇ megszegyenítés, Canossa-járás, pofon ♦ ELISMERÉS, FÖLEMELÉS

megáld (ige) ◇ áldást oszt | megszentel, felavat ♦ MEGÁTKOZ

◇ megajándékoz

◇ felruház, ellát

◇ (*szleng*): megver

megalkot (ige) ◇ elkészít, megcsinál, kialakít, megteremt, kitalál, megkonstruál, létrehoz, előállít, összehoz (*biz*), megformál, generál (*id*), organizál (*id*), szerkeszt, nyélbe üt ◆ MEGSEMISÍT

megalkuszik (ige) ◇ megegyezik, alkura lép, stipulál (*id*), egyezményre lép, egyezsége lép
◇ kompromisszumot köt, enged, meghátrál

megalkuvás (fn) ◇ kompromisszum, oportunizmus, kiegyezés, meghunyászkodás, helyezkedés (*pej*) ◆ ELLENÁLLÁS, KITARTÁS
◇ szerződés, megegyezés

megalkuvó (mn) ◇ oportunista, gerinctelen, elvtelen, defetista (*id*), tranzigens (*id*), konformista, helyezkedő ◆ ELVHŰ, SZÓTARTÓ, GERINCES

megáll (ige) ◇ megtorpan, megakad, leáll, megbénul | stagnál, vesztegel ◆ HALAD, MEGY
◇ leáll, elakad ◆ MŰKÖDIK, MEGY
◇ befullad, lefullad, lejár
◇ abbamarad, megszűnik, eláll ◆ FOLYTATÓDIK, ELINDUL
◇ helytáll | igaznak bizonyul, helyesnek bizonyul, érvényesnek bizonyul ◆ MEGDÖL | HAMISNAK BIZONYUL
◇ kibír, kiáll, győz ◆ ELBUKIK

megállapít (ige) ◇ felderít, kinyomoz, kipuhatól, kiderít, megtud, tisztáz, fölfed, meghatároz, kitapint
◇ regisztrál, kijelent, konstatál, kinyilvánít, kimond, leszögez
◇ megszab, kimér, kiró, kiszab, kivet, megítél, bemér, megbecsül, taksál, rögzít, fixál, terminál (*id*), limitál, megad, kitűz
◇ (*rég*): megalapoz, biztosít

megállapítás (fn) ◇ megjegyzés, leszögezés, meghatározás, determináció (*id*), észrevétel, megerősítés
◇ kijelentés, nyilatkozat, deklaráció, fölismerés

megállapodás (fn) ◇ egyezés, egyezmény, egyetértés, megegyezés, szerződés, szerződés-kötés, konszenzus (*szak*), konvenció (*szak*), paktum (*rég*), stipuláció (*id*), kiegyezés, alku
◇ (*táj*): megállás

megállapodik (ige) ◇ megegyezik, kiegyezik, összebeszél, szerződik <vkivel>, paktál (*rég*), megszegődik (*táj*), egyezséget köt, egyezsége jut, dülőre jut, megbeszél, megállapodásra jut, elhatároz
◇ megáll, megszáll | letelepedik, gyökeret ver, lehorgonyoz **Sz**: felüti a sátorfáját ◆ VÁNDOROL, UTAZIK
◇ kiforri magát, megkomolyodik, lehiggad, meghiggad, megnyugszik

megállapodott (mn) ◇ konszolidált, rendezett, állandó, szilárd ◆ ZÜRÖS, RENDEZETLEN
◇ józan, komoly, kialakult, megkomolyodott, kiforrott, érett, megfontolt, higgadt, kiegyensúlyozott, nyugodt, lehiggadt, megnyugodott ◆ ÉRETLEN, KOMOLYTALAN

megállás (fn) ◇ leállítás, blokkolás, stop (*id*), parkolás, megállapodás (*rég*), fennakadás, elakadás, veszteglés, megtorpanás | szünet, pauza (*id*) ◆ FOLYAMATOSSÁG

megállít (ige) ◇ feltartóztat, lestoppol (*biz*), lemeszel [rendőr autót] (*szleng*)
◇ megakaszt, megbénít, megálljt parancsol <vminek>, útját állja, gátat vet <vminek>, meggátol, lefékez, blokkol, aredál (*táj*), leállít, leszerel, paralizál (*id*)
◇ elállít, kikapcsol ◆ MEGINDÍT, BEKAPCSOL
◇ félbeszakít, megszakít, szüneteltet ◆ FOLYTAT
◇ rögzít, stabilizál

megálló, megállóhely (fn) ◇ állomás, leszállóhely, átszállóhely | stáció (*id*)

megalománia (fn) ◇ nagyzási hóbort, hatalmi téboly, cezarománia (*id*)

megalvad (ige) ◇ megalvad, összemegy, megkocsonyásodik, megdermed, koagulálódik (*szak*)
◇ <vhól>: hál, meghál, éjszakázik, megszáll

megalvad (ige) ◇ megalszik, megdermed, koagulál (*id*), megszilárdul, besűrűsödik

megannyi (nm) ◇ (*vál*): ugyanannyi
◇ számtalan, számos, sok, rengeteg, megszámlálhatatlan | az összes ◆ KEVÉS, NÉHÁNY

megárad (ige) ◇ kiárad, fölemelkedik, felduzzad, feldagad ◆ LEAPAD, VISSZAHÚZÓDIK

megárt (ige) ◇ kárt okoz, behasznál (*táj*), meghasznál (*rég*) ◆ HASZNÁL

megátalkodott (mn) ◇ konok, makacs, akaratos, keményfejű, megrögzött, megcsontosodott, hajthatatlan, dacos, nyakas, önféjű, makacszkodó, keménynyakú, vastagnyakú, engedetlen, fegyelmezetlen, szófogatlan, hajlíthatatlan, rendíthetetlen, csökönyös ◆ BEFOLYÁSOLHATÓ, ENGEDELMESE

megátkoz (ige) ◇ elátkoz, átkokkal sújt, átkot szór <vkire> ◆ MEGÁLD
◇ elítél, megbélyegez ◆ FÖLMENT, MEGBOCSÁT

megavasodik (ige) ◇ megromlik, megáporodik, megbüdösödik ◆ ELÁLL, FRISS MARAD

megázik (ige) ◇ átnedvesedik, elázik, csetreskedik (*táj*), összeázik, nyirkosodik ◆ MEGSZÁRAD, MEGSZIKKAD

megbabonáz (ige) ◇ megront, megboszorkányoz, megbüvöl, megigéz, megver, delejez (*rég*), elvarázsol, megvarázsol (*táj*)

◇ elragad, lenyűgöz, elszedít, elkábit, elbódít, elkápráztat, lebilincsel, vonz, elbájol, fascinál (*id*), megkap ◆ TASZÍT

megbámul (ige) ◇ megcsodál, rábáméskodik, megnéz, csodájára jár **Sz:** úgy néz, mintha én volnék a szarvas csoda; néz, mint borjú az új kapura ◆ ELHANYAGOL, FIGYELEMRE SEM MÉLTAT

megbán (ige) ◇ sajnálkozik, szán-bán, sajnál, lelki-furdalást érez, vezekel, megsirat, magába száll | meggyón

◇ megkeserül, kárát látja

megbánás (fn) ◇ bűnbánat, szomorúság, sajnálkozás, töredelem (*rég*), vezeklés, siratás, sajnálat, lelki-furdalás, önvád, magába szállás | gyónás, bűnvallás, bűnvallomás

megbánt (ige) ◇ megsért, lelkébe gázol, önérzetébe gázol, becsületébe gázol, vét <vki ellen>, inzultál, sértéssel illet, elszoromít, belemar, belerúg, megsebez **Sz:** belegyalogol a lelkébe; belegázol a lelkivilágába ◆ KIENGESZTEL, MEGBÉKÍT

megbarátkozik (ige) ◇ <vkivel>: összebarátkozik, barátságot köt, összelelegedik, összelelegszik, összehaverkodik (*biz*), megkedvel, megszeret, vonzódik <vkihez>, kelilődik (*táj*) ◆ ELFORDUL, ELHIDEGÜL, ELPÁRTOL

◇ <vmivel>: megbékül, beleéli magát, beleszokik, beletörődik, megszokik ◆ VONAKODIK, HÚZÓDOZIK, ELLENÁLL

megbecstelenít (ige) ◇ meggyaláz, megerőszakol, erőszakot követ el <vkin>, elcsábít, megront, megejt (*táj*), beszennyez, megparáznít (*táj*), megszeplősít (*rég*), deflorál (*id*)

◇ bemocskol, gyaláz, bepiszkol, besároz, megszeptségtelenít, rossz híret költi, rossz hírbe kever, profanizál (*vál*), diffamál (*id*) ◆ FELMAGASZTAL, FELDICSÉR

megbecsül (ige) ◇ becsben tart, értékkel, méltányol, honorál, tiszteletben tart, nagyra becsül, tisztel, venerál (*rég*), respektál, megemberel (*táj*), tisztel-becsül, kalapot emel <vki előtt> | elismer, megjutalmaz, kitüntet ◆ LEBECSÜL, SEMMIBE VESZ

◇ felbecsül, kikalkulál (*táj*), taksál ◆ KISZÁMÍT

◇ [megbecsüli magát]: megembereli magát, jól viselkedik

megbecsülés (fn) ◇ elismerés, megtiszteltetés, kitüntetés, tisztelet, tekintély, renomé, becsület, respektus (*id*), reputáció, méltatás, nagyrabecsülés, értékelés, becsü (*táj*), becs, nimbusz, reverencia (*id*) ◆ LENÉZÉS, LEBECSÜLÉS

◇ felbecsülés, taksálás, becslés ◆ SZÁMÍTÁS, KALKULÁCIÓ

megbecsülhetetlen (mn) ◇ nagyon becses, értékes, felbecsülhetetlen, megfizethetetlen, drága ◆ ÉRTÉKTELEN, VACAK, ÓCSKA

megbékél (ige) ◇ megegyezik, megállapodik, kibékül, elássa a csatabárdot, juházódik (*táj*) ◆ HARCOL, CSATÁROZIK, KÜZD

◇ megbékül, megengesztelődik, megenyhül **Sz:** megfordul benne a borjú; lefonja a gugyelát [a fonnálót]; beadja a korsót ◆ HARAGSZIK, DÜL-FÜL, HARAGOT TART

megbékít (ige) ◇ kiengesztel, kibékít, lecsillapít, lecsendesít, megnyugtat, békéltet, pacifikál (*id*), elbékéltet (*táj*), elhallgattat, elsimít, összebékít, lefegyverez, leszerel ◆ ÖSSZEVESZÍT, MEGHARAGÍT, USZÍT

megbékül (ige) ◇ kibékül, összebékül, kiengesztelődik, megengesztelődik, enyhül <vki iránt>, megbékél | megbocsát ◆ HARAGSZIK, ORROL

◇ lecsillapodik, lecsendesül, lehiggad, megnyugszik ◆ MÉRGELŐDİK, BOSSZANKODIK

◇ belenyugszik, beletörődik, megbarátkozik ◆ ELLENÁLL, TILTAKOZIK

megbélyegez (ige) ◇ bélyeget süt <vmire>, felülbélyegez, bélyegét rányomja, billogoz (*táj*), megstempliz (*rég*), megjelöl, megátkoz

◇ elítél, kipellengérez, stigmatizál, megszegyenít ◆ ELFOGAD, BEFOGAD, TOLERÁL

megbélyegzés (fn) ◇ megjelölés, billog (*táj*), stemplizés (*táj*)

◇ elítélés, becsmérés, ócsárlás, stigmatizáció

megbénít (ige) ◇ megnyomorít, paralizál (*id*)

◇ megfélemlít, tehetetlenné tesz, megbüvöl, megdermeszt, lefegyverez ◆ ÖSZTÖNÖZ, SARKALL, BÁTORÍT

◇ megakaszt, akadályoz, nehezít, meggátol, megállít, gúzsba köt ◆ TÁMOGAT, PÁRTOL

megbénul (ige) ◇ megszélhűdik, elhal, megmerevedik
 ◇ megdermed, leblokkol (*biz*) ◆ FÖLENGED
 ◇ megakad, megáll ◆ MEGINDUL

megbeszél (ige) ◇ meghány-vet, megtanácskozik, megtárgyal, megvitat, konzultál, diszkutál (*rég*), pertraktál (*id*), tanácskozik, átbeszél (*biz*), végigbeszél, megcseveg, megdumál (*szleng*), megdeputál (*táj*), konferenciázik (*rég*)
 ◇ megállapodik, összebeszél | összeegyeztet

megbeszélés (fn) ◇ tárgyalás, ülés, gyűlés, paláver (*biz*), értekezlet, értekezés, összejövetel, konferencia, találkozó, diszkusszió (*szak*), tanácskozás, beszélgetés, eszmecsere, véleménycsere, tapasztalatcsere, vita, csevegés, társalgás, diskurálás, duma (*szleng*) | konzílium (*szak*), konzultáció

megbetegedés (fn) ◇ betegség | fertőzés

megbetegszik (ige) ◇ megkap <betegséget>, elkap <betegséget>, ágynak esik, ágynak dől, lebetegedik, lerobban (*biz*), leesik a lábáról, lebetegül (*táj*) | megfertőződik, meghül, megfázik, göthül (*táj*) ◆ MEGGYÓGYUL, FELÉPÜL

megbicsaklik (ige) ◇ megrándul, kifecamodik, kiugrik, kifordul, kimegy a helyéből, csikkan (*rég*), marjul, kimarjul (*táj*), kicsuklik (*táj*), kifecamlik (*táj*), kiszelik (*táj*), fitorodik (*táj*)
 ◇ megakad, [lendület] megtörik, elfullad, elcsuklik

megbilincsel (ige) ◇ vasra ver, megbéklyóz, megbékóz (*táj*), béklyóba ver, bilincsbe ver, rabszíjra fűz, megláncol, leláncol, láncra ver, odaláncol, megvasal (*táj*) ◆ KISZABADÍT, SZABADDÁ TESZ

megbillen (ige) ◇ billen, meginog
 ◇ (*táj*): megzavarodik, meghabarodik (*táj*), meghibban (*táj*), felbukkan (*táj*)

megbírál (ige) ◇ elbírál, kritizál | kiveséz, kizsigerel (*biz*), megkritizál, szétszed (*biz*), ízekre szed, darabokra szed, bírálat tárgyává tesz, megítél, minősít, recenzeál (*szak*), lehord (*biz*), leránt (*biz*)

megbirkózik (ige) ◇ megküzd, szembeszáll, legyőz, leküzd, úrrá lesz, megold, megfejt <vmit> | boldogul, bír, elbánik <vkivel, vmivel>, elbír <vmit> ◆ ALULMARAD, VESZÍT

megbírságol (ige) ◇ megbüntet, büntetést szab ki, elmarasztal, elkaszál (*szleng*), megkaszál (*szleng*), megkínál (*szleng*), megküld (*szleng*), meghasít (*szleng*)

megbíz (ige) ◇ felhatalmaz, meghatalmaz, feljogosít, kijelöl, kinevez, kiküld, delegál, akkreditál (*id*), ráruház
 ◇ megkér, felszólít, meghagy, utasít

megbízás (fn) ◇ akkreditálás (*szak*), delegálás, felhatalmazás, meghatalmazás, küldetés, követség, komisszió (*id*) | meghagyás, feladat, mandátum (*szak*), misszió, megbízatás, hatáskör, jogosítvány

megbízatás (fn) ◇ megbízás, küldetés, mandátum (*szak*), misszió, komisszió (*id*), bizomány (*rég*), tisztség

megbízzhatatlan (mn) ◇ állhatatlan, ingatag, mismás, simlis (*szleng*), labilis, kiszámíthatatlan, komolytalan, link (*szleng*), linkóci (*szleng*), felelőtlen, csélcsep, csapodár, változékony, szélhámós, széltoló (*biz*), szellelbélelt, hóhányó (*biz*), kétkulacsos, szavajátszó (*rég*), csalárd, köpönyegforgató, pontatlan, hanyag, felületes **Sz**: állhatatlan, mint a náderdő; csepűfonálon áll a hite; egyszer szürke, másszor fekete; félre farag; fordítja hitét, mint a kását; hitetlen, mint a pogány; hitetlen, mint a bormérő; kétszínű, mint a teknőbe öntött víz; olyan, mint a szélfúvás; se hite, se lelke, mint a hajóhúzó lónak; sok tarka macskája van; sokféle fából farag; sokféle zsírral meg van kenve; szél a hite ◆ MEGBÍZZHATÓ, SZAVAHIHETŐ, KORREKT

megbízzható (mn) ◇ állhatatos, szavatartó, hűséges, hű, kitartó, becsületes, tisztességes, lelkiismeretes, korrekt, kifogástalan, jellemes, egyenes lelkű, kipróbált, biztos, szilárd, hiteles, autentikus, szavahihető, hitelt érdemlő, bizalomra méltó, igazmondó, szótartó, megfontolt, komoly, kötelességtudó, rendes, jóra való, szolid, bátor (*táj*) **Sz**: állja a szavát; embere szavának; olyan ember, mint a lakat ◆ MEGBÍZZHATATLAN, LINK, SZÉLHÁMÓS

megbízik (ige) ◇ ráhagyatkozik, bizalmat előlegez, bizalommal van, bizalommal viseltetik, bízik <vkiben>, bizalmat érez, hisz <vkinek> ◆ BIZALMATLANKODIK, GYANAKSZIK, KÉTELKEDIK

megbízőlevél (fn) ◇ mandátum (*szak*), pátens (*rég*), kredencionális (*id*), meghatalmazás, felhatalmazás

megbizonyosodik (ige) ◇ meggyőződik, bizonyosságot szerez, megerősödik ◆ KÉTELKEDIK, BIZALMATLANKODIK

◇ beteljesedik, megvalósul, bekövetkezik, teljesül ◆ MEGHIÚSUL, ELMARAD

megbízzott l. (mn) ◇ ügyvivő, ügyvezető, kinevezett, meghatalmazott, felhatalmazott, bizományos (*rég*), illetékes, jogosult

megbízott II. (fn) ◇ követ, kiküldött, delegált, delegátus (*id*), komisszáros (*táj*), biztos, bizalmi, képviselő, küldött, komisszárius (*id*), ablegátus (*id*), ügygondnok (*rég*)

◇ (*rég*): párbajsegéd

megbocsát (ige) ◇ kiengesztelődik, megbékél, megenyhül <vki iránt>, megenged (*táj*) | pardoniroz (*rég*), kondonál (*id*), megamnesztiáz (*rég*), felment, megkegyelmez, elnéz, szemet huny, megkönyörül | irgalmaz, elfelejt | feloldoz ◆ TARTJA A HARAGOT, HARAGSZIK, ORROL

megbocsáthatatlan (mn) ◇ jóvátehetetlen, menthetetlen, védhetetlen, igazolhatatlan, tarthatatlan | súlyos, halálos ◆ JÓVÁTEHETŐ, MEGBOCSÁTHATÓ, BOCSÁNATOS

megbokrosodik (ige) ◇ megvadul, megtündéresedik (*táj*) | megjíjed, megriad, megugrik, kitör, megmakacsolja magát, megneszül (*táj*) ◆ MEGSZELÍDÜL, LECSILLAPODIK

megboldogult (mn és fn) ◇ elhunyt, megholt, néhai, egykori, elköltözött, boldogult, Istenben boldogult, halott, üdvözült

megbolondít (ige) ◇ megőrjít, elszédít (*biz*), elkábít, örületbe kerget, elveszi az eszét, meghibbant, megvadít ◆ ÉSZHEZ TÉRÍT, KIJÓZANÍT

megbolondul (ige) ◇ megőrül, megzavarodik, megháborodik, becsavarodik (*biz*), bedilizik (*biz*), meghabarodik (*táj*), megbomlik (*vál*), meghibban, meggárgyul (*táj*), megcsábul (*táj*), megbódul (*táj*), meghöbörödik (*táj*), begolyózik (*szleng*), megbuggyan (*szleng*), bezsong (*szleng*), bepörög (*szleng*) **Sz**: belénmagot eszik; bomlik a sütnivalója; búcsút vesz az esztől; elborul az elméje; elmegy az esze; elmennek neki hazulról; kificamodik az esze; lábaszárába szalad az esze; kifut az esze velőstül; megbomlik a kerek; megbomlik az esze; megbomlik az agya; megkapja a dilihoppot; megzavarodott, mint a macska a fiadás után; moly ette meg a régi eszét; nadragulyát evett ◆ ÉSZHEZ TÉR, MEGJÖN AZ ESZE, KIJÓZANODIK

megbolygat (ige) ◇ megbolydít, felbolygat, megberzeget (*rég*), gúrál (*táj*), megbizgat (*táj*)

◇ felforgat, felborít, megzavar, beleüti az orrát ◆ RENDBE TESZ, HELYRETESZ

◇ megpiszkál, hozzányúl

◇ felzaklat, felkavar ◆ MEGNYUGTAT, LEHIGGASZT

◇ [emléket]: felelevenít, felfrissít

megbomlik (ige) ◇ felbomlik, felbillen, felborul, oszlik, tagolódik, kettészakad, megbolydul, felborul, meglazul

◇ meghibban, megzavarodik, megbolondul ◆ ÉSZRE TÉR

◇ (*táj*): rendetlenkedik

megbont (ige) ◇ felbont, széthasít, szétbont, szétszed, elválaszt, szétválaszt, vitiál (*id*) ◆ ÖSSZERAK, ÖSSZEILLESZT

◇ megbolygat, kikezd, meglazít, fellazít, kibogoz, megtör, felfordít, megzavar, megoszt, szétzilál | zülleszt ◆ ÖSSZEKOVAČSOL

megborotvál (ige) ◇ (*táj*): megkopaszt, megkárosít, megvág (*szleng*)

megborzad (ige) ◇ elborzad, megretten, elszörnyed, eliszonyodik, beleborzad, borzadály fogja el

megborzong (ige) ◇ borzad, megremeg, megdöbben, libabőrös lesz, végigfut a hátán a hideg, borzongodik (*táj*), összerázkódik, vargát ránt (*táj*)

megbosszul (ige) ◇ bosszút áll, megtorol, megfizet <vmiért>, visszafizet <vmiért>, elégtételt vesz, elégtételt szerez, revanszál (*rég*), visszavág, megtruccol (*rég*), meglakoltat, visszaad, törleszt ◆ MEGBÉKÉL, MEGBOCSÁT, ELFELEJT

megbotlik (ige) ◇ meginog, megtántorodik, megtoklik (*táj*)

◇ félrelép, ballépést követ el, eltévelyedik, megbicsaklik | téved ◆ HŰSÉGES, ÁLLHATATOS, KITARTÓ

megbotránkozik (ige) ◇ elszörnyed, megütközik, megütődik (*rég*), felháborodik, felütközik (*táj*), zokon vesz, rossz néven vesz, elképed, fönnakad <vmin> ◆ EGYETÉRT, HELYESEL

megbotránkoztat (ige) ◇ visszatetszést kelt, sokkol, megütközést kelt, felháborít, megdöbrent, kihoz a sodrából

megbök (ige) ◇ megszúr, megdöf | megpöccent (*táj*), meglök

megbuggyan (ige) ◇ megerjed, megromlik, megsavanyodik

◇ (*szleng*): megbolondul, meghibban ◆ ÉSZRE TÉR

◇ (*táj*): elérzékenyül

megbújik (ige) ◇ meghúzódik, meglapul, rejtőzik | dekkol (*szleng*), kushad (*biz*), lapít, sunyít (*táj*) ◆ ELŐJÖN, ELŐLÉP, KIÁLL

megbukik (ige) ◇ kudarcot vall, csődöt mond, befullad, bedöglik (*biz*), bekrepál (*szleng*), meghíusul, megfeneklik, füstbe megy, csődbe jut ◇ MŰKÖDIK, VIRÁGZIK, PROSPERÁL

◇ megdől, összeomlik

◇ belebukik, tönkremegy, rajtveszt ◇ NYER, TALPON MARAD

◇ elbukik, osztályt ismétél, elzúg (*biz*), elhasal, elvágódik (*biz*), elpercel (*szleng*), elcsúszik (*biz*), repetázik (*szleng*), szaltózik (*szleng*), marasztalják (*szleng*), leveri a lécet (*szleng*) ◇ ÁTMEGY, LEVIZSGÁZIK

◇ kifütyülök, felsül, lebög (*szleng*), leszerepel (*biz*) ◇ SIKERT ARAT

◇ (*táj*): alábukik, lemerül, alámerül ◇ FELBUKKAN

megbuktat (ige) ◇ elbuktat, elvág (*biz*), meghúz (*biz*), elhúz, elránt (*biz*), elhasaltat (*biz*), elnyír (*biz*), elzúgat (*biz*), megvág (*biz*), kirüg (*biz*), bevonja a betétlapját (*tréf*), visszatapsol (*tréf*) ◇ ÁTENGED, TOVÁBBENGED

◇ meghíúsít, csődbe juttat, csődbe visz ◇ SEGÍT, TÁMOGAT, PATRONÁL

◇ leszavaz, megdönt, lemond, letaszít, detronizál (*szak*), elmozdít, kigolyóz, kiüt ◇ MEGERŐSÍT, MEGSZAVAZ

◇ (*táj*): alábuktat, megmerít

megbűdösödik (ige) ◇ megszagosodik, megáporodik, megavul (*táj*), megzápul, petyhed (*táj*), poshad, megromlik ◇ ELÁLL

megbűnhődik (ige) ◇ megfizet, meglakol, elveszi méltó büntetését, megszenved, megkeserül <vmit>, lakol, levezekel, expial (*rég*) **Sz**: megissza a fekete levest; fejére esett a sulyok; nem viszi el szárazon; nagy árat fizet ◇ MEGÚSZ, ELKERÜL

megbüntet (ige) ◇ megfenyít, büntetéssel sújt, meglakoltat, megfegyelmel, körmére koppint, megver, mőresre tanít, elítél, elmarasztal, büntetést szab, ad neki (*szleng*), megfingat (*durva*) | megostoroz, megvesszőz | megbírságot, lebüntet (*biz*), megbiriz (*szleng*), elkaszál (*szleng*), megkaszál (*szleng*), megkínál (*szleng*), megküld (*szleng*), meghasít (*szleng*) ◇ JUTALMAZ, MEGDICSÉR, ELISMER

megcáfol (ige) ◇ meghazudtol, ellentmond, megkontráz, letorkol, demontál (*rég*), megdönt, rácáfol, dezavual (*id*), elvet, elutasít, elhárít, halomra dönt, visszautasít, visszavet, porrá zúz ◇ IGAZOL, TANÚSÍT

megcáfolhatatlan (mn) ◇ megdönthetetlen, kétségbevonhatatlan, kétségtelen, biztos, szilárd, megalapozott, tagadhatatlan, vitathatatlan, megtámadhatatlan, elvitathatatlan, perdöntő, sérthetetlen, apodiktikus (*szak*) ◇ CÁFOLHATÓ, INGATAG, KÉTES

megcéloz (ige) ◇ célba vesz, beirányoz, nekiszegez, puskavégre fog, becélöz | címez

megcibál (mn) ◇ megrángat, megtép, meghuzigál, meghúzogot

◇ megtépáz

megcukroz (ige) ◇ cukorral meghint, cukorral beszór, megédesít

megcsal (ige) ◇ becsap, rászed, megkárosít, megrövidít, megtéveszt, bepaliz (*biz*), csőbe húz (*szleng*), átejt (*biz*), lóvá tesz, kijátszik, jégre visz, elhítt, orránál fogva vezet, szédít (*biz*), felültet (*biz*), túljár az eszén, félrevezet | áltat, elbolondít, elámít

◇ felszarvaz, hűtlenkedik, félrelép, félredug (*durva*), félrebaszik (*durva*) ◇ HŰSÉGES, ÁLLHATATOS, KITARTÓ

megcsap (ige) ◇ (*biz*): megüt, megpöccint (*táj*), odavág, végighúz, rásuhint, meglegyint

◇ (*táj*): megver, megcsapdos, elpáhol, megvereget, ütlegel

◇ (*szleng*): elemel, elcsen, ellop, eltulajdonít, eloroz, elsinkófal (*biz*), elcsakliz (*biz*) ◇ VISSZAJUTTAT, VISSZAAD

megcsapol (ige) ◇ csapra ver, csapra üt, meglékel, kilyukaszt | kiereszt, kienged

◇ megkatéterez

◇ (*szleng*): megkopaszt, kiforgat, megszarol, megvág (*szleng*), megpumpol (*szleng*) ◇ MEGAJÁNDÉKOZ

megcsappan (ige) ◇ megfogytokozik, csökken, megkevesedik, alábbhagy, ellankad, leolvad, összeszűkül, redukálódik, megszottyan (*táj*), megrövidül, megkurtul (*rég*), hanyatlik, rövidül, süllyed, esik, fogy, gyöngül, mérséklődik, visszaesik ◇ MEGNŐ, NŐVEKSZIK, EMELKEDIK

◇ lefogy, lepad, sorvad, aszalódik, összezsugorodik, szárad, beesik ◇ MEGHÍZIK, KIGÖMBÖLYÖDIK

megcsiklandoz (ige) ◇ csikiz (*biz*), megcsikant (*táj*), megkuckol (*táj*), megsisis (*táj*)

megcsillan (ige) ◇ felvillan, felcsillan, villog, villózik, fellobban, fölragyog

megcsinál (ige) ◇ elkészít, megalkot, létrehoz, megvalósít, kreál, tőkél (*rég*)

◇ megjavít, megpreparál (*rég*), helyrehoz, rendbe hoz | tataroz, renovál

◇ elvégez, kivitelez, megold, megtesz, elkövet, végrehajt, keresztülvisz, befejez, megcselekszik, realizál, eljár, foganatosít

megcsíp (ige) ◇ belecsíp, megmar, csipked, megmarkol, megfulláncol (*táj*)
 ◇ (*táj*): megüt
 ◇ elfog, elkap, elcsíp | rajtakap, rajtacsip ◆ ELSZALASZT, BOTTAL ÜTI A NYOMÁT

megcsodál (ige) ◇ megbámul, ámul-bámul, eltátja a száját | gyönyörködik <vmiben>, örömet leli <vmiben>
 ◇ (*táj*): rácsodálkozik ◆ ÁTNÉZ <VKIN>, LEVEGŐNEK NÉZ

megcsókol (ige) ◇ csókot ad, csókot nyom <vmire>, lesmárol (*szleng*), apol (*rég*), megapol (*táj*) | megpuszil, puszit ad

megcsontosodott (mn) ◇ megmeszesedett, megrögződött, megrögzött, merev, begyepesedett, meggyökerezett, megmerevedett, maradi, régimódi, vaskalapos, idejétmúlt | beleivódott, beleevődött, bevett ◆ RUGALMAS, NYITOTT, FLEXIBILIS

megcsóvál (ige) ◇ ide-oda mozzog, lenget, meglóbál
 ◇ (*táj*): meghintáztat

megcsömörlik (ige) ◇ megundorodik, fölkavarodik a gyomra, megmohóskodik (*táj*), émelyeg | elrontja a gyomrát
 ◇ megutál, meggyűlöl, utálat fogja el, undor fogja el, elmegy a kedve <vmítől>, ráun <vmire>, megelégel ◆ MEGJÖN A KEDVE <VMIHEZ>, KEDVET KAP <VMIHEZ>

megcsúnyul (ige) ◇ elcsúnyul, elcsúful, elformátlanodik, elformázdik (*táj*), megrusnyul (*táj*) ◆ MEGSZÉPÜL, KIVIRUL

megcsúszik (ige) ◇ elcsúszik, megcsusszan, csuszamlik, megsikamlik (*táj*) | megsuvad (*táj*), megfarol

megdagad (ige) ◇ feldagad, felduzzad, felpuffad, megduzzad, felpuffed, felfúvódik, dobzik (*rég*), bedagad, deformálódik, felpöcced (*táj*), meggebed (*táj*) | megárad ◆ LEAPAD, VISSZAHÚZÓDIK, LELOHAD
 ◇ megkel, meggyűlik

megdarál (ige) ◇ megtör, megöröl, porrá őröl, felaprít

megdermed (ige) ◇ megfagy, meggémberedik, csonttá fagy, megveszi az isten hidege, áthül ◆ ÁTMELEGSZIK
 ◇ befagy, jéggé fagy ◆ KIOLVAD
 ◇ elképed, megmerevedik, bámulatba esik, megdöbben, meghökken, megrendül, megbénul, sóbálványra válik, kővé dermed, megkővül, kővé mered ◆ MEGKÖNNYEBBÜL, FELLÉLEGZIK
 ◇ besűrűsödik, megalvad, megszik, megkocsonyásodik | megmered | megköt ◆ FÖLENGED

megdicsér (ige) ◇ elismer, kiemel, kitüntetésben részesít, megjutalmaz ◆ MEGSZID, MEGRÓ, ELMARASZTAL

megdicsőít (ige) ◇ felmagasztal, feldicsér, kitüntet, megjutalmaz, piedesztálra emel

megdicsőülés (fn) ◇ apoteózis (*id*), felmagasztosulás, felmagasztaltatás

megdob (ige) ◇ eltalál, megrepít (*táj*), megzút (*táj*), megjár (*táj*) | [eredményt] elér
 ◇ <vmivel> (*szleng*): ad, átnyújt ◆ ELVESZ
 ◇ (*szleng*): felerősít, feljavít
 ◇ (*szleng*): hatni kezd [kábitószert], bejön (*szleng*), megjön (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): lop, meglóp, ellop

megdolgoz (ige) ◇ megművel, megmunkál
 ◇ meggyúr, megnyomkod, sulykol, döngöl
 ◇ (*biz*): rábeszél, meggyőz, rábír, megpuhít (*biz*), rávesz, vallat, lelkére beszél, megfőz (*biz*) | kihúz, kifaggat, elővesz

megdorgál (ige) ◇ megfedd, leszid, megmossa a fejét, ostoroz, megpirongat, megró, lehord (*biz*), leteremt, figyelmeztet, megleckéztet, int, szemrehányást tesz, rendreutasít, letol (*biz*), hibáztat, korhol, meghurít (*táj*), megmosdat (*táj*), megreznál (*táj*) ◆ MEGDICSÉR

megdöbben (ige) ◇ meghökken, meglepődik, megriad, megijed, megrendül, elhül, ledöbben (*szleng*), elképed, megrökönyödik, megütközik, visszahőköl, megdermed, konsternálódik (*id*), megzöbben (*táj*), lepadlózik (*szleng*), lebabázik (*szleng*), puff lesz (*biz*), berosál (*szleng*), kikattan (*szleng*)

megdöbbenés (fn) ◇ meghökkenés, megrendülés, döbbenet, megrökönyödés, elképedés, konsternáció (*id*), perplexitás (*id*), mebotránkozás

megdöbrent (ige) ◇ meghökkent, meglep, megrendít, elképeszt, megdermeszt, letaglóz, szíven szúr, sokkol, lesújt, ledöbrent (*szleng*), kifektet (*szleng*), kibuktat (*szleng*), kiakaszt (*szleng*), kiüt (*szleng*), mebotránkoztat, megráz, megriaszt, frappíroz (*id*), elborzaszt

megdöbbenő (mn) ◇ meghökkentő, meglepő, döbbenetes, megrendítő, lesújtó, fejbeverő, drámai, elképesztő, mellbevágó, megbotránkoztató, megrázó, kísérteties, borzasztó, felháborító, botrányos, hajmeresztő, gyalázatos, rettenetes, elrémitő, irtózatoss, irtóztató

megdöglik (ige) ◇ kimúlik, elpusztul, elhull, felfordul (*durva*), meggebed (*durva*), bekrepál (*szleng*), kimurdál (*táj*), megszuval (*táj*), kileheli a páráját, kiadja a páráját

◇ (*durva*): meghal, elpatkol (*durva*), fűbe harap (*biz*), feldobja a talpát (*szleng*), kipurcan (*szleng*)

megdől (ige) ◇ oldalra dől, elferdül, elmozdul

◇ meghajlik, lefekszik, félredől ◆ KIEGYENESEDIK

◇ meginog, megbillen, félrebillen, megroggyan, megtántorodik, megrendül (*vál*) ◆ VISSZABILLEN

◇ megbukik, hatalmát veszti | érvénytelenné válik | tévesnek bizonyul ◆ MEGERŐSÖDIK, HATALOMRA JUT

◇ (*szleng*): elfárad, kikészül, kimerül

megdőnt (ige) ◇ meghajlít, földre nyom | lever, letör

◇ megbuktat, megrendít, megingat, letaszít, megfoszt, lemond, detronizál (*szak*) | érvénytelenít, megsemmisít, eltöröl ◆ TRÓNRA EMEL

◇ rácăfol, megcăfol, căfol, refutál (*rég*)

◇ túlszárnyal

megdőnthetetlen (mn) ◇ cáfolhatatlan, kétségbe vonhatatlan, megingathatatlan, megtámadhatatlan, tagadhatatlan, vitathatatlan, kétségtelen, perdöntő, kivédhetetlen, ékes [bizonyíték], apodiktikus (*szak*), inkontesztábilis (*id*)

◇ szilárd, erős, biztos, stabil ◆ KÉRDÉSESE, VITATHATÓ, INGATAG

megdőrdül (ige) ◇ dörög, megzendül, mennydörög | megszólal, dörögni kezd ◆ ELHALLGAT

megdörzsöl (ige) ◇ megdörögöl, megvakar, megsúrol (*táj*)

megdühödik (ige) ◇ megdühösödik, megbószul, megharagszik, haragra gerjed, haragra lobban, bepörög (*szleng*), bepöccen (*biz*), berág (*szleng*), begerjed (*szleng*), bepipul (*szleng*), begurul (*szleng*), bezsong (*szleng*), elönti a vörös kód (*szleng*), felkapja a vizet (*szleng*), felmegy a cukra (*biz*), felforr az agyvize (*szleng*), felmegy a pumpa <vkinek> (*szleng*), kiakad (*szleng*), pipa lesz (*szleng*) ◆ LEHIGGAD, MEGNYUGSZIK

◇ (*táj*): megvész, megveszik

megebédel (ige) ◇ elebédez (*táj*), megebédezik (*táj*)

megédesít (ige) ◇ megcukroz, megmészesít ◆ MEGKESERÍT

megedződik (ige) ◇ megkeményedik, megerősödik, megacélozódik | megszilárdul ◆ ELPUHUL, LÁGYUL

megég (ige) ◇ odakap, odaég, odakozmál, megporkál (*táj*), megszenesedik

◇ elég | lesül, megperzselődik

◇ (*táj*): megfülled, befülled, megpenészedik [takarmány]

megéget (ige) ◇ megpörköl, megkap (*biz*), megperzsel, megpirít, odasüt, megpirgál (*táj*), felröstöl (*táj*)

◇ elhamvaszt, kremál (*szak*) | máglyára küld

megegyezés (fn) ◇ megállapodás, alku, egyetértés, kiegyezés, konszenzus (*szak*) | szerződés, egyezség, konvenció (*szak*), kompromisszum, paktum (*rég*) | együttműködés ◆ VITATKOZÁS, NÉZETKÜLÖNBŐSÉG

◇ harmónia, béke ◆ BÉKÉTLENSÉG

◇ egybeesés, egybevágóság, összeesés | megfelelés, hasonlóság, analógia ◆ ELTÉRÉS, KÜLÖNBÖZŐSÉG, KÜLÖNBŐSÉG

megegyezszik (ige) ◇ megállapodik, megalkuszik, kiegyezik, kompromisszumot köt, egyezséget köt, kongruál (*id*), konkordál (*id*), összebeszél **Sz**: a markába csap <vkinek>; szegletre jön <vkivel>; közös nevezőre jut <vkivel>; szót ért <vkivel> ◆ VITATKOZIK

◇ egyezik, megfelel, összevág, stimmel, azonos, találkozik, összeillik, kvadrál, egybeesik, egybevág, összhangban van, stimmel (*biz*), passzol (*biz*), klappol (*biz*) | harmonizál ◆ KÜLÖNBÖZIK, ELTÉR

megegyző (mn) ◇ azonos, egyenlő, egybehangzó, összhangban levő, kongruens (*id*), analóg (*id*), hasonló, összeférő, megfelelő, homológ (*id*) | összevágó, egybevágó, egyforma, ugyanolyan, szakasztott, identikus (*id*), alakhű, paralel (*id*) | betűhű ◆ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ

megéhezik (ige) ◇ megehül (*táj*), megéhül (*táj*) | vágakozik <vmi után>, sóvárog ◆ ELTELIK <VMIVEL>, JÓLLAKIK

megejt (ige) ◇ elvégez, lebonyolít, eszközöl, foganatosít, megtesz, teljesít, effektuál (*id*), szerét ejti, módját ejti

◇ (*rég*): lelő, elejt | törbe csal, kelepćébe csal, megfog

◇ elcsábít, megbecstelenít, teherbe ejt, felcsinál (*durva*)

◇ elbűvöl, elvarázsol, elbájol, elragad, megfog, rabul ejt, lebilincsel, lenyűgöz
megél (ige) ◇ kijön, elvan, eltengődik, eltengeti magát, eléldégél, elboldogul, megvan, egzisztál (*id*), fenntartja magát
 ◇ <vmi vhol>: tenyészik, nő, terem ◆ KIPUSZTUL
 ◇ (*táj*): életben marad, tovább él
 ◇ megér, élél <vmedig>
megelégedés (fn) ◇ megnyugvás, derű | megelégedettség, elégülés, boldogság | elégtétel ◆ KIELÉGÍTETLENSÉG, NYUGTALANSÁG
megelégedett (mn) ◇ boldog, gondtalan, vidám, víg, derűs, nyugodt, kiegyensúlyozott | kielégített, elégedett, kielégült ◆ ELÉGEDETLEN, BOLDOGTALAN
megelégedik, megelégszik (ige) ◇ beéri <vmivel>, megéri <vmivel> (*táj*) | belenyugszik, beletörődik, megnyugszik ◆ ELÉGEDETLENKEDIK, MÉLTATLANKODIK, HÁBOROG
megeléggel (ige) ◇ megsokall, elege van <vmiből>, torkig van <vmivel>, eltelik, betelik | megun, megutál, belefárad, belefásul, megcsömörlik **Sz**: betelik a mérték; unja, mint vénlány a pártát; unja a banánt; tele van vele a hócipője
 ◇ (*rég*): elégnék tart, beéri <vmennyivel> ◆ KEVESELL
megelénkül (ige) ◇ felélénkül, fellelkesül, felbuzdul, nekihevül, tűzbe jön ◆ ELLANKAD, LELOMBOZÓDIK (*biz*)
 ◇ meggyorsul, felgyorsul, nekilendül, megelevenedik, felpezsdül, megpezsdül, feléled ◆ LELASSUL, VISSZAESIK
megelevenedik (ige) ◇ magához tér
 ◇ felocsúdik, föleszmél, felelevenedik, életre kel ◆ ELÁJUL, ELALÉL, ESMÉLETÉT VESZTI
megélhetés (fn) ◇ kenyérkereset, kereset, életfenntartás, életlehetőség, létfenntartás, fennmaradás, egzisztencia (*id*), kenyér, jövedelem, foglalkozás
megellik (ige) ◇ megkölykedzik, megkölykezik, megfial, megfiadzik, megvemhezik (*táj*), lemalacozik, legidázik, leborjázik
megelőz (ige) ◇ le hagy, elhagy, leelőz, maga mögött hagy, maga mögé utasít, elébe vág, elébe kerül, leköröz (*biz*), túlhalad, lefut, elhúz (*biz*), meghalad | túlszárnyal, szuperál (*biz*), felülmúl, lepipál (*biz*), lefőz (*biz*), túltesz <vkin> ◆ LEMARAD
 ◇ megakadályoz, meggátol, kivéd, kikerül, meghússít, elhárít, elejét veszi, útját állja, gátat vet <vminek>, preveniál (*id*) ◆ ELŐSEGÍT
megelőzés (fn) ◇ prevenció (*id*), óvintézkedés, elővigyázatosság, védekezés, megakadályozás, meggátolás, elhárítás
megelőző (mn) ◇ előző, előbbi, régebbi, korábbi, eddigi, antecedens (*id*) ◆ KÉSŐBBI, JÖVENDŐ
 ◇ preventív (*id*), előzetes, profilaktikus (*szak*), prezervatív (*id*) ◆ UTÓLAGOS
megelőzően (hsz) ◇ előzőleg, előbb, korábban, ezelőtt, előzetesen, régebben ◆ KÉSŐBB, UTÁNA, UTÓBB
megemberel (ige) ◇ (*táj*): megbecsül, megtisztel, megsüvegel (*rég*) | megsegít (*rég*)
 ◇ (*táj*): megvendéggel
 ◇ <megembereli magát>: összeszedi magát, nekidurálja magát (*biz*), erőt vesz magán ◆ ELHAGYJA MAGÁT
megemberesedik (ige) ◇ megfőrfiasodik, emberkedik (*táj*), megerősödik, megkomolyodik
megemel (ige) ◇ felemel, emelint (*táj*), magasra tart | magasít
 ◇ felver, megnövel, felszöktet, felugrat ◆ LEENGED, LESZÁLLÍT
 ◇ <megemeli magát>: megerőlteti magát, meghúzza a derekát
megemészt (ige) ◇ feldolgoz
 ◇ leküzd, túljut <vmin>, felemészt, felhasznál | elkölt (*rég*), fogyaszt (*rég*), elfogyaszt (*rég*)
 ◇ elsajátít, megtanul, megért, magáévá tesz
 ◇ [tűz]: elhamvaszt, eléget | tönkretesz, elpusztít, megsemmisít
 ◇ (*táj*): elemészt, megöl, pusztít, megmérgez
megemlékezés (fn) ◇ ünnepély, emlékünnepelele, kommemoráció (*rég*) | visszapillantás, emlékezés
 ◇ búcsúztató, nekrológ | köszöntés, köszöntő
megemlékezik (ige) ◇ felidéz, felemlget, visszaemlékezik, visszapillant, felhoz
 ◇ méltat, megünnepel | megül, kommemorál (*id*)
 ◇ megemlíti, szól
 ◇ örököül hagy

megemlít (ige) ◇ említést tesz, szóba hoz, előhoz, felemlít, érint, megpendít (*biz*), felvet, felhoz (*biz*), megemlékezik, szóvá tesz, célzást tesz, rámutat, felhozakodik (*táj*) ◆ ELHALLGAT

megénekel (ige) ◇ megversel, versbe önt

megenged (ige) ◇ engedélyez, beleegyezik, lehetővé tesz, jóváhagy, helybenhagy, hozzájárul, megad, felhatalmaz, meghatalmaz, autorizál (*id*) | ráhagy, rááll, kötélnék áll, eltűr, tolerál, elnéz <vkinek, vmit> | elfogad, elismer ◆ TILT, MEGTILT

◇ megnyit, kienged, meglazít, kilazít, megereszt, kitágít ◆ MEGSZORÍT, ELZÁR

◇ (*táj*): felenged, megenyhül, megbocsát ◆ MEGSZIGORODIK, MEGHARAGSZIK

megengedett (mn) ◇ szabad, engedélyezett, törvényes, akadálytalan, jogos, jogszerű, szabályszerű, legális, legitim ◆ TILTOTT, JOGTALAN, ILLEGÁLIS

◇ meglazított | megeresztett, kiengedett, megnyitott | folytatott ◆ MEGHÚZOTT, MEGSZORÍTOTT | ELZÁRT

megengedhetetlen (mn) ◇ elfogadhatatlan, akceptálhatatlan (*id*), illegális, törvényellenes, jogtalan, szabálytalan, tiltott, lehetetlen ◆ MEGENGEDHETŐ, TÖRVÉNYES, LEGÁLIS

megenyhül (ige) ◇ felenged, fölmelegedik, meglangyosodik, meglágyul (*táj*), meglappanik (*táj*) ◆ MEGDERMED, MEGFAGY, MEGSZILÁRDUL

◇ megszeliődik, megjuhászodik, lecsillapodik, megbékül, kiengesztelődik, megnyugszik ◆ MEGSZIGORODIK, MEGKEMÉNYEDIK

megépít (ige) ◇ felhúz, emel, felállít, felépít, összeszerel, szerkeszt, megalkot ◆ LEBONT, LEROMBOL

megér¹ (ige) ◇ elér, betölt, átél, túlél

◇ (*táj*): beér, megelégszik

◇ (*rég*): eltalál, megérint

megér² (ige) ◇ ér <vmennyit>, kerül <vmennyibe>

◇ érdemes, megérdemel

megérdemel (ige) ◇ rászólgál, kiérdemel, megszolgál, méltó <vmire> ◆ MÉLTATLAN <VMIRE>

megérdemelt (mn) ◇ megérdemlett (*rég*), méltó, jogos, igazságos, kiérdemelt, illő | megdolgozott ◆ ÉRDEMTELEN, JOGTALAN

megeled (ige) ◇ nekiered, futásnak ered

◇ elered, folyni kezd, esni kezd

◇ megindul, megkezdődik

◇ gyökeret ver, megfogamzik, megfogam

megeleszkedik (ige) ◇ meglazul, lankad, petyhüdik | besüpped, megroggyan, megroskad | meggörbül, deformálódik, behajlik, belóg, lágyul, megvetemedik | kitágul

◇ (*táj*): megnedvesedik, megnyirkosodik

megereszt (ige) ◇ meglazít, megtágít, kicsatol, megold, kienged, kitágít, utánaenged, utánaereszt ◆ MEGSZORÍT, MEGHÚZ, MEGFESZÍT

◇ megnyit, megenged, folytat, megcsapol ◆ ELZÁR

◇ (*biz*): küld [levelet], felad

megérez (ige) ◇ észlel, érzékel, meglát, megszimatol, megszagol, megneszel, ráérez, orront (*rég*), észrevesz, kiszimatol, kiszaglász (*biz*) | megállapít, felfog

◇ megséjt, sajdit (*táj*), sejdít, előrelát, gyanít, előre érez | megjósol, jövendöl (*rég*)

◇ megtapasztal, felfog, megkeserül, megsínyli

megérik (ige) ◇ megérlelődik, beérik

◇ kialakul, kiformálódik, kiforr, kibontakozik, kifejlődik | megkomolyodik

megérint (ige) ◇ illet (*vál*), hozzányúl, hozzáér, megtapint, megbök, súrol, megtapogat, megtapaszt (*táj*), megpedz (*táj*)

◇ hat <vkire>, meghat, megindít | megihlet ◆ HIDEGEN HAGY

◇ említ, megemlít, felemléget, szóba hoz

megerjed (ige) ◇ kiforrja magát | megbuggyan (*biz*), megromlik

megérkezés (fn) ◇ elérkezés, eljutás, eljövétel, megjelenés, betoppánás, bejövétel | visszaérkezés ◆ ELINDULÁS

megérkezik (ige) ◇ beér, befut, célba ér, célba jut, odajut | megjön, beköszön, elérkezik, eljut, megjelenik, betoppán | visszaérkezik **Sz**: meghozza az arcát ◆ ELINDUL, ÚTNAK ERED, ÚTNAK INDUL

megérlelődik (ige) ◇ megérik, beérik

◇ kifejlődik, kialakul, kiformálódik

megeőltet (ige) ◇ kimerít, túlterhel, kifáraszt, elcsigáz, meghajt, igénybe vesz, megvisel ◆ KÍMÉL, ÓV, VIGYÁZ
 ◇ meghúz, megrándít, túlterhel
 ◇ <megeőlteti magát>: erőt vesz magán, összeszedi magát, megembereli magát
megeőltetés (fn) ◇ vesződség, erőbedobás, erőkifejtés, erőlködés, fárastság, strapa (*biz*)
 ◇ (*biz*): kiadás, költség
megeőltető (mn) ◇ kimerítő, nehéz, fárasztó, strapás (*biz*), kemény, vesződséges, küzdelmes, embert próbáló, elcsigázó, próbára tevő ◆ KÖNNYŰ, PIHENTETŐ, KÍMÉLŐ
megeősít (ige) ◇ megszilárdít, izmosít, megedz, keményít, acéloz
 ◇ merevít, odaerősít, erősít, megtámogat, rögzít | alátámaszt, kidúcol
 ◇ elpaláncol, elsáncol, erődít, biztosít, fedez | felfegyverez
 ◇ buzdít, biztat, serkent, ösztönöz | felvértez ◆ ELBIZONYTALANÍT
 ◇ (*szak*): kiegészít
 ◇ bizonyossá tesz, tanúsít, hitelesít ◆ CÁFOL
 ◇ jóváhagy, szentesít, konszolidál (*id*), approbál (*id*), helybenhagy, engedélyez, láttamoz, törvényesít, törvényerőre emel, becikkelyez, ratifikál (*id*), fixál, véglegesít
 ◇ hangoztat, hangsúlyoz
megeősödik (ige) ◇ megizmosodik, megedződik | erőre kap, lábra kap, összeszedi magát, megiperedik (*táj*) ◆ ELPUHUL | LEGYENGÜL, LESTRAPÁLÓDIK (*biz*)
 ◇ meghízik, kitelik, kigömbölyödik, megvállasodik, megtestessedik, kipofásodik (*táj*), kicombosodik (*szleng*) ◆ LEFOGY, LEAD
 ◇ konszolidálódik, megszilárdul
 ◇ [gyanú]: bizonyossá válik, megbizonyosodik
megeőszakol (ige) ◇ megbecstelenít, meggyaláz, megront, megejt, megszeplőtlenít (*rég*), bemocskol, megeőltet (*táj*), megparáznít (*táj*)
megeért (ige) ◇ hall, meghall | észlel, érzékel
 ◇ felfog, appercipiál (*id*), megragad, kapiskál (*biz*), felér ésszel, belát, átlát, felismer | kiért, kivesz, kiszed, rájön, kihámoz, kibetűz, felfedez, tisztába jön, elért (*rég*), veszi a lapot (*biz*)
 ◇ azonosul <vkivel>, átérez
 ◇ (*rég*): tudomásul vesz, megtud, értesül
megeértés (fn) ◇ felfogás, appercepció (*id*), intelligencia, ész, értelem | belátás, ráébredés, ráeszmélés
 ◇ együttérzés, empátia, jóindulat | egyetértés, azonosulás, összhang
megeértet (ige) ◇ megmagyaráz, megokol, felnyitja a szemét <vkinek>, érthetővé tesz, felvilágosít, illusztrál, értelmez, interpretál
megeértő (mn) ◇ együtt érző, jóézésű, jólelkű, lágyszívű, rokonszenvező, jóságos, jószívű, nagylelkű, belátó, jóindulatú, méltányos, jóakarátú, elnéző, türelmes, toleráns, békétűró ◆ RÉSZVÉTLEN, ÖNZŐ, INTOLERÁNS
megeézés (fn) ◇ előézet, ösztön, sugallat, ihlet, intuáció, spuri (*szleng*), hatodik érzék (*biz*), szimat, telepátia
 ◇ gyanítás, sejtés, sejtelem
megeesik (ige) ◇ megtörténik, előfordul, bekövetkezik, végbemegy, adódik, esetkezik (*táj*)
 ◇ (*táj*): teherbe esik, bajba jut, elbukik, úgy marad (*biz*) **Sz**: lehull a pártája
megeesküszik (ige) ◇ megfogad, hitet tesz <vmi mellett>, felesküszik <vmire>, esküt tesz <vmi mellett>, leteszi a nagyesküt (*biz*), fogadalmat tesz, kötelezi magát <vmire>, megbizonykodik (*táj*)
 ◇ megházasodik, házasságot köt, házasságra lép, egybekel **Sz**: bekötik a fejét; kimondja a boldogító igent ◆ ELVÁLIK
megeesz, megeszik (ige) ◇ elharapdál, lerág, eleszik (*táj*), bekajál (*szleng*), befal, behabzsol, felzabál, felfal, elfogyaszt, elkölt (*vál*), beharap (*táj*), beteper (*táj*), megkajol, megkajál (*szleng*), lenyel, elpusztít, megpapiz (*biz*), bekap (*biz*), bedob (*biz*), behajít (*biz*), bevág (*biz*), bekebelez, bepakol (*szleng*), megzabál, beburkol, bezabál (*durva*) ◆ MEGHAGY
 ◇ megemész, tönkretesz, elpusztít | eláraszt, ellep
 ◇ (*szleng*): elhisz, becsapódik, bekajál (*szleng*), becumiz (*szleng*)
megeget (ige) ◇ jóllakat, teletöm, belakat, feléket (*táj*), enni ad, megeget (*táj*), megkajáltat (*szleng*), megetöm, jól tart, megvendégel, traktál, lakomát ad, vendégül lát, ellát ◆ ÉHEZTET, KOPLALTAT
 ◇ (*szleng*): elhítt, becsap, átver (*biz*), átej, hazudik

megétet (ige) ◇ megmérgez, eltesz láb alól

megfagy (ige) ◇ befagy, jéggé fagy, felreccsen (*táj*), jéggé válik ◆ FELOLVAD, FELENGED

◇ összefagy, átfagy, megdermed, meggémberedik, didereg, vacog a foga, megveszi az isten hidege | elfagy, kifagy, tönkremegy ◆ FELMELEGSZIK, KIENGED, ÁTMELEGEDIK

megfájdít (ige) ◇ megsajdít (*táj*)

megfájdul (ige) ◇ fájni kezd, befájdul (*táj*), megsajdul (*táj*)

megfázás (fn) ◇ meghűlés, grippe (*id*), nátha

megfázik (ige) ◇ meghül, elfázlódik (*táj*), megnáthásodik, betaknyosodik (*biz*), kihűtögeti magát (*táj*) **Sz:** mezítláb aludt (*tréf*) ◆ KIGYÓGYUL, MEGGYÓGYUL

◇ átfázik, átfogy, összefogy

megfedd (ige) ◇ megró, megdorgál, megint, korhol, leszid, lekap, rendreutasít (*biz*) ◆ MEGDICSÉR, KITÜNTET, ELISMER

megfegyvelmez (ige) ◇ megrendszabályoz, megzaboláz, kordában tart, megegzecíroz (*táj*), megfog (*biz*), megreguláz **Sz:** a körmére koppint; az orrára koppint; gatyába ráz; gúzsba tesz; lapocka alá fog <vkit>; megtanítja kesztyűbe dudálni; megtanítja neki, hány a nyolc; mőresre tanít; pálcá alá fog <vkit>, ránkba szed, rövid pórázra fog ◆ SZABADJÁRA ENGED, MEGERESZTI A KANTÁRSZÁRAT

◇ megfenyít, megbüntet, megfedd, megver ◆ MEGJUTALMAZ

megfejt (ige) ◇ megold, kibogoz, kihámoz, kihüvelyez, kitalál, felderít, megbirkózik <vmivel>, rájön a nyitjára

◇ [üzenet]: desifíroz (*szak*), dekódol, kibetűz, felold

◇ értelmez, magyaráz, kimagyaráz (*táj*), megmagyaráz, interpretál

megfejtés (fn) ◇ megoldás, nyitja <vminek>, magyarázat, kifejtés, válasz, felelet, tisztázás | kulcs, kód ◆ TALÁNY, FELADAT, KÉRDÉS

megfeketedik (ige) ◇ megfeketül, feketévé válik | elszenesedik, elég

megfékez (ige) ◇ megzaboláz, megrendszabályoz, ártalmatlanná tesz, leküzd, úrrá lesz <vmin>, erőt vesz <vmin>, megszelídít, lecsillapít, lecsendesít, pacifikál (*id*), kordában tart, leigáz, féken tart, erőt vesz **Sz:** zabolán hordoz; rakoncára fog ◆ SZABADJÁRA ENGED

◇ [tüzet]: elolt, elfojt, lokalizál (*szak*), megállít

◇ [lázadást]: eltipor, letör, leszerel, visszaver, visszaszorít, elnyom, útját állja

megfeledekzik, megfelejtkezik (ige) ◇ elfelejt, elfeled, elfeledkezik, elmulaszt <vmit>, eligyekedik (*táj*), kimegy az eszéből, nem emlékszik ◆ ÉSZBEN TART, EMLÉKEZIK, GONDOL <VMIRE>

◇ [megfeledekzik magáról]: elragadtatja magát, heveskedik, indulatoskodik ◆ URALKODIK MAGÁN, FÉKEZI MAGÁT

◇ [megfeledekzik magáról]: illetlenkedik | szellent, fingik (*durva*)

megfelel (ige) ◇ felel, válaszol, befelel (*táj*) | visszafelel, visszavág, replikáz ◆ HALLGAT

◇ állja a próbát, állja a versenyt, állja a sarat ◆ FÖLAD, MEGFUTAMODIK, MEGHÁTRÁL

◇ megüti a mértéket, eleget tesz <vminek>, kielégít <vkit vmi>, fekszik (*biz*), konveniál (*id*), beválik | tetszik, jó, kielégítő

◇ illik, beillik, összevág, összhangban áll, egybeesik, egyezik, egyenlő, harmonizál, stimmel (*biz*), passzol (*biz*) ◆ ELTÉR, KÜLÖNBÖZIK

megfelelő (mn) ◇ felelő, válaszoló

◇ alkalmas, alkalmasos (*táj*), felhasználható, használható, adekvát, helyes, elfogadható, rátermett | kielégítő, célravezető, célszerű, jó, kívánatos | helyénvaló, illedelmes, szabályszerű, odavágó, odaillő, odaváló, arraváló, találó, időszerű ◆ ALKALMATLAN, HASZNÁLHATATLAN | CÉLSZERÜTLEN

◇ hozzáillő, hozzáváló, összhangban álló, harmonikus, homológ (*id*), illő, passzoló (*id*), testhezálló (*biz*) ◆ DISZHARMONIKUS, ELÜTŐ

◇ azonos, szabályos, egyenértékű, analóg (*id*), kongruens (*id*), ekvivalens ◆ INKONGRUENS

megfelelően (hsz) ◇ jól, helyesen, célszerűen, kellőképpen, kielégítően, megnyugtatóan, méltóképpen, illően, alkalmas módon ◆ ROSSZUL, ELFOGADHATATLANUL

megfélemlít (ige) ◇ eliszonyít, megijeszt, elijeszt, elriaszt, rettent, félelembé ejt, elrémít, intimidál (*id*), elborzaszt, megbénít, terrorizál, rettegésben tart, rémít

megfelez (ige) ◇ elfelez, kettévág, kettéoszt, szétoszt, megoszt, halbíroz (*id*)

megfelelőbb (ige) ◇ megtámad, megvétőz, megapellál (*táj*), megprotestál (*táj*) ◆ ELFOGAD, BELENYUGSZIK

megfen (ige) ◇ megélesít, megköszörül

megfeneklik (ige) ◇ [hajó]: megsüllyed, megakad, zátonyra fut, megreked, fennakad, leszáll, elmerül
 ◇ elakad, holtpontra jut, csődöt mond, meghiúsul, összeomlik, megbukik ◆ FOLYTATÓDIK, TOVÁBBHALAD

megfenyeget (ige) ◇ fenyegetődzik, ráijeszt, ráfőrmeg, rámondul, ráőffen (*táj*), ráripakodik, ráordít, rákiabál, rárivall (*vál*), rátámad

megfenyít (ige) ◇ megbüntet, megabrikol (*táj*), megver, megkásztigál (*rég*), megikkant (*táj*), büntet, elpáhol, elfenekel, elagyabugyál, eltángál, megfedd, megró, megdorgál, megszid, megpirongat, korhol | megfegyelméz, megreguláz, ráncba szed ◆ KITÜNTET, MEGDICSÉR, ELISMER

megfér (ige) ◇ elfér, ellakik, eltér (*táj*), belefér
 ◇ <vkivel>: kijön, megegyezik, egyetért, kongruál (*id*), harmonizál, kigyűjtöz (*táj*), összeillik, összefér ◆ ÖSSZEVÉSZ, VESZEKSZIK

megfertőz (ige) ◇ elfertőz, ráragaszt, inficiál (*szak*), kontaminál (*szak*) | megmérgez, megmételyez
 ◇ megront, bemocskol, megveszteget (*rég*), beszennyez | rossz példát mutat, rossz útra vezet ◆ TISZTÁRA MOS | JÓ PÉLDÁVAL JÁR ELŐL

megfest (ige) ◇ befest, beszínez
 ◇ lefest, ábrázol, vászonra visz, megrajzol

megfésül (ige) ◇ [haját]: átfésül, kifésül, kibont | frizurát készít
 ◇ gerebenez, megtisztít

megfeszít (ige) ◇ meghúz, szorosra húz, kifeszít | felajz, csigáz, fokoz ◆ ELLAZÍT, KIENGED
 ◇ keresztre feszít, felfeszít

megfeszített (mn) ◇ [munka]: intenzív, kemény, lázas, fokozott ◆ LAZA, TESSÉK-LÁSSÉK

megfeszül (ige) ◇ meghúzódik, kifeszül ◆ ELERNYED, ELLAZUL

megfiadzik (ige) ◇ megfial, lefial (*táj*), megkölykezik, megellik | megmalacozik | megborjadzik | megcsikózik
 ◇ (*táj*): megsaporodik, sokasodik ◆ MEGCSAPPAN, ELFOGY
 ◇ (*táj*): összetörök, széttörök

megfiatalodik (ige) ◇ megújul, megifjodik ◆ ELHASZNÁLÓDIK, MEGÖREGSZIK, KOROSODIK

megfigyel (ige) ◇ megnéz, szemügyre vesz, szemlél, tanulmányoz, obszervál (*id*)
 ◇ kémkedik, kikémlel, megszagol, leselkedik, lesben áll, fürkész, kísér, szemmel tart, figyelemmel követ, nyomon követ, fixíroz (*biz*), megvigyáz (*táj*), megfigyelés alatt tart, kifigyel, felkutat

megfigyelés (fn) ◇ megnézés, szemügyre vétel, szemlélés, szemrevételezés, obszerváció (*rég*), empiria (*vál*) | vizsgálódás, vizsgálat, búvárkodás, tanulmányozás | törődés, felügyelet, inspekción (*id*)

megfigyelő I. (mn) ◇ néző, bámészkodó, leselkedő, kukkoló (*szleng*)

megfigyelő II. (fn) ◇ kém, auszultáns (*id*), obszerváns (*id*), szemtanú, tanú | megbízott, küldött

megfigyelőállomás (fn) ◇ obszervatórium (*szak*), csillagvizsgáló

megfilmesít (ige) ◇ filmre visz, filmet készít <vmiről>, filmez, forgat, felvesz

megfizet (ige) ◇ megad, kiegyenlít, kifizet, visszaad, visszafizet, megtérít, visszatérít, letörleszt, kvittel (*id*), kompenzál ◆ TARTOZIK
 ◇ díjaz, honorál, meghálál, viszonzoz, gratifikál (*rég*)
 ◇ megveszteget, lepénzel, megken (*szleng*), lefizet, felbérel, korrumpál (*id*), megvásárol, megvesz
 ◇ <vmiért>: lakol, meglakol, megbűnhődik, megszenved, pórul jár, megkeserül
 ◇ <vkinek>: megtorol, bosszút áll, megbosszul, visszavág ◆ MEGBOCSÁT, MEGENYHÜL

megfizethetetlen (mn) ◇ drága, felbecsülhetetlen, megbecsülhetetlen, értékes, nagy értékű, becses ◆ OLCÓSÓ, ÉRTÉKTELEN, BÓVLI

megfog (ige) ◇ megszorít, megmarkol, megragad, megkap, kézbe vesz, megcsíp (*biz*), dikol (*táj*), elkap ◆ ELENGED
 ◇ elfog, elcsíp, letartóztat, nyakon csíp | rajtkap, rajtaér ◆ ELSZALASZT
 ◇ megnyer, meghódít, megkaparint magának | lebilincsel, lenyűgöz, meghat, megkap, megejt, megérint, megindít ◆ ELVESZÍT | UNTAT, ÁLMOSÍT
 ◇ visszatart, megállít, megakaszt ◆ ELERESZT
 ◇ megköt [talajt]
 ◇ megfegyelméz, megreguláz, kordában tart ◆ SZABADJÁRA ENGED
 ◇ (*táj*): gyökeret ereszt, meggyökeresedik, megered, megfakad ◆ ELHAL
 ◇ összefog, beszínez
 ◇ [átok]: beteljesedik, végbemegy, megfogon

megfogad (ige) ◇ felvesz, szolgálatba fogad, felfogad (*rég*) ◆ ELKÜLD, FELMOND

◇ [tanácsot]: követ, megszívlel, megtart, hallgat <vkire> ♦ VISSZAUTASÍT
 ◇ megígér, fogadalmat tesz, megesküszik, elhatároz, eltökél ♦ MEGSZEG
 ◇ fogadást köt <vmire>, megtesz (*biz*)
megfogalmaz (ige) ◇ megszövegez, leír, megír, írásba foglal, szavakba önt, szavakba foglal, kidolgoz, megszerkeszt, megformuláz, megformál, koncepiál (*rég*)
megfogalmazás (fn) ◇ megszerkesztés, megszövegezés, szavakba öntés, szavakba foglalás | kompozíció
megfogamzik (ige) ◇ megtermékenyül, teherbe esik, megfog, megcsigolyázik (*táj*) ♦ MEDDŐ
 ◇ megered, gyökeret ver, megköt, meggyökerezik ♦ ELHAL, ELVETÉL
 ◇ [oltás, szemzés]: megköt, fejlődésnek indul, megfakad, megered, megfogja (*táj*)
 ◇ (*vál*): hatni kezd, hat ♦ FALRA HÁNYT BORSÓ
 ◇ [áldás, átok]: beteljesedik, betelik (*biz*)
megfoghatatlan (mn) ◇ érthetetlen, felfoghatatlan, elképzelhetetlen, titokzatos, rejtelmes, megmagyarázhatatlan, kifürkészhetetlen, megfejthetetlen, kiismerhetetlen, hihetetlen, természetfölötti, földöntúli ♦ ÉRTHETŐ, TISZTA, VILÁGOS
megfogódzik, megfogózik (ige) ◇ belekapaszkodik, megkapaszkodik, beleakaszodik ♦ ELENGED, ELERESZT
megfogyatkozik (ige) ◇ csökken, fogy, meggyérül, megritkul, megcsappan, leolvad, megkevesbedik, megkisebbedik ♦ NŐ, NÖVEKSZIK, SZAPORODIK
 ◇ gyengül, hanyatlík, apad, visszaesik ♦ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK
megfojt (ige) ◇ megfullaszt, megnyuvaszt (*táj*), kiszorítja a szuszt <vkiből> **Sz:** kiszorítja a lélegzetet <vkiből>; kiszorítja a lelket <vkiből>; beleszorítja a szelet
 ◇ tönkretesz, lehetetlenné tesz, elnyom ♦ TÁMOGAT, ELŐSEGÍT, PATRONÁL
megfoltoz (ige) ◇ toldoz, kijavít, rendbe hoz, reparál, beföld (*táj*), megfoldoz (*táj*), befoldoz (*táj*), megtákol (*táj*)
megfontol (ige) ◇ latolgat, mérlegel, meghány-vet, fontolgat, átgondol, számításba vesz, számot vet <vmivel>, meggondol, végiggondol, megrág, fontolóra vesz, latra vet, meghánytortag (*rég*), konsziderál (*id*), felgondol (*táj*), töprenkedik, tépelődik, tőri a fejét, megvizsgál, töpreng, tűnődik, rágódik, morfondíroz, tekintetbe vesz ♦ ELSIET, ELKAPKOD
megfontolás (fn) ◇ fontolgatás, körültekintés, meggondolás, mérlegelés, okoskodás, latolgatás, elmélkedés, gondolkodás, töprengés, fontolóra vétel, rágódás, kérődzés, tűnődés, spekuláció, konszideráció (*id*) ♦ MEGGONDOLATLANSÁG, HEBEHURGYASÁG
megfontolt (mn) ◇ meggondolt, céltudatos, ésszerű, átgondolt, higgadt, bölcs, józan, komoly, előrelátó, körültekintő, érett, alapos, óvatos, elővigyázatos, fontolva haladó, kiszámított, kimért, éber, okos, értelmes, belátó, eszélyes (*rég*), józan ítéletű **Sz:** kétszer mér, egyszer vág; méri a vizet maga előtt ♦ MEGGONDOLATLAN, BOTOR, ELŐVIGYÁZATLAN
megfordít (ige) ◇ irányt vált, fölcsérél, reverzál (*id*), átfordít, invertál (*id*), elfordít, felborít, felfordít | kifordít, visszájára fordít
megfordul (ige) ◇ hátrafordul, visszafordul, visszanez, visszatekint | hátraarcot csinál, sarkon fordul, megperdül, megserdül (*táj*), megpenderedik, megpenderül, körülfordul
 ◇ visszájára fordul, megváltozik
 ◇ oda-vissza megjár, tétül-fordul
 ◇ <vkin, vmin>: függ <vkitől, vmitől>, múlik <vkin, vmin>
 ◇ <vhol>: időzik, időt tölt
 ◇ [gondolat]: felbukkan, felvetődik, megjelenik
megforgat (ige) ◇ megpörget, megteker, megserget (*táj*)
 ◇ meghemperget, hengerít
 ◇ [földet]: felszánt, felás, rigolóroz (*szak*), megregáloz (*rég*)
 ◇ [pénzt]: kamatoztat, gyümölcsöztet
 ◇ kikérdez, vizsgáztat, egzaminál (*rég*)
 ◇ megtáncoltat
megfoszt (ige) ◇ elvesz, elragad, elüt, kizsebel (*biz*), megkopaszt, meghámoz (*szleng*), kifoszt, megtolvajol (*táj*), kirabol, kiforgat, kisémmiz ♦ MEGAJÁNDÉKOZ
megfő (ige) ◇ elkészül, megfől (*biz*), megpuhul, felfő (*táj*), köved (*táj*)
megfőz (ige) ◇ párol, puhít, kifőz | köveszt (*táj*), megabál (*táj*) | elkészít
 ◇ (*biz*): rávesz, rábír, rábeszél, megpuhít, meggyúr, megdolgoz (*biz*)

◇ (*szleng*): elcsavarja a fejét, meghódít, behálóz
megfullad (ige) ◇ megfűl, megnyuvad (*táj*), megtikkad (*táj*)
◇ fulladozik, fuldoklik, levegő után kapkod ◆ LEVEGŐT KAP
megfúr (ige) ◇ átlukaszt, srenkol (*id*) | [hajót] elsüllyeszt
◇ (*szleng*): elgáncsol, keresztbe tesz <vkinek> (*biz*), megtorpedóz (*biz*), megakadályoz, megbuktat, megzavar, keresztül híz, keresztbe tesz, meghiúsít ◆ ELŐSEGÍT TÁMOGAT, PÁRTOL
◇ (*szleng*): magáévá tesz, közöszül, lefektet (*biz*)
megfutamodik (ige) ◇ elmenekül, elfut, elszökik, meglóg (*biz*), futásnak ered, kereket old, meghátrál, elszalad, eliramodik, elinal, meglép (*biz*), odébbáll **Sz**: sarkával fenyegeti az ellenséget; hátul van a sebe, vitéz katona volt; inába száll a bátorsága; lábába száll a bátorsága; bocskorába száll a bátorsága; száz vitézt is hajt maga után; felköti a nyulak bocskorát; nyúllá válik; illára veszi a dolgot ◆ MARAD, LECÖVEKEL
◇ meghátrál, enged <vkinek>, visszakozik, retirál (*rég*), visszatáncol, meghunyászkodik ◆ SZEMBESZÁLL, KITART
megfürdet (ige) ◇ megmárt, alámerít, alábuktat | megmos, lemos
◇ megöntöz, eláraszt, átitat
megfürdik (ige) ◇ megmártózik, megmártódkodik (*táj*), pancsol (*biz*), pancszik (*biz*), tisztálkodik, megmosdik, megmosakszik
◇ (*szleng*): pórul jár, hoppon marad, befürdik (*szleng*)
meggátol (ige) ◇ megakadályoz, meghiúsít, gátat vet <vminek>, kereszttez, feltart, útját állja, lehetetlenné tesz, megbénít, késleltet, keresztülhúz, hátráltat, leállít, megakaszt, visszaszorít, visszaver, féken tart, megállít ◆ ELŐSEGÍT, TÁMOGAT, PÁRTOL
meggazdagodik, meggazdagszik (ige) ◇ megvagyonosodik, megszedi magát, megtollasodik (*biz*), feltör, jómódba jut, vagyont szerez, megszalad, meggazdagul, megszerzi magát (*táj*), megboldogodik (*táj*), megpelyhesedik (*táj*) **Sz**: kincsekre talált kertjében; megfogja az anyját; megtelt már a begye; felkapaszkodott az uborkafára ◆ ELSZEGÉNYEDIK
meggebed (ige) ◇ (*durva*): megdöglik (*durva*), meghal, elvész, megtikkan (*táj*), felfordul (*durva*), kipurcan (*szleng*) ◆ ÉL
◇ (*táj*): elfárad, kimerül, ellankad, eltikkad ◆ FELFRISSÜL, FÖLÉLED
◇ (*táj*): megmerevedik, megfagy, meggémberedik ◆ FÖLENGED
◇ (*táj*): megduzzad, megdagad, megvetemedik
meggémberedik (ige) ◇ megdermed, elmerevedik, megmerevedik | elzsibbad, megszimberedik (*táj*), megmacskásodik (*táj*) ◆ FÖLENGED
meggondol (ige) ◇ megfontol, fontolóra vesz, felfontol (*táj*), átgondol, mérlegre vet, mérlegel, latolgat, megrág (*biz*), meghány-vet, konziderál (*id*), kontemplál (*rég*), ruminál (*id*), feltökkél (*táj*)
◇ [elhatározást]: megváltoztat, megmásít, visszavon ◆ TARTJA MAGÁT <VMIHEZ>, KITART <VMI MELLETT>
meggondolás (fn) ◇ megfontolás, latolgatás, mérlegelés, töprengés, elmélkedés, konzideráció (*id*)
meggondolatlan (mn) ◇ megfontolatlan, komolytalan, dőre, kelekótya, oktalan, szeleburdi, szeles, hebrencs, vigyázatlan, gondatlan, elhibázott, vakmerő, esztelen, könnyelmű, kajla, hebehurgya, magagondolatlan (*rég*), forrófejű, fejvesztett, ostoba, kelebőla (*táj*), gyermekszó (*táj*), sületlen, kapkodó, óvatlan, kótyagos, hübelebalázs (*biz*) | elhamarkodott, hirtelen, sietős, elkapkodott, korai ◆ MEGGONDOLT, MEGFONTOLT, ÓVATOS
meggondolt (mn) ◇ átgondolt, tervszerű, célirányos, céltudatos, tudatos, logikus, előkészített, megtervezett, megalapozott, okos, bölcs, megfontolt, korrekt, körültekintő, óvatos, elővigyázatos, előrelátó, alapos, helyes, figyelmes, tapintatos, diszkrét, diplomatikus, józan ◆ MEGGONDOLATLAN, MEGALAPOZATLAN | ÓVATLAN
meggörbül (ige) ◇ begörbül, elgörbül, behajlik, meghajlik, megvetemedik, elfintul (*táj*), gornyad (*táj*), megroskad, megereszkedik, meghajol, deformálódik ◆ KIEGYENESEDIK
meggyaláz (ige) ◇ megszégyeníti, megrágalmaz, megsért, bemocskol, bepiszkít, becsületébe gázol, besároz, beszennyez, meggyápol (*rég*), benyálaz (*szleng*), megcsúfol, lábbal tipor, sárba ránt, lealacsonyít ◆ MEGKÖVET
◇ megerőszakol, erőszakot követ el <vkin>, megbecstelenít, megront, megejt, defloreál (*id*), megbarmol (*táj*)
◇ megszenségtelenít, profanál (*vál*), profanizál (*vál*) ◆ TISZTEL
meggyanúsít (ige) ◇ gyanúba fog, megvádol, bevádol, feljelent, megrágalmaz ◆ MEGVÉD

meggyászol (ige) ◇ megsirat, elsirat

◇ (táj): megbán, megkeserül

meggyengül (ige) ◇ elgyengül, ellankad, sorvad, megtörik, meghervad, megtörődik | megfogyatkozik, megcsappan, lehányatlík ◆ ERŐRE KAP, FELFRISSÚL | MEGERŐSÖDIK

◇ alábbhagy, ellanyhul, lelohád

meggyilkol (ige) ◇ megöl, legyilkol, leöldös, agyoncsap, agyonüt, agyonver, agyonvág, kiirt, kivégez, elpusztít, felnyársal, felkoncol, lemészárol, lekaszabol, kardélre hány, elölt (táj), hazavág (szleng), hidegre tesz (biz), eltesz láb alól, likvidál

meggyógyít (ige) ◇ felgyógyít, kigyógyít, kikezel, helyrehoz, talpra állít, kikúrál, orvosol, asszanál (id), begyógyít (táj) ◆ MEGBETEGÍT

meggyógyul (ige) ◇ felgyógyul, felépül, kigyógyul, lábra áll, talpra száll (táj), rendbe jön, megmarad (tréf), erőre kap, kikupálódik (táj), megjobbadul (táj), helyrejön ◆ MEGBETEGSZIK, ÁGYNAK ESIK

◇ [seb]: begyógyul, összeforr, beforr, összenő

meggyón (ige) ◇ bevall, megvall, beismer, megmond, feltár ◆ TITKOL, ELHALLGAT

meggyorsít (ige) ◇ siettet, sürget, szorgalmaz, előmozdít, felgyorsít | sarkall, serkent, nógat, ösztönöz, hajszol ◆ LELASSÍT, GÁTOL, VISSZATART

meggyorsul (ige) ◇ meglődül, megélénkül ◆ LEFÉKEZŐDIK, LELASSUL

meggyökerezik, meggyökeredzik (ige) ◇ gyökeret ver, gyökeret ereszt, megfogamzik, legyökerezik (táj), meggyökeresedik | megtelepszik, letelepszik, otthonra talál

◇ meghonosodik, megrögződik, belegyökeresedik, belerögződik, beivódik

meggyötör (ige) ◇ megkínoz, nyomorgat, megnyuvaszt (táj), megnyekegтет (rég), elcsigáz, megsanyar (táj) ◆ KIMÉL

meggyőz (ige) ◇ beláttat, megagitál, megdolgoz (biz), rábeszél, rávesz, rábír, megnyer ◆ LEBESZÉL, ELTANÁCSOL

◇ (rég): elbír, kibír, megbír

◇ (rég): legyőz, lebír ◆ ALULMARAD, KIKAP

meggyőző (mn) ◇ kifejező, ékesszóló, beszédes, eklatáns, ékes, hitehető, elfogadható, döntő, önmagáért beszélő, kétségbevonhatatlan, ellenállhatatlan, tagadhatatlan, nyomós, súlyos, hitelt érdemlő, bizonyító erejű, világos, frappáns ◆ KÉTSÉGES, VITATHATÓ, BIZONYTALAN

meggyőződés (fn) ◇ bizonyosság, hiedelem, konvikció (id), föltételezés, hipotézis

◇ elv, hit, beállítottság, vélemény, nézet, felfogás

meggyőződéses (mn) ◇ tudatos, hűséges, megbízható, elkötelezett ◆ KÉTELKEDŐ, BIZONYTALAN

meggyőződik (ige) ◇ megbizonyosodik, bizonyosságot szerez, megtapasztal, konstatál, rájön ◆ SEJT, GYANÍT

meggyújt (ige) ◇ felgyújt, lángra lobbant, kigyújt (táj) | alágyújt, szít, felizzít ◆ ELOLT

◇ felkapcsol, bekapcsol ◆ LEKAPCSOL, KIKAPCSOL, LEOLT

meggyullad (ige) ◇ meggyúl, kigyullad, felgyullad, belobban, fellobban, gyappon (táj), meglobban (táj), tüzet fog, lobot vet, lángra kap, lángra lobbán, belekap a láng, lángba borul ◆ ELHAMVAD, ELLOBBAN

◇ kigyullad, felgyúl ◆ KIALSZIK

◇ (biz): megsül, megég, melege van, csorog róla a víz (biz) ◆ FÁZIK, DIDEREG, VACOG

meggyűlik (ige) ◇ felgyülemlik, összegyűlik, összegyül | megsokasodik, megszorodik ◆ APAD, ELFOGY, LECSÖKKEN

◇ [seb]: elgennyed, gennyesedik, elmérgedik (táj), megérik ◆ KITISZTUL, MEGGYÓGYUL

meggyűlöli (ige) ◇ megutál, megundorodik, utálat fogja el, undor fogja el, utálkozás fogja el ◆ MEGSZERET, ELFOGAD, MEGENYHÜL

meghábordodik (ige) ◇ megzavarodik, meggabalyodik, meghibban, meghabarodik (táj), megbolondul, meghöbörödik (táj), esztét vesztí, megőrül, megparasztul (táj) ◆ KIJÓZANODIK, ÉSZHEZ TÉR, KITISZTUL A FEJE

◇ (táj): felfordul [gyomor], émelyeg ◆ ELCSITUL, MEGNYUGSZIK

meghág (ige) ◇ párosodik

◇ magáévá tesz, megdug (durva), megkettyint (szleng)

meghagy (ige) ◇ eltesz, megtart, rezervál, felhagy (táj), megkímél | félretesz, megtakarít, félrerak, megspórol (biz) ◆ FELHASZNÁL, ELKÖLT

◇ kiad, elrendel, megparancsol, preskribál (id), hagyakol (táj), rendel, lelkére köt, utasít, utasítást ad, előír, rendelkezik | végrendelkezik, hagyakozik (táj), hátrahagy

◇ elismer, megállapít

◇ elraktároz, tartalékol

meghagyás (fn) ◇ hátrahagyás, otthagadás

◇ utasítás, előírás, rendelkezés, rendelet, parancs, order (*rég*), hagyomás (*rég*), ukáz (*rég*), végzés, határozat

meghajlás (fn) ◇ görbülés, billenés, horgadás, görbedés, meggörbülés

◇ bókolás, pukedli (*rég*), hajlongás, főhajtás, térdhajtás, tiszteletnyilvánítás, üdvözlés | alázat

◇ tudomásulvétel, belenyugvás, engedékenység, engedelmesség

meghajlik (ige) ◇ meggörbül, megvetemedik, elfintul (*táj*), megroskad, megerszkesdik, elgörbül, elhajol, megdől ◆ KIEGYENESEDIK

◇ meghajol, meghajtja magát, bókol, pukedlizik (*rég*), üdvözlő

◇ meggörbed, görnyed, meghorgad (*táj*) ◆ FŐLEGYENESEDIK

◇ fejet hajt <vki előtt>, meghódot, engedelmeskedik, enged | meglágyul ◆ SZEMBESZEGÜL, ELLENÁLL, ENGEDETLENKEDIK

meghajlít (ige) ◇ meggörbít, elgörbít, meghajt (*táj*), lehajlít, elhajlít, deformál, görbeszt (*táj*), begörbít, homorít, megdönt, előrehajlít ◆ KIEGYENESÍT

meghajol (ige) ◇ bókol, hajlong, hajbókol, meghajlik | meghajtja magát, megsüvegel, kalapot emel | tisztel, tiszteleg, tiszteletet ró le

◇ beadja a derekát, enged, fejet hajt, elfogad, meghódot ◆ SZEMBESZEGÜL

meghajt¹ (ige) ◇ hajt, hajszol, megkerget, megszaszt, megfuttat, meghajszol, elcsigáz, megzavar, sarkall, ösztönöz, ösztökél, buzdít

◇ tisztít, purgál (*rég*), laxál (*id*) ◆ MEGFOG

◇ mozgásba hoz, megindít, elindít ◆ MEGÁLLÍT, LEFÉKEZ

◇ [meghajlja magát]: meghajol, köszön, bókol (*rég*)

meghajt² (ige) ◇ összehajt | meghajlít, meggörbít, begörbít, görbeszt (*táj*), behajlít ◆ KIEGYENESÍT

meghal (ige) ◇ elhunyt, elhalálozik, exitál (*szak*), elhal, halálát leli, megboldogul, elalszik, elszenderül, kiszenderül, elmegy, eltávozik, elköltözik, életét veszti, meghalálozik (*rég*), kiterítik, felfordul (*durva*), meggebed (*durva*), elpatkol (*durva*), megdöglik (*durva*), kinyúlik (*durva*), kidől a sorból (*biz*), bekrepál (*szleng*), megkrepál (*szleng*), megmurdel (*szleng*), kipurcan (*szleng*), kinyiffan (*szleng*), bekampecel (*táj*), eltalpal (*táj*), kihül (*táj*), megnyuvad (*táj*), kiegyenesedik (*táj*), megmered (*táj*), betestál (*táj*), elhal (*táj*), elvégez (*táj*)

Sz: a barátok zsákjába jutott; a fekete bika a lábujjára hág; a halál fogára jut; a halál horgára akad; a hátára fektetik; a másvilágra költözik; Ábrahámra vicsorítja a fogát; alulról szagolja az ibolyát; ámen neki; átszenderül a másvilágra; az örök világosság fényeskedik neki; beadja a kulcsot (*szleng*); beadja a mennyország kulcsát; beadja az ipart (*szleng*); befejezi az életet; befejezi földi pályafutását; beleharap a halál kutyájára; beszámol a bőrével; beteszi az ajtaját a halál; búcsút vesz az árnyékvilágtól; csizmáját üresen hagyja; csontjára hül a bőre; elalszik a gyertyája; elalszik a világa; elalszik az Urban; elalszik örökre; elejtette a kanalát; elejti a kiskést; eljön érte a Kaszás; elköltözik a másvilágra; elköltözik Ábrahám kebelébe; elköltözik az örök vadászmezőkre; elmegy Földvára deszkát árulni (*biz*); elmegy tormát ázni; elmegy vakondokországba; elmetszették a fonalát; elnyelte a horgot; elnyújtotta a bocskort; eloltják gyertyáját; elragadja a halál (*vál*); elragadta a Szent Mihály lova; elrúgja a szeget; elszakad az élete fonala; eltávozik az élők sorából; elválnak a kenyér héjától; feldobja a talpát (*szleng*); felkötik az állat; félreteszi a csákóját; félveszi a néhai nevet (*biz*); férgeknek adja testét; fűbe harap (*biz*); itt hagyja az árnyékvilágot; jobblétre szenderül; kákkot mond; karóra kerül az irhája; kiadja a lelkét; kidől a sorból; kifingott a kürtön (*durva*); kifüstöl a Krisztus kéményén; kihúzták alóla a gyékényt; kikéri a levelét, kileheli a lelkét (*vál*); kimúlik az árnyékvilágból (*vál*); kiterítették a bőret; kivette a csatot; koporsóba száll; körmöt rúg; lefújta neki; lehunyja a szemét; lehunyja a szemét örökre (*vál*); leköszön a hivatalról; lemond a házhelyről; leszalad a csillaga; leteszi a gondját; magához szőlítja az Isten; marjára fekszik; megfőzték a torkásáját; megkönnyebbedik az ágya szalmája; megrúgta a Szent Mihály lova, soha ki nem gyógyul; megszűnik létezni; megtér atyáihoz (*vál*); megtér őseihez (*vál*); négy deszka közé teszik; nem eszik több lány cipót; nem látja többet az Isten egét; örök álomba merül (*vál*); örök nyugovóra tér (*vál*); padlásra kerül a bőre; padra kerül a bőre; padra teszik a csizmáját; padra viszik a bőret; papok erszényébe kerül; Pilátushoz megy vacsorára; Pilátusra vicsorítja a fogát; porba harap; ráhül a bőr; rálép a csöszökör a lábára; sírba száll; szegre akasztják a csizmáját; testamentumot csinált;

- utoléri a vég; utolsó rúg; ütött az órája; vége lesz; végleg elhagyja övét (*vál*); végsőt lehel; visszaadja lelkét teremőjének (*vál*); viztér a porba, amelyből vétetett ♦ ÉL | MEGSZÜLETIK
- ◇ [harcban, erőszakos halállal]: elpusztul, halálát leli, kiműlik, elesik, odavész, ottmarad **Sz**: otthagya a fogát; fűbe harap (*biz*)
- meghalad** (ige) ◇ megelőz, leghagy, lepípál (*biz*), lefőz (*biz*), túlszárnyal, túlmeleg, túlhalad, túlnő, túljut, felülmúl, ránő (*biz*), fölöz (*táj*) ♦ LEMARAD, ALULMARAD
- ◇ nagyobb <vminél>, több <vminél>
- ◇ túlhalad, elavulttá tesz
- meghálál** (ige) ◇ viszonzoz, megszolgál, megköszön, honorál, megfizet, rekompenzál (*id*), megadózik (*táj*)
- meghall** (ige) ◇ [fülével]: érzékel, észlel, felfog, tapasztal | kihallgat, lehallgat, megneszel ♦ FÉLREHALL
- ◇ megtud, tudomást szerez, értesül <vmiről>, fülébe jut, észrevesz, rábukkan, megszimatol, megszagol
- ◇ odafigyel <vmire>, ráfigyel <vmire>, figyelembe vesz, belát, felfog, megért, felismer, ráébred, ráeszmél, tudatában van ♦ ELKERÜLI A FIGYELMÉT, ÉRTETLENKEDIK
- meghallgat** (ige) ◇ végighallgat, figyel, odafigyel <vmire, vkire>, megfigyel | hallgatózik, elhallgat (*táj*), felhallgat (*táj*), körülhallgat (*táj*), fülel (*táj*) ♦ ELHALLGATTAT, ELNÉMÍT, KÖZBEVÁG
- ◇ figyelembe vesz, elhisz, hitelt ad <vminek>, helyt ad <vminek> | hozzájárul, elfogad, belemegy <vmibe> (*biz*), beleegyezését adja ♦ ELUTASÍT, ELVET
- meghallgatás** (fn) ◇ kihallgatás, audiencia (*rég*), udvarlás (*rég*)
- meghamisít** (ige) ◇ megváltoztat, elferdít, eltorzít, kiforgat, félremagyaráz, megront (*rég*), elhajlít (*táj*), elkajsztít (*táj*), megmásít (*táj*), elgörbít (*táj*), kicsavar (*biz*), kiteker (*biz*), rágalmaz, meghazudtol, hamis színben tüntet fel, kiforgat a valójából
- ◇ [bort]: pancsol (*pej*), hígít, felvizez, megkeresztel (*tréf*)
- ◇ [olajat]: szőkít
- meghámoz** (ige) ◇ megtisztít, megtisztogat, lehámoz, lehéjaz, hánt, lehánt, lehántol, meghánt (*rég*), meghéjaz (*rég*), levesz, leszed, lehúz, eltávolít, megpucol (*biz*)
- ◇ (*táj*): megver, elegyenget, eltángál, eldöngöl, megrak (*biz*), elagyabugyál, elnászpángol, elnadrágól, kioszt (*biz*), ellátja a baját, elhegedüli a nótáját
- ◇ (*szleng*): kifoszt, kirabol, kizsebel (*biz*), levetkőztet (*biz*), megkopaszt (*biz*)
- meghány-vet** (ige) ◇ megbeszél, megvitat, taglal, értekezik <vmiről>, eszmecsere folytat <vmiről>, tanakodik, megtanácskozik, átgondol, megtárgyal, átbeszél (*biz*), megfirat (*táj*), irget-forgat (*táj*), megdumál (*szleng*)
- ◇ megfontol, mérleget, gondolkodik, töpreng, tűnődik, latolgat, morfondíroz, fontolóra vesz, elmélkedik <vmin>, elrágódik (*biz*), rekonzsiderál (*rég*)
- megharagít** (ige) ◇ dühít, feldühít, dühösít, felbosszant, felmérgecs, felingerel, felbőszít, földidegesít, megbosszant (*rég*), felharagít (*táj*), felhergel, felhúz (*biz*), felcukkol (*szleng*), felpaprikáz, kiborít (*biz*) | dühbe hoz, mérlegbe gurít, haragra gerjeszt, kihoz a sodrából, kihoz a béketűréséből ♦ LECSILLAPÍT, MEGNYUGTAT, MEGBÉKÍT
- megharagszik** (ige) ◇ feldühödik, fölmérgesedik, megdühödik, felingerlődik, megsértődik, megbántódik, felháborodik, zokon vesz, felmérgesedik, megneheztel, felbőszül (*vál*), felfortyan, megorrol, felfújódik (*táj*), megböstörködik (*táj*), megszusszad (*táj*), felhergelődik, begurul (*szleng*), bepörög (*szleng*), begerjed (*szleng*), felpaprikázódik, felhúzza az orrát, dühbe jön, mérlegbe gurul, haragra gerjed, haragra lobbán, kijön a sodrából, kikel magából ♦ MEGBOCSÁT, ELNÉZ, MEGNYUGSZIK
- megharap** (ige) ◇ beleharap, megmar, megkap, megsebez, összeharap | megrág
- ◇ megsért, megbánt, meggyötör, megkínoz, fájdalomt okoz, az önérzetében gázol, belerúg ♦ KEDVESKEDIK, HÍZELEG, SZERET
- meghasad** (ige) ◇ elreped, végigreped, megreped, [jég] rian, megroppan, összeroppan, kettéhasad, kettéreped, beszakad, kirüffen (*táj*), kirüfög (*táj*), megreppen (*táj*), elválik, kettéválik, szétszakad
- ◇ [szív]: belesajdul, összetörök, megszakad
- meghasonlik** (ige) ◇ csalódik, elveszíti a lelki egyensúlyát | bezárkózik, begubózik, közönybe merül
- meghat** (ige) ◇ megindít, megillet, megérint, elérzékenyít, meglágyít, ellágyít, könnyekre indít, szívébe markol <vkinek>, afficiál (*rég*) | hatást gyakorol <vkire>, megfog, megkap (*biz*), megmozgat, megrendít, felkavar, részvétet kelt <vkiben>, felzaklat, feldúl (*vál*), megráz (*vál*), emocionál (*id*) | elbűvöl ♦ HIDEGEN HAGY, UNTAT
- meghatalmaz** (ige) ◇ felhatalmaz, feljogosít, megbíz, kinevez, illetékesé tesz, kijelöl, megerősít, törvényesít, megnevez, hatalommal felruház (*vál*), akkreditál (*id*), kiküld, delegál, plenipotenciáz (*rég*)

meghatalmazás (fn) ◇ megbízás, engedély, felhatalmazás, feljogosítás, jogosultság, illetékesség, hozzájárulás, jóváhagyás, megerősítés, kijelölés, megbízatás, jogosítvány, akkreditálás (*szak*), prokúra (*id*), meghatalmazvány (*rég*), kinevezés

meghatalmazott (fn és mn) ◇ megbízott, kiküldött, képviselő, kirendelt, feljogosított, jogosult, felhatalmazott, illetékes, ügyvivő, közbenjáró, küldött, követ (*vál*), teljhatalmú (*vál*), teljhatalmazott (*rég*), prokurátor (*rég*), mandatárius (*id*), kinevezett, autentikus ◆ ILLETÉKTELEN, JOGOSULATLAN, JOGTALAN

meghatároz (ige) ◇ megállapít, rögzít, leír, részletez, értékkel, felállít | megbecsül, kikalkulál, precizíroz (*rég*), fixál, körülmér (*rég*)

◇ rendszerez, besorol, elhatárol, definiál, értelmez, körülír, megnevez, kifejez, körvonalaz, megjelöl, jellemez, értelmez (*rég*)

◇ befolyásol, minősít, eldönt, megalapoz, leszögez, megerősít, predesztinál (*rég*), determinál

◇ megad, megszab, előír, előírányoz, kijelöl, kiköt, kitűz, szabályoz, utasít, elrendel, kiszemel (*rég*), fixíroz (*rég*), preliminar (*rég*), értékel (*rég*)

meghatározás (fn) ◇ kijelölés, megállapítás, körülírás, értelmezés, magyarázat, kiszabás, kitűzés, célkitűzés, fixálódás (*id*)

◇ szómagyarázat, definíció, értelmezés, értély (*rég*), megállapítás, determináció (*id*)

meghatározott (mn) ◇ megállapított, megjelölt, megadott, adott, körülhatárolt, körülírt, kötött, korlátozott, rögzített, pontos, célirányos, előírt, kijelölt, konkrét, bizonyos, kimért (*rég*), kitett (*rég*), megszabott, determinált

megható (mn) ◇ megindító, megkapó, megrázó, elérékenyítő, érzelmes, megrendítő, felzaklató, megragadó, szívet tépő (*vál*), szívbemarkoló (*vál*), szívfájdító, könnyfakasztó (*vál*), megillető, szívhez szóló, szívfacsaró, szívzaggató (*vál*), magával ragadó, borzongató, szózatós (*rég*)

meghatódik (ige) ◇ megilletődik, elérékenyedik, elérékenyül, elfogódik, megrendül, megindul (*vál*), ellágyul, elolvad (*biz*), elgyöngül ◆ KÍVÜL MARAD

meghatottság (fn) ◇ megilletődés, elérékenyülés, megindultság, elfogódottság, felindulás, megrendülés ◆ ÉRZÉKETLENSÉG, KÖZÖMBŐSSÉG, SZENVTELENSÉG

meghátrol (ige) ◇ visszavonul, visszafordul, megfutamodik, elmenekül, elfut, visszakozik, kitér, visszahúzódik, visszariad, visszahökken, visszaretten, visszahököl, megtorpan, visszatorpan (*rég*), retirál (*rég*), deferál (*id*), kapitulál (*szak*), takarodót fúj, visszatáncol, visszalép, elszel, behódol, beadja a derekát, enged, megadja magát, elszáll a bátorsága, meghunyászkodik ◆ ELLENSZEGÜL, SZEMBESZÁLL, DACOL

megházasodik (ige) ◇ megesküszik, összeházasodik, házasságot köt, örök hűséget esküszik (*vál*), házasságra lép, egybekel (*vál*), frigyre lép, esküvőt tart, lakodalmat ül, menyegzőt ül, bedobja a törülközőt (*szleng*), beadja a derekát (*szleng*) ◆ ELVÁLIK

◇ megnősül, elvesz <vkit>, feleségül vesz <vkit>, nőül vesz <vkit>, feleséget vesz (*táj*), megfeleségesedik (*táj*), papucskormány alá jut (*tréf*), asszonyt vesz a hához (*táj*) ◆ ELVÁLIK

◇ férjhez megy, feleségül megy <vkihez>, hozzámegy <vkihez>, nőül megy <vkihez> (*vál*), nejjé lesz, bekötik a fejét, főkötő alá kerül (*táj*) ◆ PÁRTÁBAN MARAD

meghazudtol (ige) ◇ ellentmond, megcáfol, rácáfol, letagad, tagad, elutasít, visszautasít, érvénytelenít, érvénytelennek nyilvánít, megdönt, learedál (*táj*), dezavual (*id*) ◆ RÁBÓLINT, ELFOGAD

◇ meghamisít, eltorzít, kiforgat, félremagyaráz ◆ MEGERŐSÍT, JÓVÁHAGY, IGAZOL

meghibásodik (ige) ◇ elromlik, megrongálódik, tönkremegy, felmondja a szolgálatot, bedöglök (*biz*), meghibál (*táj*), lerobban (*szleng*), bekrepál (*szleng*), tropára megy (*szleng*), kipurcan (*szleng*), ◆ MEGJAVUL, HELYREJÖN, MŰKÖDIK

◇ (*táj*): megzavarodik, megbolondul, megőrül, megtébolyodik, megháborodik, meghibban, meggárgyul (*táj*), bedilizik (*biz*)

◇ (*táj*): megnyomorodik, megrokkan, megbénul

meghibban (ige) ◇ megháborodik, megzavarodik, megbolondul, megőrül, esztét veszti, elmegy az esze, meghülyül (*biz*), bedilizik (*biz*), mebuggyan, megbomlik, megkábul (*táj*), meggazdul (*táj*), megkámforodik (*táj*), megrándul, meghibásodik (*táj*), megütődik (*rég*) ◆ ÉSZRE TÉR (*biz*)

meghirdet (ige) ◇ kihirdet, nyilvánosságra hoz, elhíresztel, közread, bejelent, kikiált, hírré tesz (*rég*), közhírré tesz, kikürtöl | felolvas, kiplakátoz, kiír, közzétesz, kitűz (*vál*), felkínál

meghitt (mn) ◇ igaz, hű, hűséges, őszinte, odaadó, közeli, közelálló, szoros, ragaszkodó, szívbeli (*biz*), avatott (*rég*)

◇ bizalmas, bensőséges, benső (rég), szívélyes, szívből jövő, baráti, közvetlen, mély, személyes, intim, intimus (rég), biztos (rég), kordialis (rég) ♦ TARTÓZKODÓ, TÁVOLSÁGTARTÓ

◇ otthonos, barátságos, családias, kényelmes, kedélyes, meleg, kellemes, vonzó, lakályos, familiáris, idillikus, idilli, derűs, felhőtlen ♦ BARÁTSÁGTALAN, RIDEG

meghiúsít (ige) ◇ meggátol, megakadályoz, megbuktat, megzavar, keresztülhúz, keresztvez, felborít, tönkretesz, lehetetlenné tesz, útjába áll, megakaszt, elfojt, leszere, megfékez, megtorpedóz, romba dönt, gátat vet <vminek>, akadályt gördít <vmi elé> (vál), kivéd <vmit>, visszaver, semmivé tesz, halomra dönt, zátonyra futtat (biz), elgáncsol, megfúr (biz), elfűrész (biz), kontrakaríroz (rég), elsinkófal (táj)

Sz: belekőp a levesébe <vkinek>; beteszi az ajtót <vminek> ♦ ELŐSEGÍT, TÁMOGAT, FELKAROL

meghiúsul (ige) ◇ megbukik, összeomlik, összedől, felborul, megsemmisül, felbomlik, odatesz, romba dől (vál), megfeneklik, füstbe megy, szertefoszlik, semmivé válik, dugába dől, balul üt ki (vál), hajótörést szenved, csütörtököt mond, kútba esik, elmarad, visszamegy, kudarcba fullad, zátonyra fut, kudarcot vall, sikertelenségbe fullad, csődöt mond, elúszik (biz), fuccsba megy (biz), bezápol (biz), kipurcan (szleng), felsül, bedöglik (biz) ♦ SIKERÜL, VALÓRA VÁLIK, LÉTREJÖN

meghív (ige) ◇ meginvitál, odainvitál, vendégül lát, elhív, beinstál (táj), elfoglal (táj) ♦ ELKÜLD, ELUTASÍT, KIUTASÍT

◇ felkér, felhív, megnyer

meghívás (fn) ◇ invitálás (id), vendéglátás, megvendéglés, vendégség, szíveslátás

◇ felkérés, utasítás, intés (rég), intimátum (rég)

meghívott (fn és mn) ◇ vendég, látogató, vizitátor (táj), hospitáló (id), vizitáló (rég), hivatalos

meghízik (ige) ◇ kitelik, felszed magára, kigömbölyödik, pocakot ereszt, pocakosodik, elhízik, szétmegey (biz), elhajasodik, hájat ereszt (pej), eltérébélyedik (tréf), tekintélyt növeszt (tréf), szétfolyik (durva), szétmállik (biz), kidegeszedik (táj), kiformalódik (táj), megdalmahodik (táj), megsimódik (táj), megüdül (táj) **Sz:** hájat lők a dereka ♦ LEFOGY, LESOVÁNYODIK, KARCSÚSODIK

meghódít (ige) ◇ elfoglal, bevesz, birtokba vesz, megszerez, lerohan, leigáz, megszáll, gyarmatosít, megdönt | legyűr, lever, megver, felmorzsol (vál), porrá zúz, szolgaságba dönt (vál), rabigába dönt (vál), leküzd

◇ felülkerekedik, diadalmaskodik, legyőz, győzedelmeskedik, diadalt ül (vál), úrrá lesz, véghezvisz (vál), győzelmet arat (vál) ♦ VESZÍT, ELBUKIK, KUDARCOT VALL

◇ megigéz, lenyűgöz, lebilincsel, elbűvöl, elbájol, elvarázsol, elkápráztat, elragad, megbabonáz, megejt, rabul ejt (vál), elnyer (vál), behálóz, foglal el (vál), megfőz (biz), befűz (szleng) ♦ TASZÍT, UNDOZ

meghódol (ige) ◇ behódol, megadja magát, leteszi a fegyvert, kapitulál (szak) | enged, engedelmeskedik, elfogad, meghátrál, beletörődik, fejet hajt, beadja a derekát, meghajol, megalázkodik, meghunyászkodik, lefekszik <vkinek> (szleng) ♦ TARTJA MAGÁT, SZEMBESZÁLL

meghonosít (ige) ◇ behoz, bevisz, bevezet, elterjeszt, áttelepít, betelepít, honossá tesz, letelepít, átvesz, alkalmaz, megtenyészt (rég), akklimatizál (id) ♦ KIIRT

◇ átültet, meggyökereztet, megismertet, elindít, közkeletűvé tesz, kezdeményez, életbe léptet, rászoktat, elkezd, elfogadtat ♦ MEGSZÜNTET, LESZOKTAT

meghonosodik (ige) ◇ elterjed, megtelepedik, meggyökeresedik, gyökeret ver, szokássá válik, divatba jön, lábra kap (vál), felkapják (vál), bekerül (táj), akklimatizálódik, állandóssá ♦ KIPUSZTUL, ELTŰNIK

meghosszabbít (ige) ◇ kitold, bővíti, kienged, leenged, megnyújt, kinyújt, megtold, megnövel, hosszít, növeszt, kifeszít, megnagyít, kiterjeszt ♦ LERŐVIDÍT, MEGNYIRBÁL, CSÖKKENT

◇ elhalaszt, elodáz, elnapol, kitol | elnyújt, elhúz, prolongál, meghosszít (rég)

meghoz (ige) ◇ elhoz, visszahoz, idehoz, hazahoz, átad, átnyújt, kézbesít ♦ ELVISZ, ELSZÁLLÍT, VISSZATART

◇ előidéz, okoz, kivált | eredményez, eredménnyel jár, vezet <vmihez> | gyümölcsözik, megterem ♦ SIKERTELEN, EREDMÉNYTELEN, TERMÉKETLEN

◇ megalkot, kimond, létrehoz | vállal

◇ (táj): megad, megfizet, visszaad

◇ (rég): tudósít, tudtul ad

meghózzá (ksz) ◇ mégpedig, pontosabban, ráadásul, ráadásul még, azonkívül, ezenfelül, amellet, tetejébe, sőt

meghökken (ige) ◇ meglepődik, elcsodálkozik, megdöbben, megütközik, megrökönyödik, elhúl, hüledezik, megriad (rég), elképed, visszahököl, paffá lesz (biz), ledöbben (szleng), megbökken (táj),

megtokik (*táj*), meghököl (*táj*) | megdermed, megretten, megszeppen, megfélemledik (*rég*), eláll a szava, eláll a lélegzete ♦ FEL SE VESZI (*szleng*), RÁ SE HEDERÍT

meghökent (ige) ◇ meglep, elképeszt, megdöbrent, megzavar, összekavar, megijeszt, megrendít, felkavar, megdermeszt, feldúl, megriaszt, kiborít (*biz*), frappíroz (*id*) ♦ HIDEGEN HAGY

meghökentő (mn) ◇ megdöbrentő, döbbenetes, elképesztő, meglepő, mellbevágó, szörnyű, hátborzongató, borzasztó

◇ furcsa, különös, szokatlan, bizarr, újszerű, sajtáságos | groteszk, torz, abszurd ♦ MEGSZOKOTT, SZOKVÁNYOS, SABLONOS

meghunyaszkodik (ige) ◇ meghátrál, enged <vkinek>, megalázkodik, meghódol, beletörődik, visszahúzódik, megfutamodik, összehúzza magát, elcsügged, behódol <vkinek> (*pej*), hajbókol <vki előtt> (*pej*), kushad (*biz*), behúzza fülét-farkát, csúszik-mászik, retirál (*rég*), meghunyorodik (*táj*), elszáll a bátorsága <vmitől> **Sz**: behúzza a lobogót; behúzza a farkát; meghúzza magát, mint a kutya a vackán ♦ SZEMBESZÁLL <VMIVEL>, ELLENSEZGÜL <VMINEK>

meghurcol (ige) ◇ vonszol, vontat, hurcol

◇ megrágalmaz, vádaskodik, gyaláz, becsmérel, rossz hírbe kever, rossz híret költi, ócsárol, befeketít (*vál*), bemárt (*biz*), sárba ránt, hercehurál (*táj*), szapul (*biz*), böcsmöl (*táj*), bemőszerol ♦ DICSÉR, DICSŐIT, ELISMER

meghúz (ige) ◇ megszorít, megfeszít, kifeszít, összeszorít, felhúz, kiköt

◇ megránt, megrándít, megvon (*rég*) | félrever, megkondít ♦ MEGLAZÍT, KIOLD

◇ rajzol, megrajzol, megvon, megjelöl, kijelöl

◇ (*biz*): kifáraszt, megerőltet, legyengít ♦ MEGKÍMÉL

◇ (*biz*): megzsarol, rövidít, tömörít

◇ (*szleng*): megbuktat, elvág (*biz*), elnyes (*szleng*), elránt (*szleng*), megvág (*szleng*), visszatapsol (*szleng*) ♦ ÁTENGED

◇ (*táj*): megtölt, teletölt, feltölt, telehúz (*táj*)

meghúzódik (ige) ◇ megfeszül, megrándul | megnyúlik, megvékonyodik, elvékonyodik ♦ ELLAZUL

◇ megbűjlik, elrejtőzik, meglapul, lapít, lapul, rejtőzködik, összehúzza magát, megbúvik (*rég*), gunnyaszt, sunyorog (*táj*), kushad (*biz*), kusmorog (*táj*), kuttog (*táj*), megtop (*táj*) | meghúzza magát, bevacol (*biz*), dekkol (*szleng*) ♦ ELŐJÖN, ELŐKERÜL, KIÁLL

meghűl (ige) ◇ megfázik, megnáthásodik, náthát kap, meghidegszik (*rég*), influenzás lesz, meghülemlik (*táj*), megtaknyosodik (*durva*) ♦ MEGGYÓGYUL

◇ kihűl, lehűl, lehülepedik (*táj*) ♦ FELMELEGSZIK, FELMELEGEDIK, FELFORRÓSODIK

meghülyül (ige) ◇ (*durva*): mehibban, bedilizik (*biz*), elmegey az esze, eltompul, meggárgyul (*táj*), megkukul (*biz*) ♦ MEGJÖN AZ ESZE, ÉSZRE TÉR

megidéz (ige) ◇ odarendel, beidéz, hivat, behivat, elhivat, magához kéret, törvény elé idéz, becítál

◇ megjelenít, megelevenít, felelevenít, előhív, életre hív, felidéz, előhi (*rég*) ♦ ELFELEJT, ELFELEDKEZIK, ELTEMET

megigazít (ige) ◇ helyretesz, helyreigazít, visszaállít, helyrerak, helyre illeszt, elrendez, beállít, rendbe hoz, eligazgat, irányoz (*táj*)

◇ átalakít, kiigazít, kijavít, ráilleszt, rászab, megjobbít (*rég*), megtataroz (*rég*), megrikol (*rég*), adjusztál (*szak*)

megígér (ige) ◇ ígér, beígér, megfogad, szavát adja, megesküszik, ígéretet tesz, fogadalmat tesz, fogadkozik, kilátásba helyez, garantál, elfogad (*rég*), elhatároz, eltökél | kecsgetet, ígéret

megigéz (ige) ◇ elvárászol, megront, megbűvöl, megbabonáz, hatalmába ejt, hipnotizál (*id*), delejez (*rég*), megbűzöl (*rég*), babonál (*rég*), boszorkányol (*rég*), szemmel ver

◇ elbűvöl, meghódít, elbájol, megszedít (*biz*), elkápráztat, elkábít, elbódít, gyönyörködött, lenyüggöz, elámit (*vál*), rabul ejt (*vál*), lebilincsel, magával ragad, elragadtat, csalogat, csábít, megbájol (*rég*), megköt (*rég*)

megihlet (ige) ◇ ihlet, készlet, ösztönöz, lelkesít, serkent, sarkall, megmozgat, hat, hatással van <vkire>, megérint, megindít, befolyásol, befolyást gyakorol <vkire>, felkavar, megtermékenyít

megijjed (ige) ◇ megrémül, megrid, megreteg, megdöbben, megszeppen, visszariad, elriad, elszörnyed, bejied, visszahökken, meghököl, hátrahököl, megtorpan, visszaretten, megretten (*vál*), összeressen, elborzad, félelem fogja el, rémületbe esik, belesápad, holtra rémül, rájön a szívbaj (*biz*), begyullad (*biz*), begazol (*biz*), berezel (*biz*), betojik (*biz*), begatyáz (*táj*), hökken (*rég*), elrezen (*rég*), megneszül (*táj*), megfélemlik (*rég*), megrebbed (*rég*), megrebbenkedik (*rég*), meghebben (*táj*), bereccsen (*táj*),

megzöbben (*táj*), bemajrjúzik (*szleng*), berosál (*szleng*), kitöri a frász (*szleng*), frászt kap (*szleng*), betropecol (*szleng*), besztremlál (*szleng*), befosik (*durva*), beszarik (*durva*) **Sz:** a gatyájába szalad a bátorsága; azt is elfelejti, mi a neve; beleszalad a madzag <vkibe>; bocskorába száll a bátorsága; csizmaszárba száll a bátorsága; egy krajcár se marad a zsebében; eláll a lélegzete; elfogja a fész; elhül benne a vér; halálra válik; inába száll a bátorsága; inába szorul a virtus; kiveri a hideg verejték; kiveri a szariszepelő; lábába száll a bátorsága; megáll benne az ütő (*biz*); megfagy benne a vér; meghül benne a vér; minden haja szála az ég felé mered; mindjárt félreveri a harangot; pánikba esik; rájön a frász (*szleng*); seggre esik benne a szentlélek; szárába száll a szíve; tótágast áll benne a szentlélek; úgy megijed, hogy egy zabszem se férne a fenekébe; úgy megijed, se holt, se eleven

megijeszt (ige) ◊ megrémít, megrémiszt, megriaszt, megfélemlít, elbátortalanít, félemlít (*rég*), ráijeszt, elijeszt, elriaszt, visszariaszt, visszaretent, megrettent, elrettent, megdermeszt, elrémít, elképeszt, halálra rémít, rémületbe ejt, elrémiszt, ráhossa a szívbjait (*szleng*), ráhossa a frászt (*szleng*), megdöbbszent, elborzaszt, dobbant (*rég*), konsternál (*rég*), megrezzent, megijeget (*táj*), megrajcsúroztat (*táj*), megrezzezet (*táj*), megvakkant (*táj*) ♦ MEGNYUGTAT

megillet (ige) ◊ illet, jár <vkinek>, kijár, jogosult, dukál (*biz*)

◊ (*rég*): megérint, hozzáér, hozzányúl, megtapint, megfog

megilletődik (ige) ◊ meghatódik, elfogódik, elérékenyedik, elérékenyül, megindul (*vál*) | elszompolyodik (*rég*), elszontyolodik, megszontyolodik (*vál*)

megindít (ige) ◊ bekapcsol, beindít, meghajt, működtet, mozgat, aktivál, működésbe hoz, üzembe helyez, einsaltol (*id*), impulzál (*id*), bekurbliáz (*biz*) ♦ KIKAPCSOL, LEÁLLÍT, ELZÁR

◊ elindít, eligazít, kezdeményez, útnak indít, útjára bocsát, megalapít, megalakít ♦ MEGÁLLÍT, FELTARTÓZTAT

◊ megjelentet, közzétesz, kiad, publikál, kihoz (*biz*), lanszíroz (*id*), életbe léptet

◊ ösztönöz, ösztökél, rávezet, előmozdít, segít, felkelt, hajt, sarkall, serkent, föllekésít, bujtogat, megihlet, megtermékenyít, üz, készlet, sugall, iniciál (*rég*), motívál, befolyásol ♦ MEGGÁTOL, AKADÁLYOZ, ELRETTENT

◊ meghat, elérékenyít, megkap, ellágyít, meglágyít, megérint, megráz (*vál*), emocionál (*id*), megillet, megrikat, könnyekre indít, afficiál (*rég*) | hatást gyakorol <vkire>, megmozgat, megrendít, felkavar, felzaklat, feldúl (*vál*), részvétet kelt <vkiben> ♦ HIDEGEN HAGY

megindító (mn) ◊ megható, érzelmes, megrendítő, megkapó, megrázó, megragadó, elérékenyítő, hatásos, szívhez szóló, szívet tépő, szívfacsaró, szívbé markoló (*vál*), szívzaggató (*vál*), szívfájdító, megkönnyeztető, könnyfakasztó (*vál*), megejtő, felzaklató, magával ragadó, borzongató, szózatós (*rég*) | hatásvadász, könnyfacsaró, érzelgős, csöpögős (*biz*) ♦ SZÁRAZ | TÁRGYILAGOS

megindokol (ige) ◊ indokol, megokol, bizonyít, bebizonyít, kimutat, megvéd, alátámaszt, okadatul, motívál

megindul (ige) ◊ elindul, elkezdődik, megkezdődik, beindul, működni kezd | megmozdul ♦ LEÁLL, BEFEJEZŐDIK

◊ [eső] elered, [vihar] kitör

◊ [jég] zajlik

◊ meghatódik, megrendül, megilletődik, elérékenyedik, elérékenyül, meglágyul, részvételre gerjed, szívére veszt (*rég*)

megindultság (fn) ◊ meghatottság, elérékenyülés, elérékenyedés, meghatódás, megrendülés, megindulás (*vál*), megilletődés, felindulás ♦ ÉRZÉKETLENSÉG, KÖZÖNY, FÁSULTSÁG

megingat (ige) ◊ megrendít, kizökkent, eltántorít, elbizonytalanít, elbátortalanít, letör, lever, elcsüggeszt, megszédít (*biz*) ♦ MEGSZILÁRDÍT, MEGERŐSÍT, ALÁTÁMASZT

megingathatatlan (mn) ◊ elszánt, kemény, kitartó, szilárd, eltökélt, céltudatos, hajlíthatatlan, határozott, következetes, rendíthetetlen (*vál*), tántoríthatatlan, sziklaszilárd, rendületlen, kőkemény, acélos, állhatatos, hajthatatlan | megdönthetetlen, megváltoztathatatlan, megmásíthatatlan | feltett [szándék] ♦ INGADOZÓ, BIZONYTALAN, TÉTOVÁZÓ

meginog (ige) ◊ megmozdul, elmozdul, megremeg, meging (*rég*), megbillen | megtántorodik ♦ SZILÁRD, BIZTOS | MEGÁLL A LÁBÁN

◊ tétovázik, habozik, bizonytalanodik, megrendül, eltántorodik (*vál*), hezitál, megtorpan, kétségek fogják el (*vál*) ♦ KITART, FOLYTAT

megint¹ (ige) ◊ megszid, összeszid, rászól, megfedd, megró, megmossa a fejét, megleckéztet, megreguláz, lehord (*biz*), pirongat, korhol, ránca szed, dorgál ♦ MEGDICSÉR, ELISMER

◇ (szak): intőt ad, beír

◇ figyelmeztet, felszólít, emlékeztet, eszébe juttat | rendreutasít, elrendel

megint² (hsz) ◇ újból, újra, ismét, ismételve, ismételten, esmét (*rég*), újfent, ezután, továbbá, újon (*rég*), újonnan (*rég*), újölog (*rég*), újölog (*rég*), megintelen (*rég*), ismét (*rég*)

megintés (fn) ◇ figyelmeztetés, rendreutasítás, szidás, összeszidás, megrovás, feddés (*vál*), korholás, szidalom, dorgálás, fejmosás (*biz*), pirongatás, lehordás (*biz*), leckéztetés, ledorongolás (*biz*), intés, fincoltatás (*táj*), lelkiifoccs (*biz*), hegyi beszéd (*szleng*), prédikáció (*biz*) ♦ DICSÉRET, ELISMERÉS, JUTALOM

megír (ige) ◇ megszövegez, megfogalmaz, kidolgoz, megformál, szavakba foglal, szavakba önt, megkoncipiál (*rég*)

◇ közöl, tudat, megörökít, rögzít

◇ leír, lejegyez, lefirkant, megfirkant (*biz*), kiír magából (*vál*), összeír, papírra vet, regisztrál

mégis (hsz) ◇ de, azonban, mindazonáltal, mindamellet, ámbár, jóllehet, dacára, noha, pedig, ám, ámbátor, bár, hanem, annak ellenére, ezzel szemben

◇ valóban, igazán, mégiscsak, azért, valójában, csakugyan, elvégre, végeredményben, valahára

mégiscsak (hsz) ◇ végül, utóljára, mindamellet, mindazonáltal, végtére, de

megismer (ige) ◇ elsajátít, kiismer, kitapasztal, megtapasztal, kitanul, ráébred, felfog, kiderít, megért, belekóstol (*vál*), megtapogat (*tréf*), kitud (*táj*) | megismerkedik, ismeretséget köt <vkivel>

◇ felismer, észrevesz, felfedez, megpillant, kiszúr (*biz*), elismer (*táj*) | ráismer, azonosít, identifikál

◇ (*rég*): együtt hál <vkivel>

megismerkedik (ige) ◇ megismer, ismeretséget köt, ismeretségbe kerül, összeismerkedik, bemutatkozik, összeakad, összefut, összetalálkozik, belebotlik <vkibe>, összejön <vkivel> (*biz*), felcsip (*szleng*), leszólít (*biz*), beleismerősödik (*táj*), felismerkedik (*táj*)

◇ tanulmányoz, vizsgál, tanul, tapasztal, ért, átlát, feléri ésszel

megismert (ige) ◇ összeismertet, bemutat, összehoz (*biz*)

◇ bevezet <vmibe>, feltár, beavat, elmond, leír, informál, tájékoztat, tudtul ad, felvilágosít

megismétel (ige) ◇ elismétel, ismételtet, hajtogat, újra elmond, visszamond, reprodukál, ráadást ad, megrepetál (*rég*), rekapitulál (*rég*), megmásodol (*táj*)

◇ ismétél, visszamarad, megbukik, újráz, újra jár [osztályt] | [fogadalmat] megújít

megszik (ige) ◇ kiiszik, felhajt, lecsúsztat a torkán, kihörpint, elfogyaszt, elkortyol, leönt (*biz*), leház (*biz*), bedob (*biz*), bekap (*biz*), benyakal (*biz*), elnyel (*biz*), bevedel, becelekszik (*táj*), belök (*táj*), belöttyint, bezökönt (*táj*), betölt (*táj*), betürköl (*táj*)

megítél (ige) ◇ értékél, elbírál, ítéletet alkot, bírál, megállapít, jellemez, minősít, felmér, felbecsül, kimond, kinyilvánít, állást foglal, megvizsgál

◇ elítél, ítélkezik <vki fölött>, kritizál, megbírál, kifogásol, ócsárol, becsmérel, leszól, leránt (*biz*), szapul (*biz*) ♦ ELISMER

◇ elrendel, odaitél, odaad

megítélés (fn) ◇ értékelés, vélemény, vélekedés, elbírálás, bírálát, ítélet, adjudikáció (*id*), meggyőződés, meglátás, felfogás, belátás, kritika, minősítés

megittasodik (ige) ◇ megrészegeedik, felönt a garatra, lerészegeedik, becsíp, berüg, leissza magát, gajdosodik (*rég*), beszeszel (*biz*) ♦ KIJÓZANODIK, MAGÁHOZ TÉR, KITISZTUL

◇ megmámosodik, megrészegül, megittasul (*vál*), elbódul

megízlel (ige) ◇ kóstol, megkóstol, belekóstol <vmibe>, kóstolgat, megpróbál, megpákosztol (*táj*) | bekap (*biz*)

megizmosodik (ige) ◇ megerősödik, felerősödik, megvastagodik, megtestesedik, megtelik ♦ LEGYENGÜL, ELERŐTLENEDIK, LEROMLIK

◇ (*biz*): kifejlődik, kibontakozik, erőre kap, megszilárdul, elterjed

megizzad (ige) ◇ átnevedesedik, átizzad, kiveri az izzadság, kiveri a víz (*biz*), megvizsesedik (*rég*), beizzad (*táj*), kiázik (*táj*), megvizül (*táj*)

megjár (ige) ◇ megtesz, bejár, végigjár, legyalogol, bekóborol, bebolyong, bebarangol | beutazik, megfordul, jár-kel, végigvándorol, felfedez

◇ (*biz*): pórul jár, rosszul jár, ráfizet (*biz*), rajtaveszt, ráfázik (*szleng*), ráfarag (*szleng*), befürdik (*szleng*), koppan (*szleng*), ráfagy (*szleng*), rossz boltot csinál, kihúzza a gyufát (*szleng*), pléhre csúszik (*szleng*), megégeti a száját

◇ (*táj*): behatol, átjár, áthat

megjátsszik (ige) ◇ utánoz, átvesz, felvesz, tettet, színlel, szimulál, tetszeleg, magára ölt, teszi magát, majmol, másol (*biz*), szajkóz (*biz*)

◇ játszik, eljátsszik, alakít, fellép, kiemel | mímel (*vál*), imitál (*vál*), markíroz (*biz*), komédiázik, alakoskodik, színészkedik, affektál (*id*) | álcázza magát ◆ KITÁRULKOZIK, ÖNMAGÁT ADJA

◇ fogad, tesz | kijátsszik

◇ játékba hoz, elindít

megjavít (ige) ◇ helyrehoz, megcsinál, kijavít, rendbe hoz, helyreállít, visszaállít, megreparál (*rég*), megéklécel (*táj*), megtákol (*táj*), kireparál (*táj*), megadjusztál (*táj*), rendbe szed (*biz*), helyrefofoz (*biz*), talpra állít (*biz*), regenerál ◆ MEGRONGÁL

◇ feljavít, megújít, újjáalakít, átdolgoz, megigazít, újít, újjászervez, jobba tesz, megreformál, összhangba hoz, megjobbit (*vál*), fellendít, felvirágoztat, felfrissít, kipofoz (*biz*), kiigazgat (*táj*) ◆ TÖNKRETESZ, LEROMBOL

◇ megnevel, jobbit, korrigál, gazdagít, épít (*vál*), megneimesít | jóvátesz ◆ LEZÜLLESZT

megjavul (ige) ◇ megváltozik, jóra fordul, helyreáll, feljavul, helyreigazodik, előnyösen alakul, megjobbul (*vál*), kikupálódik (*táj*), megjavázdik (*táj*) ◆ ROMLIK, HANYATLIK

◇ helyrejön, rendbe jön, működésbe lép, üzemképessé válik | újjászületik ◆ ELROMLIK, TÖNKREMEGY, FELMONDJA A SZOLGÁLATOT

◇ nemesedik, tökéletesedik, kiművelődik | jó útra tér, észre tér **Sz:** jóba foglalja magát; megszálja a szentlélek ◆ ZÜLLIK, ELZÜLLIK

◇ [idő]: kiderül, melegszik, jobbra fordul

megjegyez (ige) ◇ észben tart, megfigyel, emlékezetébe vés, bevés, agyába vés, elkönyvel (*biz*), emlékezetben tart (*vál*), megtart (*rég*), megjel (*rég*), obszervál (*id*), annotál (*szak*), felfog (*táj*) ◆ ELFELEJT

◇ kiegészít, hozzászól, hozzáfűz, betold, beszúr, utal, felhoz, felvet (*vál*), észrevételez, említ, említést tesz, közbevet (*vál*)

megjegyzés (fn) ◇ hozzászólás, észrevétel, hozzáfűznivaló, meglátás, magyarázat, megállapítás, véleménynyilvánítás, hivatkozás, reflexió, annotáció (*vál*), obszerváció (*rég*), észrevevés (*rég*), aranykőpés (*biz*), bekőpés (*szleng*), bemonadás (*biz*), benyögés (*szleng*) | kommentár, jegyzet | bírálat

megjelenés (fn) ◇ feltűnés, jelentkezés, láthatóvá válás, szembetűnés, megmutatkozás, előfordulás, jelenlét ◆ ELTŰNÉS, TÁVOLLÉT, HIÁNYZÁS

◇ külső, kinézet, kinézés, külsőség, külalak, látszat, forma, termet, arculat, habitus, küllem, külcsín (*vál*), exteriőr (*id*), jelenlét, fizimiska (*biz*) | fellépés, megnyilvánulás

megjelenik (ige) ◇ előkerül, felbukkan, belép, előbukkan, beállít, ott terem <vhol>, feltűnik, betoppan, előtűnik (*vál*), mutatkozik (*vál*), megvillanik (*rég*), előjö (*rég*), elővetődik (*rég*), föltetszik (*rég*), felmutat (*táj*), beesik (*biz*), bezuhan (*biz*), kompareál (*id*) ◆ ELTŰNIK, ELMEGY

◇ szembetűnik, látszik, mutatkozik, jelentkezik, előtűnik, keletkezik, fellép, kiütközik, kiüt, visszatűkröződik, felmerül, felvetődik, megtetszik (*rég*), megmutatózik (*táj*)

◇ kijön (*biz*), napvilágot lát, nyomtatásba kerül, sajtóba kerül, elhagyja a sajtót, kiadják ◆ FIÓKBAN MARAD, KÉZIRATBAN MARAD

megjelenít (ige) ◇ megelevenít, bemutat, ábrázol, formál, szemléltet, megszemélyesít, leír, visszaad, érzetet, kifejez, mutat, tükröz, érzékeltet, felidéz, jellemez, előad, láthatóvá tesz, élénk állít, kivetít (*vál*) | alakít, megtestesít, játszik, eljátsszik, domborít (*rég*)

megjelentet (ige) ◇ közzétesz, kiad, közöl, nyomtat, kibocsát, terjeszt, elterjeszt, leközl, lehoz (*biz*), közread, nyilvánosságra hoz, közrebocsát, közhírré tesz, publikál

megjelöl (ige) ◇ kiemel, hangsúlyoz, megjegyvez (*rég*), pécéz (*rég*), meghatárol (*rég*), kihatárol (*táj*) | rányomja a bélyeget, rásüti a bélyeget, megbélyegez (*pej*), billogoz (*szak*), stigmatizál

◇ kijelöl, megszab, megvon, előír, előírányoz, diktál, meghatároz, megnevez, megállapít, rögzít, szabályoz, kifőz (*vál*), indígtál (*rég*), denotál (*id*)

megjósol (ige) ◇ megjövendöl, prognosztizál, megmond, jövendőt mond, előrevet, kártyát vet, kivet, elémond (*táj*), anticipál (*id*)

◇ kikövetkeztet, sejt, megsejdt, megérez, kiokoskodik | jelez

megjön (ige) ◇ megérkezik, befut, visszatér, megjelenik, hazajön, hazatér, odaér, belép, eljön, visszajön, visszaérkezik, ideérkezik, betoppan, bevetődik, elfárad (*vál*) ◆ KÉSIK, KÉSLEKEDIK

◇ bekövetkezik, beáll, megtörténik, elérkezik, beköszönt (*vál*), bevág (*biz*), beüt (*táj*) ◆ ELMARAD

megjutalmaz (ige) ◇ megajándékoz, kitüntet, megdicsér, megbecsül, kiemel, díjaz, honorál, megkoszorúz (rég), javadalmaz (rég) ◆ MEGBÜNTET, FENYÍT, MEGSZID

megkap (ige) ◇ hozzájut, megszerez, elér, átvesz, elnyer (vál), kivív, kiérdemel (vál), birtokába jut, szert tesz, megkaparint, kieszközöl ◆ ELVESZÍT

◇ részeseül, részesedik, kap, megilleti, élvez | átvesz, kézhez kap ◆ KIMARAD

◇ elér, létrehoz, megvalósít

◇ [betegséget]: elkap, felszed (biz), összeszed (biz)

◇ megragad, megmarkol, megfog, megszorít ◆ ELENGED, LEEJT

◇ megharap, megmar, beleharap | megéget

◇ magával ragad, meghat, lenyűgöz, megbabonáz (vál), elbűvöl, elvarázsol (vál) ◆ HIDEGEN HAGY

megkaparint (ige) ◇ megszerez, megkap, megragad, hozzájut, kisajátít, lefoglal, elhappol (szleng), elmar, lecsap <vmire> (biz), bitorol (rég), elhalábol (táj), elhalámol (táj), elhurkol (táj), megkaparít (táj), magához ragad, hatalmába kerít, szert tesz, lenyúl (szleng), elkajmóz (szleng) ◆ ELENGED, ELERESZT, LEMOND <VMIRŐL>

megkapaszkodik (ige) ◇ megfogódzik, megfogódkodik, belekapaszkodik, hozzátapad, megfogantózik (táj), megveti a lábát ◆ LEVÁLIK, ELVÁLIK, ELENGED

megkapó (mn) ◇ megindító, meghatós, hatásos, tetszetős, elragadó, figyelemkeltő, érdekfeszítő, érdekes, izgalmas, lenyűgöző, megragadó, megrázó, szívbe markoló (vál), lebilincselő, magával ragadó ◆ ÉRDEKTELEN, UNALMAS

megkarmol (ige) ◇ összekarmol, megmar, megkarcol, megkapar, karcolást ejt (vál), elkörmöz (táj), megcsikor (táj), megkarimzsál (táj), megkörmöz (táj), megkörmöl (táj)

megkárosít (ige) ◇ megrövidít, becsap, kifoszt, rászéd, tönkretesz, megcsal, meglóp, kinulláz (biz), megránt (rég), megkisebbit (táj), árt <vkinek>, kárára van, kizsebel ◆ MEGSEGÍT, TÁMOGAT, HASZNOT HAJT <VKI SZÁMÁRA>

megkártyáz (ige) ◇ elér, elintéz, megold, összehoz (biz), megfirkál (szleng), kibuliz (szleng), megvariál (szleng)

◇ (biz): megkockáztat, veszélyeztet, reszkiroz (biz) ◆ ÓVATOSKODIK, BIZTOSRA MEGY

megkavar (ige) ◇ megkever, megforgat, keverget, megmozgat, kavar, kutyul (biz)

◇ összezavar, összekever, megzavar, megbolygat, kizökkent, összegubancol (biz), összezagyvál (biz), összegabalyint (biz), meghülyít (biz), megkalótyol (táj), megkeríngt (táj), megkutyúl (táj) ◆ ELRENDEZ, HELYREHOZ, ELINTÉZ

megkedvel (ige) ◇ megbarátkozik, megszeret, kedvet kap <vmire>, összeemelegedik, beleszédül (biz), beletököd (táj), barátságot köt, közelkerül, összejön <vkivel> (biz), rájön valaminek az ízére ◆ MEGGYŰLÖL, MEGUTÁL, ELFORDUL

megkegyelmez¹ (ige) ◇ megbocsát, megkönyörül, kegyelmet gyakorol, irtalmaz, feloldoz, elnéz, könyörül, pardoníroz (rég), szemet huny, fátylat borít rá | életben hagy, megkímél ◆ ELÍTÉL, MEGBÜNTET, MEGFENYÍT

megkegyelmez² (ige) ◇ (táj): önöz, magáz ◆ TEGEZ

megkeményedik (ige) ◇ megszilárdul, megköt, megsikkad, megmerevedik, összeáll, elszarusodik (szak), megszikkan (rég), körömködik (táj) ◆ MEGPUHUL, MEGLÁGYUL, FELENGED

◇ megerősödik, megedződik | eldurvul, megkérgesedik, érzéketlenné válik, rideggé válik, elkövül (rég), fásul (rég), megcsontosodik (rég), megkeményedik (táj) | bekeményít (szleng) ◆ ELPUHUL | FELENGED, ELLÁGYUL

megkeményít (ige) ◇ megedz, megacéloz, megerősít, megszilárdít, megsúlyosít (rég) ◆ MEGOLVASZT, FELPUHÍT, FELOLVASZT

◇ megszigorít, megszilárdít ◆ LEGYENGÍT

megken (ige) ◇ megolajoz, bezsíroz, megvajaz, kiken [tepsit], bepacsomagol (biz), bekenceficél (biz), kenetet

◇ megveszteget, lefizet, megfizet, megvásárol, fölbérel, megvesz, lepénzel (biz), korrumpál (id), házaz (rég), jattol (szleng)

◇ (táj): megver, elver, eltángál, elegyenget, eldönget, elpáhol, elnaspángol, megruház (biz)

megkér (ige) ◇ felkér, kérlel, megkeres, könyörög, rimánkodik, esedezik, kunyerál, rekvirál (rég), instál (rég) | felszólít, követel

◇ feleségül kér, nőül kér

◇ elkér, visszakér, visszakövetel, visszaigényel (vál) ◆ ODAAD, VISSZAAD, LEMOND <VMIRŐL>

◊ megigényel, megkérvényez, megpályáz, kérelmez, folyamodik, meginstál (*rég*), felkér (*táj*)

megkérđ, megkérdez (ige) ◊ érdeklődik, tudakol, megtudakol, meginterjúvol, kérdez, kérdezősködik, kérdezet, faggatózik, puhatol, firtat, feszeget, tudakolozik (*vál*), megtudakoz, appellál (*rég*), interpellál (*szak*), elkérdez (*táj*), felkérđ (*táj*), megtudokál (*táj*) ♦ MEGVÁLASZOL, MEGFELEL <VKINEK>

megkeres (ige) ◊ felkutat, kikutat, előkerít, előkotor, felderít, rátalál, felfedez, kifürkész (*rég*), kiszaglász (*biz*), felhajszol (*biz*), felfürkész (*táj*), felkajtat (*táj*) ♦ MEGTALÁL

◊ felkeres, meglátogat, megyen <vkihez> (*rég*)

◊ kérvényez, kérelmez, folyamodik, kérvényt terjeszt fel

◊ [pénzt]: keres, előteremt, megszerez, gyűjt, felhalmoz, összerak, megtakarít, összekuporgat ♦ KIAD, ELKÖLT, ELTÉKOZOL

megkeresztel (ige) ◊ keresztvíz alá tart, elkeresztel | elnevez, nevet ad

megkeresztelkedik (ige) ◊ felveszi a keresztiséget, keresztvíz alá hajtja a fejét

◊ kikeresztelkedik, áttér

megkerül (ige) ◊ körbejár, körüljár, körülutazik, megkerít (*táj*), körülkerül

◊ kikerül, elkerül, kitér, átlép, kerülő utat tesz | kibújik, kisiklik, mellébeszél, kerülget, köntörfalaz ♦ NEKIMEGY, BELELÉP, BELEVÁG

◊ előkerül, felbukkan, előtűnik, horogra akad, meglesz, előjön, megkapódik (*táj*) ♦ ELTŰNIK, ELKALLÓDIK, ELTÉVED

megkeseredik (ige) ◊ megromlik, megavasodik, élvezhetetlenné válik

◊ elkeseredik, csalódik, örömtelenné válik ♦ FELDERŰL, MEGVIGASZTALÓDIK, FELDOBÓDIK

megkeserít (ige) ◊ elront, megront, megnehezít, megmérgez, megmételyz ♦ HELYREHOZ, MEGJAVÍT, MEGÉDESÍT

◊ elkeserít, nekikeserít, elszomorít, elbúsít, elkedvetlenít, keserűséggel tölt el, keserűséget okoz ♦ MEGVIGASZTAL, FELVIDÍT, FELDERÍT

megkeserül (ige) ◊ megfizet, meglakol, megszenved, megbán, megsínylik (*vál*), megbűnhődik, kárát látja <vminek>

megkésik (ige) ◊ elkésik, késlekedik, késedelmeskedik, várát magára ♦ PONTOSAN ÉRKEZIK, IDŐBEN ÉRKEZIK, MEGÉRKEZIK

◊ elmarad, lemarad, visszaesik, leszakad, megfeneklik ♦ ÉLRE UGRIK, ELŐRE LÉP

megkettőz (ige) ◊ kettőztet, megdupláz, megkétyszer, duplikál (*id*)

megkever (ige) ◊ kever, kavár, megkavar, felkever, keverget, kavargat, kotyvaszt (*biz*), megkutyul (*biz*), megkevercel (*táj*), megkütyül (*táj*)

◊ elkever, vegyít, elegyít, összekever, megmixel (*táj*) ♦ SZÉTVÁLASZT, KICSAPAT (*szak*)

◊ (*táj*): felszánt [földet], megkapál [szőlőt], megforgat

◊ megzavar, összezavar, megszedít (*biz*), megbolygat, felkavar, felbolygat, zavarba ejt, zavarba hoz ♦ MEGNYUGTAT, LEHIGGASZT

megkeveredik (ige) ◊ összekeveredik, összezavarodik, összekuszálódik, összezagválódik (*biz*) ♦ KITISZTUL

◊ megzavarodik, zavarba jön, kizökken, elbizonytalanodik, tétovázik, habozik, bizonytalanodik, elveszi a fejét ♦ KIJÓZANODIK, MEGERŐSÖDIK, MAGÁRA TALÁL

◊ (*táj*): megbolondul, meghabarodik (*táj*), megőrül ♦ MEGJÖN AZ ESZE, ÉSZHEZ TÉR

megkezd (ige) ◊ hozzakezd, hozzáfog <vmihez>, nekikezd, nekilát, nekiindul <vminek> ♦ HALOGAT, KÉSEDELMESKEDIK, KÉSLEKEDIK

megkezdődik (ige) ◊ elkezdődik, megindul, kitör, bejön (*táj*), kezdetét veszi, fölvirrad ♦ BEFEJEZŐDIK, LEZÁRUL, ABBAMARAD

◊ beáll, beköszönt, bekövetkezik

megkímél (ige) ◊ megvéd, megóv, megvédelmez, megment, mentesít, megoltalmaz ♦ BANTALMAZ, ELBÁNIK <VKIVEL>

◊ megőríz, vigyáz <vmire>, ügyel <vmire> ♦ TÖNKRETESZ, ELHASZNÁL, ELNYŰ

megkínál (ige) ◊ megvendégel, kínál, kínál, ajánlat, traktál (*biz*), megetet (*biz*), ajánl (*rég*), vendégül lát, szívesen lát, elébe ad

megkínoz (ige) ◊ meggyötör, elgyötör, gyötör, zaklat, nyaggat, kegyetlenkedik, agyonkínoz, összetör, megtör, sanyargat, megnyekget (*rég*), megtortúráz (*rég*), megsanyar (*rég*), elgyilkol (*táj*), kicsigáz (*táj*), megfináncol (*táj*), elgyámbász (*táj*), halálra kínoz, halálba kerget, kínpadra von ♦ KÉNYEZTET, CIRÓGAT, MEGSIMOGAT

megkísérel (ige) ◇ próbál, megpróbál, kipróbál, megpróbálkozik, tesz egy próbát, belefog, belebocsátkozik, megkockáztat, ízlel (*rég*), megvizsgál (*rég*), megkísért (*rég*), kísérletet tesz ◆ FELAD, LEMOND, FELHAGY <VMIVEL>

megkíván (ige) ◇ kíván, vágyik, vágyódik, kívánczik, áhít, áhítózik (*vál*), sóvárog, eped, epedez (*vál*), eseng (*vál*), epedezik, bazsil (*táj*), megáhítózik (*táj*), bukk <vkire> (*szleng*), fáj a foga <vmire> (*szleng*) ◆ UNDORODIK, VISZOLYOG | VISSZAUTASÍT

◇ megkövetel, elvár, előír, igényel, óhajt, kér, kiköt, kötelez, kényszerít, kierőszakol, pretendál (*rég*), szükségel (*rég*) ◆ RÁHAGY, BELENYUGSZIK

◇ előfeltétele <vminek>, feltételez

megkockáztat (ige) ◇ merészel, megkísérel, megpróbál, felvállal, megreszkíroz (*biz*), megreszkírol (*táj*) | fogad, feltesz, kockára tesz ◆ MEGJED, TÉTOVÁZIK, ELBÁTORTALANODIK

◇ megemlít, felemlít, előhoz, előhozakodik, előáll, szóvá tesz, közbevet ◆ ELHALLGAT, HALOGAT, MEGKERÜL

megkondul (ige) ◇ megszólal, megzendül, felhangzik | megcsendül, kolompol

megkonstruál (ige) ◇ megalkot, megszerkeszt, megtervez, létrehoz, elkészít | eltervez, elgondol, elképzeli ◆ SZÉTROMBOL, ELRONT

megkopaszodik (ige) ◇ lekopaszodik, lecsupaszodik, elkoppad (*rég*), megkopad (*táj*)

megkopaszt (ige) ◇ letollaz, lecsupaszt, lekopoz (*táj*), megkoppoz (*táj*), megköpeszt (*táj*), megtép (*rég*), megmellest (*táj*), megtisztít, megpuccol (*biz*)

◇ lenyír, levág, megnyír, lekopaszt

◇ (*biz*): kifoszt, kifogat, megrövidít, megrabol, meglóp, kizsebel, kismemiz, kizsigerel (*vál*), kipuccol (*szleng*), kirabol, kirámol, kipakol (*szleng*) ◆ MEGAJÁNDÉKOZ, OSZTOZIK

megkopik (ige) ◇ elhasználódik, tönkremegy, elvásik, elvékonyodik, elnyűszódik (*táj*), megvállik (*táj*), megviselődik (*táj*) | elhalványul, elhalványodik (*vál*), elhomályosodik (*vál*), megfakul (*vál*)

◇ (*táj*): megkopaszodik

megkóstol (ige) ◇ megízlel, kipróbál, kóstolgat, megtapasztal, megpákosztol (*táj*)

megkoszorúz (ige) ◇ felékesít, megkoronáz, koszorúval övez, megemlékezik | megjutalmaz, díjaz

megkönnyebbül (ige) ◇ felszabadul, fellélegzik, megkönnyül, megkönnyebbedik, megnyugszik, lecsillapodik, megelégszik, megbékül Sz: malomkő esett le a nyakáról; nagy kő esik le a szívről ◆ SZORONG, GYÓTRÓDIK, SZENVED

megkönnyebbülés (fn) ◇ felszabadulás, fellélegzés, megnyugvás, lecsillapodás, megelégedés, megbékülés ◆ GYÓTRELEM, AGGODALOM, NYUGTALANSÁG

megkönnyít (ige) ◇ egyszerűsít, leegyszerűsít, könnyít, csökkent, előmozdít, támogat, felkarol, segít, felment, tehermentesít ◆ MEGTERHEL, HÁTRÁLTAT, AKADÁLYOZ

◇ enyhít, megenyhít, javít, mérsékel, csökkent, tompít, visszafog, csitít, csillapít ◆ NEHEZÍT, BONYOLÍT, KOMPLIKÁL

megkönyörül (ige) ◇ megbocsát, megkegyelmez, elnéz, feloldoz, megszán, megsajnál, irgalmaz, szemet huny, megkímél, elfelejt, elenged ◆ MEGBOSSZUL, MEGBÜNTET, MEGFIZET

◇ segít, megsegít, kiségit, támogat, felkarol, gyámolít, pártfogol, patronál, megirgalmaz (*rég*), a hóna alá nyúl (*biz*)

megkönyvékez (ige) ◇ kerülget, csábítgat, rávesz, rábeszél, kecsegtet (*vál*), rábír, megfűz (*biz*), szédít (*biz*), megkörül (*rég*), körülvész (*táj*), megkerít (*táj*)

megköszön (ige) ◇ köszön, hálaalkodik, meghálál, hálat ad, köszönetet mond

megköt (ige) ◇ megkötöz, odakötöz, odaköt, hozzákötöz, összeköt, odaerősít, odakapcsol, rögzít, kiköt, összecsomóz, megbikacsol (*rég*) ◆ KIENGED, KIOLD, KIBONT

◇ létrehoz, megvalósít, nyélbe üt, lebonyolít, elintéz, szerződik, negociál (*rég*)

◇ megszilárdul, megkeményedik, beköt, megmerevedik, megkeményszik, megdermed ◆ MEGPUHUL, MEGLÁGYUL

◇ <megköti magát>: ragaszkodik, macakskodik, dacol, ellenkezik, nyakaskodik, köti az ebet a karóhoz ◆ KOMPROMISSZUMOT KÖT, HAJLIK A MEGEGYEZÉSRE

megkötés (fn) ◇ kikötés, előírás, korlát, korlátozás, szabályozás, feltétel, kívánság, követelés, megszorítás, záradék, toldalék, biztosíték, kondíció (*szak*)

megkövet (ige) ◇ bocsánatot kér, elnézést kér, engesztel, kiengesztel, engedelmet kér (*rég*), deprekál (*rég*), exkuzálja magát, megkérel (*rég*), megkövet (*táj*) ◆ MEGBÁNT, MEGSÉRT, FÖLBOSSZANT

megkövetel (ige) ◇ elvár, előír, kikövetel, számot tart <vmire>, igényt tart, jogot formál <vmire>, praetendál (*rég*), vindikál (*id*) ◆ ELNÉZ, ELTŰR, MEGENGED
 ◇ igényel, szükségel (*rég*), megkíván, kell <vkinek>, híjával van <vminek>, híján van <minek> ◆ BŐVELKEDIK, TOBZÓDIK

megközelít (ige) ◇ közelít, közeledik, odamegy, melléáll, odahúzódik, hozzáférközik (*vál*), közeleg, súrol, becserkész (*biz*), megcserkél (*táj*) | utolér, elér ◆ ELTÁVOLODIK, ELKANYARODIK, ELHÚZÓDIK
 ◇ megkörménykezik, csábít, kerülget, környez (*vál*), rástartol (*szleng*) ◆ ELKERÜL, ODAHAGY
 ◇ vetekedik <vmivel>

megközelíthetetlen (mn) ◇ hozzáférhetetlen, elérhetetlen, megszerezhetetlen, távoli ◆ ELÉRHETŐ, HOZZÁFÉRHETŐ, MEGKÖZELÍTHETŐ
 ◇ megkörménykezhethetetlen, megvesztegethetetlen, lefizethetetlen, megvásárolhatatlan, becsületes ◆ KORRUPT, MEGVESZTEGETHETŐ, ERKÖLCSTELLEN
 ◇ rideg, barátságtalan, zárkózott, emberkerülő, hideg ◆ SZÍVÉLYES, BARÁTSÁGOS

megközelíthető (mn) ◇ elérhető, hozzáférhető, megszerezhető, közeli, rendelkezésre álló ◆ MEGKÖZELÍTHETETLEN, ELÉRHETETLEN
 ◇ barátságos, kedves, nyájas, melegszívű, szívélyes, jóakarátú, joviális, közvetlen, nyílt, fesztelen, atyafiságos (*rég*) ◆ RIDEG, ELUTASÍTÓ, BARÁTSÁGTALAN

megközelítő (mn) ◇ hozzávetőleges, körülbelüli, hasonló, approximatív (*rég*), durva ◆ PONTOS, MEGHATÁROZOTT, HELYES

megközelítőleg (hsz) ◇ hozzávetőleg, körülbelül, kb., megközelítően, közel, nagyjából, majdnem, idestova, csaknem, circa (*biz*), félig-meddig, többé-kevésbé, hevenyészve, durván, approximatív (*id*), tél-túl (*táj*) ◆ PONTOSAN, HAJSZÁLRA

megkritizál (ige) ◇ bírál, megbírál, megszid, helytelenít, hibáztat, gáncsol, megró, kifogásol, leszól, pocskondiáz, kárhoztat, kárpál (*táj*), szemrehányást tesz ◆ MEGDICSÉR, ELISMER, ELFOGAD

megküld (ige) ◇ küld, elküld, eljuttat, kiküld, felad, postáz, továbbít

megkülönböztet (ige) ◇ felismer, kiválaszt, kiemel, különválaszt, disztíngvál, elkülönít, szétválogat, szétválaszt, csoportosít, osztályoz, megbélyegez (*rég*), differenciál (*id*), különbséget tesz, izolál ◆ ÖSSZEKEVER, ELEGYÍT, ÖSSZEMOS

megkülönböztetés (fn) ◇ különbségtétel, különbségtéves, elkülönítés, differenciálás, distinkció (*rég*)
 ◇ előítélet, elfogultság ◆ AZONOSSÁG, AZONOSÍTÁS, MEGEGYEZÉS

megküzd (ige) ◇ kiáll, összecsap, megbirkózik, megmérkőzik, megverekedik, szembeszáll, szembehelyezkedik, megütöközik, összeméri az erejét, egymásnak ront, versenyre kel, megverekszik ◆ MEGFUTAMODIK, MEGHÁTRÁL, ELMENEKÜL

meglágyít (ige) ◇ főz, puhít, megpuhít | gyúr, hajlít, porhanyít, megolvaszt, elolvaszt, megereszt ◆ MEGKEMÉNYÍT, FAGYASZT
 ◇ megenyhít, megindít, elérékenyít, meghat, elerőtlenít, lecsendesít, elernyeszt (*vál*) ◆ SÚLYOSBÍT, ELMÉRGESÍT, MEGNEHEZÍT

meglágyul (ige) ◇ megpuhul, megfő | meghajlik, megereszkedik (*táj*) | keresztülázik (*rég*), petyhed (*rég*), petyhüdik (*rég*), megparáhuł (*rég*), megolvad ◆ MEGKEMÉNYEDIK
 ◇ megenyhül, elérzékenyül, lecsendesül, megindul, ellágyul, megszelídül ◆ MEGVADUL, HARAGRA GERJED
 ◇ felenged, felderül, felragyog, felvidul, jókedvre derül ◆ MEGKEMÉNYEDIK, MEGMEREVEDIK, ELKOMOLYODIK

meglakol (ige) ◇ bűnhődik, megbűnhődik, megfizet, megkeserül, megszenved, vezekel, megadózik (*táj*), büntetést szenved **Sz:** átesik a küszöbön; csizmadiát fog; ebet fog; el nem viszi szárazon; megadja az árát; elesett a lúd a jégen; elfűjja az ebek dalát; kihúzza a gyufát (*szleng*); kiviszi a lúgját; kutyát fog; majd elfűjja az ebek dalát; megadja a bablé árát; megadja a kos árát; megadja a dézsmát; megésípte a dér az orrát; megégett vele; megette a szappant; megfizeti a bak árát; megissza a levét; megüti a körmét; megüti a bokáját; ördögöt fog; róka bőrével fizet; tűz nélkül megégett ◆ MEGÜSZ <VMIT>, ELKERÜL

meglapul (ige) ◇ megbújik, elbújik, rejtőzködik, elrejtőzik (*vál*), megbúvik (*rég*), meghúzódik, kucorog, kuporog, kushad (*biz*), lapul, sunyít, lekushad (*táj*), megtop (*táj*), dekkol (*szleng*), meghúzza magát ◆ MUTATKOZIK, FELBUKKAN, ELŐJÖN
 ◇ hallgat, megijed, visszariad, visszahúzódik, meghunyászkodik, lapít, kussol (*durva*), sunyít, elszáll a bátorsága ◆ SZEMBESZÁLL <VMIVEL>, SZEMBENÉZ <VMIVEL>, VÁLLAL

meglát (ige) ◇ megpillant, észlel, érzékel

- ◇ észrevesz, felfigyel, rajtaér (*rég*), pillantást vet, felismer, felfog, felfedez, rábukkan, rácsodálkozik, azonosít, megismer, ráismer, viszontlát, ráébred, kiszúr (*biz*), kivesz ♦ ELKERÜLI A FIGYELMÉT, ELNÉZ, ELTÉVESZT
- ◇ meggyőződik, megfigyel, megtapasztal, rájön, belát, bizonyosságot szerez
- meglátás** (fn) ◇ megfigyelés, megnézés, megtekintés, megpillantás, felismerés, megszemlélés ♦ ELHANYAGOLÁS, NEGLIGÁLÁS
- ◇ észrevétel, elgondolás, ötlet, felvetés, gondolat, megjegyzés, hozzászólás
- meglátogat** (ige) ◇ ellátogat, felkeres, felnéz, benéz, elnéz <vkihez>, beállít, megjelenik, vendégeskedik, vizitel (*rég*), megtisztel (*vál*), szerencsétlet (*rég*), hazakeres (*táj*), bekukkant, beugrik, látogatást tesz, tiszteletét teszi, rányitja az ajtót <vkire>, ránéz ♦ ELKERÜL, ELHANYAGOL, KITÉR
- meglátászik** (ige) ◇ látszik, látható, szembetűnik, szembeötlik, kiütközik, megjelenik, láthatóvá válik, meglátódik (*táj*)
- ◇ megmutatkozik, kitűnik, megnyilvánul, feltűnik, kiviláglik, kitetszik (*vál*), lerí | kiderül, előtűnik, keresztülviláglik (*rég*), megtetszik (*rég*), meglátódik (*táj*), ismerszik (*táj*), napvilágra kerül, nyilvánvalóvá válik ♦ ÉSZREVÉTTLEN MARAD
- meglazít** (ige) ◇ lazít, enged, kienged, kiereszt, megold, kioldoz, kibont, kibogoz, megbont, kitágít, elernyeszt, megereszt, megenged, borzít (*táj*) ♦ MEGSZORÍT, MEGHÚZ, MEGKÖT
- ◇ [kapcsolatot]: gyengít, felbont, elhanyagol ♦ SZOROSABBRA VESZ, FELELEVENÍT | TART
- meglazul** (ige) ◇ kilazul, fellazul, tágul, enged, lötyög (*biz*), megereszkeedik, meggyengül, elernyed (*vál*), lanyhul (*vál*) | kibomlik, kifűződik, kioldódik ♦ MEGFESZÜL, MEGSZORUL
- megleckéztet** (ige) ◇ kioktat, oktat, figyelmeztet, megszid, rendreutasít, megdorgál, megfedd, megpirongat, lehold (*biz*), letol (*biz*), kioszt (*biz*), leckéz (*rég*), leckére fog, megreguláz, fincoltat (*táj*), rendbe szed, ráncba szed, megmossa a fejét, mósresre tanít ♦ SZABADJÁRA ENGED
- meglehető** (mn) ◇ elfogadható, tűrhető, elviselhető, épkezláb, maradható (*táj*), szenvedő (*rég*), passzábilis (*id*) megjárja ♦ ELFOGADHATATLAN
- ◇ elég, elegendő, elégséges, valami, némi, kielégítő, kellő, megüti a mértéket, jókora ♦ ELÉGTÉLEN, KEVÉS
- meglehetősen** (hsz) ◇ tűrhetően, eléggé, elfogadhatóan, valamennyire, többé-kevésbé, csak-csak, nagyjából, kielégítően, megközelítően, körülbelül, hozzátévelegesen, jóformán (*rég*), elegendően (*táj*) ♦ TELJESEN, KITŰNŐEN, TÖKÉLETESEN
- ◇ nagyon, jócskán
- meglel** (ige) ◇ megtalál, rátalál, rábukkan, felfedez, ráakad, visszaszerez, fellel, feltalál (*rég*) ♦ ELVESZÍT, ELVESZT, ELHÁNY
- meglep** (ige) ◇ meghökken, megdöbben, megütköztet, elképeszt, megrémít, megrendít, megráz, felkavar, bámulatba ejt, ámulatba ejt, zavarba ejt, zavarba hoz, ledöbben, (*biz*), kiüt (*szleng*), kiakaszt (*szleng*), frappíroz (*id*)
- ◇ megajándékoz, kedveskedik
- ◇ <vkit>: felkeres, meglátogat, ellátogat, beugrik, megnéz, benéz, bekukkant | rajtakap
- ◇ tetten ér, rajtaüt | megrohan, megtámad, rátámad, lerohan, rajtahajt (*rég*)
- ◇ (*táj*): ellep, kitör, megtámad, eláraszt, kiver (*biz*), elévesz (*táj*) | elfog, elborít
- meglép** (ige) ◇ (*biz*): megszökik, elillan, eloson, elinal, meglóg (*biz*), eliszkol, megugrik (*biz*), elszelel, elpárolog (*biz*), elszivárog (*szleng*), lelélcel (*szleng*), megpattan (*szleng*), felszívódik (*szleng*), eltűz (*szleng*), kereket old, elhúzza a csikot (*szleng*), olajra lép (*szleng*), angolosan távozik, elslisszol (*id*) ♦ MARAD, KITART, VÁR
- meglepetés** (fn) ◇ meglepődés, csodálkozás, csodálat, bámulat, zavar, ámulat, elképedés, hüledezés, meghökkenés
- ◇ ajándék, kedveskedés, figyelmesség
- meglepő** (mn) ◇ rendkívüli, rendhagyó, meglepetésszerű, szokatlan, furcsa, valószínűtlen, váratlan, hihetetlen, megfoghatatlan, újszerű, megdöbbenő, elképesztő, megragadó, csodálatos, hatásos, megkapó, meghökkenő, figyelemkeltő, sajátos, ámulatba ejtő, frappáns (*rég*), lepetős (*táj*), bizarr ♦ MEGSZOKOTT, KÖZÖNSÉGES, ÁTLAGOS
- meglepődik** (ige) ◇ elcsodálkozik, meghökken, megdöbben, ledöbben (*biz*), elképed, megütközik, megütődik (*rég*), elámul, álmélkodik, elbámul, hüledezik, elhül (*biz*), nagyot néz, fennakad, frappírozva van (*rég*), meghököl (*táj*), megleben (*táj*), meglepetődik (*táj*) Sz: földre gyökerezik a lába; szemé-szája eláll a csodálkozástól; egyik ámulatból a másikba esik; leesik az álla; eláll a lélegzete; távra marad a szája; sóbálvánnyá válik ♦ ARCIZMA SE RÁNDUL

megles (ige) ◇ megfigyel, kiles, felderít, felfedez, kikémlél, kifürkész, kémszemlél (*rég*), elnéz (*táj*), kivigyáz (*táj*), megbazsint (*táj*), megcserkél (*táj*), szemmel tart, szemügyre vesz, obszervál (*id*)

meglesz (ige) ◇ létrejön, keletkezik, előáll, elkészül, végbemegy, megvalósul, teljesedik (*rég*), kilesz (*táj*) | megszületik ◆ FÉLBEMARAD

◇ előkerül, megvan, megkerül, rendelkezésre áll ◆ ELFOGY, ELVÉSZ

◇ elér, felér, megüt [mértéket], megfelel

meglett (mn) ◇ felnőtt, nagykorú, teljes korú, érett, javakorabeli, kinőtt (*rég*) | idős, koros, élemedett, zülledt (*rég*) ◆ IFJÚ, KISKORÚ, SERDÜLETLEN

meglevő (mn) ◇ létező, valóságos, fennálló, tényleges, valódi, hiteles, való, igazi | mostani, mai, adott, konkrét ◆ HIÁNYZÓ | LÁTSZÓLAGOS, FIKTÍV

meglocsol (ige) ◇ megöntöz, bevizez, levizez, megnedvesít, áztat, eláztat, locsol, locsolgat, lelocsol, leönt, lespriccel (*biz*), öntözget (*biz*), lefröcsköl (*biz*), bepermetez, megönt (*rég*), megfröcskendez (*vál*), beharmatoz (*vál*), meglatyakol (*táj*), meglocsál (*táj*), megloncsoz (*táj*), megparáhol (*táj*) ◆ KISZÁRÍT, SZIKKASZT

meglódul (ige) ◇ megindul, nekiindul, nekilódul, meggyorsul, belelendül, nekilendül, nekirugaszkodik

◇ (*táj*): inog, meglazul, lötyög (*biz*)

meglóg (ige) ◇ eltávozik, ellóg (*biz*), elmenekül, elfut, elszőkik, angolosan távozik, lelép, meglép (*biz*), megpattan (*biz*), lelécel (*biz*), dobbant (*biz*), elkotródik, felszívódik (*szleng*), megszőkik, elillan, eliszkol, olajra lép (*szleng*), kereket old, megugrik (*biz*), elpárolog (*biz*), elpucol (*biz*) ◆ MARAD | HELYTÁLL, KITART

meglop (ige) ◇ megkárosít, kizsebel (*biz*), kirabol, megzilál (*táj*), megvág (*szleng*), levág (*szleng*), megkopaszt (*biz*) **Sz:** megfeji az erszényét ◆ MEGAJÁNDÉKOZ

meglők (ige) ◇ meglódít, ellök, megtaszít, megbillent, félrelök, megbök, megnyom, megtom (*táj*)

megmagyaráz (ige) ◇ elmagyaráz, megértet, érthetővé tesz, bebizonyít, kifejti, megvilágít | megokol, igazol, tisztáz, értelmez | szájba rág, szemléltet, explicál (*szak*), kimagyaráz (*táj*) ◆ ÖSSZEGABALYÍT

megmagyarázhatatlan (mn) ◇ érthetetlen, megfejtethetlen, rejtélyes, titokzatos, homályos, meghatározhatatlan, enigmatikus (*id*), összefüggéstelen, felfoghatatlan, értelmetlen ◆ MEGMAGYARÁZHATÓ, ÉRTHETŐ, HIHETŐ

◇ természetfölötti, földöntúli, kísérteties, rejtelmes, titkos, túlvilági, paranormális (*id*) ◆ E VILÁGI, TERMÉSZETES, FÖLDI

megmakacsol (ige) ◇ [megmakacsolja magát]: akadékoskodik, makacskodik, csökönyösködik, dacoskodik, megkőti magát, megnyakasodik (*vál*), megbaklik (*táj*), megebelli magát (*táj*) ◆ ENGED, KÖTÉLNEK ÁLL, EGYÜTTMŰKÖDIK

megmámorosodik (ige) ◇ megittasodik, megrészegedik, megrészegszik, berúg, fejébe száll az ital | megittasul, elkábul ◆ KIJÓZANODIK, ÉSZHEZ TÉR

◇ megőrül, jó hangulata lesz

megmar (ige) ◇ megsebez, megsért | megharap, megkarmol, megcsíp, megkap ◆ MEGGYÓGYÍT

◇ [vegyszer] kimar ◆ BEGYÓGYÍT

megmarad (ige) ◇ gyökeret ver, letelepedik | vesztegel, megragad, időz ◆ ELMEGY, ELKÖLTÖZIK

◇ kitart, állhatatos marad, ragaszkodik ◆ MEGVÁLTOZIK, ÁTPÁRTOL

◇ túlél, életben marad, kihever, meggyógyul | hátramarad, kimarad, fennmarad, visszamarad, megőrződik, hagyományozódik ◆ ELPUSZTUL, KIPUSZTUL, MEGHAL

◇ a nyakán marad, rajta marad <vkin> ◆ ELKEL

megmarkol (ige) ◇ megfog, megragad, megszorít, elkap, kézbe vesz, megmarékol (*táj*) | nyakon csíp, fülön fog, megszerez ◆ ELENGED

megmárt (ige) ◇ megmerít, beleereszt, belesüllyeszt, belemerít, alámerít, alábuktat | megmos, megfürdet | bevizez, benedvesít, megnedvesít

◇ [kést]: beledőf, beleszúr

megmásít (ige) ◇ megváltoztat, módosít, helyesbít, átalakít, átformál, modifikál (*szak*), transzformál, reformál | érvénytelenít, visszavon, visszaszív (*biz*), revideál ◆ MEGHAGY

◇ meghamisít, átkölt, elferdít, félremagyaráz, átigazít

megmásíthatatlan (mn) ◇ megváltoztathatatlan, végleges, végérvényes, megingathatatlan, befejezett, szilárd, jövőtethetetlen, visszavonhatatlan, megfellebbezhetetlen, változhatatlan (*vál*), immutábilis (*id*) ◆ IDEIGLENES, MEGMÁSÍTHATÓ

megmelegedik, megmelegsik (ige) ◇ átmelegedik, felhevül, megfűtözik (*táj*) ◇ LEHŰL, KIHŰL, ÁTFÁZIK

◇ (*biz*): megszokik, beilleszkedik, ottmarad, befészkei magát ◇ ELMEGY

megmelegít (ige) ◇ fölmelegít, hevít, langyosít, előmelegít, tüzesít ◇ LEHÚT, MEGFAGYASZT, MEGDERMESZT

megmenekül (ige) ◇ életben marad | kikerül [bajból], megmenekedik (*táj*), megmentődik (*táj*), megszökik, elillan, elmenekül, ◇ ELESIK | VESZÉLYBE KERÜL, FOGSÁGBA ESIK

◇ megszabadul, kibontakozik ◇ CSAPDÁBA ESIK

megmenekülés (fn) ◇ megszökés, elmenekülés, megmenekedés (*táj*) ◇ RABSÁG, PUSZTULÁS

◇ megszabadulás, kibontakozás

megment (ige) ◇ biztonságba helyez, talpra állít, megszabadít, kiszabadít, kiragad, visszahoz ◇ VESZÉLYBE SODOR, ELFOG, RABSÁGBA VET

◇ megóv, megoltalmaz, megvéd, megkímél ◇ VESZÉLYEZTET, MAGÁRA HAGY, TÖNKRETESZ

megmentés (fn) ◇ megszabadítás, megváltás, kiszabadítás ◇ RABUL EJTÉS, ELFOGÁS

◇ megóvás, megoltalmazás, megvédezés, megkímélés ◇ VESZÉLYEZTETÉS, TÖNKRETÉTEL

megmér (ige) ◇ lemér, mérleget, meghatároz, kalibrál (*szak*), megmázsál, meglatol (*rég*), taksál, bemér, felmér, kimér ◇ MEGBECSÜL, MEGSACCOL (*biz*)

megmerevedik (ige) ◇ megkeményedik, megszilárdul, megköt, megdermed, megmered, kikristályosodik, megfagy ◇ FÖLPUHUL, MEGLÁGYUL

◇ meggémberedik, megmacskásodik (*táj*), megbénul (*biz*) | megcsökönnyik (*táj*), elfélszegedik (*táj*) ◇ FÖLENGED

◇ erigál (*szak*), erekvál (*szak*), feláll ◇ LEKONYUL

◇ megrögződik, elfásul

megmérgez (ige) ◇ megöl, intoxikál (*szak*), megéget (*táj*), beitat (*táj*), megmételyez, megemész **◇ MÉREGTELENÍT, DETOXIKÁL**

◇ megfertőz, beszennyez, megront ◇ FERTŐTLENÍT, DEZINFICÁL, MEGTISZTÍT

◇ elmérgesít, kiélez, tönkretesz, elront, megkeserít ◇ ELSIMÍT, KIBÉKÍT

megmérkőzik (ige) ◇ szembeszáll, harcol, küzd, kiáll <vkivel>, megütközik, párbajozik, megverekszik, megvív, megküzd, megbirkózik, harcra kel, felveszi a harcot, csatára kel, versenyre kel, összeméri erejét ◇ ELKERÜL, VISSZAVONUL, BÉKÉT KÖT

megmételyez (ig) ◇ (*vál*): mérgezik, megfertőz | beszennyez, bepiskáz **◇ MÉREGTELENÍT, DETOXIKÁL** (*id*) | MEGTISZTÍT

◇ (*vál*): megront, lezülleszt, lealjasít, károsít ◇ VISSZATART, JÓ ÚTRA TÉRÍT

megmintáz (ige) ◇ megformáz, megrajzol, lefest, kialakít, körvonalaz

megmoccan (ige) ◇ megrebben, megrezzen, fölneszel ◇ MOZDULATLAN

megmond (ige) ◇ elmond, tudat, tájékoztat, közöl, tudomására hoz, hírül ad, napvilágra hoz | leleplez, lerántja a leplet, megsúg, beárul | kifejez, kijelent, informál | szemébe vág ◇ ELHALLGAT, ELTITKOL

◇ megváll, beváll, beismer ◇ TITKOL, TAGAD

◇ jósol, megjövendöl, jövendőt mond | prognosztizál

◇ megjelöl, kijelöl

megmos (ige) ◇ megtisztít, lemos, megfürösz, lecsutakol (*biz*), leöblít, megmostít (*táj*) ◇ BESZENNYEZ, ELPISZKÍT

◇ (*táj*): elver, megver, kimos

megmosakodik, megmosakszik (ige) ◇ megmosdik, tisztálkodik, felfrissíti magát | megfürdik, letusol, zuhanyozik

megmosdat (ige) ◇ megfürösz, megtisztít, vízbe márt, lemos, megmos, lecsutakol (*biz*)

◇ (*táj*): megdorgál, megszid, leszúr (*biz*) ◇ DICSÉR, BUZDÍT

megmosolyog (ige) ◇ kinevet, kigúnyol, kicsúfol, kifiguráz, kiviccel, mulat vkinek a rovására ◇ MEGBECSÜL, ELISMER, KOMOLYAN VESZ

megmotoz (ige) ◇ végigkutat, megvizsgál, kikutat, kotorász, tapogat, megmotorász (*táj*)

megmozdít (ige) ◇ megmozgat, megemel, megindít, elmozdít, megmoccan, megpöccint (*táj*), mozgat, motívál

◇ buzdít, serkent, elmozdít a holtpontról ◇ RÖGZÍT, FIXÁL

megmozdul (ige) ◇ indul, lendül, mozgolódik, moccan | beindul, működni kezd ◇ MOZDULATLAN

megmozdulás (fn) ◇ megindulás, belendülés | akció, támadás, játék ◇ MOZDULATLANSÁG

- ◊ felkelés, felbolydulás, tüntetés, sztrájk, népgyűlés, demonstráció, forrongás, zavargás
- megmozgat** (ige) ◊ megforgat, megkavar, mozgásba hoz, megráz, felkavar, megbolygat ◊ LEFÉKEZ, LEÁLLÍT, LEÜLEPÍT
- ◊ átrak, áthord
- ◊ ösztönöz, ösztökél, serkent, buzdít, biztat, aktivizál, agitál, megindít ◊ LEBESZÉL, ELTANÁCSOL, VISSZARIASZT
- megmukkan** (ige) ◊ (*biz*): megszólal, beszél, hangot ad, felmordul, megkukkan (*táj*) ◊ ELHALLGAT, ELNÉMUL | HALLGAT
- megmunkál** (ige) ◊ megformál, kidolgoz, kikészít, megdolgoz, kiképez, cizellál ◊ ELNAGYOL, FELVÁZOL
- ◊ [földet]: megművel, kultivál (*rég*) ◊ PARLAGON HAGY, UGARON HAGY
- megmunkálatlan** (mn) ◊ feldolgozatlan, kidolgozatlan, nyers, durva ◊ KIDOLGOZOTT
- ◊ [föld]: göröngyös, megműveletlen | parlag ◊ MEGMŰVELT
- ◊ [fa]: faragatlan, csiszolatlan, göcsörtös ◊ SIMA
- megmutat** (ige) ◊ rámutat, látni enged, szem elé tár, bemutat, prezentál | szemléltet, ábrázol, kiállít, érzékeltet, megismertet ◊ REJTEGET, ELREJT, TAKARGAT
- ◊ jelez, kimutat | feltár, fölfed, kitakar, bemutat, kinyilvánít ◊ ELTAKAR, BETAKAR, LEFED
- ◊ nyilvánvalóvá tesz, bebizonyít | fitogtat, csillogtat ◊ ELHALLGAT, ELTITKOL, PALÁSTOL
- megmutatkozik** (ige) ◊ meglátszik, feltáruul, feltűnik, megjelenik, láthatóvá válik, előbukkan, kibontakozik, manifesztálódik (*id*), megnyilvánul | nyilvánvalóvá válik, kiderül, bebizonyosodik ◊ ELBÚJIK, REJTŐZKÖDIK, LAPPANG
- megművel** (ige) ◊ termővé tesz, megmunkál, kultivál (*rég*), bevet, felás, felszánt, megdolgoz, bemunkál (*táj*), fertilizál ◊ PARLAGON HAGY, ELHANYAGOL
- megnagyít** (ige) ◊ növel, kitágít, kibővíti, kiszélesít, megnagyobbít, kiterjeszt, felnagyít, feltupíroz (*biz*) ◊ LEKICSINYÍT, CSÖKKENT, SZÚKÍT
- megnedvesít** (ige) ◊ bevizez, belemárt, befröcsköl, bespriccel (*biz*), meglocsol, benedvesít, lepermetez, megöntöz, beharmatoz (*vál*), megnyirkosít, karapol (*táj*), megvizít (*táj*) | megköp, megnyálas, megnyálkál (*táj*) ◊ MEGSZÁRÍT, MEGSZIKKASZT
- megnehezít** (ige) ◊ bonyolít, komplikál, hátráltat, késleltet, korlátoz, megszigorít, gátat vet <vminek>, súlyosbít, nehézséget okoz, akadályt gördít <vmi elé> ◊ MEGKÖNNYÍT, EGYSZERŰSÍT, MEGSEGÍT
- megnehezítel** (ige) ◊ megharagszik, felháborodik, megorrol, megsértődik, megapprehendál (*rég*), indignálódik (*rég*), felhúzza az orrát, rossz néven vesz, megböstörködik (*táj*) ◊ SZÍVESEN VESZ, MEGELÉGSZIK <VMIVEL>, MEGÖRÜL <VMINEK>
- megnémul** (ige) ◊ elhallgat, megkukul (*biz*), egy kukkot sem szól, eláll a szava, meg se mukkan ◊ BESZÉL, SZÓBA HOZ, HANGOT AD <VMINEK>
- megneszel** (ige) ◊ (*táj*): megérez, meghall, észrevesz, kifürkész, kimatat (*táj*), kiszagol (*biz*), megszimatol, megsejt, megorront, megnesszent (*táj*) | megtud, ráérez, rájön
- megnevez** (ige) ◊ megszólít, felszólít, fordul <vkihez> | hivatkozik, említ, főlemlít, előnevez (*rég*), nevének nevez
- ◊ nevet ad, elnevez, elkeresztel
- ◊ megjelöl, meghatároz, közöl, szóba hoz, előhozakodik <vmivel>, előszámlál ◊ AGYONHALLGAT, ELHALLGAT, ELTITKOL
- megnéz** (ige) ◊ megszemlél, megtekint, rátekint, pillantást vet, ráemeli a tekintetét, megbámul, szemügyre vesz, végigmustrál, szemrevételez, végigmér, fixíroz (*biz*), mustrálgat, megszemel (*táj*) | végignéz
- ◊ kiolvas, leolvas, kikeres <vhonnan>, meggyőződik | megvizsgál, megfigyel, megvizítál (*táj*), tanulmányoz | meglátogat, vizitál
- ◊ [tényállást]: megfontol, megvizsgál, kivizsgál, fontolóra vesz ◊ ELSIET, ELKAPKOD
- megnő** (ige) ◊ megnövekedik, megnövekszik, megnyúlik, felnyurgul (*táj*), megnagyobbodik, kifejlődik, felnő, fölnevelkedik, felcseperedik (*táj*), megembereskedik (*táj*) **Sz**: nem lehet már az ágy alá dugni; kinőtt az Isten markából ◊ VISSZAMARAD, SATNYUL
- ◊ megnagyobbodik, megszaporodik, meggyarapodik, felhalmozódik, kiterjed | elharapódzik, felgyorsul, felfokozódik ◊ FOGY, CSÖKKEN
- ◊ (*táj*): megeretem, kinő, kisarjad ◊ KIHAL, KIPUSZTUL, ELTŰNIK

megnősül (ige) ◇ megházasodik, házasságot köt, egybekel (*vál*), megesküszik <vkivel>, frigyre lép, családot alapít, feleséget vesz (*táj*), megfeleségesedik (*táj*) **Sz:** asszonyt visz a házhoz, belép a becsületet emberek sorába; igába fogja magát ◆ ELVÁLIK, ELHAGY

megnyer (ige) ◇ megszeresz, megkap, elnyer, hozzájut, szert tesz ◆ ELVESZÍT

◇ behálóz, meghódít, rávesz, rábír, megagítal, meggyőz, levesz a lábáról, maga oldalára állít, beszervez ◇ elvisz (*biz*), elragadhat, elkápráztat, megfog

megnyerő (mn) ◇ vonzó, attraktív (*id*), hódító, meggyőző, imponáló, rokonszenves, ellenállhatatlan, kedves, udvarias, szimpatikus, barátságos, tetszetős, szemrevaló, jóvágású, jóképű, impozáns, nyájas, sima modorú, szimpi (*biz*) **Sz:** orcáján hordozza az ajánlólevelet ◆ TASZÍTÓ, RIASZTÓ, ELLENSZENVES

megnyilatkozás (fn) ◇ kijelentés, beszéd, közlés, állásfoglalás, nyilatkozat, véleménynyilvánítás, kifejezési forma, manifesztáció (*id*), megnyilvánulás, reveláció (*id*), kinyilvánítás, megjegyzés, közzététel, bemutatás ◆ HALLGATÁS, BEZÁRKÓZÁS, TITKOLÓDZÁS

megnyilatkozik (ige) ◇ megnyilvánul, megszólal, kifejez, tudtára ad, üzen, bejelent, kinyilatkoztat | megmutatkozik, előtűnik, láthatóvá válik, kiütközik ◆ ELHALLGAT, TITOKBAN TART | ELTŰNIK

◇ megnyílik, kitérülkozik, feltárja szívét, kinyílik ◆ BEZÁRKÓZIK, BEFELÉ FORDUL, HALLGAT

megnyílik (ige) ◇ kinyílik, kifakad, kitérül, feltárul | széthasad, szétnyílik, kilyukad ◆ BEZÁRUL, LEZÁRUL ◇ kitérülkozik, kipakol (*szleng*), kiönti a szívét, könnyit a lelkén, kibeszél, megnyilatkozik ◆ MAGÁBA FOJT, LENYEL (*biz*), HALLGAT

◇ működni kezd, megkezdődik, kinyit ◆ BEZÁR, VÉGET ÉR

megnyilvánul (ige) ◇ kifejeződik, megmutatkozik, előtűnik, jelentkezik, kibontakozik, manifesztálódik (*id*), megnyilatkozik, megszólal, érvényre jut, felfoghatóvá válik, kisugárzik ◆ ELTŰNIK, ELHOMÁLYOSUL, KÖDDÉ VÁLIK

megnyilvánulás (fn) ◇ kifejeződés, megnyilatkozás, megjelenés, megmutatkozás, kibontakozás, manifesztálódás (*id*), érvényre jutás | jelzés, jeladás ◆ ELTŰNÉS

megnyír (ige) ◇ megrövidít, megkurtít, lenyír, levág, megkopaszt, megmetél, megstuccol | megmetsz, megnyes ◆ MEGNÖVESZT, NÖNI HAGY

megnyírbal (ige) ◇ megkurtít, megnyes, stuccol (*biz*), lenyisszent (*biz*), lecsippent (*biz*), megrövidít ◆ MEGHAGY

◇ megcsorbít, megszorít, korlátoz, szűkít, csökkent, kisebbít, mérsékel, redukál, elvesz, kihagy ◆ BŐVÍT, TAGÍT, NÖVEL

megnyit (ige) ◇ kinyit, kitar, kireteszel | hozzáférhetővé tesz, szabaddá tesz ◆ BEZÁR, BECSUK, ELTORLASZOL

◇ megbont, kibont, felbont, kidugaszol ◆ LEZÁR, ÖSSZEFOG

◇ (*szak*): felvág, feltár, szétnyit ◆ ÖSSZEVARR

◇ megindít, fölavat, fölszentel, átad ◆ BEZÁR, BECSUK

◇ megkezd, elindít, kibontakoztat ◆ BEREKESZT, BEZÁR, LEÁLLÍT

megnyitás (fn) ◇ átadás, fölavatás, fölszentelés, megkezdés, kezdet ◆ BEZÁRÁS, LEZÁRÁS, ELZÁRÁS

◇ (*szak*): kezdés, szerva (*id*), adogatás

megnyitő (mn és fn) ◇ felavató, beköszöntő, bevezető, kezdő | tanévnyitó, venisancte (*id*) ◆ LEZÁRÓ, BEFEJEZŐ | ÉVZÁRÓ

◇ (*vál*): előbeszéd (*rég*) | nyitány, előzene, ouverture (*szak*)

◇ vernisszázs (*vál*)

megnyom (ige) ◇ megtol, meglök, megtaszít

◇ (*biz*): rákapcsol, nekifekszik, nekigyürkőzik ◆ LAZSÁL (*biz*), LÓG (*biz*), PIHEN

◇ ránehezedik, összenyom, rányom, megszorít

◇ nyomatékol (*szak*), hangsúlyoz

megnyomorít (ige) ◇ nyomorékká tesz, elcsúfít, megcsonkít, eltorzít, munkaképtelenné tesz, megbénít, harcképtelenné tesz, megféltségít (*táj*), meggyámbászt (*táj*)

◇ tönkrejuttat, nyomorba dönt, romlásba dönt ◆ TALPRA SEGÍT, SAJÁT LÁBÁRA ÁLLÍT

megnyugszik (ige) ◇ lecsillapodik, lecsillapszik, elcsitul, lecsendesül, lecsendesedik, lehiggad, megnyihül | megpihen ◆ FELFORTYAN, TÜRELMETLENKEDIK, HARAGRA GERJED

◇ belenyugszik, megbékül, megelégszik, meghúzza magát, meghunyászkodik ◆ ELÉGEDETLENKEDIK, HÁBOROG, KÖVETELŐDZIK

megnyugtat (ige) ◇ elcsendesít, elhallgattat, lecsillapít, megbékít, elcsitít, vigasztal, enyhít, lehűt | lelkére beszél, észre térít ◆ FELIDEGESÍT, FELINGEREL, FELBOSSZANT

◊ biztosít <vmiről>, meggyőz ♦ NYUGTALANÍT, KÉTSÉGBE EJT, BIZONYTALANSÁGBAN TART

megnyugtatás (fn) ◊ elcsendesítés, lecsillapítás, megbékítés, elcsitítás, vigasztalás, enyhítés ♦ FELIDEGESÍTÉS, FELINGERLÉS, FELDŰHÍTÉS

megnyugtató (mn) ◊ biztató, derűs, bátorító, bizalmat keltő, reményteljes ♦ REMÉNYTELEN, KILÁTÁSTALAN, BORÚLÁTÓ

◊ kellemes, jóleső, kielégítő, csillapító, pihentető, mérséklő, békés, csendes ♦ NYUGTALANÍTÓ, IZGATÓ, AGRESSZÍV

megnyugvás (fn) ◊ megállapodás, megpihenés, beletörődés, rezignáció, elégtelenség, megelégedés, elégedettség, nyugalom, béke, rend, megbékülés, csillapodás, megkönnyebbülés, enyhülés ♦ AGGODALOM, FELINDULTSÁG, ZAVAR

megnyújt (ige) ◊ meghosszabbít, prolongál, megtold, kiegészít, nagyobbít | hozzáad ♦ MEGRÖVIDÍT, MEKURTÍT

◊ kiemel, hangsúlyoz, nyomatékosít

◊ (*táj*): elver, megver

megnyúlik (ige) ◊ megnő, kitágul, megnyúlad (*táj*), megnövekszik, megnövekedik, kiterjed ♦ RÖVIDÜL, ÖSSZEMEGY, ÖSSZEZUGORODIK

◊ folytatódik, meghosszabbodik, kiegészül ♦ LERÖVIDÜL, VÉGET ER

◊ (*táj*): meghal, kinyúlik

megnyúz (ige) ◊ lenyúz, lefejt a bőrét, leböröz, bőrtelenít, lehámoz, lehánt

◊ kifoszt, kihasznál, tönkretesz, rászed (*biz*), bepaliz (*biz*), becsap ♦ MEGKÍMÉL

megokol (ige) ◊ okát adja, okadatol, bizonyít, érvel, argumentál (*szak*) | megindokol, megmagyaráz, megértet | igazol, motivál

megokolás (fn) ◊ okvetés (*rég*), ok, okadatolás | indoklás, igazolás, motiváció, argumentáció (*id*), bizonyítás, érvelés, indok

megokolatlan (mn) ◊ alaptalan, megalapozatlan, indokolatlan, motiválatlan, igazolatlan, jogosulatlan ♦ MEGALAPOZOTT | INDOKOLT, JOGOS

megolajoz (ige) ◊ megken, beken

megold (ige) ◊ kibont, kibogoz, kioldoz | kigombol, kikapcsol, kicsavar, megereszt ♦ ÖSSZEKÖT, RÖGZÍT, ÖSSZEKAPCSOL

◊ megfejt, kitalál, kiderít, megbirkózik, rájön, desifrizoz (*szak*) | kiszámít ♦ BELEBONYOLÓDIK, CSÖDÖT MOND

◊ elintéz, végrehajt, elvégez, megcsinál, befejez, végbevisz, keresztülvisz, dűlőre visz, eligazít, elsimít, elboronál, elgereblyéz, elrendez, lerendez, áthidal, tisztáz, orvosol ♦ ABBAHAGY, BELEBUKIK, ELHIBÁZ

megoldás (fn) ◊ megfejtés, eredmény, nyitja <vminek>, kulcsa <vminek>, kiút, dűlő, elintézés, rendezés ♦ NÉZETELTÉRÉS, SZEMBENÁLLÁS, VITA

◊ kifejtlet, végkifejtlet, kibontakozás

megoldatlan (mn) ◊ kérdéses, kétséges, rendezetlen, tisztázatlan, vitás, polemikus, problematikus, megfejtetlen, nyitott, homályos, talányos, rejtelmes, titokzatos, eldöntetlen, meghatározatlan ♦ EGYÉRTELMŰ, BIZONYOS, ELDÖNTÖTT

megoldhatatlan (mn) ◊ megfejtethetetlen, kibogozhatatlan, oldhatatlan (*szak*), inszolubilis (*id*) ♦ MEGOLDHATÓ, KIBOGOZHATÓ, MEGFEJTHETŐ

megoldódik (ige) ◊ kibomlik, kifűződik, kioldódik, kicsomózódik, kibogozódik, eloldozódik (*táj*) ♦ ÖSSZECSEMÓZÓDIK, ÖSSZEAKAD, ÖSSZEFORR

◊ tisztázódik, kiderül, érthetővé válik, világossá válik ♦ ÖSSZEZAVARODIK, BONYOLÓDIK

◊ elrendeződik, elhárul [nehézség] | feloldódik, megenyhül ♦ FESZÜLTTE VÁLIK, ÖSSZEZAVARODIK

megoltalmaz (ige) ◊ megóv, megkímél, megment, megvéd, védelmez, támaszt nyújt, megvédelmez, lándzsát tör <vki mellett> ♦ MEGTÁMAD

megolvad (ige) ◊ felolvad, elolvad, felenged, oldódik, cseppfolyóssá válik, folyik ♦ MEGDERMED, ÖSSZEÁLL, MEGSZILÁRDUL

◊ (*vál*): meghatódik, ellágyul ♦ MEGMEREVEDIK, MEGKEMÉNYEDIK

megolvas (ige) ◊ (*táj*): megszámlál, megszámol, összeszámol, számba vesz, kalkulál

◊ (*táj*): elolvas, felolvas, végigolvas ♦ ÁTLAPOZ, BELEOLVAS

megolvaszt (ige) ◊ cseppfolyósít, elolvaszt, felolvaszt, felold ♦ MEGFAGYASZT, MEGSZILÁRDÍT, MEGALVASZT

megoperál (ige) ◊ megműt

megorrol (ige) ◇ megneheztel, megharagszik, megsértődik, duzzog, felhúzza az orrát, rossz néven vesz, zokon vesz, megapprehendál (*rég*) ◆ TULTESZI MAGÁT <VMIN>, MEGÉRT, BELÁT

megorront (ige) ◇ megszimtol, megsejt, megérez, kiszimatol, megszagol, kiszagol (*biz*), megneszel ◆ ELHANYAGOL, FIGYELMEN KÍVÜL HAGY, SEJTELME SINCS <VMIRŐL>

megoszlás (fn) ◇ elkülönülés, differenciálódás, szétszólás | szétágazás, elválás, szétszóródás ◆ ÖSSZEFOGÁS, ÖSSZETARTÁS

◇ arány, szóródás, eloszlás, szórás (*szak*)

megoszlik (ige) ◇ megbomlik, szétszóródik, kettészakad, kettéválik, szétágazik, elkülönül, differenciálódik, felbomlik, divergál (*szak*) ◆ ÖSSZETART, EGYBEFORR, KONVERGÁL (*szak*)

◇ különbözik, eltér, elüt ◆ EGYEZIK, EGYBEVÁG, AZONOSUL

◇ széthúz, pártoskodik, meghasonlik ◆ ÖSSZETART, ÖSSZEFOG

megoszt (ige) ◇ terjeszt, átad, közöl, elmond ◆ MEGTART, ŐRIZ

◇ eloszt, felez, feloszt ◆ ÖSSZEFOG

◇ szétszakít, széthasít, megszakít, elkülönít | elválaszt, szétválaszt, kettéválaszt, darabokra szed, megbont, vizsályt kelt ◆ EGYSÉGESÍT, ÖSSZEKOVÁCSOL, EGYBEFORRASZT

megóv (ige) ◇ megkímél, mentesít, megőrizz, megment, gondoz, karbantart, konzervál | megoltalmaz, megvéd, megvédelmez ◆ ELHASZNÁL, MEGSEMMISÍT, LEROMBOL

◇ óvást emel, megóvatol (*szak*)

megöli (ige) ◇ elpusztít, megsemmisít, kivégez, leterít, meggyilkol, legyilkol, leöl, lemészárol, agyonver, agyonüt, megfojt, megmérgez, likvidál, leszámol <vkivel>, végez <vkivel>, elintézt, kinyuvaszt (*durva*), kinyiffant (*szleng*), kifektet (*szleng*), kikészít (*szleng*), kipurcant (*szleng*), kifingat (*szleng*), kinyír (*szleng*), kinyújtóztat (*szleng*), hazavág (*szleng*), dögleszt (*táj*), elemészt, elveszejt (*táj*) **Sz:** angolra tesz; átsegít a másvilágra; elküld az örök vadászmezőkre; eloltja a gyertyáját; elteszi láb alól; gajdeszba küld (*szleng*); hidegre tesz (*biz*); kioltja életét; kivon a forgalomból (*szleng*); megadja a kegyelemdőfést; megszakasztja élete fonalát; pokolra küld ◆ ÉLETRE KELT, FELTÁMASZT

◇ tönkretesz, befejez, megszakít, véget vet, megszüntet

◇ eltapos, kicsinál (*szleng*), csödbe visz [konkurenciát], tönkretesz ◆ MEGSEGÍT, A HÓNA ALÁ NYÚL (*biz*), TALPRA ÁLLÍT

megölel (ige) ◇ átkarol, átölel, megszorít, keblére ölel, karjába szorít, karjaiba zár

megöregedik, megöregszik (ige) ◇ megvénül, megkorosodik, megtörődik, megaggik (*rég*), élemedik (*táj*), megvénhedik (*rég*), aggódik (*táj*), megöszül, elvirággik (*vál*), elhervad (*vál*) **Sz:** elérte a sok péntek (*táj*); eljár felette az idő; eljár rajta az idő, mint az öreg lányon

◇ berozsdásodik, eltompul ◆ TARTJA MAGÁT

megőrizz (ige) ◇ elraktároz, összegyűjt, félretesz, tartogat, tartalékol, félrerak, elrak, eltesz, elzár, tartósít, konzervál, bezár ◆ SZÉTSZÓR, ELPAZAROL

◇ megóv, biztosít, megtart, megkímél, megbecsül, megvéd | átment ◆ TÖNKRETESZ

◇ emlékezetbe vés, emlékezik ◆ ELFELEJT

megőrjít (ige) ◇ megbolondít, megháborít, kiakaszt (*szleng*), bezsongat (*szleng*), meghülyít (*biz*) ◆ ÉSZZEHZ TÉRÍT, FELVILÁGOSÍT, KIJÓZANÍT

◇ ingerel, bosszant, mérgesít, felidegesít, nyugtalanít, háborgat, zaklat, felkavar, sírba visz ◆ BÉKÉN HAGY, MEGNYUGTAT, LECSILLAPÍT

megörökít (ige) ◇ lefest, lerajzol, lefényképez, lefotóz, levesz (*biz*), lekap (*biz*)

◇ feljegyez, írásba foglal, emlékeztessé tesz, halhatatlanná tesz, állandósít

megőröl (ige) ◇ megdarál, átadarál, szétmunkál, összemorzsol | elporlaszt, porhanyít

megörül (ige) ◇ megörvend (*vál*), megvidul (*vál*), örvendez, vigad, gyönyörködik ◆ ELSZOMORODIK, ELBÚSUL

megörül (ige) ◇ megbolondul, megháborodik, meghabarodik (*táj*), meggárgyul (*táj*), megcsábul (*táj*), megtébolyodik, megzavarodik, meghibban, megkeveredik, megbomlik az agya, bedilizik, elveszti az esztét, elborul az elméje, megkergül, megbuggyan (*táj*), meghülyül, becsavarodik (*szleng*), megkattan (*szleng*) ◆ MEGJÖN AZ ESZE

megőrzés (fn) ◇ megóvás, megtartás, megoltalmazás, védelem, gondoskodás | raktározás ◆ ELKÓTYAVETYÉLÉS, SZÉTSZÓRÁS

megőszül (ige) ◇ megszőrkül, megfehéredik, őszbe csavarodik (*vál*), megőszlódik (*táj*) | megöregszik, megvénül, elaggik (*vál*), megüti a haját a dér

megpályáz (ige) ◇ megkérvényez, kérelmez, folyamodik

megparancsol (ige) ◇ elrendel, meghagy, parancsba ad, parancsot ad, rendelkezik, utasít, kiad [parancsot], megszab, felhív, felszólít, lelkére köt, meghagyakol (*táj*)

megpatkol (ige) ◇ megvasal (*táj*), fölver [patkót]
 ◇ [biztosítékot]: megdrótoz, átköt

megpattan (ige) ◇ pattan, megpercen (*táj*) | megreped, kifakad
 ◇ (*szleng*): meglép (*biz*), elszökik, távozik, kereket old, elillan, dobbant (*szleng*), lepattan (*szleng*), lelép (*biz*), elpucol (*szleng*), eldönget, elhúz (*szleng*), lelécel (*szleng*), fölszívódik (*szleng*) ◆ ELKÖSZÖN, ELBÚCSÚZIK

megpecsétel (ige) ◇ érvényesít, hitelesít, törvényesít, szentesít, tanúsít ◆ CÁFOL, ÉRVÉNYTELENÍT
 ◇ megerősít, jóváhagy, helybenhagy, helyesel, elismer ◆ ELLENTMOND, SZEMBESZÁLL, VISSZAUTASÍT

megpenészedik (ige) ◇ megromlik, megfoltosodik, megpimpósodik (*táj*), befenyéresedik (*táj*), begubázik (*táj*), megpállódik (*táj*), megpenyhed (*táj*), megrekken (*táj*), megszórósodik ◆ ELÁLL, TART

megperzselődik (ige) ◇ megég, tüzet fog, megpörkölődik, megpirul, megbarnul (*táj*), megpergelődik (*táj*), rókát fog

megpihen (ige) ◇ [munkát]: megszakít, abbahagy, megszakaszt, felfüggeszt | megszusszan (*táj*), kifújja magát, delel (*rég*), sziesztázik (*biz*), elnyugszik ◆ HAJTJA MAGÁT, FÁRADOZIK

megpillant (ige) ◇ meglát, észrevesz, észlel | megismer, kiszúr (*biz*), felismer, fölfedez

megpirít (ige) ◇ megpörköl, megsüt, megpirongat (*táj*), felröstöl (*táj*)
 ◇ megperzsel, megéget, megsüt [nap]
 ◇ (*táj*): megszégyenít, megaláz, rápirít, megpirongat ◆ MEGDICSÉR, ELISMER

megpirul (ige) ◇ megsül | megpörkölődik, megperzselődik, megég

megpiszkál (ige) ◇ hozzányúl, megmozgat, megkavar, felkavar | megbolygat, megszurkapiszkál (*táj*), megturkál (*táj*), megpiszkítal (*táj*) ◆ BÉKÉN HAGY
 ◇ [tüzet]: felszít, feléleszt ◆ ELOLT

megpofoz (ige) ◇ felpofoz, megver, felképel, pofon üt, arcul üt, pofoz, nyaklevest ad (*biz*), bérmál (*táj*), fejbekel (*táj*), megnyakal (*táj*), lekever egyet (*biz*), ad egy fülest (*biz*), beakaszt egyet (*szleng*), bemos egyet (*szleng*), betámaszt egyet (*szleng*) ◆ MEGSIMOGAT, MEGCIRÓGAT

megpörköl (ige) ◇ megéget, megpirít, leéget, megsüt, felröstöl (*táj*), megpergál (*táj*) | megperzsel, megtisztít

megpróbál (ige) ◇ megkísérel, kísérletet tesz, próbát tesz, vállalkozik, nekifog, nekifeszül, nekiveselkedik, megpróbálkozik, megkockáztat, merészel, belevág, belefog ◆ HABOZIK, TÉTOVÁZIK, MEGHÁTRÁL
 ◇ (*vál*): megízlel, belekóstol | kipróbál, próbára tesz, megtapasztal ◆ ELUTASÍT, VISSZALÉP
 ◇ megvisel, megkínoz, gyötör, kínoz

megpróbálkozik (ige) ◇ megpróbál, megkísérel, kísérletezik, próbát tesz, erőlködik, vállalkozik, nekifog ◆ VISSZARETTEEN, KÍMÉLI MAGÁT, HEZITÁL (*biz*)

megpróbáltatás (fn) ◇ csapás, teher, szenvedés, kín, keserűség, tortúra, gyötrellem, próbatétel, próbakő, kereszt (*vál*), hányattatás, viszontagság, vész, nyomor, szükség, inség, pokoljárás, nyomás, stressz ◆ BOLDOGULÁS, JÓLÉT, NYUGALOM

megpuhít (ige) ◇ megpárol, megköveszt (*táj*), meglágyít, megfőz, megabárol (*táj*), abál, megfonnyóz (*táj*) ◆ MEGKEMÉNYÍT, MEGSZÁRÍT, MEGSZIKKASZT
 ◇ (*biz*): megdolgoz (*biz*), meggyőz, meggyúr (*biz*), betör, rávesz, rábír, megtör, megengesztel, megindít ◆ LEBESZÉL, ELTANÁCSOL, ELRIASZT
 ◇ (*biz*): megver, elver, elagyabugyál, ad <vkinek>, megdolgoz (*biz*)

megpuhul (ige) ◇ meglágyul, megfő, megnyúlósodik, megereszkedik (*táj*), megköved (*táj*) | megérik, meglottyad (*táj*), megszotyósodik (*táj*) ◆ MEGKEMÉNYEDIK, KEMÉNY LESZ, MINT A BOCSKORSZÍJ
 ◇ meghatódik, ellágyul, enged, elyengül ◆ MEGKÖTI MAGÁT, KÖTI AZ EBET A KARÓHOZ, MEGKEMÉNYÍTI A SZÍVÉT

megpukkad (ige) ◇ szétszakad, szétreped, felrobban, elpattan, megreped
 ◇ szétrobban (*biz*), zabos lesz (*szleng*), mérges lesz, eleszi a méreg, szétveti a feszültség, megszakad, begőzöl (*biz*) ◆ LEERESZT, KIENGED, MEGNYUGSZIK

megrág (ige) ◇ összerag, megrágcásal, megropogtat, megharapdál, beleharapdál, rágódik, rágicsál | megízlel, megkóstol [bort]
 ◇ kirág, szétrág, kimar, összeharapdál
 ◇ (*biz*): megfontol, átgondol, mérleget, latolgat, morfondírozik ◆ ELHAMARKODIK, ELKAPKOD

megragad (ige) ◇ megfog, megszorít, megmarkol, elfog, kézbe vesz, vonszol, hurcol, hord, dikol (*táj*) ◆ LETESZ, ELEJT

◇ [lehetőséget]: kihasznál, él <vmivel>, felhasznál ◆ ELHIBÁZ, LEMARAD

◇ leköt, megköt, elbűvöl, megigéz, lenyűgöz, elbájol, megkap ◆ KIÁBRÁNDÍT, KIÓZANÍT

◇ <vhol>: megmarad, gyökeret ver, ott marad, lehorgonyoz ◆ VÁNDOROL, KÓBOROL

◇ megőrződik, megmarad

megragadó (mn) ◇ ellenállhatatlan, vonzó, rokonszenves, elragadó, elbájoló, elbűvölő, csábító, szuggesztív, lenyűgöző, érdekes, érdekesítő, izgalmas, feltűnő, lélegzetelállító, lebilincselő ◆ VISSZATASZÍTÓ, ELLENSZENVES, TASZÍTÓ

megrágalmaz (ige) ◇ meggyanúsít, bemocskol, befeketít, megvádol, bevádol, besároz, bepiszkol, leránt, eláztat (*biz*), meghurcol, meggyaláz, megbecsmél (*táj*), becsületébe gázol, sárral dobál, hírbe hoz, áskálódik **Sz**: kigyót-békát kiált rá; veszett nevét költi; csorbát ejt a becsületén; cégérré teszi; a nyelvén hordja ◆ TISZTÁZ, MEGVÉD

megrájlol (ige) ◇ lefest, megfest, lerájlol, ábrázol, szemléltet, megmintáz, felvázol, leskiccel

◇ leír, érzékeltet, ecsetel, bemutat, megmutat, megvilágít, kifejez, körülír

megrak (ige) ◇ megpakol, felpakol, felmálház, megterhel, megtetejez (*táj*), telerak, tetéz ◆ KIÜRÍT, LEPAKOL, KÖNNYÍT

◇ felépít, felhúz <falat>, összerak

◇ megver, elver, eldönget, megruház (*biz*), elnadrágot, elnászpángol, elpáhol, eldönget, kiporol, betakar (*szleng*), megkalapál (*biz*), meggyepál (*táj*), elporol, elagyabugyál, ellátja a baját ◆ DÉDELGET, CIRÓGAT

megrándít (ige) ◇ [vállat]: felhúz, meghúz, megránt

◇ [bokát]: megerőltet, kifecamít, kifordít

megrándul (ige) ◇ megrezzen, összerezzen, összerándul, megvonaglik

◇ kibicsaklik, kifecamodik, megbicsaklik, meghúzódik, megroppan, megmarjul (*táj*), meggyökkenik (*táj*), megiramkodik (*táj*), megszeglik (*táj*)

megránt (ige) ◇ meghúz, megfeszít, megrándít, megcibál | felhúz, felvon [szemöldököt] ◆ KILAZÍT, UTÁNENGED | LEERESZT

◇ megrándít, kifecamít, megerőltet, kifordít [bokát] ◆ PIHENTET, KÍMÉL

megráz (ige) ◇ megingat, felráz, összeráz, megrengtet, megcibál, meglingáz (*táj*), meglógáz, megrázint, megrángat

◇ [áram]: megüt, megcsap

◇ megrendít, megrázkódtat, felzaklat, feldül, felizgat, lesújt, lever, megdöbrent, meglep, megindít ◆ HIDEGEN HAGY

megrázkódik (ige) ◇ összerezen, megreng, megreszket (*táj*), megrezzen, megvonaglik, összerándul | megretten, megborzad ◆ NYUGTON MARAD

◇ megrendül, megreng, meginog ◆ ÁLLJA A SARAT

megrázkódtatás (fn) ◇ csapás, megrendülés, megpróbáltatás, trauma (*id*), sokk, stressz, baj | zavar, kudarc, válság, kellemetlenség ◆ FÖLLÉLEGZÉS, NYUGALOM | SIKER

megrázó (mn) ◇ megrendítő, megdöbrentő, fájdalmas, szomorú, megindító, megható, megkapó, szívhez szóló, gyászos, tragikus ◆ DERŰS, KELEMES

megrebben (ige) ◇ megrezzen, megmoccan, megorzong, megrezdül, megrázkódik | megijed ◆ NYUGTON MARAD

meggelgellik (ige) ◇ (*táj*): megfrüstököl (*táj*), megfölstökömözik (*táj*)

megreked (ige) ◇ megakad, fennakad, akadozik, megtorpan, eltömődik, eldugul, megszorul, beragad, beékelődik, pang ◆ HALAD

◇ elakad, kátyúba jut, zsákutcába jut, megfeneklik, pang, vesztegel, stagnál, tesped ◆ KIUTAT TALÁL

megremeg (ige) ◇ megorzong, megrezdül, megrázkódik, meginog, megrezzen

◇ megijed, elborzad, irtózik, iszonyodik, fél ◆ SZEME SE REBBEN

megrémít (ige) ◇ megijeszt, megzavar, megrémiszt, megriaszt, megrettent, felkavar, feldül, meghökken, elborzaszt, megfélemlít, rémületbe ejt, sóbálványá mereszt, felzaklat, terrorizál ◆ BÁTORÍT, MEGNYUGTAT, MEGERŐSÍT

megrémül (ige) ◇ megijed, megretten, összerezen, megrendül, megdermed, megriad, megszeppen, megrémed (*táj*), megrökönödik (*táj*), begazol (*biz*), begyullad (*szleng*) ◆ MEGNYUGSZIK

megrendel (ige) ◇ lefoglal, rezervál, abonál (*rég*), leköt, előfizet, járat ◆ LEMOND, FELMOND

◇ (*rég*): elrendel, utasít, megkér

megrendelés (fn) ◇ igénylés | előfizetés ◆ LEMONDÁS

megrendez (ige) ◇ megszervez, megtart, lebonyolít, megül, organizál (*id*), előkészít

megrendít (ige) ◇ megrenget, megmozgat, meghimbál, megtántorít, megrenget | földhöz vág ◆ MEGTÁMASZT, RÖGZÍT, FIXÁL

◇ letör, lesújt, megráz, lever, megvisel, a földhöz vág, megdöbbsen, meghökken, elképeszt, sokkol, fölzaklat, megindít, meghat, elérzékenyít, megrikat, megingat, megrázkódtat ◆ HIDEGEN HAGY

megrendszabályoz (ige) ◇ megfegyvelmez, szabályoz, megreguláz

◇ (*biz*): megfékez, zaboláz, rendbe szed, ráncba szed, megfincoltat (*táj*), megnyaggat (*táj*) ◆ SZABADJÁRA ENGED

megrendül (ige) ◇ megrázkódik, megmozdul, meginog, megdől, megtántorodik, zökken, döccen

◇ meghatódik, elérzékenyül

◇ összerenzen, megdöbben, megijed, megrémül, megtorpan, visszariad, megdermed, összeroppan, összeomlik, tönkremegy ◆ SZEME SE REBBEN

megrendülés (fn) ◇ megdöbbenés, döbbenet, megrázkódtatás, gyász, megrökönyödés, elképedés, konsternáció (*id*), perplexitás (*id*), megbotránkozás ◆ KÖZÖNY

◇ meghatódás, megindultság

megreped (ige) ◇ elpattan, megpattan, megroppan, meghasad, felhasad, eltörik, rian, rivall, kiposzzan (*táj*), megpercen (*táj*), megcserepesedik ◆ ÖSSZEFORR, ÖSSZERAGAD

megretten (ige) ◇ megijed, megriad, megrémül, megborzad, megszeppen, meghökken, megdöbben ◆ SZEMBENÉZ, SZEMBESZÁLL

megrezen (ige) ◇ megrezdül, meginog, megrendül, zöttyen, zökken, döccen, vibrál, megrázkódik, összerenzen, megrándul | megijed, megriad, megrebben, megrisszankodik (*táj*) ◆ REZZENÉSTELEN, NYUGODT

megriad (ige) ◇ megijed, megrémül, megretten, megszeppen, megrezen, meghököl, megneszül (*táj*), megdermed ◆ RÁ SE RÁNT

◇ (*vál*): megharsan, felhangzik [kürt]

megrikat (ige) ◇ megindít, elérzékenyít, megrendít, könnyekre fakaszt, megnyíkat (*táj*), megvirgat (*táj*), síróba költ (*táj*) ◆ MEGVIGASZTAL, MEGERŐSÍT

megritkul (ige) ◇ meggyérül | elkopik [haj], kihullik ◆ SÜRÜSÖDIK

megró (ige) ◇ megfedd, megdorgál, megszid, megpirongat, korhol, megreguláz, rendreutasít, szemére vet **Sz:** leszedi a keresztvizet <vkiról>; megmossa a fejét ◆ MEGDICSÉR, DICSÓÍT, MEGASZTAL

◇ megint, megrovásban részesít, megfenyít ◆ JUTALMAZ

megrohad (ige) ◇ megrothad (*vál*), megposhad, megbuggyan (*biz*), tönkremegy, megromlik

megrohamoz (ige) ◇ megostromol, megtámad, ráront, rajtaüt, lecsap, rácsap, rátör, nekítámad | megrohan, rárohan

megrohan (ige) ◇ megtámad, megostromol, megrohamoz, nekiesik, rátámad, nekiront, rátör, rajtaüt, lecsap

◇ ellep, elborít, eláraszt ◆ ELVONUL, SZABADDÁ TESZ

megrokkán (ige) ◇ megnyomorodik, megcsonkul, megsántul ◆ RENDBE JÖN

◇ összeesik, összerogy, megroppan, megdől ◆ TALPRA ÁLL, ERŐRE KAP, FŐLEGYENESEDIK

megromlik (ige) ◇ megrohad, megbűdösödik, megavasodik, megbuggyan, megzárul, megposhad, megerjed, megsavanyodik, megecetesedik, megpenészedik, megcsiccsed (*táj*), megtörik, megpimpósodik (*táj*), megzákányosodik (*táj*)

◇ elromlik, csődöt mond, tönkremegy ◆ MŰKÖDIK, ÜZEMEL

megrongál (ige) ◇ tönkretesz, elront, sért, összetör, deformál, roncsol, eltorzít, elcsúfít, harcképtelenné tesz, elpusztít, megsziszál (*táj*) ◆ HELYREHOZ, KIJAVÍT, MEGERŐSÍT

megront (ige) ◇ megbabonáz, bűvöl, megigéz, megbájol (*rég*), megbetegít, megboszorkányoz, varázsol, szemmel ver, megmételyez, megmérgez

◇ meggyaláz, megbecstelenít, beszennyez, elzülleszt, elcsábít, tisztátalanít (*vál*), megerőszakol, tönkretesz, deflorál (*id*), megfertőz, megmérgez, megmételyez | demoralizál ◆ TISZTELETBEN TART, FÖLNÉZ <VKIRE>

◇ megrongál, roncsol, elront, aláaknáz, tönkretesz, károsít, elértéktelenít | korrumpál (*id*), megveszteget ◆ MEGBECSÜL, FÖLÉRTÉKEL

megroppan (ige) ◇ megreped, elreped, eltörik, meghasad | megrándul, meghúzódik, megrokkan

◇ megreccsen, megpattan, kattán

◇ megszakad, összeomlik, összeroppan [lelkileg], tönkremegy
megrostál (ige) ◇ szítál, megszítál, átrostál, átszűr, megszűr, megtisztít ♦ **ÖSSZEKEVER**
 ◇ kiválogat, kiválaszt, válogat, osztályoz, szortíroz (*biz*), átvizsgál, megvizsgál, ellenőríz
megrothad (ige) ◇ megrohad, elromlik, szétbomlik, szétmállik, elporlik, elpusztul, elenyészik, elrökönyödik (*táj*), megresved (*táj*)
megrovás (fn) ◇ dorgálás, feddés, korholás, szapulás, lehordás (*biz*), pirongatás, fejmosás (*biz*), helytelenítés, szidás, letolás (*biz*) | büntetés, fenyítés, intés, fegyelem ♦ **HELYESLÉS, JUTALMAZÁS**
megrozsdásodik (ige) ◇ berozsdásodik, korrodál, megrágja az idő vasfoga, megeszti a rozsda
megrögzött (mn) ◇ állandósult, javíthatatlan, konok, megátalkodott, orvosolhatatlan, helyrehozhatatlan | hírhedt, notórius, hétr próbás, cégéres
 ◇ [alkoholista]: idült, krónikus
 ◇ szenvedélyes, elszánt, eltökélt, hajthatatlan, makacs, merev, nyakas, önfejű, keményfejű, kérlelhetetlen, begyepesedett, akaratos, nyakaskodó ♦ **RUGALMAS, KOMPROMISSZUMKÉSZ, FLEXIBILIS**
 ◇ [szokás]: bevett, megcsontosodott, régi ♦ **ÚJ**
megrökönyödik (ige) ◇ elképed, megdöbben, megütközik, odavan, megjíjed, megriad, megrémül, megszeppen, meghökken ♦ **SZEME SE REBBEN, MEG SE REZDÜL**
 ◇ (*táj*): befülled, bepállik
megröntgenez (ige) ◇ megvizsgál, átvilágít
megrövidít (ige) ◇ megkurtít, lerövidít, csorbít, levág (*szleng*), felhajt [szoknyát], megnyirbál | meghúz, kivonatol [szöveget] ♦ **MEGTOLD, MEGHOSSZABBÍT, BÓVÍT**
 ◇ megkárosít, megkisebbit (*táj*), becsap, rászed, palira vesz (*szleng*), átver (*biz*), átcsesz (*szleng*), átráz (*biz*) | csökkent, korlátoz, redukál, megfoszt [jogtól]
megrövidül (ige) ◇ fogy, sorvad, megkurtul (*rég*), kisebbedik ♦ **HOSSZABBODIK, NYÚLIK, NŐ**
 ◇ csorbul, gyengül, mérséklődik, hátrányt szenved ♦ **ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK, ELŐNYHÖZ JUT**
megrúg (ige) ◇ megrugdal, megrugdos | elrúg, belerúg, megbikáz **Sz:** összetéveszti a labdával
megsajnál (ige) ◇ megszán, megkönyörül, részvétet érez, együtt érez, megesik a szíve <vkin> ♦ **KÁRÖRVEND, RÉSZVÉTELENKEDIK**
megsavanyodik (ige) ◇ megecetesedik | megromlik, megcsámporodik (*táj*), megbuggyanik (*táj*), megnyarasodik (*táj*) ♦ **ELÁLL**
mégse, mégsem (hsz) ◇ annak ellenére sem, csak azért sem
mégsebesül (ige) ◇ megsérül, sebet kap, találat éri
mégsebez (ige) ◇ megsért, megsebesít, sebet ejt, felsebez, felsért, megmar | megrongál, megcsonkít ♦ **BEKÖTÖZ, MEGGYÓGYÍT**
 ◇ megbánt, feldúl, felzaklat, fájdalmat okoz ♦ **KIENGESZTEL**
megsegít (ige) ◇ segít, segítséget nyújt, segítségére siet, támogat, felkarol, segédkezik, pártfogol, megszán, megkönyörül, gyámolít **Sz:** kihúz a bajból; kihúz a sárból ♦ **MAGÁRA HAGY, ELHANYAGOL, ELFORDUL <VKITŐL>**
megsejt (ige) ◇ megjövendöl, megálmodik, megjósol, megérez, gyanít, megsejdit, kiszimatol, gyanút fog, kifürkész, kikövetkeztet ♦ **SEJTELME SINCS**
 ◇ észrevesz, meglát, megneszél, kiszimatol, megszagol, szagot fog, megorront, megtapasztal, megtud **Sz:** szelét veszi; nyomát veszi; ha nem látta is magát, neszét veszi
megsemmisít (ige) ◇ eltüntet, romba dönt, eltöröl a föld színéről, ledönt, elpusztít, tönkretesz ♦ **FELÉPÍT, FELHÚZ**
 ◇ eléget, eltüzel, elhamvaszt
 ◇ szétzúz, tönkrever, összezúz, likvidál, annullál | ártalmatlanná tesz, hatástalanít, semlegesít ♦ **MEGTART, MEGŐRIZ**
 ◇ (*szak*): hatályon kívül helyez, hatálytalanít, érvénytelenít, érvénytelenné nyilvánít, semminek nyilvánít, sztomíroz, visszavon, keresztülhúz ♦ **ÉRVÉNYESÍT, ÉRVÉNYRE JUTTAT, HATÁLYBA LÉPTET**
 ◇ felgöngyölít, felszámol, felőröl, felmorzsol, szétver, legyőz, kiirt, megszüntet ♦ **BEINDÍT, LÉTREHOZ**
 ◇ elemészt, felemészt | összetör, lesújt, megbénít ♦ **BÁTORÍT, FÖLERŐSÍT**
 ◇ megdönt, eltapos, eltípor
 ◇ szertefoszlat, szétfoszlat
megsemmisítés (fn) ◇ eltörlés, megszüntetés, elpusztítás, tönkretétel | megölés, meggyilkolás, likvidálás, kivégzés | hatástalanítás, semlegesítés | kiirtás, kipusztítás ♦ **MEGTARTÁS, MEGŐRZÉS**

◇ (*szak*): érvénytelenítés, hatálytalanítás, annullálás (*id*), hatályon kívül helyezés, visszavonás, semmissé nyilvánítás, nullifikálás (*id*), sztomirozás (*id*), áthúzás, törlés ♦ ÉRVÉNYRE JUTTATÁS, HATÁLYBA LÉPTETÉS, ÉRVÉNYESÍTÉS

megsemmisítő (mn) ◇ elsőprő, elementáris, ellenállhatatlan, lélegzetelállító, súlyos, döntő, lehangoló, ledorongoló, katasztrofális ♦ EGYENLŐ EREJŰ, KÖNNYED, GYENGE

◇ romboló, pusztító, gyilkos, irtó, roncsoló, ártalmas ♦ MEGTARTÓ, MEGŐRZŐ

◇ érvénytelenítő, hatálytalanító, semmissé nyilvánító, jogvesztő ♦ ÉRVÉNYESÍTŐ, HATÁLYBA LÉPTETŐ

megsemmisül (ige) ◇ elpusztul, ledől, leomlik, romba dől

◇ meghal, életét veszti, semmivé válik, elenyészik, odavesz, ottmarad | kihal ♦ ÉLETBEN MARAD, TÚLÉL

◇ elég, elhamvad, tűz martalékvá válik

◇ elhasználódik, tönkremegy, elromlik, szétfoszlik

◇ elillan, tovaszáll ♦ MEGMARAD, TART

◇ elkedvetlenedik, kedvét veszti, összeomlik, csalódik, megtörik ♦ VIRUL, ÉL ÉS VIRUL

megsemmisülés (fn) ◇ halál, elmúlás, vég, nemlét, enyészet, kipusztulás, kihalás, elpusztulás, pusztulás, megszűnés, feloszlás, felbomlás ♦ FELTÁMADÁS, ÚJJÁSZÜLETÉS, MEGÚJULÁS

◇ összeomlás, bukás, tönkremenés, vereség, kudarc, csőd, anyagi romlás ♦ SIKER, GYARAPODÁS, VIRÁGZÁS

megsért (ige) ◇ felsért, megsebez, megsebesít, megvág, megkarcol, fölhorzsol | megrongál, kárt tesz <vmiben>, tönkretesz ♦ ÓV, VÉD, VIGYÁZ

◇ áthág, megszeg, megsért, semmibe vesz, felrúg ♦ MEGTART, BETART

◇ megbánt, fájdalmat okoz, belemar <vkibe>, becsületébe gázol <vkinek>, vérig sért, megaláz, lemarház (*durva*), megvét (*táj*), inzultál, dehonosztál (*id*) ♦ KIENGESZTEL

megsértés (fn) ◇ megsebezés, felhorzsolás

◇ vétség, botlás, áthágás, megszegés, túllépés ♦ MEGTARTÁS, BETARTÁS

◇ megalázás, lepiszkolás, becsmérítés, rágalmazás, arcucsapás, inzultus ♦ TISZTELET

megsértődik (ige) ◇ megbántódik, megorrol, megneheztel, zokon vesz, rossz néven vesz, szívére veszi, megharagszik, felhúzza az orrát, felkapja a vizet (*szleng*), apprehendál (*id*), elzokul (*táj*) ♦ KIENGESZTELŐDIK, MEGBOCSÁT

megsérül (ige) ◇ megsebesül | károsul, megrongálódik, tönkremegy

megsimít (ige) ◇ megsimogat | végigsimít

◇ (*táj*): megver

◇ (*rég*): megdörgöl | meggyalul

megsimogat (ige) ◇ megcirógat, megcirókáz (*táj*), megsíkogat (*táj*)

◇ (*táj*): megver, elpüföl (*biz*), elpáhol (*biz*), eltángál (*biz*)

megsirat (ige) ◇ meggyászol, megkönnyez, könnyeket ejt, könnyeket hullat, elsirat

◇ megbán, sajnál, fájjal

megsokall (ige) ◇ megeléged, megigenell (*táj*), torkig van <vmivel>, elege lesz

megsokszoroz (ige) ◇ megnövel, felfokoz, fokoz, megsokasít, megszorít, megtöbbszöröz, meghatványoz, multiplikál (*szak*) ♦ CSÖKKENT

megsóz (ige) ◇ megizesít

megsűg (ige) ◇ megmond, elmond, közöl, tudat, megsusog (*táj*) ♦ TITKOL | KIKIABÁL, KÖZHÍRRÉ TESZ

megsül (ige) ◇ átsül, elkészül, kiszül, megpirul

◇ melege van, meggyullad ♦ FÁZIK, RESZKET, VACOG

megsürget (ige) ◇ szorgalmaz, reklamál, siettet, megszorgat (*táj*) ♦ ELODÁZ, ELHALASZT

megsüt (ige) ◇ kisüt, átsüt, lesüt | megpirít, resztel (*id*), megpirogat (*táj*), megperzsel | megéget

megszab (ige) ◇ megállapít, kiró, meghatároz, előírányoz, rögzít, szabályoz, kijelöl, megjelöl, diktál, előír, elrendel, utasít, utasítást ad <vmire>, kiad, litál (*id*), preskribál (*id*), taksál, determinál (*id*), definiál, fixál | kiköt, lefektet, leszögez, kitűz ♦ MEGENGED

◇ (*táj*): megüt, megver

◇ (*táj*): megtép, megszagat, kiszakít [ruhát]

megszabadít (ige) ◇ könnyít, mentesít, felment, megtisztít, megvált (*rég*) | elvesz <vkitől>, megfoszt <vmitől> ♦ MEGTERHEL, KÖTELEZ | RÁERŐSZAKOL

◇ kiszabadít, szabadá tesz, eloldoz, kienged, megment, kiment, kivált ♦ ELFOG, FOGLEL EJT, BEBÖRTÖNÖZ

megszabadító (mn és fn) ◇ megmentő, felszabadító, megváltó ♦ ELTIPRÓ, RABUL EJTŐ

megszabadul (ige) ◇ mentesül | megtisztul, letesz <vmit>, hátat fordít <vminek>

◇ kiszabadul, kimenekül, megmenekül ◆ FOGSÁGBA ESIK

◇ (táj): megszül, világra hozza gyermekét

◇ megszabadítja magát <vkitől, vmitől> | leráz (*biz*), túlad <vmin>, kiselejtez, kiszuperál (*biz*), kimustrál, sutba dob, lepasszol (*szleng*), ejt (*szleng*), dob (*szleng*) | elveszt, elveszít, elkölt **Sz**: lerázza magától, mint az eb a vizet ◆ RABSÁGBA KERÜL | RAGASZKODIK <VKIHEZ> | MEGNYER

megszagol (ige) ◇ megszaglász, megszagolgat, megszaglál, szimmant (*rég*), megbűzöl (*rég*)

◇ megszimatol, megsejt, megsejdit, kitalál, gyanít, megérez, megneszel, neszét veszi, megorront, észrevesz

megszakad (ige) ◇ elszakad | akadozik, megtörik, derékba törik, abbamarad, megszűnik, felbomlik, szünetel, félbemarad, félbeszakad, véget ér, szétmegy (*biz*) ◆ FOLYTATÓDIK, TOVÁBB FOLYIK

◇ megroppan, megrokkán, belegebed (*biz*), kimerül, belepusztul, agyondolgozza magát ◆ TARTJA MAGÁT, BÍRJA A GYŰRŐDÉST

◇ (táj): meghasad, megreped

megszakít (ige) ◇ félbehagy, megszakaszt, megakaszt | szüneteltet, szünetet tart, felfüggeszt, elnapol | megszüntet, abbaahagy, felhagy <vmivel>, véget vet <vminek> | elválaszt [szót] | szétkapcsol, szétbont | közbevág, beleszól, félbeszakít ◆ FOLYTAT

megszakítás (fn) ◇ félbeszakítás, felfüggesztés, szüneteltetés, leállítás, elhalasztás, elnapolás, interrupció (*id*), intermezzo (*id*) | szétkapcsolás | közbeszólás, közbelépés ◆ FOLYTATÁS, FOLYAMATOSSÁG

◇ szünet, cezúra, pauza (*id*), intervallum ◆ FOLYAMATOSSÁG, FOLYTATÓLAGOSSÁG

◇ túlerőltetés

megszáll (ige) ◇ elfoglal, bevesz, bekerít, birtokba vesz, meghódít, leigáz, okkupál (*rég*) | előzőnl, ellep ◆ SZABADDÁ TESZ, FELSZABADÍT

◇ hatalmába ejt, hatalmába kerít, beleköltözik ◆ ELVESZÍT, LEMOND <VMIRŐL>

◇ elhelyezkedik, meghál, megszlik, megállapodik (*rég*), megtelepedik, megtelepszik, felüti tanyáját, táborn ut, tartózkodik, dekkol (*szleng*), meghúzódik, bevaccol (*biz*), befészkezi magát, időzik, tanyázik, hajlékra talál, meghúzza magát, betér <vhova> ◆ TOVÁBBMEGY

◇ (táj): alászáll, megüledik, megülepszik, lepad ◆ FELKEVEREDIK

megszállás (fn) ◇ előzőnlés, invázió, birtokbavétel, elfoglalás, gyarmatosítás, okkupáció (*rég*) ◆ SZABADDÁ TÉTEL, FÖLSZABADÍTÁS

megszálló (mn és fn) ◇ betolakodó, okkupáns (*rég*), elfoglaló, gyarmatosító, beözönlő ◆ FELSZABADÍTÓ

megszállott (mn és fn) ◇ fanatikus, rajongó, szenvedélyes, vakbuzgó, mániakus, mániás, megrögzött, bigott ◆ KÖZÖNYÖS, FLEGMA

◇ ördögös, tébolyodott

megszámlálhatatlan (mn) ◇ megszámlálhatatlan, sok, rengeteg, számtalan, töméntelen, töménytelen, tenger, tengernyi, tenger sok, temérdek, tömérdek, határtalan, fölmérhetetlen, végtelen, megannyi, számos, nagyszámú, milliányi, miriád (*rég*), innumerábilis (*id*), roppant ◆ KEVÉS, MEGSZÁMLALHATÓ

megszámol (ige) ◇ megszámlál, megolvás (*táj*), számba vesz, összeszámol, végigolvás

megszámoz (ige) ◇ numerál (*id*)

megszán (ige) ◇ megsajnál, részvétet érez <vki iránt> | megkönyörül | megsegít ◆ KÖZÖNYÖS, RÉSZVÉTTLEN, ÉRZÉKETTLEN

megszaporodik (ige) ◇ megsokasodik, megnövekedik, megnövekszik, megnő, meggyarapodik, megfiadzik, felgyúlik, meggyúlik, felhalmozódik, megsokasul (*táj*) ◆ FOGY, APAD, CSÖKKEN

◇ (táj): megszül

megszárad (ige) ◇ kiszárad, főszárad, elszárad, megszikkad, elszikkad (*rég*), elcikkad (*táj*), megszivalkodik (*táj*), megaszik, megtöpped (*táj*), megfonnyad ◆ MEGNEDVESEDIK, ÁTÁZIK

megszárit (ige) ◇ kiszárit, megaszal, megfonnyaszt ◆ MEGNEDVESÍT, BEVIZEZ

megszavaz (ige) ◇ elfogad, jóváhagy, felajánl, megajánl, hozzájárul, megad, odaitél, engedélyez, votál (*id*) ◆ LESZAVAZ, MEGTILT

megszed (ige) ◇ (táj): leszed, összegyűjt, leszüretel

◇ (táj): megtölt ◆ KIÜRÍT

◇ (táj): lefölös

◇ <megszedi magát>: meggazdagodik, meggazdagszik, meggazdagul, megtollasodik (*biz*), megvagyonosodik, megszerzi magát (*táj*), megboldogodik (*táj*), jómódba jut, vagyont szerez, megpeyhesedik (*táj*) ◆ ELSZEGÉNYEDIK

megszédít (ige) ◇ elszédít (*biz*), lenyűgöz, elbájol, elbűvöl, megigéz, megbabonáz, bámulatba ejt, elámit, összezavar, megkever, zavarba ejt, megzavar, megdumál (*szleng*), megbódít, elbódít, elkábít, megkábít, megrészeget, elvakít ◆ KIJÓZANÍT, MEGKÉRDŐJELEZ, ÉSZHEZ TÉRÍT

megszédül (ige) ◇ elszédül, elbódul, megfordul a világ <vkivel>, elkábul, elkámpicsorodik (*táj*), megkortyan (*táj*) | megőrül, elmegy az esze ◆ ÉSZRE TÉR, MAGÁHOZ TÉR

megszeg (ige) ◇ kettévág, felvág, megvág, megmetsz (*táj*), megszel, felszel, megkezd, megtör
 ◇ áthág, megsért, semmibe vesz, elrüg, fölrüg, kijátszik, megtör, túllép, átlép, violál (*rég*) ◆ BETART, FIGYELEMBE VESZ

◇ [megszegi magát] (*táj*): megmakacsolja magát ◆ ENGED

megszégyenít (ige) ◇ szégyenbe hoz, dehonesztál, szégyenkezésre készítet, megaláz, meggyaláz, leéget (*biz*), lejárát, leforráz, kipellengérez, szégyenpadra ültet, megbélyegez, rápirít, lebecsmérel, gyaláz, bepiszkít, besároz, szidalmaz, kicikiz (*szleng*), arcáz (*rég*) | szégyent hoz <vkire>, megcsúfol, csúffá tesz, nevetségessé tesz, blamál (*id*), blamíroz (*id*) **Sz:** pellengérré állít; ráadja a vizes inget ◆ MAGASZTAL, DICSÓÍT

◇ felülmúl, túltez <vkin>, túlszárnyal, lefőz (*biz*), lepipál (*biz*)

megszégyenül (ige) ◇ szégyent vall, szégyenben marad, nevetségessé válik, nevetségessé teszi magát, blamája magát, felsül, befürdik (*szleng*), leég (*biz*), lebóg (*szleng*), levizsgázik (*biz*) **Sz:** kijut neki a piritós kenyérből ◆ FELMAGASZTALÓDIK, MEGDICSŐÜL

megszégyenülés (fn) ◇ felsülés, blamázs, blama (*biz*), leégés (*biz*), ciki (*szleng*), kudarc, fiaskó, szégyen, gyalázat, szégyenvallás (*rég*) ◆ MEGDICSŐÜLÉS

megszelídít (ige) ◇ megnevel, kezessé tesz, betör, háziásít, domesztikál, idomít, kitanít, megjuhászít (*táj*)
 ◆ MEGVADÍT, ELVADÍT

◇ megfékkez, megzaboláz, lecsillapít | enyhít, csökkent, mérsékel, gyengít ◆ SZABADJÁRA ENGED | FELERŐSÍT

megszelídül (ige) ◇ szelidde válik, meglágyul, megjámborodik, megjuhászodik, kezessé lesz, megkezesedik (*táj*), betörik, megkanászodik (*táj*) ◆ MEGVADUL, ELVADUL

◇ lecsillapul, lecsillapodik, megenyhül, lecsendesül ◆ TOMBOL, ŐRJÖNG

megszemélyesít (ige) ◇ megtestesít, perszonalifikál (*id*) | játszik, alakít, megformál, tolmácsol, megjelenít

megszemlél (ige) ◇ szemügyre vesz, megnéz, megtekint, szemrevételez, átvizsgál, megvizsgál, tanulmányoz, inspicál (*rég*), szemhegyre vesz

megszenved (ige) ◇ megbűnhődik, meglakol, megfizet, bán, megadózik (*táj*)
 ◇ (*rég*): elvisel, eltűr, elsznved

megszeppen (ige) ◇ megijed, szepeg, megriad, megretten, megrémül, megrémülködik (*táj*), megszopolyodik (*táj*), elrökönyödik (*rég*), megrökönyödik, megszesszen (*rég*), megfélemledik (*rég*) ◆ FELBÁTORODIK

megszépül (ige) ◇ kivirul, kivirágzik, kifejlődik, kikupál (*táj*) ◆ MEGCSÚNYUL

megszeret (ige) ◇ megkedvel, beleszeret <vkibe>, szívébe zár, megbarátkozik <vkivel, vmivel> ◆ MEGUTÁL, MEGGYŰLÖL

megszerez (ige) ◇ elér, elnyer, birtokba vesz, magáévá tesz, megkap, hozzájut <vmihez>, magához ragad, megkaparint, elbirtokol, elszipkáz (*szleng*), felhajt (*biz*), előkerít, kieszközöl, összeszed, szert tesz, kezébe ragad, kerít, happol (*szleng*), elmar (*szleng*), elhappol (*biz*), elvarnyúz (*szleng*) | megnyer, meghódít, kiérdemel | megvásárol, megvesz, előteremt, beszerez ◆ ELVESZÍT

◇ (*táj*): megtold, megtetéz

megszerkeszt (ige) ◇ megtervez, megkonstruál, összeállít, elrendez, redigál (*id*)

megszervez (ige) ◇ megalakít, létrehoz, megrendez, megvalósít, realizál, organizál (*id*) | kiépít ◆ FELBOMLASZT, SZÉTZŰLLESZT, TÖNKRETESZ

megszervezés (fn) ◇ megalakítás, létrehozás, alapítás, organizálás (*id*) ◆ FELBOMLASZTÁS, LEZŰLLESZTÉS, TÖNKRETÉTEL

megszid (ige) ◇ leszid, megdorgál, elővesz <vkit>, figyelmeztet, felelősségre von, lehord (*biz*), legorombít (*biz*), megpírogat, megszapul (*táj*), megfedd, megró, megrovásban részesít, megkorhol, rápirít, megmossa a fejét, megint, megleckéztet, letol (*biz*), leteremtettéz, rendreutasít, leteremt (*biz*), kioszt (*biz*), szemrehányást tesz, leszedi a keresztvizet <vkiről>, ráncba szed, megreguláz, megtanítja emberségre, ledorongol (*biz*), leszúr (*biz*), lepocskondiáz, megkritizál, lebaltaáz (*szleng*), legyaláz (*táj*), elkeresztel (*táj*), megcirmol (*táj*), megszémbel (*táj*), leorrogat (*rég*), megpiszkol (*táj*), lerámol (*szleng*), lebasz (*durva*) ◆ MEGDICSÉR

megszigorít (ige) ◇ korlátoz, megszorít | megkeményít, megnehezít ◆ MEGENYHÍT | MEGLAZÍT, MEGKÖNNYÍT

megszikkad (ige) ◇ megszárad, kiszárad, megaszik, megtöpped (*táj*), megfonnyad, megszivalkodik (*táj*)

megszilárdít (ige) ◇ stabilizál, konszolidál, normalizál, rögzít, állandósít, fixál, megerősít, öregbit, tartóssá tesz, biztosít, újjáépít, helyrehoz ◆ MEGGYENGÍT, SZÉTMÁLLASZT, TÖNKRETESZ

◇ megkeményít, megedz

megszilárdul (ige) ◇ megalvad, megkocsonyásodik | megkeményedik, megedződik, megköt, szilárd halmazállapotot vesz fel ◆ FELENGED, CSEPPFOLYÓSODIK

◇ konszolidálódik, megerősödik, stabilizálódik, állandósul, összeáll ◆ MEGGYENGÜL, FELLAZUL, VÁLTOZIK

megszilárdulás (fn) ◇ megkeményedés | megalvadás, gélesedés ◆ MEGLÁGYULÁS, FELENGEDÉS, CSEPPFOLYÓSODÁS

◇ konszolidáció, helyreállítás, megerősödés, stabilizáció (*id*), állandósulás ◆ MEGGYENGÜLÉS, FELLAZULÁS, VÁLTOZÁS

megszimato (ige) ◇ megszaglász, beleszagol, megbűzöl (*rég*)

◇ kiszimato, megsejt, megorront, megszagol, tudomást szerez, megneszel, neszét veszi, gyanít, megérez

megszítál (ige) ◇ megrostál, átrostál, megtisztít

megszív (ige) ◇ megszí, beleszí, beleszippant, teleszív, teleszí ◆ KIFÚJ

◇ (*szleng*): pórul jár

◇ [megszívja magát]: megnedvesedik, átnedvesedik | teleszívja magát ◆ KISZÁRAD

◇ [megszívja magát]: leissza magát, lerészegedik ◆ KIJÓZANODIK

megszívle (ige) ◇ megfogad, fontolóra vesz, követ ◆ ELVET

megszokik (ige) ◇ szokásodik, hozzáedződik, hozzáidomul, beleszokik, beletörök <vmibe>, belejön, betörök, megbarátkozik | rászokik, szokásává válik **Sz:** hozzászokott, mint a számár a bőjthöz ◆ ELSZOKIK | LESZOKIK

◇ megmelegedik, megmelegszik, akklimatizálódik, meghonosul, alkalmazkodik, beilleszkedik, beizeledik (*táj*), megjuhodik (*táj*) ◆ ELIDEGENEDIK, ELTÁVOLODIK

megszokott (mn) ◇ szokásos, szokott, szokványos, szokásszerű, rendszeres, rendes, elfogadott, bevett, általános, állandó, mindennapi, mindennapos, közönséges, normál (*id*), normális, átlagos, tipikus, habituális (*id*), unalmas, monoton, sablonos, begyakorlott, rutinszerű ◆ RENDSZERTELEN, RITKA

◇ konvencionális, bevett, közkeletű, hagyományos, bevált, régi, tradicionális, hétköznapi, profán, banális, közhelyeszerű, elcsépelet ◆ SZOKATLAN, RENDKÍVÜLI, ÚJSZERŰ

◇ gépies, mechanikus (*rég*) ◆ TUDATOS

megszól (ige) ◇ leszól, becsmérel, befeketít, kibeszél, kipletykál (*biz*), ócsárol, lepoeszkondiáz, megszapul (*táj*), leugat (*rég*), elgáncsol (*táj*), simfel (*biz*), rempel (*rég*), szúr-szapul (*rég*) **Sz:** rossz híret költi; szájára vesz; más pendelyét mossa; közszerű a nyelvtét <vkin> ◆ DICSER

megszóal (ige) ◇ szóra nyitja a száját, szóra fakad, megszólamlík (*táj*), megszólamodik (*táj*), megtöri a csendet, szólásra emelkedik, megmukkan (*biz*), megnyikkan (*biz*), megkukkan (*táj*), rákezdi ◆ HALLGAT

◇ felbűg, felzúg, felharsan, felhangzik, megkondul, megcsendül, megzendül, felzendül (*vál*), felsír, megpendül

◇ megnyilatkozik, megnyilvánul

megszolgál (ige) ◇ megérdemel, kiérdemel, megkeres

◇ meghálál, revanzsál (*rég*), viszonzoz, visszaszolgál (*táj*)

megszólít (ige) ◇ aposztrofál (*id*), adresszál (*rég*), hozzáfordul, szóba áll <vkivel>, szóba elegyedik <vkivel>, beszédbe ered <vkivel>

megszólitás (fn) ◇ titulálás (*rég*), üdvözlés

◇ titulus (*rég*), címzés, cím, megnevezés

megszomjazik (ige) ◇ szomjas lesz, szomjazni kezd, megszomjul (*táj*), megszomjúdik (*táj*), megszomjúhozik (*táj*) ◆ MEGÉHEZIK

megszorít (ige) ◇ szorossá tesz, meghúz, megfeszít ◆ MEGLAZÍT, ELOLDOZ

◇ megfog, megmarkol, megragad ◆ ELENGED, ELERESZT

◇ beszorít, bekényszerít, szorongat

◇ csökkent, korlátoz, szigorít, gátol, megszab, megnyirbál, szűkít, redukál, megnyes, szűkebbre szab, limitál, kontrahál (*rég*) ◆ SZABADJÁRA ENGED, SZABAD KEZET AD

megszorítás (fn) ◇ korlátozás, megkötés, restrikció (*szak*), limitáció (*id*), redukció, záradék | módosítás | feltétel, fenntartás, kikötés ◆ SZABADSÁG

◇ megfogás, megmarkolás ◆ ELENGEDÉS, ELERESZTÉS

megszoroz (ige) ◇ megsokszoroz, multiplikál (*id*) ◆ ELOSZT

megszorul (ige) ◇ megakad, beleszorul **Sz:** szorul, mint kutya a karó közt; elvan, mint kutya a kútban

◇ megreked ◆ TOVÁBBLÉP

◇ elszegényedik, szüksége szenved, leég (*biz*), legatyásodik (*biz*), lerobban (*szleng*), pénzszükében van, megszűkül (*táj*) **Sz:** üres a bukszája ◆ MEGSZALAD <vkinek>, JÓL MEGY A SORA <vkinek>, DÚSKÁL

megszőkik (ige) ◇ elmenekül, odábbáll, ellopózik, eltűnik, cserbenhagy, angolosan távozik, elpárolog, elszivárog (*szleng*), eloson, meglép (*biz*), megpucol (*szleng*), megugrik (*biz*), meglóg (*biz*), lelével (*szleng*), elhúz (*szleng*), megpattan (*szleng*), télakol (*szleng*) | disszidál, dezertál, dobbant (*szleng*) | elbujdosik, bujdosásnak adja fejét **Sz:** az ajtó sarkától vesz búcsút; beadja a kanalat; búcsút mond a kapufélfának; egéruat vesz; égve hagyja a mécszet; eladta a szőlőföldet; elhúzza a csíkot (*szleng*); elteszi a riszát; elteszi a kapcát; elviszi a lépet; hozzálát, hogy merre van a kerékvágás; káposztát *eszik*; kereket old; megrúgja a gyöpöt; nyúlpasszust vált; olajra lép (*szleng*); pléhre megy; szélről köti a derest; útifüvet köt a talpára ◆ MARAD

◇ kibújik <vmi alól> ◆ VÁLLAL

◇ elfolyik, kifolyik | ellillan ◆ MEGMARAD

megszöktet (ige) ◇ kiszabadít, kiment, megléptet (*szleng*), elsöktet, kiszöktet

◇ [lányt]: elrabol, elragad

megszúr (ige) ◇ megsért, megsebez, megvág, megbök, megkésel, megbicskáz, megdikicsel (*táj*) ◆ BEGYÓGYÍT

◇ megbánt, megsért, megcsipked (*biz*) ◆ MEGBOCSÁT

megszűkít (ige) ◇ beszűkít, szűkebbé tesz, bevesz <vmiből>, svájfol (*biz*) ◆ BŐVÍT, TÁGÍT, KIENGED

◇ megszorít, korlátoz ◆ SZÉLESÍT, BŐVÍT

megszül (ige) ◇ világra hoz, lebabázik, meggyerekezik (*táj*), megszabadul (*táj*), megkettőzik (*táj*), megszaporodik (*táj*)

◇ (*biz*): létrehoz, befejez

megszületik (ige) ◇ világra jön, napvilágot lát, meglesz, megszülemlik (*rég*), meghozza a gólya, a világra születik, meglátja a napvilágot ◆ MEGHAL, ELTÁVOZIK, ELMEGY

◇ létrejön, elkészül, formát ölt ◆ MEGSEMISÜL, ELPUSZTUL

megszűnik (ige) ◇ véget ér, befejeződik, elmúlik, elévül, elenyészik, megsemmisül, felbomlik, eloszlik, elhárul, széthull, lejár, lezáródik, eláll, elül [lárma], elcsitul, elsimul, felszámolódik, lelehad, abbamarad, megáll, megszakad | feloszlik, becsuk [üzlet] ◆ FOLYTATÓDIK

◇ (*rég*): elhallgat, elnémul

megszüntet (ige) ◇ befejez, véget vet, eltöröl, berekeszt, elosztat, elhárít, kiküszöböl, szupprimál (*id*), érvénytelenít, érvénytelenné tesz, felszámol, likvidál, sztorníroz ◆ ELKEZD, HOZZÁFOG, NEKILÁT

◇ [fájdalmat]: csillapít, enyhít

◇ [betegséget]: gyógyít, orvosol | [vérzést] elállít

◇ használaton kívül helyez, hatályon kívül helyez, hatálytalanít, annullál (*id*), betilt ◆ FENNTART, MEGERŐSÍT

◇ félbeszakaszt, szüneteltet, megszakít, felfüggeszt ◆ FOLYTAT, TOVÁBBVISZ

megszüntetés (fn) ◇ beszüntetés, megsemmisítés, eltörlés, elosztatás, berekesztés, lezárás | érvénytelenítés, hatálytalanítás, hatályon kívül helyezés | orvoslás ◆ FOLYTATÁS, ÚJRAKEZDÉS

megszűr (ige) ◇ átszűr, leszűr, átszivárogtat (*rég*), filtrál, megtisztít, finomít, derít (*szak*) | válogat, megszitál, megrostál ◆ ÖMLESZT, ZÚDÍT

◇ átereszt, általereszt, átbocsát

megtagad (ige) ◇ visszavon, visszautasít, elutasít, elvet, refuzál (*id*), ellene van <vminek>, ellenszegül | megvon, lemond | elvitat, kétségbe von ◆ MEGAD | ELISMER

◇ cserbenhagy, hátat fordít <vkinek>, elárul, eltaszít ◆ MELLÉÁLL, KITART <VKI MELLETT>

megtakarít (ige) ◇ félretesz, összegyűjt, összerak, összespórol, felhalmoz, összekuporgat, összekapar (*biz*), összegűzül (*biz*), félrerak, tartalékol, eltesz, megspórol (*biz*), rezervál (*biz*) ◆ ELKÖLT, ELHERDÁL, ELPAZAROL

◇ (*táj*): megtisztít, megpucol (*biz*)

megtakarítás (fn) ◇ megspórolás | betét, készlet, tartalék ◆ KIADÁS, PAZARLÁS, ELHERDÁLÁS

megtalál (ige) ◇ meglát, észrevesz, fölfedez, meglel, feltalál (*rég*), fellel, ráakad, rátalál, rájön, rábukkan, nyomára akad, nyitjára akad ◆ ELVESZÍT, ELTÉVESZT, ELHIBÁZ

◊ kikeres, kikutat, kifürkész, kiderít, felfed, feltár, előkerít ♦ ELREJT, ELTAKAR, ELTITKOL

megtalálható (mn) ◊ felfedezhető, fellelhető, felderíthető, látható

megtáltsodik (ige) ◊ felülmúlja önmagát, nekibuzdul, összekapja magát (*biz*) ♦ VISSZAFEJLŐDIK, VISSZAESIK

meztámad (ige) ◊ nekitámad, rátámad, ráront, rátör, megrohamoz, megrohan, megostromol, nekimegy, nekiesik, rajtaüt, kikezd <vkivel>, kezét emel <vkire>, bántalmaz, inzultál, támadást intéz ♦ MEGVÉD, MEGÓV

◊ tönkre tesz, megrongál, roncsol, korrodál

◊ vitat, kétségbe von, megkérdőjelez | megfellebbez, megpeticionál (*rég*) ♦ ELFOGAD, EGYETÉRT, HELYESEL

meztámadás (fn) ◊ rátámadás, megrohanás, rajtaütés, rátörés, rárontás, nekirontás, zaklatás | ostrom, roham ♦ VÉDEKEZÉS, ELHÁRÍTÁS, VISSZAVERÉS

meztámadhatatlan (mn) ◊ bevehetetlen, legyőzhetetlen ♦ GYENGE, VÉDHETTETLEN

◊ feddhetetlen, sérthetetlen, erkölcsös ♦ SÁROS (*biz*), VAJ VAN A FÜLE MÖGÖTT (*táj*)

◊ biztos, vitán felül álló | megfellebbezhetetlen, jogerős, végérvényes ♦ KÉTSÉGES, VITATHATÓ, KÉTSÉGBE VONHATÓ

meztámadható (mn) ◊ védtelen, sebezhető, gyenge ♦ ERŐS, VÉDETT

◊ kifogásolható, helytelen | vitatható, kétségbe vonható, kikezhető, vitás, bizonytalan, kétséges, labilis | érvényteleníthető, hatályalanítható, felbontható, megsemmisíthető ♦ ÉRVÉNYES, HATÁLYOS, JOGERŐS

meztámaszt (ige) ◊ támasztékkal ellát, alátámaszt, nekitámaszt, meggyámolít (*táj*), dermeszel (*táj*) ♦ MEGDÖNT

meztáncoltat (ige) ◊ táncba visz | megforgat

◊ [lovat]: megugráltat, megugrat

◊ elver, ellátja a baját, elbánik <vkivel>, jól befüt <vkinek>, megfingat (*szleng*), megszorongat, elhúzza a nótáját

meztanít (ige) ◊ elsajátíttat, betanít, megismertet, kioktat

◊ <vmire>: rászoktat, ránevel ♦ LESZOKTAT, LENEVEL

meztántorodik (ige) ◊ meginog, megbotlik, meghederedik (*táj*) ♦ ÁLL

◊ elbizonytalanodik, meginog, megtorpan, megrendül ♦ KITART, KIÁLL

meztanul (ige) ◊ elsajátít, memorizál, bemagol, bevág (*biz*), besulykol, begyakorol, beszuflál (*táj*), beemléz (*rég*), betanul, beszed (*szleng*), átvesz | fölvesz, megszokik ♦ ELFELEJT

◊ felfog, megért, rájön

meztapint (ige) ◊ érint, megfog, hozzányúl, megérint, illet (*vál*), megtapaszt (*táj*)

meztapogat (ige) ◊ megfogdos, fogdos, megbirbitél (*táj*) | taperol (*szleng*)

◊ (*táj*): megver, meglapogat (*biz*)

meztapsol (ige) ◊ ünnepel | visszatapsol, megújráz ♦ LEHURROG, KIFÜTYÜL

meztárgyal (ige) ◊ megbeszél, megvitat, konzultál, pertraktál (*id*), meztanácskoz, meghány-vet, eszmeccserét folytat, diszkutál (*rég*) ♦ RÁERŐLTET

meztart (ige) ◊ elbír, megbír ♦ ELEJT, LEEJT

◊ megőríz, fenntart, rezervál, megóv, megvéd

◊ magában tart, elhallgat, eltitkol ♦ ELMOND, ELÁRUL, MEGOSZT

◊ teljesít, végrehajt, áll, bevált, betart, alkalmazkodik ♦ ELLENKEZIK, SZABOTÁL

◊ éltet, életben tart ♦ ÉLETÉRE TÖR

◊ megül, megünnepel, megemlékezik, megrendez | megszentel ♦ ELFELEJT

◊ elvégez, véghezvisz ♦ ABBAHAGY, FÉLBEHAGY

◊ (*rég*): visszatart, feltartóztat, lekötve tart ♦ BIZTAT, NÓGAT, USZÍT

meztáviratoz (ige) ◊ megsürgönyöz, meztelegrafál (*rég*), megüzen

meztékint (ige) ◊ megnéz, megszemlél, szemrevételez, átnéz, szemügyre vesz, mustrálgat, megvizsgál, konspiciál (*id*), megszemelint (*táj*) | átlapoz, átfut, tanulmányoz

meztekintés (fn) ◊ megszemlélés, megnézés, szemle, átnézés, vizsgálódás, inspekció (*id*), felülvizsgálat, revízió, szemrevételezés, megvizsgálás, vizsgálat, fűrészés

meztelefonál (ige) ◊ meztelefonoz (*rég*), odacsenget, megüzen

meztelepedik, **meztelepszik** (ige) ◊ letelepszik, otthonra lel, meghonosodik, befészkezi magát, beveszi magát, tanyát üt, meghelyesedik (*táj*), felüti tanyáját, lakozik, tanyázik ♦ ELKÖLTÖZIK, ELVÁNDOROL

megtelik (ige) ◇ telítődik, betelik, feltelik (*táj*), betöltődik, feltöltődik, telemegy (*táj*), telegyül (*táj*) ◆ KIÜRÜL, KIÜRESEDIK
 ◇ benépesedik, benépesül ◆ KIHAL, LAKATLANNÁ VÁLIK
 ◇ kikerekedik, kigömolyödik, kitelik, meggömbölyödik (*táj*), megerősödik ◆ LEFOGY
megtépáz (ige) ◇ hajba kap, meggyepál (*táj*), megcibál, megrángat, megszaggat, megtép, cupfol (*táj*), megbúból (*táj*), megcincál (*biz*), megkontyol (*táj*) ◆ RENDBE HOZ, ELSIMÍT, ELEGYENGET
 ◇ csökkent, levág (*biz*)
megtér (ige) ◇ (*táj*): visszatér, visszafordul, megfordul, hazamegy ◆ TOVÁBBHALAD, TÁVOLODIK, ELMEGY
 ◇ konvertál (*rég*), áttér
megterem (ige) ◇ meghoz, megad, terem, kiad (*táj*), megnő (*táj*)
 ◇ tenyészik, nő ◆ SENYVED, ELSZÁRAD
 ◇ létrejön, kialakul ◆ MEGSZŰNIK
megteremt (ige) ◇ létrehoz, kreál, alkot, megalkot ◆ MEGSEMISÍT, ELPUSZTÍT
 ◇ megvalósít, kialakít, megveti az alapját <vminek>, kikovácsol, megformál, konstruál, instituál (*rég*), létesít, megalapít, behoz, bevezet, kiépít, képez, alapít, összeállít, nyélbe üt ◆ MEGSZŰNET
 ◇ megszerez, előteremt, összehoz (*biz*)
megterhel (ige) ◇ megrak, telerak, rányom (*biz*), nyakába varr, felmálház, elnehezít, megpakol ◆ MEGKÖNNYÍT, TÁMOGAT, ELŐSEGÍT
 ◇ [gyomrot]: megfekszik, megnyom, megül
 ◇ túlterhel ◆ TEHERMENTESÍT
 ◇ ráterhel, felszámít, terhére ír, számlájára ír, betábláz ◆ ENGEDMÉNYT AD, TEHERMENTESÍT
megterhelés (fn) ◇ teher, teherterhel, súly | jelzalog ◆ KÖNNYÍTÉS, TEHERMENTESÍTÉS
 ◇ stressz, megpróbáltatás
megtérít (ige) ◇ visszafizet, megfizet, megad, viszonzó, kipótol, kiegyenlít | leró, fedez, visel ◆ TARTOZIK
 ◇ kárpótol, jóvátesz, helyrehoz, rekompenzál (*id*), kompenzál, kártalanít, kárpótlást nyújt ◆ MEGKÁROSÍT
 ◇ visszatérít, áttérít
 ◇ (*táj*): megfordít, visszafordít ◆ TÁVOLÍT
megtermékenyít (ige) ◇ termékennyé tesz, teherbe ejt, fertilizál (*id*) | fedez, befedez, megbúból (*táj*), petél (*táj*), nenz ◆ STERILIZÁL
 ◇ megihlet, átitat
megtermékenyítés (fn) ◇ teherbe ejtés, inszemináció (*id*), fekundáció (*id*) ◆ STERILIZÁLÁS
megtermékenyül (ige) ◇ fogan, fogamzik, megfogamzik, teherbe esik | beporzódik, rüvik (*táj*) ◆ MEDDŐ
megtermett (mn) ◇ természetes, derék, szép szál, tagbaszakadt, erős, daliás, szálas (*rég*), húsofszák (*táj*), keménykötésű, robusztus, jókora, markos, nagydarab, testes, drabális (*biz*), behemót (*biz*), mahomet (*rég*), öles termetű, deltás (*biz*), vállas (*biz*), kajakos (*biz*) ◆ VÉZNA, CINGÁR, NYÁPIC
megtérül (ige) ◇ kifizetődik, kiegyenlítődik, amortizálódik (*id*), visszatérül ◆ KÁRBA VÉSZ, ELVÉSZ
megtervez (ige) ◇ kitervel, kigondol, végig gondol, kiagyal (*biz*) | kalkulál, beütemez, koncipiál (*rég*), kreál, megszerkeszt, kidolgoz, megrajzol, megkonstruál ◆ ÁLMODOZIK, FANTÁZIÁL, LÉGVÁRAT ÉPÍT
megtestesít (ige) ◇ megszemélyesít, megjelenít, érzékít, materializál (*id*), megformál, alakít, jelképez
 ◇ képvisel, hordoz
megtestesül (ige) ◇ testet ölt, inkarnálódik (*id*)
 ◇ tárgyasul, objektíválódik
megtestesülés (fn) ◇ inkarnáció (*id*), materializáció (*id*), materializálódás (*id*), testet öltés, testté válás
 ◇ példakép
megtesz (ige) ◇ véghezvisz, végrehajt, megcsinál, teljesít, elvégez, megcselekszik, eleget tesz <vminek>, effektuál (*id*), realizál, megvalósít, betölt, kivitelez, perfekcionál (*id*), keresztülvisz, eszközl, művel, valóra vált ◆ ELMULASZT
 ◇ megfelel, alkalmas, megjárja ◆ HASZNÁLHATATLAN, ALKALMATLAN
 ◇ bejár, lejár, megjár, maga mögött hagy, fut, befut, végigjár, beutazik ◆ ABBAHAGY
 ◇ <vkit vminek>: megválaszt, kikiált, rangra emel ◆ LEMONDAT, ABCÚGOL
 ◇ megfogad, megjátsszik, feltesz
megtetszik (ige) ◇ tetszeni kezd, tetszést kelt, elnyeri valakinek a tetszését ◆ VISSZATETSZIK, ELRIASZT
 ◇ (*táj*): meglátszik

megtéveszt (ige) ◇ félrevezet, blöfföl (*biz*), bolondít, álcáz, megcsal, becsap, rászed, átejt, felültet (*biz*), lóvá tesz, dezorientál (*id*), ámit, confundál (*vál*), bepaliz (*biz*), orránál fogva vezet, szédít (*biz*), hiteget, áztat, beugrat, bolonddá tesz, átráz (*biz*), átdob (*szleng*), átver (*biz*), túljár az eszén, kijátszik ◆ TÁJÉKOZTAT, ELIGAZÍT, INFORMÁL

megtévesztő (mn) ◇ csalárd, csalóka, csalfa, finta (*táj*), fogós, hamis, hímes (*táj*), csaló, elterelő, fallaciózus (*id*), misztifikáló (*id*), fals, talmi, színlelt, félrevezető, alattomos, hitszegő, csalafinta, kétszínű, álnok, ármányos, tettetett, utánzott ◆ ŐSZINTE, EGYENES, BECSÜLETES

megtilt (ige) ◇ eltilt, ellentmond, tiltakozik, elutasít, kifogásol, indexre tesz, tilalmaz ◆ MEGENGED, ENGEDÉLYEZ, HELYESEL

megtisztel (ige) ◇ szerencsétlet (*rég*), meglátogat, süvegel (*rég*), megural (*rég*), megemberel (*táj*), tisztel, ünnepel, magasztal, éltet, éljenez ◆ LEJÁRAT, MEGRÁGALMAZ, ALÁBECSÜL
◇ kitüntet ◆ MEGALÁZ, GYALÁZ
◇ [szépítően]: beszennyez

megtisztelő (mn) ◇ kitüntető, elismerő ◆ MEGALÁZÓ, MEGSZÉGYENÍTŐ, DEGRADÁLÓ (*id*)

megtiszteltetés (fn) ◇ tisztesség, dekórum (*rég*), kitüntetés, dicsőség, elismerés, megbecsülés ◆ SZÉGYEN, GYALÁZAT, LEALACSONYÍTÁS

megtisztít (ige) ◇ kitisztogat, kitisztít, pucol (*biz*), tisztáz (*táj*), takarít, megmos, feltakarít, kiöblít, megsikál, megsúrol, megtöröl, kisuviszkol (*biz*), letöröl, megpucovál (*táj*) | sterilizál, dezinficiál ◆ BEPISZKÍT, BEKOSZOL
◇ megrostál, megszitál, átszitál | kiválogat, csávál, megszűr | meghámoz, lehámoz, megkopaszt
◇ purifikál (*rég*), feloldoz

megtisztul (ige) ◇ megtisztul, meghiggad (*táj*), szublimálódik (*id*), leülepedik, leülepszik, megülepedik ◆ ELSZENNYEZŐDIK, ELPISZKOLÓDIK
◇ megszabadul, mentesül

megtizedel (ige) ◇ decimál (*id*)

meztold (ige) ◇ meghosszabbít, megnyújt, prolongál | hozzátold ◆ MEGKURTÍT, LECSÖKKENT
◇ megnövel, megtetéz, ráad, hozzáad, hozzáfűz, kiegészít, tódít (*táj*), megnagyobbít ◆ REDUKÁL, LEFARAG
◇ (*biz*): hozzáfüllent, túloz

meztorlás (fn) ◇ bosszú, leszámolás, retorzió, szankció, visszaütés, represszália (*id*), represszió (*id*), revans (*id*), büntetés, visszavágás, megfizetés, bosszúállás, elégtétel ◆ MEGBOCSÁTÁS, ELNÉZÉS

meztorló (mn) ◇ megbosszuló, bosszúálló, büntető, represszív (*id*), retorzív (*id*) ◆ MEGBOCSÁTÓ, KEGYELMES

meztorol (ige) ◇ megbosszul, bosszút áll, revansot vesz, elégtételt vesz, tromfol, megfizet, meglakoltat, megbüntet, visszavág, törleszt, visszaüt, viszonz ◆ MEGBOCSÁT, ELNÉZ

meztorpan (ige) ◇ megáll, megakad, leáll, megreked ◆ TOVÁBBMEGY
◇ meghököl, visszahököl, visszadöbben, meztorpan (*táj*), hátrahököl, visszaborzad, visszazetren, visszariad, megjíed, meginog, megrendül ◆ TOVÁBBLÉP, MEGŐRZI A HIDEGVÉRÉT

meztorpedóz (ige) ◇ meglő, eltalál ◆ ELHIBÁZ, MELLÉLŐ
◇ meghíúsít, keresztülhúz, elgáncsol, megfúr (*biz*), betesz (*szleng*) ◆ SEGÍT, ELŐSEGÍT, TÁMOGAT

meztölt (ige) ◇ megrak, teletöm, telít | felönt, elönt, eláraszt, megszed, teleszed | megmerít, telemerít, telemer, meghúz, telehúz, feltölt | betölt, feltankol, teletölt ◆ KIÜRÍT, KIFOGYASZT
◇ kitölt, elfoglal, benépesít

meztöm (ige) ◇ telegyömöszöl, meztömköd, teletömköd, telenyomkod, teleduggat, teledugdos, meztölt, telerak, meggyöm (*táj*), eltölt, megduggat (*táj*) | telezsúfol, megpakol ◆ KIÜRÍT, KISZED
◇ megetet, jóllakat ◆ ÉHEZTET, KOPLALTAT
◇ (*szleng*): közösül, megdug (*szleng*)

meztör (ige) ◇ összetör, összezúz, darabokra tör, pozdorjává tör, aprít | meztílol
◇ feltör, felnyit ◆ LECSUK, LEZÁR
◇ meghajlít, meggyengít | lever, legyőz, megkínoz
◇ megbont, megzavar, megsért, megszeg, félbeszakít
◇ megvisel, tönkretesz

meztörrik (ige) ◇ betörrik, meztorpan, meztörődik, elnyaklik (*rég*), meztroggyan, eltörekül (*táj*)
◇ eltér, elfordul, elhajlik | megszuklik, elcsuklik
◇ megszűnik, meztbomlik
◇ összeroppan, összetörrik, beadja a derekát ◆ MEGKEMÉNYEDIK, ÁLLJA A SARAT

◇ meggyengül | előregszik
 ◇ [tekintet]: megüvegesedik
 ◇ megromlik
megettöröl, megettörül (ige) ◇ letöröl, [edényt] eltöröl, megfényesít, megdörgöl, megtisztít ♦ BESZENNYEZ |
 ELMASZATOL
megettört (mn) ◇ törődött, levert, csüggedt, lesújtott, megviselt, elcsigázott, letört, vígasztalhatatlan,
 fájdalmas, reményvesztett, fásult, kétségbeesett | töredelmes, bűnbánó, vezeklő, alázatos
 ◇ [tekintet]: fénytelen, üveges, zavaros ♦ BIZAKODÓ, REMÉNYKEDŐ | BÚSZKE
 ◇ (táj): gyűrött ♦ SIMA, KIVASALT
megettörténik (ige) ◇ végbemegy, lejátszódik, lezajlik, bekövetkezik ♦ ELMARAD | MEGAKAD
 ◇ megesis, előfordul, előadódik, felmerül, esetkezik (táj), jelentkezik, mutatkozik, megjelenik
megettrágyáz (ige) ◇ beganáéz (táj)
 ◇ (rég): megfűszerez
megettréfál (ige) ◇ megviccel, felültet (biz), rászed, ugrat, behúz (biz), elbolondít, csúffá tesz, kitréfál (táj),
 megfiguráz (táj), tréfát üz, kiviccel, beugrat, átej (biz), lóvá tesz Sz: április járat vele ♦ KOMOLYAN
 VESZ
megettud (ige) ◇ meghall, értesül, tudomást szerez, kihámoz, megtapasztal, meglát, észrevesz, kilel (táj),
 kitud (táj) | kiszaglász (biz), neszez (táj), kifüvel, kihallgat, megneszel, megsejt
 ◇ megtudakol, megkérdez | kivizsgál, kinyomoz
megettúr (ige) ◇ eltűr, elvisel, elszenved, kibír | tolerál ♦ ELHÁRÍT, ELUTASÍT
megettűzesít (ige) ◇ átizzít, hevít, izzít, meghevesít (táj) ♦ LEHÜT, KIHÜT, MEGFAGYASZT
megetugrik (ige) ◇ felágaskodik, megbokrosodik ♦ ELPIHEN, LEKUSHAD
 ◇ (szleng): megszőkik, meglép (biz), meglóg (biz), odábbáll, elmenekül, elszalad, ellillan, elszel, el,
 továbbáll, kereket old, eltűnik, elpárolog, elinal, dezertál ♦ MARAD
 ◇ kimozdul ♦ HELYÉN MARAD
 ◇ [akadályt]: elér, átvisz
megetújít (ige) ◇ felépít, újjávarázsol, reformál, forradalmasít, modernizál, újjáteremt, tataroz, renovál,
 instaurál (id), rekonstruál | felfrissít, regenerál | felújít, korszerűsít, újjáéleszt, kicserél, helyreállít,
 restaurál, felszít ♦ ELHASZNÁL, MEGRONGÁL, TÖNKRETESZ
 ◇ meghosszabbít, prolongál ♦ LEÁLLÍT, BEFEJEZ, ABBAHAGY
 ◇ [fogadalmat]: megismétel
megetújul (ige) ◇ megújhódik, felújul
 ◇ megfiatalodik, felfrissül, felüdül, regenerálódik ♦ ELHASZNÁLÓDIK, ELKOPIK
 ◇ újjáalakul, újjászületik, újjáéled, föllendül
 ◇ kiújul, feléled, megismétlődik, újakezdődik ♦ MEGSZÚNIK, BEFEJEZŐDIK, ABBAMARAD
megetun (ige) ◇ belecsömörlik, torkig van <vmivel>, megrestell (táj), elun, ráun, beleun, belefárad,
 megeléged, elege lesz <vmiből>, betelik <vmivel>, belefásul, elfásul, megetunál Sz: jóllakott vele ♦
 LELKESEDIK <VMIÉRT, VKIÉRT>
megetúsz (ige) ◇ megmenekül, átvészél ♦ BELEBUKIK, BENNVESZIK
megetúszik (ige) ◇ átúszik, leúszik, keresztülúszik
megetutál (ige) ◇ meggyűlöli, megundorodik, megcsömörlik, utálat fogja el, undor fogja el, utálkozás fogja
 el, megetun, megeléged ♦ MEGSZERET, MEGKEDVEL
megetül (ige) ◇ [lovat]: meglövegol
 ◇ <vhol>: üldögél, elül, tanyázik ♦ NEM TALÁLJA A HELYÉT, NYÜZSÖG, MOCOROG
 ◇ [ünnepet]: megünnepel, megetül, megtart, megrendez, megemlékezik ♦ ELTÖRÖL | ELFELEJT
 ◇ (táj): [tyúk] kotlik
 ◇ (rég): elfoglal, bevesz, megszáll
megetüledik, megetülekszik (ige) ◇ megtisztul, leülepedik, megszáll (táj)
 ◇ leszáll, megsüllyed
megetünnepel (ige) ◇ megetül, megtart, megemlékezik ♦ ELFELEJT, MEGFELEDKEZIK
 ◇ lakomát tart, ünnepséget rendez

megüt (ige) ◇ bánt, bántalmaz, ütést mér, behúz (*biz*), meglegyint, megcsap, ráhúz, rávág, rásóz, odavág, sújt, megvág (*táj*), ráüt, rásuhint, ráver, odasóz (*biz*), odateremt (*táj*), rácsap, csappant (*táj*), megkólint (*táj*), lekever egyet <vkinek> (*biz*), beakaszt egyet <vkinek> (*szleng*), bemázol egyet (*szleng*), bemos egyet <vkinek> (*szleng*), bepancsol egyet <vkinek> (*szleng*), leken egyet (*biz*), lezavar egyet <vkinek> (*szleng*)

◇ [testrészt]: beleüt, belevág, odaüt

◇ [áram]: megráz, megcsíp

◇ (*biz*): megütközést kelt, megbotránkoztat, elképeszt, meghökken, megdöbben

◇ (*biz*): elér | elnyer, megnyer ◆ ELVESZT

megütközés (fn) ◇ összecsapás, összeütközés, szembekeelés (*rég*)

◇ megbotránkozás, csodálkozás, elképedés, meghökkenés, fennakadás

megütközik (ige) ◇ összecsap, megmérkőzik, megküzd, ütközetbe bocsátkozik, harcba bocsátkozik, felveszi a harcot, összeütközik, csatát vív ◆ KITÉR, ELKERÜL

◇ <vmin>: megbotránkozik, fennakad, meglepődik, megdöbben, skandalizálódik (*id*), felütközik (*táj*), megütődik (*rég*), megrökönyödik, meghökken, elszörnyed, fölháborodik | megbántódik, megharagszik ◆ NAPIRENDRE TÉR <VMI FŐLÖTT>

megüzen (ige) ◇ tudtul ad, hírül ad, értesít | megír ◆ ELHALLGAT, ELTITKOL

megvacsorázik (ige) ◇ elvacsorál (*táj*)

megvádol (ige) ◇ bevádol, inculpál (*rég*), inkriminál (*id*), vádat emel, bepanaszol, feljelent, gyanúsít, bepiszkol, befeketít

megvadul (ige) ◇ megbokrosodik, megtündéresedik (*táj*) ◆ MEGSZELÍDÜL

◇ felindul, méregbe gurul, dühbe gurul, feldühödik, felmérgesedik, haragra lobban, haragra gerjed, felbőszül ◆ LEHIGGAD, ERŐT VESZ MAGÁN

megvág (ige) ◇ belevág, belemetsz, megmetsz, megnyisszent (*táj*), felhasít, elvág | megszeg

◇ felvág, összevág, darabol, felaprít, megszeg

◇ (*szleng*): megkopaszt, kicsal, megfej (*szleng*), pumpol (*biz*), kiuzsoráz (*biz*), levág (*szleng*), meghúz (*biz*) ◆ MEGAJÁNDÉKOZ

◇ (*szleng*): megbuktat, elhúz (*biz*), elránt (*biz*) ◆ ÁTENGED

megvakít (ige) ◇ elvakít, elkápráztat

megvakul (ige) ◇ megvilágtalanodik (*táj*), elveszti a szeme világát ◆ LÁT

megválaszt (ige) ◇ kikiált, megszavaz, megtesz <vkinek>

◇ kiválaszt, kiszemel, mustrál (*id*)

megválasztás (fn) ◇ kikiáltás, megszavazás

◇ kiválasztás, szelekció

megvállik (ige) ◇ elszakad, elvállik, elhagy, leszokik, abdikál (*id*), valedikál (*id*) | lemond, leköszön

◇ (*táj*): elvállik, eldől, kiderül

megvall (ige) ◇ feltár, kinyilvánít, deklarál, hitet tesz <vmi mellett>, megmond, koncedál (*szak*), elismer, bevall, meggyón, vallomást tesz ◆ ELHALLGAT, TAGAD

megválogat (ige) ◇ disztingvál, megrostál

megvalósít (ige) ◇ beteljesít, foganatosít, valóra vált, realizál, nyélbe üt, megcsinál, elintéz, effektuál (*id*), végrehajt, véghezvisz, keresztülhajt, keresztülvisz, kivisz (*biz*), kivitelez, létrehoz, elvégez, befejez, elér, megteremt, teljesít, megtesz, kivív, bevált, bevégez ◆ ABBAHAGY, FÉLBEHAGY

megvalósítás (fn) ◇ keresztülvitel, foganatosítás, végrehajtás, realizálás, kivitelezés, kivitel, véghezvitel, teljesítés, elkészítés, befejezés, bevégzés, elvégzés, elintézés, elérés, elnyerés, megszerzés, megtétel ◆ FÉLBEHAGYÁS, ABBAHAGYÁS

megvalósíthatatlan (mn) ◇ kivihetetlen, keresztülvihetetlen, elképzelhetetlen, utópisztikus, lehetetlen, illuzórikus, impraktikábilis (*id*), elérhetetlen, halva született, életképtelen, irreális, képtelen ◆ KIVIHETŐ, LEHETSÉGES, MEGVALÓSÍTHATÓ

megvalósítható (mn) ◇ kivihető, keresztülvihető, lehető, teljesíthető, végrehajtható, járható, lehetséges, elképzelhető, hihető, megtehető, praktíkabilis (*id*), praktikus, reális ◆ KIVIHETETLEN, LEHETETLEN, IRREÁLIS

megvalósul (ige) ◇ beteljesedik, beteljesül, valóra válik, nyélbe ütődik, bekövetkezik, eljön, realizálódik, teljesül, végbemegegy, bevalósul (*táj*), sikerül, teljesedésbe megy (*táj*), lesz, létrejön, létesül, befejeződik, bevégződik, összejön (*biz*) ◆ MEGHIÚSUL, KUDARCOT VALL, ZÁTONYRA FUT

megvált (ige) ◇ megvesz, megvásárol

◇ felszabadít, felment, megszabadít, szabaddá tesz
 ◇ váltságot szerez, üdvösséget szerez, üdvözít, jóvátesz
megváltó I. (mn) ◇ felszabadító, felmentő, üdvözítő ◆ ELMYOMÓ
megváltó II. (fn) ◇ üdvözítő, messiás, Jézus Krisztus
megváltozik (ige) ◇ átalakul, átváltozik, módosul, megfordul, átfordul (*táj*), elmásul (*táj*), eltér, változik
 ◆ MEGMARAD | BEGYŐPŐSÖDIK (*rég*), MEGÁPORODIK (*táj*)
megváltoztat (ige) ◇ átalakít, megmásít, módosít, megfordít, megreformál, átváltoztat, elváltoztat, modifikál (*szak*), átformál, újjáalakít, alterál, megmásol (*táj*), átnevel, meghamisít, átkölt, revidéal, transzformál, átgyúr (*biz*), átdolgoz, variál, felcserél ◆ MEGŐRIZ, FENNTART
megvámol (ige) ◇ elvámol, vámot vet ki <vmire>, megfináncol (*rég*)
 ◇ (*biz*): megdézsmál, csen, fogyaszt <vmiből>, megkóstol
megvan (ige) ◇ létezik, él, életben van, fennáll, egzisztál (*id*), szubszisztál (*id*) ◆ ELHUNYT, MEGHALT, MEGSZÚNT
 ◇ fennforog, rendelkezésre áll
 ◇ vagyogat, éldegél, megél, fenntarja magát, elvan, boldogul
 ◇ előkerül, megkerül, fellelhető ◆ ELTŰNT, HIÁNYZIK, NINCS MEG
 ◇ véget ér, végbemegy, lezajlik, elkészül | létrejön, bekövetkezik ◆ FOLYAMATBAN VAN
 ◇ kitesz <vmennyit>, felér <vmennyivel>, kivan
megvár (ige) ◇ bevár, kivár
megvarr (ige) ◇ összeölt, összefércel, bevarr, megöltöget, megaggat (*táj*), meggányol (*táj*) ◆ SZÉTFEJT, ELBONT, SZÉTSZED
megvasal (ige) ◇ sinez, pántol, aroncsol
 ◇ megpatkol
 ◇ (*rég*): megbilincsel, bilincsbe ver, vasra ver ◆ KISZABADÍT
 ◇ kivasal, kisimit, ráncatlanít
megvásárol (ige) ◇ megvesz, megszerez, beszerez, bevásárol, összevásárol, felvásárol ◆ ELAD, ÁRUBA BOCSÁT, PIACRA DOB
 ◇ (*pej*): megveszteget, lepéncel, lefizet, megken (*szleng*), lehenget, megvesz, korrumpál (*id*)
megvásárolható (mn) ◇ megvehető, beszerezhető, kapható
 ◇ (*pej*): megvesztegethető, megkenhető (*szleng*), megkönyékezhető, korrump, korrumpálható (*id*), lepéncelhető, lefizethető ◆ TISZTAKEZŐ, TISZTESSÉGES
megvéd (ige) ◇ megvédelmez, megoltalmaz, megóv, védelmébe vesz, megőriz, konzervál, megment, lándzsát tör <vki mellett> ◆ VESZÉLYEZTET, KÁROSÍT, RONGÁL
 ◇ [tételt] igazol, bebizonyít, alátámaszt, megindokol
megvékonyodik (ige) ◇ megsoványodik, lesoványodik, lefogy ◆ HÍZIK, DAGAD, VASTAGODIK
megvendégel (ige) ◇ vendégül lát, megtraktál (*biz*), jól tart, megkínál, megetet, megemberel (*táj*)
megvénül (ige) ◇ megöregszik, megöszül, megvénhedik (*rég*), elagg (*vál*), megaggik (*rég*), megaggul (*rég*), megkorosodik, megidősödik, megtörődik
megver (ige) ◇ bánt, bántalmaz, elver, összever, agyba-főbe ver, megrak (*biz*), elnadragol, elrak (*biz*), helybenhagy, elcsépel, ellátja a baját <vkin>, meggyapál (*biz*), megnyakal (*táj*), megdögönyöz, eldönget, meggyomroz, kiporol, elporol, megbunyóz (*szleng*), megruház (*biz*), elfenekel, fenekére ver, eltángál, elpáhol, elnaspángol, elegyenget, elpüföl, megalapál (*biz*), elagyabugyál, meghirigel (*szleng*), elhúzza a nótáját, elhedegüli a nótáját, megagyal (*táj*), megabrikol (*táj*), megglaznszol (*táj*), eldéklinál (*táj*), elfinacol (*táj*), ellapogat (*táj*), megaprogat (*táj*), megdádáz (*biz*) **Sz**: kiporolja a nadrágját; lekapja a tíz körméről; úgy elveri, hogy az eget is nagybögőnek nézi; letöri a derekát; szíjat hasít a hátából; elveri, mint szódás a lovát; eljárja vele a kállai kettőt; ráhúzza a cigánynadrágot; bottal méri végig a farát; eljárja vele az ebek táncát; megvágja, mint béres a dohányt; megadja a bélését a posztónak; kiadja neki az apait-anyait; alfelére üti a nemesi pecsétet; megvendégeli az ajtó mögül; ott is csípi, ahol nem viszket; elhedegüli rajta a Szent Dávid nótáját; hupikék nadrágot szab neki jajvörös posztóból; somfahájjal kenegeti; jóllakatja somfakolbásszal; laposra veri; átalakítja a fazonját; megváltoztatja a személyleírását; összekócolja a fogsorát ◆ KIKAP
 ◇ legyőz, lefőz (*biz*), lepipál (*biz*), felülkerekedik <vkin>, erőt vesz <vkin> (*rég*) ◆ VESZÍT, ALULMARAD
 ◇ (*táj*): megbabonáz, szemmel ver
 ◇ [eső]: megáztat, átáztat
megvereget (ige) ◇ megütöget, megpaskol, meglapogat (*táj*), megpotyol (*táj*)

megverekedik, megverekszik (ige) ◇ megküzd, megvív, megví (*vál*), öltre megy <vkivel>, birokra kel
◆ KITÉR <VKI ELŐL>

◇ (*rég*): párbajozik, párbajt vív

megvesz (ige) ◇ megvásárol, beszerez, felvásárol, [jegyet] megvált ◆ ELAD, KIÁRUSÍT, PIACRA DOB

◇ megveszteget, lepénzel, megken (*szleng*), lekenyerez (*biz*), lefizet, korrumpál (*id*), bundázik (*szleng*), megfaggyúz (*szleng*), bezsebel (*táj*)

◇ (*rég*): [várat] bevesz, elfoglal, megvív (*rég*)

◇ (*rég*): [nőt] megnyer, meghódít

megveszik (ige) ◇ megvész, megkergül, elmegy az esze, megdühödik (*táj*), megbomlik (*táj*), megveszekedik (*táj*) ◆ MAGÁHOZ TÉR, MEGJUHÁSZODIK, ÉSZHEZ TÉR

megveszekedett (mn) ◇ veszett, vad, dühödött, elvetemült, komisz, ádáz ◆ JÓINDULATÚ, HIGGADT, NYUGODT

megveszteget (ige) ◇ megvásárol, megvesz, lepénzel, lefizet, lekenyerez, megken (*szleng*), korrumpál (*id*), bundázik (*szleng*), megfaggyúz (*szleng*), bezsebel (*táj*) **Sz**: aranyírt ken a kezére <vkinek>; hájazza a kerekét, hogy jobban csússzon a székér; megaranyozza a keze fejét <vkinek>; megkeni a tenyerét <vkinek>; megkeni a markát <vkinek>; oldalba nyom <vkit>

◇ megnyer, meghódít, elbűvöl, megigéz

megvesztegethetetlen (mn) ◇ tántoríthatatlan, becsületes, feddhetetlen, megközelíthetetlen, sziklaszilárd, megvásárolhatatlan ◆ MEGVÁSÁROLHATÓ, MEGVESZTEGETHETŐ, KORRUPT

megvesztegethető (mn) ◇ megvásárolható, lepénzelhető, lefizethető, korrupt, megkenhető (*szleng*) ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES, MEGVESZTEGETHETETLEN

megvet (ige) ◇ ágyat vet, megágyaz, megágyal (*táj*), megvackol (*táj*)

◇ megalapoz, megteremt [feltételt]

◇ megtámaszt, nekitámaszt, megfeszít, nekifeszít, kitámaszt ◆ KILAZÍT

◇ lenéz, lebecsül, semmibe vesz, kevésre becsül, lekicsinyel, lefitymál, leszól, leköp (*durva*), becsmérel, fumigál ◆ BECSÜL, ELISMER, TISZTEL

megvetemedik (ige) ◇ meggörbül, meghajlik, elferdül, deformálódik, megereszkedik, elfintul (*táj*), elvetemül (*táj*)

megvetendő (mn) ◇ megvetésre méltó, hitvány, alávaló, haszontalan, silány, gyalázatos, ócska, rongy ◆ TISZTELETRE MÉLTÓ, TISZTESSÉGES, MEGBECSÜLENDŐ

megvetés (fn) ◇ lenézés, lebecsülés, lekicsinylés, leszólás, depreciáció (*rég*), despektus (*rég*), fitymálás (*biz*), semmibevevés, lekezelés, undor ◆ MEGBECSÜLÉS, LESZÓLÁS, TISZTELET

megvétőz (ige) ◇ vétót emel, óvást emel, megakadályoz, ellenez, megfellebbez ◆ EGYETÉRT, ELŐSEGÍT

megvétő (mn) ◇ lenéző, lekicsinylő, lebecsülő, fitymáló, lefitymáló, semmibe vevő, lekezelő ◆ DICSÉRŐ, ELISMERŐ

◇ elítélő, lesújtó, elmarasztaló

megvigasztal (ige) ◇ vigaszt nyújt, felszárítja a könnyeit, letörli könnyeit ◆ ELSZOMORÍT, ELKESERÍT

megvigasztalódik (ige) ◇ vigaszt talál, vigasztalást talál, kihever, földerül, megvigasztalkodik (*táj*) ◆ ELSZOMORODIK, ELKESEREDIK

megvilágít (ige) ◇ megvilágosít (*rég*), bevilágít, kivilágít, fénybe borít (*vál*) ◆ ELSÖTÉTÍT

◇ (*szak*): exponál (*id*)

◇ rávilágít, fényt derít <vmire>, világot derít <vmire>, világosságot derít <vmire>, fényt vet <vmire>, megértet, tisztáz, megmagyaráz, elmagyaráz, értelmez, kommentál, illusztrál, szemléltet, demonstrál ◆ ELKENDŐZ, ELTUSSOL

megvilágítás (fn) ◇ expozíció

◇ nézőpont, szempont, aspektus, szemszög, beállítás, feltüntetés

◇ magyarázat, kommentár

megvilágosodik (ige) ◇ kivilágosodik, virrad, felvirrad ◆ SÖTÉTEDIK, SZÜRKÜL, ALKONYUL

◇ fény derül <vmire>, világosság derül <vmire>, tisztázódik, világossá válik, dereng (*biz*) ◆ ÖSSZEKUSZÁLÓDIK, ÖSSZEZAVARODIK

megvillan (ige) ◇ megsillan, felcsillan, felvillan, megraggyan (*táj*)

◇ [gondolat]: felötlik, eszébe ötlik <vkinek>

megvirrad (ige) ◇ kivirrad, felvirrad, kivilágosodik, feljön a nap, felkel a nap, meghajnalodik (*táj*), megpitymallik (*táj*), kivilágodik (*táj*) ◆ BEALKONYODIK, SÖTÉTEDIK, ESTELEDIK

◇ beköszönt, elérkezik

◇ (táj): felébred, megéri a reggelt

megvisel (ige) ◇ kimerít, elfáraszt, elgyengít, megerőltet, elcsigáz, megkínoz, meggyötör, összetör, elnyü, megtör (vál), kikészít (szleng), próbára tesz, lestrapál (biz), kicsinál (szleng), megpróbál, megsanyar (táj) | megrendít ◆ FELDOB, MEGERŐSÍT, MEGACÉLOZ

megviselt (mn) ◇ kopott, lestrapált, ütött-kopott, tépett, elnyütt, viseltes, rozoga, rozszant, időrongált (rég) ◆ VADONATÚJ, FELÚJÍTOTT

◇ kimerült, fáradt, hullafáradt (biz), elcsigázott, legyengült, elgyengült, elgyötört, elkínzott, viharvert, törődött, megtört, nyüzött, gyúrött [arc], zilált, legyalázódott (táj) ◆ KIPIHENT, ENERGIKUS, FRISS

megvitat (ige) ◇ megbeszél, megtárgyal, meghány, meghány-vet, megtanácskozik, diszkutál (rég), megfirtat (táj)

megvizgál (ige) ◇ tesztel, vizsgál, átvizsgál, kivizsgál, megszemlél, szemrevételez, szemügyre vesz, felülvizsgál, felülbírál, revideál, kifürkész, tanulmányoz, megegzaminál (rég), megmustrál (táj), megszemel (táj), megvizitál (táj) | rovancsol (szak)

megvon (ige) ◇ meghúz, kijelöl, meghatároz

◇ elvesz, elvon, megfoszt <vmitől>, megtagad, elfukarkodik (rég) ◆ AJÁNDÉKOZ, ELLÁT <VMIVEL>, DOTÁL <VMIVEL>

megzabál (ige) ◇ megeszik, felfal, felhabzsol, bezabál (durva), betúr (szleng), bepofáz (durva) ◆ MEGHAGY, PISZKÁL, TURKÁL

megzavar (ige) ◇ kizökkent, megakaszt, megháborít, alterál (vál)

◇ felver, felriaszt, meghajt, megszalaszt, megfuttat

◇ összezavar, elködösít, zavarba ejt, zavarba hoz, dezorientál (id), confundál (vál), megtéveszt, megkever ◆ MEGMAGYARÁZ, TISZTÁZ, ELIGAZÍT

◇ felkavar, feldúl, összedúl, szétdúl, fölzgat, fölpiszkál, felzaklat, megbolygat, deranzsál (id), összezilál, összekuszál, szétzilál, felforgat, [egységet] megbont, [egyzeiséget] megtör ◆ RENDBE SZED, MEGSZERVEZ

megzavarodik (ige) ◇ [folyadék]: felkavarodik, felzavarodik, megzavarosodik (táj) ◆ LEÜLEPEDIK, LETISZTUL

◇ elveszti a fejét, összezavarodik, zavarba jön, azt se tudja, hol áll a feje

◇ megbolondul, megháborodik, meghibban, megbomlik (vál), bedilizik (biz), meghabarodik (táj), megkattan (szleng), megtébolyodik, megőrül, elborul, megkeveredik ◆ MEGJÖN AZ ESZE, TISZTUL AZ AGYA, ÉSZHEZ TÉR

megzendül (ige) ◇ felcsendül, felharsan, megpendül ◆ ELHAL, ELNÉMUL

◇ [harang]: megkondul, megszólal

◇ [ég] megdördül

megy (ige) ◇ halad, tart, igyekszik, gyalogol, kutyagol (biz), sétál, ballag, cammog, bandukol, baktat, lépdel, lépked, lépeget, talpal, mendegél, meneget (táj), vonul, totyog, tipeg | siet, fárad, zárandokol, eregel (táj)

◇ távozik, távolodik, elmegy, odébbáll, elszállingózik ◆ MARAD, MEGÜL

◇ jut, érkezik, kerül, hatol

◇ [idő]: múlik, telik, halad

◇ [gép, szerkezet]: jár, működik, dolgozik | közlekedik, üzemel ◆ MEGHIBÁSODIK, ELROMLIK, ÁLL

◇ végbemegy, történik, folyik

◇ műsoron van, játsszák, adják

◇ <vmihez>: illik, passzol (biz) ◆ ELÜT

◇ [áru]: fogy, veszik | kelendő

◇ (táj): felszaporodik [mennyiség]

megye (fn) ◇ vármegye (rég), comitatus (rég)

◇ (rég): határ, vidék | mezgye (táj)

megyeháza (fn) ◇ előljáróság, vármegyeháza, prefektúra (rég)

meggyzín (mn és fn) ◇ meggyzínű, sötétpiros, sötétvörös, vörös, meggyvörös, rubinpiros, vérpiros, vérvörös, borvörös

méh¹ (fn) ◇ méhecske, méhe (rég), méhike (vál)

méh² (fn) ◇ anyaméh, uterus (id)

méhész (fn) ◇ méhtenyésztő, méhesgazda, dongós (táj)

méhészet (fn) ◇ méhtenyésztés, méhészkedés, apicultura (id)

méhkaparás (fn) ◇ abortusz, művi vetélés, küret (*szak*), kaparás (*biz*), terhességmegszakítás, abrázió (*szak*), magzatelhajtás

méhkas (fn) ◇ kas, kaptár, köpű (*rég*), méhköpű (*rég*), kelence (*rég*)

méhkirálynő (fn) ◇ anyaméh, méhanya, méh

méhraj (fn) ◇ raj, méhesalád

méhsör (fn) ◇ mézsör, méhser (*táj*), mézser (*táj*), márc (*táj*)

mekeg (ige) ◇ (*biz*): nyekeg (*biz*), nyög, nyögdecsel, makog, dadog

méla (mn) ◇ merengő, tűnődő, elgondolkodó, révült (*vál*), réveteg (*vál*), ábrándos, álmatag ◆ HIDEGFEJŰ, TÁRGYILAGOS

mélabú (fn) ◇ mélaság, borongás, ború, felhő, borulat (*rég*), melankólia, búskomorság, szomorúság, bánat, bú, búbánat, lehangoltság, csüggedés, csüggedtség, depresszió ◆ DERŰ, VIDÁMSÁG

mélabús (mn) ◇ borongós, borús, melankolikus, búskomor, édesbús (*vál*), keserédes, szomorú, vigasztalan, örömtelen, elégikus, levert, kedvetlen, életunt, lehangolt, csüggedt, deprimált, kedveszegett, búvalbélélt, letargikus, pesszimista ◆ JÓKEDVŰ, VIDÁM, DERŰLÁTÓ

melák (mn és fn) ◇ tohonya, tahó (*biz*), lomha, málé, mohamet (*táj*)
◇ (*biz*): mafla, bamba, bumfordi, behemót

melankólia (fn) ◇ mélabú, búskomorság, szomorúság, levertség, depresszió, kedvetlenség, lehangoltság, csüggedtség, nyomott hangulat ◆ KEDV, DERŰ

melankolikus (mn) ◇ bánatos, bús, szomorú, búbánatos, rosszkedvű, mélabús, búskomor, borongós, borús, örömtelen, lehangolt, levert, reményvesztett, csüggedt, búvalbélélt, elégikus, deprimált, kedélybeteg, bánatbeteg (*táj*), pesszimista, borúlátó ◆ JÓKEDVŰ, VIDÁM, DERŰS

meleg I. (mn) ◇ forró, tikkasztó, perzselő, rekkenő, égető | langyos, langymeleg | fűtött ◆ HIDEG, HŰVÖS
◇ szerető, szeretetteljes, szívélyes, szíves, szívbéli (*biz*), szívből jövő, őszinte, bensőséges, meghitt, bizalmas, gyengéd, baráti ◆ BARÁTSÁGTALAN, KIMÉRT
◇ [helyzet]: izgalmas, veszélyes, meredek (*biz*), kockázatos, nehéz, feszült, veszedelmes, fenyegető
◇ (*biz*): homoszexuális, homokos (*szleng*), buzi (*durva*), buzeráns (*durva*) | lesbikus, leszbí (*biz*) ◆ HETEROSZEXUÁLIS (*id*)

meleg II. (fn) ◇ melegség, hő, hév (*vál*), hévség (*rég*) | hőenergia
◇ hőség, kánikula, forróság, nyár ◆ FAGY, HIDEG, ZIMANKÓ
◇ (*vál*): őszinteség, szívélyesség, bensőség, meghittség, gyengédség

melegágy (fn) ◇ (*pej*): táptalaj, tenyészta, termőtalaj
◇ melegház, üvegház, orangerie (*id*)

melegedik, melegszik (ige) ◇ [idő]: enyhül, javul, tágul (*táj*) ◆ HŰL, HŰVÖSÖDIK
◇ <vki>: fűtözik (*táj*), fűtözösködik (*táj*)

melegház (fn) ◇ üvegház, növényház, orangerie (*id*), hajtató | fóliasátor
◇ télikert

melegít (ige) ◇ felmelegít, fűt, átfűt, hevít, izzít | meleget ad ◆ LEHŰT, MEGFAGYASZT
◇ melegen tart, melenget

melegítő (fn) ◇ tréningruha, mackóruha (*rég*), mackó (*biz*), szabadidőruha, sportruha, jogging (*id*)
◇ rezsó, villanymelegítő, radiátor, hősugárzó
◇ ágyemelegítő, villanypárna, termofoor

melegpadló (fn) ◇ linóleum | parketta, hajópadló ◆ HIDEGPADLÓ, KÓBURKOLAT

melegség (fn) ◇ meleg, hő, hőség, forróság, kánikula, hévség (*rég*) ◆ FAGY, ZIMANKÓ, HIDEG
◇ gyengédség, szívélyesség, bensőség, bizalmasság, meghittség ◆ KIMÉRTSÉG, MEREVSÉG, RIDEGSÉG

melegszívű (mn) ◇ ragaszkodó, együtt érző, jólelkű, jóságos, jószívű ◆ RIDEG, HIDEG

melenget (ige) ◇ melegít, hevít, forral ◆ HŰT | FAGYASZT
◇ [gondolatot, érzést]: forgat, ápol, dajkál, dédelget (*biz*), érlel, táplál

mell (fn) ◇ mellkas | mellüreg
◇ emlő, kebel (*vál*), cici (*biz*), begy, bögy, csecs, csöcs (*durva*), didi (*biz*), dudu (*szleng*), tejcserda (*szleng*), tejcsernok (*szleng*), lökhárító (*szleng*), tőgy (*durva*)
◇ mellehúsa
◇ [ing, ruha melle]: eleje

mellbevágó (mn) ◇ meghökkentő, megdöbentő, elképesztő

mellé (nu) ◇ közelébe, szomszédságába, hozzá, köréje | elé
◇ pártjára, oldalára, támogatására, segítségére

mellébeszél (ige) ◇ félrebeszél, kertel, köntörfalaz, csúr-csavar, hímez-hámoz, ötöl-hatol, ködösít, hasal (*biz*), blabláz (*biz*), halandszászik (*biz*), rizsázik (*szleng*), sóderol, hadovál (*szleng*), linkel (*szleng*), vakerál (*szleng*), hamukázik (*szleng*), hantázik (*szleng*), süketel (*szleng*), kamuzik (*szleng*), púderez (*szleng*), mismásol (*táj*), fántanfátumoz (*táj*), gatyázik (*szleng*) ◆ LÉNYEGRE TÉR, SZEMÉBE MOND <VKINEK>

mellébeszélés (fn) ◇ köntörfalazás, kertelés, melléduma (*szleng*), szócséplés, szószaporítás, csúrész-csavarás, zagyvaság, zöldség, mesebeszéd, blabla (*biz*), halandza (*biz*), hamuka (*szleng*), hanta (*szleng*), sóder (*szleng*), púder (*szleng*), kamu (*szleng*), rizsa (*szleng*), smonca (*szleng*) ◆ LÉNYEG

melléfog (ige) ◇ hibázik, elhibáz <vmit>, téved, bakot ló, vét (*vál*), túlló a célon ◆ RÁHIBÁZIK, ELTALÁL

melléfogás (fn) ◇ tévedés, hiba, baklövés, balfogás, gikszer (*biz*), malőr (*biz*), botlás, ballépés, baki

mellék (fn) ◇ tájék, vidék, mente <vminek>

◇ mellékvonal, mellékállomás

◇ (*rég*): oldal

mellékállomás (fn) ◇ mellék (*biz*), mellékvonal ◆ FŐVONAL, KÖZVETLEN SZÁM

mellékel (ige) ◇ csatol, hozzácsatol, hozzátesz, kapcsol, hozzákapcsol, hozzáfűz, hozzátold, inkludál (*szak*)

mellékelt (mn) ◇ csatolt, hozzácsatolt

melléképület (fn) ◇ oldalépület, toldaléképület, szárnyépület ◆ FŐÉPÜLET

mellékes I. (mn) ◇ mellék-, járulékos, másodlagos, másodrendű, másodrangú, harmadrendű, alárendelt, kiegészítő, lényegtelen, jelentéktelen, elhanyagolható, apró-cseprő, csip-csup, huszadrangú, marginális (*id*), periférikus (*id*), perifériális (*id*), akcidentális (*id*), szekunder (*szak*), irreleváns (*szak*) ◆ FONTOS, LÉNYEGES

mellékes II. (fn) ◇ mellékjövedelem, mellékkereset

mellékesen (hsz) ◇ mellesleg, közvetlenül, odavetőleg (*vál*), per tangensem (*id*), érintőlegesen, en passant (*id*)

mellékfoglalkozás (fn) ◇ mellékállás, másodállás ◆ FŐÁLLÁS, FŐFOGLALKOZÁS

mellékhajó (fn) ◇ oldalhajó ◆ FŐHAJÓ | KERESZTHAJÓ

melléklépcső (fn) ◇ cselédlépcső, hátsó lépcső ◆ FŐLÉPCSŐ

melléklet (fn) ◇ csatolmány, toldalék, pótlás, pótlék, kísérő [irat], tartozék, záradék, függelék, appendix (*rég*), affixum (*rég*), kiegészítés, toldás, járulék | pótkötet

melléknév (fn) ◇ adjectivum (*szak*), mássalérthető (*rég*)

◇ ragadványnév, becenév, gúnynév, csúfnév

melléktermék (fn) ◇ hulladékanyag, hulladék, maradék, szemét

mellékutca (fn) ◇ mellékút, sikátor, zugutca (*rég*), köz, barica (*táj*) ◆ FŐUTCA, FŐÚT

mellékvágány (fn) ◇ kitérővágány, átrakóvágány, holtvágány, vakvágány, iparvágány, kitérő, mellékút ◆ FŐVÁGÁNY

mellékvonal (fn) ◇ szárnyvonal, szárnyvasút, elágazás, leágazás ◆ FŐVONAL, NEMZETKÖZI VONAL

◇ [telefon]: mellékállomás, állomás, mellék

mellény (fn) ◇ lajbi (*rég*), lélekmelegítő, melles (*táj*), mellyes (*táj*), melltakaró (*táj*) | pruszlik (*táj*), rékli (*táj*), zeke (*táj*), derékravaló (*táj*)

melles I. (mn) ◇ nagy mellű, széles mellű, dús keblű, begyes (*táj*), mellyes (*táj*), csecses (*táj*) ◆ LAPOS MELLŰ, DESZKA, DESZKAMELLŰ

melles II. (fn) ◇ (*táj*): mellény, bőrmellény

mellesleg (hsz) ◇ mellékesen, közvetlenül, érintőleg, futólag, közvetve, odavetőleg, zárójelben, azonkívül, amellet még, egyébként, egyébiránt, kitérésképpen

mellett (nu) ◇ közelében, környékén, szomszédságában | együtt, kíséretében, közepette | mentén, oldalán ◆ TÁVOL <VMITŐL, VKITŐL>

◇ kívül <vmin>

◇ képest <vmihez>

◇ ellenére

mellette (hsz) ◇ szomszédban, elmenőben, tőszomszédságában

◇ érdekében, pártján, részén ◆ ELLENE

melléti (mn) ◇ közeli, határoló, szegélyező ◆ TÁVOLI, MESSZI

mellkas (fn) ◇ mell, felsőtest, kebel (*vál*), mellkosár (*táj*), thorax (*szak*) | szügy

mellkép (fn) ◇ büszt (*id*) ◆ PORTRÉ

mellől (nu) ◇ környékéről

mellőz (ige) ◇ mulaszt, elmellőz, elhanyagol, hanyagol, elhallgat, eltekint, felhagy, tartózkodik, kitér, őrizkedik

◇ elutasít, elhárít, figyelmen kívül hagy, átsiklik <vmin>, fumigál, ad acta tesz, ignorál (*id*), visszautasít, negligál (*id*), megtagad, bojkottál, kerül, hatálytalanít, érvénytelenít ◆ FIGYELEMBE VESZ, TEKINTETBE VESZ

◇ félretesz, talonba tesz, elnéz valaki feje fölött, keresztülnéz <vkin>, félreállít, félretel, levált, kirúg (*biz*), kizár, kihagy, háttérbe szorít, eltávolít, elbocsát | semmibe vesz, átnéz <vkin>, kicsinyel, levegőnek néz ◆ ELISMER, NAGYRA BECSÜL, MEGTART

mellőzés (fn) ◇ félreállítás, félretétel, kihagyás, kizárás, bojkott, elbocsátás, felmentés | visszautasítás, elutasítás, tartózkodás, elhagyás, mulasztás, elengedés, hátrány, ignorálás (*id*) ◆ ELFOGADÁS, NAGYRABECSÜLÉS

mellső (mn) ◇ elülső, első ◆ HÁTULSÓ, HÁTSÓ

mellszobor (fn) ◇ büszt (*id*)

melltartó (fn) ◇ cicifiks (*biz*), cicitartó (*biz*), kebefék (*biz*), kebelemelő (*biz*), csöcsölő (*szleng*), bajfék (*tréf*)

melltű (fn) ◇ bross, brosstű, mellszat, díszű, kitűző | fibula (*id*)

mellvéd (fn) ◇ védőfal, védfal (*rég*), palánk, sánc, front, párkány, homlokzat, védőkorlát, bástyavéd | parapet (*id*)

melő (fn) ◇ (*szleng*): munka, teendő, tennivaló, gálya (*szleng*), fáradság, vesződség, robot (*pej*), gürcölés, gürizés (*szleng*), strapa (*biz*), melódia (*szleng*) ◆ PIHENÉS, PIHI

melódia (fn) ◇ dallam, motívum, hanglejtés | dal, nóta, ének, zene, muzsika, szám

◇ (*szleng*): munka, meló (*biz*), robot (*pej*)

melőzik (ige) ◇ (*biz*): dolgozik, fáradozik, küszködik, izzad, hajt (*biz*), gürcöl, gürizik (*szleng*), robotol (*biz*), gályázik (*szleng*), güzül (*szleng*), kulizik (*szleng*), keccsöl (*szleng*), működik ◆ HENYÉL, LOPJA A NAPOT, AMERIKÁZIK

méltán (hsz) ◇ jogosan, megérdemelten, érdemesen ◆ JOGOSULATLANUL, ÉRDEMELENÜL

méltányol (ige) ◇ elismer, értékkel, megbecsül, becsül, méltat, tisztel, respektál, tisztelettel adózik, becsben tart, kitüntet, honorál, csodál, figyelembe vesz ◆ LEBECSÜL, LESZÓL, ALÁBECSÜL

méltányos (mn) ◇ méltó, elfogulatlan, részrehajlatlan, helyes, korrekt, pontos, józan, pártatlan, helyénvaló, tárgyilagos

◇ mérsékelt, igazságos, illő, jogos, törvényes, jogszerű, legitím (*id*) ◆ TÖRVÉNYTELEN, IGAZSÁGTALAN, ELFOGADHATATLAN

méltánytalan (mn) ◇ méltatlan, igazságtalan, becsstelen, sportszerűtlen, jogtalan, egyenlőtlen, elfogult, egyoldalú, kedvezőtlen, rosszindulatú, érdemtelen ◆ IGAZSÁGOS, JÓHISZEMŰ, MÉLTÁNYOS

méltat (ige) ◇ becsül, méltányol, elismer, tisztel, értékkel, respektál, dicsőít, magasztal, dicsér, jutalmaz, kitüntet ◆ SEMMIBE VESZ | GYALÁZ, ÓCSÁROL

◇ megemlékezik <vkiről>

méltatás (fn) ◇ kitüntetés, dicséret, magasztalás, méltánylás, megbecsülés, nagyrabecsülés, elismerés, hódolat | tiszteletadás, megemlékezés ◆ MEGVETÉS, LENÉZÉS, LEKICSINYLÉS

◇ értékelés, ismertetés, recenzió, ajánlás, bírálat, kritika, bemutatás

méltatlan (mn) ◇ méltánytalan, érdemtelen, szégyenteljes, rossz, alkalmatlan, értéktelen, nemtelen (*rég*), inkorrekt ◆ ÉRDEMES, ALKALMAS, MEGFELELŐ

◇ megszégyenítő, lealacsonyító, degradáló (*id*), derogáló, szégyent hozó, méltóságon aluli, rangon aluli ◆ MÉLTÓ, MÉLTÓSÁGTELJES, DERÉK

◇ igazságtalan, kifogásolható, tisztességtelen ◆ IGAZSÁGOS, TÖRVÉNYES, TISZTESSÉGES

méltatlankodás (fn) ◇ elégedetlenség, nemtetszés, neheztelés, visszatetszés, ellenézés, fölzúdulás, bosszankodás, felháborodás, indignáció (*id*), dohogás (*biz*), böstörgés (*táj*) ◆ MEGELÉGEDETTSEG, BÉKESSÉG | BELENYUGVÁS

méltatlankodik (ige) ◇ elégedetlenkedik, tiltakozik, fölzúdul, fölháborodik, neheztel, indignálódik (*rég*), berzenkedik, megütözik, megbotránkozik, fennakad, durcáskodik (*biz*), duzzog, felhúzza az orrát, sértve érzi magát, kárpálkodik (*táj*), happog (*táj*), dohog, böstörög (*táj*) ◆ MEGNYUGSZIK, ELFOGAD, BELENYUGSZIK

méltó (mn) ◇ érdemes, alkalmas, értékes, megbízható, megfelelő, kifogástalan, méltóságteljes, tiszteletet parancsoló ◆ ÉRDEMELEN, SZÉGYENTELJES, ROSSZ

◇ illő, egyenrangú, méltósággteljes, derék, való (*rég*), hozzávaló, megtisztelő, kitüntető | figyelmet érdemlő
◆ DEGRADÁLÓ, LEALACSONYÍTÓ, MEGSZÉGYENÍTŐ

◇ megérdemelt, méltányos, jogos, igazságos | helyes, fontos, jelentős ◆ IGASZÁGTALAN, JOGTALAN, ÉRDEMTELEN

méltóság (fn) ◇ tartás, tekintély, tisztelet, erő, magasztosság, emelkedettség, fenség ◆ HÉTKÖZNAPISÁG, KÖZÖNSÉGESSÉG, IGÉNYTELENSÉG

◇ cím, titulus, tisztség, beosztás, állás, rang, rendfokozat, státusz, hatalom, társadalmi helyzet

méltóságos (mn) ◇ (*vál*): méltósággteljes, méltó, dicső, fejedelmi, fenséges, fennkölt, magasztos, ünnepélyes, tekintélyes, bámulatos, nagyszerű, nemes ◆ DICSTELEN, SZÉGYENTELJES, JELLEGTELEN

◇ (*rég*): nagyméltóságú, kegyelmes, nagyságos

méltósággteljes (mn) ◇ dicső, daliás, tiszteletet parancsoló, tekintélyes, komoly, büszke, fejedelmi, emelkedett, fennkölt, patetikus, felséges, magasztos, ünnepélyes, ünnepi, impozáns, nagyszerű, méltóságos ◆ HÉTKÖZNAPI, MINDENNAPI, ÁTLAGOS

méltóztatik (ige) ◇ (*vál*): kegyeskedik, engedélyez

mely (nm) ◇ melyik

◇ mi

◇ (*vál*): mennyire, milyen

◇ amely

mély I. (mn) ◇ feneketlen, bemélyedő, mélységes ◆ MAGAS, KIEMELKEDŐ, HOSSZÚ

◇ alt | basszus ◆ SZOPRÁN | TENOR

◇ veláris (*szak*) ◆ PALATÁLIS

◇ elmélyült, alapos, mélyenszántó, mélyreható, okszerű, lényeges, állandó, átfogó, beható, átható, intenzív, erős ◆ FELSZÍNES, LÉNYEGTELEN, GYENGE

◇ [hang]: öblös, dörmögő ◆ VÉKONY, ÉRDES

◇ sötét, árnyékos, telített ◆ VILÁGOS, NAPSÜTÖTTE

mély II. (fn) ◇ mélység, mélyedés, fenék, mélypont ◆ CSÚCS, TETŐFOK, MAGASSÁG

mélyed (ige) ◇ süllyed, süpped, merül, alábbszáll, ereszkedik ◆ EMELKEDIK, NŐ, KAPASZKODIK

◇ fűr, váj, ás, tūr, szánt, kapar ◆ FELTÖLT, BETEMET, FELHANTOL

◇ elmélkedik, gondolkodik, tünődik, meditál, elgondolkodik, végiggondol

mélyedés (fn) ◇ süllyedés, merülés, ereszkedés | fűrás, vájás, ásás ◆ EMELKEDÉS, KAPASZKODÁS

◇ árok, gödör, barázda, vájat, kátyú, lyuk, teknő, meder, üreg, horony, rovátka, akna, töbör (*vál*), suvadás, nūt (*szak*) ◆ DOMBORULAT, MAGASLAT, KIEMELKEDÉS

mélyenszántó (mn) ◇ alapos, mélyreható, tartalmas, intenzív, mély, beható, megalapozott, logikus, átgondolt ◆ FELSZÍNES, JELENTÉKTELEN, EGYSZERŰ

mélyeszt (ige) ◇ süllyeszt, ás, kotor, gödröz (*rég*) ◆ KIEMEL, KIDOMBORÍT

◇ belevág, beleszúr, döf

mélyhegedű (fn) ◇ brácsa, viola

mélyhűtés (fn) ◇ fagyasztás, behűtés, gyorsfagyasztás ◆ FEOLVASZTÁS, FELMELEGÍTÉS

melyik (nm) ◇ mely, hányadik

◇ amelyik, amely

mélyít (ige) ◇ ás, fűr, váj, süllyeszt, vés, kotor, völgyel (*szak*), kiüregez ◆ BETEMET, FELPÚPOZ

◇ elsötétít, elkomorít, beárnyékol ◆ FÖLDERÍT, BERAGYOG

◇ [válságot]: növel, terjeszt, fokoz, nagyobbít, eszkalál | öregbit [hírnevet]

mélypont (fn) ◇ talppont, minimum, nadír (*szak*) | depresszió, krízis, hullámvölgy ◆ TETŐPONT, CSÚCS, ZENIT

mélyreható (mn) ◇ alapos, gyökeres, radikális, totális, átható, beható, drasztikus, mély, lényegbevágó, fontos, erélyes, intenzív, sarkalatos, messzemenő ◆ FELSZÍNES, LÉNYEGTELEN, MARGINÁLIS

mélység (fn) ◇ mélyedés, meredély (*vál*), feneketlenség, űr | szakadék, szurdok, verem ◆ MAGASSÁG, CSÚCS, TETŐPONT

◇ alaposság, tartalmasság | bensőség, bizalmasság ◆ FELSZÍNESSÉG, ÜRESSÉG

mélységes (mn) ◇ feneketlen, mérhetetlen, mélyreható, végtelen, kifürkészhetetlen ◆ MAGASSÁGOS

◇ nagyfokú, intenzív, erős, bőséges, hatalmas, óriási ◆ GYENGE, TOMPA, LANYHA

mélytányér (fn) ◇ levesestányér ◆ LAPOSTÁNYÉR

mélyút (fn) ◇ vízmosás, szurdok, horhos (*táj*), hegyszoros, horog (*táj*)

mélyül (ige) ◇ növekedik, bővül, tágul, terjeszkedik, tért nyer | erősödik, fokozódik, elhatalmasodik ◇
 VISSZAHÚZÓDIK | CSÖKKEN, ENYHÜL

mélyvasút (fn) ◇ metró, földalatti vasút

membrán (fn) ◇ rezgőlemez
 ◇ zárólemez, borítás | film, bevonat, réteg
 ◇ (szak): héj, burok, hártya, tok

memoár (fn) ◇ emlékirat, visszaemlékezés, napló, önéletrajz, biográfia (szak), életrajz

memorandum (fn) ◇ beadvány, feljegyzés, előterjesztés, diplomáciai jegyzék, emlékeztető, föllirat (rég)

memória (fn) ◇ emlékezőtehetség, emlékezet, emlékezés, emlékezőképesség, visszaemlékezés ◇
 FELEDÉKENYSÉG, FELEDÉS, FELEJTÉS
 ◇ memóriaegység, RAM

mén (fn) ◇ csödör, ménló | hátszló, paripa, táltos ◇ KANCA | GEBE

mendegél (ige) ◇ ballag, sétálgat, andalog, bandukol, battyog (biz), cammog, sétál, lépeget, baktat, járdogál, sétafikál (biz), menegél (táj), meneget (táj) ◇ FUT, SZALAD, NYARGAL

menedmonda (fn) ◇ pletyka, pletykálkodás, trécselés, fecsegés, szóbeszéd, fáma, dajkamese, mesebeszéd, hallomás, csevegés, koholmány, valótlanosság, agyszülemény, duma (szleng), költemény, álhir ◇ TÉNY, VALÓSÁG

menedék (fn) ◇ rejték, rejték hely, menedék hely, búvóhely, fedezék, odú, menhely, enyhely (rég), óvóhely | mensvár, védőszárny, oltalom, azilium (rég)
 ◇ (rég): lejtő

menedékház (fn) ◇ turistaház, turisztaszálló, szállás, kulcsos ház, menház (rég)

menedzser (fn) ◇ ügyvezető, vezető, igazgató, direktor | főnök, diri (biz), göré (szleng) | üzletember ◇
 BEOSZTOTT, ALKALMAZOTT

menekít (ige) ◇ (biz): ment, védelmez, óv
 ◇ bújtat, rejteget, dug ◇ KIAD, FÖLAD, ELÁRUL

menekül (ige) ◇ visszavonul, megfutamodik, meghátrál, menekedik (rég), szabadul, szökik, elszökik, elszalad, elfut, elinal, eliszkol, pucol (biz), lelép (biz), menti a bőrét, menti az irháját | bujkál | emigrál ◇
 KITART, HELYTÁLL, ÁLLJA A SARAT
 ◇ <vmitől>: őrizkedik, elhárít magától, elfordul, elutasít, felhagy, távol tartja magát ◇ ELVÁLLAL, SZEMBENÉZ

menekülés, menekvés (fn) ◇ szökés, eltűnés, elrohanás, futás, meghátrálás, eliramodás, elszelzés, elszökés, megszökés | visszaút, kiút ◇ KITARTÁS, HELYTÁLLÁS, ELVÁLLALÁS

menekült (fn) ◇ emigráns, hontalan, számkivetett, kibujdosott, kivándorolt, bujdosó, bevándorló ◇
 HONPOLGÁR, LAKOS

menés (fn) ◇ lócsorda
 ◇ méntelep

meneszt (ige) ◇ továbbít, elküld, elindít, szalajt (biz) ◇ VISSZATART
 ◇ kitesz, kirúg (biz), kitessékel, elkerget, elzavar | kibuktat, félreállít, levált, elbocsát, fölmond ◇ MEGTART, MEGHOSSZABBÍT

menet (fn) ◇ menetelés, gyaloglás, díszmenet, gyalogmenet, mars | fölvonulás, körmenet | karaván
 ◇ játszma, játék, forduló, asszó (szak), csörte | mérkőzés, összecsapás
 ◇ haladás, gyaloglás, menés, elmozdulás, helyváltoztatás, mozgás ◇ ÁLLÁS, PIHENŐ
 ◇ csavarmenet
 ◇ járat | forduló

menetdíj (fn) ◇ viteldíj, fuvardíj, taksa (rég)

menetel I. (ige) ◇ masíroz, vonul, gyalogol, marsol (táj), masírol (táj), kutyagol (biz), baktat

menetel II. (fn) ◇ út, menés, menet, mozgás, vonulás, gyaloglás

menetelés (fn) ◇ masírozás, menés, gyalogmenet, menet, mozgás, vonulás, lépkedés, gyaloglás, kutyagolás

menetidő (fn) ◇ menettartam

menetirány (fn) ◇ útirány, irány
 ◇ (szak): útvonal, marsruta (rég)

menetjegy (fn) ◇ jegy, biléta (táj)

menetjegyiroda (fn) ◇ jegypénztár, utazási iroda

menetlevél (fn) ◇ útparancs, fuvarlevél, útleveél, menlevél

menetrend (fn) ◇ terv, program, ütemezés, ütemterv, időbeosztás
menettér (fn) ◇ retúr, retúrjegy, oda-visszajegy
menhely, menedékhely (fn) ◇ menedék, fedezék, búvóhely, oltalom, védelem, menház (*rég*), földél (*vál*), óvóhely, szállás
 ◇ árva ház, gyermekotthon, nevelőotthon, nevelőintézet, lelencház (*rég*) | szeretetház (*rég*), szociális otthon, szegényház (*rég*), aggok háza, öregek háza, idősek otthona, szálló (*biz*)
menlevél (fn) ◇ kísérlévlél, menetlevél
 ◇ (*rég*): menedéklévlél, nyugta (*rég*) | védlevél
mennél (hsz) ◇ minél, mentől, mentül (*rég*) ◆ ANNÁL
menő (mn) ◇ (*szleng*): neves, népszerű, nagyhírű, nagynevű, sikeres, divatos, kurrens, kapós (*biz*), elismert, ügyes | modern, stílusos, tipp-topp (*biz*) | szuper (*biz*), profi (*biz*), nagyágyú (*szleng*), császár (*biz*), penge (*szleng*), macsó (*szleng*), mágus (*biz*), bombázó (*szleng*) ◆ KÖZÖNSÉGES, MINDENNAPI
menstruáció (fn) ◇ menses (*szak*), vérzés, havivérzés, havibaj, mosódás (*táj*), asszonyi rend (*táj*), hónapszám (*táj*), virágzás (*táj*), mensi (*biz*), paradicsomérés (*szleng*), piroska (*szleng*), piros betűs ünnep (*szleng*), vendég (*biz*)
menstruál (fn) ◇ mensesse van, havivérzése van, vérzik **Sz:** ünnep van a háznál
ment¹ (ige) ◇ menekít, kiszabadít, felszabadít, szabadít ◆ RABSÁGBA VET, LETARTÓZTAT
 ◇ óv, véd, védelmez, közbenjár <vkiért>, oltalmaz | tisztáz, igazol, menteget, kimosdat, exkuzál (*id*), mentesít, feloldoz ◆ VÁDOL, GYANÚSÍT, ELÍTÉL
ment² (mn) ◇ <vmitől>: mentes, mentesített, ellenálló, biztos ◆ KÖTELES, KÖTELEZETT
mentális (fn) ◇ észjárás, gondolkodásmód, szellemiség, lelkület, életfelfogás, nézet, meggyőződés, viselkedés, vélekedés, beállítottság, hajlam, elképzelés
mente (fn) ◇ (*rég*): felsőkabát, atilla, ködmön (*rég*), csurapé (*táj*)
menteget (ige) ◇ tisztáz, igazol, ment, szépít, leplezget, mellette szól, védelmez, exkuzál (*id*), pártfogol, gyámolít ◆ GYANÚBA KEVER, BEPANASZOL, MEGVÁDOL
mentegetődzik, mentegetőzik (ige) ◇ védekezik, kimenti magát, magyarázkodik, mentegeti magát, engedelmet kér, bocsánatot kér, exkuzálja magát, mosakodik (*biz*), meakulpázik, takarózik (*táj*), ágabogál (*táj*) **Sz:** kötüzi a sebet; magyarázza a bizonyítványt ◆ BEISMER, BEVALL, ÖNKRITIKÁT GYAKOROL
 ◇ kibújik, kibúvót keres, vonakodik, húzódik, szabadkozik, szabódik ◆ EGYÜTTMŰKÖDIK
menten (hsz) ◇ azonnal, rögtön, rögvést, tüstént, nyomban, egyszeriben, helyben, íziben (*táj*), mindjárt, egyszerre, szempillantás alatt ◆ KÉSŐBB, MAJD, ALKALOMADTÁN
mentén (nu) ◇ mellett, hosszában, végig
mentes (mn) ◇ ment (*rég*), mentesített, szabad, tiszta, védett, immúnis (*id*), védelem alatt álló ◆ KÖTELES, ELKÖTELEZETT, VESZÉLYEZTETETT
 ◇ felmentett, elbocsátott, nyugdíjazott
mentesít (ige) ◇ felment, felold, megszabadít, megvált (*vál*), felszabadít, kiment, tisztáz, elenged ◆ TERHEL, KÉNYSZERÍT, FELRÓ
 ◇ megvéd, megóv, megment, immunizál (*szak*) ◆ MEGTÁMAD, MEGVÁDOL, BEMOCSKOL (*durva*)
 ◇ tehermentesít, könnyít, megkímél
mentesül (ige) ◇ felszabadul, megszabadul, mentessé válik, kibújik (*pej*)
menthetetlen (mn) ◇ javíthatatlan, gyógyíthatatlan | elveszett, reménytelen, halálos, kilátástalan, kikerülhetetlen ◆ GYÓGYÍTHATÓ, JAVÍTHATÓ, REMÉNYTELJES
 ◇ megbocsáthatatlan, védhetetlen, igazolhatatlan, tarthatatlan, oktalan ◆ MEGMAGYARÁZHATÓ, BOCSÁNATOS, VÉDHETŐ
mentő I. (mn) ◇ védelmező, szabadító, védő, oltalmazó (*vál*), enyhítő
mentő II. (fn) ◇ életmentő, segítő, jótevő | mentős (*biz*)
 ◇ mentőautó, betegszállító autó
mentőállomás (fn) ◇ segélyhely, elsősegélyhely, elsősegély-állomás
mentőautó (fn) ◇ mentőkocsi, betegszállító autó, sebesültszállító autó, mentő
mentőcsónak (fn) ◇ mentőladik, mentőhajó
mentőláda (fn) ◇ egészségügyi láda, egészségügyi csomag, mentőcsomag, mentődoboz
mentség (fn) ◇ kifogás, ürügy, kibúvó, igazolás, alibi, mentegetőzés, védekezés, exkuzálás | kiút, kiskapu (*biz*)
 ◇ (*rég*): megmenekülés, szalmaszál, menedék ◆ VÉGROMLÁS, PUSZTULÁS

mentsvár (fn) ◇ menedék, oltalom, védelem | menedékhely, búvóhely, rejtékhely, azílium (*rég*)

menü (fn) ◇ étrend, étlap, menükártya
◇ ételsor

menza (fn) ◇ étkező, étkezde, vályú (*szleng*), zabálda (*szleng*), kajálda (*szleng*)

menyasszony (fn) ◇ jegyes, jövődöbeli, szíve választottja, ara, mátka ◆ VÖLEGÉNY

menyecske (fn) ◇ fiatalasszony, asszonyka, új asszony, menyemasszony (*táj*), ifiasszony (*rég*) |
fehérszemély (*rég*)

menyegző (fn) ◇ esküvő, esketés, nász (*vál*), frigy (*vál*), egybekelés, lakodalom, lagzi

menyét (fn) ◇ mustela, nivalis, hölgy (*rég*)

menny (fn) ◇ mennyország, paradicsom, túlvilág | másvilág | üdvösség ◆ POKOL, GYEHENNA
◇ (*vál*): boldogság, gyönyörűség, gyönyör ◆ KÍN, GYÖTRELEM, KÁRHOZAT
◇ ég, égbolt, égboltozat | világűr, világegyetem, mindenség, éter | mennybolt

mennybolt (fn) ◇ ég, égbolt, égboltozat | világűr, világegyetem, mindenség, éter | menny

mennydörgés (fn) ◇ égzengés, dörgés, égdörgés, égzörgés (*táj*)
◇ (*vál*): robaj, moraj, morajlás, dübörgés, zengés, dördülés, csattanás, zúgás

mennydörög (ige) ◇ zeng, dörög, morajlik, égzeng (*táj*), dübörög **Sz**: hóbörgetik a hordót; odafönn
kugliznak az angyalok; Szent Péter kuglizik; szól már a nagybőgő (*táj*)
◇ veszekedik, harsog, szitkozódik, átkozódik, gyalázkodik, vitatkozik, káromkodik, ordít, üvölt, kiabál ◆
SUTTOG

mennyei (mn) ◇ paradicsomi, túlvilági, isteni, angyali, tündéri, mennybéli, édeni, szentséges, szent,
földöntúli, égi, örökkévaló, üdvözítő ◆ POKOLI, SÁTÁNI, ALVILÁGI
◇ fenséges, éteri, kéjes, gyönyörűsége, gyönyörű, csodás, remek, pompás, magasztos, csodálatos,
nagyszerű ◆ UTÁLATOS, UNDOZÓ, VISSZATASZÍTÓ

mennyezet (fn) ◇ plafon, födém, boltozat, fedél, tetőzet, padmaly (*táj*), padlás (*táj*) ◆ PADLÓ, PADLÓZAT,
PADOZAT
◇ baldachin, ágytető, ágysátor, ágymennyezet

mennyi (nm) ◇ hány
◇ amennyi

mennyiség (fn) ◇ állomány, készlet, összeg, summa (*biz*), kvantitás (*id*), volumen, kvantum (*id*), adag,
dózis ◆ MINŐSÉG, KVALITÁS
◇ mérték, méret, kiterjedés, darabszám, tömeg

mennyiségtan (fn) ◇ (*rég*): számtan, matematika, matek (*biz*)

mennykő (fn) ◇ villámcsapás, villám, istennyila (*biz*), ménkő (*táj*)

mennyország (fn) ◇ menny, Isten országa, ég, paradicsom, éden, túlvilág, másvilág ◆ POKOL, ALVILÁG
◇ (*vál*): boldogság, gyönyörűség, gyönyör ◆ KESERŰSÉG, UTÁLAT

meó (fn) ◇ felülvizsgálat, vizsgálat, ellenőrzés, kontroll

mer (ige) ◇ merészel, bátorkodik, merészkedik, kockáztat, reszkiroz (*biz*), veszi a bátorságot ◆ FÉL,
RETTEG
◇ merít, kimér, kikanalaz ◆ TÖLT, BEÖNT

mér (ige) ◇ méreget, kimér, megmér, kalibrál (*szak*), lemér, mérlegel, bemér, felmér, méríckél, mérkél
(*táj*) | lemázszál
◇ szondáz | hőmérőz
◇ árusít, elad, árul
◇ [csapást]: ró, tesz, ad, okoz

merce (fn) ◇ mérőeszköz, mérőműszer, mérőedény, mérőléc, mérőrúd, mérővessző, colstok, méterrúd,
méter, szintmérő, vízállásjelző, vízállásmérő, ugrómerce, kitűzőrúd
◇ (*rég*): mérő, gabonamérték
◇ mérték, igény, követelmény, szint, kánon (*szak*), norma, etalon (*szak*)

mered (ige) ◇ ágaskodik, nyújtózik, gebeszkedik (*táj*), megfeszül, feláll, kimagaslik, felnyúlik |
merevedik, megdermed ◆ ELLANKAD, LELOHAD
◇ <vhova, vmire>: irányul, néz, bámul

meredek I. (mn) ◇ emelkedő, lejtős, berántós, éles [kanyar], kaptatós, lófingató (*táj*), nyaktörő (*biz*) ◆
LANKÁS, MENETELES, SIMA
◇ (*szleng*): nehéz, kockázatos, merész, vakmerő, meleg (*biz*), veszélyes, rizikós (*biz*), izgi (*biz*), ciki
(*szleng*), húzós (*szleng*) ◆ KOCKÁZATMENTES

meredek II. (fn) ◇ hegyoldal, szakadék, meredély (*vál*), kapaszkodó, emelkedő, kaptató, hegyfok, lejtő ◆ LANKA, ERESZKEDŐ

meredt (mn) ◇ megmerevedett, dermedt, merev, mozdulatlan, elgémberedett, kemény, feszes, megingathatatlan ◆ RUGALMAS, HAJLÉKONY, ELASZTIKUS

◇ [szem]: kidülledt, kitágult, kinyílt ◆ HUNYORGATÓ, PISLOGÓ | LEHUNYT

méredzkedik (ige) ◇ mérkezik (*táj*), mérekezik

méreg (fn) ◇ toxin (*szak*), maszlag (*táj*), métely (*táj*), mirigy (*rég*), éték (*táj*), etető (*táj*), étő (*táj*)

◇ harag, fölháborodás, düh, bosszúság, indulat, fölundulás, bosszankodás, dühroham, dühkitörés, gyűlölet, epe, pipa (*szleng*) ◆ ÖRÖM, DERŰ, JÓKEDV

méregget (ige) ◇ méricskél (*biz*), mértékel (*szak*), mérceigél (*táj*)

◇ végigmér, taksál, szemrevételez, figyelget, fixiroz (*biz*) | latolgat, fontolgat, tekintetbe vesz

méregfog (fn) ◇ fullánk

méregkeverő (mn és fn) ◇ (*biz*): mérgező, méregadó, orvosságárus, kuruzsló, javas, étető (*táj*), bűbájos (*rég*)

◇ (*pej*): áskálódó, viszályt szító, fondorkodó, ármánykodó, gonoszkodó, furkálódó ◆ BÉKÉLTETŐ

méregzsák (fn) ◇ (*tréf*): hörcsög, pukancs, pukantyú (*táj*), méregtarisznya (*táj*), méregduda (*táj*), méregbeteg (*táj*), méregdugó (*táj*)

mereng (ige) ◇ (*vál*): tűnődik, ábrándozik, mélézik, álmodozik, andalodik, révedezik, réved, töpreng, elbáméskodik, elgondolkodik ◆ CSELEKSZIK

merénylet (fn) ◇ támadás, gyilkosság, inzultus, merény (*rég*) | kísérlet, merészség, megrohanás

◇ aljas terv, sértés, kíméletlenség, sérelem, bűncselekmény

merénylő (fn) ◇ támadó, gyilkos, elkövető, tettes ◆ ÁLDOZAT

mérés (fn) ◇ vizsgálat, megmérés, mérlegelés, mázsálás

◇ kimérés, adagolás, kiosztás, árusítás

merész (mn) ◇ bátor, vakmerő, elszánt, talpraesett, rettenthetetlen, halálmegvető, hősies, bevaló (*biz*), vagány (*biz*) | arcátlan, hetyke, szemtelen, emberkedő | kockázatos, bravúros, kalandos, hazard, rizikós, esztelen, nyaktörő, meredek (*szleng*) ◆ GYÁVA, FÉLÉNK, BÁTORTALAN

◇ meglepő, újféle, modern ◆ HAGYOMÁNYOS, MEGSZOKOTT, KONVENCIONÁLIS

◇ kihívó, szeméremtől, szégyentelen ◆ SZEMÉRMES, SZOLID

merészel (ige) ◇ bátorodik, mer, merészkedik, vállalkozik, szándékozik, megkísérel, megpróbál, megreszkíroz (*biz*), veszi magának a bátorságot, kockáztat ◆ FÉL, RETTEG

merészkedik (ige) ◇ merészel, mer, bátorodik, szemtelenkedik, arcátlankodik, pofátlankodik, veszi magának a bátorságot, nem áttal ◆ ÓVATOSKODIK, HÚZÓDOZIK

merészség (fn) ◇ bátorság, vakmerőség, elszántság, mersz, kurázi (*biz*), vitézség, hősiesség, halálmegvetés, legénykedés, hősökedés | arcátlanság, szemtelenség, pimaszság, elbizakodottság, pofátlanság, impertinencia (*id*) ◆ GYÁVASÁG, FÉLÉNKSÉG | TISZTELETTUDÁS

◇ szeméremtelenség, kihívóság, bujaság ◆ SZÉGYENLŐSSÉG, SZEMÉRMESSÉG

mereszt (ige) ◇ kifeszít, kinyújt, kitol, kinyom, kiegyenesít

◇ [szemet]: tágra nyit, kidülleszt ◆ HUNYORÍT, PISLOG | LEHUNY

méret (fn) ◇ nagyság, terjedelem, kiterjedés, dimenzió, szám [ruháé, lábbelié]

◇ mérték, arány

méretarány (fn) ◇ (*szak*): lépték, mérték, arány, mérv, arányosság

méretez (ige) ◇ tervez, kiszámít, bekötáz, dimenzionál (*id*), kiszab

merev (mn) ◇ dermedt, feszes, rugalmatlan, sprőd (*biz*), kemény, meredt, megmerevedett, mozdulatlan, rigid (*id*), stejf (*id*), hajlíthatatlan, meggémberedett ◆ PUHA, LÁGY, RUGALMAS

◇ nehézkes, megrögzött, megsontosodott, bénult, szokott, meggyökeresedett, hajthatatlan, vaskalapos, sztereotip (*id*) ◆ VÁLTOZÉKONY, ALKALMAZKODÓ

◇ kimért, szertartásos, előírással, formális, hivatalos, rideg, lélektelen, szigorú, zord, katonás, dogmatikus, rigorózus (*id*) ◆ KÖTETLEN, RUGALMAS

merevedik (ige) ◇ dermed, szilárdul, keményedik ◆ PUHUL

◇ erektaal (*szak*), feláll, ágaskodik ◆ LEKÓKAD, ENGED

mérföldkő (fn) ◇ kilométerkő

◇ határpont, korszakhatár

mérgelődik (ige) ◇ dühöng, bosszankodik, haragszik, dúl-fúl, pukkadozik (*biz*), haragoskodik, neheztel, torzsalkodik, haragra lobban, füstölög, dühbe gurul, zsörtölődik, acsarkodik, dühösködik, háborog, tajtékzik, toporzékol, tüszköl **Sz:** fújja a hályogkövet; aligha meg nem eszi a méreg: dúl-fúl magában, mint a vadkan; forr a méreg <vkiben>; pöszög, mint a kása; kígyókövet fúj ◆ MEGNYUGSZIK, ELPÁROLOG A MÉRGE, JÓKEDVRE DERÜL

mérge (mn) ◇ mérgező, toxikus (*szak*), pusztító, káros, egészségtelen, halálos, maszlagos (*táj*), mételyező (*táj*) ◆ GYÓGYÍTÓ, EGÉSZSÉGES

◇ gyulladáso, fertőzött, gennyes ◆ TISZTA

◇ dühös, dühöd, haragos, bosszús, ingerült, felháborodott, felbőszült, bösz, mérgeskedő, felindult, haragvó, veszekedő, harapós, morózus, zabos, kötekedő, viperafajzat (*vál*), ergellős (*táj*) **Sz:** aligha meg nem eszi a méreg; bõmbõl, mint a bika; dühben van, mint a pap számára a korpától; elfutotta a méreg; eszi a lûg a nyakát; feni az agyaráat <vkire>; kijött a sodrából, mint a vásárhelyi madzag; nagy mája van; olyan mérge, mint a vérkelés; olyan, mint a láncos kutya; olyan, mint az ért kelés; szikrát hány a szeme; úgy néz rá, mintha meg akarná enni; véres a szeme ◆ CSÖNDES, NYUGODT, ELÉGEDETT

mérgesít (ige) ◇ dühít, ingerel, bosszant, idegesít, hergel, felháborít, felajz, böszít (*vál*), dühbe hoz, kihoz a sodrából, kukkol (*biz*), haragra gerjeszt, zrikál (*szleng*), cikiz (*szleng*), szekál (*biz*), vegzál (*rég*), kellemetlenkedik, nyúz (*biz*), megörjít, pukkanaszt ◆ CSITÍT, NYUGTAT, ELSIMÍT

mérgez (ige) ◇ toxikál (*szak*), étet (*táj*), öl, mételyez (*táj*), károsít, rombol, pusztít, tönkretesz, leépít, megbetegít ◆ GYÓGYÍT, TALPRA ÁLLÍT, FÖLERŐSÍT

mérgezés (fn) ◇ toxikáció (*szak*), étetés (*táj*), mételyezés (*táj*)

mérgezett (mn) ◇ mérge, mérgező, toxikus (*szak*), fertőzött, ártalmas, káros, veszedelmes, halálos, maszlagos (*táj*), mételyező (*táj*) ◆ GYÓGYULT, EGÉSZSÉGES

mérgező (mn) ◇ mérge, toxikus (*szak*), maszlagos (*táj*), halálos, mortális (*szak*), letális (*szak*) ◆ EGÉSZSÉGES, EHETŐ

◇ veszélyes, veszedelmes, ártalmas, káros, egészségtelen, bomlasztó, romboló, mételyező (*táj*) ◆ JÓTÉKONY, HASZNOS, ÉPÍTŐ

mérhetetlen (mn) ◇ végtelen, határtalan, hatalmas, korlátlan, feneketlen, terjedelmes, megszámlálhatatlan, felmérhetetlen, felbecsülhetetlen, beláthatatlan, leírhatatlan, kiszámíthatatlan, felfoghatatlan, gigászi, immenzis (*id*) ◆ VÉGES, KORLÁTOZOTT, KICSINY

◇ mértéktelen, aránytalan, féktelen, tomboló, zabolátlan, túlzott, gigantikus, kolosszális, roppant, rettentő, szélsőséges, rendkívüli, monumentális, óriási, horribilis

mérhető (mn) ◇ körülhatárolt, meghatározott, pontos, korlátozott, egzakt, felbecsülhető, numerikus (*szak*), számbeli, menzurábilis (*id*) ◆ VÉGTELEN, MÉRHETETLEN

méricskél (ige) ◇ méreget, latolgat, méricsél (*táj*), mértékel

merít (ige) ◇ mer, szed, kanalaz | kiemel, kivész, felhúz

◇ márt, áztat | alábuktat, megmerít, elsüllyesz

◇ (*vál*): dõf, szúr, bõk, márt (*vál*) ◆ KIHÚZ

◇ <vhonnan>: átvesz, kap

mérkõzés (fn) ◇ meccs | verseny, találkozó, torna, összecsapás, csata, akció, ütközet, verekedés, menet, erõprõba, játszma, tusa, összeütközés, viadal, küzdelem, harc, játék | vetélkedõ, versengés, vetélkedés

mérkõzésvezetõ (fn) ◇ játékvezetõ, bírõ, döntõbíró

mérkõzik (ige) ◇ viaskodik, csatázik, megütközik, összecsap, verekedik, játszik, harcol, megvív | küzd, versenyez | vetélkedik, rivalizál (*id*), tusakodik

mérleg (fn) ◇ mérõeszköz, mérõ, mázsa (*táj*), balansz (*vál*), kompona (*rég*)

◇ elszámolás, zárszámadás, egyenleg, számadás, beszámoló

mérlegel (ige) ◇ (*szak*): mér, megmér, mázsál, lemér, ponderál (*id*)

◇ fontolgat, latolgat, fontol, latol, fontolóra vesz, meggondol, töprenkedik, tépelõdik, mérlegre tesz, latra vet, gondolkodik <vmin>, elmélkedik, átgondol, kiértékel, elbírál, morfondírozik, megrág, rágõdik, meghány-vet ◆ ELSIET, ELKAPKOD

◇ felbecsül, taksál, becsl, értékel, kalkulál

mérlegelés (fn) ◇ latolgatás, fontolgatás, töprengés, okoskodás, meggondolás, körültekintés, konzideráció (*id*), tépelõdés, gondolkodás, elmélkedés, elbírálás, rágódás

◇ megmérés, mázsálás

◇ felbecsülés, taksálás, becslés, kalkulálás, számvetés

mérleghinta (fn) ◇ libikõka, lógabiga (*táj*), lapinka (*táj*), billenõhinta

mérnök (fn) ◇ inzsellér (*rég*), földmérő, kultúrmérnök, ködvágó (*táj*)

merő (mn) ◇ csupa, tiszta, pusztá, szintiszta, teljes, sívó (*táj*), tisztádon-tiszta (*táj*)
 ◇ egyszerű, valóságos, kész
 ◇ (*rég*): feszes, merev, mozdulatlan
 ◇ [hsz-szerűen]: csak, csupán, pusztán

merőben (hsz) ◇ egészen, teljesen, csupán, csakis, pusztán, teljességgel ◆ RÉSZBEN

mérőedény (fn) ◇ mérce, bádóg (*táj*), menzúra (*id*), mérték

merőkanál (fn) ◇ szedőkanál, levesmerő, leveseskanál | nagykanál, leveskanál

merőleges (mn) ◇ derékszögű, függőleges, vertikális (*szak*) ◆ PÁRHUZAMOS

mérőműszer (fn) ◇ mérőeszköz, mérőkészülék

mérőrúd (fn) ◇ mérce, mérőpálca, mérővessző, mérőléc, mérőszalag, colstok (*szak*)

mérővessző (fn) ◇ mérőrúd, colstok (*szak*)

merre (hsz) ◇ hová?, merrefelé?, mely irányba?
 ◇ hol
 ◇ amerre

merről (hsz) ◇ honnan, milyen irányból
 ◇ ahonnan

mérsékelt (ige) ◇ csillapít, enyhít, csökkent, tompít, halkít | moderál (*biz*), visszafog, visszatartóztat, kisebbít, temperál (*id*), visszavesz, türtöztet, megnyugtat, csitít, csöndesít, redukál, elfojt, fékez, korlátoz, szabályoz, megszorít, apaszt, leszállít, leenged, leértékel, levisz, olt, elhomályosít, gyengít, letör, lefokoz, megzaboláz, visszazorít, csorbít ◆ FOKOZ, NÖVEL

mérsékelt (mn) ◇ enyhe, lanyha, gyenge
 ◇ mértékletes, moderált, mértéktartó, visszafogott, józan, megfontolt, jámbor ◆ MÉRTÉKTELEN, TÚLZÓ, ELVAKULT
 ◇ [ár]: engedményes, leszállított, méltányos, csökkentett
 ◇ méltányos, szerény, tűrhető, elviselhető, szolid, csekély

mérséklés (fn) ◇ csillapítás, enyhítés, mérséklet, temperáció (*id*), fékezés, türtöztetés, megnyugtatás, békítés
 ◇ csökkentés, fogyasztás ◆ FOKOZÁS, NÖVELÉS, EMELÉS

mérséklet (fn) ◇ önmegfegyvelmezés, önmegtartóztatás, önmérséklet, mértékletesség, moderáció (*id*), temperáció (*id*), mérték, szerénység, igénytelenség, egyszerűség, önuralom, absztinencia (*vál*), mértéktartás, önfegyvelmezés, józanság, higgadság, kimértség, megfontoltság ◆ MÉRTÉKTELENSÉG, ELVAKULTSÁG, MOHÓSÁG

mérséklődik (ige) ◇ alábbhagy, alábbszáll, csillapodik, szelídül, csöndesedik, letompul, csökken, lelohad, elhalkul, kisebbedik, gyöngül, lassul, hanyatlík, visszaesik, megcsappan, enyhül, fogy, apad ◆ NŐ, KIÉLEZŐDIK, FOKOZÓDIK

mersz (fn) ◇ bátorság, merészség, kurázi (*biz*), elszántság, vakmerőség, lelkielő, rettenthetetlenség, kiállás ◆ GYÁVASÁG, ÓVATOSKODÁS, HEZITÁLÁS

mert (ksz) ◇ merthogy, minthogy, mivel, mivelhogy, miután, hiszen, ugyanis

mértan (fn) ◇ geometria, térmértan, földmértan | mértanóra

mértani (mn) ◇ geometriai, geometrikus

mérték (fn) ◇ mennyiség, nagyság, fok, mérv
 ◇ méret, méretarány, lépték
 ◇ fokozat, szint
 ◇ mérő, mérce, mérőedény | etalon, standard, norma, zsinórmérték
 ◇ versmérték, ritmus, modus (*szak*), metrum (*szak*), kánon (*szak*), tempó
 ◇ (*rég*): mérleg
 ◇ határ, mérséklet, mértéktartás, mértékletesség, arányérzék ◆ MÉRTÉKTELENSÉG

mértékadó (mn) ◇ standard, szabványos, normatív, irányadó | mérvadó, számottevő, befolyásos ◆ JELENTÉKTELEN, ELHANYAGOLHATÓ
 ◇ hangadó, tekintélyes ◆ KÍVÜLLÁLLÓ, OUTSIDER
 ◇ illetékes, hivatalos, autentikus ◆ ILLETÉKTELEN, PRIVÁT, MAGÁN

mértékletes, mértéktartó (mn) ◇ mértékletes, fegyvelmezett, józan, higgadt, megfontolt, tartózkodó, egyszerű, önmegtartóztató, mérsékelt, szolid | igénytelen, szerény, aszketikus (*id*), puritán | közepes, középszerű ◆ MÉRTÉKTELEN, FEGYVELMEZETLEN, SZÉLSŐSÉGES

mértéktelen (mn) ◇ túlhajtott, szertelen, túlzott, túlzó, mohó, buja, telhetetlen, zabolátlan, féktelen, excesszív (*id*), enormis (*id*), divatlan (*táj*), szélsőséges, határtalan, eszeveszett, elvadult, rendkívüli, eltúlzott ◆ MÉRTÉKLETES, MÉRTÉKTARTÓ

merthogy (ksz) ◇ mivel, mivelhogy, minthogy, ugyanis

merül (ige) ◇ besüllyed, lesüllyed, süpped, alábukik, belemélyed, lemerül | tűnik, vész ◆ KIEMELKEDIK, FELBUKKAN, ELŐBUKKAN

◇ belehatol, hatol

◇ mélyed, temetkezik

mérvadó (mn) ◇ irányadó, iránymutató, mértékadó, standard | normatív, fontos, lényeges, elemi, alapvető, jelentős | illetékes, jogosult, hozzáértő, szakértő, kompetens (*szak*), hiteles, autentikus ◆ JELENTÉKTELEN, LÉNYEGTELEN | ILLETÉKTELEN

mérv (fn) ◇ mérték, arány, fok

mese (fn) ◇ fabula, rege, história, monda, mítosz ◆ TÉNY, VALÓSÁG

◇ cselekmény, sztori (*biz*), történet, meseszöveg

◇ (*biz*): kibúvó, mesebeszéd, dajkamese, mellébeszélés, hanta (*szleng*), hamuka (*szleng*), kamu (*szleng*)

mesebeli (mn) ◇ fantasztikus, délibábos, mondabeli, mitikus, legendás | képzeletbeli, mesés, csodás, csodálatos ◆ VALÓSÁGOS, IGAZI, TÉNYLEGES

mesebeszéd (fn) ◇ (*biz*): koholmány, híresztelés, mendemonda, szófia beszéd (*rég*), dajkamese, halandzsa (*biz*), szódara (*táj*), mese habbal (*biz*), mese mese, meskete, smonca (*szleng*), lárifári, szóbeszéd, mellébeszélés **Sz**: hol volt, hol nem volt-féle beszéd; királyfia Kis Miklós beszéde ◆ SZÍNTISZTA IGAZSÁG

mesél (ige) ◇ mesét mond, fabulázik (*rég*), regél, historizál (*id*)

◇ beszél, anekdotázik, adomázik, szóval tart, sztorizik (*biz*) | elmesél, elmond, előad

mesés (mn) ◇ mesebeli, mitikus, képzeletbeli, földöntúli, mondaszerű, regés, költött | meseszerű, mesébe illő, álomszerű, hihetetlen ◆ VALÓSÁGOS, IGAZI

◇ csodás, csodálatos, fantasztikus, bámulatos, nagyszerű, kitűnő ◆ MINDENNAPI, HÉTKÖZNAPI

messiás (fn) ◇ megváltó, üdvözítő | Jézus Krisztus

mester (fn) ◇ iparos, szakember, majszter (*biz*), kézműiparos, szaki (*biz*), szakértő | műértő, szaktekintély, profi (*biz*) ◆ KONTÁR

◇ művezető, főnök, műhelyfőnök

◇ művész, maestro (*id*), virtuóz

◇ tanítómester, kántortanító, tanító, magiszter (*rég*), pedagógus, oktató

mestergerenda (fn) ◇ szelemen, gyámgerenda, általgerenda, földmegerenda, mesterászok, kötőgerenda

mesteri (mn) ◇ kiváló, magisztrális (*id*), tökéletes, művészi, virtuóz, remek, bravúros (*id*), ragyogó, briliáns, avatott, kifogástalan, mintaszerű, elsőrendű, elsőrangú, nagyszerű, szakszerű, profi (*biz*), professzionista ◆ KONTÁR, ÖSSZECSAPOTT, SILÁNY

mesterkedés (fn) ◇ ügyeskedés, fondorlat, furfang, ármánykodás, fortély, koholmány, csel fogás, csel, machináció (*biz*), praktika, manipuláció, rafinéria (*vál*), taktika, manőver, csinálvány (*táj*), finesz (*szleng*), svindli (*biz*), trükk, cselszöveg, hókuszpókusz, miskulancia

mesterkedik (ige) ◇ manipulál, taktikázik, fortélyoskodik, machinál (*biz*), kunsztol (*id*), fondorkodik, ravaszskodik, ügyeskedik, cselez, manőverez, praktikál, miskulál (*táj*), járánkozik (*táj*), intrikál, ármánykodik, kohol, umbuldál (*biz*), bundázik (*szleng*), variál, megkártyáz (*szleng*)

mesterkéletlen (mn) ◇ keresetlen, cikornyátlan, egyszerű, természetes, ösztönös, naiv, fesztelen, világos, szerény, könnyed, őszinte, hamisítatlan, hétköznapi, közvetlen, nyílt, ártatlan, leplezetlen, valódi, szókimondó, tiszta, gyermeki, spontán ◆ RAFINÁLT, KIMÓDOLT, MEGJÁTSZOTT

mesterkél (mn) ◇ csinált, erőltetett, keresett, megjátszott, affektált, modoros, erőszakolt, negédes, cikornyás, szertartásos, mondvacsinált, nyakatekert, dagályos, színészies, színpadias, teátrális, kényszeredett, természetellenes, feszes, kimért, merev, maníros (*id*), tetetett, színlelt, hamis ◆ ŐSZINTE, MESTERKÉLETLEN

mestermű (fn) ◇ (*rég*): mestermunka, vizsgamunka, mesterremek (*rég*) ◆ KONTÁRMUNKA,

◇ remekmű, műremek, remek ◆ GICCS

mesterség (fn) ◇ szakma, iparág

◇ hivatás, pálya, foglalkozás, praxis, professzió (*id*), élethivatás, karrier, ipar

◇ készség, jártasság, ügyesség

mesterséges (mn) ◇ művi, csinált, emberkéz alkotta, mű, szintetikus | fiktív ◆ TERMÉSZETES, EREDETI, VALÓDI

mészárol (ige) ◇ leöldös, kaszabol, vagdal, öldököl, koncol, vérengzik, kardélre hány, letaglóz

mészáros (fn) ◇ hentes, húсарus, kaszab (*rég*), sakter (*id*), székálló (*táj*), vágólegény, böllér, vágó (*rég*)

mészárszék (fn) ◇ szék, húsbolt, vágóhid, vágószék, hentesbolt, húszület

mészégető (fn) ◇ mészkemence

meszel (ige) ◇ bemeszel, sikárol (*táj*), fehérít

◇ (*szleng*): stoppol (*szleng*), leint, megállít ◆ TOVÁBBENGED

mészkö (fn) ◇ márga, holdtájték (*rég*)

messze I. (mn) ◇ messzi, távoli ◆ KÖZELI, SZOMSZÉDOS

messze II. (hsz) ◇ messzi, távol, a messzeségben, a távolban, távolocska (*táj*), élamoda (*táj*) **Sz:** annyira van, mint Makó Jeruzsálemtől; az Óperenciás-tengeren túl van; egy mérföld meg egy darab; ahol a madár se jár; a világ végén ◆ KÖZEL

◇ messzire, távolra ◆ IDE, A SZOMSZÉDBA

◇ kiemelkedően, kimagaslóan ◆ ÉPPEN HOGY, ALIG

messzelátó I. (mn) ◇ távollátó ◆ KÖZELLÁTÓ, RÖVIDLÁTÓ

◇ messze tekintő, előre tekintő ◆ RÖVIDLÁTÓ, SZŰK LÁTÓKÖRŰ

messzelátó II. (fn) ◇ távcső, látcső, teleszkóp, gukker (*biz*)

messzely (fn) ◇ icce

messzemenő (mn) ◇ merész, nagyarányú, kiterjedt, széles körű, mélyreható, gyökeres, drasztikus ◆ RÖVID TÁVÚ, FELSZÍNES, SZŰK KÖRŰ

messzeség (fn) ◇ távolság, távol

◇ levegő, ég, űr

messzi I. (mn) ◇ távoli, távol eső, távol fekvő, félreeső, isten háta mögötti, eldugott ◆ KÖZELI, SZOMSZÉDOS

messzi II. (hsz) ◇ messze, nagy távolságban ◆ KÖZEL, A SZOMSZÉDBAN

messziről (hsz) ◇ távolról, messzinnen (*táj*) ◆ INNEN, A SZOMSZÉDBÓL

mesztic (fn) ◇ félvér

metafizika (fn) ◇ ontológia (*id*) ◆ DIALEKTIKA

metél (ige) ◇ aprít, szegdel (*rég*), nyes, metsz, szabdal, szeletel, nyír, szecsckáz (*táj*), trancsíroz

◇ vág, vagdal, darabol, széthasogat, nyírball

metélőhagyma (fn) ◇ pázsithagyma, gyephagyma, snidling, snittling

metélt (fn) ◇ metélt tészta, finommetélt, cérnametélt, hosszútészta, metélke (*táj*), szeldelt (*rég*), hosszúmetélt, laskatészta (*táj*), szabógallér (*táj*), főtt tészta, csik (*táj*), laska (*táj*), mácsik (*táj*), szakállgyalázó (*táj*), pucútészta (*táj*)

metély (fn) ◇ szőrféreg (*táj*)

◇ metelykór

◇ betegség, kór | ragály, kontagium (*id*), járvány, kontamináció (*szak*)

meténg (fn) ◇ télizöld, örökvirág, bőrvény (*táj*)

meteor (fn) ◇ hullócsillag, tűzgolyó (*rég*) | meteorkő, aeorit (*id*), meteorit

meteorológia (fn) ◇ légkörtan, időjárásan

méter (fn) ◇ folyóméter, űrméter

◇ méterrúd

◇ métermázsa

méteráru (fn) ◇ rövidáru, rőfösáru, kelme

metró (fn) ◇ földalatti, mélyvasút

metronóm (fn) ◇ ütemjelző, ütemmérő

metz (ige) ◇ vág, szab, hasít, szeldel (*táj*), szeletel, vagdal, szecsckáz (*táj*), felmetél, trancsíroz | sakterol (*szak*)

◇ nyes, megnyes, lenyes

◇ vés, gravíroz (*id*), ró, marat, belevés

◇ keresztez, érint, átmegy

◇ csíp, mar

metzészpont (fn) ◇ döfészpont

metzset (fn) ◇ gerezd, szegmentum (*szak*), szegmens (*szak*), szelvény

◇ lenyomat, karc, gravure (*id*), metszvény (*rég*)
 ◇ sormetszet
metszett (mn) ◇ csiszolt, gravírozott (*id*), vésett
metsző I. (mn) ◇ (*táj*): levágniivaló
 ◇ [fájdalom, hideg]: éles, hasító, csontig ható, dermesztő, átható, kegyetlen
 ◇ [megjegyzés]: sértő, maró, gúnyos, szúrós, csípős, mardosó, szarkasztikus (*vál*), fülsértő, elevenbe vágó, szatirikus, kiméletlen, fullánkos, égető, epés ◆ KEDVESKEDŐ, HÍZELGŐ, BECÉZŐ
metsző II. (fn) ◇ (*szak*): sakter
metszőfog (fn) ◇ harapófog (*rég*), kapafog (*biz*)
metszőolló (fn) ◇ nyeseölló, kerti olló
mettől (hsz) ◇ mióta, mikortól ◆ MEDDIG
mez (fn) ◇ dressz, trikó, sporting
 ◇ jelmez, öltözék, öltözet, kosztüm, ruházat, ornátus (*szak*), viselet, öltöny, uniformis, mundér, csuha, reverenda
méz (fn) ◇ vadméz, színméz, lépesméz
 ◇ édessége <vminek>, öröm ◆ ÜRÖM, KESERŰSÉG
mezei (mn) ◇ szántóföldi | mezőgazdasági, földművelő ◆ ERDEI
 ◇ falusi, paraszti, vidéki ◆ VÁROSI
 ◇ (*biz*): egyszerű, hétköznapi, közönséges, átlagos ◆ KÜLÖNLEGES, RENDHAGYÓ
mézés (mn) ◇ megmézezett, édesített, cukros, édes, mézédés | ragadós, tapadós ◆ NYERS, KEMÉNY
 ◇ mézesház, édeskés, csöpögős, émelygős, szirupos, nyájas, hízelgő
mézeskalács (fn) ◇ mézespuszedli, sifli (*táj*), bábkalács (*rég*)
mézeskalácsos (fn) ◇ bábsütő (*táj*), bábos (*táj*), bábkalácsos (*rég*), mézesház (*táj*)
mézesmadzag (fn) ◇ családi, csalátek | ígéret
mézesmáz, mézesmázos (mn) ◇ mézédés, színméz, mézes (*rég*), hímes (*táj*), édeskés, szirupos, behízelgő, negédes, hízelgő, émelyítő, émelygős, nyájas, csepegős, csöpögős, nyálás (*szleng*) ◆ TÁRGYILAGOS, ÓSZINTE
mézga (fn) ◇ gyanta, macskaméz (*táj*), kolduscspica (*rég*), macskagumi (*táj*), csipa (*táj*), hangyaméz (*táj*)
meztőláb (hsz) ◇ csupaláb (*táj*), meztőláb (*táj*)
mező (fn) ◇ mezőség, rét, kaszáló, legelő, pusztaság, határ, síkság, róna, ugar, rétség, szérű, cárina (*táj*)
 ◇ szántóföld, tábla, tarló
 ◇ szintér, csatatér, csatahely
 ◇ pajzsmező, mezőny (*rég*)
 ◇ erőtér
mezőgazda (fn) ◇ földműves, földművelő, agrárius (*rég*)
 ◇ agronómus, agrármérnök, mezőgazdász
mezőgazdaság (fn) ◇ földművelés, gazdaság, agrikultúra (*id*), agronómia (*szak*), gazdálkodás, agrárium (*id*) ◆ IPAR
mezőgazdasági (mn) ◇ földművelési, földművelői, gazdálkodói, agrár (*id*), agrikulturális (*id*) ◆ IPARI
mezőgazdász (fn) ◇ agronómus, mezőgazda (*rég*), agrármérnök, mezőgazdasági mérnök, gazdamérnök (*rég*), gazdász, mezőgazdaság-tudományi hallgató, gazdaszt, ugrómókus (*táj*)
 ◇ gazdálkodó, gazda
mezőny (fn) ◇ játéktér
mezőváros (fn) ◇ argárváros, oppidum (*id*) ◆ IPARVÁROS, NAGYVÁROS
meztelen (mn) ◇ mezítelen, ruhátlan, pucér, csupasz, pöre, purdó (*táj*), csóró (*táj*), nudista, naturista, ádámkosztümös (*tréf*), fedetlen, csurdó (*táj*), rudi (*szleng*), takaratlan ◆ FELÖLTÖZÖTT
 ◇ kopasz, tar | pihétlen, tollatlan, szőrtelen
 ◇ [növény]: kopár, pusztá, levéltelen, üres ◆ DÚS, BUJA
 ◇ [igazság]: nyers, leplezetlen, kendőzetlen ◆ BURKOLT, SZOLID
meztelenség (fn) ◇ csupaszság, leplezetlenség, takaratlanság, naturizmus
mezszye (fn) ◇ földszegély, határszegély, földcsík, barázda, vakbarázda
 ◇ ösvény
 ◇ határ, határvonal, perem, széle <vminek>
mi (nm) ◇ micsoda
 ◇ ami

◇ [mszó-szerűen]: tessék?, milyen?, mennyi?

mialatt (hsz) ◇ miközben, míg, amíg, amikor

miatt (nu) ◇ következtében, mián (*táj*), végett (*táj*), miá (*táj*), kifolyólag, által (*rég*), okért (*rég*)

◇ tekintettel <vmire>

◇ felől

miatta (hsz) ◇ végette, érette, kedvéért

◇ felőle

miatyánk (fn) ◇ az Úr imája, az Úr imádsága, úrima, pater noster (*id*)

micsoda I. (fn) ◇ dolog, izé

◇ csuda, franc (*durva*)

◇ nemi szerv

micsoda II. (nm) ◇ miféle, milyen, minő

◇ mennyire

midőn (hsz) ◇ mikor, amikor

mieink (fn) ◇ hozzátartozóink, rokonaink

mielőbb (hsz) ◇ mihamarabb, minél hamarabb, késedelem nélkül, hamar, nemsokára, csakhamar, gyorsan

◆ KÉSŐBB, UTÓBB, EZUTÁN

mielőtt (hsz) ◇ azelőtt

miért I. (hsz) ◇ mért, mely ok miatt, mi miatt

◇ mi végett, mivégre, minek

miért II. (fn) ◇ ok | cél, értelem, talány

miféle (nm) ◇ milyenfajta, minemű

◇ micsoda, milyen, mily

míg (hsz) ◇ amíg, miközben, mialatt, időközben, míglen (*rég*), ameddig, meddig, valamíg (*rég*)

mígnem (ksz) ◇ amíg, végül

mihamarabb (hsz) ◇ mielőbb, csakhamar, hamarosan, gyorsan ◆ KÉSŐBB

mihaszna (mn és fn) ◇ haszontalan, semmirekellő, hiábavaló, ingyenélő, naplopó, munkakerülő, dologtalan, here ◆ HASZNOS, DOLGOS, JÓRAVALÓ

mihelyt (ksz) ◇ mihelyest (*táj*), amint, alighogy, ahogy, miután

mikádó (fn) ◇ [japán] császár

◇ kabát, felöltő, pufajka

miként (hsz) ◇ hogy?, hogyan?, miképp? miképpen?, mi módon?

◇ amiként, amint, ahogy, ahogyan, amiképp, amiképpen

miképp, miképpen (hsz) ◇ miként?, hogy?, hogyan?, mi módon?

◇ amiként, amint, ahogy, ahogyan, amiképp, amiképpen

mikológus (fn) ◇ gombaszakértő

mikor (hsz) ◇ midőn (*rég*), amikor, egyszer-másszor, mikoron (*rég*)

miközben (hsz) ◇ mialatt, míg, amíg, amikor, ahogy

mikró (fn) ◇ mikrohullámú sütő

mikroba (fn) ◇ mikroorganizmus (*szak*), mikroszervezet (*szak*), baktérium (*szak*), kórokozó

mikrofon (fn) ◇ megafon, beszélő

mikroszkóp (fn) ◇ górcső (*rég*)

mikulás (fn) ◇ télapó, miku (*biz*), miki (*biz*)

mikulásvirág (fn) ◇ karácsonyi csillag

milícia (fn) ◇ nemzetőrség, polgárőrség

◇ rendőrség

mielő (fn) ◇ környezet, atmoszféra, keret, kör, háttér, légkör, klíma, levegő, vidék, környék

◇ asztalközép

militáns (mn) ◇ harcoló, harcos

militáris (mn) ◇ katonai, hadi ◆ POLGÁRI, CIVIL

militarizál (ige) ◇ felfegyverez ◆ LEFEGYVEREZ

millenáris (fn) ◇ ezeréves, ezredévi

milliárd (szn) ◇ ezermillió

milliomos (fn) ◇ tőkepénzes, pénzeszsák

◇ (*szleng*): újonc, kopasz

mily, milyen (nm) ◇ minő, mely, miféle, micsoda, micsodás, de
 ◇ amilyen

mimel (ige) ◇ színlel, tettet, szimulál, megjátsszik, imitál
 ◇ utánoz, majmol, szajkóz, utánacsínál, lemásol

mimézis (fn) ◇ utánzás

mimika (fn) ◇ arcjáték, arc kifejezés | némajáték

mimóza (fn) ◇ érzőke, pirkavirág, nebáncsvirág | aranyharmat
 ◇ [jelzőként]: érzékeny, sértődékeny, nebáncsvirág ◆ RINOCÉROSZ

minap (hsz) ◇ nemrég, nemrégiben, múltkor, tegnap, minapságban (*táj*), minapában, a napokban ◆
 ŐSRÉGEN, HAJDANÁBAN, EGYKORON

mind I. (nm) ◇ mindegyik, mindenik (*táj*), mindmegannyi, mindahány, mindannyi, egytől egyig, összes, valamennyi, egy lábíg (*táj*), egy szálig, valahány, minden, mindenki, mindnyájan, csupa ◆ SEHÁNY, SEMENNYI

mind II. (hsz) ◇ mindinkább, mindig, egyre

mindamellet (hsz) ◇ mégis, mindazonáltal, ámbár, noha, azonban, de

mindannyi (nm) ◇ mindahány, valamennyi, összes, mind

mindannyian (nm) ◇ mindnyájan, valamennyien, mindenki, mind egy szálig, csapatosan ◆ NÉHÁNYAN | SENKI

mindazonáltal (ksz) ◇ mindamellet, mégis, azonban, de azért, ellenére, dacára, ámde, egyébiránt

mindeddig (hsz) ◇ mostanáig, eddig, mind ez ideig, ez idáig, eddigelé (*táj*), eleddig (*táj*)

mindegy (msz) ◇ közömbös, érdektelen, lényegtelen, egykutyá, egyre megy, egyfene (*táj*), nyolc (*szleng*), egál (*biz*), gancegál (*biz*) **Sz:** ahogy lesz, úgy lesz; akár ide, akár oda; akár zuhog, akár puhog; egy dolog, akár ég, akár pokol; akár túrják, akár gyúrják; az egyik kutya, a másik eb; eb vagy kutya, mind egy tatár; egyik tizenkilenc, a másik egy híján húsz; eben guba, mind egyforma, mind egykutyá; nem tesz semmit; nem változtat a leányzó fekvésén; nem oszt, nem szoroz; olezánc, mint a német tánc; se nem árt, se nem használ ◆ SZÁMÍT, FONTOS, LÉNYEGES

◇ ugyanaz

mindegyik (nm) ◇ mindenik (*táj*), minden egyes, mind, ki-ki, valamennyi, valahány, minden ◆ SEMELYIK

mindegyre (hsz) ◇ egyre, minduntalan, újra meg újra, egyre tovább, állandóan, örökké, folyvást, folyton, folytonosan, mindig, mindenkor, egyfolytában, egyhuzamban, szünet nélkül, szünős-szüntelen, szüntelen, unos-untalan, éjjel-nappal, vég nélkül, mindinkább

minden I. (nm) ◇ mind, az egész, az összes | mindegyik, akármelyik ◆ SEMMI | SEMELYIK

minden II. (fn) ◇ mindenki, minden dolog

◇ a világegyetem, a világmindenség, mindenség, univerzum, kozmosz

mindenáron (hsz) ◇ mindenképpen, ha törik, ha szakad, okvetlenül, föltétlenül, tüzzel-vassal, inde-unde (*táj*) **Sz:** ha mindjárt az agya hajtja is; ha a fene fenét eszik is ◆ ESETLEGESEN, TALÁN

mindenekelőtt (hsz) ◇ legelőször, elsősorban, kiváltképp

◇ leginkább, legfőképp, főleg, főképp, mindenekföltre, különösképpen

mindenekföltre (hsz) ◇ mindenekelőtt, leginkább, legelőbb, legelőször, főleg, főképp, elsősorban

mindenesetre (hsz) ◇ okvetlenül, kétségkívül, bizonyosan, bizonyára, feltétlenül, mindenképpen, bizonynal

mindenfelé (hsz) ◇ mindenüvé, minden irányban, mindenhova, erre is, arra is ◆ SEMERRE, SEHOVÁ

◇ mindenütt, mindenhol, körös-körül, sokfelé, úton-útfélen, széltében-hosszában, jobbra-balra, országszerte, szerteszert (*rég*) ◆ SEHOL

mindenféle (mn) ◇ vegyes, mindenfajta, mindennemű, heterogén, miegymás ◆ EGYNEMŰ, HOMOGÉN

◇ sokféle, különféle, különemű ◆ EGYFÉLE

mindenfelől (hsz) ◇ mindenhonnan, mindenünnen, minden oldalról, mindenünnét (*táj*) | körös körül ◆ SEHONNAN

mindenhogyan (hsz) ◇ mindenképpen, mindenképp, minden módon ◆ SEMMIKÉPPEN, SEMMILYEN MÓDON, SEHOGYAN

mindenhol (hsz) ◇ mindenütt, mindenfelé, úton-útfélen, világszerte, széltében-hosszában ◆ SEHOL, SEMERRE | NÉHOL

mindenhonnan (hsz) ◇ mindenünnen, mindenünnét (*táj*), mindenfelől ◆ SEHONNAN, SEHONNÉT

mindenhova, mindenhová (hsz) ◇ mindenüvé, mindenfelé ◆ SEHOVÁ

mindenképpen (hsz) ◇ mindenképpen, mindenhogyan, minden módon, akármiképp | okvetlenül, feltétlenül, mindenáron, hatra-vakra, nyakra-főre ◆ SEMMIKÉPPEN, SEHOGYAN

mindenki (mn) ◇ mindenik (*táj*), fű-fa (*pej*), ország-világ, boldog-boldogtalan, ki-ki, aki él és mozog (*biz*) | sokan

◇ akárki, bárki ◆ SENKI

mindenkor (hsz) ◇ mindig, bármikor, mindenha (*rég*), koroskint (*rég*) ◆ SOHA, SOSEM, SOHANAPIÁN (*biz*)

mindennap (hsz) ◇ naponta, naponként, gyakran, gyakorta ◆ RITKÁN, NÉHA | SOHA

mindennapi (mn) ◇ naponkénti, mindennapos ◆ RITKA, RENDKÍVÜLI, ÜNNEPI

◇ banális, köznapi, szimpla (*biz*), hétköznapias, lapos, szokott, szokásos, közönséges, prózai, profán (*id*), konvencionális, vulgáris, ordináré, általános, szokványos, megszokott, hétköznapi, átlag, tucát, semmitmondó, elköptatott, közhelyszerű, elcsépelet, kicsinyes, átlagos, sablonos, elnyűtt, triviális ◆ KÜLÖNLEGES, SZOKATLAN, BIZARR

mindennapos (mn) ◇ naponkénti, mindennapi, gyakori ◆ RITKA, RENDKÍVÜLI

◇ szokásos, rutin, szokott, szokványos

◇ hétköznapi, közönséges, általános, apró-cseprő, kicsinyes, banális, közhelyszerű, sablonos, elcsépelet, átlagos, triviális, köznapi, átlag, tucát, semmitmondó ◆ KÜLÖNLEGES, SZOKATLAN, FURCSA

mindennemű (mn) ◇ mindenféle, mindenfajta | sokféle, különféle, különemű

mindenség (fn) ◇ világmindenség, világegyetem, világ, végtelenség | univerzum, makrokozmosz (*id*), kozmosz ◆ SEMMI, NIHIL, KÁOSZ

mindentudó (mn) ◇ bölcs, orákulum (*rég*), tudós, polihisztor (*id*)

◇ (*pej*): nagyokos, tudálékos, tudákos (*táj*), kisokos (*biz*)

mindenünnen (hsz) ◇ mindenhonnan, mindenfelől ◆ SEHONNAN, SEHONNÉT, SEMERRŐL

mindenütt (hsz) ◇ mindenhol, széltében-hosszában, úton-útfélén, lépten-nyomon, jobbra-balra, világszerte, körös-körül, szerteszerint (*rég*), mindenfelé, akárhol **Sz:** a szélrózsa minden irányában; égen és földön; amerre csak a szem ellát ◆ SEHOL

mindhiába (hsz) ◇ hiába, hasztalan, fölöslegesen

mindig (hsz) ◇ mindenkor, bármikor, télen-nyáron, mindenha (*rég*), koroskint (*rég*), mindenkoron, éjjel-nappal, örökké, mindörökké, örökkön, sokáig, mindvégig, éjtnap (*táj*), örökkétig (*táj*), mindétig (*táj*), míg a világ világ ◆ RITKÁN, OLYKOR, NÉHA

◇ folytonosan, állandóan, szüntelenül, szünet nélkül, szünös-szüntelen, szakadatlanul, örökösen, egyre, váltig, egyfolytában, még nélkül, egyre mind (*táj*), folyvást, folyton-folyvást, feszt (*biz*), egyhuzamban, szünni nem akaróan, minduntalan ◆ SOHA

mindinkább (hsz) ◇ mindjobban, egyre, mind, hovatovább, mindegyre, mindig ◆ EGYRE KEVÉSBÉ, EGYRE RITKÁBBAN, ALKALMANKÉNT

mindjárt (hsz) ◇ hamarosan, hamar, csakhamar, nemsokára | most, azonnal, azonmód, rövidesen, egykettőre, tüstént, rögtön, rögvést, íziben (*táj*), ahajt (*táj*), nyomban, azon melegében, legott (*rég*), mindjártást (*táj*), üstöllést (*táj*), máris, haladéktalanul, menten ◆ SOKÁRA, MAJD

◇ egyszersmind

mindjobban (hsz) ◇ mindinkább, egyre jobban, egyre inkább

mindnyájan (nm) ◇ egyetemleg (*rég*), mind egyig, mind egy szálíg, mindannyian, mindahányan, valamennyien, valahányan, minden (*táj*), mind, egytől egyig ◆ NÉHÁNYAN

mindössze (hsz) ◇ csak, csupán, mindegyütt, összevéve (*táj*)

minduntalan (hsz) ◇ lépten-nyomon, gyakran, folyvást, folyton, folytonosan, folyton-folyvást, egymásra, furtonfurt (*rég*), derűre-borúra, sűrűn, mindegyre, váltig, unos-untalan, csak, mindig, egyre ◆ RITKÁN, OLYKOR, ELVÉTVÉ

mindvégig (hsz) ◇ fogytig (*rég*), véges-végig, végig, utolsó leheletéig, mindhalálíg, a végsőkig, utolsó csepp véréig, holtig, mindig, váltig

minél (ksz) ◇ mennél, mentül (*rég*)

mini I. (mn) ◇ parányi, picike, piciny, picurka, picuri, apró, aprócska, csepp, csöppnyi, pöttöm, kis, kicsiny, icipici, incifinci, pindurka, pinduri, miniatűr ◆ NAGY, HATALMAS, MAXI

mini II. (fn) ◇ miniszoknya ◆ MAXISZOKNYA

miniatúra (fn) ◇ miniatűr

miniatűr I. (mn) ◇ kicsiny, apró, törpe, picí, piciny, parányi, pirinyó, pöttöm, icipici, csöppnyi, csöpp ◆ NAGYMÉRETŰ, HATALMAS, ÓRIÁSI

miniatűr II. (fn) ◇ miniatúra

◇ (*szak*): karcolat, kroki

minimális (mn) ◇ legkisebb, legkevesebb, legcsekélyebb, legalsó, legalacsonyabb | csekély ◆ MAXIMÁLIS, LEGTÖBB | SOK

◇ elenyésző, lényegtelen ◆ LÉNYEGES, FONTOS

minimum (hsz) ◇ legalább, legkevesebb, legszerényebb számítás szerint ◆ LEGFELJEBB, LEGFÖNNEBB (*táj*), MAXIMUM

miniszter (fn) ◇ országlár (*rég*) | vezír (*rég*)

miniszterelnök (fn) ◇ kormányfő, kormányelnök

miniszteri (mn) ◇ miniszteriális (*id*)

minisztérium (fn) ◇ tárca, kormányügyosztály (*rég*)

minisztertanács (fn) ◇ kabinet, kormány, kormányzat

minő (nm) ◇ milyen, micsoda

◇ amilyen, aminő (*rég*)

minőség (fn) ◇ milyenség, minőség, minőség, fajta, osztály, kategória, típus ◆ MENNYISÉG, KVANTITÁS

◇ szint, fokozat, színvonal, nívó | márka

◇ beosztás, hatáskör, szerep

minőségi (mn) ◇ kvalitatív (*id*) ◆ MENNYISÉGI, KVANTITATÍV

◇ klasszis (*biz*), elsőrangú, prima, kiváló, kitűnő, első osztályú, márkás, szuper (*biz*) ◆ ROSSZ, CSAPNIVALÓ, SELEJT

minőségű (mn) ◇ kiképzésű, alkatú

minősít (ige) ◇ kvalifikál, értékkel, klasszifikál (*rég*), feltüntet, nevez, bélyegez, rangsorol, megbírá, megítél, véleményez

◇ szortíroz (*biz*), kategorizál, osztályoz, kiválogat, csoportosít, besorol, rendez

minősítés (fn) ◇ kvalifikáció, osztályzat, klasszifikáció (*id*), képesítés, megítélés, jellemzés

◇ cím, rang | helyezés

minősíthetetlen (mn) ◇ alávaló, aljas, túrhetetlen, felháborító, súlyos ◆ TISZTESSÉGES, RENDES

minősül (ige) ◇ <vminek>: bizonyul, mutatkozik, számít

mint (ksz) ◇ akárcsak

◇ mintsem, semhogy, semmint

◇ valamiként

mint (fn) ◇ sablon, példa, formula, modell, kaptafa, kokilla (*szak*), forma, matrica, fazon, standard, klisé, alakozó, öntőminta, negatív, séma

◇ hím, mintázat, motívum

◇ áruminta, mutató, mutató (*rég*), mintapéldány, mintadarab, próbadarab, prototípus, specimén (*id*), mustra (*rég*), kóstoló, előkép | etalon, forma

◇ mintakép, példa, példakép, eszménykép, ideál

◇ szabásminta, szabásrajz, snitt

mintadarab (fn) ◇ modell, próbadarab, áruminta, remek, prototípus | etalon

◇ makett

mintagazdaság (fn) ◇ példánygazdász (*rég*)

mintakép (fn) ◇ minta, eszmény, eszménykép, ideál, példa, példakép

mintakollekció (fn) ◇ mintagyűjtemény, választék

mintapéldány (fn) ◇ modell, próbadarab, mutató, prototípus, specimén (*id*), mustra (*rég*), alaptípus | etalon

mintás (mn) ◇ mintázott, díszített, hacacaré (*táj*), pettyezett, pettyes, cifra, ciradás ◆ EGYSZÍNŰ

mintaszerű (mn) ◇ példás, példaszerű, eszményi, ideális, követendő, tökéletes, hibátlan, elsőrendű, klasszikus, példányos (*rég*), példamutató, kifogástalan, feddhetetlen, irányadó, kiváló ◆ TÖKÉLETLEN, KIFOGÁSOLHATÓ

mintáz (ige) ◇ modellál, ábrázol, alakít, formáz, formál, farag, kifarag, kivés, önt

◇ csikoz, pettyez, díszít

mintegy (hsz) ◇ körülbelül, csaknem, hozzávetőleg, jóformán, jószerével, cirka (*biz*), circiter (*id*) | kvázi (*biz*), azt lehet mondani

◇ szinte, úgyszólván

mintha (ksz) ◇ úgy tetszik, kvázi (*biz*)

minthogy (ksz) ◇ mert, mivel, miután, miérthogy, tekintve hogy, tekintettel arra, hogy

mintsem (ksz) ◇ hogyan, semhogly

minuciózus (mn) ◇ aprólékos, részletes, lelkiismeretes, pontos, akkurátus ♦ NAGYVONALÚ
 ◇ kicsinyes, kicsinyeskedő, szószálhasogató

minusz (fn) ◇ mínuszjel ♦ PLUSZJEL, PLUSZ
 ◇ hiány, tartozás, negatívum ♦ TÖBBLET
 ◇ [hsz-szerűen]: kivonva, levonva, leszámítva ♦ PLUSZ, HOZZÁADVA, HOZZÁSZÁMÍTVÁ

minuta, minutum (fn) ◇ másodperc, pillantás, perc, pillanat

mióta (hsz) ◇ mikortól, mettől
 ◇ haóta (*táj*), amióta

mire (hsz) ◇ amikorra
 ◇ és erre

mirelit (mn) ◇ mélyhűtött, mélyhűtésű, fagyasztott, gyorsfagyasztott, konyhakész ♦ FRISS

mirigy (fn) ◇ glandula (*id*)
 ◇ csomó, duzzanat, mirigydaganat (*táj*)
 ◇ (*rég*): pestis, kolera, tífusz

mise (fn) ◇ szentmise, istentisztelet, szentmiseáldozat | rekviem | roráté (*id*) | tedeum (*id*)
 ◇ kismise, csendes mise
 ◇ nagymise, énekesmise, öregmise (*táj*)

misézik (ige) ◇ misét mond, istentiszteletet tart | celebrál, pontifikál (*id*)

miskárol (ige) ◇ ivartalanít, nemtelenít, herél

miskulál (ige) ◇ (*biz*): kever, kotyvaszt
 ◇ mesterkedik, csal, fő a feje

miskulancia (fn) ◇ (*biz*): csalafintaság, mesterkedés
 ◇ (*szleng*): izé, hogyishívják (*biz*), cugehőr (*biz*), hóbelevanc (*biz*), szakramentum (*rég*)

misz (mn) ◇ (*szleng*): kedvetlen, egykedvű, levert, életunt, lehangolt, nyomott, csüggedt, fásult, közönyös, közömbös, apatikus, mélabús, búskomor, letargikus, enervált, deprimált, fád, spleenes (*rég*) ♦ JÓKEDVŰ, VIDÁM, DERŰS
 ◇ rosszkedvű, misz, mogorva, morcos, durcás (*biz*), barátságtalan, kelletlen, cvíder (*táj*), harapós, ingerült, zsémbes, morózus | nyűgös, nyafogós, sírós, nyavalygós ♦ BARÁTSÁGOS, KEDVES

misszió (fn) ◇ hivatás, küldetés, rendeltetés
 ◇ kiküldetés, megbízás, megbízatás, kirendeltség, képviselő, delegáció, küldöttség, követség
 ◇ hittérítés, hitterjesztés, térítés, misszionálás

misszionárius (fn) ◇ hittérítő, hitszónok, prédikátor, evangélista (*id*), igehirdető

miszerint (ksz) ◇ hogy

misztérium (fn) ◇ szertartás
 ◇ titok, rejtély, csoda, hittitok, enigma (*id*)
 ◇ misztériumjáték

misztikus (mn) ◇ titkos, titokzatos, rejtélyes, rejtelmes, obskúr (*rég*), enigmatikus (*id*)

mitikus (mn) ◇ mesés, mesebeli, legendás

mitológia (fn) ◇ hitregetan

mitosz (fn) ◇ hitrege, monda, legenda, mese

miután (ksz) ◇ azután, hogy, ahogy, amint, midőn (*rég*), miérthogy (*táj*), minekutána (*rég*), mihelyt, mert

mivel (ksz) ◇ mert, minthogy, merthogy, mivelhogy, hiszen

mivelhogy (ksz) ◇ mert, minthogy, miérthogy, mivel

mivelta (fn) ◇ lényege, minősége, belseje (*rég*), sajátosság, tulajdonság

mizantróp (fn) ◇ embergyűlölő, emberkerülő, aszociális ♦ EMBERBARÁT, FILANTRÓP

mizerábilis (mn) ◇ nyomorúságos, szánalmas, siralmas | nyomorgó, szűkölködő ♦ FÉNYŰZŐ, POMPÁS
 ◇ silány, gyatra, gyarló, hitvány, selejtes, értéktelen, szegényes, ócska, rossz, vacak, olcsó, dibdáb, gypép (*táj*), tré (*szleng*) ♦ MINŐSÉGI, KIVÁLÓ
 ◇ rossz, alávaló, semmirekellő, semmiházi, senkiházi, nyavalyás, cudar
 ◇ szerencsétlen, boldogtalan

mizéria (fn) ◇ kellemetlenség, baj, zavar, felfordulás
 ◇ nyomorúság, szűkség, ínség, nélkülözés, nincstelenség, sínylődés, sanyarúság

mobilitás (fn) ◇ mozgathatóság, mozgékonyosság ♦ STABILITÁS, ÁLLANDÓSÁG
 ◇ fizetőképesség

mobiltelefon (fn) ◇ rádiótelefon, mobil (*biz*), bunkofon (*tréf*), maroktelefon (*biz*)

mobilizál (ige) ◇ mozgósít, behív, besoroz, verbuvál (*rég*), toboroz (*rég*), hadba hív (*vál*), fegyverbe szólít
◇ [ingatlant]: pénzé tesz, elad

moccan (ige) ◇ mozdul, rezzen, megmozdul ◆ ÁLL

mocorog (ige) ◇ mozgolódik, izeg-mozog, fészkelődik ◆ NYUGTON VAN, BÉKÉBEN VAN

mocsár (fn) ◇ fertő (*rég*), posvány, ingovány, láp, állóvíz, hany (*táj*), posványhely (*táj*), morotvás, semlyekes, zsombék
◇ (*rég*): pocsolya, pocsalék (*táj*), pocsaj (*táj*)

◇ züllöttség, romlottság, szenny, fertő ◆ TISZTASÁG, TISZTESSÉG

mocsaras (mn) ◇ ingoványos, süppedékes, lápos, posványos, vizenyős, morotvás, dágványos (*táj*), pöcsögős (*táj*) ◆ SZIKKADT, SZÁRAZ

mócsing (fn) ◇ hajnövesztő (*biz*), bőrnye, cubák (*táj*), zsírcafát
◇ (*szleng*): férfi, ember, pasas (*biz*)

mocskol (ige) ◇ piszkít, maszatoz, koszol, szennyez, peszetel (*táj*) ◆ TISZÍÍT
◇ gyaláz, piszkol, ócsárol, becsmérel, mocskít, cirmol (*rég*), pocskondiáz, szapul (*biz*) | dorgál, pirongat, szid ◆ DICSÉR, ELISMER, ELFOGAD

mocskos (mn) ◇ dancs (*táj*), boncos (*táj*), szurtos, szutykos, piszkos, koszos, sáros, csatagos, maszatos, lustos (*táj*), rohadt, tabajdok (*táj*), szennyes, paszatos (*táj*), szirkás (*táj*), szennyezett, tisztátalan, mosdatlan ◆ TISZTA, RENDES
◇ aljas, jellemtelen, gyalázatos, undorító ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES, ERKÖLCSÖS
◇ ocsmány, obszcén, trágár, mocskos szájú ◆ FINOM, VÁLASZTÉKOS

mocsok (fn) ◇ piszok, szenny, kosz, sár, cirom (*rég*), maszat, szurt (*rég*), szutyok, retek (*biz*), drekk (*szleng*), gyeket (*táj*), paszat (*táj*) | szennyfolt ◆ TISZTASÁG, HIGIÉNYIA (*id*)
◇ gyalázat, szégyen | aljasság, kivetnivaló ◆ TISZTESSÉG, ERKÖLCS
◇ gyalázkodás, szidás
◇ [jelzőként is]: alávaló, becstelen, gazember

mód (fn) ◇ rend, forma, módszer, metódus, út, eljárás, modor, szokás, processzus (*id*), szer (*táj*), csízió
◇ mérték
◇ lehetőség, alkalom
◇ igemód

modalitás (fn) ◇ módozat, körülmény

modell (fn) ◇ minta, mintadarab, mintapéldány, próbababa
◇ ruhadarab
◇ makett | repülőgépmódel
◇ formula, képlet

modern (mn) ◇ korszerű, mai, mostani, újszerű, divatos, menő (*szleng*), újmódi (*rég*) | korunkbeli, haladó
◆ ELAVULT, RÉGI, ŐSDI

modernizál (ige) ◇ korszerűsít, átépít, újjáalakít, újjászervez, újjáépít, megújít, fejleszt ◆ ELHANYAGOL

módfelett (hsz) ◇ nagyon, rendkívül, nagymértékben, roppantmód, szerfölött, túlzottan, fölötte, végtelenül, felettébb, iszonyatosan, szörnyen, borzasztóan, mérhetetlenül ◆ KEVÉSSÉ

módi (fn) ◇ (*rég*): divat, szokás, stílus

modifikáció (fn) ◇ módosítás, változtatás, átalakítás
◇ módosulás, megváltozás, elváltozás
◇ (*szak*): módosulat, változat

módjával (hsz) ◇ mértékkel, mértékletesen, móddal (*táj*), csinján, takarékosan, képesleg (*táj*), képesint (*táj*) ◆ MÉRTÉKTELENŰL

modor (fn) ◇ magatartás, magaviselet, viselkedés, föllépés, habitus, stílus, tónus (*rég*), hangnem, manír (*rég*), tenor (*rég*)

modoros (mn) ◇ mesterkélt, erőltetett, hamis, színlelt, betanult, kimódolt, keresett, természetellenes, csinált, felvett, finomkodó, negédes, tettetett, affektált, megíátszott ◆ TERMÉSZETES, KERESETLEN

modortalan (mn) ◇ udvariatlan, neveletlen, illetlen, tiszteletlen, tapintatlan, kulturálatlan, faragatlan, bárdolatlan, ildomtalan (*táj*), csiszolatlan, pallérozatlan, nyers, durva, bugris (*durva*), bunkó, útszéli, közönséges, otromba, goromba ◆ UDVIARIAS, JÓL NEVELT, ILLEDELMES

módos (mn) ◇ gazdag, jómódu, tehető, vagyonos, zsíros (*rég*), bírós (*táj*) ◆ SZEGÉNY
◇ (*táj*): tetszetős, csinos, szemrevaló, rendes

módosít (ige) ◇ változtat, alakít, modifikál (*szak*), transzformál, alternál (*szak*) | helyesbít, javít, korigál, revideál, átértékel, felülvizsgál, átdolgoz, átír, átalakít, átgyúr ◆ MEGTART, KONZERVÁL, ÁLLANDÓSÍT

módosítás (fn) ◇ változtatás, modifikáció (*szak*), alakítás, átalakítás, transzformáció, alteráció (*szak*) | helyesbítés, javítás, kijavítás, korrekció, átdolgozás, revízió ◆ VÁLTOZATLANSÁG, ÁLLANDÓSÁG, KONZERVÁLÁS

módosul (ige) ◇ változik, alakul, modifikálódik (*szak*), átalakul, transzformálódik, megváltozik, megmásul (*rég*), áthasonul (*rég*), átidomul (*rég*), elmozdul, eltolódik ◆ ÁLLANDÓSUL, KONZERVÁLÓDIK

módszer (fn) ◇ eljárás, mód, metodika, metódus, fogás (*biz*), recept, technika, technológia, taktika, szisztéma, stratégia, út, hogyan

módszeres (mn) ◇ rendszeres, szisztematikus, tervszerű, rendezett, szabályos, átgondolt, következetes, didaktikus, metodikus (*szak*) ◆ RENDSZERTELEN, KÖVETKEZETLEN, ÖSSZEVISSZA (*biz*)

mogorva (mn) ◇ rosszkedvű, barátságatlan, morózus, harapós, mord (*vál*), morcos, morc, komor, kedvetlen, bosszús, morgós, zsémbes, zsörtöltődő, haragos, zord, tüskés (*biz*), szúrós, marcona **Sz**: olyan, mintha az orra vére folyna; öreg kutya kedvében van; bal lábbal kelt fel; tövis közt hagyta a kedvét; minden szava egy égiháború ◆ BARÁTSÁGOS, SZÍVÉLYES, KEDVES

mogyoró (fn) ◇ csunga (*rég*), arachis (*szak*)
 ◇ (*szleng*): here, orchis (*szak*), testis (*szak*), him ivarmirigy (*szak*), tők (*szleng*), tojás (*szleng*)

mogyoróhagyma (fn) ◇ burgonyahagyma, salottahagyma

moha (fn) ◇ mohotka (*táj*), bangyu (*táj*), bükkfapéterke (*táj*)
 ◇ (*szleng*): nő, lány, csaj (*biz*), fruska, pipi

mohamedán (mn) ◇ muzulmán, moszlim, iszlám, izmaelita (*rég*) | igazhítű | pogány ◆ KERESZTÉNY, GYAUR

mohó (mn) ◇ falánk, telhetetlen, mértéktelen, nagyétkű, torkos, habzsi (*táj*), zódé (*táj*), pákosztos (*biz*), faló, nyalakodó, mohos (*táj*), lados (*táj*) ◆ MÉRTÉKLETES, MÉRTÉKTARTÓ
 ◇ kapzsi, sóvár, harácsoló, haszonleső, észér (*táj*), pénzsóvár, pénzéhes, nyereséghajhász ◆ ÖNZETLEN, ADAKOZÓ
 ◇ (*rég*): hirtelen, gyors, sebes

mohóság (fn) ◇ falánkság, torkosság, mértéktelenség, nagyétkűség ◆ MÉRTÉKLETESÉG, MÉRTÉK
 ◇ kapzsiság, sóvárság, pénzsóvárság, bírvágy (*rég*), nyereséghajhászás ◆ ADAKOZÁS, ÖNZETLENSÉG

móka (fn) ◇ tréfa, bolondozás, komédiázás, játék, bohóság, szellemesség, vice, humor, tréfaszó, huncutság, bohóckodás
 ◇ csíny, csínytevés, ugratás, ingerkedés, évődés, kötődés, hecc, stikli (*biz*), muri (*biz*), dili (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): bűncselekmény, zrí (*szleng*), buli (*biz*), balhé (*szleng*)

mokány (mn) ◇ zömök, izmos, erős, keménykötésű, vaskos ◆ VÉKONY, SOVÁNY, VÉZNA
 ◇ szívós, stramm (*biz*), belevaló (*biz*), rátermett, bátor, kemény ◆ NYAMVADT, NYÁMNYILA
 ◇ önérzetes, határozott, hetyke (*rég*), kackiás, karakán ◆ HATÁROZATLAN
 ◇ (*rég*): durva, vad, goromba, nyers, paraszt, idomtalan

mókás (mn) ◇ tréfás, bolondos, játékos, bohókás, bohó, játszi, jópofa, mulatságos, vicces, mulattató, szórakoztató, mófé (*táj*), figurás (*táj*) ◆ SÓTLAN
 ◇ nevetséges, különös, furcsa, groteszk, muris (*biz*), habókos (*táj*) ◆ HÉTKÖZNAPI, MINDENNAPI, ÁTLAGOS

mókázik (ige) ◇ tréfálkozik, tréfál, bolondozik, komédiázik, viccel, humorizál, viccelődik, marhaskodik (*biz*), figurázik (*táj*), mókál (*táj*), mocézik (*táj*), maskarál (*táj*) ◆ SZOMORKODIK, KESEREG, BORONG

mokkacukor (fn) ◇ kockacukor, mokkalocka

mókus (fn) ◇ evet (*rég*), evetke (*rég*), cibabó (*táj*), cibóka (*táj*), monyóka (*táj*), csahó (*táj*), kelempászmadár (*táj*)
 ◇ (*biz*): férfi, ember, hapsi (*szleng*), pasi (*biz*), pasas, mandró (*szleng*), ürge (*szleng*)

molekula (fn) ◇ részecske, korpuszkula (*rég*), tömecs (*rég*)

molekulasúly (fn) ◇ mólsúly

molesztál (ige) ◇ zaklat, háborgat, zavar, kellemetlenkedik, feltart, gyötör, üldöz, zargat (*biz*), szekíroz (*biz*), szekál (*biz*), piszkál, bosszant, idegesít, abajgat, vegzál (*rég*), buzerál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY
 ◇ rátamad, kikezd <vkivel>, megkörnyékez, erőszakoskodik <vkivel>

molett (mn) ◇ teltkarcsú, telt, kövérkés, gömbölyű, gömbölyded, párnás, testes, dundi, dundus (*biz*), duci (*biz*), pufók, pufi (*biz*), jó húsban levő, terebélyes ◆ VÉKONY, KARCSÚ

moll (mn) ◇ mineur (*szak*), minore (*szak*) ◆ DŰR
 ◇ lágy, finom ◆ KEMÉNY, ERŐS

molnár (fn) ◇ malmos (*rég*), molinár (*rég*), őrlő (*rég*)
móló (fn) ◇ hullámtörő, kikötőgát, védőgát, cölöpgát, kőgát | kikötő, dokk, rakpart, kikötőhely
moly (fn) ◇ molylepke, szű (*rég*)
momentán I. (mn) ◇ pillanatnyi, átmeneti
 ◇ hirtelen, váratlan
momentán II. (hsz) ◇ pillanatnyilag, jelenleg, egyelőre
momentum (fn) ◇ pillanat, szempillantás, perc
 ◇ mozzanat, részlet | tényező, elem, körülmény
 ◇ (*rég*): indíték, indítóok, ok
monarchia (fn) ◇ monarchikus állam, egyeduralom, egyeduralmi rendszer, egyedországlás (*rég*), egyuralom (*rég*), egyúrság (*rég*), királyság, császárság ◆ DEMOKRÁCIA, KÖZTÁRSASÁG
mond (ige) ◇ kifejez, közöl, kijelent, állít, szól, nyilatkozik, beszél, említ, kifej, előhoz, felhoz (*biz*), szpikel (*biz*), hadovál (*szleng*), pofázik (*durva*) ◆ HALLGAT
 ◇ előad, szaval, énekel, regél, mesél, gajdol (*pej*)
 ◇ [vminek, vmilyenek]: nevez, nyilvánít, vall, értékel, titulál
 ◇ kifejez, tükröz, ábrázol, leír
monda (fn) ◇ elbeszélés, rege, történet, legenda, história, mese
mondanivaló (fn) ◇ mondandó, közlendő, közölnivaló, mondóka
 ◇ tartalom, belbecs (*vál*), üzenet ◆ FORMA, KÜLCSIN (*vál*)
mondás (fn) ◇ szállóige, szólás, közmondás, kádencia (*rég*), aforizma, szentencia (*rég*), aranyköpés (*biz*), beköpés (*szleng*), benyögés (*szleng*)
mondatt (fn) ◇ nyilatkozat, ítélet, állítás, kijelentés, frázis (*szak*)
mondattan (fn) ◇ szintaxis (*szak*)
mondogat (ige) ◇ hajtogat, ismételtet, szajkóz, beszélél (*táj*), ond-mond (*táj*) | bizonygat, erősítget | híresztel, rebesget (*biz*), regöl (*rég*), pellegel (*táj*)
mondóka (fn) ◇ rigmus, kiolvasó, kiszámoló, versike
 ◇ (*biz*): mondandó, mondanivaló, beszéd | elbeszélés, történet
mondvacsínált (mn) ◇ (*pej*): látszólagos, keresett, színlelt, mesterkélt, erőltetett, hamis, hajánál fogva előrángatott, kiagyalt, kitalált ◆ TERMÉSZETES, KERESETLEN, VALÓDI
 ◇ (*táj*): megrendelt, megrendelésre készült
 ◇ törvénytelen [gyermek]
mongol (mn és fn) ◇ tatár (*rég*), kutyafejű (*rég*)
monitor (fn) ◇ képernyő, display (*id*)
 ◇ (*szak*): hadihajó, páncélos
monogram (fn) ◇ névkezdőbetűk, névelőbetű (*rég*), névjelzés | kézjegy
monokli (fn) ◇ (*rég*): félszemüveg, cvikker, lornyon (*rég*)
 ◇ (*biz*): véraláfutás [szem körül]
monológ (fn) ◇ magánbeszéd, magánybeszéd (*rég*), tiráda (*rég*), magánszám ◆ DIALÓGUS, PÁRBESZÉD
monománia (fn) ◇ rögeszme, kényszerképzet, hóbort, vesszőparipa, hepp (*szleng*)
monopolista (fn és mn) ◇ nagytőkés, egyedárus (*rég*) ◆ KISVÁLLALKOZÓ, KISTÖKÉS
monopólium (fn) ◇ egyedárusítás (*rég*), egyedáruság | egykézrendszer (*rég*)
 ◇ konzern (*id*), nagyvállalat
monopolizál (ige) ◇ ural, kisorsol, magához ragad, lefoglal, bekebelez [vállalatot]
monopolkapitalizmus (fn) ◇ imperializmus, gazdasági imperializmus
monostor (fn) ◇ kolostor, rendház, apátság, szerzetsház (*rég*), monasztérium (*rég*)
monoton (mn) ◇ egyhangú, álmosító, unalmas, sivár, fakó, eseménytelen, sablonos, együtésű (*rég*), szürke, egyszínű, érdektelen ◆ SZÍNES, VÁLTOZATOS, ÉRDEKES
monotónia (fn) ◇ egyhangúság, egyformaság, unalmasság, köznapiság, prózaiság, szürkeség ◆ VÁLTOZATOSSÁG
monoteista (mn) ◇ egyistenhívő ◆ POLITEISTA, TÖBBISTENHÍVŐ
monoteizmus (fn) ◇ egyistenhit ◆ POLITEIZMUS, TÖBBISTENHIT
monumentális (mn) ◇ nagyméretű, hatalmas, óriási, nagyszabású, gigantikus, grandiózus | lenyűgöző, impozáns, eget verő, kiemelkedő, fenséges, nagyszerű, lélegzetelállító, bámulatos ◆ APRÓ | JELENTÉKTELEN
mór (mn és fn) ◇ szaracén (*rég*), szerecsen (*rég*), berber, arab

mora (fn) ◊ haladék, késedelem, halasztás

◊ (szak): [rövid] szótag

moraj (fn) ◊ zúgás, morajlás, mormolás, hullámozás, hullámverés | robaj, dörgés, dörej | zúgolódás, elégedetlenkedés, zsvajz ◊ CSÖND, NYUGALOM

morajlik (ige) ◊ zúg, háborog | hánykolódik

◊ dübörög, dörög, zeng

◊ zajong, lármázik, ricsajozik | zúgolódik, elégedetlenkedik ◊ HALLGAT

morál (fn) ◊ erkölcs, [erkölcsi] szabály

◊ erkölctan, etika

morális (mn) ◊ erkölcsi, etikai, erkölctani

◊ erkölcsös, etikus, tisztességes, becsületes | helyes, jó ◊ ERKÖLCSTELLEN, IMMORÁLIS, ROSSZ

morc (mn) ◊ morcos, mogorva, zord, mord, morózus, mordiális (rég), barátságtalan, rideg, nyers, ingerült, rosszkedvű, harapós (biz), kedvetlen, misz | zsémbes, zsémbelődő, duzzogó, sértődött, nyugós (biz), házsártos, zsörtölődő, dörmögő, durcás (biz) ◊ NYÁJAS, KEDVES, BARÁTSÁGOS

morcos (mn) ◊ morc, mogorva, mord, morózus, mordiális (rég), barátságtalan, zord, harapós, rosszkedvű, kedvetlen, nyers, rideg | zsémbes, zsémbelődő, duzzogó, nyugós, házsártos (biz), zsörtölődő, dörmögő, durcás (biz) ◊ NYÁJAS, KEDVES, BARÁTSÁGOS

mord (mn) ◊ (vál): komor, sötét, rosszkedvű, borús, gyászos, búvalbélelt, barátságtalan, rideg, mogorva, morcos, morc, marcona, morózus, harapós, haragos, mérges ◊ NYÁJAS, KEDVES, BARÁTSÁGOS

mordály (fn) ◊ puska, flinta (rég) | pisztoly | géppisztoly, géppityu (szleng)

mordul (ige) ◊ rámondul, rászól, ráförmed

◊ [állat]: morrint (táj), kaffant, kaffogat (táj)

móres (fn) ◊ (táj): tisztesség, becsület, erkölcs, illendőség, rend, fegyelem

morfium (fn) ◊ fájdalomcsillapító, morfin (szak), morfī (szleng), morfó (szleng)

morfológia (fn) ◊ (szak): alaktan, szóalaktan

morfondírozik (ige) ◊ töpreng, átgondol, fontolgat, latolgat, mérlegel, meghány-vet, számíthat, megrág, tanakodik, tűnődik, rágódik, tépelődik, spekulál, studíroz (biz), meditál, filózik (szleng), gógyízik (szleng)

morgás (fn) ◊ dörmögés, mormogás, mormolás, böstörgés (táj), kurrogás (rég) | panasz, zúgolódás, elégedetlenség, dohogás, zsémbelődés, zsörtölődés ◊ CSÖND | ELÉGEDETTSÉG

◊ [gyomoré]: korgás

mormog (ige) ◊ [medve]: dörmög, brummog, mörmöl (táj), mummog (táj)

◊ [ember]: dünnög, motyog, pusmog, böstörög (táj), dummog (táj), mormojál (táj), nyömmögél, somrog (táj), zsenyeg (táj), a bajsza alatt beszél ◊ ARTIKULÁL

móring (fn) ◊ hozomány, jegyajándék

mormol (ige) ◊ [tenger]: morajlik, zúg, hullámozik, háborog

◊ [patak]: csobog, csörgedez, cseveg (vál), csacsog

◊ [ember]: dünnög, berbitél (táj), mörmöl (táj) | darál, ismételt

mormota (fn és mn) ◊ marmota (rég), murmutér (rég), bobák (táj)

◊ aluszékony, héttalvó (biz), álomszuszék (biz) **Sz:** alszik, mint a tej

morog (ige) ◊ [állat]: kaffog, kurrog (táj), drummog, mörmöl (táj)

◊ (biz): morgolódik, dohog, füstölög, dörmög, zsörtölődik, elégedetlenkedik, zúgolódik, berzenkedik, dudog (táj), dödög (táj), dörcög (táj), zsémbel, dúl-fúl, haragszik, óg-móg (táj) **Sz:** dohog, mint a terhes felhő ◊ HELYESEL, EGYETÉRT

◊ [has]: korog

morotva (fn) ◊ holtág, holtmeder

◊ (rég): semlyék (rég), ingovány, süppedék (rég), fertő (rég)

morózus (mn) ◊ kedélytelen, kedvetlen, örömtelen, sóltan, savanyú, levert, csüggedt, lehangolt, deprimált, melankolikus, misz (biz) | mogorva, rosszkedvű, barátságtalan, zord, rideg, hűvös, fagyos, durcás, morcos, morgós, haragos, harapós, mérges, zsémbes, zsörtölődő, házsártos, tüskés, szúrós ◊ KEDVES, BARÁTSÁGOS, SZÍVÉLYES

mortalitás (fn) ◊ halandóság, halálzási arány

morzsa (fn) ◊ kenyérmorzsa, kenyérdarabka, darabca (táj)

◊ zsemlemorzsa, prézli, morzsalék

◊ maradék, hulladék, darab

◊ [jelzőként]: darabka, falat, harapás | csepp, csipet, csipetnyi, morzsányi | piciny, pirinyó, picinke
morzsol (ige) ◊ szétdőrszöl, nyomkod, fogdos, gyúr, gyűröget, tördel, moncsol (*táj*), moncsál (*táj*), nancsikol (*táj*)
◊ (*táj*): [olvasót] továbbcsúsztat, rózsafüzérral imádkozik
◊ tör, öröl, darál, aprít, porít, törmöl (*táj*), zsurmol (*táj*), granulál (*id*)
◊ [kukoricát]: lefejt, dörzsol, dörgöl (*táj*)
morzsolgat (ige) ◊ morzsol, gyűröget, marizsgál (*táj*), bizserél (*táj*), bizserékol (*táj*)
◊ majszol, rágcásál, rágicsál, ropogtat
mos (ige) ◊ kimos, tisztít, lötyköl (*biz*), kilötyből (*biz*), szapul (*rég*), tisztál (*táj*), dörgöl, lötytötöl (*táj*) ◊ BEPISZKÍT, BESZENNYEZ, BEMOCSKOL
◊ megmos, leöblít, lezuhanyoz, fürdet, füröszt, lecsutakol (*biz*) ◊ BEPISZKÍT, BEKOSZOL (*biz*)
◊ menteged, véd, tisztáz ◊ VÁDOL, GYANÚSÍT
◊ felmos, feltöröl, felsúrol, felsikál (*biz*) ◊ BEPISZKÍT, BESÁROZ
◊ [pénzt]: legalizál
mosakodás (fn) ◊ mosdás, tisztálkodás, fürdés | zuhanyozás, tusolás
◊ (*biz*): mentegetőzés, exkuzáció (*rég*), exkuzálás (*vál*)
mosakodik, mosakszik (ige) ◊ mosdik, tisztálkodik, mossa magát, fürdik, zuhanyozik, mosodózik (*táj*), mosdódik (*táj*), mosdózik (*táj*), korgálódik (*táj*)
◊ [macska]: törleszkedik (*rég*)
◊ mentegetőzik, exkuzálja magát, magyarázkodik, védekezik
mosatlan I. (mn) ◊ piszkos, szennyes, mosni való, mocskos, koszos, tisztátlan, csetres (*táj*), retkes (*biz*), maszatos ◊ TISZTA
mosatlan II. (fn) ◊ szennyes, cula (*táj*), mosnivaló | mosogatnivaló, csetres (*táj*)
mosdatlan (mn) ◊ piszkos, szennyes, koszos, mocskos, szutykos, szurtos, maszatos, retkes (*biz*), revás (*szleng*), loncsos (*táj*), tisztátalan | ápolatlan, gondozatlan, elhanyagolt, lompos ◊ TISZTA
◊ (*vál*): trágár, szemérmetlen, obszcén, disznó (*pej*), ocsmány (*pej*), durva, közönséges, szabados ◊ VÁLASZTÉKOS, FINOM
mosdik (ige) ◊ mosakodik, mosakszik, tisztálkodik, fürdik, zuhanyozik
◊ (*biz*): mosakszik, magyarázkodik, mentegetőzik, exkuzálja magát ◊ BEISMER, BEVALL
mosdó (fn) ◊ mosdókagyló, kagyló, mosdótál, lavór, lavabo (*rég*)
◊ mosdófülke, zuhanyzó, tusoló, fürdőszoba
◊ vécé, illemhely, klozet (*biz*), árnyékszék (*rég*), toilette (*id*)
mosdószappan (fn) ◊ pipereszappan, szagos szappan ◊ MOSÓSZAPPAN
mosdótál (fn) ◊ lavór (*biz*), mosdócsésze, kézmosó
moslék (fn) ◊ ételmaradék, maradék
◊ mosogatólé, szennyvíz, csáva (*rég*), locs (*táj*)
◊ (*pej*): kotyvalék (*pej*), lötty, hányadék, okádék (*durva*), szar (*durva*), lötyedék (*táj*)
◊ (*durva*) [jelzőként]: undorító, ehetetlen, pocsék, szemét, piszok, mocskos, disznó, szar (*durva*)
mosnivaló (fn) ◊ szennyes, cula (*táj*)
mosoda (fn) ◊ mosóüzem, vegytisztító, ruhatisztító, pucérj (*rég*), patyolat
mosogat (ige) ◊ elmos, tisztogat, öblöget, leöblít, os-mos (*táj*), lögyből (*táj*), ellötyöl (*biz*), katuráz (*táj*) | nyalogat ◊ ÖSSZEPISZKOL, BEZSÍROZ, ÖSSZEKEN
mosogató (fn) ◊ mosogatódézsa (*rég*), dézsa (*rég*), vājdling (*táj*)
mosoly (fn) ◊ mosolygás, somolygás (*biz*), bázsalgás (*táj*), nevetés | derű, öröm, elégedettség ◊ SÍRÁS, BÁNKÓDÁS | SZOMORÚSÁG
mosolyog (ige) ◊ somolyog, bázsalgog (*táj*), vigyorog, derül, mosolyít (*táj*), macsalít (*táj*), imolyog (*táj*), pisolyog (*táj*) | nevet **Sz**: fülíg ér a szája; nyílik az orra alja (*táj*); mosolyog, mint árpacipó a lapáton; mosolyog, mint pék macskája a forró kiflire ◊ ELSZOMORODIK, ELKOMORUL, BORONG
mosópor (fn) ◊ mosószer, takarítószer, szabadidőpor (*szleng*), perborát (*szak*)
most (hsz) ◊ jelenleg, pillanatnyilag, e pillanatban, ez idő szerint, jelen pillanatban (*vál*), egyelőre, mostan (*táj*) | ezúttal (*vál*), ez alkalommal (*vál*), ez esetben (*vál*), ezennel ◊ MÁSKOR | MÁS ALKALOMMAL
◊ mostanában, napjainkban, mostanság, manapság ◊ RÉGEN, AZELŐTT, EGYKOR
◊ az imént, nemrég, az előbb ◊ RÉGEN
◊ rögtön, rögvést, azonnal, mindjárt, sürgősen, haladéktalanul, üstöllést (*rég*) ◊ KÉSŐBB, MAJD

mostanában (hsz) ◇ napjainkban, jelenleg, manapság, most, mostanság, újabban, mainapság (*táj*), manap (*táj*) | nemrég, röviddel ezelőtt ◇ RÉGEN, AZELŐTT

◇ hamarosan, a napokban, záros határidőn belül, sürgősen ◇ IDŐVEL, KÉSŐBB, MAJD

mostanág (hsz) ◇ eddig, ez ideig, mindeddig, a mai napig, eddigelé (*táj*) ◇ MOSTANTÓL, ETTŐL KEZDVÉ
mostani (mn) ◇ jelenlegi, aktuális, pillanatnyi, mai, jelen (*vál*), effektív, folyó, folyamatban levő, kurrens (*id*)

◇ friss, legutóbbi, legújabb | korszerű, modern | érvényes, hatályos ◇ RÉGI | ELAVULT | ÉRVÉNYTELEN

mostoha I. (mn) ◇ szeretetlen, rideg, gonosz, kegyetlen | kedvezőtlen, rossz, hátrányos, zord ◇ JÓ, ELŐNYÖS, SZERETETTELJES

mostoha II. (fn) ◇ mostohaanya, nevelőanya, mostohaszülő, nevelőszülő, másodanya (*táj*), kismama (*táj*), kisanya (*táj*), vitrig (*táj*) ◇ ÉDESANYA, ÉDESSZÜLŐ

◇ mostohaapa, nevelőapa, mostohaszülő, nevelőszülő, kisapa (*táj*), vitrig (*táj*) ◇ ÉDESAPA, ÉDESSZÜLŐ

◇ (*táj*): mostohagyermek ◇ ÉDESGYERMEK

mostohaanya (fn) ◇ mostoha, nevelőanya, másodanya (*táj*), kismama (*táj*) ◇ ÉDESANYA

mostohaapa (fn) ◇ mostoha, nevelőapa, kisapa (*táj*) ◇ ÉDESAPA

mostohagyermek (fn) ◇ fogadott gyermek, mostohácska (*rég*) ◇ ÉDESGYERMEK

mostohatestvér (fn) ◇ féltestvér, kocatestvér (*táj*), vitrigtestvér (*táj*) ◇ ÉDESTESTVÉR

moszat (fn) ◇ alga, pörs (*rég*)

◇ (*táj*): maszat

motel (fn) ◇ szálló, autósállás, panzió, penzió, fogadó, vendégfogadó | szálloda, hotel

motiváció (fn) ◇ indíték, indítóok, indok, hajtóerő, lökés, rugó

◇ ösztönző, kiváltó

motivál (ige) ◇ megmagyaráz, megindokol, megokol, igazol, bizonyít, alátámaszt, verifikál (*id*), argumentál (*szak*), okadatul

◇ előidéz, kivált, felkelt, megindít, megmozdít | ösztönöz, késztet, befolyásol, buzdít, serkent, hajt, ihlet, nógat, bátorít, ösztökél, sarkall, tüzel, lelkesít, aktivál, inspirál, stimulál ◇ VISSZAFOG, VISSZATART, HÁTRÁLTAT

motivált (mn) ◇ megokolt, indokolt, jogos, megalapozott, alapos

◇ elfogadható, elhíhető, érthető ◇ MOTIVÁLATLAN, ÉRTHETETLEN

motivum (fn) ◇ indíték, indítóok, indok, indíttatás, hajtóerő, motiváció, rugó

◇ alapelem, elem, figura [táncban], dallam [zenében], melódia

◇ mintázat, rajzolat, díszítmény, díszítés, dísz, minta

motolla (fn) ◇ csevélő, vitla (*rég*), motringológép, áspa (*táj*), cséve (*táj*)

motor (fn) ◇ hajtómű (*szak*), hajtógép, erőgép

◇ motorkerékpár, motorbicikli, kismotor, moci (*biz*), robogó, moped

◇ hajtóerő, mozgatóerő, lelke <vminek>, szív (*biz*) ◇ KERÉKKÖTŐ (*biz*), GÁT

motorcsónak (fn) ◇ motoros hajó, motoros (*biz*)

motorkerékpár (fn) ◇ motor, motorbicikli, robogó, moci (*biz*), moped

motoros (fn) ◇ motorvezető, motorkerékpáros, motorbiciklista (*biz*) | járőr, motoregér (*szleng*)

◇ motoros hajó, motorcsónak

motorozik (ige) ◇ robog, száguld, repeszt (*szleng*), mocizik (*biz*)

◇ (*szleng*): fogvaszt [kábitószert], szpídel (*szleng*)

motoszkal (ige) ◇ tesz-vesz, motoz, kotorász, piszmozg (*biz*), pepecsel (*biz*), katat (*táj*), motyorog (*táj*), babrál, babirkál (*táj*), bíbál (*táj*), babrityol (*táj*) | zörög, neszez (*vál*)

motoz (ige) ◇ keres, keresgél, kotorászik, tapogatózik, vatat (*táj*), katat (*táj*), vatarász (*táj*), bozlog (*táj*)

◇ tesz-vesz, matat (*táj*), babrál, babirkál (*táj*), samrál (*táj*), csöszmörög-szöszmörög (*táj*), piszmozg, csöszlög (*táj*), pepecsel | neszez, zörög, kalamol (*táj*), motoszkál, ladangol (*táj*)

◇ (*szak*): megmotosz, átkutat <vkit>, átvizsgál <vkit>

◇ (*rég*): szaglász, szimatol

mottó (fn) ◇ jelige, jelmondat, jelszó, szlogen

◇ alapgondolat, indíték, maxima (*rég*)

motyó (fn) ◇ (*biz*): holmi, balyu, csomag, málha, teher (*rég*), poggyász, pakk (*rég*), cucc (*biz*), cucolék (*rég*), cókók, betyárbútor (*rég*), hóbelevanc (*biz*), cececula (*táj*), bugyor (*táj*), bénygele (*táj*), szekszemonta (*táj*)

motyog (ige) ◇ motyrog (*biz*), suttog, makog (*pej*), seppog (*táj*), motyoráz (*táj*), mantyog (*táj*), motyorékol (*táj*), orra alatt beszél, bajusza alatt beszél | pusmog ◆ KIABÁL, HARSOG

◇ dünnög, mormog, dörmög, dohog, zsörtölődik, böstörög (*táj*), mohog (*pej*), kummog (*táj*), hummog (*táj*), káricál (*táj*), dödőg (*táj*)

◇ (*táj*): motoszkál (*biz*), pizmog, bíbelődik, pepecsel, tesz-vesz, szöszmötöl, szaszmatol (*táj*)

mozaik (fn) ◇ egyveleg, montázs

◇ töredék, rész, részlet

mozdít (ige) ◇ elmozdít, mozgásba hoz, eltol, húz, lök, taszít, moccan | indít, lendít ◆ RÖGZÍT, LEMEREVÍT, STABILIZÁL

◇ (*táj*): tesz, csinál

◇ készlet, buzdít, bozdít (*táj*), motivál, hajt, sarkall, serkent, ösztökél, ösztönöz, mozgít (*táj*) ◆ LEBESZÉL, ELTILT

mozdony (fn) ◇ lokomotív (*rég*), mozdonygép (*szak*), masina (*rég*), vasparipa (*táj*), acélparipa (*rég*), gőzös (*rég*), gőzgép, töf-töf (*biz*), kávédaráló (*tréf*), gép (*biz*), bözzön (*táj*), kisbika (*táj*)

mozdonyvezető (fn) ◇ masiniszta (*rég*), gépezelő, gépész, vezér (*biz*), vasutas (*biz*)

mozdul (ige) ◇ moccan, rebben, rezzen | indul, távozik ◆ ÁLL | MARAD

◇ változik, fejlődik, kibontakozik ◆ STAGNÁL

mozdulat (fn) ◇ taglejtés, tagjáratás (*rég*), gesztus, gyökkenés (*rég*), svung (*biz*)

◇ lépés, ugrás | moccanás

mozdulatlan (mn) ◇ moccanatlan, álló, merev, szoborszerű, nyugodt, élettelen, halott, holt **Sz:** mint a bálvány, úgy áll; úgy ül ott, mint egy csomó szentlélek ◆ MOZGÓ, ELEVEN

◇ állandó, rögzített, fix (*biz*), stabil, mozdíthatatlan, immobil (*id*) ◆ MOZDÍTHATÓ, LABILIS, INSTABIL (*id*)

mozdulatlanság (fn) ◇ moccanatlanság, merevség, görcs, szoborszerűség, nyugalom, csönd, tétlenség, állóvíz (*biz*) ◆ MOZGÁS, ÉLET

◇ mozdíthatatlanság, stabilitás, immobilitás (*id*) ◆ MOZDÍTHATÓSÁG, LABILITÁS (*id*)

mózeskosár (fn) ◇ csecsemőkosár, mózes (*biz*)

mozgalmas (mn) ◇ izgalmas, érdekesítő, eseménydús, kalandos, regényes, viharos, változatos, színes, tarka ◆ UNALMAS, ÜRES, NYUGIS (*biz*)

◇ tevékeny, élénk, eleven, energikus fürge, friss, nyüzsgő | pezsgő, lüktető, forgalmas, zsúfolt ◆ LASSÚ | KIHALT

mozgalom (fn) ◇ mozgolódás, megmozdulás, háborgás | felkelés, zendülés, forrongás, forradalom

◇ irányzat, áramlat, törekvés, akció, szerveződés

mozgás (fn) ◇ helyváltoztatás, haladás, forgás, lengés, kinézis (*id*) ◆ ÁLLÁS

◇ (*biz*): élet, nyüzsgés

◇ futás, kocogás, járás | sportolás, sport, tréning ◆ TUNYASÁG, LUSTASÁG

◇ változás ◆ ÁLLANDÓSÁG

mozgásművészet (fn) ◇ táncművészet, mozdulatművészet, pantomim

mozgástan (fn) ◇ dinamika (*id*), kinematika (*id*)

mozgat (ige) ◇ forgat, teker, ringat, lóbál, lenget, csóvál, tol, hajt, lök, húz, vonszol, működtet, limbál (*táj*), bingat (*táj*), bozgat (*táj*) ◆ MEGÁLLÍT, LEFÉKEZ

◇ vezet, irányít, koordinál, összehangol, sarkall, ösztökél, noszogat, ösztönöz, motivál | befolyásol, zsinóron rángat, orránál fogva vezet, rávisz, rávesz | manipulál

mozgató (mn) ◇ hajtó, lökő, mozgási, kinetikus (*szak*), motorikus (*szak*) ◆ FÉKEZŐ

◇ éltető, serkentő, ösztönző, stimuláló, motiváló | előidéző ◆ LEBESZÉLŐ, TILTÓ

mozgékony (mn) ◇ élénk, lendületes, fürge, eleven, dinamikus, gyors lábú, ruganyos, mobilis (*id*), gyors, virgonc, friss, fürgenc (*táj*), futri (*táj*), gyikos (*táj*), gyüszmész (*táj*), vickora (*táj*) ◆ LASSÚ, VONTATOTT, NEHÉZKES

◇ tevékeny, aktív, szorgalmas, serény, energikus, szorgos, agilis, dolgos (*táj*) ◆ LUSTA, NAPLOPÓ, TÉTLENKEDŐ

◇ rugalmas, hajlékony, flexibilis, alkalmazkodó ◆ MEREV, RUGALMATLAN

mozgó I. (mn) ◇ futó, járó | utazó, házaló ◆ ÁLLÓ | ÁLLANDÓ

◇ változó, ingó (*szak*), mobilis (*id*), mobil (*id*), mobilizálható (*id*) ◆ FEKVŐ, IMMOBILIS (*id*)

mozgó II. (fn) ◇ (*rég*): mozi, filmszínház, mozgóképszínház (*rég*)

mozgólépcső (fn) ◇ eszkalater (*id*)

mozgolódás (fn) ◇ nyüzsgés, mozgás, kavarodás, sürgés-forgás, nyugtalanság, zűrzavar, káosz | fészkelődés, nyugtalankodás ◆ NYUGALOM, BÉKESSÉG
 ◇ szervezkedés, forrongás, felkelés ◆ REND, BÉKE, HARMÓNIA
mozgolódik (ige) ◇ mocorog, fészkelődik, izeg-mozog, vackolódik (*táj*), nyüszkölődik (*táj*), nem találja helyét, hemzseg (*rég*) | készülődik, indul ◆ ÜL, NYUGTON VAN
 ◇ (*táj*): tevékenykedik, serénykedik, sűrög-forog, sűrögölődik, tüsténkedik ◆ HEVER, LUSTÁLKODIK, LOPJA A NAPOT
 ◇ nyugtalankodik, elégedetlenkedik, lázong (*vál*), tözög (*rég*), zendül (*vál*), forrong, revoltál (*rég*) | szervezkedik
mozgósít (ige) ◇ mobilizál (*id*), aktivizál (*id*), felhív <vmire>, buzdít
 ◇ behív, besoroz, verbuvál (*rég*), toboroz (*rég*), hadba hív (*vál*), fegyverbe szólít, hadilábra állít ◆ HAZAKÜLD, ELBOCSÁT, LESZEREL
mozgósítás (fn) ◇ agitáció (*id*), mobilizálás (*id*), felhívás, buzdítás
 ◇ behívás, besorozás, toborzás (*rég*), hadra hívás (*vál*) ◆ LESZERELÉS, HAZAKÜLDÉS
mozi (fn) ◇ filmszínház, mozgóképszínház (*rég*), mozgó (*rég*), cinéma (*id*), kino (*id*)
 ◇ film, játékfilm
 ◇ (*szleng*): hallucináció, vetítés (*szleng*)
moziszínész (fn) ◇ filmszínész, filmszillag, filmsztár
mozivászon (fn) ◇ vetítívászon, filmvászon, lepedő (*biz*)
mozog (ige) ◇ mocorog, izeg-mozog, fészkelődik, nyüzsgés, mozgolódik, forgolódik ◆ ÜL, NYUGTON VAN
 ◇ megy, halad, siet, igyekszik ◆ ÁLL, SZOBROZ (*szleng*)
 ◇ fut, kocog, tornászik, sportol ◆ TESPED, LUSTÁLKODIK
 ◇ forog, kering, pörög | inog, ingadozik, billeg, himbálódzik, himbálózik | lebeg, lobog, libeg-lobog ◆ ÁLL | STABIL, FIX
 ◇ <vhól>: tevékenykedik, forgolódik, otthon van
mozzanat (fn) ◇ részlet, rész, elem, momentum, szakasz, fázis | körülmény, tényező, epizód ◆ EGÉSZ
mozsár (fn) ◇ mozsártörő
 ◇ mozsárágyú, tarack (*rég*)
mögött (nu) ◇ megett (*rég*), után
mögötte (hsz) ◇ megette (*táj*), háta mögött, hátul | nyomában <vkinek>, sarkában <vkinek>
mucsa (mn) ◇ falusi, vidéki, paraszt (*durva*), bugris, faragatlan, bárdolatlan, műveletlen, parlagi, durva, elmaradott, pórias, bumfordi, otromba (*biz*), prosztó (*szleng*), bunkó, furkó (*durva*), durung, tuskó (*biz*), bumburnyák, ekeferkó (*szleng*), kapa (*szleng*), tahó (*biz*), tapír (*szleng*), gyökér (*szleng*) ◆ VÁROSI, MŰVELT, KULTURÁLT
muff (fn) ◇ karmantyú (*rég*), tuszli (*rég*)
 ◇ karvédő, könyökvédő
 ◇ (*szleng*): hüvely, vagina (*szak*), moha (*szleng*), buksza (*szleng*), tarisznya (*szleng*), bögre (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): nő, szuka (*durva*), kurva (*durva*), ribanc (*durva*)
muhar (fn) ◇ gyom, gaz, dudva, bojtortján, mohar (*táj*), paraj (*táj*), gyimgyom (*táj*), burján (*táj*)
mukkan (ige) ◇ szól, nyikkan, pisszen (*biz*), vakkant (*pej*), kukkan (*táj*), vakkan (*táj*)
muksó (fn) ◇ (*szleng*): ember, férfi, személy, egyén, valaki, alak, fickó, tag (*biz*), pasas (*biz*), pasi (*biz*), pacák (*szleng*), hapsi (*szleng*), pali (*szleng*), muki (*szleng*), krapek (*szleng*), fazon (*szleng*), szivar (*szleng*), csávó (*szleng*), pofa (*szleng*), pók (*szleng*)
mulandó (mn) ◇ múltó, múltékony, átmeneti, véges, tiszavirág-életű, kérészéletű, efemer (*id*), pusztuló, pillanatnyi, rövid, ideiglenes, tűnékeny, röpké, futó, tovasuhanó (*vál*) | halandó, veszendő ◆ MARADANDÓ, ÁLLANDÓ | HALHATATLAN
mulaszt (ige) ◇ hanyagol, mellőz, kihagy | elszalaszt | veszít ◆ ELVÉGEZ, MEGTESZ | PÓTOL
 ◇ [iskolából]: hiányzik, távol marad | lóg (*biz*), bliccel (*biz*) ◆ MEGY, JÁR, LÁTOGAT
 ◇ [fájdalmat, bánatot]: csökkent, enyhít, csillapít | oszlat, szüntet ◆ FOKOZ, ERŐSÍT
mulasztás (fn) ◇ hanyagság, gondatlanság, hiba, véték, vétség, nemtörődomség ◆ ALAPOSSÁG, KÖRÜLTEKINTÉS
 ◇ hiányzás, távollét, távolmaradás, abszencia (*rég*) ◆ JELENLÉT, MEGJELENÉS

mulat (ige) ◊ szórakozik, vigad, kikapcsolódik | dorbézol, tivornyázik, züllik, dáridózik, dőzsöl, duhajkodik, cigányozik, kocsmázik, italozik, kicsapong, kirúg a hámból, lumpol (*biz*), düvöl (*táj*), dávánoz (*táj*), dombérozik (*rég*), dajdajozik (*szleng*) **Sz**: feltette az Orbán süvegét; széles kedvében van ◊ BÚSUL, SZOMORKODIK | UNATKOZIK

◊ derül, nevet, kacag, gurul a nevetéstől, göcög (*rég*) | gúnyolódik <vkin>, élcelődik <vkin>, kinevet, kigúnyol ◊ SZOMORKODIK | EGYÜTT ÉREZ <VKIVEL>

mulató, mulatóhely (fn) ◊ szórakozóhely, kaszinó, bár, klub, lokál, orfeum (*rég*), kabaré (*rég*), tinglitangli (*biz*) | csárda ◊ SIRALOMHÁZ

mulatság (fn) ◊ összejövetel, mulatozás, muri (*biz*), parti (*biz*), vigalom, vigasság, eszem-iszom, dínomdánom (*biz*), hejehuja (*biz*), ivászat, dajdaj (*szleng*), hepaj (*szleng*), ciriburi (*táj*), cuháré (*táj*), dáridó, dáridomb (*táj*)

◊ (*rég*): időtöltés | szórakozás, kikapcsolódás, élvezet, gyönyörűség

◊ tréfa, csíny, móka, buli (*biz*), balhé (*szleng*)

mulatságos (mn) ◊ mulattató, nevetető, szórakoztató, kacagtató, tréfás, vicces, humoros, szellemes, komikus, mókás, bohókás, jópofa ◊ UNALMAS

◊ furcsa, különös, groteszk, muris (*biz*), fura, bizarr, képtelen ◊ HÉTKÖZNAPI, MINDENNAPI

mulatt (fn) ◊ félvér, keverék

mulattató I. (mn) ◊ mulatságos, neveléses, vidító (*rég*), szórakoztató, szellemes, vicces, humoros, komikus, kacagtató, mókás ◊ SZOMORÚ, KESERŰ, TRAGIKUS

mulattató II. (fn) ◊ bohóc, mókamester, tréfacsináló, komédiás, bolond (*biz*)

múlhatatlan (mn) ◊ mellőzhetetlen, halaszthatatlan, elhagyhatatlan ◊ MELLŐZHETŐ, HALASZTHATÓ

◊ bekövetkező, szükségyszerű

◊ maradandó, örök, örök életű, örök érvényű, örökbecsű (*vál*), időtálló, hervadhatatlan, elpusztíthatatlan ◊ MULANDÓ, HALANDÓ, ÁTMENETI

múlik (ige) ◊ szűnik, tűnik, csökken, csillapodik, enyhül, oszlik ◊ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK

◊ kimúlik, meghal, elpusztul

◊ [idő]: telik, megy, repül, rohan, halad, fut, szalad, pereg, elszáll, eljár, elillan, tovaröppen (*vál*) ◊ ÁLL

◊ [évet]: betölt, túlhalad

◊ <vkin, vmin>: függ <vkitől, vmitől>, áll <vkin, vmin>

múló (mn) ◊ átmeneti, ideiglenes, röpké, pillanatnyi, mülékony, mulandó, futó, tűnő, illanó (*vál*), efemer (*id*), elrepülő, elszaladó, elszálló, eliramló, elillanó, rohanó, tovatűnő, tisztavirág-életű, kérészeletű (*vál*) ◊ ÁLLANDÓ, ÖRÖK

◊ [fájdalom]: szűnő, enyhülő, csökkenő, csillapuló ◊ ERŐSÖDŐ, FOKOZÓDÓ

múlt I. (mn) ◊ régi, régmúlt, egykori, hajdani, ódon, ó (*vál*), ősi ◊ MAI, MOSTANI, JELEN

múlt II. (fn) ◊ (*vál*): történelem, hajdankor ◊ JELEN | JÖVŐ

◊ [grammatikában]: múlt idő, praeteritum (*szak*) ◊ JELEN IDŐ | JÖVŐ IDŐ

múltkor (hsz) ◊ múltkorában, nemrég, múltkoriban (*biz*), minap, minapában (*táj*) ◊ MA, MOST

múltkori (mn) ◊ minapi, nemrég, tegnapi ◊ MAI, MOSTANI

mulya (mn) ◊ (*biz*): együgyű, bárgyú, ostoba, hiszékeny, mafla, málé, mamlasz, bamba, ütődött (*biz*), élheterlen, hülye (*durva*), gügye (*biz*), murmulya (*táj*), makabula (*táj*), bószmók (*táj*), susma (*táj*), tetyemutya (*táj*), teszefosza (*táj*), nyehe-nyühe (*táj*) ◊ ÉLETREVALÓ, ÜGYES, RÁMENŐS

múmia (fn) ◊ holtaszat (*rég*), tetemváz (*rég*)

◊ (*pej*): vénség, vénember, vénasszony

mumpsz (fn) ◊ (*szak*): fültömirigy-gyulladás, parotitis (*szak*)

mumus (fn) ◊ (*biz*): szörny, rém, kísértet, manó, kobold, krampusz, kankus (*táj*), bákász (*táj*), bambuc (*táj*), kemmes (*táj*), héjusz (*táj*), zsákos ember (*biz*), rézfaszú bagoly (*táj*)

mundér (fn) ◊ (*rég*): egyenruha, formaruha, uniformis, angyalbőr (*tréf*)

munka (fn) ◊ tevékenység, elfoglaltság, termelőtevékenység (*szak*) | fáradozás, fáradság, vesződés, gürcölés, hajtás (*biz*), strapa (*biz*), kulizás (*szleng*), kulimunka (*biz*), favágás (*biz*), gálya (*szleng*) ◊ PIHENÉS, KIKAPCSOLÓDÁS | TÉTLENSÉG

◊ kényszermunka, úrdolga (*rég*), robot

◊ tennivaló, teendő, feladat, dolog, penzum (*rég*)

◊ munkahely, munkakör, alkalmazás, állás, foglalkozás, hivatal, kenyérkereset, meló (*szleng*) ◊ MUNKANÉLKÜLISÉG, ÁLLÁSTALANSÁG

◊ mű, mestermű, alkotás, opus (*vál*) | munkadarab, darab, készítmény, termék

munkaadó (fn) ◇ munkáltató, alkalmazó ◆ MUNKAVÁLLALÓ, ALKALMAZOTT

munkabér (fn) ◇ bér, munkadíj, díjazás, fizetés, fizetség, honorárium, illetmény, járandóság, javadalmazás, juttatás, zsold (*szleng*), kereset, keresmény (*rég*), sallárium (*rég*)

munkabíró (mn) ◇ munkaképes, egészséges, dologbíró (*táj*), magabíró (*táj*), dologképes (*táj*), győző (*táj*), győzős (*táj*) | tetterős, erős, energikus ◆ MUNKAKÉPTELEN, BETEGES | GYENGE

munkadíj (fn) ◇ bér, munkabér, díjazás, fizetés, fizetség, honorárium, gázi (*biz*), illetmény, járandóság, javadalmazás, juttatás, zsold (*szleng*), kereset, keresmény (*rég*), sallárium (*rég*) | órabér, hetibér, havibér

munkaerő (fn) ◇ munkavállaló, munkás, dolgozó, alkalmazott
◇ munkabírás, energia

munkaerőhiány (fn) ◇ személyzethiány, munkáshiány ◆ MUNKAERŐ-FÖLŐSLEG

munkaértekezlet (fn) ◇ értekezlet, megbeszélés, szakmai összejövetel, szakmai megbeszélés, szeánsz (*szleng*), paláver (*szleng*)

munkafegyelem (fn) ◇ fegyelem, megbízhatóság, pontosság, lelkiismeretesség ◆ LAZASÁG, FELÜLETESSÉG, HANYAGSÁG

munkafolyamat (fn) ◇ művelet, technológia, kivitelezés

munkahely (fn) ◇ hivatal, iroda | dolgozó (*biz*), álláshely, telep
◇ állás, munka, státus, beosztás

munkaidő (fn) ◇ dologidő, munka, meló (*szleng*), melódia (*szleng*) | műszak ◆ SZABADIDŐ, PIHENÉS

munkakedv (fn) ◇ tennivágyás, tettekkészség, buzgóság, ügybuzgalom, munkaláz, hév ◆ MUNKAUNDOR, MUNKAUNDORITISZ (*tréf*)

munkaképes (mn) ◇ egészséges, munkabíró, keresőképes, ereje teljében, dologtehető (*táj*), dologtehető (*táj*), megfogható (*táj*), munkára fogható ◆ MUNKAKÉPTELEN, KERESŐKÉPTELEN, BETEGES

munkaképtelen (mn) ◇ keresőképtelen, szolgálatképtelen (*szak*), dologképtelen (*táj*), dologtehetetlen (*táj*), hasznavehetetlen, beteg, tehetetlen, rokkant, fogyatékos, nyomorék, béna, gyenge ◆ MUNKAKÉPES, EGÉSZSÉGES

munkakerülő (fn) ◇ dologkerülő, ingyenélő, tétlenkedő, mihaszna, naplopó, lusta, rest, semmittevő, léhűtő, széltoló (*biz*), csavargó, dologtalan, langallóeső (*táj*), kapa-kaszakerülő (*táj*), ácsori-ricsori (*táj*), here (*pej*), csöves (*szleng*), huligán, bummler (*rég*), lézengő, ritter ◆ DOLGOS, SZORGALMAS, MUNKASZERETŐ

munkakönyv (fn) ◇ cselédkönyv (*rég*)

munkakör (fn) ◇ feladatkör, beosztás, munkaterület, ügykör, reszort (*id*), hatáskör, működési kör, tevékenységi kör | foglalkozás, szakma, állás, tiszta

munkaközösség (fn) ◇ kollektíva, munkacsapat, közösség, team (*id*), brigád, gárda, együttes, kaláka (*táj*)

munkaközvetítő (fn) ◇ állásközvetítő, munkaközvetítő hivatal, helyszerző (*rég*), cselédszerző (*rég*), cupringer (*rég*)

munkál (ige) ◇ (*táj*): művel, tesz, cselekszik, operál
◇ (*vál*): fáradozik, fárad, előmozdít
◇ (*rég*): dolgozik, munkálkodik, működik | igyekszik, iparkodik

munkálat (fn) ◇ munka, művelet, operáció, elaborátum (*id*)

munkálkodás (fn) ◇ tevékenykedés, ténykedés, működés, aktivitás, negotium (*id*), serénykedés, szorgoskodás, sürgős-forgás, dolgozódás (*rég*), fáradozás | igyekezet, vesződés ◆ TÉTLENSÉG, SEMMITTEVÉS, NAPLOPÁS

munkálkodik (ige) ◇ dolgozik, tevékenykedik, cselekszik, foglalkozik <vmivel>, foglalatoskodik <vmivel>, munkál (*vál*), igyekszik, szorgoskodik, buzgólkodik, serénykedik, tesz-vesz, sűrög-forog, hangyálkodik (*rég*), fáradozik, fárad, működik, hat ◆ HENYÉL, LUSTÁLKODIK | TÉTLENKEDIK

munkanap (fn) ◇ hétköznap, munkásnap (*táj*), művesnap (*rég*), dologtevő nap (*táj*) ◆ SZABADNAP, PIHENŐNAP, ÜNNEPNAP

munkanélküli (fn) ◇ foglalkozás nélküli, állástalan, állás nélküli, kereset nélküli, facér (*biz*), kenyértelen (*táj*) ◆ DOLGOZÓ, MUNKAVÁLLALÓ

munkanélküli (mn) ◇ állástalan, dologtalan, tétlen, munkátlan, munkakerülő | semmittevő, lusta, rest, henyé ◆ SZORGALMAS, DOLGOS, TEVÉKENY

munkanéklüliség (fn) ◇ állástalanság, munkátalanság, foglalkozás nélküliség, kenyérgond (*táj*)

munkapad (fn) ◇ munkaasztal, pult | gyalupad | satupad

munkaruha (fn) ◇ munkaköpeny | kezeslábas, overall (*id*), straparuha (*biz*) ◆ ALKALMI RUHA, ÜNNEPLŐ

◇ (*szleng*): óvszer, koton (*biz*), köpeny (*szleng*), gumi (*biz*)

munkás I. (mn) ◇ szorgalmas, szorgos, dolgoz, serény, tevékeny, aktív, munkálkodó, energikus ♦ LUSTA, REST, TUNYA

◇ nehéz, hajszás, strapás

munkás II. (fn) ◇ dolgozó, munkavállaló, alkalmazott, melós (*szleng*), iparos (*rég*) | proletár, proli (*pej*)

munkásnegyed (fn) ◇ szegénynegyed, proletárnegyed, nyomornegyed | iparnegyed ♦ ÜRI NEGYED

munkásság (fn) ◇ munkásosztály, proletariátus (*id*) ♦ TŐKÉSEK, MUNKAADÓK

◇ működés, tevékenység, fáradozás | életmű, oeuvre (*id*)

munkásszármazású (mn) ◇ munkáscsaládból való, fizikai dolgozók gyermeke, F-es

munkaszolgálat (fn) ◇ kényszermunka, munkatábor, málenkij robot (*id*), kicsi robot (*tréf*)

munkaszünet (fn) ◇ szabadság, pihenés, pihenő, hétvége, vikend, ünnep | szünet, leállás, fájront (*rég*) ♦ MUNKA, ELFOGLALTSÁG, TEVÉKENYSÉG

munkatábor (fn) ◇ munkaszolgálat, kényszermunka, málenkij robot (*id*), kicsi robot (*tréf*)

munkatárs (fn) ◇ kolléga, szaktárs, kartárs (*rég*), dolgozótárs, szaki (*biz*) | partner, üzlettárs, társ

◇ segítőtárs, asszisztens, famulus (*biz*), samesz (*biz*), fullajtár (*biz*)

◇ kutató, tudományos kutató

munkaterület (fn) ◇ munkakör, tevékenységi kör | szektor (*szak*), tárca (*szak*), asztal (*biz*)

munkaterv (fn) ◇ tervezet, program, terv, célkitűzés, projektum (*rég*)

munkavállaló (fn) ◇ dolgozó, alkalmazott, munkaerő, munkás ♦ MUNKÁLTATÓ, MUNKAADÓ

munkaviszony (fn) ◇ alkalmazás, állás, munka, hivatal, kenyérkereset ♦ MUNKANÉLKÜLISÉG, ÁLLÁSTALANSÁG

murci (fn) ◇ must, újbor, burci (*táj*), burcsák (*táj*), murcsák (*táj*), majomtej (*szleng*)

muri (fn) ◇ (*biz*): multság, mulatozás, vigalom, vigasság, dáridó, dínomdánom, eszem-iszom (*biz*), ivászat, evés-ivás, lakoma, dajdaj (*szleng*), hejhejuja (*biz*), buli (*biz*), hepaj (*szleng*), banzáj (*szleng*), tivornya

◇ (*szleng*): tréfa, móka, csíny, hecc, bosszantás, ugratás, balhé (*szleng*)

◇ (*biz*): veszekedés, szóváltás, jelenet, vita, felfordulás, összetűzés, összecsapás, csetepaté (*biz*), civakodás, nézeteltérés, perpatvar, botrány, zrí (*szleng*) | zenebona, ribillió, kalamajka (*biz*), patália (*biz*), aréna (*szleng*), ramazuri (*biz*), cirkusz ♦ EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG | NYUGALOM

muris (mn) ◇ (*biz*): multságos, nevetséges, szórakoztató, mókás, bolondos, vicces, komikus, humoros, tréfás, habókos (*táj*)

◇ furcsa, szokatlan, különös, sajtáságos, fura, bizarr ♦ MEGSZOKOTT, ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI

murva (fn) ◇ kavics, zúzottkő, zúzalék

◇ (*táj*): [töredezett] szalma, széna, nád

muskáti (fn) ◇ pelargónia (*szak*), pelargónium (*szak*), büdösliza (*táj*), lizi (*táj*), muskáté (*táj*), szagoslevél (*rég*)

muskétás (fn) ◇ lövész, puskás, fegyveres, testőr, muskatéros (*rég*)

must (fn) ◇ szőlőlé | murci, karcos (*táj*)

mustra (fn) ◇ minta, áruminta, mintapéldány, mutatvány, mutatványdarab

◇ szemle, ellenőrzés, szemrevételezés, vizsgálat, áttekintés | seregszemle, sorakozó, felvonulás

mustrál (ige) ◇ nézeget, szemügyre vesz, vizsgálgat, szemlél, számba vesz | végignéz, végigmér

◇ (*táj*): elver, megver | kordában tart

muszáj I. (ige) ◇ kell, szükség | kényszerül <vmire>, kénytelen ♦ LEHET, SZABAD

muszáj II. (fn) ◇ szükség, kötelem (*rég*), kényszer, kényszerűség, kényszerhelyzet, obligó (*rég*)

muszka (mn és fn) ◇ orosz, ruszki (*biz*), moszkó (*rég*), ruszi (*rég*)

muszkli (fn) ◇ izom, karizom, bicepsz, béka (*biz*), malacka (*táj*)

mutáció (fn) ◇ változat, variáció, variáns (*szak*), alfaj

mutál (ige) ◇ [hang]: változik, másul (*táj*), második (*táj*)

mutat (ige) ◇ megmutat, rábök, rámutat | felmutat, feleml, látni enged ♦ ELREJT, ELTAKAR

◇ szemléltet, demonstrál, jelez, jelöl | jelent, jelképez, kifejez, szimbolizál, ábrázol, megjelenít, tanúsít

◇ kimutat, kifejez, elárul, tükröz, sugároz, feltár, sejtet, célzó, utal <vmire>, napvilágra hoz ♦ TITKOL, LEPLEZ, PALÁSTOL

◇ színlel, megjátsszik, tettet

◇ illik, mutatós, tetszetős, szép

mutatkozik (ige) ◇ látszik, megjelenik, előtűnik, előbukkan, előáll, érzékelhető, mutatózik (*táj*)

◇ ígérkezik, bizonyul, kínálkozik, várható, kilátásban van
mutató (fn) ◇ [óraé]: óramutató, nyelv, tű, kar
 ◇ index, regiszter, névmutató, tárgymutató, szómutató | jegyzék, szójegyzék, lajstrom (*rég*) | katalógus
 ◇ mutatószám, indexszám, paraméter (*szak*)
 ◇ (*szak*): indikátor (*szak*), mutatótábla, jelzőtábla, jelző, nyíl
 ◇ (*rég*): cégér, cégtábla, címtábla, jel, jegy, jelvény
 ◇ (*táj*): mintakép, példakép | ízelítő, kóstoló
mutatós (mn) ◇ szép, szemrevaló, csinos, elegáns, fess (*biz*), izléses, látszatos (*táj*) | tetszetős, látványos, dekoratív, reprezentatív ◆ CSÚNYA, RUSNYA, RÚT
mutatószám (fn) ◇ jelzőszám, indexszám, index, mérőszám
mutatóujj (fn) ◇ zsaszak (*rég*)
mutatvány (fn) ◇ műsorszám, produkció, attrakció, bravúr, kunszt (*biz*), látványosság | ízelítő, szemelvény
 ◇ mintapéldány, mintadarab, minta, mutatványszám, mutatványdarab, áruminta, mustra (*rég*)
mutogat (ige) ◇ mutat, bökdös | gesztikulál
 ◇ fitogtat, kérkedik, parádézik, hivalkodik, mutogalódik (*táj*), fitít (*táj*) | szellőztet, napvilágra hoz, kiterget, közszemlére tesz, kiállít ◆ REJTEGET, ELTAKAR, ELDUG
muzeális (mn) ◇ múzeumi
 ◇ régi, ősdí, ódon, idejétmúlt, elavult ◆ KORSZERŰ, DIVATOS, MAI
múzeum (fn) ◇ gyűjtemény, műcsarnok | képtár, galéria, pinakothek (*id*) | skanzen (*id*)
muzikális (mn) ◇ zenekedvelő, zeneértő | jó hallású, jó fülű (*biz*), vajtűfűlű (*tréf*) ◆ BOTFÜLŰ, AMUZIKÁLIS
múza (fn) ◇ ihlető | ihlet
muzsik (fn) ◇ paraszt, földműves, földművelő, pór (*rég*), gazdálkodó, gazda, farmer, szántóvető (*rég*), falusi, vidéki, csorvasz (*táj*), csahúr (*táj*), böggöcs (*táj*)
muzsika (fn) ◇ zene, dallam, melódia ◆ ZÖREJ, DISZHARMÓNIA, KAKOFÓNIA
 ◇ (*táj*): hangszer, zeneszerszám
muzsikál (ige) ◇ zenél, játszik <vmin>, hangászik (*táj*), zöngicsél (*rég*), brúgál (*táj*), bazsevál (*táj*), virginál (*rég*)
 ◇ (*tréf*): sír, sírdogál, pityereg ◆ NEVET, KACAG
muzsikus (fn) ◇ zenész, játékos, virgináló (*rég*), hangász (*táj*), cigány (*táj*)
mű- (mn) ◇ művészi, művészeti ◆ DILETTÁNS, KONTÁR
 ◇ mesterséges, művi, csinált, szintetikus ◆ TERMÉSZETES, EREDETI
 ◇ hamis, színlelt, tettetett, utánczott, ál ◆ VALÓDI, EREDETI, HITELES
 ◇ műszaki
 ◇ szakmai
mű (fn) ◇ tett, cselekedet, munka | kreáció, készítmény, csinálmány
 ◇ műalkotás, alkotás | műremek, remekmű, mestermű, gyöngyszem | opus (*vál*), szerzemény, zenemű, zenedarab, darab, zeneszám, kompozíció, elmeszülemény (*pej*)
 ◇ gyár, üzem
műalkotás (fn) ◇ mű, alkotás, műremek, művészi alkotás, opus (*vál*), műtárgy, kompozíció, kreáció, remekmű, remeklés (*rég*), mestermű, gyöngyszem ◆ GICCS, BÓVLI, FÉRCEMŰ
műanyag (fn) ◇ plasztik | bakelit | nejlon
 ◇ műszál ◆ PAMUT, GYAPIÚ
műbírálat (fn) ◇ bírálat, kritika, színikritika | recenzió (*szak*), ismertetés
műbíráló (fn) ◇ kritikus, műkritikus, recenzens (*szak*), bíráló, műértő, műítész (*rég*)
műbőr (fn) ◇ bőrutánzat, szkáj (*szak*) ◆ VALÓDI BŐR
műcsarnok (fn) ◇ képcsarnok, képtár, galéria | múzeum
műegyetem (fn) ◇ műszaki egyetem, politechnikum (*rég*)
műértő I. (mn) ◇ hozzáértő, szakavatott, szakképzett ◆ LAIKUS, AVATATLAN
műértő II. (fn) ◇ szakértő, szakember, mester, specialista, profi (*biz*), connaisseur (*id*), kenner (*id*) ◆ DILETTÁNS, AMATŐR
 ◇ műbíráló, kritikus, recenzens (*szak*)
műfaj (fn) ◇ genre (*id*), zsáner (*rég*) | irány (*rég*)
műfog, műfogor (fn) ◇ fogpótlás, protézis (*szak*), protkó (*szleng*), proti (*szleng*) ◆ VALÓDI FOG

műfordítás (fn) ◇ fordítás, művészi fordítás, irodalmi fordítás, transláció (*szak*), tradukció (*szak*) | tolmácsolás

műfordító (fn) ◇ fordító, transzlátor (*id*) | tolmács

műgyűjtő (fn) ◇ gyűjtő, műpártoló, műbarát (*rég*), amatőr (*rég*)

műhely (fn) ◇ üzem, üzemegység, szerelőcsarnok, szerviz, gyár (*rég*), officina (*rég*), csereria (*táj*)

◇ műterem, atelier (*id*)

◇ alkotóközösség, stúdió

műhiba (fn) ◇ gondatlanság, mulasztás, tévedés, hanyagság, nemtörődömség

műhold (fn) ◇ szatellit (*id*), mesterséges hold, műbolygó, mesterséges bolygó, szputnyik (*id*)

műjég, műjégpálya (fn) ◇ jégpálya, jég (*biz*), korcsolyapálya

műkedvelő (mn) ◇ amatőr, laikus, öntevékeny, nem hivatásos, műszerető (*rég*), műbarát (*rég*) | avatatlan, dilettáns, kontár, pancser (*szleng*) ◆ SZAKÉRTŐ, HIVATÁSOS, PROFI (*biz*)

műkereskedő (fn) ◇ régiségkereskedő, becsüs | antikvárius (*id*)

műkincs (fn) ◇ kincs, régiség

működés (fn) ◇ tevékenység, ténykedés, cselekvés, funkció, funkcionálás, munkálkodás, fungálás (*id*), ügyködés

◇ járás, üzemelés

működik (ige) ◇ tevékenykedik, dolgozik, munkálkodik, cselekszik, ténykedik, ügyködik, fungál (*biz*) | praktizál ◆ PIHEN

◇ megy, jár, üzemben van, üzemel, funkcionál, szuperál (*biz*), forog, prosperál ◆ ÁLL, VESZTEGEL

◇ van, található, székel

◇ (*szleng*): hat [kábitószer], beüt (*szleng*), bejön (*biz*), megjön (*szleng*), megdob (*szleng*)

működtet (ige) ◇ működésbe hoz, beindít, járat, mozgat, forgat, kezel, hajt | üzemeltet, fenntart ◆ LEÁLLÍT, SZÜNETELTET, MEGSZÜNTET

műnyelv (fn) ◇ szaknyelv | terminológia (*szak*), szakszókincs, nomenklatúra (*szak*)

◇ mesterséges nyelv ◆ TERMÉSZETES NYELV

műpártoló (fn) ◇ műbarát (*rég*), műgyűjtő, művészetkedvelő, mecénás, szponzor

műremek (fn) ◇ mestermű, remekmű, mesterremek (*rég*), chef d'oeuvre (*id*)

◇ műalkotás, mű, alkotás

műselyem (fn) ◇ műszál, vitratselyem (*szak*), nitrocellulóz (*szak*) ◆ HERNYÓSELYEM

műsor (fn) ◇ program, repertoár (*id*), játékrend | napirend, tárgysorozat, munkarend

◇ műsorfűzet

◇ program, előadás, adás, közvetítés | műsorszám, szám, numerus (*rég*)

műsorközlő (fn) ◇ műsorvezető, kommentátor | bemonzó, konferanszié (*id*)

műsorszám (fn) ◇ szám, program, mutatvány, attrakció, numerus (*rég*)

műstoppolás (fn) ◇ műbeszövés (*szak*), mütömés (*szak*)

műszak (fn) ◇ munkaidő, szolgálat, munkaszak, szakmány (*rég*), váltás, parti (*szak*), siht (*id*), sikta (*biz*), turnus

műszaki (mn) ◇ technikai, politechnikai (*id*) | gyakorlati

műszálás (mn) ◇ szintetikus, műanyag, nejlon ◆ PAMUT | GYAPJÚ

műszer (fn) ◇ eszköz, szerszám, instrumentum (*rég*), készülék, berendezés, felszerelés, gép, szerkezet, apparátus, szerkentyű (*biz*), herkentyű (*tréf*), masina (*biz*), bigyó (*tréf*), ketyere (*biz*), kutyü (*biz*)

◇ (*szleng*): himvessző, szerszám (*szleng*), farkok (*biz*), karó (*szleng*), bot (*szleng*), löcs (*szleng*), füttykös (*biz*), füttylő (*biz*), füttyi (*biz*), kuki (*biz*), bille (*táj*), csök (*táj*)

◇ (*szleng*): fecskendő

műszerész (fn) ◇ technikus, gépész, szerelő, mechanikus

műszertábla (fn) ◇ műszerfal, szerelvényfal, műszerdeszka

műszó (fn) ◇ szakszó, szakkifejezés, terminus technicus (*szak*), mesterszó (*rég*)

műt (ige) ◇ operál, műtétet végez, műtétet hajt végre, felnyit, felvág (*biz*), beavatkozik

műtárgy (fn) ◇ műalkotás, alkotás | érték, régiség, csecsebecse (*biz*)

◇ (*szak*): építmény, létesítmény

műterem (fn) ◇ műhely, stúdió, atelier (*id*), dolgozószoba

műtét (fn) ◇ operáció, sebészeti beavatkozás, sebészi beavatkozás, művi beavatkozás, műtétel (*rég*)

műtő (fn) ◇ műtőszoba, műtőhelyiség

◇ sebész, sebészorvos

műtős (fn) ◇ műtőasszisztens

mütyür, mütyürke (fn) ◇ apróság, dísz, fityegő, csecsebecse, pimpli (*biz*), bizsu, zsuzsu (*rég*), bigyo (*biz*), bizbasz (*durva*), breloque (*rég*), nipp (*biz*) | sallang ♦ ÉRTÉK, DRÁGASÁG, KINCS

műút (fn) ◇ országút, autópálya, autósztráda, aszfaltút, betonút, kocsitűt (*biz*), kövesút (*táj*), makadám (*szak*) ♦ FÖLDÚT, DÜLŐÚT

művel (ige) ◇ [földet]: gondo, megmunkál, megdolgoz, mível (*rég*), szánt-vet (*rég*), kultivál (*rég*) | termeszt ♦ ELHANYAGOL

◇ ápol, csiszol, gyarapít

◇ foglalkozik, gyakorol, folytat, űz

◇ csinál, cselekszik, tesz, véghezvisz, végrehajt | elkövet

művelet (fn) ◇ eljárás, cselekedet, tevékenység, operáció, aktus, akció, munkálat, munkafolyamat, munkafázis, manőver

műveletlen (mn) ◇ iskolázatlan, képzetlen, tanulatlan, kulturálatlan, tudatlan, tájékozatlan, civilizálatlan, barbár, pallérozatlan, pórias, illiterátus (*rég*), írástudatlan, analfabéta ♦ MŰVELT, ISKOLÁZOTT, TANULT

◇ nevetlen, illetlen, modortalan, faragatlan, nyers, bárdolatlan, primitív, közönséges, durva, tahó (*biz*), bunkó, paraszt (*durva*), mucsai (*durva*) ♦ FINOM, JÓL NEVELT, ILLEDELMES

◇ parlag, parlagon heverő, ugaron hagyott, gondoatlan, megműveletlen, megmunkálatlan, feltöretlen ♦ BEVETETT, MEGMUNKÁLT

műveletlenség (fn) ◇ tanulatlanság, tudatlanság, iskolázatlanság, írástudatlanság, analfabétizmus, pallérozatlanság, ignorancia (*id*), faragatlanság, sötétség (*biz*), tahóság (*durva*), parasztság (*durva*), bunkóság (*durva*), civilizálatlanság, kulturálatlanság, elmaradottság ♦ MŰVELTSÉG, TANULTSÁG, ISKOLÁZOTTSÁG

művelődés (fn) ◇ kulturálódás, olvasás, szórakozás

◇ műveltség, kultúra

művelődési (mn) ◇ kulturális, oktatási

művelődéspolitikai (fn) ◇ kultúrpolitika | oktatáspolitikai

művelődéstörténet (fn) ◇ kultúrtörténet, kultúrhistoria (*rég*), művtörténet (*biz*)

művelődésügy (fn) ◇ kultúra, oktatásügy

művelődik (ige) ◇ tanul, képezi magát, tökéletesedik, nemesedik, pallérozódik (*rég*), csiszolódik, gyarapodik, fejlődik, kupálódik (*biz*), kulturálódik ♦ ELBUTUL, LEÉPÜL (*biz*)

művelt (mn) ◇ tanult, képzett, jártas, iskolázott, intelligens, nagy tudású, kitanult, olvasott, kiművelt, csiszolt, literátus (*rég*), tudós (*vál*) | kulturált, civilizált, pallerozott, finom, kifinomult ♦ MŰVELETLEN, TANULATLAN, ISKOLÁZATLAN

műveltető (mn) ◇ kauzatív (*szak*), faktív (*szak*)

műveltség (fn) ◇ iskolázottság, tanultság, képzettség, olvasottság, tájékozottság ♦ MŰVELETLENSÉG, TUDATLANSÁG, TÁJÉKOZATLANSÁG

◇ kultúra, civilizáció, művelődés

műves (mn) ◇ mives, kidolgozott, aprólékos, díszes, finom ♦ DURVA, ELNAGYOLT, FELÜLETES

◇ (*táj*): munkás, dolgos

művész (fn) ◇ művészember, alkotó | bohém

◇ mester, virtuóz

művészet (fn) ◇ ars (*rég*), art (*id*), kunszt

◇ hozzáértés, ügyesség, készség

művészi (mn) ◇ artisztikus (*id*), esztétikus, művészies, tetszetős, finom, kidolgozott, mives

◇ mesteri, virtuóz ♦ HÉTKÖZNAPI

művésznő (fn) ◇ színésznő, diva (*rég*), sztár, filmsztár, csillag

◇ (*pej*): prostituált, kurtizán (*vál*), kokott (*rég*), hetéra (*vál*)

művezető (fn) ◇ munkavezető, üzemvezető, műhelyfőnök, mester

N

na (isz) ◊ na ugye!, ugye!, aha!, no lám!, na tessék!

◊ no, nos, hát, na már most (*biz*), szóval

◊ ne!, ne bánts!

nábob (fn) ◊ [indiai] kormányzó, [indiai] helytartó

◊ dúsgazdag ember, krózus (*vál*)

◊ kiskirály

náci (mn) ◊ nemzetiszocialista, hitlerista, fasiszta

náció (fn) ◊ (*rég*): nép, nemzet, lakosság

◊ (*pej*): fajta, szerzet, népség

nacionalista (mn) ◊ nemzeti, hazafias, honszerető

◊ (*pej*): sovinszta (*id*)

nacionalizmus (fn) ◊ hazafiság, hazafiasság, hazafias érzés, nemzeti érzés

◊ (*pej*): sovinizmus (*id*)

nád (fn) ◊ bognárnád, fedőnád, lengenád

◊ nádas

◊ gyékény, káka, sás

◊ [jelzőként]: nádfonatú, vessző, fonott

nadály (fn) ◊ pióca, ivóka (*rég*), vérszívó (*rég*), vérszipó (*rég*)

nádas (fn) ◊ ingovány, mocsár, láp, turján (*táj*), nádló (*táj*), bringó (*táj*), cseret (*táj*)

nádfonatú (mn) ◊ nád, fonott, vessző

nadír (fn) ◊ (*szak*): talppont, mélypont ♦ ZENIT, TETŐPONT

nádor (fn) ◊ nádorispán (*rég*), palatinus (*rég*), palotagróf (*rég*), nagyúr (*rég*)

nadrág (fn) ◊ pantalló, naci (*biz*), gatya (*szleng*), gatyesz (*biz*), tyóresz (*biz*), nasztró (*id*), mondhatlan (*rég*), lábszárhüvely (*rég*) | harisnya (*táj*)

◊ bugyi, bugyogó (*rég*)

nadrágszj (fn) ◊ szj, derékszj, öv

nadrágtartó (fn) ◊ hőzentróger (*id*), kantár

nadragulya (fn) ◊ altatófű, bolondítófű, maszlagos nadragulya, farkascseresznye, ördögfü, belladonna, farkasbogyó (*táj*), ördögszőlő (*táj*), álomhozófű (*táj*)

nagy I. (mn) ◊ nagyobb, nagyobbacska, nagyocska, nagyobbfajta, öles, jókora, óriási, terjedelmes, kiterjedt, nagyméretű, nagyalakú | magas, langaléta, égimeszelő, testes, megtermett, tagbaszakadt, természetes, robusztus, bőhöm (*biz*), drabális (*pej*), behemót, bőhönc (*táj*), busa (*táj*) | bő, tágas, téres (*rég*)

♦ KICSI, KIS, ALACSONY

◊ sok, tetemes, rengeteg, számottevő, bőséges, végtelen, tömérdek | dús, dupla [adag] ♦ KEVÉS, JELENTÉKTELEN, SZŰK

◊ [idő]: hosszú ♦ RÖVID

◊ fontos, jelentős, nagyszabású, lényeges, komoly, tekintélyes, felbecsülhetetlen | nagyfokú, öreg [hiba], vaskos [tévedés] | átütő [siker], extrém, feneketlen, fokozott, gigászi, horroriblis, súlyos, titáni, dermesztő [hideg] | fölényes [tudás], hatalmas, átlagon felüli, erős, túlságos, baró (*szleng*), óber (*szleng*) | bődületes, falrengető, emeletes [marhaság], szembeszökő, éktelen [hőség], Isten ellen való [vétek] ♦ JELENTÉKTELEN, KÖNNYŰ, CSEKÉLY

nagy II. (hsz) ◊ igen, nagyon, nagymértékben

nagy III. (fn) ◊ felnőtt ♦ GYERMEK, KICSI (*biz*)

◊ híresség, nagyság | főúr

nagyágú (fn) ◊ (*biz*): érv, bizonyíték, adu

◊ (*szleng*): fejes, főmufti, nagykutya (*biz*) ♦ SENKI, NÍMAND

◇ (*biz*): szakember, profi (*biz*), menő (*biz*), nagymenő (*biz*), penge (*szleng*) ♦ MIHASZNA, BEOSZTOTT, SEGÉD

nagyanya (fn) ◇ nagymama, nagymami (*biz*), nagy (i) (*biz*), nagyika (*biz*), mami (*biz*), mamóka (*biz*) mamika (*biz*), nagyanyó, öreganya, nyanya (*táj*), mamó (*táj*), nagyinkó (*táj*), mányi (*táj*), szüle (*rég*), szülike (*táj*), bábi (*táj*), banyó (*táj*), éde (*táj*), másikanya (*táj*), [anya anyja] peszeanya (*táj*) ♦ NAGYAPA

nagyapa (fn) ◇ nagyatya (*vál*), nagypapa, nagyapó, apóka (*biz*), apó, tata (*biz*), nagy tata (*biz*), öregapa, papa, papi (*biz*), ópapa (*táj*), nagyapi (*biz*), mágó (*táj*), apócska (*táj*), bapó (*táj*), deda (*táj*), epapa (*táj*), másikapa (*táj*) ♦ NAGYANYA

nagyarányú (mn) ◇ nagyszabású, nagyfokú, nagyméretű, hatalmas, monstre (*id*), grandiózus (*vál*), kolosszális (*biz*), emberfölötti, szerfölötti, eget verő, gigantikus, egyedülálló, tekintélyes, tetemes, lenyűgöző, széles körű ♦ KISMÉRTÉKŰ, JELENTÉKTELEN, SZOKVÁNYOS

nagyasszony (fn) ◇ fejedelemasszony (*rég*), úrnő, asszony

nagybácsi (fn) ◇ nagybátya, onkli (*rég*), édesbátya (*táj*), bátyós (*táj*), bácsi, bácsika, peszebátya (*rég*), atyabátya (*rég*), páripapa (*táj*) ♦ NAGYNENI

nagyban (hsz) ◇ javában, erősen

◇ nagymértékben, nagy mennyiségben, nagy tételben ♦ SZERÉNYEN, ÉPPHOGY, KICSINYT

nagybecsű (mn) ◇ értékes | becses, nagyra becsült, tisztelt, igen tisztelt, elismert ♦ ÉRTÉKTELEN, JELENTÉKTELEN

nagybeteg (mn) ◇ súlyos beteg, nyavalyás (*rég*), félholt, dögrováson van (*durva*) ♦ EGÉSZSÉGES

nagybetű (fn) ◇ verzális (*szak*), verzál (*szak*), kapitális (*szak*), nagy kezdőbetű ♦ KISBETŰ

nagybirtok (fn) ◇ uradalom, latifundium (*szak*) | ültetvény, farm ♦ KISBIRTOK, TÖRPEBIRTOK, PARCELLA

nagybirtokos (fn) ◇ földesúr, földbirtokos, mágnás, nábob (*rég*), főnemes, főúr, hűbérúr (*rég*) | arisztokrata ♦ KISBIRTOKOS

nagybögő (fn) ◇ bögő, brúgó (*tréf*), gordon (*szak*), kontrabasszus (*szak*)

nagybögős (fn) ◇ bögős, brúgós (*táj*), búrogós (*táj*), bűgös (*táj*), barborás (*rég*), gordonos (*rég*)

nagyböjt (fn) ◇ böjt, böjtölés, böjtölő, önmegtartóztatás, koplalás

nagycsüörtők (fn) ◇ zöldcsüörtők

nagydarab (mn) ◇ természetes, testes, megtermett, tagbaszakadt, behemót, drabális ♦ VÉZNA, NYESZLETT, KICSI

nagydolog (fn) ◇ székelés, széklet, szükséglet, ürülék, fécesz (*szak*), kaka (*biz*), kaki (*biz*), szar (*durva*), trutyi (*szleng*), trutymó (*szleng*) ♦ KISDOLOG, VIZELÉS, PISILÉS

nagyétkű (mn) ◇ nagy étvágyú, nagyevő, nagybélű (*táj*), étkes, bélpoklos, pokolbélű (*táj*), feneketlen bendőjű, hasimádó, haspárti, kajás (*biz*), nagyehető (*táj*), lóbelű (*táj*), farkasbélű (*táj*), sáskabélű (*táj*), tanyahasú (*táj*), falánk, mohó, duplabélű (*táj*), éhendés (*táj*), zabálós (*durva*) | telhetetlen | torkos, ingyenc
Sz: annyit eszik, mint a ló; az Isten se győzné pénzes máléval; egész nap azon van, mit vessen a szájába; elnyelné a világot; eszik, mint a cséplő; farkas lakik a gyomrában; ha malacot mutatsz, disznód is elkéri; keze-lába csupa száj; kolbással fűszerezi a levest; nála mindig beharangoznak; nála a pulykasült cinege; sohasem telik meg, mint a koldus tarisznyája; telhetetlen, mint a barátzsák ♦ KISÉTKŰ, KÁKABÉLŰ, KONYHAGYALÁZÓ

nagyevő (mn és fn) ◇ étkes, falánk, nagybélű

nagyfokú (mn) ◇ nagyarányú, nagymérvű (*vál*), nagymértékű, kiterjedt, fokozott, felfokozott, intenzív, súlyos, nagy, magas fokú, erős, kirívó | túlságos, feltűnő, határtalan, kimondhatatlan, szertelen | hathatós, mélyreható, beható, mély ♦ KISMÉRTÉKŰ, JELENTÉKTELEN, HATÁSTALAN

nagygazda (fn) ◇ zsírosparaszt, basaparaszt (*táj*), dúsgazdag (*táj*), jógazda (*táj*), basa (*táj*) ♦ KISGAZDA, SZEGÉNYPARASZT, KISPARASZT

nagygyűlés (fn) ◇ népgyűlés, tömeggyűlés | díszgyűlés, kongresszus

nagyhangú (mn) ◇ nagyszájú, harsány, szájas (*pej*), szájtépő (*biz*), hangoskodó, bőrtorkú (*táj*), hangzatos (*rég*), duhaj, nagykeptű, fontoskodó, arrogáns | lármás, zajos, hangos, kiabáló | demagóg ♦ SZERÉNY, CSÖNDES, HALK SZAVÚ

nagyharang (fn) ◇ öregharang

nagyhatalom (fn) ◇ világbirodalom, szuperhatalom, birodalom, impérium (*rég*)

nagyhét (fn) ◇ húsvét hete, szenthét (*táj*), sanyarúhét (*táj*)

nagyhírű (mn) ◇ híres, hírneves, neves, nevezetes, nagynevű, ismert, közismert, ünnepelt, koszorús (*vál*), népszerű, menő (*szleng*) | kiváló, jelentős, tekintélyes, elismert, illusztris (*vál*) ♦ ISMERETLEN, ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI

nagyipar (fn) ◇ gyáripar ◆ KISIPAR, MANUFAKTÚRA , KÉZMŰIPAR
nagyiparos (fn) ◇ gyáros, gyártulajdonos ◆ KISIPAROS, KÉZMŰVES
nagyít (ige) ◇ nagyobbít, felnagyít, növel, tágít | szélesít, öblösít, kiegészít ◆ KICSINYÍT, KISEBBÍT
 ◇ túloz, tódít, füllent, túlbecsül, felfúj, kiszínez, túljátszik, túllihog (*pej*), feltupíroz (*biz*), elveti a sulykot |
 feldicsér, magas polcra emel, kiemel | fokoz ◆ LEÉRTÉKEL, ÓCSÁROL
 ◇ súlyosbít, erősít ◆ ENYHÍT, CSÖKKENT
 ◇ (*rég*): öregbít
nagyítás (fn) ◇ túlzás, nagyzás, túljátszás | felértékelés | fokozás, túlbecslés ◆ ALÁBECSÜLÉS, LEFOKOZÁS
 | LEKICSINYLÉS
 ◇ nagyobbítás, kitágítás, terjesztés | növelés, gyarapítás, emelés, fokozás, nyújtás ◆ KISEBBÍTÉS, SZŰKÍTÉS,
 CSÖKKENTÉS
nagyító I. (mn) ◇ erősítő, fokozó, túlzó ◆ CSÖKKENTŐ, KICSINYÍTŐ
nagyító II. (fn) ◇ nagyítóüveg, nagyítólcence, lupe, górcső (*rég*), nézőcső (*rég*)
nagyjában, nagyjából (hsz) ◇ futólag, futtában, nagy vonalakban, körülbelül, nagy általánosságban,
 lényegében, felületesen, átabotában (*táj*), tessék-lássék, úgy-ahogy, felibe-harmadába, fél kézzel,
 arányzomra (*táj*), tulajdonképpen, voltaképpen, hozzávetőleg, majdnem, körvonalaiiban, félig, félig-
 meddig, felszínesen, hevenyészve, hamarjában, elnagyoltan, többé-kevésbé ◆ PONTOSAN, PRECÍZEN
nagyjavítás (fn) ◇ nagyttarozás, generáljavítás, generálózás, főjavítás ◆ TOLDOZGATÁS-FOLTOZGATÁS
nagykabát (fn) ◇ télikabát, felsőkabát, mikádó (*szak*), bekecs (*táj*), ködmön, nagyujjas (*táj*) ◆ KISKABÁT,
 ZAKÓ
 ◇ (*szleng*): protekció | pártfogó
nagykanál (fn) ◇ leveseskanál, merőkanál | evőkanál ◆ KISKANÁL
nagykapitalista (fn) ◇ nagyttőkés, iparmágnás, mágnás, trösztvezér, gyártulajdonos ◆ KISVÁLLALKOZÓ
nagykendő (fn) ◇ sál, stóla, pelerin, nagykeszkenő (*táj*)
nagyképű (mn) ◇ fontoskodó, nagyképűsködő, felvágós, büszke, hivalkodó, beképzelt, elbizakodott,
 megjátszós (*biz*), öntelt, önhitt, dölyfös, magahitt (*rég*), önelégült, szerénytelen, pózoló, pozőr (*id*),
 fennhéjázó, nyegle, felfuvalkodott, fölényeskedő, nagyzó, sznob, pökhendi, gögös, jani (*szleng*) **Sz:**
 adja a bankot; megjátssza az agyát; nagy a mellénye; oda-vissza van magától; azt hiszi, ő találta fel a
 spanyolviaszt; azt hiszi, ő ültette a Fiastyúkot; játssza az eszét ◆ SZERÉNY, EGYSZERŰ, TERMÉSZETES
nagyképűsködik (ige) ◇ nagyzol, feltűnősködik, fölényeskedik, felvág, megjátssza magát, pózol, felfújja
 magát, fontoskodik, tetszeleg **Sz:** adja a bankot ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS, VISSZAFOGOTT
nagykorú I. (mn) ◇ cselekvőképes, érett, önjogú, teljes jogú, meglett ◆ ÉRETLEN, ÖNÁLLÓTLAN, KISKORÚ
nagykorú II. (fn) ◇ felnőtt ◆ KISKORÚ
nagykorúság (fn) ◇ felnőtttség, érettség | szabadság, függetlenség, önállóság ◆ KISKORÚSÁG,
 ÉRETLENSÉG, FÜGGŐSÉG
nagylelkű (mn) ◇ adakozó, bőkezű, gavalléros (*rég*) | jótékony, jótévő, nagyvonalú ◆ SZŰKMARKÚ,
 KICSINYES, FUKAR
 ◇ elnéző, megbocsátó, megértő, könyörületes, irgalmas, irgalmas szívű | nemes, nobilis (*id*), kegyes (*rég*),
 jószívű, zsenerőz (*biz*), nagyszívű, gáláns, generózus (*id*) | altruista (*vál*) ◆ KÍMÉLETLEN, IRGALMATLAN,
 KÖNYÖRTELEN
 ◇ (*rég*): bátor, vitéz, rendíthetetlen, hősiés ◆ GYÁVA, SZŰKKEBLŰ
nagymenő I. (mn) ◇ (*szleng*): tekintélyes, befolyásos, jelentékeny, ismert ◆ JELENTÉKTELEN,
 ISMERETLEN
 ◇ (*szleng*): keresett, divatos, népszerű, felkapott (*biz*), közkedvelt, király (*szleng*), ász (*szleng*), nagyagyú
 (*szleng*), penge (*szleng*), profi (*biz*), császár (*szleng*), bajnok (*szleng*) ◆ ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI,
 EGYSZERŰ
nagymenő II. (fn) ◇ (*szleng*): milliomos, újgazdag (*pej*)
nagymeretű (mn) ◇ nagy, nagyszabású, hatalmas, monumentális, széles körű, makroszkopikus (*szak*),
 piramidális (*vál*), óriási, nagy kaliberű, nagyarányú, böhmö (*biz*), baromi (*durva*), bazi (*szleng*) ◆ KICSI,
 APRÓ, JELENTÉKTELEN
nagymértékben (hsz) ◇ nagyon, rendkívül, kivált, főleg, módfelett, ugyan (*rég*), szerfelett, nagy fokban,
 fölöttébb, tetemesen, derekasan, roppantul, istenigazában, mérhetetlenül, alaposan, ugyancsak, irtóra
 (*szleng*) ◆ RÉSZINT, KICSIT, VALAMELYEST
nagymérvű (mn) ◇ nagyarányú, nagyfokú, nagyszabású fontos, jelentős, nagy, kiterjedt ◆ CSEKÉLY,
 KICSI, JELENTÉKTELEN

nagymise (fn) ◇ énekes mise, szagosmise (*táj*), öregmise (*táj*) ◆ KISMISE, CSÖNDES MISE

nagymutató (fn) ◇ percmutató ◆ KISMUTATÓ, ÓRAMUTATÓ

nagynéni (fn) ◇ néni (*biz*), tanti (*biz*), ángy (*táj*), tante (*rég*), nénje (*táj*), éde (*táj*), édesnéne (*táj*) ◆ NAGYBÁCSI

nagynevű (mn) ◇ híres, hírneves, neves, jeles, híres-neves, nevezetes, nagyhírű, világhírű, beérkezett, ünnepelet, koszorús (*vál*), népszerű, menő (*szleng*), kiváló, tekintélyes, ismert, elismert, előkelő, illusztris (*vál*), prominens (*vál*), fáméuse (*id*) ◆ ISMERETLEN, ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI

nagyobbít (ige) ◇ nagyít, felnagyít, erősít | növel, emel, fokoz, szaporít | bővít, tágít, szélesít, told, öblösít, mélyít, kiegészít, megnyújt ◆ CSÖKKENT, KISEBBÍT, REDUKÁL

nagyobbodás (fn) ◇ növés, növekedés, öregbedés (*rég*) | fokozódás, erősödés | gyarapodás, szaporodás, sokasodás | terjedés, tágulás, bővülés, hosszabbodás, szélesedés, mélyülés, vastagodás, tornyosulás, emelkedés ◆ CSÖKKENÉS, FOGYÁS, SZÜKÜLÉS

nagyobbrészt (hsz) ◇ nagyrészt, jórészt, jóformán, többnyire, jobbára, nagyobbára, javarészt, javarészben, legnagyobbrészt, túlnyomórészt, többségében, többé-kevésbé, zömmel, főként, inkább, leggyakrabban, jobbadán (*rég*) ◆ KISEBBRÉSzt

nagyl (ige) ◇ előmunkál, előmar

◇ elnagyol, összezsap, összevág, összefércel, hevenyész, elnagyjáz (*táj*), halámol (*táj*), senderít (*táj*), rögtönöz, elkapkod, összegör (*táj*), összehány, összerúg, elsiet, rittyent (*táj*)

nagylvasztó (fn) ◇ kohó, kohómű, olvasztókemence, kohóüzem

nagyon (hsz) ◇ nagymértékben, erősen, igen, ugyan (*rég*), jól, igazán, különösen, jelentősen, bőven, busásan, meglehetősen, igencsak, ugyancsak, alaposan, egészen, túlságosan, felette, fölöttébb, módfelett, szerfölött, túl, jóval, roppant, roppantul, roppant mód, szörnyen, borzasztóan, félelmetesen, rendesen, szépen, óriásian, iszonyatosan, eszméletlenül, istentelenül, rendkívül, szokatlanul, csudára, cudarul (*táj*), mérhetetlenül, mértéktelenül, végtelenül, irdatlanul, irtóra (*szleng*), bosszantóan, kimondhatatlanul, halálosan (*biz*), bűdösül (*szleng*), piszkosul (*szleng*), csontig (*szleng*), totál (*szleng*), állatian (*szleng*), állatira (*szleng*), baromira (*szleng*), mocskosul (*szleng*), oltárian (*szleng*), rohadtul (*szleng*), nyálig (*szleng*), fene (*durva*), tökig (*durva*), kurvára (*durva*) ◆ KICSIT, ALIG, ÉPPEN HOGY

nagyrabecsülés (fn) ◇ elismerés, tisztelet, megbecsülés, presztízs, respektus (*id*), reputáció (*id*), méltánylás, méltatás, reverencia (*id*), értékelés ◆ LEBECSÜLÉS, LENÉZÉS, TISZTELETLENSÉG

nagyravágyás (fn) ◇ becsvágy, érvényesülési vágy, hatalomvágy, ambíció, karrierizmus (*pej*), rangkórás, törtetés, nagyralátás (*rég*), nagyra törés, dicsvágy (*vál*), dicsszomj (*rég*), gög ◆ SZERÉNYSÉG, EGYSZERŰSÉG, MÉRTÉKLETESSÉG

nagyravágyó (mn) ◇ becsvágyó, ambiciózus, nagyra törő, karrierista (*pej*), nagyralátó (*rég*), törtető, könyöklő (*pej*), dicsvágyó, dicsszomjas (*rég*), polcleső (*biz*) **Sz:** az ágon jár a szeme; mély vízbe veti a hálóját; nagy fára akar hágni ◆ SZERÉNY

nagyrészt (hsz) ◇ nagyrészben, nagyobbrészt, legnagyobbrészt, nagyobbára, javarészt, jórészben, jórészt, főképp, főként, túlnyomórészt, zömmel, jobbára, jobbadán (*rég*), jószerint (*táj*), leginkább, többnyire, többségében | nagyjából ◆ KEVÉSBÉ, ALIG

nagyság (fn) ◇ mérték, arány, fok, méret | terjedelem, öblösség, magasság, bőség, tágasság, kiterjedés, kaliber

◇ fontosság, jelentőség, hatalmasság, jelentékenység, nagyszerűség | kiválóság, kitűnőség, titán ◆ JELENTÉKTELENSÉG

nagysága (fn) ◇ [megnevezésként és megszólításként]: nagyságos asszony (*rég*), nagysád (*rég*), nagysám (*rég*) | tekintetes asszony (*rég*), ténsasszony (*rég*)

nagyságos (mn) ◇ tekintetes (*rég*), téns (*rég*), tekintélyes, nemzetes (*rég*), méltóságos

◇ (*táj*): ritka, drága

nagy sikerű (mn) ◇ szenzációs (*biz*), nagy hatású, sikeres ◆ SIKERTELEN

nagystílus (mn) ◇ nagyvonalú, nagyvilági, pompás, előkelősködő, klassz (*szleng*), menő (*szleng*), világi (*szleng*), látványos, fényűző, pazar, luxus ◆ KISSTÍLÚ, SZÜKÖS, SZEGÉNYES

nagyszabású (mn) ◇ nagy, grandiózus (*vál*), nagyméretű, nagymérvű, nagyarányú, gigantikus, monumentális (*vál*), lenyűgöző, impozáns, kolosszális (*biz*), szédületes, eget verő, remek ◆ SZERÉNY, VISSZAFOGOTT, EGYSZERŰ

nagyszájú (mn) ◇ (*pej*): nagyhangú, szájas (*pej*), nyelves, hangoskodó, hetvenkedő, legénykedő, nagyopfájú (*durva*), háryjánoskodó, kérkedő, hencegő, szájhős, handabandázó, csahos (*táj*), kerepelős

(*táj*), szájbók (*táj*) | véresszájú (*durva*) **Sz:** akkora a szája, mint a bécsi kapu; akkora a szája, mint egy német papucs; be nem dughatni nagy száját; elejéből választotta a nyelvét; felvágta a bába a nyelvét; ha feje befér is az ablakon, de a nyelve be nem férhetne; jól megköszöri a bicskáját; jól megkenték a kereket, forog a kerék; kibeszélne hat papot is; külön kell a nyelvét agyonütni, ha meghal; nem hagyta az anyjában a nyelvét; nem szorult seggébe a nyelve; olyan a szája, mint egy sikátor; szomszéd határba ér a nyelve ♦ CSENDES, SZERÉNY, HALK SZAVÚ

nagyszerű (mn) ♦ kiváló, kitűnő, pompás, pompázatos, remek, prima, klassz (*szleng*), fájjin (*táj*), menő (*szleng*), vagány (*biz*), osztályon felüli, elsőrangú, klasszis (*biz*), kapitális (*rég*), monumentális (*id*), lenyűgöző, bámulatos, csodálatos, csodás, rendkívüli, lélegzetelállító, káprázatos (*vál*), szuper (*biz*), dicső (*vál*), fenséges, ragyogó, fölséges, illusztris (*vál*), jeles, mesés, isteni (*biz*), fasza (*szleng*), haláli (*szleng*) ♦ SZERÉNY, LÉNYEGTELEN, MELLŐZHETŐ

nagyszülő (fn) ♦ öregszülő (*táj*), igenszülő (*táj*) ♦ UNOKA

nagytóke (fn) ♦ finánctóke, fináncoligarchia (*szak*), pénzarisztokrácia, pénzmágnások

nagytokés (fn) ♦ nagykapitalista, iparmágnás, monopolista, iparbáró, burzsuj (*rég*)

nagyujj (fn) ♦ hüvelyk, hüvelykujj, öregujj (*táj*)

nagyúr (fn) ♦ főúr, hűbérúr (*rég*), kiskirály, oligarcha (*id*), főnemes, fejedelem, uralkodó | padisah, szultán, mogul (*rég*) ♦ ALATTVALÓ, SZOLGA

nagyüzem (fn) ♦ nagyvállalat, gyár, kombinát, tröszt ♦ KISÜZEM, MŰHELY

nagyüzemi (mn) ♦ nagyipari, gyáripari, gyári, ipari, nagybani ♦ KISÜZEMI | EGYEDI

nagyvállalat (fn) ♦ nagyüzem, kombinát, tröszt, monopólium, konszern ♦ KISVÁLLALKOZÁS

nagyváros (fn) ♦ világváros, főváros, metropolisz, megapolisz (*id*) ♦ KISVÁROS, FALU

nagyvilág (fn) ♦ föld, földkerekség, világ | világegyetem

♦ felső tízezer, előkelő körök, gazdagok

nagyvonalú (mn) ♦ nagystílus, elegáns, előkelő, nagyvilági, nagyszerű | nagyszabású, lendületes, hatalmas ♦ KICSINYES, KISSTÍLUS

♦ bőkezű, adakozó, gavalléros, jótévő, nagylelkű, gáláns (*vál*) ♦ FUKAR, FÖSVÉNY, ZSUGORI

♦ elnéző, engedékeny | előzékeny, készséges, kuláns (*rég*) ♦ AKADÉKOSKODÓ, AKADÉKOS, KEKEC

nagyzol (ige) ♦ felvág, dicsekszik, fölényeskedik, szájhösködik, tódtít, háryjánoskodik (*biz*), anzágal (*biz*), henceg, nagyot mond, hetvenkedik, nagyra van, kérkedik, nagyképűsködik, nagy lábon él, rázza a rongyot, előkelősködik, parádézik, hivalkodik, proccol (*biz*), flancol (*szleng*), grandol (*szleng*) **Sz:** adja a bankot; nagy a mellénye; magas lóra ül ♦ SZERÉNYKEDIK

nahát (isz) ♦ (*biz*): ejha

♦ nos, no, nohát, hát, tehát, egyszóval

naiv (mn) ♦ gyermeteg, gyermekded, gyerekes, ártatlan, szűzies | nyílt, őszinte, természetes, keresetlen | óvatlan, tapasztalatlan, tájékozatlan, egyszerű, jámbor, együgyű, balga, járatlan, butácska

♦ hiszékeny, jóhiszemű, gyanútlan, könnyen hívő, félrevezethető, rászedhető, átejthető ♦ RAFINÁLT, TAPASZTALT, FORTÉLYOS

♦ népi [eposz]

♦ ösztönös, autodidakta, neoprimitív

nap (fn) ♦ napkorong (*vál*), naptányér (*vál*), Nap, ruhaszáritó csillag (*tréf*), tarhonyaszáritó csillag (*tréf*) ♦ HOLD

♦ napsütés, napfény, verőfény, verő (*táj*), napmeleg (*táj*), napvilág ♦ SÖTÉTSÉG, ÉJ

♦ nappal ♦ ÉJSZAKA, ESTE

♦ időszak, kor

napa (fn) ♦ (*rég*): anyós, napamasszony (*táj*), édesszüle (*táj*), kedvesanya (*táj*) ♦ IPA (*rég*), APÓS

napbarnított (mn) ♦ napsütötte, barna, csokoládébarna, napégette, leburnult, olajbarna, bronzszínű, lesült, bronzos, sötét, cserzett [arc], füstös képű, cigányképű ♦ HALVÁNY, SÁPADT, VILÁGOS

napéjegylenlőség (fn) ♦ napforduló (*rég*), napállás (*rég*), solstitium (*szak*)

napellenző (fn) ♦ napernyő, ellenző, ernyő

♦ simléder (*biz*), simli (*biz*), sapkaellenző

napernyő (fn) ♦ napellenző, árnyéktartó (*rég*), parazol (*id*), ernyő

napfény (fn) ♦ nap, napsütés, napvilág, verőfény, verő (*táj*), napsugár | nappal ♦ SÖTÉTSÉG, ÉJSZAKA, EST

napfényes (mn) ♦ napos, napsugaras, napsütéses, napsütötte, sugárzó, verőfényes, világos, ragyogó, felhőtlen, derült ♦ FELHŐS, SÖTÉT, BORÚS

♦ (*vál*): örömteli, vidám, derűs ♦ SZOMORÚ, ÖRÖMTELEN, GYÁSZOS

napforduló (fn) ◇ napállás (*rég*), napéjgyenlőség, solstitium (*szak*)

napfürdő (fn) ◇ napozás, napfürdőzés, napkúra, inszoláció (*id*)

napfürdőzik (ige) ◇ napozik, napfürdőt vesz, napkúrázik, sütkérezik, sütteti magát a nappal

naphosszat (hsz) ◇ egész nap, egész áldott nap, egész álló nap, reggeltől estig, látástól vakulásig, kora hajnaltól késő éjszakáig, látástól mikulásig (*szleng*), napkeltétől napáldozatig (*táj*) | folyton, napokon át, szüntelenül

napi (mn) ◇ mai, mostani, jelen | aktuális, napirenden lévő, ez idő szerinti, folyamatban levő ◆ TARTÓS, FOLYAMATOS

◇ naponkénti, egynapi, szokásos, mindennapi, rutin, napról napra történő, diurnális (*szak*)

napibér (fn) ◇ napszám, napidíj, zsold (*rég*), szakmánybér (*szak*)

napidíj (fn) ◇ napszám, napszámber, katonapénz (*rég*), zsold (*rég*), napibér, kiküldetési díj, ellátmány

napihír (fn) ◇ újsághír, rövidhír

napilap (fn) ◇ hírlap, újság, lap, napisajtó ◆ FOLYÓIRAT

napirend (fn) ◇ program, ügyrend, munkarend, tárgysorozat, műsor (*biz*), előterjesztés, agenda (*rég*)

◇ időbeosztás

napisajtó (fn) ◇ napilap, hírlap, újság, lap

napkelet (fn) ◇ kelet ◆ NYUGAT, NAPNYUGAT

◇ (*rég*): napkelte, napfelkelte, virradat, hajnal, hajnalhasadás, pirkadás, pirkadat, hajnalpír, pitymallat (*táj*), reggeli szürkület, napfeljötté | reggel ◆ NAPNYUGTA, NAPLEMENTE

napkelte (fn) ◇ hajnal, hajnalhasadás, napfelkelte, derengés, virradat, pirkadat, pirkadás, pitymallat (*táj*), hajnalpír, reggeli szürkület, napfeljötté, reggel ◆ NAPNYUGTA, NAPLEMENTE, ALKONYAT

napkorong (fn) ◇ Nap, naptányér (*rég*), Isten tányérkája (*táj*)

napközben (fn) ◇ nappal, egész nap, a nap folyamán, reggeltől estig ◆ ÉJJEL, ÉJSZAKA, ESTÉTŐL REGGELIG

napközi (mn) ◇ gyermekmegőrző (*pej*), napcsi (*biz*), napi (*biz*)

naplemente (fn) ◇ napnyugta, napnyugat (*vál*), napszállta, napszállat (*rég*), napáldozat (*rég*), napszentület (*táj*), naphajlat (*táj*), alkony, alkonyat, alkonypír, esthajnal (*rég*), szürkület, esthomály ◆ NAPKELTE, REGGEL, HAJNAL

napló (fn) ◇ diárium (*rég*), naplójegyzetek, följegyzés | naplófüzet | emlékkönyv, vendégeknyv

◇ jegyzőkönyv, feljegyzések

◇ osztálynapló, osztálykönyv, pecatár (*szleng*)

naplopó (mn és fn) ◇ (*pej*): munkakerülő, dologkerülő, dologtalan, kasza-kapa kerülő (*tréf*), munkátlan, léhűtő, lézengő ritter, semmittevő, lusta, ingyenélő, csavargó, haszontalan, csirkefogó, henye, henyélő, aszfaltkoptató (*biz*), lajha (*rég*), kupcihér (*táj*), semmirekellő, mihaszna, hétlusta, pernahajder, here (*pej*), potyaleső, lógós (*biz*), flaszterkoptató (*biz*), himpellér (*rég*), lustaszák (*táj*), csoszoli (*táj*), naplesi (*táj*)

Sz: borsót gömbölyít; bűdös neki a munka; ecetet darál; elmenne a munka temetésére; homokot kötöz; jeget aszal; lencsét laposít; nem kap sérvet a munkától; nem szakad meg a dolgában; pénztáros az ingyeneszodában; repülőtéren sínváltó; úgy áll a munkához, hogy más is odaférjen; ül, mint a kopott gyöngy; várja, hogy a sült galamb a szájába repüljön; verebet patkol; vinné a zászlót a munka temetésén; zabot hegyez; napnál fűtő ◆ SZORGALMAS, IGYEKVŐ, DOLGOS

napnyugta (fn) ◇ napnyugat (*vál*), napszállta, napszállat (*rég*), napáldozat (*rég*), napáldozta (*rég*), napszentület (*táj*), naphajlat (*táj*), naplemente, alkony, alkonyat, alkonypír, esthajnal (*rég*), szürkület, esthomály ◆ NAPKELTE, HAJNAL, PIRKADAT

napolaj (fn) ◇ naptej, fényvédő krém

napolyi (fn) ◇ parány, napolyi szelet, töltött ostya, ostya (*táj*)

naponként (hsz) ◇ naponta, mindennap, napjában, nap mint nap, napról napra, nap nap után, minden áldott nap

napóra (fn) ◇ árnyékkóra (*rég*)

napos¹ (mn) ◇ napsütéses, napfényes, napsütötte, napsugaras, verőfényes, ragyogó, derült, napfényben úszó | világos, benapozott (*szak*) ◆ BORÚS, FELHŐS, SÖTÉT

◇ örömteli, vidám, derűs | előnyös, kedvező ◆ KOMOR, ÖRÖMTELEN, LEHANGOLT

napos² I. (mn) ◇ napi, egynapos

napos² II. (fn) ◇ ügyeletes, szolgálatos, vigyázó, szolgálattevő (*rég*), inspekciós (*szak*)

napozik (ige) ◇ napfürdőzik (*vál*), napfürdőt vesz, sütkérezik, napkúrázik, sütteti a hasát

nappal (hsz) ◇ napközben, fényes nappal, napvilágnál, világosban, napvilágon (*táj*) ◆ ÉJJEL, ÉJSZAKA

napraforgó (fn) ◇ napvirág (*táj*), kenyérbél (*táj*), kenyérvirág (*táj*), napraforduló, tányérvirág, tányérbélvirág (*táj*), szotyola (*táj*), galabárdi (*táj*), tányéricsa (*táj*), forgó (*táj*), tányérrózsa (*táj*)

napraforgómag (fn) ◇ szotyola, makuka (*táj*), szoty (biz)

napsugár (fn) ◇ napsütés, napfény

napsütés (fn) ◇ napfény, verőfény, napmeleg (*táj*), napvilág, nap, napsugárzás

napszám (fn) ◇ napibér, napidíj, napszámbér ◆ DARABBÉR, TELJESÍTMÉNYBÉR

napszamos (fn) ◇ napibéres, napidíjas | szolga, szegényparaszt

napszúrás (fn) ◇ hóguta, agydüh (*rég*)

naptár (fn) ◇ kalendárium | notesz, határidőnapló, zsebnaptár
◇ időszámítás

napvilág (fn) ◇ napfény, napsütés, verő (*táj*), verőfény, világosság ◆ SÖTÉT, SÖTÉTSÉG
◇ nyilvánosság

narancs (fn) ◇ narancsfa
◇ oranzs (*id*)
◇ (biz): narancsital, dzsúsz, narancslé, narancsnektár, narancsszörp

narancssárga (mn és fn) ◇ narancs, narancsszín, sárgásvörös, narancspiros, narancsvörös, sötétsárga

narancsszörp (fn) ◇ oranzsád (*rég*) | narancslé, dzsúsz, narancsdzsúsz

nárcisz (fn) ◇ csokros havadi (*táj*), húsvétvirág, kápolna (*táj*), kápolnavirág (*táj*), kákvirág (*rég*), náciska (*táj*)

narkózis (fn) ◇ altatás, bódítás, érzéstelenítés, reusch (*id*), anesztézia
◇ kábulat, kábultság, bódulat ◆ ÉBRENLET, ÖNTUDAT

násfa (fn) ◇ (*rég*): ékszer, kősöntyű (*rég*)

naspolya (fn) ◇ lasponya (*táj*), noszpolya (*táj*)

nász (fn) ◇ (*vál*): házasság, frigy, házasságkötés, esküvő, menyegző, lakodalom, egybekelés, összekelés, lagzi
◇ (*vál*): párosodás, pázás, közösülés, koitusz (*szak*), nemi érintkezés
◇ (*táj*): szülőtárs | apatárs, nászatya, nászapa | anyatárs, nászanya, nászasszony

naszád (fn) ◇ hadihajó, gyorshajó (*rég*), korvett (*id*)

nászejándék (fn) ◇ móríng (*rég*), jegyajándék, hozomány

násznagy (fn) ◇ vőfély

nászut (fn) ◇ nászutazás

nátha (fn) ◇ meghűlés, megfázás, hurut (*rég*), grippe (*szak*), takonykór (*tréf*), orrdugulás, rinitisz (*szak*) | influenza

náthás (mn) ◇ taknyos (biz), grippés, hűléses, takonykóros (*tréf*), szortyos (*táj*), szortyogós (*táj*), szuszka (*táj*), csepeg az orra | influenzás

naturalista (mn) ◇ természetutánzó, természetű, élethű
◇ képzetlen, naiv [művész]

navigátor (fn) ◇ hajózártiszt, navigációs tiszt | kormányos
◇ repülőtiszt

ne (msz) ◇ (*durva*): tessék, nesze, itt van

nebáncsvirág (fn) ◇ fájvirág, nyenyúljhozzám, mimóza

nebuló (fn) ◇ tanuló, diák, kisdíák, növendék, tanítvány, diákgyerek, seszta (*szleng*)
◇ kislí, srác, fickó, serdülő | gyerek, gyerkóc, kölyök, csemete, lurkó (biz), poronty (biz)

necc (fn) ◇ (biz): hálól, hajhálól | bevásárlóhálól, bevásárlószatyor, szatyor
◇ (*szak*): rece
◇ harisnya, strimfli (*rég*), lábravaló (*táj*), juhláb (*táj*), cőfli (*táj*), bőrho (*táj*)

nedű (fn) ◇ (*rég*): folyadék, nedv
◇ ital, lé, bor, nedély (*rég*)

nedv (fn) ◇ folyadék, lé | nedvesség, víz, vizenyő, savó, nyirok (*rég*)
◇ (*rég*): ital, nedű, bor, itóka (biz), tütü (biz), nedély (*rég*)

nedves (mn) ◇ átnedvesedett, átázott, átítatódott | izzadt, veritékes, verejtékes | vizes, vizenyős, nyálás, ázott, latyakos (biz), lucskos, sáros, lecskes (*táj*), locsos (*táj*), csatakos | harmatos | nyálkás | könnyes ◆ SZÁRAZ, SZIKKADT, VÍZTELEN
◇ [időjárás]: csapadékos, esős, párás, nyirkos ◆ ASZÁLYOS, SZÁRAZ

nedvesség (fn) ◇ nyirkosság, nedv, nedvtartalom, párásság, enyvesség (*táj*), vízesség, lacsak (*táj*), lust (*táj*) | csapadék | verejték ◆ SZÁRAZSÁG

nefelejcs (fn) ◇ emlény (*rég*), myosotis (*szak*), békaszemfű (*táj*)

negatív (mn) ◇ hátrányos, káros, rossz, visszahúzó | kellemetlen ◆ POZITÍV, ÉRTÉKES, ELŐREVIVŐ

◇ [válasz]: tagadó, nemleges, visszautasító, elutasító ◆ IGENLŐ, ELFOGADÓ

◇ mínusz (*biz*) ◆ PLUSZ

◇ [orvosi lelet]: jó, megnyugtató ◆ POZITÍV, ROSSZ, AGGASZTÓ

negédes (mn) ◇ (*vál*): mesterkélts, finomkodó, szenvelgő, affektált, kényeskedő, magakellettő, mézesmázos, modoros, különcködő, émelygős ◆ TERMÉSZETES, KERESETLEN, EGYSZERŰ

◇ (*rég*): büszke, dölyfös, rátarti, fennhéjázó, begyes (*táj*), fennenköpő (*táj*), fölényes ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

néger (mn és fn) ◇ fekete, sötét bőrű, nigger (*pej*), negró (*szleng*), szerecsen (*rég*)

◇ (*szleng*): segédmunkás, segédmunkatárs

negligál (ige) ◇ semmibe vesz, elhanyagol, mellőz **Sz**: kutyába se vesz; elnéz vkinek a feje fölött; levegőnek néz ◆ TÖRŐDIK <VKIVEL, VMIVEL>

negyed¹ I. (szn) ◇ egynegyed, fertály (*rég*)

negyed¹ II. (fn) ◇ városrész, kerület, városnegyed, lakónegyed, környék

negyed² (fn) ◇ negyedhang, kvart (*szak*)

negyedév (fn) ◇ évnegyed

negyedik (szn) ◇ negyed (*rég*)

negyedikes (mn és fn) ◇ negyedéves | ballagó, végzős [gimnazista]

negyedóra (fn) ◇ negyed, fertály (*rég*), fertályóra (*rég*), óranegyed (*rég*)

negyedrész (fn) ◇ negyed, egynegyed, fertály (*rég*), firtli (*rég*)

négyes (fn) ◇ kvartett (*szak*), négyesdi (*táj*)

◇ jó, daru (*szleng*), fotel (*szleng*), jójó (*szleng*), kapufa (*szleng*), nózi (*szleng*), nyúl (*szleng*), szögletes jegy (*szleng*), csitiri (*szleng*), csetür (*szleng*)

◇ (*rég*): elégtelen [érdemjegy]

négyesével (hsz) ◇ négyen-négyen | negyedmagával, négyesben

négyéves (mn) ◇ negyedfű (*rég*)

négylábú (fn) ◇ (*rég*): emlőállat

négy szemközt (hsz) ◇ egymás közt, bizalmasan, kettesben, magunk között, kettecskén (*biz*), szemtől szembe, másodmagával | titokban, sub rosa (*id*), lopva ◆ NYILVÁNOSAN

négyezer (hsz) ◇ négy ízben

négy szög (fn) ◇ négyzet, kvadrangulum (*id*)

négy szögletes (mn) ◇ négy szögű, tetragonális (*szak*), kvadrátos (*táj*), négyzetes, négyzet alakú ◆ KERÉK

négy szögöl (fn) ◇ négyzetöl, öl (*biz*), kvadrát (*id*), szögöl (*táj*)

négy üléses (fn) ◇ kvadruplett (*rég*) | landauer (*rég*)

négyzet (fn) ◇ négy szög, kvadrát (*szak*)

◇ második hatvány

négyzetes (mn) ◇ négyzet alakú, derékszögű, négy szögű, négy szögletű, szögletes

◇ kvadratikus (*id*)

négyzet mér (fn) ◇ kvadrát (*szak*)

néha (hsz) ◇ időnként, időközönként, esetenként, elvétve, olykor, időről időre, némelykor, néhanapján, néha-néha, koronként, olykor-olykor, hébe-hóba, hébe-korba, egyszer-másszor, alkalomadtán, egyszer-egetyszer, ritkán, gyéren, helyel-közzel, imitt-amott, itt-ott, alig, nagy ritkán, kivételesen, alkalmilag ◆ GYAKRAN, MINDIG, SOKSZOR

◇ (*rég*): hajdan, egykor, régen

néhai (mn) ◇ megboldogult, boldogult, elhunyt, egykori, elhalt, hajdani, megsiratott, áldott emlékü, boldog emlékü, elhalálozott, kimúlt, egyszeri ◆ JELENLEGI, MAI, ÉLŐ

nehány (nm) ◇ néhány (*vál*), egy néhány, pár, egy-két, egy-kettő, egypár, két-három, kettő-három, több, valahány, kisszámú, egy kevés, maroknyi [ember] ◆ SOK, SZÁMTALAN, TEMÉRDEK

nehány szor (hsz) ◇ egypárszor, párszor, több ízben, egyszer-kétszer ◆ SOKSZOR, GYAKORTA, TÖBBSZÖR

nehéz (mn) ◇ súlyos, nagy súlyú, idomtalan, ólmos (*táj*), nagy tömegű, tömör, vastag, kemény, szilárd | masszív ◆ KÖNNYŰ, SÜLYTALAN

- ◊ nyakas, makacs, fafejű, konok, hajthatatlan, kezelhetetlen, összeférhetetlen ♦ KEZELHETŐ, ALKALMAZKODÓ
- ◊ terhes, nyomasztó, bajos, keserves, hajszás, megerőltető, megterhelő, fárasztó, gyötrelmes, veritékes, fájó, kínos, kellemetlen, körömszakasztó (*rég*), strapás (*szleng*), pokoli, istentelen (*szleng*), vesződséges, kidöglasztó (*durva*), izzasztó, verejtékes ♦ KÉNYELMES, KELLEMES
- ◊ (*rég*): terhes, viselős, várandós, pocakos (*biz*) | vemhes, hasas
- ◊ [levegő]: áporodott, dohos, büdös, fojtó, fullasztó ♦ TISZTA, FRISS
- ◊ küzdelmes, válságos, kockázatos, meredek (*szleng*), rögzős, fáradtságos, kritikus, viszonyos (*táj*), ádáz, veszélyes, meleg (*biz*) Sz: beletörik a bicskája ♦ ZÖKKENŐMENTES, SIMA, KÖNNYŰ
- ◊ fontos, jelentős, hangsúlyos, nagy horderejű, kényes, bonyolult, szubtilis (*id*), problematikus, fogas, fogós, fejtörő, szövvényes, agyafűrt ♦ ÉRTHETŐ, EGYSZERŰ, VILÁGOS
- ◊ [étel]: tömös, kiadós, zsiros, hizlaló, tömény, laktató ♦ KÖNNYŰ, SOVÁNY, DIÉTÁS
- ◊ sok, nagy értékű
- nehezedik** (ige) ◊ súlyosbodik, fokozódik, hárul, háramlik, nyom, nyomasztólag hat, súlylik (*táj*), súlyoslik (*táj*) ♦ KÖNNYEBBEDIK, ENYHÜL
- ◊ nyugszik, támaszkodik
- nehezék** (fn) ◊ ellensúly, balansz, ballaszt, terhelés, kölönc (*táj*), kolonc, holt súly, holtteher, nyomték, nyomtatók (*rég*), homokzsák, fenéksúly, cölönc (*rég*), súly, viharkötő | levélnyomó, levélnehezék
- nehezell** (ige) ◊ neheznek érez
- ◊ (*vál*): nehezményez, neheztel, zokon vesz
- nehezen** (hsz) ◊ ügyel-bajjal, fogcsikorgatva, bajosan, alig, éppen csak, nem könnyen, bajjal (*táj*), fáradtsággal, keservesen, vesződve, alighogy, aligha, nehézségek árán, küzdelemmel, erőlködéssel, nehezkésen, fáradtságosan, nagy nehezen, jajjal-bajjal, aligsághogy (*táj*), késleg (*táj*), innal-kinnal (*táj*), szívszakadva (*táj*), szenvedve ♦ KÖNNYEN, EGYSZERŰEN, SIMÁN
- nehezít** (ige) ◊ gátol, hátráltat, akadályoz, visszatart, útját állja, akadályt gördít az útjába, késleltet, zavar, komplikál, ront, súlyosbít, megbénít, paralizál (*id*) ♦ SEGÍT, TÁMOGAT, KIMENT
- nehézsék** (mn) ◊ lomha, lassú, ügyetlen, darabos, merev, esetlen, málé, ügyefogyott, lassúvérű, buszma (*táj*), szögletes, ormótlan, tébláb (*táj*), kényelemszerető, pedáns, kicsinyes, akadémikus, fontoskodó, aggályoskodó, halogató, lassú észjárású, kényszeredett ♦ ÜGYES, FÜRGE
- ◊ körülményes, bonyolult, vontatott, akadozó, döcögős, egyenetlen, körülményeskedő ♦ GÖRDÜLÉKENY, KÖNNYED, SIMA
- ◊ rusztikus
- ◊ (*rég*): viselős, várandós, terhes, pocakos (*biz*) | vemhes, hasas
- nehezményez** (ige) ◊ helytelenít, kifogásol, ellenez, óvást emel, tiltakozik ♦ HELYESEL, DICSÉR, BELEEGYEZIK
- ◊ rosszall, rossz néven vesz, sérelmez, nehezell (*rég*) | elítél ♦ ELISMER, TÁMOGAT
- nehézség** (fn) ◊ baj, bonyodalom, zavar, akadály, gát, korlát, akadályoztatás, fennakadás, buktató, bökkenő, zökkenő, árnyoldal, csigabiga (*táj*), hiba, gond, probléma, gubanc (*szleng*), gáz (*szleng*), difi (*biz*) ♦ AKADÁLYTALANSÁG, EGYSZERŰSÉG
- ◊ (*táj*): nyavalya, nyavalyatorés (*táj*), nehézkór (*rég*), guta (*táj*)
- neheztel** (ige) ◊ apprehendál (*rég*), orrol (*biz*), haragszik, duzzog, dühös <vkire>, pikkel (*biz*), nehezkedik (*táj*), tüszköl (*táj*), rossz néven vesz, zokon vesz, felhúzza az orrát, durcáskodik (*biz*), méltatlankodik, konyít (*táj*) ♦ MEGBÉKÉL, MEGBOCSÁT, FELEJT
- néhol** (hsz) ◊ helyenként, itt-ott, imitt-amott, némely helyen, néhutt (*táj*), hellyel-közzel, tél-túl (*táj*), nyomokban, elvétve, elszórtan, ritkásan, szórványosan, szérülszerte (*rég*), néha-néha (*táj*) ♦ MINDENÜTT, SZERTESZÉT
- neje** (fn) ◊ felesége, oldalbordája (*tréf*), élete párja, házastársa, hitvese, hitvestársa, hitestársa (*rég*) ♦ FÉRJE, URA
- nejlon** (fn) ◊ műszál
- ◊ [jelzőként]: műszálás, műanyag
- neki** (hsz) ◊ neki, számára, hasznára, előnyére, felé, részére
- nekiáll** (ige) ◊ nekikezd, nekifog, nekilát, hozzálát, hozzákezd, munkához lát, nekibuzdul, belefog, belekap, megteszi az első lépést ♦ ABBAHAGY, BEFEJEZ
- ◊ (*táj*): nekiesik, nekitámad ♦ VISSZAHÖKÖL

nekibátorodik (ige) ◇ felbátorodik, bátorságot vesz, levetközi félénkségét, összeszedi bátorságát, nekibuzdul, vérszemet kap ◆ ELGYÁVUL, MEGFUTAMODIK, MEGHÁTRÁL

nekibuzdul (ige) ◇ nekifog, nekigyürkőzik, nekidurálja magát (*biz*), megtáltosodik (*tréf*) | fölbátorodik
Sz: megszállja a szentlélek (*biz*) ◆ VISSZATÁNCOL, MEGFUTAMODIK

nekidől (ige) ◇ nekitámaszkodik, nekiesik, nekiveti a hátát <vminek>, rátehenkedik (*biz*), ránehezedik
 ◇ (*táj*): nekifog, nekilát, hozzáfog, nekiáll, belefekszik

nekiesik (ige) ◇ nekiütődik, nekitántorodik, nekibukik (*táj*), rápottyan, rázuhan
 ◇ nekitámad, nekimegy, rátámad, rámászik (*biz*), ráront, letaglóz, ráveti magát, nekirohan | belegyalogol (*szleng*), leszid, ledorongol (*biz*) ◆ BÉKÉN HAGY

◇ hozzáfog, hozzálát, nekikezd, munkához lát, nekifekszik, nekiveselkedik, belevág, nekigyürkőzik ◆
 ABBAHAGY | BEFEJEZ

nekifekszik (ige) ◇ nekidől, nekidül (*táj*), nekitámaszkodik, nekiveti a hátát <vminek>, rádól
 ◇ nekikezd, nekilát, nekifog, munkához lát, nekiesik, nekiveselkedik, belevág, hozzáfog, belekezd, rákapcsol, ráadja magát <vmire>, nekidurálja magát (*biz*), nekigyürkőzik, nekifohászkodik ◆ ABBAHAGY | BEFEJEZ

nekifog (ige) ◇ hozzáfog, hozzákezd, elkezd, belekezd, belefog, hozzákészül, hozzálát, nekilát, munkához lát, nekiáll, nekikezd, nekidől (*táj*), nekiesik, nekifekszik, nekifeszül, nekilendül, nekibuzdul, nekidurálja magát (*biz*), nekirugaszkodik, nekiveselkedik, bedobja magát (*táj*), nekigyürkőzik, nekiakaszodik (*táj*), nekifohászkodik, nekivág, hujázik (*táj*), nekizándorodik (*táj*), foglalkozni kezd <vmivel>, rátér ◆
 ABBAHAGY, MEGÁLL

◇ (*rég*): ráfog [fegyvert], nekiszegez, megcéloz

nekifut (ige) ◇ (*biz*): nekilendül, lendületet vesz, belendül, nekilődül ◆ ABBAHAGY, MEGTORPAN
 ◇ nekiütőkőzik, nekiszalad, nekimegy, nekirohan, nekihajt, beleszalad ◆ KIKERÜL, ELKERÜL

nekigyürkőzik (ige) ◇ hozzálát, hozzáfog, hozzákezd, nekifog, nekilát, nekiveselkedik, nekifekszik, nekidurálja magát (*biz*), nekibuzdul, nekilődül, rászánja magát, nekikészül, hozzákészül, nekifohászkodik, megfogja a dolog végét, nekihazakodik (*táj*) | nekivetőkőzik, felgyüri az inge ujját, nekítürkőzik (*táj*), köpi a markát, felgyürkőzködik (*táj*) ◆ ABBAHAGY

nekihajt (ige) ◇ nekimegy, elgázol, elüt, feldönt, beleütőkőzik, összeütőkőzik, nekiszalad ◆ FÉKEZ, KIKERÜL

nekiindul (ige) ◇ nekivág, elindul, nekilődül, startol, nekibódorodik (*táj*), nekimegy, rajtol ◆ MARAD, VESZTEGEL, ÁLL

◇ (*táj*): belefog, megkezd, nekikezd, nekilát, munkához lát ◆ ABBAHAGY | BEFEJEZ, ELKÉSZÜL <VMIVEL>
 ◇ megindul, elindul, elkezdődik

nekilát (ige) ◇ nekifog, elkezd, hozzáfog, hozzálát, munkához lát, nekiáll, nekiveselkedik, nekidurálja magát (*biz*), nekigyürkőzik, belefog, belekezd, nekikezd, nekirugaszkodik, nekikavarodik (*táj*), felkötí a gatyáját (*biz*), megfogja a melót (*szleng*), ráver (*szleng*), ráhajt (*biz*) ◆ ABBAHAGY | BEFEJEZ, ELKÉSZÜL

nekilődül (ige) ◇ nekilendül, nekihevül, rászánja magát, nekigyürkőzik, nekifüzeredik (*táj*) ◆ LELOHAD, LECSILLAPODIK, MEGTORPAN

◇ nekivágódik, beleütőkőzik, nekiütőkőzik, belerohan, odacsapódik, hozzáverődik ◆ FÉKEZ, KIKERÜL

nekimegy (ige) ◇ beleütőkőzik, nekiütőkőzik, belebotlik, hozzáütődik, odavágódik, odacsapódik, nekihajt, nekiszalad, nekifut, belerohan, elgázol, felborít, elüt ◆ FÉKEZ, MEGÁLL, KIKERÜL

◇ megtámad, nekiesik, nekiront, nekiugrik, nekitámad, rátámad, megrohan, szembeszáll, ráripakodik, odamond, beolvas <vkinek> ◆ MEGVÉD

◇ hozzáfog, belevág, hozzálát, nekikezd ◆ ABBAHAGY | BEFEJEZ

nekiront (ige) ◇ nekitámad, ráront, rátámad, rátör, rajtaüt, támadást intéz, megszorongat ◆ VÉD, ÓV
 ◇ nekirohan, rárohan, nekimegy, nekifut, nekiiramodik, odarohan ◆ MEGÁLL, LEFÉKEZ

nekiszalad (ige) ◇ nekifut, nekilendül, nekiiramodik ◆ MEGÁLL, MEGTORPAN
 ◇ beleszalad, nekirohan, nekihajt, nekimegy, nekiütőkőzik, egymásba szalad, nekiütődik, hozzáverődik, hozzávágódik ◆ ELKERÜL

nekiszegez (ige) ◇ [fegyvert]: ráirányít, ráfog, rátart, rászegez, megcéloz ◆ ELFORDÍT, LEENGED
 ◇ [kérdést]: címez <vkinek>, intéz <vkihez> ◆ PÉLDÁLÓZIK, KERÜLGET

nekitámad (ige) ◇ nekiesik, nekiugrik, nekiront, nekimegy, ráront, rátör, ráveti magát, rátámad, kifakad, torkának ugrik, gorombáskodik <vkivel>, nekifeszít (*táj*) ◆ OLTALMAZ, MEGVÉD

nekiugrik (ige) ◇ nekitámad, nekirohan, nekiesik, nekiesik, ráveti magát, rátámad, rámászik [a képére] (*szleng*), belegyalogol (*szleng*), torkának ugrik ◆ MEGÓV, MEGVÉD

nekiül (ige) ◇ hozzáfog, hozzákezd, belekezd, belevág, nekifog, nekilát ◆ ABBAHAGY

nekiütődik (ige) ◇ koccan, nekicsapódik, nekiütözik, nekiesik
 ◇ eltalál, összeütöközik, beleszalad ◆ FÉKEZ, KIKERÜL

nekivadul (ige) ◇ nekiszilajodik, belelovalja magát, bevadul (*szleng*), beindul (*szleng*) ◆
 MEGJUHÁSZODIK, LECSILLAPODIK, LEHIGGAD

nekivár (ige) ◇ nekiindul, nekibódorodik (*táj*), nekimegy
 ◇ belefog, belevág, vállalkozik <vmire>, nekifog, kezd, nekiugrik, mérészel ◆ ABBAHAGY, LEÁLL

◇ nekiüt, nekicsap, odavág, hozzácsap, nekikoccan ◆ VISSZAFOG, FÉKEZ

nekiveselkedik (ige) ◇ hozzáfog, hozzákezd, nekilát, hozzálát, nekikezd, elkezd, nekigyürkőzik,
 munkához lát, rászánja magát ◆ ABBAHAGY, LEÁLL

nekrológ (fn) ◇ gyászbeszéd, búcsúztató, búcsú, megemlékezés, emlékbeszéd, gyászjelentés, halotti
 beszéd

nektár (fn) ◇ virágnedv, virágor
 ◇ (*vál*): istenital, istenek itala | finom bor

nélkül (nu) ◇ hiányában, híjával, híján ◆ EGYÜTT

nélkülöz (ige) ◇ híjával van <vminek>, híján van <vminek>, hiányol, szűkölködik <vmiben>, kucorog
 (*rég*), kuporog (*táj*), meg van szorulva, teng, tengődik, senyved, szükségét lát, hiányt szenved, éhezik,
 nyomorog, sanyarog, koplal, éhséget szenved, hiányát érzi <vminek> ◆ BŐVELKEDIK, DÚSKÁL

nélkülözés (fn) ◇ szűkölködés, éhezés, nyomor, ínség, szűkösség, szegénység, nincstelenség, hiány,
 nyomorúság, szükség, szorultság, koldusélet, tengődés, nyavalygás, sanyarúság, baj ◆ JÓLÉT,
 GAZDAGSÁG, BŐSÉG

nélkülözhetetlen (mn) ◇ pótolhatatlan, elengedhetetlen, létfontosságú, szükséges, alapvető, elemi,
 fontos, életbevágóan fontos, lényegi, lényeges, sarkalatos, funkcionális, múlhatatlan (*rég*),
 elkerülhetetlen, kikerülhetetlen, fő-fő, elsődrendű, kényszerű, velejáró ◆ FELESLEGES, SZÜKSÉGTELEN,
 MELLŐZHETŐ

nélkülözhető (mn) ◇ fölösleges, fölös, szükségtelen, létszámfeletti, haszontalan, hasznavehetetlen,
 hiábavaló, kéretlen, nem kívánt, hivatlan, mellőzhető, elhagyható, pótolható, lényegtelen, esetleges,
 járulékos, mellékes, indokolatlan ◆ SZÜKSÉGES, LÉNYEGES, NÉLKÜLÖZHETETLEN

nem¹ (fn) ◇ nemzetség, család, törzsök (*rég*)
 ◇ fajta, féle, féleség, minőség, kategória, változat, válfaj
 ◇ (*sak*): műnem, műfaj, zsáner (*biz*)

nem² (msz) dehogya, semmiképpen

néma (mn) ◇ kuka (*táj*), hallgatag, csendes, szótlan, szóval, szavavesztett (*vál*), mutuj (*táj*), nyelvtelen
 (*rég*), szófukar ◆ BESZÉDES, BŐBESZÉDŰ

◇ nesztelen, hangtalan, hang nélküli, zajtalan ◆ HANGOS, ZAJOS

némajáték (fn) ◇ pantomim

némaság (fn) ◇ szótlanság, hangtalanság | hallgatás, nyugalom, csend, csendesség, nesztelenség,
 zajtalanság, háborítatlanság, szilencium ◆ ZAJ, LÁRMA, HANGOSSÁG

némber (fn) ◇ (*rég*): nőszemély, nő, asszony, fehérmép (*rég*), fehérszemély (*rég*) | fehérccseléd (*rég*),
 asszonyember, asszonyállat (*rég*) ◆ EMBER, FÉRFI

◇ (*pej*): kurva (*durva*), ringyó (*durva*), szajha, lotyó (*durva*), nőcske (*pej*) ◆ TÜNDÉR, ANGYAL

nemcsak (hsz) ◇ nem csupán, nem egyedül, nem kizárólag ◆ CSAK, KIZÁRÓLAG

nemdohányzó (mn) ◇ dohányzásellenes, antinikotinista (*id*) ◆ DOHÁNYZÓ, DOHÁNYOS

nemegyszer (hsz) ◇ többször, több ízben, sokszor, gyakorta, gyakran

némely (nm) ◇ (*vál*): némelyik, egynémely, egyik-másik, olyik (*táj*), bizonyos, egyes, néhány, valamely,
 egynéhány, némi ◆ SEMMILYEN, SEMMIFÉLE

némelyik (nm) ◇ egyik-másik, némely, egynémelyik, egynémely, egyes ◆ SEMELYIK, EGYIK SEM

némelykor (hsz) ◇ néha, olykor, időnként, időközönként, elvétve, néhanapján, koronként, olykor-olykor,
 hébe-hóba, egyszer-másszor, alkalomadtán, egyszer-egyszer, ritkán, gyéren, helyel-közzel, alig, nagy
 ritkán, kivételesen ◆ GYAKRAN, MINDIG, SOKSZOR

nemes I. (mn) ◇ kiváló, finom, értékes, jeles, nobiles (*id*), nemes lelkű, nagylelkű, derék, egyenes, erényes
 | emelkedett, lovagias, gavalléros, fennkölt, kimagasló, méltóságos, elegáns ◆ KÖZÖNSÉGES

◇ előkelő, kutyabőrös (*rég*), úri, patriciusi (*rég*), kékvérű, elit, arisztokratikus ◆ KÖZRENDI, NÉPI, PÓRIAS
 (*rég*)

◇ kitenyészett, nemesített ◆ VAD

nemes II. (fn) ◇ nemesember, köznemes, patrícius (*rég*), kismemes, főnemes | földbirtokos, úr ◆
KÖZEMBER

nemesít (ige) ◇ olt, beolt, szemez, keresztez, kitenyész, oltványoz ◆ ELKORCSOSÍT
◇ finomit, tökéletesít, szublimál (*szak*) | javít, jobbá tesz ◆ LEZÜLLESZT

◇ nemességre emel, nemesi rangot adományoz <vkinek>, nobilitál (*id*), nobilizál (*id*)

nemeslevél (fn) ◇ címerlevél (*rég*), armális (*rég*), kutyabőr (*tréf*), nemesi oklevél

nemesség (fn) ◇ nemesi cím, nemesi rang, kutyabőr
◇ birtokosság, lovagság, nemesi rend, arisztokrácia | elit ◆ KÖZNÉP
◇ kiválóság, méltóság, előkelőség, fenség | fennkölttség, emelkedettség | nagylelkűség, nemeslelkűség,
generozitás (*id*), kitűnőség, jelesség ◆ HITVÁNYSÁG, ALÁVALÓSÁG, ERKÖLCSTELENESÉG

német (fn) ◇ germán (*vál*), teuton (*rég*), porosz, burkus (*táj*), sváb, fritz (*szleng*), szakterbakter (*táj*)
◇ (*rég*): osztrák

nemez (fn) ◇ filc | halina

nemhogy (hsz) ◇ nemcsak hogy, hát még, ahelyett hogy, nem elég, hogy

nemi (mn) ◇ szexuális | érzelmi, buja, testi, szerelmi | erotikus, erogén (*id*)

némi (nm) ◇ egy kevés, kevés, egy kis, pici, valamennyi, valamelyes, csekély, halvány [remény], valami
kis, valamicske, egy pici, egy parányi, bizonyos ◆ SEMMI

nemigen (hsz) ◇ alig, aligha, ritkán, nagy ritkán, bajosan

némiképp, némiképpen (hsz) ◇ valahogyan, valamiképp, valamiképpen | egy kissé, egy kevésé,
kevésé, valamelyest, némileg, részben ◆ SEHOGY SE, SEMMIKÉPPEN

némileg (hsz) ◇ valamennyire, valamelyest, bizonyos fokig, kissé, kevésé, részben | némiképp,
némiképpen ◆ TELJESEN, EGÉSZEN, RENDKÍVÜL

nemiség (fn) ◇ szexualitás (*id*), szex (*biz*)

nemkívánatos (mn) ◇ alkalmatlan, kéretlen, helytelen, elutasítandó, eltávolítandó ◆ HELYÉNVÁLÓ,
ODAILLÓ, JOGOS

nemkülönb I. (hsz) ◇ ugyanígy, hasonlóképpen, hasonlóképp, szintúgy, ugyancsak

nemkülönb II. (ksz) ◇ sőt, ezenfelül, ráadásul, tetejében, továbbá

nemleges (mn) ◇ tagadó, elutasító, visszautasító, negatív ◆ IGENLŐ, ELFOGADÓ, POZITÍV

nemlét (fn) ◇ nihil (*vál*), nirvána (*vál*) | semmi, megsemmisülés, semmiség, nemlétezés | űr ◆ LÉT

nemrég, nemrégen (hsz) ◇ nemrégiben, minap, múltkor, múltkoriban (*biz*), mostanában, mostanság,
legutóbb, az előbb, az imént, a közelmúltban, eleintén (*táj*), minapában (*táj*) ◆ EGYKOR, RÉGEBBEN,
AZELÓTT

nemsokára (hsz) ◇ nemsoká, csakhamar, hamarosan, maholnap, előbb-utóbb, rövidesen, mielőbb, a
közeljövőben, egykettőre, mindjárt, kisvártatva (*vál*), ezenten (*táj*), közelesen (*táj*) ◆ KÉSŐBB, UTÓBB,
SOKÁRA

nemtelen (mn) ◇ alávaló, hitvány, aljas, tisztességtelen, becstelen, érdemtelen, szégyentelen, galád,
ocsmány, gátlástalan, elvetemült, gyalázatos, alantas, arcátlan, szemérmetlen, lelkiismeretlen ◆ NEMES,
MÉLTÓ, DERÉK
◇ (*rég*): közrendű, póriás (*rég*), paraszt ◆ NEMESRENDŰ, NEMES

nemtő (fn) ◇ védőszellem, védangyal, őrangyal, angyal | oltalmazó
◇ (*rég*): tündér, szépasszony (*rég*), szellemlény (*rég*), tünemény (*rég*), lidérke (*rég*)

nemtörődömség (fn) ◇ flegma (*biz*) | lezserség ◆ LELKESEDÉS, ÜGYBUZGALOM
◇ közömbösség, közöny, hanyagság, gondatlanság, mulasztás, hanyavetiség, felületesség, vigyázatlanság,
érdektelenség, negligencia (*szak*) ◆ GONDOSSÁG, FELELŐSSÉG, FIGYELEM

nemz (ige) ◇ [férő]: megtermékenyít, fogantat | közösül, párosodik
◇ létrehoz, teremt, alkot ◆ PUSZTÍT

nemzedék (fn) ◇ generáció, korosztály | emberöltő, emberivadék (*rég*)
◇ nép, nemzet, náció (*rég*)

nemzet (fn) ◇ nép, faj, náció (*rég*)
◇ ország, haza
◇ (*rég*): nemesség
◇ nemzetiség, rokonság, család, had (*táj*)

nemzetgazdaság (fn) ◇ államgazdaság, makroökonómia (*szak*)

nemzetgyűlés (fn) ◇ (*rég*): országgyűlés, parlament | országház

nemzeti (mn) ◇ hazafias, honszerető (*vál*), nemzeti (vál) | nacionalista (*pej*) ◆ NEMZETKÖZI, KOZMOPOLITA | NEMZETIETLEN
 ◇ hazai, honi, belföldi | őshonos ◆ KÜLFÖLDI, IDEGEN
 ◇ országos, állami ◆ HELYI, REGIONÁLIS
nemzetiség (fn) ◇ népcsoport, nemzeti kisebbség, nacionalitás (*rég*), etnikum
nemzetiségi (mn) ◇ etnikai, kisebbségi, nacionalis (*rég*)
nemzetközi (mn) ◇ internacionális (*id*), államok feletti, népek közötti, egyetemes, világméretű, globális ◆ NEMZETI, HELYI, BELFÖLDI
nemzetőr (fn) ◇ (*rég*): polgárőr, milicista (*id*)
nemzetség (fn) ◇ törzsök (*rég*), had (*táj*), rokonság, faj, ág, vérség (*rég*), család, nagycsalád | háznép, ház, pereputty (*biz*), retyerutya (*táj*)
 ◇ nép (*rég*), nemzet (*rég*)
 ◇ leszármazott, ivadék, sarj, utód, vér
 ◇ nem, genus (*id*)
néne (fn) ◇ (*táj*): testvérnéne, nővér, nőtestvér, nenő (*táj*), nénike (*táj*)
 ◇ (*táj*): nagynéni, néni (*táj*), nenus (*táj*), ángy (*táj*)
 ◇ (*rég*): apáca, szerzetesnő, zárdaasszony (*rég*), tisztelendő anyja
néni (fn) ◇ tanti (*biz*), mama (*biz*), mámi (*biz*), néne (*táj*), nénemasszony (*rég*), bábi (*táj*), nami (*táj*) ◆ BÁCSI, PAPA
 ◇ (*táj*): testvérnéne, nővér, nőtestvér, nenő (*táj*), nénike (*táj*)
 ◇ nagynéni, tanti (*biz*)
nénike (fn) ◇ anyó, anyóka, öreganya, nénemasszony (*rég*), szülíke (*táj*), nenüske (*táj*) ◆ BÁCSIKA
 ◇ (*táj*): nagynéni, tante (*rég*)
 ◇ (*táj*): testvérnéne, nővér, nőtestvér, nenő (*táj*), nénike (*táj*)
neoncso (fn) ◇ fénycső
nép (fn) ◇ nemzet, náción (*rég*) | közösség
 ◇ parasztság, pórnap (*rég*) | plebs (*pej*) ◆ NEMESSÉG, ARISZTOKRÁCIA (*id*)
 ◇ lakosság, népesség
 ◇ népség, tömeg, sokaság, sereg, sokadalom, csödület, nyáj ◆ EGYÉN
népbolt (fn) ◇ vegyesbolt, hangya (*rég*)
népes (mn) ◇ forgalmas, zsúfolt, tömött, élénk, hemzsegő | lakott, látogatott ◆ NÉPTELEN, KIHALT, LAKATLAN
 ◇ kiterjedt [rokonság] | nagy létszámú
népesség (fn) ◇ lakosság, nép | populáció | lélekszám
népfelkelés (fn) ◇ lázadás, forradalom, revolúció (*rég*), rebellió (*rég*)
népfelkelő (fn) ◇ lázadó, rebellis (*rég*) | forradalmár
népi (mn) ◇ populáris, vulgáris | plebejus, egyszerű, naiv
 ◇ paraszti, néprajzi, etnikai
népies (mn) ◇ közérthető, egyszerű, mindennapi, köznapias, populáris, vulgáris ◆ FENNKÖLT, IRODALMI, URBÁNUS
 ◇ paraszti, parasztos, rusztikus, póriás (*rég*) | falusias, vidékies ◆ VÁROSÍAS, POLGÁRIAS, ÚRI
népiszkola (fn) ◇ elemi, elemi iskola
népkonyha (fn) ◇ inségkonyha, szegénykonyha, ingyenkonyha, Róbert bácsi konyhája
népköltészet (fn) ◇ folklór (*szak*) ◆ MŰKÖLTÉSZET
népművelés (fn) ◇ ismeretterjesztés, népnevelés, tömegnevelés, népoktatás
népnevelő (fn) ◇ (*rég*): néptanító (*rég*) | iskolamester (*rég*), rektor (*rég*)
 ◇ (*tréf*): gumibot, gumilájerbot (*szleng*), hátdörgős (*szleng*), Kádár-kolbász (*szleng*), sűrített marxizmus (*szleng*), tomfa (*szleng*), ütleg
népoktatás (fn) ◇ népnevelés, tömegoktatás | népművelés, közművelés
nepper (fn) ◇ csaló, szélhámos
 ◇ üzér (*rég*), nyereszkedő, spekuláns, feketéző (*szleng*) | orgazda
 ◇ kábítószerek-kereskedő, díler (*szleng*)
néprajz (fn) ◇ etnográfia (*szak*), néprajztudomány | folklór
néprajzkutató (fn) ◇ néprajztudós, néprajzos (*biz*), etnográfus (*id*), etnológus (*id*)
népréteg (fn) ◇ népcsoport, embercsoport

népség (fn) ◇ (*pej*): bagázs, brancs, csöcselék (*pej*), söpredék (*pej*), csürhe (*pej*), banda (*pej*), cecluca (*táj*), trupa (*pej*), fajzat (*pej*), cühöpühő (*táj*) | pereputty (*biz*)
 ◇ (*rég*): tömeg, csoportosulás, embercsoport, náció (*rég*), sereg, légió (*rég*)
 ◇ (*rég*): lakosság

népsűrűség (fn) ◇ népesség, lakottság, populáció

népszavazás (fn) ◇ referendum (*rég*), plebiszcitum (*id*)

népszerű (mn) ◇ közkedvelt, híres, nagyhírű, jó nevű, kedvelt, közszeretnek örvendő, szeretett, közismert, nagyszerű, nevezetes, illusztris, neves, jeles, felkapott (*biz*), elterjedt, divatos, menő (*szleng*), nagymenő (*szleng*) ◆ NÉPSZERŰTLEN, ISMERETLEN

◇ közérthető, keresetlen, könnyen érthető | népies, vulgáris, populáris (*id*) ◆ NEHÉZ, ÁRNYALT, BONYOLULT

◇ elérhető, hozzáférhető, megfizethető ◆ ELÉRHETETLEN, MEGFIZETHETETLEN

népszerűség (fn) ◇ közkedveltség, felkapottság, reflektorfény, közismertség, popularitás (*id*), közszeretet (*vál*) ◆ NÉPSZERŰTLENSÉG | ISMERETLENSÉG

népszerűsít (ige) ◇ terjeszt, elterjeszt, reklámoz, hirdet, propagál, popularizál (*id*), vulgarizál (*pej*) | futtat (*biz*), támogat, megkedveltet ◆ SZID, ÓCSÁROL

◇ közérthetővé tesz, megismertet

népszerűsítő (mn) ◇ ismeretterjesztő, tudománynépszerűsítő, propagatív (*id*) ◆ TUDOMÁNYOS, SZAKMAI

népszerűtlen (mn) ◇ elvetett, ellenszenves, visszataszító, kéretlen, elfogadhatatlan, elutasított ◆ NÉPSZERŰ, KÖZKEDVELT, HÍRES

népszokás (fn) ◇ néphagyomány, szokás, úzus (*szak*), tradíció

néptelen (mn) ◇ sivár, üres, kietlen, puszta, kihalt (*vál*), elnéptelenedett, elhagyott, elhagyatott, lakatlan, élettelen, halott ◆ NÉPES, LAKOTT, FORGALMAS

néptömeg (fn) ◇ sokaság, embertömeg, népáradat, embersereg

népvandorlás (fn) ◇ vándorlás, elvándorlás, nomadizálás (*id*) ◆ HONFOGLALÁS, LETELEPEDÉS

népviselő (fn) ◇ viselő, parasztruha

nesz (fn) ◇ zaj, zörej, hang, neszezés, motoszkálás, moccanás, csivallás (*táj*) ◆ CSÖND, NÉMASÁG

◇ hír

◇ (*táj*): lárma

◇ (*táj*): ürügy, kifogás

nesze (msz) ◇ (*biz*): tessék, vedd el, ne (*táj*)

nesztelen I. (mn) ◇ zajtalan, halk, néma, hangtalan, csendes, zörejmentes, szótlán, hallgatóg ◆ ZAJOS, HANGOS, LÁRMÁS

nesztelen II. (hsz) ◇ nesztelenül, zaj nélkül, csöndben, lábujjhegyen, halkán, hangtalanul ◆ DÉRREL-DÚRRAL, HANGOSAN, ZAJOSAN

nesztor (fn) ◇ (*vál*): rangidős, korelnök

netalán (hsz) ◇ netán, esetleg, lehet hogy, véletlenül, talán, netalán, tán | hátha mégis ◆ HATÁROZOTTAN, KÉTSÉGTENÜL, VILÁGOSAN

netán (hsz) ◇ talán, netalán, esetleg, történetesen

nett (mn) ◇ csinos, takaros, szemrevaló, mutatós, vonzó, elegáns, fess (*biz*), guszta (*biz*), hercig (*biz*) | tiszta, ápolat, gondozott, rendes, kifogástalan, makulátlan, tipp-topp (*biz*), tüchtig (*biz*) ◆ CSÚNYA, ÁPOLATLAN

nettó (mn) ◇ tiszta, tényleges, megmaradó ◆ BRUTTÓ

neurológia (fn) ◇ idegyógyászat

neurológus (fn) ◇ idegyógyász

neuron (fn) ◇ idegsejt

név (fn) ◇ elnevezés, megnevezés, nevezet (*rég*), nomen (*szak*) | megszólítás

◇ személynév | keresztnév | utónév | vezetéknev, családnév

◇ rang, cím, titulus (*rég*)

◇ hírnév, ismertség, elismertség, renomé (*biz*) ◆ NÉVTELENSÉG, ISMERETLENSÉG

névadás (fn) ◇ elnevezés, keresztelés

nevel (ige) ◇ gondoz, ellát, eltart, éllemez, etet, táplál | szoptat, dajkál ◆ ELHANYAGOL

◇ tenyészt, tart, sokasít (*rég*), szaporít (*rég*), gyarapít (*rég*) ◆ PUSZTÍT, KIIRT

◇ növeszt, termeszt, fejleszt | terem, hajt, kultivál (*rég*), hoz [termést]

◇ tanít, oktat, képez, alakít, formál, művel, iskoláztat, kitanít, csiszol, palléroz (*vál*), finomít, nemesít, épít, farag (*biz*), gyúr (*biz*), szoktat <vmire> | fejelem, szabályoz, reguláz

◊ idomít, dresszíroz, leckéz (*rég*), mesterasztaloz (*rég*) | edz, tréningez, gyakoroltat, sulykol
◊ (*rég*): növel, sokszoroz, fokoz ♦ CSÖKKENT, KISEBBÍT

nevelés (fn) ◊ gondozás, ellátás, eltartás, élelmezés, etetés, táplálás | szoptatás, dajkálás ♦ ELHANYAGOLÁS

◊ tenyésztés, sokasítás (*rég*), természet ♦ PUSZTÍTÁS, KIIRTÁS

◊ tanítás, oktatás, képzés, iskolázás, alakítás, formálás, művelés, csiszolás, pallérozás, finomítás, nemesítés, tökéletesítés | gyerekszoba (*vál*)

◊ kiképzés, idomítás, dresszírozás (*id*), leckézés | edzés, tréning, gyakoroltatás

neveléstan (fn) ◊ neveléstudomány, pedagógia (*szak*)

neveletlen (mn) ◊ udvariatlan, tiszteletlen, illetlen, modortalan, rossz modorú, nem volt gyerekszobája, faragatlan, bárdolatlan, tapintatlan, szemtelen, szófogadatlan, pimasz, arcátlan, impertinens (*rég*), bugris (*pej*), durva, otromba, útszéli, nyers, közönséges, tapló (*durva*), bunkó (*durva*), kellengöré (*táj*) ♦ JÓL NEVELT, ILLEDELMES, UDVIARIAS

◊ tanulatlan, tudatlan, műveletlen, csiszolatlan, pallérozatlan, iskolázatlan, kulturálatlan, primitív ♦ TANULT, MŰVELT, KULTURÁLT

nevelkedik (ige) ◊ növekedik, felnő, fejlődik ♦ SORVAD

◊ tanul, művelődik, kulturálódik

nevelő I. (mn) ◊ alakító, formáló, tanító, oktató, tanulságos, példázatos, didaktikus | ismeretterjesztő, felvilágosító, tájékoztató, informatív

nevelő II. (fn) ◊ tanító, tanár, oktató, pedagógus, preceptor (*rég*), instruktor (*rég*), mentor (*rég*), tutor (*id*), föltartó (*rég*)

◊ edző, tréner

◊ idomár, kiképző

névelő (fn) ◊ artikus (*szak*), előszócska (*rég*)

nevelőintézet (fn) ◊ diákothon, nevelőothon, kollégium, konviktus (*rég*), internátus, pedagógium (*rég*), szeminárium (*rég*), nevelde (*rég*), növelde (*rég*)

◊ javítóintézet, javító (*biz*), bébidutyi (*szleng*)

nevelőnő (fn) ◊ kisasszony, gouvernante (*rég*), miss (*vál*), frajla (*rég*)

nevelőszülő (fn) ◊ gondviselő, gyám, gyámszülő, mostohaszülő, mostoha ♦ ÉDESSZÜLŐ, VÉR SZERINTI SZÜLŐ, BIOLÓGIAI SZÜLŐ

nevelt (mn) ◊ fogadott ♦ VÉR SZERINTI, ÉDES-

névérték (fn) ◊ paritás (*szak*), pari (*biz*)

neves (mn) ◊ híres, hírneves, ismert, nevezetes, jó nevű, nagynevű, nagyhírű, népszerű, közismert, elismert, ünnepelt, illusztris (*vál*), jeles, menő (*szleng*), ász (*szleng*) ♦ ISMERETLEN, HÉTKÖZNAPI, ÁTLAGOS

nevet (ige) ◊ kacag, kacarászik, nevetgél, kuncog, gurgulázik, hahotázik, heherészik, röttyög (*biz*), röcög (*táj*), göccög (*rég*), röhög (*durva*), vihog, nyerít (*pej*), lepetézik (*szleng*) | mosolyog, somolyog, vigyorog, derül, bazsalyog

Sz: gurul a nevetéstől; a hasát fogja a nevetéstől; majd kicsordul a könnye a nevetéstől; majd kipukkan a nevetéstől; mind a harminckét foga kilátszik; két fülre nevet ♦ SÍR, ZOKOG, KESEREG

nevetés (fn) ◊ derültség, kacaj, kacagás, kacarászás, kuncogás, hahota, hahotázás, röhej, röhögés, vihogás, vihorászás, nyerítés (*pej*), visítás | mosolygás, vigyorgás ♦ SÍRÁS, ZOKOGÁS, KESERGÉS

◊ derű, jókedv, vidámság, vígság ♦ SZOMORÚSÁG, ROSSZKEDV, BÁNAT

nevetgél (ige) ◊ kacarászik, heherészik, kuncog, vihog, vihorászik, viháncol, pukkadozik, gurguláz, röhécsel, röhigcsél (*táj*) ♦ SÍRDOGÁL

nevetség (fn) ◊ kinevetés, csúfság, szégyen, közröhej (*pej*), fölsülés, blama (*biz*), gúny

nevetségés (mn) ◊ mulatságos, kacagató, tréfás, mókás, humoros, vicces, komikus, bohókás, muris (*biz*), mulattató, röhejes, ridicule (*id*) ♦ SZOMORÚ, ELSZOMORÍTÓ

◊ [ötlet]: képtelen, esztelen, lehetetlen, elképzelhetetlen, ostoba, hülye, bizarr, groteszk, abszurd, irreális | eszelős (*rég*), bolyókás (*rég*) ♦ REÁLIS, MEGVALÓSÍTHATÓ

◊ [ügy]: jelentéktelen, kisszerű, aprócseprő, csip-csup, elhanyagolható, lényegtelen, piti (*biz*) ♦ JELENTŐS, SZÁMOTTEVŐ, NAGY

nevez (ige) ◊ nevet ad, keresztel, elnevez

◊ szólít, hí (*rég*), hív <vminek>, címez, nevéen szólít | mond, titulál, jelöl, minősít

◊ benevez, jelentkezik, pályázik, indul, startol (*biz*)

nevezetes (mn) ◇ ismert, közismert, híres, hírneves, neves, népszerű, illusztris, előkelő, tekintélyes, nagynevű, menő (*szleng*) ◆ ÁTLAGOS, MINDENNAPI, KÖZÖNSÉGES

◇ emlékezetes, emlékezetre méltó, figyelemre méltó, jelentős, kiemelkedő, fényes, kiváló, káprázatos, dicső, jeles, világraszóló, történelmi, sorsdöntő | érdekes, fontos ◆ JELENTÉKTELEN, KISSZERŰ | MEGSZOKOTT

nevezetesen (hsz) ◇ úgymint, mégpedig, név szerint | főképp, kivált, elsősorban

nevezetesség (fn) ◇ híresség, hírnév, tekintély, renomé (*vál*) | fontosság, jelentőség ◆ JELENTÉKTELENSÉG, KISSZERŰSÉG, KÖZNAPISÁG

◇ látmivaló, látványosság, érdekesség, néznivaló, attrakció, vonzerő, specialitás, kuriózum

nevezett (mn) ◇ említett, címzett, szóban forgó, szólított | felsorolt | alulírott

nevező (fn) ◇ osztó, denominator (*szak*) ◆ SZÁMLÁLÓ

◇ jelentkező, induló, pályázó, versenyző

névjegy (fn) ◇ névjegykártya, vizitkártya, látogatójegy

◇ aláírás, kézvonás, szignó (*biz*), névjel

◇ jel, nyom

névjegyzék (fn) ◇ névsor, lista, index, névlajstrom, címjegyzék, katalógus, regiszter, nomenklatúra (*szak*), onomasztikon (*rég*)

névleg (hsz) ◇ név szerint, nominaliter (*rég*) | formailag, látszólag, formaliter (*rég*) ◆ VALÓSÁGOSAN, TÉNYLEGESEN, SZEMÉLY SZERINT

névleges (mn) ◇ látszólagos, jelképes, szimbolikus, fiktív, metaforikus, példázatos, parabolikus, képletes, formális ◆ TÉNYLEGES, VALÓSÁGOS

◇ megközelítő ◆ PONTOS

névmás (fn) ◇ pronomen (*szak*)

névnap (fn) ◇ névünnep (*vál*)

névsor (fn) ◇ névjegyzék, lista, névlajstrom, lajstrom, katalógus, regiszter, nomenklatúra (*id*), jelenléti ív

névszó (fn) ◇ nomen (*szak*) ◆ IGE, VERBUM (*szak*)

névtábla (fn) ◇ címtábla, cégér

névtelen (mn) ◇ ismeretlen, nevetlen, anonim, név nélküli, nevesincs | megnevezetlen, kimondatlan, elhallgatott ◆ ISMERT, MEGNEVEZETT

◇ jelentéktelen, közönséges, átlagos, hétköznapi, szürke ◆ KÖZISMERT, HÍRES, NEVES

névutó (fn) ◇ posztpozíció (*szak*) ◆ NÉVELŐ, PREPOZÍCIÓ

néz (ige) ◇ figyel, lát, szemlél, nézelődik, nézeget, bámul, pillant, rámered, les, kémlel, kandikál, kukucskál, vizslat, tekint, pislog, fixál, fixíroz (*biz*), csipáz (*szleng*), skubizik (*szleng*), stíról (*szleng*), kamerázik (*szleng*), biluxol (*szleng*), kuksizik (*szleng*), kukkol (*szleng*), szemeit ráfűggeszti (*rég*) **Sz**: mereszti a szemét; szemmel követ <vkit>; legelteti rajta a szemét; hizlalja a szemét; meregeti a pilácsot

◇ <vkinek, vminek>: hisz, gondol, vél, ítél, tekint | becsül

◇ keres, kutat, utánajár

◇ <vmire>: ellenőriz, szemmel tart, vigyáz, ügyel ◆ ELHANYAGOL

◇ helyezkedik <vmi irányában>, nyílik <vhova>

nézeget (ige) ◇ tekinget, vizslat, fürkész | böngész, vizsgálódik | méreget, gusztál (*biz*), vizsgálgat, mustrál | lapozgat

nézelődik (ige) ◇ báméskodik, leskelődik, körülnéz, szétnéz, szemlélődik, ögveleg, ókumlálódik (*rég*)

nézés (fn) ◇ pillantás, tekintés, szemlélés, kémzés (*rég*), skubizás (*szleng*), stírólés (*szleng*) | arckifejezés, tekintet

nézet (fn) ◇ világnézet, szemlélet, álláspont, felfogás | állásfoglalás, elgondolás, vélemény, vélekedés, meggyőződés

nézeteltérés (fn) ◇ nézetkülönbség, véleménykülönbség, különbség, ellentét, differencia ◆ NÉZETAZONOSSÁG, EGYETÉRTÉS

◇ összeszólalkozás, veszekedés, konfliktus, viszály, civódás, súrlódás, kocódás (*táj*), összetűzés, szóváltás, purparlé, diszsonancia, diszharmónia ◆ BÉKESSÉG

néző I. (mn) ◇ figyelő, szemlélő, báméskodó

◇ (*rég*): jósló, varázsoló, jövendölő

néző II. (fn) ◇ közönség, publikum

◇ szemtanú, tanú | kibic, kívülrálló, outsider (*id*)

nézőközönség (fn) ◇ publikum, közönség, nézők

nézőpont (fn) ◇ szempont, szemszög, álláspont, felfogás, beállítottság, aspektus, perspektíva

nézőtér (fn) ◇ előadóterem, auditorium (*rég*)
 ◇ [színházi]: ház (*szak*)
 ◇ lelátó

nézve (nu) ◇ tekintetében | vonatkozóan | szempontjából, számára

nimbusz (fn) ◇ (*vál*): megbecsülés, nagybecsülés, közmegebcsülés, köztisztelet, hírnév, tekintély, renomé (*biz*), reputáció (*id*), respektus (*id*), presztízs, auktoritás (*rég*), ázsió (*rég*)
 ◇ dicsfény, glória, fénykoszorú, sugárkorona, aureola (*szak*)

nimfa (fn) ◇ najád (*id*), driád (*id*), nereida (*id*)
 ◇ (*táj*): habléány, sellő, vízi tündér

nincs (ige) ◇ nuku (*szleng*), alma (*szleng*), almás (*szleng*) ◆ VAN, LÉTEZIK
 ◇ hiányzik, távol van, mulaszt ◆ JELEN VAN, RÉSZT VESZ

nincstelen (mn és fn) ◇ koldusszegény, koldus, vagyontalan, pénztelen, földtelen, éhenkórász, nyomorgó, nyomorult, nélkülöző, szűkölködő, földönfutó, ágrólszakadt, csóró, semmitlen (*táj*) **Sz**: szegény, mint a templom egere ◆ GAZDAG, VAGYONOS, TEHETŐS

nívó (fn) ◇ szint, vízszint, szintvonal
 ◇ minőség | színvonal | életszínvonal

nívós (mn) ◇ színvonalas, kiemelkedő, kitűnő, értékes, rangos ◆ SILÁNY, NÍVÓTLAN, SZÍNVONALTALAN

nívótlan (mn) ◇ színvonaltalan, silány, ócska, rossz ◆ NÍVÓS, KIEMELKEDŐ, SZÍNVONALAS

nobilis (mn) ◇ nemes, lovagias | nagylelkű, bőkezű, gáláns
 ◇ előkelő, finom ◆ DURVA

nobilitás (fn) ◇ nemesség, nemeslelkűség, generozitás (*id*)

nógat (ige) ◇ noszogat, unszol, ösztökél, ösztönöz, motivál, bökdös (*biz*), biztat, buzdít, lelkesít, tüzel, üz, serkent, sarkall, bátorít, siettet, hajt, piszkál (*biz*), sürget ◆ FÉKEZ, HÁTRÁLTAT, VISSZAFOG

noha (ksz) ◇ bár, ámbár, ámbátor, holott, jóllehet, mindamellet, habár, pedig | ellenére

nokedli (fn) ◇ galuska, csipetke, csiszke (*táj*)

nomád (mn) ◇ sátorlakó, pusztai, vándorló, költöző, barangoló, kóborló, vándor ◆ LETELEPEDETT
 ◇ (*pej*): civilizálatlan, barbár, vad ◆ CIVILIZÁLT

nono (msz) ◇ (*biz*): ejnye, mi a manó

nonstop (mn) ◇ szünet nélkül, folytonosan, folyamatosan, megállás nélkül, éjjel-nappal, mindig

nonszensz (fn) ◇ (*vál*): képtelenség, értelmetlenség, ostobaság, lehetetlenség, oktalanlás

norma (fn) ◇ szabály, szabvány, minta, előírás, elvárás, mérce, mérték, követelmény, irányelv

normális (mn) ◇ szokásos, megszokott, szokványos, szabványos, normál, rendes, előírással, szabályos, szabályszerű, elfogadott, átlagos, tipikus, természetes ◆ ELTÉRŐ, ABNORMÁLIS, RENDELLENES
 ◇ épeszű, épelméjű, józan, beszámítható, tökéletes, komplett (*biz*) ◆ BESZÁMÍTHATATLAN, TÖKÉLETLEN, ELMEBETEG

normalizál (ige) ◇ szabványosít, egységesít
 ◇ rendez, visszaállít, helyreállít, megszilárdít

normalizálódik (ige) ◇ rendeződik, szabályozódik, helyreáll ◆ FELBORUL, FELBILLEN

normatív (mn) ◇ irányadó, előírással, standard, szabályzó, mérvadó, mértékadó, vezérfonalul szolgáló, előíró, meghatározó

nosza (msz) ◇ (*biz*): rajta!, uccu!, uzsgyi!, előre!, hajrá!

noszogat (ige) ◇ nógat, noszit (*rég*), unszol, ösztökél, ösztönöz, kapacitál, biztat, bátorít, buzdít, serkent, sarkall, sürget, piszkál, stimulál, szutyongat (*táj*) ◆ FÉKEZ, LASSÍT, ELRIASZT
 ◇ háborgat, zavar

nosztalgia (fn) ◇ sóvárgás, vágyakozás, vágyódás, óhajtság, epekedés, kívánczóság, áhítozás | honvágy

nosztalgikus (fn) ◇ sóvárgó, vágyakozó, vágyódó, epekedő, kívánczó, áhítózó ◆ KIÁBRÁNDULT, MEGCSÖMÖRLÖTT

nóta¹ (fn) ◇ dal, sláger, ének, népdal, dana (*rég*), szám (*biz*) | dallam, melódia

nóta² (fn) ◇ (*rég*): vétség, hibázás | pör

nótáskönyv (fn) ◇ daloskönyv, énekeskönyv

nótázik (ige) ◇ dalol, énekel, danászik (*biz*), danáz (*táj*), danol (*táj*)

notesz (fn) ◇ jegyzetfüzet, jegyzettömb, jegyfüzet (*rég*), blokk, kisokos (*biz*), zsebkönyv

novella (fn) ◇ elbeszélés, történet, sztori (*biz*), beszély (*rég*)
 ◇ (*szak*): póttörvény, törvényzáradék

november (fn) ◇ őszutó, Szent András hava, Nyilas hava, mindszent hava (*rég*), mindenszentek hava

nóvum (fn) ◇ újdonság, újság, új, novitás (*id*)

nő¹ (ige) ◇ növekedik, növeget, nőttön-nő, fejlődik, magasodik, nyúlik, nagyobbodik, cseperedik | szaporodik, sokasodik | gyarapodik, dalmahodik (*táj*) | fokozódik, emelkedik, dagad, duzzad, elharapózik, tágul, bővül, terjed, árad **Sz:** nő, mint a bolondgomba; úgy nő, mintha húznák ◆ CSÖKKEN, FOGY, APAD

◇ [bajusz]: pelyhedzik

◇ serken, zsendül, terem, szálasodik, tenyészik, burjánzik, hajt | keletkezik, fejlődik ◆ HERVAD, SORVAD

nő² (fn) ◇ nőszemély, fehérnép, vászonceléd, fehérchseléd, hölgy, úrhölgy, dáma, asszonyember, hölgyemény (*pej*), néember (*pej*), csaj (*szleng*), nőci (*biz*), tyúk (*szleng*), pipi (*szleng*), liba (*szleng*), bige (*szleng*), zsená (*szleng*), spiné (*szleng*), bula (*szleng*), nőstény (*durva*), tehén (*durva*), dóg (*durva*), bestia (*durva*), amazon ◆ FÉRFI

nőcsábász (fn) ◇ szoknyavadász (*tréf*), szoknyapeccér (*biz*), nőbolond, kujon (*biz*), kandúr (*biz*), kakas (*biz*), donjuan, szépfű (*biz*), nőhódító, kékszakáll (*vál*), casanova, csöbányász (*tréf*)

nőgyógyász (fn) ◇ nőorvos, ginekológus (*szak*) | szülész

nőgyógyászat (fn) ◇ ginekológia (*szak*)

női (mn) ◇ nőies, asszonyi, feminin (*vál*) ◆ FÉRFIAS, MASZKULIN

nőies (mn) ◇ lányos, női, asszonyi, feminin (*vál*), férfiatlan ◆ FÉRFIAS, NŐIETLEN

◇ lágy, könnyed ◆ DARABOS, SZÖGLETES, MACKÓS (*biz*)

◇ (*pej*): hitvány, félénk, pipogya, gyámoltalan ◆ KEMÉNY, HATÁROZOTT

nőnem (fn) ◇ szépnem, szebbik nem (*biz*), femininum (*szak*) ◆ HÍMNEM

nőorvos (fn) ◇ nőgyógyász, ginekológus (*szak*) | szülész

nős (mn) ◇ házas, feleséges (*táj*), családós, foglalt (*biz*) ◆ NŐTLEN, AGGLEGÉNY | ELVÁLT

nőstény (fn) ◇ anyaállat ◆ HÍM, APAÁLLAT

◇ (*durva*): nő, asszony, feleség, szerető

nősül (ige) ◇ házasodik, házasságot köt, feleségesedik (*táj*), nőszik (*rég*) ◆ FÉRJHEZ MEGY

nőszemély (fn) ◇ asszony, perszóna (*pej*), asszonyember, néember (*rég*) | fúria, hárpia

◇ személy (*pej*), szajha (*durva*), lotyó (*durva*), rima (*táj*), cula (*táj*)

nőtartás (fn) ◇ tartásdíj

nőtlen (mn és fn) ◇ agglegény, legényember, öreglegény, egyedülálló, független, szabad, társtalan, facér, házasságtalan (*rég*), foglalatlan (*rég*), feleségtelen (*táj*), házulatlan (*táj*) ◆ NŐS, HÁZAS, FOGLALT

nővekedés (fn) ◇ nővés, emelkedés, fejlődés, fellendülés, gyarapodás, szaporodás, sokasodás | áradás, dagadás, nagyobbodás, továbbharapózkodás, terjedés, térfoglalás, extenzió (*szak*), expanzió (*id*), progresszió, augmentum (*szak*) ◆ CSÖKKENÉS, VISSZAESÉS, HANYATLÁS

növekedik, növekszik (ige) ◇ [család]: gyarapodik, sokasodik, szaporodik, számosodik, többül (*rég*) ◆ CSÖKKEN, FOGY

◇ dagad, árad, emelkedik | terjed, elharapózik, elhatalmasodik, nagyobbodik, fokozódik, nőttön-nő, súlyosbodik ◆ APAD | GYENGÜL, VISSZAHÚZÓDIK

◇ [gyermek]: nő, fejlődik, serdül, cseperedik, embereskedik (*táj*), öregbedik (*rég*), magasodik, szálasodik ◆ SORVAD, VISSZAMARAD

◇ [cég]: fellendül, terjeszkedik, prosperál, erősödik ◆ HANYATLIK, STAGNÁL, CSÖDBE JUT

nővekedő, növekvő (mn) ◇ emelkedő, fokozódó | áradó, dagadó, terjedő, továbbharapózkodó, továbbharapózó ◆ CSÖKKENŐ, APADÓ, LANKADÓ

nővel (ige) ◇ gyarapít, szaporít, sokasít, nőveszt, hatványoz, többszöröz, öregbit | felver (*biz*), rálicítál (*szak*) ◆ APASZT, FOGYASZT

◇ terjeszt, duzzaszt, gerjeszt, nagyobbít, kibővít, kiszélesít, tágít ◆ CSÖKKENT, MÉRSÉKEL, KISEBBÍT

◇ tetéz, súlyosbít, fokoz, erősít | emel, gazdagít, élénkít, gyorsít ◆ KÖNNYÍT, GYENGÍT | SZEGÉNYÍT

nővendék (fn) ◇ tanuló, nebuló (*biz*), tanítvány, diák, hallgató, discipulus (*rég*) | inas, tanonc ◆ TANÁR, MESTER

◇ csemete, sarj, surján (*táj*)

◇ [jelzőként]: fiatal, serdülő

nővényevő (mn) ◇ vegetáriánus, vegetárius (*rég*), vega (*biz*), vedzsi (*biz*), kecske (*tréf*) | füevő, fitofág (*szak*) ◆ HÚSEVŐ

nővényföldrajz (fn) ◇ fitogeográfia (*szak*), geobotanika (*szak*)

nővénygyűjtemény (fn) ◇ herbárium (*szak*)

növényház (fn) ◇ melegház, üvegház, pálmaház, télikert
növényi (mn) ◇ vegetábilis (*szak*) ◆ ÁLLATI
növénykert (fn) ◇ fűvészkert, botanikus kert ◆ ÁLLATKERT
növénytan (fn) ◇ botanika (*szak*), fitológia (*szak*), növény (*szleng*) ◆ ÁLLATTAN
növényzet (fn) ◇ növényvilág, növénytakaró, flóra (*szak*), vegetáció (*szak*) ◆ ÁLLATVILÁG, FAUNA
nővér (fn) ◇ leánytestvér, nőtestvér, néne (*táj*) ◆ HÚG
 ◇ nővérke, ápolónő, betegápolónő, gondozónő, asszisztensnő
 ◇ apáca, szerzetesnő, soror (*rég*)
növés (fn) ◇ növekedés, nagyobbodás, magasodás, nyúlás, szálasodás ◆ KISEBBEDÉS, ZSUGORODÁS
 ◇ hajtás, sarjadás, szárba szökkenés
 ◇ (*vál*): termet, testalkat, taille (*id*)
növeszt (ige) ◇ terem, hoz, hajt, nevel, ereszt
 ◇ nagyít, növel, fejleszt ◆ KISEBBÍT, CSÖKKENT
nudista (mn és fn) ◇ naturista, természetelvű | meztelen
nudli (fn) ◇ krumplinudli, angyalbögyörő (*táj*), angyalbögyöllő (*táj*), cicinka (*táj*)
 ◇ (*szleng*): semmi, nulla (*biz*), túró (*szleng*)
nulla I. (szn) ◇ zérus (*biz*), zéró (*biz*), null ◆ VÉGTELEN
nulla II. (fn) ◇ senkiházi, nímand (*biz*) ◆ VALAKI
 ◇ [jelzőként]: értéktelen, haszontalan, jelentéktelen ◆ ÉRTÉKES, HASZNOS, JELENTÉKENY
 ◇ (*szleng*): vacak, nudli (*szleng*), túró (*szleng*), lópikula (*durva*), szar (*durva*)
nullpont (fn) ◇ kezdőpont (*szak*), kiindulópont, origó (*szak*) | fagypont ◆ VÉGPONT, CÉLPONT
numerikus (mn) ◇ számbeli, szám szerinti, számszerű
 ◇ számjegyvezérlésű (*szak*)
numizmatika (fn) ◇ éremtan (*szak*)
nutria (fn) ◇ hódpatkány
nutritív (mn) ◇ tápláló
nüansz (fn) ◇ árnyalat, színárnyalat, hangárnyalat | eltérés, különbség

Ny

nyafka (mn) ◇ nyafogós, elkényeztetett, síró, pityergős (*biz*), kényeskedő, kényes, nyűgösködő, nyimnyám (*biz*), mazna (*táj*) ◆ STRAPABÍRÓ (*biz*), ERŐS
nyafog (ige) ◇ panaszkodik, siránkozik, pityereg, nyűgösködik, nyüglődik, nyavalyog, nyöszörög, sápitozik, sopánkodik, jajveszékél, nyafkál (*táj*), vernyákol (*táj*), nyávog, vinyog, máncog (*táj*)
nyaggat (ige) ◇ piszkál, zaklat, bosszant, háborgat, molesztál, gyötör, macerál (*biz*), vegzál (*rég*), abajgat, szekíroz (*biz*), szekál (*biz*), nyúz, buzerál (*szleng*), nem hagy békén | unszol, nyüstöl (*biz*) ◆ BÉKÉN HAGY
 ◇ fogdos, húzgál, cibál
nyáj (fn) ◇ juhfalca | állatcsoport, csorda, falca
 ◇ gyülekezet, hitközség, egyházközség, hívő sereg
 ◇ embercsoport, csapat, sokaság, nép
nyájas (mn) ◇ kedves, barátságos, szíves, szívélyes, jóindulatú, jóságos, kegyes (*rég*), jámbor, szelid, emberséges, jószívű, készséges, előzékeny, kellemes, közvetlen, udvarias, jovialis (*rég*), affabilis (*rég*) ◆ MÓGORVA, UDVIARIATLAN, MORCOS
 ◇ mézesmázos, leereszkedő, behízeltető, émelyítő ◆ KERESETLEN, ŐSZINTE
nyák (fn) ◇ nyálka (*szak*)
 ◇ kása, pép
nyakal (ige) ◇ (*szleng*): iszik, vedel (*szleng*), piál, részegeskedik
 ◇ (*táj*): ver, üt

nyakas (mn) ◇ makacs, konok, akaratos, engedetlen, makrancos, önféjű, csökönyös, ellenkező, dacos, megátalkodott, megrögzött, hajthatatlan, hajlíthatatlan, keménynyakú (*rég*), keményfejű, merev, kérlelhetetlen, ellenálló, kuruc (*rég*), kálvinista (*tréf*) ◆ ENGEDELMES, ALKALMAZKODÓ, RUGALMAS

nyakaskodik (ige) ◇ makacskodik, akaratoskodik, makrancoskodik, önféjűskodik, csökönyűskodik, dacoskodik, ellenszegül ◆ ENGEDELMESKEDIK, ALKALMAZKODIK

nyakatekert (mn) ◇ tekervényes, kacifántos, mesterkélts, csavaros, körülményes, bonyolult, komplikált, kusza, zavaros, kitekert, körmönfont, cifra, kacskaringós, bakafántos (*biz*) ◆ EGYSZERŰ, EGYENES, VILÁGOS

nyakék (fn) ◇ nyaklanc, nyakravaló, kősöntyű (*rég*), collier (*vál*) | gyöngysor, gyöngyfűzér

nyakigláb (mn) ◇ nyurga, magas, hórihorgas, hosszúlábú, égimeszelő, colos (*biz*), langaléta, coli (*biz*) ◆ ALACSONY, PÖTTÖM

nyakkendő (fn) ◇ nyakravaló, kravátli (*rég*), kultúrmadzag (*szleng*), bikakötő (*szleng*), bocikötél (*szleng*), csirkebél (*szleng*), tyúkbél (*szleng*), nyakló (*rég*), csokornyakkendő

nyaklánc (fn) ◇ kősöntyű (*rég*), nyakék, collier (*vál*) | gyöngysor, gyöngyfűzér, kláris (*táj*)

nyakleves (fn) ◇ (*biz*): pofon, pofás (*biz*), arcucsapás, tasli (*biz*), nyakonütés, nyakoncsapás, frász (*biz*), füles, laska, csárdás (*biz*), flemm (*szleng*), maflás (*szleng*), átszálló (*szleng*)

nyaklik (ige) ◇ billen, csuklik, bicsaklik | ide-oda mozog ◆ TART, ÁLL

nyakló (fn) ◇ (*rég*): hurok, nyakkarika, nyakörv
◇ (*rég*): gát, fék

nyakra-főre (hsz) ◇ (*táj*): hanyatt-homlok, fejvesztve, meggondolás nélkül, elhamarkodva, sietve, összevissza, gyorsan, tűzön-vízen, árkon-bokron, ültre (*rég*) ◆ MEGGONDOLTAN, MEGFONTOLTAN, KAPKODÁS NÉLKÜL
◇ (*biz*): egyre-másra, gyakran, folyamatosan, újra meg újra, lépten-nyomon

nyakravaló (fn) ◇ nyakkendő, nyakcsokor, kravátli (*rég*), kultúrmadzag (*szleng*), bikakötő (*szleng*), bocikötél (*szleng*), csirkebél (*szleng*), tyúkbél (*szleng*), nyakló (*rég*) | nyaksál, kendő
◇ nyakék, nyaklánc, collier (*vál*)

nyakszirt (fn) ◇ tarkó, nyaktő

nyaktörő (mn) ◇ életveszélyes, kockázatos, merész, vakmerő, meredek ◆ VESZÉLYTELEN, EGYSZERŰ

nyal (ige) ◇ végigsimít, végighúz | [láng, tűz] nyaldos
◇ (*biz*): megmosdat, kicsinosít
◇ csókolgat, nyal-fal
◇ (*szleng*): hízeleg, hajlong, aláztoskodik, csúsziq-másziq, törleszkedik, nyalizik (*biz*), gazsulál (*szleng*), stréberkedik (*biz*), pedálozik (*szleng*)

nyál (fn) ◇ saliva (*szak*), turha (*rég*)
◇ (*szleng*): benzín
◇ (*szleng*): üdítő, gyümölcslé

nyaláb (fn) ◇ köteq, csomó, csokor, kéve, bála, marok (*táj*), halmaz, fasciculus (*szak*) | csomag, paksaméta (*biz*), bengyele (*táj*), cucolék (*táj*), kupac, halom, rakás ◆ SZÁL, DARAB

nyalakodik (ige) ◇ torkoskodik, pákosztoskodik (*biz*), csemeqéziq, nassol (*biz*), eszeget, kuktálkodik (*táj*), kóstol
◇ tisztálkodik, mosdik
◇ (*biz*): csókolóziq, pusziqkodik, nyal-fal

nyalánk (mn) ◇ torkos, pákosztos (*táj*), nyalakodó, édesszájú, ingyenc, gourmand (*id*) ◆ MÉRTÉKLETES
◇ ingyensiklandó, étvágygerjesztő ◆ UNDOÍTÓ, VISSZATASZÍTÓ, GUSZTUSTALAN

nyalánkság (fn) ◇ csemeqe, édesség, finomság, desszert, nass (*biz*), ingyencség, ingyencfalat, delikatesz, cukmisság (*táj*)
◇ torkosság, pákosztosság (*táj*) ◆ MÉRTÉKLETESÉG

nyalizik (ige) ◇ hízeleg, hízelkedik, dörgölődzik, dörgölőzik, törleszkedik, helyezkedik, hajbókol, csúsziq-másziq, aláztoskodik, nyal (*szleng*), pedálozik (*szleng*), simul (*szleng*), gazsulál (*szleng*), stréberkedik (*biz*)

nyalka (mn) ◇ kiöltözött, kicsinosított, kikent-kifent, kinyalt (*biz*), tetszetős, kackiás, délceg, daliás, szemrevaló, snájdig (*biz*), mutatós, fess, huszáros ◆ ELHANYAGOLT, SZAKADT, TOPRONGYOS
◇ (*rég, táj*): büszke, kevély, hetyke, rátarti

nyálkás (mn) ◇ nedves, nyirkos, nyákos, váladékos, mucosus (*szak*), kocsonyás | síkos, csúszoq, lucskos, nyúlós, ragadóq ◆ SZÁRAZ

nyalogat (ige) ◇ nyaldos, kóstolgat, szopogat

◇ tisztogat, mosogat

nyámmog (ige) ◇ piszkálja az ételt, turkál, immel-ámmal eszik, kérődzik (*biz*)

nyámnnyila (mn) ◇ gyámoltalan, tehetetlen, elpuhult, pipogya, mamlasz, nyálasszájú, lekvár (*biz*) ◆
TALPRAESETT, DERÉK, ÉLETREVALÓ

nyápic (mn) ◇ gyenge, vézna, nyamvadt, satnya, nyiszlett, csenevész, ványadt, nyiszlett (*biz*), nyüszüge, vékonydongájú, keszeg (*biz*), girhes, hálnivaló (*táj*) ◆ IZMOS, ERŐS, KEMÉNYKÖTÉSŰ

nyamvadt (mn) ◇ gyenge, fejletlen, éretlen, satnya, csenevész, nyápic | vékony, sovány, vézna ◆ FEJLETT, ÉRETT, ERŐS

◇ gyámoltalan, ügyefogyott, tehetetlen ◆ HATÁROZOTT, TALPRAESETT

◇ hitvány, silány, vacak, olcsó

nyár¹ (fn) ◇ hőség, meleg, kánikula ◆ TÉL, ZIMANKÓ, FAGY

nyár² (fn) ◇ nyárfa, jegenye, topolya

nyaral (ige) ◇ üdül, vakációzik, pihen | táborozik ◆ DOLGOZIK, MELÓZIK GÁLYÁZIK

◇ (*szleng*): börtönben ül ◆ SZABADLÁBON VAN

nyaralás (fn) ◇ üdülés, pihenés, vakáció, szabadság ◆ MUNKA, MELÓ (*biz*), MELÓDIA (*szleng*)

nyaraló (fn) ◇ vendég, üdülő, beutalt, vakációzó | fürdővendég (*rég*), üdülővendég

◇ üdülő, vikendház, nyári lak, kulipintyó (*pej*), pavilon (*rég*), villa, dácса (*szleng*), hobbi (*táj*)

◇ (*szleng*): börtön

nyaralóhely (fn) ◇ üdülőhely, üdülő, fürdőhely (*rég*)

nyárfa (fn) ◇ nyár, jegenyefa, topolyafa, topolya

nyárfás (fn) ◇ nyárfaerdő, nyárfaliget

nyargal (ige) ◇ nyargalászik, vágat, vágtazik, száguld, rohan, lohol, lovagol (*rég*), paripáz (*rég*), repeszt (*szleng*), tép (*szleng*), robog (*biz*) ◆ BALLAG, MENDEGÉL, POROSZKÁL

nyárs (fn) ◇ karó, fapálca, hegyesvas (*táj*), szúróvas

◇ (*rég*): dárda, kopja, lándzsa, tör, gerely

nyársonsült (fn) ◇ zsványpecsenye, saslik, rablólús | grillpecsenye

nyárspolgár (fn) ◇ kispolgár, filiszter (*vál*)

nyárutó (fn) ◇ augusztus, Kisasszony hava (*rég*), Szűz hava (*rég*), nyolcadhó

nyavalya (fn) ◇ (*táj*): betegség, kór, kórság | járvány ◆ EGÉSZSEGE

◇ fene, franc (*táj*), rosseb (*táj*)

◇ nyavalyatörés, epilepszia (*szak*), nehézség

◇ (*rég*): nyomorúság, veszekedés

nyavalyás (mn) ◇ beteges, kórságos (*rég*), nyeszlett, nyamvadt, nyomorult (*rég*) ◆ EGÉSZSÉGES, VASGYŰRŐ, PIROSPOZSGÁS

◇ (*rég*): epilepsziás, nyavalyatörős

◇ haszontalan, vacak, istenverte (*pej*), átkozott, alávaló, utálatos, nyomorult, hitvány, megveszekedett ◆ ÉRTÉKES, HASZNOS

nyavalygás (fn) ◇ betegeskedés, gyöngélkedés

◇ (*biz*): siránkozás, panaszkodás, nyávogás, nyafogás, szenvedés

nyavalyog (ige) ◇ betegeskedik, gyöngélkedik, szenved, kínlódik

◇ nyafog, siránkozik, panaszkodik, sopánkodik, szenved, sir, rinyál (*szleng*), vernyákol (*táj*)

nyávog (ige) ◇ miákol, nyivákol, vernyákol (*táj*) Sz: bernákol, mint a macska

◇ (*pej*): énekel, kornyikál (*pej*)

◇ (*pej*): nyafog, pityereg, sir

nyegle (mn) ◇ hányaveti, hetyke, kérkedő, dicsekvő, öntelt, önhitt, pimasz, szemtelen, fennhéjázó | udvariatlan, figyelmetlen ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS, FIGYELMES

◇ (*rég*): csaló, csalárd, himpellér, sarlatán

nyel (ige) ◇ lenyel, fal, faldos (*táj*), töltöz (*rég*) | habzsol, faldoklik (*rég*) ◆ KIKÖP

◇ magába fojt, tűr ◆ KIMOND, KIROBBAN

◇ belélegez, beszív, befogad ◆ KILÉLEGEZ, KIFÚJ

nyél (fn) ◇ fogó, fogantyú, szár, markolat, maroklat (*rég*), griff (*id*), kar

nyelőcső (fn) ◇ oesophagus (*szak*), bárzsing (*rég*), nyeldeklő (*táj*), gége

nyelvv (fn) ◇ lingua (*szak*), idióma (*rég*), langue (*szak*) ◆ BESZÉD, PAROLE (*szak*)

◇ nyelvezet, nyelvhasználat, stílus, kifejezőmód

nyelvbtlás (fn) ◇ baki (*biz*), hiba, elszólás, gikszer (*biz*)

nyelvel (ige) ◇ szájaskodik, szájal, felesel, visszabeszél, visszapofázik (*durva*), pampog (*táj*), pampuláz (*táj*), cserfel (*táj*) | veszekszik, vitatkozik, pörlekedik, perel ♦ HALLGAT, CSÖNDBEN VAN
 ◇ rágalmaz, megszól
 ◇ liheg, leffeg (*táj*)

nyelves (mn) ◇ feleselő, szájaskodó, szájas, éles nyelvű, pergő nyelvű, csataráló (*táj*), pampula (*táj*) ♦ ENGEDELMESE
 ◇ beszédes, cserfes, locsogó, csacska, csácsogó ♦ SZÓFUKAR, HALLGATAG

nyelvész (fn) ◇ nyelvtudós, nyelvűvár, lingvista (*rég*), grammatikus (*rég*), glottológus (*szak*)

nyelvészeti (fn) ◇ nyelvtudomány, lingvisztika (*szak*), glottológia (*szak*)

nyelvezet (fn) ◇ nyelvhasználat, kifejezőmód, stílus, beszédmód, terminológia (*szak*), dikció (*rég*) | language (*szak*)

nyelvhasználat (fn) ◇ nyelvezet, kifejezőmód, stílus, terminológia (*szak*)

nyelvismeret (fn) ◇ nyelvtudás

nyelvjárás (fn) ◇ tájnyelv, tájszólás, dialektus
 ◇ nyelvhasználat, beszédmód

nyelvlecke (fn) ◇ nyelvóra

nyelvmester (fn) ◇ (*rég*): nyelvtanár, nyelvoktató | nyelvkönyv

nyelvtan (fn) ◇ grammatika (*id*)
 ◇ nyelvtanóra, édes mamanyelv (*szleng*), nyelveke (*szleng*), nyelvtörő (*szleng*), nyúztan (*szleng*)

nyelvtanár (fn) ◇ nyelvoktató, nyelvmester (*rég*)

nyelvtörő (fn) ◇ nyelvgyötrő, nyelvtornázó (*rég*)

nyelvtudomány (fn) ◇ nyelvészet, lingvisztika (*szak*), glottológia (*szak*)

nyelvújítás (fn) ◇ neológia (*szak*)

nyenyere (fn) ◇ forgólant, tekerőlant, tekerő, bözsike (*táj*)

nyer (ige) ◇ megszerez, megkap, elér, hozzájut ♦ ELVESZÍT
 ◇ győz, győzedelmeskedik, diadalmaskodik, első lesz ♦ VESZÍT, LEMARAD, KIKAP
 ◇ tanul, profitál, gyarapodik, merít <vmiből>, hasznosít, kap
 ◇ <vmiből vmit>: kivon, előállít, kiválaszt, kiold, kinyer

nyereg (fn) ◇ [kerékpár, motor]: ülés
 ◇ [hegy]: gerinc

nyeremény (fn) ◇ jutalom, treffer (*id*)
 ◇ nyereség, haszon, hozam, kereset, profit ♦ VESZTESÉG, RÁFIZETÉS

nyereség (fn) ◇ haszon, profit, hozam, bevétel, nyeresemény, többlet, gyarapodás, jövedelem, sáp (*biz*), lucrum (*rég*) | előny ♦ VESZTESÉG, HÁTRÁNY

nyereségrészesedés (fn) ◇ osztalék, részesedés, haszonmegosztás, jutalom, nyereség

nyereszkedik (ige) ◇ üzérkedik, ügyeskedik, üzletel, kufárkodik (*pej*), kalmárkodik, spekulál, seftel (*biz*), feketézik (*szleng*) | csereberél

nyergel (ige) ◇ felszerszámoz | indul

nyerges I. (mn) ◇ [lő]: fölnyergelt | bal oldali

nyerges II. (fn) ◇ hátslós
 ◇ nyeregyártó, szíjgyártó

nyerít (ige) ◇ [lő]: nyihog, nyeheg, nyihaház
 ◇ (*pej*): vigyorog, viháncol, vihog, röhög

nyerő (mn) ◇ nyertes, győztes, bajnok, favorit ♦ VESZTES, LEGYŐZÖTT
 ◇ (*szleng*): menő (*szleng*), szuper (*biz*) | klassz (*biz*), oké (*szleng*) ♦ SNASSZ, LEVITÉZLETT | VACAK
 ◇ (*táj*): sarkantyú

nyers (mn) ◇ főtlen, fővetlen, sületlen, forralatlan | friss, zöld [gyümölcs, zöldség] ♦ FŐTT | KÉSZ | KONZERVÁLT
 ◇ kikészítetlen, megmunkálatlan, cserzetlen, finomítatlan, csiszolatlan, beavatatlan, feldolgozatlan | natúr, érdes | vakolatlan ♦ MEGMUNKÁLT, FELDOLGOZOTT
 ◇ kezdetleges, kidolgozatlan, vázlatos, hevenyészett, odavetett, első, elnagyolt ♦ KIDOLGOZOTT, KIFORROTT, VÉGLEGES
 ◇ udvariatlan, faragatlan, bárdolatlan, neveletlen, modortalan, műveletlen, goromba, otromba, durva, kíméletlen, kemény, vad, rideg, kegyetlen, érzéketlen ♦ UDVIARIAS, FIGYELMES, EMBERSÉGES

nyersanyag (fn) ◇ alapanyag, anyag, matéria (*id*) ♦ KÉSZTERMÉK, ÁRU
nyersgumi (fn) ◇ kaucsuk, ruggyanta (*rég*)
nyersolaj (fn) ◇ nafta (*rég*), kőolaj, ásványolaj
nyertes (mn és fn) ◇ diadalmaskodó, nyerő, győztes, győző, első, bajnok ♦ VESZTES, LEGYŐZÖTT, ALULMARADT
nyes (ige) ◇ metsz, nyír, vág, visszavág, kurtít, csonkol, csonkít, stuccol (*biz*)
 ◇ csavar [labdát]
nyihog (ige) ◇ nyerít (*pej*), nyihaházik (*biz*) | vinnyog, nyifog
 ◇ (*pej*): vigyog, viháncol, vihog, röhög
nyikkan (ige) ◇ mukkan, pisszen, szól ♦ HALLGAT
nyikorog (ige) ◇ csikorog, nyekereg, recseg
 ◇ (*biz*): cincog | nyafog, nyöszörög
nyíl (fn) ◇ nyílvesző, íj
 ◇ mutató
nyiladék (fn) ◇ (*szak*): irtás, tisztás
 ◇ (*rég*): nyílás, hézag
nyilallás (fn) ◇ fájdalom, fájás, szúrás, hasogatás, szaggatás
nyilallik (ige) ◇ hasogat, hasít, szúr, fáj, lüktet, szaggat, lipickel (*táj*)
 ◇ felvillan, támad, beugrik, felötlik
nyilas (mn és fn) ◇ (*szak*): nyilaskeresztes
 ◇ nyilazó | íjász, íjas
nyílás (fn) ◇ virágzás, virulás, virágba borulás ♦ ELVIRÁGZÁS, HERVADÁS
 ◇ rés, hézag, lyuk, lék, repedés, repedék (*rég*), hasadék, hasadás, pórus, apertúra (*szak*), meatus (*szak*), stoma (*szak*), nyiladék (*rég*), slicc (*biz*) | száj, torok | kapu
nyilatkozat (fn) ◇ közlemény, közlés, kijelentés, bejelentés, állásfoglalás, megnyilatkozás, közhírré tétel, vélemény, felvilágosítás, deklaráció, kommuniké (*szak*), ediktum (*rég*), kiáltvány | interjú, beszélgetés | vallomás, tanúságtétel
 ◇ voks (*id*), szavazat
nyilatkozik (ige) ◇ véleményt mond, beszél, bejelent, elmond, tudtára ad, kinyilvánít, kijelent, kihirdet, közhírré tesz, deklarál | nyilatkozatot ad, interjút ad | válaszol
 ◇ szavaz, voksol, választ
nyílik (ige) ◇ táru, szétválik, fordul ♦ CSUKÓDIK, ZÁRUL
 ◇ virágzik, virul, virít, feslik, kibomlik, pompázik, fakad ♦ ELHERVAD, ELVIRÁGZIK, ELVIRUL
 ◇ <vhova>: vezet, visz | néz
 ◇ működni kezd, indul
 ◇ [alkalom]: adódik, kínálkozik, mutatkozik | támad
nyílt (mn) ◇ nyitott, szabad, fedetlen ♦ ZÁRT, CSUKOTT, FEDETT
 ◇ nyilvános, látható, érzékelhető, nyilvánvaló, szembeütő, közismert, bizonyos, félreérthetetlen, kifejezett, takaratlan, leplezetlen, kendőzetlen, hozzáférhető, transzparens (*id*), exponált (*id*) ♦ TITKOS, LEPLEZETT, REJTETT
 ◇ nyíltszívű, őszinte, egyenes, közvetlen, természetes, barátságos, szívélyes ♦ HAMIS, KÖRMÖNFONT, SZÍNLELT
 ◇ eldöntetlen, bizonytalan kimenetelű ♦ ELDÖNTÖTT, LEFUTOTT
nyíltan (hsz) ◇ világosan, egyenesen, őszintén, magyarán, kereken, kendőzetlenül, szabadon, félreérthetetlenül, áperte (*rég*), nyilván (*rég*), ország-világ előtt ♦ TITKOSBAN, BURKOLTAN, REJTVE
nyilván (hsz) ◇ kétségkívül, bizonyára, nyilvánvalóan, szemlátomást, természetesen, láthatólag, valószínűleg ♦ TALÁN, ESETLEG
 ◇ (*rég*): nyíltan, őszintén
nyilvánít (ige) ◇ kifejezésre juttat, közöl, kimond, kifejez, szavakba önt, bejelent, bevall, manifesztál (*id*), megállapít, minősít, értékkel
nyilvános (mn) ◇ közismert, köztudomású, ismert, ismeretes, tudvalevő, tudott, publikus, leplezetlen, nyilvánvaló, világos, nyílt ♦ BIZALMAS, ZÁRTKÖRŰ, TITKOS
nyilvánosház (fn) ◇ bordélyház, bordély, kupleráj, kupi (*biz*), örömtanya, örömház, piros lámpás ház (*vál*), húsvásár (*szleng*), jaki (*rég*)

nyilvánosság (fn) ◊ közönség, fórum, plénum (*vál*), publikum, színtér, placc (*biz*), rivaldafény, országvilág, világ ♦ MAGÁNÉLET, MAGÁNSZFÉRA

nyilvántart (ige) ◊ számon tart, regisztrál, rögzít, felír, lajstromoz ♦ ELFELEJT, TÖRÖL, KIHÚZ

nyilvántartás (fn) ◊ számontartás, kimutatás, jegyzék, feljegyzés, lista, katalógus, regiszter, lajstrom (*rég*), kartoték, evidencia (*rég*) | kataszter (*szak*)

nyilvánvaló (mn) ◊ magától értetődő, kétségtelen, kézenfekvő, kézzelfogható, szembetűnő, szembeötlő, szembeszökő, látni való, szemmel látható, tagadhatatlan, vitathatatlan, elvitathatatlan, leplezetlen, köztudomású, egyértelmű, bizonyos, világos, természetes, evidens **Sz:** a vak is láthatja; tiszta sor; világos, mint a nap ♦ REJTETT, LÁTHATATLAN, LÁTENS

nyír¹ (ige) ◊ vág, metsz, nyes, sarabol, kurtít, rövidít, stuccol (*biz*) | borotvál (*rég*)

◊ (*szleng*): pusztít, kaszabol, öl, irt | támad

nyír² (fn) ◊ nyírfa

nyíratkozás (fn) ◊ hajvágatás, hajnyíratás, hajvágás, hajnyírás, birkanyírás (*tréf*)

nyírbál (ige) ◊ vagdos, szabdal, szeldes (*rég*), metél, metsz (*rég*), nyiszál (*táj*), nyirkál | csonkít, csorbít

nyíres (fn) ◊ nyírfaerdő, nyírfás, nyírfaliget

nyirkos (mn) ◊ nedves, párás, vizes, nyálkás, nyúlós | izzadt, veritékes ♦ SZÁRAZ

◊ dohos, áporodott ♦ ÜDE, TISZTA, LEVEGŐS

◊ [időjárás]: ködös, párás, nedves

nyirok (fn) ◊ limfa (*szak*) | nedv

◊ nedvesség, latyak, sár

nyirokmirigy (fn) ◊ nyirokcsomó, lymphoglandula (*szak*)

nyiszál (ige) ◊ (*biz*): vagdal, metél, sarabol, nyeszettel (*táj*), szegdel (*rég*), szeldel (*táj*)

nyiszlett, nyeszlett (mn) ◊ csenevész, vézna, sovány, nyápic, satnya, gyenge, hitvány, hervatag, nyamvadék, lekvár (*szleng*), erőtlen ♦ ERŐS, KISPORTOLT, IZMOS

◊ (*táj*): feslett, kopott, viseltet

nyít (ige) ◊ tár, kiterjeszt | tát | bont ♦ BEZÁR, BECSUK, BEHAJT

◊ megkezd, megindít, felállít, alapít, létesít, létrehoz

◊ lehetőséget nyújt

◊ (*vál*): nyílik, feslik ♦ HERVAD

nyítány (fn) ◊ bevezetés, előjáték, prelúd (*id*), prelúdium (*id*), ouverture (*szak*), introdukción (*rég*) | előkészület ♦ BEFEJEZÉS, UTÓJÁTÉK, FINÁLÉ

nyitás (fn) ◊ kitérés, kitérés ♦ BEZÁRÁS, BECSUKÁS

◊ nyílás, feslés

nyítja (fn) ◊ <vminek>: megfejtés, megoldás, kulcs, fortély, titok, vezérfonal, fogás, trükk

nyitott (mn) ◊ fogékony, érdeklődő, aktív, közösségi, társas, közvetlen, barátságos, extrovertált (*id*) ♦ ZÁRKÓZOTT, TARTÓZKODÓ

◊ fedetlen, szabad, szabadtéri, lezáratlan | bekerítetlen ♦ ZÁRT, CSUKOTT, NYÍLT

◊ tátott, kitért

◊ megoldatlan, eldöntetlen ♦ MEGOLDOTT, ELDÖNTÖTT

nyivákol (ige) ◊ nyávog, miákol, vernyákol (*táj*)

◊ (*pej*): nyafog, nyöszörög, nyúszít, vinnog, sír, sopánkodik, óbégat

nyolc (szn) ◊ (*biz*): mindegy, egykutya

nyolcas (mn) ◊ nyolcetagú | nyolc egységnyi | oktett (*szak*)

◊ nyolcvezető

nyolcéves (mn) ◊ nyolcesztendő, nyolcadfű [jóság] (*táj*)

nyolcszög (fn) ◊ oktagon (*vál*)

nyom¹ (ige) ◊ ránehezedik, terhel, nyomaszt, nyomasztólag hat, terhet jelent, gondot jelent, nyomint (*táj*)

◊ <vkinek a kezébe>: tesz, odaad | odaérint ♦ ELVESZ, LEVESZ

◊ feszít, szorít, tör

◊ tol, lök, taszít, bök, döf, hajt

◊ nyomtat, nyomat

◊ megjelöl, stigmatizál, bélyegez

◊ rátesz, ráüt [jelet]

◊ présel, sajtol, töm, dug, gyömöszöl | kifacsar

◊ (*biz*): támogat, segít, felkarol, futtat, patronál, protezsál (*biz*)

◇ fűr (*biz*)
 ◇ (*szleng*): közösül
 ◇ (*szleng*): kábítószert fogyaszt, kábszerezik (*biz*) | drogot bead, felnyom (*szleng*), lő (*szleng*), szúr (*szleng*)
nyom² (fn) ◇ lábnyom, lépés, kerékvágás, nyomdok, jel, bélyeg, csapás, csapa (*táj*), pont, folt, petty, peccsét, rajzolat
 ◇ maradvány, jel, hely, árnyék, emlék, ismertetőjegy, reziduum (*szak*), eredmény, bizonyíték, tanújel, lelet
nyomakodik (ige) ◇ furakodik, tolakodik, tolakszik, tolong, nyomakszik, nyomul, dúvádik (*táj*), tülekedik | előrenyomul, előrefurakodik, előrehatol ◆ HELYBEN MARAD, VESZTEGEL, ÁLL
nyomán (nu) ◇ alapján, segítségével, következtében, kiindulva <vmiből>
nyomás (fn) ◇ támadás, ráhatás, erőszak, kényszer, befolyás, presszió ◆ VÉDEKEZÉS, ELLENHATÁS, ELLENÁLLÁS
 ◇ feszítés, szorítás, szorongatás, fájdalom | feszültség ◆ ENYHÜLÉS, LAZULÁS
 ◇ erő, tenzió (*id*), feszítőerő, kompresszió (*szak*), nyomaték
 ◇ rajzolat | kiadás, nyomtatás | sajtolás, préselés
 ◇ (*táj*): csapás | legelő
 ◇ (*biz*): részegség, ittasság, mámor ◆ JÓZANSÁG
nyomaszt (ige) ◇ aggaszt, ránehezedik, terhel, nyom, elnehezít, szorongat, megszorít, korlátoz ◆ KÖNNYÍT, MÉRSÉKEL, CSÖKKENT
 ◇ lehangol, elcsüggeszt, elszorít, elkedvetlenít, deprimál, kedvét szegi <vkinek>, lesújt **Sz**: a lelkére nehezedik <vkinek> ◆ ENYHÍT, FELHANGOL, FELDERÍT
nyomasztó (mn) ◇ terhes, nehéz, fojtó, fojtogató, szorongató, kínzó, kellemetlen, emésztő ◆ VIDÁM, ENYHÍTŐ
 ◇ leverő, lehangoló, deprimáló (*id*) | nyugtalanító, lidérces, hátborzongató, aggasztó, lékelölő ◆ KELLEMES, FELVIDÍTÓ, MEGNYUGTATÓ
 ◇ nyomott, fülledt, tikkasztó, fullasztó ◆ FRISS, TISZTA, ÜDE
nyomaték (fn) ◇ hangsúly, akcentus, hangsúlyozás, hanghordozás, emfázis (*szak*) | kiemelés ◆ EGYHANGÚSÁG, ÉRZELEMMENTESSÉG
 ◇ tekintély, erő, fontosság, nyomósság, horderő, jelentőség ◆ JELENTÉKTELENSÉG CSEKÉLYSÉG
 ◇ hatóerő | nehezék, súly, ráadás, tetézés | nyomtaték
nyomatékos (mn) ◇ kiemelt, hangsúlyozott, fontos | világos, határozott, kifejezett, komoly ◆ SEMMITMONDÓ, JELENTÉKTELEN
 ◇ hangsúlyos, akcentuált (*vál*), emfatikus ◆ HANGSÚLYTALAN
 ◇ súlyos, fajsúlyos, nehéz, erőteljes
 ◇ jelentős, jelentőségteljes, sokatmondó, jelentékeny, alapos, nyomós, hathatós, számba veendő, mellőzhetetlen, mértékadó, mérvadó, életbe vágó, létfontosságú, vitális (*rég*), sorsdöntő ◆ JELENTÉKTELEN, LÉNYEGTELEN, TRIVIÁLIS
nyomban (hsz) ◇ azonnal, gyorsan, hamar, menten, tüstént, legott (*rég*), ízibe (*táj*), mindjárt, mihelyt, azon nyomban, rögtön, rögvest, egy szempillantás alatt, azonmód, egyidejűleg, egyszeriben, hevenyében (*táj*), melegében, pontban, máris, haladéktalanul, késedelem nélkül, mentén (*táj*), üstöllést (*táj*) ◆ LASSAN, KÉSŐBB, AZUTÁN
nyombél (fn) ◇ patkóbél, duodenum (*szak*)
nyomda (fn) ◇ nyomdászműhely, officina (*rég*)
nyomdahiba (fn) ◇ sajtóhiba, nyomáshiba | elírás
nyomdász (fn) ◇ könyvnyomtató, szedő, nyomdai munkás, tipográfus (*rég*)
nyomdászat (fn) ◇ könyvnyomtatás, nyomdaipar, tipográfia (*rég*)
nyomdatermék (fn) ◇ sajtótermék, nyomtatvány
nyomdok (fn) ◇ (*rég*): nyom, lábnyom, nyomjelzés, útvonal, csapás, csapa (*táj*), kerékvágás, nyomvonal | emlék, maradvány, jel
 ◇ (*vál*): útmutatás, példamutatás, példa, tanítás
nyomkod (ige) ◇ nyomogat, nyomdos, gyömöszöl, csomoszol (*táj*), gyúr, gyúr, dömöcköl (*táj*), dögönyöz, masszíroz, mancsol (*táj*), gyimakol (*táj*), gyömököl (*táj*), puhogat, dagaszt | fogdos
 ◇ dug, juttat, töm, présel ◆ ELŐHÚZ, KIHÚZ

nyomor (fn) ◇ inség, nélkülözés, szükség, szűkölködés, szegénység, koldusszegénység, éhinség, nincstelenség, mizéria (*biz*), nyomorúság, kín, sínylődés, tengődés, sanyarúság, ágrólszakadtság, baj, éhezés | nyomorgás, nyomorhelyzet, tömegnyomor, pauperizmus (*id*) | csapás, megpróbáltatás, szorultság **Sz:** Kun László szekere ♦ GAZDAGSÁG, JÓLÉT, BŐSÉG

nyomorék (mn) ◇ fogyatékos, mozgássérült, mozgáskorlátozott, rokkant, béna, sánta, invalidus (*rég*), kripli (*durva*), nyomorú (*rég*), hibás (*táj*), csonka, kacska (*táj*), torz, púpos, testi fogyatékos, munkaképtelen, bajos (*táj*), keszegoldalas (*táj*), lázár (*táj*), félrefarú (*táj*), deformált, idétlen, korcs (*pej*), se keze, se lába ♦ ÉP, EGÉSZSÉGES, FORMÁS

◇ nyomorult, nyomorúságos, hitvány, értéktelen

nyomorgat (ige) ◇ hatalmaskodik, elnyom, uralkodik <vki felett>, gyötör, meggyötör, sanyargat, nyúz, kínoz | idegesít, zaklat, baszogat (*durva*), buzerál (*szleng*), macerál (*szleng*) ♦ TÖRÖDIK, ÓV, VIGYÁZ

◇ szorongat, nyomkod, csomoszol (*táj*), macsgál (*táj*) ♦ ELENGED, HAGY

nyomornegyed (fn) ◇ szegénynegyed, proletárnegyed, munkásnegyed, slum (*id*) ♦ VILLANEGYED, LUXUSNEGYES

nyomorog (ige) ◇ tengődik, kínlódik (*biz*), zsugorog (*táj*), döglődik (*durva*), teng, sínylődik, senyved, szűkölködik, szükségben él, szükségét lát, nélkülöz, éhezik, nélkülözések közt él, nehéz sorban él, sanyarog, vegetál, kuncsorog (*táj*), kuporog (*táj*), szigorog (*táj*), vergődik (*táj*), meg van szorulva, nincs semmije, nyomorban él, inségben él **Sz:** úgy él, mint a barátok zamara; csak éppen hogy teng-leng ♦ BŐVELKEDIK, DÚSKÁL

nyomortanya (fn) ◇ nyomorfészek, kalyiba, kulipintyó (*biz*), odú, putri, viskó | bádogváros ♦ PALOTA, LUXUSLAKÁS

nyomorult (mn) ◇ szenvedő, száanalomra méltó, szerencsétlen, istenverte, átkozott, boldogtalan, nyamvadt (*táj*), sorsüldözött, peches, rossz csillagzat alatt született | rokkant, magatehetetlen, nyomorék, nyavalyás ♦ SZERENCSES, BOLDOG, ÁLDOTT

◇ nincstelen, riherongy (*táj*), szegény ördög, semmirekellő, ágrólszakadt, jöttment, hajléktalan, szűkölködő **Sz:** olyan, mint a kivert kutya ♦ SIKERES, MENŐ (*szleng*)

◇ nyomorúságos, vacak, siralmas, száanalmas, száanalomra méltó, inséges, szegény, gyámoltalan ♦ GAZDAG, POMPÁS, FÉNYŰZŐ

◇ alávaló, hitvány, féreg, aljas, becstelen, alantas, cafát, gaz, komisz, bitang ♦ NEMES, DERÉK, BECSÜLETES

◇ értéktelen, silány, gyatra, nyútt, kopottas, viseltes ♦ JÓ, KITŰNŐ

nyomorúság (fn) ◇ nyomor, inség, koldusbot, nélkülözés, éhezés, szükség, szegénység, szűkölködés, tengődés, cöresz (*szleng*), nincstelenség, hiány, szorultság, mizéria (*biz*) ♦ GAZDAGSÁG, BOLDOGULÁS, JÓLÉT

◇ baj, szenvedés, csapás, vesződség, kár, szerencsétlenség, boldogtalanság, jajság (*táj*), balszerencse, kín, viszontagság, hányattatás | betegség, nyavalya, kórság ♦ SZERENCSE, ÖRÖM | EGÉSZSÉG

nyomorúságos (mn) ◇ keserves, bajos, gyászos, istenverte, jajos (*rég*), nyavalyás, verejtékes, vergődő, siralmas, száanalmas, kínos, gyötrelmes, sanyarú, mizerábilis (*rég*), fájó, szívszaggató, nyomorú (*vál*), sötét, boldogtalan, részvétre indító, reménytelen, szerencsétlen ♦ SZERENCSES, BOLDOGÍTÓ, ÖRVENDEZŐ

◇ szegényes, krajcáros (*rég*), inséges, szükségben szenvedő, rosszul fizetett, szűkös, nélkülöző, pénztelen, elhagyott, nyomorgó | viseltes, kopottas, nyútt | sivár ♦ GAZDAG, FÉNYŰZŐ

◇ hitvány, nyomorult, silány, alantas, jelentéktelen, gyatra, vacak ♦ JÓ, NAGYSZERŰ, MEGFELELŐ

nyomós (mn) ◇ jelentős, fontos, tekintélyes, jelentékeny, döntő, nyomatékos, súlyos, hathatós, komoly, hatékony, ésszerű, hatásos, sokatmondó, mélyenszántó, lényeges, releváns (*szak*), ellenállhatatlan, meggyőző, alapvető | kényszerítő ♦ JELENTÉKTELEN, FELÜLETES, TRIVIÁLIS

◇ (*rég*): alapos, gondos, pontos, mindenre kiterjedő, velős, frappáns, tüzetes, tetemes ♦ FELÜLETES

◇ (*rég*): nyomasztó, súlyos, terhes

nyomott (mn) ◇ nyomtatott, nyomtatásos

◇ lapos, laspadt (*táj*) | sajtolat, préselt, lapított

◇ [ár]: alacsony

◇ kedvetlen, levert, bős, letört, depressziós, csüggedt, szomorú, gondterhelt, lehangolt, mész, komor, lógó orrú, mélabús, deprimált, apatikus, morózus, le van törve, mint a bili füle (*szleng*), maga alatt van (*szleng*), lelombozódott (*szleng*), el van kenődve (*biz*) ♦ VIDÁM, BIZAKODÓ, JÓKEDVŰ

◇ (*szleng*): féleszű, dilis (*biz*), bolond

◇ nyomasztó, füledt, levegőtlen, dohos ♦ FRISS, DERÜLT, TISZTA

nyomoz (ige) ◇ vizsgál, szimatol, nyomon követ, puhatol, nyomot keres, kémkedik, kémlel, vizsgálódik, tapogatózik, vizsgál (szak), szaglász, átfésül, turkál (pej), kurkász (biz), kérdezősködik, kíváncsiskodik, tudakozódik **Sz:** szaglál, mint az agár

◇ keres, kutat, keresgél, fürkész, búvárol, búvárkodik, tanulmányoz, elemez, szemügyre vesz

nyomozás (fn) ◇ keresés, kutatás, vizsgálat, fürkészség, szimatolás, kémkedés, szaglászás, érdeklődés, kérdezősködés, szondázás, puhatolás, vizsgálgatás (szak), tudakolás, vizsgálódás, búvárkodás, szemrevételezés, vizslatás, kémlelés

nyomozó I. (mn) ◇ kutató, fürkésző, vizsgáló

nyomozó II. (fn) ◇ detektív, magánnyomozó, magádetektív, rendörkopó (pej), rendőrnnyomozó (szak), titkosrendőr, hekus (szleng), zsaru (szleng), kopó (szleng), nyominger (szleng), hé (szleng), szimat (szleng), dekás (szleng), náderer (szleng), dekli (szleng), szem (szleng), farkas (szleng), buktató (szleng), botos (szleng), rendörkém (rég), inkvizitor (rég)

nyomtalan (mn) ◇ nyom nélküli, járatlan, töretlen, jeltelen ◆ ISMERT, BEJÁRT

nyomtalanul (hsz) ◇ szórén-szálán, kézen-közön, nyom nélkül, teljesen, csak úgy, érthetetlenül **Sz:** mintha a föld nyelte volna el

nyomtat (ige) ◇ nyom | sajtó, présel

◇ (táj): csépel

nyomtatás (fn) ◇ nyomás, kiadás, kinyomtatás, napvilágra kerülés, publikálás, megjelenítés ◆ KÉZIRAT

◇ (táj): cséplés

nyomtatott (mn) ◇ nyomtatásos, nyomott, kiadott, megjelenített, publikált ◆ KÉZIRATOS, KIADATLAN

nyomtatvány (fn) ◇ nyomdatermék, sajtómű (rég), sajtótermék, kiadvány, lenyomat

◇ úrlap, kérdőív, blanketta (id)

nyomtáv (fn) ◇ nyomtávolság, nyomköz, fesztáv

nyomul (ige) ◇ halad, hatol, ér, megy, jut | érvényesül ◆ ELAKAD, MEGÁLL, MEGFORDUL

◇ ömlik, özönlik, tódul, hömpölyög | tolakodik, toszul (táj), tolakszik, tülekedik, nyomakszik, préselődik, könyököl ◆ ELÁLL, FELMORZSOLÓDIK, ELAPAD

◇ (szleng): küzd, hajt, törtet (pej) | tért hódít, divatossá válik

nyoszolya (fn) ◇ ágy, pamlag

◇ (vál): dikó (táj), fekvőhely, fekhely, heverő, nyughely, hálólhely, pihenőhely

nyoszolyó (fn) ◇ nyoszolyólány, koszorúslány, menyasszonycimbora (táj), druzsica (táj), belus (táj)

◇ nyoszolyóasszony

nyög (ige) ◇ kínlódik, erőlködik, szenved, gyötrődik, sínylődik, tűr

◇ recseg, nyikorog

◇ nyögdecsel, nyöszörög, nyöszög (táj), siránkozik, sóhajtozik, jajgat, jajveszékkel, nyekeg (táj), nyögődözik (táj)

nyögdecsel (ige) ◇ nyöszörög, nyekeg (táj), bulikol (rég), nyögdőgel (táj), nyögődözik (táj), kunkog (táj)

nyögés (fn) ◇ sóhaj, panasz ◆ MEGKÖNNYEBBÜLÉS, UJJONGÁS

◇ hörgés, nyögej (táj), nyögdecselés, nyöszörgés, zökögés (táj), jajgatás

nyöszörög (ige) ◇ siránkozik, panaszokodik, jajgat, sóhajt, nyög, sír | sopánkodik, sápítózik ◆ ŐRÜL, UJJONG

◇ nyekereg, nyikorog, sápag (táj), vinnyog, nyafog, pityereg, nyivákol, pityeg (táj), pipel (táj), nyíret (táj), nyöszög (táj), nyekeg (táj), rinyál (szleng), nyifog

nyugágy (fn) ◇ fekvőszék, nyugszék

◇ pamlag, heverő, kerevet

nyugállomány (fn) ◇ nyugalom, nyugdíj ◆ MUNKAVISZONY

nyugalmas (mn) ◇ nyugodalmas, nyugodt, békés, nyugalmat nyújtó, csendes, gondtalan, zavartalan, háborútlan, megnyugtató, nyugis (biz) | érintetlen, derűs, szélmentes, sima, mozdulatlan ◆ NYUGTALAN, HÁBORGÓ

nyugalmasz (ige) ◇ nyugdíjaz, nyugalomba helyez, nyugdíjba küld, penzionál (id), kvietál (rég) ◆ ALKALMAZ

◇ elbocsát, mellőz, megfoszt

nyugalmaszott (mn) ◇ nyugdíjas, nyugállományú, nyugállományban levő | hivatalviselt, leszerelt, kiszolgált, kiérdemesült ◆ AKTÍV, KERESŐ, DOLGOZÓ

nyugalom (fn) ◇ béke, csend, szélcsend, eseménytelenség, rend, háborítatlanság, harmónia, békesség, nyugvás (*vál*), nyugság (*táj*), nyugovás (*rég*), nyugópont ◆ ZAJ, ZŰRZAVAR, KÁOSZ
 ◇ szünet, pauza (*id*), félbeszakítás, veszteglés, tétlenség, semmittevés | pihenés, nyugodalom (*rég*), pihenő, megnyugvás, alvás
 ◇ nyugodtság, kiegyensúlyozottság, türelem, csigavér (*biz*), megfontoltság, higgadság, hidegvér, önuralom, belenyugvás, rendíthetlenség, lélekjelenlét, nyugi (*biz*) ◆ IZGALOM, NYUGTALANSÁG, NYŰZSGÉS
 ◇ nyugállomány, nyugdíj, penzió (*rég*) ◆ ALKALMAZÁS, AKTIVITÁS
nyugat (fn) ◇ napnyugta, napnyugat, bencelyuk (*táj*) ◆ KELET, NAPKELET
 ◇ újvilág
nyugati (mn) ◇ nyugatról való, nyugatra fekvő ◆ KELETI, NAPKELETI
 ◇ újvilági
nyugdij (fn) ◇ nyugállomány | nyugellátás, nyugbér (*rég*), penzió (*rég*) | járadék, kegydíj
nyugdijas (mn) ◇ nyugdíjazott, nyugdíjba küldött, nyugalmazott, pensionált (*rég*) | kegydíjas ◆ DOLGOZÓ, AKTÍV
nyugdijaz (ige) ◇ nyugalmaz, nyugalomba helyez, nyugállományba helyez, nyugdíjba küld, pensionál (*rég*), kvietál (*rég*) ◆ ALKALMAZ
 ◇ elbocsát, mellőz, megfoszt
nyughatatlan (mn) ◇ nyugtalan, izgatott, maradhatatlan (*táj*), bohém, vándor, békétlen, változékony, csavajda (*táj*), izgő-mozgó, gyüszmész (*táj*), fitringes (*táj*), váslott (*táj*), eleven, mozgékony, sürgölődő ◆ NYUGODT, RENDEZETT, KOMOLY
 ◇ izgága, rakoncátlan, megzabolázhatatlan, elégedetlen, férhetetlen (*rég*), ideges, nyüzsgölődő (*táj*), zaklatott, izgékony, higany (*tréf*) **Sz:** nem fér a bőrébe ◆ ELÉGEDETT, KIEGYENSÚLYOZOTT, HARMONIKUS
 ◇ (*rég*): hánykódó, hánykolódó
nyugí (fn) ◇ (*biz*): türelem, csigavér (*biz*)
 ◇ [hsz-szerűen]: majd, idővel
nyugodt (mn) ◇ zavartalan, békés, mozdulatlan, szelíd, nyugalmas, nyugodalmas, csendes, háborítatlan, halk, lecsitult, békeszerető | sima, lassú, tempós, ráérős, komótos (*biz*) ◆ HÁBORGÓ, BÉKÉTTLEN | ROHANÓ
 ◇ aggálytalan, gondtalan, kellemes, biztos, derült ◆ AGGÓDÓ, SZORONGÓ, BIZONYTALAN
 ◇ szenvedélymentes, indulatmentes, kiegyensúlyozott, flegmatikus, flegma (*biz*), hidegvérű, izgalomtól mentes, tompa, érzéketlen, rendületlen, szenttelen, nyugis (*biz*), sztoikus, apatikus, magabiztos **Sz:** vasból vannak az idegei; kötélből vannak az idegei; nem jön ki a sodrából ◆ NYUGTALAN, INGERLÉKENY, INDULATOS
nyugszik (ige) ◇ pihen, fekszik, hever, alszik, szunnyad, rostokol (*vál*), letelepszik, lazít | delel, sziesztázik ◆ DOLGOZIK, FELSERKEN
 ◇ örök álmát alussza (*vál*), porlad (*vál*)
 ◇ lemegy, leszáll, leáldoz ◆ FELKEL, FELJÖN
 ◇ alapszik <vm-in>, alapul, támaszkodik, gyökerezik, keletkezik, épül ◆ MEGBUKIK, SZERTEFOSZLIK, MEGDÖL
nyugta (fn) ◇ nyugtatvány (*rég*), bon, bizonylat, elismervény, utalvány, szelvény, kötelezvény, számlaigazolás
nyugtakönyv (fn) ◇ nyugtafüzet, számlakönyv, számlafüzet
nyugtalan (mn) ◇ izgő-mozgó, nyughatatlan (*táj*), állhatatlan, változékony, csihatag (*táj*), nyüzsgeteg (*táj*), fészkelődő, zajos, beszótt **Sz:** álmában is ellenséggel harcol; azt műveli, mintha rozsféreg lenne a seggében; bogár bújt a seggébe; egész nap lót-fut, mint a csatlóskutyá; eleven, mint a madár; eleven, mint a csik; felkelti az alvó macskát; hétördög; izeg-mozog, mint a sajtkukac; jár, mint az ördög motollája; jön-megy, mint a bűnös lélek; keresztben áll benne a lélek; kutya farkára való; magával sem bír; mindig mozog, mint a sajtkukac; mintha tüskén ülne; nem fér a bőrébe; nem találja a helyét; nem fér a bőrében; nincs nyugta, mint a bolygó zsidónak; nyüvek termettek az alfelében; olyan rossz, mint az ördög; olyan fürge, mint az ürge; olyan, mint az ördög kötötte rokka; olyan, mint az égés; olyan, mint a higany; ördög bújt beléje; pondró van a fenekében; szúrja a zabszem a fenekét; tükön ül; zabszem van a seggében ◆ NYUGODT, CSENDES

- ◊ kiegyensúlyozatlan, zaklatott, izgatott, aggódó, nyugtalankodó, aggodalmaskodó, szorongó, ideges, ingerlékeny, izgága, zavart, hebehurgya, nervózus (*id*), felpannolt (*szleng*), gondterhelt, felindult, feldúlt, felpaprikázott, epés, túlérzékeny ◊ KIEGYENSÚLYOZOTT, HIGGADT, MEGFONTOLT
- ◊ elégedetlen, zúgolódó, lázongó, türelmetlen, akadékoskodó, kötekedő, csendzavaró, háborgó, békétlen ◊ ELÉGEDETT, DERŰS, SZÓFOGADÓ
- ◊ mozgalmás | zúr-zavaros, forrongó, háborús ◊ ZAVARTALAN, BÉKÉS
- ◊ viharos, hullámzó
- nyugtalanít** (ige) ◊ izgat, aggaszt, emészt, gyötör, felzaklat, felkavar, idegesít, zavar, bánt, kínoz **Sz:** gondolkodóba ejt; nem hagy békén; csipi a csőrét ◊ MEGNYUGTAT
- ◊ abajgat, zaklat, nyaggat, bosszant, molesztál, szekál, háborgat, piszkál ◊ BÉKÉN HAGY
- nyugtalanító** (mn) ◊ zavaró, kellemetlen, kínos, baljós, baljóslatú, rejtélyes, különös, furcsa, gyanús, visszás
- ◊ aggasztó, riasztó, terhes, nyomasztó, gyöttrő, szorongató, szívdobogtató, lidérces
- ◊ izgató, felzaklató, fenyegető, bosszantó, ingerlő ◊ MEGNYUGTATÓ, BÉKÉS, NYUGALMAS
- nyugtalanodik** (ige) ◊ fészkelődik, mozgolódik, hánykolódik, izeg-mozog, sűrög-forog, mocorog, bozsorog (*táj*), fancsalog (*táj*), rühelődik (*táj*), fonyolódik (*táj*), fesseleg (*táj*) ◊ VESZTEG MARAD
- ◊ aggódik, aggodalmaskodik, aggályoskodik, idegeskedik, tépelődik, szorong, izgul, gyöttrődik, emészt magát, eszi magát, zsabradik (*táj*) ◊ FELLÉLEGZIK, MEGNYUGSZIK, ELLAZUL
- ◊ forrong, lázong, mozgolódik
- nyugtalanóság** (fn) ◊ nyugtalanokodás, forrongás, elégedetlenség, békétlenség, türelmetlenség, háborgás, lázongás, turbulencia (*id*), ribillió, viszketegség (*pej*), felbolydulás, fejtelenség, kalamajka, pánik, konfüzió (*vál*), kavarodás, káosz | izgás-mozgás ◊ NYUGALOM, REND, BÉKE
- ◊ aggodalom, aggály, aggódás, izgalom, izgatottság, dúltság, feldúltság, zaklatottság, zavar, szívszorulás, nervozitás (*id*), agitáltság (*szak*), riadtság, fejesztettség, reszketés, gyötirelem, kínlódás, rettegés ◊ ÖNURALOM, MEGKÖNNYEBBÜLÉS, NYUGODTSÁG
- nyugtat** (ige) ◊ altat, pihentet, hevertet, csicsigat (*táj*), nyugoszt (*rég*), nyugosztal (*rég*) ◊ FÁRASZT, HÁBORGAT, MEGZAVAR
- ◊ csillapít, csitít, csökkent, szedál (*szak*), enyhít, mérsékel, tűrhetőbbé tesz, csígat (*táj*), tompít, lehüt, olt ◊ ERŐSÍT, FOKOZ, NÖVEL
- ◊ békít, békítget, békéltet, csendesít, kérlel, szelídít, elrendez ◊ INGEREL, TŰZEL, FELBUJT
- nyugtató I.** (mn) ◊ csillapító, csendesítő, békítő, enyhítő, kérlelő, enyhülést hozó, ringató, dajkáló | szedáló (*id*) ◊ SERKENTŐ, IZGATÓ | STIMULÁLÓ
- nyugtató II.** (fn) ◊ nyugtatószer, idegcsillapító, dilibogyó (*szleng*) | altató, altatószer ◊ ÉLÉNKÍTŐ SZER, SERKENTŐ SZER, STIMULÁNS
- nyugtáz** (ige) ◊ elismer, aláír, szaldíroz (*id*), kiegyenlít, igazol, tudomásul vesz, elfogad, megerősít, visszaigazol
- nyugton** (hsz) ◊ nyugodtan, zavartalanul, békésen, csendesen, bántatlanul, türelmesen, higgadtan
- ◊ veszteg (*biz*), egy helyben, bizton, mozdulatlanul ◊ NYUGTALANUL, FELAJZOTTAN, KÍVÁNCSIAN
- nyugvás** (fn) ◊ nyugalom, nyugovás (*rég*), pihenés, béke ◊ NYUGTALANSÁG, VISZÁLY
- nyugvópont** (fn) ◊ holtpont | nyugalom ◊ FORDULÓPONT | MOZGÁS
- nyújt** (ige) ◊ növel, hosszabbít, szélesít, kiterjeszt, tágít, húz ◊ RÖVIDÍT, SŰRÍT, TÖMÖRÍT
- ◊ [időt]: halaszt, halogat, húz-halaszt, késleltet, elodáz
- ◊ [tészta]: sodor, serít (*táj*), pödör (*táj*), lapít (*táj*), gyúr
- ◊ közelít | tart <vmi felé> | ölt [nyelvet]
- ◊ átnyújt, átad, ad
- ◊ juttat, biztosít, rendelkezésre bocsát, kínál, szolgáltat, produkál | [érzést] kelt ◊ MEGTAGAD, GÁTOL | ELVESZ
- nyújtó** (fn) ◊ trapéz (*szak*)
- ◊ (*táj*): láncfonal, vetülékfonal
- nyújtódeszka** (fn) ◊ gyűrődészka, sodródészka, tábla (*táj*)
- nyújtófa** (fn) ◊ sodrófa, gyűrőfa, gyűrő, csikolófa (*táj*), serítőfa (*táj*), sikárló (*táj*), sikárlófa (*táj*), tésztanyújtó (*táj*), tésztalapító (*táj*)
- nyújtózik** (ige) ◊ nyújtózkodik, ágaskodik, lábujjhegyre áll, felmagasodik, pipiskedik (*biz*) | terpszkedik, nyuláng (*táj*) ◊ ÖSSZEHÚZÓDIK, ÖSSZEKUPORODIK, LEERESZKEDIK

nyújtózkodik (ige) ◇ ágaskodik, pipiskedik, kapaszkodik, nyakát kinyújtja, mereszkedik (*táj*), huzalkodik (*táj*), bernyászcodik (*táj*), gebedezik (*táj*), begickél (*táj*) | terpeszkedik, heverészik, elnyúlik <vhol> ◇ ÖSSZEHÚZÓDIK, LEKUPORODIK, MEGGÖRNYED

nyúl¹ (ige) ◇ érint, megfog, bánt | hozzányúl ◇ HAGY
 ◇ folyamodik, kapaszkodik <vmibe>, él <vmivel>
 ◇ foglalkozik <vmivel> ◇ FELHAGY <VMIVEL>, ABBAHAGY
 ◇ (*vál*): nyúlik, kitágul ◇ ÖSSZEMEGY

nyúl² (fn) ◇ nyúlfi (*vál*), nyuszi (*biz*), tapsifüles (*biz*), ugrifüles (*tréf*), mucu (*biz*), bence (*táj*), füles (*táj*)
 ◇ (*szleng*): lövész

nyúlánk (mn) ◇ hosszú, karcsú, magas, sudár (*vál*), nyurga, vékony, cingár, gindár (*táj*), szúnyogderekú (*táj*) ◇ SZÉLES, KÖVÉR, TÖMZSI

nyúlfarknyi (mn) ◇ rövid, kurta ◇ HOSSZÚ
 ◇ kevés, csekély

nyúlik (ige) ◇ terjed, ér <vmeddig>, szögellik <vhova>, tart <vmeddig>, bővül, terül, elterül, terítődik (*rég*), fekszik
 ◇ hosszabbodik, folytatódik, elhúzódik | halasztódik, húzódik ◇ RÖVIDÜL, ABBAMARAD
 ◇ nő, növekszik, szaladosodik, mered (*táj*) ◇ ÖSSZEMEGY, KORCSOSODIK, ELSZÁRAD

nyúlkál (ige) ◇ (*pej*): fogdos, tapogat, babrál, birizgál (*biz*), motoszkál, kepedez (*táj*), nyuládoz (*táj*), nyulkálózik (*táj*), tapizik (*szleng*), taperol (*szleng*), lemeóz (*szleng*), kapkod <vmihez> (*rég*)

nyúlós (mn) ◇ nyúlékony, nyújtható | ragadós, tapadós, nyálkás, csúszós, szívós, viszkózus (*id*), nyálas, takonyserű (*durva*), nyavas (*táj*), nyulkás (*táj*)
 ◇ [*tészta*]: sületlen, ragadós, tészta, sikeres (*rég*), keletlen, szalonnás, pépes, ragacsos, lépes, mázgas (*táj*), enyves ◇ MEGKELT, ÁTSÚLT

nyúlszívú (mn) ◇ gyáva, félnék, ijedős, bátortalan, kishitű ◇ BÁTOR, MERÉSZ, OROSLÁNSZÍVÚ

nyúltagy (fn) ◇ hátsó agy, nyúltvelő

nyúlvány (fn) ◇ kiágazás, ág, hajtás, szál, kinövés, sarj | szárny, földnyelv ◇ TÖRZS, TÓ

nyurga (mn) ◇ magas, hosszú, hórihorgas, sudár (*vál*), colos (*biz*), colu (*biz*), nyakigláb, vékony, nyúlánk, karcsú, égimeszelő, hirtelen nőtt (*tréf*), langaléta, ösztövr, kalajdász (*táj*), nyirge-nyurga (*táj*), hőszmány (*táj*) ◇ TÖMZSI, ZÖMÖK | ALACSONY

nyuszi (fn) ◇ (*biz*): nyúl, nyulacska, nyuszika, kisnyúl (*biz*), tapsifüles (*biz*), ugrifüles (*biz*)
 ◇ [*személy*]: félős, gyáva [alak], beszari (*durva*) **Sz**: megijed a saját árnyékától ◇ BÁTOR
 ◇ (*szleng*): lövész, bokorugró (*szleng*), golyófogó (*szleng*)

nyúz (fn) ◇ lefejt [bört], leház, borotvál, hámoz, hánt, hántol, kizsigerel
 ◇ rongál, nyú, elnyú, nyüstöl, agyonhasznál, koptat, strapál (*biz*) ◇ KÍMÉL, VIGYÁZ <VMIRE>, ÓV
 ◇ agyonhajszol, szipolyoz, zsarol, gyötör, kínoz, zaklat, bánt, nyaggat, bosszant, gyilkol (*tréf*), galádul bánik <vkivel>, sanyargat, abajgat, buzerál (*szleng*), nem hagy békét, szekíroz (*biz*), vegzál (*rég*), sarkában van <vkinek>, nyakára jár ◇ BÉKÉN HAGY, PIHENTET
 ◇ ismétel, hajtogat ◇ MEGUN

nyúzódik (ige) ◇ kopik, rongyolódik, rongálódik, szakad, nyúvódik, nyüstölődik (*táj*), nyuvad (*táj*), típródik, nyuvasztódik ◇ ELTART, MEGMARAD

nyúzott (mn) ◇ elgyötört, megviselt, elkínzott, fáradt, elnyűtt | kialvatlan ◇ FRISS, PIHENT, FITT

nyú¹ (ige) ◇ [kendert]: kitép, tép, bolyhoz, irt (*rég*)
 ◇ nyő (*táj*), koptat, fogyaszt, nyúz, nyüstöl (*táj*), koszpitol (*táj*), rongyol, rongál, avít (*rég*), szaggat, igénybe vesz, bitol (*táj*), kaszátol (*táj*), gyeszettel (*táj*), husol ◇ VIGYÁZ, KÍMÉL, VÉD

nyú² (fn) ◇ fereg, tetű, láva, pondró, szú, pajor, kukac

nyűg (fn) ◇ béklyó, gúzs, kolonc, kölönc (*táj*), kötél, súly ◇ MEGKÖNNYEBBÜLÉS, FELLÉLEGZÉS
 ◇ teher, bajlódás, gond, strapa (*biz*), vesződség, fáradtság ◇ KÉNYELEM, KEDVTELEÉS, ÖRÖM

nyúglódik (ige) ◇ nyűgösködik, nyafog
 ◇ bajlódik, vesződik, kínlódik ◇ BOLDOGUL

nyűgös (mn) ◇ panaszkodó, sírdogáló, rosszkedvű, morcos, nyafka (*pej*), nyafogó, mész (*biz*), cvíder (*táj*), kősznye (*táj*), durcás (*biz*), ingerlékeny, duzzogó, síros, nyavalygó, morózus, dacos, kelletlen, morc | zsémbes, zsörtölődő ◇ NYÁJAS, MEGNYERŐ, KELLEMES

◇ (*táj*): terhes, kínos, kellemetlen ◇ KELLEMES, ÖRÖMTELI

nyüstöl (ige) ◇ nyú, koptat, szaggat, hurbol (*táj*) ◇ KÍMÉL, ÓV, MEGŐRIZ
 ◇ ver, páhol, csapdos | bánt, fájdalmat okoz <vkinek> ◇ VÉD, ENYHÍT | SIMOGAT

◊ gyötör, zaklat, nyaggat, nyúz ♦ HAGY, NYUGTAT

◊ (*táj*): fel-alá jár, nyugtalankodik

nyüszít (ige) ◊ [kutyá]: vonít, szűköl, vinnyog, nyivákol, nyöszörög, csivog (*táj*), kajikol (*táj*), nyiffan, nyifog

◊ (*pej*): panaszkodik, sír, jajong

nyútt (mn) ◊ viseltet, kopott, használt, elhasznált, viharvert ♦ VADONATÚJ, HASZNÁLATLAN

nyüves (mn) ◊ (*táj*): férges, tetves [állat] ♦ FÉRGETLEN, FÉREGMENTES

nyüzsgés (fn) ◊ mozgolódás, hemzsegés, pezsgés, izgalom, sietség, mozgás, élénkség, forgatag, sürgölődés, sürgés-forgás, jövés-menés, tolongás, lótás-futás, kavarodás, lökdösődés, taszigálás, tülekedés, hühó, felhajtás, zúrzavar ♦ NYUGALOM, CSEND, BÉKE

nyüzsőg (ige) ◊ hemzseg, pezseg (*rég*), zсібong, zсібog, tolong, bizseg (*táj*), felbolydul (*vál*), mozgolódik, sür-forr (*rég*), sűrög-forog, izeg-mozog, bozsog (*táj*), lozsog (*táj*), rezseg (*táj*), sűrít (*táj*), kangyállik (*táj*) **Sz:** szaladgál, mint pók a falon ♦ LECSILLAPODIK, ELCSÖNDESÜL, MEGPIHEN

◊ özönlik, rajzik | előfordul [tömegesen]

◊ nyüzsgölődik (*pej*), feltűnősködik, fontoskodik, buzgólkodik, forgolódik <vki körül>, lábatlankodik ♦ VISSZAHÚZÓDIK, TARTÓZKODIK <VMITŐL>

O, Ó

ó¹ (mn) ◊ ódon, ősi, ősrégi, prehisztorikus (*szak*), archaikus, antik, klasszikus, egykori, hajdani, volt, vén (*vál*) ♦ ÚJ, MODERN, JÖVŐBELI

◊ elavult, avult, elhasznált, ősvi, idejétmúlt, régimódi, vaskalapos (*pej*) | levitézlett ♦ MARADANDÓ, IDŐTÁLLÓ, FRISS

◊ (*táj*): régi, sokéves, állott ♦ IDEI, ÚJ, FRISS

ó² (isz) ◊ óh!, oh!, ah!, aj!, jaj!, jé!, á!, ejnye!

oázis (fn) ◊ liget, homokliget | termékeny sziget ♦ SIVATAG, HOMOKTENGHER

óbégat (ige) ◊ (*pej*): jajgat, jajong, siránkozik, sír, jajveszékkel, bömböl, bög, rí, sipítózik (*pej*), nyivákol, sápitózik, panaszkodik, sopánkodik, lamentál (*biz*), ájvékol (*táj*), abajgat (*táj*), vernyákol (*táj*) ♦ ÖRÜL, UJJONG, ÖRVENDEZ

◊ kiabál | énekel ♦ SUTTOG

óbester (fn) ◊ (rég): ezredes

objektív I. (mn) ◊ független, tárgyilagoss, korrekt, pártatlan, elfogulatlan, részrehajlatlan, semleges ♦ ELKÖTELEZETT, ELFOGULT, SZUBJEKTÍV

◊ tárgyi, tárgvias, tárgyszerű, szemléletes | világos, tiszta, helyes, tényleges ♦ HELYTELEN, HAMIS, PONTATLAN

objektív II. (fn) ◊ tárgylencse, lencse | lencserendszer

objektum (fn) ◊ tárgy, dolog

◊ épület, építmény, létesítmény, intézmény | célpont

obsit (fn) ◊ (rég): elbocsátás, elbocsátó levél, szabaduló levél ♦ TOBORZÁS, SZEGŐDTETÉS

obsitos I. (mn) ◊ [katona]: kiszolgált, kiérdemesült | nyugalmazott ♦ TÉNYLEGES, AKTÍV, TEVÉKENY

obsitos II. (fn) ◊ hadastyán (*rég*), kiszolgált katona, veterán

obskúrus (mn) ◊ (*vál*): gyanús, kétes, bizonytalan, vitás | rejtélyes, titokzatos, talányos, enigmatikus (*id*) ♦ BIZTOS, EGYÉRTELMŰ, TISZTA

◊ homályos, ködös, zavaros, kusza, zagyva, összevissza, pontatlan, érthetetlen, értelmetlen, összefüggéstelen ♦ ÁTTEKINTHETŐ, PONTOS, ÉRTELMES

◊ ismeretlen, név nélküli

obszcén (mn) ◊ (*vál*): illetlen, közönséges, izléstelen, szemérmetlen, szeméremsertő, arcpírító, durva, csúnya, trágár, alpári, otromba, útszéli, ocsmány, mosdatlan, disznó, malac (*biz*), mocskos, ordenáré, vulgáris ♦ SZALONKÉPES, ILLEDELMES, JÓL NEVELT

obszervatórium (fn) ◊ csillagvizsgáló, csillagda (*rég*) | megfigyelőállomás

óceán (fn) ◊ tenger, világtenger ♦ FÖLDRÉS, KONTINENS

óceánjáró (mn és fn) ◊ tengerjáró

ócsárol (ige) ◊ becsmétel, szid, megszid, megszól, lehord (*biz*), csepül (*táj*), abcúgol (*biz*), gyaláz, rosszall, szapul (*biz*), leszedi a szenteltvizet <vkiről>, kifogásol, pocskondiáz, mocskol, lemarház, csácsárol (*táj*), lekárpál (*táj*), gácmál (*táj*), piszmál (*táj*), mindenfélének elmond, rongyol (*rég*) **Sz**: mindennek csak úgy viccit-vaccát hányja ♦ MAGASZTAL, DICSÉR, MÉLTÁNYOL

◊ alábecsül, kisebbít, kevésre tart, lealacsonyít, fitymál, kicsinyel, lenéz, bagatellizál (*id*) ♦ ÉRTÉKEL, MEGBECSÜL, FELNAGYÍT

ócska (mn) ◊ használt, viselt, viseltes, színehagyott, molyette, molyrágta, rongyos, kiszolgált, idejétmúlt, idejemúlt, avított, kopott, ütött-kopott, elnyűtt, szedett-vedett, kafac (*táj*), kopodalom (*táj*), hajdináré (*táj*), hinyott-hányott (*táj*) ♦ ÚJ, DIVATOS, ÉRTÉKES

◊ silány, rossz, hitvány, szar (*durva*), gyatra, rozoga, vacak, szegényes, ramaty, eladhatatlan, selejtes, csapnivaló, bővli, rozszant, kacat, tré (*szleng*), snassz (*biz*), semmit érő (*táj*), értéktelen, vicikvacak, piti (*biz*) ♦ BECSES, DRÁGA, ELSŐRENDŰ

◊ régi, öreg, szakállas, elkopatott, semmitmondó | vízőzön előtti, időmarta (*vál*), időrágta, avult, elavult, muzeális, elcsépelet ♦ KORSZERŰ, MAI

ócskapiac (fn) ◊ zsbivásár, zsbibogó (*táj*), ószer (*táj*), tangó (*szleng*), adjakendfel-piac (*táj*), rongypiac (*táj*), zsbipiac (*táj*), bolhapiac

ócskás (fn) ◊ ószeres, házaló, zsbíbarus, handlé (*rég*), használtruha-kereskedő

ócskavas (fn) ◊ vashulladék, vasforgács, hulladék vas, törtvas, fémhulladék, hulladék fém, vastörmelék, hitványvas (*táj*) | limlom

◊ selejt

ocsmány (mn) ◊ ronda, rút, visszataszító, undorító, rossz, kellemetlen, gyomorkeverő (*rég*), csúf, csúnya, rusnya (*pej*), förtelmes, utálatos, undok, pocsek (*biz*), mocskos, mosdatlan, szurtos, ocsmár (*táj*), prasnya (*táj*), sandra (*táj*), sunda (*táj*), visszatzetű, guszttustalan, lepra (*szleng*) ♦ SZÉP, VONZÓ, GYÖNYÖRŰ

◊ trágár, szemérmetlen, szeméremstörtő, fajtalan (*rég*), ordenáré, disznó (*biz*), obszcén, útszéli | gyalázatos, galád (*vál*), szégyenletes ♦ TISZTA, SZEPLŐTLEN (*rég*), MAKULÁTLAN

ocsú (fn) ◊ gabonahulladék, gabonarostaalj (*szak*), alj (*táj*), búzaalj (*táj*), búzamasodja (*táj*), búzaszeméte (*táj*), polyva (*táj*), hulladék (*rég*), aljadék (*rég*), törek ♦ BÚZASZEM, GABONASZEM

ocsúdik (ige) ◊ felébred, ébred, serken, magához tér, eszmél | ráébred <vmire> ♦ ALÉL (*vál*), AJUL, ESZMÉLETÉT VESZTI

oda (hsz) ◊ arra, amoda | afelé ♦ IDE | ERREFELÉ

◊ (*táj*): ott

óda (fn) ◊ himnusz, dicsőítő ének, ünnepi költemény

odaad (ige) ◊ átnyújt, átad, odanyújt, juttat, kézbesít, továbbít, továbbad, osztogat, odapasszol (*biz*), odadob, odalök (*pej*), odavet ♦ MEGTART, ELVESZ

◊ odaajándékoz, adakozik, adományoz, odaítél, ráruház, átruház, átenged, fölkinál, odaigér | feláldoz, áldozatul ad, szentel <vkinek vmit>

◊ ráhagy <vkire>, örökül hagy

◊ rábíz

◊ [labdát]: átad, passzol

odaadás (fn) ◊ átadás, kézbesítés, juttatás, továbbítás

◊ rajongás, lelkesedés, szerelem, szenvedély, hév, vonzalom ♦ TARTÓZKODÁS, HIDEGSÉG, KÖZÖNY

◊ lelkiismeretesség, elmélyedés, felelősségérzet, átélés, buzgóság, kedv, buzgalom, törekvés, letterő ♦ RÉSZVÉTELENSÉG, NEMTÖRŐDŐMSÉG, ÉRDEKTELENSÉG

◊ önfeláldozás, altruizmus | hűség, ragaszkodás ♦ ÖNZÉS, EGOIZMUS

odaadó (mn) ◊ lelkes, buzgó, önfeláldozó, áldozatos, áldozatkész, rajongó, szenvedélyes, segítőkész, bőkezű, adakozó, önzetlen, ragaszkodó, hűséges, testi-lelki, megbízható, állhatatos, bizalmas ♦ KÖZÖNYÖS, ÖNZŐ, EGOISTA

odaáll (ige) ◊ elhelyezkedik, odaplántálja magát (*vál*), megveti a lábát ♦ ELÁLL <VHONNAN>, ODÉBBÁLL, TÁVOZIK

◊ melléáll, csatlakozik <vkihez>, kiáll <vmi mellett> ♦ VISSZAKOZIK, ELÁLL <VMITŐL>

odaállít (ige) ◊ odatesz, odahelyez, elhelyez | elrendez ♦ ELVESZ, ELTESZ, ÖSSZEZAVAR

◊ feltüntet, bemutat, példaképpül állít

◇ beállít, megérkezik, betoppan ◆ ELINDUL, TÁVOZIK, ELTŰNIK

odaát (hsz) ◇ túloldalt, túlhan (*táj*), túl, átellenben | a szomszédban ◆ ITT, EHELYÜTT, EHEJT (*táj*)

odább, odébb (hsz) ◇ arrább, arrébb, félre, oldalt, tovább, messzebbre, túl, kissé távolabb ◆ IDÉBB, ERRÉBB

◇ (*táj*): később, majd ◆ MOST, HAMAROSAN

odábbáll, odébbáll (ige) ◇ elmegy, eltávozik, meglóg (*biz*), lopva távozik, elillan, ellopózik, elröföl (*táj*), eltágul (*táj*), eloldalpáloz (*táj*), elneszel (*táj*), kifarol (*táj*), elpitlikel (*táj*), elvaszanodik (*táj*), lelécel (*szleng*), eliszkol, elszelel, elsompolyog, elsomfordál, elkotródik, eltakarodik, eltsiztul, meglép (*biz*), elhordja magát, lekopik (*szleng*) | elköltözik **Sz:** a távozás hímes mezejére lép (*biz*); viszi az egyszeregyet; eltűnik a balfenéken; felszedi a fürjhálót; felszedi a sátorfáját; kereket old ◆ KITART, MARAD

odabenn (hsz) ◇ odabent, ott benn, odabe (*táj*) ◆ KINT, KÍVÜL, IDEKINT

odabújik (ige) ◇ odahúzódik, odakuporodik, odasimul, beackolódik, befészkezi magát, letelepszik, letanyázik, kamparodik (*táj*) | hozzásimul ◆ ELHÚZÓDIK

odacsap (ige) ◇ odadob, odahajít, odavet, odalök | odaszorít, odacsíp

◇ (*biz*): hozzácsatol, mellékel

◇ odaüt, odasújt, odavág, ráver, odateremt, odarittyent (*táj*), odalapít, földhöz vág, falhoz vág, falhoz mázsol, rásújt

odacsődít (ige) ◇ (*biz*): odagyűjt, odahív, összegyűjt, összetrombitál, összehív ◆ SZÉTKERGET, SZÉTSZÉLESZT, SZÉLNEK ERESZT

odacsődül (ige) ◇ (*biz*): odasereglik, összesereglik, összegyűlik, egybecsődül ◆ SZÉTSZÉLED, SZÉTREBBEN, SZÉTOSZLIK

odadob (ige) ◇ odavet, odahajít, odalök, lódít, odataszít, odavág, odaad ◆ ELKAP

◇ feláldoz, kiszolgáltat, lemond <vmiről> ◆ MEGŐRIZ, MEGTART, MEGÓV

odaég (ige) ◇ odavész, elpusztul, elég, megég ◆ MEGMENEKÜL, MEGMARAD

◇ beleég, leég, bennég, odasül, odakozmál, lekozmalódik, odakap (*biz*)

odaér (ige) ◇ eljut, megérkezik, célhoz ér, beér, elérkezik | odavetődik ◆ VISSZATÉR, LEMARAD, LEKÉSİK

◇ hozzáér, hozzáfér, kinyúlik <vmeddig>, érintkezik ◆ ELKERÜL <VMIT>, KITÉR

odaerősít (ige) ◇ rögzít, odaköt, fölerősít, ráerősít, megerősít, megtűz, összefűz, összetűz, odaszegez, rákapcsol, fixál, odakapcsol, odaragaszt, kipányváz, odaláncol ◆ SZÉTVÁLASZT, LESZEREL, LEVESZ

odafelé (hsz) ◇ arrafelé, odaúton ◆ VISSZAFELÉ, IDEFELÉ, ERREFELÉ

odafigyel (ige) ◇ odafigyel, odahallgat, hegyezi a fülét, kinyitja a fülét | meghallgat ◆ ELFORDUL

odafog (ige) ◇ becsíptet, rögzít, odaszorít

odafut (ige) ◇ odaszalad, odarohan | odamenekül ◆ VISSZAFUT

odahat (ige) ◇ befolyásol, érvényesít | intézkedik

odahaza (hsz) ◇ otthon, idehaza (*biz*) ◆ IDEGENBEN, TÁVOL

odahív (ige) ◇ odahí (*rég*), odaszólít, odaint, odarendel, odabolondít (*biz*), odacítál, becítál, behív, odacsődít, odafáraszt ◆ ELBOCSÁT, ELKÜLD, ELENGED

odahúz (ige) ◇ <vkihez>: szeret, kedvel, szível, rokonszenvez <vmivel>, ragaszkodik, szimpatizál, vonzózik <vkihez>

odaíg (hsz) ◇ addig, oly messzire

◇ annyira

odaigér (ige) ◇ elígér, odaad, átenged, kilátásba helyez ◆ VISSZAVON, VISSZAVESZ

odaillő (mn) ◇ odavaló, hozzáillő, beleillő | helyénvaló, találó, alkalomszerű, alkalmas, szalonképes, adekvát, megfelelő, helyes, ildomos (*vál*) ◆ ALKALMATLAN, HELYTELEN, ROSSZ

odaint (ige) ◇ hív, odahív, magához hív | jelez, jelt ad ◆ ELKÜLD, ELBOCSÁT

odaír (ige) ◇ odafirkál, odafirkant, odavés, odakanyarít (*biz*), odabiggyeszt (*biz*), odavet, hozzáír, ráír | odahamisít | rágépel, odagépel ◆ KITÖRÖL, KIHÚZ, ELTŰNTET

odairányul (ige) ◇ ráirányul, odafordul, rátapad ◆ ELFORDUL

odaítél (ige) ◇ odaad, kiad, kioszt, megítél, részesít, juttat, oszt, biztosít <vkinek>, nyújt, adományoz, kiutal | megszavaz ◆ VISSZAVON, ÉRVÉNYTELENÍT | MEGTAGAD

odajár (ige) ◇ látogat | udvarol ◆ ELMARAD

odajön (ige) ◇ odavetődik, odaér, csatlakozik, odamegy, eljön ◆ ELMEGY

odajuttat (ige) ◇ odaküld, elküld

◇ odaajándékoz, odaad ◆ VISSZAKÉR

odakap (ige) ◇ odanyúl, hozzáér
 ◇ odaránt, magához ránt ◆ HAGY, ELENGED
 ◇ (*biz*): megég, leég, odakozmál, lekozmásodik
 ◇ (*táj*): odaszokik

odakapat (ige) ◇ (*biz*): odasüt, odaéget, leéget
 ◇ odaszoktat, magához szoktat, odaédesget ◆ ELRIASZT

odaken (ige) ◇ ráken, fölken, odamázol, hozzátöröl ◆ LETÖRÖL, MEGTISZTÍT
 ◇ (*biz*): odaüt, ráüt, odasóz (*biz*)
 ◇ (*biz*): odavág, nekilök

odakerül (ige) ◇ odaérkezik, odajut, odavetődik, odaszármazik (*táj*) ◆ ELKERÜL <VHONNAN>
odakiált (ige) ◇ <vkinek>: rákiált, átkiált, átkiabál | üdvözöl
 ◇ <vkit>: odahív, odaszólít ◆ ELKÜLD

odakinn (hsz) ◇ kinn, kint, odaki (*rég*), ott kint | külföldön ◆ ITT, BENT | IDEHAZA (*biz*)

odaköt (ige) ◇ odakötöz, hozzáköt, hozzákötöz, hozzáfűz, ráköt, leköt, odaerősít, odarögzít, fixál, odakapcsol, hozzákapcsol, odaszíjaz, odaláncol, odamadzagol, odatűz, hozzácsatol, odaragaszt, ráhurkol, odacsomóz, csomót köt <vmire> ◆ SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT, KIBONT

odaküld (ige) ◇ elküld, eljuttat, odajuttat ◆ VISSZAHÍV | VISSZAKÉR

odalenn, odalent (hsz) ◇ ott lenn | vidéken | legalul ◆ IDEFENT | LEGFÖLÜL

odalesz (ige) ◇ elpusztul, meghal, kimúlik | megsemmisül, tönkremegy, meghíusul | eltűnik, elvész, elúszik (*biz*), elenyészik, ugrik (*szleng*), fuccsba megy (*biz*), kárba vész, veszik (*szleng*) ◆ MEGMARAD, MEGMENEKÜL
 ◇ (*szleng*): elkeseredik, tanácstalanná válik, csalódik, letörik (*biz*) | meglepődik, elámul ◆ MAGÁHOZ TÉR, FELDERÜL
 ◇ (*biz*): elutazik, távol lesz ◆ HAZATÉR, VISSZAJÖN

odamarad (ige) ◇ odavész, meghal ◆ HAZATÉR, VISSZAJÖN
 ◇ ott marad, odaül (*táj*), odasátoroz (*táj*), elmarad, vesztegel, időzik ◆ VISSZASIEG

odamegy (ige) ◇ odavonul, odasiet, odavetődik, odajut, odaér, odaférkőzik ◆ ELJÖN, VISSZAJÖN

odamenet (hsz) ◇ odaúton ◆ IDEJÖVET, VISSZAJÖVET

odamond (ige) ◇ visszavág, beolvas <vkinek>, megmondja a magáét, odavág, kifakad, nekimegy, megmossa a fejét, lerak (*táj*), szemére vet, szapul (*biz*), fedd, dorgál, leszedi a keresztvizet <vkiről> ◆ MEGENYHÜL, LECSILLAPODIK, LEHIGGAD

odamutat (ige) ◇ megmutat, felmutat ◆ ELTAKAR, ELFED
 ◇ <vmire>: utal, rámutat, vall, következtetni enged

odanéz (ige) ◇ ránéz, odafigyel, odahederít, odapillant, ráteking ◆ ELNÉZ
 ◇ (*táj*): elmegy, ellátogat

odanyújt (ige) ◇ átnyújt, átad, odaad, odatart ◆ VISSZAVESZ, VISSZAKÉR
 ◇ felkínál, felajánl, átenged ◆ MEGTART

odaragad (ige) ◇ hozzáragad, odatapad, ráragad ◆ LEVÁLIK

odaragaszt (ige) ◇ odarögzít, odaerősít, odaköt, odabiggyeszt, összeilleszt, ráragaszt, beragaszt, egybeforraszt ◆ SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT, LEVAKAR

odarendel (ige) ◇ odakéret, beidéz, megidéz, behív, odahív, odaszólít, becítál (*biz*), odacítál (*biz*) ◆ ELKÜLD, ELENGED, ELBOCSÁT

odasereglik (ige) ◇ odaözlönlik, odacsődül, odacsoportosul, odatódul, egybecsődül ◆ SZÉTSZÉLED, SZÉTOSZLIK, ELVONUL

odasiet (ige) ◇ odalohol, odaugrik, odamegy

odasimul (ige) ◇ odalapul, odabújik | odailleszkedik, megfelel, odaillik ◆ ELHÚZÓDIK
 ◇ kedveskedik, hízeleg | sündörög (*táj*) ◆ ELHIDEGÜL

odasúg (ige) ◇ megsúg, odasuttog ◆ ODAKIÁLT
 ◇ (*táj*): odasuhint, odacsap

odasül (ige) ◇ odaég, ráég, túlsül, lesül, lekap (*biz*), odakap (*biz*)

odasüt (ige) ◇ megéget, megpörkököl, odakapat, odaéget, odakozmáltat
 ◇ ráéget [jelet]
 ◇ [nap]: odatűz, odavilágít, odafekszik (*táj*)

odaszegez (ige) ◇ hozzáerősít, átszúr, fölszegez, odaszegeccsel, odatűz, megtűz, rögzít ◆ SZÉTVÁLASZT, LESZED

odaszoktat (ige) ◇ odaédesget (*biz*), odakapat (*biz*), megszoktat <vhol> ◆ ELIDEGENÍT, ELZAVAR, ELKÜLD

odaszól (ige) ◇ odavet [néhány szót] | beszól | odatelefonál, odacsörög (*biz*)

odatálál (ige) ◇ eljut, odatanál (*táj*), etalál ◆ ELTÉVED

odatámaszt (ige) ◇ nekitámaszt, megtámaszt, hátrátámaszt, odadönt, nekidönt ◆ ELEMEL, ELVESZ

odatart (ige) ◇ odanyújt, odaad, odatul, előretol | felkínál, felajánl

◇ halad <vmi felé>, közeledik, közeleg ◆ TÁVOLODIK, VISSZAFORDUL

odatartozik (ige) ◇ kötődik <vmihez>, egybetartozik <vmivel> ◆ LEVÁLIK, ELSZAKAD, LESZAKAD

odatesz (ige) ◇ rátesz, feltesz, odailleszt, odahelyez, odapasszít (*biz*), odapászít (*táj*), odarak, letesz ◆ ELVESZ, ELMOZDÍT, ELVISZ

◇ [állásba]: helyez (*biz*), bevisz, beültet (*biz*), bedug (*biz*) ◆ ELTÁVOLÍT, KIRÚG (*biz*)

◇ hozzátész, hozzáír, odair, odabiggyeszt (*biz*) ◆ ELVESZ, TÖRÖL, KIHÚZ

odatúz (ige) ◇ odaköt, odaszúr, odaerősít, odacsiptet | odavarr, odafércel ◆ LEVESZ, SZÉTVÁLASZT

◇ [nap]: odasüt, odafekszik (*táj*)

odautazás (fn) ◇ odaút ◆ VISSZAÚT, VISSZAUTAZÁS

odautazik (ige) ◇ odamegy ◆ VISSZAUTAZIK, VISSZAJÖN, VISSZATÉR

odaüt (ige) ◇ odavág, odaszó (*biz*), rácsap, odateremt, odaken (*biz*), behúz (*biz*), beakaszt (*szleng*), ráüt, ráhúz, odasújt (*vál*), odakuttyant (*táj*), odaver, odacsap, odalegyint (*biz*) ◆ MEGKÍMÉL

◇ megüt, beüt

odavág (ige) ◇ nekivág, hozzávág, rácsap, nekilök, levág, odaken (*biz*), odamázol (*szleng*), lecsap, sutba vág ◆ FELVESZ, FELEMEL

◇ odaüt, odasújt (*vál*), odateremt, odacsap, odaszó (*biz*), odarittyent (*táj*), odakuttyant (*táj*)

◇ odamond, visszavág, ízibe megfelel <vkinek>, csipdes (*biz*) ◆ MEGNÉMUL, MEGKUKUL (*biz*)

◇ (*táj*): odakacsint, odanéz

odavaló (mn) ◇ ottani, ott született, helybeli, odavalósi (*táj*), őshonos, őslakó | belföldi, bennszülött, hazai, honi ◆ IDEGEN, KÍVÜLLÁLLÓ | KÜLFÖLDI

◇ odailló, helyénvaló, arravaló, illő, helytálló, találó, odavágó, helyes, illendő | rátermett, alkalmas ◆ HELYTELEN, ILLETLEN | ALKALMATLAN

odavalósi (mn) ◇ ottani, odavaló, bennszülött, ottani illetőségű ◆ IDEGEN, KÍVÜLLÁLLÓ

odavan (ige) ◇ messze van, távol van, el van | hiányzik ◆ JELEN VAN, ITT VAN

◇ elpusztult, vége, kampec (*szleng*), fuccs (*biz*), vízbe esett (*tréf*), kútba esett (*tréf*), veszendőbe ment | elmúlt, eltűnt, elveszett ◆ MEGVAN, MEGMENEKÜL

◇ kivan, kimerült, kikészült, beteg, meggebed (*durva*), halálán van ◆ HELYREJÖN, TALPRA ÁLL, MEGGYÓGYUL

◇ <vkiért>: rajong, bolondul, imád, bele van esve <vkibe> (*biz*), lelkesedik, odáig van <vmiért>, lepetézik (*szleng*) ◆ UTÁL

◇ megrökönyödik, elképed, megijed ◆ KIÁBRÁNDUL, KISZERET <VKIBŐL>, ELHIDEGÜL

odavarr (ige) ◇ rávarr, ráölt, odaölt, odatúz, odagépél ◆ LEVÁG, LETÉP, LESZAKÍT

odavesz (ige) ◇ befogad ◆ ELKÜLD

◇ odaszámít, odasorol, besorol

odaveszik, odavész (ige) ◇ elvész, odalesz, kárba vész, megesi a fene (*biz*), megsemmisül ◆ MEGMARAD, KAMATOZIK

◇ elpusztul, meghal, ottmarad, odapusztul, odaég, utánamegy, odamarad (*táj*), elesik [háborúban], otthagyja a fogát ◆ MEGMARAD, HAZAJÖN, ÉLETBEN MARAD

◇ (*táj*): elmarad, elidőzik, odamarad (*táj*)

odavet (ige) ◇ odadob, odahajít, odavág, odacsap

◇ [hátat] nekitámaszt, odatámaszt, nekitámaszkodik, nekivet

◇ kockázat, feláldoz, lemond <vmiről> ◆ MEGMENT, MEGŐRIZ

◇ odair, papírra vet, odabiggyeszt | vázol, felvázol | hozzátold, hozzátész

odavezet (ige) ◇ elvezet, odavisz ◆ VISSZAHOZ, VISSZAVEZET

odavisz (ige) ◇ odaad, odajuttat, átnyújt

◇ odavezet, odakísér ◆ VISSZAHOZ, IDEHOZ, VISSZAKÍSER

oda-vissza (hsz) ◇ jövet-menet, menet-jövet, előre-hátra, ide-oda, föl-alá

◇ [jelzőként]: menettér, retúr

odáz (ige) ◇ halaszt, halasztgat, halogat, haladékat ad, híz-halaszt, későbbre hagy, híz, felfüggeszt, kitol, hátráltat, késleltet, átesz [időpontot] ◆ SIETTET, MEGGYORSÍT, ELŐMOZDÍT

ódiium (fn) ◇ (vál): bosszúság, kellemetlenség, harag, ellenérzés, gyűlölet

odivatú (mn) ◇ divatjamúlt, ómódi, ódon, avult, régimódi, régies, hajdani, régi vágású, azelőtti, idejétmúlt, elavult, elévült, túlhaladott, ósdi, avitt, maradi, özönvíz előtti, kivénhedt ◆ MAI, MODERN, DIVATOS

ódon (mn) ◇ ó (vál), régi, antik, békebeli, elavult, porlepte, pókhálós, ásatag, patinás, régies, ősi, vén, avatag, színehagyott, divatjamúlt, ósdi, időrágta, elkoptatott, molyette, molyrágta, szüette, szúrágta, roskatag ◆ MAI, KORSZERŰ, ÚJ

odú (fn) ◇ üreg, kotorék, lyuk, odor (táj), búvóhely, búvólyuk, padmaly (táj), vacok (táj), borta (táj) | vajat, gödör, verem | barlang

◇ kunyhó, fészek (vál), kalyiba (biz), viskó, bódé (rég), kulipintyó (biz), lebuj (szleng), patkányfészek (pej)

◇ (pej): lakóhely, lakás, lak, hajlék, szálláshely, otthon, rezidencia, kégli (szleng)

odvas (mn) ◇ üreges, lyukas, vermes (rég), öblös, pudvás, szuvas [fog], reves (táj), göthés (táj), hézagos (rég) | korhadt, taplók, mállatag, pállott ◆ ÉP, TÖMÖR

ódkodik (ige) ◇ <vmitől>: vonakodik, húzódozik, kelletlenkedik, szabódik, fázik ◆ LELKESEDIK, EGYÜTTMŰKÖDIK, CSATLAKOZIK

◇ (táj): bajlódik, küszködik, vesződik

offenzíva (fn) ◇ támadás, attak, előnyomulás, benyomulás, ostrom, betörés, előzőnlés, beadás, rajtaütés, megrohanás, lerohanás, invázió | roham | agresszió ◆ VÉDEKEZÉS, VISSZAVONULÁS, DEFENZÍVA

óg-móg (ige) ◇ (táj): dohog, dörmög, morog, morgolódik, duzzog, zsörtölődik, füstölög, berzenkedik

óhaj (fn) ◇ óhajlás, sóhaj, kívánság, kíváncsalom, kívánat (rég), kérés, kérelem, vágy, vágyakozás, sóvárgás, epekedés, áhítózás, vágyódás, fohász (vál) | kedv, szándék, törekvés, akarat

óhajt (ige) ◇ kíván, áhít, szeretne, remél, kér, liheg <vmiért> (pej), les, sóvárog, vágyakozik, ácsingózik, örömet lát, eped, fohászkodik, eseng (vál) | számít <vmire>, szomjúhozik (vál) ◆ IDEGENKEDIK <VMITŐL>

◇ akar, szándékozik, készül, törekszik, igényel, megkövetel, sürget, parancsol ◆ LEMOND, VISSZALÉP

óhatatlan (mn) ◇ (vál): elkerülhetetlen, elháríthatatlan, elutasíthatatlan, elmaradhatatlan, elengedhetetlen, biztos, szükségszerű, szükséges

ok (fn) ◇ előidéző, előzmény, forrás, eredet, kútforrás ◆ CÉL, KÖVETKEZMÉNY, EREDMÉNY

◇ indok, indíték, indítóok, megokolás, motívum, rugó

◇ ürügy, szín (rég), örv (rég), kifogás | alap | háttér

okád, okádik (ige) ◇ hány, kihány, öklendez, felbőfög, rókázik, rondít (biz), eldobja a nyulat (szleng), nyúzza a rókát (szleng), kidobja a taccsot (szleng), kipakol (szleng), spukkol (szleng), csandázik (szleng)

◇ ont, lövell, zúdít, szór, kibocsát, sugároz, áraszt, kivet

okarina (fn) ◇ pikula (táj), körtesíp

okfejtés (fn) ◇ fejtegetés, okoskodás, észjárás, magyarázat, bizonyítás, érvelés, elmélkedés, következtetés, levezetés | szónoklás, vita

okirat (fn) ◇ okmány, kiadmány (rég), oklevél, dokumentum, ügyirat, akta, irat, tanúsítvány, igazolás, bizonylat

okkult (mn) ◇ rejtett, titkos, ezoterikus, titokzatos, felfoghatatlan, rejtélyes ◆ KÖZISMERT, KÖZTUDOTT, ÉRTHETŐ

oklevél (fn) ◇ diploma, képesítés, bizonyítvány, jeleslevél (rég), képesítőlevél (rég)

◇ okirat, okmány, adománylevél (rég), pergamen (rég)

◇ bulla, dekrétum

okleveles (mn) ◇ diplomás, képesített, egyetemi végzettségű, főiskolai végzettségű

oklevéltár (fn) ◇ oklevélgyűjtemény, okmánytár | levéltár

okmány (fn) ◇ okirat, dokumentum, oklevél | irat, ügyirat, bulla (rég), akta | tanúsítvány, bizonyítvány | igazolvány

okmánybélyeg (fn) ◇ illetékbélyeg

okol (ige) ◇ hibázat, szemére hány, elítél, kritizál, vádol, fedd, megró, vet <vkire> (rég) ◆ FELMENT, TISZTÁZ, VÉD

ókor (fn) ◇ hajdankor, antik kor | paleozoikum (szak)

okos (mn) ◇ eszes, nagy eszű, jó eszű, jófejű, értelmes, eszéyles (rég), nyílt eszű, éles eszű, éleslátású, éles elméjű, eleven eszű, agyas (táj), van sütnivalója (biz), zseniális, észkombajn (szleng), agytröszt

(*szleng*) | tanulékony, intelligens, tehetséges | tapasztalt, bölcs, előrelátó, belátó | elmés, szellemes, jó koponya, nagy koponya, jó fej (*biz*) **Sz:** beillene a tanácsba; Budára is beillenek bírónak; elől állt, amikor az észet osztogatták; féltanács a feje; kanállal ette a bölcsességet; káptalan a feje; megvan a magához való esze; nem esett a feje lágyára; nem a kár nyitja fel az esztét; nem hordozza tarisznyában az esztét; olyan az esze, mint a tűz; olyan, mint egy tálts; száz pappal is kiköt; szétveti a fejét az ész; több esze van, mint az egész káptalannak; után indul az egész vármegye; vág az esze, mint a borotva; van esze nemcsak egyre, hanem mindenre; van neki a kalapja alatt ♦ BUTA, TUDATLAN, KORLÁTOLT

◇ ravasz, kitanult, fortélyos, szemfüles, leleményes, agyafűrt, fondorlatos ♦ EGYÜGYŰ, NAIV

okoskodás (fn) ◇ mérlegelés, bölcselkedés, következtetés, érvelés, elmélkedés, fejtegetés, töprengés, spekuláció, okfejtés

◇ kifogásolás, akadémikuskodás, vitatkozás, szócsavarás, rabulisztika (*vál*), szórszálhasogatás, szofisztika (*pej*) | feleselés ♦ NAGYVONALÚSÁG

okoskodik (ige) ◇ gondolkodik, elmélkedik, bölcselkedik, filozofál, fontolgat, töri a fejét, spekulál, töpreng, mérlegel, következtet, érvel, latolgat, agyaskodik (*rég*), koponyázik (*szleng*) **Sz:** nem bír az eszével ♦ ELNAGYOL, FELAD

◇ tudálékoskodik, akadémikuskodik, fontoskodik, ellenkezik, szót szaporít, aprólékoskodik, felesel, vonakodik | méltatlankodik, karafintyáz (*táj*) ♦ EGYETÉRT, EGYÜTTMŰKÖDIK

okoz (ige) ◇ előidéz, eredményez, létrehoz, eszközöl, kelt, csinál, kivált, gerjeszt, indukál (*szak*) | alkalmat ad <vmire> | jelent <vkinek vmit>, szerez | művel, tesz, támaszt | terem, szül, ébreszt

◇ (*rég*): okol

okozat (fn) ◇ következmény, eredmény, folyomány, kihatás, végeredmény, effektus, kimenetel, fejlemény, vég ♦ OK, INDÍTEK, EREDET

oktalan (mn) ◇ értelmetlen, esztelen, célszerűtlen, ésszerűtlen, tudatlan, értelem nélküli ♦ ÉRTELMESES, JÓZAN, MEGFONTOLT

◇ ostoba, meggondolatlan, dőre, buta, bolond, oktondi, elővigyázatlan, botor, balga, balustyi (*táj*), csacska, kőtyagos, együgyű ♦ OKOS, ELŐRELÁTÓ, MEGGONDOLT

◇ alaptalan, ok nélküli, indokolatlan, megokolatlan, motiválatlan ♦ ALAPOS, INDOKOLT

oktat (ige) ◇ tanít, okít, kiképez, nevel, iskoláz (*vál*), kiművel | előadást tart | instruál (*id*), irányít, reguláz, palléroz (*vál*), utasít | képez, idomít, treníroz ♦ ELHANYAGOL | BUTÍT

◇ leckéztet (*pej*), int, lelkére beszél, korhol, fedd ♦ RÁHAGY

oktatás (fn) ◇ képzés, nevelés, tanítás, kiképzés | útmutatás, kiművelés | idomítás, ügyesítés

oktatásügy (fn) ◇ iskolaügy, tanügy, közoktatásügy, közoktatás (*vál*)

oktató I. (mn) ◇ nevelő, tanító, didaktikus, kiképző | tanulságos

◇ [hang]: parancsoló, leckéztető, fölényes

oktató II. (fn) ◇ nevelő, pedagógus, tanító, tanár, tanerő, előadó, mester (*rég*), instruktor (*rég*), tutor (*szak*) ♦ NÖVENDEK, DIÁK, HALLGATÓ

oktatófilm (fn) ◇ ismeretterjesztő film, iskolai film, kultúrfilm ♦ SZÓRAKOZTATÓ FILM

oktáv I. (mn) ◇ nyolcadrét (*rég*)

oktáv II. (fn) ◇ oktáva (*szak*), hangköz

október (fn) ◇ tizedhó (*rég*), mindszenhó (*rég*), mindszent hava (*rég*), Skorpió hava (*rég*)

oktondi (mn) ◇ naiv, együgyű, oktalan, balek, lüke (*biz*), buta, bamba, oktoba, csacsi, számár, csacska, töksi (*táj*), dőre, balga, golyhó, fajankó, mafla, tökfílkó ♦ OKOS, JÓFEJŰ, ÜGYES

okul (ige) ◇ tanul, [tanulást] merít, [tanulást] levon | profitál

okuláré (fn) ◇ (*rég*): szemüveg, pápaszem (*rég*), ókula (*biz*)

okulás (fn) ◇ tanulás, tapasztalat, tapasztalás, megfigyelés, észlelés, empiria (*vál*), obszerváció (*rég*) | lecke

okvetlenkedik (ige) ◇ akadémikuskodik, fontoskodik, kellemetlenkedik, istentelenkedik (*táj*), aprólékoskodik, alkalmatlankodik, bakafántoskodik (*rég*), abajgat, buzerál (*szleng*) | zavar, zaklat, kötekedik **Sz:** a kákán is csomót keres ♦ BÉKÉN HAGY, TÁMOGAT

◇ lábatlankodik

okvetlen, okvetetlen I. (mn) ◇ (*rég*): feltétlen, szükséges, szükségszerű, óhatatlan, kényszerű | határozott ♦ FÖLTÉTELES, FÖLÖSLEGES, SZÜKSÉGTELEN

okvetlen, okvetetlen II. (hsz) ◇ okvetlenül, föltétlenül, persze, minden bizonnyal, szükségszerűen, elkerülhetetlenül, mindenképpen, mindenesetre, igazán, biztosan, akárhogy is, ha törik, ha szakad,

mindenáron, kétségkívül **Sz**: ha a fene fenét eszik is; ha cigánygyerekek potyognak is az égből; ha öreg fejsze esik is; ha a kutya kutyát eszik is; ha a kutya kovászba ugrik is; ha nyaka szakad is ♦ ESETLEG, TALÁN

okvetlenül (hsz) ◇ bizonyosan, mindenképp, mindenáron, mindenképpen, feltétlenül, mindenesetre, okvetlen, elkerülhetetlenül, szükségképpen, minden bizonnyal, nyilván, hogyné, persze, kétségtelenül, elmaradhatatlanul, múlhatatlanul, elengedhetetlenül, akarva, nem akarva, természetesen, ha török, ha szakad ♦ ESETLEG, TALÁN

ól (fn) ◇ karám, akol, pajta, ketrec, kutríca (*táj*), szárnyék (*rég*), istálló

ó-láb (fn) ◇ karikaláb, lócsaláb (*táj*), görbe láb ♦ IKSZ-LAB

oláh (mn és fn) ◇ román

◇ (*táj*): görög katolikus

olaj (fn) ◇ étolaj

◇ kőolaj, ásványolaj

◇ kenet, tömjén, balzsam, ír (*rég*)

◇ olajfesték | olajfestmény

olajfestmény (fn) ◇ olaj, olajkép

olajkályha (fn) ◇ olajkazan

olajmező (fn) ◇ olajjelölhely, olajvidék

olajos (mn) ◇ zsíros, maszatos, zsírfoltos, pecsétés, olajfoltos | faggyas, seborrheás (*szak*) ♦ TISZTA, SZÁRAZ

◇ csúszós, síkos

olajoz (ige) ◇ ken, zsíroz | simít, bedörzsöl

◇ (*szleng*): megveszteget, nyalizik (*biz*), simul (*biz*)

olajozatlan (mn) ◇ akadozó, görcsös ♦ OLAJOZOTT, GÖRDÜLÉKENY

olajvezeték (fn) ◇ olajcső

olálkodik (ige) ◇ leselkedik, settenkedik, sompolyog, cirkál, szunnyog (*táj*), lófrál (*biz*), koslat, somfordál, kujtorog, mászkál, lábatlankodik, lebzsel, lődörög, cselleng, oson, oldalog, lopakodik, lopódzik, ténfereg, sündörög, őgyeleg

◇ (*rég*): incselkedik

olasz (mn és fn) ◇ itáliai, olaszországi, talián (*rég*), talján (*rég, vál*), digó (*szleng*), macskaevő (*szleng*)

olasznád (fn) ◇ cölöpnád, dísznád, óriásnád, spanyolnád

olcsó (mn) ◇ jutányos, kedvező, filléres, garasos, potom, ingyen, potya, keveset érő, alacsony [árú], áron aluli, krajcáros (*rég*), mérsékelt [árú], méltányos, előnyös, a bolondnak is megéri ♦ DRÁGA, KÖLTSÉGES, MEGFIZETHETETLEN

◇ megszerzhető, elérhető, alkalmi ♦ ELÉRHETETLEN, MÉRHETETLEN, MÉRTÉKTELEN

◇ értéktelen, alacsonyrendű, jelentéktelen, vásári, silány, gyenge, könnyű, limonádé (*szleng*), bővli, kommersz, nyamvadt, gyatra, sántító, átlátszó, rossz, alpári ♦ ÉRTÉKES, REMEK

old (ige) ◇ bont, lazít, oldoz, kifűz, bogoz, felfejt, elválaszt ♦ KÓT, ERŐSÍT, SZORÍT

◇ hígít, feleleszt, vizez | felenged, felolvaszt ♦ SÚRÍT, TÖMÉNYÍT

◇ feloldoz

oldal (fn) ◇ fél, rész, tájék, darab | térfél

◇ lap, felület

◇ szél, szegély, éle <vminek>

◇ irány, vonatkozás, tekintet, szempont

◇ érdekkör, párt

◇ ág, leszármazás, vonal

◇ adottság, tulajdonság

oldalág (fn) ◇ oldalhajtás, oldalvesző ♦ FŐÁG, TÖRZS

◇ mellékág ♦ FŐÁGAZAT

oldalás (fn) ◇ sertésborda, sertésoldalas

oldalborda (fn) ◇ (*biz*): feleség, hitves, házastárs, nej, asszony, hátizsák (*szleng*), oldalkocsi (*szleng*)

oldalkocsi (fn) ◇ pótkocsi

◇ (*szleng*): feleség, hitves

oldalnézet (fn) ◇ oldalhelyzet, oldalrajz, keresztmetszet | arcél, profil

oldalog (ige) ◇ (*pej*): sompolyog, somfordál, settenkedik, oldalaz (*rég*), slisszol (*biz*), oson, lopakodik, lopódzik, ólálkodik

oldalsó (mn) ◇ oldalt lévő | oldalági, laterális (*szak*) ◆ KÖZÉPSŐ, KÖZÉPEN LÉVŐ

oldalszakáll (fn) ◇ pofaszakáll, barkó, pakombart (*rég*), pajesz, császárszakáll, kotlett (*rég*)

oldalszárny (fn) ◇ oldalépület, mellékszárny, ála (*id*), épületszárny ◆ FŐSZÁRNY

oldalt (hsz) ◇ féloldalt, oldalvást, félre

oldaltáska (fn) ◇ oldalzsák, válltáska, tarisznya

oldalvonal (fn) ◇ partvonal, taccsvonal (*biz*)

oldat (fn) ◇ szolúció (*szak*)

oldódik (ige) ◇ szétoszlik, széjjeloszlik, eloszlik, feloldódik | hígul
◇ lazul, bomlik, kikötődik
◇ olvad, ellágyul, felenged ◆ GÖRCSÖL, BEZÁRKÓZIK

oldószer (fn) ◇ hígító, szolvens (*szak*)

oldott (mn) ◇ kedélyes, fesztelen, könnyed, fölengedett, baráti, családias, otthonos ◆ FESZÜLT | HIVATALOS

oligarcha (fn) ◇ főúr, főnemes, kényúr, potentát (*rég*) | kiskirály

olimpia (fn) ◇ ötkarikás játékok, olimpiász (*rég*)

olló¹ (fn) ◇ fonalvágó (*rég*)

olló² (fn) ◇ (*rég*): kecskegida, gödölye | őzgida, őzsuta

ollóz (ige) ◇ kivág
◇ összevág, kompilál (*id*) | ellop, plagizál

ólmos (mn) ◇ szürke, álmosító, ködös, nyomasztó
◇ nehéz, súlyos ◆ KÖNNYED

ólom (fn) ◇ feketéon (*rég*), plumbum (*szak*)

ólomkristály (fn) ◇ kristályüveg

olt¹ (ige) ◇ megszüntet | csillapít, enyhít, csendesít, mérsékel, csökkent, gyengít, tompít ◆ ERŐSÍT, FOKOZ, SZÍT

olt² (ige) ◇ szemez, nemesít, ojt, plántál (*rég*)
◇ injekcióz, befecskendez

oltalmaz (ige) ◇ óv, véd, védelmez, őriz, pártol, pártfogol, gyámolít, segít, támogat, patronál ◆ TÁMAD

oltalom (fn) ◇ védelem, menedék, pártfogás, oltalmazás, védelmezés, segedelem (*rég*), istápolás, mentesvár, pajzs, védőszárny, égisz (*vál*), támasz, támogatás, patronátus (*rég*)
◇ hajlék, fedél, tető, menedékhely, menedék, palládium (*rég*)

oltár (fn) ◇ úrasztal

oltári (mn) ◇ (*szleng*): pompás, remek, kiváló, óriási, rendkívüli, klassz, isteni, állati (*szleng*), haláli (*szleng*), világi (*szleng*), tuti (*biz*), baró (*szleng*) ◆ CSAPNIVALÓ, VACAK

oltáriszentség (fn) ◇ szakramentum (*rég*), eucharisztia (*szak*), szent ostya, szentség

oltás¹ (fn) ◇ csillapítás, enyhítés, locsolás ◆ SZÍTÁS, FOKOZÁS

oltás² (fn) ◇ szemzés, nemesítés, ojtás (*táj*), inokuláció (*szak*)
◇ védőoltás, szuri (*biz*)

oltóanyag (fn) ◇ vakcina (*szak*), szérum (*szak*)

oltvány (fn) ◇ csemete, surján (*táj*)

olvad (ige) ◇ folyósodik, cseppfolyósodik | felenged, enyhül | lágyul ◆ MEGKÖT, MEGSZILÁRDUL | MEGDERMED
◇ oldódik, szétoszlik ◆ ÖSSZEÁLL
◇ ellágyul, megatődik, érzékenyül ◆ MEGKEMÉNYEDIK
◇ fogy, apad, csökken ◆ HÍZIK, DAGAD

olvadás (fn) ◇ enyhülés, felengedés ◆ FAGY
◇ ellágyulás, megatődés, érzékenyülés

olvas (ige) ◇ betűz, silabizál, csetil (*táj*) | búj, tanulmányoz, belemélyed
◇ (*táj*): számlál, számol, megoldvas (*táj*)

olvasat (fn) ◇ variáns (*szak*), lekcio (*szak*)

olvasgat (ige) ◇ nézeget, böngész, lapozgat, keresztülfut, forgat
◇ (*táj*): számolgat, számlálgat

olvashatatlan (mn) ◇ rendetlen, kibetűzhetetlen, csúnya, ákombákom, kacaboca (*táj*) | olyan, mint a macskakaparás ◆ **OLVASHATÓ, RENDEZETT, SZÉP**
 ◇ elmosódott, elmaszatolódott, kivehetetlen, áttekinthetetlen ◆ **VILÁGOS, ÁTTEKINTHETŐ, TETSZETŐS**
 ◇ élvezhetetlen, unalmas, sötlan, szürke ◆ **OLVASMÁNYOS, ÉRDEKES, LEBILINCSELŐ**
olvasható (mn) ◇ kivehető, kibetűzhető, áttekinthető, világos, tiszta, rendezett ◆ **OLVASHATATLAN, ÁTTEKINTHETETLEN, KIBETŰZHETETLEN**
 ◇ érdekes, olvasmányos, lebilincselő ◆ **UNALMAS, ÉRDEKTELEN, SÓTLAN**
olvasmány (fn) ◇ olvasnivaló, könyv, lektúr
 ◇ szentlecke | lecke, szemelvény
olvasnivaló (fn) ◇ olvasmány, könyv | betű
olvasó (fn) ◇ rózsafüzér, szentolvasó, rozárium (*rég*)
 ◇ (*biz*): olvasóterem
 ◇ közönség, befogadó (*szak*), vevő (*szak*)
olvasójel (fn) ◇ könyvjelző
olvasókönyv (fn) ◇ ábécékönyv | szöveggyűjtemény
olvasóközönség (fn) ◇ olvasótábor, közönség
olvasóterem (fn) ◇ olvasó (*biz*)
olvasott (mn) ◇ művelt, kulturált, tanult, tudós, képzett, tájékozott ◆ **MŰVELETLEN, TÁJÉKOZATLAN, KULTURÁLATLAN**
olvaszt (ige) ◇ cseppfolyósít, felenged ◆ **MEGKEMÉNYÍT, MEGSZILÁRDÍT, FAGYASZT**
 ◇ egyesít, ötvöz | bekebelez, anektál (*szak*) ◆ **SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT**
olvasztár (fn) ◇ olvasztómunkás, kohász, öntő, martinász
olvasztó (fn) ◇ olvasztókemence, kohó, huta (*szak*)
olvasztótégely (fn) ◇ izzítócsésze
olyan (nm) ◇ hasonló, afféle, olyanféle, olyanforma, oly, olyasféle, olyanfajta | ugyanolyan
 ◇ akkora | annyi
olyankor (hsz) ◇ akkor, olyantájban
olyasféle, olyasmi (nm) ◇ afféle, olyanforma
olykor (hsz) ◇ néha, alkalomadtán, némelykor, néha-néha, hébe-hóba, egyszer-egyszer, egyszer-másszor, időnként, elvéve ◆ **MINDIG | SOHA**
olykor-olykor (hsz) ◇ néha, ritkán, néha-néha, hébe-hóba, egyszer-egyszer, időnként, esetenként, egyszer-másszor, helyfel-közzel, némelykor, néhanapján ◆ **GYAKRAN, RENDSZERESEN, SOKSZOR**
ómen (fn) ◇ (*vál*): előjel, intó jel, balsejtelem, figyelmeztetés, jelzés
ominózus (mn) ◇ (*vál*): baljóslatú, baljós, balszerencsés, végzetes, végzetszerű, vészhozó, veszedelmes, vészterhes, fátumszerű, fatális, átkos, kárhozatos, tragikus, szerencsétlen ◆ **SZERENCSES**
omladék (fn) ◇ törmelék, rom, romhalmaz, dűledék, dőledék (*rég*), ruina (*rég*), maradvány | sitt, hulladék, szemét
omladozik (ige) ◇ töredezik, málladozik, mállik, porlik, morzsolódik, pusztul, dűledezik, roskad, rogyadozik, tönkremegy ◆ **ÁLL, TART**
omlik (ige) ◇ szétválik, szétporlad, mállik, himlik (*táj*)
 ◇ roskad, dől, hull, lehull, rogy, zúdul, duvad (*táj*) ◆ **TART, ÁLL**
omlós (mn) ◇ omló, porhanyós, morzsálódó, foszlós, lágy, puha, laza, parázs (*rég*), morzsolódó ◆ **KEMÉNY, RÁGÓS, SZALONNÁS**
omnibusz (fn) ◇ (*rég*): társaskocsi (*rég*)
 ◇ (*rég*): autóbusz, busz
ón (fn) ◇ cin, stannum (*rég*) | irón
onanzál (ige) ◇ önkielégítést végez, maszturbál (*szak*), játszik magával, magához nyúl, [férfi] zsebhokizik (*tréf*), [férfi] rejszol (*szleng*), hokizik (*szleng*) | [nő] pöcögget (*szleng*)
onanzálás (fn) ◇ önkielégítés, onánia (*szak*), maszturbáció (*szak*), maszturbálás (*szak*), fúrge ujjak öt perce (*tréf*), [férfi] zsebhoki (*tréf*), [férfi] rejsz (*szleng*), [férfi] rejszolás (*szleng*)
ondó (fn) ◇ mag, férfimag, sperma, póc (*rég*), geci (*durva*), brinza (*szleng*), trutyimó (*szleng*), trutyi (*szleng*)
ondolál (ige) ◇ hullámosít, bodorít, besüt, berak, göndörít, dauerol ◆ **KIEGYENESÍT, KINYÚJT, KIHÚZ**
onnan (hsz) ◇ arról, afelől, onnét ◆ **ARRA, ODA**
onomasztika (fn) ◇ névtan (*szak*), névtudomány

ont (ige) ◇ áraszt, önt, zúdit, okád, lövell ◆ CSÖPÖGTET, CSURGAT
 ◇ kibocsát, kisugároz, sugároz | termel

opció (fn) ◇ elővételi jog
 ◇ választhatóság | optálás (*id*)

opera (fn) ◇ zenedráma, dalmű | daljáték
 ◇ operaház, dalszínház, dalműszínház (*rég*)

operáció (fn) ◇ műtét, beavatkozás
 ◇ hadművelet, harcmozdulat
 ◇ ügylet, művelet, munkálat

operaénekes (fn) ◇ dalszínész (*rég*)

operaház (fn) ◇ dalszínház, dalműszínház (*rég*), opera

operál (ige) ◇ műt | beavatkozik
 ◇ tevékenykedik, ténykedik, működik, dolgozik, munkálkodik | variál (*biz*), ügyeskedik

operatív (mn) ◇ műveleti
 ◇ gyors, hatékony | gyakorlatias

operatőr (fn) ◇ műtőorvos, sebész
 ◇ filmoperatőr, kameraman (*id*)

ópium (fn) ◇ kábítószer, altatószer, mákony, áfium (*rég*), búfeledtető (*rég*)

opponens (fn) ◇ bíráló, szakértő
 ◇ ellenfél, ellenlábás, rivális, konkurens, vetélytárs, versenytárs

opportunist (mn és fn) ◇ megalkuvó, elvtelen, haszonleső, köpönyegforgató | alkalmazkodó ◆ ELVHŰ, KÖVETKEZETES, GERINCES

opportunizmus (fn) ◇ megalkuvás, elvtelenség, behódolás, lefekvés (*szleng*), köpönyegforgatás ◆ ELVHŰSÉG, RAGASZKODÁS, KÖVETKEZETESSÉG

oppozíció (fn) ◇ ellentét, szembenállás, szembehelyezkedés, ellenállás
 ◇ ellenzék, ellenpárt

optika (fn) ◇ fénytán (*szak*)
 ◇ lencse, objektív
 ◇ (*vál*): szemléletmód, látásmód

optikus (fn) ◇ látszerész, szemüveggészítő, szemüveges (*biz*)

optimális (mn) ◇ legkedvezőbb, legjobb, eszményi

optimista (mn és fn) ◇ derűlátó, bizakodó, reménykedő | derűs, felhőtlen ◆ PESSZIMISTA, BORÚLÁTÓ, REMÉNYVESZTETT

optimizmus (fn) ◇ derűlátás, bizakodás, reménykedés, bizalom ◆ PESSZIMIZMUS, BORÚLÁTÁS, REMÉNYTELENSÉG

opus (fn) ◇ mű, munka, alkotás | kompozíció

óra (fn) ◇ kronométer, időjelző, horológium (*rég*), krumpli (*biz*), hőmérő (*tréf*), ketyegő (*biz*)
 ◇ időpont, terminus
 ◇ tanóra, foglalkozás | tantárgy

órabér (fn) ◇ óradíj ◆ TELJESÍTMÉNYBÉR

óramutató (fn) ◇ cájger (*táj*), kismutató ◆ NAGYMUTATÓ, PERCMUTATÓ

óramű (fn) ◇ óraszerkezet | taxaméter

órarend (fn) ◇ tanrend, órabeosztás, időbeosztás

óras (fn) ◇ óraműves, órakészítő, órajavitó

oratórium (fn) ◇ imaterem, imaház

orátor (fn) ◇ szónok, előadó, beszélő

óraütés (fn) ◇ kongatás, ütés

orbánc (fn) ◇ dabroc (*rég*), Szent Antal tüze (*rég*), erysipelas (*szak*)

orca (fn) ◇ (*vál*): arc, ábrázat, arculat (*rég*), kép, fizimiska (*biz*), pofa (*durva*), pofi (*biz*)

orcátlan (mn) ◇ szemtelen, pimasz, illetlen, arrogáns, neveletlen | tolakodó, vakmerő ◆ JÓL NEVELT, ILLEDELMES, UDVARIAS
 ◇ (*rég*): szégyentelen, szemérmetlen, erkölcstelen ◆ SZEMÉRMES, ERKÖLCSÖS

ordináre (mn) ◇ (*pej*): közönséges, útszéli, faragatlan, goromba, durva, illetlen, trágár ◆ FINOM, VISSZAFOGOTT

ordít (ige) ◇ üvölt, ordítózik, ordibál, bömböl, rivall, harsog, vonít, kurjongat, hangoskodik, lármázik, kiabál | acsarkodik ◆ SUTTOG, SUSOG
 ◇ sír, zokog | jajveszékél
 ◇ zúg, süvít, süvölt, bög, tutul (*biz*)
 ◇ sikít, lerí, kiütközik, kitűnik, ríkit (*táj*)
ordítózik (ige) ◇ kiáltozik, lármázik, hangoskodik, ricsajozik, ordibál, üvöltözik ◆ SUTTOG, SUSOG
 ◇ veszekedik, perlekedik
organikus (mn) ◇ szerves ◆ SZERVETLEN
 ◇ szervi, szomatikus, testi ◆ PSZICHÉS, LELKI
organizáció (fn) ◇ szervezés, rendezés
 ◇ szervezet, intézmény | struktúra
organizál (ige) ◇ szervez, létrehoz, megteremt, megalkot, megalakít | rendszerez, rendez, osztályoz, kategorizál, szisztematizál ◆ DEZORGANIZÁL, MEGBONT, FELOSZLAT
orgánium (fn) ◇ (*rég*): szerv, hatóság, szervezet, intézmény
 ◇ hang, hangszín, tónus
 ◇ folyóirat, lap, közlöny, sajtótermék
orgazda (fn) ◇ zugáros, félkékalmár (*rég*), passzer (*rég*), nepper (*biz*), kajfer (*rég*)
orgia (fn) ◇ bacchanália (*vál*), szaturnália (*szak*), féktelenkedés, kicsapongás, duhajkodás, tivornya, vigalom, dorbézolás, dárídó, dözsölés, muri (*biz*), mulatozás, ivászat, borozgatás
 ◇ bőség, változatosság, tobzódás ◆ SZŰKÖSSÉG, EGYHANGÚSÁG
orgona¹ (fn) ◇ organon (*rég*), rézduda (*rég*)
orgona² (fn) ◇ orgonabokor, orgonafa, lilabodza (*táj*), spanyolbodza (*táj*), tengeribodza (*táj*), törökbodza (*táj*), szelence (*táj*), siringa (*rég*)
orgonál (ige) ◇ (*táj*): bög, bömböl, sír, üvölt
 ◇ [szél]: zúg, üvölt
organista (fn) ◇ orgonaművész, orgonajátékos
orgyilkos (fn) ◇ bérgyilkos, brávó (*rég*), sicarius (*rég*), asszaszin (*rég*)
óriás I. (fn) ◇ gigász, titán, monstrum (*vál*), kolosszus (*vál*), behemót, gölem ◆ TÖRPE, MANÓ
óriás II. (mn) ◇ magas, hórihorgas, langaléta, colos (*biz*), égig érő, tagbaszakadt, kolosszális (*biz*) | óriási, nagy ◆ ALACSONY, KICSI | JELENTÉKTELEN
óriási (mn) ◇ nagy, hatalmas, óriás, nagyméretű, határtalan, monstre, mérhetetlen, gigantikus, kolosszális (*biz*), emberfölötti, irdatlan, roppant, behemót, monumentális, eget verő, eget érő, gigászi, horribilis, tetemes, rengeteg, tömérdek, kapitális, bődületes | jókora, jelentős, döntő ◆ JELENTÉKTELEN, KICSI | SEMMITMONDÓ
 ◇ remek, nagyszerű, szuper, pompás, bámulatos, fantasztikus, leírhatatlan, kimondhatatlan, rendkívüli, mesés, szenzációs (*biz*), elképesztő, fenomenális, szédületes, isteni (*biz*), klassz (*szleng*), haláli (*szleng*), baromi (*szleng*), oltári (*szleng*), marha (*szleng*), disznó (*szleng*) ◆ SZERÉNY, EGYSZERŰ, ÁTLAGOS
orientáció (fn) ◇ irány, irányzat, irányvonal, közeledés | beállítottság
 ◇ tájékozódás, eligazodás, iránykeresés
orientalista (fn) ◇ keletkutató
orientálódik (ige) ◇ tájékozódik, körülnéz, ismerkedik <vmivel> | igazodik <vmihez>, irányul <vmerre>
originális (mn) ◇ eredeti, hiteles, szavatolt, hamisítatlan, valódi
 ◇ ősi, tősgyökeres
 ◇ újszerű, egyszeri, különleges, kreatív | furcsa, különös, különc ◆ KONVENCIONÁLIS | HÉTKÖZNAPI, EGYSZERŰ
origó (fn) ◇ (*szak*): kezdőpont, kiindulópont, nullpont, zéruspont
 ◇ kezdet, eredet
orja (fn) ◇ sertésgerinc
orkán (fn) ◇ szélvihar, szélvész, fergeteg, forgószél, nagyidő (*rég*), táltosszél (*táj*), tátorján (*táj*) ◆ SZÉLCSEND
 ◇ viharkabát, esőkabát
ormány (fn) ◇ orrony (*rég*), arcorr (*rég*), szippancs (*rég*)
 ◇ (*biz*): orr, nózi (*biz*), hefti (*szleng*), kapli (*szleng*), trombita (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): gázálarc (*szleng*), szimat (*szleng*), szimatszatyor (*szleng*)

ormótlan (mn) ◇ idomtalan, alakatlan, formátlan, otromba, aránytalan, bumszli (*táj*) | vaskos, ügyetlen, nehézkes, behemót, esetlen, trampli ◆ FORMÁS, TETSZETŐS

ornitológia (fn) ◇ madártan

orom (fn) ◇ hegycsúcs, csúcs, hegytető, szirt, bérc, ormózat (*rég*) ◆ HEGYLÁB, VÖLGY

orosz (mn és fn) ◇ ruszki (*biz*), muszka (*rég*), nagyoros | oroszországi

oroszlánszáj (fn) ◇ tátika, tátogó, tátics

oroz (ige) ◇ lop, eltulajdonít, emel, elcsen, szerez, tolvajol (*táj*), elcsór (*szleng*), meglovasít (*szleng*) | plagizál ◆ VISSZAAD, VISSZAJUTTAT

orozva (hsz) ◇ orvul, alattomban, titokban, titkon, rejtve, lopva, suttymban, észrevétlenül ◆ NYILTAN, NYILVÁNOSAN, NYÍLT SISAKKAL

orr (fn) ◇ szaglószer, nózi (*biz*), cice (*táj*), hortyogó (*táj*), ormány (*biz*), csőr (*biz*), tokmány (*biz*), trombita (*szleng*), cserpák (*szleng*), tírpák (*szleng*), hefti (*szleng*), porszívó (*szleng*)

◇ szaglás, szimat, szaglóérzék | megérezés

◇ csúcs, kiugró, spicc, [hajó] eleje ◆ FAR, TAT

orrcsíptető (fn) ◇ cvikker, csíptető

orrfacsaró (mn) ◇ bűdös, bűzös, penetráns (*vál*), szagos ◆ JÓ SZAGÚ, ILLATOS

orhang (fn) ◇ nyifahang (*rég*)

◇ nazális (*szak*)

orrlük (fn) ◇ orrnylás, horty (*rég*)

orrol (ige) ◇ duzzog, neheztel, pikkel (*biz*), bosszankodik, haragszik, érzékenykedik, zokon vesz, apprehendál (*rég*) ◆ MEGBÉKÉL, MEGENYHÜL

orrszarvú (fn) ◇ rinocérosz

orrvérzésig (ragos fn) ◇ szakadatlan, kimerülésig, éjszakába nyúlóan

orrvitorla (fn) ◇ repülővitorla

orsó (fn) ◇ cséve, spulni, gombolyító, motolla | csörlő

ország (fn) ◇ állam | birodalom, regnum (*rég*), haza, hon | föld

◇ korona, uralkodás, uralom | királyság

országgyűlés (fn) ◇ törvényhozás, parlament, diéta (*rég*), nemzetgyűlés (*rég*) | országház (*rég*) | [oros] дума, [lengyel] szejm

országgyűlési (mn) ◇ parlamenti, diétai (*rég*)

országhatár (fn) ◇ határ, államhatár, gránic (*rég*), gypű (*rég*) | sorompó

országház (fn) ◇ parlament

◇ (*rég*): országgyűlés, nemzetgyűlés (*rég*)

országjárás (fn) ◇ természetjárás, turisztika, turizmus | kirándulás, túrázás

országglás (fn) ◇ uralkodás, uralom, országvezetés (*rég*), kormányzás

országnagy (fn) ◇ főnemes, főúr, zászlósúr (*rég*) | bán | nádor | országbíró

országos (mn) ◇ nemzeti, állami, nacionális (*vál*) ◆ REGIONÁLIS, LOKÁLIS

◇ nagy, komoly, jelentős, tetemes, óriási, helyi, roppant, jókora, rengeteg ◆ JELENTÉKTELEN, CSEKÉLY

országút (fn) ◇ közút, úttest, műút, derékút (*rég*) ◆ JÁRDA

ortodox (mn) ◇ görögkeleti

◇ igazhitű, óhitű

◇ konvencionális, hagyományos, maradi, vaskalapos ◆ HALADÓ, KORSZERŰ, MODERN

ortográfia (fn) ◇ helyesírás

ortológia (fn) ◇ nyelvhelyesség

ortopéd (mn) ◇ testgyenesítő (*szak*)

◇ (*szleng*): furcsa, abnormális, idomtalan

ortopédia (fn) ◇ testgyenesítés (*rég*)

orv (mn és fn) ◇ alattomos, gonosztevő

orvos (fn) ◇ doktor, doki (*biz*), gyógyász | felcser (*rég*), kirurgus (*rég*), szanitéc (*rég*)

orvosi (mn) ◇ medicinális

orvosol (ige) ◇ gyógyít, gyógykezel, kezel, kúrál | enyhít

◇ jóvátész, helyrehoz, rendez, megold, kijavít, kárpótol, kártalanít, korrigál, reparál, megszüntet

orvosság (fn) ◇ gyógyszer, patikaszer, szer, medicina (*szak*), ellenszer, medikamentum (*rég*), csodaszer, panácea (*id*), arkánium (*rég*) ◆ MÉREG

◇ ír, balzsam, flastrom, vigasz, vigasztalás

orvostanhallgató (fn) ◇ medikus, orvosnövendék (*rég*) | medika
orvostudomány (fn) ◇ medicina (*szak*), orvostan, gyógyászat, gyógyítás
orvtámadás (fn) ◇ hátbatámadás
orvul (hsz) ◇ alattomban, lopva, titkon, orozva, hátulról ◆ NYÍLTAN, EGYENESEN, SZEMBEN
orvvadász (fn) ◇ vadorzó, lesipuskás
ósdi (mn) ◇ ó, régmódi, divatjamúlt, idejétmúlt, levitézlett, ódivatú, elavult, avitt, avatag, avas, őskori (*biz*), kőkori (*biz*), elévült, ásatag, korszerűtlen, túlhaladott, kopott, poros, muzeális ◆ MODERN, DIVATOS, KORSZERŰ
◇ maradi, vaskalapos, haladáseellenes, konzervatív, öhítű, atavisztikus (*vál*) ◆ HALADÓ, ÚTTÖRŐ
oson (ige) ◇ lopakodik, lopószik, surran, elillan, ellábal (*rég*), sompolyog, oldalog, slisszol (*biz*), settenkedik, somfordál
ostoba (mn és fn) ◇ buta, tökkelütött, korlátolt, balga, üresfejű, féleszű, tyúkeszű, fajankó, nehézfejű, hülye, idióta, hólyag, süsű (*biz*), félcédulás, számár, együgyű, bárgyű, oktalan, tökfű, gyagya, sötét (*biz*), fűrtagyas (*rég*) **Sz:** a kovács se tudna neki észet koholni; annyi esze sincs, mint egy tyúknak; az anyja alól is vasvillával vették el; bámul, mint borjú az új kapura; buta, mint a lúd; csupa csiriz a fejében; fél tehenet se ér az esze; ha zacskóba kötné az esztét, megenné a kutya; híg az agyveleje; kevés van a sőtartójában; majd megbödül; megbödül a borjú benne; morzsa esze sincs; néz, mint birka az új kapura; nincs annyi esze, mennyi egy dióhéjba beleférne; olyan, mint a fejetlen láb; tizenkét ökör fel nem ér az eszével; tők a feje, gané a veleje; tudatlan, mint a számár; úgy bámul, mint a sült hal; üres a felház; vasvillával vették el az anyjától ◆ OKOS, ÉRTELMES, ESZES
◇ meggondolatlan, értelmetlen, nevetséges, oktondi, botor, esztelen, képtelen, visszás, felelőtlen, semmitmondó, üres ◆ MEGGONDOLT, MEGFONTOLT, ÉSSZERŰ
ostobaság (fn) ◇ butaság, badarság, együgyűség, idiotizmus, nehézfejűség, hülyeség, baromság, korlátoltság, maflaság, tudatlanság ◆ ÉSZ, ÉRTELEM, SZAKÉRTELEM
◇ zagyvaság, sületlenség, bolondság, értelmetlenség, marhaság (*biz*), balgaság, botorság, esztelenség, oktalanság, sükettség (*biz*), zöldség (*biz*), számárság, ökörség (*durva*), döreség ◆ ÉSSZERŰSÉG
◇ képtelenség, örültség, abszurdum, lehetetlenség, nonszensz
ostor (fn) ◇ korbács, szíj, flagellum (*szak*), marokvessző (*rég*)
◇ csapás, büntetés
ostorcsapás (fn) ◇ korbácsütés
ostoros (mn és fn) ◇ kisbéres, gyermekbéres | kocsis, hajtó
ostoroz (ige) ◇ üt, ver, korbácsol, flagellál (*id*), vesszőz
◇ büntet, sújt
◇ fedd, dorgál, korhol, szid | gúnyol, csúfol, szatirizál (*rég*)
ostrom (fn) ◇ roham, támadás, offenzíva, attack (*id*), előretörés ◆ VÉDEKEZÉS, ELLENÁLLÁS, VISSZAVERÉS
◇ háborgatás, zaklatás, molesztálás, nyaggatás, piszkálás ◆ ELHANYAGOLÁS, ELKERÜLÉS
◇ udvarlás, kerülgetés, puhítás (*szleng*)
ostromállapot (fn) ◇ szükségállapot, hadiállapot
ostromgyűrű (fn) ◇ ostromzár, blokád
ostromol (ige) ◇ rohamoz, támad, megrohan, attackol (*rég*), körülzár, blokiroz (*id*) ◆ VÉDEKEZIK, ELLENÁLL, VÉD
◇ háborgat, bombáz (*pej*), zaklat, erőszakoskodik, molesztál, piszkál, nyaggat, szekál (*biz*), szekiroz (*biz*), gyötör, zavar, zargat, abajgat, buzerál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY
◇ udvarol, teszi a szépet
ostromzár (fn) ◇ zárlat, ostromgyűrű, körülzárás, blokád
ostya (fn) ◇ hostia (*id*), vafli (*id*) | holipni (*id*) | nápolyi, nápolyiszelet | tortalap
◇ szent ostya, oltáriszentség, Krisztus teste
ostyatartó (fn) ◇ cibórium (*id*), tabernákulum (*id*)
oszcilláció (fn) ◇ (*szak*): rezgés, rezgőmozgás
◇ ingadozás, hullámozás | habozás
oszcillál (ige) ◇ (*szak*): rezeg, reng, remeg, vibrál
◇ leng, ing, ide-oda mozog, himbálódzik
◇ váltakozik, hullámozik, fluktuál (*szak*), ingadozik
ószeres (fn) ◇ ócskás (*rég*), zsbárus, házaló, handlé (*rég*), rongyszedő (*rég*)
oszlik (ige) ◇ oszladozik | derül, tisztul, felszakad ◆ TORNYSUL, FELHŐSÖDIK

◇ széled, elmegy ♦ CSOPORTOSUL, GYŰLIK, ÖSSZEJÖN
 ◇ bomlik, szétesik, rohad, porladozik | foszlik
 ◇ részekre válik, tagolódik, elkülönül, elágazik, ágazik, szakad, szétszakad, osztódik, tagozódik, divergál (*szak*), differenciálódik
 ◇ múlik, szűnik, csökken, apad, fogy ♦ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK
oszlop (fn) ◇ pillér, tartóoszlop, állvány, pilon (*id*), támaszték, kariatida (*szak*), atlasz (*szak*), obeliszk, bálvány (*rég*)
 ◇ pózna, rúd, cövek, karó, cölöp
 ◇ támasz, gyám, dúc
 ◇ hasáb, kolumna (*szak*)
oszlopcsarnok (fn) ◇ kolonnád (*rég*), portikusz (*rég*)
oszlopos (mn) ◇ jelentős, törzsökös, régi
oszlopsor (fn) ◇ pergola, kolonnád, árkád
oszmán (mn és fn) ◇ oszmán-török, török, oszmánli (*rég*), oszmán (*rég*)
ószövetség (fn) ◇ ótestamentum ♦ ÚJSZÖVETSÉG, ÚJTESTAMENTUM
oszt (ige) ◇ bont, választ, tagol, elapróz, elvagdál, megfelez, felnégyel, darabol, parcelláz, felszeletel, szétválaszt, szakít ♦ EGYESÍT, ÖSSZERAK
 ◇ adagol, porcióz (*id*), juttat, részeltet, részesít, szolgáltat, osztogat, kioszt, szétoszt, kimér, adományoz, ajándékoz, adakozik, ad, mér
 ◇ kategorizál, csoportosít, besorol, rangsorol, kartotékol (*szak*), elrendez ♦ ÖSSZEVEON
osztag (fn) ◇ kommandó, különítmény, alakulat, szakasz, raj, őrs, csoport, osztály (*rég*), brigád, csapat, trupp (*rég*), banda, részleg, egység
osztalék (fn) ◇ részesedés, nyereségrészesedés, jutalék, prémium, riszt (*szleng*), kvóta (*szak*), dividenda (*id*), provízió (*szak*), zsbaj (*szleng*)
osztály (fn) ◇ kategória, csoport, rend, klasszis (*id*), család, faj, divízió (*id*), fajta, sztrátum (*szak*), részleg, tagozat, szakosztály, szekció
 ◇ réteg, kaszt (*id*)
 ◇ évfolyam
 ◇ osztályterem, tanterem, kégli (*szleng*), tyúkól (*szleng*), vattatószoza (*szleng*), aréna (*szleng*)
 ◇ (*rég*): osztokodás
 ◇ (*rég*): liga
osztályfőnök (fn) ◇ (*rég*): osztályvezető
 ◇ osztálytanító, tyúkanyó (*tréf*), lélekidomár (*tréf*), oszi (*biz*), ofő (*szleng*), ufő (*szleng*), törzsfőnök (*szleng*)
osztálykönyv (fn) ◇ osztálynapló, napló, napesz (*biz*), napi (*biz*)
osztályoz (ige) ◇ kategorizál, klasszifikál (*rég*), kvalifikál, sorol, besorol, skatulyáz (*pej*), szortíroz (*biz*), csoportosít, szelektál, szétválogat, különválogat, rendez, szeparál, cenzuráz (*táj*), fajtáz (*rég*), lajstromoz, beoszt, megrostál, kartotékol (*szak*), sorakoztat ♦ ÖSSZEKEVER, EGYESÍT
 ◇ érdemjegyet ad, értékel, minősít, rangsorol
osztályozás (fn) ◇ csoportosítás, válogatás, divízió (*id*), elválasztás, szortírozás (*biz*), klasszifikáció (*id*), szeparáció (*id*), elrendezés, felosztás, tagolás, kartotékolás, rendszerezés
 ◇ osztályzás, értékelés, minősítés
osztályrész (fn) ◇ örökség, hagyaték, járandóság, juss (*táj*), részesedés, kontingens, hányad | sors, végzet
osztálytárs (fn) ◇ tanultárs | évfolyamtárs
osztályzat (fn) ◇ érdemjegy, kalkulus (*id*), numerus (*rég*), jegy, minősítés
osztás (fn) ◇ bennfoglalás
 ◇ elosztás, felosztás, darabolás, szétosztás, parcellázás ♦ SZORZÁS
osztatlan (mn) ◇ csonkítatlan, csorbítatlan, hiánytalan, egy, egész, egységes, tagolatlan, ép, érintetlen, teljes, tökéletes | általános, egyhangú, egynemű ♦ MEGOSZTOTT, CSONKA | RÉSZLEGES
osztják (mn és fn) ◇ hanti
osztó I. (mn) ◇ disztributív (*id*), bontó, tagoló
osztó II. (fn) ◇ nevező, divízor (*id*) ♦ SZORZÓ
osztódás (fn) ◇ hasadás, szaporodás, sokasodás, darabolódás
osztódik (ige) ◇ hasad, szaporodik, sokasodik, darabolódik ♦ EGYESÜL
osztogat (ige) ◇ kioszt, szétoszt, adakozik, kimér, szétszór, elherdál, pazarol ♦ FUKARKODIK, ZSUGORGAT, ÓRIZ

osztójel (fn) ◊ perjel

osztozik (ige) ◊ osztozkodik, risztel (*szleng*), részesül | megoszt

◊ részt vesz, oszt

◊ (*táj*): civakodik, veszekedik, perlekedik, vitatkozik ♦ MEGEGYEZ, EGYETÉRT

osztozkodás (fn) ◊ osztozás, felosztás, szétsztás, osztály (*rég*), risztelés (*szleng*)

◊ (*táj*): veszekedés, civakodás, balhé (*szleng*), hepaj (*szleng*), brusst (*szleng*) ♦ MEGÁLLAPODÁS, EGYETÉRTÉS, JÓ SZÁNDÉK

osztozkodik (ige) ◊ felez, mutyizik (*táj*), osztályt csinál (*rég*), risztel (*szleng*)

◊ (*táj*): veszekszik, vitatkozik, civakodik ♦ MEGÁLLAPODIK, EGYETÉRT, MEGBÉKÉL

osztrák (mn és fn) ◊ ausztriai, cislajtáni (*rég*), fekete-sárga (*rég*), sógor (*biz*)

óta (nu) ◊ fogva, kezdve

otromba (mn) ◊ idomtalan, aránytalan, tenyeres-talpas, esetlen, trampli (*durva*), dimatlan (*táj*), döher (*táj*), plump (*szleng*), alakatlan, ormótlan, formátlan, vaskos, félszeg, suta ♦ FORMÁS, CSINOS

◊ műveletlen, faragatlan, bárdolatlan, neveletlen, rusztikus, mucsai (*durva*), parlagi, primitív, triviális (*rég*), duddó (*táj*), parasztos, mokány (*rég*), csiszolatlan, goromba, közönséges, modortalan, pallérozatlan, nyers ♦ MŰVELT, KULTURÁLT, PALLÉROZOTT

◊ durva, csúnya, idéltlen, zaftos, borsos, sületlen, útszéli, alpári, obszcén, alantas, mocskos, trágár, vulgáris

ott (hsz) ◊ ottan, arra, arrafelé, ahajt (*táj*), ahol (*táj*), amott, amoda (*táj*), ottand (*táj*), amottan (*táj*) ♦ ITT, ITTEN

◊ (*táj*): legott (*rég*), rögtön, azonnal, azonmód

ottani (mn) ◊ odavaló, odavalósi (*táj*) ♦ HELYBELI

◊ ott lévő ♦ ITTENI

otthagyl (ige) ◊ otffejejt, elhagy ♦ TOVÁBB VISZ, MAGÁVAL VISZ

◊ felmond, felad, felhagy, hátrahagy, cedál, dezertál, leköszön, lead, letesz, feláll, továbbáll ♦ FOLYTAT

◊ <vkít>: elhagy, szakít <vkivel>, dob (*szleng*), ejt (*szleng*), leépit (*szleng*), leléptet (*biz*), lepasszol (*szleng*), lekoptat (*szleng*), faképnél hagy, cserbenhagy, elpártol, pácban hagy, egyedül hagy, magára hagy, sorsára hagy, sutba dob Sz: úgy bánik vele, mint eb a szarával ♦ MARAD <VKIVEL>, KITART <VKI MELLETT>

otthon I. (fn) ◊ lakás, hajlék, fészek, családi tűzhely, fedél, magánház, kvártély, tanya, rezidencia, lak, kuckó, zug, barlang, odú

◊ menhely, szeretetház (*rég*), szegényház (*rég*), konviktus (*rég*) | panzió

◊ szülőföld, hon

otthon II. (hsz) ◊ odahaza (*biz*) ♦ IDEGENBEN, MÁSHOL

otthoni (mn) ◊ hazai, házi, családi, familiáris, otthonos, otthonias, házias, bensőséges, meghitt ♦ IDEGEN

otthonka (fn) ◊ háziruha | pongyola

otthonos (mn) ◊ otthonias, lakályos, kényelmes, fesztelen, családias, familiáris, meghitt, intim, szívélyes, kellemes, közvetlen, barátságos ♦ MEREV, FESZÉLYEZETT, GÖRCSÖS

◊ <vmiben>: jártas, jól informált, járatos, bennfentes, tapasztalt, tájékozott | bejáratos ♦ IDEGEN, JÁRATLAN, TAPASZTALATLAN

otthontalan (mn és fn) ◊ hontalan, hazátlan, földönfutó, hajléktalan, bujdosó, vándor, kóborló, lézengő

ottlét (fn) ◊ ott-tartózkodás, jelenlét, időzés, látogatás, vizit (*id*), maradás

ottmrad (ige) ◊ elesik, elvész, odavész, elpusztul, meghal Sz: otthagylja a fogát; fübe harap (*szleng*) ♦ ÁTVÉSZEL, TÚLÉL | HAZATÉR

óv (ige) ◊ oltalmaz, őriz, véd, védelmébe vesz, védelmez, kímél, félt, biztosít, vigyáz, fedez ♦ TÁMAD, BÁNT

◊ óvást emel, óvást tesz, megóv, megvétőz, megkérdőjelez, fellebbez ♦ ELFOGAD, TUDOMÁSUL VESZ

ováció (fn) ◊ örömujjongás, örömrivalgás, üdvivalgás, éljenzés, ünneplés, vivatózás, hozsanna, hozsannázás, lelkesedés, ujjongás ♦ KIFÜTYÜLÉS, LEHURROGÁS

óvadék (fn) ◊ kaució (*rég*), letét, biztosíték, pénzbiztosíték, kezesség, garancia, szavatolás, jótállás, bánatpénz, obligó (*rég*), zálog

óvakodik (ige) ◊ őrizkedik, tartózkodik, vigyáz, kerül, menekedik (*táj*), elhárít, kikerül

◊ lopózik, lopakodik, orozkodik

ovális (mn) ◊ tojásdad, tojásgörbe, kerekded, monyorú (*rég*)

óvás (fn) ◊ intés, figyelmeztetés, intelem | védés, védelem, oltalom ♦ ÜLDÖZÉS, TÁMADÁS

◇ ellenvetés, ellenvélemény, panasz, tiltakozás, exceptíva (*id*), remonstráció (*id*) ♦ BELEEGYEZÉS, EGYETÉRTÉS, KONSZENZUS (*szak*)

óvatlan (mn) ◇ elővigyázatlan, meggondolatlan, könnyelmű, megfontolatlan, szeleburdi (*biz*), kelekótya (*biz*), naiv, hiszékeny **Sz:** tarisznyában hordozza az esztét ♦ ÓVATOS, MEGFONTOLT, ELŐVIGYÁZATOS

óvatos (mn) ◇ elővigyázatos, vigyázatos (*rég*), körültekintő, előrelátó, megfontolt, meggondolt, tartózkodó, józan, rezervált, taktikus (*id*), gondos, gyanakvó, éber, bizalmatlan, vigyázó (*rég*) **Sz:** az aludtjetet is megfújja; gyanakvó, mint a varjú; szemhéj alatt is vigyáz; tapogatva jár; tojást visz ♦ ÓVATLAN, MEGGONDOLATLAN, ELŐVIGYÁZATLAN

◇ tapintatos, kíméletes ♦ TAPINTATLAN, KÍMÉLETLEN

óvatosság (fn) ◇ körültekintés, megfontoltság, előrelátás, elővigyázatosság, elővigyázat, precaució (*id*), providencia (*id*), vigyázat, éberség, kautéla (*id*), meggondoltság, örökös, ügyelés, bizalmatlanság, gyanú | diszkrécio (*id*) ♦ VIGYÁZATLANSÁG, ÓVATLANSÁG, GYANÚTLANSÁG

overall (fn) ◇ kezelábas, munkaruha, munkásruha, szerelőruha

óvintézkedés (fn) ◇ óvó rendszabály, védő rendszabály, megelőzés

óvoda (fn) ◇ ovi (*biz*), dedó (*biz*), gyermekkert (*rég*), kisdedóvó (*rég*), játszóiskola (*rég*)

óvóhely (fn) ◇ bunker, légópince, légmentes pince, fedezék, menedékhely | rejtkehely

óvónő (fn) ◇ óvónéni (*biz*), kisdedósné (*táj*), óvodai pedagógus

óvszer (fn) ◇ kondom (*id*), koton (*biz*), védszer (*rég*), gumi (*biz*), köpeny (*szleng*), zokni (*szleng*), munkaruha (*szleng*)

oxigén (fn) ◇ éleny (*rég*), légeny (*rég*)

ózendús (mn) ◇ [levegő]: üde, friss, tiszta ♦ ÁPORODOTT, BÜDÖS, ROSSZ

Ö, Ó

ő (nm) ◇ az, amaz

öblít (ige) ◇ öblöget, megmártogat [vízben], tisztáz (*táj*)

◇ irrigál (*id*) | gargalizál, gargujáz (*táj*), gurgulázik (*táj*)

öblöget (ige) ◇ öblít, kiöblít, öblint (*táj*), tisztáz (*táj*), katuráz (*táj*)

◇ gargalizál, gargujáz (*táj*)

◇ (*szleng*): iszik, részegeskedik, lerészegedik

öblös (mn) ◇ hasas, vastag, telt, bogyókös (*táj*) | odvas

◇ mély, döngő, zengő, sztentori (*rég*) ♦ VÉKONY, MAGAS

öböl (fn) ◇ tengeröböl, rév, partbeszögellés, lagúna

◇ üreg, öblözet

öcs (fn) ◇ testvéröcs, öcskös (*biz*), öcsi (*biz*) | férfi testvér, fitestvér, fivér, egytestvér, testvér szerint való atyafi (*rég*) ♦ HÚG, LEÁNYTESTVÉR

◇ unokaöcs ♦ UNOKAHÚG

◇ (*táj*): hűg

ödöng (ige) ◇ bolyong, cselleng, csámborog, flangál, ténfereg, lézeng, ögyeleg, kószál, csatangol, andalog, jár-ke, teng-leng, csavarog, lödörög, császkál, lófrál (*biz*), kódorog, kujtorog, bölyöng (*táj*)

őfelsége (fn) ◇ ömeltósága, felség, fenség | király, királynő, császár, császárnő, főherceg, főhercegnő

ögyeleg (ige) ◇ lépdegél, jár-ke, ödöng, csavarog, kóvályog, csatangol, csámborog, tekereg, kujtorog, kódorog, lödörög, sétálgat, flangál, ténfereg, lézeng, kóborol, kószál, lófrál, bolyong, kavillál (*táj*), tészeleg (*táj*), császkál, andalog, cselleng

ők (nm) ◇ azok, amazok

öklel (ige) ◇ döf, taszít, szúr, bök, döfköd, bökdös, lököl (*táj*), tusál (*táj*)

◇ viaskodik, mérkőzik, küzd, párbajozik

öklendezik (ige) ◇ bőffen, bőfög, cikákol (*táj*), bokákol (*táj*), öklődik (*táj*) | fuldokol

öklömnyi (mn) ◇ maroknyi, maréknyi, ökölnyi, ököl nagyságú, kujakomnyi (*táj*), öklömkora (*táj*)

◇ apró, pöttöm, morzsányi ♦ NAGY, HATALMAS

öklöz (ige) ◇ üt, ver, ütöget, ütlegel, püföl (*biz*) | verekszik

◇ bokszol

ökológia (fn) ◇ (*szak*): környezettan, környezettudomány

ökonómia (fn) ◇ gazdaságtan, közgazdaság, közgazdaságtan

◇ gazdaság | gazdálkodás

◇ takarékoság, gazdaságosság

ökonómus (fn) ◇ közgazdász, közgazda

ököl (fn) ◇ marok, kujak (*táj*) | kéz

ökölcsapás (fn) ◇ ütés, csapás, behúzás (*szleng*), bemosás (*szleng*)

ököljog (fn) ◇ erőjog (*rég*), jogtiprás, farkastörvény

ökölvívás (fn) ◇ boksz, bokszolás, öklözés, bunyó (*szleng*), ökölharc, ökölviadal

ökölvívó (fn) ◇ bokszoló, öklöző, bunyós (*biz*)

ökör (fn) ◇ tinó, sóre (*táj*), tulok, barom, marha, göboly (*táj*), jószág **Sz**: cipósájú paripa

◇ [jelzőként]: mamlasz, buta, tökfilkó, tökfej, hülye, hólyag (*biz*), szamar, állat (*durva*)

ökörfarkkóró (fn) ◇ ökörfarkvirág, misegyertya (*táj*), gyapjúfü (*rég*), királygyertya (*rég*), királydárda (*rég*)

ökörnyál (fn) ◇ bikanyál (*táj*), őszinyál (*táj*), szépasszony fonala (*táj*)

ökörszem (fn) ◇ királyka, diómadár (*táj*), földicsuka (*táj*)

◇ (*táj*): tükörtojás

ökumenikus (mn) ◇ egyetemes, egyetemleges, ökumeni (*rég*)

öl¹ (ige) ◇ gyilkol, pusztít, irt, mérgez, életét kioltja, kaszabol, koncol (*rég*), mészárol, agyonüt, kivégez, vért ont, öldököl, öldös, megfullaszt, exstirpál (*id*), elintéz, kinyír (*szleng*), eltesz láb alól ♦ MEGKEGYELMEZ, ÉLETBEN HAGY

◇ [disznót]: levág, vág

◇ (*pej*): kínoz, gyötör

◇ [öli magát]: gyöttrődik, hajtja magát (*biz*), emészti magát

◇ ráfordít, belefeccöl (*biz*)

öl² (fn) ◇ belseje, mélye <vminek>

◇ szeméremtest | anyaméh

◇ nyaláb

öl³ (fn) ◇ négyszögöl, kvadrát (*rég*), négyzetöl

öldöklés (fn) ◇ hóhérmunka, hóhérság (*rég*), vérengzés, vérontás, mészárlás, koncolás, tömegmészárlás, kaszabolás, vérfürdő, tömeggyilkosság, tömegpusztítás, pogrom

öldököl (ige) ◇ öldös, gyilkol, mészárol, koncol, kaszabol, masszakrál (*rég*), legyilkol, öl

ölel (ige) ◇ átölel, magához ölel, keblére ölel, szívéhez szorít, magához szorít, átfog, karol, karjaival átfon, karjai közé vesz, karjába szorít, körülölel, körülfog ♦ ELTASZÍT, ELLÖK, ELTOL

◇ szeretkezik, közösül

◇ (*rég*): csókol, apolgat (*rég*), apol (*rég*)

ölelés (fn) ◇ átölelés, átkarolás, ölelgetés ♦ ELTASZÍTÁS, ELUTASÍTÁS, ELTOLÁS

◇ szeretkezés, közösülés, egyesülés

◇ (*rég*): csókolgatás, apolgatás (*rég*)

ölelkezik (ige) ◇ ölelgetődzik (*táj*), összebújik | csókolózik | szeretkezik, közösül

◇ <vmi vmivel>: találkozik | összefonódik

öles (mn) ◇ ölnyi

◇ hatalmas, nagy

◇ vállas, erős, magas

ölt (ige) ◇ szúr, bök, varr

◇ fűz, befűz

◇ kidug, nyújt, kiölt

◇ [ruhát]: felvesz, magára vesz, belebújik, felhúz ♦ LEVESZ, LETOL, LERÁNT

öltés (fn) ◇ tűzés, fűzés, tűszúrás | varrás

öltöny (fn) ◇ férfiruha | férfióltöny

◇ ruha, felruha (*rég*), köntös, felöltő, ancúc (*biz*), ruházat, viselet, öltözet, öltözék, salni (*szleng*), kultúróltözet (*szleng*)

öltözék (fn) ◇ ruházat, gúnya, kosztüm, öltözet, öltöny, ruha, toalett, viselet, szerelés (*szleng*), cucc (*biz*)

öltözet (fn) ◇ ruházat, ruha, ruhanemű, toalett, viselet, gála, ornátus (*id*), öltözék, mez, ancúg (*biz*),
kosztüm, szerelés (*szleng*), szerkó (*szleng*), cucc (*biz*), bőr (*szleng*)

öltözik (ige) ◇ öltözködik, felöltözik ◆ VETKÖZIK
◇ <vhogyan>: ruházkodik, jár

öltözködés (fn) ◇ ruházkodás, flanc (*szleng*)

öltözködik (ige) ◇ öltözik, felöltözik
◇ <vhogyan>: ruházkodik, jár | flancol (*szleng*)

öltöző (fn) ◇ kabin, próbafülke | budoár (*id*), toalett, gardrób

öltözőasztal (fn) ◇ pipereasztal, toalettasztal, toalett

öltöztet (ige) ◇ csinosít, dekorál, felcicomáz, pampucol (*táj*), beburkol ◆ VETKÖZTET, LECSUPASZÍT (*táj*)
◇ ruház, ellát, gúnyáz, felruház

ölyv (fn) ◇ ölyü (*rég*), kánya (*táj*)

öméltősága (fn) ◇ ökegyelmessége, öexcellenciája, őfelsége, őcsászársága

ömleng (ige) ◇ (*pej*): áradozik, szenved, érzeleg, expektorál (*id*)

ömleny (fn) ◇ vérömleny, véraláfutás

ömleszt (ige) ◇ [fém]et]: cseppfolyósít, olvaszt ◆ SZILÁRDÍT, DERMESZT
◇ formába önt
◇ zúdit, áraszt, dönt, ont

ömlik (ige) ◇ folyik, árad, zúdul, özönlik, záporozik, csurog, szakad, dől, patakszik, zuhog, tolul, tódul,
nyomul, áramlik, ihog (*táj*), hőmpölyög | sereglik | torkollik, befolyik
◇ eláraszt, elborít

ön (nm) ◇ maga, kend (*rég*), kelmed (*rég*), kegyelmed (*rég*)

önála (hsz) ◇ nála, nálánál (*táj*)

önálló (mn) ◇ független, abszolút (*id*), maga ura, maga embere, önellátó, maga gazdája, szuverén,
autonóm, különálló, szabad, szeparált (*id*), korlátlan, egyedülálló, önrendelkezésű, egyéni, privát |
eredeti **Sz**: megáll a maga lábán; maga kenyeren van ◆ FÜGGŐ, KISZOLGÁLTATOTT
◇ felszabadult ◆ TANULÓ, INAS

önállóság (fn) ◇ függetlenség, autonómia, independencia (*id*), szuverenitás, szabadság | önrendelkezés,
önkormányzat ◆ FÜGGŐSÉG, SZOLGASÁG, LEIGÁZOTTSÁG

önállósít (ige) ◇ felszabadít, egyenjogosít, függetlenít, saját lábára állít, emancipál

önállótlan (mn) ◇ gyámoltalan, ügyefogyott, határozatlan, tehetetlen **Sz**: az anyja szoknyáján ül ◆
ÖNÁLLÓ, TALPRAESETT

önámítás (fn) ◇ önáltatás, öncsalás, önbecsapás, illúzió, tévhit, képzelődés

önbecsülés (fn) ◇ önérték, öntudat, büszkeség

önbizalom (fn) ◇ magabiztosság, nyugalom, büszkeség, határozottság, biztonságérzet, bátorság,
magabírás (*rég*) ◆ FÉLÉNKSÉG, BÁTORTALANSÁG, HATÁROZATLANSÁG

önelégült (mn) ◇ öntelt, önhitt, gögös, büszke, elbizakodott, felfuvalkodott, beképzelt, nagyképű,
pöffeszkedő, nagymellű, fontoskodó, magabízó (*rég*) ◆ SZERÉNY, FÉLÉNK, TARTÓZKODÓ

önéletrajz (fn) ◇ önéletírás, autobiográfia (*id*), emlékirat, memoár (*vál*), visszaemlékezés, napló |
curriculum vitae (*vál*), életrajz, CV (*biz*)

önellátás (fn) ◇ önélelmezés, autarkia (*id*)

önellátó (mn) ◇ autark (*id*), önálló, maga ura ◆ RÁSZORULÓ

önellentmondás (fn) ◇ paradoxon, apória (*id*)

önérzet (fn) ◇ önbecsülés, öntudat, önértékelés, méltóságérzet, méltóság, méltóságtudat, büszkeség |
kivagyiság (*táj*), rátartiság, gög ◆ MEGALÁZKODÁS, ALÁZAT

önérzetes (mn) ◇ öntudatos, büszke | délceg (*rég*), rátarti, bögyös (*táj*), kecefice (*táj*), gangos (*táj*),
kackiás (*táj*) ◆ MEGALÁZKODÓ, ALÁZATOS

önfegyelem (fn) ◇ önuralom, önmérséklet, önmegtartóztatás ◆ FEGYELMEZETLENSÉG

önfejű (mn) ◇ makacs, csökönyös, nyakas, dacos, akaratos, konok, keményfejű, makrancos, engedetlen,
fejes (*táj*), makrafánc (*táj*), vasfejű, betonfejű (*szleng*), agyas, megátalkodott, megrögzött, szívós,
hajthatatlan, tántoríthatatlan, intranzigens (*id*) ◆ BEFOLYÁSOLHATÓ, IRÁNYÍTHATÓ

önfeláldozás (fn) ◇ odaadás, önmegtágadás, áldozatkészség, önzetlenség, áldozat, lemondás, altruizmus
(*id*) ◆ ÖNZÉS, EGOIZMUS

önfeláldozó (mn) ◇ áldozatos, áldozatkész, odaadó, önzetlen, altruista (*vál*) ◆ ÖNZŐ, SZÍVTELEN, EGOISTA

önfeledt (mn) ◇ elragadtatott, mámoros, bódult, lelkesült, boldog, gyönyörített (*vál*), diadalittas (*vál*), örömittas, részeg, ittas, megrészegült, eufórikus (*id*), ekstázikus (*id*), emelkedett [hangulat] ◆ GÖRCSÖS
◇ önkéntelen, ösztönös, reflexszerű ◆ TUDATOS, SZÁNDÉKOS, CÉLZATOS

önfenntartás (fn) ◇ létfenntartás, megélhetés, életlehetőség, kenyérkereset, kenyér, élet, szubszisztencia (*id*)

öngyilkos (mn) ◇ szuicid (*id*), önpusztító

öngyilkosság (fn) ◇ szuicidium (*id*), önkivégzés (*rég*), önpusztítás

önhatalmúlág (hsz) ◇ önkényesen, erőszakkal, zsarnokian

önhitt (mn) ◇ öntelt, gőgös, önelégült, egoista, kevély, büszke, dőlyfös, felfuvalkodott, negédes (*rég*), beképzelt, rátarti, elbizakodott, fennhéjázó, arrogáns, hiccés (*táj*), pökhendi, pöffeszkedő, nagymellű, nagyképű, nyegle **Sz:** azt hiszi magáról, hogy ő az atyaisten; azt hiszi, hogy körülötte forog a világ; azt hiszi, hogy ő a világ közepe; elhiszi magát; magát nyaló barom; nagyot ért maga felől ◆ SZERÉNY, VISSZAFOGOTT

önként (hsz) ◇ önként és dalolva, önszántából, kéréten, spontán, jószántából, magától, magánszorgalomból, szabadon, benevole (*id*) ◆ KÉNYSZERÍTVE, KÉNYSZEREDETTEN

önkéntelen I. (mn) ◇ akaratlan, spontán, öntudatlan, ösztönös, szándéktalan, szándék nélküli, automatikus ◆ SZÁNDÉKOS, TUDATOS

önkéntelen II. (hsz) ◇ önkéntelenül, akaratlanul, szándéktalanul, ösztönösen, öntudatlan, spontán, gépiesen, véletlenül, automatikusan (*id*) ◆ SZÁNDÉKOSAN, TUDATOSAN

önkéntes I. (mn) ◇ fakultatív, szabad ◆ KÉNYSZERÍTETT

önkéntes II. (fn) ◇ karpaszományos (*rég*) ◆ SORKÖTELES

önkény (fn) ◇ zsarnokság, rabiga, önkényeskedés, tekintélyuralom, hatalmaskodás, basáskodás, önkényuralom, elnyomás, erőszak, terror ◆ SZABADSÁG, DEMOKRÁCIA

önkényes (mn) ◇ önhatalmú, zsarnoki, despotikus ◆ TÖRVÉNYES, ALKOTMÁNYOS

önkényeskedik (ige) ◇ hatalmaskodik, tirannizál (*rég*), basáskodik, zsarnokoskodik

önkényúr (fn) ◇ zsarnok, diktátor, tirannus (*rég*), despota, kiskirály, kényúr

önkényuralom (fn) ◇ despotizmus (*id*), kényuralom, zsarnokság, zsarnokoskodás, abszolutizmus (*id*), tekintélyuralom, egyeduralom, autokrácia (*id*), autokratizmus (*id*), diktatúra, parancsuralom, parancsuralmi rendszer, terror ◆ SZABADSÁG, DEMOKRÁCIA

önképzés (fn) ◇ önművelés, autodidaxis (*id*)

önkielégítés (fn) ◇ maszturbálás (*szak*), maszturbáció (*szak*), onanizálás (*szak*), onánia (*szak*), önfertőzés (*rég*), fúrge ujjak öt perce (*tréf*)

◇ [férfié]: rejsz (*szleng*), rejszolás (*szleng*), zsebhoki (*tréf*), hokizás (*szleng*)

önkínzás (fn) ◇ önsanyargatás, önmarcangolás, önvád, önemésztés | önostorozás, flagelláció, aszkézis ◆ HEDONIZMUS

◇ emésztődés, gyötrődés, tépelődés

önkivület (fn) ◇ kóma, révület, kábulat, ekstázis, elragadtatás, delírium (*szak*), lázalom, transz (*id*), agónia (*vál*), paroxizmus (*szak*), hagymáz (*rég*), eszméletlenség, ájulás, öntudatlanság ◆ JÓZANSÁG, ESZMÉLET

önkormányzat (fn) ◇ helyhatóság, autonómia, öngazgatás, önrendelkezés, tanács (*rég*) | városháza

önköltség (fn) ◇ üzemár, előállítási költség, gyártási költség

önkritika (fn) ◇ önbírálat | megbánás, belátás

◇ (*rég*): önismeret, önértékelés

önmaga (nm) ◇ magamaga, saját maga, önnönmaga, tulajdon maga, maga

önmegtagadás (fn) ◇ önmegtartóztatás, önmérséklet, önfeláldozás, önuralom, önsanyargatás, önkínzás, aszkézis (*id*) | lemondás ◆ HEDONIZMUS

önmegtartóztatás (fn) ◇ absztinencia (*vál*), tartózkodás, önmérséklet, mértékletesség, önuralom

önmérséklet (fn) ◇ önfegyelem, önuralom, magatűrhetés, önmegtartóztatás, visszafogottság

önműködő (mn) ◇ automata, automatikus, gombnyomós (*biz*), mechanikus ◆ KÉZI VEZÉRLÉSŰ, KÉZI

önnön (nm) ◇ saját, ten (*rég*)

önöz (ige) ◇ magáz, becslül (*táj*), megkegyelmez (*táj*) ◆ TEGEZ

önsanyargatás (fn) ◇ önkínzás, aszkézis (*id*), önostorozás, flagellálás (*id*), önmegtagadás ◆ HEDONIZMUS

önúly (fn) ◇ üres súly, saját súly

önszántából (hsz) ◇ önként, szabadon, készakarva, kéretlenül, magánszorgalomból, magamagától, magától, benevolenter (*id*) ◆ KÉNYSZERBŐL

önt (ige) ◇ borít, dönt, tölt, zúdít, ont, csurgat, csórint (*táj*), zuhint (*táj*), loccsant, lötyyent, lottyant, csöpögtet | hozzákever, hozzávegyít

◇ kiönt, márt, formába önt, mintáz

◇ kifejez, megformál, megfogalmaz, megszővegez

◇ csepegtet, kelt, ébreszt, támaszt

öntecs (fn) ◇ öntet, tuskó, buga, ingot (*id*), öntvény

öntelt (mn) ◇ beképzelt, elbizakodott, önelégült, dölyfös, gógös, prepotens (*id*), hiú, kevély, nagyképű, fennhéjázó, arrogáns, hetyke, pretenciózus (*id*), kivagy, magahitt (*rég*), magaveti (*táj*), rátarti, önhitt, fontoskodó, nyegle, felfuvalkodott, pöffeszkedő, fölényes, pökhendi, büszke, nagy mellénye van, felvágós (*biz*) ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

öntet (fn) ◇ mártás

◇ öntvény, öntecs (*rég*)

öntevékeny (mn) ◇ aktív ◆ PASSZÍV

◇ műkedvelő, amatőr

öntő (fn) ◇ martinász, öntőmunkás, olvasztár, fémöntő

◇ öntőműhely, öntöde

öntöde (fn) ◇ öntőműhely, öntő, olvasztóüzem

öntöz (ige) ◇ locsol, permetez, esőztet, harmatoz (*rég*) | nyirkosít, vizez, nedvesít, fröcsköl, spriccel (*biz*), behint, fecskendez, fecskend (*táj*), irrigál (*id*) ◆ SZÁRÍT, SZIKKASZT

◇ áztat, fűrészt, áraszt, átitat

öntözőcső (fn) ◇ gumicső, locsolócső, slag (*biz*)

öntözőkanna (fn) ◇ locsolókanna, locsoló

öntözőkocsi (fn) ◇ locsolókocsi, locsolóautó

öntudat (fn) ◇ önrzet, öntudatosság, identitás | lelkiismeret, önismeret, tudat ◆ ÖNTUDATLANSÁG

◇ eszmélet, éberség, józanság ◆ ESZMÉLETLENSÉG, ALÉLTÁS, AJULTSÁG

öntudatlan (mn) ◇ akaratlan, szándéktalan, tudatlan | önkéntelen, ösztönös ◆ SZÁNDÉKOS, TUDATOS, AKARATLAGOS

◇ eszméletlen, ajult, alélt, bódult, kába, kábult, kómás, elbódított ◆ ÉBER, JÓZAN

öntudatos (mn) ◇ önrzetes, büszke, magabiztos, magabíró (*rég*) ◆ ALÁZATOS

◇ gondolkodó, öntudatra ébredt, tudatos ◆ ÖSZTÖNÖS

öntvény (fn) ◇ öntet

◇ öntecs (*rég*), tuskó

önuralom (fn) ◇ önmérséklet, önfegyelem, önfegyelmzés, önlegyőzés, önmegtartóztatás, önmegtagadás, kontinencia (*id*), mértékletesség, hidegvér, higgadság, csigavér, magatúrhetés, visszafogottság, nyugalom ◆ FEGYELMEZETLENSÉG, SZERTELENSÉG, FÉKTELENSÉG

önvád (fn) ◇ lelkiismeret-furdalás, lelki furdalás, önmarcangolás, önkínzás, megbánás, töredelem (*rég*)

önvédelem (fn) ◇ önségély (*rég*)

önzés (fn) ◇ egoizmus (*id*), önösség (*rég*), individualizmus (*id*), énközpontúság, önszeretet, önrdek, egocentrikusság, egocentrizmus (*id*), énkultusz, nárcizmus (*id*) | számítás ◆ ÖNZETLENSÉG, ALTRUIZMUS

önzetlen (mn) ◇ áldozatos, áldozatkész, odaadó, önfeláldozó, altruista (*vál*), altruisztikus (*id*), emberbaráti, nemes lelkű, jószívű, jólelkű, jóindulatú, jóakaratu, filantróp ◆ ÖNZŐ, EGOISTA

önzetlenség (fn) ◇ nagylelkűség, áldozatkésztség, önfeláldozás, altruizmus (*szak*), önmegtagadás ◆ ÖNZÉS, EGOIZMUS

önző (mn) ◇ önös, egoista, számító, szűkkeblű, haszonleső, parazita, egocentrikus, énközpontú, önközpontú, individualista (*id*) | smucig (*biz*), fukar, irigy, nyereségahajhászó, nyereségvágyó **Sz**: csak a magát nézi; nem néz se istent, se embert ◆ ÖNZETLEN, ALTRUISTA , ADAKOZÓ

ör (fn) ◇ örálló (*rég*), őrszem, ajtónálló, strázsa, garde (*id*), darabont (*rég*), vigyázó (*rég*), felvigyázó, felügyelő, csősz, bakter, cerberus (*biz*), silbak (*biz*), éjjeliőr, várta (*rég*) | parkőr

◇ gardedám (*rég*)

◇ testőr, védelmező, őrző, védő, támasz, oltalmazó, gorilla (*szleng*)

örngyal (fn) ◇ védangyal, védőszellem, védő, nemtó (*rég*), kerub, védőangyal, őrzőangyal, jóangyal (*táj*), angyal ◆ ROSSZAKARÓ, ROSSZ SZELLELEM

örbódé (fn) ◇ deszkabódé, faköpnöyeg, őrház, őrhely

ördög (fn) ◇ sátán, gonosz, devla (*id*), diabolus (*id*), belial (*id*), Belzebub, sátánfajzat, Lucifer, Mefisztó, drómó (*táj*), démon, kísértő, kígyó, krampusz (*biz*), fene (*rég*), sötétség szelleme; kecskelábú, kalánfülü angyal ◆ ISTEN | ANGYAL

ördögcérna (fn) ◇ elevegát (*táj*), lícium, semfüsemfa (*táj*)

ördögi (mn) ◇ sátáni, diabolikus, félelmetes, pokoli, infernális (*rég*), démonikus, démoni, kísérteties, gonosz, alvilági, ördöngös | kárörvendő, gúnyos ◆ ANGYALI | ISTENI

ördögsekér (fn) ◇ bócérkata, szamárkóró, boszorkánykerék, boszorkánytövis, forgófü, istenátkoztatáske, mezei iringó, ördögkeringő, ördöghinta (*táj*)

ördöngös I. (mn) ◇ démonikus, hopciher (*rég*), boszorkányos, bűvös, garabonciás

◇ mágikus, varázserejű, varázslatos, bűbajos (*rég*)

◇ ügyes, furfangos, fortélyos, ravasz, csalafinta ◆ EGYÜGYŰ, JÁMBOR

ördöngös II. (fn) ◇ (*rég*): megszállott

◇ boszorkány

ördöngösség (fn) ◇ bűbájosság, varázserő | boszorkányság, varázslat

◇ ügyesség, ravaszság, furfang

öreg I. (mn) ◇ idős, agg, megvénült, hajlott korú, koros, matuzsálem, veterán, élemedett, éltes, vén, kipróbált, trottyos (*biz*), idejeveszett (*táj*), öregecske (*táj*) **Sz:** megette már kenyere javát; elhullatta már a csikófogait; a szösz is pösznek mondja; a hamut is mamunak mondja; a cinterem felé fordult már a rúdja; a málét se rághatja; a kriptakulcsot keresi; alkonyodik a napja; attól is fél, hogy az árnyékban megbotlik; csisz el, csosz el, bocskor; csoszog, nem jár; csüng a feje bal felé; egyidős a postaúttal; egyik lába a koporsóban van; eleget próbálja a túfokot, mégsem találja; elérte a sok péntek (*táj*); elkopott a foga; elunta a frisset, csak a lassút járja; estefelé van; görnyed évei súlya alatt; három lábon jár; hosszú belet húztak neki; inában van már a lotyogó nadrág; kenyérének javát megette; kettő helyett hármát lát; kikopott a sátoros ünnepekből; leánya is vénasszony [nőről]; már a bíróságból is kiaggott; már lotyog a nadrágja; már sok karácsonyi szilvát evett; másodszer gyermek; mihelyt botlik, mindjárt esik; nem mai gyerek; nem bírja már a farát; öreg, mint az országút; pép az étke; régen volt az, mikor az anyja emlőjét szopta; sok pénteket ért már; sok húsvéti bárányt megevett; sokat szólt nekí a kakukk; szájában két foga tartja az istrázsát; szemheggyel lát, fülheggyel hall; tisztos korú; tőpörtő az orcája; tudja, mikor veszett Belgrád; túl van már az innenen; unja már a frisset, csak a lassút járja; vén, mint a postaút; vénebb az országútnál; vénebb a tizparancsoltnál; vénebb a Mátránál; virág volt, kóró lett ◆ FIATAL, IFJÚ | ZÖLDFÜLŰ

◇ kemény, rágós, inas, porcogós, csimbókós (*táj*) ◆ ZSENGE, FRISS

◇ régi, ócska, viseltes, avult, kopott, ósdi, özönvíz előtti ◆ ÚJ, MODERN, DIVATOS

◇ [idő] késő

◇ (*rég*): nagy

öreg II. (fn) ◇ öregember, öreg, apó, öregapó, öreglegény, öregúr, aggastyán, vénember, vénség, salabakter (*biz*), tata (*biz*), fater (*biz*), trokli (*biz*), trotty (*biz*), kriptaszökevény (*szleng*) ◆ IFJÚ

◇ főnök, vezető, góré (*biz*)

öreganya (fn) ◇ nagyanya, szépanya, peszeanyika (*táj*), szülike (*táj*) ◆ ÖREGAPA

öregapa (fn) ◇ nagyapa, szépapa, másikapa (*táj*), papóka (*táj*), peszeapika (*táj*) ◆ ÖREGANYA

öregasszony (fn) ◇ öreganyó, anyó, vénasszony (*pej*), szüle (*táj*), mámi, nyanya (*szleng*), satrafa, bába (*táj*), babuka (*táj*), csoroszlya (*pej*), szipirtyó, kriptaszökevény (*szleng*), öreglány (*szleng*), csotrogány (*szleng*), sárkány (*szleng*), vén szatyor (*pej*) ◆ FIATALASSZONY, IFIASSZONY, MENYECSE

öregbit (ige) ◇ [hírnevet]: növel, gyarapít, nagyobbít ◆ LEJÁRAT, POCSKONDIÁZ

◇ bővít, tágít, kiterjeszt, meghosszabbít, kiszélesít, mélyít, vastagít

öregedik, öregszik (ige) ◇ vénül, vénhedik, korosodik, aggik (*rég*), éltesedik, élemedik (*táj*), idősödik, múlik az idő <vki felett> | öszül, deresedik, szürkül, fehéredik **Sz:** fél lába a sirban; nő már a hegy; lefelé jár már a hegyen; múlik az idő valaki fölött ◆ MEGÚJUL, FIATALODIK

◇ (*táj*): [lekvár] sűrűsödik, keményedik, merevedik

öregember (fn) ◇ öregapó, apó, öregúr, öreg, aggastyán, matuzsálem, vénember, vénség, öreglegény, bácsi, bácsika, salabakter (*biz*), tata (*biz*), agg, vén, trokli (*biz*), fater (*szleng*), trotty (*biz*), kriptaszökevény (*szleng*) ◆ FIATALEMBER, IFJONC, IFJÚ

öreges (mn) ◇ vénes, öregecske (*biz*), koros, vénecske (*biz*) | nehézkes, megfáradt ◆ FIATALOS, FÜRGE

◇ koravén ◆ GYEREKES, INFANTILIS

◇ öregítő, öreghez illő

öregít (ige) ◇ vénít, korosít ◆ FIATALÍT

öregkor (fn) ◇ öregség, vénség, vénkor, aggkor, korosság, hajlott kor ◆ IFJÚSÁG, IFJÚKOR

öregség (fn) ◇ öregkor, vénség, aggottság, aggkor, éltesség, élemedettség, lettalkony (*táj*) ◆ IFJÚSÁG, FIATALSÁG

öregúr (fn) ◇ aggastyán, öregember, vénember (*pej*)

örgébics (fn) ◇ gáborján

örház (fn) ◇ örbódé, örtanya | faköpönyeg
◇ bakterház, csőszház, csőszkunyhó

örhely (fn) ◇ poszt, silbak, strázsza, várta (*rég*), örség, örállomás, állás, álláshely, örbódé, faköpönyeg

öríz (ige) ◇ örködik <vmi felett>, strázsál, felügyel, vigyáz, véd, védelmez, óv, oltalmaz, szemmel tart, fedez, figyel, ügyel, gondot visel <vkire>, biztosít **Sz**: dajkálja, mint a tiszta búzát a ponyván ◆ MAGÁRA HAGY, ELHAGY

◇ megtart, elevenen tart, fenntart | tart, magában tart ◆ ELHANYAGOL, ELFELEJT

◇ legeltet, terelget, pásztorol

örizet (fn) ◇ őrzés, fedezet, felügyelet, oltalmazás, megóvás, oltalom, védelem, őrző-védő szolgálat, örség, kíséret, inspekció (*id*)

◇ áristom (*rég*), fogság, rabság, szabadságvesztés | letartóztatás, őrizetbe vétel, detenció (*id*), személyfogság (*rég*) ◆ SZABADLÁB (*biz*)

◇ testőrség

örizetlen (mn) ◇ védtelen, elhanyagolt ◆ ÖRZÖTT, VÉDETT, ÓVOTT

örizetlenül (hsz) ◇ védtelenül, gazdátlanul, szabadon

örizkedik (ige) ◇ <vmitől>: óvakodik, körültekint, elkerül, kerül, mellőz, menekül | tartózkodik, távol tartja magát, megtartóztatja magát

örjárat (fn) ◇ járőr, patrul (*rég*), razzia, cirkáló (*rég*)

örjít (ige) ◇ felzaklat, dühít, tébolyít, örületbe kerget ◆ NYUGTAT, CSENDESÍT, CSITÍT

örjítő (mn) ◇ dühítő, észbontó, tébolyító ◆ NYUGTATÓ, CSILLAPÍTÓ, CSITÍTÓ

◇ [fájdalom]: tépő, szaggató, szörnyű, elviselhetetlen, szüntelen ◆ ENYHE, ELVISELHETŐ

örjöng (ige) ◇ dühöng, tör-zúz, dúl-fúl, tombol, delirál (*szak*), elveszti a fejét, tajtékzik ◆ LEHIGGAD, MEGNYUGSZIK, ELCSITUL

◇ forrong, háborog, kavargó ◆ LECSENDESEDIK

◇ <vmiért>: bolondul, vágyódik, odavan, rajong

örködik (ige) ◇ csőszködik, vigyáz, ört áll, felügyel, ügyel, vigilál (*id*), silbakol (*rég*), strázsál, virraszt, figyel, szemmel tart, szobroz (*szleng*), falaz (*szleng*), gyertyáz (*szleng*)

◇ ápol, gondoz, törődik ◆ ELHANYAGOL

örláng (fn) ◇ gyújtóláng

örlemény (fn) ◇ örlet, dara

örlés (fn) ◇ aprítás, zúzás, darálás, törés, pulverizálás (*id*), porlasztás

örlődik (ige) ◇ töredezik, kopik | darálódik

◇ emésztődik, gyötrődik, kínlódik, rágódik, eszi magát ◆ TÚLTESZI MAGÁT, RÁ SE HEDERÍT, RÁ SE RÁNT (*biz*)

örmény (mn és fn) ◇ arméniai (*rég*), gírgác (*rég*), bikál (*rég*)

örmester (fn) ◇ altiszt, strázsamester (*rég*), örsvezető (*szleng*), örmi (*szleng*)

örnagy (fn) ◇ főstrázsamester (*rég*), major (*rég*), úrgy (*szleng*)

örök I. (mn) ◇ múlhatatlan, állandó, tartós, örök időre szóló, elévülhetetlen, változtathatatlan, maradandó, örök érvényű, örökkévaló, örökké tartó, örökös | halhatatlan, örökéletű, hervadhatatlan, időtálló | életre szóló, sírig tartó, életfogytig tartó ◆ MULANDÓ, VÁLTOZÉKONY, RÖPKE

◇ megszakítatlan, folytonos, permanens, szakadatlan, véget nem érő, szünni nem akaró ◆ ÁTMENETI, IDEIGLENES

örök II. (fn) ◇ örökség, örökrész, hagyaték, juss (*táj*), osztályrész

örökbefogadás (fn) ◇ adoptálás, adoptáció

örökké (hsz) ◇ mindörökké, mindig, örökre, mindéig (*táj*) | haláláig, amíg él **Sz**: míg a világ világ lesz, Miska cigány cigány lesz; sokáig, míg a Duna vize nem ér bokáig ◆ SOHA

◇ örökösen, állandóan, folytonosan, szüntelenül, szünet nélkül, szakadatlanul, folyamatosan, mindegyre, mindenha (*rég*) ◆ NÉHA, ELVÉTVÉ, OLYKOR-OLYKOR

örökkévalóság (fn) ◇ örök élet, aeternitas (*id*), örökéletűség, öröklét | eón (*id*)

◇ másvilág, túlvilág, menny

öröklés (fn) ◇ jogutódlás, örökösödés

◇ átöröklés

örökletes (mn) ◇ örökölhető, átöröklődő, öröklött, örökölt, veleszületett, genetikus, családi ◆ SZERZETT | TANULT

öröklődik (ige) ◇ hagyományozódik, átszáll, apáról fiúra száll, rászáll, rámarad, örökül jut, örökül marad, áthagyományozódik, hátramarad

◇ átszarmazik, átöröklődik

öröklött (mn) ◇ örökölt, származott, hátrahagyott, ősi **Sz:** úgy maradt rá, mint a számarra a füle

◇ veleszületett, átörökölt, örökletes, genetikai, családi ◆ SZERZETT | TANULT

örökmozgó (fn) ◇ perpetuum mobile (*id*)

◇ páternoszter

örököl (ige) ◇ megörököl, rászáll, jussol (*táj*), örökbe kap, kap | átörököl

örökös I. (mn) ◇ örökkévaló, örökké tartó, állandó, örök, örök időkre szóló, maradandó, időtálló, perpetuális (*id*), permanens, szüntelen, szakadatlan, változatlan, folytonos, életfogytiglani | kiapadhatatlan ◆ MULANDÓ, VÁLTOZÓ, ÁTMENETI

örökös II. (fn) ◇ várományos, utód, szukcesszor (*id*), ivadék | jogutód ◆ ÖRÖKHAGYÓ

örökösödés (fn) ◇ öröklés | utódlás

örökre (hsz) ◇ örökkön-örökké, mindörökké, végleg, örökké, egyszer s mindenkorra, minden időkre ◆ IDEIGLENESEN, ÁTMENETILEG

◇ mindhalálig, a síríg, a siron túl is

örökség (fn) ◇ hagyatékek, örökrész, juss (*táj*), osztályrész, örök, hereditás (*id*)

◇ tradíció, hagyomány

örökzöld (mn és fn) ◇ télizöld (*rég*) ◆ LOMBHULLATÓ

öröl (ige) ◇ darál, morzsol, szemcsész, összemorzsol, szétzúz, porít, porlaszt, összezúz, aprít, megtör

◇ rág, ropogtat, harapdál, darabol, majszol (*vál*), csócsál (*biz*), csámcsog (*biz*), rágicsál, porcogtat, porcogtat ◇ gyötör, marcangol, mardos, kínozt, emészt, bánt, epeszt, esz, rág, furdal, csigáz, nyugtalanít, aggaszt ◆ KÍMÉL, ÓV, VIGYÁZ <VKIRE>

öröm (fn) ◇ vidámság, jókedv, élvezet, kéj, gyönyör, boldogság, gyönyörűség, kedv, tetszés, kielégülés, elégtétel, eksztázis, ujjongás, örömrivalgás, ováció, eufória, derűltség | örvendezés, vigasság, vígság, vígalom, örömmámor, multság ◆ BÁNAT, SZOMORÚSÁG, BÚ

örömhír (fn) ◇ jó hír, kedvező hír | evangélium, az üdvösség híre ◆ ROSSZ HÍR, GYÁSZHÍR

örömittas (mn) ◇ örömmámoros, elragadtatott, boldog, jókedvű, önfelelt, vidám ◆ BÚBÁNATOS, ELKESEREDETT, KOMOR

örömlány (fn) ◇ utcalány, utcanő, prostituált, kurtizán (*vál*), kurva (*durva*), kéjnő (*rég*), perdita (*rég*), hetéra (*vál*), rima (*táj*), ringyó (*durva*), szajha, lotyó (*durva*), cafrika (*szleng*), ribanc (*durva*)

örömrivalgás (fn) ◇ ováció, ujjongás, örömujjongás, üdvrivalgás ◆ PFÚJOZÁS, KIFÜTYÖLÉS, ABCÜGOLÁS

örömtelen (mn) ◇ sivár, vigasztalan, keserves, kedvetlen, bánatos, lehangoló, nyomorult, rideg, gyászos, komor, zord, csüggedt, sötét, mogorva, kietlen, szomorú, mélabús ◆ ÖRÖMTELI, VIDÁM, DERŰS

örömteli (mn) ◇ vidám, boldog, jókedvű, derűs, elégedett, örvendező, örvendő, ujjongó, elragadtatott, eksztatikus (*id*) | örömteljes, örvendetes ◆ BÁNATOS, ÖRÖMTELEN, SIVÁR

örömujjongás (fn) ◇ örömrivalgás, örvendezés, üdvrivalgás, ováció, eufória

örs (fn) ◇ raj, szakasz, osztag, csoport

◇ egység, alegység

örség (fn) ◇ silbak, strázsa, várta (*rég*), készültség, őrzétség, gárda, patrul (*rég*) | ör

◇ őrszolgálat, őrző-védő szolgálat

◇ őrhely, állás

örsékváltás (fn) ◇ (*vál*): személycseré | kormányváltás

örszem (fn) ◇ járőr, őr, vigyázó, felügyelő, poszt, silbak, strázsa, őrző, patrul (*rég*), pikét (*rég*) | éjjeliőr

örszoba (fn) ◇ kapitányság, rendőrség, botos kéglő (*tréf*), jagellóság (*szleng*), jard (*szleng*)

örtorony (fn) ◇ vigyázótorony, lestorony, barbakán (*id*) | tűztorony | sasfészek

örül (ige) ◇ örvend, örvendezik, repes, ujjong, lelkendez, örömet leli <vmiben>, boldog, szívesen vesz, vígad, tapsol, kedvét leli <vmiben>, örömet érez **Sz:** a tetve is örvend; aligha kancája meg nem csikázott; azt se tudja, mit csináljon örömeiben; dagad a szíve a boldogságtól; fittyet hány a búnak; földhöz veri a seggét örömeiben; hizik a mája; kiugrik a bőréből; madarat lehet fogatni vele; majd

kiugrik a bőréből örömben; örül, mint majom a farkának; összeüti a bokáját; széles a kedve; szélnek ereszti a bánatot; úszik a boldogságban ♦ BÚSUL, SZOMORKODIK, KESEREG

őrület (fn) ◇ elmebaj, téboly, önkívület, őrültség, őrtjögés, delírium (*szak*), lázalom, agyrém, rögeszme, szenvedély, megszállottság, paroxizmus (*szak*), bolondság, elmezavar, elmebetegség, dementia (*szak*), agybjaj, dili (*biz*) ♦ ÉPELMÉJŰSÉG

◇ mánia, hóbort

◇ szörnyűség, elképesztő dolog

őrületes (mn) ◇ szörnyű, elképesztő | nagyarányú, nagyfokú, nagymértékű, szédületes, bámulatos

őrült I. (mn) ◇ ámokfutó, háborodott, háborodott elméjű, tébolyodott, elmebajos, idióta, bolond, dilis, eszeveszett, eszelős, esztelen, mániákus, buggyant (*biz*), hibbant (*biz*), dilinyós (*biz*), pista (*szleng*), gyengeelméjű, bomlott agyú, zavart, zavarodott, hülye, féktelen, lökött (*szleng*) ♦ NORMÁLIS, ÉPESZŰ, JÓZAN

◇ képtelen, túlzó, hihetetlen, valószínűtlen, borzasztó, nagyarányú, nagyfokú, nagyméretű | tébolyító ♦ REÁLIS, MEGVALÓSÍTHATÓ

őrült II. (fn) ◇ elmebeteg, bolond

◇ megszállottja <vminek>, bolondja <vminek>

őrültség (fn) ◇ elmebetegség, bolondság, örület, téboly, eszelősség, hülyeség, elmebaj ♦ ÉPELMÉJŰSÉG, NORMALITÁS

◇ marhaság (*biz*), agyrém, esztelenség, ostobaság, baromság ♦ JÓZANSÁG

örv (fn) ◇ sáv, csík, gallér

◇ nyakörv

◇ ürügy, ok, álca (*rég*)

örvend (ige) ◇ örül, vigad, örvendezik, jubilál (*id*), ujjong, örömet érez ♦ BÁNKÓDIK, SZOMORKODIK, BÚSUL

örvendetes (mn) ◇ boldogító, kellemes, örömteljes, szerencsés, szívderítő, örvendezettő, vigasztaló (*rég*), jóleső, örömteli, vidám ♦ SZOMORÚ, ELSZOMORÍTÓ, ELKESERÍTŐ

örvendezik (ige) ◇ örül, ujjong, örömet leli, örvend, fel van dobva (*biz*), kiugrik a bőréből ♦ BÚSUL, KESEREG, SZOMORKODIK

örvény (fn) ◇ forgatag, forgó, víztölcsér, tölcsér, limány (*táj*), sellő (*táj*), örvénylés, kavargás, buzgár (*táj*) | légörvény, forgószél

örvénylik (ige) ◇ forog, kering, felbuzog, lobog (*táj*), perdül, pörög | kavarog

ős I. (mn) ◇ ősi, primitív, ódon, hajdani, archaikus

ős II. (fn) ◇ ősapa, őszanya, előd, felmenő ági rokon ♦ UTÓD, LESZÁRMAZOTT

◇ (*szleng*): apa, szülő

ősbemutató (fn) ◇ premier, bemutató

ősember (fn) ◇ troglodita (*rég*) | vadember

őserdő (fn) ◇ őserengeteg, ősvadon, dzsungel, rengeteg

ősi (mn) ◇ ős, archaikus, prehisztorikus (*szak*), elődi (*rég*), törzsökös, primitív, patriarkális, antik, klasszikus, elemi, tősgyökeres, törőlmetszett ♦ MAI | JÖVŐBENI

◇ régi, ősrégi, avított, őskori, évszázados, évezredes, ezredéves, régimódi, ódon, ásatag, történelem előtti, vízőzön előtti ♦ ÚJ, MODERN, KORSZERŰ

◇ egykori, hajdani, néhai, korai, régmúlt ♦ MOSTANI

◇ kezdeti, eredeti, originális, előbbeni (*rég*), hajdankori, őseredeti, primer (*szak*), primordiális (*id*) ♦ MÁSODLAGOS (SZAK)

őskor (fn) ◇ előidő (*rég*), hajdankor ♦ JELENKOR, MA

őskori (mn) ◇ hajdani, paleolit (*id*), kőkori ♦ JELENKORI, MOSTANI

◇ ősrégi, régi, avított, régimódi, ódon, divatjamúlt ♦ MAI, MODERN, KORSZERŰ

őslakó (fn és mn) ◇ bennszülött, őshonos, belföldi, őslakos, autochton (*id*) ♦ BEVÁNDORLÓ, IDEGEN, BETELEPÜLT

ősrégi (mn) ◇ ősi, régi, archaikus, prehisztorikus (*szak*), hajdankori, vízőzön előtti, hajdani, ősi, ódon, ásatag, antik ♦ JELENKORI, MOSTANI, MAI

ösvény (fn) ◇ gyalogút, csapás, sétány, kisút (*táj*), gyalogjáró (*táj*), rókaút (*táj*), járás

◇ út, pálya, útvonal

ősz¹ (mn) ◇ őszülő, őszes, fehér, fehéredő, fehér hajú, szürkülő, ősz, ezüstös, ezüstfehér, deres, hófehér, ezüsthajú (*vál*), galambősz, őszbe csavarodott (*vál*), kenderfehér (*táj*) **Sz:** a fejről nyáron sem akar

elmenni a hó; a fejéhez verték a liszteszsákok; belepte a dér a fejét; cinteremvirág a fején; hattyú apától, galamb anyától született; holló volt azelőtt, mármost hattyúvá vált; lisztmalomban örölt; mákos a feje; megfogta a dér a haját; megvirágozott a mandulafa; sokat járt a nyiresbe

◇ (vált): öreg, idős, éltes, agg, vén, koros, élemedett ◆ IFJÚ, FIATAL

ősz² (fn) ◇ lombohullás, lombhullatás, indián nyár, vénasszonyok nyara, aranyős

őszes (mn) ◇ deres, szürke, szürkés, őszülő

őszibarack (fn) ◇ barack, szőrösbarack (táj) | nektarin (id)

őszinte (mn) ◇ nyílt, nyíltszívű, egyenes, egyenes lelkű, igaz szívű (rég), szókimondó, közlékeny, igazmondó, igazszóló (rég) **Sz:** nem árul zsákbamacskát; nyelvén a szíve; nyitott kártyával játszik ◆ ALATTOMOS, KÉTSZÍNŰ, RÓKALELKŰ

◇ igaz, valódi, átértzett, keresetlen, közvetlen, kendőzetlen, leplezetlen, mesterkéletlen, baráti, meghitt, szívbéli, szívből jövő, színezetlen (rég), színletlen (rég), spontán, bizalmas [barátság] ◆ HAMIS, MESTERKÉLT, SZÍNLELT

őszintén (hsz) ◇ igazán, szívből, kereken, kertelés nélkül, egyszerűen, egyenesen, nyíltan, magyarán, áperthe (rég), feketén-fehéren, kerek pereg ◆ KÖNTÖRFALAZVA, KERTELVE, HAZUG MÓDON

őszinteség (fn) ◇ igazmondás, nyíltság, egyenesség, nyíltszívűség, szókimondás ◆ ÁLNOKSÁG, SZÍNLELÉS, ALATTOMOSSÁG

őszirózsa (fn) ◇ aszter, ősz csillaga

◇ (szak): gerebcsin

◇ katalinvirág, krizantém

összbenyomás (fn) ◇ összhatás, összkép

összead (ige) ◇ összeszámol, hozzászámít, hozzáad, összegez, összesít, summáz ◆ KIVON

◇ egyesít | összeesket, megeskét, esket, házását ◆ ELVÁLASZT, SZÉTVÁLASZT

◇ összedob, összegyűjt, kontribuál (rég)

összeadás (fn) ◇ összegezés, szummáció (id) ◆ KIVONÁS

◇ összesítés | egyesítés, esketés, házásítás ◆ SZÉTVÁLASZTÁS, ELVÁLASZTÁS

összeakad (ige) ◇ <vkivel>: találkozik, belebotlik, ráakad, megismerkedik | összeütközik ◆ ELKERÜL, KIKERÜL

összeáll (ige) ◇ összegyűlik, tömörül, sorakozik | társul, összefog, szövetkezik, bandába verődik ◆ SZÉTVÁLIK, SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÓRÓDIK

◇ létrejön, kialakul ◆ FELBOMLIK, SZÉTMEGY

◇ (pej): összeköltözik, együtt él <vkivel> **Sz:** bagóhiten él vele; összeszűrük a levét ◆ SZAKÍT

◇ összetapad, egybeforad, összenő, csomósodik, összeszigorosodik (táj), megszilárdul, megköt, megkeményedik, megdermed, besűrűsödik, jaged (rég) ◆ SZÉTESIK, MÁLLIK

összeállít (ige) ◇ rendbe állít, sorba rak

◇ összeválogat, összehoz (biz), felállít

◇ fűz, montíroz (id), összeszerkeszt, szerkeszt, egyesít, összerak, konstruál, összebarmol (táj), összetákol, eszkábál, összefércel, összeüt, egybeépít, összeilleszt, összekapcsol, összeszerel, összeollóz (pej), egybeszerkeszt | kompilál (id), komponál (rég), megszerkeszt ◆ SZÉTSZED, ÍZEKRE SZED

összeállítás (fn) ◇ kombináció, elrendezés, összeszerelés, kompozíció, összeillesztés, megszerkesztés, összetétel | antológia ◆ SZÉTSZERELÉS, SZÉTSZEDÉS

◇ összeválogatás, felállítás, csapat

összeaszik (ige) ◇ összeszugasorodik, összeszárad, kiszárad, megfonnyad, megtöpped (táj), összetöpörödik, összesömörödik (táj)

összebarátkozik (ige) ◇ összhaverkodik (biz), megbarátkozik, összeemelegedik, összekomáz (táj), összebratyizik (szleng), összejön (biz) ◆ ÖSSZEVÉS

összebeszél (ige) ◇ megállapodik, megegyezik, összeesküszik, intrikál, szövetkezik, összejátszik, konspirál (id), összetanakodik (táj)

◇ összehadar, összehabar, összehord, összefecseg, összehantál, összehadovál, összehagyvával, elkalandozik, összekalatyol (rég), rizsázik (szleng)

összeborzol (ige) ◇ szétzilál, zilál, összekuszál, összekócol, felborzol, összebugancol, megtép ◆ MEGFÉSÜL

összebújik (ige) ◇ összesimul, összeölelkezik ◆ SZÉTVÁLIK, ELHÚZÓDIK

összecsap (ige) ◇ [tenyeret]: tapsol, csattogtat, összever

◇ összeszed, összerak

- ◇ összevág, elhamarkodik, elhirtelenkedik, összeüt, elnagyol, hevenyész, összefércel, elnagyjáz (*táj*), halámol (*táj*), senderít (*táj*), összetákol, rögtönöz, elkapkod, összegór (*táj*), összehány, összerúg, elsiét, rittyent (*táj*) ♦ MEGADJA A MÓDJÁT
- ◇ egymásnak ront, összeugrik, összemegy, megütközik, megküzd ♦ VISSZAKOZIK, MEGBÉKÉL, VISSZAVONUL
- ◇ (*rég*): szövetkezik, összeáll
- összecsapás** (fn) ◇ hevenyészés, rögtönzés, tákolás (*biz*), rittyentés (*biz*)
- ◇ konfliktus, küzdelem, harc, ütközet, csata, csetepaté (*biz*), összetűzés, haddelhadd (*biz*) | párviadal, mérkőzés, csatározás, asszó (*szak*), csörte, meccs, tusa, menet
- összecsavar** (ige) ◇ felgöngyölít, összegöngyöl, összeteker | összesodor, összefon, egybefon ♦ KITEKER, KIBONT
- összecsavarodik** (ige) ◇ összesodródik, összetekeredik, összegubancolódik, összegabalyodik ♦ KIBOMLIK
- összecseng** (ige) ◇ rimel, egybecseng | összecsendül
- összecerél** (ige) ◇ felcserél, összekever, összezavar, kicserél
- ◇ összetéveszt ♦ FELISMER
- összecsinal** (ige) ◇ [összecsinalja magát]: becsinal, bepiszkít, bekakil (*biz*), beszarik (*durva*)
- ◇ (*biz*): összeállít, összeeszkábál, összeszerkeszt
- összecsomagol** (ige) ◇ felpakol, összepakol, becsomagol, felszedi a betyárbútort, összepapmál (*táj*), bebugyolál, begöngyöl
- ◇ (*biz*): legyűr
- összecsődít** (ige) ◇ összeharangoz, összetrombitál, összedobol, összekolompol, összekürtöl, egybegyűjt, összehív, összeterel, gyülekeztet, felsorakoztat, egybecsődít, becsődít, összetoboroz, összevon, összeszed, összegyűjt ♦ FELOSZLAT, SZÉTOSZLAT
- összecsődül** (ige) ◇ (*pej*): egybecsődül, összegyülik, összefut, egybegyülik, tódul, összegyül, összeverődik, egybeverődik, csoportosul, összecsődül, összegyülekezik, összesereglik, egybesereglik, összejön ♦ FELOSZLIK, SZÉTOSZLIK
- összecsuk** (ige) ◇ összezár | összeszorít, bezár, behuny, összenyom | összehajt ♦ KINYIT, FELTÁR, FELNYIT
- összecsukható** (mn) ◇ összehajtható, szétszedhető | szétszerelhető
- összecsuklik** (ige) ◇ megroggyan, behajlik
- ◇ összeesik, összeroskad, összerogy, összedől, összeroggyan, összeroppan, összeomlik, leomol
- ◇ elalél, elájul, eszméletét veszti, bekómál, kollabál (*id*), elerőtlenedik, elnehezül (*táj*), ledűbben (*táj*), elhal (*táj*) ♦ MAGÁHOZ TÉR, FÖLESZMÉL
- összedolgoz** (ige) ◇ összegyűr, egybedolgoz, összekever | összekopíroz ♦ SZÉTVÁLASZT
- ◇ összevarr, egybeilleszt ♦ SZÉTBONT, SZÉTFEJT
- összedől** (ige) ◇ összeomlik, beomlik, bedől, ledől, leomlik, összerogy ♦ ÁLL
- összeegyeztet** (ige) ◇ összhangba hoz, koordinál, összehangol, egybehangol, egységbe hoz, közös nevezőre hoz ♦ ÖSSZEZAGYVÁL, ÖSSZEZAVAR, BOMLASZT
- ◇ korrigál, hozzáigazít, hozzáidomít, összehasonlít, egybevet
- ◇ áthidal, kibékít, összebékéltet ♦ ÖSSZEVESZÍT
- összeegyeztethetetlen** (mn) ◇ kibékíthetetlen, összeférhetetlen, inkompatibilis (*id*), diszparát (*id*), ellentétes ♦ ÖSSZEEGYEZTETHETŐ, KOMPATIBILIS (*id*)
- összeegyeztethető** (mn) ◇ kompatibilis (*id*), összeférő, összeillő, egybehangzó, megegyező, egybeváogó, harmonizáló (*id*) ♦ ÖSSZEEGYEZTETHETLEN, ÖSSZEFÉRHETETLEN, INKOMPATIBILIS (*id*)
- összeér** (ige) ◇ határos, összenyúlik, összeszolgál (*táj*), összefut, érintkezik, összetalálkozik, találkozik, összejön, konvergál (*szak*) ♦ TÁVOLODIK, MESSZE ESIK, DIVERGÁL (*szak*)
- összeesik** (ige) ◇ összeroskad, összeomlik, összerogy, összecsuklik, elterül, lerogy, leroskad, lerogyad (*táj*), elesik, elbukik, felbukik, eldől, elnyal (*szleng*) | eszméletét veszti, elájul, elalél, kollabál (*id*), laskad (*táj*) ♦ ÁLL | TARTJA MAGÁT
- ◇ elagg, megrokkán, összemegy, meglottyán (*táj*), összetöpörödik, elerőtlenedik, legyengül ♦ MEGERŐSÖDIK, FELJAVUL
- ◇ egybeesik | megegyezik, összevág ♦ KÜLÖNBÖZIK | ELTÉR
- összeesküszik** (ige) ◇ összeesküvést sző, konspirál (*id*), összebeszél, fondorkodik, ármánykodik, intrikál
- ◇ megesküszik, házasságot köt

öszeesküvés (fn) ◇ konspiráció (*szak*), puccs, államcsíny, palotaforradalom, pártütés, komplot (*rég*), konjuráció (*id*), liga, junta (*id*), zendülés, ármány (*vál*), fondorlat, intrika, cselszövés ◆ LOJALITÁS

öszeesküvő (fn) ◇ konspirátor (*id*), konspiráló (*id*), pártütő, pártos (*rég*)

összefacsarodik (ige) ◇ összecsavarodik, összeszorul | elkekeredik
◇ (*táj*): összezsugorodik, összemegy

összefekszik (ige) ◇ együtt hál, közösül, lefekszik <vkivel> (*biz*) | lefektet (*biz*)

összefér (ige) ◇ megfér, megegyezik ◆ VESZEKSZIK, CIVAKODIK
◇ összeillik, harmonizál, összepasszol (*biz*), stimmel ◆ ELÜT, ELTÉR

összefércel (ige) ◇ megvarr, megölt (*táj*), megaggat (*táj*) ◆ SZÉTFEJT, SZÉTBONT
◇ összecsap, összevág, összeüt, elnagyol ◆ MEGADJA A MÓDJÁT

összeférhetetlen (mn) ◇ izgága, veszekedős, kötekedő, kötözködő, nehéz természetű, zsémbes, kutyavérű (*táj*), querulans (*id*), szeszélyes, rigolyás, házsártos, civakodó, civódó, bakafantokodó **Sz:** eb a macskával ◆ BÉKÉS, BARÁTSÁGOS
◇ összeegyeztethetetlen, ellentétes, inkompatibilis (*id*), antagonisztikus (*id*) ◆ ÖSSZEEGYEZTETHETŐ, KOMPATIBILIS (*id*)

összefog (ige) ◇ egybefog, egybefoglal, összenyalából, összemarkol, egyesít, összecsip, egybeköt, összetart, összeszorít, összefogat, összeerősít, összekapcsol, összecsíptet, összecsatol, összetűz, összeköt, összedrótoz, rögzít, összeláncol ◆ SZÉTSZÓR, SZÉTBONT, SZÉTVÁLASZT
◇ összefogdos, megfog ◆ ELENGED, SZABADON ENGED
◇ szervez, átfog
◇ együttműködik, szövetkezik, összetart, lepaktál (*pej*), társul, tömörül, szövetségre lép, szövetséget köt ◆ SZÉTHÚZ
◇ [ruhát]: foltossá tesz, megfog

összefogás (fn) ◇ összehajtás, összegöngyölítés, összekapcsolás, összecsatolás, összekötés ◆ SZÉTBONTÁS, KIBONTÁS, SZÉTHAJTOGATÁS
◇ összetartás, együttműködés, egység, szövetkezés, érdekszövetség ◆ SZÉTHÚZÁS

összefoglal (ige) ◇ összegez, rekapitulál (*rég*), kodifikál (*id*), summáz, rezümál (*id*), kivonatol, sűrít, tömörít
◇ (*rég*): egybefoglal, összefog

összefoglalás (fn) ◇ összefoglaló, szinopszis (*szak*), foglalat, szintézis (*id*), káté, kiskaté, áttekintés, vázlat, summárium (*id*), kompendium (*id*), rezümé, összegzés, kivonat | recenzió (*szak*)

összefoglaló I. (mn) ◇ kivonatos, retrospektív (*id*), komprehenzív (*id*), szinoptikus (*szak*), szintetikus ◆ RÉSZLETEZŐ
◇ átfogó, globális

összefoglaló II. (fn) ◇ összefoglalás, kivonat, áttekintés, szinopszis (*id*), rezümé (*vál*) | kompendium (*id*)

összefogózik, összefogózik (ige) ◇ összekapaszkodik, összefogódkodik ◆ SZÉTVÁLIK

összefolyik (ige) ◇ egybefolyik, összevegyül, egybeömlik, összeszalad, összecsap ◆ ELKÜLÖNÜL, SZÉTFOLYIK
◇ egybeolvad, összeolvad, összemosódik, összefut, elmosódik

összefon (ige) ◇ befon, összefűz, egybefűz, egyűfon (*táj*), összesodor, összeteker, összecsavar ◆ SZÉTBONT
◇ [látat]: összekulcsol, kalácsol (*rég*), keresztbe tesz

összefonódás (fn) ◇ összefűződés
◇ korrupció

összefonódik (ige) ◇ egybeszövődik, összetekerődik, összekulcsolódik, összefűződik, egybefonódik
◇ összekapcsolódik ◆ SZÉTVÁLIK, KETTÉSZAKAD

összeforr (ige) ◇ [seb]: beforr, meggyógyul, begyógyul, beheged, összenő ◆ SZÉTNYÍLIK, FELSZAKAD
◇ összeforrad, összeolvad, fuzionál
◇ összekapcsolódik, eggyé válik ◆ KÜLÖNVÁLIK

összeforraszt (ige) ◇ behegeszt, begyógyít ◆ FELSZAKÍT, FELTÉP
◇ összeheszt, összenádol (*táj*), összekovácsol | összekapcsol, összeköt ◆ SZÉTSZED

összefut (ige) ◇ összeszalad, összeröffen (*tréf*), gyülekezik, egybegyűlik, csoportosul, odatódul, összeverődik, összecsődül (*pej*) ◆ SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÉLED
◇ találkozik, összetalálkozik ◆ ELKERÜL
◇ összeütközik, karambolozik ◆ KIKERÜL

◇ egyesül, összefolyik, összeér ♦ ELKÜLÖNÜL, SZÉTÁGAZIK

◇ összemegy

összefügg (ige) ◇ kapcsolódik, érintkezik, összetartozik, hozzátartozik, ízül (*rég*), koherens (*szak*)

◇ kapcsolatos, kapcsolatban áll <vmivel>

összefüggés (fn) ◇ kapcsolat, kapcsolódás, kapocs, viszony, vonatkozás, rokonság, korreláció (*id*), kohézió (*id*), reláció (*szak*), érintkezés, kontaktus

összefüggéstelen (mn) ◇ zavaros, zagyva, értelmetlen, kusza, kuszált, csapongó, széteső, inkonzisztens (*id*), inkoherens (*szak*), logikátlan, obskúrus, szaggatott, érthetetlen ♦ ÖSSZEFÜGGŐ, LOGIKUS, KOHERENS

összefüggő (mn) ◇ folyamatos, egységes, logikus, kapcsolatos, rendszeres, koherens (*szak*), egybefüggő, állandó, szakadatlan, megszakítatlan, folytonos, következetes ♦ ÖSSZEFÜGGÉSTELEN, ÉRTHETETLEN, ZAGYVA

összefűz (ige) ◇ felfűz, egybeköt, összefon, besző, befon, összesodor | összekötöz, egymáshoz kötöz, összeszjáz, összeláncol ♦ SZÉTVÁLASZT, SZÉTBONT, SZÉTSZED

◇ összekapcsol, összeköt, kombinál | szerkeszt, összeszerkeszt

összeg (fn) ◇ végösszeg, összesség, mennyiség

◇ pénzösszeg, summa (*biz*)

összegabalyít (ige) ◇ összezavar, összekuszál, összegubancol (*biz*), összecsomóz ♦ KIBOGOZ

◇ komplikál, összebonyolít, összeforgat, felforgat ♦ RENDBE HOZ, TISZTÁZ

összegez (ige) ◇ összesít, kiszámít, summáz, konzummál (*id*), összeszámol, számba vesz, megszámlál

◇ összefoglal, kivonatol, rekapitulál (*rég*), szintetizál (*id*) ♦ RÉSZLETEZ, RÉSZEKRE BONT

összegöngyöl (ige) ◇ összetekercsel, összeteker, felteker, összecsavar, összesodor, összepödör, összehajt, begöngyöl, bebugyolál, beburkol ♦ KIBONT, KIGÖNGYÖL, KICSAVAR

összegyűjt (ige) ◇ összehord, összeszed, akkumulál (*id*), felhalmoz, felgarmadol, egybegyűjt, gyűjt, összetarhál (*pej*), begyűjt, felgyűjt (*táj*), megszed, szerez, szert tesz, elraktároz, betakarít ♦ SZÉTSZÓR

◇ megtakarít, összekuporgat, összekapar (*biz*), összehoz (*biz*), összead, összedob (*biz*), felhalmoz, összeharácsol, félretesz, félrerak, félrerakosgat, takarékoskodik ♦ ELKÖLT, ELSZÓR, ELPAZAROL

◇ összetoboroz, összeverbuval, összedobol, összekürtöl, összetrombitál, összehív, egybehív ♦ FELOSZLAT, ELKÜLD, HAZAKÜLD

összegyűlik (ige) ◇ egybegyűlik, összejön, összegyülekezik, összecsoportosul, összeverődik, csoportosul, összetódul, összeesődül, egybesereglik, összesereglik, összefut | összeül ♦ FELOSZLIK, SZÉTSZÉLED, HAZAMEGY

◇ felhalmozódik, felgyülemlik, feltornyosul, összetorlódik, aggregálódik (*id*), összehalmozódik, összeszedkőzik (*táj*) ♦ ELFOGY

összegyűr (ige) ◇ ráncol, összeráncol, eldörzsöl (*táj*), rücsköl (*táj*) ♦ KISIMÍT, KIVASAL, KIEGYENESÍT

összegyűródik (ige) ◇ összeráncolódik, begyűródik, eltörekül (*táj*) ♦ KISIMUL

összehajt¹ (ige) ◇ összeterel, egybeterel

összehajt² (ige) ◇ teker, göngyölít, összegöngyöl, összerétel (*táj*), összegöngyölit, hajtogat, rétegez, behajt ♦ KIBONT, SZÉTHAJTOGAT, SZÉTTÉRÍT

összehajtogat (ige) ◇ összegöngyölít, berétel (*táj*), felrétel (*táj*) ♦ KIHAJTOGAT, SZÉTTÉRÍT

összehangol (ige) ◇ összhangba hoz, egybehangol, harmonizál

◇ egyeztet, koordinál, összeigazít, szinkronba hoz, szinkronizál (*id*), egységesít, szabályoz

◇ arányosít, arányít, hozzáigazít

összehány (ige) ◇ felhalmoz, gyamátol (*táj*)

◇ (*pej*): felforgat, összedobál ♦ RENDBE TESZ, RENDBE RAK

◇ összecsap, elsiet

◇ összerókáz, összeokád

összehasonlít (ige) ◇ összemér, egybevet, összevet, viszonyít, kollacionál (*rég*), komparál (*id*), összenéz, párhuzamba állít, párhuzamot von, hasonlít, hozzámér, egyeztet, azonosít, összeegyeztet, szembeállít, összeolvas, ellenőriz

összehasonlítás (fn) ◇ egybevetés, szembeállítás, párhuzam, komparáció (*id*)

összehasonlíthatatlan (mn) ◇ hasonlíthatatlan, páratlan, egyedülálló, inkomparábilis (*id*), utolérhetetlen, utánozhatatlan ♦ ÁTLAGOS

összeházasít (ige) ◇ összehoronál (*biz*), összeszerez (*táj*), összekalapál (*biz*), összehoz (*biz*) | megnősít, férjhez ad | esket ♦ ELVÁLASZT

◇ összevegyít, elegyít
 ◇ (*biz*): keresztez [növényt, állatot]
összeházasodik (ige) ◇ egybekel (*vál*), házasságot köt, megházasodik, összekerül (*biz*), összekel (*táj*), egybekerül (*táj*), házasságra lép, frigyre lép ◆ ELVÁLIK
összehív (ige) ◇ egybehív, összeharangoz, összetrombitál, összekürtöl, összekolompol, összeverbuval, összedobol, összetoboroz, összegyűjt, összeszed, összecsődit ◆ FELOSZLAT, SZÉTOSZLAT, SZÉTSZÉLESZT
összehord (ige) ◇ halomba hord, felhalmoz, összeszed, összegyűjt ◆ SZÉTSZÓR, SZÉTDOBÁL
 ◇ összebeszél, összezagyvál, összehazudik
összehoz (ige) ◇ közel hoz, megismertet, összeismertet, bemutat <vkit vkinek> | összeboronál, összekalapál, összekovácsol, összeházasít
 ◇ [véletlen]: összesodor, összevet ◆ ELSODOR, SZÉTSZAKÍT
 ◇ (*biz*): összeállít, létrehoz, megalkot, megír
 ◇ [pénzösszeget]: összeszed, összegyűjt, előteremt, megkeres, összespórol (*biz*), előkapar, összetarhál (*szleng*)
összehúz (ige) ◇ összevon, összefog, összeránt, [szemöldököt] összeráncol | hunyorít ◆ SZÉTHÚZ
 ◇ behúz, beráncol, összeszorít, összeszűkít
 ◇ [összehúzza magát]: összekuporodik, összehúzódik, összegörnyed | meghúzza magát, meghunyászkodik | takarékoskodik, spórol
 ◇ (*rég*): összevon [csapatokat]
összehúzódik (ige) ◇ összerándul, összerántódik, összefacsarodik, összeszorul ◆ KIENGED, KITÁGUL
 ◇ összehúzza magát, összehúzódkodik, összekuporodik, összegörnyed, hétrét görnyed ◆ NYÚJTÓZKODIK, KIEGYENESEDIK
 ◇ összemegy, összezugorodik, összetöpörödik, összeaszik, összeszűkül ◆ MEGDUZZAD, KITÁGUL
 ◇ összepréselődik, összezsúfolódik, összetömről
összeilleszt (ige) ◇ összedug, összeereszt, összeró, összekapcsol, összeszerkeszt, egybeszerkeszt, összeigazít, összepasszít (*biz*), összetesz, összerak ◆ SZÉTBONT, SZÉTSZED
 ◇ összehangol [színeket]
összeillik (ige) ◇ egybeillik (*vál*), összevág (*biz*), összepasszol (*biz*), egymáshoz való, összepárol (*táj*), összhangban van **Sz**: egy búzát aratnak; megházasodott a lapát, elvette a piszkafát ◆ KÜLÖNBÖZIK, ELTÉR
 ◇ megfér, összefér, összeegyeztethető, összevág, egybevág, összhangban van, harmonizál, klappol (*biz*), stimmel, kvadrál (*rég*)
összeillő (mn) ◇ összehangzó, egyező, megférő, összeegyeztethető, kongruens (*id*), összeférő, kompatibilis (*id*), összevaló, egybehangzó, egybevágó, harmonizáló, stimmelő, klappoló (*biz*), kvadrál (*rég*) ◆ ÖSSZEGYEZTETHETETLEN, ELTÉRŐ, KÜLÖNBŐZŐ
összeír (ige) ◇ egybeír ◆ KÜLÖNÍR
 ◇ jegyzékbe foglal, számba vesz, felsorol, listáz, leltároz, lajstromoz, regisztrál, konskribál (*rég*), összegyűjt
összeírás (fn) ◇ népszámlálás | konskripció (*id*), konszignáció (*szak*) | leltár
összeismerkedik (ige) ◇ megismerkedik, összeparolázik (*rég*)
összeismerttet (ige) ◇ összehoz (*biz*), bemutat <vkit vkinek>, megismertet
összejár (ige) ◇ összejön, találkozik, meglátogat | barátokzik
 ◇ bejár, végigjár
 ◇ (*biz*): összetapos, letapos, tönkretesz | összepiszkol, összesároz ◆ KIKERÜL, MEGKÍMÉL
összejátszás (fn) ◇ összebeszélés, paktálás (*biz*), cinkosság, összeesküvés, cselszövés, suskus (*biz*)
 ◇ [sportban]: bunda (*biz*)
összejátszik (ige) ◇ <vkivel>: összedolgozik, összebeszél, összepaktál, paklizik (*szleng*), konspirál, cimborál, bundázik **Sz**: összeszűri a levegőt; egy csuporban kotornak; együtt kártyáznak; egy bográcsba hánynak; egy regét dúdolnak; egymás kezére adnak; egybeszűrik a lencsét; egy lantot pengetnek
összejön (ige) ◇ összegyűlik, összeül, összegyülekezik, összesereglik, egybesereglik, összecsődit, összeverődik, összeröffen (*biz*) | összejár, találkozik ◆ FELOSZLIK, SZÉTOSZLIK
 ◇ egybegyűlik, összegyűlik, felgyülemlik, felhalmozódik, tornyosul
 ◇ kibékül, megbékél, megállapodik ◆ ÖSSZEVESZ, ÖSSZEKAP
 ◇ (*biz*): sikerül, megvalósul, létrejön ◆ ELROMLIK, KUDARCOT VALL, MEGHIÚSUL
 ◇ összebarátkozik, összehaverkodik, bizalmas viszonyba kerül ◆ SZÉTMEGY, ELVÁLIK

összejövetel (fn) ◇ rendezvény, gyűlés | találkozó | összeroffenés (*biz*), vendégség, parti (*biz*), zsúr, piknik (*id*), multság, estély, fogadás, szeánsz (*biz*), buli (*biz*), hábé (*szleng*), banzáj (*szleng*), meeting (*id*)

összekap (ige) ◇ összehűz, összeránt, összefog, összevon, összeszed

◇ [összekapja magát]: felöltözik, felöltözködik, rendbe szedi magát | megembereli magát

◇ összevész, összeszólalkozik, összezördül, összekülönbözik, összezőrren, összetűz, összeszusszan (*táj*), összehorgol (*táj*) ◇ KIBÉKÜL, MEGENYHÜL, MEGBÉKÉL

összekapcsol (ige) ◇ egybekapcsol (*vál*), összeerősít, bekapcsol, összetűz, összecsatol, egybekovácsol, összedug, összefog, összeilleszt, klammerkáz (*táj*), hozzáerősít, hozzákapcsol | összecsatlakoztat, egyesít ◇ SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT

◇ összefűz, összeköt, összeláncol, összeforraszt ◇ ELIDEGENÍT, ELTÁVOLÍT

◇ társít, asszociál, kapcsolatba hoz | párosít

összeken (ige) ◇ összepiszkít, bepiszkít, összepiszkol, bepiszkol, összemaszátol, bemaszátol, bemázol, bemocskol, beszenyez, bepacsomagol (*biz*), összefen (*táj*), összekencefcél (*táj*) ◇ MEGTISZTÍT, MEGMOS

összekerül (ige) ◇ összegyűlik, összegyűl, összejön

◇ összetalálkodik, összeakad, összefut, összeszalad ◇ ELKERÜL

◇ összeházasodik, egybekel (*vál*), házasságra lép, frigyre lép | összeköltözik ◇ ELVÁLIK, SZAKÍT | SZÉTKÖLTÖZIK

összekever (ige) ◇ összevegyít, összekavar, összehabar, összekutyul (*biz*), összeelegyít, összezamicskál (*táj*) | felráz ◇ SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT

◇ összedobál, felfogat, összezavar ◇ RENDBE RAK, RENDEZ

◇ összetéveszt, felcserél, elcserél, összecserél, összezavar, összekavar, összezagyvál, összekuszál, összegabalyít, konfundál (*vál*)

összekeveredik (ige) ◇ összevegyül, összeelegyedik (*vál*) | összebomlik (*rég*)

◇ összekavarodik, összekutyulódik, összezagyválódik

◇ elkeveredik, elvegyül, egybeolvad, összeolvad, eggyé válik

◇ megbomlik, megbolondul, összezavarodik

összekovácsol (ige) ◇ összeforraszt, egybeforraszt, egybeolvaszt, összeolvaszt | egyesít ◇ SZÉTTÖR, SZÉTZÚZ

összeköt (ige) ◇ egybeköt, összekötöz, megköt, összebogoz, összecsomóz, csomóra köt ◇ KIBONT, KIOLD, KIBOGOZ

◇ összeerősít, összekapcsol, egybekapcsol, összecsatol, összefűz, egybekovácsol | összeláncol, drótoz, hozzáköt ◇ SZÉTSZAKÍT | LEVÁLASZT

összeköttetés (fn) ◇ kapcsolat, érintkezés, korrespondencia (*id*), kötelék, vonatkozás, viszony, kontaktus, reláció

◇ ismeretség, nexus, protekció

◇ csatlakozás

összekulcsol (ige) ◇ összefon, összetesz, egybekapcsol, keresztbe fon, keresztbe tesz (*biz*) ◇ SZÉTTÁR

összekuporgat (ige) ◇ összegyűjt, összspórol (*biz*), megspórol (*biz*), megtakarít, félretesz, összekotor (*biz*), összerak, összerakosgat ◇ ELKÖLT, ELSZÓR, ELTÉKOZOL

összekuporodik (ige) ◇ összehúzódik, összehúzza magát, összehúzódkodik, összekucorodik (*táj*), összegubbaszkodik (*táj*), leguggol, összezsugorodik Sz: karikába fekszik, mint a kutya ◇ NYÚJTÓZKODIK, FÖLEGYENESEDIK

összekuszál (ige) ◇ [hajat]: összekócol, összeborzol, összetúr ◇ MEGFÉSÜL

◇ összegubancol (*biz*), összezilál, összegabalyít, összebogoz, bonyolít, elhomályosít, összezavar ◇ RENDBE HOZ, MEGOLD

összekülönbözik (ige) ◇ összevész, összezördül, összetűz, összekoccan (*biz*), összekap (*biz*), összeszólalkozik, összeágaskodik (*táj*), megviszonylik (*táj*) ◇ KIBÉKÜL

összeláncol (ige) ◇ összeköt, összekapcsol, összefűz, összefog ◇ SZÉTBONT, SZÉTKAPCSOL

összemegy (ige) ◇ [ruha]: kisebbedik, zsugorodik, összehúzódik, szűkül, összeugrik ◇ KINYÚLIK

◇ aszik, összeesik, összetöpörödik, megrökönyödik (*táj*) | kocsonyásodik

◇ [tej]: megsavanyodik, megtúrósodik | megalszik

◇ összeütözik, összefut, összeszalad, összekoccan, karambolozik, összecattan ◇ KIKERÜL

összemelegedik (ige) ◇ összeszokik, megbarátkozik, összeédesedik ◇ ELHIDEGÜL, ELTÁVOLODIK

összemér (ige) ◇ összehasonlít, összevet, egybevet

összemorzsol (ige) ◇ szétmorzsol, széttördel, szétdörzsöl, elmorzsol, megsúrol (*táj*), aprít
 ◇ összezúz, összeroncsol, ízzé-porrá tör, megőröl, pozdorjává tör
 ◇ szétver, felmorzsol, megsemmisít, elpusztít

összenő (ige) ◇ összeforr, begyógyul, beheged, összeforrad (*táj*) ◆ FELSZAKAD
 ◇ eggyé forr, eggyé válik ◆ SZÉTVÁLIK
 ◇ egybeépül, összeépül

összenyom (ige) ◇ lapít, összeprésel, összesajtol, összeszorít, összeagyomöszöl, komprimál (*szak*),
 összezsugorít **Sz:** palacsintává lapít
 ◇ agyonnyom, összezúz, szétzúz

összeolvad (ige) ◇ eggyé olvad, összeötvöződik | egyesül, fuzionál, egybeolvad, egybeforr, összenő,
 egybeszővődik, összefonódik, összeforr, beleolvad ◆ SZÉTVÁLIK, ELKÜLÖNÜL
 ◇ összerosódik, belevész <vmibe> | összekeveredik ◆ KIEMELKEDIK, KITŰNIK

összeolvaszt (ige) ◇ összevegyít, ötvöz | egybeolvaszt, egybeforraszt, egyesít, összevon ◆
 SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT

összeomlás (fn) ◇ összedőlés, bedőlés, beomlás, romba dőlés, összerogyás, összeroskadás
 ◇ tönkremenés, csőd, bukás, kudarc, fiaskó, krach (*rég*), összeroppanás, megsemmisülés, vereség,
 katasztrófa, kataklizma (*id*), pusztulás, végromlás, tragédia ◆ FELLENDÜLÉS, VIRÁGZÁS, PROSPERÁLÁS

összeomlik (ige) ◇ összedől, romba dől, összeroskad, összerogyik, ledől, leomlik, lerogyik, leszakad ◆
 ÁLL
 ◇ feladja a küzdelmet | idegösszeroppanást kap, kiberul, maga alatt van
 ◇ felbomlik, megsemmisül, összeroggyan, elpusztul
 ◇ meghíúsul, kudarcba fullad, megbukik, dugába dől, megfeneklik, füstbe megy, befuccsol (*biz*) ◆
 MEGMARAD | SIKERÜL

összeönt (ige) ◇ összetölt, összedűt (*táj*), összekutyul (*biz*), vegyít, összekever ◆ SZÉTVÁLASZT

összepakol (ige) ◇ összecsomagol, becsomagol, bepakol (*biz*) ◆ KIPAKOL, KIRÁMOL, KICSOMAGOL

összепiszkít (ige) ◇ bepiszkít, összepiszkol, bepiszkol, összeken, beszennyez, összemaszátol (*biz*),
 összekoszol, bemocskol, összemocskol, összemázol, összesáros, összerondít (*táj*) ◆ MEGTISZTÍT,
 MEGMOS

összeragad (ige) ◇ összetapad, egyberagad | megcsomósodik, összeáll ◆ SZÉTVÁLIK, SZÉTJÖN

összeragaszt (ige) ◇ összetapaszt, összeenyvez | vulkanizál ◆ SZÉTVÁLASZT, SZÉTSZED

összerak (ige) ◇ rendbe rak, összerakosgat, összetesz, halomba rak ◆ SZÉTSZÓR, SZÉTDOBAL
 ◇ összeállít, összeszerel, összecsavaroz, összeilleszt ◆ SZÉTSZED, SZÉTSZEREL
 ◇ összegyűjt, összekuporgat, megtakarít, félretesz, összespórol (*biz*), megspórol (*biz*) ◆ ELKÖLT,
 ELVÁSÁROL, FELÉL

összeráncol (ige) ◇ ráncokba szed, behúz, ráncokba von, összekorcol (*táj*), redőkbe von, redöz, pliszíroz
 (*szak*) | gyűr
 ◇ [szemöldököt]: összevon, összehúz

összeránt (ige) ◇ összehúz, összevon, összekap
 ◇ [szemöldököt]: összeráncol, összevon

összeráz (ige) ◇ felkavar, megráz
 ◇ (*biz*): összehoz (*biz*), összekapcsol

összerезzen (ige) ◇ megrezen, összerázkódik, megrázkódik, összerándul | megjíed, megrémül, megriad

összerogy, összerogyik (ige) ◇ összeesik, összecsuklik, összeroskad, elalél, elájul, lelaskad (*táj*) **Sz:**
 összeesik, mint az üres zsák
 ◇ összedől, összeomlik, romba dől **Sz:** összedől, mint a kártyavár; összement, mint a sikátori templom ◆
 ÁLL

összeroppan (ige) ◇ összetörik, széttörik, elhasad, megreped
 ◇ megsemmisül | megtörik, tönkre megy, lerobban (*szleng*), kiberul (*biz*), kikészül (*szleng*), kipurcan
 (*szleng*), szétesik ◆ TARTJA MAGÁT

összes (mn) ◇ egész, teljes, valamennyi
 ◇ minden, valamennyi, mind, együttes, valahány, mindannyi

összesároz (ige) ◇ besároz, összefröcsköl, összespiccel, beszennyez, bepocskol (*táj*) ◆ MEGTISZTOGAT,
 LETÖRÖL, LEMOS

összesen (hsz) ◇ összevéve (*táj*), egybevéve, összegezve, összeadva, összességében, mindenestül,
 együttvéve, együttesen, caklipakli (*biz*), cakompakk (*biz*), összevissza (*biz*)

összesereglik (ige) ◇ egybesereglik, csoportosul, összegyűlik, összejön, összeszalad, összecsdül, összetödül, gyülekezik, összeverődik ◆ SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÉLED

összesít (ige) ◇ összead, összegez, összeszámol, summáz
◇ (rég): egyesít

összesöpör (ige) ◇ felsöpör, kisöpör, kitakarít, felhárít (*táj*)

összespórol (ige) ◇ összegyűjt, megspórol (*biz*), megtakarít, félretesz, osszerak, összekuporgat, összehoz (*biz*) ◆ ELKÖLT, FELÉL, ELTÉKOZOL

összesség (fn) ◇ teljesség, együttes, összeg, summa (*biz*)

összesúg (ige) ◇ sűg-bűg, suttog, sugdos, pustog (*táj*), suttog-buttog (*táj*), sugdolozik | egyezkedik, tárgyal

összesűrit (ige) ◇ tömörít, rövidre fog, lerövidít, megkurtít ◆ RÉSZLETEZ
◇ besűrit ◆ FELHÍGÍT

összeszámol (ige) ◇ megszámol, megolvas (*táj*), számba vesz, kalkulál, összegez, összeszámol, összeszámít, kiszámol, felszámol (*táj*), összeolvas (*táj*)
◇ összead, összesít, summáz (*rég*)

összeszár (ige) ◇ megszár, összesül, megaszalódik, összetöpörödik, összeaszik, összeaszalódik, összetöpped, összefonnyad, megfonnyad, összehúzódik, megráncosodik

összeszed (ige) ◇ összeszedetet, felszed, felszedetet, összekapkod, összeválogat | betakarít, learat ◆ ELSZÓR, SZÉTHÁNY
◇ megszerez, harácsol, összehord, felhalmoz, begyűjt, összekapar (*biz*), bespájzol (*biz*), rekvirál
◇ [betegséget]: megkap, elkap
◇ összegyűjt, egybegyűjt, összeterel, összehív, összetoboroz, összeverbuvál, összehajhász (*táj*) ◆ SZÉTKERGET, FELOSZLAT
◇ [összeszedi magát]: erőt vesz magán, összpontosít

összeszerel (ige) ◇ összeállít, osszerak, megépít, összehoz (*biz*) ◆ SZÉTSZEREL, SZÉTBONT

összeszerez (ige) ◇ megszerez, összegyűjt, összeszed, összehord
◇ (*táj*): összeházását, összeboronál

összeszid (ige) ◇ megszid, leszid, leteremt (*biz*), lehord, összeteremt (*biz*), megmossa a fejét, letol (*biz*), megdorgál, megint, megpirongat, megfedd, lebaltáz (*szleng*), leszúr (*biz*), megpiszkol (*táj*), megmocskol (*táj*) ◆ MEGDICSÉR

összeszokik (ige) ◇ összemelegedik, összeédesedik, összetörődik (*táj*), osszerázódik ◆ ELHIDEGÜL, ELIDEGENEDIK

összeszólalkozás (ige) ◇ szóváltás, vita, perpatvar, csetepaté, civódás, civakodás, veszekedés, összetűzés, összejördülés, összekoccanás, nézeteltérés, konfliktus, disputa (*rég*) ◆ EGYETÉRTÉS, KIBÉKÜLÉS, BÉKESSÉG

összeszorít (ige) ◇ összsűsűfol, beprésel, összeprésel, összenyom, összegűszol (*táj*), összesajtol | meghúz
◇ [száját]: összeharap, összecsup, összezár ◆ KINYIT, KITÁT

összeszorul (ige) ◇ összepréselődik, összenyomódik | szorong, összsűsűfolódik, összetömörül ◆ ELTERÜL, ELTERPESZKEDIK
◇ osszerándul, összehúzódik, összeugrik

összetákol (ige) ◇ (*biz*): összeüt, összecsap, összeeszkábál (*biz*), összekalapál, összetoldoz, összefabrikál (*biz*), összeszerkeszt, összeábdál (*táj*), összedrótoz | rögtönöz

összetalálkozik (ige) ◇ találkozik, összeakad, összefut, összeszalad, beleszalad <vkibe>, belebotlik <vkibe>, összekerül (*táj*)
◇ összeér, érintkezik ◆ SZÉTÁGAZIK
◇ egybeesik, megegyezik, egybehangzik

összetapad (ige) ◇ osszeragad, összeáll, összecsomósodik, összeszigorosodik (*táj*), összepogácsásodik (*táj*)

összetapos (ige) ◇ letapos, széttipor, letipor, legázol, lejár, széttapos | összejár ◆ KIKERÜL

összetart (ige) ◇ összefog, egybetart, egybefog | egy húron pendül, egy követ fűj <vkivel>, együttműködik, egyetért
◇ konvergál (*szak*) ◆ SZÉTTART, DIVERGÁL (*szak*)

összertartás (fn) ◇ összefogás, kollegialitás (*id*), szolidaritás, együvéfogóság (*táj*), összhang, egyetértés, harmónia | kohézió (*szak*) ◆ SZÉTHÚZÁS, DISZHARMÓNIA
◇ (*szak*): készenlét

összetartozás (fn) ◊ kapcsolat, egymáshoz tartozás
összetartozik (ige) ◊ egybetartozik, jár <vmivel>, együtt jár <vmivel>, összefügg
összetép (ige) ◊ széttép, szétszaggat, elszaggat, összeszaggat, megsemmisít
összeterel (ige) ◊ összeszed, összegyűjt, összehajt | toboroz, összeverbuvál, egybegyűjt, összecsődit, összehív, összetrombitál ♦ SZÉTZAVAR, SZÉTKERGET, FELOSZLAT
összetesz (ige) ◊ összerak, összeilleszt, összekapcsol, összeszerel, összeállít, egyesít ♦ SZÉTSZEREL, SZÉTSZED
◊ [kezet]: kulcsol, összefűz ♦ KITÁR, SZÉNYIT
összetétel (fn) ◊ összeállítás, felépítés, szerkezet, struktúra, kompozíció, konstrukció | tartalom
◊ szóösszetétel, összetett szó, kompozitum (*id*)
összetett (mn) ◊ [kéz]: összekulcsolt, összefont ♦ KITÁRT
◊ bonyolult, bonyodalmas, sokréti, komplikált, komplex (*vál*), sokoldalú, szerteágazó, tekervényes, szövevényes | vegyes ♦ EGYSZERŰ, SZIMPLA
összetéveszt (ige) ◊ felcserél, elcserél, összecserél, összekever, összekavar, összezavar, összevét (*táj*) ♦ FELISMER, MEGKÜLÖNBÖZTET
összetevő (fn) ◊ alkotórész, alkotóelem, komponens (*szak*), alkatrész, rész, elem, tényező, faktor
összetetpor (ige) ◊ összetapos, összetör, összezúz, összegázol, összetapod (*táj*), elnyom, megsemmisít ♦ MEGKÍMÉL | KIKERÜL
összetoboroz (ige) ◊ összeverbuvál, összegyűjt, egybegyűjt, összeteterel, egybehív, összehív, összecsődit, egybecsődit, összeszed, összeharangoz, összetrombitál, összedobol, összekolompol, összekürtöl, gyülekeztet ♦ HAZAKÜLD, SZÉTOSZLAT, SZÉTKERGET
összetörlődik (ige) ◊ felhalmozódik, felgyülemlik, összegyülemlik, tornyosul ♦ SZÉTOSZLIK, ELFOGY
összetöpörődik (ige) ◊ megtöpped (*táj*), zsugorodik, összeaszik, aszalódik, összemegy, összesápad (*táj*), megcsöpörődik (*táj*) ♦ MEGDUZZAD
összetör (ige) ◊ széttör, eltör, kettőtör, összeroppant, összetetpor, összezúz, szétzúz, izzé-porrá zúz, összeroncsol, szétroncsol, rípyára tör, pozdorjává tör, összecsomagol (*táj*), [gyümölcsöt] elfaggat (*táj*), elszakogat (*táj*)
◊ megver, összever, agyba-főbe ver, elagyabugyál, helybenhagy, megkínoz
◊ elgyőtör, elfáraszt, kifáraszt, kimerít, megvisel, lever, lesújt, kikészít (*szleng*), elcsigáz ♦ PIHENTET, FELFRISSÍT
◊ [szellemi érték]: tönkretesz, megsemmisít, elpusztít, romba dönt, aláás, feldúl, elemész (*táj*) ♦ ŐRIZ, ÁPOL
összetörrik (ige) ◊ eltörrik, széttörrik, kettőtörrik, összetöredezik, izzé-porrá törrik (*biz*), rípyára törrik, összeroncsolódik, széjjelroncsolódik, összezúzódik, széjjelzúzódik, összeroppan, összeszakad, összefakad (*táj*)
◊ elfárad, kifárad, kimerül, összetörődik, eltörődik ♦ MEGERŐSÖDIK, ÚJ ERŐRE KAP, FELFRISSÜL
◊ megtörrik, összeroppan, tönkremegy, összeomlik ♦ BÍRJA A TERHELÉST, ÁLLJA A SARAT, KITART
összetörődik (ige) ◊ összetörrik, darabokra törrik
◊ kimerül, megtörrik, eltörődik ♦ MEGERŐSÖDIK, ÚJ ERŐRE KAP, FELFRISSÜL
◊ (*táj*): összeszokik <vkivel>, összemelegedik, összecsiszolódik
összetört (mn) ◊ megtört, kimerült, megviselt, elgyőtört, elkínzott, elcsigázott, lesújtott ♦ ERŐS, ÉLETVIDÁM
összetrombitál (ige) ◊ összehív, egybehív, összegyűjt, egybegyűjt, összecsődit, összeteterel, összetoboroz, verbuvál, egybecsődit, összeszed, összeharangoz, összedobol, összekolompol, összekürtöl, gyülekeztet ♦ SZÉTOSZLAT
összetűz (ige) ◊ összefog, összeerősít, kapcsol, egybekapcsol, összecsatol, megtűz, összeköt, összefűz ♦ SZÉTBONT, SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT
◊ (*vál*): összevész, összekap, összeszóalkozik, összekülönbözik, összekoccan, összezőrdül, összezőrren, összeakaszodik, ujjat húz, hajba kap **Sz**: csúfra kel; felrázta az abroszt; összerúgja a patkót; nem pászol a szavuk; tengelyt akaszt; üstökbe kap valakivel ♦ MEGBÉKÉL, MEGENYHÜL
◊ összevarr, összeölt ♦ SZÉTFEJT
összetűzés (fn) ◊ összecsapás, összeütkezés, csetepaté (*biz*), konfliktus, szóváltás, összeszóalkozás, nézeteltérés, incidens (*biz*), affér (*biz*), disputa (*rég*), súrlódás, civakodás, csatározás, haddelhadd (*tréf*), zenebona, perpatvar, muri, jelenet, derendócia (*táj*), kocódás (*táj*), veszekedés, verekedés ♦ MEGBÉKÉLÉS, KIBÉKÜLÉS, MEGEGYEZÉS

összeül (ige) ◇ összejön, összegyűlik, ülésezik, tanácskozik
összeüt (ige) ◇ összever, bánt
 ◇ összecsap, összetákol (*biz*), eszkábál, ácsol, hevenyész, rögtönöz, improvizál, összeábdál (*táj*), összepufol (*táj*) | kotyvaszt
összeütközés (fn) ◇ csata, háború, ütközés
 ◇ karambol, szerencsétlenség, baleset
 ◇ összetűzés, összecsapás, esetepaté, megütközés, incidens, konfliktus, nézeteltérés, nézetkülönbség, affér (*biz*), viszály, kollízió (*id*), csatározás, civakodás, civódás, perpatvar, veszekedés ◆ MEGBÉKÉLÉS, MEGEGYEZÉS
összeütközik (ige) ◇ karambolozik, koccan, összemegy (*biz*), egymásnak megy, egymásba szalad, összeszalad, összefut, összecsattan ◆ KIKERÜL
 ◇ szembekerül <vkivel>, szembetalálkozik | szembenéz | megütközik
összevág (ige) ◇ felvág, aprít, összevagdál, felaprít, összeaprít, feldarabol, felmetéli
 ◇ megvág, megsebez, összekaszabol
 ◇ összecsap, összeüt, összetákol, összeeszkábál, összeábdál (*táj*), rögtönöz, improvizál
 ◇ egybevág, összeesik, összeillik, egyezik, megegyezik, passzol (*biz*), klappol (*biz*), stimmel, kongruál (*id*), kvadrál (*rég*), egyenlik (*táj*) ◆ ELTÉR, ELÜT, KÜLÖNBÖZIK
összevarr (ige) ◇ összeölt, összerősít, összefércel, megvarr, összedolgoz (*szak*), beaggat (*táj*), összetűz, összeöltöget, összegányol (*táj*) ◆ SZÉTBONT, SZÉTFEJT
összevásárol (ige) ◇ megvásárol, összevesz, felvásárol
összevegyít (ige) ◇ összekever, összeönt, összeolvaszt, elegyít, összekutyul (*biz*), [bort] összeházasít, mixel ◆ SZÉTVÁLASZT
összevegyül (ige) ◇ összekeveredik, összeelegyedik (*vál*), összeolvad, egybeolvad, összevegyülődik (*táj*) ◆ KÜLÖNVÁLIK, KIVÁLIK, KICSAPÓDIK (*szak*)
összever (ige) ◇ elver, megver, elpáhol, összevissza ver, agyba-főbe ver, agyonver, tönkrever, megrak (*biz*), elagyabugyál, elnápángol, eltángál, helybenhagy, ellátja a baját, összecsepel (*táj*), összezöcsköl (*táj*), leápol (*szleng*), meghirigel (*szleng*), kikészít (*szleng*), betakar (*szleng*)
 ◇ (*biz*): összeüt, összecsap, összevág, összeütöget, összecsapkod
összeverekedik (ige) ◇ összecsap, összekap, öltre megy, birokra kel, összeugraszkozik (*táj*) ◆ ÖSSZEBÉKÜL, MEGJUHÁSZODIK
összeverődik (ige) ◇ összegyűlik, gyülekezik, összecsoódik, sereglik, összetödul, összejön, összeszalad, csoportosul ◆ SZÉTSZÉLED, FELOSZLIK
összeveszik, összevész (ige) ◇ összekülönbözik, összetűz (*biz*), összekap, összezördül, összezörren, összeszólalkozik, összeakaszkozik, összekoccan, hajba kap (*biz*), összerúg (*biz*), összedisputál (*táj*), összekocódik (*táj*), összeágaskodik (*táj*), összebalhézik (*szleng*) | szakít **Sz**: összerúgja a port; összerúgja a patkót; tengelyt akaszt; összeakasztja a bajuszt; kiborítja a bilit ◆ KIBÉKÜL, MEGEGYEZIK
összeveszés (fn) ◇ veszekedés, perpatvar, civakodás, civódás, szóváltás, perlekedés, egyenetlenkedés, összeszólalkozás, konfliktus ◆ KIBÉKÜLÉS, MEGEGYEZÉS
összeveszít (ige) ◇ összeugraszta, szembeállít, együveszeszt (*táj*) ◆ KIBÉKÍT, MEGENGESZTEL, MEGENYHÍT
összevet (ige) ◇ egybevet, hasonlít, összemér | azonosít
 ◇ (*rég*): összesodor, összehoz | összegyűjt ◆ SZÉJJELBONT
összevéve (hsz) ◇ összesen, mindösszesen, összegezve, summa summarum (*id*), együttesen, együtvéve, összevissza (*biz*), kurz und gut (*id*) ◆ RÉSZLETEZVE
összevissza I. (hsz) ◇ ide-oda, erre-arra, keresztül-kasul, tél-túl (*táj*), jobbra-balra (*táj*), mindenfelé
 ◇ rendetlenül, válogatás nélkül, rendszertelenül, rendezetlenül, egymás hegyén-hátán, átabotába (*táj*), tővel-heggyel (*táj*) | zavarosan, ellentmondásosan **Sz**: tővel-heggyel össze ◆ RENDEZETLEN, EGYÉRTELMŰEN
 ◇ (*biz*): összesen, összevéve (*táj*), összevetve, egybevéve, együttesen ◆ RÉSZLETEIBEN, EGYENKÉNT
összevissza II. (mn) ◇ zavaros, zűravaros, zúrós (*biz*), rendetlen, zagyva, kusza, zilált, kaotikus, fejletlen, konfúzus (*rég*) ◆ TISZTA, VILÁGOS, RENDEZETT
összevisszaság (fn) ◇ rendtelenség, felfordulás, fejtelenség, anarchia, fejesztettség, zavar, zűrzavar, zúr, káosz, konfúzió (*vál*), tohuvabohu (*vál*), szemétdomb, kupleráj (*pej*), kupi (*biz*), rumli (*biz*), gyűlés (*táj*), szerteség (*táj*), széjjelség (*táj*) ◆ REND, NYUGALOM, RENDEZETTSÉG
 ◇ rendszertelenség, szabálytalanság, átláthatatlanság, áttekinthetlenség ◆ RENDSZERESSÉG

◊ értelmetlenség, zöldség (*biz*), badarság, marhaság, zagyvaság, zagyvalék, kuszaság, kuszáltság, halandzsa (*biz*), hanta (*szleng*) ♦ SZERVEZETTSÉG, ÁTTEKINTHETŐSÉG

összevon (ige) ◊ (*vál*): összehúz, összeráncol, összeránt

◊ egybevon, egyesít, központosít, centralizál, összpontosít, koncentrálnak, kontrahál (*rég*), integrál, egybeolvaszt, összeolvaszt ♦ SZÉTTAGOL, DECENTRALIZÁL, DEZINTEGRÁL (*id*)

◊ rövidít, megrövidít, megkurtít, összesűrit, zanzásít, tömörít, egyszerűsít, redukál, összezsugorít ♦ KIBŐVÍT, MEGTOLD

összevonás (fn) ◊ egyesítés, egységesítés, összpontosítás, koncentráció (*id*), kontrakció (*id*), centralizáció (*id*) | egyszerűsítés, rövidítés, redukció, redukálás ♦ SZÉTVÁLASZTÁS, DECENTRALIZÁCIÓ | TOLDÁS

összezár (ige) ◊ <vkít vkivel>: összecsuc, összeszorít

◊ <vkít vkivel>: összecsuc, összezsúfol, bezsúfol ♦ KINYIT, KITÁR

összezavar (ige) ◊ megzavar, zavarba hoz, zavarba ejt, elbizonytalanít, kiköccent | megbont, megkavar (*biz*), összekavar, összekever, megkever, feje tetejére állít, összegubancol (*biz*), összekuszál, bonyolít, összegabalyít, összezilál, felforgat, összeforgat, szétzilál, feldúl, összezagyvál, konfundál (*vál*) ♦ RENDBE HOZ, TISZTÁZ

◊ összetéveszt, összecserél, felcserél, összekever, összekutyul (*biz*) ♦ FELISMER

összezőrdül (ige) ◊ összevész, veszekedik, összekülönbözik, összetűz, összekoccan, összekap, összeugrik, összeütközik, összeszólalkozik, összezörren, összezajdul (*táj*), összejön (*táj*), hajba kap, összerúgja a port, összerúgja a patkót ♦ KIBÉKÜL, MEGBÉKÉL, MEGEGYEZIK

összezúz (ige) ◊ összetör, széttör, pozdorjává tör, ízzé-porrá tör, összeroppant, összemorzsol, összeroncsol, szétroncsol, összecsomaszol (*táj*)

◊ megsemmisít, tönkretesz, tönkrezúz, felmorzsol

összezsúfol (ige) ◊ összeprésel, összeszorít, bezsúfol, tömörít | összezár

összezsugorodik (ige) ◊ összeaszik, összeaszalódik, összetöpped, összetöpörödik, megtöpped (*táj*), megtöpörödik, összemegy, összehúzódik, összeugrik [ruhanemű], megcsüppörödik (*táj*), összeszűkül, elcsökevényesedik ♦ KITÁGUL, MEGNŐ

◊ megcsappan, csökken, megkisebbedik, elolvad, lepad, megfogatkozik ♦ GYARAPODIK, SZAPORODIK, FELGYŰLEMLIK

összhang (fn) ◊ összhangzat, akkord, harmónia | összecsengetés, egybecsengetés, összhangzás, egybehangzás ♦ HANGZAVAR, DISZHARMÓNIA, DISSZONANCIA

◊ konszenzus, egyetértés, egyezés (*rég*), konkordancia (*rég*), összehangoltság, békesség ♦ KONFLIKTUS, NÉZETELTÉRÉS, DISZHARMÓNIA

összhatás (fn) ◊ összbenyomás, összkép

összjáték (fn) ◊ együttműködés, csapatmunka, összmunka, kooperáció

összpontosít (ige) ◊ [figyelmet]: koncentrálnak, fókuszál (*id*), irányít ♦ ELKALANDOZIK, ELÁBRÁNDOZIK

◊ egyesít, összefog, centralizál ♦ DECENTRALIZÁL, KIHELYEZ

◊ központosít, összevon | felhalmoz [tőkét]

összpontosul (ige) ◊ koncentrálnak, egyesül | tömörül ♦ SZÉTSZÓRÓDIK, ELTERJED

ösztökél (ige) ◊ ösztönöz, biztat, buzdít, nógat, noszogat, bátorít, sürget, siettet, sarkall, sarkantyúz, serkent, kapacitál, unszol, tüzel, hajt, doppingol (*biz*), stimulál, inspirál, motivál, szuttjongat (*táj*), kénytet (*táj*) ♦ LEBESZÉL, ELRIASZT, AKADÁLYOZ

ösztön (fn) ◊ instinktus (*id*)

◊ indíttatás, késztetés, motiváció

◊ sugallat, sejtelem, sejtés, megézés, intuáció, spuri (*szleng*) ♦ TUDAT

◊ (*rég*): ösztönzés, ösztönző erő

◊ (*táj*): ösztöke, karó, pálda

ösztöndíj (fn) ◊ stipendium (*rég*)

ösztöndíjas (mn és fn) ◊ segédpénzes (*rég*), stipendista (*rég*)

ösztönös (mn) ◊ ösztönszerű, öntudatlan, instinktív (*id*), spontán, automatikus, gépies, intuitív (*id*), önkéntelen, akaratlan, szándéktalan ♦ TUDATOS, SZÁNDÉKOS, AKARATLAGOS

ösztönöz (ige) ◊ késztet, biztat, buzdít, ösztökél, serkent, sürget, nógat, noszogat, sarkall, sarkantyúz, füt, doppingol (*biz*), stimulál, animál (*id*), unszol, hajt, inspirál, bátorít, lelkesít, bizgat (*táj*), muszájít (*táj*), mozgat, motivál ♦ LEBESZÉL, ELRIASZT, AKADÁLYOZ

ösztönzés (fn) ◇ késztetés, indítás, indíttatás, impulzus (*szak*), lökés, inspiráció | biztatás, buzdítás, unszolás, nógatás, rábeszélés, serkentés, indíték ◆ **LEBESZÉLÉS, ELRIASZTÁS, FÉKEZÉS**

ösztönző (mn) ◇ bátorító, biztató, buzdító, lelkesítő, ösztökélő, serkentő, mozgató, stimuláló, sarkalló, előmozdító, motiváló, gyorsító ◆ **FÉKEZŐ, AKADÁLYOZÓ, GÁTLÓ**

ösztövér (mn) ◇ (*táj*): sovány, szikár, csontos, nyurga, vékony, vékonydongájú, vékonypéNZÚ (*rég*), girhes (*pej*), cingár, vézna, keszeg (*biz*), csont és bőr, ványadt ◆ **KÖVÉR, TESTES**

◇ sovány, terméketlen, kopár, sivár, meddő ◆ **TERMÉKENY, GAZDAG, ZSÍROS**

◇ szegényes, szűkös, vérszegény, vértelen ◆ **ÉRDEKES, SZÍNES, VÁLTOZATOS**

öszül (ige) ◇ fehéredik, deresedik (*vál*), szürkül, őszbe csavarodik (*vál*) | öregszik, vénül

ötlet (fn) ◇ elgondolás, meglátás | sziporka, tipp (*biz*), elmeszikra (*rég*) | gondolat, javaslat, invenció, éca (*biz*), écesz (*szleng*)

◇ találmány, furfang

ötletes (mn) ◇ sziporkázó, elmés, szellemes, invenciózus, találékony, leleményes, érdekes, szelleműs, ötletgazdag, ötletdús, ügyes [szerszám], csalafinta ◆ **ÖTLETTELEN, SZELLEMLETEN**

ötöl-hatol (ige) ◇ hímez-hámoz, köntörfalaz, kertel, mellébeszél, csüri-csavarja a szót, rizsáz (*szleng*)

ötös (fn) ◇ jeles, példás, gól (*szleng*), hasas (*szleng*), hintó (*szleng*), ödön (*szleng*), pedálmedál (*szleng*), petya (*szleng*), tízes (*szleng*), pityorka (*szleng*)

◇ kvintett

◇ ötforintos

◇ ötszáz, ötszázforintos

◇ (*rég*): elégtelen

ötszáz (szn) ◇ félezer

ötszázforintos (fn) ◇ ötszáz (*biz*), lila (*szleng*), ady (*szleng*), öt kiló (*szleng*)

öttusa (fn) ◇ pentatlon (*id*)

ötven (szn) ◇ félszáz

ötvenéves (mn) ◇ fél évszázados

ötvs (fn) ◇ ezüstműves, aranyműves, vésnök

ötvoz (ige) ◇ összeolvaszt, eggyé olvaszt, elegyít | kombinál

◇ szerkeszt, fogalmaz, javítgat

ötvozet (fn) ◇ öntvény (*rég*), elegyfém, alligáció (*rég*) | keverék

öv (fn) ◇ derékszűj, nadrágszűj, tüssző (*rég*), [szerzetesi] cingulus (*id*) | pánt, heveder

◇ égöv, zóna, övezet

övez (ige) ◇ átköt, körülköt, átfog, felövez (*rég*)

◇ körülvesz, koszorúz (*rég*), körülölel, körülfog, szegélyez, körülzár, környékez (*rég*)

övezet (fn) ◇ zóna, vidék, térség, körzet, régió, sáv | öv, égöv | szektor (*szak*), szféra

◇ (*rég*): párkány, keríték (*rég*), korlát, pártázat

öz (fn) ◇ özike, bambi (*biz*), özgida, villás

özön I. (mn) ◇ túláradó, özönlő

◇ (*táj*): töméntelen, tömérdek, sok, rengeteg, tenger, tengernyi, tenger sok ◆ **KEVÉS, CSEKÉLY, JELENTÉKTELEN**

özön II. (fn) ◇ (*rég*): özönvíz, árvíz, ár, áradat, vízár, vízáramlat

◇ sokaság, bőség, tömeg, tömkeleg

özönlik (ige) ◇ folyik, ömlik, árad, áramlik, zúdul, dől, hömpölyög | sugárik, terjed ◆ **CSORDOGÁL, CSÖPÖG, SZIVÁROG**

◇ [tömeg]: tódul, áramlik, árad, hömpölyög, sereglik, vonul

◇ gyülik, halmozódik

özönvíz (fn) ◇ vízőzön, dilúvium (*rég*) | árvíz, ár, vízár, özön, zuhatag, felhőszakadás

özvegy I. (fn) ◇ özvegyasszony | özvegyember

özvegy II. (mn) ◇ párjavesztett, társtalan, magányos ◆ **HÁZAS**

P

pác (fn) ◇ páclé, szósz, csáva, csávázólé, cserzőlé

◇ baj, kellemetlenség, slamasztika, szorult helyzet, kutyaszorító, kulimász (*biz*), lekvár (*szleng*)

paca (fn) ◇ tintafolt, tintapecsét, malac (*biz*), pecsét, pacni (*biz*), poca (*táj*)

pacák (fn) ◇ ember, férfi, személy, alak, illető, fazon (*szleng*), fickó, pasas (*biz*), pasi (*biz*), ipse (*biz*), pofa (*szleng*), fej (*biz*), ürge (*szleng*), krapek (*szleng*), hapsi (*biz*), tag (*biz*), pali (*szleng*), manus (*szleng*), muksó (*szleng*), csávó (*szleng*), szivar (*biz*), pók (*szleng*)

páciens (fn) ◇ beteg, delikvens (*tréf*) ◆ ORVOS

pacifista (mn és fn) ◇ békeszerető, békebarát, békepárti, háborúellenes ◆ HARCIAS, HÁBORÚPÁRTI, MILITARISTA

packázik (ige) ◇ pimaszkodik, szemtelenkedik, arcátlankodik, kukoricázik (*biz*), szórakozik (*biz*)

pácol (ige) ◇ csáváz, cserez, senyveszt (*táj*)

◇ besóz, mariníroz (*szak*), tartósít

pacsirta (fn) ◇ pipiske (*táj*), szántóka (*táj*), pityu (*táj*), kontyosveréb (*táj*)

◇ (*biz*): énekesnő, csalogány

◇ (*szleng*): besúgó, spicli, spion, feljelentő, fül (*biz*), júdás (*szleng*), tégla (*szleng*)

pacskol (ige) ◇ paskol, ütöget, csapkod, csapdos

◇ pancsol, lubickol, pocskol (*táj*), pamacsol (*táj*)

pad (fn) ◇ padka, lóca, padszék (*rég*), [ház előtt] szakállszárító (*rég*), [templomi] stallum (*szak*)

◇ (*táj*): padlás

◇ (*táj*): padló

padka (fn) ◇ pad, lóca

◇ (*táj*): kemencepadka, kuckó, sut (*táj*), tóció (*táj*)

◇ útpadka, útszegély

padlás (fn) ◇ pad (*táj*), házhéj (*rég*), háztáj (*táj*), hiu (*táj*), héjazat (*táj*) ◆ PINCE

◇ (*táj*): mennyezet, plafon

padlásszoba (fn) ◇ manzárdszoba

padlástér (fn) ◇ manzárd, tetőtér, tetőemelet

padlizsán (fn) ◇ tojásgyümölcs, törökparadicsom, kékparadicsom (*táj*), törökkobak (*rég*), salamontőke (*táj*), vineté (*táj*)

padló (fn) ◇ padlózat, padozat, pádimentum (*rég*), padlat (*rég*), palló (*táj*) ◆ MENNYEZET

páfrány (fn) ◇ ördögboroda (*táj*)

páfrányfenyő (fn) ◇ gingó, gingófa (*táj*)

pagony (fn) ◇ liget, berek, erdő, fiatalos (*táj*), csalit (*vál*)

páhol (ige) ◇ üt, ver, csépel, elporol, püföl, dögönyöz, dönget, nyüstöl (*táj*), abrikol (*táj*), lazsnakol (*táj*), taglal (*táj*)

pajesz (fn) ◇ fültincs, halántékfűrt, huncutka

◇ oldalszakáll

pajkos (mn) ◇ játékos, virgonc, eleven, gézengúz, szertelen, csintalan, huncut, hamiskás, vásott, haszontalan, rosszesont, rakoncátlan, kópé, csínytevő, jobbsincs (*táj*), ugrifüles (*táj*), játszi, bohó, bolondos | játszadozó, fúrge (*táj*), mozgékony ◆ KOMOLY, SZÓFOGADÓ, ENGEDELMES

◇ illetlen, pajzán, sikamlós, kétértelmű, dévaj (*vál*), frivol ◆ ILLEDELMES, SZOLID

pajor (fn) ◇ lárva, pondró, csimasz (*táj*), csókaféreg (*táj*)

pajta (fn) ◇ szín, fészter, kocsiszín, szárnyék (*rég*), hodály, csűr

◇ istálló, akol (*rég*), ól (*rég*)

pajtás (fn) ◇ cimborá, barát, koma (*táj*), haver (*biz*), kamerád (*rég*), drusza (*táj*) | játszótárs, játszópajtás

pajzán (mn) ◇ pajkos, csintalan, évődő, hamis, hamiskás, huncut, kacér, dévaj (*vál*)

◇ kétértelmű, szabados, sikamlós, csiklandós, pikáns, borsos ◆ SZALONKÉPES

pajzánkodik (ige) ◇ dévajkodik, pajkoskodik, csintalankodik, játszadozik, bolondozik, huncutkodik, kacéerkodik, ingerkedik, cicázik, incselkedik, kötődik, böllenedik (*táj*)

pakk (fn) ◇ csomag, poggyász, cókómó, motyó (*biz*), batyu, málna

pakli (fn) ◇ csomag, kártyacsomag

◇ szövetkezés, összefogás, összejátszás, együttműködés

◇ (*szleng*): lehetőség

pakol (ige) ◇ csomagol | rakodik, rámol, rendezget, rakogat

pakolás (fn) ◇ csomagolás

◇ (*szak*): tömítés, burkolás

◇ borogatás

◇ arcpakolás, maszk, szépségmaszk

pákosztos (mn) ◇ torkos, falánk, nyalánk, nyalakodó, torkoskodó, dézsmáló ◆ MÉRTÉKTARTÓ, MÉRTÉKLETES

◇ (*táj*): rakoncátlan, vásott, csintalan

paksaméta (fn) ◇ iratcsomó, iratköteg

◇ [jelzőként]: köteg, nyaláb, halom, csomó, rakás, kupac, csomag

paknál (ige) ◇ egyezkedik, összejátszik, cimborál, sűg-bűg, megállapodik, alkudozik, trafikál (*rég*), összefog

paktum (fn) ◇ szerződés, egyezség, egyezmény, szövetség, megegyezés, megállapodás, kiegyezés, alku, konszenzus (*id*), konkordátum (*id*)

palack (fn) ◇ üveg, flaska, flaskó, butykos, butélia (*rég*), butella (*rég*), fűtűlő (*táj*), lámpás (*táj*)

◇ gázpalack

palacsinta (fn) ◇ körelepcsen (*táj*), krisztuskapcája (*táj*)

palánk (fn) ◇ deszkakerítés, deszkafal, léckerítés, kerítés, lécezet, védőfal, mellvéd

◇ (*rég*): erőd

palánta (fn) ◇ ültetvény

◇ emberpalánta, gyerek, kisgyerek

palántál (ige) ◇ ültet, palántáz, plántál (*rég*), dugványoz

palást (fn) ◇ köpeny, lepel, talár, pluviale (*id*), pallium (*id*), köntös

palástol (ige) ◇ titkol, titokban tart, leplez, takargat, kendőz, elkendőz, rejteget, elfed, eltakar, elhallgat, álcáz, visszafojt ◆ FELFED, FELTÁR, MEGMUTAT

palatinus (fn) ◇ nádor

◇ palotagróf (*rég*)

palavessző (fn) ◇ íróvessző (*rég*), grifli (*rég*), írópala, vadplajbász (*táj*)

pálca (fn) ◇ bot, vessző, suhogó (*táj*), suháng (*táj*), virgács, pálcika

◇ sétatálca, sétatot

◇ jogar

◇ botütés, ütleg, fenyíték

paletta (fn) ◇ festőtábla, festéktálca

pali (fn) ◇ balek, palimadár (*szleng*)

◇ (*szleng*): férfi, ember, személy, fráter, fickó, alak, illető, ipse (*biz*), pasas (*biz*), pasi (*biz*), pacák (*szleng*), hapsi (*biz*), tag (*biz*), krapek (*szleng*), muki (*szleng*), muksó (*szleng*), pofa (*szleng*), manus (*szleng*), ürge (*szleng*), csávó (*szleng*), fazon (*szleng*), szivar (*szleng*)

pálinka (fn) ◇ snapsz (*biz*), égettbor, gugyi (*táj*), papramorgó (*táj*), tüzes víz (*tréf*), ácskonyak (*táj*), ákovita (*táj*), nyakolaj (*táj*), szíverősítő (*biz*), szeszko (*szleng*)

pálinkamérés (fn) ◇ butik (*rég*), pálinkásbutik (*rég*), snapszbutik (*rég*), lebuji (*szleng*), csapszék, bögrecsárda

pálinkáspohár (fn) ◇ kupica, stampedli, pohárka, kispohár

pallér (fn) ◇ építőmester, kőműves, építésvezető, felvigyázó, felügyelő, előmunkás, munkavezető

palléroz (ige) ◇ finomít, csiszol, művel, kiművel, kicsiszol, nevel, fejleszt, alakít, formál, nemesít

pallérozatlan (mn) ◇ műveletlen, csiszolatlan, tanulatlan, iskolázatlan, képzetlen, neveletlen, kulturálatlan, civilizálatlan | közönséges, durva, barbár, modortalan, bárdolatlan, faragatlan, bugris (*durva*) ◆ PALLÉROZOTT, MŰVELT, TANULT

pallérozott (mn) ◇ művelt, kiművelt, csiszolt, tanult, iskolázott, kulturált, civilizált, csinosult (*rég*) | kifinomult, finom, jól nevelt, jó modorú ◆ MŰVELETLEN, TANULATLAN, KÖZÖNSÉGES

pállik (ige) ◇ kisebbedik
 ◇ fülled, erjed, dohosodik, rothad

pálló (fn) ◇ híd, gyaloghíd, dobogóhíd (*táj*), bürü (*táj*), fahíd, hajóhíd, hídlás (*táj*)
 ◇ (*táj*): padló

pállós (fn) ◇ hóhérpallós, hóhérbárd, bárd, nyakazó, bakóbárd (*rég*), kard (*rég*)

pálma (fn) ◇ pálmafa
 ◇ (*rég*): datolyafa, datolya (*rég*)
 ◇ (*vál*): siker, dicsőség, babér

pálmaház (fn) ◇ üvegház, télikert, növényház

pálmaliliom (fn) ◇ dicsőségeskaka, jukka, jutka, rostliliom

pálos (mn és fn) ◇ pálos rendi, paulinus (*rég*), fehér barát

palota (fn) ◇ kastély, vár, rezidencia, úrlak (*rég*), fénylak (*rég*), diszlak (*rég*), fejedelemslak (*rég*), [török] szeráj | királyi udvar ◆ KUNYHÓ, VISKÓ, KALYIBA

palotás (fn) ◇ (*rég*): ajtónálló, ór, testőr, gárdista (*rég*), hajdú

pálya (fn) ◇ útvonal, út, röppálya, pályagörbe, trajektória (*szak*)
 ◇ vasút | sínek
 ◇ sportpálya, futópálya, mező, gyep, futóhely
 ◇ (*rég*): küzdőtér, aréna, csatatér
 ◇ foglalkozás, hivatás, szakma, mesterség, munka | pályafutás, életút, életpálya, karrier
 ◇ (*biz*): autópálya

pályabíró (fn) ◇ versenybíró, bíró
 ◇ (*rég*): bíráló, zsűritag

pályadíj (fn) ◇ (*rég*): jutalom, elismerés, pályabér (*rég*)
 ◇ bérleti díj, kölcsönzési díj, használati díj

pályafutás (fn) ◇ pálya, életpálya, életút, karrier, előmenetel

pályamester (fn) ◇ pályagondnok | gyepmester
 ◇ pályaőr, pályafelügyelő, vasúti felügyelő

pályamunka (fn) ◇ pályamű, beadvány, dolgozat, pályázat

pályaőr (fn) ◇ bakter (*rég*), vasúti őr, vonalőr

pályaudvar (fn) ◇ vasútállomás, állomás, megállóhely, fejjállomás (*szak*), pályafő (*rég*) | vasúti épület, állomásépület, indóház (*rég*)

pályázat (fn) ◇ pályamű, pályamunka, dolgozat
 ◇ folyamodvány, beadvány, kérelem
 ◇ konkurzus | versenytárgyalás, tender

pályázik (ige) ◇ nevez, jelentkezik, indul, részt vesz, versenyez ◆ VISSZALÉP
 ◇ törekszik, tör, vágyni, aspirál, folyamodik, igényt tart, számít <vmire> ◆ LEMOND
 ◇ (*rég*): utazik, megy
 ◇ (*biz*): utazik <vkire> (*szleng*), pikkel (*biz*), kipécéz (*biz*)

pályázó (fn) ◇ induló, nevező, jelentkező, résztvevő, versenyző, játékos
 ◇ jelölt, aspiráns (*szak*), kandidátus (*rég*)

pamac (fn) ◇ ecset, pemzli (*biz*), pacsmag (*rég*) | borotvaecset
 ◇ (*táj*): kenőtoll
 ◇ szőrösömő, szőrpamac, szőrpamat (*táj*) | vattapamac, vattacsomó

pamflet (fn) ◇ gúnyirat | csasztuska (*rég*)

pamlag (fn) ◇ dívány, heverő, kerevet, szófa (*rég*), rekamié, nyoszolya (*rég*), ágy, párnaszék (*rég*), kanapé

pamut (fn) ◇ gyapot | gyapotfonal, pamutfonal, pamuk (*táj*), cotton (*szak*) ◆ MŰSZÁL

pamutfa (fn) ◇ kapok, kapokfa, kapokgyapot

panama (fn) ◇ korrupció, megvesztegetés, lefizetés, svindli (*biz*), kenés (*biz*)

panasz (fn) ◇ (*szak*): tünet, szimptóma (*szak*)
 ◇ sérelem, hasfájás (*szleng*)
 ◇ panaszkodás, keserégés, panaszolkodás (*rég*), sirám, siralom, jeremiád (*szak*), jajkiáltás (*vál*), lamentáció (*rég*), lamentálás (*biz*), sópánkodás, nyavalygás, siránkozás, óbégatás (*pej*), nyafogás, zsémbelődés ◆ ŐRVENDEZÉS, UJJONGÁS

◇ panasztétel, reklamáció | bejelentés, feljelentés, panaszirat, kereset, vád | kifogás, óvás, felszólalás, tiltakozás, fellebbezés, apelláta (*id*)

panaszkodik (ige) ◇ panaszolkodik (*rég*), panaszol, kesereg, sir-rí, zsörtölődik, morog, zsémbel, sopánkodik, sir (*szleng*), siránkozik, nyavalyog, óbégat, jajgat, jajong, jajveszékkel, nyafog, lamentál (*biz*), abajog (*táj*), ahékkodik (*táj*), sápekodik (*táj*), sápit (*táj*), rinyál (*szleng*), vernyákol (*táj*), rovázik (*szleng*) **Sz:** sok baja van, mint a rossz malomnak ◆ ÖRVENDEZIK, UJJONG

◇ panaszt tesz, panaszt emel, panasszal él, reklamál, kifogásol

panaszkönyv (fn) ◇ vásárlók könyve

panaszol (ige) ◇ sérelmez, neheztel, szemrehányást tesz, szemrehány (*rég*), hibáztat, reklamál

panaszos I. (mn) ◇ szomorú, kesergő, bánatos, elégikus, síri (*vál*), gyászos, elcsukló (*vál*), siránkozó (*pej*), nyafogó | sértett, megbántott, elégedetlen ◆ ÖRÖMTELI, ELÉGEDETT, UJJONGÓ

panaszos II. (fn) ◇ panasztévő, sértett, vádló, feljelentő, felperes ◆ ALPERES

páncél (fn) ◇ páncélzat, páncélruha, vértezet, vért, sodronying, fegyverderék (*rég*), mellvas (*rég*), vas, vasderék (*rég*)

◇ [állaté]: védőburok, teknő, héj

páncélaútó (fn) ◇ páncélgépkocsi, páncélszekrény (*szleng*)

páncélos I. (mn és fn) ◇ (*szak*): csontpikkelyű | kemény

◇ vértés | páncélozott

páncélos II. (fn) ◇ harckocsi, tank, páncélszekrény (*szleng*) | monitor (*szak*)

páncélszekrény (fn) ◇ trezor (*id*), wertheimszekrény, wertheimkassza, pénzszekrény, kassza, széf (*biz*), mackó (*szleng*), srenk (*szleng*)

pancser (mn és fn) ◇ ügyetlen, kétbalkezes, amatőr, műkedvelő, dilettáns, kontár, fakezú, tetzesza (*biz*), fuser (*szleng*) ◆ ÜGYES

pancsol (ige) ◇ lubickol, fürdik | pacsol (*biz*), fröcsköl, locspol, locskol, lötyfötöl, lözsböl, lucskol, pacsál (*táj*), poczog (*táj*), lepcsel (*táj*)

◇ (*pej*): [ételt] kotyvaszt, készit | pepecsel, piszmog, tesz-vesz

◇ [bort]: vizez, hígít, hamisít

◇ (*táj*): pazarol, tékozol

pandúr (fn) ◇ poroszló (*rég*), perzekutor (*rég*), csendbiztos (*rég*), csendőr, zsandár, fogdmeg (*biz*), foglár (*rég*) ◆ RABLÓ, BANDITA, BETYÁR

panel (fn) ◇ épületelem, födémelem, betonblokk | szerelőlap, építőelem

◇ panelház, panellakás, panelépület

pang (ige) ◇ romlik, poshad (*táj*), peshed (*táj*)

◇ áll, megreked, vesztegel, szünetel, stagnál, lankad, lanyhul, tesped ◆ FOLYIK, HALAD, MEGY

páni (mn) ◇ [félelem]: pokoli, ördögi, szörnyű, rettenetes, iszonyú

pánik (fn) ◇ rémület, páni rémület, vakrémület, fejvesztettség, felfordulás, zavarodás, kavarodás, riadalom, fejetlenség, zűrzavar, ijedség, félelem, nyugtalanság, megzavarodás ◆ NYUGALOM, HIGGADTSÁG, HIDEGVÉR

paníroz (ige) ◇ bundáz (*biz*), bebundáz (*biz*)

pannon (mn) ◇ pannóniai | dunántúli

panoptikum (fn) ◇ viaszfigura-gyűjtemény, viaszbábbódé (*rég*), viaszszekrény (*rég*)

◇ (*rég*): mutatványosbódé

panoráma (fn) ◇ körkép, kilátás, látkép, látvány

pánt (fn) ◇ abroncs, gyűrű | sarokvas, csuklópánt

◇ öv, csík, sáv, szalag | vállpánt

◇ diadém, fejdísz | hajdísz, hajpánt, hajráf (*biz*)

panthalló (fn) ◇ nadrág, hosszúnadrág, naci (*biz*), gatya (*biz*)

pántlika (fn) ◇ szalag, szalagsokor, masni (*biz*), galand (*rég*), laplika (*rég*)

pantomim (fn) ◇ némajáték

panzió (fn) ◇ fogadó, vendégfogadó, otthon, motel

◇ (*rég*): nyugdíj, penzió (*rég*)

panyva (fn) ◇ kötél, kötőfék, lasszó

pap (fn) ◇ atya, lelkiatya, lelkipásztor, pásztor, tisztelendő, főtisztelendő, Isten szolgája, sacerdos (*szak*), páter (*rég*), klerikus (*rég*), csuhás (*pej*), fekete szoknyás (*tréf*), szoknyás (*tréf*) | lelkész, tiszteletes, [zsidó] rabbi, [buddhista] bonc, [pravoszláv] pópá, [mohamedán] imám, mollah, müezzin

papa (fn) ◇ apa, édesapa, atya (*vál*), apuka, apuci (*biz*), papi (*biz*), apus (*biz*), papus (*biz*), papuska (*biz*), apóca (*biz*), apácska, fater (*szleng*) ◆ MAMA, ANYA, ÉDESANYA
 ◇ nagyapa, nagypapa, nagypapi (*biz*), nagyapi (*biz*), nagyatyja, nagyapó, nagy tata (*biz*), papi (*biz*), ópapa (*táj*), apócska (*táj*) ◆ NAGYMAMA, NAGYANYA
 ◇ (*szleng*): öregember, öregapó, tata (*biz*), apó
pápa (fn) ◇ őszentsége, szentatyja, egyházfő, pontifex maximus (*id*), Róma püspöke, Péter utóda
papagáj (fn) ◇ kajdác (*rég*), lóri (*biz*)
pápaság (fn) ◇ szentszék
 ◇ pápizmus
pápaszem (fn) ◇ szemüveg, okuláré (*tréf*), ókula (*tréf*), szem (*tréf*), üvegszem (*tréf*), monokli, lornyon (*rég*), cvikker, kukucsüveg (*táj*), kukker (*szleng*)
papi¹ (mn) ◇ egyházi, lelkészi, szerzetesi, lelkipásztori ◆ VILÁGI, LAIKUS
papi² (fn) ◇ apa, papa, apu, apus, apuka ◆ MAMI, ANYUKA
 ◇ nagyapa, nagypapa, nagypapi (*biz*), nagyapus (*biz*) ◆ NAGYI (*biz*)
papi³ (fn) ◇ (*biz*): étel, pép, pempő, kaja (*biz*)
papír (fn) ◇ papírlap, papiros (*biz*), cédula
 ◇ irat, okmány, okirat, dokumentum, oklevél, igazolvány, igazolás
 ◇ [jelzőként]: eldobható, egyszer használatos
papírforma (fn) ◇ előírás, szabály, rend
papírgalacsin (fn) ◇ papírgaluska (*biz*)
papírízű (mn) ◇ ízetlen; se íze, se büze; vacak | élettelen, kiagyalt, papírszagú, vérszegény
papírkereskedés (fn) ◇ papírbolt, papírüzlet, papír- és írószertbolt, papír- és írószer-kereskedés, ápisz (*biz*)
papírkosár (fn) ◇ szemétláda, szemeteskosár, szemétkosár, szemetes (*biz*), szecskaláda (*táj*)
papírlap (fn) ◇ papír, papiros (*biz*), papírív, cédula
papírmunka (fn) ◇ irodai munka, adminisztráció, bürokrácia
 ◇ papírhajtogatás, origami (*id*)
papiros (fn) ◇ papír, papírlap
 ◇ irat, okirat, okmány, írás (*biz*), igazolás, igazolvány, oklevél
papírpénz (fn) ◇ bankjeggy, bankó (*rég*), bankóta (*rég*), pénzjeggy (*rég*) ◆ FÉMPÉNZ, APRÓPÉNZ, APRÓ (*biz*)
papírsás (fn) ◇ iszapsás, papiruszás, papirusznövény
papírzacskó (fn) ◇ zacskó, tasak, stanicli (*biz*), stanecli (*biz*) ◆ NEJLONZACSKÓ
pápista (fn) ◇ katolikus, római katolikus ◆ REFORMÁTUS
 ◇ [arcszín]: halvány, sápadt, falféher, egészségtelen ◆ PIROSPÖZSGÁS
papizik (ige) ◇ eszik, hamizik (*biz*), nyamizik (*biz*), csemmeg (*táj*)
paplan (fn) ◇ takaró, dunyha, dunna (*táj*)
papnevelde (fn) ◇ papnevelde (*rég*), papnevelő intézet, szeminarium (*rég*), internátus
papnövendék (fn) ◇ növendékpap, kispap (*biz*), szeminarista (*rég*), teológus, klerikus (*rég*), novícius, alumnus (*rég*)
papol (ige) ◇ prédikál, szónokol, perorál (*id*), prézsmitál (*rég*) | hegyi beszédet mond, kioktat, szaval, szpicselel (*szleng*), fecseg, locsog, nyomja a sódert (*szleng*), povedál (*szleng*), jár a szája, dumál (*szleng*)
papramorgó (fn) ◇ (*tréf*): pálinka, gatyaszaggató (*szleng*), fagyálló (*szleng*), szíverősítő (*biz*), snapsz, tüzes víz (*tréf*), vadvíz (*tréf*), kurucvíz (*rég*), tütü (*szleng*), pia (*szleng*), kredenciális (*rég*)
paprika (fn) ◇ zöldpaprika
 ◇ pirospaprika, fűszerpaprika, magyarbors (*táj*), örölt paprika, törökbors (*táj*), pogánybors (*táj*), vörösbors (*táj*), csili (*id*)
 ◇ harag, düh, pulykaméreg
paprikajancsi (fn) ◇ bohóc, komédiás, tréfacsináló, harlekin (*vál*), pojáca, clown (*id*)
 ◇ (*pej*): mitugrász, macskajancsi, ripacs
paprikás I. (mn) ◇ fűszeres, fűszerezett, fűszerszámos (*rég*), csípős, erős, pikáns ◆ GYENGE, ÍZETLEN
 ◇ ingerült, ingerlékeny, veszekedő, csípős, bosszús
paprikás II. (fn) ◇ pörkölt, gulyás
papság (fn) ◇ klérus (*rég*), papi rend, egyház
papsajt (fn) ◇ papsajtmályva, mezei mályva, mályva

◇ (táj): kenyér

papucs (fn) ◇ házicipő, klumpa, cókó (rég), mamusz, tutyi (biz), csoszi (táj), csoszogó (táj), lipegő (táj), mennybelépő (táj), pantofli (rég)

◇ papucsférj

papucscipő (fn) ◇ mokaszin (id), pantonett (id), pantolett (id), klumpa, cókó (táj)

pár I. (fn) ◇ társ, élettárs, férj, partner, barát, kedves, szerelmes

◇ házaspár, jegyespár, szerelmespár, az ifjú pár

pár II. (szn) ◇ kettő

◇ egy-két, néhány, kevés ♦ SOK

pára (fn) ◇ vízgőz, párásság, gőz | nedvesség, köd | kipárolgás, kigőzölgés, szag

◇ lehelet, szusz (biz), szufla (biz), szellet (rég), szellem (rég) | lélek

◇ (táj): élőlény, teremtés, ember | állat

parabola (fn) ◇ példázat, példabeszéd, tanítómese, hasonlat

◇ parabolaantenna

parádé (fn) ◇ (rég): díszszemle, szemle, díszfelvonulás, katonai szemle, mustra (rég), ünnepség, díszünnepség

◇ pompa, fényűzés, ceremónia ♦ SZEGÉNYSÉG, SZŰKÖSSÉG, NYOMOR

◇ hűhó, cécó (biz), teketória, körülményesség | látványosság, komédia ♦ EGYSZERŰSÉG

◇ (rég): puccparádé, ünneplőruha, ünneplő, díszruha, díszegyenruha

paradézik (ige) ◇ páváskodik, díszeleg, tetszeleg, hivalkodik, illeg-billeg, mutogatja magát, illegeti magát (biz), feszít (biz), dülleszt (pej), flancol (szleng), fényeleg (rég) | ceremóniázik, piperézkedik (rég)

para-dió (fn) ◇ amazoni mandula, amerikai dió, braziliai dió

paradicsom¹ (fn) ◇ paradicsomkert, édenkert, éden | mennyország, menny, túlvilág, eldorádó, elizium (id) | boldogság ♦ POKOL | KINSZENVEDÉS

paradicsom² (fn) ◇ bobojó (táj), járáncsalma (táj), járáncialma (táj)

paradicsomi (mn) ◇ édeni, mennyei | gyönyörű, kellemes, kies (rég), zavartalan ♦ POKOLI | RETTENETES, KIETLEN

paradox (mn) ◇ önellentmondó, képtelen, helytelen

◇ furcsa, fonák, szokatlan, meglepő, meghökkentő

paradoxon (fn) ◇ önellentmondás, képtelenség, helytelenség, lehetetlenség

◇ furcsaság, fonákság, szokatlanság

parafa (fn) ◇ paratólgy, kéregfa

parafrázis (fn) ◇ átírás, átdolgozás, átköltés, változat | elmondás, magyarázat, értelmezés

paragrafus (fn) ◇ törvéycikk, rendelet, kaccs (rég)

◇ szakasz, passzus, cikkely, bekezdés, fejezet, egység

paraj (fn) ◇ spenót, spinót (táj), pinóta (táj)

◇ paréj (táj), gyom, dudva, laboda (táj)

párakötés (fn) ◇ dunsztkötés (biz), dunszt (biz)

paralel (mn) ◇ párhuzamos

◇ megegyező, hasonló, megfelelő | analóg ♦ ELTÉRŐ, KÜLÖNBÖZŐ

paralízis (fn) ◇ (szak): gyermekbénulás | bénulás, hűdés (rég), szélhűdés (rég)

◇ tehetetlenség, bénultság, cselekvőképtelenség

parancs (fn) ◇ felszólítás, utasítás, parancsolat, meghagyás, parancsolás (rég), ukáz (rég), vezényszó, kommandó (rég)

◇ rendelet, szabályzat, diktátum, rendelkezés, fermán (rég), ordre (rég), ediktum (rég) | előírás, akarat

parancsnok (fn) ◇ vezér, vezető, kapitány, főnök, kommandáns (rég), előljáró, első ember, feje <vminek>, péká (szleng), felettes, feljebbvaló ♦ ALÁRENDELT, BEOSZTOTT, KÖZKATONA

parancsnokság (fn) ◇ vezetés, irányítás, dirigálás (pej), vezérlés, rendelkezés

◇ vezetőség, törzskar, vezérkar | főhadiszállás

parancsol (ige) ◇ rendel, elrendel, utasít, meghagy, kötelez, intézkedik, vezényel, diktál, rendelkezik, kommandírozik (táj), hagyakol (táj), osztja a lapot (biz) | uralkodik, kézben tartja a gyepőt, dirigál ♦ KÉR, KÍVÁN, ÓHAJT

◇ (vál): kér, kíván, óhajt

parancsolat (fn) ◇ (rég): parancs, utasítás, rendelkezés, rendelet, meghagyás ♦ KÉRÉS, ÓHAJ, KÍVÁNSÁG

parancsoló (mn) ◇ kemény, erélyes, határozott, ellentmondást nem tűrő, diktatórikus, zsarnoki, erőszakos ◆ UDVIARIAS, FINOM, ALÁZATOS
 ◇ (rég): felszólító [mód]

parány I. (mn) ◇ parányi, pirinyó, apró, pici, szemernyi ◆ ÓRIÁSI, ÓRIÁS, HATALMAS

parány II. (fn) ◇ (rég): atom, részecske, oszlány (rég) | porszem
 ◇ [csokoládés] nápolyi

parányi (mn) ◇ parány, pirinyó, mákszemnyi, apró, pici, szemernyi, morzsa, csipetnyi, morzsányi, icurka-picurka, szikra, szikrányi, mikroszkopikus (*id*), miniatúr, mini (*biz*), liliputi (*vál*), infinitezimális (*id*), pöttöm, makulányi (*táj*), cseppnyi, csipi (*táj*), csipszem (*táj*), pirinkó (*táj*) ◆ ÓRIÁSI, HATALMAS, GIGANTIKUS

párás (mn) ◇ páradús, páratelt, nedves, nyirkos, ködös ◆ SZÁRAZ
 ◇ [szem]: fátyolos, könnyes, homályos ◆ MOSOLYGÓ

paraszt I. (fn) ◇ földműves, földművelő, pór (rég), gazdálkodó, gazda, farmer, szántóvető (rég) **Sz:** csépre, kapára termett ember
 ◇ (rég): jobbágy
 ◇ (*durva*): bunkó, tahó (*biz*), fajankó, proosztó (*szleng*)
 ◇ (*biz*): gyalog [sakkban]

paraszt II. (mn) ◇ paraszti, falusi, vidéki
 ◇ (*durva*): bugris, mucsai (*durva*), bárdolatlan, faragatlan, durva, goromba, parlagi ◆ FINOM, JÓL NEVELT, UDVIARIAS
 ◇ (*táj*): disztelen, díszítetlen, mázolatlan, festetlen

parasztember, parasztgazda (fn) ◇ parasz, földműves, földművelő, szántóvető (rég), gazda, parasztgazda, gazdálkodó, farmer, csoszák (*táj*)

parasztagazdaság (fn) ◇ paraszbtirtok, farm

paraszthajszál (fn) ◇ kicsi, kevés

paraszti (mn) ◇ vidéki, falusi, népi, rusztikus, póri (rég) | földművelő, mezőgazdasági ◆ VÁROSI

parasztlázas (fn) ◇ parasztfelkelés, parasztháború

paraztság (fn) ◇ földnépe (rég), pórnép (rég), falusiak
 ◇ (*pej*): faragatlanság, bárdolatlanság, csiszolatlanság, palléroztatlanság, bugrisság, bunkóság

paraztszármazású (mn) ◇ parasz, falusi, vidéki

páratlan (mn) ◇ pártját ritkító, egyedülálló, egyedüli, rendkívüli, hasonlíthatatlan, utánozhatatlan, példátlan, példa nélkül álló, jeles, kitűnő, hallatlan, utolérhetetlen, különleges, kivételes, ritka **Sz:** nincs mása széles e világon; hetedhét országban nincs párja; nincs párja még a szőgyi nádasban sem; olyan nincs a rézig ◆ HÉTKÖZNAPI, ÁTLAGOS

paratólgy (fn) ◇ kéregfa, parafa

paraván (fn) ◇ spanyolfal, térelválasztó
 ◇ ellenző, kályhaellenző

parazita (fn és mn) ◇ élősködő, élősd
 ◇ (*pej*): ingyenélő, naplopó, önző, pióca, vérszívó, vérszopó, potyaleső ◆ SEGÍTŐKÉSZ, ÖNFELÁLDOZÓ, ALTRUISTA

parázna (mn) ◇ erkölcstelen, kicsapongó, buja, szemérmetlen, szégyentelen, házasságtörő, bűnös, kéjelgő, fajtalan (rég), kurva (*durva*), kanfurgyi (*táj*) ◆ ERKÖLCSSŐS, SZEMÉRMES, TISZTA

parázs I. (fn) ◇ tűz, szikra, üszök, zsarátnok (*vál*), zsarát (rég), pörzs (rég), eleven szén (rég), élő szén (rég), éltűz (rég)

parázs II. (mn) ◇ heves, égő, szenvedélyes, izzó | élénk, éles [vita] ◆ LANYHA
 ◇ [étel]: puha, omlós, porhanyós, purzsás (*táj*)
 ◇ (*táj*): silány, sovány

parázslík (ige) ◇ izzik, ég, hevül, parazzsal (*táj*), zsarátnokol (*táj*) | pislákol, pislog, hamvadozik (*táj*) ◆ LÁNGOL, LOBOG

párbaj (fn) ◇ küzdelem, párviadal, bajviadal (rég), viadal, duellum (rég)
 ◇ csatározás, csetepaté, affér (rég), tusa

párbajoz, párbajozik (ige) ◇ párbajt vív, duellál (rég), verekedik, megverekszik, kiáll, elégtételt szerez

párbajsegéd (fn) ◇ szakembéres (rég), segéd, megbízott, tanú

párbeszéd (fn) ◇ eszmecsere, véleménycsere, társalgás, beszélgetés, értekezés, szóváltás, dialógus, dialóg (rég), csevegés, terepere, traccs (*biz*) ◆ MONOLÓG

parcella (fn) ◇ telek, házhely, telekrész, földdarab
parcelláz (ige) ◇ feldarabol, feloszt | apróz
parciális (mn) ◇ részleges, részbeni ◆ EGÉSZ, TELJES
 ◇ egyoldalú, elfogult, részrehajló
pardon I. (msz) ◇ bocsánat, elnézést kérek, bocsásson meg, bocsánatot kérek, bocs (*biz*), bocsi (*biz*)
pardon II. (fn) ◇ kegyelem, elnézés, megbocsátás, bocsánat, irgalom, könyörület
párduc (fn) ◇ leopárd, panthera (*id*)
 ◇ (*rég*): kacagány, mente
paréj (fn) ◇ gyom, gaz, laboda (*táj*), lahoda (*táj*)
 ◇ (*táj*): paraj, spenót
parfúm (fn) ◇ kölni, illatszert, pálfing (*durva*), toalettvíz, otkolon (*rég*), szagos víz (*táj*), rózsavíz (*táj*), egykisjőszagú (*táj*)
párhuzam (fn) ◇ összehasonlítás
 ◇ párhuzamosság, paralelizmus ◆ MERŐLEGESSÉG
 ◇ hasonlóság, megfelelés, analógia, egyezés ◆ KÜLÖNBESÉG, DIFFERENCIA
párhuzamos (mn) ◇ paralel, egyenközü (*rég*), párvonalas (*rég*), közarányú (*rég*) ◆ MERŐLEGES
 ◇ egyidejű, szinkrón (*id*), kísérő, másodlagos
 ◇ hasonló, rokon, megfelelő, analóg (*id*) ◆ ELLENTÉTES
pari (fn) ◇ névérték, paritás (*szak*), egyenérték
pária (fn) ◇ kaszton kívüli, érinthetetlen, megvetett [személy]
paripa (fn) ◇ ló, mén, hátszló, táltos, csataló ◆ GEBE
 ◇ (*szak*): herélt, paripaló (*rég*) ◆ CSÖDÖR
paritás (fn) ◇ egyértékűség
 ◇ egyenlőség, egyenérték, pari
paritya (fn) ◇ csúzli, csudri (*táj*)
 ◇ (*szleng*): pisztoly
párizsi (fn) ◇ parizer (*biz*)
park (fn) ◇ liget, közkert, díszkert, cifrakert (*táj*), majáliskert (*táj*)
párkány (fn) ◇ szegély, padka, perem, szél, keríték (*rég*), pártázat (*rég*), övezet (*rég*)
párkányzat (fn) ◇ párkány, attika (*szak*), pártázat (*szak*), pártá (*szak*), oromzat (*szak*), orompárkány (*szak*)
parkett, parketta (fn) ◇ padló, rakott padló
 ◇ (*szleng*): váll-lap
parkíroz (ige) ◇ (*rég*): parkosít, kertesít
 ◇ parkol, áll, állomásozik, vesztegel, várakozik
parkol (ige) ◇ parkíroz, áll, állomásozik, vesztegel, várakozik ◆ MEGY, KÖZLEKEDIK
parkolás (fn) ◇ parkírozás, megállás, várakozás ◆ KÖZLEKEDÉS
parkosít (ige) ◇ kertesít, füvesít, parkíroz (*rég*) ◆ ELHANYAGOL
parlag I. (fn) ◇ parlagföld, ugar, pusztaság, puszta, gyepföld (*rég*) ◆ TERMŐFÖLD
parlag II. (mn) ◇ műveletlen, megmunkálatlan, bevetetlen, érintetlen, kihasználatlan ◆ MEGMŰVELT, TERMŐ
parlagfű (fn) ◇ vadkender, paradicsomgyom
parlagi (mn) ◇ pusztai
 ◇ durva, közönséges, alpári, otromba, ocsmány, ordenáré, útszéli, mucsai (*durva*), vulgáris, paraszt (*durva*), primitív, faragatlan, bárdolatlan, műveletlen, pallérozatlan, nyers, barbár, goromba ◆ ILLEDELMES, JÓL NEVELT, KULTURÁLT
parlagias (mn) ◇ műveletlen, csiszolatlan, nyers ◆ FINOM, UDVIARIAS, VÁLASZTÉKOS
parlament (fn) ◇ országgyűlés, diéta (*rég*), ház, tisztelt ház, törvényhozás, nemzetgyűlés (*rég*), kamara, kongresszus
 ◇ országház
párlat (fn) ◇ eszencia (*id*), kivonat, desztillátum, extraktum (*rég*), sűrítmény, aroma
 ◇ borpárlat, szesz, lé (*rég*)
párna (fn) ◇ vánkos, fejpárna, fejalj (*rég*), főalj (*rég*), putok (*táj*), dögönyöző (*táj*)
 ◇ tूपárna
 ◇ bélyegzőpárna, festékpárna, pecsétpárna
 ◇ zsirpárna, háj, zsír

párnahuzat (fn) ◇ párnahaj (*táj*), vánkoshéj, vánkoshuzat, párnaciha (*táj*), ciha (*táj*)

párnás (mn) ◇ párnázott, kényelmes ◆ KÉNYELMETLEN, KEMÉNY
 ◇ telt, puha, kövérkés, pufók, dundi, gömbölyded ◆ CSONTOS, SOVÁNY

paródia (fn) ◇ karikatúra, torzkép, kigúnyolás, kifigurázás, szatíra
 ◇ persziflázs (szak)

paróka (fn) ◇ vendéghaj, álhaj, póthaj, máshaj (*táj*), dupé (*rég*) ◆ VALÓDI HAJ

parókia (fn) ◇ plébánia, lelkészi hivatal, paplak
 ◇ egyházközség, fára (*rég*)

párol (ige) ◇ dinsztel (*biz*), puhít, főz, gőzöl, párgol (*táj*), senyveszt (*táj*) | abál, abárol (*táj*), köveszt (*táj*) ◆ SÜT, PIRÍT
 ◇ lepárol, desztillál

parola (fn) ◇ kézfogás, kézszerítés, kezelés
 ◇ (*rég*): becsületszó, bizonyzó (*táj*)

párológ (ige) ◇ gőzölög, gőzöl, párállik (*rég*), párázik (*táj*), füled (*rég*), füstölög (*biz*), füstöl (*biz*), transzspirál (*szak*)

párolt (mn) ◇ dinsztelt (*biz*), főtt ◆ SÜLT

páros I. (mn) ◇ kétszeres, dupla, iker ◆ SZIMPLA

páros II. (fn) ◇ kettős, duó, duett (*id*) ◆ SZÓLÓ | EGYÉNI

párosít (ige) ◇ társít, egyesít, egybeköt, összefűz, összekapcsol, kombinál ◆ SZÉTVÁLASZT, ELKÜLÖNÍT, SZEPARÁL
 ◇ rendez, összeválogat, párba rak ◆ SZÉTVÁLOGAT, KÜLÖNVÁLASZT
 ◇ (*szak*): keresztel, pároztat

párosodik (ige) ◇ párizk, rüvik (*táj*), sárlik (*táj*), kanoz (*táj*), összeragad (*táj*), párosul (*rég*) | [nyúl, macska] bagzik | [kutya] bakalódik (*táj*) | [kakas] cicerél (*táj*) | [sertés] bűg (*táj*), [nőstény sertés] görög (*táj*)

párosul (ige) ◇ (*vál*): társul, járul <vmihez>, egybehangzik, összecsend
 ◇ (*rég*): párosodik, egyesül, közösül, nemz, párizk

pároztat (ige) ◇ fedeztet, hágat | keresztel
 ◇ párosít, rendez, összeválogat ◆ SZÉTVÁLOGAT

párszor (hsz) ◇ néhányszor ◆ SOHA

part (fn) ◇ vízpart, árokpart | tengerpart, strand ◆ MEDER
 ◇ szél, perem, szegély, határ
 ◇ (*szak*): partvonal, oldalvonal, taccs (*rég*)
 ◇ (*táj*): emelkedő, mart (*táj*), domboldal

párt (fn) ◇ pártszervezet | politikai csoport
 ◇ fél, oldal, csoport, álláspont, tábor | felekezet (*rég*)
 ◇ védelem, oltalom
 ◇ (*rég*): pártoskodás, párttűtés

párta (fn) ◇ koszorú, fejdísz, fejék, diadém | szüzesség, leánység
 ◇ (*szak*): korolla
 ◇ (*rég*): eresz, eszterhéj (*rég*) | oromdísz (*szak*), pártázat (*szak*)

pártatlan (mn) ◇ elfogulatlan, részrehajlatlan, objektív, tárgyilagos, igazságos, méltányos, korrekt, előítélet-mentes, semleges, indifferens (*id*) | közömbös ◆ RÉSZREHAJLÓ, ELFOGULT | ELKÖTELEZETT

pártcsoport (fn) ◇ képviselőcsoport, parlamenti frakció, pártfrakció, frakció

partdobás (fn) ◇ bedobás, taccs (*biz*)

pártember (fn) ◇ párttag, pártfunkcionárius

pártfogás (fn) ◇ pártolás, támogatás, protezsálás (*biz*), protekció, jóindulat, kegy (*vál*), fávör (*rég*), patronátus (*rég*), patronázs (*rég*) ◆ KERÉKKÖTÉS (*biz*), GÁNCS (*vál*), FÚRÁS (*biz*)
 ◇ védelem, oltalom, gondviselés, égisz (*vál*), védőszárny (*vál*), védőpajzs | védnökség

pártfogó (fn) ◇ közbenjáró, patrónus (*rég*), protektor (*rég*), támogató, mentor (*rég*), szószóló, védnök, mecénás, szponzor, jötevő, kegyúr (*rég*), gyámol (*rég*), tutor (*id*), támasz, jóakaró ◆ ELLENLÁBAS, ELLENFÉL

pártfogol (ige) ◇ pártol, támogat, beajánl, protezsál (*biz*), patronál, közbenjár <vkiért>, képvisel, kiáll <vkiért> ◆ GÁNCSOL, FÜR, BETART

◇ pártfogásába vesz, oltalmaz, védelmez, véd, gyámolít, felkarol, istápol, segít ◆ ELHANYAGOL, ELTASZÍT, LEVESZI A KEZÉT <VKIRÓL>

pártfogolt (fn és mn) ◇ protezsé (*rég*), kegyelt (*rég*), támogatott ◆ KEGYVESZTETT

◇ védenc, kegyenc, gyámolt (*rég*) ◆ KITASZÍTOTT

pártfunkcionárius (fn) ◇ pártvezető, pártmber, pártfunkci (*biz*), funkci (*biz*)

parti¹ (mn) ◇ partmenti, vízparti

parti² (fn) ◇ házasság (*biz*) | házassfél

◇ játszma, játék, gém

◇ összejövetel, multság, vendégség, buli (*biz*), zsúr (*rég*), banzáj (*szleng*), dajdaj (*szleng*), hepaj (*szleng*) | fogadás, koktélparti, estély

◇ műszak, váltás

partitúra (fn) ◇ kotta, vezérkönyv (*szak*)

partizán (fn) ◇ szabadharcos, gerillaharcos, gerilla

partizánharc (fn) ◇ gerillaharc

partjelző (fn) ◇ (*szak*): határbíró, vonalbíró, taccsbíró (*biz*)

pártkönyv (fn) ◇ tagkönyv, tagsági könyv, tagsági igazolvány, tagsági (*biz*) | piros könyv (*biz*)

partner (fn) ◇ társ, barát, pár, kedves, szerető, élettárs, vágytárs (*rég*)

◇ üzlettárs, kolléga | szövetséges | táncpartner ◆ KONKURENS | ELLENFÉL

◇ (*szak*): ellenfél, küzdőfél, küzdőtárs ◆ CSAPATTÁRS

pártol (ige) ◇ támogat, pártfogol, pártját fogja, védelmez, segít, gyámolít, felkarol, kegyel (*rég*), protezsál (*biz*), portál (*rég*), szót emel | helyesel, erősít, kiáll <vmi mellett> ◆ ELLENEZ, HELYTELENÍT, MEGVÉTŐZ

◇ <vkihez>: melléáll, csatlakozik, átáll

pártonkívüli (mn és fn) ◇ független, pártatlan ◆ ELKÖTELEZETT, PÁRTTAG

pártos (mn) ◇ (*rég*): pártütő, zendülő, lázadó, összeesküvő

◇ részrehajló, elfogult | elkötelezett ◆ PÁRTATLAN, TÁRGYILAGOS, ELFOGULATLAN

pártoskodás (fn) ◇ széthúzás, viszály, lázadás, ellenségeskedés, egyenetlenség, pártütés, szakadás ◆ BÉKE, EGYETÉRTÉS

◇ részrehajlás, elfogultság, kivételezés, elkötelezettség

pártoskodik (ige) ◇ lázad, lázong, háborog, viszálykodik, zenebonáskodik (*rég*) ◆ ENGEDELMESKEDIK

pártszervezet (fn) ◇ alapszervezet, alapszerv

párttag (fn) ◇ pártmber (*biz*) | tagtárs | elvtárs

partalan (mn) ◇ végeláthatatlan, végtelen, határtalan | terjengős, hosszadalmas, se vége, se hossza ◆ KORLÁTOZOTT, BELÁTHATÓ

pártütő (fn) ◇ lázadó, zendülő, összeesküvő, pártos (*rég*), pártoskodó, hűtlen, áruló, hadindító (*rég*), rebellis (*rég*), infidélis (*rég*) ◆ HŰSÉGES, LOJÁLIS, FIDÉLIS (*rég*)

pártvezér (fn) ◇ pártvezető, vezető, korifeus (*rég*), főkolompos (*pej*), előcsahos (*pej*)

partvidék (fn) ◇ tengerpart, partvonal, tenger mellék, part mellék (*rég*), strand ◆ SZÁRAZFÖLD BELSEJE

partvis (fn) ◇ kefeseprű, lőszőr seprű

partvonal (fn) ◇ partszegély, part, partvidék, tengerpart, tópart, folyópart

◇ (*szak*): oldalvonal, taccsvonal, taccs (*biz*)

párviadal (fn) ◇ párbaj, bajvívás, duellum (*rég*), bajviadal (*rég*) | küzdelem, összecsapás, mérkőzés | csetepaté, tusakodás, tusa

párizik (ige) ◇ párosodik, párosul, közösül, nemz | [kérődző] üzekedik, hág, nőszik (*rég*), fedez | [hal] ivik, futos (*táj*) | [tehén] folyat | [juh, kecske] bakol (*táj*), bagzik (*táj*), bagódik (*táj*), bergzik (*táj*), bezerel (*táj*), rigyel (*táj*) | [sertés] (*táj*) rüvik | [szárnyas] petelődik (*táj*)

pasas (fn) ◇ (*szleng*): ember, férfi, krapek (*szleng*), fickó, alak, fazon (*biz*), muki (*szleng*), mókus, hapsi (*biz*), pacák (*szleng*), pofa (*szleng*), pali, ipse (*biz*), szivar (*szleng*), fráter, pók, ürge, manus (*szleng*), müksó, tag (*biz*), mandró (*szleng*), csávó (*szleng*), gádzsó (*szleng*)

paskol (ige) ◇ csapkod, ütöget, vereget, tenyerez (*rég*), pacskol (*rég*), paslagol (*táj*), pasmagol (*táj*), supráll (*táj*), döncöl (*táj*)

passió (fn) ◇ [Jézus]: szenvedés, kinszenvedés, szenvedéstörténet

◇ passiójáték

pást (fn) ◇ (*szak*): [vívásban] küzdőtér, plans (*id*)

◇ (*táj*): pázsit, fű, legelő, rást (*táj*), gypszyonyeg

pászka (fn) ◇ macesz, laska (*táj*), kovásztalan kenyér (*rég*)

◊ (táj): húsvéti kalács

paszomány (fn) ◊ paszománt (rég), zsinór, zsinórozás, zsinórdísz, sujtás (rég), vitézkötés (rég), szalag

passz (fn) ◊ (biz): leadás, átadás, labdaátadás

◊ (biz): vége, nincs tovább

passzent (mn) ◊ pontos, megfelelő

◊ szoros, testhez simuló, feszes, passzentes, passzos (biz)

passzió (fn) ◊ időöltés, kedvtelés, élvezet, szenvedély, szeszély, hóbort, hobbi, szórakozás ♦ MUNKA, MELÓ (biz), ROBOT (pej)

passzíroz (ige) ◊ átnyom, áttör, pépesít

◊ (rég): [vívásban] hárit

passzív (mn) ◊ tétlen, szótlán, hallgatag | közönyös, közömbös, részvétlen ♦ AKTÍV, TEVÉKENY, SEGÍTŐKÉSZ

◊ (szak): szenvedő ♦ AKTÍV (szak), CSELEKVŐ

◊ (szak): veszteséges ♦ NYERESÉGES

passzíva (fn) ◊ tartozás, teher, kötelezettség ♦ AKTÍVA

passzol (ige) ◊ (szak): [labdát] továbbít, lead ♦ MAGÁNÁL TART

◊ (biz): odaad, átad, átnyújt, továbbít ♦ MEGTART, MAGÁNÁL TART

passzol (ige) ◊ illik, összeillik, harmonizál, megy, összevág (biz), klappol (biz), pászol (táj), stimmel ♦ ELÜT <VMITŐL>, ŪT

passzus (fn) ◊ (vál): szakasz, rész, paragrafus, hely, bekezdés, egység, fejezet

◊ (rég): útlevel | marhalevel, járatlevel, marhajárat, marhapasszus, rédia (táj)

paszta (fn) ◊ kenőcs, cipőkenőcs, cipőkrém, cipőpaszta | fogkrém, fogpaszta

◊ pástétomféle

pásztáz (ige) ◊ tekinget, figyel, végignéz, végigmér

◊ cirkál, bejár, végigjár

◊ (szak): tüzel

pasztell I. (mn) ◊ világos, finom, visszafogott | tompa, fakó, kifakult ♦ RIKÍTÓ, FELTŰNŐ, HARSÁNY

pasztell II. (fn) ◊ pasztellkréta

◊ pasztellkép, krétarajz

pasztilla (fn) ◊ gyógyszer, pirula, tabletta, labdac (rég), pilula (rég)

pasztinák (fn) ◊ paszternák, mohrépa, olaszrépa

pásztor (fn) ◊ juhász, juhpásztor, számadó, bacsó (táj), pakulár (táj) | disznópásztor, kondás, csordás, tehénpásztor, gulyás, csordapásztor, marhapásztor, cowboy (id), gauchó (id) **Sz:** hordozza a botot ♦ NYÁJ

◊ (táj): csósz, őr

◊ pap, lelkipásztor, atya, lelkész, tisztelendő, tiszteletes ♦ GYŰLEKEZET, HÍVEK

pásztorbot (fn) ◊ kampósbot (biz), galymó (táj), gamó (táj), kajmó (táj), kamó (táj)

◊ bakulum (szak), püspökbot (táj)

pásztoróra (fn) ◊ együttlét, találkozó, találka, randevű, légyott

pásztortáska (fn) ◊ istentáskája, kanálfű, kanálka, paptarsoly, pásztorszersény, pásztortársoly

pasztöröz (ige) ◊ pasztörizál (id), csírátlanit

pasztörözött (mn) ◊ pasztörizált, csírátlanitott, csíramentes ♦ NYERS, FRISS

paszuly (fn) ◊ bab, fuszuly (táj), fuszulyka (táj), poszogató (táj), rácborsó (táj)

pata (fn) ◊ köröm [patás állat], szaru, lóköröm

◊ (szleng): láb, tappancs (biz), futómű (szleng), küllő (szleng), alváz (szleng), mankó (szleng), virgács (szleng), lécs (szleng), pipa (szleng), sonka (szleng), csülök (szleng)

paták (fn) ◊ folyócska (biz), csergeteg (rég), séd (táj), sió (rég), csörge (rég), vízfolyás, folyás (rég), folyány (rég), csorgó (táj) | zúgó (táj), zuhatag ♦ FOLYAM, FOLYÓ

patakzik (ige) ◊ [izzadság]: ömlik, folyik, gyöngyözik, csurog, dől, szakad, árad

◊ [könny]: hull, potyog, ömlik, csorog, hentereg (táj) ♦ SZIVÁROG

patália (fn) ◊ veszekedés, civakodás, civódás, lárma, dulakodás, perpatvar, csetepaté, ramazúri (biz), balhé (szleng), aréna (szleng), cirkusz, műsor (biz) ♦ BÉKESSÉG, EGYETÉRTÉS, NYUGALOM

patent (fn) ◊ patentkapocs, kapocs, nyomókapocs, ruhakapocs

◊ (rég): szabadalom, szabadalomlevél

páter (fn) ◊ szerzetes, pap, atya, lelkipásztor

pater noster (fn) ◇ (vál): miatyánk, az Úr imája, az Úr imádsága, úrima

paternosztér (fn) ◇ felvonó, örökmozgó, folytonjáró, lift

patetikus (mn) ◇ ünnepélyes, emelkedett, fenséges, fennkölt, szárnyaló, magasztos, méltóságteljes ◆ HÉTKÖZNAPI, ÁTLAGOS

◇ dagályos, fellengzős, szenvedlő, sallangos, cikornyás | hatásvadász, teátrális, színpadias ◆ EGYSZERŰ, TERMÉSZETES

◇ lángoló, heves, szenvedélyes

patika (fn) ◇ gyógyszerár, apotéka (rég)

◇ (rég): orvosság, gyógyszer, ír (vál)

patikus (fn) ◇ patikárius (rég), gyógyszerész, apotekárius (rég), patyikus (táj, rég), pirulacsináló (rég), fűszerszámos (rég)

patinás (mn) ◇ ódon, veretes (vál), régi, régies, ősi | hangulatos | megbecsült, értékes, híres ◆ ÚJ, MODERN, MAI

patkány (fn) ◇ buckány (táj), bizgány (táj), gugán (táj), kaptányféreg (táj), heréc (táj)

◇ (táj): vakond

◇ (táj): pocok

◇ (szleng): mocsok, szemét (durva), szemétláda, gané (szleng), rohadék (durva), tetű, gazember, gazfickó, csirkefogó, semmirekellő

patkó (fn) ◇ vasalás, vas

◇ bejgli, tekercs

patkol (ige) ◇ [lovat] vasal

patológias (mn) ◇ kóros, rendellenes | patológikus (szak), beteges ◆ EGÉSZSÉGES, ÉP

patologikus (mn) ◇ patológias (szak), beteges, kóros, rendellenes ◆ EGÉSZSÉGES, ÉP

pátosz (fn) ◇ hév, szenvedély, lelkesedés, lendület | ünnepélyesség, emelkedettség, méltóság, fenség, koturnus (id) ◆ KÖZÖMBÖSSÉG | HÉTKÖZNAPISÁG

◇ szónokiasság, retorika, dagály, dagályosság, fellengzősség ◆ EGYSZERŰSÉG, KERESETLENSÉG, TERMÉSZETESSÉG

pátria (fn) ◇ szülőföld, haza, hon (vál) | lakóhely, lakhely

patriárka (fn) ◇ ősatya

◇ aggastyán, vénember, öregember, matuzsálem (id)

patricius (fn) ◇ nagypolgár ◆ PLEBEJUS

patron (fn) ◇ tőltény, tőltés (rég), gyutacs (szak) | robbanótöltet

◇ (szak): szorítópersely, befogóhüvely

◇ (pej): minta | séma, sablon

patronál (ige) ◇ pártfogol, támogat, segít, felkarol, gyámolít, istápol, oltalmaz, protezsál (biz), a hóna alá nyúl (biz) | szponzorál, menedzsel, finanszíroz, futtat

patrónus (fn) ◇ pártfogó, védnök, támogató, protektor (rég), jótevő, jóakaró | mecénás, szponzor | védőszent, szószóló

◇ (rég): kegyúr (rég)

patt (fn) ◇ patthelyzet, holtverseny, döntetlen ◆ MATT, GYŐZELEM

pattan (ige) ◇ csattan, kattan, reccsen, roppan, sercen, koppan | [zár] nyílik, [üveg] törik, reped, [jég] rian

◇ ugrik, lendül, röppen, szökken, szökik

◇ kifeszlik, kibomlik, kinyílik, megreped, felszakad (rég)

pattanás (fn) ◇ pukkanás, csattanás, kattanás, reccsenés, roppanás, sercenés, koppanás, repedés, rianás

◇ pörsenés, bőrgöb (szak), mitesszer, papula (szak), vimedli (biz), bibircsók (táj), csurják (táj), ormó (táj), szökédék (táj), szökés, ötlés | kelevény (rég), kelés, furunkulus (szak), fakadás (táj)

patthelyzet (fn) ◇ patt, holtverseny, döntetlen

pattint (ige) ◇ csettint, rittvent (táj), durrogat (biz)

pattog (ige) ◇ csattog, kattog, recseg, ropog, serceg, sistereg [tűz]

◇ repedezik, hasadozik, fákad

◇ (biz): pörlekedik (táj), elégedetlenkedik, ugrál, hepciáskodik (biz), kötekedik, kekeckedik (szleng), zsembel

pattozik (ige) ◇ leválik, leperreg, leporlik, lemállik, töredezik

patvar (fn) ◇ perpatvar, zenebona

◇ (táj): fene, ördög, csuda | szörny, manó

patyolat I. (mn) ◇ hófehér, fehér | tiszta, makulátlan ◆ PISZKOS, FEKETE, SÖTÉT

patyolat II. (fn) ◇ gyolcs, lenvászon | batiszt

◇ mosoda, tisztító

patyolatfehér (mn) ◇ hófehér, habfehér, tejfehér, hószín (*vál*) ◆ KOROMFEKETE, ÉJFEKETE, ÉBENFEKETE

pátyolgat (ige) ◇ takargat, bugyolálgat, pólyál, beterít, beborít, beburkol

◇ kényeztet, babusgat, dédelget, becéztet, kényeztet, dajkál, ringat, cirógat, ölelget, csókolgat

pausálé (fn) ◇ átalánydíj, átalány

pausa (fn) ◇ szünet, megszakítás, megállás, leállás, cezúra | pihenő, szieszta (*biz*), kikapcsolódás, nyugalom ◆ MUNKA, TEVÉKENYSÉG

páva (fn) ◇ kalekuti pulyka (*rég*)

◇ (*pej*): piperkőc, divatmajom

pávaskodik (ige) ◇ cifrálkodik, puccoskodik, flancol (*szleng*), feltűnőskodik, fitogtatja magát, pipeskedik (*táj*) **Sz:** olyan, mint egy szenátorné

◇ hivalkodik, tetszeleg, pöffeszkedik, kevélykedik, feszít, pipiskedik, nagyzol, illeg-billeg, büszkélkedik, henceg, dölyfösködik, felvág, kérkedik, adja a bankot (*szleng*)

pavilon (fn) ◇ kerti lak, kerti ház, nyaraló

◇ butik, kioszk (*rég*), árusítóbódé, bódé, áruda, elárusítóhely

pazar (mn) ◇ fényűző, díszes, kápráztató, gazdag, dús, pompás, fényes, briliáns, csillogó, ragyogó | kitűnő, felséges, isteni, kiváló, elsőrendű, fantasztikus, remek, pipec (*szleng*), bőséges, kiadós, lukulluszi ◆ SZEGÉNYES, EGYSZERŰ | ÓCSKA

◇ (*rég*): pazarló, tékozló ◆ SZÜKMARKÚ, FUKAR, GARASOS

pazarló (mn) ◇ tékozló, könnyelmű, költekező, pénzpocsékoló, fecsérlő, tobzódó (*rég*), bőköltő (*táj*), préda (*táj*), pazar (*rég*), kihányó (*táj*), kordé (*táj*) | bőkezű ◆ FÖSVÉNY, SZÜKMARKÚ, FUKAR

pazarol (ige) ◇ tékozol, fecsérel, pocsókol, szór, herdál, költekezik, könnyelműsködik, költ, szórja a pénzt, prédál (*rég*), veszteget **Sz:** ereszti szélnek, víznek; nagy lábon él; az ablakon szórja a pénzt; dobálja a pénzt ◆ FUKARKODIK, SZÜKMARKÚSKODIK, SPÓROL

pázsit (fn) ◇ gyp, fű

pecázik (ige) ◇ horgászik

◇ (*táj*): snúroz

pecek (fn) ◇ pöcök, ék, kitámasztó, cövek, pöc (*táj*), espély (*rég*), csapszeg

◇ (*táj*): hurkapálcika, pálcika, hurkapálca

◇ (*táj*): csikló, pöcök (*szleng*), borsó (*szleng*), pige (*szleng*), pittty (*szleng*)

pech (fn) ◇ balszerencse, kellemetlenség, szerencsétlenség, malór (*biz*), baj, galiba ◆ MÁZLI (*biz*), SZERENCSE, MALAC (*táj*)

peches (mn) ◇ balszerencsés, szerencsétlen, boldogtalan, nyomorult, rossz csillagzat alatt született, száanalomra méltó ◆ MÁZLISTA (*biz*), SZERENCSES

peckes (mn) ◇ egyenes, feszes, rátarti, öntelt, dölyfös, pöffeszkedő, kevély, hetyke **Sz:** úgy áll, mintha nyársat nyelt volna ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

pecsenye (fn) ◇ sült hús, sült, pecsi (*biz*)

◇ (*biz*): haszon, nyereség

pecsenyészír (fn) ◇ sült-hús-zsír

pecsét (fn) ◇ bélyegző, pecsétnyomó, stempli (*biz*), stampiglia (*rég*), szigillum (*id*)

◇ folt, szennyfolt, maszat, piszok, pötty, paca (*biz*), pont, mocsok, plecsni (*pej*), makula (*rég*), szeplő, hiba, szégyenfolt, flekk, stigma, bélyeg

◇ (*vál*): jel, ígélet, egyezés (*rég*), zálog, biztosíték

pecsétel (ige) ◇ bélyegez, stempliz (*biz*) | [állatot] billogoz (*szak*)

pecsétes (mn) ◇ lezárt, hitelesített, hivatalos, titkos

◇ foltos, piszkos, szennyes, mocskos, maszatos, festékes ◆ TISZTA, FOLTTALAN, MAKULÁTLAN

pecsétnyomó (fn) ◇ bélyegző | pecsétgyűrű

pecsétviasz (fn) ◇ spanyolviasz, spanyolviaszk

pedagógia (fn) ◇ neveléstudomány, neveléstan, nevelés

pedagógus (fn) ◇ tanár, oktató, nevelő, nevelőtanár, tanító, tanárember, tanerő, tanférfitű (*rég*), mester (*rég*), iskolamester (*rég*) ◆ DIÁK, TANULÓ

pedál (fn) ◇ lábitó (*rég*), taposó (*biz*), lábtó (*rég*)

pedálozik (ige) ◇ kerékpározik, kerekezik (*biz*), biciklizik (*biz*), bringázik (*biz*), nyomja a pedált, teker, tapos (*biz*)

◇ (*szleng*): igyekszik, törekszik, gazsulál (*szleng*), hajt (*biz*), törleszkedik, dörgölődzik, helyezkedik (*biz*), dörgölőzik, nyal (*durva*), nyalizik (*biz*), könyököl (*szleng*)

pedáns (mn) ◇ precíz, gondos, akkurátus, pontos, szabatos, rendes, rendszerető, alapos ◆ RENDETLEN, GONDATLAN, HANYAG

◇ körülményeskedő, szőrszálhasogató, skrupulózus (*biz*), betűragó, kicsinyeskedő, akadékoskodó, aggályoskodó ◆ LAZA (*biz*), SPONTÁN (*biz*), LEZSER (*biz*)

pedantéria (fn) ◇ rendszeretet, pontosság, alaposág, gondosság ◆ RENDETLENSÉG, SLENDRIÁNSÁG (*biz*)

◇ szőrszálhasogatás, kicsinyeskedés, tudálékosság, vaskalaposkodás ◆ NAGYVONALÚSÁG, LEZSERSÉG

pedellus (fn) ◇ hivatalsegéd, iskolaszolga, kapus

peder, pödör (ige) ◇ sodor, fodor (*rég*), bodroz (*rég*), fodorít (*rég*), bodorít

◇ fon, összesodor

pedig (ksz) ◇ meg, viszont, holott, noha, ámbár, bár, jóllehet, pedig (*táj*), pediglen (*rég*), pediglen (*rég*), márpedig, mégpedig, ellenben, csakhogy

pedikúr (fn) ◇ lábápolás, körömvágás, tyúkszemvágás ◆ MANIKŪR

pedz (ige) ◇ kap, ráharap, rángat, érint, megpenget, bizget (*táj*), pacal (*táj*), bekapja a horgot (*biz*)

◇ ért, megért, rájön, sejt, gyanít, kapisgál

pehely (fn) ◇ pehelytoll, tollpihe, pihe, pöhöly (*táj*), pihőke (*táj*), pelyh (*rég*)

◇ hópehely, hópihe

◇ szakáll, legénytoll (*táj*)

pej (mn és fn) ◇ [lő]: vörösesbarna, sárgásbarna, viaszszínű

pejoratív (mn) ◇ rosszalló, elítélő, lekicsinylő, becsmérő, megvető ◆ SZÉPÍTŐ, EUFEMISZTIKUS

pék (fn) ◇ sütő (*rég*), zsemlyés (*rég*), perces (*rég*), pistor (*rég*), sütőipari szakmunkás

pékség (fn) ◇ sütőde, péküzem, pékműhely, sütőház (*rég*), bekeráj (*táj*)

◇ péküzlet, kenyeresbolt, kenyeres, pékbolt

◇ pékipar, pékmesterség, sütőipar

péküzlet (fn) ◇ pékség, pékbolt, kenyeresbolt, kenyeres

példa (fn) ◇ minta, recept, példakép, mintakép, eszménykép, ideál, exemplum (*id*), más (*rég*)

◇ példaadás, példamutatás

◇ tanulság, útmutatás | példázat, példabeszéd, parabola (*szak*)

◇ eset, adat, tény, előfordulás, precedens (*id*), alkalom

◇ feladat, gyakorlat

példabeszéd (fn) ◇ példázat, parabola (*szak*), allegória, tanmese

◇ (*táj*): közmondás, szólás, szólásmondás, szokásmondás (*rég*)

példakép (fn) ◇ példa, eszménykép, eszmény, mintakép, minta, ideál, példánykép (*rég*), mustra (*rég*)

példálódzik, példálózik (ige) ◇ célozgat, célzást tesz, megjegyzéseket tesz, alludál (*vál*), pestálgat (*rég*), pestálódik (*rég*)

példamutató (mn) ◇ példás, kitűnő, követendő, mintaszerű ◆ ELÍTÉLENDŐ, ELÉGTELEN

példány (fn) ◇ darab, szám, minta, mustra (*rég*), egzemplár (*rég*) | mintapéldány, mutatvány

példányszám (fn) ◇ darab, példány, auflág (*id*)

példás (mn) ◇ példaszerű, példaadó, példamutató, mintaszerű, remek, hibátlan, kifogástalan, derék, elsőrendű, feddhetetlen, korrekt, exemplaris (*rég*), mustrás (*táj*) | kitűnő, jeles, kiváló ◆ ROSSZ, HIBÁS, TÖKÉLETLEN

◇ elrettentő [büntetés]

példás (fn) ◇ jeles, ötös ◆ ELÉGTELEN, EGYES

példaszerű (mn) ◇ példás, tökéletes, kitűnő, kiváló, remek, eszményi, ideális, elsőrangú, elsőrendű | rendezett, páratlan, követendő, utánozandó, kifogástalan, mintaszerű ◆ ROSSZ, CSAPNIVALÓ

példátlan (mn) ◇ egyedülálló, ritka, kivételes, egyedi, egyszeri, egyetlen, páratlan, példa nélkül álló, utolérhetetlen, különleges, felülmúlhatatlan, rendkívüli, utánozhatatlan **Sz:** párját ritkítja; nincs hozzá fogható; egyedüli a maga nemében ◆ GYAKORI, MEGSZOKOTT | MINDENNAPOS

◇ szörnnyű, elképesztő, hallatlan, arcátlan

például (hsz) ◇ úgymint, nevezetesen, szemléltetésként, per exemplum (*vál*) | példaként, példaképpen, példának okáért, többek között, egyebek között

pelenka (fn) ◇ pelus (*biz*), pelcsi (*biz*), póka (*táj*), pólya (*rég*)

pelenkáz (ige) ◇ tisztába tesz

pelerin (fn) ◇ körgallér | köpeny, köpönyeg, malaclópó (*tréf*)

pelikán (fn) ◇ gödény

pellengér (fn) ◇ (*rég*): szégyenfa (*rég*), szégyenoszlop (*rég*), szégyenkő (*rég*), kaloda | bitófa, bitó

peilyhedzik (ige) ◇ tollasodik, peilyhesedik
◇ [arcszörzet]: serked, nő

pelyva (fn) ◇ polyva (*táj*), törek (*táj*), toklász, ocsú, léha (*táj*)

pemzli (fn) ◇ ecset, pamacs

pendely (fn) ◇ pöndöly (*táj*), alsósoknya, alsóing, fehérnemű, alsórokolya (*táj*), hosszúing (*táj*)
◇ (*rég*): pongyola

pendlizik (ige) ◇ ingázik, ide-oda közlekedik

pendül (ige) ◇ csendül, kondul, zendül
◇ (*táj*): gyarapodik, növekedik | fejlődik, okosodik

penész (fn) ◇ doh, guba (*táj*), pimpó (*táj*), penyvedtség (*táj, rég*), rothadás, letyvedés (*rég*)
◇ (*rég*): vénség, banya, szipirtó | penészvirág

penészes (mn) ◇ pimpós (*táj*), gubás (*táj*), penyveteg (*táj, rég*), romlott, rothadt, virágos (*táj*), varas (*rég*)
◆ FRISS

◇ dohos, nyirkos, nedves, mohos (*táj*) ◆ SZÁRAZ, EGÉSZSÉGES

penetráns (mn) ◇ [büz]: átható, orrfacsaró, kellemetlen

peng (ige) ◇ kong, cseng, szól, búg, zúg

penge (fn) ◇ él, pilinga (*táj*), vaskó (*táj*)
◇ kard, vas, kés, borotva, borotvapenge, zsillett
◇ (*szleng*) [jelzőként]: jó, remek, tökéletes, profi (*biz*), hozzáértő, rátermett, spíler (*szleng*), menő (*szleng*), nagymenő (*szleng*) ◆ ROSSZ, HITVÁNY

◇ (*szleng*) [jelzőként]: kemény, fölényes, éles nyelvű, sziklás (*szleng*) ◆ BARÁTSÁGOS, KEDVES, SZELÍD

penget (ige) ◇ [húros hangszert]: játszik <vmin>, gitározik, citerázik (*biz*), bizget (*táj*)
◇ (*biz*): megpendít, javasol, emleget, előhoz, felhoz

pengő (fn) ◇ pengő forint | ezüstpénz

penicilus (fn) ◇ (*rég*): tollkés, zsebkés, bicska

penna (fn) ◇ toll, íróttoll, lúdtoll | tollhegy

pentatlon (fn) ◇ (*szak*): öttusa

pentaton, **pentatonikus** (fn) ◇ (*szak*): ötfokú

pénz (fn) ◇ érme, bankjegy, fizetőeszköz (*szak*), pénzeszköz (*szak*), pénzmag (*biz*), guba (*szleng*), dohány (*szleng*), korpa (*szleng*), steksz (*szleng*), zsozsó (*szleng*), lóvé (*szleng*), lé (*szleng*), mani (*szleng*), suska (*szleng*), garas (*rég*) **Sz**: kálvinista olvasó
◇ vagyon, gazdagság, tőke
◇ [halé]: pikkely, halpikkely, lemez

pénzalap (fn) ◇ tőke, törzsvagyon (*rég*), fundus (*rég*)

pénzbeszedő (fn) ◇ díjbeszedő, inkasszáns (*rég*)

pénzbírság (fn) ◇ pénzbüntetés, büntetés

pénzdarab (fn) ◇ pénz, érme, fém pénz, aprópénz, váltópénz, batka (*rég*) | tantusz (*rég*)

pénzéhez (mn) ◇ pénzsóvár, pénzsomjas (*rég*), mohó, harácsoló, haszonlós, nyereségvágyó, kapzsi, észér (*táj*), telhetetlen, nyereséghajhász ◆ BŐKEZŰ, NAGYLELKŰ, ADAKOZÓ

pénzel (ige) ◇ támogat, dotál, finanszíroz, menedzsel, szponzorál, szubvencionál (*szak*)

pénzember (fn) ◇ bankár, bankvezér (*rég*), bankigazgató

pénzes (mn) ◇ jövedelmező, busás, nyereséges, kamatozó, kifizetődő, megtérülő, előnyös, rentábilis (*szak*) ◆ VESZTESÉGES, RÁFIZETÉSES

◇ gazdag, jómódú, tehető, módos, vagyonos, vastag, zsíros ◆ SZEGÉNY, NINCSTELEN

pénzesutalvány (fn) ◇ utalvány, csekk, csekklap, bankutalvány, fizetési utalvány

pénzeszsák (fn) ◇ milliomos, tőkepénzes ◆ CSÓRÓ, TEMPLOM EGERE, SZEGÉNY

pénzhiány (fn) ◇ pénztelenség, pénzzavar, pénzsűke, szükség, szűkölködés, ínség, zsebláz (*tréf*) ◆ GAZDAGSÁG, JÓLÉT, BŐSÉG

pénzintézet (fn) ◇ bank, takarékpénztár, takarékbiz, hitelintézet (*rég*)

penzió (fn) ◇ panzió, vendégház, üdülő, motel, fogadó, vendégfogadó
◇ (*rég*): nyugdíj, öregségi járadék

pénzjutalom (fn) ◇ jutalom, prémium ♦ PÉNZBÜNTETÉS, PÉNZBÍRSÁG

pénzkérdés (fn) ◇ pénzügy, financia (*id*)
 ◇ anyagi kérdés

pénzmágnás (fn) ◇ iparmágnás, mágnás, iparbáró, bankvezér (*rég*)

pénznem (fn) ◇ valutanem, pénzfajta

pénzösszeg (fn) ◇ pénz, summa (*biz*), nyalókapénpénz (*szleng*) | tét

pénzromlás (fn) ◇ infláció (*szak*), devalválódás (*szak*), devalváció (*szak*), értékvesztés, leértékelődés, pénzhiágulás ♦ FELÉRTÉKELŐDÉS, DEFLÁCIÓ (*szak*)

pénzsóvár (mn) ◇ pénzéhes, kapzsi, sóvár, mohó, észér (*táj*), nyereségvágyó, nyereségahajhászó, haszonleső, nyerészkedő, bírvágyó (*rég*), pénzimádó ♦ BŐKEZŰ, NAGYVONALÚ, NAGYLELKŰ

pénzszúke (fn) ◇ pénzhiány, szegénység, szükség, ínség ♦ BŐSÉG, JÓMÓD, GAZDAGSÁG

pénztár (fn) ◇ kassa, kifizetőhely | bank
 ◇ pénzkészlet

pénztárca (fn) ◇ tárca, erszény, buksza (*biz*), tarsoly (*rég*), bugyelláris (*rég*), bugyesz (*táj*), túszo (*táj*), levéltárca, brifasni (*biz*), brifkó (*szleng*)

pénztárgép (fn) ◇ számlázógép, számológép, pénztár, kasszagép, kassa

pénztárnapló (fn) ◇ pénztárkönyv, kasszakönyv

pénztáros (fn) ◇ pénztárnok (*rég*), kasszír (*rég*), pénzkezelő

pénztelen (mn) ◇ szegény, nincstelen, pénzszegény, költségtelen (*táj*), szükölködő, eladósodott, ínségeskedő, nyomorgó, nélkülöző, kispénzű, sóher (*biz*) ♦ GAZDAG, PÉNZES, VAGYONOS

pénzum (fn) ◇ munka, feladat
 ◇ tanulnivaló, lecke, házi feladat, hőfő (*szleng*), lecaj (*szleng*)

pénzügy (fn) ◇ pénzkérdés, financia (*id*)

pénzügyi (mn) ◇ finaciális (*id*), materiális, anyagi

pénzügyminiszter (fn) ◇ fináncminiszter (*rég*)

pénzügyőr (fn) ◇ finánc (*rég*), vámos, vámtisztviselő

pénzverde (fn) ◇ pénzverő, pénzverőhely

pénzavar (fn) ◇ pénzszúke, pénzhiány, pénztelenség, szorultság, szükség, ínség, szegénység ♦ BŐSÉG, GAZDAGSÁG, MÓDOSSÁG

pép (fn) ◇ habarcs (*rég*), massa, paszta, sűrítmény
 ◇ pempő, kása, kulimász, püré

pepcesel (ige) ◇ babrál, babrálgat, pizsmog, szőröz, aprólékoskodik, ekecsel (*rég*), bíbelődik, gatyázik (*szleng*), vacakol, bajmoldik (*biz*), matroszál (*táj*), szöszmötöl, pacsmagol, pancsol, teszeget (*rég*), töttyörészik ♦ IPARKODIK, IGYEKSZIK

pépes (mn) ◇ pépszerű, pempős, tészás | híg, folyékony ♦ KEMÉNY, RÁGÓS, DARABOS
 ◇ (*táj*): kásás

pepita (mn) ◇ kockás, kockázott

per¹ (fn) ◇ pör, pereskedés ♦ EGYEZSÉG, MEGEGYEZÉS
 ◇ (*rég*): perlekedés, vitatkozás, vita, veszekedés, civódás, perpatvar

per² (hsz) ◇ osztva, törve <vmivel> ♦ SZOROZVA <VMIVEL>, TÖBBSZÖRÖZVE <VMIVEL>, SOKSZOROZVA <VMIVEL>

perc (fn) ◇ minuta (*táj*), minutum (*táj*), percenet (*rég*), percentés (*táj*) | pillanat, szempillantás, pillantás, momentum (*rég*)

perc (fn) ◇ ujjíz, ujjperc, ujjperec

perceg (ige) ◇ serceg, sistereg, korcog (*táj*)
 ◇ pattan, reccsen
 ◇ percen

percent (fn) ◇ százalék
 ◇ (*rég*): kamat, haszon, nyereség

percepció (fn) ◇ (*szak*): észlelés, érzékelés

percmutató (fn) ◇ nagymutató
 ◇ (*biz*): másodpercmutató

percnyi (mn) ◇ minutányi (*rég*)

perdíít (ige) ◇ fordít, sederít (*táj*), pöndörít (*táj*), kerengtet (*rég*), karikál (*rég*), forgat, centrifugál (*id*)

perdöntő (mn) ◇ meggyőző, megdönthetetlen, megcáfolhatatlan | sorsfordító, átütő, lényeges ◆ KÉRDÉSES
| JELENTÉKTELEN, ELHANYAGOLHATÓ

perdül (ige) ◇ fordul, pörög, penderül, penderedik (*táj*), serdül (*táj*), benderedik (*táj*)

pereg (ige) ◇ hull, gyöngyözik, pergedez, hulladoz
◇ [dob] szó!
◇ pörög, forog
◇ [idő]: múlik, folyik, halad, szalad ◆ ÁLL

peregrinus I. (mn) ◇ (*rég*): kóbor, vándorló [diák]

peregrinus II. (fn) ◇ idegen, jövevény, vándor, zarándok (*rég*)

perel, pöröl (ige) ◇ pereskedik, pert folytat, perbe fog ◆ EGYEZKEDIK, MEGÁLLAPODIK
◇ perlekedik, pörlekedik, perpatvarkodik (*rég*), prézsmítál (*rég*), civódik, vitatkozik, veszekszik, veszekedik, kárál, csöröl-perel (*táj*), csörtölődik (*táj*), nyelvel, pattog, pittyeg-pattog (*táj*), kárpál (*táj*), házsártoskodik, zsémbel, jár a szája, cserfel (*táj*), felcsattan, csúfkodik (*táj*), kotákol (*táj*) | pirongat, megfedd

perem (fn) ◇ karima, párkány, szegély, szegélyzet, pártázat, szél, káva, kerület ◆ BELSEJE <VMINEK>
◇ határ, mezsgye | periféria

peremkerület (fn) ◇ periféria (*id*), külváros, peremváros, peremvidék, előváros, alvóváros ◆ BELVÁROS, VÁROSKÖZPONT, A VÁROS SZÍVE

perepatty (fn) ◇ családtag, rokon, ivadék, hozzátartozó | család, familia (*rég*), atyafiság, rokonság, vérség (*rég*), retyerutya, nemzetség | háznép
◇ (*biz*): kisgyermek, poronty (*biz*), kölyök

peres, pörös (mn) ◇ pereskedő, perlekedő | vádoló
◇ vitás, vitatott, kétes, polemikus ◆ EGYÉRTELMŰ, VITATHATATLAN
◇ (*rég*): vitakozó, nyelves

pereskedik, pörösködik (ige) ◇ perlekedik, perel, törvénykezik (*rég*), pert folytat, perben áll, patvarkodik (*rég*), kereskedik (*táj*), ellenségeskedik ◆ MEGÁLLAPODIK, KIBÉKÜL, EGYEZSÉGET KÖT

perfekció (fn) ◇ tökéletesség, teljesség
◇ jártasság, ügyesség, készség

perfekt (mn) ◇ tökéletes, kifogástalan | befejezett, teljes ◆ TÖKÉLETLEN, HIÁNYOS | BEFEJEZETLEN

perfektuál (ige) ◇ foganatosít, végrehajt, befejez, bevégez | megköt

perforáció (fn) ◇ (*szak*): átfúródás, átlukasztódás | átlukasztás, átfúrás, átvágás
◇ (*szak*): bélyegfogat | lyuksor, rovátkasor

pergamen (fn) ◇ pergament, hártya, íróhártya, szironybőr, irha, velin, hártypapír | pergamenpapír
◇ oklevél, okirat

perget (ige) ◇ szór, hullat
◇ [mézet]: kicsap, kiperget
◇ megszólaltat, üt, ver
◇ pörget, forgat, centrifugál (*id*)
◇ vetít

pergő I. (mn) ◇ szapora, sebes, gyors ◆ LASSÚ, KIMÉRT, KOMÓTOS

pergő II. (fn) ◇ (*táj*): rokka | orsó
◇ (*táj*): kolomp, csengő

pergőtűz (fn) ◇ osztűz

periféria (fn) ◇ külterület, külváros, kültelek, peremváros
◇ peremvidék, határvidék, határterület, határ, szél ◆ KÖZPONT, CENTRUM, MAG

periodikus (mn) ◇ ismétlődő, visszatérő, időszaki | szakaszos, körkörös
◇ váltakozó [áram]

periódus (fn) ◇ szakasz, rész, stádium, fázis, etap | egység, ütem, ismétlődés
◇ idő, időszak, időtartam, időköz, kor, korszak, éra, ciklus, intervallum, epocha (*rég*)
◇ (*szak*): körmondat

perje (fn) ◇ ekegát (*rég*), lóperje (*rég*), vadóc (*rég*)

perjel (fn) ◇ rendházfőnök, házfőnök, prior, gvardián (*rég*)

perlekedik, pörlekedik (ige) ◇ veszekedik, patvarkodik (*rég*), böllenkedik (*táj*), civakodik, civódik, zsörtölődik, böstörködik (*táj*), összeszólalkozik, torzsalkodik, marakodik, összezezdül, kocódik (*táj*) ◆ MEGEGYEZIK

◇ (rég): pereskedik, perel, törvénykezik (rég)

permanens (mn) ◇ állandó, tartós, maradandó, folyamatos, folytonos, szakadatlan, szüntelen, örökös, örök, elmúlhatatlan ◆ IDŐSZAKOS, IDŐLEGES, VÁLTOZÓ

permetez (ige) ◇ hint, szór, pulverizál (szak), locsol, fröcsköl, spriccel, fecskendez, fecskend (táj), paráhol (táj) ◆ ÖNT, ZÚDÍT

◇ szital, szemerkél, csepereg, szemereg (táj)

pernahajder (fn) ◇ lókötő, kópé, csirkefogó, naplopó, gézengúz, csibész, rosszesont

◇ [jelzőként]: semmirekellő, haszontalan, ördögadta, utolsó, alávaló

pernye (fn) ◇ hamu, hamv (vál), pernye, zsarát (rég)

peron (fn) ◇ előtér, pályaelőtér, rakodó

peroráció (fn) ◇ (rég): bezárás, záradék, zárzó, utószó, utóhang

perpatvar (fn) ◇ veszekedés, konfliktus, szóváltás, viszály, zenebona, patália, civakodás, jelenet, átvaita (táj), kocódás (táj), petek (táj), összetűzés, marakodás, összezördülés, összeszóalkozás, ramazúri, balhé (szleng), aréna (szleng), tumultus (rég), disputa (rég) ◆ MEGEGYEZÉS, EGYETERTÉS

persely (fn) ◇ urna, pikszis (rég), lódujkassza (táj)

perselyez (ige) ◇ gyűjt

perspektíva (fn) ◇ távlat

◇ nézőpont, szemszög, szempont, látószög, látókör, horizont

◇ kilátás, jövő, remény, lehetőség, esély, eshetőség, sansz

◇ (rég): látvány, látkép

◇ (rég): távcső, messzelátó, teleszkóp, refraktor (szak), periszkóp (szak), gukker (biz)

persze (msz) ◇ természetesen, hogyne, magától értetődően, valóban, igazán, csakugyan, kétségtelenül, feltétlenül, igenis, okvetlen, nyilvánvalóan, előreláthatóan, naná (biz), noná (biz)

pertli (mn) ◇ cipőfűző, fűző, cipőzsinór, cipőfűzőzsinór, fűzőzsinór, fűzőszalag, cipőmadzag, cipőpertli (biz)

◇ zsinór, szalag

perverz (mn) ◇ természetellenes, rendellenes, visszás, fonák, eltévelyedett, elvetemült, romlott, fajtalan ◆ NORMÁLIS

perzsa I. (mn) ◇ iráni

perzsa II. (fn) ◇ perzsaszőnyeg

◇ perzsabunda

perzsel, pörzsöl (ige) ◇ parázsol (táj), megszesesít, porzsol (táj) | pörköl, pirit, pergel (táj)

◇ felperzsel, feléget, elpusztít

◇ éget, tűz | szárít, szikkaszt

pestis (fn) ◇ dögvész, döghalál, dögmirigy (rég), csoma (rég), fekete halál (rég), mirigyhalál (rég)

pezzimista (mn) ◇ borulátó, sötétben látó, hitevesztett, kishitű, pesszimiztikus ◆ OPTIMISTA, DERÜLTŐ, REMÉNYKEDŐ

petárda (fn) ◇ rakéta, tűzkigyó (rég), kigyóröppentyű (rég)

pete (fn) ◇ petesejt, ovum (id)

◇ (táj): tojás

petefészek (fn) ◇ ovárium (szak)

petíció (fn) ◇ fellebbezés, tiltakozás

◇ folyamodvány, felterjesztés, kérvény, kérelem, kérés, beadvány, követelés, panasz, kereset (szak), instancia (id)

petrence (fn) ◇ szénarakás, szénacsomó, rakás, csomó

petrezselyem (fn) ◇ fehérrépa, gyökér, petruska (táj)

◇ petrezselyemzöld, zöldpetrezselyem

petróleum (fn) ◇ világítóolaj, petrol (táj), petró (biz), nafta (rég), lámpaolaj (táj) | kőolaj, nyersolaj

petróleumfőző (fn) ◇ petrofor (id)

petróleumlámpa (fn) ◇ ligroinlámpa (rég)

petúnia (fn) ◇ tölcsérke

petyhüdt (mn) ◇ laza, puha, lottyadt, gindár (táj), rugalmatlan, petyhedt (táj), kókadt, ernyed, lötyögő, megereszkedett, meglazult | összeesett, aszott, lankadt, hervadt, fonnyadt, konyult Sz: olyan, mint a pacal ◆ FRISS, FESZES, KEMÉNY

◇ ernyed, erőtlen, enervált ◆ ENERGIKUS, ERŐS, TETTRE KÉSZ

petty, pötty (fn) ◇ pont, folt, foltocska, szeplő, szépséglencse, lencse, bötyka (*táj*), bab, paca, pecsét | stigma, bélyeg
 ◇ [jelzőként]: kicsiny, csepp, pici, pinduri, kevés, kicsi

pettyes, pöttyös (mn) ◇ barkás (*rég*), himes (*rég*), babos (*táj*), foltos, pettyezetett, pettyezett, botykás (*táj*), kendermagos, iromba (*táj*)
 ◇ szeplős

pezseg (ige) ◇ buzog, fortyog, bizség (*táj*), sorcik (*rég*), tajtékzik, bugyborékol, bugyog, forr, gyöngyellik (*rég*), bozsorog (*táj*), gyöngyözik, habzik, zubog
 ◇ hemzseg, nyüzsög

pezsgő I. (mn) ◇ habzó, gyöngyöző, habos, bugyborékoló
 ◇ élénk, mozgalmas

pezsgő II. (fn) ◇ habzóbor, sámpányer (*rég*)

pézsma (fn) ◇ mósusz
 ◇ (*táj*): vérfű

pfuj (msz) ◇ le vele!, piha!

pia (fn) ◇ (*szleng*): alkohol, szesz, szeszes ital, itóka (*biz*), tinta (*szleng*), tüttü (*szleng*) ◆ KAJA

piac (fn) ◇ hetipiac, bazár, vásár, zsibvásár, sokadalom (*rég*)
 ◇ csarnok, vásárcsarnok | piactér, vásártér, fórum (*rég*), agora (*id*)
 ◇ áruforgalom, forgalom, adásvétel
 ◇ felvevőpiac, kereslet

piactér (fn) ◇ vásártér, agora (*id*), fórum (*id*)

piál (ige) ◇ (*szleng*): iszik, iddogál, iszogat, kortyol, tüttül (*szleng*), tüttükél (*szleng*), tintázik (*szleng*), trinkel (*szleng*) | iszákoskodik, részegeskedik, kocsmázik ◆ KAJÁL

piarista (mn és fn) ◇ kegyesrendi, kegyes (*rég*), piar (*biz*), pilárista (*táj*)

pici I. (mn) ◇ picuri, pirinyó, parányi, tupsi (*táj*), apró, kicsiny, pöttöm, pilinkó (*rég*), popotyí (*táj*), picurkó, icipici, icurka-picurka, icike-picike, icinke-picinke, pinduri, pindurka, indurka (*táj*), kicsi, filigrán ◆ NAGY, ÓRIÁSI, HATALMAS
 ◇ némi, egy kevés ◆ SOK, TÖMÉNTELEN

pici II. (fn) ◇ csöppség, apróság, baba, csecsemő, újszülött, kised, kisgyermek ◆ FELNÖTT

piciny (mn és fn) ◇ pici, pincurka, parányi, picinkó, apró, csöppnyi, miniatűr, pöttöm, icipici, incifinci, aprócska ◆ NAGY, ÓRIÁSI, HATALMAS

piesztál (fn) ◇ talapzat, posztamentum (*szak*), posztamens (*szak*), oszlopszék | magaslat, emelvény

pihe (fn) ◇ pehely, pelyhecske, toll, bolyh, szösz
 ◇ hópehely, hópihe, pelle (*rég*), hókristály, hópili (*táj*), hópilinke (*táj*)

piheg (ige) ◇ liheg, szuszog, zihál, lélelet (*táj*), pápog (*táj*), hápog, fűj, fűjtat, levegő után kapkod

pihen (ige) ◇ ledől, hűsöl, fekszik, hever, alszik, pauzál (*rég*), sziesztázik (*biz*), ejtőzik, rostokol, pihenőt tart, lazít, lustálkodik, javádzik (*táj*), szusszan (*táj*), pamlagol (*táj*) ◆ DOLGOZIK, MUNKÁLKODIK, HAJT
 ◇ kikapcsolódik, üdül, szórakozik
 ◇ nyugszik

pihenés (fn) ◇ pihenő, nyugalom, nyugság (*táj*), szünet, fájront (*rég*), nyugvás (*vál*), otium (*id*), tétlenség, rekreáció (*id*), szieszta (*biz*), pauza (*id*) | szórakozás, kikapcsolódás, felfrissülés ◆ MUNKA, TEVÉKENYSÉG, HAJTÁS
 ◇ munkaszünet, szünet, fájront (*id*)

pihenő (fn) ◇ pihenés, nyugalom, szieszta (*biz*), otium (*id*), pauza (*id*), fájront (*rég*), rostok (*táj*), szabadidő, szünidő, szabadság, vakáció
 ◇ pihenőhely | lépcsőforduló

pihenőnap (fn) ◇ munkaszüneti nap, szabadnap, ünnepnap, szünnap, kimenőnap ◆ MUNKANAP

pihentet (ige) ◇ kímél, nyugoszt (*rég*) ◆ HASZNÁL, STRAPÁL
 ◇ hevertet, parlagon hagy | állni hagy ◆ MEGMŰVEL
 ◇ [ügyet]: fektet, elodáz, halogat

pikáns (mn) ◇ erotikus, sikamlós, frivol, csiklandós, érzéksiklandó, pajzán, pajkos, kétértelmű, malac
 ◇ érzéki, kihívó, szexi, merész, izgató, ingerlő, érdekes ◆ SZEMÉRMES, SZOLID
 ◇ borsos, szaftos, illetlen, szemérmetlen, trágár, malac ◆ ILLEDELMES, SZALONKÉPES
 ◇ csípős, fűszeres ◆ KÍMÉLŐ, DIÉTÁS

pikkel (ige) ◇ (*biz*): neheztel, orrol, haragszik, kirúg <vkire> (*biz*)

pikkely (fn) ◇ halpéznz (*táj*), halpikkely, lemez
piknik (fn) ◇ batyubál, összejövétel, kirándulás, kiruccanás
pikoló (fn) ◇ kisfuvola, pikula (*rég*)
 ◇ söröspohár
 ◇ (*rég*): szimpla [kávé]
 ◇ (*rég*): borfiú (*rég*), pincérfiú, pincértanuló
pikszis (fn) ◇ doboz, skatulya, szelence (*rég*), persely
piktográfia (fn) ◇ (*szak*): képirás
piktor (fn) ◇ festő, festőművész | mázólo, szobafestő
piktúra (fn) ◇ festészet, festőművészet
 ◇ festmény, kép
pikula (fn) ◇ kisfuvola, pikoló
 ◇ furulya, tilinkó (*táj*)
 ◇ okarina
 ◇ klarinét
pilla (fn) ◇ szempilla, pislá (*táj*)
 ◇ szemhéj
pillanat (fn) ◇ perc, minuta (*rég*), minutum (*rég*), villanat (*rég*), szempillantás, momentum (*id*), perccenet (*rég*), csipeszke (*táj*), hunyorítás (*táj*), puntom (*táj*), másodperc
 ◇ jelen, ma
 ◇ időpont
 ◇ pillantás (*rég*), szemvillanás, tekintet, odasandítás, nézés, tekintés, blikk (*id*), kukucsálás, pillantat (*rég*)
pillanatfelvétel (fn) ◇ momentofotográf (*rég*)
pillanatnyi (mn) ◇ másodpercnyi, percnyi, futólagos, átmeneti, efemer (*id*), szempillantásnyi, szemvillanásnyi, múló, provizórikus (*id*), ideiglenes, illékony, kurta, röpké ◆ ÁLLANDÓ, TARTÓS, ÖRÖKÖS
 ◇ momentán (*biz*), mostani, aktuális, mai, jelenlegi
pillanatnyilag (hsz) ◇ most, jelenleg, e pillanatban, momentán (*biz*) ◆ HOSSZÚ TÁVON
pillangó (fn) ◇ lepke, pille, lepe (*rég*), leppentőcske (*rég*)
 ◇ (*táj*): flitter
 ◇ pillangóúszás, pillangózás
 ◇ prostituált, utcalány, utcanő, ribanc (*durva*), szajha (*durva*)
pillangóúszás (fn) ◇ pillangózás, pillangó, delfinúszás
pillangóvirág (fn) ◇ kertike, lepkevirág, menyecskeszem, pille
pillant (ige) ◇ tekint, néz, kandikál, kukucsál, kukkant, viccsant (*táj*), pillantást vet <vmire>
 ◇ pislant, pillog
pillantás (fn) ◇ szemvillanás, tekintet, odasandítás, nézés, tekintés, blikk (*id*), kukucsálás, pillantat (*rég*)
 ◇ pislantás, hunyorítás, szempillantás, szemvillantás
 ◇ perc, minuta (*táj*), minutum (*táj*), villanat (*rég*), szempillantás, momentum (*id*), perccenet (*rég*), csipeszke (*táj*), hunyorítás (*táj*), puntom (*táj*), másodperc
pille¹ (fn) ◇ lepke, pillangó, lepe (*rég*) | moly
 ◇ hópehely, pehely, hópihe, pihe, hókristály, pelle (*rég*), hópili (*táj*), hópilinke (*táj*)
 ◇ teasütemény
pille² (fn) ◇ (*rég*): hártya, bőröcske
pille³ (fn) ◇ (*táj*): sercli, gyürke
pilléd (ige) ◇ bágyad, lankad, ernyed, kókad, csügged, törődik, zsibbad (*rég*) | tikkad ◆ ERŐRE KAP
pilléd (mn) ◇ bágyadt, lankadt, elgyengült, erőtelen, ernyed, kimerült, gyenge, fáradt, kókad | tikkadt ◆
 FRISS, KIPIHENT, ÉLETERŐS
pillér (fn) ◇ támfa, gyámfa, dúc, oszlop, cölöp, gyám (*szak*), tartóoszlop, támaszték
 ◇ hídláb, hídfő, láb, pilon (*id*), hídpillér
pilóta (fn) ◇ repülőgép-vezető, aviatikus (*id*), léghajós
 ◇ révkalauz, navigátor (*id*)
 ◇ (*biz*): sofőr, vezető, gépkocsivezető, gépjárművezető, járművezető

pimasz (mn) ◊ szemtelen, arcátlan, orcátlan, impertinens (*rég*), neveletlen, bántó, gúnyos, illetlen, kihívó, ripók (*rég*), inszolens (*id*), krakéler (*rég*), nyegle, pökhendi, szemérmetlen, pofátlan, arrogáns, szégyentelen, tiszteletlen ♦ ILLEMTUDÓ, ILLEDELMES, JÓL NEVELT

◊ (*rég*): cudar, komisz, hitvány ♦ KEDVES

pimaszkodik (ige) ◊ szemtelenkedik, arcátlankodik, pofátlankodik

pimaszság (fn) ◊ szemtelenség, arcátlanság, packa, ripókság, cinizmus, impertinencia (*id*), inszolencia (*id*), pofátlanság, neveletlenség, krakélerség (*id*), pökhendiség, arrogancia (*id*), szégyentelenség, tiszteletlenség ♦ TISZTELETTUDÁS, JÓLNEVELTSÉG

pimpós (mn) ◊ (*táj*): penészes, romlott, rothadt, virágos (*táj*) ♦ FRISS, EHETŐ

pince (fn) ◊ alagsor, szuterén | pincebolt | bunker ♦ PADLÁS

◊ borospince, boralag (*rég*), tárház (*rég*)

pincegazdaság (fn) ◊ pincészet

pincelakás (fn) ◊ szuterén, szuterénlakás

pincér (fn) ◊ felszolgáló, éthordó, főúr, kellner (*rég*), pinkli (*táj*), csalinger (*szleng*)

pincérlány (fn) ◊ pincérnő, felszolgálónő, csáringer (*szleng*), kabinos (*szleng*)

pincsi (fn) ◊ öleb, lábtörlő (*szleng*), vénasszony-sétáltató kutya (*szleng*)

pingál (ige) ◊ fest, mázol, maszátol (*pej*)

◊ (*pej*): sminkel (*biz*), szépítkezik

pingpong (fn) ◊ asztalitenisz, pinyó (*szleng*)

pingpongozik (ige) ◊ asztaliteniszezik

pint (fn) ◊ ejtel (*rég*)

pintér (fn) ◊ kádár, bodnár, hordókészítő, hordócsináló (*rég*)

pinty (fn) ◊ pintyőke, süvöltő (*rég*)

pióca (fn) ◊ nadály, ivóka (*rég*), vérszopó (*rég*)

◊ parazita, élősdí, potyalesó, potyázó (*biz*), vérszívó (*szleng*)

pionír (fn) ◊ úttörő, kezdeményező | élenjáró, előharcos

◊ (*rég*): hídász, utász

pipa¹ (fn) ◊ csibuk | cseréppipa, makrapipa, tajtékpipa

◊ pipázás

◊ [jelzőként]: pipányi

◊ (*biz*): cucli, cumi, szopóka, szopacs (*rég*)

pipa² (mn) ◊ dühös, felháborodott, mérges

pipacs (fn) ◊ vadmák, lúdmák (*táj*), kutyamák (*táj*), mákrózsa (*táj*)

pipál (ige) ◊ pipázik, pőfékel | csibukozik

◊ (*biz*): cigarettázik, dohányzik

◊ (*biz*): [kémény, tűzhányó] füstöl

pipázás (fn) ◊ pipálás, cigarettázás, szivarozás

pipázik (ige) ◊ pipát szív, dohányzik, pipál, pőfékel, pattog (*táj*), kojtol (*táj*)

◊ (*biz*): cumizik, cuclizik

◊ (*biz*): [kémény, tűzhányó] füstöl

pipere (fn) ◊ cicoma, ficsere (*rég*), illatszer

◊ (*rég*): ék, ékítmény, cifraság

◊ fehérnemű

◊ szépségápolás, szépítkezés | cifrázkodás, fényűzés

◊ (*rég*): trágya, gané (*táj*)

piperecikk (fn) ◊ illatszer, toalettcikk

pipereszappan (fn) ◊ mosdószappan, szagos szappan

pipereüzlet (fn) ◊ (*rég*): illatszerbolt, drogéria (*rég*), illatszertár (*rég*)

piperkőc (fn és mn) ◊ bájgúnár, ficsúr, gigerli (*rég*), uracs (*rég*), divatbáb, pojáca, jampec (*rég*), divatmajom, divatbolond, szépfiú, díszhim, arszlán (*rég*), dandy (*rég*), nóblis (*táj*), piperés (*táj*), flancos (*id*), divathős (*rég*)

pipi¹ (fn) ◊ csirke, tyúk, csibe, jérce, pipe (*táj*), pizse (*táj*), tyúkfí (*táj*) | baromfi, szárnyas

◊ (*biz*): madár

◊ tetű

◊ (*szleng*): lány, nő, fruska, baba, nőci (*biz*), csitri, csaj (*szleng*), spiné (*szleng*), maca (*szleng*), bige (*szleng*)

pipi² (fn) ◇ (biz): vizelet, pisi, kisdolog, húgy, urina (szak), pisa (szleng), brunya (szleng)

pipiskedik (ige) ◇ lábujjhegyre áll, ágaskodik, nyújtózik, nyújtózkodik, gebeszkedik (táj), ácsingózik (táj)

◇ kényeskedik, affektál (id), szenved, páváskodik, finomkodik, negédeskedik, drágálatoskodik

pipogya (mn) ◇ nyimnyám (biz), tehetetlen, hitvány, puha, puhány, bátortalan, gyámoltalan, erélytelen, nyámnyila, alamuszi, katuska (táj), tutyimutyi (biz) | gyáva, beszari (szleng), majrész (szleng), szívbjóz (szleng), kishitű ◆ TALPRAESETT, KARAKÁN

pír (fn) ◇ lázrózsa, elpirulás, pirosság, rózsza ◆ SÁPADTSÁG, ELSÁPADÁS, FEHÉRSÉG

piramis (fn) ◇ (rég): gúla

pirinyó (mn) ◇ apró, pici, icipici, parányi, csöppnyi, pöttömnyi, morzsányi, mákszemnyi, szikrányi, fíkaranyi, jottányi, miniatűr, mikroszkopikus ◆ NAGY, HATALMAS, ÓRIÁSI

pirít (ige) ◇ pergel (táj), pörköl, pörzsöl, senyveszt, barnít, pergál (táj)

◇ pirosít, leburnít, megéget, leéget

◇ megszegyenít, rápirít, korhol ◆ DICSÉR

pirítós (fn) ◇ cigányrostélyos (táj), pirítós kenyér, toast

pirkad (ige) ◇ dereng, világosodik, fölvirrad, hajnalodik, reggeledik, hasad a hajnal, pitymallik, virrad ◆ ALKONYODIK, SZÜRKÜL, ESTELEDIK

◇ (táj): pirosodik, érik

pirkadás, pirkadat (fn) ◇ hajnal, hajnalhasadás, hajnalodás, napkelet, hajnalpír, virradat, pitymallat (táj), napkelte, derengés, reggeli szürkület, korány (rég) ◆ ALKONY, SZÜRKÜLET, NAPLEMENTE

pirongat (ige) ◇ korhol, fedd, dorgál, szid, arcáz (rég), hurrogat (táj), porvál (táj), szemére vet, szemrehányást tesz, megint, lehord (biz), megró, rápirít ◆ DICSÉR, MAGASZTAL

pironkodik (ige) ◇ szégyenkezik, szégyenkedik (táj), szégyelli magát, zsenírozza magát (biz), pirul, irul-pirul, restelkedik, ég (szleng) | el-elpirul

piros (mn és fn) ◇ kármin, bíbor, égőpiros, bíborpiros, borpiros, kárminpiros, korallpiros, korallszínű, tűzpiros, élénkpiros, cinóberpiros, lángszínű, cseresznyepiros, paprikapiros, pipacspiros, tulipiros, rákpiros, rózsapiros, rozsdapiros, rubinpiros, skarlátpiros, vérpáros, hupipiros (táj) | sötétpiros, meggypiros, bordópiros, vörös, veres | világospiros, téglapiros | pirosposztság, égő

piroslik (ige) ◇ vöröszik, vereslik, izzik, pirul (rég)

pirosposztság (mn) ◇ életerős, egészséges | kicsattanó, pirók (rég), derőcs, ragyogó, piruló, bronzszínű, viruló, vörös, rózsás ◆ SÁPADT, HAMUSZÜRKE, FAKÓ

piruett (fn) ◇ (szak): forgás, perdülés

pirul (ige) ◇ vörösödik, pirosodik, ég az arca, irul-pirul, pironkodik ◆ SÁPAD, ELFEHÉREDIK, KIFUT ARCÁBÓL A VÉR

◇ restelkedik, szégyenkezik, ááll, szégyenedik (rég) ◆ BÜSZKÉLKEDIK

◇ barnul, pörkölődik, süll

pirula (fn) ◇ tableta, pilula, labdac (rég), pasztilla, kapszula, draszé

pisi (fn) ◇ vizelet, kisdolog, pipi (biz), húgy (durva), urina (szak), brunya (durva), pisa (durva)

pisil (ige) ◇ vizelet, pipil, pislant (tréf), csurgat, csorgat, kiengedi a fáradt gözt (tréf), leereszti fejéről a vizet (tréf), pössent (táj), level (táj), kukorál (táj), pisál (durva), brunyál (szleng), hugyozik (durva)

piskóta (fn) ◇ babapiskóta, biszkvit (id), kétszersült

◇ (biz): lábfej | piskótaláb

pislálol (ige) ◇ pislog, ég, hunyorog, parázslík, duszilkodik (táj), lappog (táj), vibrál, reszket

pislog (ige) ◇ hunyorog, hunyorgat, hunyorít, pillog, pislantgat, kummogat (táj), passog (táj), pisladoz (táj) Sz: pislog, mint a miskolci béka a kocsonyában; pislog, mint a réti bagoly

◇ pislálol

◇ (biz): kukucska | tekinget, kacsingat

pisze (mn) ◇ turcsi, fitos, finta (táj), tömpe, duni (táj), tusza-pisze (táj), tupisz (táj)

piszkál (ige) ◇ szurkál, bökdös, bököd, birizgál (biz), bizgat (táj), babirkál (táj), szurkapiszkál, pitiszkál (táj), piszterkál (táj), babrál, döfköd | kotor, turkál, vājkal | szít

◇ szekál (biz), gyötör, háborgat, ingerel, zargat, abajgat, bizgerál (táj), bánt, piszkálódik, cseszeget (durva), szekíroz, hergel, vegzál, macerál (biz), bosszant, molesztál, nyaggat, buzerál (szleng) ◆ NYUGTON HAGY

◇ vizsgál, tanulmányoz, feszeget ◆ KERÜL

piszkavas (fn) ◇ kutacs (táj), szítóvas, kotróvas, tűzkaparó, vaslapocska (rég)

piszkít (ige) ◇ piszkol, mocskol, maszatol, szutykol, szennyez, koszol ◆ TISZTÍT, TAKARÍT

◇ székel, rondít, undokít

piszkol (ige) ◇ piszkít, koszol, maszatol, mocskol, szennyez, keszmetel (*táj*) ◆ TISZTÍT, TISZTOGAT, TAKARÍT

◇ székel, kakál (*biz*), kakil (*biz*), nagydolgozik (*biz*), szarik (*durva*)

◇ ócsáros, gyaláz, pocskondiáz, szidalmaz, becsmérel, szid ◆ DICSÉR, ELISMER

piszkos (mn) ◇ koszos, mocskos, mosdatlan, tisztátalan, maszatos, szurtos, fekete, füstös, retkes (*biz*), szutykos, csatakos, szennyes, danes (*táj*), csajtos (*táj*), loncsos (*táj*), paszatos (*táj*), elhanyagolt, ápolatlan, redvás (*szleng*), koszlott **Sz**: a bába mosdatta legutoljára; akkor látott vizet, mikor a bába megmosdatta; alábbvaló a pondrós kutyánál; belepi a piszok; csak a kosz tartja egyben; feketevasárnapot ül húsvét napján is; fekete, mint a szurok; fényes, mint a bogrács oldala; ha a falhoz vágnák, odaragadna; ki se látszik a piszokból; lustos, mint a tehénfark; olyan piszkos, mintha disznókkal hálna; olyan, mint a meszelőkötő; olyan, mint a moslékos sajtár; olyan, mint az üszög; ragad a mocsktól; retek is kikelne a kezén; szennyes, mint a rab; tiszta, mint a méces; tiszta, mint a kifordított zsák; tündöklék, mint az üst; úgy néz ki, mint mikor a légy kimászik a mártásból ◆ TISZTA, GONDOZOTT, ÁPOLT

◇ aljas, becstelen, gyalázatos, tisztességtelen, rohoda (*táj*) ◆ TISZTESSÉGES, BECSÜLETES, ERKÖLCSÖS

◇ trágár, malac [beszéd]

◇ (*pej*): zsugori, smucig (*biz*), kicsinyes, fősvény ◆ BŐKEZŰ, ADAKOZÓ

piszkozat (fn) ◇ fogalmazvány, tervezet, vázlat, impúrum (*id*), konceptus (*rég*), rondítmány (*rég*)

piszlicsaré (mn) ◇ (*biz*): jelentéktelen, lényegtelen, piti (*biz*), apró-cseprő, csip-csup | értéktelen ◆ JELENTŐS, FONTOS

piszmog (ige) ◇ babrál, matat, szöszmötöl, totojázik, pepecsel, vacakol, vakarózik, tötyörészik, bajmólódik (*biz*), pítizál (*táj*), szusz mállódik (*táj*), szuszog, szarakodik (*durva*), bibelődik, szőröz, tesz-vesz, gatyázik (*szleng*), tőköl (*szleng*), kukacol (*szleng*), kakecol (*szleng*), babirkál (*táj*)

piszok (fn) ◇ kosz, maszat, folt, retek, szenny, mocskok, szutyok, por, sár, korom, malacság, tisztátalanság, szemét, ganat (*rég*), paszat (*táj*) ◆ TISZTASÁG

◇ ürülék, széklet, rondaság, csúnyaság, szar (*durva*), ganéj, trágya

◇ [jelzőként]: piszokfészek, tróger (*durva*), tetüláda (*szleng*), gané (*szleng*), genny (*szleng*)

piszokság (fn) ◇ aljasság, disznóság, komizás, szemétség

piszseg (ige) ◇ sziszeg

◇ (*táj*): piszeg, szepeg, szipog

piszzen (ige) ◇ mukkan, moccan

pisztácia (fn) ◇ zöldmandula

pisztoly (fn) ◇ stukker (*szleng*), stuki (*biz*), mordály (*rég*), revolver, forgópisztoly, csúzli (*szleng*), parittyá (*szleng*), pityu (*szleng*)

◇ (*szleng*): fecskendő, tű

piti (mn) ◇ (*szleng*): kisszerű, csekély, kicsi, jelentéktelen, lényegtelen, nevetséges, piszlicsaré (*biz*), apró-cseprő, csip-csup, dibdáb, bagatell, snassz (*biz*) ◆ JELENTŐS, LÉNYEGES, FONTOS

pitiáner (mn) ◇ (*szleng*): jelentéktelen, lényegtelen, apró, mellékes, másodrangú, elhanyagolható, apró-cseprő, csip-csup, piszlicsaré (*biz*), bagatell | értéktelen, jellegtelen, szürke

◇ jelentős, fontos, értékes

◇ kicsinyes, kisszerű ◆ NAGYVONALÚ

pítizik (ige) ◇ [kutya] szolgál

◇ (*szleng*): kér, könyörög, kunyerál, esedezik

pítvar (fn) ◇ előház, tornác, előtér, előterem, pitar (*táj*)

◇ szívüreg, átrium (*szak*)

pityereg (ige) ◇ sír, sír-rí, sírdogál, itatja az egereket (*tréf*), könnyezik, picsog (*táj*), szepeg, szipog, vinnyog (*táj*), koszog (*táj*), nyífog-nyafog, szipákol, nyögdécsel, nyöszörög, zokog, bóg ◆ DERÜL, MOSOLYOG, NEVET

◇ siránkozik, kesereg, búslakodik, búsong, bánkódik, lógatja az orrát

pityke (fn) ◇ fémgomb, rézgomb, sárgaréz gomb

pitymallik (ige) ◇ világosodik, hajnallik, hajnalodik, fölvirrad, virrad, dereng, nappallik, hasad, pirkad ◆ ALKONYODIK, SZÜRKÜL, ESTELEDIK

pityóka¹ (fn) ◇ (*táj*): burgonya, krumpli

pityóka² (fn) ◇ (*biz*): szeszes ital, tütü (*biz*), alkohol

pityókós (mn) ◇ félittas, ittas, félboros, becsípett, felöntött a garatra, pikós (*táj*), kótyagos, spicces (*biz*), becsicsentett (*biz*), kapatos ◆ JÓZAN

pityopalatty (fn) ◇ (*táj*): fűrj

pitypang (fn) ◇ pongyola pitypang, gyermekláncfű, lámpavirág (*táj*), láncvirág, láncfű, májusivirág, pimpimpáré (*táj*), kutyatej, cikória (*táj*), kislányfű (*táj*)

◇ (*szleng*): ejtőernyős

pizsama (fn) ◇ hálóruga

◇ (*szleng*): rabruha, fegyencruha, zsávoly

plafon (fn) ◇ mennyezet, födém, boltozat ◆ PADLÓ, PARKETTA

◇ tető, csúcs, határ, felső határ | maximum ◆ MÉLYPONT | MINIMUM

plagizál (ige) ◇ ollóz, ellop, lop, oroz, kalózkodik

plakát (fn) ◇ falragasz, hirdetemény, hirdetés, transzparens, közlemény | reklám

plakett (fn) ◇ emlékérem

pláne I. (hsz) ◇ főként, különösen, főképpen, kiváltképpen

◇ éppenséggel, egyenesen, pontosan, pont (*biz*)

pláne II. (msz) ◇ különösen, kivált

pláne III. (fn) ◇ érdekesség, különösség, poén, kunszt (*biz*)

plántál (ige) ◇ (*rég*): palántáz, palántál, ültet, telepít

◇ állít, odaerősít

◇ beleolt, meggyökereztet

plasztika (fn) ◇ szobrászat, szobrászművészet, képfaragás (*rég*)

◇ szobor, szobrocška, faragvány, statua (*id*)

◇ térhatás

◇ (*biz*): plasztikai műtét

plasztikus (mn) ◇ térhatású, háromdimenziós, térlátató | sztereó | szoborszerű, domború

◇ életszerű, szemléletes, érzékletes, kézzelfogható, színes, kifejező, expresszív ◆ UNALMAS, SZÜRKE, MONOTON

◇ formálható, alakítható, képlékeny, gyúrható, hajlékony, elasztikus, flexibilis, rugalmas ◆ MEREV, RUGALMATLAN

platán (fn) ◇ boglárfa (*rég*)

platinaszőke (mn) ◇ világoszőke, hirtelenszőke, svédészőke

plató (fn) ◇ magasföld, fennsík, hátság, felföld, terasz (*szak*), fenntérség (*rég*), hegylapály (*rég*), lapos (*táj*)

◇ tálca, felszolgálótálca

◇ rakterület, rakfelület

plébánia (fn) ◇ paplak, papház, parókia, plébániahivatal

◇ egyházközség, eklézsia

plébános (fn) ◇ lelkész, pap, tisztelendő, nagypap (*táj*), öregpap (*táj*), lelkipásztor

plebejus (mn és fn) ◇ pór, paraszt, proli (*pej*) | pórias (*rég*) ◆ PATRÍCIUS

◇ (*rég*): jogfosztott, elszegényedett

plecsni (fn) ◇ (*biz*): folt, szennyeződés, zsírfolt

◇ kitüntetés, érem, érdemrend, érdemérem, rendjel

◇ (*szleng*): pofon, tasli (*biz*), nyakleves, frász (*biz*)

pléd (fn) ◇ takaró, pokróc, útitakaró, lábtakaró

◇ (*táj*): nagykendő, sál

pléh (fn) ◇ bádog, lemez, fémlemez

plénum (fn) ◇ vezetőség | nyilvánosság

pletyka (fn) ◇ pletyi (*biz*), pletyó (*biz*), pletykaság, szóbeszéd, fecsegés, híresztelés, temonda (*rég*), mendemonda, álhír, rémhír, drót, füles (*szleng*), fáma | megszólás, pumogás, hírhordás, terefere, sugdosás, sűgás-bűgás, traccs (*biz*)

pletykál (ige) ◇ pletyózik (*biz*), pletykázik, karattyol (*biz*), trécsel, traccsol (*biz*), temondál (*táj*), tereferél, cseveg, fecseg, híresztel, rebesget, terjeszt, csacsog-fecseg, locsog, suttog, sűg-bűg, kotyog, dumál, jabbos (*táj*), toplakodik (*rég*), megszól, nyelvére vesz **Sz**: szájjára vesz; megcsuszamodik az ajka

pletykás (mn és fn) ◇ hírhordó, fecsegő, pletykafészek, hírharang, falunyelve **Sz:** a szeméttel mindent kihord a házból; azt is tudja, melyik oldalán fekszik a király; minden csekélységet más orrára köt; posta a szája; rosszabb a bábánál ◆ TITOKTARTÓ, KORREKT

pliszé (fn) ◇ berakás, hajtás, redőzés

◇ ránc, redő

pliszíroz (ige) ◇ berak, ráncol, ráncba rak, ráncba szed, redőz, redőbe von

plomba (fn) ◇ ólomzár, ólom zárjegy, ólompecsét, ólombélyeg

◇ tömés, fogtömés

plombál (ige) ◇ [fogat] töm

◇ [ólmzárral] lezár

plusz (fn) ◇ pluszjel ◆ MÍNUSZ, MÍNUSZJEL

◇ többlet, nyereség, előny, haszon | felesleg ◆ HIÁNY, VESZTESÉG, HÁTRÁNY

◇ [hsz-szerűen]: hozzászámítva, beleadva, ráadásul, azonfelül ◆ LEVONVA, CSÖKKENTVE

plüss (fn) ◇ félbárony, bárony

pocak (fn) ◇ has, pókhas, bendő (*biz*), poci (*biz*), haskó (*biz*), tekintély (*szleng*), hasi (*biz*), kappanháj, potroh

pocakos (mn) ◇ hasas, pohos, nagy hasú, potrohos, hordóhasú, pókhasú, hasban vállas (*tréf*), karácsonyfadeltás (*tréf*), hájas, bendős (*táj*), pocók (*táj*), köpcös, kövérkés, gömbölyded, pufók, korpulens, dagadt ◆ LAPOS, KARCSÚ, VÉKONY

pocsék (mn) ◇ rossz, kritikán aluli, utálatos, rettenetes, siralmas, csapnivaló, förtelmes, gyenge, kopott, rozoga, tré (*biz*), kriminális (*biz*), lepra (*durva*), moslék (*szleng*) ◆ JÓ, ÉRTEKES, KLASSZ

◇ ronda, ocsmány, csúnya, visszataszító ◆ SZÉP, VONZÓ

◇ (*táj*): pocsékoló, pazarló, költekező, pénzpocsékoló, fecserlő, tobzódó (*rég*), préda (*táj*) ◆ TAKARÉKOS

pocsékol (ige) ◇ pazarol, veszteget, fecserél, tékozol, herdál, költekezik ◆ TAKARÉKOSKODIK, SPÓROL, GYÚJT

◇ (*táj*): becsmérel, gyaláz ◆ TISZTEL, MEGBECSÜL, ÉRTEKEL

◇ (*táj*): gázol

pocskondiáz (ige) ◇ gyaláz, becsmérel, ócsárol, leszól, szapul (*biz*), csepil, cikiz, szidalmaz, besároz, befeketít, mocskol (*táj*), beszennyez, piszkol, dehonesztál ◆ DICSÉR, DICSŐÍT, MAGASZTAL

pocsolya (fn) ◇ dagonya, tocsogó (*táj*), tócsa, kátyú, posvány, latyak, morotvány (*rég*), pocséta (*rég*), pocsalék (*táj*) | esővíz

◇ fertő (*rég*), szenny, züllöttség, romlottság, undokság, posvány, kloáka (*pej*)

pódium (fn) ◇ emelvény, dobogó, díszemelvény, padozat, pult (*rég*) | színpad

poén¹ (fn) ◇ csattanó, pláne (*biz*)

poén² (fn) ◇ (*szak*): nyerő pont, pontszám, pontérték

poéta (fn) ◇ költő, versíró, rímfaragó | dálnok, lantos, lírikus

poétika (fn) ◇ költészettan, verstan, irodalomelmélet

pofa (fn) ◇ arc, orca, ábrázat, fizimiska (*biz*), blatt (*szleng*)

◇ (*durva*): száj

◇ fintor, arckifejezés, grimasz

◇ (*szleng*): ember, alak, férfi, pasas (*biz*), krapek (*szleng*), pacák, figura, tag, szivar, ipse, fazon

pofacsont (fn) ◇ járomcsont, zigóma (*szak*)

pofaszakáll (fn) ◇ oldalszakáll, császárszakáll, Ferenc József-szakáll, barkó, pakombart (*rég*)

pofátlan (mn) ◇ szemtelen, pimasz, arcátlan, pókhendi, arrogáns ◆ ILLEMTUDÓ, ILLEDELMES, TAPINTATOS

pofázik (ige) ◇ fal, habzsol, zabál (*szleng*), két pofára eszik (*durva*)

◇ (*durva*): szájal, felesel, szájaskodik, hangoskodik, jár a szája, fecseg, nagypofájuskodik, dumál (*szleng*), ugat (*durva*)

◇ (*szleng*): beszél, dumcsizik (*biz*), szövegel (*szleng*), süketel (*szleng*) ◆ HALLGAT, KUSSOL (*durva*)

pofon (fn) ◇ pofoncsapás, pofonütés, arculcsapás, arculütés, ütés, legyintés, csárdás (*biz*), füles (*biz*), nyakleves (*biz*), tasli (*biz*), flemm (*szleng*), poflé (*rég*), pofleves (*rég*), macsali (*táj*), frász (*biz*), sima (*szleng*), plecsni (*szleng*), koki (*szleng*), átszálló (*szleng*), maflás (*szleng*) ◆ SIMOGATÁS

◇ megszegyenítés, megalázás, megaláztatás ◆ SIKER

pogácsa (fn) ◇ borkorcsolya, puffancs (*táj*)

◇ olajpogácsa (*szak*)

pogány (mn és fn) ◇ bálványimádó
 ◇ megkereszeteletlen ◆ KERESZTÉNY
 ◇ (rég): mohamedán
 ◇ hitetlen, vallástalan, istentelen, istentagadó, ateista (id), anyagelvű, szkeptikus (id) ◆ HÍVÓ, VALLÁSOS

pogrom (fn) ◇ zsidóüldözés, zsidóverés | öldöklés, mérszárlás, lincselés

poggyász (fn) ◇ csomag, málna, bőrónd, pakk (rég), bagázs (táj), motyó (biz), útikésztség, cókмок, balyu, útitáska, holmi, cucc (biz), bornyú (rég)

poggyászkocsi (fn) ◇ málnakocsi, társzekér

poggyásmegőrző (fn) ◇ csomagmegőrző | ruhatár

pohánka (fn) ◇ hajdina, haricska (táj)

pohár (fn) ◇ ivóedény, serleg, billikom (rég), kupa, kehely, bögre (rég), csésze (rég)
 ◇ [jelzőként]: pohárny
 ◇ poharazás, poharazgatás, borozgatás, iszogatás, iddogálás

poharaz (ige) ◇ iszogat, iddogál, borozgat, kvaterkázik (rég), szlopál (szleng), piázik (szleng), tintázik (szleng)

poharazó (fn) ◇ borkimérés, borozó, italmérés, borharapó, kocsmá, csapszék, ivó, csárda, vendéglő, fogadó, talponálló, kricsmi (szleng)

pohárköszöntő (fn) ◇ tószót, áldomás, felköszöntő

pohárnok (fn) ◇ (táj): csapláros (rég), csaplár (rég), csapos, kocsmáros, pincér, csárdás

pohárszék (fn) ◇ konyhaszekrény, kredenc, almárium, tálalószekrény

pohos (mn) ◇ pocakos, potrohos, kövérkés, testes, hasas, dagadt, nagyhasú, hordóhasú, pókhasú, bendős (táj), pocók (táj), pöhös (táj) ◆ SOVÁNY, CINGÁR, GERNYA (táj)

pojáca (fn) ◇ bohóc, paprikajancsi, ripacs, komédiás, bajazzo (id), harlekin (vál), pierrot (id), buffó
 ◇ piperkóc, bájgúnár, ficsúr, gigerli (rég), divatbáb, jampec (rég), divatmajom, divatbolond, szépfiú, díszhim, arslán (rég), uracs (rég), dandy (rég)

pók (fn) ◇ (szleng): ember, manusz (szleng), krapek (szleng), tag (szleng), fej (szleng), muksó (szleng), pacák (szleng), hapsi (szleng), pasas (biz), pasi (biz), pali (szleng)

pókháló (fn) ◇ pókszövedék, pókfonal

pokol (fn) ◇ alvilág, örök kínok helye, gyeheenna, infernó (id), Hadész (id), seol (id) ◆ MENNY, MENNYORSZÁG, PARADICSOM
 ◇ szenvedés, gyötirelem | kárhozat

pokolgép (fn) ◇ bomba, robbanószerkezet

pokoli (mn) ◇ infernális (rég), pokolbeli, alvilági, kénköves, tüzes ◆ MENNYEI, MENNYÉLI, ÉDENI
 ◇ ördögi, sátáni, démonikus, gyalázatos, embertelen, gonosz ◆ ANGYALI, JÓSÁGOS
 ◇ átkozott, borzasztó, irtózat, kegyetlen, szörnyű ◆ ÁLDOTT
 ◇ [hsz-szerűen]: igen, nagyon, állatira (szleng) ◆ KEVÉSBÉ, ALIG

pokoljárás (fn) ◇ szenvedés, kálvária, golgota (vál), gyötirelem, tortúra, kín, kinszenvedés, viszontagság, megpróbáltatás, ide-oda hányódás

pokróc (fn) ◇ takaró, pléd, daróc, cserge | lőtakaró
 ◇ (rég): szőnyeg, lábtörő, rongyszőnyeg

poláris (mn) ◇ sarki, sarkvidéki
 ◇ [különbség, ellentét]: sarkalatos, alapvető, szöges, szélsőséges, végletes

polc (fn) ◇ stelázi (biz), állvány, tartó, póciók (táj), fách (biz), téka
 ◇ állás, méltóság, tisztség, rang

polémia (fn) ◇ vita, nézeteltérés, nézetkülönbség, véleménykülönbség

polemikus (mn) ◇ vitás, vitatott, vitatható, kétes, kétséges, kétségbevonható, problémás, peres, megoldatlan, eldöntetlen, megkérdőjelezhető, bizonytalan
 ◇ vitázó, vitatkozó, veszekedő

polgár (fn) ◇ állampolgár
 ◇ civis, város lakó | lakos, lakó
 ◇ (rég): tőkés, burzsoá, patricius (id)
 ◇ (táj): kisiparos, kiskereskedő, kispaszta, parasztagazda, gazdálkodó

polgárháború (fn) ◇ belháború, belharc, belviszály, belvillongás, testvérháború

polgári I. (mn) ◇ polgárosodott, polgárosult, városi
 ◇ burzsoá, tőkés

◇ civil ♦ KATONAI

◇ magánjogi

polgári II. (fn) ◇ (*biz*): polgári iskola

polgármester (fn) ◇ városbíró, városnagy (*rég*), tanácsfő (*rég*)

polgárság (fn) ◇ (*rég*): burzsoázia, középosztály, harmadik rend (*szak*), purgerség (*táj*)

◇ városlakók, lakosság

◇ polgárjog

polgártárs (fn) ◇ honfitárs | állampolgár

poliklinika (fn) ◇ rendelőintézet, járóbeteg-kezelő

polip (fn) ◇ hidra (*id*), nautilusz (*id*)

poliroz (ige) ◇ fényesít, fényez | csiszol, dörzsöl, dörgöl

politeizmus (fn) ◇ (*szak*): többistenhit, sokistenhívés ♦ MONOTEIZMUS, EGYISTENHIT

politika (fn) ◇ államtudomány, államtan, országászat (*rég*)

◇ (*táj*): fortély, ravaszság, taktika

politikus I. (mn) ◇ diplomatikus, körültekintő, óvatos, előrelátó, meggondolt, elővigyázatos | fortélyos, ravasz, agyafűrt, furfangos, körmönfont, csalafinta **Sz**: ellenségének is köszön

politikus II. (fn) ◇ államférfi

politizál (ige) ◇ kosútozik (*táj*)

politúr (fn) ◇ máz, lakk, fénymáz, firmisz (*táj*), firnájsz (*táj*), kence, sellak (*rég*), fényezés | bevonat

◇ (*szleng*): bőr

pollen (fn) ◇ virágpór, hímpor

póló (fn) ◇ vizilabda, vizilabdajáték

◇ lovaspóló | gyeplabda

◇ trikó, atléta | pólóing

poloska (fn) ◇ polos (*biz*), féreg, bodobács, csimasz (*táj*), bence (*rég*)

◇ (*szleng*): lehallgatókészülék

pólus (fn) ◇ sark, sarok | véglet, szélsőség, túlzás, extremitás (*id*), szertelenség

pólya (fn) ◇ babadunyha (*táj*), dunnika (*táj*), póka (*táj*)

◇ fásli, kötszer, kötözőpólya, mullpólya (*szak*), kötelék, gézpólya, vászonpólya, sebpólya, bandázs (*id*)

◇ (*rég*): pelenka

pólyás (mn és fn) ◇ pólyásbaba, baba, bébi, újszülött, csecsemő, csecsszopó, palánta, poronty (*biz*) | kicsi, pici

◇ bepólyázott

pólyáz (ige) ◇ fásliz, bugyolál, beteker, kötöz, bekötöz ♦ KIBONT

pompa (fn) ◇ dísz, csillogás, diszély (*rég*), ékesség, fényűzés, luxus, pazarfény (*rég*), fény, ragyogás, tündöklés, látványosság, fitogtatás, hivalkodás | gála, parádé, díszmenet, díszszemle

◇ változatosság, gazdagság, sokrétűség, sokszínűség

pompás (mn) ◇ gazdag, fényűző, díszes, főúri, nagyúri, fejedelmi, úriás, felséges, fenséges, pazar, pazarló, fényes, nagystílű, pompózus (*rég*), elragadó, tetszetős, csodás, csodálatos, pompázatos, szemkápráztató, gyönyörűséges, briliáns, tündöklő, igéző, elbűvölő

◇ kiváló, nagyszerű, elsőrangú, kitűnő, remek, prima, isteni, klassz (*szleng*), frankó (*szleng*), fenomenális, impozáns ♦ SZEGÉNYES, PÓRIAS, GYENGE

pompázik (ige) ◇ ékeskedik, virít, diszlik, nyílik ♦ ÉKTELENKEDIK

◇ (*pej*): hivalkodik, díszleg, pompázik, parádézik, feszít, flancol (*szleng*), gáláz (*táj*)

pondró (fn) ◇ lárva, nyú, pajor, kukac, féreg

◇ álca

pongyola I. (mn) ◇ hanyag, lompos, rendetlen, slampos, pacuha (*táj*), gondozatlan, slendrián, felöltözetlen (*rég*) ♦ RENDES, ÁPOLT, JÓL ÖLTÖZÖTT

◇ henyé, laza, lezser, pontatlan, zilált ♦ PONTOS, VÁLASZTÉKOS, STÍLUSOS

pongyola II. (fn) ◇ házi ruha, slafrok (*biz*), köntös, hálóköntös, háziköntös, pendely (*táj*), otthonka, neglizsé (*id*), kantus (*rég*)

póni (fn) ◇ törpeló, póniló

pont (fn) ◇ punktum (*rég*)

◇ folt, petty, pötty, pecsét

◇ hely, helység, térség

◇ időpont, pillanat | mozzanat
 ◇ szakasz, fejezet, paragrafus, klauzula (*szak*), cikkely
 ◇ poén (*szak*), pontérték
 ◇ mérték, fok
 ◇ (*rég*): szempont, tekintet
 ◇ [hsz-szerűen]: pontosan, éppen
pontatlan (mn) ◇ rendetlen, fegyelmezetlen, hanyag, tunya, felületes, slendrián ◆ RENDES, GONDOS, FEGYELMEZETT
 ◇ helytelen, téves, inegzakt (*id*), kifogásolható, hibás, tökéletlen, kérdéses ◆ PONTOS, KIFOGÁSTALAN, SZABÁLYOS
 ◇ megbízhatatlan ◆ MEGBÍZHATÓ
ponteredmény (fn) ◇ pontérték, poén, pontszám
pontház (fn) ◇ blokkház, toronyház, pengeház
pontos (mn) ◇ precíz | pedáns, akkurátus (*rég*), gondos, alapos, aprólékos, lelkiismeretes, egzakt, minuciózus (*id*), passz (*táj*) ◆ PONTATLAN | HANYAG
 ◇ szabályos, helyes, szabatos, hü, tökéletes, odavágó, hiteles, korrekt, mérvadó, mértékadó, szabályszerű, normális, előírásos, hibátlan, torzításmentes, valóságghü ◆ HANYAG, TÖKÉLETLEN, SLENDRIÁN
pontosan (hsz) ◇ pontban, pontra, percre, hajszálpontosan, halálpontosan (*biz*), teljesen, kétségtelenül, hajszállra, egészen, éppen, szakasztott, pont, tényleg, határozottan, kereken, töviről hegyire | gondosan, alaposan, akkurátusan (*rég*), világosan, hibátlanul, tisztán, jól ◆ RENDETLENÜL, HIBÁSAN, ROSSZUL
 ◇ időben, idejében, késedelem nélkül, jókor ◆ KÉSVE, KÉSŐN, PONTATLANUL
pontosság (fn) ◇ megbízhatóság
 ◇ pedantéria, gondosság, akribia (*id*), precizitás, precízió (*id*), precízesség (*id*), aprólékosság, minuciózítás (*id*), akkurátusság (*id*, *rég*), alaposság, lelkiismeretesség, szabályosság, szabályszerűség, helyesség, korrektség ◆ FELÜLETESSÉG, HANYAGSÁG, GONDATLANSÁG
pontoz (ige) ◇ értékel
 ◇ pettyez, tarkít
 ◇ retusál (*szak*), javítgat
ponty (fn) ◇ potyka, poszár (*rég*), babaj (*rég*)
ponyva (fn) ◇ sátorlap, sátor, kanavász
 ◇ iromány, fűremű, ponyvaregény | ponyvairadalom
popsi (fn) ◇ (*biz*): fenék, popó, ülep, far, hátsó (*biz*), tunika (*biz*)
popularizál (fn) ◇ (*rég*): népszerűsít
populáris (mn) ◇ népszerű, ismert, közkedvelt
 ◇ népies
 ◇ közönséges, póriás (*rég*)
por (fn) ◇ szemese, porszem, pizok, hamvadék | portenger, porfelhő, portány
 ◇ (*szleng*): kábítószert, drog, kokain
 ◇ puskapor
 ◇ hamv (*vál*)
pór (fn) ◇ paraszt, földművelő, földműves, szántóvető (*rég*), nemtelen (*rég*) | plebejus
póráz (fn) ◇ ebszj, kutyaszj, jártatószalag, járszalag | béklyó, gúzs
porc (fn) ◇ porcogó
porcika (fn) ◇ íz, ízecke, tagocska, részecske
porció (fn) ◇ adag, fejadag, rész, dózis | osztályrész
 ◇ hadiadó
 ◇ (*rég*): adórészlet, adó
porcukor (fn) ◇ cukorliszt
porcsinrózsa (fn) ◇ kukacvirág (*táj*), délíke
póréhagyma (fn) ◇ párhagyma
porfelhő (fn) ◇ porfellel, portömeg, portenger
porhanyó, porhanyós (mn) ◇ pudvás, redves, korhadt, porhó (*táj*)
 ◇ lágy, puha, omlós ◆ KEMÉNY, SZÁRAZ, SZIKKADT
porhíntés (fn) ◇ félrevezetés, szemfényvesztés, becsapás, blöff (*biz*), átverés (*biz*), átejtés (*biz*), átvágás, ámitás, hitegetés, megtévesztés

póriás (mn) ◇ parasztos, népi, falusi, egyszerű ♦ ÚRI, NEMESI, ARISZTOKRATIKUS
 ◇ közönséges, útszéli, goromba, durva, alpári, alantas, ocsmány, trágár, obszcén, ordenaré, vulgáris, mucsai
 (*durva*), tahó (*biz*) | kulturálatlan, bárdolatlan, faragatlan, műveletlen, nevetlen, modortalan, nyers,
 tiszteletlen, szemtelen, pimasz, udvariatlan ♦ ILLEDELMES, DISZTINGVÁLT, KULTURÁLT

porít (ige) ◇ porrá tör, morzsol, elporlaszt, porlaszt, pulverizál (*szak*), öröl, aprít, szétzúz, elmállaszt

porkoláb (fn) ◇ börtönőr, foglár, fegyőr, poroszló (*rég*), tömlőctartó (*rég*), börtönész (*táj*), smasszer
 (*szleng*) | pribék

◇ (*rég*): várnagy (*rég*), várparancsnok

porlad (ige) ◇ hamvad, mállik, porhad, porrá válik, hamuhodik (*rég*), himlik (*táj*)

◇ revesedik, korhad

porlaszt (ige) ◇ légneműsít (*szak*), elgázosít, elpárologtat, permetez

◇ porít, porrá zúz, pulverizál (*szak*), öröl, aprít

porlasztó (fn) ◇ karburátor (*id*), gázosító | fűvőfej, szórófej, pulverizátor (*id*)

pormentes (mn) ◇ porálló | portalan ♦ POROS

pórnép (fn) ◇ (*rég*): parasztság

porol (ige) ◇ pall (*táj*), portalanít, port töröl, üt, ver, páhol

poroló (fn) ◇ prakker (*biz*)

◇ porolóállvány

porond (fn) ◇ aréna, manézs (*id*), küzdhomok (*rég*), szorító

◇ sík, mező, harcmező, csatatér, küzdőtér, vívótér

◇ (*rég*): főveny, zátony, homok, kavics, sóder, csorva (*táj*)

poronty (fn) ◇ gyermek, kisgyermek, kisbaba, fattyú (*táj*), rajkó (*biz*), srác, kölyök, lurkó, nebuló (*biz*) |
 sarj, ivadék, utód

◇ (*táj*): ebihal, békaporonty, békalárva, békafi (*rég*), halcsík (*táj*), kutyahal (*táj*)

◇ (*táj*): madárfióka, fiamadár (*táj*)

poros (mn) ◇ porlepett, porlepte

◇ (*rég*): löporos

◇ ósdi, elavult, avatag, idejétmúlt | elcsépelet, közhelyszerű, lapos, sablonos

porosz (mn és fn) ◇ burkus (*rég*)

poroszkál (ige) ◇ [lól]: lépked, léptet ♦ VÁGTAT

◇ cammog, ballag, bandukol, baktat, kutyagol ♦ SIET

poroszló (fn) ◇ törvénytiszta, hajdú, pandúr, rendőr, csatlós

◇ (*rég*): börtönőr, pokoláb (*rég*), foglár, fegyőr, tömlőctartó (*rég*)

porta (fn) ◇ telek, lakótelek, háztelek, udvar, major (*rég*), háztáj

◇ portásfülke, kapusfülke

◇ (*táj*): kapu, kapubejáró

◇ (*rég*): török kormány

◇ (*rég*): palota

portás (fn) ◇ kapus, kapuőr, ajtónálló, őrkutya (*szleng*), portatündér (*szleng*) | házfelügyelő, házmester

◇ (*szleng*): kidobólegény

portásfülke (fn) ◇ porta, kapusfülke

portéka (fn) ◇ áru, árucikk, cikk

◇ tárgy, dolog, holmi | jószág (*rég*)

◇ (*szleng*): lány, nő, csaj (*szleng*)

portó (fn) ◇ illeték, pótdíj, pótilleték, büntetőilleték | szállítási díj

portómentes (mn) ◇ bérmentes, díjmentes

portórló (fn) ◇ porrongy, törlóruha, törlórongy, rongy

portré (fn) ◇ arckép, képmás, ábrázolás | kép

◇ jellemrajz, jellemkép

portya (fn) ◇ betörés, beütés | zsákmányolás, fosztogatás, rablás

◇ szereplés, turné, körutazás, művészkörút, hangversenykörút

◇ (*szleng*): túra, kirándulás

portyázik (ige) ◇ martalóckodik, rabol, fosztogat | megrohan, rajtaüt

◇ bolyong, csapong | kóborol, kalandozik, cirkál

pórus (fn) ◇ lyukacs, nyílás, lyuk, rés

porzik (ige) ◇ por támad
 ◇ (táj): szemetel, szítál, permetezik

poshad (ige) ◇ áporodik, posvad, posvadoz (rég)
 ◇ megromlik, megbüdösödik, penészedik, peshed (táj), rothad, zápul
 ◇ (táj): savanyodik, csiccsen (táj)

poshadt (mn) ◇ romlott, rothadt, korhadt, állott, reves (táj), purhás (táj), áporodott, fülledt
 ◇ büdös, büzlő, bűzös, orrfacsaró, dohos, avas

posta (fn) ◇ postahivatal, postafiók
 ◇ postakocsi, mozgóposta, postajarat, gyorsposta
 ◇ levelek, küldemények | üzenet, hír
 ◇ (rég): követ, futár (rég), hírmondó, hírvivő, hírnök, híresz (rég), nyargonc (rég)

postabélyeg (fn) ◇ levélbélyeg, bélyeg, markosbélyeg (táj)

postahivatal (fn) ◇ posta, postafiók

postakocsi (fn) ◇ postajarat, gyorsposta, mozgóposta
 ◇ delizsánsz (rég), gyorskocsi

postaláda (fn) ◇ levélszekrény, levélgyűjtő szekrény, postaszekrény, posztkisztlí (rég)

postás (fn) ◇ kézbesítő, levélkézbesítő, levélhordó, levélhurcoló (táj), csomagkihordó, csomagkézbesítő, csomagos | lapkihordó

postáz (ige) ◇ felad, postára ad, elküld, bedob, átutal, utalványoz | eljuttat, expediál

posvány (fn) ◇ mocsár, pocsolya, láp, ingovány, süppedék (rég), maral (rég), tömpöly (táj), zsembék
 ◇ fertő (rég), romlottság, züllöttség, szenny, undokság, kloáka (pej)

poszméh (fn) ◇ dongó, döngő (táj)

poszt (fn) ◇ őrhely, őrállomás, várta
 ◇ őrszem
 ◇ állás, tisztség, beosztás | állomáshely, állomás

posztó (fn) ◇ szövet, daróc, halina, kazimir (rég), filc | bakacsin (rég)

posztulátum (fn) ◇ tétel, alaptétel, axióma, sarktétel, alapigazság
 ◇ előfeltétel, követelmény, kívánalom

posztumusz (mn) ◇ (szak): utószülött
 ◇ [szellemi alkotás]: hátrahagyott

pót- (mn) ◇ pótló, helyettesítő, kiegészítő, tartalék, járulékos, pótlólagos, mellék-, másodlagos

pótanyag (fn) ◇ pótszer, szurrogátum (id)

pótdíj (fn) ◇ pótlék, portó

potencia (fn) ◇ teljesítőképeség, képeség, férfiasság, teherbírás ◆ IMPOTENCIA

póthaj (fn) ◇ hajpótló, paróka, vendéghaj, álhaj, pepi (biz), máshaj (táj)

pótkávé (fn) ◇ kávépótlék, kávépótszer, cikória, maláta-kávé, nyertős (biz), zabos (biz) ◆ BABKÁVÉ

pótkocsi (fn) ◇ utánfutó | oldalkocsi

pótkötet (fn) ◇ szupplementum (id), kiegészítő kötet

pótlás (fn) ◇ kiegészítés, toldalék, ráadás, addenda (rég), toldás, appendix (rég), függelék, melléklet
 ◇ helyettesítés, csere

pótlék (fn) ◇ többlet, járadék, nyereségrészesedés, hozzájárulás
 ◇ appendix (rég), függelék, melléklet, toldás, hozzáadás, kiegészítés

pótlólag (hsz) ◇ pótlásként, kiegészítésként | visszamenőleg, utólag ◆ EGYSZERRE, EGYÚTTAL

pótol (ige) ◇ helyettesít, szubsztituál (id), szuppleál (id), képvisel, örökebe lép
 ◇ kipótol, kiegészít, teljessé tesz, kompletál (id)
 ◇ behoz, ledolgoz
 ◇ jóvátesz, helyrehoz, kárpótol, kártalanít, kompenzál, visszatérít, megtérít, visszafizet

pótolhatatlan (mn) ◇ nélkülözhetetlen, fontos, elemi, létfontosságú, elengedhetetlen ◆ NÉLKÜLÖZHETŐ, LÉNYEGTELEN, MÁSODLAGOS
 ◇ helyrehozhatatlan, orvosolhatatlan, jóvátehetetlen ◆ JÓVÁTEHETŐ, PÓTOLHATÓ, ORVOSOLHATÓ

pótolható (mn) ◇ leváltható, elmozdítható, helyettesíthető, nélkülözhető ◆ PÓTOLHATATLAN, NÉLKÜLÖZHETETLEN, FONTOS
 ◇ helyrehozható, orvosolható, jóvátehető ◆ HELYREHOZHATATLAN, ORVOSOLHATATLAN, JÓVÁTEHETETLEN

potom (mn) ◇ kis összegű, olcsó, potya, bagó (biz), csekély, jelentéktelen

◇ (rég): hiábavaló, haszontalan, semmirekellő

potroh (fn) ◇ has, pocak, bendő, poh (rég)

pótszék (fn) ◇ pótülés

pótszer (fn) ◇ szurrogátum (id), pótanyag, pótlék

pótszög (fn) ◇ kiegészítőszög

pótülés (fn) ◇ pótszék

◇ csapóülés, utóülés, tyúkrázda (biz)

pótvizsga (fn) ◇ osztályvizsga

◇ javítóvizsga, utóvizsga, uvé (biz), bakugrató (szleng), éretlenségi (szleng), utolsó összecsapás (szleng)

potya I. (mn) ◇ ingyenes

◇ olcsó, potom ◆ DRÁGA

◇ könnyű ◆ NEHÉZ, BONYOLULT

potya II. (fn) ◇ ingyenlakoma

potyázik (ige) ◇ élősködik, zónázik (id), tarhál (szleng), darizik (szleng), lejmol (szleng), rodázik (szleng)

Sz: szag után jár

potyog (ige) ◇ hull, hullik, hulladoz, esik | pereg

◇ bukdosik (táj), el-elesik

pottyan (ige) ◇ leesik, esik, huppan, zuhan, tottyan, lepottyan, bukik, hullik

◇ kerül, keveredik, vetődik, cseppen

póz (fn) ◇ testtartás, testhelyzet, testállás, elhelyezkedés, pozitúra

◇ modor, attitűd, affektálás (id)

pozíció (fn) ◇ testhelyzet, pozitúra, testtartás

◇ hadállás

◇ állás, tisztség, munkakör, beosztás, hatókör, rang, tekintély, befolyás, hivatal

◇ helyzet, státusz, állapot

pozitív (mn) ◇ valóságos, tényleges, adatszerű, konkrét, tárgyi, valódi, kézzelfogható

◇ helyes, jó, értékes, előrevívő, előremutató ◆ ROSSZ, NEGATÍV

◇ igenlő, megerősítő, igazoló, helybenhagyó, támogató ◆ TAGADÓ, ELLENZŐ, ELUTASÍTÓ

pozitúra (fn) ◇ testtartás, testhelyzet, helyzet | póz

pözna (fn) ◇ cölöp, rúd, pilótafa, oszlop, bot, celőke (táj), karó, szálfá, csuzna (táj), dúc

pözol (ige) ◇ megjátssza magát, nagyképűsködik, színészkedik, affektál, kényeskedik, felfújja magát, adja a bankot (szleng), tetszeleg

pöcegödör (fn) ◇ emésztögödör, trágyagödör, szennyvízgödör, szemétgödör

◇ (szleng): hitvány ember

pöcköl (ige) ◇ peckel, pöccent, percent, pörccint

◇ lök, billent | fricskáz, fricskál

pöcs (fn) ◇ (szleng): hímvessző, pénisz (szak), füttyülő (biz), füttyi (biz), füttykös, kukac, kuki (biz), szerszám (szleng), farok (biz), fasz (durva), bögyörő (táj)

pödör (ige) ◇ peder, sodor

◇ csavar, teker, facsar, felteker, tekercesl, összecsapar, összesodor, összefon, bodorít, göndörít, [bajuszt] kifén, kunkorít ◆ KISIMÍT, KIHÚZ

◇ forgat, pörget, nyes [labdát], falsot ad [golyónak biliárdban]

pöfékel (ige) ◇ füstöt ereget, pöfög, füstöl (biz) | dohányzik, pipázik

pöfeteg (fn) ◇ pöfeteggomba, banyaposz, valódipöfeteg

pöffeszkedik (ige) ◇ páváskodik, hivalkodik, hengeg, kevélykedik, kidüleszti a mellét, feszít, fontoskodik, döngeti a mellét, nagyozol, kérkedik, dölyfösködik, adja a nagyot (biz), proccol (biz), dikheckedik (táj), fúváskodik (táj), hámfárolódik (táj), fújja a pofáját (táj) ◆ SZERÉNYKEDIK

pöfög (ige) ◇ gőzt ereszt, töfög (biz), pufog

◇ méltatlankodik | bosszankodik, háborog | dohog, morog, dúl-fül ◆ MEGBÉKÉL, MEGNYUGSZIK

◇ pöfékel, füstöl, füstöt ereget, pipázik, dohányzik

◇ (táj): [kelő tészta] pukkog

◇ (táj): [erjedő bor] puttyog

◇ szellent, fingik, poszog (táj), elszólja magát (tréf)

pökhendi (mn) ◇ kihívó, szemtelen, fölényes, fölfújt, kevély, rátarti, dölyfös, arrogáns, felfuvalkodott, öntelt, pimasz, goromba, megvető, lekicsinylő, nyegle, pofátlan, arcátlan, kekk (*biz*) ◆ SZERÉNY, ELŐZÉKENY, ALÁZATOS

pönalé (fn) ◇ (*szak*): kötbér (*szak*), bírság, büntetés, bírságpénz, bánatpénz, büntetéspénz

pöre (mn) ◇ meztelen, mezítelen, csupasz, öltözetlen, ruhátlan, pucér | félmeztelen ◆ FELÖLTÖZÖTT, RUHÁS

◇ nincstelen, szegény

◇ tiszta, valóságos, szépítetlen, meztelen, pusztá ◆ HAMIS, LEPLEZETT, ELTITKOLT

pörge (mn) ◇ kunkorodó, kukora (*táj*), csavarodó, kunkori, gőjdörödő, kajla (*táj*) ◆ EGYENES

◇ perdülő, pörgő, forgó

◇ gyors, szapora, élénk

pörget (ige) ◇ forgat, pödör, csavar, teker, percít, perget, megforgat, megperdit, centrifugál (*id*)

◇ [filmet] vetít

pörköl (ige) ◇ pirít, éget, roston süt, pergel (*táj*), perzsel, pörzsöl (*táj*), parázsol (*táj*)

◇ (*szleng*): száguuld, söpör (*szleng*), tép, hajt, dönget (*szleng*)

◇ (*táj*): szid, korhol, pirongat, rápirít, megszegyenít, megleckéztet

◇ <vkire, vmire>: rálő

pörkölt (mn) ◇ megpörkölődött

◇ pirított | paprikás

pörög (ige) ◇ forog, csavarodik, kering, piruettez, fordul, dugóhúzózik (*szak*) | örvénylik

◇ (*szleng*): táncol, ráz (*szleng*)

pöröly (fn) ◇ kalapács, kovácskalapács, ráverőkalapács, kétkézkalapács, vasverő (*rég*)

pörsenés (fn) ◇ pattanás, akné (*szak*), mitesszer, bőrgöb (*szak*), papula (*szak*), kiütés, sömör, himlőhely, ragya, rücsök (*biz*), borsóka, bibircsók (*táj*)

pösze (mn) ◇ selypítő, selypes, csösze (*táj*), csöszés (*táj*), félnyelvű (*táj*)

pöszméte (fn) ◇ egres, pizske, biszke, köszméte (*táj*), tükészőlő (*táj*)

praktika (fn) ◇ fogás, fortély, csel | mesterkedés, fondorkodás, csselfogás, machináció, törvetés

praktikus (mn) ◇ célszerű, célravezető, célirányos, kivihető, keresztülvihető, végrehajtható, megvalósítható | gyakorlatias, ötletes, életrevaló, józan, ügyes | hasznos, előnyös, használható, megfelelő, alkalmas, ésszerű ◆ HASZONTALAN, HASZNAVEHETETLEN, FELESLEGES

praxis (fn) ◇ gyakorlat, tapasztalat, jártasság, tapasztalás

◇ joggyakorlat ◆ ELMÉLET, TEÓRIA

◇ páciéntúra, klientúra

precedens (fn) ◇ előzmény, hasonló eset, minta, példa

precíz (mn) ◇ pontos, alapos, pedáns, aprólékos, finom, helyes, korrekt, kifogástalan, mérhető, tökéletes, félreérthetetlen | rendszerető, gondos, lelkiismeretes, akkurátus (*biz*) ◆ PONTATLAN, HIBÁS | GONDATLAN

precíziós (mn) ◇ precíz, pontos, érzékeny, finom ◆ PONTATLAN, DURVA

préda¹ (fn) ◇ zsákmány, áldozat, martalék (*rég*), hadizsákmány, szerzemény, ragadmány (*rég*), dúlság (*rég*)

◇ fosztogatás, zsákmányolás, prédálás (*rég*)

préda² (mn) ◇ (*táj*): pazarló, tékozló, herdáló, fecsérő ◆ TAKARÉKOS, BEOSZTÓ, SPÓROLÓ

predestináció (fn) ◇ elrendelés, eleve elrendelés, sors

prédikáció (fn) ◇ szentbeszéd, beszéd, egyházi beszéd, ígehirdetés, homília (*id*), hitszónoklat, intelem (*rég*)

◇ (*biz*): lelkifróccs (*biz*), kioktatás, fejmosás (*biz*), dörgedelem, korholás, dorgálás, megrovás, papolás, hegyi beszéd (*szleng*)

prédikál (ige) ◇ szentbeszédet mond, ígét hirdet

◇ (*biz*): szónokol, beszél, papol, lelkére köt, lelkére beszél, korhol, dorgál, prézsmitál (*rég*) ◆ MEGDICSER, ELISMER

prédikátor (fn) ◇ pap, lelkipásztor, tiszteletes, hitszónok, ígehirdető, térítő, hittérítő

prefektus (fn) ◇ megyefőnök, ispán

◇ rendőrfőnök

pregnans (mn) ◇ súlyos, nyomós, erős

◇ sokatmondó, beszédes, jelentős, jelentőségteljes, ékesszóló

◇ határozott, szabatos, jellegzetes, markáns, szembeötlő

◇ találó, frappáns, jellemző, szemléletes, sajátos, sajátzerű, megkülönböztető
 ◇ tömör, velős, magvas, találó, summás
prém (fn) ◇ szörme, bunda, gerezna | szörzet
prémium (fn) ◇ jutalom, elismerés, jutalék, [biztosítási] járulék, osztalék
preparál (fn) ◇ tartósít, kitöm, kikészít
 ◇ előkészít, elkészít
 ◇ (*pej*): kendőz, sminkel, kifest, szépít
prepotens (mn) ◇ fölényes, beképzelt, felfuvalkodott, gögös, dölyfös, öntelt, önhitt, önelégült, pökhendi, kevély, arrogáns ◆ SZERÉNY, EGYSZERŰ, ALÁZATOS
prepozíció (fn) ◇ előjárószo, előjáró, viszonyoszo ◆ POSZTPOZÍCIÓ (*szak*), NÉVUTÓ
préri (fn) ◇ puszta, mező ◆ HEGYVIDÉK
prérifű (fn) ◇ buffalófű, kék bivalyfű
prés (fn) ◇ sajtó, satu
présel (ige) ◇ sajtol, nyom, szorít, lenyomat, nyomtat, összenyom, döngöl | zsúfol, gyömöszöl | áttör, átpaszíroz
 ◇ szorongat, nyomorgat, gyötör
préselődik (ige) ◇ szorul, sajtolódik, zsúfolódik, nyomul, reked
présház (fn) ◇ tanya, borház, kolna (*táj*), hiskó (*táj*)
presszó (fn) ◇ eszpresszó, kávézó, cukrászda
presztízs (fn) ◇ tekintély, hírnév, [erkölcsi] befolyás, nagybecsülés, nimbusz
prevenció (fn) ◇ megelőzés, megelőző intézkedés
preventív (mn) ◇ megelőző, elhárító, óvó, előzetes
prezentál (ige) ◇ bemutat, kiállít
 ◇ előterjeszt, előad, megmutat, közléstesz, produkál, exponál (*id*), tálal (*biz*), tolmácsol | benyújt, beterjeszt, indítványoz, javasol
 ◇ ajándékoz, ad, adományoz | átnyújt, átad, odaad, rendelkezésre bocsát
 ◇ [prezentálja magát]: bemutatkozik, tiszteleg, megjelenik
prézli (fn) ◇ zsemlemorzsa, kenyérmorzsa, morzsa
pribék (fn) ◇ hóhérségéd | porkoláb (*rég*), pandúr, fogdmeg (*rég*)
 ◇ semmirekellő, jöttment, elvetemült, aljas [ember]
 ◇ (*rég*): útonálló, zsvány (*rég*), rabló
 ◇ (*rég*): áruló, hitszegő
priccs (fn) ◇ faágy, rabágy, deszkaágy, tábori ágy, fekvőpad, fekvőhely, dikó (*táj*)
prima (mn) ◇ nagyszerű, kitűnő, kiváló, elsőrendű, elsőrangú, első osztályú, legjobb minőségű, minőségi, pazar, remek, izléses, pompás, klassz (*szleng*), szuper (*szleng*), klasszis (*biz*), tuti (*biz*) ◆ ÓCSKA, VACAK, SILÁNY
primás¹ (fn) ◇ érsek, hercegprimás (*rég*)
primás² (fn) ◇ első hegedűs, cigányprimás | hegedűművész
primitív (mn) ◇ kezdetleges, fejletlen, elmaradott, civilizálatlan, barbár, vad, természeti, ősi, eredeti, kezdeti, hajdani | bennszülött, őslakó ◆ FEJLETT, CIVILIZÁLT, KULTURÁLT
 ◇ igénytelen, hevenyészett, lapos, silány, odavetett, éretlen, kiforratlan ◆ IGÉNYES, GONDOS, KICSISZOLT
 ◇ tanulatlan, iskolázatlan, kulturálatlan, műveletlen, csiszolatlan, modortalan, neveletlen, udvariatlan, bugris (*biz*), buta, tahó ◆ KULTURÁLT, UDVARIAS, MŰVELT
principátus (fn) ◇ elsőség, vezérség
 ◇ fejedelemség
princípium (fn) ◇ kiindulási pont, kezdet, ősök, alapok, végök
 ◇ elv, alapelv, vezérelv, alap gondolat, alapigazság
prioritás (fn) ◇ elsőbbség, elsőség
priusz (fn) ◇ előélet, büntettség
 ◇ (*biz*): előzmény
privát (mn) ◇ egyéni, magán, személyes, saját, bizalmas, nem hivatalos, családi, belső, intim, diszkrét ◆ NYILVÁNOS, HIVATALOS
privatizáció (fn) ◇ magánosítás, magánkézbe adás, privatizálás
privilegium (fn) ◇ kiváltság, előjog, kedvezmény, szabadság, mentesség, kivétel, kegy, mentesítés
 ◇ (*rég*): szabadalom

prizma (fn) ◇ hasáb (*szak*), macskaszem, fényvisszaverő

priznic (fn) ◇ borogató, pakolás, umslág (*rég*)

próba (fn) ◇ kísérlet, próbálkozás, vizsgálat, teszt, experimentum (*id*) | kipróbálás, kivizsgálás, szűrőpróba
 ◇ ellenőrzés
 ◇ kereskedelmi minta, próbaminta
 ◇ istenítélet
 ◇ megpróbáltatás | próbatétel, próbatét
 ◇ (*rég*): viadal, ütközet, csata
 ◇ (*rég*): vizsga
 ◇ [előadásé, műsoré]: gyakorlás, próbálás
 ◇ ruhapróba, felprobálás
 ◇ fémjelzés, ponc (*szak*)

próbababa (fn) ◇ bábu
 ◇ próbakisasszony, manóken, modell

próbadarab (fn) ◇ mintadarab, minta, vizsgálati darab, mintapéldány

próbaidő (fn) ◇ tanulóidő, próbaszolgálat, gyakorlati idő, gyakorlóév
 ◇ noviciátus (*szak*) ◆ VÉGLEGESÍTÉS, KINEVEZÉS
 ◇ felfüggesztés

próbál (ige) ◇ megkísérel, megkísért (*rég*), próbálkozik, kísérletezik, nekifog, nekilát, igyekszik, törekszik, erőlködik, erőfeszítést tesz
 ◇ felpróbál
 ◇ gyakorol

próbálkozás (fn) ◇ kezdeményezés, kísérlet, erőfeszítés, igyekezet, erő kifejtés, erőlködés, törekvés, kísérletezés, dobás (*szleng*), húzás (*szleng*), próba, útkeresés, vállalkozás, kipróbálás

próbálkozik (ige) ◇ kísérletezik, megkísérel, kísérletet tesz, belefog, nekilát, megpróbál, igyekszik, erőlködik, mesterkedik, ügyeskedik, manőverez

próbareggeli (fn) ◇ próbakása

próbarepülés (fn) ◇ kísérleti repülés, berepülés (*szak*)

próbatétel (fn) ◇ kipróbálás, próbatét, kísérlet, próba
 ◇ megpróbáltatás, igénybevétel
 ◇ vizsga (*vál*), teszt

próbaút (fn) ◇ próbajarat

probléma (fn) ◇ gond, nehézség, dilemma, bonyodalom, zűr, baj, bökkenő, difi (*biz*), gáz (*szleng*), gubanc (*szleng*), hézag (*szleng*)
 ◇ fogás kérdés, sarkalatos kérdés, feladat | fejtörő ◆ MEGOLDÁS, MEGFEJTÉS, VÁLASZ

problematika (fn) ◇ feladatsor, kérdéssor, problémakör

problematikus (mn) ◇ kétséges, vitatható, kétes, bizonytalan, kérdéses, megoldatlan, homályos, eldöntetlen, kialakulatlan, meggondolkoztató, félreérthető, meg nem erősített, ingtag, rendezetlen, ambivalens (*id*) ◆ EGYÉRTELMŰ, VITATHATATLAN, KÉTSÉGTELEN

produkál (ige) ◇ létrehoz, alkot, teremt
 ◇ termel, gyárt, előállít
 ◇ teljesít
 ◇ felmutat, felhoz, bemutat, nyújt, előteremt, prezentál

produkció (fn) ◇ előállítás, létrehozás, alkotás
 ◇ mutató, előadás, teljesítmény

produktív (mn) ◇ alkotó, termékeny, gyümölcsöző, hasznos, eredményes, hasznot hajtó, jövedelmező, szapora (*szak*), kifizetődő, előnyös, rentábilis (*szak*), termelékeny ◆ HASZONTALAN, TERMÉKETLEN, EREDMÉNYTELEN

produktum (fn) ◇ termék, gyártmány, készítmény

profán (fn) ◇ világi | avatatlan ◆ VALLÁSI, SZEKULÁRIS | BEAVATOTT
 ◇ hétköznapi, közönséges, köznapi, mindennapi, prózai, megszokott, szokványos, sablonos, lapos, banális
 ◆ ÚJSZERŰ, ÉRDEKES, MINDENNAPI
 ◇ tiszteletlen, kegyeletsértő, szétségtörő | durva, otromba, neveletlen, szemtelen, arcátlan, pimasz, impertinens (*rég*), udvariatlan, modortalan, faragatlan ◆ UDVIARIAS, JÓL NEVELT, ILLEDELMES

professzionális (mn) ◇ tapasztalt, jártas, gyakorlott, szakavatott, szakszerű, hozzáértő | hivatásos, szakképzett, profi (*biz*) ♦ TAPASZTALATLAN, KEZDŐ | AMATŐR

professzionista (mn) ◇ hivatásos, profi (*biz*), szakmai, szakképzett, gyakorlott, tapasztalt, hozzáértő, szakavatott, szakszerű, mesteri, szabályszerű ♦ MŰKEDVELŐ, AMATŐR, DILETTÁNS

professzor (fn) ◇ egyetemi tanár, prof (*biz*)

◇ (*rég*): középiskolai tanár

◇ (*biz*): szakértő, szaktekintély, nagymenő (*szleng*), penge (*szleng*), nagyágyú (*szleng*), császár (*szleng*)

proféta (fn) ◇ igehirdető, szószóló | vezetője <vminek>, lelke <vminek>

◇ jós, látnok, jövődőlő, jövődömondó, vátesz (*vál*), igazlító (*rég*), végzethirdető (*rég*)

profi (fn és mn) ◇ hivatásos, szakmabeli, professzionista ♦ AMATŐR, MŰKEDVELŐ, DILETTÁNS

◇ szakszerű, szakképzett, professzionális, gyakorlott, tapasztalt, mesteri, jártas <vmiben>

◇ kitűnő, nagyszerű, kimagasló, menő (*szleng*), nagymenő (*szleng*), császár (*szleng*), bajnok (*szleng*) ♦ TAPASZTALATLAN, JÁRATLAN, KEZDŐ

profil (fn) ◇ oldalnézet, arcél | keresztmetszet, szelvény, hosszmetesz (szak), kontúr

◇ működési terület, feladatkör

◇ jelleg, jellemző, sajátosság

profit (fn) ◇ nyereség, jövedelem, haszon, értéktöbblet, tőkehaszon (*rég*), sáp (*biz*), hozadék (*szak*), kereset, gyarapodás, kihozatal (*szak*), kinyerés (*szak*) ♦ VESZTESÉG, DEFICIT

profitál (ige) ◇ hasznot húz, nyer, keres, hasznát látja, bezsebel ♦ VESZÍT, RAFIZET

◇ <vmiből>: okul, tanul

prognózis (fn) ◇ előrejelzés, jóslat, jövődölés, előrelátás, előérzet, sejtés, előirányzat

program (fn) ◇ terv, tervezet, munkaterv, időbeosztás, munkarend, ügyrend | célkitűzés, előirányzat, cél, szándék, elgondolás | napirend, menetrend, agenda (*rég*)

◇ műsorszám, műsor, adás

programoz (ige) ◇ tervez, utasít

◇ ütemez, beoszt

progresszív (mn) ◇ haladó, élenjáró ♦ REGRESSZÍV, VISSZAHÚZÓ

◇ emelkedő, növekvő | fokozatos

◇ (*szak*): előreható [hasonulás]

prohibíció (fn) ◇ tilalom, tiltás | alkoholtilalom, szesztilalom

prókátor (fn) ◇ (*rég*): ügyvéd, ügyfolytató (*rég*), fiskális (*rég*), védőügyvéd

◇ szószóló

proklamáció (fn) ◇ kiáltvány, szózat, felhívás, hirdetmény, végzés, határozat, dekrétum, kijelentés, nyilatkozat, deklaráció

proklamál (ige) ◇ kihirdet, kikiált, közhírré tesz

◇ kijelent, kinyilvánít

proletár (fn) ◇ bérmunkás, bérabszolga, munkás | proli (*pej*), szegényember, nincstelen, kisember ♦ TÓKÉS, GYÁROS, BURZSOÁ

proletárdiktatúra (fn) ◇ munkásuralom, proletáruralom

proletariátus (fn) ◇ munkásosztály

prológus (fn) ◇ bevezetés, bevezető, előhang, előszó, előjáték ♦ EPILÓGUS, UTÓHANG, UTÓSZÓ

prolongál (ige) ◇ meghosszabbít, megnyújt | halaszt, elodáz, elnapol

prominens (mn) ◇ kiváló, kitűnő, kiemelkedő, kimagasló, tekintélyes | nagyírú, nagynevű, közismert, ünnepest

propaganda (fn) ◇ népszerűsítés, hangulatkeltés, hírverés, ismertetés, reklám, terjesztés | hirdetés, korteskedés, választási hadjárat, agitáció (*id*)

propagandaanyag (fn) ◇ brosúra, reklám, szórólap

propagandahadjárat (fn) ◇ korteshadjárat, korteskedés, reklámhadjárat, reklámkampány

propagandaosztály (fn) ◇ reklámfőnökség, PR-osztály

propagandista (fn) ◇ terjesztő, reklámmember, propagátor (*rég*), PR-menedzser, PR-os

propeller (fn) ◇ hajócsavar, hajtócsavar, légcsvár | forgó

◇ kishajó, átkelőhajó, gőzhajó (*rég*), csavargőzös (*rég*)

propolisz (fn) ◇ méhszurok

proponál (ige) ◇ indítványoz, javasol, ajánl, javall, előterjeszt, benyújt, előad, kommandál (*rég*)

propozíció (fn) ◇ előterjesztés, javaslat, javallat, indítvány

◇ [logikai] ítélet

◇ (*szak*) [eposzbán]: témajelölés

prospektus (fn) ◇ ismertető, tájékoztató, katalógus, árjegyzék, szórólap, brosúra, reklámcédula, reklámfüzet

prospirál (ige) ◇ föllendül, előretör, erősödik, emelkedik, halad, fejlődik, gyarapszik, virágzik, virul | boldogul, érvényesül | működik, él ◆ VISSZAESIK, HANYATLIK, ROMLIK

prostituált (fn) ◇ utcalány, utcanő, rossz nő, kitartott, ká (*szleng*), örömlány, presszótündér (*tréf*), lepedőakrobata (*szleng*), éjjeli lepke, sarkangyal (*tréf*), sarkcsillag (*tréf*), pillangó (*biz*), valutapillangó (*tréf*), rosszlány (*tréf*), hetéra (*vál*), kokott (*rég*), kurtizán (*vál*), perdita (*rég*), rima (*táj*), céda (*durva*), kéjné (*rég*), kéjhölgy (*rég*), szuka (*durva*), szajha, ringyó (*durva*), ribanc (*durva*), kurva (*durva*), lotyó (*durva*), cafka (*szleng*), darab (*szleng*), furdós (*szleng*), kuruc (*biz*), cafrang (*táj*), dajna (*táj*), cula (*táj*), szotyka (*táj*), riherongy (*táj*), csávásdézsa (*táj*)

prosztata (fn) ◇ dülmirigy (*szak*)

protekció (fn) ◇ összekötetés, közbenjárás, segítség, kivételezés, támogatás, befolyás, kiskapu (*biz*), szocialista összekötetés (*rég*), nepotizmus (*rég*) ◆ ÖNERŐ, SAJÁT ERŐ

◇ védelem, pártfogás

protektor (fn) ◇ védnök, pártfogó, jóakaró, jótévő, támogató, mecénás, patrónus

protestál (ige) ◇ tiltakozik, óvást emel, ellenvet, ellenvetést tesz, kifogásol, reklamál, ellentmond, ellenkezik ◆ ELFOGAD, EGYETÉRT, TÁMOGAT

protestáns (fn és mn) ◇ református, evangélikus, unitárius, keresztyén ◆ KATOLIKUS, KERESZTÉNY

protestáns (ige) ◇ pártfogol, támogat, pártol, felkarol, beajánl, közbenjár <vkinél vkiért>, patronál, segít ◆ GÁNC SOL, FÜR <VKIT> (*biz*), BETART <VKINEK> (*szleng*)

protokoll (fn) ◇ etikett (*rég*), illem, illendőség

◇ (*rég*): jegyzőkönyv

prototípus (fn) ◇ őstípus, őspéldány, ősminta, archetípus (*szak*) | minta, mintapéldány, mintadarab, alaptípus, alapforma

◇ mintakép, megtestesítés

providencia (fn) ◇ gondviselés | előrelátás, óvatosság, gondoskodás

provincia (fn) ◇ tartomány

◇ vidék

provinciális I. (mn) ◇ falusi, vidéki, vidékies | helyi, tartományi, lokális

◇ korlátolt, kisszerű, szűk látókörű, maradi, vaskalapos, szemellenzős ◆ HALADÓ, MODERN

provinciális II. (fn) ◇ [szerzetesrendben]: tartományfőnök

provincializmus (fn) ◇ vidékiesség, lokálpatriotizmus

◇ korlátoltság, elmaradottság, szűklátókörűség

◇ (*szak*): tájszó, tájnyelvi sajátság

provizórius, provizórikus (mn) ◇ ideiglenes, átmeneti ◆ VÉGLEGES, ÁLLANDÓ

provokáció (fn) ◇ provokálás (*id*), kihívás, párbajra hívás | felbujtás, izgatás, lázítás, uszítás | beugratás, belekötés

provokál (ige) ◇ kihív, párbajra hív

◇ kivált, előidéz, okoz, kikényszerít

◇ sarkall, ösztönöz, stimulál, buzdít, lelkesít, lázít, késztet ◆ LEBESZÉL

próza (fn) ◇ folyóbeszéd ◆ LÍRA, VERS

◇ (*vál*): valóság, hétköznapiság, mindennapiság | sivárság

prózai (mn) ◇ kötetlen [stílus], folyóbeszédbeli ◆ LÍRAI

◇ száraz, hétköznapi, köznapi, mindennapi, profán, kicsinyes, fantázia nélküli, fantáziátlan, jellegtelen, földhözragadt, lapos, szürke, banális, közönséges, rideg, unalmas, sivár ◆ SZÍNES, ÉLÉNK, EMELKEDETT

pruszlik (fn) ◇ ingváll, mellényke, mellény, vállfűző, lajbi (*rég*)

prúid (mn) ◇ álszemérmes, szemérmeskedő, szégyenlős, erkölcsescsösz

prüszköl (ige) ◇ tüszköl (*táj*), prüszszög, tüszszög, trüszköl

◇ [ló]: fújtat

◇ dohog, tiltakozik, ellenkezik | húzódozik, vonakodik, fázik ◆ ELFOGAD, EGYETÉRT

psziché (fn) ◇ (*szak*): lélek, szellem

pszichiáter (fn) ◇ elmeorvos, elmegyógyász, lélekbúvár

pszichiátria (fn) ◇ elmegyógyászat

pszichikai (mn) ◇ lelki, lélektani
pszichikum (fn) ◇ lelkivilág, lélek, lelkiület | lelki mozzanat
pszichoanalízis (fn) ◇ mélylélektan, lélekelemzés, analízis
pszichológia (fn) ◇ lélektan, lélekbúvárlat (*rég*) | lélekismeret (*rég*)
pszt (msz) ◇ csend!, csöndet!, csendesen!, csitt!
publicista (fn) ◇ újságíró, közíró, hírlapíró, riporter, zszurnaliszta (*pej*), firkász (*pej*)
publikáció (fn) ◇ írásmű, kiadvány, közlemény, közlés | közzététel, nyilvánosságra hozatal, kiadás, megjelenetés
publikál (ige) ◇ kiad, közzétesz, közread, nyilvánosságra hoz, megjelentet, kinyomtat, leközl, közöl | kihirdet
publikum (fn) ◇ közönség, nézőközönség, nagyközönség, hallgatóság, nyilvánosság
pucér (mn) ◇ meztelen, mezítelen, csupasz, fedetlen, ruhátlan, póre, nudi (*szleng*), tökcsupasz (*szleng*) ◆ FELÖLTÖZÖTT, LEPLEZETT
pucol (ige) ◇ tisztít, megtisztít, tisztogat, takarít, pucovál (*biz*), súrol, csutakol ◆ BEPISZKÍT, BESÁROZ, ÖSSZEKOSZOL
◇ hámoz, pikkelyez
◇ (*szleng*): menekül, elinal, iszkol (*biz*), meglép (*biz*), sprintel (*szleng*), teper (*szleng*), tép (*szleng*), söpör (*szleng*) ◆ ÁLL, MARAD, LECÖVEKEL
puccs (fn) ◇ államszín, összeesküvés, zendülés, lázadás, erőszakos fordulat
púder (fn) ◇ rizspor (*rég*), hintőpor, hajpor (*rég*)
◇ köpor
◇ (*szleng*): halandzsa (*biz*), mellébeszélés, vaker (*szleng*), rizsa (*szleng*), duma (*szleng*), süketelés (*szleng*), szöveg (*szleng*)
púderdoboz (fn) ◇ púdertartó, púderosdoboz, púderosszelence, púderkompakt, pudrié (*id*)
púderoz (ige) ◇ behint, beszór, beken
◇ (*szleng*): mellébeszél, hantál (*szleng*), hamukál (*szleng*), hadovál (*szleng*), kamuzik (*szleng*), süketel (*szleng*), szövegel (*szleng*)
pudvás (mn) ◇ korhadt, szivacsos, rohadt, üreges, odvas, redves, taplós, fás, mállatag, reves (*táj*), rögghenyés (*táj*) ◆ EGÉSZSÉGES, ÉP, FRISS
pufajka (fn) ◇ vattakabát, vattaruha | mikádó
puffad (ige) ◇ dagad, duzzad, domborodik, emelkedik, felhúzódik (*táj*), puffed, felfúvódik, feszül ◆ LOHAD, LEENGED
puffan (ige) ◇ csattan, durran, puffen, huppan, buffanik (*táj*)
◇ pukkan
puffanás (fn) ◇ dobbanás, zuhanás, durranás, puffenes, huppanás, esés, becsapódás, robbanás, lövés, dobogás
pufog (ige) ◇ csattog, durrog, huppog, puffög, robban, dörög
◇ (*szleng*): fingik (*durva*), ereszt (*biz*), szelel, elszólja magát (*tréf*)
◇ (*táj*): zsörtölődik, dohog, duzzog, füstölög, dunnyog (*táj*) ◆ LEERESZT, MEGBÉKÉL
pufók (mn) ◇ dundi, kövérkés, pufi (*biz*), gömbölyded, párnás, kerek képű, duncsi, puflí (*táj*), bömfli (*táj*), bufakos (*táj*), bufitos, cipóképű, dönci, döncsi (*táj*), dudóka (*táj*), dundus (*biz*), pofás ◆ SOVÁNY | BEESETT ARCÚ
puha (mn) ◇ lágy, petyhüdt, ernyed, gyenge, meggyöngült, lötyyedt, pihepuha, tottyadt (*táj*), pozsgás (*szak*), pempős, pépes, felpuhult, fonnyadt, lottyadt, szotyka (*táj*), szotyogós (*táj*), lepenye (*táj*) ◆ KEMÉNY, SZILÁRD, FESZES
◇ erőtlén, elkényeztetett, gyenge ◆ SZÍVÓS, ERŐS, EDZETT
◇ pipogya, elpuhult, puhány, teddide-teddoda, erélytelen, határozatlan, engedékeny, enervált, férfiatlan, effeminált (*id*) ◆ HATÁROZOTT, ERÉLYES, FÉRFIAS
puhány (mn) ◇ elpuhult, puha, elkényeztetett, elkényelmesedett, enervált, pipogya, szibarita (*rég*), teddide-teddoda, tutyimutyi (*biz*), kényeskedő, lottyadt, lágymártás (*táj*), majrész (*szleng*), takony (*szleng*), lekvár (*biz*) | befolyásolható, gerinctelen ◆ KEMÉNY, KEMÉNYKÖTÉSŰ, FÉRFIAS
puhatol, puhatolódik (ige) ◇ puhatolódik, tapogatózik, fürkész, szimatol, tudakol, kémlel, vizslat, nyomoz, vizsgálódik, szaglász, érdeklődik, informálódik, faggatódik, kérdezősködik, szondáz
puhít (ige) ◇ lágyít, porhanyít, gyengít, képlékenyít (*szak*)
◇ [főzéssel puhít]: abál, párol, köveszt (*táj*), főz

◊ (*biz*): meglágyít, megenyhít, kiengesztel
◊ (*biz*): ütlegel, ver
puhul (ige) ◊ lágyul, gyengül, petyhüdik, porhanyul, lottypad, fő, föl, köved (*táj*) ◊ KEMÉNYEDIK
◊ enged, enyhül ◊ MEGKEMÉNYEDIK, BEKEMÉNYÍT, DACOSSÁ VÁLIK
pukkad (ige) ◊ bosszankodik, mérgelődik, kifakad, kitör, dühöng | irigykedik ◊ MEGENGESZTELŐDIK, MEGSZELÍDÜL, ENGED
◊ pukkan
pukkadozik (ige) ◊ szétveti a méreg, dühöng, irigykedik ◊ MEGSZELÍDÜL, MEGENGESZTELŐDIK, LEERESZT
◊ nevetgél, kacarász, hahotázik, göcög (*rég*)
pukkaszt (ige) ◊ mérgesít, hergel, heccel, bosszant, szekál (*biz*), ingerel, ugrat, kötekedik, incselkedik, élcelődik ◊ KIENGESZTEL, MEGNYUGTAT, MEGBÉKÍT
puliszka (fn) ◊ kukoricakása, málé, mamaliga (*táj*), polenta (*táj*), tokány (*táj*)
pulóver (fn) ◊ pulcsi
pulpitus (fn) ◊ olvasóállvány | kottatartó állvány
◊ emelvény, tribün, katedra | szószék, ambo (*id*)
pult (fn) ◊ bolti asztal, elárusítóhely, kiszolgálóasztal
◊ pulpitus, kottatartó állvány, olvasóállvány
◊ italpult, söntés, kármentő (*rég*)
pulzus (fn) ◊ érverés, érlökés (*rég*), érszökés (*rég*), lüktetés
◊ pulzusszám, frekvencia (*szak*)
◊ verőér, ütőér, élőin (*táj*)
pulya¹ (fn) ◊ (*táj*): gyermek, gyerek, lurkó, gyerkőc, csemete, kised
pulya² (mn) ◊ elpuhult, tehetetlen, gyáva, hitvány, pipogya, nyúl szívű, elkényeztetett, kisszerű ◊ DERÉK, EDZETT, BÁTOR
pulyka (fn) ◊ tengeritik (*rég*)
◊ (*szleng*): nő, lány
pulykaméreg (fn) ◊ hirtelen méreg, düh, lúdméreg (*táj*) ◊ GALAMBEPE, SZELÍDSÉG
puma (fn) ◊ ezüstoroszlán
◊ (*rég*): ágyúgolyó, bomba
pumpa (fn) ◊ szivattyú, fűjtató | szív
pumpál (ige) ◊ szivattyúz, felfúj, beletöm, feltölt
pumpol (ige) ◊ kölcsönkér, kiszed, kicsikar, kizsarol, kihasznál, szipolyoz, megfej (*szleng*), megvág (*szleng*)
punkció (fn) ◊ megcsapolás (*szak*), szúrócsapolás (*szak*), pungálás (*szak*)
púp (fn) ◊ kidudorodás, dudor, duzzanat, búb, kiemelkedés, kinövés, kitérlemlés, csomó, csomósodás, göb, pukli (*biz*), tipli (*biz*), bütyök, bumedli (*biz*), domborulat, domb ◊ BEHORPADÁS, BEMÉLYEDÉS
◊ (*táj*): köldök
pupák (mn és fn) ◊ együgyű, élheterlen, tehetetlen, mamlasz, mulya, málé, bamba, hasznavehetetlen, balga ◊ TALPRAESETT, ÜGYES, ÉLELMES
pupilla (fn) ◊ szembogár, bogár, a szem bogara, a szem feketéje, a szem csillaga, bábu (*táj*), bábszem (*táj*), szembáb (*táj*), bábuka (*táj*)
puplin (fn) ◊ félselyem
púpos (mn) ◊ kidudorodó, kidomborodó, puklis, dagadt, dombos, durcos (*táj*) ◊ LOHADT | HORPADT
◊ görnyedt, hajlott, görbe, göcsöre (*táj*) ◊ EGYENES
púpoz (ige) ◊ tetéz, felhalmoz, telerak, tetejez (*táj*)
purdó (fn) ◊ cigánygyerek, romagyerek, rajkó (*biz*), purcenas (*rég*)
◊ [jelzőként]: meztelen, csupasz, ruhátlan ◊ FELÖLTÖZÖTT
purgatórium (fn) ◊ tisztítóház, tisztítóhely ◊ MENNY, PARADICSOM
puritán (mn) ◊ egyszerű, igénytelen, tiszta életű, aszketikus, spártai, romlatlan, feddhetetlen, erkölcsös, szemérmes, szégyellős, mértéktartó, mértékletes | prúd ◊ KICSAPONGÓ, ERKÖLCSTELLEN, ZÜLLÖTT
◊ szerény, dísztelen, sallangmentes, szegényes ◊ FÉNYÜZŐ, GAZDAG, FELCICOMÁZOTT
purparlé (fn) ◊ beszélgetés, eszmecsere, diskurzus, diskurálás, megbeszélés, tereferencia, csevegés, csevej, trécselés, locsogás, traces (*biz*), karattyolás (*biz*)

- ◊ nézeteltérés, csetepaté, szóváltás, véleménykülönbség, vita, összezördülés, veszekedés, perlekedés, civakodás ♦ EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG, HARMÓNIA
- puska** (fn) ◊ lőfegyver, karabély, flinta (rég), muskéta (rég), mordály, mannlicher (rég), pukkantó (szleng), gitár (szleng)
- ◊ segédeszköz, sillabusz (id), mankó (biz)
- ◊ (szleng): himvessző, fallosz (szak), pénisz (szak), nemzőszerv, nemzőtag (vál), füttyi (biz), farok (biz), kuki (biz)
- ◊ (szleng): injekciós tű, fecskendő, fecske (szleng)
- puskacső** (fn) ◊ fegyvercső
- puskagolyó** (fn) ◊ töltény, lövedék, töltés (rég), golyóbis (rég)
- puskalövés** (fn) ◊ tüzelés, puskatűz, durrogás
- puskaműves** (fn) ◊ puskakészítő, fegyverkovács
- puskapor** (fn) ◊ lőpor, gyújtópor (rég), por (rég)
- ◊ sütnivaló (biz), ötlet, javaslat
- puskatus** (fn) ◊ puskaagy, tus
- puskázik** (ige) ◊ lő, lödöz, lövöldöz
- ◊ [iskolában]: csal, les
- pusmog** (ige) ◊ sugdolózik, motyog, dűnnyög, suttog, susog, sugdos ♦ KIABÁL
- puszi** (fn) ◊ csók, cuppantás (biz), pusszancs (biz), puszkó (biz)
- puszil** (ige) ◊ csókol, csókolgat, cuppant (biz)
- puszpáng** (fn) ◊ bukszus, kruspán (táj)
- puszta I.** (mn) ◊ kopár, kietlen, sivár | elhagyott, elhagyott, megműveletlen, kihalt, néptelen, lakatlan, elfoglalatlan, elnéptelenedett | üres ♦ LAKOTT, NÉPES
- ◊ szintiszta, hamisítatlan, kendőzetlen, leplezetlen | csupasz, meztelen ♦ HAZUG, HAMIS, LEPLEZETT
- puszta II.** (fn) ◊ róna, füves vidék, pusztaság, mező, préri, pampa ♦ HEGYVIDÉK, DOMBSÁG
- ◊ parlag
- ◊ major
- pusztán** (hsz) ◊ csupán, csak, csupáncsak, kizárólag, kizárólagosan, egyedül, magában véve, egymagában, csakis, merőben, tisztán, bele nem értve
- pusztaság** (fn) ◊ rónaság, puszta, füves vidék, mező, mezőség ♦ ERDŐ
- ◊ kopárság, kietlenség | ugar, parlag ♦ TERMŐFÖLD
- pusztít** (ige) ◊ tönkretesz, rombol, tör-zúz, rongál, kárt okoz, elront, összeront | meggyilkol, öl, megöl, leöl, irt, rabol, fosztogat, dúl, garázdálkodik, haramiáskodik (rég) ♦ ÉPÍT, FELVIRÁGOZTAT, GYARAPÍT
- ◊ eszik, fogyaszt, zabál (durva)
- ◊ [vihár]: tombol
- pusztító** (mn) ◊ romboló, megsemmisítő ♦ ALKOTÓ, ÉPÍTŐ
- ◊ ádáz, dühöngő, tomboló, borzasztó, iszonyatos | vad, kegyetlen, könyörtelen, esztelen, barbár, vandál
- ◊ gyilkos, halálos, öldöklő, vérengző, vérszomjas ♦ IRGALMAS
- ◊ ártalmas, káros, mérges, mérgező, toxikus (szak) ♦ EGÉSZSÉGES
- pusztul** (ige) ◊ tönkremegy, sorvad, enyészik, hanyatlik, megszűnik, megsemmisül | meghal, elhull, megdöglik, kiveszik, vész, semmivé válik, elporlik, elhamvad, kihal | düledezik, omladozik, roskadozik, rogyadozik **Sz:** hull, mint ősszel a légy ♦ VIRÁGZIK, VIRUL, GYARAPSZIK
- ◊ eltakarodik, elhordja magát, kotródik, lódul
- ◊ (szleng): henyél, lopja a napot, heverészik, lustálkodik, döglik (durva)
- pusztulás** (fn) ◊ enyészet, elmúlás, halál, megszűnés, kárhozat, szerencsétlenség, romlás, tönkremenés, katasztrófa, végveszély, kiveszés, vész, rombolás, megsemmisülés, korhadás, rothadás, szétesés, sorvadás, bukás, lerobbanás (szleng) ♦ VIRÁGZÁS, ÉLET
- putri** (fn) ◊ kunyhó, kalyiba, vityilló, földkunyhó, kulipintyó (biz), viskó, bódé, barakk, nyomortanya, kutri (táj), kotéc (táj), gurgying (táj) ♦ PALOTA, VILLA
- puttony** (fn) ◊ hátikosár, kas | bődön
- püff** (msz) ◊ piff, puff, bumm
- püffed** (ige) ◊ dagad, duzzad, puffad ♦ LOHAD
- püffedt** (mn) ◊ dagadt, duzzadt, puffadt, felfúvódott, táskás, feszülő [has] ♦ LOHADT, LAZA
- ◊ kövér, hájas, elhízott ♦ SOVÁNY, VÉKONY

püföl (ige) ◇ ver, üt, náspángol, puhít (*táj*), páhol, öklöz, elagyabugyál, eldönget, tönkrever, csap, odavág, ütlegel, elfenekel, eltángál, megkalapál (*biz*), kiporol (*biz*), ruház (*biz*), tángál (*táj*), lazsnakol (*táj*) ◆ SIMOGAT, CIRÓGAT, DÉDELGET

pünkösd (fn) ◇ Szentlélek ünnepe

püre (fn) ◇ pép, turmix

püspök (fn) ◇ főpásztor, egyháznagy (*rég*), episcopus (*szak*), pátriárka, érsek

R

rá (hsz) ◇ tetejére, tetejébe, felületére | területére, külsejére
 ◇ neki, számára, órá
 ◇ felé, irányában
 ◇ utána, azután, azt követőleg
 ◇ ráadásul, hozzá még

ráad (ige) ◇ felad, felsegít, ráségít, ráhúz (*biz*), ráeröltet, ráölt ◆ LEVESZ, LEHÚZ, LEHÁMOZ
 ◇ hozzátesz, kiegészít, kipótol, megtold, megszorít, megtetéz, hozzáad, meghosszabbít ◆ ELVESZ, ELVON, CSÖKKENT

ráadás (fn) ◇ feladás, felsegítés, ráhúzás (*biz*)
 ◇ többlet, extra, pótlás, hozzátétel, megtoldás, megtetkezés, kiegészítés, megszorítás, növelés, hozzátevés, cök (*rég*), toldalékadomány (*rég*), szerzék (*rég*), nyomaték (*rég*) ◆ ELVÉTEL, CSÖKKENTÉS, KISEBBÍTÉS
 ◇ ismétlés, újrázás, repeta (*biz*)

ráadásul (hsz) ◇ ráadásként, ráadásképpen, ráadásképp, azonkívül, azonfelül, amellet, ezenkívül, ezenfelül, még hozzá, még, mindehhez, sőt, továbbá, másfelől, mi több, valamint, tetejében, hegyibe (*táj*), hegyébe (*táj*), plusz (*biz*)

ráakad (ige) ◇ rátapad, ráragad, beleakad, beleragad
 ◇ megtalál, rátalál, rábukkan, felfedez, felkutat, belebotlik, szembekerül, meglel, föllet (*rég*)

rááll (ige) ◇ rálép, feláll, fellép, ráhág ◆ LELÉP, LESZÁLL, LEUGRIK
 ◇ beleegyeznek, elfogad, belemegy (*biz*), rálesz (*táj*), hozzájárul, helybenhagy, jóváhagy, enged, engedélyez | rájár [keze, lába] ◆ ELUTASÍT, VISSZAUTASÍT, ELHÁRÍT

rab I. (mn) ◇ letartóztatott, bebörtönzött
 ◇ elnyomott, leigázott, kiszolgáltatott ◆ SZABAD, KISZABADÍTOTT, FELMENTETT
 ◇ megigézett, elvarázsolt (*szleng*), megbabonázott, megbűvölt, rabul ejtett

rab II. (fn) ◇ fogoly, fegyenc, elítélt, sittes (*szleng*), zebrás (*szleng*), cinkelt (*szleng*) | hadifogoly, rabszolga
Sz: a hűvösön kuruttyol; a császár konyháján főznek neki; a városházánál vasas katona; belső ember lett; hűvösön van a párnája; kezéből kenyerét nem kapja el a kutya; nem veszi el a kutya a kenyerét; lábán van az olvasó, úgy imádkozik

rábámul (ige) ◇ ránéz, rámered, rácsodálkozik, elbámul, rábambul (*táj*), rámeresztí a szemét <vkire>, rászegezi pillantását <vkire>, mereven néz

rabbi (fn) ◇ zsidó pap, rabbinus (*rég*), [izraelita] lelkész, hittudós, mester (*rég*)

rábészél (ige) ◇ rávesz, rábír, meggyőz, szívére beszél, kapacitál, unszol, megfőz (*biz*), megagitál, megdolgoz (*biz*), fölkésztet (*rég*), rádizputál (*táj*), ráösztökél, bepúsál (*táj*), diklanyol (*táj*), rádumál (*szleng*), megfűz (*biz*), megsóderol (*szleng*) | rátukmál, rászós (*biz*), ráeröltet, rávarr (*biz*), a nyakába sóz, a nyakába varr ◆ LEBESZÉL, ELTÉRÍT, ELTÁNTORÍT

rábészélés (fn) ◇ meggyőzés, ösztönzés, unszolás, agitálás, agitáció, rábírás, rávevés, sugalmazás, serkentés, buzdítás, elhitetés (*rég*), kapacitálás, sváda (*biz*), perszvázio (*id*) ◆ LEBESZÉLÉS, ELLENZÉS, HELYTELENÍTÉS

rabiga (fn) ◇ elnyomás, elnyomatás, szolgaság, szolgasors, fogság, rabság, rabszolgaság, járom | zarnokság, önkény, diktatúra ◆ SZABADSÁG, FÜGGETLENSÉG

rábír (ige) ◇ rábeszél, rávesz, meggyőz, megnyer, rászorít (*vál*), megpuhít (*biz*), megdolgoz (*biz*), meggyúr (*biz*), megfőz (*biz*), megdumál (*szleng*), elkészítet (*táj*), fölkészítet (*rég*), kényszerít, felbujt

rábíz (ige) ◇ megbíz, átad, odaad, nekiad, ráruház, átruház, ráhagy, hagyományoz, rátestál, kiszolgált, átszármatat, gondjaira bíz, őrizetére bíz

rábizonyít (ige) ◇ bebizonyít, beigazol, rárak (*rég*), rásüt

rablás (fn) ◇ fosztogatás, lopás, tolvajlás, zsákmányolás, eltulajdonítás, kifosztás, zabrálás (*szleng*), kalózkodás (*rég*), prédálás (*rég*), zsviványosság (*rég*), útonállás (*rég*), furtum (*rég*), banditizmus, huliganizmus (*id*), markecolás (*szleng*), meló (*szleng*), rabi (*szleng*)

◇ (*szak*): csere [kártyában]

rablól I. (mn) ◇ tolvajló, fosztogató, harácsoló, haramiaskodó, garázdálkodó, zsákmányoló, prédáló (*rég*), zabráló (*pej*)

rablól II. (fn) ◇ tolvaj, betörő, gonosztevő, gengszter, bandita, útonálló, zsvivány (*rég*), betyár (*rég*), haramia, lator (*vál*), briganti, martalóc (*rég*), bojnyik (*rég*), dulár (*rég*), mackós (*szleng*), kasszafűrő, bankrabló, zsebmetsző

◇ ügyeskedő, csirkefogó

rablóbanda (fn) ◇ zsviványbanda, haramiacsapat, haramiabanda, martalóccsapat, gengszterbanda, gang (*id*), galeri

rablótanya (fn) ◇ rablófészek, rablóbarlang, zsviványfészek, zsviványtanya, zsviványbarlang, hollófészek (*rég*)

rabol (ige) ◇ lop, haramiaskodik (*rég*), fosztogat, zsákmányol, dézsmál, prédál (*rég*), ragadoz (*rég*) | eltulajdonít, elvesz, elszed, kirámol (*szleng*), kicsontoz (*szleng*), kipucol (*szleng*), kifoszt, kirabol | elrabol, elragad (*vál*), eloroz (*vál*), elhurcol

◇ harácsol, szerez, összelop, lopkod, happol (*biz*), zabrál (*pej*)

◇ (*szak*): benyúl, cserél [kártyában]

rabólint (ige) ◇ helyesel, beleegyezik, egyetért, bólogat | jóváhagy, engedélyez ♦ MEGTAGAD, MEGTILT, ELUTASÍT

raborít (ige) ◇ ráönt, leönt, rázúdít, ráfolyat, rádönt

◇ ráterít, beborít, betakar, ráhúz, ráad, rátesz, rátakar (*rég*), ráföd (*rég*)

◇ (*rég*): rávarr

raborul (ige) ◇ ráömlik, kiömlik, rázúdul, rászakad, ráfolyik, rácsorog, rácsurog

◇ ráhajol, rádől, ráesik, ránehezedik, rátámaszkodik, ráfekszik, ráterül, ráhajlik (*rég*)

raboskodik (ige) ◇ ül (*biz*), be van börtönözve, le van csukva, rabságban van, börtönben ül, hűvösön van, hűsöl (*szleng*)

rabság (fn) ◇ fogság, börtön, őrizet, raboskodás, börtönbüntetés, rablánc, szabadságvesztés, elzárás, fogvatartás ♦ SZABADONBOCSÁTÁS

◇ elnyomás, leigázottság, sanyargatás, szolgáltság, iga, szolgáltság, járom, béklyó (*vál*), rabiga (*vál*) ♦ SZABADSÁG, FELSZABADÍTÁS

rabszolga (fn) ◇ helóta ♦ RABSZOLGATARTÓ

◇ jogfosztott, szolga, robotos, kuli (*id*)

◇ hódoló, rajongó, tisztelő, kiszolgáló, talpnyaló, híve <vkinek>

rabszolgaság (fn) ◇ rabszolgasors, szolgáltság, szolgáltság

◇ rabszolga-rendszer, rabszolga-tartás

◇ elnyomás, leigázottság, elnyomatás, rabság, rabiga (*vál*), kiszolgáltottság, iga ♦ SZABADSÁG, FÜGGETLENSÉG, ÖNÁLLÓSÁG

rábukkan (ige) ◇ ráakad, rálel, rátalál, megtalál, meglel, belebotlik, bökken (*táj*) | felfedez, rájön, ráhibáz (*vál*), fölfed (*rég*), leleplez (*rég*)

rác (mn és fn) ◇ szerb

rácáfol (ige) ◇ megdönt, megcáfol, halomra dönt [érvet], bizonyít, bebizonyít

◇ ellentmond, ellenkezik, meghazudtol ♦ MEGERŐSÍT, ALÁTÁMASZT

ráció (fn) ◇ ész, értelem

◇ érv, ok, ésszerű magyarázat

racionális (mn) ◇ ésszerű, logikus, okszerű, értelmes, érthető, józan, átgondolt, indokolt, okos, következetes, világos, felfogható ♦ IRRACIONÁLIS, ÉRTHETETLEN, FELFOGHATATLAN

◇ gazdaságos, kifizetődő, célszerű, megtérülő, érdemes, előnyös, gyümölcsöző ♦ ÉSSZERŰTLEN, ÉRTELMETLEN, KÖVETKEZETLEN

racionalizál (ige) ◇ ésszerűsít, célszerűsít, egyszerűsít
 ◇ elbocsát, áthelyez, eltávolít, kirúg (*biz*)

rács (fn) ◇ rostély, rácszat, sodrony, háló, kerítés | gitter (*szak*), raszter (*szak*)

rácsap (ige) ◇ rádob, rátesz, rávág, ráhajít, rávet, odacsap, rálök
 ◇ rácsuk, odacsuk, rázár, odazár
 ◇ ráver, ráút, ránhú, odaüt, megüt, odavág, lesújt, rásuhint, rászó (*biz*), csappant (*táj*), rálegyint (*rég*) ◆
 MEGSIMOGAT, MEGCIRÓGAT, CIRÓKÁL

◇ lecsap, rátamad, megtamad, szétüt, közévág, ráront, rátör, rárohan, lerohan, megostromol, megrohamoz

rácsavar (ige) ◇ ráerosít, ráteker, ráfordít, elforgat, rácsavarint (*biz*)
 ◇ rácsavároz, odacsavároz, rásrófol, felcsavároz
 ◇ felteker, rágombolyít, rácsével, rátekercesel, felsodor, felgöngyöl ◆ LETEKER, LECSAVAR, LEGOMBOLYÍT

rácsos (mn) ◇ rácsozott, rostélyos, zárt

rácszat (fn) ◇ rács, rácsszerkezet, korlát, kerítés, karózat, léckorlát (*rég*)

radar (fn) ◇ rádiólokátor, lokátor, rádióávmérő | traffipax (*szak*)

radiátor (fn) ◇ fűtőtest, hőszugárzó, melegítő
 ◇ (*szak*): hűtő

radikális (mn) ◇ gyökeres, mélyreható, forradalmi, alapos, teljes, erélyes, lényegretörő ◆ FELSZÍNI
 ◇ erőszakos, szélsőséges ◆ MÉRSÉKELT

rádió (fn) ◇ rádióadó, adóállomás, rádióállomás
 ◇ vevőkészülék, rádióvevő, műsorszóró, világvevő (*rég*), hírhordó (*rég*), pletykafészek, zajláda (*tréf*)
 ◇ rádióműsor, műsor, adás | rádióadás, sugárzás

rádióadás (fn) ◇ közvetítés, rádióközvetítés, adás, sugárzás, hírközlés

rádiótelefon (fn) ◇ mobiltelefon, mobil (*biz*), bunkofon (*tréf*)

rádióközvetítés (fn) ◇ rádióadás, közvetítés, adás, rádióriport, riport, műsor

radír (fn) ◇ törőgumi, radírgumi, dörzsgumi, radesz (*biz*), dörgölő (*táj*)

radíroz (ige) ◇ töröl, kidörzsöl, kiradíroz, kigumiz (*táj*) | megsemmisít, eltüntet, leradíroz

rádob (ige) ◇ ráhajít, rálök, rávet, rácsap (*biz*), ránhány (*biz*), rávág (*biz*), rátaszít (*vál*)

rádöbben (ige) ◇ ráeszmél, rájön, fölismer, ráébred, észrevesz, meglát, tudatára ébred

rádól (ige) ◇ ráesik, ráborul, rábukik, ráomlik, rázuhan, rázúdul
 ◇ rátámaszkodik, nekitámaszkodik, ránehezedik, rákönyököl, rátepedik, rátehenkedik (*biz*), ráfekszik

ráébred (ige) ◇ rájön, ráeszmél, rádöbben, felismer, tudatára ébred, átlát, megért

ráemel (ige) ◇ rátesz, rárak, feltesz, felrak, rápakol (*biz*) ◆ LEEMEL, LEVESZ, LESZED
 ◇ ráfog, ráirányoz, ráirányít ◆ LEERESZT

ráépít (ige) ◇ ránhú, rárak | bővít, kibővít, hozzáépít

ráér (ige) ◇ ideje engedi, időmilliomos, piszlingöl (*rég*) **Sz:** siet, mint a megkötözött marha; úgy siet, majd lefekszik ◆ TEVÉKENYKEDIK, DOLGOZIK, ELFOGLALT

ráérő (mn) ◇ szabad, tétlen, dologtalan, gondtalan, zavartalan, semmittevő (*pej*), henyé ◆ ELFOGLALT, LEKÖTÖTT

◇ ráérős, lassú, kimért, megfontolt, kényelmes, lomha, komótos (*biz*) ◆ GYORS, SEBES, SIETŐS

ráeröltet (ige) ◇ ráerőszakol, rákényszerít, ráoktrojál, ráimádkozik (*biz*), rátukmál, rászó (*biz*), nyakába sóz, nyakába varr
 ◇ rábír, rábeszél, elunszol (*táj*), rálöcsöl (*táj*)

ráérős (mn) ◇ komótos (*biz*), nyugodt, megfontolt, kiegyensúlyozott, körültekintő, óvatos, kimért | szertartásos ◆ GYORS, SIETŐS, KAPKODÓ

◇ kényelmes | lassú, időigényes, hosszadalmas, körülményes ◆ FÜRGE, SÜRGŐS, HALASZTHATATLAN

ráerősít (ige) ◇ felerősít, odaerősít, odarögzít, rögzít, odaköt, ráköt, rákötöz, rászorít, rákapcsol, odakapcsol, hozzáerősít, hozzákötöz, fixál ◆ KIBONT, MEGLAZÍT, LEOLDOZ <VMIT VMIRŐL>

ráerőszakol (ige) ◇ ráeröltet, rákényszerít, rávesz, rátukmál, rászorít, ráoktrojál, ráköt (*rég*), rányűgít (*rég*), rátuszkol (*táj*), rálöcsöl (*biz*), rászó (*biz*), nyakába varr

ráesik (ige) ◇ ráhull, ráomlik, rádól, ráhuppan (*biz*), rápotyog (*biz*), rázuhan, rápottyan, rápuffan (*biz*), ráborul, rászakad, rázúdul

ráesteledik (ige) ◇ rásötétedik, elesteledik (*táj*), elszürkül (*táj*), elsötétedik (*rég*), eléri az est

ráeszmél (ige) ◇ rádöbben, ráébred, rájön, fölismer, tudatára ébred, felfog, átlát, megért

ráf (fn) ◇ vasabroncs, abroncs, karika, vaspánt | hajráf, hajpánt

ráfanyalodik (ige) ◇ rákényszerül, rászorul

ráfázik (ige) ◊ (*szleng*): ráfizet, pórul jár, felsül, koppan, megjárja, megüti a bokáját, csalódik, bevásárol (*szleng*), befürdik (*szleng*), megszívja (*szleng*)

ráfekszik (ige) ◊ ráhasal, ráhever, ráheveredik, végignyúlik, rálapul (*rég*), rádől, ráborul, ráterül, rátámaszkodik, rátehenkedik (*biz*) ♦ FELKEL, FELTÁPÁSZKODIK, FELUGRIK

◊ ráborul, ránehezedik, rátelepedik, megül | ellep, elborít, betakar

◊ nekikezd, elkezd, nekifekszik, nekibuzdul, nekilendül, nekigyürkőzik, nekilát, bedobja magát (*szleng*) ♦ ABBAHAGY, MEGSZAKÍT, FÉLBESZAKÍT

ráfér (ige) ◊ elfér, felfér, rámegy, megfér (*táj*), rámegyen (*rég*), rátér (*rég*)

◊ <vkire, vmire>: szüksége van rá, kell, elkel

rafinált (mn) ◊ kifinomult, túlfinomodott, finomkodó, kényes, keresett, csiszolt, árnyalt, előkelő, exkluzív, választékos, pallérozott, árnyalatos (*vál*) ♦ KERESETLEN, TERMÉSZETES, EGYSZERŰ

◊ ravasz, cseles, furfangos, agyafürt, ügyes, ügyeskedő, szélhámos, hétp próbás, körmönfont, dörzsölt (*biz*), rafinírozott (*rég*) ♦ BECSÜLETES, EGYENES, ŐSZINTE

◊ (*szak*): megtisztított, finomított, minőségi ♦ NYERS, FINOMÍTATLAN

ráfizet (ige) ◊ ráad, túlfizet, kipótól, utánapótól, kiegészít, megtold, megtetéz, hozzárak, hozzátesz

◊ rajtaveszt, veszít, károsul, megkárosodik, megrövidül, bukik (*biz*) ♦ NYER, GYARAPODIK, MEGTOLLASODIK

◊ pórul jár, felsül, megjárja, megüti a bokáját, bevásárol (*szleng*), csalódik, ráfázik (*szleng*), befürdik (*szleng*), megszívja (*szleng*)

ráfizetés (ige) ◊ túlfizetés, hozzátétel, felülfizetés (*rég*)

◊ veszteség, kár, pénzkidobás (*biz*), hiány, deficit ♦ NYERESÉG, PROFIT

ráfog (ige) ◊ ráirányít, részegez, nekiszegez, rátart ♦ LEERESZT, LEENGED

◊ gyanúsít, meggyanúsít, vádol, megvádol, bevádol, megrágalmaz, rágalmoz, bemárt (*biz*), rákölt (*rég*), rászínel (*rég*), ráken, rámond, rásüt, ráhazudik (*rég*), imputál (*rég*) ♦ VÉD, KIMOS, TISZTÁZ

ráfordít (ige) ◊ rázár, bezár, rácsavar, elfordít, lezár, becsuk, bereteszel ♦ KINYIT, KITÁR

◊ [tekintetel]: ráirányít, ráemel

◊ befektet, beruház, rááldoz, áldoz, rászán | rákölt, rápazarol, belefektet (*táj*) ♦ MEGTAKARÍT, FÉLRETESZ, MEGHAGY

ráfordítás (fn) ◊ kiadás, költség, kifizetés, költés | befizetés | befizetés | befizetés | befizetés | befizetés ♦ BEVÉTEL, HOZAM, MEGTÉRÜLÉS

◊ felhasználás, igénybevétele, elhasználás

ráförmed (ige) ◊ rákiált, rákiabál, ráordít, ráijeszt, ráparancsol, rátámad, megfélemlít, ráivall, ráripakodik, rámondul, lebaltáz (*szleng*), felförmed (*rég*), ráivakodik (*rég*), rágyarkodik (*táj*), ráacsarkodik (*rég*), ráberzenkedik (*rég*), rádördül, brüszkíroz (*id*), összeszid, letol (*biz*), lebarnit (*biz*)

rag (fn) ◊ toldalék, affixum (*szak*), szuffixum (*szak*), prefixum (*szak*), posztfixum (*szak*), ragaszték (*rég*), ragaték (*rég*)

rág (ige) ◊ eszik, rácsál, rágicsál, ropogtat, porcogtat (*rég*), porcogtat (*rég*), megrág, harapdál, darabol, öröl, majszol (*vál*), csócsál (*biz*)

◊ (*táj*): [testrészt] csíp, mar, mardos, éget

◊ kínoz, emészt, marcangol, mar, mardos, furdal, bánt, gyötör

◊ (*pej*): becsmérel, rágalmoz, gyaláz ♦ DICSÉR

ragacsos (mn) ◊ ragadós, tapadós, mézgás, enyves, piszkos, trutymós (*szleng*), mázgás (*táj*), maszatos

◊ sületlen, összeragadt, csirizes, nyúlós, keletlen, szalonnás, nyers, gejmós (*táj*), copákos (*táj*), záklyás (*táj*) ♦ SÜLT, ÁTSÜLT

ragad (ige) ◊ tapad, rátapad, hozzáragad, enyved (*rég*), beleakad, megakad ♦ LEVÁLIK, LEESIK, LECSÚSZIK

◊ csügg, csimpszakodik, ráakaszakodik, kötül (*táj*), zargat (*biz*), zaklat, tolakodik, tolakszik, erőszakoskodik, üldöz (*biz*), nem tágít ♦ VISSZAHÚZÓDOK, ELVONUL, ELBÚJIK

◊ rajtamarad, ráragad, egybeolvad, egyesül, hozzáfűződik, velejár, összeforr, összekapcsolódik

◊ fertőz, megfertőz, inficiál (*szak*), terjed, átterjed, ragályoz (*rég*)

◊ [magával ragad]: hat, elragad, megragad, hatalmába kerít, lenyűgöz, lebilincsel, gyönyörködött, elbűvöl, elbájol (*rég*), megigéz ♦ VISSZATASZÍT, UNDORÍT, ELRÉMISZT

◊ [magához ragad]: rabol, elvesz, megszerez, megkaparint, zsákmányol, fosztogat, prédál (*rég*), koszmorít (*táj*)

ragadós (mn) ◇ tapadós, ragacos, csirizes, kenőcsös, enyves, ragasztós, mézgas, nyúlós, szurkos, tapadékony (*rég*), tippánós (*táj*), enyekes (*rég*), nyázgas (*táj*), copákás (*táj*), csizmamarasztaló [sár], mázgas (*táj*)

◇ ragályos, fertőző, járványos, áterjedő

◇ tolakodó, lerázhatatlan, erőszakos, szívós, szemtelen, kullancs (*biz*), rámenős, ragály ◆ VISSZAHÚZÓDÓ, SZERÉNY, SZÉGYENLŐS

ragadozó I. (mn) ◇ húsevő, vérengző, zsákmányoló, vad, vérszomjas, dúló (*rég*) ◆ NÖVÉNYEVŐ | SZELÍD

ragadozó II. (fn) ◇ dúvad (*rég*), fenevad (*rég*)

◇ (*rég*): tolvaj, félkékalmár (*rég*)

ragalmaz (ige) ◇ vádol, vádaskodik, gyanúsít, leszól, becsmérel, befeketít, szájára vesz, ráfog, bevádol, áskál, becsületebe gázol, meghurcol, eláztat (*biz*), gyaláz, bemárt (*biz*), ráken, bemószol, csármál (*táj*), felmocskol (*táj*), kárpátol (*táj*), hercehurcál (*táj*), diffamál (*id*) **Sz:** rossz hírét költi; veszett hírét költi; alaptalan vádakkal illet

ragalmazó (mn) ◇ becsmérő, gyalázkodó, gyalázó, ócsárló, bántó, rosszmájú, becsületsértő, befeketítő, pocskondiázó, hírnévrontó, szitkos (*rég*), emberszóló (*rég*), mardosó (*rég*), patvaros (*rég*), becsületrabló (*rég*), csetres (*táj*), cserfes (*táj*), viperanyelvű (*vál*) ◆ DICSÉRŐ, MAGASZTALÓ, JOÁKARÓ

ragalom (fn) ◇ rágalmazás, vádaskodás, áskálódás, vád, híresztelés, hírbehozás, ráfogás, gyanúsítgatás, becsmérés, befeketítés, sértés, koholmány, becsületsértés, piszkolódás, mocskolódás, gyalázkodás, patvar (*rég*), rútalom (*rég*), elmocskolás (*rég*), temonda (*rég*), fülbesúgás (*rég*)

ragály (fn) ◇ fertőzés, kór, járvány, kórság, betegség, mételey (*rég*), dögvész, nyavalya, pestilencia (*rég*), infekció (*szak*), contagio (*szak*), epidémia (*szak*), vész, csapás

ragályos (mn) ◇ fertőző, járványos, ragadós, tapadós, vészes, veszélyeztető, epidemikus (*id*)

ragaszkodás (fn) ◇ hűség, lojalitás, kötődés, fűződés (*vál*), csatolódás (*rég*), tapadás (*rég*), simulás (*rég*), vonzódás, odaadás, rajongás, törődés, engedelmesség, kitartás, állhatatosság, tántoríthatatlanság ◆ CSAPODÁRSÁG, ÁLLHATATLANSÁG

ragaszkodik (ige) ◇ (*táj*): kapaszkodik, fogódkodik, fogózkodik, fogózik (*táj*), fogózik (*táj*), akaszkodik

◇ vonzódik, odahúz, rokonszenvez <vkivel>, szeret, kedvel, kötődik <kihez>, csüng (*vál*), csügg <vkin>, szível, csatlódik (*rég*), részellekzik (*rég*), tapad (*rég*), komál (*szleng*), bír

◇ kitart, megmarad, folytat, nem tágít, szilárd, hű, állhatatos, keresztülvisz, véghezvisz, inszisztál (*id*), nem enged a negyvennyolcból ◆ LEMOND, FELAD, ENGED

ragaszkodó (mn) ◇ hű, hűséges, kitartó, tántoríthatatlan, rendíthetetlen, odaadó, önzetlen, rendületlen, szilárd, állhatatos, megingathatatlan, hív (*rég*), hívséges (*rég*), vénszakállas (*rég*), ragadály (*rég*) | formalista (*id*),

ortodox, dogmatista (*id*), konzervatív, konvencionális ◆ HÜTLEN, ÁLLHATATLAN, INGATAG

ragaszt (ige) ◇ tapaszt, rögzít, odaerősít, tapasztol, enyvez, csirizel, raggat (*rég*)

◇ megragaszt, beragaszt, betold, eltömít, összeforraszt

◇ hozzáépít, hozzátold, hozzátapaszt, megtold, told, kiegészít, kibővíti

◇ (*táj*): kuporgat, szerez, hozzátesz, harácsol

◇ fertőz, megfertőz, terjeszt, átterjeszt, ráragaszt

ragasztó (fn) ◇ ragasztószer, ragasztóanyag, ragaszték (*rég*), tapasztó, enyv, csiriz, ragacs, klejszter (*id*) | ragasztószalag, cellulux (*id*)

◇ (*rég*): rag, toldalék, szuffixum (*szak*), posztfixum (*szak*)

ragcsál (ige) ◇ rág, eszeget, eszik, majszol, harapdál, ropogtat, rágicsál, csócsál (*biz*), rágogat, nyammog (*biz*), csumelál (*táj*), dörcöl (*táj*), dörcölget (*táj*), korcolgat (*táj*), körmög (*táj*), rácskotol (*rég*), rög-rág (*rég*), kérődzik (*biz*)

ragódik (ige) ◇ rág, rágcsál, eszik, rágicsál, harapdál, kérődzik (*biz*), csócsál (*biz*), öröl (*vál*)

◇ gondolkodik, átgondol, megfontol, fontolgat, mérlegel, tanakodik, medítál, töpreng (*vál*), latolgat, tűnődik, morfondíroz, filózik (*szleng*), gógyizik (*szleng*)

◇ gyötrődik, emésztí magát, tépelődik, emésztődik, kínlódik, szenved, kesereg, örölődik (*vál*), evődik (*táj*)

◇ (*pej*): kibeszél, kitárgyal, pletykál, kiveséz

ragógumi (fn) ◇ rágó (*biz*), csaminyami (*biz*), gumó (*biz*), rágsi (*biz*)

ragondol (ige) ◇ emlékezik, ráemlékezik, visszaemlékezik, visszagondol, felidéz, visszatekint, felelevenít, emlékezetébe idéz

ragos (mn) ◇ ragozott, toldalékos ◆ RAGTALAN

rágós (mn) ◇ kemény, inas, szíjas, szívós, rostos, mócsingos, öreg, szálas, csimbókos (*táj*), kocsányos (*táj*) ◆ PUHA, PORHANYÓS, LÁGY

ragozás (fn) ◇ hajlítás (*rég*), hajtogatás (*rég*) | igeragozás, konjugáció (*szak*) | névszóragozás (*szak*), deklináció (*szak*)

ragtapasz (fn) ◇ tapasz, sebtapasz, leukoplaszt, flastrom (*rég*)

ragvás (mn) ◇ himlőhelyes, himlőheges, ragvás képű, ragyavert, ragyaverte, rücskös, lyukacsos, ripacsos (*táj*), göcsörtös (*rég*), rapák (*rég*), sebhedt (*rég*), keléses (*rég*), bibircses (*táj*) **Sz**: borsot törtek az arcán; keresztülment a csürhe a képén ◆ HAMVAS, FINOM

◇ [növény]: üszkös, rozsdás, korhadó, beteg ◆ EGÉSZSÉGES

ragyog (ige) ◇ csillog, csillog-villog, csillámlik, csillogzik (*táj*), fénylik, világít, fényeleg (*rég*), fényeskedik (*rég*), tündöklök, tündököl, gyöngyellik (*rég*), gyöngyöl (*táj*), szikrázik, sugárzik, sziporkázik, világlik ◆ SÖTÉTLIK, ELHOMÁLYOSODIK, ELSÖTÉTÜL

◇ [lakás]: tiszta

◇ örül, örvend, örvendezik, ujjong | [arc] sugárzik ◆ SZOMORKODIK, BÚSUL, BÁNKÓDIK

◇ jeleskedik, remekel, brilliroz, pompázik | tetszeleg

ragyogás (fn) ◇ csillogás, tündöklés, szikrázás, sugárzás, verőfény, fényűzés, sziporkázás, fényelgés (*rég*), glanc (*biz*), eklatáns, elsőrangú, klassz (*szleng*), oltári (*szleng*), világi (*szleng*), csúcs (*szleng*), NB I-es (*szleng*) ◆ SÖTÉTSÉG, FÉNYTELENSÉG, HOMÁLY

ragyogó (mn) ◇ fényes, fénylő, luminózus (*rég*), csillogó, vakító, kápráztató, tündöklő, sugárzó, szikrázó, sziporkázó ◆ SÖTÉT, HOMÁLYOS, FÉNYTELEN

◇ világos, napsütéses, verőfényes, napos, napfényes, felhőtlen, derült ◆ BORÚS, BORULT, FELHŐS

◇ örömteli, boldog, derűs, jókedvű, vig, vidám, élénk, eleven, mosolygós ◆ KOMOLY, KOMOR, BOLDOGTALAN

◇ feltűnő, rendkívüli, gyönyörű, káprázatos, fenséges, csodás, tündökletes, elragadó, elbűvölő, bűbajos ◆ SZÜRKE, FAKÓ, TOMPA

◇ kiváló, nagyszerű, remek, tökéletes, kitűnő, kiemelkedő, jeles, pazar, fantasztikus, pompás, briliáns, grandiózus (*vál*), eklatáns, elsőrangú, klassz (*szleng*), oltári (*szleng*), világi (*szleng*), csúcs (*szleng*), NB I-es (*szleng*) ◆ GYÁSZOS, HITVÁNY, DICSTELEN

rágyújt (ige) ◇ felgyújt, feléget, felperzsel (*vál*), fejére gyújt

◇ cigarettára gyújt, rácsihol (*rég*), rápipál (*táj*), rábagózik (*szleng*) ◆ ELOLT, ELYNYOM

◇ [dalra]: rákezd, belekezd, elkezd, rázendít, hozzáfog, belekap ◆ ABBAHAGY, ELHALLGAT

ráhagy (ige) ◇ örökít, örökül hagy, átörökít, testál (*rég*), rátestál (*rég*), végrendelkezik, hátrahagy, hagyományoz, reáhagyományoz (*rég*) ◆ KITAGAD, KIHAGY

◇ rábiz, odaad, gondjaira biz, átad, átenged | áthárít

◇ megenged, beleegyezik, jóváhagy, elnéz, eltúr ◆ MEGTAGAD

◇ rászámít, hosszít, szélesít, megtold

ráhajol (ige) ◇ ráhajlik, föléhajol, föléhajlik, fölémagasodik, ráborul

ráhajt¹ (ige) ◇ odahajt, odaterel, ráterel, odairányít

◇ odakormányoz, odavezet, rágördül, rágurul

◇ (*biz*): rákapcsol (*biz*), ráver (*biz*), behérez (*biz*) ◆ FÉKEZ, LEÁLL

◇ (*rég*): sarkall, ösztöklél, ösztönöz, indít, készítet

ráhajt² (ige) ◇ [fejet]: ráfektet, rátesz

ráharap (ige) ◇ beleharap

◇ [hal]: bekap, benyel, elnyel

◇ kedvet kap, kap rajta, beugrik, elhisz, lépre megy

ráhárul (ige) ◇ ránehezedik, rászakad, rákerül, rájut, rázúdul, osztályrésztül jut, feladatává lesz, kötelességévé lesz, ráháramlik (*rég*), rászármazik

ráhatás (fn) ◇ hatás, behatás, befolyás, befolyásolás, nyomás, ösztönzés, sugalmazás, sugallat, ihlet, inspiráció, szuggesztívó

ráhibáz (ige) ◇ eltalál, rájön, rábukkan, rátalál, beletalál, ráakad, kitalál, beletrafál (*biz*), elevenére tapint ◆ ELTÉVESZT, ELHIBÁZ, ELRONT

ráhúz (ige) ◇ felhúz, behúz, beránt, beborít, betakar ◆ LEVESZ, LESZED, KITAKAR

◇ ráad, ráborít, ráterít, rátesz, ráhelyez, rárak, felhúz, ráeröltet, rákényszerít, rátukmál, rásóz (*biz*) ◆ LEHÚZ, LERÁNT

◇ ráver, rávág, rácsap, ráújt, rásuhint, végigvág <vmin, vkin>, setten (*rég*), rásuppant (*rég*), rácsíp (*rég*)

◇ ráépít, megtold, kitold
 ◇ hozzátold, hozzáad ◆ MEGRÖVIDÍT, MEGKURTÍT, CSÖKKENT
 ◇ alkalmaz, rávonatkoztat, rászab
 ◇ rázendít, rákezd, rárant (*rég*)
ráigér (ige) ◇ felülígér, túleszt (*táj*), rálicitál, túllicitál, rátromfol (*rég*)
ráijeszt (ige) ◇ megijeszt, megijebet (*táj*), megrémít, ráförméd, megriaszt, ráiaszt (*rég*), megfenyeget, megfélemlít, fölrettent (*rég*), megszeppent (*rég*), ráreccsint (*rég*)
ráillik (ige) ◇ megfelel, passzol (*biz*), rápászol (*rég*)
 ◇ találó, alkalmas, odaillő, helyénvaló, odavaló, frappáns
ráír (ige) ◇ felír, feljegyez, leír, megjelöl, ráfirkál, rákapar (*biz*), ráfirkant, rávezet, rákanyarít (*rég*), rávés (*szleng*)
 ◇ felszólít, felhív, meghagy, értesít, tudat, jelez
 ◇ átruház, ráruház, átír, átenged, ráhagyományoz, nevére írat
ráirányít (ige) ◇ nekiszégez, rászegez, ráfog, rátart | ráterel
ráirat (ige) ◇ ráruház, ráhagyományoz, nevére írat
ráismer (ige) ◇ felismer, megismer, rekognoszkál (*id*), azonosít
raj (fn) ◇ méhraj, méhsereg, rovarcsapat
 ◇ csoport, sokaság, tömeg, néparadat, népözön, sokadalom, csődület, gyülekezet
 ◇ (*szak*): egység, osztag, alakulat, különítmény
 ◇ hajóraj, flottilla
 ◇ (*táj*): ivadékok, leszármazottak, gyerekek, utódok
rájár (ige) ◇ eszeget, nassol (*biz*), kieszeget, torkoskodik, nyalakodik, pákosztoskodik (*táj*)
rajcsúroz (ige) ◇ futkározik, futkos, viháncol, hancúrozik, hajcsúroz (*táj*), hancúzik (*táj*), szaladgál, rendetlenkedik, rosszalkodik, rakoncátlankodik
rajkó (fn) ◇ cigánygyerek, purdó, cigánypurdó
 ◇ cigányzenész, muzsikus cigány
 ◇ gyerek, gyermek, kölyök, poronty (*biz*), srác
rajong (ige) ◇ lelkesedik, lelkesedik, lelkesül, imád, bámul, csodál, magasztal, bálványoz, istenít, él-hal, lángol, odavan <vkiért>, bolondul, hevül, esekedik (*táj*), döglük (*szleng*), bele van gárgyulva (*biz*), beresál <vkitől> (*szleng*) ◆ GYÜLÖL, UTÁL, IRTÓZIK
rajongás (fn) ◇ lelkesedés, hév, hevület, áhítat (*vál*), imádat, szeretet, szerelem, elragadtatás, lángolás, csodálat, bámulat, hódolat, odaadás, odaadás, magasztalás, dicsőítés, bálványozás, egzaltáció (*rég*), eksztázis ◆ KÖZÖNY, EGYKEDVÜSÉG, FÁSULTSÁG
rajongó (mn és fn) ◇ odaadó, lelkes, lelkesedő, bálványozó, bámuló, elragadtatott, lázas, megrészegült, átszellemlített, hevülő (*rég*), rajka (*rég*), egzaltált (*id*), energumen (*id*)
 ◇ elvakult, elfogult, megszállott, vakbuzgó, fanatikus, túlzó, szélsőséges ◆ JÓZAN, MÉRSÉKELT, MÉRTÉKTARTÓ
 ◇ hódoló, imádó, udvarló, széptevő, tisztelő, bámuló, szerető, kedves, csodáló, lovag (*biz*), gavallér (*rég*), barát
 ◇ szurkoló ◆ ELLENDRUKKER
rájön (ige) ◇ ráérkezik, odajut, rászáll, leszáll, ráereszkedik, landol
 ◇ rátámad, megtámad, lerohan, lecsap, rátör, ráront
 ◇ rákerül, odakerül
 ◇ elfogja, előveszi, elhatalmasodik <vkin>, erőt vesz <vkin>
 ◇ kitalál, ráébred, rátalál, észrevesz, nyomára jön, rákad, rábukkan, lel (*rég*), rádöbben, rátapint (*vál*), ráeszmél, ráérik (*rég*), megfejt, kikövetkeztet, kiséjt (*táj*), kipuskáz (*táj*), fölfedez, felfed, kiderít, kiszagol (*biz*), kiszimatol, átlát a szítán
rajt (fn) ◇ kezdet, indulás, indítás, kezdés, start ◆ CÉL, FINIS, BEFEJEZÉS
rajta I. (hsz) ◇ felületén, tetején
 ◇ át, keresztül
rajta II. (msz) ◇ hajrá!, egy-kettő!, gyerünk!, nyomás!, uccu!
rajtakap (ige) ◇ rajtacsíp, elkap, elcsíp, meglep, tetten ér, lefűlel, megtalál, megfog, megcsíp (*biz*), fűlön fog (*biz*), nyakon csíp (*biz*), rajtaér (*rég*), rajtafog (*rég*), rajtafog (*rég*), éron ér (*táj*), véren ér, sarkon ér, in flagranti ér
rajtaüt (ige) ◇ megrohan, meglep, rátámad, rátör, letámad, megtámad, nekíront, ráront, megostromol, megrohamoz, lecsap, rajtacsap (*rég*), megüt (*rég*), rajtahajt (*rég*)

rajtaütés (fn) ◇ támadás, razzia, megrohanás, lerohanás, roham, ostrom, ostromlás, megrohamozás, meglepés (*rég*), offenzíva

rajtaveszt (ige) ◇ belebukik, felsül, megjárja, pórul jár, kudarcot vall, rajtaveszt, megszív (*biz*), beletörök (*rég*), beleveszt (*rég*), bebukik (*táj*), leég (*biz*), befürdik (*szleng*), lebög (*szleng*) ◆ MEGÚSZIK

rajtol (ige) ◇ indul, elindul, nekiindul, startol ◆ BEÉRKEZIK, BEFUT, BEÉR

rajtvonal (fn) ◇ startvonal, kezdővonal, kiinduló vonal, rajthely, starthely ◆ CÉL, CÉLVONAL

rajz (fn) ◇ ábrázolás, kép, grafika, ábra, vázlat, skicc (*biz*), illusztráció | firka, ábrázolat (*rég*)

◇ alakzat, mintázat, rajzolat, kirajzolódás, desszén (*rég*)

◇ körvonal, kontúr, sziluett

◇ leírás, elmondás, ecsetelés, előadás, elbeszélés, bemutatás, lefestés, körülírás, fejtegetés, ismertetés

rajzik (ige) ◇ nyüzög, hemzseg, röpdös, vonul, sűrít (*táj*), felbozsonyog (*rég*)

◇ özőnlík, hullámszik, hőmpölyög, sül-forr (*rég*), tolong, csődül, tódul

◇ kavargó, csapong

rajzol (ige) ◇ megrajzol, felvázol, skiccel, ábrázol, illusztrál, firkál (*biz*)

◇ ír, följegyez, kanyarít, leír, ró (*vál*)

◇ körvonalaz, kontúroz (*id*) | vonalaz, megvonalmaz, becsíkoz, meghúz, megvon

◇ bemutat, előad, lefest, elbeszél, ecsetel, elmond, elmesél, jellemez, érzékeltet

◇ (*szleng*): rabol, lop, kizsebel, elsinkófal, elcsen

rajzoló (fn) ◇ grafikus, illusztrátor, karikaturista, képiró (*rég*)

◇ (*szleng*): tolvaj, zsebtolvaj, zsebmetsző, zsebvágó (*rég*), zsebes (*szleng*)

rak (ige) ◇ tesz, odatesz, biggyeszt, illeszt, fektet, állít, helyez, vet, támaszt, teddegél (*rég*)

◇ rakosgat, pakol, rámol, halmoz, felhalmoz, összehord, rakodik, rendez, elrendez, rendezget, elhelyez, rendszerez, csoportosít, eligazgat, besorol, rangsorol, sorakoztat, rakol (*rég*), összeszed

◇ megtölt, feltölt, kitölt, teletölt, telerak, megtöm, eláraszt, teledugdos

◇ készít, épít, fölépít, összeilleszt, összerak, összeállít, összetákol

rák (fn) ◇ daganat, élőfene (*rég*), fenenyavalya (*rég*), ráknyavalya (*rég*), malignus folyamat (*szak*), tumor (*szak*), cancer (*szak*), neoplazma (*szak*), karcinóma (*szak*), papilloma (*szak*), szarkóma (*szak*)

◇ (*rég*): ragya

rákcap (ige) ◇ felvesz, felkap (*biz*), ráterít, magára terít, magára vesz

◇ rászokik, hozzászokik ◆ LESZOKIK, ABBAHAGY

rákacpsol (ige) ◇ ráerősít, odaerősít, rászerelel, hozzákapcsol, összeköt, rögzít, odaköt, ráakaszt, odakapcsol, összeilleszt ◆ SZÉTVÁLASZT, KINYIT, KIKAPCSOL

◇ gyorsít, fokoz, erősít, növel, szaporáz (*táj*) ◆ LASSÍT, VISSZAVESZ, CSÖKKENT

◇ igyekszik, beleerősít (*biz*), nekiered, nekifekszik, ráhajt, behúzó (*biz*), belelendül, iparkodik, ráhajt (*biz*), hajt (*biz*), ráver (*szleng*), pedáloz (*szleng*) Sz: megnyomja a gombot (*szleng*) ◆ LEÁLL, ABBAHAGY

rakás (fn) ◇ tevés, odatétel, odarakás, taszítás

◇ halom, halmaz, kupac, kazal, csoport, garmada (*rég*), halmozat (*rég*), hintelék (*rég*), rakat (*rég*), stósz (*biz*), rahedli (*szleng*)

◇ adag, köteg, nyaláb, fűrt, csokor, csomó

ráken (ige) ◇ ráfest, beken, felken, rámázol, felvisz, rávisz, rádöngöl (*rég*)

◇ ráfog, meggyanúsít, ráhárít, bevádol, megvádol, vádaskodik, rágalmaz, befeketít, becsmérel, bemárt (*biz*), rászínel (*rég*), ráhazud (*rég*)

rákényszerít (ige) ◇ ráeröltet, ráerősít, rávesz, rábíró, rászorít, presszionál (*id*), készlet, rárekeszt (*rég*), ráhajt (*rég*), rávisz, rámuszájít (*táj*), ráoktrojál (*id*) | rátukmál, rászó (*biz*), rálőcsöl (*táj*)

rákényszerül (ige) ◇ rászorul, ráfanyalodik, ráviszi a szükség, beletörődik, meghódol, meghunyászkodik, beadja a derekát, megadja magát

rakéta (fn) ◇ űrrakéta, űrhajó

◇ petárda, tűzkigyó (*rég*), kigyóröppentyű (*rég*), reppentyű (*rég*) | rakétafegyver, lövedék

◇ (*szleng*): marihuánás cigaretta, hasisos cigaretta, dzsoint (*szleng*)

rákezd (ige) ◇ hozzáfog, belefog, elkezd, nekikezd, belekezd, hozzálát, nekilát, nekiáll ◆ ABBAHAGY, FÉLBESZAKÍT | BEFEJEZ

rákiált (ige) ◇ rákiabál, ráordít, ráförmed, ráripakodik, rárivall, ráreccsent (*biz*), rádörrent, lehurrog, rárivaszodik (*rég*)

rakodik (ige) ◇ [kocsit]: rak, megrak, telerak, felpakol, pakol (*biz*)

◇ rakosgat, rámol, pakolászik (*biz*)

rakódik (ige) ◊ ülepedik, felhalmozódik, lerakódik, ráülepedik
rakodómunkás (fn) ◊ dokkmunkás, kikötőmunkás | tróger (*biz*), szállítómunkás
rakomány (fn) ◊ teher, áru, szállítmány, teherrakomány, teherfuvar, fuvar
rakoncátlan (mn) ◊ csintalan, pajkos, fegyelmetlen, szertelen, féktelen, duhaj, fêkevesztett, zabolátlan, vásott, komisz, huncut, szófogatatlan, engedetlen, mihaszna, gézengúz, rebellis (*rég*), nyughatatlan, makrancos, vadóc, szilaj, rossz, cselefgendi (*táj*) ◊ ENGEDELMES, SZELÍD
rákos I. (mn) ◊ rosszindulatú, malignus (*szak*)
rákos II. (fn) ◊ rákbeteg
ráköt (ige) ◊ ráerősít, odaerősít, odaköt, hozzáköt, rögzít, odarögzít, rámadzagol ◊ ELOLDOZ, KIBONT
◊ [ráköti magát vkire]: ráerőszakolja magát, ráakaszcodik, nyakába varrja magát
rakpart (fn) ◊ rakodópart, rakópart, dokk
raktár (fn) ◊ áruraktár, lerakat, magazin (*rég*), tárház (*rég*), rakhely (*rég*), lerakóhely, depó (*biz*) | diszkont
raktáros (fn) ◊ raktárnok, raktárkezelő, raktárfőnök, raktárfelügyelő, anyagos (*biz*)
raktároz (ige) ◊ tárol, tároz, felhalmoz, félretesz, elhelyez, deponál (*szak*) | bespejzol (*biz*)
rakterület (fn) ◊ plató, rakfelület, rakodófelület
rálehel (ige) ◊ ráfúj, ráfuwall (*rég*), megfúj, meghuhukol (*táj*)
rálép (ige) ◊ rátapos, letapos, rááll, ráhág ◊ KIKERÜL
ráló (ige) ◊ rádurrant, belelő, meglő
ráma (fn) ◊ keret, képkeret, képráma, foglalat
◊ (*rég*): sámfá
ramaty (mn) ◊ (*szleng*): gyenge, hitvány, vacak, silány, gyatra, ócska, szemét ◊ JÓ MINŐSÉGŰ, KIVÁLÓ
ramazúri (fn) ◊ felfordulás, kavarodás, ribillió, zúrzsavar, zrí (*szleng*), láрма, zshivaj, grimbusz (*szleng*), balhé (*biz*), hepaj (*biz*), kravál (*rég*), húhó, jelenet, cirkusz, veszekedés ◊ BÉKE, NYUGALOM
◊ mulatozás, csendháborítás
rámegy (ige) ◊ felmegy <vmire>, belemegy, beletapos, belelép, rálép
◊ rátámad, ráront, nekiront, rárohan, rátör, lecsap
◊ ráfér, felfér, elfér
◊ (*rég*): rátér <vmire> | elhatároz, rászánja magát
◊ [idő]: ráfordítódik, eltelik, beletelik
◊ [pénz]: elfogy
◊ belepusztul, odalesz, beleveszik
◊ [egészség]: felőrlődik, felmorzsolódik
◊ (*táj*): rímel, összecsend, egybecsend, összecsendül, passzol (*táj*)
◊ (*biz*): ráhajt, rákoncentrál, összpontosít <vmire>
rámenős (mn) ◊ erőszakos, tolakodó, pofátlan, törtető, kíméletlen, akarnok, határozott, céltudatos ◊ FÉLÉNK, GÁTLAGOS, TARTÓZKODÓ
◊ [sportban]: belemenős
rámered (ige) ◊ rábámul, rámereszi szemét, ránéz
rámol (ige) ◊ rakoogat, rendezget, rendez, rakodik, pakol (*biz*), pakolászik (*biz*), rendezkedik, takarít
rámordul (ige) ◊ rákiabál, rászól, ráordít, ráförmeg, ráripakodik, rárivall, ráreccsent (*biz*)
rámpa (fn) ◊ feljáró, felhajtó, kapaszkodó, kocsisfeljáró
◊ (*táj*): sorompó, korlát
rámutat (ige) ◊ rábök
◊ felhívja a figyelmet, rávilágít, utal <vmire>, hangsúlyoz, kiemel, kidomborít
ránc (fn) ◊ gyűrődés, redő, [arcon] szarkaláb, hajtás, hajték (*rég*), pliszé, berakás, rakás, gyűrök (*táj*), túrés (*táj*)
◊ barázda, árok, rovatka, rovat (*rég*)
ráncigál (ige) ◊ rángat, cibál, húzkod, húzgál, huzigál, húzogat, tépáz, tépdés, cincál (*táj*), gyámbál (*táj*)
◊ (*biz*): zaklat, nyaggat, nyúz, rángat, ugráltat ◊ BÉKÉN HAGY
ráncol (ige) ◊ [homlokot]: redőkbe von, összeráncol, összevon
◊ ráncba szed, berak, redőz, összehúz, drapíroz (*rég*), pliszíroz (*szak*)
ránccos (mn) ◊ ráncolt, összeráncolt, barázdált, redőzött, húzott, redős, recés, gyűrött, bodrott (*táj*)
◊ [arc]: fonnyadt, aszott, hervadt, tőpörödött, barázdált, tőpöre (*táj*) ◊ SIMA, RÁNCTALAN, HAMVAS
randevú (fn) ◊ találkozó, találkozás, találka, légyott (*rég*), randi (*biz*), drót (*szleng*), jelenés (*szleng*) | pásztoróra

rándít (ige) ◇ ránt, húz, megránt
 ◇ [vállat]: ránt, von, vonogat, vonít (*rég*)
rándul (ige) ◇ összehúzódik, szorul | ficamodik, kimarjul (*táj*)
 ◇ <vhova>: kirándul, kiruccan, ugrik, megy
rándulás (fn) ◇ ficamodás, ficam, bicsaklás, disztorzió (*szak*), ficamedés (*táj*), marjulás (*táj*)
ránehezedik (ige) ◇ rátámaszkodik, rádól, rákönyököl, terhel, nyom, rátehenkedik (*biz*), rádülleszkedik (*táj*), rásullyonkodik (*táj*)
 ◇ nyomaszt, terhel, rátelepedik, rátelepszik
ránevel (ige) ◇ rászoktat, hozzászoktat, rákapat ◆ LENEVEL, LESZOKTAT
ránéz (ige) ◇ rátekin, rápillant, rápislant, rásandít, rászegezi szemét, rászegezi tekintetét, ráemeli a szemét, rámered, rábámul | vigyáz, felügyel
 ◇ rányitja az ajtót, meglátogat
rang (fn) ◇ cím, méltóság, titulus (*rég*) | fokozat
 ◇ beosztás, poszt, állás, hivatal, pozíció (*id*), státusz, tisztség
 ◇ rendfokozat, rangfokozat, sarzsi (*biz*)
 ◇ tekintély, befolyás, megbecsülés, hírnév
ráng (ige) ◇ rángatódzik, rángatózik, vonaglik, fetreng
rángás (fn) ◇ rángatózás, rángatózás, vonaglás, görcs, vergődés, konvulzió (*szak*), tekergés
 ◇ (*rég*): földrengés
rángat (ige) ◇ ráncigál, húzgál, huzigál, húzkod, húzog, cibál, kacimbál (*táj*), ribál (*táj*)
 ◇ nyagat, nyúz, zaklat, ráncigál, ugráltat
rángatódzik (ige) ◇ ráng, vonaglik, vergődik, dobálja magát, rángolódik (*táj*)
rangfokozat (fn) ◇ rang, rendfokozat, fokozat, sarzsi (*biz*)
rangjelzés (fn) ◇ csillag, stráf, disztinkció (*rég*)
ranglétra (fn) ◇ rangsor, hierarchia, számlétra (*pej*), sorrend, besorolás
rangos (mn) ◇ jelentékeny, elismert, tekintélyes, fontos, előkelő, kiemelkedő, színvonalas, nívós (*biz*), értékes ◆ JELENTÉKTELEN, MELLÉKES
 ◇ méltóságteljes, előkelő, gőgös
rangsor (fn) ◇ ranglista, sorrend, besorolás, ranglétra, hierarchia
rangsorol (ige) ◇ minősít, osztályoz, besorol, beoszt, rendez, kategorizál, skatulyáz (*pej*), kvalifikál, klasszifikál (*rég*), fajtáz (*rég*)
ránt (ige) ◇ rándít, megránt, von (*vál*), húz, húzint (*táj*)
 ◇ [kardot]: előránt, kiránt, előhúz, kihúz, elővesz, előkap
 ◇ [ruhadarabot]: vesz, felvesz, magára kap, felkap, felhúz
 ◇ [bajba]: sodor, visz, kever
rántás (fn) ◇ rándítás, húzás
rántott (mn) ◇ panirozott, bundázott
rántotta (fn) ◇ tojásrántotta, sült tojás, tojáslepény, omlett, rénye (*táj*), vajrénye (*táj*), rotyantott (*táj*)
rányom (ige) ◇ rátesz, feltesz, belenyom
 ◇ rányomtat, rávisz
 ◇ [pecsétet, bélyeget]: ráüt, rásüt
 ◇ (*biz*): ránhárit, megterhel <vmivel>
ráolvas (ige) ◇ szemére hány, fejére olvas, felró
 ◇ ráimádkozik, kuruzsol, bájol (*táj*)
 ◇ (*rég*): rámér, ráó
ráolvasás (fn) ◇ igézet, varázslat, ráeneklés (*rég*), ráimádkozás (*rég*)
ráordít (ige) ◇ rákiált, rákiabál, ráüvölt, ráförméd, ráripakodik, rárivall, rármordul, ráróffen (*táj*)
ráölt (ige) ◇ odaölt, odavarr, fölvarr, rávarr, ráerősít | rátúz ◆ LEFEJT, LEBONT, LEVAG
 ◇ [nyelvet]: rányújt, kinyújt
ráönt (ige) ◇ ráborít, rázúdít, rálocsol, rácsorgat
ráparancsol (ige) ◇ rászól, ráförméd, utasít
rápillant (ige) ◇ ránéz, rátekin, pillantást vet, rápislant, rásandít
rápirít (ige) ◇ rászól, megszégyenít, rendreutasít, letorkol, megpirongat, megdorgál, korhol, megfedd, megszid ◆ MEGDICSÉR
rapli (fn) ◇ szeszély, rigolya, hóbort, hiszti (*biz*), dili (*biz*)

raport (fn) ◇ jelentés, jelentéstétel

◇ (rég): kihallgatás

ráragad (ige) ◇ rátapad, hozzáragad, odaragad, felragad ◆ LEJÖN

◇ átterjed, átragad

◇ [gúnynév]: rajtamarad, rajtaragad

ráragaszt (ige) ◇ rátapaszt, hozzáragaszt, odaragaszt ◆ LESZED

◇ [betegséget]: megfertőz

rárak (ige) ◇ ráhelyez, rátesz, fölrak, rárakodik, ráhány (*biz*) ◆ LEVESZ

ráránt (ige) ◇ ráhúz

◇ [zenét]: rákezd, ráhúz

ráripakodik (ige) ◇ rátámad, ráförméd, rárivall, rámondul, rákiabál, rákiált, rászól, ráordít, ráreccsent (*biz*), rároffen (*táj*), ráagyarkodik (*táj*)

ráró¹ (ige) ◇ rávés, rákarcol, rámetesz, belevés, belekarcol

◇ kivet, kiszab, rászab

ráró² (fn) ◇ kerecsensólyom

rárönt (ige) ◇ rátámad, megtámad, rárohan, ráveti magát, rátör, nekiesik, nekimegy, nekitámad, rajtaront (*rég*), rajtaüt, lecsap, megrohmoz

ráruház (ige) ◇ átruház, átenged, felruház <vmivel>, megbíz, rábíz | ráírat

rásóz (ige) ◇ ráerőszakol, ráerőltet, rátukmál, nyakába varr, nyakába sóz

◇ (*biz*): kiró, kiszab

◇ ráüt, rávág, rácsap, ráhúz, ráver

ráspoly (fn) ◇ reszelő

rásüt (ige) ◇ [bélyeget]: ráüt, rányom, ráéget

◇ ráfog, ráken, ráhazudik (*rég*), rámond (*rég*)

◇ rávilágít, rátűz, ráragyog

rászabadít (ige) ◇ ráereszt, rábocsát, nekiereszt, ráenged

◇ nyakára küld, nyakába zúdít, rához

rászáll (ige) ◇ rárepül, rároöpül, ráreppen, rátelepszik, rátelepedik | leülepedik

◇ rámarad, örökül marad, ráöröklődik (*rég*)

◇ zaklat, nyaggat, nyúz, macerál (*biz*), buzerál (*szleng*) ◆ LESZÁLL <VKIRÓL>

rászán (ige) ◇ ráfordít, rááldoz, áldoz, megspendíroz (*biz*), bedob (*biz*) ◆ SAJNÁL

◇ [rászánja magát]: elhatározza magát, elszánja magát, eltökéli magát, ráadja a fejét <vmire>, nekiáll, nekikezd

rászed (ige) ◇ becsap, félrevezet, megkárosít, megtéveszt, átejt (*biz*), felültet (*biz*), áthintáz (*szleng*), kijátszik, átvág (*biz*), átver (*biz*), beugrat, bebóvliz (*szleng*), befírol (*szleng*), belógat (*szleng*), csöbe húz (*szleng*), bepaliz (*biz*), palira vesz (*szleng*), megcsal, lóvá tesz, bolonddá tart (*rég*), bolondját járhatja <vkivel>, túljár az eszén, lépre csal, törbe csal, cselet vet, orránál fogva vezet, áprilist csinál <vkiből> (*táj*), bekormoz (*táj*)

rászegez (ige) ◇ rászegél, odaszegez, ráerősít, odaerősít

◇ rámereszt

◇ ráirányít, ráfog, nekiszegez

rászokik (ige) ◇ rákap, hozzászokik ◆ LESZOKIK, ABBAHAGY, FELHAGY <VMIVEL>

rászoktat (ige) ◇ ránevel, rákapat, hozzászoktat, hozzáedz, belever <vkibe vmi> ◆ LESZOKTAT, LENEVEL

rászól (ige) ◇ figyelmeztet, ráparancsol, megró, rendreutasít, megszid, letorkol, rápirít, rámondul, ráförméd, ráripakodik, rárivall | ráordít, rádörrent ◆ MEGDICSÉR

rászolgál (ige) ◇ megérdemel, kiérdemel

rászorít (ige) ◇ rátapaszt, odaszorít, hozzászorít | ráerősít

◇ rákényszerít, rávesz, rábíró

rászorul (ige) ◇ megfeszül, ráfeszül

◇ szüksége van <vmire>, rá van utalva <vmire>, ráfanyalodik, rákényszerül

ráta (fn) ◇ arány, mérték | hányad, rész

◇ részlet

rátalál (ige) ◇ rálel, ráakad, rábukkan, meglel, belebotlik, felfedez, megtalál ◆ ELVESZÍT, ELHAGY

◇ rájön, rátapint, eltalál, kitalál, ráhibáz

◇ (*rég*): ráillik, talál

rátámad (ige) ◇ ráront, rárohan, rátör, rázúdul, ráveti magát, nekiront, nekítámad, nekiesik, nekiáll, rajtaüt, belegyalogol (*szleng*) ◆ MEGKÍMÉL, MEGVÉD

◇ ráförméd, ráripakodik, rárivall, ráreccsent (*biz*), ledorongol (*biz*), letaglóz, lehord (*biz*), nekiugrik, a torkának ugrik, brüszkíroz (*id*), ráróffen (*táj*), rádördül | megszid, összeszid, leszid ◆ MEGDICSÉR

rátámaszkodik (ige) ◇ nekítámaszkodik, ránehezedik, ránehezül (*rég*), rádől, nekidől, ráborul, rátehenkedik (*biz*)

rátapad (ige) ◇ hozzátapad, rásimul, hozzásimul, ráragad

◇ [tekintet] odairányul

rátapint (ige) ◇ megtapint, megérint

◇ rájön, eltalál, kitalál, ráhibáz, rátalál

rátapos (ige) ◇ rálép, eltapos, rátípor (*vál*), megtapod (*táj*), ráhág

◇ bántalmaz, megaláz, lealáz, meggyaláz

rátarti (mn) ◇ öntelt, önhitt, magahitt (*rég*), elbizakodott, beképzelt, felfuvalkodott, hetyke, begyes (*táj*), büszke, fölényes, peckes, kevély, dölyfös, gőgös, pökhendi, fennhéjázó, önérzetes, magabízó (*vál*), rátartós (*rég*), kivagyí (*táj*), gangos (*táj*), kackiás (*táj*), nyakavági (*táj*), tollaskalapos (*táj*) ◆ SZERÉNY, ALÁZATOS

rátelepedik, rátelepszik (ige) ◇ ráül, elhelyezkedik <vmin>, ráhelyezkedik, ránehezedik, rádől

◇ uralkodik <vkin>, befolyásol

◇ lefoglal, fenntart magának, kisajátít

rátér (ige) ◇ ráfordul, rákanyarodik

◇ fordítja a szót <vmire>, áttér

ráterel (ige) ◇ [állatot]: ráhajt

◇ [beszédet, forgalmat]: ráfordít, ráirányít

rátermett (mn) ◇ tehetséges, jártas, hozzáértő, szakértő, arravaló, rávaló, odavaló, alkalmas, hivatott, talpraesett, belevaló (*biz*), fürge (*szleng*) ◆ ALKALMATLAN, ÜGYETLEN

rátermettség (fn) ◇ alkalmasság, arravalóság, érzék, hivatás, hivatottság, adottság, képesség, tehetség, talentum (*rég*), ügyesség, talpraesettség, jártasság ◆ ÜGYETLENSÉG, ALKALMATLANSÁG

rátész (ige) ◇ rárak, odatesz, odarak, ráhelyez, feltesz, felrak ◆ LEVESZ, ELVESZ, LEEMEL

◇ [szerencsejátékban]: feltesz, kockáztat, hozzátesz

rátifikál (ige) ◇ (*szak*): törvénybe iktat, becikkelyez, jóváhagy, megerősít, érvénybe helyez, szentesít, érvényesít, elismer ◆ ÉRVÉNYTELENÍT

rátör (ige) ◇ rátámad, nekítámad, ráront, nekiront, nekiesik, nekimegy, rámegy, rárohan, meglep, rajtaüt, lecsap, megrohmoz, ellene jön <vkinek>, rajtaront (*rég*), rájön (*táj*)

rátukmál (ige) ◇ ráeröltet, ráerőszakol, rásóz (*biz*), nyakába sóz, nyakába varr, rábeszél, rátol, ráoktrojál, rákényszerít, rádísputál (*rég*), rászuszakol (*táj*), rátuszkol (*táj*)

rátűz (ige) ◇ feltűz, ráfércel, rávarr, ráölt, rágépel ◆ LEFEJT

◇ [nap]: rásüt, rávilágít, ráragyog

ráugrik (ige) ◇ ráveti magát, rávetődik

ráun (ige) ◇ megun, beleun, megelégel, betelik <vmivel>, megcsömörlök, unomban hagy

ráül (ige) ◇ rátelepedik, ráseggel (*durva*)

◇ kisajátít

ráüt (ige) ◇ rávág, rácsap, ráhúz, ráver, rásóz (*biz*), rálegyint, rásújt, rásuhint

◇ rányom, rányomtat

◇ [tojást]: ráönt, hozzátesz

◇ rátör, rátámad

◇ hasonlít <vkihez, vkire>

rávág (ige) ◇ ráüt, rácsap, ráver, rásóz, ráhúz, ráró, rásújt

◇ ráfelel, kimond, kiköp (*biz*)

rávall (ige) ◇ ellene vall, bemárt (*biz*)

◇ jellemző <vkire>

rávarr (ige) ◇ ráölt, ráfércel, rágépel, rátűz, felvarr, odavarr, fölerősít ◆ LEFEJT

◇ [rávarrja magát]: nyakába varrja magát, ráakaszodik

ravasz (mn) ◊ ravaszdi, ravaszktás, agyafúrt, furfangos, álnok, fifikus, fineszes (*szleng*), firkás (*szleng*), dörsölt (*biz*), cseles, fortélyos, csalafinta, ördögös, körmönfont, kitanult, rafinált, rafinírozott (*rég*), ármányos, furmányos, hétpróbás, firnyákos (*szleng*), fúrtagyú (*rég*), fúrteszű (*rég*), trükkös (*biz*), simlis (*szleng*), sumák (*szleng*), fondorlatos (*vál*), fondor lelkű (*vál*), rókaelkű, bogáncseszű (*táj*), tekeres-facsaros (*táj*) **Sz:** átlépi a szelet; az ördögöt is be tudja meszelni; az oroszlánbőrt rókabőrrel toldja; bérbé szegődött a rókához; cigánykanállal eszik; csavaros az esze; ebhájjal kenték meg az alfelét; elől-hátul szemfüles; érti a mórest; érti a csiziót; farkát csóválja, mint a róka; fiskális esze van; hat likra jár az esze; jól tudja keverni a kártyát; két lelke van, mint a székelynek; kifog a sánta ördögön is; luteránus eszét vette elő; minden hájjal megkent; ravasz embernek ad enni; ravasz, mint a róka; róka beszél belőle; rókamája lakomája; rókamátal szeret belésnek; rókát szopott; sok ágra áll az esze, mint a százzrétű pacal; srófra jár az esze; tudja, mitől döglök a légy; versenyt fut a rókákkal ♦ EGYÜGYÜ, NAIV

ravaszkodik (ige) ◊ mesterkedik, fortélyoskodik, ármánykodik, furfangoskodik, taktikázik, rókálkodik (*rég*), sántikál <vmiben>, machinál (*biz*), sumákol (*szleng*), cselez, facsaroskodik (*táj*)

ravasság (fn) ◊ furfang, fortély, csalafintaság, góbéság, fondorlat, fondorlatosság, ördögösség, körmönfontosság, álnokság, fifika (*biz*), finesz (*biz*), gógyi (*szleng*), huncutság, turpisság, rafinéria (*vál*), suskus (*biz*), trükk, praktika, csel, csebfogás, csempesség (*táj*) ♦ EGYÜGYÜSÉG, EGYENESSÉG

ravatal (fn) ◊ gyászemlévény, katafalk (*id*), gyászpad (*táj*), nyújtóztató (*táj*)

ravatalozó (fn) ◊ halottasház, hullaház, hullakamra (*táj*)

ráver (ige) ◊ ráút, rávág, rácsap, ráhúz, rászóz (*biz*), odavág, odacsap, odasóz (*biz*)

◊ megver, legyőz, lefőz (*biz*), lepipál (*biz*), megelőz

◊ rákapcsol (*biz*), ráhajt (*biz*), beleerősít (*biz*), nekiveselkedik, felkötö a gatyáját (*biz*), belead apait-anyait (*biz*) ♦ LEÁLL, ABBAHAGY

rávesz (ige) ◊ felvesz, magára vesz, magára ölt

◊ rábír, megnyer, rábeszél, rászéd, megfőz (*biz*), megdolgoz (*biz*), megpuhít (*biz*), megdumál (*biz*), levesz a lábáról, rákényszerít, belevisz, rászóztokél ♦ LEBESZÉL

rávét (ige) ◊ rádob, ráhajít, rálök

◊ [ráveti magát]: ráugrik, rávetődik, ráborul | rátámad, megtámad

◊ ráró, kiró, kivet

rávilágít (ige) ◊ ráesik, rásüt, rátűz, ráragyog

◊ rámutat, megvilágít, megértet | elárul, napvilágra hoz, fölfed

rávész (ige) ◊ rávezet ♦ FÉLREVEZET, BECSAP

◊ rászabadít, nyakára küld

◊ ráterel [beszélgetést]

◊ indít, készlet, csábít <vmire>, rábír, rákényszerít, ráerőszakol, belevisz

ráz (ige) ◊ rázogat, renget (*vál*), rezget, lötyköl, zöcsköl (*táj*), zötyköl (*táj*)

◊ [jármű]: dobál, zötyögtet, zötyköl (*táj*)

◊ (*szleng*): táncol, rop, lejt, csörög (*szleng*)

rázkódik (ige) ◊ rázódik, reng, reszket, zötyög, döccög

rázódik (ige) ◊ rázkódik, döccen, zökken, zökög (*táj*), zötyölődik (*táj*), zötykölődik, hanyódik, lotyog (*táj*)

rázogat (ige) ◊ ráz, lötyögtet, döccögtet, zöcsköl (*táj*), zötyögtet, pallal (*rég*)

◊ rostál, szítál, szelel

rázós (mn) ◊ [út]: zötyögős, zötyögtető, döccögős, hepehupás, gödrös, hanyós (*táj*) ♦ SIMA, EGYENES

◊ (*biz*): kellemetlen, veszedelmes, veszélyes, kockázatos, kényes, ciki (*szleng*), húzós (*szleng*) ♦ EGYESZERŰ, KÖNNYŰ, SZIMPLA

razzia (fn) ◊ ellenőrzés, rajtaütés, őrzár

reagál (ige) ◊ visszahat

◊ felel, válaszol

reakció (fn) ◊ visszahatás, ellenhatás, reagálás | válasz

◊ haladásellenesség

◊ önkény, erőszak

reakciós (mn) ◊ retrográd (*szak*), maradi, haladásellenes ♦ HALADÓ

reális (mn) ◊ valóságos, valódi, valószerű, valós, tényleges, létező, kézzelfogható, életszerű, életszagú (*biz*) | dologi, anyagi, földi ♦ KÉPZELT, KITALÁLT

◊ ésszerű, józan ♦ FANTASZTIKUS

◇ megvalósítható, teljesíthető, realiztikus (*id*), keresztülvihető, kivihető, megalapozott, használható, gyakorlatias ◆ IRREALIS, UTÓPISZTIKUS, LEHETETLEN
 ◇ realista ◆ IDEALISTA
realista (mn) ◇ reális, realiztikus (*id*), élethű, valóság-hű ◆ IDEALISTA
realitás (fn) ◇ valóság, tény, való, hitelesség | igazság ◆ ÁBRÁND, KÉPZELŐDÉS, FANTAZMAGÓRIA
realizál (ige) ◇ megvalósít, megcsinál, teljesít, elintéz, kivitelez, véghezvisz, végrehajt, nyélbe üt, valóra vált, kieszközöl, keresztülvisz, effektuál (*id*)
realizmus (fn) ◇ valóságérzék
rebben (ige) ◇ [madár]: reppen, repül, röpül, felreppen, felröppen
 ◇ mozdul, rezzen, megremeg
rebeg (ige) ◇ suttog, susog, hebeg
 ◇ (*táj*): remeg, reszket
 ◇ (*rég*): dadog, akadozik, hebeg, habog, makog
rebellis (mn és fn) ◇ lázadó, lázongó, lázadozó, zendülő, ellenálló, forradalmár, párttűtő, felkelő, inszurgens (*rég*) | engedetlen, engedetlenkedő, ellenszegülő, szembeszegülő, szófogadatlán, dacos, zabolátlán, féktelen, rendbontó ◆ ENGEDELMES, SZÓFOGADÓ, LOJÁLIS
rebesget (ige) ◇ mondogat, híresztel, suttog, sűg-bűg, csűrget (*táj*), hírel (*táj*), hírel (*táj*)
rébusz (fn) ◇ rejtvény, talány, fejtűrű | rejtély
 ◇ célzás
rece (fn) ◇ háló
 ◇ rovátka, redű, barázda
 ◇ (*táj*): léckerítés
 ◇ (*táj*): érhálózat
rece (fn) ◇ kacs, ruca (*táj*), kácsa (*táj*), góca (*rég*)
rekehártya (fn) ◇ ideghártya, retina (*szak*), látóhártya
recenzió (fn) ◇ ismertetés, bemutatás, referátum (*szak*) | bírálóat, műbírálóat, értékelés, kritika, méltatás, elemzés
recept (fn) ◇ vény, recipe (*rég*), gyűgyirat (*rég*), gyűgyrendelet (*rég*), rendelvény (*szak*), recefice (*táj*)
 ◇ módszer, eljárás, szabály, megoldás, példa
recés (mn) ◇ bordás, rovátkás, rovátkolt, rovátkos (*rég*), redes (*táj*)
recessió (fn) ◇ visszaesés, hanyatlás
recsen (ige) ◇ roppan, pattan, recseg, ropog, csattan, csetten
recsenés (fn) ◇ roppanás, recsegés, csattanás, csikorgás
recseg (ige) ◇ nyikorog, nyűg (*vál*), csikorog, [rádió] serceg, ropog, dűrcűg (*táj*)
recsegés (fn) ◇ ropogás, csikorgás, nyikorgás, sercegés
redű (fn) ◇ hajték (*rég*), hajtás, berakás, pliszű
 ◇ ránc, barázda
redűny (fn) ◇ ablakredűny, gűrdűlűredűny
redves (mn) ◇ korhadat, korhadű, reves (*táj*), taplűs, pudvűs, rothadt | szuvas [fűg], romlott, lyukas ◆ EGÉSZSÉGES, ÉP
 ◇ (*rég*): kopott, hitvány, őcska, gyatra, silány, alávalű
 ◇ (*táj*): szennyes, szurtos | undorítű, ronda, visszataszítű
redukál (ige) ◇ csűkkent, kisebbít, műrsékél, megűrűvidít, megkűrtít, egyszerűsít, lefarag, megnyirbál | leépít, megkűt, korlűtoz, szabályoz | csűllapít, tompít, gyengít, enyhít, fűkez, visszaszűrit ◆ FOKOZ, NűVEL, EMEL
referál (ige) ◇ beszűmol, jelent, jelentűst tesz, elűad, elűterjeszt, ismertet
referátum (fn) ◇ beszűmolű, jelentűs, jelentűstűtel, elűterjesztűs, elűadmány (*rég*), referáda (*id*)
 ◇ kifejtűs, kidolgozás
reflektor (fn) ◇ fűnűyszűrű, fűnyvetű
reflex (fn) ◇ visszahátás
 ◇ visszűfűny, fűnyvisszaverűdűs, tűkrűzűdűs, tűkűrkűp
reflexió (fn) ◇ tűkrűzűs, tűkrűzűdűs, visszaverűdűs
 ◇ megjegyzűs, észrevűtel
 ◇ elműlkűdűs, eszműlűs, megűfontolűs
reform (fn) ◇ átalakítűs, vűltoztatűs, űjítűs, megűjítűs, nováció (*id*)

◇ átalakulás, változás, megújulás, megújhodás (*vál*)

reformáció (fn) ◇ hitújítás

református (mn és fn) ◇ protestáns, kálvinista, helvét (*rég*), lóformátus (*tréf. rég*), kálomista (*rég*), csancsó (*táj*), vastagnyakú, egyoltáros, keresztyén

rege (fn) ◇ mese, monda, mítosz, hitrege, legenda, história, beszély (*rég*) | elbeszélés

régebben (hsz) ◇ régen, azelőtt, korábban, ezelőtt, ennekelőtte, annakelőtte, előzőleg, hajdan, hajdanában, hajdanán, valamikor, egykor, hajdanidőben (*vál*), előbbekben (*táj*) ◆ MOST, KÉSŐBB

régebbi (mn) ◇ régi, korábbi, előbbi, előbbeni (*rég*), egykori, hajdani, azelőtti, ezelőtti, valamikori ◆ MOSTANI, MAI, KÉSŐBBI

régen (hsz) ◇ rég, régebben, egykor, hajdan, hajdanán, hajdanában, korábban, valaha, valamikor, azelőtt, ezelőtt, hajdanta (*rég*), réges-rég, régente, annak idején, anno dacumál (*biz*), nagyrégen (*táj*), régecskén (*táj*), régenében (*táj*) **Sz**: akkor még a papok is bajuszt hordtak; akkor még az angyalok a földön jártak; még akkor Éva is menyasszony volt; még akkor a Maros sem folyt a Tiszába; még akkor a bírónak sem volt bajusza; még akkor Debrecen is falu volt; még akkor a falu temploma is kápolna volt; még akkor a balatoni cserfa is makk volt; sok víz lefolyt azóta a Dunán; talán még akkor a fecske sem fecsegett annyit; valamikor Ádám nőtlen korában ◆ MA | MAJD

regenerál (ige) ◇ megújít, felújít, felélénkít, felüdít, felfrissít, serkent, felpezsdít, vitalizál, stimulál, rekreál (*szak*), reaktivál (*szak*)

régente (hsz) ◇ rég, régen, réges-rég, azelőtt, ezelőtt, hajdan, hajdanában, hajdanta, egykor, valamikor, valaha, régenében (*táj*) ◆ MANAPSÁG

regény (fn) ◇ román (*rég*), robinzonád, regényeskönyv (*táj*)

regényes (mn) ◇ (*rég*): ábrándos, érzelmes, szentimentális, rajongó, romantikus, meseszerű, vadregényes ◇ érdekes, fordultatos, színes, mozgalmas, kalandos, változatos ◆ EGYHANGÚ, SZÜRKE

regényíró (fn) ◇ író, szépiró, románíró (*rég*), románköltő (*rég*)

réges-rég, réges-régen (hsz) ◇ régen, ősrégen, hajdan, hajdanában, valaha, régestelen-régen (*táj*) ◆ MA, MOSTANÁBAN

régész (fn) ◇ archeológus, régiségbúvár (*rég*)

régészet (fn) ◇ archeológia, régiségtan, régiségbúvárlás (*rég*)

reggel I. (hsz) ◇ korán, hajnalban, napkeletkor, napkeltekor, hússel (*táj*), istennapkor (*táj*) ◆ ESTE, KÉSŐN

reggel II. (fn) ◇ napkelte, napkelet

reggeli (fn) ◇ früstök (*rég*), fölöstököm (*rég*), kicsiebéd (*táj*), reggeliebéd (*táj*) ◆ VACSORA

reggelizik (ige) ◇ früstököl (*rég*), fölöstökömozik (*rég*) ◆ VACSORÁZIK

régi (mn) ◇ réges-régi, ősrégi, ősi, ódon, avatag, ásatag, avult, elavult, avított, ősdi, pókhálás, porlepelt (*vál*), szakállas [vicc], agg, aggott (*rég*), elaggott, ó (*rég*), öreg, vén, özönvíz előtti, békebeli (*biz*), vízőzőn előtti, hajdani, hajdankori, őskori (*biz*), muzeális, borjüvilágból való (*táj*), idejévesztett (*táj*) **Sz**: talán az anyja is megfélekedett róla; belepte azt már a hó is ◆ ÚJ, MODERN, KORSZERŰ

◇ antik, archaikus, régmúlt, korabeli, letűnt, elenyészett (*vál*) | patinás

◇ korábbi, hajdani, egykori, régebbi, azelőtti, előző, megelőző, néhai ◆ MOSTANI, JELENLEGI, MAI

◇ [ruha] viseltes, kopott

◇ [szokás]: megrögzött, megcsontosodott

régies (mn) ◇ régimódi, antikizált (*szak*), ódivatú, avult, elavult, divatjamúlt, régi divatú, idejétmúlt, túlhaladott, régi vágású, ódon | archaikus, archaizáló, antikizáló, patinás, veretes ◆ MODERN, KORSZERŰ, ÚJSZERŰ

regiment (fn) ◇ hadsereg, sereg | ezred

◇ sokaság, tömeg, sokadalom, raj, csapat

régimódi (mn) ◇ régies, divatjamúlt, idejétmúlt, ősdi, régi divatú, ódivatú, túlhaladott, elavult, megcsontosodott, elévült ◆ DIVATOS, ÚJ, MODERN

◇ begyepesedett, régi vágású, elmaradott, hátramaradott, vaskalapos ◆ HALADÓ, ÚTTÖRŐ

régió (fn) ◇ vidék, országrész, tájegység, terület, térség, tájék, provincia, tartomány, övezet, zóna, körzet, kerület, táj | szektor (*szak*), szféra (*rég*)

régiség (fn) ◇ avultság, óság, ószer (*rég*)

◇ antikvitás, ereklye, műtárgy, műkincs

◇ (*rég*): idősség, korosság

régiségkereskedés (fn) ◇ régiségbolt, antikvárium

regiszter (fn) ◇ névmutató, jegyzék, lajstrom (*rég*), névsor, névjegyzék | nyilvántartás, tárgymutató

◇ hangfekvés

regisztrál (ige) ◇ lajstromoz, bejegyezz, jegyzékbe vesz, összeír, iktat, besorol, listára vesz, bevezet, katalogizál, kartotékol (*szak*), nyilvántart

◇ megállapít, feljegyezz, felsorol, rögzít, jelöl, jelez, felír, feltüntet

régóta (hsz) ◇ régtől fogva, régentől (*táj*), régesség óta (*táj*), időtlen idők óta, emberemlékezet óta, ősidők óta, amióta az eszemet tudom, amióta a világon vagyok, mióta kétágú vagyok ◆ MOSTANTÓL, A MAI NAPTÓL

regula (fn) ◇ szabály, szabályzat, rendszabály, törvény, előírás, norma | házirend

rehabilitál (ige) ◇ jóvátesz, helyrehoz | felment, tisztáz, mentesít, igazol, elégtételt szolgáltat | visszahelyez, helyreállít

rejlik (ige) ◇ lakozik, leledzik, lappang, rejtőzik, rejtőzködik, benne van, fekszik

rejt (ige) ◇ dug, bújtat, eltemet, elvermel, dugdos, élás, rekkent (*táj*), tüntet (*táj*) | rejteget ◆ ELŐVESZ, MEGMUTAT

◇ eltakar, beletemet, elföd

◇ titkol, leplez, palástol, álcáz, elfedez, álorcáz (*rég*) ◆ FELTÁR, LELEPLEZ

rejteget (ige) ◇ dugdos, rejt, dugdal (*rég*), zslugorgat, bújtat, duggat (*táj*), regget (*táj*) ◆ ELŐVESZ, MEGMUTAT

◇ eltitkol, takargat, palástol, kendőz, álcáz, leplez, fedez | elhallgat ◆ FELTÁR | ELMOND, KIKÜRTÖL (*biz*)

rejtekhely (fn) ◇ rejték, búvóhely, leshely, les, lesállás, menedék, menhely (*rég*), mentsvár, menház (*rég*), fedezék, óvóhely, zug

rejtelem (fn) ◇ misztérium, titok, rejtély, homály, titokzatosság, talány, enigma (*id*)

rejtelmes (mn) ◇ titokzatos, rejtélyes, titkos, titokteljes, kísérteties, misztériózus (*id*), misztikus, okkult, enigmatikus (*id*), obskúrus (*id*), kriptikus (*id*), fantasztikus ◆ HÉTKÖZNAPI, KÖZTUDOTT, ÉRTHETŐ

◇ megmagyarázhatatlan, felderíthetetlen, tisztázhatatlan, érthetetlen, kifürkészhetetlen ◆ NYILVÁNVALÓ, BANÁLIS

rejtély (fn) ◇ talány, misztérium, titok, rejtvény, kérdés, enigma (*id*), rébusz (*id*), fejtörő ◆ MEGOLDÁS, KULCS

rejtélyes (mn) ◇ misztikus, rejtelmes, kiismerhetetlen, sejtelmes, talányos, titokzatos, titokteli, érthetetlen, megmagyarázhatatlan, enigmatikus (*id*), misztériózus (*id*), okkult, kabbalisztikus (*id*), ezoterikus (*szak*), obskúrus (*id*), kifürkészhetetlen, felderíthetetlen, tisztázhatatlan, álcázott, megfjethetetlen ◆ ÉRTHETŐ, EGYSZERŰ, VILÁGOS

rejtett (mn) ◇ titkos, rejtelmes, apokrif (*szak*), diszkrét, obskúrus (*id*), enigmatikus (*id*), misztikus, okkult, ezoterikus (*szak*) ◆ KÖZKELETŰ, KÖZISMERT

◇ álcázott, kendőzött, palástolt, titkolt, leplezett, láthatatlan, burkolt ◆ NYÍLT, KENDŐZETLEN

◇ feltáratlan, felfedezetlen, szunnyadó

◇ rejtőzködő, bujkáló, félreeső, lappangó, elfojtott, látens (*id*), implicit (*szak*) ◆ EXPLICIT, KIFEJEZETT

rejtjel (fn) ◇ kód, sifre (*id*)

rejtjelez (ige) ◇ sifriroz (*szak*), kódol, titkosít

rejtőzik, rejtezik (ige) ◇ rejtőzködik, lapít, elbújik, bújik, megbújik, kuksol, latítál (*rég*), bujdokol, bujkál, lapul, dugik (*táj*), dekkol (*szleng*) ◆ ELŐJÖN, ELŐBÚJIK

◇ lappang, rejlik ◆ ELŐKERÜL, ELŐTÖR

rejtvény (fn) ◇ fejtörő, rébusz (*id*), enigma (*id*), probléma, feladvány, keresztrejtvény

◇ (*rég*): rejtély, talány

rekamié (fn) ◇ kanapé, fotelágy, dívány, heverő, pamlag, szófa (*rég*)

rekedt¹ (mn) ◇ (*rég*): fülledt, áporodott

◇ (*rég*): elzárt, rejtett

rekedt² (mn) ◇ rekedtes, fátyolos, borizú, érdes, reszelős, tompa | fahangú, torokhangú ◆ CSENGŐ, TISZTA

rekesz (fn) ◇ fach (*biz*), széf (*biz*), box, fiók | fülke, kamra, kabin (*id*), kutrica (*táj*), kalitka, ketrec, kas, ól, karám, alkóv (*id*)

◇ (*rég*): cella, zárka, börtön

◇ kazetta

◇ válaszfal | sövénykerítés, sövény | rács

◇ láda, ládika

◇ rekeszizom, diafragma (*szak*)

◇ fényrekesz, blende, apertúra (*szak*)

rekeszizom (fn) ◇ diafragma (*szak*), ágyékhártya (*rég*)

rekettye (fn) ◇ bozót, csalit, cserjés
 ◇ rekettyefűz, fűzfa, rakottya (*táj*)

rekkenő (mn) ◇ tikkasztó, füledt, fullasztó, forró, hév, fojtó, perzselő, izzó, égető, lángoló, fojtogató, vak meleg (*táj*)

reklám (fn) ◇ hirdetés, hírverés, felhívás, propaganda, reklámozás | plakát, falragasz, transzparens | reklámfilm

reklamáció (fn) ◇ reklamálás, felszólamlás, felszólalás, kifogásolás, panasz, tiltakozás, kifogás, észrevétel, hibabejelentés
 ◇ sürgetés, szorgalmazás, siettetés

reklamál (ige) ◇ tiltakozik, panaszskodik, panaszt tesz, panaszol, lamentál (*biz*)
 ◇ visszakövetel
 ◇ sürget, szorgalmaz, siettet, megsürget
 ◇ hiányol, kifogásol

reklámoz (ige) ◇ hirdet, népszerűsít, propagál, híresztel | túldicsér, feldicsér
 ◇ túlhangsúlyoz, túlértékel

rékli (fn) ◇ (*táj*): blúz, bújbeli (*táj*)
 ◇ csecsemőing, kabátka

rekonstruál (ige) ◇ helyreállít, helyrehoz, újjáalkot, újjáépít | restaurál
 ◇ kikerekít, kiegészít

rekord (fn) ◇ csúc, csúcsteljesítmény, csúcseredmény, rekorderedmény

rektor (fn) ◇ (*rég*): iskolaigazgató, igazgató tanár

rekviem (fn) ◇ gyászmise | gyászzene

rekvirál (ige) ◇ összeszed, behajt, összeharcsol, összeszerez (*táj*)

reláció (fn) ◇ kapcsolat, viszony, viszonylat, összefüggés, vonatkozás
 ◇ (*rég*): beszámoló, jelentés, előterjesztés
 ◇ összeköttetés, nexus, kontaktus
 ◇ járat

relatív (mn) ◇ viszonylagos, viszonyított, függő, feltételes, aránylagos, vonatkozó ◆ ABSZOLÚT
 ◇ bizonytalan, ingadozó, megbízhatatlan

relé (fn) ◇ jelfogó | reléállomás
 ◇ (*rég*): postakocsi

relief (fn) ◇ (*szak*): dombormű
 ◇ (*szak*): domborzat

relikvia (fn) ◇ ereklye, emléktárgy, emlék

rém I. (fn) ◇ kísértet, fantom, rémkép, szörny, szörnyeteg, szellem, rém, démon | mumus
 ◇ réműlet, rémség, iszonyat
 ◇ átok, csapás

rém II. (hsz) ◇ rendkívül, borzasztóan, nagyon, rettenetesen, rémesen

remeg (ige) ◇ reszket, rebeg (*táj*), ráng, rezeg, reng, rázkódik
 ◇ borzong, didereg, vacog, citerázik (*biz*), cidrizik (*biz*)
 ◇ retteg, fél, trémázik (*szleng*), aggódik, caplizik (*szleng*)
 ◇ vibrál, oszcillál (*id*)

remegés (fn) ◇ cidri, tréma (*id*), borzongás, reszketés, tremor (*id*), vibrálás, rezgés
 ◇ félelem, aggodalom, rettegés
 ◇ vágy, sóvárgás

remek I. (mn) ◇ kiváló, kitűnő, nagyszerű, frankó (*szleng*), klassz (*szleng*), bomba (*szleng*), kasa (*id*), elsőrendű, prima, szenzációs (*biz*), csodálatos, fantasztikus, briliáns, pazar, pompás, penge (*szleng*), felséges, fenséges, fejedelmi, isteni (*biz*), oltári (*szleng*), kolosszális (*biz*), ász (*szleng*) ◆ CSAPNIVALÓ, ÓCSKA
 ◇ [hsz-szerűen]: nagyon-nagyon, igazán, jól

remek II. (fn) ◇ mestermű, remekmű, chef d'oeuvre (*id*)
 ◇ (*rég*): mesterremek (*rég*), mestermunka, mintadarab, vizsgamunka
 ◇ (*rég*): mestervizsga

remekel (ige) ◇ kitesz magáért, jeleskedik, brilliroz, ragyog, csillog, villog, kitűnik, kivágja a rezet ◆
LESZEREPEL, LEÉG, LEBŐG

remekíró (fn) ◇ klasszikus

remekmű (fn) ◇ mestermű, műemkek, remek, gyöngyszem, műalkotás

remél (ige) ◇ bizakodik, bizik, biztatja magát

◇ vár, elvár, számít <vmire> | óhajt

◇ reménykedik, reménységet táplál, ringatja magát <vmiben>, áltatja magát, hitegeti magát | föltételez

remélhető (mn) ◇ várható, lehetséges, képzelhető, feltehető, feltételezhető ◆ VÁRATLAN

remélhetőleg (hsz) ◇ bizonyára, valószínűleg, feltehetőleg, előreláthatólag, alighanem

remény (fn) ◇ bizakodás, bizalom, reménykedés, reménység, várakozás | hit ◆ KILÁTÁSTALANSÁG

◇ kilátás, lehetőség, eshetőség, perspektíva, sansz (*biz*)

reménykedik (ige) ◇ remél, reménységet táplál, ringatja magát <vmiben>, bizik, bizakodik, vár, hisz,
óhajt | áltatja magát, hitegeti magát ◆ FELADJA A REMÉNYT, ELHAGYJA MAGÁT

◇ (*rég*): rimánkodik, eseng (*vál*), könyörög

reménység (fn) ◇ remény, reménykedés, bizakodás ◆ REMÉNYTELENSÉG

◇ kilátás, valószínűség, lehetőség

reménytelen (mn) ◇ kilátástalan, hiábavaló, lehetetlen, esélytelen, kétségbeejtő, elveszett, hamvába holt,
sötét ◆ REMÉNYTELJES, BIZTATÓ

◇ javíthatatlan, megrogzított | menthetetlen, gyógyíthatatlan

◇ reményvesztett, vigasztalan, desperált (*id*), desperátus (*id*), rezignált, kétségbeesett, elkeseredett ◆
BIZAKODÓ, REMÉNYKEDŐ

reményvesztett (mn) ◇ reménytelen, kétségbeesett, vigasztalan, vigasztalhatatlan, desperált (*id*),
desperátus (*id*), elkeseredett, elfásult, letört, levert, csüggedt, csalódott, kiégett, rezignált, pesszimista,
defetista (*id*), borulató ◆ BIZAKODÓ, REMÉNYKEDŐ

rémés (mn) ◇ megdöbbentő, iszonyú, iszonyatos, borzalmas, borzasztó, félelmetes, rémitő, rémisztő,
rettenetes, szörnyű, szörnyűséges, ijesztő, hajmeresztő, hátborzongató, kísérteties, réműletes, rémletes
(*rég*)

◇ kellemetlen, elviselhetetlen ◆ KELLEMEK

remete (fn) ◇ anachoreta (*id*), aszkéta (*vál*)

◇ emberkerülő, embergyűlölő, mizantróp ◆ FILANTRÓP

rémhír (fn) ◇ vakhír, álhír, szóbeszéd, kacsa (*biz*), kitalálás, kitaláció, koholmány, félrevezetés, beugratás

rémít (ige) ◇ ijeszt, riaszt, borzaszt, rettent, megfélemlít

rémkép (fn) ◇ agyrém, rémlátás, rém, rémlátomás, lázálom, látomás, fantom, kiméra (*vál*), fantazma
(*rég*), vízió | mumus

rémlik (ige) ◇ dereng, ködlik, rejlik (*vál*), homálylik, tetszik | tűnik, sejlik

◇ látszik, mutatkozik, feltűnik, megjelenik

rémiség (fn) ◇ rémtett, gaztett, szörnyűség, rettenet

◇ (*rég*): réműlet, borzalom, irtózat

◇ rémalak (*rég*), rém, rémkép, rémlátás, kísértet, látomás, fantom, szörny, szellem, démon

rémített (fn) ◇ gaztett, szörnyűség, atrocitás (*id*) ◆ JÓTETT, JÓCSELEKEDET

rémuralom (fn) ◇ terror, terrorizmus | zsarnokság, diktatúra ◆ DEMOKRÁCIA

rémül (ige) ◇ megijed, megretten, riad

rémület (fn) ◇ ijedség, ijedelem, félelem, rettegés, rettenet, döbbenet, riadalom, pánik, kétségbeesés

rémült (mn) ◇ ijedt, riadt, megrettent, fejvesztett, begyulladt (*biz*), halálra vált ◆ NYUGODT

rend (fn) ◇ rendezettség, sorrend, elrendezés | alakzat, gléda (*rég*) ◆ RENDETLENSÉG

◇ menet, folyás, haladás, mód

◇ szabály, szabályzat, törvény, fegyelem, diszciplína (*id*), regula (*rég*)

◇ berendezkedés, államforma

◇ szerzetesrend, lovagrend, szerzet, apácarend

rendbontó (mn) ◇ rendzavaró, csendháborító, zavargó, engedetlen, renitens (*id*), rendetlenkedő,
bujtogató, zavarkeltő, felforgató, zendülő, fölkelő, lázadó, rebellis (*id*) ◆ RENDES, SZÓFOGADÓ,
ENGEDELMEK

rendel (ige) ◇ hozat, küldet, megrendel | leköt, lefoglaltat

◇ citál, idéz, kéret, hív, hí, küld | beoszt, alárendel

◇ (*rég*): elrendel, előír, parancsol, utasít, végez, határoz, szab

◇ predesztinál (*rég*), meghatároz

◇ felír, javasol, javall, előír

◇ rendelést tart, fogad

rendelés (fn) ◇ parancs, utasítás, előírás, meghagyás, megbízás | preskripció (*id*)

◇ idézés, hivatás, kérés

◇ (*rég*): szabás, törvény | dekrétum, parancsolat (*rég*), végzés

◇ fogadóidő, vizsgálat, vizit (*id*)

◇ igénylés

rendelet (fn) ◇ jogszabály, határozat, szabály, dekrétum, ediktum (*rég*), rendelkezés, rendszabály, utasítás, pátens (*id*), ordre (*rég*), parancs, direktíva (*id*), intézkedés, végzés, ukáz (*rég*) | bulla | diploma

◇ előírás, recept, rendelvény (*szak*), vény

rendelkezés (fn) ◇ intézkedés, utasítás, parancs, rendelet, rendszabás (*rég*), határozat, diszpozíció (*szak*), ediktum (*rég*), végzés, direktíva (*id*), meghagyás, előírás, instrukció (*id*), ukáz (*rég*)

rendelkezik (ige) ◇ intézkedik, dirigál, kormányoz, igazgat, irányít

◇ parancsol, megparancsol, utasít, rendel | statuál (*rég*), kommandíroz (*id*), vezényel

◇ végrendelkezik, meghagy

◇ diszponál (*szak*)

◇ van <vmije>, birtokol

rendellenes (mn) ◇ beteges, kóros, természetellenes, abnormális, fogyatékos, patológikus, patológiás (*szak*), anomáliás (*szak*), elfajzott, romlott, deformálódott (*id*) ◆ ÉP, EGÉSZSÉGES, TERMÉSZETES

◇ szabálytalan, rendetlen, irreguláris (*szak*), szokatlan, torz, furcsa, fura, idegenszerű, szertelen, visszás, extravagáns (*id*), excentrikus ◆ SZABÁLYSZERŰ, RENDES, SZOKÁSOS

◇ törvényellenes, jogtalan ◆ TÖRVÉNYES, JOGOS

rendelőintézet (fn) ◇ poliklinika (*id*), járóbeteg-rendelő, járóbeteg-gonozó

rendeltetés (fn) ◇ cél, destináció (*id*), szerep | funkció

◇ misszió, feladat, küldetés, kötelesség, szolgálat

◇ hivatás, életcél

rendelvény (fn) ◇ rendelkezés, utasítás, parancs, előírás

◇ recept, vény, recipe (*rég*), gyógyírat (*rég*), gyógyrendelet (*rég*), recefcice (*táj*)

rendes (mn) ◇ gondos, megbízható, kötelességtudó, lelkiismeretes, jól nevelt, precíz, szolid, derék ◆ RENDETLEN, SZÓFOGADATLAN, ENGEDETLEN

◇ takaros, nett (*biz*), csinos, ápolat, gondozott, tüchtig (*biz*) | rendszerető, pedáns ◆ ELHANYAGOLT, SZAKADT, RENDEZETLEN

◇ megszokott, szokásos, szokványos, szabályos, szabályszerű, természetes | állandó, reguláris (*szak*) ◆ SZOKATLAN, RENDKÍVÜLI

◇ igazi, valódi ◆ ÁL, MŰ, PÓT

◇ megfelelő, tisztességes, valamirevaló, jobbfejta, jóakarató | becsületes, jóra való, ártatlan ◆ UTÁLATOS, ROSSZINDULATÚ

rendetlen (mn) ◇ rendezetlen, kusza, zilált, zavaros, anarchikus, összevissza, kaotikus, olvashatatlan, kacaboca [írás] (*táj*), simítatlan (*rég*) ◆ RENDEZETT, RENDES

◇ ápolatlan, slampos, trehány, fésületlen, gondozatlan, elhanyagolt, lompos, kócos, borzas, slendrián, deranzsált (*id*), pongyola, loncsos (*táj*), pacuha (*táj*), keszekősa (*táj*) **Sz:** mint a szöcs fonatlan; olyan, mintha a kutya szájából húzták volna ki; olyan, mint a madzag; olyan, mint a törek; olyan, mint a disznóól; olyan, mint a villára szedett; olyan, mint aki a tűz alól szaladt; szanaszéjjel a szénája; széjjel van, mint az özvegyasszony szénája; úgy áll rajta a ruha, mintha vasvillával hányták volna rá ◆ NETT, ÁPOLT, TAKAROS

◇ fegyelmezetlen, gondatlan, pontatlan, hanyag, hanyaveti, szétszórt | csintalan, pajkos, rendetlenkedő, rossz ◆ FEGYELMEZETT, PONTOS, GONDOS

◇ rendszertelen, egyenetlen, szabálytalan ◆ RENDSZERES, SZABÁLYOS, SZOKÁSOS

rendetlenkedik (ige) ◇ hancúrozik, haszontalankodik, rosszkodik, helytelenkedik, rajcsúroz (*biz*), riháncol, dévajkodik, nem fogad szót, hebehurgyáskodik **Sz:** rossz fát tesz a tűzre

◇ [belső szerv]: kellemetlenkedik

rendtelenség (fn) ◇ összevisszaság, káosz, felfordulás, rumli (*biz*), kavardás, fejtelenség, zűrzavar, dezorganizáció (*id*), gyűléség (*táj*), grimbusz (*szleng*), kupleráj (*pej*), anarchia ◆ REND

◇ rendetlenkedés, rendbontás, rendzavarás, szabálytalanság | zavargás, forrongás, lázadás, rebellió (*rég*) ♦ FEGYELEM

rendez (ige) ◇ rendezget, rendbe rak, rendbe szed, rendbe hoz, rendszerez, szabályoz, igazít, pakol, rámol, összeszed, eligazgat | párosít ♦ ÖSSZEKUSZÁL, SZÉTSZÓR

◇ csoportosít, rangsorol, szortíroz (*biz*), válogat, kategorizál, osztályoz, beskatulyáz (*pej*) | besoroz, sorba tesz, sorba állít, felállít ♦ ÖSSZEKEVER

◇ megold, orvosol, tisztáz, elintéz | kifizet, kiegyenlít, törleszt, leró, kompenzál

◇ szervez, menedzsel, organizál

◇ tart, csap, produkál

◇ színre visz, szceníroz (*id*)

rendezés (fn) ◇ rendbetevés, rendbetétel, rendszerezés, összeállítás | besorolás, osztályozás, csoportosítás, klasszifikáció (*id*)

◇ elintézés, szabályozás, intézkedés, kezelés, irányítás | kiegyenlítés, kifizetés

◇ szcenírozás (*id*), színrevitel

rendezetlen (mn) ◇ áttekinthetetlen, kusza, zilált, kaotikus, rendszertelen, anarchisztikus (*id*), zűrzavaros, zavaros, eldöntetlen, fejtel, problematikus ♦ RENDSZEREZETT, SZISZTEMATIKUS, LOGIKUS

◇ rendetlen, ápolatlan, gondozatlan, slendrián ♦ ÁPOLT, NETT, TAKAROS

◇ elintézetlen, megoldatlan, tisztázatlan ♦ ELINTÉZETT, RENDEZETT

◇ kifizetetlen, kiegyenlítetlen, hátralékos, hátralévő ♦ KIFIZETETT, KIEGYENLÍTETT

rendezett (mn) ◇ áttekinthető, érthető, világos, logikus, összefüggő, koherens (*szak*), tiszta, olvasható ♦ ZAVAROS, KUSZA, ÖSSZEFÜGGÉSTELEN

◇ ápol, gondozott, jól fésült, nett ♦ ÁPOLATLAN, GONDOZATLAN, KÓCOS

◇ tisztos, megállapodott, kiegyensúlyozott, konszolidált, stabil ♦ RENDEZETLEN, BIZONYTALAN, KIEGYENSÚLYOZATLAN

◇ fegyelmezett, katonás, engedelmes, összeszedett

rendezget (ige) ◇ rakosgat, rámol, igazgat

rendezkedik (ige) ◇ rakosgat, rámol, rendet csinál, helyére rak, gúgyál (*táj*)

◇ intézkedik, parancsol, rendelkezik, utasítgat

rendező I. (mn) ◇ szabályozó, igazgató, rendszerező

rendező II. (fn) ◇ szervező, organizátor (*id*), menedzser

◇ filmrendező

◇ (*biz*): rendező pályaudvar | vonatrendező

rendezvény (fn) ◇ összejövetel | vigalom, multság | előadás

rendfokozat (fn) ◇ rang, sarzsi (*biz*)

rendhagyó (mn) ◇ eltérő, szabálytalan, szokatlan, meglepő, rendkívüli, szabályszerűtlen, szabályellenes, szabályozatlan, rendszertelen, rendhagyó, rendellenes, elütő, furcsa ♦ RENDES, SZABÁLYOS, SZOKÁSOS

rendház (fn) ◇ kolostor, monostor, klastrom (*rég*), zárda, szerzetház, apátság

rendíthetetlen (mn) ◇ megingathatatlan, tántoríthatatlan, megrendíthetetlen, sziklaszilárd, szilárd, erős, biztos, stabil, törhetetlen, hajlíthatatlan, hajthatatlan, határozott, elhatározott, eltökélt, elszánt, céltudatos, kérlelhetetlen, következetes, kökemény, állhatatos, rettenthetetlen | makacs, csökönyös, nyakas, megátkodott, konok, kitaró, önféjű, keményfejű ♦ INGATAG, BIZONYTALAN

rendjel (fn) ◇ érdemrend, ordó (*id*), kitüntetés, dekoráció (*biz*)

◇ kitűző, jelvény, érem, plectni (*pej*) | csillag

rendkívül (hsz) ◇ különlegesen, szokatlanul, nagyon, szerfelett, fölöttébb, módfelett, roppant, felette, túl, túlzottan, túlságosan, végtelenül, hallatlanul, módtalan (*táj*), igentelen (*táj*), oktalan (*táj*), marhára (*biz*), rémesen (*biz*), szörnyen

rendkívüli (mn) ◇ szokatlan, kivételes, rendhagyó, extra, extrém, fantasztikus, hallatlan, szenzációs (*biz*), különleges, különös, páratlan, elsőrangú, egyedülálló, csodás, eget verő, kimagasló, kiemelkedő, pártját ritkító, oltári (*szleng*), excepcionális (*id*), extraordinárius (*id*), roppantott (*táj*) ♦ RENDES, NORMÁLIS, SZOKVÁNYOS

◇ váratlan, nem várt ♦ VÁRHATÓ, ELŐREJELZETT

rendőr (fn) ◇ rendőrörszem, járőr, milicista (*id*), rendész, policáj (*rég*), hekus (*szleng*), hé (*szleng*), zsaru (*szleng*), zse (*szleng*), zsernyák (*szleng*), járd (*szleng*), kopó (*szleng*), közeg (*tréf*), szerv (*szleng*), fakabát (*szleng*), andris (*szleng*), rendőrbiztos (*rég*), konstábler (*rég*) | poroszló (*rég*), zsandár (*rég*), darabont (*rég*), fogdmeg (*biz*), pandúr, csendőr (*rég*)

rendőrautó (fn) ◇ csikos (*szleng*), kékmadar (*szleng*), meseautó (*szleng*), zsuppkocsi (*szleng*) | rabomobil, rabszállító

rendőrőrszoba (fn) ◇ rendőrőrs

rendőrség (fn) ◇ policia (*id*), milícia (*id*), jard (*szleng*), policáj (*rég*)

rendre (hsz) ◇ egymás után, sorjában, sorban, sorrendben, sorra | lassanként

rendreutasít (ige) ◇ megró, megszid, megint, megfedd, megdorgál, megleckéztet, kioktat, kioszt (*biz*), eligazít, ráncba szed, letorkol, letromfol (*biz*), letol (*biz*), rápirít, megpirongat, figyelmeztet, rászól, megkásztigál (*rég*) ◆ MEGDICSÉR

rendreutasítás (fn) ◇ dorgálás, korholás, fejmosás (*biz*), megrovás, intés, lelkifröccs (*biz*), figyelmeztetés ◆ DICSÉRET

rendszabály (fn) ◇ utasítás, rendelet, törvény, intézkedés, szabály, regula (*rég*), előírás, norma, normatívum (*id*)

◇ rendtartás, szabályozás

rendszalag (fn) ◇ rendjel, kitüntetés

rendszám (fn) ◇ sorszám | nyilvántartási szám

rendszer (fn) ◇ elmélet, tan, szisztéma, doktrína (*szak*)

◇ berendezkedés, forma, rezsím, kormányzat

◇ felépítés, szervezet, organizáció (*id*), struktúra, hálózat, mechanizmus, organizmus (*id*)

◇ rendszeresség, szabályosság

rendszeres (mn) ◇ szisztematikus, rendszerezett, rendezett, pedáns, rendes, tervszerű, módszeres, tudományos, metodikus (*szak*), következetes ◆ ESETLEGES, SPONTÁN

◇ periodikus (*id*), ismétlődő | állandó, fix, gyakori ◆ VÉLETLENSZERŰ, ALKALOMSZERŰ, RITKA

◇ rendszeresített, szabványozott, reguláris (*szak*), szabványosított, standard

rendszeresít (ige) ◇ bevezet

◇ rendszerbe állít, szisztematizál, standardizál, szabványosít, állandósít

rendszerető (mn) ◇ tisztaságszerető, rendes, pedáns, ápolat, tiszta, takaros ◆ RENDETLEN

◇ precíz, akkurátus, gondos ◆ PONTATLAN

rendszeréz (ige) ◇ szisztematizál, rendez, rendszerbe foglal, organizál (*id*), csoportosít, szortíroz, besorol, osztályoz, kategorizál ◆ FELFORGAT

rendszerint (hsz) ◇ nagyrészt, többnyire, gyakran, gyakorta, általában, szokásszerűen, rendszeresen, rendszeren, ismételten ◆ NÉHA, RITKÁN

rendszeretlen (mn) ◇ zavaros, zűravaros, kusza, ötletszerű, tervszerűtlen, szeszélyes, szabálytalan, következtelen, logikátlan (*id*), rendezetlen, rendetlen, összeviessza, ametodikus (*id*) | véletlen, véletlenszerű, tetszőleges, esetleges ◆ RENDSZERES, TERVSZERŰ, SZISZTEMATIKUS

rendületlen (mn) ◇ erős, szilárd, sziklaszilárd, mozdulatlan, kemény, fix (*biz*), stabil

◇ állhatatos, megingathatatlan, rendíthetetlen, tántoríthatatlan, hajthatatlan, kérlelhetetlen, kipróbált, kirtató | eltökélt, elszánt ◆ ÁLLHATATLAN, INGATAG

rendzavarás (fn) ◇ rendbontás, zavargás, kavargás, kavarodás, forrongás, tumultus (*rég*), zendülés, lázadás, felkelés, felfordulás, excesszus (*id*) | csendháborítás

renegát (fn) ◇ áruló, hitszegő, júdás, dezertőr | kém, spion

reneszánsz (fn) ◇ újjászületés, újjáéledés

reng (ige) ◇ megrendül, rázkódik, megrázkódik, megreszket (*táj*), rázódik, rengedez (*rég*), bödzög (*táj*)

◇ inog, ing, himbálódzik, imbolyog, remeg, reszket

◇ hullámoz

rengeteg¹ I. (mn) ◇ roppant nagy, óriási, felmérhetetlen, gigantikus, országos (*táj*), tetemes, jókora, titáni, kolosszális (*biz*) ◆ KICSI, APRÓ

rengeteg¹ II. (szn) ◇ tömérdek, roppant sok, töméntelen, ezernyi, számtalan, megannyi, megszámlálhatatlan, milliányi, tengernyi, kismilliónyi, nagyszámú, számos, felmérhetetlen, felbecsülhetetlen, kiszámíthatatlan, miriád (*rég*), egy csomó (*biz*), rahedli (*szleng*) **Sz:** annyi, mint égen a csillag; annyi, mint a nyű; annyi, mint a szemét; Dunát lehetne vele rekeszteni ◆ KEVÉS

rengeteg² (fn) ◇ vadon, vadrengeteg, erdőség, őserdő, erdő, barlangerdő (*táj*)

renomé (fn) ◇ hír, hírnév, ismertség, köztisztelet, közbecsülés, megbecsülés, tekintély, presztízs, respektus (*id*), nimbusz, ázszió

renovál (ige) ◇ tataroz, felújít, rendbe hoz, helyreállít, helyrehoz, kijavít, restaurál

◇ megújít, újjáépít, újjászervez

rénszarvas (fn) ◊ iramszarvas (*rég*), tarándszarvas (*rég*), rén
rentábilis (mn) ◊ (*szak*): jövedelmező, gazdaságos, kifizetődő, előnyös, hasznos, hasznot hajtó, gyümölcsöző, megtérülő
renyhe (mn) ◊ lusta, tunya, henye, rest, dologtalan, tétlen, lomha, apatikus, tespedt, lajha (*táj*) ♦ SZORGALMAS, FÜRGE
◊ torpid (*szak*), lelassult ♦ FOKOZOTT, GYORS
répa (fn) ◊ burgundirépa, burgi (*táj*), mangold, takarmányrépa, marharépa
◊ sárgarépa, karotta
reparál (ige) ◊ megjavít, rendbe hoz, megcsinál, megszerel ♦ ELRONT, TÖNKRETESZ, RONGÁL
◊ helyrehoz, jóvátesz, orvosol, helyesbít, korrigál, kijavít
repatriál (ige) ◊ hazatér, visszatér, hazatelepül
◊ hazaszállít | visszahonosít
repdes, röpdös (ige) ◊ repked, röpköd, szállong, szálldos, szárnyal, kóvályog, rebbedez | lebeg, libben, libben, leng, lengedez
◊ csapong, ugrál
◊ repes, ujjong
reped (ige) ◊ hasad, szakad, kettéreped, feslik, pikken (*táj*)
◊ repedezik, hasadozik | törik
repedés (fn) ◊ szakadás, hasadás
◊ hézag, nyílás, rés, rianás, vágás, hasíték, repesztés, bevágás, szakadás, hasadék, szakadék, fissura (*id*), ruptúra (*id*), lék, apertúra (*szak*), törésvonal, vicsor (*táj*)
repertoár (fn) ◊ műsor, műsorrend, játékkrend | készlet
repes (ige) ◊ örül, ujjong, szárnyal, csapong ♦ KEDVÉT SZEGI, LETÖR
◊ (*rég*): repdes, röpdös, röpköd, repesel (*táj*)
repez (fn) ◊ repeszdarab, szilánk, splitter (*id*), forgács (*szleng*)
repez (ige) ◊ hasít, széthasít, tör, pikkeszt (*táj*)
◊ (*szleng*): robog, hajt, száguld, rohan
repít, röpít (ige) ◊ lendít, röptet, röppent, szárnyára bocsát | szállít | visz
◊ [szél]: hajt, lebegtet
◊ dob, vet, lő, lődít
◊ [levegőbe röpít]: felrobbant, szétrobbant, szétvet
repked, röpköd (ige) ◊ kóvályog, szálldogál, szálldos, szállong, röpdös
◊ ide-oda csapódik, lobog, hullámozik
◊ kavarog, pereg
◊ [tekintet, pillantás]: ugrál, röppen, jár, csapong
◊ [kéz]: rángatózik, rángatózlik
repkény (fn) ◊ folyófü, folyondár, szulák
◊ borostyán, vadborostyán
replikáz (ige) ◊ megfelel, visszavág, felel, válaszol
reprezentál (ige) ◊ képvisel | ábrázol, megjelenít
◊ (*táj*): bemutat, prezentál
repríz (fn) ◊ felújítás, felújító előadás
◊ visszatérés
reprodukál (ige) ◊ megismétel, újra elmond, felidéz, visszaad, elismétel, felelevenít
◊ másol, sokszorosít, duplikál (*id*) | utánoz
◊ újraterezt, újjáterezt
reprodukción (fn) ◊ másolat, műnyomat, művészlap | lenyomat ♦ EREDETI, MŰKINCS
◊ sokszorosítás
◊ felidézés
◊ újratermelés
reputáció (fn) ◊ hír, hírnév, köztisztelet, közbecsülés, megbecsülés, tekintély, renomé (*biz*), presztízs, respektus (*id*), nimbusz, ázsíó
◊ tisztesség
repül (ige) ◊ száll, szárnyal, ível, siklik, repdes, röpdös, csapong, szállong | lebeg, lobog, libeg-lobog | elröppen

◇ siet, rohan, fut, száguld, robog ♦ CAMMOG, BALLAG, CSOSZOG
 ◇ [idő]: múlik, telik, szalad, elröppen, száll
repülés (fn) ◇ szállás, szárnyalás, repdesés
 ◇ aviatika (*szak*), légi közlekedés, repüléstan
 ◇ suhanás, rohanás, száguldás
repülési (mn) ◇ légi, légiközlekedési
repülő I. (mn) ◇ párolgó, illanó, illó
 ◇ szálló, lebegő
 ◇ vágató, száguldó, sebes, gyors
repülő II. (fn) ◇ aeronauta (*id*), aviatikus (*id*), pilóta | repülőtiszt
 ◇ repülőgép, madár (*szleng*), sárkányrepülő
repülőgép (fn) ◇ repülő, aeroplán (*id*), gépmadár, hidroplán (*id*), biplán (*id*), monoplán (*id*), repgép (*biz*),
 röpcsi (*biz*), repszi (*szleng*), repzaj (*szleng*), madár (*szleng*), égi talyiga (*szleng*) | sárkányrepülő
repülőjárat (fn) ◇ légijárat
repülőtér (fn) ◇ légikikötő, reptér, aerodrom (*id*), madártér (*szleng*)
repülőút (fn) ◇ repülés, távrepülés
rés (fn) ◇ hasadás, hasadék, hasíték, szakadás, repedés, fissura (*id*), hézag, nyílás, lék, rianás, törés, csorba,
 apertúra (*szak*), üreg, lyuk
 ◇ lazulás, gyenge pont, támadási felület
 ◇ kibúvó, kiút
 ◇ (*szleng*): vagina (*szak*), hüvely
respektál (ige) ◇ tisztel, tiszteletben tart, becsül, felnéz <vkire>, értékkel, méltányol, nagyra tart, elismer,
 megbecsül ♦ LENÉZ <VKIT>, MEGVET, SEMMIBE VESZ
 ◇ tart <vkitől>
rest I. (mn) ◇ lusta, tunya, henye, renyhe, tétlen, dologtalan, léha, tünye (*táj*), lajha (*táj*) **Sz:** arra is rest,
 hogy ágját megvesse; olyan lusta, hogy restell még restelni is; rest, mint a herélt bika; rest, mint a
 metszett bika; rest, mint a bivaly; rest, mint az ördög a jóra; rest, mint a papok szolgája; egy zsák alá
 valót egy hétig szánt; egy sült maléért elalszik egész nap; fekvé vizel; hiába szarja a gyöpöt; körmét sem
 vágja, hanem rágja; lábát is a vállára venné, ha úgy mehetne; legnagyobb haszna két oldala; mindig
 fekszik, mint a kígyó; nekidült a fának, tán ki akar dűlni; szőrszálát talált a dologban, megundorodott
 tőle ♦ SZORGALMAS, SERÉNY, DOLGOS
 ◇ lomha, lassú, komótos (*biz*)
rest II. (fn) ◇ semmirekellő, naplopó, lajhár, dologkerülő, munkakerülő
restancia (fn) ◇ hátralék, elmaradás, lemaradás, késedelem
restauráció (fn) ◇ visszaállítás
 ◇ tisztújítás
 ◇ helyreállítás, rendbehozatal, felújítás, kijavítás, rekonstruálás, renoválás
restaurál (ige) ◇ kijavít, helyreállít, helyrehoz, megújít, újjáépít, felújít, tataroz, rendbe hoz, renovál,
 modernizál
 ◇ visszaállít, visszahoz, rekonstruál
restelkedik, röstelkedik (ige) ◇ szégyenkezik, pirul, szégyell, elszégyelli magát, irul-pirul, pironkodik,
 áttal
restell (ige) ◇ áttal, szégyell, rühell (*biz*), bán
 ◇ vonakodik, döglük (*táj*)
 ◇ [restelli magát]: szégyenkezik, restelkedik, szégyenli magát
rész (fn) ◇ darab, elem, összetevő, tag, szakasz, íz, szegmens, alkotóelem, alkotórész, komponens (*szak*),
 részlet, bekezdés | szárny, fertály, városrész ♦ EGÉSZ
 ◇ hányad, kvóta (*szak*) | etap
 ◇ világtáj
 ◇ örökség, járandóság, részesedés, adag, juss (*táj*), gerezd | osztályrész
 ◇ szerep, szereplés, közreműködés
 ◇ oldal, párt
részben (hsz) ◇ részint, egyrészt, félíg, részlegesen, némileg, partim (*id*), félíg-meddig, némiképpen,
 kissé ♦ TELJESEN, TÖKÉLETESEN, EGÉSZEN

részeg (mn) ◇ ittas, illuminált, piás (*szleng*), elázott (*biz*), boros, italos, kapatos, berúgott, becsicscentett (*biz*), spicces (*biz*), pityókás (*biz*), beszívott, bekávézott, kótyagos, mátos (*táj*), itókás (*táj*), benyakalt (*táj*), beszopott, beszélget, zákányos (*táj*), tintás (*szleng*), siker (*szleng*), szittyós (*szleng*), mólés (*szleng*)
Sz: a maga keze verte meg; a felső várat megvette a bor; a bécsi kapun se tudna bemenni; alkoholos befolyásoltság alatt áll; az eget is bögőnek nézi; azt sem tudja, fiú-e vagy lány; be van rúgva, mint az öreg ágyú; be van kötve a feje; beitta a süveget; bekapta a rongyot; bekötötte a fejét három sarokba; bekötötték a fejét csillagos keszkenővel; belenézett a kancsóba; belepte a köd a szemét; benne ám a buzgóság; bepókhálósodtak a szemei; bevárta a végét; borgazda fért az eszéhez; csorgóra áll a kalapja; duplán lát; egész csapig van; elázott a malomkerék kövestől; eltemették a tele hordóba; elütötte a gyászkocsi; elvesztette a csibukját; erősen veszekszik a tele bugyogóval; ez se szalmaszálon szítja; ez is betette az ajtót; ez is ott volt a tűzoltásnál; ez is csapat látott; fejébe állt Boris néni; fejébe ment a bor; fejébe ment a borsesz; fejlődése van; fél kengyelben áll (*táj*); fél keréken van (*táj*); félre van a rúdja; félreapta a kalapját; felütötte a sisakot; földszint van; följebb járt a víznél; gazos a feje (*táj*); gőzöl a feje; hamvasban van; hitt a kulacsának; hordóban felejtette az eszét; jó helyen járt; jó félben van; jó vérében van; jól felhörpintett urunk vérében; jól bevett a Krisztus véreből; jól bevett a szentelt vízből; jól betekintett a korszóba; jól feltöltött a fekete süveg alá; jól bekapott; jól elkelték a süldői; jól el van látva; jól a kalap alá szedett; jól megvetette magának az ágyat; kancsóba fohászodott; kereszthe áll a szeme; kifogott a kulcsán; kutyához vágta a csapat; leverték a lábát; lökd meg, bor buggyan belőle; mázsás a haja; megcsókolgatta az üveg száját; megitta az eszét; megjárta fejét a budai törökvér; megverte a jobb keze; minden cégérnek köszön; nagy fejjel van; nagyon belenézett az üvegebe; negyven cseppnél többet ivott; nehezebb a feje, mint a fara; nem értem, törökül beszél-e vagy tatárul; nem hallotta a harangszót; nem előre, hanem hátra tántorog; olyan, mint a csap; ott járt, ahol nem búsulnak; pókhálós a szeme; részeg, mint az ágyú; részeg, mint a csap; rózsás színben látja a világot; sokat vizsgálta a csillagot; sokat szűrt a foga közt; szédeleg a lába, tántorog a feje; tele van az iszákja; tele van, mint a barát allelujával; több nála, mint kettő; többet ivott, mint a veréb szokott; úgy néz ki, mint Mózes a moszlékban; utolérte a buzgóság; utolérte a bor; van egy kis nyomás benne; vas főkötő van a fejében; völgynek eresztett ◆ JÓZAN

◇ önfeledt, elragadtatott, mámoros ◆ HIDEGFÉJŰ, TÁRGYILAGOS, HŰVÖS

részeges (mn) ◇ iszákos, alkoholista, piás (*szleng*), boriszák (*táj*), boroshordó, zákányos (*táj*), korhely, borissza, italos, nagyvívó, kocsmatöltelék, kocsmás (*táj*), iszós (*táj*), kortyondi (*táj*) ◆ MÉRTÉKTARTÓ, JÓZANÉLETŰ, VÍZIVÓ

részegítő (mn) ◇ mámorító, mámorosító, kábító | fejbészáló ◆ KIZÓZANÍTÓ

részegség (fn) ◇ ittasság, ittas állapot, borközi állapot, berúgás, mák (*szleng*), borbetegség | mámor ◆ JÓZANSÁG

reszel (ige) ◇ metél, morzsol, aprít

◇ ráspolyoz, köszörül, csiszol, simít

reszelő (fn) ◇ ráspoly, ráspolyozó

◇ körömrészelő, körömráspoly

reszelős (mn) ◇ barázdált, recés | ragyás, göcsörtös ◆ SIMA, FINOM

◇ [hang]: durva, érdes, rekedt, krákgó, borizú ◆ CSENGŐ, TISZTA

részére (nu) ◇ számára, neki, öneki

részes I. (mn) ◇ részvevő, érdekelt, osztályos, részesülő

részes II. (fn) ◇ társ, partner, üzlettárs, társtag

◇ (*rég*): részes munkás

részesevés (fn) ◇ osztalék, rész, hányad, nyereségrészesevés, dividenda (*id*), osztályrész, járandóság, jutalék, juss, százalék, szakmány (*táj*), sáp

részesevés (ige) ◇ kap, részesül, jussol (*táj*)

részesevés (ige) ◇ részletet, juttat, ad, nyújt, kiutal, odaítél

részestárs (fn) ◇ társtulajdonos, csendestárs

részesevés (ige) ◇ részesevés <vmiből>, kap, osztozik, részt kap <vmiből>, része van <vmiből> | megérdemel

részint (hsz) ◇ részben, egyrészt, részlegesen | valamennyire, némiképpen, kissé

részket (ige) ◇ remeg, rezeg, reng, ing, rángatózik, oszcillál (*id*), vibrál, darál (*szleng*), rázkódik (*táj*), borsózik a háta

◇ didereg, fázik, borzong, vacog, citerázik (*biz*), cidrizik (*biz*)

◇ fél, aggódik

◇ <vkiért, vmiért>: szeret, kíván, óhajt

◇ <vkiért, vmiért>: félt

reszkiroz (ige) ◇ kockáztat, kockára tesz, kockázatot vállal

részleg (fn) ◇ szekció, tagozat, szakosztály, osztály, munkabrigád, csapat, osztag, egység | ágazat

részleges (mn) ◇ korlátozott, parciális (*id*), partikuláris (*id*), részbeni, rész, részlet | hiányos, csonka | szűk körű ◆ TELJES

részlet (fn) ◇ rész, alkatrész, darab, töredék, szelet, szegmens (*szak*), hányad, porció, adag, repartíció (*id*), ciklicakli (*táj*)

◇ mozzanat, momentum

◇ szakasz, szemelvény, fejezet, passzus, epizód

részletes (mn) ◇ részletező, aprólékos, tételes, minuciózus (*id*), tüzetes, átfogó, alapos, beható, részletezett, részletekbe menő, mindent felölelő, terjedelmes, kimerítő, bőséges, lelkiismeretes ◆ HIÁNYOS, NAGYVONALÚ, VÁZLATOS

részletesen (hsz) ◇ aprólékosan, alaposan, töviről hegyire, apróra, kimerítően, nyomosan (*táj*) ◆ NAGYJÁBÓL, FELÜLETESEN, VÁZLATOSAN

részletez (ige) ◇ feltüntet, felsorol, elsorol, fejteget

◇ tagol, taglal, elemez, boncol, tételez, tételekre bont, specifikál (*id*) ◆ VÁZOL

részletfizetés (fn) ◇ résztörlesztés, részfizetés

részrehajló (mn) ◇ elfogult, előítéletes, pártos (*rég*), egyoldalú, személyválogató (*vál*) | igazságtalan ◆ PÁRTATLAN, TÁRGYILAGOS, IGAZSÁGOS

résztevő, részvevő (fn) ◇ részes, szereplő, jelenlevő, közreműködő | érdekelt ◆ KÍVÜLÁLLÓ, OUTSIDER (*biz*)

◇ játékos, induló | pályázó

részvény (fn) ◇ értékpapír, részjegy, akcia (*rég*), parciális (*rég*)

részvényes (fn) ◇ részvénytulajdonos, akcionárius (*rég*), résztulajdonos

részvét (fn) ◇ együttérzés, megértés, vigasztalás, szájalom, szánakozás, sajnálat, könyörület | részvénytilvánítás, kondoleálás ◆ ÉRZÉKETLENSÉG, KÖZÖNY, KÍVÜLÁLLÁS

◇ (*rég*): részvétel

◇ (*rég*): érdeklődés, figyelem

részvétel (fn) ◇ közreműködés, participálás (*id*), participáció (*id*), hozzájárulás, jelenlét, asszisztencia (*id*) ◆ KIMARADÁS, KÍVÜLMARADÁS

◇ (*rég*): részvét, együttérzés

◇ (*rég*): érdeklődés

részvétlen (nm) ◇ érzéketlen, közönyös, közömbös, rideg, indifferens (*id*), szenvetlen (*rég*), fásult, passzív, impasszibilis (*id*), szívtelen, lelketlen, lélektelen, könyörtelen, szőrösszívű (*biz*), keményszívű ◆ EGYÜTT ÉRZŐ, RÉSZTVEVŐ

részvénytilvánítás (fn) ◇ részvét, kondoleálás (*id*), kondolencia (*rég*)

rét (fn) ◇ mező, kaszáló, legelő, gyeplő, rétság, pázsit, tisztás, lapos (*táj*), berek (*táj*) | róna

rétég (fn) ◇ szint, sztrátum (*szak*)

◇ csoport, kör, régió (*rég*), rend, osztály

rétéges (mn) ◇ rétegzett, táblás (*szak*), leveles, lemezes (*szak*), lamellás (*szak*), rétes (*táj*)

rétégződés (fn) ◇ rétegzettség, stratifikáció (*id*)

retek (fn) ◇ (*biz*): piszok, kosz, szutyok, mocskok

rétes (fn) ◇ strudli (*biz*), tekerce (*táj*), béles (*táj*), köttes (*táj*)

retesz (fn) ◇ tolózár, tolóka, kallantyú, zár, rigli (*biz*), csukó (*táj*), záváár (*rég*), ajtószegező (*rég*)

retikül (fn) ◇ ridikül, kézitáska

retirál (ige) ◇ visszavonul, hátrál, meghátrál, meghunyászkodik, visszahúzódik, visszazokzik ◆ TÁMAD, OSTROMOL

retorika (fn) ◇ (*szak*): szónoklattan, ékesszólástan, beszédművészet, szónoklás, ékesszólás

◇ (*biz*): hatásvadászat, mellébeszélés | szónokiasság, szónoki fogás

retteg (ige) ◇ fél, remeg, tart <vkitől>, reszket, cidrizik (*biz*), majrézik (*szleng*), trémázik (*szleng*), be van gazolva (*biz*), be van rezelve (*biz*) | borzad, irtózik, iszonyodik

rettegés (fn) ◇ félelem, félsz, rémület, aggodalom, halálfélelem, szorongás, cidri, majré (*biz*), ijedség, ijedelem, riadalom | borzadás, irtózat, iszonyodás, iszony

rettenet (fn) ◇ rémület, ijedtség, ijedelem, félelem
 ◇ irtózat, rémség, iszonyat, iszonyúság (*vál*), borzalom, szörnyűség

rettenetes (mn) ◇ rettentő, rémületes, rémes, rémséges, rémítő, rémisztő, félelmes (*rég*), félelmetes, borzasztó, borzalmas, iszonyú, iszonyatos, embertelen, szörnyű, szörnyűséges, irtózatos, irtóztató, förtelmes, ijesztő, terribilis (*id*), horribilis, hajmeresztő, hátborzongató

◇ éktelen, irtó (*biz*), roppant, hallatlan, égbekiáltó, mértéktelen, kibírhatatlan, leírhatatlan, megdöbbentő

◇ pocsek, csapnivaló, gyalázatos, szörnyű

rettentő (mn) ◇ rettenetes, borzalmas, borzasztó | iszonyú, szörnyű, irtózatos, förtelmes, mérhetetlen, hatalmas, roppant, óriási, horribilis

◇ irtó, hallatlan

retúrjegy (fn) ◇ retúr (*biz*), menettérti jegy

retusál (ige) ◇ javít, javítgat, csiszol, szépít

reuma (fn) ◇ csúz (*rég*), ízületi bántalom, csontfájás (*táj*)

reumás (mn) ◇ reumatikus, ízületi, csúzos (*rég*)

rév (fn) ◇ átkelő, átkelőhely

◇ (*táj*): komp, átvonó (*táj*)

◇ kikötő, kikötőhely, horgonyzóhely, révhely, csendespart (*rég*)

◇ cél

reváns (fn) ◇ megtorlás, bosszú, bosszúállás, elégtétel

◇ visszavágó, visszavágás

réved (ige) ◇ mered, mereng, álmodozik, ábrándozik, mélézik, révül, bambul

révén (nu) ◇ által, útján, keresztül, segítségével, közvetítésével, jóvoltából

reverenda (fn) ◇ csuha, reví (*biz*)

révész (fn) ◇ csónakos, ladikos, hajós, révkalauz

réveteg (mn) ◇ révedező, méla, méléző, merengő, tétovázó, tétova, álmatag, álmodozó, ábrándos, ábrándozó, révült, holdkóros (*biz*) ◆ ÉBER, JÓZAN, FIGYELMES

revideál (ige) ◇ átnéz, átvizsgál, felülvizsgál, felülbírál, átértékel, ellenőriz

◇ módosít, megváltoztat, helyesbít, korrigál

revízió (fn) ◇ módosítás, átértékelés

◇ ellenőrzés, vizsgálat, felülvizsgálat, átnézés, átvizsgálás, könyvvizsgálat

◇ (*rég*): perújítás, perújrafelvétel (*szak*)

revizor (fn) ◇ könyvvizsgáló, könyvszakértő, számlaellenőr, számvizsgáló

◇ ellenőr, vizsgáló

révkalauz (fn) ◇ hajókalauz, pilóta (*rég*), révész

revolver (fn) ◇ forgópisztoly, ismétlőpisztoly, colt, pisztoly, stukker (*szleng*), stuki (*biz*), revkó (*szleng*), uगतó (*szleng*)

◇ (*szleng*): fecskendő, fecske (*szleng*)

revolverez (ige) ◇ (*biz*): zsarol, fenyeget, sakkban tart

revü (fn) ◇ (*rég*): folyóirat, képeslap, magazin

◇ operett

révület (fn) ◇ önkívület, eksztázis, transz (*id*), elragadtatás, bűvölet, igézet | elmélyedés ◆ JÓZANSÁG

réz (fn) ◇ vörösréz | sárgaréz

◇ rézkarc, rézmetszet, eau-forte (*vál*), radierung (*id*)

rézbőrű (mn és fn) ◇ indián, indus (*rég*)

rezdül (ige) ◇ rezzen, megremeg, megrezdül

rezeg (ige) ◇ leng, lebeg, ing, vibrál, oszcillál (*szak*), ingadozik, rengedez (*rég*), reng

◇ reszket, remeg, rázkódik, berzeng (*táj*)

◇ rezonál

rezervál (ige) ◇ lefoglal, foglal, leköt, fenntart, előjegyez, biztosít | megrendel ◆ LEMOND, VISSZAMOND

◇ félretesz, tartalékol, eltesz | megtakarít, megtart ◆ FELHASZNÁL

rezervátum (fn) ◇ természetvédelmi terület, rezerváció, vadrezervátum, vadaskert

rezesbanda (fn) ◇ fűvósenekar, fűvóbanda (*táj*), burgelbanda (*táj*)

rézgálic (fn) ◇ kékgálic, kékkő

rezgés (fn) ◇ oszcilláció (*szak*), remegés, vibrálás, vibráció, rezgőmozgás

rezgésszám (fn) ◇ frekvencia (*szak*), periódusszám

rezgő (mn) ◇ oszcilláló (*szak*), vibráló

◇ remegő, reszkető

rezgőfű (mn) ◇ gyöngyöcske, máriakönnye, máriatábla, remegőfű, reszketőfű

rezidencia (fn) ◇ lakosztály | központ, székhely, domicilium (*id*)

◇ (*szleng*): lakás, otthon, hajlék

rezignált (mn) ◇ reményvesztett, elkeseredett, csüggedt, levert, lehangolt, közönyös, egykedvű, fásult, apatikus, letargikus, deprimált, spleenes (*rég*), desperált (*id*), pesszimista ◆ BIZAKODÓ, OPTIMISTA, DERŰLÁTÓ

rézkarc (fn) ◇ rézmetszet, réz, eau-forte (*vál*), radierung (*id*)

rezümé (fn) ◇ kivonat, összefoglalás, áttekintés, summázat, szinopszis

rézvirág (fn) ◇ cinnia, legényrózsa (*táj*), legényvirág (*táj*)

rezzen (ige) ◇ megrezzen, rezdül, rebben, moccan, mozdul, riad

◇ (*rég*): rendül, ijed, rázódik

rezsi (fn) ◇ rezsiköltség, üzemköltség, fenntartási költség

rezsim (fn) ◇ uralom, hatalom, éra, kormányrendszer, kormányzati rendszer, rendszer, kormányzat, kormányzás

rezsó (fn) ◇ főző, főzőlap, melegítő | villanyfőző, villanymelegítő | gázrezsó, gáztűzhely

rézsút (hsz) ◇ ferdén, rézsútosan, haránt (*vál*), átlósan, lejtősen, csapinósan (*rég*), srégen (*biz*), fűlszántúlag (*táj*), kétszántúlag (*táj*)

rézsútós (mn) ◇ ferde, rézsút (*rég*), csapinós (*rég*), átlós, lejtős, dőlt, elhajló, diagonális, harántékos (*táj*), fűlszakos (*táj*)

riad (ige) ◇ ébred, serken, felriad

◇ ijed, retten, rémül, rezzen

◇ zendül, harsan, zajdul (*rég*)

riadalom (fn) ◇ rémület, vakrémület, ijedelem, ijedtség, pánik, fejetlenség, zűrzavar, kavarodás, felbolydulás, fejvesztettség ◆ REND, NYUGALOM

◇ (*rég*): kiáltozás, láрма, ribillió

riadó (fn) ◇ alarm (*id*), légiriadó, riasztás, riasztójelzés, serkentő (*táj*)

riadt (mn) ◇ ijedt, rémült, nyűlszívű, félős ◆ BÁTOR, ELSZÁNT

rian (ige) ◇ rikolt, kiált, harsan, rivall, szól

◇ [jég]: megreped, meghasad, hasad

riaszt (ige) ◇ ébreszt, felriaszt, felébreszt, felzavar, felver, fellármáz

◇ (*vál*): ijeszt, rémit, rettent

◇ riadóztat

◇ figyelmeztet

riasztó I. (mn) ◇ ijesztő, taszító, rémítő, rémisztő, aggasztó, nyugtalanító, vészjósló, baljós, baljóslatú, fenyegető, félelmetes ◆ MEGNYUGTATÓ

riasztó II. (fn) ◇ riasztóberendezés, riasztócsengő, vészcsengő, csengő

ribanc (fn) ◇ (*szleng*): utcanő, utcalány, prostituált, örömlány, kéjné (*rég*), kokott (*rég*), szajha, cafat, céda, ringyó (*durva*), kurva (*durva*), kurtizán (*vál*), lotyó (*durva*), cafka (*szleng*), pillangó (*biz*), szuka (*durva*), ágyas, ágybetét (*szleng*), rima (*táj*), cemde (*táj*), szotyka (*táj*), perdita (*rég*)

ribillió (fn) ◇ zaj, láрма, hangzavar, hangoskodás, kiabálás, zsvaj, ricsaj, zenebona, rumli (*biz*), muri, ramazúri, csatara (*táj*) | zűrzavar, zri, felfordulás, csetepaté, fejetlenség, rendetlenség, káosz, összevisszaság, hajtű, hepaj, kavarodás, bolondokháza (*biz*), kupleráj (*pej*), anarchia ◆ CSEND | REND

◇ felkelés, felzúdulás, zendülés, lázadás, pártütés ◆ NYUGALOM, BÉKE

ribizli (fn) ◇ ribiszke, vörös ribiszke, Szent János szőlőcskéje (*rég*), tengeriszőlő (*rég*), biszke (*táj*)

ricinus (fn) ◇ csodafa, törökmag, hashajtóbab, krisztustenyere (*táj*), jézustenyere (*táj*), jónásfája (*táj*)

◇ ricinusolaj

ricsaj (fn) ◇ láрма, zenebona, zsvaj, zsvajgás, zsvatolás, zaj, zajongás, ramazúri, zűrzavar, rumli (*biz*), kiabálás, ordítózás, hangzavar, ribillió, csatara (*táj*) ◆ CSEND

◇ mulatozás, dárídó, dinomdánom, tivornya, muri (*biz*)

rideg (mn) ◇ barátságtalan, feszes, kimért, merev, zárkózott | hűvös, hideg, jéghideg, fagyos, hivatalos, előírással [viselkedés], részvétlen, érzéketlen, érzéstelen, elutasító, visszautasító, jeges | zártkörű, mostoha [bánásmód], keményszívű, kőszívű, szőrösszívű (*biz*), kíméletlen, lélektelen, szívtelen, kérlelhetetlen, könyörtelen, mord, morc, marcona, morózus, nyers ◆ BARÁTSÁGOS, KEDVES, SZÍVÉLYES

◇ sivár, kopár | kietlen, zord, terméketlen ◆ LAKÁLYOS, KIES (*rég*), MELEG
 ◇ költőietlen, prózai, nyers, sanyarú, száraz, pusztá
 ◇ [állattartás]: szilaj
 ◇ (*táj*) [állat]: meddő, herélt, ivartalanított
ridegség (fn) ◇ szívtelenség, szigorúság, könyörtelenség, részvétlenség, érzéketlenség, merevség, hidegség ◆ MELEGSÉG, RÉSZVÉT
rigmus (fn) ◇ versike, versezet, vers, mondóka, réja, kádencia (*rég*), csasztuska (*rég*), csujogató (*táj*), csujogató (*táj*)
rigolya (fn) ◇ szeszély, hóbort, különcség, vesszőparipa, rögeszme, mánia, rapli (*biz*), fakszni (*biz*), bogara <vkinek>, dili
rigolyás (mn) ◇ szeszélyes, bogaras, hóbortos, bolond, dilis, különc, raplis (*biz*)
 ◇ házsártos, zsémbes, veszekedős, összeférhetetlen
rigorózus (mn) ◇ merev, szigorú | hajthatatlan ◆ RUGALMAS, NYITOTT
rikácsol (ige) ◇ kiabál, kiáltoz, rikoltozik, ordít, ordibál, károg, harsog, üvölt, üvöltözik, kajdácsol (*táj*)
rikát (ige) ◇ megindít, elérzékenyít, megrendít, megríkat, könnyekre fakaszt, megnyíkat (*táj*), megvirgat (*táj*)
 ◇ megszólaltat, [hegedüt] nyekerget
rikít (ige) ◇ [szín]: elüt, kirí, virít, kiabál, ordít ◆ ODAILLIK
 ◇ (*táj*): rikolt
rikító (mn) ◇ elütő, kirívó, harsány, ízléstelen, élénk, csiricsáré, bikavadító, kiáltó, ordító, bántó, virító, feltűnő, hivalkodó, szembetűnő, grell (*rég*), krassz (*id*), cifrakatás (*táj*), csicsós (*táj*), tiritarka (*táj*) ◆ FINOM, VISSZAFOGOTT, PASZTELL
rikkancs (fn) ◇ újságárus, újságos | kikiáltó
 ◇ (*rég*): őrző, csósz, kerülő, őr
 ◇ (*táj*): tehénpásztor | kanász, disznópásztor
rikkant (ige) ◇ kiált, felkiált, rikolt, rikít (*táj*), kurjant, hujant (*táj*), rivalg (*rég*), ordít, üvölt ◆ SUTTOG, SUSOG, SÚG
rikolt (ige) ◇ kiált, rikkant, rikít (*táj*), rivalg (*rég*), kurjant, harsog, ordít, üvölt, visít, sívít, sikolt, sikít, süvölt, orgonál (*táj*) ◆ SÚG, SUSOG, SUTTOG
rim (fn) ◇ egybecsengés
 ◇ (*táj*): rigmus, kádencia (*rég*)
rimáncodik (ige) ◇ könyörög, kunyerál, kérlel, esdekel, esdeklík (*rég*), eseng (*vál*), esedezik, esenkedik (*rég*), sír <vmiért>, istenkedik (*táj*), kuncsorog, kunyorász (*táj*), cigánykodik (*táj*) **Sz:** úgy kér, majd lemegy a bőr a térdéről; kicsalja a kígyót a bőreből; könyörög, mint Szent Péter a híd végén
rimel (ige) ◇ összecseng, egybecseng, összecsendül, passzol (*táj*), rámegy (*táj*)
 ◇ kádenciáz (*rég*), rimeket farag, versel
ring¹ (ige) ◇ himbálózik, ringatózik, ing, inog, hajladozik, rengedez (*rég*), hintázik, himbálózik
 ◇ hullámzik
 ◇ [lelkiállapotban]: ringatózik, ringatja magát, leledzik
ring² (fn) ◇ szorító
ringat (ige) ◇ dajkál, renget (*vál*), hintál, csucsujgat (*táj*), hajcál (*táj*), beleget (*rég*) | altat
 ◇ [derekát, csípőt]: riszál, mörkál **Sz:** jár a fara, mint a csík, mint akit a bolha csíp; jár-ke a farával, mint a szítás malom
 ◇ [ringatja magát vmiben]: ringatózik, kecsgetteti magát, áltatja magát, illúziót táplál
ringatózik, ringatózik (ige) ◇ hintázik, ringatja magát, ring, himbálózik, himbálózik
ringli (fn) ◇ szardellagyűrű, szardella, ajókaagyűrű, ajóka
 ◇ (*biz*): karika, gyűrű
ringliszilva (fn) ◇ körhinta, ördögmalom, karusszel (*rég*), ringliszilva (*biz*), bolondkocsi (*táj*), bolondmalom (*táj*), bolondszekér (*táj*), csikarittyú (*táj*)
ringló (fn) ◇ ringlőszilva, rengőszilva (*táj*), ringalló (*táj*)
ringyó (fn) ◇ szajha, kurva (*durva*), utcalány, utcanő, örömlány, prostituált, prosti (*szleng*), cédá, lotyó (*durva*), cafka (*szleng*), cafat, rima (*táj*), ribanc (*durva*), sarkcsillag (*szleng*), cemende (*táj*), canga (*táj*), csörgőskörmű (*táj*), dajna (*táj*), szotyka (*táj*), repedszarkú (*durva*), kéjné (*rég*), hetéra (*vál*), kurtizán (*vál*), közszemély (*rég*) **Sz:** minden ember szekere; bérbé adta a szitáját; éjjeli-nappali nimfa; félre faroló rossz szerszám; hét vármegyének szolgálója; sarkon kurva, lábhegyen szajha; uratlan menyecske

riogat (ige) ◇ ijesztget, rémítget, fenyeget, megfenyeget ◆ KECSEGTET, CSALOGAT, CSÁBÍT
 ◇ hajt, kerget, terelget | hesseget

ripacs (fn) ◇ komédiás, csepűragó, pojáca, paprikajancsi, kókler, szemfényvesztő, hisztrió (*rég*) | bohóc
 ◇ (*táj*): himlőhely, himlő, ragya, forradás, pörsenés

ripityára (hsz) ◇ rapityára (*táj*), pozdorjává, diribdarabra, izzé-porrá, diribre-darabra, miszlikbe, apróra

riport (fn) ◇ tudósítás, beszámoló, riportfilm, híradás | jelentés

riporter (fn) ◇ tudósító, újságíró, hírlapíró, újdondász (*rég*)

ripők (fn és mn) ◇ szemtelen, pimasz, kihívó, arcátlan, faragatlan, krakéler (*rég*), bugris, bunkó

ripsz-ropsz (hsz) ◇ gyorsan, egykettőre, hamar, sietve, hamarjában, hirtelen, tüstént, azonnal, rögtön, üstöllést (*táj*) | sebtében, íziben (*táj*), ukmukfukk (*biz*), mirniksz dirniksz (*rég*), késedelem nélkül, tétovázás nélkül, mindjárást (*táj*), egykettőben (*táj*) ◆ RÁÉRŐSEN, LASSACSKÁN, KOMÓTOSAN

ritka (mn) ◇ ritkás, gyér, szórványos, elszórt ◆ SÜRŰ, DÚS
 ◇ kiváló, nagyfokú
 ◇ párját ritkító, páratlan, rendkívüli, különleges, kivételes, egyedülálló, egyedüli, ritkaságszámba menő, nem mindennapi **Sz:** ritka, mint a fehér holló ◆ GYAKORI, KÖZÖNSÉGES, MINDENNAPOS

ritkán (hsz) ◇ nagy ritkán, elvétve, elszórtan, alig, hébe-hóba, hébe-korba, néha, néha-néha, néhanapján, nagy néha, időnként, némelykor, egyszer-másszor, egyszer-egyszer, időközönként, helyel-közzel, olykor-olykor, alkalmilag, alkalomadtán, esetenként, nemigen ◆ GYAKRAN, SÜRŰN

ritkás (mn) ◇ ritka, gyér, szórványos, hézagos, elszórt, vigályos (*táj*) ◆ SÜRŰ, TÖMÖTT, DÚS

ritkaság (fn) ◇ raritás (*rég*), ritka madár, fehér holló
 ◇ különlegesség, kuriózum, kuriozitás, unikum

ritkít (ige) ◇ gyérit ◆ SÜRÍT
 ◇ kikapál, kigyomlál, egyel | kiszed, kitép, kiszaggat

ritkul (ige) ◇ gyérül, szétszóródik, [tömeg] szétszlik, szétszéled | hígul

ritmikus (mn) ◇ ütemes, ritmusos, mértékes

ritmus (fn) ◇ hullámzás, lüktetés, ütem, ütemesség, lejtés, numerus (*rég*), taktus
 ◇ időmérték, versmérték, tempó

rituális (mn) ◇ szertartásos, szertartásszerű | előíráso
 ◇ megszokott, állandó, szokványos, szokásos

rivaldafény (fn) ◇ nyilvánosság, közérdeklődés, közfigyelem

rivalás (fn) ◇ vetélytárs, versenytárs, konkurens, ellenfél, ellenlábás | haragos ◆ SEGÍTŐTÁRS, TÁRS, BAJTÁRS

rivalizál (ige) ◇ vetélkedik, konkurál, versenyez, verseng, vetekedik

rivall (ige) ◇ <vkire>: kiált, förmed, ripakodik, ráordít
 ◇ rivalkodik (*rég*), sivall (*táj*), harsan, rian

rizikó (fn) ◇ kockázat, kockáztatás, veszély, bizonytalanság, vakmerőség

rizs (fn) ◇ rizskása (*táj*), törökköles (*rég*), kása, rizsa
 ◇ [rizsa]: beszéd, halandzsa, blabla

rizsfelfújt (fn) ◇ rizskoch (*biz*)

ró (ige) ◇ vés, bevés, karcól, metsz, rovától (*rég*)
 ◇ ír, feljegyez, felró
 ◇ (*táj*): számba vesz, összeír
 ◇ (*rég*): illeszt <vhova>, beilleszt | összeilleszt, hornyol
 ◇ [utat]: bejár, végigjár
 ◇ [terhet, büntetést]: kivet, kimér, kiszab, sújt <vmivel>, hárit <vkire>

robaj (fn) ◇ zaj, zörej, dörej, dörrenés, dördülés, dörgés, mennydörgés, durranás, pukkanás, moraj, láрма ◆ CSEND

robban (ige) ◇ explodál, felrobban, szétrobban, szétdurran, szétpukkan, elpukkan, elpukkad, levegőbe repül, detonál | dörren, durran
 ◇ kitör, kifakad, indulatba jön, felfortyan ◆ LEHIGGAD, MEGBÉKÉL
 ◇ <vhova>: terem <vhol>, toppan

robbanás (fn) ◇ detonáció, dörej, explózió (*id*), explodálás (*id*), kitörés, durranás, dörrenés
 ◇ árrobbanás, krach

robbanékony (mn) ◇ expozív, expozíbilis (*id*)

- ◇ lobbanékony, hirtelen, hirtelen haragú, heves, indulatos, vehemes, hőrcsögtermészetű, szangvinikus
(*szak*) ♦ NYUGODT, HIGGADT, MEGFONTOLT
- robbanóanyag** (fn) ◇ robbanószer, töltet | bomba
- robbanómotor** (fn) ◇ belső égésű motor, expanziós motor
- robbant** (ige) ◇ felrobbant, szétrobbant
- ◇ [közvetet]: repeszt, porlaszt, jöveszt (*szak*)
- ◇ felosztal, felbomlaszt
- robog** (ige) ◇ száguld, repeszt (*szleng*) | motorozik
- ◇ siet, rohan, száguld, szalad, vágat, nyargal, tép (*szleng*)
- ◇ (*rég*): zúg, dübörög
- robogó I.** (mn) ◇ rohanó, száguldó
- robogó II.** (fn) ◇ motorkerékpár, motor, moped, scooter (*id*)
- robot¹** (fn) ◇ jobbágmunka, úrdolga (*rég*), angária (*rég*)
- ◇ gürzés (*szleng*), gürcölés, meló, kulizás (*szleng*), kulimunka, hajtás, favágás (*biz*), strapa (*biz*), rabszolgamunka, taposómalom, gálya (*szleng*)
- robot²** (fn) ◇ robotember, automata
- ◇ robotgép, háztartási robot
- robotol** (ige) ◇ gürcöl, gürizik (*szleng*), húzza az igát, kulizik (*szleng*), dolgozik, görnyedezik, görbed (*vál*), fáradozik, verejtékezik, strapálja magát (*biz*), hajtja magát (*biz*), melózik (*szleng*), lejszol (*szleng*), brusztol (*szleng*), gályázik (*szleng*) ♦ PIHEN, SZÓRAKOZIK
- robustus** (mn) ◇ erős, erőteljes, izmos, megtermett, nagy, vállas, markos, edzett, kisportolt, kajakos (*szleng*), deltás (*biz*), muszklis (*biz*), keménykötésű, tagbaszakadt, stramm (*biz*), drabális ♦ GYENGE, ERŐTLEN, NYÁPIC
- ◇ hatalmas, lenyűgöző ♦ KICSINY, PARÁNYI
- ródlí** (fn) ◇ szán, szánkó
- ródlizik** (ige) ◇ szánkázik, szánkózik
- rogy** (ige) ◇ roskad, dől, esik, csuklik, omlik | rogyad (*rég*)
- rohad** (ige) ◇ pudvásodik, peshed (*táj*)
- rohadék** (fn) ◇ [jelzőként is]: szemét, aljas, moslék, mocskok, hitvány, alávaló, tetű (*durva*), patkány (*durva*)
- rohadt** (mn) ◇ poshadt, nyálkás, korhadt, redves, reves, megrothadt, megrohadt, romlott, erjedt, penészes, pimpós, dohos, avas, dögös (*táj*) ♦ FRISS, ÉP, EGÉSZSÉGES
- ◇ (*durva*): hitvány, elaljasodott, züllött, aljas, alávaló, mocskos, galád, tetves, szemét ♦ TISZTESSÉGES, RENDES
- ◇ (*pej*): egyetlen, árva
- roham** (fn) ◇ támadás, attack (*id*), megrohanás, lerohanás, rajtaütés, előretérés, offenzíva, invázió, agresszió, ostrom (*id*)
- ◇ görcs, rosszullét, kitörés, paroxizmus (*szak*)
- ◇ felindultság, dühroham
- ◇ (*rég*): rohanás
- rohamcsapat** (fn) ◇ rohamosztal, kommandó, deszant (*id*), különítmény, alakulat
- rohamkocsi** (fn) ◇ rohammentő
- ◇ URH-s kocsi, URH (*biz*)
- rohammunka** (fn) ◇ tűzoltómunka (*biz*), hajrá
- rohamos** (mn) ◇ gyors, sebes, szapora, sietős, heves, vehemens ♦ LASSÚ, VONTATOTT
- rohamoz** (ige) ◇ támad, megrohamoz, rohamot indít, nekitámad, attackíroz (*rég*), ostromol, ráront, nekíromt, rárohan, lerohan, megrohan, rátör, rácsap, lecsap <vkire>, rajtaüt ♦ VÉDELMEZ, VÉD
- rohamisak** (fn) ◇ acélbili (*szleng*), rohambili (*szleng*), majrébili (*szleng*), tökhéj (*szleng*), vaskalap (*szleng*), vassapka (*szleng*), bogrács (*szleng*), mofémsvájci (*szleng*)
- rohan** (ige) ◇ fut, szalad, siet, üget, száguld, rohangál, vágat, robog, viharzik, lohol, iramlik, szedi a lábát, nyaka köré szedi a lábát, nyaka közé kapja a lábát, nyargal, iszkol, spurizik (*szleng*), sprintel (*biz*), tép (*szleng*), söpör (*biz*), repeszt (*szleng*), rongyol (*szleng*), teker (*szleng*), rúgtat (*táj*) **Sz**: talpa sem éri a földet; úgy megy, mint a veszett állat; megy, mint a szélvész; úgy szalad, mint akit ostorral vágnak ♦ BALLAG, SÉTÁL, RÁÉR
- ◇ [idő]: múlik, repül, száll

rohanás (fn) ◇ vágta, hajsza (*biz*), iram, száguldás, sietség, loholás

rohangál (ige) ◇ futkos, szaladgál, rohangászik, lótfut, cikázik

rohanvást (hsz) ◇ gyorsan, sietve, lihegve, rohanva, vágatva, lóhalálában, sebes vágatva (*rég*), nyargalvást, sebesen, hanyatt-homlok, lélekszakadva ◆ LASSAN, KÉNYELMESEN, KOMÓTOSAN

rojt (fn) ◇ bojt, cafrang (*rég*), cafrinka (*táj*), kanaf (*rég*), francli (*biz*), függő (*rég*), sallang

rojtos (mn) ◇ rojtzott, cafrangos (*rég*), cafrinka (*táj*), bojtos, szakadozott | kirojtosodott, kiszákkásodott (*táj*)

róka (fn) ◇ ravasz (*rég*), ravaszdi

◇ [jelzőként]: ravasz, álnok, csalárd, furfangos, dörzsölt (*biz*), verzátus (*rég*), tapasztalt, minden hájjal megkent

róka-gomba (fn) ◇ sárga róka-gomba, csibegomba, csirkegomba

rókázik (ige) ◇ hány, okádik, boázik (*biz*), vukot fog (*biz*), kidobja a taccsot (*szleng*), kipakol (*szleng*)

rokka (fn) ◇ guzsaly (*táj*), pergő (*táj*)

rokkán (ige) ◇ leereszkedik, alászáll, megülepszik, leülepszik

◇ megrokkán

rokkant (mn és fn) ◇ nyomorék, fogyatékos, sérült, mozgássérült, mozgáskorlátozott, munkaképtelen, csökkent munkaképességű, kripli (*durva*), inaszakadt (*rég*), erőfogyott (*rég*) ◆ ÉP, EGÉSZSÉGES, ÉPKÉZLÁB

◇ hadirokkant, invalidus (*rég*)

◇ roskatag, düledező, romos, rogyadozó, pusztuló

rokolya (fn) ◇ szoknya, alj, fersing (*táj*)

rokon I. (fn) ◇ vérrokon, hozzátartozó, családtag, atyafi (*rég*), retyerutya (*táj*), vérség (*rég*) **Sz:** segge vége (*durva*) ◆ IDEGEN

rokon II. (mn) ◇ hasonló, hasonlatos, párhuzamos, egyrendű (*rég*), egyező, analóg (*id*), hasonnemű (*vál*)

rokoni (mn) ◇ vérségi, vér szerinti, atyafiságos (*rég*), atyafíui (*rég*), testvéries

rokonság (fn) ◇ atyafiság (*rég*), familia, had (*rég*), nemzetség (*rég*), vérség, pereputty (*biz*), retyerutya (*táj*), család, sógorság (*rég*)

◇ hasonlóság, hasonlatosság, affinitás (*id*), közelség, analógia, párhuzam

rokonszenv (fn) ◇ szimpátia, vonzódás, vonzalom, szeretet, rokonérzet (*rég*) | barátság ◆ ANTIPÁTIA, ELLENSZENV, TASZÍTÁS

rokonszenves (mn) ◇ megnyerő, szimpatikus (*vál*), szeretetre méltó, vonzó, bizalomkeltő, bizalomébresztő, bizalomgerjesztő ◆ ELLENSZENVES, VISSZATASZÍTÓ, ANTIPATIKUS

rokonszenvez (ige) ◇ szimpatizál, szimpátiát érez <vki iránt>, kedvel, szível, vonzódik <vkihez>, hajlik <vkihez>, rokonszenvet érez <vki iránt>, rokonszenvet táplál <vki iránt>, előszeretettel van <vki iránt>, előszeretettel viseltetik <vki iránt>, előszeretettel érez <vki iránt>

roletta (fn) ◇ roló, redőny, ablakredőny, görfüggöny (*rég*)

roller (fn) ◇ rolli (*biz*), hajtány (*rég*)

roló (fn) ◇ redőny, ablakredőny, roletta, görfüggöny (*rég*)

◇ tekercs, rolád

rom (fn) ◇ maradvány, ruina (*rég*), omladék, düledék (*vál*), omladvány (*rég*), romladék (*rég*), romhalmaz, várrom

roma (fn és mn) ◇ cigány, sötétbőrű, kreol bőrű, more (*biz*), dalle (*táj*, *biz*), gádzsó (*szleng*), dádé (*szleng*), nemzetiségi (*biz*), kisebbségi (*biz*)

román¹ (mn és fn) ◇ romániai, oláh, vlach (*rég*)

román² (mn) ◇ újlatin, neolatin (*szak*)

román³ (fn) ◇ (*rég*): regény

romantika (fn) ◇ romantizmus

◇ kalandvágy, regényesség, érzelmesség, álmodozás, rajongás

romantikus (mn) ◇ regényes, vadregényes, kalandos, meseszerű, meglepő, délibábos

◇ ábrándos, ábrándozó, álmodozó, érzelmes, szentimentális, fellegjáró, holdvilágos (*rég*) | érzelgős ◆ JÓZAN, RACIONÁLIS

rombol (ige) ◇ romba dönt, pusztít, dúl, tör-zúz, tönkretesz, rongál, roncsol, szétzúz, összezúz, földig rombol | darabol (*rég*) ◆ ÉPÍT

◇ [erkölcsi értéket]: megingat, aláás, aláaknáz, destruál (*vál*), veszélyeztet, kisebbít, bomlaszt, zülleszt ◆ ALÁTÁMASZT, MEGERŐSÍT

romboló I. (mn) ◇ bomlasztó, züllesztő, destruktív (*id*), mételyező (*rég*), ártalmas, veszélyes, káros, pusztító, mérgező, veszedelmes ◆ ÉPÍTŐ, KONSTRUKTÍV

romboló II. (fn) ◇ csatahajó, hadihajó, cirkáló, torpedóromboló

romhalmaz (fn) ◇ rom, omladék, maradvány, dűledék (*vál*) | roncs

romlandó (mn) ◇ romlékony, romlatag (*vál*) ◆ TARTÓS, TARTÓSÍTOTT

romlás (fn) ◇ bomlás, oszlás, rothadás

◇ [fogé]: szuvasodás, odvasodás

◇ kopás, elhasználódás, rongálódás, tönkremenés

◇ hanyatlás, züllesztés, dekadencia (*vál*), kárhozat, átok, hanyattatás, enyészet, tönkremenetel, tönkremenés, tönkrejutás, pusztulás, összeomlás, végromlás, veszte <vkinek>, dúveszte (*táj*) ◆ JAVULÁS, VIRÁGZÁS

romlatlan (mn) ◇ friss, ép, hibátlan ◆ ÁLLOTT, ROMLOTT

◇ ártatlan, szűzes, szűzi, tiszta, gyermeki, érintetlen, makulátlan, szeplőtlen (*rég*), feddhetetlen, mocsoktalan ◆ ERKÖLCSTELLEN, ROMLOTT, ZÜLLÖTT

romlik (ige) ◇ rongálódik, kopik, vásik

◇ poshad, rothad, fülled, avasodik, enyekesedik (*táj*)

◇ [tojás]: zápul

◇ [fog]: szuvasodik, odvasodik, vásik

◇ rosszabbodik, rosszabbra fordul, súlyosbodik, hanyatlik ◆ JAVUL, GYÓGYUL

◇ [látás, hallás]: gyengül ◆ ERŐSÖDIK

◇ lesüllyed, zülleszt, lejtőre kerül, korrumpálódik (*id*)

◇ [pénz, árfolyam]: esik, csökken, zuhan, értéktelenedik, devalválódik ◆ EMELKEDIK

romlott (mn) ◇ ehetetlen, rothadt, avas, poshadt, redves, pudvás, erjedt, penészes, pimpós (*táj*), bűdös, dohos, állott, fülledt, penyvedt (*táj*) **Sz:** olyan, mint az ecetágy; enné meg a kukac, nem is másra való ◆ EHETŐ, FRISS

◇ [tojás] záp

◇ [fog]: szuvas, lukas ◆ ÉP

◇ erkölcsstelen, zülleszt, feslett, immorális, elvetemült, korrump, cudar, aljas, gyalázatos, becsstelen, gonosz, léha, ledér, szabados, zabolátlan, parázna, buja, perverz **Sz:** jól tudja, mi a rőfnek az ára ◆ ÁRTATLAN, ERKÖLCSŐS, BECSÜLETES

◇ (*rég*): romos | eltorzult

róna (fn) ◇ síkság, sík, alföld, puszta, mező, rét, rétség, lapály, térföld (*rég*) ◆ HEGY

roncs (fn) ◇ rom, romhalmaz, dűledék, omladék, hulladék

◇ kripli (*durva*), nyomorék, fogyatékos, inaszakadt (*rég*)

◇ maradvány, maradék, töredék | nyom

roncsol (ige) ◇ mar, tép, szaggat, zúz, röcsköl (*táj*)

◇ tönkretesz, pusztít, megrongál, elront, rongál ◆ MEGJAVÍT, RENDBE HOZ

◇ (*szleng*): hajt, száguld, dönget (*szleng*)

ronda (mn) ◇ randa (*biz*), ocsmány, csúf, csúnya, förtelmes, rusnya, éktelen, rút, rosszképű, pocsek, lepra (*szleng*), rohda (*rég*), cefet (*táj*), prasnya (*táj*), ocsmonda (*táj*) | visszasztító, undorító, utálatos, ellenszenves ◆ SZÉP, GYÖNYÖRŰ, VONZÓ

◇ piszkos, szennyes, mocskos, retkes (*biz*)

◇ obszcén, trágár, disznó, malac, mocskos, szégyenletes ◆ VÁLASZTÉKOS, SZÉP, TISZTA

◇ rossz, elviselhetetlen

rongál (ige) ◇ ront, roncsol, ront-bont, szaggat, koptat, nyúz, pusztít, cibitol (*táj*), nyü, tönkretesz, rombol, árt <vminek>, gongyol, díbol (*táj*) ◆ JAVÍT, HELYREHOZ

rongálódik (ige) ◇ romlik, kopik, nyűvődik, nyűzódik, roncsolódik

rongy I. (fn) ◇ szövethulladék, fecni (*biz*), cafat, pöszlék (*táj*), foszlány, lafanc (*táj*), condra (*táj*), fracli (*táj*), ringy-rongy

◇ törlőrongy, kendő, portörő, padlórongy

◇ roncs, foszlány

◇ (*pej*): kurva (*durva*), céda, ribanc (*durva*), utcanő

◇ (*szleng*): ezres, ezerforintos, róka (*szleng*), rugó (*szleng*), rugedli (*szleng*)

rongy II. (mn) ◇ hitvány, silány | aljas, megvetendő ◆ DERÉK, GERINCES, ERKÖLCSŐS

rongyos (mn) ◇ szakadozott, lyukas, foszladozó, lafanc (*táj*), snassz (*biz*), elrongyolt, elrongyolódott, toprongyos, tépett, cefet, elnyűtt, viseltes, cafatos (*táj*), cafrangos (*táj*) **Sz:** olyan, mint a kányától megkopasztott tyúk; olyan, mint a küldött ördög; úgy kiöltözött, mint az árva malac a sárban

◇ szegény, nyomorult, ágrólszakadt, toprongyos, topis (*szleng*), toplák (*szleng*), mazuri (*táj*) ◆ ELEGÁNS, JÓL ÖLTÖZÖTT

◇ vedlő, szőrt hányó, szőrét hullató, bőrt váltó, tollát hullató, melledő (*táj*), küklő (*táj*)

◇ megrongálódott, ütött-kopott, ócska, kopott

◇ jelentéktelen, értéktelen, haszontalan, vacak ◆ ÉRTÉKES, FONTOS

rongyrázás (fn) ◇ hivalkodás, felvágás, flancolás (*biz*), flanc (*biz*)

ront (ige) ◇ koptat, tör, szakít, rongál, elferdít, elértéktelenít

◇ [étvágyat]: csökkent, gyengít ◆ NÖVEL

◇ kárt tesz, rombol, pusztít | súlyosbít, nehezít ◆ JAVÍT

◇ megbont | bomlaszt, zülleszt, alacsonyít, dekomponál (*id*)

◇ megbabonáz, varázsol, megboszorkányoz, igéz, szemmel ver

◇ ráront, rátör, rátámad, nekíront | ráförmed

rontás (fn) ◇ rosszabbítás, rongálás, pusztítás

◇ babonázás, boszorkányozás, igézet, átok, varázslat, tétémény (*rég*), szemmel verés, betegség (*táj*)

◇ (*táj*): csúz, köszvény

◇ (*szleng*): menstruáció (*szak*), havibaj

rop (ige) ◇ jár, táncol, lejt, szaporáz

ropog (ige) ◇ pattog, csattog, durrog, csetereg (*táj*) | csikorog, recseg, reccsen | ég

◇ zizeg, suhog

◇ kattog, csattog, dörög, kelepel, kerepel

ropogós I. (mn) ◇ kemény, új | sült

◇ friss, tüzes, szilaj

ropogós II. (fn) ◇ krokett (*id*)

ropogtat (ige) ◇ pattogtat, porcogtat (*rég*), csikorgat, recsegtet, cirmolyál (*táj*)

◇ rácsásál, rág, harapdál, morcogtat (*táj*)

◇ tagol, artikulál

roppan (ige) ◇ reccsen, ropog, török-szakad

◇ (*rég*): dördül (*táj*), elsül

◇ (*rég*): perdül, harsan

roppant (mn) ◇ óriási, gigantikus, gigászi, emberfölötti, kolosszális (*biz*), irdatlan, irgatlan (*táj*), rémtelen (*táj*), irtózatos, irtóztató, tömérdek, szörnyű, mérhetetlen, enormis (*id*), határtalan, hatalmas, rettentő, szédületes, eget verő, felmérhetetlen

◇ töméntelen, rengeteg, megszámlálhatatlan

◇ [hsz-szerűen]: módfelett, rendkívül, nagyon

roraté (fn) ◇ hajnali mise

rósejbní (fn) ◇ hasáburgonya, burgonyaszírom, sült krumpli, szalmakrumpli, szalmaburgonya, szalmapityóka (*táj*), pomme frites (*id*)

roskad (ige) ◇ rogyadozik, roskadozik, omladozik, rogygan, mállik, dől, düledezik, pusztul

◇ hanyatlik, omlik, rogy, hull, zuhan, rozsan (*rég*)

◇ [magába roskad]: elcsügged ◆ REMÉNYKEDIK, BÍZIK

roskadozik (ige) ◇ düledezik, rogyadozik, görnyed, meg-megrogygan, besüpped, beroskad ◆ ÚJJÁÉPÜL

◇ ellakad, kimerül, elerőtlenedik, tönkremegy, elfárad, összerogy, hutyorodik (*táj*) ◆ FELFRISSÜL

roskatag (mn) ◇ rozzant, düledező, icedős-bicedős, roskadozó, rogyadozó, omlatag, rozoga, omladozó ◆ MASSZÍV, ERŐS, STABIL

◇ elvénhedt, elvénuült (*rég*), gyenge, erőtlen | ódon, megviselt, fáratag (*rég*)

rost (fn) ◇ szál, fibra (*id*), szálag (*rég*)

◇ mócsing

rost (fn) ◇ sütőrostély, rostélyrács, rostély, sütőrács

rosta (fn) ◇ szita, szűrő | rázószekrény

◇ bíráló, elbírálás, kritizálás, kritika

rostál (ige) ◇ szétválaszt, szítál, szelel, megtisztít, szór, szemel (*táj*), pallal (*rég*) | válogat

◇ megvizsgál, elbírál | kiválaszt

rostély (fn) ◊ rács, rácsozat, gitter (*szak*)

◊ vasrács, tűzrács, kályhaellenző

◊ sütőrostély, sütőrács, rostélyrács, rosta (*rég*)

◊ sisakrostély

rostélyos I. (mn) ◊ rácsos, rácsozott

rostélyos II. (fn) ◊ pecsenye, marhahús, rostonsült

rostokol (ige) ◊ vesztegel, várakozik, pihen, kuruttyol (*táj*)

rostos (mn) ◊ szálas, szálkás, fibrózus (*id*), rágós, inas, rostokos (*táj*) | fás ♦ PUHA, OMLÓS

rossz I. (mn) ◊ egészségtelen, elhasználódott, ártalmas, romlott, bűzhödött, bűdös, poshadt, állott, záp, izetlen, keserű, emélyítő, kellemetlen, avas, orrfacsaró, áporodott, dögletes, szennyezett ♦ EGÉSZSÉGES, KELLEMES, JÓ

◊ kedvezőtlen, hátrányos, alkalmatlan [időpont] ♦ KEDVEZŐ, ALKALMAS, MEGFELELŐ

◊ veszteséges, szerencsétlen, káros ♦ NYERESÉGES, SZERENCSES, HASZNOS

◊ levert, letargikus, csüggedt, bús, bánatos, búskomor, szomorú, misz (*biz*) | barátságtalan, ellenséges ♦ VIDÁM, BARÁTSÁGOS

◊ [magatartás]: komisz, gonosz, rosszindulatú, rosszakaratú, aljas, alávaló, galád, elvetemült, tré (*id*) ♦ JÓ, JÓINDULATÚ, JÓAKARATÚ

◊ ledér, léha, kicsapongó, feslett, elhiresült, parázna, becstelen, hírbeli (*táj*) ♦ SZEMÉRMES, ERKÖLCSŐS

◊ rosszalkodó, szófogadatlan, helytelenkedő (*táj*) | fegyelmezetlen, pajkos, csintalan, rakoncátlan, vásott, pajzán, rendetlen, csibész ♦ SZÓFOGADÓ, ENGEDELMES

◊ összeférhetetlen, kibírhatalan | bántó, sértő ♦ KEDVES

◊ vacak, ócska, silány, gyatra, használhatatlan, eladhatatlan, alkalmatlan, pocsek, hitvány, gyenge, kopott, rozoga, rongyos, elnyűtt, értéktelen, bővli, olcsó, kritikán aluli, förtelmes ♦ HASZNÁLHATÓ, ALKALMAS, KIVÁLÓ

◊ durva, bárdolatlan, csiszolatlan, kibírhatalan, bántó, sértő, csapnivaló, illetlen

◊ csúnya, rút, rusnya, ocsmány ♦ SZÉP, CSINOS

◊ téves, hibás, elhibázott, fals ♦ HIBÁTLAN, TÖKÉLETES

rossz II. (fn) ◊ hátrány ♦ ELŐNY

◊ lesújtó hír, kedvezőtlen vélemény, ítélet, rágalom ♦ ÖRÖMHÍR

◊ (*táj*): fájdalom, betegség

◊ gonosz lélek, ördög, sátán ♦ ANGYAL

◊ gonosz ember, némbor, cafrika (*szleng*), bűnös

◊ gonosztett, gaztett, rosszakarat, rosszindulat | bűn, véték ♦ JÓSÁG, JÓTETT

rosszabbodik (ige) ◊ romlik, rosszabbra fordul, súlyosbodik, gyengül | korcsosodik, elfajul ♦ JAVUL, ERŐSÖDIK

rosszakaratú (mn) ◊ rosszindulatú, rosszhiszemű, rosszlelkű, gonosz, rossz szándékú, gyűlölködő, hupolyagos (*táj*), komisz, ellenséges, acsarkodó, mostoha ♦ JÓAKARATÚ, JÓINDULATÚ, JÓSZÁNDÉKÚ

rosszalkodik (ige) ◊ rendetlenkedik, betyárkodik, csintalankodik, hancúrozik, rajcsúrozik, huncutkodik, kutyálkodik, dévajkodik, csibészkedik, pajkoskodik, rakoncátlankodik, megbomlik (*táj*), helytelenkedik (*táj*), hóhérkodik (*táj*), idéetlenkedik, éretlenkedik, szeleskedik, kópéskodik Sz: rossz fát tesz a tűzre; belelép az ördögök bocskorába; fölvetta a kutyainget ♦ JÓL VISELKEDIK

◊ kiróg a hámból | léháskodik

◊ kellemetlenkedik, kinoz, gyötör, komiszkodik

rosszall (ige) ◊ helytelenít, ellenez, reprobál (*szak*), nehezményez, vétkei (*táj*) | kifogásol, hibáztat, gáncsol, megkritizál, elítél, megdorgál, megbélyegez, megró, megszid, korhol, lehord (*biz*), megpirongat, rendreutasít, fedd, elutasít, leszól, pocskondiáz ♦ HELYESEL, MEGDICSÉR

rosszalló (mn) ◊ helytelenítő, elítélő, bíráló, kedvezőtlen, megbélyegző, feddő, szemrehányó, pejoratív ♦ DICSERŐ, HELYESLŐ, ELISMERŐ

rosszaság (fn) ◊ használhatatlanság, helytelenség

◊ rosszindulat, komizság, gonoszság, latorság (*rég*), rosszhiszeműség, romlottság, elvetemültség ♦ JÓSÁG, JÓINDULAT, JÓAKARAT

◊ rosszalkodás, pajkosság, pajkoskodás, csintalankodás, csintalanság, rendetlenkedés, helytelenkedés (*táj*), ördögség (*táj*) | csíny, csinytevés, gázság ♦ SZÓFOGADÁS, ENGEDELMESSÉG

◊ csibész, rosszcsont, impoztor ♦ MINTAGYEREK

rosszcsont (fn) ◇ csibész, gézengúz, pernahajder, ördögadta, himpellér, lókötő, semmirekellő, rosszasarág
◆ MINTAGYEREK

rosszhiszemű (mn) ◇ rosszindulatú, rosszakarató, rossz szándékú, rosszsmájú, komisz, gonosz, kaján, álnok, perfid (*id*) maliciózus ◆ JÖHISZEMŰ, JÓINDULATÚ

rosszindulat (fn) ◇ rosszasarág, rosszakarát, komiszság, alattomoság, gonoszság, rosszsmájúság, malevolentia (*id*), malícia (*id*), rosszhiszeműség, gyűlölködés, ellenségesség ◆ JÓINDULAT, JÓAKARAT

rosszindulatú (mn) ◇ alattomos, komisz, perfid (*id*), rosszlelkű, gonosz, álnok, elvetemült, romlott, rosszhiszemű, rosszsmájú, kárörvendő, kaján, maliciózus, rosszakarató, ellenséges, kegyetlen, gyilkos, kíméletlen, csípős, szívtelen, acsarkodó, feketemájú (*táj*), dushman (*táj*) ◆ JÓAKARATÚ, JÓINDULATÚ

◇ káros, ártalmas, halálos, gyógyíthatatlan, malignus (*szak*) ◆ GYÓGYÍTHATÓ, JÓINDULATÚ

◇ kellemetlen, bántó, sértő | ízetlen ◆ TAPINTATOS | FINOM, JÓÍZÚ

rosszkedvű (mn) ◇ kedvetlen, szomorú, levert, komor, mogorva, morcos, mortyos (*táj*), durcás (*biz*), elcsüggedt, bús, kedveszegett, harapós, barátságtalan, ingerült, nyűgös, szomorkodó, búvalbélelt, morózus, morc, búskomor, lehangolt, letört, letargikus, depresszív, misz (*biz*) **Sz:** bal lábbal kelt fel; búsul, mint aki szomorút álmódott; búsul, mint a csonka vitéz; csalánra hugyozott; elereszti fülét, farkát; jókedve van, mint akit akasztani visznek; jókedve van, mint a kötözött malacnak; komor, mint a verembe esett farkas; leeresztette a szárnyát; lóg az orra; mintha birsalmából harapták volna ki; nem jól kelt a lencseje; olyan morcos, mint a tüskésdisznó; olyan, mint egy küldött farkas; öreg kutya kedve van; örül, mint kalitkában a csizike; rossz planétában született; rosszul kelt fel; seggel kelt fel; farral kelt fel az ágyból ◆ VIDÁM, JÓKEDVŰ, FELDOBOTT

rosszkor (hsz) ◇ alkalmatlanul, időszerűtlenül ◆ JÓKOR, IDEJÉBEN

rosszmájú (mn) ◇ maliciózus, kárörvendő, kaján, epés, gúnyos, démoni, rosszindulatú ◆ JÓINDULATÚ, SZELID

◇ rossznyelvű, éles nyelvű, fullánkos, maró, rágalmazó, csúfondáros, csípős, szarkasztikus (*vál*) **Sz:** három éle nyelvének, mint a sásnak

rosszul (hsz) ◇ cefetül, kutyául, ebül, gyöngén, balul, csehül, rútul, cseszettül (*táj*), sehogy se (*táj*) ◆ JÓL, KITŰNŐEN, POMPÁSAN

◇ helytelenül, tévesen, hibásan, alaptalanul, hamisan ◆ HIBÁTLANUL, HELYESEN, PONTOSAN

rosszullét (fn) ◇ gyengélkedés, bágyadás (*táj*), indiszpozíció (*id*), émelygés, ájulás, hányinger, görcs, roham | betegség

rothad (ige) ◇ korhad, poshad, erjed, pállik, redvesedik, zápul, tesped, bűzlik, áporodik, oszlik, pusztul, mállik, romlik, kaslad (*táj*), peshed (*táj*)

◇ senyved (*rég*), sinylődik, tesped, sorvad

◇ felbomlóban van, pusztul, hanyatlik ◆ VIRÁGZIK, POMPÁZIK

rothadás (fn) ◇ korhadás, odvasodás, poshadás | enyészet, szépszis (*szak*), bomlás | aszúsodás, penész

◇ senyvedés (*rég*), sinylődés, tespedés

◇ romlottság, lealjasodás, romlás, pusztulás, züllöttség, feslettség

rothadt (mn) ◇ poshadt, nyálkás, korhadt, redves, revés (*táj*), megrohadt, romlott, erjedt, penészes, pimpós (*táj*), dohos, avas, döggös (*táj*)

◇ (*durva*): hitvány, aljas, elaljasodott, züllött, alávaló, mocskos, galád, tetves (*durva*), szemét (*durva*)

◇ felbomló, széthulló

rotyog (ige) ◇ fortyog, fő, föl, főtög (*táj*), roszog (*táj*), rityeg-rotyog (*táj*)

◇ (*szleng*): szellent, púzik (*biz*), elszólja magát (*tréf*)

rovancsolás (fn) ◇ rovancs, könyvvizsgálat, revízió, felülvizsgálat, ellenőrzés

rovar (fn) ◇ fereg, bogár, lárv, insectum (*id*)

rovarirtó (fn) ◇ rovarölő

rovartan (fn) ◇ entomológia (*id*), inszektológia (*id*)

rovás (fn) ◇ rovátka, horony, fānc (*rég*), barázda, rece, vágat

◇ rovásírás, rúna | metszés, bemetszés, irdalás

◇ (*rég*): adósság, járandóság, tartozás, hitel

◇ összeillesztés, hornyolás

◇ rovó, megrovás, intó

rovat (fn) ◇ rubrika, rovatkocka

◇ hasáb

◇ műsorszám

◊ (rég): bevágás, rovátka, rovás, véset

rovátka (fn) ◊ rovátkolás, rovátkázás, bemetszés, bevágás, bemélyedés, horony, vajat, vágat, metszés, bevagdálás, incisio (*id*)

rovatvezető (fn) ◊ szerkesztő | műsorvezető

rovó (fn) ◊ megrovás, rovás, intő

◊ (*szak*): kádárkés

◊ (rég): adókető, adószedő

rozetta (fn) ◊ ablakrózsa, rózsablak

rozmár (fn) ◊ cetló (*rég*), tengeriló (*rég*), tengerioroslán (*rég*)

rozoga (mn) ◊ rozszant, roskatag, roskadozó, roskadt, rogyant, düledező, omladozó, omlatag, lerobbant (*szleng*), kidőlt-bedőlt, ragyva (*rég*), viharvert, ütött-kopott, lepusztult, pusztuló, ócska, dugadólt (*táj*), tropa (*szleng*) **Sz**: csak a rozsda tartja össze ♦ ÉP, MASSZÍV, ERŐS

◊ gyenge, gyöngye, legyengült, beteges, fáradékony, megviselt, erőtlen, tántorgó, bizonytalan, trotli (*biz*), trottyos (*biz*) ♦ VIRULÓ, ÉLETERŐS, KISPORTOLT

rozszant (mn) ◊ rozoga, roskatag, roskadozó, roskadt, rogyant, düledező, omladozó, omlatag, kidőlt-bedőlt, ragyva (*rég*), viharvert, ütött-kopott, lepusztult, pusztuló, ócska, dugadólt (*táj*), tropa (*szleng*) ♦ MASSZÍV, ERŐS, STABIL

◊ megviselt, erőtlen, gyenge, gyöngye, legyengült, beteges, erőtlen, tántorgó, bizonytalan ♦ VIRULÓ, ÉLETERŐS

rozs (fn) ◊ rozsbúza (*táj*)

rózsa (fn) ◊ rózsaszál, rózsabimbó, rózsabokor, rózsafa

◊ vadrózsa, csipkerózsa

◊ szórófej, zuhanyrózsa, zuhanytárcsa (*szak*)

◊ [vkinek a rózsája]: szerelmese, kedvese

◊ pír, pirosság | lázrózsa

◊ [jelzőként]: rózsás, rózsapiros, piros

rózsafüzér (fn) ◊ olvasó, szentolvasó, rozárium (*rég*), imádkozó (*táj*)

◊ (*szleng*): bilincs

rózsamuskátli (fn) ◊ cifralevelű muskátli, muskotálymuskátli, seprőmuskátli

rózsás I. (mn) ◊ rózsaszínű, pirospozsgás, rózsapiros, felhevült, kipirult, piruló ♦ SÁPADT

◊ derűs, örömteljes, vidám ♦ BORÚS, SZOMORÚ

◊ ígéretes, kedvező, biztató ♦ KILÁTÁSTALAN, REMÉNYTELEN

rózsás II. (fn) ◊ rózsakertész (*táj*), rózsakert

rózsaszín (mn és fn) ◊ pink, testszínű, gyenge színű (*táj*), rózsás, pirosas, vörhenyes, vöröses, mályvaszínű

rozszda (fn) ◊ patina (*id*), grünszpan (*id*), rozsdásodás, korrózió (*id*)

◊ ragya, üszög, peronoszpóra (*szak*), lisztharmat, penész

rozsdamentes (mn) ◊ rozszdaálló

rozsdás (mn) ◊ rozszdaette, berozsdásodott, rozszdamarta

◊ üszkös, ragyás, üszögös, peronoszpórás (*id*), lisztharmatos

◊ reszelős, rekedt, durva

◊ (*pej*): régimódi, ósdi, begyepesedett

rozsdásodik (ige) ◊ rozszda marja, megeszti a rozszda

rozszdavörös (mn és fn) ◊ rőt, vörösesbarna, bronzvörös, rozszdabarna, rozszdaszínű, rozszdaszín | vörös

rozszkenyér (fn) ◊ barna kenyér, fekete kenyér, pumpernickel (*id*)

rőf (fn) ◊ mérőrúd

rőfög (ige) ◊ görrög (*táj*), hörtyög (*táj*)

rög (fn) ◊ göröngy, földdarab, hant, gerengyó (*táj*), hoporc (*táj*), bucka, bucok (*táj*), gaj (*rég*)

◊ szántóföld, talaj, termőtalaj, termőföld, mező | szülőföld, anyaföld

◊ sírhalom, sírhant

rögöszme (fn) ◊ mánia, monómánia (*szak*), tücsök (*rég*), bolondéria, téboly, fixa idea (*id*), obszesszió (*id*), hóbort, bogár, vesszőparipa, rigolya, hepp (*szleng*), dili, kényszerképzet, kényszereszme

rögös (mn) ◊ darabos, göcsörtös, buckás, hegyvölgyes, göröngyös, döcögös, hepehupás, egyenetlen, göbörcös (*táj*), hoporcós (*táj*), rögöcsös (*táj*), göbös (*táj*), gajos (*táj*) ♦ SIMA, EGYENES

◊ fáradtságos, küzdelmes, nehéz, viharos, hányatott, kemény, zord ♦ KÖNNYŰ, EGYSZERŰ

rögtön (hsz) ◇ azonnal, most, azonmód, egyből, frissiben, rögvest, tüstént, íziben (*táj*), ízibe (*táj*), nyomban, azon nyomban, legott (*rég*), mindjárt, haladéktalanul, ahajt (*táj*), üstöllést (*táj*) **Sz:** adj uram isten, de mindjárt

◇ egyszerre, hirtelen, kapásból, gyorsan ◆ LASSACSKÁN, FOKRÓL FOKRA

◇ váratlanul, oktalanul

◇ közvetlenül, direkte ◆ KÖZVETVE, ÁTTÉTELESEN

rögtönöz (ige) ◇ improvizál, kivág (*biz*), extemporál (*id*), hevenyész | összetákol, összecsap, összeüt ◆ ELŐKÉSZÍT

rögtönzés (fn) ◇ improvizáció, impromptu (*id*), extemporizáció (*rég*), ötlet, hevenyészés, geg

rögtönzött (mn) ◇ hevenyészett, ideiglenes, ad hoc (*id*), spontán, tervezetlen | elkapkodott, elstietett ◆ MEGTERVEZETT, ELŐKÉSZÍTETT

rögvest (hsz) ◇ rögtön, most, nyomban, haladéktalanul, azon nyomban, azonnal, tüstént, mindjárt, íziben (*táj*), ízibe (*táj*), gyorsan, menten, egyszerre, egyszeriben, üstöllést (*táj*), csakhamar, azonhamar (*rég*), azonhelyt (*rég*), azon hevenyében (*rég*) ◆ KÉSŐBB, AZUTÁN

rögzít (ige) ◇ fixál, állandósít, véglegesít

◇ erősít, ráerősít, csiptet, befog, megszilárdít, kiköt, kitámaszt, lezár, megköt, merevít, stabilizál, lefog, felerősít | kipányváz, odaköt, leláncol, ráköt

◇ regisztrál, papírra vet, fölír, följegyez, megír

◇ megszab, meghatároz, megállapít | lerögzít

röhej (fn) ◇ röhögés, nevetés, kacagás, nyerítés (*pej*), hahota

◇ nevetséges dolog, képtelenség

röhög (ige) ◇ vihog, hahotázik, rötyög (*táj*), höcsörít (*táj*), hinnyog (*táj*) | kikacag

◇ (*táj*): nyerít (*pej*), nyikog

röhögés (fn) ◇ hahotázás, vihogás, kacagás, röhej, nevetés

◇ nyerítés (*pej*), nyikogás (*táj*)

rönk (fn) ◇ tuskó, fatörzs, tönk, tőke, csúsz (*táj*), törzs, csonk, gömbfa, szálfá, dorongfa

röntgen (fn) ◇ röntgenkészülék, röntgenlámpa, röntgenszó

◇ röntgenátvilágítás, röntgenfelvétel, röntgenkép

◇ röntgenkezelés, röntgenterápia

röntgenez (ige) ◇ átvilágít, röngönyöz (*táj*)

röntgenfelvétel (fn) ◇ radiogram, röntgenkép

röntgenkészülék (fn) ◇ röntgen, röntgenlámpa, röntgenszó

röntgenkezelés (fn) ◇ röntgenterápia

röpcédula (fn) ◇ reklámcédula, szórólap

◇ röplap, röpirat

röpdolgozat (fn) ◇ röpi (*szleng*), röpke (*szleng*), röppentyű (*szleng*), repcsi (*szleng*), röpdoli (*szleng*) ◆ NAGYDOLGOZAT, TÉMAZÁRÓ

röpirat (fn) ◇ brosúra, gúnyirat, szatíra | tacepao (*biz*)

◇ szórólap, röplap, röpcédula

röpké (mn) ◇ könnyed, szárnyaló, röpködő, repkedő, röpdőső, repdeső, szállongó

◇ változékony, állhatatlan, ingatag

◇ rövid, múló, mulandó, mulékony, futó, futólagos, tűnő, tűnékeny, efemer (*id*), tiszavirág-életű, kérészéletű

röppen (ige) ◇ fölrepül, felszáll

◇ villan, felvillan

rőt (mn) ◇ barnásvörös, vörhenyes, rozsdavörös, vörösbarna, vörösesbarna, bronzszínű, vereses (*táj*) | vörös

rövid I. (mn) ◇ kurta, rövidke, arasznyi, nyúlfarknyi, rövides, kurtácska, kis, bokorugró, mini (*biz*), kusza (*táj*) **Sz:** akkora, mint a nyúl farka; akkora, mint egy veréblépés; hosszú, mint a téli nap karácsony felé; kurta, mint a barátgatya [ruhadarab] ◆ HOSSZÚ

◇ múló, mulékony, mulandó, tűnő, tűnékeny, röpké, pillanatnyi, kérészéletű, tiszavirág-életű, efemer (*id*) ◆ TARTÓS, ÉLETRE SZÓLÓ

◇ szűkszavú, tömör, lakonikus

rövid II. (fn) ◇ rövidital, tömény, erős ◆ LONG DRINK

röviden (hsz) ◇ kurtán ◆ HOSSZAN

◊ egyszóval, tömören, szabatosan, rövidre fogva, összefogva, összefoglalva, dióhéjban,ogyoróhéjban, sommásan, velősen, magvasan, a lényegre szorítkozva, in nuce (*id*), lakonikusan (*id*) | kertelés nélkül, szépítés nélkül, magyarul | rövidítve ♦ BŐ LÉRE ERESZTVE, RÉSZLETESEN, ALAPOSAN

◊ leegyszerűsítve, egyszerűen, minden teketória nélkül | kurtán-furcsán ♦ KÖRÜLMÉNYESKEDVE, BONYOLULTAN

rövidesen (hsz) ◊ hamarosan, mindjárt, nemsokára, in brevi (*id*), csakhamar, egyhamar ♦ SOKÁRA, SOHANAPIÁN, MAJD HA FAGY

◊ (*rég*): azonnal, rögtön, tüstént, íziben (*táj*), sebtiben, hirtelen

rövidít (ige) ◊ kurtít, tömörít, kisebbít, kevesbít, elvon, elvesz, visszanyer, megnyirbál, csökkent, rövidre fog, meghúz ♦ HOSSZABBÍT, NÖVEL

◊ összevon, levág, nyír

rövidítal (fn) ◊ rövid, tömény, szíverősítő

rövidítés (fn) ◊ kevesbítés, csökkentés, kurtítás, elvétel, kisebbítés, kicsinyítés, mérséklés, megnyirbálás, leszállítás, redukció, kivonatolás ♦ HOSSZABBÍTÁS

◊ abbreviatura (*id*), összevonás ♦ KIFEJTÉS, TAGLALÁS, RÉSZLETEZÉS

rövidkaraj (fn) ◊ karmonádli (*rég*), sertéskaraj, sertésborda ♦ HOSSZÚKARAJ

rövidlátás (fn) ◊ miópia (*szak*), közzellátás ♦ TÁVOLLÁTÁS

rövidlátó (mn) ◊ közzellátó, vaksi (*biz*), vak, mióp (*szak*), miópsz (*szak*), kuksi (*táj*), tyúkszemű (*táj*) **Sz:** csak annyira lát, amennyire tapint ♦ TÁVOLLÁTÓ

◊ korlátozt, szűk látókörű, elvakult, szemellenzős ♦ SZÉLES LÁTÓKÖRŰ

rövidnadrág (fn) ◊ sort, sortnadrág, kismadrág

rövidség (fn) ◊ kurtaság, mulékonyság ♦ HOSSZÚSÁG

◊ tömörség, velősség ♦ RÉSZLETESSÉG

◊ (*táj*): kár, hiány, szükség, veszteség, fogyatkozás

rövidtávfutás (fn) ◊ vágta, sprint (*id*) ♦ HOSSZÚTÁVFUTÁS

rövidtávfutó (fn) ◊ vágta, sprinter (*id*) ♦ HOSSZÚTÁVFUTÓ

rövidül (ige) ◊ redukálódik, csökken, kisebbedik, megcsappan, összemegy, kurtul (*táj*), kurtodik (*táj*) ♦ HOSSZABBODIK, NYÚLIK

rözse (fn) ◊ gallyfa, gally, alfja, ágbog, vessző, venyige, szeprince (*rég*), baltásfa (*táj*), gyerme (*táj*)

rubeola (fn) ◊ rózsahimlő, vöröshimlő

rubrika (fn) ◊ rovat, hasáb

ruca (fn) ◊ kacska, réce, gácsér, góca (*táj*)

◊ vadkacsa

rúd (fn) ◊ pózna, dorong, bot, szálfá, ágas (*táj*), celőke (*táj*), oszlop, husáng

◊ rudacska, stangli

◊ (*biz*): rúdugrás

rúg (ige) ◊ rugdal, rugdos, rugdalózik, talpal, belerúg, odarúg

◊ visszaugrik, visszalök

◊ <vmennyire>: kitesz, elér

rugalmas (mn) ◊ hajlékony, hajlítható, plasztikus, rugékony, flexibilis, képlékeny, alakítható, idomítható, elasztikus | ruganyos, visszapattanó ♦ RUGALMATLAN, MEREV

◊ alkalmazkodó, simulékony, bölcs, engedékeny, rávehető, rábítható ♦ MEREV, INTOLERÁNS

rugalmasság (fn) ◊ hajlékonyság, hajlíthatóság, rugékonyaság, rugékonyság, flexibilitás (*id*), elasztikusaság (*id*), elaszticitás (*id*) ♦ MEREVSÉG, RUGALMATLANSÁG

◊ alkalmazkodás, simulékonyság ♦ INTOLERANCIA, MAKACSSÁG

ruganyos (mn) ◊ rugalmas, rugózott, rugós | elasztikus (*id*), flexibilis ♦ MEREV

◊ friss, könnyed, mozgékony ♦ NEHÉZKES, ÓLMOS, ELNEHEZÜLT

rúgás (fn) ◊ billentés

◊ kíméletlenség | bántás, sértés

rugdalózik, rugdalózik (ige) ◊ rugdal, rugdos, kapálódzik, kapálózik, rugdosódik, rúgkapál, rugódoz (*táj*)

◊ tiltakozik, ellenáll ♦ ELFOGAD

◊ költekezik, pazarol, nagy lábón él ♦ TAKARÉKOSKODIK

rugdalódozó (fn) ◊ csecsemőruha, kezeslábas, totyogó, tipegő, rugi (*biz*)

rugdos (ige) ◊ rugdal, rugdoz (*táj*)

◇ rugdalódzik, rúgkapál, rúg
rúgkapál (ige) ◇ kapálódzik, kapálózik, kalimpál, ficánkol, keceficél (*táj*)
 ◇ rugdal, rugdalódzik **Sz:** jár a lába, mint a motolla
 ◇ berzenkedik, tiltakozik, kapálózik, kapálódzik, ellenkezik, tombol, toporzékol, ellenáll | dühösködik, tajtézkzik, háborog
rugó (fn) ◇ spirál, féder (*id*), rugany (*rég*)
 ◇ indítóok, ok, indíték, indok, motiváció, motívum
 ◇ (*szleng*): ezres, ezerforintos, mihály (*szleng*)
rugós (mn) ◇ ruganyos, rugózott, féderes (*rég*), húzós
 ◇ rugalmas, kényelmes
rúgdat (ige) ◇ iramodik, vágdat, rohan
 ◇ futtat, ugrat
 ◇ [árat]: felemel, megnövel, felszöktet
ruha (fn) ◇ öltözet, öltözék, toalett, ruházat, cucc (*biz*), viselet, habitus (*rég*), köntös, kosztüm, öltöny, gúnya, csuha, lepel, hacuka (*biz*), szerelés (*szleng*), szerkó (*szleng*), ancug (*biz*), ruci (*szleng*), cula (*táj*), salni (*szleng*), csomagolás (*szleng*), condra (*táj*), gönc (*táj*), ringy-rongy, rongy | mez, jelmez
 ◇ ágynemű, konyharuha
 ◇ törlórongy, porrongy, portörló
 ◇ (*szleng*): verés, vereség
ruhaakasztó (fn) ◇ vállfa, fogas, ruhafogas, akasztó
ruhaanyag (fn) ◇ kelme, szövet, anyag | matéria
ruhafogas (fn) ◇ ruhaakasztó, ruhakampó, fogas
ruhakereskedés (fn) ◇ ruhaüzlet, ruhabolt, divatárubolt, textilüzlet, textilbolt
ruhanemű (fn) ◇ ruházat, öltözet, öltözék, cula (*táj*), ruhaféle
 ◇ fehérnemű
 ◇ kendő, rongy | asztalnemű
ruhatár (fn) ◇ poggyászmegőrző, csomagmegőrző
 ◇ gardrób, ruhakészlet, ruházat
ruhatáros (fn) ◇ ruhatárnok (*rég*)
ruház (ige) ◇ öltöztet, fölöltöztet, ellát, felszerel, ruhával ellát
 ◇ ráruház, megbíz, átad, átenged
 ◇ (*szleng*): ütlegel, ver, püföl, üt-ver, náspángol, elagyabugyal
ruházat (fn) ◇ ruha, ruhanemű, viselet, rajtavaló (*rég*), öltözet, öltözék, toalett, testi ruha (*rég*), risztung (*táj*), szerelés (*szleng*) | mez, jelmez
ruházkodik (ige) ◇ öltözik, öltözködik
 ◇ (*táj*): veszekedik, veszekszik
rum (fn) ◇ cukorszesz (*rég*)
rumli (fn) ◇ (*biz*): kavarodás, összevisszaság, felfordulás, zrí (*szleng*), zűr, ricsaj, hühó, zürzavar, ribillió, fejetlenség, kupi (*biz*), kupleráj (*pej*), rendtelenség, gubanc (*szleng*) ◆ REND
rusnya (mn) ◇ ocsmány, rút, csúf, csúnya, ronda, undok, visszataszító, undorító ◆ SZÉP, VONZÓ
 ◇ piszkos, szutykos, tisztátalan, szennyes, mocskos ◆ TISZTA, ÁPOLT
 ◇ alávaló, hitvány, piszok, gyalázatos, galád ◆ RENDES, JÓRAVALÓ
rusztikus (mn) ◇ paraszti, falusias ◆ POLGÁRI
 ◇ mesterkéletlen, egyszerű ◆ TULDÍSZÍTETT
 ◇ otromba, fáragatlan, durva ◆ PALLÉROZOTT
rút (mn) ◇ csúnya, ronda, csúf, csúfos, rusnya, ocsmány, ocsonda (*táj*), formátlan, alakatlan, idétlen, torz, idomtalan, difformis (*id*), butura (*táj*) ◆ SZÉP, SZEMREVALÓ, VONZÓ
 ◇ kellemetlen, visszataszító, utálatos, undok, fertelmes, irtóztató, visszatetsző, éktelen
 ◇ felhőborító, aljas, gyalázatos, szégyenletes ◆ TISZTESSÉGES, JÓ
rutin (fn) ◇ jártasság, ügyesség, készség, gyakorlat, tapasztalat, megszokás, szokás
rutinos (mn) ◇ gyakorlott, jártas, ügyes, tapasztalt | technikás ◆ GYAKORLATLAN, KEZDŐ, MAZSOLA (*biz*)
 ◇ rutinszerű, sablonos ◆ RENDKÍVÜLI, KÜLÖNLEGES, EGYEDÜLÁLLÓ
rúzs (fn) ◇ ajakpirosító, pirosító, szájrúzs, ajakrúzs, szájceruza (*rég*), szájfesték, ajakír (*rég*) | máz
rücskös (mn) ◇ göcsörtös, göcsös, ripacsos (*táj*), himlőhelyes, pattanásos, ragyás, bibircsos (*rég*), büttykös, zökörös (*táj*) ◆ SIMA, EGYENLETES

◇ göröngyös, repedezett, hepehupás

◇ (*táj*): gyatra, hitvány, alávaló

rügy (fn) ◇ szem, hajtás, bimbó, sarj, sarjadék, csíra, gemma, fakadás (*táj*)

rügyezik (ige) ◇ kihajt, sarjadzik, kisarjad, bimbózik, szemzik, zsendül, fejlődik

rüh (fn) ◇ viszketeget (*rég*), var (*táj*), sennyedék (*rég*)

◇ (*rég*): himlő

rühell (ige) ◇ restell, szégyell, derogál <vkinek>

◇ (*szleng*): utál ♦ SZERET

rühes (mn) ◇ varas (*rég*), sennyedékes (*rég*) | koszos

rüszt (fn) ◇ lábfej, csüd

S

s (ksz) ◇ és, meg, azonkívül, még, továbbá, valamint

sablon (fn) ◇ minta, simli (*id*), séma, modell, prototípus, mintadarab, makett, példa, paradigma (*id*), klisé, forma, kaptafa, matrica

◇ sztereotípiá (*id*), közhely, frázis, szólam, banalitás, laposság

sablonos (mn) ◇ sematikus, szokványos, rutinszerű, sablonszerű, közhelyszerű, elcsépett, banális, szakállas, elnyűtt, megszokott, semmitmondó, triviális, köznapi, mindennapi, rutin | monoton, lélektelen, egyhangú, gépies ♦ ÚJSZERŰ, SZOKATLAN, VÁRATLAN

sáfár (fn) ◇ ispán, gazdatiszt, tisztartó (*rég*), jószágigazgató, intéző, inspektor (*rég*), majoros (*rég*), kasznár (*rég*)

sáfárkodik (ige) ◇ gazdálkodik, gondját viseli <vminek>, gondoskodik <vmiről>, törődik <vmivel>

sáfrány (fn) ◇ fűszersáfrány, krókus (szak)

sah (fn) ◇ [iráni]: uralkodó, császár

saját (nm) ◇ tulajdon, maga, önnön (*vál*), ennen (*rég*), ten (*rég*), ön- ♦ MÁS, IDEGEN

◇ egyéni, magán, külön, privát, maszek (*biz*) | szubjektív ♦ KÖZ | OBJEKTÍV

sajátos (mn) ◇ sajátos, sajátos, jellegzetes, különös, különleges, eredeti, egyedi, jellemző, egyéni, individuális, extravagáns, specifikus, speciális, karakterisztikus, szinguláris (*szak*) ♦ ÁLTALÁNOS, KÖZÖNSÉGES

sajátosság (fn) ◇ sajátosság, jellegzetesség, ismérv, jelleg, ismertetőjel, vonás, jellemvonás, különlegesség, specialitás (*id*), specifikum (*id*), karakter, tulajdonság, attribútum (*szak*)

sajátságos (mn) ◇ sajátos, sajátos, jellegzetes, különös, különleges, meghökkentő, eredeti, originál (*id*), jellemző, egyéni, individuális, specifikus, speciális, tipikus, karakterisztikus, szinguláris (*szak*) | extravagáns (*id*) ♦ ÁLTALÁNOS

sajgó (mn) ◇ égő, éles, heves, maró, erős, intenzív, langallós (*rég*) | fájó, fájós, fájdalmas, kinzó, gyötrelmes, gyöttrő ♦ TOMPA, GYENGE, ENYHE

◇ (*rég*): fénylő, ragyogó, csillogó, csillámló ♦ HOMÁLYOS, MATT

sajnál (ige) ◇ fájjal, bán, szán, restell, átal, szégyell, rühell, bánkodik

◇ sajnálkozik <vkin>, szánakozik, együtt érez <vkivel>, részvétet érez, részvételt van ♦ RÉSZVÉTTLEN

◇ kímél, óv, félt, őriz ♦ HASZNÁL

◇ <vkitől vmit>: irigyel, fukarkodik, megvon ♦ ODAAD, MEGOSZT

sajnálát (fn) ◇ sajnálkozás, részvét, bánat, együttérzés, szánalom, szánakozás, szánat (*rég*), könyörület, irgalom ♦ RÉSZVÉTTLENSÉG

◇ megbánás

sajnálatos (mn) ◇ elszomorító, lehangoló, lesújtó, csüggesztő, hervasztó (*szleng*), keserves, siralmas, szánalmas | baljós, vézetes ♦ ÖRVENDETES

◇ sajnos, fájdalom (*vál*)

sajnálkozik (ige) ◇ sajnál, röstell, szán, bán, szánakozik, bánkodik, fájjal

◇ sopánkodik, kesereg, búslakodik, szepeleg (*rég*), sajnakodik (*rég*)
sajnos (msz) ◇ kár, sajnálatos, fájdalom (*vál*), sajna (*biz*)
sajog (ige) ◇ fáj, lüktet, hasogat, ég, éget, zсібong (*táj*), zсібorog (*táj*), bizsereg (*táj*)
 ◇ (*rég*): csillog, ragyog, fénylik
sajtár (fn) ◇ fejedény, fejsajtár, dézsa, csőbör (*táj*), cseber (*táj*), rocska (*táj*)
sajtó (fn) ◇ prés, satu, sutu (*táj*) | sajtológép
 ◇ nyomdagép, nyomógép
 ◇ zszurnalisztika | média, tömegkommunikáció
 ◇ újság, hírlap
sajtóértekezlet (fn) ◇ sajtótájékoztató, sajtókonferencia
sajtóhadjárat (fn) ◇ sajtókampány
sajtóhiba (fn) ◇ szedéshiba, nyomdahiba, nyomáshiba, elírás, baki (*biz*) | lejtérjakab
sajtóközlemény (fn) ◇ közlemény, újságcikk, újsághír | kommuniké (*szak*)
sajtol (ige) ◇ présel, nyom, nyomtat, facsar, csavar, sutul (*táj*) | tapos
 ◇ (*vál*): gyötör, kínoz, nyomorgat ◆ KÉNYEZTET, AJNÁROZ
 ◇ alakít, formál
sajtótájékoztató (fn) ◇ sajtófogadás, sajtóértekezlet, sajtóbemutató, sajtókonferencia
sajtótermék (fn) ◇ nyomdatermék, kiadvány, nyomtatvány | sajtóorgánium, orgánium (*id*) | újság, hírlap
sajtótudósító (fn) ◇ tudósító, kiküldött tudósító | hírlaptudósító
sakál (fn) ◇ törökróka (*rég*)
 ◇ (*pej*): gyáva, alattomos [ember] | erőszakos, kíméletlen, önző [ember]
sakkfigura (fn) ◇ sakkbábu, bábu, figura
sakkhúzás (fn) ◇ lépés, húzás | fogás, mesterfogás, csel
sakk-matt (fn) ◇ matt, vereség, kudarc, megsemmisülés, sarokba szorítás, bukás ◆ SIKER, GYŐZELEM
sakkozik (ige) ◇ sakkjátszmat folytat
 ◇ (*biz*): taktikázik, manőverezik, játszik (*pej*)
 ◇ (*szleng*): felmos, fókázik (*szleng*)
sál (fn) ◇ kendő, sálkendő (*rég*), stóla
salak (fn) ◇ kohósalak, ércsalak, troszka (*táj*), pörk (*szak*), reve (*szak*), cunder (*szak*) | hulladék, hamu, alja
 <vminek>, üledék, slakni (*rég*), slag (*rég*)
 ◇ bélsár, sár, ürülék, excrementum (*szak*), kaka (*biz*), kaki (*biz*), trágya, ganaj (*táj*), gané (*táj*), szar (*durva*)
salamoni (mn) ◇ bölcs, igazságos, helyes, jó ◆ IGAZSÁGTALAN
salamonpecsét (mn) ◇ Salamon pecsétje, pecsétgyökér, soktérű gyöngyvirág
saláta (fn) ◇ fejes saláta
 ◇ zöldségsaláta, nyuszikaja (*szleng*)
 ◇ gyümölcssaláta
salátaboglárka (fn) ◇ aranyka, aranysaláta, galambbegy, galambsaláta
salétrom (fn) ◇ salétromsó, kálisó, szalpetri (*rég*)
sallang (fn) ◇ dísz, díszítés, cikornya, rojt, bojt, rojtózat, paszomány, csüngő-lüngő (*táj*), csüngöllő (*táj*),
 fityegő (*táj*), [kardon, kalapon] bakló (*táj*), [lőszerszámon] csótár (*táj*)
 ◇ (*pej*): cifraság, cafrang, cicoma
 ◇ (*pej*): szóvirág, cikornya, mesterkéeltség, frázis, flosculus (*rég*)
 ◇ (*pej*): járulék, függelék | üres beszéd, smonca (*táj*)
sámán (fn) ◇ varázsló, táltos, gyógyító, kuruzsló (*pej*), vajákos (*rég*)
sámfa (fn) ◇ kaptafa, kapta (*rég*) | ráma
sampinyon (fn) ◇ sampinyongomba, csiperkegomba, csiperke
sampon (fn) ◇ hajsampon, hajmosó szer
 ◇ fürdősampon, habfürdő, tusfürdő
sánc (fn) ◇ töltés, gát, földgát | szekérvár (*rég*), fedezék | mellvéd
 ◇ várárok, árok, árkolat (*rég*)
sanda (mn) ◇ (*pej*): sunyi, gyanakvó, bizalmatlan, kaján, alattomos, ravasz | lopott, titkolt, ferde, görbe ◆
 EGYENES, JÓ
 ◇ (*táj*): kancsal, bandzsa, kancsi (*biz*)
sandít (ige) ◇ sandikál (*biz*), sanda pillantásokat vet, pillantgat, pillog, sandalít (*táj*), sandal (*táj*)
 ◇ kancsalít, bandzsít, kancsít (*biz*), bandzsalít (*táj*)

sansz (fn) ◇ kilátás, esély, eshetőség, lehetőség, valószínűség, mód, alkalom, perspektíva

sánta (mn) ◇ mozgássérült, járáshibás (*szak*), bicegő, sántikáló, bicebóca (*biz*), topa (*táj*), batla (*táj*), böcöri (*táj*), csámpás (*táj*), csőtölös (*táj*), döce (*táj*)

sántikál (ige) ◇ sántít, biceg, bicereg (*táj*), csülkösködik (*táj*), iplikel (*táj*), zsámbikál (*táj*), tepeckel (*rég*)
 ◇ fondorkodik, ármánykodik, mesterkedik, ravaszkodik
 ◇ akadozik, döcög, botladozik

sántít (ige) ◇ sántikál, biceg, húzza a lábát, sántál (*táj*), biccent (*táj*), döccent (*táj*), biktet (*táj*)
 ◇ döcög, döccen (*táj*), megtörik
 ◇ (*biz*): bibije van (*biz*), nem stimmel, nem oké (*szleng*), téves, pontatlan, rossz ◆ PONTOS, JÓ, STIMMEL

sanzon (fn) ◇ dal, táncdal, sláger, megzenésített vers

sanyargat (ige) ◇ kínoz, gyötör, nyomorgat, elnyom, szorongat, nyúz, csigáz, szigorgat (*rég*), fegyelmez, fenyít, büntet, mortifikál (*rég*) **Sz**: ostor alatt tart; kő kertben táncoltat ◆ KÉNYEZTET, BABUSGAT

sanyarú (mn) ◇ keserves, szomorú, nyomorúságos, gyötrelmes, nehéz, kegyetlen | szűkös, szegényes, inséges ◆ VIDÁM, KÖNNYŰ, FÉNYŰZŐ

sáp (fn) ◇ nyereség, haszon, profit, részesedés, jutalék, jövedelem | kenőpénz, borraaló, baksis

sápadt (mn) ◇ halvány, vértelen, színtelen, színehagyott, halovány (*vál*), sápkóros (*táj*), anémiás (*szak*), falfehér, krétafehér, holtspádt, halotthalvány, halálra vált, kísértethalvány, holdvilágszínű, pápista színű, fakó, hóka (*táj*), viaszsárga, viaszspádt, sányhudd (*táj*), sápuddot (*táj*), vérevelt (*táj*) | vérszegény, beteges, sápatag **Sz**: annyi vére sincs, amennyivel egy szűnyog jóllakhatna; fehér, mint a mész; nincs rajta emberi szín; olyan a képe, mintha megette volna a szappant; olyan a színe, mint a fagyos ing; olyan fehér, mint akit a meszesgödörből húztak ki; olyan, mint a lárva; olyan, mint a várvirasztó; olyan, mint a sárpenész; olyan, mint a napon sült málé; piros, mint a liszteszacskó; sárga, mint a viasz; szép, mint a tejbetök ◆ PIROSPOZSGÁS, KICSATTANÓ, EGÉSZSÉGES

◇ [fény]: gyér, tompa, halvány, gyenge ◆ ERŐS

sápitezik (ige) ◇ sopánkodik, siránkozik, panaszkodik, lamentál (*biz*), jajgat, óbégat, jajveszékelt, nyöszörög, sápig (*táj*), sipákol (*táj*), sipítzik (*pej*), nyafog, bozsékol (*táj*) ◆ ÁRADOZIK, ÖMLENG

sapka (fn) ◇ sipka (*táj*), sityak (*szleng*), satyak (*biz*), sütyü (*szleng*), sapi (*biz*), sapó (*biz*), főveg, fejfedő, tökfödő (*tréf*), bré (*biz*)

◇ (*szak*): kupak, fedél

sapkaellenző (fn) ◇ napellenző, sild (*biz*), simli (*biz*), simléder (*biz*)

sár (fn) ◇ lucsok, locspocs, latyak, dagonya, dágvány (*táj*), vendégmarasztaló (*tréf*), csizmamarasztaló, potyor (*táj*), csatang (*táj*), cafat (*táj*) | mocsár, ingovány, kátyú, iszap

◇ (*vál*): bélsár, ürülék, trágya, ganaj (*táj*), szar (*durva*), kaka (*biz*), kaki (*biz*), excrementum (*szak*)

◇ (*vál*): gyalázat, szenny

◇ (*szleng*): adósság, tartozás

sárcipő (fn) ◇ kalucsni, kalocsni, gumicipő, felcipő (*rég*)

sárga (mn és fn) ◇ sárgás, aranyszínű, arany, aranysárga, napsárga, napszínű, szalmaszínű, mézszínű, kénszín (*rég*), kénsárga, sári (*táj*), sáfránysárga, repcesárga | vörössárga, okkersárga, okker | sötétsárga, mustár, mustársárga, mustárszínű | világossárga, halványsárga, pasztellsárga, citromsárga | [haj] szalmasárga, kanárisárga, szőke, hirtelenszőke

◇ sápadt, viaszsárga, vértelen ◆ PIROSPOZSGÁS, KICSATTANÓ

◇ [ló] fakó

◇ (*szleng*): kínai, japán, ferde szemű (*szleng*), vágott szemű (*szleng*) ◆ FEHÉR, EURÓPAI

sárgabarack (fn) ◇ kajszibarack, kajsi, rózsabarack, barack

sárgaborsó (fn) ◇ felesborsó, szárazborsó

sárgadinnye (fn) ◇ cukordinnye

sárgafagyöngy (fn) ◇ fakín, fanyúg

sárgaláz (fn) ◇ sárgahideg (*rég*)

sárgarépa (fn) ◇ karottarépa, karotta, murokrépa (*táj*), murek (*táj*), toparépa (*táj*), pocokfarkú répa (*táj*)

sárgarigó (fn) ◇ aranymálkó, málkó (*táj*), aranyáruló (*táj*), aranyállú (*táj*), íróbíró (*táj*, *tréf*), szolgabíró (*táj*, *tréf*)

sárgás (mn) ◇ [arcszín]: viaszsárga, pergamentszínű (*rég*), halvány, halovány (*vál*), színtelen ◆ PIROSPOZSGÁS, EGÉSZSÉGES

◇ [haj]: szőke, szőkés, sárga, kanárisárga

◇ [ló]: fakó, kese (*táj*)

sárgaság (fn) ◇ májgyulladás, icterus (*szak*), epekórság (*rég*)

sárgaviola (fn) ◇ aranymázibolya, sárgaibolya | gólyahír

sárgul (ige) ◇ hervad, fonnyad, szárad, kókad ◆ ZÖLDELL, VIRUL
 ◇ (*rég*): sápad, halványul, halványodik
 ◇ [búza]: érik, szőkül (*táj*)

sárhányó (fn) ◇ sárvédő, sárfogó, sármentő (*rég*), sárhágó (*rég*)

sarj (fn) ◇ sarjadék, sarjú, sarjzat (*rég*), rügy, hajtás, ágacska, csemete ◆ TŐ
 ◇ ivadék, utód, leszármazott, származék, gyermek, magzat (*vál*), csemete (*biz*), fióka, poronty (*biz*), családfi (*táj*), csimota (*táj*), csimatka (*táj*) ◆ ŐS, ELŐD, SZÜLŐ

sarjad (ige) ◇ sarjadzik, zsendül, sarjaz (*rég*), serked, serenget (*rég*), kikel, hajt, fakad, fakadik (*táj*), bújik, kibúvik (*rég*), csirázik, zöldül, kel, kél ◆ SORVAD, PUSZTUL
 ◇ ered, származik, támad

sarjadék (fn) ◇ sarj, szártag (*szak*), internódium (*szak*), sarjzat (*rég*), sarang (*rég*), rügy, hajtás, ágacska, csemete, kinövés (*rég*), kifejlés, palánta ◆ TŐ
 ◇ sarj, ivadék, utód, leszármazott, származék, gyermek, magzat (*vál*), csemete (*biz*), fióka, poronty (*biz*), családfi (*táj*), csimota (*táj*), csimatka (*táj*) ◆ ŐS, ELŐD, SZÜLŐ

sarjú (fn) ◇ fű, sarjűszéna

sark (fn) ◇ sarkvidék, pólus (*szak*)
 ◇ sarok, szöglet | csúcs, hegy, vég

sarkalatos (mn) ◇ alapvető, elsődleges, fundamentális, fontos, létfontosságú, jelentős, főfontosságú (*rég*), döntő, fő, központi, kardinális, lényegi, jelentős, lényegbevágó, lényeges, életbevágó ◆ LÉNYEGTELEN, MELLÉKES, MARGINÁLIS

sarkall (ige) ◇ ösztökél, ösztönöz, biztat, serkent, bátorít, lelkesít, buzdít | nógat, noszogat, unszol, készlet, motivál, szorgalmaz, inspirál, stimulál, doppingol (*biz*) ◆ ELBÁTORTALANÍT, VISSZAFOG, LELOMBOZ
 ◇ siettet, sarkantyúz, élénkít, gyorsít
 ◇ hajt, üz, sürget

sarkantyú (fn) ◇ bökenyű (*rég*)
 ◇ (*szak*): hullámtörő, kögát, rekesztőgát (*szak*)
 ◇ (*táj*): derelyemetelő, derelyemetsző, rádli (*biz*)
 ◇ ösztökélés, ösztönző erő

sarkantyúka (fn) ◇ bírósarkantyú, kapucinusvirág, sarkantyúvirág

sárkány (fn) ◇ sárkánykígyó, szörnyeteg
 ◇ papírsárkány | sárkányrepülő
 ◇ (*szak*): ravasz (*biz*), kakas (*biz*)
 ◇ (*pej*): banya (*pej*), hárpia, fúria, satrafa (*biz*), csoroszlya

sarkcsillag (fn) ◇ poláris csillag, Északicsillag, fűrőcsillag (*táj*)
 ◇ (*vál*): vezéricsillag, vezéreszme
 ◇ (*szleng*): prostituált, szajha, kurva (*durva*), cafka (*szleng*), ringyó (*durva*), cemde (*táj*)

sarkít (ige) ◇ (*szak*): polarizál (*id*), szétválaszt
 ◇ (*vál*): kiélez ◆ TOMPÍT

sarkítás (fn) ◇ polarizálás (*id*), polarizáció (*id*)
 ◇ kiélezés ◆ TOMPÍTÁS

sarkvidék (fn) ◇ sarköv, [déli] Antarktisz, [északi] Arktisz, jégсарok (*rég*)

sarlatán (fn) ◇ kuruzsló, áltudós, csodadoktor, felcser, vajákos (*rég*), bűbajos (*rég*), csodaszerárus (*rég*)
 ◇ szemfényvesztő, szélhámos, szédelgő, csaló, kókler, svihák (*biz*)

sarló (fn) ◇ toló (*rég*), gyaluszka (*táj*)
 ◇ karéj, félkörív

sármány (fn) ◇ sármók (*táj*), sárgyóka (*táj*)

saroglya (fn) ◇ taliga, targonca
 ◇ (*rég*): hordágy | gyaloghintó (*rég*)

sarok (fn) ◇ szöglet, szeglet, zug, kuckó, szeg (*táj*), szög (*táj*), sut, zugoly (*táj*)
 ◇ sark, pólus (*szak*) | irány, világtáj
 ◇ csúcs, csücsök (*biz*), csucsko (*táj*), csúp (*táj*), cepp (*táj*)
 ◇ [kenyéré]: sercli (*biz*), gyürke
 ◇ utcasarok

sarokrúgás (fn) ◊ szögletrúgás, szöglet, korner
sarokvas (fn) ◊ sarokpánt, pánt, vasalás, csuklópánt, szegletvas, ajtópánt, zsanér (*biz*)
◊ sarokvédő, szögvas, vas (*biz*)
sáros (mn) ◊ pocsolás, pocsgós (*táj*), dágványos (*táj*), tocsogós, lucskos, cafatos (*táj*), latyakos, kátyús (*táj*) | sikos, csúszós, iszapos, nyázgás (*táj*) ♦ SZÁRAZ
◊ maszatos, piszkos, szennyes, mocskos, kanatos (*táj*), lafancos (*táj*) ♦ TISZTA
◊ (*szleng*): adós | hibás, felelős
saru (fn) ◊ szandál
◊ (*rég*): csizma, cipő
sas (fn) ◊ sasmadár, saskeselyű | griffmadár (*rég*)
◊ (*táj*): horog, karika, szeg
◊ (*szleng*): repülős, ejtőernyős
sás (fn) ◊ káka, nád, szittyó (*rég*)
sasfészek (fn) ◊ lovagvár, vár
sáska (fn) ◊ aprókabóca (*táj*) | őszí féreg
◊ (*rég*): szőcske
sátán (fn) ◊ ördög, diabolus (*id*), démon, gonosz lélek, rossz lélek, Lucifer, Belzebub | kísértő, csábító
sátáni (mn) ◊ gonosz, kegyetlen, embertelen, ördögi, démoni | alvilági, pokoli ♦ JÓSÁGOS, EMBERSÉGES | ÉGI
◊ gúnyos, kárörvendő, kísérteties, hátborzongató ♦ ANGYALI
satnya (mn) ◊ visszamaradt, csökött (*táj*), fejletlen, csenevész, vakarcs, sovány, vézna, beteges, nyiszlett, gebe (*szleng*), nyápic, csanyiga (*táj*) | silány ♦ ERŐS, FEJLETT
◊ elkorcsosult, elfajzott, degenerált
sátor (fn) ◊ vigvam (*id*), jurta, szárnyék (*rég*), ponyva (*rég*) | táborhely
◊ bódé, stand, pavilon
sátorlap (fn) ◊ sátorponyva, ponyva
sátoroz, sátorozik (ige) ◊ sátrat üt, sátrat ver, tanyáz, tanyázik | táborozik, kempingezik
sátortábor (fn) ◊ tábor, táborhely, kemping, vászonváros (*rég*)
satrafa (fn) ◊ (*pej*): öregasszony, vénasszony, szipirtó (*pej*), hárpia, boszorkány, sárkány, banya (*pej*), fűria, csoroszlya, satrantyú (*táj*), szatyor (*durva*)
satu (fn) ◊ prés, sutu (*táj*) | sajtóprés
sav (fn) ◊ acidum (*szak*), savany (*rég*)
◊ (*rég*): só
sáv (fn) ◊ csík, vonal, stráf (*biz*), szalag, pászta (*táj*), pászma
◊ zóna, övezet, szakasz, vidék, terület, térség
◊ hullámsáv, frekvenciasáv
savanyít (ige) ◊ erjeszt, megkovászol (*rég*), megéleszt (*rég*), poshaszt (*táj*), poshajt (*táj*) ♦ ÉDESÍT, CUKROZ
◊ tartósít
savanykás (mn) ◊ savanyú, fanyar, ecetes, savanydad (*rég*), gyengessavanyú (*táj*), borízú **Sz**: fanyar, mint az egres ♦ ÉDESKÉS
savanyú I. (mn) ◊ savanyított, savanykás, fanyar, ecetes, pikáns, vadízú (*táj*), borízú ♦ ÉDES
◊ [bor]: karcos, acsari (*táj*), bicskanyitogató (*tréf*)
◊ [gyümölcs]: éretlen, zöld ♦ ÉDES | ÉRETT
◊ fancsali, kedvetlen, kedélytelen, sőtlan, fanyalgó, unott, kényszeredett, szomorú ♦ VIDÁM
savanyú II. (fn) ◊ (*biz*): savanyúság, saláta
savanyúság (fn) ◊ savanyú (*biz*), csalamádé, gezemice (*táj*)
◊ kedvetlenség, rosszkedv
savanyúvíz (fn) ◊ borvíz, ásványvíz, csevica (*rég*)
savbőség (fn) ◊ savtúltengés, savasság, acidózis (*szak*) ♦ SAVHIÁNY
savhiány (fn) ◊ anaciditás (*id*) ♦ SAVBŐSÉG, SAVTÚLTENGÉS
savó (fn) ◊ író, emök (*rég*)
savtúltengés (fn) ◊ savbőség, savasság, acidózis (*szak*)
se (ksz) ◊ sem, szintén ne ♦ IS

seb (fn) ◇ sebesülés, sérülés, horzsolás, vágás, sebhely, heg, forradás, bibi (*biz*), plezúr (*biz*), túr (*rég*), fekély

◇ fájdalom, szomorúság, gyász, bánat | sértődöttség, sérelem ◆ ÖRÖM, VIDÁMSÁG

sebj (msz) ◇ annyi baj legyen, oda se neki, nem baj

sebbel-lobbal (hsz) ◇ sebtében, sebtiben, sietve, nagy sietve, sietséggel, hanyatt-homlok, sürgősen, kapkodva, lélekszakadva, lóhalálában, hevenyében, léhhel-péhhel (*táj*), széllel-lobbal (*táj*), izgatottan ◆ MEGFONTOLTAN, ÁTGONDOLTAN

sebes¹ (mn) ◇ sebzett, kisebesedett, sérült, bibis (*biz*), sebhelyes, varas, túros (*táj*), felhorzsol, véres

◇ fekélyes, kiütéses, keléses

◇ megbántott, megsértett

sebes² (mn) ◇ gyors, fürgé, villámsebes, friss, élénk, rapid, hamari (*táj*), futó, villámgyors, sürgé (*rég*), szapora, sietős | expressz ◆ LASSÚ, LOMHA

sebesség (fn) ◇ gyorsaság, iram, tempó, velocitas (*id*), celeritás (*id*) | fürgeség, élénkség, mozgékonyaság

sebességmérő (fn) ◇ sebességmutató, celerométer (*szak*), tachométer (*szak*), fordulatszám-mérő, traffipax (*szak*), traffi (*biz*)

sebességváltó (fn) ◇ sebváltó (*biz*)

sebesült (mn) ◇ megsebzett, sebes, sérült, vérző, fájó, felsértett, felhorzsol, szárnyaszegett [madár] ◆ GYÓGYULT, ÉP, EGÉSZSÉGES

sebesvonal (fn) ◇ gyorsvonal, gyors (*biz*), expresszvonal, expressz (*biz*) ◆ SZEMÉLYVONAT

sebész (fn) ◇ műtőorvos, operatőr (*szak*), traumatológus (*szak*), kirurgus (*rég*), felcser (*rég*), borbély (*rég*), seborvos (*rég*), hentes (*pej*), mészáros (*pej*)

sebészet (fn) ◇ traumatológia, kirurgia (*rég*)

sebez (ige) ◇ megvérez, sért, tép

◇ megbánt, megsért

sebezhető (mn) ◇ védtelen, fegyvertelen, megtámadható, kiszolgáltatott, vulnerábilis (*id*) ◆ SEBEZHETETLEN

◇ érzékeny, sértődékeny, törékeny, gyenge, mimóza ◆ ERŐS

sebhely (fn) ◇ heg, var, hegesedés, vakseb (*rég*), forradás, nyom, himlőhely | horzsolás

sebhelyes (mn) ◇ heges, sebes, varas, túros, forradásos, himlőhelyes, ripacsos (*táj*), ragyás

sebtapasz (fn) ◇ ragtapasz, tapasz, leukoplaszt, flastrom (*rég*), ragasztvány (*rég*), írtapasz (*rég*), angoltapasz (*rég*)

sebtében (hsz) ◇ sebtiben, sebtén (*rég*), sebbel-lobbal, sietősen, gyorsan, sietve, egykettőre, hamar, íziben, hamarjában, lóhalálában, hevenyében (*táj*), ripsz-ropsz, kapkodva, futtában, futólag ◆ LASSAN, MEGFONTOLTAN

séf (fn) ◇ (*szleng*): főnök, vezető, előljáró, fölöttes, tulaj (*szleng*), góré (*szleng*), diri (*szleng*), fejes (*szleng*)

◇ főszakács, konyhafőnök

seftel (ige) ◇ (*szleng*): üzletel, kereskedik, ad-vesz, csereberél, csencsel (*szleng*), üzérkedik, nyerészkedik, kufárkodik (*rég*), feketézik (*szleng*), spekulál

segéd (fn) ◇ inas, famulus (*rég*), kiségitő, segítő, tanonc, legény (*rég*), vkinek a jobb keze | párbajsegéd, szekundáns (*rég*) ◆ MESTER

◇ kiségitő

◇ (*rég*): segítség, segély (*rég*), gyámol (*rég*), segedelem (*rég*)

segédcsapat (fn) ◇ utánpótlás, erősítés

segédeszköz (fn) ◇ segítség, segédszer (*rég*), mankó | puska (*biz*), ágyú (*biz*)

segédige (fn) ◇ kopula (*szak*)

segédkezik (ige) ◇ segít, segítséget nyújt, közbenjár, segítségére van, asszisztál, szekundál (*rég*), közreműködik ◆ HÁTRÁLTAT

segédkönyv (fn) ◇ jegyzet, segédlet, kalauz, segédanyag, kisokos (*biz*), kézikönyv, vademecum | tankönyv

segédlelkész (fn) ◇ káplán, kispap (*táj*), papbojtár (*rég*), capellanus (*id*), fiókpap (*táj*)

segédlet (fn) ◇ közreműködés, asszisztencia (*id*), segítség

◇ segédkönyv, segédanyag, jegyzet, kézikönyv

segédmunkás (fn) ◇ culáger (*rég*) ◆ SZAKMUNKÁS

segédtsiszt (fn) ◇ hadsegéd, szárnysegéd, adjutáns, ordonánctiszt (*rég*)

segély (fn) ◇ támogatás, juttatás, járadék, segítség, gyámolítás, szubvenció (*szak*), szubszídium (*rég*), segedelem (*rég*)

segélyez (ige) ◇ segít, támogat, gyámolít, szubvencionál (*szak*), fölkarol, megsegít, alimentál (*rég*), istápol, felsegél (*rég*)

segélykérés (fn) ◇ könyörgés, esdeklés

◇ invokáció (*szak*)

segélynyújtás (fn) ◇ segítségnyújtás, támogatás, segítség, gyámolítás

segg (fn) ◇ (*durva*): fenék, far, ülep, hátsó rész, tompor, hátsó, popó (*biz*), popsí (*biz*), ülőgumó (*tréf*), valag (*durva*), alfél, tat (*tréf*), piccsa (*durva*)

segít (ige) ◇ segítségére van, segédkezik, segédkezet nyújt, asszisztál, szekundál (*rég*)

◇ támogat, pártfogol, gyámolít, felkarol, protezsál (*biz*), patronál, istápol, oltalmaz, gyámol (*rég*), segél (*rég*) | finanszíroz, szubvencionál (*szak*), segélyez, szponzorál **Sz**: tolja a szekerét; a kezére játszik; a malmára hajtja a vizet <vkinek>; a hóna alá nyúl (*biz*); a háta mögött áll <vkinek>; kiterjeszti a szárnyait <vki fölött>; lábat ad <vkinek> ◆ AKADÁLYOZ, HÁTRÁLTAT, GÁTOL

◇ könnyít, előrelendít, előrevisz | használ ◆ NEHEZÍT, AKADÁLYOZ, ZAVAR

◇ (*rég*): megtámogat, karóz

segítő (fn) ◇ támogató, pártoló, szponzor, mecénás

◇ segéderő, asszisztens | segítőtárs, munkatárs

segítőkész (mn) ◇ szolgálatkész, készséges, előzékeny, jóindulatú, bajtársias, áldozatkész ◆ ÖNZŐ, EGOISTA

segítőtárs (fn) ◇ segítő, munkatárs, társ, szövetséges, bajtárs, jobb keze <vkinek>, famulus (*rég*), samesz (*tréf*), fullajtár | cinkos, tettetárs ◆ HÁTRAMOZDÍTÓ

segítség (fn) ◇ segítség, mentőv, segédkezés, segítségnyújtás, gyámolítás, támogatás, segély, oltalom, segedelem (*rég*) | protekció ◆ HÁTRÁLTATÁS

◇ segítő, támasz, jobb keze <vkinek>, gyámol (*rég*) ◆ HÁTRAMOZDÍTÓ

◇ segédeszköz, segédlet, támpont | mankó (*biz*), puska (*biz*)

sehány (nm) ◇ semennyi, egy sem ◆ VALAMENNYI

sehogy, sehogyan (hsz) ◇ sehogy sem, semmiképp, semmiképpen, semmi módon, semmiféleképpen ◆ MINDENHOGY, MINDENKÉPPEN

sehol (hsz) ◇ sehol sem, sehon (*táj*), sehun (*táj*), sehutt (*táj*) ◆ MINDENHOL

sehonnai (mn) ◇ hazátlan, földönfutó, ágrólszakadt, jöttment, bitang (*táj*), vízhajtotta (*rég*) | senkiházi, semmirekellő, mihaszna, haszontalan, csavargó

sehonnan (hsz) ◇ semerről, sehonnét (*táj*) ◆ MINDENHONNAN, MINDENFELŐL

sehova, sehová (hsz) ◇ semerre ◆ MINDENHOVA, MINDENFELE

sejt¹ (ige) ◇ sejdít, sajdit (*táj*), gyanít, megszagol, megszimatol, megneszel, érez, megérez, kapiskál (*biz*), alít (*rég*), pedz, vél, feltételez, gondol, megbűzöl (*táj*), orront (*rég*) **Sz**: él a gyanúperrel; érzi a vizeletén; pedzi, mint agárkutya a nyulat; érzi, mint a macska az esőt ◆ TUD

◇ (*rég*): ért <vmihez>

sejt² (fn) ◇ cella (*szak*), cellula (*szak*)

◇ csoport, egység, alakulat, alapszerv

◇ (*táj*): viasz, méhsejt

sejtelem (fn) ◇ sejtés, előérzet, gyanú, megérezés, érzet, sugallat, érzés, ándung (*id*), intuíció, szimat (*biz*), spuri (*szleng*) ◆ BIZALOM

sejtelmes (mn) ◇ titokzatos, rejtélyes, kifürkészhetetlen, sejtes (*rég*) | homályos, halovány ◆ VILÁGOS, ÁTTEKINTHETŐ

sejtet (ige) ◇ éreztet, sugall, sugalmaz, utal <vmire>, céloz <vmire>, jelez, súg (*vál*), gyaníttat, érzékeltet

sekély (mn) ◇ alacsony [víz] ◆ MÉLY

◇ (*táj*): csekély, jelentéktelen ◆ SOK

◇ felületes, hiányos [tudás]

sekélyes (mn) ◇ sekély, alacsony ◆ MÉLY

◇ felületes, felszínes, futólagos | üres, unalmas ◆ MÉLY, ALAPOS, TARTALMAS

sekrestyés (fn) ◇ egyházfi, templomszolga

selejt (fn) ◇ hulladék, maradék, szemét, limlom, alja <vminek>, hitványa <vminek>, ócskaság, kacat, bővli

◇ [jelzőként]: selejtes, hibás, hitvány, ócska, vacak, értéktelen, ragyva (*rég*) ◆ HIBÁTLAN, MEGFELELŐ

selejtes (mn) ◇ selejt, elrontott, hibás, silány, ócska, dibdáb, gyenge, sófel (*rég*), vacak, bővli, vicik-vacak, gyatra, használhatatlan, hasznavehetetlen, értéktelen, eladhatatlan ◆ ELSŐRENĐŰ, KIVÁLÓ, KITŰNŐ

sellő (fn) ◇ habléány, szirén, nimfa, vízi tündér, najád (*szak*)

◇ (*táj*): sziklazátony, zúgó, zuhatag, vízesés

selyem (fn) ◇ hernyóselyem, műselyem, silk (*szak*)

◇ (*táj*): kukoricahaj, bajusz

◇ [jelzőként]: puha, finom, selymes

selyemhernyó (fn) ◇ selyemlepke, selyembogár (*rég*), selymér (*rég*)

selyemmályva (fn) ◇ bársonymályva, díszmályva, sárda

selyempapír (fn) ◇ csomagolópapír | fluszpapír (*rég*)

selymes (mn) ◇ puha, bársonyos, lágy, finom, sima ◆ DURVA, KÉRGES, ÉRDES

◇ fényes

selypít (ige) ◇ selypeg (*táj*), pöszít, pöszéz, selypeskedik (*táj*), csipeg (*táj*)

◇ gügyög, gagyog

sem (ksz) ◇ se, nem, szintén nem, nem is

séma (fn) ◇ rajz, vázlatrajz, vonalrajz, vázlat, előírás

◇ sablon, kaptafa

◇ rendezőelv, forma | tervezet

sematikus (mn) ◇ vázlatos | vonalas ◆ BŐ, RÉSZLETES, ALAPOS

◇ (*pej*): szokványos, átlagos, sablonos, szokásos, gépies ◆ ÚJSZERŰ, VÁRATLAN, MEGHÖKKENTŐ

semelyik (nm) ◇ egyik sem, egyik se, semék (*táj*) ◆ MINDEGYIK, VALAMENNYI

semennyi (nm) ◇ sehány, semmi **Sz**: annyi se, mint egy leezett mákszem ◆ SOK

semerre (hsz) ◇ sehova, sehová, sehol sem, sehol se ◆ MINDENHOVA, VALAHOVA

semerről (hsz) ◇ sehonnán, sehonnét (*táj*) ◆ MINDENHONNAN, VALAHONNAN

semhogy (ksz) ◇ mintsem, hogysen

semleges (mn) ◇ (*szak*): neutrális (*id*), inaktív (*id*), indifferens (*id*)

◇ pártatlan, elfogulatlan, részrehajlatlan, tárgyilagos, objektív | közömbös, közönyös, érdektelen ◆ ELFOGULT, ELKÖTELEZETT, RÉSZREHAJLÓ

semlegesség (fn) ◇ neutralitás (*id*), pártatlanság, elfogulatlanság, részrehajlatlanság, tárgyilagosság, objektivitás | közömbösség, közönyösség ◆ ELKÖTELEZETTSÉG, ELFOGULTSÁG, RÉSZREHAJLÁS

semmi I. (nm) ◇ semennyi, egy se, egy sem | a legkevesebb se, a legkevesebb sem | nagyon kevés

◇ [jelzőként]: jelentéktelen, értéktelen, hitvány

semmi II. (fn) ◇ nulla, zéró (*biz*), zérus (*biz*) ◆ VÉGTELEN

◇ nuku (*szleng*), nudli (*biz*), túró (*szleng*), csipisz (*táj*), bolhafing (*durva*), medvegumi piritva

◇ nihil (*id*), megsemmisülés, nemlét ◆ ÉLET, MINDEN

◇ levegő, űr, messzeség

◇ senki, porszem, jelentéktelenség ◆ VALAKI

semmiféle (nm) ◇ semmilyen, semminemű (*vál*), semmi néven nevezendő (*vál*), semminő (*rég*) ◆ MINDENFÉLE

◇ (*pej*): értéktelen, akármilyen

semmiházi I. (mn) ◇ haszontalan | alálaló, gaz, elvetemült, hitvány, akasztófáralaló ◆ DOLGOS, MUNKÁS | RENDES

◇ csintalan, huncut, pajkos, játékos, szertelen

semmiházi II. (fn) ◇ senkiházi, jöttment, sehonnai, naplopó, mihaszna, semmirekellő, léhűtő, ingyenélő, széltoló (*biz*) | csirkefogó, bitang

semmiképpen (hsz) ◇ semmiképp sem, semmi esetre sem, sehogy sem, sehogyan, sehogyan sem, semmi szín alatt, semmi körülmények között, a szentnek sem, a világnak sem, a világ minden kincséért se, semmilletteképpen (*táj*), a herköpáternek sem ◆ MINDENKÉPPEN, MINDENFÉLEKÉPPEN

semmikor (hsz) ◇ soha, sohasem, sohase, sohanapján (*biz*), semmi időben (*rég*), sohádon soha (*rég*), majd ha fagy (*tréf*), holnapután kiskedden, borjúnyúzó pénteken (*tréf*), május negyvenben (*táj*) ◆ MINDIG, MINDENKOR, MINDEN IDŐBEN

semmilyen (nm) ◇ semmiféle, semmi néven nevezendő, semminemű (*vál*), semminő (*rég*) ◆ MINDENFÉLE

◇ (*biz*): bizonytalan, határozatlan, se ilyen, se olyan ◆ VALAMILYEN

semmirekellő I. (mn) ◇ semmirevaló, haszontalan, ördögadta, hitvány, utolsó, alávaló, lusta, henyé, lingár (*rég*) **Sz:** a föld sír alatta; ha garas van a szájában, sem ér egy pénzt; hiába eszi a császár kenyerét; istennek nem gyertyája, ördögnek nem piszkafája; kótyomfitty ember; kutyatej a homokon; libapásztor sem lesz belőle; mihaszna ember ◆ HASZNOS, DOLGOS, SZORGALMAS

semmirekellő II. (fn) ◇ mihaszna, semmiházi, senkiházi, léhűtő, naplopó, ingyenélő, széltoló, csirkefogó, szélhajtó (*rég*), csibész, kópé, gézengúz, rosszcson, gazember, gazfickó, pernahajder, tróger (*durva*), cenk (*rég*), bitang, himpellér, lator (*rég*)

semmis (mn) ◇ érvénytelen, hatálytalan, hatályon kívüli, hatályon kívül helyezett ◆ ÉRVÉNYES, HATÁLYOS

◇ semmitmondó, jelentéktelen

semmiség (fn) ◇ nemlét, semmi | világűr, űr, levegő

◇ csekélység, apróság, csip-csup dolog, haszontalanság, jelentéktelenség, batagell (*id*), bliktri (*rég*), mütyürke, kacat, bizbasz (*durva*), kutyagumi

◇ gyerekjáték, smafu (*szleng*)

◇ (*biz*): katonadolog (*biz*) **Sz:** ebsont beforr

semmítmondó (mn) ◇ üres, tartalmatlan, jellegtelen, átlagos, kifejezéstelen, sivár, szegény, szürke ◆ SOKATMONDÓ, GAZDAG

◇ sablonos, szokványos, konvencionális, elkoptatott, elcsépelet, érdektelen, közhelyszerű, lapos | jelentéktelen, hiábavaló, haszontalan, értéktelen ◆ EREDETI, KARAKTERES

semmíttevő (mn és fn) ◇ dologtalan, tétlen, léha, tétlenkedő, léhűtő, mihaszna, naplopó, henyé, lusta, tunya, semmirekellő, ingyenélő, hétlusta, here (*pej*) ◆ DOLGOS, SZORGALMAS, SZORGOS

senki I. (nm) ◇ senki emberfia, egy árva lélek se, egy teremtett lélek sem, a kutya se (*biz*), a herköpáter sem ◆ MINDENKI

◇ [jelzőként]: semmirekellő, semmirevaló, haszontalan, mihaszna, hitvány, jelentéktelen ◆ FONTOS, HASZNOS

senki II. (fn) ◇ nulla (*biz*), zéró (*biz*), zérus (*biz*), senkiházi, szarházi (*durva*), nímánd (*biz*) ◆ VALAKI

◇ (*rég*): katonai felderítő

senkiházi (fn és mn) ◇ semmiházi, sehonnai, jöttment, alávaló, senkifia, senki, honnanjött (*táj*), szarházi (*durva*), nulla (*biz*), nímánd (*biz*), semmirekellő, semmirevaló ◆ VALAKI

senyved (ige) ◇ sínylődik, nélkülöz, aszik, sínylik (*táj*), sanyarodik (*táj*), tengődik, vergődik (*táj*), nyomorog, tikkad, satnyul, hervad, szenved, sorvad, betegeskedik, kínlódik, gyötrődik ◆ VIRUL, VIRÁGZIK, TENYÉSZ (*vál*)

◇ (*rég*): poshad, rothad, savanyodik, avasodik

seper, söpör (ige) ◇ sepreget, söpröget, takarít, tisztít, tisztogat, hárit (*táj*), hárogat (*táj*) ◆ PISZKOL, PISZKÍT, SZEMETEL

◇ (*szleng*): száguld, rohan, szalad, fut, iszkol, szedi a lábát, spurizik (*szleng*), repeszt (*szleng*), tép (*szleng*), híz (*szleng*) **Sz:** megy, mint a meszes (*szleng*) ◆ BAKTAT, BALLAG

◇ sodor

◇ [földet]: súrol

seprő (fn) ◇ borseprő, seprű, söprű, borsalak, üledék, alja <vminek>, zákány (*táj*), seprőlék (*rég*)

seprű, söprű (fn) ◇ seperő (*táj*), boszorkányszekér (*tréf*), cirok (*táj*), seprő (*rég*)

seprőcirok (fn) ◇ szerecsenkőles

serbli (fn) ◇ éjjeliedény, éjjeli, bili, bimbi (*táj*)

◇ (*táj*): serpenyő

serceg (ige) ◇ sisterég, sustorog, recseg, zsziseg (*táj*), sustorékol (*táj*) | pattog, ropog, perceg (*táj*)

serdül (ige) ◇ felnő, fejlődik, érik, növekedik, növekszik, cseperedik, felgindárodik (*táj*) | kamaszodik, bimbózik

◇ (*táj*): perdül, fordul

serdületlen (mn) ◇ éretlen, fejletlen, fiatalkorú, fiatal | neveletlen ◆ FEJLETT, ÉRETT

serdülő I. (mn) ◇ pubertáló, fejlődő, kamaszodó, süldő (*táj*), éretlen, nevendékes (*táj*), növendék (*táj*), zsenge (*táj*)

serdülő II. (fn) ◇ kamasz, tizenéves, tini (*biz*), tinédzser, ifjú, bakfis, csitri (*biz*) | suhanc, siheder, ifjonc, surján (*táj*)

serdülőkor (fn) ◇ kamaszkor, tinédzserkor, tinikor (*biz*), pubertás (*szak*), ifjúkor

sereg (fn) ◇ hadsereg, had, hadnép (*rég*), katonaság, csapat, tábor (*rég*), ármádia (*rég*), regiment, regiment (*táj*), légió (*rég*)
 ◇ sokaság, tömeg, halom | csoport, falka, raj, banda, horda, csorda
 ◇ [jelzőként]: seregni, számos, rengeteg, sok, csomó, se szeri, se száma ◆ KEVÉS

seregély (fn) ◇ csapatály (*rég*), serege (*táj*), fellegmadár (*táj*)

sereghajtó (fn) ◇ utolsó, legutolsó, legrosszabb, utóvéd (*biz*) ◆ ÚTTÖRŐ, ELSŐ

sereglük (ige) ◇ gyűlik, gyülekezik, csoportosul, összejön (*biz*), összeverődik | tódul, csődül, özönlik, árad, ömlik

seregszemle (fn) ◇ enumeráció (*szak*), seregszámla (*rég*), felsorolás
 ◇ szemle, hadi szemle, katonai szemle, felvonulás, mustra (*rég*)
 ◇ számbavétel

sérelem (fn) ◇ bántalom, bántódás, atrocitás, ártalom, sértés, seb (*vál*), sérv (*rég*), méltánytalanság ◆ JÓVÁTÉTEL, MÉLTÁNYOSSÁG
 ◇ hátrány, kár, igazságtalanság, injúria (*rég*), jogtalanság, jogsérelem, gravámen (*rég*) ◆ ELŐNY, NYERESÉG

sérelmes (mn) ◇ kellemetlen, fájdalmas, káros, sértő, bántó
 ◇ jogtalan, jogsértő, igazságtalan, méltánytalan, hátrányos, kedvezőtlen ◆ ELŐNYÖS, IGAZSÁGOS, MÉLTÁNYOS

sérelmez (ige) ◇ kifogásol, panaszol, felpanaszol, fájlal, nehezményez, gravámenez (*rég*), rosszall, diffikultál (*rég*)

serény (mn) ◇ gyors, ügyes, fürge, friss, fürcse (*táj*), sebes, eleven, mozgékony, borbás (*táj*) ◆ LASSÚ, LOMHA
 ◇ szorgalmas, szorgos, buzgó, fáradhatatlan, energikus, tevékeny, dolgos, aktív, agilis, tűzrölpattant, lankadatlan, kitartó, lendületes, életerős, tetterős, igyekvő, iparkodó ◆ LUSTA, REST, TUNYA

seriff (fn) ◇ békebíró, bíró, felügyelő

serked (ige) ◇ sarjad, serdül (*táj*), serkedzik (*táj*), nő, hajt, fakad, kibújik, kibúvik (*rég*), kifakad, kiütöközik | pelyhedzik
 ◇ kiserken, kibuggyan, szivárog, csöpög, csurog, gyöngyözik

serkent (ige) ◇ készlet, ösztönöz, doppingol, buzdít, biztat, bátorít, sarkall, ösztökél, nógat, noszogat, sarkantyúz, hajt, motivál, inspirál ◆ CSÜGGESZT (*vál*), HERVASZT, LELOMBOZ (*szleng*)
 ◇ élénkít, ébreszt, stimulál, izgat, frissít ◆ ÁLMOSÍT, ALTAT, NYUGTAT

serleg (fn) ◇ kehely, kupa, ivóedény, pohár, díszpohár, billikom (*rég*), bokály (*rég*), bratina (*rég*)

serkentő I. (mn) ◇ buzdító, bátorító, biztató, lelkesítő, ösztönző, ösztökélő | stimuláló, élénkítő, izgató, előmozdító, motiváló ◆ VISSZAFOGÓ, HÁTRÁLTATÓ | TOMPÍTÓ
 ◇ doppingszer, ajzószer, izgatószer ◆ NYUGTATÓ

serkentő II. (fn) ◇ (*táj*): ébresztőóra
 ◇ (*rég*): riadó, alarm

serpenyő (fn) ◇ sörpeny (*rég*), palacsintasütő, sütőedény, kaszrol (*rég*), serbli (*táj*)
 ◇ tányér [mérlegé]
 ◇ malteroskanál, habarcsoskanál, meritókanál (*szak*), fändli (*szak*)

sért (ige) ◇ sebez, bánt, dörszöl, horzsol, szúr, vág, tör
 ◇ megbánt, keserít, kínoz
 ◇ támad, tagad, csorbít, megszeg, ront

sérteget (ige) ◇ bántalmaz, bánt, megbánt, gorombáskodik, becsmérel, gyaláz, szidalmaz, csúfolódik, kötekedik, beleköt <vkibe>, bemocskol, lepiszkol (*rég*), sárral dobál, sérelemkedik (*rég*), gúnyolódik, inzultál

sertés (fn) ◇ disznó, röfi (*biz*), coca, malac, kucu (*táj*), hízó, süldő, ciku (*táj*), sörtélyes (*rég*)
 ◇ [nőstény] koca, emse
 ◇ [herélt]: ártány

sertés (fn) ◇ sérelem, bántódás, bántalom, szidalom, rágalom | igazságtalanság, méltánytalanság
 ◇ bántalmazás, erőszakoskodás, támadás | inzultus, rágalmazás, becsmérlés

sertésborda (fn) ◇ sertéskaraj, disznókaraj, kamonádli (*id*)

sertéshús (fn) ◇ disznóhús, sertés, disznó, disznóság

sertéskaraj (fn) ◇ sertésborda, disznókaraj, oldalas, karmonádli (*id*)

sertéstenyésztes (fn) ◇ sertéstartás, sertéshizlalás, disznóstartás, süldőtartás

sertésvágás (fn) ◇ disznóvágás, vágás, disznóölés

sértetlen (mn) ◇ ép, egész, csorbítatlan, hiánytalan, teljes, hibátlan, bántatlan (*rég*), érintetlen, intakt (*szak*), integer (*id*) ◆ HIÁNYOS, CSONKA, SÉRÜLT

sértett (fn) ◇ kárvallott, károsult, áldozat, panaszos ◆ ELKÖVETŐ

sérthetetlen (mn) ◇ sebezhetetlen, védett, támadhatatlan, immúnis ◆ VÉDTELEN, KISZOLGÁLTATOTT, SEBEZHETŐ

◇ szent, érinthetetlen | megszeghetetlen

sértő (mn) ◇ sérelmes, bántó, bosszantó, bősztító, arcátlan | kellemetlenkedő, kellemetlen, gúnyos, éles, kemény, kíméletlen, támadó, erőszakos, kihívó, tapintatlan, becsmérlő, durva, becületbe vágó, agresszív, goromba, maró, tüskés, szúrós, fullánkös, metsző, csipős ◆ KEDVES, BARÁTSÁGOS, ELISMERŐ

sértődékeny (mn) ◇ sértődős, érzékeny, érzékenykedő, túlérzékeny, kényes, kényeskedő, sebezhető, mimóza

sértődés (fn) ◇ sértődöttség, megbántódás, neheztelés, harag ◆ ENYHÜLÉS, MEGBOCSÁTÁS, KIENGESZTELŐDÉS

sértődött (mn) ◇ bosszús, durcás (*biz*), morcos, duzzogó, haragos, indignált (*rég*), rosszkedvű, méltatlankodó, felháborodott, megbántódott, megsértődött ◆ MEGBÉKÜLT, KIENGESZTELŐDÖTT, MEGENYHÜLT

sértődöttség (fn) ◇ sértődés, sérelem, megbántottság, seb, fullánk | neheztelés, duzzogás

sérülés (fn) ◇ sebesülés, seb, bibi (*biz*), horzsolás, zúzódás, laesio (*szak*), zsúrlódás (*táj*) ◆ ÉPSÉG, TESTI ÉPSÉG

◇ trauma (*id*), megrázkódtatás, ártalom, károsodás, bántalom

◇ rongálódás, romlás, csorbulás, pusztulás ◆ ÉPSÉG, TELJESSÉG

sérült (mn) ◇ sebesült, sebes, lesérült (*szak*), bibis (*biz*), bintus (*táj*) ◆ ÉP, EGÉSZSÉGES, SÉRTETLEN

◇ fogyatékos, mozgássérült, rokkant, invalidus (*rég*), hibás (*táj*) ◆ EGÉSZSÉGES, ÉPKÉZLÁB

◇ rongált, hibás, hiányos | törött ◆ TELJES, SÉRTETLEN

sérv (fn) ◇ hernia (*szak*), sérvés (*rég*), szakadás (*rég*) | tökösödés (*rég*)

◇ (*táj*): sérülés, seb

sérvkötő (fn) ◇ suspensorium (*szak*)

seszínű (mn) ◇ színtelen, vízszínű, fakó, jellegtelen, halvány, halavány (*rég*) | homályos, zavaros ◆ SZÍNES, SOKSZÍNŰ, ÉLÉNK

séta (fn) ◇ járás, gyaloglás, mozgás, testmozgás, levegőzés, kirándulás, kimozdulás, forduló (*biz*)

◇ sétálás, sétáfikálás (*biz*), korzózás (*biz*), kószálás, kódorgás (*biz*), ögyelgés (*pej*), csatangolás, lődörgés (*pej*), koslatás (*szleng*)

sétabot (fn) ◇ bot, sétapálca, pálca, horgaspálca (*táj*), kampósbot (*táj*), vándorbot (*táj*)

sétál (ige) ◇ jár, ballag, megy, gyalogol, mozog, kimozdul, levegőzik, kirándul, fordul egyet, kerül egyet

◇ sétálgat, sétáfikál (*pej*), sétífikál, járkál, jár-ke-l, grasszál (*pej*), korzózik (*biz*), flangál (*biz*), flangíroz (*rég*), spacíroz (*rég*), promenál (*rég*), andalog, lötyög (*biz*), kószál, kódorog (*pej*), ögyeleg, lődörög, csatangol, cselleng, gévalyog (*táj*) ◆ FUT, SZALAD, ROHAN

sétány (fn) ◇ sétaút, sétatér, sétálóutca, allé (*id*), korzó, promenád (*rég*), sétahely, fasor

settenkedik (ige) ◇ setteng, sündörög, senderkedik (*táj*), seppenkedik (*táj*), setrenkedik (*táj*), somfordál, sompolyog, kujtorog, lopakodik, lopózik, ólálkodik, oldalog, oson, surran

◇ rejtőzik, lappang, bujdokol

◇ <vki körül>: forgolódik, lábatlankodik

sezlon (fn) ◇ heverő, divány, kerevet, hencser (*biz*) | fekvőhely, fekhely

sí (fn) ◇ síléc, sítalp

◇ sísport, sízés, síelés

síel (ige) ◇ sizik

siet (ige) ◇ igyekszik, iparkodik, törtet, tüsténkedik, csipkedi magát (*biz*)

◇ (*pej*): kapkod, elhamarkodik

◇ szalad, rohan, fut, száguld, kilép, repül, szedi a lábát, lohol, nyargal, trappol (*biz*), teker (*szleng*), tűz (*szleng*), tép (*szleng*), húz (*szleng*), söpör (*szleng*), pucol (*szleng*), sprintel (*szleng*), spurizik (*szleng*), iszkol, kotrecel (*táj*) **Sz**: szikrázik a patkó; alig látni a lábát; mintha levelet vinne ◆ SÉTÁL, BALLAG

sietős (mn) ◇ gyors, fürge, serény, élénk, szorgos ◆ LASSÚ | KIMÉRT, RÁÉRŐS

◇ (*pej*): kapkodó, elhamarkodott, hevenyészett, elsietett, felületes ◆ ÁTGONDOLT, MEGFONTOLT, NYUGODT

◇ sürgős, sürgető, halaszthatatlan, elodázhatatlan, sietséges (*rég*) ◆ HALASZTHATÓ, ELODÁZHATÓ

sietség (fn) ◇ sietés, igyekezet, sürgés-forgás, iram, rohanás ◆ LASSUSÁG

◇ gyorsaság, élénkség, hamarság (rég)
 ◇ kapkodás, hajsza (*biz*), lótás-futás, nyüzsgés ◆ RÁÉRŐSSÉG, KÉNYELMESSÉG, MEGFONTOLTSÁG
siettet (ige) ◇ sürget, nógat, noszogat, hajt, gyorsít, ösztökél, szorgat (*táj*) | szorgalmaz, elősegít, előmozdít, megsürget ◆ HATRÁLTAT, KÉSELTET, LASSÍT
siheder (fn) ◇ serdülő, kamasz, suhanc, legény, srác, süvölvény, surbankó (*táj*), suttyó (*táj*), suttogó (rég), ifjonc, tacskó (*biz*), tejfőlöszájú (*pej*), taknyos (*biz*)
sík I. (mn) ◇ sima, lapos, egyenletes, egyenes, lapályos (*táj*) ◆ HEGYES, DOMBOS
 ◇ kétdimenziós
 ◇ (*táj*): síkos, csúszós, csuszamlós, alföld, lapály, csuszamos (rég)
sík II. (fn) ◇ síkság, róna, alföld, lapály
 ◇ (rég): küzdőtér, csatatér
 ◇ [vminek a síkján]: szempontjából, nézőpontjából, szemzőgéből
sikál (ige) ◇ súrol, sikárol (*táj*), csiszál (*táj*), tisztít, dörzsöl, dörgöl, zsúrol (*táj*), vakar (*biz*)
sikamlós (mn) ◇ (rég): síkos, csúszós, jeges | tükörsima ◆ SZÁRAS
 ◇ kétértelmű, pajzán, pikáns, malac, csiklandós, pajkos, illetlen, frivol, ízléstelen, trágár | erotikus ◆ SZALONKÉPES
 ◇ kényes, ciki (*biz*)
sikátor (fn) ◇ köz, mellékutca, utcácska, átjáró, közle (rég), útcika (rég), zugutca (rég), szegle (rég) | zsákutca, kutyaszorító (rég)
siker (fn) ◇ győzelem, diadal, dicsőség, pálma, babér, taps, gyümölcs, eredmény, foganat, érvényesülés | tetszés, helyeslés ◆ KUDARC, VERESÉG
 ◇ (*biz*): sikerdarab, kasszadarab (*biz*), sláger | telt ház, táblás ház ◆ FIASKÓ, BUKÁS
sikerés (mn) ◇ sikerült, jól sikerült, eredményes, áldásos, gyümölcsöző, prosperáló, jövedelmező, nyereséges, hatékony, virágzó | hatásos, hathatós, foganatos (*táj*) ◆ VESZTESÉGES, MEDDŐ | HATÁSTALAN
 ◇ elismert, szerencsés, gazdag, jól menő (*biz*), menő (*szleng*), divatos, felkapott (*biz*) ◆ SIKERTELEN, BALSZERENCSES, BUKOTT
sikertelen (mn) ◇ eredménytelen, sikerületlen, félresikerült, félresiklott, balsikerű, veszteséges, meddő, gyümölcstelen (rég) ◆ SIKERES, EREDMÉNYES, GYÜMÖLCSÖZŐ
 ◇ szerencsétlen, boldogtalan, peches, szegény, nyomorult, siralmas, gyászos ◆ SZERENCSES, JÓL MENŐ (*szleng*), GAZDAG
 ◇ haszontalan, hiábavaló, hatástalan, foganatlan (rég) ◆ HASZNOS, HATÁSOS, FOGANATOS (*táj*)
sikerül (ige) ◇ sikeredik (*biz*), megy, kisikerül (*biz*), beüt (*biz*), bevág (*biz*), bejön (*biz*), összejön (*biz*), beválik | megvalósul, létrejön ◆ MEGHIÚSUL, HIBÁL (rég), BALUL ÜT KI
sikerült (mn) ◇ jól sikerült, sikeres, bevált, szerencsés, kedvező, áldásos ◆ FÉLRESIKERÜLT, SIKERTELEN
 ◇ találó, frappáns, tromfos (*biz*), ügyes, talpraesett, jó ◆ ROSSZ
siket (mn és fn) ◇ (*vál*): süket, hallássérült, nagyothalló
sikít (ige) ◇ sikolt, visít, sívít, rikolt, rikácsol, süvölt, üvölt, sipít, sír, jajveszékél, sékodik (rég), rikít (*táj*)
 ◇ (*szleng*): sikkaszt, eloroz
sikk (fn) ◇ elegancia, báj, kecs, kellem, tetszetősség | ízlés ◆ ESETLENSÉG, TRAMPLISÁG, SLAMPOSSÁG
 ◇ szokás, divat, módi (rég)
sikkaszt (ige) ◇ csal, hűtlenül kezel (*vál*), sikít (*szleng*), megfagygyúz (*szleng*), surint (rég)
 ◇ (rég): lop, elvisz, eltüntet, eltulajdonít, elemel, elsinkófál (*biz*), megcsap (*szleng*), elcsakliz (*biz*), megfúj (*szleng*)
sikkasztás (fn) ◇ hűtlen kezelés, visszaélés, panama, sikitás (*szleng*), defraudáció (rég), maberzáció (rég)
 ◇ lopás, eltulajdonítás, elemelés (*szleng*), elcsaklizás (*szleng*)
sikkasztó (mn és fn) ◇ defraudans (rég), tolvaj
sikkés (mn) ◇ elegáns, divatos | csinos, finom, ízléses, tetszetős, mutatós, választékos ◆ SLAMPOS, BUMFORDI, ESETLEN
siklik (ige) ◇ csúszik, suhan, repül, sikamlik (*táj*), sikamodik (*táj*), iszamodik (*táj*), csuszamlik
sikló (fn) ◇ vízisikló
 ◇ drótkötélpálya, függővasút
 ◇ (*táj*): zsurló
sikolt (ige) ◇ sikít, sikong, sikongat, sikoltoz, sívít, kiált, visít, sékodik (rég), sipít, rikolt, rikít (*táj*)
 ◇ jajgat, jajveszékél

sikoltás (fn) ◇ sikoly, sikitás, sivitás, visítás, rikoltás, kiáltás, jajkiáltás
sikong (ige) ◇ sikongat, visong, sikoltoz, sivalkodik, sivítózok, visítózik, sivadoz (*táj*), sivákolódik (*táj*)
sikos (mn) ◇ jeges, fagyos, csúszós, csuszamlós, csuszamékos (*rég*), sikamlós (*rég*), nyálkás, iszamlós (*táj*), csúszkorás (*táj*)
síkaszáll (ige) ◇ kiáll, harcol, fellép, szót emel, exponálja magát, védelmez, véd ◆ MEGFUTAMODIK, ELMENEKÜL
síkság (fn) ◇ sík vidék, sík, alföld, róna, rónaság, lapály (*vál*) | puszta ◆ HEGY, HEGYSÉG, HEGYVIDÉK
silabizál (ige) ◇ betűzget, betűz, böngész, kiolvas, olvas | kiderít, kivesz
silány (mn) ◇ gyenge, fejletlen, satnya, gyatra, gyarló, gyarvány (*táj*), nyápic, nyamvadt, nyámnyila, gyeszora (*táj*) ◆ ERŐS, FEJLETT
◇ értéktelen, haszontalan, olcsó, hitvány, vacak, gyenge, vásári (*pej*), ócska, tré, tréfli (*biz*), krajcáros (*rég*), gypász (*táj*), bővli, csapnivaló, selejtes, eladhatatlan, dibdáb, lepra (*durva*), szar (*durva*) ◆ MINŐSÉGI, ÉRTÉKES, DRÁGA
◇ alávaló, aljas, jellemtelen, mihaszna, romlott, semmirevaló, semmirekellő, erkölcstelen, gyalázatos, becstelen ◆ JELLEMES, NEMES, BECSÜLETES
◇ tartalmatlan | szellemtelen, otromba, ildomtalan (*táj*)
silbakol (ige) ◇ örködik, ört áll, strázsál | álldogál, várakozik, ácsorog, szobrozik (*szleng*)
síléc (fn) ◇ sí, sitalp, léc, deszka (*biz*)
siló (fn) ◇ tartály, tároló, raktár, verem, gabonarakttár, gabonátároló, gabonaverem
◇ (*szleng*): étel, abrak, harapnivaló, hami (*biz*), zaba (*szleng*), kaja (*biz*)
silóz (ige) ◇ tartósít | eltárol
sima (mn) ◇ egyenletes, egyenes, sík, lapos | fodrozatlan, csendes, békés, nyugodt, nyugalmas | ráncatlan, redőtlen, kisimult ◆ GÖRÖNGYÖS | HULLÁMZÓ | RÁNCOS
◇ tükörsima, csúszós, síkos, nyálkás
◇ puha, finom, bársnyos, lágy | borotvált, szörtelen, szöretlen (*rég*) ◆ DURVA, ÉRDES | SZÖRÖS
◇ csiszolt, választékos, könnyed | simulékony, alkalmazkodó, udvarias ◆ FARAGATLAN, KÖZÖNSÉGES | SZEMTELEN
◇ egyszerű, zavartalan, akadálytalan, gördülékeny, könnyű ◆ BONYOLULT, NEHÉZKES, NEHÉZ
simafenyő (mn) ◇ árbocfenyő, selyemfenyő
simít (ige) ◇ egyenget, planíroz (*rég*), lapít, hengerel (*szak*) ◆ FELTÚR
◇ vasal, mángorol, simáz (*táj*), sikárol (*táj*) ◆ GYŰR
◇ gyalul | reszel | köszörül
◇ csiszol, fényesít, tisztít
◇ megsimít, megérint, simogat, cirógat ◆ BÁNT, MEGÜT
◇ elsimít, eltussol, szőnyeg alá söpör, eltüntet, sminkel (*pej*), elmismásol (*biz*)
simítás (fn) ◇ (*szak*): egyengetés, glettelés
◇ (*szak*): finomítás | csiszolás
◇ (*táj*): vasalás, mángorlás
simogat (ige) ◇ cirógat, becézget, dédelget, szeretget, tapogat, cirókál (*biz*), lapogat, babusgat ◆ MEGBÁNT, MEGÜT
◇ [szellő] legyezget
simogatás (fn) ◇ cirógatás, becézgetés, szeretgetés, babusgatás
simlis (mn) ◇ (*szleng*): ravasz, furfangos, hamis, rafinált, dörzsölt (*biz*), fifikus, fineszes (*szleng*), hétpróbás ◆ EGYÜGYŰ, BECSÜLETES
◇ (*szleng*): megbízhatatlan, szélhámos, csaló, széltoló (*biz*), hóhányó, imposztor (*rég*), link (*szleng*), svihák (*biz*), svindler (*biz*), kókler (*biz*) ◆ MEGBÍZHATÓ, TISZTESSÉGES, BECSÜLETES
simul (ige) ◇ hozzásimul, rásimul, lapul (*pej*), odabújik, dörgölődzik, dörgölőzik, tapad, hízelkedik, törleszkedik ◆ TÁVOLODIK, ELHÚZÓDIK
◇ alkalmazkodik, idomul, hasonul ◆ AKADÉKOSKODIK, KÖTEKEDIK
sín (fn) ◇ vonatsín, pálya, vasút, vágány
◇ (*táj*): vaspánt, abroncs, ráf (*táj*)
sínautó (fn) ◇ motoros kocs, motorkocsi, lokomotor (*szak*), hajtány (*szak*)
sincs (ige) ◇ sincsen, szintén nincs | nincs, nincsen
sínpár (fn) ◇ sín, vasút, vágány, vágánypár

sintér (fn) ◇ kutyapecér (*rég*), pecér (*rég*), gypmester (*rég*), kutyaverő (*rég*), kutyafogó (*táj*), kutyanyúzó (*táj*), döngész (*táj*), nyúzáár (*táj*)

◇ hóhér, bakó

◇ (*pej*): orvos, sebész

sínylődik (ige) ◇ sanyarog, sínylik (*táj*), tengődik, nyomorog, kínlódik, gyötrődik, sorvad, sindevészik (*táj*), élődik (*táj*) | betegeskedik, gyengélkedik, kornyadozik, senyved, szenved ◆ ÉLI VILÁGÁT, BŐVELKEDIK | JÓL VAN

síp (fn) ◇ fisztula (*szak*), tilinkó (*táj*), furulya, füttyülő (*biz*), csirip (*táj*), füttyürütyű (*táj*)

sípálya (fn) ◇ sílesiklopálya, lesiklopálya, lejtő

sípcsont (fn) ◇ lábszárcsont, lábszár, kényescsont (*táj*)

sípirc (msz) ◇ sicc!, mars!, hess!

◇ takarodj!, lódulj innen!, ki innen!, tünés! (*szleng*)

sípol (ige) ◇ füttyül, füttyöng (*rég*)

◇ [szél] süvít, süvölt, üvölt | [tüdő, mell] zihál

◇ [fül]: zúg, cseng

sír¹ (ige) ◇ sírdogál, könnyezik, pityereg, picog (*táj*), piszeg (*táj*), szepeg, szipog, nyekereg (*pej*), nyávog (*pej*), zokog, bög, oázik (*biz*), bömböl, üvölt, bühül (*táj*), sír-rí, rí (*táj*)

Sz: belenézett a tormás fazékba; bög, mint a marha; eltörött a mécses (*biz*); erős tormát szagolt; farkasul nevet; görbén nevet; hegedüli a nótát; hull a könnye; itatja az egereket (*tréf*); könnybe lábad a szeme; könnyeket hullat; könnyeket ont; olá Hul nevet; potyog a könnye; sír-rí, mint a hetes malac; sír, mint a záporosó; tótul nevet; visszafelé kacag ◆ NEVET, KACAG, UJJONG

◇ (*pej*): panaszkodik, óbégat, kesereg, sopánkodik, sápitózik, lamentál (*biz*), nyavalyog | könyörög, kunyerál, koldul, kéreget ◆ DICSEKSZIK, BÜSZKÉLKEDIK

sír² (fn) ◇ sírverem, sírgödör | sírbolt, kripta, sírkamra

◇ sírhant, sírdomb, sírhalom ◆ BÖLCSŐ

◇ (*rég*): temetőhely, temetőkert

síralmas (mn) ◇ lesújtó, elcsüggesztő, elszomorító, fájdalmas, keserves, gyászos, jajos (*rég*), lehangoló ◆ VIDÁM, SZÍVDERÍTŐ, ÖRVENDETES

◇ száanalomra méltó, sajnálatra méltó, lamentábilis (*id*), nyomorúságos, nyomorult, boldogtalan, miserábilis (*rég*), istenverte **Sz:** a pogány is megszánna ◆ IRIGYLÉSRE MÉLTÓ

◇ szegényes, kopottas, nyomorúságos ◆ FÉNYÜZŐ, POMPÁS

◇ (*pej*): hitvány, silány, száanalmas, lesújtó, pocsk ◆ KITŰNŐ, KIVÁLÓ

síralom (fn) ◇ sirás, kesergés, jajgatás, jajveszékélés, keserv ◆ NEVETÉS, ÖRÖM, VIGASSÁG

◇ kesergés, siránkozás, panasz, lamentáció (*rég*), sopánkodás, zokszó ◆ DICSEKVÉS, BÜSZKÉLKEDÉS

◇ (*szak*): sirám, panaszdal

◇ (*rég*): kesergés, gyászolás

sírály (fn) ◇ hojsza (*rég*), halászmadár (*táj*), halkapó (*táj*), csíra (*táj*)

sírátkozik (ige) ◇ (*pej*): panaszkodik, sopánkodik, nyavalyog, kesereg, lamentál (*biz*), nyafog ◆ DICSEKSZIK, BÜSZKÉLKEDIK

◇ sír, sír-rí, jajgat, jajveszékél, jajong, óbégat, rivalkodik (*rég*), jajvékol, ájvékol (*táj*), mésog (*táj*) | fájlal, búsul, szomorkodik ◆ NEVET | ÖRÜL, ÖRVENDEZIK

sírás (fn) ◇ sírdogálás, könnyezés, pityergés, szepegés, szipogás, picogás (*táj*), könnyhullatás (*vál*), sírás-rívás, rívás (*táj*), jajgatás, jajveszékélés ◆ NEVETÉS, KACAGÁS

◇ (*pej*): kesergés, panaszkodás, panasz, elégedetlenség, siralom (*rég*) ◆ ELÉGEDETTSÉG

sírásó (fn) ◇ veszpilló (*rég*), gyászhuszár

sírat (ige) ◇ gyászol, elsírat, síratgat, síratoz (*rég*) | búcsúztat, emleget, felidéz

◇ sajnál, fájlal, bánkodik, búsul, szomorkodik, kesereg, keserül (*rég*), megbán

sírató (fn) ◇ síratóasszony, gyászoló

◇ síratóének, halottsírató, siralom, jeremiád (*szak*), gyászdal, gyászének, planctus (*id*)

síratóének (fn) ◇ sírató, halottsírató, siralom, gyászdal, gyászének, jeremiád (*szak*), naenia (*id*), planctus (*id*)

sírbolt (fn) ◇ sírkamra, sziklasír, kripta, sírcsarnok, sírhely, sír, cinterem (*rég*), temetkezési hely

sírdogál (ige) ◇ sírongál (*táj*), pityereg, könnyezik, ridogál (*táj*), szepeg, szipog, hüppög (*biz*), picog (*táj*), piszeg (*táj*), bunnyog (*táj*), vacsarog (*táj*) ◆ NEVETGÉL, KACARÁSZIK, GÖCÖG

síremlék (fn) ◇ sírkő, síroszlop, sírkereszt, fejfa | kripta, mauzóleum, sírház (*rég*), [török] türbe

sírfelirat (fn) ◊ sírvers, sírirat (*rég*), epitáfium (*szak*), epigramma (*szak*)
sírgödör (fn) ◊ sírverem, gödör, verem, sír
sírhalom (fn) ◊ sírhant, sírdomb, hant, sír, rög (*vál*)
sírkereszt (fn) ◊ fejfa, fakereszt, keresztfa, kereszt, sírkő
sírkő (fn) ◊ síremlék, emlékjel, síroszlop, sírkereszt
sisak (fn) ◊ rohamsisak
 ◊ védősisak, bukósisak, bukó (*biz*)
 ◊ vívősisak
 ◊ bűvársisak
 ◊ trópusi sisak, parafakalap
 ◊ (*szak*): kupak
siserahad, siserehad (fn) ◊ embertömeg, tömeg, gyülelész népség
sistereg (ige) ◊ serceg, susstorog, süstörög (*táj*), susstorékol (*táj*), bizseg (*táj*), zsiszeg (*táj*)
 ◊ pattog, ropog, zizeg, zörög
sitt¹ (fn) ◊ törmelék, szemét, hulladék, málladék, omladék, rom
sitt² (fn) ◊ (*szleng*): börtön, fogda, fogház, fegyház, tömlőc, dutyi (*biz*), áristom (*rég*), kóter (*rég*), karcer (*rég*), jég (*szleng*)
sivalkodik (ige) ◊ visítózik, visong, rivalkodik (*rég*), sivít, sivítózik, sipakodik (*táj*), sivánkodik (*táj*), vernyog (*táj*), acsít (*táj*), kisáلكodik (*táj*) ◊ HALLGAT
sivár (mn) ◊ kietlen, pusztá, kopár, kihalt, néptelen, terméketlen, elhagyatott, lakatlan, barátságatlan, sivatag (*rég*), sívó (*vál*) ◊ LAKOTT, BARÁTSÁGOS
 ◊ dísztelen, szegényes, szerény, egyszerű, puritán, nyomorúságos, komor ◊ POMPÁS, DÍSZES, FÉNYŰZŐ
 ◊ zord, rideg ◊ LAKÁLYOS
 ◊ egyhangú, unalmas, örömtelen, üres, lehangelő, vigasztalan, lélektelen, léleklőlő, prózai, mindennapi, lapos, sablonos ◊ ÉRDEKES, ÉLMÉNYDÚS | RENDKÍVÜLI
sivatag I. (fn) ◊ pusztaság, pusztá ◊ OÁZIS
 ◊ (*táj*): futóhomok, sívó homok (*táj*)
 ◊ kietlenség, elhagyottság
sivatag II. (mn) ◊ terméketlen, kopár, sivár, kietlen, elhagyatott, lakatlan, pusztá ◊ VIRÁGZÓ, GAZDAG
 ◊ örömtelen, vigasztalan, meddő
sivít (ige) ◊ visít, sipít, sikít, rikít (*táj*), sikolt ◊ SUTTOG
 ◊ [szél]: süvít, fűtyül, süvölt, üvölt, zúg, tutul (*táj*) ◊ DÚDOL
sívó (mn) ◊ üvöltő, vonító
 ◊ sivalkodó, síró-rívó
 ◊ [szél]: sivító, üvöltő, süvöltő, tutuló (*táj*)
 ◊ terméketlen, sivár, kopár
sízik (ige) ◊ siel, sítalpezik
sízó (mn és fn) ◊ sielő, sítalpező
skála (fn) ◊ hangsor, hanglétra, hanglépcső
 ◊ (*szak*): fokbeosztás, beosztás, lépték, mérce
 ◊ kereső [rádióé]
skalp (fn) ◊ (*szleng*): trófea
skandál (ige) ◊ ütemez, hangsúlyoz, megnyom [szótagot], nyomatékol (*szak*), nyomatékoz (*rég*), kiemel [szót], akcentuál (*id*)
skarlát¹ (mn és fn) ◊ skarlátvörös, skarlátpiros, élénkpiros, élénkvörös, rubinvörös, rubinpiros, vörös
skarlát² (fn) ◊ vörheny, vörhenyeg (*rég*), scarlatina (*id*)
skatulya (fn) ◊ szelence (*rég*), skatulya (*rég*), katulya (*rég*), iskátula, doboz, dobozka (*biz*), doboz (*rég*), toboz (*rég*), ládika, tok, kazetta | pakli (*táj*), csomag
 ◊ (*szleng*): csoroszlya, banya (*pej*), szatyor (*durva*), sárkány
skicc (fn) ◊ vázlat, előtanulmány, előzetes, tervrajz, tervezet, körvonal, minta, sablon, séma
skót (mn) ◊ fukar, fősvény, zsugori, smucig (*biz*), krajcároskodó, sóher (*biz*), faszari (*táj*), szarrágó (*durva*) ◊ BŐKEZŰ, NAGYVONALÚ, ADAKOZÓ
skrupulus (fn) ◊ kétség, kétely, kételkedés, bizonytalanság, hitetlenkedés, tamáskodás, aggály, aggodalom, aggodás | töprengés, lelkiifurdalás, önvád, töredelem (*rég*)
sláger (fn) ◊ táncdal, dal, nótá (*biz*), sikerszám

◇ (*biz*): divatcikk (*biz*), kelendő áru | siker, bestseller (*id*)

slamasztika (fn) ◇ baj, kellemetlenség, nehézség, bonyodalom, szorultság, galiba, kutyaszorító, pác (*biz*), csáva (*biz*), gáz (*szleng*), gubanc (*szleng*)

slampos (mn) ◇ rendetlen, gondozatlan, ápolatlan, elhanyagolt, lompos, trehány, zilált, pacuha (*táj*), toprongyos, ízléstelen, trampli (*durva*), topis (*szleng*), slendrián ◆ ÁPOLT, ELEGÁNS, JÓL ÖLTÖZÖTT

slendrián (mn) ◇ felületes, hanyag, gondatlan, pontatlan, összecsapott, gyatra, elsietett, elhamarkodott, hevenyészett, nemtörődöm, tessék-lássék, felszínes, trehány ◆ PONTOS, KIDOLGOZOTT, TÖKÉLETES

◇ gondozatlan, ápolatlan, rendezetlen, lompos, slampos, pacuha (*táj*), pongyola, toprongyos, topis (*szleng*)
◆ ÁPOLT, GONDOZOTT, JÓL ÖLTÖZÖTT

slapp (fn) ◇ uszály, uszályhajó

◇ ruhauszály

◇ kíséret, díszkíséret, személyzet, környezet, pereputty (*biz*)

slusszkulcs (fn) ◇ indítókulcs, autókulcs, gyújtókulcs

smink (fn) ◇ sminkelés, arcfestés, kendőzés (*rég*)

◇ arcfesték, festék, szépítőszer, kendőzőszer (*rég*) | maszk

smirgli (fn) ◇ csiszolópapír, dörzspapír, csiszolóvászson

◇ (*szleng*): újonc, kopasz (*szleng*)

smucig (mn) ◇ (*biz*): szűkmarkú, fősvény, zsugori, fukar, garasos, filléres, krajcároskodó, kicsinyes, spórolós (*biz*), kuporgató, sóher (*biz*), skót (*biz*), zsebrák (*rég*), kupori (*táj*), faszari (*táj*), szarrágó (*durva*), olcsójános (*szleng*), spúr (*szleng*), snassz (*biz*) ◆ BŐKEZŰ, JÓTÉKONY, ADAKOZÓ

snassz (mn) ◇ (*biz*): szűkmarkú, garasos, krajcároskodó, filléres, kicsinyes, kisszerű, spórolós (*biz*), kuporgató, sóher (*biz*) ◆ BŐKEZŰ, JÓTÉKONY, ADAKOZÓ

◇ (*szleng*): elhanyagolt, szegényes, rongyos, ütött-kopott, szedett-vedett, ócska | rossz, értéktelen, bővli, hitvány, vacak, silány, tré (*szleng*), szar (*durva*) ◆ ÁPOLT, GONDOZOTT | ÉRTÉKES

sódar (fn) ◇ sonka, füstölt sonka, disznócomb, sódor (*táj*), disznólábvastaga (*táj*)

◇ (*szleng*): fenék, hátsó, popsi (*biz*)

sóder (fn) ◇ kavics, folyami kavics

◇ (*szleng*): szöveg (*szleng*), beszéd, fecsegés, locsogás, halandzsa (*pej*), szájjártatás, blabla (*biz*), duma (*szleng*), süketelés (*szleng*), karattyolás (*biz*), mellébeszélés

sodor (ige) ◇ visz, hőmpolyget, magával ragad, taszít, juttat, kerget | fúj, kavar, kever

◇ pödör, peder (*táj*), serít (*táj*), sirít (*táj*), fodor (*rég*), fon, csavar, cseder (*táj*), csadar (*táj*), binderget (*táj*), fontyorít (*táj*), teker

◇ [tészta]: nyújt, lapít (*táj*)

sodródeszka (fn) ◇ gyűrődészka, gyűrőtábla, nyújtódeszka, lapító (*táj*)

sodródik (ige) ◇ úszik, hanyódik, hanykolódik ◆ PARTOT ÉR

◇ vetődik, kerül <vhova>, keveredik <vhova> (*biz*) ◆ RÉVBE JUT, CÉLHOZ ÉR

sodrófa (fn) ◇ nyújtófa, tésztanýújtó, gyűrő (*táj*), laskanyújtó (*táj*), tésztalapító (*táj*), laskaserítő (*táj*), serítőfa (*táj*), csiklófa (*táj*), sikárlófa (*táj*)

sodrony (fn) ◇ drót, drótkötél, kötél, drótfonat, huzal, kábel, vezeték

◇ drótháló, drótszövet

◇ ágybetét, ágysodrony, rugózat, epeda (*id*), sodronybetét

sofőr (fn) ◇ vezető, autóvezető, gépkocsivezető, gépjárművezető, pilóta (*biz*)

sógor (fn) ◇ süv (*rég*), rér (*rég*)

◇ (*biz*): barát, cimbora, pajtás, koma (*táj*), atyafi (*táj*), földi (*táj*)

◇ (*biz*): osztrák, ausztriai

sógornő (fn) ◇ sógorasszony, ángy (*táj*), ángyi (*táj*), ángyika (*táj*), ángyó (*táj*), édesnéne (*táj*)

soha (hsz) ◇ sohasem, sohasé, sose, semmikor, semmikor sem, sohanapján (*biz*), sohanapkor (*táj*), bibicnapkor (*táj*), bibicnap (*táj*), szentbibicnap (*táj*) **Sz**: a törökök húsvétján; disznónyíró szombat (tréf; rég); holnapután kiskedden, borjúnyúzó pénteken (tréf); majd ha zöldre virággzik, kékre fagy; majd mikor a lilik tojik; majd ha a lőcs kivirít; majd tyúkpatkoláskor; majd ha a tiszta búza vízzé válik; majd ha fagy (tréf); majd ha a tyúk gyászol; majd ha piros hó esik; május negyvenben; malom után való vasárnap; megeshetik a négy királyok napján; néhanapján, seidőn; soha a bűdös életben; soha, amíg világ a világ ◆ MINDIG, ÁLLANDÓAN

sóhaj (fn) ◇ sóhajzás

◇ óhaj, kívánság | fo hász

sóhajt (ige) ◇ lélegzik, lélegzetet vesz, lehel | nyög, jajgat, nyöszörög
 ◇ sóhajtozik, áhít, óhajt, kíván, sóvárog | imádkozik, fohászkodik
sóhajtás (fn) ◇ felsóhajtás, megkönnyebbülés | sóhajtozás, sóhaj, nyögés, nyöszörgés
 ◇ (vál): óhajtás, kívánság | fohász (vál), ima
sóhajtozik (ige) ◇ sóhajt | nyög, nyöszörög, halédezik (táj)
 ◇ epekedik, áhitozik, sóvárog, vágyakozik | panaszkodik, sipárog (táj), fohászkodik | bánkodik
sohase (hsz) ◇ sose, sosem, sohse, sohsem, sohasem, soha, semmikor, semmikor sem, sohanapján (biz), sohanapkor (táj), bibicnapkor (táj), bibicnap (táj), szentbibicnap (táj, rég), majd ha fagy (tréf) | soha többé
 ◇ [tiltásban]: soha ne
 ◇ egyáltalán ne ◆ MINDIG
sóher (mn) ◇ (szleng): pénztelen, szegény, nincstelen, vagyontalan, nyomorult, ágrólszakadt, koldus, csóró (szleng) ◆ JÓMÓDÚ, VAGYONOS, GAZDAG
 ◇ (szleng): szűkmarkú, fősvény, zslugori, fukar, garasos, filléres, krajcároskodó, kicsinyes, spórolós (biz), kuporgató, smucig (biz), skót (biz), zsebrák (rég), kupori (táj), faszari (táj), szarrágó (durva), olcsójános (szleng), spúr (szleng), snassz (biz) ◆ BŐKEZŰ, JÓTÉKONY, ADAKOZÓ
sok (szn) ◇ számos, nagyszámú, szépszámú, rengeteg, számtalan, megszámlálhatatlan, tengernyi, temérdek, tömérdek, töméntelen, egy halom, egy csomó (biz), egy sereg (biz), egy rakás (biz), egy regiment (tréf), egy vagon (szleng) Sz: annyi, mint télen a hidegvette légy; annyi, mint a pondró; annyi, mint a bűn; annyi, mint a Mátra szele; annyi, mint a dohánymag; annyi, mint a pelyva; annyi, mint a nyű; annyi, mint csillag az égen; annyi, mint a hajam szála; annyi van, mint a dög; annyi, mint az őszi ökörnyal; annyi, mint a tenger; annyi, mint nyárban a napfény; annyi, mint a szúnyog a nádasban őszkor; annyi, mint a német; annyi, mint őszkor a fecske; annyi, mint őszkor a hulló levél; annyi, mint az öreg tenger fővénye; annyi, mint a sáska; annyi, mint a sajtukucac; annyi, mint a seregély; annyi, mint a polyva; Dunát lehetne vele rekeszteni; nem tudom, öt-e vagy hat, de több száznál; se szeri, se száma; se nem egy, se nem kettő; száma sincs; számtalan, mint a por; torkig elég; untig elég ◆ KEVÉS, EGY, NÉHÁNY
 ◇ bő, bőséges, elegendő, gazdag, dús, busás ◆ SZEGÉNYES, SZÜKÖS
 ◇ drága, költséges, pénzigényes ◆ OLCSÓ, JUTÁNYOS
soká (hsz) ◇ sokáig, hosszú ideig, huzamosan, tartósan, orrvérzésig (szleng), időtlen időkig ◆ EGY PILLANATIG, RÖVID IDEIG
 ◇ sokára, nagy soká, későn, sokábban (rég), sok idő múlva ◆ AZONNAL, RÖGTÖN
sokadalom (fn) ◇ sokaság, tömeg, embertömeg, tolongás, csődület, csoportosulás, zsbongás, tumultus
 ◇ (táj): vásár, piac, kereskedőhely
sokadik (szn) ◇ x-edik, n-edik, ezredik ◆ ELSŐ
sokáig (hsz) ◇ soká (biz), hosszú ideig, hosszan, huzamosan, tartósan, kitartóan | unos-untig (biz), unalomig (biz), időtlen időkig, a végtelenségig, a végtelékig, untig-fáradtig (táj), orrvérzésig (szleng) ◆ EGY KIS IDEIG, VALAMEDDIG
sokall (ige) ◇ drágáll, soknak tart ◆ KEVESELL
 ◇ megsokall, megelégel, megun
sokan (hsz) ◇ számosan, többen, nagy számmal, nagy számban, tömegesen, tömegével, százával, ezrével ◆ KEVESEN, NÉHÁNYAN
sokára (hsz) ◇ soká (biz), későn, hosszú idő múlva, sokábban (rég), későre-hára (táj), időhára (táj) ◆ AZONNAL, RÖGTÖN | NEHEZEN
sokaság (fn) ◇ mennyiség, számosság
 ◇ légió (rég), miriád (rég), sereg (vál), regiment (rég)
 ◇ sokadalom, embertömeg, tömeg, néptömeg, csoportosulás, népáradat, emberáradat | népség, massa, plebs (pej), csőcselék, falka, csődület
sokatmondó (mn) ◇ jelentős, jelentőségteljes, súlyos, nyomós, találó, beszédes ◆ SEMMITMONDÓ, JELENTÉKTELEN, LÉNYEGTELEN
sokféle (mn) ◇ sokfajta, különféle, mindenfajta, többféle, százféle, százfajta, ezerféle, ezerarcú, ezernyi, számos, változatos, sokrétű, különb-különbféle (rég) | vegyes, heterogén, mindenféle ◆ EGYFÉLE, EGYOLDALÚ | HOMOGEN
sokk (fn) ◇ megrázkódtatás, csapás, trauma (id), ijedség, megpróbáltatás

sokkal, sokkalta (hsz) ◇ jóval, sokszorosan, sokszorta, százzsorta, jelentősen, összehasonlíthatatlanul, lényegesen, számottevően, jelentős mértékben, messze (*biz*), utcahosszal (*biz*) ◇ KEVÉSSEL

sokoldalú (mn) ◇ sokrétű, összetett, bonyolult, sokszínű, komplex (*id*), többsikű, szövevényes ◇ EGYOLDALÚ, EGYSIKŰ

◇ átfogó, egyetemes, univerzális, enciklopédikus, sokirányú ◇ EGYOLDALÚ, PARTIKULÁRIS, RÉSZLEGES

sokrétű (mn) ◇ bonyolult, összetett, szereteágazó, sokoldalú, átfogó, komplex (*id*), sokszínű, széles körű, szövevényes ◇ EGYOLDALÚ

sok-sok (szn) ◇ sok, rengeteg, tömémentelen, temérdek, se szeri, se száma ◇ NÉHÁNY, KEVÉS

sokszínű (mn) ◇ tarka, tarkabarka, szívarványszínű, színpompás, cifra (*pej*), polikromatikus (*szak*), polikróm (*szak*), színes **Sz:** tarka, mint a szívarvány ◇ EGYSZÍNŰ

◇ sokrétű, sokoldalú, változatos, többször, számos alkalommal, több ízben, sok ízben, jó néhányszor, elégszer, gyakran, gyakorta, sűrűn, százzszor, ezerszer, számtalanszor, lépten-nyomon ◇ RITKÁN, ALIG

sokszoros (mn) ◇ többszörös, többszöri, sokszori, gyakori ◇ EGYSZERES

sokszorosít (ige) ◇ másol, másolatot készít, lehoz (*biz*) | rotáz (*vál*), stencilez, fénymásol, xeroxoz

sokszorosító (fn) ◇ (*biz*): másológép, másoló | fénymásoló, fénymásoló gép, xerox | stencilgép

sokszög (fn) ◇ poligon (*szak*)

sólet (fn) ◇ babfőzelék

sólya (fn) ◇ hajócsúsztató, csúszda (*szak*) | hajófelvonó, szlip (*szak*)

solymás (fn) ◇ solymár (*rég*)

som (fn) ◇ somfa

somfordál (ige) ◇ sompolyog, oson, oldalog, kullog, sullong (*táj*), somporgyál (*táj*) **Sz:** oldalaz, mint amelyik kutya botot lát

◇ ólálkodik, settenkedik, sündörög

sommás, summás (mn) ◇ velős, tömör, rövidre fogott, nagyvonalú ◇ TERJENGŐS, APRÓLÉKOS, RÉSZLETES

somolyog (ige) ◇ mosolyog, elhúzza a száját, vigyorog, bazsalyog (*táj*)

sompolyog (ige) ◇ somfordál, oldalog, settenkedik, oson, sullong (*táj*), somporgyál (*táj*)

◇ (*rég*): beoson, belopózik, belopódzik

sonka (fn) ◇ sódar (*táj*), sódor (*táj*), disznólábvastaga (*táj*)

◇ (*szleng*): comb, láb, csülök, tappancs (*biz*), pata (*durva*)

sopánkodik (ige) ◇ panaszkodik, jajgat, siránkozik, sápitózik, kesereg, sóhajtozik, lamentál, nyavalyog, sajnálkozik, sápig (*táj*), ahétkodik (*táj*), ájvétkodik (*táj*), leledezik (*táj*), sepeleg (*táj*), subákol (*táj*), savajog (*táj*), sír, nyafog ◇ BÜSZKÉLKEDIK, DICSEKSZIK, KÉRKEDIK

sor (fn) ◇ sorrend, rend, gléda (*rég*) | rangsor, hierarchia

◇ (*szak*): számsor, haladvány

◇ sorozat, láncolat, füzér, széria

◇ (*rég*): utca, sétatny, út, szer (*táj*) | barázda

◇ írás, vonal, linea (*vál*) | verssor

◇ libasor (*biz*), emberkigyó (*vál*) | csatasor, hadoszlop, menetoszlop

◇ sorozás

◇ (*biz*): sors, életpálya, életsors, helyzet, állapot | végzet

◇ [jelzőként]: számos, sok, seregnyi

sorakozik (ige) ◇ felsorakozik, sorba áll, vonalba áll ◇ OSZLIK, SZÉTSZÉLED

◇ áll, található, van, sorjázik

◇ csatlakozik, beáll

sorakozó (fn) ◇ gyülekező, szemle, mustra (*rég*), létszámolvasás, névsorolvasás, névsor (*biz*), gléda (*rég*), appel (*id*)

során (nu) ◇ folyamán, közben, idején, alatt | kapcsán, kapcsolatban

sorban (hsz) ◇ egymás után, rendre, egyik a másik után | sorrendben, időrendben, sorjában, szerről szerre

sorfal (fn) ◇ kordon, őrvonal, emberfal | spalír (*szak*)

sorház (fn) ◇ blokkház, tömbház ◇ CSALÁDI HÁZ

sorjában (hsz) ◇ sorban, rendben, időrendben, rendre, egymás után, egyik a másik után ◇ ÖSSZEVISSZA, KAPKODVA

sorjázik (ige) ◇ sorakozik, áll, található, van

sorkatona (fn) ◇ baka, kiskatona (*biz*), mazsola (*biz*), zöldfülű, kopasz (*szleng*)

sorköteles (mn) ◇ katonaköteles, hadköteles, állításköteles (*rég*)

sorol (ige) ◇ felsorol, elsorol, sorjáz, sorjál (*táj*), sorra vesz, előszámlál | elmond, előad, elbeszél
 ◇ besorol, minősít, értékkel, osztályoz, kategorizál, klasszifikál (*rég*), rangsorol

sorompó (fn) ◇ korlát, akadály, barikád
 ◇ rúd, rekeszték (*táj*) | vágányzáró (*rég*)
 ◇ határ, vámfa (*rég*), zárfa (*rég*)
 ◇ (*táj*): kerítés

soros (mn) ◇ következő, soron következő, soron lévő
 ◇ (*szak*): főáramkörű, lépcsős (*rég*), kaszkád (*rég*)

soroz (ige) ◇ besoroz, behív, verbuvál (*rég*), toboroz (*rég*), újoncoz (*rég*), asszentál (*rég*), vizitál (*rég*)
 ◇ sorol, besorol, rangsorol

sorozás (fn) ◇ behívás, sorozat (*rég*), toborzás (*rég*), újoncozás (*rég*), verbuválás (*rég*), állítás (*rég*), asszentálás (*rég*)

sorozat (fn) ◇ (*szak*): számsor, sor, haladvány, szekvencia (*rég*)
 ◇ sor, láncolat, füzér
 ◇ filmsorozat
 ◇ széria
 ◇ gyűjtemény, készlet, garnitúra
 ◇ géppuskasorozat, sorozatlövés
 ◇ (*rég*): sorozás, állítás (*rég*), újoncozás

sorozatgyártás (fn) ◇ szériagyártás, tömeges előállítás, tömeggyártás

sorozatos (mn) ◇ ismétlődő, folyamatos, folytonos, egymást követő, egymást érő | gyakori ◆ EGYSZERI
 ◇ tömeges, gyári, nagybani ◆ EGYEDI

sorozatszám (fn) ◇ szériaszám, gyártási szám

sorra (hsz) ◇ rendre, sorban, sorjában, időrendben, rendben | sorba ◆ ÖSSZEVISSZA

sorrend (fn) ◇ rend, sor, szer (*táj*), időrend, sorrendiség, következés, egymásutániség, konszekúció (*vál*)
 ◇ rangsor, ranglétra, helyezés, besorolás | értékrend, hierarchia

sors (fn) ◇ osztályrész, rendelés, elrendelés, csillagzat, predestináció, karma (*id*), fátum, sor (*biz*), végzet, gondviselés
 ◇ véletlen, szerencse

sorsdöntő (mn) ◇ végzetes, fatális, sorsfordító, döntő, perdöntő, fontos, létfontosságú, jelentős, életbevágó, lényeges, nevezetes, emlékezetes ◆ JELENTÉKTELEN, LÉNYEGTELEN
 ◇ szükségyszerű, sorsszerű

sorsházás (fn) ◇ sorsolás, sorsvetés (*rég*), sorozás (*rég*), nyílházás (*rég*)

sorsjáték (fn) ◇ szerencsejáték, lottó, lutri (*rég*) | tombola

sorsol (ige) ◇ sorsot húz, sorsot vet, kockát vet (*rég*), nyilat húz (*rég*), húz (*biz*)

sorszám (fn) ◇ szám, rendszám (*rég*), numero (*id*)

sort (fn) ◇ sortnadrág, rövidnadrág, kisonadrág | forrónadrág

sortúz (fn) ◇ ösztúz, kivégzés
 ◇ üdvölvés, díszlövés, üdvözlés | sorozatlövés

sovad (ige) ◇ sorvadozik, soványodik, aszik, gyengül, pusztul, satnyul, csenevészedik, elcsünik (*táj*), zsugorodik, fonnyad, hervad ◆ ERŐSÖDIK, GYARAPODIK
 ◇ senyved (*rég*), gyötrődik, emésztődik, betegeskedik, szenved, fogy, hitványodik (*táj*) ◆ VIRUL, MAJD KICSATTAN AZ EGÉSZSÉGTŐL

sováltó (fn) ◇ soremelő (*szak*)

sovaszt (ige) ◇ senyveszt, hervaszt, fogyaszt, emészt, erőtlennít, elgyengít, ernyeszt, lankaszt, enervál (*id*), kókaszt ◆ ERŐSÍT, GYARAPÍT
 ◇ elvékonyít [bőrt]

sós (mn) ◇ sózott, megsózott, besózott, sótartalmú | elsózott ◆ SÓTLAN, ÍZETLEN
 ◇ szikes
 ◇ (*táj*): rosszmájú, csípős nyelvű

sóska (fn) ◇ cséve (*táj*)

sóskafa (fn) ◇ borbolya (*táj*), leánysomfa (*táj*), vadsóska

sóttalan, sóttalan (mn) ◇ íztelen, ízetlen, sajttalan (*táj*), se íze, se büze | sómentes, diétás ◆ SÓS

◇ sóatlan, untató, unalmas, kedélytelen, kedvetlen, savanyú (*biz*), humortalan, szellemtelen ♦ KEDÉLYES, TRÉFÁS, HUMOROS

só tartó (fn) ◇ sószóró, sóskupa (*rég*)

◇ (*rég*): fej, fő (*vál*), kobak (*biz*), tökfész, tők (*durva*)

◇ (*tréf*): vállgödör

sóvány (mn) ◇ vékony, csontos, girhes, nyápic, nyúzott, vékonypénczű, vékonydongájú, egyszálbelű, keszeg (*biz*), cingár, csont-bőr, csontkollekción, gebe, giliszta, nyiszlett, ösztövé, vézna, szikár, aszott, lapos, deszka, cicellér (*táj*), géva (*táj*), nyüzge (*táj*), madárcontú, madárhúsú (*táj*), gindárhúsú (*táj*) | karcsú

Sz: árnyéket se vet; beesett, mint a kis kesztyű; boszorkányok lovagolják; csak csont meg bőr; csontjára száradt a bőr; elől deszka, hátul lécz; faggyús, mint a rák; gerincéhez száradt a hasa; hátához nőtt a bele; keresztüldughatod a tű fokán; kétszer kell ránézni, hogy egyszer észrevegye az ember (*szleng*); magas az asztala; majdnem összeszakad; meg lehet számlálni a bordáit; mintha kivették volna a bélit; nem fog rajta az étel; oldalbordáját is meg lehet olvasni; olyan kövér, mint a felfújtt lapocka; olyan vékony, mint egy cinege; olyan, mint a száraz keszeg; olyan, mint az agár; olyan, mint akit a tetűk rágak; olyan, hogy majd átszakad; olyan, mintha kilenc tetűt evett volna; önmaga árnyéka; rászáradt a bőr; savón hízott; sós levet se eszik; száraz, mint a nád; tejes, mint a szűnyog; úgy néz ki, mint az andacsi feszület; vállas, mint a szórólápát; vékony dongában van; zörögnek a csontjai; zsellért fogadhatna bő nadrágjába ♦ ELHÍZOTT, KÖVÉR, HÁJAS

◇ zsirtalan, száraz | lefölezött, diétás, könnyű ♦ ZSÍROS

◇ szegényes, bőjtös, tartalmatlan, szűkös, kevés ♦ LAKTATÓ, BŐSÉGES, TÁPLÁLÓ

◇ terméketlen, rosszul termő, hitvány, meddő, trágyátlan ♦ JÓL TERMŐ, TERMÉKENY, ZSÍROS

◇ gyenge, elégtelen, gyér ♦ JÓ, KIVÁLÓ

◇ [szél]: száraz, szárító

sóványít (ige) ◇ fogyaszt, koplaltat ♦ HIZLAL

◇ [öltözett]: karcsúsít, vékonyít, slankít (*biz*) ♦ KÖVÉRÍT

sóványodik (ige) ◇ vékonyodik, karcsúsodik, fogy, aszik, aszalódik, sorvad, satnyul, zsugorodik, sápad (*vál*), hitványodik (*táj*), hitványkodik (*rég*), [jóság] apaszt (*táj*), ványad (*táj*), ösztövéredik (*rég*) ♦ HÍZIK

◇ (*vál*): fogy, fogyatkozik, csökken, csappan, apad ♦ NÖVEKSZIK, EMELKEDIK

sóvár (mn) ◇ sóvárgó, mohó, epedő, epekedő, áhítózó, vágyakozó, vágyódó, esengő, epedező, leledző (*rég*), ácsingózó, esenkedő (*táj*), kiéhezett (*pej*)

sóvárog (ige) ◇ vágyik, vágyakozik, eped, epedezik, áhít, áhítózik, szomjazik, szomjúhozik (*vál*), eseng (*vál*), emésztődik, él-hal <miért> (*biz*), kíván, óhajt, esenkedik (*rég*), ácsingózik, remeg a vágytól, liheg (*pej*), ádázik (*táj*), cerkedezik (*táj*)

sóz (ige) ◇ ízesít, fűszerszámoz (*rég*)

◇ (*biz*): üt, ver, vág, húz, páhol (*biz*)

sömör (fn) ◇ herpesz, sömörög (*táj*), bőrszenny (*rég*), kiütés, pörsenés

söntés (fn) ◇ italbolt, kocsmá, italmérés, csapszék, kricsmi (*szleng*), ivó (*rég*) | söröző, sörház (*rég*), sörcsarnok, sörbár

◇ italpult, pult, kármentő (*rég*)

söpredék (fn) ◇ csöcselék, plebs (*pej*), csűrhe, horda (*pej*), népség, gyülelész, alja, bagázs (*biz*)

◇ (*rég*): szemét (*durva*), mocskok, hulladék

sör (fn) ◇ ser (*rég*), serital (*rég*), árpalé (*rég*)

sörény (fn) ◇ [állat]: szőr, bunda

◇ (*szleng*): haj, frizura, toll (*szleng*), séré (*szleng*), bukó (*szleng*), üstök (*rég*)

sörét (fn) ◇ löszér, lövedék, golyó, gobecs (*rég*), ólomtarhonya (*szleng*), ólomgaluska (*szleng*)

sörfözde (fn) ◇ serfözde (*rég*), sörföző (*rég*), sörgyár

söröskancsó (fn) ◇ söröskorsó, söröskrigli (*biz*), krigli (*biz*), korsó (*biz*), kori (*biz*)

◇ (*biz*): sörivó, söröshordó (*tréf*)

söröző (fn) ◇ sörház (*rég*), sörcsarnok, sörkert, sörbár, sörmérés (*rég*), söntés, kocsmá, csapszék, ivó (*rég*)

sörte (fn) ◇ serte (*táj*), szőr

◇ (*biz*): borosta

sőt (ksz) ◇ azonfelül, inkább, azonkívül, ráadásul, mégpedig, mi több, egyébként, még hozzá, tetejében, fejében

◊ ellenkezőleg, hanem, de
sötét I. (mn) ◊ homályos, borult, borongós, árnyas, fénytelen, megvilágítatlan, besötétített, naptalan (*vál*), borús, felhős, ködös, szürke ◊ VILÁGOS, NAPOS, FÉNYES
◊ fekete, barna, sötét színű ◊ SZŐKE
◊ küzdelmes, nyomorúságos | kilátástalan, reménytelen
◊ gyászos, nyomasztó, aggasztó, komor, baljós, baljóslatú, súlyos | lehangolt, borúlátó, pesszimista ◊ DERŰS, OPTIMISTA, BIZAKODÓ
◊ aljas, ördögi, démoni, alvilági, sátáni, elvetemült, bűnös, becstelen, gaz (*vál*), galád, gonosz, mocskos, piszkos (*pej*) ◊ ANGYALI, TISZTA, BECSÜLETES
◊ buta, ostoba, értetlen, tudatlan | korlátolt, szemellenzős, nehéz felfogású ◊ OKOS | FELVILÁGOSULT
sötét II. (fn) ◊ sötétség, homály
◊ éjszaka
◊ börtön, zárka, cella, sötétzárka
◊ tájékozatlanság, bizonytalanság
sötétbarna (mn és fn) ◊ csokoládébarna, csokibarna (*biz*), négerbarna, kávébarna, kakaóbarna | napbarnított, leburnult, lesült, napégette ◊ VILÁGOSBARNÁ
sötétedés (fn) ◊ szürkület, alkonyat, alkony, esteledés, este, félhomály, homály, barnulás (*táj*) ◊ VIRRADAT, HAJNAL, PIRKADAT
sötétedik (ige) ◊ alkonyodik, leszáll az alkonyat, szürkül, esteledik, árnyallik (*táj*), hankalodik (*táj*), barnul (*táj*) ◊ VILÁGOSODIK, HAJNALODIK, PIRKAD
◊ sötétül | elsötétedik, elborul, felhőbe borul | elkomorul, elkedvetlenedik ◊ VILÁGOSODIK | KIDERÜL | FELDERÜL
sötétkamra (fn) ◊ camera obscura (*rég*)
sötétkék (mn és fn) ◊ mélykék, éjkék (*vál*), tintakék, acélkék, tengerészkek, ultramarinkék, öregkék (*rég*) ◊ VILÁGOSKÉK, ÉGSZÍNKÉK, NEFELEJCSKÉK
sötétlik (ige) ◊ feketéllik ◊ RAGYOG, FÉNYLIK, VILÁGÍT
sötétség (fn) ◊ sötét, este, éjszaka, éjjel, éj (*vál*) ◊ NAPPAL
◊ árnyék, árny, homály ◊ VILÁGOSSÁG, FÉNY
◊ butaság, tudatlanság, műveletlenség, korlátoltság, tanulatlanság, kulturálatlanság, elmaradottság ◊ MŰVELTSÉG, TUDÁS, FELVILÁGOSULTSÁG
◊ gonoszság, embertelenség, elvetemültség, aljasság, galádság ◊ JÓSÁG, TISZTASÁG, BECSÜLETESSÉG
◊ komorság, levertség, csüggedtség, reménytelenség ◊ VIDÁMSÁG
sötétszürke (mn és fn) ◊ feketés, kormos, ólomszürke ◊ VILÁGOSSZÜRKE
sötétzárka (fn) ◊ magánzárka, sötét (*biz*), dunkli (*rég*), egyes (*biz*)
sötétzöld (mn és fn) ◊ haragoszöld, méregzöld, olajzöld ◊ VILÁGOSZÖLD
sövény (fn) ◊ kerítés, sövénykerítés, vesszőkerítés, gyepű (*rég*), cserény (*táj*), csarlang (*táj*), mezsgye (*táj*)
sövényszulák (fn) ◊ déliglító, folyófü, vadhajnalka
spájz (fn) ◊ spejz (*biz*), éléskamra, kamra, éléstár
spalletta (fn) ◊ ablaktábla, ablakellenző, spalét (*rég*)
spanyol (mn és fn) ◊ spanyolországi, hispániai (*rég*), hispán (*rég*)
spanyolfal (fn) ◊ paraván, védőfal (*rég*), ellenző, tűzellenző (*rég*), kályhaellenző (*rég*)
spanyolnátha (fn) ◊ spanyoljárvány, spanyolbetegség, náthaláz, influenza (*szak*)
spanyolviasz (fn) ◊ pecsétviasz
spárga¹ (fn) ◊ zsinog, madzag, zsinór, kötél, spagát (*id*), spagóca (*szleng*)
spárga² (fn) ◊ csirág (*rég*), istenlova-farka (*táj*), nyúlárnyék (*táj*), kalárisfü (*táj*)
spárgatök (fn) ◊ főzőtök, tök, úri tök, gyalogtök (*táj*)
spártai (mn) ◊ edzett, kemény, szigorú, mértékletes, szerzetesi, aszkétikus, önmegtartóztató, igénytelen, aszkétikus (*id*), puritán, egyszerű ◊ HEDONISTA, ÉLVHAJHÁSZÓ
speciális (mn) ◊ egyedi, egyéni ◊ ÁLTALÁNOS
◊ sajátos, sajátos, jellegzetes, jellemző
◊ különleges, különös, szokatlan, páratlan, egyedülálló, rendkívüli, specifikus, spéci (*szleng*) ◊ RENDES, SZOKÁSOS, MINDENNAPI
◊ részletes, tüzetes, szakszerű
specialista (fn) ◊ szakember, szakértő, szaktekintély, hozzáértő ◊ KONTÁR, AMATŐR

◊ szakorvos ♦ ÁLTALÁNOS ORVOS, HÁZIORVOS

specialitás (fn) ◊ jellegzetesség, sajátosság

◊ különlegesség, ételkülönlegesség, attrakció, főszám (*biz*)

◊ érdekesség, nevezetesség, furcsaság

speciálizál (ige) ◊ specifikál (*id*), szakosít ♦ GENERALIZÁL, ÁLTALÁNOSÍT

specifikum (fn) ◊ sajátosság, sajátosság, különlegesség, jellegzetesség

specifikus (mn) ◊ (*szak*): különleges, sajátos, sajátosságos, jellemző, jellegzetes, tipikus, velejáró, rá valló, speciális, egyéni, egyedi, karakterisztikus, individuális ♦ ÁLTALÁNOS, UNIVERZÁLIS, GENERÁLIS

spékel (ige) ◊ tűzdel, szalonnáz (*rég*)

spektrum (fn) ◊ színkép

◊ választék, bőség

spekuláció (fn) ◊ elmélkedés, gondolkodás, töprengés, mérlegelés, latolgatás, fontolgatás | számíthatás, okoskodás, tervezgetés

◊ (*pej*): nyereszkedés, üzérkedés, zugkeresedelem | számítás, ügylet

spekulál (ige) ◊ gondolkodik, elmélkedik, töpreng, okoskodik, tőri a fejét, sántikál <vmiben>, latolgat, fontolgat, mérlegel | habozik, bizonytalankodik | számíthat, tervezget

◊ üzérkedik, nyereszkedik, kereskedik, számíthat, seftel

spenót (fn) ◊ paraj, barátparéj (*rég*), spinót (*táj*), pinóta (*táj*), zöldlapu (*táj*), laboda (*táj*)

◊ (*szleng*): zöldhasú (*szleng*), dohány (*szleng*)

sperma (fn) ◊ ondó, ondósejt, hímivarsejt

spicc¹ (fn) ◊ cipőorr

◊ lábujjhegy

◊ (*táj*): szipka, szopóka

◊ (*szak*): faszén

spicc² (fn) ◊ (*biz*): mámor, kapatosság

spicces (mn) ◊ mámoros, becsipett, italos, pityókás (*biz*), kaptatos, ittas, részeg, becsicsentett (*biz*), piás (*szleng*), mólés (*szleng*)

spicli (fn) ◊ besúgó, áruló, júdás, feljelentő, spion, kém, titkos ügynök, hírszerző, felderítő, informátor, fül (*biz*), tégla (*szleng*), pacsirta (*szleng*), furulya (*szleng*), három per hármás (*szleng*), delátor (*rég*)

spirál (fn) ◊ csigavonal, csavarvonal, spirális

spirális I. (mn) ◊ csigavonalú, csavarvonalú

spirális II. (fn) ◊ csigavonal, csavarvonal, spirál

spirituális (fn) ◊ lelkipvezető, lelkiatya

spirituális (mn) ◊ lelki, szellemi ♦ MATERIÁLIS, ANYAGI, TESTI

◊ testetlen, anyagtalan

◊ vallási

spiritusz (fn) ◊ szesz, etilalkohol, alkohol, borszesz | denaturált szesz

◊ (*rég*): értelem, ész, szellem, szellemesség, elmesség

◊ lélek, szellem, tehetség, képesség

spongya (fn) ◊ szivacs, ispongya (*táj*, *rég*)

spontán I. (mn) ◊ szabad, önkéntes ♦ KÉNYSZERŰ

◊ ösztönös, önkéntelen, akaratlan, keresetlen, automatikus ♦ TUDATOS, SZÁNDÉKOS, ELTERVEZETT

◊ őszinte, közvetlen, átértett | rögtönzött, pillanatnyi, esetleges

spontán II. (hsz) ◊ önként, szabadon

◊ ösztönösen, önkéntelenül, őszintén, közvetlenül, egyenesen, rögtön ♦ TUDATOSAN, SZÁNDÉKOSAN, ELTERVEZVE

spórol (ige) ◊ takarékoskodik, megtakarít, félretesz, gyűjt, félrerakogat, beoszt, zslugogat, spóronkol (*táj*), megvonja a szájától a falatot | szűken mér, fukarkodik ♦ PAZAROL, KÖLTEKEZIK, OSZTOGAT

◊ (*biz*): vár <vmire>, számít <vmire>, vágyódik <vmire>

sport (fn) ◊ testedzés, testmozgás, mozgás, testgyakorlás, torna

◊ (*szleng*): szeszély, hóbort | kedvtelés, szórakozás

sportcsarnok (fn) ◊ stadion, sportpálya | tornaterem

sportegyesület (fn) ◊ sportkör, klub, sportklub, tornaklub (*rég*)

sportember (fn) ◊ sportoló, versenyző

◊ sportbarát, sportrajongó

sportklub (fn) ◊ sportegyesület, klub, egyesület, csapat, sportkör, tornaklub (*rég*)

sportkocsi (fn) ◊ sportautó, versenyautó

sportol (ige) ◊ tréningezik, edz, tornázik, mozog | sportot űz ♦ ÜL, TESPED

sportoló (fn) ◊ sportember, sporttárs, atléta, játékos, versenyző, sportgiliszta (*szleng*)

sportos (mn) ◊ kisportolt, izmos, atlétikus, erős, keménykötésű, edzett, muzgékony, vállas, muszklis (*biz*)
♦ ELPUHULT, PUHÁNY (*pej*), VÉZNA

sportpálya (fn) ◊ pálya, aréna, küzdőtér, sporttelep | stadion

sportszerű (mn) ◊ korrekt, kifogástalan, tisztességes, becsületes, méltányos, etikus, fair (*id*), rendes ♦ SPORTSZERŰTLEN, INKORREKT, UNFAIR (*id*)

spriccel (ige) ◊ fröcsköl, fröccsen, fecskendez, föcsög (*táj*), kilövell, preckel (*táj*)

sprintel (ige) ◊ fut, szalad, rohan, spurizik (*szleng*), száguld, tép (*szleng*), teper (*szleng*), skerál (*szleng*) | vágat, vágatázik ♦ KOCOG, BANDUKOL

srác (fn) ◊ fiú, kölyök, fickó, siheder, kiskrapek (*szleng*), klambó (*szleng*) | gyerek, gyermek, gyerkőc (*biz*), csemete (*biz*), lurkó, nebuló, taknyos (*biz*), skac (*szleng*), nyikhaj (*pej*), süvölvény

sróf (fn) ◊ csavar

srófol (ige) ◊ csavar, becsavároz, csavarol (*rég*)
◊ [árat]: emel, felemel ♦ LENYOM, LESZORÍT, MAXIMÁL

stáb (fn) ◊ (*rég*): vezérkar, törzskar
◊ csoport, csapat, team (*id*) | forgatócsoport | kíséret
◊ vezetőség

stabil (mn) ◊ szilárd, biztos, fix, rögzített, álló, állékony (*rég*) ♦ INGATAG, INSTABIL (*id*)
◊ állandó, változatlan, maradandó, tartós, végleges ♦ VÁLTOZÓ
◊ biztos, biztonságos, erős, megbízható ♦ BIZONYTALAN, ESETLEGES, ALKALOMSZERŰ

stabilizál (ige) ◊ megszilárdít, rögzít, alátámaszt, fixál
◊ állandósít, véglegesít

stáció (fn) ◊ szakasz, fejlődés, fok | mozzanat
◊ (*rég*): állomás, útszakasz | pihenő

stadion (fn) ◊ sportpálya, pálya, versenypálya, küzdőtér, aréna, sportcsarnok

stádium (fn) ◊ állapot, szakasz, helyzet, fokozat, fázis, etap, periódus, időszak

staféta (fn) ◊ váltófutás, váltó
◊ (*rég*): gyorsfutár (*rég*), gyorsposta, lovasposta

stafíring (fn) ◊ kelengye, hozomány

stagnál (ige) ◊ áll, pang, vesztegel, szünetel, tesped | megreked, megakad ♦ VÁLTOZIK, FEJLŐDIK

standard I. (fn) ◊ szabvány, előírás, mérce, etalon | szinteredmény, teljesítményszint

standard II. (mn) ◊ szabványos, előírással, mértékadó, normatív
◊ állandó, rendszeres, megszokott

stampedli (fn) ◊ pohárka, kispohár, kupica, stramperli (*táj*)

statiszta (fn) ◊ segédszínész, mellékszereplő, figuráns (*rég*) ♦ FŐSZEREPLŐ

statisztika (fn) ◊ kimutatás, nyilvántartás, táblázat

státusz (fn) ◊ állás, hely, álláshely, munkahely | rang, pozíció
◊ (*vál*): állapot, helyzet
◊ (*rég*): állam
◊ (*rég*): testület, kar, rend, méltóság

stég (fn) ◊ kikötőhid, ponton (*szak*), kikötőpalló, palló, hajóhid | hajóállomás, kikötő
◊ (*szak*): ürtöltő

steril (mn) ◊ csírátlanitott, csírátlan, csíramentes, baktériummentes, feregmentes | tiszta, szintiszta ♦ FERTŐZÖTT, SZENNYEZETT
◊ terméketlen, meddő, gyümölcsstelen | magtalan, nemzőképtelen ♦ TERMÉKENY | TERMÉKENYÍTŐKÉPES
◊ haszontalan, eredménytelen ♦ HASZNOS, EREDMÉNYES, GYÜMÖLCSŐZŐ
◊ kopár, rideg, pusztá, üres ♦ LAKÁLYOS

sterilizál (ige) ◊ csírátlanit, dezinficiál, kifőz, átgőzöl, csíramentesít, fertőtleníti, megtisztít ♦ MEGFERTŐZ, BESZENNYEZ
◊ magtalanít, meddővé tesz, terméketlenné tesz

stigma (fn) ◊ bélyeg, embléma, ismertetőjel, ismertetőjegy, jegy, billog (*táj*) | szégyenbélyeg, szégyenfolt, bűnbélyeg, szenny, szeplő, makula (*rég*)

stilisztika (fn) ◇ stílusban, stílusvizsgálat

stílszerű (mn) ◇ stílusos, illő, alkalmas, választékos ◆ STÍLSZERŰTLEN

stílus (fn) ◇ irány (rég), stíl (rég), toll (rég), szófűzés | irányneve (rég)

◇ jelleg, szokás, vonás

◇ kifejezőmód, beszédmód, beszédmodor, előadásmód, hangneme, írásmód, dikció (rég), nyelvezet, nyelvhasználat

◇ viselkedésmód, modor, magatartás

◇ munkamódszer

◇ (rég): íróvessző (rég)

stílusos (mn) ◇ stílszerű, illő, alkalmas ◆ STÍLUSTALAN, ALKALMATLAN, ÍZLÉSTELLEN

◇ elegáns, jó modorú | menő (szleng), hótelegáns (szleng)

stimmel (ige) ◇ egyezik, egybevágnak <vmivel>, összhangban van, passzol (biz), klappol (biz), összeillik, harmonizál, megfelel ◆ ELTÉR, ELLENTMOND, KÜLÖNBÖZIK

◇ rendben van, úgy van, helyes

◇ (szak): [hangszert] hangol

stimulál (ige) ◇ élénkít, serkent, felajz, feldob, felráz, felvillanyoz, fokoz, növel, gyorsít, doppingol (biz), aktivál, kokszol (szleng) | felpezsdít, vitalizál, regenerál, reaktivál (szak), megújít ◆ CSILLAPÍT, LASSÍT, LEHŰT

◇ ösztönöz, ösztökél, buzdít, bátorít, biztat, lelkesít, sarkall, tüzel, gerjeszt, szít, hajt, spannol (biz) | késztet, felkelt, kivált, indít, előidéz, okoz, ihlet, motívál, inspirál ◆ VISSZAFOG, HÁTRÁLTAT | MUTAT

stóla (fn) ◇ kendő, sál

◇ (szleng): pénz, lóvé (szleng), bagó (szleng), suska (szleng)

stoplámpa (fn) ◇ féklámpa, hátsó lámpa

stopperóra (fn) ◇ stopper (biz), versenyóra, tartammérő (szak)

stoppol! (ige) ◇ foltoz, bestoppol, bevarr, beszó, [lyukat] töm

stoppol? (ige) ◇ [időt]: mér

◇ [autót]: megállít, feltartóztat, föltartóztat | lefoglal

stoppolófa (fn) ◇ tömőfa

stramm (mn) ◇ derék, kemény, keménykötésű, daliás, délceg, deli, erős, izmos, jó kiállású, klassz (szleng), beleváló (biz), remek, katonás, nagyszerű, huszáros, peckes, kiváló, elsőrendű, pompás | egészséges ◆ NYAMVADT, LAGYMATAG, GYENGE

strand (fn) ◇ strandfürdő, fürdő | vízpart, szabad strand

strandfürdő (fn) ◇ strand, fürdő, uszoda

strandol (ige) ◇ fürdik, úszkál, napozik | strandra jár

strandruha (fn) ◇ strandviselet, napozóruha

strapa (fn) ◇ munka, meló (biz), nyűg, gürcölés, robot (biz), megerőltetés, fáradtság, fáradalom, vesződé, erőltetés, kimerülés, kínlódás, elfáradás, hajsza (biz) ◆ PIHENÉS, ÜDÜLÉS

strapás (mn) ◇ fáradtságos, fárasztó, nehéz, hajszás, kimerítő, megterhelő, megerőltető, verejtékes, izzasztó, gyötrelmes, küzdelmes, embert próbáló, keserves ◆ KÖNNYŰ, EGYSZERŰ

stratégia (fn) ◇ hadászat, hadtudomány | harcászat (szak), harcmódor, harcmód, taktika, haditerv

◇ módszer, eljárás, út, metódus, szisztéma, technológia

stráza (fn) ◇ ör, őrálló (rég), felvigyázó, őrszem, őrző (táj), trázsa (táj), istrázsa (táj)

◇ őrség, őrhely, őrállás

strázsál (ige) ◇ őrt áll, silbakol (rég) | őriz, felügyel, vigyáz, őrködik, trázsál (táj), istrázsál (táj)

◇ vár, várakozik, szobozik (biz), dekkol (szleng) ◆ ELMEGY, ODÉBBÁLL

stréber (fn) ◇ törtető, talpnyaló, nyalizó (szleng)

◇ [jelzőként]: túlbuzgó | buzgómócsing (szleng), güzü (szleng), magoló, biflázó (biz)

strófa (fn) ◇ versszak, szakasz

◇ (biz): dalszöveg, vers

struktúra (fn) ◇ szerkezet, felépítés, alkat, konstrukció, alakzat, váz, összetétel, kompozíció, rendszer, elrendezés, organizáció (id), mintázat

strúma (fn) ◇ golyva, pajzsmirigy-megnagyobbodás, pajzsmirigy-túltengés, guga (táj)

stúdió (fn) ◇ adóterem, közvetítőszoza

◇ műterem | műhely

stupid (mn) ◇ buta, együgyű, bárgyú, gügye, ostoba, korlátolt, tökkelütött, hatökör, fajankó, tökfílkó, hülye, idióta, félnótás, gyagya, kelekótya, sügönye (*biz*) ◆ OKOS, ESZES, ÉRTELMES

suba (fn) ◇ bunda, guba, subica (*rég*), köpönyeg

◇ subaszőnyeg

sublót (fn) ◇ sublód, fiókos szekrény, komód, sifonér (*táj*)

sudár I. (mn) ◇ karcsú, nyúlánk, vékonytestű, nyurga, egyenes, nyilegyenes | szép szál, nagy szál, szálegyenes, szálás (*rég*), daliás, délceg, deli, magas, sugár (*táj*) **Sz:** egyenes, mint a nád ◆ GÖRBE, HAJLOTT, ALACSONY

sudár II. (fn) ◇ csúcs [fái]

◇ (*táj*): csapó, suhogó, pattogó

◇ (*táj*): kútostor

súg (ige) ◇ suttog, pustog (*táj*), odasúg, duruzsol, mormol, halkan mond | rebeg ◆ KIÁLT, KIABÁL

◇ sejtet, sugall, sugalmaz

sugall (ige) ◇ szuggerál, súg, sugalmaz, inspirál, ihlet, kelt <vkiben>, belecepegtet (*biz*), befolyásol, javasol, tanácsol, diktál

◇ sejtet, célozgat, utal, emleget, következtetni enged, látszatot kelt ◆ KIFEJT

sugallat (fn) ◇ inspiráció, ihlet, szuggesztíó, szellet (*rég*), ötlet | ösztönzés, ráhatás, befolyás | tanács, ajánlat

◇ sejtelem, sugalmazás, utalás, intés | sejtés, megérzés, ösztön | jóslat

sugalmaz (ige) ◇ sugall, súg, sejtet, célozgat, utal ◆ KIMOND, KIFEJT

◇ inspirál, szuggerál, ihlet, ösztönöz | rávezet, duruzsol, rábeszél, rábír, késztet, befolyásol, tanácsol, megszab, diktál

sugár (fn) ◇ fénysugár | fény

◇ rádiusz (*vál*), félátmérő (*rég*)

◇ röntgenkezelés | radioterápia, sugárkezelés

◇ (*rég*): küllő

◇ (*táj*): sudár, csapó, suhogó [ostoré]

◇ [jelzőként]: karcsú, sudár, daliás, délceg ◆ HAJLOTT, ALACSONY

sugaraz (ige) ◇ (*biz*): besugároz, sugárkezelést alkalmaz

sugárfertőzés (fn) ◇ sugárátalom, sugárbetegség

sugárkezelés (fn) ◇ sugárterápia, radioterápia (*szak*), aktinoterápia (*szak*), besugárzás (*biz*)

sugároz (ige) ◇ kisugároz, kibocsát, áraszt, terjeszt, ont, szór, hint

◇ [műsort]: közvetít, lead, ad, bejászik

◇ világít, ragyog, sugárzik, fénylik, tündököl, csillámlik ◆ KIALSZIK, KIHUNY

◇ tükröz, kifejez, érzékeltet

sugárzás (fn) ◇ fény, világosság, ragyogás, tündöklés, csillogás, napsütés ◆ SÖTÉTSÉG

◇ derű, öröm ◆ GOND, BÁNAT

◇ közvetítés, adás, műsorszórás | műsor ◆ ADÁSSZÜNET

◇ emisszió (*szak*), kibocsátás, kilövellés, ömlés ◆ ELNYELÉS

◇ radioaktivitás (*szak*)

sugárzik (ige) ◇ fénylik, ragyog, vakít, tündöklük, csillámlük, villog, világol (*rég*), világít ◆ KIHUNY, ELALSZIK

◇ megnyilvánul, kifejez

◇ árad, áraszt, kibocsát, szór, emittál (*szak*) | terjed, özönlik, ömlük ◆ ELNYEL

súg-búg (ige) ◇ sugdolózik, összebeszél, összesúg, sugdos, súgdogál, susog, susog-pusog (*táj*), sugdosódik (*táj*), suttog-buttog, susmog (*táj*), susmusol (*biz*) | forral, pletykál

sugdolózás, sugdolózás (fn) ◇ suttogás, rebesgetés, súgás-búgás (*pej*), titkolózás, susmus (*biz*)

sugdolózik, sugdolózik (ige) ◇ susmusol (*biz*), pusmog, sugdos, súg-búg, suttog, susmog (*táj*), sutyorog (*biz*), susutorog, suttog-buttog (*táj*), sugdolódik (*táj*) | titkolózik, titkolózik

suhan (ige) ◇ iramlik, surran, oson, száguld, szalad, rohan, sajdul (*táj*)

◇ csusszan, sikamlik (*táj*), csuszamlik, siklik, surrog, suttyan (*táj*)

suhanc (fn) ◇ serdülő, siheder, kamasz, süvölvény, srác, cangaló (*táj*), löcpőc (*táj*), suhancár (*táj*), surbankó (*táj*), suttyó (*táj*) | legényke, fiatalember

suhint (ige) ◇ csap, legyint, suhant (*táj*), suttyant (*táj*), csesszintget (*táj*)

suhog (ige) ◇ zizeg, sistereg, sutyorog (*biz*), lispeg-laspog (*táj*), suhatol (*táj*), suttyan (*táj*), susorog (*táj*), sziszeg

◇ [szél]: zúg, susog, fúj

◇ [falevél]: zördül

◇ [madár]: surran

sújt (ige) ◇ üt, vág, megdob, lecsap

◇ ér, talál <vkit>, bánt, érint, sért ◆ ELKERÜL

◇ büntet, megver, ver, csapásol (*táj*) ◆ MENTESÍT, FELMENT, JUTALMAZ

sújtás (fn) ◇ paszomány, zsinór, szalag, zsinórozás, vitézkötés (*rég*), szegélydísz

◇ (*rég*): cikornya, sallang

súly (fn) ◇ nehezék, nyűg, béklyó, kolonc, cölönk (*rég*) | megterhelés, teher, terhelés, rakomány, szállítmány

◇ súlyzó | súlygolyó

◇ jelentőség, fontosság, horderő | presztízs, nimbusz, autoritás (*id*), tekintély | erő, hatalom, befolyás

◇ (*rég*): hangsúly, nyomaték

súlycsoport (fn) ◇ súlykategória, súlyosztály

súlydobás (fn) ◇ súlylökés (*szak*), súlyvetés, súlyhajítás

súlydobó (fn) ◇ súlylökő (*szak*), súlyvető

sulykol (ige) ◇ ver, üt, döngöl, csapkod, palatyal (*táj*) | paskol, dömöcköl (*táj*), csömöszöl (*táj*), [talajt] egyenget

◇ mángorol, simít, dörgöl (*táj*), mángol (*táj*)

◇ gyakorol | ismétel, tanul, magol

◇ belever, belesulykol, gyakoroltat, kiképez

sulyok (fn) ◇ (*rég*): mosófa, sulykoló, tótszappan (*táj*)

◇ (*táj*): mángorló

◇ kézidöngölő, ütőfa, ütő, fakalapács, pöröly (*rég*), verőkos

súlyos (mn) ◇ nehéz, nagy súlyú | masszív, tömör ◆ KÖNNYŰ, LÉGIÉS

◇ erős, kemény ◆ KÖNNYED

◇ nagy, hatalmas, embert próbáló, életbe vágó | veszélyes, terhes, problematikus | kritikus, sürgető, kényszerítő | nyomasztó ◆ APRÓ-CSEPRŐ, MINDENNAPOS, HÉTKÖZNAPI

◇ hosszadalmas, komoly | gyógyíthatatlan, halálos, végzetes | válságos ◆ ENYHE | GYÓGYÍTHATÓ | REMÉNYTELI

◇ főbenjáró, nagyfokú, minősíthetetlen, megbocsáthatatlan ◆ ELNÉZHETŐ, MEGBOCSÁTHATÓ, BOCSÁNATOS

◇ fontos, nyomós, jelentékeny | jelentős, tekintélyes, komoly, érzékeny ◆ LÉNYEGTELEN, ÉRDEKTELEN

◇ hatékony, hatásos, döntő

súlyosbít (ige) ◇ ront, súlyosít, súlyosabbá tesz, növel, nehezít, szigorít, túloz, felnagyít, fokoz, tetéz, felfúj, elmérgesít, kiterjeszt, komplikál ◆ CSÖKKENT, ENYHÍT, MÉRSÉKEL

súlyosbodik (ige) ◇ romlik, rosszabbodik, rosszabbra fordul | nehezedik, komolyra fordul ◆ JAVUL, ENYHÜL

súlypont (fn) ◇ középpont, tömegközéppont (*szak*) | metszéspont, baricentrum (*id*)

◇ sarokpont (*vál*)

súlytalan (mn) ◇ könnyű, habkönnyű, leheletkönnyű, pille ◆ NEHÉZ, SÚLYOS

◇ lényegtelen, jelentéktelen, bagatell ◆ JELENTŐS, FONTOS

◇ hangsúlytalan, nyomatéktalan ◆ HANGSÚLYOS

súlytalanság (fn) ◇ könnyűség, lebegés, lengesség, testetlenség ◆ SÚLYOSSÁG, NEHÉZKESÉG

◇ jelentéktelenség ◆ TEKINTÉLY

súlytöbblet (fn) ◇ súlyfölösleg ◆ SÚLYHIÁNY

súlyzó (fn) ◇ súlygolyó, súly

summa (fn) ◇ pénzösszeg, összeg, somma (*táj*) | járandóság

◇ összegzés, lényeg, veleje, foglalat, tartalom, összefoglalás, kivonat ◆ RÉSZLETEZÉS

summás (fn) ◇ cseléd, szolgáló, [mezőgazdasági] idénymunkás, vándormunkás, zsellér

summáz (ige) ◇ összefoglal, összegez, összesít | összead ◆ RÉSZLETEZ, KIFEJT

sunyi (mn) ◇ alattomos, ravasz, rókaalkú, fránya (*biz*), csalárd, sanda, csalafinta, alamuszi, szuszimuszi (*táj*), lapító, álnok, csúszó-mászó, falmelléki (*szleng*), simlis (*szleng*), firnyákos (*szleng*), kamuti (*táj*), kendész (*táj*), sumák (*szleng*), bogoshurkájú (*táj*) ◆ NYÍLT, EGYENES, KÖZVETLEN

súrlódás (fn) ◇ horzsolódás, dörzsölés, horzsolás
 ◇ nézeteltérés, civódás, civakodás, zsörtölődés, viszály, ellenségeskedés, veszekedés, huzavona ◆ EGYETÉRTÉS

súrol (ige) ◇ sikál, tisztogat, csutakol
 ◇ dörzsöl, horzsol, koptat (*rég*), váslat (*rég*), cseszer (*táj*), karcól, dörgöl, csöszköl (*táj*), koszorál (*táj*)
 ◇ érint | elér, megközelít ◆ ELKERÜL, KIKERÜL

súrolókefe (fn) ◇ sikálókefe, gyökérkefe, csatokolóseprű (*táj*)

surran (ige) ◇ suhan, oson, lopózik, lopózik, lopakodik, sompolyog, firren (*táj*), csusszan, suttyan (*táj*), kecmerekedik (*táj*)
 ◇ suhog [madár]

suskus (fn) ◇ ravaszság, csalafintaság, csíny | szabálytalanság

susog (ige) ◇ suttog, sűg, rebeg, pusmog, sugdos, fülbe sűg, sziszeg, seppog (*táj*) ◆ KIABÁL, ORDÍT
 ◇ zűg, zizeg, zörög

sustorog (ige) ◇ sistereg, serceg, bizseg (*táj*), bizsereg (*rég*), csisztereg (*rég*), sustorékol (*táj*), süstörög (*táj*)
 ◇ suttog, píszeg, susmog (*táj*), sugdolózik ◆ KIABÁL
 ◇ (*táj*): méltatlankodik, zúgolódik

suszter (fn) ◇ cipész, varga (*rég*), csizmadia (*rég*), foltozóvarga, csizli (*táj*), cipős (*táj*), csiszlicsuzli (*táj*), csiszlikbaszlik (*táj*), csobotár (*táj*)
 ◇ (*pej*): kontár, pancser (*szleng*)

sut (fn) ◇ kemencepadka, kandallósarok, kucik (*táj*) | kuckó, kuszli (*táj*), zug, zugoly (*táj*), szöglet, sarok, szurdék (*táj*), suttyom (*táj*), bukó (*táj*) | rejtékely

suta I. (mn) ◇ balkezes, balog (*rég*), balos ◆ JOBBKEZES
 ◇ félszeg, ügyetlen, idétlen, balogsüti (*rég*), balogsuta (*táj*), ügyefogyott, gyámoltalan, sete-suta (*táj*), senye-suta (*táj*) ◆ ÜGYES, TALPRAESETT, BELEVALÓ (*biz*)
 ◇ nehézkes, esetlen, merev, csukabuka (*táj*) ◆ KECSSES, FINOM
 ◇ csonka, sánta, szarvatlan, farkatlan, szárnyatlan, hibás ◆ ÉP, TELJES, EGÉSZSÉGES

suta II. (fn) ◇ szarvasthan | őzsuta

suttog (ige) ◇ sugdos, sustorog, sugdolózik, susmog (*táj*), susmusol (*biz*), pusmog, mormol, sziszeg, csendeleg (*táj*), pusmotol (*táj*), sutyorog (*biz*), setteg (*táj*), setyepetyál (*táj*), sopotyál (*táj*) ◆ ORDÍT, KURJANGAT, KIABÁL
 ◇ susog, zizeg, zűmmög ◆ ZÚG, SÜVÖLT, TOMBOL
 ◇ sugdolózik, sűg, rebesget, setesutál (*táj*) | pletykál, híresztel, terjeszt

sutyomban (hsz) ◇ titokban, titkon, lopva, leplezve, alattomban, sutyiban (*biz*), észrevétlenül, stikában (*biz*), sundám-bundám (*biz*), rejtegetve, orozva, dugva, feltűnés nélkül, suba alatt ◆ NYÍLTAN, NYILVÁNOSAN, EGYENESEN

süket (mn) ◇ siket (*vál*), nagyothalló, csökkent hallóképességű, halláskárosult, töksüket (*biz*), földsökét (*biz*), sükebóka (*táj*), nehézhalló (*táj*) **Sz:** nem hallja a harangszót; a fülén ül; süket, mint az ágyú ◆ ÉPHALLÁSÚ, JÓFÜLŰ
 ◇ (*biz*): botfülü ◆ JÓ HALLÁSÚ
 ◇ figyelmetlen, szórakozott | közönyös, érzéketlen ◆ FIGYELMES | ÉRZÉKENY
 ◇ ügyefogyott, együgyű, ostoba, fafejű, szamár, tökfilkó, nehézfejű, kuka (*táj*), buta, bárgyú, tompa agyú, mafla, hülye ◆ OKOS, ESZES, INTELLIGENS
 ◇ [telefon]: rossz, néma ◆ JÓ, MŰKÖDŐ
 ◇ (*szleng*): unalmas, haszontalan | felesleges ◆ ÉRDEKES
 ◇ [vidék]: csendes, néma, elhagyatott

süketnéma, siketnéma (mn) ◇ kuka (*táj*), kukanéma (*táj*), sükebóka (*táj*)

süketség, siketség (fn) ◇ hallásvesztés, halláshiány | nagyothallás
 ◇ botfülűség ◆ ABSZOLÚT HALLÁS
 ◇ érzéketlenség, tompaság, közömbösség ◆ ÉRZÉKENYSÉG, RÉSZVÉT, EMPÁTIA
 ◇ ostobaság, blódság, szamárság ◆ JÓZANSÁG, BŐLCSESSÉG

sül! (ige) ◇ pirul, pörkölődik, barnul

◇ aszik | izzad, melege van

sül² (fn) ◇ tarajos süni, süni, sündisznó, szördisznó (*rég*)

süldő I. (mn) ◇ serdülő, kamasz, siheder | bakfis, csitri (*biz*)

◇ fiatal, kezdő, tapasztalatlan

süldő II. (fn) ◇ malac, gódina (*táj*)

sületlen (mn) ◇ nyers, ehettelen, élvezhetetlen, félnyers, szalonnás, ragacos, ragadós, csirizes, nyúlós, cupákás (*táj*), birbancs (*táj*), bodagos [kenyér] (*táj*) **Sz:** olyan, mint a peszmege ♦ ÁTSÜLT

◇ ostoba, idéttlen, badar, otromba, izettlen, csél (*rég*), éretlen, helytelen, tökéttlen, ócska, lapos, üres, balga, bárgyú, dőre, meggondolatlan, nevetséges, zagyva, suta (*táj*) ♦ BÖLCS, OKOS, JÓZAN

sületlenség (fn) ◇ ostobaság, idéttlenség, értelmetlenség, helytelenség, hülyeség, badarság, számárság, marhaság (*biz*), zagyvaság, bárgyúság, bolondság, butaság, zöltség (*biz*), dőreség, halandza (*biz*), blabla (*biz*), hadova ♦ BÖLCSESÉG, OKOSSÁG

sült I. (mn) ◇ pirított, barnított, ropogós, süttött | leburnult, napbarnított, lesült ♦ NYERS | SÁPADT, FEHÉR

◇ (*biz*): igazi, valódi, letagadhatatlan, eredeti, jellegzetes, virtigli (*id*)

sült II. (fn) ◇ sült hús, pecsenye, flekken (*id*), parázsolt (*rég*)

sülve-főve (hsz) ◇ elválaszthatatlanul, folytonosan, jóban-rosszban, mindig ♦ NÉHA, ALKALOMADTÁN, RITKÁN

süllyed (ige) ◇ sűpped, alább száll, merül, ereszkedik, leszáll | lemerül, alámerül | apad, alacsonyabb lesz ♦ EMELKEDIK, FELJÖN, FELSZÁLL

◇ csökken, gyengül, semmivé lesz, fogy, fogyatkozik, megcsappan | alábbhagy, csillapodik ♦ ERŐSÖDIK, FOKOZÓDIK, NÖVEKSIK

◇ esik, csúszik, hanyatlik, züllik, romlik, veszít értékéből, lealacsonyodik ♦ KIEMELKEDIK, JAVUL, KUPÁLÓDIK

süllyeszt (ige) ◇ alámerít, lemerít ♦ FELHOZ, KIHÚZ, FELHÚZ

◇ csökkent, apaszt, leszállít, ereszt, leereszt ♦ FOKOZ, NÖVEL

◇ mélyeszt, dug ♦ KIVESZ, KIEMEL, KIKOTOR

süllyesztő (fn) ◇ feledés, elmúlás, megsemmisülés

◇ (*rég*): csapóajtó

sün (fn) ◇ sündisznó, tüskésdisznó, süni (*biz*), töviskesdisznó (*táj*), sünkutya (*táj*), szördisznó (*rég*), szúrósdisznó (*táj*), árics (*táj*), tüskönc (*rég*)

sündörög (ige) ◇ settenkedik, ólálkodik, somfordál, sündörködik (*táj*), kastankodik (*táj*), kormoskodik (*táj*), köntörködik (*táj*) | dörgölődik <vkihez>, hizeleg

◇ lábatlankodik, koslat

sűpped (ige) ◇ süllyed, megereszkezik, sippad (*táj*), sipped (*táj*) ♦ FELJÖN, FELEMELKEDIK, NŐ

◇ mélyed, lemerül, elmerül | beszakad ♦ KIMÁSZIK, MEGKAPASZKODIK, KIKECMEREG

sürgés-forgás (fn) ◇ jövés-menés, ide-oda járkálás, mozgalmasság, nyüzsgés, forgatag, tevés-vevés, mozgolódás, igyekezet, buzgalom, sietség, lótás-futás, felhajtás, sürgölődés, fontoskodás, hűhó, hajcihő (*biz*), sürítés (*táj*), serítés (*táj*) ♦ NYUGALOM, TÉTLENSÉG

sürget (ige) ◇ felszólít, nógat, noszogat, unszol, doszol (*rég*), buzdít, sarkall, szorgalmaz, szorgat (*táj*), hamargat (*táj*), szutyongat (*táj*), zargat (*biz*), nyösztet (*táj*) | siettet, ösztönöz, sürgöl (*táj*), hajszol, hajt, sarkantyúz, tusakol (*táj*), forszíroz (*biz*), szorongat | szorit [idő] ♦ LASSÍT, KÉSLELTET, FELTART

sürgölődik (ige) ◇ sürög-forog, tesz-vesz, sürög (*rég*), sürgelődik (*rég*), forgolódik, ugrál <vki körül>, buzgólkodik, ügyeskedik, hangyálkodik (*rég*), sertepertél (*biz*), szorgolódik (*táj*), szorgoskodik, sirög (*táj*), sifitel (*táj*)

sürgöny (fn) ◇ távirat, telegram (*rég*)

sürgönyöz (ige) ◇ táviratozik, telegrafál (*rég*)

sürgős (mn) ◇ égető, sürgető, szorongató, szorító, halaszthatatlan, sürgetős (*táj*), szoros (*táj*), szorgos (*táj*), elodázhatatlan, multhatatlan, késedelem nélküli, haladék nélküli, sietős, azonnali, imminens (*szak*), soron kívüli | dringend (*biz*), expressz ♦ HALASZTHATÓ, RÁÉRŐS

sürít (ige) ◇ összefoglal, tömörít, koncentrá, összesít, egyesít, rövide fog, kivonatol, megkurtít, körvonalez, dióhéjban mond el ♦ SZÉTHÚZ, NYÚJT

◇ töményít, vastagít (*táj*), kondenzál (*szak*), lepárol ♦ HIGÍT, VIZEZ, FELÖNT

◇ összenyom, sajtol, komprimál (*szak*), zsúfol ♦ FELLAZÍT

◇ beránt, behabar, öregít (*táj*) ♦ FELENGED

sürög-forog (ige) ◇ forgolódik, jár-ke, sürgölődik, tesz-vesz, tevékenykedik, nyüzsög, tüsténkedik, buzgólkodik, munkálkodik, szorgoskodik, serít (*táj*), serteptérl (*biz*), söntörködik (*táj*), kustorog (*táj*), gyüszmékedik (*táj*), sürr-forr (*táj*) **Sz**: szaladgál, mint pók a falon (*biz*) ◆ LUSTÁLKODIK, HEVERÉSZIK, TÉTLENKEDIK

sűrű I. (mn) ◇ dús (*vál*), buja | tömött, tömény, tömör, gazdag, bőséges, buhagos (*táj*) | mély [erdő] ◆ SZÓRVÁNYOS, GYÉR, RITKÁS

◇ vastag | tömzsi, vaskos, zömök ◆ VÉKONY, VÉZNA

◇ gyakori, többszöri, mindennapi, hétköznapi, ismétlődő ◆ RITKA

sűrű II. (fn) ◇ sűrűség (*rég*), erdő | liget, bozót

sűrűn (hsz) ◇ gyakran, gyakorta, sokszor, rendszeresen, számtalanszor, rengetegszer, minduntalan, többször, több ízben | mindenütt, mindenhol, lépten-nyomon ◆ NÉHA, RITKÁN | ELVÉTVÉ

sűrűség (fn) ◇ fajsúly

◇ gyakoriság

◇ tömörség, tömötség, vastagság, tömítettség, denzitás (*szak*), konzisztencia (*szak*), töménység

◇ (*rég*): erdő | bozót, liget

sűrűsödik (ige) ◇ tömörül, gyülekezik, sokasodik ◆ RITKUL, OSZLIK

◇ szaporodik, gyakorodik ◆ RITKUL

◇ megalvad, összeáll ◆ HIGUL

süsü¹ (fn) ◇ (*táj*): kapucni, csuklya

süsü² (mn) ◇ együgyű, bolondos, habókos, félkegyelmű, félnotás, hülye, idióta, ostoba, buta

süt (ige) ◇ pirít, pörköl | barnít | aszal | megéget

◇ [nap]: tűz, ragyog, vakít, világít, sugárzik, melegít | éget, barnít

◇ tüzel, lángol, perzsel, éget

◇ [haját]: fodorít (*rég*), ondolál (*szak*)

◇ megbélyegez

◇ rábizonyít ◆ TISZTÁZ

sütemény (fn) ◇ süti (*biz*), sülemény (*tréf*), tészta, kalács | édesség, nyalánkság, csemege | péksütemény

sütkérezik (ige) ◇ napozik, napfürdőzik, sütteti magát a napon, melegedik, pirítással (*táj*) | barnul

◇ [előnyöket] élvez | henyél ◆ MEGSZENVED, RÁFIZET

sütnivaló (fn) ◇ (*táj*): kovász

◇ (*tréf*): ész, okosság, elme, értelem, spiritusz (*biz*), dörszölség (*biz*), megfontoltság, bölcsesség, gögyi (*szleng*) ◆ MULYASÁG

sütő (fn) ◇ tűzhely, kemence

◇ (*rég*): pék, perces (*rég*)

sütőde (fn) ◇ pékség, pékműhely, péküzem, péküzlet, sütőkamra, sütőhelyiség, sütőház

sütőteknő (fn) ◇ dagasztóteknő

sütőtök (fn) ◇ bécsitök (*táj*), dinka (*táj*), cukortök (*táj*), deble (*táj*), doblák (*táj*), édestök (*táj*)

süveg (fn) ◇ főveg (*rég*), fejfedő, csalma (*rég*), sög (*táj*), sisak (*rég*), sinkó (*rég*)

◇ boltozat, csúcs

◇ (*rég*): cukorsüveg, cukortömb

süvit, süvölt (ige) ◇ zúg, sivit, visít, üvölt, ordít, füttyül, dudál, fúj, sípol, tutul (*táj*), dúdol (*táj*)

süvölvény (fn) ◇ siheder, suhanc, kamasz, fickó, kölyök, fiú, legény, ifjonc, srác, csóró (*szleng*), fityfiritty (*pej*), surján (*táj*), suttyó (*táj*)

sváb (mn és fn) ◇ német

svábbogár (fn) ◇ sváb, csótány (*táj*), búzbogár (*vál*), ruszni (*táj*), göbecs (*táj*), csótánybogár (*táj*), csótányné (*táj*)

svájci (mn és fn) ◇ helvét (*rég*), helvéciai

svihák (fn és mn) ◇ léha, megbízhatatlan, csaló, szélhámos, széltoló (*biz*), lóditó, imposztor (*rég*), svindler (*biz*), kókler (*biz*), simlis (*szleng*), firkás (*szleng*), hóhányó ◆ BECSÜLETES, RENDES, MEGBÍZHATÓ

svindli (fn) ◇ csalás, szédelgés, szélhámosság | becsapás, szemfényvesztés

◇ csalós kártyajáték

svindliz, svindlizik (ige) ◇ csal, szédeleg, szélhámoskodik

◇ svindlit játszik

SZ

szab (ige) ◇ vág, hasít, tép, szel, metsz, nyír, nyes, szeletel ◆ ÖSSZEVARR, ILLESZT

◇ alakít, alkalmazkodik, igazodik

◇ mérsékel, gátat vet <vminek>, korlátoz

◇ megállapít, meghatároz, kijelöl, kiköt, parancsol, meghagy, rendel

◇ kiró, kivet, kimér, mér, ró

szabad I. (mn) ◇ korlátozatlan, akadálytalan, önkéntes, tetszőleges, akadálymentes, kényszermentes | megengedett ◆ KORLÁTOZOTT | TILTOTT

◇ független, önálló, autonóm, szuverén, önrendelkezésű | felszabadított | kiszabadított ◆ ALÁRENDELTE, FÜGGŐ | RAB

◇ kötetlen, fesztelen, zavartalan, természetes, szabályozatlan **Sz:** él, mint az égi madár ◆ KÖTÖTT, SZABÁLYOZOTT, MEGSZABOTT

◇ üres | lehatárolatlan ◆ ZÁRT, KÖRÜLKERÍTETT

◇ fedetlen, burkolatlan, csupasz

◇ elfoglaltság nélküli, időmilliomos ◆ ELFOGLALT, FOGLALT

◇ facér, társtalan, egyedülálló | nőtlen | hajadon ◆ NŐS, HÁZAS | FÉRJEZETT

◇ ingyenes, térítésmentes

szabad II. (fn) ◇ természet, zöld

szabadalmaz (ige) ◇ szabadalmat ad, kiváltságot (rég)

szabadalmaztat (ige) ◇ patentíroz (id), engedélyeztet, elsőbbséget szerez

szabadalom (fn) ◇ licenc, engedély, patent (rég), felhatalmazás, szabadalomlevél

◇ (rég): előjog, kiváltság, privilégium

szabadegyetem (fn) ◇ akadémia (rég), előadás-sorozat

szabadelvű (mn) ◇ liberális

◇ szabadságpárti, reformpárti, haladó

◇ (rég): szabados

szabadgondolkodó (mn) ◇ hitetlen, kételkedő, szkeptikus, agnosztikus (szak) ◆ ISTENHÍVŐ, DOGMATIKUS

szabadidő (fn) ◇ kimenő (rég), pihenőidő, ráérő idő (rég), pihenő ◆ MUNKAIDŐ

szabadít (ige) ◇ fölment, megvált, felszabadít, kiszabadít ◆ FOGSÁGBAN TART, FELÜGYELET ALATT TART

szabadjegy (fn) ◇ tiszteletjegy, ingyenjegy, potyajegy (biz)

szabadkozik (ige) ◇ elhárít, kéreti magát, húzódozik, mentegetőzik, mentegetődzik, tiltakozik, vonakodik, szabódik ◆ ELFOGAD, VÁLLAL, RÁÁLL

szabadláb (hsz) ◇ szabadon, szabadként, kint (biz) ◆ FOGVA, LETARTÓZTATVA

szabadnap (fn) ◇ szünnap, pihenőnap, kimenőnap, munkaszüneti nap | szabadság | ünnepnap ◆ MUNKANAP

szabadnapos (mn) ◇ távollévő, pihenő, szabadságos ◆ DOLGOZÓ, ÜGYELETES

szabadon (hsz) ◇ függetlenül, akadálytalanul, kötetlenül, önállóan, korlátlanul, korlátozásmentesen, önként, önszántából, tartózkodás nélkül, fakultatívan | szabadlábban ◆ KÉNYSZERREL, KÉNYSZERÍTVE

◇ nyíltan, kereken, fesztelenül, leplezetlenül, őszintén, nyilvánosan ◆ LEPLEZVE, TITKOLÓZVA, REJTVE

szabados I. (mn) ◇ illetlen, feslett, féktelen, kicsapongó, zabolátlan, könnyűvérű, laza erkölcsű, léha, ledér, erkölcstelen, gátlástalan ◆ ERÉNYES, SZEMÉRMES

◇ szókimondó, sikamlós, vulgáris ◆ VISSZAFOGOTT, SZOLID

◇ (rég): emancipált (id), felszabadított

szabados II. (fn) ◇ libertinus (vál) ◆ RABSZOLGA, JOBBÁGY

◇ (rég): örvezető

szabadpiac (fn) ◇ szabadverseny, szabadkereskedelem

szabadrúgás (fn) ◇ büntetőrúgás, pontrúgás

szabadság (fn) ◇ függetlenség, kötetlenség, korlátlanág, önállóság, autonómia ◆ FÜGGÉS, ELLENŐRZÉS, FELÜGYELET

◇ kiváltság, mentesség, előny, jog, kedvezmény, privilégium, előjog ◆ JOGVESZTÉS, HÁTRÁNY

◇ vakáció, szabó (*biz*), pihenőidő, szünidő, szünet, nyár, nyaralás | kimenő, szabadnap, szünnap, munkaszünet ◆ MUNKA, SZOLGÁLAT

◇ lehetőség ◆ SORSSZERŰSÉG, ELRENDELÉS

szabadságharc (fn) ◇ felkelés, forradalom, szabadságküzdelem (*vál*), függetlenségi harc

szabadságharcos (fn) ◇ forradalmár, negyvennyolcas (*rég*)

szabadságol (ige) ◇ mentesít, fölment, elenged, elbocsát, pihentet ◆ BEHÍV, IGÉNYBE VESZ, DOLGOZTAT

szabadságszerető (mn) ◇ szabadságkedvelő, szabadságvágyó ◆ SZOLGALELKŰ

szabadtéri (mn) ◇ kinti, nyitott, házon kívüli, külső ◆ ZÁRT, BENTI

szabadul (ige) ◇ kijön [börtönből], kiszabadul [fogságból], menekül, menekedik (*rég*) ◆ ŰL, RABOSKODIK

◇ (*táj*): leszerel [katona], obsitot kap ◆ BEVONUL, BEÁLL

◇ (*rég*): [inas] felszabadul

szabadúszó (fn) ◇ szabadfoglalkozású ◆ ALKALMAZOTT

szabály (fn) ◇ irányelv, rendelkezés, regula (*rég*), előírás, zsinórmérték, irányvonal, alapelv, rend | kánon (*szak*), tantétel

◇ jogszabály, rendszabály, törvény, rendtartás, szabályzat, rendelet, parancsolat (*rég*), határozat, utasítás, végzés, parancs, dekrétum

◇ szokás, konvenció, norma, ismérv

◇ axióma (*szak*), törvényszerűség ◆ ESETLEGESSÉG, RENDEZETLENSÉG

◇ képlet, formula (*rég*), minta

szabályos (mn) ◇ szabályszerű, előírással, forsrifto (*biz*), törvényes, megegyező, érvényes, jogos, legitím, hiteles, hatályos, hivatalos, reguláris (*szak*), törvényszerű, szabályozott, legális | helyes, pontos, szabványos ◆ SEMMIS, ÉRVÉNYTELEN | HELYTELEN

◇ egyenletes, arányos, jól felépített, szabatos, teljes, egyenes, kifogástalan, ép, hibátlan | normál (*id*), szokványos ◆ SZABÁLYTALAN, FORMÁTLAN, ARÁNYTALAN

◇ precíz

◇ rendes, valóságos, valódi, tényleges, közönséges

szabályoz (ige) ◇ megszab, meghatároz, igazgat, intézkedik, parancsol, vezérel, kormányoz, előír, reguláz (*rég*), rendez, rendel, utasít

◇ működtet, irányít, igazít, beállít, állít, átállít

◇ temperál (*szak*), kondicionál (*szak*), normalizál, összehangol, arányosít, egybehangol | korlátoz

szabályozó I. (mn) ◇ igazító, beállító, rendező

◇ irányadó, előíró, normatív (*id*), meghatározó ◆ ESETLEGES, VÉLETLEN

szabályozó II. (fn) ◇ regulátor, állítómű, beállító-készülék

szabálysértés (fn) ◇ szabálytalanság, szabályszegés, kihágás, törvénysértés, áthágás, megszegés, túllépés, túlkapas, botlás, hiba, vétek ◆ SZABÁLYKÖVETÉS, SZABÁLYTISZTELET

szabályszerű (mn) ◇ szabályos, előírással, törvényes, jogos, jogszerű, törvényszerű, irányadó, megfelelő, érvényes | pontos, kifogástalan ◆ SZABÁLYTALAN, ÉRVÉNYTELEN | HELYTELEN

◇ szabványos, szokványos, szokásos, megszokott, megengedett, normális, standard, közönséges, természetes ◆ KIRÍVÓ, ELŰTŐ, SZOKATLAN

◇ rendes, helyes, korrekt, rendezett, példaszzerű ◆ HIBÁS, TÉVES, RENDEZETLEN

◇ valódi, valóságos, tulajdonképpen | hiteles, igaz, igazi | tényleges

szabálytalan (mn) ◇ rendhagyó, rendellenes, szabályszerűtlen, szabályozatlan, különös, meglepő, elütő ◆ RENDES, HELYÉNVÁLÓ, SZABÁLYSZERŰ

◇ törvénytelen, megengedhetetlen ◆ TÖRVÉNYES, HELYES

◇ természetellenes, abnormális, szokatlan, rendkívüli, kivételes, szertelen, rendszertelen, aberrált (*szak*) ◆ KÖZÖNSÉGES, SZOKÁSOS, ELFOGADOTT

◇ formátlan, alakatlan, amorf (*vál*) ◆ MEGFORMÁLT, SZABÁLYOS

◇ esetleges, véletlenszerű, ötletszerű, mesterkélt ◆ RENDSZERES, RENDEZETT

◇ egyenetlen, girbegörbe (*biz*), deformált, zezugos, hullámzó, aránytalan, aszimmetrikus ◆ EGYENES, SZABÁLYOS

szabályzat (fn) ◇ rendszabály, regula (*rég*), alapszabály, rendtartás, pragmatika (*rég*), státutum (*vál*)

◇ utasítás, előírás, rend, ügyrend, normatívum (*vál*), ukáz (*pej*)

szabás (fn) ◇ fazon, forma, snitt (*biz*), modell

◇ (*rég*): rendelés, törvény, végezet

szabásminta (fn) ◇ szabásrajz, modell, fazon, snitt (*biz*), minta, ruhaterv

szabász (fn) ◇ szabó, szabómester

szabatos (mn) ◇ egyértelmű, félreérthetetlen, érthető, logikus, világos ◆ PONTATLAN, FÉLREÉRTHETŐ, PONGYOLA

◇ (*rég*): pontos, precíz, egzakt, korrekt, helyes ◆ PONTATLAN, FELÜLETES

szablya (fn) ◇ kard, kaszab (*rég*), fringia (*rég*)

szabó (fn) ◇ ruhakészítő, szabómester, cérnabáró (*táj*), cérnarágó (*táj*) | szabász

szabotál (ige) ◇ megakadályoz, elbuktat, gáncsol, elgáncsol ◆ ELŐSEGÍT, TÁMOGAT, TELJESÍT

szabotázs (fn) ◇ szabotálás, gáncs, szabotázscselekmény | terrorcselekmény ◆ EGYÜTTMŰKÖDÉS

szabvány (fn) ◇ előírás, zsinórmérték, standard | norma

◇ (*rég*): szabály

szabványos (mn) ◇ előírással, szabványszerű, normális, standard, mértékadó, méretes ◆ HELYTELEN, ELTÉRŐ

szag (fn) ◇ illat | aroma

◇ bűz, bűdösség, bűzösség, ájer (*táj*)

szaggat (ige) ◇ tép, tépáz, szakít, marcangol, tépked, tépdes, tépász (*táj*), cibál, metél, csupál (*táj*), gymál (*táj*), ribál (*táj*)

◇ nyű, rongál, rongyol, nyüstöl (*táj*), koptat ◆ KÍMÉL, ÓV, VIGYÁZ <VMIRE>

◇ hasogat, lüktet, kínoz, gyötör, mardos, szúr, nyilallik ◆ ELMŰLIK, KIÁLL, MEGSZŰNIK

szaggatott I. (mn) ◇ töredezett (*vál*), egyenetlen, szakadozott, összefüggéstelen, hézagos, töredékes, kihagyásos, megszakított, akadozó, kihagyó ◆ ÖSSZEFÜGGŐ, EGYENLETES, FOLYAMATOS

szaggatott II. (fn) ◇ (*táj*): csipetke, csipedett (*táj*)

szaglás (fn) ◇ szimat, szagérzék, szaglóérzék, olfakció (*szak*), bűzölés (*rég*) | orr, jó orr (*biz*)

◇ megézés, megsejtés, megorrontás (*táj*)

szaglász (ige) ◇ szagolgat, szaglál, szimatol, szimatot kap

◇ kutat, kémlel, kíváncsiskodik, fürkészk, puhatól, puhatólózik, vizsgálódik (*biz*), nyomoz, cserkész (*rég*), leselkedik, vizslat

szaglik (ige) ◇ szagot áraszt, szagzik (*táj*), bűzlik, szagot ad, szaga van, szagosodik, bomlik, áporodik, illatozik (*pej*)

szaglóérzék (fn) ◇ szaglás, szimat, orr

szagol (ige) ◇ orront (*rég*), szaglász, szimatol, beszív, bűzöl (*táj*)

szagos (mn) ◇ illatos, illatozó, illatdús, jó szagú, illatosított, szagosított | balsamos, fűszeres, aromás ◆ SZAGTALAN

◇ bűdös, bakszagú, avas, avatag, bűzös, rossz szagú, orrfacsaró, átható | csípős ◆ ILLATOS, JÓ ILLATÚ, BALZSAMOS

szagtalan (mn) ◇ szagmentes ◆ SZAGOS

◇ (*biz*): jellegtelen, érdektelen, színtelen ◆ JELLEGZETES, ÉRDEKES, VONZÓ

szagtalanít (ige) ◇ dezodorál | szellőztet ◆ SZAGOSÍT, ILLATOSÍT

száguld (ige) ◇ repül, rohan, fut, viharzik, suhan, robog, nyargal, vágat, vágtazik, iramlik, iramodik, dönget (*szleng*), pörköl (*szleng*), sprintel (*biz*), tép (*szleng*), repeszt (*szleng*), söpör (*szleng*), tűz (*szleng*)

Sz: meggy, mint a villámlás; meggy, mint a szélvész; úgy jön, mint a lövedék ◆ BAKTAT, ANDALOG, LÉPÉSBEN HALAD

száj (fn) ◇ szájüreg, ajak, kenyérleső (*tréf*), lepényleső (*tréf*), bagóleső (*tréf*), pofa (*durva*), csőr (*tréf*), bagósmasina (*táj*), csámcsogó (*táj*), csuszaleső (*táj*), csoba (*táj*), evőke (*tréf*), kenyérdaráló (*táj*), pampula (*táj*) | gyerek (*tréf*)

◇ beszélőke (*tréf*), csipogó (*szleng*), kelepelő (*táj*), lepcsés (*táj*)

◇ nyílás, bejárat, torkolat, szád (*rég*), lyuk | torok [ágyúé] | rés, kiöntő [edényé] | szél [sebé] | garat [malomé]

szájjas (mn) ◇ nagyszájú, lármás, nagyhangú, szájaskodó, nyelves, csatítós (*táj*), penzsi (*táj*), bőbeszédű, pletykázó, szájbérc (*táj*) **Sz:** olyan szája van, megessen benne a csengeri baromvásár ◆ TARTÓZKODÓ, SZŰKSZAVÚ

◇ feleselő, pimasz, szemtelen, veszekedős, tapsiszájú ◆ TISZTELETTUDÓ

szájaskodik (ige) ◇ szájal, felesel, nyelvel, ágál, handabandázik, követelőzik, vitatkozik, pofázik (*durva*), jártatja a pofáját, csahog (*táj*), cselleg (*táj*), kárál, lepcsésekedik (*táj*), lefetyel (*táj*), pampuláz (*táj*) ◆ HALLGAT, TARTÓZKODIK

◇ hősködik, hőzöng

szajha (fn) ◇ utcalány, utcanő, prostituált, prosti (*szleng*), kitartott, ká (*szleng*), rosszféle (*táj*), örömlány, hivatasos, presszótündér (*tréf*), lepedőakrobata (*szleng*), sarkangyal (*tréf*), sarkcsillag (*tréf*), pillangó (*biz*), valutapillangó (*tréf*), rosszlány (*tréf*), hetéra (*vál*), céda, cemde (*táj*), kokott (*rég*), kurtizán (*vál*), perdita (*rég*), rima (*táj*), kéjné (*rég*), kéjhölgy (*rég*), kéjleány (*rég*), szuka (*durva*), ringyó (*durva*), ribanc (*durva*), kurva (*durva*), lotyó (*durva*), cafka (*szleng*), darab (*szleng*), fürdős (*szleng*), kuruc (*szleng*), cafrang (*táj*), dajna (*táj*), cula (*táj*), szotyka (*táj*), riherongy (*táj*), csávásdésza (*táj*)

szájhagyomány (fn) ◇ szóhagyomány (*rég*), hagyomány, tradíció, szóbeszéd

szájharmonika (fn) ◇ harmonika, pofagyalu (*tréf*)

szájhős (fn) ◇ poltron (*rég*), háryjános, szájvitéz (*vál*), hankács (*táj*), szájahős (*táj*), nagyszájú **Sz**: hegyet is mozdíthat a nyelvével; asztal körül nagy vitéz; nyelvvél veszen igazat

szájjíz (fn) ◇ ízlés, tetszés, gusztus

szajkó (fn) ◇ mátyás, mátyásmadár, cerszajkó (*táj*)

szájkosár (fn) ◇ fakapica (*rég*), kaponca (*táj*)

◇ (*biz*): cenzúra

szajkóz (ige) ◇ ismétél, utánamond, hajtogat, mondogat

◇ tanul, magol, biftáz

szak (fn) ◇ darab, rész | szakasz

◇ (*rég*): évszak

◇ (*rég*): versszak

◇ ág, terület, egység, tagozat, diszciplína (*vál*), tárgy, reszort (*id*) | szakma

szakács (fn) ◇ konyhamester, inyesmester, bukatár (*táj*) | hadtápos (*szak*), konyhás (*szleng*) | kukta

szakácskönyv (fn) ◇ receptkönyv, recepteskönyv

szakácművészet (fn) ◇ konyhaművészet, inyesmesterség, szakácsság, gasztronómia (*vál*), kulinária (*rég*)

szakácsnő (fn) ◇ szakácsné, főzőné (*táj*), bukaterica (*táj*), főzőasszony (*táj*)

szakad (ige) ◇ szakadozik, hasad, tönkremegy, nyúzódik, reped, rongyolódik, feslik, széjjelmegy, irhad (*táj*), persed (*táj*)

◇ megszakad, félbemarad, abbamarad, szakul (*táj*) ◆ FOLYTATÓDIK

◇ leomlik, leválik, lezúdul, zuhan, rászakad ◆ TART

◇ [eső]: zuhog, hull, ömlik, dől, töltődik (*táj*) | potyog [könny] ◆ ELÁLL, ABBAMARAD

◇ oszlik, elágazik, torkollik ◆ ÖSSZEÉR, TALÁLKOZIK

◇ elszármazik, elkerül, elszakad ◆ MARAD

szakadás (fn) ◇ rés, nyílás, hézag, hasadék, lyuk

◇ repedés, feslés, hasadás, tépés, törés | cezúra (*vál*)

◇ üzemmazar, áramszünet

◇ meghasonlás, szétválás, különválás, felbomlás, eltávolodás ◆ EGYETÉRTÉS, ÖSSZHANG, ÖSSZERÁZÓDÁS

szakadatlan (mn) ◇ folytonos, folyamatos, éjjel-nappal, szünös-szüntelen, állandó, végtelen, véges-végtelen (*vál*), vég nélküli, szüntelen, egyfolytában, megállás nélküli, soha el nem múló, éjjel-nappal tartó, megszakítás nélküli, permanens (*vál*), kiapadhatatlan, örökös, kifogyhatatlan, kimeríthetetlen, szünni nem akaró, határtalan, tartós, folytatólagos ◆ IDŐSZAKOS, SZEZONÁLIS

◇ gyakori, meg-megújuló, ismétlődő, rendszeres ◆ RITKA, SZAGGATOTT

szakadatlanul (hsz) ◇ egyre, folyvást, folyton, folytonosan, folyton-folyvást, szünös-szüntelen, egyfolytában, egyvégtében, mindig, szüntelenül, tartósan, megszakítás nélkül, megállás nélkül, egyhuzamban, állandóan, furtonfurt (*rég*), unos-untalan, kitaróan, mindvégig, véget nem érően ◆ NÉHA, OLYKOR, IDŐNKÉNT

szakadék (fn) ◇ meredély (*vál*), hasadék, hasadás, mélység, mélyedés, meredek, horhos (*táj*) | völgyzoros, völgyzug, kanyon, völgykatlan | vízmosás, szurdok, szoros

◇ ür, hiány, megsemmisülés | romlás, bukás, pusztulás, örvény (*rég*)

◇ ellentét, különbség, nézeteltérés ◆ EGYETÉRTÉS, KÖZELEDÉS

◇ (*rég*): hulladék, foszlány, pöszlék (*táj*), foncsika (*táj*)

szakadozott (mn) ◇ rongyos, cafatos (*táj*), elnyűtt, lyukas, feslett, toprongyos, topis (*szleng*), foszlányokban lógó, foszladozó, foszláncos (*táj*), ütött-kopott, tépelt, viselt, elmállott, rojtos, kafac (*táj*), lafanc (*táj*) ◆ ELEGÁNS, VADONATÚJ, FINOM

◇ szaggatott, akadozó ◆ FOLYAMATOS, FOLYTONOS

szakajtó (fn) ◇ kenyérgosár, kas, szakajtógosár, zsompor (*táj*), szakasztó (*táj*), véka (*táj*)

szakáll (fn) ◇ legénytoll (*tréf*), borosta (*biz*), tokataréj (*tréf*), pofaszőr (*durva*), bárba (*táj*), burnyak (*táj*)

◇ [növényé]: bajusz, toklász

szakállas (mn) ◇ borotvátlan, szőrös, torzonborz, bozontos

◇ szálkás [kalász], toklászos [kalász], bajuszos [kukorica] ◆ SIMA, CSUPASZ

◇ régi, elavult, közismert, ócska, banális, közhelyes, sablonos, elkoptatott, elcsépeelt, unalmas ◆ EREDETI, ORIGINÁLIS, ÚJ

szakasz (fn) ◇ útdarab, etap, vonal, távolság, sáv, pászta (*táj*)

◇ rész, egység, fejezet, szelet, darab, szemelvény, passzus, részlet | paragrafus, bekezdés, cikkely, cikk

◇ fülke, kupé

◇ periódus, stádium, fázis, fokozat, etap, időszak, intervallum, korszak, szakam (*táj*), ciklus

◇ menet, lépés, állomás, forduló

◇ felvonás, rész

◇ osztag, különítmény, brigád, csapat, csoport, őrs

◇ versszak, strófa, vers | szólam

szakaszított (mn) ◇ hasonló, megegyező, egyforma, kiköpött (*biz*), cseppentett (*táj*), született úgy (*táj*)

szakaszvezető (fn) ◇ szakcsi (*szleng*), szakadjmegvezető (*szleng*), bakelitszázados (*szleng*)

szakavatott (mn) ◇ szakképzett, szakértő, képzett, műértő, professzionista, profi (*biz*), hivatott, kompetens (*szak*), jártas, hozzáértő, gyakorlott, tapasztalt, ügyes, elsőrendű, elsőrangú, jeles ◆ ALKALMATLAN, TAPASZTALATLAN, KONTÁR

szakdolgozat (fn) ◇ diplomamunka

szakember (fn) ◇ szakértő, specialista, mester, iparos, hozzáértő, műértő, szaktudós, szaktekintély, illetékes, professzionista, profi (*biz*), matador (*szleng*), penge (*szleng*), ász (*szleng*), professzor (*szleng*), nagyágyú (*szleng*) ◆ AMATŐR | DILETTÁNS, KONTÁR

szakérettségi (fn) ◇ gyorstalpaló (*pej*)

szakértelem (fn) ◇ hozzáértés, jártasság, kompetencia (*szak*), szaktudás, tudás, szakismeret, szakképzettség, képzettség, szakmai ismeret, szakavatottság, mesterségbeli tudás, felkészültség | illetékesség, szaktekintély ◆ ALKALMATLANSÁG, ELÉGTELENSÉG, SZAKKÉPZETLENSÉG

szakértő I. (mn) ◇ hozzáértő, gyakorlott, tapasztalt, jártas, kompetens (*szak*), illetékes, szakavatott, szakképzett, képesített, szakismerő, műértő, hivatott, hivatásos, professzionális, profi (*biz*) | ügyes | véleményező ◆ LAIKUS, AVATATLAN

szakértő II. (fn) ◇ szaktanácsadó, szakember, szaktekintély, specialista, mester

szakirodalom (fn) ◇ irodalomjegyzék, irodalom, könyvészet, bibliográfia

szakiskola (fn) ◇ ipari iskola, szakmunkásképző

szakít (ige) ◇ tép, hasít, cibál, szaggat, széttép, repeszt, leválaszt, szakajt (*táj*), szakaszt (*táj*)

◇ [időt]: szán, szentel, fordít

◇ <vkivel>: otthagy, elhagy, összevész, elpártol, hátat fordít <vkinek>, különválik, dob (*szleng*), leléptet <vkit> (*szleng*), ejt (*szleng*), leépít <vkit> (*szleng*), lapátra tesz (*szleng*), lepasszol (*szleng*), bontolózkodik (*táj*) ◆ EGYÜTT MARAD, EGYBEKEL

szakképzett (mn) ◇ kiképzett, képzett, képesített, iskolázott, művelt, kitanult, szakavatott, gyakorlott, professzionális (*id*), profi (*biz*), műértő, hozzáértő, hivatásos, mesterei, jártas, tapasztalt ◆ SZAKKÉPZETLEN, TANULATLAN, KONTÁR

szakképzettség (fn) ◇ szakavatottság (*vál*), szakmai ismeret, szakismeret, szaktudás, szakértelem, szakműveltség (*rég*), jártasság, mesterségbeli tudás, hozzáértés, kompetencia (*szak*), illetékesség, gyakorlottság | szakképesítés, képesítés, kvalifikáció ◆ KÉPZETLENSÉG, JÁRATLANSÁG

szakkifejezés (fn) ◇ terminus (*szak*), terminus technicus (*szak*), műszó, szakszó, mesterszó (*rég*)

szakkönyv (fn) ◇ kézikönyv, szakkiadvány

szakkör (fn) ◇ önképzőkör, szakmai kör, hivatáskör (*rég*)

szaklap (fn) ◇ szakfolyóirat, folyóirat

szakma (fn) ◇ iparág, szak, szakterület, szakipar, fach (*szleng*)

◊ foglalkozás, mesterség, hivatás (*vál*), életpálya, szolgálat, professzió (*rég*), szakmány (*rég*) | hivatal, tisztség

szakmabeli (mn) ◊ szaktárs, céhbeli (*pej*), bennfentes, idevalósi (*biz*), brancsbeli (*biz*), szintén zenész (*szleng*) ♦ KÍVÜLLŐ, OUTSIDER (*id*)

szakmai (mn) ◊ szakmabeli, foglalkozási, hivatalos, hivatali, professzionális, szakértői, tudós, tudományos | hozzáértő, gyakorlatias, módszeres ♦ LAIKUS, AVATATLAN

szakmány (fn) ◊ teljesítménybér, darabbér, akkord (*id*)

◊ (*rég*): részesedés

◊ (*rég*): szakma, foglalkozás

◊ (*rég*): műszak

szakmunkás (fn) ◊ iparos, mesterember, mester, kézműves | szakember ♦ SEGÉDMUNKÁS

szaknyelv (fn) ◊ műnyelv, szakmai zsargon, szakzsargon, csoportnyelv, szakmai nyelv, szakmai tolvajnyelv | szakszókincs, szakterminológia, nomenklatúra (*vál*) ♦ KÖZNYELV

szakorvos (fn) ◊ specialista ♦ ÁLTALÁNOS ORVOS, HÁZIORVOS

szakosít (ige) ◊ specializál, képez, szakképzést ad

◊ (*szak*): szortíroz (*biz*), szétválogat, szelektál ♦ ÖSSZEKEVER

szakosztály (fn) ◊ szekció, tagozat, csoport, ügyosztály, részleg

szakszerű (mn) ◊ hozzáértő, hivatásszerű, professzionális, profi (*biz*), mesteri, szakavatott, avatott, szakképzett, szakértő, kompetens (*szak*), tapasztalt, jártas, kiképzett, verzátus (*rég*), tudós, tudományos ♦ SZAKSZERŰTLEN, LAIKUS

szakszerűtlen (mn) ◊ dilettáns, kontár, elfuserált (*biz*), amatőr, műkedvelő, avatatlan, laikus ♦ SZAKSZERŰ, AVATOTT

szakszervezet (fn) ◊ érdekképviselő, szakmai testület, szakmai szervezet

szakszervezeti (mn) ◊ érdekképviselői

szakszó (fn) ◊ műszó, terminus (*szak*), terminus technicus (*szak*), műkifejezés, mesterszó (*rég*), szakkifejezés

szakszókincs (fn) ◊ terminológia (*szak*), szakzsargon (*pej*), nomenklatúra (*szak*)

szakszótár (fn) ◊ műszótár, terminológiai szótár | szaklexikon

szaktárgy (fn) ◊ tudományág, szakterület, diszciplína, szaktudomány

szaktárs (fn) ◊ munkatárs, szaki (*biz*), szakika (*biz*), kolléga, kartárs (*rég*) | szakmabeli, kebelbéli (*rég*)

szaktudás (fn) ◊ szakismeret, szakértelem, szakmai ismeret, szakműveltség (*rég*), szakavatottság (*vál*), szakképzettség, mesterségbeli tudás, kompetencia (*vál*) ♦ KÉPZETLENSÉG

szál (fn) ◊ fonal, rost, cérna, szősz | huzal, szalag, zsinog, drót, húr

◊ kötelék, kapcsolat

◊ darab, rész ♦ ÖSSZESSÉG, CSOKOR, CSOMÓ

szalad (ige) ◊ fut, siet, repül, futkos, fáradozik, spurizik (*szleng*), rohan, lohol, lótfut, szedi a lábát, iramlik, kotrecel (*táj*), limel (*táj*), lófol (*táj*), inal, őringel (*táj*), rőföl (*táj*), trappol (*biz*), skerál (*szleng*)

Sz: fut, mint az agár; jól felszedi a kapcát ♦ BALLAG, BANDUKOL

◊ [idő]: múlik, száll

◊ menekül, megfutamodik, elszéled, iszkol ♦ SZEMBEFORDUL, ELLENÁLL

◊ terjed, halad, tódul, hatol

◊ [lakás]: táncol, feje tetején áll, tótágast áll

szaladgál (ige) ◊ futkos, lótfut, futkározik, koslat, szaladoz, cikázik, rohangál

◊ fáradozik, töri magát, utánajár

szalag (fn) ◊ pántlika, szalagsokor, masni (*biz*), galand (*rég*), kötöző (*rég*), slejfní (*biz*), pertli, csík, zsinór, pánt, szatyng (*táj*), lobogó (*táj*), bregács (*táj*), legénycsalogató (*táj*)

◊ futószalag | szállítószalag, elevátor

◊ bőnye (*táj*), ligamentum (*szak*), ín, inszalag

◊ sáv, csík | stráf (*biz*)

szalamandra (fn) ◊ tűzgyík (*rég*), targyík (*táj*)

szalámi (fn) ◊ olaszkolbász (*rég*) | felvágott

szálás (mn) ◊ rostos, inas, rágós, szívós

◊ magas, izmos, sudár, hórihorgas, termetes, derék, jól megtermett, szép szál ♦ CSENEVÉSZ, KIS TERMETŰ, KÖPCÖS

szalaszt (ige) ◊ szalajt, futtat, küld, ugraszt, meneszt, lódit (*táj*) ♦ VISSZAHÍV

◇ futásra bír, üz, hajt, hajkurász, illant (*rég*), menekülésre késztet, megszalaszt
szálfa (fn) ◇ fatörzs, rúd, gerenda, szerfa, hosszfa, pózna, koszt (*táj*)
 ◇ (*rég*): dárda, kopja
szálka (fn) ◇ szilánk, forgács, repesz, foszlány, töredék, faradék (*rég*), csépka (*táj*), szikáncs (*táj*) ◆
 GERENDA, FARÖNK
 ◇ rost [zöldbabé]
 ◇ halcsont (*táj*), bükőce (*táj*)
 ◇ (*táj*): [kalászé] toklász, szakáll, bajusz
szálkás (mn) ◇ hegyes, szilánkos, szikáncsos (*táj*) | érdes, rögös, borzas ◆ LEGÖMBÖLYÍTETT, SIMA
 ◇ (*táj*): [kalász] toklászos, szakállas, bajuszos
 ◇ [betű]: hegyes, nyújtott, hosszúkás
 ◇ rostos
száll (ige) ◇ repül, ível, szárnyal, röpköd, szállong, szálldos | húz, vonul | csapong | úszik
 ◇ megszáll, éjszakázik, lakik
 ◇ ül, felszáll, beszáll, pattan
 ◇ [gondolat]: irányul, terelődik
 ◇ [idő]: múlik, elröppen, eltelik, elillan
 ◇ [hang]: terjed
 ◇ süllyed, csökken, ereszkedik, hull, lep, merül, ülepedik
 ◇ felszökik, magasra csap
 ◇ [örökség]: jut <vkire>, hárul, háramlik, esik <vkire>
szállás (fn) ◇ szállingózás, röpködés, repülés
 ◇ szálláshely, kvártély (*rég*), lakás, tanya, lak, ház | hajlék | lakóhely, férőhely, kégli (*szleng*), rezidencia, szálló, menedék, menhely
szállásadó (fn) ◇ gazda, házigazda, háziúr, házibácsi (*biz*), házinéni (*biz*) | főbérő | tulajdonos, tulaj (*szleng*) ◆ BÉRLŐ, ALBÉRLŐ, LAKÓ
szálláshely (fn) ◇ szállás, lakóhely, lakás, tanya, odú, luk (*biz*), kégli (*szleng*) | vendégfogadó | albertlet, kvártély (*rég*) | tábor
szállingózik (ige) ◇ hull, hulldogál, szálldogál, lebeg, libeg, lepked (*táj*), pelyhez (*táj*), pilinkél (*táj*), darvadoz (*táj*), szálal (*táj*), szilánkol (*táj*) ◆ SZAKAD, ZUHOG
 ◇ gyülekezik, cillingózik (*táj*), hullong (*táj*)
 ◇ [hír]: szállong, terjed, szájról szájra jár
szállít (ige) ◇ visz, hoz, hord, elvisz | hurcol, cipel, hordoz
 ◇ juttat, eljuttat, expediál (*szak*), transzportál (*szak*), szállítványoz
 ◇ továbbít, átviz | fuvaroz, szekerez (*rég*)
szállítás (fn) ◇ fuvar, fuvarozás, szállítványozás, transzport (*biz*) | továbbítás, átvitel, hordozás, továbbadás, hordás, cipelés, hurcolás
szállítmány (fn) ◇ rakomány, fuvar, transzport (*biz*), teheráru, áruküldemény, teherfuvar | terhelés, súly, tereh (*rég*)
szállítványozó (fn) ◇ szállító, fuvarozó, fuvaros, speditőr (*szak*), transzportőr (*biz*) | üzletközvetítő, szállítási vállalkozó
szállító I. (mn) ◇ vivő, továbbító, közvetítő
szállító II. (fn) ◇ fuvaros, fuvarozó, szállítványozó, transzportőr (*biz*), speditőr (*szak*) | kihordó, kézbesítő, küldönc | hordár | szállítómunkás
szállítókás (fn) ◇ szállítókosár, kas, kosár
szállítómunkás (fn) ◇ rakodómunkás, tróger (*biz*), szállító
szállítószalag (fn) ◇ szalag, futószalag, járószalag, futószár | elevátor (*szak*)
szálló (fn) ◇ szálloda, hotel, motel, fogadó, vendégfogadó, panzió | otthon, kollégium, diákszálló | munkásszálló
szálloda (fn) ◇ szálló, hotel, vendégfogadó, motel, panzió
szállodaköltség (fn) ◇ szállásdíj, szállodaszámla
szállóige (fn) ◇ mondás, aforizma, példabeszéd, szólásmondás, szójárás, aranymondás, aranyköpés (*biz*), vezérigé, velős mondás, életelv, elmésség | mottó, jelmondat, közmondás
szalma (fn) ◇ gabonaszár | alom, törek | pozdorja (*rég*), ehettől (*táj*), zsúp (*táj*)
 ◇ (*biz*): szalmaözvegy | facér, társtalan

szalmagyopár (fn) ◇ pusztai gyopár, sárgagyopár, sárgaszalmavirág
szalmakalap (fn) ◇ takarmánykalap (*tréf*)
szalmaözvegy (fn) ◇ álözvegy, szalma (*biz*) | vígözvegy
szalmaszál (fn) ◇ szívószál
 ◇ remény, mentség, kilátás
szalmazsák (fn) ◇ strózsák (*rég*), surgyé (*táj*), ágyalj (*táj*), bödöc (*táj*) | derékalj | matrac, ágybetét
szalon (fn) ◇ fogadószoba, társalgó, terem, díszterem, nagyterem
 ◇ mútárlat, kiállítóterem
 ◇ divatruüzlet
szalonka (fn) ◇ lebenke (*rég*), sneff (*biz*), snyefmadár (*táj*)
szalonkabát (fn) ◇ (*rég*): ferencjóska (*rég*), szalonrokk (*rég*), gérokk (*rég*), redingot (*rég*)
szalonképes (mn) ◇ alkalmas, odaillő, illedelmes | udvarképes (*rég*) ◆ ILLETLEN, SIKAMLÓS, TRÁGÁR
szalonna (fn) ◇ zsírszövet, zsírréteg, háj, rántó (*táj*), zsírnakvaló, zsíradék
 ◇ (*táj*): dinnyebél | tökbél
 ◇ kenyérbél
szalonnabőr (fn) ◇ bőrke, bürke (*táj*)
szalonnás (mn) ◇ zsíros, hájas, faggyas, kövér, elzsirosodott ◆ SOVÁNY
 ◇ ragacsos, keletlen, nyúlós, sületlen, szappanos, tippanós (*táj*), záklyás (*táj*), bodagos (*táj*), ragasztos (*táj*),
 csirizes, tésztás ◆ KELT, SÜLT, ROPOGÓS
szalontüdő (fn) ◇ savanyú tüdő, tüdő, pájsli (*biz*), pejsli (*biz*)
szaltó (fn) ◇ légbukfenc, bukfenc, átfordulás
 ◇ halálugrás
szalutál (ige) ◇ tisztelig | köszön, üdvözl | kegyelettel adózik <vkinek>
szalvéta (fn) ◇ asztalkendő, papírszalvéta, szervéta (*táj*)
szám (fn) ◇ mennyiség
 ◇ számjegy
 ◇ jel, adat, számadat | index
 ◇ telefonszám, hívószám
 ◇ jelenet, műsorrész, műsorszám | mutatóvány | versenyszám | zeneszám
 ◇ példány, kiadás
 ◇ méret, nagyság, mérték
 ◇ sorszám, biléta, hívószám
számadás (fn) ◇ beszámoló, beszámolás | számonkérés, felelősségre vonás
 ◇ feljegyzés, kimutatás, elszámolás, mérleg, összegzés, számvetés
 ◇ (*rég*): számla
számár I. (fn) ◇ csacsi, füles (*tréf*), istenlova (*tréf*), csuzi (*táj*), csacsella (*táj*), pörkenéni (*táj*)
számár II. (mn és fn) ◇ ostoba, tökkelütött (*biz*), balek, bikfic (*táj*), ökör, tökfilkó, oktondi ◆ LÁNGELME,
 BÖLCS, ÉSZKOMBÁJN
számára (nu) ◇ részére, neki, szánva <vkinek>, javára <vkinek>, érdekében <vkinek>
 ◇ illetően, nézve <vmire>, szempontjából
számárbogáncs (fn) ◇ laputüske, mácsonya, mezei tövis, rétitövis, számarlapu, számartüske,
 töviskeslapu
számárfül (fn) ◇ csacsifül (*biz*)
 ◇ (*biz*): [papíron] behajtás, gyűrődés, ránc, redő
számárkenyér (fn) ◇ buzogányrözsza, forgácsbika, labdatövis, túskevirág
számárköhögés (fn) ◇ pertussis (*szak*), számarhurut, köhhurut (*rég*)
számárkóró (fn) ◇ ördögsekér
számárpád (fn) ◇ szégyenpad
számárság (fn) ◇ ostobaság, badarság, baromság, butaság, oktalanság, csacsiság, csacskaság (*vál*),
 bohóság, bolondság, idétlenség, zöldség (*biz*), képtelenség, sületlenség, süketség (*biz*), blódság,
 zagyvaság, buta beszéd, hülyeség, marhaság (*biz*)
szamártövis (fn) ◇ bogáncs
 ◇ ördögsekér
 ◇ iglice (*táj*)
számbeli (mn) ◇ számszerű, szám szerinti, numerikus (*szak*), számokból álló, szám szerint való

számérték (fn) ◇ nagyság, összeg | adat, számadat
számfejt (ige) ◇ kiszámít, elkönyvel
számfejtés (fn) ◇ könyvelés
számít (ige) ◇ kiszámol, kalkulál, összeszámol, összegez
 ◇ felszámít, felszámol, hozzáad, figyelembe vesz, csap <vmihez>, számba vesz
 ◇ datál, kalkulál
 ◇ sorol, tekint <vminek>, minősít
 ◇ tartozik, minősül, ér <vmennyit>, jelent, cernál (*táj*)
 ◇ <vkire, vmire>: alapoz, bázíroz (*biz*), támaszkodik, épít, számol <vkivel, vmivel>, aspirál <vmire>, pályázik <vmire>, számot tart <vmire>, bízik <vkiben, vmiben>, elvár, remél, vár <vkit, vmit>
 ◇ képvisel, jelentősége van, súllyal bír, számba jön | fontos, érvényes
számítás (fn) ◇ számolás, kiszámítás, komputáció, kalkuláció, számvetés, számadás, becslés, értékelés | megállapítás, megítélés
 ◇ tervezés, terv, kilátás, aspiráció (*vál*), bizakodás, remény
 ◇ önzés, haszonlesés | előny, érdek, nyereség, haszon | ravaszság, ravaszkodás, furfang ◆ ÖNZETLENSÉG | HÁTRÁNY | NYÍLTÁG
számítógép (fn) ◇ komputer, elektronikus agy, péccé (*biz*), számológép (*rég*)
számjegy (fn) ◇ szám, numerus (*rég*)
számkivet (ige) ◇ kiközösít, kiutasít, elzavar, kiűz, kipenderít, kitilt, kitagad, kitoloncol, száműz, hontalanít, deportál, kitelepít, expatriál (*vál*)
számla (fn) ◇ elszámolás, jegyzék, kontó (*rég*), blokk, cech (*biz*), áruszámla, faktúra (*rég*), tartozás (*rég*), nota (*rég*)
 ◇ folyószámla, bankszámla
számlál (ige) ◇ számol, számba vesz, olvas (*táj*), megolvas (*táj*), megszámol
 ◇ elsorol, megnevez, sorjáz, előszámlál
 ◇ áll <vmiből>
 ◇ (*rég*): tart <vminek>, tekint <vminek>, besorol <vhova>, számít <vhova>
számláló (fn) ◇ mérőóra, fogyasztásmérő, numerátor (*szak*), számozókészülék
számlap (fn) ◇ cifferblatt (*biz*), óralap
számláz (ige) ◇ kontíroz (*biz*), számlát kiállít, számlát küld
számnév (fn) ◇ számszó (*rég*)
számóca (fn) ◇ eper | földieper
számol (ige) ◇ számlál, átolvas, kalkulál, olvas (*táj*), megolvas (*táj*)
 ◇ tekintetbe vesz, számba vesz, mérlegel, gondol <vmire>, tervbe vesz, számít <vmire> ◆ KIHAGY A SZÁMÍTÁSBÓL
 ◇ felel <vmiért>, elszámol (*biz*), számot ad | felelősségre von, szemére vet
 ◇ számít, kér
számológép (fn) ◇ zsebszámológép, kalkulátor | pénztárgép
számunkérés (fn) ◇ számbavétel, kérdőre vonás, felelősségre vonás, vallatás, faggatás, tetemrehívás (*rég*), vizsgálat | leszámolás ◆ FELMENTÉS
 ◇ feleltetés, ellenőrzés, beszámoltatás
számos (szn) ◇ sok, nagyszámú, nem egy, fölös (*rég*), számtalan, megszámlálhatatlan, töméntelen, tömérdek, hemzsegő, sokféle, több, sereg, rengeteg, megannyi ◆ KEVÉS, NÉHÁNY
számottevő (mn) ◇ jelentős, tekintélyes, nem elhanyagolható, lényegbevágó, lényeges, fontos, mértékadó, kiemelkedő, nyomós, meglehetősen (*táj*), komoly, figyelemre méltó, jelentékeny | tetemes, nagy, sok, jókora, nagyfokú ◆ JELENTÉKTELEN, ELHANYAGOLHATÓ, CSEKÉLY
 ◇ nagyhírű, híres, tekintélyes
számovár (fn) ◇ teafozó, teakatlan (*rég*)
számoz (ige) ◇ számjелеz (*rég*), számmal lát el | jegyez, jegyzékbe vesz
számozatlan (mn) ◇ jelöletlen ◆ SZÁMOZOTT, MEGJELÖLT, BESOROLT
számozott (mn) ◇ megjelölt, besorolt | folyószámos (*szak*), számmal ellátott ◆ SZÁMOZATLAN, JELÖLETLEN
számszerű (mn) ◇ szám szerinti, számbeli, numerikus (*szak*) | statisztikai | tényszerű ◆ HOZZÁVETŐLEGES, BECSÜLT

számtalan (szn) ◇ megannyi, sok, megszámlálhatatlan, számos, számlálhatatlan, töméntelen, temérdek, rengeteg, nagyon sok, roppant sok, tengernyi, se szeri, se száma, miriád (*rég*), végtelenül sok, feles számú, kimondhatatlan, végtelen, özöntelen (*táj*) ◆ KEVÉS, MINIMÁLIS, VÉGES

számtalanszor (hsz) ◇ gyakran, rengetegszer, sűrűn, sokszor, többször, több ízben, ismételten, minduntalan, mindegyre, újra meg újra ◆ RITKÁN, ALKALMILAG, ALIG

számтан (fn) ◇ aritmetika (*szak*), számolás, számvetés (*rég*) | matematika, mennyiségtan
◇ számtanóra, matekóra (*biz*), matek (*biz*)

számítani (mn) ◇ aritmetikai (*vál*), számítási, számolási

számúz (ige) ◇ számkivet, törvényen kívül helyez, kitilt, elűz, kitelepít, expatriál (*rég*), hontalanít, deportál, internál, kiűz, eltávolít, kiutasít, kitoloncol ◆ BEFOGAD, HONOSÍT, REPATRIÁL (*id*)
◇ kizár, kitilt, elkerget, kipenderít, kitaszít, kivet, kiközösít
◇ [hibát]: kiküszöböl

számúzetés (fn) ◇ számkivetés, kitoloncolás, kitiltás, kiutasítás | deportálás (*id*), törvényen kívül helyezés, emigráció, számkivettség, bujdosás, hontalanság

számúzótt (fn és mn) ◇ számkivetett, elűzött, bujdosó, földönfutó, üldözött, hazátlan, expatriált (*id*), emigráns (*id*), hontalan, menekült, jogfosztott | kiátkozott ◆ BEFOGADOTT, HONOS
◇ kiközösített, kitaszított, kizárt

számvetés (fn) ◇ számítás, kalkuláció, számolás, komputáció | elszámolás, számadás, számtartás (*rég*)
◇ mérlegelés, tervezés
◇ leszámolás, felelősségre vonás, számonkérés
◇ (*rég*): számtan, számolás

számvevő (fn) ◇ számvizsgáló, számvivő, könyvelő | számadó (*táj*)
◇ (*rég*): adószedő

számvevőség (fn) ◇ számtartóság | könyvelőség | adóhivatal

számvitel (fn) ◇ könyvvitel, könyvelés | nyilvántartás

szán¹ (ige) ◇ sajnál, szánalmat érez, szánakozik, sajnálkozik, fájjal | röstell, bán, restell ◆ KÁRÖRVEND
◇ eltervez, kijelöl, előirányoz
◇ <vmire, vho>: felhasznál, fordít, áldoz
◇ <vkinek>: tartogat, címez, ad, szentel
◇ [szánja magát vmire]: eltökéli magát, elszánja magát, rászánja magát, vállal

szán² (fn) ◇ szánkó, szánka (*táj*), rödlí

szánakozik (ige) ◇ szánalmat érez, részvétet érez, sajnálkozik, megszán, szán, sajnál, részvételt van, osztozik <vmiben>, együtt érez, fájjal, bánkodik, könyörületet érez, szánakodik (*táj*) ◆ KÁRÖRVEND, GÚNYOLÓDIK

szánakozó (mn) ◇ sajnálkozó, együtt érző, könyörületes, irgalmas, részvételi ◆ KÁRÖRVENDŐ, GÚNYOLÓDÓ

szánalmas (mn) ◇ szánalomra méltó, mizerábilis (*rég*), sajnálatra méltó, szánalomgerjesztő (*vál*), szánalomkeltő, szánalomébresztő, szívszorító, sajnálatos, szánandó, szerencsétlen, nyomorult, nyomorúságos **Sz**: a pogány is megszánná ◆ IRIGYLÉSRE MÉLTÓ
◇ hitvány, silány, vacak, szegényes, nyamvad, satnya, csenevész | siralmas, kisszerű, piti (*szleng*), elszomorító, keserves ◆ NAGYSZERŰ, RAGYOGÓ, KIVÁLÓ

szánalom (fn) ◇ sajnálkozás, részvét, sajnálat, együttérzés, szánakozás, könyörület, irgalom, kegyelem, megindultság, megrendülés ◆ KEGYETLENSÉG, RÉSZVÉTELENSÉG

szanaszét (hsz) ◇ szerte, széjjel, szerteszéjjel, szertesét, szanaszéjjel, rendetlenül, szétszórva, elszórva, összevissza, szétdobálva, kardalészában (*táj*), szertibe (*táj*), széltiben (*táj*) ◆ RENDEZETLEN, ÖSSZERAKVA

szanatórium (fn) ◇ gyógyintézet, gyógyszálló, gyógyüdül

szandál (fn) ◇ saru, pantonett (*id*), szandálcipő

szándék (fn) ◇ akarat, akarás, cél, célzat, intenció (*id*), velleitás (*id*), tervezés, törekvés, elhatározás, föltét (*rég*), óhajítás, eltökélés, aspiráció, ambíció, végzés, elszánás, szántsándék, elgondolás, célkitűzés, terv, előirányzat, óhaj, készület (*táj*), tetszés (*táj*) | hajlam, hajlandóság

szándékos (mn) ◇ akaratlagos, megfontolt, előre megfontolt, intencionális (*id*), tendenciózus (*id*), szántsándékos, szándékolt, elhatározott, tervezett, tudatos, céltudatos, eltökélt, célzatos, átgondolt, akart, kitervelt, tervszerű ◆ ÖSZTÖNÖS, VÉLETLEN, AKARATLAN

szándékozik (ige) ◇ szándékszik, szándékol, akar, szándékában áll, kíván, eltökél, elhatároz, tervez, tervel, intendál (*id*), feltesz magában, tervbe vesz, fontolgat, készül <vmire>, célul tűz ki, céloz, előirányoz, eltervez

szangvinikus (mn) ◇ temperamentumos, lobbanékony, heves, szenvedélyes, indulatos, hirtelen, forrófejű, sűrűvérű, robbanékony, vehemens, hörcsögtermészetű, explozív ◆ NYUGODT, HIGGADT, KIEGYENSÚLYOZOTT

szánkázik, szánkózik (ige) ◇ rödlizik, iringál (*táj*), csicsonkázik (*táj*), sikonkázik (*táj*)
◇ csúszik

szánkó (fn) ◇ ródli, szán, bakszán (*rég*), riskó (*rég*), szánka (*táj*), hirtelencsúzó (*táj*) | lovas szán

szanszevéria, szanszeviéria (fn) ◇ tigriske, tigrisnyelv, anyósnyelv

szánt (ige) ◇ barázdál, művel, felszánt

◇ hasít, szel, vág | ráncossá tesz

szántálf (fn) ◇ ámbrafa

szántás (fn) ◇ feltörés, ugarolás, túradék (*rég*)

◇ barázda

szántó (fn) ◇ szántóföld, föld, tábla, talaj, termőföld

◇ ekés

szántóföld (fn) ◇ szántó, szántóterület, termőterület (*szak*), mező, termőföld, szántás, vetés, vetésterület, rét, kaszáló, rög, talaj

szántóvető (fn) ◇ földműves, földművelő, paraszt, parasztember, pór, gazda, farmer

szántszándékkal (hsz) ◇ készakarva, akaratlanul, eltökélve, tudatosan, szándékosan, direkt ◆ VÉLETLENÜL, ÖSZTÖNÖSEN, AKARATLANUL

szapora I. (mn) ◇ termékeny, termőképés, tenyésző, burjánzó, gyümölcsöző, produktív | bő termésű, bőséges, sokasodó ◆ MEDDŐ, TERMÉKETLEN

◇ (*táj*): laktató, kiadó

◇ (*táj*): gyors, ürge, sebes, hamar, hamari (*táj*) ◆ LASSÚ

◇ (*rég*): sok, sűrű | bővelkedő, gazdag

szapora II. (fn) ◇ (*táj*): szaporulat

◇ (*táj*): hasmenés

szaporáz (ige) ◇ gyorsít, élénkít | rákapcsol ◆ LASSÍT

◇ rop, fűgén jár

szaporít (ige) ◇ dugványoz | természet, tenyészt

◇ növel, gyarapít, bővít, sokszoroz, többszöröz, többít, sokasít, fokoz, nagyobbít ◆ CSÖKKENT

szaporodás (fn) ◇ születés, gyarapodás, proliferáció (*id*) | szaporulat ◆ HALÁLOZÁS

◇ növekedés, növés, terjedés, erősödés, emelkedés, növekmény, nagyobbodás, többlet, növedék, fokozódás, expanzió (*id*) ◆ CSÖKKENÉS, FOGYÁS

szaporodik (ige) ◇ szaporul (*táj*), fiadzik, fiasodik (*táj*), fajzik (*táj*), proliferál (*id*) | burjánzik, tenyészik, bokrosodik, sarjadzik, terjed, csemetesedik (*rég*)

◇ sokasodik, gyarapodik, sűrűsödik, gyúlik, gazdagodik, számosodik, hatványozódik, többül (*rég*), gyülemlik, erősödik, fejlődik, sokszorozódik ◆ CSÖKKEN, FOGY

szaporulat (fn) ◇ fajzat, ivadék, származék, utód, fióka, kölyök | szaporodás

◇ növedék, hozadék, profit, többlet, növekmény, augmentum (*szak*)

szapul (ige) ◇ áztat, lúgoz | sulykol ◆ PISZKÍT

◇ megszól, ócsárol, dorgál, kibeszél, szid, szidalmaz, gyaláz, becsmérel, korhol, fedd, befeketít, pocskondiáz, csepül, csépel (*táj*), cikiz (*biz*) ◆ DICSÉR, MAGASZTAL

szar I. (fn) ◇ (*durva*): széklet, bélsár, ürülék, végtermék, salak, nagydolog (*biz*), fekália (*szak*), fécész (*szak*), excrementum (*szak*), kaka (*biz*), trutyi (*szleng*), trágya, ganéj (*táj*)

◇ (*durva*): baj, probléma, nehézség, akadály, kellemetlenség, gubanc (*szleng*), pác, lekvár (*szleng*), slamasztika (*biz*)

◇ [szitokszóként]: fene

szar II. (mn) ◇ (*durva*): hitvány, alja, alávaló, gyalázatos, szemét, rongy ◆ BECSÜLETES, GERINCES

◇ (*durva*): rossz, ócska, hitvány, értéktelen, vacak, bővli, snassz (*biz*), tré (*szleng*) ◆ JÓ, REMEK, KITŰNŐ

szár (fn) ◇ inda, kacs, kocvány, törzs, törzsök (*rég*), gally, vessző, csuta (*táj*)

◇ (*táj*): kukoricaszár

◇ (*táj*): lábszár | alsókar

◊ nadrágszár, harisnyaszár
◊ (*táj*): nyél | pipaszár, tollszár
szárad (ige) ◊ aszlik, aszalódik, szikkad | hervad, fonnyad, töpped, sorvad, senyved, zsugorodik | sárgul ◊ VIRUL, VIRÁGZIK
száraz I. (mn) ◊ levetlen, vízmentes, kiszáradt, víztelen, szikkadt, kiaszott, aszott, aszalt, elszáradt, kiszáritott, aszú (*táj*), aszottas (*táj*) ◊ VIZES, ÁTÁZOTT, NEDVES
◊ [talaj]: kemény, szilárd, merev ◊ PUHA, PORHANYÓ
◊ csapadékmentes, csapadéktales, esőtlen, aszályos, aszály sújtotta ◊ CSAPADÉKOS, ESŐS
◊ [szem]: könnytelen, könnyetlen ◊ KÖNNYES
◊ zsírtalan, sovány, rágós, inas ◊ ZSIROS
◊ szikár, sovány, vézna, cingár, vékonypénczú, vékonydongájú
◊ kedélytelen, humortalan, unalmas, mész, prózai, élettelen, egyhangú ◊ VIDÁM, HUMOROS, TRÉFÁS
száraz II. (fn) ◊ szárazföld
◊ szárazkoszt, száraztakarmány
szárazelem (fn) ◊ galvánelem, telep
szárazföld (fn) ◊ föld, száraz, világgrész, kontinens (*id*), szárazulat (*rég*) ◊ TENGER
szárazföldi (mn) ◊ kontinentális (*szak*), terresztrikus (*szak*), földi ◊ TENGERI, VÍZI
szárazság (fn) ◊ aszály, aszúság (*rég*), csapadékhiány, esőhiány, vízhiány, ariditás (*id*), vízmentesség ◊ ESŐZÉS
◊ kiszáradás, xerózis (*szak*)
szardella (fn) ◊ ajóka, ajókaagyúru, szardellagyúru, ringli (*id*) | szardellapaszta
szárit (ige) ◊ száraszt (*táj*), szárazzá tesz, szikkaszt, aszal, kiszárit, szikkasztal (*táj*), víztelenít, dehidratál (*id*), töppeszt, fonnyaszt ◊ NEDVESIT, VIZEZ
szarka (fn) ◊ (*szleng*): tolvaj, szajrés (*szleng*), brenner (*szleng*), trombitás (*szleng*), enyveskezü (*biz*)
szarkaláb (fn) ◊ sarkantyúvirág, királyvirág, mezei sarkantyú, sarkantyúfü, sarkantyútaraj, sarkasfü, sarkvirág, dalisarkantyú, vitézsarkantyú (*rég*), csókaláb (*táj*)
◊ ákombákomp, macskakaparás
◊ ránc
szarkasztikus (mn) ◊ gúnyos, gunyoros, csúfondáros, rosszmájú, rosszindulatú, epés, csípős, éles, metsző, fullánkosp, kaján, szatirikus, maliciózus ◊ KEDVES, KELLEMES, JÓINDULATÚ
szarkofág (fn) ◊ kőkoporsó, díszkoporsó, koporsó, márványkoporsó
származás (fn) ◊ eredet, genezis (*id*), születés, nacionálé, proveniencia (*id*), leszármazás, vérség (*rég*), pedigré (*id*), fajta
származék (fn) ◊ ivadék, leszármazott, utód, sarj, fióka, kölyök, sarjadék, gyermek, fajzat, családfi (*táj*) ◊ ŐS
◊ származékszó, képzett szó, derivátum (*szak*)
származik (ige) ◊ ered, leszármazik, sarjad, eredezik, gyökerezik, fakad, jó (*rég*), jön, fajzik | visszanyúlik, visszaeredeztethető
◊ születik
◊ elszármazik, kikerül, vetődik
◊ deriválódik (*id*)
◊ létrejön, keletkezik, támad, adódik, indul, kifejlődik, kialakul
származtat (ige) ◊ eredeztet, visszavisz, levezet, visszavezet, dedukál (*id*), derivál (*id*)
◊ juttat, átszármaztat
szárny (fn) ◊ lebeny, uszony
◊ kapuszárny, ajtószárny
◊ traktus (*biz*), ála (*id*), épületrész
◊ oldalág [családé]
◊ pártfogás, védelem, oltalom
szárnyal (ige) ◊ repdes, repül, csapong, szeli a levegőt, száll, szálldos, lebeg
◊ terjed | zeng
◊ felemelkedik, emelkedetté válik, repes ◊ LETÖR, LELOMBOZÓDIK, ELKEDVETLENEDIK
◊ szárnyaz, megsebez
szárnyas I. (mn) ◊ szárnyaló, repülő
szárnyas II. (fn) ◊ madár | baromfi, apróság (*táj*), aprójószág (*táj*), aprómarha (*rég*)

szárnyaszegett (mn) ◇ sebesült, sérült ◆ ÉP, EGÉSZSÉGES
 ◇ letört, csalódott, levert ◆ SZÁRNYALÓ, LELKES, REPESŐ

szárnyvonal (fn) ◇ mellékvonal, mellékút, vicinális (*rég*)

szaru (fn) ◇ szaruanyag
 ◇ (*rég*): tülök, szarv

szarv (fn) ◇ (*rég*): tülök, szaru
 ◇ agancs, címer (*rég*)

szarvas (fn) ◇ fővad (*rég*), rőt vad, agancsár (*rég*) | szarvasbika | szarvastehén, ünő | szarvasborjú
 ◇ (*táj*): trágyadomb, ganajdomb
 ◇ (*rég*): kifli, szarvacska (*táj*)

szarvasagancspáfrány (fn) ◇ agancspáfrány, jávorszarv

szarvasbika (fn) ◇ himszarvas ◆ SZARVASTEHÉN

szarvasbogár (fn) ◇ csajkó (*táj*), darubogár (*táj*), istentehene (*táj*)

szarvasgomba (fn) ◇ trifla, trüffel (*id*)

szarvasmarha (fn) ◇ marha, barom, jószág, tulok, riska (*táj*), Szent Péter agara (*táj*) | bika | tehén | ökor

szarvastehén (fn) ◇ szarvasgím, gímszarvas, szarvasünő ◆ SZARVASBIKA

szász (mn és fn) ◇ cipszer (*id*)

szatén (fn) ◇ selyemtasz, féltasz

szatír (fn) ◇ kéjenc, élvhajhász | pederasztá

szatíra (fn) ◇ gúnyirat, paródia, travesztia (*id*), gúnyvers
 ◇ gúny, irónia

szatirikus I. (mn) ◇ gúnyos, gúnyoros, csúfolódó, csúfondáros, fullánkos, epés, maró, csipős, szarkasztikus

szatirikus II. (fn) ◇ szatíraíró

szatócs (fn) ◇ fűszeres (*rég*), kalmár, kiskereskedő, boltos, krájlzeros (*biz*), vegyeskereskedő, kereskedő, bakonyás (*rég*), kufár (*rég*)

szattyán (fn) ◇ kordován, maroken (*id*)

szatyor (fn) ◇ bevásárlótáska, necc (*biz*), cekker (*biz*), kézitáska, táska
 ◇ (*pej*): szipirtó (*pej*), csoroszlya, vénasszony, satrafa (*biz*) | öregember, vénember

szauna (fn) ◇ gőzfürdő

szavahihető (mn) ◇ megbízható, hiteles, komoly, korrekt, igazmondó, őszinte, jellemes, embere
 szavának ◆ MEGBÍZHATATLAN, HAZUDÓS, JELLEMTELEN

szavajárás (fn) ◇ szófordulat

szaval (ige) ◇ előad | deklamál (*id*), recitál (*rég*), perorál (*id*)
 ◇ (*táj*): szónokol, mond
 ◇ (*táj*): szavaz

szavalat (fn) ◇ szavalás, előadás, deklamáció (*id*), recitáció (*id*), elmondás, felolvasás

szavatol (ige) ◇ garantál, jótáll, kezeskedik, garanciát vállal, biztosít

szavatolt (mn) ◇ garantált

szavatosság (fn) ◇ garancia, jótállás, kezesesség | óvadék, kaució (*rég*)

szavaz (ige) ◇ választ, voksol, votál (*id*), urnához járul, szaval (*táj*)
 ◇ dönt, állást foglal
 ◇ (*táj*): beszél, szónokol

szavazás (fn) ◇ választás, voksolás | döntés

szavazat (fn) ◇ voks (*id*), vótum (*id*), suffragium (*id*)
 ◇ szavazati jog
 ◇ (*rég*): szavazás

szavazattöbbség (fn) ◇ szótöbbség, majoritás

szavazó (fn) ◇ választópolgár, választó, elektor (*id*)

szavazólap (fn) ◇ szavazócédula

század¹ (szn) ◇ századrész

század² (fn) ◇ évszázad, saeculum (*id*)
 ◇ centuria (*id*), kompánia

százados¹ (mn) ◇ évszázados, szekuláris (*id*)

százados² (fn) ◇ kapitány, centurio (*id*)

◇ (*szleng*): kilós

százalék (fn) ◇ percent (*rég*), kamatláb, arány, procent (*id*), száztóli (*rég*), kamat | részesedés, jutalék

százalékos (mn) ◇ percentuális (*id*), száztóli (*rég*), percentes (*táj*)

százás (fn) ◇ (*biz*): százforintos, kiló (*szleng*), piros (*szleng*)

százéves (mn) ◇ százesztendő

százforintos (fn) ◇ százás (*biz*), piros (*szleng*), piroska (*szleng*), piroshasú (*szleng*), kiló (*szleng*)

százlábú (fn) ◇ pinceféreg, szkolopendra (*id*)

százszázalékos (mn) ◇ hiánytalan, teljes, abszolút (*id*), maradéktalan

százszor (szn) ◇ igen sokszor, sokszor, x-szer, n-szer

százszorszép (fn) ◇ pipitér, gombvirág, csibevirág, tavaszfü, amarant (*id*), tavaszhozófü (*rég*),

csillagvirág (*táj*), apróperc (*táj*), percvirág (*táj*), pityérfü (*táj*), bojtika (*táj*), bojtocska (*táj*)

szecska¹ (fn) ◇ vagdalék, diribdarab, hulladék | metélék (*rég*)

szecska² (fn) ◇ (*rég*): elsőosztályos, első

szed (ige) ◇ tép, szedeget, gyűjt, betakarít | dézsmál

◇ kivesz, merít

◇ begyűjt, összegyűjt | toboroz (*rég*)

◇ (*biz*): szerez, kerít, szert tesz, magáévá tesz

◇ [ruhát]: felvesz, felölt

◇ [betűsört]: kiszed, összeállít | legépel

◇ [gyógyszert]: bevesz

◇ [szedi magát]: szedelőzködik, készül, készülődik, indulóban van

szédeleg (ige) ◇ szédül, kóvályog, elgyengül, kavarog a feje | támolyog, tántorog

◇ lézeng, ténfereg, ödöng, kujtorog, kódorog, csavarog, kalandozik (*rég*)

◇ szélhámoskodik, svindlizik (*biz*), csal

szédelgő I. (mn) ◇ szédülő, kóválygó, kába

◇ szélhámoskodó, csaló

szédelgő II. (fn) ◇ szélhámos, svindler (*biz*), kókler (*biz*), csaló, szemfényvesztő | hamisító

szedelőzködik (ige) ◇ cihelődik, cühődik (*rég*), készülődik, készül, indulóban van, kászalódik,

tollászkodik, szedi magát (*biz*), szedődik (*táj*)

szeder (fn) ◇ földi szeder, szedernye (*táj*)

◇ (*táj*): faeper

szederjes (mn) ◇ kékes, lilás, elkékült, hupikék (*biz*), megkékült, szilvakék, kékesvörös, ibolyaszínű,

violaszínű, tarjagos (*táj*)

szedés (fn) ◇ betakarítás, behordás, begyűjtés

◇ betűszedés | szöveg

szedett-vedett (mn) ◇ zagyva, ütött-kopott, vacak, ócska, snassz, mismás, himihumi (*táj*), elegy-belegy

(*táj*) | vegyes

◇ gyülevész, bitang (*táj*), kramázsia (*táj*)

szédít (ige) ◇ bódít, kábít

◇ hiteget, ámit, telebeszéli a fejét, ujjja köré csavar, csábít, megtéveszt, félrevezet, ugrat (*biz*), lépre csal,

firol (*szleng*), füz (*szleng*), etet (*szleng*), megdumál (*szleng*)

szédítő (mn) ◇ kábító, bódító, mákonyos (*rég*)

◇ szédületes, káprázatos, elvakító, rendkívüli, elképesztő, lenyűgöző, mámorosító ♦ KIJÓZANÍTÓ

szedő (fn) ◇ gépíró | gépíró

◇ (*táj*): begyűjtő | felvásárló

szedőkanál (fn) ◇ merőkanál, merítőkanál | leveseskanál

szédül (ige) ◇ bódul, kóvályog, szédeleg, kavarog a feje, támolyog, ámolyog (*rég*), forog vele a világ,

elkábul

◇ lezuhan, leszédül

◇ összezavarodik, megzavarodik

szédülés (fn) ◇ szédület, kóválygás, kábulat, bódultság, mámor, émeleg

szédületes (mn) ◇ szédítő, bódító, kábító, mámorító

◇ elképesztő, őriási, kolosszális, csodálatos, lenyűgöző, egetverő, hihetetlen, roppant, fenomenális,

bámulatos, káprázatos, fantasztikus

szeg¹ (ige) ◇ leszel, szel, levág, vág

◇ áthág, megszeg, megsért, semmibe vesz, felrúg (*biz*)
 ◇ [fogadalmat]: nem tart meg, megtör ◆ MEGTART, BETART
 ◇ szegélyez, tűz, slingel (*id*), elvarr
szeg² (fn) ◇ szög, stíft (*id*), pecek, cövek, szegecs, nitt (*szak*)
szeg³ (fn) ◇ szög, sarok, szeglet, szöglet, zug
szegecs (fn) ◇ nitt (*szak*), stíft (*id*), pecek, facsap, faék
szegély (fn) ◇ szegélydísz, bordűr, paszomány, sujtás, szegőszalag, ruhahajtóka, bortni (*id*), szegőzsinór, szövetszél, passzé (*id*), korc (*táj*)
 ◇ szél, perem, karima, párkány, káva, kantni (*szak*), koszorú, szegés | margó
szegélyez (ige) ◇ szeg, beszeg, peremez, karimáz, korcoz, korcol, bordíroz (*id*)
 ◇ körülvesz, keretez, körülhatárol, határol, körülfog, bekerít, körülölel, övez
szegény I. (mm) ◇ szűkölködő, nélkülöző, ágrólszakadt, koldus, vagyontalan, pénztelen, nincstelen, nyomorult, ínséges, éhenkórász, sóher (*biz*), semmitlen (*táj*), csóró (*szleng*), földönfutó, rongyos, legatványosodott **Sz:** annyi a pénze, mint a zsidónak disznaja; annyi a pénze, mint a béka tolla; anyaszült meztelen; az egerek nem sok fészket raknak az ő csürebén; betevő falatja sincs; bogara sincs; ebédet nem eszik, vacsorát nem is lát; ebszóló sem terem a kertjében; egér sincs a házánál, mert morzsát sem talál; egy pénz önála forint; egy pénz ára sőt sem köthetne az ingébe; egyik lába meztelen, a másikon semmi sincsen; elég fehér bolhája van a nyakadi pusztán; farához száradt a gyékény; hálóval takarózik; hátán háza, kebelén kenyere, mint a csigának; hátán a boltja, mint a csipkés tótnak; Isten földjén lakik; jeget eszik, vizet iszik, lapuval takarózik; káposztját gyertyafaggyúval zsírozza; kebelén kenyere, hátán meg a háza; kiáll bocskorából a lába; kötelet sem vehet, hogy magát felakassza; lapos az erszénye; lyukas az erszénye; maga sem keresett, apjáról sem maradt semmi; magával hordja a házát, mint a csiga; még szemfödélre való pénze sincs; nem füstöl a kéménye; nem telel ki a maga kenyere; nincs se tücske, se bogara; nincs még tetűje sem; nincs egy árva buznyákja sem; nincs egyebe, mint teste-lelke; nincs egy huncut krajcárja sem; nincs egyebe a rajtavalonán; olyan szegény, mint a tetű; pókháló az erszénye; ráfér az áldás; se szőre, se bőre; se háza, se tüze; se ekéje, se ökre; se falatja, se foltja; szegény, mint a koldus tarisznyája; szegény, mint a templom egere; széllal él; szűk az abrosz nála; talpalatnyi földje sincs; többször jön szobájába a napfény, mint a kenyér; úgy él, mint a korpás kutya; vékony cérnával varr; zsákon fekszik, s a madzagával takarózik ◆ GAZDAG, JÓMÓDÚ, VAGYONOS
 ◇ szerencsétlen, sajnálatra méltó ◆ BOLDOG, SIKERES
 ◇ szegényes, hiányos, díztelen, egyszerű ◆ IGÉNYES
 ◇ megboldogult
szegény II. (fn) ◇ szegényember
szegényes (mm) ◇ egyszerű, elégtelen, topis (*szleng*), kopottas, elnyűtt, kopott, viseltes, snassz (*biz*), ínséges, gyarló, toplák (*szleng*), csóró (*szleng*) ◆ IGÉNYES
 ◇ sovány, gyér, ritka, gyatra, hitvány, szükös, szerény, tartalmatlan ◆ BŐSÉGES, BŐ, GAZDAG
 ◇ hiányos, fogyatékos ◆ KIELEGÍTŐ, JÓ
szegényház (fn) ◇ szeretetház (*rég*), szeretetotthon, menhely, menház (*rég*), ispotály (*rég*), irgalomház (*rég*) | aggok háza, szociális otthon
szegényparaszt (fn) ◇ kisparaszt, törpebirtokos | zsellér | béres | napszámos
szegénység (fn) ◇ pénzzavar, pénztelenség, pénzzúke, szűkölködés, nélkülözés, nincstelenség, szegénysor (*táj*), koldusbot, pauperitás (*id*), éhkopi (*táj*), ínség, nyomor, nyomorúság, cőresz (*szleng*) **Sz:** vastag abrosz, vékony ebéd ◆ GAZDAGSÁG, JÓMÓD
 ◇ a szegények
 ◇ hiány, fogyatékoság
szegéz, szögez (ige) ◇ szegel, rögzít | tűz
 ◇ irányít, irányoz, rászegez | rátámad, nekitámad
szegfű (fn) ◇ fecskevirág
szegődik (ige) ◇ csatlakozik, pártol, bekapcsolódik, követ, nyomon követ, társul, kullancskodik, ráakaszódik
 ◇ szerződik, munkába áll, leköti magát, felcsap, alkudik (*rég*)
szegről-végről (hsz) ◇ távolról, éppen csak, alig-alig
 ◇ szegről-végre, aprólékosan, töviről hegyire
szegy (fn) ◇ mell, szügy

szégyell (ige) ◇ átall, restell, rühell (*biz*), perhorreszkál (*id*), szemérel (*táj*)

◇ húzódozik, derogál <vkinek>

◇ [szégyelli magát]: szégyenkezik, pironkodik, irul, irul-pirul, majd kiszül a szeme ◆ KÉRKEDIK, KIHÚZZA MAGÁT

szégyen (fn) ◇ gyalázat, csúfság, kudarc, megszégyenülés, ignomínia (*id*), ciki (*szleng*), plöff (*táj*) | égés (*szleng*), blamázs, blama (*biz*), szégyenkezés | szégyellnivaló, takargatnivaló, szégyenfolt, mocsok, szenny ◆ DICSŐSÉG

◇ szégyenérzet, szeméremérzet, szemérem

szégyenfolt (fn) ◇ szégyenbélyeg, szégyenfolt, szeplő, makula (*id*), stigma, szennyfolt, mocsok, pecsét, bélyeg ◆ GLÓRIA

◇ szégyen, gyalázat ◆ DICSŐSÉG

szégyenkezik (ige) ◇ szégyenkedik (*táj*), pironkodik, pirul, irul-pirul, szégyelli magát, restelli magát, zsenírozza magát (*biz*), restelkedik, ég (*szleng*) **Sz:** irul-pirul, mint a főtt rák; majd lesül a bőr a képéről; ég a bőr a pofáján; ég, mint a rongy ◆ FELVÁG, DICSEKSZIK

szégyenletes (mn) ◇ arcpirító, becstelen, felháborító, megszégyenítő, cikis (*szleng*), szégyelleni való, szégyenteljes, infámis (*rég*), botránys, megbotránkoztató, dicstelen, gyalázatos, csúfos, siralmas, lealázó, megalázó, vérlázító, égő (*szleng*)

szégyenlős (mn) ◇ bátoratlan, tartózkodó, szemérmes, restelkedős, szemérmes, félénk, félős, szűzies, lányos, kényeskedő | prúd ◆ GÁTÁLTALAN, SZEMÉRMETLEN

szégyentelen (mn) ◇ erkölcstelen, szemérmetlen, gátlátalan, vastag bőre van, nincs bőr a képén, arcátlan, orcátlan, szemtelen, pimasz ◆ ERKÖLCSŐS, SZEMÉRMES

széjjel (hsz) ◇ szét, szerte, szanaszét, szerteszt

szék (fn) ◇ ülőke, ülőhely, lésza (*táj*), hokedli, bíróbúsuló (*táj*) | trónus

◇ (*táj*): mészárszék

◇ tisztség, poszt, beosztás, állás, hivatal

◇ (*rég*): tanácskozás

◇ (*rég*): kerület

◇ széklet, székelés, ürülék

szekál (ige) ◇ zaklat, háborgat, kellemetlenkedik, piszkál, inzultál, bosszant, idegesít, ingerel, hergel, nyaggat, abajgat, gyötör, macerál (*biz*), molesztál, cikiz (*biz*), vegzál (*rég*), szekíroz (*biz*), heccel, frocliz (*biz*), zrikál (*szleng*), cseszeget (*durva*), buzerál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY, LESZÁLL <VKIRÓL>

szekció (fn) ◇ szakosztály, tagozat, ügyosztály, részleg, csoport, bizottság

székel (ige) ◇ lakozik, lakik, tartózkodik, működik, helyet foglal, van, rezideál (*id*)

◇ kakál (*biz*), kakil (*biz*), nagydolgozik (*biz*), szükségét végzi, ürit, piszkít, piszkol (*táj*), kipakol, trónol (*biz*), nyomizik (*biz*), nyomikál (*biz*), tojik (*biz*), rotyogtat (*biz*), szarik (*durva*), fosik (*durva*), defekál (*id*), ganéjlik (*rég*), rezel (*táj*), bajol (*táj*), gazol (*táj*), ikrál (*táj*), kulál (*szleng*), kulázik (*szleng*), csokizik (*szleng*, *tréf*) **Sz:** eltörött a babostányér

székelés (fn) ◇ tartózkodás, működés | lakozás

◇ nagydoglog (*biz*), szükség, szükséglet, ürités, szék, dolog, kakálás (*biz*), kakilás (*biz*), szarás (*durva*), kulázás (*szleng*), aknatelepítés (*szleng*), kábelfektetés (*szleng*, *tréf*)

székely (mn és fn) ◇ góbé (*táj*)

székér (fn) ◇ kocsi, igáskocsi, parasztkocsi, fogat, országos jármű (*rég*), kordé, ekhós kocsi

◇ taliga

szekerce (fn) ◇ fejsze, szakóca (*táj*), bárd, topor (*rég*), félkézfejsze | balta, baltácska (*táj*)

◇ csatabárd

székesegyház (fn) ◇ dóm, katedrális, bazilika, főtemplom | templom

székesfőváros (fn) ◇ főváros, székváros

székfű (fn) ◇ kamilla, szé kifű, pendelyke (*táj*)

székház (fn) ◇ központ, rezidencia

székhely (fn) ◇ székház, rezidencia, központ, centrum

◇ lakóhely, szálláshely, domicilium (*rég*)

szekíroz (ige) ◇ zaklat, zargat, háborgat, kellemetlenkedik, piszkál, bosszant, bánt, idegesít, ingerel, hergel, nyaggat, abajgat, nyúz, macerál (*biz*), molesztál, vegzál (*rég*), szekál (*biz*), heccel, ugrat, csúfol, frocliz (*biz*), zrikál (*szleng*), cseszeget (*durva*), buzerál (*szleng*) ◆ BÉKÉN HAGY, LESZÁLL <VKIRÓL>

széklet (fn) ◇ ürülék, trágya, bélsár, piszok, dolog, szar (*durva*), nagydolog (*biz*), kaka (*biz*), kaki (*biz*),
fécész (*szak*), kula (*szleng*), fekália, excrementum, trutyi (*szleng*), akna (*szleng*), lepény (*tréf*)

székrekedés (fn) ◇ szorulás, dugulás, hasrekedés, bélrenyheség (*szak*), obstipáció (*szak*), konstipáció (*id*)

◆ HASMENÉS

szekrény (fn) ◇ [ruhás]: gardrób, sifon, sifonér, kaszten

◇ [fiókos, polcos]: almárium, komód, sublód

◇ [konyhai]: kredenc, pohárszék, kaszni

◇ [üveges]: vitrin

◇ [faliszekrény]: téka

◇ láda, doboz, postaláda, levélszekrény

◇ járószék

szekta (fn) ◇ felekezet

◇ csoport, klikk | közösség

szektáriánus (fn) ◇ szektás (*rég*), szektárius (*id*)

◇ vakbuzgó, dogmatikus, elhajló, elvakult, rajongó (*rég*)

szektor (fn) ◇ ág, ágazat

◇ épületrész, épületszárny, ála (*szak*)

◇ munkaterület, hatáskör

◇ övezet, kerület, régió

szel (ige) ◇ szeg, vág, kanyarít, nyes, szeletel, darabol, metsz, nyiszál, szab, repeszt, irrizál (*táj*) | hasít

◇ átszel, átkel

szél¹ (fn) ◇ légáramlás, fuvallat, szélfúvás, szellő, vihar, fürgeteg, légmozgás, szélvihar, szélroham |
széljárás, légvonat, széllökés, fuvalom (*rég*)

◇ hír, tünet, jelenség

◇ szellentés, fíng (*durva*)

◇ agyvérzés, guta, szélütés

szél² (fn) ◇ szegély, bordúr, szegés | párkány, orom, él | margó | mezsgye, part, határ

◇ perem, káva, karima, abroncs, koszorú, keret, pártázat (*rég*)

◇ határvidék, végek | periféria (*id*)

◇ (*táj*): szélesség

szélcsend (fn) ◇ szélszűnet, tengercsend (*rég*) ◆ SZÉLVIHAR, SZÉL

◇ nyugalom, eseménytelenség, háborítatlanság | béke ◆ VIHAR

szeleburdi (mn) ◇ szeles, szeleverdi (*táj*), kerge, ugrifüles (*biz*), kelekótya, kelekóla (*táj*), szélházi (*rég*),

széllébélt, szélfejű (*táj*), hebehurgya, könnyelmű, csajbókos (*táj*), kótyomfitty (*táj*), félszita (*táj*),

hetrefüles (*táj*), szélgörcs (*táj*), szelekótya (*táj*), ugrabugra (*táj*) | elhamarkodott, hirtelen,

meggondolatlan, magagondolatlan (*rég*) ◆ MEGFONTOLT, KÖRÜLTEKINTŐ, GONDOS

szelel (ige) ◇ átjár, átenged, huzata van

◇ szelet csap

◇ (*táj*): szellent, púzik (*biz*), elszólja magát (*tréf*), fíngik (*durva*)

◇ (*szleng*): szökik, iszkol, eltűnik, elszelel

◇ rostál, megtisztít, palol (*táj*)

szelelőlyuk (fn) ◇ léleklyuk, szellőzőnyílás

◇ légakna, szellőzőakna, kürtő

szelece (fn) ◇ pikszis (*rég*), doboz, tok, persely, kazetta, skatulya, ládikó

szelep (fn) ◇ szellentyű (*rég*), csappantyú, ventil (*id*), tolattyú

szeles (mn) ◇ léghuzatos, huzatos, szellős, széljárta, ájerjárta (*táj*) | széllökéses, szélverte, szélrohamos,
viharos

◇ szeleburdi, szeleverdi (*táj*), hebehurgya, hebrencs, meggondolatlan | kapkodó, kerge, hamarkodó,
kelekótya, bolondos, ugrabugra (*táj*), pajkos ◆ KÖRÜLTEKINTŐ, GONDOS

◇ felfúvódós

széles (mn) ◇ terebélyes, vastag, tágas, bő, terjedelmes, kiterjedt, tág, téres (*rég*), nagy, terjes (*táj*) |

vaskos, zömök, tömzsi ◆ KESKENY, VÉKONY

◇ nagy kiterjedésű, hatalmas

◇ részletező, terjengős ◆ SZÜK

◇ áradó, túlárado, féktelen, szertelen

szélesít (ige) ◇ bővít, tágít, nagyít, nagyobbít ◆ SZÚKÍT, KICSINYÍT
 ◇ növel, terjeszt, gyarapít ◆ CSÖKKENT, VISSZASZORÍT

szélesség (fn) ◇ bőség, nagyság, kiterjedés, vastagság, latítudó (*id*), szél (*táj*)
 ◇ (*rég*): terjengősség

szélet (fn) ◇ karaj, karéj, darab, gerezd, cikkely, szelvény, snicli (*id*), deszka (*szleng*), cikk
 ◇ rész, részlet, szegumentum (*szak*)

széletel (ige) ◇ szel, szedel (*táj*), vág, metél, szabdal, aprít, elvág, elmetsz, felvág, szétvág, koncol, felmetél, gerezdel (*táj*), transzíroz

szélhámos I. (mn) ◇ hóhányó, szédelgő, csaló, széltoló (*biz*), link (*szleng*), simlis (*szleng*), firkás (*szleng*), megbízhatatlan, nagyzó ◆ MEGBÍZHATÓ, BECSÜLETES, KORREKT
 ◇ (*táj*): lógós [ló]

szélhámos II. (fn) ◇ sarlatán, svihák (*biz*), svindler (*biz*), kókler (*biz*), fezőr (*id*), sipista (*rég*), csélcsapó (*rég*), gazfickó, csirkefogó, imposztor, kalandor, gazember, iparlovag | házasságszédelgő, hozományvadász

szélhámosság (fn) ◇ csalás, szemfényvesztés, ámtás, rászédés, becsapás, szédelgés, humbug (*biz*), svindli (*biz*), svihákság (*biz*), szélhámoskodás, stikli (*biz*), bunda (*szleng*), trükk ◆ MEGBÍZHATÓSÁG, BECSÜLETESSÉG, KORREKTSÉG

szelíd (mn) ◇ gyöngéd, jámbor, békés, béketűrő, jószívű, nyájas, csendes, nyugodt, higgadt, szelided (*rég*), szófogadó, türelmes, angyalarcú, galamblelkű, ártatlan | engedékeny, barátságos, kedves, jóindulatú, szívélyes, udvarias, emberszerető, emberbaráti, együtt érző, békességes, békeszerető **Sz**: a légynek sem árt; csendes, mint a holdvilág; csizmájában a követ is elszenvedi; el lehetne vele egy kuckóban háltni; eltűrné, ha fát vágnának a hátán; ha égeti, se fűjja; ha egyik arcát ütöd, a másikat is odatartja; hagyja, hogy a fején táncoljanak; kebelében találja a jó meleget; kenyérré lehet kenni; mindegy neki, akár a szélső háznak; olyan jó ember, mint egy falat kenyér; olyan jó lélek, mint a meleg málé; olyan, mint az angyal; szelíd, mint a galamb; szíjat lehetne hasítani a hátából; ujjadra tekerheted; üres szekérnek is kitér ◆ VAD, DURVA, BÁRDOLATLAN
 ◇ szelídített, házi, nemesített | kezes ◆ VADON ÉLŐ, VAD
 ◇ kellemes | enyhe, mérsékelt | csendes, nyugalmas
 ◇ (*rég*): kegyes (*rég*), irgalmas, kegyelmes

szelídít (ige) ◇ edesget, idomít, kezesít (*táj*), juházít (*táj*) | engesztel (*rég*) ◆ VADÍT
 ◇ mérsékel, enyhít | békít ◆ FOKOZ, NÖVEL

szelidség (fn) ◇ jámborság, jóság, kegyesség, nyájasság, gyengédség, galambepe ◆ SZIGORÚSÁG, BARÁTSÁGTALANSÁG, RIDEGSÉG

szelindek (fn) ◇ mészároskutya (*rég*), cilindök (*táj*), cilinderkutya (*táj*), molosszus (*id*)

széjegyzet (fn) ◇ jegyzet, észrevétel, annotáció (*szak*), glossza, kommentár, ceruzaforgács (*rég*)

szélkakas (fn) ◇ érckakas, szélforgattyú (*rég*), szélzászló, szélforgony (*rég*), szélvitorla, anemoszkóp (*id*), szélmutató, szélzsák | szélfogó [kéményen]
 ◇ köpönyegforgató, kétkulacos
 ◇ szeles, szeleburdi ◆ MEGFONTOLT

szélelbéelt (mn) ◇ léha, üresfejű, megbízhatatlan, komolytalan, mitugrász ◆ MEGBÍZHATÓ, MEGFONTOLT, KOMOLY

szellem (fn) ◇ kísértet, árny, árnyék, jelenés, fantom, látomás, rém, démon, mumus, szilfid (*rég*), lidérc, dzsinn (*id*)
 ◇ ész, értelem, elme, tudat, gondolkodás, spiritusz (*biz*)
 ◇ zseni, lángész, lángelme, géniusz
 ◇ korszellem, közszellem, szellemség, lélek, felfogás
 ◇ szellemség, fantázia

szellemes (mn) ◇ humoros, tréfás, vicces, szípkázó, elmés, elmenc (*rég*), találó, mulatságos, szórakoztató, eredeti, leleményes, ötletes, szellemdús, talpraesett ◆ FANTÁZIÁTLAN, UNALMAS

szellemesség (fn) ◇ elmesség, ötletesség, eredetiség
 ◇ ötlet, tréfa, vicc, humor
 ◇ szellemeskedés

szellemi (mn) ◇ eszmei, intellektuális, értelmi, spirituális, észbeli
 ◇ anyagtalan, megfoghatatlan, természetfölötti ◆ ANYAGI, MATERÁLIS
 ◇ értelmiségi

◇ művelődési, kulturális

szellemileg (hsz) ◇ intellektuálisan (*id*), értelmileg ◆ TESTILEG

szellent (ige) ◇ fingik (*durva*), durrant, pufogat (*biz*), pukkant, ereget, rittyen (*táj*), rotyogat (*biz*), rotyogtat, durrogat, ereszt, puskázik (*biz*), hazagondol (*biz*), elszólja magát (*tréf*), púzik (*biz*), pukizik (*biz*), purcant (*táj*), purcil (*táj*), szelel (*táj*), büzint (*táj*), korcogtat (*táj*), poszog (*táj*), görényez (*táj*) **Sz**: békára ül; békegalambokat ereget; büdösen fúj az alszél; elereszti a pap tyúkját; felrázta az abroszt; fuszulykátul szuszog hátul; kiereszti a fáradt gőzt; maga alá morfondírozik (*tréf*); megreped a szívhólyagja; repeszti a gyolcsot; trombitát csinál az alfeléből

szellentés (fn) ◇ fing (*durva*), szellet (*rég*), alszél (*biz*), pú (*biz*), puki (*biz*), szél, bélgáz (*vál*), alfarhang (*tréf*), pörcintés (*táj*), poszogás (*táj*)

szellet (fn) ◇ szellő, fuvallat

◇ lehelet, lélegzet, pára, szusz

◇ (*rég*): szellem, lélek

◇ sugallat, ihlet

◇ szellentés

szellő (fn) ◇ fuvallat, légáramlat, légáram, szellőcske, szellőkés, fuvalom (*rég*), légvonat, ájer (*táj*)

szellőrózsa (fn) ◇ anemóna, pápica

szellős (mn) ◇ széljárta, szeles, szélfúttá | szellőző, levegős | tágas ◆ FÜLLEDT, LEVEGŐTLEN

◇ lenge, vékony, könnyű, széllebbélt ◆ VASTAG, NEHÉZ

szellőzik (ige) ◇ ventilál (*id*)

◇ levegőzik, hűtözik (*táj*)

szellőztet (ige) ◇ ventilál (*id*), levegőz (*táj*)

◇ kibeszél, kikürtöl, kifecseg, elhíresztel, széthord, elpletykál ◆ TITKOL, DISZKRÉTEN KEZEL

szélmalom (fn) ◇ szélkelep, szélerőmű (*rég*)

szélmalomharc (fn) ◇ délibábkergetés, donquijotteria (*id*), hiábavalóság

szélroham (fn) ◇ szellőkés, léglökés, szélfújás, fuvallat

szélső (mn) ◇ külső, oldalsó, marginális ◆ KÖZÉPSŐ | BELSŐ

◇ utolsó, végső, legtávolabbi, befejező

szélsőség (fn) ◇ véglet, végletesség, szertelenség, túlzás, extremitás (*id*)

szélsőséges (mn) ◇ extrém, túlzó, radikális, poláris (*szak*), ultra (*id*), extravagáns (*id*), elvakult, fanatikus, féktelen, zabolátlan, mértéktelen, szertelen ◆ VISSZAFOGOTT, MÉRSÉKELT

◇ szeszélyes, kiszámíthatatlan ◆ JÓZAN, KIEGYENSÚLYOZOTT

széltében-hosszában (hsz) ◇ széltében, szerte, mindenütt, mindenfelé, mindenhol, széltibe (*táj*)

◇ részletesen, töviről hegyire

széltoló (fn) ◇ felelőtlen, megbízhatatlan, semmirekellő, csirkefogó, szélhámos, széllebbélt, hóhányó, kókler (*biz*), svihák (*biz*), léhűtő, naplopó, link ◆ MEGBÍZHATÓ, BECSÜLETES

szélütött (mn) ◇ bémult, béna, hűdött, paralitikus (*szak*), gutaütött, agyalágyult (*rég*)

szelvény (fn) ◇ elismervény, nyugta, kupon (*id*)

◇ metszet (*szak*), keresztmetszet, szegmentum (*szak*), profil

szélvész (fn) ◇ szélvihar, orkán, fergeteg, tátorján (*táj*), viheder (*táj*), vihornya (*táj*) | forgószél, ciklon, hurrikán, tornádó, tájfun ◆ SZELLŐ, FUVALLAT, ZEFÍR

szélvihar (fn) ◇ vihar, fúvalmány (*rég*), fúvallós (*rég*) | szélvész, orkán, fergeteg | hurrikán, tornádó

szélzásák (fn) ◇ szélmutató, szélzászló, anemoszkóp (*id*)

szem (fn) ◇ kuksi (*biz*), pislogó (*biz*), kukkoló (*szleng*), kukucskálo, oculus (*szak*), pilács (*szleng*), látó (*táj*), csipa (*táj*), csipatok (*táj*), vatyí (*táj*), látószerv (*szak*)

◇ nézés, tekintet

◇ látás, látóképesség

◇ látásmód, megítélés, értékelés

◇ mag, bél

◇ bogvó | szőlőszem

◇ szemcse

◇ kötés, csomó, hurok | [hálón] lyuk

◇ rügy, hajtás, fakadás (*rég*) | csíra

◇ (*táj*): kályhacsempe

szembe (hsz) ◇ ellen, átellenben, keresztbe, szemtől szembe

szembeállít (ige) ◇ szembeít, konfrontál (*id*), szembehelyez, ellentétbe állít
 ◇ összeveszít, egymásnak ugraszt ◆ KIBÉKÍT
 ◇ összehasonlít, összevet, egybevet, összefüggésbe hoz, viszonyít

szembefordul (ige) ◇ szembeszáll, szembehelyezkedik, ellene fordul, ellenszegül, szembeszegül ◆
 KIÁLL, KITART

szembehelyezkedik (ige) ◇ szembefordul, szembeszáll, szembenéz, ellenszegül, ellenáll, ellenkezik

szembekötödsdi (fn) ◇ bújóska, hunyódsdi (*táj*), csömbe (*táj*)

szemben I. (hsz) ◇ szemközt, szemtől szemben, átellenben, kontra (*id*)

szemben II. (nu) ◇ átellenében
 ◇ iránt, irányában, javára <vkinek>
 ◇ ellentétben <vkivel, vmivel>
 ◇ ellen | illetőleg

szembenállás (fn) ◇ ellentét, szembehelyezkedés, ellentétesség, opposíció (*szak*), antagonizmus ◆
 EGYETÉRTÉS, EGYÜTTMŰKÖDÉS

szembenéz (ige) ◇ szembefordul | farkasszemet néz
 ◇ dacol, kihív, provokál

szembeötlő (mn) ◇ feltűnő, kiugró, szembeszökő, szembetűnő, pregnáns (*id*), blikkfngos (*biz*), kiáltó,
 sikító ◆ JELENTÉKTELEN, ÉSZREVEHETETLEN

szembesít (ige) ◇ szembeállít, konfrontál (*id*)

szembesítés (fn) ◇ szembeállítás, konfrontálás (*id*), konfrontáció (*id*) | összevetés

szembeszáll (ige) ◇ felveszi a harcot, harcra száll, megmérkőzik, helytáll ◆ VISSZAVONUL, HÁTRÁL
 ◇ dacol, ellenáll, szembehelyezkedik, szembefordul, ellenszegül, ellenkezik, opponál (*szak*) ◆ ENGED,
 MEGADJA MAGÁT

szembeszökő (mn) ◇ feltűnő, szembetűnő, szembeötlő, nyilvánvaló, ordító, eklatáns, különös,
 rendkívüli, kirívó, manifeszt (*id*) ◆ ÉSZREVEHETETLEN, ELENYÉSZŐ

szembetűnik (ige) ◇ szembeötlik, kiötlik (*rég*), kiugrik, előbukkan, feltűnik, szemet szúr, kivirít, kirí ◆
 ELSIKKAD

szembetűnő (mn) ◇ feltűnő, szembeötlő, szembeszökő, ordító, kirívó, virító, riktó, nyilvánvaló,
 félreérthetetlen, evidens, kézenfekvő, észlelhető, látható, kétségtelen ◆ LÁTHATATLAN, LATENS,
 LAPPANGÓ

szembogár (fn) ◇ pupilla, szemfény (*táj*), szembábu (*táj*)

szemcsés (mn) ◇ grízes, szemes, szemcsézett, granulált, ikrás

szemel (ige) ◇ válogat, kiválogat, osztályoz | szítal, rostál ◆ ÖMLESZT, ÖSSZEÖNT
 ◇ szemelget
 ◇ (*táj*): kiválaszt, kiszemel
 ◇ (*táj*): csepereg, szemerkél, permetezik, szítal

szemellenzős (mn) ◇ [sapka]: ellenzős (*táj*), simléderes (*táj*)
 ◇ szűk látókörű, elfogult, korlátolt, rövidlátó, begyepesedett, vaskalapos, provinciális (*id*), vidékies ◆
 NYITOTT, SZÉLES LÁTÓKÖRŰ

szemelvény (fn) ◇ izelítő, mutatvány, válogatás, részlet, idézet, citátum | passzus, szakasz

személy (fn) ◇ ember, alak, tag (*szleng*), fráter, illető, flótás, fej (*szleng*), mókus (*biz*), pali (*szleng*), pofa
 (*szleng*), pónem (*szleng*)
 ◇ egyén, egyed, személyiség, egyéniség, individuum, perszóna, szubjektum, alany
 ◇ (*táj*): nőszemély | kurva (*durva*)
 ◇ (*biz*): személyvonat ◆ GYORSVONAT, SEBESVONAT | TEHERVONAT

személyautó (fn) ◇ személygépköcsi, gépköcsi, kocsi, autó, automobil (*rég*), batár (*rég*), verda (*szleng*),
 tragacs (*szleng*), járgány (*biz*), szekér (*szleng*) ◆ TEHERAUTÓ | BUSZ

személyazonosság (fn) ◇ identitás, kilét

személyenként (hsz) ◇ fejenként, egyenként, koponyánként, per kopf (*biz*), per koponya (*tréf*) ◆
 EGYÜTT, ÖSSZESEN

személyes (mn) ◇ egyéni, individuális, privát, magán, intim, bizalmas, szubjektív ◆ KÖZÖS, KÖZÖSSÉGI

személygépkocsi (fn) ◇ személyautó, gépkocsi, kocsi, autó, személykocsi, automobil (*rég*), batár (*rég*),
 verda (*szleng*), tragacs (*szleng*), járgány (*biz*), szekér (*szleng*) ◆ TEHERAUTÓ | BUSZ

személyi I. (mn) ◇ egyéni, individuális, személyes, perszónális (*id*), magán ◆ KÖZÖSSÉGI, TÁRSADALMI

személyi II. (fn) ◇ (*biz*): személyazonossági, személyazonossági igazolvány, igazolvány

személyiség (fn) ◇ tekintély, kiválóság, nagyság, valaki, auktoritás, korifeus (*rég*)
 ◇ egyén, egyed, személyiség, egyéniség, individuum, perszóna, szubjektum, alany

személynév (fn) ◇ utónév, keresztnév, képnév (*táj*) ◆ CSALÁDNÉV

személytelen (mn) ◇ tárgyilagos, imperszonális (*id*), formális, hivatalos ◆ SZEMÉLYES, BENSŐSÉGES

személyvonat (fn) ◇ vicinális (*rég*), személy (*biz*) ◆ GYORSVONAT, TEHERVONAT

személyzet (fn) ◇ legénység, apparátus
 ◇ cselédség, szolgálattevők
 ◇ háztartási alkalmazott

szemenszedett (mn) ◇ aljas, hitvány, alávaló
 ◇ (*rég*): válogatott, kiválogatott, kiszemelt

szemérem (fn) ◇ szégyen, szégyenkezés, tartózkodás, szemérmesség (*rég*) | prűdéria ◆ SZEMÉRMETLENSÉG, SZÉGYENTELENSÉG
 ◇ szeméremtest, nemi szerv

szeméremsertő (mn) ◇ szemérmetlen, illetlen, illemsértő, kihívó, erkölcsrontó, erkölcstelen, malac, trágár, obszcén, ocsmány, disznó, arcpirító, pornográf, közönséges, megbotránkozató ◆ ILLEDELMES, KULTURÁLT, SZALONKÉPES

szemerkél (ige) ◇ szítál, csepereg, permetez, harmatozik, szemel (*táj*), szemereg (*táj*), szemetel (*táj*), hulládozik (*táj*) ◆ ZUHOG, ÖMLIK
 ◇ (*táj*): eszeget, csipeget

szemérmes (mn) ◇ szégyenlős, szende, lányos, szemérmes, erkölcsös, szemérmeskedő, szúzi, szűzies, prűd ◆ SZEMÉRMETLEN, KIHÍVÓ
 ◇ szerény, bátoratlan, félénk, tartózkodó ◆ RÁMENŐS, NAGYKÉPŰ

szemérmetlen (mn) ◇ szégyentelen, orcátlan, arcátlan, ocsmány, szeméremsertő, tisztátalan, fajtalan (*rég*), impudens (*id*), indecens (*id*), ledér, trágár, disznó, obszcén, sikamlós, frivol, szennyes, feslett, illetlen, parázna, erkölcstelen, malac, útszéli ◆ SZŰZIES, TISZTA, SZEMÉRMES
 ◇ gátlástalan, szemtelen, alávaló, aljas, arcátlan, pimasz ◆ GÁTLAGOS, FÉLÉNK

szemernyi (mn) ◇ kevés, parányi, csipetnyi, szikrányi, hajszálnyi, körömfeketényi, mákszemnyi, cseppnyi, jottányi, fikarcnyi ◆ ÓRIÁSI, HATALMAS

szemes I. (mn) ◇ szemfüles, élelmes, életrevaló, éber, figyelmes, vizsla (*táj*), vigyázó (*rég*), ésenjáró (*rég*) ◆ ÉLHETETLEN
 ◇ szemekből álló, magvas

szemes II. (fn) ◇ szemfüles
 ◇ szemestakarmány
 ◇ (*táj*): gabonátároló

szemesz (fn) ◇ szemorvos, szemspecialista, ophthalmologus (*szak*)

szemét (fn) ◇ hulladék, piszok, maszat, szenny, söpredék, kacat, gagymatag (*táj*), vicik-vacak (*táj*)
 ◇ szemétdomb, szemétgödör, szemétláda, kuka
 ◇ fércmű, ócskaság, vacakság ◆ REMEKMŰ
 ◇ [jelzőként]: hitvány, aljas | értéktelen, ócska, vacak, bővli ◆ NAGYSZERŰ, ÉRTEKES

szemétdomb (fn) ◇ hulladékhányó, szeméttelep, hulladékgyűjtő-telep, szemétlerakodó, lerakodóhely | trágyadomb, ganajdomb, poszmat (*táj*)
 ◇ (*biz*): rendtelenség, összevisszaság

szemetel¹ (ige) ◇ peszmetel (*táj*), gazol (*táj*)

szemetel² (ige) ◇ szemerkél, permetezik, csepereg, cseperészik, csurog-csepeg, szítál ◆ ZUHOG, ÖMLIK

szemetes I. (mn) ◇ gazos, sáros, söpredékes, gízgazos
 ◇ piszkos, poros ◆ TISZTA, KITAKARÍTOTT

szemetes II. (fn) ◇ kukás, szemétszállító, köztisztasági alkalmazott
 ◇ szemétvödör, kuka, szemétláda, szemétkosár, papirkosár

szemeteskosci (fn) ◇ kukás autó, kuka, szemétygyűjtő kocsi

szemétygyűjtő (fn) ◇ hulladékgyűjtő, szemétláda, szemeteláda, szemétkosár, szemétvödör, szemetesvödör, kuka, szemétygyűjtő tartály, konténer

szemétkosár (fn) ◇ papírkosár, szemétygyűjtő

szemétlapát (fn) ◇ szemetelapát, kipiskó (*táj*)

szeméttelep (fn) ◇ szemétlerakodó, lerakodóhely, szemétdomb, hulladékgyűjtő-telep, hulladékhányó

szemez¹ (ige) ◇ fixíroz (*biz*), pislog, kacsint, mereven néz, merően néz, bámul, meresztí a szemét, megfigyel, méreget, biluxol (*szleng*)

◇ kikezd, kokettál

szemez² (ige) ◇ szemel (*táj*), szemelget

szemez³ (ige) ◇ beolt, olt, beojt, berak (*táj*), nemesít

szemfedő, szemfödő (fn) ◇ szemfedél, halotti lepel

szemfényvesztés (fn) ◇ bűvészkedés, varázslat, káprázat, hókuszpokusz, kóklerség, sarlatánság, illúziókeltés, porhintés, alakosság, mágia, humbug (*biz*)

◇ ámitás, csalás, szélhámosság, svindli (*biz*), bolondítás, szédelgés, becsapás

szemfog (fn) ◇ tépőfog, agyar, ebfog (*táj*)

szemforgató (mn) ◇ szenteskedő, képmutató, álszent, farizeus, kenetteljes, kétszínű, hamis, hipokrita

szemfüles (mn) ◇ szemes, élelmes, éber, leleményes, dörzsölt (*biz*), látó-halló (*táj*), vizsla (*táj*) | elővigyázatos, figyelmes, körültekintő ◆ ÉLHETETLEN

szemgolyó (fn) ◇ szemteke, szemgömb (*rég*)

szemhatár (fn) ◇ látóhatár, láthatár, látókör, égalj, horizont, szemkör (*rég*), szemsík (*rég*)

szemhéj (fn) ◇ szemkupak (*rég*), szembőr (*táj*)

szeminárium (fn) ◇ tanuló kör, tankör

◇ gyakorlat, praktikum ◆ ELŐADÁS

◇ intézet

◇ papnevelde, papnevelő intézet | konviktus (*rég*)

szemkápráztató (mn) ◇ villámgyors

◇ szép, pompás, káprázatos, sziporkázó, ragyogó, tündöklő

szemközti (hsz) ◇ szemben, átellen, átellenben, vizavi (*id*), szemtől szemben

◇ szembe, homlokegyenest

szemközti (mn) ◇ átellenes, szembenső, vizavi (*id*), túlsó, ellenbeli (*táj*)

szemlátomást (hsz) ◇ láthatólag, világosan

◇ nyilván, nyilvánvalóan, kétségtelenül, kétségkívül

szemle (fn) ◇ meg szemlélés, inspekción, ellenőrzés, vizsgálat, felülvizsgálat | szemügyre vétel, megtekintés, szemrevételezés, meg spektálás (*rég*), áttekintés, számbavétel

◇ mustra (*rég*), mu strálás (*rég*), felvonulás, parádé, processión (*rég*), seregszemle, dísz szemle, felsorakozás

◇ recenzión (*szak*), ismertetés, referátum (*szak*)

szemléli (ige) ◇ vizsgálat, tanulmányoz, szemügyre vesz, szemrevételez, megnéz, figyel, fürkészt, figyuzik (*szleng*), spektál (*rég*), kontemplál (*rég*), mu strál (*rég*)

szemlélet (fn) ◇ nézés, szemlélés, szemle, látás, szemmel tartás, szemlélődés

◇ felfogás, nézet, látásmód, szemléletmód, közelítésmód, beállítottság, meggyőződés

szemléletes (mn) ◇ kifejező, érzékletes, festői, plasztikus, képszerű ◆ ELVONT

◇ nyilvánvaló, világos, tipikus, pregnáns (*id*)

szemlélő (fn) ◇ néző, figyelő, fürkészt, báméskodó, kukkoló (*szleng*), leskelődő | spektátor (*id*), szemtanú, tanú

◇ felügyelő, ellenőr, szemlést (*rég*)

szemléltet (ige) ◇ ábrázol, illusztrál, megvilágít, bemutat, megmutat, megjelenít, értelmez, interpretál | bizonyít, demonstrál, reprezentál, megerősít

szemléltetés (fn) ◇ ábrázolás, bemutatás, illusztráció | bizonyítás, demonstráció, magyarázat

szemorvos (fn) ◇ szemész, szemspecialista, okulista (*rég*), ophthalmologus (*id*)

szemölcs (fn) ◇ bibircsók (*táj*), lencse, verruca (*szak*), bibircsó (*táj*), borsóka (*táj*)

szemöldök (fn) ◇ szemöld (*rég*)

szempilla (fn) ◇ pilla, szemször (*rég*), pillantó (*táj*)

szempillantás (fn) ◇ pillantás, blikk (*id*), hunyorítás (*táj*)

◇ pillanat, perc, másodperc ◆ ÖRÖKKÉVALÓSÁG

◇ (*rég*): nézés, tekintet

szempont (fn) ◇ felfogás, álláspont, nézőpont, aspektus, látószög, perspektíva, szemszög, nézőszög, nézet, szemléletmód, látásmód, beállítottság, megközelítés, vélemény

◇ irányelv, alapelv

szemrebbenés (fn) ◇ hunyorgás, pislogás, pislantás

szemrehányás (fn) ◇ rosszállás, pirongatás, feddés, dörgedelem, intelleum, bírálat, letolás (*biz*), arcázás (*rég*), dorgálás, korholás, szidás, rekrimináció (*id*), szemrevetés (*rég*), kifogásolás ◆ DICSÉRET

szemrevaló (mn) ◇ csinos, bájos, takaros, fess, nett, mutatós, dekoratív, formás, hercig (*biz*), jóképű, elegáns, helyre (*táj*), jóvágású, vonzó, kívánatos, szimpatikus, elbűvölő, megnyerő ◆ TASZÍTÓ, CSÚNYA, CSÚF

◇ tetszetős, piacos (*táj*), kelendő

szemszög (fn) ◇ nézőpont, szempont, megvilágítás, látószög, vonatkozás, aspektus, perspektíva, álláspont, beállítottság, távlat

szemtánú (fn) ◇ tanú, testis (*szak*), jelenlevő, néző, nézelődő, bámészkodó

szemtelen (mn) ◇ nevetlen, csintalan (*táj*), arcátlan, orcátlan, pofátlan, kihívó, frech (*biz*), inszolens (*id*), pimasz, ripők (*rég*), pökhendi, nyegle, hetyke, arrogáns, impertinens (*rég*), kotnyeles | tolakodó, tapintatlan, tiszteletlen, illetlen **Sz**: alázatos, mint a tejen kapatott agár; bagaria az orcája (*táj*); bocskorbőr az arca; disznóbőr az orcája (*táj*); ha kidobják az ajtón, bejön az ablakon; hét bőre van, mint a cigánynak; nincs szeme; nincs arca, csak pofája; nincs orcája, mint az ebnek; olyan, mint a borbélyinas; sem orcája, sem pofája; sok fér a pofájára; szemtelen, mint a piaci légy; szemtelen, mint a tarka varjú; Vak Gazi ül a szemén; van bőr az arcán ◆ UDVARIAS, ELŐZÉKENY, ILLEDELMES

◇ gátlástalan, erkölcstelen, szemérmetlen ◆ RENDES, BECSÜLETES, TISZTESSÉGES

szemtelenkedik (ige) ◇ arcátlankodik, orcátlankodik, pimaszkodik, felesel, pofátlankodik, hetykélkedik | tolakodik **Sz**: felköti a pofabocskort

szemtelenység (fn) ◇ nevetlenség, csintalanság (*táj*), arcátlanság, orcátlanság, cinizmus, pofátlanság, inszolencia (*id*), pimaszság, pökhendiség, nyegleség, hetykeség, arrogancia (*id*), impertinencia (*id*), kotnyelesség

szemüveg (fn) ◇ pápaszem (*rég*), okuláré (*rég*), ókula (*rég*), lornyon (*rég*), cvikker, kukucsüveg (*táj*), monokli, kukker (*szleng*), üvegszem (*tréf*), szem (*tréf*)

szemüveges (mn) ◇ pápaszemes, okulárés, négyszemű (*tréf*), kukkeros (*szleng*), kobra (*szleng*), kobrás (*szleng*), celofánszemű (*szleng*)

szén (fn) ◇ karbon (*id*), antracit (*id*)

◇ rajzszén

széna (fn) ◇ fű

szénaboglya (fn) ◇ szénakazal, szénarakás, szénapetrence, petrence

◇ (*szleng*): haj, hajzat, sörény (*biz*), toll (*szleng*), séró (*szleng*)

szénanátha (fn) ◇ pollenózis (*id*)

szenátor (fn) ◇ tanácsos

szénátus (fn) ◇ felsőház, tanács

szende I. (mn) ◇ szerény, ártatlan, szemérmes, szégyenlős, naiv, csöndes, szolid, szűzies ◆ KIHÍVÓ, KACÉR

szende II. (fn) ◇ (*rég*): naiva

szendereg (ige) ◇ bóbiskol, szundít, alukál (*biz*), alszik, szundikál, szunnyadozik, szunnyad, szunyókál, félálomban van, csucsul (*táj*), gyökint (*táj*)

szendvics (fn) ◇ rakott kenyér, kanapé (*szleng*)

szénfejtés (fn) ◇ szénkitermelés, szénbányászat

szénfekete (mn és fn) ◇ koromfekete, éjfelete, szurokfelete, ébenfekete ◆ FEHÉR, HÓFEHÉR

széngáz (fn) ◇ szénéleg (*rég*), szén-monoxid

szenilis (mn) ◇ elaggott, agg, gügye, agyalágyult, tasziló (*szleng*) | feledékeny, szórakozott

szent (mn) ◇ megszentelt, felszentelt | megáldott, áldott, szakrális (*id*), szentséges | mennyei, égi ◆ PROFÁN (*id*), VILÁGI

◇ boldog, üdvözült, felmagasztosult

◇ vallásos, jámbor, istenfélő, ájtatos, templomos, kegyes (*rég*), áhítatos, szenteskedő (*pej*) ◆ VILÁGIAS, BŰNÖS

◇ drága, szeretett

◇ változtathatatlan, sérthetetlen

◇ bizonyos, igaz, kétségbevonhatatlan

szentatya (fn) ◇ pápa, őszentsége, egyházfő, pontifex maximus (*id*), Róma püspöke

◇ (*biz*): pap, lelkész | egyházatya

szentel (ige) ◇ felavat

◇ megáld
 ◇ áldoz, feláldoz, fordít, szán, dedikál
 ◇ följajánl, konsekrál (*id*)
szentély (fn) ◇ szanktuárium (*id*), szentségtartó, főoltár | frigyszekrény
 ◇ kápolna, imaház, kegyhely
szentesít (ige) ◇ jóváhagy, kanonizál (*id*), ratifikál (*szak*), ellenjegyez, megpecsétel, törvényesít, elismer, megerősít, törvényerőre emel | elfogad, magáévá tesz, bevesz ◆ ELUTASÍT, ELVET
szenteste (fn) ◇ karácsonyeste
szentimentális (mn) ◇ érzelmes, érzelgős, emocionális (*id*), romantikus, regényes, áradozó, szívdőglesztő (*biz*), limonádé, szirupos, szenvelgő, ábrándos
szentírás (fn) ◇ Biblia, a könyvek könyve, az Írás, a kinyilatkoztatás, Septuaginta, Vulgata, Ó- és Újszövetség, Ó- és Újtestamentum
szentjánosbogár (fn) ◇ jánosbogárka, fényesbogár (*táj*)
szentkép (fn) ◇ ikon
szentmise (fn) ◇ mise, szentmiseáldozat
szentség (fn) ◇ szakramentum (*rég*), kenet, malaszt
 ◇ oltáriszentség
 ◇ érték
szentségház (fn) ◇ tabernákulum (*id*)
szentségtartó (fn) ◇ ostyartartó, monstancia (*id*), ostensorium (*id*), szentségmutató
szentségtörés (fn) ◇ szakrilégium (*id*), megszenteltelenítés, istenkáromlás, blaszfémia (*id*), profanizálás (*vál*)
szenved (ige) ◇ kínlódik, sínylődik, sorvad, gyötrődik, senyved, vajúdik, vesződik, bajlódik, laborál (*rég*) | tūr, kiáll, kibír, elvisel, fáj <vkinek> **Sz:** szenved, mint a kutya; majd megfeszül kínjában; a falra mászik kínjában; kínlódik, mint a paszuly hús nélkül ◆ DÚSKÁL, ÉL MINT MARCI HEVESEN
szenvedély (fn) ◇ szenvedelem, szenvedélyesség, elragadtatás, entuziazmus (*id*), pátosz, lelkesedés, vehemencia, láz, tűz, mánia, örület, hev, forróság, indulat
 ◇ kedvtelés, vesszőparipa, passzió (*biz*), hobbi, megszállottság, függés
 ◇ szerelem, vágy
szenvedélyes (mn) ◇ forróvérű, bővérű, sűrűvérű, tüzesvérű, szangvinikus, érzéki, lángoló, vérmes, vehemens, indulatos, heves, tüzes, lelkes, patetikus, féktelen, parázs, megrögzött, lázban égő, forrófejű, lobbanékony, szilaj, felgerjed ◆ SZENVTELEN, KÖZÖMBÖS, APATIKUS
 ◇ megszállott, passzionátus (*rég*), egzaltált, fanatikus, eszelős, dühöd, megdühödött
szenvedés (fn) ◇ kín, fájdalom, gyötrelm, kinszenvedés, pokol, megpróbáltatás, hányattatás, sínylődés, nyomorúság, szívfájdalom, golgota (*vál*), kereszt, kálvária | kínvallatás, tortúra, mártírium (*id*), mártíromság | tūrés, jajság (*táj*), córesz (*szleng*)
 ◇ csapás, sorscsapás
szenvedő (mn) ◇ elgyötört, fájdalmas, vajúdó, sínylődő, tūrő, gyötrődő, kínlódó, kórságos (*rég*)
 ◇ kárvallott
 ◇ passzív (*szak*) ◆ CSELEKVŐ, AKTÍV
szeneveg (ige) ◇ affektál (*id*), kényeskedik, finnyáskodik, nyavalyog, negélyez (*rég*), érzeleg, ömleng (*pej*)
szenttelen (mn) ◇ közönyös, érzéketlen, halvérű, higgadt, impasszibilis (*id*), közömbös, apatikus, érzéstelen, fásult, elfásult, tompa, hűvös, egykedvű, sztoikus, indolens (*id*) ◆ SZENVEDÉLYES, ÉRZŐ, EGYÜTTÉRZŐ
szenzáció (fn) ◇ újdonság | botrány
 ◇ látványosság, attrakció
szenzációs (mn) ◇ izgató, érdekes, hallatlan, világraszóló, érdekfeszítő, csodálatos, lenyűgöző, bámulatos, elképesztő ◆ UNALMAS, ÉRDEKTELEN, JELENTÉKTELEN
 ◇ nagyszerű, rendkívüli, kiváló, remek, szuper ◆ ÁTLAGOS, HÉTKÖZNAPI
szenny (fn) ◇ szemét (*biz*), piszok, mocskok, dancs (*rég*), paszat (*táj*), drekk (*szleng*), szutyok, koszmó (*táj*), salak ◆ TISZTASÁG
 ◇ fertő (*rég*), erkölcsatlenség, gyalázat, aljasság
 ◇ [jelzőként]: aljas, gyalázatos

szennyes I. (mn) ◇ koszos, piszkos, mocskos, szutykos, fekete, tisztátalan, csetres (*táj*), szurtos, maszatos, mosdatlan, cirnos (*táj*), pocskos (*táj*), éktelen ◆ TISZTA, FEHÉR

◇ gyalázatos, aljas, erkölcstelen, tisztátalan, szemérmetlen ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES

szennyes II. (fn) ◇ mosnivaló

◇ szégyen, szégyellnivaló, rejtegetnivaló

szennyesláda (fn) ◇ szennyestartó, szennykosár

szennyfolt (fn) ◇ pecsét, folt, piszkofolt, makula (*id*), pacni (*biz*) | szégyenfolt

◇ szégyen, gyalázat

szennyvíz (fn) ◇ csatornavíz ◆ IVÓVÍZ

szennyvízcsatorna (fn) ◇ kanális, kloáka (*szak*)

szép I. (mn) ◇ esztétikus, tetszetős, szemrevaló, mutató, dekoratív, szemkápráztató, jóképű, csinos, takaros, formás, idomzatos (*rég*), kecses, festői, daliás, deli, csecse (*táj*) | bájdús, örökszép, gyönyörű, fenséges, isteni, angyali **Sz:** a napra lehet nézni, de rá nem; elnyerte az aranyalmát; kép alá való [lány]; orcáján hordozza az ajánlólevelet; szemét gyönyörködtető; szép, mint a hajnal; szép, mint az álom; szép, mint a pünkösdi róza ◆ CSÚF, RÚT, CSÚNYA

◇ kellemes, kedvező, kedves ◆ KEDVEZŐTLEN, KELLEMETLEN

◇ derült, derűs, tiszta, felhőtlen, fellegtelen, verőfényes ◆ BORÚS, FELHŐS

◇ [eredmény]: kiváló, jó, kifogástalan, helyes, helyénvaló ◆ ROSSZ, GYENGE

◇ barátságos, jóindulatú, szelíd ◆ VISSZAUTASÍTÓ

◇ nagy, jókora, tetemes, jelentős

szép II. (hsz) ◇ szépen, finoman | észrevétlenül, apránként, fokról fokra

szép III. (fn) ◇ esztétikum | szépség, ékesség ◆ RÚT, RÚTSÁG

◇ bók, kedveskedés

szeparál (ige) ◇ elkülönít, szétválaszt, elválaszt, elhatárol, elrekeszt, elszigetel, izolál ◆ EGYESÍT, ÖSSZERAK

szépasszony (fn) ◇ szépség

◇ (*táj*): boszorkány | tündér, lidérc, nemtő (*rég*)

szépecske (fn) ◇ bájarc, kispapraforgó, pistavirág, leányszem, menyecskeszem, poloskaszem, szépszeművirág

szeppeg (ige) ◇ sírdogál, szípig, szepeleg, pityereg, pertyeg (*táj*), vandaglik (*táj*)

szépen (hsz) ◇ csinosan, pompásan, tetszetősen ◆ CSÚNYÁN, ELHANYAGOLTAN

◇ jól, gyöngyen (*táj*)

◇ illendően

◇ békésen, barátságban, szeretetben, egyetértésben, békében | kiegyensúlyozottan, harmonikusan

◇ nyugodtan, zavartalanul | simán ◆ ZÚRÓSEN (*biz*) | ÜGGYEL-BAJJAL

◇ szép számmal, sokan ◆ KEVESEN, NÉHÁNYAN

◇ ugyancsak, alaposan, rendszeren, kiadósan, derekasan, tisztességesen, istenigazában

szépfíú (fn) ◇ amorózó (*id*), nőcsábász, piperkóc, pojáca (*pej*)

szépirodalom (fn) ◇ irodalom, literatúra, belletrisztika (*id*) ◆ SZAKIRODALOM

szépit (ige) ◇ szebbít, ékesít, díszít, cifráz, dekorál, felcicomáz | csinosít, kozmetikáz ◆ CSÚFÍT, RONDÍT

◇ eszményít, idealizál, mitigál (*id*), lakkoz (*szleng*)

◇ szépitkezik, piperkődzik (*táj*)

szépitőszer (fn) ◇ kozmetikum, arcfesték, smink, kendőzőszer (*rég*) | illatszér

széplő (fn) ◇ makula, folt, petty, flekk (*biz*) | bélyeg, pecsét, stigma

◇ hiba, szégyenfolt, szépséghiba

széplős (mn) ◇ pöttyös, pulykatojás (*táj*) **Sz:** tarka, mint a pulykatojás; verhenyeges, mint a fűrjmony; olyan tarka, mint a szárcsamony

◇ (*rég*): ragyás, ripacsos (*táj*), himlőhelyes

széplőtelen, széplőtlen (mn) ◇ feddhetetlen, lilimos (*rég*), mocsoktalan, makulátlan, tiszta, hótiszta, hófehér, ártatlan, szűz, szüzi, érintetlen, vétlen ◆ PISZKOS, MOCSKOS, TISZTÁTALAN

szépség (fn) ◇ ékesség, búbáj, üdeség, kecs, kellem, csinoság, vonzerő ◆ CSÚNYASÁG, CSÚFSÁG

◇ szép, esztétikum ◆ RÚT, RÚTSÁG

szépségápolás (fn) ◇ kozmetika, pipere, szépészet (*rég*), szépitkezés

szépséges (mn) ◇ gyönyörű, gyönyörűséges, pompás, búbajos, bájos, csodálatos ◆ RÚT, VISSZATASZÍTÓ, CSÚNYA

szépséghiba (fn) ◇ szeplő, hiányosság, fogyatékoság
szépségtapaszt (fn) ◇ szépségflastrom, flastrom, legyecske (*rég*), lencse
szépszerével (hsz) ◇ békésen, barátságosan ◆ ERŐSZAKKAL, ERŐVEL
 ◇ önként, magától
szeptember (fn) ◇ őszelő (*rég*), Mérleg hava (*rég*), Mérték hava (*rég*), kilencedhó (*rég*), Szent Mihály hava (*rég*), Kisasszony hava (*rég*), ökörnyalhó (*rég*)
szépül (ige) ◇ csinosodik, ékesül ◆ CSÚNYUL
szer (fn) ◇ eszköz, szerszám | tornaszer
 ◇ orvosság, gyógyszer | vegyszer, kémyszer (*rég*), reagens (*szak*)
 ◇ (*táj*): oldal, sor, utca, falurész
 ◇ (*táj*): sor, sorrend
 ◇ (*rég*): szövetség, szerződés
 ◇ (*rég*): fajzat, szerzet
 ◇ (*táj*): szín, fészter
 ◇ (*szleng*): kábítószer, drog, narkotikum (*szak*), mákony (*rég*), kábszer (*szleng*)
szerb (mn és fn) ◇ rác, szervián (*rég*)
szerbtővis (fn) ◇ cigánymogyoró, diákmogyoró, számlápu
szerecsen (mn és fn) ◇ (*rég*): néger, fekete
 ◇ (*rég*): arab, mór
 ◇ (*rég*): izmaelita (*rég*)
szerez (ige) ◇ összeállít, montíroz (*szak*) | javít, reparál (*biz*), bütyköl (*biz*)
 ◇ rögzít
 ◇ (*szak*): leszerel, elhárít, keresztel
szerelem (fn) ◇ vonzalom, szenvedély, erősz (*id*), odaadás, rajongás ◆ GYŰLÖLET
 ◇ szívszerelem, ideál, választott, szerelmes
 ◇ viszony, kapcsolat, kaland
 ◇ szeretkezés, szerelmeskedés, közösülés
 ◇ (*rég*): szeretet, imádat
 ◇ vesszőparipa, hobbi, mánia
szerelemvirág (fn) ◇ kékdíszliliom, kékliliom, kéktubarózsa
szerezés (fn) ◇ montázs, montírozás (*id*), megépítés, összerakás, összeillesztés, elkészítés
 ◇ felszerelés
 ◇ (*szleng*): ruha, ruházat, öltözék, öltözet, szerkó (*szleng*), cucc (*biz*), gönce (*biz*)
szერelmes I. (mn) ◇ bámuló, csodáló, tisztelő, hódoló, szerető, szerelemittas, szerelmetes (*rég*)
 ◇ szerelmi
 ◇ rajongó, imádó, hódoló, tisztelő, híve <vkinek>
 ◇ (*rég*): nagyon szeretett, tisztelt
szერelmes II. (fn) ◇ lovag, gavallér (*rég*), szerető, udvarló
 ◇ választott, rózsza, ideál
 ◇ hősszerelmes, amorózó (*id*)
szერelmespár (fn) ◇ szerelmesek, pár, párocska, gerlepár (*biz*)
szერelmi (mn) ◇ erotikus, gáláns, szexuális, pikáns, érzéki, szenvedélyes
 ◇ szerelmes
szერelő (fn) ◇ mechanikus (*rég*), montőr (*id*), műszerész, installatőr (*id*) | iparos
 ◇ autószerelő
szერelőcsarnok (fn) ◇ gépterem, műhely, szerelőtér
szერelvény (fn) ◇ vonat
 ◇ alkatrész, berendezés, tartozék, szerelék, armatúra (*id*), rekvizitum (*id*)
 ◇ felszerelés, holmi, cókók
szერená (fn) ◇ éjjelzene, éji zene
szერенсе (fn) ◇ jószerencse, mázli (*biz*), fortuna (*id*), disznó, főnyeremény (*biz*), mák (*szleng*), malac (*biz*) | szerencsecsillag ◆ BALSZERENCSE, PECH, SZERENCSETLENSÉG
 ◇ véletlen, végzet
 ◇ boldogulás
 ◇ (*táj*): jóslat

szerencsecsillag (fn) ◇ jócsillag | szerencse, sors

szerencsejáték (fn) ◇ hazárdjáték, lottó, lutri (*rég*), tombola, sorsjáték, fogadás

szerencsekívánat (fn) ◇ jókívánság, gratuláció

szerencselovag (fn) ◇ kalandor

szerencsés (mn) ◇ mázlis (*biz*), mázlista (*biz*), sikeres, boldog, fortunátus (*rég*), burokban született, menő (*szleng*) **Sz:** a varjú is neki krákok; a sövényt kolbászból fonja, sódarral támogatja; ablakon hányják be neki; almát szed a száraz fáról is; az istennyila is csak mellette csap le; csillaga van; disznója van; disznóról is gyapjút nyír; elkapta a szürke ló farkát; elkerülte a szelet; elnyerte az aranyperecet; feléje fordítja a fehér ló a farkát; feljött a csillaga; feltette a bársonysüveget; forog a malma; gályáját igen jó szellők fújdogálják; ha szarba markol, az is arannyá válik a kezében; hó hátán is kincset ás és talál; jó órában született; jól imádkozott; kazalban a szénája; kiskirályá lett; még az ökre is borjadzik; megette a fehér kutyaszart; mindent az ablakon vetnek be neki; nagyobb szerencséje, mint maga; ő is a szőke tehén borja; ördöge van; Riska tehén fia; szerencsefüre talált; szerencsés csillagzat alatt született; tenyerén hordozza a szerencse; vetett ágyba fekszik ◆ PECHES, BALSZERENCÉS, SZERENCSETLEN

◇ baj nélküli

◇ kedvező, áldásos, eredményes, előnyös

◇ szerencsét hozó, biztató

szerencsétlen (mn) ◇ nyavalyás, nyomorult, elesett, boldogtalan, peches, sikertelen, balsorsú, balfasz (*durva*), sorsüldözött, istenverte, mizerábilis (*rég*), szegény, szűkölködő **Sz:** a lejtőt járja; baját a bú éri; beleütött az istennyila; lejtőre áll a dolga; olyan, mint vak János; puska nélkül lőtték agyon; rájár a rúd; rossz órában született; rossz csillagzat alatt született; rosszul fő a lencséje; teddide-teddoda ember ◆ SZERENCÉS, SIKERES, GAZDAG

◇ rosszul sikerült, félresikerült ◆ JÓL SIKERÜLT

◇ szomorú, tragikus, gyászos

◇ gyámoltalan, balkezes, kétbalkezes, ügyefogyott, mamlasz, szárnalmas ◆ TALPRAESETT, ÉLETREVALÓ

szerencsétlenség (fn) ◇ balszerencse, pech, sorscsapás, istencsapás, csapás, baj, vész, malőr (*biz*) ◆ SZERENCSE, MÁZLI

◇ katasztrófa, baleset, karambol | végveszély, végromlás, pusztulás, tragédia, kataklizma (*id*), vakeset (*táj*)

szerény (mn) ◇ szolid, csendes, visszahúzó, tartózkodó, modestus (*id*), mérsékelt, mértékletes | bátortalan, szégyenlős, szemérmes, szende **Sz:** szerény, mint az ibolya ◆ DICSEKVŐ, NAGYKÉPŰ, NAGYSZÁJÚ

◇ igénytelen, takarékos **Sz:** kevéssel beéri; a kicsit is megbecsüli; meghúzza magát; kis helyen is megfér ◆ PAZARLÓ, KÖLTEKEZŐ

◇ egyszerű, mesterkéletlen | szegényes, gyér, gyenge, olcsó ◆ DRÁGA, PAZAR, FÉNYŰZŐ

◇ kevés ◆ BÖSÉGES

szerénység (fn) ◇ egyszerűség, modestia (*id*), mértékletesség, tartózkodás, szemérmesség, illendőség ◆ FELFUVALKODOTTSÁG, PÖKHENDISÉG, DICSEKVÉS

szerénytelen (mn) ◇ elbizakodott, nagyképű, szégyentelen, döllyfős, gőgös, felfuvalkodott, rámenős, tolakodó, tiszteletlen, pöffeszkedő, nagymellű ◆ SZERÉNY, CSÖNDES, ALÁZATOS

szerep (fn) ◇ szólam, szereplés

◇ tiszt, feladat, funkció, rész, részvétel

◇ rendeltetés, hivatás, küldetés

szerapel (ige) ◇ fellép, alakít, játszik, közreműködik, figurál (*rég*) | előad, bemutat

◇ tevékenységet fejt ki, fungál (*táj*), tisztet tölt be

◇ benne van, benne foglaltatik, előfordul

◇ közrejátsszik

szerelő I. (mn) ◇ résztvevő, fellépő, közreműködő

szerelő II. (fn) ◇ színész, aktor (*rég*), statisza, figuráns (*rég*)

◇ alak, figura

szerep (ige) ◇ bír, szível, kedvel, vonzódik <vkihez>, kegyel <vkit> (*rég*), favorizál, vonzalmat táplál <vki iránt>, kultivál, kegyemél (*táj*), hajlik <vkihez>, lelkel (*táj*), komál (*szleng*), csíp <vkit>, rajjong <vkiért>, bálványoz, csügg <vkin> ◆ GYŰLÖL, UTÁL

◇ szerelmes <vkibe>, imád, megvész <vkiért> (*biz*), bukik <vkire> (*szleng*), istenít **Sz:** tinta freccsent a szívére; üti a szíve a tizenkettőt; csak ásó és kapa választja el <vkitől>; sülve-főve együtt vannak; eltalálta Ámor nyila

- ◊ örömet leli <vmiben>, örül <vminek>, becsben tart
- ◊ vágyik <vmire>, óhajt
- ◊ megkíván, igényel
- szeretet** (fn) ◊ vonzalom, vonzódás, rokonszenv, jóindulat, ragaszkodás, gyengédség, hajlandóság, szerelem, amor (*id*), odaadás, rajongás, imádat ♦ GYŰLÖLET, UTÁLAT, ELLENSZENV
- ◊ kedvelés, élvezet
- szeretetre méltó** (mn) ◊ megnyerő, rokonszenves, szimpatikus, kedves, aranyos, szívélyes ♦ UTÁLATOS, UNDOK, BARÁTSÁGTALAN
- szeretett** (mn) ◊ kedves, drága, édes, drágalátos, aranyos, szerelmes, szerelmetes (*rég*), szeretetre méltó | tisztelt, nagyra becsült ♦ UTÁLATOS, GYŰLÖLT
- ◊ népszerű, közkedvelt, keresett, divatos, felkapott (*biz*), kapós (*biz*), híres, frekventált, kítüntetett, menő (*szleng*) | kedvenc, kegyelt (*rég*), kedvelt, favorit ♦ NÉPSZERŰTLEN
- szeretkezik** (ige) ◊ ölelkezik, szerelmeskedik, közösi, baszik (*durva*), egyesül, bujálkodik, hempereg (*szleng*), kefél, bagzik (*durva*), asszonyoz (*táj*), fehérnépezik (*táj*), taszajt (*táj*)
- szerető I.** (mn) ◊ szeretetteljes, gyengéd, kedves, szívélyes, nyájas, szerelmetes (*rég*) ♦ RIDEG, HIDEG
- szerető II.** (fn) ◊ partner, barát, csaja <vkinek> (*szleng*), babája <vkinek>, nője <vkinek> (*szleng*), maca (*szleng*), ágyas, metresz
- ◊ barát, gavallér, udvarló, hapsi
- ◊ (*táj*): mátka, szerelme <vkinek>, kedvese <vkinek>
- szeresz** (ige) ◊ hozzájut, megkap, elér, elnyer, kerít, szed, szert tesz, akvirál (*rég*)
- ◊ (*táj*): gyarapít, gyűjt, gazdálkodik
- ◊ kaparint, elcsíp, habzsol, szervál (*szleng*), tarhál (*szleng*), happol (*szleng*), harácsol, portyázik, suvaszt (*táj*), elcsen, csen, csór, lop, bezsebel, szajréz (*szleng*), zabráll (*szleng*), megbuliz (*szleng*), megkártyáz (*szleng*), oroz, elemel
- ◊ előidézi, okoz, elősegít, kivált, kelt
- ◊ teremt, létrehoz, megformál, alkot, költ, ír, komponál
- ◊ (*rég*): rendel, intéz, alapít, fundál (*rég*)
- szerfelett, szerfölött** (hsz) ◊ felettebb, fölöttébb, nagyon, igen, módfelett, különösen, rendkívül, igencsak, roppantul, nagymértékben, rettenetesen, borzasztóan, fenemód, iszonyúan, szörnyen, irtóra (*szleng*), állatira (*szleng*) ♦ ALIG, ÉPPEEN CSAK, KISSÉ
- szeria** (fn) ◊ sorozat, sor, számsor, lánc, láncolat | készlet
- szerint** (nu) ◊ megfelelően, egyezően, fogva <vminél>, következtetve <vmiből>, képest, fogvást
- ◊ tekintettel <vmire>, nézve <vmire>
- ◊ alapján, után
- szerkeszt** (ige) ◊ összeállít, megalkot, megépít, konstruál, komponál (*rég*), készít, csinál, létrehoz, kidolgoz
- ◊ megszerkeszt, összeszerkeszt, redigál (*id*)
- ◊ kompilál (*id*) | megír, megszövegez, fogalmaz
- ◊ (*táj*): szerez, kerít
- szerkesztő** (fn) ◊ tervező, konstruktőr (*id*), rovatvezető
- ◊ lektor (*id*) | redaktor (*id*)
- szerkesztőség** (fn) ◊ redakció (*id*)
- szerkezet** (fn) ◊ konstrukció, mechanizmus, mechanika, automatika | gépezet, apparátus, szerkezetű (*biz*), készülék, berendezés, alkotmány
- ◊ ácsolat, építmény | állvány, szerelvény (*rég*)
- ◊ kompozíció, felépítés, összetétel, struktúra
- ◊ szó szerkezet, szintagma
- szerpentin** (fn) ◊ kígyóút, kanyargós út | kígyóvonal
- ◊ papírkígyó, papírszalag
- szerszám** (fn) ◊ eszköz, gép, masina (*biz*), készülék, instrumentum (*rég*), műszer, cajn (*id*), szerkezetű (*biz*), berendezés
- ◊ (*táj*): lószerszám, hám
- ◊ (*rég*): fegyver
- ◊ (*szleng*): hímvessző, pénisz (*szak*), fallosz (*szak*), fütőkös
- ◊ (*rég*): kenőcs, kenet (*rég*) | fűszer, fűszerszám (*rég*)

szertartás (fn) ◇ rítus, ceremónia, istentisztelet, liturgia, mise, officium (*szak*), rituálé
 ◇ aktus (*szak*), formáság, külsőség

szertartásos (mn) ◇ ünnepélyes, feszes, merev, előírásos, ceremoniális, körülményes, mesterkéltné, rituális
 ◆ LEZSER, LAZA, SPONTÁN

◇ külsőséges, tartalmatlan, formális

szerte (hsz) ◇ széjjel, szét, szerteszéjjel, szanaszét, szanaszét, szanaszéjjel
 ◇ mindenütt, sok helyütt, sokfelé, mindenfelé
 ◇ elszórtan, összevisszaságban

szertelen I. (mn) ◇ nagyfokú, extrém, túlfűtött, túlhajtott, túlzott, mértéktelen, határtalan, korlátlan, tomboló, végtelen, szélsőséges ◆ MEGFONTOLT, ÖSSZEFOGOTT, JÓZAN

◇ aránytalan, túlméretezett, enormis (*id*) | heves, erős
 ◇ csintalan, pajkos, oktalan, rakoncátlan, fegyelmezetlen
 ◇ féktelen, zabolátlan, egzaltált (*id*), heves, szenvedélyes ◆ JÓZAN

szertelen II. (hsz) ◇ módfelett, rendkívül
 ◇ (*rég*): nagymértékben ◆ ALIG

szerteszt (hsz) ◇ szerteszéjjel, széjjel, szanaszét, szanaszéjjel, szertenden-szerte (*táj*), szeribe (*táj*)

szérum (fn) ◇ oltóanyag | vérsavó

szérű, szérűskert (fn) ◇ csűrőskert, rakodó (*táj*)

szerv (fn) ◇ orgánus (*id*), életműszer (*rég*)
 ◇ közület, hatóság, intézmény, apparátus
 ◇ (*szleng*): rendőr, hekus (*szleng*)

szervál¹ (ige) ◇ adogat
 ◇ (*szleng*): szerez, vesz | lop, csen

szervál² (fn) ◇ bozótmacska, tigrismacska

szerves (mn) ◇ organikus (*id*), integráló ◆ SZERVETLEN, ANORGANIKUS (*id*)
 ◇ [kapcsolat]: szoros

szervetlen (mn) ◇ élettelen | anorganikus (*id*) ◆ SZERVES, ORGANIKUS (*id*)
 ◇ összefüggéstelen

szervez (ige) ◇ megszervez, organizál (*id*)
 ◇ alapít, létesít, létrehoz, kreál, konstituál (*id*) | tervez, kiépít
 ◇ kezdeményez, irányít | adminisztrál

szervezés (fn) ◇ organizáció (*id*) | konstrukció, elrendezés

szervezet (fn) ◇ életműség (*rég*), organizmus (*id*) | fizikum, alkat
 ◇ apparátus, közület, intézmény, egyesülés, társaság, testület, egyesület, cég, organizáció (*id*) | gépezet
 ◇ felépítés, rendszer, tagozódás, kötelék

szervezetlen (mn) ◇ irányítás nélküli, kaotikus, zűrzavaros, anarchikus, irreguláris (*szak*) ◆ SZERVEZETT, ÖSSZESZEDETT, ÖSSZEFOGOTT

szervezett (mn) ◇ átgondolt, rendezett, megrendezett, organizált (*id*), tervszerű, kitervelt ◆ SZERVEZETLEN, ÖSSZEVISSZA

szervezkedés (fn) ◇ szövetkezés, szövetség, társulás, társulat, organizáció (*id*) | konspiráció (*id*), mozgolódás

szervezkedik (ige) ◇ csoportosul, szövetkezik, társul | konspirál (*id*)

szervező I. (mn) ◇ kezdeményező, mozgató, intézkedő

szervező II. (fn) ◇ rendező, organizátor (*id*)

szervi (mn) ◇ organikus (*id*)

szervíroz (ige) ◇ felszolgál, tálal, feltálal, felad

szerviz¹ (fn) ◇ étkezés, készlet
 ◇ teríték

szerviz² (fn) ◇ javítóműhely, műhely, autójavító, javítóüzem, szervizállomás

szervusz (msz) ◇ szerbusz!, szia! (*biz*), csao!, helló!, szevasz! (*biz*), csókollak!, üdvözöllek!

szermény (fn) ◇ pręda, zsákmány, akvizíció (*rég*), keresmény (*rég*), szajré (*szleng*), szerelék (*rég*)
 ◇ mű, darab, kompozíció, opus (*vál*) | zenemű, zenedarab | költemény

szersz (fn) ◇ szerzetesrend, rend
 ◇ fajzat (*táj*), fajta (*táj*), alak, fickó, figura, pofa (*szleng*), flótás, csodabogár
 ◇ lény, teremtmény

◊ (rég): találmány, csinálmány

szerzetes (fn) ◊ barát, csuhás (pej), fráter, páter, atya, pap, csuklyás (táj) | [görögkeleti] kalugyer | [mohamedán] dervis | [buddhista] láma

szerzetesnő (fn) ◊ apáca, nővér

szerzetesrend (fn) ◊ szerzet, rend, konfraternitás (id), kongregáció (id)

szerző I. (mn) ◊ létrehozó, okozó

◊ vagyongyűjtő, harácsoló

◊ alkotó, megíró

szerző II. (fn) ◊ alkotó, költő, író, auktor (vál), | zeneszerző, komponista, zeneköltő (vál), mester

szerződés (fn) ◊ megállapodás, megegyezés, kontraktus (rég), frigy (rég), ügylet, egyezmény, egyezség, konvenció (szak), megalkuvás (rég), paktum (rég), konkordátum (id) | szövetség

szerződéses (mn) ◊ szerződészerű, kontraktuális (id)

szerződik (ige) ◊ szerződést köt, kialakszik, megegyezik

◊ szegődik, munkát vállal

szerződött (ige) ◊ alkalmaz, felvesz, felfogad, szegődött (táj), angazsál (rég) ♦ ELBOCSÁT

szesz (fn) ◊ alkohol, spiritusz, itóka (biz), pia (szleng), tinta (szleng), tüttü (biz)

szeszély (fn) ◊ hóbort, bolondéria, rigolya, fakszni (biz), rapli (biz), bogár, tücsök (rég), dili, passzió (biz), habók (táj), hepp (szleng) | vesszőparipa

◊ csapongás, ingatagság, kedélyhullámzás

szeszélyes (mn) ◊ rigolyás, bogaras, hóbortos, raplis (biz), dilis, bolondos, bónás (táj), hóborkás (táj), figurás (táj)

◊ változékony, szélsőséges, kiszámíthatatlan, labilis, következetlen ♦ KISZÁMÍTHATÓ, KIEGYENSÚLYOZOTT, ÁLLHATATOS

◊ csapongó, ingatag, állhatatlan | rapszodikus, fegyelmetlen ♦ STABIL

◊ forgandó [szerencse]

szeszőzde (fn) ◊ szeszőző üzem, szeszőző, pálinkafőző, lepárló, lepárlóüzem, szeszgyár

szesszió (fn) ◊ ülés, ülészak

◊ (rég): vizsgaidőszak

◊ (rég): jobbágytelek

szesztilalom (fn) ◊ alkoholtilalom, prohibíció (id)

szét (hsz) ◊ széjjel, szerte, szertesztét, szertesztéjjel, szanasztét, szétfelé (táj) ♦ ÖSSZE, EGYBE

szétágazik (ige) ◊ elágazik, kettéágazik, szerteágazik, szétárt, szétíránylik (rég), szétválík, divergál (szak), [vélemény] megoszlik ♦ ÖSSZETART, ÖSSZEFOG

szétbomlaszt (ige) ◊ széjjelbomlaszt, felbomlaszt, szétzülleszt, széjjelzülleszt, szétzilál, dezorganizál, felrobbant | tönkretesz ♦ SZERVEZ, ÉPÍT

szétbont (ige) ◊ széjjelbont, szétfejt, felfejt, elfejt (táj), szétszed, széjjelszed, kifejt, szétszerel, széjjelszerel, szétválaszt, széjjelválaszt, kibont, kibogoz, elboncol (táj) ♦ ÖSSZERAK, ÖSSZEÁLLÍT, FELÉPÍT

◊ [telefonvonalat] szétkapcsol ♦ ÖSSZEKAPCSOL

◊ [vegyületet]: felbont, megbont, dekomponál (id)

szétcsap (ige) ◊ szétnyit, széjjelnyit, széttár, széjjeltár ♦ ÖSSZECSUK, ÖSSZEZÁR

◊ szétver, széjjelver, szétvág ♦ ÖSSZERAK, ÖSSZERAGASZT

◊ szétüt, [vkik között] rendet teremt, rendet tesz

szétdarabol (ige) ◊ feldarabol, szétvág, felmetél, felaprit, felapróz, felhasogat

szétesik (ige) ◊ széthull, széjjelesik, széjjelhull, szétválík, szétdől, szétmegy, szétomlik, szétszóródik

◊ felbomlik, szétbomlik, feloszlik, szétmállik

szétfejt (ige) ◊ szétbont, felfejt, felbont, elfejt (táj) ♦ ÖSSZERAK, ÖSSZEVAR, ÖSSZEILLESZT

szétfolyik (ige) ◊ elfolyik, szétömlik, szétárad

◊ eltűnik, elenyészik | elhomályosodik, elmosódik

◊ [előadás, írásmű]: szétesik

szétfolyó (mn) ◊ szétömlő, szétáradó

◊ elmosódó, elmosódott, bizonytalan, alakatlan ♦ ÉLES, HATÁROZOTT

◊ széteső, zavaros, zagyva, zilált, szétzilált, megkomponálatlan ♦ RENDEZETT, ÖSSZESZEDETT

szétfoszlik (ige) ◊ szétmegy, szétmállik, elrongyolódik, szétrongyolódik, elkopik

◊ semmivé lesz, szertefoszlik, megsemmisül, eltűnik

széthány (ige) ◇ szétszór, széjjelszór, szétterít ◆ ÖSSZEGYŰJT, FELSZEDEGET
 ◇ széjjelhány, szétdobál, szétűr, felfogat | eldobál, elszór ◆ ÖSSZESZED, RENDBE RAK, HELYRERAK

széthord (ige) ◇ szétvisz, széthurcol, szétszór, széjjelszór
 ◇ [hirt]: elterjeszt, szétkürtöl, széjjelkürtöl, kibeszél, elpletykál ◆ TITKOL, MAGÁBAN TART
 ◇ [tűzfegyver]: mellélő

széthull (ige) ◇ szétszóródik, széjjelszóródik, elszóródik, szétperereg, széjjelperereg, szétgurul, széjjelgurul
 ◇ szétesik, szétbomlik, felbomlik, feloszlik

széthúz (ige) ◇ szétválaszt, szétvon (*vál*), széjjelhúz, szétnyit, széjjelnyit
 ◇ [közösség]: pártoskodik, viszálykodik ◆ ÖSSZETART, EGYETÉRT

széthúzás (fn) ◇ pártoskodás, pártosság (*rég*), diszkordancia, viszály, ellenségeskedés, nézeteltérés, ellentét, érdekelletét, megoszlás, meghasonlás, egyenetlenség, szakadás ◆ EGYETÉRTÉS, EGYSÉG, ÖSSZETARTÁS

szétkapcsol (ige) ◇ kikapcsol, kiold, kioldoz, szétnyit, szétválaszt, széjjelválaszt, szétszed ◆ ÖSSZEKAPCSOL, ÖSSZEKÖT
 ◇ [telefonösszeköttetést]: szétbont, megszakít, megszüntet ◆ ÖSSZEKAPCSOL, KAPCSOLATOT LÉTÉSÍT

szétkapcsolódik (ige) ◇ kikapcsolódik, kinyílik, kioldódik, kibomlik ◆ ÖSSZEKAPCSOLÓDIK
 ◇ [telefonösszeköttetés]: szétmegy, szétbomlik, megszűnik ◆ HELYREÁLL, LÉTREJÖN

szétkerget (ige) ◇ széjjelkerget, szétzavar, szétugraszt, szétzargat (*táj*), feloszlát, szétrebbent, szétszór, szétver, szétoszlát ◆ ÖSSZETEREL

szétmállik (ige) ◇ elmállik, széjjelmállik, szétfoszlik, széjjelfoszlik, szétmegy, széjjelmegy, elporlad, szétporlad, szétmorzsolódik, széjjelmorzsolódik, szétesik, szétomlik, elszakad (*táj*)

szétmegy (ige) ◇ széjjelmegy, elszéled, szétszéled, széjjelszéled, feloszlik, szétoszlak ◆ ÖSSZEGYŰLIK, ÖSSZEGYŰLEKEZIK
 ◇ elágazik, szétágazik, kettéágazik, szétválnak, szétfut ◆ ÖSSZEFUT, ÖSSZETART
 ◇ [hír]: elterjed, szétterjed, szétfut, széjjelfut
 ◇ elszakad, elreped, elrongyolódik, szétesik, széjjelesik, szétbomlik, szétfoszlik, szétfeszlik | szétmállik, ellapul, szétlapul, szétnyomódik, porig megy (*táj*) ◆ TART
 ◇ szétterjed, szétfolyik, szétfut, elomlik
 ◇ [kapcsolat]: felbomlik, megszakad, megbomlik, megromlik ◆ LÉTREJÖN

szétmorzsol (ige) ◇ összemorzsol, szétzúz, összezúz, porrá zúz, porrá őröl
 ◇ [könnyet]: eldörzsöl, szétörzsöl
 ◇ tönkrever, szétver, széjjelver, megsemmisít, elpusztít, felőröl

szétnéz (ige) ◇ széjjelnéz, körülnéz, nézelődik, szétekint
 ◇ tudakozódik, érdeklődik, tájékozódik, informálódik

szétnyílik (ige) ◇ szétárul, kinyílik, széjjelnyílik | szétreped, széjjelreped, széthasad, széjjelhasad ◆ ÖSSZECSUKÓDIK, ÖSSZEZÁRUL
 ◇ kibomlik, kikapcsolódik

szétnyit (ige) ◇ széthajt, széthúz, szétvon (*vál*), széttár, kitar, kinyit, szétfeszít, [száját] kitar ◆ ÖSSZECSUK, ÖSSZEZÁR, BEZÁR

szétnyom (ige) ◇ összenyom, ellapít, szétlapít, összelapít
 ◇ eldörzsöl, szétörzsöl
 ◇ szétfeszít

szétolvad (ige) ◇ széjjelolvad, elolvad, szétfolyik, eloszlik
 ◇ [pénz]: elfogy

szétomlik (ige) ◇ szétmállik, szétesik, széthull, szétmegy
 ◇ [haj]: elomlik, szétterül

szétoszlát (ige) ◇ szétkerget, széjjelkerget, feloszlát, szétugraszt, széjjelugraszt, szétver, szétzavar, széjjelzavar, szétrobbant ◆ ÖSSZEHÍV, EGYBEHÍV, ÖSSZETEREL

szétoszlak (ige) ◇ széjjeloszlik, feloszlik, eloszlik, szétszóródik, széjjelszóródik, elszállingózik, szétrebben, szétmegy, szétszéled, elszéled ◆ ÖSSZEGYŰLIK, GYŰLEKEZIK
 ◇ eltűnik, elmúlik, szétfoszlik, szertefoszlik | felszáll ◆ MEGMARAD

szétoszt (ige) ◇ kioszt, eloszt, feloszt, kiadagol, kimér, kiporciónoz, elporciónoz (*táj*) ◆ MEGTART, ŐRIZ, KUPORGAT
 ◇ szétválaszt, széjjelválaszt, elkülönít, szétválogat | decentralizál ◆ ÖSSZEÖNT, VEGYÍT | CENTRALIZÁL

szétreped (ige) ◇ széjjelreped, kireped, elreped, széthasad, szétpukkad, széjjelpukkad, kipukkad, szétreped, szétszakad, széjjelszakad ◆ ÖSSZEFORR

szétrobban (ige) ◇ széjjelrobban, felrobban, explodál, szétpukkad, széjjelpukkad, szétpukkan, széjjelpukkan

◇ [társaság]: feloszlik, felbomlik, szétoszlik, széjjeloszlik, szétmegy, széjjelmegy, szétesik

szétrobbant (ige) ◇ felrobbant, levegőbe repít, [belülről] szétvet, széjjelvet

◇ feloszlát, szétoszlat, széjjeloszlat, felbomlaszt

szétrombol (ige) ◇ széjjelrombol, szétzúz, széjjelzúz, feldúl

◇ tönkretesz, megsemmisít

szétroncsol (ige) ◇ összeroncsol, összezúz, szétzúz, széjjelzúz, összetör

◇ feldúl, elpusztít, szétrombol, széjjelrombol

szétszakad (ige) ◇ elszakad, darabokra szakad, széthasad, széjjelhasad, szétreped, széjjelreped, kettéreped

szétszakít (ige) ◇ elszakít, eltép, széttép, széjjeltép, szétszaggat, széjjelszaggat, kettészakít, kettétép

◇ [kapcsolatot]: megszüntet, felszámol, megszakít ◆ FELÚJÍT | LÉTREHOZ

szétszalad (ige) ◇ széjjelszalad, szétfut, széjjelfut, szertefut, szétugrik, szétszéled, széjjelszéled, elszéled

◇ elterjed, szétterjed

szétszed (ige) ◇ széjjelszed, szétbont, széjjelbont, szétkap (*biz*), szétválaszt, megbont, szétszerel, széjjelszerel, demontál (*rég*), szétboncol ◆ ÖSSZERAK, ÖSSZEÁLLÍT

◇ megbírál, ledorongol (*biz*), ízekre szed, kiveséz, kizsigerelem (*biz*) ◆ MEGDICSÉR

szétszerel (ige) ◇ széjjelszerel, szétszed, széjjelszed, szétbont, széjjelbont, demontál (*rég*) ◆ ÖSSZESZEREL

szétszór (ige) ◇ széjjelszór, szerteszór, elhint, széthint, elpotyogtat, eldobál, szétdobál, széjjeldobál, elhány, széthány, széjjelhány, szétgór (*táj*) ◆ ÖSSZEGYÚJT, ÖSSZESZED

◇ [pényt]: elszór, elherdál, elprédál, elver, elpazarol, elveszteget, elfecsérel, eltékozol ◆ GYÚJTÓGET, FÉLREKAR, SPÓROL

◇ szétver, szétkerget, széjjelkerget, szétugraszt, széjjelugraszt, feloszlát

szétszóródik (ige) ◇ széjjelszóródik, elszóródik, széthull, széjjelhull, szétpotyog, elgóródik (*táj*) | elhányódik, elkallódik

◇ [csoport]: szétszéled, széjjelszéled, elszéled, feloszlik, szétoszlik, széjjeloszlik, elszerteledik (*táj*) ◆ ÖSSZEGYŰLIK

◇ [figyelem]: megoszlik, elkalandozik, csökken, lanygul ◆ ÖSSZPONTOSUL, KONCENTRÁLÓDIK

széttár (ige) ◇ kitár, kinyit ◆ BECSUK, BEHAJT

◇ [kart]: szétterjeszt, széjjelterjeszt, szétnyit

◇ [lábat]: szétvet, szétterpeszt

széttép (ige) ◇ széjjeltép, összetép, szétszakít, széjjelszakít, széthasít, széjjelhasít, összeszaggat

◇ szétszaggat, széjjelszaggat, szétmarcangol, széjjelmarcangol

◇ [kapcsolatot]: megszakít, megszüntet, felszámol ◆ LÉTESÍT

szétterjed (ige) ◇ elterjed, szétárad, széjjelárad, elárad, szétterül, széjjelterül, szétfut, széjjelfut

◇ elharapózik, elharapózik

szétterül (ige) ◇ széjjelterül, elterül, szétömlik, szétárad, szétterjed, elszertül (*táj*)

széttipor (ige) ◇ széjjeltipor, összetipor, széttapos, széjjeltapos, összetapos, agyontapos

széttör (ige) ◇ összetör, szétzúz, széjjelzúz, összezúz, kettétör, széjjeltör

szétvág (ige) ◇ elvág, kettévág, felvág, széjjelvág, felszel, felszeletel, feldarabol, felaprít, feltrancsíroz (*biz*)

◇ szétüt, széjjelüt, szétcsap, széjjelcsap

◇ szétrombol, lerombol, széjjelrombol, elpusztít, szétzúz

szétválaszt (ige) ◇ elkülönít, elválaszt, különválaszt, széjjelválaszt, leválaszt, kettéválaszt, szétszed, széjjelszed, szétbont, széjjelbont, széttagol, diszjungál (*sak*), szeparál, szétvesz (*táj*) | megkülönböztet, differenciál (*id*) ◆ ÖSSZEKEVER, VEGYÍT

◇ felbont, szétbont, széjjelbont

szétválik (ige) ◇ széjjelválik, szétoszlik, széjjeloszlik, eloszlik, elszéled, szétszéled, széjjelszéled | felbomlik, széthasad, széjjelhasad

◇ elválik, különválik, elágazik, szétágazik

◇ tagolódik, tagozódik, szeparálódik, elkülönül

szétválogat (ige) ◇ osztályoz, csoportosít, szortíroz (*biz*) ◆ ÖSSZEKEVER
 ◇ kiválogat, elkülönít, megrostál

szétver (ige) ◇ összezúz, szétzúz, széjjelzúz, összetör, széttör, tönkretesz, elpusztít
 ◇ széttüt
 ◇ széjjelver, szétkerget, széjjelkerget, szétzavar, széjjelzavar, szétugraszt, széjjelugraszt, szétszór, széjjelszór, tönkrever, lever, megsemmisít

szétvet (ige) ◇ robbant, felrobbant, levegőbe repít, szétszaggat, széjjelszaggat
 ◇ széttár, kítár

szétzavar (ige) ◇ széjjelzavar, szétkerget, széjjelkerget, szétugraszt, széjjelugraszt

szétzilál (ige) ◇ összezilál, összekuszál, szétkuszál, összeborzol, összeszálal (*táj*) ◆ RENDBE HOZ, MEGIGAZÍT
 ◇ feldúl, megzavar, összezavar, felkavar, felborzol

szétzúz (ige) ◇ széttör, összetör, összezúz
 ◇ szétroncsol, összeroncsol
 ◇ megsemmisít, elpusztít, tönkrever, lerombol
 ◇ megcáfol, megbírál

szevasz (msz) ◇ szervusz!, szia! (*biz*), csaó! (*biz*), pá! (*biz*), helló! (*biz*)

szexi (mn) ◇ (*biz*): érzéki, izgató, szexepiles | vonzó

szexuális (mn) ◇ nemi | érzéki

szezion (fn) ◇ idény, évad

szféra (fn) ◇ gömb, gömbfelület
 ◇ égboltozat, éggömb
 ◇ hatáskör, érdekkör, övezet, hatókör

szia (msz) ◇ (*biz*): szervusz!, szevasz! (*biz*), csaó! (*biz*), hahó! (*biz*), helló! (*biz*), pá! (*biz*)

szid (ige) ◇ szidalmaz, pirongat, dorgál, fedd, korhol, szapul (*biz*), kritizál, lehard (*biz*), csépel, csepül, ostoroz, veszekedik <vkire>, megmossa a fejét, becsmérel, ócsárol, pocskondiáz, gyaláz, átkoz, nyüstöl (*biz*), simfel (*biz*), rútól (*rég*), mocskol (*táj*), piszkol (*táj*), lecáfól (*táj*), lekap (*biz*), lemindenel (*táj*), lecsesz (*szleng*), leballáz (*szleng*), megmosdat (*táj*), lerudal (*táj*), ledorongol (*biz*), helyretesz (*biz*), legorombít (*biz*), leteremt (*biz*), leszűr (*biz*), letol (*biz*), lebarmol (*durva*), lebasz (*durva*) Sz: szidja, mint a bokrot; a nyelvét közsőrüli <vkin>; lekapja a tíz körméről; helyére teszi; lehardja a sárga földig; leszúrja, mint a pengős malacot ◆ DICSÉR, MAGASZTAL

szidalom (fn) ◇ szidás, szidalmazás, dorgálás, korholás, szapulás, fejmosás (*biz*), becsmélés ◆ DICSÉRET, JUTALOM

szidás (fn) ◇ szidalom, szidalmazás, szemrehányás, dorgálás, pirongatás, korholás, lelkifröccs (*biz*), szapulás, feddés, fejmosás (*biz*), megrovás, dörgedelem, ócsárlás, ledorongolás (*biz*), kiosztás (*biz*), leszúrás (*szleng*), letolás (*biz*), lebaszás (*durva*) ◆ DICSÉRET, JUTALOM

szifon (fn) ◇ szívócső | búzelzáró, szagzáró
 ◇ autoszifon (*id*), szódásszifon

szigetel (ige) ◇ izolál, elkülönít
 ◇ tömít, elzár, burkol

szigetelő (fn) ◇ izolátor (*id*), tömítő

szignál¹ (ige) ◇ jelez, jelt ad
 ◇ aláír, láttamoz, kézjeggyével ellát, ellenjegyez, hitelesít

szignál² (fn) ◇ jel, jelzés, jeladás | gong
 ◇ cégjelzés, márkánév

szigony (fn) ◇ halászvilla (*rég*)

szigor (fn) ◇ szigorúság, keménység, vaskéz, rigiditás (*id*) ◆ ENGEDÉKENYSÉG

szigorló (fn) ◇ [orvos]: doktorjelölt | medikus, medika
 ◇ ügyvédbojtár, ügyvédjelölt, joggyakornok

szigorú (mn) ◇ kemény, erélyes, rigorózus (*id*), merev, erőskezű, keménykezű, keményszívű, kőszívű, vaskezű, katonás, rideg ◆ ENGEDÉKENY, LÁGYSZÍVŰ
 ◇ drákói | súlyos, kemény, komoly
 ◇ zord, hideg, fagyos, kemény ◆ ENYHE
 ◇ (*rég*): szegényes, szűkölködő, sanyarú
 ◇ (*rég*): kietlen, elhagyatott, kopár

szigorúan (hsz) ◊ keményen, zordul, zordan, mereven, ridegen
szigorúság (fn) ◊ szigor, fegyelem, szeveritás (*id*), zordság, zordonság, ridegség, keménység, merevség, rigorózusság (*id*) ♦ ENGEDÉKENYSÉG, LÁGYSZÍVÚSÉG
szíj (fn) ◊ heveder, póráz, gurti (*biz*) | hajtószíj, gépszíj
◊ bőrszalag, öv, derékszíj, nadrágszíj
szikár (mn) ◊ sovány, csontos, inas, száraz (*vál*), vékony, ösztövé, cingár, girhes, vézna, keszeg (*biz*), vékonypénzü, vékonydongájú, csont és bőr, aszott ♦ KÖVÉR, HÚSOS, TESTES
szike (fn) ◊ sebészkes, kés
szikes (mn) ◊ [talaj]: sziksós, sós, cserjeges (*táj*) ♦ JÓL TERMŐ, ZSÍROS
szikkad (ige) ◊ szárad, keményedik, szilárdul, fuvakodik (*táj*), szivalkodik (*táj*) ♦ VIZESEDIK, NEDVESEDIK
szikkadt (mn) ◊ száraz, kiszikkadt, kiszáradt ♦ NEDVES, ÁZOTT
◊ (*vál*): kiaszott, sovány, szikár, aszott ♦ KÖVÉR, TESTES
◊ kedélytelen, szellemtelen, unalmas, sótlan ♦ TRÉFÁS, JÓPOFA
szikla (fn) ◊ kőszál, szirt, kőszirt, kőszikla
sziklás (mn) ◊ köves, szirtes (*vál*)
◊ (*szleng*): kemény, szigorú, kegyetlen ♦ ENGEDÉKENY, ELNÉZŐ
sziklaszilárd (mn) ◊ rendíthetetlen, rendületlen, megingathatatlan, rettenthetetlen, tántoríthatatlan, kőkemény, acélos, elszánt, határozott ♦ INGATAG, BIZONYTALAN
szikra (fn) ◊ sziporka
◊ (*táj*): parázs
◊ [jelzőként]: szikrányi, parányi, pici, pirinyó, piciny, morzsa, morzsányi, csipet, csipetnyi ♦ SOK, TÖMÉRDEK
szikrányi (mn) ◊ kevés, cseppnyi, parányi, icipici, szemernyi, mákszemnyi, fikarcnyi, jottányi, csipetnyi ♦ SOK, TÖMÉRDEK
szikrázik (ige) ◊ szikrát vet, szikrát szór, szikrát hány, ragyog, villog, villózik, csillog, csillámlik, csillámpezik (*táj*)
◊ [szellem]: sziporkázik, csillog, elkápráztat
szikrázó (mn) ◊ csillogó, villogó, villódzó, csillámló, fényes, ragyogó ♦ TOMPA, FÉNYTELEN, MATT
◊ sziporkázó, elkápráztató ♦ UNALMAS
szikvíz (fn) ◊ szódavíz, szóda, kányavíz (*táj*)
szilaj (mn) ◊ vad, féktelen, fékezhetetlen, zabolátlan, indulatos, heves, szenvedélyes, szertelen, rakoncátlan, tüzes, tüzesvérű, vehemens ♦ NYUGODT, SZELÍD
◊ (*vál*): viharos, viharzó, fergeteges, háborgó, tomboló ♦ CSENDES
◊ rideg [állattartás]
szilánk (fn) ◊ szálla, forgács, aprófa, szikáncs (*táj*)
◊ repesz, repeszdarab, darab
◊ (*táj*): tövis
szilárd (mn) ◊ biztos, tartós, erős, kemény, kőkemény, stabil, mozdíthatatlan, masszív, változatlan, sziklaszilárd ♦ BIZONYTALAN, INGATAG
◊ állandó, időálló, maradó, konszolidált, megállapodott | megcáfolhatatlan, megdönthetetlen, megalapozott
◊ kitartó, szívós
◊ határozott, eltökélt, elszánt, állhatatos, megingathatatlan, céltudatos, rendületlen, rendíthetetlen, tántoríthatatlan, acélos, jellemes, gerinces
szilárdság (fn) ◊ keménység, stabilitás, tartósság, szoliditás, állandóság, ellenálló képesség
◊ kitartás, állhatatosság, rendületlenség, rendíthetlenség, elszántság, határozottság, vaskövetkezetesség (*vál*), vasakarat
sziluett (fn) ◊ árnykép, árnyrajz
◊ körvonal, kontúr
szilvapalinka (fn) ◊ szilvórium, sligovica (*táj*), szilva
szimat (fn) ◊ szaglász, szaglólérzék
◊ megérezés, megsejtés, sejtetem, sejtés, spuri (*szleng*)
◊ (*szleng*): detektív, nyomozó, hekus (*biz*)
szimatol (ige) ◊ szaglál, szaglász, bűzöl (*táj*), csapáz (*szak*)

◇ sejt, sejdít, gyanít, orront (*rég*), megérez
 ◇ figyel, vizsgálódik, fürkészik, vizslat, kémlelődik, kémkedik, nyomoz, szaglász, spionkodik, keres, kutat, puhatólódik, tudakozódik
szimbolikus (mn) ◇ jelképes, képletes, átvitt, metaforikus
szimbólum (fn) ◇ jelkép, embléma, jel, metafora (*szak*)
szimfónia (fn) ◇ összhangzás, összhang, összecsengés
szimmetrikus (mn) ◇ részarányos (*rég*), szabályos ◆ ASZIMMETRIKUS, SZABÁLYTALAN
szimpátia (fn) ◇ rokonszenv, rokonérzés (*rég*), együttérzés ◆ ELLENSZENV, ANTIPÁTIA
 ◇ vonzalom, vonzódás, barátság
szimpatikus (mn) ◇ rokonszenves, megnyerő, szeretetre méltó, vonzó, bájos, elbájoló, megejtő ◆ ELLENSZENVES, ANTIPATIKUS
szimpatizál (ige) ◇ rokonszenvez, vonzódik, kedvel, rokonszenvet érez <vki iránt>, rokonszenvet táplál <vki iránt>
szimpla (mn) ◇ egyrétű, egyszeres, sima ◆ ÖSSZETETT, DUPLA
 ◇ egyszerű, jelentéktelen, mindennapi, hétköznapi, köznapi, közönséges, átlagos, szürke ◆ KÜLÖNLEGES, RENDKÍVÜLI, BONYOLULT
szimptóma (fn) ◇ tünet, jel, előjel
szimulál (ige) ◇ tettet, színlel, mímel, alakoskodik, tetteti magát, megjátssza magát, színészkedik
szín¹ (fn) ◇ tónus, színárnyalat, klorit (*id*)
 ◇ arcszín
 ◇ [kártyában]: kulór (*szak*), farba (*szak*)
 ◇ sokféleség, változatosság, változat, árnyalatosság, élénkség
 ◇ jelenlét, megjelenési forma, arculat
 ◇ látszat, jelleg | ürügy
 ◇ felszín, felület
 ◇ [színe vminek]: java, színe-java, színe-virága
szín² (fn) ◇ kocsiszín, állás, pajta, bódé, sufni (*biz*), fészter, szárnyék (*rég*), félhøj (*táj*), állaska (*táj*)
szín³ (fn) ◇ színpad, színpadkép | díszlet
színarany (fn) ◇ sárarany (*rég*)
 ◇ [jelzőként]: szintiszta, igaz
színárnyalat (fn) ◇ tónus, színezet
színdarab (fn) ◇ színmű, színjáték, dráma, darab
színehagyott (mn) ◇ fakó, fakult, megfakult, kifakult, napszitta, színevesztett, hagyott színű (*táj*) ◆ SZÍNES, ÉLÉNK
 ◇ (*rég*): sápadt, vértelen ◆ PIROSPÖZSGÁS, EGÉSZSÉGES
színe-java (fn) ◇ <vminek>: java, színe, legjava, eleje, krémje, elitje, dísze-virága, színe-virágja, színélángja (*táj*) ◆ ALJA, SZEMETJE
színes (mn) ◇ tarka, tarkabarka, sokszínű, többszínű, színdús, színpompás, színezett | kromatikus ◆ EGYSZÍNŰ
 ◇ változatos, sokféle, mozgalmas, fordultatos, sokoldalú, szemléletes [leírás], gazdag [stílus], eleven, érdekes, élénk ◆ UNALMAS, EGYHANGÚ, LAPOS
 ◇ (*rég*): színlelő, képmutató
színesz (fn) ◇ komédiás, színjászó (*rég*), teátrista (*rég*), színművész, előadóművész, szereplő, aktor (*rég*), Thália papja (*vál*)
 ◇ (*pej*): ripacs, csepűrágó, pojáca
színeszet (fn) ◇ színjátszás, színművészet, játékszín (*rég*), színészkedés, komédiázás
színeszkedik (ige) ◇ (*pej*): ripacszkodik, alakoskodik, megjátssza magát, pózol, komédiázik, szimulál
színesznő (fn) ◇ színművésznő, művésznő, Thália papnője (*vál*)
színez (ige) ◇ árnyal, kiszínez, beszínez, kifest
 ◇ színesít, tarkít, szépít, élénkít
színezet (fn) ◇ szín, színeződés, színezés (*rég*), színárnyalat
 ◇ jelleg, sajátosság | látszat, külső, külszín
színfal (fn) ◇ kulissza, díszlet
színház (fn) ◇ játékszín (*rég*), teátrum (*rég*), komédiaház (*rég*) | amfiteátrum
 ◇ szintársulat, társulat

◇ színelőadás, előadás
 ◇ színművészet
 ◇ jelenet, cirkusz, hűhó, felhajtás | színlelés
színhely (fn) ◇ helyszín, tethely, hely, szintér
színiakadémia (fn) ◇ színiiskola, színművészeti (*biz*)
színikritika (fn) ◇ színbírálat, műbírálat
színjáték (fn) ◇ színmű, színdarab, dráma
 ◇ (*vál*): alakoskodás, komédiázás, színlelés, megjátszás
színjátszás (fn) ◇ színművészet, színészet, színjáték
 ◇ színlelés, színészkedés, alakoskodás, komédiázás, pózolás, képmutatás
színjátszó¹ (mn) ◇ színváltó, sanzsan (*id*), irizáló
színjátszó² (fn) ◇ színész, színművész, előadóművész, komédiás, aktor (*rég*), teátrista (*rég*)
színkép (fn) ◇ spektrum
színlap (fn) ◇ plakát, másor, program, teátrumcédula (*rég*)
színlég (hsz) ◇ színre, szemre, külsőleg, külszínre, látszólag, látszatra, színből, képleg (*táj*) ◆ VALÓJÁBAN, IGAZÁBÓL
 ◇ tetteve, színelve, képmutatóan ◆ ŐSZINTÉN
színlel (ige) ◇ tettet, szimulál, alakoskodik, mímel, imitál, markíroz (*biz*), negélyez (*rég*), tetteti magát, affektál (*rég*), színészkedik, megjátssza magát, színeskedik (*rég*), komédiázik, teszi magát, alibizik (*szleng*), kétszínkedik (*rég*)
színlelt (mn) ◇ csinált, tettetett, hazug, mímelt, látszólagos, mondvacsinált, fiktív, mesterkélt, erőltetett, hamis, művi, színleges (*rég*), színpadias, tetsző (*rég*) ◆ IGAZI, ŐSZINTE, VALÓDI
színmű (fn) ◇ színdarab, dráma, darab
színműíró (fn) ◇ színdarabíró, drámaíró
színművész (fn) ◇ színész, aktor (*rég*), teátrista (*rég*), színjátszó (*rég*), előadóművész, Thália papja (*vál*)
színművészet (fn) ◇ színészet, színjátszás, komédiázás, színészkedés
színonim (mn) ◇ rokon értelmű ◆ ANTONIM
színopozs (fn) ◇ összefoglalás, összegzés, kivonat, tartalom, vázlat
színpad (fn) ◇ szín, pódium, a világot jelentő deszkák (*vál*), játékszín (*rég*)
színpadi (mn) ◇ színi, színházi | színészi
 ◇ színpadias, mesterkélt, színészkedő, őszintétlen, teátrális
színpompa (fn) ◇ színesség, tarkaság, szingazdagság, színorgia (*vál*) ◆ SZÜRKESEG
 ◇ gazdagság, változatosság, sokféleség ◆ EGYHANGÚSÁG
színpompás (mn) ◇ színdús, sokszínű, tarka, tarkabarka, változatos ◆ EGYSZÍNŰ, SZÜRKE
szint (fn) ◇ réteg, sztrátum (*szak*) | emelet
 ◇ színvonal, nívó, minőség, mérték, standard
 ◇ teljesítményszint, szinteredmény
színtársulat (fn) ◇ színház (*biz*), társulat, együttes, kompánia, trupp (*rég*)
színtartó (mn) ◇ színálló, napálló
színtaxis (fn) ◇ (*szak*): mondattan
szinte (fn) ◇ már-már, jóformán, úgyszólván, idestova, kvázi (*biz*), mintegy, majdnem, kevés híján, valósággal, csaknem, félig, közel
színtelen (mn) ◇ vízszínű, víztiszta (*szak*), fakó, színehagyott, seszínű, savószerű (*táj*) ◆ SZÍNES, TARKA, SZÍNPOMPÁS
 ◇ sápadt, halottsápadt, holtásápadt, fakó, vértelen, halvány, kísértethalvány, hideglelős színű (*táj*) ◆ PIROSPÖZSGÁS, EGÉSZSÉGES
 ◇ jellegtelen, szürke, egysíkú, egyhangú, lapos, érdektelen, se sava, se borsá, se íze, se büze, fád, unalmas, élettelen, sótlan, szellemtelen ◆ ÉRDEKES, IZGALMAS
színtén (ksz) ◇ ugyancsak, hasonlóképpen, is, éppúgy, szintűgy, ugyanúgy, dettó, nemkülönben, valamint, úgyszíntén, azonképpen
színtér (fn) ◇ (*rég*): színpad, játékszín (*rég*)
 ◇ színhely, terep, küzdőtér, fórum (*rég*)
színtézis (fn) ◇ összefoglalás, összegezés, summázat ◆ ANALÍZIS, FELBONTÁS
színtiszta (mn) ◇ vegyítetlen, keveretlen, tiszta, hamisítatlan, százszázalékos, valódi ◆ KEVERT, VEGYES
 ◇ csupa, merő

szintúgy I. (hsz) ◇ ugyanúgy, éppúgy, éppen úgy
szintúgy II. (ksz) ◇ szintén, is, úgyszintén, hasonlóképp, hasonlóképpen, nemkülönben
színültig (hsz) ◇ tele, színig, csordultig, telis-tele, csurranásig (*táj*), színest (*táj*), zsúfolásig
színvonal (fn) ◇ szint, felület, sík
 ◇ nívó, minőség, mérték
színvonalas (mn) ◇ magas színvonalú, értékes, jelentékeny, igényes, rangos, nívós (*biz*), kvalitásos ◆
 ÉRTÉKTELEN, JELENTÉKTELEN, ALACSONY SZÍNVONALÚ
szipákol (ige) ◇ szipog, szepeg, szimmog (*táj*)
 ◇ pipázik, pipál, pőfékel
szipirtyó (fn) ◇ vénasszony, banya, boszorkány, csoroszllya, satrafa, satrantyú (*táj*), vén szatyor, szipa (*táj*)
szipka (fn) ◇ szopóka
 ◇ (*szleng*): láb, virgács (*szleng*)
szipog (ige) ◇ szipákol, hüppög (*táj*), szepeg, piszeg (*táj*), szimmog (*táj*)
szipolyoz (ige) ◇ kizsákmányol, nyúz, kínoz, gyötör, uzsoráz (*táj*)
sziporkázik (ige) ◇ szikrázik, szikrát szór, szikrát hány | ragyog, csillog, villózik, villog, fénylik, tündöklök, csillámlök
 ◇ brillíroz, tündököl ◆ LEÉG, LEBŐG
sziporkázó (mn) ◇ ötletes, ötletdús, elmés, találékony, leleményes, invenciózus | szellemes, humoros, szórakoztató ◆ UNALMAS, EGYHANGÚ, SZELLEMTELEN
 ◇ csillogó, fénylő, ragyogó, tündöklő, káprázatos, sugárzó, vakító, szikrázó, csillámló ◆ FÉNYTELEN, MATT
szippant (ige) ◇ szív, slukkol (*szleng*), cúgol (*táj*)
 ◇ felszív, beszív
szirén (fn) ◇ sellő, habléány | csábnő, démon
sziréna (fn) ◇ vészkürt, dudu (*rég*), kürt, nénó (*szleng*), nyávogó (*szleng*) | riasztó
szirt (fn) ◇ szikla, kőszikla, kőszál, kőszirt, szirtfok, sziklaacsús
 ◇ (*szak*): sziklazátony, sziklapad, sziklahát
szirup (fn) ◇ cukoroldat
 ◇ gyümölcszörp, zörp, zörpöny (*rég*)
 ◇ kanalas orvosság
szirupos (mn) ◇ (*vál*): mézesházos, érzelgős, édeskés, szentimentális, giccses, csöpögős, csepegős, limonádé, nyálás (*szleng*)
sziszeg (ige) ◇ sziszereg (*táj*)
 ◇ [szél]: füttyül, sípol
szít (ige) ◇ [tüzet]: éleszt, gerjeszt, fellobbant, lángra lobbant ◆ OLT
 ◇ [indulatot, mozgalmat]: kelt, élez, fokoz, gerjeszt, táplál **Sz**: olajat önt a tűzre ◆ CSILLAPÍT, LOHASZT
 ◇ (*rég*): húz <vkihez>, vonzódik, hajlik <vkihez>
szita (fn) ◇ rosta, szűrő
szitakötő (fn) ◇ libella (*szak*), acsa (*rég*), kígyóőrző (*táj*), kígyópásztor (*táj*), kígyószolga (*táj*)
szitál (ige) ◇ rostál
 ◇ [eső]: szemerkél, csepereg, hulldogál, permetez, szemereg (*táj*), ködölködik (*táj*), lanyhál (*táj*) ◆ ZUHOG, ÖMLIK
szitkozódik (ige) ◇ átkozódik, káromkodik, szentségel, szedtevetéz, teremtettézik, teringettézik, mocskolódik (*táj*), gyalázkodik, anyázik (*szleng*)
szitok (fn) ◇ szitokszó, szitkozódás, szidalom, káromkodás, gyalázkodás, mocskolódás ◆ SZÉP SZÓ, DICSÉRET
 ◇ (*táj*): átkozódás | átok
szituáció (fn) ◇ helyzet, szitu (*biz*), tényállás, élethelyzet, állapot, ábra (*szleng*)
szittyá (mn és fn) ◇ szkíta
szív¹ (ige) ◇ szí, belehel, belelegzik, szippant, beszív, felszív ◆ FÚJ, KILÉLEGZIK, KIENGED
 ◇ szivattyúz, szívat | köpölyöz
 ◇ szopik, szop
 ◇ (*biz*): iszik
 ◇ dohányzik, pőfékel, füstöl (*biz*)
 ◇ [magába szív]: felvesz, magába fogad, befogad

szív² (fn) ◇ ketyegő (szleng), motor (szleng), pumpa (szleng), verő (táj)
 ◇ mell, kebel (vál)
 ◇ érzés, lélek, érzésvilág ◆ ÉSZ
 ◇ központ, középpont, centrum, belseje <vminek> ◆ PEREM, PERIFÉRIA

szivacs (fn) ◇ mosdószivacs, fürdőszivacs, habgumi, spongea (táj)

szivar (fn) ◇ (szleng): cigaretta, koporsószeg (tréf) | kábitószeres cigaretta, dzsoint (szleng)
 ◇ (szleng): férfi, alak, pasas (biz), pacák (szleng), ipse (biz), tag (szleng), krapek (szleng), fickó, fej (biz), muksi (szleng), pofa (szleng), pali (biz)

szivarfa (fn) ◇ bigebecő (táj), trombitafa

szivárog (ige) ◇ csordogál, folydogál, folyik, szivárkozik (táj), serkedezik | ereszt, átereszt, level (táj), nedvedzik (táj) ◆ ÖMLIK, ZÚDUL

szivarozik (ige) ◇ dohányzik, pőfékel, füstöl (biz), szív, szí

szivárvány (fn) ◇ irisz (id), égív (rég), bábabokra (táj)
 ◇ (táj): szivattyú

szivárványhártya (fn) ◇ irisz (szak), szemszivárvány (rég)

szivattyú (fn) ◇ pumpa, szivárvány (táj)
 ◇ légszivattyú

szivattyúz (ige) ◇ szívat, pumpál, pumpáz (táj)

szívbj (fn) ◇ szívbetegség, szívbántalom, szívfájás, szívtak (rég), szívpanasz, szívzavar, csúnyabaj (táj)
 ◇ (biz): bánat, szomorúság, csalódás

szívbenulás (fn) ◇ szívszélhúdás

szívbeteg (mn és fn) ◇ szívbijos, szíves (biz)

szívderítő (mn) ◇ vidám, szórakoztató, kacagató, nevetető, multságos, mókás | örvendetes, jó ◆ KÖNNYFACSARÓ | ELSZOMORÍTÓ, SZOMORÚ

szívdobogás (fn) ◇ szívverés, szívritmus

szível (ige) ◇ kedvel, szeret, vonzódik <vkihez>, hajlik <vkihez>, rokonszenvez <vkivel>, szimpatizál ◆ IDEGENKEDIK <VKITŐL>, UTÁL

szívélyes (mn) ◇ szívből jövő, bensőséges, kedves, meleg, kordialis (rég), barátságos, baráti, nyájas, szíves, közvetlen, atyafiságos (rég) ◆ BARÁTSÁGTALAN, FAGYOS, RIDEG
 ◇ udvarias, szolgálatkész, készséges, előzékeny, jóindulatú, jóakarató, figyelmes ◆ UDVIARIATLAN, FIGYELMETLEN

szíverősítő (fn) ◇ szívgyógyszer
 ◇ (tréf): szeszes ital, tömény, pálinka, pálinkafele, papramorgó (táj), itóka (biz), tüti (szleng), pia (szleng)

szíves I. (mn) ◇ szívélyes, barátságos, baráti, jóindulatú, jóakarató, nyájas, kedves, kegyes (rég), kordialis (rég) ◆ BARÁTSÁGTALAN, RIDEG, ELLENSÉGES
 ◇ vendégszerető, vendégmarasztaló, társaságkedvelő
 ◇ udvarias, előzékeny, szolgálatkész, segítőkész, készséges, figyelmes ◆ UDVIARIATLAN, FIGYELMETLEN
 ◇ (rég): bátor, vitéz, lelkes

szíves II. (fn) ◇ szívbijos, szívbeteg

szívesen (hsz) ◇ készséggel, készségesen, jó szívvél, kedvesen, nyájasan, szívélyesen ◆ BARÁTSÁGTALANUL, ELUTASÍTÓAN, ELLENSÉGESEN
 ◇ kedvvel, kedvtelve, boldogan, örömmel, örömmest, kész örömmel, ezer örömmel, kész örömmest, édes örömmest, szíves örömmest ◆ KEDVETLENÜL, KÉNYSZERŰSÉGBŐL
 ◇ (táj): szívből, őszintén

szívesség (fn) ◇ szívélyesség, nyájasság, kedvesség, jószívűség, szívjóóság (vál), kordialitás (rég) ◆ KÉNYSZEREDETTSÉG, ELUTASÍTÁS
 ◇ jóindulat, jóakarát, szolgálatkészség, segítőkészség, udvariasság, előzékenység, figyelmesség, kedveskedés, galantéria (rég) | jótett, jótétemény, segítség, szolgálat, szívestétel (táj) ◆ ROSSZINDULAT

szívfájdalom (fn) ◇ szívbántalom, szívfájás, szívszorulás, szívgörcs
 ◇ keserűség, keserv, bánat, búbanat, szomorúság, boldogtalanság, gyötrellem, szenvedés, kinszenvedés

szívfájdító (mn) ◇ elkeserítő, elszomorító, szívtépő (vál), szívfacsaró, szívzaggató, megindító, megható, megrendítő, gyöttrő, gyötrelmes, kínzó, szívrepesztő, szívbe markoló ◆ ÖRÖMTELI, SZÍVMELENGETŐ

szívgyörcs (fn) ◇ szívszorulás, stenocardia (szak)

szívgyengeség (fn) ◇ szívelégtelenség

szívhallgató (fn) ◇ hallgatócső, sztetoszkóp (szak), hallócső (rég), fonendoszkóp (szak)

szívóka (fn) ◇ szipóka (*szak*), szopóka | szívószál, szalmaszál
szívós (mn) ◇ edzett, acélos, erős, erőteljes, mokány, keménykötésű, keményfájú (*táj*), ellenálló, teherbíró
 ◆ GYENGE, PUHÁNY
 ◇ rágós, inas, szíjas
 ◇ kitartó, kemény, állhatatos, lankadatlan, fáradhatatlan, rendíthetetlen, megingathatatlan, tántoríthatatlan, makacs ◆ ÁLLHATATLAN
szívószál (fn) ◇ szalmaszál, szívóka, szipóka (*szak*)
szívzaggató (fn) ◇ szívfájdító, szívtepő, szívet tépő, szívfacsaró, szívbe markoló, megrendítő, megható, megindító, szánalmas
szívzélhűdés (fn) ◇ szívbenulás, infarktus, szívinfarktus
szívtelen (mn) ◇ rideg, kőszívű, keményszívű, könyörtelen, részvétlen, irgalmatlan, kíméletlen, lelketlen, érzéstelen, érzéketlen, hideg, fagyos, kegyetlen, embertelen, inhumánus (*id*) ◆ JÓLELKŰ, JÓÁGOS, EGYÜTT ÉRZŐ
szívverés (fn) ◇ szívdobogás
 ◇ szívhang, életjel
szívvirág (fn) ◇ csüngőszív, hölgyvirág, jézusszíve, krisztusszíve, szívecske
szkafander (fn) ◇ búváruha
 ◇ úrruha, úrhajóruha, úrhajóöltözet
szkeptikus (mn) ◇ kételkedő, kétkedő, hitetlenkedő, hitetlen
szkíta (mn és fn) ◇ szittyá (*rég*)
szlovák (mn és fn) ◇ szlovákiai, tót (*rég*)
szó (fn) ◇ címszó
 ◇ kijelentés, mondanivaló | mondás, mondat | beszéd | beszélés | élőszó
 ◇ beszélgetés, társalgás, tárgyalás, vita, megbeszélés
 ◇ felszólalás, hozzászólás | beleszólás, befolyás, tekintély
 ◇ ígéret, becsületszó
 ◇ kifejezés, szókapcsolat, szóalak, szóhasználat
 ◇ (*táj*): hang, beszédhang, énekhang
szoba (fn) ◇ helyiség, lakószoba, kamra, cella, terem, ház (*rég*), kégli (*szleng*)
szobaborostyán (fn) ◇ fokföldi borostyán, nyáriborostyán, nyárirépkény
szobafenyő (fn) ◇ araukária, nemesfenyő, norfolkifenyő
szobafestő (fn) ◇ mázoló, piktör (*rég*)
szobalány (fn) ◇ komorna, szobaasszony, szobacica (*tréf*), frájla (*rég*)
szobatárs (fn) ◇ lakótárs, hálótárs
szóbeli I. (mn) ◇ verbális (*id*), beszélt | íratlan ◆ NEM-VERBÁLIS, NON VERBÁLIS | ÍROTT
szóbeli II. (fn) ◇ vizsga ◆ ÍRÁSBELI
szóbeszéd (fn) ◇ híresztelés, mendemonda, pletyka, pletykaság, pletyó (*biz*), szófia beszéd (*rég*), szófia hír (*rég*), fecsegés, locsogás, fäma, mesebeszéd, lárifári, szí-szó (*táj*), szódera (*táj*)
 ◇ (*táj*): beszélgetés, megbeszélés, társalgás | szószaporítás
szobor (fn) ◇ faragvány, statua (*id*), plasztika
 ◇ (*rég*): emlékoszlop
szobrász (fn) ◇ szobrásművész, képfaragó (*rég*) | kőfaragó
szobrászat (fn) ◇ szobrásművészet, képfaragás (*rég*), plasztika
szociáldemokrata (mn és fn) ◇ szocdem (*biz*)
szociális (mn) ◇ társadalmi, közösségi
 ◇ népjóléti, kommunális, anyagi
szocialista (mn és fn) ◇ baloldali, szoci (*biz*) | MSzP-s
szociográfia (fn) ◇ társadalomrajz
szociológia (fn) ◇ társadalomkutatás, társadalomtudomány
szócső (fn) ◇ hangtölcsér, beszélőtölcsér
 ◇ szószóló, szóvivő
szóda (fn) ◇ nátriumkarbonát (*szak*)
 ◇ mosószóda
 ◇ szóдавíz, szikvíz
szódabikarbóna (fn) ◇ bikarbóna, pezsgő (*táj*), nátrium-hidrokarbonát (*szak*)

szódavíz (fn) ◇ szóda, szikvíz, kányavíz (*táj*), kutyaijesztő (*táj*)

szófejtés (fn) ◇ etimológia (*szak*), etimologizálás (*id*), szószármaztatás, szóelemzés

szófogadatlán (mn) ◇ engedetlen, fegyelmetlen, rakoncátlan, makrancos, vásott, pajkos, kezelhetetlen, ellenszegülő, ellenálló, zabolátlán, rossz, neveletlen ◆ ENGEDELMES, SZÓFOGADÓ, JÓ

szófogadó (mn) ◇ engedelmes, fegyelmezett, jól nevelt, jó, illedelmes, szórahajló (*táj*), kezelhető, kezes, tiszteletudó ◆ SZÓFOGADATLAN, MAKRANCOS, ENGEDETLEN

szófukar (mn) ◇ szükszavú, szótlán, hallgatag, kevés beszédű, csendes ◆ BESZÉDES, BŐBESZÉDŰ, SZÓSZÁTYÁR

szójáték (fn) ◇ szóvicc, szóélc (*rég*), szócsavarás, calembour (*id*)

szokás (fn) ◇ hagyomány, tradíció, megszokás, közszokás, gyakorlat, úzus (*rég*), divat, módi, konvenció (*szak*)

◇ cselekvésmód, habitus, allűr (*id*), tempó, modor, manír (*id*), életmód

szokásos (mn) ◇ szokott, megszokott, szokásszerű, hagyományos, tradicionális, bevett, kurrens, általános, meghonosodott, normális, szokványos, rendes, közönséges, átlagos, mindennapos, mindennapi, köznapi, sablonos, sztereotip, szabványos, rituális, habituális (*id*), konvencionális, tipikus, uzuális (*id*), beidegződött, elmaradhatatlan, közkeletű ◆ FURCSA, RENDHAGYÓ, RENDKÍVÜLI

szokatlan (mn) ◇ idegen, ismeretlen, új, újszerű, rendhagyó ◆ ISMERŐS, MEGSZOKOTT, SZOKÁSOS

◇ furcsa, fura, különös, különleges, meglepő, bizarr, rendkívüli, kivételes, egyedülálló, szélsőséges, extrém, abnormális, abnormis (*id*), egzotikus, extraordinarius (*id*) **Sz:** különös, mint a tejbetők; különös, mint a májszós ◆ KÖZÖNSÉGES, MINDENNAPI, SZOKVÁNYOS

szokik (ige) ◇ hozzászokik, megszokik, beilleszkedik, idomul, alkalmazkodik

szókimondó (mn) ◇ nyílt, egyenes, őszinte, karakán, igazmondó, szókimondó (*táj*), mérmondó (*táj*) **Sz:** a kapát kapának, az ásót ásonak mondja; nem tesz lakatot a szájára; nevén nevezi a gyereket; nem rejtí véka alá a véleményét; ami a szívéen, az a száján; nyelvén van a szíve; kimondja, ami a szívéen fekszik; kijelenti feketén-fehéren; nem árul zsákbamacsát; kerek percc kimondja; nem köt görccsöt a nyelvére ◆ KÖNTÖRFALAZÓ, SUNYI, MELLÉBESZÉLŐ

szókincs (fn) ◇ szókészlet (*szak*), lexika (*szak*), szóanyag, szótár (*vál*) | szóismeret, szóbőség

szoknya (fn) ◇ alj, rokolya (*rég*), pendely (*táj*)

◇ asszony, feleség, nő

szoknyavadász (fn) ◇ szoknyabolond, nőbolond, asszonybolond, kékszakáll, nőcsábász, szoknyapeccér (*biz*), kakas (*tréf*), szeladon (*rég*), kurafi (*rég*), donjuan, kujon (*biz*), casanova, kurvahajcsár (*durva*), kurvapeccér (*durva*)

szokott (mn) ◇ szokásos, megszokott, szokványos, szokásszerű, közönséges, mindennapos, mindennapi, rendes, bevett ◆ SZOKATLAN, VÁRATLAN, RENDKÍVÜLI

szoktat (ige) ◇ rászoktat, kapat (*táj*)

◇ betör, idomít, nevel, treníroz, dresszíroz

◇ [magához szoktat]: édesget

szokványos (mn) ◇ szokott, megszokott, szokásos, szokásszerű, hagyományos, normális, rendes, mindennapos, mindennapi, közönséges, köznapi, átlagos, bevett ◆ SZOKATLAN, RENDHAGYÓ

◇ sablonos, sematikus, sztereotip (*id*), érdektelen, jellegtelen, semmitmondó, banális, közhelyszerű, szürke ◆ ÉRDEKES, ÚJSZERŰ

szól (ige) ◇ megszólal, beszél, mond, [egy-két szót] ejt, nyikkan, mukkan, kottyant (*táj*), vakkant (*pej*) | szót vált, beszélget, megbeszél, értekezik, tanácskozik

◇ <vmihez>: hozzászól, megjegyzést tesz, beleszól

◇ figyelmeztet, értesít, tudtul ad, tudtára ad, tudomására hoz | rászól, rendre int, leint

◇ hangot ad, hallat

◇ [tücsök]: ciripel

◇ [madár]: füttyül, csivitel, énekel

◇ [harang]: zeng, kong, zúg

◇ [orgona]: búg

◇ [dob]: pereg

◇ [kürt]: rikolt, rian

◇ [zene]: hangzik, hallatszik, zeng, harsog

◇ tárgyalt, tárgyal (*rég*)

◇ <vkinek>: van szánva, van címezve

◊ <vmire>: érvényes

◊ <vmi, vki mellett, vmi, vki ellen>: érvel, állást foglal, kiáll

szólam (fn) ◊ frázis, bombaszt (*vál*), fordulat, kitétel, szóvirág, klisé, közhely

◊ (*rég*): szólás, szólásmondás

szólás (fn) ◊ szólásmondás, szokásmondás (*táj*), kifejezés, frázis, szójárás (*rég*) | szóláshasonlat
◊ felszólalás

szólásmód (fn) ◊ szólás, szókapcsolat, közmondás (*rég*), szólásforma

◊ kifejezőmód, beszédmód, beszédfordulat, lokúció (*id*), szóhasználat

szólásmondás (fn) ◊ szólás, közmondás, proverbium (*id*), aforizma, szállóige

szolfézs (fn) ◊ énekgyakorlat, szolmizálás (*szak*)

szolga (fn) ◊ alkalmazott, cseléd, inas, legény (*rég*), lakáj, komornyik ◊ ÚR, GAZDA

◊ (*rég*): hivatalsegéd, altiszt

szolgai (mn) ◊ alárendelt, kiszolgáltattot, elnyomott

◊ szolgálalelkű, szervilis (*pej*), alázatos, megalázkodó, meghunyászkodó, talpnyaló, hajbókoló, lakájtermészetű, csúszó-mászó, seggnyaló (*durva*) ◊ BÜSZKE, RÁTARTI

szolgál (ige) ◊ cselédkedik, inaskodik, lakosgat (*táj*)

◊ (*rég*): alkalmazásban van, dolgozik | katonáskodik

◊ [kutya]: pitizik, apportíroz (*id*)

◊ <vmire>: való, alkalmas, használható ◊ HASZNAVEHETETLEN

◊ misézik, prédikál

szolgálat (fn) ◊ hivatal, állás, munkakör, szolgálattétel, alkalmazás, pálya, hivatás

◊ ügyelet, inspekción (*id*), szoli (*szleng*)

◊ szívesség, segítség, jótett, jótétemény, kedveskedés

szolgálati (mn) ◊ hivatalos, hivatali ◊ MAGÁN, MASZEK (*biz*), SAJÁT

szolgálatkész (mn) ◊ segítőkész, készséges, udvarias, előzékeny, szíves, szívélyes, lekötelező, gálans, lovagias ◊ UDVARIATLAN, KELLETLÉN, ÖNÁLLÓ

szolgálalelkű (mn) ◊ szolgai, szervilis (*pej*), talpnyaló, lakájtermészetű, csúszó-mászó, gerinctelen, alázatos, hajbókoló, megalázkodó, meghunyászkodó ◊ ÖNÉRZETES, ÖNTUDATOS

szolgáló (fn) ◊ alkalmazott, cseléd, szolgálólány, cselédlány, mindenes, háztartási alkalmazott, dézsahölgy (*táj*), dézsatündér (*tréf*)

szolgáltat (ige) ◊ ad, juttat, nyújt | biztosít, ellát

◊ [okot]: megteremt, létrehoz

szolgáltatás (fn) ◊ juttatás, adás, nyújtás | ellátás, biztosítás

szolgaság (fn) ◊ szolgasor, iga, járom, rabiga (*vál*), rabság, fogság | rabszolgaság

szolid (mn) ◊ tisztességes, megbízható, becsületes, tisztos, kiegyensúlyozott, rendezett életű, komoly, megállapodott, higgadt, mérsékelt, mértéktartó, megfontolt ◊ KICSAPONGÓ, LÉHA, LINK

◊ (*rég*): szilárd, masszív, stabil ◊ ROZOGA

◊ [vállalkozás]: józan, megalapozott, kockázatmentes ◊ BIZONYTALAN, KOCKÁZATOS

◊ egyszerű, szerény, dísztelen, csendes, szelíd, szende, visszahúzódo, tartózkodó, jámbor, szemérmes, visszafogott, decens (*vál*), ízléses, diszkrét ◊ FELTŰNŐ, HIVALKODÓ

szolidáris (mn) ◊ összetartó, együtt érző, egyetértő ◊ ELLENSÉGES, SZÉTHÚZÓ

szolidaritás (fn) ◊ összetartás, bajtársiasság, testvériség, kollegialitás (*id*), közösségvállalás

szólista (fn) ◊ szólóénekes, magánénekes ◊ KÖRISTA

szólít (ige) ◊ magához kér, magához kéret | szólongat ◊ ELKÜLD

◊ hív, nevez, titulál, címez, tisztel

◊ (*rég*): szól

szóló (fn) ◊ magánszám, énekszóló, ária, szólójáték, hangszerszóló

szólongat (ige) ◊ szólítgat, hívogat

szombat (fn) ◊ sábesz (*biz*), sabbath (*id*) | vigilia

szombatos (mn és fn) ◊ sabbatharius (*id*), sabbatheus (*id*)

szomjas (mn) ◊ szomjú (*vál*), szomjazó, tikkadt | szomjazik, szomjúhozik (*vál*)

◊ (*vál*): sóvárgó, vágyódó, vágyakozó, epedő, epekedő, sóvár ◊ ELÉGEDETT

szomjazik (ige) ◊ szomjas, szomjúhozik (*vál*), ihatnékja van, eleped a szomjúságtól, kiszáradt a gigája (*biz*) ◊ ISZIK

◇ (vál): vágyódik, vágyakozik, sóvárog, eped, epekedik, epedezik, áhít, ácsingózik, áhitozik ♦ ELÉR <VMIT>

szomjúság (fn) ◇ szomj (vál)

◇ vágyakozás ♦ BETELJESÜLÉS

szomorkodik (ige) ◇ bánkódik, búsul, búslakodik, borong, búsong, búsolkodik (táj), csügged, kesereg, emésztődik, emésztí magát, szontyolog (táj), szomorog (táj), szívére vesz <vmit>, gyötrődik, lógatja az orrát, lógatja a fejét ♦ ÖRVENDEZIK, ÖRÜL

szomorú (mn) ◇ bánatos, búbánatos, szomorodott, bús (vál), szomorkás, levert, letört, lehangolt, csüggedt, lógó orrú, fancsali, savanyú, mélabús, melankolikus, misz (biz), búskomor, komor, nyomott, rosszkedvű, kedvetlen, kedveszegett, depresszált, depressziós, elkámpicsorodott (szleng), elkenődött (szleng), lelombozódott (szleng) Sz: a földet szántja az orra; bal lábbal kelt fel; bús, mint ki hat ökrét veszette; bús, mint a kotló tyúk; búslakodik, mint a kereketörött paraszt; búsul, mint a föltekert ménlő; búsul, mint a cigány Szent Mihály napján; búsul, mint kinek hat ökrét szekeréből ellopták; búsul, mint az elrugdosott ménlő; el van keseredve, mint a liptai túró; leszegett a nyaka; meghasad a szíve; nem tud hová lenni bújában; olyan jó kedve van, mint a szegbe akasztott nyúlak; olyan, mint a szárnyaszegett lúd; olyan, mint a pénteki menyasszony; olyan, mint akinek az orra vére folyik; olyan, mint akinek apját, anyját megölték; savanyú pofát vág; sir benne a lélek; sir előtte minden; száraz ágon ül; úgy áll a szája, mint a tót kalendárium; úgy áll a szája, mint szüret után a kunyhó; úgy áll a szája, mint akinek kenderföld nem jutott ♦ JÓKEDVŰ, DERŰS, VIDÁM

◇ borult, borús, borongós ♦ NAPOS, DERÜLT

◇ elszomorító, lehangoló, lesújtó, leverő, fájó, fájdalmas, szívet tépő, szívbe markoló, reménytelen, sivár, gyászos, zord | keserves ♦ ÖRVENDETES, VIDÍTÓ, SZÍVDERÍTŐ

szomorúfűz (mn) ◇ árvafűz, húsvétfa (táj)

szomorúság (fn) ◇ bánat, bú (vál), búbánat, rosszkedv, csüggedés, levertség, depresszió, mélabú, elkeseredés, kedvetlenség, bánkódás, búslakodás, szomorkodás, búsongás (vál), melankólia, boldogtalanság, keserv, dezoláció (id), szívfájdalom ♦ JÓKEDV, ÖRÖM, VIDÁMSÁG

◇ fájdalom, csapás, szerencsétlenség, tragédia, gyász

szomszéd I. (fn) ◇ tőszomszéd

◇ szomszédság

szomszéd II. (mn) ◇ szomszédos, határos

szomszédos (mn) ◇ határos, közeli, közellevő, környező, megyés (táj) ♦ TÁVOLI, MESSZI

szomszédság (fn) ◇ közelség, közellét, tőszomszédság, szomszéd, környék

◇ lakóközösség

szondáztat (ige) ◇ ropiztat (szleng), megfűjat (szleng)

szónok (fn) ◇ orátor (rég), rétor (rég), előadó

szónoklat (fn) ◇ beszéd, előadás, felszólalás, elokúció (szak), oráció (rég), szpícs (biz), filipikka (vál)

szónoklattan (fn) ◇ retorika, beszédművészet, ékesszólástan

szónokol (ige) ◇ beszédtel mond, beszél, beszédet tart, előad

◇ (pej): perorál (id), deklamál (id), papol, dikciózik (id), szaval, szpícsel (szleng), szószol (szleng)

szop (ige) ◇ szív, szívogat, szürcsöl

szopik (ige) ◇ emik (rég), cumizik, cuclizik, szopikál, dudlizik (táj), cicil (táj), didiz (táj), cescsel (táj)

szopogat (ige) ◇ szívogat, majszol, nyalogat, cuclizik, szopicskál (táj), szopikál (táj)

◇ (biz): iszogat, iddogál, kortyol

szopóka (fn) ◇ szipka, szipóka, szívóka, pipacsutóra, csutóra

◇ cucli, cumi, dudli

szoprán (fn) ◇ diszkant (szak), koloratúrszoprán (szak)

szór (ige) ◇ szétszór, széjjelszór, hint, széthint, dobál, gór (táj), hány, hányogat (táj), terít ♦ ÖSSZEGYŰJT, ÖSSZESZED

◇ [vize]: permetez, spriccel, preckel (táj)

◇ oszt, osztogat, árszt, terjeszt, sugároz, [lángot] okád

◇ [pénz]: pazarol, herdál, tékozol, fecserel, elver, elveszteget ♦ TAKARÉKOSKODIK, GYŰJT, SPÓROL

szórakozás (fn) ◇ multság, időtöltés, kikapcsolódás, hepaj (szleng), vígság, kedvtelés, passzió (biz) ♦ MUNKÁ

◇ (rég): szórakozottság

szórakozik (ige) ◇ mulat, mulatozik, vigad, mulatja magát (*rég*), passziózik, passzióz (*táj*), kikapcsolódik
 ◆ BÚSLAKODIK, SZOMORKODIK | DOLGOZIK
 ◇ <vmin>: mulat, nevet, derül
 ◇ <vkivel>: ugrat, tréfál, bolondozik, cukkol, heccel | enyeleg
 ◇ (*pej*): henyél, lopja a napot, lógázza a lábát

szórakozóhely (fn) ◇ mulatóhely, mulató, orfeum (*rég*), lokál, bár, diszkó, éjszakai mulató | lebu
 (*szleng*), késdobáló (*szleng*), csehó (*szleng*)

szórakozott (mn) ◇ figyelmetlen, szétszórt, konfúzus (*rég*), feledékeny, vigyázatlan, szenilis **Sz**:
 kóvályog az esze; se lát, se hall ◆ ÖSSZESZEDETT

szórakoztat (ige) ◇ mulattat, felderít, felvidít, gyönyörködtet, örömet szerez, disztrahál (*id*) ◆ UNTAT

szórakoztató (mn) ◇ mulattató, mulatságos, tréfás, vicces, humoros, kacagtató, neveltető, mókás, muris
 (*biz*) | élvezetes, érdekes, szíverítő, könnyű, unaloműző ◆ UNALMAS, ÉRDEKTELEN

szórend (fn) ◇ sorrend, mondatszerkesztés, mondatfűzés, szórakás (*rég*)

szorgalmas (mn) ◇ szorgos (*vál*), szorgalmatos (*rég*), dolgoz, törekvő, dolgoz kezű, serény, buzgó, agilis,
 ügybuzgó, fáradhatatlan, munkaszerető, igyekvő, iparkodó, munkás (*táj*), tevékeny, jódolgos (*táj*),
 jóigyekezetű (*táj*), aktív, hangyaszorgalmú, vasszorgalmú **Sz**: az ördögöt is kihajtaná a lyukából; olyan,
 akár a szítófá; ég a keze alatt a munka; emberül fog mindenhez; megfogja a végét a munkának ◆ LUSTA,
 REST, TUNYA

szorgalmaz (ige) ◇ kezdeményez, kérelmez, szollicitál (*rég*), szorgat (*táj*), sürget, siettet, sarkall,
 reklamál ◆ KÉSLELTET, AKADÁLYOZ, HÁTRÁLTAT

szorgalom (fn) ◇ igyekezet, szorgosság, szorgalmatosság, iparkodás, igyekvés, buzgalom, buzgóság,
 serénység, ipar (*táj*), hangyaszorgalom, vasszorgalom ◆ LUSTASÁG, TÉTLENSÉG, TUNYASÁG

szorgos (mn) ◇ szorgalmas, szorgalmatos (*rég*), serény, buzgó, agilis, igyekvő, iparkodó, dolgoz,
 energikus, munkás (*táj*), tevékeny, fáradhatatlan, lankadatlan, munkaszerető ◆ LUSTA, REST, TUNYA
 ◇ (*rég*): sürgős, halaszthatatlan, sietős, sürgetős ◆ RÁÉRŐS

szorgoskodik (ige) ◇ iparkodik, dolgozik, buzgólkodik, buzog, fárad, szorgolódik (*táj*), sürgölődik,
 sűrög-forog, serénykedik, forgolódik, munkálkodik, tevékenykedik, foglalatoskodik, ügyködik ◆
 TÉTLENKEDIK, LUSTÁLKODIK | PIHEN

szorít (ige) ◇ összeszorít, fog, nyom, présel, sajtol, fészít, markol, szorongat | ráerősít, ráfeszít, rászorít ◆
 ENGED, ELENGED

◇ [ruhadarab]: nyom, vág, szűk, szoros, fojtogat ◆ KÉNYELMES
 ◇ visszazorít, üldöz, visszaver
 ◇ (*táj*): kerget, hajszol, sürget
 ◇ <vkit vmire>: kényszerít, erőszakol, erőltet, rábír, kötelez
 ◇ [időt]: szakít
 ◇ <vkiért>: izgul, szurkol, drukkol (*biz*)

szorítás (fn) ◇ nyomás, préselés, sajtolás, markolás | fogás

szorítózik (ige) ◇ korlátozódik

szorító (fn) ◇ csíptető, fogó, klamni (*szak*) | heveder
 ◇ ring (*szak*), aréna | porond

szorong (ige) ◇ zsúfolódik, összezsúfolódik, szűkösködik, összeszorul, nyomorog, bezsúfolódik | tolong
 ◇ aggódik, feszeng, aggodalmaskodik, fél, izgul, nyugtalanlkodik, gyötrődik, drukkol (*biz*) ◆ RELAXÁL,
 ELLAZUL, BIZAKODIK

szorongás (fn) ◇ félelem, aggodalom, aggódás, aggály, rettegés, feszültség, druk (biz), gyötrődés,
 gyötirelem ◆ ELLAZULÁS

szorongat (ige) ◇ szorít, megszorít, fogdos, markol, markolász, nyomkod, nyomorgat
 ◇ [fájdalom]: összeszorít, fojtogat, áthat
 ◇ zaklat, nyaggat, üldöz, nyakára jár, ostromol | noszogat, sürget, szutyongat (*táj*) | támad ◆ BÉKÉN HAGY

szoros I. (mn) ◇ szűk, feszes, passzent (*biz*), passzentes (*biz*), testhez álló, hézagtalan, keskeny | sztreccs
 ◆ BŐ, TÁG
 ◇ szorongató, sürgető, sürgős
 ◇ erős, bensőséges, benső, meghitt, bizalmas, közeli ◆ LAZA, TÁVOLI
 ◇ pontos, precíz, akkuratús, szigorú ◆ ELNAGYOLT, FELÜLETES

szoros II. (fn) ◇ hegyszoros, szoros, hágó, völgy, völgyszikület, mélyút, szurdok, szurdokvölgy (*szak*)
 ◇ tengerszoros

SZOROZ (ige) ◇ sokszoroz, többszöröz, megszoroz, összeszoroz, multiplikál (*szak*) ◆ OSZT

szortíroz (ige) ◇ szétválogat, válogat, kiválogat, eloszt, osztályoz, rendszerez, csoportosít, kategorizál, rendez, fajtáz (*rég*), szelektál

szorul (ige) ◇ beszorul, beleszorul, megakad | reked, ragad
 ◇ összehúzódik, összerándul
 ◇ (*biz*): kikap, lakol, bűnhődik, kap a pofájára (*durva*)
 ◇ <vmire>: rászorul, szüksége van

szorulás (fn) ◇ székrekedés, bélrenyheség (*szak*), dugulás, obstipáció (*szak*), konstipáció (*szak*) ◆ HASMENÉS
 ◇ (*rég*): tolongás, tolakodás, taszigálás, lökdösődés
 ◇ (*biz*): bűnhődés, lakolás, verés, szidás

szorult (mn) ◇ [állapot, helyzet]: nehéz, szorongatott, kellemetlen, kínos, terhes, bajos, kényes, kényelmetlen, kritikus, veszélyes

szórványos (mn) ◇ elszórt, szétszórt, ritka, ritkás, elszigetelt, gyér, kisszámú, sporadikus (*id*) ◆ GYAKORI, SÚRÚ

szorzó (fn) ◇ faktor (*szak*), multiplikátor (*szak*), szorzószám, együtttható ◆ OSZTÓ

szorzótábla (fn) ◇ egyszeregy

szósz (fn) ◇ mártás, mártalék (*rég*)
 ◇ (*biz*): baj, pác, csáva, slamasztika, kellemetlenség, galiba
 ◇ (*biz*): fecsegés, szószaporítás, beszéd, díszduma (*biz*), prédikáció (*biz*), locsogás

szószaporítás (fn) ◇ bőbeszédűség, szóbőség (*rég*), terjengősség, szófecsérlés, mellébeszélés, szószátyárság, szószátyárkodás, szalmacséplés, szócséplés, szódara (*táj*), szóhalmozás, szalmázás, fecsegés, rizsa (*szleng*) ◆ SZÜKSZAVÚSÁG

szószátyár (mn) ◇ bőbeszédű, beszédes, fecsegő, szószaporító, szószapora (*táj*), locsi-fecsi, locska-fecske (*táj*), locsogó, cserfes, szófosó (*durva*), nagy dumájú (*szleng*), dumás (*szleng*) **Sz**: csévelt szalma beszéde ◆ SZÓFUKAR, SZÜKSZAVÚ

szószedet (fn) ◇ szójegyzék, szótár, glosszárium (*szak*)

szószegő (mn és fn) ◇ hitszegő, esküszegő, csalárd, álnok, hamis, áruló, szavajátszó (*rég*), szótörő (*rég*), állhatatlan, hűtlen, megbízhatatlan, köpönyegforgató, perfid (*id*) ◆ MEGBÍZHATÓ, SZÓTARTÓ, SZAVAHIHETŐ

szószék (fn) ◇ szónoki emelvény, emelvény, katedra, pulpitus (*rég*) | ambo (*szak*)

szószóló (fn) ◇ közbenjáró, patrónus, pártfogó, képviselő, szócsó, szóvivő, tolmács, prókator (*rég*)

szótag (fn) ◇ szillaba (*szak*)

szótár (fn) ◇ szógyűjtemény, szószedet, szójegyzék, glosszárium (*szak*), némenklatúra (*szak*), szókincstár, szókönyv (*rég*), lexikon (*rég*), némenklatúra (*rég*), dictionarium (*id*)

szótlan (mn) ◇ szótalán, szószavú, szófukar, hallgatag, csendes, néma, kevés beszédű, kuka (*táj*) | tartózkodó ◆ SZÓSZÁTYÁR, FECSEGŐ, BESZÉDES

szótlatlanul (hsz) ◇ némán, hangtalanul

szótöbbség (fn) ◇ szavazattöbbség, véleménytöbbség

szóval (hsz) ◇ röviden, egyszerűen | következőképpen, tehát, vagyis, azaz, mármint

szóváltás (fn) ◇ összeszólalkozás, összetűzés, összezördülés, összekülönbözés, vita, veszekedés, perlekedés, civakodás, civódás, disputa (*rég*), összekoccanás, szócsata, szópárbaj, polémia, purparlé (*biz*), szóvita (*rég*), vitatkozás, nézeteltérés, perpatvar
 ◇ (*rég*): párbeszéd, beszélgetés

szóvirág (fn) ◇ sallang, cikornya, frázis, ciráda, szólam, szódísz (*rég*)

szóvivő (fn) ◇ szószóló, szócsó, képviselő, vezérszónok
 ◇ (*rég*): hírvivő, hírnök, fullajtár (*rég*)
 ◇ (*biz*): hangadó

szózat (fn) ◇ beszéd, nyilatkozat, manifesztum, kiáltvány, proklamáció, zengzet (*rég*)
 ◇ (*rég*): szó, beszéd, hang, hangzat

szó (ige) ◇ stoppol, beledolgoz, beleszó
 ◇ [beszédbe]: beleszó, beiktat, közbeiktat
 ◇ [cselekményt]: kialakít, alakít, formál, bonyolít, összebonyolít, összefűz
 ◇ (*táj*): [kavicsot] szóktet, kacsázik

szöcske (fn) ◇ kabóca (*táj*), mezeilovacska (*táj*), szütyőkebogár (*táj*)

szög¹ (fn) ◇ szeg, stift, szegecs
szög² (fn) ◇ (*rég*): szeglet, sarok, zug
szög³ (mn) ◇ (*táj*): [haj] barna, gesztenyeszín, gesztenyeszínű, világosbarna
szöges (mn) ◇ (*rég*): szögletes
 ◇ [ellentét]: végletes, poláris (*szak*), sarkalatos, szélsőséges, sarkellenes (*rég*)
szögesdrót (fn) ◇ tuskésdrót (*táj*)
szöglet, szeglet (fn) ◇ sarok, szög (*rég*)
 ◇ kuckó, zug, zezzug, szegelet (*táj*), sut (*táj*)
 ◇ [sportban]: szögletrugás, sarokrugás, korner
szögletes, szegletes (mn) ◇ négyszögletes, négyszögletű, négyszögű | sarkos ◆ KEREK, GÖMBÖLYŰ
 ◇ csontos, kemény, határozott, markáns ◆ LÁGY VONALÚ
 ◇ darabos, esetlen, ügyetlen, nehézkes | csiszolatlan, faragatlan ◆ KECSÉS, ELEGÁNS
szögletrugás (fn) ◇ sarokrugás, szöglet, korner
szögmérő (fn) ◇ [hajón]: szextáns (*szak*), Jákob-pálca, irányoló, szondázó, sarkaló, sáskaláb (*táj*)
szökdécsel (ige) ◇ szökdél, szökdös (*táj*), ugrándozik, ugrál, ugrabugrál, fickándozik
szöke I. (mn) ◇ szöszí, szöszske, szöszhajú (*táj*), kese hajú, kese, aranszöke, aranyhajú, lenszöke, keseszöke, lenhajú, hirtelenszöke, tejfelszöke, tejfelhajú, platinaszöke, platinahajú, cserhajú (*táj*)
 ◇ (*vál*): sárga, sárgás, aranszínű
szöke II. (fn) ◇ szöszí, szöszske, szökeség
szökell (ige) ◇ szökken, ugrik, ugrál, pattan
 ◇ lövell, fröcsög, fröcsköl, fröccsen, spriccen
 ◇ [vér]: tódul, tolul, áramlik
szökés (fn) ◇ menekülés, menekvés, elmenekülés, télak (*biz*), dezertálás (*id*)
 ◇ (*rég*): szökkenés, ugrás
 ◇ (*táj*): tánc, táncolás
szökeség (fn) ◇ szöszí, szöszske
szökevény (fn) ◇ dezertőr, menekülő
szökik (ige) ◇ ugrik, ugrál, szökell | átugrik
 ◇ elillan, illan, meglép (*biz*), lelép (*biz*), lóg (*biz*), menekül, slisszel (*biz*), slisszol (*biz*), télakol (*szleng*), olajra lép (*szleng*)
 ◇ lövell, szökken, fröccsen, spriccel
 ◇ [vér]: tódul, tolul, elönt <vmit>
 ◇ (*táj*): táncol, táncot jár
szökken (ige) ◇ szökik, szökell, ugrik, pattan
 ◇ <vhol>: terem, odaugrik, odapattan
 ◇ [vér]: felszökik, lövell
 ◇ [ár]: felmegy, felszökik
szökőkút (fn) ◇ ugrókút (*rég*), fontana (*rég*) | gejzír
szőlő (fn) ◇ szőlőtőke, tőke, szőlőtő, borág (*rég*)
 ◇ szőlőfürt, szőlőgerezd (*táj*), szőlőfej (*táj*) | szőlőszem, szőlőbogyó
 ◇ szőlőskert, szőlőhegy
szőlőfürt (fn) ◇ szőlőgerezd (*táj*), fürt, biling (*táj*), szőlőfej (*táj*)
szőlőlugas (fn) ◇ boráglugas (*rég*)
szőlőszem (fn) ◇ szőlőbogyó, szem, bogyó
szőlőtő (fn) ◇ szőlő, szőlőtőke, tőke
szőnyeg (fn) ◇ birkózószőnyeg | tatami (*szak*)
 ◇ (*rég*): pokróc, kárpit
 ◇ (*vál*): napirend, teríték
szőr (fn) ◇ szőrzet
 ◇ prém, bunda, szőrme
szőrén-szálán (hsz) ◇ nyomtalanul, észrevétlenül, teljesen, szőrén-lábán (*táj*), kézen-közön, gyanúsan
szőr (fn) ◇ szélsikló, vízka
szőrme (fn) ◇ prém, bunda, boa | irha
szőrmentében (hsz) ◇ szőrmentén, óvatosan, kíméletesen, tapintatosan, körültekintően, csinján
szőrny (fn) ◇ szőrnyeteg, monstrum, rém, rémség, torzalak, mumus

szörnyen (hsz) ◇ nagyon, roppantul, irtó (*biz*), fenemód, rendkívül, rettenetesen, borzasztóan, módfelett, szerfelett, állatira (*szleng*) ◆ ALIG, KEVÉSSÉ, ÉPPEEN CSAK

szörnyeteg (fn) ◇ szörny, rém, monstrum, ijesztet (*táj*), szörnyeg (*táj*)
 ◇ vadállat, fenevad, bestia, barbár, barom (*durva*) | hárpia

szörnyszülőtt (fn) ◇ torzszülőtt, korcs, szörnyszülemény

szörnyű (mn) ◇ szörnyűséges, borzalmas, borzasztó, félelmetes, hátborzongató, hajmeresztő, elképesztő, rettenetes, retentő, riasztó, ijesztő, iszonyú, iszonyatos, pokoli, őrjítő, rémes, rémítő, förtelmes, katasztrofális, terribilis (*id*) ◆ SZÉP, KELLEMES, VONZÓ

◇ ádáz, bős, utálatos, undok, veszekedett, ocsmány, kriminális (*biz*), vérlázító, vérfagyasztó, tragikus, égbekiáltó

◇ nagyfokú, mérhetetlen, éktelen, horribilis, roppant, irtózat, retentő, monstuózus (*id*)

szörnyülködik, szörnyűködik (ige) ◇ megütözködik, elképed, sopánkodik, rémülködik (*táj*), csodálkodik

szörnyűség (fn) ◇ kegyetlenség, borzalom, iszonyat, förtelem, borzadály, irtózat, rémség, rettenet

◇ ocsmányság, rondaság

szőrös (mn) ◇ gyapjas, bolyhos, pelyhes, pihés, molyhos, borzas, bozontos, sörtés | borotvátlan, borostás | szürös ◆ SIMA, SZŐRTELEN, CSUPASZ

szőrösszívű (mn) ◇ rideg, érzéketlen, részvétlen, köszívű, keményszívű, lelketlen, kegyetlen, könyörtelen ◆ EGYÜTT ÉRZŐ, SZOLIDÁRIS, ÉRZÉKENY

◇ zsgori, fősvény, fukar, kapzsi, garasos, szűkmarkú, filléreskedő, krajcároskodó, smucig (*biz*), sóher (*biz*) ◆ BÓKEZŰ, ADAKOZÓ

szőröstül-bőröstül (hsz) ◇ teljesen, egészen, mindenestül, en bloc (*id*) ◆ RÉSZLEGESEN

szőröz (ige) ◇ (*biz*): kötözködik, akadékoskodik, kukacoskodik, bakafántoskodik (*rég*)

◇ bibelődik, pepecsel, szöszmötöl, piszmog, matat

szörp (fn) ◇ ivólé, szirup, limonádé, gyümölcslé

szörpamacs (fn) ◇ szőrösomó, szörpamat (*táj*)

◇ ecset, pamacs

szörpöl (ige) ◇ iszik, kortyol, kortyint, szürösl, hörpöl, hörpint

szőrőszálhasogató (mn) ◇ akadékos, akadékoskodó, pontoskodó, bakafántos, aprólékos, akkurátus, fontoskodó, kicsinyes, kicsinyeskedő, hajszálhasogató, bogarászó, kukacos, kukacoskodó, szőröző (*biz*), gáncoskodó, minuciózus (*id*), skrupulózus (*biz*), betörőgő, bojtortjános (*táj*) ◆ FELÜLETES | NAGYVONALÚ

szörtelen (mn) ◇ csupasz, meztelen, sima bőrű, kopasz, tar ◆ SZŐRÖS, BUNDÁS, BOZONTOS

◇ borotvált ◆ SZŐRÖS, BOROSTÁS

szörzet (fn) ◇ bozont, bunda, prém, szörme

◇ szakáll, bajusz, legénytoll (*táj*)

szöszmötöl (ige) ◇ piszmog, pepecsel, babrál, tesz-vesz, tötörészik, totójázik, möszötöl (*táj*), szöszmörög (*táj*), gatyázik (*szleng*), vakarózik, tetvészkedik (*durva*)

szösszenet (fn) ◇ versike, mondóka

szöveg (fn) ◇ textus (*szak*)

◇ dalszöveg | szöveggönyv, librettó (*szak*)

◇ (*szleng*): дума (*szleng*), fecsegés, maszlag (*biz*), púder (*szleng*), sóder (*szleng*)

szövegél (ige) ◇ (*szleng*): beszél, dumál (*szleng*), nyomja a sódert (*szleng*), locsog, süketel (*szleng*), veri a nyálát (*szleng*), pofázik (*biz*)

szövegez (ige) ◇ fogalmaz, formuláz (*vál*), szavakba önt, formába önt | szerkeszt

szöveggyűjtemény (fn) ◇ szemelvénygyűjtemény, olvasókönyv, kresztomátia (*szak*), antológia, analekta (*szak*)

szöveggönyv (fn) ◇ librettó (*szak*), szcenárió (*szak*), szcenárium (*szak*), forgatókönyv, rendezőkönyv

szövet (fn) ◇ kelme, textil, textília, textilanyag, ruhaanyag, szövedék, szőttemény (*táj*), anyag, matéria

◇ sejtiszövet

szövetkezés (fn) ◇ társulás, egyesülés, egyesület, szövetkezet, szövetség, kooperatíva (*id*), kollektíva (*id*)

◇ együttműködés, összefogás | szervezkedés

szövetkezik (ige) ◇ összeszövetkezik, összefog, szervezkedik, szövetségre lép, szövetséget köt, társul, csatlakozik <vkihez, vmihez>, egyesül, összeáll (*biz*), tömörül

◇ lepaktál (*pej*), konspirál, összeszűri a levet, cimborál

szövetnek (fn) ◇ fáklya | gyertya

◊ fény, világosság, világ (*rég*)

szövetség (fn) ◊ államszövetség, föderáció, konföderáció, unió, alliance (*id*) | tengely

◊ koalíció, liga, tömb, blokk, társaság, egyesülés, egyesület, egylet

◊ társulás, frigy (*rég*), kötés, szövetkezés, tömörülés

◊ testamentum, szerződés

szövetséges I. (mn) ◊ szövetkezett, társult, koalíciós, frigyes (*rég*), föderált, föderatív (*id*)

szövetséges II. (fn) ◊ barát, társ, bajtárs, partner, cinkos ♦ ELLENSÉG

szövetségi (mn) ◊ szövetséges, föderatív (*id*), föderális (*id*)

szövevény (fn) ◊ kuszaság, szövedék, gubanc

◊ bonyodalom, bonyolultság, összevisszaság, konfúzió (*vál*), komplexum (*vál*)

◊ (*rég*): terv, cselszövés, ármány (*vál*), intrika

◊ (*rég*): szövet

szövevényes (mn) ◊ bonyolult, bonyodalmas, ágas-bogas, ügyes-bajos, tekervényes, kusza, sokrétű, komplikált, körülményes, összetett, komplex ♦ ÁTTEKINTHETŐ, EGYSZERŰ

szövéődik (ige) ◊ bonyolódik

◊ [kapcsolat]: alakul, fejlődik, keletkezik, támad, létrejön, gömbölyödik (*szleng*)

szövédmény (fn) ◊ komplikáció

szövégyár (fn) ◊ szövéde, textilgyár

szövéőipar (fn) ◊ textilipar

szövéőmunkás (fn) ◊ takács

szövéőszék (fn) ◊ osztovata (*táj*), osztovata (*táj*)

szpiker (fn) ◊ rádióbemondó, bemondó

szponzor (fn) ◊ támogató, patrónus (*rég*), mecénás, segítő, pártfogó, védnök

szponzorál (ige) ◊ támogat, segít, pártol, pártfogol, patronál, felkarol, pénzel, finanszíroz, szubvencionál (*szak*), menedzsel, dotál | reklámoz

sztaniol (fn) ◊ sztaniolpapír, ezüstpapír, fólia, alumíniumfólia

sztár (fn) ◊ híresség, filmscillag, mozi csillag, csillag, filmsztár

sztereó (mn) ◊ térhatású ♦ MONO

sztetoszkóp (fn) ◊ hallgatósó, hallócsó (*rég*), fonendoszkóp (*szak*)

sztoikus (mn) ◊ szilárd, rendíthetetlen, állhatatos, kitaró

◊ egykedvű, higgadt, nyugodt, kiegyensúlyozott, hidegvérű, érzéketlen, szenttelen ♦ INGERLÉKENY, SZANGVINIKUS (*szak*), INDULATOS

sztori (fn) ◊ (*biz*): történet, mese, eset, cselekmény, história, elbeszélés

sztoríroz (ige) ◊ visszavon, érvénytelenít, megsemmisít, töröl, áthúz, hatálytalanít, felbont, megszüntet, lefúj, semmisnek nyilvánít, hatályon kívül helyez, annullál | kihúz, kiikszel, kitöröl, kiradíroz, kidörzsöl, kifest, radexoz (*biz*), racseszoz (*biz*) ♦ MEGTART, MEGHAGY, MEGŐRIZ

szturnó (fn) ◊ javítás, törlés, deleáció

sztrájk (fn) ◊ munkabeszüntetés, munkaszünet | zendülés

sztrájkol (ige) ◊ sztrájkba lép, beszünteti a munkát ♦ DOLGOZIK, FELVESZI A MUNKÁT

sztyepp (fn) ◊ sztyeppe, puszta, füves síkság

szú (fn) ◊ fáfereg, fárágó, rágófereg, hajófereg, famoly, halálórabogár (*táj*), bútorrágóbogár (*táj*)

szubjektív (mn) ◊ egyéni, énes | személyes, benső, alanyi ♦ TÁRGYILAGOS, OBJEKTÍV

◊ elfogult ♦ ELFOGULATLAN, TÁRGYILAGOS, IGAZSÁGOS

szubtilis (mn) ◊ (*vál*): finom, gyengéd | kényes, törékeny, gyenge | karcsú, légiés, nyúlánk

◊ pontos, éles | hajszálfinom, árnyalatnyi, aprólékos

◊ körmönfont, agyafúrt, szőrszálhasogató

◊ nehéz, bonyolult, szövevényes

szubtropikus (mn) ◊ szubtrópusi

szubvenció (fn) ◊ államsegély, támogatás, dotáció, juttatás, adomány | apanázs, járadék, segély

szubvencionál (ige) ◊ támogat, segít, működtet, patronál, pártfogol, pénzel, segélyez, dotál, finanszíroz, szponzorál, menedzsel

szufla (fn) ◊ (*táj*): lélegzet, szusz

◊ (*táj*): indulatosság

szuggerál (ige) ◊ sugall, sugalmaz, beleszól

◊ hat <vkire>, befolyásol, belebeszél

szuggesztív (mn) ◊ hatásos, sugalló, ösztönző, stimuláló ♦ HATÁSTALAN
◊ lenyűgöző, megragadó, meggyőző, ellenállhatatlan ♦ UNALMAS, ÉRDEKTELEN

szulák (fn) ◊ folyófü, folyóka, folyondár, hajnalika, tölcsérvirág

szultán (fn) ◊ padisah, császár, uralkodó, török cár (*rég*)

szundít (ige) ◊ alszik, alukál (*biz*), szundikál, szunyókál, szendereg, bóbiskol, szunnyad, hunyint (*táj*), szuszákol (*táj*), bonyókál (*táj*), kukkadozik (*táj*)

szunnyad (ige) ◊ szendereg, szunyókál, szundikál, szundít, szunnyadozik, alszik
◊ pihen, nyugszik, örök álmát alussza (*vál*), porlad (*vál*)

szunyókál (ige) ◊ alszik, szundít, szunyókál, szundikál, szunnyad, bóbiskol, szendereg, huny (*biz*), csicsikál (*biz*) **Sz:** szemé héján néz keresztül

szúnyog (fn) ◊ moszkító, muska (*táj*), musla (*táj*)

szúnyogháló (fn) ◊ légyháló

szuper (mn) ◊ (*szleng*): kitűnő, kiváló, nagyszerű, remek, óriási, fantasztikus, szenzációs (*biz*), zseniális, elsőrangú, prima, klassz (*szleng*), menő (*szleng*), tuti (*biz*), márkás, NB I-es (*szleng*) ♦ ÁTLAGOS, MINDENNAPOS, SZOKVÁNYOS

szuperál (ige) ◊ (*biz*): működik, funkcionál, dolgozik, jár, üzemel
◊ sikerül, beüt (*biz*)
◊ (*rég*): felülmúl, meghalad, megelőz

szúr (ige) ◊ belemélyeszt, dőf, beledőf, bök, csíp, mar, fullánkol, öklel | ölt
◊ [szövegbe]: beleiktat, beletűz, beszúr
◊ fáj, szagat, nyilall, hasogat
◊ bánt, sért, keserít
◊ tűz, süt, éget
◊ (*szleng*): [kábitószert] befecskendez, felnyom (*szleng*), nyom (*szleng*), lő (*szleng*)

szúrás (fn) ◊ dőfés, késeles, bökés, csipés, marás, öklelés, szarvalás
◊ fájdalom, fájás, szagatás, nyilallás, hasogatás
◊ sértés, bántás
◊ (*biz*): injekció, szuri (*biz*)

szurdok (fn) ◊ szurdék, völgy, mélyedés, kanyon, mélyút, völgyoszoros, hasadék

szurkál (ige) ◊ döfköd, döföd (*táj*) | öklel
◊ bökdös, bököd, piszkál, bánt, ingerel, csipked, bosszant, macerál (*biz*) | kritizál, gúnyolódik, odamondogat, szutyongat (*táj*)
◊ buzdít, ösztökél, ösztönöz

szurkapiszkál (ige) ◊ bosszant, idegesít, piszkál, heccel, ugraszt, macerál (*biz*), csipkelődik

szurkol (ige) ◊ izgul, szorong, retteg, fél, be van gyulladva (*biz*), trémázik (*szleng*), parázik (*szleng*)
◊ drukkol (*biz*), buzdít, biztat, szorít (*biz*)

szurkoló (mn és fn) ◊ rajongó, drukker

szurok (fn) ◊ kátrány, bitumen, aszfalt

szurokfelete (mn) ◊ koromfelete, ébenfelete, éjfelete, hollófelete, hollószínű, szénfelete | vaksötét, koromsötét

szurokfű (fn) ◊ fekete gyopár, vadmajoranna, vargamajoranna, oregano

szurony (fn) ◊ bajonett, bajnét (*táj*), gyíkleső (*táj*), panganét (*táj*), puskagyilok (*rég*)

szúrópróba (fn) ◊ találompróba, stichpróba (*biz*)

szúrós (mn) ◊ hegyes, tüskés, tövises ♦ TOMPA
◊ borotvátlan, borostás, sörtés, szőrös ♦ BOROTVÁLT, SIMA
◊ [szag]: kellemetlen, csípős, éles, penetráns, metsző, erős ♦ KELLEMES, ENYHE
◊ [tekintet]: barátságtalan, átható, fürkésző ♦ BARÁTSÁGOS, ELNÉZŐ
◊ csípős, éles, fullánkos, maró, gúnyos, epés, szatirikus, bántó, sértő ♦ BARÁTSÁGOS, KÍMÉLETES

szurtos (mn) ◊ piszkos, mocskos, szutykos, koszos, maszatos, fekete, füstös, kormos, mosdatlan, ápolatlan, lompos, gondozatlan ♦ TISZTA, ÁPOLT, GONDOZOTT

szusz (fn) ◊ lélegzet, szufla (*biz*), pára
◊ (*táj*): felfuvalkodottság, önteltség, fennhéjzás, gőg

szuszakol (ige) ◊ gyömöszöl, tömköd, zsúfol

szuszék (fn) ◊ láda, hombár (*táj*), gabonátározó

szuszog (ige) ◊ lélegzik, liheg, piheg, fűjtat, lehel, zihál **Sz:** harangoz az orrával

◇ piszmoz, pepecsel, babrál, szöszmötöl
 ◇ <vkire>: neheztel, haragszik, fúj
szusszan (ige) ◇ lélegzik, fúj
 ◇ pihen, megpihen
szuterén (fn) ◇ alagsor, pincelakás
szutykos (mn) ◇ piszkos, maszatos, mocskos, koszos, szennyes, szurtos, mosdatlan, fekete, kormos ◆
 TISZTA, ÁPOLT, NETT
szutyok (fn) ◇ piszok, mocskok, kosz, szenny, retek ◆ TISZTASÁG
 ◇ bagólé, pipamocskok
szutyongat (ige) ◇ noszogat, szorongat, sürget, nyaggat | zaklat
szuvas (mn) ◇ szúette, szúrágta
 ◇ [fog]: lyukas, odvas, korhadt, redves, üreges ◆ EGÉSZSÉGES, ÉP
szuverén I. (mn) ◇ uralkodói, fejedelmi, királyi, hercegi, monarchikus
 ◇ önálló, független, szabad, autonóm, egyedülálló ◆ LEIGÁZOTT, ELNYOMOTT
 ◇ korlátlan, kizárólagos
szuverén II. (fn) ◇ (rég): egyeduralkodó, uralkodó, monarcha (*id*), imperátor (*id*) | tirannus (*rég*)
szuverenitás (fn) ◇ függetlenség, önállóság ◆ ALÁVETETTSÉG
 ◇ uralom, felségjog
 ◇ felsőbbtség, fölény
szűcs (fn) ◇ bundár (*rég*), szőcs (*táj*)
szűk (mn) ◇ szoros, keskeny, vékony, kicsi | testhez álló, feszes, passzentes (*biz*) | rövid, kurta ◆ TÁGAS |
 LEZSER | RÉSZLETES
 ◇ szűkös, kevés, ínséges, szegényes, nyomorúságos, nehéz ◆ GAZDAG, BŐSÉGES, KIADÓS
 ◇ közeli, közelálló, közvetlen, bensőséges, bizalmas, meghitt, intim | zártkörű, korlátozott, korlátozt ◆
 NYILVÁNOS, ÁLTALÁNOS, SZÉLES KÖRŰ
 ◇ [idő]: rövid, rövidre szabott
szűkít (ige) ◇ kisebbit, csökkent, korlátoz ◆ BŐVÍT, NÖVEL, TAGÍT
 ◇ [ruhát]: bevesz ◆ KIENGED
szűkkeblű (mn) ◇ kicsinyes, önző | fukar, fősvény, zsugori, kapzsi ◆ NAGYLELKŰ | BŐKEZŰ, JÓTÉKONY
szűk körű (mn) ◇ részleges, helyi, partikuláris (*id*) | baráti, rokon | exkluzív, zártkörű ◆ SZÉLES KÖRŰ,
 KITERJEDT
szűklátókörűség (fn) ◇ korlátoltság, szemellenzösség, kicsinyesség, provincializmus ◆ NYITOTTSÁG,
 SZÉLESLÁTÓKÖRŰSÉG
szűkmarkú (mn) ◇ fősvény, takarékos, garasos, filléres, krajcároskodó, fukar, zsugori, kicsinyes, smucig
 (*biz*), sóher (*biz*), spórolós (*biz*), spúr (*szleng*) ◆ BŐKEZŰ, ADAKOZÓ, JÓTÉKONY
szűköl (ige) ◇ vonít, nyüszít, vinyog, csahol
 ◇ panaszkodik, siránkozik, nyöszörög
szűkölködik (ige) ◇ nélkülöz, nyomorog, tengődik, hiányt szenved <vmiben>, szükségét lát, éhezik,
 koplal, híján van <vminek> ◆ DÚSKÁL, BŐVELKEDIK
szűkös (mn) ◇ szegényes, nyomorúságos, ínséges, mostoha, szerény, sanyarú ◆ BŐSÉGES, KIADÓS,
 GAZDAG
 ◇ gyér, kevés, elégtelen, sovány | hiányos
szűkség (fn) ◇ hiány, ínség, nyomor, szegénység, szorultság, szűkölködés, pénzhiány, nincstelenség |
 veszély, pénzzavar ◆ JÓLÉT, BŐSÉG, GAZDAGSÁG
 ◇ (rég): szükséglet
szűkséges (mn) ◇ kellő, kívánatos, indokolt, muszáj, helyénvaló, elengedhetetlen, nélkülözhetetlen,
 elkerülhetetlen, óhatatlan, elmaradhatatlan, szükségyszerű, szükségképpen | fontos, létfontosságú ◆
 SZÜKSÉGTELEN, NÉLKÜLÖZHETŐ, FELESLEGES
szűkség helyzet (fn) ◇ kényszerhelyzet, szükségállapot | válság, krízis, kutyaszorító, vészhelyet
szűkséglet (fn) ◇ igény, kíváncsalom, követelmény, szükség (*rég*) | kellék
 ◇ kisdolog | nagydolog (*biz*)
szűkségmegoldás (fn) ◇ kényszermegoldás, pótmegoldás
szűkségyszerű (mn) ◇ szükségessé, bekövetkező, elkerülhetetlen, kétségtelen, okvetlen, óhatatlan, biztos ◆
 ELKERÜLHETŐ, ESETLEGES, FELTÉTELES

szükségtelen (mn) ◊ főlöszeges, nélkülözhető, mellözhető, elhagyható, indokolatlan, lényegtelen ◊ SZÜKSÉGSZERŰ, INDOKOLT, KELLŐ
◊ haszontalan, hiábavaló
szükszavú (mn) ◊ szófukar, hallgatag, csöndes, szótlan, szóatlan, kevés szavú, mormuly (*táj*) **Sz:** úgy beszél, mintha pénzen venné a szót ◊ BÖBESZÉDŰ, BESZÉDES, SZÓSZÁTYÁR
◊ rövid, tömör, velős, magvas, szabatos, lakonikus, lényegre törő ◊ TERJENGŐS, HOSSZADALMAS, SZÓSZAPORÍTÓ
szűkül (ige) ◊ kisebbedik, keskenyedik, fogy ◊ BŐVŰL, NŐ, GYARAPSZIK
◊ (*rég*): szűkölködik, nyomorog
szül (ige) ◊ világra hoz, életet ad, lebabázik, megbabázik, gyermekezik (*rég*), lebetegszik (*rég*) | fiadzik, kölykezik, ellik **Sz:** csontot vet; letörött az ánya szekere ◊ ELVETÉL
◊ okoz, létrehoz | előidéz, terem, eredményez, kivált | előállít, alkot, készít
szüle (fn) ◊ (*táj*): szülő
◊ (*táj*): édesanya | nagyanyó, nagyanya
◊ (*táj*): öregasszony, öreganyó, anyóka, néne (*táj*), nenő (*táj*)
szülés (fn) ◊ világrahozatal, életadás, lebabázás, lebetegedés | fialás, kölykedzés, ellés ◊ VETÉLÉS
◊ megalkotás, létrehozás | előállít, megteremtés
szülész (fn) ◊ nőgyógyász, bábaorvos (*rég*), nőorvos
szülész nő (fn) ◊ bába, bábaasszony, madám (*biz*), gólyamama (*táj*), gólyanéni (*táj*), lyukcsősz (*táj*)
születés (fn) ◊ világrajövetel | gyermekáldás (*vál*) ◊ HALÁL, HALÁLOZÁS, PUSZTULÁS
◊ kezdet, eredet, származás, gyökér, forrás | keletkezés, létrejött, kialakulás ◊ BEFEJEZÉS, VÉG, ALKONY
születési (mn) ◊ veleszületett, natális (*szak*)
született (mn) ◊ veleszületett, magával hozott, természetadta | öröklött, kongenitális (*szak*) ◊ SZERZETT, TANULT
◊ vérbeli, igazi, valódi, kiváló | rátermett, arravaló, istenadta
születik (ige) ◊ világra jön, napvilágot lát, életre kel ◊ MEGHAL, ELHUNY, ELHALÁLOZIK
◊ létrejön, kialakul, keletkezik, lesz, terem, születik (*táj*), megjelenik, feltűnik, felbukkan, kerekedik | származik, ered, támad ◊ ELTŰNIK, BEFEJEZŐDIK, ELMŰLIK
szülő I. (mn) ◊ vajúdo, szenvedő, kínlódo
◊ létrehozó, megalkotó, megteremtő | elkészítő, megcsináló | előidéző, okozó
szülő II. (fn) ◊ öreg, ős (*biz*), szüle (*rég*), parens (*rég*) ◊ GYERMEK, GYEREK, UTÓD
szülőföld (fn) ◊ anyaföld, haza, hon, otthon, szülőhely, pátria, bölcső (*vál*) ◊ KÜLFÖLD, IDEGEN FÖLD
szünet (fn) ◊ megszakítás, abbahagyás, megállás, fennakadás ◊ FOLYTATÁS
◊ nyugvás (*vál*), nyugalom | pihenés, kikapcsolódás, szabadság
◊ tízperc, órákőz | vakáció, szünidő ◊ MUNKA, TEVÉKENYSÉG
◊ csend, pauza (*vál*), cezúra (*szak*) | térkőz
szünetel (ige) ◊ félbeszakad, áll, leáll | pihen, nyugszik, pauzál (*rég*) ◊ FOLYTATÓDIK, MEGY | TEVÉKENYKEDIK
◊ kimarad, elakad
szüneteltet (ige) ◊ leállít, felfüggeszt, félbeszakít, megszakít, abbahagy ◊ FOLYTAT, CSINÁL
szünetjel (fn) ◊ pauza (*vál*)
szünidő (fn) ◊ vakáció, szünet | szabadság, pihenés, pihenő ◊ TANULÁS, TANÍTÁS | MUNKA
szűnik (ige) ◊ csökken, alábbhagy, csillapodik, enyhül, múlik, csendesedik, csendesül, halkul, csitul, mérséklődik, múlófélben van | oszlik, tisztul ◊ ERŐSÖDIK, NŐ, FOKOZÓDIK
◊ abbamarad, elmúlik, leáll ◊ FOLYTATÓDIK
szűnnap (fn) ◊ szabadnap, pihenőnap, szabadság, szünet ◊ MUNKANAP
szűnő (mn) ◊ múló, csökkenő, csillapodó, enyhülő, csendesedő ◊ EMELKEDŐ, NÖVEKVŐ, FOKOZÓDÓ
szűnős-szüntelen (hsz) ◊ folytonosan, szakadatlan, egyfolytában, egyvégtében, szakadatlanul, állandóan, mindig, éjjel-nappal, unos-untalan, mindegyre ◊ NÉHA, OLYKOR, RITKÁN
szüntelen I. (mn) ◊ folyamatos, folytonos, permanens, megszakítás nélküli, állandó, szakadatlan, lankadatlan, örökös, tartós, véget nem érő, szűnni nem akaró
◊ gyakori ◊ IDŐSZAKOS
szüntelen II. (hsz) ◊ szüntelenül, egyfolytában, egyvégtében, állandóan, mindig, unos-untalan, szüntelen
◊ NÉHA, OLYKOR
szüntet (ige) ◊ csillapít, enyhít, mérsékel, csendesít, nyugtat | oszlat ◊ ERŐSÍT, FOKOZ, GERJESZT

szűr¹ (ige) ◇ megtisztít, elválaszt, kiemel, kiválaszt, kiostál, filtrál | derít (*szak*)
 ◇ (*táj*): [kaviccsal] kacsázik, csesztet (*táj*)

szűr² (fn) ◇ ujjas (*táj*), guba, suba, subica (*rég*), ködmön, dolmány, kankó (*táj*)

szürcsöl (ige) ◇ iszik, lefetyel, kortyol, hőrpöl, szörpöl (*rég*)

szüret (fn) ◇ betakarítás, aratás (*rég*), terménybegyűjtés
 ◇ eszem-iszom, mulatság, mulatozás, dinomdánom, dárídó
 ◇ kelendőség

szüretel (ige) ◇ betakarít, leszed, arat

szürke (mn és fn) ◇ hamuszürke, hamuszínű, csukaszürke, egérszürke, galamszürke, füstszínű, grafitzürke, légyszürke (*táj*), ólomszürke, ónszínű, palaszürke, pizsokszínű, szürkés, deres | fakó, sápadt
 ◆ SZÍNES, TARKA

◇ színtelen, unalmas, egyhangú, eseménytelen, álmosító, érdektelen, ízetlen, semmitmondó, jellegtelen, hétköznapi, prózai, monoton, lapos, száraz, átlagos, jelentéktelen ◆ SZÍNES, ÉLVEZETES, VÁLTOZATOS

szürkéség (fn) ◇ egyhangúság, unalom, monotonia, érdektelenség, fantáziátlanság, köznapiság, prózaiság
 ◆ ÉRDEKESSÉG, VÁLTOZATOSSÁG, SZÍNESSÉG

◇ ismeretlenség, jelentéktelenség | egyformaság ◆ ISMERTSÉG

szürkésfehér (mn és fn) ◇ ezüstszínű, pizsokosfehér

szürkül (ige) ◇ őszül, deresedik
 ◇ alkonyodik, sötétedik, esteledik, estére jár, estefelé jár, estére hajlik, leszáll az este, estellik (*rég*), besötétül, lenyugszik a nap, leszáll a nap, leszentül a nap (*táj*) ◆ PIRKAD, VIRRAD, HAJNALODIK

◇ világosodik, virrad, pirkad, dereng, pitymallik, hajnalodik, reggeledik, nappalodik (*táj*)

◇ elmosódik, halványodik, elhomályosodik, elhomályosul, kifakul, megfakul, színét veszti, lekopik ◆ FELERŐSÖDIK, KIRAJZOLÓDIK

◇ laposodik, érdektelenedik, unalmassá válik, felhígul ◆ SZÍNESEDIK

szürkület (fn) ◇ sötétedés, alkony, alkonyat, besötétedés, félhomály, napnyugta, naplemente, napszállta, kora este, esteledés, éjkorány (*rég*), barnulat (*táj*)

◇ hajnal, pirkadat, hajnalpír, virradat, derengés, pitymallat (*táj*), napkelte, hajnalhasadás, hajnalodás, korány (*rég*)

szűrő (fn) ◇ szita, rosta | filter | derítő
 ◇ ellenőrzés, vizsgálat, teszt, vizsga

szűrődik (ige) ◇ szivárog, átfolyik, átcsorog, átcsöpög
 ◇ áthatol, kilátszik, szüremkedik (*vál*)

szűz I. (mn) ◇ érintetlen, szűzies, tiszta, szeplőtelen, ártatlan, romlatlan, makulátlan, gyermeki, szűztiszta, szennytelen (*rég*), intakt (*vál*), immaculata (*rég*) ◆ ROMLOTT, FESLETT

◇ [terület]: ismeretlen, érintetlen, ember nem járta | feltöretlen, megműveletlen

szűz II. (fn) ◇ hajadon, leány, liliomszál, virgó (*rég*) ◆ ASSZONY

◇ Szűz Mária, Jézus anyja, Madonna

szűzi (mn) ◇ szűzies, érintetlen, tiszta, ártatlan, szeplőtelen, romlatlan, tisztességes, erényes, erkölcsös, makulátlan, szemérmes, tartózkodó ◆ TISZTÁTALAN, ROMLOTT

szűzies (mn) ◇ ártatlan, érintetlen, makulátlan, szeplőtlen (*rég*), tiszta, liliomos (*rég*), hamvas, harmatos, erényes, erkölcsös, romlatlan | naiv, gyermekies, szende, szerény, szemérmes, szégyenlős ◆ BUJA, KIHÍVÓ, FESLETT

szvetter (fn) ◇ kardigán, pulóver | mellény, ujjas (*táj*)

T

tabella (fn) ◇ (*szak*): táblázat | kimutatás
tabernákulum (fn) ◇ (*szak*): szentségház
 ◇ írószekrény

tábla (fn) ◇ felirat, jelzőtábla, hirdetőtábla | cégtábla | emléktábla
 ◇ iskolatábla, falitábla, deszka (*szleng*)
 ◇ fedél [könyvé]
 ◇ (*táj*): gyűrődészka, nyújtódészka
 ◇ sakktábla
 ◇ földterület, mező, parcella, szántó
 ◇ (*rég*): bíróság, ítéletotábla (*rég*)
táblázat (fn) ◇ kimutatás, áttekintés, statisztika
 ◇ tabella (*szak*)
tabletta (fn) ◇ pirula, pasztilla, labdac (rég), dilibogyó (*szleng*) | gyógyszer
tabló (fn) ◇ összeállítás, csoportkép
 ◇ (*rég*): élőkép
tábor (fn) ◇ sátor tábor, kemping | táborozás, sátorozás
 ◇ telep | láger, hadiszállás
 ◇ sereg, csapat, párt
táborkar (fn) ◇ vezérkar, törzskar
tábornagy (fn) ◇ marsall, fővezér
tábornok (fn) ◇ generális, vezérőrnagy, altábornagy, vezérezredes, hadseregtábornok, fővezér, pizsamás (*szleng*), parkettás (*szleng*), nehézvállú (*szleng*), juharleveles (*szleng*)
táborozás (fn) ◇ tanyázás, állomásozás
 ◇ (*rég*): hadjárat, hadviselés, háborúskodás | hadi élet
 ◇ üdülés, nyaralás, sátorozás, kempingezés
táborozik (ige) ◇ tanyázik | állomásozik, tartózkodik
 ◇ nyaral, üdül, sátorozik, kempingezik
tabu (fn) ◇ tilalom | szentség, sérthetlenség
taccs (fn) ◇ partvonal, oldalvonal | bedobás, partdobás
 ◇ (*szleng*): hányás, okádás, rókázás (*biz*)
taccsbíró (fn) ◇ (*szak*): partjelző, partbíró, vonalbíró
tacsó (fn) ◇ borzeb, dakszli
 ◇ kölyök, siheder, gyerek, poronty (*biz*), vakarcs
 ◇ [jelzőként]: éretlen, zöldfülű, tejelesszájú, taknyos ◆ ÉRETT, FELELŐS
tag (fn) ◇ testrész, végtag, membrum (*rég*)
 ◇ egyed, résztvevő, fő, személy, fél ◆ SZERVEZET, EGYESÜLET
 ◇ (*szleng*): ember, alak, férfi, pasas (*biz*), ipse (*biz*), fickó, hapsi (*szleng*), pali (*szleng*), krapek (*szleng*), pacák (*szleng*), pofa (*szleng*), szivar (*szleng*), manus (*szleng*)
 ◇ földdarab, birtokrész, földbirtok
 ◇ alkotórész, rész, elem
tág (mn) ◇ laza, bő, nagy, kitágult ◆ SZŰK, SZOROS
 ◇ kiterjedt, széles, tágas, téres (*rég*) | levegős ◆ KESKENY, KICSI
 ◇ széles körű ◆ SZŰK KÖRŰ
tagad (ige) ◇ negál (*vál*), elutasít, ellenez, tiltakozik, meghazudtol, cáfol, kétségbe von ◆ ELISMER, BEVALL, BELÁT
tagadhatatlan (mn) ◇ vitathatatlan, kétségtelen, kétségbevonhatatlan, elvitathatatlan, megcáfolhatatlan, megdönthetetlen, megkérdőjelezhetetlen, nyilvánvaló, világos, egyértelmű, bizonyos, szembeszökő, látható, evidens, vitán felül álló, megalapozott ◆ VITATHATÓ, KÉTSÉGBE VONHATÓ, MEGKÉRDŐJELEZHETŐ
tagadó (mn) ◇ nemleges, elutasító, negatív, ellenkező, kétségbe vonó, negáló (*szak*), cáfoló ◆ ÁLLÍTÓ | IGENLŐ, ELFOGADÓ
tagállam (fn) ◇ tagország, szövetségi állam | kanton (*id*)
tágas (mn) ◇ nagy, hatalmas, jókora, széles, kiterjedt, téres (*rég*), szellős, levegős, tág, kényelmes, terjedelmes (*rég*) ◆ SZŰK, KICSI, SZŰKÖS
tagbaszakadt (mn) ◇ robusztus, természetes, megtermett, nagydarab, markos, nagy csontú, drabális, tenyeres-talpas, behemót, erős, izmos, vaskos ◆ GYENGE, ERŐTLEN, NYÁPIC
tágít (ige) ◇ lazít, ereszt, enged | bővít, nagyít, szélesít, növel, nagyobbít, kiterjeszt ◆ SZŰKÍT, SZORÍT, CSÖKKENT

◇ [ismeretel]: gazdagít, gyarapít, növel, fejleszt
 ◇ [nem tágít]: nem enged, makacskodik
taglal (ige) ◇ fejteget, kifejít, tárgyal, ecsetel, ismertet, részletez, magyaráz, eleméz, analizál
 ◇ (táj): páhol, fenekel, dögönyöz, agyabugyál
taglejtés (fn) ◇ gesztus, gesztikulálás, kézmozdulat, kézlegyintés | testmozgás, testmozdulat
tagló (fn) ◇ bárd, mészárosfejsze
 ◇ (rég): csatabárd
tagol (ige) ◇ bont, részekre oszt, darabol, szétválaszt, eleméz, részletez, tagoz (rég)
 ◇ hangsúlyoz, kiemel ◆ EGYESÍT, ÖSSZEVON
tagolt (mn) ◇ [részekre] osztott, bontott, ízelt ◆ EGYESÍTETT, ÖSSZEVONT, TAGOLATLAN
 ◇ artikulált (szak), érthető ◆ ÉRTHETETLEN, ARTIKULÁLATLAN
tagosítás (fn) ◇ földrendezés, birtokszabályozás, kommasszáció (rég)
tagozat (fn) ◇ szervezet, egység, szak, fakultás, szekció, szakosztály
tágul (ige) ◇ bővül, nagyobbodik, szélesedik, mélyül, gyarapszik, fokozódik, enged, növekedik | lazul, lazodik (táj) ◆ SZÚKUL, KESKENYEDIK
 ◇ terjeszkedik, expandál (szak), kiterjed, dagad, nő ◆ ZSUGORODIK, ÖSSZEMEGY, ÖSSZEHÚZÓDIK
 ◇ távozik, takarodik, kotródik, elhordja az irháját, tisztul (biz), vakarodik (táj)
 ◇ (rég): [fájdalom] enyhül, csökken, mérséklődik, gyengül, szelidül, alábbhagy, szűnik ◆ MARAD
tahó (mn) ◇ faragatlan, bárdolatlan, fajankó, nevetlen, udvariatlan, közönséges, műveletlen, útszéli, parlagi, durva, nyers, primitív, mucsái (durva), bunkó, bumfordi, tuskó (biz), surmó, suttyó (táj) ◆ ILLEDELMES, UDVIARIAS, ELŐZÉKENY
táj (fn) ◇ tájék, vidék, környék, környezet, terület, térség, régió
tájban (nu) ◇ táján, tájt, körül
 ◇ környékén, felé
tájék (fn) ◇ táj, vidék, környék | országrész, régió
tájékozatlan (mn) ◇ járatlan, tapasztalatlan, gyakorlatlan, avatatlan, tudatlan, elmaradott, zöldfülű, laikus, naiv ◆ TÁJÉKOZOTT, TAPASZTALT, GYAKORLOTT
tájékozódik (ige) ◇ orientálódik, informálódik, tudakol, kérdezősködik, beletekint <vmibe>, tudakozódik, kíváncsiskodik, utánanéző <vminek>, utánajár <vminek>
 ◇ eligazodik, kiismeri magát <vhol> ◆ TÉVELYEG, BOLYONG, KÓVÁLYOG
tájékozott (mn) ◇ jártas, hozzáértő, tapasztalt, otthonos <vmiben>, szakavatott, szakértő, jártas, gyakorlott, verzátus (rég) **Sz:** otthon van [milyen kérdéskörben]; képben van (biz) ◆ TÁJÉKOZATLAN, JÁRATLAN, TAPASZTALATLAN
 ◇ jól értesült, jól informált, felvilágosult, bennfentes, beavatott **Sz:** tudja, hányat ütött az óra; ismeri a széljárást, ismeri a dörgést
 ◇ művelt, olvasott, képzett, tudós (rég) ◆ MŰVELETLEN, ISKOLÁZATLAN, KÉPZETLEN
tájékozottság (fn) ◇ jártasság, tapasztaltság, gyakorlottság, tudás, ismeret | műveltség, olvasottság ◆ TÁJÉKOZATLANSÁG, JÁRATLANSÁG | MŰVELETLENSÉG
tájékoztat (ige) ◇ útbaigazít, felvilágosít, informál, tudósít, eligazít, orientál, kiokosít, ismertet, beszámol, felhomályosít (szleng)
 ◇ értesít, közöl, tudat, elmond, bejelent **Sz:** leadja a drótot (szleng); fülest ad (szleng) ◆ ELHALLGAT
tájékoztatás (fn) ◇ útbaigazítás, útmutatás, felvilágosítás, információ, tanácsadás, tájékoztató, beszámoló, közlemény
 ◇ értesítés, közlés, tudatás, bejelentés, ismertetés
tájékoztató I. (mn) ◇ ismertető, felvilágosító, informatív, információs
tájékoztató II. (fn) ◇ közlemény, értesítés, információ | prospektus, brosúra, útmutató | körlevél
tájfun (fn) ◇ forgószél, fergeteg, szélvész
tájkép (fn) ◇ tájfestmény | tájfelvétel
 ◇ kilátás, panoráma, látvány
tájnyelv (fn) ◇ nyelvjárás, dialektus (szak), tájszólás | népnyelv ◆ KÖZNYELV, IRODALMI NYELV
tájszólás (fn) ◇ nyelvjárás, dialektus (szak), tájnyelv, népnyelv
tájt (nu) ◇ tájban, körül, felé
 ◇ környékén, tájékan
tajték (fn) ◇ hab | nyál, izzadság
 ◇ hullámtaréj | buborék (rég)

◇ tajtékhó
 ◇ (táj): tajtékpipa
tajtékszik (ige) ◇ habzik, pezseg, buzog, bugyborékol, gyöngyözik | nyáladzik
 ◇ dühöng, mérgeledik, örjög, tombol, dúl-fül, toporzékol, háborog ◆ LEHIGGAD, MEGNYUGSZIK, LECSILLAPODIK
 ◇ hullámszik, háborog ◆ KISIMUL, ELCSITUL, LECSENDESEDIK
takács (fn) ◇ szövőmunkás, szövőmester, takácsmester
takar (ige) ◇ eltakar, elfed, eléáll
 ◇ burkol, göngyöl, bugyolál | elborít, borít, ráterít, fed, befed, lep, belep ◆ KICSOMAGOL, KIBONT | KIGÖNGYÖL
 ◇ takargat, fedez, rejt, leplez, álcáz, palástol, kendőz, eldug, homályba burkol, elhallgat, kamuflál (rég) ◆ MEGMUTAT, LÁTTAT, FELFED
 ◇ (táj): arat, betakarít, begyűjt, behord
takaratlan (mn) ◇ leplezetlen, kendőzetlen, álcázatlan, nyílt, egyenes ◆ LEPLEZETT, TITKOLT, TAKARGATOTT
takarék (fn) ◇ (biz): takarékpénztár, bank
 ◇ kis láng, takarékláng
 ◇ (rég): boríték
takarékbetét (fn) ◇ bankbetét
takarékbetétkönyv (fn) ◇ betétkönyv, takarékkönyv
takarékos (mn) ◇ gazdaságos, ökonomikus (szak)
 ◇ előrelátó, beosztó, spórolós (biz), körültekintő, mértékletes, gondoskodó ◆ PAZARLÓ, TÉKOZLÓ, KÖLTEKEZŐ
takarékoskodik (ige) ◇ félretesz, félrerak, gyűjt, összegyűjt, spórol (biz), beoszt, gazdálkodik, összehúzza magát, kuporgat, megszorít <vmit>, korlátoz **Sz:** összehúzza a nadrágszíjat; fogához veri a garast
takarékpénztár (fn) ◇ bank, takaré, sparkassza (rég)
takaréktűzhely (fn) ◇ tűzhely, sparhelt (biz), masina (táj), csikótűzhely, spór (táj)
takargat (ige) ◇ bugyolál, pólyál, beterít, beborít, beburkol ◆ KITAKAR, KIBONT
 ◇ leplez, palástol, álcáz, kendőz, elrejt, rejteget, titkol, eltitkol, dugdos, homályba borít, elsimit, eltussol, elhallgat, elmismásol (biz), elken (biz) ◆ FELFED, MEGMUTAT, NAPVILÁGRA HOZ
takargatnivaló (fn) ◇ lepleznivaló, rejtegetnivaló, titkolnivaló | hiba, fogyatékoság | szégyenfolt, szégyen
takarít (ige) ◇ tisztít, tisztogat, megtisztít, rendet rak, rámol, csinosít, pucol (biz), pucóval (biz), seper, porol
 ◇ selejtez, kiszór, kiönt, kidob, kidobál, kihajít, kihajigál, szelektál
 ◇ arat, begyűjt, behord, betakarít, takar (táj)
takarítás (fn) ◇ rendrakás, rendbetétel, tisztogatás, dzsuvázás (szleng), ganyézás (szleng), szutykolás (szleng)
takarítónő (fn) ◇ takarítóasszony, bejárónő, házirézi (szleng), maris (szleng)
takarmány (fn) ◇ abrak, eleség, táp, etetnivaló (táj)
takarmánylucerna (fn) ◇ burgundiszéna, francialóhere
takarmányrépa (fn) ◇ marharépa, burgundirépa, burgundi (táj), tarlórépa
takaró (fn) ◇ pléd, pokróc, lepel | terítő, ponyva, szőnyeg, huzat
 ◇ héj, kéreg, hüvely, burok, bevonat, tok, külszín
takarodik (ige) ◇ eltávozik, elmegy, elvonul, tisztul (biz), elkotródik, tágul (biz), elhordja magát ◆ MARAD
takaródó (fn) ◇ visszavonulás, hátrálás ◆ TAMADÁS, ROHAM, ATTAK
 ◇ lefekvés, nyugovó (rég), villanyoltás ◆ ÉBRESZTŐ
takarószik, takarózik (ige) ◇ burkolószik, burkolószik
 ◇ mentegetőzik, mentegetődzik, védekezik, magyarázkodik
takaros (mn) ◇ csinos, tetszetős, szemrevaló, formás, elegáns, fess, nett (biz), derék, helyes, tipp-topp, gusztusos, rendes, rendszerető | ápolt, gondozott, tiszta, izléses, rendben tartott ◆ RENDETLEN, ÁPOLATLAN, GONDOZATLAN
 ◇ jelentős, eléggé nagy
taknyos I. (mn) ◇ náthás, váladékos, szutyakos (táj)

◇ (táj): [idő] lucskos, nyirkos, nyálkás, ködös, párás, nedves ♦ SZÁRAZ, NAPSÜTÉSES
 ◇ éretlen, komolytalan, póc (rég), csipás (pej) | szentelen, nevetlen ♦ ÉRETT, MEGFONTOLT
taknyos II. (fn) ◇ (pej): gyerek, kölyök, tacsó (biz), siheder, gyerkőc, hátulgombolós, takonypóc
tákol (ige) ◇ (pej): eszkábál, összeró, ró, illetz, összeüt, bütököl, fabrikál | barmol ♦ KIDOLGOZ
 ◇ foldoz, összetold
tákolmány (fn) ◇ alkotmány, csinálmány, kontármunka, fércmunka, susztermunka, fusimunka, fabrikáció
 | ollózás, fércmű
taksa (fn) ◇ adó, jövedelemadó, illeték
 ◇ díjszabás, árszabás
 ◇ díj, díjtétel, tarifa, ár, díjazás
taksál (ige) ◇ <vmire>: értékel, becsül
 ◇ <vmilyenek>: gondol, vél, hisz, tart
taktika (fn) ◇ harcászat (szak), harcmódor, harcmód
 ◇ módszer, eljárás, manőver, manipuláció, mesterkedés, stratégia
taktikázik (ige) ◇ ügyeskedik, mesterkedik, ravaszkodik, fortélyoskodik, fondorkodik, cselez, sakkozik,
 egyensúlyoz, machinál (biz), kunsztoz (id)
taktus (fn) ◇ ütem, időmérték
 ◇ (szak): tapintás, tapintóérzék, érintés
tál (fn) ◇ tálka
 ◇ (vál): fogás, étel
 ◇ mosdótál, mosdócsésze, lavór, kézmosó
talaj (fn) ◇ termőtalaj, termőföld, termőréteg (szak), táptalaj, föld, terep
 ◇ (biz): talajtorna
talajtalan (mn) ◇ gyökértelen, talajavesztett | magányos
talajvíz (fn) ◇ vadvíz, földárja (rég)
talál (ige) ◇ rálel, rábukkan, ráakad, rátalál, felfedez, belebotlik, szembekerül, meglát, észrevesz, föllel
 (rég), meglel ♦ KERES, KUTAT | ELVESZT
 ◇ megkap, hozzájut, megszerez
 ◇ eljut, jut <vhová>
 ◇ rátapint, rájön, elevenére tapint, célt ér ♦ MELLÉFOG
 ◇ elejt, lelő, leterít, ledurrant (biz), lepuffant, agyonlő ♦ MELLÉLŐ, ELHIBÁZ
 ◇ ráillik, klappol (biz), rápászol (rég)
 ◇ vél, vélekedik, gondol, íté, képzel, hisz, alít (rég), sejt, feltesz, feltételez
talál (ige) ◇ feltalál, felszolgál, felad (rég), kínál, szervíroz, fölhold, garníroz (szak)
 ◇ előad, elmond, bemutat | előterjeszt, prezentál
találat (fn) ◇ becsapódás, célba érés, ütés, tus (szak) ♦ BAKLÖVÉS, TÉVESZTÉS, MELLÉFOGÁS
találékony (mn) ◇ ötletes, leleményes, fantáziadús, éles eszű, talpraesett, invenciózus, talentumos (rég) ♦
 ÖTLETTELEN, FANTÁZIÁTLAN, OSTOBA
találgat (ige) ◇ latolgat, studíroz (biz), totózik, tippel ♦ TUD
található (mn) ◇ lelhető, leledző, levő
találka (fn) ◇ randevú, randi (biz), pásztoróra (rég), légyott (rég), együttlét
 ◇ találkozó, találkozás, összejövetel
találkozás (fn) ◇ összefutás, összeszaladás, összeakadás
 ◇ összejövetel, találkozó | találka, randevú, randi (biz), légyott (rég), pásztoróra (rég) ♦ ELVÁLÁS, BÚCSÚ
 ◇ kereszteződés | keresztút, útkereszteződés, általút (rég)
 ◇ egybeesés, azonosság
találkozik (ige) ◇ összeakad, összetalálkozik, összefut, ráakad, belebotlik | összejön (biz) ♦ ELKÖSZÖN,
 ELBÚCSÚZIK
 ◇ randevúzik, randizik (biz)
 ◇ (szak): megmérkőzik
 ◇ érintkezik, összefut, összeér, egyesül, összeforr, egybeolvad, egybetorkollik, egybeesik, megegyezik ♦
 ELÁGAZIK, SZÉTVÁLIK
 ◇ (rég): akad, kerül, található, van
találkozó (fn) ◇ együttlét, találka, randevú, randi (biz), légyott (rég), pásztoróra (rég)

◊ összejövetel, gyűlés, értekezlet, tanácskozás, megbeszélés, meeting (*id*), konferencia | fesztivál, seregszemle

◊ mérkőzés, meccs, rangadó

találmány (fn) ◊ ötlet, lelemény, újítás, csinálmány | invenció (*id*), felfedezés

találó (mn) ◊ odailő, helyénvaló, odavágó, alkalmas, megfelelő, pontos, hatásos, sikerült, frappáns, elevenébe vágó, passzoló (*id*), jellemző, adekvát, aktuális, időszerű, szerencsés, helyes ◊ ALKALMATLAN, HELYTELEN

tálaló (fn) ◊ pohárszék, kredenc

◊ felszolgáló, pincér

találomra (hsz) ◊ vaktában, véletlenül, ösztönösen, ötletszerűen, látatlanban, látatlanul, gondolomformán (*táj*), blindre (*biz*), vabankra (*szleng*), a vak világba ◊ MEGGONDOLTAN, MEGFONTOLTAN, TERVSZERŰEN

találós (mn) ◊ (*rég*): találékony, leleményes, ötletes, kreatív

talán (hsz) ◊ tán, talántán (*táj*), esetleg, meglehet, alkalmasint, hátha, valószínűség szerint ◊ BIZTOSAN, BIZONYOSAN

talány (fn) ◊ rejtély, titok, titokzatosság, misztérium

◊ (*rég*): rejtvény, rébusz (*id*), enigma (*id*), fejtörő ◊ KULCS

talapzat (fn) ◊ talpazat, talp, talpkő, talap (*rég*), alapzat, aljzat, lábazat, cokli (*biz*), fundamentum, piedesztál (*szak*), posztamentum (*szak*)

talár (fn) ◊ palást, köpeny, köntös

tálca (fn) ◊ plató (*biz*)

talentum (fn) ◊ tehetség, képesség, adottság, rátermettség ◊ TEHETSÉGTELENSÉG

talicska (fn) ◊ taliga, tolóka (*táj*), furik (*táj*)

talizmán (fn) ◊ szerencsetárgy, varázsszer, bűvereklye (*rég*), amulett, kabala, fétis

talján (mn és fn) ◊ (*rég*): olasz, olaszországi, digó (*szleng*)

talk, talkum (fn) ◊ (*szak*): zsírkö

◊ (*szak*): síkpor, hintőpor

tallér (fn) ◊ máriás, ezüstpénz | koronaarany

tallóz, tallózik (ige) ◊ szedeget, gyűjtöget, gyűjt, tarlóz (*rég*), babrikál (*táj*), csikészik (*táj*), kórász (*táj*), mezgerél (*táj*), kalászol (*táj*)

◊ böngész, szemelget, válogat | [lapot] szemléz

talmi I. (mn) ◊ ál, hamis, hamisított, fiktív, fals, utánzott, valótlan, nem valódi | színlelt, tettetett, megjátszott, hazug ◊ VALÓDI, EREDETI, HITELES

talmi II. (fn) ◊ (*rég*): aranyutáztat

talon (fn) ◊ letét, letétel

◊ tartalék

talp (fn) ◊ alj, lábazat, alap, talpazat, talpazat, fundamentum | láb ◊ TETŐ, FEDÉL

◊ (*rég*): tutaj, úszó, úszómű

talpal (ige) ◊ jár-kel, fáradozik, lőt-fut, kutyagol, gyalogol, baktat, ballag, utánajár, lábál (*táj*)

talpalatnyi (mn) ◊ kicsi, kis területű ◊ ÓRIÁSI, BELÁTHATATLAN

talpalávaló (fn) ◊ táncmuzsika, zene, táncugrató (*rég*)

talpas (fn) ◊ gyalogos [katona], közlegény

◊ (*táj*): medve

talpfa (fn) ◊ talpgerenda, sínalj, slipper (*id*)

talpkő (fn) ◊ alapkő, fundamentum

talpnyaló (mn és fn) ◊ hízelgő, nyalizó (*biz*), csúszó-mászó, hajbókoló, tányérnyaló, kegyhahászó, szolgálalkú, lakájtérmetzetű, megalázkodó, fejbólintó, szervilis (*pej*), seggnyaló (*durva*), csacsener (*rég*)

◊ GERINCSES, EGYENES, TALPNYALÓ

talponálló (fn) ◊ italbolt, ivó, italmérés, kocsmá, kricsmi (*szleng*), bodega (*biz*), poharazó, lebuja (*szleng*)

talppont (fn) ◊ nadír (*szak*) ◊ ZENIT (*szak*), TETŐPONT

talpraesett (mn) ◊ beleváló (*biz*), életrevaló, leleményes, találékony, rátermett, élelmes, helyénvaló, szellemes, ügyes, eszes, helyre (*táj*), ezeresű (*táj*), slágfertig (*biz*) ◊ MULYA, ÜGYETLEN, ÉLHETETLEN

táltos (fn) ◊ ló, paripa

◊ varázsló, sámán, bűbajos (*rég*), javas, léleklátó, csillagtudó

tályog (fn) ◇ kelés, kelevény (*rég*), fekély, gyülevény (*rég*), gyűlés, gennyhólyag, gennyesedés, furunkulus (*szak*), tarjag (*rég*), ulcus (*szak*), aposztéma (*szak*)

támad (ige) ◇ keletkezik, kel, kerekedik, létrejön, kialakul, lesz, kezdődik | születik, ered, elindul, származik | felmerül, felvetődik, előadódik | szotyán, fakad ◆ BEFEJEZŐDIK, VÉGET ÉR

◇ felkel, feljön, ébred, föltűnik, fölemelkedik | feltámad, feléled, éled ◆ LENYUGSZIK, LEMEGY

◇ rohamoz, ostromol, bombáz, lő, szorongat, attakol (*rég*) | rátör, ráront, rátámad ◆ VÉD, ÓV

◇ kifogásol, bírál, kritizál | rágalmaz, gyaláz, sért, becsmérel, pocskondiáz, vádol ◆ DICSÉR, PÁRTFOGOL, MEGVÉD

támadás (fn) ◇ roham, ostrom, attak (*id*), offenzíva, invázió, bevetés, rajtaütés, akció, kirohanás (*rég*) | merénylet, agresszió ◆ VÉDEKEZÉS, ELLENÁLLÁS, DEFENZÍVA (*id*)

◇ bírálát, szemrehányás | sértés, bántalmazás, zaklatás, molesztálás, inzultus

◇ keletkezés, eredés, születés

◇ (*táj*): kelés, gyulladás

támadó I. (mn) ◇ agresszív, erőszakos, harcos, ellenséges, harcias, harapós ◆ SZELÍD, VISSZAHÚZÓDÓ

◇ ostromló, rohamozó, offenzív (*id*), betörő, benyomuló, berontó ◆ VÉDEKEZŐ, ELLENÁLLÓ

◇ (*rég*): keletkező, születő

támadó II. (fn) ◇ csatár, középcsatár, center (*rég*) ◆ VÉDŐ | KAPUS

◇ agresszor

tamariska (fn) ◇ tamariskusz

tamászkodik (ige) ◇ hitetlenkedik, gyanakodik, kételkedik, kétkedik, bizalmatlankodik, él a gyanúperrel, kétell (*rég*) ◆ HISZ, BÍZIK

támasz (fn) ◇ támaszték, tartó, támaszfa, támasztórúd, támfal, dúc, alátámasztás, megerősítés | pillér, oszlop, karó, cövek

◇ pártfogó, gyám, oltalom, segítség

◇ mankó, istáp (*rég*) | bánya, erősség

◇ (*táj*): könyöklő, karfa, korlát

támaszkodik (ige) ◇ nehezedik, nehézkedik, dől, könyököl, tehénkedik (*biz*), dülleszkedik (*táj*)

◇ alapszik, nyugszik

◇ számít, épít, alapoz, bízik <vkiben>, baziroz (*biz*)

támaszpont (fn) ◇ alap, alapzat, talapzat

◇ bázis, telep, támpont, állomás, kiindulópont

támaszt (ige) ◇ nekitámaszt, nekidűt | támaszkodik <vmihez>

◇ megerősít, dúcol, rögzít, peckel, póckol (*táj*), karóz

◇ előidéz, létrehoz, ébreszt, kelt, okoz, gerjeszt, provokál, indukál (*szak*) ◆ MEGSZÜNTET, ELALTAT

tambur (fn) ◇ nagydob, dob

◇ (*rég*): dobos

◇ (*szak*): kötél Dob, kerék Dob

◇ (*szak*): kupoladob

tambura (fn) ◇ (*táj*): citera

tamburin (fn) ◇ csörgődob

◇ hímezőkeret

tamburmajor (fn) ◇ (*rég*): karmester, karnagy

támbla (fn) ◇ hát, háttámasz, támaszték | karfa, könyöklő | korlát

◇ állvány

támlásszék (fn) ◇ háttámasz, fotel, fotőj, öregapámszéke (*táj*)

támogat (ige) ◇ megtart, vezet, átkarol

◇ megtámaszt, alátámaszt, erősít, megerősít, feldúcol, karóz, cövekel, kiköt

◇ bizonyít, igazol, okadatol, fenntart ◆ CÁFOL, MEGDÖNT

◇ segít, ellát, gondoz, ápol, oltalmaz, eltart, gyámolít, istápol, segítélyez | pénzel, szubvencionál (*szak*), finanszíroz, szponzorál, dotál, pásztorít (*rég*) ◆ ELHANYAGOL

◇ pártfogol, pártfogásba vesz, pártol, felkarol, patronál, portál (*rég*), protezsál (*biz*), közbenjár, mögötte áll, nyom, a hóna alá nyúl (*biz*), tolja a szekerét, sikraszáll <vmiért>, kegyel (*rég*), népszerűsít, menedzsel, fúttat, sztárol (*szleng*) ◆ AKADÁLYOZ, GÁTOL, FÚR

◇ helyesel, hozzájárul, helybenhagy, jóváhagy, egyetért, elismer, magáévá tesz, lanszíroz (*id*) ◆ ELLENEZ, VISSZAUTASÍT, HELYTELENÍT

támogatás (fn) ◇ segítség, védelem, gondviselés, ellátás, eltartás, gondozás, gyámolítás
 ◇ pártfogás, védnökség, patronálás (*id*), közbenjárás, protezsálás, protekció, pártolás, ajánlás, javaslat
 ◇ segély, segélynyújtás, adomány, juttatás, szubvenció (*szak*), szubvencionálás, apanázs (*rég*), dotáció, dotálás, hozzájárulás
 ◇ bátorítás, ösztönzés, buzdítás, biztatás, szurkolás, drukkolás (*biz*)
 ◇ helyeslés, igenlés, egyetértés, elismerés, szolidaritás, kiállás ◆ VISSZAUTASÍTÁS, ELLENZÉS, HELYTELENÍTÉS

támolyog (ige) ◇ tántorog, imbolyog, dülöngél, ingadozik, inog, szédül, szédeleg, csetlik-botlik, botladozik, bukdácsol, botorkál, lézeng, ténfereg, vánszorog

támpont (fn) ◇ fogódzó, kapaszkodó, segítség, kiindulás, kiindulópont
 ◇ (*szak*): támaszpont ◆ BIZONYÁRA, BIZTOSAN

tan (fn) ◇ tétel, tantétel, dogma, doktrína (*vál*) | elmélet, tanítás, tudomány

tán (hsz) ◇ talán, talántán (*táj*), esetleg, meglehet, alkalmasint, valószínűség szerint

tanács (fn) ◇ javaslat, javallat, ajánlás, idea, ötlet, tipp, útmutatás, ajánlat, útbaigazítás, intelm, éca (*biz*), écesz (*szleng*)
 ◇ tanácskozás, megbeszélés, értekezés, eszmecsere, gyűlés
 ◇ kabinet
 ◇ önkormányzat

tanácsadás (fn) ◇ tájékoztatás, útbaigazítás, útmutatás, konzultáció

tanácskozás (fn) ◇ értekezlet, értekezés, megbeszélés, összejövetel, ülés, gyűlés, eszmecsere, tárgyalás, ankét, paláver (*biz*), konferencia, kongresszus, konzilium (*szak*), konzultáció, konzultálás, szeminárium (*rég*), kollokvium, szimpózium (*id*)
 ◇ színódus (*id*), zsinat | konklávé (*id*)

tanácskozik (ige) ◇ tárgyal, értekezik, ülésezik, gyűlésezik, eszmecserét folytat, megbeszél, konzultál, összeül, tanakodik (*rég*)

tanácsol (ige) ◇ ajánl, javasol, javall, indítványoz, sugall, sugalmaz, diktál

tanácsos I. (mn) ◇ ajánlatos, ajánlott, célszerű, hasznos, üdvös, előnyös, szerencsés, kedvező, helyénvaló, illendő, helyes ◆ KERÜLENDŐ, HELYTELEN, ELŐNYTELEN

tanácsos II. (fn) ◇ városatya, tanácsnok, szenátor, konziliárius (*rég*)

tanácstag (fn) ◇ városatya | presbíter (*rég*)

tanácstalan (mn) ◇ tehetetlen, határozatlan, tétovázó, tétova, habozó, zavart, zavarodott, döntésképtelen
 ◆ HATÁROZOTT, TALPRAESETT, FLOTT

tanácstalanság (fn) ◇ tehetetlenség, határozatlanság, tétovázás, habozás, zavar, zavartság, döntésképtelenség ◆ HATÁROZOTTSÁG, TALPRAESETTSÉG

tanácsterem (fn) ◇ ülésterem, tárgyalóterem, nagyterem, díszterem

tanakodik (ige) ◇ tanakszik, töpreng, tűnődik, fontolgat, latolgat, habozik, meghány-vet, rágódik, morfondírozik, medítál, gondolkodik, elmélkedik, mérlegel
 ◇ (*rég*): tanácskozik, megbeszél

tananyag (fn) ◇ ismeretanyag, penzum (*rég*), lecke, feladat

tanár (fn) ◇ pedagógus, oktató, tanerő, tanárember | nevelő ◆ DIÁK, TANULÓ
 ◇ professzor, egyetemi tanár, orvosprofesszor, orvostanár, prof (*biz*)
 ◇ (*rég*): mester, magiszter (*rég*), tudós

tánc (fn) ◇ táncolás, csörgés (*szleng*), lötyögés (*szleng*), rázás (*szleng*), lejtés (*biz*)
 ◇ táncmulatság, táncvigalom, bál, muri (*biz*), buli (*biz*), dalidó (*rég*), döcögtető (*táj*)
 ◇ mozgásművészet

táncgyüttes (fn) ◇ táncsoport

tánciskola (fn) ◇ táncanfolyam, kolon (*rég*)

táncmulatság (fn) ◇ bál, táncestély, táncvigalom, tánc, muri (*biz*), buli (*biz*), dalidó (*rég*), döcögtető (*táj*)

táncol (ige) ◇ rop, jár, figurázik, szaporázza, csörög (*szleng*), pörög (*szleng*), lejt (*szleng*), lötyög (*biz*), ráz (*szleng*), denszel (*szleng*), csurglizik (*szleng*), rúgja a port
 ◇ szökken, libben, billeg | hanykolódik
 ◇ ide-oda pártol
 ◇ ugrál, vibrál
 ◇ ágaskodik, ficáncol, szökdel, szökdécsel, rúgkapál, ugrabugrál (*táj*)

táncos I. (mn) ◇ élénk, eleven, fűrgé

◇ ágaskodó, ficánkolós

táncos II. (fn) ◇ táncművész, balettművész

táncosnő (fn) ◇ táncművésznő | balerina, görll (*biz*)

táncterem (fn) ◇ tánc helyiség, bálterem

tandíj (fn) ◇ iskolapénz (*rég*), lecke pénz (*rég*)

tanerő (fn) ◇ tanár, oktató, pedagógus

tanév (fn) ◇ iskolaév

tanfelügyelő (fn) ◇ szakfelügyelő, iskolafelügyelő (*rég*)

tanfolyam (fn) ◇ előadás-sorozat, kurzus, továbbképző, továbbképzés, fejtágító (*biz*) | előkészítő

tángál¹ (ige) ◇ (*táj*): támogat, gyámolít, istápol, segít

◇ (*rég*): ápol | táplál

tángál² (ige) ◇ ver, ütlegel, püföl, náspángol

tangó (fn) ◇ (*szleng*): ócskapiac, bolhapiac, zsibvásár

tangóharmonika (fn) ◇ akkordeon (*szak*), kéziharmonika (*táj*), harmonika

tanít (ige) ◇ oktat, okít, okosít, kiképez, képez, csiszol, palléroz (*vál*), kiművel, iskoláz, instruál **Sz**: tudományt tölt a fejébe; belécepegteti a tudományt ◆ TANUL, OKUL

◇ előad, ismertet | átad

◇ nevel | idomít, szoktat <vmire>, treníroz

◇ hirdet, ismertet, papol, prédikál

◇ int, figyelmeztet, sugalmaz

tanítás (fn) ◇ oktatás, didaxis (*rég*), oktatómunka | iskola | képzés

◇ doktrína (*vál*), tan, tétel, tantétel

◇ intés, útmutatás | evangélium, ige

◇ idomítás, kiképzés, trenírozás

tanító I. (mn) ◇ oktató, okító | nevelő

◇ didaktikus, útmutató, vezető, tanulságos, példázatos

◇ idomító, kiképző

tanító II. (fn) ◇ pedagógus, tanítómester, nevelő, iskolamester (*rég*), preceptor (*rég*), instruktor (*rég*), magiszter (*rég*)

◇ tanítómester, mester

tanítóképző (fn) ◇ képző, képezde (*rég*), preparandia (*rég*)

tanítat (ige) ◇ iskoláztat, képeztet, csiszoltat, palléroztat

tanítvány (fn) ◇ tanuló, növendék, diák, hallgató, discipulus (*rég*)

◇ követő, hív, tisztelő

◇ apostol

tank (fn) ◇ harckocsi, páncélcocsi, páncélos, bádogdoboz (*szleng*), pléhdoboz (*szleng*), pléhkoporsó (*szleng*), acélcoporsó (*szleng*), zöldvillám (*szleng*)

◇ üzemanyagtartály, benzintartály, tartály

tankol (ige) ◇ [üzemanyaggal]: megtölt

◇ (*szleng*): iszik

tankönyv (fn) ◇ iskolakönyv (*rég*), kézikönyv, segédkönyv

tanköteles (mn) ◇ iskolaköteles

tankötelezettség (fn) ◇ iskolakötelezettség

tanoda (fn) ◇ (*rég*): iskola

tanonc (fn) ◇ segéd, inas, gyakornok | tanítvány, diák, növendék, tanuló

tanrend (fn) ◇ órarend, órabeosztás

tanszék (fn) ◇ katedra, tanhokedli (*szleng*), tansámlí (*szleng*)

tanszékvezető (fn) ◇ ordinárius (*rég*)

tanterem (fn) ◇ osztályterem, osztály, terem | előadóterem, auditorium (*rég*), cétus (*rég*), tanverem (*szleng*), kórterem (*szleng*), vesztőhely (*szleng*)

tantestület (fn) ◇ tanári kar, nevelőtestület

tantétel (fn) ◇ hittétel, tétel, dogma (*id*), tézis

tanti (fn) ◇ (*biz*): nagynéni, néni, nénike (*táj*)

tántorgó (mn) ◇ ingatag, ingó, dülöngelő, imbolygó, ingadozó, támolygó, bizonytalan, labilis ◆

HATÁROZOTT, BIZTOS

tántoríthatatlan (mn) ◇ kitartó, szilárd, sziklaszilárd, rendíthetetlen, megingathatatlan, hajlíthatatlan, eltökélt, állhatatos, következetes, elszánt, határozott ◆ INGADOZÓ, BIZONYTALAN, BEFOLYÁSOLHATÓ
 ◇ csökönyös, konok, makacs, akaratos, hajthatatlan ◆ HAJLÍTHATÓ, RUGALMAS, ALAKÍTHATÓ

tántorog (ige) ◇ dülöngél, ide-oda dől, ingadozik, imbolyog, szédeleg, botorkál, támolyog, botladozik, bukdácsol **Sz:** úgy jár, mint akit a szél megüt; vargabetűt vet; szűk neki az utca
 ◇ ingadozik, habozik, tétovázik, tépelődik, töpreng, vívódik, bizonytalankodik, hezitál ◆ DÖNT, HATÁROZ

tanatosz (fn) ◇ játékpénz, zseton, érme | telefonérme (*rég*)

tanú (fn) ◇ szemtanú, szemlélő, néző, jelenlevő
 ◇ tanúságtévő
 ◇ kezes, kezesárs

tanúbizonyás (fn) ◇ tanúságtétel, tanúvallomás, tanúskodás
 ◇ bizonyíték, bizonyás, igazolás

tanújel (fn) ◇ bizonyíték, bizonyás, nyom, dokumentum, igazolás ◆ CÁFOLAT, MEGDÖNTÉS

tanul (ige) ◇ diákoskodik, a tanulmányait végzi, tanulmányokat folytat, iskolába jár ◆ TANÍT, OKTAT
 ◇ elsajátít, magáévá tesz, készül | gyakorol
 ◇ memorizál, emléz (*rég*), sulykol, magol, szajkóz (*pej*), benyal (*szleng*), bevág (*biz*), bifláz, beseggel (*szleng*) ◆ FELEJT
 ◇ okul, okosodik, profitál

tanulás (fn) ◇ elsajátítás, készülés, memorizálás, emlézés (*rég*)

tanulatlan (mn) ◇ iskolázatlan, analfabéta, írástudatlan, műveletlen, képzetlen, tudatlan, buta, járatlan, tapasztalatlan, kulturálatlan, pallérozatlan, illiterátus (*rég*), unintelligens | közönséges, faragatlan, bárdolatlan, nyers, civilizálatlan, csiszolatlan, primitív ◆ TANULT, ISKOLÁZOTT, MŰVELT
 ◇ szakképzetlen, kívülálló, kontár, laikus, amatőr ◆ SZAKKÉPZETT, SZAKÉRTŐ

tanulékony (mn) ◇ tanítható, képezhető, formálható, alakítható, idomítható, megszelídíthető, irányítható | fogékony, jó eszű, okos, értelmes, intelligens, készséges, docilis (*rég*) ◆ NEHÉZ FELFOGÁSÚ, NEHÉZFEJŰ

tanulmány (fn) ◇ tanulás, stúdium
 ◇ értekezés, közlemény, esszé, opus (*vál*), dolgozat, cikk, disszertáció, etűd (*id*), traktátum (*rég*) | monográfia
 ◇ vizsgálódás, búvárkodás, kutatás

tanulmányoz (ige) ◇ megvizsgál, megszemlél, megnéz, áttekint, átvizsgál, elolvas, szemügyre vesz, búvárol | foglalkozik <vmivel>, ismerkedik <vmivel>, elemez, analizál, kutat, studíroz (*biz*) ◆ ÁTFUT, ÁTLAPOZ

tanuló I. (mn) ◇ kezdő, gyakorlatlan, járatlan ◆ HALADÓ, GYAKORLOTT, JÁRTAS
 ◇ okuló, okosodó | magoló, emléző (*rég*)

tanuló II. (fn) ◇ iskolás, diák, deák, növendék, nebuló (*biz*), tanítvány, hallgató, alumnus (*rég*) | inas, tanonc, újonc, segéd ◆ TANÍTÓ, TANÁR, OKTATÓ

tanulóifjúság (fn) ◇ diákság, hallgatóság ◆ TANTESTÜLET

tanulókör (fn) ◇ szeminárium (*rég*), tankör, önképzőkör

tanulás (fn) ◇ példázat, péda, lecke, okulás | konklúzió, következmény
 ◇ (*táj*): tudás, tudomány

tanulságos (mn) ◇ oktató, nevelő, tanító, példázatos, hasznos, építő, instrukatív (*rég*) ◆ HASZONTALAN

tanult (mn) ◇ iskolázott, művelt, képzett, pallérozott, csiszolt, kulturált, nagy tudású, okos, olvasott, tudós, felvilágosult | diplomás, értelmiségi ◆ TANULATLAN, MŰVELETLEN, KÉPZETLEN
 ◇ rafinált, ravasz, kifinomult, fifikás (*biz*)
 ◇ elsajátított, bevéselt, megszerzett

tanúság (fn) ◇ bizonyás, bizonyíték, tanújel, tanúság (*rég*) ◆ KÉTSÉG, BIZONYTALANSÁG, KÉTELY
 ◇ tanúságtétel, tanúvallomás, tanúskodás

tanúságtétel (fn) ◇ bizonyágtétel, bizonyás, tanúságtetés (*vál*), tanúvallomás, vallomás, tanúskodás

tanúsít (ige) ◇ bizonyít, igazol, tanújelét adja <vminek>, megerősít, alátámaszt, dokumentál, attesztál (*rég*), bizonyágot tesz <vmiről>, tanúságot tesz ◆ CÁFOL, TAGAD
 ◇ hitelesít, fémjelez, ellenjegyez, lepecsétel, plombál, zárjelez
 ◇ mutat, kifejez, kinyilvánít, jelét adja, manifesztál (*id*), viseltetik <vmi iránt> | kifejt ◆ ELHALLGAT, ELTITKOL

tanúskodik (ige) ◇ tanúbizonyágot tesz, tanúzik, vall, elmond, feltár ◆ ELHALLGAT <VMIT>
 ◇ utal, mutat, kifejez, tükröz

◇ igazol, bizonyít, hitelesít, megerősít, alátámaszt, tanúsít, tanúvallomást tesz ♦ TAGAD, CÁFOL
tanúvallomás (fn) ◇ tanuskodás, tanúzás, vallomástétel, tanúságtétel, tanúság, tanúságtevés (*vál*)
tanügy (fn) ◇ oktatásügy, iskolaügy
tanya (fn) ◇ major (*rég*), szállás (*táj*), parasztház, birtok, udvarház (*rég*), farm | földbirtok
 ◇ fészek, odú, búvóhely
 ◇ találkozóhely | törzshely
tanyázik (ige) ◇ befészkezi magát, betelepszik, beköltözik, tanyát üt
 ◇ időzik, táborozik, állomásozik, tartózkodik, lakik, honol | vesztegel, áll, dekkol (*szleng*)
tányér (fn) ◇ tálka
 ◇ korong (*vál*)
 ◇ [mérlegé]: serpenyő
tányéroz (ige) ◇ gyűjt, kéreget, kunyerál, koldul, tarhál (*szleng*)
tányérvirág (fn) ◇ napraforgó, tányérrózsa (*táj*)
táp (fn) ◇ abrak, takarmány, eleség, táplálék | eledel
tapad (ige) ◇ ragad, simul | akaszkodik, csimpaszkodik | ragaszkodik ♦ LEVÁLIK, LEBOMLIK | ELHAGY
tapasz (fn) ◇ ragtapasz, sebtapasz, flastrom (*rég*), emplastrum (*szak*)
 ◇ odaszorít, odanyom
 ◇ sár, vakolat, agyag
tapaszt (ige) ◇ ragaszt, forraszt
 ◇ vakol, beken, besároz (*rég*) | beburkol, bevon, betöm
tapasztal (ige) ◇ észlel, érez, érzékel, átél, megfigyel, észrevesz, felfedez, lát, konstatál
tapasztalat (fn) ◇ tapasztalás, élmény, megfigyelés, észlelés, észlelet (*rég*), észrevétel, benyomás, tudás, ismeret, empiria (*vál*), obszerváció (*rég*)
 ◇ gyakorlat, jártasság, rutin, praxis ♦ TAPASZTALATLANSÁG, JÁRATLANSÁG, GYAKORLATLANSÁG
tapasztalatcsere (fn) ◇ eszmecsere, megbeszélés
tapasztalatlan (mn) ◇ járatlan, gyakorlatlan, próbálatlan, kezdő, süldő (*táj*), újonc, zöldfülű, ugrifüles (*biz*), tejfelesszájú, analfabéta (*biz*), mazsola (*biz*) | tanulatlan, iskolázatlan, képzetlen, tájékozatlan, laikus ♦ JÁRTAS, GYAKORLOTT, RUTINOS
 ◇ éretlen, naiv, tiszta lelkű, ártatlan ♦ ÉRETT, TAPASZTALT | RAFINÁLT
tapasztalt (mn) ◇ gyakorlott, jártas, jártos, rutinos, kitanult, kipróbált, képzett, szakavatott, avatott, szakértő, hozzáértő, harcedzett, profi (*biz*), verzátus (*rég*), peritus (*rég*) | bölcs, okos, tájékozott, világlátott, iskolázott | rafinált, hétrprobás, hétszer próbált **Sz**: meg van minden paprikás lében főve; nem egyszer úszta át a Dunát ♦ TAPASZTALATLAN, GYAKORLATLAN, NAIV
táperő (fn) ◇ tápérték
 ◇ termőerő
tapéta (fn) ◇ falkárpit, kárpit, falpapír, papírszőnyeg (*rég*), falszőnyeg (*rég*)
tapint (ige) ◇ érzékel, érint, megérint, hozzáér, hozzányúl, illet, megfog, értőzik (*táj*)
 ◇ <vmire>: rátapint, rátalál, rámutat, rájön, eltalál, kitalál
tapintás (fn) ◇ érintés, érzékelés, tapasztalás, palpáció (*szak*)
 ◇ fogás
tapintat (fn) ◇ tapintatosság, figyelmesség, udvariasság, körültekintés, előrelátás, odafigyelés, gyöngédség, kímélet, finomság, tisztelet, figyelem, diszkréció (*id*), diplomatikusság, diplomácia, respektus (*id*) ♦ TAPINTATLANSÁG, FIGYELMETLENSÉG, INDISZKRÉCIÓ
tapintatlan (mn) ◇ figyelmetlen, kíméletlen, udvariatlan, tolakodó, indiszkrét (*vál*), tiszteletlen, elővigyázatlan, nemtörődöm, gondatlan, nevetlen, közönséges, goromba, bárdolatlan, bántó, sértő, nyers, durva, arcátlan, szemtelen, modortalan, izléstelen **Sz**: akasztott házában kötelet emleget; belegyalogol vkinek a lelkébe ♦ TAPINTATOS, FIGYELMES, DISZKRÉT
tapintatos (mn) ◇ figyelmes, kíméletes, udvarias, illedelmes, diszkrét, előrelátó, előzékeny, elővigyázatos, körültekintő, óvatos, finom, gyöngéd, diplomatikus ♦ TAPINTATLAN, FIGYELMETLEN, KÍMÉLETLEN
táplál (ige) ◇ etet, ellát, élelmez, hizlal, szoptat, emlél (*rég*), alimentál (*rég*) | nevel, tart, ápol, istápol, dajkál ♦ ÉHEZTET, KOPLALTAT
 ◇ éleszt, élesztget, fejleszt, éltet, szít, izzít, füt, gerjeszt, fokoz, növel, adagol, ébren tart, melenget (*vál*) ♦ LECSENDESÍT, LECSILLAPÍT, ELOLT

táplálék (fn) ◇ tápanyag, alimentum (*rég*) | enivaló, élelem, étel, eleség, eledel, élelmiszer, betevő (*rég*), elemőzsia, éték (*rég*), koszt, kaja (*biz*), zaba (*szleng*), flamó (*szleng*) | takarmány, táp, abrak

táplálkozás (fn) ◇ evés, étkezés, falatozás, lakmározás | legelés, szemelgetés, csipegetés

táplálkozik (ige) ◇ eszik, étkezik, falatozik, töltekezik (*rég*), lakmározik, fogyaszt, csipeget, kosztol (*biz*), kajál (*biz*), zabál (*szleng*) ◆ KOPLAL, BÖJTÖL, ÉHEZIK

tápláló (mn) ◇ tápdús, laktató, kiadós, dús, zsíros, hizlaló, gazdag, hastömő (*táj*) ◆ SOVÁNY, SZEGÉNYES, ÍNSÉGES

◇ szító, izzító, élesztő, fűtő, gerjesztő, fokozó ◆ CSITÍTÓ, CSILLAPÍTÓ

tapló (fn) ◇ taplógomba, fágomba

◇ (*szleng*) [jelzőként]: neveletlen, bárdolatlan, goromba, közönséges, faragatlan, bunkó

tapogat (ige) ◇ fogdos, meg-megérint, meg-megfog, meg-megtapint, babirkál (*táj*), baszkurál (*táj*), gögyörész (*táj*), macál (*táj*), mancsol (*táj*), bögyörészik (*biz*), cicizik (*biz*), lemeózik (*tréf*), taperol (*szleng*), nyúlkál (*szleng*), tapizik (*szleng*), kézimunkázik (*szleng*), masszíroz (*szleng*), mértéket vesz (*szleng*), grejfol (*rég*)

tapogató (fn) ◇ csáp, tapogatószerv (*szak*), antenna (*szak*), érzőcsáp, érzőszarv (*rég*), tapintyú (*rég*)

tapogatódzik, tapogatózik (ige) ◇ keresgél, matat, tapogat, kotorászik

◇ puhatólódzik, puhatólódik, kérdezősködik, kérdezet, tudakozódik, érdeklődik, felvilágosítást kér, faggat, firtat

tapos (ige) ◇ nyom, rálép, ráhág, tipor, döngöl

◇ (*szleng*): igyekszik, hajt, törtet, pedálozik

◇ (*táj*): kerékpározik, teker, pedáloz, biciklizik

◇ tapod (*táj*), gázol

táppénz (fn) ◇ betegszabadság, betegpénz | betegállomány

taps (fn) ◇ tetszésnyilvánítás, elismerés, dicséret, siker, ünneplés, éljenzés | tapsolás, tapsvihar, tapsorkán, vastaps

tapsifüles (fn) ◇ nyúl, ugrifüles (*tréf*), nyuszi, bence (*táj*), füles (*táj*)

tapsol (ige) ◇ tapsikol, tapszik (*biz*), csattogtat (*táj*), applaudál (*rég*) | helyesel, éljenez | örül

tapsvihar (fn) ◇ tapsorkán, vastaps

tar (mn) ◇ kopasz, hajatlan, bőrfejú (*szleng*) ◆ HAJAS

◇ szörtelen, tollatlan, meztelen, pucér, vedlett | lombtalan, levéltelen ◆ SZÖRÖS, TOLLAS | LEVELES

◇ kopár, csupasz, pusztá

tár¹ (ige) ◇ nyit, kiterjeszt | tát, kítát ◆ BEZÁR, BECSUK

◇ megmutat, előad, ismertet, megjelenít, vázol, körvonalaz

tár² (fn) ◇ tölténytár

◇ (*rég*): tárház, raktár

◇ (*szleng*): gyógyszertár

tára (fn) ◇ (*szak*): göngyölegssúly, burkolatsúly

tarack¹ (fn) ◇ mozsárágyú, ágyú

tarack² (fn) ◇ tarackbúza, perje, perjefű, perjegyökér

tárca (fn) ◇ pénztárca, erszény, buksza (*biz*), brifkó (*szleng*)

◇ jegyzetfüzet, mappa

◇ tárcarovat

◇ ügykör, minisztérium, miniszterség

tárcsáz (ige) ◇ hív, telefonál, felcsörög (*biz*), odacsörög (*biz*)

◇ [talajt]: porhanyít, feltör

targonca (fn) ◇ (*táj*): taliga, talicska, furik (*táj*), tragacs

tárgy (fn) ◇ dolog, holmi, eszköz, cikk, portéka, egy-más, cucc (*biz*), cókómók | ügy

◇ objektum (*szak*)

◇ téma, tartalom, anyag | kérdés

◇ tantárgy

tárgyal (ige) ◇ tanácskozik, értekezik, gyűlésezik, ülésezik

◇ megbeszél <vmi>, foglalkozik <vmivel>

◇ fejteget, vitat, előad

◇ alkudozik, egyezkedik

tárgyalás (fn) ◊ megbeszélés, megvitatás, tanácskozás | értekezés, ülés, konferencia, értekezlet, eszmecsere, konzilium
◊ alku, egyezkedés

tárgyaló (fn) ◊ ülésterem, tárgyalóterem

tárgyas (mn) ◊ határozott, tranzitív (*szak*) ♦ TÁRGYATLAN, INTRANZITÍV (*szak*), HATÁROZATLAN

tárgyatlan (mn) ◊ határozatlan, intranzitív (*szak*) ♦ TÁRGYAS, TRANZITÍV (*szak*), HATÁROZOTT

tárgyaset (fn) ◊ accusativus (*szak*)

tárgyi (mn) ◊ dologi, tárgyszerű, anyagi, konkrét, kézzelfogható, objektív, materiális, fizikai ♦ ELMÉLETI, SZELLEMI, LELKI

tárgyilagós (mn) ◊ objektív | elfogulatlan, pártatlan, józan, korrekt, részrehajlatlan, előítélet-mentes, semleges ♦ SZUBJEKTÍV | ELFOGULT, RÉSZREHAJLÓ

tárgyilagosság (fn) ◊ objektivitás | elfogulatlan, pártatlanság, előítélet-mentesség, semlegesség, józanság ♦ SZUBJEKTIVITÁS | ELFOGULTSÁG, RÉSZREHAJLÁS

tárgykör (fn) ◊ tematika, témakör

tárgymutató (fn) ◊ regiszter, mutató, index, kereső (*rég*), appendix (*rég*)

tárgysorozat (fn) ◊ napirend, ügyrend, munkarend

tárgyszerű (mn) ◊ elfogulatlan, tárgyilagós, objektív, hiteles, valós ♦ ELFOGULT, SZUBJEKTÍV

tárgytalan (mn) ◊ érvénytelen, időszerűtlen, lényegtelen, érdektelen, almás (*szleng*) ♦ ÉRVÉNYES, IDŐSZERŰ, AKTUÁLIS

tarhál (ige) ◊ (*szleng*): kéreget, koldul, kérincsel, kunyerál, kunyizik (*biz*), kuncsorog, tányéroz, kilincsel, házal, lejmol (*szleng*), potyázik

tarház (fn) ◊ raktár, kamra, lerakat | kincstár, kincsház (*rég*) | magazin (*rég*)
◊ lelőhely, forrás, kútő

tarhonya (fn) ◊ gombóta (*rég*), hadtápsörét (*szleng*)

tarifa (fn) ◊ díjszabás, taksa (*biz*), árszabás | ár, viteldíj, menetdíj, útiköltség
◊ árjegyzék, díjjegyzék

tarisznya (fn) ◊ általvető (*táj*), iszák (*rég*), szeredás (*táj*), nyakbavető (*táj*), szütyő (*táj*), táska | tarsoly

tarka (mn) ◊ tarka-barka, foltos, pettyes, iromba (*táj*), cirnos (*rég*) ♦ MINTÁZATLAN, DÍSZTELEN, EGYSZERŰ
◊ színes, sokszínű, színpompás, változatos | hímes (*táj*) ♦ UNALMAS, EGYHANGÚ, SZÜRKE
◊ rikító, csiricsaré, élénk, viritó, cifra

tarkabarka (mn) ◊ színes, sokszínű, többszínű, szindús, színpompás, változatos | feltűnő, rikító, viritó, kirívó, harsány, csiricsaré, bikavadító, kiáltó, ordító, csicsás (*táj*), cifrakatás (*táj*), tiritarka (*táj*) ♦ EGYSZÍNŰ, UNALMAS, SZÜRKE

tarkít (ige) ◊ tarkáz, színez, színesít, cicomáz, cifráz, mintáz, variál, változatossá tesz ♦ ELSZÜRKÍT, FAKÍT
◊ (*biz*): megtűzdel, megspékel

tarkó (fn) ◊ nyakszirt, nyakkupa (*rég*)

tárlat (fn) ◊ kiállítás, képkiállítás

tarló (fn) ◊ torsa

tárló (fn) ◊ üvegszekrény, vitrin, bemutatószekrény, kirakat

tarlórépa (fn) ◊ takarmányrépa, fehérrépa (*táj*), kerekrépa (*táj*)

tárna (fn) ◊ táró, vágat, folyosó, járat | akna

tárnics (fn) ◊ encián, ördögméze (*rég*) | kákics (*táj*)

tároró (fn) ◊ tárna, vágat, folyosó, járat | akna

tárogató (fn) ◊ töröksíp (*rég*)

tarol (ige) ◊ levág, arat, kaszál, sarlóz
◊ (*rég*): kopszra nyír
◊ ledönt
◊ lehengerel, győz, sikert arat | nyer, bezsebel

tárol (ige) ◊ elraktároz, felhalmoz, eltesz, elhelyez, készletez, félretesz, gyűjt, tart | vermel, elvermel

tároló I. (mn) ◊ gyűjtő

tároló II. (fn) ◊ víztároló, víztározó, gyűjtőmedence, tartály, konténer, siló
◊ tár, memóriaegység

tározó (fn) ◊ víztároló, gyűjtőmedence, ciszterna | tank

társ (fn) ◇ partner, kolléga, munkatárs, üzlettárs, szaktárs | barát, cimborá, koma (*táj*), pajtás, kamerád (*rég*), sorsos (*rég*), haver (*biz*) | szövetséges, cinkos
 ◇ pár, kedves, házastárs

társadalmi (mn) ◇ szociális, közösségi ◆ EGYÉNI, SZEMÉLYES, MAGÁN
 ◇ (*rég*): társas

társadalom (fn) ◇ közösség, polgárzat (*rég*), szocietas (*rég*)
 ◇ (*biz*): lakosság

társadalombiztosítás (fn) ◇ betegbiztosítás, szociális ellátás, szociális háló, tébé (*biz*), TB

társadalomrajz (fn) ◇ társadalomábrázolás, szociográfia

társadalomtudomány (fn) ◇ szociológia

társalgás (fn) ◇ beszélgetés, párbeszéd, dialógus, eszmecsere, diskurálás, konverzáció (*rég*), szóváltás, csevegés, fecsegés, locsogás, csevej, дума (*szleng*), traccsparti (*szleng*), paláver (*szleng*)

társalgó I. (mn) ◇ beszélő, csevegő

társalgó II. (fn) ◇ szalon, hall, fogadószoba | előcsarnok

társalog (ige) ◇ beszélget, beszél, társalkodik, konverzál (*rég*), diskurál, cseveg, fecseg, tereferél, csacsog, locsog, trécsel (*biz*), traccsol (*biz*), dumál (*biz*), povedál (*szleng*), dumcsizik (*biz*) ◆ HALLGAT, FIGYEL

társas (mn) ◇ közös, közösségi, együttes, kollektív, csoportos, testületi, társasági, szociális, társadalmi ◆ EGYÉNI, SZEMÉLYES
 ◇ emberszerető, filantróp ◆ MIZANTRÓP, MAGÁNAK VALÓ, EMBERKERÜLŐ

társaság (fn) ◇ együttlét | összejövétel, vendégség
 ◇ közösség, csapat, kör, csoport, törzsasztal, társkör, banda, brancs (*biz*), kompánia, kollektíva, bagázs | klikk (*pej*)
 ◇ egyesület, egylet, klub, testület, együttes, szervezet, társulat, szindikátus (*id*), konzern (*id*)

társasági (mn) ◇ társas, közös, közösségi

társaskör (fn) ◇ egylet, kaszinó, klub

társít (ige) ◇ egyesít, összekapcsol, kapcsol, párosít, összefüggésbe hoz, összeköt, asszociál, vonatkoztat ◆ ELKÜLÖNÍT, SZÉTVÁLASZT

társóka (fn) ◇ (*rég*): tarsoly (*rég*), retikül, kézitáska
 ◇ (*táj*): tarsolyfű

tarsoly (fn) ◇ táska, kézitáska, tarisznya, lóding (*rég*)
 ◇ pénztárca, erszény

társtalan (mn) ◇ magányos, árva, elhagyatott | egyedülálló, független, szabad, facér, szalma ◆ TÁRSAS, KÖZÖSSÉGI | CSALÁDOS

társtalanság (fn) ◇ magányosság, egyedüllét, elhagyatottság, árvaság, magány

társul (ige) ◇ csatlakozik, szegődik, csapódik, verődik
 ◇ járul <vmihez>, tartozik, jár <vmihez>
 ◇ kapcsolódik, párosul, asszociálódik, fűződik
 ◇ egyesül, egybeolvad, fuzionál | szövetkezik, összefog, összeáll, cimborál, társalkodik (*rég*) ◆ SZÉTVÁLIK, ELKÜLÖNÜL, ÖNÁLLÓSDIK

társulat (fn) ◇ társaság, egyesület, testület, egylet, klub, szervezet, kör, céh
 ◇ közösség, csapat, csoport, banda, brancs (*biz*), kompánia, bagázs (*biz*)
 ◇ szintársulat, színjátászó csoport, együttes

társzekér (fn) ◇ stráfkocsi (*rég*), poggyászkocsi, málhaszekér, lomszekér (*rég*)

tart (ige) ◇ fog, markol, szorít ◆ ELENGED, ELERESZT, ELEJT
 ◇ odatart, odanyújt, odaad ◆ VISSZAVESZ, ELVESZ
 ◇ gondoz, ellát, táplál, éltet, eltart, jóltart, kosztol ◆ ELHANYAGOL
 ◇ hátráltat, tartóztat, késleltet, marasztal | maraszt, virraszt
 ◇ foglalkoztat, dolgoztat, igénybe vesz | működtet ◆ ELBOCSÁT, ELKÜLD, MENESZT
 ◇ birtokol
 ◇ <vhol>: őriz, raktároz, tárol
 ◇ <vmilyennek>: hisz, gondol, vél, ítél, lát, ismer, vélekedik, vall, minősít, tekint | értékel, becsül, mond
 ◇ <vmeddig>: folyik, zajlik, folytatódik, fennáll, megvan, érvényben van ◆ MEGSZŪNIK, ABBAMARAD, BEFEJEZŐDIK
 ◇ halad, igyekszik, terjed, nyúlik, vezet, ér, irányul | megy, közeledik, jön

◇ <vmitől, vkitől>: fél, aggódik, retteg, fosik (*szleng*) | óvakodik, tartózkodik
 ◇ rendez, megrendez, megül, megünnepel, csap
tárt (mn) ◇ nyitott, fedetlen, szabad ◆ ZÁRT, CSUKOTT, FEDETT
 ◇ (*rég*): tág, széles, téres (*rég*) ◆ SZÜKÖS
 ◇ kiterjesztett, szétterjesztett
tartalék (fn) ◇ készlet, fedezet, rezerva (*rég*) | csere, pót-, segéd- | támaszték (*rég*), gyámol (*rég*)
 ◇ tartalékjátékos, cserejátékos, tartalékversenyző, pótkeret (*szak*), kispados, tarcsi (*szleng*)
 ◇ tartalékállomány
tartalékjátékos (fn) ◇ cserejátékos, kispados (*biz*), tarcsi (*szleng*)
tartalékol (ige) ◇ félretesz, megtakarít, tartogat, elraktároz, megőríz, felhalmoz, beoszt, rezervál, gyűjt ◆
 FELÉL, ELKÖLT
tartalékos (mn) ◇ [katona]: behívható, rezervista (*vál*), tarcsás (*szleng*)
tartalmas (mn) ◇ gazdag | értékes, magvas, velős, mélyenszántó ◆ TARTALMATLAN, ÜRES, ÉRTÉKTELEN
 ◇ laktató, bőséges, dús | zsíros ◆ SOVÁNY, VÉKONY, SZEGÉNYES
tartalmatlan (mn) ◇ üres, semmitmondó, szegényes, vérszegény, unalmas, velőtlen, jelentéktelen,
 értéktelen **Sz**: se ereje, se veleje; tréfás embernek okozkódása ◆ TARTALMAS, ÉRTÉKES, JELENTŐS
 ◇ silány, híg, sovány, ízetlen
tartalmaz (ige) ◇ magában foglal, felölel, átfog, kiterjed <vmire>, van benne <vmi>, áll <vmiből> ◆
 KIHAGY, KIZÁR
tartalom (fn) ◇ lényeg, mondanivaló, esszencia (*vál*), magva, veleje, értelem ◆ FORMA, KÜLALAK
 ◇ kivonat, összegzés, summázat
 ◇ összetétel, mibenlét
 ◇ lista, lajstrom (*rég*), felsorolás | tartalomjegyzék, tartalommutató, mutató
tartalomjegyzék (fn) ◇ tartalommutató, tartalom
tartály (fn) ◇ tároló, gyűjtőmedence, rezervoár (*id*), ciszterna (*szak*), tartály (*táj*) | tank, üzemanyagtartály |
 ballon, tégely
 ◇ konténer | siló
tartálykocsi (fn) ◇ tankkocsi, ciszternakocsi (*szak*), lajtoskocsi (*táj*)
tartam (fn) ◇ intervallum, periódus, időköz, szakasz
tartás (fn) ◇ fogás, rögzítés
 ◇ testtartás, testhelyzet
 ◇ marasztalás, tartóztatás
 ◇ tárolás, raktározás
 ◇ értékelés, becslés
 ◇ birtoklás
 ◇ gondozás, ellátás, gondviselés | nevelés, tenyésztés ◆ ELHANYAGOLÁS
 ◇ rendezés, szervezés, lebonyolítás
 ◇ tartósság | szilárdság, gerincesség | méltóság ◆ GERINCTELENSÉG
 ◇ tartam
tartásdíj (fn) ◇ gyermektartás
 ◇ apanázs (*rég*), járadék, juttatás | nőtartás
tarthatatlan (mn) ◇ tűrhetetlen, elviselhetetlen, kibírhatatlan, kiállhatatlan, szörnyű ◆ TŰRHETŐ,
 ELVISELHETŐ, KIBÍRHATÓ
 ◇ védhetetlen, menthetetlen ◆ MEGTARTHATÓ, VÉDHEŐ, MENTHETŐ
 ◇ megdönthető, cáfolható ◆ SZILÁRD
tartó (fn) ◇ tok, hüvely, szelence (*rég*), doboz, skatulya
 ◇ tartály, konténer
 ◇ tároló, lomtár, kamra | siló
 ◇ állvány, polc, téka
tartogat (ige) ◇ őrizget, megőríz, visszatart, kímélget, félretesz, tartalékol, rakosgat | rejteget, dugdosgat ◆
 SZÉTSZÓR, ELOSZT
tartomány (fn) ◇ országrész, vidék, provincia, terület, régió, birodalom
 ◇ (*táj*): birtok

tartós (mn) ◇ maradandó, időtálló, kopásálló, elnyúhíthatlan, széttéphetetlen, strapabíró (*biz*), örökös, végleges **Sz:** állandó, mint a kővár; állandó, mint az igaz hit; biztos, mint a kunkótés ◆ SILÁNY, EGYSZER HASZNÁLATOS, ÓCSKA

◇ szilárd, stabil, masszív, ellenállóképes, ellenálló, erős ◆ INGATAG, BIZONYTALAN, VÁLTOZÓ

◇ huzamos, hosszú távú, folyamatos, állandó, örök, permanens, szakadatlan, lankadatlan ◆ MULANDÓ, ÁTMENETI, IDEIGLENES

◇ krónikus, idült ◆ IDŐSZAKOS, AKUT, HEVENY

◇ elálló, konzerv, nem romlandó, romolthatatlan (*rég*) | [tej] homogénezett ◆ ROMLANDÓ

tartósít (ige) ◇ megőríz, megóv, konzervál, állandósít | preparál, kikészít, bebalzsamoz

◇ eltesz, befőz | besóz | füstöl

tartozás (fn) ◇ kötelezettség, adósság, kinnlévőség, hátralék, mínusz (*biz*), sár (*szleng*) | obligo (*id*)

◇ <vkihez>: kapcsolat, viszony, kötelék

tartozék (fn) ◇ kiegészítő, járulék, velejáró, hozzávaló | melléklet, függelék

◇ kellék, alkatrész, rekvizitum (*vál*)

◇ (*rég*): toldalék, affixum (*rég*)

tartozik (ige) ◇ <vkire, vmire>: vonatkozik <vmire>, illet, velejár

◇ <vhová>: illik, vág, passzol (*biz*), klappol (*szleng*)

◇ <vkinek>: lóg (*biz*), jön (*biz*) ◆ MEGAD, VISSZAFIZET, LERŐ

tartózkodás (fn) ◇ időzés, időtöltés, maradás, ottlét

◇ óvakodás, mértékletesség, türtőztetés | elzárkózás, önmegtartóztatás, lemondás, absztinencia (*vál*), böjt, diéta ◆ FÉKTELENSÉG, MÉRTÉKTELENSÉG

◇ szemérmesség, szemérem, feszélyezettség, szégyenlősség, szerénység | gátlás ◆ BÁTORSÁG, ÖNBIZALOM, GÁTLÁSTALANSÁG

◇ tapintat, tapintatosság, kímélet, finomság, gyengédség, gyöngédség, figyelmesség, diszkrécio ◆ TAPINTATLANSÁG, KIVÁNCSISÁG, KOTNYELESSÉG

tartózkodik (ige) ◇ időzik, van, marad, lakik, székel, állomásozik, táborozik, tanyázik, honol, él

◇ <vmitől, vkitől>: óvakodik, őrizkedik, vonakodik, lemond | távol marad, elzárkózik ◆ BÁTORKODIK, CSINÁL

tartózkodó (mn) ◇ visszahúzódo, félős, félénk, bátortalan, óvatos, megfontolt, mértéktartó, visszafogott, zárkózott, bizalmatlan, szemérmes, szégyenlős, szolid, gátlásos, diszkrét, rezervált (*id*) ◆ BÁTOR, BELEVALÓ (*biz*), TAPINTATLAN

◇ kimért, hűvös, hideg | hallgatag, csöndes, szűkszavú, szótlán | közömbös, közönyös ◆ NYITOTT, KÖZLÉKENY, BARÁTSÁGOS

tartóztat (ige) ◇ marasztal, visszatart, visszafog ◆ ÚTJÁRA BOCSÁT, ELENGED, HAZAENGED

◇ akadályoz, gátol, fékez, korlátoz, mérsékel, késleltet, hátráltat ◆ ENGED, HAGY

táru (ige) ◇ nyílik, kinyílik, szétnyílik, nyitódik, széjjelnyílik, szétválik, széjjelválik ◆ ZÁRUL, CSUKÓDIK

tasak (fn) ◇ zacskó, papírzacskó, stanicli (*biz*) | zsák, szatyor

◇ pofazacskó

táska (fn) ◇ kézitáska, válltáska, retikül, ridikül

◇ szatyor

◇ tarisznya, tarsoly, iszák

◇ iskolatáska, hátitáska | hátizsák

◇ aktatáska, diplomatatáska, irattáska

◇ sporttáska, sportszatyor

◇ útitáska, bőrönd, utazótáska

◇ béles, batyu

◇ [szem alatti]: zacskó

táskarádió (fn) ◇ zsebrádió, hordozható rádió, koffervevő (*szleng*)

táskás (fn) ◇ felpuffadt, dagadt, duzzadt, puffedt ◆ SIMA, KISIMULT

tasli (fn) ◇ pofon, füles, nyakleves, frász (*biz*), pofleves (*rég*)

taszajt (ige) ◇ (*táj*): taszít, nyom, tol, lódit | lök

◇ (*durva*): közöszül, szeretkezik

taszígál (ige) ◇ lökdös, ide-oda taszít, tologat, tuszkol, hány-vet, lökötöl (*táj*)

taszít (ige) ◇ lök, nyom, tol, taszajt (*táj*), lódit

◇ juttat, dönt <vmibe>, sodor

◇ undorít, visszatart ◆ VONZ, MEGIGÉZ, LENYŰGŐZ

taszító (mn) ◇ visszataszító, csúnya, csúf, rút, visszatetsző, kellemetlen, gusztustalan, undorító, utálatos, förtelmes, riasztó, ijesztő, antipatikus, ellenszenves ◆ VONZÓ, MEGNYERŐ, SZIMPATIKUS

tát (ige) ◇ kitát, eltát, kinyit, nyit ◆ CSUK, ZAR

tata (fn) ◇ (*biz*): papa, nagyapa, nagypapa, nagyapó | édesapa, apu

◇ (*szleng*): öregember, vénember

tatár (mn és fn) ◇ (*rég*): mongol, kutyafejű (*rég*)

tatárjárás (fn) ◇ tatárdúlás | rablóhadjárat, pusztítás

◇ (*tréf*): vendégjárás, sáskajárás (*biz*)

tataroz (ige) ◇ felújít, rendbe hoz, renovál, helyreállít, kijavít, restaurál, megújít, helyrehoz, újjáépít

◇ (*rég*): foltoz, varrogat

tatarozás (fn) ◇ felújítás, rendbehozás, renoválás, helyreállítás, kijavítás, restaurálás, megújítás, újjáépítés

tátika (fn) ◇ oroszslánszáj, tátinca, gyűjtőványfű

tátog (ige) ◇ tátogat | tátong (*rég*)

◇ (*táj*): hebeg, habog, dadog

tátong (ige) ◇ ásít

◇ (*rég*): tátog

tátorján (fn) ◇ (*táj*): szélvész, vihar, orkán

tátott (mn) ◇ kitátott, eltátott, nyitott, kitárt ◆ ZART, CSUKOTT

táv (fn) ◇ távolság, út, hosszúság, hossz

tavacska (fn) ◇ tengersizem

◇ (*táj*): tócsa, pocsolya

tavaly (hsz) ◇ múlt évben, előző évben ◆ IDÉN | JÖVŐRE

tavalyi (mn) ◇ múlt évi, előző évi ◆ IDEI | JÖVŐ ÉVI

tavaszi (fn) ◇ kikelet, rügyfakadás, ébredés, télbúcsúztató (*táj*) | kezdet ◆ ŐSZ

tavaszi (mn) ◇ kikeleti ◆ ŐSZI

◇ [ruha]: átmeneti

tavaszdodik (ige) ◇ nyílik | enyhül, melegszik

távbeszélő (fn) ◇ telefon, távrecsegő (*tréf*) | mobil, rádiótelefon, maroktelefon (*biz*), bunkofon (*szleng*), prosztofon (*szleng*)

távbeszélőfülke (fn) ◇ telefonfülke, fülke

távbeszélőkészülék (fn) ◇ telefon, telefonkészülék, telefonállomás, távrecsegő (*tréf*)

távbeszélőnévsor (fn) ◇ telefonkönyv, távbeszélő-névjegyzék (*szak*)

távcső (fn) ◇ látcső, messzelátó, gukker (*biz*), tubus (*rég*) | teleszkóp, refraktor (*szak*) | periszkóp (*szak*)

távírányítás (fn) ◇ távvezérlés ◆ KÉZI IRÁNYÍTÁS, HELYSZÍNI VEZÉRLÉS

távírász (fn) ◇ távírdász (*rég*), táviratfelvevő

távirat (fn) ◇ sürgöny, telegram (*rég*), drót (*szleng*)

távirati (mn) ◇ táviratbeli, sürgönyi

táviratoz, táviratozik (ige) ◇ telegrafál (*rég*), sürgönyöz

távirda (fn) ◇ táviróhivatal, posta

távíró (fn) ◇ távirda, táviróhivatal, posta

◇ telegráf (*rég*)

◇ távírdász (*rég*), távírász

távíróhivatal (fn) ◇ távirda, távíró, posta

távíróoszlop (fn) ◇ távírópózna, sürgönypózna

távíróvezeték (fn) ◇ sürgönydrót

távírózsa (fn) ◇ vízililiom, tündérrózsa, vízitök (*táj*) | lótusz

távközlés (fn) ◇ híradástechnika (*szak*), távírás, távírászat, telegráfia (*rég*), telekommunikáció (*szak*)

távlat (fn) ◇ távolság, mélység, messzeség | háttér, látkép, panoráma

◇ jövő, kilátás, perspektíva

◇ nézőpont, szempont, látókör, rálátás, szemszög, látószög

◇ eshetőség, esély, sansz (*biz*), lehetőség ◆ ESÉLYTELENSÉG, KILÁTÁSTALANSÁG

távlati (mn) ◇ hosszú távú, perspektivikus (*id*), reménybeli, jövőbeli ◆ KÖZELI, MOSTANI | RÖVID TÁVÚ

távlat I. (hsz) ◇ messze, messzire, túl, fennecske (*táj*) ◆ KÖZEL, ITT, HELYBEN

◇ távolra, messzire ◆ TÁVOLRÓL, MESSZIRÓL

távol II. (mn) ◇ (*rég*): távoli, félreeső, eldugott | idegen, külföldi ◆ KÖZELI

távol III. (fn) ◇ messzeség ◆ KÖZELSÉG

◇ távolság

távolbalátás (fn) ◇ telepátia, látnoki képesség, jövőbe látás, megsejtés, megérvés

távoli (mn) ◇ messze, messzi, félreeső, isten háta mögötti ◆ KÖZELI, SZOMSZÉDOS

◇ ködös, homályos, halvány, elmosódott, messzeségbe vesző, bizonytalan ◆ VILÁGOS, KÖZELI, TISZTA

◇ szegről-végről való [rokonság]

távollátó (mn és fn) ◇ messzelátó ◆ KÖZELLÁTÓ, RÖVIDLÁTÓ

távollet (fn) ◇ hiányzás, mulasztás, elmaradás | távolmaradás, abszencia (*rég*) ◆ JELENLÉT

távollevő, távollévő (mn és fn) ◇ hiányzó, mulasztó, távol maradó ◆ JELENLEVŐ, MEGJELENŐ

távolodik (ige) ◇ távozik, távolít, arrébb megy ◆ KÖZELEDIK, KÖZELÍT, MEGÉRKEZIK

◇ elidegenedik, elhidegedik, elhidegül, elfordul, kiszeret <vkiből>, közömbössé válik ◆ ÖSSZEMELEGEDIK, ÖSSZERÁZÓDIK

távolság (fn) ◇ messzeség, táv, távlat, távol (*vál*), distancia (*id*), szakasz, távköz (*szak*), térköz, hézag, szétállás (*rég*) ◆ KÖZELSÉG, SZOMSZÉDSÁG

◇ időköz, intervallum, köz

◇ hangköz

◇ eltérés, különbség ◆ MEGEGYEZÉS, HASONLÓSÁG

◇ hidegség, idegenkedés, távolságtartás ◆ BENSŐSÉG, BIZALOM, ROKONSÁG

távolsági (mn) ◇ helyközi, interurbán (*id*) ◆ HELYI

távozás (fn) ◇ elmenetel, elutazás, kimenés, kijárás, kilépés, kivonulás, lelépés (*biz*), elköltözés, kivándorlás, emigrálás ◆ VISSZATÉRÉS, MEGÉRKEZÉS

◇ lemondás, visszavonulás, leköszönés ◆ MARADÁS, VISSZALÉPÉS

◇ halál, elhalálozás, elmúlás ◆ SZÜLETÉS, VILÁGRAJÖVETEL

távozik (ige) ◇ elmegy, kimegy, indulóban van, odábbáll (*biz*), elsiet, eltakarodik, elsomfordál, meglép (*biz*), meglóg (*biz*), tágul (*biz*), felszedi a sátorfáját, lelép (*biz*), elhordja az irháját (*biz*), elszel, kotringol (*táj*), megpattan (*szleng*), eltűz (*szleng*), lelécel (*szleng*), elhúzza a csikot (*szleng*) | kíváncsodik, disszidál ◆ VISSZATÉR, VISSZAJÖN

◇ lemond, benyújtja a lemondását, leköszön, visszavonul, kilép, kiszáll a buliból (*szleng*), kifarol (*biz*) ◆ MARAD

◇ (*vál*): meghal, elhalálozik, jobblétre szenderül, elhuny ◆ SZÜLETIK, VILÁGRA JÖN

távvezérlés (fn) ◇ távirányítás, telemechanika (*szak*) ◆ KÉZI VEZÉRLÉS, KÉZI IRÁNYÍTÁS

taxi (fn) ◇ autótaxi, bérautó, bérkocsi, kockás (*szleng*)

taxiállomás (fn) ◇ droszt, bérkocsi-állomás (*rég*)

taxisofőr (fn) ◇ taxis, pilóta (*biz*)

tea (fn) ◇ csája (*biz*)

◇ teadélután, uzsonna

teafőző (fn) ◇ szamová | teáskanna

teakonyha (fn) ◇ főzőfülke

team (fn) ◇ csapat, csoport, munkaközösség, kollektíva, gárda, stáb, brigád

teáscsésze (fn) ◇ teásbögre

teasütemény (fn) ◇ aprósütemény, keksz

teátrális (mn) ◇ színpadias, hatásvadászó, patetikus, mesterkélt, szónokias, megjátszott ◆ TERMÉSZETES, VISSZAFOGOTT, KERESZTLEN

◇ (*rég*): színházi, színpadi, színi

téblábol (ige) ◇ tipeg-topog, toporog, lábatlankodik, ödöng, vacakol, cselleng, céklézlik (*táj*), dábelez (*táj*)

téboly (fn) ◇ elmebaj, örület, örültség, örgöngés, dühöngés, beszámíthatatlanság, eszelősség, elmezavar, gyengeelméjűség, dementia (*id*) ◆ ÉPELMÉJŰSÉG, BESZÁMÍTHATÓSÁG

tébolyda (fn) ◇ (*rég*): elmeigyógyintézet, bolondkháza, örültekháza, ideggyógyintézet, diliház (*biz*), vicces ház (*szleng*), vigyorgó (*szleng*), bolondház (*rég*)

◇ (*biz*): felfordulás, zúrzavar, rendtelenség, összevisszaság, kavardás, fejtelenség, felbolydulás, rumli (*biz*), káosz ◆ REND

tébolyít (ige) ◇ megőrjít, felzaklat ◆ MEGNYUGTAT

tébolyító (mn) ◇ őrjítő, vadító, dühítő, észbontó, észvesztő, idegörlő, idegölő, örült **Sz**: az agyára megy az embernek; meg lehet tőle veszni; a falra lehet mászni tőle ◆ NYUGTATÓ, CSILLAPÍTÓ, KELLEMES

tébolyodott (mn és fn) ◇ tébolyult, elmebajos, örült, elmekárosodott, eszelős, gyengeelméjű, háborodott, megzavarodott, meghibbant, esztelen, eszeveszett, hülye, idióta, dilis, ütődött (*biz*), bogaras, félcédulás, tökéletlen ◆ NORMÁLIS, ÉPELMÉJŰ

technika (fn) ◇ gyártásmód, technológia

◇ eljárás, mód, módszer, kezelés, kézügyesség, gyakorlat, készség, rendszer, szisztéma, művelet, fogás, tudás, ismeret

◇ gépezet, mechanizmus, felszerelés, berendezés

technikai (mn) ◇ műszaki, műtani (*szak*) | kezelési, gyakorlati ◆ ELMÉLETI, TUDOMÁNYOS

◇ gépies, mechanikus

technikás (mn) ◇ ügyes, gyakorlott, jártas, tapasztalt, rutinos, bravúros ◆ ÜGYETLEN, GYAKORLATLAN, TAPASZTALATLAN

technikum (fn) ◇ szakközépiskola, műszaki iskola

technológia (fn) ◇ eljárás, módszer, gyártásmenet, munkafolyamat, gyártásismeret, technika

teendő (fn) ◇ tennivaló, munka, elintéznivaló, dolog, eljárás, kötelesség, kötelezettség, feladat, megbízatás, meló (*biz*), robot (*biz*) ◆ SEMMITTEVÉS, PIHENÉS, TÉTLENSÉG

tégely (fn) ◇ csésze, tálka

tegez¹ (ige) ◇ te-nek szólít, téz (*táj*), téget (*táj*) ◆ MAGÁZ, ÖNÖZ

tegez² (fn) ◇ puzdra, nyíltartó, nyíltok

tegeződik (ige) ◇ pertuban van <vkivel>, téz (*táj*) ◆ MAGÁZÓDIK

tégla (fn) ◇ falazókő

◇ (*szleng*): besúgó, spicli (*biz*), spion, ügynök, kém, furulya (*szleng*), pacsirta (*szleng*), III/III-as (*biz*)

tegnap (hsz) ◇ nemrég, a közelmúltban, minap, tennap (*táj*) ◆ MA, HOLNAP

tegnapelőtt (hsz) ◇ minap, minapiban (*táj*), minapában (*táj*), nemrégiben, múltkor

tegnapi (mn) ◇ minapi, nemrég, korábbi, tennapi (*táj*)

◇ idejétmúlt ◆ MAI | HOLNAPI

tehát (ksz) ◇ hát, ezért, ennélfogva, így, eszerint, egyszóval, emiatt, ebből kifolyólag, következésképpen, ennek következtében, annálfogva, azaz, vagyis, vagyis hogy, ennek folytán, következőleg, következésképp, végre is, végül is, mindent egybevetve, ilyenformán, ergo (*id*), denique (*id*) **Sz:** egy szó, mint száz; száz szónak is egy a vége

tehén (fn) ◇ ünő, riska (*táj*), búbece (*táj*)

◇ szarvastehén, szarvasünő, nőstényszarvas

◇ (*szleng*): trampli (*durva*), elhízott [nő]

tehénhús (fn) ◇ (*rég*): marhahús

tehenészet (fn) ◇ tejjgazdaság

tehénkedik (ige) ◇ (*pej*): ránehezedik, rátámaszkodik, rádől, rákönyököl, rátelepedik

◇ (*pej*): elterpeszkedik, elterül

tehénpásztor (fn) ◇ gulyás, csordás, pásztor, tehenes (*táj*) | tehenész, cowboy (*id*)

teher (fn) ◇ súly, rakomány, fuvar, raksúly, ballaszt, málna, poggyász | batyu, kutyakolonc (*táj*)

◇ megpróbáltatás, megterhelés, szenvedés, kereszt, kolonc, nyűg, gond, baj, nehézség, teherviselés, fáradtság, kényszerűség, nyomor, szomorúság ◆ KÖNNYEBBSÉG, GOND TALANSÁG, ÖRÖM

◇ adó, adósság, hátralék, tartozás ◆ TEHERMENTESSÉG

◇ tehervonat | teherautó

teheráru (fn) ◇ málna, bála, csomag, poggyász, tehercsomag

teherautó (fn) ◇ tehergépkocsi, teherkocsi | furgon, kamion ◆ SZEMÉLYAUTÓ

teherbíró (mn) ◇ erős, szilárd, tartós, megterhelhető, teherképes (*szak*), jól megépített, hordképes (*szak*) | erős lelkű, életerős, edzett, strapabíró (*biz*), szívós, izmos, keménykötésű ◆ GYENGE, ERŐTLEN

teherforgalom (fn) ◇ teherautó-forgalom, kamionforgalom ◆ SZEMÉLYFORGALOM

tehergépkocsi (fn) ◇ teherautó, teherkocsi | furgon, kamion ◆ SZEMÉLYGÉPKOCSI

teherhajó (fn) ◇ tehergőzös, tankhajó, uszály, slepp (*id*) ◆ SZEMÉLYHAJÓ

teherhordó I. (mn) ◇ málnás, igavonó

teherhordó II. (fn) ◇ anyagmozgató, szállítómunkás, hordár, tróger (*biz*), kuli

teherkocsi (fn) ◇ teherautó, kamion, furgon, áruszállító kocsi, tehergépkocsi, stráfkocsi (*rég*) | tehervagon ◆ SZEMÉLYKOCSI

tehermentesít (ige) ◇ szabaddá tesz, mentesít, felment

teherszállítás (fn) ◇ áruszállítás, teherfuvar, fuvar, áru fuvarozás (*szak*) ◆ SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS

tehertétel (fn) ◇ teher, adó, vám, adósság

◇ nehézség, kereszt (*biz*)

tehet (ige) ◇ csinálhat, végezhet, intézhet, cselekedhet, művelhet, elkövethet | helyezhet, rakhat, pakolhat

tehetetlen (mn) ◇ erőtlen, gyenge, gyengélkedő, elerőtlenedő, kiszolgáltatott, magatehetetlen, magára hagyott | cselekvésképtelen, impotens ◆ ÉLETERŐS, CSELEKVŐKÉPES, POTENS

◇ gyámoltalan, ügyefogyott, ügyetlen, pipogya, erélytelen, élhetetlen, elveszett, határozatlan, önállótlan, kétbalkezes, málé, mafla, mamlasz, nyimnyám (*biz*), nyámnyila, tutyimutyi (*biz*), teszetosza (*biz*), béna (*szleng*), töketlen (*szleng*), babuka (*táj*) ◆ RÁTERMETT, TALPRAESETT, LELEMÉNYES

tehetetlenség (fn) ◇ mozgásképtelenség, bénultság, bénaság | impotencia, képtelenség | gyengeség, erőtlenség, cselekvőképtelenség ◆ TETTERŐ, POTENCIA, CSELEKVŐKÉPESSÉG

◇ alkalmatlanság, ügyefogyottság, ügyetlenség, esetlenség, erélytelenség, határozatlanság, tanácstalanság, hasznavehetetlenség, gyámoltalanság, tompultság ◆ ÜGYESSÉG, RÁTERMETTSÉG, HOZZÁÉRTÉS

tehetős (mn) ◇ jómódú, módos, gazdag, vagyonos, jól szituált, dús (*rég*), birtokos, pénzes, bírós (*táj*), jómagabíró (*táj*) ◆ SZEGÉNY, NINCSTELEN, VAGYONTALAN

tehetség (fn) ◇ ész, lángész, lángelme, zseni, üstökös, nagy szellem, szellemóriás, lúmen (*biz*), északombájn (*biz*), fenomén (*vál*), géniusz, kapacitás ◆ TÖKFIKÓ, FAJANKÓ, MAMLASZ

◇ érzék, fogékonyság, alkalmasság, rátermettség, adottság, hajlam, képesség, zsenialitás, talentum (*rég*), véna (*vál*), spiritusz (*szleng*) ◆ ALKALMATLANSÁG, ÉRZÉKETLENSÉG

◇ (*táj*): pénz, vagyon, anyagiak

tehetséges (mn) ◇ lángeszű, zseniális, éles elméjű, okos, eszes, értelmes, intelligens ◆ TEHETSÉGTÉLEN

◇ fogékony, rátermett

◇ (*táj*): tehetős

tehetségtelen (mn) ◇ nehézfejű, tompa agyú, antitalentum (*id*), lassú észjárású, értetlen, korlátolt, buta, hülye ◆ TEHETSÉGES, JÓ KÉPESSÉGŰ

tej (fn) ◇ teji (*biz*), tejkó (*szleng*), macskafröccs (*szleng*), macskapálinka (*táj*)

tejbedara (fn) ◇ tejbegríz, tejbekása, tejbepapi (*biz*)

tejcsarnok (fn) ◇ tejbolt, tejüzlet, tejsárda

◇ (*durva*): női mell, cici (*biz*), didi (*biz*), didkó (*szleng*), duda (*szleng*), lökhárító (*szleng*), tejsárda (*szleng*)

tejel (ige) ◇ tejet ad

◇ (*szleng*): fizet, leszúr (*szleng*), csenget (*szleng*)

tejes I. (mn) ◇ gyenge, zsenge, szopós [malac] | omlós, omló, porhanyós, foszlós, lágy, puha, kocsonyaszzerű [malachús] ◆ ÉRETT, KIFEJLETT, MEGNÓTT

tejes II. (fn) ◇ tejesember, tejárus, tejkihordó, tejszállító

tejeskávé (fn) ◇ kapuciner, cappuccino (*id*)

tejfog (fn) ◇ gyerekfog, csikófog (*tréf*), egérfog (*tréf*), csecsfog (*táj*)

tejföl, **tejfel** (fn) ◇ téfel (*táj*)

tejfölösszájú, **tejfelesszájú** (mn és fn) ◇ fiatal, éretlen, tapasztalatlan, újonc, kezdő, zöldfülű, pelyhes állú, ifjonc, kölyök, gyermek, tacsó (*biz*) ◆ ÉRETT, TAPASZTALT, FELNÓTT

tejszín (fn) ◇ krém, tej föle, tejeleje

Tejút (fn) ◇ Hadak útja (*rég*), Hadút (*rég*), Országút (*rég*), Tündérek útja (*rég*), Isten úttya (*rég*), Jézuskának az útja (*táj*), Angyalútja (*táj*), Arvákútjuk (*táj*), Barátútja (*táj*), Égútja (*táj*), Halottakútjuk (*táj*)

tejüveg (fn) ◇ opálüveg

téka (fn) ◇ (*rég*): könyvespolc, állvány, könyvszekrény | könyvtár

◇ (*rég*): faliszekrény, falipolc

◇ (*táj*): írómappa | iskolatáska

teke (fn) ◇ kugli (*biz*), tekejáték

◇ kugligolyó, tekegolyó, golyó

tekejáték (fn) ◇ tekézés, kuglizás, kugli (*biz*)

teker (ige) ◇ forgat, csavar, tekercesl

◇ sodorint, pödör

◇ pörget, hajt, kurbli (*biz*)

◇ [labdát] nyese

◇ göngyölget, göngyölt, becsavar

◇ (*biz*): kerékpározik, kerekezik, biciklizik

◇ (*szleng*): hajt <vmire>, törtet, pedálozik (*szleng*) ♦ LEMOND, FÉLREÁLL

◇ (*szleng*): siet, rohan, tép (*szleng*)

◇ (*szleng*): közösül

tekercs (fn) ◇ orsó, rolni (*biz*), guriga

◇ gombolyag, motring (*szak*), gömbölyeg, göngyöleg

◇ rolád, roló, bejgli, patkó

tekercesel (ige) ◇ göngyöl, göngyölet, orsóz, csévé, motollál, felteker, összeteker, gombolyít

tekerceselés (fn) ◇ orsózás, csévéelés | gombolyítás, motollálás

tekercesfilm (fn) ◇ filmtekerces, rollfilm (*rég*)

tekeredik (ige) ◇ bodorodik, göndörödik, fonódik, csavarodik, göngyölödik, gyűrűsödik, kunkorodik, gyűrűzik, csévélődik, csevergőzik (*táj*), fecseredik (*táj*)

◇ (*táj*): tekereg, tekerőzik, kanyarog, kanyarodik, kígyózik, kacskaringózik, keringőzik (*táj*)

tekereg (ige) ◇ csavarodik, kunkorog, tekerődik, tekergőzik, kígyózik, kacskaringózik

◇ csavarog, lézeng, csatangol, barangol, görbe utakon jár, kóvályog, kóborol, kódorog, kimaradozik, kószál, bolyong, lödörög, lófrál, őgyeleg, cselleng, kóricál, kujtorog, kavillál (*táj*), cikál (*táj*), megtekerődik (*táj*)

tekerő (fn) ◇ (*táj*): forgólant, tekerőlant, nyenyere, kolduslant (*táj*)

◇ csőrő

tekervény (fn) ◇ görbület, kanyarulat, hajlat, kacskaringó

tekervényes (mn) ◇ kacskaringós, tekergős, cikornyás, kanyargós, girbegurba, girbegörbe (*biz*), csavargós, csavarforma, tekergő, kígyózó, szerpentes, bodor (*táj*), csinkirgós-csankargós (*táj*) ♦ EGYENES

◇ csavaros, furfangos, ravasz, rafinált, körmönfont

◇ körülményes, bonyolult, komplikált, összetett, szövvényes, bonyolított, összekuszált, zavaros, nyakatekert, kacifántos, kibogozhatatlan, zagyva ♦ VILÁGOS, EGYSZERŰ, ÁTTEKINTHETŐ

teketória (fn) ◇ körülményeskedés, vacakolás (*biz*), teketóriázás, tőkölődés (*durva*), udvariaskodás, időhúzás, hókuszpókusz, céció (*biz*), felhajtás ♦ TERMÉSZETESÉG, EGYENESSÉG

◇ (*rég*): formáság, szertartás, ceremónia

teketóriázik (ige) ◇ körülményeskedik, vacakol, halogat, hezitál, tétovázik, vacillál

tekinget (ige) ◇ nézeget, kacsingat, körülnéz

tekint (ige) ◇ néz, figyel, pillant, pislant, szemlél, nézeget, szemügyre vesz, kukucskál, rápillant, pillantást vet <vmire>, ránéz, kukkant (*táj*), kukkant (*táj*)

◇ figyelembe vesz, tekintettel van <vmire>

◇ hisz, elfogad, felfog <vminek>, tart <vminek>, szem előtt tart

tekintély (fn) ◇ tisztelet, köztisztelet, respektus (*id*), respekt (*biz*), becsülés, megbecsülés, megbecsültség, közmegebecsülés, nimbusz, presztízs, elismerés, elismertség, hír, hírnév, renomé (*biz*), reputáció (*id*) ♦ JELENTÉKTELENSÉG, MEGVETÉS, LENÉZÉS

◇ szaktekintély, auktoritás

◇ (*tréf*): pocak, poci (*biz*), haskó (*biz*), hasi (*biz*)

tekintélyes (mn) ◇ tiszteletre méltó, köztiszteletben álló, megbecsült, elismert, ismert, jeles, nagyhírű, illusztris, híres, érdemes, rangos, jelentős, kiváló, közismert, befolyásos ♦ JELENTÉKTELEN, SZÜRKE

◇ számottevő, tetemes, nagyarányú, nagy, hatalmas, impozáns, nagyszerű, bámulatos, jelentékeny, fontos, nyomós, alapvető, figyelemre méltó ♦ JELENTÉKTELEN, SÚLYTALAN, ELENYÉSZŐ

◇ súlyos, természetes, terjedelmes, jókora ♦ SOVÁNY, VÉKONY

tekintélyuralom (fn) ◇ parancsuralom, zsarnokság, zsarnokoskodás, önkény, önkényuralom, egyeduralom, elnyomás, rabiga (*vál*), despotizmus (*id*), tirannizmus (*rég*), autokratizmus (*id*), diktatúra, totalitarizmus (*id*)

tekintet (fn) ◇ pillantás, nézés, szemvillanás, kacsintás, hunyorgás | ábrázat, arckifejezés

◇ tekintetbevétele, figyelembevétele, figyelem

◇ szempont, vonatkozás, nézőpont, aspektus, megvilágítás

◇ (*rég*): tisztelet, tekintély ♦ TISZTELETLENSÉG

tekintetes (mn és fn) ◇ téns (*rég*), spektábilis (*rég*), nemzetes (*rég*), nagyságos

tekinthető (mn) ◇ felfogható, elfogadható, gondolható

tekintve (hsz) ◇ lényegében, lényege szerint, valójában | tekintetbe véve, számba véve, számot vetve, figyelembe véve, tekintettel <vmire>, alapján, mivelhogy, gyakorlatilag, jóformán, tulajdonképpen ◆ MELLESLÉG, ELTEKINTVE <VMITŐL>

teknő (fn) ◇ medence, kád, vályú, dézsa, tekenő (*táj*)

◇ folyamágy, meder, mélyedés, folyás, völgymedence, völgyesség, katlan | kikötőmedence

◇ kagylóhéj | páncél

◇ (*tréf*): bárka, hajó

teknős (mn) ◇ vályúszerű, homorú ◆ DOMBORÚ

◇ teknősbéka

teknősbéka (fn) ◇ teknős, teknőc, teknőnc (*rég*)

tékozló (mn) ◇ pazarló, pocsékló, elfecsérlő, elherdáló, felélő, könnyelmű, költsékes, pénzpocsékoló, tobzódó (*rég*), bőköltő (*táj*), préda (*táj*), pazar (*rég*), kihányó (*táj*), kordé (*táj*) | bőkezű ◆ TAKARÉKOS, BEOSZTÓ

tékozol (ige) ◇ pazarol, fecsérel, költsékes, költözködik (*táj*), szórja a pénzt, pocsékol, elvesztegeti a pénzt, veszteget, prédál (*rég*), elherdál, elver, szór, szétszór, dibol (*táj*), dőzsöl (*táj*), koszpitol (*táj*) **Sz**: nyakára hág a pénznek; nagyúri módon él; nagy lábon él ◆ MEGTAKARÍT, ÖSSZEGYŰJT, FÉLRETESZ

tél (fn) ◇ télvíz, télidő ◆ NYÁR

◇ fagy, zimankó, zegernye (*táj*)

télapó (fn) ◇ Mikulás

tele, teli I. (mn) ◇ telt, zsúfolt, tömött, megtömött, megrakott, megtöltött, tetézt, megterhelt | meg nem osztott, megbontatlan, megtelt | teljes, hiánytalan ◆ ÜRES, HIÁNYOS, LAZA

tele, teli II. (hsz) ◇ színültig, színig, csordultig, telis-tele, telised-tele (*táj*), tömve, töltve, megtöltve, megtelve, megtűzdelve, untig, torkig, dugig (*biz*), dugtig (*táj*), degeszre | zsúfolva, zsúfolásig ◆ ÜRESEN, FÉLIG

telex (fn) ◇ fax, távmásoló

telefon (fn) ◇ telefonkészülék, telefonállomás, távbeszélőkészülék, távbeszélő, beszélődrót (*táj*), távrecsegő (*tréf*), telcsi (*szleng*) | telefonkagyló

◇ mobil, rádiótelefon, maroktelefon (*biz*), bunkofon (*szleng*), prosztofon (*szleng*)

◇ telefonálás

◇ hívás, telefonhívás

telefonál (ige) ◇ hív, felhív, feltárcsáz, csenget (*biz*), távbeszél (*biz*), odaszól (*biz*), felcsörög (*biz*), feldrótoz (*szleng*), televonyít (*tréf*), távrecseg (*szleng*)

telefonbeszélgetés (fn) ◇ hívás, telefonálás, távbeszélés (*szak*)

telefonelőfizető (fn) ◇ telefontulajdonos, telefonbérlo

telefonérme (fn) ◇ tantusz (*rég*), telefonpénz

telefonkagyló (fn) ◇ kagyló, hallgató, kézi beszélő

telefonkönyv (fn) ◇ távbeszélőnévsor (*szak*), távbeszélő-névjegyzék (*szak*)

telefonközpont (fn) ◇ távbeszélőközpont (*szak*), központ (*biz*)

telefonszám (fn) ◇ kapcsolási szám (*szak*), hívószám (*szak*), a távbeszélő száma

telefonszámla (fn) ◇ távbeszélőszámla, számla

telegrafál (ige) ◇ (*rég*): táviratoz, sürgönyöz

telegram (fn) ◇ (*rég*): távirat, sürgöny

telehold, telihold (fn) ◇ holdtölte ◆ ÚJHOLD

telek (fn) ◇ házhely, kert, föld, földbirtok, háztáji, kiskert, parcella, kisbirtok, fundus (*rég*), birtok (*biz*), grund (*biz*), porta (*táj*), belhely (*táj*)

telekiabál (ige) ◇ telelarmáz, telekürtöl, elhíresztel

telekkönyv (fn) ◇ kataszter (*szak*), birtokkönyv (*rég*)

telekkönyvez (ige) ◇ kataszterez (*szak*)

télen-nyáron (hsz) ◇ minduntalan, mindig, állandóan, szüntelenül, szakadatlanul, folytonosan, folyvást, örökösen, éjjel-nappal, reggel-este, unos-untalan, furtonfurt (*rég*), feszt (*táj*), mindváltig (*táj*), minduntig (*táj*), furtonosan (*táj*) ◆ RITKÁN, NÉHA, EGYSZER-EGYSZER

telep (fn) ◇ telephely, állomás, szállás, támaszpont, gyűjtőhely, bázis, kolónia, tábor, munkahely | kennel (*szak*) | falanszter (*rég*) | település

◇ telér, érctelep, ércér, ér, ércőzet, réteg, véna (*rég*)

◇ szárazelem, elem | áramforrás (*szak*)

telepedik, telepszik (ige) ◇ elhelyezkedik, letelepedik, települ, megszáll, költözik | táborozik, tanyáz ◆ FÖLKEREKEDIK, TALPRA ÁLL, TALPRA UGRIK
 ◇ leül, elhelyezkedik, leteszi magát, leereszkedik, leteperedik (*táj*), levacáholódik (*táj*) | lefekszik, leheveredik, lenyugszik, lepihen
 ◇ (*rég*): ülepedik, ülepszik
telepes (mn és fn) ◇ letelepedő, letelepülő, kitelepülő, betelepülő, gyarmatos, farmer, földhöz juttatott, telepgazda ◆ NOMÁD, VÁNDORLÓ, KALANDOZÓ
telephely (fn) ◇ telep, lerakat, megőrzőhely, raktártelep, gyűjtőhely
telepít (ige) ◇ lerak, elhelyez, helyez ◆ FELSZED, KIÁS
 ◇ ültet, palántáz, plántál (*rég*), dugványoz
 ◇ gyarmatosít, kolonizál (*rég*) ◆ FELSZABADÍT
 ◇ letelepít, költöztet, betelepít
települ (ige) ◇ meghonosodik, elhelyezkedik, letelepedik ◆ ELHAGY, ELSZAKAD
település (fn) ◇ helység, kolónia (*szak*) | város | község, falu
telér (fn) ◇ érctelep, telep, ércér, ér, ércökzet, réteg, véna (*rég*)
telerak (ige) ◇ megtölt, teletesz, teletöm, megtöm, megrak, telezsúfol, belezsúfol, beleprésel, beledöngöl (*táj*), megterhel | elhalmoz ◆ KIÜRÍT, KIVESZ, MEGVON
teletöm (ige) ◇ telerak, megtölt, megtöm, telezsúfol, belezsúfol, beleprésel, belegyömöszöl, megpakol, feltankol, vattáz (*biz*) ◆ KIÜRÍT, KIBORÍT
 ◇ jóllakat, agyonetet, belaktat, kipárnáz (*szleng*) ◆ ÉHEZTET, KOPLALTAT | DIÉTÁZTAT
televény (fn) ◇ humusz, termőföld, termőtalaj
televízió (fn) ◇ tévé, televíziókészülék, tévékészülék, képláda (*tréf*), kaszni (*biz*), kultúrdoboz (*szleng*)
 ◇ televízióadás, tévéadás, műsorsugárzás, sugárzás | tévéműsor
televízióállomás (fn) ◇ tévéállomás, tévétorony, tévéadó | műhold
televízióantenna (fn) ◇ tévéantenna, parabolaantenna (*szak*), parabola
televízióműsor (fn) ◇ tévéműsor, adás
televíziós (mn) ◇ tévés
telex (fn) ◇ telefontávírat
telexgép (fn) ◇ (*szak*): távgépíró
telhetetlen (mn) ◇ kielégíthetetlen, mohó, falánk, nagyevő, nagyétkű, zabáló (*szleng*), zabálós, torkos, mértéktelen, iszákos, nagybélű (*táj*), lyukas bendőjű (*biz*), beletlen (*táj*), éhing (*táj*), mohos (*táj*), gyomoranti (*táj*) ◆ MÉRTÉKLETES, KIS ÉTKŰ, KÁKABÉLŰ (*táj*)
 ◇ kaptsi, pénzéhes, sóvár, harácsoló, követelődző, pénzsóvár
téli (mn) ◇ télies, jeges, fagyos ◆ NYÁRI, KÁNIKULAI
 ◇ [öltözék]: meleg, bélelt, bundás ◆ NYÁRIAS, LENGE
telik (ige) ◇ tele lesz, töltődik, megtelik, töl (*táj*) ◆ KIÜRÜL
 ◇ hízik, gömbölyödik, dagad, dalmahodik (*táj*), vastagodik, testesedik ◆ FOGY, SOVÁNYODIK, VÉKONYODIK
 ◇ [idő]: múlik, jár, siet, repül, elszáll, elröppen, kereg-forog (*táj*), halad, haladózik ◆ MEGÁLL
 ◇ jut <vmire>, kerül, megengedheti magának, módjában van, kitelik <vmiből>, futja ◆ HÚÁVAL VAN
télikabát (fn) ◇ nagykabát | bunda, bekecs (*táj*), ködmön, csurak (*táj*), csuráklí (*táj*), csurapé (*táj*)
télikert (fn) ◇ üvegház, melegház, növényház, glazhaus (*rég*)
téliszalámi (fn) ◇ Herz szalámi, Pick szalámi, gumibot (*szleng*)
telít (ige) ◇ átítat, impregnál (*szak*), átszívat (*táj*)
 ◇ dúsit, koncentrál, szaturál (*szak*), degeszt (*rég*) ◆ HÍGÍT, OLD
telített (mn) ◇ impregnált (*id*), telült (*szak*), koncentrált, tömény, szaturált (*szak*)
 ◇ (*biz*): jóllakott, eltelt ◆ ÉHES, ÉHEZŐ
telivér (mn) ◇ fajtiszta, fajtatiszta
 ◇ vérbeli
télizöld I. (mn) ◇ örökzöld ◆ LOMBHULLATÓ, EGYNYÁRI
télizöld II. (fn) ◇ télizöld meténg
 ◇ puszpáng
teljes (mn) ◇ egész, hiánytalan, komplett, összes, százsázalékos, totális, globális, ép, csorbitatlan, hibátlan | maradéktalan, kifogástalan, érintetlen, bruttó (*id*) ◆ HIÁNYOS, CSONKA, NETTÓ
 ◇ tökéletes, korlátlan | alapos, gyökeres, abszolút (*id*), feltétlen ◆ TÖKÉLETLEN, KORLÁTOZOTT

◊ tele, teli, telt, egész ♦ RÉSZLEGES

◊ (táj): gömbölyű, gömbölyded, kerek

teljesedik (ige) ◊ megtörténik, meglesz, megesis, megvalósul, valóra válik, bebizonyosodik, elvégződik (táj), véget ér, bevalósodik (táj), bevalósul (táj) | betelik, kifejlődik ♦ KUDARCOT VALL, MEGHIÚSUL, ELMARAD

teljesen (hsz) ◊ egészen, teljességgel, hiánytalanul, százszázalékosan, totál (szleng), mindenestül, szórén-szálán, minden ízében, testestül-lelkestül, ízig-vérig, szőröstül-bőröstül (biz), tetőtől talpig, nyakig, gyökeresen, merőben, tisztára (biz), abszolúte (biz), állatjára (táj) ♦ RÉSZBEN, NÉMILEG, EGY KISSÉ

◊ fenékgig, földig, csonkig

◊ nyomtalanul, tökéletesen, végleg

teljesít (ige) ◊ elvégez, megold, megtesz, véghezvisz, végrehajt, keresztülvisz, befejez, maga mögött hagy ♦ ELHANYAGOL, ELMULASZT, ABBAHAGY

◊ eleget tesz <vminek>, valóra vált | megtart

teljesítés (fn) ◊ véghezvitel, végrehajtás, ezekúció (rég), megtétel, betöltés, megvalósítás, valóra váltás, kivitelezés, befejezés, abszolválás (id) ♦ ELHANYAGOLÁS, MULASZTÁS, ABBAHAGYÁS

teljesítmény (fn) ◊ hatás, határfok, eredmény, versenyeredmény

teljesítménybér (fn) ◊ szakmány (rég), darabbér, akkordbér

teljesség (fn) ◊ épség, sértetlenség, csorbítatlanság, összesség, hiánytalanság, totalitás (id), tökéletesség ♦ RÉSZ, HÁNYAD | FOGYATÉKOSSÁG

teljesül (ige) ◊ megvalósul, beteljesedik, bekövetkezik, valóra válik, megigazodik (táj) ♦ MEGHIÚSUL, ELMARAD

teljhatalmú (mn) ◊ mindenható, nagy hatalmú, meghatalmazott ♦ JELENTÉKTELEN, MÁSODHEGEDŰS, BÁB

teljhatalom (fn) ◊ teljes hatalom, korlátlan hatalom, abszolút hatalom, plenipotencia (id)

telkes (mn) ◊ tekleltulajdonos, kiskerttulajdonos | kisbirtokos

telt (mn) ◊ tele, teletömött, tömött, táblás [ház] | telített ♦ ÜRES, KONGÓ, TÁTONGÓ

◊ duzzadt, kövérkés, kerek, párnás, párnázott, puffók, gömbölyű, dundi, gömbölyded, hasas (biz), molett, jó húsban lévő, túlsúlyos, pufi (biz), bucó (táj) | nagy mellű, begyes (táj), dús keblű ♦ SOVÁNY, VÉKONY, LAPOS

◊ [hang]: csengő, erős, zengő, döngő, szentori (rég), öblös, zengzetes, hangzatos ♦ FÁTYOLOS, ELHALÓ, FAKÓ

téltemető (fn) ◊ kikeletnyíló, télihunyor, télike

tél-túl (hsz) ◊ (táj): itt-ott, imitt-amott, szórványosan, elszórtan, elszórva, elvéteve, néhol | hébe-hóba, néha, néha-néha, egyszer-másszor, ilitt-holott (táj)

◊ (táj): nagyjából, elnagyoltan, hanyagul, kutyaftutában, felibe-harmadába, felületesen, félbe-szerbe (táj), átabotában (táj), összevissza

télvíz (fn) ◊ (rég): tél, télidő, zimankó ♦ NYÁR, KÁNIKULA

téma (fn) ◊ mondanivaló, tárgy, tartalom, cselekmény, anyag, témakör | dallam (szak) | ötlet, gondolat, alapgondolat, alapeszme, motívum, elgondolás

témakör (fn) ◊ tárgykör, tematika

temet (ige) ◊ elhantol, sírba tesz, elföldel, örök nyugalomra helyez, kivisz a temetőbe, megadja a végtisztességet <vkinek>, koporsóba tesz, eltakarít, búcsúztat ♦ KIHANTOL, EXHUMÁL

◊ elrejt, eldug, elás ♦ FELTÁR, MEGTALÁL, ELŐVESZ

temetés (fn) ◊ sírba tétel, elhantolás, elföldelés, elásás, gyászszertartás, végtisztesség, búcsúztatás, búcsúztató | temetkezés

temetkezik (ige) ◊ temeteti magát

◊ beletemetkezik <vmibe>, elmerül <vmiben>, elfoglalja magát, beleássa magát, belemerül <vmibe>, belefeledkezik, belefelejtkezik, átadja magát <vminek>

temető I. (mn) ◊ elhantoló, elföldelő, eltakarító | elásó, elrejtő

temető II. (fn) ◊ sírkert, temetkezési hely, temetőhely, sírmező, temetőkert, cinterem (rég) | templomkert, templomudvar

temperál (ige) ◊ mérsékel, nyhít, csökkent, tompít, visszafog, csitít, csillapít ♦ NÖVEL, FOKOZ, EMEL

temperamentum (fn) ◊ vérmérséklet, természet, alaptermészet, véralkat, idegalkat, alkat, adottság, beállítottság | elevenség, szenvedély, élénkség, hév, hevület, lendület

temperatúra (fn) ◊ hőmérséklet, hőfok, grádus (rég), ájer (táj)

templom (fn) ◇ istenháza, szentély, úrháza (*rég*), székesegyház, katedrális, bazilika, dóm, kápolna, imaház | [zsidó] zsinagóga, [mohamedán] mecset, mosé (*id*), dzsámi, [buddhista] pagoda

templomozás (fn) ◇ (*táj*): istentisztelet, mise, igehirdetés, áhítat

templomszolgá (fn) ◇ egyházi, sekrestyés, egyházszolga, céhmester (*táj*) | harangozó | samesz (*szak*)

tempó (fn) ◇ ütem, taktus, vágás (*szak*) | időmérték, ritmus

◇ iram, iramat (*rég*), sebesség, gyorsaság, lendület, elán, nekibuzdulás, sietség, dinamizmus (*id*)

◇ viselkedésmód, cselekvésmód, magatartás, szokás

ten (nm) ◇ (*rég*): saját, tulajdon, önnön

tendál (ige) ◇ <vmire>: törekszik, irányul

tendencia (fn) ◇ irány, irányzat, irányvonal, áramlat, trend | törekvés, hajlam, hajlandóság, diszpozíció (*szak*), szándék

◇ elfoglaltság, részrehajlás, egyoldalúság | rosszakarat, ferdtítés

tendenciózus (mn) ◇ célzatos, szándékolt, meggondolt, kiszámított, előkészített, irányzatos

◇ elfoglalt, részrehajló, rosszindulatú, egyoldalú, propagandisztikus (*id*), intenciózus (*rég*)

ténfereg (ige) ◇ cselleng, lődörög, tévelyeg, teng-leng, botorkál, bóklászik, csavarog, csámborog, kószál, ögyeleg, ödöng, sétálgat, csatangol, lézeng, császkal, szédeleg, lötyög (*biz*), líg-lóg (*biz*), kujtorog, lófrál (*biz*), ámbolyog (*táj*), csalinkázik, csötönődik (*táj*), kocsmorog (*táj*), kőcölődik (*táj*)

◇ (*táj*): lábatlankodik, alkalmatlankodik, okvetetlenkedik, zavar

tengelicé (fn) ◇ tengelic, stiglic

tengely (fn) ◇ rúd

◇ középvonal

◇ alapelem, meghatározó elem ◆ EPIZÓD, MELLÉKKÖRÜLMÉNY

◇ hatalmi csoportosulás, szövetség

tengelykapcsoló (fn) ◇ kuplung, kapcsolószerkezet, csatolószerkezet

tenger (fn) ◇ víztömeg, óceán, világóenger, víz

◇ [jelzőként]: tengernyi, végtelenül sok, rengeteg, roppant nagy, halom, rakás, csomó, temérdek, megszámlálhatatlan, határtalan ◆ KEVÉS, NÉHÁNY

tengeralattjáró (fn) ◇ búvárhajó, búvárnaszád

tengerész (fn) ◇ matróz, hajós, tengerésztiszt | tengerjáró, tengeri medve (*biz*)

tengerészlet (fn) ◇ tengerhajózás

tengerészeti (mn) ◇ hajózási, tengeri ◆ SZÁRAZFÖLDI

tengeri¹ (mn) ◇ óceáni, tengerjáró, tengerben élő, sósvízi ◆ SZÁRAZFÖLDI | ÉDESvíZI

tengeri² (fn) ◇ kukorica, kukrica (*táj*), málé (*táj*), törökbúza (*táj*)

tengeribetegség (fn) ◇ hányinger, émelygés

tengerihántás (fn) ◇ (*táj*): kukoricafosztás

tengerjáró (fn) ◇ óceánjáró

tengernagy (fn) ◇ admirális, flottaparancsnok

tengernyi (szn) ◇ sok, rengeteg, tömérdek, töméntelen, számtalan, tenger sok, határtalan, megszámlálhatatlan, végtelen sok ◆ KEVÉS, NÉHÁNY, CSEPPNYI

tengerpart (fn) ◇ tenger mellék, partvonal, partvidék, mart (*vál*)

tengerszem (fn) ◇ tavacska, hegyi tó, krátertó

teng-leng (ige) ◇ ténfereg, lötyög (*biz*), ödöng, bolyong, lődörög, lézeng, lebzsel (*pej*), tétlenkedik, vegetál, tesped, tengődik, cseng-leng (*táj*), líg-lóg (*biz*), líg-long (*táj*) ◆ DOLGOZIK, MUNKÁLKODIK

tengődés (fn) ◇ nyomorúság, inség, nélkülözés, szükség, szűkölködés, szorultság, sanyarúság ◆ DÚSKÁLÁS, FÉNYÜZÉS, BŐSÉG

tengődik (ige) ◇ nyomorog, senyved, sínylódik, szűkölködik, nélkülöz, vegetál, gyötrődik, vesződik **Sz**: tengeti az életét; egyik napról a másakra él ◆ VIRUL, JÓMÓDBAN ÉL, BŐVELKEDIK

◇ betegeskedik, gyöngélikedik, nyavalyog, szenved, kínlódik, sínylódik

teniszütő (fn) ◇ rakett (*rég*)

tennivaló (fn) ◇ munka, feladat, dolog, ügy, teendő, kötelesség, megbízás, megbízatás, meló (*biz*), robot (*biz*), foglalkozás (*táj*) ◆ PIHENÉS, LAZÍTÁS, KIKAPCSOLÓDÁS

tenor (fn) ◇ tenorista

◇ hanghordozás, hangvétél, modor, hangnem, tónus | célzat, szándék

tenorista (fn) ◇ tenor énekes, tenor

téns (fn) ◇ (*táj*): tekintetes (*rég*), nagyságos (*rég*)

tény (fn) ◇ valóság, igazság, tényállás, konkrétum, faktum (*rég*), bizonyosság, adat, körülmény, dolog, megtörtént dolog, realitás | állítás, tétel | megállapítás ◆ VALÓTLANSÁG, KOHOLMÁNY, HAZUGSÁG

tényállás (fn) ◇ tény, tényálladék (*szak*), ténykörülmény (*szak*), valóság, igazság, konkrétum, szituáció, helyzet, ábra (*szleng*)

tenyeres (mn) ◇ (*rég*): izmos, erős, markos (*táj*)

tenyeres-talpas (mn) ◇ testes, vaskos, trabális, drabális, tagbaszakadt, behemót, dajna (*biz*), robusztus, markos (*táj*), debella, repedsarkú (*durva*), esetlen, íztagos (*rég*) ◆ KECSÉS, LÉGIÉS, FILIGRÁN

tenyéryni (mn) ◇ kis területű, kis, kicsi | maroknyi ◆ NAGY, ÓRIÁSI, TENGERNYI

tenyészet (fn) ◇ tenyésztés | növényzet, növényvilág, vegetáció (*szak*), kultiváció (*szak*)

tenyészik (ige) ◇ terem, nő, fejlődik, gyarapodik, szaporodik, sokasodik, terjed, szétterjed, burjánzik, díszlik ◆ ELSZÁRAD, ELHERVAD, VISSZAFEJLŐDIK
◇ megvan, él, virul, tovább él ◆ ELPUSZTUL, KIPUSZTUL, BEFULLAD

tenyészt (ige) ◇ tart, nevel, szaporít, termel, sokszoroz, sokasít, többszöröz
◇ nemesít, kitenyészt, keresztesz

tényező (fn) ◇ mozzanat, rész, alkotórész, alkotóelem, összetevő, kellék, faktor, komponens (*szak*)
◇ együtttható, mutatószám, szorzó, szorzandó

ténykedés (fn) ◇ cselekvés, eljárás, ügyködés, cselekedet, tevékenység, működés, munkálkodás, intézkedés, ügyintézés ◆ SEMMITTEVÉS, TÉTLENSÉG, LEÁLLÁS

ténykedik (ige) ◇ tevékenykedik, cselekszik, működik, ügyködik, tisztet betölt, funkcionál, teendőket végez, eljár, intézkedik, rendelkezik, közreműködik, ellátja hivatalát ◆ TÉTLENKEDIK, LUSTÁLKODIK, LAZSÁL (*biz*)

tényleg (hsz) ◇ valóban, valójában, csakugyan, igazán, igazából, ténylegesen, kétségtelenül, kétségkívül, tagadhatatlanul, vitathatalanul, biztosan, bizonynal ◆ TALÁN, ESETLEG

tényleges (mn) ◇ valóságos, való, valódi, objektív, kézzelfogható, kétségtelen, igazi, valós, tulajdonképpen, reális, ténybeli, effektív, konkrét, hamisítatlan, törzsökös, tősgyökeres, vitathatatlan, virtigli (*biz*) | hathatós, hatékony ◆ HAMIS, ÁLLÍTÓLAGOS, LÉGBŐL KAPOTT
◇ állományban lévő, aktív, reguláris (*szak*) ◆ ÖNKÉNTES | TARTALÉKOS

teológia (fn) ◇ hittudomány
◇ hittudományi főiskola

teológus (fn) ◇ hittudós | legátus (*rég*)
◇ kispap, papnövendék, szeminarista (*rég*)

teoretikus (mn) ◇ elméletekkel foglalkozó, bölcselő, filozófus
◇ elméleti, absztrakt, elvont, filozofikus, bölcséleti, feltételezett ◆ TAPASZTALATI, GYAKORLATI, ALKALMAZOTT

teória (fn) ◇ elmélet ◆ GYAKORLAT, ALKALMAZÁS, PRAXIS
◇ (*biz*): elképzelés, nézet, feltevés, hipotézis, spekuláció, idea, eszme, gondolat, elgondolás, magyarázat

tép (ige) ◇ szakít, szaggat, marcangol, hasít, szétszaggat, szétmarcangol, elszaggat, elrongyol, foszlat, öröl [foggal], mellestz (*táj*) | cibál, ráncigál, rángat, cincál (*táj*), csibrál, csupál (*táj*), gyimál (*táj*)
◇ [tollat] foszt
◇ [betegség]: kínoz, szaggat, gyötör
◇ (*szleng*): rohan, siet, szalad, fut, iszkol, szedi a lábát, spurizik (*szleng*), üget (*biz*), teper (*szleng*), pucol (*biz*), túz, söpör (*szleng*), elhúz ◆ BALLAG, RÁÉR, SÉTÁL
◇ [tépi magát]: tépelődik, gyötrődik

tépáz (ige) ◇ ráncigál, szaggat, megtép, cibál, cincál (*táj*), kötyögtet (*táj*), gyámbál (*táj*) ◆ BÉKÉBEN HAGY, KÍMÉL, NYUGTON HAGY

tépdés (ige) ◇ szaggat, marcangol, rángat, ráncigál, cibál
◇ mardos, furdal, kínoz, emészt, gyötör, esz

tépelődés (fn) ◇ töprengés, töprenkedés, elgondolkodás, gyötrődés, önkínzás, veszködés (*táj*), kínlődás, gond, fejfájás, aggódás

tépelődik (ige) ◇ gyötrődik, eszi magát, marcangolja magát, emésztli magát, vívódik, kínlődik, tusakodik, vergődik, veszkődik (*táj*), aggódik, töpreng, elgondolkodik, morfondíroz, töprenkedik, rágódik, burcsálódik (*táj*), kunktálódik (*táj*) ◆ MEGNYUGSZIK, MEGBÉKÉL | DÖNT

teper (ige) ◇ legyőz, legyűr, lever, leteper, lebír
◇ (*szleng*): rohan, siet, pucol (*szleng*)

tépés (fn) ◇ szakítás, szaggatás

◊ szakadás

◊ fásli, kötszer, kötözőszer, pólya, sebkötő, bandázs (*id*)

tépett (ige) ◊ szakadozott, rongyos, elrongyolt, elrongyolódott, foszladozó, lafanc (*táj*), snassz (*biz*),
toprongyos, viseltes, cafatos (*táj*), cafrangos (*táj*) ♦ ÉP, SZÉP, RENDES

◊ megviselt, feldúlt

tépked (ige) ◊ szaggat, szakít, foszlat, cibál ♦ KÍMÉL, ÓV, VIGYÁZ

tepsi (fn) ◊ sütőforma, sütőlap, békeny (*táj*), brótvány (*táj*)

tér¹ (ige) ◊ kerül, fordul, kitér | megy, betér, bemegy

◊ (*táj*) <vkihez>: szegődik, társul, csapódik

tér² (fn) ◊ terület, terep, hely, térség, sáv, zóna, öv, égbolt, köz, helyszín, aréna, sik, grund (*biz*), placc (*biz*)

◊ (*szak*): mező, tartomány

◊ helyiség, üreg | rés, sorköz, hézag

◊ hatókör

◊ [érvényesülésre]: lehetőség, alkalom, mód

terápia (fn) ◊ orvoslás, kezelés, gyógykezelés, gyógyimód, gyógyítás, kúra

terasz (fn) ◊ erkély, tornác, veranda | balkon

◊ plató, lépcsőzet (*szak*)

térd (fn) ◊ térdkalács, térdcsont

térdel, térdepel (ige) ◊ letérdel, letérdepel, térdet hajt, térdén áll, térdre ereszkedik, térdre borul, térdre
roskad, térdre rogy ♦ FÖLÁLL, FÖLTÁPÁSZKODIK, FÖLKEKEL

térdeplő (fn) ◊ imazsámoly

térdharisnya (fn) ◊ térdzokni, sportharisnya

térdkalács (fn) ◊ térdcsont, térd, patella (*szak*)

térdnadrág (fn) ◊ lovaglónadrág, bricsesz

terebélyes (mn) ◊ kiterjedt, széles, népes [rokonság]

◊ testes, kövér, korpulens, vaskos, köpcös, dundi, hordóhasú, pocakos, pókhasú ♦ SOVÁNY, VÉKONY,
SZIKÁR

terefere (fn) ◊ beszélgetés, csevegés, csevej, locsogás, pletykázás, pletykálás, pletyka, triccs-traccs,
szomszédolás, diskurálás, eszmecsere, trécselés, traccs (*biz*), karattyolás (*biz*), darvagás (*táj*), licslocs
(*táj*), teletula (*táj*)

tereferél (ige) ◊ beszélget, cseveg, diskurál, csacsog, trécsel (*biz*), fecseg, traccsol (*biz*), trafikál (*rég*),
bájcsseveg (*biz*), locsog, pletykál, pletykázik, karattyol (*biz*), szószátyárkodik ♦ HALLGAT, FIGYEL

tereket (ige) ◊ szétrakosgat, kiterít, szétszór, széthint ♦ ÖSSZESZED

terel (ige) ◊ hajt, vezet, irányít, hajkál (*táj*), hajkurál (*táj*)

◊ térít, eltérít, fordít

terem¹ (ige) ◊ tenyészik, fejlődik, gyarapodik, nő, növekszik, sarjadzik, burjánzik, termést hoz ♦
ELPUSZTUL, KISZÁRAD

◊ hoz, ad, szolgáltat, kifejleszt, megérlel | gyümölcsözik, jövedelmez

◊ létrejön, keletkezik, születik

◊ <vmire>: alkalmas, megfelelő

◊ odatoppan, becsöppen, megjelenik, beállít, ott terem, belép, eléugrik, eléáll ♦ ELROHAN, ELTÁVOZIK,
ELILLAN

terem² (fn) ◊ csarnok, aula, szalon, szála (*rég*), előcsarnok, hall, helyiség, szoba

◊ tanterem, osztályterem | előadóterem, auditorium

◊ díszterem, színházterem

teremt (ige) ◊ létrehoz, alkot, megalkot, készít, csinál, előállít, gyárt, produkál, kreál, megvalósít, szervez |
termeszt, tenyészt ♦ TÖNKRETESZ, ELPUSZTÍT, MEGSEMMSÍT

◊ előidéző, okoz, kelt ♦ MEGSZÜNTET

◊ szerez, kerít, előteremt, biztosít

◊ (*biz*): üt, vág, csap, ver

teremtés (fn) ◊ alkotás, létesítés, készítés, előállítás, megalakítás

◊ mindenség, világmindenség, univerzum

◊ teremtmény, ember, emberi lény | nő, perszóna (*pej*), alak

◊ alkotás, készítmény (*táj*)

teremtmény (fn) ◊ ember, élőlény, lény, létező, személy, perszóna (*pej*), alak ♦ TEREMTŐ | ISTEN

◇ alkotás, alkotmány, kreatúra (*pej*), csinálmány
teremtő I. (mn) ◇ mennyei, felséges, magasságos, magasságbeli, gondviselő
 ◇ létrehozó, megalkotó, létesítő, előállító
teremtő II. (fn) ◇ Isten, Örökkévaló, Mindenható, Alkotó, Seregek ura (*vál*), Úr | Úristen, Gondviselő,
 Atya, Mennyei Atya, Atyaisten, Atyaúrsten ◆ TEREMTMÉNY
terep (fn) ◇ színtér, föld, talaj, terület, tér, mező, vidék, térség
terepjáró (fn) ◇ dzsip
terepszemle (fn) ◇ felderítés, terepbejárás (*szak*)
terepszín (fn) ◇ terepszínű, zöldestarka, khaki (*id*), khakiszín, khakiszínű
térfél (fn) ◇ oldal, félpálya, terület
térfogat (fn) ◇ köbtartalom, űrtartalom, befogadóképesség, űrméret, kiterjedés, terjedelem, kubatúra (*rég*),
 volumen, kapacitás
térfogatszámítás (fn) ◇ köbtartalom-számítás
térfoglalás (fn) ◇ térhódítás
 ◇ terjeszkedés
térhatású (mn) ◇ háromdimenziós, térláttató, plasztikus | sztereofonikus (*id*), sztereo ◆ LAPOS, SÍK,
 KÉTDIMENZIÓS
 ◇ életszerű, szemléletes, érzékeltes, kézzelfogható
terhel (ige) ◇ megrak, rárak, rápakol, nehezít, súlyosít ◆ LEVESZ, KÖNNYÍT
 ◇ fáraszt, untat, igénybe vesz, háborgat, molesztál, alkalmatlankodik, szekál (*biz*), vegzál (*rég*) | gyötör,
 nyugtalanít, nyom, ránehezedik, nyomaszt, zavar, [bűnnel] vádol, nem hagy nyugton, nyomasztólag hat
 ◆ MEGSZABADÍT, ENYHÍT, MEGKÖNNYEBBÜLÉST OKOZ
terhelés (fn) ◇ megrakás, teher, rakomány, nehezék, ballaszt, súly, tömeg, nyomóerő (*szak*) ◆
 TEHERMENTESÍTÉS, LERAKÁS
 ◇ igénybevétel | gond, kötelezettség, kellemetlenség, kényelmetlenség, szomorúság, bánat, megpróbáltatás,
 csapás, gyötres ◆ KÖNNYÍTÉS, FELMENTÉS, FELSZABADÍTÁS
terhelő (mn) ◇ rakodó, rápakoló, töltő
 ◇ ránehezedő, fárasztó, terhes, igénybe vevő, nyomasztó
 ◇ vádoló, rárovó, kirovó, nyomós, elítélő, nehezítő, súlyosbító ◆ FELMENTŐ, ENYHÍTŐ
terhelt (mn és fn) ◇ megrakott, feltöltött, tele ◆ KIÜRÍTETT
 ◇ vádlott, gyanúsított, alperes (*szak*), feljelentett ◆ FELMENTETT
 ◇ (*rég*): vétkes, bűnös
 ◇ idegbeteg, idegbajos, csökkent szellemi képességű, beszámíthatatlan, elmebeteg, deprimált, depressziós,
 búskomor, melankolikus ◆ NORMÁLIS, EGÉSZSÉGES, BESZÁMÍTHATÓ
terhes (mn és fn) ◇ megrakott, telepakolt ◆ ÜRES, KÖNNYŰ
 ◇ állapotos, várandós, kismama, viselős, gyermeket vár, másállapotos, másállapotban van, teherben van,
 hasas (*táj*), vastag (*táj*), gravida (*szak*), hozós (*táj*), pocakos, felhasú (*táj*) **Sz:** áldott állapotban van;
 anyai örömök elé néz; csontra húzik; két májára húzik; kettőre eszik; kurta elől a szoknyája; nő a ház
 eleje; olyan betegsége van, amibe még senki se halt bele; Rómába megy; tele van a zsák; teli a kas
 ◇ ellős (*táj*), vemhes
 ◇ fárasztó, nyomasztó, nyugtalanító, zavaró, kényelmetlen, elcsigázó, strapás (*biz*), embert próbáló,
 kellemetlen, nehéz, megviselő, kedvezőtlen, vesződséges | feszélyező, erőszakos, tolakodó,
 okvetetlenkedő ◆ PIHENTETŐ, FELÜDÍTŐ, MEGNYUGTATÓ
terhesség (fn) ◇ másállapot, viselősség, áldott állapot, boldog állapot (*táj*), graviditás (*szak*), asszonybaj
 (*táj*) | vemhesség, hasasság
terhességmegszakítás (fn) ◇ abortusz, abortálás, művi vetelés, vetelés, magzatvesztés (*szak*),
 méhkaparás, kaparás (*biz*), küret (*szak*), magzatelhajtás, angyalcsinálás (*rég*)
térhódítás (fn) ◇ térfoglalás, terjeszkedés, behatolás, invázió
teringettét (isz) ◇ a nemjóját!, ejha!, láncos lobogós!, az ördögbe is!, a teremburáját!, a teremtésit!, a
 kutya-fáját!
terít (ige) ◇ helyez, fektet, betakar, borít, takar, befed, tereget (*táj*) | ráterít, vet, dob, kanyarít, kavarint
 (*táj*), gabalyít (*táj*) ◆ LESZED, LEVESZ
 ◇ szétszór, széthint, széjjelhord ◆ ÖSSZESZED
 ◇ megterít, tálal, felszolgál, felad (*rég*), kínál, szervíroz, fölhold, garníroz (*szak*) ◆ LESZED, ELRAK
 ◇ [földre terít]: ledönt, földhöz teremt, földhöz vág

◇ [árut]: eloszt, széteszt

térit (ige) ◇ fordít, irányít | juttat, állít

térités (fn) ◇ ellenszolgáltatás, ellenérték, fizetés, ár, díj

◇ hittérités, misszió

téritésmentes (mn) ◇ ingyenes, díjtalan, díjmentes, bérmentes, költségmentes, illetékmentes, potya (*biz*)

terített (mn) ◇ megrakott

terítő (fn) ◇ takaró, lepel, ágytakaró, huzat, borítás, kendő, fedőpönyva, pléd | abrosz, asztalkendő, asztalterítő

◇ (*rég*): ravatal

◇ (*rég*): asztalnok (*rég*), étekosztó (*rég*), tálnok (*rég*)

terjed (ige) ◇ kiterjed, tért hódít, előretör | burjánzik, szaporodik, tenyészik, gyarapszik, gyarapodik, növekszik | tágul, szélesedik

◇ árad, tódul, özönlik, dagad, halad

◇ hódít, elhatalmasodik, erősödik, elharapózik, elharapózik, elterjed, továbbgyűrűzik ◆ GYENGÜL, CSÖKKEN, VISSZASZORUL

◇ ér, húzódik <vmédig>, leér, terjeszkedik, elnyúlik, elhúzódik

terjedelem (fn) ◇ kiterjedés, nagyság, méret, térfogat, extenzió (*id*), dimenzió, volumen, szélesség, hosszúság, feszítáv (*szak*)

◇ sávartomány (*szak*) | hangterjedelem (*szak*)

◇ hatókörzet, hatókör, hatósugár, akciórádiusz (*id*)

◇ időtartam, időköz, intervallum, periódus, ciklus

terjedelmes (mn) ◇ nagy, széles, bő, vastag, hatalmas, nagyméretű, tetemes, jókora, vaskos, kiterjedt, nagy kiterjedésű, termetes, téres (*rég*), hosszadalmas, hosszú, kimerítő, részletes, mindenre kiterjedő | testes, kövér ◆ KICSI, VÉKONY, RÖVID

terjeng (ige) ◇ terjed, szálldos, szállong, tért hódít, teret nyer, terpeszkedik, tódul, árad, elharapózik, elharapózik

terjengős (mn) ◇ hosszadalmas, hosszas, részletező, terpeszkedő, szószátyár, elkalandozó, csapongó, széteső, zavaros, dagályos, bőbeszédű, elnyújtott, szétfolyó, hosszú lélegzetű, hosszúra nyújtott, nyakatekert, ömlengő | megszerkesztetlen, megkomponálatlan ◆ RÖVID, VELŐS, SZABATOS

terjeszkedés (fn) ◇ térnyerés, térhódítás, térfoglalás, terjedés, szétáradás, szétterjedés, expanzió (*id*), kiterjedés

terjeszkedik (ige) ◇ terjed, szétágazik, nyújtózik, kiterjed, szétterül ◆ ÖSSZEHÚZÓDIK, FOGY, CSÖKKEN

◇ tért hódít, elfoglal | megszáll, leigáz, bekebelez, anektál (*szak*)

◇ [hatókör]: nő, növekedik, növekszik, szélesedik, bővül, fejlődik ◆ CSÖKKEN, SZÜKÜL

terjeszt (ige) ◇ széthord, szétvisz, továbbad, szétkürtöl, lanszíroz (*id*), közhírré tesz, kiterget, fűnek-fának elmond, elhint, dobra ver, kongázik (*táj*), közzétesz, elhíresztel ◆ ELHALLGAT, ELKENDŐZ, ELTUSSOL

◇ [fényt] áraszt

◇ osztogat, szétküld, forgalomba hoz, forgalmaz, árusít, áruba bocsát, kínál, elad, értékesít

◇ sugároz, közvetít, ad, lead (*biz*)

◇ híresztel, hirdet, népszerűsít, propagál, reklámoz | beharangoz

◇ megjelentet, kiad, sokszorosít, közzétesz, publikál, kihoz (*biz*)

◇ [kezet, szárnyat]: tár, nyújt, tart

◇ <vki, vmi elé>: benyújt, javasol

terjesztés (fn) ◇ kitergetés, elhíresztelés, szétkürtölés

◇ szétküldés, forgalomba hozatal, árusítás, eladás, értékesítés

◇ sugárzás, szóráz, közvetítés, adás

◇ beharangozás, hirdetés, népszerűsítés, közzététel, közhírré tétel, reklám, propaganda

◇ megjelentetés, kiadás, nyomtatás, sokszorosítás, publikálás

terjmegetta (fn) ◇ (*táj*): zsákutca, vakutca (*táj*), kutyaszorító (*rég*)

térkép (fn) ◇ atlasz, mappa, helyszínrajz (*szak*), földabrosz (*rég*), térképkönyv (*szak*)

térképész (fn) ◇ kartográfus

térképészet (fn) ◇ kartográfia (*szak*), térképrajzolás, térképszerűsítéstan (*szak*)

térköz (fn) ◇ szünet, vakrész (*szak*), spácium (*szak*), hézag, köz, rés, hely

◇ sorköz, szünet, szakadás

◊ távolság, szélesség, feszítávolság | hatósugár (*szak*)

◊ mozgástér, biztonsági köz

termálfürdő (fn) ◊ melegfürdő, gyógyfürdő, hévíz (*rég*), hévfürdő (*rég*)

termálvíz (fn) ◊ hévíz (*rég*), gyógyvíz, gyógyforrás, melegvíz, hőforrás

termék (fn) ◊ gyártmány, iparcikk, cikk, termék, produktum (*id*), készítmény, áru, termelvény (*rég*), származék, eredmény, alkotás, gyümölcs *<vminek>*

termékeny (mn) ◊ jól termő, kövér, zsíros, szapora, gyümölcsöző, bőven termő, bőtermő, virágzó, gazdag, produktív, jövedelmező, hasznot hajtó, bővelkedő | rentábilis (*szak*), gyümölcsöző, áldásos ◊ TERMÉKETLEN, MEDDŐ | EREDMÉNYTELEN

◊ gazdag, sokoldalú, alkotó, leleményes, színes ◊ FANTÁZIÁTLAN, SZÍNTELEN, IMPRODUKTÍV

terméketlen (mn) ◊ eredménytelen, terméketlen, sikertelen, elégtelen, hiábavaló, hatástalan, haszontalan, hasztalan, kárba veszett, inefektív (*id*), improduktív ◊ TERMÉKENY, PRODUKTÍV, JÖVEDELMEZŐ

◊ [föld]: sovány, rossz, kopár, sivár, pusztá, kietlen, parlag, ugar, megműveletlen ◊ BŐTERMŐ, TERMŐ, ZSÍROS

◊ meddő, magtalan, nemzéképtelen, fogamzásképtelen, ivartalanított, csírátlanított, steril ◊ TERMÉKENY, SZAPORA

termel (ige) ◊ előállít, készít, produkál, létrehoz, fejleszt, gyárt, fabrikál (*biz*), kinyer (*szak*), kihoz (*szak*)

◊ természet, tenyészt

termelékeny (mn) ◊ eredményes, produktív, jövedelmező, rentábilis (*szak*), hasznot hajtó, megtérülő, gyümölcsöző

◊ eredménytelen, improduktív

termelékenység (fn) ◊ termelőképeség, produktivitás (*id*), hatékonyság, eredményesség, teljesítmény, teljesítőképeség

termelés (fn) ◊ gyártás, előállítás, produkció, készítés, létrehozás, feldolgozás, összeállítás, összeszerelés, kinyerés (*szak*)

termelési (mn) ◊ gyártási, előállítási, produkciós, feldolgozó, összeállító

termelő (mn és fn) ◊ gyártó, előállító, természet, gazdálkodó, feldolgozó, összeállító, alkotó, produkáló, produktív ◊ FOGYASZTÓ

termelőszövetkezet (fn) ◊ tsz, téesz, téeszcsé, mezőgazdasági szövetkezet, közös, kolhoz (*rég*) | kisipari szövetkezet ◊ EGYÉNI GAZDASÁG, ÁLLAMI GAZDASÁG

termény (fn) ◊ termék, produktum (*id*), áru, árucikk, portéka

◊ termék, gyümölcs, termelvény (*rég*)

terménybegyűjtés (fn) ◊ aratás, behordás, betakarítás, sarolás, kaszálás, aratás (*táj*) | szüret ◊ VETÉS, ÜLTETÉS

◊ beszolgáltatás (*rég*), rekvirálás (*rég*)

termés (fn) ◊ gyümölcs, eredmény

◊ hozadék, hozam, terméshozam (*szak*), jövedelem (*rég*)

terméshozam (fn) ◊ terméseredmény, hozam, hozadék, jövedelem (*rég*)

termesz (fn) ◊ fehér hangya, építészhangya

természet (fn) ◊ natúra (*id*), anyatermészet, környezet, világ, vadon, erdő, mező, erdő-mező, vidék, zöld

◊ vérmérséklet, temperamentum, sajátosság, hajlam, alkat, lelki alkat, lelkület, jellem, karakter

természetbarát (fn) ◊ természetszerető, turista, természetkedvelő, természetimádó

◊ környezetkímélő, környezetbarát

természetbúvár (fn) ◊ természettudós, naturalista (*rég*)

természetellenes (mn) ◊ rendellenes, mesterkélt, erőltetett, kényszeredett, kimódolt, mesterséges, csinált, színpadias, modoros ◊ TERMÉSZETES, KÖNNYED, KERESZETLEN

◊ beteges, visszás, perverz, erkölcstelen, abnormalis, fajtalan (*rég*), morbid, affektált, aberrált (*id*) ◊ EGÉSZSÉGES, SZABÁLYOS, NORMÁLIS

természetelví (mn és fn) ◊ naturista, nudista

◊ naturalista

természetes (mn) ◊ keresetlen, természetszerű, naturális, mesterkéletlen, normális, szokásos, rendes, megszokott, fesztelen, ceremóniamentes, egyszerű, romlatlan, hamisítatlan, póztalan, leplezetlen, könnyed, feltűnésmentes, nyílt ◊ MESTERKÉLT, MODOROS, ERŐLTETETT

◊ veleszületett, eredeti, természet alkotta ◊ MESTERSÉGES, ÁL, MŰ

◊ magától értetődő, nyilvánvaló, kézenfekvő, kézzelfogható

◇ pozitív egész [szám]

◇ házasságon kívüli [gyermek]

természetesen (hsz) ◇ magától értetődően, valóban, igazán, hogyan, persze, hát persze (*biz*), kétségtelenül, okvetlenül, mindenesetre, feltétlenül, kétségkívül, bizonynyal, bizonyára, csakugyan, eo ipso (*id*), természetszerűleg, naná (*biz*), meghiszem ◆ BAJOSAN, ALIGHA, NEHEZEN

◇ egyszerűen, keresetlenül, könnyedén, mesterkéletlenül, fesztelenül ◆ MESTERKÉLTEN, TEÁTRÁLISAN

természetfölötti (mn) ◇ rejtelmes, megmagyarázhatatlan, felfoghatatlan, valószerűtlen, titokzatos, kísérteties, érzékfölötti, túlvilági, transzcendens, földöntúli, emberfölötti | csodás, rendkívüli, felsőbbrendű | sátáni, ördögi, hátborzongató ◆ MEGMAGYARÁZHATÓ, FELFOGHATÓ, E VILÁGI

természeti (mn) ◇ természetes, eredeti, öröklött, veleszületett, természet adta

◇ primitív, vad ◆ CIVILIZÁLT, KULTURÁLT

természetjárás (fn) ◇ turizmus, turisztika, turistáskodás, országjárás, kirándulás

természetjáró (mn és fn) ◇ turista, országjáró, kiránduló

természetrajz (fn) ◇ biológia, természetleírás, természethistória (*rég*)

természettan (fn) ◇ fizika (*rég*)

termeszt (ige) ◇ nevel, növeszt, szaporít

termesztés (fn) ◇ nevelés, növesztés, szaporítás, [növény] kultúra

termet (fn) ◇ alak, növés, testalkat, fizikum, testforma, testmagasság, magasság, méret, csinátal (*táj*) | megjelenés

termetes (mn) ◇ megtermett, nagydarab, magas, erős, széles, nagy, tagbaszakadt, robusztus, behemót, dromedár, tenyeres-talpas, derék, szálás, terebélyes, terjedelmes, daliás, hatalmas növéssű, tekintélyes, melák (*biz*), drabális ◆ APRÓ, CINGÁR, NYESZLETT

terminológia (fn) ◇ (*szak*): szakszókincs, szakterminológia, nómenklatúra (*szak*)

terminus (fn) ◇ határidő, időpont, határnap, lejárát (*szak*) | időtartam, ciklus, időköz

◇ szakszó, szakkifejezés, terminus technicus (*szak*), műkifejezés, műszó, mesterszó (*rég*) | elnevezés, megnevezés, megjelölés

termosz (fn) ◇ hópalack

termő (mn) ◇ termékeny, művelésre alkalmas, zsíros, növést segítő | dús, produktív, gyümölcsöző ◆ TERMÉKETLEN, MEDDŐ, PARLAG

termőföld (fn) ◇ szántóföld, szántó, megművelhető föld, talaj, televény (*szak*) | termőtalaj, humusz ◆ UGAR, PARLAG

termőtalaj (fn) ◇ termőföld, humusz, táptalaj, televény (*szak*) ◆ SZIK, SZIKES TALAJ

térnyerés (fn) ◇ terjeszkedés, terjedés, szétáradás, szétterjedés, expanzió (*id*)

terpeszkedik (ige) ◇ elnyújtózik, elnyúlik (*biz*), szétterped, elterül, eltehenkedik (*biz*) ◆ MEGHÚZZA MAGÁT, SZERÉNYKEDIK, ÖSSZEHÚZZA MAGÁT

terrárium (fn) ◇ üvegláda, üvegtartály

territórium (fn) ◇ (*szak*): felségterület, államterület

◇ terület, kerület, térség

terror (fn) ◇ rémuralom, zsarnokság, önkény, önkényuralom | megfélemlítés, ijesztés, erőszakos eljárás | terrorizmus

◇ erőszak, hatalmaskodás

terrorista (mn és fn) ◇ zendülő, anarchista

◇ rémuralmi, erőszakos, megfélemlítő

terrorizmus (fn) ◇ rémuralom, terror, zsarnokság, diktatúra

terrorizál (ige) ◇ megfélemlít, félelemben tart, rettegésben tart, megijeszt, megrémít, kényszerít, erőszakoskodik, elnyom, hatalmaskodik, basáskodik, zsarnokoskodik

térség (fn) ◇ terület, tér, hely, róna, terep | régió, kerület, vidék, körzet, övezet, földterület, teritórium (*id*)

terül (ige) ◇ elnyúlik, fekszik, kiterjed, elterül

terület (fn) ◇ térség, vidék, táj, övezet, régió, terep, tér, helyszín, terrénum (*id*)

◇ hatáskör, feladatör, érdekkör, szféra, teritórium (*id*), felségterület, tevékenységi kör, hatókör, mozgástér

térül-fordul (ige) ◇ jön-megy, járkál, jár-ke, kószál, bóklászik, koslat, kujtorog, gyüszmél (*táj*), kajtat (*táj*)

terv (fn) ◇ cél, célkitűzés, elképzelés, elgondolás, koncepció, szándék, számítás, ötlet, idea, kitalálás, kiagyalás, agyszülemény

◇ program, projektum (*rég*), projekt (*id*) | tervrajz
 ◇ javaslat, javallat, kezdeményezés, indítvány, tervezet, propozíció (*rég*), tipp (*biz*), elaborátum (*id*), vázlat, fogalmazvány, előszándék (*táj*)
 ◇ munkaterv, munkaprogram
tervez (ige) ◇ tervel, elgondol, kigondol, tervezget, kieszel, kiagyal, kitalál, koncipiál (*rég*), fejében forgat, kisüt, kifőz (*biz*) ◆ MEGVALÓSÍT, KIVITELEZ, ELKÉSZÍT
 ◇ szándékozik, tervbe vesz, fejébe vesz, terveket kovácsol, terveket sző | előirányoz
tervezés (fn) ◇ kigondolás, kitalálás, kiagyalás, koncipiálás (*rég*) ◆ MEGVALÓSÍTÁS, KIVITELEZÉS, ELKÉSZÍTÉS
 ◇ tervkészítés, tervrajzolás
tervezet (fn) ◇ terv, elképzelés, tervvázlat, tervjavaslat, javaslat, ajánlat, projektum (*rég*), elaborátum (*id*), fogalmazvány, piszkozat, vázlat, skicc (*biz*), séma
tervező (mn és fn) ◇ tervkészítő, konstruktőr (*id*) ◆ KIVITELEZŐ, VÉGREHAJTÓ, MEGVALÓSÍTÓ
tervrajz (fn) ◇ alaprajz | vázlat, skicc (*biz*), séma
tervszerű (mn) ◇ kitervelt, megtervezett, meggondolt, átgondolt, tudatos, céltudatos, szisztematikus, módszeres, metodikus ◆ ÖTLETSZERŰ, SPONTÁN, ÁTGONDOLATLAN
tervszerűtlen (mn) ◇ ötletszerű, átgondolatlan, véletlenszerű | céltalan ◆ ÁTGONDOLT, TERVSZERŰ
tesped (ige) ◇ tétlenkedik, henyél, lustálkodik, hever, lesped (*táj*), teng-leng, heverészik, lebzsel, lébecol ◆ DOLGOZIK, CSELEKSZIK, MUNKÁLKODIK
tespedtség (fn) ◇ tétlenség, tétlenkedés, semmittevés, mozdulatlanság | közöny ◆ FRISSESSÉG
tessék (msz) ◇ íme, kérem, parancsoljon, nesze (*biz*), voilá (*id*)
 ◇ igen!, szabad!, lehet!, bújj be! (*biz*)
tessék-lássék I. (hsz) ◇ kelleetlenül, kedvetlenül, ímmel-ámmal, nyüglődve, vonakodva, lustán, nagy nehezen, húzódozva, nyámmogva (*rég*), úgy-ahogy, nagyjából, tél-túl (*táj*), felületesen, slendriánul ◆ GONDOSAN, LELKIISMERETESEN, ALAPOSAN
tessék-lássék II. (mn) ◇ hanyag, hányaveti, figyelmetlen, gondatlan, nemtörődöm, trehány, felületes ◆ ALAPOS, GONDOS
test (fn) ◇ korpusz | testalkat, alak, fizikum, termet, konstitúció (*szak*)
 ◇ [halotté]: porhüvely, tetem, holttetem (*rég*), hulla, kadáver (*id*), földi maradványai <vkinek> ◆ LÉLEK, SZELLELEM
 ◇ törzs, truncus (*szak*)
 ◇ téralakzat, idom ◆ SÍKIDOM
testál (ige) ◇ hagy, öröklül hagy, örökít, hagyományoz, hátrahagy, ráhagy, végrendelezik, végrendeletet ír, végrendeletet készít, hagyakozik (*táj*), hagyatkozik (*táj*) | ajándékoz, adományoz, ad, átruház
testalkat (fn) ◇ termet, alkat, felépítés, alak, fizikum, konstitúció (*szak*), testkötése (*táj*), testépület (*táj*)
testamentum (fn) ◇ végrendelet, végakarát, végrendelezés, végintézkedés, hagyakozás (*táj*), hagyatkozás (*táj*) | szövetség
testedzés (fn) ◇ testgyakorlás, sport, torna, testnevelés
testes (mn) ◇ telt, molett, természetes, megtermett, nagydarab, behemót, tenyeres-talpas (*biz*), pocakos, kövér, duci, potrohos, pohos, terebélyes, korpulens ◆ VÉKONY, SOVÁNY
 ◇ vastag, vaskos, terjedelmes, jókora
 ◇ [bor]: tartalmas, zamatos, bukés, karakteres
testestül-lelkestül (hsz) ◇ teljesen, egészen, minden ízében, ízig-vérig, tetőtől talpig, maradéktalanul, szíve mélyéig, szőröstül-bőröstül (*biz*), mindenestül
testgyakorlás (fn) ◇ torna, gimnasztika, tornászat (*rég*), sport, testedzés, testmozgás, testnevelés
testhelyzet (fn) ◇ testtartás, pozitúra, póz, testállás | elhelyezkedés
testi (mn) ◇ fizikai, szomatikus (*szak*) ◆ LELKI, PSZICHÉS
 ◇ érzéki, szexuális, nemi
 ◇ (*vál*): érzékelhető, kézzelfogható, megfogható, materiális, anyagi ◆ SZELLEMI, TRANSCENDENTÁLIS (*id*)
testi-lelki (mn) ◇ odaadó, bizalmas, meghitt, intim, bensőséges, benső (*rég*), hűséges
testkultúra (fn) ◇ testnevelés, testgyakorlás
testmagasság (fn) ◇ magasság, testhossz | termet
testnevelés (fn) ◇ testkultúra, testgyakorlás, gimnasztika, testedzés | torna (*biz*), kintorna (*szleng*), másztan (*szleng*), tesi (*szleng*)

testőr (fn) ◇ védő-őrző ember, biztonsági, biztonsági ember, gárdista (*rég*), gorilla (*biz*), kísérő, haccséros (*rég*), mandiner (*tréf*)

testőrség (fn) ◇ testőr csapat, gárda (*rég*), kíséret

testrész (fn) ◇ tag, membrum (*rég*), rész (*táj*)

testtartás (fn) ◇ testhelyzet, tartás, pozitúra, póz, testállás

testület (fn) ◇ egyesület, szervezet, organizáció (*id*), korporáció (*rég*)

◇ társulat, társaság, egyesület, társas kör, kollégium

◇ grémium (*vál*), választmány, kar, szék, kamara

◇ intézmény, institúció (*rég*)

testvér (fn) ◇ édesegy (*táj*), testvérke, kistestvér, vér (*vál*), egyvér (*rég*), édestestvér, vértestvér, atyafi (*rég*), tesó (*szleng*)

◇ (*biz*): felebarát, embertárs, atyafi (*táj*), feletárs (*rég*), rokonfél (*rég*)

◇ fráter, barát, szerzetes

testvériség (fn) ◇ egyetértés, együttműködés, egyezség, összetartás, összefogás, kollegialitás (*id*), szolidaritás, együvéfogság (*táj*), barátság, cimboraság, pajtáság, bajtársiaság, haverság (*szleng*)

tesz (ige) ◇ cselekszik, csinál, művel, véghezvisz, elkövet, végrehajt | okoz, létrehoz, eredményez, előidéz

◇ szinlel, mimel, tetteti magát

◇ helyez, rak, pakol, odatesz, betesz, rátesz, feltesz, ad, biggyeszt

◇ kitesz, ér

◇ (*táj*): jelent, számít

teszt (fn) ◇ próba

◇ dolgozat, írásbeli feladat, írásbeli

tészta (fn) ◇ tésztaféleség, tésztaétel

◇ száraztészta

◇ (*rég*): kovász, élesztő, erjesztő, kelesztő (*rég*), savanyító

◇ (*szleng*): hazugság, ámitás, hadova (*szleng*), hamuka (*szleng*), kefe (*szleng*)

tesz-vesz (ige) ◇ tevékenykedik, dolgoztat, munkálkodik, sűrög-forog, sürgölődik, foglalatoskodik <vmivel>, tüsténkedik | matat, motoszkál, téblábol, tesz eget (*rég*), babrál, piszmoz, pepecsel, bíbelődik, szöszmötöl, bajmolkodik (*táj*), mókol (*táj*) ◆ TÉTLENKEDIK, PIHEN, LUSTÁLKODIK

tét (fn) ◇ kockázat, rizikó, veszély, reszkir (*szleng*)

◇ tétel, tétemény (*rég*)

tetanusz (fn) ◇ merevgörcs

◇ (*biz*): tetanuszoltás

tetejében (hsz) ◇ azonkívül, ezenkívül, ráadásul, még hozzá, azonfelül, amellett, mi több

tétel (fn) ◇ tantétel, tan, tézis, állítás, törvény, teorema (*szak*), doktrína (*szak*)

◇ vizsgatétel, vizsgakérdés, vizsgafeladat, feladat

◇ összeg | mennyiség

◇ (*rég*): tét

tételes (mn) ◇ részletes, megfogalmazott

◇ (*táj*): bölcs, magvas [mondás]

tetem (fn) ◇ holttest, hulla, holttetem (*rég*), dög (*durva*), kadáver (*id*), földi maradvány

◇ (*rég*): test

tetemes (mn) ◇ nagy, nagyarányú, jókora, számottevő, meglehetősen (*táj*), csinos [összeg], szép, komoly, jelentős, jelentékeny, tekintélyes, roppant, hatalmas, óriási ◆ JELENTÉKTELEN, CSEKÉLY, MINIMÁLIS

tétemény (fn) ◇ (*rég*): tett, cselekedet

◇ (*rég*): tét

◇ (*táj*): átok, rontás, babonázás, boszorkányozás, igézet

tetéz (ige) ◇ megrak, telerak, púpoz, tornyoz, tetejéz (*táj*)

◇ növel, fokoz, súlyosbít ◆ CSÖKKENT, ENYHÍT, CSILLAPÍT

◇ (*rég*): beföd, beborít

tétlen (mn) ◇ dologtalan, munkátlan, passzív, lusta, rest, lomha, henyé, renyhe, tunya, semmittevő, tespedt ◆ AKTÍV, SZORGALMAS, TEVÉKENY

tétlenkedik (ige) ◇ henyél, lustálkodik, tesped, heverészik, heverész, ténfereg, ácsorog, lézeng, lődörög, cselleng, lötyög (*biz*), lazsal (*biz*), malmozik (*biz*), komótizál (*rég*), csügg-lóg (*táj*), lesped (*táj*), döglök

(*durva*) **Sz:** lopja az időt; lopja a napot; lógatja a lábát ♦ SZORGOSKODIK, TEVÉKENYKEDIK, MUNKÁLKODIK

tétlenség (fn) ◇ semmittevés, lustálkodás, heverés, lazsálás (*biz*), tespedtség, tunyaság ♦ MUNKA, TEVÉKENYSÉG, AKTIVITÁS

tétova I. (hsz) ◇ (*rég*): ide-oda, erre-arra | tétován, tétovázva, bizonytalanul, habozva, határozatlanul

tétova II. (mn) ◇ tétovázó, bizonytalan, tanácstalan, ingatag, habozó, ingadozó, félénk, határozatlan, álmatag, hezitáló, vacilláló (*biz*), téveteg, révedező, réveteg (*vál*) ♦ HATÁROZOTT, ELTÖKÉLT, MEGINGATHATATLAN

tétovázás (fn) ◇ habozás, ingadozás, bizonytalanság, kétség, bizonytalanzkodás, határozatlanság, hezitálás, vacillálás (*id*), tanácstalanság ♦ ELHATÁROZÁS, DÖNTÉS

tétovázik (ige) ◇ bizonytalanodik, ingadozik, inog, habozik, hezitál, vacillál (*biz*), teketóriázik, kukoricázik (*táj*), hévízál (*táj*), ideodáz (*táj*) ♦ ELHATÁROZ, ELDÖNT

tétovázó (mn) ◇ tétova, bizonytalan, határozatlan, tanácstalan, habozó, ingatag, hezitáló, vacilláló (*biz*), ingadozó, teketóriázó, labilis ♦ HATÁROZOTT, BIZTOS, SZILÁRD

tető (fn) ◇ fedél, ernyő, borító | háztető, tetőzet, eszterháj (*táj*) | baldachin
 ◇ csúcs | hegytető, orom, hegyorom, hegycsúcs ♦ VÖLGY, LÁB, TALP
 ◇ tetőfok, tetőpont, csúcspont, csúcs, netovábbja <vminek>, plafon, maximum ♦ MÉLYPONT

tetőcserép (fn) ◇ cserép, cserépszindely (*táj*)

tetőfedő (fn) ◇ cserepes, cserepező, házfedő (*táj*)

tetőfok (fn) ◇ tetőpont, csúcspont, csúcs, netovábbja <vminek>, teteje <vminek> | csúcsérték, forrpony ♦ MÉLYPONT
 ◇ maximum ♦ MINIMUM
 ◇ zenit (*szak*), delelő (*vál*) ♦ NADÍR (*szak*)

tetőtér (fn) ◇ padlástér

tetőz, tetőzik (ige) ◇ tetőfokára hág, tetőpontjára hág, csúcson van, kulminál

tetszeleg (ige) ◇ parádézik, kényeskedik, biggyeszkedik (*táj*), páváskodik, díszleg, pózol, nagyképűsködik, illeg-billeg, mutogatja magát, feszít (*biz*), dülleszt (*pej*), flancol (*szleng*), fényeleg (*rég*)

tetszés (fn) ◇ gyönyörűség, kedv | siker, helyeslés, jóváhagyás, elismerés, elfogadás
 ◇ választás, szabad belátás | kívánság, óhaj, elképzelés, szándék

tetszetős (mn) ◇ csinos, vonzó, kívánatos, formás, jóképű (*biz*), megnyerő, szemrevaló, szép, esztétikus, mutatós, bájos, elbájoló, bübajos, dekoratív, sikkes (*biz*), fess, tipp-topp (*biz*), kelletes (*táj*), idomos (*táj*), jóvágású [férfi], elegáns [öltözet] ♦ VISSZATETSZŐ, TASZÍTÓ

tetszhalál (fn) ◇ álhalál, színhalál (*rég*), elrejtőzés (*táj*)

tetszik (ige) ◇ kedvére van, inyére van, imponál, elbűvöl, gyönyörködtet | smakkol (*biz*), konvenial <vkinek>
 ◇ (*rég*): látszik, tűnik, előtűnik, föltűnik

tetszőleges (mn) ◇ tetszés szerinti, arbitrárius (*id*), önkényes | szabad ♦ MEGHATÁROZOTT, KÖTÖTT

tett (fn) ◇ cselekvés, cselekedet, cselekmény, akció, faktum (*rég*), tétemény (*rég*), tét (*rég*), lépés, aktus, gesztus, művelet ♦ TÉTLENSÉG

tetterős (mn) ◇ lendületes, energikus, tevékeny, életerős, agilis, aktív, dinamikus

tettes (fn) ◇ elkövető, delikvens (*rég*), bűnös, vétkes, büntettes (*rég*), bűnfentes (*táj*) ♦ ÁLDOZAT

tettestárs (fn) ◇ bűntárs, bűnsegéd (*szak*), bűnrészes, bűnfentes (*táj*), cinkos, cinkostárs, kozmás (*szleng*) | cimborá, kollaboráns (*id*), belebeszélő (*szleng*), násznagy (*szleng*), bűnbánó kabóca (*szleng*)

tettet (ige) ◇ színlel, szimulál, megjátszik, mímél (*vál*), affektál

tettetés (fn) ◇ színlelés, megjátszás, képmutatás, alakoskodás, mímelés, mesterkélttség, színpadiasság, csalfaság

tettetett (mn) ◇ színlelt, hamis, hazug, színes (*rég*), álszínű (*rég*), színleges (*rég*), megjátszott, mesterkélty, színpadias, csinált, műcsalárd (*rég*), csalfa, talmi ♦ ÓSZINTE, TERMÉSZETES, VALÓDI

tettlegesség (fn) ◇ verés, ütés, ütlegelés, bántalmazás, inzultálás

tetű (fn) ◇ nyű (*táj*), szőkevitéz (*táj*), kimli (*biz*)
 ◇ [jelzőként]: féreg, szemét, rohadék (*durva*), gazember

teve (fn) ◇ a sivatag hajója | [egyűpű] dromedár

tévé (fn) ◇ televízió, képláda (*tréf*)

téved (ige) ◇ <vhova>: botlik, keveredik, kerül, vetődik

◊ hibázik, hibát ejt, melléfog, bakot lő, túllő a célon, bakizik (*biz*), tévelyedik (*rég*), tévedésbe esik **Sz**:
 eltalálja szarva közt a tőgyét; elvétí a lépést; rossz fűre lép

tévedés (fn) ◊ félreértés, melléfogás, elnézés, elvétel, balfogás, baklövés, baki (*biz*), gikszer (*biz*), botlás, csalhit (*rég*), tévhit, káprázat, illúzió

tevékeny (mn) ◊ aktív, tevékenykedő, serény, buzgó, agilis, dinamikus, energikus, életerős, lendületes, tetterős, munkás (*táj*), dolgos, szorgalmas ♦ LUSTA, PASSZÍV, TÉTLEN

tevékenykedik (ige) ◊ ténykedik, működik, buzgólkodik, serénykedik, munkálkodik, dolgozik, foglalatoskodik, sűrög-forog, tesz-vesz, ügyködik, tevékenységet fejt ki ♦ HENYÉL, TÉTLENKEDIK, LUSTÁLKODIK

tevékenység (fn) ◊ tevékenykedés, cselekvés, ténykedés, munka, munkálkodás, működés, elfoglaltság, sürgés-forgás, aktivitás ♦ HENYÉLÉS, PIHENÉS, TÉTLENKEDÉS

tévelyeg (ige) ◊ bolyong, barangol, csatangol, kóvályog, tekereg, ténfereg, kóborol, kószál, kujtorog, tévelyg (*rég*), tébolyog (*rég*)

◊ tévúton jár

tevés (fn) ◊ (*rég*): cselekvés, cselekedet, tett, faktum (*rég*), aktus

téves (mn) ◊ hibás, helytelen, hamis, rossz, pontatlan, valótlan, elhibázott, elírt, fals, bal (*rég*) ♦ HELYES, JÓ

tévhit (fn) ◊ balhit, hiedelem, csalhit (*rég*), félreértés, babona, bozsena (*táj*), szupersztíció (*id*)

tevőleges (mn) ◊ cselekvő, tevékeny, ténykedő, dolgos, munkás (*táj*), dolgozó, munkálkodó, serény, buzgó, agilis, aktív ♦ TÉTLEN, PASSZÍV

tévút (fn) ◊ tévelygés, csalút (*rég*), balút (*rég*) | tévedés | kerülő

textil (fn) ◊ textília, textiláru, kelme, szövet, anyag, materia (*rég*)

textus (fn) ◊ (*rég*): szöveg

tézis (fn) ◊ tétel, tantétel, állítás, tétel, doktrína (*szak*), doktrína (*szak*)

tífusz (fn) ◊ hagymáz (*rég*), forróbetegség (*táj*), forróhídeg (*táj*)

tikkad (ige) ◊ gyengül, pilled, lankad, bágyad, fárad, ernyed, csügged, törődik ♦ FELFRISSÜL, FELÜDÜL, ERŐRE KAP

◊ (*táj*): fullad, fulladozik

◊ [növény]: senyved, fonnyad, kókad, konyul, hervad, szárad, guzsorog (*táj*)

tikkadt (mn) ◊ bágyadt, pilledt (*táj*), lankadt, ernyed, csüggedt, fáradt, törődött ♦ FRISS, ÜDE

◊ kitikkadt, szomjas, szomjú (*vál*), elepedt

◊ [növény]: kókad, fonnyad, lekonyult, száradt, töpörödött, száraz ♦ FRISS, ÜDE

tikkasztó (mn) ◊ rekkenő, füledt, perzselő, bágyasztó, lankasztó, forró, hév, izzó, égető, lángoló, fullasztó, fojtó, fojtogató, vakmeleg (*táj*) ♦ FRISSÍTŐ, ÜDÍTŐ, MEGÚJÍTÓ

tiktakol (ige) ◊ ketyeg, jár, perceg, pötyög, ketyetel (*táj*), klattyog (*táj*), pityeg (*táj*), kotyog (*táj*) | ver, üt

tilalmas I. (mn) ◊ tiltott, tilos, tilalmazott (*rég*), illicit (*id*)

tilalmas II. (fn) ◊ tilos

tilalom (fn) ◊ tiltás, interdiktum (*id*), inhibíció (*szak*), prohibíció (*id*) | tabu ♦ ENGEDÉLYEZÉS

tilinkó (fn) ◊ (*táj*): furulya, furuglya (*rég*), pásztorsíp, fűzfasíp, pikula (*táj*), csilinka (*táj*), csimpolya (*táj*)

◊ (*táj*): füttyülő, síp

tilos (mn) ◊ tiltott, tilalmas, tilalmazott (*rég*), illegális, törvénytelen, illicit (*id*), nyista (*szleng*) | tabu ♦ SZABAD, ENGEDÉLYEZETT, MEGENGEDETT

tilt (ige) ◊ tiltalmaz (*rég*), megtilt, betilt | ellenez | gátol ♦ MEGENGED, HAGY, ENGEDÉLYEZ

tiltakozás (fn) ◊ ellenvetés, felhördülés, felzúdulás, protestálás (*rég*), protestáció (*rég*), petíció, apelláta (*biz*) | vétó, óvás | reklamáció ♦ BELEEGYZÉS, JÓVÁHAGYÁS

tiltakozik (ige) ◊ méltatlankodik, felszólal, berzenkedik, kifogásol, ellenez, reklamál, protestál (*rég*), visszautasít, remonstrál (*id*), apellál (*rég*), óvást emel, ellenkezik, opponál (*szak*), ágál <vmi ellen>, rúgkapál, kapálódzik, kapálódik, szót emel, ellenszegül ♦ BELEEGYZIK, JÓVÁHAGY, ENGEDÉLYEZ

tiltott (mn) ◊ tilos, tilalmas, tilalmazott (*rég*), törvénytelen, illegális, fekete, illicit (*id*), nyista (*szleng*) | bűnös, büntetendő ♦ MEGENGEDETT, SZABAD, ENGEDÉLYEZETT

tímár (fn) ◊ cserzővarga, tobakos (*rég*), csávásvarga (*rég*), cseresvarga (*rég*)

◊ (*rég*): szíjgyártó, bőrgyártó

tincs (fn) ◊ hajtincs, hajfűrt, fűrt, hajcsomó, huncutka, csiga, vukli (*rég*), lokni, tekervény (*rég*)

tinédzser (fn és mn) ◊ tizenéves, tini (*biz*), serdülő, kamasz | siheder, süvölvény, ifjonc | bakfis

tinó (fn) ◊ ökröcske, sőre (*táj*), csühér (*táj*)

tinóru (fn) ◇ tinórugomba, vargánya, úrigomba
tintaceruza (fn) ◇ másolóceruza
tintafolt (fn) ◇ paca (*biz*), tintapaca (*biz*), pacni (*biz*), malac (*biz*), disznó (*biz*), tintapecsét
tintahal (fn) ◇ szépia
 ◇ (*szleng*): iszákos, részeges, italozó [ember]
tintás (mn) ◇ tintafoltos, tintapecsétes, pacás (*biz*), pacnis
 ◇ (*szleng*): ittas, pityókás (*biz*), részeg ◆ JÓZAN
tintatartó (fn) ◇ tentatartó (*táj*), tintásüveg, kalamáris (*rég*)
tipeg (ige) ◇ totyog, tipereg (*táj*), tipeg-topog | jár
tipegő (fn) ◇ kezeslábas, rugdalódzó, rugi (*biz*), totyogó
tipikus (mn) ◇ jellegzetes, sajátos, sajátosságos, sajátyszerű, megkülönböztető, egyéni, specifikus, karakterisztikus, markáns, kiemelkedő, típusos (*vál*) | vérbeli, hamisítatlan
 ◇ jellemző, szokásos, szokványos, általános, rendszeres ◆ SZOKATLAN, RITKA
tipli (fn) ◇ (*szak*): faék, faszeg, fadugó, pecek
 ◇ (*biz*): dudor, daganat, púp, pukli
tipográfia (fn) ◇ (*szak*): könyvnyomtatás, nyomtatás, nyomdászat
tipor (ige) ◇ tapos, gázol, hág, tapod, gyurakszik (*táj*), nyomdos (*rég*)
tipp (fn) ◇ ötlet, javaslat, tanács, éca (*biz*), füles (*biz*), drót (*biz*)
tippel (ige) ◇ fogad, föltesz, totózik
 ◇ kiválaszt, megjelöl, megnevez
 ◇ találgat
tipp-topp (mn) ◇ kifogástalan, tökéletes, elsőrangú, kiváló, nagyszerű, remek
 ◇ csinos, elegáns, tetszetős, szemrevaló, bájos, takaros, izléses | nett, tiszta
típus (fn) ◇ mintakép, prototípus, példakép, alapforma
 ◇ alkat, jelleg, zsáner (*vál*) | fajta, válfaj, féleség
 ◇ szabvány
tirannus (fn) ◇ zsarnok, önkényúr, kényúr, despota, diktátor, autokrata, kiskirály, elnyomó | egyeduralkodó, uralkodó
tiszafa (fn) ◇ csapfa, halálfa
tiszavirág (fn) ◇ kérész
tiszavirág-életű (mn) ◇ múló, tűnő, mulandó, átmeneti, tűnékeny, röpke, futó, efemer (*id*), kérészéletű ◆ TARTÓS, ÖRÖKÖS, ÁLLANDÓ
tiszt (fn) ◇ katonatiszt, parancsnok ◆ KÖZLEGÉNY, KÖZKATONA, BAKA
 ◇ (*rég*): tisztviselő, hivatalnok
 ◇ (*vál*): hatáskör, munkakör, tisztség, feladat, beosztás, reszort (*id*)
tiszta I. (mn) ◇ patyolattiszta, hőtiszta, kristálytiszta, folttalan, makulátlan | szennyezetlen, higiénikus, átlátszó ◆ PISZKOS, MOCSKOS, KOSZOS
 ◇ kifogástalan, hibátlan, sértetlen, kóser (*szak*)
 ◇ takaros, rendes, rendszerető, nett (*biz*), tipp-topp (*biz*), ápolat, gondozott ◆ HANYAG, RENDETLEN, ÁPOLATLAN
 ◇ szintiszta, keveretlen, százsázalékos, vegytiszta, elegyítetlen (*rég*), valódi, hamisítatlan ◆ KEVERT, ELEGYES, VIZEZETT
 ◇ fajtiszta, fajtatiszta (*szak*) ◆ KORCS
 ◇ [papírlap]: fehér, üres, beíratlan | biánkó, kitöltetlen
 ◇ [idő]: derült, derűs, felhőtlen, fellegtelen (*vál*), verőfényes ◆ BORULT, KÖDÖS
 ◇ [levegő]: üde, friss, frissítő, önzóndús ◆ SZMOGOS, ELHASZNÁLT
 ◇ szabályos, rendezett, logikus, áttekinthető, érthető, közérthető, világos, nyilvánvaló, kézenfekvő, egyenes ◆ ZAGYVA, ZAVAROS, KUSZA
 ◇ kifogástalan, feddhetetlen, erkölcsös, büntelen, vétlen, ártatlan, tisztaságos, szeplőtlen (*rég*), liliomos (*rég*), romlatlan, szűz, szűzi, szűzies, hamvas, mocsoktalan, makulátlan ◆ ERKÖLCSTELLEN, ZÜLLÖTT
 ◇ merő, csupa, pusztá, kész, abszolút, merőadta (*táj*), totál (*szleng*), tők (*szleng*)
tiszta II. (hsz) ◇ teljesen, egészen, teljes egészében
tisztálkodik (ige) ◇ mosakodik, mosdik, megmosdik, zuhanyozik, tusol, fürdik, nyalakodik (*pej*)
tisztán (hsz) ◇ csak, pusztán, csupán, merőben, kizárólag, egyedül
 ◇ érthetően, világosan, pontosan, jól ◆ ZAVAROSAN, PONTATLANUL

◊ teljesen, egészen, tisztára ♦ RÉSZBEN

tisztára (hsz) ◊ teljesen, egészen, teljes egészében, valósággal

◊ szakasztott, kiköpött (*biz*)

tisztás (fn) ◊ rét, láz (*táj*) | irtás, erdővágás, nyiladék ♦ ERDŐ, RENGETEG

tisztaság (fn) ◊ takarosság, higiénia (*id*) ♦ PISZOK, KOSZ, MOCSOK

◊ becsületesség, ártatlanság, hamv (*vál*), makulátlanság, erkölcsösség ♦ ERKÖLCSTELENSÉG, ROMLOTTSÁG

tisztátalan (mn) ◊ (*vál*): erkölcstelen, feslett, bűnös, romlott, züllött, szeméretlen, becstelen ♦ ERKÖLCSŐS, TISZTA, BECSÜLETES

◊ tisztátlan, szennyes, piszkos, koszos, mocskos, szurtos, szutykos, lucskos, maszatos, mosdatlan ♦ TISZTA, SZENNYEZETLEN

tisztátlan (mn) ◊ szennyes, szennyezett, piszkos, koszos, mocskos, szurtos, szutykos, maszatos, retkes (*biz*), csatakos, csajtos (*táj*), loncsos (*táj*), rohoda (*táj*), sáros, poros, mosatlan, foltos, kormos, elhanyagolt, paszatos (*táj*), ápolatlan, mosdatlan ♦ TISZTA, MAKULÁTLAN

tisztáz (ige) ◊ tisztít, kitisztít, megtisztít, kimos ♦ BEPISZKOL

◊ átír, lemásol, átmásol

◊ [textíliát]: eltisztáz, beszeg

◊ megvilágít, kiderít, felderít, eloszlát, megold, kibogoz, felgöngyölít, kinyomoz, feltár, felfed, fényt derít <vmire>, elucidál (*rég*)

◊ rendez, rendbe hoz, eligazít

◊ igazol, purifikál (*rég*), tisztára mos, felment, rehabilitál

tisztázatlan (mn) ◊ felderítetlen, megoldatlan, kétséges, megfejtetlen, talányos, rejtelmes, titokzatos, eldöntetlen, meghatározatlan, megvilágítatlan ♦ VILÁGOS, TISZTA

◊ rendezetlen, kusza, kuszált, zavaros, konfúzus (*rég*), obskúrus (*id*) | kétes eredetű ♦ RENDEZETT

tisztázódik (ige) ◊ eldől, elválik, kiderül, kibogozódik, megoldódik, fény derül <vmire>, világossá válik, megvilágosodik ♦ BONYOLÓDIK

tisztel (ige) ◊ becsül, nagyra tart, csodál, bámul, meghajlik <vki előtt>, méltányol, elismer, felnéz <vkire>, isteníti, feltekint <vkire> (*vál*), respektál, tiszteletben tart, tisztelettel adózik, fetiszizál (*pej*), honorál, venerál (*rég*), sokba néz (*táj*) **Sz**: megemeli előtte a kalapját ♦ LEBECSÜL, MEGVET, KUTYÁBA SE VESZ

tiszteleg (ige) ◊ szalutál (*biz*), szalutíroz (*rég*), lapátol (*szleng*)

◊ tiszteletét teszi | hódol

tiszteleendő I. (mn) ◊ tiszteletreméltó

tiszteleendő II. (fn) ◊ [katolikus]: pap, lelkész, lelkiatya, igehirdető, plébános, csuhás (*pej*), lelki tanító (*rég*), reverendus (*id*)

tisztelet (fn) ◊ elismerés, respektus (*id*), nagyrabecsülés, reverencia (*id*), hódolat, tiszteletadás, megtiszteltetés, áhítat, megbecsülés, veneráció (*id*) ♦ LENÉZÉS, MEGVETÉS, LEBECSÜLÉS

tiszteletbeli (mn) ◊ címzetes, névleges, honoris causa (*id*)

tiszteletdíj (fn) ◊ honorárium, gázsí (*biz*)

tiszteletes I. (mn) ◊ nagytiszteletű

tiszteletes II. (fn) ◊ [református]: lelkész, lelkipásztor, igehirdető, lelki tanító (*rég*)

tiszteletjegy (fn) ◊ szabadjegy, ingyenjegy, potyajegy (*biz*)

tiszteletlen (mn) ◊ neveletlen, szemtelen, pimasz, orcátlan, udvariatlan, tapintatlan, modortalan, faragatlan, illetlen, arcátlan, cinikus, kekk (*biz*), impertinens (*rég*), arrogáns, kegyeletsértő, szentségtörő ♦ TISZTELETTUDÓ, ILLEDELMES, JÓL NEVELT

tiszteletpéldány (fn) ◊ ingyenpéldány, ingyenes példány

tiszteletreméltó (mn) ◊ tisztas, tekintélyes, respektábilis (*rég*) ♦ LENÉZETT, MEGVETETT

tisztelettudó (mn) ◊ tiszteletteljes, becsülettudó (*rég*), respektuózus (*rég*), tisztességtudó, udvarias, előzékeny, illedelmes, illemtudó, alázatos, jól nevelt, jó magaviseletű, szófogadó, ildomos ♦ TISZTELETLEN, ILLETLEN, SZEMTELEN

tisztelgés (fn) ◊ tiszteletadás, szalutálás, szalutáció (*rég*) | köszönés, üdvözlés

tisztelt (mn) ◊ nagyérdemű, nagyra becsült, nagybecsű, becses, tiszteletben álló, elismert, érdemes, respektált ♦ LENÉZETT, MEGVETETT

tiszteltet (ige) ◊ tisztel, üdvözl, köszönt, üdvözlését küldi

tisztas (mn) ◊ tiszteletreméltó, tekintélyes, respektábilis (*rég*)

◊ (*rég*): becsületes, tisztességes, erényes, derék

◇ illő, kellő, megfelelő | nagy, busás

tisztesség (fn) ◇ megbecsülés, tisztelet, korrektség, becsület, megtiszteltetés, dekórum (*rég*)

◇ becsületesség, feddhetetlenség, integritás (*id*), erkölcsösség, erény, erényesség ◆ BECSTELENSÉG, ERKÖLCSTELENSÉG

◇ illendőség, illem, illemtudás, tisztességtudás, móres (*biz*)

tisztességes (mn) ◇ derék, becsületes, feddhetetlen, jóra való, rendes, korrekt, megbízható, egyenes, lelkiismeretes, erkölcsös, etikus, sportszerű, fair (*id*) ◆ ALÁVALÓ, BECSTELEN, TISZTESSÉGTELEN

◇ rendes, megfelelő, kielégítő, elfogadható, illendő, szalonképes

tisztességtelen (mn) ◇ becstelen, erkölcstelen, immorális, inkorrekt, amorális, piszkos, aljas, alávaló, alantás, nemtelen (*rég*), csalárd, galád, gaz, gyalázatos, lelkiismeretlen, jellemtelen ◆ BECSÜLETES, TISZTESSÉGES, ERKÖLCSÖS

tiszthelyettes (fn) ◇ altiszt, sarzsi (*táj*)

tisztiszolga (fn) ◇ legény, pucer (*rég*), csicskás (*rég*), dínér (*rég*), kutyamosó (*táj*)

tisztít (ige) ◇ tisztogat, megtisztít, letisztít, kitisztít, tisztál (*táj*), fényesít, pucol (*biz*), mos, takarít, csutakol | [nyersanyagot] rafinál (*szak*), [bort] derít (*szak*), fejt ◆ BEPISZKÍT, ÖSSZEKOSZOL

◇ [zöldséget]: hámoz, pucol (*biz*)

◇ [pecsétet]: eltávolít, kivesz

◇ nemesít, purifikál (*rég*)

tisztító (fn) ◇ vegytisztító, ruhatisztító, mosoda, mosóüzem, patyolat, pucéráj (*rég*)

◇ (*rég*): hashajtó, hajtószer, purgáló, purgatívum (*szak*), purgó (*rég, biz*), laxans (*szak*), laxatívum (*szak*), hastisztító (*rég*), szalajtó (*rég*), fostató (*táj, rég*)

tisztítóhely (fn) ◇ tisztítótűz, purgatórium (*id*)

tisztogat (ige) ◇ tisztít, pucol (*biz*), takarít, seter-kotor (*táj*), tisztál (*táj*), csutakol ◆ PISZKOL, KOSZOL

tiszttség (fn) ◇ beosztás, munkakör, foglalkozás, feladatkör, funkció, tiszt, szék (*rég*), hatáskör, pozíció, rang, poszt, polc (*biz*), hivatal, officium (*id*)

◇ megbízatás, feladat

◇ szerep, kötelesség, kötelezettség

tisztújítás (fn) ◇ tisztválasztás, székújítás (*rég*), építészék (*rég*)

tisztul (ige) ◇ [ég]: derül, világosodik, fényesedik ◆ BORUL, SÖTÉTEDIK

◇ [folyadék]: higgad (*táj*), ülepedik

◇ takarodik, tágul, kotródik, elpucol (*szleng*)

tisztviselő (fn) ◇ hivatalnok, tisztségviselő, beamter (*rég*), bélyegnyaló (*táj*), aktakukac, tintanyaló (*pej*)

titán (fn) ◇ nagyság, óriás, szellemóriás, kiválóság, kitűnőség

titkár (fn) ◇ szekretárius (*rég*), skriba (*rég*), titoknok (*rég*)

titkol (ige) ◇ titokban tart, eltitkol, leplez, palástol, fedez (*rég*), rejt, rejteget, takargat, véka alá rejt, álcáz, elhallgat, kendőz ◆ ELMOND, FELFED, KINYILVÁNÍT

titkolózik, titkolózik (ige) ◇ alakoskodik, titokzatoskodik, konspirál (*id*), disszimulál (*id*), sugdolózik
Sz: van valami a füle mögött

titkon (hsz) ◇ titokban, rejtve, dugva, alattomban, lopva, észrevétlenül, a színpalca mögött, szűr alatt, sub rosa (*id*), orozva, sundám-bundám (*biz*), suttymban, sutyiban (*biz*), sunyiban (*szleng*), stikában (*biz*), loppal (*táj*), mutyiban, fű alatt (*biz*) Sz: guba alatt ◆ NYÍLTAN, NYILVÁNOSAN

titkos (mn) ◇ rejtett, ezoterikus (*szak*), elrejtett, leplezett, titkolt, álcázott

◇ titokzatos, megmagyarázhatatlan, okkult ◆ NYÍLT, NYILVÁNOS, KÖZISMERT

◇ ismeretlen [ímádó], névtelen, anonim

◇ burkolt, észrevétlen | földalatti

titkosrendőr (fn) ◇ detektív, nyomozó

titok (fn) ◇ rejtély, rejtelen, homály, misztérium, talány, enigma (*id*), rejtegetnivaló | zsákbamaczka | hittitok

titokban (hsz) ◇ lopva, észrevétlen, stikában ◆ NYÍLTAN, LEPLEZETLENÜL

titoktartás (fn) ◇ hallgatás, diszkréción (*vál*), szótartás (*táj*) ◆ FECSEGÉS, LOCSOGÁS, KIKÜRTÖLÉS

titoktartó (mn) ◇ diszkrét, szómegálló (*táj*) Sz: hallgat, mint a sír ◆ MEGBÍZHATATLAN, FECSEGŐ, PLETYKÁS

titokzatos (mn) ◇ rejtélyes, rejtelen, talányos, kiismerhetetlen, kifürkészhetetlen, megfejthetetlen, megmagyarázhatatlan, okkult, enigmatikus (*id*), misztikus, kabalisztikus (*id*), ezoterikus (*szak*) ◆ ÉRTHETŐ, VILÁGOS

titulál (ige) ◇ szólít <vminek>, nevez <vminek>

◇ (rég): címez

titulus (fn) ◇ cím, címzés, rang, fokozat, méltóság, megnevezés, megszólítás

◇ jogcím, jogalap, ürtügy, indok

tivornya (fn) ◇ mulatság, mulatozás, muri (*biz*), dáridó, dínomdánom, eszem-iszom, dorbézolás, ramazúri (*biz*), ivászat, vigalom, tobzódás (*pej*), kicsapongás, vigasság, devernya (*táj*) | bacchanália (*id*), orgia, dőzsölés, banzáj (*szleng*), buli (*biz*)

tivornyázik (ige) ◇ mulatozik, murizik (*biz*), kocsmázik, dorbézol, dőzsöl, lumpol, dáridót csap, vigad, kirúg a hámból, kicsapong, éjszakázik, züllik (*biz*), dombéroz (*rég*), korhelykedik, éjszaka virrad neki (*táj*), kirúgja a ház oldalát (*táj*), kirúg az istrángból (*táj*), dajdajozik (*szleng*), elhajol (*szleng*), hepajozik (*szleng*)

tized I. (szn) ◇ tizedrész

tized II. (fn) ◇ dézsma

tizedel (ige) ◇ pusztít, irt, gyilkol

tizedes¹ (mn) ◇ decimális (*id*)

tizedes² (fn) ◇ káplár (*rég*), kétcsík (*szleng*), dekás (*szleng*)

◇ (rég): urasági inas, hajdú

tizedesjel (fn) ◇ tizedesvessző, tizedespont

tizenegyes (fn) ◇ büntetőrúgás, büntető, pontrúgás

tizenéves (mn és fn) ◇ tinédzser, tini (*biz*), serdülő, ifjonc, kamasz | siheder, süvölvény | bakfis

tízés (mn) ◇ decimális (*id*)

tízórai (fn) ◇ villásreggeli, gábli (*rég*)

tízparancsolat (fn) ◇ dekalógus (*id*), dekalogosz (*id*)

tízperc (fn) ◇ szünet, óraköz, óraközi szünet

tízpróba (fn) ◇ dekatlon (*szak*), tíztusa

tó (fn) ◇ tavacska, kacsaúszató (*biz*) | tengerszem

toalett (fn) ◇ öltözet, öltözék, ruha, ruházat, viselet, ancúg (*biz*), szerelés (*szleng*)

◇ mosdóhelyiség, mosdófülke, zuhanyzó, fürdőszoba | illemhely, vécé, árnyékszék (*rég*)

toboroz (ige) ◇ soroz, verbuvál (*rég*), újoncoz (*rég*), rekrutál (*rég*)

◇ összegyűjt, gyűjt, szed, összeszed, szervez

toborzó (fn) ◇ sorozó, újoncozó (*rég*), verbuváló

◇ verbunkos, toborzó nóta

tobzódik (ige) ◇ dőzsöl, dorbézol, mulatozik, tivornyázik, korhelykedik, részegeskedik, dáridóz, dombéroz (*rég*), lumpol (*biz*), kicsapong, éjszakázik, murizik (*biz*), züllik, vigad, duhajkodik, lakmározik, lakomázik, devernnyázik (*táj*), lumpíroz (*táj*)

◇ <vmiben>: dúskál ◆ SZŰKÖLKÖDIK

tócsa (fn) ◇ pocsolya, tocsogó (*táj*), pocséta (*rég*), locs (*táj*), lótya (*táj*)

tocsog (ige) ◇ cuppog, captat, copákol (*táj*), pocsog (*táj*)

tódit (ige) ◇ túloz, nagyot mond, nagyít (*táj*), lódit, megtold, nagyzol, hazudik, hazudozik, füllent, gurít (*biz*), háryjánoskodik, üz-fűz (*táj*), linkel (*szleng*) ◆ IGAZAT MOND

tódul (ige) ◇ özőnlík, nyomul, tolul, árad, áramlik, hömpölyög, csődül, zúdul, dől, tolódik (*rég*), sereglik, [vér] szökell

tohonya (mn) ◇ lomha, lusta, tunya, rest, lajhár, melák, tohonyás (*táj*), henye, tespedt ◆ ÉLÉNK, FÜRGE, MOZGÉKONY

tojás (fn) ◇ mony (*táj*), tojomány (*táj*), tikmony (*táj*)

◇ (*biz*): here, tök (*durva*), golyó, mogyoró (*szleng*)

◇ (*biz*): taknyos, zöldfülű, mazsola

tojásdad (mn) ◇ ovális, kerekded, ellipszis

tojásfehérje (fn) ◇ albumen (*szak*)

tojásgyümölcs (fn) ◇ padlizsán, törökparadicsom, törökkobak (*rég*), csucsor (*rég*), kékparadicsom (*táj*), kékfők, kékuborka (*táj*), húsgyümölcs (*táj*), salamontöke (*táj*), vineté (*táj*)

tojásrántotta (fn) ◇ rántotta, sült tojás (*táj*), rénye (*táj*), omlett

tojássárgája (fn) ◇ sárgája, tojásszéke (*táj*), tojássárga (*táj*)

tojásszén (fn) ◇ brikett

töjök (ige) ◊ (*durva*): székel, szarik (*durva*), trónol (*biz*), könnyít magán, nagydolgozik (*biz*), kakál (*biz*), kakil (*biz*), kábelt fektet (*szleng*), kulál (*szleng*)

tok (fn) ◊ doboz, kapszula, skatulya, szelence (*rég*)

◊ tartó, mappa, dosszié

◊ burok, huzat, boríték (*rég*), tasak

◊ hüvely, töltényhüvely

tol (ige) ◊ taszít, lök, nyom, csúsztat, háránt (*táj*), tomít (*táj*) ♦ HÚZ, VONTAT

◊ <vkire>: hárít, áthárít, fog, ráfog

◊ halaszt, halogat, elodáz ♦ SÜRGET, SIETTET

tolakodik, tolakszik (ige) ◊ nyomakodik, furakodik, lökdösődik, tolong, nyomul, törtet, furakszik, gyurakodik (*táj*), tomakodik (*táj*), turakodik (*táj*), tülekedik

◊ <vkihez>: szemtelenkedik, pofátlankodik, arcátlankodik, nyaggat, nyakára jár, ostromol

tolakodó (mn) ◊ erőszakos, szemtelen, tapintatlan, hívatlan, rámenős, ragadós, pimasz, arcátlan, konfidens (*pej*), bizalmaskodó, alkalmatlankodó, lerázhatatlan **Sz:** beleragaszkodik, mint a télizöld a falba; ha kiverik az ajtón, bejön az ablakon; hozzáragad, mint a bojtorján a lósörényhez; kivered az ajtón, bejön az ablakon; ragad, mint a bojtorján; ragad, mint a kullancs; ragadós, mint a rüh ♦ TARTÓZKODÓ, VISSZAHÚZÓDÓ, SZERÉNY

tolat (ige) ◊ hátrál, farol, rükvercol (*biz*), curikkol (*biz*), seggel (*táj*), kandarlik (*táj*), farával fordul (*rég*)

◊ (*szleng*): igyekszik, iparkodik, nyomul (*szleng*)

told (ige) ◊ kapcsol, illeszt, függeszt, ragaszt (*táj*), pótol ♦ LEVÁLASZT, SZÉTBONT

◊ hozzáad, hozzátesz, hozzáfűz | kiegészít

toldalék (fn) ◊ toldat, toldás, járuléék | pótlás, melléklet, függelék, kiegészítés, tartozék, appendix (*rég*), szupplementum (*id*)

◊ (*szak*): formáns (*szak*), affixum (*szak*)

toldás (fn) ◊ kiegészítés, meghosszabbítás, pótlás | toldalék, toldat

told-fold, toldoz-foldoz (ige) ◊ toldoz, javítgat, alakítgat, igazítgat

tolerál (ige) ◊ eltűr, elvisel, kibír, kiáll, elszenved, elszível (*vál*), enged | elnéz, hagy, elfogad, lenyel <vmit> (*biz*), szemet huny <vmi felett>

tolerancia (fn) ◊ türelem, türelmesség, béketűrés ♦ INTOLERANCIA, TÜRELMETLENSÉG, INGERÜLTÉG

◊ (*szak*): ellenállóképesség

◊ (*szak*): tűrés, tűréshatár

toleráns (mn) ◊ elnéző, türelmes, béketűrő, megértő, humánus | engedékeny, méltányos, előítélet-mentes, elfogulatlan ♦ IDEGES, TÜRELMETLEN, RÉSZVÉTLEN

toll (fn) ◊ tollazat | tollpohely, pohely

◊ íróttoll, penna (*rég*) | golyóstoll, töltőtoll

◊ írásmód, stílus

◊ (*szleng*): haj, sörény (*biz*), séró (*szleng*)

tollasodik (ige) ◊ gazdagodik, gazdagszik, gyarapodik, megszedi magát ♦ ELSZEGÉNYEDIK

tollászkodik (ige) ◊ készülődik, szedelőzködik, cihelődik, kászálódik, vászkálódik (*rég*), csühődik (*rég*), csimpeszkedik (*táj*)

◊ (*táj*): henyél, lustálkodik, haszontalankodik

tollbamondás (fn) ◊ diktálás, diktandó (*rég*), diktátum (*id*)

tollforgatás (fn) ◊ írás

tollszár (fn) ◊ pennafa (*táj*), pennaszár (*táj*), szár

tolmács (fn) ◊ fordító, dragomán (*rég*)

◊ (*vál*): szószóló, védelmező

tolmácsol (ige) ◊ fordít, lefordít, visszaad, interpretál, magyaráz

◊ kifejez, közvetít, továbbít, továbbad, átad

◊ [zeneművet]: előad, bemutat, eljátszik, tálal (*biz*), prezentál

tolódik (ige) ◊ csúszik | halasztódik, odázódik, késik

◊ (*rég*): nyomul, tódul, torlódik

tologat (ige) ◊ tologál (*táj*), toszogat (*táj*), taszigál ♦ VONSZOL, HUZOGAT

◊ halogat, halaszt, híz-halaszt, elodáz, elnapol, kitol, elnyújt, későbbre tesz, patópáloskodik (*vál*), késleltet, lassít, hátráltat

tolókocsi (fn) ◊ tolószék, rokkantkocsi, kerekesszék

toloncol (ige) ◇ kiutasít, kitilt, relegál (*rég*), zsuppol (*biz*)

tolong (ige) ◇ hemzseg, nyüzsög, sürr-forr (*rég*), sűrít (*táj*), rajzik
 ◇ tolakodik, tülekedik, nyomakodik, furakodik, lökdösődik, nyomul, gyurakodik (*táj*), tomakodik (*táj*), turakodik (*táj*)

tolongás (fn) ◇ tülekedés, tömeg, sokaság, sokadalom, tumultus, csödület, gyúródás (*táj*)
 ◇ tolakodás, tülekedés, nyomakodás, furakodás, lökdösődés, taszigálás, szorulás (*rég*)

tolószék (fn) ◇ tolokocsi, rokkantkocsi, kerekes szék, járószék

tolózár (fn) ◇ retesz, rigli (*biz*), zárfa (*rég*), retesszár, tolóka, tolóretesz

tolul (ige) ◇ tódul, özönlik, zúdul, nyomul | sodródik
 ◇ [folyadék]: ömlik, árad, áramlik, zúdul, dől, hömpölyög

tolvaj (mn és fn) ◇ enyveskező (*biz*), lopós, kleptomániás, szarka, balkörmű (*táj*), hollótermészetű (*táj*), hosszúkörmű (*táj*), félkézkalmár (*rég*), hosszú kezű, ragadós kezű, kezeragadó (*táj*), zsebmetsző, zsebes (*szleng*), rajzoló (*szleng*), szajrés (*szleng*), trombitás (*szleng*) **Sz:** a szegek is megijednek a falban, ahova a lábát beteszi; amit a két szeme meglát, a keze ott nem hagyja; apjáról semmi sem maradt, maga sem keresett semmit, mégis dúsgazdag; egyben felveszi, ami láb alatt van; elcsípi, amire talál; elkanyarít mindent; ellopna az ottárról a terítőt is; kilopná a tehénből a borjút; korpája sincs, mégis lisztet árul; más keresményén hízik; még álmában is keríti a marhát; napnyugati kereskedő; pénz nélkül vesz a vásárban; semmit a helyén nem hagy; szeg is reszket a falban előtte; szurkos kezű kolompárnak fia; szurkos a körme; szurok van a hóna alatt; tud pénz nélkül vásárolni; úgy lop, mint a tüz

tolvajkulcs (fn) ◇ álkulcs, sperhakni (*biz*), nyitóvas (*szak*), dártili (*szleng*)

tolvajnyelv (fn) ◇ argó, szleng, csibésznyelv (*vál*), jassznyelv, fattyúnyelv, zsványnyelv (*rég*), nyalavi (*rég*)
 ◇ csoportnyelv, zsargon

tombol (ige) ◇ őrjöng, toporzékol, rúgkapál, tör-zúz, háborog, viharzik, tajtézkik, dúl-fúl
 ◇ mulatozik, tivornyázik
 ◇ [természeti jelenség]: dühöng, pusztít, dúl ◆ LECSILLAPODIK, ELCSITUL, MEGNYUGSZIK
 ◇ tetőfokára hág

tombola (fn) ◇ tárgysorsjáték, sorsjáték | nyereménytárgy-sorsolás

tompa (mn) ◇ életlen, kihegyezetlen, topa (*táj*), buta (*rég*), [szólás] olyan, mint a bot ◆ ÉLES, HEGYES, SZÚRÓS
 ◇ [hang]: rekedt, rekedtes, érdes, reszelős, fojtott, mély, fátyolos ◆ ZENGŐ, ÖBLÖS, HARSÁNY
 ◇ [szín]: fakó, matt, sápadt, fénytelen, halovány, elmosódott, halvány, pasztell ◆ ÉLÉNK, RIKÍTÓ
 ◇ [fény]: homályos, halvány, ködös, átlátszatlan, szűrt ◆ RAGYOGÓ, ERŐS
 ◇ nehéz felfogású, nehézfejű, bárgyú, buta, bamba, ostoba, értetlen, boteszű (*táj*) ◆ ÉRTELMEZ, OKOS, ESZES
 ◇ érzéketlen, fásult, eltompult, bágyadt, apatikus, benuult, zsibbadt, kómás (*szleng*)

tompít (ige) ◇ koptat, csorbít, butít (*rég*) ◆ ÉLEZ, FEN, KÖSZÖRÜL
 ◇ mérsékel, csillapít, enyhít, csökkent, visszafog, gyengít, élet veszi ◆ FOKOZ, NÖVEL | KIELEZ
 ◇ [hangot]: halkít, csendesít, gyengít ◆ ERŐSÍT, HANGOSÍT

tompor (fn) ◇ fenék, far, ülep, hátsó fertály, hátsó (*biz*), altáj, fundus (*táj*), koffer (*biz*), segg (*durva*), sejhaj (*biz*), valag (*durva*), ülógumó (*tréf*), popsi (*biz*), popó (*biz*), tunika (*biz*)
 ◇ (*rég*): csípő, derék

tónus (fn) ◇ hangszín, hang, orgánus (*id*)
 ◇ hangnem, hanghordozás | modor
 ◇ árnyalat, színárnyalat, árnyalás, színezet, kolorit (*id*)

tonzúra (fn) ◇ pilis (*rég*)

topánka (fn) ◇ cipő, cipellő, cipőcske, saru, lábbeli

topog (ige) ◇ toporog, tipeg-topog, tapicskol (*táj*), dobog, topogat (*táj*) | tipeg, járkál

topográfia (fn) ◇ helyrajz, helyszínrajz (*szak*), földleírás (*rég*)

topolya (fn) ◇ (*táj*): nyárfá, nyár, jegenyefa, jegenye

toporog (ige) ◇ topog, tapod (*táj*), téblábol

toportyán (fn) ◇ (*rég*): farkas, toportyánféreg (*táj*), csikaszk (*táj*)
 ◇ (*táj*): medve

toporzékol (ige) ◇ dobbant, tapsikol (*táj*)
 ◇ [lól]: dobog, dobrokol (*táj*)

◇ dühöng, mérgelődik, dúl-fúl, rúgkapál, tombol, tajtékzik, magánkívül van
toppan (ige) ◇ belép
 ◇ megjelenik, felbukkan, terem <vhol>
toppant (ige) ◇ dobbant, dobbint (*táj*)
toprongyos (mn) ◇ rongyos, topis (*szleng*), csóró (*szleng*), elhanyagolt, slamos, slendrián, vedlett, ütött-kopott, ágrólszakadt, ribancos (*táj*) ◆ ELEGÁNS, CSINOS, JÓL ÖLTÖZÖTT
tor (fn) ◇ gyászlakoma (*vál*), halotti tor, gyásztor (*táj*)
 ◇ (*rég*): evés-ivás, eszem-iszom, lakodalom (*rég*), dáridó, trakta (*biz*), tivornya, lakmározás, lakomázás, kolláció (*id*), konvivium (*id*), dinomdánom, zaba (*szleng*), traktamentum (*táj*), asztalozás (*táj*)
torkaszakadtából (hsz) ◇ hangosan, fennszóval, fennhangon, teli tüdőből, teli torokból, ahogy a torkán kifér ◆ CSENBEN, SUTTOGVA, HALKAN
torkolat (fn) ◇ [barlangé, völgyé]: nyílás, bejárat, száj, szád (*rég*), szoros, szorulat (*rég*)
 ◇ delta
torkollik (ige) ◇ [folyó]: ömlik, beleömlik, folyik, belefolyik, beleszalad, ágazik, beágazik ◆ ERED, FAKAD
 ◇ vezet <vmire>, eredményez
torkos (mn) ◇ nyalánk, nyalakodó, pákosztos (*táj*), inyeskedő (*rég*) | falánk, mohó, telhetetlen, nagyevő, nagyétkű, nagyétű (*táj*), nagybélű (*táj*), nyelő-faló (*táj*), haspók (*biz*), zabálás (*szleng*) ◆ MÉRTEKTARTÓ, FEGYELMEZETT | VÁLOGATÓS
torkoskodik (ige) ◇ nyalakodik, nyalánkoskodik, eszeget, nassol (*biz*), kuktálkodik (*táj*), pákosztoskodik (*táj*), pákoszkodik (*táj*), kortyoskodik (*táj*)
torlasz (fn) ◇ akadály, akadék (*rég*), torlat (*rég*) | hótorlasz, hóakadály
 ◇ (*rég*): barikád
torlódás (fn) ◇ forgalmi dugó, dugó (*biz*), forgalmi akadály, fennakadás
torlódik (ige) ◇ zsúfolódik, összegyűlik, összetömről ◆ FELOSZLIK, SZÉTSZÉLED
 ◇ [munka]: felgyülemlik, halmozódik, tornyosodik, felhalmozódik, felszaporodik ◆ APAD, CSÖKKEN, FOGY
torna (fn) ◇ gimnasztika, tornászat (*rég*)
 ◇ testgyakorlás, testgyakorlat, testedzés | testnevelés
 ◇ tornaóra, testnevelés
 ◇ párviadal, bajvívás, hadijáték, harci játék
 ◇ bajnokság, verseny, mérkőzés
tornác (fn) ◇ veranda, gang (*biz*), ámbitus (*táj*), pitvar, gádor (*táj*), házelő (*táj*) | terasz
tornádó (fn) ◇ forgószél, szélvihar, szélvész, fergeteg, ciklon, orkán, tátorján (*táj*), viheder (*táj*), vihornya (*táj*)
tornaóra (fn) ◇ torna, testnevelésóra, tesi (*szleng*)
tornatanár (fn) ◇ testnevelőtanár, tesitanár (*biz*)
tornaterem (fn) ◇ tornacsarnok, sportcsarnok, lovarda (*szleng*), lihegő (*szleng*), ökörködő (*szleng*)
tornyosodik (ige) ◇ emelkedik, torlódik
 ◇ halmozódik, tornyosul
tornyosul (ige) ◇ tornyosodik, torlódik, emelkedik, halmozódik, felhalmozódik, összegyűl, összegyűlik ◆ CSÖKKEN, FOGYATKOZIK, FELOSZLIK
torok (fn) ◇ gége, giga (*táj*), nyeldeklő (*táj*)
 ◇ [üvegé, csőé]: nyílás, száj, torkolat (*rég*), szád (*rég*) | garat [malomé]
torokgyík (fn) ◇ diftéria (*szak*), difteritisz (*szak*), torokbaj (*táj*), gusa (*táj*)
torokgyulladás (fn) ◇ angina (*szak*), toroklob (*szak*), torokgyuszi (*szleng*)
toronyiránt (hsz) ◇ egyenesen, egyenest, előre, általskeresztül (*táj*) ◆ KERÜLŐVEL
torpad (ige) ◇ torpan, megtorpan, visszahőköl
 ◇ (*táj*): horpad, behorpad
torpedóromboló (fn) ◇ torpedónaszád, romboló
torreádor (fn) ◇ bikaviador (*rég*), torréro (*id*)
torta (fn) ◇ tortáta (*táj*)
tortúra (fn) ◇ kínzás, gyötrés, zaklatás, szekatúra | kínvallatás, kínfaggatás (*rég*), csigázás (*rég*)
 ◇ szenvedés, kínszenvedés, fájdalom, gyötrellem, gyötrődés, pokol, próbatétel, megpróbáltatás, viszontagság, hányattatás, nélkülözés, inség, sínylődés, nyomorúság, szívfájdalom, golgota (*vál*), kereszt, kálvária, pokoljárás

torz (mn) ◇ eltorzult, eltorzított, idomtalan, visszataszító, rendellenes, nyomorék, groteszk, alakatlan, formátlan, deformált, idétlen, difformis (*id*), abnormis (*id*), amorf (*id*) ◆ ÉP, FORMÁS, TÖKÉLETES

torzít (ige) ◇ fintorít, fintorgat
 ◇ ferdít, kifacsar, karikíroz, felnagyít, hamisít | csúsztat (*biz*)

torzkép (fn) ◇ karikatúra, gúnyrajz, gúnykép (*rég*), torzrajz (*rég*), paródia

torzó (fn) ◇ töredék, fragmentum (*id*) | befejezetlen, csonk

torzonborz (mn) ◇ bozontos, fésületlen, borzas, boglyas, zilált, kusza, torzas-borzas (*táj*), kócos ◆ JÓL FÉSÜLT, RENDEZETT, SIMA

torzul (ige) ◇ ferdül, görbül, deformálódik

torzsa (fn) ◇ csutka, csutak, torzs (*rég*), csuma, kocmány, magtok, magház, tus (*táj*), tuskó, csuga (*táj*), csupka (*táj*)

torzsalkodik (ige) ◇ civódik, civakodik, marakodik, marakszik, perlekedik, pörlekedik, perel, pöröl, veszekedik, veszekszik, egyenetlenkedik, viszálykodik, vetekedik (*rég*), patvarkodik (*rég*), perpatvarkodik (*rég*), vihong (*rég*), horsolódik, zenebonáskodik (*rég*), ortályoskodik (*táj*), pántolódik (*táj*), böllenkedik (*táj*), orszonkodik (*táj*) ◆ MEGEGYEZIK, MEGBÉKÉL

tósz (mn és fn) ◇ pohárköszöntő, felköszöntő, áldomás

tót (mn és fn) ◇ szlovák
 ◇ drótostót, drótos

tótágas (fn) ◇ kézenállás, fejenállás, királyágas (*táj*)

totál (hsz) ◇ (*biz*): teljesen, egészen, nagyon, mindenestül, tökéletesen, egyetemlegesen ◆ RÉSZBEN

totális (mn) ◇ teljes, egyetemes, alapos, átfogó, mélyreható, széles körű, radikális | abszolút, tökéletes, általános, korlátlan, feltétlen, drasztikus ◆ RÉSZLEGES, FELÜLETES, ÉRINTŐLEGES

totem (fn) ◇ totemállat, totemoszlop, bálvány, bálványszobor, bálványkép, istenszobor, idol (*szak*), fétis

totozódik (ige) ◇ bibelődik, piszmoz, szöszmötöl, vacakol, tetvéskedik (*durva*), szarakodik (*durva*), gatyázik (*szleng*), lacafacázik (*biz*)

totószelvény (fn) ◇ tippszelvény, totó (*biz*)

totózik (ige) ◇ (*biz*): találgat, tippel

totyakos (mn) ◇ nehézkes, trottyos (*biz*), trotli (*biz*), lomha, elaggott, totya (*táj*) ◆ FIATALOS, FÜRGE, MOZGÉKONY

totyog (ige) ◇ csoszog, töttyög (*biz*), töttyörög (*biz*), tipeg, tityeg-totyog (*táj*) ◆ SIET, FUT, HALAD

tova (hsz) ◇ el, messze, messzire, távolra

tovább (hsz) ◇ messzebb, messzebbre, távolabbra, odébb, előbbre, elébb (*táj*), eléfelé (*táj*)

továbbá (hsz) ◇ és, valamint, azonkívül, azontúl (*táj*), ezenfelül, tetejében, sőt, amellet, ráadásul, még hozzá, mi több
 ◇ (*rég*): tovább

továbbad (ige) ◇ átad, átnyújt, odaad, továbbít, továbbpasszol (*biz*), kézről kézre ad, átpasszol (*biz*) ◆ MEGTART, MEGŐRIZ

◇ elmond, kifecsegg, kibeszél, kiszivárogtat, elárul | közöl, továbbít, közvetít, tolmácsol, elhíresztel, továbbmond ◆ HALLGAT, MAGÁBAN TART, TITKOL

◇ elad, túlad <vmin>, elszól (*biz*), elajándékoz

továbbáll (ige) ◇ elmegy, odábbáll, elszel, elillan, eltávozik, megszökik ◆ MARAD

továbbfejleszt (ige) ◇ tökéletesít

további (mn) ◇ következő, rá következő, későbbi, újabb
 ◇ várható, lehetséges, elképzelhető
 ◇ egyéb, többi, másik

továbbít (ige) ◇ továbbad, átad, odaad, passzol (*biz*), továbbpasszol (*biz*) | elküld, közvetít, kézbesít, expediál (*szak*)
 ◇ [árut]: szállít, fuvaroz

továbbmegy (ige) ◇ továbbhalad, tovahalad (*vál*), előremegy ◆ LEÁLL, LECÖVEKEL

továbbra (hsz) ◇ később, ezután, ezentúl

továbbszolgáló (mn) ◇ zupás (*rég*), bezupált (*rég*)

továbbviz (ige) ◇ továbbcipel, továbbhurcol
 ◇ [út]: továbbvezet, továbbmegy
 ◇ folytat | fejleszt, tökéletesít
 ◇ [ügyet]: felterjeszt

tovaszáll (ige) ◇ elszáll, eltávolodik

◇ [hír]: felröppen, elterjed, tovaterjed

◇ elmúlik, elillan, eliramlik

tovatúnik (ige) ◇ eltúnik, elenyészik, szertefoszlik, elillan, elmúlik, eliramodik ◆ MEGMARAD, VISSZATÉR

toxikus (mn) ◇ (szak): mérgező, maszlagos (táj), mételyező (táj)

tő (fn) ◇ gyökér, gyök (rég), tus (táj)

◇ szőlőtőke, szőlőtő

◇ szótő ◆ TOLDALÉK

több I. (szn) ◇ számosabb, nagyobb [tiszelet, megbecsülés] | drágább ◆ KEVESEBB, OLCSÓBB

◇ néhány, pár

több II. (mn) ◇ többféle, többfajta

◇ hosszabb, részletesebb, bővebb, terjedelmesebb ◆ RÖVIDEBB, KURTÁBB

◇ fontosabb, értékesebb, jelentősebb

többé (hsz) ◇ már, ezentúl, továbbiakban, többet (biz), többször (biz)

többé-kevésbé (hsz) ◇ viszonylag, aránylag, relatíve (id), annyira-amennyire, nagyjából, úgy-ahogy, körülbelül, valamennyire, megközelítőleg, kis híja, kis híján, majdnem, csaknem, hozzávetőleg

többfelé (hsz) ◇ több helyütt, több helyt (táj), sokfelé, szerte

többféle (mn és fn) ◇ különféle, különböző, sokféle, sokfajta, többfajta, mindenféle, más-más ◆ EGYFORMA, AZONOS

többi (mn) ◇ egyéb, további, hátralevő

többlet (fn) ◇ felesleg, plusz (biz) | ráadás, extra ◆ HIÁNY, MÍNUSZ (biz), CSÖKKENÉS

többnyire (hsz) ◇ legtöbbször, legtöbbször, leginkább, általában, nagyjából, nagyrészt, nagyjórészt, jobbjára, jobbadán (vál), jobbnyra (táj), jobbész (táj), jórészt, javarészt, rendszerint, rendszeren, főként, főleg

többség (fn) ◇ zöm (vál), javarész, majoritás, túlerő, túlsúly, pluralitás (id) ◆ MINORITÁS (id), KISEBBSÉG

többször (hsz) ◇ több ízben, néhány ízben, párszor, néhányszor, nemegyszer

◇ sokszor, gyakran, sűrűn, számtalanszor, gyakorta | többé ◆ EGYSZER, EGYETLENSZER

többszörös¹ (mn) ◇ sokszoros, többszöri, multiplex (id) ◆ EGYSZERES, EGYSZERI

többszörös² (fn) ◇ szorzat

többszöröz (ige) ◇ szoroz, multiplikál (szak), sokasít, sokszoroz, megnövel, szaporít

◇ megismétel

tőgy (fn) ◇ emlő, tejedény (rég)

◇ (durva): mell, emlő, csecs, tejcarnok (szleng), cici (biz), didi (biz), dudu (szleng), csöcs (durva), lökhárító (szleng)

tők (fn) ◇ főzőtők, spárgatók, úri tők, dinka (táj) | disznótők, takarmánytők | sütőtők, bécsitők (táj) | tőkfőzelék

◇ (durva): here, herezacskó, heregolyó, mogyoró (szleng)

tőke¹ (fn) ◇ tőnk, fatőnk, rőnk, tuskó

◇ szőlőtőke, szőlőtő, szőlő

tőke² (fn) ◇ pénzalap, pénz, kapitál (id), derékpénz (rég), magpénz (táj)

◇ [szellemi, erkölcsi]: érték, gazdagság

tőkebefektetés (fn) ◇ befektetés, beruházás, investálás, investíció (szak)

tőkefelhalmozás (fn) ◇ tőkeakkumuláció

tökéletes (mn) ◇ kifogástalan, hibátlan, eszményi, ideális, abszolút (id), optimális, páratlan, teljes, mintaszerű, utánozhatatlan, megismételhetetlen, utolérhetetlen, felülmúlhatatlan, példaszerű, példás, példátlan, makulátlan, gáncstalan, perfekt (id), fogatkozatlan (rég) ◆ TÖKÉLETLEN, KIFOGÁSOLHATÓ

◇ kitűnő, kiváló, kimagasló, kiemelkedő, nagyszerű, remek, pompás, mesteri, briliáns, elsőrendű, elsőrangú, penge (szleng) ◆ GYATRA, HITVÁNY, VACAK

◇ élethű, pontos, precíz

tökéletesít (ige) ◇ továbbfejleszt, korszerűsít, jobbit, javít, csiszol, finomít, csinosít, cizellál

◇ kiművel, palléroz (vál), nemesít ◆ RONT, RONGÁL, ELTURVÍT

tökéletesítés (fn) ◇ fejlesztés, jobbitás, javítás, kiművelés

tökéletesség (fn) ◇ tökély, hibátlanság, teljesség, kifogástalanság, hiánytalanság, perfekció (id) ◆ HIÁNYOSSÁG, TÖKÉLETLENSÉG

tökéletlen (mn) ◇ hibás, kidolgozatlan, kezdetleges, kiforratlan, éretlen, elégtelen, hiányos, befejezetlen, bevégezetlen, csonka ♦ TELJES, TÖKÉLETES, HIBÁTLAN

◇ ostoba, buta, együgyű, hülye, féleszű, félbolond, esztelen, fafejű, tökfejű, tökkelütött, gyenge, ütődött (*biz*), félnotás, süket (*szleng*), hibbant, félkegyelmű, bárgyú, gyengeelméjű ♦ ÉRTELMES, ESZES, NORMÁLIS

tökély (fn) ◇ tökéletesség, tökélet (*rég*), teljesség, hibátlanság, kifogástalanság | eszménykép ♦ HIÁNYOSSÁG, TÖKÉLETLENSÉG

tökepénzes (mn) ◇ tökés, pénzember, kapitalista, plutokrata (*id*)

tökés (mn és fn) ◇ tökepénzes, pénztökés, pénzember, kapitalista, burzsoá, burzsoj (*rég*) ♦ MUNKÁS

tökésosztály (fn) ◇ burzsoázia

tökfedő, tökfödő (fn) ◇ (*szleng*): fejurealó, kalap, sapka, dekli (*szleng*), satyak (*biz*)

tökfilkó (fn) ◇ tökfej, tökhalap (*rég*), filkó (*rég*), fajankó, tökfejű, tökkelütött, szamar, ökör (*durva*), mamlasz, tahó (*biz*), balfácán (*biz*), lüketóni (*biz*), tuskó (*biz*), botfej (*táj*), bükkfakolomp (*táj*) ♦ LÁNGÉSZ, ZSENI

tökfőzelék (fn) ◇ tökkáposzta (*táj*), szeméremcsuszpájz (*táj*)

tökkelütött (mn) ◇ ostoba, buta, tökfej, tökfejű, tökfilkó, hatökör, tyúkeszű, féleszű, szamar, félkegyelmű, hülye, gyengeelméjű, seggfej (*durva*) ♦ ÉRTELMES, ESZES, OKOS

tökmag (fn) ◇ vakarcs, csöppség, töpörtyű (*biz*), kisember, babszem, törpe (*biz*), seggdugasz (*durva*), porbafingó (*durva*), padláb (*táj*), potyszem (*táj*)

tökös (mn) ◇ (*szleng*): belevaló (*biz*), karakán, keménykötésű, vagány (*biz*), életrealó, férfias

◇ (*durva*): sérves, lágyéksérves, sérveses (*táj*)

tölcser (fn) ◇ léhó (*táj*), léjó (*táj*), töltike (*táj*)

◇ hangtölcser

tölgy (fn) ◇ tölgyfa, makkfa (*táj*)

tölgyes (fn) ◇ tölgyerdő, tölgyfaerdő, makkos, tölgyfás

tölt (ige) ◇ megtölt, teletölt, feltölt, telerak, telepakol, teletöm, telegyömöszöl ♦ ÜRIT

◇ [folyadékot]: kitölt, önt, zúdít, ereszt

◇ [időt]: eltölt, múlat (*rég*), fordít <vmire>, szán <vmire> | veszteget, fecsérrel

töltelék (fn) ◇ vagdalék, belevaló (*biz*)

töltény (fn) ◇ lőszer, lóding (*rég*), patron (*rég*), töltés (*rég*), munició (*szak*), puszkagolyó, golyó

töltés (fn) ◇ lőszer, lövedék, töltény, patron (*rég*)

◇ sánc, gát, védőgát, földhányás, árokpart, védmű (*szak*), földmű

◇ villamosság, elektromosság

töltet (fn) ◇ robbanóanyag, töltés, lövedék, lőszer

töltőceruza (fn) ◇ csavarirón

töltődik (fn) ◇ telik | emelkedik ♦ APAD, FOGY, CSÖKKEN

töm (ige) ◇ nyomkod, belenyomkod, tömköd, gyömöszöl, dug, telezsúfol, zsúfol, gyöm (*táj*), gyúr-gyömör (*táj*)

◇ [szalmazsákot]: tölt, megtölt

◇ [fogat]: plombál

◇ [kacsát, libát]: hizlal, etet, kövérít

◇ [pénzzel] ellát

◇ [tömi magát]: fal, habzsol, zabál (*szleng*), bepofáz (*durva*), két pofára eszik (*durva*), tömi a hasát, tömi a fejét, tömi a majmot (*szleng*)

tömb (fn) ◇ darab

◇ háztömb, épülettömb, blokk

◇ jegyzettömb, írókönyv, íróblokk

◇ tömörülés, szövetség, koalíció, front

tömeg (fn) ◇ halmaz, halom, kásahegy, rakás, massa, tömb

◇ (*szak*): súly

◇ sokaság, sokadalom, tömkeleg, sereg, regiment, forgatag, csődület, tolongás, tumultus, tülekedés, áradat, özön

◇ köznép, népség, plebs (*pej*), az átlag

tömegáru (fn) ◇ tömegcikk, tucataru, bővli, vacakság, ócskaság

tömeges (mn) ◇ sereges (*vál*), roppant, csoportos | sorozatos ♦ EGYES

tömegesen (hsz) ◇ tömegestül, tömegével, csöstül, seregesen, seregestül, csapatostul, csoportostul, özönével, garmadával, dögivel (*szleng*), rakásával (*táj*) ◆ EGYENKÉNT, EGYEDÜL

tömegével (hsz) ◇ tömegesen, dögivel (*szleng*), garmadával, bőven

tömegnemor (fn) ◇ elszegényedés, pauperizáció (*id*), pauperizmus (*id*)

◇ (*biz*): tumultus (*rég*), csődület, tolongás

tömegvonzás (fn) ◇ nehézkedés (*rég*), nehézségi erő, gravitáció

töméntelen (mn) ◇ rengeteg, sok, tömérdek, roppant, tengernyi, számtalan, sok-sok, számos, megszámlálhatatlan, miriád (*rég*), teméntelen ◆ KEVÉS, NÉHÁNY

tömény I. (mn) ◇ koncentrált, telített, sűrített, hígítatlan ◆ HÍG, FELHÍGÍTOTT

◇ nagyfokú [rosszindulat]

tömény II. (fn) ◇ töményital, rövídital, pálinka, szíverősítő (*biz*)

tómérdek, temérdek I. (szn) ◇ sok, rengeteg, töméntelen, végtelen, végtelenmiriád (*rég*), milliimezer (*táj*), számos, számtalan, megszámlálhatatlan, tenger, tengernyi **Sz:** se szeri, se száma ◆ KEVÉS, NÉHÁNY

tómérdek, temérdek II. (mn) ◇ (*táj*): nagy, roppant, jókora, kolosszális (*biz*), vaskos, tömzsi

tómés (fn) ◇ megtömés, teletömés, benyomkodás, bepréselés, begyömösölés

◇ fogtömés, plomba (*szak*)

◇ válltömés

◇ etetés, hizlalás

tömít (ige) ◇ szigetel, fojt, tapaszt, dugaszol, eltöm

tömítés (fn) ◇ szigetelés | fojtás, tömec (*rég*) | dugó | izoláció

tömjénez (ige) ◇ (*pej*): magasztal, dicsér, dicsőít, hízeleg, bálványoz ◆ BECSMÉREL, LESZÓL

tömkeleg (fn) ◇ (*rég*): útvesztő, labirintus, bolygókert (*rég*), tévkert (*rég*), csalkert (*rég*), tévelykert (*rég*)

◇ tömeg, sokaság, sokadalom, forgatag, özön

tömlő (fn) ◇ tartály, zsák

◇ (*szak*): ciszta (*szak*), tüssző (*szak*)

◇ kerékpárgumi, kerékpárbelső, belső gumi, gumibelső, belső (*biz*)

◇ öntözőcső, gumicső, locsolócső, slag (*biz*), cső

tömlőc (fn) ◇ börtön, fogház, fegyház, áristom (*rég*), karcser (*rég*), kóter (*rég*), dutyi (*biz*), hüvös (*biz*), sitt (*szleng*) | fogda, zárka

tömőfa (fn) ◇ stoppolófa, gomba

tömör (mn) ◇ tömörített, kompakt (*id*), masszív, szilárd | sűrű, tömött ◆ ÜREGES, LAZA

◇ velős, magvas, lakonikus, lapidáris (*id*), szűkszavú, rövid, összefogott, summás, epigrammatikus (*id*), sommás ◆ BŐBESZÉDŰ, TERJENGŐS, SZÓSZÁTYÁR

tömörít (ige) ◇ összenyom, összesajtol, bedöngöl, döngöl, komprimál (*szak*), zömít (*rég*) ◆ FELLAZÍT, KITÁGÍT

◇ egyesít, összefog, egybegyűjt, összegyűjt ◆ SZÉTSZÓR, SZÉTOSZT

◇ összefoglal, összevon, lerövidít, sűrít, meghúz, kivonatol ◆ HOSSZÚ LÉRE ERESZT, KIBŐVÍT

tömörül (ige) ◇ sűrűsödik, tömörödik, sűrűlködik (*táj*) ◆ LAZUL

◇ csoportosul, gyülekezik, összejön, összesereglik | zsúfolódik ◆ SZÉTOSZLIK, SZÉTSZÉLED

◇ szövetkezik, egyesül, szövetségre lép, összefog, összeáll (*biz*)

tömörülés (ige) ◇ csoportosulás, csoport, szervezet | tömb | front

tömött (mn) ◇ sűrű, dús, busa [szemöldök], buja, burjánzó, kompakt (*id*) ◆ LAZA, RITKA, GYÉR

◇ tele, telt, teletömött, duzzadt, dagadó, degesz (*táj*), busa (*táj*), busás (*táj*) | zsúfolt ◆ ÜRES, LAPOS | LEVEGŐS

◇ hizott, hizlalt [liba, kacsa]

tömpe (mn) ◇ [orr]: pisze, fitos, turesi, nyomott, finta (*táj*), duni (*táj*), tusza-pisze (*táj*)

◇ tompa, életlen, lekerekített, buta (*rég*)

◇ (*vál*): tömzsi, zömök, vaskos, köpcös ◆ NYÚLÁNK, SUDÁR

tömzsi (mn) ◇ zömök, köpcös, tömpe, vaskos, dundi, sűrű (*táj*), zsufa (*táj*), bucók (*táj*), dömsi (*táj*) ◆ NYÚLÁNK, SUDÁR

tönk (fn) ◇ fatönk, faderék (*rég*) | tőke

◇ rönk, rönkfa, tuskó, tusak (*táj*)

◇ [gombáé]: szár, nyél

◇ összeomlás, bukás, csőd, krach (*rég*), bankrott (*rég*)

tönkremegy (ige) ◇ elromlik, megrongálódik, elhasználódik, meghibásodik, elkopik, lerobban (*szleng*), odalesz **Sz:** tropára megy (*szleng*); gajra megy (*szleng*); az ördög ez már; derékba törik; ebek harmincadjára kerül; eljár rajta az idő, mint az öreg lányon; felmondja a szolgálatot; gazda a gazban; jajharasztjára kerül; kifogyott belőle minden jószág, mint a vásári acélből; kordéra jut <vmi>; összement, mint a tót orgona ◆ MEGJAVUL

◇ [étel]: megromlik, megavasodik, megpenészedik, megrohad, elveszelődik (*táj*), megavul (*táj*)

◇ tönkrejut, csődbe megy, csődbe jut, fizetéseképtelenné válik, eladósodik, megbukik, elszegényedik, tönk szélére jut, koldusbotra jut, felőrlődik, belebukik, bekrachol (*biz*), befuccsol (*biz*) **Sz:** padlóra kerül ◆ FELVIRÁGZIK, FELLENDÜL, BEFUT (*biz*)

tönkremenés (fn) ◇ tönkrejutás, csőd, bukás, romlás, összeomlás, megsemmisülés, krach (*rég*) ◆ FELVIRÁGZÁS

tönkretesz (ige) ◇ romlásba dönt, tönkresilányít, elnyomorít, romba dönt, felőröl, felmorzsol (*vál*), kettétör (*vál*), kinyír (*szleng*), megfojt, sirba visz, elpusztít, nyakát szegi ◆ MEGSEGÍT, TÁMOGAT

◇ elront, megrongál, elkoptat, elnyú (*vál*), összeront, összetör, lestrapál (*biz*), hazavág, elfuserál ◆ MEGJAVÍT, HELYREHOZ

◇ [tervet]: halomra dönt, aláás, aláaknáz

◇ elszegényít, csődbe juttat

◇ [hangulatot, helyzetet]: agyoncsap, agyonvág, megmérgez, szétzülleszt, feldúl, szétzilál

tönkrever (ige) ◇ összever | megrongál, elpusztít, tönkretesz

◇ legyőz, elver, lehengerel, megver, lever, szétver, szétmorzsol, tönkrezúz, szétzúz, eltípor, megsemmisít

töpörődik (ige) ◇ töpped, zsugorodik, aszalódik, aszik, fonyad, összehúzódik, satnyul, konyul, fonyarodik (*táj*), ráncosodik, gözörödik (*rég*), tőpik (*rég*)

töpörödött (mn) ◇ ráncos, roskadt, összeaszott, aszott | alacsony, hajlott hátú ◆ SIMA, RÁNCTALAN, SUDÁR

◇ összezugorodott, összezáradt, töppedt, aszalódott, fonyadt, apadt (*táj*), csöpörödött (*táj*)

töporlyú, tepertő (fn) ◇ pörce (*táj*), csörge (*táj*), pörke (*táj*)

◇ (*biz*): vakarcs, tökmag, csöppség, apróság, törpe (*biz*), babszem, bütyök (*biz*), porbafingó (*durva*) ◆ ÓRIÁS

töpped (ige) ◇ töpörödik, zsugorodik, fonyad, ráncosodik, aszik, aszalódik, összemegy, satnyul, fonyarodik (*táj*), gözörödik (*rég*), tőpik (*rég*)

töpreng (ige) ◇ töprenkedik, gondolkodik, meghány-vet, elmélkedik, tűnődik, medítál, fontolgat, latolgat, morfondírozik, forgat a fejében, morfondíroz, problémázik (*biz*), rágódik, kérődzik <vmin> (*biz*), spekulál, studíroz (*biz*), tanakodik, tépelődik, kotlik <vmin>, tőri a fejét <vmin>, jár az esze <vmin>, bölcselkedik, dévankozik (*táj*), bucsálódik (*táj*), tusakodik, filőzik (*szleng*) **Sz:** feltekeri az eszét; gondolkodik, mint egy mennykő a faluvegen; gondolkodik, mintha rábízták volna az ország dolgát; spekulál, mint a macska az üres padláson; szeget üt a fejébe; tőri a csontvágót

töprengés (fn) ◇ fejtörés, gondolkodás, elmélkedés, mérlegelés, megfontolás, morfondírozás, gondolatfűzés, tűnődés, tépelődés, gyöntölődés (*táj*), észtőredelem (*táj*), fejverés (*táj*), spekuláció, kontempláció (*rég*), meditáció

tör (ige) ◇ tördel, zúz, tör-zúz, aprít, darabol, felapróz, morzsol, díbol (*táj*) | tilol

◇ [diót, mandulát, mogyorót]: feltör, pucol

◇ letör, csíp, lecsíp

◇ [cipő]: kidörzsöl, feltör, nyom, horzsol, felhorzsol

◇ fáraszt, gyötör, kínoz

◇ [tőri magát]: fárad, vesződik, törekszik, iparkodik, küzd

◇ [esküt]: megszeg

◇ <vmerre, vhova>: igyekszik

◇ <vkire>: támad, ront, rohan, fenekedik (*rég*)

tör¹ (fn) ◇ gyíkleső (*táj*), gyilok (*rég*), stilet (*id*), espada (*rég*), kés (*biz*), halef (*szleng*), rugósbicska

◇ vívótör | törvívás

tör² (fn) ◇ [kifejezésekben]: csapda, kelepce, hurok, háló

tördel (ige) ◇ aprít, darabol, morzszál, morzsol, tördös (*táj*), törmel (*táj*), szakmatol (*táj*)

tördelő (fn) ◇ mettőr (*szak*), metronpázs (*rég*)

töredék (fn) ◇ maradék, hulladék, morzsalék, foszlány, darabka, részlet, roncs, csonk, diribdarab, aprólék (*rég*), metélék (*rég*), törmelék, fitylélék (*táj*) ◆ EGÉSZ

◇ fragmentum (*id*), torzó

töredékes (mn) ◇ (*rég*): töredezett, darabos

◇ hiányos, töredékben maradt, befejezetlen, félbemaradt, részleges ◆ KÉSZ, BEFEJEZETT, TELJES

törek (fn) ◇ ocsú, pelyva, polyva (*táj*), pozdorja (*rég*), aprólék (*táj*)

törekedik, törekszik (ige) ◇ igyekszik, iparkodik, fárad, akar <vmit>, fáradozik, szepelkedik (*táj*), gyúródik (*táj*), aspirál, gravitál, pályázik <vmire>, tendál (*id*), ambicionál (*rég*), szándékoskodik (*táj*)

törekeny (mn) ◇ sérülékeny| törős (*táj*), töredékeny (*rég*), fragilis (*id*) ◆ SZILÁRD | RUGALMAS

◇ (*vál*): vékony, filigrán, gyenge, sovány, karcsú, kecses, finom, légies ◆ KÖVÉR, TESTES, ROBUSZTUS

◇ kényes, gyenge, beteges, erőtlen, szubtilis (*id*), nyápic, gyarló, esendő ◆ ÉLETERŐS

törekvés (fn) ◇ akarat, akarás, szándék, igyekezet, ambíció, iparkodás, becsvágy, aspiráció, aspirálás, intenció (*id*), erőfeszítés, hajtóerő, fáradozás ◆ LUSTASÁG, AKARATGYENGESÉG

◇ mozgalom, irányzat

◇ tendencia, trend | célkitűzés

törekvő (mn) ◇ iparkodó, igyekvő, célratörő, céltudatos, ambiciózus, becsvágyó, buzgó, lelkes, szorgalmas, győzős (*táj*) ◆ LUSTA, HANYAG

törés (fn) ◇ szakítás

◇ rés, hézag, nyílás, repedés, szakadás, hasadás, hasadék | bemélyedés

◇ (*szak*): vetődés, paraklázis (*id*)

◇ megtorpanás, elakadás

törtetlen (mn) ◇ ép, egész, darabos, durva ◆ MEGTÖRT, FELTÖRT, ÖSSZETÖRT

◇ tilolatlan ◆ TILOLT

◇ járatlan, érintetlen

◇ megműveletlen, műveletlen, szűz ◆ MEGMŰVELT, FELTÖRT

törhetetlen (mn) ◇ (*vál*): megingathatatlan, tántoríthatatlan, rendületlen, rendíthetetlen, szilárd, eltökélt, elszánt, kemény, hajlíthatatlan, hajthatatlan, állhatatos, kérlelhetetlen

török (ige) ◇ eltörök, összetörök, hasad, reped, roppan, töredezik, zúzódik, szakad

török-szakad (hsz) ◇ mindenáron, mindenképpen, mindenképp, okvetlenül, föltétlenül, inde-unde (*táj*), ha török, ha szakad

törköly (fn) ◇ seprő, salak

◇ törkölypálinka

törlés (fn) ◇ kihúzás, áthúzás, húzás, kiradírozás, kihagyás, elhagyás | stornó ◆ BESZÚRÁS, BŐVÍTÉS

◇ elengedés, érvénytelenítés, megszüntetés, visszavonás, megsemmisítés, eliminálás (*id*) ◆ ENGEDÉLYEZÉS, ÉRVÉNYESÍTÉS

törleszkedik (ige) ◇ dörgölődzik, dörgölőzik, simul | hízeleg, hízelkedik, nyal (*durva*), nyalizik (*biz*), gazsulál (*szleng*), pedálozik (*szleng*)

törleszt (ige) ◇ visszafizet, megfizet, megad, kiegyenlít, leró, letud (*biz*)

◇ megtorol, megbosszul, visszavág, viszonz ◆ MEGBOCSÁT

törlőgumi (fn) ◇ radírgumi, radír, dörzsgumi, radesz (*biz*), dörögölő (*táj*)

törlőrongy (fn) ◇ törlőruha, törlőkendő, edénytörlő, konyharuha | portörlő

törmelék (fn) ◇ hulladék, töredék, morzsalék, forgács, málladék, omladék, aprólék (*táj*), csörmelék (*táj*), ramaty (*táj*) | sitt (*biz*)

törő (fn) ◇ zúzó, őrlőkö, mozsártörő, ökölkö

◇ tiloló, tiló, kendertörő

törődik (ige) ◇ ütődik, rázódik, összenyomódik, szakul (*táj*) | sérül

◇ szenved, kínlódik, vesződik, aggik (*rég*)

◇ <vmin>: emésztí magát, fájditja a fejt

◇ foglalkozik <vkivel, vmivel>, gondoskodik <vkiről, vmiről>, gondját viseli <vkinek, vminek>, ellát <vkit>, figyel, vigyáz <vmire, vkire>, ügyel, gyámolít, istápol ◆ ELHANYAGOL, MELLŐZ

◇ <vkihez>: edződik, megszokik, alkalmazkodik, hozzáidomul, összefér, hasonlóvá válik

törődött (mn) ◇ törött, ütődött, összenyomódott, sérült ◆ ÉP, HIBÁTLAN, EGÉSZSÉGES

◇ megviselt, fáradt, megtört, kimerült, alélt, elgyöngült, gyengélkedő, elfáradt, elernyed | idős ◆ FRISS, ŰDE, FIATALOS

török (mn és fn) ◇ törökországi | türk, ottomán, oszmán

törökbors (fn) ◇ (*táj*): paprika

törökbúza (fn) ◇ (*táj*): kukorica, tengeri (*táj*), málé (*táj*), kukrica (*táj*)

törökparadicsom (fn) ◇ padlizsán, tojásgyümölcs, kékparadicsom (*táj*), csucsor (*rég*), törökkobak (*rég*), salamontöke (*táj*), vineté (*táj*), paradájsz (*táj*)

töröl, törül (ige) ◇ ken, dörgöl, eltörölget, eltörülget, törölget, törülget, letörölget, letörülget, megtisztít
◇ kihúz, keresztülhúz, kiradíroz, áthúz, kihagy, kiixel, szturníroz (*szak*), deleál (*id*) ◆ MEGTART, MEGERŐSÍT, MEGHAGY

◇ érvénytelenít, hatálytalanít, hatályon kívül helyez

törölmetszett (mn) ◇ ősi, tősgyökeres, törzsökös, hamisítatlan, valódi, eredeti, igazi

törött (mn) ◇ csorba, repedt, sérült, tört, töredezett, csonka, csonkított, zúzott, hibás, csempé (*táj*) ◆ ÉP, HIBÁTLAN, SÉRTETLEN

◇ [hang]: fátyolos, halvány, erőtlen, színtelen ◆ TISZTA, FÉNYES, CSENGŐ

◇ [szín]: áttört, zavaros, fénytelen

◇ kimerült, fáradt, törődött, megviselt

törpe (mn és fn) ◇ gnóm (*id*), tökmag, hüvelykmatyi (*tréf*), kicsi, alacsony, pici, pindur, apró, kis termetű, liliputi, fejletlen, nyápic, tőpörtyű (*biz*), babszem, mélynövésű (*szleng*), bütyök (*biz*) ◆ ÓRIÁS, BEHEMÓT, KOLOSSZUS (*id*)

◇ manó, kobold

◇ csekély, jelentéktelen, kevéske, elenyésző ◆ JELENTÉKENY, JELENTŐS, TETEMES

törpefenyő (fn) ◇ bércifenyő, borostyánfenyő, futófenyő, kígyófenyő, vándorfenyő

törpemandula (fn) ◇ hangabarak, hangafa

tört I. (mn) ◇ törött, csorbult, csonkított, széttört, eltört, zúzott, morzsolt, pépes ◆ EGÉSZ, ÉP | TELJES

◇ taposott, kitaposott ◆ JÁRATLAN

◇ [bor]: zavaros, fénytelen, üledékes, seprős, zákányos (*táj*)

tört II. (fn) ◇ törtszám

történelem (fn) ◇ história (*rég*), múlt

◇ elbeszélés, történet, történetírás, krónika

◇ történettudomány

◇ történelemóra, törti, töci (*szleng*), töresz (*szleng*), törtci (*szleng*), múmian (*szleng*)

történelemfelfogás (fn) ◇ történelemszemlélet, történelemábrázolás

történelmi (mn) ◇ historikus

◇ történettudományi, történeti

◇ jelentős, fontos, lényeges, kiemelkedő, sorsdöntő, nevezetes, számottevő, nagy horderejű | válságos, létfontosságú, életbe vágó ◆ HÉTKÖZNAPI, EGYSZERŰ, MINDENNAPI

történész (fn) ◇ történettudós, történetbúvár, historikus (*rég*)

történet (fn) ◇ sztori (*biz*), mese, adoma, elbeszélés, legenda, anekdota, mendemonda, beszámoló | cselekmény

◇ (*rég*): história, történelem

történetesen (hsz) ◇ esetleg, netán, véletlenül, véletlen, váratlanul, esetlegesen, eshetőleg

történeti (mn) ◇ történelmi, történettudományi, historikus

◇ diakrón (*id*), diakronikus (*id*) ◆ SZINKRÓN

történik (ige) ◇ folyamatban van, folyik, zajlik

◇ játszódik | végbemegy, bekövetkezik

◇ megesik, ér <vkít>, előadódik, beüt

törtet (ige) ◇ előrehatol, iparkodik, siet, rohan, [akadályt] leküzd, hatol

◇ gázol, tapos, csörtet, tipor, kapaszkodik, hajt <vmire>, pedáloz (*biz*), tolakodik, stréberkedik (*biz*), könyöklő, nyomul (*biz*), törekszik, nagyra vágyik, igyekszik

törtetés (fn) ◇ üttérés | előrehatolás, iparkodás, sietés, rohanás

◇ karrierizmus, becsvágy, ambíció, nagyravágás, karrierhajhászás, stréberség (*biz*), törekvés, hajtás (*biz*), pedálozás (*biz*), nyomulás (*biz*), gázolás, taposás (*biz*), könyöklés

törtető (mn és fn) ◇ nagyra törő, nagyravágó, karriervadász, becsvágyó, akarnok, ambiciózus, rámenős, karrierista, stréber (*biz*), pedálozó, kapaszkodó, könyöklő, tolakodó, erőszakos, buzgómócsing, népszerűség-hajhászó

törtszám (fn) ◇ (*szak*): tört

törtvonal (fn) ◇ törtjel, törtvonalás

törülközik, törölközik (ige) ◇ szárítkozik, kendik (*táj*)

törülköző (fn) ◇ fűrdőlepedő, kéztörölő, kendő, dörgölődő (*táj*), kendező (*táj*), kendőző (*táj*)

törvény (fn) ◇ jogszabály, rendszabály, rendelet, előírás, határozat, törvénycikk, paragrafus | regula
 ◇ jog, jogtudomány, jogrendszer
 ◇ igazságszolgáltatás, bíróság, törvényszék
 ◇ bíraskodás, törvénykezés, ítélet
 ◇ szabály, törvényszerűség, norma, vezérelv, irányelv, zsinórmérték, kánon
 ◇ [természettudományi]: elv, szabályszerűség, tétel

törvénycikk (fn) ◇ törvénycikkely, cikk, cikkely, artikus (rég) | paragrafus

törvényellenes (mn) ◇ törvénytelen, törvénytörtő, törvénybe ütköző, jogtalan, jogellenes, jogsértő, rendellenes, illegális, illegitim (szak), szabálytalan, szabályellenes | megengedhetetlen ◆ TÖRVÉNYES, TÖRVÉNYSZERŰ, LEGÁLIS

törvényerő (fn) ◇ hatály, érvényesség

törvényes (mn) ◇ törvény szerinti, törvényszerű, törvényerejű, hatályos, legitim (id), legális, szabályos, jogos, jogszerű, jogérvényes, engedélyezett, megengedett ◆ TÖRVÉNYTELEN, ILLEGÁLIS
 ◇ felesküdt, hites, hiteles

törvényhatóság (fn) ◇ helyhatóság, önkormányzat, municípium (rég)

törvényhozás (fn) ◇ jogalkotás, törvénykezés, törvényalkotás, kodifikáció (szak), kodifikálás (id), judikatúra (id)
 ◇ országgyűlés, parlament, törvényhozó szerv, törvényhozó testület, diéta (rég), legislatura (rég)

törvényhozó (mn és fn) ◇ országgyűlési képviselő, parlamenti képviselő, képviselő, legislátor (id) | törvényalkotó
 ◇ [többes számban]: törvényhozó testület, országgyűlés, törvényhozás, parlament, törvényhozó hatalom

törvényjavaslat (fn) ◇ törvénytervezet, törvénykoncepció

törvénykezés (fn) ◇ igazságszolgáltatás, bíraskodás, ítélezés, judikatúra (id) | perlekedés, pörlekedés (táj), pereskedés

törvénykezik (ige) ◇ bíraskodik, ítélezik, ítél
 ◇ pereskedik, perlekedik, pörlekedik (táj)

törvénykönyv (fn) ◇ törvénytár, jogszabálygyűjtemény, törvénygyűjtemény, kódex (rég), kánon (rég), corpus juris (id)

törvényszék (fn) ◇ bíróság, bírói testület, bírói tanács, kúria (rég), bírószerk (rég), tribunál
 ◇ nagytanács, fegyelmi testület, ítélőszék, inkvizíció (rég)

törvényszerű (mn) ◇ igazságos, jogos, legitim (id), méltányos, korrekt, törvényes, legális, törvény szabta, jogszerű, szabályszerű, szabályos, helyénvaló ◆ JOGTALAN, IGAZSÁGTALAN, SZABÁLYTALAN
 ◇ szükségszerű, szükségképpen, elkerülhetetlen, kikerülhetetlen, feltétlen, elengedhetetlen ◆ ELKERÜLHETŐ

törvényszolga (fn) ◇ hivatalsegéd, küldönc, kifutó, futár (rég), altiszt, poroszló (rég), hajdú

törvénytelen (mn) ◇ törvényellenes, törvénytörtő, törvénybe ütköző, illegális, illegitim (id), szabálytalan, szabályellenes, jogtalan, tilos, engedély nélküli, tiltott, jogellenes, svarc (szleng), fekete (szleng) ◆ TÖRVÉNYES, LEGITIM (id)
 ◇ házasságon kívüli, természetes, elfajzott (pej), fattyú, zabi (pej), korcs (rég)

törvénytelenesség (fn) ◇ törvénytörtés, törvényszegés, jogtalanság, jogsértés, jogtiprás, szabálysértés, mulasztás, vétség, bűn, büntény, bűncselekmény, büntett, delictum (rég) | túlkapas, kihágás, igazságtalanság ◆ TÖRVÉNYESSÉG

törvénytudó (fn) ◇ (rég): jogász, jogtudós, ügyvéd

törvetés (fn) ◇ csapdaállítás
 ◇ cselvetés, cselszövés, cselszövény (rég), fogás, kelepce, fortély, furfang, fondorlat, praktika, machináció

tör-zúz (ige) ◇ dühöng, dúl-fúl, őrzöng, csapkod, tombol, pusztít, rombol, vagdalkozik | lármázik ◆ LEHIGGAD, MEGNYUGSZIK

törzs (fn) ◇ test, truncus (szak)
 ◇ fatörzs, tönk, tuskó, középrész, rönk
 ◇ váz, alap, gerinc
 ◇ (szak): klán, nemzetség, törzsök (rég), törzsszövetség, nagycsalád | nép, nemzet
 ◇ (szak): faj, nem, tribus (id)
 ◇ vezérkar, főtisztikar, törzskar, stáb, táborkar

törzsfő (fn) ◇ nemzetségfő | fejedelem | törzsfőnök, vezér

törzskönyv (fn) ◇ kimutatás, jegyzék, nyilvántartás, iktatókönyv, pedigre

törzsök (fn) ◇ fatörzs

◇ család, nemzetség

◇ (rég): néptörzs

törzsökös (mn) ◇ (vál): törsgyökeres, törölmetszett, régi, ősi | igazi, valódi, hamisítatlan, eredeti

◇ megszokott, állandó, oszlopos

törzsőrmester (fn) ◇ törzs (*biz*), törmi (*szleng*), törzsike (*szleng*), dörzsőrmester (*szleng*)

törzsszám (fn) ◇ (szak): prímsszám

◇ (szak): nyilvántartási szám, azonosítószám, iktatószám

törzstiszt (fn) ◇ stabális (rég), főtiszt

törzsvendég (fn) ◇ habitué (*id*)

törsgyökeres (mn) ◇ törzsökös, törölmetszett, régi, ősi | igazi, hamisítatlan, eredeti, valódi, valóságos

◇ bennszülött | honos ◆ IDEGEN

tötyög (ige) ◇ totyorog, tipeg, tityeg-totyog (*táj*)

tötyörészik (ige) ◇ (*biz*): piszmog, bibelődik, szöszmötöl, pepecsel, vacakol, gatyázik (*szleng*),

bajmolódik (*biz*), szusz málkodik (*táj*), szutyakol (*táj*), tökölődik (*durva*), kukacol (*szleng*)

tövis (fn) ◇ tüske, akadék (rég), gécsa (*táj*), ákics (*táj*), száлка, szilánk | sértődés, sértődöttség, keserűség, fullánk

töviskorona (fn) ◇ töviskoszorú

tőzeg (fn) ◇ turfa, derv (*táj*), ingovány

◇ szarvasmarhaganéj, ganéj (*táj*), szárított trágya

tőzsdé (fn) ◇ bőrze, alkuház (rég), alkuda (rég)

tőzsdéz (ige) ◇ börszéz, játszik

tőzsér (fn) ◇ (rég): marhakereskedő | kereskedő, kalmár (rég), kufár (rég)

tracsol (ige) ◇ fecseg, cseveg, tereferél, beszélget, pletykázik, trécsel (*biz*), trafikál (rég), diskurál, locsog, csacsog, dumál (*szleng*)

tradíció (fn) ◇ hagyomány, szokás

trafik (fn) ◇ dohánybolt, dohányáruda, dohánykereskedés

trafikál (ige) ◇ (*biz*): beszélget, trécsel (*biz*), dumcsizik (*biz*), cseveg, tereferél

◇ cimborál, szövetkezik, összejátszik, összeszűri a levelet, paktál

◇ fondorkodik, mesterkedik, ármánykodik, rosszban sántikál, taktikázik, fortélyoskodik

trafikos (fn) ◇ szivarárus, dohányárus

tragacs (fn) ◇ targonca, taliga, talicska, furik (*táj*)

◇ (*szleng*): autó, gépkocsi, járgány (*biz*), gép (*biz*), szekér (*szleng*), verda (*szleng*), roncs (*biz*)

trágár (mn) ◇ durva, mocskos, izetlen, ocsmány, disznó, malac, goromba, szabad szájú, útszéli, drasztikus, megbotránkoztató, bárdolatlan, közönséges | nyomdafestéket nem tűrő, reprodukálhatatlan | szemérmetlen, szeméremértő, vulgáris, vaskos, ordináré, pornográf, arcpirító, parázna, obszcén ◆ IZLÉSESE, ILLEDELMES, ILLENDŐ

trágárkodik (ige) ◇ disznólkodik, malackodik, illetlenkedik, szemérmetlenkedik

tragédia (fn) ◇ szomorújáték (rég), dráma ◆ KOMÉDIA, VÉGJÁTÉK

◇ kudarc, bukás, balszerencse, csapás, szerencsétlenség, összeomlás, kataklizma (*id*), katasztrófa, gyászszert

tragika (fn) ◇ drámai hősnő, hősszínésznő (*vál*) ◆ KOMIKA

tragikus (mn) ◇ megrendítő, gyászos, megrázó, megdöbbentő, szerencsétlen, irtózatos, szörnyű, borzasztó | végzetes, katasztrófális ◆ KÖNNYED, VIDÁM, VIG

trágya (fn) ◇ istállótrágya, ganéj (*táj*), ganaj (*táj*), szerves trágya

◇ műtrágya, talajjavító, tápsó, komposzt (*szak*), poszmet, aszag (*táj*)

◇ (rég): fűszer, ízesítő

trágyadomb (fn) ◇ ganéj (*táj*), ganaj (*táj*), gané (*táj*), poszmat (*táj*) | szemétdomb

◇ (*szleng*): felfordulás, rendetlenség, kupleráj (*durva*)

trágyáz (ige) ◇ ganéz (*táj*), ganajoz (*táj*), termékenyít, kövérít (rég), poszmatol (*táj*), teleköl (*táj*), feljavít

◇ (rég): zsírosít, zsíroz | fűszerez, ízesít

trakta (fn) ◇ vendéglátás, megvendéglés, vendégség, jóltartás (rég), ellátás, lakoma, dinomdánom, eszem-iszom, lakmározás

◇ (rég): értekezés, előadás, tanulmány, dolgozat

traktál (ige) ◇ jóltart, megkínál, megetet, megvendégl, vendégséget ad, ellát | eröltet <vkire> (*pej*), elhalmoz

◇ terhel, untat

traktor (fn) ◇ erőgép, munkagép

traktorállomás (fn) ◇ gépállomás

traktoros (mn és fn) ◇ traktorvezető, traktorista

trambulin (fn) ◇ (*szak*): ugródeszka

trampli (mn és fn) ◇ (*durva*): tenyeres-talpas, tehén, otromba, ormótlan, nagy testű, esetlen, debella

◇ kulturálatlan, műveletlen [nő]

trancsiroz (ige) ◇ darabol, aprít, vagdos, vagdal, metél, szabdal, szeletel, fõszel

transz (fn) ◇ elragadtatás, önkívület, révület, ekstázis

transzformál (ige) ◇ átalakít, átváltoztat, átformál, átdolgoz, módosít, megmásít, korrigál ◆ MEGHAGY

transzformátor (fn) ◇ áramátalakító, átalakító, trafó (*biz*)

transzfúzió (fn) ◇ (*szak*): vérátömlesztés

transzparens I. (mn) ◇ átlátszó, áttetsző

transzparens II. (fn) ◇ felirat, kép, plakát | reklám

transzplantáció (fn) ◇ (*szak*): átültetés, szervátültetés

transzponál (ige) ◇ áthelyez, átültet, átesz

transzport (fn) ◇ szállítmány, fuvar

◇ szállítás, fuvarozás

◇ (*rég*): átvitel [könyvelésben]

transzportál (ige) ◇ szállít, fuvaroz, szállítmányoz

◇ (*rég*): átvisz [könyvelésben]

transzverzális (mn) ◇ (*szak*): átlós, haránt irányú, átszelő, összekötő

tranzakció (fn) ◇ ügylet, pénzügyi művelet, hitelművelet, üzletkötés

tranzit (mn) ◇ (*szak*): átmenő, átutazó

tranzitív (mn) ◇ (*szak*): tárgyas, átható ◆ TÁRGYATLAN, INTRANZITÍV

trapp (fn) ◇ ügetés, kocogás

trappol (ige) ◇ üget, kocog

◇ lótfut, szalad, siet

trauma (fn) ◇ (*szak*): sérülés, megrázkódtatás | sokk

traumatológia (fn) ◇ baleseti sebészet, sebészet

trécsel (ige) ◇ tereferél, traccsol (*biz*), fecseg, cseveg, csivitel, társalog, beszélget, pletykál, trafikál (*rég*), diskurál, bájcseveg, dumál (*szleng*), csacsog

tréfa (fn) ◇ móka, vidámság, csíny, csinytevés, bohóság, csel, ugratás, hecc, évődés, huncutság, húzás (*biz*), ingerkedés, szórakozás, muri

◇ vicc, élc (*rég*), humor, komikum

tréfacsináló (fn és mn) ◇ mókamester, mulattató, tréfamester, komédiás, humorista, bohóc, paprikajancsi, neveltető, ugrató, heccelődő

tréfál (ige) ◇ tréfálkozik, viccel, szellemeskedik, humorizál, bolondozik, komédiázik, bohóckodik, dévajkodik, mókázik, elméskedik, élcelődik, heccelődik, mulattat, nevtet, szórakoztat

tréfálkozás (fn) ◇ bolondozás, komédiázás, humorizálás, bohóckodás, viccelődés, mókázás, elménckedés (*rég*), élcelődés, mulattatás, nevtetés, szórakoztatás, szellemeskedés

tréfás (mn) ◇ mókázó, tréfálkozó, humorizáló, derűs, kedélyes, bohókás, bolondos, huncut, pajkos, viccelődő, kópé, dévaj (*táj*), jökedvű, vidám, kalabók (*táj*), figurás (*táj*), habókos (*táj*) ◆ SZOMORÚ, KOMOR, KOMOLY

◇ vicces, mókás, mulatságos, komikus, vidám, nevtető, nevtéséges, kacagtató, szórakoztató, szellemes, humoros, hecces (*táj*), muris (*biz*) ◆ TRAGIKUS, GYÁSZOS, ELSZOMORÍTÓ

trehány (mn) ◇ (*biz*): gondatlan, hanyag, rendetlen, slendrián, slampos, tohonya, pacuha (*táj*), elhanyagolt, zilált, nemtörődöm, felületes, hasznavehetetlen | lomha, lusta ◆ RENDES, GONDOS, PEDÁNS

tréma (fn) ◇ izgalom, félsz, frász (*biz*), remegés, lámpaláz ◆ HIDEGVÉR, NYUGALOM

trémázik (ige) ◇ izgul, remeg, fél, tart, aggódik, lámpaláza van

trend (fn) ◇ irány, irányzat, irányvonal, törekvés, áramlat, tendencia, vonulat

tréner (fn) ◇ edző | idomár, állatszeliédítő

tréning (fn) ◇ edzés | gyakorlat, gyakorlás, felkészülés, képzés

tréningruha (fn) ◇ melegítő, jogging (*id*), mackóruha (*rég*), mackó (*rég*), szabadidőruha

tréniroz (ige) ◇ oktat, tanít, betanít, iskoláz | gyakorol, tréningez, edz | idomít, betör, szoktat, szelidít, dresszíroz, abriktol (*rég*)

trezor (fn) ◇ páncélszekrény, széf (*biz*), mackó (*szleng*)

triangulum (fn) ◇ (*szak*): fémháromszög, háromszög

tribün (fn) ◇ emelvény, dobogó, pulpitus (*rég*)
◇ lelátó, karzat, nézőtér

tricc-s-traccs (fn) ◇ (*biz*): terefere, csevej, csevegés, traccsparti

trigonometria (fn) ◇ (*szak*): háromszögtan, háromszögeléstan

trikó (fn) ◇ atlétaing (*vál*), atléta, mez, sporting, póló

trillázik (ige) ◇ énekel, dalol, füttyöl, füttyörész, csicsereg, csivitel, csacsog, hangicsál (*rég*), dúdol

trió (fn) ◇ hármas, tercett (*szak*)

tripla (mn és fn) ◇ háromszoros, hármas

triviális (mn) ◇ közönséges, útszéli, otromba, alpári, parlagi, primitív, vulgáris ◆ KULTURÁLT, ÍZLÉSES, SZALONKÉPES
◇ igénytelen, semmitmondó, közhelyszerű, sablonos, elcsépejt, elkoptatott, lapos, mindennapos, banális ◆ IGÉNYES, ÉRDEKES, SOKATMONDÓ
◇ közkeletű, közismert, elfogadott

trófea (fn) ◇ vadászemlék, vadászszákmány
◇ emléktárgy, emlék, diadalemlék, győzelmi jelvény, préda, fogás, hadiszákmány, zsákmány, skalp (*id*)

tróger (fn) ◇ (*biz*): szállítómunkás, teherhordó munkás, teherhordó, rakodómunkás, hordár
◇ [jelzőként]: faragatlan, nyers, strici (*durva*), pernahajder, semmirekellő, csirkefogó, mocsok, szemét (*biz*), gané (*biz*), genyó (*durva*), geciputtony (*szleng*), kurva (*durva*), fasz (*durva*)

trombita (fn) ◇ rézfúvós, harsona, kürt | postakürt
◇ (*szleng*): orr, nőzi (*biz*), porszívó (*szleng*), ormány (*biz*), firnyák (*szleng*)

trombitafolyondár (fn) ◇ indiai jezsámen, kürtvirág, tölcséresinda, trombitacserje

trombitál (ige) ◇ harsonázik, kürtöl, tülköl, recseg (*tréf*), harsog
◇ (*szleng*): kiáltoz, ordít, bömböl, üvölt

trombitaszó (fn) ◇ trombitahang, trombitaharsogás, harsogás, kürtész | riadó

tromf (fn) ◇ adu, ütőkártya
◇ ellenérv, érv, visszavágás, replika (*rég*), ellenargumentum (*rég*)

trón (fn) ◇ trónszék, trónus, királyszék, fejedelemszék
◇ méltóság, hatalom, fenség, rang
◇ (*szleng*): bili, éjjeliedény, véce

trónfosztás (fn) ◇ detronizáció (*id*), detronizálás (*id*), visszahívás ◆ MEGKORONÁZÁS, TRÓNRA EMELÉS

trónol (ige) ◇ uralkodik | ural
◇ feszít, pöffeszkedik (*pej*), elterül (*pej*), ül, üldögél
◇ (*tréf*): szükségét végzi, nagydolgozik (*biz*), székel, kakál (*biz*), tojik (*biz*), kulázik (*szleng*), kipakol (*szleng*), szarik (*durva*), kábelt fektet (*szleng*)

trónöröklés (fn) ◇ utódlás, trónutódlás, trónörökösödés

trónörökös (fn) ◇ királyi herceg, koronaherceg, koronaörökös, királyfi, várományos | cárevics
◇ (*biz*): fiúgyermek, fiú utód, elsőszülött

tropa (mn) ◇ (*szleng*): tönkrement, használhatatlan ◆ HASZNÁLHATÓ, JÓ
◇ (*szleng*): fáradt, kimerült, kész (*biz*) ◆ FRISS, ENERGIKUS

trópus¹ (fn) ◇ forró égöv

trópus² (fn) ◇ szókép, képes kifejezés, szóalakzat, alakzat

trópusi (mn) ◇ délszaki, tropikus (*szak*), forró égővi, déli
◇ forró, perzselő, tikkasztó

trotli, trotlyi (mn és fn) ◇ gyámoltalan, bárgyú, félkegyelmű, ügyefogyott, rozoga, trottyos (*biz*), totyakos | öregember, vénember

trottyos (mn) ◇ öreg, rogyant, rozoga, vén, trotty (*biz*), trotli (*biz*), kriptaszökevény (*szleng*)
◇ [nadrág]: bő ülepű, lötyögős, lógó, nagyméretű

trubadúr (fn) ◇ dalnok, énekes, vándorénekes, énekmondó, lovagi költő, dalos

trucc (fn) ◇ (*biz*): dac, dacolás, ellenkezés, ellenszegülés, macacsság, nyakasság, fejesség, csökönység, konokság, makrancosság, önfejtés, berzenkedés

truccol (ige) ◇ dacol, ellenkezik, makacskodik, dacoskodik, durcáskodik, csökönyösködik, makrancoskodik, berzenkedik, duzzog

trupp (fn) ◇ csoport, csapat, együttes | egység
◇ (rég): vándor szintársulat | vándorcirkusz

trükk (fn) ◇ csel, cselofogas, fortély, csalás, ravaszság, furfang, beugratás, attrakció, kunszt (*biz*), csalafintaság, átejtés (*biz*), átverés (*biz*), sumák (*szleng*), svindli (*biz*), simli | bűvészműtávirány, bűvészkedés

tuba (fn) ◇ galamb, tubi (*biz*), gerle, tubica (*biz*)

tubák (fn) ◇ burnót, dohány, dohánypor, tüszentő (*táj*)

tubákol (ige) ◇ burnótozik, szippant

tuberkulózis (fn) ◇ tébécé, tbc, gümőkor, tüdőbaj, tüdővész, tüdőbetegség, tüdősorvadás, mellbetegség (*rég*), mellbaj (*rég*)

tubus (fn) ◇ flakon
◇ (rég): hallócső (*rég*), szócső
◇ (rég): távcső
◇ (*szak*): lélegeztető cső

tucacat (fn) ◇ [jelzőként]: jó néhány, sok, csomó

tucataru (fn) ◇ bővli, vásári áru | tömegáru

tucatember (fn) ◇ (*pej*): átlagember, az utca embere, kisember, közember, közkatona (*rég*), közlegény (*rég*), kispista (*biz*) ◆ ZSENI | EGYÉNISÉG

tucatszámra (hsz) ◇ bőven, nagy számmal, szép számmal ◆ ALIG, ÉPPEN

tud (ige) ◇ bír, képes <vmire>
◇ vél, gondol, tart (*vál*), ismer, hisz
◇ ért, fölért [ésszel], felfog, érzékel, érez, észlel
◇ alkalmaz, átlát, tisztában van <vmivel>, jártas <vmiben>, tudomással bír, konyít <vmihez>, tudatában van

tudalékos (mn) ◇ fontoskodó, okoskodó, mindentudó (*pej*), félművelt, féltudós, akadékoskodó, tudákos (*táj*), kotnyeles, önhitt, elbizakodott **Sz**: azt is tudja, hányat tojt a bíró tyúkja

tudás (fn) ◇ ismeret, tájékozottság, tapasztalat, bölcsesség | tanultság, alapismeret, képzettség, szakértelem, gögyi (*szleng*) | tudomás
◇ tudomány

tudat¹ (ige) ◇ közöl, bejelent, hírül ad, közhírré tesz, kihirdet, jelez, tájékoztat, tudomására hoz, tudtára ad, előad, beszámol, elhíresztel, napvilágra hoz

tudat² (fn) ◇ ész, elme, agy | észlelés, érzékelés
◇ öntudat, önérték
◇ emlékezet, tudás, ismeret, tapasztalat

tudatlan (mn) ◇ tanulatlan, képzetlen, iskolázatlan, analfabéta, írástudatlan, deáktalan (*rég*), tájékozatlan, tapasztalatlan, járatlan, műveletlen, elmaradott, buta, sötét (*biz*), ostoba, üresfejű, nehézfejű, golyhó (*táj*)
◆ OKOS, MŰVELT, TUDÓS

tudatlanság (fn) ◇ tanulatlanság, képzetlenség, iskolázatlanság, tájékozatlanság, tapasztalatlanság, járatlanság, műveletlenség, elmaradottság, butaság, sötétség (*biz*), ostobaság ◆ MŰVELTSÉG, TUDÁS, KÉPZETTSÉG

tudatos (mn) ◇ értelmes, gondolkodó, ésszerű, okos
◇ szándékos, szándékolt, akaratlagos, megfontolt, meggondolt, meggyőződéses, átgondolt, megalapozott, tervszerű, célzatos ◆ AKARATLAN, ÖSZTÖNÖS, TUDATTALAN
◇ öntudatos, rártati

tudniillik (ksz) ◇ ugyanis, mármint, vagyis, úgymint, azaz, mégpedig, amennyiben (*biz*)

tudnivaló (fn) ◇ ismeret, adat, tény, tanács, gondolat, ötlet, tanultság

tudomány (fn) ◇ tan, tárgy, scientia (*id*), diszciplína
◇ hozzáértés, szakértelem, ismeret, jártasság, tudás

tudománynépszerűsítő (mn) ◇ népszerű, népszerűsítő, ismeretterjesztő

tudományos (mn) ◇ tudós | tervszerű, szabályszerű, módszeres, rendszeres, szakszerű, szakavatott, oknyomozó, pragmatikus | kritikai [kiadás] ◆ TUDOMÁNYTALAN

tudományszak (fn) ◇ szaktudomány, tudományág, tudományterület, diszciplína

tudománytalan (mn) ◇ légből kapott, rögtönzött, megalapozatlan ◆ TUDOMÁNYOS, BIZONYÍTOTT

tudomás (fn) ◇ ismeret, tudás, értesülés, tapasztalat
 ◇ hír, feltételezés, sejtés, vélelmezés, gyanú, találgatás, hallomás

tudós I. (mn) ◇ szakavatott, művelt, szakértő, bölcs | megfontolt, érett, okos, tudor (*rég*) | tudományos ◆ TANULATLAN, MŰVELETLEN | TUODOMÁNYTALAN

tudós II. (fn) ◇ kutató, bölcsező, gondolkodó, szakember, mester, magiszter (*rég*), akadémikus

tudósít (ige) ◇ tájékoztat, közvetít, beszámol, jelent, értesít, értésére ad, informál, elbeszél, elmond, jelentést tesz, tudat, tudtára ad, kihirdet | lefest, ecsetel, leír

tudósítás (fn) ◇ értesítés, tudatás, informálás, üzenés, közlés, elbeszélés, elmondás, elmesélés
 ◇ beszámoló, jelentés, híradás, hír, riport, riportázs, közlemény

tudósító I. (mn) ◇ közvetítő, híradó, tájékoztató, informáló

tudósító II. (fn) ◇ riporter, krónikás, informátor, közvetítő, levelező, korrespondens (*rég*), referens (*szak*), híradó, forrás

tudott (mn) ◇ tudvalevő, ismert, közismert, ismeretes, nyilvános ◆ ISMERETLEN, TITKOS, REJTETT

tudta (fn) ◇ ismerete, tudása, engedélye

tudvalevő, tudvalévő (mn) ◇ tudott, ismert, ismeretes, köztudomású, nyilvános, közismert, köztudott

tukmál (ige) ◇ ráerőszakol, rákényszerít
 ◇ (*rég*): ráfog, ráken

túl¹ (hsz) ◇ átellenben, szemben, szemközt, odaát, túlhan (*táj*), ellenbenát (*táj*), ellenben-által (*táj*), vizavi (*rég*)

túl² (hsz) ◇ túlságosan, nagyon, szerfelett, szerfölött, felettebb, fölöttébb

túlad (ige) ◇ továbbad <vmin>, megszabadul, továbbpasszol (*biz*), átenged, leráz, elsóz (*biz*) | lemond <vmiről>, felhagy <vmivel> ◆ MEGTART, MEGŐRIZ, ELTESZ

◇ elbocsát, elküld, félredob, kiadja az útját, elmozdít, kirúg (*biz*) ◆ MARASZTAL

tulajdon I. (fn) ◇ birtok, vagyon, ingóság, jószág (*rég*), vagyontárgy, javak, holmi
 ◇ birtoklás, bírás
 ◇ (*rég*): tulajdonság, jellem, vonás, viselkedés

tulajdon II. (hsz) ◇ (*rég*): teljesen, egészen, valósággal | szakasztott

tulajdon III. (nm) ◇ saját, ten (*rég*), önnön, ön-

tulajdonít (ige) ◇ származtat | okol, fölró, betud, számlájára ír

tulajdonjog (fn) ◇ fennhatóság, uralom, felügyelet, ellenőrzés, bírás

tulajdonképp, tulajdonképpen (hsz) ◇ voltaképpen, voltaképp, végül is, végeredményben, valójában, elvégre, lényegében, igazában, igazándiból (*biz*), igazából, jelesül | egyáltalán, egyáltalában | eredetileg, alapjában véve

tulajdonos (fn) ◇ gazda, tulaj (*szleng*), úr, birtokos, birtokló, bírláló (*rég*)

tulajdonság (fn) ◇ jellegzetesség, jellemvonás, sajátosság, sajátosság, milyenség, vonás, jelleg, mineműség (*vál*), mivel

túláradó (mn) ◇ határtalan, nagyfokú, bőséges, elapadhatatlan, túlzott, fékezhetetlen, fékevesztett, gáttalan ◆ VISSZAFOGOTT, MÉRSÉKELT

túlbecsül (ige) ◇ túlértékel, felértékel, felfúj, nagyít, túlzásba esik ◆ LEKICSINYEL, LEBECSÜL, BAGATELLIZÁL

túlbugzó (mn) ◇ fontoskodó, igyekvő, tolakodó, güzü (*szleng*), stréber (*biz*)

túlcsordul (ige) ◇ túlárad, kiömlik

túlél (ige) ◇ visszamarad, hátramarad, megmarad, megőrződik, tovább tart, tovább él
 ◇ átvészél, kiáll, kibír, életben marad, fennmarad, megél (*vál*), kihever, megúszik (*biz*) ◆ MEGHAL, BELEPUSZTUL, MEGSEMMISÜL

túlerő (fn) ◇ többség, fölény, majoritás ◆ KISEBBSÉG, MINORITÁS
 ◇ (*vál*): hatalmasság, markosság, izmosság, főhatalom (*rég*)

túleröltetés (fn) ◇ túlfeszítés, túlhajtás, túlhajszolás, lestrapálás (*biz*), megnyaggatás (*szleng*)

túlesik (ige) ◇ átesik, túlvetődik
 ◇ túljut, átjut, túleszi magát <vmin>, kiáll, átvészél, túlél, maga mögött hagy

túlfeszít (ige) ◇ túleröltet, túlhajt, túlhajszol, kimerít, lestrapál (*biz*) ◆ MEGKÍMÉL, ÓV, VIGYÁZ
 ◇ kiélez ◆ TOMPÍT, ENYHÍT, CSILLAPÍT

túlfűtött (mn) ◇ túlmelegített, túlhevített
 ◇ fokozott, szertelen, túlhajtott, mértéktelen, extrém ◆ VISSZAFOGOTT, MÉRSÉKELT

túlhajtott (mn) ◇ túlzásba vitt, szertelen, mértéktelen | fölfűjt ◆ VISSZAFOGOTT, JÓZAN

túlhalad (ige) ◇ elmegy <vmi mellett>, elhalad, megelőz, elébe vág <vminek>, leghagy, előnybe kerül ◆
 VISSZAMARAD, LEMARAD, ELMARAD
 ◇ túllép, átmegy, átlép, áthág, maga mögött hagy, túlmegy, továbbmegy
 ◇ túlnő, meghalad, túlszárnyal, felülkerekedik
túlhaladott (mn) ◇ idejétmúlt, elavult, ósdi, ódivatú, elmaradott, régimódi, korszerűtlen, divatjamúlt,
 hátramaradott, elkoptatott ◆ MODERN, DIVATOS, KORSZERŰ
túlharsog (ige) ◇ túlordít, túlordibál, túlkiabál, túlkiált, túlüvölt
túli (mn) ◇ utáni, mögötti
tulipán (fn) ◇ tulipánt (*táj*), bóbiskavirág (*táj*)
túljut (ige) ◇ átgázol, átjut, átlábal, átlábol (*táj*), átvergődik, átlép | keresztülmegy
 ◇ túllép, meghalad, felülemelkedik, leküzd
túlkapás (fn) ◇ visszaélés, önkényeskedés, hatalmaskodás, féktelenkedés
 ◇ kihágás, szabálysértés
túllép (ige) ◇ átlép, túlmegy, átmegy, túljut, túlkel (*táj*)
 ◇ áthág, [szabályt] megszeg, megsért ◆ BETART, MEGTART
 ◇ felülemelkedik, túlhalad, túlteszi magát <vmin>
túlméretezett (mn) ◇ hatalmas, nagy | felnagyított, túlzott, felfúj ◆ KICSI, JELENTÉKTELEN | MÉRSÉKELT
túlmunka (fn) ◇ túlóra, túlórázás, pluszmunka
túlnő (ige) ◇ túlhalad, meghalad, túlszárnyal, felülkerekedik
 ◇ elhagy
túlsúlyomó (mn) ◇ túlsúlyban lévő, döntő, uralkodó, vezető, elterjedt, preponderáns (*id*), prevalens (*id*, *rég*)
 ◆ CSEKÉLY, CSEKÉLYEBB, ELHANYAGOLHATÓ
tulok (fn) ◇ ökör | szarvasmarha
 ◇ tökfűlkő, tökfej, mamlasz
túlon túl (hsz) ◇ túlságosan, túlzottan, mérhetetlenül, mértéktelenül, szerfölött, szerfelett | nagyon ◆ ALIG,
 ÉPPEEN CSAK
túlóra (fn) ◇ túlmunka, különóra (*rég*)
túlöz (ige) ◇ nagyít, felnagyít, felfúj (*biz*), tódít, lódít, kiszínez <vmit>, túlkodik (*rég*), túlságoskodik
 (*rég*), felerőtet (*rég*) **Sz:** a szört is gerendának látja; átesik a ló másik oldalára; kicsi lábna nagy talpat
 kerekít; légyből elefántot csinál; nagyra viszi az ökörszemet ◆ KISEBBÍT, ENYHÍT, MÉRSÉKEL
 ◇ túlhajt, túlfeszít, túlzásba visz, túllő a célon, elveti a súlykot, utríroz (*id*), túlliheg (*biz*), túldramatizál
 (*szleng*), túldimenzionál (*szleng*)
túlságos (mn) ◇ túlzott, rendkívüli, túlzó, mértéktelen, szertelen ◆ MÉRSÉKELT, MÉRTÉKLETES,
 VISSZAFOGOTT
túlsó (mn) ◇ túlololdali, átellenes, szemközti, átsó (*táj*), arrólsó (*táj*), átsó (*táj*) ◆ INNENSÓ
túlsúly (fn) ◇ súlyfölösleg, súlytöbblet, többletsúly | túlterhelés
 ◇ előny, fölény, hegemonia, preponderancia (*id*), prepotencia (*rég*) | többség
túlszárnyal (ige) ◇ felülmúl, túltesz <vkin>, lefőz (*biz*), lepipál (*biz*), legyőz, elhagy, megelőz, [csúcsot]
 megdönt, fölébe kerekedik <vkin>, maga mögé utasít, felülhalad (*táj*) | meghalad, túlhalad ◆
 LEMARAD
túlterhel (ige) ◇ megerőltet, túlerőltet, kimerít, megterhel
 ◇ elhalmoz, telezsúfol ◆ KÖNNYÍT, TEHERMENTESÍT
túltesz (ige) ◇ felülmúl, túlszárnyal, überol (*szleng*), lefőz (*biz*), lepipál (*biz*) ◆ LEMARAD
túlvilág (fn) ◇ másvilág, örökkévalóság, örök vadászmezők (*tréf*) ◆ E VILÁG
túlzás (fn) ◇ nagyotmondás, hengegés
 ◇ mértéktelenség, szertelenség, extravagancia (*id*), extremitás (*id*) | véglet
 ◇ nagyítás, hiperbola (*id*) | szuperlatívusz (*id*) ◆ TÁRGYILAGOSSÁG
túlzó (mn) ◇ szélsőséges, szertelen, féktelen, zabolátlan, esztelen, végletes ◆ MÉRTÉKTARTÓ, JÓZAN
túlzott (mn) ◇ eltúlzott, mértéktelen, szertelen, végletes, indokolatlan, vérmes, felnagyított, túlvitt (*rég*),
 túlhajtott, túlzásba vitt, túlméretezett, féktelen, exorbitáns (*id*), túlságos ◆ VISSZAFOGOTT, MÉRSÉKELT
tumor (fn) ◇ (*szak*): daganat, rák, előfene (*táj*) | ciszta | kinövés
tumulus (fn) ◇ csődület, tolongás, tülekedés, kavarodás, zsi bongás, gyúródás (*táj*), siserehad (*biz*), csürhe
 | sokadalom, tömeg, zsúfoltság
 ◇ (*rég*): háborgás, zavargás, forrongás
tunkol (ige) ◇ (*biz*): mártogat, kimárt, itatgat

tunya (mn) ◇ lusta, lomha, tétlen, semmittevő, dologtalan, henye, renyhe, rest, hájfejű, lassú, álmos, élheterlen, szunyák (*rég*), tonyhó (*rég*), alamár (*rég*), léhonda (*táj*), lomhár (*táj*), pacuha (*táj*), szunyáta (*táj*) ◆ TEVÉKENY, FÜRGE, ELEVEN

tunyaság (fn) ◇ lustaság, restség | dologtalanság, tétlenség ◆ FÜRGESÉG, ELEVENSÉG

túpiroz (ige) ◇ felborzol

◇ felfúj, felnagyít

túr¹ (ige) ◇ ás, forgat, fölhány

◇ turkál, kotor, keresgél

túr² (fn) ◇ (*rég*): seb, feltörés

túr³ (fn) ◇ menet, forduló | játszma

túra (fn) ◇ kirándulás, kiruccanás

◇ utazás, körút, körutazás, portya | turné, vendégszereplés, hangversenykörút

◇ (*szak*): forduló, fordulat

túrás (fn) ◇ földkupac, földhalom | vakondtúrás

túrázik (ige) ◇ kirándul, vendégszerepel, turnézik

túráztat (ige) ◇ [motort]: járat, bemelegít, felgyorsít, felpörget

◇ kirándultat

turbán (fn) ◇ törökkonty (*rég*)

turbánliliom (fn) ◇ törökcsalma, törökturbán, vadliliom

turbékol (ige) ◇ bűg, burukkol (*táj*), kurrog (*táj*) | kacag

◇ nyájaskodik, enyeleg, szerelmeskedik

turcsi (mn) ◇ (*biz*): pisze, fitos | tömpe

turf (fn) ◇ (*szak*): lóverseny

turfa (fn) ◇ (*szak*): tőzeg

turista (fn) ◇ túrázó, kiránduló, természetjáró, gyalogutazó (*rég*) | országjáró, világjáró, utazó

turistaház (fn) ◇ menedékház, turistaszálló | kulcsos ház

turisztika (fn) ◇ turizmus, turistáskodás, természetjárás, országjárás | utazgatás

turizmus (fn) ◇ turisztika, turistálkodás, természetjárás, országjárás, utazgatás, idegenforgalom

turkál (ige) ◇ tūr, kotor (*táj*), kapirgál, kurkász (*táj*), keresgél, kavár (*rég*), kutatgat, matat, guberál (*biz*),

butykászik (*táj*), bözsmöl (*táj*), vatat (*táj*)

◇ [ételt]: piszkál, vájkal, maszmákol (*táj*)

turné (fn) ◇ körút, körutazás, vendégszereplés, vendéjáték, hangversenykörút

turnus (fn) ◇ időszak, szakasz | ciklus

◇ műszak | váltás

túró (fn) ◇ (*szleng*): pénz, guba (*szleng*), dohány (*szleng*)

◇ (*durva*): semmiség, értéktelenség, nulla (*biz*), nudli (*szleng*) ◆ ÉRTÉK

túros (mn) ◇ sebes, kisebesedett, sebhelyes | gennyes, eves (*rég*) | feltört

turpis¹ (mn) ◇ (*biz*): bűnös, ludas

turpis² (mn) ◇ (*táj*): fitos, pisze, turcsi

turpisság (fn) ◇ ravaszság, csalárdság, csalafintaság, huncutság, kópéság ◆ ŐSZINTESÉG, EGYENESSÉG, NYÍLTSAÉG

◇ megtévesztés, félrevezetés, mesterkedés

turzás (fn) ◇ félsziget, zátony, lidó

◇ földtúrás, próbaásás (*szak*)

tus¹ (fn) ◇ tinta, tustinta

tus² (fn) ◇ (*rég*): éljenzés, áldomás, felköszöntés, pohárköszöntő

tus³ (fn) ◇ zuhany

tus⁴ (fn) ◇ (*szak*): [sportban] találat, pont

tus⁵ (fn) ◇ puskatás, puskaagy

◇ (*táj*): tő, csutka

tusa (fn) ◇ küzdelem, vívás, párviadal, harc, csata, ütközet, viadal, párbaj, mérkőzés, összecsapás, verekedés, birkózás, tusakodás

◇ vívódás, lelki tusa, lelki harc

tusakodik (ige) ◇ (*rég*): tusáz, küzd, viaskodik, verekedik, harcol, hadakozik, csatázik

◇ vívódik, töpreng, töprenkedik, tépelődik, tanakodik

tuskó (fn) ◇ fatönk, tönk, tőke, böcek (*táj*), csutak (*táj*), dücskő (*táj*), babura (*táj*), bucsak (*táj*), tücskő (*táj*)

◇ [jelzőként]: fajankó, mamlasz, tőkfej | bárdolatlan, iskolázatlan

◇ öntecs (*szak*), fémtömb

tusol (ige) ◇ zuhanyozik

túsz (fn) ◇ zálog (*rég*), kezes | fogoly

tuszkol (ige) ◇ taszigál, sürget, nógat, unszol, lökdös

◇ ráerőltet, ráerőszakol, rákényszerít, rátukmál

tutaj (fn) ◇ úszómű, talp (*rég*), tombác (*rég*), duláb (*táj*)

tuti (mn) ◇ (*szleng*): bizonyos, kétségtelen, biztos, fix, kétségbevonhatatlan ◆ BIZONYTALAN, KÉTSÉGES

◇ prima, kitűnő ◆ ROSSZ

tutor (fn) ◇ gyám

◇ pártfogó, gyámolító, mentor (*rég*)

tutul (ige) ◇ kürtöl, túlköl

◇ süvít, süvölt, sivít, visít, zúg, üvölt, füttyül

◇ (*táj*): [farkas, róka, kutya] vonít

tutyi (mn) ◇ (*táj*): mamusz, papucs, házicipő, cókó (*rég*), csoszi (*táj*), csoszogó (*táj*), lipegő (*táj*), mennybelépő (*táj*), pantofli (*rég*)

tutyimutyi (mn) ◇ (*biz*): tehetetlen, gyámoltalan, mamlasz, pipogya, ügyetlen, élheterlen, kulumutyu (*táj*), litlylotty (*táj*), molopotyi (*táj*), szuszma (*táj*), totola (*táj*) ◆ TALPRAESETT, ÉLETREVALÓ, HATÁROZOTT

tű (fn) ◇ varrótű | kötőtű | horgolótű | biztosítótű | gombostű

◇ melltű, bross, mellesat, gyöngytű, díszű, kítűző | fibula

◇ tülevél

◇ (*szleng*): fecskendő, injekciós tű, csúzli (*szleng*), eszköz, fegyver (*szleng*), kendő (*szleng*), műszer (*szleng*), pisztoly (*szleng*), puska (*szleng*)

tücsök (fn) ◇ trücsök, prücsök, kabóca (*táj*), cürükk (*táj*), lágybogár

◇ (*rég*): rögeszme, kényszerképzet, fixa idea (*id*), szeszély, bogár

tüdő (fn) ◇ pájsli (*tréf*), pejsli (*tréf*), fűjtató (*tréf*)

tüdőbajos (mn) ◇ tüdőbeteg, tébécés, gümőkóros, mellbeteg, mellbajos (*táj*), hektikás (*táj*), gölöhös (*táj*), göthös (*rég*)

tüdőfű (fn) ◇ darázsvirág, dongóvirág, emberképűfű, gálna, méhvirág, szopókavirág

tüdővész (fn) ◇ tüdőbaj, tébécé, tuberkulózis (*szak*), tüdőgümőkór, gümőkór, mellbaj (*rég*), mellbetegség (*rég*), morbus hungaricus (*id*), phtisis (*id*), hektika (*táj*), tüdőkór, tüdősorvadás, tüdősorv (*rég*), szárazbetegség (*táj*), szárazkőhögés (*táj*), száraz keh (*rég*)

tükrőfényes (mn) ◇ fényes, ragyogó, csillogó, tündöklő, sugárzó ◆ MATT, FÉNYTELEN

tükrökép (fn) ◇ képmás, hasonmás

tükröz (ige) ◇ mutat, visszaver, reflektál

◇ ábrázol, kifejez | mond

tükröződés (fn) ◇ kifejeződés | visszaverődés

tülekedés (fn) ◇ tolongás, tolakodás, furakodás, nyomulás, lökdösődés, dulakodás, pankráció (*biz*), közelharc, lökedelem (*táj*), gyúródás (*táj*), tumultus

tülekedik (ige) ◇ tolong, tolakodik, lökdösődik | dulakodik, türközik (*táj*), nyomakodik, nyomul

tüll (fn) ◇ hálószerűet, fátyszövet, tintok (*táj*), tüllanglé (*rég*)

tüllök (fn) ◇ dada, kürt

◇ (*rég*): szarv

tündér (fn) ◇ szépasszony (*rég*), péri (*id*), villi (*id*), szilfid (*rég*), szellemlény (*rég*), tünemény (*rég*), lidérke (*rég*), delinke (*táj*) ◆ BOSZORKÁNY

◇ [jelzőként]: bájos, kedves, jószágos | varázslatos, tündéri, elbűvölő, elbájoló

◇ [jelzőként]: változékony, tünékeny, színmutató (*rég*) ◆ ÁLLANDÓ, ÖRÖK, VÁLTOZÉKONY

tündéri (mn) ◇ mesés, varázsos, elbűvölő, búbajos, kedves, bájos | légies, angyali, mennyei

tündérrózsa (fn) ◇ vízililiom, vízirózsa | tavrózsa

tündökletes (mn) ◇ tündöklő, ragyogó, csillogó ◆ FÉNYTELEN, MATT

◇ csodálatos, varázslatos, elbűvölő ◆ ÁTLAGOS

tündöklök, tündököl (ige) ◇ ragyog, sugárzik, fénylik, világít, csillog, csillámlik, tündörög (*táj*)

◇ kiemelkedik, kitűnik, kimagaslik, kiválik, brillíroz

tündöklő (mn) ◇ ragyogó, csillogó, káprázatos, sziporkázó, csillámló, fényes, fénylő, sugárzó, káprázó, vakító ◆ HOMÁLYOS, SÖTÉT

tünékeny (mn) ◇ elmúló, futó, röpké, tiszavirág-életű, mulandó, tünelgő (*rég*), változékony, efemer (*id*) | szertefoszló, tovatűnő, eltűnő ◆ ÁLLANDÓ, MARADANDÓ, ŐRÖK

tüнемény (fn) ◇ jelenség, látomás, látomány (*rég*), csodadolog, égjel (*rég*) | káprázat, képzelődés, érzékesalodás, csoda, délibáb, csalkép (*rég*), fata morgana (*rég*), légtükrözés, délvize (*táj*), napárnyék (*táj*)

◇ fantom, rémalak (*rég*), fenomén (*rég*), delinke (*táj*), tünet (*rég*)

tüнемényes (mn) ◇ csodálatos, csodás, fantasztikus, meseszerű, káprázatos, elképesztő, bámulatos, feledhetetlen, rendkívüli, bájos, fenomenális ◆ HÉTKÖZNAPI, ÁTLAGOS

tünet (fn) ◇ jel, szimptóma (*szak*) | panasz

◇ (*rég*): tüнемény, jelenség, látszat | lidérc, kísértet, jelenés

tűnik (ige) ◇ elvész, eltűnik | megszűnik, múlik

◇ <vmilyenek>: látszik, tetszik, mutatkozik

tűnődik (ige) ◇ gondolkodik, habozik, tanakodik, töpreng, elmélkedik, morfondíroz, rágódik | mélézik, mereng, ábrándozik, álmodozik, eszmélkedik (*rég*), magába mélyed

tűntet (ige) ◇ tiltakozik, felvonul, kivonul, demonstrál, manifesztál (*id*)

◇ <vmivel>: dicsekszik, henceg, kérkedik, felvág, fitogtat

tűntetés (fn) ◇ tiltakozás, demonstráció, megmozdulás, manifesztáció (*id*)

tűntető (mn és fn) ◇ felvonuló, tiltakozó | demonstratív

tűr¹ (ige) ◇ elvisel, kibír, kiáll, elszenved, enged, hagy, tolerál ◆ ELLENÁLL, TILTAKOZIK, SZEMBESZÁLL

tűr² (ige) ◇ csavar, hajt, beszuszakol (*táj*), gyűr, göngyöl, feltűr, letűr

türelem (fn) ◇ nyugalom, béketűrés, tűrés, kitartás, szenvedet (*rég*), moderáció (*id*), türedelem (*rég*)

◇ tolerancia, engedékenység, elnézés ◆ TÜRELMETLENSÉG, IDEGESSÉG, INTOLERANCIA

türelmes (mn) ◇ békés, békeszerető, békétűrő, birka (*biz*) | elnéző, jámbor, szelíd, megértő | engedékeny, toleráns, higgadt, nyugodt **Sz:** csizmájában a kövecset is elszenvedi; szíjat lehetne hasítani a hátából; fát lehet vágni a hátán; el lehet vele egy kuckóban háltni; mindegy neki, akár a szélső háznak ◆ TÜRELMETLEN, IZGATOTT, NYUGTALAN

türelmetlen (mn) ◇ békétlen, nyugtalan, nyugtalanzkodó, ideges, izgatott, heves, intoleráns, maradtalan (*táj*), hopplett (*táj*), várhatatlan (*táj*) **Sz:** nem győzi cérnával; tükön ül ◆ TÜRELMES, NYUGODT, HIGGADT

türelmetlenkedik (ige) ◇ békétlenkedik (*rég*), tüsténkedik (*táj*), tükön ül **Sz:** hamar kell neki, mint a cigánynak a lágy cipő

türelmetlenség (fn) ◇ békétlenség (*rég*), intolerancia | nyugtalanság ◆ TÜRELEM, KITARTÁS, TOLERANCIA

tűrés (fn) ◇ türelem, türedelem (*táj*), szenvedet (*rég*)

◇ tűréshatár

tűrhetetlen (mn) ◇ elviselhetetlen, kibírhatatlan, kiállhatatlan, szenvedhetetlen (*rég*), intolerábilis (*id*) | tarthatatlan, megengedhetetlen, felháborító, minősíthetetlen **Sz:** ami sok, az sok ◆ TÜRHELTŐ, ELVISELHETŐ

tűrhető (mn) ◇ elviselhető | elfogadható, közepszerű, közepes, enyhe, mérsékelt, tolerábilis (*id*), maradhatós (*táj*), szenvedhetős (*táj*) ◆ TÜRHELTETLEN, ELVISELHETETLEN

tűrhetően (hsz) ◇ elfogadhatóan, jól, meglehetősen, eléggé, elégségesen ◆ TÜRHELTETLENÜL, ELVISELHETETLENÜL

türtöztet (ige) ◇ visszafog, visszatart, elfojt, mérsékel, csillapít, moderál (*biz*) ◆ KIROBBAN, KITÖR

tüske (fn) ◇ tövis, tüssök (*táj*), spina (*szak*), ákics (*táj*), gáncs (*rég*)

◇ sérelem, keserűség, fullánk

tüskés (mn) ◇ tövises, tüskös (*táj*), gazos (*rég*), csekmetes (*táj*), csipkés (*táj*) ◆ SIMA

◇ szúrós, bökös | borostás, borotvátlan ◆ BOROTVÁLT

◇ barátságtalan, elutasító, visszahúzódó, morózus | sértő

tüskésdisznó (fn) ◇ (*táj*): sün, sündisznó, süni (*biz*), töviskesdisznó (*táj*), sünkutya (*táj*), szörkutya (*táj*), szördisznó (*rég*), szúrósdisznó (*táj*), árics (*táj*), tüskönc (*rég*)

tüskeszőlő (fn) ◇ (*táj*): egres, pöszméte (*táj*), piszke (*táj*), köszméte (*táj*)

tüsténkedik (ige) ◇ tesz-vesz, sürög-forog, készségeskedik, siet, igyekszik ◆ LAZSÁL, HENYÉL | PIHEN

◇ (*táj*): türelmetlenkedik

◇ (táj): tűnődik, töpreng

tüstént (hsz) ◇ azonnal, máris, mindjárt, rögtön, haladéktalanul, nyomban, csakhamar, rögvest, egyteremtésében (táj), üstöllést (táj), legott (rég), azonhamar (rég), azonhelyt (rég), azon hevenyében (rég), szorgost (rég), ücsint (rég) ◆ MAJD, KÉSŐBB

tüszköl (ige) ◇ tüszög, tüszent, prüssköl, prüsszög, hapticzik, tüszkölődik (táj), trüszköl (táj)

◇ (rég): kapálózik, kapálózik, tiltakozik, panaszkodik, bosszankodik, nehezlet, mérgelődik ◆ ELFOGAD, BELETÖRÖDIK

tüsző (fn) ◇ erszény | börtarisznya

tüszent (ige) ◇ tüszköl (táj), prüsszent, hapticzik, pisszent (táj), trüsszent (táj)

tütü¹ (fn) ◇ (biz): ital, itóka (biz), szesz, alkohol, pia (szleng), védőital (szleng), tinta (szleng), papramorgó (táj) | szomjoltó, innivaló, víz

tütü² (fn) ◇ (szak): balettszoknya

tűz¹ (ige) ◇ odaerősít, szegez, függeszt, szúr ◆ LEVESZ, LEVÁLASZT

◇ letűz, leszeg, elvarr | hozzátűz, odavarr, rávarr

◇ kijelöl, meghatároz, kiválaszt, tervez, szándékozik | kitűz ◆ ELHALASZT, ELNAPOL

◇ [nap]: éget, süt, perzsel | rátűz

◇ (szleng): siet, rohan, tép (szleng), söpör (szleng), elhúz (szleng)

tűz² (fn) ◇ láng, gyűlés (táj)

◇ parázs, üszög, zsaratnok (vál), zsarat (rég), pörzs (rég), üszök (rég), elevenszén (rég), élőszén (rég), éltűz (rég)

◇ tűzvész, tüzeset, vörös kakas, incendium (rég)

◇ tüzelés, lövöldözés, lödözés, pufogtatás, harc, tűzharc, puskatűz, ágyútűz

◇ [drágakő]: ragyogás, fény

◇ [boré]: erő, zamat

◇ láz, égető fájdalom

◇ buzgalom, buzgóság, hév, gerjedet (rég), indulat, hevesség, hevület, lelkesültség, lelkesedés, szenvedély, lángolás

tűzálló (mn) ◇ tűzbiztos, tűzmentes, éghetetlen, hőálló, tűzhatlan (rég) | samott, jénai

tűzdel (ige) ◇ tűzőget

◇ [növényt]: ültet, pikiroz (szak)

◇ hímezget, varrogat, öltöget

◇ spékkel (szak)

◇ told, hozzátold

◇ [szöveget]: élénkít, tarkít, változtatossá tesz

tűzel (ige) ◇ fűt, fütözik (táj)

◇ ég, hevül, lángol | süt

◇ lelkesít, izgat, biztat, ösztökél | ingerel, szít, lázít, motivál, stenkerol (szleng) ◆ LECSILLAPÍT, VISSZAFOG, LEBESZÉL

◇ heveskedik, tüzeskedik, lelkesül, hevül | mérgeskedik, mérgelődik, pattog ◆ LECSILLAPODIK

◇ lő, lövöldöz, [fegyvert] elsüt

◇ [testrészt]: ég, langallik (táj)

◇ [szuka] ivarzik

tűzelő (fn) ◇ tüzelőanyag, fűtőanyag, tűzrevaló, tüzelőszer

◇ (rég): kályha, kemence, tűzhely, tüzelőhely

tűzelőanyag (fn) ◇ tüzelő, tűzrevaló, tüzelőszer, fűtőanyag

tűzér (fn) ◇ pattantyús (rég), ágyús (rég), porontó (rég), topcsi (id), ártíler (táj), bombárdás (rég), kanonér (rég)

◇ (szleng): süket, töksüket (szleng)

tűzérség (fn) ◇ pattantyússág (rég), artilléria (rég)

tűzes (mn) ◇ égő, izzó, égető, forró, parázsos

◇ [drágakő]: ragyogó, csillogó, szikrázó

◇ heves, szenvedélyes, izzó, lelkes, fulmináns (id), passzionátus (rég) ◆ SZENVTELEN, HIDEG, EGYKEDVŰ

◇ szikrázó [szem]

◇ bővérű, forróvérű, jóvérű (táj) ◆ FRIGID, HALVÉRŰ

◇ erős [bor]

tüzeső (fn) ◇ tűzgyöngyvirág, vércseppvirág, vérvirág
tüzeskedik (ige) ◇ heveskedik, indulatoskodik
 ◇ kardoskodik, sikraszáll <vmi mellett>
tüzesvérű (mn) ◇ heves, szenvedélyes, forróvérű, lobbanékony ◆ HIGGADT, HIDEGFEJŰ | HALVÉRŰ
 ◇ szilaj, vad
tüzetes (mn) ◇ gondos, alapos, aprólékos, részletes, minuciózus, beható, pontos, nyomos (*rég*), intenzív ◆
 NAGYVONALÚ, FELÜLETES, ÉRINTŐLEGES
tűzfal (fn) ◇ oromfal, végfal (*rég*), gébérfal (*táj*)
tűzhányó (fn) ◇ vulkán, tűzokádó (*rég*), tűzvető (*rég*), tűzokádó hegy (*táj*)
tűzhely (fn) ◇ tüzelő (*rég*), katlan (*táj*), takaréktűzhely, sparhert (*biz*), spór (*biz*), masina (*táj*),
 csikótűzhely, szenelő (*rég*), töcsik (*rég*), tűzpaly (*rég*), kamin (*rég*)
 ◇ otthon, családi fészek
tűzkereszttség (fn) ◇ próbatétel | próba, tűzpróba
tűzkő (fn) ◇ kovakő (*rég*), kova (*rég*), tűzkova (*rég*), koha (*rég*)
tűzrevaló (fn) ◇ tüzelő, fűtőanyag, tüzelőanyag
 ◇ [jelzőként]: limlom, vicik-vacak, értéktelen
 ◇ [jelzőként]: gonosz, aljas, hitvány
tűzrőlpattant (mn) ◇ eleven, fürge, gyors, temperamentumos, tüzes, heves, hecedaré (*táj*), peckes (*táj*) ◆
 MÁLÉ, LAGYMATAG, RÁÉRÓS
 ◇ (*rég*): elszánt, tüzes, tette kész
tűzvész (fn) ◇ tűz, égés (*táj*), incendium (*rég*)
tűzzel-vassal (hsz) ◇ erőszakosan, könnyörtelenül | mindenáron, föltétlenül, okvetlenül

Ty

tyúk (fn) ◇ tik (*táj*), pipi (*biz*), pipe (*táj*), pire (*táj*),
 bada (*rég*), tyutyu (*táj*), tyutyuka (*táj*), kota (*táj*), kotácska (*táj*), hátrakaparincs (*táj*) | jérce
 ◇ (*szleng*): nő, lány, asszony, csaj (*szleng*), liba (*pej*), pulyka (*pej*)
tyúkász (fn) ◇ (*táj*): baromfigondozó, baromfitenyésztő
 ◇ (*rég*): baromfi-kereskedő
 ◇ (*táj*): baromfitolvaj, tyúktolvaj
 ◇ (*táj*): szoknyapecér, szoknyabolond, nőcsábász, kakas
tyúkhúr (fn) ◇ libafű, lúdhúr, madárhúr, pipehúr, tyúkbegy
tyúköl (fn) ◇ tyúkketrec, baromfiketrec, csirkeól, baromfíól
tyúkszem (fn) ◇ tikszem (*táj*), főköny (*rég*), tyúksegg (*táj*) | bőrkeményedés
tyúktojás (fn) ◇ tikmony (*táj*), tikpete (*táj*), tiktömb (*táj*)

U, Ú

uborka (fn) ◇ ubi (*biz*), ugorka (*rég*), buborka (*rég*)
uccu (msz) ◇ rajta, nosza, udri-budri (*rég*), uzsgyi (*táj*)
udmurt (fn és mn) ◇ votják
udvar (fn) ◇ porta | kert

- ◇ (*táj*): otthon, ház, telek
 ◇ udvartartás, kíséret, slepp (*biz*)
 ◇ fényudvar, holdudvar
 ◇ himlőfolt, areola (*szak*)
udvarház (fn) ◇ kúria, úri lak
udvarhölgy (fn) ◇ palotahölgy (rég)
udvari (mn)
 ◇ uralkodói, főnemesi, fejedelmi
udvarias (mn) ◇ előzékeny, figyelmes, tapintatos, készséges, illedelmes, szolgálatkész, szíves, gáláns, kedves, lovagias, becsületeli (*rég*), becsülettudó (*rég*), tisztelttudó, jól nevelt, illendő (*rég*), nevelt (*rég*), illemtudó, illemtudós (*táj*) ◆ UDVIATLAN, NEVELETLEN, TISZTELETLEN
udvariasság (fn) ◇ előzékenység, figyelem, figyelmesség, tapintat, szívesség, illendőség, lovagiasság, körültekintés, gavalléria (*rég*), tisztességadás (*rég*), tisztességadás, illem, illedelmesség, galantéria (*rég*) ◆ UDVIATLANSÁG, NEVELETLENSÉG, TISZTELETLENSÉG
udvariatlan (mn) ◇ nyers, neveletlen, durva, goromba, tiszteletlen, tapintatlan, figyelmetlen, bántó, faragatlan, arcátlan, modortalan, lovagiatlan, pórias ◆ UDVIARIAS, TISZTELETTUDÓ, ELŐZÉKENY
udvarló (fn) ◇ gavallér, imádó, hódoló (*rég*), rajongó, kérő, széptevő, lovag (*biz*), rómeó (*biz*), szeladon (*rég*) | kedves, szerető, szerelmes, barát | fiú
udvarol (ige) ◇ kedveskedik, jár <vki után>, kerülget, környékező, legyeskedik <vki körül>, ostromol <vkit>, bókol <vkinek>, flörtöl, kurizál (*rég*), forgolódik <vki körül>, dong (*táj*), kacsmarog (*táj*), kertel (*táj*), füvelődik (*táj*), dürrög (*biz*), kakaskodik (*biz*), csajozik (*szleng*) **Sz**: beadja a pályázatot <vkinek> (*szleng*); tapossa körülötte a földet; csapja a szelet; teszi a szeptet; jár vele
 ◇ (*rég*): hódol (*rég*), szépeleg (*rég*), keresi a kegyeit <vkinek>
 ◇ dörgölődzik, dörgölözök, hízeleg, kecsgetet, gazsulírozik (*táj*), főz (*szleng*)
udvaronc (fn) ◇ udvarnok (*rég*), kegyenc, tányérnyaló
ufó (fn) ◇ ufonauta, földönkívüli, idegen
 ◇ repülő csészealj
ugar (fn) ◇ parlag, parlagföld | kihasználatlan föld | pusztaság
ugat (ige) ◇ csahol, nyüszít, szűköl, csahítal (*rég*), vakkant, kaffant, baugat (*táj*), buhungat (*táj*)
 ◇ (*durva*): beszél, pofázik (*durva*), dumál (*szleng*)
 ◇ (*biz*): köhög
ugrabugrál (ige) ◇ ugrándozik, szökdécsel, ficánkol, fickándozik, viháncol
 ◇ (*táj*): kapkod, hirtelenkedik
ugrál (ige) ◇ ugrándozik, ugrik, ugrabugrál, fickándozik, szökdél, szökell, szökdécsel, cikázik, kecél (*rég*), cincil (*táj*), dájcsol (*táj*), gacsgál (*táj*), happárázik (*táj*) **Sz**: ugrál, mint a bakkecske
 ◇ (*biz*): kapkod, idegeskedik, hőzőng
 ◇ (*szleng*): hengeg, hősködik, fontoskodik, úrhatnámkodik | kötekedik, pattog
 ◇ sürgölődik, fontoskodik
ugrándozik (ige) ◇ szökdécsel, fickándozik, hancúrozik, ficánkol, ugrabugrál, bickándik (*rég*), ugráncsol (*táj*) | viháncol
ugrás (fn) ◇ szökés, szökkenés, szökdelés | lendülés, lendület
 ◇ haladás, fejlődés | változás ◆ VISSZAFEJLŐDÉS, LEMARADÁS
ugrat (ige) ◇ ingerel, frocliz (*biz*), megtréfál, heccel, élcelődik <vkivel>, incselkedik, bolondít, bosszant, szédít, kábít, húz (*szleng*), zrikál (*szleng*)
 ◇ szöktet, ugráltat, ugraszt | nekiugrat, átugrat
ugrifüles I. (mn) ◇ szeleburdi, zöldfülü, tapasztalatlan, mazsola (*biz*), ugribugri, ugrabugra, csintalan, cafrinka (*táj*)
ugrifüles II. (fn) ◇ (*vál*): nyúl, tapsifüles
ugrik (ige) ◇ pattan, szökell, szökken, szökik, penderedik (*táj*)
 ◇ <vkinek>: nekiugrik, ráugrik, nekitámad
 ◇ megemelkedik, megnő ◆ LECSÖKKEN, ESIK
 ◇ siet, szalad
 ◇ (*rég*): menekül, szökik
 ◇ (*biz*): feldühödik, megsértődik | támad
 ◇ (*szleng*): elveszik, megszűnik, odalesz, elúszik (*biz*) ◆ MEGMARAD

ügy (hsz) ◊ akképpen, akképp, aszerint | ugyanúgy

ügy-ahogy (hsz) ◊ tessék-lássék, így-úgy, imígy-amúgy, immel-ámmal, éppen csak, többé-kevésbé, csak-csak, kelletlenül, kedvetlenül, nyüglődve, vonakodva, lustán, nagy nehezen, húzódozva, nyámmogva (*rég*), valahogyan, nagyjából, jól-rosszul, kosul-bakul (*táj*) ♦ PONTOSAN, TÖKÉLETESEN

ugyan I. (hsz) ◊ (*rég*): nagyon, ugyancsak, felettebb, fölöttébb, erősen, jól, alaposan, derekasan

◊ (*biz*): valóban, igazán, éppen, éppenséggel | aztán, bizony

ugyan II. (ksz) ◊ bár, ámbár, habár, ámbátor, noha, jóllehet

◊ különben, egyébként, egyébiránt

ugyan III. (msz) ◊ na, csudát, fenét, frászt, dehogy

ugyanakkor (hsz) ◊ egyidejűleg, egy időben, szintakkor (*rég*) | egyszerre, azalatt ♦ MÁSKOR

◊ (*biz*): egyszersmind, egyben, egyúttal

ugyanakkora (nm) ◊ ugyanolyan, épp akkora, éppen akkora, pont akkora

ugyanannyi (nm) ◊ épp annyi, éppen annyi, megannyi (*rég*), szintannyi (*rég*), egyannyi (*táj*), dettó

ugyanaz (nm) ◊ egy, egy és ugyanaz, megegyező, egyező, azonegy (*rég*), azonos, egyazon (*rég*), mintaz (*rég*), dettó, ugyanolyan, ugyanegy (*rég*), idem (*id*) ♦ MÁS

ugyancsak I. (hsz) ◊ nagymértékben, nagyon, erősen, istenigazában, jócskán, igencsak

ugyancsak II. (ksz) ◊ szintén, úgyszintén, is, dettó

ugyanígy (hsz) ◊ pontosan így, pont így, éppen így, éppígy, egyformán

◊ hasonlóképpen, hasonlóképp, hasonlóan, hasonló voltaképpen (*táj*) ♦ MÁSKÉPPEN, MÁSKÉPP, MÁSHOGYAN

ugyanilyen (nm) ◊ ugyanily (*vál*), éppen ilyen, pontosan ilyen, egészen ilyen, épp ilyen, azonos, egyező, egyazon (*rég*), identikus (*id*), ily, ilyenfajta, ilyenféle, ilyesfajta, ilyesféle, ilyenforma, ilyesforma ♦ MÁSMILYEN, MÁSFÉLE, MÁSFORMA

ugyanis (ksz) ◊ tudniillik, hiszen, mert, merthogy | amennyiben

ugyanolyan (nm) ◊ ugyanoly (*vál*), éppen olyan, pontosan olyan, egészen olyan, egyforma, épp olyan, azonos, egyező, megegyező, identikus (*id*), oly, olyanfajta, olyanféle, olyasfajta, olyasféle, olyanforma, olyasforma ♦ MÁSMILYEN, MÁSFÉLE, MÁSFORMA

ugyanott (hsz) ◊ ugyanottan (*táj*), éppen ott, épp ott, ibidem (*id*) ♦ MÁSHOL

ugyanúgy (hsz) ◊ pontosan úgy, pont úgy, éppen úgy, éppúgy, szintúgy, azonszerint (*táj*), azonmód (*táj*), egyformán | hasonlóképpen, hasonlóképp, hasonlóan, hasonló voltaképpen (*táj*) ♦ MÁSKÉNT, MÁSKÉPPEN

ugye (hsz) ◊ nemde, nemdebár, nemdenem (*táj*), ugyebár, ugyi (*táj*), ugyebizony (*táj*) | lám

ugyebár (msz) ◊ nemde, nemdebár, nemdenem (*táj*), ugye, ugyi (*táj*), ugyebizony (*táj*)

úgyhogy (ksz) ◊ így, tehát, ennek következtében, következésképpen, következésképp

úgyis I. (ksz) ◊ hiszen, mert

◊ akkor is, mégis, különben

úgyis II. (hsz) ◊ amúgy is, egyébként is, különben is

úgymint (ksz) ◊ azaz, vagyis, tudniillik, például, mégpedig, éspedig, nevezetesen, valamint

úgynevezett (mn) ◊ állítólagos, ál ♦ VALÓDI, IGAZ

úgysem (ksz) ◊ hiszen nem, mert nem

◊ bizony nem, semmiképpen sem, mégsem, mégse, egyáltalán nem ♦ MÉGIS

◊ különben sem, amúgy sem

úgyszintén (ksz) ◊ szintén, szintúgy, is, dettó, ugyancsak, hasonlóképpen

úgyszólván (hsz) ◊ jóformán, csaknem, majdnem, mintegy, szinte, valósággal, jószerével, voltaképpen, közel, kvázi (*biz*)

uhu (fn) ◊ uhubagoly, erdei bagoly

új I. (mn) ◊ használatlan, viseletlen, nem hordott | érintetlen ♦ HASZNÁLT, VISELTES, KOPOTT

◊ vadonatúj, újdonatúj, újdón, mai, friss | korszerű ♦ RÉGI, AVÍTT, ÓDON

◊ újdonsült, újone, kezdő | tapasztalatlan, járatlan, újsütetű ♦ RÉGI, TAPASZTALT, JÁRATOS

◊ újszerű, modern, mai, ismeretlen, szokatlan ♦ ISMERŐS, MEGSZOKOTT, KIPRÓBÁLT

új II. (fn) ◊ újdonság, újság, nóvum (*id*)

újban (hsz) ◊ mostanában, manapság, nemrég, nemrégiben ♦ RÉGEBBEN, KORÁBBAN, MÚLTKORÁBAN

újból (hsz) ◊ újra, ismét, ismételtén, újólaj, megint, újfent, még egyszer, megint csak

újdonság (fn) ◊ új, novitás (*id*), nóvum (*id*) | szenzáció ♦ RÉGISÉG, ANTIKIVITÁS

◊ (*rég*): újság, új hír

◇ újszerűség ♦ RÉGIMÓDISÁG

◇ primőr

újdonsült (mn) ◇ új, vadonatúj | friss, újonc, kezdő | újsütetű ♦ RÉGI, BENNFENTES, ÖREG

újév (fn) ◇ újesztendő, évváltozás, kiskarácsony (*táj*) ♦ ÓÉV

újévi (mn) ◇ újesztendei ♦ ÓÉVI, MÚLT ÉVI

újezüst (fn) ◇ alpakka (*szak*)

újfent (hsz) ◇ újra, újból, ismét, megint

újhold (fn) ◇ holdváltózás, novilúnium (*id*), interlúnium (*id*), holdúja (*táj*), holdújság (*táj*), holdújulás (*táj*)

újít (ige) ◇ innovál (*id*), modernizál | ésszerűsít, racionalizál, javít, forradalmasít

◇ (*szleng*): lop, rajzol (*szleng*) | szerez, beszerez

◇ átalakít, újjáalakít, megújít

újítás (fn) ◇ innováció (*id*), modernizáció (*id*), divatolás (*táj*), forradalmasítás ♦ KONZERVÁLÁS

◇ javítás, átalakítás, újjáalakítás, tatarozás, renoválás

◇ reform ♦ HAGYOMÁNYŐRZÉS

újító (fn) ◇ innovátor (*id*), modernizátor | ésszerűsítő, tökéletesítő

◇ reformer, megreformáló, reformátor ♦ HAGYOMÁNYŐRZŐ

ujj (fn) ◇ (*rég*): hüvelyk [mértékegység]

újjáalakít (ige) ◇ átalakít, átfőmál, újjávarázsol, megtataroz, renovál, restaurál

◇ megváltoztat, átszervez, újjászervez, megreformál | modernizál

újjáéled (ige) ◇ újraéled, feléled, felélénkül, megújul, megújhodik, újjászületik

újjáépít (ige) ◇ helyreállít, megtataroz, tataroz, renovál, restaurál, rendbe hoz, fölújít, modernizál, kijavít, rekonstruál, átépít, újjáalakít

◇ újjászervez

újjáépítés (fn) ◇ helyreállítás, tatarozás, renoválás, rendbehozás, felújítás, kijavítás, rekonstruálás, rekonstrukció, átépítés, újjáalakítás

◇ újjászervezés

ujjas (fn) ◇ kabát, kiskabát, dolmány, zakó, kitli (*táj*), bujka (*táj*), zubbony, zeke (*táj*), ködmön | rékli

újjászervez (ige) ◇ átalakít, átszervez, átfőmál, átrendez, újjáalakít, újjáépít | megreformál, modernizál, reorganizál (*id*)

újjászervezés (fn) ◇ átalakítás, átszervezés, átfőmálás, átdolgozás, újjáalakítás, újjáépítés, megreformálás, reorganizálás (*id*)

újjászületik (ige) ◇ újjáéled, életre kel, föléled, feltámad, megújhodik, reneszánszát éli

◇ megújul, újjáalakul, újraképződik, felfrissül, regenerálódik

◇ megváltozik, megjavul

◇ reinkarnálódik (*id*)

újjávarázsol (ige) ◇ megújít, újjáalakít, megszőpít

ujjavaló (fn) ◇ ujjafa

ujjé (msz) ◇ evoé (*id*)

◇ ojjé

ujjlenyomat (fn) ◇ ujjnyom, zongora (*szleng*)

ujjong (ige) ◇ örül, örvendezik, lelkendezik, repes, vigad, kurjongat, ujjongat (*rég*), rivalg (*rég*), allelujázik (*id*), exultál (*id*) ♦ BÚSUL, NEKIKESEREDIK, BÚNAK ERESZTI A FEJÉT

ujjongás (fn) ◇ kiáltozás, örömrivalgás, kiabálás, éljenzés, ünneplés, ováció

◇ vidámság, örömmámor, diadalmámor, halleluja, jókedv, öröm, boldogság ♦ LETÖRTSÉG, SZOMORÚSÁG, BÁNAT

újlatin (mn) ◇ román, neolatin (*szak*)

újonc (fn és mn) ◇ kiskatona (*biz*), regruta (*rég*), mufurc (*tréf*), hadonc (*rég*), kopasz (*szleng*), gyopár (*szleng*), bundás (*szleng*) ♦ TOVÁBBSZÖLGÁLÓ, ZUPÁS

◇ kezdő, pályakezdő, gyakorlatlan, tapasztalatlan, zöldfülű, inas, mazsola (*biz*), tojás (*szleng*) ♦ PROFÍ, SZAKI, ÖREG RÓKA

újonnán (hsz) ◇ mostanában, újontában (*táj*)

◇ megint, ismét, ismételten, újra, újból

◇ (*táj*): újként

újra I. (hsz) ◇ ismételten, megint, ismét, újból, újólag, ismétlen (*táj*), megest (*táj*), újfent | előlről

újra II. (msz) ◇ hogy volt!

újralfegyverzés (fn) ◇ újralfegyverkezés, remilitarizálás (*id*), remilitarizáció (*id*)

újraoltás (fn) ◇ revakcináció (*id*)

újság (fn) ◇ újszerűség

◇ új, újdonság, novitás (*id*), nóvum (*id*) | új hír, hír, információ

◇ lap, hírlap, napisajtó, sajtó, sajtóorgánium, sajtótermék, zsunál (*id*)

újságárús (fn) ◇ újságos, hírlapárús, lapárús | lapkihordó, újságkihordó, lapterjesztő, rikkancs

újságciikk (fn) ◇ cikk, tudósítás, publikáció

újságíró (fn) ◇ publicista (*id*), zsumaliszta (*pej*), riporter, újdondász (*rég*), hírlapíró, közíró

újságol (ige) ◇ közöl, tudat, elmond, elmesél | híresztel, hírel (*rég*), elpletykál

újságos (fn) ◇ újságárús, hírlapárús, lapárús | lapkihordó, újságkihordó, lapterjesztő, rikkancs

újsütetű (mn) ◇ új, friss, újonc, kezdő | újdonsült ◆ RÉGI, ISMERT, TAPASZTALT

újszerű (mn) ◇ új, új típusú, újfajta, újdonságszámba menő, újmódi (*rég*), modern, ultramodern, korszerű, kortárs, divatos, friss, szokatlan, eredeti, originális, merész, ismeretlen, sajátos, különleges ◆ ÓDON, DIVATJAMÚLT, HAGYOMÁNYOS

újszövetség (fn) ◇ újtestamentum

újszülött (fn) ◇ csecsemő, kisbaba, kised, pólyás, pólyás baba, baba, apróság, csöppség, pici, kicsi, kicsike, kis jövevény, jövevény, csecsszopó, szopós (*rég*), bölcsős gyerek (*táj*), pólyabébi (*táj*), pólyabeli (*táj*)

ukáz (fn) ◇ rendelet, parancs, utasítás, rendelkezés, meghagyás | tilalom | döntés

ukmukfukk (hsz) ◇ ripsz-ropsz, egykettőre, váratlanul

ukrán (mn és fn) ◇ kisorosz, ruszin

ulánus (fn) ◇ dzsidás

ultimátum (fn) ◇ hadüzenet | felszólítás, fenyegetés | [diplomáciai] jegyzék

un (ige) ◇ undogál, elege van <vmiből> **Sz:** a könyökén jön ki; torkig van <vmivel>; nyakig van <vkivel, vmivel>

◇ [unja magát]: unatkozik

unalmas (mn) ◇ egyforma, egyhangú, monoton, érdektelen, vérszegény, vontatott, fárasztó, álmosító, eseménytelen, száraz, untató, sekélyes, szellemtelen, lapos, kifejezéstelen, meddő, sivár, lélektelen, köznapi, szintelen, szürke, uncsi (*biz*), avas, fárasztó (*szleng*) | sótlan, ízetlen, kedélytelen, savanyú ◆ ÉRDEKES, ÉRDEKFESZÍTŐ, IZGALMAS

unalom (fn) ◇ kedvetlenség, egyhangúság, szplín (*id*) ◆ IZGALOM, ÉRDEKESSÉG, VÁLTOZATOSSÁG

unatkozik (ige) ◇ ásitozik, malmozik, unja magát

undok (mn) ◇ undorító, visszataszító, kiállhatatlan, kibírhatatlan, barátságtalan, szenvedhetetlen (*rég*), fertelmes, ocsmány, csúnya, ocsmonda (*táj*) | megvetendő, alávaló, aljas, rút, rusnya, gyalázatos | utálatos, ellenszenves, antipatikus ◆ SZIMPATIKUS, KEDVES, BARÁTSÁGOS

undor (fn) ◇ undorodás, utálat, utálkozás, irtózás, iszony, iszonyodás, csömör, émelygés, hányinger, borzalom, borzadás | nemtetszés, idegenkedés, averzió (*vál*), ellenszenv, megvetés, gyűlölet ◆ KÍVÁNÁS, VÁGY, VONZALOM

undorító (mn) ◇ utálatos, visszataszító, gusztustalan, irtóztatos, irtóztató, iszonyatos, iszonytató, csömörletes (*rég*), undok, émelyítő, ocsmány, gyűlöletes, köpedelem, förtelmes, fertelmes, elrémítő, ronda, randa, csúnya, rusnya, moslék, undi (*biz*) | dögletes, tetves, puruttya (*táj*), mocskos, szennyes, piszkos, bűzös, bűdös | kellemetlen, közönséges **Sz:** olyan szép, mint a segg szüretkor (*durva*) ◆ VONZÓ, KELLEMES, SZIMPATIKUS

undorodik (ige) ◇ irtózik, iszonyodik, utál | utálkozik | rosszul van <vmitől>, émelyedik, csömörlik (*rég*), émelyeg, húzódozik, viszolyog, borzad **Sz:** felfordul a gyomra; majd kihányja a belét ◆ VONZÓDIK, KÍVÁN

uniformis (fn) ◇ egyenruha, mundér | mez

unikornis (fn) ◇ egyszarvú

unikum (fn) ◇ ritkaság, különlegesség

unió (fn) ◇ szövetség, egyesülés, egyesület, liga | koalíció, közösség, szindikátus (*id*)

◇ államszövetség, föderáció, konföderáció

unitárius (mn és fn) ◇ szentháromság-tagadó

univerzális (mn) ◇ egyetemes, egyetemleges, általános, átfogó, generális

◇ sokoldalú

univerzum (fn) ◇ világegyetem, világmindenség, világ, mindenség, kozmosz

unokafivér (fn) ◇ kuzin, unokabáty | unokaöcs
unokahúg (fn) ◇ unokanővér
unokanővér (fn) ◇ unokanéne | unokahúg
unokaöcs (fn) ◇ unokafivér, unokakisöcs (*táj*)
unokatestvér (fn) ◇ unokatesó (*biz*), uncsi (*biz*), uncsitesó (*biz*), kétéstestvérgyerek (*táj*), első vér (*táj*)
unos-atalan (hsz) ◇ egyre, egyre csak, újra meg újra, örökösen, szüntelen, minduntalan, folyton, folyton-folyvást, szakadatlanul, állandóan, furtonfurt (*rég*) ◆ NÉHA, OLYKOR, EGYSZER-EGYSZER
unott (mn) ◇ egykedvű, kedvetlen, elfásult, fád, kelletlen, fásult, blazírt, közönyös, közömbös, savanyú, eltompult, apatikus ◆ ÉRDEKLŐDŐ, ÉLÉNK
unszol (ige) ◇ ösztökél, kérlel, rábeszél, biztat, buzdít, ösztönöz, sürget, noszogat, nógat, erőltet, agítal, kapacítal | nyaggat, kintat (*táj*), unszolog (*táj*) ◆ LEBESZÉL, VISSZATART, ELRETTENT
◇ sarkall, tüzel, lelkesít, serkent, stimulál
unszolás (fn) ◇ kérés, biztatás, buzdítás, rábeszélés, sürgetés, doszolás (*rég*), késztetés, sarkallás, nógatás, noszogatás, kapacítálás, ösztönzés ◆ LEBESZÉLÉS, VISSZATARTÁS, ELTÁNTORÍTÁS
untig (hsz) ◇ megunásig, túlon túl, nagyon is, váltig, sokszor, egyre, dosztig (*táj*), doszt (*táj*) | ismétlődve, elégszer ◆ ALIG, ÉPPEN
◇ hosszadalmasan, sokáig
úr (fn) ◇ uralkodó, parancsoló | főúr, nemes, hatalmasság, földesúr, uraság | úriember, gavallér (*rég*) | gazda, birtokos, tulajdonos, munkáltató ◆ ALATTVALÓ, SZOLGA, CSELÉD
◇ férj ◆ FELESÉG, ASSZONY
◇ Isten, Teremtő, Mindenható
uradalom (fn) ◇ nagybirtok, birtok, latifundium (*szak*), domínium, földbirtok, magánbirtok, majorság (*táj*), majör (*rég*)
ural (ige) ◇ hatalmában tart, ellenőriz, uralkodik <vmin>, dominál (*id*), uralmat gyakorol, hatalmat gyakorol | birtokol
uralkodás (fn) ◇ országlás, uralom, hatalom, kormányzás
uralkodik (ige) ◇ országol (*rég*), ural, trónol, regnál (*rég*), fejedelemkedik, császárkodik, királykodik, hatalmat gyakorol, kormányoz, parancsol, rendelkezik
◇ zarnokoskodik, elnyom, alávet, nyomorgat, rátelepszik ◆ SZOLGÁL, ALÁVETI MAGÁT <VKINEK>
◇ fégyelmez, túrtóztat, féken tart, fékez, legyőz | jól kezel
◇ érvényesül, érvényben van
◇ kiemelkedik, kimagaslik | dominál (*id*), túlsúlyban van, túlteng
uralkodó I. (mn) ◇ vezető, fő, domináló (*id*), domináns (*id*), parancsoló ◆ ALÁRENDELTE
◇ elterjedt, túlnyomó, általános, jellemző
uralkodó II. (fn) ◇ király, nagyfejedelelem, fejedelelem, felség, kormányzó, régens (*rég*)
◇ egyeduralkodó, imperátor (*id*), monarcha (*id*), szuverén
◇ zarnok, despota, kényúr, tirannus (*rég*)
◇ [orosz] cár, [római, német] cészár, [egyiptomi] fáraó, [mongol] kán, [indiai] maharadzsa, [iráni] sah, [arab] sejk, emir, [török] szultán ◆ ALATTVALÓ, SZOLGA
uralkodóház (fn) ◇ dinasztia, uralkodócsalád, ház
uralom (fn) ◇ uralkodás, hatalom, országlás, rendelkezés, igazgatás, vezetés, irányítás | zsarnokság
◇ befolyás
uras (mn) ◇ úrias, előkelő ◆ PÓRIAS
uraság (fn) ◇ úri mód, úri élet, gazdagság, jómód, jólét
◇ úr, földbirtokos, földesúr, gazda ◆ JOBBÁGY, ZSELLÉR, CSELÉD
uraskodik (ige) ◇ urizál, adja az urat, előkelősködik
◇ (*rég*): uralkodik
uraskodó (mn) ◇ úrhatnám, urizáló, előkelősködő
urbanizáció (fn) ◇ (*szak*): városiasodás
urbanizálódik (ige) ◇ (*szak*): városiasodik
urbanizmus (fn) ◇ (*szak*): városrendezés, várostervezés
urbánus (mn) ◇ városi, városias ◆ NÉPI, NÉPIES | VIDÉKI
◇ pallérozott, kiművelt, művelt
◇ udvarias, finom
úrfi (fn) ◇ ifiúr, fiatalúr, uracska

úrhatnám (mn) ◇ uraskodó, úrhatnám, előkelősködő, urizáló

úri (mn) ◇ urasági, nemesi

◇ úriás, uras, előkelő, arisztokratikus, elegáns, exkluzív, gáláns, választékos, finom, nobilis (*id*) ◆ PÓRIAS, PÓRI, KÖZÖNSÉGES

úriember (fn) ◇ nemesember, dzsentlemen (*id*) | gavallér

úristen (fn) ◇ Isten, Úr, Teremtő, Alkotó, Örökkévaló, Mindenható, a Seregek Ura

úriszoba (fn) ◇ férfiszoba, férfiszalon

úri tők (fn) ◇ főzőtök, spárgatök, tök

◇ (*táj*): sütőtök

urizál (ige) ◇ uraskodik, urat játszik, adja az urat, előkelősködik

urna (fn) ◇ szavazóurna, szavazóláda, szavazatgyűjtő láda, szavazószekrény | persely

◇ hamvveder

◇ váza, virágtartó

úrvacsora (fn) ◇ kommunió (*id*), hálaadás (*rég*)

uszadék (fn) ◇ hordalék, uszovány (*rég*)

uszály (fn) ◇ teherhajó, slepp (*id*), leppentyű (*rég*), uszony (*rég*)

◇ kíséret, szolgahad

úszik (ige) ◇ kallózik (*táj*), kralozik (*táj*) | [hajó] halad

◇ [folyadéokban]: lebeg, úszikál, sodródik ◆ ELSÜLLYED, LEMERÜL

◇ [vmiben]: bővelkedik, dúskál | elmerül, fürdik ◆ SZÜKÖLKÖDIK, NÉLKÜLÖZ

◇ elvész, odalesz, elúszik, ugrik (*szleng*)

uszít (ige) ◇ ráuszít, ingerel, lázít, felbujt, bujtogat, agitál, fanatizál (*id*), felizgat, feltüzel, heccel, hergel, biztat, izgat ◆ NYUGTAT, CSITÍT, CSILLAPÍT

uszítás (fn) ◇ biztatás, nógatás, rászabadítás | lázítás, bujtogatás, felbujtás, heccelés ◆ LEBESZÉLÉS, MEGNYUGTATÁS, CSITÍTÁS

uszító (mn) ◇ lázító, bujtogató, felbujtó, fölforgató

úszikál (ige) ◇ úszik, fürdik, lubickol, uszkorál (*táj*), evickél, strandol

◇ [folyadéokban]: lebeg, lábog (*rég*)

uszkár (fn) ◇ pudli

úszó (fn) ◇ uszony

◇ bója

úszoda (fn) ◇ úszócsarnok (*rég*), fürdő | strand, strandfürdő

úszóhid (fn) ◇ ponton (*szak*), pontonhid (*szak*)

úszómedence (fn) ◇ fürdőmedence

úszónadrág (fn) ◇ fürdőruha, úszóruha, fürdőnadrág, fecske, úszógatya (*biz*)

uszony (fn) ◇ úszó, halszárny, úszószárny

◇ (*rég*): uszály

út (fn) ◇ műút, kövesút, országút, közút | autót | autópálya, sztráda | kocsit, utca, úttest | pálya | sétány, allé (*id*) | szerpentin (*id*), ösvény

◇ útvonal, irányvonal

◇ menés, járás, utazás, körút, túra, társasutazás

◇ folyamat, lefolyás, menet, menetel

◇ irányvonal, mód

◇ eljárás, módszer

◇ lehetőség

útakadály (fn) ◇ úttorlasz, barikád

utal (ige) ◇ hivatkozik, célóz, rámutat

◇ elárul, sejtet, kimutat, mutat, jelez, vall <vmire>

◇ irányít, utasít | küld

utál (ige) ◇ undorodik, irtózik, iszonyodik, idegenkedik, borzad, visszaborzad **Sz**: kiveri a hideg tőle; borsózik a háta tőle; hidegletést kap tőle; elhányja magát tőle; ki lehet vele kergetni a világból; se teste, se lelke nem kívánja

◇ ellenszenvet érez <vki iránt>, ki nem állhat, nem szenvedhet, megvet, gyűöl, rühell (*biz*) **Sz**: a háta közepére se kívánja; akkor lássam, mikor a hátam közepét; diót törne a homlokán, úgy szereti; ha eléri, szemét kikörmöli; ki lehetne kergetni a világból <vmivel>; megfojtaná egy kanál vízben; örülnek neki,

mint a bűdösféregnek; szereti, mint a tiszahátiak az árvizet; szereti, mint a macska a sarat; szereti, mint a vak a gödröt; szereti, mint a fogfájást; szereti, mint eb a macskát; szereti, mint ördög a tömjént; úgy szereti, mint a seggében a tövist; úgy szereti, mint a hideglelést; utálja, mint a bűnt ♦ VONZÓDIK, SZERET, KEDVEL

utalás (fn) ◇ hivatkozás, rámutatás, célzás, célozgatás, célzat, példálódzás, allúzió (*id*)

◇ irányítás, igazítás, küldés, útbaigazítás, indikáció (*id*)

◇ említés, jegyzet, idézés

utálat (fn) ◇ utálkozás, undor, undorodás, iszony, iszonyat, iszonyodás, csömör, irtózat, hányinger, émelygés, ellenézés, averzió (*rég*), borzadás, ellenszenv, antipátia, visszaretenés, utálság (*táj*), gyűlölet

♦ VONZALOM, ROKONSZENV

◇ ocsmányság, undokság, borzadály

utálatos (mn) ◇ undok, förtelmes, ocsmány, csúficsúnya, visszataszító, undorító, undorkeltő, gusztustalan, köpedelem, gyalázatos, ronda, randa, gyűlöletes, kiállhatatlan, kibírhatatlan, szenvedhetetlen (*rég*), kellemetlen, elviselhetetlen, gyomorkeverő (*rég*), gennyes (*szleng*), dögletes, iszonyú, szörnyű ♦ KEDVES, BARÁTSÁGOS, VONZÓ

utálkozik (ige) ◇ utálkodik, ki nem állhat, nem szenvedhet, iszonyodik, visszaborzad, undorodik, irtózik, viszolyog ♦ VONZÓDIK, KÍVÁN

utalvány (fn) ◇ postautalvány, pénzesutalvány, nyugta, csekk, értékjegy, váltó, bon (*id*)

◇ jegy, talon (*id*)

utalványoz (ige) ◇ átutal, utal, felad, postáz, asszignál (*id*)

után (nu) ◇ felé, irányába

◇ múlva

◇ alapján, nyomán, szerint

◇ felől, iránt

utána (hsz) ◇ később

utánajár (ige) ◇ követ

◇ elintéz, kijár, megszerez

◇ kipuhatól, puhatólódik, puhatólódik, utánanéz, nyomoz, kikémlél, informálódik, érdeklődik, végére jár, kitesztal, szimatol, kutakodik

utánajárás (fn) ◇ fáradozás, fáradság, járkálás, talpalás, futkosás, szaladgálás, előszobázás, kilincselés, utánjárás, keresés

utánamegy (ige) ◇ követ, nyomába szegődik

◇ ellenőriz, megnéz, utánanéz, tájékozódik, átnéz, utánajár, kinyomoz

utánamond (ige) ◇ ismétél, elismétél, szajkóz

utánanéz (ige) ◇ utánapillant

◇ ellenőriz, megnéz, tájékozódik, átnéz, ránéz, utánajár, utánamegy, kinyomoz

utánaszámol (ige) ◇ ellenőriz, átszámol, újraszámol, újraszámol

◇ utánaszámít

utánatölt (ige) ◇ hozzátölt, hozzáönt, feltölt

utánfutó (fn) ◇ pótkocsi, tréler

utánnyomás (fn) ◇ újnyomás | utánnyomat

utánoz (ige) ◇ imitál, mímél, másol, lemásol, kopíroz (*biz*), koppint (*szleng*), elles (*biz*), visszaad, reprodukál, utánacsínál, majmol, követ | parodizál | archaizál

utánozhatatlan (mn) ◇ egyedüli, egyedülálló, példátlan, kivételes, különleges, páratlan, utólérhetetlen, felülmúlhatatlan, tökéletes, összehasonlíthatatlan, hasonlíthatatlan, fenomenális ♦ KÖZNAPI, KÖZÖNSÉGES

utánpótlás (fn) ◇ erősítés, kiegészítés, segédcsoport

utánzás (fn) ◇ imitálás, mímelés, majmolás, másolás, koppintás (*szleng*), reprodukálás

utánzat (fn) ◇ másolat, imitáció, reprodukció, repró, kópia | hamisítvány, dublett (*szak*), mása <vminek> | hasonmás, fakszimile ♦ EREDETI, VALÓDI

utas (fn) ◇ utazó, utasember (*rég*), turista, útonjáró | vendég

◇ vándor, zarándok | csavargó, nomád

utasfülke (fn) ◇ fülke, kupé | kajút, kabin | utastér

utasít (ige) ◇ felszólít, kötelez, megparancsol, elrendel, előír, parancsol, instruál (*id*), kommandíroz (*id*)

◇ (*rég*): eligazít, útbaigazít, tájékoztat, felvilágosít

◇ (rég): küld, juttat | utal, irányít

utásítás (fn) ◇ rendelkezés, rendelet, előírás, parancs, határozat, intézkedés, rendelés, rendelvény (szak), diszpozíció (szak), ordre (id), instrukció, ukáz (rég), meghagyás

◇ (rég): eligazítás, útbaigazítás, útmutatás, tájékoztatás, felvilágosítás

◇ küldés, utalás

utász (fn) ◇ utászkatona | hidász, hídverő, pionír (id), vakond (szleng) | útkaparó

utazás (fn) ◇ körút, út, társasutazás, túra, kirándulás, kiruccanás, utazgatás, kéjutazás, expedíció

◇ (szleng): hallucináció, érzécsalódás, káprázat, képzelődés

utazgat (ige) ◇ jár-keel, kocsikázik, csavarog, kőborol, csatangol, bumlizik (biz)

utazik (ige) ◇ úton van, megy, bejár, ingázik, bumlizik (biz), zarándokol, világot lát, vándorol

◇ [utazik vmiben]: ügynökösködik, ügynököl, foglalkozik <vmivel>

◇ [utazik vmire, vkire]: kellemetlenkedik <vkinek>

utazó I. (mn) ◇ vándorló

utazó II. (fn) ◇ utas, turista, vándor, zarándok

◇ kutató, felfedező | világjáró

◇ ügynök, üzletszerző, üzletkötő, vigéc (rég)

utazóbörönd (fn) ◇ bőrönd, koffer, hajókoffer (rég) | poggyász

utazótáska (fn) ◇ táska, útitáska, sporttáska

útbaigazít (ige) ◇ tájékoztat, felvilágosít, eligazít, elirányít, irányít, orientál, informál, instruál (id)

útbaigazítás (fn) ◇ tájékoztatás, felvilágosítás, eligazítás, tanácsadás, útmutatás, információ, instrukció (id)

útburkolat (fn) ◇ flaszter (id), aszfalt, aszfaltburkolat, kövezet, utcakövezet, kockakő, macskakő, makadám, beton

utca (fn) ◇ út, sikátor, sor | főutca | mellékutca | keresztutca

utcakeresztződés (fn) ◇ útkeresztződés, keresztút, általút (rég)

utcanő (fn) ◇ utcalány, kitarzott, prostituált, prosti (szleng), ká (szleng), örömlány, bukott nő, kétes hírű nő, presszótündér (tréf), lepedőakrobata (szleng), sarkangyal (tréf), sarkcsillag (tréf), pillangó (biz), valutapillangó (tréf), rosszlány (tréf), hetéra (vál), kokott (rég), kurtizán (vál), perdita (rég), rima (táj), kéjnjő (rég), kéjhölgy (rég), repedtsarkú (durva), szuka (durva), szajha, ringyó (durva), ribanc (durva), ribike (biz), kurva (durva), lotyó (durva), cemende (táj), cafka (szleng), darab (szleng), fürdős (szleng), kuruc (szleng), cafrang (táj), dajna (táj), cula (táj), szotyka (táj), riherongy (táj), csávasdézsa (táj)

utcasarok (fn) ◇ sarok, szöglet

utcaseprő (fn) ◇ úttisztító, köztisztasági alkalmazott

útelágazás (fn) ◇ útvilla, elágazás | útkeresztződés

útifű (fn) ◇ útilapu, lapu

útikalauz (fn) ◇ útikönyv, kalauz, bedekker, vademecum (id), itinerárium (id) | idegenvezető

útiköltés (fn) ◇ viteldíj, tarifa | útravaló (rég)

útikönyv (fn) ◇ útikalauz, kalauz, bedekker (id), itinerárium (id)

útinapló (fn) ◇ útleírás, úti beszámoló

◇ hajónapló

útipoggyász (fn) ◇ csomag, málha, úti felszerelés, bagázs (id)

útirány (fn) ◇ útvonal, menetirány, marsruta (rég), irány (id), irányvonal

útitárs (fn) ◇ kísérő, mitfahrer (id)

útitáska (fn) ◇ utazótáska, utazóbörönd, bőrönd, koffer | sporttáska

◇ málha, poggyász

újtán (nu) ◇ segítségével, közreműködésével, közbenjárásával, közvetítésével, által, keresztül, révén, áran, igénybevételevel

újtjelző (fn) ◇ jelzőtábla, útmutató | határkő | bója

útkaparó (fn) ◇ útör, utász (táj)

útkeresztződés (fn) ◇ keresztút, keresztesút (táj), útkeresztzés, keresztződés, általút (rég), választút | csomópont

útközben (hsz) ◇ menet közben, az úton

útleírás (fn) ◇ útinapló, útirajz, itinerárium (id) | úti beszámoló

útlevel (fn) ◇ passzus (rég), úti okmány, pasport (id)

útmutatás (fn) ◇ útbaigazítás, tanács, irányítás, irányadás, eligazítás, tájékoztatás, utasítás, direktíva (*id*) | irányelv

útmutató I. (mn) ◇ iránymutató, útjelző

◇ útbaigazító, felvilágosító, eligazító, tanácsadó

útmutató II. (fn) ◇ útmutatás, ismertető, tájékoztató

◇ kalauz, vezető | fárosz (*id*)

◇ jelzőtábla, tábla, útjelzés, felirat

utóbb (hsz) ◇ később, későbben, majd, kisvártatva, utólag, utólagosan, azután, nemsokára, rövidesen ◆ ELŐBB, KORÁBBAN

◇ utoljára ◆ ELŐSZÖR

utóbbi (mn) ◇ későbbi, utólagos, rá következő, azutáni ◆ ELŐBBI, ELŐZŐ

utód (fn) ◇ ivadék, leszármazott, származék, sarjadék, sarj (*vál*), maradék (*vál*), deszcendens (*id*), gyermek, gyerek, magzat (*vál*), csemete (*biz*), fióka, poronty (*biz*), családfi (*táj*), csimota (*táj*), csimatka (*táj*) | örökös, szukcesszor (*id*) ◆ ELŐD, ŐS

◇ követő, epigon (*id*)

utódlás (fn) ◇ trónöröklés, öröklés, szukcesszió (*id*)

utóhang (fn) ◇ utószó, zárósó, záróbeszéd, berekesztés, peroráció (*szak*), epilógus ◆ ELŐHANG

◇ fogadtatás

utóhatás (fn) ◇ utórezgés, következmény, eredmény, folyomány, kimenetel | utóíz

utóirat (fn) ◇ u. i., postscriptum (*id*), p. s., záradék

utókor (fn) ◇ későbbi nemzedék, posteritas (*id*), jövő

utólag (hsz) ◇ utóbb, utólagosan, később, post festa (*id*) | visszamenőleg ◆ ELŐRE, ELŐZŐLEG, KORÁBBAN

utolér (ige) ◇ elér, beér, befog, behoz, felzárkózik, csatlakozik, megközelít ◆ LEMARAD, LESZAKAD

◇ felnő <vkihez>

utolérhetetlen (mn) ◇ elérhetetlen, felülmúlhatatlan, megismételhetetlen, utánozhatatlan, összehasonlíthatatlan, páratlan, egyedülálló, párfát ritkító, rendkívüli, kimagasló, non plus ultra (*id*), tökéletes, ideális ◆ HÉTKÖZNAPI, MINDENNAPI, ÁTLAGOS

utoljára (hsz) ◇ utolsóként, utolsónak, utolszor, utolsó sorban | utolsó ízben ◆ ELSŐKÉNT, ELŐSZÖR

◇ végül, végre, végezetül, ultimó

◇ elvégre, utóvégre, végtére, végre is, végül is

utolsó (mn) ◇ végső, hátulsó, sereghajtó, legutolsó, leghátsó | befejező, finális (*id*) ◆ KEZDŐ, ELSŐ

◇ [szó]: döntő, perdöntő, végső

◇ legutóbbi, legújabb

◇ maradék, meglevő

◇ legrosszabb, leggyengébb ◆ KIVÁLÓ, LEGJOBB

◇ aljas, hitvány, semmirekellő, jellemtelen ◆ BECSÜLETES, ERKÖLCSÖS, RENDES

utolsó sorban (hsz) ◇ végül is, utoljára ◆ ELSŐSORBAN, ELSŐKÉNT

útonálló (fn) ◇ rabló, zsvány (*rég*), martalóc (*rég*), haramia, betyár (*rég*), szegénylegény, bandita, briganti, bojnyik (*rég*), gengszter, útirossz (*táj*), huszonnyolcas (*szleng*)

utónév (fn) ◇ keresztnév, személynév ◆ VEZETÉKNÉV, CSALÁDNÉV

úton-útfélen (hsz) ◇ mindenütt, mindenfelé, mindenhol | széltében-hosszában ◆ SEHOL

utópia (fn) ◇ ábránd, ábrándkép, légvár, délíbab, vízió, fantázia

utópista (mn) ◇ utópiaszerű, utópisztikus, ábrándos, kivihetetlen, megvalósíthatatlan, valószínűtlen ◆ VALÓS | REALISTA

utópisztikus (mn) ◇ megvalósíthatatlan, kivihetetlen, utópiaszerű, utópista, ábrándos, valószínűtlen | irreális, kitalált ◆ VALÓSZERŰ, VALÓS, REÁLIS

utószезon (fn) ◇ utóidény ◆ FŐSZEZON | ELŐIDÉNY, ELŐSZEZON

utósó (fn) ◇ epilógus, utóhang, zárszó, zárósó, záradék, végszó, peroráció (*rég*) | utóirat ◆ BEVEZETŐ, ELŐSZÓ, MEGNYITÓ

utóvégre (hsz) ◇ hiszen, elvégre, végre is, végtére, utoljára, végül is

utóvizsga (fn) ◇ javítóvizsga, pótvizsga, uvé (*biz*)

útör (fn) ◇ útfelügyelő, útkaparó (*táj*)

útra kel (ige) ◇ útnak indul, elindul, elutazik, eltávozik

útravaló (fn) ◇ úti élelem, elemózsia, élelemkészlet, muníció (*táj*)

◇ útiköltség, útipénz, viaticum (*id*)

útszéli (mn) ◇ út menti, útféli (*rég*)

◇ izléstelen, közönséges, alpári, durva, goromba, ocsmány, ordinaré, triviális (*rég*), vulgáris, faragatlan, bárdolatlan | trágár, obszcén, vaskos ◆ UDVIARIAS, KULTURÁLT, ILLEDELMES

◇ erkölcstelen, jellemtelen, gátlástalan, aljas, elitélendő

úttest (fn) ◇ útpálya (*szak*), kocsíút, út

úttörő I. (mn) ◇ élenjáró, kezdeményező, előkészítő

úttörő II. (fn) ◇ előfutár, előharcos, pionír (*id*)

útvész (fn) ◇ labirintus, labirint (*rég*), csalkert (*rég*), tömkeleg (*rég*) | szövevény, bonyodalom

útvonal (fn) ◇ út, pálya, vonal | menetirány, útirány

úzus (fn) ◇ szokás, gyakorlat, szokásjog, közszokás | használat

uzsgyi (msz) ◇ uccu, rajta, nosza

uzsonna (fn) ◇ uzsi (*biz*), ozsonna (*táj*), harmadebéd (*táj*) | zsúr

uzsonnázik (fn) ◇ ozsonnázik (*táj*), uzsonnál (*táj*)

uzsora (fn) ◇ haszonvétel, uzsorakamat

uzsorás (mn és fn) ◇ vérszopó, vérszívó, cápa (*szleng*), pénzkupec (*rég*) | fősvény

uzsoráskodik (ige) ◇ kölcsönöz, kölcsönad, üzérkedik, nyereszkedik, nyerekedik (*rég*), nyúz **Sz:** más zsírján hizik

◇ (*táj*): fősvénykedik, kuporgat

Ü, Ú

ücsörög (ige) ◇ üldögél, ül

üde (mn) ◇ bársonyos, hamvas, fiatal, derűs, egészséges, fiatalos, hervadatlan, pihent ◆ FONNYADT, RÁNCOS

◇ bő nedvű, harmatos ◆ ASZOTT, KISZÁRADT

◇ kellemes, friss, frissítő, hűsítő, hűvös, üdítő, élénkítő | ózondús [levegő] ◆ FÁRASZTÓ, KIMERÍTŐ

üdit (ige) ◇ felfrissít, frissít, élénkít, felélénkít, hűt, hűsít, megújít ◆ FÁRASZT, KIMERIT

◇ felderít, vidámít, jókedvre hangol

üditő I. (mn) ◇ friss, frissítő, élénkítő, hűsítő, jóleső | ózondús

üditő II. (fn) ◇ üditőital

üdü (ige) ◇ pihen, nyaral, kikapcsolódik, vakációzik, táborozik ◆ DOLGOZIK, ROBOTOL

◇ (*rég*): felfrissül, felépül, gyógyul

◇ (*szleng*): ül, börtönbüntetését tölti

üdülés (fn) ◇ pihenés, nyaralás, táborozás, rekreáció (*id*), felfrissülés, kikapcsolódás | vikend ◆ MUNKA, SZOLGÁLAT

◇ (*rég*): gyógyulás, enyhülés, megnyugvás

üdü (mn) ◇ vakációzó, pihenő, nyaraló, táborozó

◇ (*rég*): lábadozó

üdü (fn) ◇ üdü

◇ üdü

◇ üdü

üdü (fn) ◇ nyaralóhely, fürdőhely, üdü | üdü

üdü (fn) ◇ nyaralóhely, fürdőhely, üdü | üdü

üdü (fn) ◇ nyaraltatás, táboroztatás

üdü (fn) ◇ üdü

◇ üdü

◇ üdü

üdü (fn) ◇ díszlövés, sortűz

üdvös (mn) ◇ hasznos, célravezető, előnyös, áldásos, jótékony, kedvező, ajánlatos, kívánatos, gyógyító, jótevő ◆ KÁROS, HIÁBAVALÓ
 ◇ üdvösséges ◆ KÁRHOZATOS
üdvöske (fn) ◇ kedvenc, libling (*biz*) ◆ FEKETEBÁRÁNY, BŰNBAK
 ◇ szerencsetündér
üdvösség (fn) ◇ üdvözülés, üdv (*rég*), üdvözültség, örök élet, örök boldogság, idvesség (*rég*) ◆ KÁRHOZAT
 ◇ boldogság, beteljesedés
üdvözít (ige) ◇ megvált, üdvösséget szerez <vkinek> ◆ KÁRHOZATRA JUTTAT
 ◇ boldogít, boldoggá tesz
üdvözítő I. (mn) ◇ boldogító, boldoggá tevő
üdvözítő II. (fn) ◇ Jézus Krisztus, Megváltó, Megfeszített
üdvözlés (fn) ◇ éljenzés, ováció, szalutáció (*rég*)
 ◇ köszöntő, tisztelgés, szalutálás, fejbiccentés, bólintás
üdvözlés (fn) ◇ jókívánság | köszöntés, üdvözlés, üdv | üdvrialgás
üdvözlőlap (fn) ◇ levelezőlap, képeslap, anziksz (*id*), lap
üdvözöl (ige) ◇ fogad, köszönt, köszön, szalutál (*biz*), tisztelkedik (*rég*), éljenez, felicitál (*id*)
 ◇ üdvözöltet, tiszteltet, üdvözlését küldi, köszöntését küldi
 ◇ helyesel, egyetért <vmivel>
 ◇ felköszönt, gratulál <vkinek>
üdvözül (ige) ◇ boldogul, idvezül (*rég*), megváltást nyer ◆ ELKÁRHOZIK, KÁRHOZATRA JUT
üdvrialgás (fn) ◇ éljenzés, hurrázás, ováció, örömujjongás, hozsanna, tetszésnyilvánítás ◆ LEHURROGÁS, KIFÜTYÜLÉS
üget (ige) ◇ [lól]: trappol (*biz*), kocog, poroszkál
 ◇ (*szleng*): fut, rohan, siet, tép (*biz*), gesztet (*táj*)
ügető (fn) ◇ ügetőló, trapper (*rég*)
 ◇ (*biz*): ügetőverseny
 ◇ ügetőpálya, lóversenypálya, lovi (*biz*)
ügetőverseny (fn) ◇ ügető, lóverseny
ügy (fn) ◇ eset, esemény, eseménysorozat, dolog, helyzet, kázus (*id*), causa (*id*) | affér (*biz*), história
 ◇ per, jogvita
 ◇ tennivaló, elintéznivaló, kötelesség, feladat | kérdés, probléma
 ◇ törekvés
ügyefogyott (mn) ◇ félszeg, gyámoltalan, szerencsétlen, lüke (*biz*), mamlasz, málészájú, tehetetlen, határozatlan, élheterlen, sükebóka (*táj*), szuszimuszi, mafla, bibas (*id*), bugyuta, buszma (*táj*), ecebece (*táj*), maszuka (*táj*), léhonda (*táj*), slemil (*biz*) ◆ TALPRAESETT, RÁMENŐS, HATÁROZOTT
 ◇ félkegyelmű, féleszű, gyengeelméjű, gügye (*táj*), totya (*táj*) ◆ ERŐS, OKOS, LELEMÉNYES
 ◇ (*rég*): elhagyatott, árva
ügyel (ige) ◇ őrködik, vigyáz, óv, kímél
 ◇ szemmel tart, figyel, őriz, felügyel
 ◇ ügyeletet tart, inspekciózik
 ◇ törődik <vmivel>, szem előtt tart ◆ ELHANYAGOL
ügyelet (fn) ◇ ügyelés, szolgálat, inspekció (*id*)
 ◇ (*rég*): ellenőrzés, felügyelet, felvigyázat, vigyázat
 ◇ (*rég*): figyelem, gondoskodás
ügyeletes (mn és fn) ◇ szolgálatos, szolgálattelvő, őrszolgálatos, napos, hetes, inspekciós (*szak*), inspekciózó (*id*)
ügyes (mn) ◇ jártas, járatos, gyakorlott, rutinos, szakértő, hozzáértő, rátermett | aranykezü, mesteri, bravúros, művészi **Sz**: aranyat ér a keze; nem hagyja bordában a vásznat ◆ ÜGYETLEN, GYAKORLATLAN, KÉTBALKEZES
 ◇ élelmes, ügyeskedő, életrevaló, talpraesett, leleményes, találékony **Sz**: jég hátán is elél; kőszikla tetején is elél ◆ ÉLHETERLEN, MAMLASZ, MAFLA
 ◇ mozgékony, fürge, serény, házias, agilis (*id*) ◆ LASSÚ, LOMHA
 ◇ célszerű, ésszerű, ötletes, praktikus **Sz**: kacsalpon forog
 ◇ sikerült, tetszetős, helyre

◇ (*biz*): csinos, takaros, jó külsejű, jó megjelenésű

ügyes-bajos (mn) ◇ elintéznivaló [dolog]

ügyeskedik (ige) ◇ (*pej*): mesterkedik, buherál (*szleng*), bűvészkedik, egyensúlyoz, zsonglorkodik, taktikázik, kombinál (*biz*), variál (*biz*), machinál (*biz*), kunsztos (*id*), lavíroz (*id*), manipulál, umbuldál (*biz*)

◇ törtet, helyezkedik, nyomul (*szleng*)

◇ harácsol, nyereszkedik

ügyesség (fn) ◇ képesség, tehetség, érzék, adottság, táalentum, rátermettség, készség, kézügyesség, perfekció (*id*), dexteritás (*id*)

◇ gyakorlottság, jártasság, rutin

◇ élelmesség, leleményesség, találékonyság, talpraesettség

ügyész (fn) ◇ vádló, prokurátor (*rég*), ügyfolytató (*rég*)

◇ jogtanácsos

◇ (*rég*): ügyvéd

ügyészség (fn) ◇ prokuratúra (*rég*)

ügyetlen (mn) ◇ esetlen, setesuta, kétbalkezes, fakezű, kétballábás, félszeg, járatlan, gyakorlatlan, gyámoltalan, mafla, ügyefogyott, tutyimutyi, balfácán (*biz*), balfasz (*durva*), béna (*szleng*), balfék (*biz*), töketlen (*szleng*), nehézkes, ormótlan, tébláb (*táj*), pancser (*szleng*), fuser (*szleng*) **Sz**: a szemét is kilopják; bottal is agyonlövi magát; egy rakás szerencsétlenség; még a fingba is belebotlik; sír a kezében a munka; teddide-teddoda; úgy áll ott, mint egy rakás szerencsétlenség ◆ ÜGYES, HOZZÁÉRTŐ

◇ sikertelen, elhibázott, célszerűtlen, szerencsétlen, rossz ◆ SIKERES, CÉLSZERŰ, SZERENCSES

ügyetlenkedik (ige) ◇ bajlódik, csetlik-botlik, mafláskodik, gyámoltalankodik, kontárkodik, bénázik (*szleng*), makizik (*szleng*), töketlenkedik (*szleng*)

ügyetlenség (fn) ◇ esetlenség, alkalmatlanság, gyámoltalanság, ügyefogyottság, balkezesség, bénaság (*szleng*), kontárság ◆ ÜGYESSÉG, ALKALMASSÁG

◇ baklövés, baki (*biz*), hiba, balfogás, melléfogás ◆ TELITALÁLAT

ügyfél (fn) ◇ fél, kliens, kuncsaft (*biz*), megrendelő | üzletfél | vendég | vásárló, vevő

◇ felperes, alperes | védenc

◇ (*rég*): üzlettárs, társ

ügyel-bajjal (hsz) ◇ nehézkesen, nehezen, alighogy, erőlködve, jajjal-bajjal, innal-kinnal (*táj*) ◆ KÖNNYEDÉN, EGYSZERŰEN, SIMÁN

ügyintézés (fn) ◇ ügykezelés, adminisztráció, ügyvitel | ténykedés

ügyintéző (fn) ◇ tisztviselő, adminisztrátor, előadó (*szak*), hivatalnok

◇ ügyvezető, ügyvivő, menedzser, igazgató

ügyirat (fn) ◇ irat, akta, okirat, ügydarab | beadvány

ügykezelés (fn) ◇ ügyintézés, adminisztráció, adminisztrálás, irodai munka

ügyködik (ige) ◇ működik, ténykedik, fáradozik, dolgozik, tevékenykedik, sűrög-forog, buzgólkodik funkcionál, fungál (*biz*)

ügylet (fn) ◇ művelet, üzlet, átutalás, operáció (*szak*), tranzakció, negotium (*id*), spekuláció

◇ jogügylet, ügy

ügynök (fn) ◇ üzletszerző, üzletkötő, közvetítő, ágens (*rég*), vigéc (*rég*), házaló, utazó, alkuszt (*rég*)

◇ kém, spion, tégla (*biz*)

ügynökség (fn) ◇ ügynökösödés

◇ hivatal, iroda, szervezet, szolgálat, agentúra (*id*)

◇ képviselő, kirendeltség, fiókintézmény, fiókintézet, fiók, leányvállalat

ügyosztály (fn) ◇ osztály, tagozat, szekció | szakosztály

ügyszám (fn) ◇ iktatószám, ügyiratszám

ügyvéd (fn) ◇ jogász, jogtanácsos, jogtudor, törvénytudó, fiskális (*rég*), prókátor (*rég*), advokát (*id*), védő

ügyvédi (mn) ◇ jogász, védői

ügyvédjelölt (fn) ◇ ügyvédbojtár, ügyvédgyakornok, ügyvédsegéd, joggyakornok, jurátus (*rég*), patvarista

ügyvezető (fn) ◇ igazgató, menedzser, ügyvivő, cégvezető

ügyvitel (fn) ◇ ügyintézés, üzletvitel, adminisztráció

ügyvivő (fn) ◇ megbízott, meghatalmazott, rezidens (*szak*) | ügyintéző

ühüm (msz) ◇ (*biz*): igen, értem, igenis

ül¹ (ige) ◇ üldögél, csücsül, ücsörög, fenékel (*táj*), telepedik <vhova>, kuksol, gubbaszt, gubbad (*táj*), gunnyaszt, kucorog, kuporog, kotlik, ülepedik (*táj*), trónol, peshed (*táj*), seggel (*táj*), vaszarodik (*táj*) ◆ ÁLL, ÁCSOROG

◇ kiül, elkoptat

◇ időzik, elül, elüldögél, marad, elmarad, késik (*táj*) ◆ DOLGOZIK, TEVÉKENYKEDIK

◇ (*biz*): raboskodik, börtönben van | büntetését tölti, rács mögött van, lakat alatt van, sitten van, hidegen van ◆ SZABADUL, SZABADLÁBON VAN

◇ <vmin>: kisajátít

◇ (*rég*): ülést tart, ülésezik, tanácskozik

◇ ellep, elborít | elfoglal, rátelepszik, rátelepedik

◇ [ügyet] halogat, elodáz, elfektet

◇ lapul, megbújik

◇ illik, talál

◇ [járműre]: beszáll, felszáll

ül² (ige) ◇ ünnepel, megünnepel, megtart, rendez, megrendez

üldögél (ige) ◇ ücsörög, elül, csücsül, trónol (*pej*), gubbaszt, ülöget (*táj*) ◆ ÁLLDOGÁL, ÁCSOROG

üldöz (ige) ◇ követ, hajszol, kerget, úz, köröz, hajhász, hajkurász, vadászik <vmire> ◆ MENEKÜL, FUT <VKI ELŐL>

◇ nyugtalanít, zaklat, zargat, zavar, háborgat, molesztál, abajgat (*táj*)

üldözés (fn) ◇ követés, üzés, kergetés, vadászat, hajsza, hajszolás, hajhászás, hajtóvadászat, abajgatás, zaklatás, zavarás, perzekúció (*id*) | pogrom ◆ MENEKÜLÉS

üledék (fn) ◇ lerakódás, szedimentum (*szak*), depozitum (*id*), hordalék, iszap, alj, zacc, seprő, szálladék (*rég*), zákány (*táj*)

ülep (fn) ◇ (*durva*): far, fenék, segg (*durva*), ülőgumó (*tréf*), alfél, hátsó, tompor, funduska (*táj*), totyak (*táj*), sejhaj (*biz*), popsi (*biz*), popó, altáj, bula (*szleng*), zsityó (*szleng*), kuffer, valag (*durva*), ület (*rég*)

ülepedik¹ (ige) ◇ ülepszik, leszáll, lerakódik, szedimentálódik (*szak*) ◆ FELKAVARODIK, ÖSSZEZAVARODIK

◇ [talaj]: süpped

ülepedik² (ige) ◇ leül, megtelepszik, letelepedik

ülepít (ige) ◇ tisztít, kiválaszt, szedimentál (*id*) ◆ FELKAVAR, ÖSSZERÁZ

ülés (fn) ◇ kucorgás, kuporgás, csücsülés, kotlás, gubbasztás, trónolás

◇ ülőhely, ülőalkalmatosság

◇ gyűlés, tanácskozás, tárgyalás, értekezlet, megbeszélés, meeting (*id*), plénum (*id*), szesszió (*id*), konferencia, kongresszus, szeánsz (*biz*), an két

ülésezik (ige) ◇ ülést tart, gyűlésezik, összeül, értekezik, tanácskozik, tárgyal, ül (*rég*)

ülésszak (fn) ◇ szesszió (*id*)

ülnök (fn) ◇ segédbíró, asszesszor (*id*), esküdt

ülőhely (fn) ◇ hely, férőhely, ülés, ülőke

ülőke (fn) ◇ ülés, ülőhely | ülőalkalmatosság

◇ vécéülőke, vécédeszka

◇ (*biz*): ülep, fenék

ültet (ige) ◇ helytel kínál, leültet

◇ [hivatalba]: iktat, beiktat, helyez

◇ keltet, kotoltat, fészekre ültet

◇ palántáz, palántál, plántál (*rég*), tűzdel, pikíroz (*szak*), veteményez, vet, telepít, dugványoz

◇ olt, elhint

◇ [járműre]: helyez, tesz, feltesz, felrak

ültetés (fn) ◇ palántázás, palántálás, plántálás (*rég*), telepítés, dugványozás

ültetvény (fn) ◇ birtok, farm, kultúra, plantázs (*id*)

◇ csemetekert, telepítvény, faiskola

ünne (fn) ◇ ünnepnap, örömnep (*rég*), hálaünnep, sollemnitas (*id*), szent nap (*rég*), gálanap (*rég*), örömnep | pihenőnap, munkaszüneti nap, munkaszünet, szabadnap, szünnep ◆ HÉTKÖZNAP, MUNKANAP

◇ ünnepszég, ünnepély | ünneplés

◇ évforduló, alkalom

ünnepel (ige) ◇ ünnepet ül, ünnepet tart, jubilál (*id*), celebrál
 ◇ dicsóít, tapsol <vkinek>, éljenez, magasztal, tömjénez | istenít, bálványoz, hozsannáz, sztárol (*szleng*)

ünnepély (fn) ◇ ünnepség, megemlékezés, ceremónia, gála, fesztivitás (*id*), sollemnitas (*id*)

ünnepélyes (mn) ◇ ünnepi, ünnepies, emelkedett, méltóságteljes, szertartásos, kimért, ceremonialis, magasztos, fenséges, jeles, fennkölt, patetikus, sollemnitas (*id*) | díszes, pompás ◆ HÉTKÖZNAPI, MINDENNAPI

ünnepélyesség (fn) ◇ szertartásosság, magasztosság, fennköltség, méltóság, sollemnitas (*id*), pátoasz | komolyság

ünnepi (mn) ◇ ünneplő, ünnepélyes, ünnepies, emelkedett, magasztos, fennkölt, méltóságteljes, pompás, vasárnapi [viselet] | fényűző ◆ HÉTKÖZNAPI

ünneplés (fn) ◇ gratuláció, ováció, ujjongás | éljenzés, taps

ünnepplő I. (mn) ◇ jubiláló
 ◇ [ruha]: ünnepi, vasárnapi, kimenő

ünnepplő II. (fn) ◇ jubilálás
 ◇ ünneplőruha, gálaruha, díszruha, kimenőruha, gála, parádé, harci dísz (*szleng*)

ünneprontó (mn) ◇ örömröntő, mulatságröntő, játékröntő

ünnepség (fn) ◇ ünnep, ünnepély, parádé, gála (*biz*), szertartás, fesztivitás (*id*), ceremónia, devernyció (*táj*)

ünnő (fn) ◇ üsző, üszőborjú
 ◇ szarvasünnő, szarvastehén, nőstényszarvas | szarvasgím, gímzarvas, gím

úr (fn) ◇ távolság, hézag, hiátus (*szak*), rés, szakadék, mélység | hiány
 ◇ vákuum, üresség
 ◇ világűr, kozmosz, világmindenség

üreg (fn) ◇ mélyedés, lyuk, odú, vacok, kotorék, padmaly (*táj*), vajat, vágat, gödör, verem, medence, teknő, vápa (*rég*), kaverna (*rég*)
 ◇ (*rég*): barlang, grotta (*rég*), akna, tárna

üres (mn) ◇ üreges | kongó
 ◇ szabad, lakatlan, elhagyott, elhagyatott, néptelen, elfoglalatlan, kopár, kietlen ◆ LAKOTT, BENÉPESÜLT
 ◇ [állás, hely]: betöltetlen, szabad ◆ BETÖLTÖTT, ELFOGLALT
 ◇ [okmány]: biankó, kitöltetlen ◆ KITÖLTÖTT
 ◇ [ételféle]: puszta, csupas
 ◇ [remény]: hiábavaló, hiú, hasztalan
 ◇ [beszéd]: semmitmondó, tartalmatlan, sületlen | unalmas ◆ ÉRDEKES, LEBILINCESEŐ
 ◇ [vita]: meddő, terméketlen ◆ ÉRTELMEZ, HASZNOS
 ◇ [frázis]: elcsépett, elkoptatott, banális, közhelyszerű, pufogó, dagályos, sallangos
 ◇ [okfejtés]: tartalmatlan, felületes, szellemtelen, gondolatszegény ◆ EREDMÉNYES, CÉLIRÁNYOS
 ◇ [személy]: léha, ostoba, értéktelen, komolytalan, mihaszna ◆ KOMOLY, MEGBÍZHATÓ
 ◇ [lélek, szív]: érzéketlen, kedélytelen, apatikus

üresedés (fn) ◇ megürülés, vakancia (*id*) ◆ BETÖLTÉS, ELFOGLALÁS

üresedik (ige) ◇ ürül, fogy ◆ TELIK, TÖLTÖDIK

üresfejű (mn) ◇ léha, buta, butácska, hólyag, ostoba | műveletlen, iskolázatlan, tanulatlan **Sz**: lotyog a feje, mint a záptojás ◆ OKOS, ESZES, VAN SÜTNIVALÓJA

üresség (fn) ◇ semmi, vákuum (*id*) | ür
 ◇ sivárság, kifejezéstelenség, tartalmatlanság, laposság, banalitás ◆ TARTALMASSÁG

ürge (fn) ◇ (*szleng*): ember, férfi, alak, pasas (*biz*), hapsi (*szleng*), krapek (*szleng*), mókus (*szleng*), pacák (*szleng*), muki (*szleng*), fazon (*biz*), tag (*biz*)

ürhajós (fn) ◇ asztronauta (*id*), kozmonauta (*id*), ürrepülő, úrpilóta

ürhajózás (fn) ◇ ürrepülés, asztronautika (*id*), kozmonautika (*id*) | űrkutatás

ürít (ige) ◇ kiönt, kitisztít ◆ TÖLT, TELÍT
 ◇ szükségét végzi | vizez, hugyozik (*durva*), könnyít (*táj*), ereszt (*biz*), pisil, kisdolgozik (*biz*) | székel, nagydolgozik (*biz*), csinál, becsinál, szarik (*durva*), kakál (*biz*), kakil (*biz*)

ürlap (fn) ◇ nyomtatvány, formanyomtatvány, blanketta, kérdőív, ív, formuláré, lepedő (*szleng*)

ürméret (fn) ◇ kaliber (*szak*), térfogat

ürmös (fn) ◇ vermut, ürmösbor

ürmöm (fn) ◇ istenfű (*táj*)

◊ keserűség, bánat, bosszúság, keserv ♦ ÉDESSÉG, ÖRÖM

űrrakéta (fn) ◊ kozmikus rakéta, hordozórakéta, rakéta

űrrepülés (fn) ◊ űrhajózás, űrutazás, rakétautazás | űrkutatás, asztronautika

űrruha (fn) ◊ űrhajósöltözék, szkafander

űrtartalom (fn) ◊ térfogat, köbtartalom, volumen, befogadóképesség, kapacitás, kubatúra (*rég*)

űrű (fn) ◊ herélt kos

űrügy (fn) ◊ apropó, indok, jogcím, kifogás, mentség, kibúvó, alibi, szín, álszín (*rég*), örv (*rég*), álok, pretextus (*rég*), titulus (*rég*)

űrül (ige) ◊ fogyatkozik, üresedik, eltávozik, kifolyik ♦ TELIK, TÖLTÖDIK

űrülék (fn) ◊ fekália (*szak*), ganéj (*táj*), piszok, szar (*durva*), széklet, bélsár, exkrementum (*id*), fécész (*szak*), fos (*durva*), trágya, drekk (*szleng*), tisztulat (*táj*), nagydolog (*biz*), kaka (*biz*), kaki (*biz*), csoki (*szleng*), trutyi (*szleng*), kula (*szleng*), boja (*szleng*) | bogyó, lepény (*tréf*), csúnyaság, rondaság

üst (fn) ◊ főzőüst, bogrács, kondér

◊ kazán, katlan

üstök (fn) ◊ (*rég*): hajzat, bozont | hajfonat, hajfonadék, csimbók, varkocs | grabanc

◊ [üstökösé]: csóva, fénycsóva

üstökös (fn) ◊ kométa (*rég*)

üstöllést (fn) ◊ (*táj*): azonnal, rögtön, tüstént, íziben (*táj*), most

üszkös (mn) ◊ parázsló, hamvadó | megégett, elszenesedett

üsző (fn) ◊ üszőborjú, ünő, borjú, tehén

üszög (fn) ◊ [gabonaféln]: ragya

◊ (*táj*): üszkösödés, üszök, gangréna (*id*)

◊ (*rég*): parázs, hamu

üt (ige) ◊ ver, ütlegel, döngtet, bántalmaz, csap, vág, sújt, sulykol, vagdal, csépel, páhol, püföl, megpofoz, felképel, ostoroz, cserdít, rittyent (*táj*), suhint, legyint, paskol, husángol (*táj*), kalapál, kólint, öklöz, bepancsol (*szleng*), hargenol (*szleng*), búbol (*táj*), kókányol (*táj*), hupál (*táj*), tángál, agyal (*táj*), sóz (*táj*), zamekol (*szleng*) ♦ SIMOGAT, CIRÓGAT, BABUSGAT

◊ eltalál, feldönt | kiüt

◊ belever, beleüt, belenyom

◊ támad, ledorongol (*biz*), ostoroz

◊ [ütőhangszert] megszólaltat

◊ [óra]: jelez, kakukkol

◊ belevág, beleszúr

◊ felülüt, bélyegez

◊ <vkire>: hasonlít ♦ ELÜT, KÜLÖNBÖZIK

üteg (fn) ◊ ágyúüteg, battéria (*rég*)

ütem (fn) ◊ taktus | ritmus

◊ szakasz, menet, etap

◊ iram, lendület, sebesség, tempó

ütemes (mn) ◊ ritmusos, ritmikus

◊ gyors, folyamatos, tempós ♦ LASSÚ, KOMÓTOS, KÉNYELMES

ütemez (ige) ◊ skandal (*szak*), taktust ver, ritmizál (*id*)

◊ beoszt, [időben] eloszt, tervez | programoz

ütés (fn) ◊ csapás, sújtás, ütleg, ökölcsapás, vágás, pofon, verés, husángolás (*rég*), pálcázás (*rég*), sulykolás (*rég*), zupálás (*rég*), rukk (*id*) ♦ SIMOGATÁS, CIRÓGATÁS, BABUSGATÁS

◊ [kártya]: trikk (*id*)

ütközet (fn) ◊ csata, csatározás, összecsapás, tusa, ütközés (*rég*), küzdelem, tűzpárbaj, harc, viadal

ütközik (ige) ◊ ütődik, verődik, nekimegy, nekiütődik, nekiverődik

◊ megütközik, összecsap, megküzd, harcol, megverekszik

◊ [bajusz, szakáll]: serked, szokik (*táj*)

ütköző (fn) ◊ lökhárító, lökésárító, lökéskiegyenlítő, puffer (*id*)

◊ [ajtón, ablakon]: ütközőléc

ütleg (fn) ◊ ütés, botlítás, verés, csapás, sújtás, pálca, lazsnak (*táj*), puflag (*táj*), pufánk (*táj*), bunyó (*szleng*), kutyaporció (*rég*)

ütlegel (ige) ◇ üt, ver, üt-ver, püföl, öklöz, búbol (*táj*), lazsnakol (*táj*), puhít (*táj*), ruház (*szleng*), tángál, náspángol, megdönget (*rég*), kókányoz (*rég*), hargenol (*szleng*), adjusztál (*táj*), kópisol (*táj*), puflagol (*táj*)

ütő (fn) ◇ (*rég*): sulyok, bunkó, kézidöngölő, ütőfa | harangütő

ütődik (ige) ◇ verődik, csapódik, lökődik, koccan, kocódik (*táj*) | beleütöközik

◇ [gyümölcs]: törődik, potyolódik (*táj*)

ütődött (mn) ◇ (*biz*): hülye, fogyatékos, hibbant, gyagyás, agyalágyult, esztelen, gyengeelméjű, lúke (*biz*), dilis, dilinyós (*biz*) | hóbortos, bolondos, lökött (*szleng*), kótyagos, féleszű, tökéletlen, egon (*szleng*), ubul (*szleng*) ◆ NORMÁLIS, ÉPESZŰ

◇ [gyümölcs]: törődött, sérült, hullott, potyolódott (*táj*) ◆ ÉP, EGÉSZSÉGES, SÉRTETLEN

ütőér (fn) ◇ verőér, artéria (*szak*), ütér (*rég*), élőér (*táj*), élőin (*táj*)

◇ (*vál*): főútvonal

ütöget (ige) ◇ vereget, verdes, kopácsol, döncöl (*táj*), lapogat, pall (*táj*), kopogtat, kocogtat, kalapál, dömöcsköl (*táj*), paskol, suprikál (*rég*), hupol (*táj*), hüppöget (*táj*)

ütőkártya (fn) ◇ ász, adu, tromf (*rég*), sláger (*biz*) | érv, bizonyíték

ütött-kopott (mn) ◇ kopott, használt, viselt, viseltes, toprongyos, rongyos, elviselt | megviselt, megrongálódott, ócska, rozszant, rozoga, szedett-vedett, szegényes, snassz (*biz*), sébig (*id, biz*) ◆ ÚJ, ÚJDONATÚJ, VADONATÚJ

üt-ver (ige) ◇ ütlegel, tángál, náspángol, csépel, lazsnakol (*táj*), puhít (*táj*), ruház (*szleng*), dönget

üveg (fn) ◇ üvegalack, palack, butélia, flakon, flaska, flaskó, butykos, üveg (*táj*), öveg (*táj*), eveg (*táj*)

◇ üvegcese, fiola

◇ üvegnemű, üvegtábla, táblaüveg, üvegcserép, üvegdarab, üvegszilánk

◇ [jelzőként]: üvegnyi

üvegcese (fn) ◇ üvegecske, ampulla, fiola, flakon

üvegház (fn) ◇ pálmaház, glazhaus (*rég*), növényház, melegház, orangerie (*id*), hajtató, télikert

◇ üvegbura

üveghuta (fn) ◇ huta, üvegyár, üvegcsűr (*táj*), üvegkohó (*rég*)

üvegszilánk (fn) ◇ üvegdarab, üvegcserép, üveg

üvölt (ige) ◇ ordít, kiabál, kiált, bög, bömböl, bődit (*rég*)

◇ [állat]: vonyikol, vonít, vonyít, szüköl

◇ [szél]: zúg, süvölt, orgonál, tombol, tutul (*táj*) ◆ LENGEDEZ, SUSOG

üvöltés (fn) ◇ kiáltás, ordítás, bögés, bömbölés, kiabálás

◇ [állat]: vonítás, vonyítás, szükölés

◇ [szél]: zúgás, süvöltés, tombolás, tutulás (*táj*)

üz (ige) ◇ kerget, üldöz, hajt, hajszol, hajhász, zargat, zavar, hajkurász, rezzent (*táj*) ◆ MENEKÜL, FUT <VKI ELŐL>

◇ siettet, nógat, zargat, abajgat (*táj*)

◇ végez, folytat, művel, foglalkozik <vmivel>, [mesterséget] gyakorol, csinál

üzekedik (ige) ◇ párosodik, párizik | [tehén] folytat (*rég*)

üzem (fn) ◇ vállalat, gyár, üzemegység, műhely | ipartelep, gyártelep

◇ munkafolyamat, munka, működés

üzemel (ige) ◇ működik, dolgozik, üzemben van, szuperál (*biz*), forog, funkcionál ◆ ÁLL, SZÜNETEL, VESZTEGEL

üzemeltet (ige) ◇ működtet, dolgoztat | járat | fenntart ◆ LEÁLLÍT, BEZÁR

üzemköltség (fn) ◇ rezszi, fenntartás, fenntartási költség

üzemzavar (fn) ◇ hiba, defekt, meghibásodás, géphiba | probléma, baj

üzen (ige) ◇ értesít, szól, közöl, jelez, tudat, tudtára ad, üzenetet küld, ír | hív, hívat, odacitál, berendel, küld <vkiért>, izen (*táj*)

üzenet (fn) ◇ értesítés, közlemény, hír, híradás, posta (*rég*), tudósítvány (*rég*), mondanivaló

üzér (fn) ◇ (*rég*): nyereszkesző, haszonleső, spekuláns, feketéző (*szleng*), seftelő (*biz*), nepper, kufár (*rég*), adóevő (*rég*), díler (*szleng*)

üzérkedik (ige) ◇ spekulál, feketézik (*szleng*), seftel (*biz*), nyereszkeszik, üzletel, kufárkodik (*rég*), nyerekedik (*táj*), zsidóskodik (*rég*), sibold (*szleng*) | valutázik (*biz*)

üz-hajt (ige) ◇ kerget, hajszol, hajhász, hajkurász, zavar, zargat (*biz*), megszalaszt, futamít (*rég*), kénytet (*táj*), kajtat <vki után> (*táj*), fut <vki után>, ihogat (*táj*)

üzlet (fn) ◊ üzlethelyiség, kereskedés, árusítóhely, bolt, áruda (*rég*), bazár, magazin (*rég*), butik
◊ adásvétel, ügylet, vásár, vétel, negóciium (*rég*), business (*id*), seft (*biz*), műszorgalom (*rég*), buli (*biz*), tranzakció
◊ (*szleng*): haszon, nyereség, profit ♦ VESZTESÉG
üzletel (ige) ◊ árusít, üzletezik, kereskedik, kalmárkodik, kufárkodik (*rég*) | nyereszkedik, seftel (*biz*), üzérkedik, feketézik (*szleng*)
üzletember (fn) ◊ kereskedő, kalmár, üzér (*rég*) | vállalkozó, businessman (*id*) | bankár
üzletfél (fn) ◊ vevő, ügyfél, kuncsaft (*biz*), megrendelő
üzlethelyiség (fn) ◊ bolt, üzlet, kereskedés, bazár, áruda (*rég*), krájlzeráj (*rég*)
üzleti (mn) ◊ kereskedői, kereskedelmi, kommerciális
◊ bolti, vásárolt
üzletkötés (fn) ◊ üzlet, adásvétel, vásár, ügylet, tranzakció, negóciium (*rég*)
üzlettárs (fn) ◊ társ, cégtárs, partner, társtag, részes
üzletvezető (fn) ◊ igazgató, ügyintéző, ügyvezető, direktor (*id*), menedzser

V

vacak I. (mn) ◊ silány, hitvány, selejtes, értéktelen, vicik-vacak, ócska, hasznavehetetlen, csapnivaló, ringy-rongy, ramaty (*biz*), gyatra, rossz, kaka (*biz*), szar (*durva*), rissz-rossz (*táj*), lepra (*durva*), pilf (*biz*), tré (*szleng*), csetvás (*táj*), ebenlógó (*táj*) ♦ KIVÁLÓ, REMEK, ÉRTÉKES
vacak II. (fn) ◊ vacakság, szenny, szemét, bővli, limlom, hitványság, kacat, szir-szar (*durva*), selejt ♦ ÉRTÉK, KINCS
vacakol (ige) ◊ bíbelődik, piszmog, bajlódik, vackolódik (*táj*), pepecsel, tötyörészik, totojázik, gatyázik (*szleng*), szarakodik (*durva*), baszakodik (*szleng*)
◊ <vkivel>: piszkál, bosszant, ingerkedik (*táj*)
vacakság (fn) ◊ apróság, semmiség, csekélység, haszontalanság
◊ vacak, kacat, limlom, lom, bővli, hitványság, szemét, selejt ♦ ÉRTÉK, KINCS
◊ silányság, értéktelenség
vacillál (ige) ◊ tétovázik, habozik, ingadozik, inog, bizonytalankodik, teketóriázik, hezitál, vonakodik ♦ HATÁROZ, DÖNT, VÁLASZT
vacok (fn) ◊ vadkörte, vadalma, vadóka (*táj*)
vacog (ige) ◊ remeg, didereg, cidrizik, reszket, cebeg (*táj*), keceg (*táj*) | fázik, fagyoskodik
vacok (fn) ◊ fekvőhely, ágy | alom | fészek, odú | búvóhely
vacSORA (fn) ◊ estebéd, esteli (*rég*), estések (*rég*), szupé (*id*) | bankett ♦ REGGELI
vad I. (mn) ◊ primitív, civilizálatlan, műveletlen, barbár ♦ FEJLETT, MŰVELT, CIVILIZÁLT
◊ veszedelmes, nekivadult, indulatos, bösz, féktelen, fékevesztett, haragos, ádáz, erőszakos, durva, nyers, goromba, szilaj, állati, veszekedett, embertelen, kegyetlen, vandál, vérengző, vérszomjas, brutális, állatias, zabolátlan, fékezhetetlen, eszeveszett, bedák (*táj*) ♦ SZELÍD, HIGGADT, NYUGODT
◊ zord, zordon (*rég*), félelmetes, ijesztő | kietlen, parlagi (*rég*), lakatlan, elhagyatott ♦ BARÁTSÁGOS, BELAKOTT
◊ szélsőséges, szertelen
◊ domesztikálatlan, nem háziastított
vad II. (fn) ◊ vadállat, bestia, dúvad, ragadozó, fenevad
◊ zsákmány | vadhús | vadpecsenye
vád (fn) ◊ panasz, panasztétel
◊ vádpont, vádirat | gyanú, imputáció (*rég*) | gyanúsítás
◊ vádhatóság, ügyész ♦ VÉDELEM, ÜGYVÉD
vadállat (fn) ◊ ragadozó, vad, fenevad, dúvad, vadbarom (*rég*), bestia, szörnyeteg ♦ HÁZIÁLLAT
vádaskodik (ige) ◊ rágalmaz, befeketít, mószerol | áskálódik

vadász (fn) ◇ puskás (*biz*), hajhász (*rég*), vadászember (*táj*), jáger (*rég*), nimród (*rég*) ◆ VAD, ZSÁKMÁNY
 ◇ hegyivadász

vadászat (fn) ◇ vadászás, hajtás, hajszolás, hajkurászás, üzés | üldözés

vadászház (fn) ◇ vadászlak, vadászkunyhó, vadásztanya | vadászkastély

vadászik (ige) ◇ cserkész, cserkészik, üldöz | kerget, hajsol | keres

vaddisznó (fn) ◇ disznó, vadkan, sörtevad, feketevad (*rég*)
 ◇ [emberre]: dúvad, fenevad, állat
 ◇ (*szleng*): gyorsajtó

vadember (mn) ◇ ősember | emberevő, kannibál

vademecum (fn) ◇ zsebkönyv, jegyzetfüzet, jegyzet, notesz, kisokos (*biz*)
 ◇ útikalauz, útikönyv, bedekker
 ◇ kézikönyv, segédkönyv

vadgalamb (fn) ◇ gerle, gerlice, cukrú (*táj*)

vadgesztenye (fn) ◇ bokrétafa (*táj*), lógesztenye (*táj*) ◆ SZELÍDGESZTENYE

vadházasság (fn) ◇ (*rég*): együttélés, élettársi közösség (*szak*), bagolyhit (*táj*), összeállás (*táj*)

vádirat (fn) ◇ vád, vádbeszéd, vádlevelel

vadkacsa (fn) ◇ vadréce, tőkés réce

vadkörte (fn) ◇ vackor, vadóka (*táj*) | vadkörtefa

vádli (fn) ◇ lábikra

vadliba (fn) ◇ vadlúd ◆ HÁZILÚD

vádló (fn) ◇ ügyész ◆ VÉDŐ, ÜGYVÉD
 ◇ panaszos, felperes, aktor (*rég*), vádtevő (*rég*) | bepanaszló, hibáztató, okoló ◆ ALPERES

vádlott (fn) ◇ terhelt, bepanaszolt, alperes

vádóc (fn) ◇ [jelzőként]: idegenkedő, bizalmatlan, barátságtalan, ijedős, félénk, bátortalan | zabolátlan, rakoncátlan, féktelenkedő, vásott, komisz, nyughatatlan ◆ SZELID, NYUGODT, SZÓFOGADÓ
 ◇ (*táj*): vadonc (*szak*), magról kelt facsemete
 ◇ angolperje

vádol¹ (ige) ◇ gyanúsít, rágalmaz, rámond, ráfog, hibáztat, okol, bepanaszol, vádat emel | inkriminál (*id*), inkulpál (*rég*) ◆ VÉD, PÁRTFOGOL

vádol² (ige) ◇ (*táj*): gyalogol, bandukol, vándorol | gázol

vadon I. (fn) ◇ erdő, erdőség, rengeteg
 ◇ puszta, pusztaság

vadon II. (mn) ◇ zord, elhagyott, kietlen, vad, járatlan (*rég*) ◆ BARÁTSÁGOS, BELAKOTT

vadonatúj (mn) ◇ új, újdonsült, újdonatúj, legújabb, friss, vadiúj (*szleng*) ◆ ÓSDI, ÓSRÉGI

vadorzó (fn) ◇ orrvadász, orvlövész, lesipuskás, rapsic (*biz*)

vadrózsa (fn) ◇ rózsa, csipkerózsa, csipkebokor, tüskerózsa, gyepürózsa, kutyarózsa, hecsedli, ebrózsa (*táj*), ebcsipke (*táj*), bicske (*táj*), bicsketüske (*táj*), csipkenye (*táj*), máriafogta-rózsa (*táj*)

vadság (fn) ◇ durvaság, féktelenség, szilajság ◆ SZELÍDSÉG, JÓSÁG, ENGEDELMESSÉG

vadszőlő (fn) ◇ boncszőlő, borostyánszőlő

vág (ige) ◇ hasít, metsz, metél, nyes, aprít, vagdal | leválaszt, megrövidít, eltávolít | nyír, nyisszant, nyiszál, kurtít
 ◇ [kenyeret]: szel, szeg, kanyarít, karéjozik (*táj*), csíp (*táj*), irrizál (*táj*)
 ◇ megsebez | levág, pusztít, kaszabol, öl, mészárol
 ◇ (*táj*): arat, kaszál, sarlóz
 ◇ dob, hajít, lök
 ◇ üt, csap, sújt, ver, risszant (*rég*), duvaszt (*táj*), kódorint (*táj*), puhaszt (*táj*), sum (*táj*), sóz (*biz*)
 ◇ [szemmel]: kacsint, hunyorít, hunyik (*táj*)
 ◇ illik, összeillik, tartozik, passzol (*biz*), klappol (*szleng*) | tetszik ◆ ELÜT

vagány (mn és fn) ◇ vakmerő, belevaló (*biz*), mérész, leleményes, hétpróbás, határozott, tőkös (*szleng*) ◆ FÉLÉNK, BIZONYTALAN
 ◇ (*biz*): csavargó, jassz (*rég*), huligán, hobó, clochard (*id*)

vágány (fn) ◇ sínpar, sínpálya, pályatest, sín
 ◇ (*rég*): hegyszoros, völgy, hasadék, nyílás, vágaték (*rég*), vákány (*rég*)

vágás (fn) ◇ metszés, nyírás, hasítás
 ◇ nyom, hasadék, rés, hasadék

◇ seb, sebhely, heg, hegedés, var, forradás, forradat (*rég*), forrács (*táj*)
 ◇ ütés, csapás, sújtás
 ◇ irtás, fakitermelés | vágat, szelet
 ◇ ölés, disznóölés, mészárlás
 ◇ aratás, sarolás, betakarítás, kaszálás, arat (*táj*)
 ◇ montázs (*szak*)
vágat (fn) ◇ járat, üreg, folyosó, vajat, tárna
 ◇ vágás, szelet
 ◇ (*rég*): seb, sebhely, heg
vagdal (ige) ◇ aprít, darabol, vagdos, szeletel, eldiribel (*táj*), szecskáz (*táj*), transzíroz, metél, ródal (*rég*), szabdal, irdal (*táj*), nyiszál, hasogat
 ◇ csipkéz, recéz, cakkoz, rovátkol
 ◇ farag, vés, metsz, ró, bárdol (*rég*)
 ◇ levág, öl, kaszabol, irt, mészárol, kardélre hány
 ◇ csapkod, ütöget | sérteget, bántalmaz, bánt
vagdalkozik (ige) ◇ küzd, harcol, csatáz, csatarász (*rég*), hadaz (*rég*) | hadonászik, csapkod, kaszál | üt, sújt
 ◇ sérteget, bántalmaz | vádaskodik, ócsárol
vagdalthús (fn) ◇ vagdalt (*biz*), húspogácsa, fasírt (*biz*), fasiozott (*biz*)
vagdos (ige) ◇ aprít, vagdal, darabol, kaszabol, metél, szabdal, nyirbál, nyiszál, szeletel, transzíroz | farigcsál
vagina (fn) ◇ (*szak*): hüvely, bögre (*szleng*), buksza (*szleng*), kéjbarlang (*szleng*), kifaszék (*tréf*), puncsi (*tréf*), tarisznya (*tréf*), pina (*durva*), picca (*durva*), trüsi (*biz*), muff (*szleng*)
vágó I. (mm) ◇ metsző, éles ◆ TOMPA, ÉLETLEN
vágó II. (fn) ◇ (*szak*): összeállító, cutter (*id*)
 ◇ (*rég*): mészáros, vágólegény, böllér, sakter (*id*), kaszab (*rég*)
 ◇ (*táj*): vágóhíd, mészárszék, vágószék
 ◇ (*táj*): kerékvágás, keréknyom, szekérnyom, kocsinyom, barázda, csapás (*táj*), csapa (*táj*)
vágódik (ige) ◇ csapódik, ütődik, koccan, kocódik (*táj*)
 ◇ belemélyed, belenyomódik, belevésődik, belehatol
vágta (fn) ◇ futás, ügetés, galopp, kenter (*id*)
 ◇ vágatás
 ◇ sprint (*id*) | rövidtávfutás
vagon (fn) ◇ kocsis | szerelvény (*szak*), vonat
 ◇ (*rég*): csille, bányakocsi, gurítókocsi, görgőkocsi
 ◇ [jelzőként]: vagonnyi | rengeteg
vágtat (ige) ◇ nyargal, rúgtat (*rég*), galoppozik **Sz**: úgy megy, mint egy táltos
 ◇ rohan, száguld, fut, robog, vágtazik, sprintel (*biz*) ◆ POROSKÁL, BALLAG, BANDUKOL
vágtázik (ige) ◇ vágta, galoppozik ◆ POROSKÁL, BAKTAT, BANDUKOL
 ◇ rohan, száguld, száguldozik, robog, viharzik, lohol, iramlík, nyaka közé szedi a lábát, nyaka közé kapja a lábát, nyargal, iszkol, spurizik (*szleng*), sprintel (*biz*), tép (*szleng*), repeszt (*szleng*)
vagy I. (ksz) ◇ vagyis, avagy, pontosabban, azaz, illetve, illetőleg
 ◇ másként, más szóval
vagy II. (hsz) ◇ (*biz*): megközelítőleg, kábé (*biz*), körülbelül, mintegy, hozzávetőleg, cirka (*biz*)
 ◇ legkevesebb, legalább, minimum
vágy (fn) ◇ vágyakozás, vágyódás, nosztalgia, törekvés, nisus (*id*), kívánság, kíváncsi, szomj (*rég*), viszketőség (*pej*) | libidó (*id*), kény, óhaj, sóvárgás, áhítózás, epedés | elképzelés, ábránd, délibáb, vágyálom ◆ KÖZÖNY, EGYKEDVŰSÉG | ELÉGEDETTSÉG
vágyakozás (fn) ◇ vágy, vágyódás, óhajlás, epekedés, kíváncsi, sóvárgás, sóhajtozás, áhítózás | szenvedély, szomjúság ◆ KÖZÖMBŐSSÉG, ÉRZÉKETLENSÉG, EGYKEDVŰSÉG
vágyakozik (ige) ◇ vágyik, vágyódik, áhítózik, epekedik, kíváncsi, áhít, sóhajtozik, szomjazik <vmire>, sóvárog, eped, ácsingózik, apajtozik (*táj*), esekedik (*táj*), ácsing (*táj*), sarmankodik (*táj*)
vágyik (ige) ◇ vágyakozik, vágyódik, áhítózik, óhít, kíváncsi, kíván, megkíván, sóvárog, eped, epekedik, megvesz <vmiért>, veszkődik (*táj*), óhajt, vásik (*táj*), vásódik (*táj*) | törekedik **Sz**: csorog a nyála valami után

vagyis (ksz) ◇ azaz, videlicet (*id*), vulgó (*rég*) | mármint, úgymint, illetve, illetőleg, szóval, egyszóval

vágyódik (ige) ◇ vágyakozik, sóvárog, kíván, kívánczik, eped, epekedik, óhajt, sóhajt, áhit, áhítozik, szomjazik <vmire>, ácsingózik, ácsánkodik (*táj*), gebedezik (*táj*), ráveszekedik (*táj*)

vagyogat (ige) ◇ megvan, éledegél, éleget, létezik, lellegél (*táj*), élődik (*rég*) **Sz:** elvan, mint a befőtt ♦ VIRUL

vagyos (fn) ◇ gazdagság, javak, tulajdon, ingóság, kincs, jószág, marha (*rég*), keresmény (*rég*), pénz, tőke, szerzemény (*rég*), pénzügyek (*szak*), pecunia (*id*) | birtok, földbirtok, föld, ingatlan, fekvőség (*rég*), gazdaság, vagyontárgy (*szak*), bonum (*táj*) ♦ NINCSTELENSÉG, SZEGÉNYség

vagyonos (mn) ◇ gazdag, módos, jómódú, birtokos, pénzes, tehetős, zsíros, dúsgazdag, bírhatós (*táj*), potens (*rég*) ♦ SZEGÉNY, NINCSTELEN, CSÖRÓ

váj (ige) ◇ ás, fúr, kotor, kapar | bányászik
 ◇ mélyít, mélyent (*táj*) ♦ BETEMET
 ◇ piszkál, turkál, vájkál

vájkos (mn és fn) ◇ (*rég*): kuruzsló, jósló, javas, gyógyító, füves, bajos (*táj*), néző (*táj*) | kártyavető

vájár (fn) ◇ bányász, bányamunkás, aknász, bányaműves (*rég*), ércásó (*rég*)

vájat (fn) ◇ mélyedés, üreg, vápa (*rég*) | árok, barázda
 ◇ akna, vágat, folyosó | tárna
 ◇ bevágás, horony, kannelúra (*szak*), falc (*szak*), rovátka

vájda (fn) ◇ fejedelem, vezér, hadvezér, vojvoda (*id*), hoszpodár (*rég*)

vájkál (ige) ◇ turkál, piszkál, vájkotol (*táj*), vatarász (*táj*), piszmatol (*táj*) | guberál
 ◇ tologat, kelleetlenkedik, ímmel-ámmal eszik

vajon (hsz) ◇ hogy, vajh (*rég*), ha (*rég*), vajontén (*rég*) | ugyan (*táj*)

vajszívű (mn) ◇ lágyszívű, jószívű, jólelkű, érzékeny, gyengéd, ellágyuló, engedékeny **Sz:** kenyérrre lehetne kenni ♦ KŐSZÍVŰ, KEMÉNY, HAJLÍTHATATLAN

vajúdik (ige) ◇ kínlódik, szenved, vesződik
 ◇ szül, sajlódik (*táj*), vajlódik (*táj*)

vak (mn) ◇ világtalan, megvakult, megvakított ♦ LÁTÓ
 ◇ sötét, homályos, fénytelen | kiszámíthatatlan
 ◇ (*rég*): haszontalan, értéktelen

vakablak (fn) ◇ álablak (*rég*), blindfeld (*táj*)

vakáció (fn) ◇ szünet, szünet | nyár, szabadság, pihenés, pihenő | nyaralás ♦ ISKOLAIDŐ, ISKOLA, SULI (*biz*)

vakációzik (ige) ◇ pihen | nyaral, üdül, kikapcsolódik, szabadságot (*biz*) ♦ TANUL, DOLGOZIK

vakar (ige) ◇ kapar, vakargat, kaparász, dörgöl, körömsél (*rég*), bizserél (*táj*), csikar (*táj*), csiszál (*táj*)
 ◇ tisztít, csutakol

vakarcs (fn) ◇ csöppség, emberke (*tréf*), görcs, tökmag, vakarék, fikarc (*táj*), porbafingó (*durva*)
 ◇ [jelzőként]: vézna, satnya, nyápic, csenevész, mélynövésű (*szleng*)
 ◇ (*táj*): cipó, bufta (*táj*), pompos (*rég*)
 ◇ (*táj*): lóvakaró
 ◇ (*táj*): köröm
 ◇ (*táj*): csipkerózsabogyó, hecserli (*táj*)

vakarék (fn) ◇ maradék, hulladék, diribdarab
 ◇ kaparék
 ◇ csöppség, vakarcs, tökmag

vakargat (ige) ◇ kapargat, bibirkál (*rég*), vakarcsál (*táj*), vakarmizsál (*táj*)
 ◇ csikland

vakarózik (ige) ◇ vakarja magát, kaparózik, kaparkózik (*táj*), rühelődik (*táj*), nyihelődik (*táj*)
 ◇ lustálkodik, tesped, henyél | szöszmötöl, piszmoz, húzódozik <vmitől>, viszolyog <vmitől> ♦ SÜRGÖLŐDIK, TEVÉKENYKEDIK

vakbél (fn) ◇ fűregnyúlvány, appendix (*szak*)

vakbuzgó (mn) ◇ rajongó, megszállott, fanatikus, elvakult, mániákus, bigott, zelóta (*id*) ♦ JÓZAN, MÉRTÉKTARTÓ

vakcina (fn) ◇ (*szak*): oltóanyag
 ◇ (*biz*): oltás, védőoltás

vakít (ige) ◇ elkápráztat, elvarázsol, megigéz

◇ megtéveszt, ámit, hiteget, félrevezet, becsap, bolondít
 ◇ csillog, fénylik
vakító (mn) ◇ tündöklő, ragyogó, káprázatos, fényes, sziporkázó, luxuriózus (*rég*)
 ◇ család, butító, elbolondító, ámitó
vakant (ige) ◇ kaffant, mukkant, csahint (*táj*), geggent (*táj*), böffent (*táj*), ugat, csahol
 ◇ (*pej*): szól, mond
vakmerő (mn) ◇ meggondolatlan, vagány (*biz*), hazard (*rég*), bátor, merész, elszánt, riszkáns (*biz*), férfias, huszáros, tökös (*szleng*) ◆ FÉLÉNK, ÓVATOS, MEGFONTOLT
 ◇ impertinens (*rég*), szemtelen, arcátlan, hetyke, flagráns (*id*) ◆ JÓL NEVELT, ILLEDELMES, UDVARIAS
 ◇ [remény]: hiú, túlzott, hiábavaló
vakmerőség (fn) ◇ bátorság, merészség, elszántság, kurázi (*biz*), vagányság (*biz*), virtus | meggondolatlanság | kockázat, hazardírozás, rizikó, kaland ◆ MEGFONTOLTSÁG, KÖRÜLTEKINTÉS, ÓVATOSSÁG
 ◇ szemtelenség, arcátlanság, pimaszság
vakol (ige) ◇ tapaszt, tapasztol, bevon, malteroz, bepucol
vakolat (fn) ◇ habarcs, tapaszt, malter
 ◇ (*szleng*): smink, sminkelés, arcfestés, arcfesték, máz (*pej*), kendőzés
vakondok (fn) ◇ vakond, hegymester (*táj*)
vakoskodik (ige) ◇ vaklál (*táj*), vaklász (*táj*), batramáskodik (*táj*), pilátuskodik (*táj*)
vaktaban (hsz) ◇ találmra, látatlanban, ötletszerűen, hevenyén, hevenyészve, hasból, gondolomra, gondolomformán (*táj*), blindre (*biz*), szembehunyva (*rég*), ab invis (*id*) | meggondolatlanul, megfontolatlanul, kapásból ◆ MEGFONTOLTAN, ÁTGONDOLTAN, BIZTOSAN
vaktság (fn) ◇ sötétség, homály, szürkület, ború
 ◇ elvakultság, korlátoltság, szemellenzősség ◆ TISZTÁNLÁTÁS, ÉLESLETÉS
vaksi (mn) ◇ (*biz*): rövidlátó, közellátó, miop (*szak*), miopsz (*szak*), kakucs (*rég*), kuksi (*táj*), kukusi (*táj*), tyúkszemű (*táj*)
 ◇ félszemű, félvak
vakstét (mn) ◇ sötét, szuoksötét, koromsötét, töksötét | fekete
vak (fn) ◇ villanólámpa, villanófény
vákuum (fn) ◇ űr, üresség | légüres tér | légritkított tér
vakvágány (fn) ◇ holtvágány, mellékvágány, zsákutca
vakvarjú (fn) ◇ bakcsó
váladék (fn) ◇ folyadék, folyás | izzadmány, verejték, veríték | köpet, slejm | szekrétum (*szak*), exkrétum (*szak*) | szmegma (*szak*), fitymafaggyú
valaha (hsz) ◇ hajdan, hajdanán, hajdanában, régen, rég, réges-rég, korábban, egykor, egyszer, valamikor, azelőtt, anno dacumál (*biz*)
 ◇ akármikor, bármikor
valahány (nm) ◇ ahány
 ◇ néhány, valamennyi
 ◇ mindegyik, mind, összes
valahányszor (nm) ◇ valamennyiszor, akárhányszor
valahára (hsz) ◇ végre, sokára, csakhogy, elvégre (*rég*), nagy sokára
 ◇ majd, valamikor, egykor
valahogy, valahogyan (hsz) ◇ valamiképpen, valamiként, úgy-ahogy, így-úgy, jól-rosszul, csak-csak
valahol (hsz) ◇ valamerre
 ◇ akárhol, bárhol
valaki (nm) ◇ bárki, akárki, egyvalaki, olyaski (*táj*), valakicsoda (*táj*) ◆ SENKI
 ◇ az ember
 ◇ izé, illető, pasas (*biz*), alak (*biz*), pityipalkó (*biz*), hogyishívják (*biz*)
valamely (nm) ◇ egy, egyik, némely
 ◇ valamelyik
 ◇ bizonyos, valamilyen, valamiféle (*táj*)
 ◇ (*rég*): amely
valamelyest (hsz) ◇ némileg, némiképp, némiképpen, valamennyire, félig-meddig, egy kissé, egy kicsit, kisség (*táj*)

valamelyik (nm) ◇ egyik, egy bizonyos, valamely (*rég*)

valamennyi (nm) ◇ minden, mindegyik, összes, valahány
 ◇ mind ◆ SENKI
 ◇ kevés, valamicske, némi

valamennyire (hsz) ◇ annyira-amennyire, félig-meddig, félig, kissé, valamicskét, valamelyest, némileg, némiképp, egy kissé, egy kicsit ◆ SEMENNYIRE

valamerre (hsz) ◇ valahova ◆ SEHOVA, SEHOVÁ
 ◇ valahol ◆ SEHOL, SEHOL SEM

valami (nm) ◇ egymi (*rég*), valamicsoda (*táj*), egy-más, holmi, izé (*biz*), izé-mizé (*biz*), mifene (*biz*), objektum (*rég*), etvasz (*szleng*), bigyó (*szleng*) ◆ SEMMI
 ◇ valamennyi, egy kevés
 ◇ (*táj*): körülbelül, mintegy

valamiképp, valamiképpen (hsz) ◇ valahogy, valahogyan, valamiként, némiképp ◆ SEHOGYAN, SEMMIKÉPP, SEMMIKÉNT

valamikor (hsz) ◇ egykor, valaha, ezelőtt, valamidőn (*rég*), hajdan, hajdanában, régen, régebben, régente, egyszer, azelőtt, korábban ◆ MOST, NAPJAINKBAN | SOHA

valamilyen (nm) ◇ valamiféle, valaminő (*rég*), néminemű (*rég*)

valamint (ksz) ◇ továbbá, úgymint, szintén, úgyszintén, azonkívül, azonfelül, meg, ráadásul

valamirevaló (mn) ◇ tisztességes, rendes | épkezláb, használható, megfelelő, alkalmas ◆ HASZONTALAN

válás (fn) ◇ elkülönülés, elszakadás, búcsúzás ◆ EGYESÜLÉS, ÖSSZEFOGÁS, UNIÓ
 ◇ bontás (*szak*) ◆ ESKÜVŐ, HÁZASSÁGKÖTÉS
 ◇ <vmivé>: átváltozás, átalakulás

válasz (fn) ◇ felelet, visszavágás, ríposzt (*id*), replika (*rég*) | reakció, viszonzás ◆ KÉRDÉS
 ◇ ellenérv, cáfolat, ellenvetés, tromf
 ◇ (*rég*): akadály, válaszfal, választófal

válaszfal (fn) ◇ közfal, választófal, válasz (*rég*), rabcifal, rekeszfal ◆ FŐFAL, TARTÓFAL
 ◇ akadály, gát
 ◇ diafragma (*szak*)

válaszol (ige) ◇ felel, választ ad, megválaszol <vmit>, reflektál, felel, visszapattog, visszavág, replikáz (*vál*), ríposztozik, megfelel, visszafelel (*táj*) ◆ KÉRDEZ, KÉRD
 ◇ viszonzoz, reagál ◆ HALLGAT, ELNÉMUL
 ◇ visszaír, visszahív

választ (ige) ◇ dönt, határoz, ítél, eltökél, dűlőre jut ◆ TÉPELŐDIK, INGADOZIK, HABOZIK
 ◇ szavaz, voksol | megszavaz
 ◇ kiválaszt, kitéz, kijelöl, megkülönböztet, kiszemel, kinéz, kiválogat, kikeres, kiszúr (*biz*), kipécéz, kivesz
 ◇ elkülönít, elrekeszt, szétoszt | határol ◆ ÖSSZEÁLLÍT, ÖSSZERAK, EGYESÍT
 ◇ különválaszt, kimondja a választ ◆ ÖSSZEAD

választás (fn) ◇ döntés, elhatározás | megítélés ◆ KÉTSÉG, FENNTARTÁS, BIZONYTALANSÁG
 ◇ lehetőség, mód, alternatíva
 ◇ szavazás, megszavazás ◆ ELVETÉS, VISSZAUTASÍTÁS | TARTÓZKODÁS
 ◇ szelekció, kiválasztás, kiszemelés, válogatás ◆ VISSZAÁLLÍTÁS, EGYESÍTÉS

választék (fn) ◇ készlet, árukészlet, áruválaszték, kollektív, szortiment (*id*)
 ◇ [hajviseleten]: választóvonal, elválasztás

választékos (mn) ◇ gondos, igényes, elegáns, izléses, finom, kifinomult, ékesszóló, fennkölt, exkluzív, disztíngvált, emelkedett, kényes, flancos (*pej*), úri, előkelő ◆ KÖZÖNSÉGES, DURVA

választmány (fn) ◇ vezetőség, bizottság, bizottmány, testület, tanács, grémium (*id*)

választott (fn és mn) ◇ kiszemelt, kiválasztott
 ◇ szerelmes, kedves, jövődöbeli, jegyes | mátká, menyasszony, menyasszonyjelölt | vőlegény, vőlegényjelölt

választóvíz (fn) ◇ királyvíz (*rég*), salétromsav, légsav (*rég*), aqua fortis (*id*)

választút (fn) ◇ keresztút, útkeresztvezető, általút (*rég*), válút (*rég*) | határ
 ◇ döntéshelyzet

valcer (fn) ◇ (*rég*): keringő

válfa (fn) ◇ változat, féleség, fajta, műfaj, variáns, alfaj, alfajta | típus, jelleg, nem

válik (ige) ◊ <mvivé>: változik, alakul, formálódik | lesz, kerekedik, fejlődik ♦ ÁLLANDÓSUL, VÁLTOZATLAN MARAD

◊ szétválik, elágazik, széthasad, szétszakad, elkülönül ♦ EGYESÜL

◊ elválik, különválik, válófélben van, szétmegy (*biz*) ♦ HÁZASODIK, HÁZASSÁGOT KÖT

vall (ige) ◊ állít, mond, tart, kijelent, hisz | kiáll <vmi mellett>, bizonygat, kardoskodik <vmi mellett>, tanúbizonyítást tesz, igazol, erősítget ♦ MEGTAGAD, ELUTASÍT, ELVET

◊ tanúsít, tanúskodik, vallomást tesz, énekel (*szleng*), köp (*szleng*) ♦ ELHALLGAT, ELTITKOL

◊ bevall, beismer, elismer, gyón, beszél (*biz*), köp (*szleng*) | feltár, felfed, kinyilvánít ♦ TAGAD, CÁFOL

váll (fn) ◊ vállcsont

vállal (ige) ◊ elvállal, elfogad, fedez ♦ ELUTASÍT, VISSZADOB

◊ elkötelezi magát, aláír

◊ elismer, magáénak ismer, magára vesz, elvállal, magára vállal, elvádol (*táj*), nyakába vesz (*táj*) | befogad ♦ MEGTAGAD

vállalás (fn) ◊ munka, feladat

◊ fogadalom, eskü, ígéret

vállalat (fn) ◊ üzem, gyár, cég, firma (*rég*), társaság, vállalkozás

vállalati (mn) ◊ üzemi, gyári, céges, társasági ♦ EGYÉNI, MAGÁN, SZEMÉLYES

vállalatvezető (fn) ◊ igazgató, főnök, vezér, fejes (*szleng*), góré (*szleng*), direktor, diri (*biz*) ♦ BEOSZTOTT, DOLGOZÓ

vállalkozás (fn) ◊ kezdeményezés, próbálkozás, kísérlet

◊ vállalat alapítás, cég alapítás | üzlet

◊ vállalat, cég, társaság

vállalkozik (ige) ◊ belevág (*biz*), belekezd, belebocsátkozik, elvállal, fog <vmihez>, elszánja magát, rászánja magát, nekivág

◊ kezdeményez, ajánlkozik, felkínálkozik, megkísérel, próbálkozik

◊ kötelezettséget vállal, leköti magát, eltökéli magát

vállalkozó I. (mn) ◊ lendületes, dinamikus, agilis (*vál*), elszánt, törekvő, szorgalmas, buzgólkodó ♦ LUSTA, KÉNYELMES

vállalkozó II. (fn) ◊ üzletember

◊ aspiráns (*vál*), jelölt, pályázó

vallás (fn) ◊ hit, religio (*rég*), meggyőződés, hitvallás, krédó (*vál*), konfesszió (*id*)

◊ felekezet, vallásfelekezet, hitfelekezet (*rég*) | vallási közösség

◊ vallástan

◊ (*rég*): vallomás, tanúságtétel, kinyilatkozás, kijelentés ♦ ELHALLGATÁS, LEPLEZÉS

vállás (mn) ◊ atlétatermetű, deltás (*biz*), széles vállú, izmos, sportos, szálás, bikaerős, tagbaszakadt, vállaközös (*táj*), bikanyakú ♦ TÖRÉKENY, NYESZLETT, VÉZNA

vallásfelekezet (fn) ◊ felekezet, hitfelekezet (*rég*), konfesszió (*rég*) | egyház

vallásos (mn) ◊ hívő, istenhívő, istenfélő, istenes (*táj*), szentes (*táj*), templomjáró (*vál*), templomos, jámbor (*rég*), ájtatos, religiózus (*rég*), hitfogadó (*táj*), szent (*táj*), áldott, szent életű | hitbuzgó, bigott, szentfázék, kegyeskedő (*rég*) ♦ ISTENTELLEN, HITETLEN, ATEISTA

◊ vallási, rituális

vállásszabadság (fn) ◊ vallásbéke, lelkiismereti szabadság ♦ VALLÁSHÁBORÚ, VALLÁSÜLDÖZÉS

vallat (ige) ◊ faggat, kérdez, kihallgat, kikérdez, vallatóra fog, számon kér, vizsgáztat, kérdőre von, firtat, puhatol, nyaggat, megdolgoz (*biz*), kontat (*táj*), fogtat (*táj*), sallah (*táj*), kicsigáz (*rég*)

◊ vizsgál, kutat, fürkész, keres

vallatás (fn) ◊ számonkérés, kérdőre vonás, kikérdezés, kihallgatás, faggatás | inkvizíció, tortúra, csigázás (*rég*)

vállfa (fn) ◊ akasztó, ruhaakasztó, fogas, kabátakasztó, hónaljfa (*táj*)

vallomás (fn) ◊ tanúságtétel, nyilatkozás, nyilatkozat, tanúskodás | bejelentés, felfedés, elárulás | hitvallás ♦ ELHALLGATÁS, LEPLEZÉS

◊ beismerés, bevallás, számadás, feltárulkozás, gyónás (*vál*), lelkizés (*szleng*) ♦ TAGADÁS

vállpánt (fn) ◊ váll-lap | antantszij (*rég*), növekedésgátló (*szleng*)

◊ kantár, pánt

vállveregetés (fn) ◊ (*pej*): biztatás, buzdítás, elismerés | kitüntetés

válveregető (mn) ◇ (*pej*): lekezelő, leereszkedő, lekicsinylő, lenéző, fölényes, önhitt, öntelt, nyegle, kevély, pökhendi

vállvetve (hsz) ◇ váll váll mellett, együtt, egyetértésben, közös erővel, párhuzamosan, karöltve ◆ KÜLÖN, VETÉLKEDVE, ELLENKEZŐLEG

való I. (mn) ◇ valóságos, valós, valóságon alapuló, létező, színigaz, megtörtént, tényleges, meglévő, tényvaló (*táj*), fennálló ◆ HAMIS, HIBÁS, TÉVES

◇ (*rég*): valódi, eredeti, igazi, hiteles, cáfolhatatlan | igaz ◆ SZÍNLELT, UTÁNZOTT

◇ illő, illik, megfelelő, méltó | helyes, szabad, jó ◆ ILLETLEN | MEGENGEDHETETLEN, TILOS

◇ <vhonnan>: származó

◇ <vhová>: tartozó ◆ IDEGEN

◇ <vminek>: alkalmas, használható

◇ <vmire>: érdemes, fordítható, kellő, szolgáló, szánt, rendelt ◆ ALKALMATLAN, ÉRDEMTELEN

való II. (fn) ◇ valóság, realitás ◆ KÉPZELET, KITALÁCIÓ

◇ [valója vkinek]: lénye, teste-lelke, természete, veleje

◇ [valója vminek]: mivolta, lényege, veleje, magva

◇ igazság, tény ◆ HAZUGSÁG, IGAZÁGTALANSÁG

valóban (hsz) ◇ igazán, tényleg, csakugyan, valójában, kétségekívül, bizonyosan, persze, igazában, komolyan ◆ LÁTSZÓLAG, ESETLEG, RÉSZREHAJLÓAN

valódi (mn) ◇ igazi, őszinte, valós, hiteles, hamisítatlan, eredeti, originális, tősgyökeres, törölmetszett, született, autentikus, virtigli (*biz*), igazolt, saját kezű, igazándi (*táj*) | vérbeli ◆ HAMIS, ÁL, KOHOLT

◇ természetes, élhető, egyszerű, keresetlen, mesterkéletlen, közvetlen ◆ MESTERKÉLT

◇ tényleges, valóságos, effektív

válogat (ige) ◇ szed, szemel (*táj*), szemelget, kiszemel, szedeget, szemecsel (*táj*), szemerkél (*táj*), tallózik, mazsoláz (*biz*), kiveddegél (*rég*), megtisztogat, szétválaszt, keresgél, kiválaszt | tallóz, ollóz ◆ FELMARKOL, BESÖPÖR

◇ osztályoz, csoportosít, fajtáz (*rég*), szortíroz (*biz*), rendez, besorol, kategorizál, minősít, feloszt | rostál, szítál, szelektál, szűr ◆ ÖSSZEKEVER, EGYBEMOS, ELVEGYÍT

◇ kényeskedik, turkál, csipeget, finnyáskodik, finnyálgodik (*táj*), butyhászik (*táj*), büszmöl (*táj*), dúskál (*táj*), maználgodik (*táj*), pimpónátoskodik (*táj*) Sz: válogat, mint tót a vadkörteben ◆ ELFOGYASZT, MEGESZIK

válogatás (fn) ◇ kiválasztás, szemelgetés, mazsolázás (*biz*), tallózás, rostálás | osztályozás, szelektálás, szortírozás (*biz*)

◇ gyűjtemény, egyveleg, szemelvény, szöveggyűjtemény, antológia, kresztomátia (*szak*), kompiláció (*vál*) ◆ ÖSSZEGYÚRÁS, ÖSSZEKEVERÉS, ELEGYÍTÉS

◇ kényeskedés, finnyáskodás, turkálás, fitymálás

válogatós (mn) ◇ kényeskedő, finnyás (*pej*), kényes, elpuhult, bélebűzhödt (*táj*), pincos (*táj*), poszomántos (*táj*) | igényes, nagyigényű, kifinomult | követelődző, rátartí, szőröző (*biz*), szőrszálhasogató ◆ IGÉNYTELEN, EGYSZERŰ, TERMÉSZETES

válogatott (mn) ◇ legjobb, legkiválóbb, elsőrendű, legértékesebb, jeles, derék, kitűnő, választékos, előkelő, exkluzív, elit, finom, különleges, kijelölt, elsőrangú ◆ MINDENNAPOS, LAPOS, BANÁLIS

◇ kiszemelt, tiszta ◆ KÖZÖNSÉGES, SELEJTÉS, SILÁNY

◇ kikeresett, kiválasztott

valójában (hsz) ◇ igazában, tulajdonképpen, voltaképpen, jószerével, eredetileg, lényegében, ténylegesen, igazán, mindenestre, gyakorlatilag, végeredményben, szemmel láthatólag ◆ LÁTSZÓLAG, VAKTÁBAN, SEMMIKÉPPEN

valóper (fn) ◇ bontóper ◆ HÁZASSÁGKÖTÉS, ESKÜVŐ

valós (mn) ◇ valóságos, valódi, reális, tényleges, konkrét, hiteles, meglévő, élő, kézzelfogható, tárgyszerű ◆ KITALÁLT, KÉPZELT

valóság (fn) ◇ létezés, élet, lét, realitás, való (*vál*), tényállás, helyzet, konkrétum, tény, tapasztalat ◆ KITALÁCIÓ, FIKCIÓ

◇ megnyilvánulás, mivolt, lényeg, jelleg

◇ igazság ◆ HAMISSÁG

valósággal (hsz) ◇ valójában, valóban, igazán, igazában (*táj*), komolyan

◇ szinte, úgyszólván, csaknem, tisztára (*biz*)

valóság (mn) ◇ pontos, hajszálpontos, precíz, akkurátus (*rég*) | realista [ábrázolásmód] ◆ PONTATLAN, FELÜLETES, ELNAGYOLT

valóságos (mn) ◇ valós, létező, kézzelfogható, élő, eleven, meglevő, reális, élethű, színigaz, való (*rég*), tényleges, konkrét, effektív | megtörtént ◆ KITALÁLT, KÉPZELT, VALÓTLAN

◇ valódi, eredeti, hamisítatlan, igazi, vérbeli, tősgyökeres ◆ VALÓSZERŰTLEN, HAMIS

valószínű (mn) ◇ élethű, életszerű, életszagú, valóságsgazú, reális | hihető ◆ VALÓSZERŰTLEN, VALÓSZÍNŰTLEN

valószínű (mn) ◇ valószínű, elihető, lehetséges, plauzibilis (*id*) | feltehető, feltételezhető, elképzelhető, igaznak látszó, hihető, nem minden alap nélküli, elfogadható | várható, remélhető, előrelátható, gyanítható, várt, remélt | feltételezett, vélelmezett, állítólagos, látszólagos ◆ ESETLEG, TALÁN

valószínűleg (hsz) ◇ bizonyára, alighanem, föltehetően, előreláthatólag, minden bizonnyal, emberi számítás szerint, alkalmasint, vélhetően, gyaníthatólag, remélhetően | nincs kizárva, könnyen lehet, úgy látszik, talán, lehet ◆ BIZTOSAN, KIZÁRÓLAGOSAN

valószínűség (fn) ◇ lehetőség, esély, sansz (*biz*), eshetőség | kilátás ◆ VALÓSZÍNŰTLENSÉG, LEHETETLENSÉG, BIZONYOSSÁG

valószínűtlen (mn) ◇ kétes, kétséges, nem remélhető, nem valószínű, nem jöhet számításba, nincs kilátásban, alaptalan, kétségbe vonható, kérdéses, meseszerű, délibábos, gyanús, nem reális, irreális, illuzórikus, hihetetlen, elképzelhetetlen, lehetetlen, valószínűtlen, képtelen, fantasztikus ◆ VALÓSZÍNŰ, BIZTOS, TUTI

valótlan (mn) ◇ hamis, hazug, ál-, fals, igaztalan, igazságtól eltérő, igazsággal ellenkező | helytelen, téves, alaptalan, félrevezető | koholt, kitalált, költött, fiktív, kiagyalt, kieszelt, kifundált ◆ IGAZ, IGAZI, EREDETI

valótlanság (fn) ◇ hazugság, hamisság, csalás, megtévesztés, ámitás, kitalálás, költemény, koholás, koholmány, csalárdság, csalafintaság, fondorlat, mellébeszélés, álhír, mendemonda, agyszülemény, kiagyálás, kitaláció, mesebeszéd, kacsa (*szleng*) ◆ IGAZSÁG, IGAZMONDÁS

válság (fn) ◇ krízis, recesszió (*szak*), hanyatlás, visszaesés, pangás, dekonjunkció (*szak*)

◇ zavar, nehézség, bonyodalom, megrázkódtatás, szükséghelyzet ◆ NYUGALOM, BIZTONSÁG

◇ fordulópon, holtpon

válságos (mn) ◇ súlyos, kritikus, nehéz, viszontagságos, fenyegető, szorongató | sorsdöntő, viharos, veszélyes ◆ REMÉNYTELI, IGÉRETES

vált (ige) ◇ cserél, váltogat, felvált, átvált, átkapcsol | helyettesít ◆ MEGTART, MEGŐRIZ

◇ [jegyet]: vásárol, vesz, szerez, kap

◇ [pénzt]: felvált | bevált, átvált

◇ változtat, áttér, elhagy, átáll

váltakozik (ige) ◇ cserélődik, alternál (*szak*)

◇ hullámzik, ingadozik, oszcillál, fluktuál (*szak*) ◆ STABILIZÁLÓDIK

váltás (fn) ◇ csere, kicserélés, felváltás, forduló, változtatás | fordulat, átalakulás ◆ ÁLLANDÓSÁG, VÁLTOZATLANSÁG, STABILITÁS

◇ beváltás, átváltás

◇ műszak, turnus, parti (*biz*)

◇ váltótárs, váltópár

◇ (*rég*): vétel, megvétel, megvásárlás

◇ egy rend [fehérmű]

váltig (hsz) ◇ mindvégig, minduntalan, untig, unos-untig, egyre, vált (*táj*), mindéig (*táj*), mindhalál | nagyon

váltó (fn) ◇ értékpapír, csekk, kötelezvény, ígérvény, utalvány, zsíró (*szak*) ◆ KÉSZPÉNZ

◇ staféta | váltóverseny

◇ váltótárs

◇ (*rég*): váltóforint, aprópénz

◇ (*táj*): váltás [fehérmű]

váltóáram (fn) ◇ váltakozó áram ◆ EGYENÁRAM

váltófutás (fn) ◇ staféta

váltogat (ige) ◇ felcserél, cserélget, csereberél, változtat, kicserél, vált, variál, alternál (*szak*), csakliz (*biz*), felváltva használ, tarkít, alakít | váltakoztat ◆ RAGASZKÓDIK <VMIHEZ>, KITART <VMI MELLETT>

váltóláz (fn) ◇ malária, mocsárláz (*rég*), hidegglélés, gyújtóhideg (*táj*), gyújtóvány (*táj*), gyújtányhideg (*táj*)

váltóőr (fn) ◇ váltókezelő, pályaőr, bakter (*rég*)

váltópénz (fn) ◇ aprópénz, apró, fillér (*rég*)

változás (fn) ◇ átalakulás, alakulás, elváltozás, átformálódás, elfajulás, idomulás, módosulás, mutáció (*szak*), metamorfózis | forduló, fordulat | ingadozás, hullámszás ◆ ÁLLANDÓSÁG, VÁLTOZATLANSÁG, STABILITÁS

◇ fejlődés, forgás (*rég*), növekedés, fordulópont ◆ LEMARADÁS, VISSZAFEJLŐDÉS

◇ [színházban]: színváltozás

◇ (*rég*): rosszullet, gyengélkedés

változat (fn) ◇ variáció, variáns (*szak*), verzió, módosulat, modifikáció (*szak*), mutáns (*szak*) | fajta, válfaj, alfaj, alfajta

◇ átdolgozás, átalakítás, parafrázis (*id*) | átirat ◆ EREDETI, IGAZI

változatlan (mn) ◇ állandó, stabil, fix (*biz*), konstans (*szak*), egyhangú | azonos, megegyező, módosulatlan ◆ VÁLTOZÓ, MŰLÉKONY, ÁTMENETI

◇ kitaró, örökös | megrögzött, bevett, megcsontosodott, meggyökerezett

változatos (mn) ◇ fordulatos, mozgalmas, érdekes, színes, sokszínű, sokoldalú, tarka, tarkabarka, kaleidoszkopikus (*id*), szórakoztató, eleven, eseménydús, kalandos, ezerarcú, ezerféle ◆ UNALMAS, MONOTON, EGYHANGÚ

változatosság (fn) ◇ sokféleség, különféleség, sokrétűség, gazdagság, bőség, változékonyság | sokszínűség, színpompa, sokoldalúság ◆ ÁLLANDÓSÁG, EGYFORMASÁG | EGYHANGUSÁG

◇ kikapcsolódás, feldűlés, pihenés | multság, élvezet

változékony (mn) ◇ ingatag, ingadozó, labilis, változó, bizonytalan, állhatatlan, kiszámíthatatlan, forgandó, kialakulatlan, átmeneti, határozatlan ◆ ÁLLANDÓ, KIALAKULT, HATÁROZOTT

◇ szeszélyes, szélsőséges, csapongó, raplis (*biz*)| csélcscap ◆ MEGBÍZHATÓ, KISZÁMÍTHATÓ

változik (ige) ◇ megváltozik, alakul, átalakul, módosul, fordul | hasonul ◆ MARAD

◇ ingadozik, váltakozik, fluktuál (*szak*), hullámszik, oszcillál ◆ ÁLLANDÓSUL, STABILIZÁLÓDÍK

◇ válik <vmilyen>, lesz <vmiv>, fejlődik, szerveződik, kicirlődik (*táj*)

változó I. (mn) ◇ szeszélyes, változékony, kiszámíthatatlan, bizonytalan, hullámszó, csapongó, flexibilis (*id*), variábilis (*id*), vátavete (*táj*) | kialakulatlan, mozgó, ingadozó, labilis, oszcilláló (*id*) | forgandó ◆ EGYENLETES, EGYFORMA

◇ módosuló, átalakuló, formálódó ◆ ÁLLANDÓ, SZILÁRD, STABIL

változó II. (fn) ◇ paraméter (*szak*), adat, mutató | variáns (*szak*)

◇ (*táj*): fehérmű

változtat (ige) ◇ megváltoztat, másít (*vál*), megmásít, módosít, modulál (*szak*), variál, modifikál (*szak*) ◆ MEGHAGY, MEGŐRIZ

◇ cserélget, váltogat, vált ◆ RAGASZKODIK <VMIHEZ>, KITART <VMI MELLETT>

◇ alakít, formál, transzformál, átdolgoz, átgyúr | kijavít, korrigál, igazít, megújít ◆ MEGŐRIZ

váltságdíj (fn) ◇ sarc (*rég*)

valuta (fn) ◇ pénznem, pénzrendszer, pénzláb (*rég*)

◇ deviza | külföldi fizetőeszköz

valutázik (ige) ◇ üzérkedik, csencsel (*szleng*)

vályog (fn) ◇ vályogtégla, sártégla, mórteglá (*rég*)

◇ agyagsár (*rég*), téglagyag, tapasztóagyag

vályú (fn) ◇ jászol, etető, lóitató, csorgó (*táj*)

◇ (*biz*): étkezde, menza

◇ (*táj*): vájat (*rég*), barázda, mélyedés, árok, meder, ágy, horony (*táj*)

vám (fn) ◇ vámilleték, vámdíj, tarifa | járandóság

◇ vámház, vámhely, vámhivatal, vámhíd

vámbevallás (fn) ◇ vámnnyilatkozat, vámjegyzék

vámhivatal (fn) ◇ vám, vámház, határvám, vámhely

vámkezelés (fn) ◇ vámvizsgálat | elvámolás

vámköteles (mn) ◇ elvámolandó, illetékköteles ◆ VÁMMENTES

vámmentes (mn) ◇ vámszabad ◆ VÁMΚÖTELES, ELVÁMOLANDÓ

vámnyilatkozat (fn) ◇ vámbevallás, vámjegyzék

vámol (ige) ◇ elvámol

◇ (*biz*): lopkod, elcsen, dézsmál

vámos (fn) ◇ vámör, vámtiszt, vámtisztviselő, vámhivatalnok | finánc (*rég*), pénzügyőr
 ◇ (*rég*): vámszedő

vámör (fn) ◇ vámtiszt, vámtisztviselő, vámhivatalnok, vámos, finánc (*rég*)

vámpír (fn) ◇ vérszopó, vérszívó, démon, lidérc
 ◇ vérszívó denevér
 ◇ (*pej*): démon, vamp, bestia

vámtarifa (fn) ◇ vámdíjszabás, vámdíjtétel
 ◇ vámdíj, vámmilleték

vámvizsgálat (fn) ◇ vámkezelés | elvámolás

van (ige) ◇ létezik, leledzik (*tréf*), létez (*táj*), él, megvan, vagyon (*táj*), egzisztál (*id*), akad ◆ NINCS
 ◇ tart, folyik, zajlik, fennáll, megvan, érvényben van
 ◇ történik, végbemegy | bekövetkezik, beköszönt
 ◇ megesik, megtörténik, előfordul
 ◇ <vki vhol>: tartózkodik, lakik, dolgozik | megjelenik
 ◇ <vmi vhol>: található, elhelyezkedik, elterül
 ◇ <vmi vmihez>: tartozik, jár <vmihez>
 ◇ [áru] kapható
 ◇ [természeti jelenség]: érzékelhető
 ◇ [vmi ábrázolva, megjelenítve]: látható, szemléltető
 ◇ [vkin van vmilyen ruhadarab, ékszer]: hord, visel, felvesz, felölt
 ◇ [műalkotásban eszme]: rejlik, kifejeződik, szerepel
 ◇ <vki vhogyan>: érzi magát
 ◇ [vmilyen nyelven]: mondják, írják
 ◇ <vkinek van vmije>: birtokol <vmit>, rendelkezik <vmivel>, rendelkezésére áll

vandál I. (mn) ◇ esztelen, pusztító, barbár, romboló, vad, kegyetlen

vandál II. (fn) ◇ vadember | garázda

vandalizmus (fn) ◇ garázdálkodás, rongálás, törés-zúzás, pusztítás, rombolás

vándor I. (mn) ◇ vándorló, költöző, nomád, kóbor, kószáló, barangoló, messziről jött, utazó, világjáró, kalandor | otthontalan, hajléktalan
 ◇ nyughatatlan, bohém

vándor II. (fn) ◇ vándoreMBER, vándorlegény, járódó (*táj*), utasember (*rég*), utas, zarándok (*vál*), peregrinus (*rég*) | csavargó, vagabundus (*rég*)
 ◇ halandó

vándorkereskedő (fn) ◇ házáló, kupec (*rég*), vásározó, birbicses (*táj*), kucséber (*táj*)

vándorlás (fn) ◇ kóborlás, csavargás (*pej*), bolyongás, kószálás, csatangolás, barangolás, kalandozás, helyváltoztatás | vándorút (*vál*), zarándokság (*táj*), peregrináció (*id*) | kivándorlás, emigráció, bevándorlás, immigráció (*id*) ◆ MEGTELEPEDÉS
 ◇ [madaraké]: költözés, elszállítás ◆ VISSZATÉRÉS

vándormadár (fn) ◇ költöző madár, égi madár (*táj*)

vándorol (ige) ◇ kóborol, csavarog, bolyong, barangol, kószál, csatangol, bumlizik (*biz*) | úton van, kalandozik | bujdosik ◆ MEGPIHEN, HAZATÉR, LETELEPEDIK
 ◇ jön-megy, jár-ke, utazgat ◆ MEGÁLL, ÁLLOMÁSOZIK
 ◇ kézről kézre jár, sorba jár | kallódik ◆ ELAKAD

vanília (fn) ◇ vanillincukor
 ◇ kerti vanília

vánkos (fn) ◇ párna, fejpárna, fejalj (*rég*), putok (*táj*)

vánszorog (ige) ◇ mászik, vonszolódik, vonszolja magát, támolyog, kecmereg (*biz*), kecmerkedik (*táj*), gyartat (*táj*), váncog (*táj*), kertet (*táj*), máncorog (*táj*)

ványadt (mn) ◇ satnya, sovány, gyenge, beteges, vézna, nyápic, girhes, sorvadt, csenevész, sápadt, bágyadt, fonnyadt, gánnyadt (*táj*), keszeg (*biz*), vékonydongájú, csont és bőr, egyszáלבélú, elaszott, gyatra, hitvány ◆ FEJLETT, ERŐS, TESTES

ványol (ige) ◇ [gyapjúszövetet]: tömörít, kallóz (*szak*), csinoz, nemezel, összefilcel
 ◇ [bőrt]: puhít, koptat (*rég*), gyúr

var (fn) ◇ varasodás, sebhely, heg, forradás, pörk, kompor (*táj*)
 ◇ (*táj*): ótvar | rüh

vár¹ (ige) ◇ várva vár (*vál*), várakozik | lóg (*biz*), lebzsel, dekkol (*szleng*), szobrozik (*szleng*), lébecol (*szleng*) | figyel, strázsál ◆ ELMEGY, TOVÁBBÁLL
 ◇ remél, reménykedik, reményel (*rég*), elébe néz <vminek>, számít <vmire>, sejt, bizakodik, epekedik, ácsingózik, kíván, óhajt, les ◆ LEMOND, FELAD
 ◇ tartózkodik, vesztegel, marad, kitart, időz
 ◇ elhalasztódik, eltolódik

vár² (fn) ◇ erőd, erődítmény, várkastély, várpalota, fellegvár, citadella (*rég*), védhely (*rég*), sasfészek (*vál*), gólyafészek (*tréf*), várrom
 ◇ támasz, bástya, védelem, oltalom, menedék

várakozás (fn) ◇ időzés, időöltés, várás, múlatás (*rég*), maradás, vesztegelés, parkolás ◆ INDULÁS, HALADÁS
 ◇ remény, reménykedés, bizakodás, vágy, óhaj, ambíció, számítás, előrelátás, előérzet, sejtelem ◆ REMÉNYTELENSÉG, BIZONYTALANSÁG

várakozik (ige) ◇ vár, áll, parkol, vesztegel, rostokol, ácsorog, álldogál, időz, időt tölt, őli az időt, strázsál, silbakol (*rég*), dekkol (*szleng*), szobrozik (*szleng*), darvadozik (*táj*), kutorog (*táj*), várítkozik (*táj*) | pihen, pihenőt tart | kívár, kitart, marad, ott marad | parkírozik ◆ ELMEGY, TÁVOZIK, TOVÁBBÁLL

várandós (mn) ◇ áldott állapotban levő, gravida (*szak*), terhes, állapotos, másállapotos, viselő, várós (*táj*), hasas (*táj*), babát váró, gyermeket váró, anyai örömök elé néző, teherben levő, másállapotban levő, vastagodó (*táj*), tolató (*táj*), másodmagával levő (*biz*) | kismama

varangy (fn) ◇ varangyos béka, varas béka, göröngyösbéka (*táj*), göröngyibéka (*táj*), asszonyibéka (*táj*), banyabéka (*táj*)
 ◇ csúfság, rondaság

váratlan I. (mn) ◇ nem várt, nem remélt, előre nem látott, meglepő, meglepetésszerű, bejelentés nélküli, jelzetlen, rendkívüli, különös, sejdíttelen, gyanítatlan | drámai (*vál*), szokatlan, bizonytalan, megdöbbentő, elképesztő, valószínűtlen, kiszámíthatatlan, lélegzetelállító ◆ VÁRT, REMÉLT, KISZÁMÍTHATÓ

váratlan II. (hsz) ◇ váratlanul, hirtelen, meglepetésszerűen, egykettőre, egyszer csak, egyszeriben, egyszerre, hipp-hopp, ripsz-ropsz, ukmukkfukk, máról holnapra, se szó, se beszéd, mirniksz dirniksz (*biz*), menten, rögvest | véletlen ◆ VÁRHATÓAN, TERVEZETTEN, KISZÁMÍTOTTAN

varázs (fn) ◇ varázserő, vonzóerő, vonzerő, vonzás, báj, búbáj, csáberő, csáb, elragadtatás, grácia (*vál*), búverő, karizma (*vál*)
 ◇ varázslás, varázslat, búvőlet, igézet, megigézés | csábítás

varázslat (fn) ◇ varázslás, búvölés, búvőlet, igézet, igézés, búbáj (*rég*), búbájosság, búvölés-bájolás, boszorkányság, mágia, ráolvasás, csodatevés, rontás, ördögösség, kuruzsmolás (*táj*) | mágnesesség, delejesség (*rég*) | bűvészkedés, hókuszpókusz, szemfényvesztés

varázslatos (mn) ◇ varázserejű, mágikus, igéző, boszorkányos, ördögös, búvős, hipnotikus, delejes
 ◇ gyönyörű, csodálatos, elragadó, búbajos, lenyűgöző, lebilincselő, megejtő, lélegzetelállító, fenséges, káprázatos, vonzó, elbűvölő ◆ TASZÍTÓ

varázsló (fn) ◇ mágus, boszorkánymester, halottlító (*táj*), javas, búbajos, jós, jövődömondó, vajákos (*rég*), kuruzsló, garabonciás (*rég*), esőcsináló, táltos, sámán | szemfényvesztő, bűvész

varázsol (ige) ◇ kuruzsol, igéz, búvöl, bájol, búbájoz (*táj*), búvöl-bájol, megbúvöl, varázskodik (*táj*), csodákat művel, vajákol | átváltoztat, megbabonáz, boszorkányoz (*rég*), megront, ráolvas

varázsoló (mn) ◇ igéző, búvölő, hókuszpókuszoló

varga (fn) ◇ cipész, cipővarga, foltozóvarga, suszter (*biz*), saruicsináló (*vál*), csizmadia (*rég*), cipős (*táj*), csizlik (*táj*), csizlicsuszli (*táj*), csizlikbaszlik (*táj*), csobotár (*táj*)

várható (mn) ◇ lehetséges, valószínű, előrelátható, remélhető, feltehető, vélhető, gyanítható, sejthető, elképzelhető, hihető, valószínű, feltételezett, hipotetikus | előrelátott, tervezett, küszöbönálló, esedékes ◆ VÁRATLAN, MEGLEPETÉSSZERŰ, VALÓSZÍNŰTLEN

variáció (fn) ◇ változat, verzió | eltérés, módosulás, változás, mutáció (*szak*) | változatosság, különfésleg
 ◇ csoportosítás, elrendezés, kiválasztás, osztályozás | csoport
 ◇ átirat, átdolgozás

variál (ige) ◇ váltakoztat, váltogat, cserélget | változtat, módosít, tarkít, alakít, változtatossá tesz, színesít, cifráz (*rég*) ◆ MEGHAGY, FENNTART, MEGŐRIZ

◇ ügyeskedik, umbuldál (*szleng*), manipulál

varjú (fn) ◇ csara (*táj*), krampácsmadár (*táj*)

◊ *(szleng)*: börtönőr, fegyőr

varjúháj (fn) ◊ szédum, szaka (*táj*), szarkafű

varkocs (fn) ◊ hajfonat, copf, fonadék, cica (*táj*), cicka (*táj*), foncik (*táj*), tincs

vármegye (fn) ◊ megye, comitatus (*rég*)

váro I. (mn) ◊ várakozó

váro II. (fn) ◊ várószoba, váróterem, fogadószoba, előszoba, hall

várományos (mn) ◊ reménybeli, jövendő, leendő, leendőbeli, örökös | jelölt, kandidátus, aspiráns (*vál*)

város (fn) ◊ urbs (*id*), városhely (*táj*), oppidum (*id*) ♦ FALU | VIDÉK

◊ *(biz)*: központ, városközpont, belváros, óváros, city (*id*)

városháza (fn) ◊ tanácsház (*rég*), városház, polgármesteri hivatal, önkormányzat

városi I. (mn) ◊ urbánus (*vál*), városias, nagyvárosi | nadrágos (*pej*), kiművelt, pallérozott, felvilágosult ♦ FALUSI, VIDÉKI, PROVINCIÁLIS

városi II. (fn) ◊ városlakó, polgár, polgárember ♦ VIDÉKI, PARASZT

városiasodás (fn) ◊ polgárosodás, urbanizáció (*szak*), urbanizálódás (*szak*)

városka (fn) ◊ kisváros, mezőváros, oppidum (*id*)

városközpont (fn) ◊ belváros, centrum, city (*id*) | üzleti negyed ♦ KÜLVÁROS, KERTVÁROS, PERIFÉRIA

városrész (fn) ◊ városnegyed, negyed, hóstát (*rég*) | körzet, kerület, rész

váróterem (fn) ◊ előcsarnok, várócsarnok, hall, aula

varr (ige) ◊ összeölt, összetűz | beszeg, eldolgoz | foltoz, javít, stoppol | letűz, steppel

◊ kézimunkázik, öltöget | hímez, kivarr

◊ [gombot]: felvarr, rávarr, felerősít, ráerősít

◊ [nyakába varr]: ráeröltet, rásóz (*biz*), rátukmál

◊ [vkire varrja magát]: ráakaszkodik, a nyakába varrja magát

varrás (fn) ◊ öltés, tűzés, fércelés, hímezés

◊ varrnivaló | kézimunka, hímzés

◊ varrat

varrat (fn) ◊ varrás, forradás, sutura (*szak*)

◊ csatlakozás, összeillesztés

varróda (fn) ◊ varróműhely, varróiskola, varróüzem | szabóműhely

varrógép (fn) ◊ tűzőgép (*szak*)

◊ *(szleng)*: géppuska

várom (fn) ◊ váromladék, vármaradvány, dűledék

varrónő (fn) ◊ szabónő, szabásznő, asszonyiszabó (*táj*), varrólány, masamód (*rég*)

varsa (fn) ◊ halcsapda, háló, versely (*táj*), vejsze (*táj*), rácsa (*táj*), tapogató (*rég*)

várta (fn) ◊ (*rég*): őrség, őrhely, megfigyelőhely, poszt

◊ (*rég*): ör

vartog (ige) ◊ brekeg, kuruttyol, karattyol, kunkog (*táj*), kvartyog (*táj*), kurrog (*táj*), cuppog (*táj*), kvákog

◊ (*pej*): fecseg, locsog, trécsel (*biz*), kotyog, kalatylol (*táj*) ♦ HALLGAT, FIGYEL

◊ [gyerek] nyafog | zsörtölődik ♦ ELCSENDESEDIK

vas (fn) ◊ ferrum (*szak*), vasérc, rúdvas (*szak*), haszonvas (*szak*) | lágyvas | acél

◊ vasalás, patkó | sarokvas | orrvas [cipőn], spiccvas (*biz*)

◊ bilincs, lánc, rablánc, béklyó, békó (*táj*), olvasó (*tréf*)

◊ peták, fitying, fillér, garas, picula (*rég*), krajcár (*rég*)

◊ kard, penge, fegyver | páncél

vaságy (fn) ◊ tábori ágy, fémágy | prices

vasakarát (fn) ◊ elszántság, kérlelhetetlenség, hajthatatlanság, keménység, szilárdság, erély ♦ GYENGESÉG, BEFOLYÁSOLHATÓSÁG

vasal (ige) ◊ simít, simáz (*táj*), egyenget ♦ ÖSSZEGYŰR, RÁNCOL

◊ patkol, patkóz (*táj*)

◊ <vkihez, vmihez>: bilincsel, béklyóz ♦ MEGSZABADÍT, ELLOLD

◊ [fatárgyat vaslemezzel]: megerősít, fölszerel ♦ SZÉTSZED, LESZEREL

vasalás (fn) ◊ simítás, egyengetés, finomítás ♦ GYŰRÉS, RÁNCOLÁS

◊ [ruhán]: él, hajtás

◊ vaspánt, abroncs, vaslemez, vasbetét, sarokvas

◊ patkó, vas | orrvas, spiccvas

vasaló (fn) ◊ téglázó (*táj*), téglázóvas (*táj*), biglajz (*táj*)

vásár (fn) ◊ piac, kirakodó vásár, hetivásár, zsvívásár, bazár, árumintavásár, kiállítás, árubemutató | sokadalom (*rég*)

◊ adás-vevés, adásvétel, üzletkötés | beszerzés, vásárlás | áruforgalom

◊ árleszállítás, árcsökkenés, kiárusítás, végeladás

◊ zsvívaj, láрма, perpatvar, veszekedés | rendtelenség, felfordulás, összevisszaság ♦ REND, CSEND, NYUGALOM

vásárfa (fn) ◊ búcsúfia, ajándék, ajándéktárgy, csecsebecse

vásári (mn) ◊ olcsó, értéktelen, silány, ízléstelen, gagyi (*szleng*), bazári | közönséges, útszéli | bővli ♦ ÉRTÉKES, ELSŐRENDŰ, ÍZLÉSES

vásárló (fn) ◊ vevő, kliens, kuncsaft (*biz*), fogyasztó, ügyfél | beszerző ♦ TERMELO | ELADÓ, ÁRUS

vásárlóerő (fn) ◊ vásárlóérték, vásárlóképesség, fizetőképes kereslet

vásárlóközönség (fn) ◊ vevőközönség, vevőkör, fogyasztók, vásárlók

vásárnap (fn) ◊ úrnapija (*rég*) | ünnepnap, pihenőnap ♦ HÉTKÖZNAP, MUNKANAP

vásárnapi (mn) ◊ úrnapi, ünnepnapi, ünnepi, szünnapi ♦ HÉTKÖZNAPI, MUNKANAPI

vásárol (ige) ◊ vesz, megszerez, szert tesz, beszerz, vásál (*táj*), megvált [jegyet], hozzájut, megkap, elnyer, elér ♦ ELAD, ÁRUL, KÍNÁL

vasas I. (mn) ◊ vastartalmú, vasízú, fémcs ♦ VASHIÁNYOS

vasas II. (fn) ◊ vasmunkás, fémmunkás

◊ (*rég*): vértés, páncélos

vasérc (fn) ◊ vas, vaskő, természetes (*rég*) | gyeppvasérc, lappvasérc, taviérc, vörösvasérc, hematit (*szak*), barnavasérc, barnavaskő, limonit (*szak*)

vasfű (fn) ◊ verbéna

vasgyár (fn) ◊ vasmű, vaskohó, vashuta (*rég*)

vasgyúró (mn és fn) ◊ erős, egészséges, acélos, stramm (*biz*), keménykötésű, izomember, izomkolosszus (*biz*), izompacsirta (*tréf*), díjbirkózó, atléta (*vál*), fenegyerek (*pej*), muszklimiska (*biz*), vasmarok (*rég*) ♦ GYENGE, NYÁPIC, CSENEVÉSZ

vasík (ige) ◊ kopik, használódik, mállik, romlik | lecsiszolódik

vaskalapos (mn) ◊ maradi, régimódi, korlátolt, merev, szemellenzős, megcsontosodott, begyöpösödött, fafejű, fatökű (*durva*), ósdi ♦ HALADÓ, MODERN, SZÉLES LÁTÓKÖRŰ

vaskereskedés (fn) ◊ vasbolt, vasüzlet, vasárusbolt (*táj*)

vaskéz (fn) ◊ szigorúság, szigor, erély, szeveritás (*id*), zordság, zordonság, ridegség, keménység | könyörtelenség

vaskohászat (fn) ◊ metallurgia (*szak*), vasöntés

vaskohó (fn) ◊ vasolvastó, martinkemence, acélkohó

vaskos (mn) ◊ széles, vastag ♦ KESKENY, VÉKONY

◊ zömök, vállas, tömzsi, mokány, tagbaszakadt, köpcös | izmos, masszív | testes, korpulens (*id*), robusztus, tenyeres-talpas, terebes (*táj*), vasmag (*táj*), sűrűbélű (*táj*) ♦ SOVÁNY, SZIKÁR, VÉZNA

◊ sértő, otromba, trágár, durva, súlyos, illetlen, útszéli, közönséges, nyers, faragatlan ♦ TAPINTATOS, FINOM, ILLEDELMES

vaslánc (fn) ◊ bilincs, béklyó, békó (*táj*), olvasó (*tréf*)

◊ teher, kötelem (*rég*), kényszerűség, kényszer, kényszerítés, presszió

vasmacska (fn) ◊ horgony, fenékhorgony, anyamacska (*táj*), macskatekerő (*rég*), anker (*id*)

vasmű (fn) ◊ vasgyár, vaskohó, vashuta, kohóüzem

vásott (mn) ◊ csintalan, pajkos, rakoncátlan, haszontalan, rossz, komisz, szófogatatlan, anyaszomorító, jobbsincs (*táj*), cservenka (*táj*) ♦ SZÓFOGADÓ, JÓL NEVELT, KEZES

◊ kopott, megkopott, megtompult | szakadt, használt, viseltes, elnyútt, radó (*táj*) ♦ ÚJ, HASZNÁLATLAN

vasöntő (fn) ◊ öntőde

◊ vasmunkás, fémmunkás, vasas (*biz*)

vasparipa (fn) ◊ (*táj*): mozdony, gőzmozdony, lokomotív (*rég*) | vonat, szerelvény (*szak*)

◊ (*táj*): kerékpár, bicikli, bringa (*biz*), drótszamar (*táj*), fenekarika (*táj*), gyorskerék (*táj*), hidegló (*tréf*), ördögkeréke (*tréf*)

vaspor (fn) ◊ vasreszelék ♦ VASTÖMB

vaszeg (fn) ◊ ütőszeg, acélszeg

vasszorgalom (fn) ◇ hangyszorgalom, igyekezet ◆ RESTSÉG, LUSTASÁG, LEZSERSÉG
vastag (mn) ◇ vaskos, köpcös, testes, tömzsi, zömök, kövér, hizott, zsíros, hájas, duzzadt, idomtalan, cupák (*táj*), bucó (*táj*) | izmos, derék, húsos, természetes, masszív ◆ SOVÁNY, VÉZNA, CINGÁR
 ◇ széles ◆ KESKENY
 ◇ sűrű, tömény, áthatolhatatlan
 ◇ [hang]: mély, öblös, dörmögő ◆ VÉKONY, MAGAS
 ◇ trágár, durva, obszcén, goromba, nyers, sértő ◆ FINOM, KULTURÁLT, ILLEDELMESE
 ◇ (*szleng*): pénzés, gazdag ◆ SZEGÉNY, NINCSTELEN, KOLDUS
 ◇ (*táj*): terhes, viselős, állapotos
vastagbél (fn) ◇ colon (*szak*), remere, remerebél
vastagbőrű (mn) ◇ szégyentelen, érzéketlen, rinocéroszbőrű ◆ ÉRZÉKENY, FINOM
vastagít (ige) ◇ sűrít, tömörít, zömít (*rég*) | megszilárdít, megkeményít ◆ HÍGÍT, FELENGED
 ◇ [öltözék]: kövérít, erősít ◆ SLANKÍT, VÉKONYÍT
vastagnyakú (mn) ◇ konok, makacs, akaratos, vasfejű ◆ EGYÜTTMŰKÖDŐ, KÉSZSÉGES
 ◇ (*biz*): kálvinista, kálomista (*rég*)
vastagodik, vastagszik (ige) ◇ hízik, gömbölyödik, köpcösödik, hasasodik (*táj*), testesedik, dalmahodik (*táj*) ◆ FOGY, VÉKONYODIK
 ◇ (*táj*): teherben van, hasasodik (*táj*)
 ◇ (*szleng*): gazdagodik, gyarapszik ◆ SZEGÉNYEDIK
vastaps (fn) ◇ tapsvihár, tapsorkán | ováció
vastartalmú (mn) ◇ vasas, vasízú
vastüdő (fn) ◇ lélegeztető gép, lélegeztető készülék
vasút (fn) ◇ vasútvonal, sínpár, sín, vágány, pálya, vaspálya (*rég*)
 ◇ vonat, mozdonygép (*szak*), masina (*rég*), acélparipa (*rég*), vasparipa (*táj*), gőzös (*táj*), gőzszekér (*rég*)
 ◇ vasútállomás, állomás, indóház (*rég*), pályaudvar, megállóhely
 ◇ vasútállalat, MÁV
vasútállomás (fn) ◇ állomás, pályaudvar, megállóhely | vasúti épület, állomásépület, indóház (*rég*)
vasutas (fn) ◇ vasutastiszt, pályamunkás, vasúti hivatalnok, sínbohóc (*szleng*), bakter (*szleng*)
 ◇ (*szleng*) [jelzőként]: bolondos, hóbortos, süsü (*biz*)
vasútvonal (fn) ◇ vasúti pálya, vaspálya (*rég*), pálya
vasvilla (fn) ◇ trágyázóvilla, almózóvilla, villa
vászon (fn) ◇ anyag, kelme, pamutszövet, kanavász, gyolcs (*rég*), szöttes, háziszöttes
 ◇ vitorla | vitorlavászon
 ◇ festmény, kép, piktúra (*rég*), festvény (*rég*)
 ◇ vetítévászon, vetítőernyő, vetítőfelület
vátesz (fn) ◇ (*vál*): jós, látnok, próféta, jóvendelő, igazlító (*rég*), távolbalító (*rég*)
vatta (fn) ◇ szűrőgyapot, kötözőgyapot, sebgypot
váz (fn) ◇ szerkezet, struktúra, séma, keret, vázlat | gondolatmenet, gerinc, vezérfonal
 ◇ állvány, bordázat (*szak*), tartószerkezet, ácsolat, alkotmány
 ◇ vázrajz, vonalrajz, terv
 ◇ csontváz, rémalak (*rég*), rémkép
 ◇ (*táj*): madárijesztő, ijesztőbáb (*táj*), seregélyijesztő (*táj*), maskara
váza (fn) ◇ virágtartó
 ◇ (*rég*): urna
vazallus (fn) ◇ hűbéres, alattvaló, jobbágy | csatlós, fegyverhordozó, testőr
vázlat (fn) ◇ vázlatrajz, skicc (*biz*), előtanulmány, előrajz | tervrajz, alaprajz, sablon, minta, séma
 ◇ gondolatmenet, áttekintés, magva <vminek>, vezérfonal | pizkozat, fogalmazvány, tervezet, terv, konseptus (*id*), sillabusz (*biz*) | kivonat, összefoglalás, rezümé, absztraktum (*id*), színopszis (*szak*) ◆ MEGVALÓSÍTÁS, KIVITELEZÉS, KIDOLGOZÁS
 ◇ óravázlat, tematika
 ◇ (*szak*): rajz, karcolat, kroki
vázlatos (mn) ◇ kivonatos, tömör, nyers, sematikus, elnagyolt, hevenyészett, hozzávetőleges, megközelítő, kidolgozatlan, kezdetleges (*pej*) ◆ RÉSZLETES, BÓ, KIDOLGOZOTT
vázol (ige) ◇ felvázol, skiccel ◆ KIDOLGOZ, RÉSZLETEZ
 ◇ ismertet, bemutat, előad, képet nyújt, érzékeltet, körvonalaz, emlékeztet <vmire>, megemlít, leír, ábrázol

vécé (fn) ◇ illemhely, mellékhelyiség, toalett, félreeső hely, mosdó, vizele, pissoir (*id*), árnyékszék (*rég*), trón (*biz*), klozet (*biz*), műszerfal (*szleng*), budi (*szleng*), szükséghely (*táj*), retyó (*szleng*), rötyi (*szleng*), klotyó (*szleng*), döntetlen (*tréf*) **Sz**: ahová a király is gyalog jár (*tréf*)

vécépapír (fn) ◇ toalett-papír, egészségügyi papír, klozet-papír (*biz*), klópapír (*szleng*), seggtörő (*szleng*), seggszűrő (*szleng*)

véd¹ (ige) ◇ kímél, őriz, vigyáz, ügyel, óv, megóv, oltalmaz, védelmez, fedez, menedéket nyújt, betakar, felfog, elszigetel, elzár, körülvesz, ment | biztosít ◆ BÁNT, VESZÉLYEZTET, PUSZTÍT

◇ pártol, pártfogol, segít, támogat, gyámolít, istápol, áll <vki mellett>, szárnyai alá vesz ◆ FÜR, BETART

◇ képvisel, igazol, tisztáz ◆ VÁDOL, GYANÚSÍT

◇ elhárít, hárít, visszaver, kivéd ◆ TÁMAD, RÁTÖR

véd² (fn) ◇ (*rég*): védelmező, védő ◆ TÁMADÓ

◇ oltalom, védelem, menedék, mentő ◆ VESZEDELEM

védangyal (fn) ◇ védőangyal, őrangyal, nemtő (*rég*)

védekezés (fn) ◇ ellenállás, elhárítás | visszavonulás, defenzíva (*id*) ◆ TÁMADÁS, AGRESSZÍÓ

◇ fogamzásgátlás

◇ [betegség ellen]: megelőzés, profilaxis (*szak*), óvintézkedés

◇ mentegetődzés, mentség

védekezik (ige) ◇ ellenáll, kapálódzik ◆ TÁMAD, OSTROMOL, RÁTÖR

◇ elhárít, visszaver | meggátol ◆ ENGED, HAGY

◇ tiltakozik, cáfol, mentegetődik, mosakodik (*biz*), takarózik (*táj*) ◆ VÁDOL, SZEMREHÁNY, BÍRÁL

védekező (mn) ◇ védelmi, elhárító, defenzív (*id*), megelőző, profilaktikus (*szak*) ◆ TÁMADÓ, AGRESSZÍV, OFFENZÍV (*id*)

◇ mentegetődő, mosakodó, visszavágó, elutasító, visszahúzódo, begombolkozó (*biz*)

vedel (ige) ◇ iszik, poharaz, piál (*szleng*), lötyöl (*táj*), nyakal, zömpöl (*táj*), szlopál (*szleng*), tintázik (*szleng*), trinkel (*szleng*), öblöget (*szleng*), felönt a garatra, beszív (*biz*), beszeszel (*biz*), iszákoskodik, italozik

védelem (fn) ◇ védelmezés, oltalmazás, megvédés, megőrzés, megóvás, megmentés | gondviselés ◆ BÁNTÁS, ÁRTALOM

◇ oltalom, pártfogás, pártolás, pártfogolás, támogatás, segítség, égisz (*vál*), szárnya <vkinek>, közbenjárás, mentség, mentegetés, gyámol (*rég*)

◇ védőügyvéd, védő, jogi képviselő | jogi képviselő

◇ védekezés, defenzíva (*id*) ◆ TÁMADÁS, OFFENZÍVA

◇ biztonság, menedék, védőszárny, védőbástya, menhely (*rég*), fedezet, mentő ◆ ŐRIZET

◇ védők, védőjátékosok, védősor ◆ CSATÁROK, CSATÁRSOR

védelmez (ige) ◇ véd, megvéd, őriz, vigyáz, ügyel | óv, megóv, oltalmaz ◆ TÁMAD

◇ pártol, pártfogol, gyámolít, szárnyai alá vesz, menedéket nyújt <vkinek>

◇ [ügyvéd]: képvisel, szól <vki mellett>, kiment, tisztáz, kiáll <vki mellett> ◆ VÁDOL, TÁMAD

◇ [álláspontot]: bizonyít, erősít ◆ CÁFOL

védelmi (mn) ◇ védekező, defenzív (*id*), védő | oltalmi, biztonsági | honvédelmi ◆ TÁMADÓ, VESZÉLYEZTETŐ

védenc (fn) ◇ pártfogolt, kedvenc, védett [személy], kegyenc ◆ KEGYVESZTETT

◇ kliens, ügyfél

veder, **vödör** (fn) ◇ kübli (*biz*), ampa (*szak*), cseber (*táj*), csöbör (*táj*), rocska (*táj*), pitli (*táj*), puttony, kanna

véderő (fn) ◇ haderő, fegyveres erő, honvédség, védősereg | honvédelem

védett (mn) ◇ szélmentes, fedett ◆ SZELES, NYITOTT

◇ óvott, őrzött, biztonságos, sérthetetlen, biztos, biztosított, stabil, szilárd, megerősített, védelem alatt álló

◇ ellenállóképes, immúnis (*szak*)

◇ értékes, páratlan, ritka ◆ ÉRTÉKTELEN

védjegy (fn) ◇ árujegy, gyárjegy, áruvédjegy | márka, márkajegy, értékjelző, márkajel | embléma, logo, jel, címke, cégjelzés

vedlik (ige) ◇ hámlik, kopik, kopaszodik (*rég*), szórt hány, szórét hullatja, vetkezik (*táj*), veret (*rég*), melled (*táj*), küklik (*táj*), bőrt vált ◆ TOLLASODIK, SZŐRŐSÖDIK

◇ <vmivé>: átváltozik, átalakul, átvedlik

védnök (fn) ◇ pártfogó, protektor (*rég*), patrónus (*rég*), jótevő, mecénás | támogató, oltalmazó, gyám, gyámolító, ajánló | szponzor
 ◇ (*rég*): védőszent, védőszellem, patrónus (*rég*), oltalmazó

védnökiség (fn) ◇ oltalom, pártfogás, patronálás | védelem, támogatás, patronátus (*rég*), protektorátus (*szak*)

védő I. (mn) ◇ védelmező, óvó, oltalmazó | defenzív (*id*), elhárító, mentő | megelőző, profilaktikus (*szak*)
 ◆ TAMADÓ, ÁRTÓ, BANTALMAZÓ

védő II. (fn) ◇ őr | testőr, gorilla (*biz*) ◆ ELLENFÉL, ELLENSÉG
 ◇ ügyvéd, védőügyvéd, szószóló, tutor (*id*) ◆ VÁDLÓ
 ◇ védőjátékos, hátvéd, bekk (*id*) ◆ CSATÁR, CENTER

védőbeszéd (fn) ◇ védelem, védőirat, apológia (*vál*) ◆ VÁD, VÁDBESZÉD, VÁDIRAT

védőfal (fn) ◇ palánk, mellvéd, sövény, korlát, cölöpfal | városfal, erődfal | barikád

védőnő (fn) ◇ védasszony (*rég*) | asszisztensnő, ápolónő

védőszárny (fn) ◇ védelem, oltalom, oltalmazás, pártfogás, menedék, védőpajzs, égisz (*vál*)

védőszellem (fn) ◇ védőszent, védőszellem (*rég*), őrangyal, nemtó (*rég*), géniusz | oltalmazó

védőszent (fn) ◇ védőszent (*rég*), védőszellem, patrónus (*rég*), patróna (*id*), védőasszony (*rég*) | oltalmazó

védőügyvéd (fn) ◇ prókátor (*rég*), szószóló, védő ◆ VÁDLÓ

védtelen (mn) ◇ gyenge, gyámoltalan, ügyefogyott, erőtlen, tehetetlen, védekezésre képtelen, ótalan (*táj*), menedék nélküli, fegyvertelen, kiszolgáltatott, őrizetlen, sebezhető, megtámadható ◆ ERŐS, VÉDETT

védtelenül (hsz) ◇ védelem nélkül, kiszolgáltatva ◆ VÉDVE, BIZTOSAN

vég (fn) ◇ határ, perem, szél, csúcs | faluvég
 ◇ befejezés, finálé, befejeződés, végződés, utolja, utója (*táj*) | omega ◆ KEZDET, KIINDULÁS | ALFA
 ◇ fogyta, eltelte, megszünte
 ◇ következmény, kimenetel, eredmény
 ◇ vész, elpusztulás, megsemmisülés, elmúlás, halál, exitus (*szak*) | végzet ◆ KEZDÉS | SZÜLETÉS

végakarát (fn) ◇ utolsó akarat, végrendelet, végrendekezés, vég hagyomány (*rég*), testamentum

végállomás (fn) ◇ célállomás, fejállomás | végcél ◆ START

végbél (fn) ◇ rectum (*szak*), bélvég (*táj*), seggvégghurka (*táj*) | kloáka (*szak*)

végbemegy (ige) ◇ megtörténik, megvalósul, megesis, bekövetkezik, beteljesedik, lefolyik, lezajlik, lebonyolódik, lejátszódik, leperog (*vál*), kitelik (*táj*) ◆ MEGHIÚSUL, ELMARAD

végbizonyítvány (fn) ◇ abszolutorium (*vál*), diploma, oklevél

végezhetetlen (mn) ◇ végtelen, végeszakadatlan, végeláthatatlan, határtalan, kifogyhatatlan, véget nem érő | örökös, állandó, folytonos, szüntelen, szünet nélküli ◆ RÖVID, ÁTMENETI, IDEIGLENES

végeladás (fn) ◇ kiárusítás, végkiárusítás, árleszállítás, engedményes vásár

végeláthatatlan (mn) ◇ végtelen, hosszú, végeérhetetlen, vég nélküli, véget nem érő, véget érni nem akaró, végeszakadatlan, beláthatatlan, hosszadalmas, parttalan, határtalan | folytonos, szüntelen ◆ VÉGES, KÖRÜLHATÁROLT, RÖVID

végelgyengülés (fn) ◇ elaggás, elgyengülés

végeredmény (fn) ◇ kimenetel, fejlemény, eredmény, következmény, konklúzió ◆ ELŐZMÉNY, OK
 ◇ végösszeg, fácit (*rég*), zárótétel ◆ ALAP, ÖSSZEADANDÓK

végérvényes (mn) ◇ végleges, visszavonhatatlan, megmásíthatatlan, megtámadhatatlan, vitathatatlan, definitív (*id*) | jogerős ◆ ÁTMENETI, IDEIGLENES, ESETLEGES

véges (mn) ◇ mulandó, múló, halandó ◆ ÖRÖKKÉVALÓ, ÖRÖK
 ◇ korlátozott, körülhatárolt, megszorított, szűkre szabott, meghatározott ◆ VÉGTÉLEN, HATÁRTALAN, KORLÁTLAN

véges-végig (hsz) ◇ mindvégig, végestelen-végig, elejétől végig, egészében | á-tól z-ig, alfától omegáig, mind egy szálig | tetőtől talpig, hosszában

vegetáció (fn) ◇ növényzet, növényvilág, növénytakaró, flóra (*szak*) | tenyészet, burjánzás
 ◇ (*szak*): sarjadzás, burjánzás

vegetál (ige) ◇ tengődik, teng, teng-leng, tengeti életét, nyomorog ◆ ÉL ÉS VIRUL, VIRUL

vegetáriánus, vegetárius (mn) ◇ növényevő ◆ HÚSEVŐ

vegetatív (mn) ◇ növényi, növényzeti
 ◇ (*szak*): ivartalan
 ◇ (*vál*): tengődő, tespedő, pangó

végett (nu) ◇ ügyében, céljából, okából, után (*táj*)

◇ azért, miatt, enyett (*rég*)
végez (ige) ◇ befejez, bevégez, megcsinál, berekeszt, végére ér ◆ ELKEZD, BELEFOG
 ◇ <vkivel>: leszámol, megöl, elintéz, kipusztít, kinyiffant (*szleng*) | leráz, elutasít, szakít <vkivel>
 ◇ [tevékenységet]: kifejti, úz, teljesít, csinál, művel, tesz, ellát, gyakorol, folytat, cselekszik ◆ FELHAGY
 <VMIVEL>, ABBAHAGY
 ◇ határoz, elhatároz, dönt, eldönt | elrendel ◆ TÉPELŐDIK, VÍVÓDIK, VACILLÁL (*biz*)
végezetül (hsz) ◇ utoljára, végül, végül is, végtére, a végén, legutolszor, utolsóként, leghátul, bezárólag ◆
 ELSŐKÉNT
véghatározat (fn) ◇ határozat, döntés | ítélet
véghezvisz (ige) ◇ megvalósít, valóra vált, elintéz, elkövet, végbevisz, keresztülvisz, megtesz, végrehajt,
 elvégez, kivitelez, elkészül <vmivel>, befejez ◆ ABBAHAGY, FÉLBESZAKÍT
végig (hsz) ◇ át, végés-végig, végighosszig (*táj*), elejétől végig, alfától omegáig, töviről hegyire, hegyéről
 fokára (*táj*), mindvégig
 ◇ idején, közben, mindvégig, egész idő alatt, folyamán
végigcsinál (ige) ◇ elvisel, elszenved, eltűr, kiáll, kibír, átmegy <vmin>, keresztülmegy <vmin> ◆
 KISZÁLL, MEGHÁTRÁL, FELAD
 ◇ végrehajt, elvégez, megtesz
végigél (ige) ◇ átél | végigküzd, végigharcol ◆ ODAVÉSZ, BELEHAL
végigfut (ige) ◇ végigszalad, végigrohan, végigvágat, végigszáguld, végignyargal (*vál*), végigrobog,
 végiglohol (*biz*), átfut | megjár, bejár, befut ◆ LASSÍT, MEGÁLL, VISSZAFORDUL
 ◇ áttekint, átnéz, átlapoz, átolvas, átszalad ◆ ELMÉLYED <VMIBEN>, TANULMÁNYOZ
 ◇ [hang]: elterjed, végighalad, átszel
 ◇ végighúzódik, elnyúlik
végiggondol (ige) ◇ elgondol, átgondol, számba vesz, meggondol, mérlegel, megfontol, körbejár
végighallgat (ige) ◇ meghallgat, elhallgat (*táj*), körülhallgat (*táj*), fülel (*táj*) ◆ KÖZBESZÓL, FÉLBESZAKÍT,
 BELEAVATKOZIK
végighasít (ige) ◇ felhasít, elhasít, kettéhasít
 ◇ megkarcol, karcol, felszánt
 ◇ végigfut, végigáramlik, végignyilallik
 ◇ átszel
végighúz (ige) ◇ ráhúz, rávág, ráüt, megcsap, rásuhint
 ◇ végigsimít, végigsúrol
 ◇ [nótát]: eljátszik, elhúz
végighúzódik (ige) ◇ végigvonul, végignyúlik, végigmegy, végigfut
 ◇ rányomja bélyegét
végigjár (ige) ◇ bejár, sorra jár, sorra látogat, végiglátogat, megjár, végigutazik, végigháza (*biz*),
 bebarangol, eljár (*táj*)
 ◇ [iskolát]: befejez, kijár
végigmegy (ige) ◇ végighalad, végigsuhan, végigvonul, végighúzódik, végigfárad, végigballag,
 végigsétál, végigrohan (*vál*), végigsörtet, végigutazik ◆ LETÉR, ÁTSZÁLL
 ◇ érint, átfut, átnéz, megvizsgál
 ◇ végignyúlik, végigfut, végigvisz, végigvezet
végignéz (ige) ◇ végigmér, végigszemlél, végigmustrál, végigtekint
 ◇ átnéz, megnéz, átolvas, átlapoz
végignyúlik (ige) ◇ elterül, végigfekszik, végigheveredik, elnyúlik, lepihen
 ◇ végighúzódik
végigolvas (ige) ◇ elolvas, kiolvas, végigsilabizál, átrág, ksilabizál ◆ ÁTFUT, BELELAPOZ
 ◇ (*táj*): kiszámol, [összeget] leszámol | megszámlál, megszámlal, megolvas
végigsimít (ige) ◇ végigsimogat, megsimogat, megcirógat
végigszalad (ige) ◇ végigfut, végigrohan, végigvágat, végigrobog ◆ VÉGIBALLAG, VÉGIGSÉTÁL
 ◇ átfut, átolvas
 ◇ [harisnyán a szem]: leszalad
végigtapogat (ige) ◇ megtapogat, megérint, megfogdos
végigtekint (ige) ◇ végigpillant (*vál*), végignéz, áttekint, felmér
végigvezet (ige) ◇ végigkísér, körülvezet, végigkalauzol

◇ végighúzódik | elvezet, végigvisz
 ◇ [elvet]: kifejti, alkalmaz, levezet ◆ ELVET
végigvonul (ige) ◇ végighalad, végigmegy, végighúzódik | végigsöpör, végigpásztáz
 ◇ érvényesül, jelen van
végítélet (fn) ◇ utolsó ítélet | világvége, apokalipszis (*vál*) | ítéletidő
végképp, végképpen (hsz) ◇ végleg, végérvényesen, egyszer s mindenkorra, teljesen | véglegesen, végleg ◆ IDEIGLENESEN, ÁTMENETILEG
végkielégítés (fn) ◇ kártalanítás | jóvátétel
végkimerülés (fn) ◇ összeomlás
végkövetkeztetés (fn) ◇ konklúzió, végeredmény, zárótétel ◆ ELŐZMÉNY, ELŐFELTÉTEL, PREMISSZA
végleg (hsz) ◇ végképp, végképpen, véglegesen, végérvényesen, egyszer s mindenkorra, visszavonhatatlanul, örökre | végül | teljesen ◆ IDŐLEGESEN, ÁTMENETILEG, FELTÉTELESEN
végleges (mn) ◇ végérvényes, befejezett, definitív (*id*), visszavonhatatlan, megmásíthatatlan, végső, terminális (*vál*), örök, tartós, maradandó, elkészült, lezárt, teljes, egész | jogerős, hatályos ◆ IDEIGLENES, ÁTMENETI
 ◇ állandó, változatlan, stabil, mozdulatlan, biztos ◆ INGATAG, CSERÉLHETŐ, BIZONYTALAN
véglegesít (ige) ◇ állandósít, állandóvá tesz, stabilizál, rögzít, megerősít, fixál, bezárósít, tutira csinál (*szleng*) | befejez, elkészít, lezár
 ◇ kinevez ◆ FELMENT, ELBOCSÁT, ELKÜLD
véglet (fn) ◇ szélsőség, extremitás (*id*), szertelenség, túlzás ◆ KÖZÉPÚT, MÉRTÉK
végletes (mn) ◇ túlzó, túlzott, szélsőséges, szélső, túlságos, szertelen, extrém (*vál*) ◆ MÉRTÉKTARTÓ, JÓZAN
végösszeg (fn) ◇ végeredmény, summa, egyenleg
végre (hsz) ◇ végtére, csakhogy, végül, utoljára (*táj*), egyszer, a végén, befejezésül, valahára, végre-
 valahára, nagy sokára
 ◇ elvégre, utóvégre, hiszen
végrehajt (ige) ◇ megtesz, elvéggez, véghezvisz, bevégez, teljesít, perfektuál (*id*), befejez, megcselekedik (*rég*), megcsinál, bevált, végez (*táj*) ◆ ELMULASZT
 ◇ valóra vált, kivitelez, elkészít, keresztülvizs, megvalósít, foganatosít, megold
 ◇ behajt, foglal (*biz*)
végrehajtás (fn) ◇ elintézés, kivitelezés, megvalósítás, foganatosítás, teljesítés, megtétel, véghezvitel, kivitel, realizálás ◆ SIKERTELENSÉG, CSÓD | MULASZTÁS
 ◇ foglалás, behajtás
végrehajtható (mn) ◇ behajtható | jogerős, hatályos, törvényes ◆ FELFÜGGESZTHETŐ, HALASZTHATÓ | TÖRVÉNYTELEN
 ◇ keresztülvihető, megtehető, megcsinálható, megvalósítható, kivihető, teljesíthető
végrehajtó I. (mn) ◇ kivitelező, véghezvivő, teljesítő
 ◇ közigazgatási, kormányzati
végrehajtó II. (fn) ◇ foglалó, egzекutor (*rég*), dúló (*táj*)
végrendelet (fn) ◇ testamentum, végrendekezés, végakarát, hagyatkozás
végrendelezik (ige) ◇ testál (*rég*), végrendeletet ír, végrendeletet készít, meghagy, hagyatkozik (*táj*)
végső (mn) ◇ utolsó, legutolsó, leghátsó, sereghajtó | befejező, záró | végleges ◆ ELSŐ, KEZDŐ
 ◇ maradék, még meglevő
végsőkig (hsz) ◇ körömszakadtáig, végletekig, maximálisan
végszó (fn) ◇ zárszó, utolsó szó, búcsúszó, búcsú, utóhang, zárbeszéd (*rég*), epilógus ◆ ELŐSZÓ, PROLÓGUS, BEVEZETÉS
végszükség (fn) ◇ végső szükség, szorultság, végveszély ◆ JÓLÉT, BOLDOGULÁS, KÉNYELEM
végtag (fn) ◇ tag, testrész, extremitás (*szak*)
végtelen I. (mn) ◇ végetlen, vég nélküli, véghetetlen, végeláthatatlan, beláthatatlan, határtalan, korlátlan, parttalan, végeérhetetlen, elláthatatlan, végéremehetetlen (*táj*) ◆ VÉGES, KORLÁTOLT, MEGHATÁROZOTT
 ◇ folytonos, örök, örökkévaló, halhatatlan, elmúlhatatlan, szüntelen, megszakítás nélküli, szünni nem akaró
 ◆ RÖVID, IDŐSZAKOS, VÁLTOZÓ
 ◇ nagyfokú, rendkívüli, nagy | feneketlen, mélységes, kiapadhatatlan, kimeríthetetlen, felmérhetetlen, mély, kifogyhatatlan, számtalan, tömérdek, tengernyi, gigászi, irdatlan ◆ KICSI, APRÓ, PARÁNYI
végtelen II. (hsz) ◇ végtelenül, mérhetetlenül, túlságosan, roppantul ◆ ALIG, KEVÉSBÉ

végtelen III. (fn) ◇ végtelenség | korlátlanág | világmindenség, világúr

végtelenség (fn) ◇ határtalanság, mérhetetlenség | infinitás (*szak*) ◆ VÉGESSÉG | KICSINYSEG, APRÓSÁG
◇ örökkévalóság | mindenség, világmindenség

végtére (hsz) ◇ utoljára, végül, végül is, a végén, végezetül, utolsónak, mégiscsak | csakhogy
◇ utóvégre, elvégre, hiszen, hisz (*biz*)

végtisztesség (fn) ◇ temetés, gyászszertartás

végül (hsz) ◇ utoljára, a végén, végre, végtére, végezetül (*vál*), befejezősül, befejezőképpen, ultimó (*id*),
záradékul, utóvégre, utolsónak, bezárólag ◆ KEZDETBE, ELEINTE
◇ idővel, lassanként, időhára (*táj*)

végvár (fn) ◇ határvár (*rég*), véghely (*vál*)

végzál (ige) ◇ (*biz*): háborgat, zaklat, piszkál, zavar, zargat (*biz*), bosszant, idegesít, szekál (*biz*), gyötör,
inzultál, molesztál, nyaggat, abajgat, szekiroz (*biz*), macerál (*biz*), buzerál (*szleng*) ◆ BÉKEN HAGY,
NYUGTON HAGY

végzés (fn) ◇ meghagyás, határozat, rendelkezés, rendelés, végezés (*rég*) | döntés, elhatározás |
intézkedés, ítélet, verdikt (*vál*), rendelet, dekrétum | szándék, akarat
◇ (*rég*): végzet, sors

végzet (fn) ◇ sors, fátum (*vál*), rendeltetés, predesztináció, csillagzat (*vál*), osztályrész | balszerencse,
balsors, bukás, nemezis (*vál*)
◇ (*rég*): végződés, toldalék (*szak*)
◇ (*rég*): bevégzés, befejezés, vég
◇ (*rég*): határozat, döntés

végzetes (mn) ◇ fatális, sorsdöntő, sorsszerű, végzetszerű, fátumszerű | elkerülhetetlen
◇ halálos, halált okozó, katasztrofális, tragikus, veszedelmes, szerencsétlen, sajnálatos, jóvátehetetlen, bajt
hozó | gyógyíthatatlan, súlyos ◆ ÜDVÖS, ELŐNYÖS, SZERENCSES

végzettség (fn) ◇ képzettség, iskolázottság | képesítés ◆ KÉPZETLENSÉG, ISKOLÁZATLANSÁG

végződik (ige) ◇ záródik, zárul, lezárul ◆ INDUL, KEZDŐDIK
◇ véget ér, befejeződik, bevégeződik, megszűnik, lezajlik, lejár, lefut (*biz*), lebonyolódik, fullad <vmibe> ◆
FOLYTATÓDIK, TART

végzős (fn) ◇ végző, abszolvens (*vál*), szigorló ◆ GÓLYA, ELSŐÉVES

vegyelemzés (fn) ◇ vegyvizsgálat, kémiai analízis

vegyérték (fn) ◇ vegyértékűség, valencia (*szak*)

vegyes (mn) ◇ többféle, többfajta, különféle, mindenfajta, sokféle, összetett,
kombinált, kevert, elegyes, sokszínű, eltérő, heterogén, hibrid (*id*), bakavegyes (*táj*), egyveleges (*táj*),
elegy-belegy (*táj*), váltakozó, közös, tarka, keveres (*táj*), abajdóc (*rég*), válogatás nélküli, keresztezett ◆
EGYNEMŰ, EGYSÉGES
◇ kétes, zavaros, zagyva, kusza, homályos, bizonytalan, gyülevész, szedett-vedett ◆ TISZTA, ÁTLÁTSZÓ

vegyeskereskedés (fn) ◇ vegyesbolt, kisbolt (*biz*), szatócsbolt (*rég*), szatócsüzlet (*rég*), krájlzeráj (*rég*),
fűszerkereskedés

vegyész (fn) ◇ kémikus, vegyész mérnök | vegyésztechnikus

vegyészet (fn) ◇ kémia, vegytan, elemtan (*rég*), boszorkánykonyha (*biz*)

vegyi (mn) ◇ kémiai, vegytani, vegyészeti
◇ mesterséges, szintetikus ◆ TERMÉSZETES

vegyít (ige) ◇ kever, elegyít, kavar, zagyvál, összekavar, habar, kotyfol (*táj*), zatyfál (*táj*), zapatyol (*táj*),
egyvelez (*rég*) ◆ ELVÁLASZT, LEÜLEPÍT
◇ egyesít, egybeolvaszt, ötvöz, hozzáad ◆ SZÉTVÁLASZT, SZÉTSZED, ELKÜLÖNÍT

vegykonyha (fn) ◇ (*biz*): laboratórium, labor (*biz*), officina (*rég*)

vegyszer (fn) ◇ kemikália, kémszer (*rég*), szer (*biz*)

vegytan (fn) ◇ kémia, vegyészet, elemtan (*rég*)

vegytisztá (mn) ◇ tisztított, tiszta, steril, elegyítetlen (*rég*) ◆ SZENNYEZETT, KEVERT

vegytisztítás (fn) ◇ száraztisztítás

vegytisztító (fn) ◇ patyolat, mosoda, mosóüzem, pucéráj (*rég*)

vegyül (ige) ◇ elvegyül, elkeveredik, keveredik, egyesül, elegyedik, kavarodik ◆ ELVÁLIK, KÜLÖNVÁLIK,
LEÜLEPEDIK
◇ belevész, beleolvad, egybeforr ◆ SZÉTVÁLIK, ELSZAKAD, ÖNÁLLÓSODIK

vegyület (fn) ◇ vegyülek, elegy ◆ ELEM

◊ (rég): keverék, kotyvalék (pej), habarék, habarcs, vegyülés, mixtúra (biz)

vehemencia (fn) ◊ hevesség, hév, buzgóság, indulatosság, lobbanékonyág, szenvedélyesség, forrófejűség, túlfűtöttség ◊ HIGGADTSÁG, NYUGODTSÁG

vehemens (mn) ◊ heves, dühös, haragos, indulatos, szilaj, lobbanékony, robbanékony, vérmes, szangvinikus, hőrcsögtermészetű, explozív ◊ NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT

◊ szenvedélyes, heves, forróvérű, temperamentumos, túlfűtött, buzgó ◊ HIDEG, FAGYOS, RIDEG

vekker (fn) ◊ ébresztőóra, csörgőóra, óra, csaszi (szleng)

vékony (mn) ◊ hajszálvékony, leheletvékony, lapos, hártyszerű, hártvákony, áttetsző, átlátszó, könnyű, finom ◊ VASTAG, JÓKORA

◊ sovány, keskeny, karcsú, filigrán, nyúlánk, cingár, cinege, vézna, girhes, keszeg, csontkollekció, csihás (táj), hígoc (táj), peszlek (táj), szilimán (táj) ◊ DUCI, TESTES, KÖVÉR

◊ híg, üres | gyenge, gyér ◊ TARTALMAS, SÚRÚ

◊ kevés, szűkös ◊ JELENTŐS, GAZDAG

vékonya, véknya (fn) ◊ <vkinek, vminek>: lágyék, oldal, szügy

vékonydongájú (mn) ◊ vékonypénzű, vékonytagú, nyápic, sovány, szikár, vézna, csenevész, egyszáלבélű, hitvány, keszeg (biz), girhes, ványadt, vanyiga (táj), cérnafosó (táj), sziliny (táj) ◊ ERŐS, IZMOS, JÓ KIÁLLÁSÚ

vékonyít (ige) ◊ koptat, elkeskenyít, keskenyít, zsugorít, szűkít | tömörít ◊ VASTAGÍT

◊ (táj): hígít, gyengít | ritkít ◊ TÖMÉNYÍT

◊ fogyaszt, karcsúsít, slankít ◊ ERŐSÍT, SZÉLESÍT, KÖVÉRÍT

vékonyodik (ige) ◊ soványodik, fogy | apad, laposodik, aszik ◊ HÍZIK, GYARAPODIK | TELIK

◊ elvékonyul, elkeskenyül

vékonypénzű (mn) ◊ sovány, vézna, girhes, vékonydongájú, vékonytagú, hitvány, keszeg (biz), lefogyott, cingár, nyúlánk, szikár ◊ ERŐS, TESTES, IZMOS

vél (ige) ◊ <vmilyennek>: gondol, vall, tart, tekint, néz, íté, érez, lát, talál, arányoz (táj), alít (rég)

◊ hisz, képzel, sejt, föltételez, gyanít, vélelmez

◊ <vmire>: magyaráz

◊ (rég): szól, mond, vélekedik

vele, véle (hsz) ◊ hozzáadva, kiegészítésül, kiegészítésképp

◊ társaságában, kíséretében ◊ NÉLKÜLE

◊ általa, tőle, közvetítésével

◊ iránta, hozzá, miatta

velejáró (fn) ◊ tartozék, kísérő, függelék

vélekedik (ige) ◊ gondolkodik, [nézetet] vall

◊ elképzel, képzel, tart <vmilyennek>, hisz, vélelmez, sejt, feltételez, gondol

◊ szól, vél, mond

vélemény (fn) ◊ vélekedés, megítélés, megjegyzés, észrevétel, hozzászólás, kommentár, minősítés, kritika, bírálat, ítélet

◊ tanács, javaslat | ajánlás, felterjesztés, indítvány ◊ VISSZAVONÁS

◊ álláspont, meggyőződés, elv, hit, felfogás, elgondolás, nézet ◊ ELVTELENSÉG

véleményez (ige) ◊ minősít, értékkel, lektorál, megítél, vélelmez (rég) | bírál, kritizál | helyesel, támogat

véletlen I. (mn) ◊ véletlenszerű, váratlan, előre nem látott, alkalom szűlte | esetleges, helyenkénti, szórványos, bizonytalan, időnkénti, ritka ◊ VÁRT, SZÜKSÉGSZERŰ, KISZÁMÍTHATÓ

◊ szándéktalan, akaratlan, önkéntelen, gondatlan ◊ SZÁNDÉKOS, TUDATOS, AKART

véletlen II. (fn) ◊ véletlenség, véletlen eset, vaksors (rég), kocka (rég), esetlegesség ◊ SZÜKSÉGSZERŰSÉG, KISZÁMÍTHATÓSÁG

véletlen III. (hsz) ◊ véletlenül, akaratlanul, hirtelenül, történetesen ◊ KÉSZAKARVA, AKARATTAL, TUDATOSAN

véletlenül (hsz) ◊ véletlenségből, véletlen, akaratlanul, szándéktalanul, szándék nélkül, elnézésből, tévedésből, váratlanul, történetesen, taláalomra, vakon, vaktában, mázlival (biz) | esetleg, valahogyan, alkalm szerűen, alkalmilag, netalán, esetlegesen, eshetőlegesen, jómódúlag (táj) ◊ KÉSZAKARVA, SZÁNDÉKOSAN, TUDATOSAN

velő (fn) ◊ csontvelő, agyvelő

◊ lényeg, értelem, tartalom, kvintesszencia (vál), magva <vminek>

velős (mn) ◊ tömör, magvas, tartalmas, elmés, találó, rövidre fogott, summás, lakonikus, lapidáris (*id*), kompendiumszerű, szentenciózus (*id*) | szűkszavú, rövid, egyszerű, szabatos, csattanós, epigrammaszerű
 ◆ TARTALMATLAN, ÜRES, LAPOS

velőtrázó (mn) ◊ éles, átható, erős, fülsértő, fülsiketítő, metsző, ijesztő, szívet tépő, megrendítő ◆ TOMPA, HALK, GYENGE

vélt (mn) ◊ képzelt, kitalált, fiktív, valószerűtlen, látszólagos ◆ VALÓSÁGOS, LÉTEZŐ, REÁLIS
 ◊ sejtett, gyanított, állítólagos

vemhes (mn) ◊ hasas (*táj*), terhes, pocakos, ellős (*táj*), dobos (*szleng*), megtermékenyült

vén I. (mn) ◊ agg (*vál*), koros, életes, élemedett, öreg, hajlott korú, vénhedt (*vál*), elvénült (*rég*), előregedett, vénecske, vénséges vén (*vál*), szenilis, trotli (*biz*), vén trotty (*biz*), ősőreg, szotty (*táj*), kiöregedett ◆ FIATAL, IFJÚ

◊ régi, régies, ódon, ős, ó | avult, avatag, elhasznált, ócska, aszott ◆ MAI, KORSZERŰ, MODERN

vén II. (fn) ◊ vénség, aggastyán, vénember, veterán ◆ IFJÚ, IFJONC

véna (fn) ◊ gyűjtőér, vivőér, visszér, véredény ◆ ARTÉRIA
 ◊ (*rég*): telér
 ◊ tehetség, hajlam

vénasszony (fn) ◊ anyóka, öregasszony, banya, vénség, néne (*táj*), szüle (*táj*), babuka (*táj*), vén szatyor (*szleng*), vén satrafa (*biz*), szipirtyó (*pej*), csoroszlya (*pej*), genya (*táj*), satrantyú (*táj*) ◆ MENYECSKE, FIATALASSZONY, LÁNY

vendég (fn) ◊ látogató | idegen, jövevény, utas, vándor ◆ HELYBELI, HÁZIGAZDA, VENDÉGLÁTÓ
 ◊ meghívott
 ◊ ügyfél, kuncsaft (*biz*), vevő, kliens, fogyasztó ◆ TULAJDONOS
 ◊ vendégszereplő
 ◊ (*biz*): menstruáció (*szak*), paradicsomérés (*szleng*), piroška (*szleng*), piros betűs ünnep (*szleng*)

vendégeskedik (ige) ◊ megszáll, lakozik (*rég*) | lakomázik, lakmározik, mulat, dűskál (*vál*), tivornyázik

vendégfogadó (fn) ◊ fogadó, csárda, vendéglő, kocsmá, panzió, szálló, motel, szálloda, hotel | karavánszeráj (*rég*)

vendéghaj (fn) ◊ paróka, álhaj, póthaj, máshaj (*táj*), pepi (*biz*), dupé (*rég*)

vendégjáték (fn) ◊ vendégszereplés, turné, hangversenykörút, művész körút, előadókörút

vendégkönyv (fn) ◊ vendégalbum, emlékkönyv, napló

vendéglátás (fn) ◊ megvendégelés, trakta (*biz*), vendégség, lakoma, szíveslátás, jóltartás

vendéglátó I. (mn) ◊ vendégváró, vendégszerető, vendégmarasztaló ◆ VENDÉGRIOGATÓ

vendéglátó II. (fn) ◊ házigazda, háziasszony ◆ VENDÉG
 ◊ (*rég*): fogadós, vendéglős

vendéglő (fn) ◊ étterem, kisvendéglő, falatozó, ételbár, étkezde, étkező, kifőzde, resti (*biz*), fogadó, csárda, vendégfogadó, éhezde (*szleng*), lóbfű (*szleng*), lordok háza (*szleng*), söröző, kocsmá, lebu (*szleng*)

vendéglős (fn) ◊ fogadós, kocsmáros, étterem-tulajdonos, lacikonyhás, vendéglátós, tulaj (*szleng*), gazda, szállodás ◆ VENDÉG

vendégség (fn) ◊ vendéglátás, megvendégelés, szíveslátás, vendégeskedés, összefogás, mulatság, lakoma, tor (*vál*), zsúr, jóltartás (*táj*), trakta, eszem-izsom | vendégsereg, társaság

vendégszereplés (fn) ◊ vendégjáték, turné, művész körút, hangversenykörút, előadó körút | hakni

vendégszerető (mn) ◊ vendégmarasztaló, szíves, barátságos, jótékony, vendéglátó, társaságkedvelő, nyájas ◆ BARÁTSÁGTALAN, RIDEG, MOGORVA

vénember (fn) ◊ öregember, vénség, vén, agg, aggastyán, salabakter (*biz*), matuzsálem, pátriárka, múmia (*pej*), szotty (*táj*), trotty (*biz*), trotli (*biz*) ◆ FIATALEMBER, LEGÉNY, IFJÚ

vénlány (fn) ◊ öreglány (*biz*), vénkisasszony, aggszűz (*pej*), garnyatag (*táj*), aggleány (*táj*)
Sz: pártában maradt; fejébe sült a pártá; lányok anyja ◆ KISASSZONY, HAJADON

vénség (fn) ◊ öregség, öregkor, vénkor, aggkor, aggság, idősség, korosság, élemedettség, szénium (*vál*), szenilitás (*id*), vénhedtség ◆ IFJÚSÁG, FIATALKOR
 ◊ aggastyán, matuzsálem, tata, vénember | vénasszony ◆ FIATAL, IFJÚ

ventilátor (fn) ◊ szellőztető, szellőztető berendezés, szellőztető készülék, légszivattyú, légfűvő, légfűvő gép, légkavaró

vénuszpapucs (fn) ◊ [növény]: tündércipő, tündérpapucs

vénül (ige) ◇ öregszik, öregedik, vénhedik, korosodik, aggul (*táj*), aggik (*rég*), éltesedik, élemedik (*táj*), idősödik, múlik az idő <vki felett> | őszül, deresedik, szürkül, fehéredik ◆ MEGÚJUL, FIATALODIK

◇ korhad, roskadozik

vény (fn) ◇ recept, rendelvény (*szak*), formula, előírás | rendelet

venyige (fn) ◇ szőlővessző, vessző, borág (*rég*), ág, szőlőtő, szőlőlőnda, csöremölye (*táj*) | bot

◇ (*táj*): rőzse

◇ (*biz*): egyes, elégtelen

ver (ige) ◇ üt, ütlegel, bánt, bántalmaz, porol (*biz*), csépel, dönget, paskol, fenekel, nadrágol (*biz*), náspángol, páhol, lapogat (*táj*), ruház (*szleng*), tángál, agyabugyál, dögönyöz, gyomroz, püföl, döngöl, üt-ver, abrakol (*tréf*), adjusztál (*táj*), agyal (*táj*), lazsnakol (*táj*), nyüstöl (*táj*), husángol (*táj*) | büntet, fegyelmez, botoz, vesszőz, korbácsol, ostoroz, fenyít, csapkod, sújt **Sz**: úgy dicséri, majd lemegy a körméről a bőr; kutyahájjal kenegeti ◆ SIMOGAT, KÉNYEZTET

◇ [harangot]: kondít, kongat

◇ felülmúl, túlszárnyal, legyőz, lepípál (*biz*), lefőz (*biz*) ◆ ALULMARAD, VESZÍT, KIKAP

◇ odaerősít, rögzít | kalapál, sulykol | létrehoz, készít ◆ ELEMEL, LEVESZ

◇ (*táj*): hajt, terel | kényszerít, kerget, üz

◇ ér <vmeddig>

◇ [szív]: dobog, lüktet, pulzál ◆ KIHAGY, MEGSZAKAD, ELHAL

◇ [eső]: verdes, esik

vér (fn) ◇ élet, letterő, életerő, mozgékonyság, bátorság

◇ vérmérséklet, lelki alkat, vérlakat | érzékiség, szenvedély

◇ nemzetség, család, vérség (*rég*), származás, eredet, kötelék, beütés, fajta, nem, testvér, ős ◆ IDEGEN

◇ vérözön, vértenger, vérfolyam, vérpatak | véráldozat (*vál*)

véradó (fn) ◇ donör (*szak*) ◆ RECIPIENS (*szak*)

véraláfutás (fn) ◇ vérömleny, hematoma (*szak*), zúzódás, bőrelszíneződés, monokli (*biz*), kék folt, hurka (*biz*)

veranda (fn) ◇ terasz, tornác, előtér, szaletli (*biz*), folyosó (*táj*), ámbitus (*táj*)

vérátömlesztés (fn) ◇ transzfúzió (*szak*)

vérbaj (fn) ◇ szifilisz (*szak*), luesz (*szak*), franc (*rég*), rosseb (*rég*), bujakór (*rég*), francia betegség (*rég*)

verbális (mn) ◇ (*szak*): igei

◇ szóbeli, beszélt

vérbeli (mn) ◇ született | igazi, valódi, valóságos, bevaló (*biz*), kiváló

vérbélű (mn) ◇ piros bélű, vörös húsú

◇ (*táj*): pirosposzgás, életerős, egészséges ◆ SÁPADT, GYENGE, NYÁPIC

vérbosszú (fn) ◇ vendetta (*id*)

verbunkos (fn és mn) ◇ toborzó, hadfogadó (*rég*)

verbuvál (ige) ◇ toboroz (*rég*), újoncoz (*rég*), gyűjt, soroz, mozgósít, rekrutál (*rég*), asszentál (*rég*) | csődít ◆ ELKÜLD, ELBOCSÁT

vérbűn (fn) ◇ (*rég*): gyilkosság, emberölés

◇ vérfertőzés, incestus (*szak*)

vércse (fn) ◇ tilinkómadár (*rég*)

verdes (ige) ◇ ütöget, kopogtat | paskol

◇ hozzá-hozzáér, meg-megüt, hozzá-hozzáütődik, érint

◇ csapkod, ver

vérdíj (fn) ◇ vérbírság, vérváltság

◇ jutalomdíj, homágium (*rég*)

◇ (*rég*): vérbosszú, megtorlás

veréb (fn) ◇ csirip (*táj*), csulí (*táj*), csuri (*táj*)

◇ (*biz*): átlagember, az utca embere, közember

véreb (fn) ◇ kopó, vadászkutya, harci kutya

véredény (fn) ◇ ér, véna, aorta (*szak*)

veregget (ige) ◇ ütöget, paskol, csapkod

verejték, veríték (fn) ◇ izzadság, transpiráció (*szak*), víz, nedvesség, loncs (*táj*), harmat (*rég*) | kigőzölgés, párolgás

◇ munka, fáradság, fáradozás, küzdelem

verejtékes, verítékes (mn) ◇ izzadt, izzadságos, nedves, nyirkos, vizes, loncsos (*táj*)
 ◇ fárasztó, fáradságos, izzasztó, nehéz, strapás, keserves, emberpróbáló, nyomorúságos ◆ KÖNNYŰ

verejtékezik, verítékezik (ige) ◇ izzad, folyik róla a víz, kiválaszt, gyöngyözik
 ◇ fárad, küzd, küszködik, kínlódik, gürcöl, robotol (*biz*)

verekedés (fn) ◇ összecsapás, összeütközés, harc, ökölharc, csetepaté, dulakodás, balhé, haddelhadd, csihi-puhi, diir-durr, hajcihó, bunyó (*szleng*), agyabugya (*táj*), hirig (*szleng*), hepaj (*szleng*)
 ◇ párviadal, viaskodás, párbaj, viadal, tusakodás, tusa | csata, csatározás, küzdelem

verekedik, verekszik (ige) ◇ ütlegel, bunyózik (*szleng*), osztozkodik, öltre megy, öklöz, brusztol (*szleng*), pofozkodik, birkózik, dulakodik, hajba kap, birokra kel ◆ KIBÉKÜL
 ◇ harcol, küzd, mérkőzik, hadakozik, vív | párbajozik, viaskodik, tusakodik

verem (fn) ◇ gödör, lyuk, üreg | vacok, odú | barlang
 ◇ csapda, kelepce | farkasverem
 ◇ sírgödör, sírverem

verengzés (fn) ◇ öldöklés, gyilkolás, vérontás, kegyetlenkedés, mészárlás, vérfürdő, hóhérság (*rég*)

verengző (mn) ◇ öldöklő, gyilkoló, kegyetlen, könyörtelen, kíméletlen, embertelen, brutális, bestia, barbár, hóhér, tatáros (*rég*), mészárló, vérszomjas ◆ EMBERSÉGES, HUMÁNUS
 ◇ ragadozó, húsevő

verés (fn) ◇ ütlegelés, kikapás, bántalmazás, csépelés, páholás, nadrágolás, fenekelés, elnászpángolás, haddelhadd, nemulass (*tréf*), pofozás, dádá (*biz*), zupálás (*rég*), agyabugya (*táj*), lazsnak (*táj*), csihipuhi, ruha (*szleng*), zakó (*szleng*), zamek (*szleng*), csomag (*szleng*), hirig (*szleng*), sulykolás (*rég*)
 ◇ büntetés, felelősségre vonás, nemulass | csapás, szerencsétlenség | szenvedés, fájdalom ◆ DICSÉRET, JUTALOM
 ◇ préselés, érmekészítés
 ◇ ütés, kongatás | dobogás, lüktetés, pulzálás

véres (mn) ◇ vérfoltos, véráztatta | vérző | sebes ◆ TISZTA, ÉP
 ◇ fáradságos, gyötrő
 ◇ kegyetlen, súlyos, ádáz, szörnyű, halálos ◆ VÉRTELEN, BÉKÉS
 ◇ vérszomjas, verengző ◆ SZELÍD

vereség (fn) ◇ vesztés, alulmaradás, kikapás, legyőzetés, csatavesztés ◆ GYŐZELEM, DIADAL
 ◇ kudarc, sikertelenség, balsiker, bukás, felsülés, fiaskó, veszteség, megsemmisülés, gyufa (*szleng*), sakk matt (*biz*), ruha (*szleng*), zakó (*szleng*) ◆ SIKER

véresszájú (mn) ◇ uszító, szító, lázító, izgató, felbujtó
 ◇ (*rég*): hangoskodó, nagyszájú, harcias

veret (fn) ◇ dombormű, relief (*id*), bas-relief (*id*), haut-relief (*id*)
 ◇ jelleg, sajátosság, patina (*vál*)

veretes (mn) ◇ patinás, antik, értékes

veretlen (mn) ◇ legyőzetlen, szabad, független | győzedelmes, győzhetetlen ◆ LEGYŐZÖTT, LEVERT, LEIGÁZOTT

vérfagyasztó (mn) ◇ hideglelős, borzasztó, szörnyű, hátborzongató, hajmeresztő, ijesztő, lidérces, félelmetes, félelmes, rémitő, rémisztő, irtózatos, iszonyatos, iszonytató ◆ KELLEMES, VIDÁM, SZÓRAKOZTATÓ

vérfertőzés (fn) ◇ vérbűn, incestus (*szak*)

vérfolt (fn) ◇ vérnyom, vércsepp

vérforráló (mn) ◇ vérlázító, felháborító, feldühítő, elképesztő, égbekiáltó, gyalázatos, ségyenteljes, botrányos, megbotránkoztató
 ◇ izgató, mámorító, felkorbácsoló, felbujtó, feltűzelő ◆ LANKASZTÓ

vérfürdő (fn) ◇ öldöklés, mészárlás, gyilkolás, gyilkosság, vérontás, verengzés, pusztítás

vergődés (fn) ◇ kínlódás, tusakodás, vesződés, küszködés, csapkodás
 ◇ görcs, rángás, vonaglás, konvulzió (*szak*), hánykolódás

vergődik (ige) ◇ hánykolódik, hánykódik, vonaglik, ráng, rángatózik
 ◇ kínlódik, vesződik, bajlódik, küszködik | tépelődik, vívódik, tipródik, gyötrődik, szenved
 ◇ nyomorog, tengődik | vánszorog

vérhas (fn) ◇ dizentéria (*szak*)

verhetetlen (mn) ◇ legyőzhetetlen, győzedelmes, győztes | hős

vérkeringés (fn) ◇ vérkör, vérforgás (*rég*), cirkuláció (*szak*)

verkli (fn) ◇ kintorna (*rég*), sípláda (*rég*), csimpolya (*rég*), máriaorgona (*táj*)
 ◇ (*biz*): taposómalom, gépiesség

vérlázító (mn) ◇ felhábortó, feldühítő, elképesztő, vérforraló, égbekiáltó, gyalázatos, ségyenteljes, botrányos, szörnyű, arcátlan, megbotránkoztató
 ◇ izgató, felkorbácsoló, mámorító, felbujtó, feltüzelő

vérmérgezés (fn) ◇ szépszis (*szak*)

vérmérséklet (fn) ◇ természet, alkat, lelki alkat, lelkivilág, alaptermészet, hajlam, véralkat, temperamentum, vér

vérmes (mn) ◇ bővérű, vérbő, egészséges, életerős ◆ HIDEGVÉRŰ, HIGGADT
 ◇ heves, indulatos, szenvedélyes, vehemens, szangvinikus (*szak*), lobbanékony, sűrűvérű, hörcsög természetű ◆ NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT

vérmező (fn) ◇ (*rég*): csatatér, harcmező, harchely (*rég*), küzdőtér, küzdhely (*rég*), csatamező, csatasík (*rég*), csatahely, ütközethely (*rég*), hadmező (*rég*)

vermüt (fn) ◇ ürmösbor, ürmös

vérontás (fn) ◇ vérengzés, vérfürdő, öldöklés, mészárlás, gyilkolás, gyilkosság, pusztítás, háború

verő I. (mn) ◇ dobogó, lüktető, pulzáló

verő II. (fn) ◇ ütő, bot | cimbalomverő (*táj*) | dióverő (*táj*) | habverő (*táj*)
 ◇ (*táj*): kalapács, pöröly (*rég*) | kaszaverő (*táj*)
 ◇ (*táj*): fény, verőfény, ragyogás, napfény

verődik (ige) ◇ ütődik, csapódik, koccan, kocódik (*táj*), ütközik
 ◇ esik
 ◇ tömörül, csoportosul, összeáll, összegyűlik ◆ SZÉTOSZLIK, FELBOMLIK

verőér (fn) ◇ ütőér, artéria (*szak*), ütő (*táj*), életér (*táj*)

verőfény (fn) ◇ napsütés, ragyogás, napfény ◆ SÖTÉTSÉG, BORÚ
 ◇ életöröm, derű, vidámság

verőfényes (mn) ◇ napos, napfényes, napsütéses, derült, ragyogó, tiszta, vakító ◆ BORÚS, FELHŐS, SÖTÉT
 ◇ derűs, boldog, nagyszerű ◆ KOMOR, SZOMORÚ, LEHANGOLT

vérpád (fn) ◇ vesztőpad, vesztőhely

vérpróba (fn) ◇ vérvizsgálat | vérminta

vérrokon (fn) ◇ rokon, atyafi, vér (*rég*), egyvacki (*táj*)

vérrokonság (fn) ◇ atyafiság (*rég*), vérség (*rég*), rokonság, pereputty (*biz*)

vers (fn) ◇ költemény, poema (*rég*), klapancia (*rég*), rigmus | szösszenet
 ◇ szakasz | strófa, versszak
 ◇ verssor

vérség (fn) ◇ vérrokonság, rokonság, atyafiság (*rég*), nemzetség | származás

versel (ige) ◇ ír, költ, verset farag, versbe önt, versbe szed, megdallo, verzifikál (*id*)
 ◇ (*táj*): szaval, verset mond
 ◇ (*táj*): versenyez, vetélkedik

verselés (fn) ◇ versírás, versfaragás, verscsinálás, verskészítés, költés, verzifikáció (*id*)
 ◇ versforma
 ◇ (*táj*): versmondás, szavalat, szaválás

verseng (ige) ◇ versenyez, vetekszik, vetélkedik, küzd, mérkőzik | rivalizál, konkurál
 ◇ (*táj*): felesel, perel, vitatkozik, civódik

versengés (fn) ◇ versenyzés, verseny, vetélkedés, vetélkedő, kötélhúzás, küzdelem, erőpróba, küzdés, mérkőzés
 ◇ konkurálás, rivalizálás

verseny (fn) ◇ versengés, versenyzés, vetélkedés, küzdelem, viadal, tusa, torna, erőpróba, harc
 ◇ vetélkedő, kvíz
 ◇ futam, mérkőzés, mecs | bajnokság, kupa
 ◇ konkurencia, rivalizálás

versenybíró (fn) ◇ bíró, zsűritag, bajmester (*rég*)

versenyez (ige) ◇ verseng, vetélkedik, küzd, mérkőzik, viaskodik, harcol, tusázik, csatázik | pályázik, folyamodik, licitál
 ◇ konkurál, rivalizál

versenyfelhívás (fn) ◇ versenykihívás | felhívás, felszólítás, pályázatkiírás, pályázat

versenyfutás (fn) ◇ küzdelem, harc, versengés, vetélkedés
versenyláz (fn) ◇ izgalom, drukkk (*id*)
versenymű (fn) ◇ koncertdarab
versenypálya (fn) ◇ stadion, versenytér (*rég*)
verseny tárgyalás (fn) ◇ pályázat, tender, árlejtés (*rég*), szubmisszió (*id*)
verseny társ (fn) ◇ versenytárs, ellenfél, vetélytárs, küzdőtárs, rivális, konkurens, konkurencia
versenyző (fn) ◇ pályázó, jelentkező, jelölt | játékos, induló, résztvevő | sportoló, sportember
verses (mn) ◇ versbe szedett, rimes
versforma (fn) ◇ versidom (*rég*), verselés
versíró (fn) ◇ költő, poéta, dalnok, versszerző (*rég*), verscsináló, versfaragó, fűzfapoéta
versmérték (fn) ◇ időmérték, metrum (*szak*)
versszak (fn) ◇ szakasz, strofa
verszegény (mn) ◇ anémiás (*szak*), sápkóros (*táj*), sápadt, fakó, beteges, vértelen, erőtlen, gyenge, fáradékony ◆ EGÉSZSÉGES, ERŐS, PIROSPÖZSGÁS
 ◇ tartalmatlan, eseménytelen, színtelen, unalmas, egyhangú, lapos, sóltan, érdektelen, papírizú, szürke, szegényes ◆ ÉRDEKES, TARTALMAS
vérszomjas (mn) ◇ vérengző, állatias, kegyetlen, bosszúvágyó, vérszopó, bestiális, fenevad, ragadozó ◆ SZELID, BÉKÉS
vérszopó I. (mn) ◇ élősködő, vérszívó
 ◇ (*rég*): vérszomjas | vérengző
 ◇ szipolyozó, kizsákmányoló
vérszopó II. (fn) ◇ vámpír, parazita, élősd, pióca
 ◇ (*biz*): uzsorás
vert (mn) ◇ megvert, legyőzött, levitézlett
 ◇ kalapált, formált, alakított
 ◇ döngölt, tapasztott
vért (fn) ◇ mellvas (*rég*), sodronying, fegyverderék (*rég*), vasderék (*rég*)
 ◇ páncél, páncélzat, páncélruha
vértanú (fn) ◇ mártír, áldozat, hitvalló, hitbajnok (*rég*)
vértanúság (fn) ◇ mártíromság
 ◇ vértanúhalál, mártírhalál, mártírium (*id*)
vértelen (mn) ◇ békés, vérontás nélküli
 ◇ halvány, halovány, sápadt, színehagyott, színtelen, fakó, verszegény, anémiás (*vál*) ◆ EGÉSZSÉGES, VÉRBO, PIROSPÖZSGÁS
vértés I. (mn) ◇ vasas (*rég*), mellvasas, páncélos
vértés II. (fn) ◇ kúraszír (*rég*)
vértetzet (fn) ◇ vért, páncélzat, páncélruha
vertikális (mn) ◇ (*szak*): függőleges, álló ◆ HORIZONTÁLIS, VÍZSZINTES | FEKVŐ
vértörvényszék (fn) ◇ vérbíróság, rögtönítelő bíróság, véstörvényszék, véstörvényszék
vérvizsgálat (fn) ◇ vérpróba, hematoszkópia (*id*)
vérvörös (mn) ◇ vörös, vérszínű, vérpiros, lángvörös, lángszínű, rubinszínű, rubinvörös, skarlát
verzátus (fn) ◇ (*vál*): jártas, tapasztalt, gyakorlott, tájékozott, hozzáértő ◆ JÁRATLAN, TAPASZTALATLAN, GYAKORLATLAN
vérzés (fn) ◇ vérfolyás, haemorrhagia (*id*)
 ◇ menstruáció (*szak*), menses (*szak*), hónapszám (*táj*), vendég (*biz*), paradicsomérés (*szleng*), piroska (*szleng*), piros betűs ünnep (*szleng*)
vérzik (ige) ◇ vért veszít | vérbe borul
 ◇ menstruál, havi vérzése van, menses van
 ◇ (*rég*): szenved, gyötrődik, kínlódik
verzió (fn) ◇ (*szak*): szövegváltozat, hírváltozat
 ◇ lehetőség, változat, módosulat, variáns, variáció
vés (ige) ◇ metsz, gravíroz (*szak*), ró, karcól, mélyeszt
 ◇ váj, mélyít
 ◇ farag
 ◇ [emlékezetébe vés]: rögzít, megjegyez, megtanul, emlék (*rég*)

vesekő (fn) ◇ veseporond (*rég*), nefrolit (*szak*)

vesepecsenye (fn) ◇ bélszín, hátszín

véset (fn) ◇ horony, rovat

vésnök (fn) ◇ cizelláló (*id*), cizellőr (*id*), gravírozó

vészó (fn) ◇ hidegvágó, dálda (*táj*), kézivágó
 ◇ vésnök, cizelláló (*id*), gravőr (*id*)

vesz (ige) ◇ fog, megfog, megragad | emel, nyalából, átölel, körülfog | von, felkap
 ◇ szed, mer, merít
 ◇ fogyaszt, eszik, iszik
 ◇ [ruhát]: felvesz, felhúz, felölt, rágombol (*táj*), rávesz
 ◇ [vállára vesz]: vállal
 ◇ <vminek, vhogyan>: értelmez, magyaráz, felfog, tekint | ért
 ◇ <vmennyinek>: becsül értékkel, saccol (*biz*)
 ◇ igényel, kér, követel, megszerez, kap
 ◇ merít, tanul, kölcsönöz
 ◇ vásárol, szerez, cserél, vált
 ◇ <vkít vohova>: fogad, odafogad | alkalmaz
 ◇ (*rég*): megkap, kap

vész¹ (ige) ◇ veszik, pusztul, tönkremegy, megsemmisül
 ◇ elvész, eltűnik, ott marad, odalesz
 ◇ elpusztul, meghal

vész² (fn) ◇ (*rég*): vihar, szélvész, égiháború
 ◇ veszedelem, veszély | katasztrófa, kár, istenverése, vég, romlás, szerencsétlenség, megpróbáltatás, csapás, nyomorúság, pusztulás
 ◇ betegség, kór, járvány, ragály

veszedelem (fn) ◇ veszély, kockázat, rizikó
 ◇ vész, égedelem (*rég*), pusztulás, romlás, katasztrófa, csapás, átok, szerencsétlenség, kataklizma (*id*) | ragály

veszedelmes (mn) ◇ veszélyes, életveszélyes, vészes, fenyegető, vészjósló, vészhozó, ominózus, rázós (*szleng*), ciki (*biz*), mételyező (*rég*), ártalmas, káros, mérgező, fertőző, romboló, megsemmisítő, végzetes, gyilkos, dögletes (*szleng*) ◆ ÁRTALMATLAN
 ◇ aggasztó, megdöbbenő, riasztó, félelmetes ◆ MEGNYUGTATÓ

veszekedés (fn) ◇ perlekedés, szóváltás, összeszólalkozás, nézeteltérés, összezördülés, kiabálás, láрма, perpatvar, torzsalkodás, civakodás, összekapás, csetepaté, hajcihő, jelenet, konfliktus, zrí (*szleng*), patália, égiháború (*tréf*), grimbusz (*szleng*), ramazúri (*biz*), kravál (*biz*), ribillió, balhé (*szleng*), civódás, kalamajka, zenebona, aréna (*szleng*)

veszekedett (mn) ◇ haszontalan, semmirekellő, semmirevaló, hitvány, alávaló
 ◇ (*táj*): dühös, vad, veszett
 ◇ fáradtságos, nehéz, vesződéses
 ◇ (*táj*): hibás, romlott

veszekedik, veszekszik (ige) ◇ perlekedik, pöröl, szóváltásba keveredik, összeszólalkozik, ordítózik, kiabál, viszálykodik, nyelvel, kárál, civódik, zsémbel, felesel, összezördül, zsörtölődik, torzsalkodik, háborúskodik, civakodik, marakodik, összekap, hajba kap, balhézik (*szleng*), cirkuszol (*szleng*), arénázik (*szleng*), zrízik (*szleng*), berzenkedik (*táj*), debukál (*táj*), huzakodik, ruházkodik (*táj*), pattog (*táj*) **Sz**: nagy patáliát csap ◆ KIBÉKÜL, EGYETÉRT
 ◇ (*táj*): kívánczik, bomlik <vki után>
 ◇ szid, korhol, sérteget

veszekedős (mn) ◇ házsártos, zsémbes, zsörtölődő, dohogó, kötekedő, összeférhetetlen, civakodó, civódó, harapós, pattogó, izgága, szekáns (*biz*), szájás (*pej*), brahis (*szleng*), csatázó (*táj*), zsörtös (*táj*) ◆ BÉKÉS, NYUGODT, JÁMBOR

veszély (fn) ◇ veszedelem, vész, kockázat, rizikó, fenyegetés ◆ BIZTONSÁG

veszélyes (mn) ◇ veszedelmes, fenyegető, kockázatos, rizikós (*biz*), riskáns (*biz*), meredek (*szleng*), rázós (*szleng*), meleg (*biz*), ciki (*szleng*), cikis (*szleng*), húzós (*szleng*) ◆ BIZTONSÁGOS
 ◇ ártalmas, mérgező, káros | vészt hozó, vészterhes ◆ VESZÉLYTELEN, ÁRTALMATLAN
 ◇ kritikus, válságos, komoly, súlyos

veszélyezett (ige) ◇ kockáztat, kockára tesz, megkártyáz (*rég*), veszélybe sodor, aláaknáz, aláás
 ◇ fenyeget

veszendő I. (mn) ◇ mulandó, elmúlandó | gyenge, gyarló, hullatag (*rég*) ◆ MARADANDÓ, ÖRÖK

veszendő II. (fn) ◇ romlás, pusztulás, kár

vészes (mn) ◇ veszélyes, veszedelmes, vészhozó, bajt hozó, baljóslatú, vészjósoló, vészterhes, perniciosus (*id*), romboló, mértelyező (*rég*), bomlasztó, fatális, ominózus, végzetes
 ◇ fenyegető, ijesztő

veszett (mn) ◇ elveszett, eltűnt, elkallódott
 ◇ kilátástalan, reménytelen | hiábavaló
 ◇ felbőszült, dühös, dühödt, vad, haragos, bomlott (*táj*), tomboló, ádáz, viharos, zabolátlan, szertelen
 ◇ (*táj*): rossz, megbélyegzett, bukott, romlott
 ◇ szörnyű, átkozott, kutya, gyűlöletes, utálatos
 ◇ megveszekedett, veszekedett
 ◇ [hsz-szerűen]: nagyon, szörnyen, átkozottul, veszettül, cefetül

veszettség (fn) ◇ ebdüh, rabies (*id*), dühkór (*rég*)
 ◇ dühöngés, indulatosság

vészharang (fn) ◇ vészcsengő, riasztócsengő, riasztó

veszít (ige) ◇ vesz, veszajt, veszésít (*táj*), kikap, vereséget szenved, hátrányt szenved, kudarcot vall, kiszorul, alulmarad, lemarad
 ◇ bukik (*biz*), elbukik, ráfizet, rajtaveszt **Sz:** pórul jár; hoppon marad; a rövidebbet húzza; pléhre csúszik (*szleng*); azt hitte, hogy, pedig dehogy ◆ GYŐZ, NYER
 ◇ [szem elől] téveszt

vészjósoló (mn) ◇ baljós, sötét, komor, aggasztó, riasztó, ominózus, baljóslatú, vészterhes, vészes ◆ BIZTATÓ, KECSEGTETŐ
 ◇ fenyegető, ijesztő, hátborzongató, hidegglélő ◆ MEGNYUGTATÓ

veszkiáltás (fn) ◇ jajgatás, jajveszékélés, segélykiáltás
 ◇ vészjel

veszkijárat (fn) ◇ csapóajtó, mentőajtó, veszkijáró

veszmadár (fn) ◇ viharvadár
 ◇ halálmadár, kuvik, csuvik (*rég*), kukurém (*táj*)

veszódik (ige) ◇ bajlódik, bíbelődik, küszködik, pepecsel, veszkődik (*táj*), foglalkozik, foglalatoskodik, bajmól (*táj*), gyilkolódik (*táj*), vívódik, fáradozik
 ◇ gyötrődik, kínlódik, vajúdik, erőlködik, szenved

vesződés (fn) ◇ vesződés, bajlódás, fáradság, fáradozás, fáradalom, kínlódás, küzdelem, küszködés, megerőltetés, bajoskodás (*táj*), nyűglődés (*táj*), veszkődés (*táj*), bajmólódás (*táj*), gond, baj ◆ SZÓRAKOZÁS

veszőséges (mn) ◇ keserves, bajos, kínos, macerás (*szleng*), babrás (*biz*), fáradságos, fárasztó, nyűgös, megerőltető, kimerítő, nehéz, terhes ◆ KÖNNYŰ, EGYSZERŰ, SIMA

vesző (fn) ◇ ág, gally, venyige, oltvány (*táj*), hajtás, sarj | fűzfavessző | szőlővessző
 ◇ nyílvesző
 ◇ bot, pálca, suhány (*táj*), husáng, virgács, fűtykös, furkósbot, karó, rúd
 ◇ komma (*id*), virgula (*id*) | ékezet, vonás (*rég*)

veszőparipa (fn) ◇ pálcaló, faló
 ◇ rögeszme, szeszély, hepp (*biz*), hóbort, bogár, hobbi, rigolya, dili, mánia, fixa idea (*id*)

veszt (ige) ◇ veszít, kikap, alulmarad, vereséget szenved ◆ GYŐZ, NYER
 ◇ (*rég*): megöl, kivégez, elpusztít | rombol, pusztít, tönkretesz

veszte (fn) ◇ <vkinek, vminek>: halála, vége, kimúlása, pusztulása
 ◇ <vkinek, vminek>: tönkremenése, tönkrejutása, összeomlása | végzete

veszteg (hsz) ◇ nyugodtan, nyugton, egy helyben, mozdulatlanul, hallgatagon
 ◇ (*rég*): tétlenül, tétlen, tunyán, resten

vesztegel (ige) ◇ áll, rostokol, időzik, tartózkodik, stagnál, dängubál (*táj*), peshed (*táj*) ◆ HALAD, MEGY, MOZOG
 ◇ vár, várakozik
 ◇ (*táj*): késik, elmarad
 ◇ henyél, tétlenkedik, [időt] fecsére, veszteget

veszteget (ige) ◇ megveszteget, lefizet, korrumpál (*id*), megken (*szleng*)
 ◇ fecserél, tékozol, pazarol, tölt, prédál (*rég*), herdál, elherdál, elkótyavetyél, bitangol (*táj*)
 ◇ (*szleng*): árul

vesztegetés (fn) ◇ megvesztegetés, lefizetés, megkenés (*szleng*), korrupció
 ◇ pazarlás, tékozlás, fecserlés, prédálás (*rég*), elherdálás, elkótyavetyélés

vesztegzár (fn) ◇ karantén

veszterhes (mn) ◇ veszélyes, rázós (*szleng*), rizikós (*biz*) ◆ VESZÉLYTELEN, ÁRTALMATLAN
 ◇ vészjósló, fenyegető, riasztó, rémítő ◆ MEGNYUGTATÓ

vesztes (mn) ◇ legyőzött, megvert, bukott, helyzetlen, kárvallott, kismemzett ◆ GYŐZTES, NYERŐ, GYŐZŐ

vesztés (fn) ◇ vereség, legyőzetés, alulmaradás, bukás
 ◇ (*rég*): rontás, rombolás, pusztítás | kivégzés

vesztesség (fn) ◇ deficit, károsodás, kár, ráfizetés, érvágás ◆ HASZON, NYERESÉG, PROFIT
 ◇ csökkenés, gyengülés, fogyatkozás, hiány ◆ NÖVEKEDÉS, GYARAPODÁS
 ◇ csapás, fájdalom ◆ ÖRÖM

vesztőhely (fn) ◇ vérpad, máglya, akasztófa, bitófa, fővevő hely (*táj*)
 ◇ (*szleng*): tanterem

vet (ige) ◇ dob, lök, hány, hajít, taszít, lódít, repít, lendít
 ◇ [magot]: szór, hint, ültet
 ◇ [szikrát]: kibocsát, lövell
 ◇ [adót]: kiszab, elrendel, kiró, kivet, rávet
 ◇ (*táj*): ellik, világra hoz | szül
 ◇ (*táj*): hajt, [rügyet] hoz

vét (ige) ◇ hibázik, vétkezik, megszeg, félrelép, botlik, megtéved, téved | elír

vétek (fn) ◇ mulasztás, hiba, botlás, ballépés, bűn, büntett, vétség, culpa (*id*), istenkísértés, törvénysértés, törvénytelenkedés, törvénytelenkedés, deliktum (*rég*)

vetelkedik, vetekszik (ige) ◇ versenyez, verseng, vetélkedik, konkurál, rivalizál, felveszi a versenyt
 ◇ <vmivel, vkivel>: fölér, megközelít
 ◇ (*rég*): vitázik, vitatkozik, felesel, perel, civakodik

vétel (fn) ◇ átvétel, kézhezvétel ◆ ÁTADÁS
 ◇ vásárlás, szerzés, beszerzés ◆ ELADÁS, ÁRULÁS
 ◇ műsorvétel, vevés, fogás

vetelés (fn) ◇ abortusz, abortálás, magzatvesztés (*szak*), művi vetelés, méhkaparás, kaparás (*biz*), küret (*szak*), magzatelhajtás, terhességmegszakítás, angyalcsinálás (*rég*) | koraszülés ◆ SZÜLÉS

vételez (ige) ◇ [ellátmányt]: felvételez, felvesz, faszol (*rég*)

vetélkedés (fn) ◇ versenyzés, versengés, kötélhúzás, erőpróba, konkurálás, rivalizálás | mérkőzés, verseny

vetélkedik (ige) ◇ versenyez, verseng, mérkőzik, rivalizál, konkurál, pályáz
 ◇ <vmivel>: vetekedik, vetekszik, fölér
 ◇ (*rég*): vitatkozik, vitázik, torzsalkodik

vetélkedő I. (mn) ◇ versenyző, versengő, mérkőző, küzdő, összecsapó

vetélkedő II. (fn) ◇ verseny, erőpróba, mérkőzés, versengés, kvíz

vetélytárs (fn) ◇ versenytárs, ellenlábás, ellenfél, ellentárs (*táj*), rivális, konkurens, konkurencia

vetemedik (ige) ◇ elhajlik, elgömbül, elferdül, deformálódik
 ◇ <vmire>: aljasodik

vetemény (fn) ◇ zöldség, vetés

veteményes, veteményeskert (fn) ◇ konyhakert, kiskert, zöldségekert

veteményez (ige) ◇ elvet, vet, ültet, szór, hint, dugványoz, palántáz

veterán (fn) ◇ obsitos (*rég*), hadastyán (*rég*), kiszolgált katona | kiérdemesült, leszerelt
 ◇ [jelzőként]: öreg, vén | kipróbált

vetés (fn) ◇ ültetés, hintés, szórás
 ◇ dobás, hajítás, lökés, taszítás
 ◇ vetemény | gabonaállomány, növényállomány

vetésforgó (fn) ◇ váltógazdaság

vetít (ige) ◇ projiciál (*id*), diázik, perget

◇ [filmet]: játszik, bemutat, ad
 ◇ megjelenít
vetítés (fn) ◇ filmvetítés, projekció (*id*)
 ◇ (*szleng*): hallucináció, érzéksalódás, káprázat, képzelődés, utazás (*szleng*), mozi (*szleng*)
vetítógép (fn) ◇ filmvetítógép, vetítő, mozigép (*rég*), kinematográf (*rég*), projektor | diavetítő
vetítővászon (fn) ◇ mozivászon, vetítőfelület
vétkes I. (mn) ◇ bűnös, hibás, ludas, peccabilis (*id*), bűnfentes (*táj*) ◆ VÉTLEN, BÜNTELEN, ÁRTATLAN
vétkes II. (fn) ◇ tettes, gonosztevő, bűnöző, bűnelkövető, elkövető, delikvens (*rég*), malefaktor (*rég*)
vetkezik (ige) ◇ (*táj*): vetkőzik
 ◇ vedlik, hámlik, szórt hány, szórét hullatja, bőrt vált
vétkezik (ige) ◇ bűnözik, bűnbe esik, hibázik, megtéved, eltévelyedik, botlik | félrelép, elcsábul
vetkőzik (ige) ◇ [ruhát] levesz, vetkőződik (*táj*), fosztozik (*rég*), vetkezik (*táj*) ◆ ÖLTÖZIK
vetkőztet (ige) ◇ lecsupaszt, lemeztelenít ◆ ÖLTÖZTET
vétlen (mn) ◇ ártatlan, büntelen, feddhetetlen, tiszta, szeplőtelen, makulátlan ◆ VÉTKES, BÜNÖS, HIBÁS
 ◇ szándéktalan, akaratlan, önkéntelen ◆ SZÁNDÉKOS, TUDATOS, AKARATLAGOS
vető (fn) ◇ tiltakozás
vetődik (ige) ◇ odatéved, jut, verődik, elvetődik, pottyán, cseppen, sodródik, hányódik, kallódik, keveredik, származik (*táj*)
 ◇ irányul, esik
 ◇ veti magát, ugrik
vetőmag (fn) ◇ vetnivaló, vetőanyag, vetőgabona
vétség (fn) ◇ véték, bűn, hiba, botlás, ballépés, mulasztás, tévedés ◆ ERÉNY
 ◇ törvényszegés, törvénytelenység, törvénysértés, kihágás | büntett, bűncselekmény, deliktum (*id*) ◆ VÉTLENSÉG, ÁRTATLANSÁG
vetület (fn) ◇ tükröződés, projekció (*id*)
 ◇ vetületrajz
 ◇ hatás, követelmény, kimenetel
vevény (fn) ◇ nyugta, elismervény, feladóvevény
vevő (fn) ◇ vásárló, bevásárló, kuncsaft (*biz*), ügyfél, kliens, üzletfél, fogyasztó ◆ ELADÓ
 ◇ vevőkészülék ◆ ADÓ
vevőközönség (fn) ◇ vásárlóközönség, vevőkör
vezekel (ige) ◇ bűnhődik, penitenciázik (*id*), Canossát jár, hamut hint a fejére, magába száll, expiál (*rég*) | megbán
 ◇ szenved, megszenved, lakol, meglakol
vezeklés (fn) ◇ bűnhődés, penitencia (*id*) | bűnbánat, megbánás, töredelem
vezeklőöv (fn) ◇ cilicium (*id*)
vezényel (ige) ◇ vezet, irányít, kommandíroz (*id*), parancsnokol (*rég*), kormányoz, igazgat | diktál, megszab, előír, parancsol
 ◇ dirigál
 ◇ küld, rendel, áthelyez
vezényszó (fn) ◇ parancs, parancsszó, kommandó (*szak*)
vezér (fn) ◇ parancsnok, primipilus (*id*) | diktátor | törzsfő | vezető, irányító, főnök, főmufti (*szleng*), góré (*szleng*), fejes (*szleng*), atyaisten (*biz*)
 ◇ (*biz*): vezérigazgató, diri (*biz*)
 ◇ (*biz*): mozdonyvezető
 ◇ vezérszillag, vezéreszme
 ◇ [sakkban]: királynő
vezérel (ige) ◇ vezet, vezényel, parancsol, előljár, élen áll | parancsnokol, kormányoz, igazgat
 ◇ segít, irányít, utat mutat, kalauzol
 ◇ működtet, szabályoz
 ◇ készítet, ösztönöz, ösztökél, serkent
vezéreszme (fn) ◇ vezérelv, vezérgondolat, idea, sarkeszillag (*biz*), vezérszillag, főgondolat, irányelv, alapgondolat
vezérigazgató (fn) ◇ vezér (*biz*), fejes, góré (*szleng*), diri (*biz*)

vezérkar (fn) ◇ táborkar, hadseregőrzs, generálistáb (*id*), stáb (*id*), generálkommandó (*id*), főparancsnokság

vezérlet (fn) ◇ vezérség, parancsnokság
◇ irányítás, vezetés

vezérőrnagy (fn) ◇ generálmajor (*rég*)

vezet (ige) ◇ kalauzol, irányít, navigál (*szak*), terel, kísér, kormányoz, orientál (*id*) | vezérel
◇ [intézményt]: irányít, vezényel, dirigál, elnököl, igazgat, utasít | felügyel
◇ <vmire>: maga után von | eredményez
◇ [járművet]: hajt, járat, működtet | soförködik
◇ [áramot, energiát]: továbbít, küld
◇ [út, folyó]: halad, megy, visz, torkollik
◇ [ajtó]: nyílik <vhova>
◇ térít | késztet, ösztönöz
◇ [rovatot] szerkeszt, [jegyzőkönyvet] összeállít
◇ [versenyben]: élenjár, előnyben van ◆ LEMARAD

vezeték (fn) ◇ drót, kábel, huzal, sodrony, fémszál | hálózat, vezetérendszer
◇ csőrendszer, csatorna, kanális
◇ ductus (*id*), cső, dréncső
◇ kötőfék, kötél, szíj, póráz

vezetéknev (fn) ◇ családnév, előnév ◆ UTÓNÉV, KERESZTNÉV

vezetés (fn) ◇ hajtás, soförködés
◇ útmutatás, kalauzolás | irányítás, igazgatás, kormányzás, vezénylet, vezérlet, parancsnokság
◇ [intézményé]: felügyelet, felügyázat | ellenőrzés, kontroll
◇ ügyvitel, adminisztráció, intézés
◇ előny, főr (*biz*) ◆ HÁTRÁNY | ELMARADÁS

vezető I. (mn) ◇ vezetőképes, irányító, útmutató, konduktív (*id*) | domináló (*id*), hangadó, főkolompós (*pej*)
◇ első, élenjáró, zászlóvivő ◆ LEMARADÓ, UTOLSÓ

vezető II. (fn) ◇ előljáró, fölöttes, főnök, igazgató, parancsnok, vezér, göré, nagykutya (*biz*), fejés (*szleng*), korifeus (*rég*), főmufti (*szleng*) ◆ BEOSZTOTT
◇ idegenvezető, turistavezető, cicerone (*id*), kalauz, konduktor (*rég*)
◇ soför, pilóta, kormányos ◆ UTAS
◇ (*szak*): vezetékek

vezetőség (fn) ◇ direkcio (*id*), kupaktanács (*tréf*), stáb, plénum (*id*), választmány, előljáróság, igazgatóság, elnökség, parancsnokság, irányítás

vézna (mn) ◇ nyápic, nyiszlett (*biz*), girhes, sovány, csenevész, cingár, keszeg (*biz*), hitvány, vékonypénzű, vékonydongájú, zörgő csontú, csont és bőr, nyamvadt, ványadt, beteges, erőtlen, satnya, nyüszüge, vilizna (*táj*), girbics (*táj*), vakarcs, gernya (*táj*) ◆ ERŐS, IZMOS

viadal (fn) ◇ harc, küzdelem, tusa, csata, ütközet, összecsapás, párbaj, birkózás, verekedés, tusakodás, csetepaté, konfliktus, csatározás
◇ lovagi torna, harci játék
◇ mérkőzés, meccs, erőpróba, verseny

viadukt (fn) ◇ völgyhíd

viaskodik (ige) ◇ küzd, tusakodik, verekszik, mérkőzik, párbajozik, vív, ví (*vál*), harcol, harcra kel, hadakozik, kesál (*rég*)
◇ küszködik, bajlódik, fáradozik, vívódik

viasz, viasz (fn) ◇ peccétviasz | méhviasz

viaszosvászon (fn) ◇ viaszkosvászon (*táj*), enyvesvászon (*táj*)

vibrál (ige) ◇ rezeg, oszcillál (*id*), remeg, reszket, röpdös, rebeg, káprázik, pislálkol

vicc (fn) ◇ élc (*rég*), adoma, móka, bolondozás, bemandás (*biz*), szellemesség, szellemeskedés, anekdota, sziporka, tréfaszó, kabaré (*szleng*)
◇ tréfa, tréfálkozás, ugratás, évődés, hecc
◇ érdekesség, pláne (*biz*), poén, csattanó
◇ fortély, mesterség, bűvészet, kunszt (*biz*)

viccel (ige) ◇ élcel, élcelődik, adomázik, anekdotázik, elméskedik, szellemeskedik, mókázik, humorizál

◊ tréfál, tréfálkozik, ugrat, hülyít (*biz*), cicózik (*szleng*), tréfát úz <vkiből>

vicces (mn) ◊ tréfás, mókás, hecces (*táj*), bohókás, bolondos, viccelődő, szellemes, muris (*biz*), humoros, komikus, szórakoztató, mulattató | mulatságos, nevetséges, visszás ♦ SZOMORÚ, KOMOR | SAVANYÚ

vicinális I. (mn) ◊ (*rég*): helyiérdekű

◊ (*rég*): partikuláris (*id*) | kicsinyes

vicinális II. (fn) ◊ helyiérdekű vasút, HÉV, bummelcúg (*rég*) | kisvasút

vicsorít (ige) ◊ acsarít (*táj*), vicsít (*táj*)

vicsorog (ige) ◊ acsarog, acsar (*táj*), acsargat (*táj*), cicorog (*táj*), haragszik

◊ (*táj*): vigyorog

vidám (mn) ◊ jókedvű, derűs, vidor (*rég*), víg, örömteli, vígságos, kedélyes, derült, jókedélyű, jóvágású (*táj*), feldobódott (*szleng*), jópofa, mókás, játékos, bohókás, tréfás, mulatságos, vicces, mulattató, joviális (*rég*), piknikus, boldog, derülátó, örvendező **Sz**: nyulat lehet fogatni vele

◊ élénk, eleven, lendületes ♦ SZOMORÚ, LEHANGOLT, DEPRIMÁLT

◊ [szín]: világos, derűs

vidámság (fn) ◊ jókedv, derű, vígság, vigasság, öröm, életöröm, boldogság, ujjongás, eufória, vigadozás, örömmámor, derültség, mókázás, viccelődés ♦ MÉLABÚ, EGYKEDVŰSÉG, MELANKÓLIA

vidék (fn) ◊ tartomány, provincia, országrész, táj, tájék, régió, terület, hely, övezet, körzet, térség, szék (*táj*), territórium (*id*)

◊ környék, környezet, periféria, külváros, peremváros, határ | falu, porfészek (*pej*), kukutyin (*tréf*), világvége (*szleng*), préri (*szleng*), mucsa (*durva*), bivalybasznád (*durva*)

vidéki (mn és fn) ◊ falusi, provinciális (*id*) ♦ FŐVÁROSI, VÁROSI

◊ mucsai (*durva*), parlagi, tahó (*biz*)

vidékiek (mn) ◊ provinciális (*id*) ♦ VÁROSIAS

◊ elmaradott, szemellenzős ♦ MODERN, HALADÓ

vidít (ige) ◊ földérik, vidámit, élénkit, feldob (*szleng*) ♦ BÚSÍT, SZOMORÍT, KESERÍT

vidor (mn) ◊ (*rég*): vidám, jókedvű ♦ SZOMORÚ, BANATOS, BÚS

◊ élénk, fürge, eleven, erőteljes

vidra (fn) ◊ vízikutya (*rég*), vadkutya (*rég*)

◊ (*táj*): kotrógép

vidul (ige) ◊ derül, vidámkodik, mosolyog, nevet, mulat, vigad, dánomoz (*táj*), mókázik, dárídózik ♦ BÚSUL, SZOMORODIK

◊ (*táj*): [idő] kividul (*táj*), kiderül, kitisztul, felderül, megjavul, kifényesedik, felragyog, kivirul, felfeslik (*táj*) ♦ BORUL

víg (mn) ◊ vidám, jókedvű, jókedélyű, derűs, boldog, joviális (*rég*), mókás, tréfás, bolondos, viccelődő, dévaj (*rég*), pajzán, bohó, bohókás ♦ BÚS, SZOMORÚ, LEHANGOLT

vigad (ige) ◊ örvend, mulat, ujjong, szórakozik, vigadozik, vidul, dánomoz (*táj*), mókázik | züllik, tivornyázik, dárídózik, dorbézol, lumpol (*biz*) ♦ BÚSUL, SZOMORKODIK

vigadó (fn) ◊ mulatóhely, bálterem, redut (*id*)

vigalom (fn) ◊ vígság, örvendezés, derültség, vidámság, jókedv, derű, öröm, élénkség, móka ♦ BÚ, SZOMORÚSÁG

◊ mulatság, mulatozás, muri (*biz*), rendezvény, tobzódás, ivászat, tivornya, dárídó, dínomdánom, dorbézolás, hejehuja (*biz*), orgia, bacchanália (*id*)

vigasság (fn) ◊ vidámság, vígság, öröm ♦ BÚ, SZOMORÚSÁG

◊ mulatság, mulatás, dárídó, dínomdánom, muri, tivornya

vigas (fn) ◊ vigasztalás, konzoláció (*id*), orvosság, balzsam, ír, gyógyír | reménységár, bátorítás, buzdítás

vigasztal (ige) ◊ megnyugtat, csillapít, enyhít | biztat, bátorít ♦ SZOMORÍT, BÚSÍT

vigasztalan (mn) ◊ kétségbeesett, bánatos, bús, mélabús, levert, csüggedt, deprimált, reményvesztett, vigasztalhatatlan ♦ REMÉNYKEDŐ, BIZAKODÓ

◊ reménytelen, lehangoló, sivár, szürke, egyhangú, kietlen ♦ REMÉNYTELEN, BIZTATÓ

vigasztalás (fn) ◊ vigasz, konzoláció (*id*), orvosság, balzsam, ír, gyógyír | reménységár, bátorítás, buzdítás

vigasztalhatatlan (mn) ◊ vigasztalan, gyógyíthatatlan, kétségbeesett, levert, reményvesztett, dezolált (*id*) ♦ BIZAKODÓ, REMÉNYKEDŐ

vigasztalódik (ige) ◊ gyűjtőzik (*táj*) ♦ BÁNATBA MERÜL, BÚSLAKODIK

vigéc (fn) ◊ (*rég*): utazó, ügynök, üzletszerző

vígjáték (fn) ◊ komédia, bohózat, burleszk ♦ TRAGÉDIA, SZOMORÚJÁTÉK

vignetta (fn) ◊ címke, felirat, védjegy, embléma, etikett (*rég*)

vígáság (fn) ◊ vidámság, derűlttség, derű, vigalom, jókedv, nevetés, ávé (*szleng*), rózsás kedv, öröm, ujjongás, örvendezés, boldogság ♦ BÚ, BÁNAT

◊ mulatság, mulatozás, szórakozás, duhajkodás, dózsólés, tivornya, dorbézolás

vigyáz (ige) ◊ ügyel <vmire>, kímél, óv, félt ♦ ELHANYAGOL

◊ virraszt (*rég*), vigilál (*id*) ♦ ELALSZIK

◊ figyel, fülel, fürkészk, les, résen van | óvakodik

◊ felügyel, szemmel tart, őrökdi, őriz, strázsál, véd

vigyázat (fn) ◊ ügyelet, felügyelet, gondosság, figyelem, éberség, óvatosság | ellenőrzés ♦ NEMTÖRŐDÖMSÉG, HANYAGSÁG, ÓVATLANSÁG

vigyázatlan (mn) ◊ elővigyázatlan, gondatlan, meggondolatlan, figyelmetlen, óvatlan, hanyag, könnyelmű, szórakozott, szeles, szeleskedő, kapkodó, hebehurgya, nemtörődöm, gyanútlan, hirtelen, elharmarkodott ♦ ÓVATOS, FIGYELMES, MEGFONTOLT

vigyázatlanlás (fn) ◊ elővigyázatlanlás, gondatlanlás, meggondolatlanlás, figyelmetlenség, óvatlanlás, hanyagság, könnyelműség, szórakozottság, szelesség, kapkodás, hebehurgyaság, nemtörődömség, hirtelenség ♦ ÓVATOSSÁG, FIGYELEM, MEGFONTOLTSÁG

vigyázó I. (mn) ◊ (*rég*): éber, figyelmes, óvatos

vigyázó II. (fn) ◊ (*rég*): őr, őrszem, strázsza | felvigyázó, felügyelő

vigyázállás (fn) ◊ hapták, vigyázz

vigyor, vigyorgás (fn) ◊ mosoly, bazsalygás (*táj*)

◊ (*táj*): hasadás, üreg, nyílás

vigyorog (ige) ◊ mosolyog, somolyog, bazsalyog (*táj*), vicsít (*táj*)

viháncol (ige) ◊ hancúrozik, féktelenkedik, rendetlenkedik, rajcsúrozik, ugráncozik, ugrabugrál, zajoskodik

◊ (*biz*): szerelmeskedik, hetyeg (*biz*)

◊ nyerít (*pej*), nyihog

vihar (fn) ◊ itéletidő, szélvész, szélvihar, forgószél, fergeteg, égiháború, zivatar, viheder (*táj*), béder (*táj*)

◊ válság, válsághelyzet, szükséghelyzet, szükségállapot, krízis

◊ (*biz*): veszekedés, civakodás, perpatvar, szóváltás

viharedzett (mn) ◊ viharvert, harcedzett | cserzett, edzett, kemény, próbált ♦ ELPUHULT, ELKÉNYELMESEDETT

◊ megviselt, elkopott, elkopottatott, elnyűtt ♦ VADONATÚJ, ÚJ

viharfelhő (fn) ◊ zivatarfelhő

viharkabát (fn) ◊ esőkabát, esőköpeny, anorák, orkánkabát, orkán

viharlámpa (fn) ◊ istállólámpa, petróleumlámpa, olajlámpa

viharos (mn) ◊ fergeteges, zivataros, szeles, háborgó, tomboló, orkányszerű, zegernyés (*táj*) ♦ CSENDES, NYUGODT

◊ válságos, vészes, viszontagságos, küzdelmes, kalandos

◊ elemi, szenvedélyes, indulatos, viharzó, zajos, vad, zabolátlan, örült, szilaj, falrengető, eget verő, frenetikus, dörgő | heves, turbulens (*id*) ♦ VISSZAFOGOTT, SZELID

viharvert (mn) ◊ viharedzett, megviselt, megrongált, elhasznált, kopott, rozzott, rozoga, nyűtt, viseltes

viharzik (ige) ◊ hullámszik

◊ tombol, forrong, háborog

◊ rohángál, száguldoz

vihog (ige) ◊ vihorászik, kuncog, kacarászik, nevetgél, hinnyog (*táj*), vicsog (*táj*), vinnyog (*táj*), vihároz (*táj*)

◊ [ló]: nyerít (*pej*), felnyerít, nyihog

vijjog (ige) ◊ visong, visít, sívít

vikend (fn) ◊ hétvége, munkaszünet

◊ üdülés, szórakozás, kikapcsolódás, felfrissülés, pihenés ♦ MUNKA

vikendház (fn) ◊ bungaló, nyaraló, vityilló, kulipintyó (*biz*), nyári lak, faház, hétvégi ház, házikó, vigvam (*id*) ♦ LAKÓHÁZ

viking (mn és fn) ◊ varég, normann

vikszel (ige) ◇ fényesít, pucol (*biz*), dörzsöl, kefél

világ (fn) ◇ világmindenség, világegyetem, univerzum, kozmosz, makrokozmosz, éggömb (*szak*), mindenség | valóság

◇ Föld, földkerekség, glóbusz (*rég*), természet, környezet, milió, atmoszféra

◇ emberiség | nyilvánosság | társadalom

◇ lelkivilág, mikrokozmosz

◇ lét, élet

◇ (*táj*): világosság, fény | lámpa, lámpi (*táj*), mécses, gyertya

világbajnokság (fn) ◇ mundial (*id*)

világcsúcs (fn) ◇ világrekord

világégés (fn) ◇ (*vál*): világháború

világegyetem (fn) ◇ világmindenség, mindenség, univerzum, kozmosz, makrokozmosz (*id*), földkerekség, nagyvilág, világ

világéletében (hsz) ◇ egész életében, amióta a világon van, életvilágában (*táj*), amióta kétágú (*tréf*), amióta kétágú gatyát visel

világfelfogás (fn) ◇ világnézet, világszemlélet

világfi (fn) ◇ gavallér, dendi (*rég*), ficsúr, életművész, aranyifjú, arszlán, vivör (*id*), lebemann (*id*) | bonviván, szoknyavadász

világháború (fn) ◇ világégés

világhatalom (fn) ◇ impérium (*id*), birodalom

◇ nagyhatalom

világhírű (mn) ◇ világhíres, hírneves, híres-neves, nevezetes, nagynevű, hírhedt (*rég*) ◆ ISMERETLEN

világi I. (mn) ◇ földi, földies, e világi ◆ ÉGI, MENNYEI

◇ laikus, profán, szekuláris (*id*), civil ◆ EGYHÁZI

◇ (*rég*): társadalmi

◇ mindennapi, érzéki ◆ ELVONT

◇ nagyvilági

◇ (*szleng*): nagyszerű, kitűnő, ragyogó, kiváló, oltári (*szleng*), baba (*szleng*)

világi II. (fn) ◇ civil ◆ SZERZETES, PÁP

világít (ige) ◇ világol (*rég*), ég, ragyog, pislog, tündöklök, fénylik, sugárzik ◆ SÖTÉTLIK

◇ pilácsol (*táj*), lámpát éget ◆ SÖTÉTÍT

◇ <vmire>: rávilágít, megértet

világítás (fn) ◇ fény, világosság, megvilágítás ◆ SÖTÉTSÉG

◇ világítóberendezés, világítóeszköz, fényforrás, lámpa, közvilágítás

világítógáz (fn) ◇ földgáz, városi gáz

világítótorony (fn) ◇ farsz (*id*), irányfény, jelzővilágítás

világítóudvar (fn) ◇ vakudvar, légakna, lichthof (*id*)

világjáró (fn) ◇ utazó, vándor, világcsvargó, világutazó, globetrotter (*id*), felfedező

világlátott (mn) ◇ tapasztalt, verzátus (*rég*), jártas-keltes (*táj*)

világmindenség (fn) ◇ világegyetem, mindenség, kozmosz, makrokozmosz (*id*), univerzum, világ

világnagyság (fn) ◇ világhíresség | világsztár, szupersztár

világnézet (fn) ◇ világkép, világfelfogás, világszemlélet, életfelfogás, életszemlélet, életelv, életfilozófia, filozófia, életérzés, látásmód, ideológia

világos I. (mn) ◇ fényes, napfényes, megvilágított, kivilágított, fényárban úszó | világító, ragyogó ◆ SÖTÉT, FEKETE

◇ pasztell, halvány, fehéres, fényes

◇ szőke, kese (*táj*) ◆ BARNA, FEKETE

◇ magas, csengő, vidám ◆ MÉLY, REKEDTES

◇ érthető, közérthető, áttekinthető, tiszta, átlátszó, szemléletes, szabatos, kézzelfogható, egyértelmű, kétségtelen, nyilvánvaló, félreérthetetlen, magától értetődő, logikus, evidens ◆ HOMÁLYOS, ÉRTHETETLEN, ZAVAROS

◇ (*táj*): nyílt, szabad, téres (*rég*)

világos II. (fn) ◇ világosság | napvilág, napfény ◆ ÉJSZAKA, ÉJJEL

◇ világos sör ◆ BARNA SÖR

világosan (hsz) ◇ érthetően, tisztán, nyíltan, magyarul, explicite (*id*), kézzelfoghatóan, egyértelműen, nyilvánvalóan, szabatosan ◆ ÉRTHETETLENÜL, ZAGYVÁN, KUSZÁN

világosbarna (mn és fn) ◇ halványbarna, bézs, ekrü, drapp, homokszínű, fahéjszínű, zsemleszínű, mustárszínű, krémszínű, nyersszínű ◆ SÖTÉTBARNA, NÉGERBARNA, CSOKOLÁDÉBARNA

világoskék (mn és fn) ◇ halványkék, pasztellkék, égszínkék, égszínű, lazúrkék, azúrszínű, azúrkék, azúr (*vál*), akvamarin ◆ SÖTÉTKÉK, MÉLYKÉK

világosodik (ige) ◇ fehéredik, szökül
 ◇ virrad, dereng, pirkad, pitymallik, hajnalodik, hasad a hajnal, derül, tisztul ◆ ALKONYODIK, SÖTÉTEDIK, ESTELEDEK

világosság (fn) ◇ fény, fényesség, világítás, világ (*táj*) ◆ SÖTÉTSÉG
 ◇ szabatosság, tisztaság, átlátszóság, érthetőség, áttekinthetőség
 ◇ értelem

világoszöld (mn) ◇ halványzöld, pasztellzöld, banánzöld, almazöld, borsózöld, penészzöld ◆ SÖTÉTZÖLD, MÉREGZÖLD

világpolgár (fn) ◇ kozmopolita, világlakó (*rég*)

világraszóló (mn) ◇ szenciós (*biz*), nevezetes, jelentős, világméretű, kiemelkedő, hetedhét országra szóló (*táj*)

világrekord (fn) ◇ világcúcs

világrész (fn) ◇ földrész, kontinens, szárazföld

világszemlélet (fn) ◇ világnézet, világfelfogás, világkép, életfelfogás, látásmód, eszmerendszer, ideológia, filozófia

világszerzte (fn) ◇ szerte a világon, mindenhol, mindenütt, mindenfelé

világtáj (fn) ◇ égtáj, irány

világtalan (mn és fn) ◇ vak, megvakult, nem látó ◆ LÁTÓ
 ◇ sötét, éjsötét, fekete ◆ VILÁGOS, KIVILÁGÍTOTT

világűr (fn) ◇ kozmosz, éter, űr, bolygóközi térség, univerzum

világváros (fn) ◇ metropolisz, nagyváros

villa¹ (fn) ◇ vella (*táj*), gábli (*rég*)
 ◇ vasvilla
 ◇ [jelzőként]: villányi, egy villára való
 ◇ (*szak*): agancs, szarv, címer (*rég*), ágazat (*rég*)

villa² (fn) ◇ nyaraló, lak (*rég*), vikendház, dácsa (*id*), vityilló, bungaló, tusculanum (*id*), kúria, rezidencia

villám (fn) ◇ villámlás, villámcsapás, mennykő, mennykőcsapás, ménkü (*biz*), istennyila, hajderménkü (*táj*), istenharagja (*táj*), istentüze (*táj*), villámsújtás (*táj*)

villámgyors (mn) ◇ szélesebb, villámsebes, sebes, szél ◆ CSIGALASSÚSÁGÚ

villámhárító (fn) ◇ villámfogó (*rég*), mennykőfogó (*táj*)

villámlik (ige) ◇ cikázik, pillámlik (*táj*), pisolyog (*táj*)
 ◇ [gondolat]: felöltik, felvillan
 ◇ villog, meg-megvillan

villamos I. (mn) ◇ elektromos, elektrikus (*rég*)
 ◇ ingerült, feszült, izgatott

villamos II. (fn) ◇ villamosvasút, villinger (*szleng*), tuja (*szleng*), sárga hidegvágó (*szleng*), sárgaság (*szleng*), villanyos (*táj*)

villamosság (fn) ◇ áram, villanyáram, elektromosság, elektricitás (*rég*), villanyosság (*rég*)
 ◇ töltés, villamos töltés
 ◇ nyugtalanság, ingerlékenység, idegfeszültség, feszültség

villámzár (fn) ◇ cipzár, húzózár, cip (*biz*)

villan (ige) ◇ csillan, illan-villan (*táj*), szikrázik, raggyan (*rég*) | megcsillan, megvillan, fellobban, felragyog, felcsillan
 ◇ előbukkan, feltűnik

villanás (fn) ◇ csillanás, villódzás, csillámlás, szikrázás | fellobbanás, felragyogás

villant (ige) ◇ villogtat, csillant

villany (fn) ◇ elektromosság, áram, energia, bérzéc (*rég*)
 ◇ villanyvezeték, villamos vezetés
 ◇ villanyvilágítás

◇ villanylámpa
 ◇ (*szleng*): villamos
villanyégő (fn) ◇ izzólámpa, izzó, villanykörte, körte, égő
villanyfőző (fn) ◇ főzőlap, rezsó, villanyrezsó, villanymelegítő
 ◇ merülőforraló, villanyforraló
villanykályha (fn) ◇ hőszugárzó
villanykörte (fn) ◇ égő, villanyégő, izzó, izzólámpa, körte
villanymelegítő (fn) ◇ hőszugárzó, radiátor, melegítő
villanyrendőr (fn) ◇ lámpa, jelzőlámpa, közlekedési lámpa
villásdugó (fn) ◇ csatlakozó, stecker (*biz*)
villódzik, villózik (ige) ◇ villog, fel-felvillan, sziporkázik, csillámlik, szikrázik, fel-felizzik, fel-felragyog,
 megcsillan, fénylik, lumineszkál (*íd*), csillog ◆ EL-ELSŐTÉTÜL
villog (ige) ◇ villódzik, villózik, csillog, csillámlik, tündörög (*táj*)
 ◇ [szem]: szikrázik
 ◇ sugárzik, tündöklök | fehérlik
 ◇ (*szleng*): remekel, brillírozik, sziporkázik ◆ LEBŐG
villong (ige) ◇ viszálykodik, ellenségeskedik | veszekedik, civakodik
 ◇ (*rég*): küzd, kardoskodik (*rég*), viaskodik, vív, ví (*vál*)
villongás (fn) ◇ ellenségeskedés, viszálykodás, civakodás, civódás, egyenetlenség (*táj*), csatározás, csata,
 csetepaté, tusakodás, csendháborítás, perpatvar, rendezavarás, felkelés, zendülés, lázadás
vincellér (fn) ◇ szőlőműves, budár (*táj*)
vindikál (ige) ◇ (*vál*): követel, megkövetel, igényel, igényt tart <vmire>
vinkó (fn) ◇ (*biz*): löre, csiger (*táj*), lötyt (*szleng*), pancs (*szleng*) | bor
vinnyog (ige) ◇ nyöszörög, nyüszít, szűköl, nyivákol, vincog (*táj*), vinyákol (*táj*)
 ◇ (*táj*): nyerít (*pej*), nyíhóg
 ◇ nyafog, siránkozik, pityereg, nyüögösködik, jajvékol (*táj*)
 ◇ (*táj*): vihog, nevetgél
viola¹ (fn) ◇ ibolya, árvácska
viola² (fn) ◇ brácsa, mélyhegedű, nagyhegedű (*rég*), öreghegedű (*rég*)
violinkulcs (fn) ◇ G-kulcs, hegedűkulcs
vipera (fn) ◇ kecskekígyó (*rég*)
 ◇ hárpia, áspiskígyó
virág (fn) ◇ badár (*táj*), virágzat, virágszál
 ◇ szobanövény
 ◇ virágdísz
 ◇ krém, elit, színe-java, dísz-e-virága <vminek>
 ◇ dele <vminek>, virulása <vminek>, virágzás, csúcspont, virágkor
virágágy (fn) ◇ ágyás, ágy, grupp
virágcsokor (fn) ◇ csokor, bokréta, csokréta, bukéta (*táj*)
virágének (fn) ◇ szerelmes vers
virágkor (fn) ◇ aranykor, fénykor, virágzás, csúcspont ◆ HANYATLÁS, LETŰNÉS
virágos (mn) ◇ virágmintás, hímes
 ◇ ékes, sallangos, cifra, cifrázott, szóvirágos, cikornyás, keresett, választékos
 ◇ [bor]: pimpós (*táj*), penészes, nyálkás, nyúlós
virágoskert (fn) ◇ dísznövénykert, cárkecska (*táj*) ◆ KONYHAKERT
virágpor (fn) ◇ himpor, pollen | nektár
virágtalan (mn) ◇ virág nélküli ◆ VIRÁGOS
 ◇ örömtelen, kietlen, sivár
 ◇ meddő, terméketlen, paszkonca (*táj*) ◆ TERMÉKENY
 ◇ (*vál*): díszítetlen, egyszerű
virágtartó (fn) ◇ váza | virágállvány
virágzás (fn) ◇ nyílás, virágnylás, virulás, virágfakadás ◆ HERVADÁS, VISSZAESÉS
 ◇ aranykor, fénykor, virágkor, kivirágzás, kiteljesedés, prosperitás (*szak*), konjunktúra (*szak*) | csúcspont ◆
 HANYATLÁS
 ◇ ifjúság, fiatalság ◆ ÖREGSÉG, ÖREGEDÉS

◇ (táj): menstruáció, menses

virágzik (ige) ◇ nyílik, kivirul, virágba borul, virágot hoz, virít, virul, floreál (*id*) ◆ HERVAD

◇ fejlődik, prosperál, virágkorát éli, fénykorát éli, jól megy sora ◆ HANYATLIK

◇ gyöngyözik, kiütözik

virgács (fn) ◇ vesszőnyaláb, vessző, fűzfa korbács

◇ verés, elnászpángolás

◇ (*szleng*): láb, lábacska (*biz*), tappancs (*biz*), futómű (*szleng*), alváz (*szleng*)

virgonc (mn) ◇ játékos, ürge, eleven, jókedvű, mozgékony, élénk, cservenka (*táj*), energikus ◆ LOMHA, TUNYA, LUSTA

virít (ige) ◇ virágzik, virul, pompázik, nyílik, nyit, díszlik ◆ HERVAD

◇ rikít, kirí, kiabál, kiviláglik, kitűnik | éktelenkedik (*pej*)

virrad (ige) ◇ hajnalodik, hajnallik, dereng, hasad a hajnal, pitymalodik, pitymallik (*vál*), megvilágosodik, villámodik (*rég*), pirkad, pirkallik (*táj*), pitymorodik (*táj*), kelőben a nap, vidul (*táj*) | reggeledik, világosodik, nappalodik (*táj*) ◆ ALKONYODIK, SZÜRKÜL, ESTELEDIK

◇ kezdődik ◆ BEFEJEZŐDIK, VÉGZŐDIK

◇ <vki vmire>: kel, ébred

virradat (fn) ◇ pirkadás, pirkadat, pitymallat (*táj*), napkelte, napkelet (*rég*), hajnal, hajnalhasadás, hajnalodás, hajnalpír, reggeli szürkület, korány (*rég*), villámodat (*táj*) ◆ ALKONY, ALKONYAT

virraszt (ige) ◇ éjjelez, éjszakázik, fennmarad | örködik, vigilál (*id*), bertáfol (*táj*), vernyikál (*táj*), vigyáz (*rég*)

virtuális (mn) ◇ (*szak*): látszólagos, elképzelt ◆ VALÓDI, VALÓS

◇ lehetséges, lehetőségként létező, várható

virtuóz (mn) ◇ bravúros, mesteri, művészi, tökéletes, utólrhetetlen

virtus (fn) ◇ virtuskodás, vakmerőség, legénykedés, hősködés ◆ ÓVATOSSÁG

◇ (*rég*): hősiesség, bátorság, vitézség, hőstett

◇ (*rég*): erény, érdem, becsület, tisztesség

virtuskodik (ige) ◇ hősködik, legénykedik, hetvenkedik, hetykélkedik, féktelenkedik, adja a bankot (*szleng*)

virul (ige) ◇ virágzik, nyílik, díszlik, zöldell, virít, pompázik ◆ HERVAD

◇ tenyészik, burjánzik

◇ fejlődik, jól van, éli világát ◆ BETEGESKEDIK

◇ virágkorát éli, prosperál ◆ TÖNKREMEGY, PUSZTUL, HANYATLIK

viruló (mn) ◇ életerős, egészséges, makkegészséges ◆ HERVADÓ, HANYATLÓ

visel (ige) ◇ hord, jár <vmiben>, kosztümiroz (*rég*), ribol (*táj*)

◇ hordoz, tart

◇ elvállal, teljesít

◇ tűr, eltűr, elszenved, kibír

◇ [nevez]: fenntart, továbbvisz

◇ [költséget]: fedez, áll, fizet

◇ [vhogyan viseli magát]: viselkedik

viselet (fn) ◇ öltözködés

◇ ruházat, ruha, öltözet, öltözék, mez, jelmez, habitus (*rég*)

viselkedés (fn) ◇ magatartás, magaviselet, modor, allűr (*id*), attitűd, kiállás, fellépés, megjelenés | szokás

viselkedik (ige) ◇ viseli magát, bánik <vkivel>, fellép, forgolódik, eljár

◇ reagál, visszahat

viselő (mn) ◇ gravida (*szak*), állapotos, másállapotos, másállapotban levő, terhes, teherben levő, várandós, babát váró, gyermeket váró, áldott állapotban levő, anyai örömök elé néző, másodmagával levő (*biz*), várós (*táj*), hasas (*táj*), vastagodó (*táj*), tolató (*táj*), elődobos (*táj*), nehézkes (*táj*), vastag (*táj*)

◇ telt, terhelt

viseltes (mn) ◇ kopottas, kopott, ütött-kopott, elkoptatott, elhasznált, vásott, elvásott, elnyűtt, elhordott, lestrapált (*biz*), agyonhasznált, rongyos, foltozott, földott, koszlott, foszlott, foszladozó, ócska, régi, avatag, kiszolgált, megviselt, molyette, idejétmúlt, színehagyott, fakó, viharvert, szegényes, keshedt (*táj*)

◆ VADONATÚJ

viseltetik (ige) ◇ tanúsít, táplál, érez

visít, visítózik (ige) ◇ sívít, sipít, sipítóz, sikít, sikoltoz, sikolt, süvöltözik, nyí, rikoltoz, visong (*táj*), nyévog (*táj*), sivalkodik | vijjog

viskó (fn) ◇ vityilló, kunyhó, putri, kalyiba, bódé, huruba (*táj*), kuszlik (*táj*), kulipintyó (*biz*), barakk, nyomortanya

visong (ige) ◇ visít, visítóz, sikong, sikoltoz, sivalkodik, kornyikál, vijjog

visz (ige) ◇ hord, cipel, hordoz, hurcol, vonszol | vezet, kísér ◆ HOZ

◇ szállít, szállítmányoz, fuvaroz | juttat <vhová>, továbbít, küld, terjeszt

◇ beoszt, berendel, beutal

◇ sodor, ragad, repít, hőmpolyget ◆ LERAK

◇ elér <vmít>, jut <vmire>, megvalósít, megalkot

◇ rábír, ösztönöz, sarkall, indít, hajt, késztet, rávesz, kényszerít

◇ vezet, nyílik, halad <vmerre>

◇ folytat, üz, gyakorol

◇ irányít, igazgat, vezérel, kormányoz

viszály (fn) ◇ ellenségeskedés, viszálykodás, ellentét, háború, háborúskodás, torzsalkodás, villongás, konfliktus, veszekedés, perpatvar, szóváltás, összezőrdülés, összeütközés, civódás, marakodás, átvita (*táj*), ortály (*rég*), nézeteltérés, nézetkülönbség, sűrlődés, széthúzás ◆ BÉKE, EGYETÉRTÉS, HARMÓNIA

◇ (*rég*): viszontagság, baj

viszálykodik (ige) ◇ ellenségeskedik, háborúskodik, hadakozik, torzsalkodik, egyenetlenkedik, villong, gyűlölködi | veszekedik, vitakozik, civakodik, civódik, marakodik ◆ MEGBÉKÜL

viszket (ige) ◇ bizsereg, ingerel

viszlát (msz) ◇ vizionlátásra, szia (*biz*), helló (*biz*), agyó (*biz*), pá (*biz*), csao (*biz*), cső (*szleng*)

viszolyog (ige) ◇ vonakodik, idegenkedik, húzódozik, fázik | borzong, undorodik, irtózik, utálkozik ◆ VONZÓDIK, RAGASZKODIK

viszonosság (fn) ◇ kölcsönösség, reciprocitás

viszonoz (ige) ◇ meghálál, honorál (*vál*), megjutalmaz, visszaszolgál (*táj*) | visszaad, visszafizet, törleszt, kiegyenlít, revanzsál (*rég*), rekompenzál (*id*)

◇ felel, válaszol

viszont I. (hsz) ◇ viszonzásul, hasonlóképpen, feleletül, válaszul, viszontag (*rég*)

◇ ismét, megint, újra, újfent

◇ kölcsönösen

viszont II. (ksz) ◇ ellenben, pedig, ezzel szemben, megfordítva, ellenkezőleg, vice versa (*vál*)

◇ de, azonban

viszontagság (fn) ◇ megpróbáltatás, hányattatás, hányódás, pokoljárás, balszerencse, balsors, szerencsétlenség, kínlődás, gyötrelme, tortúra, baj, csapás, nehézség ◆ ÁLDÁS, JÖLÉT, GONDTALANSÁG

◇ kaland, élmény

viszontagságos (mn) ◇ hányatott, küzdelmes, viharos, nehéz, megpróbált, válságos, hányt- vetett ◆ NYUGODT, BÉKÉS, ZAVARTALAN

◇ kalandos, izgalmas, kimerítő

viszontlát (ige) ◇ találkozik

◇ visszakap

◇ (*szleng*): kihány

viszontlátásra (msz) ◇ vizslát, csao (*biz*), agyó (*biz*), pá, alászolgálja

viszonzás (fn) ◇ visszaadás, visszafizetés, fizetség, hála, köszönet, jutalom, viszontszívesség, viszontszolgálat (*vál*) | ellenszolgáltatás, kompenzáció, kiegyenlítés, ellensúlyozás, forbátolás (*rég*) | revans (*id*)

◇ felelet, válasz

viszony (fn) ◇ kapcsolat, érintkezés, ismeretség, nexus

◇ szerelmi kapcsolat, nemi kapcsolat, flört, kaland, liezon (*id*)

◇ vonatkozás, összefüggés, körülmény, helyzet, adottság, reláció (*szak*)

◇ (*rég*): arány, proporció (*id*)

◇ (*rég*): tekintet, szempont, hozzáállás

viszonyít (ige) ◇ összehasonlít, szembeállít

viszonylag (hsz) ◇ aránylag, többé-kevésbé, relatív (*vál*), hozzátétőleg

viszonylagos (mn) ◇ viszonyított, relatív (*id*), hozzátétőleges ◆ ABSZOLÚT

◇ szerény, mérsékelt

viszonylat (fn) ◇ vonatkozás, összefüggés | reláció (*szak*), kapcsolat, viszony

◇ (*szak*): járat

◇ (*rég*): arány

viszonylik (ige) ◇ viszonyul, aránylik

viszonyul (ige) ◇ hozzááll, hozzáállást tanúsít

◇ viszonylik, aránylik

vissza (hsz) ◇ hátra, hátrafelé, visszafelé, curukk (*táj*) | hanyatt ◆ ELŐRE

◇ viszonzásul, viszont

visszaad (ige) ◇ visszaszolgáltató, visszafizet, megad, törleszt, visszatérít, viszonzó, kompenzál,

visszapasszol, visszaküld, visszajuttat, visszaszármatat | visszautasít, visszadob, visszavág

◇ kihány, kiokád, kirókáz, viszontlát (*tréf*), kiöklendez

◇ viszonzó | torol, megtorol

◇ helyreállít, visszaállít

◇ utánoz, ábrázol, visszaver, visszatükröz, mutat, érzékeltet | visszhangoz

◇ tolmácsol, fordít, magyarít (*rég*)

visszaállít (ige) ◇ visszahelyez, helyreállít, helyreigazít, visszatesz, restaurál, reintegrál (*id*)

◇ visszaigazít

◇ visszajuttat [jogaiba], rehabilitál

visszabeszél (ige) ◇ visszafelel (*táj*), felel, nyelvel, visszapofázik (*durva*), visszadumál (*biz*),

visszavág, visszatromfol, ellentmond

visszaborzad (ige) ◇ idegenkedik, visszahőköl, megtorpan, visszaretten, visszariad, perhorreszkál (*id*)

◇ eláll <vmitől>, meghátrál

visszacsatol (ige) ◇ visszakapcsol

◇ visszahódít

visszacsinál (ige) ◇ semmissé tesz, érvénytelenít, megszüntet, visszavon, visszalép, visszaszív,

visszatáncol, visszavesz, lemond | felbont ◆ ÉRVÉNYESÍT, ÉRVÉNYRE JUTTAT

visszadob (ige) ◇ visszahajít, visszahajigál, visszavet, visszacsap, visszavág

◇ visszaad

◇ elutasít, visszautasít, elvet, leszavaz

visszadöbben (ige) ◇ megtorpan, megáll

◇ visszahőköl, visszariad, elriad, perhorreszkál (*id*)

visszadug (ige) ◇ visszahelyez, visszatesz, visszatöm, visszanyom

visszaél (ige) ◇ kihasznál, kiuzsoráz, kiszipolyoz

visszaélés (fn) ◇ túlkapás, kihasználás | abúzus (*id*) | sikkasztás, hűtlen kezelés, malverzáció (*id*) | korrupció

visszaemlékezik, visszaemlékszik (ige) ◇ felidéz, emlékezetébe idéz, eszébe jut, megemlékezik

<vkiről, vmiről>, visszaréved, visszagondol, visszánéz, visszapillant, visszatekint, múltba néz | felismer,

ráismer ◆ ELFELEJT, KIMEGY A FEJÉBŐL

visszaenged (ige) ◇ visszabocsát, visszaereszt

◇ visszaad, átenged

visszaér (ige) ◇ visszaérkezik, visszajön, visszatér

◇ visszanyúlik, visszavezet

visszaesik (ige) ◇ visszabukik, visszahanyatlík, visszahull, visszazuhan, visszapottyann, visszahuppan

◇ visszacsúszik, visszasüllyed

◇ recidivál (*id*), súlyosbodik ◆ GYÓGYUL, ERŐRE KAP

◇ csökken, megcsappan, megfogyatkozik, kisebbedik, gyengül, hanyatlík, enyhül, mérséklődik, elmarad, visszamegy ◆ FELLENDÜL, MEGERŐSÖDIK

◇ elkorcsosodik, elfajul, elsatnyul, degenerálódik (*szak*), visszafejlődik ◆ FEJLŐDIK, NÖVEKEDÉSNEK INDUL

visszafejlődik (ige) ◇ hanyatlík, satnyul, korcsosodik, elfajul, elcsökevényesedik, degenerálódik (*szak*),

regresszál (*szak*), visszaesik ◆ FEJLŐDÉSNEK INDUL

visszafelé (hsz) ◇ visszajövet

◇ fordítva, fonákul

◇ hátra, hátrafelé | távolítva ◆ ELŐRE | KÖZELÍTVE

◇ (*biz*): ellenkezőleg

visszafelel (ige) ◇ válaszol, felel | megfelelel

◇ ellentmond, ellenszegül | felesel, visszabeszél

◇ (*rég*): rimel

visszafizet (ige) ◇ visszaad, megad, törleszt, megfizet, kiegyenlít, kárpótol, megtérít, visszatérít, kompenzál, megadja az árát ◆ TARTOZIK

◇ viszoz

◇ megtorol, megbosszul, revansál (*rég*), bosszút áll ◆ MEGBOCSÁT

visszafog (ige) ◇ visszatart, megállít, tartóztat, fékez, türtőztet, elfojt, feltart, hátráltat, akadályoz, megzaboláz, féken tart, korlátoz ◆ ENGED

◇ levon, visszatart

◇ tompít, mérsékel, elnyom

visszafoglal (ige) ◇ visszahódít, visszanyer, visszavesz, visszaszerez, reokkupál (*rég*), revindikál (*id*)

visszafogott (mn) ◇ egyszerű, visszahúzódó, szerény, tartózkodó, félénk | megfontolt, fegyelmezett, mértéktartó, higgadt, szemérmes, erkölcsös, diszkrét ◆ FELTŰNŐ, HIVALKODÓ | MEGGONDOLATLAN

◇ halk, csöndes | világos, finom, pasztell ◆ HANGOS, ZAJOS | HARSÁNY

visszafojt (ige) ◇ elnyom, elfojt, gátat vet <vminek>, magába fojt, lenyel (*biz*), leküzd, visszatart, visszaszorít, uralkodik <vmin>, legyúr, megzaboláz ◆ KIENGED

◇ [érzelmet]: palástol, eltakar, elrejt

visszafordul (ige) ◇ hátratekint, hátrafordul, szembefordul, megtér (*táj*) ◆ ELŐRENÉZ

◇ megfordul, visszatér, visszakanyarodik, visszamegy | meghátrál

◇ visszahajlik, hátrahajlik, visszacsavarodik, visszatekeredik

◇ [érzelem, gondolat]: rátér, visszaterelődik

◇ (*táj*): visszatérül, megtérül

visszafut (ige) ◇ hátrafut, hátraszalad, visszaszalad

visszagondol (ige) ◇ visszanéz, visszatekint, visszapillant, visszaemlékezik, visszaréved, ráemlékezik

visszahat (ige) ◇ reagál (*szak*)

visszahatás (fn) ◇ ellenhatás, reakció ◆ HATÁS, AKCIÓN

◇ (*rég*): ellenszegülés, szembeszegülés, ellenállás, tiltakozás

visszaható (mn) ◇ regresszív (*id*), reaktív (*id*), retroaktív (*id*) ◆ PROGRESSZÍV, ELŐREHATÓ

visszahelyez (ige) ◇ visszatessz, helyre tesz, visszarak, helyrerak, helyreállít, helyreigazít, reponál (*szak*), restituuál (*szak*)

◇ visszaállít, rehabilitál

visszahív (ige) ◇ visszaszólít, visszaparancsol, visszarendel, revokál (*rég*)

◇ visszatérít, visszahúz

◇ felhív, feltárcsáz

visszahonosít (ige) ◇ hazatelepít, repatriál (*id*)

visszahoz (ige) ◇ visszaszerez, meghoz, hazaszállít

◇ visszatérít

◇ megment, kigyógyít

◇ felújít, megújít

◇ felidéz, visszaidéz

visszahőköl (ige) ◇ megtorpan, megdöbben, elszörnyed, visszaborzad, visszaretten, visszahökken, hátralép, elhőköl (*táj*)

◇ visszariad, visszakozik, visszatántorodik, meghátrál

visszahúz (ige) ◇ visszavon, visszavesz, visszaránt, hátrahúz | visszaigazít ◆ ELTASZÍT, ELLÖK

◇ magához húz

◇ visszatart, megállít, késleltet, akadályoz, gátol ◆ SEGÍT, SERKENT

◇ visszavágyik, visszavonz, visszahív

visszahúzódik (ige) ◇ visszavonul, hátravonul, retirál, visszamegy, visszalép, visszatáncol, visszahőköl | visszatér

◇ leköszön, felmond

◇ hátrál, meghátrál, megfutamodik, elszökik, kitér <vmi elől> ◆ ELŐRETÖR

◇ elhúzódik, félrevonul, elkülönül, elvonul, meglapul, begubózik

visszahúzódó (mn) ◇ félénk, félszeg, bátortalan, tartózkodó, zárkózott, szégyenlős, szemérmes, szelíd, csendes, szerény, szótlan, visszafogott, timid (*id*) ◆ NYITOTT, TALPRAESETT, AGILIS
 ◇ távolodó | elmúló, apadó, fogyó ◆ KÖZELEDŐ | ERŐSÖDŐ, NÖVEKVŐ

visszaigazít (ige) ◇ visszahelyez, visszarendez
 ◇ [órát]: visszaállít, visszahúz, hátraigazít, hátraállít, hátrahúz

visszája (fn) ◇ <vminek>: fonákja, hátlapja, hátoldala, bal fele (*táj*) ◆ SZÍNE
 ◇ <vminek>: ellenkezője, ellentéte

visszajár (ige) ◇ visszamegy, visszalátogat
 ◇ meg-megjelenik | kísért
 ◇ megillet

visszajön (ige) ◇ visszajut, visszakerül, visszaér, visszaérkezik, hazatér
 ◇ visszatér, ismétlődik

visszajövet (hsz) ◇ visszafelé, hazafelé ◆ ODAFELE, ODAFELE MENET
 ◇ visszatérve

visszajövetel (fn) ◇ visszatérés, visszajövet, visszautazás, visszamenés ◆ ELTÁVOZÁS, ELMENETEL

visszajuttat (ige) ◇ visszaad, visszaszolgált, visszaszámzat, hazajuttat, hazaküld, visszaküld

visszakap (ige) ◇ megkap, viszontlát
 ◇ meglakol, megbűnhődik
 ◇ visszanyer, visszaszerez ◆ ELVESZÍT, ELHAGY
 ◇ visszahúz, visszaránt
 ◇ hátrakap

visszakér (ige) ◇ visszakövetel, megkér ◆ VISSZAKAP, MEGKAP

visszakerül (ige) ◇ visszajut, visszatér, visszajön
 ◇ (*táj*): megtérül

visszakozik (ige) ◇ visszatér
 ◇ meghátrál, visszalép, visszatáncol, visszavonul, megfutamodik, humikol (*táj*), retirál (*rég*)

visszakövetel (ige) ◇ visszakér, revindikál (*id*), reklamál
 ◇ visszakíván, visszaóhajt

visszaküld (ige) ◇ visszajuttat, remittál (*szak*), returníroz (*id*)
 ◇ hazaküld

visszalép (ige) ◇ hátralép, visszahúzódik, hátrál
 ◇ lemond, eláll, visszatáncol, visszakozik, megretirál (*táj*) | visszavon, visszacsinál, visszaszív

visszamarad (ige) ◇ lemarad, elcsenevészedik, elsatnyul, [fejlődésben] elmarad, csökik (*táj*)
 ◇ hátramarad, megmarad, fennmarad | nyakán marad

visszamegy (ige) ◇ visszaballag, visszabattyog, visszabandukol, visszabaktat, visszakullog, visszakutyagol, visszacammog, visszamászik, visszadöcög, visszatántorog, visszatámolyog, visszasompolyog, visszasomfordál, visszatípeg, visszatotyog, visszaslattyog, visszalejt, visszagyalogol, visszautazik, visszafárad, visszavonul, visszatér
 ◇ visszavezet, visszanyúlík, visszavisz
 ◇ csökken, visszahúzódik, lelohad, lelappad (*táj*), visszaesik, hanyatlik, redukálódik, alábbhagy | süllyed, alábbszáll, leszáll
 ◇ felbomlik, szétmegy, meghiúsul

visszamenőleg (hsz) ◇ pótlólag, visszahatólag, utólag

visszamondd (ige) ◇ megismétel, utánoz
 ◇ visszapletykál, besúg (*biz*)
 ◇ visszavon, lemond, visszaszív (*biz*), eláll <vmítől> ◆ KITART <VMI MELLETT>

visszamosolyog (ige) ◇ visszanevet

visszanéz (ige) ◇ hátratekint, hátranéz, hátrapillant, visszatekint, visszapillant ◆ ELŐRETEKINT, ELŐRENÉZ
 ◇ visszagondol, visszaemlékezik

visszanyer (ige) ◇ visszaszerez, visszavesz, rekuperál (*id*), visszafoglal
 ◇ visszakap

visszanyúlík (ige) ◇ visszavezet, visszamegy

visszapillant (ige) ◇ hátrapillant, hátranéz, hátratekint, visszanéz, visszatekint
 ◇ visszagondol, visszaemlékezik, megemlékezik

visszarak (ige) ◇ helyrerak, helyre tesz, visszahelyez, visszarakosgat, visszatesz, reponál (*szak*) ◆ SZÉTDOBÁL

visszarendel (ige) ◇ kivon, visszavon, visszahív, revokál (*rég*), hazahív
◇ lerendel (*biz*), visszaszív (*biz*), visszalép, visszatáncol, lemond <vmiről>

visszaretten (ige) ◇ visszariad, visszaborzad, visszahököl, hátrahököl, megtorpan, megjíjed, idegenkedik, perhorreszkál (*id*)

visszariad (ige) ◇ visszadöbben, visszahökken, visszaretten, irtózik, iszonyodik, meghátrál, megtorpan, idegenkedik, perhorreszkál (*id*)

visszás (mn) ◇ fordított, rendellenes, furcsa, feje tetejére állított, paradox, torz, szokatlan, eltérő, felemás, zsenáns (*id*), zsenánt (*biz*), kínos, feszélyező, kellemetlen, visszatetsző, visszataszító, fonák ◆ SZABÁLYOS, JÓ

◇ helytelen, téves, félresikerült, lehetetlen
◇ (*rég*): vetélkedő, hadakozó, viszálykodó

visszasír (ige) ◇ visszakíván
◇ visszavágyakozik, visszavágyik

visszasüllyed (ige) ◇ alásüllyed, lesüllyed, elmerül, alámerül | visszaesik ◆ FÖLEMELKEDIK

visszaszáll (ige) ◇ visszarepül, visszaszárnyal, visszatér
◇ [gondolat]: visszaterelődik, visszairányul
◇ <vkire>: háramlik, visszaháramlik
◇ visszahull, visszaesik, visszazuhan, [papírsárkány] visszaereszkedik

visszaszerez (ige) ◇ visszaperel | visszakaparint, visszafoglal | visszavásárol | visszalop | visszanyer
◇ [állapotot, helyzetet]: visszaállít

visszaszív (ige) ◇ visszavon, visszacsínál, visszavesz, érvénytelenít, hatálytalanít | visszalép, visszatáncol, retirál (*rég*), lemond, felmond ◆ FENNTART

visszaszorít (ige) ◇ visszanyom
◇ gátat vet <vminek>, visszaver, megfékez, megállít, limitál, korlátoz, mérsékel, redukál, háttérbe szorít
◇ elfojt, elnyom, visszafojt

visszatalál (ige) ◇ visszajut, visszakerül, visszatér ◆ ELTÉVED

visszatáncol (ige) ◇ visszalép, meghátrál, megfutamodik, visszavon, visszakozik, visszacsínál, felmond, visszaszív (*biz*) ◆ TARTJA MAGÁT <VMIHEZ>

visszatart (ige) ◇ visszahúz, feltartóztat, visszafog, tartogat (*táj*), megakaszt, lefékez ◆ ELENGED
◇ marasztal, tartóztat
◇ megakadályoz, meghiúsít, hátráltat | megzaboláz, korlátoz, sakkban tart ◆ SEGÍT, ELŐSEGÍT, TÁMOGAT
◇ gátol, útját állja, elhárít
◇ visszafojt, magába fojt, elnyom, lenyel (*biz*), türtöztet, moderál (*biz*), temperál (*id*) ◆ KIENGED
◇ [fizetést, bért]: lefog, letilt

visszataszító (mn) ◇ visszalökő, visszatoló
◇ csúf, rusnya, ronda, rút, förtelmes, undok, undorító, ellenszenves, antipatikus, kibírhatatlan, elviselhetetlen, abominábilis (*id*), torz, groteszk, visszás, taszító, csoroj (*táj*), émelyítő, gusztustalan, utálatos, szörnyű, gyűlöletes | tisztátalan, szennyes, dögletes, ocsmány ◆ VONZÓ, KELLEMES

visszatekint (ige) ◇ visszanéz, visszapillant, visszapislant, hátratekint, hátránéz ◆ ELŐRETEKINT
◇ visszagondol, visszaemlékezik

visszatér (ige) ◇ megtér, visszaköltözik, visszajön, visszaér, visszaszállingózik, visszahúzódik ◆ ELMEGY
◇ visszakanyarodik, visszafordul
◇ visszapártol
◇ újratárgyal
◇ ismétlődik
◇ feltámad

visszatérés (fn) ◇ visszajövet, megjövés, hazajövés, visszajövetel
◇ visszavonulás, visszahúzóadás, regresszió (*szak*)
◇ visszapártolás ◆ ELPÁRTOLÁS

visszatérít (ige) ◇ visszavezérel, megtérít
◇ visszaad, megad, visszafizet, megfizet, visszaszolgált, kárpótol, kártalanít, kompenzál

visszatérítés (fn) ◇ visszafizetés, megtérítés, forbát (*rég*) | jóváírás, ristorno (*id*), kompenzálás

visszatérő (mn) ◇ hazajövő, visszajövő

◇ ismétlődő, gyakori, periodikus, ciklikus, intermittens (*id*) ◆ EGYSZERI, EGYETLEN
visszatesz (ige) ◇ visszarak, visszahelyez, helyre tesz, helyére tesz, visszaállít, visszacsinál | visszacsempész, visszalop ◆ ELVESZ, ELEMEL
 ◇ visszailleszt | visszaikat
visszatetszés (fn) ◇ nemtetszés, ellenszenv, ellenérvés, felháborodás, méltatlankodás, idegenkedés, vizsolygás, reszenzus (*id*) ◆ TETSZÉS
visszatetsző (mn) ◇ ellenszenves, antipatikus, visszataszító, taszító, kellemetlen, csúnya, csúf, ocsmány, gusztustalan, bántó ◆ TETSZŐ, SZIMPATIKUS
visszatorpan (ige) ◇ visszahőköl, visszahökken, visszariad, visszaretten, meghátrál, meginog ◆ KITART
visszatükröz (ige) ◇ visszaver, visszaad, visszasugároz
 ◇ kifejez, éreztet, tükröz
visszatükröződik (mn) ◇ visszaverődik, visszasugárzódik, tükröződik
 ◇ kifejeződik, megmutatkozik, megjelenik
visszaút (fn) ◇ (*táj*): visszautazás ◆ ODAÚT
 ◇ visszakozás, kibúvó, meghátrálás, menekülés
visszautasít (ige) ◇ elutasít, visszadob, visszavet, visszaküld, rekuvál (*id*) | elhárít, elvet, kikosaraz, kosarat ad | elküld ◆ ELFOGAD
 ◇ (*rég*): megbuktat, elvág ◆ ÁTENGED
 ◇ megtagad, kikér magának, tiltakozik ◆ TELJESÍT, EGYÜTTMŰKÖDIK
visszautasítás (fn) ◇ megtagadás, negáció (*id*), elutasítás, elvetés, repulzió (*id*), elhárítás, rejekció (*id*), kikosarazás | tiltakozás ◆ ELFOGADÁS
visszautasító (mn) ◇ barátságtalan, hideg, fagyos, jeges, rideg | nemleges
visszautazás (fn) ◇ visszamenés, visszatérés, visszaérkezés, hazaút
visszaüt (ige) ◇ visszaad
 ◇ viszonoz, visszavág, megbosszul, megtorol
 ◇ <vkire>: hasonlít, ráüt
visszavág (ige) ◇ [ütést]: viszonoz, visszaüt, ripooszt (*id*) | elhárít
 ◇ megfelel, odamond, visszabeszél, visszaválaszol, replikázik, felesel, paríroz (*rég*), tromfol (*rég*)
 ◇ megtorol, megbosszul, revansol (*id*) | [vereséget] helyrehoz
 ◇ visszametsz, visszanyes, lecsonkol, megkurtít, tetejez (*táj*)
 ◇ visszadob, visszautasít ◆ ELFOGAD, JÓVÁHAGY
visszavágó (fn) ◇ revans (*id*)
visszavágyik (ige) ◇ visszakíváncozik, visszavágyódik
visszavásárol (ige) ◇ visszavesz, visszaszerez | visszavált
visszaver (ige) ◇ visszaüt
 ◇ elhárít, megfűkez, meggátol, megállít, leszerel, kivéd, visszaszorít, visszavet, meghiúsít
 ◇ visszatükröz, visszasugároz, reflektál | ismétél, visszhangoz, rezonál ◆ ELNYEL
 ◇ [érvet]: megcáfol, meghazudtol, tagad, megdönt, ellene áll (*rég*) ◆ ELISMER, ELFOGAD, BELÁT
visszaverődés (fn) ◇ visszatükröződés, visszasugárzás, reflexió, visszfény, reperkusszió (*rég*) | visszhang, ismétlődés, rezonancia (*szak*)
 ◇ visszapattanás, visszaütődés
visszaverődik (ige) ◇ visszatükröződik, visszasugárzódik | visszhangzik, rezonál ◆ ELNYELŐDIK
 ◇ visszapattan, visszaütődik
visszavesz (ige) ◇ [kezet]: visszahúz, elkap ◆ OTTHAGY
 ◇ visszavált, visszavásárol, visszafizet | visszafoglal, visszahódít, visszanyer, visszaszerez ◆ ELVESZÍT
 ◇ visszafogad, visszaenged ◆ KITAGAD, KITESZ
 ◇ visszavon, visszacsinál, érvénytelenít, felbont, visszalép, visszatáncol, eláll, megmásít ◆ FENNTART, MEGERŐSÍT, MEGSZILÁRDÍT
 ◇ lelassít, fékez, mérsékel, csökkent ◆ GYORSÍT, BELELÉP, FOKOZ
visszavet (ige) ◇ visszadob, visszahajít
 ◇ visszaver, elhárít, visszaszorít, megfutamít
 ◇ hátráltat, akadályoz, lassít, gátol ◆ SEGÍT, GYORSÍT, ELŐREMOZDÍT
 ◇ visszautasít, visszavág, leszavaz, elutasít, rejciál (*rég*) ◆ ELFOGAD, TÁMOGAT
 ◇ visszatükröz, visszasugároz, visszaver ◆ ELNYEL
visszavétel (fn) ◇ visszavásárlás, visszaszerzés

◇ visszahódítás, visszafoglalás
 ◇ visszavonás, érvénytelenítés, megmásítás, retrakció (*id*), korrekció
visszavezet (ige) ◇ visszakisér, visszavezérel, visszakalauzol, visszaterel, hazavezet, hazakisér ◆
 ELHAGY, MAGÁRA HAGY | ÚTJÁRA BOCSÁT
 ◇ visszavisz, visszamegy, visszanyúlik ◆ ELTÉR, ELMEGY
 ◇ visszatérít, visszairányít
 ◇ származtat, eredeztet, nyomon követ, következtet, redukál, derivál (*id*)
visszavisz (ige) ◇ visszacipel, visszaad, visszajuttat, visszaszállít | helyre tesz, helyrerak, visszahelyez ◆
 MEGTART
 ◇ visszavezet, visszakalauzol
 ◇ eredeztet, származtat, redukál
visszavon (ige) ◇ visszahúz, visszavesz
 ◇ visszarendel, visszaparancsol, kivon, elvezényel, visszavezényel | visszahív, revokál (*rég*) ◆ KIRENDEL,
 KIVEZÉNYEL | JELÖL
 ◇ hatálytalanít, hatályon kívül helyez, érvénytelenít, megsemmisít | eltöröl, sztorníroz (*szak*) ◆
 ÉRVÉNYESÍT, HATÁLYBA LÉPTET
 ◇ visszamond, visszacsinál, eláll <vmitől>, megtagad, visszaszív (*biz*), lefúj, megmásít ◆ FENNTART,
 MEGERŐSÍT, VÁLLAL
visszavonhatatlan (mn) ◇ végleges, végérvényes, megváltoztathatatlan, megmásíthatatlan,
 megfellebbezhetetlen, irrevokabilis (*rég*), megtámadhatatlan, maradandó ◆ VISSZAVONHATÓ,
 IDEIGLENES, MEGFELLEBBEZHETŐ
visszavonul (ige) ◇ visszamegy, visszamasírozik, hátrál, retirál (*rég*) | kivonul, kivonja a csapatait ◆
 TÁMAD, ELŐRENYOMUL, OSTROMOL
 ◇ visszakozik, enged, visszavonulót fúj ◆ KITART, RAGASZKODIK
 ◇ félreáll, félrevonul, visszahúzódik, begubózik, elzárkózik | leköszön, lemond, távozik, búcsúzik, elmegy,
 kiszáll | nyugdíjba megy ◆ TEVÉKENYKEDIK, DOLGOZIK
visszavonulás (fn) ◇ meghátrálás, retiráda (*szak*) | takarodó ◆ TÁMADÁS, ELŐRENYOMULÁS | ROHAM
 ◇ félreállítás, visszahúzódás, elzárkózás, eltemetkezés | leköszönés, lemondás, távozás, búcsúzás | nyugdíjba
 menetel ◆ TEVÉKENYKEDÉS
visszér (fn) ◇ véna, vivőér, gyűjtőér ◆ ARTÉRIA
 ◇ (*biz*): visszércsomó, visszérgyulladás
visszfény (fn) ◇ tükröződés, visszaverődés ◆ FÉNYELNYELÉS
visszhang (fn) ◇ hangvisszaverődés, echó (*vál*), rezonancia (*szak*)
 ◇ hatás, eredmény, siker, tetszés
visszhangoz (ige) ◇ visszaver, visszaad, ismétél, echóz (*rég*)
 ◇ emleget, hirtet
visszhangzik (ige) ◇ visszaverődik, visszhangzik, ismétlődik, echóz (*rég*), rezonál | kong, zeng
 ◇ <vmitől>: zajos, hangos
 ◇ fölsejlik, földéződik, visszaidéződik
vita (fn) ◇ nézeteltérés, nézetkülönbség, véleménykülönbség | tollharc, pennaháború (*rég*) | civódás,
 kocódás (*táj*), marakodás, veszekedés, összeszólalkozás, összezőrdülés, affér (*biz*), szóváltás, perpatvar,
 patália ◆ EGYETÉRTÉS, NÉZETAZONOSSÁG, ÖSSZHANG
 ◇ megbeszélés, megtárgyalás, tanácskozás | vitázás, disputa (*rég*), polémia (*id*), purparlé (*biz*), diszkusszió
 (*vál*)
vitairat (fn) ◇ röplap, röpirat, brosúra (*id*) | gúnyirat, pamflet (*id*)
vitalitás (fn) ◇ (*vál*): életrealitás, elevenség, életerő, energia
 ◇ életképesség
vitás (mn) ◇ vitatott, vitatható, kétes, kétséges, kétségbe vonható, megkérdőjelezhető, kritikus,
 bizonytalan, problémás, peres, polemikus, megoldatlan, eldöntetlen ◆ EGYÉRTELMŰ, KÉTSÉGTELEN,
 BIZTOS
vitat (ige) ◇ vitatkozik, megbeszél, megtárgyal | érvel, allegál (*rég*)
 ◇ kétségbe von, kételkedik <vmitiben>, megkérdőjelez | tiltakozik, ellentmond, megóv, bizalmatlankodik ◆
 ELFOGAD, ELHISZ

vitathatatlan (mn) ◇ bizonyos, biztos, tényleges, nyilvánvaló, egyértelmű, félreérthetetlen, kétségtelen, kétségbevonhatatlan, tagadhatatlan, megalapozott, vitán felül álló, megcáfolhatatlan, megdönthetetlen, megkérdőjelezhetetlen, végérvényes, jogerős, megfellebbezhetetlen ◆ VITATHATÓ, KÉTSÉGES, BIZONYTALAN

vitatható (mn) ◇ problematikus, kétes, kétséges, gyanús, zavaros, homályos, bizonytalan, kétségbe vonható, megkérdőjelezhető, kérdéses, kikezdhető, megtámadható, cáfolható ◆ VITATHATATLAN, BIZTOS, KÉTSÉGTELEN

vitatkozik (ige) ◇ vitázik, érvel, okoskodik, polemizál, disputál (*rég*), argumentál (*rég*), allegál (*rég*), debattál (*rég*), parlamentez (*rég*), kosútozik (*táj*) ◆ EGYETÉRT, ELFOGAD

◇ felesel, szájaskodik, nyelvel, visszabeszél, ellenkezik, veszekszik, perel, civakodik, civódik ◆ SZÓT FOGAD, ENGEDELMESKEDIK, ENGED

vitel (fn) ◇ szállítás, hordás, fuvar, transzport (*biz*) ◆ HOZATAL

viteldíj (fn) ◇ menetdíj, fuvardíj, szállítási díj, tarifa, taksa

vitet (ige) ◇ küldet, juttat, hordat, szállíttat ◆ HOZAT

vitéz I. (mn) ◇ bátor, merész, hős, hősiesség, derék, vitézlő, dali ◆ GYÁVA, FÉLÉNK, BÁTORTALAN

vitéz II. (fn) ◇ katona, dalia, levente (*rég*), lovag, bajnok, harcos, csatár (*rég*) ◆ ANYÁMASSZONY KATONÁJA

vitézkedik (ige) ◇ katonáskodik, hadakozik, harcol, küzd

◇ szájhösködik, hetvenkedik, hetykélikedik, legénykedik, hősködik, bravúroskodik

◇ helytáll

vitészség (fn) ◇ bátorság, hősiesség, merészség, derekasság, virtus ◆ GYÁVASÁG, BÁTORTALANSÁG, FÉLÉNKESÉG

◇ hőstett

◇ katonaság, honvédség

vitórlás (fn) ◇ vitorla (*biz*), szélhajó (*rég*)

vitrin (fn) ◇ tárló, üvegszekrény, kirakat

vitriol (fn) ◇ kénsav

◇ (*vál*): gúny, szatíra

vitriolos (mn) ◇ mérges, gyilkos, maró, megsemmisítő

vitýilló (fn) ◇ viskó, kunyhó, kalyiba, bódé, putri, barakk, kulipintyó

vív (ige) ◇ harcol, küzd, viaskodik, csatázik, verekedik, tusázik | ví (*rég*), kardoz, töröz, párbajozik, duellál (*rég*)

◇ (*rég*): ostromol

vívás (fn) ◇ harcolás, küzdés, csatázás, ostromlás | ostrom

◇ vívómérkőzés

◇ bajvívás, küzdelem, harc

vívát (msz) ◇ éljen!, helyes!, úgy van!

vívmány (fn) ◇ eredmény, teljesítmény, nyereség, siker ◆ SIKERTELENSÉG, KUDARC, EREDMÉNYTELENSÉG

vívó (mn) ◇ harcoló, küzdő, csatározó, hadakozó, háborúzó, ostromló

vívódik (ige) ◇ viaskodik, tusakodik, kínlódik, küszködik, birkózik <vmivel>, töpreng, tipródik, tépelődik

vívóér (fn) ◇ véna, visszér, gyűjtőér

víz (fn) ◇ ivóvíz, tűtű (*biz*) | mosdóvíz, fürdővíz

◇ ár, árvíz, tenger

◇ veríték, verejték, izzadság

vízállás (fn) ◇ vízszint, vízmagasság

vízcscepp (fn) ◇ vízgyöngy (*vál*), harmat

vízfel (ige) ◇ pisil, pipil, pislant (*tréf*), kisdolgozik (*biz*), csurgat, csurizik, pössent (*táj*), level (*táj*), kukorál (*táj*), brunyál (*szleng*), pisál (*durva*), hugyozik (*durva*) **Sz:** kiengedi a fáradt gózt; leereszti fejéről a vizet; könnyít a hólyagján

vízfelde (fn) ◇ pissoir (*id*), vécé

vízfelés (fn) ◇ pisilés, pipilés, csurgatás, hugyozás (*durva*), kisdolog, brunyálás (*szleng*), félredolog (*táj*), szükség (*táj*)

vízfellet (fn) ◇ pisi (*biz*), pipi (*biz*), húgy, urina (*szak*), pisa (*szleng*), brunya (*szleng*)

vízfenyő (fn) ◇ ödéma (*szak*)

vizenyős (mn) ◇ nedves, vizes, nyirkos | mocsaras, lápos, ingoványos, süppedékes, kotus (*táj*), mocsolyás (*táj*), dágványos (*táj*), semlyékes (*táj*) ◆ SZÁRAZ
 ◇ ödémás
 ◇ [szem]: megtört, homályos, zavaros fényű ◆ CSILLOGÓ, RAGYOGÓ, FÉNYES
 ◇ hosszadalmas, tartalmatlan, érdektelen, ízetlen ◆ ÉRDEKES

vizér (fn) ◇ csermely, ér

vizes (mn) ◇ átázott, átnedvesedett, nedves, nyirkos, harmatos, vizenyős, lucskos, csatakos, átitatott | izzadt, verejtékes, loncsos (*táj*) | pisis, huyos ◆ SZÁRAZ
 ◇ felvizezett, megkeresztelt
 ◇ kifejezéstelen [szem], vizenyős, homályos ◆ CSILLOGÓ, RAGYOGÓ, FÉNYES

vízeshés (fn) ◇ zuhatag, zuhogó, zúgó (*táj*), sellő (*táj*), katarakta (*rég*), kaszkád (*rég*)

vízescancsó (fn) ◇ korsó, vizesüveg, kanna

vízeshű (mn) ◇ ostoba, oktalan, buta, hígeszű (*durva*), hígvelejű, húgyagyú (*durva*) ◆ ESZES, OKOS
 ◇ (*rég*): meggondolatlan, könnyelmű

vizez (ige) ◇ hígít, felönt, pancsol, hamisít
 ◇ nedvesít, átitat
 ◇ locspocsol, pocsol

vízfejű I. (mn) ◇ agyvízkóros
 ◇ ostoba, buta, hülye, üresfejű, bamba

vízfejű II. (fn) ◇ hólyag (*biz*), tökfílkó

vízfesték (fn) ◇ akvarell (*szak*) | gombfesték ◆ OLAJFESTÉK

vízfestmény (fn) ◇ akvarell (*szak*), vízfestés ◆ OLAJFESTMÉNY

vízgőz (fn) ◇ pára, gőz

vízhatlan (mn) ◇ vízálló, esőálló, vízlepergető, impregnált (*id*) ◆ VÍZÁTERESZTŐ

víz hullám (fn) ◇ fodor, taraj

vízifukszia (fn) ◇ leánycsalogató, pistikevirág, szívvirág, Szultán-nebáncsvirág

vízilabda (fn) ◇ póló, vízipólo

vízilliom (fn) ◇ tavorózsa, tündérrózsa, vízitök (*táj*), lótusz, lótuszvirág

vízió (fn) ◇ látomás, jelenés | érzékszálódás, hallucináció, káprázat, ábrándkép, képzelődés, fantazmagória | rémkép, rémlátomás ◆ VALÓSÁG, REALITÁS

vízipók (fn) ◇ búvárpók | molnárika (*táj*)

vízit (fn) ◇ (*rég*): látogatás, vendégség
 ◇ orvosi vizsgálat

vízital (ige) ◇ megvizsgál, ellenőriz, megnéz
 ◇ (*táj*): soroz

vízitel (fn) ◇ (*rég*): látogat, felkeres

vízizű (mn) ◇ iztelen, seizű ◆ ÍZES, JÓÍZÚ, ZAMATOS

vízjel (fn) ◇ vízjegy

vízkereszt (fn) ◇ háromkirályok, epifánia (*rég*)

vízkór (fn) ◇ vizenyő, vízibetegség (*rég*), ödéma

vízköpő (fn) ◇ csatorna, kifolyó

vízmagasság (fn) ◇ vízállás, vízszint

vízmedence (fn) ◇ fürdőkáád
 ◇ vízgyűjtő, víztároló, tározó, ciszterna, tárolómedence

vízmentes (mn) ◇ száraz | víztelenített ◆ VIZES, HIDRATÁLT

vízmosás (fn) ◇ vízömlés, árok, mélyedés, gödör, horhos (*táj*), mélyút (*táj*)

víznyelő (fn) ◇ vízlevezető, ponor (*szak*)

vízözön (fn) ◇ özönvíz, ár, árvíz, vizár, dilúvium (*rég*)

vízpart (fn) ◇ part, mart (*táj*) | folyópart | tengerpart

vízrajz (fn) ◇ hidrográfia (*szak*) ◆ GEOGRÁFIA

vízszint (fn) ◇ vízállás, vízmagasság

vízszínű (mn) ◇ színtelen, átlátszó
 ◇ [szem]: seszinű, savószínű (*táj*), halvány, vizenyős

vízszintes (mn) ◇ fekvő, horizontális ◆ FÜGGŐLEGES, ÁLLÓ, VERTIKÁLIS

víz tároló (fn) ◇ vízgyűjtő, medence, vízmedence, víztartály, ciszterna, tározó (*szak*)

víztorony (fn) ◇ víztároló, hidrolóbusz
vizuális (mn) ◇ látási, látó
vízum (fn) ◇ beutazási engedély
vizsga I. (fn) ◇ (*rég*): vizsgálat
 ◇ próbatétel, próba
 ◇ vizsgázás, egzámen (*id*), kollokvium, kollokválás, szigorlat
vizsga II. (mn) ◇ (*rég*): kutató, fürkésző, figyelő, vizsgálódó, vizsla
vizsgál (ige) ◇ néz, figyel, fürkészk, kutat, kémlel, szemlél, szemügyre vesz, tanulmányoz, elemez, boncol, fejteget, analizál
 ◇ nyomoz, szondáz, vallat, kérdez | ellenőriz, kontrollál
 ◇ meghallgat, vizitál, kezel
vizsgálat (fn) ◇ vizsgálódás, szemle, revízió, rovacns | átvilágítás, ellenőrzés
 ◇ elemzés, taglalás, boncolgatás, fejtegetés, analízis, diszkusszió (*szak*)
 ◇ kivizsgálás, nyomozás, kutatás, kérdezősködés
 ◇ vizsga, mustra (*rég*), próba
vizsgálgat (ige) ◇ nézeget, szemügyre vesz, mustrálgat, ókuhlál (*rég*)
vizsgáló (mn) ◇ kutató, elemző | figyelő, fürkésző, nyomozó, vizsla (*táj*)
vizsgálódás (fn) ◇ megfigyelés, búvárkodás, tanulmányozás, elemzés, kutatás
 ◇ fürkészsés, figyelés, nyomozás
vizsgálódik (ige) ◇ kutakodik, búvárkodik, tanulmányoz, kísérletez, elemez
 ◇ nézelődik, szemlélődik, puhatólódik, kérdezősködik, tapogatózik, fürkészk, szimatol, érdeklődik, tudakozódik
vizsgálízik (ige) ◇ felel, vizsgát tesz, kollokvál, szigorlatozik, szigorol ◆ VIZSGÁZTAT
vizsgálzó (mn és fn) ◇ felelő, jelölt ◆ VIZSGÁZTATÓ, KÉRDEZŐ, TANÁR
vizsgáztat (ige) ◇ feleltet, kérdez, számon kér, próbáztat (*vál*), egzaminál (*rég*) ◆ VIZSGÁZIK
 ◇ kihallgat, kifaggat, vallat, kikérdez, kérdőre von, firtat, puhatol
vizsla (mn) ◇ (*vál*): fürkészk, kutató, figyelő, kíváncsi, kémlelő
vizslat (ige) ◇ fürkészk, kutat, keres, szimatol, szaglász, kutakodik | les, leleskedik, kukkol (*szleng*), figyel, figyel (szleng), stíról (*szleng*), skubiz (*szleng*)
vodka (fn) ◇ gabonapálinka, burgonyapálinka
vogul (mn és fn) ◇ manysi
vokális (fn) ◇ (*szak*): magánhangzó, hangzó (*rég*) ◆ KONSZONÁNS (*szak*), MÁSSALHANGZÓ
voks (fn) ◇ szavazat
volán (fn) ◇ kormánykerék, kormánymű, kormány
volt (mn) ◇ hajdani, egykori, ezelőtti, régi, néhai (*vál*), korábbi, ex- | kiszolgált ◆ MOSTANI, LEENDÓ
volta (fn) ◇ (*rég*) <vminek>: helyzete, állapota, léte | múltja
voltaképp, voltaképpen (hsz) ◇ valójában, lényegében, tulajdonképpen, gyakorlatilag, úgyszólván, jóformán, jószerével, végeredményben
 ◇ eredetileg
von (ige) ◇ húz, vontat ◆ TOL
 ◇ [kardot]: előránt, előkap, kihúz, kivon ◆ ELTESZ, VISSZADUG
 ◇ szétterít, kiterít, szétnyújt, kinyújt
 ◇ <vmibe>: burkol, borít
vonaglik (ige) ◇ rángatózik, vergődik, fetreng, ráng
 ◇ haldoklik, haláltusáját vívja, agonizál (*id*)
vonakodik (ige) ◇ húzódozik, húzódik, ózdkodik, kelleetlenkedik, idegenkedik, prűszköl, berzenkedik, szabódik, tartózkodik, kibúvót keres, fázik <vmítől> (*biz*), vizsgáló, vacillál (*biz*), küllőfűkezik (*táj*), hámfázolódik (*táj*) | restell, átall, szégyell ◆ HAJLIK, RÁÁLL <VMIRE>
vonal (fn) ◇ vonás, húzás | ékezet
 ◇ csík, sáv, barázda, sor
 ◇ egyenes, linea (*vál*)
 ◇ határvonal
 ◇ útvonal, vasútvonal
 ◇ telefonvonal
 ◇ színvonal, szint

◇ járat, viszonylat (*szak*)
 ◇ irány, irányzat, irányvonal, ügykör, terület, pálya
vonalas (mn) ◇ csíkos, megvonalezott, lineáris | rajzos
vonalaz, vonaloz (ige) ◇ léniáz (*id*), csíkoz, sraffoz (*szak*)
vonalbíró (fn) ◇ partjelző, taccsbíró (*biz*), határbíró, oldalbíró
vonalzó (fn) ◇ lénia (*rég*)
vonás (fn) ◇ vonal, vessző, ékezet | strigula
 ◇ ecsetvonás, tollvonás
 ◇ tulajdonság, jellegzetesség, ismertetőjegy, ismérv, sajátosság, sajátság, jegy | jellemvonás, beütés
vonat¹ (ige) ◇ húzat ◆ TOLAT
vonat² (fn) ◇ szerelvény (*szak*), vasparipa (*táj*), trén (*rég*), bársonycsikó (*táj*), masina (*rég*) | vasút
vonatkozás (fn) ◇ kapcsolat, összefüggés, viszony, viszonylat, reláció (*szak*) | szempont, nézőpont, szemszög, aspektus
 ◇ utalás, hivatkozás, célzás
vonatkozik (ige) ◇ érint, kapcsolatos, illet, összefügg, köze van, tartozik <vkire, vmire> | kiterjed <vmire>
vonatkozó (mn) ◇ illő, tartozó, kapcsolatos, idevágó, érintő
vonatkozólag (hsz) ◇ nézve, kapcsolatban <vmivel>, illetőleg <vmít>, illetően
vonatkoztat (ige) ◇ kapcsolatba hoz, összefüggésbe hoz, összekapcsol, társít, alkalmaz, ért
vonít (ige) ◇ vonyít, nyűszít, szűköl, csahol, jajgat (*táj*) | ordít, üvölt
 ◇ süvít, süvölt, dudál, tutul (*táj*)
vonó (fn) ◇ húzó, nyirettyú (*rég*)
vonogat (ige) ◇ húzogat, rándítgat
vonzol (ige) ◇ hurcol, húzgál, cibál, húz, húz-von, cipel
vonat (ige) ◇ húz, húzat | csörlöz ◆ TOL
 ◇ [vontatja magát]: vánszorog, kecmereg (*biz*), vonszolja magát
vonatás (fn) ◇ húztatás, csörlőzés, vonszoltatás ◆ TOLÁS
vonatott (mn) ◇ elnyújtott, hosszadalmas, hosszú, unalmas, lassú, lagymatag, nehézkes, álmos, akadozó, döcögő, vérszegény, élettelen, egyhangú, színtelen ◆ FORDULATOS, ELEVEN, PERGŐ
vonul (ige) ◇ megy, menetel, masíroz, halad
 ◇ száll, repül, húz, költözik, vándorol | rajzik
 ◇ gomolyog, úszik
 ◇ fekszik, húzódik, elterül
vonulat (fn) ◇ irány, áramlat, tendencia, trend
 ◇ hegygerinc
vonz (ige) ◇ delejez (*rég*), magához ránt, magához húz
 ◇ csábít, csalogat, hívogat, édesget, kecsegtet, csiklandoz, izgat | megbűvöl, megigéz, lenyűgöz, megbabonáz, elkápráztat, elvarázsol, lebilincsel, hatalmába kerít ◆ TASZÍT
 ◇ érdekel, leköt | készlet ◆ UNTAT
vonzalom (fn) ◇ vonzódás, rokonszenv, szimpátia, érdeklődés, fogékonyság, előszeretet ◆ IDEGENKEDÉS, ELLENSZENV, UNDR
 ◇ szeretet, szerelem, hajlam, hajlandóság, inklináció (*szak*)
vonzás (fn) ◇ vonzerő, csábítás, varázs, báj, csáb, attrakció (*rég*) ◆ TASZÍTÁS
vonzerő, vonzóerő (fn) ◇ mágnesesség, delej (*rég*), gravitáció
 ◇ kellem, kedvesség, báj, varázs, csáb, szexepil ◆ TASZÍTÁS, ELLENSZENV, RONDASÁG
 ◇ érdekesség, látványosság, nevezetesség, attrakció (*rég*), mutatvány
vonzó (mn) ◇ érdekes, érdekfeszítő, izgalmas, lebilincselő, megragadó, lenyűgöző ◆ UNALMAS, ÉRDEKTELEN
 ◇ csinos, takaros, kellemes, bájos, jóképű, jóvágású, szemrevaló, mutatós, nett, tetszetős, rokonszenves, szimpatikus, megnyerő, attraktív (*id*), megejtő, ellenállhatatlan, kívánatos, hódító ◆ TASZÍTÓ, ELLENSZENVES, ANTIPATIKUS
 ◇ csábító, kecsegtető, bizalomkeltő, előnyös, hívogató | kies (*rég*), gyönyörködtető, káprázatos, varázslatos, elbűvölő, megragadó, fenséges, lélegzetelállító | mágneses, delejes, hipnotikus
 ◇ ízléses, gusztsos, inyesiklandó, étvágygerjesztő ◆ GUSZTUSTALAN

vonzódik (ige) ◇ rokonszenvez, szimpatizál, érdeklődik, kedvel, húz <vkihez>, szível, hajlik <vmi felé>, gravitál (*rég*), szeret, vonzalmat érez <vki iránt>, vonzalmat táplál <vki iránt> ◆ IRTÓZIK, UNDORODIK, BORZAD

voják (mn és fn) ◇ (*szak*): udmurt

vő (fn) ◇ vej ◆ MENY

vöcsök (fn) ◇ bódorka (*rég*), bujár (*rég*)

völgy (fn) ◇ völgyesség, mélyedés, barázda | szakadék, hasadék, szoros, hegyszoros, szurdok, kanyon, aszó (*szak*), hajlat, dolina (*id*) ◆ HEGY

völgyhid (fn) ◇ viadukt, felüljáró | híd

völgykatlan (fn) ◇ katlan, medence, völgyteknő, szakadék

völgyszoros (fn) ◇ szakadék, hasadék, szurdok, kanyon

vörheny (fn) ◇ skarlát, skarlátina (*rég*), vereshimlő (*rég*)

vörös, veres (mn és fn) ◇ rőt, vörhenyes, borvörös, bronzvörös, céklavörös, kárminvörös, korallszínű, bíborvörös, tűzvörös, lángvörös, lángszínű, meggyvörös, paprikavörös, pipacsvörös, rákvörös, rókavörös, rozsdavörös, rubinvörös, skarlátvörös, téglavörös, vérvörös, vérszínű **Sz:** olyan, mint a cseppentett vér

◇ kommunista, komcsi (*biz*) | szocialista, szoci

vörösbegy (fn) ◇ aranybegy (*táj*)

vörösfenyő (fn) ◇ mannafenyő, németostor, pacsirtafenyő, rozmaringfenyő, szentilonafenyő

vöröshagyma (fn) ◇ zsidószalonna (*rég*), fehérhagyma (*táj*)

vöröslík (ige) ◇ piroslik, pirul (*rég*), tarjagosodik (*rég*) | lángol, izzik

vörösödik (ige) ◇ pirul | pirosodik ◆ SÁPAD, FAKUL

vulgáris (mn) ◇ hétköznapi, ismert, közismert, közérthető | népies, népszerű

◇ közönséges, szabados, alantas, póriás, útszéli, parlagias, goromba, durva, otromba, trágár, obszcén, ordenaré, ocsmány, megbotránkoztató ◆ FINOM, UDVARIAS, VÁLASZTÉKOS

◇ szakszerűtlen, tudománytalan, leegyszerűsített ◆ SZAKSZERŰ, TUDOMÁNYOS

vulgarizál (ige) ◇ népszerűsít, közismertté tesz

◇ egyszerűsít | tudománytalanít ◆ BONYOLÍT

◇ eldurvít

vulkán (fn) ◇ tűzhányó, tűzokádó (*rég*)

vulkanizál (ige) ◇ összeragaszt, összeforraszt

vurstli (fn) ◇ (*rég*): vidámpark, angolpark (*rég*)

W

whisky (fn) ◇ gabonapálinka

wurlitzer (fn) ◇ zenegép, zeneszekrény, gramofonautomata

X

x-edik (szn) ◇ n-edik, sokadik, valahányadik ◆ ELSŐ

xerox (fn) ◇ másoló, fénymásoló, sokszorosító gép | másolat, fénymásolat

xilofon (fn) ◇ facimbalom

x-lábú (mn) ◇ csámpás, juhtérdű (*táj*), csimpi-limpi (*táj*), erőtlen lábú (*rég*), cibekelő (*rég*) ◆ Ó-LÁBÚ

Z

zaba (fn) ◇ (*szleng*): ennivaló, étel, eledel, élelem, élelmiszer, elemőzsia, harapnivaló, táplálék, koszt (*biz*), kaja (*szleng*), abrak (*szleng*), flamó (*szleng*)

◇ (*szleng*): evés, táplálkozás, falatozás, lakomázás, eszem-iszom, evés-ivás, zabálás (*szleng*)

zabál (ige) ◇ (*szleng*): eszik, táplálkozik, lakmározik, fal, habzsol, burkol (*szleng*), kajál (*szleng*) **Sz:** két pofára eszik, mint a dolgoz betyár; két pofára dolgozik; addig eszik-iszik, míg ujjával eléri; tömi a majmot (*szleng*) ◆ KOPLAL, ÉHEZIK | BŐJTŐL

zabigyerek (fn) ◇ fattyú, szerelemgyerek, törvénytelen gyermek, vízhozta gyerek, kocagyerek (*táj*), kakukkfióka

zabla, zabola (fn) ◇ fék, gát, korlátozás, akadály

◇ (*táj*): pállás, pállottság

zabol (ige) ◇ (*táj*): etet, abrakol

◇ (*szleng*): mérgeledik, dühöng

zabolátlan (mn) ◇ féktelen, fékevesztett, fékezetetlen, fegyelmezetlen, makrancos, rakoncátlan, szertelen, korlátlan, mértéktelen, vad, szilaj, heves, vadóc, szófogatlan, engedetlen ◆ SZELÍD, FEGYELMEZETT, ENGEDELMES

zaboláz (ige) ◇ [lovat]: befog, felszerszámoz

◇ megzaboláz, féken tart, fegyelmez, fékez, megrendszabályoz, betör, szelídít, mérsékel, akadályoz, korlátoz ◆ ENGED, HAGY

zabos (mn) ◇ (*szleng*): haragos, mérges, dühös, ingerült, bosszús, ideges ◆ NYUGODT, BÉKÉS, CSENDES

zabrál (ige) ◇ fosztogat, kifoszt, rabol, harácsol, dézsmál, zsákmányol | szerez, elvesz

zacc (fn) ◇ kávézacc, kávéalj, üledék

zaci (fn) ◇ (*biz*): zálogház, kölcsönház, stoki (*szleng*)

zacskó (fn) ◇ papírzacskó, tasak, stanicli (*biz*), zacsek (*biz*), acskó (*táj*) | táska, nejlonszatyor, reklámszatyor

zagyva (mn) ◇ (*rég*): felkevert, zavaros, iszapos, sáros ◆ LEÜLEPEDETT, TISZTA, ÁTTETSZŐ

◇ szedett-vedett, gyűlevész, elegyes (*táj*)

◇ összefüggéstelen, értelmetlen, rendezetlen, ködös, kusza, összeveizza, logikátlan | képtelen, sületlen, ostoba, halandzsaszerű, badar, konfúzus (*rég*) **Sz:** se füle, se farka; se eleje, se veleje ◆ TISZTÁZOTT, RENDEZETT, KOHERENS

zagyvál (ige) ◇ összekever, összevegyít, elegyít, kotyvaszt

◇ összeveizza beszél, hetet-havat összehord, halandzsázik

zagyvaság (fn) ◇ értelmetlenség, összefüggéstelenség, ostobaság, badarság, bolondság, számárság, mellébeszélés, süketelés (*szleng*), zagyvalék, marhaság (*biz*), hülyeség, blabla (*biz*), halandza (*biz*), hadova (*szleng*), kamu (*szleng*), hanta (*biz*) ◆ ÉRTELMESSÉG

◇ összeveizzaság, kuszaság, ziláltság, rendezetlenség ◆ REND, SZERKESZTETTSÉG

zaj (fn) ◇ hangoskodás, hangzavar, láрма, ordítás, ricsaj, zsvivaj, zsinat (*táj*), zsbongás, ribillió, kravál (*rég*), zsbvásár, csinadratta, hűhő, zenebona, ramazúri| robaj, morajlás, zúgás | nesz, zőrej, zörgés | csendháborítás ◆ CSEND

◇ sürgés-forgás, tülekedés, nyüzsgés, forgalom, mozgalmasság ◆ NYUGALOM

zajlás (fn) ◇ jégzajlás, sodródás, úszás

◇ hullámverés, hullámzás

◇ mozgolódás, nyüzsgés, forrongás, háborgás

zajlik (ige) ◇ [jég]: sodródik, úszik ◆ BEÁLL

◇ hullámoz, áramlik, árad, özönlik | háborog, forrong, lázong

◇ tart, van, történik | játszódik

zajló (mn) ◇ hullámzó, háborgó, morajló ◆ CSENDES, SIMA, BÉKÉS
 ◇ nyugtalanodó, békétlen, zajongó
 ◇ mozgalmás, zajos
 ◇ történo, folyó

zajong (ige) ◇ lármázik, hangoskodik, kiabál, zsi bong, zsvajog, zsinatol (*táj*), ricsajozik, rivalg (*rég*), randalírozik, zenebonázik, csataráz (*táj*), csirimpol (*táj*) | zúg, morajlik ◆ HALLGAT, CSÖNDBEN VAN

◇ lázong, forrong, elégedetlenkedik, zúgolódik, háborog, zavarog

zajos (mn) ◇ hangos, lármás, nagyhangú ◆ CSENDES, VISSZAFOGOTT, HALK
 ◇ [siker]: tomboló, feltűnő, viharos, jelentős ◆ ÁTLAGOS, MINDENNAPOS, SZOKVÁNYOS
 ◇ mozgalmás, kalandos, nyugtalan, változatos, élénk ◆ EGYHANGÚ, UNALMAS, MEGSZOKOTT

zajtalan (mn) ◇ nesztelen, zajmentes, zörejmentes, hangtalan, néma, szótlan | halk, csendes ◆ ZAJOS, LÁRMÁS, HANGOS

zákány (fn) ◇ szennyeződé s, szenny, üledék | seprő

zákányos (mn) ◇ nyálkás, zavaros, üledékes ◆ TISZTA
 ◇ ittas, mámoros, kapatos, részeg | másnapos, katzenjammeros (*biz*)
 ◇ hóbortos, külön c
 ◇ [idő]: latyakos, lucskos

zakatol (ige) ◇ kattog, berreg, csörög, zörög, dübörög, zúg
 ◇ dobog, lüktet, ver, pulzál (*szak*)

zaklat (ige) ◇ alkalmatlan kodik, zavar, zargat (*biz*), háborgat, piszkál, abajgat, macerál (*biz*), buzerál (*szleng*), nyakára jár, rászáll <vkire>, molesztál, szekíroz (*biz*), szekál (*biz*), vegzál (*rég*), üldöz, ostromol, nem hagy békén | nyaggat, nyüstöl (*biz*), fāraszt | heccel, ugrat, hūz, kínoz, gyötör ◆ BÉKÉN HAGY
 ◇ nyugtalanít, bosszant, idegesít, háborgat, izgat

zaklatott (mn) ◇ felkavart, feszült, nyugtalan, egzaltált, kiegyensúlyozatlan, hektikus (*vál*), lázas, feldúlt, ideges, izgatott, zavart, felindult, felkorbácsolt ◆ NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT, HIGGADT

◇ (*rég*): [állat] üldözött, hajszott, kergetett

zakó (fn) ◇ kiskabát, felöltő | blézer
 ◇ (*szleng*): verés | vereség

zálog (fn) ◇ biztosíték, garancia, tūsz (*rég*) | letét, betét, foglaló, előleg, óvadék, kaució (*rég*)
 ◇ kezesség, jótállás, szavatolás, kötelezettségvállalás

zálogcédula (fn) ◇ zálogjegy, biléta (*rég*)

zálogház (fn) ◇ zaci (*biz*), kölcsönház, stoki (*szleng*)

zamat (fn) ◇ aroma, íz, buké

zamatos (mn) ◇ finom, izes, ízletes, ín csiklandozó, aromás, fűszeres, bukés ◆ ÍZTELEN, ROSSZ ÍZŰ, SEÍZŰ
 ◇ [kifejezésmód]: jellegzetes, népies, régies

zápfog (fn) ◇ őrlőfog, rágófog, állfog (*táj*), moláris (*szak*)

zápor (fn) ◇ záporosó, zuhé, zuharé (*táj*), futó eső, felhőszakadás | eső, csapadék

záporoz (ige) ◇ zuhog, ömlik, hull, esik, zúdul ◆ SZEMERKÉL, SZITÁL

záptojás (fn) ◇ polozsna (*táj*), csaltojás (*rég*), záptikmony (*táj*)

zápul (ige) ◇ bűdösödik, romlik, poshad
 ◇ gyengül | tesped, sýnylódik

zár¹ (ige) ◇ bezár, csuk, bérés, berekeszt | reteszel, rigliz, kulcsol, lakatol ◆ NYIT, TÁR
 ◇ befejez, bevégez ◆ MEGKEZD
 ◇ záródik, csukódik ◆ NYÍLIK, TÁRUL
 ◇ [magába zár]: befogad

zár² (fn) ◇ lakat, retesz, rigli (*biz*), kallantyú (*biz*) | csat, kapocs, pánt
 ◇ zárlat, karantén | bloká d, kordon, sorompó

záradék (fn) ◇ kiegészítés, fenntartás, megszorítás, kikötés, függelék, melléklet, kolofon (*szak*), klauzula (*szak*), coda (*szak*), peroráció (*szak*)

zarándok (fn) ◇ búcsújáró
 ◇ vāndor, utazó, utas

zarándoklat (fn) ◇ zarāndoklás, búcsújárás, zarāndokút, búcsú

zarāndokol (ige) ◇ búcsút jár
 ◇ vāndorol, utazik | ellátogat, felkeres

zárás (fn) ◇ berekesztés, befejezés, peroráció (*szak*) ◆ BEVEZETÉS, ELKEZDÉS
 ◇ záróra ◆ NYITÁS

zárda (fn) ◇ kolostor, klostrom, rendház | monostor
 ◇ (*rég*): leányiskola

zargat (ige) ◇ kerget, hajszol, üz, üldöz
 ◇ alkalmazlankodik, zaklat, piszkál, macerál (*biz*), buzerál (*szleng*), nyakára jár, rászáll <vkire>, molesztál, szekíroz (*biz*), szekál (*biz*), vegzál (*rég*), üldöz, ostromol | sürget, nógat, noszogat ◆ BÉKÉN HAGY

zárka (fn) ◇ cella, fogda, egyes, áristom (*rég*), börtön, kaszni (*biz*), kóter (*rég*), karcser (*rég*), tömlőc, dutyi (*biz*)

zárkózik (ige) ◇ begubózik, begubószik, csukaszcodik (*rég*) | bezárkózik

zárkózott (mn) ◇ tartózkodó, visszahúzódó, elhúzódó, magának való, nem barátkozó, emberkerülő, bizalmatlan, megközelíthetetlen, mufurc, aszociális (*szak*), mizantróp, társaságkerülő, introvertált (*id*), elszigetelődő, hallgatag, kimért, bátortalan ◆ NYITOTT, TÁRSAS, MEGKÖZELÍTHETŐ

zárlat (fn) ◇ karantén
 ◇ blokádné, ostromzár
 ◇ kádencia (*szak*), záradék
 ◇ (*biz*): rövidzárlat, áramkimaradás

záródik (ige) ◇ becsukódik, csukódik, becsapódik, bezárul | lezárul, lehunyódik | eltömődik, eldugul, szorul, rekken (*rég*) ◆ KINYÍLIK, KITÁRUL
 ◇ zárul, befejeződik, véget ér, végződik ◆ ELKEZDŐDIK, MEGINDUL

zárójel (fn) ◇ parentézis (*rég*), zárjel (*rég*)

záról (ige) ◇ kivon <vhonnan>, lefoglal, befagyaszt, betilt

zárolt (mn) ◇ befagyasztott, hozzáférhetetlen, lefoglalt ◆ AKADÁLYTALAN, KORLÁTOZATLAN, SZABAD

záros (mn) ◇ meghatározott, megszabott, kijelölt, körülhatárolt
 ◇ (*rég*): zárható

zárószó (fn) ◇ utószó, végszó, záróbeszéd, befejezés, epilógus (*vál*)

zárótétel (fn) ◇ konklúzió, következmény, végeredmény ◆ ALAPTÉTEL, KIINDULÁS
 ◇ finálé ◆ ELŐJÁTÉK
 ◇ függelék, záradék

záróvizsga (fn) ◇ államvizsga, szakvizsga

záróvonal (fn) ◇ határvonal | kordon

zárszámolás (fn) ◇ végelszámolás, elszámolás | mérleg

zárszó (fn) ◇ zárószó, utószó, végszó, záróbeszéd (*rég*), befejezés, epilógus, peroráció (*szak*) ◆ BEVEZETÉS, ELŐSZÓ, ELŐHANG

zárt (mn) ◇ elhatárolt, bekerített, körülvevő, bezárt | rácsos | csukott, fedett | lehunyt [szem] ◆ NYITOTT, FEDETLEN, SZABAD
 ◇ zártkörű, szűk, exkluzív ◆ NYILVÁNOS

zártkörű (mn) ◇ zárt, szűk körű, szűk, exkluzív | diszkrét, bizalmas, titkos | magánjellegű, családi ◆ NYILVÁNOS

zárul (ige) ◇ záródik, csukódik, csapódik | bedugul, elakad ◆ NYÍLIK, TÁRUL
 ◇ befejeződik, végződik, véget ér, lezajlik, lejár, lefut (*biz*), lebonyolódik ◆ ELKEZDŐDIK

zárvány (fn) ◇ beágyazódás | buborék

zászló (fn) ◇ lobogó, kornéta (*rég*), vexillum (*rég*)
 ◇ (*táj*): címer [kukoricacé]
 ◇ jelkép, jelszó | mozgalom, ügy, eszme

zászlóalj (fn) ◇ alakulat, vitézsereg, bataillon (*rég*)

zászlóhordó (fn) ◇ zászlóvivő, zászlós

zászlós I. (mn) ◇ lobogós, fellobogózott

zászlós II. (fn) ◇ zászlótartó, zászlóvivő, zászlóhordó
 ◇ tisztjelölt

zászlóvivő (mn és fn) ◇ zászlótartó, zászlóhordó
 ◇ vezető, élharcos, főkolompos (*pej*), vezéralak, hangadó

zátony (fn) ◇ kiemelkedés, turzás (*szak*), homokpad, porond (*táj*)
 ◇ (*rég*): gázló

zavar¹ (ige) ◇ felkavar, megbolygat, összeráz ◆ LEÜLEPÍT

- ◇ háborgat, zaklat, piszkál, macerál (*biz*), buzerál (*szleng*), nyakára jár, rászáll <vkire>, molesztál, szekíroz (*biz*), szekál (*biz*), vegzál (*rég*), üldöz, ostromol | nyaggat, nyüstöl (*biz*), fásaszt | kínoz, gyötör, nyugtalanít, idegesít, bánt, terhel, ingerel, irritál, alkalmatlankodik, lábatlankodik, kellemetlenkedik ♦ BÉKÉN HAGY
- ◇ gátol, akadályoz, nehezít | feszélyez, bénít, zseníroz (*biz*) ♦ SEGÍT, ELŐSEGÍT, KÖNNYÍT
- ◇ kerget, hajszol, üz, üldöz
- zavar²** (fn) ◇ szabálytalanság, rendellenesség, fennakadás, zavarodottság, üzemzavar, nehézség, bonyodalom, zökkenő | hiba, baj, komplikáció, válság | galiba, zürzavar, káosz, kalamajka, incidens, slamasztika | értelmetlenség, félreértés ♦ MŰKÖDŐKÉPESSÉG, HASZNÁLHATÓSÁG
- ◇ tanácstalanság, tétovázás, gond, szorultság ♦ HATÁROZOTTSÁG, TALPRAESETTSÉG
- ◇ hangzavar ♦ CSEND
- závár** (fn) ◇ zár, retesz, rigli (*biz*), kallantyú
- ◇ zárszerkezet (*szak*), závarzat
- zavarás** (fn) ◇ háborgatás, zaklatás, inzultus, piszkálás, macerálás (*biz*), buzerálás (*szleng*), molesztálás, szekálás (*biz*), szekírozás (*biz*), vegzálás (*rég*), üldözés | nyaggatás, nyüstölés, fásasztás | kízás, gyötres, nyugtalanítás, idegesítés, ingerlés, irritálás (*id*), alkalmatlankodás, lábatlankodás, kellemetlenkedés
- ◇ (*rég*): üzés, hajtás, kergetés
- zavargás** (fn) ◇ lázongás, felkelés, forrongás, lázadás, felbolydulás, zendülés | rendzavarás, rendbontás, háborgás, megmozdulás, demonstráció, tumultus (*rég*), kravál (*rég*) ♦ REND, NYUGALOM, BÉKE
- zavaró** (mn) ◇ bosszantó, kellemetlen, bántó, kényelmetlen, kínos, idegesítő, nyugtalanító, feszélyező, terhes, irritáló | disszonáns [hang] ♦ KELLEMES, ÉLVEZETES
- zavarodik** (ige) ◇ zavarosodik, üledékesedik
- ◇ bonyolódik, komplikálódik (*id*)
- zavarodott** (mn) ◇ zavaros, üledékes, felkavart, zákányos (*táj*), kusza ♦ TISZTA
- ◇ bizonytalan, tanácstalan, tétova, határozatlan, dadogó, hebegő, hüledező, megrökönyödött, meghökkent, megdöbrent, elképedt, ijedt, piruló **Sz**: azt sem tudja, fiú-e vagy lány ♦ HATÁROZOTT, BIZTOS, TUDATOS
- ◇ háborodott, hibbant, ütődött (*biz*), bomlott, zavart, bolond, elmebeteg, tébolyodott, örült, eszeveszett, eszelős, tökéletlen ♦ NORMÁLIS, ÉPESZŰ, EGÉSZSÉGES
- ◇ kába, elbódított, narkotizált (*szak*) ♦ JÓZAN, TISZTAFEJŰ
- zavarog** (ige) ◇ zajong, lármázik, hangoskodik
- ◇ elégedetlenkedik, lázong, háborog, lázadozik, békétlenkedik, forrong, zúgolódik, zendül, lázad, felkel ♦ MEGNYUGSZIK, LECSILLAPODIK, MEGBÉKÉL
- ◇ keveredik, kavarog
- zavaros** (mn) ◇ üledékes, iszapos, sáros, piszkos, szennyes, felkavart, letisztulatlan, ülepedetlen (*rég*), zákányos (*táj*) | seprős, törött, megtört ♦ TISZTA, LETISZULT, LEÜLEPEDETT
- ◇ bonyolult, komplikált | áttekinthetetlen, összekuszált, összekuszálódott, tisztázatlan, rendezetlen, összevissza, bizonytalan, zagyva, zürös, zürzavaros, érthetetlen, magyarázatra szoruló, kusza, zilált, konfúzus (*rég*), obskúrus (*rég*) | kavargó, gomolygó ♦ ÁTTEKINTHETŐ, RENDEZETT
- ◇ homályos, ködös, elmosódott, pontatlan, vitatható | összefüggéstelen, inkohérens (*szak*), logikátlan, illogikus, széteső, csapongó
- ◇ fejjetlen, feje tetején álló, kaotikus (*vál*), anarchikus, háborgó | zaklatott, békétlen ♦ SZERVEZETT, IRÁNYÍTOTT, ÖSSZEFOGOTT
- ◇ felületlen, hebehurgya, bizonytalan, ingatag, kapkodó
- zavart** (mn) ◇ fölkevert, zavaros, homályos ♦ LETISZULT, LEÜLEPEDETT, ÁTTETSZŐ
- ◇ zavarodott, bomlott, tébolyodott, elmeháborodott, bolond, örült, féleszű, abnormális, eszeveszett, hibbant | kábult, narkós (*biz*), kokós (*szleng*), anyagos (*szleng*) ♦ ÉPESZŰ, NORMÁLIS, JÓZAN
- ◇ feszélyezett, megilletődött ♦ OLDOTT, LAZA
- ◇ izgatott, ideges, nyugtalan, zaklatott, zilált, felindult, feldúlt, kiegyensúlyozatlan, kapkodó | tanácstalan, tétova, bizonytalan, határozatlan ♦ NYUGODT, FESZTELEN, TERMÉSZETES
- ◇ elképedt, megrökönyödött, meghökkent, megdöbrent, meglepett | piruló, szégyenlős ♦ NYUGODT, KIEGYENSÚYOZOTT | HATÁROZOTT
- zavartalan** (mn) ◇ háborítatlan, felhőtlen, harmonikus, kiegyensúlyozott, nyugodt, nyugalmas, boldog, meghitt, derűs, békés, idilli, édeni, paradicsomi ♦ ZAVART, NYUGTALAN, HÁBORÍTOTT
- ◇ feszelen, baráti ♦ FESZÉLYEZETT, FÉLSZEG

◇ zökkenőmentes, problémamentes, problémátlan, gondtalan, akadálytalan | megszakítatlan, folyamatos, állandó ♦ PROBLÉMÁS, NEHÉZ | MEGSZAKÍTOTT
 ◇ sima, szélmentes, mozdulatlan, csendes ♦ SZELES, VIHAROS
zebra (fn) ◇ tigrisló (*rég*)
 ◇ gyalogos-átkelőhely, gyalogátkelőhely, átkelőhely
zegernyés (mn) ◇ (*táj*): zimankós, hóviharos, hófűvásos, hófürgeteges | viharos
 ◇ (*táj*): kötekedő, akadékoskodó, gáncsoskodó, ingerkedő, civakodó, hepciáskodó (*biz*), házsártos, zehernyés (*táj*)
zegzug (fn) ◇ zug, szöglet, sarok, vacok
 ◇ cikcakk
zegzugos (mn) ◇ kanyargós, tekergős, kacskaringós, kígyózó, cikcakkos, girbegurba | szabálytalan ♦ EGYENES, SZABÁLYOS
zeke (fn) ◇ bekecs, kabát, kiskabát, zubbony, ujjas (*táj*), bujka (*táj*), szokmány (*táj*)
zeller (fn) ◇ zellergyökér, gyökérke (*táj*)
zelóta (mn és fn) ◇ vakbuzgó, türelmetlen
zendül (ige) ◇ csendül, megszólal, felhangzik, megpendül ♦ ELHALLGAT, ELNÉMUL
 ◇ lázad, felkel, zavarog, háborog, zúgolódik, forrong, mozgolódik ♦ MEGNYUGSZIK, MEGBÉKÉL, LECSILLAPODIK
zendülés (fn) ◇ felcsendülés, megszólalás ♦ ELHALLGATÁS, ELNÉMULÁS
 ◇ (*rég*): kiabálás, láрма, lótás-futás | rendzavarás, zúrzavar
 ◇ lázadás, felkelés, háborgás, forrongás, zavargás, pártütés, összeesküvés, puccs | sztrájk, munkabeszüntetés ♦ NYUGALOM, BÉKE, REND
zendülő (mn és fn) ◇ lázadó, felkelő, pártütő, rebellis (*rég*), forradalmár, szembeszálló, engedetlen, inszurgens (*rég*), ellenszegülő
zene (fn) ◇ muzsika, muzsikaszó, zeneszó, dallam, melódia | talpalávaló
zeneakadémia (fn) ◇ zeneművészeti főiskola, konzervatórium (*id*), konzi (*biz*)
zenebona (fn) ◇ zaj, láрма, zsvíj, ricsaj, hangzavar | csendháborítás | csatazaj ♦ CSÖND
 ◇ veszekedés, civakodás, perpatvar, felfordulás, összetűzés, hangoskodás, ramazúri, patália, rumli (*biz*), ribillió, zrí (*szleng*), hajcihő (*biz*), cirkusz, botrány, skandalum ♦ NYUGALOM, BÉKE
zenedarab (fn) ◇ zenemű, zeneszám, kompozíció, szerzemény | darab
zenede (fn) ◇ (*rég*): zeneiskola
zenegép (fn) ◇ zeneszekrény, wurlitzer
zenei (mn) ◇ muzikális, zeneértő
 ◇ dallamos, melodikus | költői
zeneiskola (fn) ◇ zenede (*rég*), konzervatórium (*id*)
zenekar (fn) ◇ együttes, banda, orkeszter (*rég*)
zenekari (mn) ◇ orkesztrális (*id*)
zenekedvelő (mn és fn) ◇ zenebarát, zenerajongó, zenebolond
zenél (ige) ◇ muzsikál, játszik, zöngicsél (*rég*), hangicsál (*rég*)
zenemű (fn) ◇ zenedarab, darab, szerzemény, kompozíció, opus (*vál*)
 ◇ kotta
zenés (mn) ◇ dallamos, muzikális, melodikus
zenész (fn) ◇ muzsikus, zeneművész, zenevirtuóz, hangász (*táj*)
zeneszekrény (fn) ◇ zenegép, wurlitzer
zeneszerző (fn) ◇ komponista, zeneköltő (*rég*) | szerző
zenetanár (fn) ◇ zenepedagógus, zeneoktató
zeng (ige) ◇ szól, hangzik, cseng, szárnyal, visszhangzik
 ◇ énekel, dalol, zengedez (*vál*)
 ◇ zúg, harsog, dübörög, felcsattan
 ◇ dörög, mennydörög, morajlik
zengő (mn) ◇ éneklő, daloló, zengedező (*vál*)
 ◇ csengő, csilingelő, dallamos ♦ REKEDT, FAKÓ, TOMPA
 ◇ érces, harsogó, dallamos, hangzatos, éles, metsző, telt, erőteljes, messze hangzó, öblös, zengzetes ♦ HALK, ERŐTLEN, FÁTYOLOS
zengzet (fn) ◇ (*rég*): zengés, szép hangzás, hangzat (*rég*)

◇ zene, zenélés | dallam
 ◇ (rég): költemény, dal, ének | szózat
zengzetes (mn) ◇ dallamos, csengő, érces, zengő ◆ FÁTYOLOSL, ERŐTLEN, REKEDT
 ◇ dagályos, tartalmatlan, semmitmondó
zenít (fn) ◇ csúcspont, csúcs, tetőpont, tetőfok ◆ NADÍR (szak), TALPPONT
 ◇ delelő
zéró, zérus I. (szn) ◇ nulla
zéró, zérus II. (fn) ◇ senki, semmi, nímánd (*id*) ◆ VALAKI, VALAMI
zihál (ige) ◇ liheg, fújtat, hörög, fulladozik | piheg, lélegzik
 ◇ szuszog
zilál (ige) ◇ összekuszál, szétkuszál, összekócol, összegubancol, felborzol, összeborzol ◆ RENDBE HOZ, FÉSÜL
zilált (mn) ◇ borzas, kócos, fésületlen, boglyas, torzonborz | rendetlen, elhanyagolt, gondozatlan, ápolatlan, lompos, slampos, összevissza, pongyola, züllött, deranzsírozott (rég) ◆ JÓL FÉSÜLT | ÁPOLT, GONDOZOTT
 ◇ dúlt, csapzott, megviselt, rendetlen ◆ ÖSSZESZEDETT
 ◇ zavaros, kusza, rendezetlen, áttekinthetetlen, bonyolult ◆ RENDEZETT, ÁTTEKINTHETŐ, ÖSSZEFOGOTT
 ◇ nyugtalan, izgatott, zavart, kiegyensúlyozatlan, konfúzus (rég), szétszórt ◆ NYUGODT, KIEGYENSÚLYOZOTT
zímankó (fn) ◇ hideg, tél, télvíz, cidri
 ◇ megpróbáltatás, veszedelem
zímankós (mn) ◇ hideg, fagyos, jeges, havas, hóviharos, zegernyés (*táj*), kutyabaszos (*táj*) | barátságatlan, zord, rideg ◆ MELEG | KELEMES
zivatar (fn) ◇ vihar, zuhé, égiháború, fürgeteg, ítéletidő
zizeg (ige) ◇ zörög, csörög, ropog, susog
zodiákus (fn) ◇ állatöv, égkör (rég) | állatkör, csillagkép
zokni (fn) ◇ fuszekli, harisnya (rég), lábváza (*szleng*)
 ◇ (*szleng*): óvszer, gumi (*biz*)
zokog (ige) ◇ sír, rí, bőg, bömböl, jajveszékkel, jajong, picsog (*szleng*), rinyál (*szleng*), krokodilkönnyeket hullat ◆ NEVET
 ◇ (*szleng*): panaszkodik, siránkozik, kesereg
zokszó (fn) ◇ panaszkodás, sirám, fájdalom, panaszszó
zománc (fn) ◇ bevonat, máz, fényezés, glazúr (rég), email (rég)
 ◇ fogzománc
 ◇ (rég): patina
 ◇ csillogás
zóna (fn) ◇ égöv, földöv (rég) | öv, övezet, körzet, vidék, sáv, terület | régió
 ◇ időzóna
 ◇ díjővezet, szakasz
 ◇ fél adag (*biz*), kisadag
zongora (fn) ◇ klavír (rég), pianoforte (rég), pianínó, barбора (*táj*)
zongorázás (fn) ◇ klímipirozás (*biz*), kalimpálás (*táj*)
 ◇ zongorajáték
zongoraóra (fn) ◇ zongoralecke
zongorázik (ige) ◇ játszik, klímipiroz (*biz*), klavíroz (rég), kalimpál (*táj*)
zongorista (fn) ◇ zongoraművész, pianista, zongorajátékos
zoológia (fn) ◇ (*szak*): állattan
zord (mn) ◇ szigorú, rideg, mogorva, hűvös, morc, komor, zordon (*vál*), marcona ◆ BARÁTSÁGOS, KEDVES
 ◇ barátságatlan, sivár, kopár, kietlen, pusztá, lakatlan, vad ◆ LAKOTT | VONZÓ
 ◇ hideg, kegyetlen, kemény, zímankós, fagyos, metsző, éles, mostoha, vad, farkasordító, kutya gombolyító (*táj*), viharos ◆ MELEG, NAPOS
 ◇ kedvezőtlen, nyomasztó, gyászos, sötét, fekete, szomorú, örömtelen, kedvetlen ◆ KEDVEZŐ, DERŰS, ÖRÖMTELI
 ◇ kérelhetetlen, könyörtelen, kegyetlen, kőszívű ◆ JÓSZÍVŰ, ENGEDÉKENY, LÁGYSZÍVŰ
zökken (ige) ◇ döccen, rázódik, zöttyen

◇ eltér <vmitől>, kiesik <vmiből>

◇ megáll, megtorpan

zökkenés (fn) ◇ döccenés, rázkódás, zöttyenés | zökkenő, fennakadás

zökkenő (fn) ◇ gödör, kátyú, bukkanó

◇ fennakadás, nehézség, akadály, zavar, probléma

zöld I. (mn és fn) ◇ élénkzöld, haragoszöld, méregzöld | sötétzöld, mélyzöld, fűzöld, levélzöld, spenőtzöld, mohazöld, lagúnazöld, tengerzöld, olajzöld, palackzöld, olivazöld, fenyőzöld, smaragdzöld | világoszöld, halványzöld, pasztellzöld, almazöld, banánzöld, borsózöld, penészzöld | türkiz, kékeszöld, türkizzöld

◇ sápadt, vértelen ◆ PIROSPOZSGÁS

◇ lombos, füves, zöldellő ◆ KOPÁR, KOPASZ, TAR

◇ szabad ◆ PIROS, TILOS

◇ egészséges, viruló, erőteljes

◇ éretlen, nyers, savanyú | fiatal, tapasztalatlan, zöldfülű ◆ ÉRETT | TAPASZTALT

zöld II. (fn) ◇ természet, erdő, mező, liget | gyep, fű

◇ környezetbarát, környezetvédő

◇ ostobaság, sületlenség, zöldség (*biz*)

◇ zöldségféle, saláta, zöldfőzelék

zöldasztal (fn) ◇ tanácskozásiasztal, tárgyalóasztal

zöldcsütörtök (fn) ◇ nagycsütörtök

zöldell (ige) ◇ virul, lombosodik ◆ SZÁRAD, HERVAD, TIKKAD

zöldfülű I. (mn) ◇ éretlen, tapasztalatlan, gyakorlatlan, járatlan, kezdő, újonc, tejfölösszájú (*pej*), kiforratlan ◆ ÉRETT, TAPASZTALT, JÁRTAS

zöldfülű II. (fn) ◇ (*biz*): gyerkőc, tacsó (*biz*), kölyök, fiatal, csikó, kopasz (*szleng*), mazsola (*biz*) ◆ FELNÓTT

zöldhályog (fn) ◇ glaukóma (*szak*)

zöldike (fn) ◇ csokrocsonka, csokrosinda, liliomzöld, compó (*táj*)

zöldség (fn) ◇ vetemény | petrezselyem, fehérrépa, leveszöldség | saláta | zöldfőzelék

◇ éretlenség, nyersség ◆ ÉRETTSÉG

◇ ostobaság, hebehurgyaság, sületlenség, marhaság, hülyeség, értelmetlenség, badarság, számárság | mellébeszélés, rizsa (*szleng*), blabla (*biz*), kamu (*szleng*), hanta (*szleng*), söder (*szleng*), duma (*biz*)

◇ (*szleng*): marihuána, fű (*szleng*), mariska (*szleng*), gandzsa (*szleng*), grász (*szleng*), gyep (*szleng*), gyom (*szleng*), kender (*szleng*)

zöldségárus (fn) ◇ zöldséges, bolgár (*rég*)

zöldségeskert (fn) ◇ konyhakert, veteményeskert ◆ VIRÁGOSKERT

zöldül (ige) ◇ kihajt, zöldell, virul, rügyezik, leveledzik, sarjad, zsendül ◆ HERVAD, SZÁRAD, TIKKAD

◇ [hús]: romlik, bűdösödik

zöm (fn) ◇ többség, nagy része <vminek>, az átlag ◆ KISEBBSÉG

zömök (mn) ◇ keménykötésű, izmos, erőteljes ◆ GYENGE, NYÁPIC, VÁNYADT

◇ vaskos, tömzsi, mokány, köpcös, piknikus, renkesz (*táj*), zsufa (*táj*) ◆ MAGAS, NYURGA

zöngicsél (ige) ◇ (*rég*): zenél, muzsikál | énekel, dalol

zörej (fn) ◇ nesz, zaj, zörgés, hang ◆ CSÖND

zörgés (fn) ◇ zörej, neszezés, csörömpölés, csörgés, zakatolás, csattanás, kattogás, lárma, zaj ◆ CSÖND

zörget (ige) ◇ [szél]: ráz, mozgat

◇ kopog, kopogtat, kocogtat, zörög, dörömböl | csönget

zörög (ige) ◇ csörög, csörömpöl, kattog, zakatol | zizeg, suhog, susog | kopogtat, dörömböl, zörget, zörömböl (*táj*)

◇ (*táj*): zsémbel, zsörtölődik, morgolódik, pöröl, veszekedik, veszekszik

◇ motoszkál, motoz, babrál

zörren (ige) ◇ csörög, csörren

zötyköl (ige) ◇ ráz, rázogtat, lötyögtet, zöcsköl (*táj*)

zötyög (ige) ◇ rázkódik, zökög (*táj*), döcög, zötykölődik

◇ nevet, göccög (*táj*)

zrí (fn) ◇ jelenet, ramazúri, balhé, botrány, zűrzavar, felfordulás | összetűzés, veszekedés, perpatvar, szóváltás

◇ mulatság, hecc, móka, tréfa, csíny, muri (*biz*), hepaj (*biz*)

zubbony (fn) ◇ katonakabát | dzseki

◇ munkakabát

◇ (táj): gyermekruha

zubog (ige) ◇ forr, buzog, bugyog, pezseg, lobog, bugyborékol, habzik, gyöngyözik, kavarog, örvénylik

◇ (táj): folyik, ömlik, árad

◇ [fül] zúg

zúdít (ige) ◇ önt, áraszt, ont, borít | ömleszt, okád, lövell

◇ rászabadít, ráküld | elhalmoz <vmivel>

zúdul (ige) ◇ árad, áramlik, özönlik, tódul, ömlik, hömpölyög, dől, dúl, zuhog | megrohan, megtámad <vmit>, tolul ◆ SZIVÁROG, CSÖPÖG

◇ rászakad, ráhárul

zug (fn) ◇ sarok, szöglet, bemélyedés, beugró | sut (táj), kuckó, zugoly (táj)

zúg (ige) ◇ [szél]: orgonál, dudál, süvít, süvölt, ordít, füttyül, dúdol

◇ [nád]: susog, zizeg

◇ [bogár]: zümmög, zsong, dong, döngicsél

◇ [gép]: bűg, zakatol

◇ [ágyú]: dörög, dübörög, bömböl

◇ [harang]: kong, cseng, szól, hangzik

◇ zúgolódik, zajong, lázong, dühöng, zсібong, morajlik, háborog, pűfűjol ◆ MEGBÉKŰL, LEHIGGAD

zúgás (fn) ◇ zaj, lárma, moraj, zsvaj, zсібongás ◆ CSEND

◇ dudálás, süvöltés, süvítés, füttyülés

◇ susogás, zizegés

◇ zümmögés, zsongás, dongás, döngicsélés

◇ bűgás, berregés, zakatolás, mormogás

◇ dörgés, dübörgés, mennydörgés

◇ kongás, csengés, bongás, harangszó

◇ lázadás, zajongás, elégedetlenkedés, zúgolódás ◆ BÉKE, MEGELÉGEDETTÉG

zugkereskedelem (fn) ◇ feketekereskedelem, feketepiac, seftelés (biz), feketezés (szleng), spekuláció

zúgó I. (mn) ◇ morajló, zsvajgó, lármazó, zajongó | orgonáló, dudáló, süvöltő, füttyülő | susogó, zizegő | zümmögő, zsongó, dongó, döngicsélő | bűgó, berregő, zakatoló, morgó | hangos, zajos, dörgő ◆ CSENDES, HALK, NÉMA

zúgó II. (fn) ◇ vizesés, zuhogó, zuhatag, sellő (táj), sió (rég), bugyogó (rég), katarakta (rég)

◇ (táj): zsilip

zúgolódás (fn) ◇ elégedetlenkedés, háborgás, nemtetszés, panaszkodás, morgás, moraj | zajongás, lázadozás ◆ ELÉGEDETTÉG, NYUGALOM, BÉKE

zúgolódik (ige) ◇ elégedetlenkedik, háborog, békétlenkedik, hűbörög, panaszkodik, morog, morajlik, zúg, záporkodik (táj), sustorog (táj) | lázong, lázadozik, forrong, zajong, zendül ◆ MEGBÉKÉL, MEGNYUGSZIK, LECSILLAPUL

zugpiac (fn) ◇ feketepiac

zuhan (ige) ◇ esik, hull, potyog, pottyán | rászakad, rázúdul, ráomlik

◇ csökken, apad, alászáll, romlik, hanyatlik ◆ EMELKEDIK, ERŐSÖDIK, NŐVEKEDIK

◇ zűllik, sűllyed, csűszik

zuhanás (fn) ◇ esés, hullás, potyogás, pottyánás

◇ csökkenés, romlás, apadás, hanyatlás ◆ EMELKEDÉS, ERŐSÖDÉS, NŐVEKEDÉS

◇ elvágódás, elbukás, elesés, bukás ◆ FELÁLLÁS, ÚJRAKEZDÉS

◇ zuhanórepülés, bukórepülés

zuhany (fn) ◇ tus, csurgafűrdő (rég)

◇ zuhé, zápor, felhűszakadás

◇ (biz): prédikáció (biz), hegyi beszéd (rég)

zuhanyoz (ige) ◇ tusol, letusol, fűrdik

zuhatag (fn) ◇ vizesés, zúgó, zuhogó, vízszakadás, sellő (táj), babota (rég), katarakta (rég)

◇ özön, özönvíz | áradat

zuhé (fn) ◇ zápor, zivatar, felhűszakadás

◇ verekedés

zuhog (ige) ◇ ömlik, szakad, záporoz, dől, záporozik **Sz:** zuhog, mintha dézsából öntenék ◆ SZEMERKÉL, CSEPEREG

zupás (mn) ◇ továbbbszolgáló

zúz (ige) ◇ tör, aprít, őröl, darál, porlaszt, porhanyít, granulál (*id*), pulverizál (*szak*)

◇ megsemmisít, szétrombol, roncsol, tönkretesz, elpusztít, eltípor

zúza (fn) ◇ zúzógyomor

zúzalék (fn) ◇ kötőrmelék, kavics, zúzottkő, murva

zúzda (fn) ◇ zúzógép, zúzóberendezés

zúzmara (fn) ◇ daraeső, hóharmat (*rég*), szirony (*táj*), fagyosharmat (*rég*) | dér

zúzmarás (fn) ◇ deres, hóharmatos | hideg

◇ őszülő, deresedő, őszes

◇ barátságtalan, zord, hideg

zúzódás (fn) ◇ sérülés, contusio (*szak*) | roncsolás

zúzódik (ige) ◇ eltörik, széttörik, porrá törik, törik | szétroncsolódik

◇ sérül

zúzottkő (fn) ◇ zúzalék | kavics, sóder, murva, kő

züilleszt (ige) ◇ ront, bomlaszt, rombol, demoralizál, destruál (*vál*), dezorganizál (*vál*)

züllik (ige) ◇ süllyed, csúszik, romlik, hanyatlik, rossz útra tér, lejtőre jut ◆ JAVUL, NEMESEDIK

◇ lumpol (*biz*), korhelykedik, dőzsöl, tivornyázik, kocsmázik, éjszakázik, dorbézol, mulatozik, vígad

züllött (mn) ◇ erkölcstelen, becstelen, romlott, aljas, feslett, tisztátalan, rossz hírű, lump (*biz*), korhely, kicsapongó, élvhajhászó, immorális, megvesztegethető, korrupt, tisztességtelen ◆ ERKÖLCSSŐS | TISZTESSÉGES, MORÁLIS

zümmög (ige) ◇ dong, zsong, döng, zúg, döngicsél

◇ dúdol, dudorászik

zúr (fn) ◇ zúrzavar, rumli (*biz*), felfordulás, fejtelenség, rendtelenség, összevisszaság, káosz, kalamajka, grimbusz ◆ REND

◇ ribillió, zenebona, ricsaj, húhó, zrí (*szleng*), veszekedés, hangzavar, láрма ◆ NYUGALOM, BÉKE

zürjén (mn és fn) ◇ komi

zürös (mn) ◇ zúrzavaros, felfordult, bonyodalmas ◆ ÁTTEKINTHETŐ, LETISZULT

zúrzavar (fn) ◇ zúr, felfordulás, fejtelenség, zavar, rendtelenség, összevisszaság, tohuvabohu (*vál*) ◆ REND, NYUGALOM

◇ anarchia, rendbomlás (*rég*), pánik, felbolydulás, káosz, kavarodás | kalamajka, rumli

◇ láрма, hangzavar, zenebona, ricsaj, ribillió, zrí (*szleng*), ramazúri (*biz*), kutyalakodalm (*táj*), bolondokháza (*biz*), kupi (*szleng*), pandemónium (*rég*)

zúrzavaros (mn) ◇ összefüggéstelen, értelmetlen, kusza, összevissza ◆ ÖSSZEFÜGGŐ, KOHERENS, ÉRTELMEZ

◇ áttekinthetetlen, szervezetlen, rendezetlen, kaotikus, tumultuózus, anarchikus, fejtelen | nyugtalan, zilált ◆ ÁTTEKINTHETŐ, RENDEZETT

Zs

zsabó (fn) ◇ mellfodor, ingfodor

zsák (fn) ◇ tasak, zacskó, tömlő, cuhár (*táj*)

◇ tarisznya, oldalzsák, hátizsák

◇ (*biz*): gyomor, bendő

zsákbamacska (fn) ◇ szerencsecsomag

◇ meglepetés

zsákmány (fn) ◇ hadizsákmány, fogás, préda, harács, szerzemény, ragadmány (*rég*), konc, szajré (*szleng*) | trófea

◇ áldozat, martalék

zsákmányol (ige) ◇ szerez

◇ prédál (*rég*), harácsol, elragad, dézsmál, zabrál, dúl, rabol, fosztogat, ragadoz (*rég*)

zsákutca (fn) ◇ vakutca (*táj*), térjmegetca (*táj*), kutyaszorító (*rég*)

◇ holtpon, vakvágány

zsalu (fn) ◇ zsalugáter, spaletta | ablaktábla

zsaluz (ige) ◇ beléceez, bedeszakáz

zsálya (fn) ◇ rézsuka (*táj*), szalvia

zsámoly (fn) ◇ sáml, kisszék, ülőke, lábszék, lábballó (*rég*)

zsandár (fn) ◇ csendőr, pandúr, perzekutor (*rég*), fogdmeg (*rég*)

zsanér (fn) ◇ csuklópánt | sarokvas

zsáner (fn) ◇ típus, jelleg, alkat | eset

zsánerkép (fn) ◇ életkép

zсарátnok (fn) ◇ parázs, zсарát (*rég*) | tűz

zsargon (fn) ◇ csoportnyelv, rétegnyelv | tolvajnyelv, fattyúnyelv, bükkfanyelv, apacsnyelv, jassznyelv, argó, szleng ◆ KÖZNYELV | IRODALMI NYELV

zsarnok (fn) ◇ kényúr, önkényúr, diktátor, despota, tirannus (*rég*), kiskirály, basa, elnyomó, egyeduralkodó

zsarnokoskodik (ige) ◇ önkényeskedik, terrorizál, hatalmaskodik, elnyom, sanyargat, erőszakoskodik, basáskodik, uralkodik, tirannizál (*rég*), megfélemlít

zsarnokság (fn) ◇ elnyomás, hatalmaskodás, zsarnokoskodás, erőszak, bábáskodás

◇ önkény, önkényuralom, parancsuralom, rémuralom, tekintélyuralom, egyeduradalom, despotizmus (*id*), tirannizmus (*rég*), autokratizmus (*id*), diktatúra, totalitarizmus (*id*) ◆ DEMOKRÁCIA, NÉPURALOM

zсарol (ige) ◇ kicsikar, kényszerít, szipolyoz, fenyeget | sarcol, revolverez (*rég*), pumpol (*biz*)

◇ (*biz*): erőszakoskodik, tolakodik, követelőzik

zсарolás (fn) ◇ kicsikarás, kényszerítés, fenyegetés, sarcolás

◇ (*biz*): erőszakoskodás, tolakodás, követelőzés

zсарu (fn) ◇ rendőr, közeg, detektív, hekus (*szleng*), hé, zsernyák (*szleng*), kopó (*szleng*), fakabát (*szleng*), fogdmeg (*rég*)

zsebel (ige) ◇ fosztogat, rabol, eloroz, elsinkófál, ellop

zsebes (fn) ◇ zsebtolvaj, tolvaj, zsebmetsző, zsebvágó (*rég*), rajzoló (*rég*)

zsebfdő (fn) ◇ hajtóka, patni

zsebkendő (fn) ◇ keszkenő (*rég*), zsebbe való, kisruha (*táj*), takonykendő (*durva*), zsepi (*biz*)

zsebkés (fn) ◇ bicska, bicsak, bugyli, bugylibicska, kusztora (*táj*)

zsebkönyv (fn) ◇ évkönyv, almanach (*rég*), vademecum (*id*)

◇ notesz, jegyzetfüzet | kisokos

zseblámpa (fn) ◇ elemlámpa, kézilámpa, tolvajlámpa, bátri (*táj*)

zsebpénz (fn) ◇ költőpénz, juttatás, apanázs (*rég*), tőpénz (*rég*)

zsebtolvaj (fn) ◇ zsebes (*szleng*), zsebmetsző, zsebvágó (*rég*), rajzoló (*rég*)

zselé (fn) ◇ gyümölcskocsonya, kocsonya, géll (*id*), aszpik (*id*)

zsellér (fn) ◇ nincstelen, napszámos | szegényparaszt

zseml (ige) ◇ zsörtölődik, elégedetlenkedik, panaszkodik, siránkozik, kesereg, morog, dohog, dörmög, házsártoskodik, pattog, veszekszik, civakodik, perel, kárpál (*táj*)

zsemlbes (mn) ◇ elégedetlenkedő, zsörtölődő, békétlen, dohogó, morgó, összeférhetetlen, házsártos, civódó, rigolyás, veszekedős, harapós, kukacos, bakafántos (*rég*) | durcás (*biz*), morc, nyűgös, bosszús ◆ BÉKÉS, ELÉGEDETT, JÁMBOR

zsemlemorzsa (fn) ◇ prézli, morzsa

zsendül (ige) ◇ zöldül, rügyezik, bimbózik, sarjadzik, fakad | érik, színesedik ◆ FONNYAD, HERVAD

zsenge I. (mn) ◇ idei, korai, új, tejes, gyenge, primőr, friss ◆ FÁS, KEMÉNY

◇ fiatal, ifjú, serdülő | fiatalkori ◆ FELNŐTT

zsenge II. (fn) ◇ kísérlet, próbálkozás, ifjúkori mű ◆ REMEKMŰ

zseni (fn) ◇ lángész, lángelme, szellemóriás, géniusz | csodagyerek ◆ TÖKFEJ, FÉLNÓTÁS

zseniális (mn) ◇ lángeszű, lángelméjű, tehetséges ◆ OSTOBA, BUTA

◇ fantasztikus, óriási, szuper (*biz*), eredeti, kiváló, tökjő (*biz*)

zseniroz (ige) ◇ feszélyez, zavarba ejt, nyugtalanít, idegesít

◇ zavar, akadályoz | gátol

zseton (fn) ◇ játékpénz, tantusz (*rég*)

◇ (*szleng*): pénz, guba (*szleng*), dohány (*szleng*)

zsibárus (fn) ◇ ószeres, ócskás (*rég*), házaló, handlé (*rég*), rongyszedő (*rég*)

zsibbad (ige) ◇ bizsereg, zsibog

◇ lankad, bénul, gémberedik

zsibbadt (mn) ◇ gémberedett, bizsergő, zsibongó, érzéketlen | elhalt, élettelen, elernyed, meggémberedett, merev, dermedt, megmacskásodott ◆ ÉLŐ, MOZGÉKONY

◇ tehetetlen, bénult, kábult, erőtlen, fásult, bódult, tompa, álomkóros, alélt, egykedvű, letargikus, közönyös, eltompult, elfásult, apatikus ◆ ÉLÉNK, ELEVEN

◇ (*biz*): részeg, ittas, pityókos (*táj*) ◆ JÓZAN

zsibog (ige) ◇ hangoskodik, zsibong (*táj*), zsinatol (*táj*), zajong

◇ nyüzsg

◇ bizsereg, zsibbad

◇ sajog, fáj, lüktet

zsibog (ige) ◇ zúg, zajong, lármázik, zsibog, zsinatol (*táj*), hangoskodik, zsvajog, rivalg (*rég*) | nyüzsg, hemzseg

◇ [érzés, benyomás]: kavarog, rajzik, torlódik

zsibongó I. (mn) ◇ zajongó, hangoskodó, csivitelő, zsvajgó, lármázó ◆ CSÖNDES

◇ zsibbadó, bizsergő

◇ kavargó, rajzó

zsibongó II. (fn) ◇ aula

zsibvásár (fn) ◇ ócskapiac, piac, zsibogó (*táj*), kukucska (*táj*), tangó (*szleng*), zsibi (*biz*), bolhapiac (*biz*)

◇ felfordulás, rendetlenség, kupi (*szleng*), bolondokháza (*biz*) ◆ REND, CSEND, NYUGALOM

◇ láрма, hangzavar, zsvaj, zaj ◆ CSEND, NYUGALOM

zsidó I. (mn) ◇ izraeli, izraelita, héber, jiddis

zsidó II. (fn) ◇ (*rég*): kereskedő, kalmár, boltos

zsidócseresznye (fn) ◇ kláriscseresznye, kláriskorall, korallcseresznye, korallfű, lámpácsvavirág

zsidónegyed (fn) ◇ zsidóváros, gettó

zsidóüldözés (fn) ◇ pogrom (*id*)

zsiger (fn) ◇ belrész, belső

zsigerel (fn) ◇ kibelez

◇ ront, pusztít | kizsarol, kizsákmányol

zsilett (fn) ◇ zsilettpenge, önborotva (*rég*), borotvapenge

zsilip (fn) ◇ vízrekesztő, gát, tócsap (*rég*), vízfogó, zúgó

zsinagóga (fn) ◇ [zsidó] templom, imaház

zsinat (fn) ◇ szinódus (*id*), konzílium (*rég*) | gyülekezet

◇ láрма, zaj, zsvaj, zsibongás, ribillió | fecsegés ◆ CSEND

zsinatol (ige) ◇ gyűlésezik, ülésezik

◇ lármázik, zajong, zsvajog, zsibong, zúg, hangoskodik ◆ ELNÉMUL, CSÖNDESEDIK, MEGNYUGSZIK

zszindely (fn) ◇ facserép, szelemény (*rég*), zszindelytető

zszindelyez (ige) ◇ baricskál (*táj*) | fed, befed

zszineg (fn) ◇ madzag, spárga, zszinór, kötél | szál | damil

zszinór (fn) ◇ zszineg, madzag, spárga, szalag, pertli | cipőfűző, fűző

◇ paszomány, szegély, sujtás

zszír (fn) ◇ zsziradék, faggyú | hár, mócsing

◇ kenőcs, kence

zsziráf (fn) ◇ tevepárduc (*rég*)

zszírfolt (fn) ◇ zszírpecsét, szennyfolt, plecsni (*biz*), paca, maszat, piszok

zszírkő (fn) ◇ szalonnakő, talk (*szak*), talkum (*szak*), szteatit (*szak*)

zszirmirigy (fn) ◇ faggyúmirigy

zsziró (fn) ◇ forgatmány

◇ elszámolás

zszíros (mn) ◇ kövér, mócsingos, szalonnás, faggyas, tápláló, nehéz ◆ SZÁRAZ, SOVÁNY

◇ hájas, túlsúlyos, elhízott ◆ VÉKONY, SZIKÁR, VÉZNA

◇ foltos, pecsétés, olajos, piszkos, mocskos, szennyes ◆ TISZTA
 ◇ termékeny, gazdag, dús ◆ TERMÉKETLEN, MEDDŐ, SOVÁNY
 ◇ jövedelmező, pénzes | módos, vagyonos, tehetős, vastag (*szleng*)
zsirosodik (ige) ◇ hízik, telik, kövéredik ◆ FOGY, VESZÍT A SÚLYÁBÓL
 ◇ szennyeződik, mocskolódik
 ◇ vagyonosodik, megszedi magát, megtollasodik (*biz*) ◆ SZEGÉNYEDIK, LECSÚSZIK
zsiroz (ige) ◇ ken, olajoz, smírol (*szak*)
 ◇ trágyáz, feljavít
zsirpapír (fn) ◇ vajpapír, sajtupapír
zsírtalan (mn) ◇ sovány, diétás ◆ ZSÍROS, KÖVÉR, MÓCSINGOS
 ◇ termőképtelen, terméketlen, meddő ◆ TERMÉKENY, GAZDAG, BŐTERMŐ
zshivaj (fn) ◇ hangoskodás, kiabálás, láрма, hangzavar, zaj, moraj, zajongás, ricsaj, zenebona, zsi bongás | csetepaté, hajcihő, zsinat (*táj*), ribillió, felzúdulás ◆ NYUGALOM, BÉKE, CSEND
zshivajog (ige) ◇ hangoskodik, kiabál, lármázik, zajong, ricsajozik, zsi bong, zsinatol (*táj*), rajcsúrozik ◆ HALLGAT
zshivány I. (mn) ◇ gonosz, elvetemült, alávaló, semmirekellő, lóköto, bitang ◆ RENDES, TISZTESSÉGES
 ◇ huncut, pajkos, tréfás ◆ KOMOLY
zshivány II. (fn) ◇ útonálló, haramia, bandita, betyár (*rég*), rabló, gonosztevő, szegénylegény, balkörmű (*táj*)
 ◇ gazember, csirkefogó, csaló, szélhámos, svindler (*biz*), himpellér, svihák (*biz*)
 ◇ gézengúz, kópé, csibész, mókamester
zshiványfészek (fn) ◇ zshiványtanya, zshiványbarlang, rablótanya
zshiványkodik (ige) ◇ haramiáskodik (*rég*), rabol, fosztogat
 ◇ huncutkodik, pajkoskodik, csibészkedik
zshiványpecsenye (fn) ◇ rablólús, nyársonstult
zshiványság (fn) ◇ gazemberség, gázság | betyárság
 ◇ huncutság, kópéság, csibészség, csíny
zsoke (fn) ◇ versenylovas, lovar (*rég*)
zsold (fn) ◇ illetmény, járandóság, fizetség, hópénz (*rég*), lénung (*rég*), lózung (*rég*) | fizetés, bér, díjazás
zsoldos I. (mn) ◇ fizetett, hópénzes
zsoldos II. (fn) ◇ zsoldos katona
 ◇ csatlós, szolga, bérenc
zsoltár (fn) ◇ ének, himnusz, pszalmusz (*id*), pszalter (*rég*)
zsoltároskönyv (fn) ◇ pszalterium (*id*), énekeskönyv
zsombék (fn) ◇ lép, lápföld, zsombó (*rég*) | ingovány, posvány
 ◇ vakondtúrás, hant
zsong (ige) ◇ zümmög, duruzsol, dong, döngicsél
 ◇ körülrepked | körülrajong, udvarol
 ◇ fölsejlik, felbukkan
zsongás (fn) ◇ zümmögés, zúgás, dongás, döngicsélés, duruzsolás | zsi bongás, fölzajdulás, morajlás
zsongít (ige) ◇ csillapít, csendesít, nyugtat, tompít, enyhít | zsi bszaszt, bódít, andalít
zsonglörködik (ige) ◇ ügyeskedik, bűvészkedik | manipulál (*pej*)
zsołlye (fn) ◇ karosszék | földszint ◆ PÁHOLY
zsörtölıdik (ige) ◇ elégedetlenkedik, zúgolódik, veszekedik, morog, dohog, mérgełódik, pufog, zsembel, zsembeskedik, bakafántoskodik, prézsmítal (*rég*), házsártoskodik, óg-móg (*táj*) | szid, korhol, kárpál (*táj*) | panaszkodik, kesereg, siránkozik, sopánkodik **Sz**: morog, mint a medve; zörög, mint a fatarisznya; pöfög, mint a kukoricakása
zsufoł (ige) ◇ összeszorít, begyömöszoł, gyömöszoł, szuszakol (*táj*), töm, présel, összesuřít ◆ FÖLLAZÍT
zsufołódik (ige) ◇ beszorol, tömörül, préselódik, torlıodik
zsufołt (mn) ◇ tömött, tele, teli, népes, megrakott, kitöltött | szoros, szűkös, levegőtlen ◆ LAZA, TÁGAS, SZELLŐS
 ◇ mozgalmas
zsufołtság (fn) ◇ tömeg, tumultus, tömegnyomor
 ◇ túltömöttség ◆ LAZASÁG
zsuga (fn) ◇ (*szleng*): kártya, blatt (*biz*), harminckét levelű biblia (*biz*), az ördög bibliája

◊ (*szleng*): kártyázás, kártyajáték

◊ (*szleng*): pénz, lóvé (*biz*), mani (*biz*), steksz (*biz*)

zsugorgat (ige) ◊ gyűjt, félretesz, takarékoskodik, garasoskodik, kuporgat, spórol (*biz*), őrizget, rejteget | fukarkodik, fősvénykedik ♦ PAZAROL, TÉKOZOL, KÖLTEKEZIK

zsugori (mn) ◊ fősvény, fukar, kapzsi, szűkmarkú, garasoskodó, filléreskedő, krajcároskodó, skót (*biz*), smucig (*biz*), sóher (*biz*), kuporgató, kicsinyes, szőrösszívű, zsebrák (*rég*), kupori (*táj*), olcsójános (*szleng*), szarevő (*durva*), szarrágó (*durva*), faszarági (*táj*) ♦ ADAKOZÓ, BŐKEZŰ, JÓTÉKONY

zsugorodás (fn) ◊ összezúzódás, összemenés, összetöpörödés, összefonnyadás, aszás, sorvadás, összeszűkülés ♦ KITÁGULÁS

zsugorodik (ige) ◊ fogy, csökken, kisebbedik, soványodik, fonnyad, lohad, összemegy, aszik, aszalódik, töpörödik, töpped, szárad, sorvad, guzsorodik | összeszűkül, összeszorul ♦ NŐ, GYARAPODIK | TÁGUL

zsúp (fn) ◊ zsupp (*táj*), fedélszalma, szalmaköteg, baba (*táj*)

zsuppol (ige) ◊ toloncol, kiutasít, kirak

zsúr (fn) ◊ összejövetel, találkozó, uzsonna, vendégség, teadélután | fogadás, parti

zsúrkocsi (fn) ◊ tálalóasztal, zsúrasztal, guri-guri (*biz*)

zsurló (fn) ◊ bábaguzsaly, sikár (*táj*), békaláb, kannamosófű, tálmosófű, békarokka (*táj*)

zsurnaliszta (fn) ◊ újságíró, hírlapíró, publicista | közíró

zsuzsu (fn) ◊ függő, csecsebecse, műtyür, műtyürke, fityegő | divatékszer, bizsu

zsúri (fn) ◊ bírálóbizottság, versenybíró

◊ bíró, zsúritag

◊ (*rég*): esküdtbíró, esküdtsték

zsúritag (fn) ◊ versenybíró, bíráló, zsúri | pályabíró

◊ (*rég*): esküdtbíró

zsúrizik (ige) ◊ bírál, megítél, értékel | dönt, határoz